ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΗΣ

ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ.

Πάλαι μὲν Ἑλληνιστὶ συγγραφεὶς

ΥΠΟ ΜΑΥΡΙΚΙΟΥ, ΔΙΑΚΟΝΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,

Ἔπειτα δὲ μεταφρασθεὶς ἀμέσως ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ χειρογράφου Συναξαριστοῦ, καὶ μεθ' ὅσης πλείστης ἐπιμελείας ἀνακαθαρθεὶς, διορθωθεὶς, πλατυνθεὶς, ἀναπληρωθεὶς, σαφηνισθεὶς, ὑποσημειώσεσι διαφόροις καταγλαϊσθεὶς,

Ὑπὸ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει

ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ.

Νῦν δὲ τρίτον ἐπεξεργασθεὶς, ἐκδίδοται ὑπὸ

Θ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΠΕΡΙΕΧΩΝ ΤΟΥΣ ΜΗΝΑΣ

Μάρτιον, Ἀπρίλιον, Μάϊον, Ἰούνιον, Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον.

ΑΘΗΝΗΣΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. ΝΙΚΟΛΑΙΔΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

Τοῦ ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τῇ γενομένῃ ἐν Παρισίοις τῷ 1867 βραβευθέντος.

(Παρὰ τῇ Πύλῃ τῆς ἀγορᾶς ἀριθ. 4.)

1868.

Εἰς δόξαν Πατρὸς, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος τοῦ ἑνὸς Θεοῦ.

ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΗΣ

ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ.

ΜΗΝ

ΜΑΡΤΙΟΣ [1]

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ο ΜΗΝ οὗτος, ἀδελφοὶ, ὀνομάζεται ἀρχὴ καὶ πρῶτος τῶν μηνῶν ἀπὸ τὸν προφήτην καὶ θεσπέσιον Μωϋσῆν, καὶ οὕτω γράφεται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς Ἐξόδου «ὁ μὴν οὗτος ὑμῖν, ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτός ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς μησὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ.» (Ἔξ. ιβ'. 1) καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς Γενέσεως μανθάνομεν, ὅτι, κατὰ τὴν συμφωνίαν τῶν ἱερῶν ἑρμηνευτῶν, εἰς τὸν μῆνα τοῦτον ἐποίησεν ὁ Θεὸς ὅλα τὰ αἰσθητὰ κτίσματα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι. Καὶ τοῦτο γίνεται φανερὸν, διότι κατ' ἔτος εἰς τὸν Μάρτιον μῆνα ἡ γῆ βλαστάνει τὰς βοτάνας καὶ τὰ χόρτα, καθὼς καὶ τότε ἐβλάστησε ταῦτα εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ κόσμου, ὅτε ὁ Θεὸς ἐπρόσταξε καὶ εἶπε· «Βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου.» (Γέν. ά. 11) καὶ διότι εἰς τὸν Μάρτιον γίνεται ἡ γλυκυτάτη ἄνοιξις, καὶ ἡ θάλασσα γαληνιᾷ, καὶ ὁ οὐρανὸς φαίνεται διαυγέστερος καὶ λαμπρότερος, ἐλευθερούμενος ἀπὸ τὴν συνεφίαν τοῦ προλαβόντος χειμῶνος. Καθὼς ταῦτα ἔγειναν καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην δημιουργίαν τοῦ κόσμου.

Ὅθεν ἀκολούθως εἰς τὸν Μάρτιον τοῦτον μῆνα ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον [1], εἰς τοῦτον τὸν μῆνα ἠλευθερώθη ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ Φαραὼ, καὶ τὸ Πά-

[1] (Ἔχων ἡμέρας λα'. ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιβ' καὶ ἡ νὺξ ὥρας ιβ'.)

[1] Ποία ἐστάσθη ἡ πρώτη ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; ὁ μὲν Ματθαῖος ὁ πεζὸς χρονογράφος, καὶ ὁ Ξανθόπουλος, καὶ Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου εἶπον ὅτι ἦτο ἡ εἰκοστὴ πέμπτη τοῦ Μαρτίου. Ὁ δὲ Πατριάρχης Ἀναστάσιος εἶπεν ὅτι ἦτο ἡ εἰκοστὴ τοῦ Μαρτίου, ἡ δὲ εἰκοστὴ πέμπτη ἐγένετο ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔγεινεν ὁ Εὐαγγελισμὸς καὶ ἡ Ἀνάστασις. Ἀληθέστερον ὅμως εἶπεν ὁ πεζογράφος Δαμασκηνὸς, ὅτι πρώτη ἡμέρα, ἐν ᾗ ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ἐγένετο ἡ δωδεκάτη Μαρτίου· κατὰ δὲ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Μαρτίου παρέβη ὁ Ἀδὰμ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ. Ἀληθέστερον δὲ οὗτος λέγει, καὶ ὅτι ἡ τετάρτη ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐγένοντο οἱ φωστῆρες, ἦτο ἡ δεκάτη πέμπτη τοῦ Μαρτίου· ἐπειδὴ ἡ σελήνη εὑρέθη τότε δεκατεσσάρων ἡμισυ ἡμερῶν, καὶ ἕως ἑσπέρας ἔγεινε δεκατεσσάρων ἡμερῶν καὶ δεκαοκτὼ ὡρῶν καὶ εἰκοσιδύω πρώτων λεπτῶν, διότι εἰς τόσον διάστημα γίνεται ἡ σελήνη τελεία καὶ πλησιφαὴς καὶ ὁλόφωτος, καθὼς διδάσκουσιν ὁ θεῖος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς, ὁ νομικὸς Ματθαῖος ὁ Βλάσταρις, καὶ ὁ κὺρ Μιχαὴλ ὁ Ψελλὸς, καὶ πάντες οἱ νεώτεροι ἀστρονόμοι. Ἐκ τούτου λοιπὸν συνάγεται, ὅτι ἡ ἕκτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπλάσθη ὁ ἄνθρωπος, ἦτο δεκάτη ἑβδόμη τοῦ Μαρτίου. Πλὴν αἱ ἕνδεκα πρῶται ἐκεῖναι ἡμέραι τοῦ Μαρτίου ἦσαν ἀνυπόστατοι καὶ ἀνύπαρκτοι, ἐπειδὴ ἐννοοῦνται γεγενημέναι πρὸ τῆς γενέσεως τοῦ κόσμου καὶ τῶν φωστήρων, διότι εὑρέθη τότε ἡ σελήνη τελεία, ὡς εἴπομεν· καὶ ὥρα περὶ τού-

σχα ἐποίησε, καὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἐπέρασε, κατὰ τὸ ῥητὸν τῆς Ἐξόδου, τὸ ὁποῖον ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω. Εἰς τοῦτον τὸν μῆνα εἰσῆλθον οἱ Ἰσραηλῖται εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἤτοι εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καθὼς τοῦτο συνάγεται ἀπὸ τὸ βιβλίον Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, ὅπου γράφεται, ὅτι οἱ Ἰσραηλῖται ἔκαμον τὸ Πάσχα εἰς τὴν Ἰεριχὼ, κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ μηνὸς, δηλαδὴ τοῦ Μαρτίου. «Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ Πάσχα τῇ τεσσαρακαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀφ' ἑσπέρας, ἐπὶ δυσμῶν Ἰεριχὼ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πεδίῳ.» (Ἰησ. ε'. 10).

Εἰς τοῦτον τὸν μῆνα κατέβη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, καὶ συνελήφθη εἰς τὴν μακαρίαν κοιλίαν τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας, σάρκα ἐξ αὐτῆς δανεισάμενος· ἤτοι κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Μαρτίου τούτου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἑορτάζεται ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς κυρίας Θεοτόκου καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ Λόγου ἄσπορος σύλληψις. Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον, ἤτοι κατὰ τὰς εἰκοσιτρεῖς τοῦ Μαρτίου, κατεδέχθη νὰ λάβῃ ὁ Κύριος τὸν διὰ σταυροῦ θάνατον· καὶ κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ ἰδίου τούτου Μαρτίου ἀνέστη ὁ Κύριος ἐκ τοῦ μνήματος, ὅτε καὶ κύριον Πάσχα λέγεται, καὶ διὰ τῆς ἀναστάσεώς του ἐχάρισε καὶ εἰς ἡμᾶς θεοπρεπῶς τὴν ἀνάστασιν. Εἰς τὸν μῆνα τοῦτον πιστεύομεθα, ὅτι θὰ γίνῃ καὶ ἡ κοινὴ καὶ παγκόσμιος ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἀνάστασις· ὁμοίως καὶ ἡ παντελὴς καὶ ἀκατάλυτος πάντων τῶν κτισμάτων ἀποκατάστασις. Ὅθεν ὅστις ὀνομάσει τὸν Μάρτιον τοῦτον μῆνα ἄρτιον, φερωνύμως καὶ προσφυῶς θέλει τὸν ὀνομάσει, ἐπειδὴ εἰς τὸν μῆνα τοῦτον εὑρίσκει περιεχόμενα τὰ μυστήρια ὅλα τῆς πλάσεως καὶ ἀναπλάσεως τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅλης τῆς κτίσεως, ὅσα ἔγειναν, καὶ γίνονται, καὶ θὰ γένωσι.

Οὗτος ὁ μὴν ὑπὸ μὲν τῶν Ἑβραίων ὀνομάζεται Νισὰν, ὑπὸ δὲ τῶν Λατίνων πρῶτον μὲν ὠνομάζετο Πρίμος· ἤτοι πρῶτος, ὕστερον δὲ ὠνομάσθη ἀπὸ τὸν Ῥέμον τὸν οἰκοδομήσαντα τὴν πόλιν Ῥώμην, καὶ δόντα εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομά του, Μάρτιος, ἐξ αἰτίας τοιαύτης· ὁ Ῥέμος οὗτος ἔκτισεν ἱερὸν τοῦ ψευδωνύμου θεοῦ Ἄρεως, κατὰ τὸν Πρίμον τοῦτον μῆνα. Ὅτε δὲ ἐτελείωσε καὶ ἐγκαινίασε, τότε μετωνόμασε Μάρτιον καὶ τὸν μῆνα τοῦτον, τὸ ὁποῖον δηλοῖ ἑλληνιστὶ μὴν τοῦ Ἄρεως· ἐποίησε δὲ τοῦτο, ἵνα μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ τιμήσῃ τὸν ἰδικόν του Θεόν. [1] Καὶ διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸν λόγον μας, ὀλίγον τι ἔξω τῆς ὑποθέσεως, ὁ μὲν οὗτος ὠνομάσθη Μάρτιος, ἤτοι μὴν ἄρτιος καὶ τέλειος, ἐπειδὴ ὁ πρότερος μὴν τοῦ Φεβρουαρίου εἶναι ἀτελὴς καὶ κολοβός· καὶ διὰ μὲν τοῦ ἀτελοῦς Φεβρουαρίου δηλοῦνται αἱ πρὸ τῆς κρίσεως καὶ τῆς κοινῆς Ἀναστάσεως ἡμέραι, περὶ τῶν ὁποίων νομίζω, ὅτι εἶπεν ὁ Κύριος αἰνιγματωδῶς ἐν Εὐαγγελίοις «Ὅτι εἰμὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ» (Ματθ. κδ'. 22) διὰ δὲ τοῦ τελείου καὶ ἀρτίου τούτου μηνὸς δηλοῦται ἡ τελειότης καὶ ἀρτιότης, τὴν ὁποίαν θὰ λάβωσι τότε οἱ ἄνθρωποι διὰ τῆς κοινῆς Ἀναστάσεως, καὶ πᾶσα ἡ κτίσις διὰ τῆς ἀφθαρσίας καὶ ἀποκαταστάσεως. Καὶ ταῦτα μὲν εἴπομεν περὶ τοῦ Μαρτίου μηνὸς, τώρα δὲ πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν σὺν Θεῷ, κατὰ τάξιν, καὶ τὰ τοῦ Μαρτίου Συναξάρια.

Εἰς τὴν Α', τοῦ Μαρτίου μνήμη τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος ΕΥΔΟΚΙΑΣ *τῆς ἀπὸ Σαμαρειτῶν.*

» Ἡ Σαμαρεῖτις οὐχ ὕδωρ Εὐδοκία,
» Ἀλλ' αἷμα, Σῶτερ, ἐκ τραχήλου σοι φέρει.
» Μαρτίου ἀμφὶ πρώτῃ ἡ Εὐδοκίη ξίφος ἔτλη.

Αὕτη ἡ ἁγία κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἡλιούπολιν, τὴν εὑρισκομένην εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λιβανησίας τῆς Φοινίκης, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ ἐν ἔτει ρξ' (160). [2] Ἦτο δὲ ἄπιστος καὶ εἰδωλολάτρις. Καὶ πρότερον μὲν διῆλθε τὴν ζωήν της εἰς πορνείας καὶ ἀκολασίας, καὶ ἐπειδὴ εἵλκυσε πολλοὺς ἐραστὰς μὲ

του τὸν Σεβαστὸν Τραπεζούντιον ἐν τῇ β', ἐρωτήσει. Καὶ ὁ μὲν Μάρτιος εἶναι ἀρχὴ φυσικὴ τῆς γεννήσεως ὅλων τῶν καρπῶν τῆς γῆς, ὁ δὲ Σεπτέμβριος εἶναι φυσικὴ ἀρχὴ τῆς συλλήψεως καὶ ἐγκυμοσύνης ὅλων σχεδὸν τῶν αὐτῶν καρπῶν. Ἀλλὰ καὶ οἱ κύκλοι τοῦ Ἡλίου καὶ οἱ κύκλοι τῆς σελήνης καὶ τὰ θεμέλια καὶ αἱ ἐπακταὶ ἀπὸ τὸν Μάρτιον μῆνα ἄρχονται. Ὅρα καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός.

[1] Ἄλλοι δὲ προσθέτουσι καὶ ἄλλην αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ὀνομάζεται Μάρτιος ὁ μὴν οὗτος· ἤγουν μὴν τοῦ Ἄρεως, καθότι ἐν τῷ μηνὶ τούτῳ, ὡς ἐπιτοπλεῖστον συνειθίζουσι νὰ συγκροτῶσιν οἱ βασιλεῖς τοὺς πολέμους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦτο ἔφορος ὁ πολεμοποιὸς Ἄρης, κατὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων δόξαν.

[2] Ὁ Τραϊανὸς ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 98 μέχρι τοῦ 117· ἑπομένως οὕτω διορθωτέον τὴν ἐσφαλμένην ταύτην χρονολογίαν. Σ. Ε.

τὴν ὡραιότητά της συνήθρισε διὰ τοῦτο καὶ πλοῦτον πολύν· ὕστερον δὲ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν διὰ μέσου ἑνὸς μοναχοῦ, Γερμανοῦ ὀνομαζομένου, τὸν ὁποῖον ἤκουσεν ἀναγινώσκοντα λόγους ψυχωφελεῖς περὶ εὐσεβείας καὶ μετανοίας. Ἐβαπτίσθη δὲ ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον Θεόδοτον, πεισθεῖσα εἰς τὰς θεϊκὰς ἀποκαλύψεις, τὰς ὁποίας ἠξιώθη νὰ ἴδῃ· διότι αὐτὴ ὑπὸ θείου ἀγγέλου ὁδηγουμένη, ἦλθεν εἰς ἔκστασιν, καὶ τῇ ἐφάνη ὅτι ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὅτι εἶδε μὲν τοὺς ἁγίους ἀγγέλους, οἱ ὁποῖοι συνέχαιρον διὰ τὴν ἐπιστροφήν της, εἶδε δὲ καὶ ἕνα μαῦρον καὶ ἀσχημότατον εἰς τὸ πρόσωπον, ὁ ὁποῖος ἔτρυζε τοὺς ὀδόντας καὶ ἐφώναζεν, ὅτι ἀδικεῖται ἂν τὴν πάρῃ τις ἀπὸ τὰς χεῖράς του. Ὅθεν συνελθοῦσα εἰς ἑαυτὴν διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλον τὸν κακῶς συναχθέντα πλοῦτόν της, καὶ πορευθεῖσα εἰς ἓν μοναστήριον ἔγεινε μοναχὴ· ἀφ' οὗ δὲ καλῶς διήνυσε τὸν δρόμον τῆς ἀσκήσεως, ἐφέρθη εἰς τὸν Αὐρηλιανόν, ὁ ὁποῖος μετὰ τὸν Τραϊανὸν ἔγεινε βασιλεὺς ἐν ἔτει σο' (270), [1] διαβληθεῖσα ὡς χριστιανὴ ἀπὸ τοὺς προτέρους αὐτῆς ἐραστάς. Ἐπειδὴ δὲ ἐθαυματούργησε καὶ ἀνέστησε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, ἐλκύει τὸν βασιλέα εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν· ὕστερον δὲ ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἡλιουπόλεως Διογένη, καὶ ἐπειδὴ πάλιν ἐθαυματούργησε, πάλιν ἀφέθη ἐλευθέρα ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα. Μετὰ ταῦτα, ὅτε ὁ Βικέντιος ἔγεινεν ἡγεμών, τότε καὶ ἡ μακαρία αὕτη παρ' ἐκείνου ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἄφθαρτον στέφανον· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας ΔΟΜΝΙΝΗΣ *τῆς νέας.*

» Τῶν ἀρετῶν φέρουσα φόρτους Δομνίνα,
» Θεῷ προσῆλθεν ἔμπορος πανολβία.

† Αὕτη ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν Κύρον, τὴν εὑρισκομένην εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν καὶ πλουσίων· ἐκ νεαρᾶς δὲ ἡλικίας ἀγαπήσασα τὸν Θεόν, ἐμιμήθη τὴν ζωὴν τοῦ ὁσίου Μάρωνος (ὅστις ἑορτάζεται κατὰ τὴν ιδ', τοῦ Φεβρουαρίου) ὅθεν ἔκτισε μικρὰν καλύβην εἰς τὸν κῆπον τοῦ μητρικοῦ της οἴκου, καὶ ἐκεῖ ἡσυχάζουσα καὶ πενθοῦσα, ἔβρεχε μὲ παντοτεινὰ δάκρυα τὰς παρειάς της, καὶ τὰ τρίχινα φορέματά της. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο πλησίον μία ἐκκλησία, ἐσηκόνετο ἡ μακαρία κατὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ ὑπήγαινεν εἰς αὐτὴν καὶ ἐκεῖ προσέφερε τὰς προσευχὰς καὶ ὑμνῳδίας της εἰς τὸν Θεόν· τοῦτο δὲ τὸ ἴδιον ἔκαμνε καὶ ὅτε ἤρχιζεν ἡ ἡμέρα, καὶ ὅτε ἐτελείονε, προκρίνουσα ἀπὸ πάντα ἄλλον τόπον, τὸ νὰ προσεύχεται εἰς τὸν ἀφιερωμένον τόπον τῷ Θεῷ, δηλαδὴ εἰς τὴν ἐκκλησίαν· διὰ τοῦτο καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην πολλὰ ἐπεμελήθη καὶ ἐστόλισε, πείσασα τὴν μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς της νὰ ἐξοδεύσωσι τὰ ὑπάρχοντά των εἰς καλλωπισμὸν τοῦ ναοῦ ἐκείνου. Αὕτη ἡ μακαρία τροφήν της εἶχε τὴν βρεγμένην φακήν, καὶ τὸν πόνον τῆς νηστείας ταύτης ὑπέμεινε, ἂν καὶ εἶχε σῶμα μισαποθαμένον καὶ ἀσθενέστατον· ἐδείκνυετο δὲ εἰς ὅλους τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας, ὅσοι τὴν ἔβλεπον, χωρὶς αὐτὴ νὰ βλέπῃ πρόσωπόν τινος, καὶ χωρὶς νὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς ἄλλους τὸ πρόσωπόν της, ἐπειδὴ ἦτο καλὰ σκεπασμένη μὲ τὸ τρίχινον φόρεμα, καὶ ἔσκυπτεν ἕως εἰς τὰ γόνατα· ὡμίλει δὲ λεπτὰ μὲν καὶ ἄναρθρα καὶ πάντοτε μετὰ δακρύων.

Διότι αὐτὴ ἡ ἀοίδιμος πολλάκις πιάνουσα τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ μακαρίου Θεοδωρήτου τοῦ ἐπισκόπου Κύρου διὰ νὰ τὴν ἀστασθῇ [1], καὶ βάλλουσα αὐτὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της πρὸς ἁγιασμὸν, μὲ τόσα πολλὰ δάκρυα τὴν ἔβρεχεν, ὥστε ἔσταζον ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ Θεοδωρήτου τὰ δάκρυά της. Ἐγέννα δὲ τὸ δάκρυον ἐκεῖνο ὁ θερμὸς πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῆς ἔρως, ὁ ὁποῖος ἤναπτε μὲν τὸν νοῦν τῆς ὁσίας εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ θεωρίαν, ἐκέντα δὲ τὴν καρδίαν της μὲ τὰ βέλη του, καὶ ἔκαμνε τὴν ψυχήν της νὰ σπουδάζῃ εἰς τὸ νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν ζωὴν ταύτην καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἄλλην. Μὲ τούτους τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας διήρχετο ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ νύκτα ἡ τρισολβία, καὶ πρὸς τούτοις ὑπηρέτει καὶ ἀνέπαυε μὲ ὅλας της τὰς δυνάμεις τοὺς τότε ὁσίους καὶ ἀσκητάς· ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ὅσοι ἤρχοντο πρὸς αὐτὴν, τοὺς ἔστελλε μὲν νὰ καταλύσωσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως, (τοῦ Θεοδωρήτου δηλαδὴ) τὰ δὲ χρειαζόμενα ὅλα αὐτὴ τὰ ἔπεμπεν εἰς αὐτούς, διότι ἐσυγχωρεῖτο νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα τῆς μητρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν της καὶ νὰ τὰ ἐξοδεύῃ εἰς ἐλεημοσύνην, ἵνα ἐκ τῆς ἐλεημοσύνης εὐλογηθῶσι καὶ αὐξηθῶσι περισσότε-

---

[1] Ὁ Αὐρηλιανὸς διεδέξατο τὸν Κλαύδιον. Σ. Ε.

[1] Οὗτος ὁ Θεοδώρητος ἔγραψε καὶ τὸν βίον της ἐν τῷ τριακοστῷ ἀριθμῷ τῆς Φιλοθέου ἱστορίας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἠρανίσθη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο.

ρον. Οὕτω λοιπὸν ἡ ὁσία Δομνίνα ζήσασα θεαρέστως, μετέβη εἰς τὰς οὐρανίας παστάδας διὰ νὰ χαίρῃ αἰωνίως.

—

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΑΝΤΩΝΙΝΗΣ.

» Θάλαμος ἡ θάλασσα νυμφικὸς γείνῃ.
» Ἀντωνίναν κρύπτουσα νύμφην Κυρίου.

* Αὕτη κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Νίκαιαν (νῦν καλουμένην τουρκιστὶ Ἰσνὶκ), κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σνέ (295). Παρασταθεῖσα λοιπὸν ἔμπροσθεν τοῦ ῥηθέντος βασιλέως, καὶ τὸν Χριστὸν παρρησίᾳ ὁμολογήσασα, πρῶτον μὲν λαμβάνει διαφορα βάσανα καὶ βάλλεται εἰς φυλακήν, ἔπειτα δὲ ἐκβάλλεται ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, κρεμᾶται καὶ ξεσχίζεται εἰς τὰς πλευράς. Ταῦτα δὲ πάσχουσα ἡ μακαρία ἐνέπαιζε τοὺς θεοὺς τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν πλάνην τοῦ βασιλέως· διὸ παρεδόθη εἰς τοὺς δημίους, διὰ νὰ ἐκδύσωσι καὶ νὰ δείρωσιν αὐτὴν δυνατὰ, ἀλλ' ὅτε οἱ δήμιοι ἐπλησίασαν διὰ νὰ τὴν γυμνώσωσιν, εὐθὺς ἦλθον ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς ἄγγελοι, καὶ τοὺς μὲν δημίους κτυπήσαντες δυνατὰ, τοὺς ἔσπρωξαν, τὴν δὲ ἁγίαν διεφύλαξαν ἀβλαβῆ. Μετὰ ταῦτα ἥπλωσαν αὐτὴν ἐπάνω εἰς ἀνημμένην ἐσχάραν, ἐπειδὴ δὲ καὶ ἀπὸ τὴν βάσανον αὐτὴν ἔμεινεν ἀβλαβὴς μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο βάλλεται ἐντὸς σάκκου, καὶ ῥίπτεται εἰς τὴν λίμνην τῆς Νικαίας, καὶ οὕτως ἡ ἀοίδιμος λαμβάνει τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΜΑΡΚΕΛΟΣ *καὶ* ΑΝΤΩΝΙΟΣ *πυρὶ τελειοῦνται.*

» Χώνη τις ἡ κάμινος ἀθληταῖς δύω,
» Οἳ χρυσίου λάμπουσιν ἐν ταύτῃ πλέον.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΣΙΛΒΕΣΤΡΟΣ *καὶ* ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ *ξίφει τελειοῦνται.*

» Οὐ καρτερῶν Σίλβεστρος θρησκεύειν πλάνην,
» Σὺν Σωφρονίῳ τὴν τομὴν ἐκαρτέρει.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΕΣΤΟΡΙΑΝΟΣ *ξίφει τελειοῦται.*

» Εἰς τοὐπίσω τράχηλον ἐξειλκυσμένος,
» Νεστοριανὸς τὴν τομὴν πρόσω φέρει.

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων* ΧΑΡΙΣΙΟΥ, ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ, *καὶ* ΑΓΑΠΙΟΥ.

† » Τριὰς τριάδι νῦν παρίστατ' ἐν πόλῳ,
» Ἡ τῶν ἀθλητῶν τῇ τὰ πάντα κτισάσῃ.

* *Ὁ ὅσιος* ΑΓΑΠΙΟΣ *ὁ ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς τοῦ Βατοπαιδίου μονῆς ἀσκήσας, ὁ ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν αἰχμαλωτισθεὶς, καὶ αὐτοὺς μεταβαλὼν καὶ βαπτίσας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

† » Εἰ καὶ τὸ σῶμα αἰχμάλωτος, παμμάκαρ,
» Ἀλλ' οὐχὶ γνώμην, Ἀγάπιε, ὡράθης.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΗΣΥΧΙΟΥ *τοῦ Συγκλητικοῦ.* [2]

* » Ποταμὸν Ἡσύχιος ὑδάτων ἔδυ,
» Ὅπως ποταμὸν τοῦ πυρὸς διεκφύγῃ.

† » Δευτερίᾳ προσέβη Ἡσύχιος ἐν πόλου ὅρμοις.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Ἡσύχιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τβ' (302), πρῶτος ὑπάρχων τοῦ βασιλικοῦ παλατίου καὶ τῆς Συγκλήτου βουλῆς, διότι ἦτο μαγιστριανὸς κατὰ τὸ ἀξίωμα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μαξιμιανὸς ἐπρόσταξεν, ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ὅσοι ἦσαν στρατιῶται βασιλικοὶ, ἐὰν δὲν ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, νὰ στερηθῶσι τὰς ζώνας των (αἱ ὁποῖαι ἦσαν σημεῖον τῆς βασιλικῆς αὐτῶν ἀξίας) καὶ νὰ ζῶσιν ὡς ἰδιῶται καὶ ἄτιμοι, ἕνεκα τοιαύτης παρανόμου προσταγῆς πολλοὶ χριστιανοὶ ἐπροτίμησαν νὰ ζῶσι κάλλιον χωρὶς καμμίαν ἐξωτερικὴν τιμὴν, παρὰ νὰ ἔχωσι μὲν τιμὴν, νὰ ἀπολλύωσι δὲ τὰς ψυχάς των· ὁμοῦ δὲ μὲ τοὺς ἀνωτέρω χριστιανοὺς συνηριθμήθη καὶ ὁ ἅγιος οὗτος Ἡσύχιος. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε νὰ ἐκδυθῇ τὰ πολύτιμα φορέματα, ἅτινα ἐφόρει ὁ ἅγιος, καὶ νὰ ἐνδυθῇ μανδύαν πενιχρὸν, χωρὶς μανίκια, ὑφασμένον ἀπὸ μαλλία, καὶ νὰ συναναστρέφηται μὲ τὰς γυναῖκας, πρὸς ἀτιμίαν καὶ καταφρόνησιν.

Τούτου δὲ γενομένου ἐπροσκάλεσεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς καὶ τὸν ἠρώτα, δὲν ἐντρέπεσαι, ὦ Ἡσύχιε, ὅτι ἔχασες μὲν τὴν τιμὴν καὶ τὸ ἀξίω-

---

[1] Ὅρα εἰς τὴν ἀκολουθείαν τῶν Ἁγιορειτῶν πατέρων.

[2] Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην τοῦ Μαΐου, ἐν μὲν τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ ψάλλονται τροπάρια καὶ κανὼν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἡσυχίου παρὰ τοῖς Μηναίοις· ἐν δὲ τοῖς Συναξαρίοις τῆς αὐτῆς ἡμέρας οὐδὲ γρὺ ἀναφέρεται περὶ τοῦ Ἡσυχίου τούτου, ἀτάκτως πάνυ καὶ ἀηδῶς. Ὅθεν ἡμεῖς εὑρόντες τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου τούτου Ἡσυχίου κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Μαΐου κείμενον, μετεγράψαμεν αὐτὸ εἰς τὴν παροῦσαν ἡμέραν, ἵνα μὴ, ἄλλοθι μὲν εὑρίσκηται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ, ἄλλοθι δὲ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ.

μα τοῦ μαγιστριανοῦ, κατεβιβάσθης δὲ εἰς τὴν ἄτιμον ταύτην ζωήν; ἢ δὲν ἠξεύρεις ὅτι οἱ χριστιανοί, τῶν ὁποίων ἐπροτίμησες τὴν ζωήν, δὲν ἔχουσι δύναμιν νὰ σὲ κατατήσωσι πάλιν εἰς τὰς προτέρας μεγάλας τιμάς, καὶ εἰς τὸ ἀξίωμά σου; ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη εἰς ταῦτα, ἡ μὲν τιμή σου αὕτη, ὦ βασιλεῦ, εἶναι προσωρινή, ἡ δὲ τιμὴ καὶ δόξα, τὴν ὁποίαν δίδει ὁ Χριστὸς εἶναι αἰωνία καὶ ἀτελεύτητος. Ὅθεν διὰ τὰ λόγια ταῦτα ὁ βασιλεὺς θυμωθείς, ἐπρόσταξε νὰ δέσωσι μίαν μεγάλην μυλόπετραν εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ἁγίου, καὶ νὰ ῥ ψωσιν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ, τοῦ καλουμένου Ὀρόντου, τοῦ ἐν τῇ κοίλῃ Συρίᾳ εὑρισκομένου, (ὅστις κοινῶς ὀνομάζεται Ὀρόντζ), καὶ οὕτω ὁ μακάριος ἔλαβε παρὰ Κυρίου τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΘΕΟΔΟΤΟΥ ἐπισκόπου Κυρηνίας τῆς Κύπρου.

» Ἀθλῶν πέπλησαι, Θεόδοτε, στιγμάτων,
» Εἰ καὶ μετ' εἰρήνης σε Χριστὸς λαμβάνει.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λικινίου τοῦ βασιλέως καὶ Σαβίνου ἡγεμόνος Κύπρου, ἐν ἔτει τκ΄ (320), διὰ δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν καὶ πίστιν παρεστάθη εἰς τὸν ῥηθέντα ἡγεμόνα, καὶ πρῶτον μὲν ἔδειραν αὐτὸν μὲ βούνευρα, ἔπειτα δὲ τὸν ἐκρέμασαν, καὶ ἐξέσχισαν τὰς σάρκας του· εἶτα ἥπλωσαν αὐτὸν ἐπὶ σιδηροῦ καὶ ἀνημμένου κραββάτου. Φυλαχθέντος δὲ ἀβλαβοῦς ἐκ τοῦ πυρὸς μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐκάρφωσαν τοὺς πόδας του μὲ καρφία, καὶ οὕτω τὸν ἠνάγκασαν νὰ περιπατῇ, ὕστερον δὲ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακήν. Ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λικινίου ἔπαυσεν ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμός, ἠλευθερώθη ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ ὁ ἅγιος κατὰ τὴν δεκάτην ἐννάτην τοῦ Ἰανουαρίου· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν δύω χρόνοι πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην τοῦ Μαρτίου μηνός. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τὴν εὑρισκομένην εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἁρματίου. [1]

—

Ὁ ἅγιος ὁμολογητὴς ΚΟΙΝΤΟΣ ὁ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

† » Ἐπωνυμίαν ἔσχες ἐκ τῶν πραγμάτων,
» Τὰ θαυμάσια, ὦ Κόϊντε παμμάκαρ.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐγεννήθη κατὰ τὴν Φρυγίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔμαθε καὶ τὴν εὐσέβειαν κατὰ τοὺς χρόνους Αὐρηλιανοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σοβ΄ (272), ἐλθὼν δὲ εἰς χωρίον καλούμενον Αἰολίδα, [1] ἐμοίραζεν ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχούς. Ὁ δὲ ἡγεμὼν Ῥοῦφος πιάσας τὸν ἅγιον, ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐδαιμονίσθη ὅμως· ὅθεν ὁ ἅγιος παρακαλέσας τὸν Θεὸν, ἠλευθέρωσεν αὐτὸν ἀπὸ τὸ δαιμόνιον· διὰ τοῦτο ὄχι μόνον ἀφέθη ἐλεύθερος, ἀλλὰ καὶ δῶρα ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα εἰς ἀντιμισθίαν τῆς χάριτος. Ἐπειδὴ δὲ διὰ προσευχῆς τοῦ ἁγίου ἔγεινε σεισμὸς, καὶ ἐκ τοῦ σεισμοῦ ἐκρημνίσθη ὁ ναὸς καὶ τὰ ἐν αὐτῷ εἴδωλα ἔπεσον, διὰ τοῦτο φυγόντες οἱ Ἕλληνες, ἀφῆκαν τὸν ἅγιον ἐλεύθερον. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον τεσσαράκοντα ἡμέραι ἀπὸ τοῦ σεισμοῦ συνέλαβε τὸν ἅγιον ὁ ἄρχων Κλέαρχος, πολλὰ δεισιδαίμων καὶ ζηλωτὴς ὢν τῆς θρησκείας τῶν εἰδώλων καὶ προστάξας συνέτριψαν τὰ σκέλη τοῦ ἁγίου, τὰ ὁποῖα παρευθὺς ἔγειναν σῶα καὶ ὑγιῆ μὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ δύναμιν. Μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ ἅγιος εἰς διαφόρους τόπους ἐν διαστήματι δέκα ὁλοκλήρων χρόνων, ἰατρεύων πᾶσαν νόσον, καὶ τοὺς πτωχοὺς ἐλεῶν· καὶ οὕτω μὲ τὰ τοιαῦτα θαύματα καὶ θεάρεστα ἔργα πολιτευόμενος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΝΕΣΤΟΡΟΣ καὶ ΤΡΙΒΙΜΙΟΥ.

» Ὁ τὸν τράχηλον Νέστορος πλήξας ξίφει,
» Πληγὴν ὁμοίαν ἐντρίβει Τριβιμίῳ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν μὲν ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Κυβερραιωτῶν [2], ἀπὸ τὴν Πέργην δὲ τῆς Παμφυλίας, (ἡ ὁποία τώρα Πίργι ὀνομάζεται, καὶ πρότερον μὲν ἦτο τιμημένη μὲ θρόνον Μητροπολίτου δεκαπέντε ἐπισκόπους ἔχουσα, τώρα δὲ εἶναι ἔρημος καὶ μετετέθη εἰς τὴν Ἀττάλειαν, ἥτις πρότερον ἦτο ἐπισκοπὴ τῆς Πέργης.) κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου ἐν ἔτει σνα΄ (251) ἐπροδόθησαν ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας καὶ ἐδάρησαν μὲ ξηρὰ βούνευρα· ἔπειτα κρεμασθέντες, ἐξεσχίσθησαν ἕως μέσα

[1] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον Θεόδοτον ἐγκώμιον ἔχει Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐγκωμιαζομένου δικαίου· (σώζεται δὲ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Διονυσίου.)

[1] Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται Νεολίδα.

[2] Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται Κυραιωτῶν.

εἰς τὰ σπλάγχνα. Ἐπειδὴ δὲ ἐστάθησαν ἀμετάθετοι εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

—

Μνήμη τοῦ ἁγίου Μάρτυρος Τρωαδίου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτυρησάντων ἐπὶ ΑΚΑΚΙΟΥ τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σγ΄ (253).[1]

» Μὴ μέλλε, Τρωάδιε, θνήσκειν ἐκ ξίφους,
» Μὴ μέλλε· καὶ μέλλησιν οὐχ ἕξει στέφος·

Ἡ ἁγία μάρτυς καὶ παρθένος ΕΥΘΑΛΙΑ ξίφει τελειοῦται.

» Υἱὸν φιλοῦσα μητροπαρθένου κόρης,
» Τομὴν ὑπέστη καλλιπάρθενος κόρη.

† Αὕτη ἡ ἁγία μάρτυς Εὐθαλία ἦτο εἰς τὴν Σικελίαν, μητέρα ἔχουσα αἱμορροοῦσαν, Εὐθαλίαν καὶ αὐτὴν καλουμένην, ἡ ὁποία ἰατρεύθη ἀπὸ τοὺς ἁγίους μάρτυρας Ἀλφειὸν, Φιλάδελφον, καὶ Κυπρῖνον.[2] ἐφάνησαν δηλαδὴ οἱ τρεῖς οὗτοι μάρτυρες εἰς τὸν ὕπνον τῆς Εὐθαλίας καὶ εἶπον αὐτῇ, ἐὰν πιστεύσῃς εἰς τὸν Χριστὸν καὶ βαπτισθῇς, βεβαίως θὰ ἰατρευθῇς καὶ σωθῇς, ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσῃς, φεῦγε μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς· ἡ δὲ Εὐθαλία ἐξυπνίσασα, ἐπείσθη εἰς τὰ λόγια τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ πιστεύσασα εἰς τὸν Χριστὸν, ἐβαπτίσθη ὁμοῦ μὲ τὴν συνώνυμον Εὐθαλίαν τὴν θυγατέρα της. Εἶχε δὲ αὕτη υἱὸν, ὀνομαζόμενον Σερμιλιανὸν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πιασθεῖσα ἡ μακαρία ἐκινδύνευε νὰ πνιγῇ ἀπὸ αὐτὸν, διότι ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν. Ἡ δὲ ἁγία λυτρωθεῖσα ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ υἱοῦ της, μὲ τὴν βοήθειαν μιᾶς της ὑπηρετρίας, ἔφυγεν· ἡ δὲ θυγάτηρ της Εὐθαλία ἤλεγξε πολλὰ τὸν ἀδελφόν της, διότι ἠθέλησε νὰ θανατώσῃ τὴν μητέρα των. Ἐκεῖνος δὲ πρὸς αὐτὴν ἀπεκρίθη, μήπως καὶ σὺ εἶσαι χριστιανή; ἡ ἁγία ἀπεκρίθη, ναὶ, χριστιανὴ εἶμαι, καὶ διὰ τὸν Χριστὸν εἶμαι ἑτοίμη προθύμως νὰ ἀποθάνω. Τότε ὁ μιαρὸς καὶ ἀλιτήριος ἀδελφός της τὴν ἐγύμνωσε, καὶ ἀφοῦ τὴν ἔδειρε δυνατὰ, τὴν παρέδωκεν εἰς ἕνα του δοῦλον διὰ νὰ τὴν ἀτιμάσῃ· ἀλλ' ἡ ἁγία προσευξαμένη, ἐτύφλωσε τὸν δοῦλον. Ὁ δὲ ἀδελφός της βλέπων τοῦτο, ἐσηκώθη ὡς ἄλλος δεύτερος Κάϊν καὶ ἀπέκοψε τὴν ἁγίαν κεφαλὴν τῆς ἀδελφῆς του, καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ μακαρία τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ καὶ ΑΘΑΝΑΣΙΑ ξίφει τελειοῦνται.

» Ἀθανασίᾳ συνθανόντα τῇ πάνυ,
» Πεπείσμεθα ζῆν Ἀνδρόνικον τὸν πάνυ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ΄, μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΥΤΡΟΠΙΟΥ, ΚΛΕΟΝΙΚΟΥ, καὶ ΒΑΣΙΛΙΣΚΟΥ.

Εἰς τὸν Εὐτρόπιον.

» Ὁ χρηστὸς ἡμῖν Εὐτρόπιος τοὺς τρόπους,
» Ἔφευρε Χριστὸν καὶ τέλος διὰ ξίφους.

Εἰς τὸν Κλεόνικον.

» Καὶ Κλεόνικος εὐκλεᾶ νίκην ἔχει,
» Σταυρῷ κρεμασθεὶς, ὡς ὁ Χριστός μου πάλαι.

Εἰς τὸν Βασιλίσκον.

» Εἱρκτὴν τὸ σῶμα καὶ πρὸ τῆς εἱρκτῆς ἔχων,
» Εἱρκτῶν λυτροῦται Βασιλίσκος ἐκ δύω.
» Ἐν ξύλῳ Εὐτρόπιος σταυροῖο τρίτῃ ἀεθλεύει.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ΄ (296). καταγόμενοι μὲν ἀπὸ τὴν Ἀμάσειαν, πόλιν διάσημον τῆς ἐν Πόντῳ Καππαδοκίας, συγγενεῖς δὲ ὄντες καὶ συστρατιῶται μὲ τὸν ἅγιον Θεόδωρον τὸν Τύρωνα. Οὗτοι λοιπὸν διαβληθέντες εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀσκληπιοδότην, δέρονται δυνατά· ὁ δὲ ἅγιος Εὐτρόπιος δέχεται καὶ εἰς τὸ στόμα πληγὰς, ἐπειδὴ ὕβρισε τὸν ἡγεμόνα· καὶ οἱ μὲν δέροντες αὐτοὺς στρατιῶται, παρελύθησαν καὶ ἀπέκαμον, οἱ δὲ δερόμενοι ἅγιοι ἔγειναν ὑγιεῖς, ἐπειδὴ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ Κύριος καὶ ὁ ἅγιος μάρτυς Θεόδωρος ὁ Τύρων. Τοῦτο δὲ τὸ παράδοξον θαῦμα βλέποντες πολλοὶ ἄπιστοι, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, ὅθεν καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν. Ταῦτα ἰδὼν καὶ ὁ ἡγεμὼν, μετεβλήθη, καὶ ἐδοκίμαζε μὲ κολακείας νὰ μεταβάλῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸν ἅγιον Κλεόνικον· καὶ ἄλλα μὲν δῶρα ἔδιδεν εἰς αὐτὸν, ἄλλα δὲ ὑπέσχετο νὰ τῷ δώσῃ, ἀλλ' ὁ ἅγιος, ὄχι μόνον ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἐμαλακώθη κατὰ τὴν γνώμην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις παροργισθεὶς, ἐνέπαιξε καὶ τὴν ἀγνωσίαν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ τὴν ἀσθένειαν τῶν εἰδώλων.

---

[1] Ἐπειδὴ Ἀκάκιος βασιλεὺς δὲν ὑπῆρξεν ἴσως κατὰ λάθος ἐτέθη ἀντὶ τοῦ Δεκίου (249—251 μ. Χ.) Σ. Ε.

[2] Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἑορτάζονται κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Μαΐου.

Ὅθεν ἐνῷ ὁ ἡγεμὼν καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες προσέφερον θυσίας εἰς τοὺς θεούς των, ὁ ἅγιος Κλεόνικος προσευχηθείς, ἐκρήμνισεν εἰς τὴν γῆν τὸ εἴδωλον τῆς Ἀρτέμιδος. Ταῦτα δὲ βλέποντες οἱ εἰδωλολάτραι, ἥναψαν ἀπὸ θυμὸν καὶ βράσαντες εἰς τρεῖς λέβητας πίσσαν καὶ ἄσφαλτον ἔχυσαν ταῦτα ἐπάνω εἰς τὰς πλάτας τῶν τριῶν τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων· καὶ οἱ μὲν ἅγιοι ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς, οἱ δὲ χύνοντες ταῦτα ὑπηρέται κατεκάησαν. Μετὰ ταῦτα ὁ μὲν ἅγιος Εὐτρόπιος καὶ Κλεόνικος σταυρωθέντες, ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου, καὶ πρὸς τὴν αἰώνιον ἀπῆλθον ζωὴν, ὁ δὲ ἅγιος Βασιλίσκος ῥιφθεὶς εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐν αὐτῇ διατρίψας χρόνον ἀρκετὸν, τελειοῦται· (ὅρα τὸ κατὰ πλάτος τούτων μαρτύριον εἰς τὸν Ἐφραίμ.)

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας.

» Χωρεῖν ἔχει που τῆς Ἐδὲμ τὸ χωρίον,
» Καὶ τὸν Θεοδώρητον ἔνδον τὸν μέγαν.

* Ὅτε ὁ δυσσεβὴς καὶ παραβάτης Ἰουλιανὸς ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει τξά (361), τότε καὶ ὁ θεῖος αὐτοῦ καὶ συνώνυμος Ἰουλιανὸς, χριστιανὸς ὢν καὶ πιστὸς θεράπων τοῦ Θεοῦ καὶ ἀναγνώστης τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐπείσθη ὁ ἄθλιος εἰς τὸν ἀνεψιόν του δυσσεβῆ καὶ παραβάτην βασιλέα. Ὅθεν ὄχι μόνον ἠρνήθη, φεῦ! τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἐπροσκύνησεν εἰς τὰ εἴδωλα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις ἐπρόδωκεν ὁ ἀσεβὴς εἰς τὸν τύραννον ὅλον τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ἱερὰ κειμήλια, ὅσα ἀφιέρωσεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχείας, καὶ οὕτω κατεστάθη ὁ πρώην εὐσεβὴς θεῖος ὑπὸ τοῦ ἀσεβεστάτου ἀνεψιοῦ του διώκτης καὶ τύραννος κατὰ τῶν χριστιανῶν. Τότε λοιπὸν οἱ μὲν ἄλλοι κληρικοὶ καὶ ἱερεῖς τῆς Ἀντιοχείας διεσκορπίσθησαν εἰς διάφορα μέρη, μόνος δὲ οὗτος ὁ ἅγιος Θεοδώρητος, πρεσβύτερος ὢν τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐκκλησίας, ἔμεινεν ἐκεῖ μετ' ἄλλων τινῶν χριστιανῶν, κηρύττων παρρησίᾳ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ὁμολογίαν· ὅθεν πιάσας αὐτὸν ὁ ῥηθεὶς Ἰουλιανὸς ὁ τοῦ παραβάτου θεῖος, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, ἔπειτα παραστήσας αὐτὸν ἔμπροσθέν του, πρῶτον μὲν ἐπρόσταξε νὰ δείρωσι τὸν ἅγιον εἰς τοὺς πόδας, ἔπειτα δὲ εἰς τὴν κεφαλήν· μετὰ δὲ ταῦτα ἐξέδυσαν αὐτὸν, καὶ χρεμάσαντες ἐπάνω εἰς ξύλον, τὸν ἐξέσχισαν δυνατά. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἅγιος ἐξεσχίζετο εἰς διάστημα τριῶν ὡρῶν, διὰ τοῦτο τὸ μὲν αἷμα ἔτρεχεν ἀπὸ τὸ σῶμά του ὡς βρύσις, τὸ δὲ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφαίνετο ὡραιότερον καὶ λαμπρότερον.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἤκουε τὸν μιαρὸν Ἰουλιανὸν λέγοντα, θυσίασον ἄθλιε εἰς τοὺς Θεοὺς, καὶ ἂν χρεωστῇς εἰς τὸν βασιλικὸν θησαυρὸν, ἢ εἰς ἄλλον τινα, ὁ ἀνεψιός μου βασιλεὺς θὰ σὲ ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸ χρέος, ἵνα μὴ οὕτω κακῶς ἀπορρίψῃς τὴν ψυχήν σου. Ταῦτα ἐκείνου λέγοντος, ὁ ἅγιος, σὺ εἶσαι, ταλαίπωρε, ἄθλιος, ἀπεκρίθη, σὺ καὶ ὁ βασιλεύς σου, διότι ἀφήσατε τὸν Χριστὸν καὶ προσεκολλήθητε μὲ τὸν Ἀντίχριστον· ὅθεν καὶ θέλετε γείνῃ καὶ οἱ δύω προσάναμμα τοῦ αἰωνίου πυρὸς τῆς κολάσεως. Ἐγὼ δὲ εἰς κἀνένα δὲν χρεωστῶ, παρὰ εἰς τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν, διότι χρεωστῶ νὰ φυλάξω εἰς αὐτὸν ἀληθινὴν πίστιν ἕως ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀκάθαρτος καὶ θεομίσητος τύραννος, ἐπρόσταξε νὰ καταχαίωσι τὰς πλευρὰς τοῦ ἁγίου μὲ ἀνημμένας λαμπάδας· ὁ δὲ μάρτυς σηκώσας τὰ ὄμματά του εἰς οὐρανὸν, προσηύχετο κρυφομιλῶν, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἔπεσον ὡς νεκροὶ εἰς τὴν γῆν οἱ τὰς λαμπάδας κρατοῦντες, οἱ ὁποῖοι ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ. Τότε ὁ Ἰουλιανὸς καὶ οἱ συντρόφοι του θυμωθέντες ἐσήκωσαν ἐπάνω τοὺς δημίους, καὶ, τρισκατάρατοι, ἔλεγον, διὰ τί ἀφήσατε τὰς λαμπάδας καὶ δὲν κατεκαύσατε τοῦτον τὸν δυσσεβῆ καὶ πανάθλιον, ἀλλ' ἐκυριεύθητε ἀπὸ νυσταγμὸν καὶ ἀμέλειαν; ταῦτα μὲν εἶπον ἐκεῖνοι. Ὁ δὲ ἅγιος, σὺ εἶσαι, ἀπεκρίθη, δυσσεβὴς καὶ τρισκατάρατος καὶ τετυφλωμένος κατὰ τοὺς ψυχικοὺς ὀφθαλμούς, διότι δὲν βλέπεις, ἄθλιε, τοὺς ἀγγέλους οἵτινες φυλάττουσιν ἐμὲ τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν σᾶς ἀφίνουν νὰ μὲ ἐγγίσητε· μὴ μωρολογῇς λοιπὸν, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν εἶναι μέγας. Ταῦτα ἀκούσας ὁ τύραννος καὶ ἐντροπιασθεὶς πολλὰ, προσάζει νὰ ῥιφθῶσιν οἱ στρατιῶται ἐκεῖνοι εἰς τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης· βλέπων δὲ αὐτοὺς ὁ ἅγιος Θεοδώρητος φερομένους εἰς τὴν θάλασσαν, πορεύεσθε, εἶπεν, ὦ τεκνία μου, ἐν εἰρήνῃ, πορεύεσθε τὴν μακαρίαν ταύτην ὁδὸν, διότι καὶ ἐγὼ μετ' ὀλίγον θὰ σᾶς ἀκολουθήσω, διὰ νὰ συγχαίρω μὲ σᾶς εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀσεβὴς θεῖος τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐβίαζε τὸν ἅγιον Θεοδώρητον νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος, σὺ μὲν, τῷ ἀπεκρίθη, σὺ δυσσεβέστατε καὶ ἀθλιώτατε ὄντων τῶν ἀνθρώπων, μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ μασσή-

σης ὅλα σου τὰ ἐντόσθια, καὶ ἐκ τούτου θὰ ἀπορρίψῃς βιαίως τὴν μιαράν σου ψυχὴν εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ τῆς κολάσεως· ὁ δὲ πλέον ἀσεβέστερος σοῦ τύραννος Ἰουλιανὸς ὁ ἀνεψιός σου, αὐτὸς, λέγω, εἰς τὴν γῆν τῆς Περσίας θὰ κεντηθῇ μὲ οὐράνιον λόγχην, καὶ θὰ ριφθῇ εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρὸς, καὶ πλέον δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ, καὶ οὕτως οἱ δύω ὁμοῦ μέλλετε νὰ λάβετε τὰ ἐπίχειρα καὶ τὴν ἐκδίκησιν τῆς κακίας σας· ἐγὼ δὲ θὰ θυσιάσω εἰς τὸν Θεόν μου θυσίαν αἰνέσεως· Ταῦτα μὲν εἶπεν ὁ ἅγιος, ὁ δὲ ἀσεβὴς Ἰουλιανὸς ἐπρόσταξε παρευθὺς νὰ τὸν ἀποκεφαλίσωσι· πορευόμενος δὲ ὁ μάρτυς εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης προσηύχετο μὲ χαρὰν τῆς ψυχῆς του, καὶ ἀποκεφαλισθεὶς, ἀνέβη εἰς τὸν Θεὸν διὰ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον λαβόντες χριστιανοί τινες, ἐντίμως αὐτὸ ἐνεταφίασαν καὶ ἐσημείωσαν τὰ ἀνωτέρω λόγια, ὅσα ἐπροφήτευσεν ὁ ἅγιος, τὰ ὁποῖα μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔλαβον διὰ τῶν πραγμάτων τὴν ἐκβασιν. Διότι, καθὼς προεῖπεν ὁ ἅγιος, καὶ οἱ δύω Ἰουλιανοὶ, ὁ κακὸς θεῖος καὶ ὁ κάκιστος ἀνεψιὸς, κακῶς οἱ κακοὶ ἐξέψυξαν, καὶ παρεδόθησαν αἱ ψυχαί των εἰς τὰς τιμωρίας τοῦ ᾅδου. [1]

—

Οἱ ἅγιοι ΖΗΝΩΝ *καὶ* ΖΩΙΛΟΣ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.*

» Ζωῆς λύσις Ζήνωνι καὶ τῷ Ζωΐλῳ,
» Ζωῆς ὑπῆρξε κρείττονος παραιτία.

Ἡ ὁσία ΠΙΑΜΟΥΝ *ἡ παρθένος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Κροσσωτὰ χρυσᾶ Πιαμοῦν μελαμφόρος,
» Τὰς ἀρετὰς ἄπεισιν ἠμφιεσμένη. [2]

[1] Λέγει ὁ Θεοδώρητος ἐν τῷ γ'. βίβλίῳ κεφ. ιϐ'. τῆς ἐκκλησ. ἱστορίας, ὅτι ὁ θεῖος τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἰουλιανὸς πεσὼν εἰς βαρυτάτην ἀσθένειαν, διεφθάρη ἀπὸ σῆψιν εἰς τὰ ἐντόσθια, καὶ τὴν κόπρον του ἐξέβαλλεν ἀπὸ τὸ στόμα του, ἡ δὲ γυνή του πιστὴ καὶ εὐσεβὴς οὖσα, ἔλεγεν αὐτῷ, Πρέπει, ὦ ἄνδρα μου, νὰ ὑμνῇς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν, ὅστις διὰ τῆς παιδείας ταύτης ἔδειξεν εἰς σὲ τὴν δύναμίν του· ἐπειδὴ ἂν αὐτὸς μετεχειρίζετο τὴν συνήθη του μακροθυμίαν, σὺ δὲν ἤθελες γνωρίσει, ποῖος εἶναι ὁ παρὰ σοῦ πολεμούμενος.

[2] Τὸν βίον τῆς Πιαμοῦν ὅρα εἰς τὸ Λαυσαϊκὸν, καὶ ἐκεῖ θέλεις ἰδεῖ, ὅτι διὰ προσευχῆς της ἐστάθησαν ἀκίνητοι οἱ ἄνθρωποι μιᾶς χώρας, οἵτινες ἐκινήθησαν μὲ ὁρμὴν φονικὴν, διὰ νὰ θανατώσωσι τοὺς ἀνθρώπους μιᾶς ἄλλης χώρας μικροτέρας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ *τοῦ Ἰορδανίτου.*

» Ὑπηρέτης θὴρ τῷ Γερασίμῳ γέρας,
» Θῆρας παθῶν κτείναντι πρὶν λῆξαι βίου.
» Τῇ δὲ τετάρτῃ Γεράσιμος βιότοιο ἀπέπτη.

† Οὗτος ὁ ὅσιος Γεράσιμος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως, τοῦ καλουμένου Πωγωνάτου ἐνέτει χό (670) ὡς λέγει Σωφρόνιος ὁ Ἱεροσολύμων, ὁ τὸν βίον τοῦ ὁσίου τούτου γράψας· [1] παιδιόθεν δὲ στοιχειωθεὶς μὲ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν ἐνδυθεὶς, ὑπῆγεν εἰς τὴν βαθυτέραν ἔρημον τῆς Θηβαΐδος. Εἰς τόσον δὲ ὕψος ἀρετῶν ἔφθασε, καὶ τόσην οἰκειότητα ἔλαβε πρὸς τὸν Θεὸν, διότι ἐφύλαξε τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν καθαρὸν, ὥστε εἶχεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του καὶ αὐτὰ τὰ ἄγρια θηρία. Διότι τὸν ὑπηρέτει εἷς λέων, ὁ ὁποῖος πρὸς τοῖς ἄλλοις εἶχε καὶ τὸ διακόνημα αὐτὸ, τὸ νὰ βόσκῃ τὸν ὄνον ὅστις ἔφερε τὸ νερὸν εἰς τὸν ὅσιον. Μίαν δὲ φορὰν ἐπέρασαν ἐκεῖθεν πραγματευταί τινες, καὶ βλέποντες τὸν ὄνον μόνον, ἔκλεψαν αὐτόν· ὁ δὲ λέων ἐκοιμᾶτο καὶ δὲν ἠσθάνθη. Ὅθεν τὸ ἑσπέρας ἐγύρισεν εἰς τὸν ὅσιον χωρὶς νὰ ἔχῃ μαζί του τὸν ὄνον κατὰ τὴν συνήθειαν.

Βλέπων δὲ τὸν λέοντα μοναχὸν ὁ ὑπηρέτης τοῦ ὁσίου, ἔλεγεν εἰς τὸν γέροντα, ὅτι αὐτὸς ἔφαγε τὸν ὄνον· ὅθεν κατεδικάσθη ὁ ταλαίπωρος λέων, νὰ φορτόνηται εἰς τοὺς ὤμους του τὰς στάμνας, καὶ νὰ φέρῃ τὸ νερὸν ἀπὸ τὸν ποταμὸν ἀντὶ τοῦ ὄνου, εἰς τόσον διάστημα χρόνου, εἰς ὅσον ἐκρατεῖτο ὁ ὄνος ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω πραγματευτάς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἴδιοι πραγματευταὶ ἔτυχε νὰ διέλθωσι πάλιν ἀπὸ τὸν ἴδιον ἐκεῖνον δρόμον, ἔχοντες μαζί των καὶ τὸν ὄνον, διὰ τοῦτο εὐθὺς ἅμα εἶδεν ὁ λέων τὸν ὄνον, ἐγνώρισεν αὐτὸν καὶ ὥρμησεν αἰφνιδίως ἐναντίον τῶν πραγματευτῶν μὲ μεγάλον βρύχημα, οἵτινες φοβηθέντες ἔφυγον. Ἔπειτα ἐπίασε μὲ τὰ ὀδόντιά του τὸν κημὸν τοῦ ὄνου καὶ τὸν ἔσυρεν, ὁμοῦ δὲ μετ' αὐτοῦ, ἐτράβιξε καὶ ὅλας τὰς καμήλους, αἱ ὁποῖαι ἦσαν δεδεμέναι

[1] Ἐν δὲ τῷ Ὡρολογίῳ χρονολογεῖται οὗτος, ὅτι ἦτο ἐπὶ τοῦ βασιλέως Μαρκιανοῦ τοῦ ἐν ἔτει υν' (450) βασιλεύσαντος·

εἰς τὰν ὄνον, καὶ οὕτω τὰς ἔφερεν ὅλας εἰς τὸ κελλίον τοῦ ὁσίου Γερασίμου· κτυπῶν δὲ μὲ τὴν οὐράν του τὴν θύραν τοῦ κελλίου τοῦ γέροντος ἔκαμνεν ὡς ἐπίδειξιν, ὅτι ἐπρόσφερεν αὐτὰς κυνήγιον εἰς τὸν γέροντα.

Βλέπων δὲ ὁ γέρων τὸ πρᾶγμα, ἐχαμογέλασεν ὀλίγον, καὶ εἶπε πρὸς τὸν μαθητήν του, ἀδίκως ἐκατηγορεῖτο ἀπὸ ἡμᾶς ὁ ἀθῶος λέων, ὅτι ἔφαγε τὸν ὄνον· λοιπὸν τώρα πρέπει νὰ τὸν ἐλευθερώσωμεν ἀπὸ τὸν κόπον τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἂς ὑπάγῃ νὰ βόσκῃ εἰς τοὺς συνειθισμένους του τόπους. Τότε κλίνας τὴν κεφαλήν του ὁ λέων, ὡς ἂν εἶχε λογικὸν, καὶ τρόπον τινα ἀποχαιρετήσας τὸν γέροντα, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐρημίαν· καθ' ἑκάστην δὲ ἑβδομάδα ἤρχετο μίαν φορὰν καὶ προσεκύνει τὸν γέροντα. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ γέρων ἀπέθανεν, ἦλθε πάλιν ὁ λέων κατὰ τὴν συνήθειάν του, καὶ ἐζήτει νὰ προσκυνήσῃ τὸν γέροντα, καὶ μὴ εὑρίσκων αὐτὸν, ἐφαίνετο ὅτι λυπεῖται καὶ ἀγανακτεῖ· ἐπειδὴ δὲ ὁ μαθητὴς τοῦ ὁσίου μὲ πολλὰ σχήματα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν νὰ αἰσθανθῇ, ὅτι ἀπέθανεν ὁ γέρων, διὰ τοῦτο ἐκεῖνος ἐθρήνει μὲ λεπτὸν βρύχημα τὸν θάνατον τοῦ γέροντος, καὶ ἐφαίνετο ὅτι ἐζήτει τὸν τάφον του. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ μαθητὴς τοῦ ὁσίου ἔφερε τὸν λέοντα εἰς τὸν τάφον τοῦ γέροντος, τότε ὁ λέων ἔπεσεν ἐπάνω εἰς αὐτὸν, καὶ μεγάλως βρυχήσας, ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν πόνον τῆς τοῦ γέροντος ἀγάπης, ἐξέπνευσε. Μὲ τοιοῦτον τρόπον δοξάζει ὁ Θεὸς τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας καὶ κάμνει νὰ ὑποτάστωνται τὰ θηρία εἰς ἐκείνους, ὅσοι φυλάττουν καθαρὸν τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν. [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΑΥΛΟΥ καὶ ΙΟΥΛΙΑΝΗΣ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ.

» Ὁ κείμενος μὲν Παῦλος, ἡ δὲ κειμένη
» Ἰουλιανὴ, σύγγονοι τετμημένοι.

Οὗτοι οἱ δύω αὐτάδελφοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ἐν ἔτει σοβ' (272), καταγόμενοι ἀπὸ τὴν Πτολεμαίδα, υἱοὶ γονέων εὐσεβῶν· καὶ ὁ μὲν Παῦλος ἦτο ἀναγνώστης· ἤτοι ἀνεγίνωσκεν εἰς τὸν λαὸν τὰς ἱερὰς βίβλους, τὰς ὁποίας μελετήσας φιλοπόνως, κατέλαβε τὸ νόημα αὐτῶν· ὅθεν ἂν καὶ ἦτο νέος, ἀπεστόμιζεν ὅμως τοὺς ἐναντίους προχειρότατα, καὶ ἦτο κήρυξ ἔνθεος τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ Λόγου οἰκονομίας. Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Αὐρήλιος εἰς τὴν Πτολεμαίδα, ἔδιδε θάρρος εἰς τὴν ἀδελφήν του Ἰουλιανὴν καὶ ἐνεδυνάμωνεν αὐτὴν νὰ σταθῇ προθύμως, ἐπειδὴ μέλλει νὰ ἀκολουθήσῃ μέγας πειρασμὸς καὶ αὐτὸς δὲ ὡπλίσθη μὲ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἕλληνες, ὅτι ἔκαμε τὸν σταυρόν του, τὸν διέβαλον ὡς χριστιανὸν εἰς τὸν βασιλέα· παρασταθεὶς λοιπὸν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐλέγξας τὴν ματαιότητα τῶν εἰδώλων, ἐκρεμάσθη ὑψηλὰ καὶ ἐξεσχίσθη.

Ἡ δὲ Ἰουλιανὴ βλέπουσα τὸν ἀδελφόν της ξεσχισμένον, ἐφώναζε, κατηγοροῦσα τὸν τύραννον, ὅτι ἀδίκως ξεσχίζει τὸν ἀδελφόν της· ὅθεν ἐπιάσθη καὶ αὐτὴ καὶ κρεμασθεῖσα ἐξεσχίσθη· ἔπειτα ῥίπτονται καὶ οἱ δύω εἰς τὴν φυλακήν· ὕστερον βάλλονται ἀμφότεροι εἰς λέβητα γεμάτον ἀπὸ πίσσαν βρασμένην· μετὰ ταῦτα ἁπλόνονται ἐπὶ κλίνης πυρωμένης, καὶ δέρονται εἰς τὴν ῥάχην. Τότε ὁ Κοδράτος καὶ Ἀκά-

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ ὅσιος οὗτος Γεράσιμος, ὡς ἁπλοῦς καὶ ἄκακος ἠπατήθη ἀπὸ τὸν μονοφυσίτην Θεοδόσιον· (καθὼς ἠπατήθησαν καὶ ὁ Πέτρος, καὶ Μάρκος, ὁ Ἰούλλων, καὶ Σιλβανὸς οἱ ἀναχωρηταὶ) καὶ ἐδόξαζε συνουσίωσιν καὶ φυρμὸν ἐπὶ τῶν ἀσυγχύτων τοῦ Χριστοῦ δύω οὐσιῶν τε καὶ φύσεων, ἂν καὶ ἔκαμνε θαύματα. Ὕστερον δὲ ἐλθὼν πρὸς τὸν ἅγιον Εὐθύμιον, ἡσυχάζοντα τότε εἰς τὸν Ῥουβᾶν, ὡμίλησε μὲ αὐτὸν περὶ πίστεως, καὶ εὑρέθη ἠπατημένος· ὅθεν ἐδιωρθώθη ὑπὸ τῶν θεορρήτων λόγων τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, καθὼς καὶ οἱ ἀνατέρω ἀναχωρηταὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Εὐθυμίου ἐδιωρθώθησαν. (ὅρα σελ. 399 τῆς Δωδεκαβίβλου.) Ὅρα καὶ εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τῆς μνήμης Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Αὐγούστου, καὶ εἰς τὴν δεκάτην τοῦ Ἰουλίου ἐν τῇ ὑποσημειώσει τοῦ Συναξαρίου τῶν δέκα χιλιάδων ὁσίων. Ὅρα δὲ καὶ τὸν θεῖον Χρυσόστομον ἐν τῷ πρὸς τὸν Ἰὼβ τετάρτῳ λόγῳ αὐτοῦ, ὅπου φέρων τὰ ἀπὸ ἀκακίας λεχθέντα λόγια πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὸ τοῦ Ἰὼβ τολμηρῶς, οἷον τὸ «Τίς δώσει κριτὴν ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ἵνα γνῶ πόσαι εἰσὶν αἱ ἁμαρτίαι μου, ὅτι οὕτω με ἔκρινας;» καὶ τὸ «Ἀλαλήσω πικρίᾳ ψυχῆς μου συνεχόμενος, καὶ ἐρῶ πρὸς Κύριον· μή με ἀσεβεῖν δίδασκε, καὶ διατί με οὕτως ἔκρινας;» (Ι΄.) Ταῦτα, λέγω, τὰ τολμηρὰ λόγια, καὶ ἄλλα ὅμοια αὐτοῖς φέρων εἰς τὸ μέσον, λέγει, «Φοβερὸν τὸ ῥῆμα, ἀλλ' ἀπ' ἀκακίας . . . . οὕτω καὶ ὁ Θεὸς εἰδὼς ὅτι οὐκ ἐκ κακίας, ἀλλ' ἐξ ἀκακίας φθέγγεται,» (μαρτυρεῖ γὰρ αὐτῷ λέγων «Ἔτι δὲ ἔχεται ἀκακίας») δέχεται τὰ παρὰ τοῦ Ἰὼβ, εἰς κρίσιν καλούμενος παρ' αὐτοῦ. Ὅθεν ἐπιφέρει ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Θεοῦ τὰ λόγια ταῦτα ὁ Χρυσορρήμων «Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀκακίαν ἐζήλθες τῶν μέτρων τῆς φύσεως, συνέγνων σου τῇ ἀκεραιότητι. Κἂν γάρ τις ἀπὸ ἀκακίας ἁμάρτῃ, ὁ Θεὸς διορθοῦται τὰ ἀπὸ ἀκακίας γινόμενα.» Διὰ τί δὲ ἀνέφερα ἐδῶ τὰ εἰρημένα; διὰ νὰ προσαρμόσωμεν ταῦτα καὶ εἰς τὸν ὅσιον Γεράσιμον τοῦτον καὶ τοὺς ἄλλους ἀναχωρητὰς, καὶ εἰς τὰς δέκα χιλιάδας τῶν ὁσίων, οἵτινες κατὰ ἀκακίαν καὶ ἁπλότητα εἰς τινὰ ἀπάδοντα τῆς κοινῆς δόξης τῆς Ἐκκλησίας.

κιος οἱ δήμιοι, συμπονέσαντες τοὺς ἁγίους, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, διὸ καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ἔπειτα δεθέντες οἱ ἅγιοι μὲ σιδηρᾶ δεσμὰ, ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν, ἐλύθησαν ὅμως δι' ἐπιφανείας θείου Ἀγγέλου, καὶ χορτάσαντες ἀπὸ φαγητὸν, εὐχαρίστησαν τὸν Χριστόν· καὶ πάλιν παρεστάθησαν εἰς τὸν βασιλέα, ὁ ὁποῖος παρακινῶν τοὺς ἁγίους νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, οὐδὲν κατώρθωσε· διὸ πάλιν χρεμασθέντες οἱ μάρτυρες ἐδάρησαν δυνατά.

Τότε καὶ ὁ δήμιος Στρατόνικος, συμπονέσας τὴν ἁγίαν Ἰουλιανὴν, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν· ὁ δὲ τύραννος μαθὼν τοῦτο ἐθυμώθη, καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε νὰ κόψωσι μὲν τὴν κεφαλὴν ἐκείνου, τοὺς δὲ ἁγίους νὰ κλείσωσιν εἰς ἕνα τόπον, ὅπου εἶχε θηρία καὶ ὀφίδια καὶ ἄλλα ἑρπετὰ θανατηφόρα. Ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ ἐφυλάχθησαν οἱ ἅγιοι ἀβλαβεῖς, διὰ τοῦτο τὸν μὲν ἅγιον Παῦλον, ἐπρόσταξε νὰ δέσωσιν εἰς ἕνα πάλον, καὶ νὰ κτυπῶσι τὰς σιαγόνας του μὲ μολίβδους, τὸ δὲ ἄλλο σῶμά του νὰ δέρωσι μὲ ῥαβδία σιδηρᾶ πεπυρωμένα· τὴν δὲ ἀδελφήν του ἁγίαν Ἰουλιανὴν, ἐπρόσταξε νὰ φέρωσιν εἰς ἓν πορνοστάσιον, καὶ ἐκεῖ νὰ τὴν διαφθείρωσιν ἀσελγεῖς τινες καὶ ἀκόλαστοι ἄνθρωποι. Ἄγγελος δὲ Κυρίου παραστὰς μὲ τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν του ἐτύφλονε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀκολάστων ἐκείνων· σπλαγχνισθεῖσα ὅμως ἡ ἁγία αὐτοὺς ἔχυσεν εἰς αὐτοὺς νερὸν καὶ τοὺς ἔκαμεν ὑγιεῖς.

Διαμείνασα λοιπὸν ἄφθορος, βάλλεται μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της εἰς ἕνα λάκκον γεμάτον ἀπὸ φωτίαν, καὶ ἐπειδὴ ὁ τύραννος ἐπρόσταζε νὰ λιθοβοληθῶσιν οἱ ἅγιοι μέσα εἰς ἐκεῖνον τὸν λάκκον τοῦ πυρὸς, διὰ τοῦτο, ὢ τοῦ θαύματος! ἐφάνη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς νέφος γεμάτον φλογὸς, τὸ ὁποῖον πλησιάσαν εἰς τὸν βασιλέα, ἀντὶ νὰ βρέξῃ βροχὴν νεροῦ, ἔβρεξεν ἐπάνω αὐτοῦ βροχὴν πυρός. Ὁ δὲ βασιλεὺς φοβηθεὶς, ἐξέβαλε μὲν τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὸν λάκκον, δὲν ἐδιωρθώθη ὅμως, ἀλλὰ πάλιν ἐπρόσταξε νὰ κατακαύσωσι τὰ πρόσωπα καὶ ὅλον τὸ σῶμα τῶν ἁγίων, μὲ ἀνημμένας λαμπάδας. Καὶ τελευταῖον, διὰ προσταγῆς του ἀπεκεφάλισαν αὐτοὺς, καὶ οὕτως οἱ τοῦ Χριστοῦ καλλίνικοι μάρτυρες τοὺς στεφάνους ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως.

---

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες οἱ ἀνωτέρω* ***ΚΟΔΡΑΤΟΣ, ΑΚΑΚΙΟΣ, καὶ ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΟΣ*** *οἱ ἀπὸ δημίων, ξίφει τελειοῦνται.*

* » Τρεῖς ἐκχέαντες αἷμα πολλῶν ὡς ὕδωρ,
» Σφῶν αἷμα, Χριστὲ, σοὶ χέουσιν ἐκ ξίφους.

Ὁ ἅγιος ***ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ*** *ὁ ἐπίσκοπος Κύπρου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Ἔλαφος ὥσπερ ἐκ βρόχου ῥυσθεὶς βίου,
» Ἄνεισι Γρηγόριος, ἔνθα ζῶν ὕδωρ.

* *Ὁ ἅγιος* ***ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ*** *ὁ ἐπίσκοπος Ἄσσου τῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ὁ ζήσας ἐν ἔτει ᾳρ΄ (1150), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*[1]

† » Ἐκ τοῦ τάφου σου, Γρηγόριε, ἐκρέει,
» Ὕδωρ γλύκιστον δόξαν εἰς Θεοῦ, μάκαρ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε΄, μνήμη τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος ***ΚΟΝΩΝΟΣ*** *τοῦ ἐν Ἰσαυρίᾳ.*

» Ἥκεις πρὸς αὐτὸν τὸν Θεὸν, Θεὸς θέσει,
» Εἰς γῆν ἀφεὶς σου τὴν κόνιν, Κόνων πάτερ.

† » Πέμπτῃ καρτερόφρων ψυχὴν ὁ Κόνων ἀφῆκεν.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καταγόμενος μὲν ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Βυδανὴ, τὸ ὁποῖον ἦτο μακρὰν ἀπὸ τὴν πόλιν Ἰσαυρίαν δεκαοκτὼ στάδια, (δύω μίλια καὶ ὀλίγον περισσότερον), υἱὸς δὲ ὑπάρχων γονέων, Νέστορος καὶ Νάδας· ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν, ἔλαβε διὰ γάμου γυναῖκα ὀνόματι Ἄνναν, διὰ παρακινήσεως τῶν γονέων του. Ὁ δὲ ἅγιος ἔπεισε τὴν γυναῖκά του νὰ προτιμήσῃ τὴν παρθενίαν ἀπὸ τὸν γάμον· καὶ λοιπὸν συνέζη μὲ ἐκείνην, ὄχι ὡς μὲ σύζυγον ἀλλ' ὡς μὲ ἀδελφὴν καὶ κοινωνὸν τῆς παρθενίας καὶ καθαρότητος, ὁδηγηθεὶς εἰς τοῦτο ἀπὸ τὸν ἀρχάγγελον καὶ ἀρχιστράτηγον Μιχαὴλ, ὁ ὁποῖος λέγεται, ὅτι ἐφάνη εἰς αὐτὸν μὲ λαμπρὸν φόρεμα, καὶ τὸν ἐδίδαξε τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ βαπτίσας αὐτὸν εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ζωαρχικῆς Τριάδος, τὸν ἐκοινώνησε τὰ ἄχραντα μυστήρια. Ὅστις καὶ μέχρι τέλους τῆς ζωῆς τοῦ ἁγίου δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τοῦ νὰ συμπαρίσταται μὲ αὐτὸν ἀοράτως, καὶ νὰ τῷ χαρίζῃ τὴν ἐνέργειαν τῶν παραδόξων θαυμάτων, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ὁ ἅγιος καὶ τὴν γυναῖκά του Ἄνναν ἔπεισε νὰ παρθενεύῃ, καὶ τοὺς γονεῖς του ἔφερεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐβάπτισε.

Λέγεται δὲ ὅτι Νέστωρ ὁ πατὴρ τοῦ ἁγίου

---

[1] Τὸν βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.

τούτου ἐκρατήθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας, διότι ὡμολόγει Θεὸν τὸν Χριστὸν, καὶ ἠξιώθη τέλους μαρτυρικοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἠκολούθησε ζήτησις καὶ φιλονεικία μεταξὺ τοῦ ἁγίου Κόνωνος καὶ τῶν εἰδωλολατρῶν, ποῖος ἄραγε Θεὸς εἶναι μεγαλήτερος, ὁ ὑπὸ τοῦ ἁγίου πιστευόμενος, ἢ οἱ τῶν εἰδωλολατρῶν· διὰ τοῦτο, ὅτε οἱ εἰδωλολάτραι ἔμελλον νὰ ὑπάγωσι μακρὰν εἰς ἓν σπήλαιον σκοτεινὸν, καὶ ἐκεῖ νὰ κάμωσιν ἑορτὴν εἰς τὸν ψευδώνυμον αὐτῶν θεὸν, ἀπεφασίσθη ἐκ συμφώνου, ὅτι, ὅποιος ἀπὸ τὰ δύω μέρη φθάσῃ πρῶτος εἰς τὸ σπήλαιον, τούτου ὁ Θεὸς εἶναι μεγαλήτερος. Καὶ οἱ μὲν εἰδωλολάτραι ἀναβάντες εἰς ἄλογα, ἔτρεχον διὰ νὰ φθάσωσι πρότερον, ὁ δὲ ἅγιος ἂν καὶ ἦτο πεζὸς, ἔφθασεν ὅμως πρῶτος ἐκεῖ, καὶ τόσον τοὺς ὑπερέβαλεν εἰς τὸν δρόμον, ὥστε ὅτε αὐτὸς ἐγύριζεν ὀπίσω ἀπὸ τὸ σπήλαιον, τότε συνεπήντησεν ἐκείνους, τρέχοντας μὲ πολὺν ἱδρῶτα καὶ ἀσθμαίνοντας. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐθαύμασαν μὲν διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο, σκληροὶ δὲ πάλιν μένοντες, ἐζήτησαν νὰ μάθωσι καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιον εἴδωλον τοῦ δαίμονος, ποῖος εἶναι Θεὸς μεγαλήτερος. Τότε ὁ ἅγιος ἐπρόσταξε τὸ εἴδωλον νὰ καταβῇ κάτω σὺν τῷ τοῦ εἰδώλου δαιμονίῳ· κατέβη λοιπὸν τὸ δαιμόνιον καὶ πλησιάσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου, ἐφώναξεν, « εἷς Θεὸς εἶναι ὁ Χριστὸς, ὁ ὑπὸ σοῦ κηρυττόμενος. » Τότε οἱ Ἕλληνες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ἐφώναξαν καὶ αὐτοὶ, εἷς εἶναι ὁ Θεὸς τοῦ Κόνωνος, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Κόνωνος ἐνίκησεν. Ὅθεν αἱ τοιαῦται φωναὶ κηρύττονται μεγαλοφώνως ἀπὸ τοὺς Ἰσαύρους μέχρι τῆς σήμερον, ὅτε τελεῖται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τούτου Κόνωνος. Λέγουσι δὲ ὅτι ὁ θεῖος Κόνων οὗτος τόσην πολλὴν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἔλαβεν ὑπὸ Θεοῦ κατὰ τῶν δαιμόνων, ὥστε ἄλλους μὲν δαίμονας ἔστελλε νὰ γεωργῶσιν, ἄλλους δὲ νὰ φυλάττωσι τοὺς καρπούς· ἄλλους δὲ ἔκλεισεν εἰς ἀγγεῖα πήλινα, καὶ ἔβαλε βούλλας ἐπάνω εἰς αὐτὰ, τὰ ὁποῖα ἔκρυψε καὶ κατέχωσε μέσα εἰς τὰ θεμέλια τοῦ οἴκου του.

Ὁ δὲ τρόπος τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ ἔγεινεν οὕτως, ὅτε ὁ ἡγεμὼν Μάγνος ἔχων βασιλικὰς προσταγὰς, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, τότε καὶ ὁ ἅγιος οὗτος Κόνων ἐπιάσθη καὶ ἐφέρθη εἰς αὐτόν. Ὅθεν ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐδάρη δυνατὰ καὶ ἐδέθη· τοῦτο δὲ μαθὸν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἔτρεξε διὰ νὰ λυτρώσῃ μὲν αὐτὸν, νὰ θανατώσῃ δὲ τὸν ἡγεμόνα, ἐπειδὴ ὅλοι ἐφωτίσθησαν ἀπὸ τὸν ἅγιον καὶ ἔλαβον τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, πιστεύσαντες εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Ὁ δὲ ἡγεμὼν μαθὼν τοῦτο, ἔφυγε· λύσαντες δὲ τὸν ἅγιον ἀπὸ τὰ δεσμὰ, καὶ ἀποσφογγίσαντες τὸ σῶμά του ἀπὸ τὰ αἵματα, τὸν ἔφερον εἰς τὸν οἶκόν του, ἐκεῖ δὲ ὁ ἅγιος διανύσας χρόνους δύω, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Λέγουσι δὲ ὅτι ἀφ' οὗ ὁ ἅγιος ἐτελεύτησεν, ἠθέλησαν οἱ χριστιανοὶ νὰ κάμωσιν ἐκκλησίαν τὸν οἶκόν του, καὶ σκάπτοντες, εὗρον τὰ πήλινα ἀγγεῖα ἐκεῖνα, μέσα εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν κλεισμένα τὰ πονηρὰ πνεύματα· καὶ ἐπειδὴ ἠνοίχθη ἓν ἀπὸ τὰ ἀγγεῖα ἐκεῖνα, (ἐνόμιζον οἱ κατασκευάζοντες τὴν ἐκκλησίαν, ὅτι περιεῖχε χρυσίον, ἕνεκα τοῦ βάρους του) εὐθὺς, λέγω, ἅμα ἠνοίχθη ἓν ἀγγεῖον, ἐξῆλθον τὰ δαιμόνια εἰς εἶδος πυρὸς, καὶ οἱ μὲν κτίζοντες τὴν ἐκκλησίαν ἔπεσον κατὰ γῆς, τὸ δὲ κτίριον τῆς ἐκκλησίας ἐρημνίσθη, καὶ τὰ ξύλα καὶ τὰ σχοινία ἐκάησαν, καὶ δὲν ἐδύνατό τις νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Ἠλὴν μετ' ὀλίγον καιρὸν ἠλευθερώθη ὁ τόπος ἀπὸ τὴν ἐνόχλησιν τῶν δαιμόνων, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Κόνωνος, καὶ διὰ νηστείας καὶ προσευχῆς τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΟΝΩΝΟΣ *τοῦ κηπουροῦ.*

» Ἦλων τύπους φέροντι Κυρίῳ Κόνων,
» Ἦλων τύπους πρόσεισιν εἰς πόδας φέρων.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σνά (251), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Ναζαρέτ. Φεύγων δὲ ἀπὸ τὴν πατρίδα του ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν Μάνδρων, τὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Παμφυλίας, καὶ ἔμενεν εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Κάρμηλα, ἢ Κάρμενα, καλλιεργῶν ἕνα κῆπον, τὸν ὁποῖον ποτίζων καὶ φυτεύων μὲ διάφορα λάχανα, ἐξ ἐκείνου ἐπορίζετο τὰ ἀναγκαῖα τῆς ζωῆς. Ἦτο δὲ κατὰ τὴν γνώμην τόσον ἀκέραιος καὶ ἁπλοῦς, ὥστε ὅτε ἀπήντησεν ἐκείνους οἵτινες ἦλθον νὰ τὸν συλλάβωσι, καὶ ἔβλεπεν ὅτι ἐκεῖνοι τὸν ἐχαιρέτων, τοὺς ἀντιχαιρέτα καὶ αὐτὸς ἀπὸ ψυχῆς καὶ καρδίας. Καὶ ἀφ' οὗ τῷ ἐφανέρωσαν ὅτι ὁ ἡγεμὼν Πούπλιος τὸν καλεῖ διὰ νὰ ὑπάγῃ πρὸς αὐτὸν, ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος μὲ ἁπλότητα· ποίαν χρείαν ἔχει ἐμοῦ ὁ ἡγεμὼν, ἐνῶ μάλιστα εἶμαι χριστιανός; ἂς καλῇ τοὺς ὁμοφρονάς του καὶ τοὺς κοινωνοὺς τῆς θρησκείας του. Δεσμευθεὶς λοιπὸν ὁ ἀοίδιμος, ἐφέρθη εἰς τὸν

ἡγεμόνα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον παρεκινεῖτο νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδωλα· ὁ δὲ ἅγιος ἀναστενάξας ἀπὸ βαθέων καρδίας, ὕβρισε μὲν τὸν τύραννον, ἐβεβαίωσε δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν μὲ τὴν ὁμολογίαν του, εἰπὼν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σαλευθῇ ἀπὸ αὐτὴν, κἂν μυρίας λάβῃ βασάνους. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐκαρφώθη εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἠναγκάσθη νὰ τρέχῃ ἔμπροσθεν τῆς ἁμάξης τοῦ ἡγεμόνος· λειποθυμήσας δὲ εἰς τὸν δρόμον, καὶ πεσὼν εἰς τὰ γόνατα, προσηυχήθη, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

—

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΜΑΡΚΟΣ ὁ ἀσκητὴς καὶ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* « Σιγᾷς ὁ Μάρκος τῷ τεθνηκότων νόμῳ,
» Ἀλλ' οὐ σιγῇ δώσω σε καὶ τεθνηκότα.

Οὗτος ὁ ὅσιος Μάρκος ἤκμαζε κατὰ τὸ υλ΄ (430) ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, καὶ γενόμενος εἰς ὅλα φιλόπονος, ἐπεδόθη εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀσκήσεως καὶ ἀρετῆς. Σημεῖον δὲ καὶ ἀπόδειξις τῶν δύω τούτων εἶναι, καὶ οἱ συγγραφέντες παρ' αὐτοῦ λόγοι, οἱ ὁποῖοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ πᾶσαν παιδείαν καὶ ὠφέλειαν, καὶ ἡ δοθεῖσα εἰς αὐτὸν ἐνέργεια τῶν θαυμάτων. Ἀπὸ τὰ θαύματα δὲ ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖον ἐδῶ νὰ διηγηθῶμεν. Ὅτε ὁ ἅγιος ἡσύχαζεν εἰς τὸ κελλίον του καὶ ἐπρόσεχεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἦλθεν εἰς αὐτὸν μία ὕαινα, φέρουσα ἕνα σκύμνον της τυφλὸν, καὶ μὲ τὸ ταπεινὸν σχῆμά της ἐδείκνυεν, ὅτι παρακαλεῖ τὸν ἅγιον νὰ σπλαγχνισθῇ τὸ γέννημά της καὶ νὰ ἰατρεύσῃ τὰ ὄμματά της. Ὁ δὲ ἅγιος πτύσας εἰς τὰ τυφλά του ὀμμάτια, καὶ προσευχηθεὶς, ἔκαμεν αὐτὰ ὑγιῆ.

Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον ἡμέραι τινες, ἔφερεν εἰς τὸν ἅγιον ἡ ὕαινα ἐν δέρμα μεγάλου κριοῦ, ὡς μισθὸν καὶ εὐχαριστίαν τῆς ἰατρείας τοῦ τέκνου της· ἀλλ' ὁ ἅγιος δὲν ἔλαβεν αὐτό, ἕως οὗ ἡ ὕαινα ἔδειξε μέ τινα σχήματα, ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς δὲν θέλει βλάψει τὰ πρόβατα τῶν πενήτων. [1] Συμπεραίνομεν δὲ ἐκ τούτου, ὅτι ἂν ὁ ἅγιος αὐτὸς ἦτο τόσον εὔσπλαγχνος καὶ συμπαθὴς εἰς τὴν ἄλογον φύσιν τῶν θηρίων, πόσον ἄραγε ἦτο εὔσπλαγχνος εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ἡ τῆς φύσεως κοινωνία ἀπαιτεῖ νὰ σπλαγχνίζηται πᾶς τις ὡς ὁμογενεῖς τε καὶ ὁμοφύλους; τόσην δὲ καθαρότητα εἶχεν ὁ ὅσιος οὗτος, ὥστε ὁ πρεσβύτερος τῆς Σκήτεως ὤμνυε καὶ ἔλεγεν, ὅτι κἀμμίαν φορὰν δὲν ἐκοινώνησε τὸν ἅγιον τοῦτον με τὰς ἰδίας του χεῖρας, ἀλλ' ὅτε προσήρχετο διὰ νὰ μεταλάβῃ, ἄγγελος Κυρίου τὸν μετελάμβανε, τοῦ ὁποίου τὴν χεῖρα ἔβλεπεν ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα βαστάζουσαν τὴν λαβίδα, καὶ μεταλαμβάνουσαν τὸν ὅσιον. Ἀπετάξατο δὲ ὁ ὅσιος οὗτος τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ ὅτε ἦτο χρόνων τεσσαράκοντα· διανύσας δὲ εἰς τὴν ἄσκησιν χρόνους ἑξήκοντα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Ἦτο δὲ κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος κοντὸς, σπανὸς εἰς τὰ γένεια, καὶ φαλακρὸς εἰς τὴν κεφαλήν· εἶχεν ὅμως λάμπουσαν ἀπὸ τὰ ἔσω εἰς τὰ ἔξω τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. [1]

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΛΟΓΙΟΣ ὁ ἐν Παλαιστίνῃ ξίφει τελειοῦται.

» Τὸν Εὐλόγιον εὐλογεῖ πᾶσα κτίσις,
» Κτίστου χάριν σοῦ τὴν κάραν τετμημένον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΛΑΜΠΙΟΣ ὁ ἐν Παλαιστίνῃ ξίφει τελειοῦται.

» Τράχηλον Εὐλάμπιος ἐκτμηθεὶς ξίφει,
» Τραχηλιῶσαν δυσσεβειαν αἰσχύνει.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΡΧΕΛΑΟΣ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἑκατὸν πεντήκοντα δύω μάρτυρες, ξίφει τελειοῦνται.

» Θεὶς πρῶτος Ἀρχέλαος αὐχένα ξίφει,
» Ἄρχει τομῆς σοι λαὲ θεῖε Κυρίου.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ Βούλγαρις, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἔτει ᾳψπδ΄ (1784) ξίφει τελειοῦται.*

† » Σταυρὸν τί τυποῖς, ὦ Ἰωάννη μάκαρ;
» Ὅτι μαθητὴς εἰμί φησι, Κυρίου. [2]

---

[1] Σημειώσαι, ὅτι ἐν τοιοῦτον θαῦμα ἀναγιγνώσκομεν, ὅτι ἔκαμε καὶ ὁ ὅσιος Μακάριος ὁ Ἀλεξανδρεὺς, καὶ ὅρα εἰς τὴν δεκάτην ἐννάτην τοῦ Ἰανουαρίου καὶ εἰς τὸ Λαυσαϊκόν.

[1] Οὗτος ὁ ὅσιος ἔγεινε μαθητὴς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, κατὰ τὸν Νικηφόρον Κάλλιστον τόμ. β΄ βιβλ. ιδ΄. κεφ. νγ΄. καὶ πολλοὺς συνέγραψε λόγους, ἐξ ὧν τριάκοντα μνημονεύονται παρὰ τοῦ αὐτοῦ Νικηφόρου. Τώρα δὲ σώζονται μόνον λόγοι ὀκτὼ, τῶν εἰρημένων ἕτεροι; ὧν καὶ αὐτὸς ὁ Νικηφόρος καὶ ὁ Φώτιος μνημονεύει ἀναγνώσει σ΄. τρεῖς δὲ μόνοι ἀναφέρονται ἐν τῇ Φιλοκαλίᾳ σελ. 91. Τόσον πολυωφελεῖς εἶναι οἱ λόγοι τοῦ ἁγίου τούτου, ὥστε, ἐπεκράτησε παροιμία παλαιὰ ἡ λέγουσα «Πάντα πώλησον καὶ Μάρκον ἀγόρασον.»

[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ς', μνήμη τῶν ἁγίων μεγάλων μαρτύρων τεσσαράκοντα δύω, τῶν ἐν τῷ Ἀμορίῳ μαρτυρησάντων, ΘΕΟΔΩΡΟΥ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΚΑΛΛΙΣΤΟΥ, ΘΕΟΦΙΛΟΥ, ΒΑΣΣΩΗ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

» Ἐπταπλαρίθμως συντεθειμένον φέρει,
» Τὸν ἓξ ἀριθμὸν ἡ τετμημένη φάλαγξ.
» Τεσσαράκοντα κάρηνα δυοῖν ἅμα ἕκτῃ ἐκάρθη.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι κατήγοντο ἀπὸ τὸ Ἀμόριον, τὸ ὁποῖον εἶναι πόλις τῆς ἄνω Φρυγίας, κυριευθεῖσα ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς κατὰ τοὺς χρόνους Θεοφίλου τοῦ βασιλέως τοῦ εἰκονομάχου, τοῦ καὶ αὐτοῦ καταγομένου διὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Μιχαὴλ τοῦ Τραυλοῦ, ἀπὸ τὸ αὐτὸ Ἀμόριον, ἐν ἔτει ᾳμθ' (1049)· οὗτοι λοιπὸν στρατηγοὶ καὶ ταξιάρχαι ὄντες καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτον γένος τῶν Ῥωμαίων, ἠχμαλωτίσθησαν ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς, καὶ οὔτε ἀπὸ δειλίαν ἐνικήθησαν οἱ μακάριοι, οὔτε ἀπὸ φιλοψυχίαν, οὔτε ἀπὸ ἀσθένειαν τῆς φύσεως, ἀλλ' ἀνδρείως ὁμολογήσαντες τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἠναντιώθησαν εἰς τοὺς ἀσεβεῖς ὀθωμανοὺς μὲ φρόνημα γενναῖον, καὶ μὲ ἀνδρίαν ψυχῆς. Διότι δὲν ἐμαλάχθησαν ἀπὸ τὴν πολυκαιρινὴν κακοπάθειαν τοῦ σώματος, τὴν ὁποίαν ἐδοκίμασαν ἐντὸς τῆς φυλακῆς, ἀλλ' ἀντισταθέντες εἰς τὴν ἀσέβειαν μὲ ἀνδρικὴν γενναιότητα, καὶ μὴ καταδεχθέντες νὰ ἀρνηθῶσι τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, μετὰ χαρᾶς ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΡΚΑΔΙΟΥ.

» Ὀσφὺν νοητὴν ἀρεταῖς ἐζωσμένος,
» Εὔζωνος, Ἀρκάδιε, πρὸς πόλον τρέχεις.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΗΣΥΧΙΟΣ ὁ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Δοὺς, Ἡσύχιε, σαυτὸν ἡσύχῳ βίῳ,
» Τέλους φθάσαντος, ἡσυχάζεις ἐκ βίου.

* Οὗτος ὁ περιβόητος τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος Ἡσύχιος ἀνετράφη εὐλαβῶς, ἀπὸ αὐτὰ τὰ βρεφικὰ σχεδὸν σπάργανα· διὸ καὶ τὰς ὑλικὰς προσπαθείας μισήσας, ἐχρημάτισε κατοικητήριον τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διότι ἐπόθει τῆς ἄνω Σιὼν τὴν ἀπόλαυσιν· διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν πατρίδα του Ἀνδραπα ὀνομαζομένην, καὶ εὑρισκομένην εἰς τὴν Γαλατίαν, (ἡ ὁποία πρότερον ὠνομάζετο νέα Κλαυδιούπολις, νομίζουσι δέ τινες ὅτι εἶναι ἡ κοινῶς λεγομένη Καστάμπολις), ὑπῆγεν εἰς τὰς ἐρήμους κατὰ τὴν θάλασσαν τῆς Ἀρδανίας, καθὼς ἐπρόσταξε τὸ πνεῦμά του ὁ τοῦτον ὁδηγῶν Θεός· ὑπῆγε δὲ καὶ εἰς τὸ βουνὸν τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Μαίωνος. Βλέποντες δὲ τὸν ἅγιον οἱ εἰς τὸ βουνὸν κατοικοῦντες δαίμονες, ἔκαμνον πάντα τρόπον καὶ μηχανὴν διὰ νὰ τὸν διώξωσιν ἐκεῖθεν καὶ μεταχειρισθέντες ὄργανα κάποιον Ἰωάννην καὶ Ἱλαρίωνα, διὰ μέσου αὐτῶν ἠρώτων τὸν ἅγιον ποῦ ἔχει σκοπὸν νὰ κατοικήσῃ. Εἰπόντος δὲ τοῦ ἁγίου, ὅτι μέλλει νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸ βουνὸν ἐκεῖνο, ἀντέλεγον οἱ κακοῦργοι ἐκεῖνοι οὕτως· Ἄνθρωπε, δὲν ἠξεύρεις τὴν δυσκολίαν τοῦ τόπου καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖς νὰ κατοικήσῃς μέσα εἰς τὸν θάνατον, διότι ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι κατοικία τῶν θηρίων καὶ τῶν κλεπτῶν, καὶ ὅσοι κατοικήσωσιν εἰς αὐτὸν μίαν ἡμέραν δὲν ζῶσι. Ταῦτα ἀκούσας ὁ θεῖος πατὴρ ἐστάθη συλλογισμένος, καὶ ἐστοχάσθη τὰ πρόσωπα τῶν ταῦτα λεγόντων· γνωρίσας δὲ μὲ τὴν διορατικὴν δύναμιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτι ὑπὸ δαιμόνων λαλοῦσι καὶ ἐνεργοῦνται ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, μὲ τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ διώξας ἀπὸ τὰ σώματα αὐτῶν τοὺς ἀσωμάτους δαίμονας, ὑπῆγεν εἰς μίαν ῥάχιν τοῦ βουνοῦ ἐκείνου καὶ ἐκατοίκησεν, ἀκολουθῶν τὸν ὁδηγοῦντα τοῦτον Θεόν.

Ἐκεῖ λοιπὸν κατοικήσας ὁ ὅσιος, ἐδούλευσε τὴν γῆν ὅσον ἐδύνατο, καὶ ἐξ ἐκείνης ἐπαρήγορει τὴν ἀνάγκην τῆς φύσεως· ἐπειδὴ δὲ ἦλθον πουλία καὶ ἔτρωγον τὰ γεννήματά του, ὅτε ἦσαν εἰς τὴν βλάστησιν, διὰ τοῦτο ταχέως ἔλαβον τὴν ἐκδίκησιν, διότι εὐθὺς ἅμα ἔτρωγον τὰ βλαστάρια, ἔπιπτον νεκρὰ εἰς τὴν γῆν. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν ἦλθον ἄλλα πουλία καὶ ἔβλαπτον τοὺς καρποὺς, ὁ ὅσιος σηκώσας τὰ ὄμματα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τρόπον τινὰ ἐμ-

[1] Σημειώσαι ὅτι τὸ ἑλληνικὸν μαρτύριον τούτων συνεγράφη ὑπὸ Μιχαὴλ τοῦ Συγκέλλου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μαρτύρων ἄθλοις, Θεὸς μὲν εὐφραίνεται καὶ δοξάζεται.» σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, ἔνθα σώζεται καὶ ἄλλος λόγος εἰς τοὺς αὐτοὺς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐμοὶ δοκοῦσιν οἱ μάρτυρες· ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται τὸ μαρτύριον τούτων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φαιδρὸν μὲν τῆς πανηγύρεως.» Τὸν δὲ ἁπλοῦν βίον αὐτῶν ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

βριμησάμενος, ἐπετίμησε τὰ πουλία· φύγετε, λέγων, ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς, καὶ μὴ βλάπτετε τοὺς κόπους αὐτῶν. Ὅθεν τὰ πουλία, ὡς ἂν ἦσαν λογικὰ, ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ ὁσίου καὶ ἀνεχώρησαν, καὶ πλέον δὲν ἐφάνησαν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. Ὕστερον δὲ ὁ ὅσιος κατέβη εἰς τὸ κατώτερον μέρος τοῦ βουνοῦ, καὶ ἐκεῖ εὑρὼν νερὸν, ἔκτισεν ἐκκλησίαν εἰς ὄνομα τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου, καὶ εἰς αὐτὴν ἡσύχαζε προσευχόμενος τῷ Κυρίῳ. Μίαν φορὰν ἔφερόν τινες χριστιανοὶ εἰς τὸν ὅσιον τὴν θυγατέρα των, ἐνοχλουμένην ἀπὸ δαιμόνιον, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ τὴν ἰατρεύσῃ· ὁ δὲ ἅγιος χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν ἰάτρευσεν αὐτὴν μὲ τὴν συνεργίαν τοῦ πρωτοκλήτου ἀποστόλου καὶ ἀπέδωκε τὴν κόρην εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῆς ὑγιαίνουσαν· ἀποδοὺς δὲ αὐτὴν, εἶπε καὶ τὰ προφητικὰ ταῦτα λόγια εἰς τοὺς γονεῖς καὶ τὴν θυγατέρα των· « Τάδε μοι προλέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὅτι μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου θέλει κατασταθῇ ὁ τόπος οὗτος σεμνῶν γυναικῶν καὶ παρθένων ἀσκητήριον, καὶ μὲ τὰς ἀπαύστους ἐκείνων προσευχὰς, θὰ διωχθῇ ἀπ' ἐδῶ ὅλη ἡ τῶν δαιμόνων παράταξις· » ἐπληρώθησαν δὲ τὰ λόγια ταῦτα τοῦ ἁγίου εἰς ὀλίγον καιρόν.

Ἄλλην φορὰν ἐξερχόμενος ὁ ὅσιος ἀπὸ τὸ κελλίον του, ὡς ἐκ θείας προνοίας, βλέπει ἕνα ἄνθρωπον ἄγροικον, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔμπροσθέν του βόδια, τὰ ὁποῖα ἔσυρον ἁμάξιον φορτωμένον, συνέβη δὲ νὰ συμποδισθῇ τὸ ἓν ἀπὸ τὰ βόδια καὶ νὰ πέσῃ πρηνὲς εἰς τὴν γῆν, ὁ δὲ βοηλάτης ἔτρεξε διὰ νὰ τὸ σηκώσῃ, ἀλλ' εἰς μάτην ἐκοπίαζεν, ἐπειδὴ τὸ βόδιον μετεβλήθη σχεδὸν εἰς λίθον ἀναίσθητον, καὶ νὰ κινηθῇ ἀπὸ τὸν τόπον του δὲν ἐδύνατο· ὅθεν ἀπορήσας καὶ μὴ ἠξεύρων τί νὰ κάμῃ, ἐκάθητο θρηνῶν καὶ βρέχων τον ἑαυτόν του μὲ δάκρυα. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ συμπαθὴς Ἡσύχιος καὶ συμπονέσας τὴν συμφοράν του, ἔρχεται εἰς τὸ πεσμένον βόδιον, καὶ τρίψας μὲ τὴν χεῖρά του τὸν λαιμὸν τοῦ ζώου, « σήκω ἐπάνω, εἶπεν, ὦ ὀκνηρόν, καὶ τελείωσον τὸν ἐπίλοιπον δρόμον, μήπως ὁ ἐχθρὸς σὲ σφάξῃ μὲ τὴν μάχαιραν. » Ταῦτα εἰπὼν ὁ ὅσιος καὶ σημειώσας ἐπάνω εἰς τὸ βόδιον τὸν τίμιον σταυρὸν, ἔκαμε νὰ ἀνατηθῇ τὸ ζῶον, καὶ νὰ σύρῃ τὸ ἁμάξιον μὲ ἐλευθερίαν. Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέπων ὁ βοηλάτης, ἐξεπλάγη, καὶ πεσὼν εἰς τὴν γῆν, εὐχαρίστει τὸν ἅγιον, ὅτι τὸν ἐσυμπόνεσε καὶ τὸ ζῶόν του ἀνέστησε καὶ εἰς τὴν ὁδὸν τὸν εὐώδωσεν.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἡσύχιος, ἐπειδὴ εἰς τὰ ἔμπροσθεν τῆς ἀρετῆς ἐπεκτείνετο καὶ ἐσπούδαζε νὰ ὑποτάξῃ τὸ χεῖρον εἰς τὸ κρεῖττον· ἤτοι τὸ σῶμα εἰς τὴν ψυχὴν, ἠξιώθη νὰ ὁμιλῇ μὲ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους. καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐλθὼν εἶπεν εἰς αὐτὸν, ὅτι μετὰ τριάκοντα ἡμέρας θὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κύριον. Ὅθεν ὁ ὅσιος εὐφρανθεὶς διὰ τὸ χαροποιὸν μήνυμα, προσεκάλεσε τοὺς μετ' αὐτοῦ ὄντας ἀδελφοὺς, καὶ τὰ ἐξόδια καὶ ὁλοϋστερινὰ ἐφθέγξατο λόγια, φέρων εἰς τὸ μέσον τὸν φόβον τῆς μελλούσης κολάσεως, μὲ τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ὅλους νὰ φρίξωσι. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον, ἐνῷ ἀκόμη ἐνουθέτει τοὺς ἀδελφοὺς ὁ ἅγιος, ἔλαμψεν εἰς αὐτὸν φῶς οὐράνιον· ὅθεν εἰπὼν « Κύριε, εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνεῦμά μου, » ἐπεδήμησεν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς ὁ ἀοίδιμος. Τότε οἱ παρατυχόντες ἀδελφοὶ, κηδεύσαντες εὐλαβῶς τὸ καὶ ἀγγέλοις σεβάσμιον σῶμά του, ἔβαλον αὐτὸ εἰς πετρίνην θήκην πλησίον εἰς τὴν βασιλικὴν πύλην τῆς ἐκκλησίας· ὅτε δὲ ἐβασίλευσεν ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἡ μήτηρ του Εἰρήνη ἐν ἔτει ψπα' (781), ὁ τῆς Ἀμασείας ἐπίσκοπος Θεοφύλακτος ἀνεκόμισε τὸ ἱερὸν λείψανον τοῦ ἁγίου, καὶ μετέθεσεν εἰς τὴν Ἀμάσειαν, ἀποθέσας αὐτὸ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ ἁγίου Βήματος, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται καὶ ἕως τῆς σήμερον, παρὰ πάντων τιμώμενον.

Ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς ΜΑΞΙΜΟΣ *λιθοβοληθεὶς, τελειοῦται.*

» Ὅλῳ βλέπων νῷ Μάξιμος πρὸς τὰ στέφη,
» Πρὸς τὰς βολὰς ὑπῆρχε τῶν λίθων λίθος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΣ, *ὕδωρ καχλάζον ποτισθεὶς, τελειοῦται.*

» Ζέον πεπωκὼς φιάλῃ κοίλῃ πόμα,
» Ὁ μάρτυς Εὐφρόσυνος εὐφράνθη μάλα.

Ἡ εὕρεσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, ὅτε εὑρέθη παρὰ τῆς μακαρίας Ἑλένης.

---

[1] Περὶ τῆς εὑρέσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ περὶ τῶν Ἥλων, ὅρα εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου. Σημειοῦμεν δὲ ἐδῶ, ὅτι Παίσιος ὁ Γάζης φέρει μάρτυρα τὸν ἐκ Τουρώνης Γρηγόριον λέγοντα, ὅτι ἡ ἁγία Ἑλένη ζητοῦσα τὸ τίμιον ξύλον τοῦ σταυροῦ, εὗρε τοὺς τρεῖς σταυροὺς, τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου καὶ τοὺς δύω τῶν λῃστῶν, ὁμοῦ μὲ τὰ καρφία των· καὶ τὰ μὲν καρφία τῶν λῃστῶν, ἦσαν μαῦρα καὶ σκωριασμένα, τὰ δὲ καρφία τοῦ Κυρίου ἤστραπταν καὶ ἔλαμπον· Ὅθεν οὐκ ἀσφαλῶς λέγουσί τινες, ὅτι οἱ λῃσταὶ δὲν ἐκαρφώθησαν εἰς τοὺς σταυροὺς μὲ καρφία, ἀλλὰ μὲ σχοινία σφιχτοδεθέντες κατὰ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἐσταυρώθησαν.

» Δίδωσιν ἡμῖν Ἑλένη ταύτην χάριν,
» Βλέπειν τὸ σῶσαν ἐκ φθορᾶς ἡμᾶς ξύλον.

Ἡ εὕρεσις τῶν τιμίων Ξύλων, οἳ μετὰ τὸ εὑρεθῆναι, οἱ μὲν τῷ κράνει τῆς κεφαλῆς τοῦ Κωνσταντίνου ἐνεμίγησαν, οἱ δὲ τῷ χαλινῷ τοῦ ἵππου αὐτοῦ, προστάξει τῆς ἁγίας Ἑλένης τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

» Φανέντες ἦλοι βασιλεῖ, τοῦ μὲν κράνους,
» Ἄγαλμα κεῖνται, τοῦ χαλινοῦ δὲ κράτος.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ καὶ ΕΥΒΟΥΛΟΣ ξίφει τελειοῦνται,

» Δεῦρο, ξίφει θάνωμεν, Εὐβούλῳ λέγει
» Ἰουλιανὸς, εἰσφέρων εὐβουλίαν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', μνήμη τῶν ἁγίων ἑπτὰ ἱερομαρτύρων τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπησάντων, ΕΦΡΑΙΜ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ, ΕΥΓΕΝΙΟΥ, ΑΓΑΘΟΔΩΡΟΥ, ΕΛΠΙΔΙΟΥ, ΚΑΠΙΤΩΝΟΣ, καὶ ΑΙΘΕΡΙΟΥ.

Εἰς τὸν Ἐφραίμ.

» Μὴ τὴν κεφαλὴν τοῖς ἀγάλμασι κλίνων,
» Ἐφραίμ, ἀγάλλῃ τῇ τομῇ ταύτην κλίνων.

Εἰς τὸν Βασιλέα.

» Συρεὶς Βασιλεὺς χερσὶ δεισιδαιμόνων,
» Χεῖρας διασπᾷ δεισιδαίμονος πλάνης.

Εἰς τὸν Εὐγένιον, Ἀγαθόδωρον, καὶ Ἐλπίδιον.

» Τριὰς σύναθλος τοῦ προφήτου τὸν λόγον,
« Εἰς μάστιγας δέδωκα τὸν νῶτον,» λέγει.

Εἰς τὸν Καπίτωνα.

» Ἐπῆρε χεῖρας εἰς προσευχὴν Καπίτων,
» Καὶ πρὸς Θεὸν μετῆρεν ἐξάρας πόδας.

Εἰς τὸν Αἰθέριον.

» Ἐκ τοῦ ποταμοῦ πρὸς Θεὸν χωρεῖς, πάτερ,
» Τὸν ἐν ποταμῷ σαρκικῶς λελουμένον.

» Ἑβδομάτῃ πατέρας μόρος ἥρπασεν ἑπτὰ ἀριθμῷ

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν τῷ δεκάτῳ ἕκτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ· ἤτοι ἀπὸ Χριστοῦ ἐν ἔτει σγς' (296), Ἕρμων ὁ μακαριώτατος Πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων ἔστειλεν εἰς διάφορα Ἔθνη ἐπισκόπους διὰ νὰ κηρύττωσιν ἀποστολικῶς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ καταγγέλλωσι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Τότε λοιπὸν ἀπεστάλησαν καὶ οὗτοι οἱ ἀνωτέρω ἑπτὰ πατέρες ἡμῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῶν Ταυροσκυθῶν· καὶ ὁ μὲν ἅγιος Ἐφραὶμ ἐστάλη εἰς τὴν Σκυθίαν, ὁ δὲ ἅγιος Βασιλεὺς ἐστάλη εἰς τὴν Χερσῶνα, τὴν πλησιάζουσαν εἰς τὴν Κριμαίαν, καὶ φθάσας ἐκεῖ ἐκήρυττεν εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ μεταβληθῶσιν ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν καὶ κακίαν εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετήν. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἀκούσαντες ταῦτα, καὶ νομίσαντες τὸν ἅγιον, ὅτι εἶναι νέας πολιτείας κήρυξ, καὶ φθορεὺς τῆς θρησκείας τῶν πατρίων αὐτῶν συνηθειῶν, τὸν ἔδειραν καὶ τὸν ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν πόλιν των. Ὅθεν ὁ ἅγιος φεύγων ἐκατοίκησεν εἰς ἓν σπήλαιον ὀνομαζόμενον Παρθενῶνα, καὶ ἔχαιρε μὲν καὶ εὐφραίνετο, ἐπειδὴ ἠτιμάσθη διὰ τὸν Χριστὸν, ἐλυπεῖτο δὲ, διὰ τὴν τύφλωσιν καὶ πλάνην τῶν ἀπίστων.

Εἰς τοιαύτην λοιπὸν διάθεσιν ὁ ἅγιος εὑρισκόμενος, ἐδέετο τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἐκείνων διόρθωσιν καὶ σωτηρίαν· ἔτυχε δὲ νὰ ἀποθάνῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἄρχοντος καὶ πρώτου τῆς πόλεως ἐκείνης, τὸν ὁποῖον ἐνεταφίασαν οἱ γονεῖς του. Οὗτος λοιπὸν ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον τῶν συγγενῶν του καὶ λέγει εἰς αὐτούς· ἂν θέλετε νὰ ζήσω πάλιν, καλέσατε τὸν ξένον, τὸν ὁποῖον ἐδείρετε καὶ ἐδιώξατε, καὶ ἀφ' οὗ πιστεύσητε εἰς τὴν διδαχήν του, παρακαλέσατε αὐτὸν νὰ προσευχηθῇ ὑπὲρ ἐμοῦ. Ὅθεν τοῦτο ἐκεῖνοι ποιήσαντες, εἶδον νὰ ἀναστηθῇ ὁ υἱός των μὲ τὰς εὐχὰς τοῦ ὁσίου καὶ μὲ τὴν ἐπίχυσιν τοῦ νεροῦ, τὸ ὁποῖον ἡγιάσθη τῷ τύπῳ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος· διὸ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν μὲ ὅλους τοὺς γνωστοὺς καὶ οἰκείους των καὶ ἐβαπτίσθησαν ἅπαντες· ὅσοι δὲ ἔμειναν εἰς τὴν ἀπιστίαν, οὗτοι διὰ παρακινήσεως τῶν ἐκεῖ εὑρισκομένων Ἰουδαίων ἐθυμώθησαν κατὰ τοῦ ἁγίου, καὶ δέσαντες αὐτὸν μὲ σχοινία, ἔσυρον εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ἀγοράς. Ὁ δὲ ἅγιος συρόμενος εἰς πολὺ διάστημα τόπου καὶ ἀποκαμὼν, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ὁ δὲ μακάριος Ἐφραὶμ ἐκήρυττε καὶ αὐτὸς τὸν Χριστὸν εἰς τὸν τόπον, ὅπου εὑρίσκετο, καὶ πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ προσκυνήσῃ τὰ εἴδωλα, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν καὶ ἀνέβη στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια. Ὁ δὲ Εὐγένιος καὶ Ἀγαθόδωρος καὶ Ἐλπίδιος ὑπῆγαν εἰς τὴν Χερσῶνα, ἀφ' οὗ ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Βασιλεὺς, καὶ ἐκήρυττον τὸν Χριστόν. Οἱ δὲ ἐκεῖ Ἕλληνες σηκωθέντες κατ' αὐτῶν, ἔδεσαν αὐτοὺς, καὶ σύροντες εἰς

τὸν δράμον, τοὺς ἐθανάτωσαν κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ παρόντος Μαρτίου, μετὰ ἕνα ὁλόκληρον ἔτος ἀφ' οὗ ἐθανάτωσαν τὸν ἅγιον Βασιλέα. Ὕστερον δὲ μετὰ χρόνους ἐστάλη ἐπίσκοπος εἰς τὴν Χερσῶνα ἀπὸ τὸν Ἱεροσολύμων Πατριάρχην ὁ ἅγιος Αἰθέριος, ὁ ὁποῖος βλέπων τὴν ἀγριότητα καὶ ἀπείθειαν τῶν ἐκεῖσε λαῶν, ἐγύρισεν εἰς τὸ Βυζάντιον, διὰ νὰ παρακαλέσῃ τὸν βασιλέα νὰ παιδεύσῃ τοὺς ἀτάκτους ἐκείνους. Ἦτο δὲ τότε βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἐν ἔτει τλ' (330)· ἐπειδὴ δὲ ἐπέτυχε τῆς αἰτήσεως, καὶ μὲ τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως ἐδιώχθησαν μὲν ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Χερσῶνος οἱ ἀσεβεῖς καὶ ἄπιστοι, ἐκατοίκησαν δὲ εἰς αὐτὴν ἄνδρες εὐσεβεῖς, τούτου χάριν ἐπανῆλθε πάλιν ὁ ἅγιος Αἰθέριος εἰς τὸ Βυζάντιον, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον ὑπὲρ τῆς εὐεργεσίας ταύτης. Ἐπιστρέφων δὲ ἀπὸ τὸ Βυζάντιον, ἐρρίφθη ἀπὸ τοὺς ἀπίστους εἰς τὸν ποταμὸν Δούναβιν κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ παρόντος Μαρτίου.

Ὅθεν οἱ ἐν Χερσῶνι χριστιανοὶ στερηθέντες τοῦ ποιμένος των, ἔστειλαν πρέσβεις εἰς τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον, παρακαλοῦντες νὰ σταλῇ εἰς αὐτοὺς ἄλλος ἀρχιερεὺς, διὸ ἐστάλη ἐπίσκοπος εἰς αὐτοὺς ὁ μακάριος Καπίτων. Οἱ μὲν λοιπὸν εὐσεβεῖς ἔχαιρον διὰ τοῦτο καὶ εὐφραίνοντο, οἱ δὲ ἀσεβεῖς καὶ ἄπιστοι ἐλυποῦντο· ὅθεν ἐζήτησαν νὰ ἴδωσι σημεῖον καὶ θαῦμα, διὰ νὰ γνωρίσωσι μὲ αὐτὰ, ποία εἶναι ἡ ἀληθὴς πίστις, καὶ ἀπεφάσισαν, ὅτι ὅποιος ἤθελεν ἔμβῃ εἰς μίαν κάμινον ἀνημμένην καὶ διαφυλαχθῇ ἀβλαβὴς, τούτου ἡ πίστις εἶναι ἀληθινή. Διὰ τοῦτο ὁ ἱερὸς Καπίτων ἐνδεδυμένος ὢν τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, καὶ τὸ ὠμοφόριον περιθεὶς, καὶ σημειώσας ἑαυτὸν μὲ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ, ἐμβῆκεν εἰς τὴν κάμινον, καὶ σταθεὶς μέσα εἰς αὐτὴν ὥραν ἀρκετὴν, ἐκβῆκεν ἀβλαβὴς καὶ ἄφλεκτος, ἔχων τὸ φαινόλιόν του γεμάτον ἄνθρακας ἀνημμένους. Μὲ τοῦτο λοιπὸν τὸ θαῦμα ἐξέπληξε τοὺς ἀπίστους ὁ ἅγιος καὶ ἐβάπτισεν αὐτούς· ἀφ' οὗ δὲ οἱ ἐν τῇ Χερσῶνι ἐπίστευσαν, τότε καὶ ὁ θεῖος Καπίτων ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Δεκεμβρίου μηνός. Ὅθεν καὶ οἱ ἑπτὰ οὗτοι ἱερομάρτυρες ἔλαβον παρὰ Κυρίου τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι ἐπίσκοποι Τριμυθοῦντος τῆς Κύπρου ΑΡΚΑΔΙΟΣ [1] *καὶ ΝΕΣΤΩΡ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.*

[1] Ἴσως οὗτος εἶναι ὅστις ἔχει ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Γεωργίου κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Νοεμβρίου.

» Τῆς Τριμυθοῦντος ποιμένες καλοὶ δύω,
» Ἐν τῇ καλῇ σκιρτῶσι τῆς Ἐδὲμ πόᾳ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΛΟΥ τοῦ ἁπλοῦ.

» Γῆθεν μεταστὰς πρὸς Θεὸν Παῦλος Λόγον,
» Τῆς ἁπλότητος πολλαπλᾶ στέφη λάβεν.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ Παῦλος ὁ ὀνομασθεὶς ἁπλοῦς ἦτο μὲν γεωργὸς καὶ ἄγροικος καθ' ὑπερβολὴν, ἄκακος δὲ καὶ ἄπλαστος κατὰ τὴν γνώμην, ὡς ἄλλος οὐδείς· εἶχε δὲ καὶ γυναῖκα κακότροπον καὶ μοιχαλίδα, ἡ ὁποία μοιχευομένη εἰς πολὺν καιρὸν, ἐκρύπτετο ἀπὸ τὸν ὅσιον. Εἰς μίαν δὲ τῶν ἡμερῶν ἔτυχε νὰ ἔλθῃ ὁ ὅσιος ἀπὸ τὸ χωράφιον ἔξω ἀπὸ τὸν διατεταγμένον καιρὸν, καὶ εὑρίσκει τὴν γυναῖκά του μοιχευομένην εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ γελάσας σεμνῶς, εἶπε πρὸς τὴν μοιχαλίδα· καλὸν, δέν με μέλει τίποτε μὰ τὸν Ἰησοῦν· ἐγὼ ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς οὐδὲ θέλω νὰ σὲ ἰδῶ μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου. Πρὸς δὲ τὸν μοιχὸν εἶπεν, ἔχε τὴν γυναῖκά μου ταύτην ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς, καὶ ἐγὼ ὑπάγω νὰ γείνω καλόγηρος. Ὅθεν εὐθὺς ὑπῆγεν εἰς τὸν μέγαν Ἀντώνιον, καὶ κτυπήσαντος αὐτοῦ τὴν θύραν, ἐκβῆκεν ὁ Ἀντώνιος καὶ λέγει αὐτῷ, ποῖος εἶσαι σὺ ἀδελφὲ, καὶ τί ζητεῖς ἐδῶ; ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη· ξένος εἶμαι, καὶ ἦλθον εἰς σὲ διὰ νὰ νὰ γείνω μοναχός· ὁ Ἀντώνιος εἶπεν, ἑξήκοντα χρόνων γέρων δὲν ἠμπορεῖ νὰ γείνῃ μοναχὸς, οὐδὲ δύναται νὰ ὑπομένῃ τὰς θλίψεις καὶ τὴν στενότητα τῆς ἐρήμου, ἀλλ' ἐὰν θέλῃς, ὕπαγε εἰς Κοινόβιον, ἵνα καὶ τὰ σωματικὰ ἀγαθὰ πλούσια ἐκεῖ εὕρῃς, καὶ διανύσῃς ἀκόπως μὲ τοὺς κοινοβιάτας μοναχοὺς τὴν ζωήν σου, διότι οἱ ἀδελφοὶ θέλουν βοηθήσει τὴν ἀδυναμίαν σου· ἐγὼ κάθημαι μόνος, καὶ ἀνὰ πέντε ἡμέρας τρώγω ψωμίον, καὶ αὐτὸ λιμασμένον. Ὁ δὲ Παῦλος δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ τοῦ γέροντος, ἀλλ' ἐσπούδαζε νὰ καθίσῃ μὲ αὐτόν· μὴ δυνηθεὶς λοιπὸν ὁ Ἀντώνιος νὰ διώξῃ αὐτὸν, ἔκλεισε τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, καὶ ἄφησεν αὐτὸν ἔξω τρεῖς ἡμέρας, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ νὰ τὸν ἰδῇ, ὁ δὲ Παῦλος ἔμεινε νηστικὸς, καὶ δὲν ἔφυγε. Τὴν δὲ τετάρτην ἡμέραν ἔχων χρείαν ὁ Ἀντώνιος, ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, καὶ εὑρίσκων ἔξω τὸν Παῦλον, λέγει εἰς αὐτὸν, ὕπαγε γέρων ἀπ' ἐδῶ, καὶ μή με ἀναγκάζῃς, διότι δὲν δύνασαι νὰ

μείνῃς μετ' ἐμοῦ· ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη, ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑπάγω εἰς ἄλλο μέρος. Τότε βλέπων αὐτὸν ὁ Ἀντώνιος, ὅτι δὲν εἶχε, μήτε δισάκκιον, μήτε ψωμίον, μήτε ἄλλο τι, λέγει πρὸς αὐτόν· ἐὰν ἔχῃς ὑπακοὴν καὶ κάμνῃς ἀόκνως καὶ ἀγογγύστως ἐκεῖνο, ὅ,τι ἀκούσῃς ἀπὸ ἐμέ, ἤξευρε ὅτι καὶ ἐδὼ ἠμπορεῖς νὰ σωθῇς, εἰδὲ καὶ δὲν κάμνεις ὅ,τι σοι λέγω, τί ματαίως κοπιάζεις, καὶ δὲν ἐπιστρέφεις ἀπ' ἐκεῖ ὅθεν ἦλθες; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Παῦλος λέγει, ὅσα μοι εἰπῇς, ὅλα θὰ τὰ κάμω προθύμως· τότε ὁ Ἀντώνιος λέγει, στάσου καὶ προσεύχου, ἕως νὰ ἔμβω εἰς τὸ σπήλαιον καὶ νά σοι φέρω ἐργόχειρον. Ἐμβὰς δὲ ὁ Ἀντώνιος εἰς τὸ σπήλαιον, ἔβλεπεν ἔξω ἀπὸ μίαν μικρὰν θυρίδα, ὁ δὲ Παῦλος ἔστεκεν ἀκίνητος καὶ προσηύχετο.

Ὕστερον δὲ ἀπὸ μίαν ἑβδομάδα, ἀφ' οὗ κατεξηράνθη ὁ Παῦλος ἀπὸ τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου, ἐξῆλθεν ὁ Ἀντώνιος ἀπὸ τὸ σπήλαιον, καὶ βρέξας θαλλία τῶν φοινίκων, λέγει εἰς τὸν Παῦλον, λάβε ταῦτα καὶ πλέξαι σειρὰν, καθὼς βλέπεις με πλέκοντα. Ἔπλεξε λοιπὸν ὁ Παῦλος ἕως τὴν ἐννάτην ὥραν δεκαπέντε ὀργυιὰς μὲ πολὺν κόπον. Τότε λέγει ὁ Ἀντώνιος, κακὰ ἔπλεξες τὴν σειρὰν, χάλασον λοιπὸν αὐτὴν, καὶ πλέξαι την πάλιν ἐξ ἀρχῆς· ἦτο δὲ ὁ Παῦλος νηστικὸς ἡμέρας ἑπτά. Ταῦτα δὲ ἔκαμνεν ὁ Ἀντώνιος, ἵνα στενοχωρηθῇ ὁ Παῦλος καὶ ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' ὁ Παῦλος μὲ μακροθυμίαν ὁμοῦ καὶ σπουδὴν ἐχάλασε τὴν σειρὰν, καὶ ἔπλεξε πάλιν αὐτὴν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἀγογγύστως μετὰ μεγάλης προθυμίας. Τοῦτο βλέπων ὁ Ἀντώνιος, ἐξεπλάγη καὶ συμπονέσας αὐτὸν, ὅτε ἐβασίλευεν ὁ ἥλιος, λέγει εἰς τὸν Παῦλον, θέλεις νὰ φάγωμεν ὀλίγον ψωμίον; ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη, καθώς σοι φαίνεται, ποίησον· οὗτος δὲ ὁ λόγος περισσότερον ἐμάλαξε τὴν καρδίαν τοῦ Ἀντωνίου.

Ἑτοιμάσας λοιπὸν τράπεζαν ἔβαλεν εἰς αὐτὴν τέσσαρα κομμάτια ψωμία, ἀπὸ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὀράμια ἕκαστον· καὶ τὸ μὲν ἓν κομμάτιον ἔβρεξε δι' ἑαυτὸν, τὰ δὲ τρία διὰ τὸν Παῦλον καὶ οὕτως ἤρχισεν ὁ Ἀντώνιος νὰ εἴπῃ ἕνα ψαλμόν· διὰ νὰ δοκιμάσῃ δὲ καὶ εἰς αὐτὸ τὸν Παῦλον, ἔψαλε δύω φορὰς τὸν αὐτὸν ψαλμὸν, ὁ δὲ Παῦλος προσηύχετο προθυμότερον ἀπὸ τὸν Ἀντώνιον. Τότε ὁ Ἀντώνιος λέγει πρὸς τὸν Παῦλον, κάθισον εἰς τὴν τράπεζαν καὶ μὴ τρώγῃς, ἀλλὰ βλέπε μόνον καὶ πρόσεχε εἰς τὰ παρατεθειμένα· ἐπειδὴ δὲ ὁ Παῦλος μὲ προθυμίαν ἐποίησε τὸ προσταχθὲν, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀντώνιος, σηκώθητι ἀπὸ τὴν τράπεζαν καὶ προσεύχου, καὶ ἔπειτα κοιμήθητι. Ὁ δὲ Παῦλος χωρὶς νὰ φάγῃ ὁλοτελῶς ψωμίον ἔκαμεν ὡς προσετάχθη, καὶ ὕπνωσε· κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ἐσηκώθη ὁ Ἀντώνιος εἰς προσευχὴν, ἐσήκωσε δὲ καὶ τὸν Παῦλον, καὶ παρέτεινε τὴν προσευχὴν ἕως εἰς τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς ἡμέρας.

Ὅτε δὲ ἔγειναν ἑσπέρα βαθεῖα καὶ ἐνύκτωσεν, ἔβαλεν ὁ Ἀντώνιος τράπεζαν, καὶ ἤρχισε νὰ ψάλῃ· ἀφ' οὗ δὲ προσηυχήθησαν, ἐκάθησαν νὰ φάγωσι, καὶ ὁ μὲν Ἀντώνιος ἔφαγε τὸ ἓν κομμάτι τὸ ψωμίον, καὶ ἄλλο πλέον δὲν ἐπίασεν, ὁ δὲ Παῦλος ἐπειδὴ ἔτρωγεν ἀργότερα, εἶχεν ἀκόμη ἀπὸ τὸ ἰδικόν του κομμάτιον, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἔφαγεν ὅλον, λέγει αὐτῷ ὁ Ἀντώνιος· φάγε, παππία, καὶ ἄλλο κομμάτιον· ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη, ἐὰν φάγῃς καὶ σὺ, τρώγω καὶ ἐγώ. Ὁ δὲ Ἀντώνιος εἶπεν, εἰς ἐμένα εἶναι ἀρκετὸν τὸ ἓν κομμάτιον διότι εἶμαι μοναχός· ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη, ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ἐγὼ μέλλω νὰ γίνω μοναχὸς, ἀρκετὸν εἶναι καὶ εἰς ἐμὲ τὸ ἓν κομμάτιον. Ὅθεν σηκωθέντες καὶ οἱ δύω ἔψαλλον, καὶ ὀλίγον κοιμηθέντες, πάλιν ἐσηκώθησαν καὶ ἔψαλλον, ἕως οὗ ἐξημέρωσεν. Ἔπειτα ἔπεμψε τὸν Παῦλον ὁ ἅγιος νὰ περιπατῇ εἰς τὴν ἔρημον, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας πάλιν νὰ ἔλθῃ· ἀφ' οὗ δὲ ἐπέστρεψεν, ἦλθον τινὲς ἀδελφοὶ εἰς τὸν Ἀντώνιον· ὅθεν ἐπρόσεχεν ὁ Παῦλος, τί ἔμελλε νὰ προσταχθῇ παρὰ τοῦ Ἀντωνίου, ὁ δὲ Ἀντώνιος λέγει αὐτῷ, ὑπηρέτησον εἰς τοὺς ἀδελφοὺς μὲ σιωπὴν, καὶ μὴ γευθῇς τίποτε, ἕως οὗ νὰ ἀναχωρήσωσιν. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον τρεῖς ἡμέραι ὁλόκληροι, καὶ ὁ Παῦλος δὲν ἐγεύθη τὸ οὐδὲν, ἠρώτων αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ λέγοντες, διὰ τί σιωπᾷς; ἐπειδὴ δὲ ὁ Παῦλος δὲν ἀπεκρίνετο, λέγει ὁ Ἀντώνιος πρὸς αὐτὸν, λάλησον εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἤρχισε νὰ λαλῇ εἰς αὐτούς.

Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ἔφερεν εἷς ἀδελφὸς εἰς τὸν Ἀντώνιον σταμνίον μέλιτος, ὁ δὲ Ἀντώνιος ἔχυσεν αὐτὸ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔπειτα λέγει εἰς τὸν Παῦλον, σύναξον μὲ ὀστρύδιον τὸ μέλι τόσον καλὰ, ὥστε νὰ μὴ χαθῇ κἀνὲν μέρος αὐτοῦ· τούτου δὲ ῥηθέντος, δὲν ἐταράχθη τελείως ὁ Παῦλος, οὐδὲ ἠλλοιώθη. Ἄλλην φορὰν ἐπρόσταξεν αὐτὸν ὁ Ἀντώνιος νὰ ἀντλῇ νερὸν ἀπὸ τὸ πηγάδιον, καὶ νὰ τὸ χύνῃ ἀνωφελῶς εἰς τὴν γῆν ὅλην τὴν ἡμέραν· (τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ὡς παράλογον), ἄλλοτε πάλιν παρέλυσε τὸ φόρεμα τοῦ Παύλου, καὶ ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ τὸ ῥάπτῃ. Ὅτε δὲ εἶδεν ὁ Ἀντώνιος, ὅτι ἀγογγύστως, καὶ ἀδιστάκτως κάμνει ὁ Παῦ-

λος ὅ,τι πρᾶγμα τὸν ἐπρόσταζε, λέγει εἰς αὐτόν, Ἰδὲ, ἀδελφὲ, καὶ ἐὰν ἠμπορῇς νὰ κάμνῃς καθ' ἡμέραν οὕτω, μένε μετ' ἐμοῦ, ἂν δὲ δὲν ἠμπορῇς, ὕπαγε ἀπ' ἐκεῖ ὅθεν ἦλθες· ὁ δὲ Παῦλος ἀπεκρίθη πρὸς τὸν Ἀντώνιον, Ἂν ἔχῃς νὰ μὲ προστάξῃς τίποτε περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι μὲ ἐπρόσταξες ἕως τώρα, δὲν ἠξεύρω· εἰ δὲ μή, ὅσα μὲ ἐπρόσταξες ἕως τώρα, ὅλα εὐκόλως τὰ κάμνω. Τόσην δὲ ὑπακοὴν καὶ ταπείνωσιν ἀπέκτησεν ὁ μακάριος οὗτος Παῦλος, ὥστε διὰ τὰς ἀρετάς του ταύτας ἠξιώθη νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ δύναμιν τοῦ νὰ διώκῃ δαιμόνια· ὅθεν πληροφορηθεὶς παρὰ Θεοῦ ὁ μέγας Ἀντώνιος, εἶχεν αὐτὸν μαζί του ἕως εἰς ἕνα καιρόν· ἔπειτα κατεσκεύασε κελλίον χωριστὸν, καὶ ἐκεῖ ἐπρόσταξε τὸν Παῦλον νὰ καθίσῃ, ἵνα μὲ τὴν κατ' ἰδίαν ἀναχώρησιν μάθῃ καὶ τὰς πανουργίας καὶ τέχνας τῶν δαιμόνων, καὶ ἀντιπολεμῇ αὐτούς. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκάθισε χωριστὰ ἕνα χρόνον, ἔγεινε καὶ θαυματουργὸς, καὶ ἀξίως τὸν Θεὸν θεραπεύσας ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς. (ὅρα περὶ τοῦ ἁπλοῦ τούτου Παύλου καὶ εἰς τὸ Λαυσαϊκόν.)

---

* *Ὁ ἅγιος* ΕΦΡΑΙΜ *ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Ἐφραὶμ ὁ ποιμὴν νῦν σύνεστι ποιμένι,
» Μικρὸς μεγάλῳ· ὢ μεγάλης ἀξίας!

* Οὗτος ὁ ἅγιος Ἐφραὶμ ἦτο Ἀμιδηνός, ἔχων τὸ ἀξίωμα τοῦ κόμητος, ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου τοῦ Θρᾳκὸς ἐν ἔτει φιη' (518), ἐλθὼν δὲ διὰ νὰ ἀνακαινίσῃ τὴν Ἀντιόχειαν, ἡ ὁποία εἶχε κρημνισθῇ τὸ δεύτερον ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς, ἐπροχειρίσθη κατὰ νεῦσιν βασιλικὴν ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος ἐν ἔτει φκζ' (527), ὡς γράφει ὁ Μελέτιος (τόμ. β'. σελ. 115) καθὼς ποτε οὕτως ἐπροχειρίσθη καὶ ὁ Μεδιολάνων Ἀμβρόσιος, καὶ Νεκτάριος ὁ Κωνσταντινουπόλεως. Ἦτο δὲ ὁ Ἐφραὶμ οὗτος μέγας ἐχθρὸς τῶν Μονοφυσιτῶν· ὅθεν καὶ ἔγραψε κατ' αὐτῶν ἰσχυρῶς, ὡς λέγει ὁ Φώτιος. Οὗτος ἤκουσεν, ὅτι εἰς τὴν Ἱεράπολιν ἦτο μοναχός τις στυλίτης, ἀκόλουθος τοῦ μονοφυσίτου Σεβήρου· θεὶῳ λοιπὸν ζήλῳ κινούμενος, ὑπῆγεν εἰς ἐκεῖνον καὶ ἤρχισε νὰ τὸν διδάσκῃ τὴν ὀρθοδοξίαν τῆς πίστεως, ἀλλ' ἐκεῖνος οὐδ' ὅλως ἐπείθετο εἰς τὰ λόγιά του, μόνον εἶπεν· Ἂς ἔμβωμεν εἰς τὴν πυρὰν καὶ οἱ δύω, καὶ ὅποιος δὲν βλαφθῇ ἀπὸ τὴν φλόγα, ἐκεῖνος εἶναι ὀρθόδοξος, καὶ ἔχει τὰ νικητήρια. Ταῦτα δὲ ἔλεγε μὲ σκοπὸν, διὰ νὰ φοβηθῇ ὁ Πατριάρχης· ἀλλ' ὁ Ἐφραὶμ, φέρετε, εἶπεν, ἐδῶ ξύλα καὶ πῦρ, καὶ ἐγὼ ἐμβαίνω εἰς αὐτὸ, βάλλων ὅλον τὸ θάρρος μου εἰς τὸν παντοδύναμον Θεόν· ὅθεν ἐλθὲ καὶ σὺ κάτω ἀπὸ τὸν στύλον. Ἀλλ' ἐκεῖνος νὰ καταβῇ δὲν ἤθελε. Τότε ὁ Πατριάρχης ἐκδυθεὶς τὸ ἐπανωφόριόν του καὶ προσευχηθεὶς, ἔρριψε καὶ τὸν ἑαυτόν του καὶ τὸ ἐπανωφόριόν του εἰς τὴν πυρὰν, καὶ, ὢ τοῦ θαύματος! παρευθὺς τὰ μὲν ξύλα ἐσβέσθησαν, αὐτὸς δὲ καὶ τὸ ἐπανωφόριόν του ἔμειναν ἀβλαβῆ καὶ ἄκαυστα. Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέπων ὁ στυλίτης, κατέβη ἀπὸ τὸν στύλον καὶ ἀνεθεμάτισε τὴν αἵρεσιν τοῦ Σεβήρου, καὶ οὕτως ἡνώθη μὲ τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν. Ταῦτα διηγεῖται ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος. Ἐπειδὴ δὲ ἐκρημνίσθη τὸ δεύτερον ἡ Ἀντιόχεια ἀπὸ σεισμοὺς, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, διὰ τοῦτο ἡ ἀνάγκη τοῦ σεισμοῦ ἔκαμε πάντα χριστιανὸν νὰ γράφῃ εἰς τὴν θύραν τοῦ οἴκου του ταῦτα τὰ λόγια «Χριστὸς μεθ' ἡμῶν ςήτω·» ὅθεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης Θεούπολις ὠνομάσθη ἡ Ἀντιόχεια, ὡς ἱστορεῖ ὁ Νικηφόρος ἐν βιβλ. ιζ'. τῆς ἱστορίας του. Πολλοὺς δὲ θρήνους ἐποίησε διὰ τὸν κρημνισμὸν ταύτης ὁ ῥηθεὶς βασιλεὺς Ἰουστῖνος. Ὁ δὲ ἅγιος Ἐφραὶμ καλῶς καὶ θεαρέστως ποιμάνας τὸ ποίμνιόν του εἰς χρόνους δεκαοκτὼ κατὰ τὸν Μελέτιον, (τόμ. β'. σελ. 115) ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. (ὅρα σελ. 442 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ *Ἐπισκόπου Νικομηδείας.*

» Καὶ σαρκὸς ἐξόριστος, ὡς καὶ πατρίδος,
» Θεῖος Θεοφύλακτος, οὗ Θεὸς φύλαξ.
» Ἦλυθεν ὀγδοάτῃ Θεοφύλακτος Θεοῦ ἄγχι·

Οὗτος ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος κατήγετο ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς ἐν ἔτει ψοθ' (779), ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐφιλιώθη μὲ τὸν Ταράσιον τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, ὅτε ἀκόμη ἦτο πρωτασηκρῆτις, (δηλαδὴ πρῶτος ἀναμέσον εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ταῖς βασιλικαῖς Σάκραις καὶ γράμμασιν, οἱ ὁποῖοι λατινιστὶ ὀνομάζονται ἀσηκρῆται) καὶ ἀπὸ αὐτὸν καλῶς ἐπαιδεύθη τὰ θεῖα. Ὅτε δὲ θείᾳ ψήφῳ ἀνέβη ὁ Ταράσιος εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀφ' οὗ ἐκβῆκε θελημα-

τικῶς ἀπὸ τὸν θρόνον ὁ πρὸ αὐτοῦ Παῦλος ὁ Κύπριος, ὁ ὁποῖος διότι ἔλαβε τὴν ἀρχιερωσύνην ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους, ὠνόμαζε μόνος τὸν ἑαυτόν του ἀνάξιον, τότε Μιχαὴλ ὁ Συνάδων καὶ ὁ ἱερὸς Θεοφύλακτος οὗτος, γίνονται μοναχοί, καὶ πέμπονται ἀπὸ τὸν θεῖον Ταράσιον εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Μαύρης θαλάσσης. Ὅθεν μίαν φορὰν ὅτε ἦτο καῦμα μεγάλον κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ θέρους, καὶ ἐδίψων ὑπερβολικὰ, τότε οἱ μακάριοι διὰ γυμνάσιον τῆς δίψης καὶ ἐγκρατείας των, ἤνοιξαν τὴν χαλκῆν κάνουλαν τῆς βρύσεως, καὶ ἀφῆκαν καὶ ἐχύνετο τὸ νερὸν, χωρὶς αὐτοὶ νὰ πίωσιν ὁλοτελῶς. Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν παρόντες καὶ εἰς τὴν ἁγίαν καὶ Οἰκουμενικὴν ἑβδόμην Σύνοδον, καὶ ταύτην μὲ ἔργα καὶ λόγια ἐστόλισαν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀρετὴ τῶν ἀνωτέρω δύω πατέρων ἐμεγαλύνθη καὶ ἤστραψεν ὡς ἀστὴρ φαεινότατος, τούτου χάριν ἐκρίθησαν ἀπὸ τὸν μέγαν Ταράσιον, ὅτι ἦσαν ἄξιοι ἀρχιερωσύνης· καὶ εὐθὺς ὁ μὲν Μιχαὴλ προεχειρίσθη ἐπίσκοπος εἰς τὰ Σύναδα [1] (ἡ ὁποία ἦτο πόλις ἔνδοξος τῆς μεγάλης Φρυγίας, ἀκουστὴ διὰ τὰ θαυμαστὰ μάρμαρά της, ἐπισκόπους εἴκοσι ἔχουσα, τώρα δὲ εἶναι κρημνισμένη·) ὁ δὲ ἱερὸς Θεοφύλακτος ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος εἰς τὴν Νικομήδειαν· ὅσα δὲ κατορθώματα ἐκατόρθωσεν ἐκεῖ ὁ μακάριος Θεοφύλακτος, αὐτὰ τὰ πράγματα μαρτυροῦσι, διότι ἐκκλησίας ἔκτισε καὶ νοσοκομεῖα, ἐπροστάτευε τῶν ὀρφανῶν καὶ χηρῶν, ἐλεημόνει τόσον ὑπερβολικῶς ὥστε ἐγέμιζε μίαν φιάλην ἀπὸ ζεστὸν νερὸν, καὶ μὲ αὐτὸ ἔπλυνε καὶ ἐκαθάριζε μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας ὁ συμπαθέστατος τοὺς τυφλοὺς καὶ χωλοὺς καὶ τοὺς ἄλλους ἀσθενεῖς, τοὺς ἔχοντας τὰ μέλη των βεβλαμμένα.

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ μέγας Ταράσιος πατριαρχεύσας χρόνους δεκαεννέα, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, καὶ ἀφ' οὗ ἔγεινε Πατριάρχης ὁ πάνσοφος Νικηφόρος, τότε ἠκολούθησε μεγάλη ταραχὴ καὶ συμφορὰ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, διότι ἐβασίλευσε Λέων ὁ Ἀρμένιος ἐν ἔτει ωιγ' (813) ὅστις ἐλύσσαξε κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων. Ὅθεν ὁ ἅγιος Νικηφόρος ἔστειλε καὶ ἔφερε τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ ἐλλογίμους Ἀρχιερεῖς, ἤτοι τὸν Κυζίκου Αἰμιλιανὸν, τὸν Σάρδεων Εὐθύμιον, τὸν Θεσσαλονίκης Ἰωσὴφ, τὸν Ἀμορίου Εὐδόξιον, τὸν Συνάδων Μιχαὴλ, καὶ ἄλλους πολλοὺς, ὁμοῦ καὶ τὸν μακάριον τοῦτον Θεοφύλακτον· παραλαβὼν δὲ αὐτοὺς ὅλους, ὑπῆγεν εἰς τὸν δυσσεβῆ καὶ ἀποστάτην βασιλέα. Ὅθεν προτείναντες πολλὰς μαρτυρίας ἀπὸ τὰς θείας Γραφὰς αἱ ὁποῖαι παριστῶσιν ὅτι πρέπει νὰ προσκυνῶνται αἱ ἅγιαι εἰκόνες, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ καταπείσωσι τὸν ἄφρονα, ἀλλ' ἔμεινεν ἀδιόρθωτος. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Ἀρχιερεῖς ἐσιώπησαν, ὁ δὲ μακάριος οὗτος Θεοφύλακτος εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα· ἠξεύρω, ὅτι καταφρονεῖς τὴν μακροθυμίαν καὶ ὑπομονὴν τοῦ Θεοῦ, γίνωσκε ὅμως ὅτι θὰ ἔλθῃ εἰς σὲ αἰφνιδίως μέγας ὄλεθρος καὶ ἀφανισμὸς, καὶ ἡ καταστροφή σου θὰ γίνῃ παροιμία μὲ τὸν ἀνεμοστρόβιλον, ὥστε νὰ μὴ εὕρῃς τινὰ νὰ σὲ λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον. Ταῦτα τὰ λόγια ἀκούσας ὁ θηριώνυμος βασιλεὺς, ἐγέμισεν ἀπὸ θυμὸν, καὶ παρευθὺς προστάζει νὰ ἐξορισθῶσιν οἱ ἀνωτέρω ἀρχιερεῖς· ὅθεν ὁ μὲν ἅγιος Νικηφόρος ἐξωρίσθη εἰς τὴν νῆσον Θασον, ὁ δὲ ἀοίδιμος Μιχαὴλ Συνάδων ἐξωρίσθη εἰς τὴν Εὐδοκιάδα, (ἡ ὁποία λέγουσί τινες, ὅτι εἶναι τὸ νῦν λεγόμενον Τοκὰτ, πόλις ἐξαίρετος τῆς Καππαδοκίας, ἐμπόριον ἔχουσα περιφημον πρὸς τὸν ποταμὸν Σάρον). Ὁμοίως καὶ ἄλλος ἀρχιερεὺς ἐξωρίσθη εἰς ἄλλο μέρος· ὁ δὲ μακάριος οὗτος Θεοφύλακτος ἐξωρισθη εἰς Στρόβηλον, τὸ ὁποῖον ἦτο φρούριον παραθαλάσσιον εἰς τὴν τοποθεσίαν τῶν Κυβερραιωτῶν εὑρισκόμενον. Ἐκεῖ λοιπον διατρίψας ὁ ἀοίδιμος χρόνους τριάκοντα, καὶ ὑπομείνας γενναίως τὴν κακοπάθειαν τῆς ἐξορίας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐφονεύθη Λέων ὁ Ἀρμένιος κατὰ τὴν νύκτα τῶν Χριστοῦ γεννῶν, ψάλλων τὸν εἱρμὸν «Τῶ Παντάνακτος ἐξεφαύλισαν πόθω,» καὶ ἀφ' οὗ ἡ ὀρθοδοξία ἔλαμψεν ἐπὶ Θεοδώρας τῆς εὐσεβεστάσης βασιλίδος ἐν ἔτει ωμβ' (842), τότε ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης Μεθόδιος ἔφερεν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν τὸ τίμιον λείψανον τοῦ μακαρίου τούτου Θεοφυλάκτου καὶ ἀπέθετο αὐτὸ εἰς τὴν Νικομήδειαν ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντι ναῷ. [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΛΟΥ Πλουσιάδος τοῦ ὁμολογητοῦ.

---

[1] Τὰ Σύναδα γράφονται διὰ τοῦ δύω νν, καὶ ὠνομάζοντο πρότερον Συνναΐα, διότι ἐκατοικήθησαν ἀπὸ μίαν σύναξιν λαῶν, τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν εὑρισκομένων Μακεδόνων, κατὰ τὸν Γεωγράφον Μελέτιον.

[1] Ὁ ἑλληνικὸς βίος τούτου σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἄλλοις μὲν ἄλλαι βίων αἱρέσεις.

» Σάλπιγξ σιωπᾷ Παῦλος ὁ Πλουσιάδος,
» Σάλπιγγος ἠχὴν τὴν τελευταίαν μένων.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῶν εἰκονομάχων· ὅθεν βλέπων αὐτοὺς νὰ φέρωνται μὲ μεγάλην μανίαν καὶ θυμὸν κατὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, νὰ ἀνατρέπωσι πᾶσαν νόμων ἀκρίβειαν, νὰ ἀφανίζωσι τὰς μορφὰς τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ νὰ καταστρέφωσι τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὸν στολισμὸν τῶν ἱερῶν ναῶν· κατετόξευσεν αὐτοὺς μὲ τὰ λόγια, ὡς ἂν μὲ βέλη. Ὅθεν ὑπέμεινε παρ' αὐτῶν ἐξορίας, διωγμοὺς καὶ ἄλλας πολλὰς σκληραγωγίας διὰ τὴν τιμὴν καὶ προσκύνησιν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἁγίας εἰκόνος. Ἀνδρείως λοιπὸν καὶ γενναίως ἀγωνισάμενος ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας, παρέθετο τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

—

Ὁ ἅγιος ἀπόστολος ΕΡΜΗΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. [1]

» Ἑρμῇ θανόντι τῷ μαθητῇ Κυρίου,
» Ἑρμῶν ἔμπνουν ἐκ λόγων διαγλύφω.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΙΩΝ μαχαίρᾳ τελειοῦται.

» Κἂν δεξιὰ σφάττῃ σε δεινὴ τοῦ πλάνου,
» Ἡ δεξιὰ στέφει σε τοῦ Πλάστου, Δίων.

Ὁ ὅσιος ΔΟΜΕΤΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ὁ Δομέτιος τῆς τελευτῆς τὸ χρέος,
» Δι' ἐκβιβαστῶν ἐξέτισεν Ἀγγέλων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ', μνήμη τῶν ἁγίων μεγάλων τεσσαράκοντα μαρτύρων, τῶν ἐν Σεβαστείᾳ τῇ πόλει μαρτυρησάντων.

» Πληροῦμεν ὑστέρημα σοῦ, Σῶτερ, πάθους,
» Τεσσαράκοντα, συντριβέντες τὰ σκέλη.
Ἀμφ' ἑνάτῃ ἑάγη σκέλη ἀνδρῶν τεσσαράκοντα.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες κατήγοντο μὲν ἀπὸ διαφόρους πατρίδας, ὅλοι δὲ ἦσαν στρατιῶται, ὑπὸ ἕνα ἀρχιστράτηγον, κατὰ τοὺς χρόνους Λικινίου βασιλέως ἐν ἔτει τκ' (320), πιασθέντες δὲ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἐξετασθέντες, πρῶτον μὲν φορτόνονται ἁλυσίδας καὶ δεσμὰ καὶ παραδίδονται εἰς τὴν φυλακήν· ἔπειτα δὲ κτυπῶνται μὲ πέτρας εἰς τὰ πρόσωπα καὶ εἰς τὰ στόματα· αἱ δὲ πέτραι ριπτόμεναι, δὲν ἐκτύπων τοὺς μάρτυρας ἀλλὰ γυρίζουσαι ὀπίσω, ἐκτύπων ἐκείνους, οἵτινες τὰς ἔρριπτον. Ἔπειτα ἐνῷ ἦτο ψῦχος καὶ πάγος πολύ, καὶ μάλιστα εἰς τὴν χώραν τῆς Σεβαστείας, ὅπου τὸ ψῦχος εἶναι ὑπερβολικὸν κατεδικάσθησαν οἱ μακάριοι οὗτοι μάρτυρες νὰ βληθῶσι γυμνοὶ εἰς τὴν λίμνην τῆς πόλεως. Ἐπειδὴ δὲ εἷς ἀπὸ τοὺς τεσσαράκοντα μικροψυχήσας, ὑπῆγεν εἰς τὸ λουτρόν, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐκεῖ πλησίον ἀνημμένον, καὶ ἅμα τὸν προσέβαλεν ἡ θέρμη τοῦ λουτροῦ διελύθη, διὰ τοῦτο ὁ φύλαξ, ὅστις ἐφύλαττεν ἔξω, βλέπων τοῦτο, ἐμβῆκε μόνος του εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀντ' ἐκείνου τοῦ λειποτάκτου, κατέστησε τὸν ἑαυτόν του μετὰ τῶν ἁγίων μαρτύρων. Παρεκινήθη δὲ εἰς τοῦτο ἐξ αἰτίας τοιαύτης· πρὸ τοῦ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν λυτρὸν ὁ ὀλιγόψυχος ἐκεῖνος, εἶδεν ὁ φύλαξ ἓν οὐράνιον φῶς περικυκλόνων τοὺς ἁγίους μάρτυρας, καὶ στεφάνους λαμπροὺς ἐπάνω εἰς τὰς κεφαλὰς ἑνὸς ἑκάστου· εἷς δὲ μόνον ἀπὸ αὐτοὺς ἔμεινεν ἀστεφάνωτος. [1]

Ὅτε δὲ ἐξημέρωσεν, ἐπειδὴ οἱ ἅγιοι ἦσαν μὲν λειποθυμισμένοι, ἀκόμη δὲ ἦσαν ζωντανοί, συνετρίβησαν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ οὕτω πα-

---

[1] Τούτου τοῦ ἀποστόλου Ἑρμοῦ μέμνηται ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ, οὕτω γράφων· «Ἀσπάσασθε Ἑρμῆν (Ῥωμ. ις'. 14.) οὗτος ἑορτάζεται καὶ κατὰ τὴν πέμπτην τοῦ Νοεμβρίου μετὰ Πατρόβα, Λίνου, Γαΐου, καὶ Φιλολόγου τῶν Ἀποστόλων.

[1] Ὅρα καὶ τὸν μέγαν Βασίλειον ἐν τῷ εἰς τοὺς Τεσσαράκοντα τούτους μάρτυρας ἐγκωμίῳ λέγοντα, ὅτι πρὸ τοῦ νὰ ἐκβῇ ὁ ὀλιγόψυχος ἐκεῖνος ἀπὸ τὴν λίμνην, εἶδεν ὁ φύλαξ τὰ ἀνωτέρω· οὕτω γάρ φησιν « Ὡς δὲ οἱ μὲν ἠγωνίζοντο ὁ δὲ ἐπετήρει τὸ ἐκβησόμενον, εἶδε θέαμα ξένον, δυνάμεις τινας ἐξ οὐρανοῦ κατιούσας, καὶ οἷον παρὰ βασιλέως δωρεὰς μεγάλας διανεμούσας τοῖς στρατιώταις, αἳ, τοῖς μὲν ἄλλοις πᾶσι διῄρουν τὰ δῶρα, ἕνα δὲ μόνον ἀφῆκαν ἀγέραστον, ἀνάξιον κρίνασαι τῶν οὐρανίων τιμῶν. Ὃς εὐθὺς πρὸς τοὺς πόνους ἀπαγορεύσας, πρὸς τοὺς ἐναντίους ἀπηυτομόλησε.» Σημείωσαι ὅτι ἐκ τοῦ ἐγκωμίου τούτου τοῦ πρὸς τοὺς τεσσαράκοντα τοῦ μεγάλου Βασιλείου αὐτολεξεὶ εἶναι ῥανισμένα καὶ τὰ τροπάρια τοῦ ἑσπερινοῦ τῶν ἁγίων· ἤγουν τὸ «Φέροντες τὰ παρόντα γενναίως καὶ τὰ λοιπά.» Καὶ τοῦτο δὲ σημείωσαι, ὅτι ἐν τῷ δοξαστικῷ τῶν ἀποστίχων, τῷ περιέχοντι τὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, ἀριθμοῦνται ὀνόματα τριακονταεννέα, καὶ οὐχὶ τεσσαράκοντα. Λείπει δὲ τὸ ὄνομα τοῦ δεσμοφύλακος, ὅστις ἀντὶ τοῦ λειποτακτήσαντος εἰσῆλθεν εἰς τὴν λίμνην καὶ ἤθλησεν· ὠνομάζετο δὲ Ἀγλαΐος, ὡς ἐν τῷ κατὰ πλάτος βίῳ τῶν ἁγίων ἀναφέρεται. Ὅθεν πρέπει καὶ αὐτὸ νὰ προστίθεται ἐκεῖ ἀπαραιτήτως, ἵνα μὴ κολοβὸς εἴη ὁ ἀριθμὸς τῶν τεσσαράκοντα.

ρεῦωκαν τὰς ψυχάς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον τοὺς ἀμαράντους στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Πολλὰ δὲ ἐπιθυμητὸς ἦτο εἰς τοὺς τότε χριστιανοὺς ὁ ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατος, καὶ δῆλον ἐκ τούτου. Εἷς δηλαδὴ μάρτυς ἀπὸ τοὺς τεσσαράκοντα, νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν Μελίτων κατὰ τὸ ὄνομα, δὲν εἶχεν ἀποθάνει· ὅθεν ὁ τύραννος ἐπρόσταξε νὰ μὴ συντρίψωσι τὰ σκέλη του, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφήσωσιν ἀπείρακτον, νομίζων ὅτι ἐπειδὴ ἦτο νέος καὶ δυνατὸς εἰς τὸ σῶμα θὰ ζήσῃ, ἴσως δὲ καὶ θὰ μεταστραφῇ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν βλέπουσα αὐτὸν ἡ μήτηρ του ἀκόμη ζωντανόν, καὶ φοβουμένη, μήπως διὰ τὸ νεαρὸν καὶ φιλόζωον δειλιάσῃ καὶ εὑρεθῇ ἀνάξιος τῆς τιμῆς καὶ τάξεως τῶν συστρατιωτῶν του, ἵστατο πλησίον τοῦ υἱοῦ της καὶ ἐκτείνουσα τὰς χεῖρας εἰς αὐτὸν, μὲ σχῆμα καὶ μὲ βλέμμα καὶ μὲ πάντα τρόπον ἐσπούδαζε νὰ ἐμβάσῃ θάρρος καὶ ἀνδρίαν εἰς τὴν καρδίαν του, « τέκνον ἐμοὶ γλυκύτατον, λέγουσα, τέκνον ἤδη τοῦ οὐρανίου Πατρὸς, ὀλίγον ἀκόμη ὑπόμεινον, διὰ νὰ γείνῃς τέλειος μάρτυς Χριστοῦ, μὴ φοβηθῇς τὰς βασάνους· ἰδοὺ ἀοράτως παρίσταται ὁ Χριστὸς βοηθός· ἀκόμη ὀλίγον, τέκνον μου, καὶ πλέον δὲν θέλεις λάβῃ κἀνὲν λυπηρὸν, οὔτε κἀνὲν ἐπίπονον. Ὅλα τὰ βάσανα ἐπέρασαν, ὅλα τὰ δεινὰ ἐνίκησας μὲ τὴν ἀνδρίαν σου· χαρὰ θέλει σε δεχθῇ μετὰ ταῦτα, ἡδονὴ, ἄνεσις, εὐφρονύνη, ἄλλα ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα θὰ ἀπολαύσῃς, συμβασιλεύων μὲ τὸν Χριστὸν, καὶ πρεσβευτὴς γενόμενος εἰς αὐτὸν δι' ἐμὲ τὴν μητέρα σου. »

Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν ἡ φιλόθεος μήτηρ, ὅτι οἱ στρατιῶται ἔβαλαν τὰ λείψανα τῶν ἁγίων ἐπάνω εἰς τὰς ἁμάξας, τὸν δὲ υἱόν της ἀφῆκαν, μὲ ἐλπίδα ἴσως καὶ ζήσῃ, τούτου χάριν ἡ καλὴ καὶ ἀνδρεία μήτηρ, νομίσασα τὴν ζωὴν ταύτην τοῦ υἱοῦ της, ὅτι εἶναι περισσότερον θάνατος, παρὰ ζωὴ, κατεφρόνησε μὲν τὴν ἀσθένειαν τῆς γυναικὸς, ἐλησμόνησε δὲ καὶ τὰ σπλάγχνα τὰ μητρικὰ, καὶ σηκώσασα τὸν υἱόν της ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους της, ἠκολούθει ὀπίσω εἰς τὰς ἁμάξας μεγαλοψύχως· διότι ἐπληροφορεῖτο ἡ μακαρία, ὅτι τότε θέλει ἰδῇ ζωντανὸν τὸ υἱόν της, ὅταν τὸν ἰδῇ διὰ τὸν Χριστὸν ἀποθαμένον. Ὅτε δὲ εἶδεν ὅτι παρέδωκε τὴν ψυχήν του, φερόμενος ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους της, τότε ἐλευθερωθεῖσα ἀπὸ πᾶσαν φροντίδα, ἐχόρευε καὶ ἐσκίρτα διὰ τὸ τοιοῦτον χαροποιὸν τέλος τοῦ υἱοῦ της· ὅθεν φέρουσα τὸ λείψανόν του ἕως εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦσαν τὰ ἄλλα λείψανα τῶν ἁγίων, ἐκεῖ ἀπέθεσε τὸ φίλτατον τέκνον της, καὶ μὲ ἄλλους συστρατιώτας τοῦτο συνηρίθμησεν, ἵνα μηδὲ τὸ σῶμά του χωρισθῇ ἀπὸ τὰ σώματα τῶν ἁγίων, μὲ τὰς ψυχὰς τῶν ὁποίων ἐσπούδαζε νὰ συναριθμήσῃ καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ υἱοῦ της.

Ἀνάψαντες δὲ οἱ στρατιῶται μεγάλην πυρκαϊὰν, κατέκαυσαν τὰ σώματα τῶν ἁγίων· ἔπειτα εἴτι ἔμεινε, τὸ ἔρριψαν εἰς τὸν ποταμὸν, φθονοῦντες νὰ μὴ λάβωσιν αὐτὰ οἱ χριστιανοί. Ἀλλ' ὅμως κατὰ θείαν οἰκονομίαν συνήχθησαν τὰ ἅγια λείψανα εἰς ἕνα χρημνὸν τοῦ ποταμοῦ, τὰ ὁποῖα λαβόντες τινες χριστιανοὶ τὰ ἐχάρισαν εἰς τοὺς ὀρθοδόξους πλοῦτον ἀσύλητον. Τελεῖται δὲ τῶν τεσσαράκοντα τούτων ἡ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἁγιώτατον καὶ μαρτυρικώτατον αὐτῶν ναὸν, τὸν εὑρισκόμενον πλησίον εἰς τὸ Χάλκινον τετράπυλον· (ὅρα τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν εἰς τὸν νέον Θησαυρόν) [1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΟΥΡΠΑΣΙΑΝΟΥ.

* » Οὐρπασιανὸς ῥίπτει μὲν τὴν χλαμύδα,
» Καταισχύνει δὲ ἀσεβῶν βασιλείαν.

Ὅτε ὁ ἀσεβέστατος Μαξιμιανὸς ἔλαβε τὴν βασιλείαν ἐν ἔτει σοή (278) [2] ἐτυράννει ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Νικομηδείας, διάπυρος ὑπερασπιστὴς τῶν εἰδώλων γενόμενος· τούτου λοιπὸν τὸν θυμὸν ἤναψαν κατὰ τῶν χριστιανῶν, ὡς μίαν μεγάλην πυρκαϊὰν, οἱ τούτου ὁμόφρονες καὶ συντράπεζοι Ἕλληνες. Ὅθεν συνάξας μίαν φορὰν ὅλους τοὺς συγκλητικοὺς

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ἐγκώμιον ἔχει εἰς τοὺς τεσσαράκοντα καὶ ὁ Νύσσης Γρηγόριος, καὶ ὁ Ἀστέριος Ἐπίσκοπος Ἀμασείας, εἶναι δὲ ἑλληνικά. Τὸ δὲ ἐγκώμιον τοῦ μεγάλου Βασιλείου μετεφράσθη μὲν παρ' ἄλλου εἰς τὸ ἁπλοῦν, ἐδιωρθώθη δὲ παρ' ἐμοῦ· εὑρίσκονται δὲ πάντα εἰς τὴν ἱερὰν καὶ βασιλικὴν μονὴν τοῦ Ξηροποτάμου. Καὶ τοῦτο δὲ σημείωσαι, ὅτι ἔν τινι χειρογράφῳ βιβλίῳ τοῦ Τυπικαρείου τῆς τῶν Ἰβήρων μονῆς εὑρίσκεται εἷς κανὼν παρακλητικὸς πρὸς τοὺς τεσσαράκοντα. Ἐν δὲ τῇ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται καὶ τὸ ἑλληνικὸν τῶν τεσσαράκοντα μαρτύριον, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εἶχε μὲν τὰ ῥωμαίων σκῆπτρα Λικίνιος.» Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ εὑρίσκεται ἔτι διήγησις περὶ αὐτῶν καὶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν, ἧς ἡ ἀρχή· «Κατὰ τοὺς καιροὺς Λικινίου τοῦ βασιλέως ἦν διωγμὸς μέγας τῶν χριστιανῶν·» ἔχει δὲ καὶ ἐγκώμιον εἰς αὐτοὺς ὁ ἅγιος Ἐφραὶμ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εἰκόνα μαρτυρικὴν διαγράψαι βούλομαι» (τόμ. 6'. τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκδόσεως.)

[2] Ὁ Μαξιμιανὸς παρελήφθη ὑπὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ συναρχων ἐν ἔτει 286. Σ. Ε.

καὶ ἄρχοντας τῆς βασιλείας του, ἐφώναξεν εἰς αὐτοὺς, « ὅστις ἀπὸ σᾶς ἔπεσεν εἰς τὴν κακίστην θρησκείαν τῶν χριστιανῶν, καὶ δὲν θέλει νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τοὺς εὐμενεῖς ἡμῶν θεοὺς, καὶ νὰ τοὺς ἐξιλεώσῃ μὲ τὴν μετάνοιαν, οὗτος ἂς ἐκβάλῃ τὴν ἀξιωματικὴν ζώνην ἣν φέρει, καὶ ἂς φύγῃ ἀπὸ τὸ βασιλικὸν παλάτιον καὶ ἀπὸ τὴν πόλιν ταύτην, ἐπειδὴ ἡ πόλις αὕτη θεοὺς μεγάλους λατρεύει ἀπὸ τοὺς προγόνους της, καὶ ὄχι Θεὸν ἕνα ἐσταυρωμένον.

Τότε λοιπὸν τότε φόβος καὶ τρόμος ἔπεσεν εἰς ὅλους τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν Χριστόν· καὶ τότε ἦτο νὰ ἰδῇ τις ἀληθῶς, πῶς ἐγυμνάζετο καὶ ἐδοκιμάζετο ὡς ὁ χρυσὸς εἰς τὸ πῦρ, ἡ εἰς τὸν Χριστὸν πίστις καὶ εὐσέβεια. Διότι ἄλλοι μὲν ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς ἔφευγον καὶ ἐκρύπτοντο, ἄλλοι δὲ παρεδίδοντο εἰς τὰ βάσανα· ὅσοι δὲ εἶχον ἀγάπην καθαρὰν καὶ γνησίαν εἰς τὸν Θεὸν, αὐτοὶ καταφρονοῦντες τὰ σώματά των καὶ τὸν τύραννον περιγελῶντες, ἔρριπτον τὰς ζώνας ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ ἔφευγον. Τότε λοιπὸν καὶ ὁ μεγαλόφρων οὗτος καὶ ἀδαμάντινος κατὰ τὴν ψυχὴν Οὐρπασιανὸς, παρασταθεὶς ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ ὅλης τῆς συγκλήτου, ἔρριψε τὴν χλαμύδα καὶ τὴν ζώνην του εἰπών· ἐπειδὴ, βασιλεῦ, ἐγὼ σήμερον στρατεύομαι τῷ ἐπουρανίῳ καὶ ἀθανάτῳ βασιλεῖ τῷ Κυρίῳ μου Ἰησοῦ Χριστῷ, λάβε τὴν ζώνην καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν, διότι αὕτη εἶναι προσωρινὴ καὶ εἰς οὐδὲν χρησιμεύει.

Ταῦτα αἰφνιδίως εἰπόντος τοῦ Οὐρπασιανοῦ, ἀκούσας ὁ Μαξιμιανὸς, ἠλλοιώθη κατὰ τὸν νοῦν, καὶ εἰς πολλὴν ὥραν ἔμεινεν ἄφωνος· ἔπειτα τρίψας τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ βλέπων μὲ λοξὸν βλέμμα τὸν μάρτυρα, ἐφώναξεν ἀγρίως ὡς ἀνήμερον θηρίον καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παρεστῶτας, κρεμάσατε τοῦτον τὸν ἀλιτήριον, καὶ τὰς σάρκας αὐτοῦ καταξεσχίσατε μὲ τὰ βούνευρα. Τούτου δὲ γενομένου παρευθὺς, κατεξεσχίζετο εἰς πολλὰς ὥρας μὲ τὰ βούνευρα ὁ τοῦ Χριστοῦ γενναῖος ἀγωνιστὴς, ὁ ὁποῖος τοὺς ὀφθαλμούς του ἔχων προσηλωμένους εἰς τὸν οὐρανὸν, προσηύχετο, χωρὶς νὰ λυπῆται ὁλοτελῶς. Ὕστερον δὲ κατεβίβασαν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸν μηχανικὸν μάγγανον· τότε λέγει πρὸς τοὺς ὑπηρέτας ὁ τύραννος, ῥίψατε τοῦτον εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ καταξηράνατέ τον ἕως οὗ νὰ στοχασθῶ μὲ πῶς θάνατον νὰ τὸν ἀφανίσω. Ὁ δὲ μάρτυς εἰς τὴν φυλακὴν εὑρισκόμενος, ἔχαιρε καὶ εὐφραίνετο, καὶ τὰς προσευχάς του τῷ Κυρίῳ ἀπέδιδεν.

Ὁ δὲ ἀσεβὴς βασιλεὺς κατεσκεύασεν ἓν ὄργανον τιμωρητικὸν, τοῦτο δὲ ἦτο κλωβίον σιδηροῦν· καὶ ἐκβαλὼν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἐπρόσταξε νὰ τὸν βάλωσιν εἰς τὸ κλωβίον, καὶ νὰ κρεμάσωσιν αὐτὸ ὑψηλά· τούτου λοιπὸν γενομένου, ἐκρέμετο ὁ ἅγιος ἀπὸ τὰς δύω χεῖρας, καὶ ἐφόρει τὸ σιδηροῦν κλωβίον εἰς ὅλον τὸ σῶμά του. Εἶτα ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος νὰ ἀνάψωσι λαμπάδας καὶ μὲ αὐτὰς νὰ κατακαίωσι τὸ ἅγιον ἀσπλάγχνως· τόσον δὲ κατεκαύθη ἀπὸ τὰς λαμπάδας ὁ ἀθλητὴς, ὥστε αἱ σάρκες του ἀνέλυσαν καὶ ἔτρεχον εἰς τὴν γῆν, ὡς ἂν ἦτο κηρίον, καὶ ἐζυμώθησαν μὲ τὸ χῶμα τῆς γῆς, ὡς λεπτὸς κονιορτός. Οὕτω ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς προσευχόμενος καὶ ἀναλυόμενος, ἐγέμισε τὸν ἀέρα ἀπὸ μυρεψικὴν εὐωδίαν, καὶ ἀνέβη ὡς ἀστὴρ φαεινὸς πρὸς τὸν Κύριον, διὰ νὰ λάβῃ τῆς νίκης τὸν στέφανον, καθὼς τινὲς χριστιανοὶ ἠξιώθησαν νὰ ἴδωσιν αὐτὸν, ὅτι ἀνέβαινεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς μὲ τοιαύτην λαμπρότητα. Ὁ δὲ ἀσεβὴς καὶ ἄθλιος Μαξιμιανὸς, μένων ἀκόμη εἰς τὴν μανίαν του ἐπρόσταξε νὰ συναχθῇ ἐπιμελῶς ἡ γῆ ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν ἔπεσον αἱ σάρκες τοῦ ἁγίου, ὁμοίως καὶ τὰ κόκκαλά του, καὶ νὰ σκορπισθῶσιν εἰς τὴν θάλασσαν ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ὁ ἅγιος ΚΑΙΣΑΡΙΟΣ ὁ ἀδελφὸς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ὁ Γρηγορίου πρὸς νεκρὸν Καισαρίου,
» Γλώττης χαλινοῖ τῆς ἐμῆς λόγους Λόγος. [1]

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες πάππος καὶ μάμμη, πατὴρ καὶ μήτηρ καὶ δύω τέκνα ξίφει τελειοῦνται.

» Διὰ ξίφους ἦλθησε συγγενὲς γένος,
» Ἡ παππόμαμμος πατρομητροτεκνία.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ι', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΟΔΡΑΤΟΥ τοῦ ἐν Κορίνθῳ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, ΑΝΕΚΤΟΥ, ΠΑΥΛΟΥ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ, καὶ ΑΡΗΣΚΕΝΤΟΣ.

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὄχι μόνον ὁ Θεολόγος Γρηγόριος λόγον ἐπιτάφιον ἔπλεξεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Καισαρίου, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Καισάριος ἐρωταποκρίσεις τινας συνέγραψεν, ἐξ ὧν μερικαὶ φέρονται τετυπωμέναι ἐν τῷ τέλει τῆς βίβλου Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου, τῆς καλουμένης Ὁδηγοῦ. Αἱ δὲ ἄλλαι ἐτυπώθησαν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῶν πατέρων.

Εἰς τὸν Κοδράτον.

» Τῶν δυσσεβῶν τὴν πίστιν ὕβρεσι πλύνας,
» Τιμηθείς, Κοδράτε, σῶν ἀφ' αἱμάτων πλύνῃ.

Εἰς τὸν Ἄνεκτον Παῦλον καὶ Διονύσιον.

» Γνωστοῖς Ἄνεκτον σὺν δυσὶ κτείνει ξίφος,
» Οἷς οὐκ ἀνεκτὸν μὴ θανεῖν θεοῦ χάριν.

Εἰς τὸν Κρήσκεντα καὶ Κυπριανόν.

» Ὁρῶν καταθνήσκοντα Κρήσκεντα ξίφει,
» Σπεύδει σὺν αὐτῷ Κυπριανὸς τεθνάναι.

» Ἄμφηκες δεκάτῃ Κοδράτον ξίφος ἐγκατέπερνεν.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου καὶ τοῦ Οὐαλλεριανοῦ, καὶ Ἰάσονος ἡγεμόνος Ἑλλάδος ἐν ἔτει σνϐ' (252), ὁ δὲ ἅγιος Κοδράτος ἐπειδὴ ἔμεινε πολλὰ νήπιον, ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ἡ μήτηρ του, ἐτρέφετο διὰ θαύματος· τριγύρω δηλαδὴ αὐτοῦ ἐφαίνετο νέφος τὸ ὁποῖον ἔβοσκεν εἰς αὐτὸν φαγητόν. Ὅτε δὲ ἔγεινε νέος εἰκοσιοκτὼ χρόνων, ἐφιλιώθησαν μὲ αὐτὸν οἱ ἄνω εἰρημένοι ἅγιοι μετὰ τῶν ὁποίων πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν, ἐδάρη δυνατὰ μετ' αὐτῶν, καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθησαν ὅλοι, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ *τῆς Πατρικίας.*

† » Ἡ Πατρικία πάντα λιποῦσα τάδε,
» Πάντων κατέστη κυρία ἐν τῷ πόλῳ.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει φλ' (530), ὑπῆρξε μία γυνὴ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εὐλαβὴς καὶ φοβουμένη τὸν Θεόν, Ἀναστασία ὀνόματι, καταγομένη ἀπὸ γονεῖς πλουσίους καὶ εὐγενεῖς. Αὕτη δὲ ἦτο πρώτη πατρικία τοῦ βασιλέως, ἡ ὁποία ἔχουσα τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν καρδίαν της, ἐφύλαττε τὰς ἐντολάς του· εἶχε δὲ φυσικὴν ἀνδρίαν καὶ πολλὴν πραότητα, ὥστε ὅλοι οἱ φιλόθεοι χριστιανοὶ ἔχαιρον εἰς τὰς ἀρετάς της, καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος βασιλεὺς Ἰουστινιανός. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τῶν ζιζανίων σπορεὺς διάβολος συνειθίζει νὰ φθονῇ πάντοτε καὶ νὰ κατηγορῇ τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀρετήν, καὶ δὲν ἀφίνει νὰ ἔχωσιν ἀνάπαυσιν καὶ εἰρήνην οἱ τὴν ἀρετὴν μεταχειριζόμενοι, διὰ τοῦτο καὶ ἡ μακαρία αὕτη πατρικία ἐφθονήθη ἀπὸ τὴν βασίλισσαν διὰ τὰς ἀρετάς της. Τοῦτο δὲ μαθοῦσα εἶπε καθ' ἑαυτὴν ἡ ὄντως φρονίμη κατὰ Θεόν· Ἀναστασία, ἐπειδὴ τώρα εὗρες εὔλογον καὶ ἀληθινὴν ἀφορμὴν, σώζουσα σῶζε τὴν ψυχήν σου, καὶ οὕτω τὴν μὲν βασίλισσαν θέλεις ἐλευθερώσει ἀπὸ τὸν ἄλογον φθόνον, εἰς δὲ τὸν ἑαυτόν σου θέλεις προξενήσει τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐσυλλογίσθη ταῦτα ἡ μακαρία, ἐναύλωσε πλοῖον, καὶ λαβοῦσα μέρος τι ἀπὸ τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ὑπάρχοντά της, τὰ δὲ λοιπὰ ἀφήσασα, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐκεῖ κτίσασα μοναστήριον εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Πέμπτον, ἡσύχαζεν εἰς αὐτό, ὑφαίνουσα ἱερὰ πανία καὶ σπουδάζουσα, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν Θεόν· εἰς τὸν τόπον δὲ ἐκεῖνον ἕως τοῦ νῦν εὑρίσκεται τὸ μοναστήριον αὐτῆς, ἐπονομαζόμενον τῆς Πατρικίας. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον τινὲς χρόνοι ἀπέθανεν ἡ βασίλισσα· τότε δὲ ἐνεθυμήθη ὁ βασιλεὺς τὴν καλὴν Πατρικίαν, καὶ ἔστειλε πανταχοῦ ἀνθρώπους, διὰ νὰ ζητήσωσιν ἐπιμελῶς καὶ νὰ τὴν εὕρωσι. Μαθοῦσα δὲ τοῦτο ἡ ἀληθῶς ἀμνὰς τοῦ Θεοῦ, ἀφῆκε τὸ μοναστήριόν της, καὶ διὰ νυκτὸς ὑπῆγεν εἰς τὴν Σκῆτιν πρὸς τὸν Ἀββᾶν Δανιὴλ, καὶ ἐξωμολογήθη εἰς αὐτὸν ἅπασαν τὴν ἑαυτῆς ὑπόθεσιν· ὁ δὲ ὅσιος ἐνδύσας αὐτὴν ἀνδρικὰ φορέματα, μετωνόμασεν Ἀναστάσιον· εἶτα ἐμβάσας αὐτὴν εἰς σπήλαιον, τὸ ὁποῖον ἦτο μακρὰν ἀπὸ τὴν Σκῆτιν, τὴν ἔκλεισεν ἐκεῖ, δοὺς κανόνα καὶ ἐντολὴν εἰς αὐτὴν, μήτε αὐτὴ νὰ ἐκβῇ ἔξω ἀπὸ τὸ σπήλαιον, μήτε ἄλλον νὰ ἀφήσῃ νὰ ἐμβῇ εἰς αὐτὸ μὲ τελειότητα. Ἐδιώρισε δὲ καὶ ἕνα ἀδελφὸν νὰ τῆς φέρῃ ἓν σταμνίον νεροῦ, τὸ ὁποῖον νὰ βάλλῃ ἔξω τοῦ σπηλαίου, καὶ λαμβάνων εὐχὴν νὰ ἀναχωρῇ.

Ἔμεινε λοιπὸν ἐκεῖ κεκλεισμένη ἡ ὄντως ἀδαμαντίνη καὶ ἀνδρεία ψυχὴ, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ χρόνους ὁλοκλήρους εἰκοσιοκτὼ, φυλάττουσα ἀπαρασαλεύτως τὸν κανόνα τοῦ γέροντος. Ὅθεν ποῖος νοῦς δύναται νὰ ἐννοήσῃ, ἢ ποία γλῶσσα ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ τὰς ἀρετὰς, ὅσας κατώρθωσεν ἡ ἀοίδιμος εἰς τὸ διάστημα ἐκεῖνο τῶν εἰκοσιοκτὼ χρόνων; ἢ ποία χεὶρ δύναται νὰ περιγράψῃ τὰ δάκρυα, ὅσα καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπρόσφερεν ἡ τρισολβία, ὡς θυσίαν εἰς τὸν Κύριον; ἢ τοὺς ἀναστεναγμοὺς ἐκείνης καὶ ὀδυρμούς; ἢ τὰς ἀγρυπνίας καὶ ψαλμῳδίας; ἢ τὰς προσευχὰς καὶ ἀναγνώσεις; ἢ τὸ στάσιμον καὶ τὰς γονυκλισίας; ἢ τὰς χαμευνίας καὶ τὰς νηστείας, καὶ πρὸ αὐτῶν τίς δύναται νὰ παραστήσῃ τοὺς πολέμους τῶν δαιμόνων καὶ τὰς ἐπαναστάσεις, ὅσας ἐκεῖ ἐδοκίμασεν ἡ μακαρία; ἢ τὰς πονηρὰς ἐνθυμήσεις τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια; τὸ δὲ νὰ ἦναι ἔγκλειστος καὶ παντάπασι νὰ μὴ ἐξέλθῃ

εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῶν εἰκοσιοκτὼ χρόνων μία γυνὴ Συγκλητικὴ, ἀνατεθραμμένη εἰς τὰ βασίλεια, καὶ συνειθισμένη νὰ συναναστρέφηται πάντοτε μὲ πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τοῦτο ἀληθῶς, τοῦτο ἐκπλήττει πάντα νοῦν καὶ διάνοιαν. Μὲ τούτους λοιπὸν καὶ τοὺς τοιούτους ἀγῶνας ἀγωνισαμένη, ἔγεινε σκεῦος καὶ κατοικητήριον τοῦ ἁγίου Πνεύματος· προγνωρίσασα δὲ τὸν θάνατον καὶ τὴν πρὸς Κύριον αὐτῆς ἐκδημίαν, ἔγραψεν ἐπάνω εἰς κεραμίδιον πρὸς τὸν γέροντα Δανιὴλ, λέγουσα· λάβε μετὰ σοῦ τὸν ἀδελφόν, ὅστις μοι ἔφερε τὸ νερὸν, καὶ τὰ ἐργαλεῖα, ὅσα εἶναι ἐπιτήδεια διὰ νὰ κατασκευασθῇ τάφος, καὶ ἐλθὲ ταχέως διὰ νὰ ἐνταφιάσῃς τὸ τέκνον σου, Ἀναστάσιον τὸν εὐνοῦχον. Ταῦτα γράψασα, ἔβαλεν ἔξω τῆς θύρας τοῦ σπηλαίου. Ὁ δὲ ὅσιος Δανιὴλ ἀπεκαλύφθη ταῦτα ὑπὸ Θεοῦ διὰ νυκτερινῆς ὀπτασίας, καὶ λέγει πρὸς τὸν μαθητήν του· σπούδασον, ἀδελφὲ, νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπου κατοικεῖ ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν Ἀναστάσιος ὁ εὐνοῦχος, καὶ προσέχων ἔξω τοῦ σπηλαίου του, θέλεις εὑρῇ κεραμίδιον γεγραμμένον, τὸ ὁποῖον λάβε καὶ μὲ πολλὴν σπουδὴν καὶ ταχύτητα ἐπάνελθε πρὸς ἡμᾶς. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἀδελφὸς ἔφερε τὸ κεραμίδιον ἀνέγνωσε τὰ γράμματα ὁ γέρων καὶ ἐδάκρυσε· εἶτα παραλαβὼν τὸν ἀδελφὸν καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐργαλεῖα, ὑπῆγεν ἀμέσως, καὶ ἀνοίξαντες τὸ σπήλαιον, εὗρον τὸν μακάριον Ἀναστάσιον, θερμαινόμενον, προσπεσὼν δὲ εἰς αὐτὸν ὁ γέρων, ἔκλαυσε λέγων· μακάριος εἶσαι, ἀδελφὲ Ἀναστάσιε, διότι φροντίζων καὶ ἐνθυμούμενος τὴν ὥραν ταύτην τοῦ θανάτου, κατεφρόνησας βασιλείαν ἐπίγειον.

Εὔξαι λοιπὸν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς τὸν Κύριον· ὁ δὲ Ἀναστάσιος, ἐγὼ, πάτερ, εἶπεν, ἐγὼ περισσότερον ἔχω χρείαν πολλῶν εὐχῶν ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ· ὁ γέρων ἀπεκρίθη, ἂν ἐγὼ ἤθελον ἀποθάνει πρότερον, βεβαίως ἔμελλον νὰ παρακαλέσω τὸν Θεὸν διὰ σέ. Ἀναστᾶσα δὲ καὶ καθίσασα ἐπάνω εἰς τὸ ψιάθιον, κατεφίλησε τὴν κεφαλὴν τοῦ γέροντος, προσευξαμένη· [1] ὁ δὲ γέρων λαβὼν τὸν μαθητήν του, ἔρριψεν εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς λέγων, εὐλόγησον τὸ τέκνον σου τὸν μαθητήν μου· ἡ δὲ ἁγία καταφιλήσασα αὐτὸν εἶπε, Θεὲ τῶν πατέρων μου, ὅστις παρίστασαι εἰς ἐμὲ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ διὰ νὰ μὲ χωρίσῃς ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦτο· σὺ Κύριε, ὅστις ἠξεύρεις ὅλα τὰ διαβήματα καὶ τοὺς δρόμους, ὅσα ἔκαμεν ὁ ἀδελφὸς οὗτος, ὑπάγων καὶ ἐρχόμενος εἰς τὸ σπήλαιον τοῦτο διὰ τὸ ὄνομά σου, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειάν μου καὶ ταλαιπωρίαν, σὺ ἀνάπαυσον τὸ πνεῦμα τῶν ἁγίων πατέρων εἰς αὐτὸν, καθὼς ἀνέπαυσας καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἠλιοὺ εἰς τὸν Ἐλισσαῖον. Ἔπειτα γυρίσας πρὸς τὸν γέροντα λέγει, διὰ τὸν Κύριον, πάτερ, μὴ ἐκβάλετε τὰ φορέματα τὰ ὁποῖα εἶμαι ἐνδεδυμένος, μηδὲ ἄλλος τις ἂς μὴ ἠξεύρῃ τὰ κατ' ἐμέ. Κοινωνήσασα δὲ τῶν θείων μυστηρίων, λέγει, δότε μοι τὴν ἐν Χριστῷ ἀγάπην, καὶ εὔξασθε ὑπὲρ ἐμοῦ· ἀναβλέψασα δὲ εἰς τὰ δεξιὰ μέρη, λέγει, καλῶς ἤλθετε· (ἔλεγε δὲ τοῦτο εἰς τοὺς ἁγίους ἀγγέλους) καὶ ἰδοὺ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὡς πῦρ· εἶτα ποιήσασα τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ εἰς τὸ στόμα της, εἶπε « Κύριε εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνεῦμά μου, » καὶ τοῦτο εἰποῦσα, παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἔκλαυσε δὲ ὁ γέρων καὶ ὁ μαθητής του, καὶ ἔσκαψαν τάφον ἔμπροσθεν τοῦ σπηλαίου, εἶτα ἐκδυθεὶς ὁ γέρων τὸ φόρεμα ὅπερ ἐφόρει, λέγει εἰς τὸν μαθητήν του, ἔνδυσον τέκνον τὸν ἀδελφὸν τὸ φόρεμα τοῦτο ἐπάνω ἀπὸ τὰ φορέματα τὰ ὁποῖα φορεῖ, (ἦσαν δὲ ταῦτα χονδρὰ καὶ εὐτελέστατα) ὅτε δὲ ἐνέδυεν ὁ ἀδελφὸς τὴν μακαρίαν, ἐφάνησαν εἰς αὐτὸν οἱ μαστοί της, ὡς φύλλα κατεξηραμμένα, πλὴν δὲν εἶπε περὶ τούτου τίποτε εἰς τὸν γέροντα. Ἀφ' οὗ δὲ ἐνεταφίασαν αὐτὴν [1] καὶ ἐπέστρεφον εἰς τὴν Σκῆτιν, λέγει ὁ μαθητὴς εἰς τὸν γέροντα· ἠξεύρεις, πάτερ, ὅτι ὁ εὐνοῦχος Ἀναστάσιος ἦτο γυνή; ὁ δὲ γέρων ἀπεκρίνατο· τὸ ἠξεύρω καὶ ἐγὼ, τέκνον, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ φανερωθῇ τὸ πρᾶγμα πανταχοῦ, τούτου χάριν ἔνδυσα αὐτὴν μὲ ἀνδρικὴν στολὴν καὶ Ἀναστάσιον αὐτὴν ὠνόμασα, διὰ τὸ ἀνύποπτον, διότι πολλὴ ζήτησις ἔγεινε δι' αὐτὴν ἀπὸ τὸν βασιλέα Ἰουστινια-

[1] Εἰς δὲ τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων γράφονται καὶ τὰ λόγια ταῦτα, ἅπερ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ ὁσία « Ὁ Θεὸς ὁ ὁδηγήσας με ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, αὐτὸς πληρώσαι μετὰ τοῦ γήρως σου ὡς μετὰ Ἀβραάμ. Μακάριος εἶ, σὺ νέε Ἀβραὰμ καὶ ξενοδόχε Χριστοῦ, ὅτι πολλοὺς καρποὺς δέχεται ὁ Κύριος διὰ τῶν χειρῶν σου.

[1] Εἰς δὲ τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων γράφονται καὶ ταῦτα, ἤγουν ὅτι ἀφ' οὗ ἐνεταφίασαν αὐτὴν, εἶπεν ὁ γέρων εἰς τὸν μαθητήν του, ἂς καταλύσωμεν σήμερον τὴν νηστείαν, καὶ ἂς ποιήσωμεν ἀγάπην ἐπάνω τοῦ γέροντος, καὶ κοινωνήσαντες, εὗρον αὐτὸν ἔχοντα ὀλίγα παξιμάδια, καὶ ὀλίγα βρεκτὰ ὄσπρια καὶ ἔφαγον, καὶ λαβόντες τὴν σειρὰν καὶ τὸ καλάθιον ὅπερ εἰργάζετο, ἀνεχώρησαν, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ.

νὸν εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ μέρη ταῦτα, ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ἐφυλάχθη ἀπὸ ἡμᾶς ἀφανὴς μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, τότε ἤρχισεν ὁ γέρων καὶ ἐδιηγήθη λεπτομερῶς ὅλον τὸν βίον της.

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ *ξύλοις θλασθεὶς τελειοῦται.*

» Ἐθαύμασαν βροτοί σε θλασθέντα ξύλοις,
» Ἀμὴν λέγω σοι, Μαρκιανὲ, καὶ νόες.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΜΙΧΑΗΛ *ὁ Μαυρουδὴς, ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ μαρτυρήσας ἐν ἔτει ᾳφμδ' (1544) πυρὶ τελειοῦται.*

÷ » Οὐ μάρτυς ἁπλοῦς, ἀλλὰ καὶ θείων λόγων
» Ῥήτωρ ἐδείχθης, ὦ Μιχαὴλ παμμάκαρ.[1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ', *μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν* ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ *ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.*

» Ἔσπευδε τηρεῖν καὶ κεραίαν τοῦ νόμου,
» Ὁ Σωφρόνιος, οὗ παρ' οὐρανοῖς κέρας.
» Ἑνδεκάτῃ σαόφρων ἔδυ Σωφρόνιος παρὰ τύμβον.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐγεννήθη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μὲν τῆς Δαμασκοῦ τῆς κοινῶς καλουμένης Σιὰμ, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ δὲ Φοινίκης τῆς καλουμένης Λιβανοστεφάνου, ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς καὶ σώφρονας, πατέρα μὲν Πλινθᾶν, μητέρα δὲ Μυροῦν ἐν ἔτει χ' (600), διὰ δὲ τὴν εὐφυίαν καὶ σπουδὴν ἀπέκτησε τὸ κράτος καὶ τὴν δύναμιν ὅλων τῶν ἐπιστημῶν. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις αὐτὸς κατοικῶν εἰς τὴν πόλιν, μετεχειρίζετο τὴν ἀρετὴν καὶ ἄσκησιν τὴν πραττομένην εἰς τὰς ἐρήμους ὑπὸ τῶν ἀσκητῶν· ἔπειτα ὑπάγει εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου· ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ἀναχωρήσας, ὑπῆγεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐπιθυμῶν νὰ ἀποκτήσῃ περισσοτέραν μάθησιν τῆς σοφίας. Εἰς ταύτην λοιπὸν εὑρίσκει ἕνα ἄνδρα ὀνόματι Ἰωάννην, γεμάτον ἀπὸ πᾶσαν σοφίαν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικήν· ὅθεν ἐπιτυχὼν τοῦ ποθουμένου, συγκατῴκησε μετ' αὐτοῦ, λαμβάνων μὲν παρ' ἐκείνου ὅσα μαθήματα ἤξευρε περισσότερα ἀπὸ αὐτὸν, δίδων δὲ ἀντιστρόφως καὶ αὐτὸς εἰς ἐκεῖνον τὰ ἰδικά του. Ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος, ἔπαθεν ἐπίχυσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ ἰατρεύεται ἀπὸ τοὺς ἁγίους Ἀναργύρους Κύρον καὶ Ἰωάννην, οἱ ὁποῖοι μισθὸν ἐζήτησαν ἀπὸ αὐτὸν τὸ νὰ συγγράψῃ τὰ θαύματα, ὅσα ἐτέλουν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, τὰ ὁποῖα καὶ συνέγραψε κατὰ τὴν αἴτησιν τῶν ἁγίων, καὶ οὕτως ἐπανῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἔπειτα διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀρετήν του ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων· ὅτε δὲ ἠλώθησαν τὰ Ἱεροσόλυμα ἀπὸ τοὺς Πέρσας, ὑπῆγεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, πρὸς τὸν μέγαν Ἰωάννην τὸν ἐλεήμονα, ὅστις τότε ἦτο τῆς Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοπος καὶ ὅτε ὁ θεῖος Ἰωάννης ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, τότε ὁ ἱερὸς Σωφρόνιος οὗτος ἐσύνθεσεν εἰς αὐτὸν λόγον ἐπιτάφιον ἐγκωμιαστικὸν, μὲ τὸν ὁποῖον ἐφανέρωσε τὸν ἄμετρον θησαυρὸν τῆς ἐλεημοσύνης καὶ εὐσπλαγχνίας, τὸν ὁποῖον εἶχεν εἰς τὴν ψυχήν του ὁ τρισμακάριστος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, καὶ πολλὰ ἐθρήνησε τὴν τούτου στέρησιν. Ἀφ' οὗ δὲ ὕστερον ἐπανῆλθε πάλιν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τίς δύναται νὰ διηγηθῇ μὲ πόσην φροντίδα, καὶ μὲ ποίους κόπους ἐποίμαινε τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ποίμνην· διότι δὲν εἶχε μόνον πάλην νοητὴν κατὰ τῶν δαιμόνων, ἀλλ' εἶχε καὶ λογικὸν πόλεμον κατὰ τῶν αἱρετικῶν Μονοθελητῶν, τοὺς ὁποίους, ποτὲ μὲν ἀνέτρεπε μὲ τὰς θείας Γραφὰς καὶ μὲ τὰς παραδόσεις τὰς Ἀποστολικάς τε καὶ Πατρικὰς, ποτὲ δὲ τοὺς ἐνίκα καὶ μὲ τὰς ἰδικάς του διδασκαλίας.

Πολλὰ δὲ συγγράμματα λόγου καὶ μνήμης ἄξια ἀφῆκεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ὁ ἀοίδιμος οὗτος πατὴρ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἓν εἶναι καὶ ὁ ὑπερθαύμαστος βίος τῆς Ἰσαγγέλου Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, ἡ ὁποία ἠγωνίσθη τοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀγῶνας ὑπὲρ τὰ μέτρα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον καλῶς καὶ θεοφιλῶς πολιτευσάμενος ὁ μακάριος, καὶ ἄλλους διδάξας, καὶ στόμα Θεοῦ χρηματίσας κατὰ τὸν Ἱερεμίαν, καὶ εἰς τρεῖς χρόνους ποιμάνας τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.[1]

---

[1] Ὅρα τὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[1] Ὁ θεῖος οὗτος Σωφρόνιος ἔγινε Πατριάρχης μετὰ τὸν Μόδεστον, ἐτελεύτησε δὲ ἐν ἔτει χλη' (638), τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι ἡ ἐπιλύχνιος εὐχαριστία, ἤτοι τὸ, Φῶς ἱλαρὸν, εἶναι πόνημα τοῦ Ἱεροῦ Σωφρονίου τούτου, οὐκ ἔστι δέ. Καθότι τοῦτο ἐλέγετο ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Βασιλείου, καὶ πρὸ τοῦ ἀκόμη· δῆλος δὲ εἶναι ὁ τούτου ποιητὴς, ἂν καὶ τινὲς λέγουσιν ὅτι εἶπε τὸν ὕμνον αὐτὸν ὁ μάρτυς Ἀθηνογένης, ὅστις ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην Ἰουλίου· οὕτω γὰρ αὐτολεξεὶ φησι περὶ τούτου ὁ μέγας Βασίλειος· « Ἐ-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΠΙΟΝΙΟΥ τοῦ πρεσβυτέρου.

» Ὡς ἐγκρυφίας ἄρτος ἐξωπτημένος,
» Καυθεὶς προήχθη Πιόνιος Κυρίῳ.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο πρεσβύτερος τῆς ἐν Σμύρνῃ ἁγίας ἐκκλησίας, κατὰ τοὺς καιροὺς Δεκίου τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει σνά (251), πιασθεὶς δὲ ὁμοῦ μὲ ἄλλους διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, πρῶτον μὲν ἐφέρθη εἰς τὸν νεωκόρον τῶν εἰδώλων Πολέμωνα, τὸν ὁποῖον ἤλεγξε μὲ γραφικὰς ἀποδείξεις καὶ ἱστορικὰς, ὅτι εἶναι πεπλανημένος κατὰ τὴν θρησκείαν· ἀκολούθως ἐβεβαίωσε τὰ πρότερον γενόμενα θαυμάσια ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, μὲ τὰ ὕστερινὰ καὶ ἐνεστῶτα, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς, ἐπειδὴ μέλλει νὰ δοκιμάσῃ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, διὰ μέσου τοῦ πυρὸς, ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ κόσμου, τούτου χάριν ἐπρόλαβε καὶ ἐβεβαίωσε τοῦτο μὲ τὴν πυρίνην βροχὴν, μὲ τὴν ὁποίαν κατέκαυσε τὴν γῆν τῶν Σοδόμων καὶ τῶν Γομόρρων, καὶ πρὸς τούτοις μὲ τὸ φυσικὸν πῦρ, τὸ ὁποῖον ἀναβλύζει ἐκ τῆς γῆς εἰς πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου. Ἔπειτα ἐφέρθη ὁ ἅγιος μετὰ τῶν συντρόφων του εἰς τὸν ἄρχοντα Λέπιλον [1], ὁ ὁποῖος ἦτο συγκάθεδρος μὲ τὸν ἀνωτέρω νεωκόρον. Ὕστερον δὲ παρεστάθη εἰς τὸν ἀνθύπατον Κυντιλιανὸν, καὶ παρ' ἐκείνου κατεδικάσθη νὰ τελειωθῇ διὰ πυρὸς, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος παρὰ τοῦ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἄφθαρτον στέφανον.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΣ ὁ νεοφανὴς καὶ θαυματουργὸς ὁ ἐν τῷ Διππείῳ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Ἐκ γειτόνων εἶ Γεώργιε κἀνθάδε,
» Κἀκεῖθεν, οἶμαι, Χριστομύστης Παρθένῳ.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀφήσας τὴν γυναῖκα, τὰ τέκνα καὶ συγγενεῖς του, ἐπροτίμησε νὰ περιπατῇ τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ἐνδυθεὶς τὸ μοναχικὸν σχῆμα, καὶ σηκώσας τὸν ἐλαφρὸν ζυγὸν τοῦ Κυρίου, ἐπεριπάτει εἰς πόλεις καὶ χώρας καὶ εἰς τὰς ἐρήμους, ὑστερούμενος, θλιβόμενος, κακουχούμενος. Ὅθεν ἐπειδὴ ἀπεκαλύφθη εἰς αὐτὸν παρὰ Θεοῦ ὁ θάνατός του, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τῷ εὑρισκομένῳ εἰς τόπον καλούμενον Διίππειον, διελθὼν ἑπτὰ ἡμέρας, ἀνεπαύθη ἐκεῖ ἐν Κυρίῳ ὁ ἀοίδιμος. Ἐλθόντες δὲ διὰ νὰ ἐνταφιάσωσιν αὐτὸν χριστιανοὶ τινὲς, καὶ βλέποντες τὰ βαρύτατα σίδηρα, ἅτινα ἐφόρει, καὶ πῶς τὸ σῶμά του ὅλον ἦτο καρφωμένον μὲ τὰ σίδηρα, ὅλοι συμφώνως ἔκραζον τὸ, Κύριε ἐλέησον. Ὅθεν ποιήσαντες μίαν θήκην ἀπὸ μάρμαρα, ἔβαλον μέσα εἰς αὐτὴν τὸ λείψανον τοῦ μακαρίου, καὶ οὕτως ἐνεταφίασαν αὐτὸ εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ῥηθέντος ναοῦ τοῦ Ἀποστόλου Ἰωάννου, τὸ ὁποῖον ἀνέβλυζεν ἰατρείας διαφόρων ἀσθενειῶν εἰς τοὺς μετὰ πίστεως προστρέχοντας εἰς αὐτὸ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τινὲς ζῶσιν ἕως τῆς σήμερον, καὶ μαρτυροῦσι διὰ ζώσης φωνῆς τὰ εἰς αὐτοὺς γενόμενα τοῦ ὁσίου θαύματα.

---

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Σιναΐτου.*

† » Πῶς ἂν διῆλθες πλέθρα γῆς τάχος τόσα,
» Εἰμὴ ἄσαρκος, ὥς τις ἦς, πάτερ, βίῳ ;

* Ὁ ὅσιος οὗτος Γεώργιος ἦτο ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Ἱεροσολύμων μὲν Πέτρου, τοῦ πατριαρχεύσαντος χρόνους εἴκοσι, τοῦ βασιλέως δὲ Ἰουστινιανοῦ, ἐν ἔτει φλέ (535), οὗτος λοιπὸν, ὡς γράφει ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος, ἐκατοίκει εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος, νηστευτὴς ὢν καὶ πολλὰ ἐνάρετος. Μίαν φορὰν δὲ ἐπεθύμησε νὰ μεταλάβῃ ἐντὸς τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ναοῦ τῆς

δοξε τοῖς Πατράσιν ἡμῶν, μὴ σιωπῇ τὴν χάριν τοῦ ἐσπερινοῦ φωτὸς δέχεσθαι, ἀλλ' εὐθὺς φανέντος, εὐχαριστεῖν· καὶ ὅστις μὲν ὁ πατὴρ τῶν ῥημάτων ἐκείνων τῆς ἐπιλυχνίου εὐχαριστίας, εἰπεῖν οὐκ ἔχομεν. Ὁ μέντοι λαὸς ἀρχαίαν ἀφίησι τὴν φωνὴν, καὶ οὐδενὶ πώποτε ἀσεβεῖν ἐνομίσθησαν οἱ λέγοντες «Αἰνοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα Θεοῦ (ἢ μᾶλλον, Θεὸν) εἰ δέ τις καὶ τὸν ὕμνον Ἀθηνογένους ἔγνω, ὥσπερ τι ἄλλο ἰξιτήριον συνοῦσιν αὐτῷ καταλέλοιπεν, ὁρμῶν ἤδη πρὸς τὴν διὰ πυρὸς τελείωσιν, οἵδε καὶ τὴν τῶν μαρτύρων γνώμην, ὅπως εἶχον περὶ τοῦ Πνεύματος.» (Κεφ. κθ'. περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.) Τινὲς δὲ φρονοῦσιν ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Σωφρόνιος ἐκαλλώπισεν αὐτὸ καὶ ἔφερεν εἰς τὴν τελειότητα, εἰς ἣν ἤδη ὁρᾶται, διὰ τοῦτο ἐκείνῳ ἐπιγράφεται· ὅτι δὲ ὁ ὕμνος οὗτος τὸ «Φῶς ἱλαρὸν,» ἀρχαιότερός ἐστι τοῦ Σωφρονίου τοῦ κατὰ τὸν ἕβδομον αἰῶνα ἀκμάσαντος, καὶ τοῦ Βασιλείου, δείκνυται καὶ ἐκ τούτου, διότι ὁ ὕμνος αὐτὸς εὑρίσκεται γεγραμμένος καὶ ἐν τῷ παλαιῷ χειρογράφῳ Ἀλεξανδρινῷ Κώδικι τῶν Ἑβδομήκοντα Ἑρμηνευτῶν τῆς Γραφῆς. Ἀλλὰ καὶ ὁ θεῖος Μάρκος ὁ Ἐφέσου (ἐν τῷ τέλει τοῦ Συγγράμματος Συμεὼν τοῦ Θεσσαλονίκης) γράφει, ὅτι ποιητὴς τοῦ Φῶς ἱλαρὸν, εἶναι ὁ μάρτυς Ἀθηνογένης· ὅρα καὶ σελ. 45 τῆς ἱερᾶς Τελετουργίας. Σημείωσαι, ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, σώζεται ὑπόμνημα τοῦ σοφωτάτου Ἰωάννου Ζωναρᾶ εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Σωφρόνιον, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ τοῖς θείοις καὶ μακαρίοις πατράσι» τὸ αὐτὸ σώζεται καὶ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ.

[1] Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ καὶ τοῖς Μηναίοις Ἐλπίδιος οὗτος γράφεται.

τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως, [1] καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς εὑρέθη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ Σινᾶ ἕως τῶν Ἱεροσολύμων ὁδὸν δώδεκα ἡμερῶν διάστημα, διεπέρασεν ἐν τῷ ἅμα. Ὅθεν παρὼν εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν τὴν τελουμένην ἐν τῷ ναῷ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως, ἐκοινώνησε τὰ θεῖα Μυστήρια ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ῥηθέντος Ἱεροσολύμων Πέτρου. Μετὰ δὲ τὴν κοινωνίαν λέγει ὁ Πέτρος εἰς τὸν συγκάθεδρόν του Μηνᾶν, πότε ἦλθεν ὁ ἀββᾶς οὗτος ὁ Σιναΐτης; [2] ἐκεῖνος ἀπεκρίθη, καὶ ἐγὼ, δέσποτα, τώρα εἶδον αὐτόν· ὁ Πατριάρχης τῷ λέγει· εἰπὲ εἰς αὐτὸν, ἵνα μείνῃ νὰ φάγῃ σήμερον μὲ ἡμᾶς παξαμὰν, ἤτοι ψωμίον εἰς τὴν τράπεζαν.

Ἐπροσκάλεσε λοιπὸν ὁ Μηνᾶς τὸν ὅσιον Γεώργιον εἰς τὴν τράπεζαν· ὁ δὲ Γεώργιος ἀπεκρίθη, ἂς γένῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ· εἶτα προσευχηθεὶς καὶ προσκυνήσας, ἐν τῷ ἅμα εὑρέθη πάλιν εἰς τὴν κέλλαν του τὴν ἐν τῷ Σινᾷ ὄρει. Ὅταν δὲ ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς τραπέζης, ἐζήτει ὁ Πατριάρχης τὸν ἀββᾶν Γεώργιον, ἀλλὰ δὲν ἐφαίνετο εἰς κἀνὲν μέρος, ὅθεν κατηγόρησεν αὐτὸν ὡς ἀπειθῆ. Μετὰ ταῦτα ἔστειλεν ὁ Πατριάρχης τὸν ἀββᾶν Φωτεινὸν εἰς τὸν ἐπίσκοπον τῆς Φαρᾶν, γράφων καὶ εἰς τοὺς πατέρας τοῦ Σιναίου ὄρους, διὰ νὰ στείλωσιν εἰς αὐτὸν τὸν ὅσιον Γεώργιον, ἐπειδὴ δὲν ἐστάθη νὰ φάγῃ εἰς τὴν τράπεζάν του. Οἱ δὲ πατέρες βλέποντες τὰ γράμματα τοῦ Πατριάρχου, ἐθαύμασαν. Ὅθεν ὡμολόγησαν ἐν καθαρῷ συνειδότι, ὅτι ὁ ἀββᾶς Γεώργιος δὲν ἐξῆλθέ ποτε ἀπὸ τὸ Σινᾶ, ἀλλ' ἐκεῖ εὑρίσκετο πάντοτε. Πρὸς ἀθώωσιν δὲ καὶ ἀπολογίαν περισσοτέραν, ἔστειλαν εἰς τὸν Πατοιάρχην τρεῖς ἱερομονάχους, τὸν ἀββᾶν Στέφανον, τὸν Καππαδόκη, τὸν ἀββᾶν Ζώσιμον, καὶ τὸν ἀββᾶν Δουλίτιον· ἔγραψε δὲ πρὸς τὸν Πατριάρχην καὶ ὁ ὅσιος Γεώργιος, λέγων, συγχώρησόν μοι σεβασμιώτατε πάτερ· ἑβδομήκοντα χρόνοι εἰσὶν ἀφ' οὗ δὲν ἐξῆλθον ἀπὸ τὸ Σινᾶ ὄρος, οὔτε εἰς τὴν Παλαιστίνην εἰσῆλθον· [3] εἰδὲ καὶ ἦλθον, δὲν ἤθελον ἀτιμάσει τὸν ἄγγελόν σου. Πλὴν ἂς ἠξεύρῃ ἡ μακαριότης σου, ὅτι μετὰ ἓξ μῆνας ἔχομεν καὶ οἱ δύω νὰ ἀπέλθωμεν εἰς συνάντησιν τοῦ Κυρίου, καὶ ἐκεῖ μέλλομεν νὰ ἤμεθα ἀχώριστοι πάντοτε. Ἐπληρώθη δὲ ἐμπράκτως ἡ προφητεία τοῦ ὁσίου, ἐπειδὴ ἀφ' οὗ ἐπέρασαν ἓξ μῆνες, ἐκοιμήθησαν καὶ οἱ δύω. (Ὅρα τὸ Συναξάριον τοῦτο ἐν σελ. 472 τῆς Δωδεκαβίβλου τοῦ κυροῦ Δοσιθέου). [1]

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΤΡΟΦΙΜΟΥ *καὶ* ΘΑΛΛΟΥ *τῶν ἐν Λαοδικείᾳ μαρτυρησάντων.*

† » Θάλλουσαν εὗρον ἐν Πόλῳ τροφὴν ξένην,
» Θαλλός τε καὶ Τρόφιμος ἀθληταὶ δύω.

Κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων, καὶ ἡγεμονεύοντος Ἀσκληπιοῦ ἐν Λαοδικείᾳ, ἐν ἔτει σγη' (298), διωγμὸς ἐγένετο κατὰ τῶν χριστιανῶν. Τότε ἦσαν καὶ οἱ ἅγιοι οὗτοι Τρόφιμος καὶ Θαλλὸς, καταγόμενοι ἀπὸ μίαν πόλιν Στρατονίκην ὀνομαζομένην, ἡ ὁποία τώρα ὀνομάζεται Στρατονίκεια, καὶ εὑρίσκεται εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Καρίας τῆς τουρκιστὶ καλουμένης Ἀϊδανελλί. Οὗτοι λοιπὸν πιασθέντες διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν, ἐλιθοβολήθησαν εἰς ὥρας ἀρκετὰς, ὑπὸ δὲ τῆς θείας χάριτος ἔμειναν ἀβλαβεῖς. Τοῦτο δὲ τὸ θαυμάσιον βλέπων ὁ ἡγεμὼν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἐντράπησαν, καὶ ἄφησαν κατὰ τὸ παρὸν τοὺς μάρτυρας νὰ ζῶσιν ἀτιμώρητοι. Ὕστερον δὲ πάλιν διαβληθέντες, παρεστάθησαν εἰς τὸ κριτήριον, καὶ τὸν μὲν Χριστὸν, Θεὸν ἀληθῆ ὡμολόγησαν ἐνώπιον πάντων, τὰ δὲ εἴδωλα ἐπερίπαιξαν, καὶ τὸν τύραννον ἤλεγξαν,

---

[1] Μερικοὶ λέγουν, ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως ἐπεθύμησε τοῦτο ὁ ὅσιος.

[2] Φαίνεται, ὅτι οἱ Σιναΐται εἶχον κάποιον σημάδι, φαινόμενον εἰς τὰ ἔξω, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐγνώρισε καὶ τὸν Σιναΐτην τοῦτον ὁ Πατριάρχης.

[3] Οὐ ψεύδεται ἐνταῦθα ὁ ὅσιος, λέγων, ὅτι δὲν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ Σινᾶ, καὶ δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὴν Παλαιστίνην. Καθότι οὐχὶ μὲ φυσικὴν δύναμιν καὶ ἰδίαν κίνησιν τῶν ποδῶν του ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ εἰσῆλθεν εἰς Παλαιστίνην· ἀλλὰ μὲ ξένην καὶ ὑπερφυσικὴν, καὶ ἄρρητον τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

[1] Ἐκ τοῦ Συναξαρίου τούτου συμπεραίνομεν, ὅτι οἱ ἅγιοι ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ὄντες, ἂν καὶ φοροῦσι τὸ παχὺ καὶ βαρὺ τοῦτο σῶμα, ὑπὸ τῆς παντοδυνάμου ὅμως καὶ ζωοποιοῦ χάριτος καὶ δυνάμεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐνδυναμούμενοι, χωνευόμενοι, καὶ μεταχαλκευόμενοι, ἀποβάλλουσι μὲν τὴν παχύτητα καὶ βαρύτητα τοῦ σώματος, γίνονται δὲ κοῦφοι ὡς ἀετοὶ, κατὰ τὸ προφητικόν. Ὅθεν ἁρπαζόμενοι ὑπὸ τοῦ Πνεύματος ἐν στιγμῇ διαβαίνουσι διαστήματα πάμπολλα, καὶ ποταμοὺς ναυσιπόρους κούφως ὑπερβαίνουσιν, ὡς ἡ Αἰγυπτία Μαρία, καὶ ἄλλοι ὅσιοι, καὶ πετοῦσιν ἐν τῷ ἀέρι, ὡς ὁ Μάξιμος ὁ Καυσοκαλυβίτης πετόμενος κατέβαινεν ἀπὸ τὸ ὄρος τοῦ Ἄθωνος· διότε ἐκεῖνο τὸ ἀξίωμα ὅπερ μέλλουσι νὰ λάβωσι μετὰ τὴν ἀνάστασιν τὰ ἄφθαρτα σώματα τῶν δικαίων, τὸ νὰ ἁρπάζωνται ὁλαδὴ ἐν νεφέλαις τοῦτο τινὲς τῶν ἁγίων ἔφθασαν νὰ λάβωσιν ἀπὸ ἐδῶ εἰς ἀρραβῶνα καὶ πληροφορίαν ἐκείνου.

ὅθεν ἐκίνησαν αὐτὸν εἰς ὀργήν· διὰ τοῦτο ἐκρέμασαν τοὺς ἁγίους γυμνοὺς ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἐξέσχισαν δυνατά. Οἱ δὲ ἅγιοι προσευχόμενοι, ἐπερίπαιζον τοὺς ἕλληνας· ὅθεν ἤναψαν περισσότερον τὸν θυμὸν τοῦ τυράννου, ὁ ὁποῖος ἐπρόσταξε νὰ τελειωθῶσι μὲ θάνατον τοῦ σταυροῦ.

Ὅταν λοιπὸν οἱ μάρτυρες ὑπήγαινον εἰς τὸν τόπον τῆς τιμωρίας, ἠκολούθουν εἰς αὐτοὺς πολὺ πλῆθος λαοῦ. Σταυρωθέντες δὲ προσηύχοντο, καὶ ἐλάλουν εἰς τὸν λαὸν τὰ συμφέροντα διὰ τὰς ψυχάς των. Οἱ δὲ λαοὶ ἐσπούδαζον νὰ ἐγγίξουν εἰς τὰ ἱερὰ τῶν ἁγίων σώματα, καὶ ἄλλοι μὲν, ἐπροθυμοποιοῦντο νὰ λάβωσι σταλαγματίας ἀπὸ τὰ αἵματά των. Ἄλλοι δὲ, νὰ πάρωσι τὰ μανδήλιά των, ἄλλοι, τὰ δακτυλίδια, καὶ ἄλλοι ἄλλα τινα εἴδη, χάριν εὐλογίας καὶ ἁγιασμοῦ, εἰς ἀποτροπὴν καὶ ἐμπόδιον παντὸς πάθους. Τελευταῖον δὲ εὐλογήσαντες οἱ ἅγιοι ὅλους τοὺς ἐκεῖ παρόντας χριστιανοὺς, τοὺς ἔστειλαν εἰς τοὺς οἴκους των, αὐτοὶ δὲ παρέδωκαν τὰς ψυχάς των τῷ Κυρίῳ, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τοὺς ἀμαραντίνους στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Τινὲς δὲ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ πέρνοντες τὰ ἅγια αὐτῶν λείψανα, ἐτείλιξαν αὐτὰ μὲ σινδόνια, καὶ τὰ ἐνεταφίασαν εἰς ἱερὸν τόπον. Τότε καὶ ἡ γυνὴ τοῦ ἄρχοντος Ἀσκληπιοῦ, ὑπῆγε καὶ ἐμύρισε μὲ μῦρα καὶ ἀρώματα τὴν θήκην τῶν ἁγίων λειψάνων, καὶ ἤπλωσεν ἐπάνω αὐτῶν ἓν σινδόνιον πολλῆς τιμῆς ἄξιον. Ὕστερον δὲ ὁ Ζώσιμος καὶ ὁ Ἀρτέμιος οἱ εὐλαβεῖς καὶ πιστοὶ χριστιανοὶ, συμπατριῶται ὄντες μὲ τοὺς ἁγίους, ἐπῆραν τὴν θήκην τῶν ἁγίων λειψάνων, καὶ ἔφερον αὐτὴν εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν Στρατονίκην, καὶ ἀπεθησαύρισαν αὐτὴν ἐν μίλιον πρὸ τῆς πόλεως, εἰς τόπον λεγόμενον Λατομία.

Ἡ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἐπιμάχου. [1]

» Κομίζεταί σοι ὅλβος ὀλβία πόλις,
» Ἐπιμάχου τὸ σῶμα τοῦ πανολβίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ τῆς Σιγριανῆς, τοῦ κειμένου ἐν τῷ μεγάλῳ ἀγρῷ.

[1] Ἡ καθ' αὐτὸ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἐπιμάχου ἑορτάζεται κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

» Θεόφανες φάνηθι πιστοῖς προστάτης,
» Τιμῶσι πιστῶς σὸν μετ' εἰρήνης τέλος.
» Δωδεκάτῃ φθινύθοντος ἀπῆρε βίου Θεοφάνης.

Οὗτος ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Θεοφάνης ἦτον κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος Ἰσαύρου τοῦ εἰκονομάχου ἐν ἔτει ψλέ (735) υἱὸς Ἰσαὰκ καὶ Θεοδότης. Ἀφοῦ δὲ ἀπέθανεν ὁ πατήρ του, ἔλαβε γυναῖκα διὰ γάμου χωρὶς νὰ θέλῃ, ἀναγκασθεὶς ἀπὸ τὴν μητέρα του, συνέζησε δὲ μετ' αὐτῆς χρόνους ὀκτώ. Ἐπειδὴ δὲ ἠγάπα τὴν μοναχικὴν πολιτείαν, ὄχι μόνον αὐτὸς διήνυε τὴν ζωήν του μὲ παρθενίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν σύζυγόν του ἔπεισε νὰ παρθενεύῃ καὶ ἐκείνη, ἂν καὶ ὁ πενθερός του τὸν ἠνάγκαζε νὰ πράττῃ τὰ τοῦ γάμου ἴδια. Ἀλλὰ καὶ Λέων ὁ δυσσεβὴς καὶ εἰκονομάχος βασιλεὺς, συμφωνήσας μὲ τὸν πενθερόν του, ἐμπόδιζεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν σκοπὸν τῆς παρθενίας· ὅθεν ἔστειλεν αὐτὸν ἔξω εἰς ἓν κάστρον τῆς Κυζίκου, τὸ ὁποῖον τότε ἐκτίζετο, διὰ νὰ συμβοηθήσῃ καὶ αὐτὸς, καὶ ἐλθὼν ἐκεῖ, ἐτελείωσε τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως μὲ ἔξοδά του. Ὅτε δὲ ἔφθασεν ὁ ἅγιος εἰς τὸν εἰκοστὸν πρῶτον χρόνον τῆς ἡλικίας του, τότε καὶ ὁ θηριώνυμος βασιλεὺς, ὁμοῦ καὶ ὁ πενθερός του ἀπέθανον, καὶ λοιπὸν ἔμεινεν ὁ νέος ἐλεύθερος· ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκουμένη ἔγεινεν ἐλευθέρα, ἐπειδὴ ἐβασίλευσεν ἡ βασιλὶς Εἰρήνη μετὰ Κωνσταντίνου τοῦ υἱοῦ της ἐν ἔτει ψπ' (760)· ὅθεν ἐπειδὴ τὰ πράγματα ἠκολούθησαν καθὼς ὁ ὅσιος ἤθελεν, ἐμοίρασεν εἰς πτωχοὺς καὶ πένητας τὰ ὑπάρχοντά του, καὶ τοὺς δούλους του ἠλευθέρωσεν. Εἰς δὲ τὴν τιμίαν αὐτοῦ σύζυγον δοὺς χρήματα πολλὰ, ἐκούρευσεν αὐτὴν καλογραΐαν εἰς ἓν μοναστήριον τῆς νήσου τοῦ Πρίγκηπος, μετονομάσας αὐτὴν Εἰρήνην, ἀντὶ Μεγαλοῦς.

Ἀπαλλαγεὶς λοιπὸν πάσης φροντίδος καὶ ταραχῆς, ἀφιέρωσεν ὅλως διόλου τὸν ἑαυτόν του εἰς τὸν Κύριον, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Σιγριανῆς [1] ἔγεινεν ἐκεῖ μοναχὸς εἰς ἓν μονα-

[1] Σιγριανὴ, ἄλλοι μὲν λέγουσιν, ὅτι εἶναι ἡ ἐν τῇ Μηδείᾳ εὑρισκομένη, ἄλλοι δὲ πιθανώτερον καὶ ὁμοιαληθέστερον λέγουσιν, ὅτι εἶναι ἡ ἐν τῇ Μιτυλήνῃ εὑρισκομένη. Ἐν τῇ Μιτυλήνῃ εὑρίσκεται κάβος καὶ ἀκρωτήριον, Σίγρι ὀνομαζόμενον (ὅπερ καὶ Σιγειὰς ὀνομάζεται)· ἐν τῷ ἀκρωτηρίῳ δὲ τούτῳ εὑρίσκεται ὄρος, ἐν δὲ τῷ ὄρει μοναστήριον Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, εἰς τὸ ὁποῖον ἔγεινε μοναχὸς ὁ ἅγιος οὗτος Θεοφάνης. Πιθανωτέρα δὲ εἶναι ἡ τοιαύτη γνώμη, καθότι ἐν τῷ βίῳ τοῦ ὁσίου καὶ μεγάλου Ἰωαννικίου τοῦ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ γράφεται, ὅτι αὐτὸς ὑπῆγεν ἀπὸ τὸν Ὄλυμπαν εἰς τὴν Σιγριανὴν, καὶ

στήριον Πολίχινον (ἢ Πολυχρόνιον) ὀνομαζόνον, καὶ κλεισθεὶς εἰς κελλίον, κατεγίνετο εἰς τὸ ἐργόχειρον τῆς καλλιγραφίας καὶ μὲ τὸν κόπον τῶν ἰδίων χειρῶν του ὄχι μόνον αὐτὸς ἐπορίζετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους μετέδιδε τὰ πρὸς τὴν χρείαν. Μετὰ δὲ ἐξ χρόνους ἀναχωρήσας ἀπὸ τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο, ὑπῆγεν εἰς τὸ νησίον τὸ ὀνομαζόμενον Καλώνυμος, τὸ ὁποῖον κοινῶς λέγεται Καλόλιμνος, καὶ ὑπόκειται εἰς τὸν Νικομηδείας· εἰς ταύτην δὲ κτίσας μέγα μοναστήριον, πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Σιγριανῆς. Ἔπειτα κατὰ τὸν πεντηκοστὸν χρόνον τῆς ἡλικίας του, ἀσθενήσας εἰς τοὺς νεφροὺς, καὶ εἰς τὸ οὐροδόχον ἀγγεῖον, ἀσθένειαν ὀνομαζομένην λιθίασιν, κατέκειτο ἐκ τούτου ὁ ἀοίδιμος πάντοτε κλινήρης· μετὰ ταῦτα ἐβασίλευσε Λέων ὁ Ἀρμένιος ὁ εἰκονομάχος, ἐν ἔτει ωιγ' (813), ὁ ὁποῖος ἐσπούδαζε νὰ γυρίσῃ τὸν ἅγιον τοῦτον εἰς τὴν πλάνην τῆς εἰκονομαχίας. Τότε λοιπὸν οὗτος δὲν ἐφάνη μικρόψυχος καὶ δειλὸς, ἂν καὶ ἦτο ὑπὸ τῆς σωματικῆς ἀσθενείας ἀκίνητος, ἀλλ' ἐδυναμώθη ἀπὸ τὴν προθυμίαν τῆς ψυχῆς, καὶ ἀπὸ τὸν ζῆλον τῆς ὀρθοδοξίας. Ὅτε δὲ ὁ τύραννος ἐπρόσταξε τὸν ἅγιον νὰ ὑπάγῃ εἰς αὐτὸν, ἐλθὲ, λέγων, ἵνα εὐχηθῇς ὑπὲρ ἐμοῦ, ἐπειδὴ θὰ ὑπάγω εἰς πόλεμον κατὰ τῶν Βουλγάρων.

Τότε ὁ ἅγιος, ἐπειδὴ ἦτο ἀκίνητος, ὡς εἴπομεν, μετέβη ἀπὸ τὴν ἅμαξαν εἰς πλοῖον, καὶ οὕτως ὑπῆγε μὲν εἰς τὴν βασιλεύουσαν, τὸ δὲ ἄσχημον πρόσωπον τοῦ βασιλέως δὲν εἶδεν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐμήνυσεν εἰς αὐτὸν, λέγων, ἂν συγκατανεύσῃς εἰς τὴν παράκλησίν μου, καὶ πεισθῇς εἰς τὰ λόγιά μου, ἤξευρε, ὅτι θέλω προξενήσει πολλὰ ἀγαθὰ καὶ εἰς σὲ καὶ εἰς τὸ μοναστήριόν σου· εἰδὲ μὴ, γίνωσκε ὅτι θὰ σὲ κρεμάσω εἰς ξύλον, καὶ μὲ τὸ παράδειγμά σου θὰ φέρω εἰς φόβον καὶ τοὺς λοιποὺς, ὅσοι δὲν μοι πείθονται. Τότε ὁ ἅγιος ζήλου πλησθεὶς, τὰς ὠρεάς σου, τῷ ἐμήνυσε, καὶ τοὺς θησαυρούς σου μὴ δώσῃς εἰς ἐμὲ, τὸ δὲ ξύλον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ μὲ κρεμάσῃς, ἢ καὶ τὸ πῦρ, ἑτοίμασον σήμερον, διότι ταῦτα ἐπιθυμῶ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ μου ἀγάπην. Ταῦτα ἀκούσας ὁ δυσσεβὴς βασιλεὺς, παρέδωκε τὸν ἅγιον εἰς τὸν πατριάρχην Ἰωάννην τὸν Μάντιν, ὅστις ἐκαυχᾶτο εἰς τοὺς λόγους καὶ τὴν σοφίαν, καὶ ἦτο γεμάτος ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰκονομάχων, νομίσας ὁ ἀνόητος τύραννος, ὅτι ἐκεῖνος θὰ διαστρέψῃ τὸν ἅγιον μὲ τοὺς λόγους του. Φερθεὶς λοιπὸν ὁ ἅγιος εἰς τὸ μοναστήριον Σεργίου καὶ Βάκχου, τὸ ὁποῖον ἦτο πλησίον τοῦ βασιλικοῦ παλατίου, καὶ ἐλθὼν εἰς φιλονεικίαν μὲ τὸν πατριάρχην Ἰωάννην περὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων, ἐνίκησεν αὐτὸν καὶ κατεβρόντησε μὲ τὴν δύναμιν τῆς σοφίας του. Δείξας δὲ καὶ ὅτι εἶναι ἀμετάθετος ἀπὸ τὸ ὀρθὸν τῆς πίστεως φρόνημα, ἀπέστειλεν ἐντροπιασμένον εἰς τὸν τύραννον, τὸν ψευδοπατριάρχην, ὁ ὁποῖος ἀντὶ νὰ ἀποκτήσῃ δόξαν καὶ ὑπόληψιν ῥήτορος καὶ σοφοῦ, ἀπέκτησε μᾶλλον ὑπόληψιν βαρβάρου καὶ ἀγραμμάτου, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα εἶπεν· εὐκολώτερον, βασιλεῦ, ἠμπορεῖ τις νὰ ἁπαλύνῃ τὸν σίδηρον, παρὰ νὰ μεταβάλῃ τὸν ἄνδρα τοῦτον.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ τύραννος, φέρει τὸν ἅγιον εἰς τὰ παλάτια, τὰ ὀνομαζόμενα τοῦ Ἐλευθερίου, καὶ κλείει αὐτὸν εἰς ἓν οἴκημα σκοτεινότατον· ἔπειτα κατέστησε φύλακας, διὰ νὰ μὴ ἀφήσωσι τινὰ νὰ τὸν ὑπηρετήσῃ. Εἰς τὸν τοιοῦτον λοιπὸν ἐγκλεισμὸν διανύσας ὁ ἅγιος δύω χρόνους, καὶ ὑπομείνας γενναίως πᾶσαν θλῖψιν καὶ στενοχωρίαν, κατήσχυνε καὶ εἰς τοῦτο τὸν τύραννον· ἐπειδὴ δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἠναγκάζετο μὲν ὁ ἅγιος νὰ πεισθῇ εἰς τὴν κακοδεξίαν τοῦ τυράννου, δὲν ἐπείθετο δὲ, διὰ τοῦτο ἐξορίζεται εἰς τὸ νησίον τῆς Σαμοθράκης, τὸ ὁποῖον πλησιάζει εἰς τὴν νῆσον Θάσον. Ἡ ἐξορία δὲ αὕτη ταχύτερον ἐπροξένησε τὸν θάνατον εἰς τὸν ἅγιον, διότι εἰκοσιτρεῖς μόνον ἡμέρας μετὰ τὴν ἐξορίαν ἐποίησεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν νῆσον ταύτην, καὶ οὕτω παραδοὺς τὴν ψυχήν του ὁσίως καὶ εἰρηνικῶς εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἔλαβε τὸν τῆς ὁμολογίας στέφανον. Ἀφίνω δὲ νὰ λέγω ἀπὸ πόσας εὐλογίας ἐγέμισε τὴν Σαμοθράκην ὁ ἅγιος μετὰ θάνατον, καὶ πόσας ἰατρείας ἔλαβον οἱ ἐν τῇ Σαμοθράκῃ ἀσθενεῖς ἀπὸ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ Σύναξις ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῷ ὑπ' αὐτοῦ συσταθέντι κατὰ τὴν Σιγριανήν. [1]

ἐπροσκύνησε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου τούτου Θεοφάνους, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι μετεκομίσθη ἀπὸ τὴν Σαμοθράκην, ὅπου ἐτελεύτησεν, εἰς τὸ ἐν τῇ Σιγριανῇ μοναστήριον, καὶ ὅτι ἐπιστρέφων εἰς τὸν Ὄλυμπον ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν νῆσον Θάσον, καὶ διὰ προσευχῆς του ἐδίωξε τὰ ἐν αὐτῇ κατοικοῦντα ὀρίδια. Ὅθεν πιθανώτερον εἶναι ὅτι ἡ Σιγριανὴ εὑρίσκετο εἰς τὴν Μιτυλήνην παρὰ εἰς τὴν Μηδείαν. Ἄλλος δὲ εἶναι ὁ Θεοφάνης οὗτος ἀπὸ τὸν Θεοφάνη τὸν Γραπτὸν, τὸν κατὰ τὴν δεκάτην πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου ἑορταζόμενον. Ποῖος δὲ εἶναι ὁ μέγας ἀγρὸς, οὐκ οἴδαμεν, καίτοι πολλὰ περὶ τούτου ἐξετάσαντες.

[1] Σημείωσαι, ὅτι τὸν ἑλληνικὸν βίον τοῦ ἁγίου τούτου Θεο-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ *Πάτα Ῥώμης τοῦ Διαλόγου.*

» Ὁ Γρηγόριος ἐκ μέσου μὲν τοῦ βίου,
» Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ χοροῦ τῶν Ἀγγέλων.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει φλέ (535), ἡ μήτηρ αὐτοῦ ὠνομάζετο Σιλβία, καὶ εὑρίσκετο πλησίον τῆς θύρας τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Παύλου, εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Κέλλα Νόβα· γενόμενος δὲ πρῶτον μοναχὸς καὶ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, τὸ ὁποῖον ἐπωνομάζετο Κλειοσκάβρη, ἀνέβη ἔπειτα εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον τῆς Ῥώμης, ὄχι κατὰ τύχην τινὰ ἄλογον, ἀλλὰ κατὰ θείαν ψῆφον τὴν ἀρχιερωσύνην λαβών, καθὼς ὁ λόγος θέλει τὸ φανερώσει ἔμπροσθεν. Ἐνῷ δηλαδὴ ὁ ἅγιος εὑρίσκετο εἰς τὸ ἀνωτέρω μοναστήριον, καὶ ἡσύχαζεν εἰς τὸ κελλίον, καλλιγραφῶν ἱερὰ βιβλία, ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν πτωχός τις, διασωθεὶς ἀπὸ θαλάσσης ναυάγιον, καὶ διηγούμενος τὴν συμφοράν του, παρεκάλει τὸν ἅγιον νὰ τὸν ἐλεήσῃ. Ἦτο δὲ ὁ κατὰ τὸ φαινόμενον πτωχὸς ὄχι ἄνθρωπος ἁπλῶς, ἀλλ' ἄγγελος Θεοῦ, εἰς σχῆμα πτωχοῦ καὶ δεομένου φαινόμενος, διὰ νὰ φανερώσῃ εἰς ὅλους τὴν σπλαγχνικὴν καὶ συμπαθητικὴν γνώμην τοῦ ἁγίου. Ὁ φαινόμενος λοιπὸν πτωχὸς ἔλαβε πρῶτον ἐλεημοσύνην ἀπὸ τὸν ἅγιον ἓξ νομίσματα· ἔπειτα ἐγύρισε πάλιν καὶ ἐζήτησεν ἐλεημοσύνην, καὶ ἔλαβε καὶ δεύτερον ἄλλα ἓξ νομίσματα· ἐγύρισε καὶ τρίτον, καὶ δὲν ἐπέμφθη ἄδειος. Διότι μὴ ἔχων ὁ ἅγιος νὰ τῷ δώσῃ ἄλλα νομίσματα, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν προθύμως τὸ ἀργυροῦν τρυβλίον τοῦ μοναστηρίου· τόσον ἦτο ὁ τρισμακάριος συμπαθὴς πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀνεξίκακος, διότι ἐνῶ ἔπρεπε νὰ κατηγορήσῃ τὸν πτωχὸν ἐκεῖνον, καὶ νὰ τὸν στείλῃ μὲ κενὰς χεῖρας, καὶ διότι ἐπῆρε πρῶτον ἐλεημοσύνην δύω φορὰς, καὶ ἔπειτα ἐφαίνετο φορτικὸς, καὶ διότι δὲν εἶχε τὶ νὰ τῷ δώσῃ. Ἀλλ' ὅμως τοῦτο δὲν ἔκαμεν, ἀλλ' ἐπροτίμησε κάλλιον νὰ δώσῃ καὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τῆς μονῆς, τῆς ὁποίας τὰ πράγματα εἶναι ἀναφαίρετα κατὰ τοὺς κανόνας καὶ νόμους, παρὰ νὰ παραβλέψῃ τὸν ἄνθρωπον, νὰ στείλῃ αὐτὸν κενόν. Τοῦτο ἐποίησεν ὁ ἅγιος πρὸ τῆς ἀρχιερωσύνης.

Ἀφ' οὗ δὲ ἔγεινεν ἀρχιερεὺς καὶ Πάπας τῆς Ῥώμης πάλιν μετεχειρίζετο συνήθως τὴν πρὸς τοὺς πτωχοὺς ἐλεημοσύνην. Ὅθεν μίαν φορὰν ἐπρόσταξε τὸν Σακελλάριον νὰ καλέσῃ δώδεκα πτωχοὺς διὰ νὰ συμφάγωσι μὲ τὸν ἅγιον εἰς τὴν τράπεζαν. Καθημένων δὲ αὐτῶν, ἐφαίνετο εἰς μόνον τὸν ἅγιον εἷς ἄνθρωπος περιπλέον, δέκατος τρίτος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν μορφὴν τοῦ προσώπου του καὶ ἀπὸ τὰ ἐσωτερικὰ κινήματα τῆς ψυχῆς του ἐφαίνετο ὅτι ἦτο διαφορετικὸς καὶ ἀνόμοιος ἀπὸ τοὺς ἄλλους δώδεκα. [1] Ὁ-

---

φάνους συνέγραψε Μιχαὴλ ὁ πατριάρχης, οὗ ἡ ἀρχή· « Ἔμπρακτον κάλλος (σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων·) ἐν αὐτῇ δὲ σώζεται καὶ ἕτερος λόγος εἰς τὸν αὐτὸν, οὗ ἡ ἀρχή· « Ὥσπερ λειμὼν εὐανθής· »

[1] Σημείωσαι, ὅτι παρὰ τῷ Καισαρίῳ Δαπόντε τῷ μεταφράσαντι εἰς τὸ ἁπλοῦν τὰ τέσσαρα βιβλία τοῦ ἁγίου τούτου Γρηγορίου, τὰ περιέχοντα τοὺς βίους τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ὁσίων, καὶ ταῦτα προστίθενται· δηλαδὴ, ὅτι ὁ ἅγιος βλέπων τὸν δέκατον τρίτον ἐκεῖνον, ἐκάλεσε τὸν Σακελλάριον καὶ τοῦ λέγει. Δέν σοι εἶπα νὰ προσκαλέσῃς δώδεκα; καὶ πῶς σὺ παρὰ γνώμην μου ἐπροσκάλεσες δεκατρεῖς; ὁ δὲ Σακελλάριος, ἐπειδὴ δὲν ἔβλεπε τὸν δέκατος τρίτον, πίστευσον, ἔλεγε, σεβάσμιε δέσποτα, πίστευσον, ὅτι δώδεκα μόνον εἶναι. Γνωρίσας λοιπὸν ὁ Πατριάρχης, ὅτι εἶναι θεία ὀπτασία, ἐστρέφετο καὶ ἔβλεπε συχνὰ τὸν δέκατον τρίτον, ὅστις ἐκάθητο παρακάτω ἀπὸ ὅλους, ἤλλαζε δὲ τὸ πρόσωπόν του, καὶ ποτὲ μὲν ἐφαίνετο γέρων λευκογένειος, ποτὲ δὲ νέος. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπὸ τὴν τράπεζαν ἐσηκώθησαν, εἰς μὲν τοὺς ἄλλους δώδεκα εἶπεν ὁ Πατριάρχης καὶ ἀνεχώρησαν, τὸν δὲ δέκατον τρίτον κρατήσας ἀπὸ τὴν χεῖρα, τὸν ἔφερεν εἰς τὸ κελλίον του καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τῆς μεγάλης δυνάμεως τοῦ Θεοῦ νά μοι φανερώσῃς ποῖος εἶσαι, καὶ πῶς λέγεται τὸ ὄνομά σου, ὁ δὲ ἀπεκρίθη· Διατί ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ αὐτὸ εἶναι θαυμαστόν.

Ἐγὼ εἶμαι ὁ πτωχὸς ἐκεῖνος, ὅστις ἦλθον ὅτε ἡσύχαζες εἰς τὸ κελλίον σου, καὶ μοὶ ἔδωκες τὰ δώδεκα νομίσματα καὶ τὸ ἀργυροῦν τρυβλίον τὸ ὁποῖόν σοι ἔστειλε Σιλβία ἡ μήτηρ σου μὲ τὰ βρεκτὰ ὄσπρια. Ἤξευρε λοιπὸν, ὅτι ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔλαβον ταῦτα ἀπὸ σὲ μὲ μακροθυμίαν καὶ ἁπλότητα τῆς καρδίας σου, ὥρισεν ὁ Κύριος νὰ γίνῃς Ἀρχιερεὺς τῆς ἁγίας του Ἐκκλησίας, καὶ νὰ ἦσαι διάδοχος τοῦ κορυφαίου Πέτρου, τοῦ ὁποίου καὶ τὴν ἀρετὴν ἐμιμήθης· διότι καὶ ἐκεῖνος ἐμοίραζεν ἐν ἁπλότητι καρδίας τὰ πράγματα ὅσα τῷ ἐπρόσφερον, ὅ,τι ἂν ἕκαστος ἐχρειάζετο. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Γρηγόριος, καὶ πόθεν ἠξεύρεις ὅτι ὥρισεν ὁ Κύριος νὰ γίνω Πατριάρχης; ὁ δὲ ἀπεκρίθη· Ἐγὼ εἶμαι Ἄγγελος Κυρίου Παντοκράτορος, καὶ διὰ τοῦτο ἠξεύρω, διότι καὶ τότε ὁ Κύριος μὲ ἀπέστειλε νὰ σοκαιμάσω τὴν γνώμην σου, ἂν φιλανθρώπως καὶ ἱλαρῶς, καὶ ἂν ἐπιδεικτικῶς κάμνῃς τὴν ἐλεημοσύνην. Τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ ἅγιος, ἐφοβήθη, ἐπειδὴ ἀκόμη δὲν εἶχεν ἰδῇ ἄγγελον· εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, μὴ φοβηθῇς, ἰδοὺ γὰρ ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ με νὰ ἦμαι μαζί σου ἕως οὗ ζῇς, καὶ ὅ,τι θέλεις νὰ ζητήσῃς παρὰ Θεοῦ, στεῖλαι μὲ τὸ μέσον μου τὸ ζήτημά σου εἰς τὸν Θεόν. Τότε ὁ μακάριος ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον καὶ ἐπροσκύνησε τὸν Κύριον καὶ εἶπεν· ἐὰν διὰ τὴν ὀλίγην ἐκείνην

θεν πιάσας αὐτὸν ὁ ἅγιος, ἠρώτα πῶς ὀνομάζεται καὶ ποῖος εἶναι, καὶ πῶς ὑπῆγεν εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ φαινόμενος, τὸ μὲν ὄνομά μου, ἀπεκρίθη, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀκούσῃ τίς, ἐπειδὴ καὶ εἶναι θαυμαστόν· ὅτι δὲ εἶμαι Ἄγγελος Θεοῦ, τοῦτο φανερόνω σοι, καὶ ὅτι ἐγὼ εἶμαι, ὅστις καὶ πρότερον ἐπέμφθην παρὰ Θεοῦ εἰς σὲ διὰ νὰ ζητήσω ἐλεημοσύνην, καὶ προσετάχθην ἀπὸ τότε νὰ εἶμαι πάντοτε μαζί σου διὰ νὰ σὲ φυλάττω.

Ἐστάθη δὲ ὁ ἅγιος οὗτος Γρηγόριος γεμάτος ἀπὸ ὅλην τὴν σοφίαν τῶν ἁγίων Γραφῶν· ὅθεν καὶ πολλὰ συγγράμματα ἀφῆκεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ γεγραμμένα εἰς γλῶσσαν Λατινικήν, ἐκ τῶν ὁποίων μετεγλωττίσθησαν ἑλληνιστὶ τὰ τέσσαρα βιβλία τὰ περιέχοντα τοὺς βίους τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διαπρεψάντων ὁσίων πατέρων, τινὰ δὲ ἐξ αὐτῶν μετεγλώττισε καὶ ὁ ἀρχιδιάκονος αὐτοῦ Πέτρος, ὅστις ἔλεγεν, ὅτι τὰ συγγράμματα τοῦ ἁγίου τούτου δὲν ἦσαν μόνον συνθεμένα μὲ ἀνθρωπίνους συλλογισμοὺς, καὶ μὲ λόγους σοφίας, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Διότι ἐβεβαίονεν οὗτος, ὅτι ὅτε ὁ ἅγιος ἔγραφεν, ἔβλεπε μίαν λευκὴν περιστερὰν, ἡ ὁποία ἐπλησίαζεν εἰς τὸ στόμα του, καὶ τρόπον τινα ἐξήγει καὶ ὡδήγει αὐτὸν εἰς τὰ γραφόμενα. Περιπατῶν δὲ ὁ ἅγιος οὗτος εἰς τοὺς ἐν τῇ δύσει τόπους, ἐδίδασκε καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸ γένος τῶν Σάξων. Οὕτω λοιπὸν θεοφιλῶς διανύσας τὴν ζωήν του ὁ τρισμακάριστος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἦτο τεθησαυρισμένον εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐρχόμενοι κατ' ἔτος οἱ Σάξοι, ἐτίμων τὸν ἅγιον μὲ τιμὰς καὶ ἱεροὺς ὕμνους. Λέγουσι δὲ, ὅτι οὗτος εἶναι ὅστις ἐνομοθέτησε τὸ νὰ ἐπιτελῆται ἡ προηγιασμένη λειτουργία ἐν ταῖς νηστίμοις ἡμέραις τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, ἡ ὁποία ἐπιτελεῖται καὶ μέχρι τῆς σήμερον. [1]

* *Οἱ ἅγιοι ἐν νέα μάρτυρες πυρὶ τελειοῦνται.*

* » Πρὸς τὴν κάμινον θαρσύνει τοὺς ἐννέα,
» Θείου πόθου κάμινος ἐκκεκαυμένη.

Ὁ δίκαιος ΦΙΝΕΕΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ἔστη Φινεὲς, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ πέλας,
» Ἡμῖν ἱλασμῷ ψυχικὴν θραῦσιν λύων.

* *Ὁ ὅσιος καὶ θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν ΣΥΜΕΩΝ ὁ νέος θεολόγος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

† » Πρώην μὲν εἶχες γλῶτταν ἀντὶ τῆς βίβλου,
» Γλῶττης δὲ ἀντὶ, σὴν ἔχεις ἤδη βίβλον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ', ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ *Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.*

δόσιν, τόσον πλῆθος ἐλέους ἔδειξεν ὁ Κύριος εἰς ἐμὲ, πόσης ἆρά γε δόξης θέλουσιν ἀξιωθῆ οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ ἐργαζόμενοι δικαιοσύνην πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν; Λέγεται δὲ Διάλογος ὁ ἅγιος οὗτος, διότι τοὺς περισσοτέρους λόγους τοὺς ὁποίους συνέγραψε, τοὺς ἔχει ἐν σχήματι διαλόγου κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν.

[1] Περὶ δὲ τῆς προηγιασμένης λειτουργίας ὅρα εἰς τὸ ἡμέτερον Πηδάλιον ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ νϐ'. κανόνος τῆς ς'. ὅπου εὑρήσεις ὅτι αὕτη καὶ πρὸ τοῦ Διαλόγου ἦτο, καὶ ὅτι ἐκαλλωπίσθη μόνον παρ' αὐτοῦ καὶ οὐχὶ συνετέθη. Καθότι εἰς τὰ συγγράμματα αὐτοῦ οὐχ εὑρίσκεται, καὶ καθότι ὁ ἅγιος ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὲν ἤξευρε κατὰ τὴν κθ'. ἐπιστολὴν τοῦ ς'. βιβλίου αὐτοῦ· ὅρα καὶ τὸν Δοσίθεον ἐν τῇ Δωδεκαβίβλῳ σελ. 526, προσθέτει δὲ ὁ Μελέτιος σελ. 141 τοῦ 6'. τόμου, ὅτι ὁ θεῖος οὗτος Γρηγόριος ἐπωνομάσθη μέγας, διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀρετῆς του, καὶ ὅτι μετὰ τὸν Πελάγιον ἔγεινε Πάπας Ῥώμης ἐν ἔτει φν' (590) καὶ ἐδιοίκησε τὴν Ῥώμην χρόνους δεκατέσσαρας. Ἔγραψε δὲ κατὰ τὸν Βελλαρμῖνον βιβλία ἠθικὰ, εἰς τὸν Ἰὼϐ τριακονταοκτὼ, περὶ Ποιμαντικῆς φροντίδος μέρη τρία βιβλία τέσσαρα, εἰς τὸ ᾆσμα βιβλία δύω, εἰς τὸν Ἰεζεκιὴλ ὁμιλίας εἰκοσιδύω, εἰς τὰ Εὐαγγέλια ὁμιλίας τεσσαράκοντα, Ἔκθεσιν εἰς τοὺς Ψαλμοὺς, εἰς τὴν πρώτην τῶν Βασιλειῶν βιβλία ἓξ, Ἐπιστολῶν βιβλία δώδεκα καὶ ἄλλα· τὰ τέσσαρα δὲ βιβλία τὰ περιέχοντα τοὺς βίους τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ὁσίων μετέφρασεν ἐκ τοῦ Λατινικοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ὁ Πάπας Ζαχαρίας, μετὰ ἑκατὸν ἑξήκοντα χρόνους τῆς τοῦ ἁγίου κοιμήσεως, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ νέου Κωνσταντίνου, καὶ ὅρα σελ. 527 τῆς Δωδεκαβίβλου. Λέγει δὲ ὁ Πλάτινας εἰς τὸν βίον τούτου, ὅτι ἐπέρασε τὴν ζωήν του εἰς τὴν ἁγιότητα καὶ ἀρετὴν καὶ διδασκαλίαν, ὥστε οὐδεὶς τῶν διαδόχων του ἔγεινεν ὅμοιος μὲ αὐτόν. Τόσην δὲ ταπείνωσιν εἶχεν ὁ ἀοίδιμος, ὥστε πρῶτος αὐτὸς ἔγραψε τὸν ἑαυτόν του «Δοῦλος τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ.» Ἐναντιούμενος εἰς τὸν τίτλον Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ, τοῦ ἐπιγράψαντος ἑαυτὸν οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, περὶ οὗ ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ εἰκοστοῦ ὀγδόου κανόνος τῆς δ'. οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ.

[1] Τούτου ἡ μνήμη μετετέθη εἰς τὴν δωδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου, διὰ τὸ συμπίπτειν αὐτὴν τῇ νηστείᾳ τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς. Εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον Συμεὼν ἐφιλοπόνησεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἀκολουθίαν τελείαν ὁμοῦ καὶ ἐγκώμιον, καὶ ὁ βουλόμενος ἑορτάζειν τὴν αὐτοῦ θειότητα, ζητησάτω ταῦτα. Τὸν δὲ βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς νεοτυπώτου καὶ ἱερᾶς αὐτοῦ βίβλου.

» Νίκης ἑορτὴν ἡ πόλις, Νικηφόρε,
» Δοχὴν ἄγει σου λειψάνου νικηφόρου.
» Χοῦς τρισκαιδεκάτῃ Νικηφόρου ἄστυ ἐσήχθη.

Ἀφ' οὗ καθηρέθη ἀπὸ τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ ψευδοπατριάρχης μᾶλλον δὲ Μαντιάρχης Ἰωάννης ὁ παράνομος, ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν θρόνον αὐτῆς ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης Μεθόδιος ἐν ἔτει ωμγ' (843), ὁ ὁποῖος πρὸς τὰ ἄλλα αὐτοῦ κατορθώματα, κατώρθωσε καὶ τοῦτο, καὶ εἶπε τὰ λόγια ταῦτα εἰς τοὺς βασιλεῖς Μιχαὴλ καὶ Θεοδώραν τὴν μητέρα του, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μὴ φερθῇ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ τίμιον καὶ ἱερὸν λείψανον τοῦ αἰδεσίμου καὶ πανοσίου ἐν Πατριάρχαις Νικηφόρου, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν ὀρθόδοξον καὶ ἀμώμητον πίστιν ἐξωρίσθη ἀπὸ τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον, καὶ ἐτελείωσε τὴν ζωήν του εἰς τὴν ἐξορίαν. Εἰς ταῦτα λοιπὸν τὰ λόγια πεισθέντες οἱ ἀνωτέρω βασιλεῖς, εὐθὺς ἀπέστειλαν ἀνθρώπους διὰ νὰ φέρωσι τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου· μετ' αὐτῶν δὲ ὑπῆγε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Πατριάρχης Μεθόδιος, ὃν ἠκολούθησαν καὶ ἱερεῖς καὶ μοναχοί. Εὑρόντες δὲ τὸ τίμιον τοῦ ἁγίου λείψανον ὅλως διόλου ἄφθαρτον καὶ ὁλόκληρον διαφυλαχθὲν εἰς διάστημα χρόνων δεκαεννέα, ἔβαλον αὐτὸ εἰς τὸ βασιλικὸν πλοῖον καὶ τὸ ἔφεραν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ λαμπάδας καὶ ὕμνους πνευματικούς. Ὅτε δὲ τὸ πλοῖον ἐπέρα τὸ πέραμα τῆς ἀκροπόλεως, τότε ὁ βασιλεὺς καὶ ὅλη ἡ Σύγκλητος βαστῶντες λαμπάδας εἰς τὰς χεῖρας, προϋπήντων τὸ ἅγιον λείψανον καὶ τὸ ἠσπάζοντο· εἶτα σηκώσαντες αὐτὸ ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους των, ἀπέθεντο εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. Ἐκεῖ δὲ ποιήσαντες ἀγρυπνίαν, τῷ πρωὶ ἐπῆραν πάλιν αὐτὸ εἰς τοὺς ὤμους των, καὶ τὸ ἔφερον εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τῶν μεγάλων, κατὰ τὴν τρισκαιδεκάτην ταύτην τοῦ παρόντος μηνός, κατὰ τὴν ὁποίαν ταύτην ἡμέραν ὑπῆγε καὶ εἰς τὴν ἐξορίαν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἁγίοις Ἀποστόλοις τοῖς μεγάλοις. [1]

—

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος* ΠΟΥΠΛΙΟΥ *ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.*

† » Στολὴν ἔβαψας αἱμάτων ῥείθροις, μάκαρ,
» Καὶ λαμπρὸς ὤφθης νῦν Κυρίῳ ἡ πλέον. [1]

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΦΡΙΚΑΝΟΥ, ΠΟΥΠΛΙΟΥ, *καὶ* ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ, *ὧν ἡ σύναξις τελεῖται ἐν τῷ Παυλοπετρίῳ.*

» Συμμάρτυρας τρεῖς, ὧν διὰ ξίφους τέλος,
» Ἴσα στεφάνοις τοῖς ἰάμβοις χρὴ στέφειν.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΒΙΒΟΣ *ὁ ἐξ Ἑρμουπόλεως, λίθῳ προσδεθεὶς, καὶ ἐν ποταμῷ ῥιφθεὶς, τελειοῦται.*

» Βληθεὶς Ἄβιβος εἰς ποταμὸν σὺν λίθῳ,
» Ἔκπλεῖ ποταμὸν συρφετώδη τοῦ βίου.

Ἡ ἁγία μάρτυς ΧΡΙΣΤΙΝΑ *ἡ ἐν Περσίᾳ, μαστιζομένη, τελειοῦται.*

» Μάστιξ τὸ τύπτον, σὰρξ τὸ πάσχον Χριστίνης·
» Χριστοῦ χάριν χέουσα κρουνοὺς αἱμάτων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΥ.

» Ἄγξας λογισμοῖς ὡς χαλινοῖς πᾶν πάθος,
» Ζωῆς χαλινοὺς Βενέδικτος ἐκπτύει.
† » Οὔλυμπον Βενέδικτος ἔβη δεκάτῃ γε τετάρτῃ.

† Οὗτος ὁ ὅσιος Βενέδικτος (τὸ ὁποῖον ὄνομα εἶναι λατινικὸν, καὶ ἑρμηνεύεται ἑλληνιστὶ, εὐλογημένος,) ἦτο ἀπὸ τὴν Νουρσίαν πόλιν, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὴν Ἰταλίαν, υἱὸς γονέων εὐσεβῶν καὶ πλουσίων. Ἀφήσας δὲ τὴν πατρίδα του καὶ τοὺς γονεῖς του, ὅτε ἦτο εἰς πολλὰ μικρὰν ἡλικίαν, ὑπῆγεν εἰς ἕνα ἔρημον τόπον ὁμοῦ μὲ τὸν ἀνατροφόν του. Ἐκεῖ λοιπὸν φιλιώσας ἑαυτὸν μὲ τὸν Θεὸν διὰ μέσου τῆς ἀρετῆς καὶ ἀσκήσεως, ἐπλουτίσθη παρ' αὐτοῦ μὲ δύναμιν θαυμάτων καὶ ἰαμάτων· καὶ τὰ μὲν ἄλλα θαυμάσια, ὅσα ἐποίησε, κατὰ πλάτος διηγεῖται ὁ βίος καὶ ἡ ἱστορία αὐτοῦ, [2] νεκροὺς

---

[1] Ἡ δὲ κυρία μνήμη τοῦ ἁγίου Νικηφόρου ἑορτάζεται κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Ἰουνίου. Τούτου εὑρίσκεται ἀκολουθία καὶ ἐγκώμιον ἁπλοῦν ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Δοχειαρίου.

[1] Οὗτος χρηματίσας Ἀθηνῶν ἐπίσκοπος, τὸν διὰ μαρτυρίου ὑπέστη θάνατον κατὰ τὸν δεύτερον ἀπὸ Χριστοῦ αἰῶνα, καθὼς γράφει περὶ αὐτοῦ Διονύσιος ὁ Κορίνθου ἐπίσκοπος ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Ἀθηναίους, τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ὁ Εὐσέβιος ἐν βιβλ. δ'. κεφ. κγ'. τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Ἐχρημάτισε δὲ οὗτος διάδοχος τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἀρεοπαγίτου, ἢ τότε, ἢ μετ' ὀλίγους χρόνους ἐπισκοπήσας.

[2] Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον ἐκ τῶν τεσσάρων τοῦ Διαλόγου, τὰ ὁποῖα μετεφράσθησαν εἰς ἁπλῆν γλῶσσαν παρὰ τοῦ ἀοιδίμου Καισαρίου Δαπόντε τοῦ Σκοπελίτου.

ἀνιστῶν, καὶ τὰ μέλλοντα προλέγων, καὶ διαλεγόμενος διὰ τὰ μακρὰν ὄντα πράγματα ὡς ἂν ἦσαν παρόντα. Ἐκεῖνο δὲ μόνον πρέπει νὰ εἴπωμεν ἐδῶ ὡς ἀναγκαῖον, ὅτι ὅτε ὁ ὅσιος οὗτος ἔμελλε νὰ ὑπάγῃ πρὸς Κύριον, ἐπρόλαβε καὶ ἐμήνυσε καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς εὑρισκομένους ἐκεῖ πλησίον του, καὶ εἰς τοὺς μακρὰν καθημένους, ὅτι θὰ τελευτήσῃ, καὶ ὅτι θὰ γείνῃ σημεῖον, διὰ τοῦ ὁποίου θέλουν γνωρίσει ὅλοι, ὅτι χωρίζεται ἀπὸ τὸ σῶμα.

Πρὸ ἓξ λοιπὸν ἡμερῶν τῆς ὁσίας αὐτοῦ κοιμήσεως ἐπρόσταξε νὰ ἀνοιχθῇ ὁ τάφος του καὶ νὰ ἦναι ἕτοιμος, καὶ εὐθὺς ἐκρατήθη ἀπὸ μίαν λαύραν θέρμην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατεξηράνθη τὸ σῶμά του εἰς ἡμέρας ἓξ· κατὰ δὲ τὴν ἕκτην ἡμέραν ἐπρόσταξε τοὺς μαθητάς του νὰ σηκώσωσιν αὐτὸν, καὶ νὰ τὸν ὑπάγωσιν εἰς τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν ἣν εἶχον. Ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ, ἐκοινώνησε τὰ ἄχραντα μυστήρια, ἱστάμενος ἀναμέσον τῶν μαθητῶν του. Ὑπὸ τούτων λοιπὸν βασταζόμενος καὶ στηριζόμενος, ἐσήκωσε τὰς χεῖράς του εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ οὕτως ἄνω βλέπων καὶ προσευχόμενος, παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ὥραν ἐφάνη μία τοιαύτη ὅρασις εἰς δύω ἀδελφοὺς, εἰς τὸν ἕνα μὲν ἡσυχάζοντα ἐν τῷ κελλίῳ του, εἰς τὸν ἄλλον δὲ κατοικοῦντα μακρόθεν· ἤτοι εἶδον αὐτοὶ οἱ δύω, καὶ ἰδοὺ ἐφαίνετο μία ὁδὸς θαυμαστὴ ἀπὸ τὸ κελλίον τοῦ ὁσίου Βενεδίκτου ἕως τοῦ οὐρανοῦ κατ' ἀνατολὰς, ἐστρωμένη ὅλη ἀπὸ λαμπρὰ καὶ τίμια καὶ μεταξωτὰ ἱμάτια. Εἰς τὴν ὁδὸν δὲ ἐκείνην ἵσταντο ἄνδρες τινες θαυμαστοὶ εἰς τὸ εἶδος καὶ ἐξαίσιοι, κρατοῦντες λαμπάδας εἰς τὰς χεῖράς των, οἵτινες βαστάζοντες τὸν ὅσιον, κατὰ τάξιν ἀνέβαινον εἰς τὸν οὐρανόν· εἷς δὲ ἄλλος λευκοφόρος καὶ φωτοφόρος, παρεστὼς πλησίον εἰς τὸν ὅσιον, ἠρώτα τοὺς βλέποντας τὴν ὀπτασίαν ταύτην ὁσίους, ἂν γνωρίζωσι τίνος εἶναι ἡ θαυμαστὴ ἐκείνη ὁδὸς, τὴν ὁποίαν βλέπουσι καὶ θαυμάζουσιν, οἱ δὲ ὅσιοι εἶπον, ὅτι δὲν ἠξεύρουσι. Τότε ὁ φανεὶς ἐκεῖνος εἶπεν εἰς αὐτοὺς, αὕτη εἶναι ἡ ὁδὸς, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἀγαπητὸς τοῦ Θεοῦ Βενέδικτος ἀναβαίνει εἰς τὸν οὐρανόν. Ἐλθόντες λοιπὸν εἰς ἑαυτοὺς οἱ ὅσιοι, ἐνόησαν, ὅτι ἀπῆλθεν ὁ ἅγιος, καθὼς εἶδον αὐτὸν τελειούμενον· ἐφανέρονε δὲ ἡ ὀπτασία αὕτη τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν δορυφορίαν, τῆς ὁποίας ἠξιώθη ὁ ἅγιος, ὅτε ἔμελλε νὰ ἐκδημήσῃ πρὸς Κύριον. [1]

[1] Περὶ τοῦ ἁγίου τούτου Βενεδίκτου γράφει ὁ Μελέτιος ἐν τῷ 6'. τόμῳ τῆς Ἐκκλ. ἱστορίας, ὅτι οὗτος ἐν ἔτει φκθ' (529), ἀνέβη εἰς τὸ Κάσσιον ὄρος τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Καμπανίας, καὶ ἐκεῖ κτίσας κοινόβιον, διέταξε τάγμα μοναχῶν τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται τῶν Βενεδικτινῶν. Πρῶτος δὲ οὗτος ἐν τῇ Δύσει τὴν μοναχικὴν ζωὴν ἔδειξεν· ὅθεν πρεπόντως ἀπὸ τὸν Τριθέμιον ἐν τῷ περὶ Ἐκκλ. συγγραφέων καὶ ἀπὸ ἄλλους ὀνομάζεται καθηγητὴς καὶ πρῶτος τῶν ἐν τῇ Δύσει μοναχῶν. Ἐξέδωκε δὲ καὶ κανόνα, ἢ τύπον διηρημένον εἰς κεφάλαια ογ'. τὸν ὁποῖον ἐπιγράφει ὁ Ῥούδολφος, περὶ ἀρχῆς τοῦ μοναδικοῦ βίου. Τὸ τάγμα δὲ τοῦτο τῶν Βενεδικτινῶν ἔμεινεν ἐν διαστήματι χρόνων τετρακοσίων εἰς τὰ αὐτὰ ἤθη, καὶ εἰς ἕνα τύπον· ὅθεν καὶ ἦτο εἰς τιμήν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐμοιράσθη εἰς πολλὰ τάγματα, τὰ ὁποῖα ὅλα, εἰ καὶ διάφορά εἰσι κατὰ τὰ φορέματα ἀλλ' ὅμως δοξάζονται, ὅτι ἐξῆλθον ἀπὸ τὸν ἅγιον Βενέδικτον. Ἐτελεύτησε δὲ ὁ ἅγιος οὗτος ἐν ἔτει φμβ' ἢ φμγ' (542 ἢ 43) ὑπάρχων ἐτῶν ἑξήκοντα δύω.

[1] Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται Εὐσχήμονος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ τοῦ ἐν Πίδνῃ.

» Μὴ τοὺς στεφάνους ζημιωθῆναι φέρων,
» Φέρει κεφαλῆς Ἀλέξανδρος ζημίαν.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος εὑρισκόμενος εἰς τὸ σκότος τῆς πλάνης, ἔλαμψεν ὡς ἀστὴρ πολύφωτος, ἐλέγξας τὴν πλάνην τῶν δυσσεβῶν εἰδωλολατρῶν, τὸν δὲ νοητὸν διάβολον, τὸν καυχώμενον εἰς τὴν πλάνην, καταπληγώσας μὲ τὰ λόγιά του ὡς ἂν μὲ βέλη· ὅθεν οἱ πεπλανημένοι Ἕλληνες μὴ ὑποφέροντες τὴν παρρησίαν καὶ ἀνδρίαν τοῦ ἁγίου, ἐδοκίμαζον νὰ νικήσωσι τὴν μεγαλοψυχίαν του μὲ διαφόρους τρόπους καὶ κολακείας. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐδυνήθησαν, ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλήν· ὁ δὲ Θεὸς ἀντήμειψεν αὐτὸν μὲ τὰ χαρίσματα τῶν ἰαμάτων, διότι τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἰατρεύει ὅλας τὰς ἀσθενείας τῶν μετὰ πίστεως εἰς αὐτὸν προστρεχόντων.

—

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΕΥΣΧΗΜΟΥ [1] *ἐπισκόπου Λαμψάκων.*

» Πρὸ τοῦ θανεῖν Εὔσχημος, εἶπεν ἂν Παῦλος,
» Εὐσχημόνως ὧδευεν ὡς ἐν ἡμέρᾳ.

* Οὗτος ὁ ὅσιος ἦτο κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν εἰκονομάχων· ἀπὸ βρέφους δὲ καλῶς αὐξηθεὶς καὶ φθάσας εἰς ἄνδρα τέλειον, ἐχρημάτισε ναὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος· γενόμενος δὲ μοναχὸς, ἀνέβη καὶ εἰς τὸ ὑψηλὸν τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, ὅθεν καὶ ἐγέμισεν ἀπὸ χάριν Θεοῦ. Τρωθεὶς δὲ ἀπὸ ζῆλον θεϊκὸν, κατήσχυνε τοὺς ἱε-

ρεῖς τῶν αἱρετικῶν εἰκονομάχων, θαυμάσια παράδοξα ἐνεργῶν, διότι νεκρὸν βρέφος ὑπὸ τῆς μητρός του βασταζόμενον διὰ προσευχῆς του ἀνέστησε, καὶ πρὸς τὴν ζωὴν ἐπανέφερε. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ θηρία φοβερὸς οὗτος ἔγεινε, διότι μὲ μόνην τὴν προσταγήν του ἐδίωκεν αὐτὰ, τὰ ὁποῖα κατέτρωγον τὰ χλοηφόρα λάχανα. [1] Κλεισθεὶς δὲ εἰς φυλακὴν ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους, ὡς προσκυνητὴς τῶν σεπτῶν καὶ ἁγίων εἰκόνων, μὲ τὴν διδασκαλίαν του κατέπεισε τοὺς αὐτὸν φυλάσσοντας νὰ προσκυνῶσι τὰς ἁγίας εἰκόνας. Τὸ δὲ θαυμαστὸν ἦτο τοῦτο, ὅτι ἂν καὶ φυλακωμένος καὶ ἐξόριστος, ἐφρόντιζεν ὅμως διὰ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἠλέει αὐτοὺς κατὰ δύναμιν· ὅθεν ἐν εἰρήνῃ τελειώσας τὴν ζωήν του, δὲν ἔλιπε καὶ μετὰ θάνατον νὰ εὐεργετῇ μὲ τὰ ἄπειρα θαύματα τοὺς πιστῶς αὐτῷ πλησιάζοντας, ῥῶσιν παντοίων νόσων αὐτοῖς χαριζόμενος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΓΑΠΙΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων, ΠΛΗΣΙΟΥ, ΡΩΜΥΛΟΥ, ΤΙΜΟΛΑΟΥ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΩΝ δύω, καὶ δύω ΔΙΟΝΥΣΙΩΝ.

Εἰς τὸν Ἀγάπιον.

» Ἔσπευδεν Ἀγάπιος εἰς μαρτυρίαν·
» Θεοῦ γὰρ αὐτὸν ὑπέθαλπεν ἀγάπη.

Εἰς τὸν Πλήσιον, Ῥωμύλον καὶ Τιμόλαον.

» Σὺν τοῖς δυσὶ Πλήσιος ἐκτμηθεὶς ξίφει,
» Θεοῦ σὺν αὐτοῖς ἵσταται νῦν πλησίον.

Εἰς τοὺς δύω Ἀλεξάνδρους καὶ Διονυσίους.

* » Ὡς Ἀλεξάνδροις κλῆσις, ἐκτομὴ, στέφος,
» Καὶ Διονυσίοις τε κοινὰ ἦν τάδε,
» Πέμπτῃ καὶ δεκάτῃ τμήθη Ἀγάπιος, ἑταῖροι.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ΄ (297), καὶ ὁ μὲν Ἀγάπιος ἦτο ἀπὸ τὴν Γάζαν, πόλιν τῆς Παλαιστίνης, ὁ δὲ Τιμόλαος ἦτο ἀπὸ τὴν Μαύρην θάλασσαν, οἱ δὲ δύω Διονύσιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Τρίπολιν, τὴν ἐν Φοινίκῃ εὑρισκομένην, ὁ δὲ Ῥωμύλος ἦτο ὑποδιάκονος τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Διοσπόλεως, (ἥτις πρότερον ἐκαλεῖτο Λύδδα, καὶ κοινῶς καλεῖται ἅγιος Γεώργιος·) ὁ δὲ Πλήσιος καὶ οἱ δύω Ἀλέξανδροι ἦσαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Οὗτοι λοιπὸν δέσαντες πρῶτον τὰς ψυχάς των μὲ τὸν πόθον τοῦ Χριστοῦ, ἔπειτα βαλόντες ἁλύσεις σιδηρᾶς εἰς τὰς χεῖράς των, ὑπῆγον εἰς τὸν Οὐρβανὸν τὸν ἡγεμόνα τῆς Καισαρείας, καὶ ὡμολόγησαν ἑαυτοὺς χριστιανούς. Ὁ δὲ ἡγεμὼν μὴ δυνηθεὶς νὰ μαλάξῃ τὴν γνώμην των καὶ νὰ χωρίσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, οὔτε μὲ φοβερισμοὺς οὔτε μὲ κολακείας, ἐπρόσταξε καὶ ἀπέκοψαν τὰς κεφαλάς των, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΥ, Ἐπισκόπου Βρεταν΄ιας, ἀδελφοῦ Βαρνάβα τοῦ ἀποστόλου.

† » Ἔπου Ἀριστόβουλε Παύλῳ ἐνθάδε,
» Ὡς ἂν χορεύσῃς ἅμα Παύλῳ ἐν πόλῳ,

Οὗτος ἦτο εἷς ἀπὸ τοὺς ἑβδομήκοντα ἀποστόλους, ἠκολούθησε δὲ εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον Παῦλον, διακονῶν αὐτῷ καὶ κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς διαφόρους τόπους, ὑφ' οὗ καὶ χειροτονεῖται ἐπίσκοπος εἰς τὴν νῆσον τῶν Βρετανῶν (Ἀγγλίαν), τὴν ὁποίαν ἐκατοίκουν τότε θηριώδεις καὶ ὠμότατοι ἄνθρωποι. Ἀπὸ τοὺς ὁποίους ποτὲ μὲν ἐδέρετο, ποτὲ δὲ ἐσύρετο εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ διὰ τῶν τοιούτων θλίψεων καὶ βασάνων πολλοὺς κατέπεισε νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν Χριστόν. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐκκλησίας οἰκοδομήσας, καὶ διακόνους καὶ πρεσβυτέρους χειροτονήσας, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο ὁ μακάριος. [1]

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ ὁ ἐν Αἰγύπτῳ, τὴν δορὰν ἀφαιρεθεὶς τελειοῦται.

» Νίκανδρον ἐκδέρουσιν, ὥσπερ ἀρνίον,
» Χεῖρας βαλόντες οἱ μάγειροι τῆς πλάνης.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ΄ (293), ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀνατεθραμμένος εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ προσκολλημένος εἰς τὴν ἀγάπην τῶν τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων, διὰ τοῦτο εἶχεν ἔργον νὰ

---

[1] Ὅθεν τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Εὐσχήμου τούτου πρέπει νὰ ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ὅταν αὐτὸς ἀναγινώσκῃ ἐν τοῖς κήποις τὰς εὐχὰς τοῦ ἁγίου Τρύφωνος.

[1] Ὅρα καὶ εἰς τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου, ὅπου ἑορτάζεται οὗτος μετὰ Στάχυος, Ἀμπλίου, Οὐρβανοῦ, καὶ Ναρκίσσου.

λαμβάνῃ κρυφίως τὰ ἅγια λείψανα τῶν μαρτύρων ἐκείνων, ὅσοι ἀπέθνησκον διὰ τὴν εὐσέβειαν, καὶ νὰ ἐνταφιάζῃ αὐτὰ ἐντίμως καὶ σεβασμίως. Μίαν φορὰν δὲ βλέπων τὰ τίμια λείψανα τινῶν ἁγίων μαρτύρων ἐρριμμένα καὶ ἀνεπιμέλητα, ὑπῆγε τὴν νύκτα καὶ λαβὼν αὐτὰ, τὰ ἐνεταφίασεν εἰς ἕνα τόπον εὐλαβῶς καὶ κοσμίως. Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν αὐτὸν εἷς εἰδωλολάτρης, τὸν διέβαλεν εἰς τὸν ἄρχοντα. Ὅθεν πιασθεὶς ὁ ἅγιος ἀπὸ ἐκεῖνον, ὡμολόγησε παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν· διὸ ἐξέδαρον αὐτὸν ὡς πρόβατον, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. [1]

---

* *Ὁ ἅγιος Νεομάρτυς* ΜΑΝΟΥΗΛ *ὁ Κρὴς, ὁ ἐν Χίῳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει ᾳϡγβ' (1792) ξίφει σφαγιασθεὶς τελειοῦται.*

† » Πρόβατον ὥσπερ, σφαγιασθεὶς, παμμάκαρ,
» Μάνδρᾳ προσήχθης, ὦ Μανουὴλ, τῇ ἄνω. [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ις', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΣΑΒΙΝΟΥ *τοῦ Αἰγυπτίου.*

» Ῥεῖθρον Σκαμάνδρου τῆς ἐλέγξεως ὕδωρ,
» Εὐανδρίας ἔλεγχος ἦν τῆς Σαβίνου.
† » Τῇ δεκάτῃ ἕκτῃ ἐντεῦθεν ἀπῆρε Σαβῖνος.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Ἑρμούπολιν, τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει συθ' (299), κρυπτόμενος δὲ μετ' ἄλλων χριστιανῶν ἔξω τῆς πόλεως, εἰς μικρὸν οἴκημα, ἐζητεῖτο ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας, διότι εἶχον αὐτὸν οἱ χριστιανοὶ εἰς μεγάλην τιμὴν καὶ ὑπόληψιν, καὶ διότι αὐτὸς ἦτο ἀπὸ τὸ πρῶτον γένος, καὶ τρίτον διότι ὑπερεῖχε τοὺς ἄλλους κατὰ τὸν ζῆλον τῆς πίστεως. Φερθεὶς λοιπὸν πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῆς πόλεως Ἀρριανὸν, καὶ ὁμολογήσας τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐκρεμάσθη, καὶ τόσον πολλὰ ἐξεσχίσθη ὁ ἀοίδιμος, ὥστε ἔρρευσαν εἰς τὴν γῆν ὅλαι αἱ σάρκες του· ἔπειτα ἔκαυσαν αὐτὸν μὲ ἀνημμένας λαμπάδας. Ὕστερον δὲ δέσαντες αὐτὸν μὲ πέτραν, ἔρριψαν εἰς τὸν ποταμὸν τὸν ὀνομαζόμενον Σκάμανδρον, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου ΙΩΑΝΝΟΥ *τοῦ ἐν Ῥουσιαναῖς ἐν εἰρήνῃ τελειωθέντος.*

» Τιμῶμεν, Ἰωάννη, σὴν ἐκδημίαν,
» Ἐνδημίαν δὲ πρὸς Θεὸν μᾶλλον φᾶναι.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΡΩΜΑΝΟΣ *ὁ ἐν τῷ Παρίῳ, ξίφει τελειοῦται.*

» Τὸ πρός σε φίλτρον εἰς ἀγῶνας δεικνύει,
» Ὁ Ῥωμανός σου, Σῶτερ, ὁρμῶν πρὸς ξίφος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΑΠΑΣ *ἐν δένδρῳ ᾧ κρεμασθεὶς τελειοῦται.*

» Δεσμῇ πέδαις εἰς δένδρον, ᾧ προσβὰς Πάπα,
» Ζακχαῖος οἷα Χριστὸν ἐκπνεύσας βλέπεις.

Οὗτος ὁ ἅγιος Πάπας βλέπων τὴν οἰκουμένην κλυδωνιζομένην ὅλην ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν, παρεστάθη εἰς τὸν ἄρχοντα καὶ κατεντροπιάσας αὐτὸν μὲ τὴν πολλὴν παρρησίαν, μὲ τὴν ὁποίαν ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν, ἐρρίφθη κατὰ γῆς καὶ ἐδάρη μὲ ῥαβδία εἰς ὅλον τὸ σῶμα· εἶτα ἐδάρη καὶ εἰς τὸ πρόσωπον. Μετὰ ταῦτα ἐκρεμάσθη ὑψηλὰ καὶ ἐξεσχίσθη μὲ σιδηρᾶ ὀνύχια· ὕστερον ἐκάρφωσαν εἰς τοὺς πόδας του σιδηρᾶ ὑποδήματα, καὶ μὲ αὐτὰ τὸν ἐβίασαν νὰ περιπατήσῃ δρόμον πολύν. Τελευταῖον δὲ, ἔδεσαν αὐτὸν εἰς ἓν ἄκαρπον δένδρον, τὸ ὁποῖον εὐθὺς ἐβλάστησε φύλλα καὶ ἄνθη καὶ καρποὺς, καὶ ἐκεῖ ἐπάνω παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἡ Λυκαονία ἔχουσα χαίρει καὶ ἀγάλλεται.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ *τοῦ ἐν Κιλικίᾳ.*

† » Ἰουλιανὸς εἰς ἅλὸς δύνας βάθος,
» Εὗρατο Χριστὸν τίμιον μαργαρίτην.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν Ἀναζαρβέων, ἥτις εὑρίσκεται εἰς τὴν δευτέραν τῶν Κιλίκων ἐπαρχίαν, υἱὸς πατρὸς μὲν Ἕλληνος βουλευτοῦ, μητρὸς δὲ χριστιανῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔμαθε τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ κατεγίνετο εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸν δέκατον ἄγδοον χρόνον τῆς ἡλικίας του, παρεστάθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Μαρκιανὸν, καὶ ἐπειδὴ δὲν κατεδέχθη νὰ θυσιάσῃ

---

[1] Πριττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μενίγνου τοῦ Κναφέως, διότι οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Νοεμβρίου, ὅπου καὶ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ γράφεται.

[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἴδε εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

εἰς τὰ εἴδωλα, ἐδάρη εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακήν. Συμβουλευθεὶς δὲ παρὰ τῆς μητρός του, ἐνεδυναμώθη ἀπὸ αὐτὴν εἰς τὸ μαρτύριον· ὅθεν ἐρωτηθεὶς τὸ δεύτερον, ἀπεκρίθη ὅτι ἐπιμένει εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ μέχρι θανάτου. Διὰ τοῦτο ἐβλήθη μέσα εἰς σάκκον γεμάτον ἀπὸ ἄμμον καὶ θανατηφόρα ζωύφια, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸ μέσον τοῦ πελάγους, καὶ οὕτω λαμβάνει ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

Οἱ ἅγιοι δέκα ΜΑΡΤΥΡΕΣ οἱ ἐν Φοινίκῃ ξίφει τελειοῦνται.

» Χορὸν δέκανδρον μαρτύρων διὰ ξίφους,
» Ἀνδροκτόνοι κτείνουσι μαρτυροκτόνοι.

Ὁ ἅγιος ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΩΝ Πάπας Ῥώμης ξίφει[1] *τελειοῦται.*

» Ῥώμης παλαιᾶς Ἀλεξανδρίων Πάπας,
» Ἐδὲμ κατοικεῖ τὴν παλαιὰν πατρίδα.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΝΙΝΑ τοῦ θαυματουργοῦ.

» Σορῷ καλυφθεὶς θαυματουργὸς Ἀνίνας,
» Οὐ συγκαλύπτει τὴν χάριν τῶν θαυμάτων.

Οὗτος ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμίαν μάθησιν, ἀγαπήσας τὴν πραότητα καὶ τὴν ἡσυχίαν, ἡσύχαζε κατ' ἰδίαν. Ὅτε δὲ ἔγεινε δεκαπέντε χρόνων, ἔμεινεν ὀρφανὸς ἀπὸ τοὺς γονεῖς του· ὅθεν ἀφήσας πάντα τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ εὑρὼν ἕνα μοναχὸν Μαϊουμᾶν ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος εἶχεν ὑπερβολικὴν ἀκτημοσύνην, ἔμενε πλησίον αὐτοῦ, ἀγρυπνῶν καὶ προσευχόμενος· Τόσην δὲ πολλὴν πτωχείαν εἶχον οἱ ἀοίδιμοι, ὥστε διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων ἔτρωγον μίαν φορὰν εἰς τέσσαρας ἡμέρας, ἂν καὶ ἦτον εἰς τόσην στενότητα, ὅμως τόσον ἐγλυκαίνοντο εἰς αὐτὴν, ὡς ἂν εὑρίσκοντο εἰς βασιλικὴν τράπεζαν. Μετὰ ταῦτα ἠθέλησεν ὁ τούτου πνευματικὸς διδάσκαλος καὶ ὁδηγὸς νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη· οὗτος δὲ ὁ μακάριος Ἀνίνας εἶπεν εἰς αὐτὸν, συγχώρησόν μοι πάτερ τίμιε, ἐγὼ ἐπειδὴ καὶ ὡδηγήθην παρὰ Θεοῦ νὰ ἔλθω εἰς σὲ, διὰ τοῦτο δὲν ἀγαπῶ νὰ ἀναχωρήσω ἀπ' ἐδῶ· ὅθεν ὁ ὅσιος οὗτος ἔμεινεν ἐκεῖ καὶ δὲν ἀνεχώρησεν. Ἐξήρχετο δὲ πολλάκις εἰς τὴν ἐσωτέραν ἔρημον, καὶ ἐπορεύετο μακρὰν εἴκοσι καὶ τριάκοντα ἡμερῶν διάστημα, καὶ πάλιν ἐγύριζεν εἰς τὸ κελλίον του. Οὗτος λοιπὸν, ἐπειδὴ ὑπέταξε τὰ πάθη τοῦ σώματος εἰς τὸν νοῦν, ἔλαβεν ἀντιμισθίαν καὶ χάριν ἀπὸ τὸν Θεὸν, τὸ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτὸν τὰ θηρία τὰ ἄγρια. Ὅθεν καὶ δύω λέοντες ἠκολούθουν αὐτὸν, ὅπου καὶ ἂν ἐπορεύετο. Ἐπειδὴ δὲ ἐμβῆκεν εἰς τὸν πόδα ἑνὸς λέοντος τραχεῖα ἄκανθα, τοῦτο ἐκβαλὼν ὁ ὅσιος καὶ δέσας τὸν πόδα του, ὑγιᾶ αὐτὸν ἐποίησεν.

Ἐκ τούτων λοιπὸν διαδοθείσης τῆς φήμης τοῦ ὁσίου πανταχοῦ, προσέτρεχον εἰς αὐτὸν πλήθη ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, οἵτινες εἶχον μαζί των καὶ ἀσθενεῖς, τοὺς ὁποίους ὁ ὅσιος ἰάτρευε μὲ μόνην τὴν προσευχήν του. Διὰ τοῦτο ἔπαυσε πλέον νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἔμενεν εἰς μόνον τὸ κελλίον του· τὸ δὲ νερὸν τὸ ὁποῖον ἔπινεν ὁ ὅσιος, δὲν ἦτον πλησίον ἀλλ' ἔφερεν αὐτὸ ἀπὸ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, ἤτοι μακρὰν τέσσαρα, ἢ καὶ πέντε μίλια. Καὶ ἐν ὅσῳ μὲν ἔπινεν αὐτὸ μόνος ὁ ὅσιος, σπανίως αὐτὸ ἔφερεν, ὅτε δὲ ἤρχισε τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ νὰ ἔρχηται εἰς αὐτὸν, τότε ἦτο ἀναγκαία ἡ τοῦ νεροῦ μεταχείρισις· ὅθεν κατεσκεύασε μικρὸν λάκκον, διὰ νὰ συνάγηται ἐκεῖ τὸ τῆς βροχῆς νερὸν, πλὴν καὶ ὁ τοιοῦτος λάκκος ἐξηντλεῖτο καὶ εὐκέρονεν ἀπὸ τὸ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ. Διὰ τοῦτο μίαν φορὰν προσετάχθη ὁ διακονητὴς νὰ φέρῃ ἀπὸ τὸν λάκκον νερὸν, ἐπειδὴ δὲ εἶπεν, ὅτι οὐδὲ ἓν ποτήριον ἠμπορεῖ νὰ γεμίσῃ ἀπὸ ἐκεῖ, ὁ ὅσιος σηκώσας τὰ ὀμματιά του εἰς οὐρανὸν, καὶ στενάξας ἐκ βαθέων καρδίας, λέγει εἰς τὸν διακονητήν του μὲ ἱλαρὸν πρόσωπον, ὕπαγε, τέκνον, ἐν ὀνόματι Κυρίου, καὶ ἀντλήσας ἀπὸ τὸν λάκκον, φέρε νερὸν εἰς τοὺς ἀδελφούς. Ὅθεν πεισθεὶς ὁ διακονητὴς, ὑπῆγεν εἰς τὸν λάκκον, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! εὑρίσκει αὐτὸν γεμάτον ἀπὸ νερὸν, διὰ τοῦτο καὶ ἀνεβόα, ἐλᾶτε ὅλοι νὰ ἰδῆτε πρᾶγμα ἐξαίσιον· πηδήσαντες λοιπὸν ὅλοι, καὶ πιόντες ἀπὸ τὸ ψυχρὸν καὶ καθαρώτατον ἐκεῖνο ὕδωρ, ἐξέστησαν, καὶ ἔδιδον εὐχαριστίας εἰς τὸν Θεὸν, τὸν δοξάζοντα τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν. Τούτου τοῦ θαύματος τὴν φήμην καὶ τὸν κρότον θέλων νὰ συσκιάσῃ ὁ ὅσιος, ἐστοχάσθη νὰ φέρῃ πάλιν μόνος του τὸ νερὸν ἀπὸ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καθὼς τὸ ἔφερνε καὶ πρότερον· ὅθεν εἶχεν ἔργον ἀπαραίτητον νὰ φέρῃ καθ' ἑκάστην νύκτα τὸ νερὸν εἰς τὸ κελλίον του. Ἀλλὴν φορὰν πάλιν ἦλθε τόσω πολὺς λαὸς εἰς τὸν ὅσιον, ὥστε ἐξηντλήθη ὅλον τὸ νερὸν τοῦ λάκκου· ὅθεν λαβὼν ὁ ὅσιος ἓν ἀγγεῖον, ὑπήγαινεν εἰς τὸν ποταμὸν, ἀλλὰ πρὸ

[1] Ἐν τοῖς Μηναίοις ἀναγινώσκεται ἐν εἰρήνῃ. Σ. Ε.

τοῦ νὰ μακρύνῃ ὀλίγον διάστημα ἐγύρισε· νομίσαντες δὲ οἱ ἐκεῖσε παρευρεθέντες, ὅτι δι' ἀσθένειαν ἐπέστρεψεν, ἔτρεξαν διὰ νὰ τὸν ὑπαντήσωσιν, λαβὼν δὲ εἰς τὸ σταμνίον ἀπὸ τὰς χεῖράς του, εἶδεν ὅτι ἦτο γεμάτον ἀπὸ νερόν. Ὅθεν ἀνεβόησε μὲ μεγάλην φωνὴν, δότε δόξαν τῷ Θεῷ, ὅτι αἱ χεῖρες τοῦ γέροντος ἀναβλύζουσι νερὸν ζωντανόν· ἔτρεξαν δὲ ὅλοι εἰς τὸ ἀγγεῖον, καὶ βλέποντες αὐτὸ γεμάτον ἀπὸ νερὸν ψυχρὸν, ἐξεπλάγησαν. Ὅθεν ἤρχισαν νὰ κυλίωνται εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου, παρακαλοῦντες αὐτὸν νὰ παραιτηθῇ πλέον ἀπὸ τὸ τοιοῦτον ἔργον, καὶ νὰ μὴ λαμβάνῃ δι' αὐτοὺς τόσον πολὺν κόπον, διότι ἔλεγον, ἂν δὲν ἐγίνετο τὸ τοιοῦτον θαῦμα, βεβαίως ἔπρεπε νὰ φέρῃ τὸ νερὸν ἀπὸ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην. Ὁ δὲ ὅσιος πεσὼν εἰς τὴν γῆν, ὠνόμαζεν ἑαυτὸν σκώληκα καὶ ἐξουθένημα λαοῦ, λέγων δὲ τὰ τοιαῦτα λόγια, μόλις καὶ μετὰ βίας κατέπεισε τὸ πλῆθος.

Τότε ἀκούσας ὁ Καισαρείας ἐπίσκοπος, ὀνόματι Πατρίκιος, ὅτι ὁ ἅγιος μόνος φέρει τὸ νερὸν, ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν ἕνα ὄνον, διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν κόπον. Μίαν δὲ φορὰν πτωχός τις χρεωστῶν χρήματα, καὶ ἐνοχλούμενος ἀπὸ τὸν δανειστὴν, ὑπῆγεν εἰς τὸν ὅσιον, καὶ διηγήθη τὴν συμφοράν του· ὁ δὲ ὅσιος, καὶ διότι δὲν εἶχε νὰ δώσῃ τι εἰς αὐτὸν, καὶ διότι δὲν ἤθελε νὰ ἀφήσῃ τὸν πτωχὸν εὔκερον, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸν ὄνον, εἰπὼν, πώλησον, τέκνον, τὸ ζῶον, καὶ δοὺς τὸ χρέος σου, ἐλευθερώσου. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἀνωτέρω ἐπίσκοπος, ἔδωκεν ἄλλο ζῶον εἰς αὐτὸν εἰπὼν, τοῦτο δέν σοι τὸ δίδω δωρεὰν, ἀλλὰ διὰ νὰ φέρῃς τὸ νερὸν, καὶ ὅταν τὸ χρειασθῶ, πάλιν τὸ λαμβάνω ὀπίσω. Μετ' ὀλίγον ἦλθεν εἰς αὐτὸν ἄλλος πτωχὸς, καὶ μὴ ἔχων ὁ ὅσιος νὰ τῷ δώσῃ τίποτε, τῷ ἔδωκε καὶ τὸν ἄλλον γαίδαρον. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἀνωτέρω ἐπίσκοπος, κατεσκεύασεν ἐν δοχεῖον ἢ πιθάριον μεγάλον, τὸ ὁποῖον σώζεται ἕως τῆς σήμερον· τοῦτο λοιπὸν ἀπέστελλεν ἀνθρώπους καὶ τὸ ἐγέμιζαν μὲ ἀχθοφόρα ζῶα, τὰ ὁποῖα πάλιν ἔφερον ὀπίσω. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦτο εἷς συλίτης εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη περιβόητος κατὰ τὴν ἀρετὴν, μὲ τὸν ὁποῖον ἐπειδὴ ἐχθρεύθη εἷς ἀδελφὸς ἐκ διαβολικῆς ἐνεργείας, ἔρριψε πέτραν καὶ τὸν ἐπλήγωσεν· ὁ δὲ στυλίτης θέλων νὰ ἐκδικήσῃ τὴν τόλμην τοῦ ἀτάκτου ἐκείνου, κατέβη ἀπὸ τὸν στύλον. Ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος Ἀνίνας προγνωρίσας διὰ Πνεύματος ἁγίου, ἔγραψεν εἰς τὸν συλίτην ἐπιστολὴν, τὴν ὁποίαν ἔστειλεν εἰς αὐτὸν δι' ἑνὸς λέοντος, βλέπων δὲ ὁ συλίτης τὸν λέοντα, ἐξεπλάγη ἀπὸ τὸν φόβον του. Ὁ δὲ μαθητὴς τοῦ στυλίτου λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν, τὴν ἔδωκεν εἰς τὸν γέροντά του, ὁ ὁποῖος διαβάσας αὐτὴν, κατενύγη, καὶ ἀφήσας εἰς τὸν Θεὸν τὴν κατὰ τοῦ τολμητίου ἐκδίκησιν, ἀντέγραψεν εἰς τὸν ὅσιον μὲ τὸν αὐτὸν λέοντα, εὐχαριστῶν πολλὰ τῷ Θεῷ, καὶ αὐτῷ, ὡς τοῦ Θεοῦ θεράποντι.

Μία γυνὴ εἶχε πάθος χαλεπὸν, διὰ τὸ ὁποῖον ὑπῆγεν εἰς τὸν ἅγιον· ἀπαντήσας δὲ αὐτὴν εἷς βάρβαρος, ὥρμησε διὰ νὰ τὴν ἀτιμάσῃ, τῆς δὲ γυναικὸς ἐπικαλεσαμένης τὸ ὄνομα τοῦ ὁσίου καὶ τὴν αὐτοῦ βοήθειαν, εὐθὺς ὁ ἀνήμερος βάρβαρος ἠμερώθη, καὶ ἁπλώσας τὴν χεῖρά του διὰ νὰ πάρῃ τὸ ὅπλον του, τὸ ὁποῖον ἔμπηξεν εἰς τὴν γῆν πρὸ τοῦ νὰ ἀρχίσῃ τὴν κατὰ τῆς γυναικὸς βίαν. ὦ τοῦ θαύματος! εὗρεν αὐτὸ ῥιζωμένον εἰς τὴν γῆν. Ὅθεν θαυμάσας διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο, ἔδραμε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ἅγιον, καὶ κατηχηθεὶς ἀπὸ αὐτὸν, ἐβαπτίσθη· εἶτα γενόμενος μοναχὸς πλησίον εἰς τὸν ὅσιον, ἐχρημάτισεν εἰς τὴν ἀρετὴν δοκιμώτατος· ἡ δὲ γυνὴ λαβοῦσα τὴν ἰατρείαν τοῦ πάθους της, χαίρουσα ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν της. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὑπερφυῆ θαύματα ἐποίησεν ὁ ἅγιος οὗτος, τὰ ὁποῖα ἀφήσαμεν καὶ χωρὶς νὰ θέλωμεν, διὰ νὰ μὴ φαινώμεθα προσκορεῖς εἰς τοὺς ἀναγνώστας. Οὗτος λοιπὸν ὁ τρισόλβιος διήνυσεν εἰς τὸ ἀσκητήριόν του χρόνους ἐννενηκονταπέντε, χωρὶς νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλον τόπον· ὅλοι δὲ οἱ χρόνοι, τοὺς ὁποίους ἔζησε συμποσοῦνται εἰς ἑκατὸν δέκα. [1] Οὗτος προεῖπε πολλὰς προρρήσεις περὶ μελλόντων, αἱ ὁποῖαι καὶ ἔλαβον ἔκβασιν· οὗτος ἐσύναξε καὶ ἱκανὴν ἀδελφότητα, τὴν ὁποίαν προσκαλέσας, ἐξέλεξεν ἀπὸ αὐτὴν ἕνα ἀδελφὸν τὸν πλέον ἐνάρετον καὶ διακριτικώτερον, καὶ εἶπε, τοῦτον, ἀδελφοὶ, ὁ Θεὸς ἐχειροτόνησεν ἀντ' ἐμοῦ ποιμένα σας· καὶ δείξας τὸν ἀδελφὸν μὲ τὴν χεῖρά του, κατησπάσατο καὶ εὐλόγησεν ὅλους. Ζήσας δὲ μετὰ ταῦτα ἡμέρας ἑπτὰ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

---

* *Μνήμη νοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν* ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ *τοῦ θαυματουργοῦ.* [2]

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

---

[1] Παρὰ τῷ Συναξαριστῇ ἐσφαλμένως φέρεται ἑκατὸν, παρὰ δὲ τοῖς Μηναίοις ὀρθῶς ἑκατὸν δέκα. Σ. Ε.

[2] Τὸν βίον τούτου ὅρα εἰς τὸ νέον Ἀειμωνάριον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΛΕΞΙΟΥ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

» Ἄνθρωπος ἐν γῇ τοῦ Θεοῦ κληθεὶς μόνος,
» Ἔξεις τι καινὸν κἀν πόλῳ, Πάτερ, μόνος.
» Ἑβδομάτῃ δεκάτῃ, Ἀλέξιε, δέξαο κῆρα.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ῥώμην, υἱὸς μονογενὴς γονέων εὐγενῶν καὶ πλουσίων, πατρὸς μὲν Εὐφημιανοῦ Πατρικίου, μητρὸς δὲ Ἀγλαΐδος, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἐν ἔτει τπ' (380), γενομένου δὲ τοῦ γάμου αὐτοῦ καὶ τοῦ νυμφικοῦ θαλάμου ἑτοιμασθέντος, ὅτε ἔπρεπεν ὁ νυμφίος νὰ κοιμηθῇ μὲ τὴν νύμφην, ὁ ἅγιος ἔδωκεν ἕνα δακτυλίδιον εἰς τὴν νύμφην, καὶ εὐχηθεὶς αὐτὴν, ἀνεχώρησε κρυφίως ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἔδεσσαν. Ἐκεῖ δὲ ἐπρόσμενεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν δεκαοκτὼ χρόνους, ἐνδυμένος μὲ πενιχρὰ καὶ ἐμβαλωμένα φορέματα, καὶ τρεφόμενος μὲ τὴν βοήθειαν καὶ τὸ ἔλεος τῶν χριστιανῶν.

Ἀναχωρῶν δὲ ἐκεῖθεν (ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κρύπτηται πάντοτε ἡ ἀρετή του, ἐπειδὴ συνέτρεχον συχνάκις πολλοὶ εἰς αὐτὸν, καὶ ἠνώχλουν τὴν ἡσυχίαν του) ἐπόθει νὰ ὑπάγῃ εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας διὰ νὰ προσμείνῃ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου· δὲν ἐπέτυχεν ὅμως τοῦ ποθουμένου, ἐπειδὴ ὁ ἄνεμος ἦτο ἐναντίος, καὶ παρεσύρθη τὸ πλοῖον εἰς ἄλλο μέρος. Ὅθεν ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του ἀγνώριστος, ἐκάθισεν εἰς τὴν θύραν, καὶ ἐκεῖ διήνυσε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, περιγελώμενος ἀπὸ τοὺς δούλους του, ἐμπαιζόμενος καὶ τόσα πάσχων, ὅσα εἶναι ἀκόλουθον νὰ πάσχῃ ἄνθρωπος ξένος, μὴ ἔχων καμμίαν παρρησίαν, ἀπὸ ἀνθρώπους τρυφηλοὺς καὶ ἀτάκτους.

Ὅτε δὲ ἔφθασε τὸ τέλος του ἐζήτησε χαρτίον καὶ ἔγραψεν εἰς αὐτὸ ποῖος εἶναι, καὶ ἀπὸ ποίους γονεῖς ἐγεννήθη· τοῦτο δὲ ἐβάσταζεν ἐπάνω του καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ὁ ἅγιος, ἕως οὗ ὁ βασιλεὺς Ὀνώριος θεόθεν ἀποκαλυφθεὶς τὰ περὶ αὐτοῦ, ὑπῆγεν εἰς τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον, καὶ πολλὰ παρακαλέσας τὸν ἅγιον καὶ ἀποθανόντα, ἔλαβε τὸ χαρτίον, τὸ ὁποῖον ἀναγνωσθὲν εἰς ἐπήκοον πάντων, ἔκαμεν ὅλους τοὺς ἀκούσαντας νὰ ἐκπλαγῶσι. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη ἐντίμως καὶ μεγαλοπρεπῶς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀποστόλου καὶ κορυφαίου Πέτρου, ἀναβλύζον πάντοτε μῦρα εὐώδη καὶ ἰατρείας διαφόρων ἀσθενειῶν εἰς τοὺς πλησιάζοντας αὐτῷ μετὰ πίστεως· τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον, τὸν δὲ ἑλληνικὸν βίον αὐτοῦ συνέγραψεν ὁ μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Μνήμη δικαίων·» σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μονῇ καὶ ἐν ἄλλαις· ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζονται δύω βίοι αὐτοῦ, ὧν τοῦ ἑνὸς μὲν ἡ ἀρχὴ ἔστιν αὕτη «Ἔδει μὲν, ὦ ἱερώτατε·» τοῦ δὲ ἑτέρου αὕτη «Ἐγένετο ἀνὴρ εὐσεβὴς ἐν τῇ Ῥώμῃ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς μετὰ φιλανθρωπίας ἐπενεχθείσης ἡμῖν φοβερᾶς ἀπειλῆς τοῦ σεισμοῦ κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως.

Ὁ ὅσιος ΘΕΟΣΤΗΡΙΚΤΟΣ ὁ ὁμολογητὴς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Στήριγμα πιστοῖς καὶ μεταστὰς ἐκ βίου,
» Τὰς σὰς, Θεοστήρικτε, πρεσβείας δίδου.

Ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς ΠΑΥΛΟΣ ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων πυρὶ τελειοῦται.

» Ζῆλος διεξέκαυσε Παῦλον εἰκόνων,
» Ὦ φλὸξ δι' αὐτὰς ἐξεκαύθη καμίνου.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΡΙΝΟΣ ξίφει τελειοῦται.*

* » Τμηθεὶς Μαρῖνος ἐκτέμνει κάραν πλάνης,
» Καὶ σὺν κεφαλῇ τῶν ὅλων Χριστῷ μένει.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο ἐκ προγόνων χριστιανὸς, βλέπων δὲ τοὺς εἰδωλολάτρας προσφέροντας θυσίας ὄχι μόνον εἰς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἑρπετὰ καὶ βδελυρὰ ζωύφια, ἤναψεν ἀπὸ θεϊκὸν ζῆλον, καὶ ἐνῷ οἱ Ἕλληνες ἐτέλουν ἑορτὴν εἰς τὰ ἄψυχα εἴδωλα, ὥρμησε καὶ κατεκρήμνισε τὸν βωμὸν, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ θυσίας κατεπάτησε, τὸν δὲ ἑαυτόν του ὠνόμασε χριστιανόν. Παρευθὺς λοιπὸν ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας, οἵτινες πρῶτον μὲν ἔδειραν τὸν ἅγιον μὲ χονδρὰ ῥαβδία, καὶ ἐσύντριψαν μὲ πέτρας τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀδόντας του, καὶ ἔσυραν αὐτὸν ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς. Ἔπειτα δέσαντες αὐτὸν, παρέδωκαν εἰς τὸν ἄρχοντα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πολλὰ βασανισθεὶς, τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ' τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΚΥΡΙΛΛΟΥ ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

» Εἴσελθε, κέρδος ἐκ ταλάντων προσφέρων,
» Εἰς τὴν χαρὰν, Κύριλλε, τοῦ σοῦ Κυρίου.
» Ὀγδοάτῃ δεκάτῃ θάνατος μέλας εἶλε Κύριλλον.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Κύριλλος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τμ' (340), καὶ ἐπειδὴ ἦτο υἱὸς εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων γονέων, ἐπαιδεύθη παρ' αὐτῶν καὶ ἀνετράφη μὲ εὐσεβῆ καὶ ὀρθὰ δόγματα. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ τότε Ἱεροσολύμων ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, ὁ μακάριος οὗτος Κύριλλος ἀνέβη εἰς τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων, ὑπερμαχῶν διὰ τὰ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Πατέρων δόγματα. Τότε ἦτο καὶ ὁ Ἀρειανὸς Ἀκάκιος, ὁ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Καισαρείας ἔχων θρόνον, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ ἀπεκηρύχθη καὶ καθηρέθη ἀπὸ τὴν ἐν Σαρδικῇ γενομένην τοπικὴν Σύνοδον, διότι δὲν ἤθελε νὰ ὁμολογήσῃ τὸν Υἱὸν ὁμοούσιον μὲ τὸν Πατέρα, δὲν ἔστερξεν ὅμως τὴν συνοδικὴν ταύτην καθαίρεσιν, ἀλλὰ τυραννικῶς ἐκράτει τὸν θρόνον τῆς Καισαρείας, γνώριμος ὢν καὶ φίλος τοῦ βασιλέως Κωνσταντίου, τοῦ φρονοῦντος ἀπὸ κουφότητα γνώμης τὰ τοῦ Ἀρείου. Ὅθεν αὐτὸς λαβὼν ἐξουσίαν ἀπὸ τὸν βασιλέα, κατέβασεν ἀπὸ τὸν θρόνον τὸν μακάριον τοῦτον Κύριλλον, καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ὁ δὲ θεσπέσιος Κύριλλος ἐλθὼν εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, συνανεστρέφετο μὲ τὸν ἐκεῖ ὄντα θαυμαστὸν Σιλβανόν. Ἐπειδὴ δὲ συνεκροτήθη σύνοδος εἰς τὴν Σελεύκειαν, καὶ μέλος αὐτῆς ἦτο ὁ ἅγιος οὗτος Κύριλλος, διὰ τοῦτο ὁ ῥηθεὶς κακόδοξος Ἀκάκιος ἀπεσκίρτησεν ἀπὸ τὴν Σύνοδον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπου διαβάλλων τὸν θεῖον Κύριλλον, ἤναψε τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως κατὰ τοῦ ἁγίου, ὅθεν καὶ κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς ἐξορίαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Κωνστάντιος, ἔλαβε τὴν βασιλείαν ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς, ἐν ἔτει τξά (361), ὁ ὁποῖος θέλων νὰ ἑλκύσῃ εἰς εὔνοιαν καὶ ἀγάπην τοὺς Ἐπισκόπους ὅσους εἶχεν ἐξορίσει ὁ Κωνστάντιος, ἐπρόσταξε νὰ ἐπανέλθωσιν ὅλοι οἱ ἐξόριστοι εἰς τὰς ἐπαρχίας των· ὅθεν μετὰ τῶν ἄλλων ἀπέλαβε τὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων καὶ οὗτος ὁ ἅγιος. Καλῶς λοιπὸν καὶ θεοφιλῶς ποιμάνας τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον, καὶ καταλιπὼν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ μνημόσυνον τῆς αὐτοῦ σοφίας, τὰς φερομένας Κατηχήσεις του, ὁμοῦ μὲ ἄλλους λόγους, καὶ ζήσας ὀλίγους χρόνους μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ μὲ τέλος μακάριον. Ἦτο δὲ κατὰ τὸν τύπον τοῦ σώματος μέτριος κατὰ τὸ μέγεθος, ὠχρὸς, ἔχων μαλλία πολλὰ εἰς τὴν κεφαλὴν, ὀλίγον κοντομύττης, εἶχε τὸ πρόσωπον τετράγωνον, τὰ δὲ ὀφρύδια εὐθέα καὶ ἴσα, καὶ τὸ γένειον λευκόν, δασὺ καὶ εἰς δύω χωρισμένον, τὸ δὲ ἦθός του ὡμοίαζε μὲ ἦθος ἀγροίκου ἀνθρώπου καὶ χωρικοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη ΤΡΟΦΙΜΟΥ *καὶ* ΕΥΚΑΡΠΙΩΝΟΣ *τῶν ἐν Νικομηδείᾳ μαρτύρων.*

÷ » Τροφὴν ἄληκτον καρπὸν εὗρον καμίνου,
» Εὐκαρπίων, Τρόφιμος, οἱ ἀθληφόροι.

Ὅτε ἤναπτεν εἰς τὴν Νικομήδειαν ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει συῆ (298), οἱ χριστιανοὶ συνελαμβάνοντο καὶ ἐβάλλοντο εἰς τὰς φυλακάς· ἔπειτα ἀνακρινόμενοι μὲ πολλὰς ἐξετάσεις καὶ τιμωρίας, ὅσοι ἔμενον μέχρι τέλους εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ, ἐθανατόνοντο. Κατ' ἐκεῖνον λοιπὸν τὸν καιρὸν ἦσαν καὶ οὗτοι οἱ τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες, ὁ Τρόφιμος καὶ ὁ Εὐκαρπίων, οἱ ὁποῖοι ἐπειδὴ ἦσαν πρότερον δυνατοὶ καὶ τολμηροὶ καὶ συνηριθμημένοι μὲ τὰ βασιλικὰ στρατεύματα, διὰ τοῦτο ἦσαν καὶ διῶκται καὶ ἄκροι ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν χριστιανῶν, συλλαμβάνοντες καὶ φυλακίζοντες αὐτοὺς, καθὸ λαβόντες ἀπὸ τοὺς τυράννους πᾶσαν ἐξουσίαν κατ' αὐτῶν· καὶ ὅσους μὲν ἤθελον αὐτοὶ ἐτιμώρουν, ὅσους δὲ πάλιν ἤθελον, τοὺς ἐπεριποιοῦντο. Οὗτοι λοιπὸν ἀπερχόμενοι μίαν φορὰν διὰ νὰ πιάσωσι τινὰς χριστιανοὺς, εἶδον ἓν πύρινον νέφος τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ὡς μία μεγάλη πυρκαϊὰ, ἡ ὁποία κατέβαινεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν κατ' ἐπάνω των· ἤκουσαν δὲ καὶ μίαν φωνὴν, λέγουσαν· «Διὰ τί σπουδάζετε νὰ φοβερίζετε τοὺς δούλους μου; μὴ πλανᾶσθε, διότι κανεὶς δὲν δύναται νὰ κυριεύσῃ ἐκείνους, ὅσοι πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· μᾶλλον δὲ σεῖς προσκολληθῆτε μὲ τοὺς δούλους μου, καὶ θέλετε κερδίσει τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.» Ταύτην τὴν φωνὴν καθὼς ἤκουσαν οὗτοι, οἱ πρότερον ὄντες θρασεῖς καὶ ὠμοὶ, καὶ κατὰ τῶν χριστιανῶν ὑπερηφανευόμενοι, εὐθὺς ἔπεσον χαμαὶ, μὴ δυνάμενοι οὔτε τοὺς ὀφθαλμούς των νὰ σηκώσωσιν, οὔτε νὰ ὑποφέρωσι τὴν βροντῶσαν ἐκείνην καὶ οὐράνιον φωνήν· κειτόμενοι δὲ κατὰ γῆς τοῦτο καὶ μόνον ἔλεγον, ἀληθῶς μέγας εἶναι ὁ Θεὸς ὁ φανεὶς εἰς ἡμᾶς σήμερον, καὶ μακάριοι θέλομεν γίνει καὶ ἡμεῖς, ἂν κατασταθῶμεν δοῦλοί του.

Ἐνῷ δὲ ταῦτα ἔλεγον μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐσχίσθη εἰς δύω τὸ πύρινον ἐκεῖνο νέφος, καὶ ἐστάθη ἀπὸ τὸ ἓν μέρος αὐτῶν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο· καὶ πάλιν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ αὐτὸ νέφος

μία ἄλλη φωνὴ λέγουσα, «Σηκωθῆτε ἐπάνω, καὶ ἐπειδὴ μετανοεῖτε ἀπὸ τὴν πλάνην σας, ἰδοὺ συγχωροῦνται αἱ ἁμαρτίαι σας.» Σηκωθέντες δὲ εἶδον ἕνα λευκοφόρον καὶ ὡραῖον ἄνδρα, ὅστις ἐκάθητο εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου παρίστατο πλῆθος πολύ. Ὅθεν καταπλαγέντες διὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, δέξαι, Κύριε, καὶ ἡμᾶς, ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ἀνεβόησαν, διότι τὰ σφάλματά μας εἶναι πολλὰ καὶ ἀμέτρητα, ἐπειδὴ κατεφρονήσαμεν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ τοὺς εἰς σὲ πιστεύοντας χριστιατοὺς ἠτιμάσαμεν. Ταῦτα τῶν στρατιωτῶν εἰπόντων, εὐθὺς πάλιν τὸ νέφος ἠνώθη, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανόν. Οὗτοι δὲ πολλὰ κλαύσαντες διὰ τὴν προτέραν πλάνην των καὶ ἀσπλαγχνίαν, καὶ τὸν Θεὸν παρακαλέσαντες ἐπέστρεψαν ὀπίσω, καὶ ὅσους χριστιανοὺς εὗρισκον φυλακωμένους, ἀπορρίψαντες ἀπὸ τὴν καρδίαν των τὸν φόβον καὶ τὴν δειλίαν, ἠσπάζονοο αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπροσκύνουν ὡς ἀδελφοὺς, καὶ λύοντες αὐτοὺς ἀπὸ τὰ δεσμὰ, τοὺς ἔλεγον νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς οἰκίας των. Ταῦτα μαθὼν ὁ ἄρχων, καὶ μεγάλως ὀργισθεὶς κατ' αὐτῶν, ἐπρόσταξε νὰ παρασταθῶσιν ἔμπροσθέν του.

Ὅτε δὲ παρεστάθησαν, ἠρώτησεν αὐτοὺς, ζητῶν νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τῆς μεταβολῆς των, ἀφοῦ δὲ ἐκεῖνοι διηγήθησαν λεπτομερῶς ὅλην τὴν ὀπτασίαν τὴν ὁποίαν εἶδον, ὁ ἄρχων ἐπρόσταξε νὰ κρεμάσωσιν αὐτοὺς εἰς ξύλον, καὶ νὰ ξεσχίζωσι μὲ χειράγρας τὰ σώματά των· ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ τρίβωσι τὰς πληγάς των μὲ τρίχινα ὑφάσματα. Οἱ δὲ ἅγιοι ἀνδρείως τὰ βάσανα ταῦτα ὑπομένοντες, προσηύχοντο, χαίροντες καὶ εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ· ὁ δὲ ἄρχων βλέπων αὐτοὺς χαίροντας, ἤναψεν ἀπὸ τὸν θυμὸν, καὶ προστάζει νὰ ἀναφθῇ κάμινος εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως Νικομηδείας, καὶ εἰς αὐτὴν νὰ ῥιφθῶσιν οἱ ἅγιοι. Ὅθεν τούτου γενομένου, παρέδωκαν τὰς ψυχάς πων οἱ μακάριοι εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον τοὺς τοῦ μαρτυρίου ἀμαράντους στεφάνους.

—

Οἱ ἅγιοι μύριοι μάρτυρες (ἤτοι δέκα χιλιάδες) ξίφει τελειοῦνται.

» Τμηθέντες ἄνδρες μύριοι τοὺς αὐχένας,
» Ἀπῆλθον ἔνθα μυριόμματοι νόες.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ συζύγων ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ καὶ ΔΑΡΕΙΑΣ.

» Κἂν ἐκπνέωσι, ζῶντες εἰσδύντες βόθρῳ,
» Ζῶσι Χρύσανθος ἐν πόλῳ καὶ Δαρεία.
» Ἓξ ὧσαν συζυγίην δεκάτῃ ἑνάτῃ ὁμόλεκτρον.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νουμεριανοῦ ἐν ἔτει σπδ' (284), καὶ ὁ μὲν Χρύσανθος ἦτο υἱὸς ἑνὸς Συγκλητικοῦ ἄρχοντος τῆς Ἀλεξανδρείας, ὀνόματι Πολέμωνος, ἡ δὲ Δαρεία κατήγετο ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Ἐπειδὴ ὁ Χρύσανθος ἐκατηχήθη τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἀπὸ ἕνα ἐπίσκοπον, ὅστις ἦτο κεκρυμμένος ἐντὸς σπηλαίου, καὶ βαπτισθεὶς ἀπὸ αὐτὸν ἐκήρυττε τὸν Χριστὸν, ὁ πατήρ του ἔκλεισεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, καὶ τὸν ἐτιμώρει μὲ πολυήμερον πεῖναν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἔμεινεν ἀσάλευτος εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, τούτου χάριν ὁ πατήρ του ἔστειλε καὶ ἔφερεν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας κόρην ὡραίαν, Δαρείαν ὀνόματι, ἥτις ἦτο φιλόσοφος, καὶ ἀναγκάζει τὸν υἱόν του Χρύσανθον νὰ λάβῃ αὐτὴν γυναῖκα, μὲ σκοπὸν, ἵνα διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα μεταβληθῇ ἀπὸ τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν. Ὁ δὲ ἅγιος βλέπων αὐτὴν, τὴν μετεχειρίσθη ὡς ἀδελφὴν καὶ ὄχι ὡς γυναῖκα, διότι ἐσυμφώνησαν καὶ οἱ δύω νὰ μένωσι παρθένοι ἕως θανάτου· ὅθεν ἀντὶ νὰ πείσῃ ἡ Δαρεία τὸν Χρύσανθον, ἔπεισεν ὁ Χρύσανθος τὴν Δαρείαν μὲ τὰς διδασκαλίας του, καὶ ἀρνηθεῖσα αὐτὴ τὴν πατρικὴν ἀσέβειαν, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐδέχθη τὸ ἅγιον βάπτισμα.

Ἐδίδασκον λοιπὸν καὶ οἱ δύω τὸν λαὸν, νὰ ἔχωσι σωφροσύνην καὶ καθαρότητα· οἱ δὲ Ἕλληνες μαθόντες, ὅτι οἱ ἅγιοι πείθουσι τὰς γυναῖκας νὰ ἀφίνωσι τοὺς ἄνδρας των, καὶ νὰ νυμφεύωνται μὲ τὸν Χριστὸν, ἐθυμώθησαν καὶ διέβαλον τοὺς ἁγίους εἰς τὸν ἔπαρχον Κελλερῖνον. Ὁ δὲ ἔπαρχος παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὸν τριβοῦνον Κλαύδιον, ὅστις ἐκβαλὼν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως, τοὺς ἐτιμώρησε μὲ διάφορα βάσανα. Βλέπων δὲ ὅτι οἱ ἅγιοι ἔμειναν ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὰ βάσανα, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ τέκνα του. Ὅθεν τούτους βασανίσας ὁ Κελλερῖνος ὡς πιστεύσαντας, ἐθανάτωσεν αὐτοὺς, καθὼς ῥηθήσεται κατωτέρω· τὸν δὲ ἅγιον Χρύσανθον καὶ Δαρείαν ἐπρόσταξε καὶ τοὺς ἔρριψαν εἰς ἕνα λάκκον βορβορώδη, εἰς τὸν ὁποῖον χωσθέντες καὶ καταπατηθέντες, ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΛΑΥΔΙΟΥ τοῦ Τριβούνου, τοῦ τιμωρήσαντος τὸν ἅγιον Χρύσανθον καὶ Δαρείαν.

» Φυγὼν θάλασσαν Κλαύδιος τὴν τῆς πλάνης,
» Ἔνδον θαλάσσης βάλλεται παρὰ πλάνων.

Ἡ ἁγία μάρτυς ΙΛΑΡΙΑ, ἡ σύζυγος Κλαυδίου τοῦ Τριβούνου, ξίφει τελειοῦται.

» Ἱλαρία τμηθεῖσα τὴν κάραν ξίφει,
» Θεοῦ πρόσωπον ἱλαρώτατον βλέπει.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΜΑΥΡΟΣ καὶ ΙΑΣΩΝ οἱ υἱοὶ Κλαυδίου καὶ Ἱλαρίας ξίφει τελειοῦνται.

» Σὺν αὐταδέλφῳ τέμνεται Μαύρῳ κάραν,
» Ἀδελφὰ τούτῳ συμφρονήσας Ἰάσων.

Ὁ ἅγιος οὗτος Κλαύδιος ἦτο τριβοῦνος [1] κατὰ τὸ ἀξίωμα, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, καὶ παρέλαβεν ἀπὸ τὸν ἔπαρχον Κελλερῖνον τὸν ἅγιον Χρύσανθον καὶ Δαρείαν, διὰ νὰ τιμωρήσῃ αὐτούς. Βλέπων δὲ τοὺς ἁγίους, ὅτι ἔμενον ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ οὐδὲ σημεῖον πληγῶν ἐφαίνετο εἰς τὰ σώματά των, καὶ ὅτι ὁ ἅγιος Χρύσανθος ἂν καὶ ἐδέρετο μὲ ῥαβδία ἀκανθώδη, καὶ οἱ δήμιοι ἀδυνάτησαν δέροντες, αὐτὸς ὅμως μὲ τόσην χαρὰν ἔχαιρεν, ὡς ἂν ἔπασχεν ἄλλος, ἐγνώρισεν ὡς φρόνιμος, ὅτι ἀπὸ τὴν τοῦ Θεοῦ δύναμιν τοῦτο ἔγεινεν. Ὅθεν προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου καὶ παρευθὺς ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ ἡ γυνή του Ἱλαρία, καὶ οἱ δύω υἱοί του Μαῦρος καὶ Ἰάσων, καὶ ὅλοι οἱ δοῦλοι καὶ φίλοι του καὶ οἱ ὑποτασσόμενοι αὐτῷ στρατιῶται μὲ ὅλους τοὺς φίλους των. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς Νουμεριανός, ἐπρόσταξε νὰ δεθῇ μία πέτρα εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ἁγίου Κλαυδίου καὶ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν· ὅλοι δὲ οἱ στρατιῶται νὰ βασανισθῶσι, καὶ ὅσοι δὲν πεισθῶσι νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, νὰ ἀποκεφαλίζωνται εἰς τὸ θέατρον· καὶ οὕτως ἔλαβε καὶ ὁ ἅγιος Κλαύδιος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ στρατιῶται τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Οἱ δὲ υἱοί του χωρὶς νὰ καλεσθῶσιν, ὑπῆγαν μόνοι εἰς τὸ μαρτύριον, καὶ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν ἐνώπιον τοῦ τυράννου, ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου· πλησίον δὲ εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἐθανατώθησαν οἱ ἅγιοι, ἦτο σπήλαιον, τὸ ὁποῖον καθαρίσαντες οἱ ἐκεῖ εὑρεθέντες χριστιανοὶ, ἐνεταφίασαν εἰς αὐτὸ τῶν ἁγίων τὰ λείψανα. Ἡ δὲ ἁγία Ἱλαρία λαβοῦσα τὰ λείψανα τῶν υἱῶν της, ἐνεταφίασεν αὐτὰ εἰς τόπον χωριστὸν, καὶ συχνάκις ἤρχετο εἰς τοὺς τάφους αὐτῶν· ὅθεν πιασθεῖσα καὶ αὐτὴ ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, καὶ συρομένη βιαίως ὡς χριστιανὴ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν παρεκάλεσεν αὐτοὺς νὰ τὴν ἀφήσωσιν ὀλίγον. Ἀφεθεῖσα λοιπὸν, ἐσήκωσε τὰς χεῖράς της εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ προσηυχήθη, προσευχομένη δὲ παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέποντες οἱ δήμιοι, ἐξεπλάγησαν, καὶ ἔφυγον ἀπὸ ἐκεῖ· δύω δὲ ὑπηρέτριαι τῆς ἁγίας, μαθοῦσαι τὸν θάνατον τῆς κυρίας των, ὑπῆγαν καὶ ἔλαβον τὸ λείψανόν της, καὶ ἐνεταφίασαν αὐτὸ πλησίον εἰς τοὺς τάφους τῶν δύω της υἱῶν.

[1] Τριβοῦνος ἐκ τοῦ tribunus=δικαστὴς, ἄρχων. Σ. Ε.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΑΓΧΑΡΙΟΣ ξίφει τελειοῦται.

» Ὁ Παγχάριος πᾶσαν ἦν πλουτῶν χάριν,
» Ὃν πρὸς τομὴν ἤλειψεν ἡ Θεοῦ χάρις.

† Ὅτε ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ἐβασίλευον, ἀπὸ τοὺς διακοσίους ὀγδοήκοντα ἓξ χρόνους ἕως εἰς τοὺς τριακοσίους πέντε, ὅλη ἡ οἰκουμένη ἦτον γεμάτη ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, καὶ πᾶς χριστιανὸς ὁμολογῶν τὸν Χριστὸν, ὄχι μόνον ἐστερεῖτο τὴν περιουσίαν καὶ τὰ ὑπάρχοντά του, ἀλλ' ἔχανε καὶ τὴν ἰδίαν ζωήν του, ἀφ' οὗ πρότερον ἐδοκίμαζε πολλὰ καὶ διάφορα βάσανα. Κατ' ἐκεῖνον λοιπὸν τὸν καιρὸν ἔζη καὶ ὁ τοῦ Χριστοῦ οὗτος μάρτυς Παγχάριος, ὁ ὁποῖος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Οὐσάνων, ἐκ τῆς πόλεως τῆς καλουμένης Βιλλαπάτης· [1] ἦτο δὲ υἱὸς γονέων χριστιανῶν, ἄνθρωπος ὑψηλὸς εἰς τὸ μέγεθος καὶ ὡραῖος. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ῥώμην, ἐφιλιώθη μὲ τὸν Διοκλητιανὸν, ὅθεν ἔγεινε καὶ πρῶτος τῶν ἀρχόντων τῆς Συγκλήτου, καὶ ὑπερβολικῶς ἠγαπᾶτο ἀπὸ τὸν βασιλέα· διὰ τὴν ὑπερβολικὴν δὲ ταύτην ἀγάπην, ἠρνήθη φεῦ! τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἔγεινεν ὁμόφρων μὲ τὸν βασιλέα, ὁ δὲ βασιλεὺς διώρισε νὰ λαμβάνῃ ὁ Παγχάριος κατ' ἔτος διάφορα σιτηρέσια ἀπὸ τὴν βασιλείαν, ἄλλα μὲν μὲ ἔγγραφον διατύπωσιν, ἄλλα δὲ, καὶ μὲ βασιλικὴν προσταγὴν, ἵνα διὰ τούτων ἔχῃ πᾶσαν ἀπόλαυσιν καὶ ἀνάπαυσιν. Ταύτην λοι-

[1] Ἡ Βιλλαπάτη, ἴσως εἶναι ἡ Βίλλα, ἐν Γερμανίᾳ εὑρισκομένη· ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται, Βιθλαπάτη.

πὸν τὴν πικρὰν εἴδησιν μαθοῦσα ἡ μακαρία μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Παγχαρίου, ἔγραψαν εἰς αὐτὸν ἐπιστολὴν, καὶ ἐν πρώτοις μὲν συνεβούλευον αὐτὸν νὰ ἐνθυμηθῇ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ· ἔπειτα νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν φοβερὰν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν, ὅστις ἐγνώρισε τὸν Χριστὸν, καὶ παρρησίᾳ τὸν ὡμολόγησεν ἔμπροσθεν εἰς βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας, αὐτὸς ἔχει ἀντιστρόφως νὰ ὁμολογηθῇ παρὰ τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, καὶ νὰ λάβῃ τὴν ἐπαγγελίαν καὶ ἀπόλαυσιν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, καθὼς αὐτὸς ἠξεύρει ταῦτα πολλὰ καλά. Καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὅσοι ἠθέτησαν καὶ ἠρνήθησαν τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ, αὐτοὶ πολλὴν καταδίκην θὰ λάβωσιν ἐν τῇ φοβερᾷ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, καθὼς καὶ τοῦτο πολλὰ καλὰ τὸ ἠξεύρει. « Ὅστις, γάρ φησιν, ὁμμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κἀγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. » (Ματ. ί. 33.) Πρὸς τούτοις ἔγραφον εἰς αὐτὸν καὶ τὸ ἄλλο ρητὸν τοῦ Κυρίου τὸ λέγον, « Τί ὠφελήσει ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ; » (Μάρ. ή. 39.)

Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν λαβὼν ὁ Παγχάριος καὶ διαβάσας, ἦλθεν εἰς αἴσθησιν τοῦ κακοῦ ὅπερ ἔπαθε, καὶ ἤρχισε νὰ θρηνῇ καὶ νὰ ὀδύρεται· καὶ ῥίπτων ἑαυτὸν εἰς τὴν γῆν, ἐλέησόν με, Κύριε Παντοκράτωρ, ἔλεγεν, ἐλέησόν με καὶ μή με ἐντροπιάσῃς τὸν δοῦλόν σου ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ σπλαγχνίσου με διὰ τὸ ἔλεός σου. Βλέποντες δὲ αὐτὸν τινὲς ἄνθρωποι τοῦ παλατίου, οὕτω πικρῶς κλαίοντα, καὶ τοιαῦτα λόγια λέγοντα, τὸ ἐφανέρωσαν εἰς τὸν βασιλέα. Ὅθεν παραστάντος εἰς αὐτὸν τοῦ Παγχαρίου, λέγε μοι, προφιλέστατε Παγχάριε, τῷ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, λέγε μοι, μήπως εἶσαι Ναζωραῖος ; Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ναὶ, Ναζωραῖος εἶμαι, βασιλεῦ, καὶ χριστιανός. Ὁ βασιλεὺς λέγει, ἀρνήσου, Παγχάριε, τὸ ὄνομα αὐτὸ διὰ τὴν ἀγάπην μου, διότι ἂς ἦναι γνωστόν σοι, ὅτι δὲν θὰ ἀποφασίσω νὰ λάβῃς σύντομον καὶ ὀγλίγωρον θάνατον, ἀλλὰ θὰ σὲ ἀναλύσω πρότερον μὲ πολλὰς καὶ διαφόρους βασάνους. Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἐγὼ μὲν, ὦ βασιλεῦ, καὶ διὰ τοῦτο μόνον ὅτι ἔγεινα ἕως τώρα ὁμόφρων πρὸς σὲ φοβοῦμαι καὶ φρίττω, ἵνα μὴ πέσῃ πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ μὲ κατακαύσῃ. Ἀπὸ τώρα δὲ καὶ ὕστερον μὴ γένοιτό ποτε νὰ ἀρνηθῶ τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν, κἂν σήμερον, κἂν εἰς πολλοὺς χρόνους μὲ πολλὰς τιμωρίας ἀναλώσῃς, ὡς λέγεις, τὸ σῶμά μου.

Τότε προστάζει ὁ τύραννος νὰ ἐκδύσωσι τὸν ἅγιον καὶ νὰ τὸν δέρωσι μὲ βούνευρα, καλέσας δὲ τὴν Σύγκλητον ὅλην τῶν ἀρχόντων, λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐμάθετε ὅτι ὁ Παγχάριος, ὁ Σακελλάριος καὶ Σκρινιάριος τῆς βασιλείας ἔπεσεν εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Γαλιλαίων ; εἴπατέ μοι λοιπὸν, τί νὰ κάμω εἰς αὐτόν ; οἱ ἄρχοντες ἀπεκρίθησαν, Πρόσταξον, ὦ βασιλεῦ, νὰ γυμνωθῇ ὁ Παγχάριος εἰς τὸ μέσον τοῦ θεάτρου, καὶ ἐκεῖ νὰ δέρηται· ἔπειτα ἀπόστειλον αὐτὸν εἰς τὴν Νικομήδειαν πρὸς τὸν ἐκεῖ ἄρχοντα, διὰ νὰ τιμωρήσῃ ἐκεῖνος αὐτὸν, ἵνα μὴ καὶ ἡμεῖς γένωμεν κοινωνοὶ τοῦ αἵματός του, ἀφοῦ ἦτο τόσῳ πολὺ ἀγαπητός σου. Ἤρεσεν ἡ βουλὴ αὐτὴ εἰς τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ ἠγάπα αὐτὸν μὲ ὑπερβολὴν, καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸν θανατώσῃ· ὅθεν παραστήσαντες τὸν ἅγιον εἰς τὸ θέατρον, ἔδειραν αὐτὸν δυνατά. Τότε ὁ βασιλεὺς παραδώσας τὸν μάρτυρα εἰς τοὺς στρατιώτας, ἔσειλεν ἔγγραφον ἐπιστολὴν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Νικομηδείας, μὲ τὴν ὁποίαν τὸν ἐπρόσταζε νὰ δώσῃ πολυειδῆ θάνατον εἰς τὸν ἅγιον.

Ἀφ' οὗ δὲ ἔφθασεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν Νικομήδειαν καὶ παρεστάθη εἰς τὸν ἄρχοντα, ἠναγκάζετο παρ' ἐκείνου νὰ ἀποκριθῇ, ὅθεν ἀπεκρίθη ταῦτα, Ἰδοὺ ἀπὸ τὴν βασιλικὴν προσταγὴν ἐγνώρισες, ὅτι ἐγὼ εἶμαι χριστιανὸς, κάμε λοιπὸν ἐπιμελῶς καὶ χωρὶς ἐντροπὴν ὅ,τι σοὶ φαίνεται. Ὁ ἄρχων εἶπε, πῶς λέγεται τὸ ὄνομά σου ; καὶ ὁ μάρτυς, Παγχάριος μὲν εἶναι τὸ ὄνομά μου, χριστιανὸς δὲ εἶμαι ἀπὸ τοὺς προγόνους μου, καὶ ἐπειδὴ ἐνικήθην ἀπὸ τὴν ἀπάτην τοῦ βασιλέως, καὶ ἔγεινα ὁμόφρων αὐτοῦ, κακῶς καὶ ἀνοήτως τοῦτο ποιήσας, διὰ τοῦτο τώρα σὺν Θεῷ ἐδιορθώθην ἀπὸ τὴν μητέρα καὶ ἀδελφήν μου, καὶ ἐπρόστρεξα εἰς τὸν Χριστὸν καὶ Θεόν μου· ὅθεν σπουδάζω νὰ ἀποθάνω διὰ τὸ ὄνομά του, ἵνα μὲ τὴν καλὴν ὁμολογίαν ταύτην καὶ τὸν θάνατόν μου, ἐξαλείψω τὴν ἄρνησιν, τὴν ὁποίαν κακῶς ἐποίησα.

Ὁ ἄρχων εἶπεν, ἄφες αὐτὰ καὶ κάμε τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως, καὶ μὴ θελήσῃς νὰ ἀπολέσῃς τὸ μνημόσυνόν σου ἀπὸ τὴν γῆν, σὺ ὅστις εἶσαι τοιοῦτος εὔμορφος καὶ ὡραιότατος ἄνθρωπος. Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἡ ἀπώλεια τὴν ὁποίαν λέγεις, εἶναι μὲν προσωρινὴ, προξενεῖ

ὅμως ζωὴν αἰώνιον εἰς ὅσους διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ τὴν ὑπομένουσι. Τέλος πάντων, βλέπων ὁ ἄρχων τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης τοῦ μάρτυρος, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν. Ὅθεν προσευχηθεὶς ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς, ἀπεκεφαλίσθη ἐν Νικομηδείᾳ, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΔΙΟΔΩΡΟΣ ὁ πρεσβύτερος, καὶ ΜΑΡΙΑΝΟΣ ὁ διάκονος σπηλαίῳ ἐγκλεισθέντες τελειοῦνται.

» Ὡς βῆμα τὸ σπήλαιον· ἔνδον γὰρ φέρει
» Θύτην τε Χριστοῦ, καὶ σὺν αὐσῷ λευΐτην.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ὁ Τορραρᾶς, ὁ μαρτυρήσας ἐν ἔτει ᾳφξδ' (1564), ξίφει τελειοῦται.*

† » Δημήτριος δοὺς τὴν κεφαλὴν, λαμβάνει
» Στέφη ἄφειρα χειρὸς ἐκ τοῦ Κυρίου. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τῶν ὁσίων ΑΒΒΑΔΩΝ· ἤτοι πατέρων, τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων ὑπὸ τῶν βαρβάρων, τῶν λεγομένων Μαύρων.

† » Διπλοῦς στεφάνους χειρὸς ἐκ τοῦ Κυρίου,
» Πόνων χάριν δέχεσθε καὶ τῶν αἱμάτων.
» Εἰκάδι Ἀββάδες ἐκ χθονὸς οὐρανὸν ἦλυθον εὐρύν.

† Οὗτοι οἱ ὅσιοι Ἀββάδες συναθροισθέντες ἀπὸ διαφόρους τόπους, ἡσύχαζον μέσα εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Σάββα, δουλεύοντες τὸν Θεὸν μὲ ἐνάρετον παλιτείαν καὶ μὲ πολλὴν κακουχίαν καὶ ἄσκησιν. Ἀλλ' ὁ φθονερὸς καὶ μισόκαλος διάβολος, ὁ πάντοτε φθονῶν τοὺς ἐναρέτους, ἐκίνησε κατὰ τῶν ὁσίων τούτων τοὺς ἀθέους Αἰθίοπας, τοὺς καλουμένους Μαύρους ἢ Μώρους, οἱ ὁποῖοι ἐλπίζοντες, ὅτι θέλουσιν εὕρει χρήματα καὶ πλοῦτον, ὑπῆγον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Σάββα. Ἐρευνήσαντες δὲ καὶ μὴ εὑρόντες χρήματα, ὡς ἤλπιζον, ἔχυσαν οἱ αἱμοβόροι τὸν θυμόν των κατὰ τῶν ἐκεῖ ἁγίων πατέρων, καὶ ἄλλους μὲν ἀπὸ αὐτοὺς ἀπεκεφάλισαν, ἄλλους δὲ κατέκοψαν εἰς λεπτὰ, ἄλλους ἔσχισαν εἰς τὸ μέσον καὶ ἄλλους κεντήσαντες μὲ τὸ ξίφος, ἔχυσαν τὰ αἵματα αὐτῶν εἰς τὴν γῆν. Οἱ δὲ ὅσιοι εὐχαριστοῦντες, παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἀπέλαβον τὴν αἰώνιον καὶ μακαρίαν ζωὴν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπέμειναν καὶ τοὺς προτέρους ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, καὶ τὰ ὑστερινὰ βάσανα τῆς ἀθλήσεως. [1]

---

[1] Περὶ τῶν Ἀββάδων τούτων τῶν φονευθέντων γράφει ὁ Δοσίθεος ἐν σελ. 533 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι ἦσαν τὸν ἀριθμὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες. Ἀφ' οὗ δὲ οὗτοι ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ἀφέθησαν τὰ σώματά των ἄταφα, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐρριμμένα, τὰ ὁποῖα βλέπων ὁ Ἀββᾶς Νικομήδης, ἐνεθρυμήσατο καὶ ἐτάραξεν ἑαυτὸν, καὶ εἶπε τὸ τοῦ Ἡσαΐου ἐκεῖνο· «Ἄνδρες δίκαιοι αἴρονται, καὶ οὐδεὶς κατανοεῖ· ἀπὸ γὰρ προσώπου ἀδικίας ἦρται ὁ δίκαιος· ἔσται ἐν εἰρήνῃ ἡ ταφὴ αὐτοῦ· ἦρται ἐκ μέσου. (Ἡσ. ν'.) καὶ πάλιν ἐθόησε τὰ τοῦ Σολομῶντος· «Οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης, καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτοὺς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ.» (Σοφ. γ'. 3.) ἦλθε δὲ καὶ ὁ τότε Ἱεροσολύμων Μόδεστος καὶ αὐτὸς ἁγιώτατος ὢν Ἀββᾶς, καὶ ὡς εἶδεν ἔρημα τὰ κελλία ὅλα, δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα. Ἔθαψε δὲ καὶ κατησπάζετο τὰ ἱερώτατα λείψανα τῶν ὁσίων πατέρων.

Γράφει δὲ περὶ αὐτῶν καὶ ὁ ὅσιος Ἀντίοχος ὁ Παλαιστινὸς πρὸς τὸν Εὐστάθιον ἡγούμενον μονῆς τῆς Ἀτταλικῆς, ἡ δὲ βίβλος αὐτοῦ οὕτως ἐπιγράφεται, Πανδέκτη βίβλος, ἔχουσα κεφάλαια διάφορα ἑκατὸν τριάκοντα, τοῦ μοναχοῦ Ἀντιόχου τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα· ταύτης γὰρ εἶχε τότε αὐτὸς τὴν ἐπιστασίαν. (Λαύρας δὲ ὀνομάζουσιν οἱ ἡμέτεροι τὰ μεγάλα καὶ πολυάνθρωπα μοναστήρια μεταφορικῶς ἀπὸ τῆς Λαύρας, ἤτοι τῆς ἐνδομύχου καύσεως, ἢ ἀπὸ τοῦ λίαν αὔρας ἔχειν· ἤτοι πολλὰς πνοὰς, διὰ τοὺς ἐν αὐτοῖς πολλοὺς ἀνθρώπους. Ὁ δὲ Βαρῖνος τὴν Λαύραν ἐτυμολογεῖ ἀπὸ τοῦ λαὸν βλέειν δι' αὐτῆς·) οὗτος, λέγω, γράφει περὶ τῶν πατέρων τούτων, ὅτι πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν τῆς ἁλώσεως τῶν Ἱεροσολύμων ἔπαθον τὰ δεινὰ μαρτύρια ἀπὸ τοὺς βαρβάρους κατὰ τοὺς χρόνους Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει 610· δὲν ἠξεύρει δὲ, πῶς νὰ ὀνομάσῃ τοὺς φονευθέντας ὁ Ἀντίοχος, λέγων «Ἀπορῶ πότερον χρὴ αὐτοὺς ὀνομάσαι, ἀγγέλους ἢ ἀνθρώπους; ἐξ ἁπαλῶν γὰρ ὀνύχων ἔλαβον τὸν γλυκὺν ζυγὸν τοῦ Κυρίου· καὶ οἱ πλείονες ἦσαν πλήρεις ἡμερῶν, ταπεινοὶ, πρᾷοι, τίμιοι, ἄμεμπτοι, εὐλαβεῖς, ἀλλότριοι πάσης κακουργίας καὶ μέμψεως. Πάσαις ταῖς ἀρεταῖς κεκοσμημένοι, καὶ θεϊκῶν χαρισμάτων πεπληρωμένοι. Τινὲς δὲ ἦσαν ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη. Δὲν ἐξήρχοντο ἀπὸ τὴν Λαύραν, οὔτε εἰς τὸ κάστρον (τῶν Ἱεροσολύμων) ἀπήρχοντο· Ὄντως οὐράνιοι ἄνθρωποι καὶ ἐπίγειοι ἄγγελοι. Ἰσμαηλῖται δὲ ἦσαν οἱ αὐτοὺς φονεύσαντες. Ὅτε δὲ ἐπλησίασαν εἰς τὴν Λαύραν τινὲς μὲν μοναχοὶ ἔφυγον, τινὲς δὲ ἔμειναν· ὅσοι δηλαδὴ ἦσαν συνατώτεροι καὶ νεώτεροι.» Ἄλλοι δὲ φαίνονται νὰ ἦναι οὗτοι ἀπὸ τοὺς ἑορταζομένους κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ Μαΐου, καὶ ὅρα ἐκεῖ.

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἐν Ἀμισῷ ἁγίων ἑπτὰ γυναικῶν μαρτύρων ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΣ, ΚΛΑΥΔΙΑΣ, ΕΥΦΡΑΣΙΑΣ, ΜΑΤΡΩΝΗΣ, ΙΟΥΛΙΑΝΗΣ, ΕΥΦΗΜΙΑΣ καὶ ΘΕΟΔΩΡΑΣ. [1]

» Δηλοῖ γυναικῶν τῶν πεπυρπολημένων,

» Ἀριθμὸς ἑπτὰ παρθένος τῶν παρθένων. [2]

Αὗται αἱ ἅγιαι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγ' (290), ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐκινήθη διωγμὸς μέγας κατὰ τῶν χριστιανῶν· ὅθεν πᾶσα ἡλικία τῶν ὁμολογούντων τὸν Χριστὸν, καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἐθανατόνετο μὲ διάφορα βασανιστήρια. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ τοιοῦτος πολυώδυνος διωγμὸς ἐγίνετο καὶ εἰς τὴν πόλιν τῆς Καππαδοκίας Ἀμισὸν, (ἡ ὁποία καὶ Ἐμὴδ ὑπὸ τῶν Τούρκων ὀνομάζεται) καὶ ὁ ἄρχων αὐτῆς ἐθανάτονεν ἀπανθρώπως τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς, αὗται αἱ ἑπτὰ ἅγιαι παρθένοι παρεστάθησαν ἔμπροσθεν τοῦ ἄρχοντος μὲ παῤῥησίαν, καὶ τὸν μὲν Χριστὸν ὡμολόγησαν Θεὸν ἀληθινὸν, τὸν δὲ ἄρχοντα ὠνόμασαν ἀπάνθρωπον καὶ θηριώδη καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθρόν. Ὅθεν πρῶτον μὲν ἐξέδυσαν αὐτὰς καὶ ἔδειραν μὲ ῥαβδία, ἔπειτα δὲ ἀπέκοψαν τοὺς μαστούς των μὲ μαχαίρας· μετὰ ταῦτα ἐκρέμασαν αὐτὰς καὶ τὰς ἐξέσχισαν τόσον πολλὰ, ἕως οὗ ἐφάνησαν τὰ ἐντόσθιά των. Τελευταῖον δὲ βληθεῖσαι εἰς κάμινον ἀνημμένην, παρέδωκαν αἱ μακάριαι τὰς ψυχάς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβον καὶ τοὺς ἀμαράντους στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

—

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς ΝΙΚΗΤΑΣ ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

† » Ὑπὲρ τύπου σοῦ δεινὰ Νικήτας φέρων,

» Νῦν σὸν πρόσωπον, Χριστὲ, ἐν πόλῳ βλέπει.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς Νικήτας ἦτο κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν εἰκονομάχων καὶ ἐχρημάτισεν ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος (πόλεως τῆς Βιθυνίας, ἡ ὁποία καὶ Ἀπολλωνία καὶ κοινῶς Ἀπολλωνιάδα ὀνομάζεται, ὑποκειμένη ποτὲ εἰς τὸν μητροπολίτην Νικομηδείας) καὶ ὄχι μόνον ὑπῆρξε πιστὸς καὶ εὐλαβὴς καὶ ὀρθοδοξότατος, ἀλλὰ ἦτο πρὸς τούτοις ἐλεήμων καὶ συμπαθὴς, καὶ πολὺς μὲν εἰς τὴν γνῶσιν καὶ μάθησιν τῶν Γραφῶν, περισσότερος δὲ εἰς τὸν λόγον καὶ τὴν εὐγλωττίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἠναγκάσθη ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους νὰ μὴ προσκυνῇ τὴν πάνσεπτον εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς καὶ τῶν ἱερῶν καὶ θείων ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ εἰς τοῦτο δὲν ἐπείσθη, ἐξωρίσθη καὶ πειρασμοὺς ἀνυποφόρους ἐδοκίμασεν ὁ ἀοίδιμος, ἀπὸ τοὺς ὁποίους χαλεπῶς ἀσθενήσας, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, λαβὼν παρ' αὐτοῦ τὸν τῆς ὁμολογίας ἀκήρατον στέφανον.

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΡΟΔΙΑΝΟΣ ξίφει τελειοῦται.

» Ὁ Ῥοδιανὸς, ὡς ἐρυθρόν σοι ῥόδον,

» Χριστὲ, προσήχθη τῇ τομῇ βεβαμμένος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΚΥΛΑΣ ὁ ἔπαρχος ξίφει τελειοῦται.

» Ἄμωμον ἱερεῖον ὤφθης, Ἀκύλα,

» Τμηθεὶς ἀμώμῳ Δεσπότῃ διὰ ξίφους.

Ὁ ἅγιος ΛΟΛΛΙΩΝ πυγμαῖς βαλλόμενος τελειοῦται.

» Ὁ Λολλίων ἔστηκε τὰς πυγμὰς φέρων,

» Καὶ μὴ στεναγμὸν, μὴ δὲ μυγμὸν ἐκφέρων.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ξίφει τελειοῦται.

» Ξίφει χεθήτω, κἂν κοτύλη φησί μοι,

» Ἐμμανουὴλ πέφυκεν αἵματος μία.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΜΥΡΩΝ ὁ Κρὴς, ὁ μαρτυρήσας ἐν Κρήτῃ κατὰ τὸ αψγ' (1793) ἀγχόνῃ τελειοῦται.*

† » Μῦρον νοητὸν ὡράθης ἐξ ἀγχόνης,

» Μύρων ἀθλητὰ, δόξα Κρήτης καὶ κλέος. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΑΚΩΒΟΥ Ἐπισκόπου τοῦ ὁμολογητοῦ.

* » Λύπας ἐνεγκὼν σῆς χάριν σκιᾶς, Λόγε,

» Βίου σκιώδους Ἰάκωβος ἡρπάγη.

† » Κρύψαν ὑπὸ χθόνα εἰκάδ' Ἰάκωβον κατὰ πρώτην.

---

[1] Ἐν δὲ τοῖς Μηναίοις γράφεται Θεοδοσίας.

[2] Ὁ ἑπτὰ ἀριθμὸς καλεῖται παρθένος ἀπὸ τοὺς ἀριθμητικοὺς, καθότι αὐτὸς μόνος ἐντὸς τῆς δεκάδος οὔτε γεννᾷ ἄλλον ἀριθμὸν, οὔτε γεννᾶται παρ' ἄλλου. Λέγει οὖν τὸ δίστιχον τοῦτο, ὅτι ὁ ἑπτὰ παρθένος ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν ἑπτὰ ἀριθμὸν τῶν ἑπτὰ παρθένων γυναικῶν τούτων τῶν πεπυρπολημένων.

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας μεταχειρισθεὶς τὴν ἀσκητικὴν ζωήν, ἐκαθάρισε τὸν ἑαυτόν του μὲ τὴν νηστείαν καὶ τὴν λοιπὴν κακοπάθειαν, ὅθεν καὶ ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἐπισκοπῆς. Πολλοὺς δὲ διωγμοὺς καὶ ἐξορίας ὑπέμεινεν ὁ μακάριος διὰ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, καὶ διότι ἤλεγχε καὶ ἀπεστρέφετο τοὺς εἰκονομάχους. Ὅθεν τοὺς τοιούτους πειρασμοὺς δοκιμάζων ἀνδρείως, καὶ παλαίων μὲ πεῖναν καὶ δίψαν, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὸν τῆς ὁμολογίας ἄφθαρτον στέφανον.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΘΩΜΑ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

» Ζωὴν ὁ Θωμᾶς ἐκλιπὼν μετρουμένην,
» Ζωὴν πρεπόντως εὗρεν οὐ μετρουμένην.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Θωμᾶς, διὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἀρετήν του καὶ διὰ τὴν ἄκραν αὐτοῦ σύνεσιν καὶ εὐλάβειαν, ἐχειροτονήθη διάκονος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ Σακελλάριος ἀπὸ τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν καὶ ἐν θαύμασι μέγιστον Ἰωάννην τὸν νηστευτὴν, τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως Μαυρικίου, ἐν ἔτει φπε' (585), ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ ῥηθεὶς θεῖος Ἰωάννης, καὶ ὁ τοῦ Ἰωάννου διάδοχος Κυριακὸς, τότε ἐπροχειρίσθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἅγιος οὗτος Θωμᾶς. Διοικήσας λοιπὸν τὸν θρόνον χρόνους τρεῖς καὶ μῆνας δύο, πολλὰ ἠγωνίσθη κατὰ τῶν αἱρέσεων ὁ ἀοίδιμος, καὶ τὰ ὀρθόδοξα ἐστερέωσε δόγματα. Ὅθεν καλῶς ποιμάνας τὸ ἐμπιστευθὲν εἰς αὐτὸν ποίμνιον, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη. [1]

—

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΦΙΛΗΜΩΝ καὶ ΔΟΜΝΙΝΟΣ ξίφει τελειοῦνται.

» Τμηθεὶς, Φιλήμων, Δομνῖνον τὸν σὸν φίλον,
» Φιλεῖν κεφαλῆς ἐκτομὴν ἀπειργάσω.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἦσαν ἀπὸ τὴν μεγαλόδοξον πόλιν Ῥώμην· κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμοῦ, περιεπάτουν εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐκήρυττον τὸν Χριστὸν, καὶ πολλοὺς ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἐβάπτιζον αὐτούς. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐπιάσθησαν ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας, καὶ προσεφέρθησαν εἰς τὸν τῆς Ἰταλίας ἄρχοντα καὶ ἐπειδὴ οὔτε μὲ κολακείας ἐμαλακώθησαν, οὔτε μὲ ὑποσχέσεις δωρεῶν ἐπείσθησαν, ἀλλὰ τὸν Χριστὸν ἐπικαλούμενοι, Θεὸν αὐτὸν ἀνεκήρυττον, τούτου χάριν οἱ εἰδωλολάτραι ἐτέντωσαν αὐτοὺς κατὰ γῆς γυμνοὺς ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος, καὶ τοὺς ἔδειραν ἀνελεημόνως· ἔπειτα τοὺς ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακήν. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐξήγαγον αὐτοὺς ἔξω καὶ ἀπέκοψαν τὰς ἁγίας αὐτῶν κεφαλὰς, καὶ οὕτως οἱ μακάριοι ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

—

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΒΗΡΥΛΛΟΣ ἐπίσκοπος Κατάνης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Διπλᾶ θανὼν Βήρυλλος εὔρατο στέφη,
» Ὡς κυριεύσας καὶ παθῶν καὶ Δαιμόνων.

Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, μαθητὴς ὢν Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Δύσιν μετὰ τοῦ Κορυφαίου ἐχειροτονήθη παρ' αὐτοῦ ἐπίσκοπος Κατάνης τῆς ἐν τῇ νήσῳ Σικελίᾳ εὑρισκομένη. Καλῶς δὲ καὶ θεοφιλῶς ποιμάνας τὸ ποίμνιόν του, πολλὰ ἐποίησε θαύματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ἄξιον ἐδῶ νὰ διηγηθῶμεν ἕν. Βρύσις ἦτο εἰς ἕνα τόπον τῆς Κατάνης, ἡ ὁποία ἀνέβλυζε νερὸν πικρότατον, τούτου δὲ τὴν πικρίαν μετέβαλεν ὁ ἅγιος εἰς γλυκύτητα διὰ προσευχῆς του. Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέπων εἷς Ἕλλην, ἄκρος λατρευτὴς τῶν εἰδώλων, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, ὁμοῦ δὲ μὲ ἐκεῖνον ἐπίστευσαν καὶ ἄλλοι πολλοί. Μὲ τὰ τοιαῦτα λοιπὸν θαυμάσια διαλάμψας ὁ ἅγιος καὶ φθάσας εἰς γῆρας βαθὺ, ἐκοιμήθη τὸν εἰς τοὺς δικαίους πρέποντα ὕπνον· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν πόλιν τῆς Κατάνης μεγαλοπρεπῶς, τὸ ὁποῖον ἀναβλύζει διαφόρους ἰατρείας μέχρι τῆς σήμερον εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτῷ πλησιάζοντας.

—

Ὁ ἅγιος ΣΕΡΑΠΙΩΝ ὁ ἀπὸ Σιδῶνος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Δοὺς πάντα χερσὶν ἐνδεῶν Σεραπίων,
» Τέλος δίδωσι καὶ τὸ πνεῦμα Κυρίῳ. [1]

[1] Οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι Θωμᾶς ὁ πρῶτος Κωνσταντινουπόλεως ὁ διάκονος, καὶ οὐχὶ ὁ δεύτερος ὁ πατριαρχεύσας ἐν ἔτει 656 ἐπὶ Κώνσταντος. Θέλει δὲ ὁ Μελέτιον ὅτι ὁ πρῶτος Θωμᾶς ἦτο ἐπὶ Ἡρακλείου καὶ ἐπατριάρχευσεν ἐν ἔτει 607.

[1] Τὸν βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον· σημειώσαι ὅτι εἰς τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων γράφεται καὶ τοῦτο παράνω, ἡ

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ πρεσβυτέρου τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Ἐκκλησίας.

» Σῶαν προφήτης εἶπεν ἀλγεῖν κοιλίαν,
» Τετρημένην δὲ μάρτυς ἀλγεῖν οὐκ ἔφη.
» Εἰκάδι δευτερίῃ Βασίλειος ἐτρήθη σούβλαις.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου καὶ Σατορνίνου ἡγεμόνος Ἀγκύρας, ἐν ἔτει τξβ' (362), πρεσβύτερος ὑπάρχων τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ ἁγίας Ἐκκλησίας. Διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν ἡγεμόνα, παρεστάθη εἰς αὐτὸν, καὶ ἐρωτηθεὶς ἐὰν ἀρνῆται τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς, κρεμᾶται ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ τὰς πλευρὰς ξεσχίζεται, καὶ εἰς τὴν φυλακὴν ἀπορρίπτεται. Ἔπειτα ἀποφυλακίζεται καὶ πάλιν ξεσχίζεται δυνατὰ, καὶ δεθεὶς μὲ σιδηρᾶς ἁλύσεις, πάλιν ρίπτεται εἰς τὴν φυλακήν. Μεθ' ἡμέρας δέ τινας, ὅτε ὁ Ἰουλιανὸς διήρχετο ἀπὸ τὴν Ἄγκυραν, προσεφέρθη εἰς αὐτὸν δεδεμένος ὁ ἅγιος, καὶ ἐρωτηθεὶς παρ' αὐτοῦ καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, παρεδόθη εἰς τὸν κόμητα Φλαβέντιον διὰ νὰ ἐκβάλῃ λωρία ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος, τὸ ὁποῖον παρευθὺς ἐξετελέσθη. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐξέβαλον πολλὰ λωρία, καὶ ἀπὸ τὰ ἔμπροσθεν μέρη τοῦ σώματος τοῦ ἁγίου καὶ ἀπὸ τὰ ὄπισθεν, τὰ ὁποῖα ἐκρέμοντο εἰς τοὺς ὤμους, τότε ὁ γενναῖος ἀδάμας ἁρπάσας ἓν λωρίον, καὶ σπάσας αὐτὸ ἀπὸ τὸ σῶμά του, τὸ ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰουλιανοῦ, ἐκεῖνος δὲ ἐπρόσταξε νὰ πυρώσωσι σούβλας καὶ μὲ αὐτὰς νὰ κατακαύσωσι τὸν μάρτυρα καὶ νὰ τρυπήσωσι τὴν κοιλίαν καὶ ῥάχιν καὶ ὅλους τοὺς ἁρμοὺς τοῦ σώματός του. Τούτου δὲ γενομένου, παρέδωκεν ὁ γενναῖος ἀθλητὴς τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ αἱ ἅγιαι μάρτυρες ΚΑΛΛΙΝΙΚΗ καὶ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ξίφει τελειοῦνται.

» Καλλινίκην τέμνουσι σὺν Βασιλίσσῃ,
» Τὰς καλλινίκους καὶ πόλου βασιλίδας.

Μνήμη τῆς ἁγίας ΔΡΟΣΙΔΟΣ θυγατρὸς τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῇ πέντε Κανονικῶν.

Εἰς τὴν Δροσίδα.

* » Δροσὶς λιποῦσα πατρικὴν πᾶσαν σχέσιν,
» Ἐφεῦρε Χριστὸν τὸν ποθεινὸν νυμφίον.

Εἰς τὰς Κανονικάς.

* » Εἰ καὶ ἐχωνεύθητε, λαμπραὶ παρθένοι,
» Ἀλλ' οὐρανοὺς οἰκεῖτε νῦν σὺν ἀγγέλοις.

Ὅτε ἐβασίλευεν ὁ Τραϊανὸς ἐν ἔτει γθ' (99), ὄχι μόνον καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐθανάτονε τοὺς τὸν Χριστὸν ὁμολογοῦντας χριστιανοὺς, ἀλλὰ καὶ τὰ τούτων τίμια λείψανα ἔῤῥιπτεν ὁ μιαρὸς εἰς ἀτίμους καὶ ἀκαθάρτους τόπους. Τότε λοιπὸν ἦσαν πέντε γυναῖκες Κανονικαὶ, ἤτοι καλογραῖαι, αἱ ὁποῖαι ἀσκούμεναι εἰς ἓν ἀσκητήριον καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ φυλάττουσαι, πρὸς τὰς ἄλλας τῶν ἀρετὰς, εἶχον καὶ τοῦτο ἔργον ἀπαραίτητον, τὸ νὰ λαμβάνωσι τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ νὰ μυρίζωσιν αὐτὰ μὲ μῦρα καὶ σινδόνια, καὶ οὕτω νὰ τὰ ἐνταφιάζωσιν εἰς τὸ ἀσκητήριον αὐτῶν. Τοῦτο δὲ μαθοῦσα Δροσὶς ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ, ὑπῆγεν εἰς τὰς ἀνωτέρω καλογραίας, ἔχουσα μαζύ της καὶ φορέματα πολύτιμα, (οἱ φυλάττοντες τὸ παλάτιον Κουβικουλάριοι, κρατηθέντες ἀπὸ ὕπνον βαθὺν, δὲν ἠσθάνθησαν ὅτε ἐκβῆγεν ἡ Δροσὶς ἀπὸ τὸ παλάτιον) παρεκάλει λοιπὸν αὕτη τὰς καλογραίας νὰ ὑπάγωσι μαζὺ νὰ λάβωσι κἀνὲν λείψανον μάρτυρος.

Ὁ δὲ Ἀδριανὸς ὁ ἀῤῥαβωνιστικὸς τῆς Δροσίδος, καὶ σύμβουλος ὢν τοῦ πατρός της βασιλέως, αὐτοκράτωρ δέσποτα, εἶπε, πρόσταξον νὰ σταθῶσι στρατιῶται διὰ νὰ φυλάττωσι τὰ σώματα τῶν κακοθανάτων χριστιανῶν, διὰ νὰ μάθωμεν ποῖοι κλέπτουσι τὰ σώματά των· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ γείνῃ τοῦτο. Ἀγρυπνήσαντες λοιπὸν οἱ φύλακες, συνέλαβον τὰς πέντε καλογραίας ὁμοῦ μὲ τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Δροσίδα, καὶ τὸ πρωὶ παρέστησαν αὐτὰς εἰς τὸν βασιλέα· βλέπων δὲ αὐτὸς τὴν θυγατέρα του, ἐξεπλάγη καὶ ἐπρόσταξε νὰ φυ-

---

γουν ὅτι ὁ ὅσιος οὗτος Σεραπίων, ἦτον ὡς πεπεισμένον χωρὶς νὰ ἀποκτήσῃ κἀνὲν πρᾶγμα τοῦ κόσμου τούτου, ἀλλὰ μόνον ἐφόρει ἓν σινδόνιον καὶ εἶχεν ἓν μικρὸν Εὐαγγέλιον, καὶ οὕτως ἐγύριζεν ἐδῶ ἐκεῖ, ὡς ἀσώματος. Πολλάκις δὲ εὕρισκον αὐτὸν τινες εἰς τὸν δρόμον καθήμενον καὶ κλαίοντα, καὶ ἠρώτων αὐτὸν, διὰ τί οὕτω κλαίεις γέρων ; ὁ δὲ ἀπεκρίνετο. Ὁ αὐθέντης μου ἐπιστεύθη εἰς ἐμὲ τὸν πλοῦτόν του, καὶ ἐγὼ τὸν ἔχασα, καὶ θέλει νὰ μὲ παιδεύσῃ. Ταῦτα δὲ ἀκούοντες, ἐνόμιζον, ὅτι λέγει διὰ χρυσίον καὶ πλοῦτον αἰσθητόν· ὅθεν ῥίπτοντες εἰς αὐτὸν ὀλίγον ψωμίον, ἔλεγον, λάβε, γέρον, τὸ ψωμίον αὐτὸ καὶ φάγε.

λάττεται αὕτη μὲ ἀσφάλειαν, ἴσως καὶ μετανοήσῃ. Διὰ δὲ τὰς πέντε καλογραίας ἐπρόσταξε νὰ κατασκευασθῇ χωνευτήριον μεγάλον καὶ μέσα εἰς αὐτὸ νὰ βληθῶσιν αἱ καλογραῖαι ἐκεῖναι· ὁμοῦ δὲ μὲ αὐτὰς ἐπρόσταξε νὰ βληθῇ καὶ χάλκωμα ἀρκετὸν, ἵνα ἀναλύσῃ καὶ σμιχθῇ μὲ τὰ ἀναλυθέντα σώματα τῶν καλογραιῶν καὶ γίνωσι καὶ τὰ δύω ἓν μίγμα, καὶ οὕτω διὰ τοῦ τοιούτου χαλκώματος κατασκευασθῶσιν αἱ βάσεις καὶ τὰ πατώματα τῶν χαλκίνων ἀγγείων τοῦ δημοσίου λουτροῦ, τὸ ὁποῖον ἐκτίσθη καινουργὲς παρ' αὐτοῦ, καὶ ἔμελλε νὰ ἀναφθῇ εἰς τὴν ἑορτὴν τὴν λεγομένην τῶν Ἀπολλωνίων, καὶ νὰ ἐγκαινιασθῇ εἰς θεραπείαν τῶν ὁμοφρόνων τοῦ βασιλέως εἰδωλολατρῶν.

Ταῦτα λοιπὸν ἀφ' οὗ ἔγειναν, καὶ ἀφ' οὗ αἱ τοῦ Χριστοῦ καλογραῖαι ἐχωνεύθησαν, τότε κατεσκευάσθησαν τὰ χάλκινα ἀγγεῖα τοῦ λουτροῦ καὶ ἀνάψαντες οἱ στρατιῶται τὸ λουτρὸν, ἐκήρυττον πανταχοῦ λέγοντες· ὅσοι εἶσθε φίλοι τῶν εὐμενῶν θεῶν, ἔλθετε εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ δημοσίου λουτροῦ, καὶ εὐθὺς συνέτρεχον ἅπαντες. Ὁ πρῶτος λοιπὸν ἐλθὼν ἅμα ἐπλησίασεν εἰς τὴν πρώτην θύραν τοῦ λουτροῦ, ἔπεσε χαμαὶ καὶ ἐξεψύχησεν· ὁμοίως ἔπαθον καὶ ὅσοι ἄλλοι ὕστερον ἀπὸ ἐκεῖνον ἐπλησίασαν, καὶ κἀνεὶς ἀπὸ ὅλους ἐκείνους δὲν ἠδυνήθη νὰ ἔμβῃ. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς προσεκάλεσε τοὺς λατρευτὰς τῶν θεῶν του, καὶ, εἴπατέ μοι, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, εἴπατέ μοι, μήπως ἔγεινε κἀμμία μαγεία ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἔμβῃ τις εἰς τὸ λουτρόν; οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, οὐχὶ βασιλεῦ, ἀλλὰ τὰ χάλκινα ἀγγεῖα, ἅτινα ἔγειναν ἀπὸ τὰ λείψανα τῶν καλογραιῶν, ταῦτα ἐποίησαν τὸ θαυμάσιον τοῦτο· ὅθεν πρόσταξον νὰ γίνωσιν ἄλλα ἀγγεῖα, καὶ οὕτω θέλει παύσει ὁ γινόμενος θάνατος. Τούτου δὲ γενομένου, εἶπεν ὁ ἀρραβωνιστικὸς τῆς Δροσίδος Ἀδριανὸς πρὸς τὸν βασιλέα, πρόσταξον, ὦ βασιλεῦ, νὰ χωνευθῶσι πάλιν τὰ πρότερον πατώματα τῶν χαλκῶν ἀγγείων, καὶ ἀπὸ αὐτὰ νὰ γίνωσιν ἀνδριάντες γυμνοὶ, ἔχοντες τὸ εἶδος τῶν καλογραιῶν ἐκείνων, πρὸς ὄνειδος καὶ ἀτιμίαν αὐτῶν· οἱ δὲ ἀνδριάντες αὐτοὶ νὰ στηθῶσιν εἰς τὸ δημόσιον λουτρὸν τῆς βασιλείας σου. Καὶ εὐθὺς ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔγειναν, καὶ ἀφ' οὗ ἐστήθησαν οἱ ἀνδριάντες τῶν καλογραιῶν εἰς τὸ λουτρὸν, βλέπει ὁ βασιλεὺς καθ' ὕπνον πέντε ἀμνάδας καθαρὰς, αἵτινες ἔβοσκον εἰς ἓν περιβόλιον· βλέπει δὲ καὶ ἕνα βοσκὸν φοβερὸν, ὅστις ἔβοσκεν αὐτὰς, καὶ ἔλεγεν εἰς τὸν βασιλέα· ἀσεβέστατε βασιλεῦ, τὰς καλογραίας τὰς ὁποίας σὺ ἐνόμισας νὰ στήσῃς γυμνὰς εἰς τὸ λουτρόν σου δι' ἀτιμίαν, ταύτας ὁ καλὸς βοσκὸς Χριστὸς, χωρίσας ἀπὸ σοῦ, τὰς ἔβαλεν εἰς τοῦτον τὸν ὡραῖον τόπον τοῦ παραδείσου, εἰς τὸν ὁποῖον μέλλει νὰ ἔλθῃ καὶ ἡ θυγάτηρ σου Δροσὶς, ἡ καθαρὰ τοῦ Θεοῦ ἀμνάς.

Ἐξυπνος δὲ γενόμενος ὁ βασιλεὺς, ἐθυμώθη, ὅτι καὶ μετὰ θάνατον αἱ ἅγιαι γυναῖκες κατεντροπίασαν τὰς βουλάς του· ὅθεν εἰς πεῖσμα καὶ ἐκδίκησιν αὐτῶν, προστάζει νὰ ἀναφθῶσι δύω μεγάλοι φοῦρνοι, ἢ καμίνια, ἀπὸ τὸ ἓν μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τῆς πόλεως καὶ νὰ καίωνται καθ' ἡμέραν. Ἐπρόσθεσε δὲ καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην εἰς ἕκαστον φοῦρνον καὶ κάμινον, ἔχουσαν προσταγὴν βασιλικὴν καὶ περιέχουσαν ταῦτα. «Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, οἱ προσκυνοῦντες τὸν ἐσταυρωμένον, λυτρώσατε ἑαυτοὺς μὲν ἀπὸ τὰ βάσανα, ἡμᾶς δὲ ἀπὸ κόπους, καὶ ἕκαστος ἀπὸ σᾶς ἂς ῥίψῃ μόνος τὸν ἑαυτόν του εἰς ὅποιον φοῦρνον, ἢ κάμινον θελήσῃ ἀκωλύτως.» Ταύτην λοιπὸν τὴν προσταγὴν ἀκούσασα ἡ τοῦ Θεοῦ δούλη Δροσὶς, ἡ θυγάτηρ τοῦ ἀπανθρώπου βασιλέως, καὶ ὅτι ἕκαστος τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τὸν πόθον καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ φλεγόμενος, ἐρρίπτετο αὐτοθελήτως εἰς τοὺς φούρνους καὶ καμίνους, ἐσήκωσε τὰ ὄμματά της εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε, Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἂν ἦναι θέλημά σου ἅγιον νὰ σωθῶ, καὶ νὰ λυτρωθῶ ἀπὸ τὴν μανιώδη θρησκείαν Τραϊανοῦ τοῦ πατρός μου, σὺ συνέργησον νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὸν νυμφῶνα καὶ ἀρραβωνισμὸν τοῦ δυσσεβοῦς Ἀδριανοῦ, καὶ νὰ ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅπου εὑρίσκονται καὶ αἱ πέντε καλογραῖαι, αἵτινες μὲ ὡδήγησαν εἰς τὸν φόβον σου. Κοίμισον δὲ μὲ βαθὺν ὕπνον ἐκείνους, οἵτινες μὲ φυλλάττουσι, διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ φύγω χωρὶς νὰ αἰσθανθῶσι.

Ταῦτα εἰποῦσα, ἐξεδύθη τὰ βασιλικὰ φορέματά της, καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ παλάτιον ἡσύχως χωρίς τις νὰ τὸ αἰσθανθῇ. Ἀπερχομένη δὲ διὰ νὰ ῥιφθῇ εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ἐκεῖ καμίνους ἐστοχάσθη καὶ εἶπε, Πῶς ὑπάγω εἰς τὸν Θεὸν, χωρὶς νὰ ἔχω ἔνδυμα γάμου; ἤτοι χωρὶς νὰ λάβω τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἄνευ τοῦ ὁποίου εἶμαι ἀκάθαρτος; ἀλλ' ὦ βασιλεῦ τῶν βασιλευόντων Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, ἰδοὺ ἄφησα τὴν βασιλείαν μου διὰ τὴν ἀγάπην σου, ἵνα καταστήσῃς με θυρωρὸν τῆς σῆς βασιλείας. Σὺ λοιπὸν, ὁ δι' ἡμᾶς βαπτισθεὶς, βάπτισον καὶ ἐμὲ μὲ Πνεῦμα ἅγιον. Εὐθὺς δὲ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα,

ἐξέβαλε τὸ μῦρον ὅπερ ἐβάσταζεν ἀπὸ τὸν κοιτῶνά της, καὶ ἤλειψεν ἑαυτήν· ἔπειτα ἐβαπτίσθη εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ εὑρισκομένους καμαροειδεῖς λάκκους, καὶ εἶπε, Βαπτίζεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ Δροσὶς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· καὶ φυλάξασα τὸν ἑαυτόν της ἑπτὰ ἡμέρας, ἔτρωγε τροφὴν, τὴν ὁποίαν τῆς ἔφερεν ἄγγελος Κυρίου. Τινὲς δὲ φιλόχριστοι χριστιανοὶ εὑρόντες αὐτὴν, ἔμαθον τὰ περὶ αὐτῆς πάντα, καθὼς ἐκείνη ἡ μακαρία τὰ ἐδιηγήθη εἰς αὐτούς. Κατὰ δὲ τὴν ὀγδόην ἡμέραν, παρακαλοῦσα τὸν Θεὸν καὶ προσευχομένη, διὰ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ τί πρέπει νὰ κάμῃ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

—

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου νέου ὁσιομάρτυρος* ΕΥΘΥΜΙΟΥ, *τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀθλήσαντος ἐν ἔτει ᾳωιδ' (1814) διὰ στόματος ῥομφαίας.*

» Βαῖα κρατῶν, ἠδὲ σταυρὸν παμμάκαρ,
» Εὔθυμος, Εὐθύμιε, χωρεῖς πρὸς ξίφος.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', *μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος* ΝΙΚΩΝΟΣ *καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτυρησάντων μαθητῶν αὐτοῦ ἑκατὸν ἐννεήκοντα ἐννέα.*

Εἰς τὸν Νίκωνα.

» Νίκης στεφάνους εὐτρεπίζει σοι, Νίκων,
» Βραβεὺς στεφάνων· θνῆσκε λοιπὸν τῷ ξίφει.
» Εἰκάδι ἐν τριτάτῃ Νίκων ξίφει κράτα δῶκεν.

Εἰς τοὺς ἑκατὸν ἐννενήκοντα ἐννέα.

» Ἑνὸς δέοντος τέσσαρας συμμαρτύρων
» Διὰ ξίφους κτείνουσι πεντηκοντάδας.

Οὗτος ὁ ἅγιος Νίκων ἦτο κατὰ τοὺς καιροὺς τοῦ ἡγεμόνος Κυντιανοῦ· κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Νεαπόλεως, ὡραῖος εἰς τὸ σωματικὸν κάλλος, λαμπρὸς εἰς τὴν ὄψιν, καὶ φοβερὸς εἰς τοὺς πολέμους, υἱὸς πατρὸς μὲν Ἕλληνος, μητρὸς δὲ χριστιανῆς. Οὗτος λοιπὸν ἐπειδὴ τῷ τότε καιρῷ ἐσυγκροτήθη μέγας πόλεμος, καὶ ἠκολούθησεν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἀγὼν δυνατὸς, ἐνεθυμήθη ὁ μακάριος τὰς διδασκαλίας καὶ συμβουλὰς τῆς μητρός του· ὅθεν στενάξας ἀπὸ βάθους καρδίας, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, εἶπε, βοήθει μοι, καὶ μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ ὁπλισθεὶς, ὥρμησεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἄλλους μὲν ἐκτύπα μὲ τὴν μάχαιραν, ἄλλους δὲ ἐπλήγονε μὲ τὸ ἀκόντιον, καὶ δὲν ἀφῆκεν αὐτοὺς, ἕως οὗ τοὺς ἐνίκησεν ὅλους, καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ φύγωσι κατησχυμένοι. Ἐξεπλάγησαν δὲ ὅλοι διὰ τὴν μεγάλην ἀνδραγαθίαν ταύτην· ὅθεν ἐπειδὴ ἠκολούθησαν τὰ πράγματα, καθὼς οἱ Νεαπολῖται οἱ συμπατριῶταί του τὰ ἤθελον, ἐγύρισαν ὀπίσω εἰς τὰς οἰκίας των, μὲ τοὺς ὁποίους ἐγύρισε καὶ ὁ Νίκων εἰς τὸν οἶκόν του.

Εἶτα φανερώσας εἰς τὴν μητέρα του ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ βαπτισθῇ, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Νεάπολιν, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· φθάσας δὲ εἰς τὴν νῆσον τὴν καλουμένην Χίον, ἀνέβη εἰς τὸ ἐκεῖ βουνὸν, καὶ ἔμεινεν εἰς αὐτὸ ἑπτὰ ἡμέρας, καταγινόμενος εἰς νηστείας, ἀγρυπνίας, καὶ προσευχάς. Ὅθεν λαμβάνει καλὰ εὐαγγέλια ἀπὸ θεῖον ἄγγελον, ὁ ὁποῖος ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἓν ῥαβδίον καὶ τῷ εἶπε νὰ καταβῇ εἰς τὸν αἰγιαλὸν ὁμοῦ μὲ ταύτην τὴν ῥάβδον. Φθάσας λοιπὸν εἰς τὸν αἰγιαλὸν ὁ ἅγιος, εὗρε πλοῖον, καὶ ἐμβὰς εἰς αὐτὸ, διὰ δύω ἡμερῶν ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνὸν τοῦ Γάνου· καὶ ἐκεῖ κατὰ συγκυρίαν ὑπήντησεν αὐτὸν ἐπίσκοπός τις εἰς σχῆμα μοναχοῦ, ὁ ὁποῖος πιάσας αὐτὸν ἀπὸ τὴν χεῖρα τὸν ἔφερεν εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπου ἐκατοίκει, καὶ κατηχήσας αὐτὸν, τὸν ἐβάπτισεν εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ ἐκοινώνησεν αὐτὸν ἐκ τῶν θείων μυστηρίων. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν τρεῖς χρόνοι, τὸν ἐχειροτόνησε Πρεσβύτερον, ἔπειτα τὸν ἐχειροτόνησε καὶ ἐπίσκοπον.

Ἐπειδὴ δὲ συνήχθησαν ἐκεῖ πολλοὶ ἀδελφοὶ, ἤτοι ἑκατὸν ἐννενήκοντα, ἔλαβε τὴν προστασίαν τούτων καὶ ἡγουμενίαν ὁ ἱερὸς Νίκων. Ἔπειτα παραλαβὼν αὐτοὺς ὅλους, ὑπῆγεν εἰς τὴν Μιτυλήνην, καὶ ἀπὸ τὴν Μιτυλήνην ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἰταλίαν· καὶ ἀφ' οὗ εἶδε τὴν μητέρα του καὶ ἐνεταφίασεν αὐτὴν ἀποθανοῦσαν, ὑπῆγεν εἰς τὴν νῆσον Σικελίαν, καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τὸ ἐκεῖ εὑρισκόμενον βουνὸν τοῦ Ταυρομενίου, ἀποκτῶν ἀκόμη καὶ ἄλλους ἐννέα μαθητάς. Ὁ δὲ ἡγεμὼν τῆς Σικελίας μαθὼν τὰ περὶ τοῦ ἁγίου, παρέστησεν αὐτὸν ἔμπροσθέν του, ὁμοῦ μὲ ὅλους τοὺς ἑκατὸν ἐννενήκοντα ἐννέα μαθητάς του· ἀφ' οὗ δὲ ἠρώτησεν αὐτοὺς ἐὰν ἀρνοῦνται τὸν Χριστὸν, καὶ δὲν ἐπείσθησαν, προστάζει νὰ τανυσθῶσι κατὰ γῆς καὶ μὲ πληγὰς νὰ κατακοπῶσι, καὶ τελευταῖον ἐπρόσταξε καὶ τοὺς ἀπεκεφάλισαν. Τὸν δὲ ἅγιον Νίκωνα ἐξήπλωσαν ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος,

καὶ μὲ ἀνημμένας λαμπάδας ἔκαυσαν αὐτόν· ἔπειτα τὸν ἔδεσαν εἰς ὑποζύγια ζῶα, τὰ ὁποῖα ἔσυραν τὸν ἅγιον κατὰ γῆς, καὶ τὸν ἔρριψαν κάτω εἰς ἕνα κρημνόν. Μετὰ ταῦτα, ἐκτύπησαν τὸ στόμα τοῦ μάρτυρος μὲ τὰς πέτρας, καὶ ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν του, καὶ τελευταῖον τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. [1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΟΜΕΤΙΟΣ ξίφει τελειοῦται.

» Ὀργῇ κατοῖσαι τὴν σπάθην Δομετίου,
» Ὁ δεινὸν οὗτος εἰσορῶν σπαθηφόρος.

* *Ὁ ἅγιος νέος ὁσιομάρτυς ΛΟΥΚΑΣ ὁ ἐν Μιτυλήνῃ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος ᾳωβ' (1802), ἀγχόνῃ τελειοῦται.* [2]

† » Λουκᾶς ὅσιος ἐκ δὲ τοῦ ξίφους πέλει,
» Συνθιασώτης τοῦ χοροῦ τῶν μαρτύρων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΡΤΕΜΟΝΟΣ, Ἐπισκόπου Σελευκείας τῆς Πισσιδείας. [3]

» Τὴν σάρκα ῥίψας ὡς ἔλυτρον, Ἀρτέμων,
» Οὐ γῆς ἔχων τι στέλλεται τὴν πρὸς πόλον.
» Εἰκάδι ἀμφὶ τετάρτῃ ἐδέξατο Ἀρτέμον' Ἐδέμ.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἀρτέμων κατήγετο ἀπὸ τὴν Σελεύκειαν τῆς Πισσιδείας, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη κατὰ τοὺς χρόνους τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων. Ὅτε δὲ ὁ μακάριος Ἀπόστολος Παῦλος περιεπάτει εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, εὑρὼν καὶ τοῦτον τὸν ἅγιον κατέστησεν αὐτὸν Ἐπίσκοπον καὶ ποιμένα καὶ διδάσκαλον τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐπειδὴ δὲν ἔπρεπεν ὁ λύχνος νὰ κρύπτεται ὑποκάτω εἰς τὸ μόδιον. Καλῶς λοιπὸν ποιμάνας τὸ ποίμνιόν του, καὶ γενόμενος εἰς ὅλους τοὺς χρείαν ἔχοντας λιμὴν σωτήριος, τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν προνοητής, τῶν πτωχῶν βοηθός, τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἰατρός, καὶ μὲ ταῦτα τὰ θεάρεστα ἔργα διανύσας τὴν ζωήν του ὁ τρισόλβιος εἰς γῆρας βαθὺ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΑΡΤΕΜΟΝΟΣ Πρεσβυτέρου Λαοδικείας.

» Κόσμου μεταστὰς καὶ Θεῷ προσεγγίσας,
» Σός εἰμι καὶ σῶσόν με φησὶν Ἀρτέμων.

† Ὅτε ὁ Διοκλητιανὸς ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ῥώμην ἐστάλησαν προστάγματα βασιλικὰ διὰ μέσου ἀρχόντων καὶ ἡγεμόνων εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας, διορίζοντα νὰ προσφέρωσι θυσίας καὶ σπονδὰς εἰς τὰ εἴδωλα. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐστάλη εἰς τὰ μέρη τῆς Λαοδικείας εἷς Κόμης [1] ὀνόματι Πατρίκιος, ὅστις ἐβίαζεν ὅλους τοὺς χριστιανοὺς, νὰ θυσιάζωσιν εἰς τοὺς ψευδωνύμους Θεοὺς, καθὼς προσετάχθη. Τοῦτο δὲ μαθὼν Σισίνιος ὁ τῆς Λαοδικείας Ἐπίσκοπος ὁμοῦ μὲ τὸν Πρεσβύτερον τοῦτον Ἀρτέμονα, ἔλαβον τινὰς χριστιανοὺς, καὶ ὑπῆγαν τὴν νύκτα εἰς τὸν ναὸν τῆς ψευδοθεᾶς Ἀρτέμιδος, καὶ συντρίψαντες τὰ ἐκεῖ εὑρισκόμενα εἴδωλα, τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος λέγω καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, κατέκαυσαν αὐτὰ, καὶ τὰ ἔκαμαν στάκτην. Ἠφάνισαν δὲ καὶ τοὺς ἐκεῖ εὑρισκομένους δράκοντας, οἱ ὁποῖοι, καθὼς ἔλεγον, κατὰ μὲν τὸ μῆκος ἦσαν πήχεις ὀγδοήκοντα, κατὰ δὲ τὸ πλάτος, εἴκοσιν. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ ἀνωτέρω Κόμης ἐγέμισεν ἀπὸ θυμὸν, καὶ παραλαβὼν πλῆθος λαοῦ, ἐξῆλθεν ὁμοῦ μὲ αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως, καθήμενος εἰς βασιλικὸν ἵππον καὶ ἐπορεύετο κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τῶν χριστιανῶν, διὰ νὰ σφάξωσιν ὅλους τοὺς χριστιανοὺς, καὶ διὰ νὰ κατακόψωσι μεληδὸν τὸν Σισίνιον καὶ τὸν Ἀρτέμονα. Ὅτε δὲ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἦλθε φόβος καὶ τρόμος εἰς αὐτὸν, καὶ ἐκυριεύθη ἀπὸ θέρμην τόσω δυνατὴν, ὥστε ἔβαλον αὐτὸν εἰς

---

[1] Περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ νεοφανοῦς καὶ θαυματουργοῦ, διότι τοῦτο ἐγράφη κατὰ τὴν ἑνδεκάτην Μαρτίου, ὅτε καὶ ἑορτάζεται.

[2] Τὸ μαρτύριον τούτου ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

[3] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὴν προεόρτιον ταύτην ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ λόγος σώζεται ἐν τῷ δευτέρῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τοὺς θείους ἱεροκήρυκας, οὐ πρὸς τὴν ἀσθένειαν τῆς ἀκροάσεως δεῖ ἀποβλέπειν.»

[1] Κόμης εἶναι λέξις λατινικὴ, καὶ ἑρμηνεύεται κυρίως, ὁ ἀκόλουθος καὶ συνοδοιπόρος καὶ ὁπαδός· σημαίνει δὲ καὶ τὸν ἔπαρχον καὶ ἡγεμόνα, καὶ ἐνίοτε σημαίνει τὸν τουρκιστὶ λεγόμενον Μπεϊλέρμπεϊν, ἤγουν τὸν στρατηγόν· ἤτοι τὸν στρατηλάτην, καὶ ἴσως τοιοῦτον σημαινόμενον ἔχει καὶ ὁ Κόμης ἐνταῦθα, τουτέστι τὸ τοῦ στρατηλάτου.

κλίνην, καὶ τὸν ἐγύρισαν σηκωτὸν εἰς τὸν οἰκόν του. Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς ἄκραν ταλαιπωρίαν καὶ ἀδυναμίαν σώματος, ἐμήνυσεν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον Σισίνιον ταῦτα· Παρακάλεσον τὸν Θεὸν νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, καὶ θὰ σοὶ κάμω χρυσοῦν ἀνδριάντα, τὸν ὁποῖον θὰ στήσω εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως. Ὁ δὲ Ἐπίσκοπος ἀντέγραψεν αὐτῷ, τὸ χρυσίον σου ἂς ἦναι ἰδικόν σου, ἂν δὲ πιστεύσῃς εἰς τὸν Χριστὸν καὶ Θεόν μου, ἤξευρε, ὅτι εὐθὺς θέλει σὲ ἰατρεύσει. Ὁ δὲ Κόμης ἔγραψεν εἰς αὐτὸν, πιστεύω εἰς τὸν Θεὸν, μόνον ἀνίσως καὶ μὲ ἰατρεύσῃ, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἰατρεύθη καὶ ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν κλίνην.

Περιπατῶν λοιπὸν οὗτος καὶ πορευόμενος εἰς τὴν Καισάρειαν, ἕως τρία μίλια μακρὰν ἀπὸ τὴν Λαοδίκειαν, ὑπήντησε τὸν πρεσβύτερον ἅγιον Ἀρτέμονα, τὸν ὁποῖον ἠκολούθουν δύω ἐλάφια, καὶ ἐξ ὄνοι, καὶ λέγει αὐτῷ, πῶς ἐπίασες τὰ ζῶα αὐτά; ὁ δὲ Ἀρτέμων ἀπεκρίθη· μὲ τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ μου τὰ ἐπίασα· καὶ ὁ Κόμης λέγει, λοιπὸν χριστιανὸς εἶσαι; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη· ἀπὸ τὴν νεαράν μου ἡλικίαν εἶμαι χριστιανός. Τότε ἐπίασεν αὐτὸν ὁ Κόμης, καὶ δέσας μὲ δύω ἁλυσίδας, τὸν παρέδωκεν εἰς δύω στρατιώτας, καὶ ἐπρόσταξε νὰ τὸν ἀκολουθῇ ὀπίσω ἕως οὗ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πόλιν Καισάρειαν. Ὁ δὲ ἅγιος καταβαρυνθεὶς ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ τὰς ἁλυσίδας, ἐγύρισεν εἰς τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα τὸν ἠκολούθουν, καὶ λέγει εἰς αὐτὰ, ὑπάγετε εἰς τὸν Ἐπίσκοπον Σισίνιον· καὶ εὐθὺς ὡς λογικὰ, ὑπήκουσαν καὶ ὑπῆγαν. Βλέπων δὲ ταῦτα ὁ Ἐπίσκοπος, ἠρώτησε τὸν θυρωρὸν λέγων, ἀπὸ ποῦ ἦλθον ἐδῶ τὰ ζῶα ταῦτα; τότε κατὰ προσταγὴν Θεοῦ ἔλαβεν ἀνθρωπίνην φωνὴν μία ἔλαφος καὶ εἶπεν· ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Ἀρτέμων ἐπιάσθη ἀπὸ τὸν ἀσεβῆ Κόμητα, καὶ φέρεται δεδεμένος εἰς τὴν Καισάρειαν, ὅθεν ἐπρόσταξεν ἡμᾶς τὰ ζῶα, νὰ ἔλθωμεν ἐδῶ διὰ νὰ σοὶ δώσωμεν εἴδησιν. Ἀκούσας δὲ ὁ ἐπίσκοπος νὰ λαλῇ τὸ ζῶον, ἔγεινεν ἔκθαμβος· ὅθεν καλέσας Φιλέαν τὸν Διάκονον, ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὴν Καισάρειαν λέγων, ὕπαγε καὶ μάθε, ἂν ἦναι ἀληθῆ ὅσα ἠκούσαμεν ἀπὸ τὴν ἔλαφον. Ἐλθὼν δὲ εὗρε τὸν ἅγιον Ἀρτέμονα εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἀφ' οὗ ἐχαιρετήθησαν ἀναμεταξύ των, ἐπρόσταξαν αὐτοὺς οἱ φύλακες νὰ μακρυνθῶσιν ὁ εἷς ἀπὸ τὸν ἄλλον.

Τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν ἐκάθισεν ὁ Κόμης εἰς τὸ κριτήριον, καὶ φέρει ἔμπροσθέν του τὸν ἅγιον Ἀρτέμονα, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, τίμησον τὸ γηρατεῖόν σου, ἄνθρωπε, καὶ θυσίασον εἰς τοὺς θεούς. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη· δεκαὲξ χρόνους διῆλθον ἀναγνώστης, ἀναγινώσκων τὰς ἱερὰς βίβλους ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἐπήκοον πάντων, εἰκοσιοκτὼ δὲ χρόνους ἐποίησα διάκονος Χριστοῦ, ἀναγινώσκων εἰς τὸν λαὸν τὰ ἅγια Εὐαγγέλια, καὶ τριαντατρεῖς τώρα χρόνους εἶμαι πρεσβύτερος καὶ ἱερεὺς, διδάσκων καὶ κηρύττων τὴν τοῦ Χριστοῦ μου δύναμιν καὶ θεότητα, καὶ τώρα μοὶ λέγεις νὰ θυσιάσω εἰς τὸν ὅμοιόν σου ἀναίσθητον δαίμονα; μὴ γένοιτό μοι τοῦτο εἰς τὸν αἰῶνα!

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Κόμης ἐταράχθη ἀπὸ τὸν θυμὸν, καὶ πυρώσας δυνατὰ μίαν ἐσχάραν, ἥπλωσε τὸν ἅγιον Ἀρτέμονα ἐπ' αὐτῆς· πονῶν δὲ ὁ ἅγιος ἀπὸ τὸ καύσιμον τοῦ πυρὸς, ἐσήκωσε τὰ ὄμματά του εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶπε, μὴ ἀφήσῃς τοῦτον τὸν μιαρὸν Κόμητα νὰ γελάσῃ εἰς ἐμὲ τὸν δοῦλόν σου· ἀλλὰ σὺ ἠξεύρων, ὅτι ταῦτα πάσχω διὰ τὴν ἀγάπην σου, δός μοι ὑπομονὴν, ἵνα τελείως κάμω αὐτὸν νὰ ἐντραπῇ. Ταῦτα καὶ ἄλλα λέγοντος τοῦ ἁγίου, ἰδοὺ ἔφθασε καὶ ἡ ἔλαφος, ἥτις ἐστάλη εἰς τὸν ἐπίσκοπον Σισίνιον καὶ ἐλάλησε, καὶ ἐλθοῦσα ἔλειχε μὲ τὴν γλῶσσάν του τὰς πληγὰς τῶν ἁγίων, καὶ κατὰ προσταγὴν Θεοῦ λέγει εἰς ἔλεγχον τῶν ἀσεβῶν· (διότι οὐδὲν ἀδύνατον εἶναι εἰς τὸν Θεόν·) τί δὲ εἶπεν ἡ ἔλαφος; «Ἤξευρε, ὦ ἀσεβέστατε Κόμη, ὅτι » ὁ μὲν δοῦλος τοῦ Θεοῦ Ἀρτέμων ταχέως θέ- » λει βοηθηθῇ ἀπὸ τὸν Θεὸν, σὺ δὲ δι' αὐτὸν » ἔχεις νὰ καταδικασθῇς ἀπὸ τὸν ἴδιον Θεόν· » ἐπειδὴ δύω ὄρνεα θὰ σὲ ἁρπάσωσι, καὶ θὰ σὲ » βάλωσι μέσα εἰς τὸν βράζοντα λέβητα, καὶ » αἱ σάρκες σου θέλουν ἀναλύσει καὶ γίνωσιν ὡς » χυλὸς, διότι ἐφάνης ἀχάριστος, ἐπειδὴ καὶ » τὸν Θεὸν, τὸν ὁποῖον ὡμολόγησας καὶ ἐπί- » στευσας ὡς ἰατρεύσαντά σε, ἠρνήθης, καὶ τὸν » δίκαιον ἄνθρωπον Ἀρτέμονα ἀπανθρώπως ἐ- » βασάνισας.» Ταῦτα δὲ ὁ Κόμης ἀκούσας ἀπὸ τὴν ἔλαφον ἐθυμώθη πολλὰ, διότι ἐλέγχθη ἀπὸ ἓν ἄγριον ζῶον· ὅθεν προστάζει τοὺς στρατιώτας του νὰ τὸ τοξεύσωσιν, ἡ δὲ ἔλαφος ἐπήδησε πλησίον εἰς τὸν ἄρχοντα, τὸν συγκάθεδρον μὲ τὸν Κόμητα, καὶ οὕτως ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὰ βέλη καὶ ἔφυγεν ἔξω. Ὁ δὲ συγκάθεδρος τοῦ Κόμητος δεχθεὶς τὸ βέλος καὶ θανατηφόρως ἀπὸ αὐτὸ πληγεὶς, ἀπέρριψε τὴν μιαράν του ψυχήν· ὁ δὲ Κόμης τοῦτον ἰδὼν, ἐλυπήθη καὶ ἀνεχώρησεν, ἔβαλεν ὅμως πάλιν τὸν ἅγιον Ἀρτέμονα εἰς τὴν φυλακήν. Τὴν δὲ ἐρχομένην ἡμέραν ἐπρόσταξεν ὁ Κόμης νὰ βληθῇ πίσσα μέσα εἰς λέβητα καὶ νὰ βράσῃ δυνατὰ, ἔπειτα

νὰ βληθῇ εἰς αὐτὴν ὁ ἅγιος κατακέφαλα. Τούτου δὲ γενομένου, ὑπῆγον οἱ στρατιῶται εἰς τὸν Κόμητα λέγοντες, ὅτι ἡ πίσσα ἔβρασε δυνατὰ, ἀλλ' ὁ Κόμης δὲν ἐπίστευσεν, ἀλλ' ἔλεγεν, ὅτι θὰ ὑπάγῃ μόνος νὰ ἰδῇ μὲ τοὺς ἰδίους του ὀφθαλμοὺς, καὶ τότε νὰ βεβαιωθῇ τὴν ἀλήθειαν. Ἱππεύσας λοιπὸν ἔτρεξεν ἴσα εἰς τὸν λέβητα καὶ ὅτε ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸ, ὢ τοῦ θαύματος! αἰφνιδίως ἦλθον δύω ἄγγελοι ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς σχῆμα ἀετῶν, καὶ ἁρπάσαντες τὸν Κόμητα ἀπὸ τὸν ἵππον, ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὸν λέβητα καὶ τόσον ἀνέλυσε καὶ ἐχωνεύθη ὅλον τὸ σῶμά του, ὥστε οὐδὲ κόκκαλον ἔμεινεν.

Τοῦτο τὸ θαυμάσιον βλέποντες οἱ στρατιῶται καὶ ὅλος ὁ λαὸς, ἐξέστησαν, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον των ἔφυγον· ἔμεινε δὲ μόνος ὁ ἅγιος εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἵστατο, δοξάζων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεὸν, καὶ προσευχηθεὶς, ἐξέβαλεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον πλῆθος νεροῦ. Τοῦτο βλέποντες Βιτάλιος ὁ ἱερεὺς τῶν εἰδώλων καὶ ἄλλοι πολλοὶ, κατηχήθησαν ἀπὸ τὸν ἅγιον καὶ ἐβαπτίσθησαν. Τὴν νύκτα δὲ ἐκείνην ἦλθε φωνὴ εἰς τὸν ἅγιον λέγουσα· ἔξελθε ἀπὸ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τοὺς παραθαλασσίους τόπους τῆς μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἐκεῖ θέλεις καθαρίσει πολλοὺς ἀπὸ δαιμόνια καὶ ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας, καὶ πολλοὶ διὰ σοῦ θὰ φωτισθῶσι καὶ θὰ δοξάσωσι τὸν Θεόν. Ὅθεν ὁ ἅγιος κατηχήσας ἐκεῖ πολλοὺς, καὶ ἀποχαιρετίσας αὐτοὺς ἀνέβη εἰς ἕνα ἄγριον ὄνον, καὶ ἀπήρχετο ἐκεῖ, ὅπου ἡ θεία φωνὴ τὸν ἐδίδαξεν· ἁρπαγεὶς δὲ ἀπὸ θεῖον Ἄγγελον, ὑπῆγε παρευθὺς εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἀπεκαλύφθη. Πολλὰ δὲ σημεῖα καὶ θαύματα ἐποίησεν ἐκεῖ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ καὶ πολλοὺς ἐφώτισε καὶ ὡδήγησε πρὸς Θεόν· ὕστερον δὲ κρατηθεὶς ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας, ἀπεκεφαλίσθη ὁ μακάριος καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς.

—

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΖΑΧΑΡΙΑΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. [1]

» Θεῷ πρὸς ἰσχὺν ἐξομοιωθεὶς, πάτερ,
» Υἱῷ Θεοῦ, σύγκληρος, ἐκστὰς γῆς γίνῃ.

[1] Ὁ ὅσιος οὗτος Ζαχαρίας φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ χαριτωμένος ἐκεῖνος υἱὸς τοῦ ἀββᾶ Καρίωνος, ὁ ἑορταζόμενος κατὰ τὴν εἰκοστὴν τεσσαρτὴν τοῦ Νοεμβρίου, ὅστις παιδίον ὢν, ὑπῆγε μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς τὴν σκῆτιν καὶ ἔγεινε μοναχὸς· καὶ εἰς τόσην ἀκρότητα ταπεινώσεως καὶ ἀρετῆς ἔφθασεν, ὥστε ἠξιώθη νὰ ἔχῃ εἰς τὴν ψυχήν του ἐγκάτοικον τὴν χάριν τοῦ παναγίου Πνεύματος, καὶ ἡμέραν καὶ νύκτα ἐφλέγετο ὑπ' αὐτῆς ἡ καρδία του, ὡς γράφεται ἐν τῷ Γεροντικῷ.

Ὅθεν πολλοὶ μεγάλοι πατέρες καὶ γέροντες, ἠρώτων αὐτὸν νὰ μάθωσι, γνωρίζοντες, ὅτι ἀνεπαύετο εἰς αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Διὰ τοῦτο ἀναγινώσκομεν εἰς τὸν Εὐεργετινὸν, ὅτι ὁ ἀββᾶς μακάριος ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων, Εἰπέ μοι ποῖον εἶναι τὸ ἔργον τοῦ μοναχοῦ; ὁ δὲ Ζαχαρίας ἀπεκρίθη, ἐμὲ ἐρωτᾷς, πάτερ; λέγει ὁ ἀββᾶς Μακάριος, πληροφοροῦμαι εἰς σὲ τέκνον Ζαχαρία, διότι κάποιος μὲ παρακινεῖ ἔσωθεν νὰ σὲ ἐρωτήσω· ἔφη δὲ ὁ Ζαχαρίας. Τὸ κατ' ἐμὲ, πάτερ, τὸ ἑαυτὸν βιάζεσθαι εἰς πάντα, τοῦτο ἐστὶ τὸ ἔργον τοῦ μοναχοῦ. (σελ. 228).

Ὁμοίως καὶ ἐν σελ. 278 τοῦ αὐτοῦ ἀναγινώσκομεν ὅτι ὁ ἀββᾶ Μωϋσῆς ἠρώτησε τὸν Ζαχαρίαν τοῦτον. Εἰπέ μοι, τί ποιήσω; ἀκούσας δὲ ὁ Ζαχαρίας ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀββᾶ Μωϋσέως λέγων, Σύ με ἐρωτᾷς πάτερ; λέγει αὐτῷ ὁ γέρων, Πίστευσόν μοι τέκνον Ζαχαρία, εἶδον τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατελθὸν ἐπὶ σὲ, καὶ ἐκ τούτου ἀναγκάζομαι ἐρωτῆσαί σε. Λαβὼν δὲ ὁ Ζαχαρίας τὸ κουκούλιον αὐτοῦ, ἔθηκεν ὑπὸ τοὺς πόδας, καὶ καταπατήσας αὐτὸ εἶπεν· Ἐὰν μὴ συντριβῇ οὕτω ὁ ἄνθρωπος, οὐ δύναται εἶναι μοναχός. Ἔλεγε δὲ περὶ αὐτοῦ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Καρίων· Ἐγὼ πολλοὺς κόπους ἐποίησα πλέον τοῦ υἱοῦ μου Ζαχαρίου, καὶ οὐκ ἔφθασα εἰς τὰ μέτρα αὐτοῦ διὰ τὴν ταπείνωσιν καὶ σιωπὴν αὐτοῦ (αὐτόθι·) ἐλθόντος δέ ποτε εἰς θεωρίαν τοῦ Ζαχαρίου, ἐκαίοντο ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς χάριτος τὰ ἐντόσθιά του. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Καρίων νομίζων, ὅτι ἀπὸ δαιμόνων ἦτον ἡ θεωρία, ἔδειρεν αὐτὸν, ἀπελθὼν δὲ ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἀββᾶν Ποιμένα, καὶ ἀναγγείλας, παρὰ τοῦ Ποιμένος δὲ πάλιν πεμφθεὶς εἰς ἄλλον γέροντα, ἐπληροφορήθη παρ' ἐκείνου, ὅτι θεία ἦτο ἡ θεωρία· ἤκουσεν ὅμως, ὅτι πρέπει νὰ ὑποτάσσηται εἰς τὸν πατέρα του.

Ὅτε δὲ ἔμελλε νὰ τελευτήσῃ ὁ ὅσιος οὗτος Ζαχαρίας, ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ῥηθεὶς ἀββᾶ Μωϋσῆς, τί βλέπεις; ὁ δὲ Ζαχαρίας ἀπεκρίθη, Δὲν εἶναι καλλίτερον, ὦ πάτερ, νὰ σιωπᾷ τις; καὶ ὁ γέρων εἶπε, ναὶ, τέκνον, σιώπα. Ἐν δὲ τῇ ὥρᾳ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, καθεζόμενος ἐκεῖ ὁ ἀββᾶς Ἰσίδωρος, καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν· Εὐφραίνου τέκνον μου Ζαχαρία, ὅτι ἠνεῴχθησάν σοι αἱ πύλαι τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας (αὐτόθι).

[1] Ἐν δὲ τοῖς τετυπωμένοις Μηναίοις γράφεται, οἱ ἐκ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης.

[2] Περιττῶς γράφεται ἐξῶ παρὰ τῷ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον καὶ τὸ δίστιχον Νικάνδρου τοῦ Αἰγυπτίου. Ταῦτα γὰρ προεγράφησαν κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Μαρτίου, ὅτε ἡ μνήμη αὐτοῦ ἑορτάζεται.

Οἱ ἅγιοι ὀκτὼ μάρτυρες οἱ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης [1] *ξίφει τελειοῦνται.*

» Σωτῆρος ὀκτάριθμος ἐτμήθη φάλαγξ,
» Τοῦ πρὶν περιτμηθέντος ὀκταημέρου. [2]

Ὁ ὅσιος ΜΑΡΤΙΝΟΣ ὁ Θηβαῖος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Καλῷ τραφεὶς κάλλιστα γήρᾳ, Μαρτῖνε,
» Θανὼν θανοῦσι προστέθεισαι πατράσι.

* *Ὁ ἅγιος νέος ἱερομάρτυς* ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ *ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἔτει ᾳχξ' (1657) ἀγχόνῃ τελειοῦται.*

† » Τῷ Παρθενίῳ ἐπλάκη διπλοῦν στέφος,
» Ὡς ἱερεῖ τε καὶ ἀθλητῇ Κυρίου. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ', *ὁ* ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ *τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.* [2]

» Ἤγγειλεν Υἱὸν Ἄγγελος τῇ Παρθένῳ,
» Πατρὸς μεγίστης Ἄγγελος βουλῆς μέγαν.
» Γήθει τῇ Μαρίᾳ ἔφατ' Ἄγγελος εἰκάδι πέμπτῃ.

Ὁ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεὸς, ὁ πάντοτε φροντίζων διὰ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ὡς πατὴρ φιλόστοργος, θεωρῶν τὸ πλάσμα τῶν χειρῶν αὐτοῦ κατατυραννούμενον ἀπὸ τὸν διάβολον, καὶ κατασυρόμενον εἰς τὰ πάθη τῆς ἀτιμίας, καὶ εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν ὑποκείμενον, ἠθέλησε ν' ἀποστείλῃ τὸν Υἱόν του τὸν μονογενῆ, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, διὰ νὰ λυτρώσῃ αὐτὸ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου. Ἐπειδὴ δὲ ἠθέλησε νὰ μὴ ἠξεύρῃ τὸ μυστήριον τοῦτο, ὄχι μόνον ὁ Σατανᾶς, ἀλλ' οὐδ' αὐταὶ αἱ οὐράνιαι Δυνάμεις, [1] διὰ τοῦτο τὸ ἐνεπιστεύθη εἰς ἕνα ἀρχάγγελον· ἤτοι εἰς τὸν ἐνδοξότατον Γαβριήλ. Προοικονόμησε δὲ νὰ γεννηθῇ καὶ ἡ ἁγία Παρθένος Μαρία καὶ νὰ φυλαχθῇ καθαρὰ, ὡς ἀξία τοῦ τοιούτου μεγάλου μυστηρίου καὶ παγκοσμίου καλοῦ· ὅθεν ἐλθὼν ὁ Ἄγγελος εἰς πόλιν Ναζαρὲτ, εἶπεν αὐτῇ « Χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. » Ἡ δὲ Παρθένος ὕστερον ἀπὸ ἄλλα λόγια, εἶπε τελευταῖον πρὸς τὸν Ἄγγελον « Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. » Καὶ εὐθὺς μὲ τὸν λόγον τοῦτον συνέλαβεν ὑπερφυῶς ἐν τῇ ἀχράντῳ κοιλίᾳ της τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐνυπόστατον σοφίαν καὶ δύναμιν αὐτοῦ, μὲ τὴν ἐπισκίασιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἐτελέσθησαν οἰκονομικῶς ἅπαντα τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ Λόγου διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν καὶ ἀπολύτρωσιν. [2] (ὅρα εἰς τὸν Θη-

---

[1] Τὸ μαρτύριον τούτου ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[2] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν ἐγκώμια ἔπλεξαν ὁ Χρυσόστομος δύω, ὧν τοῦ μὲν ἑνὸς ἡ ἀρχὴ ἔστιν αὕτη «Βασιλικῶν μυστηρίων ἑορτὴν ἑορτάζομεν σήμερον,» τοῦ δὲ ἑτέρου αὕτη, «Πάλιν χαρᾶς Εὐαγγέλια.» Ἀνδρέας ὁ Κρήτης, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἐπέστη σήμερον ἡ πάντων χαρά.» Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς, οὗ ἡ ἀρχὴ, «Νῦν ἡ τῆς βασιλίδος βασιλική.» Γρηγόριος ὁ Νεοκαισαρείας, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἑορτὰς μὲν ἁπάσας καὶ ὑμνῳδίας.» Γερμανὸς ὁ Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τῆς παρούσης τιμίας καὶ βασιλικῆς.» Θεόδωρος ὁ Μονεμβασίτης, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὅταν ἡ χειμέριος τῆς εἰδωλολατρείας.» (Σώζονται πάντες ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου.) Ἔχει ἐγκώμιον εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν καὶ ὁ Πρόκλος, καὶ Ἰωσὴφ ὁ Βρυέννιος, καὶ ὁ Νύσσης δὲ θεῖος Γρηγόριος λόγον σύντομον ὁμοῦ καὶ γλαφυρὸν συνέθετο εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν, ὅστις σώζεται μὲν ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Σταυρονικήτα χειρόγραφος, οὐ σώζεται δὲ ἐν τοῖς τετυπωμένοις τρισὶ τόμοις τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τῇ προτέρᾳ Κυριακῇ τὴν ὀρθόδοξον ταύτην Ἐκκλησίαν οὐράνιον χορείαν ἐκάλεσεν ὁ μέγας Βασίλειος·» Ἀλλὰ καὶ Ἰωάννης ὁ πάνσοφος καὶ γεωμέτρης, λόγον προσφωνητικὸν καὶ χαριστήριον συνέθετο εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Χαίρετε· τοῦτό μοι τὸ βραχὺ καὶ μέγα τοῦ λόγου προοίμιον, χαίρετε.»

Καὶ ὁ ὕπατος τῶν φιλοσόφων Ψελλὸς, οὗ ἡ ἀρχὴ, « Ἀρχὴ μὲν τῶν ὄντων Θεός.» (Σώζονται καὶ οἱ δύω ἐν τῷ δευτέρῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος.) Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὁ μὲν ψαλμῳδὸς Προφήτης.» Γερμανὸς ὁ Κωνσταντινουπόλεως λόγον δεύτερον, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ ἀναβηθι ὁ εὐαγγελιζόμενος.» (Σώζονται ἐν τῷ δευτέρῳ Πανηγυρικῷ τῆς τοῦ Βατοπαιδίου·) ἐν δὲ τῇ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται καὶ ἕτερος λόγος Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Σήμερον ἀγγελικῇ παρατάξει.» Ἐν τῷ περιωνύμῳ δὲ ναῷ τοῦ Πρωτάτου σώζεται καὶ εἷς λόγος Σωφρονίου Ἱεροσολύμων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εὐαγγέλια ἀδελφοὶ εὐαγγέλια, καὶ πάλιν ἐρῶ εὐαγγέλια.» Ἀλλὰ καὶ ὁ Φώτιος λόγον συνέθετο εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φαιδρὰ τῆς παρούσης ἡμέρας καθέστηκεν ἡ πανήγυρις, καὶ λαμπρὰν τὴν χαρὰν τοῖς πέρασιν ἀποφέρεται.» Ὁμοίως καὶ Θεοφάνης ὁ Κεραμεὺς, ὁ Ταυρομενίας Ἐπίσκοπος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Σήμερον ἡ Ἐκκλησία δαδουχεῖται μυστικῶς καὶ πυρσεύεται·» (σώζεται ἐν τῷ Πρωτάτῳ.)

[1] Ὁ δὲ Θεοφόρος Μάξιμος ἐν τῇ μβ'. ἐρωτήσει οὕτως ἐπὶ λέξεως λέγει « Ἐπειδή τινες ἀποροῦσιν, ὅτι πῶς λαθεῖν λέγεται τὰς οὐρανίους Δυνάμεις ἡ τοῦ Κυρίου ἐνανθρώπησις, ὁπόταν εὑρίσκωμεν, ὅτι καὶ αἱ προφητεῖαι αἱ πρὸ τοῦ Κυρίου δι' Ἀγγέλων γεγόνασι, καὶ τὴν σύλληψιν τῆς Παρθένου ὁ Γαβριὴλ εὐαγγελίζεται, καὶ τοὺς ποιμένας Ἄγγελοι μυσταγωγοῦσιν; ἀπόκρισις. Ὅτι μὲν ἤδεισαν οἱ Ἄγγελοι τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Κυρίου ἐνανθρώπησιν, οὐ δεῖ ἀμφιβάλλειν. Ἐκεῖνο δὲ ἔλαθεν αὐτοὺς ἡ ἀκατάληπτος τοῦ Κυρίου σύλληψις, καὶ ὁ τρόπος. Πῶς ὅλος ἐν τῷ Πατρὶ ὢν, καὶ ὅλος ὢν ἐν πᾶσι, καὶ πάντα πληρῶν, ὅλος ἦν ἔν τῇ γαστρὶ τῆς Παρθένου.

[2] Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἐὰν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγ-

σαυρὸν τοῦ πεζογράφου Δαμασκηνοῦ, καὶ εἰς τὸν Μηνιάτην, καὶ εἰς τὴν Σάλπιγγα, καὶ εἰς τὴν Σαγήνην, καὶ εἰς τὸν Κωφὸν, καὶ εἰς τὴν Κατήχησιν τοῦ Στουδίτου.)

γελισμοῦ κατὰ τὴν μεγάλην ἑβδομάδα, εἰς οἶνον μόνον καὶ ἔλαιον γίνεται κατάλυσις, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς ὀψάριον διὰ τὸ αἰδέσιμον τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου, καθὼς πάντα τὰ Τυπικὰ συμφώνως διορίζουσι, κἂν καὶ ὁ θεῖος Νικηφόρος ἐν τῷ πέμπτῳ αὐτοῦ κανόνι λέγῃ, ὅτι ἂν τύχῃ ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ, ἢ τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ, δὲν ἁμαρτάνομεν ἂν καταλύσωμεν οἶνον καὶ ὀψάρια. Ἀληθῶς μέγας πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ θεῖος Νικηφόρος· ἐπειδὴ ὅμως ὅλα τὰ Τυπικὰ οὕτως ἀποφασίζουσι, καὶ ἅγιοι καὶ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καὶ οἱ γράψαντες τὰ Τυπικὰ, καὶ ἀρχαιότεροι ἀκόμη καὶ τοῦ θείου Νικηφόρου, ὡς εἶναι ὁ Σάββας, ὁ θεῖος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς, ὁ Χαρίτων, ὁ Εὐθύμιος, ὁ Κυριακὸς, καὶ ἄλλοι ὅμοιοι, διὰ τοῦτο προτιμῶμεν τὴν κοινὴν τῶν Πατέρων ὁμοφωνίαν. Καὶ μάλιστα διότι ὑποπτεύομεν, μὴ ἦναι κἀνενὸς κοιλιοδούλου προσθήκη τὰ ὀψάρια· ἐπειδὴ δύσκολα πιστεύομεν, τοιοῦτος ἅγιος νὰ εἰπῇ ἐναντία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως. Ὅρα δὲ καὶ πῶς ὁ ἅγιος δὲν λέγει ἀποφαντικῶς εἰς τὸν ἀνωτέρω κανόνα, ὅτι νὰ ἐσθίεται ὀψάριον, ἀλλ' ὑποθετικῶς, ὅτι ἐὰν φάγῃ τις ὀψάριον ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ τυχούσῃ τῇ μεγάλῃ Πέμπτῃ καὶ μεγάλῃ Παρασκευῇ, δὲν ἁμαρτάνει, καὶ δὲν εἶπεν ὅτι καλῶς ποιεῖ, ἀλλ' ὅτι δὲν ἁμαρτάνει· πολὺ δὲ διαφέρει τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸ δεύτερον. Ἐγὼ εἶχον ὑποσημείωσιν εἰς τὸν ἀνωτέρω πέμπτον κανόνα τοῦ ἁγίου Νικηφόρου, τὸν περιεχόμενον ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ μετὰ τῶν λοιπῶν τριάκοντα ἑπτὰ κανόνων τοῦ αὐτοῦ ἁγίου· ἀλλ' ὁ νοθεύσας τὸ ἱερὸν Πηδάλιον, καὶ πολλὰς ἀτόπους προσθήκας καὶ ἀφαιρέσεις ἐν αὐτῷ ποιησάμενος, αὐτὸς κακῶς ἀφῆρεσε καὶ τὴν ὑποσημείωσιν ἐκείνην, διὰ νὰ δώσῃ ἄδειαν νὰ καταλύσωσιν οἱ χριστιανοὶ ὀψάρια ἐν τῇ αὐτῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τυχούσῃ κατὰ τὴν μεγάλην Ἑβδομάδα. Ὅρα δὲ καὶ εἰς τὸ τριακοστὸν ὄγδοον κεφάλαιον τοῦ Καθολικοῦ καὶ τετυπωμένου Τυπικοῦ, ὅπου αὐτολεξεὶ γράφονται ταῦτα « Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ ἑορτὴ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, εἰ τύχει τῇ μεγάλῃ ἑβδομάδι, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπιστῇ, γίνεται παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς ἐπὶ μεταλήψει οἴνου καὶ ἐλαίου, ἰχθύος δὲ οὔ.

Καὶ τοῦτο δὲ προσσημειοῦμεν, ὅτι ἡ ἑορτὴ αὕτη τοῦ Εὐαγγελισμοῦ οὐδέ ποτε μετατίθεται εἰς ἄλλην ἡμέραν· ἀλλὰ εἰς ὁποίαν ἡμέραν τύχῃ, εἰς ἐκείνην καὶ ἑορτάζεται. Καθὼς ἅπαντα τὰ Τυπικὰ συμφώνως διορίζουσι· καὶ ὁ ἀνωτέρω δὲ κανὼν τοῦ ἁγίου Νικηφόρου, καὶ οἱ λόγοι τῶν διδασκάλων παλαιῶν τε καὶ νεωτέρων οἱ εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην πεπονημένοι, καὶ μάλιστα τοῦ Βρυεννίου Ἰωσὴφ τοῦτο βεβαιοῦσι. Ἐπειδὴ ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ εἶναι ἀρχὴ καὶ κεφαλὴ ὅλων τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἐὰν αὕτη μετατεθῇ, εἶναι ἀνάγκη νὰ συμμετατεθῶσι καὶ αἱ ἄλλαι δεσποτικαὶ ἑορταὶ, καὶ ἡ τῶν Χριστοῦ γεννῶν δηλαδὴ, καὶ ἡ τῶν Θεοφανείων, καὶ ἡ τῆς Ὑπαπαντῆς, καὶ καθεξῆς ὅλαι αἱ ἄλλαι. Καὶ οὕτω νὰ γίνῃ μία μεγάλη σύγχυσις εἰς ὅλον τὸν κύκλον τῶν ἑορτῶν· ὅθεν οἱ ταύτην μετατιθέντες, κακῶς ποιοῦσιν. Εὐηγγελίσθη δὲ ἡ Θεοτόκος ἐν ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἢ κατ' ἄλλους ἐν Κυριακῇ.

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρα ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν* ΣΕΝΝΟΥΦΙΟΣ *ὁ Σημειοφόρος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Τὸ σῶμα κρύπτει σῶμα τοῦ Σεννουφίου,
» Σημεῖα τοῦ δείξαντος ἐν βίῳ ξένα.

* *Αἱ ἅγιαι μάρτυρες* ΠΕΛΑΓΙΑ *καὶ* ΘΕΟΔΟΣΙΑ *ξίφει τελειοῦνται.*

* » Θεοδοσία καὶ Πελαγία ξίφει,
» Πέλαγος εὗρον δωρεῶν Θεοῦ Δόγου.

* *Δήμιός τις τὸν Χριστὸν ἐπιγνοὺς, καὶ ἐν ζοφώδει φρουρᾷ βληθεὶς τελειοῦται.*

* » Εἰρκτὴν σκοτεινὴν δήμιος κατεκρίθη,
» Γνοὺς Χριστὸν ἐξάγοντα φῶς ἀπὸ σκότους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κς', τὴν σύναξιν ἐπιτελοῦμεν τοῦ Ἀρχαγγέλου ΓΑΒΡΙΗΛ *ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς παραδεδομένην, ὡς τῷ θείῳ καὶ ὑπερφυεῖ καὶ ἀπορρήτῳ μυστηρίῳ τῆς τοῦ Χριστοῦ οἰκονομίας καθυπουργήσαντος.* [1]

» Τὸν σὴν ἀπαγγείλαντα σάρκωσιν Νόα,
» Τιμῇ πρεπούσῃ πᾶσα σὰρξ τιμᾷ, Λόγε.
» Εἰκάδι ἀμφ' ὕμνος Γαβριὴλ κτίσιν ἔκτῃ ἐγείρει.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων εἰκοσιὲξ μαρτύρων τῶν ἐν Γοτθίᾳ μαρτυρησάντων, ἐξ ὧν εἰσι πρεσβύτεροι δύω, Βαθούσις *καὶ* Οὐΐρκας *μετὰ δύω υἱῶν αὐτοῦ καὶ τριῶν θυγατέρων, καὶ* Ἀρπύλλας *μονάζων· λαϊκοὶ δὲ,* Ἀβήπας, Ἀγγὰς, Ῥύαξ, Ἠγάθραξ, Ἡσκόος, Σύλας, Σίγητζας, Σουηρίλλας, Σεμβλας, Θέρμας, Φίλγας *καὶ ἐκ τῶν γυναικῶν* Ἄννα, Ἀλλὰς, Βάρις, Μωϊκὼ, Μαμύκα, Οὐΐρκὼ, *καὶ* Ἀνιμαΐς·

» Τόσην πυρὶ φλέγουσι πληθὺν μαρτύρων,
» Ὅσας ἄγει μὴν σήμερον τὰς ἡμέρας.

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι Γαβριὴλ θὰ εἰπῇ Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, (α) κατὰ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλον. Διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ἐξαιρέτως ὑπηρέτησεν εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Θεανθρώπου Λόγου. Λέγει δὲ καὶ Θεοφάνης ὁ Κεραμεὺς ὁ Ταυρομενίας ἐπίσκοπος, ὅτι τὰ ἑπτὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα περιέχει τὸ ὄνομα τοῦ Γαβριὴλ, σημαίνουσιν, ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ Γαβριὴλ εὐαγγελισθεὶς τεχθῆναι Χριστὸς ἦκει ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ κόσμου παντὸς, τοῦ μετρουμένου ὑπὸ τῆς ἑβδομάδος καὶ περατουμένου ἐν αἰῶσιν ἑπτά. (λόγῳ εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν.)

(α) Ἑβρ. ἄνθρωπος Θεοῦ. Σ. Ε.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Ἰουγγουρίχου βασιλέως τῶν Γότθων, καὶ Γρατιανοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει τος' (376), διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ἔλαβον διὰ πυρὸς τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος Ἰουγγουρίχου, διότι οὗτος ὁ ἀσεβέστατος κατέκαυσε τὴν ἐκκλησίαν τῶν χριστιανῶν, εἰς τὴν ὁποίαν κατεκάησαν καὶ οἱ ἀνωτέρω ῥηθέντες εἰκοσιὲξ μάρτυρες. Τότε δὲ συνέβη καὶ ἓν τοιοῦτον, ἤγουν χριστιανός τις ἔφερεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν προσφορὰν, ὁ ὁποῖος πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, ἀντὶ τῆς ἀψύχου προσφορᾶς, αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔγεινε προσφορὰ εἰς τὸν Θεὸν, ὁλοκαυτωθεὶς διὰ τοῦ πυρὸς, καὶ λαβὼν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΟΔΡΑΤΟΥ, ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ, ΜΑΝΟΥΗΛ, καὶ ἑτέρων τεσσαράκοντα τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Εἰς τὸν Κοδράτον.

» Κοδράτε, θαυμάζω σε τῆς εὐανδρίας,
» Πῶς ὑπτιάζων ἀνδρικῶς σφάττῃ, μάκαρ.

Εἰς τὸν Θεοδόσιον.

» Θεοδόσιος, τῷ Θεῷ ζῶν καὶ μόνῳ,
» Ζωὴν δι' αὐτὸν ἐκ ξίφους καταστρέφει.

Εἰς τὸν Μανουήλ.

» Ξίφει χεθήτω, κἂν κοτύλη φησί μοι,
» Ὁ Μανουὴλ πέφυκεν αἵματος μία.

Εἰς τοὺς τεσσαράκοντα.

† » Τεσσαράκοντα μάρτυρες διὰ ξίφους,
» Θεῷ προσηνέχθησαν· ὢ τῆς ἀνδρίας!

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς· βλέποντες δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν νὰ θανατόνωνται οἱ χριστιανοὶ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας, ἐσυμφώνησαν ἀναμεταξύ των νὰ ὁμολογήσωσι παρρησίᾳ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, διὰ νὰ νὰ γείνωσι κληρονόμοι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Καὶ λοιπὸν ὑπῆγον αὐτόκλητοι καὶ παρεδόθησαν εἰς τὸν τῆς χώρας ἄρχοντα, ὁ ὁποῖος ἐξέταζε τότε καὶ ἐτιμώρει πολλοὺς χριστιανούς· καὶ παρασταθέντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ὡμολόγησαν ὅτι εἶναι χριστιανοί. Ὅθεν ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν, μετά τινας δὲ ἡμέρας τοὺς ἐξήγαγον τῆς φυλακῆς, καὶ κρεμάσαντες αὐτοὺς γυμνοὺς ἐπάνω εἰς ξύλον, κατεξέσχισαν τὰς πλευράς των. Εἶτα τοὺς ἔσυραν ἐπάνω εἰς τριβόλους, καὶ τελευταῖον τοὺς ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

—

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς ΣΤΕΦΑΝΟΣ ἡγούμενος Τριγλίας ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Θείου Στέφανος ἀμπελῶνος ἐργάτης,
» Θεῷ παραστὰς καμάτου μισθὸν λάβῃ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, ἐν ἔτει ωιέ (815), ἠγάπησε δὲ τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας· διὰ δὲ τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν, μὲ πολλὴν παράκλησιν τῶν μοναχῶν, ἔγεινεν ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τοῦ καλουμένου Τριγλία. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασε χρόνους πολλοὺς εἰς τὴν ἄσκησιν καὶ ἡγουμενίαν, ὕστερον προσεκλήθη ἀπὸ τὸν ῥηθέντα δυσσεβῆ Λέοντα τὸν εἰκονομάχον, ὁ ὁποῖος ἐκίνησε διωγμὸν μεγάλον κατὰ τῶν προσκυνούντων τὰς σεπτὰς καὶ ἁγίας εἰκόνας. Ἀναγκασθεὶς λοιπὸν ἀπὸ τὸν τύραννον νὰ ἀρνηθῇ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, καὶ νὰ ὑπογράψῃ κατὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ μὴ πεισθεὶς, ἀλλὰ μᾶλλον ὀνομάσας δυσσεβεῖς τοὺς ἀναγκάζοντας αὐτὸν εἰς τοῦτο εἰκονομάχους, ἐτιμωρήθη πολλὰ καὶ εἰς φυλακὰς ἐβλήθη, καὶ εἰς ἐξορίαν ἐπέμφθη. Μὲ τὰ ὁποῖα ταῦτα δεινὰ ταλαιπωρηθεὶς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, διὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ὁποίου, τοὺς πολλοὺς κόπους καὶ κακοπαθείας ἐδοκίμασεν ὁ ἀοίδιμος.

—

* *Διήγησις ὠφέλιμος ΜΑΛΧΟΥ μοναχοῦ αἰχμαλωτισθέντος.* [1]

† » Βλέψον μοναχὲ τίσιν οἶαν λαμβάνει,
» Παρήκοος πᾶς, καὶ διόρθωσιν λάβε.

Μακρὰν ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας ἕως τριάκοντα μίλια, εἶναι χωρίον ὀνομαζόμενον Μαρώνεια, εἰς τὸ χωρίον δὲ ἐκεῖνο ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη ὁ Μάλχος οὗτος, καὶ ἐσέβετο τὸν Θεόν. Καὶ οἱ μὲν γονεῖς αὐτοῦ ἐσπούδαζον νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν γυναῖκα, αὐτὸς δὲ ἐμελέτα νὰ φύγῃ καὶ νὰ γείνῃ μοναχός· ὅθεν ἀπελθὼν εἰς τὴν Ἰβηρίαν, ἔγεινε μοναχὸς πλησίον εἰς πνευματικοὺς ἄνδρας, οἵτινες ἦσαν ἐκεῖ. Ἀγω-

[1] Τοῦτο τὸ διήγημα ἠρανίσθη ἀπὸ τὸ Γεροντικὸν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται, Παράδεισος τῶν Πατέρων ἐν χειρογράφοις σωζόμενος, ὁ ὑπὸ τοῦ Παλλαδίου ἐπισκόπου Ἑλενουπόλεως συναχθεὶς, καὶ εἰς ὑποθέσεις εἰκοσιτρεῖς διαιρεθείς.

νίσθεὶς λοιπὸν ὁ ἀοίδιμος, εὑηρέστησεν εἰς τὸν Θεόν.

Ὅτε δὲ ἔμαθεν ὅτι ἀπέθανεν ὁ πατήρ του, ἐστοχάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν χήραν μητέρα του, μὲ σκοπὸν ἵνα μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνης γείνῃ κληρονόμος ὅλων τῶν ὑπαρχόντων της· καὶ ἄλλα μὲν ἀπὸ αὐτὰ νὰ δώσῃ ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἄλλα δὲ νὰ ἐξοδεύσῃ εἰς οἰκοδομὴν μοναστηρίου ἰδικοῦ του. Τοῦτον δὲ τὸν σκοπὸν καὶ λογισμόν του ἐφανέρωσεν εἰς τὸν πνευματικόν του πατέρα καὶ γέροντα, ὁ ὁποῖος ἐμπόδιζεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν λογισμὸν τοῦτον, ὡς ἀνωφελῆ καὶ ἀσύμφορον, μάλιστα δὲ καὶ ἐβεβαίονεν αὐτὸν, ὅτι οἱ λογισμοὶ αὐτοὶ εἶναι ἐκ τῶν δαιμόνων. Ὁ δὲ Μάγχος δὲν ἠθέλησε νὰ πεισθῇ εἰς τὰ λόγια τοῦ γέροντός του, ἀλλ' ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ μοναστήριον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἔδεσσαν, καὶ ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο μὴ ἀπαντήσῃ Σαρακηνοὺς εἰς τὸν δρόμον, ἐπρόσμενεν ἐκεῖ, ἕως νὰ εὕρῃ καὶ ἄλλους συνοδοιπόρους· ἀφ' οὗ δὲ συνήχθησαν ἑβδομήκοντα ὁδοιπόροι, ἐπεριπάτει πλέον χωρὶς φόβον. Παρ' ἐλπίδα ὅμως ἐφάνη εἰς τὸν δρόμον πλῆθος Σαρακηνῶν, οἱ ὁποῖοι αἰφνιδίως ὁρμήσαντες κατὰ τῶν ὁδοιπόρων, τοὺς ἐπίασαν ὅλους ζωντανοὺς καὶ τοὺς ἠχμαλώτισαν.

Τότε καὶ ὁ Μάλχος οὗτος ἔπεσεν εἰς τὸν λαχνὸν ἑνὸς μαύρου Αἰθίοπος, ὁ ὁποῖος ἔλαβεν αὐτὸν αἰχμάλωτον, ὁμοῦ καὶ μίαν γυναῖκα. Τούτους λοιπὸν καὶ τοὺς δύω ἐπρόσταξεν ὁ Αἰθίοψ νὰ ἱππεύσωσιν ὁμοῦ ἐπάνω εἰς μίαν γοργοκάμηλον· ἐπειδὴ δὲ ἡ κάμηλος ἔτρεχε πολὺ, ὁ Μάλχος κινδυνεύων νὰ κρημνισθῇ ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκα, ἐνηγκαλίσθη καὶ αὐτὸς τὴν γυναῖκα καὶ ἡ γυνὴ τὸν Μάλχον, καὶ οὕτω διὰ τῆς ἐναγκαλίσεως ἴσταντο στερεοὶ ἐπάνω εἰς τὴν κάμηλον. Ὄχι μόνον δὲ τοῦτο τὸ ἄτοπον συνέβη εἰς τὸν Μάλχον διὰ τὴν παρακοήν του, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις ἔφαγε χωρὶς νὰ θέλῃ κρέας καμήλου. Ἀλλὰ καὶ ὅτε ὁ αὐθέντης του Αἰθίοψ ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκόν του, ὁ Μάλχος προσῆλθεν εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ αὐθέντου του, καὶ ὑπετάσσετο ὡς δοῦλος εἰς αὐτὴν, φέρων νερὸν, καὶ ῥίπτων ἔξω τὰ σκούπιδα. Τελευταῖον δὲ ἐπεφόρτισεν αὐτὸν ὁ αὐθέντης του τὸ νὰ βόσκῃ τὰ πρόβατά του, καὶ μὲ τὴν ἐπιστασίαν ταύτην τῶν προβάτων ἐλαφρώθη ὀλίγον ἀπὸ τὰ βαρέα προστάγματα καὶ τὰς πρότερον ὑπηρεσίας. Ἐπαρηγορεῖτο δὲ μὲ αὐτὴν συλλογιζόμενος τὰ παραδείγματα τοῦ Πατριάρχου Ἰακὼβ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου προφήτου καὶ ἀοιδίμου βασιλέως Δαβὶδ, ὁ ὁποῖος διότι ἐποίμαινε τὰ ἄλογα πρόβατα, εὗρε τὴν βασιλείαν καὶ ποιμαντικὴν τῶν λογικῶν ἀνθρώπων. Ἐπειδὴ δὲ εὑηρέστησεν ὁ Μάλχος εἰς τὸν αὐθέντην του διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν προβάτων καὶ τὴν ἐργασίαν τοῦ τυρίου, καὶ διὰ τὴν φυλακὴν ὅλων τῶν σκευῶν καὶ εἰδισμάτων τοῦ οἴκου του, τὰ ὁποῖα παρέδιδε σῶα καὶ ὁλόκληρα μὲ συνείδησιν καθαρὰν καὶ μὲ πίστιν καὶ ἀδαλότητα, διὰ ταῦτα λέγω τὰ καλὰ τοῦ Μάλχου, ἐσυλλογίζετο ὁ αὐθέντης του Αἰθίοψ νὰ κάμῃ εἰς αὐτὸν κἀμμίαν φολοτιμίαν καὶ ἀνταπόδοσιν· ἡ ἀνταπόδοσις δὲ αὕτη ἦτο τὸ νὰ δώσῃ τῷ Μάλχῳ γυναῖκα ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἠχμαλώτισεν ὁμοῦ μὲ αὐτόν. Ὁ δὲ Μάλχος καλεσθεὶς ἀπὸ τὸν αὐθέντην του καὶ ἀκούσας τοῦτο, κατ' ἀρχὰς μὲν μετεχειρίσθη ἀργοπορίαν καὶ ἀναβολὴν τοῦ καιροῦ, λέγων ὅτι δὲν δύναται νὰ κάμῃ τοῦτο διότι εἶναι μοναχὸς, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ δὲν εἶναι ἐλευθέρα, ἀλλ' εἶναι συνεζευγμένη μὲ ἄνδρα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον νὰ χωρισθῇ μὲ τοιοῦτον τρόπον ἀπὸ τὸν νόμιμον ἄνδρα της.

Ὁ δὲ Αἰθίοψ τοῦτο ἀκούσας, ἐξεγύμνωσε τὴν σπάθην του καὶ ἐφοβέρισε νὰ τὸν θανατώσῃ. Τότε ὁ Μάλχος ἐμάνθανε διὰ τῆς δοκιμῆς τὰ θανατηφόρα βλαστήματα ὅσα ἐγέννησεν εἰς αὐτὸν ἡ παρακοὴ τοῦ πνευματικοῦ του πατρός· ὅθεν φοβηθεὶς, ἐπῆρε τὴν γυναῖκα καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ· ἀπεφάσισεν ὅμως εἰς τὸν λογισμόν του κάλλιον νὰ θανατώσῃ αὐτὸς ἑαυτὸν, παρὰ νὰ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ γυνὴ ἐκείνη, θαυμασία οὖσα καὶ φρονίμη καὶ σώφρων, ἔβλεπε τὴν ἀνυπόφορον λύπην καὶ ἀδημονίαν τοῦ Μάλχου, ἐφοβήθη μήπως ἀπὸ τὴν πολλὴν λύπην θανατωθῇ. Ὅθεν τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ἦναι μὲν κατὰ τὸ φαινόμενον ἀχώριστοι καὶ οἱ δύω, διὰ τὸν φόβον τοῦ Αἰθίοπος καὶ διὰ τὸ ἀνύποπτον· νὰ φυλάττωσι δὲ κατὰ τὸ κρυπτόμενον καθαρὸν καὶ παρθένον τὸν ἑαυτόν των. Μὲ τοιοῦτον τρόπον, ἔλεγεν ἡ τιμία γυνὴ, θέλει λάβῃ πληροφορίαν ὁ αὐθέντης μας, ὅτι δὲν θὰ μεταχειρισθῶμεν δολιότητα. Ἤρεσεν ἡ βουλὴ αὕτη εἰς τὸν Μάλχον, πλὴν αὐτὸς ἐνθυμούμενος τὴν καθαρὰν καὶ ἁγίαν ζωὴν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὅτε εὑρίσκετο εἰς τὸ μοναστήριον, ἐμελέτα νὰ φύγῃ. Τοῦτο δὲ νοήσασα ἡ γυνὴ, παρεκάλει νὰ τὸν συναχολουθήσῃ καὶ αὐτὴ διὰ νὰ γίνῃ καλογραῖα, εἰς κάνένα παρθενῶνα καὶ μοναστήριον· ὁ δὲ Μάλχος ὑπεσχέθη τοῦτο εἰς αὐτήν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖ πλησίον ἦτο ποταμός τις μεγαλώτατος, ὁ ὁποῖος

δὲν ἄφινεν αὐτοὺς νὰ φύγωσιν ἐλευθέρως διὰ τὸ δύσκολον αὐτοῦ πέρασμα, τούτου χάριν κατεσκεύασαν δύω ἀσκία ἀπὸ δερμάτια, καὶ δέσαντες αὐτὰ μὲ ἀσφάλειαν, ἐπῆρεν ὁ Μάλχος τὸ ἓν ἀσκίον καὶ ἡ γυνὴ τὸ ἄλλο, καὶ ἐμβαίνοντες διὰ νυκτὸς εἰς τὸν ποταμὸν, μετεχειρίσθησαν τὰ μὲν ἀσκία ὡς πλοῖον, τοὺς δὲ πόδας των, ὡς πηδάλια, καὶ οὕτως ἐξῆλθον εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ. Ὅθεν εὐχαριστήσαντες εἰς τὸν Θεὸν, ὄχι μόνον περιεπάτουν τὴν νύκτα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέραν, ὑπὸ τοῦ ἡλίου καταφλεγόμενοι, συχνάκις ὅμως ἔβλεπον καὶ ὀπίσω των. Καὶ λοιπὸν ἰδοὺ βλέπουσι τὸν αὐθέντην των τὸν Αἰθίοπα ὁμοῦ μὲ ἕνα δοῦλον, οἱ ὁποῖοι ἀναβάντες εἰς δύω γοργοκαμήλους, ἐβάσταζον εἰς τὰς χεῖράς των σπαθία ξεγυμνωμένα καὶ ἔτρεχον κατόπιν των.

Ὅτε δὲ ἐκεῖνοι ἐπλησίασαν διὰ νὰ τοὺς πιάσωσιν, οὗτοι ἀπὸ τὸν φόβον ἔγειναν ὡς λίθοι καὶ ἀναίσθητοι νεκροί· κατ' οἰκονομίαν δὲ Θεοῦ ἐφάνη ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των ἓν βαθύτατον σπήλαιον, ὅθεν ἐμβῆκαν εἰς αὐτό. Ἐμβάντες δὲ εὗρον ἐν αὐτῷ μίαν ἀσπίδα καὶ ὀφίδια καὶ ἄλλα θανατηφόρα ἑρπετὰ καὶ θηρία πολλὰ, λέοντας καὶ λεαίνας, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν πολλὴν καῦσιν τοῦ ἡλίου προσέφυγον εἰς αὐτὰ, ἵνα λάβωσιν ἀναψυχήν. Λοιπὸν ἂν καὶ ἐφοβήθησαν οὗτοι τὰ ῥηθέντα θηρία, ἐπειδὴ ὅμως ἦτο μεγαλείτερος ὁ φόβος τοῦ Αἰθίοπος, ἐσφραγίσθησαν μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ οὕτως ἐστάθησαν εἰς ἓν μέρος τοῦ σπηλαίου, προσμένοντες νὰ γίνωσι φαγητὸν τῶν θηρίων. Καταβάντες δὲ ἀπὸ τὰς καμήλους ὁ Αἰθίοψ καὶ ὁ δοῦλός του ἔδεσαν αὐτὰς πλησίον εἰς τὸ σπήλαιον· καὶ ὁ μὲν δοῦλος ἐμβῆκε πρῶτος εἰς τὸ σπήλαιον διὰ νὰ ἐκβάλῃ ἔξω τὸν Μάλχον καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ δὲ Αἰθίοψ λαβὼν τὸ σπαθίον ἵστατο εἰς τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, ἵνα, ὅταν ἐκεῖνοι ἔλθωσι διὰ νὰ περάσωσι, θανατώσῃ αὐτούς. Ἅμα λοιπὸν ἐμβῆκεν ὁ δοῦλος ἐπήδησεν ἐπάνω του μία λέαινα, ἡ ὁποία ἁρπάσασα αὐτὸν ἀπὸ τὸν λαιμὸν, τὸν ἔπνιξεν· ἔπειτα δαγκάνουσα αὐτὸν, ἔσυρεν εἰς τὴν φωλεάν της. Καὶ ὁ μὲν Μάλχος καὶ ἡ γυνὴ βλέποντες τοῦτο, ἐδόξασαν τὸν Θεόν· ὁ δὲ Αἰθίοψ νομίσας, ὅτι οἱ φυγόντες ἀντιστέκονται εἰς τὸν δοῦλον καὶ δὲν πείθονται νὰ ἐκβῶσιν ἀπὸ τὸ σπήλαιον, ἐμβῆκε καὶ αὐτὸς μέσα, κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα τὴν μάχαιραν. Ἁρευθὺς δὲ ἐπήδησε πάλιν κατ' ἐπάνω του ἡ ἰδία λέαινα καὶ ἐθανάτωσε καὶ αὐτόν. Τότε ὁ Μάλχος καὶ ἡ γυνὴ εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο θαῦμα, ὅπερ ἐποίησε δι' αὐτοὺς, ἐπρόσμενον ἐκεῖ, ἐλπίζοντες, ὅτι καὶ αὐτοὶ μετ' ὀλίγον θὰ φαγωθῶσιν ἀπὸ τὴν λέαιναν. Ἀλλ' ἡ λέαινα λαβοῦσα τὸ λεονταράπουλόν της, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ σπήλαιον· τότε ἐξελθόντες καὶ αὐτοὶ, εὗρον τὰς καμήλους δεδεμένας καὶ φορτωμένας μὲ φαγητὰ καὶ ποτά. Ὅθεν φαγόντες καὶ εὐφρανθέντες, εὐχαρίστησαν τῷ Θεῷ.

Ἔπειτα ἀναβάντες εἰς τὰς καμήλους, ἐπέρασαν τὴν ἔρημον εἰς δέκα ἡμέρας καὶ ὑπῆγαν εἰς κάστρον· ἐκεῖθεν δὲ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ὁ ἄρχων τοῦ κάστρου πρὸς τὸν δοῦκα τῆς Μεσοποταμίας· ἐκεῖνος δὲ ἐξαγοράσας τὰς καμήλους, καὶ φιλοφρόνως αὐτοὺς δεξιωθεὶς, τοὺς ἀπέστειλε χαίροντας εἰς τὸν οἰκόν των. Τότε ὁ μοναχὸς Μάλχος δοὺς ἱκανὰ χρήματα εἰς ἕνα παρθενῶνα καὶ ἀσκητήριον γυναικῶν, ἔβαλεν εἰς αὐτὸ τὴν γυναῖκα· αὐτὸς δὲ γυρίσας εἰς τὸ μοναστήριον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔφυγε, τὸν μὲν πνευματικὸν αὐτοῦ πατέρα καὶ γέροντα εὗρεν ἀποθαμένον, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους ἀδελφοὺς διηγήθη ὅσα συνέβησαν εἰς αὐτόν. Ὅθεν μαθὼν γνῶσιν ἀπὸ ὅσα ἔπαθε, παρέμενεν εἰς τὸ ἑξῆς ἐν τῷ μοναστηρίῳ, εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ, ὁ ὁποῖος τὸν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τόσους μεγάλους κινδύνους. Διανύσας λοιπὸν χρόνους ἀρκετοὺς, καὶ τῷ Θεῷ εὐαρέστως δουλεύσας, ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΜΑΤΡΩΝΗΣ *τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.*

» Οὐκ ἄξιον λαθεῖν σε, μάρτυς Ματρῶνα,
» Κἂν ἔνδον εἱρκτῆς ἐκπνέῃς κεκρυμμένη.
» Εἰκάδι ἑβδομάτῃ θάνε Ματρώνη ἐνὶ εἱρκτῇ.

Αὕτη ἦτο ὑπηρέτρια γυναικὸς Ἑβραίας, Παντίλλης [1] ὀνομαζομένης, ἡ ὁποία ἦτο σύζυγος ἑνὸς ἀρχιστρατήγου ἐν τῇ πόλει τῆς Θεσσαλονίκης. Ὅτε δὲ ἡ κυρία της ὑπήγαινεν εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἑβραίων, ἠκολούθει μὲν αὐτὴν καὶ ἡ Ματρῶνα, μέσα ὅμως εἰς τὴν συναγωγὴν δὲν ἔμβαινεν, ἀλλ' ἐγύριζε καὶ ὑπήγαινεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν χριστιανῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἐφανερώθη εἰς τὴν κυρίαν της τοῦτο, ἐδάρη ἡ μακαρία ἀνελεημόνως καὶ ἐκλείσθη εἰς φυλακήν· εἶτα ἐκβάλλεται ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ πάλιν δέρεται, καὶ πάλιν κλείεται εἰς τὴν

[1] Παρὰ τοῖς Μηναίοις Παντίλλα γράφεται. Ε. Ε.

φυλακήν. Ἐκεῖ δὲ διελθοῦσα ἡμέρας πολλὰς, παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Λέγουσι δὲ, ὅτι τὸ ἅγιον αὐτῆς λείψανον ἐνεταφιάσθη ἐντίμως· ἡ δὲ κυρία της Παντίλλα, ὠλίσθησεν ἀπὸ τὸ τεῖχος καὶ ἔπεσε κάτω εἰς ἕν ὑπολήνιον, ὅπου χύνεται τὸ γλεῦκος (μοῦστος), καὶ ἐκεῖ κατέστρεψε τὴν ζωήν, καὶ ἔλαβε κατὰ τὸ παρὸν τὴν ἀξίαν καταδίκην παρὰ Θεοῦ.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ὅσιος ΚΗΡΥΚΟΣ ὁ ἐν τῷ Ἄπρῳ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ἐγὼ, πάτερ Κήρυκε, καὶ τεθνηκότα,
» Κἂν καρδίᾳ φέρειν σε, κἂν γλώττῃ θέλω.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΙΛΗΤΟΥ τοῦ συγκλητικοῦ, καὶ ΛΥΔΙΑΣ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς, καὶ τῶν δύω τέκνων αὐτοῦ, ΘΕΟΠΡΕΠΙΟΥ, ΜΑΚΕΔΟΝΟΣ, ΑΦΜΙΛΟΧΙΟΥ τοῦ δουκὸς, καὶ ΚΡΟΝΙΔΟΥ τοῦ Κομενταρησίου.[1]

Εἰς τὸν Φιλητὸν καὶ Λυδίαν.

» Ὥσπερ Φιλητοῦ καὶ Λυδίας σὰρξ μία,
» Οὕτως ἓν αὐτῶν καὶ μετ᾽ εἰρήνης τέλος.

Εἰς τὸν Θεοπρέπιον καὶ Μακεδόνα.

» Θνήσκει Θεοπρέπιος σὺν Μακεδόνι,
» Θεοπρεπῶς ᾄδοντες ὕμνους Κυρίῳ.

Εἰς τὸν Ἀμφιλόχιον καὶ Κρονίδην.

» Δοὺξ συντελευτᾷ τῷ Κομενταρησίῳ,
» Ἐξουσιάζων ἐξυπηρετουμένῳ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει ρκε΄ (125), χριστιανοὶ κατὰ τὸ ἐπάγγελμα καὶ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν λατρεύοντες τῷ Θεῷ. Πιασθεὶς δὲ ὁ μακάριος Φιλητὸς ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκά του Λυδίαν, καὶ μὲ τὰ δύω παιδία του, τὸν Θεοπρέπιον καὶ Μακεδόνα, παρεστάθη εἰς τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἐπειδὴ δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν σοφίαν τοῦ ἁγίου, ἀπέστειλεν αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκά του εἰς τὸν Ἀμφιλόχιον, ὅστις ἦτο δοὺξ εἰς τὴν Σλαβονίαν. Εὐθὺς λοιπὸν ἐκεῖνος ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ ἐπρόσταξε νὰ κτυπῶσι τὰ σώματά των μὲ σπάθας ξυλίνας. Τότε ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν Κρονίδης ὁ Κομενταρήσιος, ὅστις μετὰ τῶν λοιπῶν ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακήν· κατὰ δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἐνῷ οἱ ἅγιοι ἔψαλλον καὶ προσηύχοντο, ἐφάνησαν οὐράνιοι ἄγγελοι παραθαρρύνοντες καὶ ἐνδυναμόνοντες αὐτοὺς εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου. Τῷ πρωὶ δὲ παρεστάθησαν εἰς τὸν Ἀμφιλόχιον, ὁ ὁποῖος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, πολλὰ βάσανα καὶ τιμωρίαι εἶναι ἡτοιμασμέναι διὰ σᾶς. Ὅθεν ἔβαλε τοὺς ἁγίους μέσα εἰς ἕνα λέβητα γεμάτον ἐλαίου καὶ ρητίνης βρασμένης, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐψυχράνθη ὁ λέβης. Τότε θαυμάσας ὁ δοὺξ Ἀμφιλόχιος διὰ τὸ γεγονὸς θαῦμα, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν· λέγων δὲ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, βοήθει μοι, ἐμβῆκε καὶ αὐτὸς μέσα εἰς τὸν λέβητα· φωνὴ δὲ θεϊκὴ ἔγεινεν εἰς αὐτὸν λέγουσα, εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἀνάβαινε ἐδῶ εἰς ἐμέ. Ταῦτα μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Ῥώμην καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Σλαβονίαν, γέμων ἀπειλῶν καὶ θυμοῦ. Φθάσας λοιπὸν ἐκεῖ, προστάζει νὰ καῇ εἰς ἑπτὰ ἡμέρας λέβης γεμάτος ἐλαίου, καὶ εἰς αὐτὸ νὰ βληθῶσιν ὅλοι οἱ ἓξ ἅγιοι. Τούτου δὲ γενομένου, ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐντροπιασθεὶς διὰ τὸ θαυμάσιον τοῦτο, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ῥώμην. Οἱ δὲ ἅγιοι προσευχηθέντες καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ, παρέδωκαν εἰς αὐτὸν τὰς ψυχάς των, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

—

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΙΩΑΝΝΗΣ καὶ ΒΑΡΟΥΧΙΟΣ ξίφει τελειοῦνται.

» Οὐ θάρσος ἦττον Ἰωάννου πρὸς ξίφος
» Ὁ Βαρούχιος εἶχεν, εἰμὴ καὶ πλέον.

Ὁ προφήτης ΑΝΑΝΙ[1] *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Τριὰς τρίπους σὸς, Ἀνανὶ θεοπρόπε,
» Δι᾽ ἧς τὸ μέλλον προὔλεγες πρὸ τοῦ τέλους,

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΛΟΥ ἐπι-

[1] Σημείωσαι, ὅτι κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην ταύτην τοῦ Μαρτίου ἐτελειώθησαν διὰ τοῦ μαρτυρίου οἱ ἐννέα μάρτυρες, οἱ ἐν τῷ Σωναξαρίῳ Ἰωνᾶ καὶ Βαραχησίου περιεχόμενοι, κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐννάτην τοῦ παρόντος.

[1] Περὶ τοῦ Ἀνανὶ τοῦ προφήτου τούτου ταῦτα γράφει ἡ ἁγία Γραφὴ «Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ἀνανὶ ὁ προφήτης πρὸς Ἀσὰ βασιλέα Ἰούδα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασιλέα Συρίας, καὶ μὴ πεποιθέναι ἐπὶ Κύριον Θεόν σου, διὰ τοῦτο ἐσώθη ἡ δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρός σου. Οὐχ οἱ Αἰθίοπες καὶ Λίβυες ἦσαν εἰς δύναμιν πολλὴν; εἰς θάρσος; εἰς ἵππεῖς; εἰς πλῆθος σφόδρα; καὶ ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ Κύριον παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σου. Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπιβλέπουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, κατισχύσαι ἐν πάσῃ καρδίᾳ πλήρει πρὸς αὐτόν· καὶ νῦν ἠγνόηκας ἐπὶ τούτῳ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μετὰ σοῦ πόλεμος. Καὶ ἐθυμώθη Ἀσὰ τῷ προφήτῃ, καὶ παρέθετο αὐτὸν εἰς φυλακήν.» (Β΄. Παραλ. ις΄. 7—10.)

σκόπου Κορίνθου, ἀδελφοῦ γεγονότος Πέτρου ἐπισκόπου Ἄργους τοῦ σημειοφόρου. [1]

† » Φύσει ἀδελφὸς ὢν ὁ Παῦλος τοῦ Πέτρου,
» Πόλει σὺν αὐτῷ ἐγκατοικεῖ τῇ ἄνω.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΕΥΤΥΧΙΟΥ.

» Εὐτυχὲς Εὐτύχιος ἦλθεν εἰς πέρας,
» Γῆθεν μεταστὰς καὶ κατοικήσας πόλον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΑΑΡΙΩΝΟΣ *τοῦ νέου, ἡγουμένου γεγονότος μονῆς τῆς Πελεκητῆς.* [2]

» Δοὺς Ἱλαρίων γῇ τὸ γῆθεν σαρκίον,
» Γῆν μακάρων ᾤκησε τὴν μακαρίαν.
» Ὀγδόῃ Ἱλαρίωνα κιχήσατο εἰκάδι πότμος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ΗΡΩΔΙΩΝΟΣ *ἑνὸς τῶν ἑβδομήκοντα ἀποστόλων.*

* » Ῥόδον νοητὸν ὢν σαφῶς Ἡρωδίων,
» Ξίφει τρυγηθεὶς πάλιν ἀνθεῖ ἐν πόλῳ.

Οὗτος ἦν εἷς ἀπὸ τοὺς ἑβδομήκοντα μαθητὰς τοῦ Κυρίου, ἀκολουθῶν τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, καὶ μάλιστα τὸν κορυφαῖον Πέτρον, καὶ γενόμενος συνεργὸς τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου. Ἔπειτα χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος τῶν νέων Πατρῶν, ἐδίδασκε καὶ ἐπέστρεφε πολλοὺς πρὸς τὸν Κύριον· ὅθεν πιασθεὶς [3] ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἰουδαίους, ἐδάρη δυνατὰ, διότι ἄλλοι μὲν ἔδερον αὐτὸν, ἄλλοι δὲ συνέτριβον τὸ στόμα του μὲ πέτρας καὶ ἄλλοι ἐκτύπων αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλήν. Τελευταῖον δὲ ἀπέσφαξαν αὐτὸν οἱ θηριόγνωμοι, καὶ οὕτως ἐτελειώθη, παραδοὺς τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ ὁ τρισόλβιος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΜΑΡΚΟΥ *ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων,* [1] ΚΥΡΙΛΛΟΥ *διακόνου, καὶ τῶν ἐν Ἀσκάλωνι καὶ Γάζῃ παρθένων γυναικῶν, καὶ ἱερωμένων ἀνδρῶν.*

Εἰς τὸν Μάρκον.

» Ἐπαγρυπνήσας πρῶτα πολλαῖς αἰκίαις,
» Ὕπνωσε Μάρκος θεῖον εἰρήνης ὕπνον.

Εἰς τὸν Κύριλλον.

» Γαστὴρ Κυρίλλου Δευΐτου διὰ ξίφους,
» Ὡσεὶ πάχος γῆς, εἶπε Δαβίδ, ἐρράγη.

Εἰς τὰς Παρθένους.

» Κεῖνται γυναῖκες ῥῶσεως χοίροις σκάφαι,
» Γαστρὸς παθοῦσαι ῥῆξιν ἐκ χοιροφρόνων.
† » Εἰκάδι ἡδ' ἐνάτῃ ἀθληταὶ εἰς πόλον ἵκον.

† Οὗτος ὁ ἅγιος Μάρκος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου [2] τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τκή' (328), ζήλῳ δὲ θείῳ κινηθεὶς, ἐκρήμνισεν ἕνα ναὸν τῶν εἰδώλων καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἐκκλησίαν. Ὅτε δὲ ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς ἐβασίλευσε μετὰ ταῦτα ἐν ἔτει τξα' (361), καὶ ἔδωκε πολλὴν τιμὴν εἰς τὰ εἴδωλα καὶ παρρησίαν εἰς τοὺς εἰδωλολάτρας, τότε ὄχι μόνον εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον Μάρκον πολλὰ κακὰ ἔδειξεν ὁ ἀποστάτης διότι ἐκρήμνισε τὸν ναὸν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς, διότι καὶ ἐκεῖνοι ἐκρήμνισαν τοὺς βωμοὺς τῶν εἰδώλων. Ὁ δὲ ἅγιος Μάρκος κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκρύφθη καὶ συνεστάλη εἰς ἓν μέρος, κατὰ τὴν τοῦτο προστάζουσαν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου· ἐπειδὴ ὅμως ἀντ' αὐτοῦ ἐπιάσθησαν ἄλ-

---

[1] Ὁ Πέτρος οὗτος ἴσως εἶναι ὁ ἑορταζόμενος κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ἰανουαρίου, ὅστις καὶ θαυματουργὸς ὀνομάζεται. Τούτων τῶν δύω ἀδελφῶν τὸ Συναξάριον γράφεται κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Μαΐου.

[2] Σημείωσαι, ὅτι τὸ μοναστήριον τῆς Πελεκητῆς εὑρίσκεται κατὰ τὴν Προῦσαν, τὸ ὁποῖον σώζεται καὶ κατοικεῖται ἕως τῆς σήμερον.

[3] Κατὰ δὲ τὴν δεκάτην τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς, ὅπου ἑορτάζεται ὁ ἀπόστολος οὗτος μετὰ Ὀλυμπᾶ, Ἐράστου, Σωσιπάτρου, καὶ Κουάρτου, γράφεται ὅτι ὁ Ἡρωδίων οὗτος ἀπεκεφαλίσθη ἀπὸ τὸν Νέρωνα ὁμοῦ μὲ τὸν Ὀλυμπᾶν.

Περιττῶς δὲ γράφεται καὶ ἐδῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φιλητοῦ τοῦ Συγκλητικοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, διότι τούτου ἡ μνήμη προεορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ παρόντος Μαρτίου, ὅπου καὶ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ κατὰ τὴν τάξιν συνημμόσθη.

[1] Ἀρέθουσα εἶναι πόλις ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, κειμένη κατὰ τὸν κόλπον τοῦ Στρύμωνος· ἤτοι τοῦ Χάνδακος ποταμοῦ, ἡ ὁποία ὕστερον ὠνομάσθη Ῥενδίνα, μὲ θρόνον ἐπισκόπου ὑπὸ τὸν Θεσσαλονίκης Μητροπολίτην.

[2] Ὁ δὲ Θεοδώρητος ἀναφέρων τὸ διήγημα τοῦτο ἐν τρίτῳ βιβλίῳ κεφ. ἕκτῳ τῆς Ἐκκλ. ἱστορίας, ἐξ οὗ καὶ ἐρανίσθη, λέγει, ὅτι ὁ Μάρκος οὗτος ἦτο ἐπὶ Κωνσταντίου, τοῦ υἱοῦ Κωνσταντίνου.

λοι καὶ ἐτιμωροῦντο, ἐξῆλθεν εἰς τὸ φανερὸν, καὶ παρεδόθη μόνος του εἰς τοὺς εἰδωλολάτρας. Οἱ δὲ στρατιῶται πιάσαντες αὐτὸν τὸν ἐγύμνωσαν, καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ σῶμά του πολλοὺς ῥαβδισμοὺς καὶ ἔπειτα τὸν ἔρριψαν εἰς χανδάκια βρωμερά.

Μετὰ ταῦτα ἐξαγαγόντες τοῦτον ἐκεῖθεν τὸν παρέδωκαν εἰς παιδία νὰ τὸν κατακεντῶσι μὲ βελόνας· εἶτα ποιήσαντες γάρον, ἤτοι ἅλμην, ἔβρεξαν ὅλον τὸ σῶμα τοῦ ἁγίου ἀπὸ αὐτήν. Ὕστερον χρίσαντες αὐτὸν μὲ μέλι τὸν ἐκρέμασαν μὲ σχοινία ἔξω κατὰ τὸν καιρὸν τῆς μεσημβρίας, διὰ νὰ δέχηται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, καὶ νὰ καταφλέγηται ἀπὸ αὐτὰς, καὶ πρὸς τούτοις, διὰ νὰ ἦναι τροφὴ εἰς τὰς μελίσσας καὶ σφῆκας. Τούτων δὲ οὕτω γενομένων, ὑπέμεινεν ἀνδρείως τὰ βάσανα ὁ μακάριος Μάρκος, ὄχι μόνον διὰ τὴν εὐσέβειαν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ μὴ δώσῃ οὐδὲ ὀβολὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀνάκτισιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ κρημνισθέντος ναοῦ τῶν εἰδώλων. Ἐζήτουν δηλαδὴ οἱ Ἕλληνες ἀπὸ αὐτὸν ὀλίγην τινα βοήθειαν, διὰ νὰ τὸν ἀνακτίσωσι πάλιν πρὸς σύστασιν τῆς ἀσεβείας των· ἀλλ' ὁ ἅγιος οὐδὲ ὀλίγον τι ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, ἐπειδὴ ἐὰν ἔδιδεν, ἐφαίνετο ὅτι προδίδει τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐσέβειαν. Ὅθεν μὲ τὴν ἔνστασιν νικήσας τοὺς Ἕλληνας, καὶ μὲ τὴν πρᾶξιν αὐτοὺς ἐνίκησε, διότι βλέποντες οἱ Ἕλληνες τὴν ἀνδρίαν καὶ μεγαλοψυχίαν τοῦ θαυμαστοῦ τούτου γέροντος Μάρκου, κατέβασαν μὲν αὐτὸν ἀπὸ ἐκεῖ, ὅπου τὸν εἶχον κρεμασμένον· αὐτοὶ δὲ μεταβληθέντες, μετεχειρίσθησαν αὐτὸν διδάσκαλον, καὶ ἔμαθον παρ' αὐτοῦ τὴν εὐσέβειαν, πιστεύσαντες εἰς τὸν Χριστόν.

Καλὸν δὲ εἶναι νὰ διηγηθῶμεν ἐδῶ ἐκεῖνο, ὅπερ ἐτόλμησαν οἱ Ἕλληνες νὰ κάμωσιν εἰς τὴν πόλιν Φοινίκην ἐναντίον Κυρίλλου τοῦ διακόνου ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Παραβάτου. Ἐπειδὴ δηλαδὴ καὶ αὐτὸς πολλὰ εἴδωλα τῶν δαιμόνων ἐκρήμνισεν, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἔλαβεν ἀπὸ αὐτοὺς δεινὸν καὶ βίαιον θάνατον, διότι ἔσχισαν τὴν κοιλίαν αὐτοῦ, καὶ ἐκβῆκαν ἔξω τὰ σπλάγχνα του, ὥστε ἔγεινεν ἐλεεινὸν θέαμα. Λέγουσι δὲ ὅτι καὶ τὰ σπλάγχνα του ἔφαγον οἱ Ἕλληνες, διὰ τοῦτο καὶ ἔλαβον παρὰ Θεοῦ τὴν ἀξίαν ἐκδίκησιν, διότι ἐνῶ ἔτρωγον τὰ σπλάγχνα του ἔπεσον τὰ ὀδόντιά των, καὶ ἡ γλῶσσά των ἐκόπη, καὶ ἡ ὀπτικὴ δύναμις τῶν ὀφθαλμῶν των ἐβλάβη. [1]

[1] Καὶ τοῦτο τὸ διήγημα τοῦ Κυρίλλου διηγεῖται ὁ Κύρου Θεοδώρητος αὐτόθι.

Ποῖος δὲ νὰ τραγωδήσῃ τὰ βάσανα ὅσα ἔκαμαν οἱ Ἕλληνες εἰς τὴν Γάζαν τῆς Παλαιστίνης, καὶ εἰς τὴν Ἀσκάλωνα, κατά τινων γυναικῶν παρθένων καὶ ἀνδρῶν ἱερωμένων, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ αὐτοῦ Παραβάτου; ἔσχισαν οἱ θηριώδεις καὶ ἀπάνθρωποι τὰς κοιλίας τῶν ἀνωτέρω γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν, καὶ βαλόντες εἰς τὰς κοιλίας των κριθάριον τὰς ἔβαλον ἔμπροσθεν εἰς τοὺς χοίρους διὰ νὰ τὰς φάγωσι. Ταῦτα ἐστάθησαν τὰ δράματα καὶ ἀποτελέσματα τῆς ἀσεβοῦς βασιλείας τοῦ Παραβάτου Ἰουλιανοῦ, καὶ τῶν ὑποτασσομένων εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Ἀλλ' εἰς μὲν τοὺς μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ ἀντὶ τῶν ἐδῶ προσκαίρων βασάνων ἐπροξενήθη ἡ αἰώνιος μακαριότης, εἰς δὲ τὸν αἴτιον τούτων ἀσεβέστατον Ἰουλιανὸν ἐπροξενήθη ἡ γέεννα τοῦ πυρὸς, καὶ ἡ αἰώνιος καταισχύνη. [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΙΩΝΑ, ΒΡΑΧΗΣΙΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Εἰς τὸν Ἰωνᾶν

» Ἔχεις Ἰωνᾶν καὶ σὺ, γῆ, πάντως μέγαν,
» Κατ' οὐδὲν ἐνδέοντα τοῦ θαλαττίου.

Εἰς τὸν Βαραχήσιον.

» Διψῶν Βαραχήσιος ἀθλητῶν τέλους,
» Χανδὸν ζεούσης ἐκπίνει πίσσης σκύφον.

» Εἰς τοὺς ἐννέα.

÷ » Χριστοῦ ὑπερτιμηθέντες ἄνδρες ἐννέα,
» Ἤδη σύνεισιν τάξεσιν ταῖς ἐννέα.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Περσίαν κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν, καὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει τλ' (330), μοναχοὶ δὲ ὄντες ἄφησαν τὸ μοναστήριόν των, καὶ ὑπῆγαν εἰς ἓν χωρίον ὀνομαζόμενον Μαρμιαβώχ· εὗρον δὲ εἰς αὐτὸ ἐννέα ἁγίους μάρτυρας κλεισμένους εἰς φυλακὴν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι αὐτὰ, Ζανιθᾶς, Λάζαρος, Μαρουθᾶς, Ναρσῆς, Ἠλίας, Μάρης, Ἄβιβος, Συμεήθης, καὶ Σάββας. Παρεθάρρυνον δὲ αὐτοὺς διὰ νὰ ἐπιμείνωσιν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁμολογίαν, καὶ εἰς αὐ-

[1] Καὶ τοῦτο τὸ διήγημα ἀναφέρει ὁ αὐτὸς Θεοδώρητος ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ καὶ κεφαλαίῳ· προσθέτει καὶ τοῦτο αὐτόθι, ὅτι ἐν τῇ Σεβαστῇ πόλει ἤνοιξαν οἱ Ἕλληνες τὴν θήκην ἥτις περιεῖχε τὰ κόκκαλα τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, καὶ κατέκαυσαν αὐτὰ, τὴν δὲ σκόνην διεσκόρπισαν εἰς τὸν ἀέρα.

τὴν νὰ σταθῶσιν ἕως τέλους, οἵτινες καὶ ἐπιμείναντες, ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην πιασθέντες, ἐφέρθησαν εἰς τοὺς τρεῖς ἄρχοντας Μασδρὰθ, Σιρὼ, καὶ Μαρμισὴν, οἱ ὁποῖοι ἐσυμβούλευσαν ὁμοῦ καὶ ἐφοβέρισαν τοὺς ἁγίους, διὰ νὰ ἀρνηθῶσι μὲν τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, νὰ προσκυνήσωσι δὲ τὸν ἥλιον καὶ τὸ ὕδωρ· οἱ δὲ ἅγιοι οὐδόλως ἐπείσθησαν.

Ὅθεν πρῶτον ὁ Ἰωνᾶς δένεται μὲ νόμον Περσικὸν, ὁ νόμος δὲ αὐτὸς εἶναι, ὅτι ὅταν οἱ Πέρσαι θέλωσι νὰ δείρωσιν ἄνθρωπον, τὸν καθίζουν πρῶτον εἰς τὴν γῆν καὶ ἔπειτα δένουσι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας του εἰς ἓν ξύλον· ὁ δὲ δεθεὶς μένων ἀκίνητος ὡς ἂν πέτρα, δέχεται τοὺς ῥαβδισμούς· ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ πολὺ καὶ σφιγκτὸν δέσιμον δὲν δύναται ὁ δερόμενος νὰ μεταβῇ, ἢ νὰ κινηθῇ εἰς ἓν, ἢ εἰς ἄλλο μέρος· ἀφ' οὗ λοιπὸν τοιουτοτρόπως ἔδειραν ἀρκετὰ τὸν ἅγιον μὲ ῥαβδία τραχέα, ἔδεσαν τοὺς πόδας του μὲ σχοινία, καὶ ἔσυραν αὐτὸν ἔξω εἰς τόπον ἀστέγαστον, διὰ νὰ ταλαιπωρῆται καὶ νὰ πήζῃ ὅλην τὴν νύκτα ἀπὸ τὸ ψύχος καὶ τὸν παγετόν.

Ἔπειτα ἐπίασαν καὶ τὸν ἅγιον Βαραχήσιον, καὶ βώλους χαλκοῦς πυρώσαντες, ἔβαλον αὐτοὺς ὑποκάτω εἰς τὰς μασχάλας του· μετὰ ταῦτα ἔβρασαν μόλιβδον καὶ τὸν ἔχυσαν μέσα εἰς τὰ βλέφαρα, καὶ εἰς τὴν μύτην, καὶ εἰς τὸν λάρυγγα καὶ τῶν δύω ἁγίων. Εἶτα τὸν μὲν Βαραχήσιον ἔδεσαν ἀπὸ τοὺς πόδας καὶ ἐκρέμασαν κατακέφαλα, τοῦ δὲ Ἰωνᾶ ἔκοψαν τὰ δάκτυλα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, καὶ ἔκδαραν τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς του· τὴν δὲ γλῶσσάν του ἔκοψαν, ἔπειτα ἔβαλαν αὐτὸν μέσα εἰς χάλκωμα γεμάτον ἀπὸ πίσσαν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐφυλάχθη ἀβλαβὴς χάριτι Χριστοῦ. Μετὰ ταῦτα ἔσφιγξαν αὐτὸν εἰς γαλεάγραν, καὶ οὕτως ἔρριψαν αὐτὸν εἰς ἕνα λάκκον βαθύτατον, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἐτελείωσε καὶ ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ὁ δὲ ἅγιος Βαραχήσιος ἐφέρθη πάλιν εἰς ἐξέτασιν, καὶ γυμνὸς σύρεται ἐπάνω εἰς ἀκάνθας· εἶτα ἐνέπηξαν καλάμια ὀξέα εἰς τὸ σῶμά του, καὶ βαλόντες αὐτὸν εἰς γαλεάγραν, συνέτριψαν ὅλον τὸ σῶμά του. Μετὰ ταῦτα ἔβρασαν πίσσαν, καὶ ἔχυσαν μέσα εἰς τὸν λάρυγγά του, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὰ δὲ ἅγια αὐτῶν λείψανα συνενεταφιάσθησαν ὁμοῦ μὲ τὰ λείψανα τῶν ἀνωτέρω ἐννέα μαρτύρων ἀπὸ ἕνα ἄνδρα ὀνομαζόμενον Αὐδιησώτην, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ ἐξηγοράσθησαν μὲ πεντακόσια μιλιαρίσια, (νομίσματα Περσικά). Καὶ οἱ μὲν ἀνωτέρω ἐννέα μάρτυρες ἐτελειώθησαν κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ παρόντος Μαρτίου, ὁ δὲ ἅγιος Ἰωνᾶς καὶ Βαραχήσιος ἐτελειώθησαν κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐννάτην ταύτην τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου. [1]

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ *Ἐπίσκοπος Κίου τῆς Βιθυνίας ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Τὸν πηλὸν ἐκδὺς, Εὐστάθιε παμμάκαρ,
» Χριστῷ παρέστης τῷ δι' ἡμᾶς πηλίνῳ.

* Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁμολογητὴς Εὐστάθιος ἀποτινάξας ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ὡς φορτίον βαρὺ, ἔγεινε μοναχὸς, καὶ τὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ φέρων ἐπ' ὤμων, ἀόκνως ἐποίει τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ ἐπεμελεῖτο τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του. Ὕστερον δὲ ἔγεινε καὶ ἱερεὺς, πεισθεὶς εἰς τὰς πολλὰς πρὸς αὐτὸν παρακλήσεις τοῦ λαοῦ· εὐχαρίστει δὲ πάντοτε τὸν Θεὸν, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶχε πίστιν ἀδίστακτον· εἶχεν ἀγάπην εἰς ὅλους ἀνυπόκριτον· ἦτον διδακτικὸς, ταπεινὸς, συμπαθὴς, ἐλεήμων, ζηλωτὴς καλῶν ἔργων. Ὅθεν διὰ τὰς ἀρετάς του ταύτας ἔγεινε καὶ ἀρχιερεὺς τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Κίου, (ἡ ὁποία κοινῶς λέγεται Κιὸ, καὶ τουρκιστὶ καλεῖται Τζομπλὲκ, παλαιὰ δὲ ὠνομάζετο Κίερος, ὕστερον δὲ ὠνομάσθη Προυσιὰς, ἥτις πρότερον εἶχε θρόνον Ἐπισκόπου ὑπὸ τὸν Νικαίας Μητροπολίτην). Ταύτην λοιπὸν τὴν Ἐπισκοπὴν παραλαβὼν ὁ ἅγιος, ἐκυβέρνησεν εἰς χρόνους ἱκανοὺς, κατὰ τοὺς κανόνας καὶ παραδόσεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Ἐπειδὴ δὲ ἐσηκώθη εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν ἡ αἵρεσις τῶν εἰκονομάχων, ὁ μακάριος οὗτος ὁπλισθεὶς μὲ τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, μὲ αὐτὴν, ὡς μὲ σφεδόνην, ἐκτύπα τοὺς εἰκονομάχους, οἱ ὁποῖοι ἐκαυχῶντο ἐναντίον τῶν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν. Ὅθεν τινὲς ἀπὸ αὐτοὺς διέβαλον τὸν ἅγιον εἰς τὸν τότε εἰκονομάχον βασιλέα· καὶ λοιπὸν πρῶτον μὲν ἐδέχθη ὁ ἅγιος ἀπειλὰς, ἔπειτα δὲ ἔλαβεν ἐμπτύσματα εἰς τὸ πρόσωπον, δαρμοὺς, φυλα-

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λαζάρου τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐννέα μαρτύρων, ἀπεθησαυρίσθησαν ἐν τῷ ναῷ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίων Ἀποστόλων τῶν μεγάλων, κατὰ τὴν εἰκοστὴν Ἰουλίου.

κὰς, κακοπαθείας, ἀνακρίσεις καὶ ῥαβδισμούς. Τελευταῖον δὲ δείραντες αὐτὸν οἱ εἰκονομάχοι μὲ χονδρὰ ῥαβδία, τὸν ἐξώρισαν ἀπὸ τὴν Ἐπισκοπήν του, διὰ τὴν προσκύνησιν καὶ τιμὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων. Ἐκεῖ λοιπὸν εἰς τὴν ἐξορίαν διῆλθε χρόνους τινὰς θλιβόμενος, κακουχούμενος, ὑστερούμενος, πεινῶν, διψῶν καὶ γυμνητεύων. Ὅθεν μὲ ταύτας τὰς κακοπαθείας ταλαιπωρηθεὶς ὁ ἀοίδιμος καὶ εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ, ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Α', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ συγγραφέως τῆς Κλίμακος.

» Ἐπὶ κλίμαξι κλίμακας πυκνῶς, πάτερ,
» Τὰς ἀρετὰς θείς, ἔρθασας πόλου μέχρι.
» Χαῖρεν Ἰωάννης τριακοστῇ ἑξαναλύων.

† Οὗτος ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου τοῦ νεωτέρου τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐν ἔτει φό (570), ὅτε δὲ ἔγεινε δεκαεξ χρόνων λαβὼν ἐμπειρίαν εἰς τὴν ἐγκύκλιον καὶ ἐξωτερικὴν σοφίαν, προσέφερεν ἔκτοτε τὸν ἑαυτόν του εἰς τὸν Θεὸν θυσίαν ἱερωτάτην. Ὅθεν ἀναβὰς εἰς τὸ Σίναιον ὄρος, ἔζη ὑποκάτω εἰς ὑποταγὴν γέροντος· φθάσας δὲ εἰς τὸν ἐννεακαιδέκατον χρόνον τῆς ἡλικίας του, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ στάδιον τῆς ἡσυχίας, μακρὰν ἀπὸ τὸ Κυριακὸν τῆς ἐν τῷ Σιναίῳ Σκήτεως, ἕως πέντε σημεῖα· ὠνομάζετο δὲ ὁ τόπος ἐκεῖνος Θωλᾶς. Ἐκεῖ λοιπὸν διῆλθεν ὁ ἀοίδιμος χρόνους ὁλοκλήρους τεσσαράκοντα, καταφλεγόμενος καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπὸ τὸν διακαῆ ἔρωτα, καὶ ἀπὸ τὸ πῦρ τῆς τοῦ Θεοῦ ἀγάπης. Οὗτος ἔτρωγε μὲν ἀπὸ ὅλα τὰ φαγητὰ, τὰ ὁποῖα εἶναι συγχωρημένον νὰ τρώγωσιν οἱ μοναχοὶ, ἀλλὰ ἀπὸ ὀλίγον. Ἐποίει δὲ τοῦτο διὰ νὰ συντρίβῃ, καθὸ διακριτικὸς, πανσόφως τὸ κέρατον τῆς ὑπερηφανίας, ἡ ὁποία ἔμελλε νὰ τὸν ἐνοχλῇ ἐὰν δὲν ἔτρωγεν, ὡς διαφέροντα ἀπὸ τοὺς ἄλλους μοναχούς.

Τίς δὲ δύναται νὰ διηγηθῇ τὴν πηγὴν τῶν δακρύων, τὰ ὁποῖα ἔτρεχον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ μακαρίου τούτου; ὕπνον δὲ τόσαν ὀλίγον ἐκοιμᾶτο, ὅσον νὰ μὴ βλάψῃ τὸν ναῦν του ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν ἀγρυπνίαν· ὅλος δὲ ὁ ὁρόμος τῆς ζωῆς του ἦτο προσευχὴ παντοτεινὴ καὶ ἀένναος, καὶ ἔρως πρὸς τὸν Θεὸν ἀσύγκριτος. Οὗτος λοιπὸν ἀποκτήσας πᾶσαν ἀρετὴν καὶ καλῶς πολιτευσάμενος, ἠξιώθη παρὰ Θεοῦ μεγάλας θεωρίας, καὶ προορατικὸν χάρισμα. Ὅθεν ὅτε ὁ μαθητής του ἐκοιμᾶτο ὑπὸ μίαν πέτραν, ἡ ὁποία ἔμελλε νὰ πέσῃ ἐπάνω του καὶ νὰ τὸν συντρίψῃ, προγνωρίσας τοῦτο ὁ ὅσιος διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐν τῷ κελλίῳ καθήμενος, ἐφάνη καθ' ὕπνους εἰς τὸν μαθητήν του, καὶ σηκώσας αὐτὸν ἀπὸ τὸν ὕπνον, τὸν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὸν θάνατον. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀρετῆς, καὶ κατέστη ἡγούμενος τοῦ ἐν τῷ Σιναίῳ ὄρει μοναστηρίου, ἀφῆκε τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν αἰώνιον. Πρὸ τοῦ θανάτου του δὲ συνέγραψε τὴν πάνσοφον βίβλον τῶν τριάκοντα θείων καὶ πνευματικῶν ἀναβάσεων· ἤτοι σκαλοπατίων, ἡ ὁποία διὰ τοῦτο καὶ Κλίμαξ ἐπονομάζεται. [1]

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου ΙΩΑΔ ἢ ΙΩΗΛ.

† » Λέων πατάσσει σὲ, προφῆτα Κυρίου,
» Ὡς παραβάντα τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν· [2] ἐκτύπησε δὲ αὐτὸν ὁ λέων, ὅτε ἀπεστάλη καὶ ἤλεγξε τὸν βασιλέα Ἱεροβοὰμ, διότι ἐποίησε χρυσᾶς δαμάλεις καὶ ἐπροσκύνει αὐτὰς, διότι ὁ μὲν Θεὸς ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ καὶ νὰ ἐλέγξῃ τὸν βασιλέα, νὰ μὴ φάγῃ δὲ ψωμίον, μηδὲ νὰ πίῃ νερὸν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἀλλὰ νὰ ἐπανέλθῃ ταχέως. Αὐτὸς δὲ εὑρὼν τὸν Ἱεροβοὰμ θυσιάζοντα, ἐκάλεσεν ἐν λόγῳ Κυρίου καὶ εἶπε· «Θυσιαστήριον, τάδε λέγει Κύριος· Ἰδοὺ γεννᾶται υἱὸς εἰς τὸν οἶκον καὶ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰούδα, Ἰωσίας ὀνόματι, ὁ ὁποῖος θέλει θυσιάσει εἰς σὲ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τόπων τῶν εἰδώλων.» Ὁ δὲ Ἱεροβοὰμ, ἐπειδὴ ἐξήπλωσε τὴν χεῖρά του διὰ νὰ πιάσῃ τὸν προφήτην τοῦτον, ἐξηράνθη ἡ χεὶρ του· ἐπειδὴ δὲ πάλιν ὁ αὐτὸς Ἱεροβοὰμ παρεκάλεσε τὸν προφήτην νὰ

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν ὅσιον τοῦτον Ἰωάννην ἐγκώμιον ἔπλεξε Νικήτας ὁ ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οὐδὲν τιμιώτερον ἀρετῆς,» καὶ Ἀναστάσιος ὁ Σιναΐτης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀεὶ μὲν ἡ τοῦ ἁγίου Πνεύματος χάρις.» (Σώζονται καὶ τὰ δύο ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου καὶ ἐν ἄλλοις.)

[2] Ἡ ἱστορία τοῦ προφήτου τούτου γράφεται ἐν κεφ. ιγ'. τῆς τρίτης τῶν Βασιλειῶν στίχ. 1, ὅπου καὶ λέγεται, ὅτι οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν γῆν τοῦ Ἰούδα, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν· «Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἐξ Ἰούδα παρεγένετο ἐν λόγῳ Κυρίου εἰς Βαιθήλ.»

τὸν ἰατρεύσῃ, τούτου χάριν ἐδεήθη ὁ προφήτης τοῦ Θεοῦ καὶ ἰατρεύθη ἡ χεὶρ τοῦ βασιλέως, ὡς ἦτο καὶ πρότερον.

Ἐπιστρέφων δὲ ὁ προφήτης εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, κατεπείσθη ἀπὸ ἕνα ψευδοπροφήτην, Ἐμβὲ ὀνομαζόμενον, καὶ ἔφαγε μὲ αὐτὸν ἄρτον παρακούσας τὴν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ· ὅθεν διὰ τὴν παρακοήν του ἐσυγχώρησεν ὁ Θεὸς νὰ θανατωθῇ μὲν ἀπὸ λέοντα ἀλλὰ νὰ μὴ φαγωθῇ ἀπὸ αὐτόν. Ἐνεταφιάσθη δὲ εἰς τὴν Βαιθὴλ, πλησίον τοῦ ἀπατήσαντος αὐτὸν ψευδοπροφήτου. [1]

—

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΩΑΝΝΟΥ *τοῦ ἐν τῷ φρέατι.*

† » Ὁ ἐν φρέατι ζῶν Ἰωάννης κάτω,
» Ἄνω πίνει νῦν ζῶντος ὕδατος φρέαρ.

* Κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἦτο μία γυνὴ πλουσία πολλὰ, καὶ φοβουμένη τὸν Θεὸν, Ἰουλιανὴ ὀνομαζομένη, ἡ ὁποία νέα οὖσα, ἔμεινε χήρα μὲ δύω ὀρφανὰ νήπια, Ἰωάννην καὶ Θεμιστίαν ὀνομαζόμενα. Ἐπειδὴ δὲ οἱ τότε Ἕλληνες βασιλεῖς ἐξέδωκαν δόγμα καὶ προσταγὴν νὰ τιμωρῶνται οἱ τὸν Χριστὸν σέβοντες χριστιανοὶ, φοβηθεῖσα ἡ χήρα, ἔλαβε τὰ δύω της παιδία καὶ ὑπῆγεν εἰς ἕνα οἶκον, ὅπου κρυπτομένη, ἀνέτρεφε τὰ τέκνα της ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου. Ὁ δὲ υἱός της Ἰωάννης, ὅτε ἤρχετο ὁ καιρὸς τῆς προσευχῆς, ἄφινε τὴν μητέρα του καὶ ὑπήγαινεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐκεῖ προσηύχετο κρυπτῶς, ἐπέστρεφε πάλιν εἰς τὴν μητέρα του, διότι τότε ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ἐκρύπτοντο διὰ τὸν φόβον τῶν εἰδωλολατρῶν. Μίαν δὲ φορὰν ἐνῷ ἀπήρχετο ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ προσευχηθῇ, κατὰ τὴν συνήθειάν του, εὗρεν αὐτὸν φιλόθεός τις χριστιανὸς, ὁ ὁποῖος τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ὑπάγῃ κάλλιον εἰς τὸ βουνὸν νὰ προσεύχηται, παρὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐκ τούτου νὰ κινδυνεύῃ νὰ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν εἰδωλολατρῶν. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας τὴν συμβουλὴν ταύτην, εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του, κυρία μου μήτηρ, εἷς φιλόθεος χριστιανὸς εἶπέ μοι νὰ ὑπάγω εἰς αὐτὸν, ἐγὼ δὲ ἔκρινα, ὅτι εἶναι πρέπον νὰ ζητήσω τὴν εὐχήν σου, καὶ τότε νὰ ὑπάγω· ἡ δὲ μήτηρ του ἀφῆκεν αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ, νομίζουσα ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ ταχέως. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀποχαιρετίσας τὴν μητέρα καὶ ἀδελφήν του, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον πρὸς ἕνα Αἰγύπτιον μοναχὸν, Φαρμουθὲ ὀνομαζόμενον, καὶ λαβὼν τὰς εὐχάς του, ὑπῆγεν εἰς τὴν βαθυτέραν ἔρημον· εὑρὼν δὲ ἓν ξηροπήγαδον γεμάτον ἀπὸ σκορπίους καὶ ὀφίδια καὶ ἄλλα διάφορα ἑρπετὰ, προσηυχήθη, καὶ ἔπειτα ἔρριψε τὸν ἑαυτόν του μέσα εἰς τὸ ξηροπήγαδον. Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐδέχθη αὐτὸν, ὅτε κατέβαινε κάτω, καὶ οὕτως ἐφύλαξεν αὐτὸν ἀβλαβῆ, διότι εἴκοσι πήχεις ἦτο βαθὺ τὸ πηγάδιον.

Ἀφ' οὗ δὲ κατέβη ἐκεῖ, ἤπλωσε τὰς χεῖράς του σταυροειδῶς ὁ ἀοίδιμος, καὶ ἐστάθη προσευχόμενος εἰς διάστημα ἡμερῶν τεσσαράκοντα, χωρὶς νὰ φάγῃ, χωρὶς νὰ πίῃ, χωρὶς νὰ κοιμηθῇ, καὶ χωρὶς νὰ κατεβάσῃ κάτω τὰς χεῖράς του· καὶ τὰ μὲν θηρία καὶ ἑρπετὰ εὐθὺς ἔφυγον, Ἄγγελος δὲ Κυρίου, ὁ ὁποῖος ἔφερε καθ' ἡμέραν φαγητὸν εἰς τὸν ἀνωτέρω ῥηθέντα Φαρμουθὲ, αὐτὸς ἔφερε καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην ψωμίον· πλὴν ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης ἦτο νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν, δὲν ἔφερεν ὁ ἄγγελος τὸ ψωμίον εἰς αὐτὸν, ἵνα μὴ ὑπερηφανευθῇ, ἀλλὰ τὸ ἔδιδεν εἰς τὸν Φαρμουθὲ, λέγων αὐτῷ· ἰδοὺ Κύριος ἔστειλέ σοι τὸ ψωμίον αὐτὸ, διὰ νὰ τὸ ὑπάγῃς εἰς τὸν ἀββᾶν Ἰωάννην τὸν εἰς τὸ ξηροπήγαδον εὑρισκόμενον. Ὁ δὲ Ἰωάννης δεχθεὶς τὸ ψωμίον ἀπὸ τὸν Φαρμουθὲ, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν καὶ ἔφαγε· καὶ λοιπὸν ἐδόξαζε τὸν Θεὸν, καὶ καθ' ἑκάστην ἐλάμβανε τροφὴν ἀπὸ τὸν γέροντα, ἕως εἰς τινας χρόνους· ἀλλ' ὁ διάβολος μὴ ὑποφέρων νὰ βλέπῃ τοὺς μεγάλους ἀγῶνας

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι τὸν προφήτην τοῦτον οὐχὶ Ἰωὰδ, ἀλλὰ Ἰωὴλ ὀνομάζει ἡ θεία Γραφή. Λέγει γὰρ «Καὶ οἱ κατάλοιποι λόγοι Σολομών. Ἰδοὺ οὗτοι γεγραμμένοι ἐν ταῖς ὁράσεσιν Ἰωὴλ τοῦ ὁρῶντος περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ.» (6'. Παραλειπομ. θ'. 29.) Ὅθεν λέγει ὁ Θεοδώρητος ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ 6'. τῶν Παραλειπομένων «Μανθάνομεν ἐντεῦθεν, ὡς Νάθαν ὁ προφήτης, καὶ Ἀχιὰ ὁ Σηλωνίτης, καὶ Ἰωὴλ ὁ κατὰ τοῦ Ἱεροβοὰμ τὴν ψῆφον ἐξενεγκών, βίβλους εἶχον συγγεγραμμένας. Καὶ πάλιν λέγει «Μεμαθήκαμεν ἐντεῦθεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ὁ τὸ ἐν Βαιθὴλ θυσιαστήριον ῥαγῆναι κελεύσας, ὃν ὁ λέων συνέτριψεν, ὁ τοῦ Θεοῦ παραβεβηκὼς τὴν ἐντολὴν, Ἰωὴλ προσηγορεύετο. Ἐπειδὴ ὁ προφήτης Ἰωὴλ ὁ τοῦ Βαιθουὴλ, οὗ τινος τὸ βιβλίον σώζεται, οὐδὲν ἀναφέρει περὶ τοῦ Σολομῶντος. Ὅτι δὲ ψευδοπροφήτης δὲν ἦτον, ὡς γράφεται ἐδῶ ἐν τῷ Συναξαριστῇ, ὁ πείσας τὸν προφήτην τοῦτον Ἰωὴλ νὰ φάγῃ τροφὴν, μαρτυρεῖ ὁ ἴδιος Θεοδώρητος λέγων «Ὅτι δὲ οὐ ψευδοπροφήτης ἦν ὁ τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ παραπείσας τροφῆς μεταλαβεῖν παρ' αὐτῷ, καὶ ἐντεῦθεν καταμαθεῖν εὐπετὲς «Διεσώθη γάρ φησι τὰ ὀστᾶ τοῦ πρεσβυτέρου τοῦ προφήτου τοῦ κατοικοῦντος ἐν Βαιθὴλ, μετὰ τῶν ὀστῶν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἥκοντος ἐξ Ἰούδα, καὶ λελαληκότος πάντα τὰ ἔργα, ἃ ἐποίησεν Ἰωσίας.» (ἐρωτήσει νς'. εἰς τὴν δ'. τῶν Βασιλειῶν.)

τοῦ Ἰωάννου, μετεσχηματίσθη εἰς ἕνα δοῦλον τοῦ ὁσίου, καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν γέροντα Φαρμουθὲ, ἠπάτησεν αὐτὸν μὲ τὰ λόγιά του. Ὅθεν λαβὼν αὐτὸν τὸν ἔφερεν ἐπάνω εἰς τὸ στόμιον τοῦ ξηροπηγαδίου, καὶ ἤρχισε νὰ συμβουλεύῃ τὸν Ἰωάννην ὅσα δὲν ἔπρεπεν· ὁ δὲ Ἰωάννης ἐνόησε τὴν μηχανὴν τοῦ διαβόλου, καὶ ἐδιώρθωσε καὶ τὸν γέροντα, καὶ τὸν διάβολον κατήσχυνε, καὶ οὕτως ἀπέστειλε καὶ τοὺς δύω, χωρὶς αὐτὸς νὰ λάβῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του κἀμμίαν βλάβην.

Μετὰ ταῦτα ἐσύναξεν ὁ διάβολος πλῆθη δαιμόνων, καὶ μετεσχημάτισεν αὐτοὺς εἰς τὰ πρόσωπα τῆς μητρὸς τοῦ Ἰωάννου καὶ ἀδελφῆς, καὶ φίλων καὶ συγγενῶν καὶ δούλων καὶ ὑπηρετριῶν καὶ ἄλλων γνωστῶν του· οἱ ὁποῖοι ὅλοι ὑπῆγον εἰς τὸ στόμιον τοῦ πηγαδίου καὶ ἐθρήνουν καὶ ἔκλαιον, παρακαλοῦντες αὐτὸν κἂν νὰ ἐκβῇ νὰ τὸν ἴδωσιν, ἢ τὸ ἐλάχιστον νὰ τοὺς ὁμιλήσῃ. Ὁ δὲ ἅγιος προσηύχετο κάτωθεν, καὶ τελείως μὲ αὐτοὺς δὲν ὡμίλησεν, ὅθεν οἱ δαίμονες ἔγειναν ἄφαντοι· ἀφ' οὗ δὲ ὁ ὅσιος διῆλθεν εἰς τὸ ξηροπήγαδον δέκα χρόνους, καὶ κατώρθωσε πᾶσαν ἄσκησιν καὶ ἀρετὴν, καὶ εὐηρέστησε γνησίως εἰς τὸν Θεὸν, τότε μοναχός τις Χρύσιος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος εἶχεν εἰς τὴν ἔρημον τριάκοντα χρόνους, ὁδηγηθεὶς ἀπὸ θεϊκὸν ἄγγελον, ὑπῆγε διὰ νὰ ἐνταφιάσῃ τὸν Ἰωάννην. Σταθεὶς δὲ τρεῖς ἡμέρας ἐπάνω τοῦ πηγαδίου, ὥρκιζε τὸν Ἰωάννην εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ κρύψῃ ἀπὸ αὐτὸν κἀμμίαν του ἀρετὴν, ἀλλὰ νὰ τὰς φανερώσῃ, καθὼς ἐφάνη ἀρεστὸν εἰς τὸν Θεόν· ὅθεν ἔγειναν ἓν θαῦμα, ὅπερ ἐκπλήττει πᾶσαν ἀκοὴν, δηλαδὴ ἡ γῆ τοῦ πηγαδίου ἐσηκώθη κάτω ἀπὸ τὸν πυθμένα τῶν εἴκοσι πηχῶν, καὶ ἀνέβη ἐπάνω, καὶ οὕτως ἠνταμώθησαν καὶ οἱ δύω ὅσιοι καὶ ἐχαιρετίσθησαν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν ἔπρεπε νὰ ἀθετηθῇ ὁ ὁρκισμὸς τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Χρύσιος εἰς τὸν Ἰωάννην, διὰ τοῦτο ἐδιηγήθη ὁ Ἰωάννης εἰς αὐτὸν ὅλην τὴν ζωὴν καὶ τὰ κατορθώματά του· ἔπειτα ἀσπασάμενος τὸν Χρύσιον ἐν φιλήματι ἁγίῳ, καὶ ἀποχαιρετίσας αὐτὸν, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Τότε ὁ Χρύσιος ποιήσας τάφον ἔβαλε τὸ ἐπανωφόριόν του εἰς τὸ λείψανον τοῦ ὁσίου Ἰωάννου, καὶ τὴν πλάκα τοῦ στόματος τοῦ πηγαδίου ἔβαλεν ἐπάνω τοῦ τάφου του· εἶτα ἀναγνώσας τοὺς συνήθεις ψαλμοὺς, ἐφύτευσεν ἕνα φοίνικα εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος, ὦ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐρριζώθη, εὐθὺς ηὔξησεν, εὐθὺς κατεστάθη τέλειον δένδρον, εὐθὺς ἤνθησε, καὶ εὐθὺς ἐγέμισεν ἀπὸ καρπούς. Τοῦτο τὸ παράδοξον βλέπων ὁ Χρύσιος, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν, λέγων, δόξα σοι Κύριε, ὅτι τοὺς ἀγαπῶντας καὶ δοξάζοντάς σε ἠξεύρεις νὰ δοξάζῃς, καὶ νὰ κάμνῃς κληρονόμους τῆς βασιλείας σου. Ἐνῷ δὲ ὁ Χρύσιος ταῦτα διελογίζετο προσευχόμενος, ἥρπασεν αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου καὶ ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἡσύχαζεν. Ὅθεν προσκαλεσάμενος ἕνα εὐλαβῆ καὶ ἔμπειρον ἄνθρωπον, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ γράψῃ ταῦτα, καθὼς τὰ εἶδε καὶ τὰ ἤκουσεν.

—

* Ὁ ἅγιος ΙΩΑΝΝΗΣ, *Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ὁ τῆς Σιὼν πρόεδρος αἰσθητοῦ θρόνου,
» Πρὸς τὴν Σιὼν ἀπῆρε τὴν νοουμένην.

Ἡ ἁγία ΕΥΒΟΥΛΗ *ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Ἐν οὐρανοῖς σύνεστιν ἀθλητῇ τέκνῳ,
» Ἀθλητομήτωρ καλλίτεκνος Εὐβούλη.

* Ὁ ἅγιος νέος ἱερομάρτυς ΖΑΧΑΡΙΑΣ, *ὁ μαρτυρήσας ἐν Κορίνθῳ κατὰ τὸ ἔτος αχπδ' (1684), ξίφει τελειοῦται.*

† » Δέχου στεφάνους ἐκ Θεοῦ, Ζαχαρία,
» Ὡς Ἱεράρχης καὶ ἀθλητὴς Κυρίου. [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΛΑ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΥΠΑΤΙΟΥ *ἐπισκόπου Γαγγρῶν.*

» Κτείνει γυνὴ βαλοῦσα καιρίαν λίθῳ,
» Τὸν Ὑπάτιον· φεῦ γυναικὶ ἀθλίᾳ!
» Πρώτῃ Ὑπατίῳ βιότου πέρας ἐν τριακοστῇ.

† Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ὑπάτιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τιή (318), γενόμενος εἷς ἀπὸ τοὺς τριακοσίους καὶ δεκαοκτὼ θεοφόρους Πατέρας τοὺς ἐν Νικαίᾳ

---

[1] Περιττῶς δὲ γράφεται ἐδῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Εὐσταθίου Κίου Βιθυνίας, διότι αὕτη προεγράφη κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐννάτην τοῦ παρόντος. Ὁμοίως περιττῶς γράφεται ἐδῶ ἡ μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Σωσθένους, Ἀπολλὼ, Κηφᾶ, Καίσαρος, καὶ Ἐπαφρᾶ, διότι αὕτη ἐγράφη κατὰ τὴν ὀγδόην τοῦ Δεκεμβρίου.

[2] Τὸ μαρτύριον τούτου ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

τὸ πρῶτον συνελθόντας, ἐν ἔτει τκέ (325), οὗτος λοιπὸν διὰ τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ καὶ ἔνθεον πολιτείαν, μεγάλα ἐτέλεσε θαύματα, καὶ πολλὰ πλήθη τῶν ἀπίστων ἐπρόσφερεν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ οἶκον κατασκευάσας, ὑπεδέχετο τοὺς ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ προστρέχοντας εἰς αὐτόν. Οὗτος ἠφάνισε μὲ τὸν λόγον του ἐκείνους, οἵτινες περιεκύκλονον τὴν χώραν τὴν καλουμένην Ἀσπλαγκάς· καὶ ὅτε ἐπεριπάτει τὴν νύκτα, ἐφωτίζετο ἀπὸ θεῖον καὶ λαμπρὸν φῶς· καὶ νερὸν δὲ ἁλμυρὸν εἰς γλυκὺ μετέβαλεν. Εἰς τοὺς χρόνους δὲ Κωνσταντίου τοῦ υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου μέγας τις δράκων ἐμβῆκε μέσα εἰς τὸν βασιλικὸν θησαυρὸν, καὶ τόσον φόβον, ὡς λέγουσιν, ἐπροξένει εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε δὲν ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ τις εἰς τὸν θησαυρόν· ὅποιος δὲ ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ, αὐτὸς εὐθὺς ἐ θανατόνετο ἀπὸ τὸν δράκοντα. Ὅθεν ἐκ τούτου ὁ βασιλεὺς εὑρίσκετο εἰς ἀπορίαν, καὶ τί νὰ κάμῃ δὲν ἤξευρεν.

Ἀκούσας δὲ τὴν φήμην τοῦ ἁγίου τούτου Ὑπατίου, ἔστειλεν εἰς αὐτὸν πρέσβεις καὶ μεσίτας, παρακαλῶν νὰ ἔλθῃ εἰς αὐτόν· ὁ δὲ ἅγιος ἐλθὼν καὶ βλέπων, ὅτι προϋπήντησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς μὲ πᾶσαν τιμὴν καὶ εὐλάβειαν, καὶ ὅτι ἐκυλίετο εἰς τοὺς πόδας του, ἐσήκωσεν αὐτὸν ἐπάνω καὶ λέγει· ἔχε θάρρος καὶ μὴ λυπῆσαι, ὦ βασιλεῦ, ὅτι τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν Θεὸν, πίστευε λοιπὸν καὶ θάρρει εἰς τὸν Θεὸν, καὶ θὰ ἰδῇς μετ' ὀλίγον τὴν τοῦ Θεοῦ ἀκαταμάχητον δύναμιν. Ταῦτα μὲν εἶπεν ὁ ἅγιος, ὁ δὲ βασιλεὺς δείξας ἀπὸ μακρὰν τὸ θηρίον, μὴ ἀπροσέκτως, εἶπεν, ὦ πάτερ, πλησιάσῃς εἰς τὸν δράκοντα, διὰ νὰ μὴ πάθῃς ὅ,τι καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἔπαθον· ἤγουν νὰ μὴ θανατωθῇς ἀπὸ αὐτὸν, ἐξ ἐμῶν ἁμαρτιῶν· Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἡ προσευχή μας, ὦ βασιλεῦ, δὲν ἔχει κἀμμίαν δύναμιν εἰς τὰ τοιαῦτα μεγάλα θαυμάσια· ἡ δὲ ἰδική σου πίστις, καὶ ἡ τοῦ Κυρίου μεγάλη καὶ ἀνίκητος δύναμις, αὐτὰ δύνανται νὰ κάμωσιν ὅλον τὸ πᾶν.

Τότε πεσὼν ὁ ἅγιος εἰς τὴν γῆν, προσηυχήθη ὥραν ἱκανήν· ἔπειτα σηκωθεὶς λέγει εἰς τὸν βασιλέα, πρόσταξον νὰ γίνῃ μία μεγάλη πυρὰ εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς, ἐκεῖ, ἅπου ἵσταται ἡ κολόνα τοῦ πατρός σου Κωνσταντίνου, καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες θὰ ἀνάψωσι τὴν φωτίαν, ἂς προσμένωσιν, ἕως οὗ νὰ ὑπάγω ἐκεῖ καὶ ἐγώ. Ταῦτα εἰπὼν ὁ ἅγιος, ἐπλησίασε μόνος εἰς τὸν θησαυρὸν, καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν, κρατῶν καὶ ῥάβδον εἰς τὰς χεῖράς του, ἔχουσαν ἐπάνω τὸν τύπον τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κτυπῶν δὲ μὲ τὴν ῥάβδον τὸν δράκοντα, τίποτε δὲν κατώρθονεν· ὅθεν τινὲς βλέποντες ἀπὸ μακρόθεν, ἦσαν πεφοβισμένοι καὶ ἔντρομοι, διότι ἐνόμιζον ὅτι ἐθανατώθη ὁ ἅγιος ὑπὸ τοῦ δράκοντος. Ἀλλ' ὁ ἅγιος σηκώσας τὰ ὄμματά του εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ τὸν Θεὸν ἐπικαλεσάμενος, ἔβαλε τὸ ῥαβδίον του εἰς τὸ στόμα τοῦ θηρίου, καὶ εἶπεν, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀκολούθει μοι, ὦ θηρίον· ὁ δὲ δράκων δαγκάσας τὴν ῥάβδον τοῦ ἁγίου, ἠκολούθει αὐτὸν, ὡς ἂν ἐδιώκετο ἀπό τινα. Ὁ δὲ ἅγιος ἐξελθὼν ἀπὸ τὸν βασιλικὸν θησαυρὸν, διῆλθεν ὅλην τὴν ἀγορὰν τραβῶν καὶ τὸν δράκοντα ὄπισθεν, ὅθεν ἐξέπληξεν ἅπαντας· Ἐπειδὴ ὁ δράκων ἐκεῖνος ἦτο φοβερὸν καὶ ἐξαίσιον θέαμα, διότι ἦτον, ὡς ἔλεγον, ἑξήκοντα πήχεις εἰς τὸ μέγεθος.

Πλησιάσας δὲ εἰς τὴν πυρὰν, εἶπε πρὸς τὸν δράκοντα, ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον κηρύττω ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος, σὲ προστάζω νὰ ἔμβῃς εἰς τὸ μέσον τῆς πυρᾶς· ὁ δὲ φοβερὸς ἐκεῖνος δράκων ἔκαμεν ὡς καμάραν τὸν ἑαυτόν του, καὶ κυρτωθεὶς καὶ ἐξαπλωθεὶς ἐρρίφθη εἰς τὸ μέσον τῆς πυρᾶς ἔμπροσθεν πάντων, καὶ κατεκάη. Ὅθεν ὅλοι οἱ θεωροῦντες ἐξεπλάγησαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, ἐπειδὴ καὶ ἔδειξεν εἰς τὰς ἡμέρας αὐτῶν τοιοῦτον φωστῆρα καὶ θαυματουργὸν ἅγιον. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκπλαγεὶς διὰ τὸ παράδοξον, ἐτίμησεν ὑπερβολικῶς τὸν ἅγιον, καὶ ἐπρόσταξε νὰ ἱστορήσωσι τὴν εἰκόνα του εἰς σανίδα, τὴν ὁποίαν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὴν θύραν τοῦ βασιλικοῦ θησαυροῦ εἰς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου πράγματος, τὸν δὲ ἅγιον κατασπασάμενος, ἀπέστειλεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του. Ἀναχωρῶν δὲ ὁ ἅγιος ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀπήρχετο εἰς τὸν θρόνον του δοξάζων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεόν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφθονεῖτο ἀπὸ τοὺς δυσσεβεῖς Ναυατιανοὺς [1], οἵτινες καθ' ἑκάστην αὐτὸν κατέτρεχον, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς ἀπίστους τοὺς κατοικοῦντας εἰς τὴν Λαζικὴν καὶ Τραπεζοῦντα, διὰ τοῦτο οἱ μιαροὶ ἐκεῖνοι καρτερή-

[1] Σημείωσαι, ὅτι Ναυατιανοὶ ἐλέγοντο οἱ ἀκόλουθοι Ναυάτου τοῦ πρεσβυτέρου τῆς Ῥώμης, ὅστις δὲν ἐδέχετο ἐκείνους, οἵτινες ἠρνήθησαν μὲν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ διωγμοῦ, μετενόουν δὲ, ἀλλ' οὔτε ἐσυγκοινώνει μὲ τοὺς δεγάμους. Ἔλεγε δὲ καὶ ὅτι μετὰ τὸ βάπτισμα δὲν δύναται πλέον νὰ ἐλεηθῇ ὁ ἁμαρτήσας, κατὰ τὸν Ἐπιφάνειον αἱρέσ. νθ'. καὶ τὸν Αὐγουστῖνον αἱρέσ. λη'. (ὅρα καὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὠδοῦ κανόνος τῆς Θ. Συνόδου ἐν τῷ ἡμετέρῳ Κανονικῷ.)

σαντες εἰς ἕνα τόπον κρημνώδη, ὅτε ὁ ἅγιος ἐπέρασεν ἀπὸ ἐκεῖ, ὥρμησαν αἰφνιδίως ἄνδρες ὁμοῦ καὶ γυναῖκες κατ' αὐτοῦ, ὡς θηρία, καὶ ἐκτύπων αὐτὸν, ἄλλος μὲ ξύλον, ἄλλος μὲ πέτρας, καὶ ἄλλος μὲ μάχαιραν· εἶτα ἔρριψαν αὐτὸν ἀπὸ ἓν μεγάλον ὕψος κάτω εἰς τὸν ποταμόν. Ὁ δὲ ἅγιος ἡμιθανὴς γενόμενος, ἤπλωσεν ὀλίγον τὰς ἁγίας του χεῖρας, καὶ σηκώσας τὰ ὄμματά του εἰς τὸν οὐρανόν, Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην, ὡς ὁ πρωτομάρτυς, ἔλεγε, Στέφανος. Ἐνῶ δὲ ἀκόμη ὁ ἅγιος ἀνέπνεε, μία γυνὴ μιαρὰ καὶ ἀκάθαρτος, ἡ ὁποία ἔπιεν ὅλον τὸ ποτήριον τῆς αἱρέσεως, λαβοῦσα μίαν μεγάλην πέτραν, ἐκτύπησε τὸν ἅγιον εἰς τὸν μήνιγγα, καὶ οὕτως ἡ δυστυχὴς καὶ ἀθλία ὑςέρησεν ἀπὸ αὐτὸν τὴν ὀλίγην ἐκείνην ζωὴν, ἥτις τῷ ἔμεινε. Καὶ ἡ μὲν τοῦ ἁγίου ψυχὴ παρεδόθη εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἡ δὲ ταλαίπωρος ἐκείνη γυνὴ, κυριευθεῖσα ἀπὸ δαιμόνιον, ἐκτύπα τὸ στῆθός της μὲ τὴν ἰδίαν ἐκείνην πέτραν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐθανάτωσε τὸν ἅγιον· ὁμοίως δὲ καὶ ὅλοι, ὅσοι ἐσυγκοινώνησαν εἰς τὸν φόνον του ἐτιμωρήθησαν ἀπὸ δαιμόνια ἀκάθαρτα. Τὸ δὲ λείψανον τοῦ ἁγίου κρύψαντες μέσα εἰς ἀχυρῶνα, ἀνεχώρησαν· ἀλλ' ὁ γεωργὸς ὁ ἐξουσιάζων τὸν ἀχυρῶνα, ἐλθὼν διὰ νὰ δώσῃ ἄχυρα εἰς τὰ ζῶά του, ἤκουσε μίαν οὐράνιον δοξολογίαν καὶ Ἀγγελικὴν ψαλμωδίαν εἰς τὸν ἀχυρῶνα· ὅθεν εὗρε τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ παρευθὺς ἐφανέρωσε τοῦτο καὶ εἰς τοὺς ἄλλους.

Μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ χριστιανοὶ, οἱ κατοικοῦντες εἰς τὰς Γάγγρας, συνήχθησαν εἰς τὸν ἀχυρῶνα, καὶ ἀφ' οὗ ἐθρήνησαν κοινῶς διὰ τὴν στέρησιν τοιούτου ποιμένος, ἔφερον τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον εἰς τὰς Γάγγρας, καὶ ἐνεταφίασαν αὐτὸ εἰς ἐπίσημον τόπον. Ἡ δὲ γυνὴ ἡ φονεύτρια τοῦ ἁγίου ἠκολούθει ὀπίσω εἰς τὸ ἅγιον λείψανον, κλαίουσα καὶ κτυποῦσα τὸν ἑαυτόν της μὲ τὴν πέτραν μὲ τὴν ὁποίαν ἐφόνευσε τὸν ἅγιον· ὅθεν ἀφ' οὗ ἐνεταφιάσθη τὸ ἅγιον λείψανον, ἰατρεύθη ἀπὸ τὸ δαιμόνιον. Ὁμοίως ἰατρεύθησαν καὶ ὅλοι ὅσοι ἐφόνευσαν τὸν ἅγιον· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ θαύματα ἔγειναν καὶ ἐν τῷ ἐνταφιασμῷ τοῦ λειψάνου, καὶ μετὰ τὸν ἐνταφιασμὸν, τὰ ὁποῖα ἀφήσαμεν διὰ τὸ πλῆθος καὶ διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς αὐτῶν διηγήσεως.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ***ΑΚΑΚΙΟΥ*** *ἐπισκόπου Μελιτινῆς τοῦ ὁμολογητοῦ.*

» Ἀκακίῳ θνήσκοντι τῷ γῆς Ἀγγέλῳ,
» Χώραν ἑτοιμάζουσιν Ἄγγελοι πόλου.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου, ἐν ἔτει σνά (251), ἐπειδὴ δὲ ἐδίδασκε τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐκρατήθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν Ὕπατον Μαρκιανόν. Ἐρωτηθεὶς δὲ ἀπὸ αὐτὸν διὰ τὸ κήρυγμα τὸ ὁποῖον κηρύττει, διηγήθη μὲν ὅλην τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου οἰκονομίαν, καὶ ἐλάλησε περὶ τῶν Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ, ἤλεγξε δὲ καὶ ἐνέπαιξε τὴν φλύαρον πλάνην τῶν Ἑλλήνων· ὅθεν δέχεται διάφορα βάσανα, καὶ εἰς φυλακὴν κλείεται. Ὁ δὲ Μαρκιανὸς ἔστειλε γράμματα εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ἐφανέρωσε τὰ περὶ τοῦ ἁγίου· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴν φυλακὴν χωρὶς ὕβριν καὶ τιμωρίαν. Καὶ λοιπὸν περιεπάτει εἰς τὸ ἑξῆς ἐλεύθερος ὁ τρισόλβιος οὗτος πατὴρ, φέρων εἰς τὸ σῶμά του τὰ στίγματα καὶ τὰς πληγὰς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν πολλοὺς διδάξας τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ διαλάμψας καλῶς μὲ διδασκαλίας καὶ θαύματα, ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον. [1]

—

Μνήμη τῶν ἁγίων τῶν ἐν Περσίᾳ μαρτυρησάντων ***ΑΥΔΑ*** *ἐπισκόπου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐννέα μαρτύρων καὶ ἄλλων πολλῶν ἁγίων, τῶν εἰς φυλακὴν βληθέντων, καὶ ὑπὸ μυῶν καὶ γαλῶν τῶν συγκλεισθέντων αὐτοῖς βιβρωσκομένων.*

Εἰς τὸν Αὐδᾶν.

» Αὐδᾶς, ἐνισχύοντος ὑψίστου Λόγου,
» Καθεῖλεν ἰσχὺν δυσσεβῶν τιμηθεὶς κάραν.

Εἰς τοὺς ἐννέα μάρτυρας.

» Ἐν τοῖς ὄνυξι καλάμους δεδεγμένοι,
» Σφᾶς μάρτυρας γράφουσιν ἄνδρες ἐννέα.

Εἰς τοὺς ἄλλους πολλοὺς ἁγίους.

» Ζώων ταμεῖα μαρτύρων τὰ σαρκία,
» Μῦς ἐτρέφοντο καὶ γαλαῖ ἐν τῷ βόθρῳ.

† Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υιϐ' (412). Ἰσδιγέρδης ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἐκίνησε διωγμὸν χαλεπώτατον κατὰ τῶν χριστιανῶν, λαβὼν ταύτην τὴν ἀφορμήν. Εἷς τῶν ἐπισκόπων τῆς Περσίας Αὐδᾶς ὀνομαζόμενος, καὶ ἐστολισμένος μὲ πολλὰ εἴδη ἀρετῶν, ἀπὸ ζῆλον θεῖον κινηθεὶς, ἐκρήμνισε τὸν ναὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐλάτρευον οἱ Πέρσαι τὸ πῦρ. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοὺς μάγους (οἵτι-

[1] Ἡ δὲ εὕρεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου τούτου Ἀκακίου ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

νες ἐθεοποίουν τὰ στοιχεῖα, κατὰ τὸν Θεοδώρητον τὸν γράφοντα καὶ τὸ Συναξάριον τοῦτο ἐν κεφαλαίῳ λή, τοῦ πέμπτου βιβλίου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ ἱστορίας, ἀφ' οὗ καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ Συναξαριστοῦ Μαυρίκιος ὁ Διάκονος ἠρανίσθη τοῦτο·) τοῦτο, λέγω, μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ἔστειλε καὶ ἔφερε τὸν ἅγιον Αὐδᾶν ἔμπροσθέν του, καὶ πρῶτον μὲν ἐκατηγόρησε μὲ ἡμερότητα τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἔκαμε, καὶ ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ κτίσῃ πάλιν τὸν χρημνισθέντα ναόν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἠναντιοῦτο καὶ ἔλεγεν, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πράξῃ, διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἠπείλησε νὰ κρημνίσῃ ὅλας τὰς Ἐκκλησίας τῶν χριστιανῶν, καὶ τὴν ἀπειλὴν ἐξετέλεσε, προστάξας πρῶτον νὰ θανατωθῇ ὁ θεῖος Αὐδᾶς. Μαθὼν δὲ τὴν προσταγὴν καὶ ἀπόφασιν ταύτην τοῦ βασιλέως ὁ ἅγιος, ἐχάρη πολλὰ καὶ οὕτω χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος, ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τὸ μακάριον τέλος τοῦ μαρτυρίου.

Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον τριάκοντα χρόνοι, πάλιν ἡ ζάλη τοῦ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμοῦ ἔμενεν εἰς τὴν Περσίαν, κινουμένη καὶ ῥιπιζομένη ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς μάγους, καθὼς κινεῖται καὶ ἡ ζάλη τῆς θαλάσσης ἀπὸ τὸν ἀνεμοστρόβιλον· καὶ οἱ μάγοι ἦσαν οἱ προξενοῦντες εἰς τοὺς χριστιανοὺς τὰ βασανιστήρια· διότι ἄλλους μὲν ἐθανάτονον μὲ διοφόρους παιδείας, ἄλλους δὲ ἐξώριζον, ἀπὸ τοὺς ὁποίους θέλω ἀναφέρει ἐδῶ δύω ἢ τρεῖς, ἵνα διὰ μέσου τούτων δείξω καὶ τὴν ἀνδρίαν τῶν ἄλλων. Χριστιανός τις Ὁρμίσδης ὀνομαζόμενος, ἦτο ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀχαιμενιδῶν, τοῦ ἐνδόξου καὶ περιφανοῦς παρὰ Πέρσαις, [1] ὁ ὁποῖος εἶχε πατέρα ἔπαρχον. Τοῦτον δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἦτο χριστιανὸς, ἔστειλε καὶ τὸν ἔφερεν ἔμπροσθέν του, καὶ ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ ἀρνηθῇ τὸν ποιητήν του Θεόν. Ὁ δὲ Ὁρμίσδης εἶπε, μή μοι γένοιτο ποτὲ νὰ ἀρνηθῶ τὸν ποιητήν μου Θεὸν καὶ νὰ καταφρονήσω αὐτὸν, κἂν λάβω μυρίας παιδείας! [2] ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας τὴν τοῦ ἁγίου παρρησίαν, ἐγύμνωσεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ὑπάρχοντά του. Τὰ δὲ λοιπὰ περὶ τούτου τοῦ ἁγίου ὅρα εἰς τὴν τρίτην τοῦ Νοεμβρίου, ὅπου γράφεται τὸ Συναξάριον αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ τὸν διάκονον Βενιαμὶν τὸν μεγαλομάρτυρα, πιάσας ὁ βασιλεὺς, ἔβαλεν εἰς φυλακὴν καὶ μὲ διάφορα βάσανα τὸν ἐθανάτωσε· καὶ ὅρα περὶ τούτου εἰς τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου, ὅπου γράφεται τὸ Συναξάριον αὐτοῦ. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ βάσανα ἐπροξένησαν εἰς τοὺς χριστιανοὺς οἱ μιαροὶ βασιλεῖς τῶν Περσῶν, τὰ ὁποῖα δὲν ὑπῆρξαν κατώτερα τῶν βασάνων, ὅσα ἐποίησεν ὁ Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανός. Καὶ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ θαυμάζῃ τις (προσθέτει ὁ Θεοδώρητος εἰς τὸ αὐτὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον) ἂν ὁ Θεὸς ὑποφέρῃ τὰς τόσας δυσσεβείας καὶ παραχωρῇ νὰ γίνωνται τὰ τοιαῦτα δεινὰ εἰς τοὺς χριστιανούς. Ἐπειδὴ καὶ τοὺς πολέμους τούτους καὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀνίκητον προεῖπεν ὁ Δεσπότης Χριστὸς εἰς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον· καὶ αὐτὰ δὲ τὰ πράγματα μᾶς διδάσκουσιν ὅτι ὁ πόλεμος περισσοτέραν ὠφέλειαν χαρίζει εἰς ἡμᾶς, παρὰ ἡ εἰρήνη. [3] Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι διὰ μέσου τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἀθλήσεως, ἐδέχθησαν παρὰ Κυρίου τοὺς ἀμαράντους στεφάνους τῆς μακαριότητος.

---

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ *κατὰ πετρῶν γυμνὸς συρόμενος τελειοῦται.*

---

[1] Παλαιὰ καὶ ἐπίσημος φυλὴ τῶν Περσῶν ἦσαν οἱ Ἀχαιμενίδαι, καταγόμενοι ἀπὸ τοῦ Ἀχαιμένους παλαιοῦ τῆς Περσίας βασιλέως καὶ πάππου Καμβύσου, τοῦ πατρὸς Κύρου τοῦ Μεγάλου. (Ὅρα Μηναῖον ἑκδ. Βαρθ. Κουτλ· αὐτόθι.) Σ. Ε.

[2] Παρὰ δὲ τῷ Θεοδωρήτῳ γράφεται οὕτως « Ὁ δὲ (ἤτοι ὁ Ὁρμίσδης) ἔφη μήτε δίκαια, μήτε συμφέροντα προστεταχέναι τὸν Βασιλέα. Ὁ γάρ τοι παιδευόμενος ῥᾳδίως τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων καταφρονεῖν καὶ τοῦτον ἀρνεῖσθαι, ῥᾷον ἂν καὶ βασιλέως καταφρονήσει. Ἄνθρωπος γὰρ δὴ οὗτος θνητὴν τὴν φύσιν κεκληρωμένος. Εἰ δὲ τιμωρίας ἐσχάτης ὄξιος, ὁ τὰ σὰ, ὦ βασιλεῦ, ἀρνούμενος σκῆπτρα, πολλαπλασίων κολάσεων ἀξιώτερος ὁ τὸν τοῦ παντὸς ἀρνούμενος Ποιητήν· ὁ δὲ βασιλεὺς, δέον τὴν τῶν εἰρημένων θαυμάσαι σοφίαν, ἐγύμνωσε μὲν καὶ τοῦ πλούτου καὶ τῶν ἀξιωμάτων τὸν γενναῖον ἀθλητήν· γυμνὸν δὲ ἔλκειν τῆς στρατιᾶς τὰς καμήλους ἐκέλευσε,» καὶ τὰ λοιπὰ, ἅπερ ὅρα εἰς τὴν τρίτην τοῦ Νοεμβρίου.

[3] Τὰ λόγια τοῦ σοφοῦ Θεοδωρήτου εἰσὶ ταῦτα «Οὐ χρὴ δὲ θαυμάζειν, ὅτι τῆς ἐκείνων θηριωδίας καὶ δυσσεβείας ἀνέγεται ὁ τῶν ὅλων Πρύτανις. Καὶ γὰρ πρὸ τῆς Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλείας, ὅσοι Ῥωμαῖοι ἐγένοντο βασιλεῖς, κατὰ τῶν θιασωτῶν τῆς ἀληθείας ἐλύττησαν. Διοκλητιανὸς δὲ, ἐν τῇ τοῦ σωτηρίου πάθους ἡμέρᾳ (ἤτοι ἐν τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ) τὰς ἐν ἁπάσῃ τῶν Ῥωμαίων ἠγεμονίᾳ κατέλυσεν Ἐκκλησίας. Ἀλλ' ἐννέα διεληλυθότων ἐτῶν, αὐταὶ μὲν ἠνθησαν, καὶ πολλαπλάσιον ἐδέξαντο μέγεθός τε καὶ κάλλος. Ἐκεῖνος δὲ μετὰ τῆς δυσσεβείας ἀπεσβέσθη. Καὶ τοὺς πολέμους δὲ τούτους προείρηκεν ὁ Δεσπότης, καὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀήττητον, καὶ αὐτὰ δὲ ἡμᾶς διδάσκει τὰ πράγματα, ὡς πλείονα ἡμῖν τῆς εἰρήνης ὁ πόλεμος πορίζει τὴν ὠφέλειαν. Ἡ μὲν γὰρ, ἁβρούς ἡμᾶς καὶ ἀνημέρους καὶ δειλοὺς ἀπεργάζεται. Ὁ δὲ πόλεμος, τά τε φρονήματα παραθήγει, καὶ τῶν παρόντων, ὡς ῥεόντων παρασκευάζει καταφρονεῖν.»

* » Γυμνὸν συρέντα τὸν Μένανδρον ἐν πέτραις,
» Στολὴν ὁ Χριστὸς ἐνδύει σωτηρίας.

* *Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν* ΒΑΣΙΟΣ *ὁ ἐκ πόλεως Ἀμορίου γεννηθεὶς, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Καρποὺς, Βλάσιε, ἀρετῶν ἐκβλαστάνεις,
» Οὓς περ τρυγᾷς νῦν ἐν πόλῳ μετ' ἀγγέλων.

* *Οἱ ἅγιοι τριακοντα οκτὼ μάρτυρες, συγγενεῖς ὄντες, ξίφει τελειοῦνται.*

* » Φυλὴ πεσοῦσα συγγενὴς διὰ ξίφους,
» Φῦλα τροποῦται τῶν πεσόντων ἐκ πόλου.

* *Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν* ΣΤΕΦΑΝΟΣ *ὁ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Τὸν δὲ Στέφανον ἀστεφῆ πῶς ἐλλίπω,
» Τὸν θαυματουργὸν, ὃν στέφει Θεοῦ χάρις;

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

» Ὁ Μάρτιος μὴν ὧδε λαμβάνει τέλος,
» Θεῷ δὲ δόξαν τῷ Τέλει πάντων φέρει.

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ [1]

Εἰς τὴν Α', μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΜΑΡΙΑΣ τῆς Αἰγυπτίας.

» Ἀπῆρε πνεῦμα, σὰρξ ἀπερρύη πάλαι,
» Τὸν ὄστινον γῆ κρύπτε νεκρὸν Μαρίας.
» Πρώτη Ἀπριλίου Μαρίη θάνεν εὔχος ἐρήμου.

ΑΥΤΗ ἡ ὁσία ἦτο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἐν ἔτει φχ' (520), ζήσασα δὲ πρότερον μὲ ἀκολασίαν, καὶ προσκαλοῦσα εἰς ὅλεθρον ψυχικὸν πολλοὺς ἀνθρώπους διὰ τῆς αἰσχρᾶς ἡδονῆς, διότι παιδιόθεν ἐκρημνίσθη εἰς τὰς πονηρὰς πράξεις τῆς σαρκὸς καὶ ἔμεινεν εἰς αὐτάς· οὕτω λέγω ζήσασα πρότερον χρόνους δεκαεπτὰ, ὕστερον ἔδωκε τὸν ἑαυτόν της ἡ μακαρία εἰς ἄσκησιν καὶ ἀρετήν. Καὶ τόσον πολλὰ ὑψώθη διὰ μέσου τῆς ἀπαθείας, ὥστε περιεπάτει ἐπάνω εἰς τὰ νερὰ καὶ τοὺς ποταμοὺς, χωρὶς νὰ καταβυθίζεται, καὶ ὅτε προσηύχετο, ἐσηκόνετο ἀπὸ τὴν γῆν ὑψηλὰ, καὶ ἵστατο εἰς τὸν ἀέρα μετέωρος· ἡ δὲ αἰτία τῆς μεταβολῆς αὐτῆς καὶ μετανοίας ἐστάθη τοιαύτη. Κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, ὅτε ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐγίνετο ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου ξύλου τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, πολλοὶ χριστιανοὶ συνέτρεχον πανταχόθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἴδωσι τὸ τίμιον ξύλον τοῦ σταυροῦ· τότε καὶ ἡ ὁσία αὕτη ὑπῆγεν ἐκεῖ ὁμοῦ μὲ ἀκολάστους καὶ ἀσελγεῖς νέους. Ἐλθοῦσα δὲ ἐκεῖ καὶ ζητοῦσα νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως, διὰ νὰ ἴδῃ τὸν ζωοποιὸν Σταυρὸν, ἐμποδίζετο ἀοράτως καὶ δὲν ἐδύνατο μήτε νὰ ἔμβῃ, μήτε νὰ ἰδῇ. Ὅθεν ἔβαλε τὴν κυρίαν Θεοτόκον ἐγγυήτριαν, ὅτι ἐὰν ἀφεθῇ νὰ ἔμβῃ καὶ νὰ ἴδῃ τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, νὰ φυλάξῃ σωφροσύνην εἰς τὸ ἑξῆς, καὶ ἄλλην φορὰν νὰ μὴ μολύνῃ τὸ σῶμά της μὲ ἐπιθυμίας καὶ ἡδονάς. Ὅθεν ἐπιτυχοῦσα τοῦ ποθουμένου, δὲν ἐψεύσθη εἰς τὴν ὑπόσχεσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν, ἀλλὰ περάσασα τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐκεῖ ἔζησεν ἡ τρισολβία χρόνους τεσσαρακονταεπτὰ, χωρὶς νὰ ἴδῃ ἄνθρωπον, μόνον δὲ τὸν Θεὸν εἶχε θεατήν της. Καὶ τόσον ἠγωνίσθη, ὥστε ἀνέβη ὑπεράνω τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ ἀπέκτησε μίαν ζωὴν ἐπὶ γῆς ἀγγελικήν τε καὶ ὑπεράνθρωπον, καὶ οὕτως ἐν εἰρήνῃ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς συνέγραψε μὲν ἑλληνιστὶ ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μυστήριον βασιλέως κρύπτειν καλὸν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακηρύττειν, ἔνδοξον·» μετέφρασε δὲ εἰς τὰ ἁπλοῦν ὁ πεζογράφος Δαμασκηνός.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ἡγουμένου μονῆς τῆς καλουμένης Πελεκητῆς.

» Ὁ Μακάριος μακαριστὸς ἐν βίῳ,
» Μακαρίως νῦν γῇ ἐνοικεῖ μακάρων.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Μακάριος ἦτο ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐν ἔτει ψπέ' (785), ὅτε δὲ ἦτο νήπιον, ἔμεινεν ὀρφανὸς καὶ διὰ τοῦτο ἀνετράφη ἀπὸ τὸν γνήσιον θεῖόν του, καὶ ἐδόθη εἰς παιδείαν ἱερῶν γραμμάτων· ἐπειδὴ δὲ ἔτυχε δεξιᾶς φύσεως, καὶ ἔδειξε μεγάλην ἐπιμέλειαν, εἰς ὀλίγον καιρὸν ἔμαθε τὴν γνῶσιν τῆς ἁγίας Γραφῆς, καὶ ἐγνώρισε, καὶ τῶν γηΐνων πραγμάτων τὴν εὐτέλειαν καὶ τὴν ταχεῖαν φθορὰν, καὶ τῶν οὐρανίων τὴν ἀφθαρσίαν

---

[1] (Ἔχων ἡμέρας Α', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ΙΓ'. καὶ ἡ νὺξ ὥρας ΙΑ'.) Ἀπρίλιος δὲν εἶναι ὄνομα Ἑλληνικὸν, ἀλλὰ Λατινικὸν ἢ Ἰταλικὸν, καὶ θὰ εἰπῇ ἀνοικτὸς ἐτυμολογούμενον ἀπὸ τὸ ἀπερίρε Λατινικὸν, ὅ δηλοῖ ἀνοίγω. Καθότι ἐν τῷ Ἀπριλίῳ μηνὶ ἀνοίγουσιν ὅλα τὰ δένδρα, καὶ κάμνουσιν ἄνθη, καὶ εἰς αὐτὸν γίνεται ἡ γλυκυτάτη ἄνοιξις.

καὶ ἀϊδιότητα. Διὰ τοῦτο ἐξελθὼν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὑπῆγεν εἰς ἓν μοναστήσιον ὀνομαζόμενον Πελεκητή,[1] καὶ συναριθμήσας ἑαυτὸν μὲ τοὺς ἐκεῖ μοναχοὺς, ἀπὸ Χριστοφόρος μετωνομάσθη ὕστερον Μακάριος, διὰ τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος. Ὅθεν ἀφ' οὗ ὑπηρέτησεν εἰς ὅλας τὰς διακονίας τοῦ μοναστηρίου, καὶ κατώρθωσε τὰς ἀρετὰς, μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως ἀφ' οὗ ἀπέκτησε πολλὴν ταπείνωσιν, ἔγεινεν ἡγούμενος τῶν ἀδελφῶν, καὶ θαυματουργὸς ἐξαίσιος, διότι δι' αὐτοῦ ἰάτρευεν ὁ Θεὸς πάθη ἀνίατα, καὶ διὰ προσευχῆς του ἐν καιρῷ ἀβροχίας βροχὴν ἐξ οὐρανοῦ ἔδωκεν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν εἰς τοὺς καιροὺς ἐκείνους ἔγεινε μέγας καὶ ἐξάκουστος, διὰ τοῦτο ἔτρεχεν εἰς αὐτὸν πολὺ πλῆθος χριστιανῶν· ἄλλοι μὲν διὰ νὰ καθαρισθῶσιν ἀπὸ τὰ ψυχικὰ πάθη μὲ τὴν διδασκαλίαν του, ἄλλοι δὲ διὰ νὰ ἀπολαύσωσι τὴν ἰατρείαν τῶν σωματικῶν των ἀσθενειῶν, καὶ ἄλλοι διὰ νὰ λάβωσι τὴν ὑγείαν τῆς ψυχῆς ὁμοῦ καὶ τοῦ σώματος, καὶ νὰ ἐπανέλθωσιν ὑγιεῖς εἰς τὸν οἶκόν των. Ταύτην λοιπὸν τὴν φήμην τοῦ ἁγίου ἀκούσας καὶ ὁ τότε ἁγιώτατος Πατριάρχης Ταράσιος, ἔστειλε καὶ τὸν ἐκάλεσε διὰ νὰ ἰατρεύσῃ τὸν Παῦλον Πατρίκιον, ὁ ὁποῖος ἐκρατήθη ἀπὸ μίαν ἀσθένειαν θανατηφόρον, ἥτις δὲν εἶχεν ἐλπίδα ἰατρείας, ὅθεν ἐθεραπεύθη ἀπὸ αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ἁγίου. Ὕστερον δὲ καὶ ἡ σύζυγός του κρατηθεῖσα ἀπὸ ὁμοίαν ἀσθένειαν, καὶ ἀπελπισθεῖσα ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς, ἰατρεύθη καὶ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὁσίου. Τοῦτον λοιπὸν ὁ Πατριάρχης Ταράσιος ἐχειροτόνησε τότε ἱερέα, διότι ἔδειξεν ὁ ἀοίδιμος ὑπακοὴν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Πατριάρχου. Ἐπειδὴ ἐμίσει μὲν τὴν παρακοὴν, ἠγάπα δὲ τὴν ὑπακοὴν, ἡ ὁποία φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ζωήν· ἐπανελθὼν δὲ ὁ ὅσιος εἰς τὸ μοναστήριόν του ἱερεὺς, περισσοτέραν ταπείνωσιν μετεχειρίζετο ἀφ' ὅτι πρότερον.

Μετὰ ταῦτα ἐσήκωσεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ σκανδαλοποιὸς διάβολος βασιλέα τύραννον ἐν ἔτει ωιγ' (813), ὁστις κατέκαιε τὰς ἁγίας εἰκόνας, οὗτος δὲ ἦτο Λέων ὁ Ἀρμένιος, ὁ ὁποῖος ἐξώρισε τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην Νικηφόρον· ὁμοίως καὶ ἀπὸ τοὺς ἐπισκόπους, καὶ Ἀρχιμανδρίτας, ἄλλους μὲν ἀσπλάγχνως ἔδερεν, ἄλλους δὲ ἐξώριζε, καὶ ἄλλους ἔβαλεν εἰς φυλακάς. Τότε λοιπὸν καὶ ὁ θαυμάσιος οὗτος Μακάριος ἐβασανίσθη ἀπὸ τὸν τύραννον μὲ διαφόρους τιμωρίας καὶ ἐβλήθη εἰς φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ ἔμεινεν ὁ ἀοίδιμος ἕως οὗ ἐφονεύθη ὁ ἀλιτήριος Λέων. Ἀφ' οὗ δὲ μετὰ τὸν Λέοντα ἔγεινε βασιλεὺς Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς ἐν ἔτει ωκ' (820), τότε ἐξέβαλε τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακήν· ἐπειδὴ ὅμως ἦτο καὶ αὐτὸς εἰκονομάχος, πρῶτον μὲν ἐκολάκευσε τὸν ἅγιον, παραινῶν αὐτὸν νὰ ἀρνηθῇ τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων προσκύνησιν, καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος, καὶ μὲ ἄλλων μεσιτείας· ὕστερον δὲ καὶ ἠπείλησεν αὐτόν. Βλέπων δὲ ὅτι δὲν κατώρθονε τίποτε, ἐξώρισε τὸν ὅσιον εἰς τὴν μικρὰν νῆσον τὴν καλουμένην Ἀφουσίαν, (ἡ ὁποία, εἶναι μὲν πλησίον εἰς τὴν Ἄλωνα, τὴν τουρκιστὶ λεγομένην Πασᾶ λιμάνι, ὑπόκειται δὲ εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Προικονήσου) καὶ ἐκεῖ ἐφύλαττεν αὐτὸν ἀσφαλῶς. Ὁ δὲ ἅγιος ὑπέμεινεν ἀνδρείως ὅλας τὰς κακοπαθείας τῆς ἐξορίας, καὶ εὐχαρίστει εἰς τὸν Θεόν· διανύσας λοιπὸν εἰς τὴν ἐξορίαν πολὺν καιρὸν, καὶ πολλὰ ἀγωνισάμενος, καὶ θαύματα πολλὰ ποιήσας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

—

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΓΕΡΟΝΤΙΟΣ *καὶ* ΒΑΣΙΛΕΙΔΗΣ *ξίφει τελειοῦνται.*

» Σὺν Βασιλείδῃ Γερόντιος ἐκ ξίφους,
» Γερῶν μετέσχε παμβασιλέως λόγου.

Ὁ δίκαιος ΑΧΑΖ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Ἄχαζ Θεοῦ πέφυκεν ἐντὸς πλησίον,
» Ἄχαζ, ὃς εἶπεν· οὐ Θεόν μου πειράσω.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΤΙΤΟΥ *τοῦ θαυματουργοῦ.*

» Τί τοῦτο, Τίτε; καὶ σὺ λείπεις ἐκ βίου;
» Λείπω μεταστὰς, δόξαν οὕτω Κυρίῳ.
» Δευτερίῃ Τίτοιο ἀπὸ ψυχὴν Νόες ἦραν.

Οὗτος ὁ μακάριος καὶ ἅγιος πατὴρ ἡμῶν Τῖτος ἀγαπήσας τὸν Θεὸν ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας, ὑπῆγεν εἰς ἓν κοινόβιον καὶ ἔγεινε μοναχὸς, καὶ τόσον ἐπρόκοψεν εἰς τὴν ὑπακοὴν καὶ ταπείνωσιν, ὥστε ὑπερέβη ὄχι μόνους τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ κοινοβίου ἐκείνου, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους μοναχοὺς ἐκείνου τοῦ καιροῦ. Ἔγεινε δὲ καὶ ἡγούμενος καὶ ποιμὴν τῶν λογικῶν προβάτων τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀγάπην καὶ πραότητα καὶ συμπάθειαν εἶχεν ὁ τρισόλβιος

[1] Τὸ μοναστήριον τῆς Πελεκητῆς εὑρίσκεται πλησίον τῆς Προύσης κατοικημένον ἀπό τινας ἀδελφούς.

εἰς τὸ ποίμνιόν του, ὅσην οὐδεὶς ἄλλος ὅμοιος αὐτοῦ. Ἐφυλάχθη δὲ καθαρὸς καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας, ὡς ἄγγελος Θεοῦ, διὰ τοῦτο ἠξιώθη νὰ γίνῃ καὶ θαυματουργός. Οὕτω λοιπὸν ζήσας, καὶ ἀφήσας τοὺς μαθητὰς καὶ συνασκητάς του, εἰκόνα ἔμψυχον τῆς ἀρετῆς του καὶ ἀσκητικῆς πολιτείας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ αὐταδέλφων ΑΜΦΙΑΝΟΥ καὶ ΑΙΔΕΣΙΟΥ.

* » Σῷ συμβυθισθεὶς, Ἀμφιανὲ, συγγόνῳ,
» Ὕδωρ θαλάσσης ἀμφιέννυμαι, λέγε.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγέ (295), ἀδελφοὶ μὲν ὄντες κατὰ σάρκα ἐκ μητρὸς, καταγόμενοι δὲ ἀπὸ τὴν χώραν τῆς Λυδίας. Οὗτοι λοιπὸν ἐλθόντες εἰς τὴν Βηρυττὸν ὡδηγήθησαν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν ἅγιον μάρτυρα Πάμφιλον. Ὅθεν καὶ ὡς χριστιανοὶ παρεστάθησαν εἰς τὸν ἄρχοντα Οὐρβανόν· καὶ ὁ μὲν Ἀμφιανὸς πρῶτος ἐκήρυξε παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν ἔμπροσθέν του, διὸ καὶ ἔδειραν αὐτὸν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ ἐλάκτισαν οἱ στρατιῶται μὲ τοὺς πόδας των· ἔπειτα ἀλείψαντες μὲ ἔλαιον τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου, ἔκαυσαν αὐτοὺς μὲ τὸ πῦρ, καὶ ὕστερον ἐκρέμασαν αὐτόν. Κρεμάμενος δὲ ἐφαίνετο ὁ ἀοίδιμος ὅλος πρισμένος, σχισμένα μὲν ἔχων τὰ πλευρὰ ἀπὸ τὰ πολλὰ λακτίσματα, κατακεκαυμένας δὲ φέρων τὰς σάρκας τῶν ποδῶν του. Ἐπιμένων λοιπὸν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν, ἐρρίφθη εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, καὶ οὕτως ἐτελειώθη καὶ ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον. Ὁ δὲ ἀδελφός του Αἰδέσιμος κατεδικάσθη να ταλαιπωρῆται εἰς τὰ μέταλλα τοῦ χαλκώματος, τὰ εἰς τὴν Αἴγυπτον εὑρισκόμενα· βλέπων δὲ τὸν ἄρχοντα Ἱεροκλέα νὰ τιμωρῇ τοὺς χριστιανοὺς, κατεφρόνησε τὴν ζωήν του, καὶ ἐκτύπησεν αὐτὸν μὲ τὴν ἰδίαν του χεῖρα, ὅθεν ἐτιμωρήθη μὲ διάφορα βάσανα· ὕστερον δὲ ἐρρίφθη καὶ αὐτὸς εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

—

Μνήμη τῆς ἁγίας παρθενομάρτυρος ΘΕΟΔΩΡΑΣ. [1]

» Σεμνὴ, καλή τε ἡ Θεοδώρα οὖσα,
» Δῶρον προσήχθη εὐάρεστον Κυρίῳ.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν Τύρον, ὅτε δὲ ἦτο δεκαεπτὰ χρόνων κατὰ τὴν ἡλικίαν, παρεστάθη εἰς τὸν Οὐρβανὸν, τὸν ἄρχοντα τῆς Παλαιστίνης καὶ ἐρωτηθεῖσα ἀπὸ αὐτὸν καὶ ὁμολογήσασα τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐδάρη ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐπάνω εἰς τὰ πλευρὰ καὶ εἰς τοὺς μαστούς. Ἔπειτα ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ ξίφει τελειοῦται.

» Ὡς κλῆμα τμηθεὶς Πολύκαρπος Κυρίου,
» Τὸν καρπὸν οὕτω πλείονα Χριστῷ φέρει.

* *Ὁ ὅσιος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Νικομηδείας ἀσκήσας, ἐν ἔτει ασμ' (1240) ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

† » Ἔφιππος ἄλλα, Γρηγόριε, καθάπερ
» Χέρσον διῆλθες, ὦ τεραστίου ξένου!

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΝΙΚΗΤΑ ἡγουμένου μονῆς τοῦ Μηδικίου. [2]

» Ῥυσθεὶς βίου Νικήτας, ὡς στρουθὸς πάγης,
» Πτεροῖς νοητοῖς ἵπταται πρὸς τὸν πόλον.
« Νικήταν καλέουσι τρίτῃ ἐπὶ δῶμα Θεοῖο.

Οὗτος ὁ ὅσιος ἀγαπήσας ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας τὴν ἐγκράτειαν, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν κόσμον, καὶ ἀπελθὼν ἐκάθισεν εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς τὴν ἡσυχίαν, ὅπου εἰργάζετο πᾶσαν ἀρετήν· ἐκ τούτων δὲ ὑψώθη καὶ ἔγεινε μέγας καὶ περι-

---

[1] Ἐν δὲ τοῖς χειρογράφοις Συναξαρισταῖς γράφεται Θεοδοσίας, καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές ἐστι, φαίνεται ὅτι ἡ Θεοδοσία αὕτη εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν Θεοδοσίαν τὴν ἑορταζομένην κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐννάτην τοῦ Μαΐου. Καθότι καὶ ἐκείνη καὶ αὕτη Τυρία ἦτο, καὶ δεκαοκτὼ χρόνων οὖσα ἐκείνη καὶ αὕτη, παρέστη Οὐρβανῷ τῷ ἄρχοντι.

[1] Ὅρα τὸν βίον αὐτοῦ ἐν τῷ νέῳ Ἐκλογίῳ, τὸν ὁποῖον συνέγραψε μὲν ἑλληνιστὶ ὁ ὅσιος Ἰωσὴφ ὁ Καλοθέτης, μετέφρασε δὲ ἡ ἐμὴ ἀναξιότης.

[2] Σημειώσαι, ὅτι ἡ μονὴ τοῦ Μηδικίου εὑρίσκεται πλησίον εἰς τὰ Μουντανία, ὅπου εὑρίσκεται καὶ ἡ μονὴ τοῦ Χηνολάκκου, καὶ ἡ τοῦ Βαθέως Ῥύακος, καὶ ἡ τῆς Πελεκητῆς, καθὼς ἀνήγγειλαν ἡμῖν οἱ ταύτης ἱστορήσαντες.

βόητος. Καὶ ἐπειδὴ ἐκυβερνᾶτο μὲ τὴν τοῦ λόγου διάκρισιν, ἔγεινε καὶ οἰκονόμος ψυχῶν καὶ πιστὸς ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ· διωχθεὶς δὲ ἀπὸ τὸ ποίμνιόν του παρὰ τῶν εἰκονομάχων, ὡς προσκυνητὴς τῶν θείων καὶ ἁγίων εἰκόνων, κατεδικάσθη εἰς πικρὰς ἐξορίας. Εὐχαριστῶν δὲ εἰς ὅλας τὰς κακοπαθείας, ὅσας ἐδοκίμασε διὰ τὰς θείας εἰκόνας, ἐδείχθη ὄκιμος ἀγωνιστὴς, καὶ ἤλεγξε μὲν τὴν ψυχοβλαβῆ αἵρεσιν τῶν θεομάχων, μὲ τὰς διδασκαλίας του δὲ καὶ τὰς παρακινήσεις του ἔκαμε πολλοὺς νὰ μαρτυρήσωσι διὰ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων. Ὅθεν καὶ διπλᾶς τὰς λαμπάδας ἀνάψας, τῆς ὁμολογίας δηλαδὴ καὶ τῆς ἀσκήσεως, διπλοῦς καὶ τοὺς στεφάνους ἐκ χειρὸς Κυρίου ἐδέχθη, πρὸς τὸν ὁποῖον μεταστὰς, ἀνεπαύθη.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΩΣΗΦ τοῦ ὑμνογράφου.

» Ζῶντος Θεοῦ σὺ θεῖος ὑμνητὴς, πάτερ,
» Ἐγὼ δὲ, σοῦ θανόντος, ὑμνητὴς νέος.

Οὗτος ὁ ὅσιος Ἰωσὴφ ἤκμαζε κατὰ τοὺς χρόνους Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ωλϐ' (832), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν νῆσον τῆς Σικελίας, υἱὸς ὑπάρχων γονέων Πλωτίνου καὶ Ἀγάθης ὀνομαζομένων. Ἦτο δὲ εὐσεβὴς καὶ πρᾷος κατὰ τὴν γνώμην, καὶ κατεγίνετο εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν. Ὅτε δὲ ἐκυριεύθη ἡ Σικελία ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς, ὑπῆγεν ὁ ὅσιος εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ τῆς μητρὸς καὶ ἀδελφῆς του, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὑπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὅπου καὶ ἔγεινε μοναχὸς, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως. Καὶ κλίνην μὲν εἶχε τὴν γῆν ἐστρωμένην μὲ ἕν δέρμα, τὰ δὲ φορέματά του ἦσαν εὐτελῆ, ἡ τροφή του ἦτο ὀλίγον ψωμίον καὶ τὸ ποτόν του ἦτο τὸ ἁπλοῦν νερόν· μετεχειρίζετο ἀγρυπνίαν καὶ στάσιμον ὁλονύκτιον· ἔκλινε συνεχῶς τὰ γόνατά του εἰς προσευχήν· εἶχεν εἰς τὸ στόμα του ὕμνους συχνοὺς εἰς Θεὸν, ἐποίει ἐργόχειρον τὴν καλλιγραφίαν, καὶ ἔκαμνεν ἀνάγνωσιν εἰς τὰς θείας Γραφάς. Ἐκ τούτων δὲ καὶ τῶν τοιούτων κόπων ἔγεινεν ὁ ἀοίδιμος πρᾷος, σεμνὸς, μέτριος, ἁπλοῦς, ἄκακος, καὶ εἶχεν ὅλας τὰς ἄλλας ἀρετὰς, ὅσαι εἶναι εἰς τὰς ἄνω εἰρημένας ἀκόλουθοι. Ὅθεν διὰ τὰς ἀρετάς του ταύτας ἐχειροτονήθη ἱερεύς· ὅεν ἐπέρασε δὲ πολὺς καιρὸς, καὶ εὑρὼν τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Δεκαπολίτην, ἄνδρα ἅγιον καὶ ἐλλόγιμον, ὑπῆγε μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ὁμοῦ μὲ ἐκεῖνον ἐκλείσθη εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀντίπα, ἀγωνιζόμενος μὲ σκληραγωγίας καὶ ἄλλας κακουχίας τοῦ σώματος. Ἐπειδὴ δὲ ἐβλάστησεν ἡ χριστομάχος αἵρεσις τῶν εἰκονομάχων, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ῥώμην ὁ μακάριος οὗτος, παρακινηθεὶς ἀπό τινας εὐσεβεῖς. Εἰς τὸν δρόμον δὲ συλληφθεὶς αἰχμάλωτος ὑπὸ πειρατικῶν πλοίων Κρητικῶν, ἀπήχθη ὑπ' αὐτῶν εἰς Κρήτην, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακήν.

Ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος ὁ ἅγιος ἐδίδασκε πάντοτε τοὺς εἰς αὐτὸν ἐρχομένους τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας καὶ ἀρετῆς καὶ μὲ τὰ ψυχωφελῆ λόγιά του πολλοὺς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου. Ἐκεῖ δὲ ἐφάνη εἰς αὐτὸν ἱεροπρεπής τις καὶ σεβάσμιος ἀνὴρ, ὅστις ἦτο ὁ μέγας Νικόλαος, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τὰ Μύρα τῆς Λυκίας, καὶ ἦλθον πρὸς σὲ, ὅθεν λάβε τὴν κεφαλίδα, ἤτοι τὸ χαρτίον τοῦτο, τὸ ὁποῖον σοὶ δίδω. Ὁ δὲ ἅγιος λαβὼν αὐτὴν, ἐν τῷ ἅμα ἐδιάβαζε τὸ χαρτίον, καὶ ἔψαλλεν ἐνταυτῷ λέγων «τάχυνον ὁ οἰκτίρμων καὶ σπεῦσον ὡς ἐλεήμων εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν, ὅτι δύνασαι βουλόμενος.» Τὸ δὲ νόημα τοῦ ᾄσματος τούτου, ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς τῷ πρωῒ ἔργον ἐγένετο, διότι ἀφ' οὗ ὁ τῆς εἰκονομαχίας ἀρχηγὸς Θεόφιλος ἀπέθανεν, ἔλαβε πάλιν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τὸν στολισμὸν καὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν σεπτῶν καὶ ἁγίων εἰκόνων. Ὅθεν τότε καὶ ὁ ὅσιος οὗτος Ἰωσὴφ ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν ἐν Κρήτῃ φυλακὴν, ἀνέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἔλαβεν ἀπὸ ἕνα χριστιανὸν μέρος τι ἀπὸ τὸ τίμιον λείψανον τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου Βαρθολομαίου, καὶ ἔκτισε ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀποστόλου ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Δεκαπολίτην· διὰ τοῦτο εὑρίσκετο εἰς φροντίδα καὶ ἔννοιαν περισσοτέραν, διὰ νὰ τιμήσῃ τὴν πανήγυριν τοῦ Ἀποστόλου μὲ ἱερὰ ᾄσματα καὶ τροπάρια. Ὅθεν παρεκάλει μὲ δάκρυα καὶ ἀναστεναγμοὺς τὸν τοῦ Κυρίου Ἀπόστολον νὰ τῷ χαρίσῃ τὸ χάρισμα τῆς τούτων συνθέσεως, διὸ καὶ τοῦ ποθουμένου ἐπέτυχεν, ἰδὼν κατ' ὀπτασίαν ἕνα φοβερὸν ἄνδρα μὲ σχῆμα ἀποστολικὸν, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἀπὸ τὴν ἱερὰν τράπεζαν, καὶ ἔβαλεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ὁσίου, καὶ ἔπειτα τὸν εὐλόγησε. Τοῦτο δὲ ἦτο ἀρχὴ τοῦ θείου χαρίσματος, ὅπερ ἐπεθύμει, διότι ἔκτοτε τόσον εὐκόλως καὶ χωρὶς κόπον ἐσύνθετε τὰς ἱερὰς μελῳδίας καὶ τοὺς ᾀσματικοὺς Κανόνας καὶ τὰ τροπάρια, καὶ ἔδιδεν αὐτὰ εἰς ὅσους τὰ ἐζήτουν, ὥστε τινὲς ἐνόμιζον ὅτι δὲν τὰ ἐσύνθετεν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ

τὰ ἔπερνεν ἀπὸ ἄλλους, καὶ ἐκεῖθεν μανθάνων αὐτὰ καὶ ἀποστηθίζων, τὰ ἀντέγραφε καὶ τὰ ἔδιδεν εἰς τοὺς ζητοῦντας. Δὲν εἶχεν ὅμως οὕτως ἡ ὑπόθεσις, καθὼς ἐκεῖνοι ἐνόμιζον ἀπατώμενοι· ἀλλὰ τὰ ἀσματα ταῦτα ἐπρόφερεν ὁ ὅσιος ἐκ θείου χαρίσματος, διὰ τοῦτο καὶ ἀπὸ τὰ στόματα ὅλων ἐφημίζετο καὶ εἰς ὅλους ἦτο ποθεινὸς καὶ ἐπέραστος, ὄχι μόνον εἰς ἰδιώτας καὶ ἄρχοντας, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς τότε βασιλεῖς. Ἂν καὶ ἐξωρίσθη ἀπὸ Βάρδαν τὸν Καίσαρα, τὸν θεῖον τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ ἐν ἔτει ωξζ' (867), ἐπειδὴ ἤλεγξεν αὐτὸν ὁ ἅγιος· [1] ἀλλ' εὐθὺς πάλιν ἀνεκλήθη ἀπὸ τὴν ἐξορίαν καὶ ἔγεινε σκευοφύλαξ τῶν ἱερῶν σκευῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ θείου Ἰγνατίου. [2] Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ἀπέθανεν, ἠγάπα τὸν ὅσιον τοῦτον καὶ ἐπήνει ὁ σοφὸς Φώτιος, ὁ ὁποῖος ἔγεινε Πατριάρχης μετὰ τὸν Ἰγνάτιον. [3] Ἐπειδὴ δὲ ἠγωνίζετο ὁ ἀοίδιμος διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν, ἐξωρίσθη εἰς τὴν Χερσῶνα, τὴν πλησιάζουσαν εἰς τὴν Κριμαίαν. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Βάρδα, τὸν ὁποῖον ἐφόνευσεν ὁ ἀνεψιός του Μιχαὴλ, ἠλευθερώθη ὁ ἅγιος ἀπὸ τὴν ἐξορίαν παρὰ τῆς βασιλίσσης Θεοδώρας, ἡ ὁποία ἐποίησε τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ ἀναστήλωσιν τῶν ἁγίων εἰκόνων. [4]

Ὅθεν ζήσας μετὰ ταῦτα καὶ πολλοὺς ἁγίους ἐγκωμιάσας μὲ διαφόρους κανόνας καὶ τροπάρια, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, καὶ ἐνεταφιάσθη τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον εἰς τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο, ὅπου καὶ τώρα εὑρίσκεται. Ὁ δὲ Θεὸς, θέλων νὰ δείξῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὁπόσην τιμὴν ὁ ἅγιος οὗτος Ἰωσὴφ ἔλαβε μετὰ θάνατον, τοιοῦτόν τι ᾠκονόμησε· καθ' ὃν καιρὸν ἐκοιμήθη ὁ ἅγιος, ἄνθρωπός τις ἔχων δοῦλον χρήσιμον ἔχασεν αὐτόν. Ὅθεν ὑπῆγεν εἰς τὸν ναὸν Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος τοῦ ἐπονομαζομένου Φανερωτοῦ, καὶ παρεκάλει τὸν μάρτυρα νὰ τῷ φανερώσῃ, ποῦ εἶναι ὁ δοῦλός του. Προσμείνας δὲ εἰς τὸν ναὸν τρία ἡμερονύκτια, καὶ μηδὲν μαθὼν διὰ τὸν δοῦλόν του, ἐλυπεῖτο καὶ ἐμελέτα νὰ ἀναχωρήσῃ· ἐνῷ δὲ ἐψάλλετο ὁ ὄρθρος καὶ ἀνεγινώσκετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν λόγος τις ψυχωφελὴς, ἐκοιμήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἰδοὺ βλέπει εἰς τὸ ὄνειρόν του τὸν μάρτυρα, ὁ ὁποῖος τῷ ἔλεγε, Διὰ τί λυπῆσαι, ὦ ἄνθρωπε; ἤξευρε, ὅτι ὁ ποιητὴς Ἰωσὴφ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἔγεινεν ὀψίκειον· ἤτοι προϋπάντησις καὶ προπομπὴ εἰς αὐτὸν ἀπὸ ὅλους ἡμᾶς τοὺς ἁγίους, διότι ἐτίμησεν ἡμᾶς μὲ κανόνας καὶ τροπάρια ἐγκωμιαστικὰ ἡ ἁγία ἐκείνου ψυχή. Ὅθεν δὲν ἤμην ἐδῶ, ἀλλὰ τώρα ἦλθον, ὕπαγε λοιπὸν εἰς τὸν δεῖνα τόπον, καὶ θὰ εὕρῃς τὸν δοῦλον τὸν ὁποῖον ζητεῖς. [1]

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΛΠΙΔΗΦΟΡΟΣ *ξίφει τελειοῦται.*

» Ξίφους ἀληθὴς μάρτυς Ἐλπιδηφόρος,
» Θεὸν φέρει ἄψευστον εὐελπιστίαν.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΙΟΣ *κεράμῳ τὴν κεφαλὴν βληθεὶς τελειοῦται.*

» Βαλὼν κεράμῳ δυσσεβὴς Δίου κάραν,
» Ὡς σκεῦος αὐτὴν συντρίβει κεραμέως.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΒΥΘΟΝΙΟΣ *ἐν θαλάσσῃ βληθεὶς τελειοῦται.*

---

[1] Ἴσως ἤλεγξεν αὐτὸν ὁ ἅγιος, διότι ὁ Βάρδας ἄφησε τὴν γυναῖκά του, καὶ συνεφθείρετο μὲ τὴν νύμφην του, καθὼς διὰ τοῦτο ἤλεγχεν αὐτὸν καὶ ὁ πατριάρχης Ἰγνάτιος. Ὅθεν καὶ κατέβασεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν θρόνον.

[2] Ὁ θεῖος Ἰγνάτιος ἑορτάζεται ὡς ἅγιος κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

[3] Ὁμοίως καὶ ὁ Φώτιος, ὡς ἅγιος ἑορτάζεται, κατὰ τὴν ἕκτην Φεβρουαρίου.

[4] Ἐνταῦθα ὑπάρχει φανερὸς ἀναχρονισμὸς, διότι ἡ ὑπὸ τῆς Θεοδώρας ἀναστήλωσις τῶν εἰκόνων ἐγένετο ἐν ἔτει 842. Σ. Ε.

[1] Ἄριστος καὶ πολυγραφώτατος μελῳδὸς τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐστάθη ὁ θεῖος οὗτος Ἰωσὴφ ὁ ὑμνογράφος· διότι ἐκτὸς ὀλίγων ἁσματικῶν Κανόνων, τοὺς ὁποίους ἐσύνθεσαν οἱ ἄλλοι ποιηταὶ, οἵτινες ἐν τοῖς Μηναίοις περιέχονται, ὅλους τοὺς ἄλλους ἐσύνθεσεν ὁ μελῳδὸς τοῦ ἁγίου τούτου κάλαμος, οἵτινες τετυπωμένοι εἰσὶν ἐν τοῖς Μηναίοις, τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα ἐν τῇ ἐννάτῃ ᾠδῇ ἐπιφέροντες κατὰ τὴν ἀκροστιχίδα. Δὲν ἠρκέσθη δὲ ὁ ἱερὸς οὗτος γραμματεὺς μέχρι τούτου· ἀλλὰ καὶ ὀκτωήχους Κανόνας ἐσύνθεσεν εἰς τὴν Θεοτόκον, εἰς τὸν μέγαν Νικόλαον, εἰς τὸν Θεολόγον Ἰωάννην, εἰς τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαὴλ, εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πρωτομάρτυρα, εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον, εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα, καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλου. ἁγίους, οἵτινες καὶ σώζονται ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει χειρόγραφοι καὶ ἀνέκδοτοι· Ἀλλὰ καὶ ἡ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ψαλλομένη ὀκτώηχος κατανυκτικὴ, ἥτις κοινῶς ὀνομάζεται Παρακλητικὴ, ἢ διότι παρηγορεῖ τὰς ψυχὰς τῶν ἀναγινωσκόντων, ἢ διότι παρακινεῖ τοὺς ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν, αὕτη λέγω, τούτου τοῦ θείου ἀνδρός ἐστι πόνημα, πλὴν μόνον τῶν κατὰ πᾶν Σάββανον ἐν τοῖς ἀποστίχοις κειμένων τροπαρίων τῶν περὶ κεκοιμημένων διαλαμβανόντων, τὰ ὁποῖα εἶναι πόνημα τοῦ ἁγίου Θεοφάνους τοῦ Μελῳδοῦ καὶ Γραπποῦ. Τούτου τοῦ ἁγίου Ἰωσὴφ τὴν Ἀκολουθίαν, τύποις οὖσαν ἐκδεδομένην ἐλλιπῶς, ἀνεπλήρωσεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία. Σημείωσαι, ὅτι τὸν βίον τοῦ ἁγίου τούτου Ἰωσὴφ συνέγραψεν ὁ διάκονος Ἰωάννης, καὶ ὅρα σελ. 274 τοῦ β'. τόμ. τοῦ Μελετίου.

» Ὁ Βυθόνιος εἰς βυθὸν βεβλημένος,
» Τὴν κλῆσιν εὗρεν εἰς προφητείαν τέλους.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΓΑΛΥΚΟΣ ὑπὸ θηρίων δηχθεὶς τελειοῦται.

» Δηχθεὶς ὀδοῦσι Γάλυκος τῶν θηρίων,
» Θηρὸς νοητοῦ τοὺς ὀδόντας συντρίβει.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΙΛΛΥΡΙΟΣ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τοῦ Μυρσινῶνος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ἐκ Μυρσινῶνος, Ἰλλυριὲ, πρὸς πόλον,
» Οὐχ ὡς ὁ Χριστὸς ἐξ ἐλαιῶνος, φέρῃ.

*†*Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΠΑΥΛΟΣ Ῥῶσσος ὁ ἀπελεύθερος, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας, ἐν ἔτει αχπ' (1683), ξίφει τελειοῦται.*

† » Πρὸς Παῦλον ἔσχε κοινὰ κλῆσιν καὶ ξίφος,
» Παῦλος νέαθλος οὗτος, ὃς Ῥῶσσος πέλει [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ ἐν τῷ ὄρει Μαλαιῷ. [2]

» Ψυχὴν ὁ Γεώργιος ἀσμένως δίδως,
» Ψυχῶν γεωργῷ καὶ φυτουργῷ σαρκίων.

† » Τῇ δὲ τετάρτῃ ἀπῆρε Γεώργιος εἰς πόλον εὐρύν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ καὶ ΑΓΑΘΟΠΟΔΟΣ.

» Πρῶτος θάλασσαν εἰσιὼν Ἀγαθόπους,
» Ἔργοις ὑπῆρχε χρηστόπους Θεοδούλῳ.

Ἀπὸ τούτους τοὺς δύω μάρτυρας ὁ μὲν Θεόδουλος ἦτο νεώτερος, ὁ δὲ Ἀγαθόπους γέρων κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἀμφότεροι δὲ κατήγοντο ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην. Διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν παρεστάθησαν εἰς τὸν ἄρχοντα Φαυστῖνον, καὶ μὴ πεισθέντες νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ φυλάττοντες τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν ἀσάλευτον, ἐρρίφθησαν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης καὶ οὕτως ἐτελειώθησαν, καὶ ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Πρὸ δὲ τῆς τελειώσεώς των ἐδηλώθη εἰς αὐτοὺς δι' ἀποκαλύψεως ὅ,τι ἔμελλον νὰ πάθωσι, διότι ἐφάνη εἰς αὐτοὺς καθ' ὕπνον, ὅτι ἐμβῆκαν εἰς πλοῖον καὶ ἔπλεον· ἔπειτα γενομένης τρικυμίας ἐσχίσθη τὸ πλοῖον εἰς δύω, καὶ ὅλοι μὲν οἱ πλέοντες ἐπνίγησαν, αὐτοὶ δὲ μόνοι σωθέντες ἀπὸ τὴν τρικυμίαν, ἀνέβησαν εἰς ἓν βουνὸν, τοῦ ὁποίου τὸ μῆκος ἔφθανεν ἕως τοῦ οὐρανοῦ. Ἐδήλονε δὲ τὸ ὅραμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔπαθον ὕστερον εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τὴν ἄνοδον αὐτῶν ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς τοὺς οὐρανούς. Τοῦτο τὸ ἴδιον ἐφανερώθη αἰνιγματωδῶς εἰς τὸν ἅγιον Θεόδουλον πρὸ τοῦ νὰ πιασθῇ εἰς τὸ μαρτύριον, διὰ μέσου ἑνὸς δακτυλιδίου· ἐφάνη δηλαδὴ εἰς αὐτὸν, ὅτι ἔβαλέ τις εἰς τὴν χεῖρά του ἓν δακτυλίδιον, τὸ ὁποῖον ἐσήμαινε τὸν ἀραβῶνα τοῦ μαρτυρίου, ὅπερ ἔμελλε νὰ τελειώσῃ. [1]

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΦΕΡΦΟΥΘΗΣ, [2] *καὶ τῆς αὐταδέλφης αὐτῆς, καὶ τῆς ταύτης παιδίσκης.*

Εἰς τὴν Φερφούθαν.

» Ἁπλῆν με πλάττεις, Χριστὲ διπλὲ τὴν φύσιν,
» Ἔχεις δὲ πρισθεῖσάν με διπλῆν Φερφούθαν.

Εἰς τὴν αὐταδέλφην καὶ τὴν παιδίσκην αὐτῆς.

» Δούλας ἀληθεῖς Δεσπότου Θεοῦ δύω,
» Δούλην τε καὶ δέσποιναν ἔπρισε πρίων.

Αὗται αἱ ἅγιαι γυναῖκες ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου μὲν βασιλέως Περσῶν, Κωνσταντίνου δὲ τοῦ μεγάλου βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει τλ' (330), ἀδελφαὶ οὖσαι τῷ ἁγίου Συμεὼν τοῦ μαρτυρήσαντος ἐν Περσίᾳ ὁμοῦ μὲ ἄλλους χιλίους ἑκατὸν πεντήκοντα χριστιανούς. [3] Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοῦ βασιλέως γυνὴ ἔπασχεν ἀπό τινα συμβᾶσαν ἀσθένειαν, διὰ τοῦτο διέβαλον τινὲς τὰς ἁγίας ταύτας, ὅτι εἶναι μάγισσαι, καὶ κατασκευάζουσι θανατηφόρα φαρμάκια. Ὅθεν ἐπιάσθησαν καὶ ἐφέρθησαν εἰς τὸν ἀρχιμάγον, Πάπαν ὀνομαζόμενον· αἱ δὲ ἅγιαι ἀπελογήθησαν, ὅτι εἶναι ἀθῶαι τῆς διαβολῆς αὐτῆς καὶ συκοφαντίας, καὶ ὅτι εἶναι χριστιαναὶ, εἰς δὲ τοὺς χριστιανοὺς δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ πράττωσι τοιαῦτα μαγικὰ καὶ παράνομα ἔργα. Ἐπειδὴ δὲ διπλῆ ἔγεινε κατ' αὐ-

---

[1] Τὸ μαρτύριον τούτου ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[2] Τινὲς λέγουσιν ὅτι τὸ Μαλαιὸν εἶναι βουνὸν, εὑρισκόμενον εἰς τὴν ἐν Πελοποννήσῳ Μάνην, ὅπερ ὀνομάζεται τὴν σήμερον Κάβο Μαλέας, ἀπιθάνως ὅμως, καθότι τὸ Μαλαιὸν ἦτο ὄρος, ὁ δὲ Μαλέας εἶναι ἀκρωτήριον.

[1] Τὸ μαρτύριον τούτων τὸ ἑλληνικὸν εὑρίσκεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀεὶ μὲν ἐπανθοῦσαν τὴν πρὸς Θεὸν εὐσέβειαν.»

[2] Παρὰ τοῖς Μηναίοις Φερβούθη γράφεται. Σ. Ε.

[3] Τούτου ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον εὑρίσκεται κατὰ τὴν δεκάτην ἑβδόμην τοῦ παρόντος μηνός.

τῶν ἡ κατηγορία, καὶ ὅτι εἶναι μάγισσαι, καὶ ὅτι εἶναι χριστιαναί, διὰ τοῦτο κατεδικάσθησαν νὰ θανατωθῶσι. Λοιπὸν ἐξηπλώθησαν κατὰ γῆς, καὶ ἐδέθησαν αἱ μακάριαι ἀπὸ πάλους· ἔπειτα ἐπριονίσθησαν εἰς τὴν μέσην ἀπὸ τὸν λαιμὸν ἕως εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἀφ' οὗ ἐμοιράσθησαν εἰς δύω τὰ σώματά των, ἐκαρφώθησαν ἐπάνω εἰς ξύλα τὰ τούτων κομμάτια. Διαπεράσασα δὲ διὰ μέσου αὐτῶν ἡ βασίλισσα, ἰατρεύθη ἀπὸ τὸ πάθος της· διότι οὕτως ἐπληροφόρησαν αὐτὴν οἱ τὰς ἁγίας διαβάλλοντες, ὅτι κατ' ἄλλον τρόπον δὲν δύναται νὰ ἰατρευθῇ παρὰ ἂν διέλθῃ ἀναμέσον τῶν νεκρῶν σωμάτων τῶν ἁγίων.

—

Ὁ ἅγιος ΠΟΠΛΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ἐν οὐρανοῖς, Πόπλιε, μισθός σοι μέγας,
» Πρὸς οὓς ἀπαίρων χαῖρε καὶ κρότει μέγα.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΠΛΑΤΩΝ, ὁ ἡγούμενος μονῆς τῶν Στουδίου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Πλάτων ἀρίστην εὖ μετεπλάσθη πλάσιν,
» Χριστῷ πλάσαντι, συγκραθεὶς κράσιν ξένην.

Οἱ ὅσιοι ΘΕΩΝΑΣ, ΣΥΜΕΩΝ, καὶ ΦΕΡΒΙΝΟΣ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

» Ψυχὰς δέχου τρεῖς οὐ κεκηλιδωμένας,
» Ψυχῶν ἀκηλίδωτε τῶν θείων τόπε.

Ὁ ὅσιος ΘΕΩΝΑΣ, ὁ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος ἀσκήσας, ὕστερον δὲ ἐπίσκοπος Θεσσαλονίκης γενόμενος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. [1]

† » Λιπὼν Θεωνᾶς τὴν κάτω προεδρίαν,
» Παρίσταται νῦν τῷ Προέδρῳ τῶν ὅλων.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΖΩΣΙΜΑ τοῦ κηδεύσαντος τὴν ὁσίαν Μαρίαν τὴν Αἰγυπτίαν.

» Ζῶσαν προπέμψας Ζωσιμᾶς τὴν Μαρίαν,
» Θανοῦσαν εὗρεν· ἀλλὰ νῦν ζῶσιν ἅμα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΛΑΥΔΙΑΝΟΥ [2] *καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ΔΙΟΔΩΡΟΥ, ΟΥΙΚΤΟΡΟΣ, ΟΥΙΚΤΩΡΙΝΟΥ, ΠΑΠΠΙΟΥ, ΣΕΡΑΠΙΩΝΟΣ, καὶ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ.*

» Σπεύδεις ὀκλάζων Κλαυδιανὲ πρὸς γόνυ,
» Τομῇ κεφαλῆς πρὸς Θεοῦ δραμεῖν γόνυ.
» Πέμπτη Κλαυδιανοῦ κεφαλὴν τάμε χεὶρ φονόεσσα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΩΡΑΣ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

† » Θεσσαλονίκη σχοῦσα καλὰ μυρία,
» Καὶ Θεοδώραν πλοῦτον ἄσυλον φέρεις.

Αὕτη ἡ ὁσία Θεοδώρα, ἐπειδὴ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἠγάπησε τὸν Χριστὸν, διὰ τοῦτο ἠρνήθη τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, καὶ πορευθεῖσα εἰς κοινόβιον ἔγεινε μοναχή. Ὅθεν ἀγωνισθεῖσα, κατώρθωσεν ὅλας τὰς ἀρετάς. Τόσην δὲ ὑπερβολικὴν ὑπακοὴν καὶ τιμὴν προσέφερεν ἡ μακαρία εἰς ὅλας τὰς ἀδελφὰς, καὶ μάλιστα εἰς τὴν προεστῶσαν καὶ ἡγουμένην, ὥστε καὶ μετὰ θάνατον ἐδείχθη αὕτη ὡς ἂν ἦτο ζωντανή. Ὅθεν ἐπειδὴ ἐφύλαξε τὴν ζωήν της καθαρὰν καὶ ἀκηλίδωτον, διὰ τοῦτο ἀφῆκεν ἑαυτὴν εἰς τὰς λοιπὰς ἀδελφὰς τοῦ μοναστηρίου στήλην ζωντανὴν, καὶ παράδειγμα ἔμψυχον τῆς ἀρετῆς. Μετὰ ὀλίγον δὲ καιρὸν ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ἡ Θεοδώρα, ἀπέθανε καὶ ἡ ἡγουμένη, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ἔζησε μὲ καθαρὰν καὶ πνευματικὴν ζωήν. Διὰ τοῦτο ἔγεινε πολλὴ συρροὴ τοῦ λαοῦ εἰς τὸν ἐνταφιασμόν της, καὶ ἀρχόντων ὀνομαστῶν. Ὅτε λοιπὸν συνῆλθε πλῆθος μοναχῶν καὶ ἐπισήμων ἀνδρῶν, ἠνοίχθη ὁ τάφος, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἦτο τὸ λείψανον τῆς ὁσίας ταύτης Θεοδώρας πρὸ χρόνων πολλῶν, διὰ νὰ τεθῇ εἰς αὐτὸν καὶ τὸ λείψανον τῆς ἡγουμένης. Τότε λοιπὸν ἔγεινεν ἓν θαῦμα ἐξαίσιον, τὸ ὁποῖον φέρει μὲν ἔκπληξιν εἰς τοὺς βλέποντας, φέρει δὲ καὶ κατάνυξιν εἰς τοὺς ἀκούοντας. Ὁ τόπος ἐν ᾧ εὑρίσκετο ὁ τάφος τῆς ὁσίας ἦτο ὑψηλὸς καὶ ἐπιτήδειος εἰς τὸ νὰ βλέπωσι μέσα ὅλοι οἱ παρεστῶτες εἰς αὐτόν. Ὅθεν καθ' ὃν καιρὸν ἔβαλον τὸ λείψανον τῆς ἡγουμένης μέσα εἰς τὸν τάφον, τότε ὢ τοῦ θαύματος! εἶδον ὅλοι οἱ παρεστῶτες, ὅτι ἡ πρὸ πολλοῦ νεκρὰ Θεοδώρα, ὡς νὰ ἦτο ζωντανὴ, ἔσφιγξε καὶ περιέστειλεν ἑαυτὴν εἰς ἓν μέρος τοῦ τάφου, καὶ ἔδωκε τόπον διὰ νὰ ἐνταφιασθῇ ἡ πνευματική της μήτηρ. Τοῦτο τὸ ἐξαίσιον θαῦμα βλέποντες ὅλοι οἱ παρευρεθέντες, ἐφώναζον ὁμοφώνως, τὸ, Κύριε ἐλέησον. Ἀπὸ τότε δὲ καὶ ἕως τῆς σήμερον, πολλὰ σημεῖα ἐποίησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς ὁσίας ταύτης Θεοδώρας· δαιμο-

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Θεωνᾶν ἐφιλοπόνησεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἀσματικὴν ἀκολουθίαν, ἥτις εὑρίσκεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῇ εἰς τὴν Γαλάτισταν κειμένῃ, ὅπου καὶ τὸ ἅγιον αὐτοῦ κατάκειται λείψανον. Ὅρα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγιορειτῶν πατέρων.

[2] Ἐν δὲ τοῖς Μηναίοις γράφεται Κλαυδίου.

νισμένους ἠλευθέρωσε, τυφλοὺς ὠμμάτωσε, καὶ ἀσθενεῖς ἀναριθμήτους ὑγιεῖς ἐποίησεν.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΘΕΟΔΩΡΑΣ *καὶ* ΔΙΔΥΜΟΥ.

» Σὺν τῇ συνάθλῳ, Δίδυμε, τιμηθεὶς φλέγῃ,
» Φέρων σὺν αὐτῇ δίδυμον τιμωρίαν.

Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν βασιλέων Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγέ (295), καὶ ἡγεμόνος τῆς Ἀλεξανδρίας Εὐστρατίου διωγμὸς ἐκινεῖτο κατὰ τῶν χριστιανῶν. Τότε πιασθεῖσα ἡ παρθένος αὕτη Θεοδώρα καὶ ὁμολογήσασα Θεὸν τὸν Χριστὸν ἐνώπιον πάντων, δέρεται καὶ εἰς φυλακὴν βάλλεται· ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον τινὲς ἡμέραι, πάλιν ἐξέβαλαν τὴν ἁγίαν ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ ἀφοῦ τὴν ἔκριναν, τὴν ἔκλεισαν εἰς πορνοστάσιον. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔστειλε νέους ἀκολάστους διὰ νὰ τὴν ἀτιμάσωσι, καὶ οὗτοι μὲν ὥρμων ὡς ἄλογα θηλυμανῆ κατὰ τῆς ἁγίας, ἐκείνη δὲ ἐδέετο τοῦ Θεοῦ νὰ τὴν διαφυλάξῃ. Ὅθεν ὠκονόμησεν ἡ θεία του Πρόνοια καὶ εὑρέθη ἐκεῖ ἐνδοξότατός τις ἄρχων, ὀνόματι Δίδυμος, ὁ ὁποῖος ἐνδυθεὶς ἐνδύματα στρατιωτικὰ, καὶ ἐκδυθεὶς τὰ ἐδικά του τὰ ἔδωκεν εἰς τὴν παρθένον καὶ τὰ ἐφόρεσεν, ὁμοῦ καὶ τὰ ὅπλα του. Ταῦτα λοιπὸν ἐνδυθεῖσα ἡ παρθένος, καθὼς ὁ Δίδυμος τὴν ἐσυμβούλευσεν, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ πορνοστάσιον, καὶ οὕτως ἐφυλάχθη ἄμωμος καὶ καθαρὰ, εὐχαριστοῦσα τὸν Θεόν. Εἷς δὲ τῶν ἀσελγῶν ἐκείνων ἐμβὰς εἰς τὸ πορνοστάσιον διὰ τὴν παρθένον, καὶ εὑρὼν τὸν Δίδυμον καθεζόμενον ἀντ' ἐκείνης, ἔμεινεν ἐξεστηκὼς, καὶ ἐσυλλογίζετο καθ' ἑαυτὸν λέγων· ἆρά γε ὁ Χριστὸς δύναται νὰ μεταβάλῃ τὰς παρθένους γυναῖκας εἰς ἄνδρας; ἡμεῖς εἴδομεν, ὅτι ὁ εἰσελθὼν Δίδυμος, ὅστις ἦτο ἐνδεδυμένος τὰ στρατιατικὰ, ἐκβῆκεν ἔξω· ἡ δὲ παρθένος, ἥτις ἦτο ἐδῶ, ποῦ εἶναι τώρα; ἐγὼ μὲν ὅτε ἤκουον, ὅτι ὁ Χριστὸς μετέβαλε τὸ νερὸν εἰς οἶνον, ἐνόμιζον τοῦτο μῦθον καὶ ψεῦδος, ἀλλὰ τώρα βλέπω μεγαλήτερον θαῦμα. Βλέπων δὲ ὁ Δίδυμος αὐτὸν ταῦτα συλλογιζόμενον καὶ ἀποροῦντα, τῷ ἐφανέρωσε τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ὅτι αὐτὸς ἔπραξε τοῦτο τὸ δρᾶμα· καὶ ὅτι ἐὰν θέλῃ, ἂς εἰπῇ τοῦτο εἰς τὸν ἄρχοντα, καὶ ἂς προσθέσῃ ἀκόμη, ὅτι ὁ τὴν παρθένον μετασχηματίσας καὶ λυτρώσας Δίδυμος, αὐτὸς προσμένει ἐκεῖ εἰς τὸ πορνοστάσιον.

Ταῦτα δὲ εὐθὺς ἅμα ἀνήγγειλεν ὁ ἀκόλαστος ἐκεῖνος εἰς τὸν ἄρχοντα, εὐθὺς παρέστησαν τὸν Δίδυμον εἰς τὸ κριτήριον τοῦ ἄρχοντος, ὅστις ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων, πῶς ἐτόλμησες νὰ κάμῃς τοιοῦτον πρᾶγμα; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἐπειδὴ εἶμαι χριστιανὸς καὶ ἠξεύρω νὰ πραγματεύωμαι καλῶς, διὰ τοῦτο μὲ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἐπροξένησα εἰς τὸν ἑαυτόν μου δύω στεφάνους, διότι καὶ τὴν παρθένον ἐλύτρωσα ἀπὸ τὰς ἀθέους χεῖράς σας, καὶ καθαρὰν αὐτὴν διεφύλαξα, καὶ διότι καὶ ἐγὼ ἐφανέρωσα εἰς σᾶς τὸν ἑαυτόν μου, ὅτι εἶμαι χριστιανός. Ὁ ἄρχων εἶπε· διὰ μὲν τὴν τόλμην σου ταύτην, προστάζω νὰ κοπῇ ἡ κεφαλή σου, διὰ δὲ τὸ ὅτι πιστεύεις εἰς τὸν Χριστὸν καὶ δὲν θέλεις νὰ θυσιάσῃς εἰς τοὺς Θεούς, προστάζω νὰ κατακαῇ τὸ σῶμά σου διὰ τοῦ πυρός.

Ὁ δὲ ἅγιος μετὰ χαρᾶς ἀνεβόησεν, εὐλογητὸς ὁ Θεός μου, ὁ μὴ παραβλέψας τὴν ἐπίνοιαν καὶ τὴν μηχανὴν, τὴν ὁποίαν ἐφεῦρον. Ὅθεν ἀπελθὼν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης προσηυχήθη, καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθη· καὶ ἡ μὲν ἁγία αὐτοῦ ψυχὴ ἀνέβη εἰς τὰ οὐράνια, καθὼς τινὲς χριστιανοὶ εἶδον αὐτὴν καὶ τὸ ἐμαρτύρησαν, τὸ δὲ σῶμά του ἐρρίφθη εἰς τὴν πυράν. Τότε φιλόχριστοι τινὲς συνάξαντες τὰ τίμια λείψανα, ὅσα ἔμειναν ἀπὸ τὴν πυρὰν, ἐνεταφίασαν αὐτὰ εἰς ἔνδοξον τόπον. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ παρθένος Θεοδώρα, πάλιν πιασθεῖσα, ἐκάη καὶ αὐτὴ διὰ πυρὸς, καὶ οὕτω τελειώσασα τὸν τοῦ μαρτυρίου δρόμον ἔλαβε παρὰ Κυρίου στέφανον ἄφθαρτον.

—

Ὁ *ἅγιος μάρτυς Θέρμης πυρὶ τελειοῦται.*

» Θέρμην ἔρωτος ἐνθέου Θέρμος φέρων,
» Θέρμην πυρὸς φλέγοντος ὡς ψύξιν κρίνει.

Αἱ ἅγιαι δύω μάρτυρες κυρία καὶ δούλη ξίφει τελειοῦνται.

» Ἐχρῆν ἔπεσθαι κυρίᾳ καὶ δουλίδα,
» Ἐκ γῆς ἰούσῃ πρὸς Θεὸν διὰ ξίφους.

Ὁ *ἅγιος μάρτυς* ΠΟΜΠΗΙΟΣ *ξίφει τελειοῦται.*

» Ὡς ζῶν πρόβατον, Πομπήϊε, Κυρίου,
» Χέεις, ἀμελχθεὶς αὐχένα ξίφει, γάλα.

Ὁ *ἅγιος μάρτυς* ΖΗΝΩΝ *πίσσαι χρισθεὶς, καὶ εἰς πῦρ βληθεὶς, καὶ δόρατι ἔνδον τῆς πυρᾶς τρωθεὶς, τελειοῦται.*

» Ἆθλος τριπλοῦς Ζήνωνι, πίσσα, πῦρ, δόρυ,
» Οἶμαι, δι' ἣν ἔπασχε ταῦτα Τριάδα.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΜΑΞΙΜΟΣ *καὶ* ΤΕΡΕΝΤΙΟΣ *ξίφει τελειοῦνται.*

» Ἴσου μετέσχον καὶ στέφους ὡς καὶ τέλους,
» Τερέντιος, Μάξιμος, οἷς τομὴ τέλος.

Αἱ ἅγιαι πέντε κόραι αἱ ἀπὸ Λέσβου ξίφει τελειοῦνται.

» Ἀθληφόρους τίθησι Λεσβίας κόρας,
» Μίαν δύω τρεῖς τέσσαρας πέντε, ξίφος,

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΓΕΩΡΓΙΟΣ, *ὁ ἀθλήσας ἐν τῇ νέᾳ Ἐφέσῳ κατὰ τὸ ἔτος ᾳωά (1801), ξίφει τελειοῦται.* [1]

» Τομὴν ὑποίσας, ὦ Γεώργιε, ξίφους,
» Χαρᾷ ἀπέπτης εἰς χαρᾶς τὸ χωρίον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ς', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΕΥΤΥΧΙΟΥ *Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.*

» Εὐτύχιον θανόντα τιμῶν τοῖς λόγοις,
» Ἐμαυτὸν αὐτὸς εὐτυχέστατον κρίνω.
» Ψυχὴ Εὐτυχίοιο πύλη πόλου οἴγεται ἕκτῃ.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Εὐτύχιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει φλ' (530), καταγόμενος μὲν ἐκ τῆς ἐπαρχίας τῆς Φρυγίας, ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον θεία Κώμη· ἀνατραφεὶς δὲ πλησίον εἰς τὸν Πρεσβύτερον Ἡσύχιον, (ὁ ὁποῖος ἦτο μὲν πάππος τοῦ ἁγίου, διὰ δὲ τὴν θεοφιλίαν του ἠξιώθη παρὰ Θεοῦ νὰ κάμνῃ θαύματα) ἐβαπτίσθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Αὐγουστουπόλεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐτέλει τὴν θείαν λειτουργίαν ὁ ῥηθεὶς πάππος του καὶ ἦτο σκευοφύλαξ τῆς ἐκκλησίας ἐκείνης. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος οὗτος ἐμελέτησε τὰ ἱερὰ λόγια, καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ βάθος τῆς γνώσεως τῶν Γραφῶν, τούτου χάριν ἐκαλέσθη ἀπὸ τὸν τότε ἐπίσκοπον τῆς Ἀμασείας, καὶ παρ' αὐτοῦ ἐκουρεύθη τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ἐν τῷ ναῷ τῆς κυρίας Θεοτόκου τῷ εὑρισκομένῳ εἰς τόπον λεγόμενον τοῦ Οὐρβικίου. Ἔπειτα χειροτονηθεὶς Πρεσβύτερος, καὶ ἐλθὼν εἰς τὲ ἐν Ἀμασείᾳ συστηθὲν μοναστήριον ἀπὸ τὸν Μελέτιον καὶ Σέλευκον τοὺς ἀρχιερεῖς, γίνεται εἰς αὐτὸ μοναχὸς, εἶτα καὶ Ἀρχιμανδρίτης καθίσταται.

Ὅτε δὲ ἡ ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ πέμπτη Σύνοδος συνεκροτεῖτο ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐν ἔτει φνγ' (553), καὶ ἐκαλοῦντο εἰς αὐτὴν ὅλοι οἱ ἀπανταχοῦ εὑρισκόμενοι Ἀρχιερεῖς· τότε, ἐπειδὴ ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀμασείας δὲν ἐδύνατο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Σύνοδον διά τινα ἀσθένειαν συμβᾶσαν εἰς αὐτὸν, ἐστάλη ὁ μακάριος οὗτος Εὐτύχιος, διὰ νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν τόπον τοῦ Ἀμασείας εἰς τὴν Σύνοδον. Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ θεῖος Εὐτύχιος, ἔδωκεν εἰς τοὺς ἐκεῖ νὰ καταλάβωσι μὲ τὴν δοκιμὴν τὴν ἀρετὴν καὶ σοφίαν του, καὶ ἐφάνη λαμπρὸς μὲ τὰς σοφὰς ἀντιρρήσεις καὶ ἀποκρίσεις ὅσας ἔκαμε κατὰ τῶν αἱρετικῶν, δείξας ἀπὸ τὰς θείας Γραφὰς, ὅτι οἱ τότε αἱρετικοὶ, (ὁποῖοι ἦσαν Ἄνθιμος ὁ Τραπεζούντιος ὁ φρονῶν τὰ τοῦ Εὐτυχοῦς δυσσεβῆ φρονήματα, καὶ Σεβῆρος, καὶ Πέτρος ὁ Ἀπαμείας, καὶ Ζωόρας, καὶ ἀφίνω τὸν Ὠριγένη καὶ Δίδυμον καὶ Εὐάγριον τοὺς παλαιοὺς αἱρετικοὺς, τοὺς ὁποίους ἀνεθεμάτισεν ἡ αὐτὴ Σύνοδος, ὁμοῦ μὲ τὰ συγγράμματα αὐτῶν) ἀπέδειξε, λέγω, ὅτι οἱ ῥηθέντες αἱρετικοὶ πρέπει νὰ ἀναθεματισθῶσι. Ὅθεν ἐκ τούτου ἐκίνησεν ὁ ἅγιος τοὺς Κωνσταντινουπολίτας καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν εἰς τὸ νὰ τὸν ἀγαπήσωσι τόσον, ὥστε καὶ ὁ τότε Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μηνᾶς εἶπεν ἐκ θείας ἀποκαλύψεως, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ὁ ἀδοχός του. Διὰ τοῦτο ἀφ' οὗ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ Μηνᾶς, ἐκάλεσε τὸν ἅγιον τοῦτον Εὐτύχιον ἀπὸ τὴν Ἀμάσειαν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, καὶ μὲ τὴν ψῆφον τῶν ἀρχιερέων καὶ ὅλου τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅλης τῆς πόλεως, ἀνέδειξεν αὐτὸν Πατριάρχην τῆς λαμπρᾶς Κωνσταντινουπόλεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ τῶν ζιζανίων σπορεὺς διάβολος, μὴ ὑποφέρων νὰ βλέπῃ τὴν εὐστάθειαν καὶ εἰρήνην τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἠθέλησε νὰ τὴν συγχύσῃ μὲ σαθρὰ δόγματα. Ὅθεν ἔπεισε τινὰς νὰ λέγωσιν ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου προσληφθεῖσα σὰρξ παρὰ τοῦ Θείου Λόγου ἦτο πρὸ τοῦ πάθους ἄφθαρτος. Εἰς τοῦτο δὲ τὸ κακόδοξον φρόνημα ἔπεσε καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, τὸν ὁποῖον ἐπειδὴ ὁ ἅγιος ἤλεγξε, διὰ τοῦτο ἐξωρίσθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀμάσειαν, (ἀφ' οὗ ἐπατριάρχευσε δώδεκα χρόνους, μῆνας τέσσαρας, καὶ ἡμέρας δεκατρεῖς)

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, καὶ εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

καὶ ἔγεινεν ἀντ' αὐτοῦ πατριάρχης ὁ ἀπὸ Σχολαστικῶν Ἰωάννης. Ἐλθὼν δὲ ὁ ἅγιος εἰς τὸ ἐν Ἀμασείᾳ παλαιόν του μοναστήριον, ἠκολούθει πάλιν τὴν προτέραν του ἄσκησιν, καὶ πολλὰς ἐκεῖ θαυματουργίας ἐποίησεν· ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον δώδεκα χρόνοι εἰς τὴν ἐξορίαν, πάλιν ἀνεκλήθη ὁ ὅσιος καὶ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἔτει φος' (576), δηλαδὴ ἀφ' οὗ ὁ Ἰουστινιανὸς ἀπέθανε, [1] καὶ ἀφ' οὗ ἔγειναν βασιλεῖς ὁ Ἰουστῖνος ἐν ἔτει φξέ (565), καὶ ὁ Τιβέριος ἐν ἔτει φος' (576), ἀξιωθεὶς δὲ ὁ ἅγιος λαμπρᾶς ὑποδοχῆς καὶ δεξιώσεως ἀπὸ ὅλους τοὺς πρώτους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅτε ἐπανεγύρισε, καὶ καταπαύσας διὰ προσευχῆς του τὴν λοιμικὴν ἀσθένειαν, ἥτις τότε ἐμάστιζε τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐθανάτονεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ κυβερνήσας ἐπὶ τοῦ θρόνου χρόνους εἰκοσι τέσσαρας καὶ μῆνας ἓξ μετὰ τὴν ἐπάνοδον, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Οὗτος ὁ ἅγιος προεῖπε μὲν εἰς τὸν Τιβέριον, ὅτι θὰ γίνῃ βασιλεύς· ἐλθὼν δὲ νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ, προεῖπεν εἰς αὐτὸν καὶ ὅτι μέλλει νὰ τελευτήσῃ· τὰ ὁποῖα καὶ τὰ δύω ἔγειναν διὰ τῶν ἔργων, ἐπειδὴ μετὰ τέσσαρας μῆνας τῆς κοιμήσεως τοῦ ἁγίου ἀπέθανεν ὁ Τιβέριος. Κατετέθη δὲ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Εὐτυχίου ὑπὸ τὴν ἁγίαν τράπεζαν τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅπου εὑρίσκοντο καὶ τὰ ἅγια λείψανα Ἀνδρέου καὶ Λουκᾶ καὶ Τιμοθέου τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων· [2] τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων ἑκατὸν εἴκοσι μαρτύρων τῶν ἐν Περσίδι πυρὶ τελειωθέντων.

» Ἂν ἐξαριθμῇς οὓς τὸ πῦρ Πέρσας ὤλεγε,
» Εὕροις ἔχοντας τετράκις τὸ τρὶς δέκα.

Ἡ ὁσία ΠΑΑΤΩΝΙΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Πόλου πλάτη φέρουσι τὴν Πλατωνίδα,
» Τὴν ἀρεταῖς λάμψασαν εἰς τὰ γῆς πλάτη.

Οἱ ἅγιοι δύω μάρτυρες οἱ ἐν Ἀσκάλωνι, ἐν τῇ γῇ ἄχρι τῆς ὀσφύος χωσθέντες, τελειοῦνται.

» Ἀνηρότως σοι γῆ φύει καρπὸν, Λόγε,
» Ὁ καρπὸς ἄνδρες ἄχρις ὀσφύος, δύω.

* *Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ Σιναΐτης, ὁ ἀσκήσας ἐν ἔτει ᾳτί (1310), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

† » Κανὼν ἀκριβὴς, Γρηγόριε, ὡράθης,
» Θείας προσευχῆς, πάντας, εἰς ἣν ὀτρύνεις.

* *Ὁ ὅσιος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ ἀσκήσας ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς μεγίστης Λαύρας τοῦ Ἄθω ἐν ἔτει ᾳτή (1308), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [2]

† » Τὸν Γρηγόριον νήψεως τὸν ἐργάτην,
» Λόγοις γεραίρω· καὶ γὰρ οὕτως ἦν θέμις.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΑΛΛΙΟΠΙΟΥ.

» Καλλιόπιος ἔμπαλιν παγεὶς ξύλῳ,
» Τὸν ὀρθίως παγέντα δοξάζει Λόγον.
» Ζωὴν Καλλιόπιος ἀγήρω ἑβδόμῃ εὗρεν.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Καλλιόπιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μιξιμιανοῦ ἐν ἔτει συδ' (294), υἱὸς μὲν Θεοκλείας, ἡ ὁποία ἦτο διδαγμένη τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καταγόμενος δὲ ἀπὸ τὴν Πέργην τῆς Παμφυλίας. Ἀνατραφεὶς λοιπὸν εὐσεβῶς παρὰ τῆς μητρός του ἐμελέτησε τὰς θείας Γραφάς· ὅτε δὲ ἐκινήθη ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς ὑπὸ τοῦ Μαξιμιανοῦ, τότε καὶ οὗτος ὁ γενναῖος ἀγωνιστὴς δυναμώσας τὸν ἑαυτόν του, καὶ πρὸς τούτοις λαβὼν συμβουλὰς ἀπὸ τὴν μητέρα του νὰ ἀποθάνῃ διὰ τὸν Χριστὸν μὲ μαρτύριον, οὕτω αὐτόκλητος ὑπῆγε πρὸς τὸν ἡγεμόνα Μάξιμον, ὁ ὁποῖος διέτριβε κατὰ τὴν ἐν τῇ Γαλατίᾳ εὑρισκομένην Νομπηϊούπολιν (ἡ ὁποία ὠνομάσθη οὕτω ἀπὸ τὸν μέγαν Νομπήϊον, τὸν νικήσαντα τὸν Μιθριδάτην τριγύρω εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, ἥτις παλαιὰ ὠνομάζετο Εὐπατορία) καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἀνακηρύξας, δένε-

---

[1] Ὁ Μελέτιος λέγει, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἀπέθανε μὲ τὴν αἵρεσιν, σελ. 86 τοῦ β'. τόμ. τῆς Ἐκκλ. Ἱστορίας, ὅρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν δευτέραν Αὐγούστου ἐν τῇ περὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ὑποσημειώσει.

[2] Πῶς νοεῖται τὸ ὑπὸ τὴν ἁγίαν τράπεζαν ἀποτίθεσθαι τὰ ἅγια λείψανα ταῦτα, ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ Συναξαρίου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νείλου ἐν τῇ δωδεκάτῃ τοῦ Νοεμβρίου.

[1] Τὸν βίον τούτου συνέγραψεν ἑλληνιστὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ ἁγιώτατος Κάλλιστος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, εὑρίσκεται δὲ μεταφρασμένος εἰς τὸ ἁπλοῦν ἐν τῷ νέῳ Ἐκλογίῳ.

[2] Οὗτος ἐκ Βυζαντίου ὁρμώμενος, ἐχρημάτισε διδάσκαλος τοῦ θείου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ἐν τῇ νηπτικῇ φιλοσοφίᾳ καὶ δι' Ἀγγέλου τροφὴν ἐλάμβανεν. Ὅρα εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Ἁγιορειτῶν Πατέρων.

ται ὀπίσω τὰς χεῖρας, καὶ δέρεται μὲ μόλυβδον· ἔπειτα τανύεται ἐπάνω εἰς τροχὸν καὶ ὑποκάτωθεν καίεται μὲ φωτίαν. Ἐλθὼν ὅμως Ἄγγελος Κυρίου, ἐσταμάτησε τὸν τροχὸν καὶ τὴν πυρὰν ἐψύχρανεν· ἐπειδὴ δὲ ἐσπαράχθησαν ὅλα τὰ μέλη τοῦ μάρτυρος, καὶ ἐκ τούτου ἐφαίνετο ἄσχημος εἰς τοὺς βλέποντας, διὰ τοῦτο ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐλθοῦσα ἡ μήτηρ του, ἐσφόγγιζε τὰ αἵματα, ὅσα ἔτρεχον ἀπὸ τὰς πληγὰς τοῦ παμφιλτάτου υἱοῦ της. Ὅθεν διαμοιράσασα εἰς τοὺς πτωχοὺς τὴν περιουσίαν της καὶ ἐλευθερώσασα τοὺς δούλους καὶ τὰς ὑπηρετρίας της, οἵτινες ὅλοι ἦσαν πεντακόσιοι πεντήκοντα, ἐσυντρόφευε τὸν υἱόν της εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ συνέψαλλε τῷ Θεῷ μετ' αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ φῶς οὐράνιον ἔλαμψεν εἰς τὴν φυλακὴν κατὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ φωνὴ ἦλθεν ἄνωθεν, ἡ ὁποία ἐμακάριζε καὶ ἐπήνει τὴν παρρησίαν καὶ ὁμολογίαν τοῦ μάρτυρος, ἐκ τούτου περισσότερον ἐνεδυναμώθη ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ μαρτυρίου.

Τέλος πάντων, ἐπειδὴ ὁ μάρτυς ἔμενεν ἀμετάθετος εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν, κατεδικάσθη νὰ σταυρωθῇ. Ἐσυγκοινώνει δὲ ὁ μακάριος μὲ τὰ δεσποτικὰ πάθη καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ὄχι μόνον κατὰ τὸν τρόπον τοῦ θανάτου, (διότι καθὼς ὁ Κύριος ὑπέμεινε πάθη καὶ σταυρὸν, οὕτως ὑπέμεινεν αὐτὰ καὶ ὁ ἀοίδιμος Καλλιόπιος), ἀλλ' ἀκόμη καὶ κατὰ τὸν καιρὸν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ σταυρωθῇ, διότι ὅτε ἔγεινεν ἡ περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἀπόφασις ἦτο μεγάλη Πέμπτη, ὅτε καὶ ἑορτάζομεν τὰ φρικτὰ τοῦ Κυρίου παθήματα· ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ παρεκάλεσε τοὺς διώκτας νὰ μὴ θανατώσωσι μὲ ἄλλον θάνατον τὸν υἱόν της, παρὰ μὲ σταυρὸν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς πέντε χρυσᾶ νομίσματα. Ἐσταυρώθη λοιπὸν ὁ ἅγιος κατακέφαλα, καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ τρίτη ὥρα τῆς μεγάλης Παρασκευῆς, τότε ὁ τοῦ Χριστοῦ ποθεινότατος μάρτυς παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ἀφ' οὗ δὲ κατέβασαν τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος ἀπὸ τὸν σταυρὸν, ἐχύθη ἡ φιλόπαις μήτηρ καὶ ἐνηγκαλίσθη τὸν ἀγαπητόν της υἱόν, ἔχουσα δὲ αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας της, ἐλειποθύμησε, καὶ παρέδωκε καὶ αὐτὴ τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ· καὶ οὕτως ἐνεταφιάσθη ἡ φιλτάτη μήτηρ μετὰ τοῦ φιλτάτου υἱοῦ ἀπὸ ἄνδρας εὐσεβεῖς καὶ πιστούς.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ***ΓΕΩΡΓΙΟΥ*** *ἐπισκόπου Μιτυλήνης.*

» Ἔχει Μιτυλήνη σε καὶ τεθνηκότα,
» Ὦ; ζῶντα, Γεώργιε, προστάτην μέγαν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ποθήσας ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας τὸν Χριστὸν ἐνεδύθη καὶ τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν, καὶ ἤσκησε μὲν καὶ κατώρθωσεν ὅλας τὰς ἀρετὰς ὁ ἀοίδιμος, μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως κατώρθωσε καὶ ἀπέκτησε τὴν ταπεινοφροσύνην· ἔγεινε δὲ καὶ πολλὰ ἐλεήμων. Διὰ τὰς τοιαύτας λοιπὸν ἀρετάς του ἐχειροτονήθη ἀρχιερεὺς, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς νήσου Μιτυλήνης, εἰς τὸν ὁποῖον καλῶς διαλάμψας, ἤλεγξε τοὺς τότε εἰκονομάχους μὲ τὸν πλοῦτον τῆς σοφίας του, τόσον ὥστε ἔκαμεν αὐτοὺς νὰ γνωρίσωσι τὴν πλάνην καὶ τὴν κακοδοξίαν των. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ μὲ συντομίαν, οὗτος ἐν τῷ σώματι ὑπάρχων, συνερίζετο μὲ τοὺς ἀσωμάτους ἀγγέλους διὰ τῆς ὑπερβολικῆς ἐγκρατείας· ὅθεν μὲ τὰ τοιαῦτα κατορθώματα ὁ μακάριος διαπρέψας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ἐμηνύθη δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ μέσου θείου ἀστέρος καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον, καὶ εἰς ὅλον τὸ ποίμνιόν του· οὐ μόνον δὲ ζῶν ἦτο εἰς ὅλους ποθητὸς ὁ ἅγιος οὗτος, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον εἰς ὅλους εἶναι ἀξιέραστος, διὰ τὰ θαύματα, ὅσα ἐκ τοῦ θείου αὐτοῦ λειψάνου ἀναβλύζουσιν.

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ***ΡΟΥΦΙΝΟΣ*** *ὁ διάκονος μαχαίρᾳ τελειοῦται.*

» Σφαγῆς λογισθεὶς ὡς πρόβατον Ρουφῖνος,
» Σφάττει παλαιὸν τὸν διάβολον λύκον.

Ἡ ἁγία μάρτυς ***ΑΚΥΛΙΝΗ*** *τὰς χεῖρας ὀπίσω δεσμευθεῖσα, καὶ τὴν κοιλίαν φλεχθεῖσα, τελειοῦται.*

» Ὀπισθόχειρα σχοινίοις στρεβλουμένην,
» Ἐμπροσθίως φλέγουσι τὴν Ἀκυλίναν.

Οἱ ἅγιοι ***διακόσιοι*** *μάρτυρες οἱ ἐν Σιρώπῃ ξίφει τελειοῦνται.*

» Ἀνεῖλεν ἀνδρῶν εἰκάδας δέκα ξίφος,
» Οἷς ἀνδρικὸς νοῦς, ἀνδρικὴ καὶ καρδία.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ***Η'****, μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα* ***ΑΓΑΒΟΥ, ΦΛΕΓΟΝΤΟΣ, ΡΟΥΦΟΥ,*** *καὶ* ***ΑΣΥΚΡΙΤΟΥ.***[1]

[1] Σημείωσαι, ὅτι περιττῶς ἐδῶ γράφεται παρὰ τοῖς Μη-

Εἰς τὸν Ἄγαβον.

» Ψυχὴν Ἀγάβου τοῦ προφηταποστόλου,
» Ὁ ψυχοσώστης προσκαλεῖται Δεσπότης.

Εἰς τὸν Φλέγοντα.

» Σβέσας πλάνης φλέγουσαν ὁ Φλέγων φλόγα,
» Οὓς Δαβὶδ εἶπε, πῦρ φλέγον, βλέπει νόας.

Εἰς τὸν Ῥοῦφον.

† » Παῦλος καλεῖ σε, Ῥοῦφ', ἀπόστολος μέγας
» Ἐκλεκτὸν ὄντως· ὢ ἐπαίνου ἀξίου!

Εἰς τὸν Ἀσύγκριτον.

† » Ἀσύγκριτον δὲ πᾶς ἐπαινέσει μάλα,
» Τοῦτον γὰρ ἠσπάσατο Παύλου τὸ στόμα.
† » Ὀγδοάτῃ μετέβησαν ἀπόστολοι ἀγγελέες τε.

Ἀπὸ τούτους τοὺς ἱεροὺς ἀποστόλους ὁ μὲν Ἄγαβος ἦτον ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς εἰς τὰς Πράξεις τῶν ἀποστόλων, ὁ ὁποῖος λαβὼν τὴν ζώνην τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἔδεσεν αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, καὶ προεφήτευσε περὶ αὐτοῦ ταῦτα, «Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, Τὸν ἄνδρα, οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας Ἐθνῶν.» (Πράξ. κα'. 11.) αὕτη δὲ ἡ προφητεία του ἐπληρώθη ἐπὶ τῶν ἔργων, διότι ὄχι μόνον ἔδεσαν τὸν Παῦλον οἱ Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ καὶ ἐπεχείρησαν νὰ τὸν θανατώσωσιν.[1] Οὗτος λοιπὸν κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς οἰκουμένης, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκληρώθη, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ὁ δὲ Ῥοῦφος, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ λέγων, «Ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ.» (Ῥωμ. ις'. 13.) αὗτος, λέγω, ἔγεινεν ἐπίσκοπος Θηβῶν, τῶν εὑρισκομένων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Φλέγων καὶ ὁ Ἀσύγκριτος, κηρύττοντες τὸ Εὐαγγέλιον εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου, ἐπέστρεψαν πολλοὺς ἀπίστους εἰς τὴν ἀληθῆ πίστιν· μὲ διαφόρους δὲ τιμωρίας βασανισθέντες ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας, ἐτελειώθησαν εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καὶ οὕτως ἔλαβον παρὰ Κυρίου τὰ οὐράνια ἀγαθὰ τῆς ἀϊδίου μακαριότητος.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΚΕΛΕΣΤΙΝΟΥ *πάπα Ῥώμης.*

» Τὸ χάσμα καὶ σὲ, παμμάκαρ Κελεστῖνε,
» Χοροῦ διϊστᾷ μὴ μεμακαρισμένου.

Οὗτος ὁ μακάριος Κελεστῖνος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υιέ (415), καλῶς ἀνατεθραμμένος διὰ βίου καὶ λόγου· ἤτοι διὰ πράξεως καὶ θεωρίας· διὰ τὰς ἀρετάς του δὲ ταύτας ἠξιώθη ν' ἀναβῇ εἰς τὸν θρόνον τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, ἀφ' οὗ ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης Ζώσιμος ἐτελεύτησεν, ὁ ὁποῖος διεδέχθη μὲν τὸν Βονιφάτιον, ὁ δὲ Βονιφάτιος πάλιν διεδέχθη τὸν μέγαν Ἰννοκέντιον. Οὗτος λοιπὸν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς τρίτης Συνόδου τῆς συγκροτηθείσης ἐν ἔτει υλά (431), ἠγωνίσθη ὁ τρισόλβιος διὰ τὰς ἀποστολικὰς καὶ πατρικὰς παραδόσεις, καὶ διὰ τῆς ἐπιστολῆς του καθῄρεσε τὸν δυσσεβῆ Νεστόριον καὶ τὰς θεομισεῖς αὐτοῦ βλασφημίας ἤλεγξε καὶ ἀπεκήρυξε, συνεργὸς γενόμενος εἰς τὴν καθαίρεσίν του μετὰ τοῦ θεσπεσίου Κυρίλλου τῆς Ἀλεξανδρείας, ὁ ὁποῖος εἶχε τὸν τόπον τοῦ θείου τούτου Κελεστίνου, καὶ ἀντὶ τούτου ἐπρακάθητο εἰς τὴν Σύνοδον. Πολλὰ λοιπὸν καὶ ἄλλα κατορθώματα λόγου καὶ μνήμης ἄξια ποιήσας, ἐν εἰρήνῃ ἀ-

---

ναίοις ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου Ἡρωδίωνος καὶ τοῦ ἀποστόλου Ἑρμοῦ, διότι ὁ μὲν Ἡρωδίων ἑορτάζεται μετὰ Ὀλυμπᾶ, Ἐράστου, Σωσιπάτρου καὶ Κουάρτου κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Νοεμβρίου· ἰδίᾳ δὲ κατὰ τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην τοῦ Μαρτίου. Ὁμοίως καὶ ὁ ἀπόστολος Ἑρμῆς ἑορτάζεται μετὰ Πατρόβα, Λίνου, Γαΐου, καὶ Φιλολόγου τῶν ἀποστόλων, κατὰ τὴν πέμπτην τοῦ Νοεμβρίου· ἰδίως δὲ ἑορτάζεται κατὰ τὴν ὀγδόην τοῦ Μαρτίου.

[1] Οὗτος ὁ Ἄγαβος ἐπροφήτευσε, καὶ ὅτι θὰ γίνῃ πεῖνα μεγάλη εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην, καθὼς γράφουν αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. «Ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσαλύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος ἐσήμανε διὰ τοῦ Πνεύματος, λιμὸν μέγαν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος.» (Πράξ. ια'. 28.) Σημείωσαι, ὅτι ἡ πεῖνα αὕτη, τὴν ὁποίαν ἐπροφήτευσεν ὁ Ἄγαβος, ἔγεινεν εἰς τὸν τεσσαρακοστὸν τέταρτον χρόνον ἀπὸ Χριστοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἐν Ἀντιοχείᾳ χριστιανοὶ ἐπροθυμήθησαν καὶ ἐσύναξαν ἐλεημοσύνας, καὶ ἀπέστειλαν αὐτὰς εἰς τοὺς ἐν Ἱερουσαλύμοις χριστιανοὺς διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου, ὡς ἀναφέρουν αἱ Πράξεις ἐν κεφ. ια. 30. Ταύτην τὴν πεῖναν τὴν ἐπὶ Κλαυδίου ἀναφέρουν καὶ οἱ ἔξω ἱστορικοί, δηλαδὴ ὁ Σουετόνιος εἰς τὸν Κλαύδιον κεφ. ιή. καὶ ὁ Ἰώσηπος ἀρχαιολόγος βιβλίῳ κ'. κεφ. ϛ'. διηγοῦνται δὲ αὐτοὶ, ὅτι τόση ταραχὴ τοῦ λαοῦ ἠκολούθησεν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐξ αἰτίας τῆς πείνας, καὶ τόσα βλάσφημα λόγια ἤκουσεν ἀπὸ τὸν λαὸν ὁ αὐτοκράτωρ, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ εἰς τὸ παλάτιον, καὶ νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν ἀσφάλειάν του. (Ὅρα τὴν Ἑκατοντατετρίδα.)

φῆκε τὴν παροῦσαν ζωὴν, καὶ πρὸς τὴν ἀτελεύτητον καὶ μακαρίαν ζωὴν ἐξεδήμησεν.

—

* *Ὁ ἅγιος ΠΑΥΣΙΛΥΠΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ὁ Παυσίλυπος γῆς λιπὼν παροικίαν,
» Εἰς παυσίλυπον ἔρχεται κατοικίαν.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ναύκληρος, ὁ ἐν τῇ Κῷ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αχξθ' (1669), πυρὶ τελειοῦται.* [1]

† » Πλεύσας θάλασσαν ἐν πυρὶ τὴν τοῦ βίου,
» Ναύκληρ ἔφθασας εἰς γαληνοὺς λιμένας,
Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΕΥΨΥΧΙΟΥ τοῦ ἐν Καισαρείᾳ.

» Ἐκεῖ μετῆλθεν Εὐψύχιον τὸ ξίφος.
» Οὗ Χριστὸς ἦλθε, Καισαρείας εἰς μέρη.
» Φάσγανον ἀμφ' ἐνάτην Εὐψυχίου ἔκταμε λαιμόν.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Καππαδοκῶν [2] κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ ἐν ἔτει τξβ' (362), ζῶν δὲ ζωὴν ἀκατηγόρητον ἔλαβε γυναῖκα νόμιμον. Ἀνάψας δὲ ὑπὸ θεϊκοῦ ζήλου καὶ πολλοὺς χριστιανοὺς παραλαβὼν ὑπῆγε καὶ ἐκρήμνισεν ἐκ θεμελίων τὸν Ἑλληνικὸν ναὸν, ὅστις ἐπωνομάζετο τῆς Τύχης, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε προσπάθειαν καὶ ἀγάπην ὁ ἐπάρατος Ἰουλιανὸς, προσφέρων εἰς αὐτὸν καθ' ἑκάστην ἡμέραν θυσίας. Ἀφ' οὗ δὲ ἐφανερώθη ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ ἁγίου, ἐπρόσταξεν ὁ παραβάτης, οἱ μὲν ἄλλοι χριστιανοὶ νὰ παραδοθῶσιν εἰς ἐξορίας καὶ διάφορα βάσανα· ὁ δὲ ἅγιος Εὐψύχιος νὰ ἀποκεφαλισθῇ, ἐπειδὴ ἔγεινεν αἴτιος τοῦ τοιούτου πράγματος. Ὅθεν ἀποκεφαλισθεὶς, ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος ΒΑΔΙΜΟΥ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου καὶ τῶν ἑπτὰ μαθητῶν αὐτοῦ.

* » Ἑπτὰς μαθητῶν συντέτμηται Βαδίμῳ,
» Εἰς οὐρανοὺς δ' ἔφθασεν, οὗ Θεοῦ θρόνος.

* Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου μὲν βασιλέως Περσῶν, Κωνσταντίνου δὲ τοῦ μεγάλου βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει τλ' (330), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Βηθλαπάτην, ἀπὸ γένος ἔνδοξον καὶ λαμπρόν· καταφρονήσας δὲ τὴν λαμπρότητα τοῦ γένους του καὶ τὸν πολὺν πλοῦτόν του ἔγεινε μοναχὸς καὶ Ἀρχιμανδρίτης ἑνὸς μοναστηρίου. Διὰ δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν, ἐπροδόθη ἀπὸ τοὺς ἐν Περσίᾳ πυρσολάτρας, μετὰ ἑπτὰ μαθητῶν του, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν τέσσαρας μῆνας· εἶτα ἐξαγαγόντες τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἔδωκαν αὐτὸν εἰς ἕνα δήμιον, Νιρσᾶν ὀνομαζόμενον, διὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ, ὁ ὁποῖος δήμιος ἦτο μὲν πρῶτον χριστιανὸς, διὰ δὲ τὸν φόβον τῶν βασάνων ἠρνήθη τὸν Χριστόν. Τοῦτον βλέπων ὁ ἅγιος Βάδιμος, ἐταλάνισε καὶ ἐλεεινολόγησε διὰ τὴν ἄρνησιν· τέσσαρας δὲ φορὰς ἐκτύπησε τὴν σπάθην ὁ ἀρνησίχριστος δήμιος κατὰ τοῦ ἁγίου μὲ ἔντρομον χεῖρα, καὶ οὕτω μὲ πολὺν πόνον καὶ βάσανον ἔκαμε τὸν ἅγιον νὰ παραδώσῃ τὸ πνεῦμά του εἰς τὸν Θεόν. Ὕστερον καὶ αὐτὸς ὁ δήμιος διὰ ξίφους ἐθανατώθη, ἀφ' οὗ πρότερον ἐπαιδεύθη μὲ πολλὰ κακὰ παρὰ Θεοῦ, διότι ἕως τέλους ἔμεινεν εἰς τὴν ἄρνησιν· ἀπεκεφαλίσθησαν δὲ ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Βάδιμον καὶ οἱ ῥηθέντες ἑπτὰ μαθηταί του, καὶ οὕτως ἔλαβον ὅλοι ὁμοῦ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ ἀναιρεθέντων ἐν Περσίᾳ.

» Εἰς πυρσολατρῶν γῆν ἐναθλεῖ Περσίδα,
» Ἡ Χριστολατρῶν αὐχενότμητος φάλαγξ.

Ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Σαβώριος κατὰ τὸν πεντηκοστὸν τρίτον χρόνον τῆς βασιλείας του ἦλθε πολεμῶν τοὺς τόπους τῶν Ῥωμαίων· κυριεύσας δὲ τὴν χώραν τὴν ὀνομαζομένην Βιζάτην [1], τοὺς μὲν ἐν αὐτῇ εὑρισκομένους στρατιώτας, καὶ ὅσους ἐδύναντο νὰ φέρωσιν ὅπλα καὶ νὰ πολεμῶσιν ἐθανάτωσε· τὸν δὲ λαὸν, ὅσος δὲν ἠδύνατο νὰ πολεμήσῃ, ἤγουν τὰς γυναῖκας, τοὺς γέροντας καὶ τὰ παιδία, τὸν ἐπίσκοπον Ἡλιόδωρον καὶ τοὺς πρεσβυτέρους Δησὰν καὶ Μαριὰβ καὶ ὅλους τοὺς κληρικοὺς δὲν ἐθανάτωσεν, ἀλλ' ἀφῆκεν αὐτούς.

---

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[2] Ἴσως εἶναι σφάλμα ἀντιγραφικὸν, καὶ ἀντὶ νὰ γράψῃ Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ὅπου ἐπῆγεν ὁ Κύριος κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ διστίχου Ἰάμβου, ἔγραψε Καππαδοκῶν, ὅπου ὁ Κύριος οὐκ ἀπῆλθεν, διότι ἄλλως ἐναντιολογία ἀκολουθεῖ. (Ἀλλ' ἂν δώσωμεν τὴν πιθανὴν ἔννοιαν, ἤτοι ἐκλάβωμεν τὸ Χριστὸς ἀντὶ τοῦ ὀνόματος Χριστοῦ, ἢ τοῦ Χριστιανισμοῦ, εὐοδοῦται τὸ χωρίον. Σ. Ε.)

[1] Βιζάθην κατ' ἄλλους. Σ. Ε.

ζωντανούς. Ὅτε δὲ ὁ Ἐπίσκοπος Ἡλιόδωρος ἔμελλε ν' ἀποθάνῃ ἐχειροτόνησεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον Δησάν· ἐνῷ λοιπὸν ἀνεφέρετο εἰς τὸν Θεὸν ἡ δοξολογία, ἡ συνηθιζομένη νὰ γίνεται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τότε ὁ ἀρχιμάγος Ἀδεφὰρ ἀνέφερεν εἰς τὸν βασιλέα Σαβώριον, ὅτι οἱ παρ' αὐτοῦ ἀφεθέντες Χριστιανοὶ ἐκλέξαντες ἐπίσκοπον τὸν Δησὰν, βλασφημοῦσιν ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς θρησκείας του, ἄνδρες χριστιανοὶ τὸν ἀριθμὸν τετρακόσιοι, οἱ ὁποῖοι ὅλοι πιασθέντες, ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθησαν νὰ προσκυνήσωσι τὸν ἥλιον καὶ τὸ πῦρ ἀπεκεφαλίσθησαν. Πέντε δὲ ἀπὸ αὐτοὺς μικροψυχήσαντες καὶ φοβηθέντες, προσέδραμον εἰς τὸν βασιλέα καὶ ἐδέχθησαν τὴν μιαρὰν θρησκείαν του, ἀπολέσαντες οἱ ἄθλιοι τὰς ψυχάς των διὰ τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωήν. Εἷς δὲ ἀπὸ τοὺς ἀποκεφαλισθέντας, Αὐδιησοῦς ὀνομαζόμενος, δὲν ἔλαβε κτύπημα ξίφους θανατηφόρον, διὸ καὶ δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ ζήσας ἐκήρυττεν ἀνδρείως τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' ἀσεβής τις ὁρμήσας κατ' αὐτοῦ μὲ μάχαιραν ἐθανάτωσεν αὐτόν· οὗτος δὲ ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς τὴν σφαγὴν, ὡς ἀξιωθεὶς νὰ συναριθμηθῇ μὲ τοὺς λοιποὺς, τοὺς ἀποκεφαλισθέντας πρότερον, διότι ἐλυπεῖτο καὶ ἀνεστέναζεν ὁ ἀοίδιμος, ὅτι ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸν χορὸν τῶν συμμαρτύρων του.

Ὁ ῥηθεὶς ἅγιος ΑΥΔΙΗΣΟΥΣ *μαχαίρᾳ τελειοῦται.*

» Ὢν αἰχμάλωτος Αὐδιησοῦς τὴν τύχην,
» Ἠλευθέρωται, τὴν σφαγὴν δοὺς ὡς λύτρον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ι', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ, ΑΦΡΙΚΑΝΟΥ, ΜΑΞΙΜΟΥ, ΠΟΜΠΗΙΟΥ *καὶ ἑτέρων τριακονταέξ· ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν περὶ τὸν μακάριον* ΖΗΝΩΝΑ *καὶ* ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ *καὶ* ΘΕΟΔΩΡΟΝ.

Εἰς τὸν Τερέντιον.

» Ἔπαθλα ποῖα τῆς τομῆς Τερεντίῳ ;
» Ἃ μὴ συνέσχεν ὄψις, οὖς; ἡ καρδία.

Εἰς τοὺς λοιποὺς.

» Ἴδωμεν οὓς τέμνουσιν ἀθλητὰς, ὅσοι.
» Δεκὰς τετραπλῆ, πρὸς δὲ καὶ ἄλλοι μάλα!
» Ἀσφάραγον δεκάτῃ γε Τερέντιος ἐξυπτκάρθη.

Οὗτοι οἱ μάρτυρες ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου, καὶ ἡγεμόνος Φουρτουνιανοῦ, ἐν ἔτει σνά (251), καταγόμενοι ἀπὸ τὴν Ἀφρικήν. Ἐπειδὴ δὲ ἐξεδόθη προσταγὴ βασιλικὴ, νὰ ἀρνῶνται οἱ χριστιανοὶ τὸν Χριστὸν, ὅσοι δὲ κρατοῦσι τὴν πίστιν των καὶ δὲν πείθονται εἰς τὸν βασιλέα, νὰ τιμωρῶνται μὲ διάφορα βάσανα, τούτου χάριν βλέποντες οὗτοι οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες ὅτι πολλοὶ χριστιανοὶ ἠπατῶντο καὶ ἔπιπτον αὐτόκλητοι εἰς τὴν πλάνην τῶν εἰδωλολατρῶν, ἐσυμφώνησαν μεταξύ των νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν ἀνδρίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός των διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Ἐνεθύμιζον δὲ ὁ εἷς τὸν ἄλλον τὰ λόγια τοῦ Κυρίου, τὰ ὁποῖα παρακινοῦσι τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὸ μαρτύριον· ἤγουν τὸ «μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι.» (Ματθ. 1. 28.) Ἐφέρθησαν λοιπὸν εἰς τὸν ἡγεμόνα Φουρτουνιανὸν οἱ γενναῖοι ἀγωνισταὶ, καὶ ἐκήρυξαν μὲν τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, ἐθεάτρισαν δὲ τὴν ἀσθένειαν τῶν εἰδώλων· ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν, ἐπρόσταξε νὰ βάλωσι τοὺς ἁγίους εἰς τὴν φυλακὴν, ὕστερον δὲ ἔστειλε καὶ ἔφερε τοὺς συντρόφους τοῦ μακαρίου Ζήνωνος καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Θεοδώρου, τοὺς ὁποίους πρότερον ἔκρινε καὶ ἐπαίδευσεν. Ὅθεν ἐσυμβούλευεν αὐτοὺς νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ προσέλθωσιν εἰς τὰ εἴδωλα· ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀντέστησαν εἰς τοῦτο καὶ ἔδειξαν, ὅτι εἶναι ἀμετάθετοι εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀπὸ τὰ λόγια ὅσα εἶπον, καὶ ἀπὸ τὰ βάσανα ὅσα ἔπαθον· τούτου χάριν ἐπρόσταξεν ὁ ἀσεβὴς νὰ δείρωσι τοὺς ἁγίους μὲ ῥαβδία ἀκανθωτὰ καὶ τραχέα καὶ μὲ νεῦρα βοῶν, ἠλλάχθησαν δὲ οἱ δέροντες αὐτοὺς στρατιῶται. Τόσον δὲ ἠφανίσθησαν αἱ σάρκες τῶν ἁγίων ἀπὸ τὸν πολὺν δαρμὸν, ὥστε ἐφαίνοντο ἔξωθεν τὰ ἐσωτερικὰ σπλάγχνα των.

Ἔπειτα ἐκάρφωσαν αὐτοὺς εἰς τὴν ῥάχιν μὲ σουβλία πυρωμένα, καὶ ἐπάνω εἰς τὰς πληγὰς ἔβαλον ὄξος μὲ ἅλας, καὶ ἔτριβον αὐτὰς μὲ τρίχινα ὑφάσματα· ἐπειδὴ δὲ οἱ ἅγιοι διὰ προσευχῆς των ἐκρήμνισαν τὰ εἴδωλα, ὁ ἡγεμὼν λυπηθεὶς εἰς τὸ ἄκρον καὶ ἀπελπισθεὶς ὅτι οἱ ἅγιοι θὰ μεταβληθῶσιν, ἐπρόσταξε νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσωσι, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ὕστερον δὲ παρεστάθησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα καὶ οἱ σύντροφοι τοῦ ἁγίου Τερεντίου, οἱ ἄσπιλοι, παρρησίᾳ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν, πάλιν ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν, ἀφ' οὗ πρῶτον ἔβαλον εἰς τὸν

λαμὸν αὐτῶν δεσμὰ, καὶ ἀφ' οὗ ὑποκάτω αὐτῶν ἔστρωσαν σιδηρᾶ τριβόλια, καὶ ἔδεσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας των μὲ ἁλύσεις. Οἱ δὲ ἅγιαι διῆλθον εἰς τὴν δεινὴν αὐτὴν τιμωρίαν πολλὰς ἡμέρας, χωρὶς νὰ φάγωσιν ἢ νὰ πίωσιν, διότι ἐμπόδισεν ὁ θηριώδης ἡγεμὼν τοὺς δεσμοφύλακας νὰ ἐμβάσωσιν εἰς τὴν φυλακὴν φαγητόν τι ἢ ποτόν· ἀλλ' ὅμως ὁ Θεὸς ἠξίωσε τοὺς μάρτυράς του τῆς θείκης αὐτοῦ βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, διότι ἄγγελοι ἅγιοι ἐπιστάντες εἰς τὴν φυλακὴν, ἔλυσαν τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὰ δεσμὰ, καὶ ἔφεραν εἰς αὐτοὺς τροφὴν οὐράνιον, μὲ τὴν ὁποίαν δυναμωθέντες, πάλιν παρεστάθησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα. Ὅθεν ἐξέσχισαν αὐτοὺς, καὶ εἰς τὰ θηρία τοὺς παρέδωκαν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὅμως κἀνὲν δὲν ἤγγιξεν εἰς αὐτούς· διὸ τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον οἱ μακάριοι τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἁγία προφῆτις Ὀλδὰ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ἀφῆκεν Ὀλδὰ πνεῦμα μέλλοντα βλέπον,
» Ἡ πνεύματος γέμουσα θείου πυθία. [1]

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΙΑΚΩΒΟΥ πρεσβυτέρου καὶ ΑΖΑ διακόνου.

Εἰς τὸν Ἰάκωβον.

» Τὸν Ἰάκωβον καὶ τετμημένον γράφω,
» Καὶ τῆς τομῆς φέροντα μισθὸν τὸ στέφος.

Εἰς τὸν Ἀζᾶν.

» Τμηθεὶς ὁ Χριστοῦ λευΐτης Ἀζᾶς κάραν,
» Χριστοῦ τὸν ἐχθρὸν Λευΐαθὰν αἰσχύνει.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν, καὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει τλβ' (332), καὶ ὁ μὲν πρεσβύτερος Ἰάκωβος ἦτο ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Φαρναθὰ, ὁ δὲ διάκονος Ἀζᾶς ἀπὸ χωρίον καλούμενον Βιθνηρά. Οὗτοι λοιπὸν πιασθέντες παρεστάθησαν εἰς τὸν ἀρχιμάγον Ἀχοσχαργὰν, καὶ ἐπειδὴ ὡμολόγησαν παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν, ἔχυσαν εἰς τὴν μύτην αὐτοῦ ὀξύδιον μὲ σινάπιον μεμιγμένον· εἶτα ἔδειραν αὐτοὺς καὶ ἐκρέμασαν γυμνοὺς εἰς τόπον ἀνοικτὸν καὶ ἀστέγαστον, ὅπου ἔπηξαν οἱ ἀοίδιμοι ἀπὸ τὴν ψυχρότητα τῆς νυκτός. Ἔπειτα κατεβιβάσθησαν, καὶ μὴ πεισθέντες νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὸν ἥλιον καὶ εἰς τὸ πῦρ κατὰ προσταγὴν τοῦ ἄρχοντος ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως οἱ μακάριοι στεφανηφόροι ἀνῆλθον εἰς τὰ οὐράνια.

—

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΔΗΜΟΣ μαρτυρήσας ἐν ἔτει ατξϛ' (1563) ξίφει τελειοῦται.*

† » Δήμιος ἀθλητῶν, μὴ φοβηθεὶς δημίους,
» Δῆμος συνηρίθμηται, ἀθλητὴς νέος. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΑΝΤΙΠΑ ἐπισκόπου Περγάμου.

» Ταύρῳ παλαίεις, καλλίμαρτυς Ἀντίπα,
» Ὅς σε φλογίζειν, οὐ κερατίζειν ἔχει.
» Χάλκεον ἐνδεκάτῃ βληθεὶς φλέγῃ, Ἀντίπα, εἰς βοῦν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δομετιανοῦ ἐν ἔτει πγ' (83), [2] σύγχρονος γενόμενος τῶν ἁγίων Ἀποστόλων· ὅτε δηλαδὴ καὶ ὁ Θεολόγος καὶ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἦτο εἰς τὴν Πάτμον ἐξόριστος, καθὼς περὶ αὐτοῦ γράφει ὁ ἴδιος εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν, μάρτυρα πιστὸν ὀνομάζων αὐτόν. Οὕτως γάρ φησιν ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ λέγοντος πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας «Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις, ἐν αἷς Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου κατοικεῖ ὁ Σατανᾶς.» (Ἀποκάλ. β'. 13) οὗτος λοιπὸν ἐχειροτονήθη ἀπὸ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους ἐπίσκοπος τῆς Περγάμου.

---

[1] Περὶ τῆς προφήτιδος ταύτης γράφει ἡ θεία Γραφὴ, ὅτι ἦτο εἰς τὸν καιρὸν Ἰωσίου τοῦ βασιλέως, ὅστις εὑρὼν τὸ βιβλίον τοῦ νόμου (ἰδιόγραφον ἴσως ὂν ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως) καὶ ἀκούσας τοὺς λόγους αὐτοῦ, ἔσχισε τὰ ἐνδύματά του, καὶ ἔπειτα ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ὀλδὰν ταύτην, ἡ ὁποία ἀπεκρίθη πρὸς τοὺς ἀπεσταλμένους ταῦτα «Εἴπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρός με· Τάδε λέγει Κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτὸν, πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου, οὓς ἀνέγνω ὁ βασιλεὺς, ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με, καὶ ἐθυμίων Θεοῖς ἑτέροις, ὅπως παροργίσωσί με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἐκκαυθήσεται ὁ θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ σβεσθήσεται, καὶ τὰ λοιπά.» (δ'. Βασιλει. κδ'. 15') ἐκατοίκει δὲ ἡ Ὀλδὰ αὕτη εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Μασενᾷ. Ὀλδὰ δὲ αὕτη παραξυτόνως λέγεται παρὰ τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ.

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ἔβρε εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[2] Εἰς τὴν τοῦ Νικοδήμου ἔκδοσιν ἐσφαλμένως καὶ ὡς ἐκ παραδρομῆς, φαίνεται, ὑπάρχει Διοκλητιανοῦ ἀντὶ Δομετιανοῦ. Σ. Ε.

Ὢν δὲ εἰς ἡλικίαν πολλὰ γεροντικὴν, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς ἐν Περγάμῳ εἰδωλολάτρας, διότι ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς οἱ δαίμονες, τοὺς ὁποίους ἐλάτρευον, καὶ εἶπον, ὅτι δὲν δύνανται νὰ κατοικῶσιν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, οὔτε νὰ δέχωνται τὰς θυσίας των, ἐπειδὴ καὶ τοὺς διώκει ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Ἀντίπας. Ἐφέρθη λοιπὸν εἰς τὸν ἡγεμόνα ὁ ἅγιος· ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐσπούδαζε νὰ πείσῃ αὐτὸν εἰς τὸ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, λέγων εἰς αὐτὸν, ὅτι τὰ παλαιότερα, αὐτὰ εἶναι καὶ τιμιώτερα, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ μὲν τῶν Ἑλλήνων θρησκεία ὡς παλαιὰ καὶ αὐξηθεῖσα μὲ πολλοὺς χρόνους, εἶναι τιμιωτέρα, ἡ δὲ τῶν χριστιανῶν πίστις, ἐπειδὴ ἤρχισεν εἰς τοὺς ὑστέρους χρόνους, καὶ ἐδέχθη ἀπὸ ὀλίγους ἀνθρώπους, διὰ τοῦτο εἶναι καὶ ἀτιμωτέρα. Εἰς τοῦτον τὸν λόγον ἀνταπεκρίθη ὁ ἅγιος προσφυέστατα, φέρων εἰς ἀπόδειξιν τὴν ἱστορίαν τοῦ Κάϊν· διότι καθὼς ὁ ἀδελφοκτόνος Κάϊν μισεῖται καὶ ἀποστρέφεται ἀπὸ ὅλους τοὺς μετὰ ταῦτα ἀνθρώπους, ἂν καὶ αὐτὸς εἶναι παλαιότερος εἰς τοὺς χρόνους, οὕτω καὶ ἡ τῶν Ἑλλήνων ἀσέβεια εἶναι μισητὴ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χριστιανοὺς, ἂν καὶ εἶναι κατὰ τοὺς χρόνους παλαιοτέρα.

Τοῦτον τὸν λόγον ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν καὶ οἱ Ἕλληνες ἀνάψαντες ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἔβαλον τὸν ἅγιον εἰς χάλκινον βοῦν, ὁ ὁποῖος ἦτο πεπυρακτωμένος· ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος ὁ ἅγιος, πολλὰ παρεκάλεσε τὸν Θεὸν, καὶ τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἐδοξολόγησε δύναμιν, εὐχαριστήσας, διότι ἠξιώθη νὰ πάθῃ διὰ τὴν ἀγάπην του. Ἐπρόσθεσε δὲ ἀκόμη καὶ ταύτην τὴν παράκλησιν πρὸς τὸν Θεόν· ὅτι ὅστις ἐνθυμεῖται τὸ ὄνομά του, αὐτὸς νὰ φυλάττεται ἀνώτερος καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας ἀσθενείας καὶ τὰ πάθη, μάλιστα δὲ ἀπὸ τὸν ἀνυπόφορον πόνον τῶν ὀδόντων. Εὐχήθη δὲ νὰ λάβωσι συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν των, καὶ νὰ εὕρωσι ἐξιλασμὸν παρὰ Θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ὅσοι ἑορτάζουσι τὴν μνήμην του. Ἐπιτυχὼν λοιπὸν τῆς αἰτήσεως ταύτης παρὰ Κυρίου, πρὸς αὐτὸν ἐξεδήμησε. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Περγάμου, ὅπου καὶ ἀναβλύζει μῦρα, καὶ ἰατρείας πάντοτε. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν σεπτὸν ναὸν τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, πλησίον εἰς τὴν ἁγιωτάτην μεγάλην Ἐκκλησίαν. [1]

[1] Σημείωσαι, ὅτι τούτου τοῦ ἁγίου τὴν ἀκολουθίαν ἀνεπλήρωσεν ἡ ἐμὴ ἀναξιότης διὰ τοὺς βουλομένους ἑορτάζειν τὸν ἅγιον διὰ τὴν ἀφόρητον ὀδύνην τῶν ὀδόντων, καὶ εὑρίσκεται αὐτὴν ἐν τῷ τέλει τοῦ Ἀπριλίου τετυπωμένην. (Μετετέθη ἐν τέλει τοῦ παρόντος τόμου. Σ. Ε.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας ΤΡΥΦΑΙΝΗΣ *τῆς ἐν Κυζίκῳ.*

» Χωρίζεται Τρύφαινα σαρκὸς πηλίνης,
» Ἡ πηλὸν αὐτῆς τὰς τρυφὰς ἡγουμένη.

Ὁ ὅσιος ΦΑΡΜΟΥΘΙΟΣ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Ἐξῆλθε Φαρμούθιος ἐκ τῶν ἐνθάδε,
» Φαρμουθὶ μηνὶ, δῆλον ὡς Ἀπριλίῳ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ', *μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ* ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ *ἐπισκόπου Παρίου.* [1]

» Χαίρων τελεύτα, Βασίλειε τρισμάκαρ,
» Ἐκεῖ γὰρ ἦξες, οὗ χαρᾶς πληθὴς ὅσης.
» Δωδεκάτῃ Βασίλειε ταφέντα δύσσαο νεκρός.

Οὗτος ὁ ἅγιος Βασίλειος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῶν δυσσεβῶν εἰκονομάχων, διὰ δὲ τὴν ὑπερβολικὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἔνθεον ζωήν του, ἔγεινεν ἐπίσκοπος Παρίου. Μὴ θελήσας δὲ νὰ συμφωνήσῃ εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων, καὶ νὰ ὑπογράψῃ εἰς τὴν ἀθέτησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, διῆλθεν ὁ ἀοίδιμος ὅλην τὴν ζωήν του μὲ θλίψεις, μὲ διωγμοὺς, καὶ μὲ στενοχωρίας, μεταβαίνων πάντοτε καὶ φεύγων ἀπὸ τόπον εἰς τόπον ὑπερμαχῶν μὲν διὰ τὰ δόγματα τῶν θείων πατέρων, ἐναντιούμενος δὲ καὶ μισῶν τὰς συναγωγὰς τῶν κακοδόξων. Ὅθεν τὸν Θεὸν θεραπεύσας, καὶ εὐάρεστος αὐτῷ εἰς ὅλα φανεὶς, ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἑξακισχιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ μετεκομίσθη ἡ τιμία Ζώνη τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς Ζήλας (ἥτις ἦν πόλις τῆς Καππαδοκίας, κοινῶς Ζήλια καλουμένη, ταυτὶ δέ ἐστι κατηφισμένη) εἰς τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων, ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ τῶν Πορφυρογεννήτων [2] *ἐν ἔτει 919* [3] *μετὰ ταῦτα δὲ*

[1] Ἐν τοῖς μηναίοις γράφεται Παρείου. Σ. Ε.

[2] Ὁ Ῥωμανὸς ὅστις ἦν υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου ἐβασίλευσε περὶ τὰ 959. Σ. Ε.

[3] Ὁ δὲ ἐν τοῖς Προλογίοις προσθεὶς τὰς χρονολογίας, καὶ

ὀπετέθη ἐν τῇ ἁγίᾳ σορῷ τῶν Χαλκοπρατείων, κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Αὐγούστου μηνὸς, καὶ ὅρα ἐκεῖ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας ΑΝΘΟΥΣΗΣ θυγατρὸς τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνύμου.

» Ρίζης δυσώδους καρπὸς εὐώδης μάλα,
» Ἀνθοῦσα σεμνὴ, γῆς ἀπανθεῖ καὶ βίου.

Αὕτη ἡ ἁγία ἠναγκάσθη πολλάκις ἀπὸ τὸν πατέρα της Κοπρώνυμον, τὸν ἐνέτει ψμά (741), βασιλεύσαντα, νὰ ὑπανδρευθῇ, ἀλλὰ δὲν ἐπείσθη· ἀφ' οὗ δὲ ὁ πατήρ της ἐτελεύτησεν, ἔλαβεν ἄδειαν καὶ ἐμοίρασε τὰ ὑπάρχοντά της εἰς πτωχοὺς καὶ εἰς ἐκκλησίας καὶ εὐαγεῖς οἴκους καὶ μοναστήρια. Ὅθεν ἔγεινεν ἡ ἀοίδιμος πολλῶν ὀρφανῶν μήτηρ, καὶ χηρῶν ὑπερασπίτρια· πολλάκις δὲ βιαζομένη ἀπὸ πολλὰς παρακλήσεις τῆς ὀρθοδόξου βασιλίσσης Εἰρήνης, τῆς ἐν ἔτει ψπ' (780) βασιλευσάσης, διὰ νὰ ἦναι μαζί της, καὶ νὰ βασιλεύῃ μὲ αὐτὴν, δὲν ἐστέρξεν. Ὅσον δὲ καιρὸν διέτριβεν εἰς τὸ παλάτιον, ἔξωθεν μὲν ἐφόρει βασιλικὰ φορέματα, ἔσωθεν δὲ τρίχινα· ἡ τροφή της ἦτο ἀσκητική, τὸ ποτόν της καθαρὸν νερόν· τὰ δάκρυα εὑρίσκοντο πάντοτε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της· ὁ ὕμνος καὶ ἡ ψαλμῳδία δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὸ στόμα της. Διὰ τοῦτο ὕστερον ἔγεινε καὶ μοναχὴ, κουρευθεῖσα διὰ χειρὸς τοῦ ἐν ἁγίοις Πατριάρχου Ταρασίου εἰς τὸ μοναστήριον τὸ καλούμενον τῆς Ὁμονοίας· ἀπὸ τότε δὲ οὔτε αὐτὴ ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ μοναστήριον, οὔτε ἄλλη ἀπὸ τὰς καλογραίας. Αὕτη δὲν ἔλειψέ ποτε ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, δὲν ἠτόνησεν, οὐδὲ ἠμέλησεν εἰς τὴν προσευχήν· καὶ ἐπάνω εἰς ὅλα, ἡ ταπείνωσις αὐτῆς ἦτον ἀμέτρητος· ὑπηρέτει ὅλας τὰς ἀδελφὰς, ἐστόλιζε τὴν ἐκκλησίαν, μετεκόμιζε νερὸν, ἴστατο εἰς τὴν τράπεζαν καὶ διηκόνει. Μὲ τοιαῦτα λοιπὸν θεάρεστα ἔργα διανύσασα τὴν ζωήν της ἡ μακαρία, ἀπῆλθε πρὸς Κύριὸν μὲ τὰ φορτία τῶν ἀρετῶν, οὖσα χρόνων πεντήκοντα δύω.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΔΗΜΗΣ καὶ ΠΡΩΤΙΩΝ ξίφει τελειοῦνται.

» Πρῶτος κεφαλὴν Πρωτίων ἀφῃρέθη,
» Μεθ' ὃν κάραν προΰτεινε Δήμης δημίῳ.

δὴ καὶ τὸ Συναξάριον τὸ κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Αὐγούστου κείμενον, λέγουσι συμφώνως, ὅτι μετεκομίσθη ἡ ἁγία Ζώγη τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐν ἔτει φλ' (530).

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΑΡΤΕΜΩΝ ξίφει τελειοῦται.

» Εὗρε στεφάνους ἀρτίτμητος Ἀρτέμων,
» Πρέποντας αὐτοῦ τῇ τετμημένῃ κάρᾳ. [1]

Οἱ ἅγιοι τρεῖς ἀββάδες καὶ ὁσιομάρτυρες ΜΗΝΑΣ, [2] *ΔΑΒΙΔ καὶ ΙΩΑΝΝΗΣ τοξευόμενοι τελειοῦνται.*

» Δούλους Θεοῦ τρεῖς ἀββάδας παθοκτόνους,
» Τοξεύμασι κτείνουσιν ἀνθρωποκτόνοι.

* *Ὁ ὅσιος ΑΚΑΚΙΟΣ ὁ νέος, ὁ ἐν τῇ κατὰ τὸ ἅγιον Ὄρος σκήτει τοῦ Καυσοκαλυβίου ἀσκήσας ἐν ἔτει αψλ' (1730), ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.*

† » Εἰ καὶ νέος σὺ, Ἀκάκιε, τοῖς χρόνοις,
» Ἀλλ' οὖν παλαιοὺς ὑπερῆρας τοῖς πόνοις. [3]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ', τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΜΑΡΤΙΝΟΥ Πάπα Ῥώμης.

» Ὁ σὴν γεγηθὼς σάρκα, Σῶτερ, ἐσθίων,
» Ἀπεκδύσει γέγηθε σαρκὸς Μαρτῖνος.
» Ἀμφὶ τρίτῃ δεκάτῃ θάνε Μαρτῖνος περίπυσος.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κώνσταντος τοῦ ἐγγόνου Ἡρακλείου ἐν ἔτει χμδ' (644), ὁ ὁποῖος ἐφονεύθη εἰς τὰς ἐν Σικελίᾳ Συρακούσας, ἐν τῷ λουτρῷ τῷ λεγομένῳ Δάφνῃ, λαβὼν πληγὴν εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ ἕνα κάδδον, ἀπὸ τὸν Ἀνδρέαν Τρωίλου. Οὗτος λοιπὸν ὁ θεσπέσιος διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐφέρθη βιαίως ἀπὸ τὴν Ῥώμην εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁμοῦ μὲ ἄλλους δυτικοὺς ἐπισκόπους κατὰ πρόσταγὴν τοῦ βασιλέως·

---

[1] Ἐν δὲ τῷ Ὡρολογίῳ καὶ ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται εἰς τὰς δεκατρεῖς τοῦ παρόντος ἡ μνήμη τοῦ ἱερομάρτυρος Ἀρτέμονος τούτου.

[2] Περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Μηνᾶ γράφεται ἐν τῷ Παραδείσῳ τῶν Πατέρων, ὅτι ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν ἀδελφός τις, ὁ δὲ Μηνᾶς λαβὼν αὐτὸν, ὑπῆγεν εἰς τὸν ἀββᾶν Μακάριον. Ὅτε δὲ ἦλθεν ἐκεῖ εἶπεν ὁ ἀδελφὸς τῷ ἀββᾷ Μακαρίῳ· πάτερ, πρὸ τριάκοντα χρόνων δὲν ἔφαγον κρέας. Ὁ δὲ Μακάριος ἀπεκρίθη αὐτῷ, τοῦτο πληροφόρησόν με τέκνον, πρὸ πόσων ἡμερῶν δὲν κατελάλησας τὸν ἀδελφόν σου, οὐδὲ ἐκβῆκε λόγος ἀργὸς ἀπὸ τὸ στόμα σου. Ὁ δὲ ἀδελφὸς ταῦτα ἀκούσας, ἔβαλε μετάνοιαν, εἰπών· εὔξαι πάτερ ἵνα βάλω ἀρχήν.

[3] Τὸν βίον τοῦ ὁσίου τούτου ὅρα εἰς τὸ τέλος τοῦ νέου Μαρτυρολογίου.

πολλὰς δὲ θλίψεις καὶ κακοπαθείας ὑπέμεινεν ὁ μακάριος ὁμοῦ μὲ ἐκείνους εἰς τὸν δρόμον, ἕως νὰ ἔλθωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν βασιλεὺς ἐπροστάτευε τὴν δυσσεβῆ αἵρεσιν τῶν Μονοθελητῶν, ὁ δὲ ἅγιος Μαρτῖνος ἀπεκήρυξε καὶ ἀνεθεμάτισε τὸν Σέργιον καὶ Πύρρον καὶ Θεόδωρον τοὺς Μονοθελητὰς καὶ ὅρον ἐξέδωκε μετὰ τῆς ἐν Ῥώμῃ συναχθείσης Συνόδου, ὁ ὁποῖος ἀνέτρεπε τὴν τῶν Μονοθελητῶν αἵρεσιν, [1] διὰ ταῦτα, ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔφερε τὸν ἅγιον εἰς τὴν Κωτσταντινούπολιν, ὡς εἴπομεν, καὶ δέσας αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπισκόπους, ὡς κακούργους καὶ ληστὰς, μὲ ἁλύσεις καὶ δεσμὰ, ἐφυλάκισεν αὐτοὺς εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ ἐκεῖ τοὺς ἀφῆκε φυλακισμένους τρεῖς ὁλοκλήρους χρόνους· ἔπειτα ἀπέστειλεν αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἐξορίστους εἰς τὴν πόλιν τῆς Χερσῶνος τὴν πλησιάζουσαν εἰς τὴν Κριμαίαν. Ἐκεῖ λοιπὸν πολλὰ δεινὰ ὑπομείνας ὁ ἀοίδιμος καὶ μαρτυρικῶς τὴν ζωήν του διανύσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη ἔξω τῆς πόλεως τῆς Χερσῶνος, ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἀνωτέρω ἁγίων ὁμολογητῶν Ἐπισκόπων Δυτικῶν, τῶν σὺν τῷ ἁγίῳ Μαρτίνῳ.

* » Ὀρθὰ φρονοῦντες ἄνδρες ἱερωμένοι,
» Φυγὴν κατεκρίθησαν εὐθύμως μάλα.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΥΝΤΙΛΛΙΑΝΟΥ, ΜΑΞΙΜΟΥ, καὶ ΔΑΔΑ· τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τοῖς Βιγλεντίου.

* » Τίνες κεφαλῶν οἵδε κείμενοι δίχα;
» Κυντιλλιανὸς, Μάξιμός τε καὶ Δάδας.

Κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν ἀσεβῶν βασιλέων ἐν ἔτει σγς' (296), συνελήφθησαν οἱ ἅγιοι οὗτοι εἰς τὴν χώραν Ὀζοβίαν, καὶ παρεδόθησαν εἰς τοὺς ὑπάτους, τὸν Ταρκύνιον καὶ Γάϊον. Κριθέντες λοιπὸν ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν, ἐβλήθησαν εἰς φυλακήν· ἀφ' οὗ δὲ ἐκοιμήθησαν, ἐφάνη ὁ διάβολος καὶ τοὺς συνεβούλευε νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ὅθεν ἐσηκώθησαν καὶ προσηύχοντο, στηρίζοντες ὁ εἷς τὸν ἄλλον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Τότε ἄγγελος Κυρίου ἐλθὼν, ἔδωκε θάρρος καὶ δύναμιν εἰς αὐτούς· ὅτε δὲ ἐξημέρωσεν ἀναγκασθέντες πολλὰ ἀπὸ τοὺς δυσσεβεῖς διὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ὄχι μόνον δὲν τὸν ἠρνήθησαν, ἀλλὰ καὶ ἐκήρυξαν αὐτὸν μεγαλοφώνως καὶ θαρραλέως Θεὸν ἀληθινὸν καὶ Ποιητὴν τοῦ παντός· διὸ ἐδάρησαν δυνατὰ, καὶ πάλιν ἐβλήθησαν εἰς φυλακήν. Ἔπειτα ἐξετασθέντες ὁμοῦ καὶ μὲ ἄλλους, τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἀνέβησαν οἱ μακάριοι στεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ὁ Πέρσης ξίφει τελειοῦται.

» Ἐλευθέριος οὐκ ἐδουλώθη πλάνῃ,
» Ἐλεύθερος δὲ πρὸς ξίφους ἔστη στόμα.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ξίφει τελειοῦται.

» Θεοῖς προσοίσειν μηδαμῶς πεισθεὶς δόσιν,
» Ἦχθη Θεοδόσιος τὴν ἐπὶ ξίφος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΖΩΙΛΟΣ ὁ Ῥωμαῖος ἐν ξύλῳ κρεμασθεὶς, τελειοῦται.

» Τόξου βέλει, Ζώϊλε, πληγεὶς ἐν ξύλῳ,
» Πλήττεις τὸν εἰσάξαντα τὴν φθορὰν ξύλῳ.

* *Τοῦ ἁγίου νέου μάρτυρος ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ τοῦ Πελοποννησίου ἀθλήσαντος ἐν ἔτει (1805).* [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ', μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ, [2] *ΠΟΥΔΗ καὶ ΤΡΟΦΙΜΟΥ.*

Εἰς τὸν Ἀρίσταρχον.

» Τιμῶ τὸν Ἀρίσταρχον ὡς ἀριστέα,
» Καλῶς ἀριστεύσαντα μέχρι καὶ ξίφους.

Εἰς τὸν Πούδην.

» Ποῦ δὴ μετέστης, ὡς ἀπετμήθης, Πούδη;
» Ποῦ δὲ μετέστην, ἢ πρὸς ἄφθαρτον κλέος;

Εἰς τὸν Τρόφιμον.

» Τροφὴν Τρόφιμος οὐρανοῦ ποθῶν ἄκρως
» Τροφὴ προσῆκται τῷ τεθνηκότι ξίφει. [3]

† » Τῇ δεκάτῃ δὲ μαθηταὶ ἀπῆραν καί γε τετάρτῃ.

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ ἅγιος Μαρτῖνος ἀρχιεράτευσεν ἐν Ῥώμῃ χρόνους πέντε καὶ μῆνας τέσσαρας.

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

[2] Σημείωσαι, ὅτι ὁ ἅγιος Ἀρίσταρχος ἑορτάζεται μετὰ Μάρκου καὶ Ζήνωνος κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ ὅρα ἐκεῖ τὸν βίον αὐτοῦ πλατύτερον γραφόμενον.

[3] Ἀντὶ τοῦ ἐνταῦθα ὑπάρχοντος παλαιοῦ διστίχου, ὅπερ ὅλως ἄμετρον ἦν, προεπιμήσαμεν τὸ ὑπὸ τοῦ ἐκδόσεως τοῦ Μηναίου ἐπανορθωθέν. Σ. Ε.

Οὗτοι ἦσαν ἀπὸ τοὺς ἑβδομήκοντα Ἀποστόλους, ἠκολούθησαν δὲ τὸν μέγαν Ἀπόστολον Παῦλον, κηρύττοντες τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ συγκακοπαθοῦντες μὲ τὸν διδάσκαλον αὐτῶν Παῦλον εἰς ὅλους τοὺς διωγμοῦς του καὶ πειρασμούς, μετὰ δὲ τὸν θάνατον ἐκείνου καὶ αὐτοὶ ἀπεκεφαλίσθησαν ὑπὸ τοῦ Νέρωνος. Ταῦτα διηγεῖται ὁ μακάριος καὶ πανόλβιος Δωρόθεος (ὁ Τύρου δηλαδὴ ἐπίσκοπος, οὗτινος ἡ μνήμη ἑορτάζεται κατὰ τὴν ἐννάτην Ὀκτωβρίου)· διότι οὗτος ἐλθὼν εἰς Ῥώμην, τὰ ἔμαθε καὶ μὲ Λατινικὴν γλῶσσαν τὰ ἔγραψε, καὶ τὰ ἀφῆκεν εἰς ὑπομνήματα· δὲν ἔγραψε δὲ μόνον διὰ τούτους, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλους τοὺς ἁγίους· πρὸς τούτοις δὲ καὶ διὰ τοὺς ἱεροὺς προφήτας, διότι ἔγεινεν ὁ ἅγιος διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ ἀγχίνοιάν του φιλομαθὴς καὶ πολυμαθὴς καὶ πολυίστωρ ὡς ἄλλος οὐδείς. [1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΡΔΑΛΙΩΝ *ὁ μῖμος πυρὶ τελειοῦται.*

» Νῦν μῖμος ὄντως Ἀρδαλίων, ἡ πάλαι·
» Μιμούμενος γὰρ μάρτυρας, τὸ πῦρ στέγει.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγή (298), καταγινόμενος εἰς τὰ θέατρα καὶ εἰς τὰς κωμῳδίας, μιμούμενος τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον, καὶ ὑποκρινόμενος τὰ τῶν ἄλλων πάθη καὶ δράματα. Ἐπειδὴ δὲ μίαν φορὰν τῷ ἐφάνη νὰ μιμηθῇ καθ' ὑπόκρισιν τὴν ἀντίστασιν τῶν χριστιανῶν πρὸς τοὺς τυράννους, ὅτε ἐμαρτύρουν, ἐκρεμάσθη ὑψηλὰ καὶ ἐξεσχίζετο, ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τοὺς Θεούς. Ὅτε λοιπὸν ὁ λαὸς βλέπων ταῦτα, ἐκρότει τὰς χεῖρας καὶ ἐπήνει τὴν ἐπιτηδείαν αὐτοῦ μίμησιν καὶ γενναιοκαρδίαν, τότε ὁ Ἀρδαλίων ἔκραξε μεγαλοφώνως καὶ εἶπεν εἰς τὸν λαὸν νὰ σιωπήσῃ, καὶ οὕτως ἐκήρυξεν ὅτι εἶναι τῇ ἀληθείᾳ χριστιανός. Ὅθεν ὁ ἄρχων πάλιν ἐσυμβούλευσεν αὐτὸν νὰ μεταθέσῃ τὴν γνώμην του, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ἀρδαλίων δὲν ἠθέλησε νὰ πεισθῇ, ἀλλ' ἐπέμενεν εἰς τὴν ὁμολογίαν τοῦ Χριστοῦ, ἐβλήθη ἐν τῷ μέσῳ πυρᾶς, ἀναφθείσης ἐκεῖ, καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ μακάριος καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΘΩΜΑΙΔΟΣ.

» Αἰῶνος ἦρας τοῦδε τὴν Θωμαΐδα,
» Τὸ τῆς Γραφῆς, μέλλοντος αἰῶνος, Πάτερ.

Ἡ ἁγία αὕτη Θωμαὶς ἐγεννήθη μὲν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἀνετράφη δὲ καλῶς καὶ ἐπαιδεύθη ἀπὸ τοὺς γονεῖς της· ἔπειτα συνεζεύχθη μὲ ἄνδρα, καὶ ἦτο εἰς τὸν οἶκόν της ἠγαπημένη μὲ τὸν ἄνδρα της καὶ διανύουσα τὴν ζωήν της μὲ κοσμιότητα καὶ σωφροσύνην. Ἐπειδὴ δὲ ἐκατοίκει εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν καὶ ὁ πενθερός της, ὁ κατὰ σάρκα δηλαδὴ πατὴρ τοῦ ἀνδρός της, μίαν ἡμέραν ἔτυχε νὰ μὴ εὑρεθῇ ὁ ἄνδρας της ἐκεῖ. Ὅθεν ὁ τῶν ψυχῶν φθορεὺς διάβολος ἔβαλεν αἰσχροὺς λογισμοὺς εἰς τὸν γέροντα κατὰ τῆς νύμφης του Θωμαΐδος, καὶ ἐδοκίμαζε νὰ αἰσχρουργήσῃ μὲ αὐτὴν, σπουδάζων καὶ μηχανευόμενος πάντα τρόπον, διὰ νὰ πληρώσῃ τὸν κακόν του σκοπόν. Ἡ δὲ μακαρία Θωμαὶς ἐσυμβούλευε τὸν γέροντα, καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἐκβάλῃ ἀπὸ τὴν καρδίαν του τοιοῦτον διαβολικὸν λογισμόν, εἰς μάτην ὅμως ἐκοπίαζεν· ὅθεν ὁ κακογέρων τυφλωθεὶς ἀπὸ τὸν διάβολον, ἔλαβε τὴν σπάθην τοῦ υἱοῦ του, καὶ κτυπήσας τὴν νύμφην του εἰς θανατηφόρον μέρος, ἔσχισεν αὐτὴν καὶ ἐθανάτωσε. Καὶ ἡ μὲν μακαρία Θωμαὶς παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἔγεινε μάρτυς διὰ τὴν σωφροσύνην, ὁ δὲ γέρων παρευθὺς τυφλωθεὶς τοὺς ὀφθαλμούς, ἐτριγύριζεν εἰς τὴν οἰκίαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

Τότε ἔτυχε νὰ ὑπάγωσι τινὲς χριστιανοὶ διὰ νὰ ζητήσωσι τὸν υἱόν του, καὶ εὗρον νεκρὰν τὴν ἁγίαν Θωμαΐδα, ἐρριμμένην κάτω, καὶ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς γεμάτον ἀπὸ αἵματα. Ὡς δὲ εἶδον ταῦτα καὶ τὸν γέροντα περιτριγυρίζοντα καὶ περιπλανώμενον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἠρώτων αὐτὸν, ποῖος ἐθανάτωσε τὴν νύμφην του· ὁ δὲ γέρων ἐφανέρωσε τὴν ἀλήθειαν, καὶ εἶπεν ὅτι αὐτὸς μὲ τὰς χεῖράς του τὴν ἐφόνευσεν. Ἐπροθυμοποιεῖτο δὲ καὶ παρεκάλει αὐτοὺς νὰ τὸν ὑπάγωσιν εἰς τὸν ἄρχοντα καὶ ἐξουσιαστήν, διὰ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν, ἥτις τῷ πρέπει κατὰ τοὺς πολιτικοὺς νόμους· πεισθέντες λοιπὸν ἐκεῖνοι, τὸν παρέστησαν εἰς τὸν ἐξουσιαστήν, καὶ φανερωθείσης τῆς ἀληθείας, ἐπρόσταξεν ἐκεῖνος καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν γέροντα. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ Ἀββᾶς Δανιὴλ ὁ πρῶτος τῆς Σκήτεως, κατέβη εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ λαβὼν τὸ λείψανον τῆς ἁγίας Θωμαΐδος, ἀνέβασεν

[1] Περὶ τοῦ Ἀποστόλου Πούδη οὕτω γράφει πρὸς τὸν Τιμόθεον ὁ Παῦλος· «Ἀσπάζεταί σε Εὔβουλος καὶ Πούδης Τιμ. δ'. 21.) περὶ δὲ τοῦ Τροφίμου, αἱ μὲν Πράξεις τῶν Ἀποστόλων γράφουν, ὅτι ἦτον Ἀσιανὸς καὶ Ἐφέσιος· «Ἦσαν γάρ φησι προεωρακότες Τρόφιμον καὶ Ἐφέσιον. (Πράξ· κά. 39.) ὁ δὲ Παῦλος γράφει πρὸς τὸν Τιμόθεον «Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα· (δ'. Τιμοθ. δ'. 20.)

αὐτὸ εἰς τὴν Σκῆτιν, καὶ ἔβαλεν αὐτὸ εἰς τὸ κοιμητήριον τῶν πατέρων, ἐπειδὴ καὶ ἔλαβε μαρτυρικὸν τέλος διὰ τὴν σωφροσύνην. Εἷς δὲ ἀδελφὸς ἀπὸ τὴν Σκῆτιν, ἐνοχληθεὶς ἀπὸ τὸ πάθος τῆς πορνείας, ἐπρόστρεξεν εἰς τὸν τάφον τῆς μακαρίας, καὶ χρισθεὶς μὲ τὸ ἔλαιον τῆς κανδήλας τῆς ἁγίας, ἔλαβεν εἰς τὸν ὕπνον του εὐλογίαν ἀπὸ τὴν ἁγίαν, ἡ ὁποία ἐφάνη εἰς αὐτὸν, καὶ ἐξυπνήσας ἠλευθερώθη ἀπὸ τὸ πάθος. Ἔκτοτε λοιπὸν καὶ ἕως τοῦ νῦν ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ τῆς Σκήτεως ἔχουσι μεγάλην βοηθὸν εἰς τοὺς πολέμους τῆς σαρκὸς τὴν μακαρίαν ταύτην Θωμαΐδα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΡΗΣΚΕΝΤΟΣ.

» Θάμβος βλέπειν Κρήσκεντα τοῦ πυρὸς μέσον,
» Ἡγούμενον λειμῶνα τερπνὸν τὴν φλόγα.
» Κάτθανε καὶ Κρήσκης πέμπτῃ δεκάτῃ πυρὶ λαύρῳ.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὰ Μύρα τῆς Λυκίας ἐκ γένους λαμπροῦ καὶ περιφανοῦς, γέρων καὶ προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν· βλέπων δὲ ὅτι ἤκμαζεν ἡ ἀσέβεια καὶ ὑψοῦτο ἡ θρησκεία τῶν εἰδώλων, καὶ ὅτι ἦσαν πολλοὶ δεδουλωμένοι εἰς τὴν πλάνην καὶ ἐπρόσφερον θυσίας εἰς τὰ ἄψυχα ξόανα, ζήλῳ κινούμενος ὁ μακάριος, ὑπῆγεν εἰς τὸ μέσον τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ ἐνουθέτει αὐτοὺς νὰ ἀπέχωσι μὲν ἀπὸ τὴν πλάνην αὐτὴν, νὰ ἐπιστρέψωσι δὲ πρὸς τὸν Θεὸν, ὁ ὁποῖος πιστεύεται ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς καὶ εἶναι δημιουργὸς πάσης πνοῆς, καὶ χορηγὸς πάσης ζωῆς.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἡγεμὼν ὠνόμασε τὸν ἅγιον κακοδαίμονα καὶ δυστυχῆ, διότι θεληματικῶς ἠθέλησε νὰ ἔμβῃ εἰς τὰ βάσανα, διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος ἀνταπεκρίθη εἰς αὐτὸν, ὅτι τὸ νὰ πάσχῃ τις διὰ τὸν Χριστὸν εἶναι πρόξενον εὐτυχίας καὶ εὐδαιμονίας· ἐρωτώμενος δὲ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα νὰ εἴπῃ, ποῖον εἶναι τὸ ὄνομά του καὶ ἡ πατρίς του, ὁ ἅγιος μίαν ἀπόκρισιν ἔδιδεν εἰς ὅλα τὰ ἐρωτήματα, ὅτι δηλαδὴ εἶναι χριστιανός. Ὅθεν δὲν κατεδέχθη οὐδὲ μὲ ψιλὸν σχῆμα νὰ φανῇ, ὅτι προσφέρει σέβας εἰς τὰ εἴδωλα, ὡς ὁ ἡγεμὼν τὸν ἐσυμβούλευεν, ἀλλ' ὡμολόγησε τὸν ἐπὶ πάντων Θεὸν ἔμπροσθεν εἰς ὅλους· ἔλεγε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὸ σῶμα δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ ἄλλο τι παρὰ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θέλει ἡ ψυχὴ, ὡς παρὰ τῆς ψυχῆς κινούμενον καὶ κυβερνώμενον. Τούτων λοιπὸν ἕνεκα, πρῶτον μὲν ἐκρεμάσθη ὁ ἅγιος καὶ ἐξεσχίσθη, ἔπειτα δὲ ἠνάφθη πυρκαϊὰ, καὶ ἐρρίφθη εἰς αὐτὴν· τὸ δὲ πῦρ οὔτε μίαν τρίχα τῆς κεφαλῆς του διέφθειρεν. Ὅθεν εὐχαριστῶν, παρέθετο τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ *καὶ* ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ.

» Ἀμνοῦ Θεοῦ σφάττουσιν ἀμνάδας δύω,
» Ἀναστασίαν καὶ Βασίλισσαν ἅμα.

Αὗται αἱ ἅγιαι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Νέρωνος, ἐν ἔτει νς' (56), καταγόμεναι ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν Ῥώμην, εὐγενεῖς καὶ πλουσίαι, καὶ μαθήτριαι χρηματίσασαι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν ὑπὸ Νέρωνος θανατωθέντων. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῶν, λαβοῦσαι τὰ τίμια καὶ Ἀποστολικὰ λείψανά των τὴν νύκτα, ἐνεταφίασαν αὐτά· ἐπειδὴ δὲ ἐφανερώθησαν εἰς τὸν δυσσεβῆ Νέρωνα, ἐφέρθησαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ πρῶτον μὲν ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν, ὕστερον δὲ ἐρωτηθεῖσαι ἐὰν ἀρνῶνται τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ ἀποκριθεῖσαι, ὅτι ἐμμένουσιν εἰς αὐτὴν, τὰς ἐκρέμασαν· ἔπειτα δὲ ἔκοψαν τοὺς μαστοὺς καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ τὰς γλώσσας των, καὶ τελευταῖον ἔκοψαν τὰς κεφαλάς των, καὶ οὕτως ἀνέβησαν αἱ μακάριαι στεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΛΕΩΝΙΔΑΣ *ὁ ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Σκότος συνέσχε τὰς Ἀθήνας ἀθρόον,
» Δύναντος αὐταῖς ἡλίου Λεωνίδου.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΘΕΟΔΩΡΟΣ *πρεσβύτερος καὶ* ΠΑΥΣΟΛΥΠΙΟΣ *ξίφει τελειοῦνται.*

» Παυσολυπίῳ καὶ Θεοδώρῳ θύτῃ,
» Δῶρόν τι παυσίλυπον ὄντως τὸ ξίφος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΣ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων παρθένων καὶ αὐταδέλφων ΑΓΑΠΗΣ, ΕΙΡΗΝΗΣ *καὶ* ΧΙΟΝΙΑΣ.

Εἰς τὴν Ἀγάπην καὶ Χιονίαν.

» Χιὼν τὸ πῦρ ἦν τῇ Χιονίᾳ τάχα,
» Οὗ συμμιστασχεῖν ἠγάπησεν Ἀγάπη.

Εἰς τὴν Εἰρήνην.

» Βέλος σε πέμπει πρὸς τὸν εἰρήνης τόπον,
» Ἀφ' αἱμάτων σῶν ἐκμεθυσθεν, Εἰρήνη.
» Χιονίην τ' Ἀγάπην ἑκκαιδεκάτῃ κατέκαυσαν.

Καθ' ὃν καιρὸν ὁ ἅγιος μάρτυς Χρυσογόνος [1] ἀπεκεφαλίσθη ὑπὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγέ (295), διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν πλησίον εἰς τὴν λίμνην ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἔμενον αἱ τρεῖς αὗται ἀδελφαὶ ἡ Ἀγάπη, ἡ Εἰρήνη καὶ ἡ Χιονία, ὁμοῦ μὲ τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ Φώτιλον, τότε, λέγω, ἐφάνη ὁ ῥηθεὶς ἅγιος Χρυσόγονος εἰς τὸν Ζώτιλον, λέγων αὐτῷ ἐν τῷ ὕπνῳ· ὅτι ἡ ἁγία Ἀναστασία ἡ Φαρμακολυτρία (ἥτις ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Δεκεμβρίου) μέλλει νὰ συναγωνισθῇ ὁμοῦ μὲ τὰς ἁγίας τρεῖς ἀδελφὰς ταύτας εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου. Ταῦτα δὲ μαθοῦσα ἡ Ἀναστασία ὑπῆγεν εἰς τὰς ἁγίας ταύτας, καὶ τὰς ἐχαιρέτησε, καὶ ὑπηρέτει αὐτάς. Τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ Διοκλητιανός, ἐπίασεν αὐτὰς καὶ τὰς παρέδωκεν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς χώρας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐβασανίσθησαν· ἔπειτα δὲ παρεδόθησαν εἰς ἄλλον ἄρχοντα Σισίνιον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος τὴν μὲν ἁγίαν Ἀγάπην καὶ Χιονίαν ἔβαλεν εἰς τὸ πῦρ, τὴν δὲ ἁγίαν Εἰρήνην ἐτόξευσεν εἷς στρατιώτης, τανύσας τὸ τόξον του καὶ ῥίψας τὸ βέλος κατ' αὐτῆς, καὶ οὕτως αἱ μακάριαι τρεῖς ἀδελφαὶ ἀπῆλθον στεφανηφοροῦσαι εἰς τὰ οὐράνια.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΙΛΗΚΟΣ *ἐπισκόπου,* ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ *πρεσβυτέρου,* ΦΟΥΡΤΟΥΝΑΤΟΥ *καὶ* ΣΕΠΤΕΜΙΝΟΥ.

» Τετρὰς ἀθλητῶν συγκεκομμένων ξίφει,
» Νῦν συγχορεύει μυριάσιν Ἀγγέλων.

Κατὰ τὸν ὄγδοον χρόνον τῆς βασιλείας Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σοδ' (294), ἐκβῆκε δόγμα καὶ προσταγὴ νὰ καίωνται εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας ὅλα τὰ βιβλία τῶν χριστιανῶν. Τότε λοιπὸν ἀπεστάλη εἰς τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην τοῦ Βιουκᾶν παμμιαρός τις ἡγεμών, Μαριανὸς ὀνόματι, ὁ ὁποῖος παραστήσας ἔμπροσθέν του Φήλικα τὸν ἐπίσκοπον, καὶ Ἰανουάριον τὸν πρεσβύτερον, καὶ Φουρτουνάτον καὶ Σεπτεμῖνον, ἀνέγνωσεν εἰς αὐτοὺς τοῦ βασιλέως τὸ πρόσταγμα, καὶ ἐζήτει νὰ τῷ δώσωσιν ὅσα βιβλία ἔχουσιν. Ὁ δὲ ἁγιώτατος Φῆλιξ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν· εἶναι γεγραμμένον, ὦ ἡγεμών, « μὴ δῶτε τὰ ἅγια τοῖς κυσὶ, μηδὲ ῥίψητε τοὺς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων. (Ματθ. ζ'. 6.) ματαίως λοιπὸν κοπιάζεις εἰς τὸ νὰ ζητῇς τὰ βιβλία ἀπὸ ἡμᾶς, ἂν καὶ ἔχῃς βασιλικὰ προστάγματα. Ὁ ἄρχων εἶπεν, ἄφες τὰς μωρολογίας ταύτας καὶ κάμε τὸ θέλημα τῶν βασιλέων, ἐπειδὴ θὰ σὲ στείλω δεδεμένον εἰς τὸν Ἀνθύπατον. Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη· ὁποῖος εἶμαι τώρα εἰς σὲ, τοιοῦτος θέλω εὑρεθῇ καὶ εἰς ὅλους, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν βασιλέα σου· ἤτοι ἀμετάβλητος εἶμαι ἀπὸ τὴν γνώμην ταύτην. Τότε ὁ ἡγεμὼν ἔκλεισε τὸν ἅγιον εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἀφήσας αὐτὸν ἀνεπιμέλητον εἰς τρεῖς ἡμέρας, ἔπειτα τὸν ἀπεφυλάκισε, καὶ ἀφοῦ τὸν ἔκρινεν ἐκ δευτέρου καὶ τὸν εὗρεν ἀμετάθετον, τὸν ἔδεσεν ὁμοῦ μὲ τοὺς ῥηθέντας τρεῖς, καὶ οὕτως ἔστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Ἀνθύπατον. Ὁ δὲ Ἀνθύπατος ἐξετάσας αὐτοὺς, τοὺς ἐφυλάκισεν· ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον ἔνδεκα ἡμέραι, ἐξέβαλε τοὺς μάρτυρας ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ τοὺς ἔδεσεν, ἔπειτα τοὺς ἔστειλεν εἰς τὸν ἔπαρχον τῶν Πραιτωρίων, ὁ ὁποῖος δεξάμενος αὐτοὺς καὶ πολλὰ φοβερίσας, ὡς εἶδεν αὐτοὺς ἀμεταβλήτους, τοὺς ἔρριψεν εἰς μίαν δεινοτάτην φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ τοὺς ἐφύλαττε μὲ μεγάλην ἀσφάλειαν.

Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον δεκατέσσαρες ἡμέραι ἐξήγαγε τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ τοὺς ἔκρινεν ἐκ δευτέρου· ἔπειτα ἐμβάσας αὐτοὺς εἰς πλοῖον ὁμοῦ μὲ ἵππους, ἔδεσεν αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς πόδας τῶν ἵππων. Ἐκυλίοντο λοιπὸν οἱ σεβασμιώτατοι ἄνδρες εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀλόγων τέσσαρας ἡμέρας, χωρὶς νὰ φάγωσιν ἢ νὰ πίωσιν, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ. Ὅτε δὲ ἔρθασαν εἰς λιμένα μιᾶς πόλεως, ἐξεξιώθησαν κρυφίως ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς· ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ὑπῆγαν εἰς τὴν πόλιν Ταυρομενὴν, καὶ ἐκεῖθεν πλεύσαντες ἐν τῇ Λυκαονίᾳ, ἦλθον εἰς πόλιν καλουμένην Αἴλουρι. Τότε ὁ ἀσεβὴς ἔπαρχος σπλαγχνισθεὶς, ἔλυσε τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὰ δεσμὰ, καὶ μὲ πραεῖαν φωνὴν τοὺς ἠρώτα, παρακινῶν νὰ δώσωσι τὰ βιβλία καὶ νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα· ἀλλ' οἱ ἅγιοι ἀνθίσταντο λέγοντες, ὅτι μήτε βιβλία δίδουσι, μήτε εἰς τὰ εἴδωλα θυσιάζουσιν. Ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσιν αὐτοὺς, οἱ δὲ ἅγιοι προσευχηθέντες, ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἀνῆλθον στεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΛΕΩΝΙΔΟΥ,

[1] Οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Δεκεμβρίου.

ΧΑΡΙΣΣΗΣ, ΝΙΚΗΣ, ΓΑΛΗΝΗΣ, ΚΑΛΛΙΔΟΣ, ΝΟΥΝΕΧΙΑΣ, ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, καὶ ΘΕΟΔΩΡΑΣ.

Εἰς τὸν Λεωνίδην.

» Κόλποις θαλάσσης ἐκδοθεὶς Λεωνίδης,
» Φθάνει κολυμβῶν Ἀβραὰμ κόλπων ἄχρι.

Εἰς τὴν Χάρισσαν.

» Θάλασσαν ἡ Χάρισσα φρίττειν οὐκ ἔχω,
» Ἥτις θάλασσαν προξενεῖ μοι χαρίτων.

Εἰς τὴν Γαλήνην καὶ Νίκην.

» Βυθῷ Γαλήνη καὶ Νίκη βεβλημέναι,
» Νίκην ἐφεῦρον καὶ γαλήνην ἐκ σάλου.

Εἰς τὴν Καλλίδα.

» Βυθὸς θαλάσσης λαμβάνει τὴν Καλλίδα,
» Κάλλους ἐρῶσαν ψυχεραστοῦ νυμφίου.

Εἰς τὴν Νουνεχίαν.

» Εὑροῦσα κέρδος ἐκ βυθοῦ σωτηρίαν,
» Τὸ νουνεχές σου δεικνύεις, Νουνεχία.

Εἰς τὴν Βασίλισσαν καὶ Θεοδώραν.

» Γαστὴρ θαλάσσης λαμβάνει Κόρας δύω,
» Λίχνην φυγοῦσας δυσσεβείας γαστέρα.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Λεωνίδης μετὰ τῶν εἰρημένων ἁγίων γυναικῶν ἦτο ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα· ἤτοι ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον (διότι λέγεται Ἑλλὰς ἓν μέρος τῆς Πελοποννήσου) καὶ ὁ μὲν θεῖος Λεωνίδης ἐπιάσθη εἰς τὴν Τροιζηνίαν. (ἡ ὁποία εἶναι ἐν τῇ Πελοποννήσῳ εἰς τὸν Σαρωνικὸν αἰγιαλὸν ἀντικρὺ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἥτις κοινῶς τώρα λέγεται Φανάρι, ἢ κατ' ἄλλους Πεδιάδα, ἐπισκοπὴ οὖσα τοῦ Κορίνθου). Οὗτος, λέγω, ἔξαρχος ὢν πνευματικοῦ χοροῦ, ἐπιάσθη κατὰ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως· πιασθεῖσαι δὲ καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες αὗται, ἐφέρθησαν εἰς τὴν Κόρινθον πρὸς τὸν ἡγεμόνα αὐτῆς, Βενοῦστον ὀνόματι, ὁ ὁποῖος βλέπων τὸν ἅγιον Λεωνίδην, ὅτι ἦτο ἀσάλευτος εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐπρόσταξε νὰ κρεμάσωσιν αὐτὸν, καὶ νὰ τὸν ξεσχίζωσιν· ἔπειτα διέταξε νὰ ῥιφθῶσιν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, αὐτὸς καὶ αἱ μετ' αὐτοῦ ἅγιαι γυναῖκες. Ἐκεῖ δὲ ῥιπτομένων τῶν ἁγίων λέγουσιν, ὅτι ἡ μακαρία Χάρισσα ἔψαλλε, καθὼς ποτε καὶ ἡ προφῆτις Μαριὰμ διὰ τὸν καταποντισμὸν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ταῦτα ἔλεγεν, «Ἕν μίλιον ἔδραμον, Κύριε, στράτευμα μὲ ἐδίωξε, Κύριε, καὶ οὐκ ἠρνησάμην σε, σῶσόν μου τὸ πνεῦμα», αἱ δὲ ἄλλαι γυναῖκες συνεβοήθουν αὐτῇ καὶ συνέψαλλον, ἕως οὗ ἔφθασαν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐμβᾶσαι δὲ εἰς πλοῖον, ἔψαλλον τὴν αὐτὴν ᾠδὴν, ἕως οὗ ἔφθασαν τέσσαρα μίλια καὶ ὀλίγον παρακάτω· εἶτα ἔδεσαν αὐτὰς μὲ πέτρας, καὶ ἔρριψαν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης πρὸ μιᾶς ἡμέρας τοῦ Πάσχα· ἤτοι κατὰ τὸ μέγα Σάββατον, καὶ οὕτως ἔλαβον αἱ μακάριαι παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

—

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΕΙΡΗΝΗΣ.

» Εἰρηνικῶς ζήσασα, μάρτυς Εἰρήνη,
» Οὐκ εἰρηνικῶς, ἀλλ' ἐκ τοῦ ξίφους θνήσκεις.

Αὕτη ἦτο κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Πάσχα ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ἑλλάδος, ὅτε καὶ ὁ ἅγιος Λεωνίδης ἐμαρτύρησε, καὶ αἱ σὺν αὐτῷ ἅγιαι γυναῖκες, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν. Αὕτη λοιπὸν δοξολογοῦσα τὸν Θεὸν μετὰ τῶν τότε χριστιανῶν εἰς χωριστὴν Ἐκκλησίαν, ἐφανερώθη εἰς τὸν ἄρχοντα, καὶ πιασθεῖσα, ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακήν· ἔπειτα ἐξέβαλον αὐτὴν ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν της, καὶ ἐξερρίζωσαν τὰ ὀδόντιά της. Τελευταῖον δὲ τὴν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἀνέβη ἡ μακαρία στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

—

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ***ΜΙΧΑΗΛ*** *ὁ Βουρλιώτης, ὁ ἐν Σμύρνῃ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αψοβ' (1772), ξίφει τελειοῦται.*

† » Βαφεὶς, Μιχαὴλ, τῷ λύθρῳ σῶν αἱμάτων,
» Λευκὸς δέδειξαι ὡς χιὼν, ἀθληφόρε. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ***ΣΥΜΕΩΝ*** *Ἐπισκόπου Περσίας καὶ τῶν σὺν αὐτῷ,* ***ΑΥΔΕΛΛΑ*** *Πρεσβυτέρου,* ***ΓΟΘΑΖΑΤ,*** ***ΦΟΥΣΙΚ,*** *καὶ ἑτέρων χιλίων ἑκατὸν πεντήκοντα.*

Εἰς τὸν Συμεών.

» Ἐπίσκοπόν σε, Συμεὼν, ἐγὼ μέγαν,
» Ἐκ δὲ ξίφους μέγιστον ἀθλητὴν ἔγνων.

Εἰς τὸν Αὐδελλᾶν.

» Ἄρκτου τὸ δεινὸν Αὐδελλᾶς ἔδυ στόμα,
» Βδέλλης ἁπλήστου, τοῦ Σατᾶν φυγὼν στόμα.

---

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ βρᾶ εἰς τὸν νέον Μαρτυρολόγιον.

Εἰς τὸν Γοθαζάτ.

» Ἐπιτραπέντος τοῦ θύειν, ἢ τεθνάναι,
» Θανεῖν Γοθαζὰτ εἵλετο τιμηθεὶς ξίφει.

Εἰς τὸν Φουσίκ.

» Τὸ δέρμα Φουσὶκ ἐκδιδάρθω μοι λέγει,
» Χιτὼν ὑφανθεὶς τοῦ Σατανᾶ τῇ κρόκῃ. [1]

Εἰς τοὺς ἑκατὸν πεντήκοντα.

» Τέμνουσιν ἀνδρῶν τριπλοπεντηκοντάδα,
» Τὴν τριπρόσωπον προσκυνοῦσαν οὐσίαν.

Εἰς τοὺς χιλίους.

» Πίπτουσι Περσῶν ἀμφὶ χιλίους ξίφει,
» Ἰδὼν ἔφης ἄν, Παῦλε· μαρτύρων νέφος·
» Ἑβδομάτῃ Συμεὼν δεκάτῃ αὐχένα κάρθη.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Σαβωρίου βασιλέως Περσῶν, Κωνσταντίνου δὲ τοῦ μεγάλου βασιλεύοντος τῶν Ῥωμαίων, ἐν ἔτει τλ' (330), ἡγεμόνων δὲ ὄντων εἰς τὰς πόλεις τῆς Περσίας Κτησιφῶντος καὶ Σαλὴκ, ἔγραψαν τινες Πέρσαι εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι ὁ Ἀρχιερεὺς τῶν χριστιανῶν Συμεὼν καὶ ἄλλοι πολλοὶ δὲν καταδέχονται νὰ ἦναι ὑποκείμενοι εἰς αὐτόν· ἀλλὰ προτιμῶσι μᾶλλον νὰ ἀποθάνωσι μὲ δόξαν διὰ τὸν Χριστὸν, παρὰ νὰ δουλεύωσιν εἰς παράνομον βασιλέα καὶ ἡγεμόνας ἀτίμως καὶ χωρὶς δόξαν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐθυμώθη, καὶ ἐπρόσταξε νὰ φέρωσιν ἔμπροσθέν του τὸν ἅγιον Συμεὼν δεδεμένον μὲ δύω ἁλύσεις· ἔπειτα προστάζει νὰ ῥίψωσι τὸν ἅγιον εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρισκόμενος, ἐπέστρεψε μὲ τὴν διδασκαλίαν του εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸν πραιπόσιτον Γοθαζὰτ, ὅστις πρότερον μὲν ἦτο χριστιανὸς, διὰ δὲ τὴν παράκλησιν καὶ ἀξίωσιν τοῦ βασιλέως, καὶ διὰ τὸν φόβον τῶν βασάνων ἐπροσκύνησε τὸν ἥλιον, κατὰ τὴν θρησκείαν τῶν Περσῶν. Οὗτος λοιπὸν ὁ ἀρνησίχριστος Γοθαζὰτ πιασθεὶς, ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβε τοιοῦτον μισθὸν ἀπὸ τὸν ἀχάριστον βασιλέα, ἀντὶ τῶν κόπων, ὅσους ἔλαβεν εἰς τὸ νὰ ἀναθρέψῃ αὐτὸν ἀφ' οὗ ἀπεγαλακτίσθη, διότι αὐτὸς ὁ ἀοίδιμος ἀνέθρεψε τὸν βασιλέα.

Ταύτην δὲ μόνην τὴν χάριν ἐζήτησεν ὁ ἅγιος νὰ τῷ κάμῃ ὁ βασιλεὺς, νὰ φανερώσῃ εἰς ὅλους ὅτι ἐθανάτωσεν αὐτὸν ὄχι διὰ αὐθάδειαν καὶ ἀκρασίαν τῆς γλώσσης του, ὄχι δι' ἄλλην ἄτοπον πρᾶξίν του, ἀλλὰ διὰ μόνην τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρότερον ἐξέπεσε διὰ δειλίαν καὶ μικροψυχίαν του· ταύτην τὴν χάριν ὑπεσχέθη ὁ βασιλεὺς νὰ κάμῃ εἰς αὐτόν. Τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἅγιος Συμεὼν ἀκούσας εἰς τὴν φυλακὴν, ἐπήνεσε καὶ ἐχάρη, καὶ προσηυχήθη ὁμοῦ μὲ τοὺς σὺν αὐτῷ εὑρισκομένους ἐν τῇ φυλακῇ νὰ λάβωσι τὸ συντομώτερον τὸ ἴδιον τέλος καὶ αὐτοὶ, δηλαδὴ νὰ ἀποκεφαλισθῶσι διὰ τὸν Χριστὸν, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγεινε. Διότι ἀφ' οὗ ἐξέβαλον ἔξω τοὺς φυλακωμένους τοὺς ἀπεκεφάλισαν· ἦσαν δὲ τὸν ἀριθμὸν χίλιοι ἑκατὸν πεντήκοντα, πρῶτος δὲ ὅλων ἦτο ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ Ἐπίσκοπος, ὅστις παρεκίνησε καὶ τοὺς ἄλλους νὰ μαρτυρήσωσι. Λέγουσι δὲ ὅτι εἷς ἀπὸ αὐτοὺς ἐφοβήθη τὸν θάνατον, ὁ δὲ Κουροπαλάτης τοῦ βασιλέως, Φουσὶκ ὀνομαζόμενος, ἐσυμβούλευσεν αὐτὸν νὰ μὴ φοβηθῇ τελείως, ἀλλὰ νὰ κλείσῃ τὰ ὄμματα, καὶ οὕτως ἔχων αὐτὰ κεκλεισμένα νὰ δεχθῇ τὸ κόψιμον τοῦ σπαθίου, τὸ ὁποῖον περᾷ ταχέως, ὅπερ καὶ ἐποίησεν. Ὅθεν διαβληθεὶς εἰς τὸν βασιλέα ὁ ῥηθεὶς ἅγιος Φουσὶκ, ὅτι ἔκαμε τοῦτο, ὡμολόγησε παρρησίᾳ τὸν Χριστόν· τούτου λοιπὸν ἕνεκεν ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν του, καὶ ἐξέβαλον τὸ δέρμα τοῦ σώματός του, ὅθεν ἐπάνω εἰς τὴν βάσανον ταύτην παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ ὁ μακάριος, καὶ ἔλαβε μετὰ τῶν ἄλλων ἁπάντων τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΔΡΙΑΝΟΥ *τοῦ νέου.*

» Ἂν οὐκ ἔγνως τίς ἐστιν ὁ φλογὸς μέσον,
» Γνώσῃ λαλοῦντος Ἀδριανὲ καρτέρει.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Ἀδριανὸς ἦτο εἷς τῶν χριστιανῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐκρατήθησαν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐβλήθησαν εἰς φυλακάς. Ὅθεν καθ' ὃν καιρὸν οἱ Ἕλληνες ἐπρόσφερον θυσίας εἰς τοὺς ψευδωνύμους θεούς των, ἐξέβαλον καὶ τοῦτον τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἠνάγκαζον νὰ πλησιάσῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὸν βωμὸν, καὶ νὰ προσφέρῃ λιβανωτὸν ὡς θυμίαμα εἰς τοὺς δαίμονας. Ὁ δὲ γενναῖος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ὄχι μόνον τοῦτο δὲν ἔκαμεν, ἀλλὰ καὶ ἔτρεξε καὶ ἐκρήμνισε τὸν βωμὸν, καὶ τὰς θυσίας ὅσαι ἦσαν ἐπάνω εἰς αὐτὸν ἔχυσε, καὶ τὴν φωτίαν διεσκόρπισεν. Ὅθεν ἐκίνησε τὸν ἄρχοντα εἰς ὀργὴν, καὶ τὰς

[1] Χιτῶνα ἴσως ὀνομάζει ἐδῶ ὁ στιχουργὸς, τὸ ἀνθρώπινον δέρμα, τὸ ὁποῖον ὑφάνθη ἀπὸ τὴν κρόκην τοῦ Σατανᾶ· τουτέστιν ἀπὸ τὴν φθορὰν, τὴν προξενηθεῖσαν ἐκ τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας, φθόνῳ καὶ συμβουλῇ τοῦ διαβόλου.

καρδίας τῶν παρευρεθέντων εἰδωλολατρῶν ἤναψεν εἰς θυμόν, οἱ ὁποῖοι πιάσαντες αὐτὸν, ἔδειραν ἀνελεημόνως, καὶ ἄλλος μὲν ἐκτύπα αὐτὸν μὲ ῥαβδία, ἄλλος δὲ μὲ πέτρας ἐσύντριβε τὸ στόμα του, καὶ ἄλλος ἔκρουεν αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλήν. Τελευταῖον δὲ ἀνάψαντες κάμινον μεγάλην, ἔβαλον τὸν ἅγιον εἰς αὐτὴν καὶ οὕτως ἐτελείωσεν ὁ μακάριος τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου του, καὶ ἀπῆλθε στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

—

Ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν ΑΓΑΠΗΤΟΣ ὁ Πάπας Ῥώμης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Θνήσκων τί κράζεις; Σῶτερ ἠγάπησά σε,
» Ἀλλ' ἠγαπήθης, Ἀγαπητὲ, καὶ πλέον.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἀγαπητὸς ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει φμ' (540), ἀναστραφεὶς δὲ μὲ πᾶσαν ἀρετὴν καὶ ἄσκησιν, ἐνεβιβάσθη εἰς τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα, καὶ ἔγεινε Πάπας Ῥώμης. Ἔπειτα ἀναβὰς εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ ἀνταμώσῃ τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν, καθ' ὁδὸν ἔδωκεν ἀπόδειξιν τῆς ἀρετῆς της καὶ τῆς παρρησίας ἣν εἶχε πρὸς τὸν Θεόν. Ἐρχόμενος δηλαδὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα, εὗρεν ἐκεῖ ἕνα ἄνθρωπον, ὅστις ἔπασχεν ἀπὸ δύω πάθη ἀνίατα, διότι οὔτε νὰ λαλήσῃ ἐδύνατο, οὔτε νὰ περιπατήσῃ, ἀλλ' ἀπο γεννήσεώς του ἦτο καὶ ἄλαλος, καὶ μόλις καὶ μετὰ βίας ἐσύρετο εἰς τὴν γῆν ὡς ἑρπετόν. Ὅθεν πιάσας αὐτὸν ἀπὸ τὴν χεῖρα ὁ ἅγιος, ἐποίησεν αὐτὸν ἄρτιον καὶ ὑγιῆ εἰς τοὺς πόδας, βαλὼν δὲ καὶ εἰς τὸ στόμα του μίαν μερίδα τοῦ δεσποτικοῦ σώματος τοῦ Κυρίου, εὔλαλον αὐτὸν ἀπέδειξεν.

Ἀλλὰ καὶ ὅτε ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ ἅγιος, ἄλλο θαῦμα ἐποίησε, διότι ἐλθὼν εἰς τὴν θύραν τῆς πόλεως, τὴν ὀνομαζομένην Χρυσῆν, εὗρεν ἕνα τυφλὸν, καὶ βαλὼν τὴν χεῖρά του εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν τὴν ὀπτικὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν. Ὅθεν ἀξίως διὰ τὰς ἀρετάς του ταύτας καὶ τὰ χαρίσματα ἐδέχθη μὲ πολλὴν τιμὴν καὶ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας, καὶ ἀπὸ τὸν βασιλέα, καὶ ἀπὸ ὅλον τὸν λαόν. Ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος ἐξώρισεν Ἄνθιμον τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Τραπεζοῦντος, ὅστις κακῶς ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διότι ἐφρόνει ὁ κακόδοξος τὴν τοῦ Εὐτυχοῦς καὶ Σεβήρου τῶν Μονοφυσιτῶν αἵρεσιν, καὶ τοῦτον παρέδωκεν εἰς ἀνάθεμα· ἀντὶ δὲ τοῦ Ἀνθίμου ἐχειροτόνησε Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως τὸν ἁγιώτατον Μηνᾶν καὶ εἰς τὸν θρόνον αὐτὸν ἐκάθισεν, ὅστις ἦτο Πρεσβύτερος· ζήσας δὲ ὕστερον καιρόν τινα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τῶν μεγάλων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΩΑΝΝΟΥ, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου.

» Ἰωάννε, σκίρτησον ὡς Ἰωάννης,
» Οὐ γαστρὸς ἐντός· ἀλλὰ τῆς Ἐδὲμ μέσον.
† » Ὀκτωκαιδεκάτῃ Ἰωάννης νέκυς ὤφθη.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας μισήσας τὸν κόσμον καὶ ἀγαπήσας τὸν Χριστὸν, ὑπῆγε πρὸς τὸν μέγαν Γρηγόριον τὸν Δεκαπολίτην, καὶ γενόμενος ἀπὸ ἐκεῖνον μοναχὸς, εἰς τὸ ἐξῆς εὑρίσκετο μετ' αὐτοῦ, ἀγωνιζόμενος εἰς ὅλα καὶ τὸν Θεὸν δουλεύων. Τόσον δὲ περιβόητος ἔγεινεν ὁ ἀοίδιμος εἰς τὴν ὑπακοὴν καὶ ὑποταγὴν, καὶ τόσον εὐπειθὴς καὶ ὑπηρέτης προθυμότατος, ὥστε ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ πνευματικός του πατὴρ ἔχαιρε δι' αὐτὸν καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκοιμήθη ὁ ἅγιος Γρηγόριος, ὑπῆγεν ὁ θεῖος οὗτος Ἰωάννης εἰς ἄλλην χώραν ξένην καὶ ἀγνώριστον, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ ξενιτεύσαντος καὶ εἰς ξενιτείαν γεννηθέντος Χριστοῦ, καὶ ἐκεῖ ἠγωνίζετο τρισόλβιος· ἔπειτα ἦλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἐπροσκύνησε τοὺς ἁγίους τόπους. Μετὰ ταῦτα δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν Λαύραν τοῦ ὁσίου Χαρίτωνος, καὶ ἐκεῖ δοὺς ἑαυτὸν εἰς περισσοτέρους ἀγῶνας ἀρετῆς, ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΣΑΒΒΑ τοῦ Στρατηλάτου καὶ Γότθου.

» Ὕπελθε, Σάββα, φθαρτὸν ἡδέως ὕδωρ,
» Ὡς ἂν πίνῃς ἄφθαρτον ἡδονῆς ὕδωρ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου καὶ Οὐάλεντος ἐν ἔτει τξς' (366), διέτριβε δὲ εἰς τὴν Γοτθίαν, τὴν εὑρισκομένην κατὰ τὸ Κρίμι πλησίον τοῦ Καφᾶ. [1] Ὢν δὲ ἀκόμη παιδίον μικρὸν, ἐπροτί-

[1] Ἡ Γοτθία κεῖται, καθόσον ἠξεύρομεν, οὐχὶ ἐν τῇ Τουρκικῇ Χερσονήσῳ· ἀλλ' ὅλως ἀντιθέτως, κατὰ τὰ ἀρκτῷα τῆς Γερμανίας, μεταξὺ Σουηδίας καὶ Νορβεγίας. Σ. Ε.

μησε τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐνέπαιζε τοὺς λατρευτὰς τῶν εἰδώλων, καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐδέχετο νὰ φάγῃ τὰς θυσίας τὰς προσφερομένας εἰς τὰ εἴδωλα, ἀλλ' ἐμπόδιζε καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκων αὐτοὺς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν· ὅθεν καὶ ἔγεινεν εἰς πολλοὺς πρόξενος σωτηρίας. Διὰ τοῦτο ἐσηκώθησαν κατ' αὐτοῦ οἱ τῶν εἰδώλων λατρευταὶ Ἕλληνες, καὶ ἐδίωξαν ἔξω τῆς πόλεώς των. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθε καιρὸς καὶ ἠρεύνων οἱ εἰδωλολάτραι διὰ νὰ εὕρωσι χριστιανοὺς, ὁ ἅγιος οὗτος Σάββας ὑπῆγεν αὐτόκλητος πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐφανέρωσεν ὅτι εἶναι χριστιανός. Οἱ δὲ εἰδωλολάτραι ἐμπαίξαντες πρῶτον αὐτὸν, τὸν ἀφῆκαν ἀπείρακτον· ὕστερον δὲ, ὅτε ἦλθεν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ὁ ἀρχηγὸς τῶν Γότθων Ἀθανάριχος, ἐπίασαν τὸν ἅγιον, καὶ ἀφ' οὗ ἔδειραν αὐτὸν μὲ φραγγέλιον, (ἤτοι μὲ σχοινίον πλεκτὸν) τὸν ἐξήπλωσαν ἐπάνω εἰς ἄξονα· ἔπειτα δ' ἐκρέμασαν αὐτὸν ἀπὸ τὴν δοκὸν τῆς οἰκίας, καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ γευθῇ τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων, ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἠθέλησε, τὸν ἔφερον εἰς τὸν ποταμὸν Μουσαῖον, καὶ ἐκεῖ βαλόντες ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ του βαρὺ ξύλον, ἔπνιξαν αὐτὸν, ὄντα κατὰ τὴν ἡλικίαν τριακονταοκτὼ χρόνων, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΚΟΣΜΑ *ἐπισκόπου Χαλκηδόνος.*

» Θραύσας βέλη σὺ, καὶ μεταστὰς σου, βίε,
» Ἔξω βελῶν ὑπῆρξε Κοσμᾶς, ὡς λόγος.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀνατραφεὶς μὲ τὸ γάλα τῆς ἀσκήσεως, καὶ καθαρίσας τὸν ἑαυτόν του μὲ τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας τῆς ἀρετῆς, ἔγεινε κατοικητήριον τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ὅθεν καὶ ἐτιμήθη μὲ τὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης, ὕστερον δὲ κατεστάθη καὶ ποιμὴν θεοπρόβλητος τῆς ἐν Καρχηδόνι ἁγίας ἐκκλησίας. Ὁπλισθεὶς λοιπὸν μὲ τὰ ὅπλα τῆς πίστεως, κατέβαλε μὲν τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ δύναμιν τῶν ἀθετούντων καὶ μὴ προσκυνούντων τὴν σεπτὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, ἐδίδαξε δὲ αὐτοὺς νὰ τιμῶσιν αὐτὴν καὶ νὰ προσκυνῶσιν, αὐτὸς πρῶτος ταύτην τιμῶν καὶ προσκυνῶν, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ τὸν στέφανον τῆς ὁμολογίας ἔλαβεν. Οὗτος ἐφύλαξεν ἕως τέλους τὴν εὐλάβειαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὰ θεῖα παιδιόθεν, χωρὶς νὰ κρατηθῇ ἀπὸ ὕπνον ἀμελείας· ἀλλ' ἐπιμελῶς διανύσας τὴν ζωήν του, ἔφθασεν ὁ ἀοίδιμος εἰς τοὺς λιμένας τῆς ἀπαθείας ὁμοῦ μὲ τὸν σοφὸν Αὐξέντιον, μετὰ τοῦ ὁποίου συνετέλεσε τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, καὶ ἐσαββάτισε καλῶς· ἤτοι κατέπαυσεν εἰς τὴν οὐράνιον κατάπαυσιν, παραδοὺς τὸ πνεῦμά του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον κατετέθη εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

—

Ἡ ὁσία μήτηρ ἡμῶν ΑΘΑΝΑΣΙΑ *ἡ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Ἀθανασίας τῇ κορυφῇ προσφέρω,
» Στέφανον ἀθάνατον διὰ τῶν λόγων.

Αὕτη ἡ ἁγία Ἀθανασία, ἡ τῆς ἀθανασίας οὖσα ἐπώνυμος, ἐγεννήθη εἰς τὴν νῆσον Αἴγιναν ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς τε καὶ εὐγενεῖς· μαθοῦσα δὲ τὸ ψαλτήριον καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν, ἐσπούδαζεν ἡ ἀοίδιμος νὰ ἀφιερώσῃ τὸν ἑαυτόν της εἰς τὸν Θεόν. Οἱ δὲ γονεῖς της συνῆψαν αὐτὴν διὰ γάμου μὲ ἄνδρα χωρὶς νὰ θέλῃ· μετὰ δεκαὲξ δὲ ἡμέρας ἀπὸ τοῦ γάμου, ἦλθον βάρβαροι εἰς τὴν Αἴγιναν, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀνήρ της ἐκβῆκεν ἔξω διὰ ὑπηρεσίαν του, ἐσφάγη ὑπὸ τῶν βαρβάρων. Τότε λοιπὸν ἀνεκαίνισεν ἡ ὁσία τὸν πρῶτον σκοπὸν καὶ λογισμόν της διὰ νὰ γίνῃ καλογραία· ἐφοβεῖτο ὅμως καὶ ἐσυλλογίζετο, πῶς νὰ ἠμπορέσῃ νὰ φύγῃ ἀπὸ τοὺς γονεῖς της, χωρὶς νὰ τὴν καταλάβωσι. Εἰς τοῦτον λοιπὸν τὸν λογισμὸν εὑρισκομένη, ἰδοὺ ἔφθασε βασιλικὴ προσταγὴ, ἡ ὁποία ἐδιώριζεν, ὅλαι αἱ παρθένοι καὶ χῆραι, ὅσαι εὑρίσκοντο εἰς τὴν Αἴγιναν, νὰ λάβωσιν ἄνδρας ἐθνικούς. Ὅθεν πάλιν καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἔλαβεν ἡ ὁσία δεύτερον ἄνδρα· ἐπειδὴ δὲ πάντοτε ἐφρόντιζε καὶ ἐμελέτα διὰ τὴν σωτηρίαν της, κατεγίνετο εἰς προσευχὰς καὶ δεήσεις, καὶ ἐμοίραζε τὸν πλοῦτόν της ἀφθονοπαρόχως εἰς πτωχοὺς καὶ δεομένους. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθε καιρὸς, ἔπεισε καὶ τὸν σύζυγόν της καὶ ἔγεινε μοναχὸς, ἂν καὶ ἦτο βάρβαρος, ὁ ὁποῖος προκόψας ὁσίως εἰς τὰς ἀρετὰς, μετ' ὀλίγον καιρὸν ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ἀπὸ τότε δὲ καὶ ὕστερον, ἐλευθερίαν λαβοῦσα ἡ μακαρία Ἀθανασία, διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλον τὸν πλοῦτόν της, καὶ λαβοῦσα μαζί της καὶ ἄλλας γυναῖκας, ὑπῆγεν εἰς ἀσκητήριον καὶ παρθεναγωγεῖον, καὶ ἐκεῖ γενομένη μοναχὴ, ἠγωνίζετο πολλὰ ὁμοῦ μὲ αὐτάς. Τυρὶον ἢ ὀψάριον ποτὲ δὲν ἔτρωγε, παρὰ μόνον τὸ ἅγιον Πάσχα καὶ τὰς ἡμέρας τοῦ δωδεκαημέρου, ἀλλὰ καὶ εἰς ταύτας τὰς ἡμέρας ἐγεύετο μόνον ἀπὸ αὐτὰ, οὐχὶ δὲ καὶ

ἐχόρταινε· κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ἡμέρας ψωμίον μόνον ἔτρωγε, καὶ νερὸν μόνον ἔπινε μετὰ τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς ἡμέρας, καὶ ταῦτα μὲ ἐγκράτειαν, καὶ ὄχι μὲ χορτασμόν. Εἰς δὲ τὰς ἁγίας τεσσαρακοστὰς τοῦ χρόνου οὔτε ψωμίον ἔτρωγεν, οὔτε νερὸν ἔπινεν, ἀλλὰ μόνον ἔτρωγε λεπτὰ λάχανα, καὶ αὐτὰ τὰ ἔτρωγεν ἀνὰ δύω ἡμέρας. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον τέσσαρες χρόνοι ἔγειναν ἡγουμένη τοῦ ἀσκητηρίου ἐκείνου, καὶ ἔκτοτε ἀπεφάσισε νὰ μεταχειρίζεται τὴν πλέον εὐτελεστέραν καὶ ταπεινοτέραν ζωὴν ἀπὸ ὅλας τὰς μοναχὰς, ὥστε ἐκ τῆς ταπεινώσεώς της ταύτης δὲν ἐγνωρίζετο ὅτι εἶναι ἡγουμένη καὶ προεστῶσα. Ὅτε δὲ ἐκοιμᾶτο ἡ ὁσία δὲν εἶχε προσκεφάλαιον, ἀλλ' ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν ἔκλινε τὴν κεφαλήν της, ἡ ὁποία πέτρα ἦτο ἐπίτηδες εὐτρεπισμένη διὰ τοῦτο καὶ μόνον, καὶ οὕτως ἐλάμβανεν ὀλίγον ὕπνον. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον χρόνοι τέσσαρες ἐτρώθη ἡ ἀοίδιμος ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς ἡσυχίας, ὁμοῦ μὲ τὰς γυναῖκας ἐκείνας τὰς ὁποίας ἐπῆρεν ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ ἀσκητήριον. Ὅθεν εἰς τοῦτο μεταχειρισθεῖσα συνεργὸν ἕνα ἱερο-πρεπῆ ἄνδρα, Ματθαῖον καλούμενον, ἀνῆλθεν εἰς τόπον ἡσυχαστικὸν, ὁμοῦ μὲ τὰς λοιπὰς ἀδελφὰς καὶ ἐκεῖ ἐτρύγησεν ἀρκετῶς τοὺς καρποὺς τῆς ἡσυχίας. Ὁ δὲ προρρηθεὶς Ματθαῖος ἔφερεν εἰς τὰς ὁσίας τὰς χρείας τοῦ σώματος, διὰ μέσου τοῦ ἐργοχείρου τὸ ὁποῖον ἐδούλευον.

Μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἠκολούθησεν ἀνάγκη καὶ βία, ὑπῆγεν ἡ ὁσία εἰς τὸ Βυζάντιον, ἔχουσα συνεργόν της ἕνα πρεσβύτερον εὐνοῦχον ἐκ φύσεως, Ἰγνάτιον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐστολισμένος μὲ πᾶσαν ἀρετὴν, διότι ὁ προρρηθεὶς μοναχὸς Ματθαῖος πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, ἀφ' οὗ πρότερον διέλαμψε μὲ σημεῖα καὶ θαύματα, εἰς τόπον ἥσυχον καὶ παράμερον. Ἐλθοῦσα δὲ ἡ ὁσία εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔμεινεν εἰς ἓν ἀσκητήριον χρόνους ἑπτὰ, θλιβομένη πάντοτε καὶ φροντίζουσα διὰ τὸ ἀσκητήριόν της, τὸ ὁποῖον ἄφησεν. Ἐπειδὴ δὲ ἔγειναν εἰς αὐτὴν μία θεϊκὴ ὀπτασία, φανερόνουσα, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἀσκητήριόν της, εὐθὺς ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν ἐκεῖ, καὶ χαιρετήσασα ὅλας τὰς ἀδελφὰς ὁμοῦ μὲ τὸν ῥηθέντα πρεσβύτερον Ἰγνάτιον, συνέχαιρε μὲ αὐτὰς, νουθετοῦσα καὶ διδάσκουσα, πῶς νὰ ἀποκτήσωσι τὰς θεουργοὺς ἀρετὰς, καὶ πῶς νὰ τελειώσωσιν ὅλας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. Προγνωρίσασα δὲ ἡ ἁγία τὴν πρὸς Θεὸν αὐτῆς ἐκδημίαν πρὸ δώδεκα ἡμερῶν τῆς κοιμήσεώς της, ἀνέφερε τοῦτο καὶ εἰς τὰς ἀδελφάς· ὅθεν εὐχαρίστησε μὲν τὸν Κύριον, συνάξασα δὲ ὅλας τὰς μοναχὰς, ἐπροχείρησε τὴν μέλλουσαν νὰ ἡγουμενεύῃ εἰς αὐτάς. Εἰς δὲ τὴν ὑστερινὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κύριον, ἐπρόσεχεν ἡ μακαρία εἰς τὴν ψαλμῳδίαν τοῦ ψαλτηρίου, ὁμοῦ μὲ τὰς ἀδελφάς· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ ὅλον τὸ ψαλτήριον, ἀφῆκε νὰ ψάλωσιν αἱ ἀδελφαὶ τὸ ἀπολειφθὲν αὐτοῦ μέρος, αὐτὴ δὲ προσευχηθεῖσα πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦ ἐνταφιασμοῦ της πολλοὶ δαιμονισμένοι καὶ ἀσθενεῖς ἰατρεύθησαν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν της πολλοὶ τυφλοὶ ἔλαβον τὸ φῶς τῶν ὀμμάτων αὐτῶν. Προεῖπε δὲ ἡ ἁγία εἰς τὰς ἀδελφὰς, ὅτι ἐκείνην τὴν κληρονομίαν καὶ δόξαν, τὴν ὁποίαν θὰ λάβω παρὰ Θεοῦ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, αὐτὴν θὰ τὴν λάβω μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀποβιώσεώς μου. Ὅθεν μετὰ τὰς ἡμέρας ταύτας δύω καλογραῖαι εἶδον ἕνα φοβερὸν καὶ ἐξαίσιον θέαμα· ἤτοι εἶδον δύω ἄνδρας ἀστραποβόλους, οἱ ὁποῖοι ἵσταντο ἀπὸ τὸ ἓν μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τῆς ἁγίας, ἔξω τῶν ἁγίων θυρῶν τοῦ ἱεροῦ βήματος· ἐκράτουν δὲ εἰς τὰς χεῖρας ἔνδυμα πορφυροῦν καὶ βασιλικὸν, ὑφασμένον ἀπὸ χρυσίον καὶ μαργαρίτας καὶ λίθους τιμίους, καὶ μὲ αὐτὸ ἐνέδυον τὴν ἁγίαν. Ὅθεν τοῦτο βλέπουσαι, ἐνεθυμήθησαν τὴν πρόρρησιν, τὴν ὁποίαν εἶπεν εἰς αὐτὰς ἡ ἁγία, καὶ τὴν ταύτης ἔκβασιν· διὸ καὶ εὐχαρίστησαν τὸν Θεὸν, ὁ ὁποῖος δοξάζει τοὺς ἀγαπῶντας καὶ δοξάζοντας αὐτόν.

---

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΙΩΑΝΝΗΣ *ὁ ἐξ Ἰωαννίνων, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἔτει αφκς' (1526) πυρὶ καὶ ξίφει τελειοῦται.*

† » Βληθεὶς καμίνου ἐν μέσῳ, Ἰωάννη,
» Χριστῷ προσῇδες ὕμνον εὐχαριστίας. [1]

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΙΩΑΝΝΗΣ *ὁ Κουλικᾶς ὁ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αφξδ' (1564), ὀγγίνοις τελειοῦται.*

† » Τὸν Κουλικᾶν δὲ πῶς σιωπῇ πατρίδω,
» Ὃς ὀγγίνοις τέθνηκεν ὑπὲρ Κυρίου; [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

---

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.
[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΠΑΦΝΟΥΤΙΟΥ τοῦ Ἱεροσολυμίτου. [1]

» Τὸν Παφνούτιον γῆς τάφῳ κεκρυμμένον,
» Ἄπεικός ἐστι καὶ σιγῆς κρύψαι τάφῳ.

† » Τῇ δ' ἐννάτῃ δεκάτῃ Παφνούτιον ἔνθεν ἄειραν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΘΕΟΔΩΡΟΥ τοῦ ἐν Πέργῃ τῆς Παμφυλίας.

» Κοινωνὸς ὤφθης, Θεόδωρε, τοῦ πάθους,
» Τῷ καὶ ποθητῷ, καὶ παθῶν ὑπερτέρῳ.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀντωνίνου, καὶ τοῦ ἡγεμόνος τῆς ἐν Πέργῃ Παμφυλίας, Θεοδώρου καλουμένου, ἐν ἔτει ρμ' (140), ἔγεινε σύναξις νέων εὐμόρφων καὶ ὡραίων Τυρώνων, [2] (ἤτοι στρατιωτῶν νεωστὶ συλλεγμένων.) Τότε λοιπὸν ὁμοῦ μὲ ἄλλους ἱκανοὺς, καὶ ὁ μακάριος οὗτος Θεόδωρος ἐφέρθη εἰς τὸν ῥηθέντα ἡγεμόνα, καὶ ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες ἐβούλλωσαν τοὺς ἄλλους νέους ὅσους ἐσύναξαν, διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος Θεόδωρος ἔσχισε τὴν βοῦλλαν, τὴν ὁποίαν τῷ ἔβαλον, οὕτως εἰπών· ἐγὼ εἶμαι ἐσφραγισμένος ἐκ κοιλίας μητρός μου (ἤτοι ἀφ' οὗ ἐγεννήθην ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρός μου) ἀπὸ τὸν βασιλέα μου Χριστόν, καὶ εἰς ἄλλον βασιλέα στρατιώτης δὲν γίνομαι. Ὁ ἡγεμὼν τὸν ἠρώτησε, καὶ εἰς ποῖον βασιλέα ἔγεινες στρατιώτης; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη εἰς τὸν βασιλέα, ὅστις ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Ὁ ἡγεμὼν εἶπεν, οὐδὲ εἰς τοὺς θεοὺς ἡμῶν; καὶ ὁ ἅγιος πρὸς αὐτὸν, ἐγὼ εἰς δαίμονας ἀκαθάρτους δὲν ἐθυσίασα πώποτε.

Τότε ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν νὰ δείρωσιν αὐτὸν, ἀφ' οὗ δὲ τὸν ἔδειραν δυνατὰ, παρεστάθη εἰς ἐρώτησιν, καὶ λέγει ὁ ἡγεμὼν πρὸς αὐτὸν, κἂν τώρα ἐσωφρονίσθης Θεόδωρε, διὰ νὰ ἀποκρίνεσαι φρονίμως; ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, εἴθε καὶ σὺ, ἡγεμὼν, νὰ ἐγνώριζες ἐκεῖνον, ὅστις σὲ ἔπλασε, καὶ νὰ ἐπροσκύνεις αὐτόν. Τότε ἐξαπλόνουσι τὸν ἅγιον ἐπάνω εἰς ἐσχάραν, ἡ ὁποία ἐκάη ὑπερβολικὰ, ἐπ' αὐτῆς δὲ ἔρραινον πίσσαν καὶ θεῖον καὶ κηρίον· καὶ οἱ μὲν στρατιῶται ταῦτα ἔκαμνον, ὁ δὲ Θεὸς ἐνήργησε μέγα καὶ ἐξαίσιον θαῦμα, διότι ἔγεινε κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν μεγάλη βοὴ, καὶ μετὰ τὴν βοὴν ἐσχίσθη εἰς δύω μέρη ἡ γῆ ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο ἡ ἐσχάρα, καὶ μετὰ τὸ σχίσιμον, ὢ τοῦ θαύματος! ἐξῆλθε νερὸν, τὸ ὁποῖον καὶ τὴν φωτίαν ἔσβυσε καὶ τὴν ἐσχάραν. Ὁ δὲ ἅγιος ἐσηκώθη ἐπάνω ὅλως ὑγιὴς, καὶ λέγει τῷ ἡγεμόνι· τοῦτο τὸ θαῦμα ὅπερ εἶδες, ἀνθύπατε, δὲν εἶναι ἔργον τῆς δυνάμεώς μου, ἀλλὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ μου, τὸν ὁποῖον ἐγὼ λατρεύω. Ἂν λοιπὸν θέλῃς καὶ σὺ νὰ γνωρίσῃς τὴν δύναμιν τῶν θεῶν σου, ἀναψον ἄλλην πυρκαϊὰν καὶ ἂς ἁπλωθῇ εἷς στρατιώτης ἰδικός σου ἐπάνω εἰς τὴν ἐσχάραν διὰ τὸ ὄνομα τῶν θεῶν σου, καὶ τότε θὰ γνωρίσῃς τὴν ἀνίκητον δύναμιν τοῦ Θεοῦ μου. Τοῦτο εἶπε, καὶ παρευθὺς οἱ στρατιῶται κόψαντες τὸν λόγον, εἶπον εἰς τὸν ἡγεμόνα, μὴ οὕτω κάμῃς, αὐθέντα, ἀλλὰ μᾶλλον βάλε εἰς τὴν ἐσχάραν ἕνα ἱερέα τῶν θεῶν, διότι ἴσως εἰσακούσωσιν αὐτὸν οἱ θεοὶ, ὡς ἱερέα των, καὶ δὲν τὸν ἀφήσωσι νὰ βληθῇ. Ὁ δὲ ἄρχων ἀκούσας τοῦτο, ἂς φερθῇ, εἶπεν, ἐδῶ ἱερεὺς, καὶ εὐθὺς ἐστάθη ἔμπροσθέν του εἷς ἱερεὺς, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶπεν ὁ ἡγεμών· εἰπὲ εἰς ἡμᾶς, Διόσκορε, ποίαν μαγείαν μεταχειρίζονται οἱ χριστιανοὶ κατὰ τοῦ πυρὸς, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ Θεόδωρος οὗτος μεταχειρισθεὶς ἔμεινεν ἀβλαβής; ὁ Διόσκορος ἔφη, οἱ χριστιανοὶ δὲν εἶναι μάγοι, μὴ γένοιτο! ἀλλ' εἰς ὁποῖον τόπον ἐκφωνηθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ,

---

[1] Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι τὸν ὅσιον Παφνούτιον τὸν Ἱεροσολυμίτην, ὃν γράφει ὁ τυπωμένος Συναξαριστὴς εἰς τὴν εἰκοστὴν τοῦ παρόντος Ἀπριλίου, τοῦτον ὁ χειρόγραφος Συναξαριστὴς γράφει κατὰ τὴν παροῦσαν δεκάτην ἐννάτην αὐτοῦ, καὶ ἐπιγράφει αὐτὸν, ὄχι ὅσιον ἁπλῶς, ἀλλὰ ὁσιομάρτυρα, καὶ φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ἴδιος οὗτος, ὅστις γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναίοις, ἱερομάρτυς. Ὅθεν ἠκολουθήσαμεν εἰς τὸν χειρόγραφον Συναξαριστήν· ἴσως δὲ ὁ ὁσιομάρτυς οὗτος Παφνούτιος εἶναι ὁ παρὰ τῷ νέῳ Ἐκλογίῳ ἀναφερόμενος, ὅστις ἦτο καὶ ὅσιος καὶ ἱερεύς· ἀλλ' ἐμπόδισεν ἡμᾶς ἀπὸ τὸν τοιοῦτον στοχασμὸν ἡ ἡμέρα, καθότι ἐκεῖνος μὲν ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Σεπτεμβρίου, οὗτος δὲ κατὰ τὴν παροῦσαν δεκάτην ἐννάτην τοῦ Ἀπριλίου. Ταῦτα δὲ τὰ ἀμφίβολα ἀκολουθοῦσιν, ἐπειδὴ ὁ εὐλογημένος ἐκεῖνος, ὅστις ἔβαλεν ἐδῶ τὸν Κανόνα καὶ τὰ τροπάρια τοῦ ἱερομάρτυρος τούτου Παφνουτίου δὲν ἔγραψεν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Συναξαρίου κατὰ τὸ σύνηθες, οὔτε ἰδιστιχον ἰαμβικὸν, οὔτε στίχον ἡρωϊκὸν, οὔτε συναξάριον ὅλως. Ὁ ὁσιομάρτυς οὗτος καὶ ἱερομάρτυς Παφνούτιος ἴσως εἶναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος Ἀββᾶς Παφνούτιος, περὶ τοῦ ὁποίου γράφει ὁ Εὐεργετινὸς σελ. 395, ὅτι περιπατῶν ἐπλανήθη εἰς τὸν δρόμον, καὶ ἔφθασε πλησίον εἰς ἓν χωρίον. Ἐκεῖ δὲ ἔτυχε νὰ ἴδῃ ἄνδρα πορνεύοντα γυναῖκα, καὶ χωρὶς νὰ τοὺς καταχρίνῃ, εὐθὺς παρεκάλεσε τὸν Θεὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας του· καὶ ἰδοὺ ἐστάθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ Ἄγγελος Κυρίου, κρατῶν μάχαιραν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Παφνούτιε, ὅλοι ἐκεῖνοι ὅσοι καταχρίνουσι τοὺς ἀδελφούς των θὰ θανατωθῶσι μὲ τὴν μάχαιραν ταύτην· σὺ ὅμως, ἐπειδὴ δὲν κατέκρινες, ἀλλ' ἐταπείνωσες τὸν ἑαυτόν σου ἔμπροσθεν εἰς τὸν Θεὸν, ὡς ἂν ἤθελες κάμῃ σὺ τὴν ἁμαρτίαν, διὰ τοῦτο ἐγράφη τὸ ὄνομά σου εἰς τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς.

[2] Λέξις λατινικὴ, tiro σημαίνουσα τὸν νεοσύλλεκτον στρατιώτην. Σ. Ε.

πᾶσα μὲν μαγεία ἀπὸ ἐκεῖ διώκεται καὶ διαλύεται, οἱ δὲ δαίμονες φοβοῦνται καὶ φεύγουσιν. Ὁ ἡγεμὼν εἶπε, λοιπὸν δυνατώτερος εἶναι ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν Δία ; ὁ Διόσκορος ἀπεκρίθη, ὁ Ζεὺς εἶναι εἴδωλον κωφὸν καὶ ἀναίσθητον. Παρακαλῶ σε λοιπὸν μή με ἀναγκάσῃς νὰ ἁπλωθῶ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, ἀλλ' ἐὰν θέλῃς νὰ γνωρίσῃς τὴν δύναμιν τοῦ Διός, αὐτὸς μᾶλλον ἂς βληθῇ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. Ὁ ἡγεμὼν εἶπε, καὶ ποῖος τολμᾷ νὰ κάμῃ τοιοῦτον πρᾶγμα ; ὁ Διόσκορος ἀπεκρίθη, ἐγὼ μὲ τὴν προσταγήν σου κάμνω τοῦτο· καὶ ἐάν με παιδεύσῃ, πιστεύω εἰς αὐτὸν, ὅτι ἔχει δύναμιν. Ὁ ἡγεμὼν λέγει, ἕως τώρα δὲν ἦσο ἱερεύς; καὶ διατί τοιαῦτα λαλεῖς ; ὁ Διόσκορος ἀπεκρίθη, διὰ ἔλλειψιν γνώσεως ἤμην ἱερεύς· βλέπων δὲ τὸν μακάριον Θεόδωρον, ὅτι δὲν ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸ πῦρ, ἀλλ' ἔμεινεν ἀβλαβὴς, ἐστερεώθην, καὶ τώρα θέλω νὰ γίνω συστρατιώτης αὐτοῦ. Τότε ὁ ἡγεμὼν λέγει, ἐπειδὴ οὕτω λέγεις, ἀνάβα ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. Τότε ὁ Διόσκορος προσέπεσεν εἰς τὸν ἅγιον Θεόδωρον καὶ εἶπεν, εὔξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, δοῦλε τοῦ Θεοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ προσηυχήθη ὁ ἅγιος ὑπὲρ αὐτοῦ, ἡπλώθη ὁ Διόσκορος εἰς τὴν ἐσχάραν, καὶ φωνάξας μεγάλως, εὐχαριστῶ σοι, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, ὁ Θεὸς τοῦ Θεοδώρου, δέξαι τὸ πνεῦμά μου ἐν εἰρήνῃ, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Εὐθὺς λοιπὸν πιασθεὶς ὁ Θεόδωρος, ἐβλήθη εἰς φυλακὴν, καὶ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἐδέθη ἀπὸ τοὺς πόδας εἰς μίαν ἅμαξαν καὶ οἱ μὲν ἵπποι ἀτάκτως καὶ ἀγρίως σύροντες τὴν ἅμαξαν ἔπεσον κάτω εἰς χρημνὸν καὶ συνετρίφθησαν. Ὁ δὲ ἅγιος Θεόδωρος λυθεὶς ἀπὸ τὰ δεσμὰ μὲ ἀόρατον καὶ θεϊκὴν δύναμιν, ἔμεινεν ἀβλαβὴς, ὅθεν ἐξέπληξεν ἅπαντας· ἀπὸ τούτους δὲ δύω στρατιῶται, Σωκράτης καὶ Διονύσιος ὀνομαζόμενοι, οἱ ὁποῖοι ἔδεσαν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν ἅμαξαν, ἐβεβαίονον, ὅτι εἶδον θαῦμα ἐξαίσιον καὶ παράδοξον. Διότι ὅτε τὰ ἄγρια ἄλογα ἐδιώκοντο ἀπὸ τοὺς στρατιώτας, κατέβη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς θέαμα φοβερὸν, τὸ ὁποῖον κατέπληττε πάντα νοῦν καὶ διάνοιαν· κατέβη δηλαδὴ ὡς μία ἅμαξα οὐρανία καὶ πύρινος, ἡ ὁποία ἔλυσε τὸν ἅγιον ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς ἐπιγείου ἁμάξης, ὕστερον δὲ σηκωθεῖσα ἐκείνη ὑψηλὰ, ἔφερε τὸν ἅγιον ἀβλαβῆ εἰς τὸ Πραιτόριον, ἤγουν εἰς τὸ παλάτιον· εἴδομεν δὲ τὰ ἄλογα, ἅτινα ἐδιώκοντο καὶ ἐσπρώχνοντο ἴσα εἰς τὸν χρημνὸν διὰ νὰ κατακρημνισθῶσι. Ὅθεν ἀφ' οὗ ταῦτα εἶδον καὶ ἐμαρτύρησαν οἱ στρατιῶται μὲ μεγάλην φωνὴν ἀνεβόησαν «Μέγας εἶναι ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν, καὶ εὐθὺς ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν.

Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔβαλεν αὐτοὺς ὁμοῦ καὶ τὸν ἅγιον Θεόδωρον εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ προστάζει νὰ ἀναφθῇ μία κάμινος τρεῖς ἡμέρας. Τούτου γενομένου, ἐμβῆκεν ὁ ἅγιος ὁμοῦ μὲ τοὺς στρατιώτας ἐντὸς αὐτῆς· ἐπειδὴ δὲ κατέβη δρόσος ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν κάμινον, διὰ τοῦτο τόσον ἀνενόχλητοι ἔμειναν οἱ ἅγιοι ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ὥστε ἤρχισαν νὰ ὁμιλῶσιν ὡς ἂν ἦσαν εἰς νυμφικὸν θάλαμον· ἡ δὲ ὁμιλία των ἦτο περὶ τῆς Φιλίππης, τῆς μητρὸς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἡ ὁποία πρὸ τριῶν χρόνων ἠχμαλωτίσθη ἀπὸ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐφέρθη εἰς ξένον τόπον ὁμοῦ μὲ ἄλλους πολλοὺς χριστιανούς. Ἐδιηγεῖτο λοιπὸν ὁ ἅγιος Θεόδωρος εἰς τοὺς συμμάρτυράς του πῶς ἠχμαλωτίσθη ἡ μήτηρ του, καὶ πῶς ἠγάπα νὰ τὴν ἴδῃ εἰς τὴν παροῦσαν ζωήν· καὶ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ τῶν θαυμασίων Θεὸς ἀνεβόησε, δεῖξόν μοι τὴν μητέρα μου μὲ τοὺς τρόπους τοὺς ὁποίους σὺ ἠξεύρεις, διότι οὐδὲν εἶναι εἰς σὲ ἀδύνατον, ἵνα γνωρίσωσιν ὅλοι τὰ μεγαλεῖά σου· αὕτη μὲν ἦτο ἡ ὁμιλία, ἣν ἐποίουν ἐν τῇ καμίνῳ οἱ ἅγιοι. Ἐπειδὴ ἡ δὲ φλὸξ τῆς καμίνου ἐμαράνθη τελείως, ἀπεκοιμήθησαν, Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐπιστὰς εἰς τὸν ἅγιον λέγει αὐτῷ, μὴ λυπῆσαι, Θεόδωρε, ἰδοὺ ἦλθεν ἡ μήτηρ σου. Ὁ δὲ ἅγιος ἐξυπνήσας, ἐδιηγεῖτο εἰς τοὺς συναθλητάς του τὸ ὄνειρόν του· καὶ ἀκόμη δὲν εἶχε τελειώσῃ ἡ διήγησις τοῦ ὁράματος, καὶ ἰδοὺ ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Φιλίππα ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου, καὶ βλέπουσα τὸν ποθητόν της υἱόν, ἠγαλλιάσατο καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ μάρτυρας. Μαθὼν δὲ ὁ ἅγιος ἀπὸ τὴν μητέρα του, μὲ ποῖον τρόπον, καὶ πόθεν ἦλθεν, ἐσήκωσε τὰς χεῖράς του εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἀνέπεμπεν εἰς τὸν Θεὸν τὴν πρέπουσαν εὐχαριστίαν.

Τὴν ὁ ἐπαύριον σηκωθεὶς ὁ ἡγεμὼν, εἰς ἐμὲ φαίνεται, εἶπεν, ὅτι μηδὲ κόκκαλον δὲν ἔμεινεν ἀπὸ τὸν Θεόδωρον καὶ τοὺς συντρόφους του, οἵτινες ἐβλήθησαν εἰς τὴν κάμινον· καὶ ὁμοῦ μὲ τὸν λόγον τοῦ ἡγεμόνος, ἰδοὺ ἦλθεν εἷς στρατιώτης ἀπὸ τὴν κάμινον, καὶ λέγει ταῦτα εἰς τὸν ἡγεμόνα, Ἐπειδὴ ὁ Θεόδωρος ἐπεκαλέσθη τὸν Ἰησοῦν, ἐμαράνθη μὲν ἡ φλὸξ τῆς καμίνου, ἡ δὲ μήτηρ του ἐλθοῦσα αἰφνιδίως ἀπὸ ξένον τόπον, ἐμβῆκεν εἰς τὴν κάμινον, ὅθεν καθήμενοι συνομιλοῦσι περὶ τοῦ Θεοῦ αὐτῶν μὲ τόσην ἀνεσχλησίαν, ὡς ἂς ἦσαν εἰς

κανένα νυμφικὸν θάλαμον. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν, ἔγεινεν ἐκστατικὸς, καὶ ἐλθὼν ὁ ἴδιος εἰς τὴν κάμινον, ἐκάλεσε τὴν μητέρα τοῦ ἁγίου καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν, σὺ εἶσαι ἡ μήτηρ τοῦ Θεοδώρου; ἡ ἁγία ἀπεκρίθη, ἐγὼ εἶμαι. Ὁ ἡγεμὼν λέγει, κάμε τὸν υἱόν σου νὰ θυσιάσῃ εἰς τοὺς Θεοὺς, διὰ νὰ μὴ ἀφανισθῇ κακεγκάκως, καὶ σὺ μείνῃς ἄτεκνος· ἡ ἁγία ἀπεκρίθη, ὁ υἱός μου ὅταν σταυρωθῇ ὑπὸ σοῦ, τότε θέλει θυσιάσει εἰς τὸν Θεόν του θυσίαν αἰνέσεως. Ὁ ἡγεμὼν εἶπεν, ἐπειδὴ σὺ εὗρες τὸν τρόπον τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ σου, οὗτος ὁ τρόπος ἂς γίνῃ καὶ διὰ τοῦ ἔργου· εὐθὺς λοιπὸν ἐπρόσταξεν, ὁ μὲν ἅγιος Θεόδωρος νὰ σταυρωθῇ, οἱ δὲ ἄλλοι μάρτυρες νὰ λογχευθῶσι μέσα εἰς τὴν κάμινον, ἡ δὲ ἁγία Φιλίππα, ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου, νὰ ἀποκεφαλισθῇ. Καὶ οὕτως ἡ μὲν ἁγία Φιλίππα ἀπεκεφαλίσθη, οἱ δὲ ἅγιοι μάρτυρες ἐλογχεύθησαν, καὶ ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ὁ δὲ ἅγιος Θεόδωρος καρφωθεὶς εἰς τὸν σταυρὸν, ἦτο κρεμασμένος εἰς αὐτὸν τρεῖς ἡμέρας ζωντανὸς, [1] καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Τότε τινὲς χριστιανοὶ τειλίξαντες τὰ λείψανα τῶν μαρτύρων μὲ μῦρα καὶ σινδόνια, ἐνεταφίασαν αὐτὰ εἰς ἐπίσημον τόπον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὅρα εἰς τὸν Ἐφραὶμ, ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος αὐτῶν εὑρίσκεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχή «Ἐν Πέργῃ τῆς Παμφυλίας.) [2]

—

Ἡ ἁγία μάρτυς ΦΙΛΙΠΠΑ, *ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ξίφει τελειοῦται.*

» Φιλῶ Φιλίππαν, ὡς ἀθλητοῦ μητέρα,
» Φιλῶ Φιλίππαν, ὡς ἀθλοῦσαν ἐκ ξίφους.

Οἱ πιστεύσαντες ἅγιοι δύω στρατιῶται ΣΩΚΡΑΤΗΣ *καὶ* ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, *λόγχῃ τελειοῦνται.*

» Ἔνυξε λόγχη νεκρὸν ὑψίστου πάλαι,
» Νύττει δὲ καὶ νῦν μάρτυρας ζῶντας δύω.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΥ *ἐπισκόπου Πισσιδείας τοῦ ὁμολογητοῦ.*

» Ὁ Γεώργιος, ὡς γεώργιον μέγα,
» Ἔχων ἀπῆλθεν εἶδος ἀρετῆς ἅπαν.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῶν εἰκονομάχων, ἀφιερωμένος εἰς τὸν Θεὸν παιδιόθεν· διὰ δὲ τὴν ὑπερβολικὴν ἀρετήν του ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Πισσιδείας. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ συνεργείας τοῦ διαβόλου ἐκινήθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ ἡ αἵρεσις τῶν εἰκονομάχων, καὶ ἐπέμποντο πανταχοῦ γράμματα, διὰ νὰ συναχθῶσι ταχέως ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς, ὑπῆγεν εἰς αὐτὴν καὶ ὁ ἅγιος οὗτος· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐπείσθη νὰ συμφωνήσῃ μὲ τοὺς αἱρετικοὺς, καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων προσκύνησιν, τούτου χάριν κατεδικάσθη εἰς ἐξορίαν καὶ κακοπάθειαν· εἰς τὴν ὁποίαν διανύσας τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἵνα παρ' ἐκείνου λάβῃ τῆς ὁμολογίας τὸν στέφανον.

—

Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΤΡΥΦΩΝΟΣ *ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως· τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.* [1]

» Θεὸν ποθήσας ὁ τρυφὴν μισῶν Τρύφων,
» Θεοῦ παρέστη τῷ κατοικητηρίῳ.

* *Ὁ ὅσιος* ΣΥΜΕΩΝ *ὁ ἡγούμενος τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Φιλοθέου, ὁ μονοχίτων καὶ ἀνυπόδητος, ὃ καὶ κτίτωρ τῆς ἐν τῷ ὄρει τοῦ Φλαμουρίου μονῆς τῆς ἁγίας Τριάδος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [2]

---

[1] Λυπηρόν μοι ἐφάνη νὰ σιωπήσω τὰ λόγια ὅσα εἶπεν ὁ ἅγιος μάρτυς Θεόδωρος, ὅτε εἶδε τὸν Σταυρὸν καρφωμένον εἰς τὴν γῆν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔμελλε νὰ σταυρωθῇ, εἰσὶ δὲ ταῦτα, «Χαίροις Σταυρὲ καύχημα τῶν χριστιανῶν. Χαίροις λυτρωτὰ » ἁμαρτιῶν, στερέωμα δικαίων, κλίμαξ οὐράνιε· προφητῶν » κήρυγμα, φωστὴρ ἐσκοτισμένων, κήρυξ ἀληθινὲ τῶν τοῦ Χρι» στοῦ παθῶν, τῶν πιστῶν ἡ ἀνάστασις, τῶν νεκρῶν ἡ ἄφθο» ρος πηγή. Διὰ σοῦ οἱ προσερχόμενοι ζωὴν αἰώνιον κληρονο» μοῦσι. Πρόσδεξαί με ἐν ἱλαρότητι, ὅπως· τὸν ἐν σοὶ κρεμα» σθέντα σαρκὶ Θεὸν ἄφθαρτον δοξάσω εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

[2] Σημείωσαι δὲ ὅτι ἡ σεβάσμιος κάρα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου εὑρίσκεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μονῇ, πολλὴν πνέουσα τὴν εὐωδίαν καὶ μένουσα ἄχρι τοῦδε ἀδιάφθορος.

[1] Ὁ Τρύφων οὗτος ἦτο ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ῥωμανοῦ τοῦ νέου τοῦ υἱοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου, ἐν ἔτει 959. Μοναχὸς δὲ ὢν πρότερον, ἔγεινε Πατριάρχης μὲ συμφωνίαν τοιαύτην, ὕστερον δηλαδὴ ἀπὸ διωρισμένον καιρὸν νὰ παραιτήσῃ διὰ νὰ γίνῃ Πατριάρχης Θεοφύλακτος ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως Ῥωμανοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἀντέστη καὶ δὲν ἤθελε νὰ παραιτηθῇ, μὲ δολιότητα καὶ ἀπάτην τοῦ Θεοφάνους Καισαρείας ἐξεβλήθη τοῦ θρόνου, Πατριαρχεύσας χρόνους δύω καὶ μῆνας τινας, κατὰ τὸν Μελέτιον.

[2] Σημείωσαι, ὅτι ὁ ὅσιος οὗτος Συμεὼν ἀναχωρήσας ὕστερον ἀπὸ τὸ ὄρος τοῦ Ἄθω, ὑπῆγεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ζαγορᾶς καὶ Εὐρίπου καὶ Ἀθηνῶν καὶ Λαρίσσης κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ πολλοὺς σεσωσμένους προσήγαγε τῷ Χριστῷ. Ποιήσας δὲ χρόνους τρεῖς ὑπὸ μίαν μηλέαν κατὰ τὸ βουνὸν τὸ

» Ἀνοπόδητος, Συμεὼν, βαίνων, μάκαρ,
» Τὸν πτερνίσαντα τοὺς βροτοὺς πατεῖς ὄφιν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΩΡΟΥ Τριχινᾶ.

» Θνήσκεις ὁ πλήξας τριχίνῃ στολῇ, Πάτερ,
» Τὸν ἐνδύσαντα τοὺς γενάρχας φυλλίνην.
» Εἰκάδι σὸς, Θεόδωρε, λίπ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ.

Οὗτος ὁ ὅσιος ὑποβληθεὶς εἰς πᾶσαν κακουχίαν καὶ σκληραγωγίαν τοῦ σώματος, καὶ τὸν μὲν χειμῶνα ἀπολιθούμενος ἀπὸ τὸ ψῦχος καὶ τὸ κρύος, τὸ δὲ θέρος φλογιζόμενος ἀπὸ τὸ ὑπερβολικὸν καῦμα, ἐσκέπαζε τὸ σῶμά του μὲ φορέματα τρίχινα, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν Τριχινᾶς. Ὅθεν ἐκ τῶν πόνων τούτων ὄχι μόνον ἐνίκησε τὰς μηχανὰς καὶ ἀπάτας τῶν δαιμόνων, ἀλλὰ καὶ χάριν ἔλαβε παρὰ Θεοῦ ὁ ἀοίδιμος ἀκόμη ζωντανὸς ὤν· μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του ἀναβρύει μῦρον εὐῶδες ὁ τάφος του εἰς ὅλους ὅσοι μετὰ πόθου καὶ εὐλαβείας προστρέχουσιν εἰς αὐτὸν, καὶ διὰ τοῦ μύρου ἐκείνου λαμβάνουσι τὴν ἰατρείαν παντὸς πάθους ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΒΙΚΤΟΡΟΣ, ΖΩΤΙΚΟΥ, ΖΗΝΩΝΟΣ, ΑΚΙΝΔΥΝΟΥ, ΚΑΙΣΑΡΙΟΥ, ΣΕΒΗΡΙΑΝΟΥ, ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ, ΘΕΩΝΑ, καὶ ΑΝΤΩΝΙΟΥ.

Εἰς τὸν Ἀκίνδυνον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ τέσσαρας.

» Σὺν Ἀκινδύνῳ τέσσαρας κτείνει ξίφος,
» Τὸν ἐκ πλάνης κίνδυνον ἐκπεφευγότας.

Εἰς τὸν Χριστοφόρον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ τρεῖς.

» Καμινιαίας αἰθάλης πεπλησμένοι,
» Χριστῷ προσῆλθον οἱ περὶ Χριστοφόρον.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐμαρτύρησαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ἀσεβοῦς Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγς' (296), ὅτε καὶ ὁ τροπαιοφόρος καὶ πολύαθλος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιος ἐπιάσθη καὶ ἐβασανίζετο, καὶ βασανιζόμενος ἐτέλει τὰ παράδοξα ἐκεῖνα θαυμάσια. Καὶ ὁ μὲν Βίκτωρ καὶ Ἀκίνδυνος καὶ Ζωτικὸς καὶ Ζήνων καὶ Σεβηριανὸς βλέποντες τὸν ῥηθέντα μέγαν Γεώργιον, ὅτι βληθεὶς εἰς τὸν τροχὸν δὲν ἐβλάβη τελείως ἀπὸ αὐτὸν, μὲ μίαν φωνὴν καὶ οἱ πέντε ἐκήρυξαν ἑαυτοὺς χριστιανοὺς, καὶ παρευθὺς ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ὁ δὲ Χριστοφόρος, Θεωνᾶς, Καισάριος καὶ Ἀντωνῖνος, ἦσαν δορυφόροι τοῦ βασιλέως, καὶ παρίσταντο εἰς αὐτὸν ὅτε ἐτιμώρει ἀνελεημόνως τὸν αὐτὸν ἅγιον Γεώργιον, καὶ ἐζήτει ἀπὸ αὐτὸν νὰ ἀναστήσῃ τὸν πρὸ πολλοῦ ἀποθανόντα νεκρὸν Ἕλληνα διὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐπικλήσεως. Ὅθεν βλέποντες, ὅτι ὁ μέγας Γεώργιος διὰ προσευχῆς του ἀμέσως ἀνέστησε τὸν ζητούμενον νεκρὸν, παρευθὺς ἔρριψαν τὰς ἀξιωματικὰς ζώνας καὶ τὰ ὅπλα των ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ ὅλου τοῦ θεάτρου, καὶ ὡμολόγησαν τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν· διὸ κρατηθέντες, ἐβλήθησαν εἰς φυλακήν. Μετά τινας δὲ ἡμέρας παρεστάθησαν εἰς τὸν Διοκλητιανὸν, καὶ χρεμασθέντες, ἐξεσχίσθησαν, καὶ μὲ ἀνημμένας λαμπάδας κατεκάησαν, καὶ τελευταῖον βληθέντες εἰς τὸ πῦρ, ἔλαβον παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ Παλαιολαυρίτου.

» Νέρν τι κέρδος, τὸν Παλαιολαυρίτην
» Ἰωάννην, χαίρουσιν εὑρόντες νόες,

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας τρωθεὶς ἀπὸ τὸν πόθον τοῦ Θεοῦ, προσεκολλήθη εἰς αὐτὸν, καὶ ἀφήσας τὴν τρυφὴν καὶ ὑπερηφάνειαν τῆς παρούσης ζωῆς, ἀπεξενώθη ἀπὸ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς συγγενεῖς του, καὶ σηκώσας τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ὑπῆγεν εἰς ξένην χώραν καὶ ἀγνώριστον, διὰ τὸν ξενιτεύσαντα Κύριον καὶ γεννηθέντα εἰς ξένον τόπον. Φθάσας δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ προσκυνήσας τοὺς ἁγίους τόπους, ὑπῆγεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ ὁσίου Χαρίτωνος, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας. Ὅθεν καλῶς τελέσας πᾶσαν ἰδέαν ἀρετῆς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

καλούμενον Φλαμούριον τὸ ἐν τῇ Ζαγορᾷ, ἐσύναζεν ἐκεῖ πολλοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἔκτισε μοναστήριον εἰς ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος. Ἀπελθὼν δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐκεῖ ἐκοιμήθη. Μετὰ δὲ τὴν κοίμησίν του εὑρέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ εὐωδίας πλῆρες, θαύματα ἐνεργοῦν· ὅθεν ἡ ἁγία του κάρα, ἡ νῦν εὑρισκομένη εἰς τὸ ἄνω μοναστήριον, βρύει διαφόρους ἰατρείας τοῖς μετὰ πίστεως αὐτῇ προστρέχουσι. Ὅρα τὸν κατὰ πλάτος βίον καὶ τὴν Ἀκολουθίαν του ἐν τῇ τετυπωμένῃ αὐτοῦ φυλλάδι.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ *ὁ Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος ξίφει τελειοῦται.* [1]

» Ἀναστάσιε, σοῦ δὲ τί γράψω χάριν,
» Χριστοῦ χάριν σπεύσοντος ἐκθανεῖν ξίφει;

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΖΑΚΧΑΙΟΥ.

† » Οὐχὶ κατάβα, ἀλλ' ἀνάβα, σοὶ λέγει,
» Ζακχαῖε, Χριστὸς προσκαλῶν σε εἰς πόλον.

* *Ὁ ὅσιος* ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ *ὁ κτίσας τὴν μονὴν τοῦ Μετεώρου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Ἀθανάσιε, τὸν λίθον Μετεώρου,
» Πρὸς λίθον ἀκρόγωνον τρίβον εἰργάσω.

* Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὰς νέας Πάτρας, (τὸ κοινῶς λεγόμενον Πατρατζίκι) ἐν ἔτει ᾳτί' (1310), υἱὸς γονέων πλουσίων καὶ ἐπιφανῶν· ὁ δὲ πατήρ του ἀποθανὼν ἀφῆκε τὸν υἱόν του τοῦτον παιδίον μικρὸν εἰς τὴν προστασίαν καὶ ἐπιμέλειαν τοῦ ἀδελφοῦ του, ἤτοι τοῦ θείου του, ὁ ὁποῖος παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μάθησιν τῶν ἱερῶν γραμμάτων. Ἀφ' οὗ δὲ αἱ νέαι Πάτραι ἐκυριεύθησαν ἀπὸ τοὺς Φράγκους, ἠχμαλωτίσθη καὶ οὗτος· ὕστερον δὲ ἐλευθερωθείς, ὑπῆγε καὶ εὗρε τὸν φυγόντα θεῖόν του, καὶ μετ' αὐτοῦ ὑπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος ὁ ὅσιος, ἔμαθεν ἀρκετὰ μαθήματα τῆς ἔξω φιλοσοφίας· εἶτα ἀναχωρήσας, ὑπῆγεν εἰς τὰ ἅγιον ὄρος τοῦ Ἄθω, καὶ ἐκεῖ ἀνταμώσας τὸν θεῖον Γρηγόριον τὸν Σιναΐτην, καὶ Δανιὴλ τὸν ἡσυχαστὴν, καὶ τὸν ἱερὸν Ἰσίδωρον, τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως γενόμενον ὕστερον, καὶ ἄλλους πατέρας ἐναρέτους ἐσύναξεν ἀπὸ αὐτοὺς, ὡς ἡ μέλισσα, τὰ ἄνθη τῶν ἀρετῶν. Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν εἰς τὴν νῆσον Κρήτην, καὶ ἐκεῖ ἡσυχάσας ὀλίγον καιρὸν εἰς τόπον ἐρημικὸν, πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος. Μαθὼν δὲ ἀπὸ τὸν ἅγιον Κάλλιστον, τὸν μαθητὴν Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, τὸν κατοικοῦντα εἰς τὴν ἐπάνω τῶν Ἰβήρων εὑρισκομένην Σκῆτιν τοῦ Μαγουλᾶ, ὅτι εἰς τὸν τόπον τοῦ ὄρους τὸν καλούμενον Μηλαία ἡσύχαζον δύω ἀσκηταὶ, Γρηγόριος ἱερομόναχος καὶ Μωσῆς ὀνομαζόμενοι, ὑπῆγε πρὸς αὐτοὺς καὶ ἔγεινε μοναχός. Ὅθεν ὑπηρέτει αὐτοὺς προθύμως εἰς ὅλα τὰ χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα, καταπηγνύμενος ἀπὸ τὸ ὑπερβολικὸν ψῦχος τοῦ χειμῶνος, πολλάκις δὲ καὶ σκεπαζόμενος ὅλος ἀπὸ τὰς χιόνας.

Ὕστερον δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἀγαρηνῶν ὁ μὲν Μωσῆς ὑπῆγεν εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἰβήρων, ὁ δὲ ἱερὸς Γρηγόριος λαβὼν τὸν Ἀθανάσιον τοῦτον τὸν παρ' αὐτοῦ καλογηρευθέντα, ὑπῆγαν εἰς Βέρροιαν, καὶ ἐκεῖθεν ἦλθον καὶ οἱ δύω εἰς τοὺς Σταγοὺς, τοὺς εὑρισκομένους κατὰ τὰ μέρη τῆς Λαρίσσης, ὅπου εὑρίσκονται πέτραι ὑψηλαὶ καὶ μεγάλαι. Ὅθεν ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν ἀπὸ ἐκείνας, ὀνομαζομένην Στύλον καὶ εὑρισκομένην πλησίον εἰς τὴν πόλιν, ἐκάθησαν καιρόν τινα. Ἐκεῖ λοιπὸν εἰς ἓν σπήλαιον ἡσυχάζοντος τοῦ Ἀθανασίου, εἶδεν ὁ γέρων του ὅτι οἱ δαίμονες ἐπερικύκλωσαν τὸ σπήλαιον καὶ ἐσπούδαζον νὰ τὸ χρημνίσωσι, διὰ τοῦτο ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ κάθηται εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ στύλου. Μετὰ ταῦτα ἀνέβη ὁ ὅσιος ἐπάνω εἰς τὴν ἐκεῖ ὑψηλοτέραν πέτραν, καὶ εὐφρανθεὶς διὰ τὴν καλήν της τοποθεσίαν, ἐζήτησε συγχώρησιν ἀπὸ τὸν γέροντά του, καὶ ἐκατοίκησεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν ὁμοῦ μὲ δύω ἀδελφούς. Ἔκτισε δὲ μέσα εἰς τὸ ἐκεῖ σπήλαιον ναὸν εἰς ὄνομα τῆς Θεοτόκου, καὶ ἐπωνόμασε τὴν ὑψηγὴν ἐκείνην πέτραν, Μετέωρον, καθὼς ὀνομάζεται καὶ ἕως τῆς σήμερον. Ἐπειδὴ δὲ συνήχθησαν τινὲς ἀδελφοὶ, κατέστησεν ἐκεῖ κοινόβιον, κτίσας καὶ ναὸν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Μὲ τοιαύτην λοιπὸν πολιτείαν διανύσας τὴν ζωήν του ὁ ἀοίδιμος Ἀθανάσιος, καὶ προορατικοῦ χαρίσματος ἀξιωθεὶς, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο ἑβδομήκοντα χρόνων γέρων, πολλὰ θαύματα καὶ ζῶν καὶ μετὰ θάνατον ἐργασάμενος. [1]

---

* *Ὁ ὅσιος* ΙΩΑΣΑΦ *ὁ συνασκητὴς τοῦ ἀνωτέρω ὁσίου Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Μετεώρῳ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Ἀθανασίῳ ἐν πόλῳ, Ἰωάσαφ,
» Νῦν συγχορεύεις συμμεριστὴς ὡς πόνων.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', *μνήμη τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων* ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ *ἐπισκόπου,* ΠΡΟΚΟΥΛΟΥ, ΣΩΣΣΟΥ *καὶ* ΦΑΙΣΤΟΥ *τῶν διακόνων,*

---

[1] Ὅρα ἔμπροσθεν κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ παρόντος Ἀπριλίου τὸ συναξάριον Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου καὶ τὴν εἰς ἐκεῖνο ὑποσημείωσιν.

[1] Τὸν πλατύτερον Βίον τοῦ ὁσίου τούτου ὅρα εἰς τὴν ξεχωριστὴν φυλλάδα αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν ψαλτικὴν αὐτοῦ Ἀκολουθίαν, ἥτις συνεγράφη ὑπὸ Ἰουστίνου τοῦ Δεκαδίωνος.

ΔΙΣΙΔΕΡΙΟΥ ἀναγνώστου, ΑΚΟΥΤΙΟΥ [1] *καὶ ΕΥΤΥΧΙΟΥ.*

Εἰς τὸν Ἰανουάριον.

» Τὸν Ἰανουάριον ἄνδρα γεννάδαν,
» Ἀπρίλιος μὴν εἶδεν ἐκτετμημένον.

Εἰς τὸν Προκούλον Σῶσσον καὶ Φαῖστον.

» Σὺν τῷ Προκούλῳ, Σῶσσον ἀλλὰ καὶ Φαῖζον,
» Πρὸ κουλεοῦ κύψαντας ἔκτεινε ξίφος.

Εἰς τὸν Δισιδέριον.

» Δισιδέριος τὴν δέριν δοὺς τῷ ξίφει,
» Τομὴν ὑπέστη, καὶ παρέστη Κυρίῳ.

Εἰς τὸν Ἀκούτιον καὶ Εὐτύχιον.

» Φωνῆς ἀκουτίσθητι τῆς Ἀκουτίου,
» Λέγοντος, Εὐτύχιε, συντμήθητί μοι.
» Ἰανουαρίοιο κάρην τάμον εἰκάδι πρώτῃ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ Τιμοθέου ἄρχοντος τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Καμπανίας ἐν ἔτει σῃ' (298), οἱ ὁποῖοι εἰς πικρὰς καὶ διαφόρους τιμωρίας καταδικασθέντες, ἐτελείωσαν τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς Ἰανουάριος ἐβλήθη εἰς κάμινον, καὶ ἐπειδὴ ἐφυλάχθη ἀπὸ αὐτὴν ἀβλαβὴς χάριτι Χριστοῦ, διὰ τοῦτο ἔκοψαν τὰ νεῦρά του, καὶ οὕτως ἐτελείωσε τὸν ὁρόμον τῆς ἀθλήσεως. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον χρόνοι, γυνή τις ὀνόματι Μαξιμίνα, χήρα οὖσα καὶ μονογενῆ υἱὸν ἔχουσα, ὑστερήθη αὐτόν, ἐπειδὴ καὶ ὁ θάνατος τῆς τὸν ἥρπασεν· ὅθεν ἔκλαιε καὶ ἐθρήνει ἀπαρηγόρητα τὴν στέρησίν του, ἐλθοῦσα δὲ ὀλίγον εἰς τὸν ἑαυτόν της, βλέπει ἄνωθεν εἰς τὴν θύραν τοῦ ναοῦ πανίον, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτο ἐζωγραφημένη ἡ εἰκὼν τοῦ ἁγίου Ἰανουαρίου. Ὅθεν ἐνθυμηθεῖσα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πάλαι ποτὲ ἔκαμεν ὁ προφήτης Ἐλισσαῖος, ἀναστήσας τὸν υἱὸν τῆς Σωμανίτιδος, αὐτὸ τοῦτο ἐποίησε καὶ αὐτὴ θεόθεν, κινηθεῖσα διότι σχηματίσασα τὸν υἱόν της ἐπιτηδείως, ἐσχημάτισε παρομοίως καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Ἰανουαρίου, καὶ εἰς μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ υἱοῦ της ἔβαλε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς εἰκόνος, εἰς δὲ τὸ στόμα ἐκείνου ἔβαλε τὸ στόμα τῆς εἰκόνος, ὁμοίως καὶ εἰς τὰ ἄλλα μέλη τοῦ υἱοῦ συνήρμοσεν ἐπιτηδείως τὰ μέλη τῆς εἰκόνος. Ἔπειτα μὲ θρήνους καὶ δάκρυα παρεκάλει τὸν ἅγιον λέγουσα· δοῦλε τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με, καὶ παρηγόρησον τὴν θλῖψιν μου, καὶ ἀνάστησον τὸν υἱόν μου, ὅτι αὐτὸν μόνον ἔχω μονάκριβον. Ὁ δὲ ἅγιος συμπονέσας τὴν συμφοράν της, παρέστησε ζωντανὸν τὸν υἱόν της. Τοῦτο δὲ τὸ παράδοξον βλέποντες ὅλοι οἱ συναχθέντες διὰ νὰ ἐνταφιάσωσι τὸν νέον, ἔμειναν ἐκστατικοί, δοξάζοντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Κύριον.

[1] Ἐν δὲ τοῖς Μηναίοις γράφεται Φαύστου, Ἀκουτίωνος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΣ ἢ Ἀλεξάνδρας τῆς βασιλίσσης, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτῆς, ΑΠΟΛΛΩ, ΙΣΑΑΚΙΟΥ καὶ ΚΟΔΡΑΤΟΥ.

Εἰς τὴν Ἀλεξάνδραν.

» Ἤδει μενούσης προῦξενον λαμπηδόνος,
» Τὴν ἐν ζόφῳ κάθειρξιν Ἀλεξανδρία.

Εἰς τὸν Ἀπολλὼ καὶ Ἰσαάκιον.

» Αἰμαγχόνην οἴσαντε ἀθληταὶ δύω,
« Ψυχοκτόνον φεύγουσι δαιμοναγχόνην.

Εἰς τὸν Κοδράτον.

» Ζωμοὺς χύτρας σῆς τοὺς ἱδρῶτας, Κοδράτε,
» Ἅλατι, τμηθείς, αἱμάτων παραρτύεις. [1]

Ἀλεξανδρία ἢ Ἀλεξάνδρα ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς ἦτο σύζυγος τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ· βλέπουσα δὲ τὸν ἅγιον Γεώργιον, ὅτι ἐτιμωρεῖτο, καὶ ὅτι ἐκτυπήθη εἰς τὴν κοιλίαν μὲ ἀκόντιον καὶ δὲν ἐβλάβη, καὶ ὅτι ἐδέθη μὲν εἰς τὸν τροχὸν ἐκεῖνον, ὅστις εἶχε γύρω ἐμπηγμένα σίδηρα κοπτερὰ, καὶ ἐμοιράσθη τὸ σῶμά του εἰς πολλὰ κομμάτια, ὕστερον δὲ πάλιν ἔγεινεν ὑγιὴς καὶ ἐνεφανίσθη εἰς τὸν βασιλέα, ὅστις ἐθυσίαζεν εἰς τὰ εἴδωλα· καὶ ὅτι διὰ τὸ παράδοξον αὐτὸ θαῦμα ἔκαμε πολλοὺς νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν Χριστὸν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους, ἄλλοι μὲν ἀπεκεφαλίσθησαν, ἄλλοι δὲ ἐκλείσθησαν εἰς φυλακάς· ταῦτα, λέγω, τὰ παράδοξα καὶ ὑπερφυσικὰ θαύματα βλέπουσα ἡ μακαρία Ἀλεξάνδρα, ἀφῆκε τὴν δόξαν τῆς βασιλείας, καὶ πιστεύσασα εἰς τὸν Χριστὸν, ὡμολόγησεν ἑαυτὴν Χριστιανὴν ἔμπροσθεν τοῦ ἀνδρός της Διοκλητιανοῦ, ὅθεν παρεδόθη εἰς τὴν φυλακήν. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἀπόφασις πα-

[1] Τοῦτο τὸ ἴδιον δίστιχον εὑρίσκεται καὶ κατὰ τὴν ἑβδόμην τοῦ Μαΐου εἰς τὸν ἅγιον συνώνυμον τούτου Κοδράτον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. Θέλει δὲ νὰ εἰπῇ, ὅτι τοὺς ζωμοὺς τῆς ἰδικῆς σου χύτρας, ἤτοι τοὺς ἱδρῶτας τῆς σαρκός σου, τοὺς ἤρτυσες μὲ τὸ ἅλας τῶν αἱμάτων σου, καὶ οὕτω προσεφέρθης εἰς τὸν Θεόν.

ρὰ τοῦ ἀνδρός της, ἵνα ἀποκεφαλισθῇ ὁ μέγας Γεώργιος ὁμοῦ καὶ αὐτὴ, ἔμαθε τοῦτο ἡ βασίλισσα εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ προσευξαμένη, παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Βλέποντες δὲ οἱ τρεῖς ὑπηρέται τῆς βασιλίσσης, Ἀπολλὼς, Ἰσαάκιος καὶ Κοδράτος, ὅτι κατεφρόνησεν ἡ ἁγία πρόσκαιρον βασιλείαν καὶ θνητὸν βασιλέα, καὶ ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, ἀποθανοῦσα διὰ τὴν ἀγάπην του, ἐπίστευσαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν Χριστόν. Ὅθεν παρρησιασθέντες, ἤλεγξαν τὸν βασιλέα, καὶ παράνομον αὐτὸν ὠνόμασαν καὶ θηριώδη, ἐπειδὴ οὐδὲ τὴν ἰδίαν γυναῖκά του ἐσπλαγχνίσθη, μὲ τὴν ὁποίαν ἐγέννησε τέκνα· ὀργισθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε καὶ ἔβαλον αὐτοὺς εἰς τὴν φυλακήν· καὶ τούτου γενομένου, ἐσυλλογίζετο ὁ ἄνομος ὅλην τὴν νύκτα, ποῖον εἶδος θανάτου νὰ δώσῃ εἰς τοὺς μάρτυρας. Τῷ δὲ πρωὶ ἐκβαλὼν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν φυλακὴν, τὸν μὲν Κοδράτον ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσι, τὸν δὲ Ἀπολλὼ καὶ Ἰσαάκιον νὰ βάλωσιν εἰς φυλακὴν, οἱ ὁποῖοι μὴ φαγόντες, μηδὲ πιόντες εἰς διάστημα ἡμερῶν ἱκανῶν, ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν τῆς πείνης παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

—

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΥ [1] *πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.*

» Μαξιμιανὸς, οὐχ ὁ παμφάγος λύκος,
» Ἀλλ' ὁ τροφεὺς τέθνηκε τῆς Ἐκκλησίας.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υἱέ (415) καταγόμενος ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ῥώμην, υἱὸς γονέων πλουσίων καὶ εὐγενῶν. Διὰ χρείαν δέ τινα ἀναχωρήσας ἀπὸ Ῥώμης, ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐκεῖ διαλάμψας μὲ τὴν ἐνάρετον κατάστασιν καὶ ἀκρίβειαν τῆς ζωῆς του, καὶ γνωρισθεὶς ὅτι ἦτο εὐφυὴς καὶ πολυμαθὴς, ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος ἀπὸ τὸν ἀοίδιμον Σισίνιον τὸν τότε πατριαρχεύοντα· ἔφθασε δὲ καὶ ἕως τοῦ Νεστορίου τοῦ αἱρετικοῦ, τοῦ μετὰ τὸν Σισίνιον παρ' αὐτοῦ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. τριαρχεύσαντος. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Νεστόριος ἐξωρίσθη, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἁγιώτατος οὗτος Μαξιμιανὸς μὲ τὴν ψῆφον τοῦ βασιλέως καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ· εἰς τούτου δὲ τοῦ πατριάρχου τὸν καιρὸν εἶχεν εἰρήνην ἡ Ἐκκλησία. Καλῶς λοιπὸν ποιμάνας τὸ ποίμνιόν του εἰς δύω χρόνους καὶ μῆνας πέντε, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν φυλάξας ἀνενόχλητον ἀπὸ πᾶν σκάνδαλον καὶ ταραχὴν, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ· τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις.

—

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ *τοῦ Σιναΐτου.*

» Ἀναστάσιος ἐν Σινᾷ Μωσῆς νέος,
» Καὶ πρὶν τελευτῆς τὸν Θεὸν βλέπειν ἔχει.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἀναστάσιος παραιτήσας τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, καὶ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἀναλαβὼν, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου, ἐκουρεύθη καὶ ἔγεινε μοναχὸς, καὶ προθύμως ἠκολούθησε τῷ Χριστῷ. Ἐπειδὴ δὲ ἔγεινεν ἐραστὴς τῶν μεγαλλιτέρων ἀγώνων τῆς ἀρετῆς, ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἀφ' οὗ ἐπροσκύνησε τοὺς ἁγίους καὶ σεβασμίους τόπους, ἦλθεν εἰς τὸ Σίναιον ὄρος. Ἐκεῖ δὲ εὑρὼν μοναχοὺς μεταχειριζομένους τὴν ἀσκητικὴν πολιτείαν, ἔμεινε μαζὶ μὲ ἐκείνους, ὑποτασσόμενος εἰς αὐτοὺς καὶ ὑπηρετῶν. Ὅθεν ἐπειδὴ ἔγεινε πολλὰ ταπεινόφρων, ἔλαβε παρὰ Θεοῦ χαρίσματα γνώσεως καὶ σοφίας πολλῆς, διὰ τῆς ὁποίας συνέγραψε βίους ἁγίων πατέρων, καὶ ἐσύνθεσε λόγους ψυχωφελεῖς· φθάσας δὲ εἰς βαθύτατον γῆρας πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. [4]

---

[1] Ἀλλὰ καὶ ὁ Μελέτιος ἐν τόμ. β'. σελ. 22 τῆς ἐκκλ. ἱστορίας, συμφώνως μὲ τὸν χειρόγραφον Συναξαριστὴν, Μαξιμιανὸν αὐτὸν ὀνομάζει, καὶ οὐχὶ Μάξιμον, ὡς ὀνομάζει αὐτὸν ὁ τετυπωμένος Συναξαριστής. Ἔγεινε δὲ οὗτος πατριάρχης, ἀφ' οὗ ἐξωρίσθη ὁ Νεστόριος ἐν ἔτει υλά (431). Τούτου τὸν προβιβασμὸν ἀναφέρει καὶ ἡ Οἰκουμενικὴ τρίτη Σύνοδος εἰς τὸ τρίτον μέρος τῶν Πρακτικῶν της. Μετὰ τοῦτον δὲ ἔγεινε πατριάρχης Πρόκλος, ὁ μαθητὴς τοῦ θείου Χρυσοστόμου·

[4] Σημείωσαι, ὅτι παρὰ τῷ ά τόμῳ Ἀδὰμ τοῦ Ζοιρικαβίου σελ. 111, φέρεται ἐν ταῖς ὑποσημειώσεσι τοῦ Κυρίου Εὐγενίου, ὅτι δύω ἐγένοντο Ἀναστάσιοι, Σιναΐται καὶ οἱ δύω, καὶ Πατριάρχαι χρηματίσαντες Ἀντιοχείας καὶ οἱ δύω, καὶ ἀθλητικὸν τέλος ὑποστάντες καὶ οἱ δύω. Καὶ ὁ μὲν εἷς διέλαμψε κατὰ τὸ ἔτος 561 καὶ ὑπὲρ εὐσεβείας ἀθλήσας ἐν ἔτει 599 πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν· ὁ δ' ἕτερος, διαδεξάμενος ἀμέσως τὸν συνώνυμόν του ἐν ἔτει 599 καὶ διῆθυνας τὸν θρόνον ἔτη δέκα, ὑπὸ Ἰουδαίων ἔλαβε τὸν διὰ πυρὸς θάνατον. Τὴν δὲ περὶ πίστεως δογμάτων Συγγραφὴν, οἱ μὲν τῷ πρώτῳ Ἀναστασίῳ ἀποδίδουσιν, ὡς ἐκείνου πόνημα· ὁ δὲ Καβέος λέγει, ὅτι αὕτη εἶναι πόνος τοῦ θείου Μαξίμου· (σελ. 550 περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων.) Ἡ δὲ βίβλος ἡ καλουμένη Ὁδηγὸς, ἡ ἐκδοθεῖσα ἐν Βενετίᾳ, τοῦ νεωτέρου Ἀναστασίου ἐστὶ πόνημα τοῦ ἱερομάρτυρος, καὶ οὐχὶ τοῦ παλαιοτέρου. Ὅρα δὲ καὶ τὸν Εὐάγριον βιβλ. ς'. κεφ. κδ'. λέγοντα, ὅτι ὁ παλαιὸς Ἀναστάσιος ἦτο κατὰ μὲν τὰ θεῖα λόγιος πολλὰ, ἀκριβὴς δὲ κατὰ

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΩΡΟΥ τοῦ Συκεώτου ἐπισκόπου Ἀναστασιουπόλεως.

» Καὶ Θεοδώρῳ καὶ νεκρῷ Θεοδώρου,
» Τὸ θαυματουργεῖν δῶρον ἐκ Θεοῦ μέγα.
» Εἰκάδι δευτερίῃ Συκεώτην τύμβος ἔκρυψεν.

Οὗτος κατήγετο ἐκ τῆς χώρας τῶν Γαλατῶν ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Συκεόν· φαίνεται δὲ, ὅτι δὲν ἐγεννήθη ὁ ἅγιος οὗτος μὲ τρόπον τίμιον καὶ ἐπαινετὸν, διότι ἦτο νόθος καὶ σκότιος. Ἡ μήτηρ του δηλαδὴ Μαρία, ὡραία οὖσα, εἶλκυσεν εἰς τὸν ἔρωτά της ἕνα ταγυδρόμον βασιλικὸν, Κοσμᾶν ὀνομαζόμενον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον συνελήφθη οὗτος ὁ ὅσιος· ἡ ἀρετὴ ὅμως τοῦ γεννηθέντος ἐσκέπασεν, εἴτι ἠκολούθησε πρὸ τῆς γεννήσεώς του κατηγορημένον καὶ ἄτιμον, διότι ἡ τοῦτον γεννήσασα εἶδεν εἰς τὸ ὄνειρόν της κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκοιμήθη μὲ τὸν ἄνδρα, ὅτι κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἷς ἀστὴρ καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὴν κοιλίαν της· ἐδήλονε δὲ τὸ ὄνειρον τὴν λαμπρότητα, ἣν ἔμελλε νὰ λάβῃ ὕστερον τὸ παιδίον.

Ταύτην δὲ τὴν λαμπρότητα ἔκαμεν ὁ ἅγιος ὄχι νὰ τὴν νομίζουν οἱ πολλοὶ μὲ ἀμφιβόλους λογισμοὺς, ἀλλὰ νὰ πιστεύωσιν αὐτὴν βεβαίως καὶ ἀναμφιβόλως· ἐπειδὴ εὐθὺς ἀπὸ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν ἔδειξεν ὁ ὅσιος τὸν ἑαυτόν του ἀγαπητὸν καὶ ἐράσμιον εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Γεώργιον, ὥστε ὁ μέγας Γεώργιος ἐφαίνετο, ὅτι πάντοτε εὑρίσκεται μαζί του, ὅτι τὸν ἐδίδασκεν ὡς παιδαγωγὸς, ὅτι τὸν ἀνεβίβαζεν εἰς ἀνωτέρας ἐπιθυμίας μεγαλητέρων ἀρετῶν, καὶ ὅτι ἠγάπα αὐτὸν μὲ θείαν ἀγάπην, καὶ μὲ πνευματικὸν καὶ θαυμαστὸν ἔρωτα. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ἐπροκόπτεν ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ πρῶτον μὲν συνηριθμήθη μὲ τὸ τάγμα τῶν μοναχῶν καὶ ἔγεινε μοναχὸς καὶ ἀρχιμανδρίτης· ἔπειτα δὲ, διῆλθε τοὺς βαθμοὺς τῆς ἀρετῆς, καὶ ἀπόδειξιν ἔδωκεν, ὅτι ἔλαβε τὴν τοῦ Θεοῦ φιλίαν καὶ οἰκείωσιν· ἤτοι ἀπέκτησε παρὰ Θεοῦ τὴν τῶν θαυμάτων ἐνέργειαν· καὶ οὕτως ἀνεβιβάσθη εἰς τὸ μέγα τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα, καὶ ἐνεπιστεύθη τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀναστασιουπόλεως. Ἐκεῖ λοιπὸν εὑρισκόμενος, πολλοὺς ἀπίστους πρὸς τὴν πίστιν καὶ θεογνωσίαν ὡδήγησεν ὁ ἀοίδιμος, καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς ὅσα πρέπει νὰ πράττωσι διὰ νὰ ἀπολαύσωσι τὴν σωτηρίαν των. [1]

Οὗτος διὰ μέσου τῶν θαυμάτων ὠφέλησε τοὺς πανταχοῦ εὑρισκομένους χριστιανοὺς, καὶ διὰ μέσου τῶν μεγάλων σημείων ὅσα ἐποίησε, (τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι εὔκολον νὰ γράφῃ τις) ὅλους ἐξέπληξεν, εἰς τρόπον ὥστε ἐφάνη ποθητὸς καὶ θαυμαστὸς, καὶ εἰς βασιλεῖς, καὶ εἰς ἀρχιερεῖς. Οὗτος τελευταῖον εἰς πολλοὺς προφητεύσας περὶ τῶν μελλόντων, ἐτελείωσε τὴν ζωήν του, ὑποδεξάμενος τοὺς Ἀγγέλους καὶ ἁγίους, οἵτινες ἦλθον νὰ λάβωσι τὴν ψυχήν του, μὲ σεμνὸν καὶ χαριέστατον μειδίαμα, τὸ ὁποῖον ἐφανέρονε τὴν ἐσωτερικὴν ἀγαλλίασιν τῆς καρδίας του. Λέγουσι δὲ, ὅτι ὀλίγον πρὸ τοῦ νὰ ἀποθάνῃ, ἐφάνη εἰς τὸ ὄνειρόν του ὁ ἔνδοξος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιος, καὶ ἔδω-

---

τοὺς τρόπους καὶ τὴν δίαιταν· ὥστε καὶ εἰς τὰ πολλὰ ψιλὰ καὶ μικρὰ ἐστοχάζετο νὰ μὴ σφάλῃ. Πολλῷ δὲ μᾶλλον εἰς τὰ καίρια καὶ ἀναγκαῖα, καὶ εἰς ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὸν Θεόν. Τόσον δὲ ἦτο καταστημένος εἰς τὰ ἤθη, ὥστε μήτε εἰς τὸ εὐκολοτίμητον καὶ εὐκολοαντάμωτον νὰ κλίνῃ εὔκολα, μήτε πάλιν μὲ τὸ αὐστηρὸν καὶ δυσκολοπλησίαστον, νὰ ἦτο εἰς τὰ πρέποντα ἀμελής. Λέγει δὲ ὁ Μελέτιος (τόμ. β'. σελ. 110.) ὅτι ὁ πρῶτος Ἀναστάσιος ἐξωρίσθη ἀπὸ τὸν βασιλέα Ἰουστῖνον τὸν διάδοχον τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Ὕστερον δὲ ἀπὸ εἰκοσιτρεῖς χρόνους ἀνακληθεὶς ἀπὸ τὸν Μαυρίκιον τὸν βασιλέα, ἐβλήθη εἰς τὸν θρόνον του. Ἔγραψε δὲ αὐτὸς καὶ Συντακτήριον λόγον πρὸς Ἀντιοχεῖς, καὶ περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Συνάξεως, καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν, καὶ εἰς τοὺς κοιμηθέντας ἀδελφοὺς, καὶ τὸ βιβλίον τὸ, Ὁδηγὸς ἐπιγραφόμενον, καὶ ἄλλα· (ὅπερ ἐναντίον εἶναι εἰς τὸ ἀνωτέρω.) Περὶ δὲ τοῦ νεωτέρου Ἀναστασίου ταῦτα γράφεται παρὰ τῷ Μελετίῳ, τόμ. β'. σελ. 148, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι κόψαντες τὰ αἰδοῖά του πρότερον, τὰ ἔβαλον εἰς τὸ στόμα του διὰ περισσοτέραν καταισχύνην· ὕστερον δὲ κατέκαυσαν τὸ σῶμά του εἰς τὴν ἀγοράν. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς Φωκᾶς, ἀπέστειλε Βώνοσον τὸν Κόμητα τῆς Ἀνατολῆς καὶ Κοπανᾶν τὸν στρατηλάτην, οἱ ὁποῖοι ἐλθόντες εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἄλλους μὲν Ἑβραίους ἐφόνευσαν, ἄλλων δὲ ἐξήρθρωσαν τὸ σῶμα, καὶ ἄλλους ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν. Ὥστε καὶ ὁ Ἀναστάσιος οὗτος, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ἐδῶ ὁ Συναξαριστὴς, καὶ ἐπίσκοπος ἦτο Ἀντιοχείας καὶ ἱερομάρτυς, καθὼς καὶ ὁ ἐν τῇ εἰκοστῇ τοῦ παρόντος ἀναφερόμενος.

[1] Περὶ τούτου τοῦ ἁγίου Θεοδώρου λέγει καὶ ὁ Μελέτιος, ὅτι ἀρχιμανδρίτης ὢν, προεχειρίσθη εἰς τὸν θρόνον τῆς ἐν Γαλατίᾳ Ἀναστασιουπόλεως ἀκουσίως, καὶ ὅτι μὲ τὴν ἁγιότητα καὶ διδασκαλίαν του ἐφώτισε πολλοὺς, καὶ ἐτελεύτησε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου. (Τόμ. 6'. σελ. 110.)

κεν εἰς αὐτὸν ῥαβδίον διὰ νὰ ἀκουμβῇ· ἔπειτα ἐφάνη καὶ δεύτερον εἰς αὐτὸν ἔφιππος, ἔσυρε δὲ μαζί του καὶ ἄλλο ἄλογον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπρόσταξε τὸν ὅσιον νὰ ἱππεύσῃ. Ἐφανέροναν δὲ αἰνιγματωδῶς τὸ ῥαβδὶ καὶ ὁ ἵππος τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ κάμῃ ὁ ὅσιος εἰς τὰ οὐράνια. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τόπον λεγόμενον Δεύτερον.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΕΑΡΧΟΣ πυρὶ τελειοῦται.

» Τοῦ πρὸς σὲ, Σῶτερ, ἐμπύρου θείου πόθου,
» Νέαρχος εἶπεν, οὐδὲ πῦρ με χωρίσει.

Μνήμη τῆς πρὸς Χριστὸν γνωρίσεως τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΝΑΘΑΝΑΗΛ, ὅς ἐστι Σίμων ὁ Ζηλωτής.

» Τὸν Ναζαρηνὸν γνοὺς Ναθαναὴλ μέγαν,
» Τὴν Ναζαρὲτ σίγησον ἄχρηστον λέγειν.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ Κανᾶν πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὅπου καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκαλέσθη εἰς τὸν γάμον μετὰ τῆς παναχράντου Μητρός του, καὶ ἐποίησε τὸ πρῶτόν του θαῦμα, μεταβαλὼν τὸ νερὸν εἰς κρασίον. Ἐπρόσμενε δὲ καὶ αὐτὸς τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ, καθὸ νομομαθὴς, καὶ ἐμάνθανεν ἐκ τῶν προφητῶν, ὅτι μέλλει νὰ ἔλθῃ ὁ Μεσίας, ἤτοι ὁ Χριστός. Τοῦτον λοιπὸν εὑρὼν ὁ Φίλιππος, καὶ γνωρίζων ὅτι προσμένει τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ, εἶπεν αὐτῷ μετὰ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως «Ὃν ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρὲτ» (Ἰω. ά. 46.) Ἐλθὼν λοιπὸν μόνος καὶ ἰδὼν τὸν Κύριον, ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν, καὶ τὸν ἠκολούθει· ὅθεν μετὰ τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασιν ἐκήρυττεν αὐτὸν ὡς Θεὸν εἰς τὰ ἔθνη, καὶ οὕτως ἐν τῷ κηρύγματι ἐτελειώθη. (Ὅρα εἰς τὴν δεκάτην τοῦ Μαΐου, ὅτε ἐστὶν ἡ κυρία ἑορτὴ τοῦ ἀποστόλου τούτου, ἐπειδὴ αὕτη δὲν εἶναι κυρία του ἑορτή.)

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ τροπαιοφόρου. [1]

» Ἐχθροὺς ὁ τέμνων Γεώργιος ἐν μάχαις,
» Ἑκὼν παρ' ἐχθροῦ τέμνεται διὰ ξίφους.
» Ἦρε Γεωργίου τρίτῃ εἰκάδι αὐχένα χαλκός.

Οὗτος ὁ ἔνδοξος καὶ θαυμαστὸς καὶ μέγας μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιος ἦτο κατὰ τοὺς

---

[1] Σημειοῦμεν ἐδῶ διὰ τοὺς φιλογεωργίους τὰ ἀκόλουθα ταῦτα. Δηλαδὴ, ὅτι εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα τοῦτον Γεώργιον δύω ἐγκώμια ἔπλεξεν ὁ θεσπέσιος Κρήτης Ἀνδρέας, ὧν τὸ μὲν ἓν μετέφρασεν εἰς τὸ ἁπλοῦν ἡ ἐμὴ ἀναξιότης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀεὶ μὲν λαμπρὰ καὶ πανεύφημα τὰ τῶν μαρτύρων μνημόσυνα.» Τὸ δὲ ἕτερον εὑρίσκεται ἐν τῷ ἱερῷ κοινοβίῳ τοῦ Ξενοφῶντος μεταφρασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Ἰωάννου Μυρέων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἥλιος μὲν ἀνίσχων ἑκάστης ἡμέρας.» Ὁμοίως καὶ Γρηγόριος Κωνσταντινουπόλεως ὁ Κύπριος ἐγκώμιον ἔχει εἰς τὸν αὐτὸν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἔθος τοῦτο τῶν λόγοις ἀγωνιζομένων.» (σώζεται ἐν τῷ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

Ἐκτὸς δὲ τῶν κανόνων τοῦ ἁγίου τῶν περιεχομένων ἐν τοῖς Μηναίοις, ἔχει καὶ ὁ ἅγιος Κοσμᾶς κανόνα εἰς τὴν αὐτοῦ ἑορτὴν εἰς ἦχον δ'· εἱρμὸν ἔχοντα «Χοροὶ Ἰσραήλ.» Ὁμοίως καὶ ὁ ἅγιος Ἀνδρέας ὁ Κρήτης ἄλλον ἔχει κανόνα εἰς τὴν τοῦ Γεωργίου μεγαλειότητα, ὀκτωτρόπαρον σχεδὸν ὄντα ἐν ἑκάστῃ ᾠδῇ, εἰς ἦχον δ'. εἱρμὸν ἔχοντα «Τῷ ὁδηγήσαντι Θεῷ.» Ὡσαύτως καὶ ὁ ἅγιος Ἰωσὴφ ὁ ὑμνογράφος ὀκτώηχον τελείαν κανόνων ἔχει εἰς τὸν μέγαν τοῦτον Γεώργιον. Δύω δὲ κανόνας ἔχει κατὰ τὸν πλ. δ'. ἦχον πρὸς τὸ «Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραὴλ, καὶ πρὸς τὸ Κύματι θαλάσσης.» Ἅπαντες δὲ οἱ ῥηθέντες κανόνες εὑρίσκονται κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἱερὸν κοινόβιον τοῦ Ξενοφῶντος καὶ ὁ βουλόμενος ζητησάτω ἐκεῖθεν. Εὑρίσκεται καὶ εἷς κανὼν πανηγυρικώτατος, ἐγκεντρισμένος εἰς τὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἀπὸ τοῦ κανόνος τῆς Λαμπρᾶς, καὶ τὰς αὐτὰς ἐκείνου ἔχων ἀρχὰς ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τῷ ἐπάνω τῶν Καρεῶν κειμένῳ, τοῦ μακαρίτου παπᾶ Παρθενίου Ζωγράφου, οὗ καὶ τὰ ὀστᾶ μετὰ θάνατον εὐωδίᾳ πνευματικῇ ὁ Κύριος ἐτίμησεν ὡς καὶ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων. Σημείωσαι ὅτι ὁ κανὼν αὐτὸς ἐμελουργήθη ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τῆς παρούσης βίβλου ἄριστα, ὡσαύτως καὶ κδ'. Οἶκοι εἰς τὸν ἅγιον, ἄξιοι ἀναγνώσεως, καὶ παρακλητικὸς κανὼν εὑρισκόμενος ἐν τῷ αὐτῷ κελλείῳ.

Ὁ δὲ Δαβὶδ ὁ Ἀττικὸς, ἤτοι ὁ ἐξ Ἀθηνῶν καταγόμενος, ὅστις ἐφιλοπόνησεν ἄριστα καὶ ἐλλογιμώτατα τὸν εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου δεύτερον κανόνα, εἱρμὸν ἔχοντα τὸ Ἀναστάσεως ἡμέρα· ὁ Δαβὶδ λέγω οὗτος, φαίνεται ὅτι ἦτο ἁγιορείτης. Ὅθεν καὶ τὸ ἐν τῇ ἐννάτῃ ᾠδῇ τροπάριον ἐκεῖνο τὸ λέγον «Γλυκύτατον ὄρος, ὄρη σταλάξατε καὶ σὺ, κατ' ἐξαίρετον σκίρτα, τὸ Ὄρος τὸ ἅγιον, χόρευε νῦν, καὶ ἀγάλλου ῥαιδρῶς εὗρες καὶ γὰρ, κράτιστον τὸν μέγαν Γεώργιον ὀροφύλακα.» Τὸ τροπάριον φημι τοῦτο ἐννοεῖ τὸ ἅγιον Ὄρος τοῦ Ἄθω, τοῦ ὁποίου ὀροφύλαξ ὑπάρχει ὁ μέγας Γεώργιος καθότι τρία μοναστήρια ἐν τῷ ἀριωνύμῳ Ὄρει εἰσιν, ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου τιμώμενα· τὸ τοῦ Ξενοφῶντος, τὸ τοῦ Ζωγράφου, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Παύλου. Ὅρα καὶ εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον τὸ ἀξιόλογον θαῦμα τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Ἐν δὲ τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται καὶ εἷς λόγος εἰς τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου Γεωργίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ τῶν Θεοῦ δωρεῶν ἀξιωθῆναι ποθοῦντες.»

χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει συς' (296), καταγόμενος ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Καππαδοκῶν, ἐκ γένους λαμπροῦ καὶ ἐπιφανοῦς καὶ πρότερον λάμψας εἰς τὴς τάξιν τῶν Τριβούνων καὶ ὕστερον, ὅτε ἔμελλε νὰ μαρτυρήσῃ, κόμης ὢν κατὰ τὸ ἀξίωμα (ἤτοι ἔπαρχος, ἢ ἡγεμὼν, ἢ καὶ στρατηλάτης). Ὅτε δὲ ὁ ἀσεβὴς Διοκλητιανὸς ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ προσταγὴν βασιλικὴν ἐξέδωκεν, ὅσοι μὲν χριστιανοὶ ἀρνοῦνται τὸν Χριστὸν, αὐτοὶ νὰ ἀξιόνωνται τιμῶν βασιλικῶν, ὅσοι δὲ δὲν πείθονται νὰ τὸν ἀρνηθῶσιν, αὐτοὶ νὰ λαμβάνωσι ζημίαν τὸν θάνατον, τότε ὁ μέγας Γεώργιος παρὼν εὑρεθεὶς, ἀνεκήρυξεν ἑαυτὸν χριστιανὸν, καὶ τὴν τῶν εἰδώλων πλάνην καὶ ἀσθένειαν ἤλεγξεν, ἐμπαίζων τοὺς πιστεύοντας εἰς αὐτά. Ἐπειδὴ δὲ οὔτε εἰς τὰς κολακείας καὶ τὰς πολλὰς ὑποσχέσεις τοῦ τυράννου ἐπείσθη ὁ ἅγιος, οὔτε εἰς τοὺς φοβερισμοὺς καὶ τὰς ἀπειλάς του, ἀλλ' ὅλα τὰ κατεφρόνησε, τούτου χάριν πρῶτον μὲν ἐκτύπησαν αὐτὸν εἰς τὴν κοιλίαν μὲ τὸ ἀκόντιον, τὸ ὁποῖον ἐκτύπησε μὲν εἰς τὴν σάρκα τοῦ ἁγίου τόσον, ὥστε ἔτρεξεν ἐκεῖθεν αἷμα πολὺ, ἡ δὲ αἰχμὴ τοῦ ἀκοντίου ἐγύρισεν ὀπίσω, ὅθεν καὶ ἐφυλάχθη ὁ ἅγιος ἀβλαβής· ἔπειτα δὲ ἔδεσαν αὐτὸν εἰς ἕνα τροχὸν, ὁ ὁποῖος εἶχε τριγύρω ἐμπηγμένα σίδηρα κοπτερὰ, ἔπειτα ἄφησαν τὸν τροχὸν νὰ κυλίσῃ εἰς κατηφορικὸν τόπον· τούτου χάριν τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος κατεκόπη μὲν εἰς πολλὰ κομμάτια, κατεστάθη ὅμως πάλιν ὑγιὲς μὲ ἐπιστασίαν θείου ἀγγέλου.

Ὅθεν παρεστάθη ὁ ἅγιος εἰς τὸν Διοκλητιανὸν καὶ συγκάθεδρόν του Μαγνέντιον, οἱ ὁποῖοι ἔτυχε τότε νὰ θυσιάζωσιν εἰς τὰ εἴδωλα, καὶ ἐπειδὴ ἐφάνη σῶος καὶ ἀβλαβὴς ἀπὸ τοιαύτην φοβερὰν βάσανον, διὰ τοῦτο πολλοὺς Ἕλληνας προσείλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, οἵτινες κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως εὐθὺς ἀπεκεφαλίσθησαν. Τότε καὶ ἡ βασίλισσα Ἀλεξάνδρα προσῆλθεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἔμπροσθεν τοῦ ἀνδρός της Διοκλητιανοῦ ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν. [1] Ἐπίστευσαν δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ εἰς τὸν Χριστὸν, εἰδόντες τὸν ἅγιον νὰ βληθῇ μὲν εἰς τὸν λάκκον τοῦ ἀσβέστου, νὰ μείνῃ δὲ ἀπὸ αὐτὸν ἀβλαβής. Μετὰ ταῦτα ἐκάρφωσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου ὑποδήματα σιδηρᾶ, καὶ τὸν ἠνάγκαζον νὰ τρέχῃ· εἶτα ἔδειραν αὐτὸν ἀσπλαγχνα μὲ ξηρὰ νεῦρα βοδίων. Ὁ δὲ Μαγνέντιος ἐζήτησε νὰ κάμῃ σημεῖον ὁ ἅγιος, καὶ νὰ ἀναστήσῃ ἕνα νεκρὸν, πρὸ πολλῶν χρόνων ἀποθανόντα καὶ ἐνταφιασθέντα εἰς ἕνα τάφον, εὑρισκόμενον ἐκεῖ ἔμπροσθέν του. Ἀφοῦ δὲ ὁ ἅγιος ἐπροσευχήθη ἐπὶ τῆς πλακὸς τοῦ τάφου του, ὢ τοῦ θαύματος! ἀνέστη ὁ νεκρὸς, ὅστις προσκυνήσας τὸν ἅγιον, ἐδόξασε τὴν θεότητα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ. Ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, ποῖος εἶναι, καὶ πότε ἀπέθανεν· ὁ δὲ νεκρὸς ἀπεκρίθη, ὅτι εἶναι ἐκ τῶν ἀνθρώπων οἵτινες ἔζων πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς, ἤτοι πρὸ τριακοσίων χρόνων καὶ ἐπέκεινα, καὶ ὅτι διὰ πὴν πλάνην ἣν εἶχεν εἰς τὰ εἴδωλα, κατεκαίετο εἰς τὸ πῦρ τόσους χρόνους.

Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα βλέποντες πολλοὶ Ἕλληνες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ μιᾷ φωνῇ ἐδόξαζον τὸν Θεόν. Μετ' αὐτῶν δὲ ἦτο καὶ ὁ γεωργὸς Γλυκέριος, τοῦ ὁποίου τὸ νεκρὸν βόδι ἀνέστησεν ὁ ἅγιος, ὅστις στερεωθεὶς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸ τοιοῦτον θαῦμα, κατεκόπη μὲ τὰ σπαθία ὑπὸ τῶν ἀπίστων, καὶ ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, ὅτε εἶδον, ὅτι ὁ ἅγιος ἐμβὰς εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, προσέταξεν ἓν εἴδωλον νὰ εἴπῃ, ἐὰν ὁ Χριστὸς ἦναι Θεὸς, καὶ ἐὰν πρέπῃ νὰ προσκυνῶμεν αὐτόν. Τότε ὁ δαίμων, ὁ κατοικῶν ἐντὸς τοῦ εἰδώλου, θρηνῶν καὶ βιαζόμενος ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι μόνος Θεός. Ὅθεν διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐταράχθησαν ὅλα τὰ εἴδωλα, καὶ ἔπεσον εἰς τὴν γῆν καὶ ἐσυντρίφθησαν. Οἱ δὲ λατρευταὶ τῶν δαιμόνων, μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ ὑποφέρωσιν, ἐπίασαν τὸν ἅγιον καὶ ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα, ζητοῦντες ταχέως νὰ ἐκδώσῃ τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλισθῇ ὁ ἅγιος, ὁμοῦ καὶ ἡ βασίλισσα Ἀλεξάνδρα· καὶ ὁ μὲν ἅγιος ἀπεκεφαλίσθη, ἡ δὲ ἁγία Ἀλεξάνδρα προσευχηθεῖσα εἰς τὴν φυλακὴν, παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ τοῦ ἁγίου σύναξις εἰς τὸν ἁγιώτατον ναὸν αὐτοῦ, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τόπον λεγόμενον Δεύτερον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου ὅρα εἰς τὸν πεζογράφον Δαμασκηνόν.) Τὸν δὲ ἑλληνικὸν αὐτοῦ βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Διοκλητιανὸς ὁ Ῥωμαίων Αὐτοκράτωρ· (εὑρίσκεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις) ἐν δὲ τῇ με-

[1] Ὅρα κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ παρόντος, ὅτε ἑορτάζεται ἡ ἁγία αὕτη Ἀλεξάνδρα, καὶ οἱ τρεῖς αὐτῆς ὑπηρέται Ἀπολλὼ, Ἰσακάκιος, καὶ Κυδράτος.

γίστῃ Λαύρᾳ εὑρίσκεται καὶ ἄλλο τούτου Μαρτύριον, οὗ ἡ ἀρχή » Ἡ μὲν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προαιώνιος βασιλεία.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΝΑΤΟΛΙΟΣ ὁ στρατηλάτης ξίφει τελειοῦται.

» Δύσας Ἀνατόλιος ἐκτομῇ κάρας,
» Εἶδον εἶδε φῶς νοητὸν Κυρίου.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΡΩΤΟΛΕΩΝ ὁ στρατηλάτης ξίφει τελειοῦται.

» Ὁ Χριστομάρτυς τέμνεσαι Πρωτολέων,
» Χριστῷ πεποιθὼς ὥσπεο ἀλκαίᾳ λέων. [1]

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ὁ ἀπὸ μάγων ξίφει τελειοῦται.

» Ἀθανάσιος φαρμακὸς τομὴν κάρας,
» Ψυχῆς νοσούσης εὗρε φάρμακον ξένον.

Ὁ ἅγιος ΓΛΥΚΕΡΙΟΣ ὁ γεωργὸς ξίφει τελειοῦται.

» Λαιμὸν σὸν ὡς γῆν, ὡς ὕννιν δὲ τὴν σπάθην,
» Γεωργὲ Γλυκέριε, προσφόρως κρίνω.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΟΥΑΛΕΡΙΟΣ ξίφει τελειοῦται.

» Θείαν κεφαλὴν ἦσεν Οὐαλερίου,
» Κακὴ κεφαλὴ δήμιος διὰ ξίφους.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΔΟΝΑΤΟΣ καὶ ΘΕΡΙΝΟΣ ξίφει τελειοῦνται.

» Ξίφει, Θερινέ, συ θερισθεὶς Δονάτῳ,
» Ἄμφω Θεοῦ γίνεσθε δράγματα ξένα.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΓΕΩΡΓΙΟΣ ὁ μαρτυρήσας ἐν πόλει Πτολεμαΐδος, ἐν ἔτει ,αψνϐ (1752), μαχαίραις κατακοπεὶς τελειοῦται.*

† » Γεώργιος νῦν τῷ Γεωργίῳ ἅμα,
» Νέος παλαιῷ συνετάχθη ἐνθάδε [2]

* *Τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος ΛΑΖΑΡΟΥ τοῦ Βουλγάρεως, ἀθλήσαντος ἐν ἔτει 1802,* [3]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

---

[1] Ἤτοι καθὼς πέποιθε καὶ θαρρεῖ ὁ Λέων εἰς τὴν ἀλκαίαν, δηλαδὴ εἰς τὴν οὐράν του. Ἀλκαία γὰρ κυρίως λέγεται ἡ τοῦ Λέοντος οὐρὰ, διότι ἀλκεῖ, ἤγουν βοηθεῖ αὐτὸν, ἢ διότι ἔχει τὴν ἀλκὴν καὶ δύναμιν εἰς τὴν οὐράν του, ἤτις διὰ τοῦτο καὶ οὐρὰ καλεῖται, διατὶ οὐρεῖ καὶ φυλάττει τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα τὴν ἔχουν. Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ τῆς Μονῆς τοῦ Διονυσίου γράφεται οὕτως « Ὥσπερ ἀλκίμων Λέων, κατ' ἐκεῖνο τὸ Προφητικόν » Δίκαιος ὡς Λέων πέποιθεν.

[2] Τὸ Μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[3] Τὸ Μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ', μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΕΛΙΣΑΒΕΤ τῆς θαυματουργοῦ.

» Ἐλισάβετ λιποῦσα γῆν Θεοῦ Λόγε,
» Καλὴ καλὸν βλέπει σε νύμφη νυμφίον.
† » Εἰκάδι καίγε τετάρτῃ ἀπῆρε πόλον Ἐλισαβέτεια.

Αὕτη ἡ ὁσία Ἐλισάβετ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας εἰσῆλθεν εἰς ἀσκητικοὺς ἀγῶνας, ὅθεν καὶ ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὴν χάριν τῶν ἰαμάτων, καὶ ἰάτρευε διάφορα πάθη καὶ ἀσθενείας. Ταύτης τῆς ὁσίας ἡ γέννησις ἐδηλώθη ἄνωθεν ὁ ἀ θείας ἀποκαλύψεως καὶ ἐπρομηνύθη παρὰ Θεοῦ, ὅτι θέλει γένει σκεῦος ἐκλογῆς. Ἐφόρει δὲ ἡ μακαρία ἕνα μόνον χιτῶνα, διὰ τοῦτο ἐταλαιπωρεῖτο ἀπὸ τὸ ψῦχος καὶ τὸν παγετὸν τοῦ χειμῶνος. Δὲν ἔπλυνε ποτὲ τὸ σῶμά της μὲ νερόν· διεπέρασε νηστικὴ τεσσαράκοντα ἡμέρας. Τρεῖς χρόνους εἶχεν ὅλως διόλου προσηλωμένον τὸν νοῦν της εἰς τὸν Θεὸν, καὶ μὲ τοὺς σωματικοὺς ὀφθαλμούς της δὲν εἶδε τελείως τὸ κάλλος καὶ μέγεθος τοῦ οὐρανοῦ. Ἐθανάτωσε διὰ προσευχῆς της ἕνα ὄφιν φαρμακερὸν καὶ μεγαλώτατον. Δὲν ἐγεύθη ἔλαιον εἰς διάστημα πολλῶν χρόνων, καὶ δὲν ἐφόρεσεν εἰς τοὺς πόδας της ὑποδήματα. Μὲ ταῦτα λοιπὸν καὶ τὰ τοιαῦτα κατορθώματα καὶ ἀρετὰς θεαρέστως διαλάμπουσα ἡ τρισολβία, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ, ἡ ὁποία καὶ ἕως τῆς σήμερον χαρίζει εἰς τοὺς μετὰ πίστεως προστρέχοντας αὐτῇ χάριν πολλῶν θαυμάτων καὶ ἰαμάτων, διότι χῶμα μόνον ἐκ τοῦ τάφου αὐτῆς, μετ' εὐλαβείας λαμβανόμενον, ἰατρεύει πᾶσαν ἀσθένειαν.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΣΑΒΣΑ τοῦ στρατηλάτου καὶ Γότθου. [1]

» Ἔπνιξε δεινὰ πνεύματα πλάνης Σάββας,
» Ποταμόπνικτος μάρτυς ὀφθεὶς Κυρίου.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Σάββας ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ἐν ἔτει σοϐ' (272), καταγόμενος μὲν ἀπὸ τὴν Γοτθίαν, ἔχων δὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ στρατηλάτου εἰς τὴν Ῥώμην. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο πιστὸς χριστιανὸς, διὰ τοῦτο ἐπεμελεῖτο τοὺς ἁγίους μάρτυρας τοῦ

---

[1] Ἄλλος εἶναι ὁ Σάββας οὗτος ἀπὸ τὸν ἑορταζόμενον κατὰ τὴν δεκάτην ὀγδόην τοῦ παρόντος Ἀπριλίου. Ἂν καὶ οἱ δύω ἔτυχε νὰ ἦναι καὶ στρατηλάται καὶ Γότθοι, καὶ ἐν τέλος ἔλαβον τὸ νὰ πνιγῶσιν εἰς ποταμούς. Καθότι οὗτος μὲν ἦτο ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ, ἐκεῖνος δὲ ἐπὶ Οὐαλεντιανοῦ· καὶ οὗτος μὲν ἐν Ῥώμῃ ἐμαρτύρησεν, ἐκεῖνος δὲ ἐν Γοτθίᾳ ἐπὶ Ἀθαναρίχου.

Χριστοῦ τοὺς εὑρισκομένους εἰς τὰς φυλακάς. Διὰ δὲ τὴν καθαρότητα τῆς ζωῆς του, καὶ τὴν ἄσκησιν τῶν ἀρετῶν, ἔλαβε χάριν παρὰ Θεοῦ, καὶ ἐδίωκε τὰ πονηρὰ πνεύματα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι εἶναι χριστιανός, ἐφέρθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ῥίψας τὴν ζώνην, ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Ὅθεν ἐκρέμασαν αὐτὸν, καὶ ἔκαυσαν μὲ τὰς λαμπάδας, εἶτα ἔβαλον αὐτὸν ἐντὸς λέβητος, γεμάτου ἀπὸ πίσσαν βρασμένην. Καὶ ἐπειδὴ παραδόξως ἐφυλάχθη ἀβλαβὴς διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο προσείλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ἑβδομήκοντα Ἕλληνας, οἵτινες ἀποκεφαλισθέντες διὰ τὸν Χριστὸν, ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Μετὰ ταῦτα φέρεται ὁ ἅγιος ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, καὶ ἐπειδὴ ἀνδρείως ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν, ὁ ὁποῖος ἐφάνη πρότερον εἰς αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ καὶ τὸν ἐνεδυνάμωσε· τούτου χάριν ἐρρίφθη εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Εἰς τὴν ἀκμὴν δὲ τῆς ἡλικίας τοῦ ἁγίου τούτου ἔλαμπε καὶ μία λευκότης εἰς τὸ πρόσωπόν του, καὶ ἕνα ἐρύθημα εἰς τὰς παρειάς του. Αἱ δὲ τρίχες τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν γενείων του, ἦσαν ὡσὰν χρυσαῖ καὶ διαλάμπουσαι. Αἱ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν του κόραι ἔβλεπον μὲ ἓν βλοσυρὸν καὶ ἄφοβον βλέμμα, τὸ ὁποῖον φανερόνει τὴν φυσιογνωμίαν ἑνὸς ἀνδρείου καὶ μεγαλοψύχου στρατιώτου.

—

Οἱ διὰ τοῦ ἁγίου Σάββα πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ ἑβδομήκοντα στρατιῶται, ξίφει τελειοῦνται.

» Κάρας ἀριθμῶν τῷ ξίφει τετμημένας,
» Εὗροις πεσόντας ἄνδρας ἑπτάκις δέκα.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΑΣΙΚΡΑΤΟΥΣ καὶ ΒΑΛΕΝΤΙΩΝΟΣ.

» Ὁ Πασικράτης ἤρατο τιμηθεὶς κράτος,
» Βαλεντίωνος ἐκβαλὼν φόβον ξίφους.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὸ Δορόστολον τῆς ἐν τῇ Εὐρώπῃ εὑρισκομένης Μοισίας, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται καὶ Δουρόστορον καὶ εἶναι τώρα Κώμη, ἤγουν χωρίον. Εὑρίσκοντο δὲ αὐτοὶ στρατιῶται εἰς ἕνα λεγεῶνα, ἤγουν τάγμα στρατιωτικὸν, τὸ ὁποῖον ἦτον συνθεμένον ἀπὸ χιλιάδας ἓξ, κατὰ τὸν καιρὸν ὅτε ἦτον ἔπαρχος εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ὁ καλούμενος Αὐλοζάνης. Βλέποντες δὲ οἱ ἅγιοι οὗτοι τοὺς τότε Ἕλληνας ὅτι ἦσαν ἔκδοτοι εἰς τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, καὶ ὅλοι πεφοβισμένοι ἐπείθοντο εἰς τὰς προσταγὰς τῶν εἰδωλολατρῶν βασιλέων, τούτου χάριν ἐπαρρησιάσθησαν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐκήρυξαν ἑαυτοὺς χριστιανούς. Ὅθεν ἐπίασαν αὐτοὺς οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ τοὺς ὑπῆγαν εἰς τὸν ἡγεμόνα. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἠνάγκαζεν αὐτοὺς διὰ νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα, ἀλλ' οἱ ἅγιοι οὐδόλως αὐτὸ κατεδέχθησαν. Μάλιστα δὲ ὁ ἅγιος Πασικράτης, ὅτε ἐφάνη εἰς αὐτὸν τὸ εἴδωλον τοῦ Ἀπόλλωνος, ὑπῆγε πλησίον αὐτοῦ καὶ τὸ ἔπτυσεν, εἰπὼν, ὅτι αὕτη ἡ τιμὴ πρέπει εἰς αὐτόν. Εὐθὺς λοιπὸν ἔδεσαν αὐτοὺς μὲ ἁλύσεις, καὶ ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακήν. Ἐδείχνε δὲ ὁ ἅγιος Πασικράτης ὅτι ἔχαιρε διότι τὸν ἔδεσαν, ὅθεν ἐβάσταζε τὴν ἁλυσίδα διὰ τὸν Χριστὸν, ὡς ἓν χρυσοῦν ἐνώτιον, ἢ ἕνα περιλαίμιον στολισμόν. Ἐπειδὴ ἡ ἅλυσις ἐκείνη ἦτον ὄργανον τοῦ νὰ κοινωνήσῃ μὲ τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἤλπιζε νὰ σωθῇ. Ἔπειτα ἔκβαλαν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τοὺς παρέστησαν πάλιν εἰς τὸν Ἡγεμόνα. Τότε ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου Πασικράτους, Παπιανὸς ὀνόματι, ἦλθεν ἐκεῖ, κλαίων ὁμοῦ καὶ συμβουλεύων τὸν ἀδελφόν του, ἵνα βάλῃ μόνον θυμίαμα ἐπάνω εἰς τὸν βωμὸν, καὶ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰς τιμωρίας, ἀκολουθῶν εἰς τὸ ἰδικόν του παράδειγμα. Διότι καὶ αὐτὸς ὁ Παπιανὸς καταφρονῶν τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ, καὶ ποθῶν τὰ πρόσκαιρα, καὶ πρὸς τούτοις ἀπὸ τὸν φόβον τῶν βασάνων, ἠρνήθη φεῦ! προτήτερα τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ δὲ ἅγιος Πασικράτης ἀπέβαλεν αὐτὸν, λέγων, ὅτι εἶναι ἀνάξιος τῆς συγγενείας καὶ ἀδελφότητός του, καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ συμβουλεύσῃ ἄλλον, αὐτὸς ὅτις ἐχωρίσθη ἀπὸ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ὅθεν πλησιάσας εἰς τὸν βωμὸν ὁ ἅγιος, θεληματικῶς ἐξήπλωσε τὴν χεῖρά του διὰ νὰ τὴν καύσωσι. Ἔλεγε δὲ πρὸς τὸν ἄρχοντα, ὅτι ἡ μὲν σὰρξ αὕτη, ἐπειδὴ εἶναι θνητὴ, διὰ τοῦτο καὶ νικᾶται ἀπὸ τὴν φωτίαν, καθὼς βλέπεις, καὶ ἀκολούθως φθείρεται καὶ ἀναλύεται· ἡ δὲ ψυχὴ οὖσα ἄϋλος καὶ ἀθάνατος, καὶ μὴ ἔχουσα φύσιν νὰ φθείρεται ἀπὸ τὰ ὁρώμενα στοιχεῖα καὶ πάθη, διὰ τοῦτο δὲν νικᾶται, ἀλλὰ στέκει ἀκλινὴς καὶ ἀκίνητος· διότι φυλάττεται αὐτὴ διὰ νὰ ζῇ εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ὕστερον ἠρωτήθη καὶ ὁ ἅγιος Βαλεντίων, ἐὰν συμφωνῇ μὲ τὸν Πασικράτη, καὶ ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι συμφωνεῖ, διὰ τοῦτο ἔλαβον καὶ οἱ δύω τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀποκεφαλισθῶσι. Λέγουσι δὲ, ὅτι ἀπερχομένων τῶν ἁγίων εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἠκολούθει εἰς τὸν ἅγιον Πασικράτην ἡ μήτηρ του,

καὶ προπέμπουσα αὐτὸν, τὸν ἐπαραθάρρυνε νὰ κλίνῃ τὸν λαιμόν του εἰς τὴν σπάθην, καὶ νὰ θανατωθῇ προθύμως διὰ τὸν Χριστόν. Ἦτον δὲ ὅτε ἀπεκεφαλίσθησαν, ὁ μὲν ἅγιος Πασικράτης, εἰκοσιδύω χρόνων· ὁ δὲ ἅγιος Βαλεντίων, χρόνων τριάκοντα.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων ὀκτὼ μαρτύρων ΕΥΣΕΒΙΟΥ, ΝΕΩΝΟΣ, ΛΕΟΝΤΙΟΥ, ΛΟΓΓΙΝΟΥ καὶ ἑτέρων τεσσάρων, τῶν διὰ τοῦ ἁγίου Γεωργίου πιστευσάντων τῷ Χριστῷ καὶ μαρτυρησάντων.

» Ἀριθμὸν ἰσάμιλλον ὀκτὼ μαρτύρων,
» Τὸν ἰσάκις τέμνουσιν ἴσον ἰσάκις. [1]

Αφ' οὗ ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Γεώργιος, ἐπρόσταξεν ὁ ἀσεβὴς Διοκλητιανὸς, ὅλοι οἱ χριστιανοὶ οἱ εὑρισκόμενοι εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ μάλιστα ὅσοι εἶναι φυλακωμένοι ἐξ αἰτίας τοῦ μαρτυρίου καὶ τῶν θαυμάτων τοῦ ἁγίου Γεωργίου, νὰ θυσιάζωσιν εἰς τοὺς ψευδωνύμους Θεοὺς καὶ οὕτω νὰ ἀφίνωνται ἐλεύθεροι διὰ νὰ ζῶσιν· ἢ ἐὰν τοῦτο δὲν κάμωσι, νὰ βασανίζωνται ἀσπλάχνως καὶ τελευταῖον νὰ θανατόνωνται. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οὗτοι οἱ ὀκτὼ ἅγιοι, βλέποντες τὰ παρὰ τοῦ ἁγίου Γεωργίου γενόμενα θαύματα ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐβλήθησαν εἰς φυλακὴν, τούτου χάριν ἐκβαίνοντες ἀπὸ τὴν φυλακὴν, παρεστάθησαν εἰς τὸν Διοκλητιανὸν, καὶ ἠναγκάσθησαν παρ' ἐκείνου νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐπείσθησαν, πρῶτον μὲν ἐγυμνώθησαν καὶ ἐδέθησαν, ἔπειτα δὲ ἐδάρθησαν, μετὰ ταῦτα κρεμασθέντες, ἐξεσχίσθησαν τόσον πολλὰ, ὥστε αἱ σάρκες των ἀναλύσασαι, ἔπεσον κατὰ γῆς, καὶ τὰ ἐσωτερικὰ σπλάγχνα των ἐφαίνοντο ἀπὸ ἔξωθεν. Τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στρεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῶν ἀναβλύζουσιν ἰατρείας πρὸς δόξαν Θεοῦ, εἰς ὅλους τοὺς προστρέχοντας αὐτοῖς μετὰ πίστεως.

—

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΔΟΥΚΑΣ ῥάπτης ὁ Μιτυληναῖος, ὁ μαρτυρήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει ἀφξδ' (1564)· ζῶν ἀποδερματισθείς, τελειοῦται.*

» Δούκας ὁ ῥάπτης ἐκδαρεὶς δορὰν ὅλην,
» Ἔρραψεν αὐτῷ ἱμάτιον φωσφόρον. [1]

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΝΙΚΟΛΑΟΣ ὁ ἐν Μαγνησίᾳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει ᾳψος' (1776), σφοδρῶς τυφθεὶς τελειοῦται.*

† » Ζητῶν ὁ Νικόλαος εὑρέσθαι γάμον,
» Ἄφθαρτον εὗρε διὰ πληγῶν ἐν πόλῳ. [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

—

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ ΜΑΡΚΟΥ.

» Σύροντες εἰς γῆν Μάρκον οἱ μιαιφόνοι,
» Πρὸς οὐρανοὺς πέμπουσιν αὐτὸν ἠγνόουν.
» Εἰκάδι πέμπτῃ Μάρκον ἐνὶ χθονὶ ἄφρονες εἶλκον.

Οὗτος ὁ πανεύφημος Ἀπόστολος Μάρκος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον καὶ Λιβύην καὶ Βαρβαρίαν καὶ Πεντάπολιν, κατὰ τοὺς χρόνους Τιβερίου [3] τοῦ

---

[1] Ἤθελε δὲ ἀπορήσῃ τις, διὰ τί ὁ ὀκτὼ ἀριθμὸς ὀνομάζεται ἰσάκις ἴσος ἰσάκις; ἀποκρινόμεθα, ὅτι ἴσως καθὼς ὁ δύω ἅπαξ ἑαυτὸν πολλαπλασιάζων, ἴσος ἑαυτῷ ἐστι, οὕτω καὶ ὁ ἐκ τούτου παραγόμενος τέσσαρα ἰσάκις ἴσός ἐστι, διότι δὶς δύω ἀποτελοῦσι τὸν τέσσαρα. Ἐὰν δὲ ὁ αὐτὸς ἴσος δύω πολλαπλασιάσῃ τὸν τέσσαρα, ἤτοι τὸν ἰσάκις ἴσον, ὁ ἐξ αὐτῶν παραγόμενος, ἤτοι ὁ ὀκτὼ, ἰσάκις ἴσος ἰσάκις ἐστι. Καθότι ὁ αὐτὸς ἴσος ἀριθμὸς, ἤτοι ὁ δύω, πολλαπλασιάζει δεύτερον. Λέγεται δὲ καὶ κατὰ ἄλλον τρόπον ὁ ὀκτὼ ἰσάκις ἴσος ἰσάκις, καθότι εἶναι κῦβος πρῶτος ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ὁ βασιμώτατος καὶ στερεώτατος, παραχθεὶς ἐκ τοῦ πρώτου τετραγώνου τοῦ τέσσαρα, διότι δὶς τὰ τέσσαρα ποιοῦσι τὸν ὀκτώ. Ἐπειδὴ δὲ τοῦ κύβου τούτου, ἤτοι τοῦ ὀκτὼ, αἱ τρεῖς διαστάσεις εἰσὶ, τὸ μῆκος δηλαδὴ καὶ πλάτος καὶ βάθος αὐτοῦ, κατὰ τοὺς μαθηματικοὺς, διὰ τοῦτο δικαίως ἂν οὗτος καλοῖτο ἰσάκις ἴσος ἰσάκις. Εἰμὴ γὰρ οὗτος τὴν ἰσότητα εἶχε κατὰ τὰ τρία ταῦτα, οὐκ ἂν ἐλέγετο κύβος, ἀλλὰ ἢ πλινθὶς, ἢ δοκὶς, ὡς οἱ μαθηματικῶν παῖδές φασιν. Ἔχει δὲ ὁ κύβος ὀκτὼ μὲν γωνίας, ἓξ δὲ ἐπιφανείας, καὶ δώδεκα πλευράς· καὶ ἐὰν θέλῃς νὰ τὸ καταλάβῃς, βάλε ἔμπροσθέν σου ἓν κιβώτιον, καὶ μέτρησον τὰς τούτου γωνίας τε καὶ πλευράς, καὶ θέλεις εὑρῇ τὸν λόγον μας ἀληθῆ. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ μὲ συντομίαν, ἕνα ἰσόπλευρον τετράγωνον, ὅταν σηκωθῇ ἐπάνω καὶ παχυνθῇ, αὐτὸ γίνεται κύβος.

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον·

[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον. Ἐσφαλμένως δὲ γράφεται ἐν τῷ Μαρτυρολογίῳ, ὅτι ὠνομάζετο οὗτος Γεώργιος διότι ὄχι Γεώργιος, ἀλλὰ Νικόλαος ὠνομάζετο, ὁ τοῦ χατζῆ Κανέλου δηλαδὴ υἱός.

[3] Παρὰ δὲ τῷ Ὡρολογίῳ γράφεται Νέρωνος· ἔφθασεν ὅμως καὶ ἕως τοῦ Νέρωνος, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ὁποίου ἤθλησεν ἐν ἔτει ξδ' (64), συμφώνως λέγει καὶ ὁ Μελέτιος ἐν τῷ ά, τόμῳ τῆς Ἐκκλησ. ἱστορίας, ὅστις καὶ ταῦτα γράφει περὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ τούτου Μάρκου· ὅτι ἤρχισε νὰ κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς Αἴγυπτον, κατὰ τὸ δέκατον τρίτον ἔτος μετὰ τὴν τοῦ Χρι-

βασιλέως ἐν ἔτει ξδ' (64), [1] συνέγραψε δὲ τὸ ἅγιόν του Εὐαγγέλιον, ἐξηγουμένου τοῦτο εἰς αὐτὸν Πέτρου τοῦ Κορυφαίου Ἀποστόλου. Ἐλθὼν δὲ εἰς Κυρήνην τῆς Πενταπόλεως, πολλὰ ἐκεῖ ἐποίησε θαύματα· ἔπειτα ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν, ὑπῆγεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὴν Πεντάπολιν, πανταχοῦ δὲ ἐνήργει θαύματα· ἐστόλιζε τὰς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐχειροτόνει Ἐπισκόπους καὶ κληρικοὺς, ὕστερον δὲ πάλιν ἐγύρισεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Ἐκεῖ δὲ εὑρὼν τινὰς ἀδελφοὺς εἰς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, τῆς καλουμένης τοῦ Βουκόλου, συνανεστρέφετο μὲ αὐτοὺς, εὐαγγελιζόμενος καὶ κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ὅθεν οἱ προσκυνηταὶ τῶν εἰδώλων, μὴ φέροντες νὰ βλέπωσι τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν αὐξανομένην καὶ προκόπτουσαν, ἔδεσαν τὸν Ἀπόστολον μὲ σχοινία, καὶ ἔσυρον αὐτὸν ἐπάνω εἰς πέτρας· αἱ δὲ σάρκες του κτυπούμεναι εἰς τὰς πέτρας, κατεξεσχίζοντο, καὶ τὸ αἷμά του τὴν γῆν ἐκοκκίνιζεν. Ἔπειτα ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφάνη ὁ Κύριος πρὸς αὐτὸν, καὶ τοῦ ἐφανέρωσε τὴν μέλλουσαν δόξαν ἣν ἔμελλε νὰ λάβῃ εἰς τοὺς οὐρανούς· μετὰ δὲ μίαν ἡμέραν ἔδεσαν πάλιν αὐτὸν οἱ Ἕλληνες, καὶ ἔσυρον μέσα εἰς τὰς ἀγοράς. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐπειδὴ ἐσπαράττοντο αἱ σάρκες του καὶ κατεκόπτοντο ἀπὸ τὰς πέτρας, παρέδωκε τὸ πνεῦμά του τῷ Κυρίῳ ὁ μακαριστὸς τοῦ Κυρίου Ἀπόστολος. Κατὰ δὲ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος τοιοῦτος ἦτο ὁ θεῖος οὗτος Εὐαγγελιστής. Δὲν ἦτο οὔτε πολλὰ ὑψηλὸς καὶ μακρὺς, οὔτε πάλιν πολλὰ χαμηλὸς καὶ κοντὸς, ἀλλὰ ὁμοῦ μὲ τὸ μέτριον μέγεθος ἐστόλιζεν αὐτὸν καὶ ἡ ἐπανθοῦσα λευκότης τῶν μαλλίων του. Ἡ μύτη του ἦτο μακρὰ καὶ ἴση καὶ ὄχι κοντὴ καὶ πλατεῖα, ὥστε νὰ δεικνύῃ τὸ πρόσωπόν του ὡς κολοβόν. Τὰ ὀφρύδιά του ἔνευον εἰς τὰ ἔσω, τὸ γένειόν του ἦτο δασὺ καὶ μακρὸν, ἡ κεφαλή του φαλακρὰ καὶ τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου του ἄριστα συγκεκραμένον· εἶχε δὲ ὁ Ἀπόστολος συμπάθειαν πολλὴν εἰς τοὺς δεομένους, καὶ τὸ εὐκολομίλητον πρὸς τοὺς αὐτὸν συναντῶντας, ὥστε αἱ ἀρεταὶ τῆς ψυχῆς του ἀντέλαμπον μὲ τὰς φυσικὰς χάριτας τοῦ σώματός του. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν πάνσεπτον αὐτοῦ ναὸν, τὸν εὑρισκόμενον πλησίον εἰς τὸν τόπον τὸν λεγόμενον τοῦ Ταύρου. [1]

στοῦ ἀνάστασιν, καὶ πρῶτος ἔκτισεν ἐκκλησίας εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ὅτι ὁ Μάρκος οὗτος ἦτο μαθητὴς καὶ υἱὸς θετὸς τοῦ Πέτρου, ἀνεψιὸς δὲ Βαρνάβα, καὶ υἱὸς Μαρίας, ἥτις ἐδέχθη τοὺς Ἀποστόλους, καθὼς εἰς τὰς Πράξεις γράφεται «Συνιδὼν δὲ (ὁ Πέτρος) ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου, τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου» (Πράξ. ιϐ'. 12.) καὶ πρὸς Κολασ. δ'. 10.) καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πέτρος γράφει «Ἀσπάζεται ὑμᾶς Μάρκος ὁ υἱός μου» (α'. Πέτ. ε'. 13.) γράφει δὲ πρὸς τούτοις ὁ Μελέτιος, ὅτι ὅτε ὁ Πέτρος ὑπῆγε τὸ πρῶτον εἰς Ῥώμην κηρύττων τὸ σωτήριον κήρυγμα, δὲν εὐχαριστήθησαν μόνον οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὴν ἄγραφον διδασκαλίαν τοῦ κηρύγματός του, ἀλλὰ παρεκάλεσαν τὸν ἀπόστολον τοῦτον Μάρκον, ὡς μαθητὴν τοῦ Πέτρου, νὰ τοὺς ἀφήσῃ ὑπόμνημα ἔγγραφον τῆς διδασκαλίας τοῦ Πέτρου, καὶ οὕτως ἔγειναν αἴτιοι τῆς συγγραφῆς τοῦ κατὰ Μάρκον Εὐαγγελίου, καθὼς ἱστορεῖ ὁ Εὐσέβιος (Ἐκκλ. ἱστορ. βιϐλ. β'. κεφ. ιέ'.) καὶ Κλήμης ὁ Στρωματεὺς ἐν τῷ ς'. τῶν ὑποτυπώσεων, καὶ Παπίας ὁ Ἱεραπολίτης. Ὁ Θεοφύλακτος ὅμως καὶ Οἰκουμένιος καὶ ὁ Μητροφάνης Σμύρνης ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν συμφώνως λέγουσιν, ὅτι ὁ Πέτρος ἐπέτρεψε τὸν Μάρκον νὰ ὑπάγῃ εἰς Αἴγυπτον καὶ νὰ γράψῃ τὸ Εὐαγγέλιον. Ὁ δὲ θεῖος Αὐγουστῖνος περὶ συμφωνίας Εὐαγγελιστῶν (Βιϐλ. ά. κεφ. β'.) λέγει, ὅτι ὁ Μάρκος φαίνεται ἀκολουθεῖ τὸν Ματθαῖον, καὶ εἶναι ὡς ἂν ἐπιτομεὺς τῶν τοῦ Ματθαίου Εὐαγγελικῶν διηγήσεων. (ὅρα εἰς τὴν ἑκατονταετηρίδα σελ. 173.) Ὅρα περὶ τοῦ ἁγίου Μάρκου τούτου καὶ εἰς τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ἰουνίου, ὅπου εὑρήσεις, ὅτι οὗτος ἐσύναξε τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Βαρνάβα, καὶ τὰ ἀπέθεσε μέσα εἰς ἓν σπήλαιον. Σημείωσαι, ὅτι τὸ ὄνομα Μάρκος κατά τινας μὲν εἶναι Ἑβραϊκὸν, ὅθεν ὁ Πηλουσιώτης Ἰσίδωρος εἶπεν, ὅτι αὐτὸ ἑρμηνεύεται καθαρὸς ἢ ὑψηλός· κατά τινας δὲ εἶναι Ἑλληνικὸν, διότι πολλοὶ Ἕλληνες μὲ τὸ ὄνομα Μάρκος ὠνομάζοντο. Καὶ διὰ νὰ εἴπωμεν καθολικῶς, πολλοὶ Ἑβραῖοι συναναστρεφόμενοι μὲ τοὺς Ἕλληνας εἶχον καὶ τὰ ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων· οὕτω Φίλιππος ὁ ἀπόστολος, Ἑβραῖος ὤν, εἶχε τὸ ὄνομα τοῦ Ἕλληνος βασιλέως Φιλίππου, τοῦ πρὸ Χριστοῦ διακοσίων χρόνων ὄντος. Οὕτω ὁ Νικόδημος, ὁ εἷς τῆς Συναγωγῆς τῶν Ἑβραίων, ὄνομα εἶχεν Ἑλληνικόν· οὕτω ὁ Τρύφων, Ἑβραῖος ὤν, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐποίησε τὸν Διάλογον ὁ θεῖος Ἰουστῖνος ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς, μὲ ὄνομα Ἑλληνικὸν ὠνομάζετο, καὶ ἄλλοι ὁμοίως. Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν Μάρκον ἐγκώμιον ἔχει Νικήτας ὁ ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὥσπερ οὐχ ὁμοίαι τῶν σωμάτων πάντων.» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰϐήρων.)

[1] Ὁ Τιϐέριος ἐϐασίλευσεν ἐν ἔτει 14—15 μ. Χ. ὥστε κατὰ τὴν σημειουμένην ἐποχὴν εἶχε τὴν ἀρχὴν ὁ Νέρων ϐασιλεύσας ἀπὸ τοῦ 54 μέχρι τοῦ 68 μ. Χ. Σ. Ε.

---

[1] Ἀξιόλογον εἶναι τὸ ϑαῦμα τὸ ἱστορούμενον ἐν τῇ ϐιογραφίᾳ τοῦ ἁγίου Μάρκου τούτου, τῇ παρὰ Βολλάνδῳ ἀναφερομένῃ· ἤγουν ὅτι εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἦτο ὑποδηματοποιός τις ἄπιστος, ὁ ὁποῖος ῥάπτων μίαν φορὰν τὸ ὑπόδημα τὸ ἐσχισμένον καὶ παλαιὸν τοῦ ἁγίου Μάρκου, ἐτρύπησε τὴν χεῖρά του μὲ τὴν βελόνην· πονέσας δὲ πολλὰ, ὦ Θεέ μου! ἐφώναξεν. Ὅθεν ὁ Εὐαγγελιστὴς ἐκ τούτου λαϐὼν ἀφορμὴν, ἐδίδαξεν αὐτὸν τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ εὐθὺς τὸν ἰάτρευσε μὲ τὸ πτύσμα του· εἶτα ϐαπτίσας αὐτὸν, ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον τοῦ ἐκεῖ ϑρόνου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελεῖται ἡ ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τοῦ σεπτοῦ Ἀποστολείου (ἤτοι τοῦ ναοῦ) τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου Κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων Πέτρου, τοῦ Συγκειμένου, ἤτοι τοῦ ὄντος πλησίον εἰς τὴν ἁγιωτάτην μεγάλην Ἐκκλησίαν.

Ὁ ἅγιος ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΣ *Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται* [1]

» Ἔκστος, Μακεδόνιε, τοῦ φθαρτοῦ θρόνου,
» Ὑμνεῖς τὸ θεῖον σὺν Σεραφὶμ καὶ θρόνοις.

Ἡ ἁγία μάρτυς ΝΙΚΗ *ξίφει τελειοῦται.*

» Νίκης βραβεῖα τῇ τετιμημένῃ Νίκῃ.
» Νίκης βραβεὺς δίδωσιν, ὡς νικηφόρῳ.

Οἱ ἅγιοι ὀκτὼ ὁσιομάρτυρες καὶ ἀναχωρηταὶ ξίφει τελειοῦνται.

» Ὀκτὼ συνεκκόπτουσιν ἀνδρῶν αὐχένας,
Ὑπὸ ζυγὸν σὸν τοὺς δαμασθέντας, Λόγε.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Λέγουσι δὲ, καὶ ὅτι ὁ Εὐαγγελιστὴς οὗτος παρὼν εὑρεθεὶς εἰς Ῥώμην, ὅτε ἐμαρτύρησαν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος, εἶτα γυρίσας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐν αὐτῇ ἔλαβε τὸν διὰ μαρτυρίου θάνατον ἐν ἔτει ξη' (68), κατὰ τὸν Εὐτύχιον Ἀλεξανδρείας, ἐν τῷ χρονικῷ. (Ὅρα εἰς τὴν ἑκατονταετηρίδα τοῦ κῦρ Εὐγενίου.)

[1] Ὁ Μακεδόνιος οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ κακοδόξου Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, τοῦ καλουμένου Δικόρου ἐν ἔτει 495· ὁ δὲ βασιλεὺς ἔδωκε πρῶτον ἰδιόχειρον γράμμα, νὰ φυλάξῃ ἀπαρασαλεύτως τὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως δόγματα. Ὕστερον δὲ γενόμενος ὑπερασπιστὴς τῆς κακοδοξίας τοῦ Εὐτυχοῦς, ἐζήτει τὸ γράμμα ἀπὸ τὸν τότε Πατριάρχην Εὐφήμιον, ἐκεῖνος δὲ ἠρνεῖτο. Διὰ τοῦτο ἐξώρισε μὲν ἐκεῖνον, ἐκαμε δὲ Πατριάρχην τὸν Μακεδόνιον τοῦτον, πρεσβύτερον ὄντα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ παρόμοιον κατὰ τὴν ἀρετὴν καὶ ὁσιότητα μὲ τὸν Εὐφήμιον. Τὸ γράμμα δὲ τοῦ βασιλέως τὸ ἔδωκεν ὁ Εὐφήμιος εἰς τὸν Μακεδόνιον τοῦτον, τὸν ἐμπεπιστευμένον τότε τὴν φύλαξιν τῶν ἱερῶν κειμηλίων. Ἀφ' οὗ δὲ ἐγεινε Πατριάρχης ὁ Μακεδόνιος, καὶ ἔμαθεν ὁ βασιλεὺς ὅτι ἔχει τὸ γράμμα τὸ ἐζήτει ἀπὸ αὐτόν· ὁ Μακεδόνιος ἐναντίετο σφοδρῶς καὶ δὲν ἔδιδε τὸ γράμμα. Ὅθεν ὁ βασιλεὺς ἐκάθηρε πρῶτον τὸν ἅγιον, καὶ ἔπειτα τὸν ἐξώρισεν εἰς τὴν Χαλκηδόνα, καὶ ὕστερον εἰς τὰ Εὐχαΐτα ἐν ἔτει 511· τόσην δὲ πολλὴν σύγχυσιν ἐπροξένησεν ἡ καθαίρεσις καὶ ἐξορία τοῦ ἁγίου τούτου Μακεδονίου, ὥστε ὁ λαὸς σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν μοναχῶν ἐφώναζον εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, Καιρὸς χριστιανοὶ διὰ μαρτύριον· ἂς μὴ ἀφήσωμεν τὸν πατέρα μας, τὸν Πατριάρχην μας· ὕβριζον δὲ καὶ τὸν βασιλέα, Μανιχαῖον αὐτὸν ὀνομάζοντες καὶ τῆς βασιλείας ἀνάξιον. (Τόμ. 6', σελ. 58 τοῦ Μελετίου.)

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κς', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΒΑΣΙΛΕΩΣ *Ἐπισκόπου Ἀμασείας.*

» Τμηθεὶς, Βασιλεῦ, βασιλεὺς πόλου γίνῃ,
» Ἐξ αἱμάτων σῶν βάμμα κόκκινον φέρων.
» Εἰκάδα ἁμῷ' ἕκτην Βασιλεὺς ξίφει αὐχένα κάρθη.

Οὗτος ὁ ἔνδοξος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Βασιλεὺς ἦτο Ἐπίσκοπος τῆς Μητροπόλεως Ἀμασείας τῆς ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσσῃ εὑρισκομένης, [1] κατὰ τοὺς χρόνους Λικινίου τοῦ σύζυγον ἔχοντος Κωνσταντίναν, ἢ Κωνσταντίαν, τὴν ἀδελφὴν Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει τιζ' (317), διότι οὗτος ὁ Λικίνιος ἐπέμφθη μὲν διὰ νὰ πολεμήσῃ τὸν Μαξιμῖνον, ὁ ὁποῖος ἐσηκώθη ἐναντίον τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐκράτησεν ὅμως τυραννικῶς μέρη τινὰ τῆς Ἀνατολῆς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μαξιμῖνος φονευθεὶς, ἔπαυσεν ἀπὸ τὸ νὰ πολεμῇ τὸν Λικίνιον, καὶ ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὸν τῆς ζωῆς του κίνδυνον, διὰ τοῦτο ὁ Λικίνιος ἐλθὼν εἰς Νικομήδειαν, ἐπρόσφερε διὰ τὴν νίκην ταύτην θυσίας εἰς τὰ εἴδωλα. Τότε λοιπὸν ἐπρόσταξε νὰ φέρωσιν ἔμπροσθέν του καὶ τὸν ἅγιον τοῦτον Βασιλέα, ὁμοῦ καὶ μίαν κόρην ὀνομαζομένην Γλαφυρὴν, ἢ Γλαφύραν, τῆς ὁποίας ἡ ὑπόθεσις ἦτον αὕτη. Ἡ Γλαφυρὴ ἦτον ὑπηρέτρια Κωνσταντίνης τῆς συζύγου τοῦ Λικινίου, ἐπειδὴ δὲ ἐκατάλαβεν, ὅτι ὁ Λικίνιος ἐλύσσα ἀπὸ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα, ἐφανέρωσε τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν κυρίαν της, ἡ ὁποία ἔδωκε χρήματα εἰς τὴν Γλαφυρὴν καὶ τὴν ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀνατολήν. Αὕτη λοιπὸν περιπατοῦσα ἀπὸ τόπον εἰς τόπον κατήντησεν εἰς τὴν Ἀμάσειαν, ὅπου ἦτο Ἐπίσκοπος ὁ ἅγιος οὗτος Βασιλεύς. Τοῦτο λοιπὸν μαθὼν ὁ Λικίνιος, καὶ ὅτι ὅσα χρήματα εἶχε μαζί της ἡ Γλαφυρὴ, τὰ ἔδωκεν εἰς τὸν ἅγιον Βασιλέα διὰ νὰ κτίσῃ Ἐκκλησίαν, ἐπρόσταξε νὰ πιάσωσι καὶ τοὺς δύω, καὶ νὰ τοὺς φέρωσιν ἔμπροσθέν του. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Γλαφυρὴ εἶχεν ἀποθάνῃ προτοῦ, διὰ τοῦτο ἐπιάσθη μόνος ὁ ἅγιος Βασιλεὺς, καὶ ἐφέρθη εἰς τὴν Νικομήδειαν ἔμπροσθεν τοῦ Λικινίου.

Ἤλεγξε δὲ ὁ ἅγιος ἀρκετὰ τὴν ταλαιπωρίαν τῶν ψευδωνύμων Θεῶν, καὶ ἔπτυσε μὲ καταφρόνησιν τὴν πλάνην τούτων καὶ ματαιότητα.

---

[1] Ἡ Ἀμάσεια εἶναι πόλις περιφανὴς Καππαδοκίας τῆς κατὰ τὸν Πόντον, κατὰ τὸν Σεφανον (ἐν τῷ περὶ πόλεων), ἀρχιεπισκοπὴ δὲ οὖσα, καὶ μεταξὺ Βυζαντίου καὶ Τραπεζοῦντος κειμένη, καλεῖται ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν Ἀμνασὰ, ὡς λέγει ὁ Βαουδράντης ἐν τῷ λεξικῷ.

Ὅθεν ἔδωκε κατ' αὐτοῦ ὁ Λικίνιος τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν· καὶ λοιπὸν ἀπεκεφαλίσθη ὁ μακάριος Βασιλεὺς, καὶ ἐβλήθη εἰς πλοῖον, καὶ ἡ μὲν ἁγία του κεφαλὴ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ τὸ ἓν μέρος τοῦ πλοίου, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμά του, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ πλοίου. Ταῦτα δὲ τὰ δύω, ὢ τοῦ θαύματος! ἡνώθησαν πάλιν ὁμοῦ, ἡ κεφαλὴ δηλαδὴ μὲ τὸ σῶμα καὶ συνηρμόσθησαν κατὰ τὴν φυσικὴν ἁρμονίαν καὶ οὕτως εὑρέθη σῶος ὁ ἅγιος εἰς τὸν κόλπον τῆς Σινόπης ἀπό τινας ἁλιεῖς. Οὗτοι δηλαδὴ βαλόντες τὸν γρίπον καὶ ἑλκύσαντες αὐτὸν εἰς τὴν ξηρὰν, ἔσυρον ὁμοῦ καὶ τὸ τίμιον λείψανον τοῦ ἁγίου· ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐφάνη εἰς ἕνα χριστιανὸν, Ἐλπιδηφόρον καλούμενον, ὁ ὁποῖος ἐδέχθη πρῶτος τὸν ἅγιον εἰς τὸν οἶκόν του, ὅτε ἐφέρθη εἰς τὴν Νικομήδειαν καὶ ἐφανέρωσεν αὐτῷ περὶ τοῦ ἁγίου λειψάνου. Ὁ δὲ Ἐλπιδηφόρος λαβὼν μαζί του τοὺς δύω Διακόνους, Θεότιμον καὶ Παρθένιον, οἱ ὁποῖοι ἠκολούθησαν τῷ ἁγίῳ ἀπὸ τὴν Ἀμάσειαν, ἦλθον καὶ ἐπῆραν τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ τιμήσαντες αὐτὸ μὲ μῦρα καὶ ἀρώματα, καὶ μὲ ψαλμῳδίας καὶ ὕμνους, τὸ ἔφερον εἰς τὴν Ἀμάσειαν. [1] Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας ΓΛΑΦΥΡΙΣ *(ἢ Γλαφύρας) ἐν εἰρήνῃ τελειοθείσης.*

» Θεὸν Γλαφυρὴ ψυχικῶν δι' ὀμμάτων,
» Οὐ γλαφυρῶς νὺν, ἀλλὰ τηλαυγῶς βλέπει.

Ἡ ὁσία ΙΟΥΣΤΑ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Τρόπον σελήνης πλησιφαοῦς, Ἰοῦσταν,
» Λάμψασαν ἔργοις, μνήματος κρύπτει νέφος

Ὁ ὅσιος ΝΕΣΤΩΡ *τοὺς γονεῖς καταλιπὼν καὶ μονάσας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Τοὺς οὐρανοὺς ἱδρῶσι, Νέστωρ, ἐπρίω,
» Δι' οὓς φύσιν τύραννον ἠρνήσω θέσει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΣΥΜΕΩΝ *συγγενοῦς, ἤτοι ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου, ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων.*

» Ἀδελφὰ πάσχεις, Συμεὼν, τῷ Κυρίῳ,
» Ξύλῳ κρεμασθεὶς, ὡς ἀδελφὸς Κυρίου.
» Ἐν ξύλῳ ἑβδομάτῃ Συμεὼν πάγη εἰκάδι μακρῷ.

† Οὗτος ἦτο υἱὸς Ἰωσὴφ τοῦ Μνήστορος, εἷς ἀπὸ τοὺς τέσσαρας υἱοὺς, τοὺς ὁποίους ἐγέννησε μὲ τὴν προτέραν αὐτοῦ γυναῖκα· Ἰάκωβον δηλαδὴ καὶ Ἰωσῆν καὶ Ἰούδαν καὶ Σίμωνα, τουτέστι τοῦτον τὸν Συμεών. Ἐπειδὴ τὸ Σίμων εἶναι ὑποκοριστικὸν ὄνομα τοῦ Συμεὼν, διότι οὕτω καὶ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος καὶ Σίμων λέγεται καὶ Συμεὼν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς καθολικῆς δευτέρας του ἐπιστολῆς. Τοῦτον λοιπὸν τὸν Συμεὼν ἢ Σίμωνα εἰκειοποιήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ Θεὸς, καὶ κατεδέχθη νὰ ὀνομάζεται ἀδελφὸς αὐτοῦ κατὰ σάρκα, καθότι ὁ Ἰωσὴφ ἐνομίζετο μόνον πατήρ του. Αὐτὸς ἔχρισε τοῦτον καὶ ἱερέα διὰ νὰ κηρύττῃ τὴν ἐπὶ γῆς αὐτοῦ παρουσίαν, καὶ μετὰ τὸν ἀδελφόθεον Ἰάκωβον ἔγεινεν οὗτος δεύτερος πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων· ὅθεν ἐπάλαισεν ὁ ἀοίδιμος μὲ πολλοὺς πόνους καὶ ἱδρῶτας ὡς πειμὴν ἀληθινὸς, καὶ ἐποίμανε τὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων ὡς γνήσιος μαθητὴς Χριστοῦ καὶ ὄχι ὡς μισθωτός. Ἀφ' οὗ δὲ κατεσκεύασε τὸν ἑαυτόν του ναὸν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, κατεχρήμνισε τοὺς ναοὺς τῶν εἰδώλων, καὶ τοὺς πεπλανημένους Ἕλληνας καὶ Ἰουδαίους εἰς τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας ὡδήγησε. Καὶ πολλὰ καὶ διάφορα βάσανα ὑπομείνας διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, τελευταῖον ἐσταυρώθη, ὢν χρόνων ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ οὕτως ἀπὸ τὸν σταυρὸν ἀνέβη πρὸς τὸν ὑπ' αὐτοῦ πεθούμενον Χριστὸν, ἵνα λάβῃ τὸν τῆς δόξης ἀμάραντον στέφανον, ἐπὶ τῆς βασιλείας Τραϊανοῦ ἐν ἔτει γή (98). [2]

---

[1] Ἡ εὕρεσις δὲ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου τούτου Βασιλέως ἑορτάζεται χωριστὰ κατὰ τὴν τριακοστὴν τοῦ παρόντος Ἀπριλίου. Εἰς τοῦτον λόγος εὑρίσκεται ἑλληνιστὶ ἐν τῇ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ τὸ ἐπίγειον κράτος λαχόντες.»

[2] Κατὰ δὲ τὴν τριακοστὴν τοῦ Ἰουνίου γράφεται, ὅτι ὁ Συμεὼν οὗτος ὀνομάζεται καὶ Κλεόπας, καὶ ὅτι ἐπειδὴ ἦτο συγγενὴς τοῦ Κυρίου, κατεδικάσθη ἀπὸ τὸν βασιλέα Δομετιανὸν ἐν ἔτει πϐ' (82), νὰ πίῃ φαρμάκιον, τὸ ὁποῖον ἐξέβαλον ἀπὸ σκορπίους, ὀφίδια, φαλάγγια, καὶ ἄλλα φαρμακερὰ θηρία· ὲν ἔπαθεν ὅμως κἀνὲν κακόν. Ἄλλος δὲ εἶναι οὗτος ἀπὸ τὸν Σίμωνα τὸν Ἀπόστολον, τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, ὅστις ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην Μαΐου· διότι οὗτος μὲν λέγεται υἱὸς τοῦ Κλεόπα καὶ τῆς Μαρίας τῆς πρώτης ἐξαδέλφης τῆς Παναγίας, κατὰ τὸν Δοσίθεον, καὶ εἶναι Ναζαρινὸς, ἐκεῖνος δὲ εἶναι Κανανταῖος. Μετὰ τὴν ἅλωσιν δὲ τῆς Ἱερουσαλὴμ τὴν ὑπὸ Τίτου γενομένην, πάλιν ἐπανελθόντες οἱ πιστοὶ εἰς τὴν ἁγίαν Σιὼν, κατέστησαν δεύτερον ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων τὸν Συμεῶνα τοῦτον· Ἀνεχώρησε δὲ καὶ οὗτος μετὰ τῶν χριστιανῶν

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΙΩΑΝΝΟΥ *ἡγουμένου μονῆς τῶν Καθαρῶν.*

† » Παθῶν καθαρθείς, ὦ Ἰωάννη μάκαρ,
» Μονῆς προέστης τῶν Καθαρῶν εἰκότως.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἰωάννης ἦτο ἀπὸ τὴν Εἰρηνούπολιν, μίαν ἀπὸ τὰς δέκα πόλεις τῆς ἐν τῇ κοίλῃ Συρίᾳ εὑρισκομένης Δεκαπόλεως, ἐξ ὧν ἦτο καὶ ἡ Καισάρεια ἡ Φιλίππου, καὶ ἡ Καπερναοὺμ, καὶ ἡ Τιβεριὰς, αἱ ἐν τοῖς ἱεροῖς Εὐαγγελίοις ἀναφερόμεναι. Ἐχρημάτισε δὲ υἱὸς γονέων χριστιανῶν καὶ θεοφιλῶν, Θεοδώρου καὶ Γρηγορίας ὀνομαζομένων, ἀκμάζων κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῶν βασιλέων, ἐν ἔτει ψπ' (780), ὅτε δὲ ἔγεινε χρόνων ἐννέα ἀνάψας ἀπὸ τὸν πρὸς Θεὸν πόθον, ὑπῆγεν εἰς Κοινόβιον καὶ ἐκουρεύθη μοναχός. Καὶ ἐπειδὴ ἦτο πρόθυμος εἰς τὰς διακονίας καὶ ταπεινὸς καὶ ὑπήκοος, ἠγαπήθη ἀπὸ τὸν διδάσκαλον καὶ γέροντά του, ὁμοῦ μὲ τὸν ὁποῖον ὑπῆγεν εἰς τὴν ἁγίαν καὶ Οἰκουμενικὴν ἑβδόμην Σύνοδον τὴν συγκροτηθεῖσαν τὸ δεύτερον ἐν Νικαίᾳ, κατὰ τὸ ἔτος ψπγ' (783), καὶ ἀπὸ τὴν Νίκαιαν ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Καὶ ὁ μὲν γέρων του ἔγεινεν ἡγούμενος καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ μοναστηρίου τοῦ Δαλμάτου, ὁ δὲ ὅσιος οὗτος Ἰωάννης ἔγεινε μεγαλόσχημος καὶ ἱερεύς, καὶ ἀπεστάλη ἀπὸ τὸν βασιλέα Νικηφόρον τὸν Πατρίκιον τὸν μετὰ τὴν Εἰρήνην βασιλεύσαντα ἐν ἔτει ωϐ' (802), ἡγούμενος εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τῶν Καθαρῶν. Καὶ ἐπειδὴ ἐποίμανε τὴν τοῦ Χριστοῦ ποίμνην θεαρέστως καὶ Ἀποστολικῶς χρόνους δέκα καὶ ὀλίγον πλέον διὰ τοῦτο ἠγαπήθη ἀπὸ πάντα ἄνθρωπον.

Ὅτε δὲ ἔμελλε νὰ ἀκολουθήσῃ πειρασμὸς παγκόσμιος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τὴν αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων, τότε ἀπεκαλύφθη παρὰ Θεοῦ εἰς τὸν μακάριον τοῦτον ὁ ῥηθεὶς πειρασμός. Ὅθεν συνάξας ὅλην τὴν ἀδελφότητα τοῦ μοναστηρίου, ἐνουθέτησε καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς τὰ πρέποντα· ἔπειτα λέγει πρὸς αὐτοὺς, γρηγορεῖτε καὶ προσέχετε, πατέρες καὶ ἀδελφοὶ, διὰ νὰ μὴ παρασυρθῆτε ἀπὸ τὸν διάβολον, καὶ ἀρνηθῆτε τὸ νὰ προσκυνῆτε τὰς σεπτὰς καὶ ἁγίας εἰκόνας, διότι ἐμὲ δὲν θέλετε μὲ ἰδῇ πλέον εἰς τὴν παροῦσαν ζωήν. Ἐνῷ δὲ ταῦτα ἔλεγεν, ἦλθον ἀπεσταλμένοι τινὲς ἀπὸ τὸν εἰκονομάχον Λέοντα τὸν Ἀρμένιον, τὸν βασιλεύσαντα ἐν ἔτει ωιγ' (813), οἵτινες διεσκόρπισαν ὅλους τοὺς μοναχοὺς, καὶ τὰ ὑπάρχοντα τοῦ μοναστηρίου ἐμοίρασαν· λαβόντες δὲ τὸν ἅγιον σιδηροδέσμιον, τὸν ἔφερον εἰς τὸ Βυζάντιον, ἀφήσαντες νὰ διαρπαγῶσι τὰ ἐπίλοιπα πράγματα τοῦ μοναστηρίου ἀπὸ τὸν ἕνα καὶ ἀπὸ τὸν ἄλλον. Παρασταθεὶς λοιπὸν ὁ ἅγιος εἰς τὸν βασιλέα, ὠνόμασεν αὐτὸν χωρὶς ἐντροπὴν ἀλιτήριον καὶ ἄθεον καὶ ἄλλα πολλὰ ὀνόματα δύσφημα, καθὼς αὐτῷ ἔπρεπε, καὶ καταβροντήσας εἰς τὸ παλάτιον, ἥναψε τὸν θυμὸν τοῦ τυράννου, ὅστις ἔδειρε δυνατὰ τὸν ἅγιον μὲ τὰ βούνευρα. Ὁ δὲ ἅγιος ἔχαιρεν, ὅτι ἐδέρετο διὰ τὸν Χριστόν· ἔπειτα ἐφυλακίσθη εἰς ἓν μετόχιον τοῦ μοναστηρίου του τρεῖς ὁλοκλήρους μῆνας, καὶ ἐκεῖθεν ἐξωρίσθη εἰς ἓν κάστρον, ὀνομαζόμενον Πενταδάκτυλον, εὑρισκόμενον εἰς τὴν χώραν τῆς Λάμπης. [1] Ἐκεῖ λοιπὸν ἔδεσαν τοὺς πόδας του μὲ ἁλύσεις σιδηρᾶς, καὶ ἔβαλον αὐτὸν εἰς φυλακὴν μῆνας δεκαοκτώ· εἶτα ἔφερον αὐτὸν πάλιν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ παρέστησαν γυμνὸν ἔμπροσθεν τοῦ τυράννου. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἅγιος ἐλάλησε πολλὰ καὶ ἐφιλονείκησε μὲ τὸν τύραννον περὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων, παρεδόθη εἰς τὸν τότε ἀναξίως πατριαρχεύσαντα Ἰωάννην τὸν Μάντιν, [2] ὁ ὁποῖος ἔδειξε πολλὰ δεινὰ κατὰ

εἰς τὴν Πέλλαν, ἐπειδὴ ὅσοι ἔμειναν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐφονεύθησαν ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Κέστιον Φλῶρον. Λέγουσι δὲ ὅτι ὅτε ἐσταυρώθη αὐτὸς ἀπὸ τὸν ὑπατικὸν Ἀττικὸν ἐπὶ Τραϊανοῦ, ἦτο ἑκατὸν εἴκοσιν ἐτῶν. Ὅθεν πολλοὶ συμπεραίνουσιν, ὅτι οὗτος ἦτο γεγεννημένος πρὸ τοῦ Χριστοῦ χρόνους δέκα· (ὅρα σελ. Ϛ τῆς Δωδεκαβίβλου·) ἐπατριάρχευσε δὲ χρόνους εἰκοσιεξ, ἢ κατ' ἄλλους εἰκοσιτρεῖς. Ὁ δὲ Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος εἰς τὸ τρίτον τῆς ἱστορίας του λέγει, ὅτι ὁ Συμεὼν οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ Κλωπᾶ ἢ Κλεόπα, καὶ ἀνεψιὸς τοῦ Χριστοῦ· ἐπειδὴ τὸν Κλωπᾶν ἀδελφὸν τοῦ Ἰωσὴφ ὁ Ἡγήσιππος ἱστορεῖ, ἐπειδὴ κατά τινας ἡ γενεαλογία αὐτῶν οὕτως ἔχει. Κλεόπας (ὅστις καὶ Ἀλφαῖος ἐκαλεῖτο) καὶ Ἰωσὴφ ὁ Μνήστωρ ἀδελφοί· ἡ Παρθένος Μαρία καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, ἡ γυνὴ τοῦ ῥηθέντος Κλεόπα ἢ Ἀλφαίου ἦσαν ἀδελφαί, ἢ πρωτεξάδελφαι. Ἀπὸ τὸν Κλεόπαν λοιπὸν καὶ τὴν σύζυγόν του Μαρίαν ἐγεννήθη ὁ ἐλάσσων Ἰάκωβος· ἦτοι ὁ ἀδελφόθεος, καὶ ὁ Συμεὼν καὶ Ἰούδας, ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος· ὥστε αὐτοὶ ἦσαν ἀνεψιοὶ τῆς Παρθένου καὶ τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ δὲ Χριστοῦ πρωτεξάδελφοι· καὶ ὅρα τὴν ἑκατονταετηρίδα σελ. 233, καὶ τὸν Δοσίθεον ἀνωτέρω. Ἄλλοι ὅμως γενεαλογοῦσιν αὐτὸν ἄλλως, ὡς εἶπεν ἀνωτέρω ὁ Συναξαριστής.

[1] Λάμπη ἴσως εἶναι ἡ Λαμπιδία ἡ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ εὑρισκομένη.

[2] Ἴσως σφάλμα ἐστὶν ἐδῶ, καὶ ἀντὶ Ἰωάννου, πρέπει νὰ γράφεται Θεόδοτος ὁ Μελισσηνὸς ὁ καὶ Κασσιτερᾶς ἀνομαζό-

τοῦ ἁγίου τούτου, καὶ εἰς πολὺν καιρὸν ἄφησεν αὐτὸν νὰ ἀποθάνῃ σχεδὸν ἀπὸ τὴν πεῖναν καὶ δίψαν. Ἔπειτα παρέστησεν αὐτὸν πάλιν εἰς τὸν βασιλέα, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπέστειλε τὸν ἅγιον εἰς τὸ κάστρον τὸ ὀνομαζόμενον Κριόταυρον τῶν Βουκελλαρίων, καὶ ἐκεῖ τὸν ἐφυλάκισαν εἰς στενὴν καὶ σκοτεινὴν φυλακὴν δύω ὁλοκλήρους χρόνους. Ὅθεν ἀπὸ τὴν πολλὴν κακοπάθειαν κατεξηράνθη μὲν ὁ ἀοίδιμος, ὅλα ὅμως τὰ ὑπέμεινεν εὐχαρίστως· ἀφ' οὗ δὲ ἐσφάγη Λέων ὁ Ἀρμένιος, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς ὁ καὶ αὐτὸς εἰκονομάχος ὤν, ἐν ἔτει ωκ' (820), ὁ τοῦ βασιλέως Θεοφίλου πατὴρ, τότε κατ' ἀρχὰς τῆς βασιλείας του ἀνεκάλεσε τοὺς εὑρισκομένους εἰς τὴν ἐξορίαν· ὅθεν ἠλευθερώθη καὶ ὁ ἅγιος οὗτος ἀπὸ τὴν ἐξορίαν καὶ ἦλθεν ἕως εἰς τὴν Χαλκηδόνα, μὴ συγχωρηθεὶς νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὅτε δὲ ἐβασίλευσε Θεόφιλος ὁ υἱός του ἐν ἔτει ωκθ' (829), ἠθέλησε νὰ καθίσῃ ὁ ἅγιος οὗτος πλησίον εἰς ἄλλους πατέρας ἐν μιᾷ Ἐκκλησίᾳ· ὅθεν πιασθεὶς ἀπὸ τὸν τότε πατριάρχην Ἰωάννην ἑβδομον, τὸν συναιρεσιώτην τοῦ Θεοφίλου, τὸν ὁποῖον καὶ Ἰαννῆν οἱ τότε ὠνόμαζον, καὶ πολλὰ παρ' αὐτοῦ δοκιμάσας, τελευταῖον ἐξωρίσθη εἰς τὴν νῆσον Ἀφουσίαν, (ἥτις εἶναι ὑποκειμένη εἰς τὸν Προκόνησον, καὶ εὑρίσκεται πλησίον εἰς τὴν Ἄλωνα, τὸ τουρκιστὶ λεγόμενον Πασᾶ λιμάνι,) καὶ διατρίψας ἐκεῖ ἔτη δύο καὶ ἥμισυ, εἶδε μίαν ὀπτασίαν. Ὅθεν προειπὼν εἰς τοὺς εὑρισκομένους μαζί του, ὅτι θὰ τελευτήσῃ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΟΠΛΙΩΝ μαχαίρᾳ τελειοῦται.

» Σφαγεὶς, Ποπλίων, αἷμα σὸν Χριστῷ χέεις,
» Ὃς ἠγοράσθης αἵματι Χριστοῦ πάλαι.

Ὁ ἅγιος ΕΥΛΟΓΙΟΣ ὁ ξενοδόχος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Τὸν Εὐλόγιον, τὸν ξενιστὴν τῶν ξένων,
» Θεοῦ ξενιστὴς Ἀβραὰμ ξενιζέτω. [1]

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΛΟΛΛΙΩΝ ὁ νέος κατὰ γῆς συρόμενος τελειοῦται.

» Κονίεσαι τὸ σῶμα μάρτυς Λολλίων,
» Κόνει φύρεσθαι τὴν ἀπ' αὐτῆς δοὺς κόνιν. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', μνήμη τῶν ἁγίων ἐννέα μαρτύρων τῶν ἐν Κυζίκῳ μαρτυρησάντων, ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ, ΡΟΥΦΟΥ, ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ, ΘΕΟΣΤΙΧΟΥ, ΑΡΤΕΜΑ, ΜΑΓΝΟΥ, ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ, [2] ΘΑΥΜΑΣΙΟΥ καὶ ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ.

» Εἰκὼν ἄθλων ταγμάτων τῶν ἐννέα,
» Οἱ τὰς κάρας τμηθέντες ἄνδρες ἐννέα.
† » Εἰκάδι ὀγδοάτῃ βιότου λυγροῦ ἐννέ' ἀπῆραν.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες συνήχθησαν μὲν ἀπὸ διαφόρους τόπους, ἐκρατήθησαν δὲ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας εἰς τὴν Κύζικον, καὶ ἐρωτηθέντες περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως, ἐντροπίασαν τὸν ἄρχοντα τῆς Κυζίκου μὲ τὴν γενναιότητα τῆς γνώμης των, καὶ ἐνέπαιξαν τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων. Ὅθεν τιμωρηθέντες μὲ διάφορα βάσανα, δὲν ἐθυσίασαν εἰς τὰ εἴδωλα, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπρόσφερον ἑαυτοὺς θυσίαν ζωντανὴν εἰς τὸν ζῶντα Θεὸν, διὰ ξίφους ἀποκεφαλισθέντες. Ὅθεν καὶ μετὰ θάνατον ἔγειναν ἰατρεῖον ἄμισθον διαφόρων παθῶν, εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτοῖς πλησιάζοντας.

—

Διήγησις περὶ τοῦ γενομένου θαύματος κατὰ τὴν Ἀφρικὴν ἐν τῇ πόλει Καρθαγένῃ.

† » Ἔκστηθι, λάγνε, ὧδε μοιχείας βλέπων
» Τὴν ἐκδίκησιν, καὶ μακρὰν ταύτης γίνου.

Κατὰ τοὺς χρόνους Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως καὶ Νικήτα Πατρικίου ἐν ἔτει χκέ (625), ἔγεινέν εἰς τὴν Ἀφρικὴν τοιοῦτον θαυμάσιον. Εἰς τὴν Καρθαγένην (ἥτις νῦν ὀνομάζεται Τούνεζι) ἦτο στρατιώτης τις βασιλικός· ἐπειδὴ δὲ ἠκολούθησεν εἰς τὴν πόλιν θανατικὸν, (ἤτοι πανώλης) ἐπῆρεν ὁ στρατιώτης τὴν γυναῖκά του καὶ ὑπῆγεν εἰς ἓν προάστειον, διὰ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὸν θάνατον. Ἀλλ' ὁ διάβολος παρακινήσας αὐτὸν εἰς σαρκικὴν ἁμαρτίαν, τὸν ἔκαμε νὰ μοιχεύσῃ τὴν γυναῖκα τοῦ γεωργοῦ του· ἔ-

μενος· διότι τοῦτον ἀντὶ τοῦ ἁγίου Νικηφόρου ἀνεβίβασεν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Λέων ὁ Ἀρμένιος, ὡς δμόφρονά του· καὶ ὅρα εἰς τὸν γ'. τόμ. τοῦ Μελετίου σελ. 259.

[1] Οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι Εὐλόγιος ὁ Λατόμος, οὗ ὁ βίος εὑρίσκεται εἰς τὸ Ἐκλόγιον, διότι κἀκεῖνος ξενοδόχος ἦτο.

[1] Ἤτοι κονίεται κατὰ τὸ σῶμα ὁ μάρτυς Λολλίων, ὅστις ἔδωκε νὰ φύρεται εἰς τὸν κονιορτὸν τῆς γῆς, τὴν κόνιν, ἤτοι τὸ σῶμά του, τὸ ἀπὸ τῆς κόνεως τῆς γῆς πλασμένον.

[2] Παρὰ τοῖς Μηναίοις Θεόδοτος οὗτος γράφεται. Σ. Ε.

πειτα κτυπηθεὶς ἀπὸ τὸ πάθος τῆς πανώλους εἰς τὸν βουβῶνα, ἀπέθανε· καὶ μετὰ τρεῖς ὥρας ἤρχισε νὰ φωνάζῃ ἀπὸ τὸν τάφον καὶ νὰ λέγῃ, ἐλεήσατέ με. Ὅθεν ἀνοίξαντες οἱ ἐκεῖσε τὸν τάφον, εὗρον μὲν αὐτὸν ζωντανὸν, μὴ δυνάμενον δὲ νὰ λαλήσῃ. Θαλάσσιος δὲ ὁ τότε Ἁπας τῆς Ἀφρικῆς, ἐπαρηγόρησεν αὐτόν· μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας, ἀφ' οὗ ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἐδιηγήθη ταῦτα. Ὅτε ἡ ψυχή μου ἔμελλε νὰ ἐκβῇ ἀπὸ τὸ σῶμά μου, ἔβλεπον τινὰς Αἰθίοπας μαύρους καὶ φοβεροὺς εἰς τὸ εἶδος, οἱ ὁποῖοι ἐσηκώθησαν κατ' ἐπάνω μου καὶ μὲ ἐπολέμουν. Μετὰ ταῦτα εἶδον δύω νεανίσκους ὡραίους, οἵτινες ἦλθον ἐκεῖ, διὰ τοὺς ὁποίους ἐχαροποιήθη ἡ ψυχή μου· [1] αὐτοὶ λοιπὸν λαβόντες με, μὲ ἀνεβίβαζον εἰς τὸν οὐρανὸν, τὰ δὲ τελώνια τῶν ἐν τῷ ἀέρι μαύρων δαιμόνων ἐξέταζον πᾶσαν ἁμαρτίαν μου, καὶ ἄλλο μὲν τελώνιον ἐξέταζε τὸ ψεῦδος, ἄλλο δὲ τὸν φθόνον, ἄλλο τὴν πλεονεξίαν. Εἰς ταύτας δὲ τὰς ἁμαρτίας ἀνταπεκρίνοντο καὶ οἱ νέοι ἐκεῖνοι, φέροντες τὰς ἀρετὰς ὅσας ἔπραξα· ὅτε δὲ ἀνέβημεν εἰς τὴν πύλην τοῦ οὐρανοῦ, ὑπήντησεν εἰς ἡμᾶς τὸ τελώνιον τῆς μοιχείας, καὶ ἐπρόβαλε τὴν πρὸ ὀλίγου πραχθεῖσαν ἁμαρτίαν μου. Ὅθεν νικήσαντες, μὲ κατεβίβασαν εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς, ὅπου εὑρίσκονται αἱ τῶν ἁμαρτωλῶν ψυχαὶ, αἱ ὁποῖαι πόσην ὀδύνην ἐκεῖ δοκιμάζουσιν ἀδυνατεῖ γλῶσσα ἀνθρώπου νὰ εἰπῇ.

Ἐγὼ δὲ ἐκεῖ καταβιβασθεὶς, ἐθρήνουν καὶ ἔκλαιον· ὅθεν ἐφάνησαν πάλιν εἰς ἐμὲ οἱ δύω ἐκεῖνοι νέοι, εἰς τοὺς ὁποίους κλαίων ἔλεγον· ἐλεήσατέ με, καὶ δότε μοι καιρὸν νὰ μετανοήσω. Τότε οἱ νέοι εἶπον ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον· συμφωνεῖς μὲ αὐτὸν, ὅτι θὰ μετανοήσῃ, καθὼς λέγει; ὁ δὲ ἀπεκρίθη, ναὶ, συμφωνῶ. Τότε λοιπὸν ἀνέβασαν τὴν ψυχήν μου, καὶ τὴν ἔμβασαν εἰς τὸν τάφον· ἐκεῖ δὲ βλέπων ἐγὼ τὸ σῶμά μου ὡς βόρβορον καὶ λάσπην, δὲν ἤθελον νὰ ἔμβω εἰς αὐτό. Οἱ δὲ νέοι εἶπόν μοι, ἀδύνατον εἶναι κατ' ἄλλον τρόπον νὰ μετανοήσῃς, ἂν δὲν ἔμβῃς εἰς τὸ σῶμά σου, καὶ ἂν μὲ αὐτὸ δὲν κοπιάσῃς νὰ μετανοήσῃς, καθὼς καὶ μὲ αὐτὸ ἔκαμες τὴν ἁμαρτίαν· τότε λοιπὸν ἐμβῆκα εἰς τὸ σῶμά μου, καὶ ἀφ' οὗ αὐτὸ ἐνεψυχώθη καὶ ἐζωντάνευσε, τότε ἤρχισα νὰ φωνάζω. Ταῦτα εἰπὼν, ἔζησε τεσσαράκοντα ἡμέρας, χωρὶς νὰ φάγῃ ἢ νὰ πίῃ· ὅθεν κλαίων καὶ ὀδυρόμενος, πάλιν ἐκοιμήθη. [1]

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΜΕΜΝΟΝΟΣ *τοῦ θαυματουργοῦ.*

» Ὑπνοῖ τι μικρὸν, ἁρπαγὴν τὴν ἐσχάτην,
» Τὴν εἰς ἁπαντὴν τοῦ Θεοῦ Μέμνων μένων,

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Μέμνων, ἀποταξάμενος εἰς τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, δικαίως καὶ εὐαρέστως διήνυσε τὴν ζωήν του μὲ ὑπακοὴν καὶ ὑποταγήν· διὸ ἔγεινε καὶ ἡγούμενος μοναχῶν. Ἀποκτήσας δὲ πραότητα καὶ ἀγάπην, ἔγεινε καὶ θαυματουργός· ὅθεν μίαν φορὰν ἔπεσον ἀκρίδες εἰς τὰ χωράφια τοῦ μοναστηρίου, ὁ δὲ ἅγιος ἐξελθὼν τοῦ μοναστηρίου καὶ ποιήσας εὐχὴν, τὰς ἐδίωξεν ὅλας, ὡς ἂν ἦτο πῦρ, καὶ τὰς ἔπνιξεν εἰς τὸν ποταμόν. Οὗτος ἀνέβλυσε καὶ νερὸν διὰ προσευχῆς του εἰς τόπον ἄνυδρον, τὸ ὁποῖον ἕως τῆς σήμερον ἀναβρύει εἰς δόξαν Χριστοῦ· οὗτος ἐφάνη μίαν φορὰν εἰς τινας ναύτας, ἐν καιρῷ τρικυμίας ἐπικαλεσθέντας τὴν βοήθειάν του. Φανεὶς δὲ εἰς αὐτοὺς, ἐκυβέρνα τὸ πλοῖον, καὶ ἐπροθυμοποίει τοὺς ναύτας, ὅθεν εἰς ὀλίγην ὥραν ἀβλαβεῖς αὐτοὺς εἰς τὸν

---

[1] Οὗτοι ἴσως ἦσαν οἱ ἅγιοι Ἀρχάγγελοι ὁ Μιχαὴλ καὶ ὁ Γαβριὴλ, καθότι καὶ εἰς ἄλλους ἐφάνησαν οἱ αὐτοὶ μὲ τοιοῦτον εἶδος, ὡς ἐν τοῖς θαύμασιν αὐτῶν ἱστορεῖται·

[2] Σημείωσαι, ὅτι ἐν τῷ χειρογράφῳ Κουβαρᾷ τῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου, κατὰ τὴν 87 ἐρωταπόκρισιν Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου τὴν ἐκεῖσε γραφομένην, ἀναφέρεται καὶ ἡ ῥηθεῖσα αὕτη διήγησις, ἧς ἐν τῷ τέλει καὶ ταῦτα προστίθενται, ὅτι πάντες, ἀκούσαντες αὐτοῦ νὰ φωνάζῃ ἀπὸ τὸν τάφον, ἐλεήσατέ με, ὠφελήθησαν· καὶ φοβηθέντες διὰ τὴν φοβερὰν ταύτην διήγησιν, ἐθρήνει ὁ καθεὶς τὰς ἐδικάς του ἁμαρτίας. Βλέποντες δὲ τὸν ἄνθρωπον ἀποκαμωμένον καὶ γεμάτον ἀπὸ δάκρυα, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ φάγῃ, ἐκεῖνος δὲ δὲν ὑπήκουσε τελείως· ἀλλ' ἀφήσας αὐτοὺς ἐπεριπάτει εἰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ ῥίπτων ἑαυτὸν κάτω εἰς τὴν γῆν, ἐφώναζε μὲ δυνατὴν φωνὴν καὶ μὲ πολλὰ δάκρυα· ἀλλοίμονον! ἀλλοίμονον εἰς ἐκείνους, ὅσοι ἁμαρτάνουν καὶ δὲν μετανοοῦν. Ὦ ποία φοβερὰ κόλασις καὶ κρίσις ἀκριβὴς αὐτοὺς περιμένει! οὕτω λοιπὸν διανύσας τεσσαράκοντα ἡμέρας νηστεύων καὶ ἀγρυπνῶν καὶ κηρύττων, καὶ πολλοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐπιστρέφων εἰς μετάνοιαν, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, προγνωρίσας τὸν θάνατόν του πρὸ ἡμερῶν δώδεκα. Δίδω δὲ εἴδησιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας, ὅτι αἱ ἐρωταποκρίσεις Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου, αἱ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ Κουβαρᾷ τοῦ Κοινοβίου τοῦ Διονυσίου περιεχόμεναι, εἶναι πολὺ πλουσιώτεραι ἀπὸ τὰς ἐκδιδομένας, καὶ εἴ τις ποτὲ εὑρεθείη νὰ τὰς μετατυπώσῃ, ἂς κάμῃ τρόπον νὰ βάλῃ ἐκείνας εἰς χεῖράς του. Εἰσὶ δὲ αὗται πόνημα οὐχὶ τοῦ παλαιοτέρου Ἀναστασίου, ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου, καὶ ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ Συναξαρίου Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου, κατὰ τὴν κά Ἀπριλίου.

λιμένα διέσωσε. Μὲ τοιαῦτα θαυμάσια διανύσας ὁ ἀοίδιμος τὴν ζωήν του, ἐχάριζε σωτηρίαν εἰς ὅσους τὸν ἐπεκαλοῦντο. Εὐαρεστήσας λοιπὸν τῷ Θεῷ μέχρι τέλους, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, φέρων τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ἐφόδια.

—

* *Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΑΥΞΙΒΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ὄντως χορῷ δίδωσι τῶν σεσωσμένων,
» Αὔξησιν Αὐξίβιος ἐκστὰς τοῦ βίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ΙΑΣΩΝΟΣ καὶ ΣΩΣΙΠΑΤΡΟΥ. [1]

Εἰς τὸν Ἰάσωνα.

» Ζωῆς Ἰάτων λαμβάνει φθαρτῆς πέρας,
» Ἀλλ' εὗρεν ἄλλην μὴ πέρας κεκτημένην.

Εἰς τὸν Σωσίπατρον.

» Θανόντι δόξαν σοῦ προσώπου δείκνυεις,
» Σῷ Σωσιπάτρῳ, τοῦ Θεοῦ Λόγου, Πάτερ.
» Εἰκάδι ἀμφ' ἑνάτῃ Ἰάσων ἀπεβήσατο γαίης.

Ἀπὸ τοὺς δύω τούτους ἀποστόλους ὁ μὲν Ἰάσων κατήγετο ἐκ τῆς ἐν Κιλικίᾳ Ταρσοῦ, [2] ὁ ὁποῖος πρῶτος ἐπιάσθη κυνήγιον πρὸς τὴν εὐσέβειαν, ὁ δὲ Σωσίπατρος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀχαΐαν, καὶ ἐδέχθη τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ὕστερον ἀπὸ τὸν Ἰάσωνα. Ἐχρημάτισαν δὲ καὶ οἱ δύω μαθηταὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, περὶ τῶν ὁποίων αὐτὸς γράφει ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ « Ἀσπάζονται ὑμὰς Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου » (Ῥωμ. ις', 21.) καὶ ὁ μὲν Ἰάσων ἔγεινεν ἐπίσκοπος τῆς πατρίδος του, Ταρσοῦ· [3] ὁ δὲ Σωσίπατρος τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἰκονίου. Οὗτοι λοιπὸν ποιμάναντες τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν, ὑπῆγον εἰς τὴν Δύσιν, καὶ φθάσαντες εἰς τὴν χώραν τῶν Κυρηναίων [1] ἔκτισαν ἐκκλησίαν εἰς ὄνομα τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου, καὶ ἐκεῖ λειτουργοῦντες εἰς τὸν Θεὸν, πολλοὺς ἀπίστους εἵλκυσαν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Διαβληθέντες δὲ εἰς τὸν βασιλέα Κερκυλλῖνον, ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκοντο κλεισμένοι ἑπτὰ ἀρχηγοὶ τῶν κλεπτῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἰσὶ ταῦτα· Σατορνῖνος, Ἰακίσχολος, Φαυστιανὸς, Ἰανουάριος, Μαρσάλιος, Εὐφράσιος, καὶ Μαμμῖνος. Τούτους λοιπὸν διδάξαντες οἱ ἀπόστολοι μὲ τὰ λόγιά των, καὶ πληροφορήσαντες μὲ τὰ θαυμάσια ὅσα ἐποίησαν, τοὺς ἔφερον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ πρόβατα αὐτοὺς ἀντὶ λύκων ἐποίησαν, οἱ ὁποῖοι μετὰ ταῦτα ἐβλήθησαν ἐντὸς λεβήτων πυρωμένων, καὶ γεμάτων ἀπὸ πίσσαν καὶ ἔλαιον καὶ κηρίον καὶ θεῖον, καὶ ἐκεῖ τελειωθέντες, ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Ὁμοίως δὲ ἐπειδὴ καὶ ὁ δεσμοφύλαξ ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, ἔκοψαν τὴν ἀριστεράν του χεῖρα καὶ τοὺς δύω του πόδας· ἔπειτα ἔκοψαν καὶ τὴν κεφαλὴν, ἐπικαλουμένου τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα.

Ἐκβαλὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὴν φυλακὴν τοὺς ἁγίους Ἰάσωνα καὶ Σωσίπατρον, ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἔπαρχον Καρπιανὸν διὰ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ, ὅστις ἐρωτήσας τοὺς ἀποστόλους ἐὰν ἀρνοῦνται τὸν Χριστὸν, καὶ εἰδὼν αὐτοὺς ἀμεταθέτους, τοὺς ἔδεσε καὶ τοὺς ἔρριψεν εἰς τὴν φυλακήν. Βλέπουσα δὲ αὐτοὺς οὕτω δεδεμένους ὡς καταδίκους, Κερκύρα ἡ τοῦ βασιλέως θυγάτηρ, καὶ μαθοῦσα ὅτι διὰ τὸν Χριστὸν ταῦτα πάσχουσιν, ἐκήρυξεν ἑαυτὴν χριστιανήν. Ὅθεν ἐκδυθεῖσα τὰ στολίδια ὅσα ἐφόρει, τὰ ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς, τὸ ὁποῖον μαθὼν ὁ πατήρ της, παρεκίνησεν αὐτὴν νὰ μεταβληθῇ. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐδυνήθη, τὴν ἔβαλεν εἰς τὴν φυλακὴν, εἶτα παρέδωκεν αὐτὴν εἰς ἕνα αἰθίοπα διὰ νὰ τὴν φθείρῃ, ἀλλ' ὁ αἰθίοψ ἅμα μόνον ἤγγισεν εἰς τὴν θύραν τῆς φυλακῆς, διεσπαράχθη ἀπὸ ἓν θηρίον· ἡ δὲ ἁγία Κερκύρα τοῦτο μαθοῦσα, ἰάτρευσεν αὐτόν· εἶ-

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ ἀπόστολος Σωσίπατρος ἑορτάζεται καὶ κατὰ τὴν δεκάτην τοῦ Νοεμβρίου, μετὰ Ὀλυμπᾶ, Ῥοδίωνος, Ἐράστου, καὶ Κουάρτου.

[2] Κατὰ τὸ παλαιὸν ὅμως χειρόγραφον φαίνεται ὁ ἅγιος Ἰάσων Θεσσαλονικεὺς καὶ ὄχι Ταρσεύς. Ὅρα τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων τούτων τὸ δεύτερον ἐν Κερκύρᾳ τῷ αων' ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ Α. Μαυρομμάτου. Σ. Ε.

[3] Λέγουσι τινὲς, ὅτι ὁ Ἰάσων οὗτος τὸν ὁποῖον ὀνομάζει ὁ Παῦλος συγγενῆ, εἶναι ὁ ἴδιος, ὑποδεχθεὶς τὸν Παῦλον ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ, ὅτε οἱ Ἰουδαῖοι ἐτάραξαν τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας, οἵτινες λαβόντες ἱκανὰ χρήματα παρὰ τοῦ Ἰάσωνος, ἀπέλυσαν τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, ὡς ἀναφέρουσι τοῦτο αἱ Πράξεις, κεφ. ιζ'.

[1] Ὁ μὲν χειρόγραφος Συναξαριστὴς οὕτω γράφει, ὁ δὲ τετυπωμένος γράφει Κερκυραίων. Ἔστι δὲ ἡ Κυρήνη κατὰ τὴν Μπάρκαν τὴν ἐν τῇ Βαρβαρίᾳ εὑρισκομένην, πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Ἀφρικῆς, κατὰ τὸν Μελέτιον. (Κερκυραίων γράφουσιν ὀρθῶς καὶ τὰ Μηναῖα. Σ. Ε.)

τα μὲ τὰς διδασκαλίας της τὸν ἔκαμε στρατιώτην τοῦ Χριστοῦ καὶ χριστιανόν. Ὅθεν μὲ μεγάλην φωνὴν ἀνεβόησεν ὁ Αἰθίοψ· « Μέγας ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν. » Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς, δεινῶς αὐτὸν ἐβασάνισε, καὶ οὕτω παρέδωκεν ὁ ἀοιδιμος τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Οἱ δὲ στρατιῶται ἔφερον ξύλα πολλὰ εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἤναψαν πυρὰν διὰ νὰ κατακαύσωσι τὴν ἁγίαν Κερκύραν· τούτου δὲ γενομένου, ἔμεινεν ἀβλαβὴς ἡ ἁγία. Ὅθεν ἔφερε πολλοὺς εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Διὸ ἐκρέμασαν αὐτὴν εἰς ξύλον, καὶ ὑποκάτω ἐκάπνισαν αὐτὴν μὲ καπνὸν πνιγηρόν· ἔπειτα τὴν ἐπόξευσαν, καὶ τόσον τὴν κατεπλήγωσαν, ὥστε ἐκ τῶν πόνων παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Μετὰ ταῦτα ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν ὁ ῥηθεὶς βασιλεὺς Κερκυλλῖνος, καὶ ἐπειδὴ οἱ χριστιανοὶ κατέφυγον εἰς ἓν μικρὸν νησίον πλησιόχωρον, ἐμβῆκεν εἰς πλοῖον ὁ ἴδιος βασιλεὺς διὰ νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸ μέσον τοῦ πελάγους, κατεποντίσθη εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλλάσσης, ὡς ὁ πάλαι Φαραὼ· καὶ ὁ μὲν τοῦ Κυρίου λαὸς ἐπρόσφερεν εἰς τὸν Θεὸν ὕμνους καὶ εὐχαριστίας, ὁ δὲ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἐδίδασκον ἀνεμποδίστως τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἔγεινε βασιλεὺς ἄλλος καὶ ἔμαθε τὰ περὶ τῶν ἁγίων, ἐπρόσταξε νὰ φέρωσιν εἰς αὐτὸν μίαν βούτην σιδηρᾶν, καὶ ἐντὸς αὐτῆς νὰ βάλωσι πίσσαν καὶ ῥιτίνην καὶ κηρίον, καὶ νὰ τὰ βράσωσι δυνατά· ἔπειτα ἔβαλον μέσα εἰς αὐτὴν τοὺς ἁγίους. Ἀλλ' οἱ μὲν ἅγιοι ἄφλεκτοι διεφυλάχθησαν, οἱ δὲ ἄπιστοι ἄλλοι μὲν ἐκάησαν, ἄλλοι δὲ ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ. Ὁ δὲ βασιλεὺς δέσας μίαν πέτραν ἀπὸ τὸν λαιμόν του μετενόει καὶ θρηνῶν ἔλεγεν, ὁ Θεὸς Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου βοήθει μοι καὶ ἐλέησόν με. Τότε ὁ μακάριος Ἰάσων συνάξας ὅλους ὅσοι ἐπίστευσαν, τοὺς ἐδίδαξε τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, παρόντος καὶ τοῦ βασιλέως, καὶ κατηχήσας αὐτοὺς, τοὺς ἐβάπτισεν ὅλους ὁμοῦ καὶ τὸν βασιλέα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἐπωνόμασε δὲ τὸν βασιλέα Σεβαστιανόν· μετὰ ὀλίγας δὲ ἡμέρας ἀσθενήσας ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως, ἀπέθανεν, ὁ δὲ ἀπόστολος Ἰάσων προσευχηθεὶς, ἀνέστησεν αὐτόν. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα θαύματα ἔκαμεν ὁ ἅγιος, λόγου καὶ μνήμης ἄξια· κτίσας δὲ καὶ ἐκκλησίας ὡραίας ὁμοῦ μὲ τὸν βασιλέα, καὶ πάντα καλῶς καὶ ὁσίως τελέσας, καὶ αὐξήσας τὸ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον ἐτελείωσε τὴν ζωήν του εἰς γῆρας βαθὺ, καὶ μετέβη ἐκ τῶν ἐπιγείων εἰς τὰ οὐράνια.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι ἑπτὰ μάρτυρες οἱ πρώην λῃσταὶ, οἱ διὰ τοῦ ἁγίου ΙΑΣΩΝΟΣ πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ἐν λέβητι πίσσης καχλαζούσης βληθέντες τελειοῦνται.

» Λῃσταὶ μαθόντες τὴν Ἐδὲμ λῃστοῦ λάχος,
» Πίσσῃ λαχεῖν ἔσπευσαν αὐτὴν ἐμφλόγῳ.

Ἡ ἁγία ΚΕΡΚΥΡΑ ἡ θυγάτηρ Κερκυλλίνου τοῦ βασιλέως βέλεσι κατατρωθεῖσα τελειοῦται.

» Βελῶν βασιλὶς ταῖς βολαῖς ἐστιγμένη,
» Ἐκ στιγμάτων ἔλαμψεν, ὡς ἐκ μαργάρων.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΣΕΒΙΟΣ πυρὶ τελειοῦται.[1]

» Ἐκ σοῦ τὸ πῦρ ὁποῖον ἐκσμήξει ῥύπον
» Ὄβρυζον, Εὐσέβιε, Χριστοῦ χρυσίον;

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΖΗΝΩΝ καὶ ΒΙΤΑΛΙΟΣ πυρὶ τελειοῦνται.

» Μὴ δειλιάσῃς, Βιτάλιε, πρὸς φλόγα,
» Ἡγήσομαι γὰρ καὶ προεισέλθω Ζήνων.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΕΩΝ πυρὶ τελειοῦται.

» Θεοῖς λατρεύειν μὴ θέλων Ἕλληνίοις,
» Καθεῖλε καυθεὶς πίστιν Ἑλλήνων Νέων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Λ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου ΙΑΚΩΒΟΥ ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.[2]

» Ὡς ἀμνὸς Ἰάκωβος ἀχθεὶς ἐσφάγη,
» Τῆς εὐσεβείας μηρυκίζων τοὺς λόγους.
» Κτεῖνε μάχαιρα φόνιος Ἰάκωβον τριακοστῇ.

Οὗτος ἦτο υἱὸς μὲν Ζεβεδαίου, ἀδελφὸς δὲ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ὅστις μετὰ τὴν πρόσκλησιν Ἀνδρέου καὶ Πέτρου, προσεκλήθη ἀπὸ

---

[1] Ὅρα καὶ ἕτερον βίον τῶν ἁγίων Εὐσεβίου, Ζήνωνος, Βιταλίου καὶ Νέωνος ἐν τῇ ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1850 τυπωθείσῃ ἀκολουθίᾳ τῶν ἁγ. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου. Σ. Ε.

[2] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν ἀπόστολον τοῦτον Ἰάκωβον, ἐγκώμιον πλέκει Νικήτας ὁ ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πρώτην μὲν ἡ ζῶσα τῆς ἀληθινῆς Θεολογίας πηγὴ» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

αὐτὸν τὸν Κύριον εἰς μαθητείαν, μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννου. Ὅθεν οὗτοι εὐθὺς ἀφήσαντες τὸν πατέρα καὶ τὸ πλοῖόν των, καὶ ἁπλῶς ὅλα ὅσα εἶχον, ἠκολούθησαν τῷ Χριστῷ. Τοσον δὲ πολλὰ ἠγάπησεν αὐτοὺς ὁ Δεσπότης Χριστὸς, ὥστε εἰς μὲν τὸν ἕνα ἀδελφὸν τὸν Ἰωάννην ἔδωκε τὸ στῆθός του, διὰ νὰ ἀναπαυθῇ ἐπάνω εἰς αὐτὸ, εἰς δὲ τὸν ἄλλον ἀδελφὸν, τοῦτον δηλαδὴ τὸν Θεῖον Ἰάκωβον, ἔδωκε τὴν τιμὴν τοῦ νὰ πίῃ τὸ ποτήριον τοῦ θανάτου, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔπιεν· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἀντιστρόφως τόσον πολλὰ ἠγάπησαν τὸν Κύριον, καὶ τόσον ζῆλον ἔδειξαν δι' αὐτὸν οἱ μακάριοι, ὥστε ἠθέλησαν νὰ καταβιβάσωσι πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ κατακαύσωσι τοὺς Σαμαρείτας, διότι δὲν ἐπίστευσαν, οὐδὲ ἐδέχθησαν αὐτόν. (Λουκ. θ'. 54) καὶ ἴσως τοῦτο ἤθελον κάμει, ἂν ὁ Χριστὸς ἡ αὐτοαγαθότης, δὲν ἐμπόδιζεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦτο. Διὰ ταῦτα λοιπὸν τὰ αἴτια ὁ Κύριος παρελάμβανε πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ κατ' ἐξαίρεσιν καὶ εἰς τὰς προσευχὰς, καὶ εἰς τὰς ἄλλας οἰκονομίας του τούτους τοὺς δύω ἀποστόλους, ὁμοῦ καὶ τὸν κορυφαῖον Πέτρον, μυσταγωγῶν καὶ ἀποκαλύπτων εἰς αὐτοὺς τὰ ὑψηλότερα καὶ μυστικώτερα δόγματα. Τοῦτον τὸν μακάριον Ἰάκωβον μὴ ὑποφέρων ὁ Ἡρῴδης (ὁ Ἀγρίππας δηλαδὴ ὁ τοῦ Ἀριστοβούλου υἱὸς, τοῦ ὁποίου θεῖος ἦτον ὁ Ἡρῴδης, ὁ θανατώσας τὸν Πρόδρομον) νὰ βλέπῃ παρρησιαζόμενον καὶ διδάσκοντα τὸ Εὐαγγέλιον, μετὰ τὸ πάθος καὶ τὸ σωτήριον κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ, ἔβαλε χεῖρα καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν μὲ μάχαιραν (ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ μδ' 44.) καὶ οὕτω μετὰ τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον ἔστειλε τοῦτον εἰς τὸν Χριστὸν δεύτερον μάρτυρα, καθὼς περὶ τούτου γράφει τὸ δωδέκατον κεφάλαιον τῶν Πράξεων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος ΚΛΗΜΗΣ *ὁ ποιητὴς τῶν Κανόνων ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Τέρψας ὁ Κλήμης γηγενεῖς ᾠδαῖς κάτω,
» Ἀπῆλθε τέρψων, ὥσπερ οἶμαι καὶ νόας. [1]

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΞΙΜΟΣ *ξίφει κατὰ γαστέρα μέσην πληγεὶς τελειοῦται.*

» Μάξιμος εὑρὼν τὴν ξῖ συλλαβὴν μέσην,
» Τὸ γαστρὸς ἡμῖν μηνύει μέσον ξίφος. [2]

[1] Τούτου τοῦ Κλήμεντος εὑρίσκονται κανόνες τινὲς εἰς τὴν Θεοτόκον, καὶ εἴς τινας ἁγίους.

[2] Ὁ συγγραφεὺς τοῦ διστίχου τούτου κῦρ Χριστοφόρος ὁ Πατρίκιος παίζει ἐδῶ καὶ λέγει, ὅτι καθὼς εἰς τὸ ὄνομα Μάξιμος ἡ ξῖ συλλαβὴ εὑρίσκεται εἰς τὸ μέσον· δηλαδὴ ἀναμέσον τῶν δύω συλλαβῶν τῆς μά καὶ τῆς μος, οὕτω καὶ ἡ συλλαβὴ αὐτὴ ἐφανέρωνεν αἰνιγματωδῶς τὸ ξίφος, ὅπερ ἐμβῆκεν εἰς τὸ μέσον τῆς κοιλίας του, καθότι καὶ τὸ ξίφος ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ξῖ συλλαβήν.

Ἡ εὕρεσις τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασείας. [1]

» Χρὴ μηδὲ νεκρὸν λανθάνειν Βασιλέα,
» Βασιλέως θνήξαντα τοῦ ζῶντος χάριν.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΔΟΝΑΤΟΥ *ἐπισκόπου Εὐροίας.*

» Τίς μὴ Δονάτον δοξάσει ἐν τοῖς λόγοις,
» Ὃν περ τὰ ἔργα πανταχοῦ ἐδόξασαν;

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Δονάτος ἦτο Ἐπίσκοπος εἰς πόλιν καλουμένην Εὔροιαν, (κειμένην κατὰ τὴν παλαιὰν Ἤπειρον, τῆς ὁποίας μητρόπολις εἶναι τὰ Ἰωάννινα,) κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει τπέ (385), ἔχει δὲ χωρίον ἡ πόλις τῆς Εὐροίας, ὀνομαζόμενον Σωρεία [2], εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο μία βρύσις νεροῦ, καὶ ὅσοι ἔπινον ἀπὸ αὐτὴν ἀπέθνησκον μὲ πικρὸν θάνατον. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἁγιώτατος οὗτος Δονάτος, ὑπῆγεν εἰς τὴν βρύσιν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἱερεῖς καὶ κληρικούς του, καὶ εὐθὺς ἅμα ἔφθασεν ἐκεῖ ἔγεινε βροντὴ, καὶ μετὰ τὴν βροντὴν ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν πηγὴν θανατηφόρος τις δράκων, ὁ ὁποῖος πλησιάσας εἰς τὸν ἅγιον, ἐδοκίμαζε νὰ περιπλέξῃ μὲ τὴν οὐρὰν του τοὺς πόδας τοῦ ὄνου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκάθητο ὁ μακάριος. Ὁ δὲ ἅγιος γυρίσας καὶ ἰδὼν τὸν δράκοντα, ἔλαβε τὸ σχοινίον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐκτύπα τὸν ὄνον, καὶ τὸ ἔβαλεν [3] ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ δράκοντος, καὶ μὲ τοῦτο μόνον ἔκαμε τὸν δράκοντα νὰ λάβῃ πληγὴν θανατηφόρον. Ὅθεν ἐκεῖνος παρευθὺς πεσὼν ἐνεκρώθη· ὢ τῆς τοῦ Θεοῦ μεγαλειότητος καὶ ἀφάτου φιλανθρωπίας! ὅτι εἰς τοὺς εὐαρεστοῦντας αὐτῷ ἁγίους συνεργεῖ νὰ κάμνωσι τοιαῦτα ἔργα θαυμαστὰ καὶ

[1] Ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου τούτου Βασιλέως γράφεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἕκτην τοῦ παρόντος μηνός.

[2] Λέγουσί τινες, ὅτι ἡ Σωρεία εἶναι τὸ νῦν λεγόμενον Σοῦλι τὸ πολυθρύλλητον γενόμενον διὰ τοὺς ἀνδρειωμένους πολέμους καὶ νίκας, ὅσας ἔκαμαν κατὰ διαφόρους καιροὺς οἱ οἰκισταί του, εἰ καὶ ὕστερον ἐλεεινῶς ἀπωλέσθησαν. Λέγουσι δὲ ὅτι ἐκεῖ εὑρίσκεται κεκρυμμένον καὶ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου τούτου Δονάτου.

[3] Παρὰ τοῖς Μηναίοις γράφεται, ἐκτύπησε. Σ. Ε.

παράδοξα! Τότε λοιπὸν συνάξαντες ξύλα οἱ τοῦ θαύματος τούτου θεαταὶ χριστιανοί, ἤναψαν φωτίαν, καὶ κατέκαυσαν τὸ θηρίον· κἀνεὶς ὅμως δὲν ἐτόλμα ὑπὸ τοῦ φόβου νὰ πίῃ ἀπὸ τὴν βρύσιν ἐκείνην νερόν. Ὅθεν ὁ ἅγιος ποιήσας εὐχὴν, εὐλόγησε τὴν πηγὴν, καὶ πρῶτος αὐτὸς πιὼν ἀπὸ τὸ νερὸν, εἶπε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους καὶ ἔπιον χωρὶς φόβον· πιόντες δὲ καὶ χορτάσαντες, ἐπέστρεψαν ἀβλαβεῖς εἰς τὰ ἴδια. Ταῦτα μαθὼν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος ὁ μέγας, ἐκάλεσεν ὅλους τοὺς εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη εὑρισκομένους Ἐπισκόπους, καὶ ἀφ' οὗ συνήχθησαν, ἠρώτα, ποῖος ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος Δονάτος, ὁ διὰ τοῦ σχοινίου θανατώσας τὸν δράκοντα, ὅστις διὰ προσευχῆς του ἐξέβαλε νερὸν ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν βροχὴν κατέβασεν. Οἱ δὲ Ἐπίσκοποι ἔδειξαν τὸν ἅγιον λέγοντες, οὗτος εἶναι, ὦ βασιλεῦ. Τότε ὁ βασιλεὺς ἐχαιρέτισεν αὐτὸν, καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὴν βασίλισσαν· πεσόντες δὲ καὶ οἱ δύω, ἐπίασαν τοὺς πόδας του, παρακαλοῦντες αὐτὸν καὶ λέγοντες, δοῦλε τοῦ Θεοῦ, παρακινήσου καὶ κάμε εἰς ἡμᾶς ἔλεος, ἐπειδὴ ἔχομεν θυγατέρα μονογενῆ, ἡ ὁποία ἐνοχλεῖται ἀπὸ δαιμόνιον, διὰ τὸ ὁποῖον μεγάλως λυπούμεθα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν συντριβόμεθα. Ἂν λοιπὸν ἰατρεύσῃς αὐτὴν, λάβε τὸ ἥμισυ τῆς προικός της. Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἂς φανερωθῇ ἡ κόρη διὰ νὰ τὴν ἴδω. Οἱ δὲ ἔμβασαν τὸν ἅγιον εἰς αὐτήν· ὅθεν ἐπιτιμηθεὶς ὁ δαίμων ὑπὸ τοῦ μακαρίου, εὐθὺς ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν κόρην. Τότε ὁ βασιλεὺς ἡτοίμαζε νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν ὅσα ὑπεσχέθη· ἀλλ' ὁ ἅγιος δὲν ἐδέχθη αὐτὰ, ἀλλὰ βλέπων τὴν γνώμην αὐτῶν ἀγαθὴν, ἐζήτησε νὰ τῷ δοθῇ τόπος πλησίον εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐπειτήδειος διὰ νὰ κτισθῇ εἰς αὐτὸν Ἐκκλησία, Ὀμφάλιος καλούμενος, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐχάρισε τὸν τόπον ἐκεῖνον εἰς τὸν ἅγιον μὲ ἔγγραφον πρόσταγμα.

Οὗτος ὁ ἅγιος Δονάτος ἀνέστησε καὶ νεκρὸν, ὁ ὁποῖος ἐμποδίζετο ἀπὸ ἕνα δανειστὴν εἰς τὸ νὰ ἐνταφιασθῇ, ἂν δὲν πληρώσῃ τὰ δάνεια χρήματα ὅσα τῷ ἐχρεώστει. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ νεκρὸς συνωμίλησε μὲ τὸν δανειστὴν διὰ τὸ ζητούμενον χρέος, καὶ ἀφ' οὗ ἐσχίσθη ἡ ὁμολογία τοῦ χρέους, πάλιν τὸν ἐπρόσταξεν ὁ ἅγιος νὰ κοιμηθῇ, ἕως οὗ νὰ γίνῃ ἡ κοινὴ ἀνάστασις ὅλων τῶν νεκρῶν. Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος εὑρίσκετο ἀκόμη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔγειναν ἀνομβρία, καὶ ὁ Οὐρανὸς ἐφαίνετο καθαρὸς καὶ ἀνέφελος· ὅθεν παρεκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἅγιον λέγων· τίμιε πάτερ, ἡ πόλις ὅλη βαρέως μὲ ἐνοχλεῖ, φωνάζουσα μεγάλως καὶ βεβαιοῦσα, ὅτι ἔλαβες χάριν καὶ δύναμιν παρὰ Θεοῦ νὰ καταβιβάζῃς βροχὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· πλήρωσον λοιπὸν, παρακαλῶ σε, καὶ ταύτην τὴν αἴτησίν μου. Ὁ δὲ ἅγιος ἐξελθὼν τῆς πόλεως, προσηυχήθη, καὶ τόση πολλὴ βροχὴ ἔγειναν ἔσω καὶ ἔξω τῆς πόλεως καὶ εἰς τὰ τριγύρω χωρία, ὥστε σχεδὸν δὲν διέφερεν ἀπὸ τὴν βροχὴν τοῦ κατακλυσμοῦ. Ἐφρόνει δὲ ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ ἅγιος ἔξω εὑρισκόμενος ἀκόλουθον ἦτον νὰ ἐβράχῃ ἀπὸ τὴν πολλὴν βροχὴν, καὶ μάλιστα διότι εἶχεν ἓν καὶ μόνον ἔνδυμα. Μετ' ὀλίγον ὅμως ἐλθὼν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὰ βασίλεια, ὢ τοῦ θαύματος! εὑρέθη ὁ θαυμάσιος χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐπάνω του οὐδὲ παραμικρὰν νοτίδα νεροῦ· ὅθεν ἐθαυμάζετο παρὰ πάντων διὰ τὰ τοιαῦτα θαυμάσια. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἔχαιρε καὶ εὐφραίνετο εἰς τὰ λόγια τοῦ ἁγίου· εἶτα δοὺς εἰς αὐτὸν χρυσίον ἀρκετὸν διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ ἐκκλησίαν, καὶ ἄλλα τινὰ κειμήλια, ἁρμόδια διὰ καλλωπισμὸν τῆς οἰκοδομηθησομένης Ἐκκλησίας, τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὰ ἴδια. Ἀπελθὼν δὲ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του καὶ κτίσας τὸν ναὸν, ἡτοίμασε καὶ τὸν τάφον του, καὶ οὕτως ἀφ' οὗ ἔφθασεν εἰς γῆρας καλὸν, ἐκοιμήθη ὁ ἀοίδιμος καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

—

* *Ἡ ἁγία νεομάρτυς* ΑΡΓΥΡΗ *ἡ κατὰ τὸ ἔτος αψκέ (1725) ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν Χριστὸν ὁμολογήσασα καὶ βασανισθεῖσα, ἐν τῇ φυλακῇ τελειοῦται.* [1]

† » Ἡ Ἀργυρῆ δὴ τοῖς φυλακῆς βασάνοις,
» Ὑπὲρ τὸ ἀργύριον ἡμᾶς φαιδρύνει.

Ταῖς τῶν σῶν ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτῆς ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

» Ἀπρίλιος μὴν ὧδε λαμβάνει τέλος,
» Θεῷ δὲ δόξαν τῷ Τέλει πάντων ἄγει.

ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ [1]

Εἰς τὴν Α', *μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου* ΙΕΡΕΜΙΟΥ.

» Ψυχαὶ λιθώδεις καὶ ξέναι θείου φόβου,
» Λίθοις ἀνεῖλον θεῖον Ἱερεμίαν.
» Πρώτῃ ἐν Μαΐοιο λίθοις κτάνον Ἱερεμίαν.

Ο ΥΤΟΣ ὁ θαυμάσιος τοῦ Κυρίου προφήτης ἦτο ἡγιασμένος ἐκ κοιλίας μητρός του, διότι οὕτω λέγει περὶ αὐτοῦ ὁ Θεὸς, «Πρὸ τοῦ με πλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ ἐπίσταμαί σε, καὶ πρὸ τοῦ σε ἐξελθεῖν ἐκ μήτρας ἡγίακά σε, Προφήτην εἰς ἔθνη τέθεικά σε.» (Ἱερεμ. ά. 5.) κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Ἀναθὼθ, καὶ ἦτο πρὸ Χριστοῦ χκ' (620) ἔτη. Οὗτος λοιπὸν ἀφ' οὗ ἐκυριεύθη ἡ Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος, κατέβη εἰς τὰς Τάφνας τῆς Αἰγύπτου, αἵτινες Ἑλληνιστὶ ὀνομάζονται Δάφναι, καὶ ἐκεῖ προφητεύων, ἐλιθοβολήθη ἀπὸ τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, τὸν καταφυγόντα εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀποθανὼν ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν τόπον τῆς οἰκήσεως τοῦ βασιλέως Φαραώ· ὅτε οἱ Αἰγύπτιοι ἐδόξασαν αὐτὸν καὶ ἐτίμησαν, καθὸ εὐεργετηθέντες ὑπ' αὐτοῦ· διότι διὰ προσευχῆς του ἐνεκρώθησαν αἱ ἀσπίδες, αἱ ὁποῖαι ἐξωλόθρευον τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ τὰ θηρία, ὅσα εὑρίσκονται εἰς τὰ νερὰ τῆς Αἰγύπτου, τὰ ὁποῖα οἱ μὲν Αἰγύπτιοι ὀνομάζουσιν Ἐφὼθ, οἱ δὲ Ἕλληνες Κροκοδείλους.

Ὅθεν ὅσοι χριστιανοὶ εὑρίσκονται ἕως τὴν σήμερον εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, προσευχόμενοι λαμβάνουσι χῶμα ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ προφήτου, καὶ ἰατρεύουσι τὰ δαγκάματα τῶν ἀσπίδων. Λέγουσι δὲ ὅτι καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ὑπῆγεν εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἱερεμίου, καὶ μαθὼν τὰ περὶ αὐτοῦ, μετέφερε τὰ λείψανά του ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ κτισθεῖσαν πόλιν τῆς Ἀλεξανδρείας, τὰ ὁποῖα κατέσπειρε τριγύρω καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς πόλεως. Ὅθεν διὰ τούτων ἐδίωξεν ἀπὸ ἐκεῖ τὰς ἀσπίδας, ἔβαλε δὲ ἀντ' ἐκείνων τὰ ὀφίδια, τὰ ὀνομαζόμενα Ἀργαλοί, τὰ ὁποῖα ἔφερεν ἀπὸ τὸ Ἄργος, ὅθεν ἐκ τοῦ Ἄργους ἔλαβον καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην. [1] Εἶπε δὲ ὁ Ἱερεμίας εἰς τοὺς ἱερεῖς τῆς Αἰγύπτου, ὅτι θὰ γίνῃ ἓν σημεῖον· ἤτοι ὅτι μέλλουν νὰ σεισθῶσι τὰ εἴδωλα τῆς Αἰγύπτου, καὶ νὰ πέσωσι κατὰ γῆς ὑπὸ ἑνὸς Σωτῆρος παιδίου, τὸ ὁποῖον θὰ γεννηθῇ ἀπὸ παρθένον ἐντὸς φάτνης. Ὅθεν ἐκ τούτου οἱ Αἰγύπτιοι θεοποιοῦσιν ἕως τοῦ νῦν παρθένον λεχὼ, καὶ βάλλοντες ἓν βρέφος μέσα εἰς φάτνην, προσκυνοῦσιν αὐτό· διὰ τοῦτο, καὶ ὅταν ὁ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἠρώτησεν αὐτοὺς, διὰ τί κάμνουσι τοῦτο, ἀπεκρίθησαν, ὅτι τὸ μυστήριον αὐτὸ εἶναι πατροπαράδοτον εἰς αὐτοὺς, καθότι

[1] (Ἔχων ἡμέρας ΑΑ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ΙΔ'. καὶ ἡ νὺξ, ὥρας Ι'.) Σημείωσαι ὅτι τὸ ὄνομα Μαΐος εἶναι Λατινικὸν, καὶ ὄχι Ἑλληνικὸν, καὶ θὰ εἴπῃ μέγας, παραγόμενον ἀπὸ τοῦ μάγιους Λατινικοῦ, ὁ δηλοῖ μέγας. Λέγεται δὲ μέγας ὁ Μάϊος μὴν καθότι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἶναι μεγαλήτεραι ἀπὸ τὰς ἡμέρας τῶν ἄλλων μηνῶν, ἢ διὰ τὰς ἐν τῷ Μαΐῳ εὑρισκομένας πολλὰς καὶ μεγάλας τοῦ ἔαρος χάριτας. Ἢ κατ' ἄλλους λέγεται μέγας ἐκ τῶν προβεβηκότων καὶ μειζόνων, καθότι ἐν τῷ μηνὶ τούτῳ, ὡς ᾄδεται φήμη, οἱ μεγάλοι ἄρχοντες ἐποίουν τοὺς γάμους των· (ἢ πρὸς τιμὴν τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἄτλαντος Μαίας Σ. Ε.)

[1] Ὁ δὲ Βαρῖνος τὰ ὀφίδια αὐτὰ ὀνομάζει Ἀργόλας, καὶ λέγει καὶ αὐτὸς, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἔφερεν αὐτὰ ἀπὸ τὸ Ἄργος τὸ Πελασγικὸν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸν ποταμὸν πρὸς ἀναίρεσιν τῶν ἀσπίδων, ὅτε μετέθηκε τὰ ὀστᾶ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, οὓς ὄφεις αὐτὸς ὁ προφήτης ἀπέκτεινε. (ἐν τῇ λέξει Ἀργόλαι) Πελασγικὸν δὲ Ἄργος ὀνομάζει ὁ Ὅμηρος τὴν Θετταλίαν, ὡς λέγει ὁ ἴδιος Βαρῖνος ἐν τῇ λέξει «Ἀργειαν ἔχοντα·» καὶ λοιπὸν ἐκ τῆς Θετταλίας μετεκόμισεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειάν του τὰ ἀνωτέρω ὀφίδια.

παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τοὺς πατέρας των εἶς προφήτης ὅσιος, ὅθεν ἐπρόσθετον, ὅτι προσμένομεν νὰ λάβῃ ἔκβασιν διὰ τῶν ἔργων τὸ τοιοῦτον μυστήριον.

Λέγεται δὲ διὰ τὸν Προφήτην τοῦτον, ὅτι πρὸ τοῦ νὰ καῇ ὁ Ναὸς τῶν Ἱεροσολύμων ἀπὸ τὸν Ναβουζαρδᾶν τὸν ἀρχιμάγειρον τοῦ Ναβουχοδονόσορ, ἔλαβε τὴν κιβωτὸν τοῦ νόμου καὶ τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ ἅγια, καὶ ἔκαμεν αὐτὰ νὰ τεθῶσιν ὑποκάτω εἰς πέτραν, καὶ εἶπεν εἰς τοὺς παρεστῶτας, ὁ Κύριος ἀπεδήμησεν ἀπὸ τοῦ Σινᾶ εἰς τὸν Οὐρανόν, καὶ πάλιν θέλει ἔλθῃ εἰς τὸ Σινᾶ μὲ δύναμιν καὶ θέγει γίνῃ εἰς σᾶς τοιοῦτον σημεῖον τῆς παρουσίας του· ὅταν δηλαδὴ ὅλα τὰ ἔθνη προσκυνήσωσι ξύλον. Εἶπε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὴν κιβωτὸν ταύτην καὶ τὰς ἐν αὐτῇ πλάκας, κἀνεὶς δὲν θέλει ἐκβάλει ἀπὸ τὴν γῆν, εἰμὴ μόνος ὁ Ἀαρών, οὐδὲ θέλει ἀνοίξει αὐτὴν ἄλλος, οὔτε ἱερεὺς οὔτε προφήτης, εἰμὴ Μωϋσῆς ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ. Εἰς δὲ τὴν κοινὴν Ἀνάστασιν πρώτη θέλει ἀναστηθῇ ἡ Κιβωτός, καὶ φανερωθεῖσα ἐκ τῆς γῆς, θὰ τεθῇ εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ, καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι θέλουν συναχθῇ εἰς αὐτήν, ὅσοι προσμένουσι νὰ ἔλθῃ ὁ Κύριος, καὶ ὅσι φεύγουσι τὸν ἐχθρὸν (διάβολον) ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ θανατώσῃ αὐτούς. Ἐ πάνω δὲ τῆς πέτρας ἐκείνης, ἥτις ἐδέχθη τὴν κιβωτὸν, ἔγραψεν ὁ Ἱερεμίας μὲ τὸν δάκτυλόν του τὸ φοβερὸν ὄνομα τοῦ Θεοῦ· ἤτοι τὸ, Ἰεχωβά· καὶ ἔγειναν τὰ γράμματα ἐκεῖνα ὡς ἂν ἐγλύφθησαν μὲ σμύλην καὶ σίδηρον, καὶ εὐθὺς νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασε τὸ ὄνομα ἐκεῖνο, καὶ κἀνεὶς δὲν θέλει νοήσει τὸν τόπον ἐκεῖνον, οὐδὲ θέλει δυνηθῇ νὰ διαβάσῃ τὸ τοῦ Θεοῦ ὄνομα ἕως τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ἡ πέτρα δὲ αὕτη εἶναι εἰς τὴν ἔρημον ἐκείνην, ὅπου πρῶτον ἡ κιβωτὸς ἔγειναν ἀπὸ τὸν Βεσελεὴλ, μεταξὺ τῶν δύω βουνῶν εἰς τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται τὰ λείψανα τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Ἀαρών. Ὅθεν καὶ τὴν νύκτα φαίνεται εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ὡς μία νεφέλη, κατὰ τὸν ἀρχαῖον τύπον· ἤγουν καθὼς εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας ἐφαίνετο νεφέλη τὴν νύκτα, καὶ ἐφώτιζεν αὐτούς. Ἦτο δὲ ὁ προφήτης Ἱερεμίας γηραλέος κατὰ τοὺς χρόνους, μικρὸς κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, τὸ γένειον εἶχεν ἄνω πλατὺ, καὶ κάτω στενόν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Πέτρου, τὸν εὑρισκόμενον πλησίον εἰς τὴν ἁγιωτάτην μεγάλην Ἐκκλησίαν. [1]

[1] Παρὰ δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ Μαυροκορδάτῳ ἐν τοῖς Ἰουδαϊκοῖς καὶ ταῦτα γράφεται περὶ Ἱερεμίου· ἤγουν ὅτι αὐτὸς κατήγετο ἀπὸ τὴν ἱερατικὴν Φυλὴν τοῦ Λευΐ· ὅτι ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἰωσίου, Ἰωακεὶμ καὶ Σεδεκίου τῶν βασιλέων· ὅτι, εἰς μὲν τοὺς αἰχμαλωτισθέντας εἰς Βαβυλωνίαν, ἐπροφήτευσεν ὅτι θὰ ἐλευθερωθῶσιν, εἰς δὲ τοὺς καταβάντα εἰς Αἴγυπτον ἐπρόλεγεν, ὅτι θὰ πάθωσι διαφθορὰν καὶ δυσπορίαν. Πολλὰς δὲ, λέγει, ὕβρεις καὶ ταλαιπωρίας καὶ φυλακὰς ὑπέμεινεν ὁ ἀοίδιμος ἀπὸ τοὺς τότε ψευδοπροφήτας διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ προφητευομένων, ἀλλὰ καὶ ἁλύσεις ἐφόρεσε, καὶ διὰ τὴν παρρησίαν ἣν ἐδείκνυε προφητεύων ἐπὶ Σεδεκίου ἐβλήθη εἰς βαθύτατον καὶ βορβορώδη λάκκον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τον ἐξέβαλεν Ἀβιμέλεχ ὁ Αἰθίοψ· ἀλλὰ πάλιν δεθεὶς μὲ ἁλύσεις, ἐφυλάττετο εἰς τὴν φυλακὴν τῆς βασιλικῆς αὐλῆς. Γράφεται δὲ καὶ εἰς τὸ β'. κεφάλαιον τοῦ βιβλίου τῶν Μακκαβαίων, ὅτι τὴν κιβωτὸν καὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος ἔκρυψεν ὁ Ἱερεμίας εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ναβαῦ, ὅπου ὁ Μωϋσῆς ἐτελεύτησεν· οὕτω γὰρ γέγραπται «Ἦν δὲ ἐν τῇ γραφῇ, ὅτι τὴν σκηνὴν καὶ τὴν κιβωτὸν ἐκέλευσεν ὁ προφήτης (Ἱερεμίας) χρηματισμοῦ γενηθέντος, αὐτῷ συνακολουθεῖν. Ὡς δὲ ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐ Μωϋσῆς ἀναβὰς ἐθεάσατο τὴν τοῦ Θεοῦ κληρονομίαν, καὶ ἐλθὼν ὁ Ἱερεμίας, εὗρεν οἶκον ἀντρώδη, καὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὴν κιβωτὸν καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος εἰσήνεγκεν ἐκεῖ, καὶ τὴν θύραν ἐνέφραξε· καὶ προσελθόντες τινὲς τῶν συνακολουθούντων, ὥστε ἐπισημάνασθαι τὴν ὁδὸν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν εὑρεῖν. Ὡς δὲ Ἱερεμίας ἔγνω, μεμψάμενος αὐτοῖς εἶπεν, ὅτι καὶ ἄγνωστος ὁ τόπος ἔσται ἕως ἂν συναγάγῃ ὁ Θεὸς ἐπὶ συναγωγὴν τοῦ λαοῦ, καὶ ἵλεως γένηται. Καὶ τότε ὁ Κύριος ἀναδείξει ταῦτα, καὶ ὀφθήσεται ἡ δόξα τοῦ Κυρίου, καὶ ἡ νεφέλη ὡς ἐπὶ Μωϋσῆ ἐδηλοῦτο. Ὡς καὶ ὁ Σολομὼν ἠξίωσεν, ἵνα ὁ τόπος καθαγιασθῇ μεγάλως.» (β'. Μακκαβ. β'. 4.) Λέγουσι δὲ τινὲς ὅτι μετὰ ταῦτα εὗρεν αὐτὰ ὁ Νεεμίας, συμπεραίνοντες τοῦτο ἀφ' ὅτι γράφεται ἀκολούθως «Ἐξηγοῦντο δὲ καὶ ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς καὶ ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς τοῖς κατὰ τὸν Νεεμίαν, τὰ αὐτὰ» (αὐτόθι 13.) καὶ ὅτι ἡ τῶν Μακκαβαίων βίβλος ὡς ἐν ἐπιστολῇ τύπῳ ταῦτα ἐκθέτουσα, ἔστειλεν εἰς τὴν περὶ αὐτῶν ἱστορίαν τοὺς ὀρεγομένους τῆς ἀκριβοῦς τούτων εἰδήσεως· (φανερὸν δὲ εἶναι ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι καὶ ἄλλα βιβλία καὶ ἐπιστολὰς εἶχεν ὁ Ἱερεμίας, τὰ ὁποῖα τώρα οὐχ εὑρίσκονται.) Καταβὰς λοιπὸν ὁ Ἱερεμίας εἰς τὰς Τάφνας τῆς Αἰγύπτου, ἐδίδασκε τοὺς Ἑβραίους νὰ μὴ θαρρῶσιν εἰς τὴν δύναμιν τῶν Αἰγυπτίων, ἀλλ' εἰς τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ Θεοῦ. Ὅθεν ἐλιθοβολήθη ἀπὸ αὐτοὺς, καὶ ἐστεφανώθη μὲ προφητικὸν στέφανον· (σελ. σλή. τῶν Ἰουδαϊκῶν.) Ὅτι δὲ ὁ Ἱερε-

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΒΑΤΑ τοῦ Πέρσου.

* » Καὶ τῷ Βατᾶ, τμηθέντι τὴν κάραν ξίφει,
» Βατὰ πρεπόντως οὐρανοῦ τὰ χωρία.

* Οὗτος ὁ ἅγιος Βατᾶς ἦτο ἀπὸ τὴν Περσίαν, ἐκ προγόνων μαθὼν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν· φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν τριάκοντα χρόνων, ἤκουσε παρὰ τοῦ Κυρίου λέγοντος ἐν Εὐαγγελίοις «εἴ τις ἔρχεται πρός με καὶ οὐ μισεῖ τὸν

πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφὰς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητής.» (Λουκ. ιδ'. 24.) ταῦτα, λέγω, ἀκούσας, ἐγέμισεν ἀπὸ πνεῦμα ἅγιον, καὶ ὅλος ἔγεινεν οἰκεῖος τοῦ θεϊκοῦ πόθου. Ὅθεν ἀφήσας ὅλα τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, ὑπῆγεν εἰς μοναστήριον καὶ ἔγεινε μοναχός· καὶ προτιμήσας τὴν σκληρὰν καὶ κοπιαστικὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν, ὑπερέβαλεν ὅλους κατὰ τὴν νηστείαν καὶ τὴν ἐγκράτειαν, χωρὶς νὰ ἀνοίξῃ κἀμμίαν θύραν τῶν αἰσθήσεών του, καὶ νὰ ἔμβῃ δι' αὐτῆς ὁ τῆς ψυχῆς θάνατος· ἀλλὰ μὲ πᾶσαν φυλακὴν καὶ προσοχὴν ἐφύλαττε τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν καρδίαν του· ἐπιθυμίαν δὲ εἶχε, τὸ νὰ τελειωθῇ διὰ τοῦ μαρτυρίου. Ὅθεν ὅτε ἐκινήθη διωγμὸς κατὰ τῶν χριστιανῶν ὑπὸ τῶν Περσῶν, τότε οἱ μὲν εὑρισκόμενοι μετὰ τοῦ ἁγίου ἀδελφοὶ ἀνεχώρησαν καὶ ἔδωκαν τόπον τῇ ὀργῇ, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου τὴν λέγουσαν «Ὅταν διώκωσιν ὑμᾶς ἐκ μιᾶς πόλεως, φεύγετε εἰς ἄλλην.» (Ματθ ι'. 23.) ὁ δὲ ἅγιος μόνος ἐστάθη καὶ δὲν ἔφυγε, ποθῶν τὸ μαρτύριον μὲ ὑπερβάλλουσαν ἐπιθυμίαν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔκαμεν εἰς τὴν ἄσκησιν τριάκοντα χρόνους, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς πυρσολάτρας καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν Ἰασδήχ, τὸν ἀδελφὸν τοῦ Βαρζαναβᾶ, ὅστις Ἰασδήχ ἦτον ἄρχων καὶ ἐξουσιαστὴς τοῦ τόπου τοῦ καλουμένου Βίτζιος. Προσταχθεὶς δὲ νὰ προσκυνήσῃ τὸν ἥλιον καὶ μὴ πεισθεὶς ἀλλὰ κηρύξας τὸν ἑαυτόν του χριστιανόν, ἐτεντώθη ὑπὸ δέκα στρατιωτῶν ἀπὸ τὴν μίαν χεῖρα καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην τόσον πολὺ, ὥστε ἐκβῆκαν οἱ ὦμοί του ἀπὸ τὸν τόπον των. Ἔπειτα ἔδειραν αὐτὸν μὲ χονδρὰ ραβδία, εἶτα δέσαντες αὐτὸν ἀπὸ τὰ σπερμογόνα μόρια, τὸν ἔσυραν κατὰ γῆς εἴκοσι στρατιῶται· ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο ἔβαλον ἐπάνω εἰς τὴν κοιλίαν του πολλὰς καὶ βαρείας πέτρας. Μετὰ ταῦτα ἔκοψαν μὲ μαχαίρας τὰς πλάτας του, καὶ τὰ ὑποκάτω τῶν μαστῶν του μέρη, καὶ τελευταῖον ἀπεκεφάλισαν αὐτὸν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

---

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ἔχει τελειοῦται.

† » Φιλόσοφος, κλήσει τε καὶ ἔργῳ μάκαρ,
» Ὄντως ἀληθῶς, ὦ σοφίας σὺ φίλε.

Οὗτος ὁ μέγας μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Φιλόσοφος ἦτο ἀπὸ τὴν χώραν τῆς Ἀλεξανδρείας, καθὼς ἐδιηγήθη δι' αὐτὸν ὁ μέγας ἐν ἀσκηταῖς Ἀντώνιος· μὲ τοιοῦτον δὲ τρόπον ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον. Κῆπος ὡραιότατος ἦτο εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, γεμάτος ἡδονὴν καὶ αἰσθητὴν χάριν· εἰς αὐτὸν λοιπὸν ἐπρόσταξεν ὁ τότε τύραννος νὰ βληθῇ μία κλίνη καλλωπισμένη· ἐπάνω δὲ αὐτῆς ἔβαλον τὸν ἅγιον τοῦτον Φιλόσοφον ἀνάσκελα, καὶ ἔδεσαν τὰς χεῖράς του καὶ τοὺς πόδας του. Τότε ἔφερον μίαν πόρνην γυναῖκα, ἡ ὁποία ὑπῆγεν ἐπάνω τοῦ ἁγίου, καὶ ὄχι μόνον μὲ λόγια ἄσεμνα παρεκίνει τὸν ἅγιον εἰς αἰσχρὰν πρᾶξιν, ἀλλὰ πρὸς τούτοις ἐνηγκαλίζετο αὐτὸν μὲ τὰς μιαράς της χεῖρας καὶ κατεφίλει καὶ ἀναιδῶς τὸν ἐπίανεν. Ἀλλ' ὁ γενναιότατος τοῦ Κυρίου ἀγωνιστὴς, ἂν καὶ ἦτο δεδεμένος, εὗρηκεν ὅμως τρόπον καὶ μηχανὴν διὰ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὰ βρόχια τῆς πόρνης, διότι πρῶτον μὲν ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς του, διὰ νὰ μὴ τὴν βλέπῃ· ἔπειτα ἐμάσησε τὴν γλῶσσάν του μὲ τὰ ὀδόντιά του καὶ μὲ τοὺς ἀνυποφόρους πόνους, τοὺς ὁποίους ἐδοκίμαζεν ἀπὸ τὸ δάγκαμα τῆς γλώσσης ἔκαμε τὰς ἄλλας αἰσθήσεις τοῦ σώματός του νὰ μένωσιν ἀναίσθητοι εἰς τὴν ἡδονήν. Εἶτα γεμίσας ἀπὸ αἷμα τὸ στόμα του, μὲ αὐτὸ ἔπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ εἰς τὰ φορέματα τῆς ἀκαθάρτου καὶ μιαρᾶς πόρνης, ἥτις βλέπουσα τὸ αἷμα τρέχον ποταμηδὸν, ἐφοβήθη καὶ συνεστάλη. Μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἀγωνισθεὶς ὁ μεγαλόψυχος καὶ μὴ νικηθεὶς, ἀλλὰ νικήσας, ἀπαθὴς διεφυλάχθη χάριτι Χριστοῦ· ὅθεν ἀποκεφαλισθεὶς ὕστερον, ἀπῆλθε στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια, καὶ χαίρει χαρὰν αἰώνιον καὶ ἀνεκλάλητον. [1]

μίας δὲν ὑπῆγεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐκ τοῦ Συναξαριστοῦ τούτου ὅῆλον ἐστίν· ὅρα καὶ κατὰ τὴν ὀ'. τοῦ Νοεμβρίου. Ἤθελε δὲ ἀπορήσῃ τις, πῶς ἀνωτέρω ἐν τῷ συναξαρίῳ γράφεται, ὅτι κάνεις δὲν θέλει ἐκβάλει τὴν κιβωτὸν ἀπὸ τὴν γῆν· ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι εὗρεν αὐτὴν ὁ Νεεμίας, ἀλλ' ἴσως οἱ ταῦτο λέγοντες συμπερασματικῶς τὸ λέγουσιν, οὐχὶ βεβαίως καὶ ἀναμφιβόλως. Πότε δὲ τὴν κιβωτὸν ἐκβαλεῖ ὁ Ἀαρὼν μόνος, καὶ ὁ Μωϋσῆς μόνος ἀνοίξει αὐτήν; ἴσως κατὰ τὸν καιρὸν τῆς συντελείας καὶ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως. Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν προφήτην Ἱερεμίαν εὑρίσκεται ὑπόμνημα ἑλληνικὸν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Νόμος ἐστι τῶν ἀνθρώπων·» σώζεται δὲ ἐν τῇ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου· ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζονται τὰ καταλειφθέντα περὶ τοῦ προφήτου τούτου, ὧν ἡ ἀρχὴ «Ἐγένετο ἡνίκα.»

[1] Τὸ διήγημα τοῦτο εὑρίσκεται καὶ εἰς τὸν χειρόγραφον Παράδεισον τῶν πατέρων. Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Διονυσίου τοῦ νέου Κοινοβίου ὀνομάζεται ὁ Φιλόσο-

* Ἡ ὁσία ΙΣΙΔΩΡΑ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Ἐκ γῆς ἀπέπτη πρὸς μελισσῶνος πόλου,
» Μέλισσα χοηστῶν πραξεων Ἰσιδώρα.

* Ὁ ἅγ ος μάρτυς ΣΑΒΒΑΣ ἐν συκῇ κρεμασθεὶς τελειοῦται.

* » Ἤνεγκε καρπὸν πρώϊ ον συκῆς κλάδος,
» Τὸν χειροδέσμιος ἐκκρεμάμενον Σαββαν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελοῦνται τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας ἐκκλησίας, καὶ συνεισέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῷ παλατίῳ, κἀκεῖθεν ἀπέρχεται μετὰ λιτῆς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ λειτουργεῖ ἐκεῖ. [1]

* Μνήμη τῶν ἁγίων ἐνδόξων τροπαιοφόρων νέων ὁσιομαρτύρων ΕΥΘΥΜΙΟΥ τοῦ ἐκ Δημιτζάνης τῆς Πελοποννήσου καταγομένου καὶ ἐν Κωνσταντίνου πόλει τῷ 1814 Μαρτίου 22, Κυριακῇ τῆς Βαϊοφόρου, διὰ ξίφους ἀθλήσαντος· καὶ ΙΓΝΑΤΙΟΥ τοῦ ἀπὸ ἐσκὴ Ζαγορᾶν καταγομένου καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ αὐτῷ ἔτει Ὀκτωβρίου 8 δι' ἀγχόνης τελειωθέντος· καὶ ΑΚΑΚΙΟΥ τοῦ ἀπὸ Νιβόρη Θεσσαλονίκης καταγομένου καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὡσαύτως τῷ 1813 Μαΐου ά διὰ ξίφους ἀθλήσαντος. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν μνήμη ἐν τῷ κατὰ τὴν σκῆτιν τοῦ τιμίου Προδρόμου σεπτῷ αὐτῶν μαρτυρείῳ. [1]

Εἰς τὸν ἅγιον Εὐθύμιον.

» Εὐθύμιέ μοι, χαῖρε, χαῖρε πολλάκις,
» Σφαγεὶς γὰρ εὗρες, τὴν ἄνω χαρὰν πρόφρων.

Εἰς τὸν ἅγιον Ἰγνάτιον.

» Τὸν Ἰγνάτιον ἄλλον ὡς ἄστρον βλέπω,
« Ἐκ γῆς φαεινὸν εἰς πόλον δι' ἀγχόνης.

Εἰς τὸν ἅγιον Ἀκάκιον.

» Ἀρνὸς δίκην σφάττουσι, φεῦ! διὰ ξίφους
» Τὸν κλεινὸν Ἀκάκιον, ἄνδρες αἱμάτων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β', μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ τοῦ μεγάλου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

» Ἀθανάσιε, ποῦ κομίζῃ; μὴ πάλιν
» Καὶ νεκρὸν ἐξόριστον ἐκπέμπουσί σε;
» Δευτερίη νέκυς Ἀθανασίου ἐξέδυ τύμβου.

† Οὗτος ὁ μέγας πατὴρ ἡμῶν Ἀθανάσιος ἀγγελικὴν ζωὴν διῆλθεν εἰς τὴν γῆν. Τοὺς δὲ ἀγῶνας, ὅσους ἐδοκίμασεν ὁ ἀξιομακάριστος διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ τοὺς πολέμους καὶ ἀντιστάσεις αὐτοῦ κατὰ τῶν αἱρετικῶν, καὶ τὰς συχνὰς καὶ ἀδίκους ἐξορίας, ὅσας ὑπέμεινε, καὶ τὰς συκοφαντίας καὶ ματαίας κατηγορίας, τὰς ὁποίας ἔλαβε παρὰ τῶν κακοδόξων· ταῦτα, λέγω, πάντα διηγοῦνται μὲν καὶ ἄλλαι ἱστορίαι, πλατύτερον ὅμως ἀναφέρει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος. Ὅθεν ἡμεῖς, ἐπειδὴ δὲν δυνάμεθα νὰ διηγηθῶμεν ἐδῶ ὅλα, ὅσα οἱ ἱστορικοὶ ἀναφέρουσι περὶ αὐτοῦ, ὡς ἐν συντόμῳ θέλομεν εἰπεῖ ὀλίγα τινὰ πρὸς ἐνθύμησιν. Ὁ μέγας οὗτος τῆς ἀθαναστας ἐπώνυμος Ἀθανάσιος πατρίδα μὲν εἶχε τὴν Αἴγυπτον, γονεῖς δὲ πλουσίους καὶ ἐναρέτους, παρὰ τῶν ὁποίων ἐτρέφετο. Ὅτε δὲ ἦτο μικρὸν παιδίον, ὑπῆγεν ὁμοῦ μὲ τὰ ἄλλα παιδία παίζοντα εἰς τὴν ἄκραν-

---

φος οὗτος Ἰουστῖνος. Ἁρμόζουσι δὲ εἰς τὸν Φιλόσοφον τοῦτον τὰ λόγια τοῦ Χρυσορρήμονος, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπαινεῖ τὸν ὄντως φιλόσοφον «Τί γάρ ἐστι, φησὶ, φιλοσόφου ἴδιον; οὐχὶ καὶ χρημάτων καὶ δόξης καταφρονεῖν, καὶ φθόνου καὶ παντὸς πάθους ἀνώτερον εἶναι; . . . τοιοῦτος ὁ φιλόσοφός ἐστι, τοιοῦτος ὁ πλοῦτος ἐκείνου· οὐδὲν ἔχει καὶ πάντα ἔχει· πάντα ἔχει καὶ οὐδὲν ἔχει.» (λόγ. κά. εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους·) ἔφη δὲ καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος «Ἔστι τι μύθῳ φυτον, ὃ θάλλει τεμνόμενον καὶ πρὸς τὸν σίδηρον ἀγωνίζεται· καὶ εἰ δεῖ παραδόξως εἰπεῖν περὶ παραδόξου πράγματος, θανάτῳ ζῇ, καὶ τομῇ φύεται, καὶ αὔξεται δαπανώμενον. Ταῦτα μὲν ὁ μῦθος καὶ ἡ αὐτονομία τοῦ πλάσματος· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ σαφῶς τοιοῦτον εἶναί τι ὁ φιλόσοφος, ἐνευδοκιμεῖ τοῖς πάθεσι, καὶ ὕλην ἀρετῆς ποιεῖται τὰ λυπηρὰ, καὶ τοῖς ἐναντίοις ἐγκαλλωπίζεται, μήτε τοῖς δεξιοῖς ὅπλοις τῆς δικαιοσύνης αἱρόμενος, μήτε τοῖς ἀριστεροῖς καμπτόμενος, ἀλλ' ὁ αὐτὸς οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ διαμένων· ἢ καὶ δοκιμώτερος, ὥσπερ καφίνῳ χρυσὸς, εὑρισκόμενος.» (λόγ. εἰς ἑαυτὸν ἐξ ἀγροῦ ἐπανήκων.) Ἕνα παρόμοιον ἐποίησε καὶ ὁ ἐπὶ Δεκίου μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Νικήτας, διότι καὶ αὐτὸς ἐπάνω μιᾶς κλίνης τεθεὶς καὶ δεθεὶς, παρεκινεῖτο εἰς σαρκικὴν ἐπιθυμίαν ἀπὸ μίαν πόρνην· ὅθεν διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἡδονὴν ἐθέρισε μὲ τοὺς ὀδόντας τὴν γλῶσσάν του, καὶ ἔπτυσεν αὐτὴν εἰς τὸ πρόσωπον τῆς πόρνης, καθὼς ἱστορεῖ ὁ Νικηφόρος· καὶ οὕτως ἐνίκησεν ὁ ὄντως φερώνυμος Νικήτας. Ὅρα καὶ εἰς τὸ ή. κεφάλαιον τοῦ Πολιτικοῦ Θεάτρου.

[1] Τοῦτο ἐν τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς οὐχ εὑρίσκεται, ἴσως ὡς περιττόν.

[1] Ὁ κατὰ πλάτος βίος αὐτῶν καὶ ἡ ἀσματικὴ ἀκολουθία, ἰδιαιτέρως δὲ τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, συνεγράφη εἰς τὸ ἁπλοῦν καὶ συνετέθη ὑπὸ τοῦ ὁσιολογιωτάτου κυρίου Ὀνουφρίου Ἱβηρίτου. Τὸ δὲ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀκακίου συνεγράφη ἑλληνιστὶ μὲ ῥητορικώτατον κάλαμον παρὰ τοῦ πανιερολογιωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου γέροντος ἁγίου Καισαρείας κυρίου Μελετίου.

τῆς θαλάσσης, καὶ ἔκαμνον τοιοῦτον παιγνίδιον· ἀπὸ τὰ παιδία ἐκεῖνα ἄλλα μὲν ἔγειναν ἱερεῖς, ἄλλα δὲ διάκονοι, τὸν δὲ ἅγιον Ἀθανάσιον ἐχειροτόνησαν ἀρχιερέα. Ὅθεν προσεφέρθησαν εἰς αὐτὸν παιδία τινὰ τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀκόμη ἀβάπτιστα καὶ ὁ Ἀθανάσιος ἐβάπτισεν αὐτὰ μὲ τὸ νερὸν τῆς θαλάσσης· τοῦτο δὲ ἰδὼν κατὰ τύχην Ἀλέξανδρος ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας ἀρχιεπίσκοπος, ἐθαύμασε μὲν τὸ πρᾶγμα πολλὰ, προγνωρίσας δὲ διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ὅτι ἡ χειροτονία αὕτη τοῦ Ἀθανασίου ἦτο προμήνυμα τῶν πραγμάτων καὶ τῆς χειροτονίας, ἣν ἔμελλε νὰ λάβῃ ὕστερον, τὰ μὲν παιδία δὲν ἐβάπτισεν ἐκ δευτέρου [1], ἔχρισε δὲ μόνον αὐτὰ μὲ τὸ ἅγιον μῦρον καὶ τὰ ἐτελείωσε· τὸν δὲ Ἀθανάσιον παρέδωκεν εἰς ἕνα διδάσκαλον παιδαγωγὸν, διὰ νὰ μανθάνῃ τὰ ἱερὰ γράμματα. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν ὁ ἅγιος, τότε ἐχειροτόνησεν αὐτὸν διάκονον ὁ Ἀλέξανδρος· καὶ ὅτε ἡ ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ πρώτη σύνοδος ἐν Νικαίᾳ συνεκροτήθη, ἐν ἔτει τκέ (325), ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἔλαβεν αὐτὸν μαζί του εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Ἀλέξανδρος ὡς συνεργὸν καὶ βοηθόν του, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπεκήρυξε τοὺς φρονοῦντας τὰ τοῦ Ἀρείου δυσσεβῆ καὶ βλάσφημα φρονήματα. Δὲν ἐπέρασε δὲ πολὺς καιρὸς, καὶ ἀπέθανεν ὁ Ἀλέξανδρος· ὅθεν γίνεται ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ὁ μέγας οὗτος Ἀθανάσιος, ἕνα χρόνον μετὰ τὴν ἁ σύνοδον· ἤτοι ἐν ἔτει τκς΄ (326). Ἀλλ' οἱ σύντροφοι τοῦ Ἀρειανοῦ Εὐσεβίου δὲν ὑπέφερον μὲ πρᾳότητα τὸν προβιβασμὸν τοῦ θείου Ἀθανασίου· ὅθεν μὲ τοὺς δολεροὺς λόγους των ἔπεισαν τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον νὰ διώξῃ ἀπὸ τὸν θρόνον του τὸν Ἀθανάσιον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐτελεύτησεν· [2] ὅθεν ὁ Ἀθανάσιος ἐλθὼν εἰς τὴν Ῥώμην, συνωμίλησε μὲ τὸν Κωνσταντῖνον, τὸν πρῶτον υἱὸν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, [1] καὶ λαβὼν γράμματα ἀπὸ αὐτὸν, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του Ἀλεξάνδρειαν· τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Εὐσέβιος καὶ οἱ ὁμόφρονές του, δὲν ἐδύναντο νὰ ἡσυχάσωσι· διὸ πλάσαντες καὶ συρράψαντες πᾶν εἶδος συκοφαντίας, πείθουσι τὸν Κωνστάντιον τὸν δεύτερον υἱὸν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, νὰ συναθροίσῃ σύνοδον εἰς τὴν Τύρον, καὶ εἰς αὐτὴν νὰ κριθῇ ὁ Ἀθανάσιος· πολλὰ δὲ ἦσαν τὰ ἐγκλήματα, ὅσα ἐπρόβαλον κατ' αὐτοῦ οἱ Ἀρειανοὶ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐν μόνον θὰ ἀναφέρω ἐδῶ.

Ἔπιασαν οἱ Ἀρειανοὶ χεῖρα νεκροῦ τινος, καὶ ξηράναντες αὐτὴν, τὴν ἔβαλαν εἰς μίαν θήκην· ἔπειτα παρέστησαν αὐτὴν εἰς τὴν σύνοδον λέγοντες, ὅτι ἡ χεὶρ αὐτὴ εἶναι Ἀρσενίου τινὸς, τὸν ὁποῖον ἔλεγον ὅτι ἐθανάτωσεν ὁ Ἀθανάσιος μὲ τρόπον μαγικόν. Κατὰ δὲ θείαν πρόνοιαν ἦλθεν εἰς τὴν Τύρον κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ὁ Ἀρσένιος, διότι ἐκρύπτετο αὐτὸς ἀπὸ τοὺς Ἀρειανοὺς, φοβούμενος μήπως ἡ κατὰ τοῦ Ἀθανασίου συκοφαντία των φανερωθῇ. Μαθὼν δὲ ὁ μέγας Ἀθανάσιος, ὅτι εἶναι ἐκεῖ ὁ παρὰ τῶν ἀρειανῶν θρυλλούμενος νεκρὸς Ἀρσένιος, ἐντάμωσεν αὐτόν· καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα διὰ νὰ παρασταθῇ καὶ νὰ κριθῇ εἰς τὴν σύνοδον,

---

[1] Τοῦτο ἂν καὶ οὕτως ἐποίησεν ὁ Ἀλέξανδρος, ὡς σπανιώτατον ὅμως, μᾶλλον δὲ ὡς ἄπαξ γενόμενον, ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ μιμώμεθα, ἐκεῖθι κατὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον «Οὐ νόμος Ἐκκλησίας τὸ σπάνιον γίνεται, οὐδὲ τὸ παρὰ κανόνας ἕλκεται εἰς ὑπόδειγμα κατὰ τοὺς νομικούς.» Ἡ γὰρ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ πάντας τοὺς ὑπὸ λαϊκῶν φθάσαντας βαπτισθῆναι πάλιν βαπτίζει ὑπὸ ἱερωμένων· καὶ ὅρα τὰς ὑποσημειώσεις τοῦ μζ΄. Ἀποστολικοῦ Κανόνος, καὶ τοῦ κδ΄. Νηστευτοῦ ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ.

[2] Δίκαιον ἐκρίναμεν νὰ σημειώσωμεν ἐδῶ τὴν ἀπολογίαν τοῦ Κυρίου Θεοδωρήτου ὑπὲρ τοῦ μεγάλου καὶ ἁγίου βασιλέως Κωνσταντίνου, ἵνα μὴ σκανδαλίζωνταί τινες κατ' αὐτοῦ, ἀκούοντες ὅτι ἐξώρισε τὸν μέγαν Ἀθανάσιον τοῦτον, καὶ τὸν Ἀντιοχείας Εὐστάθιον, ἄνδρας ἁγίους καὶ θαυμαστούς. Ἔχει δὲ ἡ ἀπολογία τοῦ Θεοδωρήτου ἐπὶ λέξεως ταῦτα· «Θαυμαζέτω δὲ μηδεὶς, εἰ τηλικούτους ἄνδρας ἐξαπατηθεὶς ἐξωστράκισεν (ὁ μέγας Κωνσταντῖνος δηλαδή) Ἀρχιερεῦσι γὰρ, κρύπτουσι μὲν τὴν ἀλήθειαν, τὴν δὲ ἄλλην ἔχουσι περιφάνειαν, ἐξαπατῶσιν ἐπίστευσεν. Ἴσασι δὲ οἱ τὰ θεῖα πεπαιδευμένοι, ὡς ἀληθῶς ἐξηπατήθη Δαβὶδ ὁ προφήτης, ἐξηπάτησε δὲ αὐτὸν οὐχ Ἀρχιερεὺς, ἀλλ' οἰκέτης οἰκότριψ καὶ μαστιγίας· τὸν Σιβᾶ λέγω, τὸν κατὰ τοῦ Μεμφιβοσθὲ τὰ ψευδῆ τὸν Βασιλέα διδάξαντα, καὶ τὸ ἐκείνου χωρίον σφετερισάμενον· καὶ ταῦτα λέγω, οὐ τοῦ προφήτου κατηγορῶν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦδε τοῦ Βασιλέως τὴν ἀπολογίαν προσφέρων καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐπιδεικνὺς τὴν ἀσθένειαν καὶ διδάσκων, ὡς οὐ χρὴ μόνοις τοῖς κατηγοροῦσι πιστεύειν, κἂν ἄγαν ὦσιν ἀξιόχρεοι· ἀλλὰ θατέραν τῶν ἀκοῶν τῷ κατηγορουμένῳ φυλάττειν.» (Ἐκκλ. ἱστορ. βιβλ. ά. κεφ. λγ΄.)

[1] Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τλζ΄ (337), διεμοίρασαν τὴν βασιλείαν του οἱ τρεῖς του υἱοί· καὶ ὁ μὲν Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος υἱὸς ἔλαβε τὴν Ἱσπανίαν, Γαλλίαν, καὶ Βρεττανίαν, ὁ δὲ Κωνστάντιος ὁ δεύτερος υἱὸς ἔλαβε τὴν Ἀνατολὴν, ὁ δὲ Κώνστας ὁ τρίτος υἱὸς ἔλαβε τὴν τούτων μέσην, τὴν Ἰταλίαν δηλαδὴ, τὴν Ἀφρικὴν, τὰς νήσους, καὶ τὴν Σλαβονίαν. Τὰ δὲ γράμματα, ἅτινα ἔστειλεν ὁ Κωνσταντῖνος εἰς τοὺς Ἀλεξανδρεῖς ὑπὲρ τοῦ Ἀθανασίου, εὑρίσκονται εἰς τὸν Σωκράτην, καὶ Θεοδώρητον, καὶ Σωζόμενον.

παρέλαβε καὶ τὸν Ἀρσένιον, σκεπασμένον μὲ ἄλλα ἐνδύματα. Κρινόμενος λοιπὸν ὁ Ἀθανάσιος καὶ κατηγορούμενος, ὅτι ἐφόνευσε τὸν Ἀρσένιον, ἠρώτησε τοὺς παρόντας εἰς τὴν σύνοδον, ἐὰν ἠξεύρῃ τις ἀπὸ αὐτοὺς τὸν Ἀρσένιον· ὅτε δὲ εἶπον πολλοί, ὅτι τὸν ἠξεύρουσι· τότε ἀνεκάλυψεν αὐτὸν ἔμπροσθεν τῆς συνόδου, καὶ ἠρώτα ἂν αὐτὸς ἦναι ὁ Ἀρσένιος· οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, ὅτι ναὶ αὐτὸς εἶναι. Εἶτα ἔδειξε τὴν δεξιάν του χεῖρα καὶ τὴν ἀριστερὰν, λέγων· ἰδοὺ ἡ δεξιὰ ἰδοὺ καὶ ἡ ἀριστερὰ, τὰς ὁποίας ἐλάβομεν παρὰ τοῦ δημιουργοῦ Θεοῦ ὅλοι ἡμεῖς οἱ ἐκ τοῦ Ἀδὰμ γεννηθέντες ἄνθρωποι· ὅθεν ἂς μὴ ζητῇ τις τρίτην χεῖρα τοῦ Ἀρσενίου. Οἱ δὲ Ἀρειανοὶ εἰς τοῦτο ἐντροπιασθέντες πολλὰ ἐκβῆκαν ἀπὸ τὴν Σύνοδον, καὶ παροξύνουσι τὸν λαὸν νὰ κινηθῇ κατὰ τοῦ Ἀθανασίου· διὸ ὁ μακάριος Ἀθανάσιος κρυφίως ἐκβαίνει ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Τύρου, καὶ καταβαίνει εἰς ἓν ξηροπήγαδον σκοτεινὸν καὶ ἄνυδρον, καὶ ἐκεῖ ἐκρύφθη ἓξ χρόνους ὁλοκλήρους.

Ἔπειτα ἐξελθὼν ἀπὸ τὸ ξηροπήγαδον, ὑπῆγεν εἰς τὴν Δύσιν, τῆς ὁποίας τὴν ἐξουσίαν εἶχεν ὁ Κώνστας, ὁ τρίτος υἱὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ ἀνταμώσας τὸν βασιλέα, καὶ τὸν τότε πάπαν Ἰούλιον τὸν πρῶτον [1] ἐδιηγεῖτο δεινοπαθῶς τὰ καθ' ἑαυτόν· ἐκεῖνοι δὲ συστήσαντες τὸν ἅγιον μὲ γράμματα, ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ τῆς Ἀνατολῆς βασιλεὺς Κωνστάντιος, ὅστις ἀπατηθεὶς, ἐφρόνει τὰ τῶν Ἀρειανῶν, προστάζει ἕνα ἄρχοντα, Συριανὸν ὀνόματι, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ νὰ θανατώσῃ μὲν τὸν ἅγιον, νὰ ἀναβιβάσῃ δὲ εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας, κάποιον Γρηγόριον. Ὁ δὲ Ἀθανάσιος σωθεὶς ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Συριανοῦ, πάλιν ὑπῆγεν εἰς Ῥώμην πρὸς τὸν Κώνσταντα, ὅστις τότε γράφει ἀπειλητικῶς πρὸς τὸν ἀδελφόν του Κωνστάντιον, νὰ ἀποκαταστήσῃ εἰς τὸν θρόνον του τὸν Ἀθανάσιον, καὶ ἐὰν τοῦτο δὲν ποιήσῃ, νὰ ἠξεύρῃ ὅτι αὐτὸς θὰ τὸν ἀποκαταστήσῃ εἰς τὸν θρόνον του μὲ βασιλικὰ ὅπλα. Ταῦτα τὰ γράμματα λαβὼν ὁ Κωνστάντιος, καὶ φοβηθεὶς ἀποκατέστησε καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ τὸν Ἀθανάσιον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Ἐπειδὴ δὲ μετ' ὀλίγον ἀπέθανεν ὁ Κώνστας, καὶ ὁ Κωνστάντιος ἐκηρύχθη Αὐτοκράτωρ, ἀπέστειλεν ἀνθρώπους νὰ πιάσωσι τὸν Ἀθανάσιον, τὸ ὁποῖον μαθὼν ὁ ἅγιος ἐγκαίρως ἐξῆλθε κρυφίως ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ κατέφυγεν εἰς μίαν γυναῖκα στολισμένην μὲ παρθενίαν καὶ μὲ ἄλλας ἀρετὰς, [1] ἡ ὁποία μαθοῦσα τὴν αἰτίαν τῆς φυγῆς του, ἐδέχθη αὐτὸν μὲ χαρὰν καὶ τὸν ὑπηρέτει, καὶ πᾶσαν ἄλλην περιποίησιν ἐδείκνυεν εἰς τὸν ἅγιον εἰς διάστημα χρόνων ὁλοκλήρων ἓξ. Ὅτε δὲ ὁ Κωνστάντιος ἐτελεύτησε καὶ ἔγεινε βασιλεὺς ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς, τότε ἐξῆλθεν ὁ ἅγιος ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς παρθένου κατὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ εὑρέθη εἰς τὸ μέσον τῆς Ἐκκλησίας. Πόσον δὲ ἐχάρησαν ὅλοι οἱ Ἀλεξανδρεῖς ὅτε εἶδον τὸν ἅγιον, καὶ πόσον ἔτρεχον καὶ εὐχαρίστουν τὸν Θεὸν, δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ τὸ εἴπω.

Ὁ δὲ Ἰουλιανὸς Αὐτοκράτωρ γενόμενος ἐν ἔτει τξά (361), ὅλα μὲν τὰ ἄλλα ἐνόμισε δεύτερα, τοῦτο δὲ μόνον ἐστοχάσθη προηγούμενον κατόρθωμα, τὸ νὰ ἐκβάλῃ τὸν ἅγιον ὄχι μόνον ἀπὸ τὸν θρόνον του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴν ταύτην· καὶ λοιπὸν ἔστειλεν ἀνθρώπους διὰ νὰ τὸν θανατώσωσιν. Ὁ δὲ ἅγιος φυγὼν, ἔμεινεν ἀπίαστος διότι τὴν νύκτα ἐλθὼν εἰς τὸν ποταμὸν Νεῖλον, εὗρε πλοῖον καὶ ἐμβὰς εἰς αὐτὸ, ὑπῆγεν εἰς τὴν Θηβαΐδα. Ἐπειδὴ δὲ ἔφθασαν πλησίον οἱ κυνηγοῦντες αὐτὸν, αὐτὸς ἀπατήσας αὐτοὺς, γυρίζει ὀπίσω, καὶ καταβαίνει εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐκεῖ ἐκρύπτετο ἕως οὗ ἔζη ὁ Ἰουλιανός· Ἀφ' οὗ δὲ καὶ αὐτὸς, κακῶς ὁ κακὸς σφαγεὶς, ἐτελεύτησεν, ἔγεινε βασιλεὺς ὁ Ἰοβιανὸς ἐν ἔτει τξγ' (363)· ἀλλ' ἀφοῦ καὶ οὗτος ταχέως ἐτελεύτησε (βασιλεύσας μόνον μῆνας ἑπτὰ καὶ ἡμέρας εἴκοσι δύω) ἔγεινε βασιλεὺς ὁ Οὐαλεντινιανὸς, ὁ ὁποῖος ἔκαμε συγκοινωνὸν τῆς βασιλείας καὶ τὸν ἀδελφόν του Οὐάλεντα, ἐν ἔτει τξδ' (364), καὶ ὁ μὲν Οὐαλεντινιανὸς ἐβασίλευεν εἰς τὴν δύσιν, ὁ δὲ Οὐάλης, εἰς τὴν Ἀνατολήν. Ὁ ὁποῖος Οὐάλης, ἐπειδὴ ἔπιε χορταστικὰ ἀπὸ τὰ θολερὰ νάματα τοῦ Ἀρείου, ὅλους μὲν τοὺς ὑπερασπιστὰς τῶν ὀρθῶν δογμάτων μὲ διαφόρους τιμωρίας ἐπαίδευε, τὸν δὲ Ἀθανάσιον μάλιστα ἔβαλε θερμὴν σπουδὴν καὶ προθυμίαν διὰ νὰ τὸν πιάσῃ. Μέλλων λοιπὸν νὰ πιασθῇ ὁ ἅγιος, ἐμβῆκεν εἰς τάφον πατρικόν του, καὶ οὕτως ἐσώθη ἀπὸ τὰς

[1] Ἐσφαλμένως δὲ οὗτος γράφεται ἐν τοῖς Μηναίοις Ἰουλιανός.

[1] Τινὲς λέγουσιν, ὅτι ἡ παρθένος αὕτη ἦτο ἡ ἁγία Συγκλητικὴ, τῆς ὁποίας τὸν βίον συνέγραψεν ὁ ἴδιος μέγας Ἀθανάσιος, καὶ ὅρα τοῦτον εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον. ἑορτάζεται δὲ αὕτη κατὰ τὴν πέμπτην τοῦ Ἰανουαρίου.

χεῖρας τῶν φονέων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Οὐάλης ἤκουσεν, ὅτι ὁ λαὸς τῶν Ἀλέξανδρέων ὠργίζετο κατ' αὐτοῦ ἐξ αἰτίας τοῦ Ἀθανασίου, διὰ τοῦτο καὶ μὴ θέλων ἀφῆκε τὸν Ἀθανάσιον νὰ ἔχῃ τὴν προστασίαν τῆς Ἀλεξανδρείας, οὕτω λοιπὸν ὁ μακάριος Ἀθανάσιος μετὰ πολλὰ ἄθλα καὶ ἐξορίας, καὶ πολλοὺς διωγμούς, τοὺς ὁποίους ὑπέμεινε τεσσαράκοντα δύω ὁλοκλήρους χρόνους, εἰς γῆρας καλὸν ἐτελείωσε τὴν ζωήν του καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸν νέον Θησαυρόν.) [1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΣΠΕΡΟΥ *καὶ* ΖΩΗΣ, *καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν,* ΚΥΡΙΑΚΟΥ *καὶ* ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ.

Εἰς τὸν Ἔσπερον καὶ Ζωήν.

* » Ζωῆς στερεῖ πῦρ Ἔσπερον Ζωὴν ἅμα
» Ζωὴν ποθοῦντας τὴν ἀνέσπερον μόνην.

Εἰς τὸν Κυριακὸν καὶ Θεόδουλον.

* » Ζέοντας ἄρτους συγγόνους δέχου δύω,
» Ἄρτι κλιβάνου, Σῶτερ, ἐκβεβλημένους.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι Ἔσπερος καὶ Ζωὴ ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως, εν ἔτει ρκέ (125), καὶ τοι δὲ δοῦλοι ὄντες κατὰ τὰ σώματα Κατάλλου τινὸς καὶ Τετραδίας τῆς γυναικός του, οἱ ὁποῖοι μετῳκισμένοι ὄντες ἀπὸ τὴν Ῥώμην, ἠγόρασαν αὐτοὺς δούλους ἀπὸ τὴν Παμφυλίαν, κατὰ τὰς ψυχὰς ὅμως ἦσαν ἐλεύθεροι, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ὑπέφερον νὰ ἦναι δοῦλοι πολὺν καιρὸν εἰς αὐθέντας ἀσεβεῖς καὶ εἰδωλολάτρας, καὶ ἀντὶ νὰ προσκυνῶσι τὸν Ποιητὴν καὶ πάντων Δημιουργόν, νὰ προσκυνῶσιν ἄψυχα εἴδωλα. Ὅθεν μίαν φορὰν ὁ Κυριακὸς καὶ ὁ Θεόδουλος οἱ δύω υἱοὶ τῶν ἁγίων τούτων, ἐνθύμισαν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐσυμβούλευσαν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ συγκατοικῶσιν εἰς τὸ ἑξῆς μὲ τοὺς ἀσεβεῖς, ἀλλὰ νὰ χωρισθῶσιν ἀπὸ αὐτοὺς, ἵνα μὴ μετ' αὐτῶν συναπολεσθῶσι. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν εἶπε, τί νὰ κάμωμεν ἀφοῦ εἶναι αὐθένται μας; Οἱ υἱοὶ τῇ ἀπεκρίθησαν, ἡμεῖς, ὦ γονεῖς, ἠλευθερώθημεν μὲ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ δοῦλοι ἀνθρώπων δὲν εἴμεθα. Τότε καὶ ἡ μήτηρ ἐσυμφώνησεν εἰς τὰ λόγια τῶν τέκνων της.

Ὅθεν δυναμωθέντες ὁ εἷς ἀπὸ τὸν ἄλλον, ὑπῆγον εἰς τὸν αὐθέντην αὐτῶν Κάταλλον, καὶ τὸν μὲν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ὡμολόγησαν, ὅτι εἶναι αὐθέντης τῶν ψυχῶν των, τὸν δὲ Κάταλλον ὡμολόγησαν, ὅτι κατὰ τύχην τινὰ ἔχει μόνην τὴν ἐξουσίαν τοῦ σώματός των· προτιμοτέρα δὲ εἶναι ἡ ἐξουσία τῶν ψυχῶν τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ Δεσπότης Χριστὸς, παρὰ ἡ τῶν σωμάτων τὴν ὁποίαν ἔχει αὐτός· ἐπειδὴ «Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον, ἢ ἀνθρώποις,» ὡς εἶπον οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι. (Πράξ. ἐ. 29.) ὁ Κάταλλος λοιπὸν ἐξεπλάγη ἀκούων ταῦτα· καὶ κατὰ μὲν τὸ παρὸν ἐστάλησαν οἱ υἱοὶ μετὰ τῆς μητρὸς πρὸς τὸν πατέρα των Ἔσπερον, εὑρισκόμενον εἰς τόπον λεγόμενον Τριτώνιον. Ὕστερον δὲ κάμνων ὁ Κάταλλος ἑορτὴν διὰ τὰ γενέθλια ἑνὸς υἱοῦ, τὸν ὁποῖον ἐγέννησεν, ἀπεφάσισε νὰ στείλῃ εἰς αὐτοὺς οἶνον καὶ κρέατα ἀπὸ ὅσα εἶχεν ἡτοιμασμένα διὰ τὰ ἀνόσια γενέθλια τοῦ υἱοῦ του· μὲ σκοπὸν νὰ δοκιμάσῃ, ἐὰν φάγωσιν ἀπὸ τὰ εἰδωλόθυτα. Ὁ δὲ Κυριακὸς καὶ Θεόδουλος συμβουλευθέντες μὲ τὴν μητέρα των, ἀντὶ νὰ φάγωσιν αὐτὰ, τὰ ἔρριψαν εἰς τοὺς σκύλους καὶ τὰ ἔφαγον.

Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Κάταλλος, πρῶτον μὲν ἐπρόσταξε νὰ κρεμασθῶσι τὰ παιδία καὶ νὰ ξεσχίζωνται μὲ σιδηρᾶ ὀνύχια· παρεθάρρυνον δὲ τὰ τέκνα των οἱ γονεῖς νὰ μὴ ὀλιγοψυχήσωσιν ἀλλὰ νὰ ὑπομένωσιν ἀνδρείως μέχρι τέλους, ἀποβλέποντες εἰς τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ἔπειτα δὲ ἐπρόσταξεν ὁ αὐτὸς Κάταλλος νὰ καταβιβάσωσιν αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς δέρωσι δυνατὰ ὁμοῦ μὲ τὴν μητέρα των, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ καυθῇ εἰς φοῦρνος, καὶ μέσα εἰς αὐτὸν νὰ τεθῶσι τὰ τέκνα ὁμοῦ καὶ ὁ πατὴρ των. Ὅθεν τούτου γενομένου, παρέδωκαν οἱ ἅγιοι τὰς ψυχάς των εἰς τὸν Κύριον, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς ἀφθάρτους στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Τῷ πρωὶ δὲ ἠκούοντο φωναί, ὡς ἂν ἔψαλλον τινές· ἀνοίξαντες δὲ τὸν φοῦρνον, δὲν εὗρον κἀνένα ἄλλον, παρὰ μόνους τοὺς ἁγίους σῴους καὶ ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὴν φωτίαν, οἵτινες ἦσαν ἐσχηματισμένοι ὡς ἂν ἐκοιμῶντο, καὶ γυρισμένοι κατ' ἀνατολάς. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτῶν ναῷ,

[1] Τὴν μὲν ζωήν του ἐτελείωσεν ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ἐν ἔτει 371 ἢ 373, εἰς δὲ τὴν ἐπισκοπὴν ἐποίησε χρόνους τεσσαράκονταἓξ, οὐχὶ τεσσαρακονταδύω, κατὰ τὸν Μελέτιον καὶ κατὰ τὸν Σωκράτη (Βιβλ. δ'. κεφ. 2.) Γλαφυρὸν δὲ ἐγκώμιον ἔπλεξεν εἰς τὴν ἱεραρχικὴν αὐτοῦ κορυφὴν ὁ ῥητορικὸς κάλαμος Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου· ἀνεπλήρωσε δὲ καὶ ἡ ἐμὴ ἀναξιότης τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου τούτου, καὶ τὸν τοῦ Ἰωάννου Εὐχαΐτων κανόνα, ὃν πρὸς τὸν θεῖον Χρυσόστομον ἐφιλοπόνησεν, ἐγὼ μετεκέντρισα εἰς τὸν μέγαν τοῦτον Ἀθανάσιον.

τῷ εὑρισκομένῳ εἰς τόπον καλούμενον Δεύτερον.

—

* Ὁ ὅσιος ΙΟΡΔΑΝΗΣ ὁ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Κἂν εἰς μυχὸν γῆς ἐρύκῃς, Ἰορδάνη,
» Ἐκχεῖς ἐκεῖθεν θαυμάτων Ἰορδάνην.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΤΙΜΟΘΕΟΥ *καὶ* ΜΑΥΡΑΣ.

» Ἅπλωσε Χριστὸς χεῖρας ἐν Σταυρῷ πάλαι,
» Ἅπλωσε καὶ νῦν Μαῦρα σὺν Τιμοθέῳ.
» Σταυρῷ Τιμόθεος τριτάτῃ τανύθη ἅμα Μαύρᾳ.

Οὗτος ὁ ἅγιος Τιμόθεος ἦτο ἀπὸ χωρίον ὁ νομαζόμενον τῶν Πεναπέων, εὑρισκόμενος δὲ εἰς τὸ σχῆμα τῶν κληρικῶν (ἤτοι ἀναγνώστης ὤν), ἀνεγίνωσκεν ἐπ' ἐκκλησίας τὰ ἱερὰ λόγια. Λαβὼν δὲ διὰ γάμου τὴν ἁγίαν Μαύραν, πρὸ τοῦ ἀκόμη παρέλθωσιν εἴκοσιν ἡμέραι μετὰ τὸν γάμον, διεβλήθη καὶ φέρεται πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῆς Θηβαΐδος, Ἀρριανὸν ὀνομαζόμενον. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐπρόσταξε τὸν ἅγιον νὰ τῷ φέρῃ τὰ ἱερὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα ἀνεγίνωσκεν εἰς τοὺς χριστιανούς· ἀλλ' ὁ ἅγιος δὲν ἔστερξεν, ἀπελογήθη δὲ καὶ εἶπεν, ὅτι τὰ βιβλία τῶν χριστιανῶν νομίζει τέκνα ἰδικά του, καὶ ἀπὸ αὐτὰ στηρίζεται, καὶ δι' αὐτῶν ἀπὸ ἀγγέλους φυλάττεται, ἐπειδὴ ἡ δύναμις τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις ἐκείνοις γεγραμμένων θείων νοημάτων καὶ λόγων προσκαλεῖ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους εἰς βοήθειάν του. Ὅθεν καθὼς οὐδεὶς πατὴρ δὲν παραδίδει ποτὲ θεληματικῶς τὰ τέκνα του εἰς θάνατον, οὕτως οὐδ' αὐτὸς παραδίδει τὰ ἱερὰ βιβλία εἰς καύσιμον. Ἐκ τούτων δὲ τῶν λόγων θυμωθεὶς ὁ ἡγεμών, ἔβαλεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ μάρτυρος δύω σίδηρα πεπυρωμένα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀνέλυσαν αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ ἐχύθησαν κατὰ γῆς· ἔπειτα ἔδεσαν τοὺς ἀστραγάλους του ἐπάνω εἰς τροχόν, καὶ ἔβαλαν εἰς τὸ στόμα του χαλινόν, καὶ δέσαντες εἰς τὸν λαιμόν του μίαν πέτραν, ἐκρέμασαν αὐτὸν κατακέφαλα Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰ βάσανα αὐτὰ δὲν ἐμαλακώθη, οὐδὲ ὠλιγιψύχησεν ὁ ἀοίδιμος, διὰ τοῦτο ὁ ἡγεμὼν ἔφερεν ἔμπροσθέν του τὴν γυναῖκά του Μαύραν, ἐλπίζων, ὅτι θέλει ἀπατήσει αὐτὸν ἐκείνη· ὅθεν ἐκολάκευεν αὐτὴν καὶ παρεκίνει νὰ στολισθῇ, καὶ ἔπειτα νὰ ἔλθῃ διὰ νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὰ εἴδωλα. Εἶπε δὲ εἰς αὐτήν· ἤκουσα, ὅτι εἴκοσιν ἡμέραι παρῆλθον μόνον, ἀφ' οὗ συνεζεύχθης μὲ τὸν ἄνδρα σου Τιμόθεον τὸν δυστυχῆ, ὕπαγε λοιπὸν καὶ κατάπεισον αὐτὸν νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὰ λόγιά μου, ἵνα μὴ χάσῃς τὸν ἄνδρα σου. Ἡ δὲ ἁγία ἐλθοῦσα καὶ καταπεισθεῖσα μᾶλλον αὐτὴ εἰς τὰς διδασκαλίας τοῦ ἀνδρός της, ἐγύρισε καὶ ὡμολόγησεν ἑαυτὴν χριστιανὴν ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος, ὅστις θυμωθεὶς, ἐξύρισε διὰ ἀτιμίαν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της, καὶ κόψας τὰ δάκτυλά της, ἐβύθισεν αὐτὴν εἰς νερὸν βραστόν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία ἔμεινεν ἀβλαβὴς καὶ ἄκαυστος, διὰ τοῦτο ἐγύρισε καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἡγεμόνα, Ὁ λέβης σου, ὦ ἡγεμών, πολλὰ ψυχρὸς εἶναι· καὶ ἐὰν δὲν ἔχῃς ξύλα διὰ νὰ τὸν πυρώσῃς, ἀπόστειλον εἰς τὸν πατέρα μου, καὶ θέλεις λάβῃ ὅσα θέλεις. Ὁ δὲ ἡγεμὼν θαυμάσας, ὑπῆγε πρὸς αὐτὴν, καὶ πλησιάσας, ἅπλωσε τὰς χεῖράς του, καὶ εἶπεν εἰς τὴν ἁγίαν, ἄντλησον ἀπὸ τὸν λέβητα καὶ χύσον εἰς τὰς χεῖράς μου. Ἡ δὲ ἁγία ἔχυσεν εἰς τὰς χεῖρας καὶ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἡγεμόνος, καὶ εὐθὺς ἐκβήκε τὸ δέρμα τῶν χειρῶν καὶ τοῦ προσώπου του. Ὅθεν ἀνάψας ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἐπρόσταξε νὰ κατακαίωσι μὲν τὴν ἁγίαν μὲ ἠναμμένας λαμπάδας, τὰς δὲ λαμπάδας νὰ ῥαντίζωσι μὲ πίσσαν καὶ μὲ θεῖον. Ἡ δὲ ἁγία ἔλεγε, σὲ θαυμάζω μεγάλως, ὦ ἡγεμών, διότι σὺ, μὴ συνηθεὶς νὰ μὲ νικήσῃς μὲ τὸν βράζοντα λέβητα, νομίζεις τώρα νὰ μὲ κατακαύσῃς μὲ μίαν, ἢ καὶ δύω λαμπάδας. Τότε ἀπορήσας ὁ δυσσεβὴς Ἀρριανὸς, προστάζει νὰ σταυρωθῶσι καὶ οἱ δύω ἅγιοι ὁ εἷς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Μείναντες λοιπὸν οἱ γενναῖοι ἀθληταὶ ἐννέα ἡμέρας ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, παρεθάρρυνον ἀλλήλους, διὰ νὰ ὑπομένωσι τὰ βάσανα καὶ νὰ μὴ ὀλιγοψυχήσωσι· καὶ οὕτως οἱ ἀοίδιμοι κατὰ τὴν δεκάτην ἡμέραν παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

Ἐνῶ δὲ οἱ ἅγιοι ἦσαν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἦλθεν ὁ διάβολος, καὶ κατὰ φαντασίαν ἔδιδεν εἰς τὴν ἁγίαν Μαύραν ἓν ποτήριον γεμάτον μέλι καὶ γάλα. Ἡ δὲ ἁγία διὰ προσευχῆς της τὸν ἀπέβαλεν. Ὁμοίως ἔδειξε κατὰ φαντασίαν εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἕνα ποταμὸν, ῥέοντα μέλι καὶ γάλα, καὶ παρεκίνει αὐτὴν διὰ νὰ πίῃ. Ἡ δὲ εἶπε πρὸς τὸν διάβολον· ἐγὼ δὲν θέλω νὰ πίω ἀπὸ αὐτὰ τὰ φθαρτὰ, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἡτοίμασεν ὁ Χριστὸς τῆς ζωῆς καὶ

τῆς ἀθανασίας. Ὅθεν ὁ Διάβολος νικηθεὶς ἀπὸ αὐτὴν, ἀνεχώρησεν· ἦλθε δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ ἄγγελος Κυρίου, καὶ πιάσας τὴν ἁγίαν ἀπὸ τὴν χεῖρα, ἐφάνη ὅτι ἀνέβασεν αὐτὴν εἰς τὸν Οὐρανὸν, καὶ τῆς ἔδειξεν ἕνα θρόνον λαμπρὸν, καὶ μίαν στολὴν λευκὴν ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἕνα στέφανον, καὶ εἶπεν αὐτῇ, διὰ σὲ ἡτοιμάσθησαν ταῦτα. Ἔπειτα ἀνεβίβασεν αὐτὴν εἰς ὑψηλότερον τόπον, καὶ πάλιν ἔδειξεν εἰς αὐτὴν ἕνα θρόνον ἄλλον, καὶ μίαν ἄλλην πανευπρεπεστάτην στολὴν, καὶ ἕνα ἄλλον στέφανον, καὶ εἶπεν αὐτῇ, ταῦτα ἡτοιμάσθησαν διὰ τὸν ἄνδρα σου. Ἡ δὲ διαφορὰ τοῦ ὑψηλοτέρου καὶ χαμηλοτέρου θρόνου ἦλθοι, ὅτι ὁ ἄνδρας σου ἔγεινε τῆς ἰδικῆς σου σωτηρίας πρόξενος, καὶ ὄχι σὺ τῆς ἐκείνου. Τελεται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτῶν ναῷ τῷ εὑρισκομένῳ πέραν εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἰουστινιαναί.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΔΙΟΔΩΡΟΥ καὶ ΡΟΔΟΠΙΑΝΟΥ διακόνου.

* » Ῥοδοπιανῷ καὶ Διοδώρῳ ῥάβδι,
» Ἡ δῶρα μᾶλλον ἦσαν οἱ πληγαὶ λίθοι.

Οὗτοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει τβ' (302)· διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ὑπέμειναν οἱ ἀοίδιμοι πολλὰς ὕβρεις καὶ μάστιγας ἀπὸ τοὺς ἰδικούς των συμπατριώτας, εἰς τὴν ἐν Καρίᾳ εὑρισκομένην πόλιν Ἀφροδισίαν. Τελευταῖον δὲ ἐλιθοβολήθησαν ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς, καὶ οὕτω παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς χεῖρας Θεοῦ· παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

—

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν ΠΕΤΡΟΥ τοῦ θαυματουργοῦ.*

* » Ῥίψας τὸν ἐχθρὸν ἐν θεάτρῳ τῷ βίῳ,
» Ζωστῆρα νίκης ζωννύῃ θανὼν, Πέτρε.

* Οὗτος πατρίδα μὲν εἶχε τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐγεννήθη δὲ ἀπὸ γονεῖς θεοφιλεῖς, οἵτινες ὁμοῦ μὲ ὅλην των τὴν οἰκογένειαν, ἐπρόκριναν νὰ ζήσωσι τὴν μοναχικὴν ζωήν. Ὅθεν ἐπειδὴ οἱ μεγαλήτεροι ἀδελφοί του, ὁ Παῦλος, λέγω, καὶ ὁ Διονύσιος, ἔγειναν προτήτερα μοναχοὶ, διὰ τοῦτο καὶ οὗτος ὁμοῦ μὲ τὸν μικρότερον ἀδελφόν του Πλάτωνα, ἔγειναν καλόγηροι, κατὰ μίμησιν καὶ ζῆλον ἐκείνων. Καὶ τόσον ἐφιλονείκησεν ὁ μακάριος οὗτος Πέτρος νὰ ὑπερβῇ ὅλους τοὺς συνεμηλίκους του κατὰ τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, ὥστε ὄχι μόνον οἱ ἀδελφοί του, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι μοναχοὶ μετεχειρίσθησαν αὐτὸν πρότυπον καὶ παράδειγμα εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ ὅσα καλὰ εὑρίσκοντο εἰς αὐτὸν, ἐσπούδαζον νὰ τὸ μεταγράφωσι καὶ νὰ τὸ μορφόνωσι καὶ ἐκεῖνοι εἰς τὴν ἰδικήν των ζωήν. Ὅθεν καὶ ὁ τότε Πατριάρχης Νικόλαος ὁ Ἰταλὸς, θαυμάζων καὶ ἐπαινῶν αὐτὸν διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ λογιότητά του ἐσπούδαζε νὰ τὸν τιμήσῃ μὲ ἀρχιερωσύνην. Ὁ δὲ Πέτρος μὴ ἀρεσκόμενος εἰς τὰ τότε γινόμενα, δὲν ἔστεργε τοῦτο. Ὅθεν ὁ Πατριάρχης κατέπεισε τὸν τούτου ἀδελφὸν Παῦλον μὲ παραινέσεις, καὶ ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ἀρχιερέα τῆς Κορίνθου. [1] Ὁ δὲ Πέτρος οὗτος φεύγων τὴν βίαν τοῦ Πατριάρχου, κατέβη μὲ τὸν ἀρχιερέα ἀδελφόν του Παῦλον εἰς τὴν Κόρινθον καὶ ἐκεῖ διεπέρασεν ἐν ἡσυχίᾳ καιρὸν πολύν· ἀλλ' ὅμως δὲν ἐκέρδησε τὸν σκοπὸν του ἕως τέλους. Ἐπειδὴ ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ Ἄργους ἐτελεύτησε, διὰ τοῦτο ὑπῆγαν εἰς τὸν ἅγιον Κορίνθου οἱ Ναυπλιεῖς καὶ Ἀργεῖοι χριστιανοὶ, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν μετὰ πολλῶν δεήσεων, διὰ νὰ χειροτονήσῃ εἰς αὐτοὺς ἀρχιερέα τὸν ἀδελφόν του τοῦτον Πέτρον. Ὅθεν ὁ Πέτρος ἀναγκαζόμενος καὶ μὴ συγκατανεύων εἰς τοῦτο, ἔφυγε καὶ ἔλειπε διὰ πολὺν καιρόν.

Ὅτε δὲ ἐπανῆλθε, πάλιν ἠνώχλουν αὐτὸν περισσότερον, ὅθεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον συγκατανεύσας εἰς τὰ δάκρυά των, ἔλαβε τὴν προεδρίαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔγεινεν ἀρχιερεὺς, πρῶτον μὲν ἐπεμελήθη διὰ τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερέων καὶ τῆς ἐκκλησίας. Δεύτερον δὲ, ἐπεμελήθη καὶ διὰ νὰ ἔχῃ ἕκαστος ἱερεὺς τὴν ἀνήκουσαν εἰς αὐτὸν ἐφορίαν καὶ προστασίαν τῶν ψυχῶν. Τόσον δὲ πολλὰ ἤπλωνε τὴν χεῖρά του εἰς ἐλεημοσύνην ὁ τρισμακάριος, ὥστε πολλάκις δὲν ἐφείδετο οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὑποκάμισόν του, ἀλλὰ ἔδιδεν αὐτὸ εἰς τοὺς πένητας. Ὅθεν ἔτρεφε τοὺς ὀρφανοὺς, ἐβοήθει εἰς τὰς χήρας, καὶ εἰς ὅλους τοὺς χρειαζομένους ἱλαρῶς ἐδαψίλευε τὸν ἔλεον. Ὅθεν εἰς ἕνα καιρὸν, καθ' ὃν συνέβη πεῖνα ἐν Πελοποννήσῳ, ὁ ἅγιος οὗτος ἔθρεψε πολλὰς μυριάδας λαοῦ· καὶ ἐπειδὴ, δίδοντος τοῦ ἁγίου, ἐκενώθη ὁ πίθος, καὶ ἔμεινεν ὀλίγον ἀλεύριον ἐν αὐτῷ· ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος! πάλιν ὁ πίθος εὑρέθη γεμάτος, καὶ ἔφθασεν εἰς

[1] Ὁ Παῦλος οὗτος φαίνεται νὰ ἦναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος, ὅστις ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ Μαρτίου.

καιρὸν ἀρκετὸν, ὄχι μόνον διὰ τοὺς ἐνδεεῖς καὶ πτωχοὺς, ἀλλὰ καὶ διὰ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἰδικούς του ἀνθρώπους.

Ἔργον καὶ κατόρθωμα τοῦ ἁγίου τούτου ἐστάθησαν αἱ ἀπολυτρώσεις τῶν αἰχμαλώτων, ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δυναστῶν καὶ στερεωτέρων. Οὗτος ἰάτρευε καὶ μίαν παρθένον δαιμονισμένην· προεῖπεν αἰνιγμανωδῶς ἓν πάθος, ὅπερ ἔμελλε νὰ ἀκολουθήσῃ εἰς ὅλην τὴν Πελοπόννησον. Αὐτὸς ἐπρογνώρισε καὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἔγεινε χρόνων ἑβδομήκοντα, καὶ ἀφ' οὗ ἔχυσε μυρίους ἱδρῶτας διὰ τὴν κατόρθωσιν τῆς ἀρετῆς, ἀφῆκε τὴν μακαρίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον φανερὰν παριστάνει εἰς τὸ ἅγιόν του λεῖψανον τὴν ἐνέργειαν τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διότι προχέει ἐκ τούτου μῦρα εὐωδέστατα, καὶ δαίμονας διώκει, καὶ ἀσθενείας διαφόρους ἰατρεύει, καὶ μὲ αὐτὰ ὅλα καθαρῶς φανερώνει τὴν μακαριότητα καὶ δόξαν ἣν ἔλαβεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὁ ἀοίδιμος. [1]

---

* *Οἱ ἅγιοι εἰκοσιεπτὰ μάρτυρες πυρὶ τελειοῦνται.*

» Βληθεῖσιν εἰς πῦρ ἀνδράσι τρὶς ἐννέα,
» Ἴκμα, Σῶτερ, σὴ τὸ τῆς Γραφῆς δρόσος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΠΕΛΑΓΙΑΣ *τῆς ἀπὸ Ταρσοῦ.*

» Βοὸς τὸ χαλκούργημα πῦρ φανὲν φλέγον,
» Βληθεῖσαν ἔνδον τὴν Πελαγίαν φλέγει.
» Ἀμφὶ τετάρτῃ Πελλαγίᾳ καύθη βοὶ χαλκῷ.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σπή (288) καταγομένη μὲν ἀπὸ τὴν Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, κατοικοῦσα δὲ ἐν Ῥώμῃ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ῥώμης Ἐπίσκοπος Λῖνος [2] ἐβάπτιζε πολλοὺς Ἕλληνας, διὰ τοῦτο ἡ ἁγία αὕτη βλέπει εἰς τὸ ὄνειρον τὸν χαρακτῆρα τοῦ ῥηθέντος Ἐπισκόπου, παρακαλοῦντος αὐτὴν διὰ νὰ τὴν βαπτίσῃ. Ἐξυπνήσασα δὲ ἐκατάλαβε τὸ ὅραμα, ὅθεν ζητήσασα ἀπὸ τὴν μητέρα της ἄδειαν, διὰ νὰ ὑπάγῃ δῆθεν εἰς τὴν ἀνατροφὸν καὶ παραμάναν της, ὑπῆγεν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον καὶ ἐβαπτίσθη. Εἶτα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν πολύτιμον αὐτῆς ἐνδυμασίαν, διὰ νὰ τὴν μοιράσῃ εἰς τοὺς πτωχούς. Αὐτὴ δὲ πορευθεῖσα εἰς τὴν ἀνατροφόν της μὲ τὰ ταπεινὰ φορέματα, τὰ ὁποῖα ἐφόρεσεν ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, δὲν ἔγεινε δεκτὴ ἀπὸ αὐτὴν, πορευθεῖσα δὲ καὶ εἰς τὴν μητέρα της μὲ τὴν αὐτὴν ταπεινὴν ἐνδυμασίαν, ἐπροξένησεν εἰς αὐτὴν ἀνυπόφορον λύπην. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μήτηρ της παρεκίνει μὲν αὐτὴν νὰ ἀλλάξῃ τὰ φορέματα ἐκεῖνα, καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, δὲν ἐδυνήθη δὲ νὰ τὴν καταπείσῃ· διὰ τοῦτο ἐφανέρωσε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Διοκλητιανοῦ, ὅστις εἶχε τὴν ἀρραβωνισθῇ. Ἐκεῖνος δὲ λυπηθεὶς ὑπερβολικῶς, διὰ τί ἡ Πελαγία ἠθέτησε τὸν πρὸς αὐτὸν ἔρωτα, αὐτοχειριάσθη. Ὅθεν τοῦτο μαθὼν ὁ πατήρ του Διοκλητιανὸς, καὶ ὀργισθεὶς, ἐπίασε τὴν Πελαγίαν, καὶ ἔβαλεν αὐτὴν μέσα εἰς ἕν χάλκινον βόδι πεπυρακτωμένον, καὶ οὕτως ἡ μακαρία ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀκήρατον στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΛΑΡΙΟΥ [1] *τοῦ θαυματουργοῦ.*

» Ἔγνων τὸν Ἰλάριον ἱλαρὸν φύσει,
» Ὃς θαυματουργεῖ κἀν τάφῳ τεθειμένος.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου σηκώσας εἰς τοὺς ὤμους του, ἠκολούθησε τῷ σταυρωθέντι, καὶ ἐπειδὴ ὑπέταξε τὰ πάθη τῆς σαρκὸς εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν, διὰ τοῦτο ἐπλούτησε παρὰ Θεοῦ τὴν χάριν τῶν ἰαμάτων. Ὅθεν ἰατρεύε πολλὰ καὶ διάφορα πάθη καὶ ἀσθενείας, καὶ ἐδίωκε δαίμονας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Μετὰ ταῦτα ἐκλείσθη ἐντὸς στενωτάτου καλυβίου, καὶ ἔζη μακρὰν πάσης ταραχῆς καὶ θορύβου· ὅθεν λαμπρυνθεὶς μὲ τὴν ἀπάθειαν, ἐδέχθη τὸ θεῖον τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα. Οὗτος ὁ ἅγιος πληγὴν χαλάζης κατέπαυσε· τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα ἔβλαπτον τὰ σπέρματα καὶ γεννήματα, ἐδίωξε· τὴν γῆν ξηρὰν οὖσαν ἀπὸ ἀνομβρίαν, μὲ βροχὴν ἐπότισε· ῥεύματα ποταμοῦ, ὡς ὁ Ἐλισσαῖος καὶ

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ Πέτρος οὗτος, φαίνεται νὰ ἦναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος, ὁ ἑορταζόμενος κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ἰανουαρίου, ὅστις καὶ σημειοφόρος ἐκεῖ καλεῖται.

[2] Ὁ Λῖνος οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν πέμπτην τοῦ Νοεμβρίου, χρηματίσας πρῶτος τῆς Ρώμης Ἐπίσκοπος, καὶ ὅρα ἐκεῖ.

[1] Ἐν δὲ τοῖς τετυπωμένοις μηναίοις, Ἱλαρίωνος γράφεται οὐκ ὀρθῶς.

Ἠλίας, διέσχισε καὶ ἐπέρασε, ἀπεξηραμμένην χεῖρα ἑνὸς χριστιανοῦ ἰάτρευσε, καὶ χωλῶν καὶ παραλύτων τοὺς πόδας καὶ τὰ μέλη ἠνώρθωσε καὶ ἐστερέωσε, καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ποιήσας θαύματα, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ.

—

* *Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν* ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ *ὁ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Μηδικίου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Τῆς ἀρετῆς τὸ θεῖον ἤρατο στέφος,
» Ὁ θεῖος ἀρθεὶς ἐκ βίου Νικηφόρος.

Οὗτος ὁ ὅσιος Νικηφόρος ἦτο κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν εἰκονομάχων. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ βρέφους ἠγάπησε τὸν Χριστόν, διὰ τοῦτο βλέπων τὴν ῥηθεῖσαν αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων αὐξανομένην, ἀφῆκε τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ καὶ ἔγεινε μοναχός. Ὅθεν ἀνεχώρησεν εἰς τὰ βουνὰ καὶ ἡσύχαζε, καταγινόμενος εἰς νηστείας καὶ ἀγρυπνίας, καὶ προσευχόμενος τῷ Θεῷ διὰ τὴν εἰρηνικὴν κατάστασιν ὅλης τῆς οἰκουμένης. Ἀφ' οὗ δὲ ἐγαληνίασεν ὀλίγον ἡ αἵρεσις τῆς εἰκονομαχίας, διὰ πολλῶν παρακλήσεων τῶν μοναχῶν ἔγεινεν ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τοῦ Μηδικίου, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται πλησίον εἰς τὰ Μουντανία. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν ἡ αἵρεσις ἀνεκαινίσθη καὶ ηὔξησε διὰ μέσου τοῦ δυσσεβοῦς Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου ἐν ἔτει ωιδ' (814), διὰ τοῦτο ἐξωρίσθη καὶ οὗτος ὁ ἅγιος ἀπὸ τὸ μοναστήριόν του, ὡς προσκυνητὴς τῶν ἁγίων εἰκόνων, καὶ ὡς ἀκολουθῶν εἰς τὰς παραδόσεις καὶ διατάξεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν θείων πατέρων· καὶ ἀφ' οὗ κατεδικάσθη μὲ πικρὰς ἐξορίας, ἀπεκλείσθη ἐντὸς σκοτεινοτάτης φυλακῆς. Ἐκεῖ λοιπὸν καταβαλὼν τὴν ψυχόλεθρον αἵρεσιν ὡς στερρὸς ἀγωνιστὴς, ἀπῆλθε πρὸς τὸν Χριστὸν, τὸν ὁποῖον ἐπόθησεν ὁ ἀοίδιμος. [1]

—

* *Ὁ ὅσιος* ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ *ὁ ἡσυχάσας ἐν τοῖς ἐρημικωτέροις χωρίοις τοῦ Ἄρω, ὁ συγγράψας τὴν σοφὴν μέθοδον περὶ τοιερᾶς προσευχῆς, κείμενον ἐν σελ. 869 τῆς Φιλοκαλίας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Σοὶ χάριν ἴσμεν, πάτερ Νικηφόρε,
» Τέχνης προσευχῆς, ἣν ἀφῆκας τῷ βίῳ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ *ἐπισκόπου Κορίνθου, ὃς κεκοίμηται ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς βασιλείας Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνου, ἐν ἔτει 957.*

† » Ἀθανασίῳ προσφέρειν αἶνον πρέπον.
» Ἀξίαν αἴνου ἀρετὴν γὰρ εἵλετο.

Μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΥ, ΑΕΟΝΤΙΟΥ, ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ, ΜΕΛΟΥΣ, [1] ΟΥΑΛΛΕΡΙΑΝΟΥ *καὶ* ΜΑΚΡΟΒΙΟΥ, *καὶ τοῦ πλήθους τῶν σὺν αὐτοῖς ἐν Σκυθοπόλει μαρτυρησάντων. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ σεπτῷ ναῷ τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου Ἰακώβου ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου, τῷ ὄντι ἔνδον τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις.*

Εἰς τὸν Ἀφροδίσιον.

* » Τίς οὗτος ὁ τράχηλον ἐκτεινῶν ξίφει;
» Ἀφροδίσιος, Ἀφροδίσιος λέγει.

Εἰς τὸν Λεόντιον, Ἀντωνῖνον καὶ Μέλη.

* » Ὁ Λεόντιος καὶ συναθλητὰι δύω,
» Λέοντες οἷον ἕδραμον πρὸς τὸ ξίφος.

Εἰς τὸν Οὐαλλεριανὸν καὶ Μακρόβιον.

* » Ὑπὲρ κεφαλὰς μαρτύρων ἀρθὲν δύω,
» Ἀθλητικὴν ἔπηξε πῦρ αὐτοῖς στέγην.

* *Ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου* ΛΑΖΑΡΟΥ *τοῦ φίλου τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς μυροφόρου Μαρίας τῆς* ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΣ, *γενομένης ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοσόφου καὶ φιλοχρίστου ἐν ἔτει ωϟ' (890). Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῇ εὐαγεστάτῃ μονῇ τῇ παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Λαζάρου συστάσῃ. Συνεορτάζονται δὲ καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐν τῇ μονῇ ἁγίας ἐκκλησίας.* [2]

Εἰς τὴν Μαγδαληνήν.

* » Σὺ καὶ νεκρὰ ζῇς· εἰ σιγᾷς δὲ τῇ πόλει,
» Ἔχει τις ὡς πρὶν ἔκστασίς σε, Μαρία.

---

[1] Περιττῶς γράφεται ἐδῶ ἡ μνήμη καὶ τὸ συναξάριον, τόσον τοῦ Νικήτα πρεσβυτέρου, ἡγουμένου μονῆς τοῦ Μηδικίου, ὅσον καὶ Ἰωάννου πρεσβυτέρου τοῦ Παλαιολαυρίτου, παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ καὶ τοῖς Μηναίοις. Τοῦ μὲν γὰρ Νικήτα ἡ μνήμη καὶ τὸ συναξάριον, ἐγράφη κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ἀπριλίου, τοῦ δὲ Ἰωάννου ἐγράφη κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ αὐτοῦ Ἀπριλίου καὶ ἡ μνήμη καὶ τὸ συναξάριον.

[1] Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου, Μελδᾶ γράφεται.

[2] Σημείωσαι, ὅτι ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου ἑορτάζεται χωριστὰ κατὰ τὴν δεκάτην ἑβδόμην τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ ὅρα ἐκεῖ. Ὁ δὲ Δοσίθεος ἐν τῇ Δωδεκαβίβλῳ σελ. 1153 λέγει, ὅτι Λέων ὁ σοφὸς ἔφερεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὸ λείψανον Μαρίας τῆς ἀδελφῆς τοῦ Λαζάρου.

* *Εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει κατάθεσιν τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας μυροφόρου Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς.*

* » Φάσκει, ῥαβουνί, Μαρία Χριστῷ πάλιν
» Λέγει, τί; Χριστὸς, θάψαν ἄστυ με σκέπε.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε΄, μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος ΕΙΡΗΝΗΣ.

» Ξίφει θανοῦσα καὶ βιώσασα ξένως,
» Εἰρηνικῶς τέθνηκας αὖθις, Εἰρήνη.
» Εἰρήνη τμηθεῖσα ἀνέγρετο καὶ θάνε πέμπτη.

† Αὕτη ἦτο θυγάτηρ μονογενὴς Λικινίου βασιλίσκου καὶ Λικινίας μητρὸς, καταγομένη ἀπὸ τὴν πόλιν Μαγεδὼν [1] ἐν ἔτει τιέ (315), ὠνομάσθη δὲ πρότερον ἀπὸ τοὺς γονεῖς της Ηηνελόπη. Ἐπειδὴ ἦτο ὡραία καὶ ὑπερέβαινε κατὰ τὸ κάλλος ὅλας τὰς κόρας τοῦ καιροῦ της, διὰ τοῦτο διέτριβεν ἐπάνω εἰς ἕνα ὑψηλὸν πύργον, τὸν ὁποῖον ἔκτισεν ὁ πατήρ της, ὁμοῦ μὲ δεκατρεῖς ὑπηρετρίας ὡραίας, ἔχουσα πολὺν πλοῦτον καὶ θρόνον καὶ τράπεζαν καὶ λυχνίαν, τὰ ὁποῖα ἦσαν χρυσᾶ. Ὅτε δὲ διωρίσθη ἀπὸ τὸν πατέρα της νὰ μένῃ ἐντὸς τοῦ πύργου, ἦτο χρόνων ἓξ καὶ ἐπαιδαγωγεῖτο καὶ ἐδιδάσκετο ἀπὸ ἕνα γέροντα Ἀπελλιανὸν ὀνομαζόμενον, τὸν ὁποῖον διώρισεν ἐπ' αὐτὴν ὁ πατήρ της Λικίνιος. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν βλέπει ἡ ἁγία ἓν περιστέριον, τὸ ὁποῖον εἰσῆλθεν εἰς τὸν πύργον, καὶ ἐβάστα ἓν κλαδίον ἐλαίας εἰς τὸ στόμα του, τὸ ὁποῖον ἔβαλεν ἐπὶ τῆς χρυσῆς τραπέζης· ὁμοίως εἶδε καὶ ἕνα ἀετὸν, ὅστις ἐβάσταζεν ἕνα στέφανον πλεγμένον ἀπὸ ἄνθη, τὸν ὁποῖον ἔβαλε καὶ αὐτὸν ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης. Ἔπειτα εἶδεν ἕνα κόρακα, ὅστις εἰσῆλθεν ἀπὸ τὸ ἄλλο παράθυρον καὶ ἐβάσταζεν ἕνα ὄφιν, τὸν ὁποῖον ἀπέθεσεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης. Βλέπουσα δὲ ταῦτα ἡ κόρη ἠπόρει καὶ ἐσυλλογίζετο, τί ἆρά γε νὰ δηλῶσιν!

Ὁ δὲ γέρων Ἀπελλιανὸς ὁ διδάσκαλός της, ἐξήγησε ταῦτα εἰς τὴν κόρην λέγων, ὅτι τὸ μὲν περιστέριον δηλοῖ τὴν παιδείαν τῆς γνώμης, ὁ δὲ κλάδος τῆς ἐλαίας δηλοῖ σφραγῖδα πραγμάτων καὶ ἄνοιγμα, καὶ τύπον βαπτίσματος. Ὁ δὲ ἀετὸς ὢν βασιλεὺς τῶν πτηνῶν, προεικονίζει διὰ μέσου τοῦ στεφάνου τὴν νίκην, τὴν ὁποίαν μέλλεις νὰ κάμῃς διὰ ἐκλεκτὰ καὶ ἀγαθὰ πράγματα. Ὁ δὲ κόραξ διὰ τοῦ ὀφιδίου, δηλοῖ, ὅτι μέλλεις νὰ δοκιμάσῃς θλίψιν καὶ ταλαιπωρίαν, καὶ διὰ νὰ εἴπωμεν ἐν συντομίᾳ, μὲ τὴν ἐξήγησιν ἣν ἔκαμεν ὁ Ἀπελλιανὸς τῶν ὁραθέντων πραγμάτων, ἐφανέρωνε τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου, τὸν ὁποῖον ἔμελλεν ἡ ἁγία νὰ τελειώσῃ διὰ τὸν Θεόν. Τὰ δὲ ἑξῆς ῥηθησόμενα, εἶναι παράδοξα καὶ ὑπερφυϊκὰ, τὰ ὁποῖα λέγονται περὶ τῆς ἁγίας ταύτης. Διότι λέγουσιν ὅτι ἄγγελος Κυρίου ἔβαλεν εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα, καὶ ἀντὶ Ηηνελόπης, μετωνόμασεν αὐτὴν Εἰρήνην, καὶ ἀκολούθως, ὅτι ἄγγελος Κυρίου ἐδίδαξεν αὐτὴν τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ τῇ προεῖπεν, ὅτι πολλαὶ μυριάδες ψυχῶν μέλλουσι νὰ σωθῶσι διὰ μέσου αὐτῆς· καὶ ὅτι θέλει ἔλθῃ εἰς αὐτὴν παραδόξως ὁ τοῦ Παύλου μαθητὴς Ἀπόστολος Τιμόθεος, καὶ θέλει τὴν βαπτίσει. Ταῦτα δὲ ὅλα, ἀφοῦ διὰ τῶν ἔργων ἐτελειώθησαν, τότε ἡ μακαρία Εἰρήνη ἐκρήμνισε κάτω τὰ εἴδωλα τοῦ πατρός της, καὶ τὰ ἐσύντριψε.

Καὶ λοιπὸν πρῶτον ἐξετάσθη ἀπὸ τὸν ἴδιόν της πατέρα, ὁ ὁποῖος εὑρὼν αὐτὴν μένουσαν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐπρόσταξε νὰ τὴν δέσωσι, καὶ οὕτω δεμένην νὰ καταπατήσωσιν αὐτὴν οἱ ἵπποι. Εἷς δὲ ἵππος, ἀντὶ νὰ κάμῃ εἰς τὴν ἁγίαν κἀνὲν κακὸν, ἠγριώθη κατὰ τοῦ πατρός της, καὶ τοῦτον κατὰ γῆς ῥίψας, ἐσύντριψε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, καὶ αὐτὸν μὲν ἐθανάτωσε, τὴν δὲ ἁγίαν ἐμακάρισε μὲ ἀνθρωπίνην φωνήν. Λυθεῖσα δὲ ἡ μάρτυς ἀπὸ τὰ δεσμὰ, παρεκαλέσθη ἀπὸ τοὺς παρεστῶτας, καὶ διὰ προσευχῆς της ἀνέστησε τὸν πατέρα της, ὁ ὁποῖος ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκά του, καὶ μὲ ἄλλας τρεῖς χιλιάδας ἀνθρώπων, οἵτινες ὅλοι ἐδέχθησαν τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Ὁ δὲ πατήρ της, ἀφήσας μετὰ ταῦτα τὴν βασιλείαν, ἐκατοίκησεν εἰς τὸν πύργον ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἔκτισε διὰ τὴν θυγατέρα του, καὶ ἐκεῖ ἐν μετανοίᾳ διεπέρασε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ πατρός της, ἔγεινεν ἄλλος βασιλεὺς, Σεδεκίας ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ἠνάγκασε τὴν ἁγίαν διὰ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη, διὰ τοῦτο ἐρρίφθη ταχέφαλα ἡ μακαρία εἰς ἕνα λάκκον βαθύτατον, εἰς τὸν ὁποῖον ἦσαν διάφορα ἑρπετὰ καὶ ὀφίδια φαρμακερά-

---

[1] Ἡ πόλις αὕτη φαίνεται νὰ ἦτο εἰς τὴν Περσίαν, ἐπειδὴ καὶ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Σαβώριος, ἀκούσας περὶ τῆς ἁγίας ταύτης, ἐπρόσταξε νὰ τὴν θανατώσωσι, τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελε κάμῃ, ἐὰν δὲν ἦτο εἰς τὴν ἐπικράτειάν του.

Ποιήσασα δὲ ἐκεῖ δεκατέσσαρας ἡμέρας, ἐκβῆκεν ἀβλαβὴς, ὅθεν ἐπριόνισαν αὐτῆς τὰ ποδάρια, διὰ ἐπιστασίας ὅμως θείου ἀγγέλου κατεστάθη πάλιν ὑγιής.

Μετέπειτα ἔδεσαν αὐτὴν εἰς τροχὸν, τὸ δὲ ὕδωρ ὅπερ ἐκίνει τὸν τροχὸν, κάτω φερόμενον, ἐστάθη παρευθὺς, καὶ λοιπὸν ἡ ἁγία ἔμεινεν ἀβλαβής· διὰ δὲ τὸ τοιοῦτον θαῦμα, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν ψυχαὶ ἀνθρώπων χιλιάδες ὀκτώ. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας ἐξέπεσεν ἀπὸ τὴν βασιλείαν, καὶ ὁ υἱός του Σαβὼρ ἐπολέμει ἐκείνους, οἵτινες ἔξωσαν τὸν πατέρα του ἀπὸ τὴν βασιλείαν, τότε ἡ ἁγία Εἰρήνη ἀπήντησεν ἔξω τῆς πόλεως Μαγεδὼν τὸν Σαβὼρ καὶ τὸ στράτευμα, τὸ ὁποῖον εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ. Προσευξαμένη λοιπὸν ἐπάταξεν αὐτοὺς ὅλους μὲ τύφλωσιν καὶ ἀορασίαν, ὅθεν ποῦ νὰ ὑπάγωσι δὲν ἔβλεπον, καὶ πάλιν προσευξαμένη, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὸ φῶς τῶν ὀμμάτων των. Διὰ τοῦτο ἐκάρφωσαν οἱ ἀχάριστοι τὰς πτέρνας τῆς ἁγίας, καὶ ἐφόρτωσαν αὐτὴν μὲ ἕνα σάκκον γεμάτον ἀπὸ ἄμμον, καὶ οὕτω φορτωμένην ἐδίωξαν αὐτὴν μὲ βίαν τρία μίλια τόπον.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ γῆ ἐσχίσθη εἰς δύω καὶ ἐδέχθη μέσα δέκα χιλιάδας ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, τούτου χάριν προσῆλθον εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ἕως τριάντα χιλιάδες ἄνθρωποι, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς πάλιν ἔμεινεν εἰς τὴν ἀπιστίαν· ὅθεν ἐλθὼν ἄγγελος Κυρίου, ἐκτύπησεν αὐτὸν, καὶ τὸν ἐθανάτωσε. [1] Τότε ἡ ἁγία λαβοῦσα ἄδειαν καὶ ἐλευθερίαν, περιεπάτει ἐντὸς τῆς πόλεως, καὶ ἐποίει πολλὰ θαυμάσια. Ηγαίνουσα δὲ καὶ εἰς τὸν πύργον, ὅπου ἦτο ὁ πατήρ της ὁμοῦ μὲ τὸν ἱερέα Τιμόθεον, κάμνει μὲ τὴν διδασκαλίαν της νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ πέντε χιλιάδες Ἑλλήνων· μετ' αὐτῶν δ' ἐπίστευσαν καὶ ἄνδρες τριακοντατρεῖς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν διωρισμένοι νὰ φυλάττωσι τὸν πύργον, αὐτοὶ δὲ ὅλοι ἔλαβον καὶ τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Ἐλθοῦσα δὲ εἰς τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Καλλίνικον, ὅπου ἦτον ὁ βασιλεὺς Νουμεριανὸς ὁ συγγενὴς ὢν τῶν πρώην βασιλέων, ἐπαραστάθη εἰς αὐτὸν, καὶ ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Ὅθεν βάλλουσιν αὐτὴν εἰς τρία χάλκινα βόδια πεπυρωμένα, μεταθέτοντές την ἀπὸ τὸ πρῶτον εἰς τὸ δεύτερον, καὶ ἀπὸ τὸ δεύτερον εἰς τὸ τρίτον. Τὸ δὲ τρίτον βόδι ἄψυχον ὄν, παραδόξως ἐπεριπάτησεν, ἔπειτα ἐσχίσθη, καὶ ἐκβῆκεν ἡ ἁγία ἀπὸ αὐτὸ ἄφλεκτος καὶ ἀβλαβής. Πολλοὶ δὲ ἄπιστοι ἰδόντες τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, ἕως δέκα μυριάδες ἄνθρωποι· ἤτοι ἑκατὸν χιλιάδες. Ὅτε δὲ ὁ βασιλεὺς ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ, παρήγγειλεν εἰς τὸν ἔπαρχον νὰ τιμωρήσῃ μὲ διάφορα βάσανα τὴν ἁγίαν. Ὁ δὲ Ἔπαρχος δέσας τὴν μάρτυρα μὲ ἁλυσίδας, ἤναψεν ὑποκάτω αὐτῆς πυρκαϊάν. Ἄγγελος δὲ Κυρίου κατελθὼν, καὶ τὴν φωτίαν ἔσβεσε, καὶ τὴν ἁγίαν ἀβλαβῆ διεφύλαξεν. Ὅθεν ὁ Ἔπαρχος βλέπων τοῦτο, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν μὲ τοὺς ἀνθρώπους του.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ φήμη τῆς ἁγίας διεδόθη, διὰ τοῦτο ἤκουσε ταύτην καὶ Σαβώριος ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, (ὅστις ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τλ΄ (330.) ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσι τὴν μάρτυρα. Ἀποκεφαλισθεῖσα λοιπὸν ἡ τοῦ Χριστοῦ καλλίνικος Εἰρήνη, ἐβάλθη εἰς τάφον, ἀλλὰ πάλιν ὑπὸ θείου ἀγγέλου ἀνασταίνεται, ὁ ὁποῖος καὶ ἐμακάρισεν αὐτὴν, ὅτι ἐμαρτύρησεν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ. Ἐμακάρισε δὲ καὶ ἐκείνους, ὅσοι ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν διὰ μέσου αὐτῆς. Ἐμακάρισε καὶ τρίτον ἐκείνους ὅσοι θέλουν μνημονεύει τὸ ὄνομά της, ἑορτάζοντες τὴν ἡμέραν τοῦ μαρτυρίου της. Ἀφ' οὗ δὲ ἀνέστη, λέγεται ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν τὴν καλουμένην Μεσημβρίαν, κρατοῦσα εἰς τὰς χεῖράς της ἕνα κλάδον ἐλαίας, καὶ οὕτω παρεστάθη εἰς τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν αὐτὴν, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, καὶ ἐβαπτίσθη ἀπὸ τὸν πρεσβύτερον Τιμόθεον, ὁμοῦ μὲ ἓν πλῆθος ἀνθρώπων μυριάδων πολλῶν. Ἔπειτα ὑπῆγεν ἡ ἁγία εἰς τὴν ἰδικήν της πόλιν Μαγεδὼν πρὸς τοὺς γονεῖς της, καὶ τὸν μὲν πατέρα της ἐπένθησεν, ὡς προαποθανόντα, τὴν δὲ μητέρα της ἰδοῦσα καὶ ἀποχαιρετήσασα, ἀνελήφθη ἀπὸ μίαν νεφέλην, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐκεῖ διέτριψε καιρὸν, ἐπιτελοῦσα πάμπολλα θαύματα καὶ τιμωμένη ἐξίσου μὲ ἕνα ἀπόστολον, μετὰ δὲ ταῦτα συνήντησε τὸν διδάσκαλόν της Ἀπελλιανόν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἡ ἁγία ἐδίδαξε τοὺς ἐν Ἐφέσῳ εὑρισκομένους, παρέλαβε μεθ' ἑαυτῆς μόνους ἓξ καὶ τὸν Ἀπελλιανὸν, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως τῆς Ἐφέσου, καὶ ἐκεῖ εὑροῦσα ἕνα καινούριον τάφον, εἰς τὸν ὁποῖον κανεὶς δὲν εἶχε ταφῇ, ἐμβῆκεν εἰς αὐτὸν, ἐπάνω δὲ τοῦ τάφου ἔβαλεν ὁ Ἀπελλιανὸς μίαν πέτραν. Ἐπρόσταξε δὲ ἡ ἁγία ἔτι ζῶσα, ὅτι ἕως τέσσαρας ἡμέρας νὰ μὴ κινήσῃ τις τὴν πέτραν ἣν ἔμελλε

[1] Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται ὅτι ὁ ἄγγελος ἐθανάτωσε καὶ πέντε χιλιάδας ἀνθρώπων.

νὰ βάλῃ ἐπάνω εἰς τὸν τάφον ὁ διδάσκαλός της. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν δύω ἡμέραι, ὑπῆγεν εἰς τὸν τάφον ὁ Ἀπελλιανὸς, καὶ, ὢ τοῦ θαύματος! εὗρε σηκωμένην τὴν πέτραν ἀπὸ ἐκεῖ, ὁμοίως εὗρε παρμένον καὶ τὸ σῶμα τῆς μάρτυρος. Ταῦτα, κατὰ μὲν τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀσθενεῖς λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἄπιστα ἴσως θέλουν φανῇ καὶ ἀπίθανα, εἰς δὲ τὸν Θεὸν εἶναι ὅλα δυνατὰ τὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀδύνατα. Παρεστάθη δὲ ἡ ἁγία εἰς κρίσιν, πρῶτον μὲν ἀπὸ τὸν πατέρα της Λικίνιον, δεύτερον δὲ, ἀπὸ τὸν Σεδεκίαν, καὶ Σαβὼρ, καὶ Νουμεριανὸν υἱὸν Σεβαστιανοῦ, καὶ ἀπὸ τὸν ἔπαρχον Βαύδωνα, καὶ Σαβώριον Περσῶν βασιλέα· αἱ δὲ πόλεις εἰς τὰς ὁποίας ἐμαρτύρησεν εἶναι αὗται, Μαγεδὼν ἡ πατρίς της, Καλλίνικος, Κωνσταντίνα, καὶ Μεσημβρία. Τὰ δὲ τοῦ μαρτυρίου αὐτῆς ὑπομνήματα συνέγραψεν Ἀπελλιανὸς ὁ ταύτης διδάσκαλος, ὧν ἡ ἀρχὴ ἐστιν αὕτη «Κατὰ τοὺς προλαβόντας χρόνους γέγονέ τις βασιλεύς.» (σώζονται δὲ ἑλληνιστὶ ἐν τῇ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῷ Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις) ἐν δὲ τῇ Λαύρᾳ σώζεται τὸ μαρτύριον αὐτῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν.»

—

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων* ΝΕΟΦΥΤΟΥ, ΓΑΙΟΥ, *καὶ* ΓΑΙΑΝΟΥ. *Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ σεβασμίῳ ναῷ τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, τῷ ὄντι ἐν τοῖς Δαρείου.*

† » Τρεῖς μάρτυρες θάνατον ἀνδρικωτάτως,
» Ὑπὲρ Τριάδος λαμβάνουσιν ἁγίας.

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Κύρου. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ς', μνήμη τοῦ ἁγίου δικαίου πολυάθλου καὶ προφήτου ΙΩΒ.

» Εἰ καὶ θανὼν, ἄληστος ἀνδρίας πέτρα,
» Καὶ πῶς Ἰὼβ κρύψω σε τῇ λήθης πέτρᾳ;
» Ἕκτῃ Ἰὼβ πολύτλαν θανάτου νέφος ἀμφεκάλυψε.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν χώραν τὴν καλουμένην Αὐσίτιδα, ἐκ τῶν συνόρων τῆς Ἰδουμαίας καὶ Ἀραβίας, ἀπόγονος τῶν υἱῶν τοῦ Ἡσαῦ, τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ τοῦ Ἰσαὰκ, ὥστε αὐτὸς εἶναι πέμπτος ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ. Καὶ ὁ μὲν πατήρ του ὠνομάζετο Ζαρὲθ, ἡ δὲ μήτηρ του, Βοσόρρα· ὠνομάζετο δὲ πρότερον Ἰωβὰβ, καὶ ἐπροφήτευσε χρόνους τεσσαράκοντα πέντε· ἦτο δὲ πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ χρόνους χιλίους ἐννεακοσίους εἰκοσιπέντε. [1] Τοῦτον τὸν δίκαιον ἐζήτησεν ὁ διάβολος ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ νὰ τὸν παιδεύσῃ, καὶ ἐκ τῆς παιδείας νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἀδημονήσῃ καὶ νὰ βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ ἤκουσε νὰ μαρτυρῇ ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς, ὅτι εἶναι δίκαιος καὶ ἀκατηγόρητος καὶ ὑπερέχει ὅλους τοὺς τότε δικαίους. Ὅθεν ὁ Θεὸς ἐσυγχώρησε νὰ δοθῇ ὁ δίκαιος εἰς τὰς χεῖράς του· ὁ δὲ διάβολος λαβὼν τὴν συγχώρησιν καὶ τὴν ἄδειαν ταύτην, ἐγύμνωσε τὸν δίκαιον ἀπὸ ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα· καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἐταλαιπώρησε μὲ λέπραν καὶ μὲ ἄλλας πληγὰς καὶ πάθη ἀπαρηγόρητα, ἀνεχώρησεν ἐντροπιασμένος. Ἐπειδὴ μὲ τὰς προσβολὰς τῶν τόσων πειρασμῶν κατὰ τοῦ δικαίου δὲν κατώρθωσε τὸν σκοπόν του δηλαδὴ τὸ νὰ τὸν κάμῃ νὰ βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐξ ἐναντίας ὁ δίκαιος Ἰὼβ μείνας στερεὸς καὶ ἀκλινὴς εἰς τοὺς πειρασμοὺς, ἀντὶ νὰ βλασφημήσῃ, εὐχαρίστει τὸν Θεόν. Ὅθεν ὁ Θεὸς εἰς τὸ τέλος τῶν ἀγώνων του, ἀνεκήρυξεν αὐτὸν λέγων· «Μὴ ἀποποιοῦ μου τὸ κρίμα, οἴει δέ με ἄλλως σοι κεχρηματικέναι, ἢ ἵνα ἀναφανῇς δίκαιος,» (Ἰὼβ μ'. 8) ἤτοι «μὴ ἀποστραφῇς τὴν παιδείαν τὴν ὁποίαν σοὶ ἔδωκα, διότι μὴ νομίζῃς, ὅτι διὰ ἄλλο τέλος σὲ ἀφῆκα νὰ παιδευθῇς, εἰμὴ διὰ νὰ φανῇς ὅτι εἶσαι δίκαιος.» Διὰ τοῦτο καὶ ἐχάρισεν ὁ Θεὸς εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ τέκνα καὶ τὰ ὑπάρχοντα, ὅσα ἐσυγχώρησε νὰ ὑστερηθῇ. Τὰ δὲ περὶ τοῦ Ἰὼβ κατὰ πλάτος καὶ μερικῶς ἀναφέρονται ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ εἰς τὸ ἰδιαίτερον καὶ καθ' αὐτὸ βιβλίον του. Ἔζησε δὲ μετὰ τὴν παιδείαν χρόνους ἑκατὸν ἑβδομήκοντα, ὥστε ὅλοι οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς του οἱ πρὸ τῆς πληγῆς καὶ οἱ μετὰ τὴν πληγὴν, συμποσοῦνται 248. [2]

---

[1] Διατί ὀνομάζεται οὕτω ὁ ναὸς τῆς Θεοτόκου, ὅρα εἰς τὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου ἐν τῇ ὑποσημειώσει τοῦ Συναξαρίου τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ.

[1] Ἡ κατ' ἄλλους χρόνους χιλίους τετρακοσίους.

[2] Σημείωσαι, ὅτι ἑπτὰ χρόνους διῆλθεν ὁ Ἰὼβ ἐν τῇ πληγῇ τῆς λέπρας, τοὺς ὁποίους δὲν συναριθμεῖ ἡ Γραφὴ μὲ τοὺς ἐπιλοίπους χρόνους τῆς ζωῆς του, διὰ τὴν τοῦ πάθους νέκρωσιν κατὰ τὸν Ὀλυμπιόδωρον. Διότι καθὼς ὅλα τὰ ἄλλα τὰ ἔλαβε διπλᾶ μετὰ τὴν πληγὴν, οὕτως ἔλαβε καὶ τοὺς χρόνους. «Ἔζησε δὲ φησὶ μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη ἑκατὸν ἑβδομήκοντα, ὧν

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ὅσιοι* ΜΑΜΑΣ, ΠΑΧΩΜΙΟΣ, *καὶ* ΙΛΑΡΙΩΝ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.*

* » Ἱλαρίωνι καὶ Παχωμίῳ Μάμας,
» Συνεξεδήμει τὴν καλὴν ἐκδημίαν.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΔΗΜΗΤΡΙΩΝ *τοξευόμενος τελειοῦται.*

* » Βέλη τὰ τιτρώσκοντα σάρκα καιρίως,
» Δημητρίων ἠγεῖτο βέλη νηπίων.

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες* ΔΑΝΑΞ, ΜΕΣΙΡΟΣ, *καὶ* ΘΕΡΙΝΟΣ *ξίφει τελειοῦνται.*

* » Ἀμφοῖν ἀθλητῶν ἐκ κεκομμένων κάρα,
» Κεῖται Μέσιρος ἐν μέσῳ κάρα δίχα.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΔΟΝΑΤΟΣ *τοξευόμενος τελειοῦται.*

* » Ἄλλος ξένος τις ἥλιός μοι Δονάτος,
» Σαρκὸς προΐσχων ἀκτίνων δίκην βέλη.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΒΑΡΒΑΡΟΣ *ξίφει τελειοῦται.*

» Τὴν κλῆσιν ἡμῖν Βάρβαρος σὺ γεννάδα,
» Ὁ δ' αὖ τεμών σε, βάρβαρος τὴν καρδίαν.

Τελεῖται δὲ τῶν εἰρημένων ἁγίων ἡ σύναξις ἐν τῷ Μαρτυρείῳ αὐτῶν τῷ ὄντι ἐν τῷ Δευτέρῳ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', τὴν ἀνάμνησιν ἑορτάζομεν τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ τιμίου σταυροῦ ἐπὶ Κωνσταντίου βασιλέως, υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων ἐν ἔτει τμς' (346).

τὸ ἥμισυ ὀγδοήκοντα πέντε, τὸ δὲ πᾶν, διακόσια πεντήκοντα πέντε· ἐξ ὧν ἑπτὰ ὑπεξαιρείσθω, ἵνα μυστικῶς τὸν ἐν τῇ πληγῇ χρόνον νοήσωμεν.» Λέγει δὲ ὁ Χρυσορρήμων, ὅτι ἕως εἰς τὸν καιρόν του ὑπῆρχεν ἡ κοπρία, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν ἐκάθητο ὁ Ἰώβ· ὅθεν πολλοὶ μετέβαινον εἰς τὴν Ἀραβίαν διὰ νὰ ἱστορήσωσι τὴν κοπρίαν ἐκείνην. Σημειώσαι, ὅτι ὁ Μελέτιος γράφει, ὅτι εἰς τὴν Καπιτωλίαν· ἤτοι τὸ νῦν λεγόμενον Σουβέτε, ὁ ἐστὶ πόλις τῆς Δαμασκοῦ, δεικνύεται ὁ τάφος τοῦ δικαίου τούτου Ἰώβ. Εἰς τοῦτον τέσσαρα ἐγκώμια ἔπλεξεν ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἄρχεται οὕτως «Ἦκεν ἡμῖν ἐνιαύσιος σήμερον ὁ τῆς οἰκουμένης ἀθλητής,» τὸ δὲ δεύτερον «Τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων μεγάλων δεῖται διηγημάτων,» τὸ δὲ τρίτον «Φέρε καὶ ἡμεῖς ἀψώμεθα τῆς ὑποθέσεως,» τὸ δὲ τέταρτον «Πανταχοῦ μὲν καὶ ἐπὶ πάντων, ὡς εἰπεῖν, τῶν θείων διηγημάτων (σώζονται ἐν τῷ ε'. τόμῳ τῆς ἐν Ἑτόνῃ ἐκδόσεως.)

» Σταυροῦ παγέντος, ἡγιάσθη γῆ πάλαι,
» Καὶ νῦν φανέντος, ἡγιάσθη καὶ πόλος.
† » Ἑβδομάτῃ σταυροῖο τύπος πόλῳ ἀμφετανύθη.

Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, ἐν τῇ ἑβδόμῃ τοῦ Μαΐου μηνὸς, εἰς τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας, ἐφάνη ὁ τίμιος καὶ ζωοποιὸς σταυρὸς ὅλος συνιστάμενος ἀπὸ θεῖον φῶς, τὸ ὁποῖον ἔβλεπεν ὅλος ὁ λαός· ἐφαίνετο δὲ ἐξηπλωμένος ἐπάνω εἰς τὸν ἅγιον Γολγοθᾶν ἕως εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Τόσον δὲ λαμπρὸς ἦτο ὥστε μὲ τὰς μαρμαρυγὰς καὶ φωτοβολάς του ἐσκέπασε τὰς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας. Ὅθεν πᾶσα ἡλικία νέων τε καὶ γερόντων ὁμοῦ μὲ τὰ νήπια καὶ θηλάζοντα ἔτρεξαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ μὲ ἄμετρον χαρὰν καὶ θερμὴν κατάνυξιν ἀνέπεμψαν κοινῶς εἰς τὸν Θεὸν εὐχαριστίαν καὶ δόξαν, διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο θέαμα. [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΚΑΚΙΟΥ.

» Εἴπέρ τις ἄλλος ἐν χορῷ τῶν μαρτύρων,
» Κάλλιστος Ἀκάκιος ἐκτμηθεὶς ξίφει.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν (τὴν τουρκιστὶ λεγομένην Καραμανίαν, ἐκ τῆς τάξεως τῶν Μαρτησίων, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σπϑ' (289), παρασταθεὶς δὲ ἔμπροσθεν τοῦ ἄρχοντος τῆς Καππαδοκίας Φίρμου, ὡμολόγησε τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασανισθεὶς ἀπὸ αὐτὸν μὲ πολλὰς βασάνους, ἐπέμφθη εἰς ἄλλον ἄρχοντα Βιβιανὸν ὀνόματι, ὁ ὁποῖος ἔφερε τὸν ἅγιον εἰς τὸ Βυζάντιον ὁμοῦ μὲ ἄλλους δεδεμένους χριστιανούς· καὶ ἀφ' οὗ τὸν κατεσύντριψε μὲ δεινὰς μάστιγας καὶ στρέβλας, ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, ἐκεῖ δὲ ἐπιστάντες ἄγγελοι Θεοῦ, ἀποκατέστησαν αὐτὸν ὑγιῆ. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐπέμφθη εἰς ἄλλον ἄρχοντα Φαλκιανὸν ὀνόματι, [2] ὁ ὁποῖος ἐπρόσταξε καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν ἅγιον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτοῦ Ναὸν, ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς τὸ Ἑπτάσκαλον, [3] τελοῦνται δὲ ταυτοχρόνως καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ναοῦ.

---

[1] Ὅθεν περὶ τοῦ θαύματος τούτου ἐμελῴδησεν ὁ θεσπέσιος Κοσμᾶς εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ σταυροῦ τὸ τροπάριον ἐκεῖνο τὸ λέγον «Θαυμαστὸς ἐφαπλούμενος, τὰς ἡλιακὰς βολὰς ἐξηκόντισεν ὁ σταυρὸς, καὶ διηγήσαντο οὐρανοὶ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.»

[2] Παρὰ δὲ τοῖς μηναίοις γράφεται Φυλακιανόν.

[3] Ἐν τοῖς μηναίοις γράφεται ἐν τῷ Πασχάλῳ.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΟΔΡΑΤΟΥ *καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.*

† » Ὑπὲρ Θεοῦ Κοδράτος ἦκων πρὸς ξίφος,
» Δοῦναι κοδράντην καὶ τὸν ἔσχατον θέλει.

† Οὗτος ἦτο εἰς τὴν πόλιν Νικομήδειαν κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου καὶ Οὐαλλεριανοῦ, ἐν ἔτει σνγ' (253), [1] διὰ δὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, μετ' ἄλλων πολλῶν χριστιανῶν, παρεδόθη εἰς Περίνιον τὸν Ἀνθύπατον, τὸν ἄρχοντα τῆς Νικομηδείας. Ἠρωτήθησαν λοιπὸν οἱ ἅγιοι νὰ εἴπωσι τὸ γένος καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὰ ὀνόματά των, διὰ ὅλα δὲ αὐτὰ ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος Κοδράτος καὶ εἶπεν, ὅτι χριστιανοὶ λεγόμεθα· τοῦτο εἶναι τὸ θαυμαστὸν ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ἔχομεν, ἂν δὲ θέλῃς νὰ μάθῃς καὶ ποῖον εἶναι τὸ ἀξίωμά μας, ἄκουσον· ἡμεῖς εἴμεθα δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ, καὶ πόλιν ἔχομεν τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄρχων ἔβλεπε τὸν ἀθλητήν, ὅτι δὲν μαλακόνεται οὔτε μὲ ἀπειλὰς, οὔτε μὲ ὑποσχέσεις δωρεῶν, ἀλλὰ μὲ τὴν δύναμιν τῶν λόγων του ἐπάλαιεν αὐτὸν, καὶ τὰ εἴδωλα ἤλεγχε, διὰ τοῦτο ἀνάψας ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἐπρόσταξε νὰ ἁπλωθῇ ὁ ἅγιος κατὰ γῆς, καὶ νὰ δαρῇ μὲ ξηρὰ βούνευρα εἰς ὥραν ἀρκετήν. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐγέμωσε τὸ ἔδαφος τῆς γῆς ἀπὸ τὰ αἵματα, παρεδόθη εἰς τὴν φυλακήν.

Παραλαβὼν δὲ αὐτὸν καὶ τοὺς συντρόφους του ὁ Ἀνθύπατος, ὑπῆγεν εἰς τὴν Νίκαιαν, καὶ ἐκεῖ πάλιν ἐξήτασεν αὐτούς· ὁ δὲ ἅγιος Κοδράτος, πάλιν ἀπεκρίνατο μὲν δι' ὅλους, βλέπων δὲ τινὰς χριστιανοὺς, οἱ ὁποῖοι διὰ τὸν φόβον τῶν βασάνων ἔμελλον νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα, ἐνεθύμισεν αὐτοὺς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἡμέρας τῆς κρίσεως, καὶ μὲ τοῦτο ἐστήριξεν αὐτοὺς εἰς τὴν πίστιν. Ὅθεν ὁ Ἀνθύπατος βλέπων αὐτοὺς ἀμεταθέτους, τοὺς παρέδωκεν εἰς πῦρ. Τότε ὁ ἅγιος Κοδράτος ἐμβῆκεν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ κατεσύντριψεν ὅλα τὰ ἐκεῖ εὑρισκόμενα εἴδωλα· διὰ δὲ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐκρέμασαν αὐτὸν καὶ κατεξέσχισαν. Ἐλθὼν δὲ ὁ ἀνθύπατος εἰς τὴν Ἀπάμειαν τὴν ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσσῃ, παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ἅγιον Κοδράτον, καὶ ἐκεῖ ἐπρόσταξε καὶ ἔβαλον αὐτὸν εἰς ἕνα σάκκον, ἐπάνω δὲ τοῦ σάκκου ἔβερον δυνατὰ τὸν μάρτυρα μὲ τὰ βούνευρα· πορευθεὶς δὲ καὶ εἰς τὴν Καισάρειαν, ἔσυρε μαζί του καὶ τὸν ἅγιον, καὶ ἐκεῖ πάλιν ἔδειραν αὐτὸν μὲ βούνευρα. Τότε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ Σατορνῖνος καὶ ὁ Ῥουφῖνος, οἱ ὁποῖοι κρεμασθέντες, ἐξεσχίσθησαν, καὶ τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

Μεταβὰς δὲ ὁ ἀνθύπατος εἰς τὴν Ἀπολλωνίδα [1] εἶχε πάλιν μαζί του τὸν ἅγιον Κοδράτον, καὶ ἐβίαζεν αὐτὸν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκεῖνος δὲν ἐπείσθη, συγκεράσας ὁ θηριώδης ἅλας μὲ ὀξύδιον, ἔχυσεν ἐπάνω εἰς τὰς πληγὰς τοῦ ἁγίου, τὰς ὁποίας εἶχε λάβῃ ἀπὸ τὸν δαρμὸν τὸν πρότερον τῶν βουνεύρων, καὶ ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ τρίβωσι τὰς πληγάς του μὲ πανία τρίχινα. Μετὰ ταῦτα πυρώσας σίδηρα, ἔβαλεν αὐτὰ εἰς τὰς πλευρὰς τοῦ μάρτυρος. Ὕστερον δὲ ὑπῆγεν ὁ ἀνθύπατος εἰς Ῥουνδακὸν καὶ εἰς Ἑρμούπολιν, καὶ πάλιν ἔσυρε μαζί του τὸν ἅγιον, ὁ ὁποῖος μὴ δυνάμενος νὰ περιπατήσῃ πλέον, ἐκάθητο ἐπάνω εἰς ἅμαξαν. Ἐκεῖ δὲ πάλιν ἐρωτηθεὶς, ἐὰν ἀρνῆται τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς, ἀλλὰ Θεὸν ὁμολογήσας αὐτὸν, ἡπλώθη εἰς ἐσχάραν πυρωμένην, ἐπάνω δὲ τῆς ἐσχάρας ἔχυνον ἔλαιον καὶ πίσσαν οἱ ὑπηρέται. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μάρτυς ἔλεγεν, ὅτι νομίζει τρυφὴν καὶ ἀνάπαυσιν τὴν τοιαύτην βάσανον, ὁ ἀνθύπατος βλέπων, ὅτι τὸ πῦρ δὲν τὸν ἤγγιζεν, ἔβωκε κατ' αὐτοῦ τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν. Ὅθεν ὁ ἅγιος ἀποκεφαλισθεὶς, ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.)

---

* *Οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι μάρτυρες* ΡΟΥΦΙΝΟΣ *καὶ* ΣΑΤΟΡΝΙΝΟΣ *ξίφει τελειοῦνται.*

† » Δυοῖν συνάθλων πρὸς τομὴν τόλμη ξίφος.
» Πίστει γὰρ ἐστομοῦντο τῇ τοῦ Κυρίου.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΩΑΝΝΟΥ *τοῦ Ψυχαΐτου.*

† » Ψυχῆς μόνης σὺ τὴν σχέσιν φέρων, πάτερ,
Ψυχαΐτης κέκλησαι ἐνδίκως, μάκαρ.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἰωάννης ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας μιμούμενος τὴν πολιτείαν τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, καὶ τοῦ προφήτου Ἠλιοὺ, διήνυσε τὴν ζωήν του μὲ σκληραγωγίαν καὶ ἄσ-

---

[1] Ὁ Δέκιος ἀπέθανε τῷ 251 ὡς πολλάκις ἐσημειώσαμεν ὁ δὲ Οὐαλλεριανὸς διεδέξατο τὸν Γάλλον τῷ 253. Σ. Ε.

[1] Ἡ Ἀπολλωνὶς αὕτη ἴσως εἶναι ἡ ἐν τῇ Βιθυνίᾳ Ἀπολλωνία, ἥτις καὶ Ἀπολλωνιὰς λέγεται, μεταξὺ Δαγούτων Τραϊανουπόλεως, τῶν πόλεων τῆς μεγάλης Φρυγίας, εὑρισκομένη, κατὰ τὸν Μελέτιον.

κησιν, καὶ τοὺς πολέμους τῶν δαιμόνων νικήσας ἀνδρικώτατα, καὶ καθαρισθεὶς κατὰ τὴν ψυχὴν μὲ τὰ ῥεύματα τῶν δακρύων, ἐξιλέωσε τὸν Θεὸν μὲ τὰς ὁλονυκτίους στάσεις καὶ ἀγρυπνίας. Διὰ τοῦτο καὶ τοὺς ποταμοὺς τῆς αἱρέσεως τῶν εἰκονομάχων κατεξήρανε μὲ τὰ δάκρυά του, διότι τὴν μὲν εἰκόνα τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐπροσκύνει καὶ ἐτίμα ὡς σεβασμίας, τῶν δὲ εἰκονομάχων τὰ φρονήματα ἀπεστρέφετο καὶ ἐξευτέλιζε. Διὸ ἐξορίας πικρὰς καὶ φυλακὰς ἀνδρείως ὑπέμεινεν ὁ ἀοίδιμος, διότι ὑπερασπιζόμενος τὰς τῶν πατέρων παραδόσεις, τοὺς τῶν βασιλέων νόμους κατεφρόνησεν. Ὅθεν ἀθλήσας γενναίως καὶ ἀγωνισθεὶς τὸν ἴσον μὲ τοὺς ἁγίους ἀγῶνα, ἴσον μὲ ἐκείνους ἔλαβε καὶ τὸν στέφανον, ἐπειδὴ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων καὶ ἰαμάτων παρὰ Κυρίου δεξάμενος, τῶν ἀσθενῶν τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχὰς ἐθεράπευεν.

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΞΙΜΟΣ *λίθοις βληθεὶς τελειοῦται.*

† » Λίθοις ἐπιβὰς Μάξιμος μεγαλόνους,
» Ἀνῆλθε χαίρων οὐρανοῦ εἰς τὸ πλάτος.

Οὗτος ὁ μακάριος ὁμολογήσας παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν, καὶ πολλοὺς Ἕλληνας ὁδηγήσας εἰς τὴν εὐσέβειαν, πολλὰς τιμωρίας ὑπέμεινε πρότερον, τελευταῖον δὲ λιθοβοληθεὶς καὶ τρόπον τινὰ τριγύρω στεφανωθεὶς ἀπὸ τὰς πέτρας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, ἵνα λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η'. μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ ΙΩΑΝΝΟΥ *τοῦ θεολόγου· ἤτοι ἡ σύναξις τῆς ἁγίας κόρεως τῆς ἐκπορευομένης ἐκ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἤγουν ἐκ τοῦ μάννα.* [1]

» Οὐ βρῶσιν ἀλλὰ ῥῶσιν ἀνθρώποις νέμει,
» Τὸ τοῦ τάφου μάννα, μῦστα Κυρίου.
» Ὀγδοάτῃ τελέουσι ῥοδισμὸν βροντογόνοιο.

† Ὁ πανάγαθος καὶ φιλάνθρωπος Κύριος ἡμῶν ἐδόξασεν ὄχι μόνον τοὺς ἁγίους τοὺς διὰ τὴν ἀγάπην του ἀγωνισθέντας προθύμως, καὶ τοὺς ἱεροὺς μαθητὰς καὶ ἀποστόλους καὶ προφήτας καὶ μάρτυρας καὶ ὅλους τοὺς αὐτῷ εὐαρεστήσαντας, καὶ ἠξίωσεν αὐτοὺς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν· ἀλλὰ ἀκόμη καὶ τοὺς τόπους ἐκείνους, κατὰ τοὺς ὁποίους διέτριψαν ἢ ἐτάφησαν, καὶ αὐτοὺς, λέγω, ἀποδεικνύει γεμάτους θείας χάριτας, καὶ λαμπρύνει αὐτοὺς μὲ πολλὰ θαύματα. Ἑπομένως καὶ τὸν τάφον τοῦ σήμερον ἑορταζομένου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου ἐχαρίτωσε, καὶ μὲ πολλὰ ἐστόλισε θαύματα, διότι ὁ τάφος οὗτος τοῦ μεγάλου τούτου εὐαγγελιστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἐτάφη, ἀφ' οὗ ἔζητε χρόνους ρκ' (120) ἐπὶ τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ, ὅτε ἔμελλε νὰ μετατεθῇ, ὁ τάφος, λέγω, οὗτος καθ' ἕκαστον χρόνον ἀναβρύει αἰφνιδίως κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν μὲ τρόπον θεϊκὸν καὶ παράδοξον, μίαν σκόνιν, τὴν ὁποίαν οἱ ἐγχώριοι ὀνομάζουσι μάννα, καὶ ταύτην οἱ λαμβάνοντες μεταχειρίζονται εἰς ἀπολύτρωσιν παντὸς πάθους, εἰς ἰατρείαν ψυχῶν καὶ εἰς ὑγιείαν σωμάτων, δοξάζοντες τὸν Θεὸν καὶ τὸν αὐτοῦ θεράποντα Ἰωάννην.

Μανθάνομεν δὲ ἀπὸ τὸ ἐγκώμιον ὅπερ ἔχει ὁ πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος εἰς τὸν θεολόγον τοῦτον Ἰωάννην, ὅτι πατὴρ μὲν τούτου ἦτο ὁ Ζεβεδαῖος, μήτηρ δὲ ἡ Σαλώμη, ἡ ὁποία ἦτο θυγάτηρ Ἰωσὴφ τοῦ μνηστευσαμένου τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, διότι ὁ Ἰωσὴφ εἶχε τέσσαρας υἱοὺς, Ἰάκωβον, Συμεὼν, Ἰούδαν καὶ Ἰωσῆν, καὶ θυγατέρας τρεῖς, τὴν Ἐσθὴρ, τὴν Μάρθαν καὶ τὴν Σαλώμην, ἡ ὁποία ἐχρημάτισε γυνὴ τοῦ Ζεβεδαίου, μήτηρ δὲ τοῦ Ἰωάννου. Ἐκ τούτου δὲ συμπεραίνεται, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἦτο θεῖος τοῦ Ἰωάννου, ὡς ἀδελφὸς λογιζόμενος Σαλώμης τῆς θυγατρὸς Ἰωσὴφ, τοῦ νομιζομένου πατρὸς τοῦ Κυρίου. [1] Πρέπει δὲ

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ἐγκώμιον ἔπλεξεν εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦτον Ἰωάννην Πρόκλος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ μὲν ἄλλοι Εὐαγγελισταί·» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου) καὶ Νικήτας ὁ Ῥήτωρ ἐγκώμιον ἔχει εἰς τὸν αὐτὸν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ τὸν μέγαν τῆς βροντῆς γόνον·» (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ τῇ τοῦ Διονυσίου, καὶ εἰς τὸ ἕβδομον Πανηγυρικὸν τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου·) ὁμοίως καὶ Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἑορτὴν ἄγομεν σήμερον·» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ Πανηγυρικῷ τοῦ Βατοπαιδίου) καὶ ὁ Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πάλιν ἡμῖν ἐξ οὐρανοῦ ἐπεδήμησεν ὁ μέγας·» (σώζεται ἐν τῇ τοῦ Παντοκράτορος·) ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται ἐγκώμιον εἰς τοῦτον τὸν Εὐαγγελιστὴν καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τῆς μὲν τῶν ἁγίων εὐκλείας τε καὶ δόξης.»

[1] Σημείωσαι, ὅτι ἐδῶ ἀφῆκα ἐκεῖνα, ὅσα λέγει μεταξὺ ὁ θεῖος Σωφρόνιος, ἤγουν ὅτι ὁ Κύριος ἐβαπτίσθη ἰδίαις χερσὶ

νὰ ἠξεύρωμεν, ὅτι ὅτε παρεδόθη ὁ Κύριος ἡμῶν τοῖς Ἰουδαίοις καὶ ἐσταυρώθη, ὅλοι μὲν οἱ ἄλλοι μαθηταὶ ἔφυγον ἀπὸ φόβον, μόνος δὲ οὗτος ὁ Ἰωάννης ἦτο παρὼν, ὡς ἀγαπητὸς (καὶ ὡς ἀγαπῶν τὸν Κύριον μὲ τελείαν ἀγάπην, ἐπειδὴ κατ' αὐτὸν πάλιν τὸν ἴδιον ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον·) μόνος, λέγω, οὗτος πρῶτος μὲ τὸν Πέτρον ὑπῆγεν εἰς τὸν τάφον· μόνος οὗτος ἔλαβε τὴν Θεοτόκον εἰς τὰ ἴδια, μόνος οὗτος εἰς τὴν γῆν ἀπέκτησε τρεῖς μητέρας, πρώτην τὴν Σαλώμην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν σαρκικῶς ἐγεννήθη, δεύτερον τὴν Βροντὴν, ἐπειδὴ υἱὸς βροντῆς ἐχρημάτισεν. (Ὁ γὰρ Κύριος ὠνόμασεν αὐτὸν καὶ τὸν ἀδελφόν του Ἰάκωβον Βοανεργὲς, ὃ ἐστιν υἱοὶ βροντῆς. Μαρ. γ'. 17·) τρίτην μητέρα κατὰ χάριν καὶ θέσιν ἀπέκτησε τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, κατὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ῥηθὲν λόγιον τοῦ Κυρίου τὸ «Ἰδοὺ ἡ Μήτηρ σου.» (Ἰω. ιθ'. 27·) ὁ θεολόγος οὗτος ἦτο μετὰ τῆς Θεοτόκου ἕως τῆς ἁγίας αὐτῆς κοιμήσεως, μετὰ δὲ τὴν κοίμησιν αὐτῆς, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἔφεσον, κηρύττων τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκεῖ λοιπὸν εὑρισκόμενος, κατέστρεψε μὲν διὰ προσευχῆς του τὸν περίφημον ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ἠλευθέρωσε δὲ ἀπὸ τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρείας καὶ ἔφερεν εἰς τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας τεσσαράκοντα μυριάδας· ἤτοι τετρακοσίας χιλιάδας ἀνθρώπων, οἵτινες ἐλάτρευον τὴν ψευδοθεὰν Ἄρτεμιν. Ἡλίβατον δὲ ὀνομάζεται τὸ βουνὸν, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι κτισμένος ὁ ναὸς Ἰωάννου τοῦ θεολόγου, κατὰ τὴν παλαιὰν Ἔφεσον· πρὸς δυσμὰς δὲ τοῦ βουνοῦ ἦτο ὁ τάφος τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Τιμοθέου. Ὁ δὲ τάφος Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς καὶ τὸ σπήλαιον τῶν ἑπτὰ παίδων εὑρίσκονται εἰς τὸ ἐκεῖ πλησιάζον βουνὸν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται Χειλετῶν ἢ Χειλέων, ὁ δὲ τάφος τῆς ἁγίας Ἑρμιόνης, ἡ ὁποία ἦτο μία ἀπὸ τὰς τέσσαρας θυγατέρας, τὰς προφήτιδας, Φιλίππου, ἑνὸς τῶν ἑπτὰ διακόνων, [1] εὑρίσκεται εἰς τὸ ἐκεῖ πλησιάζον βουνόν. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἅγια λείψανα Αὐδάκτου μάρτυρος καὶ τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Καλλισθένης [2] καὶ ἄλλων μαρτύρων καὶ ἐπισκόπων, Ἀρίστωνος, λέγω, Τυράννου, Ἀριστοβούλου καὶ Παύλου τοῦ ἐρημοπολίτου, ὅλα ταῦτα τὰ λείψανα εἰς ἐκεῖνο τὸ βουνὸν εὑρίσκονται.

Τελεῖται δὲ ἡ τοῦ Ἰωάννου σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ σεπτῷ καὶ ἀποστολικῷ ναῷ αὐτοῦ, τῷ εὑρισκομένῳ εἰς τόπον καλούμενον Ἕβδομον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΡΣΕΝΙΟΥ *τοῦ μεγάλου.*

» Λαθεῖν βιώσας Ἀρσένιος ἠγάπα,
» Ὃς οὐδὲ πάντως ἐκβιώσας λανθάνει.

Οὗτος ὁ ὅσιος ἦτο γέννημα καὶ θρέμμα τῆς μεγαλοπόλεως παλαιᾶς Ῥώμης, ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας φυλάξας ἑαυτὸν καθαρὸν ἐνδιαίτημα τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἦτο γεμάτος ἀπὸ ἀρετὴν καὶ

μόνον τὸν Πέτρον, ὁ δὲ Πέτρος ἐβάπτισε τὸν Ἀνδρέαν, ὁ Ἀνδρέας τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, ὁ δὲ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους, διότι ἀπαράδεκτα ταῦτα νομίζονται παρὰ τοῖς κριτικοῖς, καθ' ὅτι εἶναι ἐναντία τῷ Εὐαγγελίῳ· ἃ διότι ὁ Ἰωάννης οὗτος λέγει φανερὰ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐβάπτιζε. «Καίτοι γε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. (Ἰω. δ'. 2.) β'. διότι οἱ Ἀπόστολοι ἐβαπτίσθησαν μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ μὲ τὴν πυροειδῆ χάριν αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, καθὼς ἐπηγγείλατο αὐτοῖς ὁ Κύριος, εἰπών· « Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.» (Πράξ. α. 5.) καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πρόδρομος ἐκήρυττε λέγων περὶ τοῦ Κυρίου· « Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί.» (Λουκ. γ'. 16.) ὅθεν καὶ ὁ Θεσσαλονίκης θεῖος Γρηγόριος λέγει, ὅτι τὸ ὑπερῷον εἰς τὸ ὁποῖον κατῆλθε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἔγεινεν ὡς κολυμβήθρα, εἰς τὴν ὁποίαν ἐβαπτίσθησαν ὅλοι οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐκεῖ εὑρισκόμενοι· Ἀλλὰ καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ Εὐαγγελίου δὲν θέλει, ὅτι ἐβαπτίσθησαν οἱ Ἀπόστολοι ἄλλο βάπτισμα ἀπὸ τὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς. Ἐκεῖνο δὲ ὅπερ λέγει παρακάτω ὁ θεῖος Σωφρόνιος, ὅτι ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἐβάπτισαν τὴν Θεοτόκον, τοῦτο εἶναι πάντῃ ἀπίθανον. Ὅρα δὲ καὶ εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Ἰουνίου μηνὸς ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ιβ'. Ἀποστόλων, ὅπου γράφονται ταῦτα· «Δεῖ εἰδέναι, ὅτι οἱ πανεύφημοι Ἀπόστολοι καὶ οἱ δώδεκα, καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς ἑβδομήκοντα, ὡς ὁ Κύριος Ἀποστόλους ἀνέδειξε, σὴν ταῖς πιστὰῖς γυναιξὶν, οὐκ ἐτελέσθησαν τῷ θείῳ βαπτίσματι, διὰ τὸ αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ὑποσχέσθαι αὐτοῖς οὕτω μετὰ τὴν θείαν Ἀνάστασιν, καὶ εἰπεῖν «ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ἐν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι ἁγίῳ·» καὶ πάλιν «Χρὴ οὖν γινώσκειν ὅτι μετὰ τὸ ὑποστρέψαι τοὺς Ἀποστόλους εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, καὶ καθίσαι ἐν τῷ ὑπερῴῳ σὺν πᾶσι τοῖς πιστοῖς ἀδελφοῖς τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παναχράντῳ αὐτοῦ Μητρὶ, ὡς εἶναι πάντας ρκ'· κατῆλθε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐμπλησθέντες ὑπ' αὐτοῦ, καθὼς καὶ Ἰωὴλ ὁ προφήτης φησὶν, οὐκ ἐδεήθησαν ἑτέρου βαπτίσματος.

[1] Αὕτη ἑορτάζεται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

[2] Ὁ ἅγιος οὗτος Αὔδακτος καὶ Καλλισθένη ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἑορτάζονται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

σοφίαν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν καὶ θείαν, καὶ τὴν ἐξωτερικὴν καὶ ἀνθρωπίνην, διὰ τοῦτο ἔλαβε καὶ τὴν χειροτονίαν τοῦ διακόνου, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τοθ' (379). Τῷ τότε δὲ καιρῷ ἐζήτει μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν ὁ ῥηθεὶς βασιλεὺς Θεοδόσιος ἄνδρα πνευματικὸν καὶ σοφὸν διὰ νὰ διδάξῃ τοὺς υἱούς του Ὀνώριον καὶ Ἀρκάδιον, τὰ μαθήματα τῆς φιλοσοφίας καὶ μάλιστα ἐκεῖνα, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς θεραπεύεται. Ὅθεν γράφει προτοῦ μὲν εἰς τὸν Γρατιανὸν τὸν βασιλεύοντα ἐν ἔτει τος' (376), [1] ἔπειτα δὲ καὶ εἰς τὸν τότε Πάπαν Ἰννοκέντιον περὶ τοῦ Ἀρσενίου, καὶ μόλις καὶ μετὰ βίας ἠδυνήθη νὰ τύχῃ τοῦ ποθουμένου. Ἀναχωρήσας λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ῥώμην ὁ θεῖος Ἀρσένιος, ἀνέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ παρεστάθη ἔμπροσθεν τοῦ Θεοδοσίου· βλέπων δὲ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, σεμνὸν μὲν τὸ πρόσωπον καὶ τὸ χρῶμα, εὔτακτον δὲ τὸ βλέμμα, ταπεινὸν δὲ τὸ φρόνημα, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἐστολισμένον μὲ πᾶσαν ἀρετὴν, ἐγέμισεν ἀπὸ πολλὴν χαρὰν καὶ εὐφροσύνην. Ὅθεν ἔκτοτε ἐτίμα αὐτὸν ὡς πατέρα, καὶ ἐσέβετο ὡς διδάσκαλον, οἱ δὲ τῆς βασιλικῆς Συγκλήτου ἄρχοντες, ἐθεώρουν αὐτὸν ὡς μέγαν θησαυρὸν καὶ κειμήλιον. Ὁ δὲ Ἀρσένιος ἐμίσει μὲν τὴν δόξαν καὶ ἐλογίζετο αὐτὴν ὡς σκύβαλα, ἠγάπα δὲ τὸν Θεὸν, καὶ ἐπόθει τὴν μοναχικὴν πολιτείαν· διὸ παρεκάλει καθ' ἑκάστην τὸν Κύριον νὰ τελειώσῃ τὴν αἴτησίν του, καὶ παρευθὺς ἀκούει ἄνωθεν φωνὴν λέγουσαν «Ἀρσένιε, φεῦγε τοὺς ἀνθρώπους καὶ σώζου.»

Ὅθεν ὁ ὅσιος χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, ἤλλαξε τὰ φορέματά του καὶ ἀναχωρεῖ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ κουρεύσας τὰ μαλλία του ἔγεινε μοναχὸς εἰς τὴν Σκῆτιν, ὑποβάλλων ἑαυτὸν εἰς πᾶσαν σκληραγωγίαν καὶ ἄσκησιν, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος πάλιν ἤκουσε θείαν φωνὴν λέγουσαν «Ἀρσένιε, φεῦγε, σιώπα, ἡσύχαζε καὶ σώζου.» Πρὸς τοῦτον τὸν μέγαν Ἀρσένιον ὑπῆγε ποτὲ Θεόφιλος ὁ Ἀλεξανδρείας ὁμοῦ μὲ ἄλλους, καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων· εἰπέ μας, πάτερ, λόγον ὠφελείας· ὁ δὲ ὅσιος ἀπεκρίθη, ἐὰν σᾶς εἰπῶ, φυλάττετε τὸν λόγον μου; οἱ δὲ εἶπον, ναὶ, ἐξάπαντος τὸν φυλάττομεν. Τότε λέγει ὁ ὅσιος, ὅπου ἀκούετε, ὅτι εὑρίσκεται ὁ Ἀρσένιος, μὴ πλησιάσητε εἰς αὐτόν. Περὶ τούτου τοῦ ὁσίου λέγουσιν, ὅτι εἰς ὅλον τὸν χρόνον τῆς ζωῆς του κατασκευάζων κοφίνια εἶχε καὶ ἓν παλαιὸν μανδήλιον εἰς τὸν κόλπον του, μὲ τὸ ὁποῖον ἐσπόγγιζε τὰ δάκρυα τῶν ὀμμάτων του. Ἦτο δὲ νόστιμος καὶ χαρίεις κατὰ τὸ σῶμα, ὅλος λευκὸς κατὰ τὰ μαλλία, ξηρὸς κατὰ τὸ σῶμα, καὶ μακρὺς εἰς τὸ μέγεθος, ἂν καὶ ἀπὸ τὸ πολὺ γηρατεῖον ἐκυρτοῦτο ὀλίγον· εἶχε τὰ γένεια μακρὰ ἕως τὴν κοιλίαν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου του ἦτο ἀγγελικὸν καὶ σεβάσμιον, ὡς τὸ τοῦ πατριάρχου Ἰακὼβ, διὰ τοῦτο δὲν ἤθελε νὰ φαίνεται εἰς κἀνένα κατὰ τὸ πρόσωπον. Ἠγρύπνει συχνάκις καὶ ἵστατο ὄρθιος εἰς τὴν προσευχὴν, χωρὶς τελείως νὰ κλίνῃ τὰ γόνατα ἀπὸ τὸ ἑσπέρας ἕως οὗ ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος, καὶ οὕτως ἔπαυεν ἀπὸ τὸ στάσιμον. Ὅθεν διὰ τῶν τοιούτων ἀγώνων ἔφθασεν ὁ μακάριος εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀπαθείας, καὶ μὲ τὰ ἀείῤῥυτα δάκρυά του ἔσβεσε τελείως τὴν ψυχόλεθρον πύρωσιν τῆς σαρκός· ἔφθασε δὲ εἰς βαθὺ γηρατεῖον, καὶ ἐπλησίασε τοὺς ἑκατὸν χρόνους. Ὅτε δὲ ἔμελλε νὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κύριον, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταί του, εἰς ποῖον τόπον καὶ πῶς νὰ τὸν ἐνταφιάσωσιν· ὁ δὲ ὅσιος εἰς αὐτοὺς ἀπεκρίθη, δὲν ἠξεύρετε, ὦ τέκνα μου, νὰ δέσετε σχοινίον εἰς τοὺς πόδας μου καὶ νὰ μὲ σύρετε εἰς τὸ βουνόν; ἔπειτα λέγει πάλιν εἰς αὐτούς· βλέπετε, τέκνα μου, πόσος φόβος εὑρίσκεται εἰς ἐμὲ ἐν τῇ φοβερᾷ ὥρᾳ ταύτῃ τοῦ θανάτου; οἱ δὲ μαθηταί του εἶπον, ναὶ, βλέπομεν. Ὁ δὲ ἀπεκρίθη, πιστεύσατέ μοι, ὅτι ὁ φόβος οὗτος δὲν ἐχωρίσθη τελείως ἐκ τῆς καρδίας μου, ἀπὸ τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἔγεινα μοναχός· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. [1]

[1] Ὁ Γραβιανὸς ἐβασίλευσε μέχρι τοῦ 383. Σ. Ε.

[1] Ἄξια σημειώσεως εἶναι τὰ τρία ἐκεῖνα ψυχωφελέστατα ἀποφθέγματα, τὰ ὁποῖα ἄφῆκεν εἰς ἡμᾶς ὁ μέγας οὗτος πατήρ· πρῶτον «Ἀρσένιε, δι' ὃ ἐξῆλθες·» τὸ ὁποῖον ἐσυνήθιζε νὰ λέγῃ πᾶσαν ἡμέραν ὁ ἀοίδιμος, ἀνακαινίζων τὸν πρῶτον ἐκεῖνον σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον· δεύτερον τὸ «ὁ Θεός μου, μὴ ἐγκαταλίπῃς με, ὅτι οὐδὲν ἐποίησα ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου, ἀλλὰ δός μοι διὰ τὴν ἀγαθότητά σου βαλεῖν ἀρχήν·» (ὅπερ ὅρα ἐν τῇ Φιλοκαλίᾳ εἰς τὸ τελευταῖον κεφ. Θεοδώρου Ἐδέσσης, καὶ ἐν ἄλλοις·) τρίτον δὲ ἀπόφθεγμα συμβουλευτικὸν ἀφῆκεν εἰς ἡμᾶς ἐν τῷ βίῳ του γεγραμμένον, τὸ λέγον, «Πᾶσάν σου τὴν σπουδὴν ποίησον, ἵνα ἡ ἔνδον σου ἐργασία κατὰ Θεὸν ᾖ, καὶ νικήσῃς τὰ ἔξω πάθη.» Τὸ ὁποῖον ἀναφέρει πολλάκις εἰς τοὺς λόγους του ὁ Θεσσαλονίκης θεῖος Γρηγόριος, ὡς ἀναγκαῖον εἰς πάντα ἄνθρωπον θέλοντα νὰ σωθῇ. Διδασκόμενος δὲ δι' αὐτοῦ, ὅτι ὅλην τὴν σπουδήν μας πρέπει νὰ ἔχωμεν εἰς τὸ νὰ γίνεται ἡ ἐσωτερικὴ ἐργασία τῆς ἱερᾶς προσευχῆς καὶ νήψεως καθαρὰ καὶ διὰ μόνον τὸν Θεὸν, διότι ἐὰν αὕτη ἐνεργῆται καθαρὰ εὐκόλως θέλομεν νικήσει τὰ ἐξωτερικὰ πάθη τοῦ σώματος.

* *Ὁ ὅσιος ΜΗΛΗΣ ὁ ὑμνῳδὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ἑκστάντα Μήλην ὑμνοποιὸν ἐκ βίου,
» Ὑμνεῖν λόγοις δίκαιον, ὡς ἐμὸς λόγος.

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁλόκληρος σπεῖρα στρατιωτῶν ξίφει τελειοῦται.*

* » Χριστοφρονοῦσα σπεῖρα τέμνεται κάρας,
» Χριστοκτονοῦσαν σπεῖραν οὐ μιμουμένη.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου ΗΣΑΙΟΥ. [1]

» Ὃς ἄσπορον προεῖδεν υἱομητρίαν,
» Πρισθεὶς ἄναρχον εἶδεν υἱοπατρίαν.
» Ἡσαΐας δ' ὁρόων μέλλοντ' ἐνάτῃ χερὶ πρίσθη.

† Ὁ ἅγιος οὗτος προφήτης Ἡσαΐας ὁ μεγαλοφωνότατος ἦτο ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μανασῆ υἱοῦ Ἐζεκίου τοῦ βασιλέως, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ ἐπριονίσθη, καὶ μὲ τέλος μαρτυρικὸν ἐτελείωσε τὴν ζωήν του. Ἐνεταφιάσθη δὲ ὑποκάτω εἰς τόπον λεγόμενον Ἀρωὴλ ἢ Ῥογήλ, πλησίον τῆς διαβάσεως τοῦ νεροῦ, τὸ ὁποῖον ὁ μὲν βασιλεὺς Ἐζεκίας κατέχωσε καὶ ἠφάνισεν, ὁ δὲ Θεὸς εἰς σημεῖον ἀνέβλυσε πάλιν αὐτὸ εἰς τὴν πηγὴν τοῦ Σιλωὰμ διὰ τὸν προφήτην τοῦτον Ἡσαΐαν. Διότι ὅτε ἔφθασε πλησίον τοῦ θανάτου ἀπέκαμεν ἀπὸ τὴν δίψαν, καὶ παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ τῷ στείλῃ νερὸν διὰ νὰ πίῃ, καὶ, ὢ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἔστειλεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς νερὸν ζωντανὸν ἀπὸ τὴν βρύσιν τοῦ Σιλωάμ· διὰ τοῦτο καὶ ἡ βρύσις αὐτὴ ὠνομάσθη Σιλωὰμ, τὸ ὁποῖον ἑρμηνεύεται, ἀπεσταλμένος. Οὐ μόνον δὲ τότε, ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ νὰ κάμῃ ὁ Ἐζεκίας τοὺς λάκκους καὶ τὰ πηγάδια καὶ τὰς κολυμβήθρας εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, παρεκάλεσεν ὁ Ἡσαΐας τὸν Θεὸν καὶ ἐκβῆκεν ὀλίγον νερὸν εἰς τὴν βρύσιν αὐτὴν, ἵνα μὴ διαφθαρῇ ἡ πόλις ἀπὸ τὴν δίψαν, ἐπειδὴ καὶ ἡ πόλις Ἱερουσαλὴμ ἦτο περικυκλωμένη ἀπὸ τοὺς ἀλλοφύλους. Ὅθεν ἠρώτων οἱ ἀλλόφυλοι, πόθεν πίνουσι νερὸν οἱ Ἰουδαῖοι· μαθόντες δὲ ὅτι ἔπινον ἀπὸ τὴν βρύσιν τοῦ Σιλωὰμ, παρεκάθισαν εἰς αὐτὴν, καὶ τὸ ὀλίγον ἐκεῖνο νερὸν τὸ ἔπινον αὐτοί· ὅτε λοιπὸν ἤρχοντο εἰς τὴν βρύσιν αὐτὴν οἱ Ἰουδαῖοι ὁμοῦ μὲ τὸν Ἡσαΐαν, τότε αἰφνιδίως ἤρχετο νερὸν πολύ. Διὰ τοῦτο καὶ ἕως τῆς σήμερον αἰφνιδίως καὶ μίαν φορὰν ἐκβαίνει τὸ νερὸν τοῦ Σιλωὰμ, διὰ νὰ ἦναι ἡ αἰφνίδιος αὐτὴ ἀνάβλυσις ἐνθύμησις τοῦ παλαιοῦ θαύματος. Ὅθεν ἐπειδὴ ἡ βρύσις αὕτη ἔγεινε διὰ προσευχῆς τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, διὰ τοῦτο ὁ λαὸς ἔθαψεν ἐπιμελῶς καὶ ἐνδόξως τὸ λείψανον αὐτοῦ πλησίον εἰς τὴν ῥηθεῖσαν βρύσιν, ἵνα διὰ τῶν πρεσβειῶν αὐτοῦ ἔχωσι καὶ μετὰ θάνατον ἐκείνου τὴν τοῦ ὕδατος ἀπόλαυσιν. Εὑρίσκεται δὲ ὁ τάφος τοῦ προφήτου τούτου πλησίον τῶν τάφων τῶν βασιλέων, ὄπισθεν ἀπὸ τὰ μνήματα τῶν ἱερέων κατὰ τὸ νότιον μέρος τῆς Ἱερουσαλήμ. Σολομὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἔκτισε τὸν τάφον Δαβὶδ τοῦ πατρός του κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς Σιὼν, ἡ ὁποία ἔχει θύραν καὶ εἴσοδον διὰ νὰ ἐμβαίνῃ τις εἰς αὐτὴν, ὅτε ἔρχεται ἀπὸ τὴν Γαβαὼν, μακρὰν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ στάδια εἴκοσιν· ἤτοι δύω μίλια καὶ ἥμισυ. Ἔκαμε δὲ τὴν θύραν ταύτην στραβὴν μὲ γυρίσματα, ὡς σχῆμα κοχλίου, διὰ νὰ μὴ τὴν εὑρίσκῃ πᾶς τις· ὅθεν καὶ ἕως τῆς σήμερον δὲν ἠξεύρουσιν αὐτὴν οἱ περισσότεροι ἱερεῖς, οὔτε καὶ ὁ λαός.

Ἐκεῖ δὲ εἶχεν ὁ βασιλεὺς ἀποθησαυρισμένον τὸ χρυσίον, ὅπερ ἔφερεν ἀπὸ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τὰ πολύτιμα ἀρώματα· καὶ ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας ἔδειξε τὸν ἀπόκρυφον αὐτὸν θησαυρὸν τοῦ Δαβὶδ καὶ Σολομῶντος εἰς τοὺς Βαβυλωνίους, οἱ ὁποῖοι βλέποντες τὸ θαῦμα, γενόμενον εἰς τὴν ἀσθένειάν του, ἤγουν τὸ νὰ στρέφῃ ὁ ἥλιος ὀπίσω δέκα ὥρας, καὶ θαυμάσαντες διὰ τοῦτο, ὑπῆγαν νὰ τὸν ἰδωσιν, ἐπειδὴ λέγω τοῦτο ὁ Ἐζεκίας ἐποίησε, ἐμίαναν οἱ Βαβυλώνιοι

Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος εἶχε καὶ κεφάλαια, ἢ λόγους νηπτικούς, καθὼς ἀναφέρει τούτους ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς βίβλου του ὁ ὅσιος Πέτρος ὁ Δαμασκηνός, τὰ ὁποῖα ἐζητήσαμεν πολλάκις εἰς τὰς βιβλιοθήκας, ἀλλὰ δὲν τὰ εὕρομεν· ὅθεν λυπηρὸν εἶναι τῇ ἀληθείᾳ ἡ στέρησις τῶν τοιούτων. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος τοῦ ὁσίου Ἀρσενίου σώζεται διεξοδικώτατος ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἔν τε τῷ ἑβδόμῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀλλὰ τῶν σπουδαίων ἄρα καὶ φιλαρέτων ἀνδρῶν.» Ἐν δὲ τῇ ῥηθείσῃ μεγίστῃ Λαύρᾳ εὑρίσκεται λόγος πρὸς τοῦτον, συγγραφεὶς παρὰ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀστὴρ ἀειφανὴς ἡμῖν.» Σημείωσαι δὲ ὅτι τὰ ἀνωτέρω τοῦ πατρὸς συγγράμματα, τὰ ὁποῖα ὁ συγγραφεὺς τῆς παρούσης βίβλου ἀναφέρει ὅτι ἐξεδόθησαν ποτὲ, μνημονεύονται εἰς τὴν ἑλληνικὴν βιβλιοθήκην Ἀνθίμου Γαζῆ, τόμ. β'. σελ. 124.

[1] Σημείωσαι, ὅτι ἐγκώμιον ἔπλεξεν εἰς τὸν προφήτην τοῦτον Ἡσαΐαν Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου» (σώζεται ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου.)

τὰ κόκκαλα τῶν τάφων τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων. Τούτου χάριν ὠργίσθη ὁ Θεὸς, καὶ παρεχώρησε νὰ αἰχμαλωτισθῇ τὸ σπέρμα του εἰς τοὺς Βαβυλωνίους. Ἦτο δὲ ὁ προφήτης Ἡσαΐας τοιοῦτος κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος· εἶχε τὸ γένειον μακρὸν καὶ ὀξὺ, καὶ ἐπλησίαζε νὰ φθάσῃ εἰς γεροντικὴν ἡλικίαν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λαυρεντίου, ὅπου κατετέθη ὕστερον τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον, ἀφ' οὗ πρότερον ἐφέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. [1]

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ προφήτης οὗτος Ἡσαΐας ἐπροφήτευσε περὶ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς βασιλείας Ὀζίου καὶ διῴκησεν εἰς πέντε βασιλεῖς, ἕως εἰς τὸν βασιλέα Ἀμεσίαν. Τοῦτον ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος ὀνομάζει Εὐαγγελιστὴν καὶ Ἀπόστολον μᾶλλον ἢ προφήτην, ἐπειδὴ τὰς περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Μεσσίου προφητείας, καὶ τὰς περὶ τῆς κλήσεως τῶν ἐθνῶν τόσον φανερὰ ἐκτίθησιν, ὡς ἂν ἦτο αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος ἀπόστολος τοῦ Κυρίου. Λέγει δὲ ὁ ἱερὸς Ἐπιφάνιος, ὅτι ὅτε αὐτὸν ἐπριόνιζον, ἐδίψησεν· ἄγγελος δὲ φανεὶς ἐξ οὐρανοῦ, ἰάτρευσε τὴν δίψαν του μὲ νερὸν τὸ ὁποῖον ἦτο ἀρραβὼν τῆς αἰωνίου ζωῆς, ὅτε καὶ ἀθρόον ἀνέβλυσεν ἡ πηγὴ τοῦ Σιλωάμ. Κατήγετο δὲ οὗτος ἀπὸ γένος βασιλικὸν, διὸ καὶ τὸ λείψανόν του ἐτέθη ὄπισθεν τῶν βασιλικῶν θηκῶν.

Ὁ δὲ Μαυροκορδάτος Ἀλέξανδρος λέγει εἰς τὰ Ἰουδαϊκὰ ὅτ' αὐτόν. «Τῷ κατὰ τὰς προρρήσεις πλεονεκτήματι οὗτος διέλαμψε, καὶ εἴτις ἄλλος προφήτης ὑπέρπολλα αὐτὸς ἀπερθέγξατο· καὶ εἰπεῖν ἂν τολμήσαιμι, ὅτι τῷ μεγέθει καὶ τῷ πλήθει τῶν μηνυμάτων οὐδ' ὁ πᾶς χορὸς τῶν θεηγόρων αὐτῷ ἐύναιτ' ἂν ἐξισωθῆναι, ὡς ἡ ἱερὰ βίβλος αὐτοῦ διαμαρτύρεται, ἣν ἑξηκονταὲξ ἐπιμερίζεται κεφάλαια.» (σελ. σχη'.) περὶ τοῦ προφήτου τούτου λέγει ὁ Σειράχ· «Ἡσαΐας, ὁ προφήτης ὁ μέγας, πιστὸς ἐν ὁράσει αὐτοῦ· ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος καὶ προσέθηκε ζωὴν βασιλεῖ. Πνεύματι μεγάλῳ εἶδε τὰ ἔσχατα, καὶ παρεκάλεσε τοὺς πενθοῦντας ἐν Σιών· ἕως τοῦ αἰῶνος ὑπέδειξε τὰ ἐσόμενα καὶ τὰ ἀπόκρυφα, πρὶν ἢ παραγενέσθαι αὐτά.» (Σειρ. μη'. 22) Σημείωσαι, ὅτι τὴν ἀρχὴν τοῦ δευτέρου κεφαλαίου τοῦ Ἡσαΐου ἀναφέρει σχεδὸν αὐτολεξεὶ ὁ προφήτης Μιχαίας ἐν τῷ τετάρτῳ κεφαλαίῳ αὐτοῦ. Περὶ τῶν προφητειῶν αὐτοῦ ἀναφέρουσι τὸ β'. τῶν Παραλειπομένων κεφ. λ'. καὶ ἡ τετάρτη τῶν Βασιλειῶν κεφ. κ'.

Σιλωὰμ δὲ ὠνομάσθη ἡ ἀνωτέρω βρύσις, ὁ δηλοῖ ἀπεσταλμένος, ἐπειδὴ κατὰ τὸν Δοσίθεον, ὁ Ἡσαΐας παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ στείλῃ ὕδωρ καὶ νὰ ἀναβρύσῃ, καὶ εὐθὺς ἦλθε τὸ ἐπιθυμητὸν ὕδωρ· γράφει δὲ ὁ Εἰρηναῖος, ὅτι ἡ βρύσις αὕτη ἀνέβρυε περισσότερον νερὸν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου. Ὅθεν ὁ Κύριος ἔστειλε τὸν ἐκ γενετῆς τυφλὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου διὰ νὰ νιφθῇ, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν διὰ νὰ φωτισθῇ· καθ' ὅτι καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος εἶναι φώτισμα. Πλησίον δὲ εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ ἐνεταφιάσθη ὁ Ἡσαΐας οὗτος, ὡς αἴτιος τοῦ ὕδατος· καὶ εἰς τὴν κολυμβήθραν ταύτην ἐχρίσθη ὁ Βασιλεὺς Σολομὼν, ὡς ἀναγινώσκομεν εἰς τὴν γ'. τῶν Βασιλειῶν. Γειτνιάζει δὲ ἡ

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΧΡΙΣΤΟΦΟΥΡΟΥ.

» Τὸν Χριστοφόρον οἶδά σε Χριστοφόρος, [1]
» Χριστῷ τυθέντα τῷ Θεῷ διὰ ξίφους.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου ἐν ἔτει σν' (250), λέγονται δὲ περὶ τούτου τινὰ τερατώδη καὶ παράδοξα, ἤγουν, ὅτι ἦτο κυνοπρόσωπος, [2] καταγόμενος ἀπὸ τὴν χώραν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἵτινες τρώγουσι τοὺς ἀνθρώπους. Ηιασθεὶς δὲ εἰς πόλεμον ἀπὸ ἕνα κόμητα, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ, προσηυχήθη καὶ ἐπέμφθη εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου λέγων· Ῥέπρεβε, ἀνδρίζου (οὕτως ὠνομάζετο πρότερον)· πιάσας δὲ τὰ χείλη του ὁ ἄγγελος, τὸν ἔκαμε νὰ λαλῇ ἐλευθέρως. Ἔπειτα ὑπῆγεν ἐντὸς τῆς πόλεως ὁ ἅγιος, καὶ ἤλεγχε τοὺς Ἕλληνας, τοὺς διώκοντας τοὺς χριστιανούς· τούτου χάριν ἐδάρη ἀπὸ ἕνα ἄρχοντα Βάκχιον ὀνομαζόμενον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπεκρίθη ὁ ἅγιος, ὅτι ταπεινούμενος θελληματικῶς ἀπὸ τὴν ἐντολὴν τοῦ Χριστοῦ, ἐ-

---

βρύσις τοῦ Σιλωὰμ τῷ Σαββατίῳ ποταμῷ, ὁ ὁποῖος τώρα εἶναι κατάξηρος, κείμενος μεταξὺ τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῆς ταφῆς τῶν ξένων. Λέγει δὲ ὁ Μάγιστρος, ὅτι ἀφ' οὗ ἔστειλεν ὁ Κύριος εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ τὸν ἐκ γενετῆς τυφλὸν, ἐχάρισεν εἰς αὐτὴν ἰαματικὴν δύναμιν· διὰ τοῦτο αὕτη πολλὰ ὠφελεῖ τὴν ὄψιν τῶν ὀμμάτων. Σιλωὰμ δὲ πνευματικὸς ἦτο ὁ Χριστὸς, καθὸ ἀπεσταλμένος ὑπὸ τοῦ Πατρὸς Μεσσίας, ὡς συμπεραίνει ὁ ἅγιος Κύριλλος. (ὅρα σελ. 47 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

[1] Ἤτοι, ἐγὼ, λέγει, ὁ συνώνυμός σου Χριστοφόρος ὁ Πατρίκιος, (ὁ τοὺς περισσοτέρους δηλαδὴ Ἰαμβικοὺς στίχους ποιήσας τοὺς ἐν τῷ Συναξαριστῇ περιεχομένους, καὶ τούτους τοὺς παρόντας) ἐγὼ σὲ ἠξεύρω Χριστοφόρον συνώνυμόν μου, διότι σὺ ἐθυσιάσθης διὰ τοῦ ξίφους ὑπὲρ τῆς ἀγάπης Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ.

[2] Κυνοπρόσωπος ἐδῶ πρέπει νὰ νοηθῇ, ὅτι ὁ ἅγιος ἦτο ναὶ ἄσχημος καὶ ἀμορφος εἰς τὸ πρόσωπον, ὄχι ὅμως ὅτι εἶχεν ἐντελῶς σκύλου μορφὴν καθὼς ὄχι καλῶς ἱστοροῦσιν αὐτὸν τινὲς ἀμαθεῖς ζωγράφοι. Διότι ἀνθρώπινον πρόσωπον εἶχε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἄσχημον ὅμως καὶ φοβερὸν καὶ ἠγριωμένον· ἐπειδὴ ἓν εἶδος καὶ μίαν φύσιν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἂν καί τινες ὀλίγον παραλλάττουσιν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, κατά τινα ἀνομοιότητα. Ὅτι δὲ πολλὰ ἔθνη ἦσαν καὶ εἶναι ἀνθρωποφάγα, μαρτυροῦσιν αἱ παλαιαὶ ἱστορίαι· καὶ οἱ νῦν δὲ ὀνομαζόμενοι Καλμοῦκοι οἱ ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς Ῥωσσίας εὑρισκόμενοι, ἀνθρωποφάγοι εἰσιν. (Οἱ ἀναγινώσκοντες ταῦτα ἂς μὴ λησμονῶσιν ὅτι αἱ σημειώσεις τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ Συναξαριστοῦ ἐγράφησαν πρὸ ἑξηκονταετίας. Ἔκτοτε πολλὰ πράγματα παρήλλαξαν, ἐπὶ τὸ ἀληθέστερον ἐξηκριβώθησαν, καὶ πρόοδος οὐ σμικρὰ πρὸς τὸν ἀνθρωπισμὸν ἐγένετο. Σ. Ε.)

στάθην καὶ μὲ ἐπίασαν, ἐπειδὴ ἐὰν ἐγὼ θελήσω νὰ κινήσω τὸν θυμόν μου καὶ τὴν ἀνδρείαν μου, οὔτε σὲ θὰ συσταλῶ, οὔτε τὴν δύναμιν τοῦ βασιλέως, ἡ ὁποία, ὡς πρὸς τὴν ἰδικήν μου δύναμιν, εἶναι ἀσθενὴς καὶ οὐδέν.

Ὅθεν ὁ βασιλεὺς φοβούμενος αὐτὸν, καὶ διὰ τὴν δύναμίν του, καὶ διὰ τὴν ἀσχημίαν τοῦ προσώπου του, ἔστειλε διακοσίους στρατιώτας διὰ νὰ τὸν πιάσωσιν· ὁ ὁποῖος δὲν ἐβάσταζεν εἰς τὰς χεῖράς του ὅπλα, παρὰ ἓν ῥαβδίον τὸ ὁποῖον ξηρὸν ὄν, ἐβλάστησεν. Ἐπειδὴ δὲ καθ' ὁδὸν ἐσώθη τὸ ψωμίον τῶν στρατιωτῶν, καὶ δὲν εἶχον τί νὰ φάγωσι, προσηυχήθη ὁ ἅγιος, καὶ ἐπλήθυναν οἱ ὀλίγοι ἄρτοι ὅσοι ἔμειναν· ὅθεν ἐκπλαγέντες οἱ στρατιῶται διὰ τὸ παράδοξον αὐτὸ θαῦμα, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ὅτε ὑπῆγον εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἐβαπτίσθησαν ὅλοι ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸν ἱερομάρτυρα Βαβύλαν τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ἀντιοχείας, καὶ τότε ὁ ἅγιος ἀντὶ τοῦ Ῥεπρέβου, μετωνομάσθη Χριστοφόρος. Ὅταν δὲ παρεστάθη εἰς τὸ βασιλικὸν κριτήριον, βλέπων αὐτὸν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκπλαγείς, ἀπὸ τὸν φόβον του ἔπεσεν ὀπίσω ὕπτιος· ἐλθὼν δὲ ὕστερον εἰς ἑαυτὸν, ἐστοχάσθη νὰ μεταχειρισθῇ τὸν ἅγιον μὲ δολιότητα καὶ νὰ μαλάξῃ τὴν γνώμην του μὲ κολακείας, ἴσως μὲ αὐτὰς δυνηθῇ νὰ τὸν χωρίσῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν παρακινήσῃ εἰς τοῦτο μὲ φοβερισμούς. Ὅθεν τί ἔκαμεν; ἐπροσκάλεσε δύω γυναῖκας, Καλλινίκην καὶ Ἀκυλίναν ὀνομαζομένας, ὡραίας μὲν εἰς τὴν ὄψιν, πόρνας δὲ καὶ ἀκολάστους εἰς τὴν γνώμην, αἱ ὁποῖαι ἦσαν πολλὰ ἐπιτήδειαι εἰς τὸ νὰ θερμάνωσι καὶ νὰ παρακινήσωσι τοὺς ἄνδρας εἰς ἐπιθυμίαν σαρκός. Ταύτας λοιπὸν ἐπρόσταξε νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν ἅγιον, καὶ νὰ μεταχειρισθῶσι πᾶσαν μηχανὴν εἰς τὸ νὰ τὸν ἑλκύσωσι πρὸς τὴν ἀγάπην αὐτῶν, στοχαζόμενος ὁ μιαρὸς ὅτι μὲ τοῦτον τὸν τρόπον θὰ χωρίσῃ τὸν μάρτυρα ἀπὸ τὸν Χριστὸν, καὶ θὰ τὸν κάμῃ νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὰ εἴδωλα. Ἔγεινεν ὅμως τὸ ἐναντίον ἀφ' ὅ,τι ἐστοχάζετο, διότι ὁ ἅγιος κατηχήσας τὰς ἀνωτέρω πόρνας, ἐχώρισεν αὐτὰς ἀπὸ τὴν θρησκείαν τῶν εἰδώλων· ὅθεν αὗται παρασταθεῖσαι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ ὁμολογήσασαι ὅτι εἶναι χριστιαναὶ ὑπεβλήθησαν εἰς τιμωρίας καὶ βάσανα (ἤγουν ἐσούβλισεν αὐτὰς ἀπὸ τοὺς πόδας ἕως εἰς τοὺς ὤμους·) ἀνδρείως δὲ ὑπομείνασαι τὴν δεινὴν ταύτην βάσανον, ἔλαβον αἱ μακάριαι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Διὰ ταῦτα λοιπὸν ἀνάψας ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὸν θυμὸν, ὕβρισε τὸν ἅγιον Χριστοφόρον διὰ τὸ ἄσχημον καὶ ἀλλόκοτον τοῦ προσώπου του. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν, ὅτι εἶναι δεκτὸς τῆς ἐνεργείας τοῦ διαβόλου διότι τοῦτο δηλοῖ τὸ ὄνομά του, τὸ Δέκιος δηλαδή. Ὅθεν παρευθὺς ὁ ἀπάνθρωπος τύραννος ἀπεφάσισε νὰ θανατωθῶσιν οἱ ἀνωτέρω διακόσιοι στρατιῶται, οἱ ἀποσταλέντες πρὸς σύλληψιν τοῦ ἁγίου, καὶ πιστεύσαντες εἰς τὸν Χριστὸν, οἵτινες ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Τὸν δὲ ἅγιον Χριστοφόρον ἐπρόσταξε νὰ καρφώσωσιν ἐπάνω μηχανικοῦ ὀργάνου χαλκοῦ ὑποκάτω τοῦ ὁποίου ἤναπτε φωτία. Ὁ δὲ ἅγιος ὄχι μόνον ἐφυλάχθη ἀβλαβὴς ἀπὸ τὴν βάσανον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν ἦτο εἰς ἄνεσιν καὶ ἀνάπαυσιν, ἐδιηγεῖτο παράδοξά τινα πράγματα, τὰ ὁποῖα εἰς μὲν τοὺς πολλοὺς καὶ ἀπίστους ἀνθρώπους ἐφαίνοντο ἄπιστα καὶ ἀπίθανα, εἰς δὲ τοὺς πιστοὺς καὶ διακριτικοὺς, πολλὰ πιστὰ καὶ εὐκολοπαράδεκτα. Ἔλεγε δηλαδὴ ὁ μακάριος, ὅτι ἔβλεπεν ἕνα ἄνδρα ὑψηλὸν μὲν κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, ὡραῖον δὲ κατὰ τὸ πρόσωπον, ὁ ὁποῖος ἐφόρει λευκὰ, καὶ μὲ τὰς ἀκτῖνας, αἱ ὁποῖαι ἦσραπτον ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του, ἐνίκα καὶ ἐσκέπαζε τὸν λαμπρότατον ἥλιον· ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς του ὑπῆρχε λαμπρὸς στέφανος, καὶ τριγύρω του ἵσταντο στρατιῶται πυρίμορφοι, πρὸς τοὺς ὁποίους πολεμήσαντες τινὲς ἄλλοι μαῦροι καὶ ἄσχημοι, ἐφάνησαν ὅτι ἐνικήθησαν. Ὕστερον δὲ, στραφεὶς ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος ἄρχων μὲ θυμὸν, ἐτάραξε καὶ κατεπάτησεν ὅλους ἐκείνους τοὺς πολεμίους, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸ κατ' αὐτῶν κράτος καὶ τὴν ἰσχύν.

Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ λαοὶ νὰ διηγῆται ὁ ἅγιος, καὶ πρὸς τούτοις βλέποντες αὐτὸν φυλαχθέντα ἀβλαβῆ ἀπὸ τὴν βάσανον τοῦ χαλκοῦ ὀργάνου, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν· ὅθεν ὑπῆγαν καὶ ἐλύτρωσαν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φωτίαν, πλὴν ὅλοι κατεκόπησαν ἀπὸ τοὺς στρατιώτας τοῦ βασιλέως. Ἀπὸ δὲ τὸν λαιμὸν τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου δέσαντες πέτραν, ἔρριψαν αὐτὸν μέσα εἰς πηγάδιον· ἄγγελος δὲ Κυρίου ἀνέσυρε τὸν ἅγιον ἀπὸ ἐκεῖ καὶ τὸν ἠλευθέρωσεν. Ἀλλὰ πάλιν ὁ ἀσεβέστατος τύραννος δὲν ἔπαυσε τὸν θυμόν του, ἀλλ' ἐπρόσταξε καὶ ἐνέδυσαν τὸν ἅγιον φόρεμα χαλκοῦν πεπυρωμένον, καὶ τελευταῖον ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος

εἶναι πλησίον τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πολυεύκτου, καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τοῦ εὑρισκομένου εἰς τόπον καλούμενον Κυπαρίσσιον. [1]

—

Αἱ ἅγιαι μάρτυρες ΚΑΛΛΙΝΙΚΗ καὶ ΑΚΥΛΙΝΑ, αἱ διὰ τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου τῷ Χριστῷ πιστεύσασαι, σούβλαις ἀπὸ ποδῶν ἕως ὤμων διαπαρεῖσαι τελειοῦνται.

† » Ἔχει τράπεζαν Σατανᾶς πάλιν νέαν·
» Γύναια σουβλίζουσιν οἱ πλάνοι δύω.

* *Ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς ΝΙΚΟΛΑΟΣ ὁ νέος ὁ ἐν Βουνένῃ ξίφει τελειοῦται.*

† » Ὦ Νικόλαε, διττὸν εἴληφας στέφος,
» Ὅσιος οἷα καὶ ἀθλητὴς Κυρίου.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς Νικόλαος κατήγετο ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς, ἐγεννήθη δὲ ἀπὸ γονεῖς εὐγενεῖς καὶ θεοσεβεῖς. Εὐθὺς λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἐδείκνυεν ὁ ἀξιέπαινος Νικόλαος οὗτος ὁποῖος θὰ κατασταθῇ εἰς τὸ ὕστερον, ἐπειδὴ ἀπεστρέφετο μὲν τὰς συνομιλίας τῶν ὁμηλίκων του νέων, ἠγάπα δὲ τὰς συναναστροφὰς τῶν γερόντων καὶ φρονίμων ἀνθρώπων. Φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν, συνηριθμήθη μὲ τὰ βασιλικὰ στρατεύματα, ἐπειδὴ ἦτο πολλὰ ἀνδρεῖος κατὰ τὸ σῶμα· ὅθεν εἰς ὀλίγον καιρὸν τόσας ἀνδραγαθίας ἔκαμεν εἰς τοὺς πολέμους, ὥστε ἔγεινεν εἰς ὅλους ὀνομαστὸς καὶ περίφημος. Διὸ καὶ ὁ τοῦ τότε καιροῦ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων, ἀκούσας τὴν φήμην τοῦ ὁσίου, ἐμήνυσεν αὐτῷ καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ παλάτιον· βλέπων δὲ αὐτὸν λόγιον, καὶ εἰς τὰ ἔργα καὶ πράξεις πολλὰ ἐπιτήδειον, τὸν ἔκαμε Δοῦκα μιᾶς ἐπαρχίας, παραδοὺς εἰς αὐτὸν στρατιώτας διὰ νὰ τῷ ὑποτάσσωνται. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους ἀπεστάτησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς Θετταλίας ἀπὸ τὸν βασιλέα, καὶ δὲν ἤθελον νὰ πληρώνωσι τὰ βασιλικὰ δοσίματα, ὁ βασιλεὺς ἔστειλε τοὺς τοπάρχας τῆς Ἀνατολῆς ὁμοῦ καὶ τὸν θαυμαστὸν τοῦτον Νικόλαον διὰ νὰ πολεμήσωσι τοὺς ἀποστάτας. Ὅθεν ἐλθὼν ὁ Νικόλαος μετὰ τῶν στρατιωτῶν του εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, τὴν πρωτεύουσαν πόλιν τῆς Θετταλίας, ἐπολέμησαν καὶ ἐνίκησαν τοὺς Θεσσαλονικεῖς, καὶ ἔκαμαν αὐτοὺς νὰ δίδωσι πάλιν εἰς τὸν βασιλέα τὰ πρότερον δοσίματα· ἐλθόντες δὲ καὶ εἰς τὴν Λάρισσαν, ἐπολέμησαν αὐτὴν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν ἐνικήθησαν οἱ Ῥωμαῖοι, ὁ Νικόλαος βλέπων ὅτι ἐκινδύνευεν ἡ ζωή του, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν πόλεμον, καὶ καταφρονήσας κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Βουνένης καὶ ἐκεῖ εὑρὼν τινὰς μοναχοὺς ἡσυχάζοντας, ἔγεινε καὶ αὐτὸς μοναχὸς, καὶ ἔμεινεν ὁμοῦ μὲ ἐκείνους ἀγωνιζόμενος μὲ νηστείαν, μὲ προσευχὴν, μὲ ἀγρυπνίαν, καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην σκληραγωγίαν καὶ ἄσκησιν.

Ἀλλ' ὁ μισόκαλος διάβολος, μὴ ὑποφέρων νὰ βλέπῃ τὴν κατὰ θεὸν πολιτείαν τῶν μοναχῶν ἐκείνων, ἐσήκωσε τὸ ἔθνος τῶν ἀθέων Ἀβάρων ἐναντίον τῆς Δύσεως· Ὅθεν αὐτοὶ περιπατοῦντες καὶ λεηλατοῦντες πολλὰ κάστρα καὶ χώρας, ἔφθασαν καὶ ἕως εἰς τὴν Λάρισσαν, καὶ εἰς τὰ ἐκεῖσε περίχωρα, τὰ Φέρσαλα, λέγω καὶ τὴν Ἐλασσῶνα, καὶ Βόλον, καὶ Ζαγορᾶν, καὶ τόσον πολλὰ ἐταπείνωσαν τοὺς ἐκεῖ εὑρισκομένους χριστιανοὺς, ὥστε καὶ τοὺς ἐβίαζον νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Δεσπότην Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ νὰ προσκυνήσωσι τὰ εἴδωλα. Τούτων οὕτω γινομένων, ἐνῶ ὁ ὅσιος προσηύχετο μετὰ τῶν ἄλλων συνασκητῶν του (οἵτινες ἦσαν δώδεκα τὸν ἀριθμὸν), ἦλθε τὴν νύκτα ἄγγελος Κυρίου, καὶ τοὺς εἶπε νὰ ἑτοιμασθῶσι, διότι μετ' ὀλίγον θὰ μαρτυρήσωσι διὰ τὸν Χριστὸν καὶ θὰ λάβωσι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Μετ' ὀλίγας λοιπὸν ἡμέρας ὑπῆγαν οἱ Ἄβαροι εἰς τὴν σκῆτιν, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ὁσίους ἀφ' οὗ ἐτιμώρησαν μὲ διάφορα βάσανα, τελευταῖον τοὺς ἀπεκεφάλισαν, τὸν δὲ ὅσιον τοῦτον Νικόλαον, βλέποντες ὅτι ἦτο ὡραῖος κατὰ τὸ σῶμα καὶ φρόνιμος κατὰ τὴν ψυχὴν, ἤρχισαν νὰ τὸν παρακινῶσι μὲ κολακείας νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν καὶ νὰ προσκυνήσῃ τὰ ἀναίσθητα εἴδωλα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἔμενε σταθερὸς εἰς τὴν εὐσέβειαν, οἱ βάρβαροι ἔδειραν αὐτὸν πρῶτον τόσον πολλὰ, ὥστε ἤλλαξαν δύω καὶ τρεῖς φορὰς οἱ δέροντες αὐτὸν δήμιοι· ἔπειτα δέσαντες αὐτὸν εἰς ἓν δένδρον, τὸν ἐτόξευον· εἶτα λαβόντες τὸ ἀκόντιόν του τὸν ἐλόγχευον, καὶ τελευταῖον, βλέποντες ὅτι ὁ ἅγιος ἦτο ἀδύνατον νὰ μετασαλεύσῃ ἀπὸ τὴν

[1] Τὸ ἑλληνικὸν τούτου μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις· οὗ ἡ ἀρχή « Ἔτους τῆς βασιλείας Δεκίου. » τὴν δὲ ἀσματικὴν αὐτοῦ Ἀκολουθίαν ἄριστα ἀνεπλήρωσε καὶ ἠύξησεν ὁ σοφολογιώτατος διδάσκαλος κὺρ Χριστοφόρος ὁ Ἱεροδρομίτης.

τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἀπεκεφάλισαν αὐτόν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἔμεινεν ἄταφον εἰς τὸ βουνόν ἐκεῖνο, φυλαττόμενον ἀπὸ θείους ἀγγέλους ἀβλαβὲς καὶ ἀδιάφθορον· ὕστερον δὲ ἐφανερώθη διὰ θαύματος τοῦ ἁγίου, τὸ ὁποῖον ἕως τὴν σήμερον λωβοὺς ἰατρεύει, χωλοὺς ἀνορθοῖ, καὶ ἄλλας διαφόρους ἀσθενείας θεραπεύει ἐκείνων, ὅσοι μετὰ πίστεως τούτῳ προστρέχουσι (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου καὶ τὴν ἁσματικὴν Ἀκολουθίαν ὅρα ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ ἐκδεδομένῃ αὐτοῦ φυλλάδι.)

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΠΙΜΑΧΟΣ ὁ νέος ξίφει τελειοῦται.

* » Ἀνεῖλεν Ἐπίμαχον ἀθλητὴν ξίφος,
» Θεῖον μαχητὴν, εὐσθενῆ κατὰ πλάνης.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ ξίφει τελειοῦται.

* » Οὐ δὲ προσεῖχε Γορδιανὸς τῷ ξίφει,
» Ψυχὴν ἑαυτοῦ θαρσοποιῶν τῷ στέφει.

* Οὗτοι οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι ὁ Ἐπίμαχος καὶ ὁ Γορδιανὸς κατήγοντο ἀπὸ τὴν Ῥώμην· ἐπειδὴ δὲ ὡμολόγουν παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν, ἐπιάσθησαν, καὶ ἀναγκασθέντες ἀπὸ τὸν ἄρχοντα νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν καὶ νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα, ἀλλὰ μὴ πεισθέντες, ἐβασανίσθησαν μὲ διαφόρους βασάνους καὶ ὕστερον ἀποκεφαλισθέντες ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Στρατονίκου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ι', μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΣΙΜΩΝΟΣ τοῦ Ζηλωτοῦ.

» Ἔοικε, Χριστὲ, τοῦτό σοι Σίμων λέγειν·
» Ζηλῶν πάθος σὸν, καρτερῶ σταυροῦ πάθος.
» Ἐν ξύλῳ ἁμφετάθη Σίμων δεκάτῃ μεγάθυμος.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἀπόστολος Σίμων ὁ ὀνομαζόμενος καὶ Ναθαναὴλ, κατήγετο ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦτο καὶ νυμφίος εἰς τὸν ἐν Κανᾷ γάμον, εἰς τὸν ὁποῖον προσκληθεὶς ὁ Κύριος μετὰ τῶν μαθητῶν του, μετέβαλε τὸ νερὸν εἰς κρασίον. Ὅθεν βλέπων ὁ Σίμων τὸ θαῦμα τοῦτο, ἀφῆκε νύμφην καὶ γάμον καὶ οἰκίσν καὶ ἠκολούθησε τὸν Χριστὸν, τὸν φίλον καὶ θαυματουργὸν καὶ νυμφαγωγὸν καὶ νυμφίον τῶν καθαρῶν ψυχῶν. Ὑπάρχων δὲ καὶ οὗτος εἷς ἀπὸ τοὺς ἑβδομήκοντα, εὑρίσκετο ὁμοῦ μὲ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους εἰς τὸ ὑπερῷον· ὅθεν ἐγέμισεν ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτε αὐτὸ ἐπεδήμησεν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν. Περιπατήσας λοιπὸν ὡς ἀπόστολος εἰς πάμπολλα μέρη τῆς οἰκουμένης, κατέκαυσεν ὅλην τὴν πλάνην τῆς πολυθείας, διότι διῆλθεν ὅλην τὴν Μαυριτανίαν καὶ τὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς, κηρύττων τὸν Χριστόν. Ὕστερον δὲ καταντήσας εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ πολλοὺς ἀπίστους φωτίσας μὲ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου, ἐσταυρώθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας καὶ τελειωθεὶς, ἐνεταφιάσθη ἐκεῖ. Ζηλωτὴς δὲ ὠνομάσθη, διότι εἶχε ζῆλον πολὺν, ἀγάπην δηλαδὴ θερμὴν καὶ ὑπερβάλλουσαν πρὸς τὸν Θεὸν Παντοκράτορα. [1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ αὐταδέλφων ΑΛΦΕΙΟΥ, ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ καὶ ΚΥΠΡΙΝΟΥ.

Εἰς τὸν Ἀλφειόν.

» Ἀλφειὸς εἰ καὶ γλῶσσαν ἐξαφηρέθη,
» Τῇ ψυχικῇ γλώττῃ σε δοξάζει, Λόγε.

Εἰς τὸν Φιλάδελφον.

* » Ὁ Φιλάδελφος ἦ φιλόχριστος φᾶναι,
» Χριστοῦ φιλῶν ἤθλησεν εἰς πῦρ ἐσχάρας.

Εἰς τὸν Κυπρῖνον.

* » Ὀπτοῦ φαγὼν πρὶν, Σῶτερ, ἰχθύος μέρος,
» Ἐκ τηγάνου Κυπρῖνον ἡδέως δέχου.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν χώραν τὴν καλουμένην τῶν Βασκάνων, ἐκ πόλεως Πρεφακτῶν, εὐγενεῖς κατὰ τὸ γένος καὶ πλούσιοι, υἱοὶ ὄντες Βιταλίου ἄρχοντος τῆς αὐτῆς πόλεως, ἀνατραφέντες μὲ τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀνάγνωσιν τῶν θείων Γραφῶν, διὰ τῆς διδασκαλίας Διονυσίμου τινος ἁγιωτάτου ἀνδρὸς, ὁ ὁποῖος ἐκήρυττε τὸν Χριστόν. Οὗτοι λοιπὸν ἐρωτηθέντες ἀπὸ τὸν Ἀνηγγελίωνα, [2] ὁ ὁποῖος ἐστάλη

---

[1] Ὅρα εἰς τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Ἀπριλίου, ὅπου γίνεται ἡ μνήμη τῆς πρὸς Χριστὸν γνωρίσεως τοῦ ἀποστόλου τούτου. Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν ἀπόστολον τοῦτον ἐγκώμιον ἔπλεξε Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τί φαιδρὰ σήμερον ἡ ἡμέρα;» (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου.)

[2] Ἐν ἄλλῳ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ, τῷ τῆς τοῦ Διονυσίου δηλαδὴ, Ἀγγελίων γράφεται οὗτος, ἐν δὲ τοῖς Μηναίοις, Λιγγελίων.

ἀπὸ τὴν Ῥώμην μὲ γράμματα βασιλικὰ, παρ' ἐκείνου ἀποστέλλονται εἰς τὴν Ῥώμην πρὸς τὸν Αἰκίνιον· ὁ δὲ Αἰκίνιος πάλιν ἔστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Βαλεριανὸν διὰ νὰ τοὺς ἐξετάσῃ· ὁ Βαλεριανὸς δὲ τοὺς ἔστειλε πρὸς τὸν ἡγεμόνα Διομήδη, καὶ ὁ Διομήδης πρὸς τὸν Τέρτυλλον, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐξουσιαστὴς τῆς Σικελίας. Ἀπὸ ἕνα ἕκαστον λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἡγεμόνων ἐδοκίμασαν οἱ ἅγιοι διάφορα εἴδη βασάνων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἓν μόνον ἐὰν ἐδοκίμαζεν ἄλλος, βεβαίως ἤθελεν ἀποκάμῃ ἢ καὶ ἀποθάνῃ· τόσον ἀνυπόφορα καὶ δυνατὰ ἦσαν ἐκεῖνα τὰ βάσανα. Τελευταῖον δὲ ἀπὸ τὸν Τέρτυλλον ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τὸ τέλος τοῦ μαρτυρίου· καὶ ὁ μὲν Ἀλφειὸς ἀπεκεφαλίσθη, ὁ δὲ Φιλάδελφος ἠπλώθη ἐπὶ πεπυρωμένης ἐσχάρας καὶ ὁ Κυπρῖνος ἐβλήθη εἰς πεπυρωμένον τηγάνιον καὶ οὕτως ἀνῆλθον καὶ οἱ τρεῖς νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

—

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΗΣΥΧΙΟΥ τοῦ ὁμολογητοῦ.

» Τὸν βίον Ἡσύχιος ἄγων ἡσύχως,
» Ἐν ἡσυχίᾳ πρὸς Θεὸν διαβαίνει.

Οὗτος ὁ ἅγιος Ἡσύχιος κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν τὴν καλουμένην Ἀδραπηνά· ἦτο δὲ ἄνθρωπος ἀγαθὸς καὶ πρᾶος, καὶ καθὼς ἦτο τὸ ὄνομά του Ἡσύχιος, οὕτω φερωνύμως εἶχεν ἥσυχον καὶ τὴν πολιτείαν του. Οὗτος λοιπὸν παρακαλέσας τὸν Κύριον νὰ δείξῃ εἰς αὐτὸν τόπον νὰ ἡσυχάσῃ καὶ νὰ εὐαρεστήσῃ τῷ Θεῷ, προσετάχθη διὰ θεϊκῆς ἀποκαλύψεως νὰ καταβῇ εἰς τὰ μέρη τῆς θαλάσσης, καὶ κατοικήσῃ εἰς ἓν βουνὸν ὀνομαζόμενον Μαίωνος. Ἐκεῖ δὲ ἐλθὼν διῆλθε χρόνους πολλούς· ἔπειτα ἀναχωρήσας, ὑπῆγεν εἰς τὸ νερὸν, ἐκεῖ πλησίον εὑρισκόμενον καὶ κτίσας μικρὰν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, διῆλθε καλῶς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του μὲ ὑπομονὴν καὶ ἄσκησιν, καὶ ποιήσας πολλὰ θαύματα, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

—

* *Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Συναλλαγή τις πρὸς Θεὸν Λαυρεντίῳ.
» Πόνοις Ἐδὲμ λαβόντι τὴν πόρρω πόνων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΜΩΚΙΟΥ.

» Μωκώμενόν σε δεισιδαίμονα πλάνην,
» Οἱ δυσσεβεῖς κτείνουσι, Μώκιε, ξίφει.
» Μώκιος ἑνδεκάτῃ κεφαλὴν τμήθη ἀγανόφρων.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σπή (288), οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ ὠνομάζοντο Εὐφράτιος καὶ Εὐσταθία, εὐγενεῖς καὶ πλούσιοι, καταγόμενοι ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ῥώμην. Οὗτος λοιπὸν ἐχρημάτισεν ἱερεὺς τῆς ἐν Ἀμφιπόλει Ἐκκλησίας, (ἡ Ἀμφίπολις εὑρίσκεται ἀναμεταξὺ εἰς τὸ Ὄρφανι καὶ Πράβι, καὶ ὠνομάζετο πρότερον μὲν Ἐννέα ὁδοὶ καὶ Μυρίκη καὶ ἄλλα ὀνόματα, ὕστερον δὲ ὠνομάσθη Χριστούπολις μὲ θρόνον Μητροπόλεως· τώρα ὅμως εἶναι ἔρημος,) καὶ καθὸ τοιοῦτος προσεῖχε πάντοτε εἰς τὸ νὰ διδάσκῃ, κηρύττων τὸν Χριστὸν καὶ παραγγέλλων εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων. Ὅτε δὲ ὁ Ἀνθύπατος Λαοδίκιος ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὸν ψευδόθεον Διόσκορον, καὶ οἱ ἄλλοι εἰδωλολάτραι ἦσαν συνηγμένοι, τότε ὁ ἅγιος Μώκιος ὑπῆγε καὶ ἐκρήμνισε τὸν βωμόν. Ὅθεν πιασθεὶς, ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν· καὶ πρῶτον μὲν ἐκρέμασαν αὐτὸν, ἔπειτα δὲ ἐξέσχισαν τοὺς μήνιγγας τῆς κεφαλῆς του, καὶ τὰς σιαγόνας καὶ τὰς πλευράς του· μετὰ ταῦτα ἤναψαν κάμινον ἀπὸ πίσσαν καὶ στυπίον καὶ κλήματα, ἀλλὰ τόσον πολλὰ τὴν ἤναψαν, ὥστε ἡ φλὸξ ἀνέβη ὑψηλὰ ἕως ἑπτὰ πήχεις· ἐκεῖ λοιπὸν μέσα ἔβαλον τὸν ἅγιον. Ἡ δὲ φλὸξ δεχθεῖσα τὸν μάρτυρα σῶον αὐτὸν διεφύλαξε, διότι ἔβλεπον οἱ ἔξω τῆς καμίνου ἑστῶτες, ὅτι ἐπεριπάτει ὁ ἅγιος εἰς τὸ μέσον τοῦ καμινίου ὁμοῦ μὲ τρεῖς ἄλλους ἄνδρας ἐνδόξους· τὸ δὲ πρόσωπον τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς, ἤστραπτε περισσότερον ἀπὸ τὴν λαμπρότητα τῆς καμίνου· καὶ λοιπὸν ἡ φλὸξ τῆς καμίνου, τὸν μὲν ἅγιον δὲν ἤγγισεν ὁλοτελῶς οὔτε εἰς αὐτὰς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του· χυθεῖσα δὲ ἔξω τῆς καμίνου, κατέκαυσε τὸν Ἀνθύπατον καὶ ἐννέα ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους εἶχε μαζί του. Ἀλλὰ τόσον πολλὰ τοὺς κατέκαυσεν, ὥστε δὲν ἔμεινεν ἀπὸ τὰ σώματά των οὐδὲ παραμικρὸν μέρος.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐκβῆκεν ὁ ἅγιος ἀβλαβὴς ἀπὸ τὴν κάμινον, ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν ἀπὸ τὸν Πρίγκιπα Θαλάσσιον. Ὅτε δὲ ὑπῆγεν ἐκεῖ ἄλλος ἀνθύπατος, τότε ἔφερε τὸν μάρτυρα εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἐπειδὴ οὗτος δὲν ἐπείσθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ μᾶλλον λαμπρῶς τὸν

ἐκήρυξεν, ἔδεσαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς δύω τροχούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐσυμπατήθη καὶ κατεκόπη ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητής. Ὕστερον δὲ λυτρωθεὶς παραδόξως ἀπὸ τοὺς τροχοὺς, ἐρρίφθη εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν καταφάγωσιν, ἐφυλάχθη ὅμως καὶ ἀπὸ ἐκεῖνα ἀβλαβὴς ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ· ὅθεν ὅλος ὁ λαὸς ἐφώναζε νὰ ἀφήσωσι πλέον τὸν ἅγιον καὶ νὰ μὴ τὸν τυραννῶσι. Τούτου χάριν ἔστειλεν αὐτὸν ὁ ἀνθύπατος πρὸς τὸν ἄρχοντα Φιλιππήσιον, ὅστις εὑρίσκετο εἰς τὴν Πειρινθούπολιν τῆς Θράκης, ἡ ὁποία τώρα ὀνομάζεται Ἡράκλεια, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἔστειλαν αὐτὸν εἰς τὸ Βυζάντιον, ἐκεῖ δὲ ἔλαβεν ὁ μακάριος τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν. Ὅθεν ἀποκεφαλισθεὶς ὁ γενναῖος ἀγωνιστὴς, ἔλαβε παρὰ Θεοῦ διπλοῦς τοὺς στεφάνους, καὶ ὡς ἱερεὺς, καὶ ὡς μάρτυς Κυρίου. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον τότε μὲν ἐνεταφιάσθη ἓν μίλιον ἔξω τῆς πόλεως, ὕστερον δὲ ὅτε ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐβασίλευσεν, ἔκτισε ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου τούτου πολύτιμον καὶ περιφανῆ καὶ κατὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ κατὰ τὸ κάλλος, καὶ ἐκεῖ ἀπέθεσε τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον, ὅπου καὶ ἡ σύναξις καὶ ἑορτή του τελεῖται.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπιτελεῖται ἡ ἀνάμνησις τῶν γενεθλίων, ἤτοι ἐγκαινίων τῆς Θεοφυλάκτου καὶ Θεομεγαλύντου Κωνσταντινουπόλεως, τῆς ἐξαιρέτως ἀνακειμένης τῇ προστασίᾳ τῆς Παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ ὑπ' αὐτῆς διασωζομένης.

» Γενεθλίων σῶν δεῖ με τιμᾶν ἡμέραν,
» Ἐν σοὶ, πόλις, τυχόντα τῶν γενεθλίων. [1]

* Ὅτε ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος τῶν χριστιανῶν βασιλεὺς ἐπῆρε τὴν πόλιν τοῦ Βύζαντος, ἔκτισεν αὐτὴν πολλὰ μεγαλιτέραν ἀφ' ὅτι ἦτο πρότερον καὶ ἀλλάξας τὸ πρότερον ὄνομά της, μετωνόμασεν εἰς τὸ ἰδικόν του ὄνομα, καλέσας αὐτὴν ἀντὶ Βυζαντίου, Κωνσταντινούπολιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσεν ὅλον τὸ τειχόκαστρον καὶ τὰς σκηνὰς καὶ τὰς ἱερὰς ἐκκλησίας, ἀφιέρωσεν αὐτὴν κατ' ἐξαίρετον τρόπον εἰς τὴν ὑπερένδοξον ἡμῶν Δέσποιναν καὶ ἀειπάρθενον Θεοτόκον. [1] Ὅθεν εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ διὰ τὸ τοιοῦτον μεγαλοπρεπὲς ἔργον, ὅπερ κατώρθωσεν, ἔκαμε λιτανείαν μὲ τὸν τότε Πατριάρχην καὶ μὲ ὅλον τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν φόρον, ὅπου οἱ πολῖται ἀνεστήλωσαν τὸν ἀνδριάντα του, ὁ ὁποῖος εἶχε μέσα εἰς τὴν κεφαλὴν τοὺς ἁγίους ἥλους μὲ τοὺς ὁποίους ἐκαρφώθη ὁ Κύριος ἡμῶν ἐπάνω εἰς τὸν σταυρόν. Κάτωθεν δὲ τοῦ ἀνδριάντος εὑρίσκοντο τὰ δώδεκα κοφίνια, τὰ ὁποῖα ἐδέχθησαν τὰ περισσεύματα ἀπὸ τοὺς πέντε ἄρτους, τοὺς ὁποίους εὐλόγησεν ὁ Χριστὸς καὶ ἐπλήθυναν. Ἀπὸ τότε λοιπὸν παρέλαβεν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία νὰ ἑορτάζῃ κατ' ἔτος τὴν τοιαύτην ἑορτὴν εἰς ἐνθύμησιν.

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΔΙΟΣΚΟΡΟΣ [2] ὁ νέος ξίφει τελειοῦται.

* » Παρ' ἡμέραν ζῇν μῦθος ἦν, Διοσκόρους,
» Διόσκορος δὲ ζῇν ἀεὶ, τιμηθείς, ἔχει.

---

[1] Ἐκ τούτου φαίνεται, ὅτι ὁ Χριστοφόρος Πατρίκιος ὁ Μιτυληναῖος, τῶν περισσοτέρων στίχων τοῦ Συναξαριστοῦ ποιητὴς, καὶ ὃν καὶ τοῦ παρόντος δίστιχου· οὗτος λέγω ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐγεννήθη, τῶν γονέων αὐτοῦ ἐκ Μιτυλήνης ὄντων. . . . . .

[1] Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Κυρία Θεοτόκος κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τρόπους διεφύλαξεν ἐκ πολλῶν κινδύνων τὴν εἰς αὐτὴν ἀφιερωθεῖσαν πόλιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου, τοῦ ἐν ἔτει 716 βασιλεύσαντος, ἐμβῆκαν οἱ Σαρακηνοὶ ἔνδον τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ περιεκύκλωσαν αὐτὴν χρόνους τρεῖς· ἀλλ' ὅμως ἔφυγον ἄπρακτοι· καὶ πολεμοῦντες δὲ τοῖς Βουλγάροις οἱ αὐτοὶ Σαρακηνοὶ ἐνικήθησαν ὑπ' ἐκείνων, ὡς ἱστορεῖ τοῦτο ἐκ τῶν Λατίνων ὁ Βέδας, καὶ ἐκ τῶν Γραικῶν ὁ Κεδρηνὸς καὶ ὁ Θεοφάνης, ὅστις λέγει ὅτι ὁ στόλος τῶν Σαρακηνῶν ἠφανίσθη ἀπὸ τὰ πυρφόρα πλοῖα τοῦ βασιλέως· πλὴν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ χάρις τῆς Θεοτόκου διεφύλαξε τὴν πόλιν ἀπὸ τὸν κίνδυνον.

Διότι ἂν τὸ κάστρον ἡ Βετυλούα ἐφυλάχθη ἀπὸ τὴν Ἰουδὶθ, πόσῳ μᾶλλον ἐφυλάχθη ἡ Κωνσταντινούπολις ἀπὸ τὴν τριπάρθενον καὶ δαβίτιδα κόρην Μαρίαν, ὡς λέγει ὁ Γρηγόριος ἐν τῇ πρὸς τὸν ἅγιον Γερμανὸν ἐπιστολῇ; ἄξεται δὲ λόγος, ὅτι ἡ ἁγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἐπεφέρετο ἐπάνω τῶν τειχῶν τῆς πόλεως μετ' ἄκρας εὐλαβείας. Ὅθεν καὶ αὐτὴ ὑπερησπίζετο τὴν πόλιν της, ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ Θεοτόκος λέγει ὡς ἐκ προσώπου της εἰς τὸ ᾆσμα τῶν ᾀσμάτων· «Ἐγὼ τεῖχος, καὶ μαστοί μου ὡς πύργος» (Ἆσμ. η'. 10) ἐξ ἐκείνου δὲ ἤρχισε νὰ ψάλληται εἰς κάθε ἐκκλησίαν ὁ ἀκάθιστος Ὕμνος. Τόσον δὲ θανατικὸν ἠκολούθησε τότε εἰς τοὺς Σαρακηνοὺς, ὥστε ἀπέθανον διακόσιαι χιλιάδες ἀνθρώπων· ὅθεν ἐκ τούτου καὶ ἐκ τῆς πείνης ἠναγκάσθησαν καὶ ἔφυγαν ἄπρακτοι. (Ὅρα σελ. 623 τῆς Δωδεκαβίβλου) ὅρα καὶ τὸν Συναξαριστὴν εἰς τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Αὐγούστου.

[2] Ἐν δὲ τοῖς Μηναίοις καὶ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ Διασκορίδης γράφεται· ἴσως ὡς ὑποκοριστικὸν, καθ' ὃ οὗτος μικρότερος καὶ νεώτερος Διόσκορος, ὡς γράφεται ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ, πρὸς διαφορὰν τοῦ παλαιοτέρου μάρτυρος Διοσκόρου, ὅστις ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν Σμύρνην, καὶ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἐφέρθη ἔμπροσθεν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Σμύρνης καὶ κηρύξας ἑαυτὸν χριστιανόν, ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακήν. Εἶτα ἠρωτήθη καὶ δεύτερον, καὶ ἐπειδὴ ἐπέμενεν εἰς τὴν αὐτὴν πίστιν, ἐπρόσταξεν ὁ ἄρχων καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

* *Τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος* ΑΡΓΥΡΟΥ *τοῦ Θεσσαλονικέως, ἀθλήσαντος ἐν ἔτει* 1806. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ IB', *μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν* ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ *ἐπισκόπου Κύπρου.*

» Φανεὶς Ἐπιφάνιος ἐν Κύπρῳ μέγας,
» Κλέος παρ' αὐτῇ καὶ θανὼν ἔχει μέγα.
» Τῇ δυοκαιδεκάτῃ Ἐπιφάνιον μόρος εἷλεν.

Οὗτος ὁ μέγας καὶ θαυματουργὸς Ἐπιφάνιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου τῶν βασιλέων, ἐν ἔτει υβ' (402), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν χώραν τῆς Φοινίκης, ἐκ τῶν πλησιοχώρων μερῶν τῆς ἐκεῖ Ἐλευθεροupόλεως, υἱὸς γονέων ἐργαζομένων μὲ τὰς ἰδίας χεῖρας, καὶ τὴν γεωργικὴν μετερχομένων. Ἀνατραφεὶς δὲ εἰς μικρὰν οἰκίαν ὁποία ἦτο τῶν πενήτων καὶ γεωργῶν γονέων του, αὐτὸς μὲ τοὺς ἰδίους του κόπους ἐξέλαμψεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ μὲ τὴν κατὰ Θεὸν ἀρετήν του ἀνέβη ὁ ἀοίδιμος εἰς τὸ ἀκρότατον ὕψος τῆς εὐσεβοῦς καὶ θεαρέστου πολιτείας, διότι οἱ μὲν γονεῖς του, Ἑβραῖοι ὄντες, ἀπέμειναν εἰς τὴν σκιὰν καὶ εἰς λατρείαν τοῦ νόμου, καὶ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἴδωσι τὸ φῶς τῆς χάριτος τοῦ Εὐαγγελίου· οὗτος δὲ ὁ μακάριος ἔδραμεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀλήθειαν ἀπὸ μικρὰν ἀφορμὴν τὴν ἀκόλουθον· Ἐνάρετός τις Κλεόβιος ὀνομαζόμενος, ἰάτρευσε τὴν πληγὴν τὴν ὁποίαν εἶχε λάβει ὁ ἅγιος εἰς τὸν μηρόν, ἐπειδὴ τὸν ἐκρήμνισεν ὁ ὄνος του, ὅστις ἀτακτήσας εἰς τὸν δρόμον καὶ πεσὼν ἐθανατώθη. Τότε λοιπὸν ὁ ἅγιος ἔλαβεν εἰς τὴν καρδίαν του ἀμφιβόλους τινὰς λογισμοὺς περὶ τοῦ παλαιοῦ νόμου· ὅθεν δὲν ἐπρόσεχε τόσον πολλὰ εἰς τὴν λατρείαν καὶ φύλαξιν αὐτοῦ. Ὕστερον δὲ, ἀνταμώσας μοναχόν τινα, Λουκιανὸν ὀνόματι, καὶ βλέπων ὅτι αὐτὸς ἔδωκε μὲν τὸ φόρεμά του εἰς ἕνα πτωχὸν, ὅστις τὸν ἐζήτει ἐλεημοσύνην, ἐνεδύθη δὲ ἐκ Θεοῦ ἄνωθεν ἄλλο λευκὸν ἔνδυμα· τοῦτο, λέγω, τὸ θαυμάσιον βλέπων, εὐθὺς ἐδέχθη τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν καὶ ἐβαπτίσθη. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἅγιος ἐβαπτίσθη ὅσα θαύματα ἐνήργησεν, εἶναι δυσκολώτατον πρᾶγμα νὰ τὰ περιλάβῃ τις μὲ συντομίαν, διότι τὸ νὰ διηγῆται τὶς τὸ μῆκος καὶ πλάτος τῶν θαυμασίων τῆς ἱστορίας του, εἶναι τὸ ἴδιον, ὡς ἂν νὰ ἐδοκίμαζε νὰ ἀντλήσῃ τὴν θάλασσαν μὲ μικρὸν ἀγγεῖον. Ὅθεν τόσα μόνον, τὰ ἑξῆς, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εἴπωμεν περὶ τοῦ ἁγίου τούτου.

Ὅτε μὲν ἦτο μοναχὸς μετεχειρίζετο, ὡς εἴπομεν, ἀσκητικὴν ζωὴν, καὶ ἐνήργει πλῆθος θαυμάτων καὶ ἰατρείας, καὶ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων· τὰ αὐτὰ δὲ ἐνήργει καὶ ὅτε ἔγεινεν ἀρχιερεύς· πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐδίδασκε καὶ τὸ ποίμνιόν του διδασκαλίαν ὀρθόδοξον, καὶ συνέγραψε πλῆθος συγγραμμάτων, διὰ μέσου τῶν ὁποίων πᾶσα μὲν βλάσφημος γλῶσσα ἀπεστομίζετο, πᾶσα δὲ ἐκκλησία τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐδιδάσκετο. Ὅθεν διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἔνθεον παρρησίαν του, πειρασμοὺς πολλοὺς ὑπέμεινεν ὁ ἀοίδιμος ἀπὸ τοὺς τότε αἱρετικοὺς καὶ κακοδόξους. Ζήσας λοιπὸν χρόνους ἑκατὸν δεκαπέντε, καθὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶπε τοῦτο εἰς τὸν βασιλέα Ἀρκάδιον, ὅταν τὸν ἠρώτησε, παρέδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς τὸν Κύριον, ἐπιστρέφων ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς Κύπρον τὴν ἐπαρχίαν του, καθὼς ὁ μέγας Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἔγραψεν εἰς αὐτόν· ὅτι δηλαδὴ δὲν θέλει φθάσει νὰ ἴδῃ τὸν θρόνον του· ἐπειδὴ ἀπὸ ἁπλότητα ἐσυμφώνησε καὶ ὁ ἅγιος οὗτος μὲ τοὺς ἐξορίσαντος τὸν θεῖον Χρυσόστομον. Ἀντέγραψε δὲ καὶ ὁ θεῖος Ἐπιφάνιος εἰς τὸν μέγαν Χρυσόστομον, ὅτι μηδὲ αὐτὸς θέλει φθάσει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου τὸν ἐξώρισαν· ὅθεν καὶ τῶν δύω ἐπληρώθη ἡ πρόρρησις. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτοῦ ναῷ, τῷ εὑρισκομένῳ εἰς τὸν ἅγιον Φιλήμονα. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.) [1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡ-

[1] Τὸ μαρτύριον τούτου ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

[1] Σημείωσαι, ὅτι τὸν ἅγιον τοῦτον Ἐπιφάνιον ὀνομάζει πατέρα τῶν ἐπισκόπων ὁ θεῖος Ἱερώνυμος ἐν τῇ πρὸς Παμμάχιον ἐπιστολῇ. Ἡ δὲ οἰκουμενικὴ ἑβδόμη Σύνοδος ἐν τῇ ἕκτῃ πράξει αὐτῆς, πατέρα καὶ διδάσκαλον τῆς καθόλου ἐκκλησίας τοῦτον καλεῖ.

μῶν ΓΕΡΜΑΝΟΥ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

» Χαίρειν ἀφεὶς γῆν Γερμανὸς καὶ γῆς θρόνον,
» Γῆς Δημιουργοῦ τὸν θρόνον χαίρει βλέπων.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Γερμανὸς ἦτο μὲν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀναστασίου τοῦ δευτέρου, διήρκεσε δὲ καὶ μέχρι Λέοντος Ἰσαύρου τοῦ εἰκονομάχου ἐν ἔτει ψκ΄ (720), υἱὸς Πατρικίου τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἀνθρώπου περιφανοῦς καὶ περιβλήτου κατὰ τὴν ἀρετὴν, ὁ ὁποῖος κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου ἐδιοίκησε πολλὰς ἐξουσίας δημοσίας. Ὅθεν καὶ ἐθαύμασαν μὲν αὐτὸν διὰ τὴν εὐσέβειάν του καὶ ἀρετὴν ὅλοι οἱ τοῦ βασιλέως ἄρχοντες, ὁ δὲ τοῦ Ἡρακλείου ἔγγονος, Κωνσταντῖνος ὁ Πωγωνάτος, φθονήσας αὐτὸν, τὸν ἐθανάτωσε, λέγων ὅτι ἐβουλεύθη νὰ ἐπαναστατήσῃ κατὰ τῆς βασιλείας του. Τὸν δὲ υἱόν του τοῦτον ἅγιον Γερμανὸν εὐνούχισε καὶ συνηρίθμησε μὲ τὸν κλῆρον τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας. Ὁ δὲ ἅγιος μεταχειρισθεὶς τὸν παρὰ γνώμην του τοῦτον γενόμενον εὐνουχισμὸν, ὡς εὕρημα κερδαλέον, ἔδωκεν ἑαυτὸν εἰς τὴν μελέτην καὶ θεωρίαν τῶν θείων Γραφῶν. Ὅθεν ἀνέβη ὁ ἀοίδιμος εἰς πολὺ ὕψος θεϊκῆς γνώσεως μὲ τὴν ὀξύτητα τῆς φύσεως ἣν εἶχε, καὶ μὲ τοὺς συχνοὺς κόπους καὶ τὴν ἐπιμέλειάν του· καὶ ἀφ' οὗ ἐρρύθμισε καλῶς τὴν ζωήν του, πρῶτον μὲν ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Κυζίκου ἐν ἔτει ψιδ΄ (714), ὄχι γενόμενος τὴν μίαν ἡμέραν διάκονος, καὶ τὴν ἄλλην ἱερεὺς, καὶ τὴν ἄλλην ἀρχιερεύς· ἀλλὰ μὲ ἀκολουθίαν καὶ μὲ χρόνον ἀρκετὸν δοκιμάζων εἰς ἕκαστον βαθμόν.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι ἐχρειάζοντο τότε ἐπιστασίαν καὶ διοίκησιν φρονίμου τινὸς καὶ γνωστικοῦ ἀνδρὸς, στολισμένου μὲ λόγον καὶ πρᾶξιν, ὁποῖος ἦτο ὁ ἅγιος, διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ Κυζίκου ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τότε λοιπὸν μὲ τὰς πολλάς του διδασκαλίας κατήρτισεν ὁ μακάριος τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ἐξήγησε τὰ βαθύτερα καὶ ἀσαφῆ τῆς Γραφῆς νοήματα· καὶ ἐστόλισε μὲν τὰς ἐκκλησίας τῶν πιστῶν μὲ λόγους πανηγυρικοὺς καὶ ἐγκωμιαστικούς· ἐγλύκανε δὲ μὲ μελῳδίας καὶ ᾄσματα καὶ τροπάρια [1] τὸ σκληρὸν καὶ βαρὺ τῶν ἐν ταῖς ἑορταῖς γινομένων ἀγρυπνιῶν. Λέων δὲ ὁ Ἴσαυρος (διότι ἔφθασε μέχρις αὐτοῦ ὁ ἅγιος, ὡς εἴπομεν) ἀντὶ νὰ ἦναι βασιλεὺς καὶ μονάρχης ἔγεινε τύραννος σκληρὸς, καὶ ἤρχισε νὰ ὁρμᾷ κατὰ τοῦ Θεοῦ· ἐπεχείρησε δηλαδὴ ὁ ἀλητήριος νὰ ἀθετῇ τὰς ἱερὰς καὶ ἁγίας εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι παριστῶσι τὸν μὲ σάρκα πολιτευσάμενον Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ οὔτε μὲ νουθεσίας, οὔτε μὲ ἀποδείξεις τῶν Γραφῶν ἐπείθετο, ὅτι πρέπει νὰ τιμῶνται καὶ νὰ προσκυνῶνται αἱ ῥηθεῖσαι ἅγιαι εἰκόνες. Ὄχι μόνον δὲ τοῦτο ἐποίει, ἀλλ' ἀκόμη κατέκαυσεν ὁ δυσσεβὴς καὶ τὰ βιβλία, ὅσα συνέγραψεν ὁ ἅγιος οὗτος Γερμανὸς, διὰ μέσου τῶν ὁποίων παριστᾶτο μὲν ἡ δύναμις καὶ τὸ κράτος τῆς ὀρθοδοξίας, ἠλέγχετο δὲ ἡ κακοδοξία τῶν δυσσεβῶν αἱρετικῶν καὶ εἰκονομάχων. Ὅτε λοιπὸν ταῦτα ἠκολούθησαν, ὁ ἅγιος Γερμανὸς ἐστοχάσθη, ὅτι διδάσκων αὐτὸν δὲν κάμνει ἄλλο, παρὰ νὰ λαλῇ εἰς κωφὸν καὶ ἀνόητον ἄνθρωπον, μεθυσμένον ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν, καὶ μὴ θέλοντα νὰ ἀνανήψῃ καὶ νὰ διορθωθῇ.

Ὅθεν βαλὼν τὸ ὠμοφόριόν του ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν γονικόν του οἶκον, τὸν λεγόμενον τοῦ Πλατανίου, ἐκεῖ ἡσύχαζε. Φθάσας λοιπὸν εἰς χρόνους ἐννενήκοντα, εἰς γῆρας καλὸν καὶ βαθὺ, ἐτελείωσεν ὁ μακάριος τὴν ζωήν του καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ὄχι μόνον ὅτε ἐφέρετο διὰ νὰ ἐνταφιασθῇ ἠλευθέρωσε πολλοὺς ἀπὸ ἀσθενείας διαφόρους, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν του ἀναβρύει καθ' ἑκάστην ἰατρείας εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτῷ πλησιάζοντας· ἐνεταφιάσθη δὲ αὐτὸ εἰς τὸ εὐαγὲς μοναστήριον τῆς χώρας. Ἡ δὲ σύναξις καὶ ἑορτή του τελεῖται ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. [1]

---

[1] Καθὼς τὰ Τροπάρια ταῦτα φέρονται ἐπιγεγραμμένα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου τούτου Γερμανοῦ.

[1] Περὶ τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ καὶ ταῦτα προστίθενται παρὰ Μελετίῳ. Ἤγουν ὅτι ὅτε εὐνουχίσθη εἶχεν ἤδη παρέλθῃ ἡ ἡλικία ἐκείνη, κατὰ τὴν ὁποίαν εἶναι συνήθεια νὰ γίνεται ὁ εὐνουχισμὸς· ὅτι ἔγεινε Πατριάρχης ὄχι ἀπὸ τὸν Πάπαν Γρηγόριον τὸν Β΄. ὡς ψευδῶς λέγουσιν οἱ τοῦ Πάπα κόλακες, ἀλλ' ἀπὸ τὴν συναθροισθεῖσαν Σύνοδον ἐπὶ Ἀρτεμίου τοῦ καὶ Ἀναστασίου· ὅτι ἐπατριάρχευσε χρόνους δεκατέσσαρας καὶ μῆνας πέντε, καὶ ἡμέρας ἑπτά· καὶ ὅτι ἔγραψε λόγον διηγηματικὸν πρὸς Ἄνθιμον τὸν διάκονον περὶ τῶν γενομένων Συνόδων μέχρι τῶν χρόνων αὐτοῦ, καὶ ἄλλα τινά. Σημειοῖ δὲ ὁ Δοσίθεος σελ. 626 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι ὁ ἅγιος Γερμανὸς ἐξοριζόμενος, ἔλαβε τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἥτις ἦτο ἱστορημένη διὰ ψηφίδων ἐπάνω εἰς σανίδας καὶ ἔγραψε μὲ τὴν ἰδίαν του χεῖρα εἰς χαρτίον τὰ γράμματα ταῦτα «Διδάσκαλε, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς·» ἐκόλλησε δὲ τὸν χάρτην εἰς τὴν εἰκόνα, ἔπειτα ἀφῆκεν αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ δὲ εἰκὼν, ὦ

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΙΩΑΝΝΗΣ Βλάχος ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἔτει ᾳχξϐ' (1662), ἀγχόρη τελειοῦται.

† » Σώφρων ὑπάρχων, ὦ Ἰωάννη Βλάχε,
» Ἀθλεῖς ἄριστα δι' ἀγάπην Κυρίου. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ', μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΓΛΥΚΕΡΙΑΣ.

» Θηρὸς τὸ πικρὸν δεῖγμα τῇ Γλυκερίᾳ,
» Ὑπεργλυκάζον ὡς ἀληθῶς ἦν μέλι.
» Ἐν τριτάτῃ δεκάτῃ δάκε καὶ κτάνε θὴρ Γλυκερίαν.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ἀντωνίνου τοῦ βασιλέως καὶ Σαβίνου ἡγεμόνος, ἐν ἔτει ρμά (141), εὑρισκομένη κατὰ τὴν Τραϊανούπολιν, (ἥτις κεῖται εἰς τὴν παραθαλασσίαν τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου, Τράνι κοινῶς λεγομένη). Ὅταν λοιπὸν ἐθυσίαζεν ὁ ἡγεμὼν εἰς τὰ εἴδωλα, ἡ ἁγία αὕτη ἔγραψεν ἐπάνω εἰς τὸ μέτωπόν της τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν ἡγεμόνα, κηρύττουσα καὶ ὀνομάζουσα ἑαυτὴν χριστιανὴν καὶ δούλην Χριστοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἡγεμὼν παρεκάλεσεν αὐτὴν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἡ ἁγία ἐμβᾶσα εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ προσευχηθεῖσα εἰς τὸν Χριστὸν, ἐκρήμνισε τὸ εἴδωλον τοῦ Διός, καὶ κατεσύντριψεν αὐτό. Οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ εὑρεθέντες ἐκεῖ, ἔρριπτον μὲν πέτρας κατὰ τῆς μάρτυρος, πλὴν δὲν ἐκτύπων αὐτήν· διὸ κρεμάσαντες τὴν ἁγίαν ἀπὸ τὰς τρίχας, ἐξέσχισαν αὐτήν. Ἔπειτα ἔβαλον αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν τῇ ἔδωκαν οὔτε φαγητὸν, οὔτε ποτὸν εἰς διάστημα πολλῶν ἡμερῶν· ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου ἔφερε τροφὴν εἰς αὐτὴν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔπαθε κἀνὲν κακὸν, ἀπὸ ὅσα ὁ ἡγεμὼν ἐστοχάζετο, ὅτι θὰ πάθῃ διὰ τὴν πεῖναν. Μάλιστα δὲ θαυμασμὸν καὶ ἔκπληξιν μεγάλην ἔλαβεν αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του, ὅτε εὗρον εἰς τὴν φυλακὴν ἀγγεῖον καὶ ψωμία καὶ γάλα καὶ νερὸν, ἐνῷ ἡ φυλακὴ ἦτο κλεισμένη ἀσφαλῶς, καὶ κανεὶς δὲν ἐμβῆκεν εἰς αὐτὴν διὰ νὰ τὰ φέρῃ.

Μετὰ ταῦτα ἔβαλον τὴν ἁγίαν εἰς κάμινον πυρός· πεσοῦσα δὲ δρόσος ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, ἔσβυσε τὴν φωτίαν, ὅθεν ἡ ἁγία ἐκβῆκεν ἀπὸ αὐτὴν ἀβλαβής. Ὕστερον ἐξέβαλον τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς της ἕως εἰς τὸ μέτωπον· εἶτα δέσαντες τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας της, ἔρριψαν αὐτὴν εἰς τὴν φυλακὴν, ὑποκάτω της δὲ ἔστρωσαν πέτρας· ἄγγελος δὲ Κυρίου καταβὰς, ἔλυσεν αὐτὴν ἀπὸ τὰ δεσμὰ, καὶ ἰάτρευσε τὴν κεφαλήν της. Ὅθεν τὸ θαυμάσιον τοῦτο βλέπων ὁ δεσμοφύλαξ Λαοδίκιος ἐξεπλάγη, καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ἡ δὲ ἁγία πάλιν ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα καὶ παρεδόθη διὰ νὰ τὴν φάγωσι τὰ θηρία. Ἓν δὲ ἀπὸ αὐτὰ ἐδάγκασεν αὐτὴν ὀλίγον τι, καὶ ἐκ τοῦ ὀλίγου ἐκείνου παρέδωκεν ἡ μακαρία τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ· τὸ δὲ ἅγιον αὐτῆς λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν Ἡράκλειαν. [1]

τοῦ θαύματος! ἐστάθη ὀρθία, καὶ διὰ τεσσάρων ἡμερῶν ὑπῆγεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐκεῖ ἐγνώσθη τῷ Πάπᾳ δι' ἀποκαλύψεως. Προσθέτει δὲ καὶ τοῦτο. ὅτι οἱ χριστιανοὶ ἔρριψαν πανταχοῦ ὅλας τὰς εἰκόνας τοῦ βασιλέως Κόνωνος, καὶ μὲ πολλὴν καταφρόνησιν κατεκρήμνιζον αὐτὰς καὶ κατεπάτουν, ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνος ἐξέβαλε τὰς εἰκόνας. Καὶ τοῦτο δὲ ἀκόμη σημειόνει ὁ ῥηθεὶς Δοσίθεος σελ. 622 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι ὁ ἅγιος Γερμανὸς ἦτο ἄνθρωπος ἐνάρετος καὶ προορατικώτατος, ἐπειδὴ κατὰ τὸν Δαμασκηνὸν Ἰωάννην καὶ τὸν Μεταφραστὴν, ὅτε ὁ ἅγιος Γερμανὸς μετέβαινεν εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὑπήντησεν αὐτὸν ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ νέου, καὶ ἐβόησεν αὐτῷ λέγουσα, Εὐλόγησον Δέσποτά μου τὸν καρπὸν, τὸν ὁποῖον βαστάζω εἰς τὴν κοιλίαν μου. Ὁ δὲ ἅγιος προβλέπων τὸ μέλλον, ἀπεκρίθη αὐτῇ, «Εὐλογησάτω αὐτὸν ὁ Κύριος διὰ πρεσβειῶν τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου·» καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἐφάνη αὐτῇ ὅτι ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ πατριάρχου μία ἀναμμένη λαμπάς. Ὅθεν ὅτε ἐγεννήθη τὸ παιδίον, ὠνομάσθη Στέφανος κατὰ τὴν πρόρρησιν τοῦ ἁγίου, ἡ ὁποία ἐπρομήνυεν ἀκόμη καὶ τὸ μαρτύριον, ὅπερ ἔμελλε νὰ πάθῃ ὁ ἅγιος. Ὅρα καὶ εἰς τὸν νέον Ἐκλόγιον τὴν φρικτὴν διήγησιν τὴν ὁποίαν γράφει ὁ θεῖος οὗτος Γερμανὸς ἐν τῷ περὶ μετανοίας λόγῳ αὐτοῦ· ἤτοι περὶ τοῦ πολλάκις ἁμαρτάνοντος καὶ μετανοοῦντος, εἶτα πάλιν ἁμαρτάνοντος. Ἂν καὶ ἡ διήγησις αὕτη παρὰ τῷ Εὐεργετινῷ ἀναφέρεται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀφιλοχίου.

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[1] Περὶ τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας Γλυκερίας ταύτης γράφει ὁ Δοσίθεος ἐν σελ. 519 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι εἰς τὴν Ἡράκλειαν εὑρίσκετο μία χαλκίνη λεκάνη, ἡ ὁποία ἐδέχετο τὰ θεόρρυτα μύρα, ἅπερ ἀνέβρυον ἀπὸ τοῦ τάφου τῆς ἁγίας ταύτης Γλυκερίας, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐγίνοντο πολλὰ θαύματα, ὡς ἱστορεῖ ὁ Θεοφύλακτος. Ἐχρησίμευε δὲ ἡ χαλκίνη λεκάνη ἐκείνη διὰ νὰ γίνεται ἐν αὐτῇ ὁ ἁγιασμὸς ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μάρτυρος. Ὁ δὲ τότε Ἡρακλείας, εὑρὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν μίαν λεκάνην χρυσῆν καὶ θαυμασίαν, ἠγόρασεν αὐτὴν καὶ διώρισε νὰ γίνεται ἐν αὐτῇ ὁ ἁγιασμὸς ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μάρτυρος, ἀντὶ τῆς χαλκίνης· ὅθεν πλέον δὲν ἐγίνοντο θαύματα. Διὰ δὲ τὰ δάκρυα καὶ τὰς προσευχὰς τοῦ Ἡρακλείας, ἀπεκαλύφθη

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος ΛΑΟΔΙΚΙΟΣ ξίφει τελειοῦται.*

* » Λαοδίκιος ἐν μέσῳ λαῶν, Λόγε,
» Θεὸν καλῶν σε, πρὸς δίκην ἤχθη ξίφους.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΕΡΓΙΟΥ τοῦ ὁμολογητοῦ.

* » Ὁ Σέργιός μοι πῶς τελευτᾷς τὸν βίον ;
» Κοινῷ τέλει τέθνηκα, καὶ ζῶν εἰμί σοι. [1]

Οὗτος ὁ ἅγιος, ἀπὸ γένος ὢν ἔνδοξον καὶ μεγάλον, ἦτο καὶ μέγας κατὰ τὴν ψυχήν, ζῶν ἐν τοῖς χρόνοις Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου ἐν ἔτει ωλέ (835). Παρασταθεὶς λοιπὸν εἰς τὸν ῥηθέντα διώκτην καὶ εἰκονομάχον Θεόφιλον, ἐπειδὴ ἐπροσκύνει τὰς ἁγίας εἰκόνας, ἐδέθη ἀπὸ λαιμὸν μὲ σχοινίον, καὶ πομπευθεὶς εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς, ἔλαβεν ὕβρεις καὶ καταφρονήσεις πολλάς. Στερηθεὶς δὲ ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα ὁ ἀοίδιμος, ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἔπειτα ἐξωρίσθη ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκά του Εἰρήνην καὶ μὲ τὰ τέκνα του, καὶ ὑπέμεινεν ἀνδρείως τὰς διαφόρους θλίψεις τῆς ἐξορίας. Καλεσθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν Θεόν, ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ θανάτου, ἵνα λάβῃ τῆς ὁμολογίας τὸν ἄφθαρτον στέφανον.

—

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΥΣΙΚΑΚΟΥ ἐπισκόπου Συνάδων.

* » Ὁ Παυσικάκου προστρέχων τῷ λειψάνῳ,
» Παθῶν κακούντων παῦσιν εὑρίσκει ξένην.

Οὗτος ὁ μακάριος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Μαυρικίου τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει φπέ (585), καὶ πατρίδα μὲν εἶχε τὴν ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσσῃ εὑρισκομένην Ἀπάμειαν, οἱ δὲ γονεῖς του ἦσαν εὐγενεῖς καὶ ὀνομαστοὶ καὶ τρόφιμοι τῆς ἀληθοῦς πίστεως τῶν χριστιανῶν. Ὢν δὲ ἀκόμη νέος, κατεδάμαζε τὸν ἑαυτόν του μὲ ὑπερβολικὴν νηστείαν καὶ προσευχὴν, καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην σκληραγωγίαν καὶ ἄσκησιν, ὅθεν ἔγεινεν ὕστερον μοναχός· ἔκτοτε δὲ ἐτρέφετο μὲ ὀλίγον ψωμίον καὶ νερὸν, μετεχειρίζετο δὲ καὶ τὴν τέχνην τῆς ἰατρικῆς, καὶ ἰάτρευε ταὐτοχρόνως τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχὰς, διώκων τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοὺς δαιμονιζομένους, θεραπεύων τὰ παιδία ὅσα ἐγεννῶντο κολοβὰ καὶ παράσημα, ἀνώρθωνε τοὺς ἔχοντας κύρτωμα (καμπούραν) εἰς τὸ σῶμα, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐποίει θαυμάσια.

Ὅθεν ἀπὸ τὴν πολλήν του φήμην ἐγνωρίσθη εἰς τὸν τότε Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως· οὗτος δὲ ἦτο ὁ ἐπὶ Μαυρικίου θαυμάσιος Κυριακὸς, [1] ὁ ὁποῖος ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ἐπίσκοπον τῶν Συνάδων Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἅγιος ὑπῆγεν εἰς τὰ Σύνναδα, τὴν ἐπαρχίαν του, ἐδίωξεν ἀπὸ ἐκεῖ τοὺς νοητοὺς λύκους· ἤτοι τοὺς αἱρετικοὺς, μὲ τὴν σφενδόνην τῶν λόγων του, καὶ μὲ τὴν κοπτερὰν μάχαιραν τῆς διδασκαλίας του ἀπέκοψεν αὐτοὺς ἀπὸ τὸ ὑγιὲς σῶμα τῶν χριστιανῶν, ὡς σαπημένα μέλη, καὶ ἔρριψεν αὐτοὺς ἔξω τῆς ἐκκλησίας, διὰ νὰ μὴ προξενήσωσι βλάβην καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ὑγιαίνοντα μέλη. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ἐχάρισεν εἰς τὸ ποίμνιόν του τὴν ἀσφάλειαν ὁμοῦ καὶ σωτηρίαν. Ἔπειτα ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἰάτρευσε τὸν βασιλέα Μαυρίκιον ἀπὸ ἓν πάθος τὸ ὁποῖον εἶχεν· ὅθεν ὁ βασιλεὺς μὲ χρυσόβουλλον ἐδιώρισε νὰ δίδῃ εἰς τὰ Σύνναδα ἐτησίως μίαν λίτραν χρυσίου· ἐπιστρέφων δὲ εἰς τὰ Σύνναδα καὶ φθάσας εἰς τόπον καλούμενον Σόλωνα, ἐπειδὴ οἱ συνοδοιπόροι του ἐκινδύνευαν ἀπὸ τὴν δίψαν, διὰ προσευχῆς του ἀνέβλυσεν ἐκεῖ νερὸν καὶ ἐπαρηγόρησε τὴν δίψαν των. Μὲ τοιαῦτα λοιπὸν κατορθώματα διήνυσε τὴν ζωήν του ὁ ἅγιος, καὶ γενόμενος εἰς πολλοὺς αἴτιος σωτηρίας, ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν, καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν μέλλουσαν.

—

* *Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ἐπίσκοπος Τιβεριαδῶν ξίφει τελειοῦται.*

* » Ἀνδρὸς κεφαλὴν ἱεροῦ τέμνει ξίφος,
» Αἵματα συζεύξαντος ἱερωσύνῃ.

αὐτῷ ὅτι ἡ χρυσῆ ἐκείνη λεκάνη ἦτο ἀκάθαρτος· διὸ ἔφερεν αὖ τὴν εἰς τὸν τότε πατριάρχην ἅγιον Ἰωάννην τὸν Νηστευτὴν, καὶ ἐξετάσας ἐκεῖνος εὗρεν, ὅτι ἄρχων τις σοφὸς καὶ μάγος, Παυλῖνος ὀνόματι, ἔχυσεν αἵματα μέσα εἰς τὴν λεκάνην ἐκείνην τρόπῳ θυσίας, καὶ ἐγοήτευε μὲ τὴν ἐπίκλησιν τῶν δαιμόνων ὡς εἰδωλολάτρης. Ὅθεν ἀναφέρεται τῷ βασιλεῖ Μαυρικίῳ τὸ δρᾶμα, καὶ ὁ μὲν Νηστευτὴς διϊσχυρίζετο ἀπὸ Γραφικὰ ῥητὰ, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ αὐτῷ παιδεία νομικὴ καὶ κατὰ κανόνα, ὁ δὲ Μαυρίκιος ἐπαλούκωσεν αὐτὸν, τοὺς δὲ υἱούς του ἀπεκεφάλισεν, ὡς συγκοινωνοὺς ὄντας τῆς μαγείας τοῦ πατρός των· (ὅρα, ὦ ἀναγνῶστα, πόσην πικρὰν τιμωρίαν λαμβάνουσιν οἱ μάγοι καὶ γόητες.)

[1] Τοῦτο τὸ δίστιχον εἶναι κατ' ἐρωταπόκρισιν καὶ φαίνεται ὅτι ἐρωτᾷ ὁ Χριστὸς, ἀποκρίνεται δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ὅσιος.

[1] Ὁ Κυριακὸς οὗτος ἔγεινε Πατριάρχης μετὰ τὸν Νηστευτὴν Ἰωάννην, πατριαρχεύσας ἔτη ἑνδεκα.

* *Ὁ ὅσιος* ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ *ὁ πρεσβύτερος τῆς μονῆς τῆς Ἐφάψεως ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Τρέψας φάλαγγας δαιμόνων Νικηφόρος,
» Ἀπῆλθεν ἔργῳ πρὸς Θεὸν νικηφόρος.

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελοῦνται τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν τῇ νήσῳ τῆς ἁγίας Γλυκερίας σεβασμίου καὶ θείου ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Παντανάσσης.*

* *Ὁ ὅσιος* ΕΥΘΥΜΙΟΣ *ὁ νέος ὁ κτίτωρ τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ μονῆς τῶν Ἰβήρων ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Θύων ὁ Εὐθύμιος ἀγνὴν θυσίαν,
» Ἥλιος ὥσπερ ἐξέλαμψε κατ' Ἄθω. [1]

* *Ὁ ὅσιος* ΙΩΑΝΝΗΣ *ὁ Ἰβηρ, ὁ πατὴρ τοῦ ῥηθέντος Εὐθυμίου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Λιπὼν τὰ τερπνά, ὦ Ἰωάννη, βίου,
» Νῦν τοῖς ἀγαθοῖς ἐντρυφᾷς τοῦ Κυρίου.

* *Ὁ ὅσιος* ΓΕΩΡΓΙΟΣ *ὁ Ἰβηρ, ὁ συγγενὴς τοῦ ῥηθέντος Εὐθυμίου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [2]

† » Ἐκεῖ κατοικεῖς ἔνθα συγγενὲς γένος,
» Καύχημ' ὁσίων, ὦ Γεώργι' εὐθύφρον.

* *Ὁ ὅσιος* ΓΑΒΡΙΗΛ *ὁ Ἰβηρ, ὁ θείας φωνῆς ἀκηκοὼς καὶ ἐξαγαγὼν ἐκ τῆς θαλάσσης τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα τῆς Πορταϊτίσσης, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Μορφὴν Ἀγνῆς σὺ Γαβριὴλ κρατεῖς ξένως·
» Ὢ τῆς χάριτος, ἧς ἔτυχες τρισμάκαρ!

* *Μοναχοὶ ὁσιομάρτυρες Ἰβηρῖται, οἱ τοὺς λατινόφρονας ἐλέγξαντες, τὸν βασιλέα, φημὶ, Μιχαὴλ, καὶ τὸν Πατριάρχην Βέκκον, ἐν τῇ θαλάσσῃ βληθέντες, τελειοῦνται.* [3]

† » Ὑπὲρ πατρώων ἐπνίγητε δογμάτων,
» Καὶ πρὸς γαληνοὺς ὡρμίσασθε λιμένας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΙΣΙΔΩΡΟΥ *τοῦ ἐν τῇ Χίῳ.*

» Ἔσαινεν Ἰσίδωρον ἐλπὶς τοῦ στέφους,
» Καὶ πρὸς τομὴν ἐπεῖγεν, ἐξ ἧς τὸ στέφος·
» Ἐν δ' Ἰσίδωρον ἄορ δεκάτῃ τάμεν ἠδὲ τετάρτῃ.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο μὲν κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σνά (251), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, στρατιώτης κατὰ τὸ ἐπιτήδευμα καὶ τὴν τάξιν ἐπέχων τοῦ καλουμένου Ὀπτίωνος. [1] Καταπλεύσας δὲ εἰς τὴν νῆσον Χίον μὲ τὸν βασιλικὸν στόλον τοῦ ὁποίου ἦτο ναύαρχος ὁ Νουμέριος, διεβλήθη ἀπό τινα Ἰούλιον Κεντυρίωνα πρὸς τὸν ῥηθέντα Νουμέριον, ὅτι σέβεται μὲν καὶ πιστεύει εἰς τὸν Χριστὸν, εἰς δὲ τὰ εἴδωλα δὲν προσφέρει θυσίαν. Ὅθεν ἐπειδὴ ὁ ἅγιος ὡμολόγησε παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν, ὁ Νουμέριος βλέπων τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης του, ἐπρόσταξε καὶ ἔκοψαν τὴν ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος παρὰ Κυρίου τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον· (ὅρα περὶ τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου καὶ κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Δεκεμβρίου εἰς τὸ Συναξάριον τῆς ἁγίας Μυρόπης·) τὸν μὲν ἁπλοῦν βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ Λειμωνάριον, τὸ δὲ ἑλληνικὸν τούτου μαρτύριον, οὗ ἡ ἀρχὴ « Κατὰ τὴν τιμίαν καὶ ἔνθεον διδασκαλίαν, » σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΘΕΡΑΠΟΝΤΟΣ.

» Ὤφθης θεράπων, οἷα θύτης τοῦ Λόγου,
» Ὤφθης Θεράπων καὶ δι' αἵματος, πάτερ,

Οὗτος ὁ ἅγιος Θεράπων πόθεν κατήγετο, καὶ ἀπὸ ποίους γονεῖς ἐγεννήθη, καὶ εἰς ποίους χρόνους, ἢ εἰς ποίους ἡγεμόνας καὶ βασιλεῖς παρασταθεὶς ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον δὲν ἠξεύρομεν, καθότι τὰ ὑπομνήματα τῆς ζωῆς του ἐχάθησαν ἀπὸ τὸν πανδαμάτορα χρόνον. Ὅτι δὲ ὁ ἅγιος οὗτος μετεχειρίσθη τὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν, δηλοῦσιν αἱ ἅγιαι εἰκόνες αὐτοῦ, εἰς τὰς ὁποίας ἱστορεῖται ὡς μοναχός. Ὅτι δὲ ἐχρημάτισεν ἐπίσκοπος Κύπρου, καὶ ὅτι προσεφέρθη εἰς τὸν Χριστὸν δι' αἵματος καὶ ἐτελείωσεν

---

[1] Ὅρα τὸν βίον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, ὅστις, ἑλληνιστὶ συνεγράφη ὑπὸ Μανουὴλ τοῦ μεγάλου ῥήτορος, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οὗτος ὁ πατὴρ ἡμῶν Εὐθύμιος· » ὁμοίως καὶ ἡ Ἀσματικὴ τούτου ἀκολουθία παρὰ τοῦ αὐτοῦ Μανουὴλ ἐμελουργήθη. (σώζονται ταῦτα ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων).

[2] Ὅρα εἰς τὸν ῥηθέντα βίον τοῦ Εὐθυμίου ἐν τῷ νέῳ Ἐκλογίῳ.

[3] Ὅρα τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγιορειτῶν πατέρων.

[1] Ἐκ τοῦ Optio· ἐνταῦθα σημαίνει τάγμα ἀναπληρούν τοὺς ἐν πολέμῳ πίπτοντας στρατιώτας. Σ. Ε.

ἀγῶνα μαρτυρικὸν, ταῦτα παρελάβομεν ἀπὸ τὴν παλαιὰν φήμην, ἡ ὁποία κατὰ διαδοχὴν ἔφθασεν ἕως εἰς ἡμᾶς· ὅθεν καὶ πιστεύομεν ὅτι εἶναι ἀληθῆ, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐδιδάχθημεν διὰ ζώσης φωνῆς παρὰ τῶν προγενεστέρων καὶ εἰδότων αὐτά. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐφέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅτε οἱ Ἀγαρηνοὶ ἐμελέτων νὰ λεηλατήσωσι τὴν Κύπρον, διότι τότε ὁ ἅγιος ἐφάνη εἰς τοὺς ἔχοντας τὸ λείψανόν του, καὶ τοὺς ἐπρόσταξε νὰ τὸ μεταθέσωσιν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ νὰ τὸ φέρωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὅθεν τώρα ἐκεῖ ὅπου εὑρίσκεται ἀναβλύζει πάντοτε πηγὰς θαυμάτων εἰς τοὺς προστρέχοντας αὐτῷ μετὰ πίστεως. [1]

—

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ τοῦ ἐν Κεντουκέλλαις.

* » Τὴν τῆς κεφαλῆς ἐκτομὴν εὑρὼν σκάφος,
» Περᾷ ταχύπλους Ἀλέξανδρος ἐκ βίου.

* Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σπθ' (289), στρατιώτης εὑρισκόμενος εἰς τὴν Ῥώμην εἰς τὸ στρατιωτικὸν τάγμα τοῦ Κόμητος Τιβεριανοῦ. Ὅτε λοιπὸν ὁ ῥηθεὶς Κόμης μὲ ὅλον τὸ τάγμα του ἐθυσίαζεν εἰς τὰ εἴδωλα, ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος ὄχι μόνον δὲν κατεδέχθη νὰ θυσιάσῃ, ἀλλὰ καὶ τοὺς θυσιάζοντας εἰς αὐτὰ ἐνέπαιζεν ὡς τρελλοὺς καὶ ἀνοήτους, καὶ ὡς ἔχοντας χαμένας τὰς φρένας των, ἐπειδὴ ἀφῆκαν μὲν τὸν Δημιουργὸν τοῦ κόσμου Θεὸν, ἐλάτρευον δὲ τοὺς ἀκαθάρτους δαίμονας. Ὅθεν διὰ τὸν ἐμπαιγμὸν αὐτὸν ἐφέρθη ὁ ἅγιος εἰς τὸν βασιλέα Μαξιμιανόν· ἐνῶ δὲ ἐφέρετο πρὸς αὐτὸν, ἐφάνη πρὸς τὸν ἅγιον ἄγγελος Κυρίου, ὅστις παρεκίνησεν αὐτὸν εἰς τὸ μαρτύριον, καὶ ἔδωκεν εἰς τὴν καρδίαν του θάρρος καὶ δύναμιν. Ὁ βασιλεὺς λοιπὸν ἐδοκίμαζε μὲν νὰ χωρίσῃ τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' εἰς μάτην ἐκοπίασε, καθότι ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς Ἀλέξανδρος ἔμενεν ἀμετάθετος εἰς τὴν πίστιν· μάλιστα δὲ ἰδὼν καὶ αὐτὸς, παρομοίως μὲ τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον, τοὺς οὐρανοὺς ἠνεῳγμένους καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καθεζόμενον εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ Πατρὸς, ἐφαιδρύνθη εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ ἔλαμψε περισσότερον ἀπὸ τὸ πρῶτον (διότι ἦτο ὁ ἅγιος φύσει πολλὰ ὡραῖος, καὶ εἶχεν ἀγγελοειδὲς πρόσωπον). Ἀπελπισθεὶς λοιπὸν ὁ βασιλεὺς, δὲν ἠθέλησε πλέον νὰ ἐξετάσῃ τὸν ἅγιον, ἀλλὰ τὸν παρέδωκεν εἰς τὸν ἄνωθεν Τιβεριανὸν, τὸν ὁποῖον καταστήσας ἔπαρχον ἐνεχείρισεν εἰς αὐτὸν τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν πόλεμον. Παραδώσας λοιπὸν τὸν ἅγιον εἰς τὸν Τιβεριανὸν, ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ τιμωρήσῃ μὲ διαφόρους τιμωρίας τὸν μάρτυρα καθ' ὁδὸν, καὶ ἐὰν δὲν πεισθῇ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐξάπαντος νὰ τὸν θανατώσῃ. Ὁ δὲ Τιβεριανὸς ὅτε ἐκίνησε διὰ τὸν δρόμον, ἔβαλε τὸν ἅγιον εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔπεισεν αὐτὸν, ἔκαυσε τὰς πλευράς του μὲ τὰς λαμπάδας· ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ στρώσωσι τὴν γῆν μὲ τριβόλια, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὰ νὰ ῥίψωσι τὸν μάρτυρα καὶ νὰ δέρωσιν αὐτὸν μὲ ῥαβδία. Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐπιφανεὶς, ἐνεδυνάμωσεν αὐτὸν, δι' ὃ καὶ ὑπέμεινεν εὐκόλως τὴν βάσανον· ἔγειναν ὅμως πληγαὶ εἰς ὅλον τὸ σῶμά του. Ἠκολούθει δὲ πλησίον εἰς τὸν μάρτυρα ἡ μήτηρ του Ποιμενία, λυπουμένη καὶ δεομένη τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο τὸ ἄδηλον τῆς ἐκβάσεως. Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Φιλιππούπολιν, ἐξῆλθον ὅλοι οἱ χριστιανοὶ εἰς ὑπάντησιν τοῦ ἁγίου, καὶ κατεφίλουν τὰς ἁλύσεις του· ταῦτα δὲ βλέπων ὁ μάρτυς, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν, ὅτι ἠξιώθη νὰ λάβῃ τοιαύτην φιλοφροσύνην.

Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Παρεμβολαὶ, ἐκεῖ πάλιν ὁ ἔπαρχος ἔβαλε τὸν μάρτυρα εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἔδειρεν αὐτὸν δυνατά· εἰς δὲ τὴν Βέρροιαν παραγενόμενος ὁ ἅγιος ἐπειδὴ ἔλειψε τὸ ὕδωρ, ἀνέβλυσεν ὕδωρ διὰ προσευχῆς του. Ἐκεῖ δὲ λέγουσιν, ὅτι ἐνῶ ἔμελλον οἱ δήμιοι νὰ χύσωσιν ἐπάνω εἰς τὰς πλάτας τοῦ ἁγίου ἔλαιον βρασμένον, ἐγύρισε τὸ ἀγγεῖον καὶ ἐχύθη ἔξω τὸ ἔλαιον, τὸ ὁποῖον κατέκαυσε πολλοὺς ὑπηρέτας τοῦ ἐπάρχου· μετὰ ταῦτα ἐδάρη ὁ ἅγιος μὲ χονδρὰ ῥαβδία, καὶ ἐπειδὴ ἐπέμενεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, πάλιν ἐδάρη. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τόπον καλούμενον Δροιζίπαρα, ἔλαβε τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, κατὰ τὸν ἐκεῖ τρέχοντα ποταμόν· ὁ δὲ δήμιος ὅστις ἔμελλε νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ, ἀνέβαλε τὴν προσταγὴν τοῦ ἐπάρχου καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ θανατώσῃ τὸν ἅγιον, ἐπειδὴ ἔβλεπε τριγύρω ἀγγέλους οἵτινες τὸν ἐφύλαττον. Ὅθεν ὁ ἴδιος ἅγιος προσηυχήθη καὶ ἐπαρακάλεσε τοὺς ἀγγέλους νὰ μακρύνωσιν ὀλίγον ἀπὸ πλησίον του, καὶ οὕτως ἀφ' οὗ ἐκεῖνοι ἐμακρύνθησαν, ἐδυνήθη ὁ δήμιος καὶ τὸν ἀπεκεφάλισεν· ὅθεν ἀνέβη ὁ μακάριος νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια. Τελεῖται δὲ ἡ

[1] Ὅρα καὶ εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ ἄλλου ἱερομάρτυρος Θεράποντος κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ παρόντος Μαΐου.

αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τόπῳ καλουμένῳ Κεντούκελλαι.

---

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων* ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΒΑΡΒΑΡΟΥ, *καὶ* ΑΚΟΛΟΥΘΟΥ. *Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ σεβασμίῳ οἴκῳ τῆς ἁγίας Εἰρήνης τῷ πρὸς θάλασσαν.*

* » Τριῶν συνάθλων ταῖς τετμημέναις κάραις,
» Τρία Τριὰς τίθησιν ἄξια στέφη.

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΛΕΟΝΤΙΟΥ *Πατριάρχου Ἱεροσολύμων τοῦ ἐν ἔτει αροέ (1175), ἐν εἰρήνῃ τελειωθέντος.*

† » Λεόντιόν τι, ὦ Λεόντιε, πνέων,
» Σατᾶν καθεῖλες, οἷα μικρὰν ἐμπίδα. [1]

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΜΑΡΚΟΣ *ὁ Κρὴς, ὁ ἐν Σμύρνῃ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αχμγ' (1643), ξίφει τελειοῦται.*

† » Ἦγεῖτο οὐδὲν Μάρκος ὁ Κρὴς τὸ ξίφος,
» Βλέπων ἀκλινῶς πρὸς τὸ ἐκ ξίφους στέφος. [2]

Τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος ΙΩΑΝΝΟΥ *τοῦ Βουλγάρεως ἀθλήσαντος ἐν ἔτει αωβ' (1802).* [3]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΧΩΜΙΟΥ.

» Ὁ Παχώμιος, λεπτύνων σαρκὸς πάχος,
» Ψυχῇ συνῆγε πρὶν μεταστῆναι στέαρ. [4]
» Πέμπτῃ καὶ δεκάτῃ Παχώμιον ἔνθεν ἄειραν.

Οὗτος ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Παχώμιος κατήγετο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον τῆς κάτω Θηβαΐδος, ζῶν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τκγ' (323) υἱὸς γονέων ἀσεβῶν καὶ προσκυνούντων τὰ εἴδωλα, μὲ τοὺς ὁποίους ἐλθὼν ὁ ἅγιος μίαν φορὰν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, ἤκουσε τοῦ ὑπηρέτου τοῦ ναοῦ λέγοντος εἰς τοὺς γονεῖς του, οἵτινες ἐπρόσφερον θυσίαν εἰς τὰ εἴδωλα, «Σηκώσατε ἀπ' ἐδῶ τὸν ἐχθρὸν τῶν Θεῶν καὶ διώξατέ τον», ἔλεγε δὲ τοῦτο διὰ τὸν Παχώμιον, διότι ἐφοβεῖτο ὡς φαίνεται τὸ δαιμόνιον, τὸ ὁποῖον ἐκατοίκει εἰς τὸν ναὸν, τὴν μέλλουσαν τοῦ ἁγίου ἀρετήν· πιὼν δὲ ὁ ἅγιος ἀπὸ τὸ χρασίον, τὸ προσφερθὲν εἰς τὸν δαίμονα, εὐθὺς τὸ ἐξήμεσε. Φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν, συνηριθμήθη μὲ τὰ βασιλικὰ στρατεύματα, καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἀφήσας τὴν στρατιωτικὴν τάξιν, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἀνωτέραν Θηβαΐδα, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἔλαβε τὸ ἅγιον Βάπτισμα· εἶτα ἐνδυθεὶς τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἔτρεξεν εἰς τὴν ἔρημον. Ὅτε λοιπὸν μετέβαινε κατὰ τὸν τόπον τῆς Ταβεννησίας, ἦλθεν εἰς αὐτὸν φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, ἡ ὁποία ἐφανέρωνεν, ὅτι ὁ τόπος ἐκεῖνος ἦτο ἐπιτήδειος διὰ νὰ κτισθῇ μοναστήριον, καὶ ὅτι ἔμελλε νὰ συναχθῇ εἰς αὐτὸ πλῆθος μοναχῶν· ὅθεν ἐκεῖ ἐκτισε τὸ μοναστήριόν του ὁ ὅσιος. Παρερχομένου δὲ τοῦ καιροῦ, ἔτρεξαν εἰς τὸ μοναστήριον πολλοὶ ἀδελφοὶ καὶ ἔγειναν μοναχοὶ, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἡγιασμένος Θεόδωρος ὁ μαθητὴς αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἦτο ζηλωτὴς τοῦ βίου καὶ τῆς ἀρετῆς τοῦ ὁσίου Παχωμίου· καὶ τόσον παλλὰ ἐκαθαρίσθη διὰ τῆς ἀπαθείας, καὶ εἰς τόσον ὕψος ἀνέβη θεωρίας, ὥστε ἔβλεπε τὰς καθαρὰς ψυχὰς τῶν ἁγίων, ὅτε ἀνέβαινον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἔβλεπεν ὡς παρόντα ὅσα ἐγίνοντο εἰς μακρυνὰ μέρη, καὶ ἐπρόλεγεν ὡς ἐνεστῶτα ὅσα ἔμελλον νὰ γείνωσι.

Πρὸ τοῦ δὲ νὰ ἀποθάνῃ ὁ ἅγιος Παχώμιος ἠριθμήθη τὸ πλῆθος τῶν μοναχῶν τῶν προσρεξάντων εἰς αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ εὑρέθησαν μοναχοὶ χίλιοι τετρακόσιοι. Ἀπὸ δὲ τὸ τοσοῦτον πλῆθος γίνεται φανερὸν, ὅτι ὁ Παχώμιος ἦτο βεβαίως θεῖος ἀνὴρ καὶ ἀπλησίαστος εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ διὰ τοῦτο ἠκολούθησαν αὐτῷ τόσοι καὶ τόσοι, ὄχι διὰ τρυφηλὴν ζωὴν, ὄχι διὰ προσπάθειαν σαρκὸς, εἰς τὰ ὁποῖα χαίροντες καὶ γλυκαινόμενοι οἱ ἄνθρωποι, ἀναχωροῦσιν ἀπὸ τοὺς οἴκους καὶ τοὺς συγγενεῖς των· ἀλλὰ διότι ἐθαύμασαν τὴν ἐγκράτειαν καὶ τοὺς ἀσκητικοὺς κόπους του, καὶ διότι ἐπόθουν νὰ μιμηθῶσι καὶ ἐκεῖνοι, ὅσον τὸ δυνατὸν τὴν ἀσώματον καὶ ἀγγελικήν του ζωήν. Οὕτω λοιπὸν διανύσας ὁ ἀοίδιμος, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ μοναστήριόν του· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. [1]

---

[1] Τὸν βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.

[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[3] Τούτου τὸ μαρτύριον ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

[4] Ἤτοι, ὅσον ὁ Παχώμιος ἐλέπτυνε τὴν παχύτητα τῆς σαρκὸς, τόσον ἐσύναγε στέαρ, ἤτοι δύναμιν εἰς τὴν ψυχήν του, ταυτὸν εἰπεῖν δυνατὴν αὐτὴν ἐποίει, κατὰ τὸ ῥητὸν τοῦ Παύλου τὸ λέγον «Ὅταν ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.»

[1] Ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος αὐτοῦ σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ,

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΧΙΛΛΙΟΥ ἐπισκόπου Λαρίσσης.

» Λαλεῖ Λάρισσα σὰς ἀριστείας ξένας,
» Μνήμην ἔχουσα καὶ θανόντος σοῦ, πάτερ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει τκ' (320), γεννηθεὶς ἀπὸ εὐσεβεῖς γονεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐμαθήτευσαν αὐτὸν τὴν εὐσέβειαν, καὶ μετὰ τῆς ἐξωτερικῆς φιλοσοφίας, ἐδίδαξαν αὐτὸν καὶ τὴν ἐσωτερικήν. Οὗτος λοιπὸν στολίσας ἑαυτὸν μὲ ὅλας τὰς ἀρετὰς, καὶ μὲ τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν, ἔγεινεν ἀπὸ τοὺς ἐγκατοίκους τῆς Ἑλλάδος ἀρχιερεὺς τῆς Λαρίσσης, τῆς εὑρισκομένης ἐν τῇ δευτέρᾳ Θετταλίᾳ. Ὅτε δὲ συνεκροτήθη εἰς τὴν Νίκαιαν ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ πρώτη Σύνοδος ἐν ἔτει τκέ (325), ὑπῆγεν εἰς αὐτὴν καὶ ὁ θεῖος οὗτος Ἀχίλλιος, καὶ ἦτο εἷς ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ συναθροισθέντας θεοφόρους πατέρας· ἀφ' οὗ δὲ καθεῖλε τὸν Ἄρειον καὶ τοὺς συντρόφους του, ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Λάρισσαν. Οὗτος ὁ ἅγιος πολλοὺς μὲν ναοὺς κατεκρήμνισε τῶν εἰδώλων, πολλὰς δὲ ἐκκλησίας ἔκτισεν ἐκ θεμελίων καὶ μὲ πάντα στολισμὸν τὰς ἐστόλισεν. Οὗτος καὶ δαιμόνια ἐδίωξεν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἄλλα δὲ πάμπολλα θαύματα ποιήσας, ἐν εἰρήνῃ ἐτελείωσε τὴν ζωήν του.

—

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΒΑΡΒΑΡΟΥ τοῦ μυροβλύτου.* [1]

† » Βάρβαρον οὐχὶ, εὐγενῆ δὲ δεικνύει,
» Ἡ μυρόβλυσις ἐκ τάφου τοῦ σοῦ, πάτερ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ις', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΩΡΟΥ τοῦ ἡγιασμένου.

» Δῶρόν σε θεῖον Θεόδωρε δεικνύει,
» Ἐν ἁγίοις ἅγιος, ἡγιασμένε.
» Τῇ δέ γε ἑνδεκάτῃ Θεόδωρος ἀφίπτατο γαίης.

Οὗτος ὁ μακάριος Θεόδωρος ἤκμασεν ἐν ἔτει τξ' (360), ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου· μελετήσας δὲ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅλος καθαρισθεὶς διὰ τῆς ἀπαθείας, καὶ σκεῦος γενόμενος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τῆς μεγίστης κλήσεως ἠξιώθη, ἡγιασμένος ὀνομασθείς. Μαθητὴς δὲ χρηματίσας τοῦ μεγάλου πατρὸς Παχωμίου, ὁμότροπος καὶ τῶν ἀρετῶν ἐκείνου μιμητὴς καὶ ζηλωτὴς ἀνεδείχθη· ὅθεν, τὸ τοῦ Ἀββακοὺμ [1] εἰπεῖν, ἀφ' οὗ κατεπτόησεν οὗτος τὰ σκηνώματα τῶν νοητῶν Αἰθιόπων, ἤτοι τῶν ζοφερῶν δαιμόνων, καὶ διέκαψεν ὡς ἐν ἐκστάσει τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, ἀπῆλθε πρὸς Θεόν, ἵνα ἀπολαύσῃ τοὺς στεφάνους δι' ὅσους κόπους καὶ ἱδρῶτας ἔχυσεν ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς. Πρὸ τοῦ δὲ νὰ ἀναπαυθῇ, ἰάτρευσε πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν· (ὅρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Παχωμίου ἐν τῇ Καλοκαιρινῇ.) [2]

—

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

* » Ἰδὼν τόπους, οὓς εἶδεν ἔνσαρκος Λόγος,
» Ἀπῆλθες, Ἀλέξανδρε, καὶ τοῦτον βλέπειν.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΥΔΑ, ΑΥΔΙΗΣΙΟΥ ἐπισκόπου, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς τριάκοντα ὀκτὼ, πρεσβυτέρων δεκαὲξ, διακόνων ἐννέα, μοναχῶν ἓξ, καὶ παρθένων ἑπτά.

Εἰς τὸν Αὐδᾶν.

* » Ἄμφω πρὸ τῶν σῶν, Αὐδὰ μάρτυς, ὀμμάτων,
» Τομεὺς κεφαλῆς καὶ βραβεὺς θείου στέφους. [3]

Εἰς τὸν Αὐδιησοῦν.

» Ἐκδοὺς ἑαυτὸν Αὐδιησοῦς τῷ ξίφει,
» Ὁρᾷν Ἰησοῦν ἠξιώθη τὸν μέγαν.

Εἰς τοὺς δέκα ἱερεῖς.

* » Τοὺς ἱερεῖς σου, Σῶτερ, ἔκτεινε ξίφος,
» Τὴν ἱεράν σου μὴ προδόντας ἀξίαν.

Εἰς τοὺς δέκα διακόνους.

* » Τοὺς τρισάκις τρεῖς Λευΐτας τετμημένους,
» Στέφει Θεὸς δίς, ὡς ἀθλητολευΐτας.

« Ὄντως ἀληθὴς ἡ θρυλλουμένη παροιμία. » Ὁ δὲ σοφολογιώτατος διδάσκαλος Χριστοφόρος ὁ Προδρομίτης ἄριστα ἀνεπλήρωσε τὴν ἀσματικὴν αὐτοῦ Ἀκολουθίαν.

[1] Ἴσως οὗτος εἶναι ὃν ἀναφέρει Ἰωσὴφ ὁ Βρυέννιος ἐν τῷ β'. τόμῳ αὐτοῦ.

[1] Τὸ ἀναφερόμενον ῥητὸν ἀνήκει κατὰ τὸ μηναῖον τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ ὄχι εἰς τὸν Ἀββακοὺμ, ἀλλ' εἰς τὸν Δαυΐδ. ἀλλ' οὐκ ὀρθῶς. βλ. Ἀβ. Γ'. 7. Σ. Ε.

[2] Περιττῶς δὲ εὑρίσκεται ἐδῶ παρὰ τῷ ἐκδεδομένῳ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐπισκόπου Μιτυλήνης, διότι τοῦτο προεγράφη κατὰ τὴν ἑβδόμην τοῦ Ἀπριλίου, ὅτε καὶ ἑορτάζεται.

[3] Σημείωσαι, ὅτι ὁ Αὐδᾶς οὗτος ἑορτάζεται χωριστὰ καὶ κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην Μαρτίου, καὶ ὅρα ἐκεῖ.

Εἰς τοὺς ἓξ μοναχοὺς καὶ ἑπτὰ παρθένους.

* » Εἰ παρθένων ἔδωκεν ἑπτάδα ξίφει, [1]
» Πῶς οὐ παρέξει καὶ μοναχῶν ἑξάδα;

† Ὁ ἅγιος Ἀβδιησοῦς ἦτο ἐπίσκοπος εἰς μίαν πόλιν τῆς Περσίας, Βηθασαχὰρ ὀνομαζομένην· διαβληθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ἴδιον ἀνεψιόν του πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν, ὅτι δὲν πείθεται εἰς τὸ δόγμα τῶν Περσῶν, ἀλλὰ σέβεται τὸν Χριστόν, ἐφέρθη ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως ὁμοῦ μὲ ἄλλους τριακονταοκτὼ, ἱερεῖς μὲν δεκαὲξ, διακόνους δὲ δεκαεννέα, μοναχοὺς ἓξ καὶ καλογραίας ἑπτὰ, καὶ ὁμολογήσας παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, ἀπεστάλη μετὰ τῶν τριάκοντα ὀκτὼ πρὸς Ἀρσὴθ τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως. Οὗτος δὲ γνωρίσας αὐτοὺς ὅτι ἐπέμενον εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ δὲν ἐπείθοντο εἰς τὰ λόγιά του, ἐπρόσταξε νὰ δέσωσι τοὺς ἁγίους μὲ σχοινία, καὶ νὰ σφίγξωσιν αὐτοὺς δυνατά· αὕτη δὲ ἡ βάσανος ἐγίνετο εἰς τοὺς ἁγίους ἑπτάκις τὴν ἡμέραν. Ὅθεν τόσον πολλὰ ἐστενοχωρήθησαν οἱ μακάριοι, ὥστε ἀπὸ τὸ πολὺ σφίγξιμον καὶ τὴν βίαν κατεσυντρίφθησαν τὰ κόκκαλά των, καὶ ἠκούετο ἔξω ὁ κτύπος τῶν κοκκάλων. Ἔπειτα ἐβλήθησαν εἰς φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ ἐστάλησαν εἰς αὐτοὺς φαγητὰ ἀπὸ τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων· ἀλλ' οἱ ἅγιοι ὄχι μόνον δὲν ἔφαγον ἀπὸ αὐτὰ, ἀλλ' οὔτε ἐπρόσεξαν εἰς αὐτὰ, οὔτε ὅλως ἐγύρισαν νὰ τὰ ἴδωσι. Ὅθεν ἔγεινε προσταγὴ καὶ ἔμειναν εἰς τὴν φυλακὴν οἱ ἀοίδιμοι χωρὶς νὰ φάγωσιν ἢ νὰ πίωσι· μία δὲ γυνὴ φιλόθεος ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς ψωμία καὶ νερὸν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τρώγοντες καὶ πίνοντες, ἐδόξαζον τὸν Θεόν. Ἀφ' οὗ δὲ μετὰ ἡμέρας ἐξῆλθον οἱ ἅγιοι ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἐπιάσθη καὶ ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Βηθασαχὰρ, Αὐδὰς ὀνομαζόμενος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπεκάλυψε πρότερον ὁ Θεὸς, ὅτι θὰ μαρτυρήσῃ, καὶ ὅτι μέλλει νὰ νικήσῃ καὶ νὰ στεφανωθῇ. Ὅθεν ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἅγιοι ἐστάλησαν ἀπὸ τὸν βασιλέα εἰς τὸν ἀρχιερέα τῶν Περσῶν, Μάπτην ὀνομαζόμενον, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου ἐκήρυξαν οἱ ἅγιοι καὶ ἐβεβαίωσαν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Διὸ πρῶτον μὲν ἐδάρησαν δυνατὰ, μετὰ ταῦτα δὲ ἀπεκεφαλίσθησαν· ὕστερον δὲ ἀπὸ ἡμέρας τινὰς ἐφέρθη καὶ ὁ ἅγιος Αὐδιησοῦς καὶ ἀπεκεφαλίσθη καὶ αὐτὸς, καὶ οὕτως ἔλαβον ἅπαντες τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

—

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΙΣΑΑΚΙΟΣ, ΣΥΜΕΩΝ, *καὶ* ΒΑΧΘΙΣΟΗΣ *πυρὶ τελειοῦνται.*

* » Πρὸς ἓν πῦρ ἐκπνέουσι τρεῖς ὁμοφρόνως,
» Ἰσαάκιος, Συμεὼν, Βαχθισόης.

Οἱ ἅγιοι ΑΒΒΑΔΕΣ *οἱ ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα, ὑπὸ τῶν Βλεμμύων ξίφει τελειοῦνται.* [1]

* » Σοὺς Σῶτερ ἄρνας, ὡς ὀδοῦσι ταῖς σπάθαις,
» Μάνδρας ἔσω κτείνουσιν εἰσδύντες λύκοι.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΠΑΠΥΛΙΝΟΣ *ξίφει τελειοῦται.*

* » Ὁ Παπυλῖνος θραῦσιν εὑρὼν ἐκ ξίφους,
» Πύλας πλάνης ἔθραυσε καὶ θεοὺς ἅμα.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΠΕΤΡΟΣ *ὁ ἐν Βλαχέρναις, βουνεύροις τυφθεὶς, τελειοῦται.*

* » Ἄσειστος ὄντως πίστεως Πέτρος πέτρα,
» Πρὸς ὃν τὰ νεῦρα πάπυροι, τὸ τοῦ λόγου.

* *Ὁ ἅγιος* ΝΙΚΟΛΑΟΣ *Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [2]

* » Ὁ Νικόλαος ἐκλιπὼν σκιὰν βίου,
» Πρὸς ἄσκιον μετῆλθε φωτὸς χωρίον.

Μνήμη τῆς ἁγίας ΕΥΦΗΜΙΑΣ *πλησίον τοῦ νεωρίου λιμένος εἰς τὴν ἁγίαν Δύναμιν.*

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΝΙΚΟΛΑΟΣ *ὁ ἐκ Μετζόβου, ὁ ἐν Τρικκάλοις μαρτυρήσας ἐν ἔτει αχιζ' (1617) πυρὶ τελειοῦται.* [3]

† » Ἵν' ἐκφύγῃς πῦρ τῆς γεέννης, παμμάκαρ,
» Τὸ πῦρ ὑπέστης, Νικόλαε εὐθύφρον.

---

[1] Ἴσως ὁ τύραννος, δηλαδή. Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς γράφεται οὕτω τὸ δίστιχον τοῦτο «Εἰ παρθένων ἔδωκεν ἑπτάδι στέφος.» Πῶς οὐ παρέξει καὶ μοναχῶν ἑξάδι; ὅπερ εἶναι καταλληλότερον· δηλοῖ δὲ οὕτω γραφόμενον, ὅτι ὁ Θεὸς ἔδωκε τὸ στέφος καὶ ταῖς παρθένοις καὶ τοῖς μοναχοῖς.

[1] Ὅσον ἀπὸ τὸ δίστιχον τοῦτο Ἰαμβικὸν, ἄλλοι φαίνονται ὅτι εἶναι οἱ Ἀββάδες οὗτοι ἀπὸ τοὺς ἑορταζομένους κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαρτίου, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντες. Φαίνεται δὲ ὅτι πολλάκις ἐπατήθη τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Σάββα ὑπὸ διαφόρων βαρβάρων, Περσῶν δηλαδὴ καὶ Βλεμμύων καὶ Ἀγαρηνῶν, καὶ ὅρα σελ. 1189. τῆς Δωδεκαβίβλου.

[2] Οὗτος ἴσως εἶναι ὁ Κωνσταντινουπόλεως Νικόλαος, ὁ μυστικὸς καὶ Χρυσοβέργης ἐπικαλούμενος, ὁ ἀφορίσας τὸν βασιλέα Λέοντα, διὰ τὸν μετὰ τῆς βασιλίδος Ζωῆς τέταρτον γάμον αὐτοῦ. Ὅρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ Δεκεμβρίου, ὅπου ἑορτάζεται καὶ ὁ ἄλλος Νικόλαος ὁ Κωνσταντινουπόλεως.

[3] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ καὶ Ἰουνίας. [1]

Εἰς τὸν Ἀνδρόνικον.

» Ἔθνη διδάξας Ἀνδρόνικος μυρία,
» Πρὸς Χριστὸν ἦλθεν, ὃς καλεῖ πρὸς φῶς ἔθνη.

Εἰς τὴν Ἰουνίαν.

* » Ἰουνία τέθνηκε μηνὶ Μαΐῳ,
» Ὃς πρῶτός ἐστιν εἰσιὼν Ἰουνίου.
» Ἑβδομάτῃ δεκάτῃ θάν' Ἰουνίη Ἀνδρόνικός τε.

Οὗτος ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος καὶ μάρτυς ἔδραμεν εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην ὡς ἂν εἶχε πτερὰ, καὶ ἀνέσπασεν ἀπὸ τὴν ῥίζαν τὴν πλάνην τῆς εἰδωλομανίας, ἔχων συνακόλουθον καὶ τὴν ὑπερθαύμαστον Ἰουνίαν, ἡ ὁποία εἶχε νεκρωθῇ τῷ κόσμῳ, καὶ ἔζη μόνῳ τῷ Χριστῷ. Ὅθεν καὶ οἱ δύω πολλοὺς ἀπίστους προσείλκυσαν εἰς τὴν θεογνωσίαν, καὶ τοὺς μὲν ναοὺς τῶν εἰδώλων κατέστρεψαν, ἐκκλησίας δὲ θείας ἔκτισαν πανταχοῦ, καὶ πνεύματα ἀκάθαρτα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίωξαν, καὶ πάθη ἀνίατα ἰάτρευσαν. Οὕτω λοιπὸν διαλάμψαντες, ἐπλήρωσαν καὶ αὐτοὶ τὸ κοινὸν χρέος τῆς φύσεως, καθὸ ἄνθρωποι, καὶ διὰ τοῦ θανάτου πρὸς αἰώνιον ζωὴν μετέβησαν. Τούτους ἀναφέρει καὶ ὁ μέγας ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ λέγων « Ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινες εἰσὶν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγόνασιν ἐν Χριστῷ. » (Ῥωμ. ις'. 7.)

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΣΟΛΟΧΩΝΟΣ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ΠΑΜΦΑΜΗΡ καὶ ΠΑΜΦΥΛΩΝ. [2]

Εἰς τὸν Σολόχωνα.

* » Φυγὼν Σολόχων τοῦ Σατανᾶ τοὺς λόχους,
» Ἄτρωτος ἧκει πρὸς τὸν ὕψιστον Λόγον.

Εἰς τὸν Παμφαμὴρ καὶ Παμφυλών.

* Θαρσεῖτε κἂν τύπτησθε, μάρτυρες δύω,
» Θήσει Θεὸς μάλαγμα ταῖς πληγαῖς στέφη.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο μὲν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγή (298), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, στρατιώτης ὢν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα ὑπὸ τὸν Τριβοῦνον Καμπανὸν ὀνομαζόμενον, ὁμοῦ μὲ χιλίους ἄλλους στρατιώτας. Ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον μετὰ τοῦ Καμπανοῦ, ὑπῆγεν εἰς τὴν Χαλκηδόνα, καὶ ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς ἐπρόσταξεν, ἕκαστος ἀρχιστράτηγος νὰ ἀναγκάζῃ τοὺς στρατιώτας του νὰ θυσιάζωσιν εἰς τὰ εἴδωλα, διὰ τοῦτο ὁ Καμπανὸς ἐβίαζε τοὺς στρατιώτας του νὰ τελειώσωσι τὴν βασιλικὴν προσταγήν. Ὅλοι λοιπὸν οἱ στρατιῶται ἐπείσθησαν, τρεῖς δὲ μόνοι ἀντεστάθησαν, ὁ Σολόχων, ὁ Παμφαὴρ, καὶ ὁ Παμφυλὼν, κηρύττοντες ἑαυτοὺς χριστιανοὺς, καὶ λέγοντες μὲ βεβαιότητα, ὅτι εἴτι βάσανον καὶ ἂν λάβωσι, δὲν ἀρνοῦνται τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ μέχρι θανάτου ἐπιμένουσιν εἰς τὴν πίστιν αὐτοῦ. Ὅθεν διὰ τοῦτο, τόσον πολλὰ ἐδάρησαν καὶ ἐτιμωρήθησαν οἱ ἀοίδιμοι, ὥστε ἐπρίσθησαν αἱ πλάται των, καὶ τὸ πρίσμα ἐφούσκωσε καὶ ἀνέβη ἄνω τῆς κεφαλῆς των. Ὅθεν ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ δαρμοῦ αὐτοῦ παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς τὸν Θεὸν ὁ Παμφαμὴρ καὶ ὁ Παμφυλὼν, ὁ δὲ ἅγιος Σολόχων ὀλίγον ἐνδυναμωθεὶς, ἐπεκαλεῖτο παρρησίᾳ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐκατηγόρει τὸν Καμπανὸν διὰ τὴν ἀγνωσίαν του, ἐπειδὴ ὠνόμαζε Θεοὺς τὰ ἄψυχα εἴδωλα. Ἐκ τούτου λοιπὸν ὁ Καμπανὸς θυμωθεὶς, ἐπρόσταξε νὰ ἀνοίξωσι μὲ τὴν σπάθην τὸ στόμα τοῦ μάρτυρος, καὶ νὰ χύσωσιν ἐντὸς αὐτοῦ κρασίον τὸ ὁποῖον εἶχε προσφερθῇ ὡς θυσία εἰς τοὺς Θεούς· ὁ δὲ ἅγιος ἐδάγκασε μὲ τοὺς ὀδόντας του τὴν σπάθην καὶ ἔκοψε μέρος ἀπὸ αὐτό· κόψας δὲ καὶ τὰ δεσμὰ τὰ ὁποῖα ἐφόρει, ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ Καμπανοῦ, μεγαλύνων μὲν τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ, ἐμπαίζων δὲ τὴν κακοδαιμονίαν τοῦ ἄρχοντος. Τότε ἤκουσε καὶ μίαν φωνὴν ἐλθοῦσαν ἐξ οὐρανοῦ, ἡ ὁποία παρεκίνει καὶ ἐδυνάμονεν αὐτὸν εἰς τὸ μαρτύριον.

Μετὰ ταῦτα ἐσκόρπισαν κεραμίδια τραχέα εἰς τὸν τόπον τοῦ σταδίου, καὶ ἔπειτα δέσαντες τὸν ἅγιον ἀπὸ τοὺς πόδας, ἔσυραν αὐτὸν ἐπάνω εἰς τὰ τραχέα ἐκεῖνα καὶ σκληρὰ κεραμίδια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κατατριβόμεναι αἱ πλῆγαι τοῦ ἁγίου, ἐπροξένουν εἰς αὐτὸν δριμυτάτους πόνους. Ὕστερον ἔδεσαν τὸν μάρτυρα ἀπὸ τὴν

---

[1] Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ Ἰουνία γράφεται, ἀρσενικῶς λαμβανομένου παρ' αὐτῷ τοῦ ὀνόματος τῆς Ἰουνίας. Περὶ τῆς εὑρέσεως τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου τούτου Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας, ὅρα εἰς τὰς εἰκοσιδύω Φεβρουαρίου.

[2] Ἐν ἄλλαις δὲ οὗτος γράφεται Παμφαλιών.

δεξιὰν χεῖρα, καὶ ἐκρέμασαν αὐτὸν ἀπὸ μίαν δοκὸν τῆς οἰκίας, ἀπὸ δὲ τὸν ἀριστερόν του πόδα ἐκρέμασαν μίαν βαρεῖαν πέτραν. Ὅθεν ὁ ἅγιος βασανιζόμενος μὲ τὴν βάσανον ταύτην ἀπὸ τὴν ἕκτην ὥραν ἕως τὴν δεκάτην, δὲν ἐπείθετο νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ὕστερον δὲ ἔκοψαν τὸ σχοινίον μὲ δρέπανον, καὶ πεσὼν ὁ ἅγιος κάτω, ἐστάθη ὄρθιος εἰς τοὺς πόδας του. Ὅτε δὲ ἐνύκτωσεν, ἐθυμώθη πολλὰ ὁ Καμπανός, ὅτι δὲν ἐδυνήθη νὰ καταπείσῃ τὸν ἅγιον· ὅθεν λαβὼν ἓν καλάμιον μὲ τὸ ὁποῖον ἔγραφεν, ἐνέπηξεν αὐτὸ εἰς τὸ ὠτίον τοῦ ἁγίου, καὶ σπρώξας μὲ βίαν, διεπέρασεν αὐτὸ ἕως εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος τῆς κεφαλῆς του. Καὶ αὐτὸς μὲν ὑπῆγε διὰ νὰ μοιράσῃ τὸ σιτηρέσιον εἰς τοὺς στρατιώτας του, οἱ δὲ παρευρεθέντες ἐκεῖ χριστιανοὶ, ἐπῆραν τὸν ἅγιον ἐπάνω εἰς ξυλοκρέββατον, ἐπειδὴ παρελύθησαν ὅλα τὰ μέλη του, καὶ δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ περιπατῇ, καὶ οὕτως ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν μιᾶς χήρας. Ἐκεῖ λοιπὸν ὁ ἅγιος φαγὼν ὀλίγον ψωμίον εὐχήθη τοὺς παρεστῶτας χριστιανοὺς καὶ ἔπειτα ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, παρέδωκε τὴν μακαρίαν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ τὸν στέφανον ἔλαβε τῆς ἀθλήσεως.

---

* *Μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν* ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ *καὶ* ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ *τῶν αὐταδέλφων, τῶν κτιτόρων τῆς μονῆς τοῦ Βαρλαὰμ τῶν Μετεώρων.*[1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ', *μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων* ΠΕΤΡΟΥ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΧΡΙΣΤΙΝΗΣ *Παρθένου,* ΑΝΔΡΕΟΥ, ΠΑΥΛΟΥ, ΒΕΝΕΔΙΜΟΥ, ΠΑΥΛΙΝΟΥ, *καὶ* ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ.

Εἰς τὸν Πέτρον.

* » Βληθεὶς ὁ Πέτρος τῶν τροχαντήρων μέσον,
» Ζωῆς παρῆκε τοὺς τροχοὺς τῆς ἀστάτου.

Εἰς τὸν Παῦλον, Διονύσιον, καὶ Ἀνδρέαν.

* » Τρεῖς συντρίβουσι πίστεως στερροὺς λίθους,
Παῦλον, Διονύσιον, Ἀνδρέαν λίθοις.

Εἰς τὸν Ἡράκλειον.

* » Εἷς ἆθλος, Ἡράκλειε, σὸς πρὸς τὸ ξίφος,
Ἆθλους καλύπτει τοὺς ὅλους Ἡρακλέους.

---

[1] Ἡ Ἀκολουθία αὐτῶν ἐτυπώθη τὸ πρῶτον ἐν Βενετίᾳ τῷ 1863 ἐπιδιορθωθεῖσα ὑπὸ Γαβριὴλ Ἐπισκόπου Σταγῶν. Σ. Ε.

Εἰς τὸν Παυλῖνον καὶ Βενέδιμον.

* » Ὁρῶν με, Βενέδιμε, τὸν σὸν Παυλῖνον,
» Τμηθέντα συντμήθητι, φησὶ Παυλῖνος.

Εἰς τὴν Χριστίναν.

* » Χριστῷ παρέστης ἡγλαϊσμένη ὅλῃ,
» Αἵμασι τοῖς σοῖς, παρθενικὴ Χριστίνα,
† » Ὀγδοὰς ἀθλοφόρων ἐκ γαίης εἰς πόλον ἤρθη.

† Ἀπὸ τοὺς ἁγίους τούτους μάρτυρας, ὁ μὲν Πέτρος ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν Λάμψακον, καὶ φερθεὶς εἰς τὸν Δέκιον [1] τὸν ἄρχοντα τῆς Ἀβυδινῶν [2] πόλεως, προσετάχθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὴν Ἀφροδίτην, μὴ πεισθεὶς δὲ, ἀλλὰ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, συντρίβεται εἰς ὅλον τὸ σῶμα μὲ ἁλύσεις καὶ ξύλα καὶ τροχαντῆρας, (ἤτοι τροχοὺς τιμωρητικούς·) ὅθεν διὰ τῆς βασάνου παραδίδει τὸ πνεῦμά του, καὶ λαμβάνει ἐκ Θεοῦ τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον. Ὁ δὲ Παῦλος καὶ ὁ Ἀνδρέας κατήγοντο ἀπὸ τὴν Μεσοποταμίαν, στρατιῶται ὄντες ὑπὸ τὸν ῥηθέντα Δέκιον, μετὰ τοῦ ὁποίου ὑπῆγον εἰς Ἀθήνας· ἐκεῖ δὲ ἐπιάσθησαν ὁ Διονύσιος καὶ ἡ ἁγία Χριστίνα, καὶ ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακήν. Τὴν δὲ ἁγίαν Χριστίναν βλέποντες ὁ Παῦλος καὶ ὁ Ἀνδρέας, ὅτι ἦτο παρθένος καὶ ὡραία, καὶ εἰς καιρὸν γάμου, παρεκίνουν αὐτὴν εἰς αἰσχρὰν πρᾶξιν· ἀλλ' ἡ ἁγία δὲν ἐπείσθη. Αὐτοὶ δὲ ἀντὶ νὰ βιάσωσιν αὐτὴν μετεβλήθησαν ἐξ ἐναντίας ἀπὸ τὰς νουθεσίας της, καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν. Τούτου χάριν, αὐτοὶ μὲν οἱ δύω καὶ ὁ Διονύσιος ἐλιθοβολήθησαν, ἡ δὲ ἁγία Χριστίνα, πεσοῦσα ἐπάνω εἰς αὐτοὺς, ἀπεκεφαλίσθη.

Ὁ δὲ Ἡράκλειος καὶ ὁ Παυλῖνος καὶ ὁ Βενέδιμος ἦσαν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας καὶ ἐκήρυττον τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, παρακινοῦντες τοὺς Ἕλληνας καὶ εἰδωλολάτρας νὰ ἀποστραφῶσι τὴν ματαιότητα καὶ πλάνην τῶν εἰδώλων. Ὅθεν πιασθέντες, παρεδόθησαν εἰς τὸν ἄρχοντα, καὶ ἀφ' οὗ πρότερον ἐδάρησαν δυνατὰ, καὶ ἄλλας πολλὰς τιμωρίας ἐδοκίμασαν, ὕστερον ἐβλήθησαν εἰς ἀνημμένην κάμινον, καὶ ἐπειδὴ

---

[1] Παρὰ δὲ τοῖς Μηναίοις Δάκνον γράφεται.

[2] Παρὰ δὲ τοῖς Μηναίοις Εὐριδικῶν γράφεται. Ἀβυδινῶν δὲ πόλις, ἥτις ἡ Ἄβυδος, εἶναι τὸ ἐν τῇ Ἀνατολῇ κάστρον τὸ πρὸ τῆς βασιλευούσης. Σηστὸς δὲ τὸ ἐν τῇ Εὐρώπῃ κάστρον τῆς αὐτῆς, ἅτινα δύω κάστρα εὑρίσκονται ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ, καὶ καλοῦσιν αὐτὰ οἱ μὲν Τοῦρκοι, Μπογὰζ χισαρὴ, οἱ δὲ Εὐρωπαῖοι, Δαρδανέλια· καὶ ἀπέχουσιν ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο στάδια ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ, ἤτοι ἓν μίλιον.

ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων ἑπτὰ [1] παρθένων τῶν ἐν Ἀγκύρᾳ, ΤΕΚΟΥΣΗΣ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΣ, ΚΛΑΥΔΙΑΣ, ΦΑΙΝΗΣ, ΕΥΦΡΑΣΙΑΣ, ΜΑΤΡΩΝΗΣ, ΙΟΥΛΙΑΣ, ΘΕΟΔΟΤΗΣ, καὶ ΘΕΟΔΟΤΟΥ μάρτυρος.

* » Λίμνη γυναικῶν ἑπτὰς ἐμβεβλημένη,
» Χαίρει βίου ῥέοντος ἐκβεβλημένη.

Αὗται αἱ ἁγίαι ἑπτὰ παρθένοι καὶ μάρτυρες ἦσαν ἀπὸ τὴν Ἄγκυραν τῆς Γαλατίας· ὁ δὲ ἅγιος Θεόδοτος, ἂν καὶ εἶχε γυναῖκα, δὲν ἠμέλει ὅμως διὰ τοῦτο τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετήν· ἀλλὰ μὲ σχῆμα πραγματείας καὶ πωλήσεως, ἀγοράζων σῖτον καὶ ζυμόνων ψωμία, ἐπρόσφερε μὲν ἀπὸ αὐτὰ ἀπαρχὰς εἰς τὸν Θεόν, ἐμοίραζε δὲ εἰς τοὺς πτωχούς· ἐπειδὴ ὁ μιαρὸς ἄρχων τῆς Ἀγκύρας, Θεότεκνος ὀνόματι, ἐπρόσταζε, τὰ φαγητὰ ὅσα ἐπωλοῦντο εἰς τοὺς χριστιανοὺς νὰ ἦναι ραντισμένα καὶ μεμολυσμένα ἀπὸ τὰς σπονδὰς καὶ θυσίας τῶν εἰδώλων. Ἀλλὰ καὶ τὰς φυλακὰς ἐπισκεπτόμενος ὁ μακάριος, ἐστερέονεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τοὺς εἰς αὐτὰς φυλακισμένους χριστιανοὺς, καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς τὰ πρὸς ζωοτροφίαν· μίαν δὲ φορὰν ἐλθὼν εἰς τὴν φυλακὴν, εὗρε τὰς ἀνωτέρω παρθένους, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ μία, ἡ ὀνομαζομένη Τεκοῦσα, ἦτο κατὰ σάρκα θεία τοῦ ἁγίου.

Αὗται λοιπὸν ἐφέρθησαν ἔμπροσθεν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησαν νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα, ἐδόθησαν εἰς τοὺς στρατιώτας διὰ νὰ τὰς ἀτιμάσωσι· διεφυλάχθησαν ὅμως ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ ἀβλαβεῖς καὶ ἄφθοροι. Ἔπειτα ἔδεσαν αὐτὰς μὲ πέτρας καὶ τὰς κατεβύθισαν εἰς τὸ βάθος τῆς ἐκεῖ εὑρισκομένης λίμνης, καὶ οὕτως ἔλαβον αἱ μακάριαι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως· τὰ δὲ λείψατα αὐτῶν λαβόντες τινὲς χριστιανοὶ, εἷς ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦτο καὶ ὁ ἅγιος Θεόδοτος, τὰ ἐνεταφίασαν ἐντίμως. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην διαβληθεὶς ὁ ἅγιος Θεόδοτος εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ ζητούμενος, ἐφανέρωσε μόνος του τὸν ἑαυτόν του εἰς τοὺς ζητοῦντας. Παρεστάθη λοιπὸν εἰς τὸν ἄρχοντα Θεότεκνον, καὶ ἐπειδὴ ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν ὅτι εἶναι Θεὸς, ἐκρεμάσθη ὑψηλὰ καὶ ἐξεσχίσθη· ἔπειτα ἔχυσαν εἰς τὰς πληγάς του ὀξύδιον καὶ ἅλας, καὶ τελευταῖον ἀποκεφαλίζεται. Ὁ δὲ ἀπάνθρωπος ἄρχων δὲν ἔπαυσε μέχρι τούτου τὴν θηριωδίαν του, ἀλλ' ἐξέβαλε καὶ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων παρθένων ἀπὸ τοὺς τάφους καὶ τὰ κατέκαυσε. [1]

—

* *Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΕΥΦΡΑΣΙΑΣ τῆς ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης τελειωθείσης.*

* » Εὐφρασίαν πεσοῦσαν εἰς βυθοῦ δίνας,
» Εὔφρανε, Σῶτερ, σοῦ παράστασις θρόνου.

* *Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ΣΤΕΦΑΝΟΥ τοῦ νέου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.*

* » Ἐκ τοῦ διαῤῥέοντος ἐξέβη βίου.
» Στέφανος, οὗ στέφανος οὐ διαῤῥέει.

* Οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ ἀοιδίμου Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει ωξζ' (867), διὰ δὲ τὴν ἁπλότητα καὶ ἀκακίαν τῆς γνώμης του, καὶ διὰ τὴν λοιπὴν σύνεσιν καὶ κατάστασιν αὐτοῦ, μὲ εὐδοκίαν καὶ κρίσιν Θεοῦ καὶ μὲ ψῆφον βασιλικὴν καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἐχειροτονήθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ ἱεροῦ Φωτίου. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐκάθισεν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον καὶ ἀνεδέχθη τὴν φροντίδα ὅλων τῶν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ἐφάνη ἄγρυπνος φύλαξ καὶ ποιμὴν ἀληθινὸς τῆς τοῦ Χριστοῦ ποίμνης, ποιμαίνων τὰ λογικὰ πρόβατα εἰς τὴν βοσκὴν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, βοηθῶν τὰς χήρας, προστατεύων τῶν ὀρφανῶν, ἐλεῶν τοὺς πτωχοὺς, ἐλευθερόνων τοὺς ἀδικουμένους ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δυνατωτέρων, καὶ θεραπεύων μὲ ὅλα τὰ ἔργα του τὸν Θεόν. Οὕτω δὲ ποιῶν, εἰς αὐτὸ τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

—

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ἐν ἀκάνθαις βάτου συρόμενος τελειοῦται.*

* » Ἰουλιανὸς ἆθλον εὗρε τὴν βάτον,
» Τιμῶν Θεοῦ σάρκωσιν, ἧς τύπος βάτος.

* *Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΘΕΟΔΩΡΟΣ Πάπας Ῥώμης ξεόμενος τελειοῦται.* [2]

---

[1] Πῶς ἐνῷ εἰσιν ὀκτὼ γράφεται ἑπτά; ἢ τὴν τεκοῦσαν πρέπει νὰ ἐκλάβωμεν ὡς μητέρα τῶν ἑπτὰ, ὡς ἀναφέρει ὁ παλαιὸς Συναξαριστὴς, καὶ ὄχι ὡς κύριον ὄνομα· ἢ πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ ἀμέσως κατωτέρω ἑορταζομένη Εὐφρασία κατὰ λάθος παρεισέφρησεν ἐνταῦθα. Σ. Ε.

[1] Σημείωσαι, ὅτι ἄλλαι εἶναι αἱ ἑπτὰ παρθένοι αὗται ἀπὸ τὰς ἑπτὰ παρθένους τὰς ἐν Ἀμινσῷ, τὰς ἑορταζομένας κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαρτίου, ἂν καὶ αὗται ἔχουν τὰ αὐτὰ ὀνόματα ἐκείνων· καθότι ἄλλα βάσανα καὶ τέλη ἔλαβον αὗται, καὶ ἄλλα ἐκεῖναι· καὶ ἄλλη ἡ πατρὶς ἐκείνων, καὶ ἄλλη ἡ τούτων.

[2] Οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ Ῥώμης Θεόδωρος ὁ πρῶτος,

* » Ἀνθρωποτρῶκται, δημίους λέγω, λύκοι,
» Θεοδώρου τρώγουσι τὰς σάρκας ξέσει.

Ἡ ἁγία ΑΝΑΣΤΑΣΩ *ἡ ἐν τοῖς Λευκαδίου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ἀναστασὼ ζῇ κἂν μύῃ κοινῷ νόμῳ,
» Ἀνάστασιν μένουσα κοινὴν τοῦ γένους.

† *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν* ΜΑΡΤΙΝΙΑΝΟΥ *ἐν τοῖς Ἀρεοβίνθου.*

* » Μαρτινιανὸς ἐξέδυ ἐκ τῶν κάτω,
» Καὶ εἰσέδυ νῦν εἰς τὰ τοῦ πόλου πλάτη. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ *καὶ τῶν σὺν αὐτῷ* ΑΚΑΚΙΟΥ, ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ *καὶ* ΠΟΛΥΑΙΝΟΥ.

Εἰς τὸν Πατρίκιον.

» Ἐφεῦρε Πατρίκιος ἐκτμηθεὶς κλέος,
» Ὑπὲρ κλέος πᾶν πατρικίων γηΐνων.

Εἰς τὸν Ἀκάκιον.

» Καλοῦ μετέσχες, Ἀκάκιε, τοῦ τέλους,
» Ἀθλητικὸν γὰρ τοῦτό σοι διὰ ξίφους.

Εἰς τὸν Μένανδρον καὶ Πολύαινον.

» Πολύαινος Μένανδρος ἐκτετμημένοι,
» Πολλῶν ἐπαίνων ἀξιούσθων ἀξίως.
» Ἐννεακαιδεκάτῃ τάμε Πατρίκιον ξίφος ὀξύ.

Οὗτος ὁ ἅγιος Πατρίκιος, διὰ μὲν τὴν ἀρετὴν καὶ σοφίαν, ἣν εἶχεν ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, ἔγεινε τῆς Προύσης ἐπίσκοπος, διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ τὸν διάπυρον ζῆλόν του διεβλήθη καὶ ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας. Ὅθεν παρασταθεὶς εἰς τὸν ἄρχοντα Ἰουλιανὸν τὸν ὕπατον, ἤλεγξε τὴν πλάνην καὶ ματαιότητα τῶν εἰδώλων. Ὁ δὲ ἄρχων δοκιμάσας μὲ πολλὰ καὶ διάφορα βάσανα νὰ τὸν πείσῃ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, ἐπρόβαλε καὶ τοῦτο, ὅτι τὰ θερμὰ νερὰ θερμαίνονται καὶ ἐκχύνονται ἀπὸ τὴν γῆν διὰ τῆς προνοίας τῶν Θεῶν, πρὸς εὐεργεσίαν καὶ ὠφέλειαν τῶν ἀνθρώπων. Τότε ὁ ἅγιος ἀνταπεκρίθη, ναί, διὰ τὴν εὐεργεσίαν τῶν ἀνθρώπων ἀναδίδονται τὰ θερμὰ νερά, ὄχι ὅμως διὰ τῆς προνοίας τῶν ψευδοθέων, ἀλλὰ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος διώρισε δύω τόπους, ἐκ τῶν ὁποίων εἷς εἶναι γεμάτος ἀπὸ πολλὰ ἀγαθά, τὰ ὁποῖα θὰ ἀπολαύσωσιν οἱ δίκαιοι, ὁ δὲ ἄλλος ἀπὸ σκότος καὶ φωτίαν, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ κολάζωνται οἱ ἁμαρτωλοὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν. Καὶ ὅτι μὲν ἔβαλεν ὁ Θεὸς πῦρ, ὄχι μόνον εἰς ὅλην τὴν ὑπ' οὐρανὸν κτίσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν οὐρανόν, φανερὸν εἶναι, διότι ὁ Θεὸς δημιουργήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἔβαλεν εἰς αὐτὰ καὶ νερὸν καὶ πῦρ· καὶ ἄλλο μὲν εἶναι τὸ νερόν, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ὅπερ λέγεται θάλασσα, ἄλλο δὲ εἶναι τὸ εὑρισκόμενον ὑποκάτω τῆς γῆς, τὸ ὁποῖον λέγεται ἄβυσσος. Ἀπὸ τὸ νερὸν δὲ ἐκεῖνο τῆς ἀβύσσου ἀναβαίνουσιν, ὡς σίφωνες, αἱ βρύσεις καὶ τὰ πηγάδια πρὸς πόσιν καὶ χρείαν ἐδικήν μας· ἀπὸ δὲ τὸ πῦρ πάλιν, τὸ εὑρισκόμενον ὑποκάτω τῆς γῆς ἀναβρύουσι τὰ θερμὰ νερά· καὶ ὅσα μὲν νερὰ πλησιάζουν εἰς τὸ πῦρ ἐξέρχονται θερμά, ὅσα δὲ εἶναι μακρὰν αὐτοῦ ἐκβαίνουσι ψυχρά· τὸ δὲ πῦρ τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς, αὐτὸ θὰ κολάζῃ, ὡς λέγουσι, τοὺς ἀσεβεῖς· καθὼς καὶ τὸ κατώτατον νερόν, τὸ ὁποῖον εἶναι παγωμένον καὶ ὀνομάζεται τάρταρος, θέλει κολάζει αἰωνίως τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς δαίμονας, τοὺς ὁποίους ἐθεοποίησαν οἱ Ἕλληνες, καὶ τοὺς τούτων λατρευτὰς Ἕλληνας· ὁ δὲ ἅγιος Ηιόνιος [1] λέγει, ἐγὼ ἐπεριπάτησα τὴν Ἰουδαίαν, καὶ διαβὰς τὸν Ἰορδάνην, εἶδον τὴν γῆν τῶν Σοδόμων, ἡ ὁποία μαρτυρεῖ πόσον φοβερὰ εἶναι ἡ ὀργὴ καὶ ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰς ἀρσενοκοιτίας καὶ τὰς ἄλλας κακίας, ὅσας ἔκαμνον οἱ Σοδομῖται· εἶδον ἀκόμη εἰς ἄλλα μέρη καπνόν, ἀναβαίνοντα ὑποκάτωθεν τῆς γῆς. Ὁμοίως εἶδον γῆν ὅλην κατακεκαυμένην καὶ στερημένην ἀπὸ πάντα καρπὸν καὶ ὑγρασίαν. Τοῦτο δὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ἴδῃ καὶ νὰ βεβαιωθῇ τις καὶ ἀπὸ τὸ πῦρ τὸ ἀναθρῶσκον ὑποκάτω ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸ ἐν Σικελίᾳ εὑρισκόμενον βουνὸν τῆς Αἴτνης. [2] Ὅθεν διαμαρτυρόμεθα

ὅστις ἦτο ἐπὶ τῆς βασιλείας Κώνσταντος, τοῦ ἐκγόνου μὲν τοῦ Ἡρακλείου, υἱοῦ δὲ Κωνσταντίνου, ἐν ἔτει 642· ἀρχιεράτευσε δὲ οὗτος χρόνους ἑπτὰ καὶ μῆνας ἕξ.

[1] Περιττῶς δὲ γράφεται ἐδῶ ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Ἀφιανοῦ καὶ Αἰδεσίμου τῶν αὐταδέλφων· διότι ταῦτα προεγράφησαν κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Ἀπριλίου.

[1] Σημείωσαι, ὅτι παρὰ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ οὗτος εὑρίσκονται ἐδῶ προστεθειμένα, καὶ φαίνεται ὅτι ἐδιηγήθη καὶ ταῦτα ὁ ἅγιος Πατρίκιος φέρων ἐκ τούτων μαρτυρίας τῶν λόγων του.

[2] Ὅθεν ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ Διάλογος, σ ὑμα τοῦ ἁγίου ὀνο-

εἰς ἐσᾶς, ὅτι μὲ τὸ πῦρ θὰ γίνῃ τοῦ Θεοῦ ἡ κρίσις καὶ ἡ κόλασις τῶν ἁμαρτωλῶν· ἐγὼ δὲ εἶδον καὶ εἰς τὴν Νεάπολιν τὴν ἐν Ἰταλίᾳ εὑρισκομένην, ὅτι πρὸ ἓξ μιλίων τῆς πόλεως εἶναι βουνὸν φαραγγῶδες, [1] ὅπερ ἀνέβλυσε πῦρ, τὸ ὁποῖον ὡς νερὸν, ἀνέβη τριακοσίας ὀργυιὰς ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ, καὶ κατέβη καῖον τὸν τόπον ἕως εἰς ἓξ μίλια. Ὅθεν κατέκαυσε τὴν γῆν καὶ τὰς πέτρας, ἕως οὗ Στέφανος ὁ τότε ὁσιώτατος ἐπίσκοπος, ἐξῆλθε μὲ λιτανείας σὺν παντὶ τῷ λαῷ, καὶ παρεκάλεσε περὶ τούτου τὸν Θεὸν, καὶ οὕτως ἡ φωτία ἐστάθη.

Ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα ἐδιηγήθη ὁ ἅγιος Πατρίκιος, ἐπρόσταξεν ὁ ἄρχων καὶ ἐβλήθη ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀρχιερεὺς ἐντὸς τῶν θερμῶν ὑδάτων, τὰ ὁποῖα ἔβλαψαν τοὺς στρατιώτας, οἵτινες ἔβαλον τὸν ἅγιον εἰς αὐτὰ, καὶ οὐχὶ τὸν ἅγιον, διότι οὗτος ἐκβῆκεν ἐξ αὐτῶν ἀβλαβής. Τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθη ὁμοῦ μὲ τὸν Ἀκάκιον καὶ Μένανδρον καὶ Πολύαινον, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τὸν λεγόμενον Κύρου. [2]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΜΕΜΝΟΝΟΣ τοῦ θαυματουργοῦ.

» Ὑπνοῖ τι μικρὸν ἁρπαγὴν τὴν ἐσχάτην,
» Τὴν εἰς ἁπαντὴν τοῦ Θεοῦ Μέμνων μένων.

Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν, ἀποταξάμενος τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, δικαίως καὶ εὐαρέστως διήνυσε τὴν ζωήν του μὲ ὑπακοὴν καὶ ὑποταγὴν, διὸ ἔγεινε καὶ ἡγούμενος μοναχῶν. Ἀποκτήσας δὲ πραότητα καὶ ἀγάπην, ἔγεινε καὶ θαυματουργὸς, διότι μίαν φορὰν ἔπεσον ἀκρίδες εἰς τὰ χωράφια τοῦ μοναστηρίου, ὅθεν ποιήσας εὐχὴν ὁ ἅγιος, τὰς ἐδίωξεν ὅλας ὡς ἂν ἦτο πῦρ, καὶ τὰς ἔπνιξεν εἰς τὸν ποταμόν. Οὗτος ὁ ἅγιος ἀνέβλυσε νερὸν διὰ προσευχῆς του εἰς τόπον ἄνυδρον, τὸ ὁποῖον ἕως τῆς σήμερον ἀναβρύει εἰς ὀξαν Χριστοῦ· οὗτος ἐφάνη μίαν φορὰν εἰς τινας ναύτας, ἐν καιρῷ τρικυμίας ἐπικαλεσθέντας καὶ ζητοῦντας τὴν βοήθειάν του, καὶ ἐπιστὰς εἰς αὐτοὺς, ἐκυβέρνα τὸ πλοῖον αὐτῶν καὶ ἐπροθυμοποίει τοὺς ναύτας· ὅθεν εἰς ὀλίγην ὥραν ἀβλαβεῖς αὐτοὺς εἰς τὸν λιμένα διέσωσε. Μὲ τοιαῦτα θαυμάσια διανύσας ὁ ἀοίδιμος τὴν ζωήν του, ἐχάριζε σωτηρίαν εἰς ὅσους τὸν ἐπεκαλοῦντο. Εὐαρεστήσας λοιπὸν εἰς τὸν Θεὸν μέχρι τέλους, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ἐφόδια.

---

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΚΟΛΟΥΘΟΥ.*

* » Ὁ μάρτυς Ἀκόλουθος ὡς πρὸς παστάδα,
» Ἐπηκολούθει τοῖς ἄγουσι πρὸς φλόγα.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγ' (290), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Θηβαΐδα τῆς Αἰγύπτου, τῆς ἐν Ἑρμουπόλει. Διὰ δὲ τὴν πίστιν καὶ ὁμολογίαν τοῦ Χριστοῦ, προσαχθεὶς εἰς τὸν ἐκεῖ εὑρισκόμενον ἡγεμόνα, οὔτε μὲ κολακείας ἐδελεάσθη, οὔτε μὲ φοβερισμοὺς ἐδειλίασε· διὰ τοῦτο πρῶτον μὲν ἐκρέμασαν ἀπὸ τὸν λαιμόν του πέτραν βαρεῖαν, ἔπειτα δὲ ἔλαβον ἀπόφασιν νὰ θανατωθῇ διὰ τοῦ πυρὸς, καὶ οὕτω βληθεὶς ἐντὸς αὐτοῦ ὁ ἀοίδιμος, τὸν τοῦ μαρτυρίου ἐκομίσατο στέφανον.

---

* *Ἡ ἁγία μάρτυς ΚΥΡΙΑΚΗ πυρὶ τελειοῦται.*

* » Αἰώνιον φεύγουσα πῦρ ἐχεφρόνως,
» Κυριακὴ πρόσκαιρον ἡδέως φέρει.

* *Ἡ ἁγία μάρτυς ΘΕΟΤΙΜΗ ξίφει τελειοῦται.*

» Τιμὴ Θεὸς πέφυκε τῇ Θεοτίμῃ,
» Ἣν τιμίαν τίθησι μάρτυρα ξίφος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΘΑΛΛΕΛΑΙΟΥ.

» Ἀκέστορι τιμηθέντι τῷ Θαλλελαίῳ,
» Θεὸς βοτάνη πρὸς λύσιν παντὸς πάθους. [1]
» Εἰκοστῇ Θαλλέλαιος τὴν κεφαλὴν ἀπεκάρθη.

μάζει τὸ τῆς Αἴτνης βουνὸν, ὅπερ ξερνᾷ ἀεννάως φωτίαν, διὰ νὰ δείξῃ, ὅτι ἡ φωτία ἡ ἐν τοῖς κόλποις τῆς γῆς φυλαγμένη εἶναι ἡτοιμασμένη διὰ νὰ κατακαίῃ τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἁμαρτωλοὺς ἐν τῷ ᾅδῃ. Ὅθεν καὶ ὁ Ἡσαΐας τοῦτο βεβαιῶν εἶπεν «ὁ γὰρ σκώληξ αὐτῶν (τῶν ἁμαρτωλῶν) οὐ τελευτήσει, καὶ τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβεσθήσεται.» (Ἡσ. ξς'. 24.) ὁ δὲ Κορυφαῖος Πέτρος καθαρώτερα περὶ τούτου λέγει «Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶ πυρὶ, τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.» (β'. Πέτρ. γ'. 7.) τοῦ ὁποίου ῥητοῦ τὴν ἑρμηνείαν ὅρα εἰς τὴν νεοτύπωτον ἑρμηνείαν τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν, καὶ ἐκεῖ θέλεις εὕρῃ πολλὰ συμβάλλοντα εἰς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν.

[1] Ἐννοεῖ τὸν Βεσούβιον, ὃς καὶ μέχρι σήμερον δὲν παύεται ἐξερευγόμενος πῦρ καὶ λάβαν· Σ. Ε.

[2] Περὶ τοῦ ναοῦ τούτου ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ συναξαρίου Ῥωμανοῦ τοῦ Μελῳδοῦ, κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

[1] Ἐν δὲ τοῖς τετυπωμένοις Μηναίοις οὕτω γράφεται ὁ στίχος

† Οὗτος ὁ ἅγιος Θαλλέλαιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νουμεριανοῦ, ἐν ἔτει σπδ' (284) καταγόμενος ἀπὸ μίαν χώραν τῆς Φοινίκης ὀνομαζομένην Λίβανον, υἱὸς πατρὸς μὲν Βερουκίου ἀρχιερέως τῶν χριστιανῶν, μητρὸς δὲ Ῥωμυλίας. Μαθὼν δὲ οὗτος τὴν ἰατρικὴν τέχνην, καὶ κρυπτόμενος εἰς ἕνα ἐλαιῶνα, διὰ τὸν φόβον τῶν εἰδωλολατρῶν, ἐπιάσθη ὡς χριστιανὸς κατὰ τὴν πόλιν Ἀνάζαρβον, τὴν εὑρισκομένην εἰς τὴν δευτέραν τῶν Κιλίκων ἐπαρχίαν, καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν ἄρχοντα Θεόδωρον, ὁ ὁποῖος, ἐπειδὴ δὲν ἐδυνήθη νὰ πείσῃ τὸν ἅγιον νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐπρόσταξε νὰ τρυπήσωσι τοὺς ἀστραγάλους του καὶ νὰ περάσωσι σχοινίον ἀπὸ αὐτούς· ἔπειτα νὰ κρεμάσωσιν αὐτὸν κατακέφαλα. Οἱ ὑπηρέται λοιπὸν ἐνόμισαν ὅτι ἐξετέλεσαν τὴν προσταγὴν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἐτρύπησαν τοὺς ἀστραγάλους τοῦ ἁγίου, καὶ τὸν ἐκρέμασαν· τῇ δὲ ἀληθείᾳ οὔτε τὸν ἐτρύπησαν, οὔτε τὸν ἐκρέμασαν, διότι ἐπατάχθησαν ἀπὸ ἀορασίαν, καὶ ἀλλοιωθέντες τὸν νοῦν ἀπό τινα θείαν δύναμιν, δὲν ἤξευραν τί ἔκαμνον, ὥστε τρυπήσαντες ἓν ξύλον ἐκρέμασαν αὐτὸ ἀντὶ τοῦ ἁγίου. Ὅθεν ὁ ἄρχων νομίσας ὅτι τὸν ἐμπαίζουσιν οἱ στρατιῶται, ἔδειρεν αὐτούς· δύω δὲ ἐξ αὐτῶν, Ἀλέξανδρος καὶ Ἀστέριος ὀνομαζόμενοι, βλέποντες τὸ τοιοῦτον παράδοξον, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν. Διὰ τοῦτο ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Ἀπορήσας δὲ ὁ ἡγεμὼν καὶ μὴ ἠξεύρων τί νὰ κάμῃ, ἐπεχείρησε μόνος νὰ τρυπήσῃ τοὺς ἀστραγάλους τοῦ ἁγίου· ἀλλ' ἅμα ἠθέλησε νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸν θρόνον, ὢ τοῦ τοῦ θαύματος! ἐκόλλησεν ὁ θρόνος ὀπίσω εἰς τὴν ῥάχιν του, καὶ δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ σηκωθῇ. Ὁ δὲ ἅγιος συμπονέσας αὐτὸν, προσηυχήθη, καὶ οὕτω διὰ τῆς προσευχῆς του ἐξεκόλλησεν ὁ θρόνος ἀπὸ τὴν ῥάχιν του· ὅθεν διὰ τὸ θαυμάσιον τοῦτο πολλοὶ Ἕλληνες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔμεινε πάλιν πεπωρωμένος ἀπὸ τὴν ἀπιστίαν· διὸ καὶ πάλιν ἐπεχείρησε νὰ τρυπήσῃ τοὺς ἀστραγάλους τοῦ ἁγίου, καὶ, ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐξηράνθησαν αἱ χεῖρές του· ἀλλ' ὅμως ὁ ἅγιος μὴ ἀποδιδοὺς κακὸν ἀντὶ κακοῦ, πάλιν ἰάτρευσε τὰς χεῖρας τοῦ ἀχαρίστου. Ἐπιμένων δὲ ὁ ἡγεμὼν εἰς τὴν ἀπιστίαν, ἐπρόσταξε νὰ ῥίψωσι τὸν ἅγιον μέσα εἰς τὴν θάλασσαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκβῆκεν ὁ μάρτυς ἀβλαβὴς, φορῶν λευκόν τι ἔνδυμα. Μετὰ ταῦτα ἐδόθη ὁ ἅγιος εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν κατασπαράξωσιν, ἐφυλάχθη ὅμως καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβὴς διὰ τῆς θείας χάριτος· τελευταῖον δὲ ἀποκεφαλισθεὶς εἰς τὴν Ἔδεσαν τῆς πόλεως Αἰγαίων, ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου ἀκήρατον στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικόν του ναὸν τὸν εὑρισκόμενον ἐντὸς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀγαθονίκου. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου νεωστὶ μεταφρασθέντα, ὅρα εἰς τὸ νεοτύπωτον νέον Ἐκλόγιον.) [1]

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ διὰ τοῦ ἁγίου Θαλλελαίου πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ δύω μάρτυρες ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ καὶ ΑΣΤΕΡΙΟΣ, ξίφει τελειοῦνται.*

* » Ὑπῆρξε τιμηθεὶς Ἀστέριος τὴν κάραν,
» Ἀστὴρ ὁδηγῶν Ἀλέξανδρον πρὸς ξίφος.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΣΚΛΑ, ὅστις ἐν ποταμῷ ῥιφθεὶς τελειοῦται.*

* » Αἰγύπτιος τὴν γλῶσσαν Ἀσκλᾶς πῦρ φέρει,
» Δι' ἔνθεον κήρυγμα γλωσσῶν ἐμπύρων.

* Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Θηβαΐδα τῆς Αἰγύπτου, διαβληθεὶς δὲ πρὸς τὸν ἡγεμόνα Ἀρριανὸν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ ὁμολογήσας παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν, ἐκρεμάσθη καὶ ἐξεσχίσθη εἰς τὰς πλευρὰς καὶ ἔπειτα ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακήν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἡγεμὼν ἐπέρα τὸν ποταμὸν Νεῖλον μὲ πλοιάριον, τούτου χάριν, προσηυχήθη ὁ ἅγιος νὰ μὴ ἐξέλθῃ ὁ ἡγεμὼν εἰς τὴν στερεὰν, πρὸ τοῦ νὰ ὁμολογήσῃ ἐγγράφως τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν ἐκρατήθη παραδόξως τὸ πλοῖον, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ πλεύσῃ. Τοῦτο δὲ γνωρίσας ὁ ἅγιος ἀπέστειλε πρὸς

οὗτος «Θεὸς βοτάνην πρὸς λύσιν πέμπει πάθους.» Ὅθεν κατὰ τοῦτο νοεῖται ὅτι ἐκεῖ ὅπου ἀπεκεφαλίσθη ὁ ἅγιος Θαλλέλαιος ἐβλάστησεν ἐκ Θεοῦ βοτάνη ἡ ὁποία ἰάτρευεν ὅλα τὰ πάθη καὶ τὰς ἀσθενείας, ἴσως πρὸς δεῖξιν τῆς ἰατρικῆς τέχνης τοῦ ἁγίου. Καθὼς καὶ εἰς τὸν τάφον τοῦ ἀποστόλου Λουκᾶ ἔβρεξεν ὁ Θεὸς κολλύρια, εἰς σημεῖον τῆς ἰατρικῆς τέχνης του, καὶ ὅρα κατὰ τὴν δεκάτην ὀγδόην τοῦ Ὀκτωβρίου.

[1] Ἡ σύναξις καὶ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου τούτου Θαλλέλαίου τελεῖται καὶ ἐν τῇ νήσῳ Νάξῳ, ὅπου ἔν τινι μονιδρίῳ τελεῖται πάνδημος ἑορτὴ, καὶ πολλὰ θαύματα γίνονται παρὰ τοῦ ἁγίου εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτῷ προστρέχοντας. Τὴν δὲ ἀκολουθίαν τούτου ἀνεπλήρωσε καὶ τελείαν ἀπειργάσατο ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, μετὰ καὶ προσθήκης κανόνος· προσέθηκα δὲ καὶ κανόνα παρακλητικὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἅγιον, καὶ ὁ βουλόμενος ζητησάτω ταῦτα.

τὸν ἡγεμόνα γράμμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἔγραφεν, ὅτι κατ' ἄλλον τρόπον δὲν δύναται νὰ ἐκβῇ εἰς τὴν στερεὰν, ἂν δὲν ὁμολογήσῃ ἐγγράφως τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Τότε ὁ ἡγεμὼν ζητήσας χαρτίον ἔγραψεν, ὅτι ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν εἶναι μέγας, καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ δὲν εἶναι ἄλλος, καὶ εὐθὺς ἐκίνησε τὸ πλοῖον καὶ ἔπλευσε πρὸς τὴν στερεάν. Ἐξελθὼν δὲ ὁ ἡγεμὼν ἐσκληρύνθη πάλιν κατὰ τὴν καρδίαν ὡς ὁ Φαραώ· ὅθεν ἔφερε τὸν ἅγιον ἔμπροσθέν του, καὶ κατέκαυσε τὰς πλευράς του μὲ ἀνημμένας λαμπάδας. Ἔπειτα δέσας αὐτὸν μὲ πέτραν, τὸν ἔρριψεν εἰς τὸν ποταμὸν Νεῖλον, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

---

* *Οἱ τρεῖς ὅσιοι καὶ Θεοφόροι πατέρες ἡμῶν* ΝΙΚΗΤΑΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ, *καὶ* ΙΩΣΗΦ, *οἱ κτίτορες τῆς ἐν Χίῳ ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς νέας μονῆς, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.*

† » Οἱ τρεῖς ὅσιοι τῇ ἁγίᾳ Τριάδι,
» Σὺν τοῖς ἀΰλοις νῦν παρίστανται νόοις.

* Οὗτοι οἱ ὅσιοι κατήγοντο ἀπὸ τὴν περίφημον νῆσον τῆς Χίου, ἐν τοῖς χρόνοις ὑπάρχοντες Μιχαὴλ τοῦ Παφλαγόνος τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει ᾳλδ' (1034), καὶ Μιχαὴλ τοῦ καλουμένου Καλαφάτου, τοῦ ἐν ἔτει ᾳμά (1041), βασιλεύσαντος· ἔφθασαν δὲ καὶ μέχρι τῶν χρόνων Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου τοῦ ἐν ἔτει ᾳμέ (1045) βασιλεύσαντος. [1] Οὗτοι λοιπὸν οἱ μακάριοι παραιτήσαντες τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου τερπνὰ, ἀνέβησαν εἰς τὸ ἐν Χίῳ βουνὸν, τὸ ὀνομαζόμενον Προβάτειον, καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ ἐκεῖ εὑρισκόμενον σπήλαιον μετεχειρίζοντο πᾶσαν ἄσκησιν τῆς μοναδικῆς πολιτείας, τρώγοντες ψωμίον, καὶ πίνοντες ἁπλοῦν ὕδωρ ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐνασκούμενοι οἱ ἀοίδιμοι, ἔβλεπον τὴν νύκτα ἓν φῶς, τὸ ὁποῖον ἔλαμπεν εἰς τὸ δάσος τὸ εὑρισκόμενον πλησίον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ· ὅτε δὲ κατέβαιναν διὰ νὰ ἴδωσι τί ἆρά γε εἶναι τὸ φαινόμενον, εὐθὺς τὸ φῶς ἐχάνετο. Ἔβαλον λοιπὸν πῦρ, καὶ τὰ μὲν ἄλλα δένδρα ἐκάησαν, μία δὲ μυρσίνη ἐκεῖ που εὑρισκομένη δὲν ἐκαίετο, ὡς ποτὲ ἡ βάτος ἡ ἐν Σινᾷ· ὅθεν πλησιάσαντες βλέπουσι τὴν μυρσίνην παντελῶς ἄκαυστον, βλέπουσι δὲ καὶ μίαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου χωρὶς τοῦ μονογενοῦς βρέφους, κρεμασμένην εἰς αὐτήν. Λαβόντες λοιπὸν μετὰ πολλῆς εὐλαβείας τὴν ἁγίαν εἰκόνα εἰς τοὺς ὤμους των, ἔφερον αὐτὴν εἰς τὸ σπήλαιόν των. Ἀλλ' ἡ θεία εἰκὼν φυγοῦσα ἀπὸ τὸ σπήλαιον, ὑπῆγε πάλιν εἰς τὴν μυρσίνην· ὅθεν βλέποντες τὸ θαῦμα τοῦτο οἱ ὅσιοι, ἔκτισαν ἐκεῖ, ὡς ἐδύναντο, μίαν μικρὰν ἐκκλησίαν, καὶ ἀφιέρωσαν αὐτὴν εἰς τὴν Θεοτόκον.

Ὅτε δὲ ὁ ῥηθεὶς Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος εὑρίσκετο ἐξόριστος εἰς τὴν Μιτυλήνην, μαθόντες ἐκ Θεοῦ οἱ ὅσιοι οὗτοι, ὅτι μετ' ὀλίγον μέλλει νὰ βασιλεύσῃ, ὑπῆγον εἰς αὐτὸν ὁ θεῖος Νικήτας καὶ ὁ Ἰωσήφ, καὶ παρηγορήσαντες τὴν λύπην του, ἔδωκαν εἰς αὐτὸν καλὰς ἐλπίδας, ὅτι θέλει τῷ χαρίσει ὁ Θεὸς τὴν βασιλείαν ταχέως· ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὑπεσχέθη, ὅτι ἐὰν γίνῃ βασιλεὺς, θὰ τελειώσῃ, ὅσα αἰτήματα ἤθελον τοῦ ζητήσει. Τότε οἱ ὅσιοι παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ τοῖς κάμῃ τοῦτο τὸ αἴτημα· νὰ οἰκοδομήσῃ δηλαδὴ ναὸν λαμπρὸν καὶ βασιλικὸν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου εὑρέθη ἡ ἁγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἐν τῇ ἀπυρπολήτῳ μυρσίνῃ. Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὑπεσχέθη νὰ πληρώσῃ τὴν αἴτησίν των, καὶ πρὸς βεβαίωσιν καὶ ἀσφάλειαν, ἔδωκεν εἰς τοὺς ὁσίους τὸ βασιλικὸν δακτυλίδιόν του, ὡς ἐνέχυρον. Ὅθεν ὅτε ἔγεινε βασιλεὺς ὑπῆγον πάλιν οἱ ὅσιοι πρὸς αὐτὸν, καὶ δείξαντες τὸν δακτύλιόν του, ἐνεθύμισαν τὴν ὑπόσχεσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμε. Ἀποστείλας λοιπὸν ὁ βασιλεὺς τὴν ἀναγκαίαν ὕλην τοῦ ναοῦ καὶ τεχνίτην ἐπιτήδειον, ᾠκοδόμησε τὸν νῦν ὁρώμενον ναὸν καὶ μοναστήριον τῆς ἐν Χίῳ νέας μονῆς, εἰς διάστημα δώδεκα ὁλοκλήρων χρόνων· εἶτα ἐπροίκισεν αὐτὸ μὲ μετόχια, μὲ διάφορα κτήματα, καὶ μὲ ἄλλα προνόμια, πρὸς κατοικίαν καὶ ἀνάπαυσιν τῶν συναχθησομένων μοναχῶν, καὶ πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ξένων καὶ πτωχῶν. Οἱ δὲ ὅσιοι μετὰ ταῦτα ὁσίως καὶ θεοφιλῶς διανύσαντες τὴν ζωήν των, ἀνεπαύσαντο ἐν Κυρίῳ εἰς διαφόρους καιρούς· τὰ δὲ τίμια τούτων σώματα, ἐνεταφιάσθησαν ἐν τόπῳ λεγομένῳ Φιάλιον, τὰ ὁποῖα σώζονται ἕως τῆς σήμερον, διαφόρους θαυματουργίας ἐπιτελοῦντα τοῖς μετὰ πίστεως τούτοις προστρέχουσιν. [1]

---

[1] Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος ἐβασίλευσεν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1042, καθόσον ὀλίγους μόνον μῆνας διήρκεσεν ἡ αὐτοκρατορία τοῦ Καλαφάτου. Σ. Ε.

[1] Τὸν πλατύτερον βίον τῶν ὁσίων τούτων, καὶ τὴν ἀσματικὴν αὐτῶν ἀκολουθίαν ὅρα εἰς τὴν νεοτύπωτον φυλλάδα, ἥτις συνετέθη ὑπὸ τοῦ πανοσιωτάτου καὶ ἐν ἱερομονάχοις σοφολογιωτάτου κυρίου Νικηφόρου τοῦ ἱεροκήρυκος, τοῦ καὶ τῆς αὐτῆς νέας μονῆς ὄντος προηγουμένου. (Ἡ ἀκολουθία αὕτη ἐτυπώθη ἐν Βενετίᾳ τῷ 1804. Σ. Ε.

* *Ἡ ἀνακομιδὴ καὶ μετακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΝΙΚΟΛΑΟΥ Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ.*

☩ » Φάνας ὁ νεκρὸς σοῦ, θεόφρον, τὴν ἕω,
» Ἔφαινεν αὖθις καὶ δύσιν τεραστίοις,

* Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Κομηνοῦ καὶ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Νικολάου, ἐν ἔτει ἀπά (1081), καταδρομὴ ἔγεινεν ἀπὸ τοὺς Ἰσμαηλίτας κατὰ τῶν χριστιανῶν Ῥωμαίων. Ὅθεν τρέχοντες εἰς διαφόρους πόλεις καὶ τόπους οἱ μιαροὶ, τοὺς μὲν χριστιανοὺς ἠχμαλώτιζον καὶ εθανάτονον, ἄνδρας τε ὁμοῦ καὶ γυναῖκας, τὰς δὲ πόλεις καὶ κάστρα ἠρήμοναν. Τότε λοιπὸν ἠρήμωσαν καὶ τὰ Μῦρα τῆς Λυκίας, ὅπου εὑρίσκετο τὸ λείψανον τοῦ μεγάλου καὶ θαυματουργοῦ Νικολάου· ἀφῆκαν δὲ ἀπείρακτον μόνην τὴν Μητρόπολιν καὶ τὴν τῆς μητροπόλεως ἐκκλησίαν. Διὰ τοῦτο εὐδόκησεν ὁ Θεὸς νὰ σηκωθῶσιν ἀπὸ ἐκεῖ τὰ ἅγια λείψανα τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, καὶ νὰ μεταφερθῶσιν εἰς τὴν πολυάνθρωπον πολιτείαν τὴν ὀνομαζομένην Μπὰρ, ἥτις εὑρίσκεται εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ διὰ νὰ μὴ μείνωσι τὰ λείψανα τοιούτου ἁγίου ἄτιμα καὶ ἄδοξα, καὶ διὰ νὰ ἀπολαύσῃ καὶ ἡ Δύσις τὰ τούτου θαυμάσια, ἥτις ἀκόμη δὲν εἶχε πέσῃ εἰς τὰς αἱρέσεις καὶ κακοδοξίας, ἀλλ' ἦτον ὀρθόδοξος καὶ ἡνωμένη μὲ τὴν Ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν. Ἔγεινε δὲ ἡ ἀνακομιδὴ αὕτη μὲ τοιοῦτον τρόπον· εἰς ἕνα ἱερέα εὐλαβῆ τῆς ῥηθείσης πόλεως ἐφάνη ὁ ἅγιος Νικόλαος καθ' ὕπνον καὶ λέγει νὰ ὑπάγῃ ὁμοῦ μὲ τὸν κλῆρον εἰς τὰ Μῦρα, καὶ παραλαβὼν ἀπὸ ἐκεῖ τὸ λείψανόν του, νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὴν Μπάρ· ὁ δὲ ἱερεὺς ἐδιηγήθη τὴν ὀπτασίαν εἰς τοὺς κληρικοὺς, οἵτινες ἀκούσαντες αὐτὴν, ἐχάρησαν μεγάλως. Ὅθεν ἑτοιμάσαντες τρία πλοῖα, ἔστειλαν ἀνθρώπους ἀρκετοὺς ἱερεῖς τε καὶ διακόνους διὰ νὰ φέρωσι τὸ ἅγιον λείψανον. Ἐλθόντες λοιπὸν εἰς τὸν λιμένα τῆς Λυκίας, ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ὅπλα, φοβούμενοι μήπως τοὺς ἐμποδίσῃ τίς. Ὅθεν εὑρόντες τέσσαρας μοναχοὺς, ἠρώτησαν αὐτοὺς, ποῦ εὑρίσκονται τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Νικολάου διὰ νὰ τὰ προσκυνήσωσιν· οἱ δὲ ἔδειξαν εἰς αὐτοὺς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου, ὁ ὁποῖος ἦτον ὑποκάτω εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ἐκκλησίας. Σκάψαντες δὲ τὸν τάφον οἱ ἀπεσταλμένοι, εὗρον τὴν θήκην τοῦ ἁγίου λειψάνου, καὶ ἀνοίξαντες αὐτὴν, ὦ τοῦ θαύματος! τὴν εὗρον γεμάτην ἀπὸ εὐωδέστατον μῦρον, τὸ ὁποῖον ἀνέβλυζεν ἐκ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου. Ὅθεν λαβόντες αὐτὸ, τὸ ἔβαλαν μέσα εἰς τὰ πλοῖα, καὶ οὕτως ἀναχωρήσαντες ἐκεῖθεν, κατευωδώθησαν εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν.

Τότε οἱ κάτοικοι τῆς Μπὰρ προϋπαντήσαντες μὲ λαμπάδας καὶ θυμιάματα, ἔλαβον τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ τὸ ἀπέθεσαν μὲ τιμὴν μεγάλην εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ τιμίου Προδρόμου τὴν παραθαλασσίαν. Πάμπολλα δὲ θαύματα ἔγειναν ἀπὸ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου, διότι τυφλοὶ καὶ κωφοὶ καὶ δαιμονισμένοι καὶ ἀπὸ ἄλλας ἀσθενείας κρατούμενοι, ἐθεραπεύθησαν, εὐθὺς ἅμα ἤγγισαν μετὰ πίστεως εἰς τὸ σεβάσμιον λείψανον. Ὕστερον δὲ ἔκτισαν μεγάλην καὶ ὡραίαν ἐκκλησίαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Νικολάου, καὶ μετὰ τρεῖς χρόνους μετέθεσαν τὸ λείψανον ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν νεόκτιστον ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου, καὶ ἐκεῖ ἀπέθεσαν αὐτὸ εἰς θήκην ἀργυρᾶν. Ὅθεν ἔκτοτε ἐπεκράτησε συνήθεια νὰ ἑορτάζηται ἡ ἀνακομιδὴ καὶ μετακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Νικολάου κατὰ τὴν εἰκοστὴν Μαΐου, [1] τὸ ὁποῖον ἀνέβλυζε μῦρον μὲ τοιοῦτον τρόπον, καθὼς τοῦτο παρέδωκαν ἄνδρες ἀξιόπιστοι, καὶ καθὼς ᾄδεται παλαιὸς λόγος. Κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς μεταθέσεως τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Νικολάου, ὅτε ὁ ἱερεὺς ἤρχιζε τὴν ἱερὰν λειτουργίαν, τότε καὶ τὸ μῦρον ἤρχιζε νὰ τρέχῃ ἀπὸ τοὺς δύω πόδας τοῦ θείου λειψάνου, ὄχι ἀπὸ τὰ δάκτυλα ἔμπροσθεν, ἀλλ' ὄπισθεν ἀπὸ τὰς πτέρνας τῶν ποδῶν του, ἔτρεχε δὲ τόσον πολὺ, ὥστε ἐφαίνοντο ὡς δύω βρύσεις. Ὅθεν ἔβαλλον ὑποκάτω μεγάλους λέβη-

---

[1] Οἱ δὲ Ῥῶσσοι ἑορτάζουσι ταύτην κατὰ τὴν ἐννάτην τοῦ Μαΐου. Ὅτι δὲ εἰς τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαΐου ἑορτάζεται, βεβαιοῖ μὲν καὶ μία φυλλάδα, ἥτις περιέχει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου, συνθεμένη ἀπὸ ἕνα διδάσκαλον τῆς Κερκύρας, ἐν ᾗ ἀναφέρεται, ὅτι τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Νικολάου φερόμενον εἰς τὴν Μπὰρ, ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Κέρκυραν, καὶ ἐκεῖ ἐπροσκυνήθη ἀπὸ ὅλον τὸ πλῆθος, κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαΐου. *Αν δὲ ἐρωτήσῃ τὶς ποῦ εὑρίσκεται τώρα τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἀποκρινόμεθα, ὅτι οὐδεὶς ἠξεύρει, διότι καθὼς τὸ τοῦ ἁγίου Μάρκου λείψανον, ἐν Βενετίᾳ ὂν πρότερον, νῦν ἐκεῖ οὐχ εὑρίσκεται, οὕτω καὶ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Νικολάου εὑρισκόμενον πρότερον ἐν τῇ Μπὰρ, τώρα ἐκεῖ δὲν εὑρίσκεται. Σημειοῦμεν δὲ ὅτι τὸ Συναξάριον τοῦτο μετεφράσθη ἐκ τοῦ Σλαβονικοῦ, καὶ ὅτι εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην τοῦ ἁγίου Νικολάου ἀκολουθίαν ἐποίησεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία μετὰ κανόνος, καὶ ὁ βουλόμενος ἑορτάζειν τὸν ἅγιον, ζητησάτω ταύτην, ἥτις εὑρίσκεται ἔν τινι κελλίῳ τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐπικαλουμένῳ τῶν Μπαρμπεράδων πλησίον τῶν Καρεῶν.

τας καὶ κάδδους, καὶ ἕως νὰ τελειώσῃ ἡ θεία λειτουργία (ἤτις ἐλέγετο ἀργὰ, διὰ νὰ τρέχῃ περισσότερον μῦρον) ἕως, λέγω, τοῦ τέλους τῆς λειτουργίας, ἐγέμιζον τὰ ἀγγεῖα ἐκεῖνα. Ὅτε δὲ ἡ λειτουργία ἐτελείονε, τότε καὶ τὸ μῦρον ἴστατο καὶ δὲν ἔτρεχεν· ἐκεῖνο δὲ τὸ μῦρον ἐμοιράζετο εἰς ὅλην τὴν Ἰταλίαν, καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης, καὶ δι' αὐτοῦ ἐγίνοντο πολλὰ θαύματα καὶ διάφοροι ἀσθένειαι ἰατρεύοντο, εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου.

—

* *Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ὁ Θαλάσσιος καὶ κατοικήσας τάφον,
» Βλύζει θαλάσσας χαρίτων ἐκ τοῦ τάφου. [1]

* *Ὁ ὅσιος ΜΑΡΚΟΣ ὁ ἐρημίτης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Δίδωσι Μάρκῳ τῆς Ἐδὲμ κῆπον μέγαν,
» Ὁ κῆπον εὑρὼν εἰς ταφὴν Χριστὸς πάλαι.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', μνήμη τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων Θεοστέπτων μεγάλων βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ [2] καὶ ΕΛΕΝΗΣ.

» Ὡς κοινὸν εἶχον γῆς βασιλεῖς τὸ στέφος,
» Ἔχουσι κοινὸν καὶ τὸ τοῦ πόλου στέφος.
» Ξύνθανε μητέρι εἰκάδι πρώτῃ Κωνσταντῖνος

† Ὁ μέγας οὗτος καὶ μακάριος καὶ ἀοίδιμος ἐν βασιλεῦσι Κωνσταντῖνος, ἐχρημάτισεν υἱὸς Κώνσταντος τοῦ Χλωροῦ καὶ Ἑλένης τῆς τιμίας· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Κώνστας ἦτο ἔγγονος Κλαυδίου τοῦ βασιλέως τῆς Ῥώμης, πρὸ τῆς τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ Καρίνου βασιλείας. Οὗτος λοιπὸν ὁ πατὴρ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἔγεινε συγκοινωνὸς τῆς βασιλείας τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἐρκουλίου, ὁμοῦ μὲ τὸν Μαξιμιανὸν τὸν Βαλλέριον. Καὶ ἐνῷ οἱ ἀνωτέρω τρεῖς βασιλεῖς ἐκίνησαν διωγμὸν μέγαν κατὰ τῶν χριστιανῶν, μόνος οὗτος μετεχειρίζετο πρὸς τοὺς χριστιανοὺς πραότητα καὶ συμπάθειαν, καὶ μετεχειρίζετο συμβούλους καὶ κοινωνοὺς τῶν πραγμάτων του τοὺς ὑπὲρ τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ ἀγωνιζομένους. Οὗτος ὁ Κώνστας ἐδίδαξε τὴν εὐσέβειαν καὶ πίστιν τὸν ἀγαπητόν του υἱὸν Κωνσταντῖνον, τὸν μετὰ ταῦτα πρῶτον γενόμενον βασιλέα εἰς τοὺς χριστιανούς· ὅθεν καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν διάδοχον τῆς βασιλείας του εἰς τὰς νήσους τῆς Βρετανίας. Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος μαθὼν ὅσα ἔγειναν εἰς τὴν Ῥώμην ἀπὸ τὸν Μαξέντιον, υἱὸν

---

[1] Ὁ ὅσιος οὗτος Θαλάσσιος ἴσως εἶναι ὁ Λίβυς καὶ Ἀφρικανὸς, ὁ γράφων πρὸς Παῦλον τὸν πρεσβύτερον τὰ τετρακόσια κεφάλαια περὶ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας, καὶ τῆς κατὰ νοῦν πολιτείας, τὰ ἐν τῇ βίβλῳ τῆς Φιλοκαλίας περιεχόμενα, καὶ πρὸς ὃν γράφει ὁ Θεοφόρος Μάξιμος τὰ περὶ Θεολογίας καὶ ἐνσάρκου Οἰκονομίας διακόσια κεφάλαια, τὰ καὶ αὐτὰ ἐν τῇ Φιλοκαλίᾳ περιεχόμενα.

[2] Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι ὁ ἀοίδιμος Δοσίθεος ἐν σελ. 80 τῆς Δωδεκαβιβλίου γράφει, ὅτι ἂν καὶ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ῥώμης Οὐρβανοῦ τοῦ ὀγδόου ἐζητήθη, ἂν πρέπῃ νὰ ἑορτάζηται ὡς ἁγία ἡ μνήμη τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ μόλις εἶπε τὸ ναὶ, καθότι εἰς τὰ μέρη τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Καλαβρίας ἐφαίνετο ναὸς παλαιὸς τοῦ ἁγίου· πλὴν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος πάντοτε ὑπῆρχεν ἅγιος καὶ ἰσαπόστολος, ὅτι οὕτως ὀνομάζουσιν αὐτὸν τὰ πρακτικὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ ἡ κοινὴ καὶ πατροπαράδοτος δόξα τῆς Ἐκκλησίας. Οὗτος ἐχρημάτισε καὶ ἱερεὺς, διὰ τὸ λειτούργημα τῆς βασιλείας καὶ διὰ τὸ νοητὸν χρῖσμα καὶ μῦρον τῆς ἱερωσύνης. Ὅθεν καὶ ἡ Ἐκκλησία ψάλλει εἰς τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων αὐτοῦ, «Δεξάμενος τὴν γνῶσιν τοῦ πνεύματος, ἱερεὺς χρηματισθεὶς καὶ βασιλεὺς, ἐλαίῳ ἐστήριξας τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ὀρθοδόξων βασιλέων πατήρ.» Διὸ γράφεται καὶ ἐν τῇ Ἀποκαλύψει «Καὶ ἐποίησας ἡμᾶς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσομεν ἐπὶ τῆς γῆς.» Οὐχ ὅτι εἰσὶν ὅλοι ἐξ αὐτοῦ τοῦ βαπτίσματος ἱερεῖς, καθὼς φλυαροῦσιν οἱ Λουθηροκαλβῖνοι, ἀλλ' ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι βασιλεῖς εἶναι φύλακες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ φροντισταί.

Κατ' ἐξοχὴν δὲ ὁ χριστιανικώτατος Κωνσταντῖνος ἦτο καὶ βασιλεὺς καὶ ἐπίσκοπος, καὶ ὅρα τὸν αὐτὸν Δοσίθεον σελ. 212 τῆς Δωδεκαβίβλου ἀποδεικνύοντα, ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, καθὸ ὀρθόδοξος βασιλεὺς, ἦτο ἐπίσκοπος κατὰ τρόπους εἰκοσιέξ. Ὅθεν φιλεύων μίαν φορὰν τινὰς ἐπισκόπους, φιλοφρονούμενος ἔλεγε πρὸς ἐκείνους ὁ μακάριος, «Εἰμὶ καὶ ἐγὼ, ὦ οὗτοι, ἐπίσκοπος· καὶ ὑμεῖς μέν ἐστε ἐπίσκοποι τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ ἔσω ἀνθρώπου, ἐποικοδομοῦντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ἐγὼ δέ εἰμι ἐπίσκοπος τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἔξω καὶ τοῦ ἔσω. Τοῦ μὲν ἔξω, ὅτι φροντίζω πρὸς παιδαγωγίαν καὶ ὀρθὸν βίον αὐτοῦ, καὶ γὰρ οὐδὲ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορῶ, τοῦ δὲ ἔσω, ἐπειδὴ συνεργός εἰμι ὑμῖν πρὸς βεβαίωσιν καὶ αὔξησιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, συνεποικοδομῶν ἐπὶ τῷ αὐτῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν.» (σελ. 217 τῆς Δωδεκαβίβλου.) Λέγει δὲ πρὸς τούτοις ἐκεῖ ὁ Δοσίθεος, ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐποίησε νόμον, ἵνα μὴ καταδικάζεταί τις εἰς τὸ ξύλον, οὔτε νὰ θανατόνεται μὲ τὸν σταυρὸν, ἵνα μὴ τὸ τῆς σωτηρίας καὶ ζωῆς γενόμενον ὄργανον, γίνηται πάλιν ὄργανον καταδίκης καὶ θανάτου. Ὅθεν καὶ ὅλοι οἱ λεγόμενοι χριστιανοὶ βασιλεῖς ἐφύλαξαν καὶ φυλάττουσι τὸν τοιοῦτον νόμον, καὶ κανένα δὲν θανατόνουσι μὲ σταυρικὸν θάνατον.

τοῦ Μαξιμιανοῦ Ἐρκουλίου, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀκάθαρτα καὶ μισητὰ ἔργα, ὥρμησε κατ' αὐτοῦ, ἐπικαλεσάμενος βοηθὸν τὸν Χριστόν. Ὅθεν ὁ βλέπων τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς του, πρῶτον μὲν ἐνεφάνισεν ἑαυτὸν εἰς αὐτὸν κατὰ τὸν ὕπνον· ἔπειτα δὲ κατὰ μέσον τῆς ἡμέρας ἐχάραξεν ὁ Κύριος τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ διὰ μέσου τῶν ἀστέρων, εἰς τὸ ὁποῖον ἦσαν γεγραμμένα τὰ γράμματα ταῦτα «Ἐν τούτῳ νίκα,» διὰ μέσου τοῦ σημείου τούτου καταδεχθεὶς ὁ Κύριος νὰ ἐμφανίσῃ καὶ αἰσθητῶς ἑαυτὸν εἰς τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον καὶ εἰς τοὺς κατ' αὐτὸν ἀξίους.

Ὅθεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐνθαρρυνθεὶς εἰς τὸν τύπον αὐτόν, ὡπλισεν ἑαυτὸν, ποιήσας χρυσοῦν τὸν φανέντα σταυρόν. Εἶτα πορευθεὶς εἰς τὴν Ῥώμην, ὄχι μόνον ἐνίκησε τὸν ἀλιτήριον Μαξέντιον, ὅστις ἐπνίγη εἰς τὸν ἐν Ῥώμῃ ποταμὸν Τίβεριν, πλησίον εἰς τὴν γέφυραν τὴν καλουμένην Βαλβίαν· ἀλλὰ καὶ τοὺς πολίτας τῆς Ῥώμης ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν τυραννίαν ἐκείνου. Ἀναχωρήσας δὲ ὕστερον ἀπὸ τὴν Ῥώμην, καὶ περιπατῶν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, ἠθέλησε νὰ κτίσῃ πόλιν εἰς ὄνομά του κατὰ τὴν Τρωάδα, ὅπου ἔγεινε παλαιὰ ὁ πόλεμος τῶν Τρωαδιτῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων· ἐμποδίσθη ὅμως ἀπὸ θείαν ἀποκάλυψιν νὰ μὴ τὴν κτίσῃ ἐκεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ τὴν κτίσῃ εἰς τὸ Βυζάντιον. Ὅθεν ἀκολουθήσας τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἔκτισε τὴν θεοφρούρητον πόλιν εἰς ὄνομά του, ἤτοι τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ταύτην ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Θεὸν, [1] ὡς μίαν ἀπαρχὴν τῆς εὐσεβείας του. Ἐπειδὴ δὲ ἐζήτει νὰ μάθῃ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, [2] συνήθροισεν εἰς τὴν Νίκαιαν τοὺς ἀρχιερεῖς, τοὺς εὑρισκομένους εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς οἰκουμένης· ἤτοι συνεκρότησε τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν πρώτην σύνοδον τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων, [3] διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἡ μὲν ὀρθόδοξος πίστις ἀνεκηρύχθη καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐγνωρίσθη ὁμοούσιος, ἤτοι ὅτι ἔχει τὴν αὐτὴν οὐσίαν καὶ φύσιν μὲ τὸν Πατέρα, ὁ δὲ Ἄρειος καὶ οἱ αὐτοῦ ὀπαδοὶ ἀνεθεματίσθησαν ὁμοῦ μὲ τὴν βλάσφημον καὶ κακόδοξον αὐτῶν αἵρεσιν. [1] Ὄχι μόνον δὲ ταῦτα ἐποίησεν ὁ ἰσαπόστολος οὗτος Κωνσταντῖνος, ἀλλὰ καὶ τὴν μητέρα του Ἑλένην ἔστειλεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἀναζητήσῃ τὸ τίμιον ξύλον τοῦ σταυροῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκαρφώθη κατὰ σάρκα ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ δὲ ἁγία Ἑλένη εὑροῦσα τοῦτο, ἄλλο μὲν ἀφῆκεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἄλλο δὲ ἔφερεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, [2] καὶ ἐκεῖ διανύσασα τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς της, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη.

Ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος, ἀφ' οὗ ἐγκαινίασε τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ ἐγκαίνια καὶ πανήγυσιν, ὀλίγον ἔζησε μετὰ ταῦτα· ὅθεν φθάσας εἰς τοὺς τεσσαράκοντα δύω χρόνους τῆς

---

[1] Ὁμοῦ καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον, καθὼς ἀναφέρεται κατὰ τὴν δεκάτην πρώτην τοῦ παρόντος Μαΐου.

[2] Καὶ μάλιστα διότι ὁ Ἄρειος ἐβλασφήμει καὶ ἔλεγεν, ὅτι ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα, ἀλλὰ κτίσμα καὶ ἄλλης οὐσίας καὶ φύσεως ἀπὸ τὴν τοῦ Πατρός.

[3] Σημείωσαι, ὅτι Γρηγόριος ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας πρεσβύτερος λόγον ἔπλεξεν εἰς τοὺς τριακοσίους δεκαοκτὼ τούτους πατέρας, καὶ εἰς τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον, ὅστις σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος. Ὁμοίως καὶ Κωνσταντῖνος Ἀκροπολίτης, ὁ μέγας λογοθέτης, λόγον ἔχει εἰς τὸν Κωνσταντῖνον καὶ Ἑλένην, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἄρα τίς εὐσεβείας ζῆλον αὐχῶν·» (σώζεται ἐν τῇ Ἀκύρᾳ, ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου.) Ἀλλὰ καὶ Γεώργιος Πρεσβύτερος Καισαρείας Καππαδοκίας λόγον συνέγραψεν εἰς τοὺς ἀνωτέρω τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρους πατέρας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν·» (σώζεται ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου.)

[1] Γράφει δὲ ὁ Μελέτιος (τόμ. ά. σελ. 335) ὅτι ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ἡ πρώτη Σύνοδος, ἔχαιρεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος διὰ τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας νίκην. Διὰ τοῦτο φέρων ὅλους τοὺς πατέρας τῆς Συνόδου ἀπὸ τὴν Νίκαιαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐπροσκάλεσεν αὐτοὺς εἰς εὐωχίαν καὶ τράπεζαν. Καθήμενος δὲ καὶ αὐτὸς μεταξὺ τῶν πατέρων, ἐτίμησεν αὐτοὺς λαμπρῶς μὲ τὰ πρέποντα δῶρα. Τοῦ δὲ ἁγίου Παφνουτίου καὶ τῶν λοιπῶν ὁμολογητῶν κατεφίλει τοὺς ἐκβαλμένους ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ στρεβλωθέντα καὶ πληγωθέντα μέλη ὑπὸ τῶν τυράννων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ διωγμοῦ, διὰ νὰ λάβῃ ἁγιασμὸν ἀπὸ αὐτά. Ἐνουθέτει δὲ ὅλους τοὺς ἐπισκόπους νὰ ἔχωσιν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν εἰς τὴν πίστιν, νὰ δεικνύωσιν ἀγάπην εἰς τὸν πλησίον, καὶ νὰ μὴ ὑβρίζωσιν ἢ νὰ ἀτιμάζωσι τοὺς ἀδελφούς των.

Ἐπειδὴ δὲ τινὲς ἔδωκαν ἀναφορὰς εἰς αὐτὸν ἐναντίον τινῶν ἐπισκόπων, ταύτας οὐδὲ νὰ ἀναγνώσῃ ἠθέλησεν ὁ μακάριος βασιλεὺς, οὔτε εἰς ἐξέτασιν ἔφερε τοὺς κατηγορουμένους ἐπισκόπους, ἀλλ' ἐνώπιον πάντων τὰς ἔκαυσε λέγων ταῦτα τὰ ἀξιομνημόνευτα λόγια· «Ἐὰν καὶ μόνος μου ἤθελον ἰδῇ τινα ἀρχιερέα νὰ ἁμαρτάνῃ, βεβαίως ἔμελλον νὰ τὸν σκεπάσω μὲ τὴν πορφύραν μου.» Τόσον δὲ ἀμνησίκακος ἦτο ὁ ἀοίδιμος Κωνσταντῖνος, ὥστε ἐπειδή τινες ἐλιθοβόλησαν τὴν εἰκόνα του, παρεκίνουν αὐτὸν οἱ φίλοι του νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ὑβριστὰς, διότι μὲ λίθους ἐπλήγωσαν τὸ πρόσωπόν του· ἀλλ' ὁ ἀνεξίκακος βασιλεὺς, ψηλαφήσας τὸ πρόσωπόν του καὶ χαμογελάσας, εἶπε ταῦτα τὰ ἀξιομνημόνευτα «Οὐδαμοῦ πληγὴν ἐπὶ τοῦ προσώπου γεγενημένην ὁρῶ· ἀλλ' ὑγιὴς μὲν ἡ κεφαλὴ, ὑγιὴς δὲ ἡ ὄψις ἅπασα.» (Χρυσ. λόγ. κ΄. εἰς τοὺς Ἀνδριάντας.)

[2] Ὅρα περὶ τούτου καὶ εἰς τὰς 14 τοῦ Σεπτεμβρίου.

βασιλείας του, καὶ ἀρχίσας νὰ κινῇ πόλεμον κατὰ Σαβωρίου βασιλέως τῶν Περσῶν, ὑπῆγεν εἰς ἓν προάστειον τῆς Νικομηδείας, καὶ ἐκεῖ ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐφέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀφ' οὗ ἐδεξιώθη μὲ προπομπὰς βασιλικὰς, καὶ ὑπαντήσεις μεγαλοπρεπεῖς, ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Ἐβασίλευσε δὲ εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην κατὰ τοὺς τριακοσίους δεκαοκτὼ χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ, τριακοστὸς δεύτερος βασιλεὺς Ῥώμης γενόμενος μετὰ τὸν Αὔγουστον. [1] Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὴν ἁγιωτάτην μεγάλην Ἐκκλησίαν, καὶ εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅπου καὶ τὸ τίμιον αὐτοῦ εὑρίσκεται λείψανον. Ὁμοίως καὶ εἰς τὸν ναὸν τὸν εὑρισκόμενον πλησίον εἰς τόπον καλούμενον Κινστέρνα τοῦ Βώνου, ὅπου παραγίνεται ὁ Πατριάρχης μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς Συγκλήτου τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐκεῖ ἐπιτελεῖ τὴν θείαν μυσταγωγίαν. (ὅρα καὶ εἰς τὸν νέον Παράδεισον, καὶ εἰς τὸν Μακάριον τὸν Κωφόν.) [2]

---

* *Ὁ ἅγιος νέος ὁσιομάρτυς* ΠΑΧΩΜΙΟΣ *ὁ ἐν τῷ Οὐσάκι τῆς Φιλαδελφείας μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος ᾳψλ' (1730), ξίφει τελειοῦται.*

---

† » Ποῦ πάχος ἐν σοὶ, ὦ Παχώμι' εὑρέθη,
» Πόνοις ξίφει τε λεπτύναντι τὸ βρίθον ; [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΒΑΣΙΛΙΣΚΟΥ *ἀνεψιοῦ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος*

» Ὁ Βασιλίσκος ἐκτομῇ δοὺς τὴν κάραν,
» Πατεῖ νοητοῦ βασιλίσκου τὴν κάραν.
» Εἰκάδι δευτερίῃ Βασιλίσκος φάσγανον ἔτλη.

† Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγέ (295), ἀπεστάλη εἰς τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τῶν χριστιανῶν ἡγεμὼν ὁ Ἀγρίππας, ἀντὶ τοῦ προτέρου ἡγεμόνος Ἀσκληπιοδότου, ὁ ὁποῖος φθάσας εἰς τὰ Κόμανα τῆς Καππαδοκίας, ἐξήταζε καὶ ἐτιμώρει τοὺς χριστιανούς. Τότε ἦτον καὶ ὁ ἅγιος οὗτος Βασιλίσκος, καταγόμενος ἀπό τι χωρίον τῆς ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσσῃ Ἀμασείας, Χουμιαλὰ ὀνομαζόμενον, ἀνεψιὸς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος. Ἐμβῆκε δὲ πρότερον εἰς τὸ μαρτύριον καὶ ἠγωνίσθη ὁμοῦ μὲ τὸν Εὐτρόπιον καὶ Κλεόνιμον τοὺς συστρατιώτας τοῦ θείου του ἁγίου Θεοδώρου· καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνοι μὲν ἐτελείωσαν εἰς τὸ μαρτύριον, ὁ δὲ Βασιλίσκος ἔμεινε κλεισμένος εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ τοῦτο εἶχε καὶ αὐτὸς ἐπιθυμίαν νὰ τελειώσῃ τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου. Ὅθεν ἠξιώθη τῆς ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ νὰ ἀποχαιρετίσῃ τοὺς ἰδικούς του, καὶ ἔπειτα νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ Κόμανα τῆς Καππαδοκίας ἵνα μαρτυρήσῃ ἐκεῖ. Ἐλευθερωθεὶς λοιπὸν ὁ ἅγιος ἀπὸ τὴν φυλακὴν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, ὑπῆγε μετ' αὐτῶν εἰς τὸν οἰκόν του, καὶ ἀποχαιρετίσας τοὺς συγγενεῖς του, καὶ κατηχήσας αὐτοὺς μὲ τοὺς λόγους τῆς εὐσεβείας, ἔμεινεν ἐκεῖ ὁμοῦ μὲ αὐτοὺς, ἐπειδὴ δὲ ἐζητήθη ὁ ἅγιος εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν εὑρέθη, ἐθυμώθη διὰ τοῦτο ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἐπρόσταξεν, ὅπου εὕρωσιν αὐτὸν, νὰ τὸν δέσωσι μὲ δύω ἁλύσεις καὶ νὰ βάλωσιν ὑποδήματα σιδηρᾶ εἰς τοὺς πόδας του, τὰ ὁποῖα νὰ ἔχωσι καρφία, καὶ οὕτω μὲ πολλὴν βίαν νὰ τὸν φέρωσιν εἰς τὸ κριτήριον.

Οἱ ἀπεσταλμένοι λοιπὸν εὑρόντες τὸν ἅγιον, μὲ βίαν ἔσυρον αὐτὸν, τὰ δὲ καρφία τῶν ὑποδημάτων τόσον βαθέως ἐνεπήχθησαν εἰς τὰ

---

[1] Κατ' ἄλλους δὲ ἀκριβεστέρους, ἐβασίλευσεν ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ νέᾳ Ῥώμῃ χρόνους τριάκοντα καὶ ἕνα, ἢ τριάκοντα δύω, καὶ ἔζησε χρόνους ὅλους ἑξήκονταπέντε. Ἐχρημάτισε δὲ μετὰ τὸν Αὔγουστον βασιλεὺς τεσσαρακοστὸς ἕβδομος, καὶ ἀπέθανεν εἰς τοὺς τριακοσίους τριάκοντα ἑπτὰ χρόνους, ἀφεὶς διαδόχους τοὺς τρεῖς αὐτοῦ υἱοὺς Κωνσταντῖνον, Κώνσταντα, καὶ Κωνστάντιον.

[2] Ὅρα καὶ τὴν ὑποσημείωσιν εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, ἐν ᾗ ἀναφέρεται περὶ τοῦ μεγάλου τούτου Κωνσταντίνου. Ὁ δὲ θεῖος Χρυσόστομος λέγει, ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ναοῦ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, τὸν ὁποῖον ἔκτισεν ὁ ἴδιος Κωνσταντῖνος· καὶ ὁ βασιλεὺς ἦτο τρόπον τινὰ θυρωρὸς τῶν ἀλιέων, οὕτω γὰρ φησὶ «Καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα Κωνσταντῖνον τὸν μέγαν, μεγάλῃ τιμῇ τιμᾷν ἐνόμισεν ὁ παῖς (ὁ Κωνστάντιος δηλαδὴ) εἰ τοῖς προθύροις κατάθοιτο τῶν ἁλιέων· καὶ ὅπερ εἰσὶν οἱ πυλωροὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἐν τοῖς βασιλείοις, τοῦτο ἐν τῷ σήματι οἱ βασιλεῖς τοῖς ἁλιεῦσι. Καὶ οἱ μὲν ὥσπερ δεσπόται τοῦ τόπου τὰ ἔνδον κατέχουσιν, οἱ δὲ βασιλεῖς, ὡς πάροικοι καὶ γείτονες ἠγάπησαν τὴν αὔλειον αὐτοῖς ἀφορισθῆναι θύραν.» (Ὁμιλ. κζ'. εἰς τὴν 6'. πρὸς Κορινθίους.) Ὁ Ἑλληνικὸς βίος τῶν ἁγίων τούτων βασιλέων σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὰ κάλλιστα τῶν διηγημάτων.» ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ βίος σώζεται τῶν βασιλέων τούτων συλλεχθεὶς ἐκ διαφόρων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὸν τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἁγιωτάτου καὶ πρώτου.»

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

κόκκαλα τῶν ποδῶν του, ὥστε ὅλη ἡ ἐκεῖσε γῆ ἐκοκκίνησεν ἀπὸ τὸ αἷμα. Φθάσαντες δὲ οἱ στρατιῶται εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Δακνῶν, ἐφιλοξενήθησαν εἰς τὸν οἶκον μιᾶς γυναικὸς Τραϊανῆς ὀνόματι· ὅθεν δέσαντες τὸν ἅγιον εἰς μίαν ξηρὰν πλάτανον, εὑρισκομένην ἐκεῖ, ἐκάθησαν διὰ νὰ δειπνήσωσι. Ὁ δὲ ἅγιος προσηύχετο, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! ἡ ξηρὰ πλάτανος ἐβλάστησε καὶ ἐξέβαλε φύλλα, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ μία βρύσις ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν ρίζαν τοῦ πλατάνου, ἡ ὁποία σώζεται ἕως τὴν σήμερον καὶ ἀεννάως ἀναβλύζει νερόν. Τότε δὲ ἔγεινε καὶ σεισμὸς τόσον δυνατός, ὥστε οἱ στρατιῶται ἐπήδησαν ἀπὸ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν οἰκίαν ὅπου ἐδείπνουν, διὰ νὰ ἴδωσι τί συνέβη. Ἰδόντες δὲ τὴν βρύσιν τρέχουσαν καὶ τὴν ξηρὰν πλάτανον βλαστήσασαν ἔγειναν ἔκθαμβοι, καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, δεκατρεῖς ὄντες τὸν ἀριθμόν· εὐθὺς λοιπὸν λύσαντες τὸν ἅγιον, καὶ ἐκβαλόντες τὰ καρφία ἀπὸ τοὺς πόδας του, προσέπεσαν εἰς αὐτόν, ζητοῦντες νὰ τοὺς βαπτίσῃ, ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκα ἥτις τοὺς ἐδέχθη, καὶ μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς οἰκίας της. Ἔφερον δὲ πολλοὺς ἀσθενεῖς καὶ δαιμονισμένους, τοὺς ὁποίους ὅλους ἰάτρευσεν ὁ ἅγιος, καὶ τοὺς ἐβάπτισεν. Ὅτε δὲ παρεστάθη ὁ μάρτυς εἰς τὸν ἡγεμόνα, εἶπε πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνος, διατί δὲν θυσιάζεις, ἀνόητε, εἰς τοὺς Θεούς; Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἐγὼ, ὦ ἡγεμών, δὲν παύω ἀπὸ τοῦ νὰ θυσιάζω εἰς τὸν Θεόν. Τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν ἐχάρη, καὶ λαβὼν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ χαιρετίσας αὐτὸν, ὑπῆγεν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων· τότε ὁ ἅγιος σηκώσας τὰς χεῖράς του προσηυχήθη, καὶ εὐθὺς ἦλθε πῦρ ἐξ οὐρανοῦ, καὶ κατέκαυσε τὸν ναὸν, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ εἴδωλα κατεσύντριψεν εἰς λεπτὰ κομμάτια· βλέπων δὲ ὁ ἡγεμὼν, ἔφυγεν. Ὅτε δὲ πάλιν ὁ ἅγιος παρεστάθη εἰς αὐτὸν, τῷ εἶπεν ἐκεῖνος· ἀνόητε καὶ ἀληθῶς ἱερόσυλε, διατί, ἀντὶ νὰ προσφέρῃς θυσίαν εἰς τοὺς θεοὺς, σὺ μὲ τὰς μυσαράς σου μαγείας κατέκαυσας τὸν ναὸν καὶ τοὺς Θεούς μας ἐλέπτυνας ὡς κονιορτόν; Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἐκεῖνο ὅπερ ἐποίησα δὲν τὸ ἀρνοῦμαι· τὰς χεῖράς μου μόνον ἐσήκωσα εἰς τὸν οὐρανὸν, καθὼς καὶ σὺ εἶδες τοῦτο καὶ μαρτυρεῖς, καὶ ἐπεκαλέσθην τὸν ἐν οὐρανοῖς κατοικοῦντα Θεόν· ὅθεν ἀπ' ἐκεῖ κατέβη πῦρ καὶ κατέκαυσε τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα, καὶ τοὺς θεούς σας ἐλέπτυνε, διὰ νὰ μὴ ἀπατᾶσθε ἀπὸ αὐτούς. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν καὶ ἀνάψας ἀπὸ θυμὸν, ἐπρόσταξε νὰ κοπῇ ἡ κεφαλὴ τοῦ ἁγίου, τὸ δὲ σῶμά του νὰ ῥιφθῇ εἰς τὸν ποταμόν· ὅθεν οἱ στρατιῶται λαβόντες τὸν ἅγιον ἔφερον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἀπέκοψαν τὴν μακαρίαν του κεφαλήν. Τινὲς δὲ χριστιανοὶ δόντες τριάκοντα φλωρία εἰς τοὺς στρατιώτας, ἔλαβον τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος· Μαρῖνος δὲ ὁ ἐν Κομάνοις εὑρισκόμενος εὐσεβέστατος ἄρχων ἔκτισεν ἐκεῖ ναὸν ἀξιοπρεπῆ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀπέθετο ἐντίμως τὸ λείψανόν του, ἀπὸ τὸ ὁποῖον γίνονται ἰατρεῖαι καὶ θαύματα εἰς τοὺς μετὰ πίστεως τούτῳ προστρέχοντας. [1]

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς δευτέρας Συνόδου, τῆς συγκροτηθείσης ἐν ἔτει τπά (381), καὶ καθελούσης τὸν Μακεδόνιον, λέγοντα μὴ εἶναι Θεὸν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον.*

* » Τολμᾷ τὸ θεῖον Πνεῦμα μὴ Θεὸν λέγειν.
» Τὸ παμπόνηρον πνεῦμα Μακεδονίου.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ μόλυβδον κοχλάζοντα ποτισθεὶς τελειοῦται.*

* » Μολύβδινον Μάρκελλος ἔκπυρον πόμα,
» Οὕτω πίνων ἦν, ὡς ὕδωρ εἴτις πίνει.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΚΟΔΡΟΣ ὑπὸ ἵππων συρόμενος τελειοῦται.*

* » Ἱππηλατήσας καὶ πόλου νύσσαν φθάσας,
» Τὰς χεῖρας αἴρεις καὶ στέφος δέχῃ, Κόδρε.

* *Ἡ ἁγία μάρτυς ΣΟΦΙΑ, ἡ ἰάτραινα, ξίφει τελειοῦται.*

* » Ἰατρὸς ἦν πρὶν σωμάτων ἡ Σοφία,
» Τιμηθεῖθα γοῦν νῦν, δείκνυται καὶ πνευμάτων.

* *Ὁ ἅγιος ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ Βλαδίμηρος, ὁ βασιλεὺς καὶ θαυματουργὸς ξίφει τελειοῦται.*

* » Χεὶρ συγγενοῦς τέμνει σε ἡ μιαιφόνος,
» Χεὶρ Κυρίου νέμει σοι ἀξίως στέφος.

* Οὗτος ὁ ἐν βασιλεῦσιν ἁγιώτατος Ἰωάννης κατήγετο ἀπὸ χωρίον τῆς Βουλγαρίας, καλούμενον Βλαδίμηρον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔλαβε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν νὰ καλῆται Βλαδίμηρος, υἱὸς πατρὸς μὲν Νεεμὰν τοῦ ἐκ Συμεὼν τοῦ πρώτου βασιλέως τῶν ἐν τῇ Βουλγαρίᾳ Ἀχριδῶν γεννηθέντος, μητρὸς δὲ Ἄννης, τῆς ἐκ

---

[1] Τὸ μαρτύριον τούτου εὑρίσκεται Ἑλληνικὸν ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Κατὰ τοὺς καιροὺς τῆς βασιλείας Μαξιμιανοῦ.»

Ῥωμαίων καταγομένης, ἀκμάσας κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μακεδόνος Βασιλείου, ἐν ἔτει ωξή (868). Παιδιόθεν δὲ ὁ ἅγιος οὗτος ἔλαμπε μὲ ἀρετὰς καὶ χάριτας καὶ ἦτο σκεῦος καθαρὸν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, παιδαγωγηθεὶς ἀπὸ τὸν θαυμαστὸν Νικόλαον τὸν τότε ὄντα ἐπίσκοπον Ἀχριδῶν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν, ὑπάνδρευσαν μὲν αὐτὸν οἱ γονεῖς του μὲ τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Σαμουὴλ, ἐφύλαξεν ὅμως παρθενίαν ὁ τρισμακάριστος, καὶ κατεγίνετο εἰς θεάρεστα ἔργα· ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανον οἱ γονεῖς του, κατεστάθη ὁ ἅγιος αὐτεξούσιος τῶν Τριβαλλῶν· ἤτοι τῶν Σέρβων βασιλεύς. Ὅθεν κατέστησε κήρυκας καὶ διδασκάλους, διὰ νὰ διδάσκωσι καὶ ἐπιστρέφωσιν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸν ὑποκείμενον λαόν του· εἶτα ἔκτισε μοναστήρια καὶ ἐκκλησίας, ξενοδοχεῖά τε καὶ νοσοκομεῖα, καὶ κόπτων τὸν δρυμῶνα καὶ τὸ πυκνότατον δάσος, ὅπερ εὑρίσκετο εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἔκτισε ξεχωριστὸν καὶ ἐξαίρετον ναὸν εἰς τὸν τρισυπόστατον Θεόν· ἔκτισε δὲ αὐτὸν μὲ τοιοῦτον τρόπον. Μίαν ἡμέραν ἵππευσε μετὰ τριῶν μεγιστάνων τῆς βασιλείας, καὶ ἐξῆλθε διὰ νὰ κυνηγήσῃ· κυνηγῶν ὅμως, ἐκυνηγήθη ἀπὸ τὸν Θεὸν, ὡς ἄλλος Εὐσάθιος, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ὡς ἄλλος μέγας Κωνσταντῖνος οὐρανόθεν ὡδηγήθη, διότι κυνηγῶν εἰς τὸ δάσος βλέπει ἕνα ἡλιόμορφον ἀετὸν, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐπάνω εἰς τὸν λαιμόν του ἕνα σταυρὸν ὑπέρλαμπρον. Τρέχων δὲ διὰ νὰ τὸν φθάσῃ, ἐμβῆκεν εἰς τὸ δάσος· τότε ὁ ἀετὸς ἐστάθη, ὅστις δὲν ἦτο ἀετὸς, ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου. Εὐθὺς λοιπὸν κατέβη ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὸν ἵππον, ὁμοῦ μὲ τοὺς μεγιστᾶνάς του καὶ ἐπροσκύνησε τὸν τίμιον σταυρὸν, καὶ τὸν ἐν τούτῳ προσηλωθέντα Χριστόν· ἐκεῖ δὲ εἰς τὸν τόπον ἐπρόσταξε καὶ ἔκτισαν ἐκκλησίαν, εἰς τὴν ὁποίαν μετέβαινεν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας καὶ προσηύχετο, καὶ τὴν νύκτα ἔμενεν ἐκεῖ ἀγρυπνῶν.

Ἡ δὲ σύζυγός του βασίλισσα, βλέπουσα τὸν βασιλέα, ὅτι δὲν ἐκοιμᾶτο μὲ αὐτὴν καὶ ὑποπτευθεῖθα ὅτι εἶχεν ἄλλην γυναῖκα κρυφίως, ἐσήκωσε κατ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν της ὅστις ἐζήτει πάντα τρόπον διὰ νὰ θανατώσῃ τὸν βασιλέα. Ἐνῶ λοιπὸν ὁ χαριτώνυμος οὗτος Ἰωάννης ἐπέστρεφε νικητὴς ἀπό τινα πόλεμον κατὰ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος, ὁ ἀδελφὸς τῆς βασιλίσσης εὑρὼν καιρὸν ἐπιτήδειον ἐκτύπησεν ἐξαίφνης τὸν θαυμαστὸν τοῦτον Ἰωάννην μὲ τὸ ξίφος του. Ὁ δὲ βασιλεὺς βλέπων αὐτὸν, λάβε, τῷ εἶπε, τὸ ἰδικόν μου ξίφος καὶ μὲ αὐτὸ ἀποκεφάλισόν με διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ τὴν ἀλήθειαν, διότι ἕτοιμος εἶμαι νὰ θυσιασθῶ ὡς ἄλλος Ἄβελ καὶ Ἰσαὰκ, διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁμολογίαν. Τότε ὁ θηριώδης ἐκεῖνος καὶ ἄσπλαγχνος λαβὼν τὸ ξίφος τοῦ βασιλέως ἀπεκεφάλισεν αὐτόν. Θαῦμα δὲ ἠκολούθησε παράδοξον καὶ ἐξαίσιον, διότι εὐθὺς ἅμα ἐκόπη ἡ ἁγία του κεφαλὴ, ὁ βασιλεὺς ἔφιππος ἔλαβε μὲ τὰς χεῖράς του τὴν κεφαλήν του καὶ ἔτρεχεν ἐπὶ τοῦ ἵππου, αἰνῶν τὸν Θεὸν καὶ λέγων « Εὐφράνθην ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι εἰς οἶκον Κυρίου πορευσώμεθα. » Τότε ὀργὴ θεϊκὴ εὗρε τὸν φονέα τοῦ ἁγίου, διότι ἐλύσσαξεν ὁ ἄθλιος καὶ μόνος του ἔτρωγε τὰς σάρκας του. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐλθὼν εἰς ἕνα τόπον, εἶπε, « Κύριε εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνεῦμά μου· » τότε ἠκούσθησαν ψαλμῳδίαι ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, καὶ ὁ τόπος ἐγέμισεν ἀπὸ εὐωδίαν πνευματικήν. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐνεταφίασαν τὸ παρθενικὸν ἐκεῖνο καὶ ἀθλητικὸν σῶμα τοῦ βασιλέως, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ τὰ στρατεύματα καὶ ὁ λαὸς ὅλος, θρηνοῦντες καὶ κλαίοντες διὰ τὴν στέρησιν τοιούτου προστάτου καὶ βασιλέως· πολλοὶ δὲ χωλοὶ καὶ ἀσθενεῖς ἀσπασθέντες τὸ λείψανον, ἔλαβον τὴν ποθουμένην ὑγείαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔθαψαν τὸ ἅγιον λείψανον, ἔκτισαν καὶ ἕνα θαυμάσιον ναὸν εἰς τὸ ὄνομά του, ὅστις σαθρωθεὶς ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν, ἀνεκαινίσθη ὕστερον ἀπὸ τὸν ὑψηλότατον Κάρολον, τὸν ἀνεψιὸν τοῦ τότε βασιλέως τῆς Φραγκίας. Μετὰ ταῦτα λαβόντες οἱ χριστιανοὶ τὸ λείψανόν του, τὸ ἔφερον εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὁποῖον ἔκτισεν ὁ ἴδιος βασιλεύς. Ἐκεῖ λοιπὸν διαμένον, ὁσμὴ μὲν πορνείας καὶ ἀσελγείας δὲν δέχεται νὰ γίνεται εἰς αὐτὸ, τοὺς δὲ δουλεύοντας μὲ ἐμπιστοσύνην διαφυλάττει ἐκ παντὸς κινδύνου καὶ πειρασμοῦ, μῦρα ἀναβλύζον καὶ ἐνεργοῦν διάφορα θαύματα εἰς τοὺς μετὰ πίστεως τούτῳ προστρέχοντας· (τὸν κατὰ πλάτος βίον του καὶ τὴν ἀσματικήν του ἀκολουθίαν ὅρα εἰς ξεχωριστὴν φυλλάδα τετυπωμένην ἐν Μοσχοπόλει.)

—

* *Τοῦ ἁγίου νέου ἱερομάρτυρος* ΖΑΧΑΡΙΟΥ *τοῦ Προυσαέως, ἀθλήσαντος ἐν ἔτει αωβ΄ (1802).*[1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΜΙΧΑΗΛ ἐπισκόπου Συνάδων. [1]

» Τῷ κυματώδει μικὸν ἐμπρέψας βίῳ,
» Λύη Μιχαὴλ, οἷα κούφη πομφόλυξ.
» Εἰκάδι τριτάτῃ Μιχαὴλ ἀναδέδρομεν ἐκ γῆς.

Οὗτος ὁ ἀγγελώνυμος Μιχαὴλ ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, ἐν ἔτει ωιδ' (814), ἀφιερωθεὶς δὲ ἀπὸ αὐτὰς ἔτι τὰς μητρικάς του ἀγκάλας εἰς τὸν Θεὸν, καὶ καθαρίσας τὸν ἑαυτόν του διὰ βίου τελείου, ἔγεινεν ἱερεὺς καὶ ἀρχιερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δυναμούμενος, ἠφάνισε τὴν βλάσφημον αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων, καὶ ἔφραξε τὰ ἄθεα αὐτῶν στόματα, τὰ ἀνοιγόμενα ἐναντίον τῆς θείας εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν Λέων ὁ θηριώνυμος δὲν ὑπέφερε τὸ ῥεῦμα τῆς ἱερας γλώσσης τοῦ ἁγίου, διότι παρασταθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ βήματος αὐτοῦ ὁ μακάριος οὗτος, οὔτε ἀπὸ τοὺς φοβερισμούς του ἐδειλίασεν, οὔτε ἀπὸ τὰς κολακείας του ἐμαλακώθη, ἀλλὰ μὲ ἐλευθέραν καὶ ἀνδρείαν φωνὴν ἐξεβόησε, λέγων, «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα εὐσεβῶς σέβομαι καὶ προσκυνῶ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς θείας αὐτοῦ μητρὸς, τὸ δὲ δόγμα σου καὶ τὸν ὁρισμὸν πτύω καὶ ὡς οὐδὲν λογίζομαι.»

Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐγέμισεν ὅλος ἀπὸ ἐντροπὴν, καὶ ἀνάψας ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, κατεδίκασε τὸν ἅγιον εἰς μακρὰν ἐξορίαν· ὁ ὁποῖος καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ εὑρισκόμενος, καὶ πολλὰς ταλαιπωρίας πάσχων, ἐφύλαξε τὸ κατ' εἰκόνα καθαρὸν καὶ ἀμόλυντον. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ γλῶσσά του ἐδείχθη ἀληθῶς κάλαμος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, μελετῶσα τὴν τοῦ Θεοῦ λόγου ἔνσαρκον οἰκονομίαν· διωκόμενος δὲ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, καὶ ὑπομείνας θλίψεις πολλὰς καὶ στενοχωρίας, δικαίως κατήντησεν ὁ μακάριος εἰς τὸ εὐρύχωρον πλάτος τοῦ Παραδείσου. Καλῶς λοιπὸν τὸν δρόμον τῆς ζωῆς του τελειώσας, μὲ διπλοῦς ἐκοσμήθη στεφάνους, καὶ οὕτω διὰ τῆς ὁμολογίας προσετέθη ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ ὁ μάρτυς εἰς τοὺς μάρτυρας. [2]

[1] Ἀκολουθίαν εἰς τὸν ὅσιον τοῦτον ἐφιλοποίησεν ὁ ἱερομόναχος Χουσανθος πρωτοψάλτης Κύπρου, τυπωθεῖσαν ἐν Βενετίᾳ τῷ 1750. Σ. Ε.

[2] Τὰ Σύνναδα ἦτο πόλις ἔνδοξος τῆς μείζονος Φρυγίας, καὶ μάλιστα διὰ τὰ θαυμαστὰ μάρμαρά της, τιμωμένη μὲ θρόνον μητροπολίτου, δώδεκα ἐπισκόπους ἔχοντος, τώρα δὲ εἶναι ἐρείπιον, καὶ ὅρα τὸν Μελέτιον σελ. 656 τῆς Γεωγραφίας.

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας Μυροφόρου ΜΑΡΙΑΣ τοῦ Κλοπᾶ ἐν εἰρήνῃ τελειωθείσης.*

* » Ψυχὴν φέρει νῦν οὐκ ἄρωμα Μαρία,
» Ἀρωμάτων σοι, Σῶτερ, εὐωδεστέραν.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΑΛΩΝΑΣ ὁ Ῥωμαῖος ξίφει τελειοῦται.*

* » Σπονδὰς ἀπειθῶν προσφέρειν εἰδωλίοις,
« Τέμνῃ Σαλωνᾶ, καὶ Θεῷ σπονδὴ γίνῃ.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΕΛΕΥΚΟΣ πρισθεὶς τελειοῦται.*

* » Φέρει Σέλευκος ἀστενακτὶ τὴν πρίσιν,
» Καὶ τὸν πολυστέναχτον ἐκλείπει βίον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΥΜΕΩΝ τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ Ὄρει.

» Θαυμαστὸν ᾤκει πρὶν Συμεὼν γῆς ὄρος,
» Πόλου δὲ πανθαύμαστον εἰκεῖ νῦν ὄρος.
» Εἰκάδι ἔνθα νόες Συμεὼν μόλεν ἀμφὶ τετάρτῃ.

Οὗτος ὁ ὅσιος καὶ θαυματουργὸς Συμεὼν ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου τοῦ δευτέρου, ἐν ἔτει φοδ' (574), γεννηθεὶς εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας, ἐκ πατρὸς μὲν Ἰωάννου καλουμένου, ὅστις κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἔδεσσαν, μητρὸς δὲ Μάρθας ὀνόματι, ἡ ὁποία ἀνετράφη εἰς τὴν Ἀντιόχειαν. Τὰ δὲ ἑξῆς περὶ αὐτοῦ λεγόμενα ὅλα εἶναι θαυμαστὰ καὶ ἀνώτερα τῶν ὅρων τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ ἐκεῖνα ὅσα συνέβησαν Θεόθεν εἰς αὐτὸν καὶ ὅσα αὐτὸς ἐποίησε· διότι συνελήφθη ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρός του διὰ προσευχῆς, καὶ πρὸ τοῦ ἀκόμη νὰ συλληφθῇ ἐμαρτύρησεν ὁ μέγας Πρόδρομος καὶ βαπτιστὴς Ἰωάννης τὴν μέλλουσαν αὐτοῦ ἀρετὴν καὶ ἐπρομήνυσεν εἰς τὴν μητέρα του τὴν τελειότητα, ἣν ἔμελλε νὰ λάβῃ ὁ υἱός της. Ἀφ' οὗ δὲ ἐγεννήθη τελείως δὲν ἐβύζασε τὸν ἀριστερὸν μαστὸν τῆς μητρός του· ἐδήλου δὲ τοῦτο, ὅτι τὸ παιδίον μέλλει νὰ ἔχῃ πρόθυμον τὴν πρὸς τὰ καλὰ ὁρμὴν, καὶ ὅτι θὰ μένῃ ἀμέτοχος τῆς ἀριστερᾶς πράξεως τῶν κακῶν. Γενόμενος δὲ χρόνων ἓξ, ἐν ᾧ καιρῷ διὰ τὸ ἀτελὲς τῆς ἡλικίας ἀμελοῦσι τὰ παιδία καὶ φέρονται εὐκόλως εἰς τὰ τυχόντα πράγματα, ὁ θεόσοφος οὗτος παῖς, καταφρονήσας ὅλα τὰ ἐν ποσὶν αὐτοῦ γήϊνα πράγματα, ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνὸν, καὶ εὐθὺς μετεχειρίσθη μίαν τόσον σκληρὰν ζωὴν καὶ δίαιταν, ἡ ὁποία μόλις καὶ

μετὰ βίας συνεθίζει νὰ ἀποκτᾶται μετὰ χρόνους πολλοὺς καὶ ἀπὸ ἄνδρας ἡλικιωμένους. Ὅθεν διὰ τὴν προθυμίαν καὶ ζωήν του ταύτην εἶδε πολλὰς θεϊκὰς καὶ ἀγγελικὰς ἐμφανείας καὶ ὀπτασίας, αἱ ὁποῖαι ἐδίδασκον αὐτὸν ὅσα ἔπρεπε νὰ πράξῃ, ἤτοι τὸ νὰ προτιμᾷ μὲν πάντοτε τὰ καλὰ καὶ τὰς ἀρετάς, νὰ φεύγῃ δὲ καὶ νὰ μισῇ τὰ κακὰ καὶ τὰς ἁμαρτίας.

Ἐν τῷ σώματι λοιπὸν εὑρισκόμενος ὁ ἀοίδιμος Συμεών, ὑπερέβη τὰ τοῦ σώματος φυσικὰ καὶ συστατικὰ ἰδιώματα, ἐπειδὴ πλέον δὲν ἐτρέφετο μὲ ἀνθρώπινον φαγητόν, ἀλλὰ μὲ τροφὴν ἄφθαρτον, ἡ ὁποία ἐφέρετο εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἕως τῆς διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἀναλύσεως. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν θαυμάτων, ὅσα ἐτέλεσεν ὁ ὅσιος οὗτος τὰ ἀναφέρει ὁ κατὰ πλάτος βίος αὐτοῦ, τοῦτο δὲ μόνον εἶναι ἄξιον νὰ σημειώσωμεν ἐδῶ, ὅτι νεαρὰν καὶ παιδικὴν ἡλικίαν ἔχων ὁ ἅγιος, ἀφῆκε τὸν κόσμον, καὶ πρῶτον μὲν ἀνεστήλωσε ἑαυτὸν εἰς τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμβῆκεν ἀφ' οὗ κατέβη ἀπὸ τὸ ὄρος· εἰς τὸ ὄρος δὲ πρῶτος αὐτὸς ἀνέβη καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ χρόνους ἓξ. Ἔπειτα ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὸν στύλον καὶ ἐστάθη εἰς αὐτὸν χρόνους δεκαοκτώ· ἐλθὼν δὲ εἰς τὸ Θαυμαστὸν ὄρος, ἔμεινε δέκα χρόνους ἐπάνω εἰς ἕνα τόπον, ὁ ὁποῖος ἦτο ὑψηλὸς μὲ ξηρὰς πέτρας. Μετὰ ταῦτα ἀνέβη εἰς τὸν μικρὸν στύλον, καὶ ἐκεῖ διῆλθε χρόνους τεσσαράκοντα πέντε, ὥστε ὅλοι οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς του ἔγειναν ὀγδοήκοντα πέντε. Εἰς τὸ διάστημα δὲ τῶν ἑβδομήκοντα ἐννέα χρόνων διέλαμψεν ὁ μακάριος μὲ τὴν ὑπεράνθρωπον ἄσκησιν καὶ καρτερίαν, καὶ οὕτω κοιμηθεὶς ἐν Κυρίῳ, μετέβη εἰς τὴν τῶν Ἀγγέλων δόξαν τε καὶ λαμπρότητα. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.)[1]

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων* ***ΜΕΛΕΤΙΟΥ*** *τοῦ στρατηλάτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ,* ***ΙΩΑΝΝΟΥ, ΣΤΕΦΑΝΟΥ, ΣΕΡΑΠΙΩΝΟΣ*** *τοῦ Αἰγυπτίου,* ***ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ*** *τοῦ μάγου· Κομήτων καὶ Τριβούνων δώδεκα· γυναικῶν τριῶν,* ***ΜΑΡΚΙΑΝΗΣ, ΠΑΛΛΑΔΙΑΣ*** *καὶ* ***ΣΩΣΑΝΝΗΣ·*** *νηπίων δύο,* ***ΚΥΡΙΑΚΟΥ*** *καὶ* ***ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ,*** *καὶ τοῦ λοιποῦ πλήθους τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτυρησάντων χιλιάδων ἕνδεκα καὶ διακοσίων ὀκτώ.*

Εἰς τὸν Μελέτιον.

* » Πεύκην πικρὰν λέγουσιν, ἀλλ' ἣν ἡρμένῳ,
» Ὑμήττιόν τι τῷ Μελετίῳ μέλι.

Εἰς Καλλίνικον τὸν μάγον.

* » Τμηθεὶς ἀμείβεις εἰς ἀθλητὴν τὸν μάγον,
» Τὴν Καλλινίκου κλῆσιν οὐ κληθεὶς μάτην.

Εἰς τὸν Στέφανον καὶ Ἰωάννην.

* » Σὺν Ἰωάννῃ Στέφανος κάραν ξίφει,
» Πόθῳ στεφάνων τῶν ἀκηράτων κλίνει.

Εἰς τὸν Σεραπίωνα.

* » Γλυπτοῖς ὁ μάρτυς μὴ θύων Σεραπίων,
» Ἐκ γλυπτολάτρου τέμνεται τὸν αὐχένα.

Εἰς τοὺς δώδεκα Τριβούνους.

* » Φθαρταὶ τριβούνων καὶ κομήτων ἀξίαι
» Ἄφθαρτον εὗρον ἐκ πυρὸς τὴν ἀξίαν.

Εἰς τὰ δύο νήπια Κυριακὸν καὶ Χριστιανόν.

* » Κυριακὸν δὲ καὶ Χριστιανὸν ξίφος,
» Δούλους ἀνεῖλε χριστιανοὺς Κυρίου.

Εἰς τὴν Μαρκιανήν, Σωσάνναν καὶ Παλλαδίαν.

* » Μαρκιανή, Σωσάννα καὶ Παλλαδία,
» Ξυλοκτονοῦνται μὴ θύουσαι Παλλάδι.

Εἰς τοὺς διακοσίους ὀκτὼ μάρτυρας.

* » Δὶς πενταπλῆν κτείνουσιν εἰκάδα σπάθαι,
» Ἡ συγκατακτείνουσιν ἁπλῆν ὀκτάδα.

Εἰς τὰς ἑνδεκα χιλιάδας τῶν μαρτύρων.

† » Εἰς χιλιάδας στερροὶ εὐθηνήσατε,
» Ἡ φησι Δαβὶδ ψαλμικῶς προφητάναξ.

* Οὗτοι ὅλοι οἱ ἀνωτέρω ἅγιοι μάρτυρες ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Ἀντωνίνου Ἡλιογαβάλου τοῦ βασιλέως, καὶ Μαξίμου ἡγεμόνος ἐν ἔτει σιή (218), ὁ δὲ τρόπος τῆς αὐτῶν μαρτυρίας ὑπῆρξε τοιοῦτος. Ὁ ἅγιος καὶ μάρτυς Μελέτιος, παραλαβὼν στρατιώτας χριστιανοὺς, ἔχων δὲ καὶ συνεργοὺς τοὺς ἁγίους ἀγγέλους, ὑπῆγεν εἰς τὸν ναὸν τῶν Ἑλλήνων, καὶ διὰ προσευχῆς του κατεκρήμνισεν ὅλα τὰ ἐν τῷ ναῷ εἴδωλα καὶ γλυπτὰ, καὶ ἐλέπτυνεν αὐτὰ ὡς κονιορτόν· μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ ἡγεμὼν Μάξιμος, ἔστειλε στρατιώτας, καὶ ἐκράτησαν αὐτὸν καὶ τοὺς συντρόφους του. Παρασταθέντες λοιπὸν οἱ ἅγιοι εἰς τὸν ἡγεμόνα, παρεκινήθησαν παρ' αὐτοῦ νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα, ἀλλ' ἐπει-

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ ἅγιος Ἰσαὰκ πρὸς τοῦτον τὸν θαυματουργὸν Συμεώνην ἐπιστέλλει τὴν ὠφελιμωτάτην ἐκείνην τετάρτην αὐτοῦ ἐπιστολήν, ὡς θέλουσι τινές. Ὁ ἑλληνικὸς βίος τοῦ ὁσίου εὑρίσκεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εὐλογητὸς ὁ Θεός· αὐτὸν γὰρ εὐλογεῖν ἄξιον.»

δὴ δὲν ἐπείσθησαν πρῶτον μὲν ἔδειραν αὐτοὺς μὲ ξύλα ξηρὰ εἰς ὥρας ἀρκετάς· ἔπειτα δὲ ἐπλήγωσαν αὐτοὺς εἰς τοὺς ἀστραγάλους μὲ σφυρία σιδηρᾶ, καὶ ἐκάρφωσαν τοὺς πόδας των μὲ τὰ ξύλα. Οἱ δὲ ἅγιοι ἔχοντες τὰ ὄμματά των εἰς τὸν Κύριον, ἐφαίνοντο ὅτι δὲν αἰσθάνονται τὰς πληγάς. Ἔπειτα ἔσκαψαν τὰς πλευράς των μὲ ἀγκίδας, καὶ ἔδειραν τὰ μέτωπά των, ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα ἐποίουν τὴν σφραγῖδα καὶ τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ· πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα βάσανα ὑπέμειναν οἱ μακάριοι, ἕκαστον τῶν ὁποίων εἶχεν ἀνυπόφορον πόνον, καὶ ἐπροξένει θάνατον εἰς τὸν βασανιζόμενον. Τελευταῖον δὲ τὸν μὲν ἅγιον Μελέτιον ἐκρέμασαν εἰς μίαν πεύκην, καὶ ἐκεῖ εὗρεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸ τέλος, τὸ ὁποῖον ἔγεινεν εἰς αὐτὸν ἀρχὴ ἀτελεύτητος τῆς ἐν Χριστῷ δόξης καὶ ἀναπαύσεως, τὸν δὲ ἅγιον Στέφανον καὶ Ἰωάννην ἀπεκεφάλισαν. Μετὰ ταῦτα ἐλθὼν ὁ Σεραπίων ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ διὰ τὰ θαύματα ὅσα εἶδε γινόμενα παρὰ τῶν ῥηθέντων μαρτύρων, καὶ βαπτισθεὶς ἐδέχθη ὑπὸ Ἀγγέλου τὴν χειροτονίαν τοῦ ἐπισκόπου· ὁμοίως ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ καὶ ὁ μάγος Καλλίνικος, διότι δοὺς θανατηφόρον φάρμακον εἰς τὸν ἅγιον Μελέτιον, δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν θανατώσῃ. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην καὶ τὸν Σεραπίωνα καὶ τὸν Καλλίνικον ἀπεκεφάλισεν ὁ ἡγεμών· ὁ δὲ Φῆστος, Φαῦστος, Μάρκελλος, Θεόδωρος, Μελέτιός τε καὶ Σέργιος, Μαρκελλῖνος, Φίληξ, Φωτεινὸς, Θεοδωρίσκος, Μερκούριος καὶ Δίδυμος, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἄλλοι μὲν ἦσαν κόμητες, ἄλλοι δὲ τριβοῦνοι καὶ ἄλλοι πρίγκηπες· οὗτοι, λέγω, βλέποντες τὰ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Μελετίου γενόμενα θαύματα καὶ πιστεύσαντες εἰς τὸν Χριστὸν, ἐβλήθησαν ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος εἰς ἀνημμένην κάμινον, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ἡ δὲ Σωσάννα καὶ Μαρκιανὴ καὶ Παλλαδία ἦσαν γυναῖκες τινῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἁγίων μαρτύρων· ὅθεν ὁ θηριώδης ἡγεμὼν ἐπρόσταξε καὶ τὰς κατέκοψαν μὲ ξύλα ὁμοῦ μὲ τὰ νήπιά των· οἱ δὲ στρατιῶται οἱ θανατώσαντες αὐτὰς, ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς μετὰ τὸν φόνον ἀπέψυξαν, καὶ δικαίως οἱ κακοὶ κακῶς ἐτελεύτησαν. Τότε καὶ δύω ἅγια νήπια, Κυριακὸς καὶ Χριστιανὸς ὀνομαζόμενα, πολλὰ ἀτελῆ καὶ μικρὰν ἔχοντα τὴν ἡλικίαν, ἐρωτηθέντα ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα, ποῖος εἶναι Θεὸς μεγαλήτερος, ὁ Ζεὺς, ἢ ὁ Χριστός; τὰ χαριτωμένα θεοσόφως ἀπεκρίθησαν, ὅτι εἶναι ὁ Χριστός. Διὰ τοῦτο εὐθὺς ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οὕτως ἔλαβον τὰ μακάρια τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Τελεῖται δὲ ἡ σύναξις καὶ ἑορτὴ ὅλων αὐτῶν τῶν ἁγίων εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πλάτωνος, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὰ προαύλια, τὰ οὕτως ὀνομαζόμενα τοῦ Δομνίνου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ', ἡ τρίτη εὕρεσις τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

» Φωνὴ βοῶντος γῆς μυχῷ κεκρυμμένη,
» Τῆς γῆς ῥαγείσης, πᾶσιν ἤχησε ξένως.
» Εἰκάδι δὲ Προδρόμοιο κάρην εὗρον κατὰ πέμπτην.

Ἡ τιμία κεφαλὴ τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ἦτο μὲν πρὸ πολλῶν χρόνων κεκρυμμένη, τώρα δὲ ἀνεφάνη ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς γῆς, ὡς ἀναφαίνεται καὶ ὁ χρυσὸς τῶν μετάλλων· δὲν ἦτο ὅμως κεκλεισμένη εἰς στάμνον, καθὼς τὸ πρότερον, ἀλλ' εὑρίσκετο ἐντὸς ἀγγείου ἀργυροῦ καὶ εἰς τόπον ἱερὸν, ἐφανερώθη δὲ δι' ἑνὸς ἱερέως. Ταύτην λοιπὸν ἀνακομισθεῖσαν ἀπὸ τὰ Κόμανα τῆς Καππαδοκίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὁ τότε πιστότατος βασιλεὺς, καὶ ὁ Πατριάρχης, μὲ ὅλον τὸν ὀρθόδοξον λαὸν ἐδέχθησαν ἀξιομενέστατα, καὶ πιστῶς προσκυνήσαντες, ἀπέθεσαν εἰς τόπον ἱερὸν καὶ σεβάσμιον. [1]

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΚΕΛΕΣΤΙΝΟΣ σιδήρῳ τὰς πτέρνας περιπαρεὶς, τελειοῦται.*

* » Πτέρνας σιδήροις ἐμπαρεὶς Κελεστῖνος,
» Τὸν πτερνοτήρην συντρίβει πατῶν ὄφιν.

* *Ὁ ὅσιος ΟΛΒΙΑΝΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Τὸν Ὀλβιανὸν οὐ πανόλβιος βίος,
» Πανολβίαν λαχόντα καὶ λῆξιν γράφω,

---

[1] Εἰς τὴν τρίτην εὕρεσιν ἐγκώμιον γλαφυρὸν ἔπλεξεν ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, ὅπερ εὑρίσκεται εἰς τὴν Λαύραν καὶ ἱερὰν μονὴν τοῦ Διονυσίου· Ἐκ τοῦ ἐγκωμίου δὲ ἐκείνου συμπεραίνεται ὅτι θὰ εὑρίσκετο τότε εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Στουδιτῶν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Προδρόμου τιμώμενον, ἡ ὅλη ἡ ἁγία κάρα τοῦ Προδρόμου, ἢ μέρος αὐτῆς. Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ἐγκωμίου ἔστιν αὕτη «Τρίτον μήνυμα τῆς τοῦ Προδρόμου μνήμης» τὸ αὐτὸ δὲ ἐγκώμιον σώζεται καὶ ἐν τῇ τοῦ Βατοπαιδίου καὶ Ἰβήρων· ὁμοίως ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου ἐν τῷ τρίτῳ Πανηγυρικῷ σώζεται λόγος διαλαμβάνων περὶ τῆς πρώτης καὶ Δευτέρας καὶ τρίτης εὑρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πάλιν ἡμῖν ὁ θεῖος ἐφέστηκε Πρόδρομος.»

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἑνδόξου Ἀποστόλου ΚΑΡΠΟΥ ἑνὸς τῶν Ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων.

» Καρποὺς ἐνεγκὼν, Κάρπε, δεκτοὺς Κυρίῳ,
» Φέρεις καθ' ὥραν τὴν τελευτὴν ὡς τρύγην.
» Εἰκάδι ἕκτῃ Κάρπος ἀπὸ χθονὸς ἕπτατο μακρῆς.

Οὗτος ὁ τοῦ Κυρίου Ἀπόστολος Κάρπος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νέρωνος ἐν ἔτει νθ' (59), συναριθμούμενος δὲ μὲ τοὺς ἑβδομήκοντα μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους τοῦ Κυρίου καὶ διακονῶν εἰς τὸν Ἀπόστολον Παῦλον ἐν τῷ κηρύγματι τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ διακομίζων τὰς ἐπιστολὰς ἐκείνου πρὸς ὅσους τὰς ἔστελλε, πολλοὺς Ἕλληνας ἐδίδαξε νὰ σέβωνται τὸν Χριστόν· ὕστερον δὲ γενόμενος Ἐπίσκοπος ἐν τῇ Βάρνῃ τῆς Θράκης, καὶ φωτισθεὶς τὴν διάνοιαν μὲ τὸν φωτισμὸν καὶ ἔλλαμψιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἔγεινεν ὡς ἀστὴρ μὴ δύων, ἀλλ' ἀνατέλλων μὲν ἀπὸ τὰς ἀνατολὰς, πᾶσαν δὲ τὴν οἰκουμένην φωτίζων μὲ τὰς θείας διδασκαλίας του. Ἐποίει δὲ καθ' ἑκάστην ὁ μακάριος οὗτος μέγιστα θαυμάσια, καὶ τὰ πονηρὰ πνεύματα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίωκε· πολλὰς δὲ πόλεις καὶ λαοὺς ἑλκύσας εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος χωρίσας τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ θλίψεις ἀπὸ τοὺς ἀπίστους ὑπέμεινε, γενναίως ὅμως καὶ καρτερικῶς. Διότι αὐτὸς προθύμως ὁρμῶν εἰς τοὺς πόνους καὶ τὰς κακοπαθείας τῆς ἀθλήσεως, δὲν ἐφοβεῖτο τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν τῶν τυράννων· ὅθεν καθὼς αὐτὸς ἐδόξαζε τὸν Θεὸν εἰς τὰ μέλη του, οὕτως ἀντιστρόφως ἐδόξασε καὶ αὐτὸν ὁ Θεός. Διὰ τοῦτο, ἂν καὶ ἀνεπαύθη καὶ ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὸν γλυκύτατον καὶ πρέποντα τοῖς ἁγίοις ὕπνον, ὅμως μετὰ θάνατον θαυματουργεῖ καθεκάστην μὲ τὰ ἅγια αὐτοῦ λείψανα, πάθη μὲν καὶ ἀσθενείας διαφόρους ἰατρεύων, ἀποδιώκων δὲ καὶ τὰ τῆς πονηρίας ἀκάθαρτα πνεύματα. [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος ἀπόστολος ΑΛΦΑΙΟΣ [1] *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Θεοῦ Λόγου τὸ θεῖον Ἀλφαῖον στόμα,
» Τάφος καλύπτει πικρὸν ἐγχανὸν στόμα.

Ὁ ἅγιος ΑΒΕΡΚΙΟΣ * *ὁ τοῦ ἀποστόλου Ἀλφαίου υἱὸς, ἐν μελισσῶν γυμνὸς ἁπλωθεὶς, καὶ ὑπὸ μελισσῶν δακνόμενος τελειοῦται.*

* » Βρῶσις μελίσσαις Ἀβέρκιος προὐτέθη,
» Ὧν βρῶσις ὤφθη Κυρίῳ τὸ κτρίον.

Ἡ ἁγία ΕΛΕΝΗ * *ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἀβερκίου, λιθοβοληθεῖσα, τελειοῦται.*

* » Σὸς κόσμος ἦταν, Ἑλένη μάρτυς, λίθοι,
» Δι' ὧν περ ὤφθης εὐπρεπὴς τῷ νυμφίῳ.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ὁ Θεσσαλονικεὺς, ὁ ἐν Σμύρνῃ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος ᾳψϟδ' (1794) ξίφει τελειοῦται.*

† » Δὸς τὴν κεφαλὴν, ὦ Ἀλέξανδρ' εὐθύφρον·
» Καὶ στέμμα λαβὲ χειρὸς ἐκ τοῦ Κυρίου. [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΕΛΛΑΔΙΟΥ.

» Ἔλαιον Ἑλλάδιος ἱερωσύνης,
» Αἵματι τυνέμιξε τοῦ μαρτυρίου·
» Εἰκάδι ἑβδομάτῃ Ἑλλάδιον ἔκτανε πυγμή.

Οὗτος ὁ ἅγιος καθαρίσας ἑαυτὸν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ, καὶ δοχεῖον γενόμενος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐχρίσθη μὲ τὴν ψῆφον τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς, καὶ ἐνεπιστεύθη τὸ πηδάλιον τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ὅθεν καθὸ μὲν ποιμὴν, ἐδίωκεν ἀπὸ τὴν ποίμνην τοῦ Χριστοῦ τοὺς νοητοὺς λύκους αἱρετικοὺς καὶ ἀσεβεῖς τοὺς κατατρώγοντας τὰ λογικὰ πρόβατα, καθὸ δὲ κυβερνήτης ἐπιστημονικὸς, ἐφύλαττε τὸ πλοῖον τῆς ἐκκλησίας ἄβατον καὶ ἀκαταπόντιστον ἀπὸ τὰ κύματα καὶ τοὺς ἐναντίους ἀνέμους τῆς τοῦ βίου θαλάσσης. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τότε τύραννος παρέστησε τὸν ἅγιον ἔμπροσθέν του, τότε περισσότερον ἔλαμψε καὶ ἐφώτισε τὰς τῶν πιστῶν διανοίας· διότι αὐτὸς γενναίως

---

[1] Περὶ τοῦ ἀποστόλου τούτου Κάρπου γράφει ὁ Παῦλος εἰς τὸν Τιμόθεον « Τὸν φελόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε· » (β'. Τιμόθ. δ'. 13.) Ὅρα περὶ τοῦ Κάρπου τούτου καὶ τὴν ἐπιστολὴν Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, τὴν ὁποίαν στέλλει πρὸς τὸν μοναχὸν Δημόφιλον, καὶ ἡμεῖς αὐτὴν ἡρμηνεύσαμεν κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου.

[1] Οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἀδελφὸς Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, καὶ ὅρα εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Ἰουνίου.

[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

ὁρμήσας εἰς τὸ στάδιον τοῦ μαρτυρίου, μὲ παρρησίαν μεγάλην ἐκήρυξε τὴν εὐσέβειαν. Ὅθεν κατεδικάσθη ὁ ἀοίδιμος εἰς πολλότατα βάσανα, καὶ ἐξεσχίσθη δυνατὰ εἰς τὸ σῶμα· ἀλλ' ὅμως ὁ δεσπότης Χριστὸς φανεὶς εἰς αὐτὸν, ἰάτρευσε τὰς πληγάς του, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν προθυμότερον εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὰ βασανιστήρια· μετὰ ταῦτα ἀνάψας ὁ τύραννος ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἔρριψε τὸν ἅγιον εἰς πυρὰν καὶ, ἐπειδὴ ἔμεινεν ἄκαυστος μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, πολλοὺς ἀπίστους εἵλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὕστερον δὲ τιμωρηθεὶς δυνατώτατα καὶ δαρθεὶς, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος* ΘΕΡΑΠΟΝΤΟΣ.

* » Μάστιξι θνήσκων δεσπότου τοῦ σοῦ χάριν,
» Εὔνους Θεράπων χρηματίζεις, Θεράπων.

* Οὗτος ὁ ἅγιος γενόμενος ἱερεὺς κατὰ τὴν πόλιν τῶν Σάρδεων διὰ τὴν ἀρίστην καὶ ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν καὶ πιασθεὶς ἀπὸ τὸν ἄρχοντα Οὐαλλεριανὸν, ἐπειδὴ ἐδίδασκε τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐδέθη μὲ δεσμὰ, καὶ ὑπέμεινε τιμωρίας· μετὰ ταῦτα ἐφέρθη δεμένος εἰς πόλιν, Σιναὸν ὀνομαζομένην, καὶ εἰς τὴν Ἄγκυραν τῆς Γαλατίας. Φθάσας δὲ εἰς τὸν ποταμὸν, Ἀστελῆν καλούμενον, ἠπλώθη ἀνάσκελα κατὰ γῆς, καὶ κατεξεσχίσθη μὲ ῥαβδία· ἡ δὲ γῆ ποτισθεῖσα μὲ τὸ τίμιον αὐτοῦ αἷμα, ἐβλάστησεν ἐν δένδρον πολλὰ μεγάλον βαλάνου, ἤτοι ὄρυος, τὸ ὁποῖον καρποφορεῖ τὰ βαλάνια. Τοῦτο δὲ τὸ δένδρον μένει ἐκεῖ ἕως τὴν σήμερον ἀείφυλλον, καὶ θεραπεύει ὅλας τὰς νόσους, καὶ τὰς ἀσθενείας. Ἔπειτα ἐκεῖθεν ἐφέρθη ὁ ἅγιος εἰς τὴν τοποθεσίαν τῶν Θρακησίων πλησίον εἰς τὸν ποταμὸν Ἕρμον, εἰς τὸν ὁποῖον εὑρίσκεται καὶ ἡ ἐπισκοπὴ Σάταλα,[1] ἥτις εἶναι ὑποκειμένη εἰς τὸν Μητροπολίτην Σάρδεων. Ἐκεῖ λοιπὸν δοκιμάσας ὁ ἀοίδιμος πολλὰς καὶ δεινὰς τιμωρίας, τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.[2]

[1] Σήμερον καλεῖται Ἀταλα. Σ. Ε.

[2] Σημείωσαι, ὅτι ἡ ἐμὴ ἀναξιότης ἀκολουθίαν τελείαν ἐμελούργησεν εἰς τοὺς δύω ἁγίους Θεράποντας, εἰς τὸν ἱερέα τοῦτον, καὶ εἰς τὸν ἐπίσκοπον Κύπρου, τὸν ἑορταζόμενον κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Μαΐου, καὶ ὁ βουλόμενος αὐτοὺς ἑορτάζειν, ζητησάτω ταύτην.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΕΥΣΕΒΙΩΤΗΣ *πυρὶ τελειοῦται.*

* » Εὐσεβιώτῃ προσδοκῶντι τὰ στέφη,
» Τὸ πυρπολοῦν πῦρ ὡς Ἀερμὼν ἦν δρόσος.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΑΛΥΠΙΟΣ *λίθῳ τὴν κεφαλὴν συντριβεὶς τελειοῦται.*

* » Τὸν εἰς κεφαλὴν γωνίας τιμῶν λίθον,
» Λίθῳ κεφαλὴν, Ἀλύπιε, συντρίβῃ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', *μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος* ΕΥΤΥΧΟΥΣ *ἐπισκόπου Μελιτινῆς,*

» Ὢ; εὐτυχῶς σὺ εὐτύχησας τρισμάκαρ,
» Θείας τετευχὼς, Εὐτυχὲς, κληρουχίας.

† » Εἰκάδι ὀγδοάτῃ Εὐτυχέα ἔνθεν ἄειραν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΕΛΙΚΩΝΙΔΟΣ.

» Ἑλικωνὶς τμηθεῖσα τὴν κάραν ξίφει,
» Οὐχ Ἑλικῶνα, ἀλλ' Ἐδὲμ τρυφὴν ἔχει.[4]

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Γορδιανοῦ καὶ Φιλίππου τῶν βασιλέων, ἐν ἔτει σλή (238),[2] καταγομένη ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην·[3] πιασθεῖσα δὲ ὡς χριστιανὴ, ἐφέρθη πρὸς τὸν Δοῦκα τῆς Κορίνθου, Περίνιον ὀνόματι, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἀλλ' ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, πρῶτον μὲν ἔδεσαν τοὺς πόδας της μὲ τὸ λωρίον τοῦ ζυγοῦ τῶν βοῶν, καὶ ἔρριψαν αὐτὴν κατὰ γῆς, ἔπειτα ἀναλύσαντες μόλυβδον καὶ ἄσφαλτον καὶ πίσσαν, ἔβαλον εἰς αὐτὰ τὴν ἁγίαν· ἐξῆλθεν ὅμως ἔξω χωρὶς νὰ βλαβῇ. Μετὰ ταῦτα ἐξύρισαν τὴν κεφαλήν της διὰ καταισχύνην, καὶ ἔβαλον φωτίαν εἰς ὅλον τὸ σῶμά της· ὕστερον ἐμβῆκεν ἡ ἁγία εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ διὰ προσευχῆς της ἐκρήμνισεν εἰς τὴν γῆν τὸ εἴδωλον τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ τοῦ Διὸς, καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἔκοψαν τοὺς μαστούς της. Ἀφ' οὗ δὲ ἔγεινε διάδοχος τοῦ Περινίου Ἰουστῖνος ὁ Ἀνθύπατος, ἐφέρθη ἡ ἁγία καὶ

[4] Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ οὕτω γράφεται ὁ δεύτερος οὗτος ἴαμβος « Πλάνης ἕλικας καὶ πλοκὰς πάσας λύει· »

[2] Δύο ἔτη κατόπιν τοῦ Γορδιανοῦ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον Φίλιππος ὁ Ἄραψ φονεύσας τὸν προκάτοχόν του. Σ. Ε.

[3] Ἐν ἄλλοις γράφεται Βυταλίας. Σ. Ε.

πρὸς αὐτὸν καὶ μὴ πεισθεῖσα νὰ προσφέρῃ σπονδὰς καὶ θυσίαν εἰς τὰ εἴδωλα, ἐβλήθη εἰς ἀνημμένην κάμινον· ἐπειδὴ δὲ ἡ φλὸξ δὲν ἤγγισε τὴν ἁγίαν τελείως, ἥπλωσαν αὐτὴν ἐπάνω εἰς χαλκοῦν καὶ πυρωμένον κράββατον· ἐπιφανέντες δὲ εἰς τὴν ἁγίαν οἱ ἀρχάγγελοι Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ, ὑγίαναν τὰς σάρκας αὐτῆς, αἱ ὁποῖαι ἀναλύσασαι, ἔτρεχον κατὰ γῆς. Ὅθεν ἀβλαβὴς φυλαχθεῖσα ἀπὸ τὴν βάσανον ταύτην, ἐρρίφθη εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὴν φάγωσι· τὰ θηρία ὅμως εἰς μὲν τὴν ἁγίαν οὔτε ἤγγισαν τελείως, ἀπὸ δὲ τοὺς ὑπηρέτας τοῦ Ἀνθυπάτου ἐθανάτωσαν ἑκατὸν εἴκοσι· διὰ τοῦ το ἔλαβεν ἡ ἁγία τὴν τοῦ θανάτου ἀπόλυσιν, καὶ λοιπὸν ἀπεκεφαλισθεῖσα ἡ μακαρία, ἀνέβη στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

—

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων* ΚΡΗΣΚΕΝΤΟΣ, ΠΑΥΛΟΥ, *καὶ* ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥΣ.

* » Ἐν τῇ καμίνῳ Σεδρὰχ Διοσκορίδης,
» Μισὰχ δὲ Παῦλος, Αὐδεναγὼ δὲ Κρήσκης.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι διατρίβοντες εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην, μὲ τὴν ὁ δασκαλίαν τους πολλοὺς ἀπίστους ἐπρόσφερον εἰς τὸν Χριστόν· Ὅθεν πιασθέντες ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, εὑρέθησαν δυνατά· ἔπειτα ἐβλήθησαν εἰς ἀνημμένην κάμινον, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

—

* *Ὁ ἅγιος* ΑΝΔΡΕΑΣ *ὁ διὰ Χριστὸν σαλὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Παύλου τὸ ῥῆμα καὶ μεταστὰς Ἀνδρέας,
» Ἡμεῖς γε μωροὶ διὰ Χριστὸν κεκράγει. [1]

* *Τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος* ΜΗΤΡΟΥ *ἀθλήσαντος ἐν ἔτει* ,ᾠχδ' (1794). [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', *μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος* ΘΕΟΔΟΣΙΑΣ *τῆς παρθένου.*

» Πνίγει θαλάσσης Θεοδοσίαν ὕδωρ·
» Τρέφει δὲ Χριστὸς εἰς ἀναψυχῆς ὕδωρ·
» Εἰκάδι Θεοδοσίην ἐνάτῃ πέφνε ῥεῦμα θαλάσσης.

Αὕτη ἡ ἱερὰ καὶ παναγία κόρη κατήγετο ἀπὸ τὴν Τύρον τὴν εὑρισκομένην εἰς Φοινίκην, ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸν δέκατον ὄγδοον χρόνον τῆς ἡλικίας της, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης καὶ ἐδέθη. Καθ' ὃν δὲ καιρὸν ἐκάθισαν οἱ κριταὶ καὶ ἄρχοντες τῶν Ἑλλήνων διὰ νὰ κρίνωσι τινὰς χριστιανοὺς ὁμολογητὰς τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως καὶ νὰ καταδικάσωσιν αὐτοὺς, τότε καὶ ἡ ἁγία αὕτη Θεοδοσία ἐφέρθη δέσμιος ἔμπροσθεν εἰς τὸν ἄρχοντα Οὐρβανὸν, ὁ ὁποῖος ἐπρόσταξεν αὐτὴν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία δὲν ἐπείσθη, ὁ θηριώδης ἡγεμὼν τόσον φοβερὰ βάσανα ἐπροξένησεν εἰς τὰ πλευρὰ καὶ εἰς τοὺς μαστοὺς τῆς μάρτυρος, ὥστε οὔτε αὐτὰ τὰ κόκκαλα, οὔτε αὐτὰ τὰ ἐντόσθια καὶ σπλάγχνα της ἀφῆκεν ὁ ἀπάνθρωπος ἀβασάνιστα. Ἡ δὲ ἁγία μὲ μεγάλην ἀνδρίαν καὶ σιωπὴν ὑπέμεινεν ὅλας τὰς τιμωρίας ταύτας, χωρὶς νὰ λαλήσῃ ὁλοτελῶς· ἐνῷ δὲ ἀκόμη ἦτο ζωντανὴ, ἠρώτησεν αὐτὴν πάλιν ὁ ἡγεμὼν, παρακινῶν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα. Ἡ δὲ μάρτυς βλέπουσα τὸν ἡγεμόνα προσεκτικῶς, ἤνοιξε τὸ στόμα της, καὶ χαμογελῶσα, μὴ πλανᾶσαι, τῷ εἶπεν, ὦ ἄνθρωπε, μὴ πλανᾶσαι· δὲν ἠξεύρεις, ὅτι ἐγὼ ἠξιώθην νὰ γίνω συγκοινωνὸς τῶν τοῦ Θεοῦ ἁγίων μαρτύρων; Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐννοήσας, ὅτι μὲ αὐτὰ τὰ λόγια ἐμπαίζεται ἀπὸ τὴν κόρην, ἐβασάνισεν αὐτὴν μὲ περισσοτέρας τιμωρίας ἀπὸ τὸ πρῶτον. Ἔπειτα ἔρριψεν αὐτὴν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκεῖ παρέδωκεν ἡ μακαρία τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος ΘΕΟΔΟΣΙΑΣ *τῆς Κωνσταντινουπολιτίσσης.*

» Κέρας κριοῦ κτεῖνάν σε Θεοδοσία,
» Ὤφθη νέον σοι τῆς Ἀμαλθείας κέρας.

* Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ Ἀδραμυττινοῦ, ἐν ἔτει ψιδ' (714), θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν, πατρίδα ἔχουσα τὴν μεγάλην Κωνσταντινούπολιν. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑπτὰ χρόνων, ἀποθανόντος τοῦ πατρός της, ἡ μήτηρ λαβοῦσα αὐτὴν τὴν ἐκούρευσε καλογραίαν εἰς ἓν μοναστήριον τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἔπειτα ἀπέθανε καὶ ἡ μήτηρ

---

[1] Ὁ βίος τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τούτου σώζεται ἐν χειρογράφοις πλατύτατος, βιβλίου σχεδὸν μέγεθος ἀπαρτίζων, ἐν ᾧ περιέχονται πολλαὶ προφητεῖαι περὶ μελλόντων. Οὐδέποτε δὲ ἐξεδόθη εἰς τύπον, ἴσως διότι, ὡς λέγουσί τινες, περιέχει πράγματά τινα δυσπαράδεκτα, εὑρίσκεται δὲ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.

[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

της, ἀφήσασα ὅλην τὴν περιουσίαν εἰς τὴν μακαρίαν Θεοδοσίαν, ἡ ὁποία ἐκ τοῦ πλούτου της κατεσκεύασε τρεῖς ἁγίας εἰκόνας χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς τοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀναστασίας, τὰ δὲ λοιπὰ ὑπάρχοντά της διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχούς. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον δύο χρόνοι ἔγεινε βασιλεὺς Λέων ὁ Ἴσαυρος, ὁ καὶ Κόνων ὀνομαζόμενος, ἐν ἔτει ψις' (716), ὁ ὁποῖος καθὸ εἰκονομάχος, ἐδιωξε βιαίως ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον μὲ ῥαβδία καὶ μαχαίρας τὸν ἁγιώτατον καὶ μέγαν πατριάρχην ἅγιον Γερμανὸν, ἐπειδὴ δὲν ἐπείθετο νὰ συμφωνήσῃ εἰς τὰ ἀσεβῆ του δόγματα, καὶ νὰ ἀθετήσῃ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων. [1] Οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἐποίησεν ὁ ἀλιτήριος, ἀλλ' ἐσπούδασεν ὁ θηριώνυμος νὰ κρημνίσῃ ἀκόμη καὶ νὰ κατακαύσῃ τὴν ἁγίαν εἰκόνα Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἡ ὁποία ἵστατο ἐπὶ τῆς πύλης τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς ὀνομαζομένης Χαλκῆς.

Ἀλλ' ἐνῷ ὁ σπαθάριος τοῦ βασιλέως ἔβαλε τὴν σκάλαν καὶ ἀνέβη διὰ νὰ κρημνίσῃ εἰς τὴν γῆν τὴν ἁγίαν εἰκόνα, εὐθὺς ἡ μακαρία αὕτη Θεοδοσία ὁμοῦ μὲ ἄλλας εὐσεβεῖς γυναῖκας ἐπίασαν τὴν σκάλαν καὶ ἔρριψαν αὐτὴν κατὰ γῆς ὁμοῦ μὲ τὸν σπαθάριον, ὁ ὁποῖος πεσὼν εἰς τὴν γῆν, ἐτελεύτησεν· ἔπειτα ἐλθοῦσαι εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἐλιθοβόλουν τὸν δυσσεβῆ καὶ εἰκονομάχον Ἀναστάσιον. Παρευθὺς λοιπὸν αἱ μὲν ἄλλαι γυναῖκες ἀπεκεφαλίσθησαν, τὴν δὲ ἁγίαν ταύτην Θεοδοσίαν ἔσυρεν ὡμός τις καὶ ἀπάνθρωπος στρατιώτης· φθάσας δὲ εἰς τόπον ὀνομαζόμενον τοῦ Βοὸς, ἔλαβεν ἓν κέρας κριαρίου, καὶ μὲ μεγάλον θυμὸν καὶ μανίαν ἐνέπηξεν αὐτὸ ὁ θηριώδης καὶ διεπέρασεν εἰς τὸν λαιμὸν τῆς ἁγίας, καὶ οὕτως ἐπροξένησεν εἰς τὴν μακαρίαν τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὰ δὲ ἄπειρα θαύματα, ὅσα καθ' ἑκάστην ἐνεργοῦνται ἀπὸ τὸ ἅγιον αὐτῆς λείψανον εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ μάθῃ ὅστις βούλεται. [2] Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον Δεξιοκράτους, ὅπου καὶ τὸ ἅγιον αὐτῆς εὑρίσκεται λείψανον.

---

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν* ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ *Πάπα Ἀλεξανδρείας.*

* » Σεπτὴν τελευτὴν τὴν Ἀλεξάνδρου σέβω,
» Ὃν οἶδα σεπτὸν τῆς Ἀλεξάνδρου Πάπαν.

* Οὗτος ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει τκ' (320), πρὸ τῆς οἰκουμενικῆς πρώτης Συνόδου· ἔγεινε δὲ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας μετὰ τὸν Ἀχιλλᾶν· οὗτος καὶ τὸν δυσσεβῆ καὶ κακόφρονα Ἄρειον ἐδίωξε καὶ ἀπέβαλεν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Διαλάμψας δὲ εἰς τὸν θρόνον χρόνους εἰκοσιτρεῖς, ἀφῆκε διάδοχόν του τὸν μέγαν Ἀθανάσιον.

---

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἀνὴρ καὶ ἡ τούτου σύζυγος ξύλοις τὰ ὀστᾶ συντριβέντες, τελειοῦνται.*

* » Τοῖς ἀνδρὸς ὀστοῖς συγκατεθλάσθης, γύναι,
» Κἀγὼ σὸν ὀστοῦν, πρὸς τὸν ἄνδρα φαμένη.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΟΛΒΙΑΝΟΥ *ἐπισκόπου πόλεως Ἀρέου καὶ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν.*

† » Τὸν Ὀλβιανὸν μάλα ὄλβιον λέγω,
» Ὑπὲρ Θεοῦ θανόντα τοῦ πανολβίου.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, καὶ κατὰ τὴν ὑπατείαν Ἀλεξάνδρου καὶ Μαξίμου, ἡγεμονευόντων τῆς Ἀσίας Ἰουλίου Σέξτου καὶ Αἰλιανοῦ, ἐν ἔτει τά (301), διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἐφέρθη ἔμπροσθεν τῶν ῥηθέντων ἡγεμόνων. Καθ' ὃν δὲ καιρὸν ὁ Ἀγριππῖνος καὶ ὁ Κλημέντιος οἱ νεωκόροι τῶν εἰδώλων ἐπρόσφερον θυσίας εἰς

---

[1] Σημειοῖ δὲ ὁ Δοσίθεος σελ. 626 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι ἀντὶ τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ ἔκαμε πατριάρχην τὸν σύγκελλον τοῦ ἁγίου, Ἀναστάσιον τὸν νέον προδότην Ἰούδαν, τὸν συμφωνήσαντα τῷ Κόνωνι, καὶ ἐπιβουλεύσαντα τῷ γέροντι αὐτοῦ. Ἀλλ' αἱ σεμναὶ καὶ τίμιαι γυναῖκες τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὧν πρώτη ὑπῆρχεν ἡ ἁγία αὕτη Θεοδοσία, ὥρμησαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὲ λίθους καὶ ξύλα, καὶ ὕβριζον τὸν πατριάρχην, μισθωτὸν αὐτὸν ὀνομάζουσαι καὶ λύκον καὶ προδότην Ἰούδαν, καὶ οὕτως αὐτὸν ἀπεδίωξαν.

[2] Περὶ τῶν θαυμάτων τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας ταύτης Θεοδοσίας ἀναφέρει καὶ ὁ σοφὸς Ἰωσὴφ ὁ Βρυέννιος ἐν τῷ δευτέρῳ τόμῳ ἐν τῇ μελέτῃ τῇ περὶ τῶν Κυπρίων. Σημειώσαι, ὅτι τὴν Ἀκολουθίαν τῆς ἁγίας Θεοδοσίας ἀνεπλήρωσεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, ἥτις εὑρίσκεται κατὰ τὴν νῆσον Νάξον, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἢ μονιδρίῳ τῆς ἁγίας Θεοδοσίας, ἐν ᾗ καὶ τελεῖται ἡ σύναξις αὐτῆς καὶ ἑορτή. Ὅρα καὶ εἰς τὴν ἐννάτην τοῦ Αὐγούστου τὸ συναξάριον τῶν ἀθλησάντων διὰ τὴν αὐτὴν ἁγίαν εἰκόνα τὴν ἐν τῇ Χαλκῇ πύλῃ ἱσταμένην. Ὅθεν σωάγεται, ὅτι ὄχι μόνον γυναῖκες ἦσαν αἱ ἀποσύρασαι τὴν σκάλαν καὶ ῥίψασαι κατὰ γῆς τὸν Σπαθάριον, ἀλλὰ καὶ ἄνδρες πολλοί. Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὴν ὁσιομάρτυρα ταύτην Θεοδοσέαν λόγον ἔπλεξεν Ἰωάννης Σταυράκιος ὁ χαρτοφύλαξ Θεσσαλονίκης, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὁ λόγος ὀρθοδοξίας στήλη Θεοδοσία τῇ καλλιμάρτυρι. » σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ Ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων.

τὴν ψευδόθεον Ῥέαν, ἠναγκάζετο ἀπὸ τοὺς ἡγεμόνας καὶ ὁ ἅγιος οὗτος Ὀλβιανὸς νὰ θυσιάσῃ εἰς ἐκείνην. Τότε ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχης μὲ πολλὰ ἐπιχειρήματα λόγων τὴν μὲν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ὕψωσε καὶ ἐμεγάλυνε, τὴν δὲ θρησκείαν τῶν εἰδώλων ἐξηυτέλισε καὶ κατηγόρησεν. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην πρῶτον μὲν ἔκαυσαν τὴν ῥάχιν καὶ τὰ σπλάγχνα τοῦ ἁγίου μὲ σουβλία πεπυρωμένα· ἔπειτα δὲ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν ἥλιον, ἀνέφεραν οἱ ἡγεμόνες τὴν ἀπείθειάν του ταύτην εἰς τὸν ἀνθύπατον. Ὁ δὲ ἀνθύπατος ἐπρόσταξε νὰ δαρθῇ ὁ ἅγιος ἀσπλάγχνως μὲ ῥαβδία, ἀφ' οὗ πρῶτον ξεγυμνωθῇ· ὕστερον δὲ ἀνάψαντες σὶ ὑπηρέται τῆς πλάνης μεγάλην πυρὰν, ἔρριψαν ἐντὸς αὐτῆς τὸν τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴν ὁμοῦ μὲ τοὺς μαθητάς του, καὶ οὕτω διὰ πυρὸς τελειωθεὶς, ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Πολλὰ δὲ θαύματα ἐτέλεσεν ὁ ἅγιος οὗτος ἐν τῇ ζωῇ του· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ὁσίαν του κοίμησιν πολλὰ τεράστια ἐνεργεῖ τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον εἰς τοὺς μετὰ πίστεως τούτῳ προστρέχοντας, καθὼς διηγεῖται ἡ κατὰ πλάτος αὐτοῦ ἱστορία.

---

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΝΑΝΝΟΣ, *ἤτοι Ἰωάννης, ὁ Θεσσαλονικεὺς, ὁ ἐν Σμύρνῃ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος ᾳωβ' (1802), ξίφει τελειοῦται.*

† » Καὶ Νάννος ὤφθη χαριτώνυμος νέος,
» Μάρτυς Κυρίου· ὢ ἄκρας εὐδοξίας! [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Λ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΣΑΚΙΟΥ *ἢ Ἰσαακίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων τοῦ ὁμολογητοῦ.*

» Ψήφῳ Θεοῦ πρὸς θεῖον ἤρθη χωρίον,
» Γῆς Ἰσάκιος ἐκλιπὼν τὸ χωρίον.

* » Γὴν λίπεν Ἰσακίου τριακοσῇ κυδάλιμον κῆρ

† Κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ βασιλέως Οὐάλεντος τοῦ Ἀρειανοῦ, ἐν ἔτει τξδ' (364), ἐπικρατοῦσα ἡ αἵρεσις τῶν Ἀρειανῶν, ἔκαμε νὰ ἀποκλεισθῶσιν αἱ ἐκκλησίαι τῶν ὀρθοδόξων, οἱ ὁποῖοι ὅλοι ἐθρήνουν καὶ ἔκλαιον. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον συνήχθη εἰς τὸν ποταμὸν Δούναβιν πλῆθος πολὺ Βαρβάρων, Γότθων καλουμένων, οἵτινες ἐμελέτων νὰ ὁρμήσωσι κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ὅθεν ὁ Οὐάλης συνάξας τὰ στρατεύματά του, ἐκβῆκε διὰ νὰ τοὺς πολεμήσῃ. Τότε καὶ ὁ ὅσιος οὗτος Ἰσάκιος ἐν καιρῷ τῷ πρέποντι ἐξελθὼν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, καὶ προϋπαντήσας τὸν βασιλέα, εἶπε πρὸς αὐτόν· βασιλεῦ, πρόσταξον νὰ ἀνεῳχθῶσιν αἱ ἐκκλησίαι τῶν χριστιανῶν, διότι ἐὰν τοῦτο ποιήσῃς, ἤξευρε, ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃς νικητὴς ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Ὁ δὲ βασιλεὺς πεπωρωμένος ὤν, ἐνόμισεν ὡς φλυαρίας τὰ λόγια τοῦ ὁσίου· ὅθεν ὑπῆγε πάλιν τὴν δευτέραν ἡμέραν ὁ ὅσιος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν αὐτῷ· βασιλεῦ, ἄνοιξον τὰς ἐκκλησίας, καὶ ἤξευρε ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃς νικητὴς ἐν εἰρήνῃ. Ὁ δὲ βασιλεὺς καταφρονήσας τὸν ὅσιον, ἐπεριπάτει τὸν δρόμον του· κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν ὑπῆγε καὶ τρίτον ὁ ὅσιος πρὸς αὐτὸν, καὶ πιάσας τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου του, ἤρχισε ποτὲ μὲν νὰ τὸν ἐλέγχῃ, ποτὲ δὲ καὶ νὰ τὸν παρακαλῇ. Λέγοντος δὲ ταῦτα τοῦ ἁγίου, ἦλθον εἰς μίαν βαθεῖαν καὶ φοβερὰν φάραγγα, ἡ ὁποία ἦτο γεμάτη ἀπὸ ἀκάνθια ὀξύτατα· ὁ δὲ βασιλεὺς ἔκαμε νεῦμα εἰς τοὺς στρατιώτας νὰ ῥίψωσι τὸν ἅγιον μέσα εἰς τὴν φάραγγα.

Πεσὼν δὲ ὁ ἅγιος ἐπάνω εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ νομίζων ὅτι εὑρίσκεται ἐπάνω εἰς στρῶμα ἁπαλὸν, εὐχαρίστει τὸν Κύριον· καὶ παρευθὺς ἰδοὺ ἦλθον δύω λευκοφόροι καὶ χαριέστατοι ἄνδρες, [1] οἱ ὁποῖοι ἀναβιβάσαντες τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν φάραγγα ἀβλαβῆ, καὶ στήσαντες αὐτὸν ἐντὸς τῆς ἀγορᾶς ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως ἀνεχώρησαν. Βλέπων δὲ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, ἐξεπλάγη καὶ εἶπε, δὲν εἶναι οὗτος ἐκεῖνος ὅστις ἐρρίφθη εἰς τὴν φοβερὰν φάραγγα; Ὁ δὲ ἅγιος εἶπε πάλιν εἰς τὸν βασιλέα· ἄνοιξον τὰς ἐκκλησίας, σὲ παρακαλῶ, καὶ θὰ ἐπανέλθῃς ἀπὸ τὸν πόλεμον μὲ χαράν· ἂν ὅμως δὲν κάμῃς τοῦτο, ἤξευρε, ὅτι ἅμα ὁ πόλεμος συγκροτηθῇ μὲ τοὺς βαρβάρους, σὺ θὰ φύγῃς μὲ ἕνα ἄνθρωπον, καὶ θὰ κρυφθῇς εἰς ἕνα ἀχυρῶνα, καὶ ἐκεῖ θὰ καῇς ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἂν καὶ εἰς πολλὰ πράγματα ἐξεπλάγη καὶ ἔφριξε τὸν ἅγιον τοῦτον, μόλον τοῦτο τότε κατεφρόνησεν αὐτὸν ὡς ἀσύνετος· καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸν παρέδωκεν εἰς δύω στρατιώτας, Σατόρνικον καὶ Βίκτορα ὀνομαζομένους, καὶ ἐπρόσταξεν αὐτοὺς νὰ τὸν φυλάττωσιν ἀσφαλῶς, ἕως οὗ νὰ ἐπανέλθῃ ἀπὸ τὸν πόλεμον· διότι τότε, εἶπεν, θέλει θανατώσει αὐτὸν

---

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

[1] Ἴσως οὗτοι ἦσαν οἱ δύω Ἀρχάγγελοι ὁ Μιχαὴλ καὶ ὁ Γαβριὴλ, καθὼς καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους οὕτως ἐφάνησαν.

διὰ πυρός. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἐὰν σὺ ἐπανέλθῃς ἀπὸ τὸν πόλεμον ὑγιὴς καὶ εἰρηνικὸς, βεβαίως εἰς ἐμὲ δὲν ἐλάλησεν ὁ Θεός.[1]

Ὅτε λοιπὸν ἐσυγχροτήθη ὁ πόλεμος, δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀντισταθῇ ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' ἔφυγεν ὁμοῦ μὲ τὸν Πραιπόσιτον αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος πάντοτε παρεκίνει τὸν βασιλέα κατὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐκρύφθη εἰς ἕνα ἀχυρῶνα. Οἱ δὲ βάρβαροι κυνηγήσαντες αὐτοὺς κατόπιν, ἔβαλον φωτίαν εἰς τὸν ἀχυρῶνα, καὶ κατέκαυσαν αὐτὸν ὁμοῦ μὲ τὸν βασιλέα καὶ τὸν Πραιπόσιτον. Τὰ δὲ στρατεύματα τοῦ βασιλέως ἐπανελθόντα ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ θέλοντα να πειράξωσι τὸν ὅσιον Ἰσάκιον, ἑτοιμάσου, τῷ ἔλεγον, νὰ δώσῃς ἀπολογίαν εἰς τὸν βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἔρχεται διὰ νὰ τελειώσῃ ὅ,τι εἶπεν ἐναντίον σου. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη, ἑπτὰ ἡμέραι τώρα παρῆλθον, ἀφ' οὗ ἐγὼ ὡσφράνθην τὴν βρώμαν τῶν κοκκάλων τοῦ βασιλέως, τὰ ὁποῖα κατεκάησαν ὑπὸ τοῦ πυρός. Οἱ δὲ στρατιῶται ἀκούσαντες ταῦτα, ἔγειναν ἔμφοβοι, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ γενόμενα· ὅθεν πεσόντες εἰς τοὺς πόδας τοῦ ὁσίου, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ δὲ ἅγιος εἶπεν, ἀφήσετέ με ἑπτὰ ἡμέρας νὰ παρακαλέσω τὸν Θεὸν νά μοι φανερώσῃ, ἂν τοῦτο εἶναι θέλημά του· παρακαλέσας λοιπὸν τὸν Θεὸν, ἔμαθεν ὅτι εἶναι θέλημά του νὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν, ὅθεν καὶ ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τοὺς παρακαλέσαντας. Ὅλοι λοιπὸν οἱ πολῖται ἐσυνερίζοντο νὰ κτίσωσι μοναστήριον διὰ νὰ κατοικήσῃ ὁ ἅγιος· εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν Σατορνῖλος ὀνομαζόμενος, φανεὶς προθυμότερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἐπρόλαβε καὶ ἔκτισε μοναστήριον εἰς τόπον σεμνὸν καὶ ἁρμόδιον. Τότε ὁ ἅγιος ἐμβῆκεν εἰς αὐτὸ καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν· οἱ δὲ προρρηθέντες ἄνθρωποι, ὅσοι παρεκάλουν τὸν ἅγιον, ἀφιέρωσαν εἰς τὸ μοναστήριον σιτηρέσια καὶ κτήματα ἀρκετά· συναχθέντες δὲ ἐκεῖ πολλοὶ χριστιανοὶ, ἔγειναν μοναχοὶ, σπουδάζοντες νὰ ποιμαίνωνται ἀπὸ τοιοῦτον ποιμένα καὶ διδάσκαλον, καὶ νὰ ὁδηγῶνται εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν. Τραφεὶς λοιπὸν ὁ ἅγιος μὲ γῆρας καλὸν, καὶ τὴν κοίμησιν αὐτοῦ προγνωρίσας ἐκ Θεοῦ, ἐσύναξεν ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς ἐκατήχησεν· εἶτα ἐκλέξας ἕνα ἀπὸ αὐτοὺς, Δαλμάτον ὀνομαζόμενον, κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἀνθ' ἑαυτοῦ καὶ οὕτως ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.[2]

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς* ΝΑΤΑΛΙΟΣ *ξίφει τελειοῦται.*

* » Χορὸν γενέσθαι μαρτύρων διὰ ξίφους,
» Τὸν Νατάλιον μαρτυροῦσιν αἱ βίβλοι.

* *Ὁ ὅσιος* ΒΑΡΛΑΑΜ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*[3]

» Τὸν Βαρλαὰμ ἔγνωκε καὶ τὰ γῆς ἄκρα,
» Ἄκρως ἐνασκήσαντα μέχρι γῆν ἔδυ.

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες* ΡΩΜΑΝΟΣ *καὶ* ΤΕΛΕΤΙΟΣ *ξίφει τελειοῦνται.*

* » Ῥώμῃ Ῥωμανὸς συμπνέων Τελετίῳ,
» Ἧκει μετ' αὐτοῦ συντελεσθῆναι ξίφει.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΕΥΠΛΟΣ *βύρσῃ βοὸς ἐλιχθεὶς, καὶ ἐν φλέγοντι ἡλίῳ τεθεὶς τελειοῦται.*

* » Φλέγουσι βυρσέλικτον Εὔπλον ἡλίῳ,
» Οἱ φῶς νοητοῦ μὴ βλέποντες ἡλίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

---

[1] Τὸ Συναξάριον τοῦτο τοῦ ἁγίου Ἰσακίου διηγεῖται ὁ Κύρου Θεοδώρητος ἐν κεφ. λ'. λα'. καὶ λβ'. τοῦ τετάρτου βιβλ. τῆς Ἐκκλ. ἱστορ. Προσθέτει δὲ καὶ ταῦτα, ὅτι μετὰ τοῦ ἁγίου Ἰσακίου ἠλεγξε τὸν Οὐάλεντα καὶ Βρετανίων ὁ τῆς Σκυθίας ἀρχιερεὺς, παντοδαπῇ λαμπρυνόμενος ἀρετῇ· πυρσεύσας γὰρ οὗτος τῷ ζήλῳ τὸ φρόνημα, τὴν τῶν δογμάτων διαφθορὰν, καὶ τὰς κατὰ τῶν ἁγίων παρανομίας τοῦ Οὐάλεντος ἠλεγξε, καὶ μετὰ τοῦ θειοτάτου Δαβὶδ ἐβόα· «Ἐλάλουν ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου ἐναντίον Βασιλέων καὶ οὐκ ᾐσχυνόμην.» Λέγει δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Οὐάλης ἐκατηγόρει τὸν στρατηγὸν Τραϊανὸν, ὅτι ἐνικήθη ἀπὸ τοὺς Γότθους διὰ δειλίαν, ἐκεῖνος ἀπεκρίθη μὲ παρρησίαν «Οὐκ ἐγὼ, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, ἥττημαι, ἀλλὰ σὺ πρὸ τὴν νίκην, κατὰ τοῦ Θεοῦ παρατασσόμενος, καὶ τὴν ἐκείνου ῥοπὴν προξενῶν τοῖς βαρβάροις. Παρὰ σοῦ γὰρ πολεμούμενος, ἐκείνοις συντάττεται· τῷ Θεῷ ἡ νίκη ἕπεται, καὶ τοῖς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ στρατηγουμένοις προσγίνεται, ἢ οὐκ οἶσθα, ἔφη, τίνας τῶν ἐκκλησιῶν, τίσι παραδέδωκας ταύτας; ταῦτα δὲ καὶ Ἀρίνθεος καὶ Βίκτωρ (στρατηγοὶ γὰρ ἦσαν καὶ αὐτοὶ) συνωμολόγησαν οὕτως ἔχειν, καὶ τῷ βασιλεῖ μὴ χαλεπαίνειν παρῄνεσαν.

[2] Ὁ δὲ Θεοδώρητος, ἐξ οὗ τὸ Συναξάριον τοῦτο ἠρανίσθη, οὐ λέγει οὕτως, ἀλλ' ἄλλως. «Ἀπόδος (εἶπεν ὁ Ἰσάκιος) ταῖς ποίμναις τοὺς ἀρίστους νομέας, καὶ λήψει τὴν νίκην ἀπονητί, εἰ δὲ τούτων μηδὲν δεδρακὼς παρατάξαιο, μαθήσῃ τῇ πείρᾳ, ὅπως σκληρὸν τὸ πρὸς κέντρα λακτίζειν· οὔτε γὰρ ἐπανήξεις καὶ προσαπολέσεις τὴν στρατιάν. Ὀργισθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπανήξω, ἔφη, καὶ κατακτενῶ σε, καὶ τῆς ψευδοῦς προαγορεύσεως εἰσπράξομαι δίκας. Ὁ δὲ, ἧκιστα δείσας τὴν ἀπειλὴν, ἔφη βοῶν, κτεῖνον, εἰ φωραθείη τῶν λόγων τὸ ψεῦδος.» (Ἐκκλησιαστ. ἱστορ. βιβλ. δ'. Λόγ. λα'.)

[3] Ἴσως οὗτος εἶναι Βαρλαὰμ ἐκεῖνος, ὁ κατηχήσας τὸν ἅγιον Ἰωάσαφ βασιλέα Ἰνδίας, καὶ καθοδηγήσας αὐτὸν εἰς τὴν τῶν μοναχῶν πολιτείαν, ὡς ἐν τῷ βίῳ τοῦ αὐτοῦ Ἰωάσαφ ὁρᾶται.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΑΑ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΕΡΜΕΙΟΥ.

» Βάπτεις σεαυτὸν κογχύλῃ σῶν αἱμάτων,
» Ἑρμεία τιμηθείς· ὦ βαφῆς ἀνεκπλύτου!
» Ἑρμείαν τριακοστῇ ἄορ κατέκτανε πρώτῃ.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μάρκου Αὐρηλίου τοῦ καὶ Ἀντωνίνου λεγομένου, ἐν ἔτει ρξ΄ (160), στρατιώτης κατὰ τὸ ἐπάγγελμα ἐν τῇ πόλει Καππαδοκίας, τῇ λεγομένῃ Κόμανα, γέρων τὴν ἡλικίαν, καὶ λευκὰς ἔχων τὰς τρίχας. Οὗτος λοιπὸν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν καὶ πίστιν ἐπιάσθη καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν Δοῦκα Σεβαστιανόν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησε νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, πρῶτον μὲν συνέτριψαν τὰς σιαγόνας του, καὶ ἐξέδαραν τὸ δέρμα τοῦ προσώπου του, καὶ ἐξερρίζωσαν τοὺς ὀδόντας του· ἔπειτα ἀνάψαντες κάμινον, ἔβαλον τὸν ἅγιον εἰς αὐτήν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν κάμινον ἀβλαβὴς, ἔδωκαν εἰς αὐτὸν φάρμακα θανατηφόρα· καταφαγὼν δὲ ὁ μάρτυς αὐτὰ, ὄχι μόνον αὐτὸς ἔμεινεν ἀνώτερος πάσης βλάβης, ἀλλ' εἴλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν μάγον ὅστις τὰ κατεσκεύασεν, ὁ ὁποῖος ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τοῦ δὲ ἁγίου Ἑρμεία συνέθλασαν τὰ νεῦρα· ἔπειτα ἔβαλον αὐτὸν ἐντὸς ἐλαίου βρασμένου· μετὰ ταῦτα ἐκέντησαν τὰ ὄμματά του, ὕστερον ἐκρέμασαν αὐτὸν κατακέφαλα τρεῖς ἡμέρας. Τελευταῖον δὲ ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἀπῆλθεν ὁ ἀοίδιμος στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ τῷ ἁγίῳ Ἑρμείᾳ κεράσας τὸ φάρμακον* ΜΑΓΟΣ, *πιστεύσας τῷ Χριστῷ ξίφει τελειοῦται.*

* » Γεύσει νοητοῦ φαρμάκου τοῦ σοῦ, Λόγε,
» Πλάνην ἐμοῦντα φαρμακὸν κτείνει ξίφος.

* *Οἱ ἅγιοι πέντε μάρτυρες οἱ ἐν Ἀσκάλωνι, κατὰ γῆς συρόμενοι, τελειοῦνται.*

* » Ἱμάτια πρὶν, νῦν δὲ πεντὰς Κυρίῳ,
» Ἀνδρῶν συρέντων στρῶσις ἡπλώθη ξένη.

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες* ΕΥΣΕΒΙΟΣ *καὶ* ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ *πυρὶ τελειοῦνται.*

* » Ζήλου πυρὶ φλεχθέντες ἀθληταὶ δύω,
» Ἰλιγγιῶσιν οὐδαμῶς πρὸς πῦρ φλέγον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

» Ὁ μὴν Μάϊος ὧδε λῆξιν λαμβάνει,
» Θεῷ δὲ δόξαν τῷ ἀλήκτῳ προσφέρει.

ΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ [1]

Εἰς τὴν Α', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ τοῦ Φιλοσόφου.

» Ἰουστῖνον κώνειον ἦρεν ἐκ βίου,
» Ὡς εἴθε πρῶτον τοὺς πιεῖν δεδωκότας.
» Πρώτῃ Ἰουνίου, Ἰουστῖνε, ἐλλεβορίζῃ

ΟΥΤΟΣ ἦτο ἀπὸ Φλαβίας Νεαπόλεως τῆς Συρίας, υἱὸς Πρίσκου τοῦ Βακχείου, κατὰ τοὺς χρόνους Μάρκου Αὐρηλίου τοῦ καὶ Ἀντωνίου καὶ Φιλοσόφου καλουμένου, ἐν ἔτει ρξ' (160), ἐλθὼν δὲ εἰς Ῥώμην ἔδωκεν ἀναφορὰν ἔγγραφον εἰς τὸν ῥηθέντα βασιλέα κατὰ τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων, καὶ ἀπολογίαν ὑπὲρ τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν, μὲ τὴν ὁποίαν κρατύνει μὲν καὶ βεβαιόνει τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν, κρημνίζει δὲ καὶ ἀναιρεῖ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, φέρων ἀποδείξεις καὶ μαρτυρίας, καὶ ἀπὸ τὸν ὀρθὸν καὶ φυσικὸν λόγον, καὶ ἀπὸ τὰς θείας Γραφάς. Ὅθεν διὰ τοῦτο ἐφθονήθη ἀπὸ τὸν Φιλόσοφον Κρήσκεντα, καὶ κρυφίως ἀπὸ ἐκεῖνον ἐθανατώθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μυρτύρων ΙΟΥΣΤΟΥ, ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ, ΧΑΡΙΤΩΝΟΣ, ΧΑΡΙΤΟΥΣ τῆς Παρθένου, ΕΥΕΛΠΙΣΤΟΥ, ΙΕΡΑΚΟΣ, ΠΑΙΩΝΟΣ, καὶ ΛΙΒΕΡΙΑΝΟΥ. [2]

Εἰς τὸν Ἰοῦστον καὶ Ἰουστῖνον.

* » Οὔπω τεμεῖν Ἰοῦστον ἔφθη τὸ ξίφος,
» Καὶ τὴν κεφαλὴν ἦν κλίνων Ἰουστῖνος.

Εἰς τὸν Χαρίτωνα καὶ Χαριτώ.

* » Θεῖος Χαρίτων καὶ Χαριτὼ παρθένος,
» Τιμηθέντες εὐμοιροῦσι θείων χαρίτων.

Εἰς τὸν Εὐέλπιστον.

* » Εὔελπις Εὐέλπιστός ἐστιν εἰκότως,
» Ὡς κλῆρον ἕξει τὸν Θεὸν, τιμηθεὶς χάραν.

Εἰς τὸν Ἱέρακα.

* » Ὁρμᾷ πρὸς ἄθλους Ἱέραξ ὡς ἱέραξ,
» Τιμηθεὶς δὲ θηρᾷ ψυχικὴν σωτηρίαν.

Εἰς τὸν Παίωνα.

* » Παίων ὁ Παίων δυσσεβῆ πίστιν λόγοις,
» Χειρὶ ξιφήρει παίσται κατ' αὐχένος.

Εἰς τὸν Λιβεριανόν.

* » Δείξεις τι καὶ σὺ τῷ Θεῷ τιμηθὲν μέλος,
» Μελῶν τὸ κρεῖττον, Λιβεριανὲ, κάραν.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐμαρτύρησαν εἰς τὴν Ῥώμην κατὰ τὸν καιρὸν Ῥουστικοῦ τοῦ ἐπάρχου, ὑπομείναντες πρότερον πολλὰ βάσανα καὶ ὕστερον ἀποκεφαλισθέντες. Λέγεται δὲ ὅτι πρὸ τοῦ ἀποκεφαλισθῶσιν. ἠρώτησεν ὁ ἔπαρχος τὸν ἅγιον Ἰουστῖνον, λέγων· νομίζετε σεῖς οἱ χριστιανοὶ, ὅτι ἐὰν θανατωθῆτε διὰ τὸν Χριστὸν, θὰ λάβετε ἀγαθὰ εἰς τοὺς οὐρανούς; Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη· δὲν νομίζομεν, καθὼς σὺ λέγεις, ἀλλ' ἔχομεν πληροφορίαν βεβαίαν, ὅτι εὐθὺς ἅμα θανατωθῶμεν, θέλουσι μᾶς δεχθῇ ἀπολαύσεις ἀγαθῶν καὶ φιλοφροσύναι. Οὕτω δὲ μὲ τὸν λόγον αὐτὸν ἀπεκεφαλίσθησαν οἱ μακάριοι, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

—

* *Διήγησις ὠφέλιμος γεωργοῦ τινος* ***ΜΕΤΡΙΟΥ*** *ὀνομαζομένου.*

[1] (Ἔχων ἡμέρας Λ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ΙΕ'. καὶ ἡ νὺξ ὥρας Θ'.) Ὁ Ἰούνιος εἶναι ὄνομα Λατινικὸν, παραγόμενον ἀπὸ τὴν λέξιν Γιοῦνο, ὁ δηλοῖ τὴν ψευδόθεον Ἥραν, ἐπειδὴ κατ' αὐτὸν τὸν μῆνα ἐτίμων τὴν Ἥραν μὲ τελετὰς οἱ παλαιοὶ Ῥωμαῖοι.

[2] Ἐν ἄλλοις δὲ γράφεται, Βαλλεριανοῦ.

† » Βίος Μετρίου πᾶσι τοῖς χριστωνύμοις,
» Στήλη πρόκειται ἀρετῶν τε καὶ πίναξ,

* Εἰς τὴν τοποθεσίαν τῆς ἐν τῇ Γαλατίᾳ Παφλαγονίας ἦτο γεωργός τις Μέτριος ὀνομαζόμενος, ζῶν μὲ αὐτάρκειαν τῶν τοῦ σώματος ἀγαθῶν. Οὗτος λοιπὸν βλέπων τὸν γείτονά του, ὅτι εἶχε παιδία ἀρσενικὰ, τὰ ὁποῖα ἐπεμελεῖτο νὰ τὰ εὐνουχίσῃ καὶ νὰ τὰ ἀποστείλῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, διὰ νὰ γείνωσιν εὐνοῦχοι καὶ ἀξιωματικοὶ εἰς ὑπηρεσίαν τῶν κατὰ καιρὸν βασιλέων [1] καὶ τρωθεὶς ἀπὸ τὸν ὅμοιον ἐκείνου ζῆλον, παρεκάλεσε τὸν Κύριον, λέγων «Κύριε, ἂν καὶ ἐγὼ ὁ δοῦλός σου ἦμαι ἄξιος, χάρισον καὶ εἰς ἐμὲ παιδίον ἀρσενικὸν διὰ νὰ τὸ ἔχω καὶ ἐγὼ στήριγμα καὶ βακτηρίαν τοῦ γηρατείου μου, καὶ διὰ νὰ δοξάσω τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα προσηυχήθη, ἔφθασε καὶ ἡ κατ' ἔτος γινομένη πανήγυρις εἰς τὴν Παφλαγονίαν· ὅθεν βαλὼν εἰς τὴν ἅμαξάν του, ὅσα ἦσαν ἀναγκαῖα, ὑπῆγεν εἰς τὴν πανήγυριν, καὶ ἄλλα μὲν πράγματα πωλήσας, ἄλλα δὲ ἀλλάξας, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν πανήγυριν καὶ ὑπῆγεν εἰς ἓν λιβάδιον ὅπου ἦτο νερὸν, καὶ ἐκεῖ ἀνέπαυσε τὰ βόδιά του. Βλέπων δὲ κατὰ γῆς, εὑρίσκει βαλάντιον παλαιὸν ἐρριμμένον, τὸ ὁποῖον ἐμπεριεῖχε χίλια πεντακόσιρ φλωρία· λαβὼν λοιπὸν αὐτὸ, τὸ ἔβαλε καθὼς ἦτο βουλλωμένον εἰς τὸ ἅμάξιον καὶ ἐξηκολούθησε τὸν ἑρόμον του. Φθάσας δὲ εἰς τὴν οἰκίαν του, ἀπέθεσε τὸ βαλάντιον εἰς τόπον ἀσφαλῆ, χωρὶς νὰ ἐμπιστευθῇ νὰ εἴπῃ δι' αὐτὸ εἰς κἀνένα, καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἀνοίξῃ οὔτε αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ νὰ ἴδῃ τί καὶ πόσα ἐμπεριέχει. Ὅθεν ἂν τις ἤθελεν ὀνομάσῃ τὸν γεωργὸν ἐκεῖνον ἄγγελον καὶ ἀπαθῆ, ἢ ἄλλον τινα ἀπὸ τοὺς ἁγίους τοὺς πλησιάζοντας εἰς τὸν Θεὸν, βεβαίως δὲν ἤθελεν ἀπομακρυνθῇ τῆς ἀληθείας.

Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθεν ὁλόκληρος χρόνος καὶ ἔφθασε πάλιν ἡ συνειθισμένη πανήγυρις, λαβὼν πάλιν ὁ γεωργὸς τὸ ἁμάξιόν του φορτωμένον κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ τὸ βαλάντιον καθὼς ἦτο βουλλωμένον, ὑπῆγεν εἰς τὴν πανήγυριν. Ἐμβὰς δὲ μὲ ταχύτητα εἰς τὴν πανήγυριν ἐπώλησε καὶ ἤλλαξεν ὅσα εἶχε, κατὰ τὴν συνήθειαν· καὶ λαβὼν ὅσα ἦσαν ἀναγκαῖα καὶ χρειώδη διὰ τὴν οἰκίαν του, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν πανήγυριν πρὸ τῶν ἄλλων ὅλων καὶ καθίσας εἰς τὸ ἴδιον λιβάδιον, ἐστοχάζετο τοὺς ἀνθρώπους, ὅσοι ἐκεῖθεν διέβαινον. Τότε ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἔχασε τὰ φλωρία ἐλθὼν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἐλησμόνησε τὸ βαλάντιον, καὶ βλέπων τὸν γεωργὸν, ἀνεστέναζεν ἐκ βάθους καρδίας· ὁ δὲ γεωργὸς εἶπε πρὸς αὐτὸν, ποῖος εἶσαι σὺ κύριε ἀδελφέ μου; καὶ τί εἶναι τὸ αἴτιον διὰ τὸ ὁποῖον πονεῖς καὶ ἀναστενάζεις; Ὁ δὲ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν πόνον τῆς καρδίας του δὲν ἐδύνατο νὰ λαλήσῃ· βιάσας δὲ αὐτὸν ὁ γεωργὸς, μόλις καὶ μετὰ βίας τὸν ἔπεισε νὰ εἴπῃ εἰς αὐτόν. Τί ὄφελος ἐκβαίνει, ἀδελφέ μου, ἂν σοῦ εἴπω τὸν πόνον μου; ἀπεκρίθη ὁ γεωργός. Εἰπὲ, διότι ἴσως καὶ ἐγὼ θέλω σὲ ὠφελήσει, κἂν μὲ ἁπλοῦν λόγον. Τότε πάλιν ἐκ βάθους ἀναστενάξας ἐκεῖνος λέγει πρὸς τὸν γεωργόν· Ἐγὼ, ἀδελφέ μου, ἔγεινα δόκιμος καὶ ἐπιτήδειος πραγματευτὴς, καὶ εἶχον χίλια φλωρία, καὶ λαβὼν καὶ ξένα χρήματα ἔκαμα πραγματείαν πολλὴν· πέρισυ δὲ ἐλθὼν εἰς τὴν πανήγυριν, καὶ πωλήσας ὅσα πράγματα εἶχον, ἔβαλον εἰς ἓν ἀσφαλὲς βαλάντιον χίλια πεντακόσια φλωρία, καὶ δέσας αὐτὸ στερεῶς μὲ σειράδιον μεταξωτὸν, ἐκβῆκα ἀπὸ τὴν πανήγυριν καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ λιβάδιον τοῦτο, ἐδῶ ἔχασα τὸ βαλάντιον μὲ τὰ χρήματα. Ὅθεν ἀπὸ τὸν πολὺν πλοῦτον, τὸν ὁποῖον εἶχον, κατήντησα τώρα ὁ δυστυχὴς εἰς ἐσχάτην πτωχείαν· σὺ δὲ, ἀδελφέ μου, πτωχὸς ὢν καὶ παλαιὰ ἐνδύματα φορῶν τί δύνασαι εἰς τοῦτο νὰ μοὶ βοηθήσῃς;

Τότε ὁ γεωργὸς στοχασθεὶς ἀπὸ τὰ λόγιά του, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἐν ἀληθείᾳ ὁ χάσας τὸ χρυσίον ἔλαβε τὸ βαλάντιον ἀπὸ τὴν ἅμαξαν καὶ δείξας αὐτὸ εἰς ἐκεῖνον, λέγει· τοῦτο εἶναι τὸ βαλάντιον τὸ ὁποῖον ἔχασες; Ὁ δὲ πραγματευτὴς βλέπων τὸ βαλάντιον αἰφνιδίως, καὶ μάλιστα διδόμενον ἀπὸ ἕνα τοιοῦτον πτωχὸν ἄνθρωπον, ὑπὸ τῆς πολλῆς του χαρᾶς ἔπεσε κάτω καὶ ἔμεινεν ὡς νεκρός· ὁ δὲ γεωργὸς, λαβὼν νερὸν ἀπὸ τὴν ἐκεῖ βρύσιν, ἔχυσεν αὐτὸ εἰς τὸ πρόσωπόν του, καὶ μετ' ὀλίγον πιάσας αὐτὸν ἀπὸ τὴν χεῖρα, τὸν ἐσήκωσεν ἐπάνω καὶ λέγει· εἰπὲ, ἀδελφὲ, ἂν τὸ βαλάντιον τοῦτο ἐν ἀληθείᾳ ἦναι ἰδικόν σου. Ὁ δὲ πραγματευτὴς δάκρυα ἔχων εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ γεωργοῦ, λέγων· ναὶ, ἄγγελε τοῦ Θεοῦ, ἰδικόν μου εἶναι καὶ ὄχι ἄλλου τινος· βλέπω δὲ ὅτι δὲν τὸ ἤνοιξες, ἀλλὰ καθὼς τὸ εἶχον ἐγὼ βουλλωμένον, οὕτω τὸ ἐφύλαξας. Ὁ δὲ γεωργὸς τῷ λέγει, ἄνοιξον αὐτὸ ἔμπροσθέν μου, κύριέ μου, καὶ ἐὰν ἔχῃ τόσα

---

[1] Ἡ αἰσχρὰ καὶ ἀπάνθρωπος αὕτη συνήθεια ἀπὸ πολλοῦ ἐποσκοραχισθεῖσα ὑπὸ πάντων τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν, μόλις σήμερον ἐναπομένει παρὰ τοῖς βαρβάροις λαοῖς τοῖς ὑπὸ τοῦ μωαμεθανισμοῦ ἢ τῆς εἰδωλολατρείας ἐξηχρειωμένοις. Σ. Ε.

φλωρία, ὅσα λέγεις, πιστεύω ἀναμφιβόλως ὅτι εἶναι ἰδικόν σου. Τότε καθίσαντες καὶ οἱ δύω, ἤνοιξαν αὐτὸ, καὶ μετρήσαντες τὰ χρήματα, εὗρον αὐτὰ σωστὰ χίλια πεντακόσια φλωρία· πολλὰ δὲ βιάσας ὁ πραγματευτὴς τὸν γεωργὸν διὰ νὰ λάβῃ ἀπὸ αὐτὰ τὰ πεντακόσια φλωρία, δὲν ἐδυνήθη νὰ τὸν καταπείσῃ· ὕστερον δὲ καὶ μὲ ὅρκους φρικτοὺς ὥρκισεν αὐτὸν ὁ πραγματευτὴς, νὰ πάρῃ κἂν ὀλίγον τι, ἐκεῖνος ὅμως ὁ εὐλογημένος δὲν ἐπῆρεν οὔτε ὀβολόν.

Ἐσηκώθησαν λοιπὸν καὶ οἱ δύω ἐκεῖθεν καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ, καὶ ἀποχαιρετίσαντες ὁ εἷς τὸν ἄλλον, ὑπῆγον ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον του χαίροντες καὶ ἀγαλλιώμενοι. Τὴν νύκτα δὲ ἐκείνην πεσὼν ὁ γεωργὸς εἰς τὴν μικράν του κλίνην, ἀπεκοιμήθη, καὶ ἰδοὺ ἦλθεν εἰς αὐτὸν ἄγγελος λαμπροφανὴς, καὶ τῷ λέγει· ἐπειδὴ σὺ οὕτως ἔκαμες, διὰ τοῦτο ἰδοὺ ὁ Θεὸς ἐχάρισέ σοι παιδίον ἀρσενικόν, καὶ θέλει κάμει εἰς αὐτὸ ὅ,τι ἐπιθυμεῖς, τὸ ὁποῖον ἀφ' οὗ ἀπογαλακτισθῇ καὶ ἔμβῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, θέλει δοξασθῇ εἰς τὴν γῆν, καὶ θέλει γεμίσει ὅλον τὸ γένος σου ἀπὸ πᾶν ἀγαθόν. Ἐξυπνήσας δὲ ὁ γεωργὸς, ἐδόξασε τὸν Θεόν. Δὲν παρῆλθε δὲ καιρὸς πολὺς ἐν τῷ μεταξὺ, καὶ ἐγέννησεν ἡ γυνὴ τοῦ γεωργοῦ παιδίον ἀρσενικόν, καὶ τότε πάλιν ἦλθεν εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, καὶ λέγει· Κωνσταντῖνος θέλει ὀνομασθῇ τὸ παιδίον σου. Ἀφ' οὗ δὲ ὠνομάσθη οὕτω τὸ παιδίον ἐν τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι καὶ ἀπεγαλακτίσθη, καὶ ἀφ' οὗ ἔμαθεν ὀλίγα τινα ἱερὰ γράμματα, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Παραλαβοῦσα δὲ αὐτὸ ἡ βασίλισσα τὸ οἰκειοποίησεν εἰς τὸν βασιλέα Λέοντα τὸν σοφὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλείου Μακεδόνος, ὁ ὁποῖος τόσον πολλὰ ἐδόξασε καὶ ὕψωσε τὸ παιδίον, ὥστε ἀποκατέστησεν αὐτὸ καὶ πατρίκιον καὶ παρακοιμώμενον. [1] Ὅθεν ἐκ τούτου ἐνεπλήσθησαν ἀπὸ πᾶν ἀγαθὸν οἱ γονεῖς του, καὶ ὅλον τὸ γένος του. [2]

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΕΩΝ ξίφει τελειοῦται.

* » Ἐρυθρὸν ἡμῖν ἡ Γραφὴ πόντον λέγει,
» Καὶ γῆν ἐρυθρὰν ἐκτελεῖ τμηθεὶς Νέων.

* Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς καὶ ἐπίσκοπος ΠΥΡΡΟΣ ὁ παρθένος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Ἔστησε Πύρρος πύργον ἁγνείας μέγαν,
» Δι' οὗ θεωρεῖ τὸν Θεὸν, χοῦν θεὶς κάτω.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΦΙΡΜΟΣ, ξίφει τελειοῦται.

† » Πολλὰς ὁ Φίρμος ὑπομείνας βασάνους,
» Πολλὰς καὶ εὗρεν ἀνταμείψεις ἐν πόλῳ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει συθ' (299), κρατηθεὶς δὲ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἐφέρθη εἰς τὸν Μάγον, [1] καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐγύμνωσαν αὐτὸν πρῶτον, καὶ ἔδειραν μὲ νεῦρα· ἔπειτα δὲ κρεμάσαντες ἐξέσχισαν τὰς σάρκας του, καὶ μὲ ξυράφιον ἔκοψαν τὴν ῥάχιν του. Εἶτα ἐξέβαλον τὰ κόκκαλά του ἀπὸ τοὺς ἁρμοὺς καὶ τὰς κλειδώσεις των· μετὰ ταῦτα κατέκοψαν μὲ μαχαίρια τὴν κοιλίαν καὶ τὰς κνήμας καὶ τὰ μηρία του· ὕστερον τὸν ἐκτύπησαν μὲ πέτρας καὶ τελευταῖον ἀπεκεφάλισαν αὐτὸν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΘΥΣΠΕΣΙΟΥ.

† » Τωόντι θεσπέσιος ἐκ τῶν πραγμάτων,
» Μάρτυς δέδειξαι, Θεσπέσιε, τῷ ξίφει.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου Σεβήρου, ἐν ἔτει σκβ' (222), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν. Διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν πιασθεὶς ἀπὸ τὸν Συμπλίκιον, τὸν ἄρχοντα τῆς Καππαδοκίας, ἐφέρθη εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων διὰ νὰ θυσιάσῃ εἰς αὐτὰ, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη, ἀλλὰ μᾶλλον ἐνέπαιξε τὰ εἴδωλα, ἐκρέμασαν αὐτὸν, καὶ ἔξεσαν τὰς σάρκας του. Ἔπειτα ἔβαλον αὐτὸν εἰς πυρωμένον φοῦρνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐφυλάχθη ἀβλαβὴς μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ· ὕστερον φερθεὶς πάλιν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, ὅπου ἐπρόσφερον οἱ Ἕλληνες θυσίας, καὶ πλησιάσας εἰς τὸν βωμὸν, ἐκρήμνισεν αὐτόν. Ὅθεν παρευθὺς ἔβαλον αὐτὸν εἰς τηγάνιον πυρωμένον, τὸ

---

[1] Παρακειμώμενος (καὶ κουβικουλάριος) τίτλος ἰσοδυναμῶν πρὸς τὸν νῦν θαλαμηπόλον. Σ. Ε.

[2] Τοῦτον τὸν εὐλογημένον καὶ χαριτωμένον Μέτριον πρέπει νὰ μιμῶνται καὶ οἱ τωρινοὶ χριστιανοὶ, ἵνα καὶ τῆς ἴσης αὐτοῦ εὐτυχίας τύχωσιν. Ὅθεν ὅταν εὑρίσκωσι κἀνὲν πρᾶγμα χαμένον, ἂς μὴ τὸ κατακρατῶσι, διότι ὡς κλοπὴ λογίζεται, καὶ μάλιστα ὅταν ἠξεύρωσι τίνος εἶναι τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, ἀλλὰ ἂς τὸ διαλαλῶσι, καὶ ὅταν εὑρεθῇ ἐκεῖνος ὅστις τὸ ἔχει· ἂς τὸ δίδωσι χωρὶς νὰ ζητῶσιν εὐρετίκια. Οὕτω πρέπει νὰ κάμωσιν οἱ χριστιανοὶ κατὰ τὸν ια'. κανόνα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Νυσσαρείας λέγοντος, «Τοὺς τὴν ἐντολὴν πληροῦντας, ἐκτὸς αἰσχροκερδείας πάσης πληροῦν δεῖ, μήτε μήνυτρα, ἢ σῶστρα, ἢ εὕρητρα, ἢ ᾧ ὀνόματι ταῦτα καλοῦσιν ἀπαιτοῦντας.»

[1] Τοῦτο φαίνεται ὅτι ἦτο τὸ κύριον ὄνομα τοῦ ἡγεμόνος.

ὁποῖον ἦτο γεμάτον ἀπὸ ἔλαιον καὶ πίσσαν καὶ ὀξύγγιον, καὶ ἀφ' οὗ ἔμεινεν εἰς αὐτὸ δύω ἡμέρας, ἐκβῆκεν ἀβλαβὴς, χωρὶς νὰ ἔχῃ καύσιμον εἰς κἀνὲν μέρος τοῦ σώματός του· ὅθεν διὰ τοῦ θαύματος τούτου πολλοὺς Ἕλληνας εἵλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Τελευταῖον δὲ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἀνέβη ἡ μακαρία του ψυχὴ στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ

» Τοῦ πατριάρχου πατριάρχης πλησίον,
» Θείου γέροντος Ἀβραὰμ Νικηφόρος.
» Δευτερίῃ Νικηφόρος εἰς Ἐδὲμ εὗρατο μοίρην.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνύμου, τοῦ καὶ Καβαλίνου ἐπονομαζομένου, καὶ εἰκονομάχου γενομένου ἐν ἔτει ψμδ' (744), γέννημα καὶ θρέμμα τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων. Οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ ἦσαν εὐγενεῖς καὶ ὀνομαστοὶ, Θεόδωρος καὶ Εὐδοκία ὀνομαζόμενοι, διότι ὁ πατήρ του Θεόδωρος ἦτο ἀπογραφεὺς καὶ νοτάριος τῶν προσταγμάτων καὶ τῶν ὁρισμῶν τοῦ βασιλέως. Διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν βασιλέα ὅτι προσκυνεῖ τὰς θείας εἰκόνας, κατεξεσχίσθη μὲ δαρμοὺς καὶ μάστιγας, καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὴν Μύλασσαν, φρούριον παραθαλάσσιον, ἰσχυρὸν καὶ δεινότατον. [1] Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνακληθεὶς ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, καὶ μὴ ὑπακούσας εἰς τὰ παράνομα τοῦ βασιλέως προστάγματα, πάλιν ἐξωρίσθη εἰς τὴν Νίκαιαν, (τὴν τουρκιστὶ καλουμένην Ἰσνὶκ), καὶ ἐκεῖ διατρίψας χρόνους ἓξ μὲ πολλὰς κακοπαθείας, ἐτελείωσε τὴν ζωήν του ὁ ἀξιομακάριστος. Ὁ δὲ τούτου υἱός, ὁ τίμιος, λέγω, οὗτος Νικηφόρος, ἀπὸ αὐτὴν σχεδὸν τὴν γέννησίν του ἐτειλίχθη μὲ τὰ σπάργανα τῆς ὀρθοδοξίας· ἀφ' οὗ δὲ διῆλθε τὴν νηπιώδη ἡλικίαν καὶ ἐπαιδεύθη καλῶς τὰ ἱερὰ γράμματα, ἔγεινε βασιλικὸς γραμματεύς. Ὕστερον δὲ στοχασθεὶς ὅλα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου ὡς σκύβαλα καὶ ὑφάσματα τῆς ἀράχνης, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Προποντίδα· ἐκεῖ δὲ μόνος εὑρισκόμενος, μόνῳ ἐπρόσεχε καὶ ἐσχόλαζε τῷ Θεῷ, μεταχειριζόμενος πόνους πολλοὺς καὶ ταλαιπωρίας τῆς ἀσκήσεως. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μέγας Ταράσιος ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐτελεύτησεν, ὁ τότε βασιλεὺς Νικηφόρος ὁ πατριάρχης καὶ γενικὸς λογοθέτης ὁ ἐν ἔτει ωϐ' (802) βασιλεύσας, ἐβίασε τὸν ἅγιον τοῦτον Νικηφόρον καὶ ἔγεινε πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας του· ἤτοι ἐν ἔτει ως' (806) κατὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα.

Ἐπειδὴ δὲ μετ' ὀλίγον ἀνεπαύθη ὁ βασιλεὺς Νικηφόρος, ἔγεινε διάδοχος τῆς βασιλείας Σταυράκιος ὁ υἱός του, ἐν ἔτει ωιά (811), ἀποθανόντος δὲ καὶ αὐτοῦ ταχέως (δύω μῆνας μόνον ἐβασίλευσε) διεδέχθη τὴν βασιλείαν Μιχαὴλ ὁ Κουροπαλάτης καὶ Ῥαγκαβὲ ἐπονομαζόμενος, ὁ εὐσεβέστατος ἐκεῖνος Αὐτοκράτωρ. Τοῦτον δὲ καταβιβάσας ἀπὸ τὸν βασιλικὸν θρόνον Λέων ὁ πέμπτος, ἤτοι ὁ Ἀρμένιος, ἔγεινε βασιλεὺς ἐν ἔτει ωιγ' (813), καὶ ἐκινήθη ὁ ἀλιτήριος κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ κατὰ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως. Ὅσα δὲ λόγια καὶ ἐλεγμοὺς εἶπεν ὁ σεβάσμιος πατὴρ καὶ ἅγιος οὗτος Νικηφόρος πρὸς τὸν δυσσεβῆ τοῦτον βασιλέα περὶ τῆς προσκυνήσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων, ἀδύνατον εἶναι νὰ τὰ εἰπῇ τις καὶ νὰ τὰ γράψῃ. Ὅθεν ὁ θεομισὴς τύραννος θυμωθεὶς, κατεβίβασε τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν καὶ εἰς φυλακὴν ἔκλεισε, προστάξας νὰ μὴ λάβῃ ὁ ἀοίδιμος ἀπὸ κἀνένα ἄνθρωπον οὐδεμίαν παρηγορίαν. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ἔζησεν ὁ γενναῖος τῆς εὐσεβείας ἀγωνιστὴς, κακοπαθῶν καὶ ταλαιπωρούμενος ἐν τῇ ἐξορίᾳ, ἕως οὗ ὁ δείλαιος βασιλεὺς ἀπέρριψε τὴν ψυχήν του, κατακοπεὶς μεληδὸν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ ἐν τῷ Φάρῳ ναοῦ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστοῦ γεννῶν ἀπὸ τοὺς οἰκείους του, καὶ μάλιστα ἀπὸ Μιχαὴλ τὸν Τραυλόν. Ὁ δὲ μακάριος Νικηφόρος καταπονηθεὶς ἀπὸ τὰς πολυχρονίους ταλαιπωρίας, καὶ εἰς ἑβδομήκοντα χρόνους φθάσας, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· διότι ἐννέα μὲν χρόνους ἐπέρασεν ἐν τῇ πατριαρχείᾳ, δεκατρεῖς δὲ, ἐν τῇ ἐξορίᾳ. Κατὰ δὲ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος ἦτο κατὰ πάντα ὅμοιος μὲ τὸν ἅγιον Κύριλλον τὸν Ἀλεξανδρείας, ἐκτὸς τῶν μαλλίων τὰ ὁποῖα εἶχεν ὁ θεῖος Κύριλλος πλεκτὰ, καὶ τῆς γενειάδος ἐκείνου, καὶ τὸ παρδαλὸν τῶν μαλλίων, διότι ὁ ἅγιος Νικηφόρος εἶχεν ὅλα τὰ μαλλία λευκὰ,

[1] Ἡ Μύλασσα εὑρίσκεται εἰς τὴν ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ Καρίαν, κοινῶς δὲ ὀνομάζεται Μεσσὶ, μὲ θρόνον ἐπισκόπου τετιμημένη ὑπὸ τὸν Σταυρουπόλεως Μητροπολίτην.

καὶ οὔτε μακρὰν εἶχε τὴν μύτην, οὔτε παχέα τὰ χείλη, καθὼς τὰ εἶχεν ὁ μέγας Κύριλλος. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν σεπτὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τῶν μεγάλων, ὅπου καὶ τὸ τίμιον αὐτοῦ εὑρίσκεται λείψανον· (τοῦ ὁποίου ἡ ἀνακομιδὴ ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Μαρτίου.) [1]

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι τριακονταεπτὰ μάρτυρες ἐν Λουτρῷ βληθέντες, τῆς θύρας ἐμφραγείσης, τελειοῦνται.*

* » Μάτην ἀθλητὰς φράττεται λουτροῦ θύρα.
» Χριστὸς γὰρ ἐγγὺς ἐκβοᾷ· ἐγὼ θύρα.

* *Ἡ ἁγία μήτηρ μετὰ τῶν ἁγίων τριῶν τέκνων αὐτῆς ξίφει τελειοῦται.*

* » Σὺν παιδίοις τρισὶν εἶσα, μῆτερ καλλίπαις,
» Ἰδού, βοᾷς, ἐγώ τε καὶ τὰ παιδία.

* *Ὁ ὅσιος ἱερομάρτυς ΕΡΑΣΜΟΣ ὁ ἐν τῇ Χερμελίᾳ τῆς Ἀχριδος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Ἔρασμον ἀθλήσαντα σοῦ, Σῶτερ, χάριν,
» Ἐρασμίως τρέχοντα εἰς πόλον δέχου.

† Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, ἤκμαζε δὲ κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σθ' (209), [2] ἀσκητικὴν δὲ ζωὴν ζήσας πρότερον, εἰς τόσην τελειότητα ἔφθασεν, ὥστε ἐλάμβανε τροφὴν διὰ μέσου τῶν κοράκων, καὶ χαρισμάτων πολλῶν παρὰ Θεοῦ ἠξιώθη, διὸ καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἔγεινεν ἀρχιερεύς. Εἶτα ζῆλον θεῖον λαβὼν εἰς τὴν ψυχήν του, ἐπεριπάτει πανταχοῦ ἀποστολικῶς, κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ποιῶν θαυμάσια πάμπολλα· καταντήσας δὲ εἰς τὴν ἐν Ἀχρίδι πόλιν Λυχνιδῶν, ἀνέστησεν ἐκεῖ παιδίον ἀποθαμένον καὶ τὸν πατέρα τοῦ παιδίου, Ἀναστάσιον ὀνόματι, ἐβάπτισεν ὁμοῦ μὲ ἄλλους πολλούς· καὶ τὰ ἐκεῖσε εὑρισκόμενα εἴδωλα συντρίψας, εἰς διάστημα ἑπτὰ ἡμερῶν ἐδίδασκε τὸν λαόν, ὁδηγῶν αὐτὸν εἰς τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας. Ἐνῷ δὲ εὑρίσκετο ὁ Μαξιμιανὸς εἰς τὴν Ἑρμούπολιν τὴν ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ κειμένην, ὑπῆγέ τις καὶ ἐφανέρωσεν αὐτῷ ὅτι οἱ θεοί μας ἐσυντρίφθησαν ἀπὸ ἕνα ἄνθρωπον Ἀντιοχέα, ὅστις κηρύττει Θεὸν, Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον. Ὁ δὲ βασιλεὺς πέμψας ἀνθρώπους, καὶ προσαγαγὼν τὸν ἅγιον ἔμπροσθέν του, ἠρώτησεν αὐτὸν ποῖος εἶναι καὶ ποῖον Θεὸν προσκυνεῖ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἐσιώπα, ὁ τύραννος θυμωθεὶς, ἐπρόσταξε νὰ δείρωσιν αὐτὸν εἰς τὸ πρόσωπον· ὁ δὲ ἅγιος ἠρώτα νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν δέρεται. Ὁ τύραννος ἀπεκρίθη· διότι δὲν προσκυνεῖς τοὺς θεούς. Καὶ ποίους θεοὺς λέγεις μοι νὰ προσκυνήσω; ἀντέφησεν ὁ μάρτυς, διότι ἐγὼ προσκυνῶ καὶ λατρεύω τὸν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστόν· πλὴν εἰπέ μοι ποῖον Θεὸν νὰ προσκυνήσω; Ὁ βασιλεὺς χαροποιηθεὶς διὰ τὸν λόγον τοῦτον, παρέλαβε τὸν μάρτυρα καὶ ὑπῆγον ὁμοῦ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διός. Ὁ δὲ ἅγιος προσευχηθεὶς εἰς τὸν Θεὸν, λέγει εἰς τὸν βασιλέα· ποῖον θεὸν λέγεις μοι νὰ προσκυνήσω; ὁ βασιλεὺς ἔδειξεν αὐτῷ τὸ εἴδωλον τοῦ Διός, τὸ ὁποῖον ἦτο χάλκινον, δώδεκα ποδῶν τὸ ὕψος καὶ ἓξ τὸ πλάτος. Τότε ὁ ἅγιος εἶδεν αὐτὸ μὲ βλοσυρὸν ὄμμα, καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἔπεσε καὶ συνετρίβη εἰς λεπτὰ τμήματα· ἀπὸ δὲ τὸ εἴδωλον ἐξῆλθε δράκων φοβερὸς, ὅστις ἠφάνισε πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων. Καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἐπανῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον μὲ καταισχύνην, οἱ δὲ λαοὶ φοβηθέντες ἀπὸ τὸν δράκοντα, προσέπεσον εἰς τοὺς πόδας τοῦ μάρτυρος, καὶ πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ἐβαπτισθησαν ἀπὸ τὸν ἅγιον εἴκοσι χιλιάδες ἀνθρωποι

Ὕστερον θανατώσας ὁ ἅγιος τὸν Δράκοντα, καὶ πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς στρατιώτας ὁμοῦ μὲ ὅλον τὸν λαὸν τὸν βαπτισθέντα, παρεστάθη εἰς τὸν βασιλέα, ὅστις τὰς μὲν εἴκοσι χιλιάδας τῶν βαπτισθέντων ἀπεκεφάλισε, τὸν δὲ ἅγιον ἐνέδυσε μὲ ἔνδυμα χάλκινον πεπυρωμένον, ἀλλ' ὑπὸ τῆς θείας χάριτος εἰς ψυχρότητα κρυστάλλου τὸ πῦρ μετεβλήθη. Εἶτα κλείεται ὁ ἅγιος εἰς φυλακὴν, δι' ἐπιφανείας ὅμως τοῦ ταξιάρχου Μιχαὴλ λυτρόνεται ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καθὼς ποτε διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐλυτρώθη ἐκ τῆς φυλακῆς τοῦ Ἡρώδου καὶ ὁ Κορυφαῖος Πέτρος. Ἐλευθερώσας δὲ τὸν ἅγιον ὁ ἀρχάγγελος ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν Καμπανίαν, εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Φρυμὸν, διὰ νὰ κηρύξῃ καὶ ἐκεῖ τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ πολλοὺς πρὸς τὸν Θεὸν, ὃ δὴ καὶ ἐποίησε. Τελευταῖον ἐλθὼν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς καὶ Ἰσαπόστολος εἰς τὴν πόλιν Χερμελίαν, ἐκατοίκησεν ἐκεῖ· καὶ ὅτε ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς αὐτοῦ τελειώσεως, ἐπροσκύνησε κατ' ἀνατολὰς τρεῖς φορὰς, καὶ παρακαλέσας τὸν Θεὸν νὰ χαρίζῃ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ ζωὴν αἰώνιον εἰς ὅλους ὅσους ἤθελον ἐπικαλεθῇ μετὰ πίστεως τὸ ὄ-

---

[1] Ἐκτὸς τῶν ἄλλων συγγραμάτων ὅσα συνέγραψεν ὁ θεῖος οὗτος Νικηφόρος, ἐξέδωκε καὶ Κανόνας τριακονταεπτὰ, τοὺς ὁποίους ὅρα ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ.

[2] Κατὰ τυπογραφικὸν ἴσως λάθος, ἀντὶ 290. Σ. Ε.

νομά του, καὶ ἐκτελεῖ τὴν μνήμην του, ἤκουσε θείαν φωνὴν ἄνωθεν λέγουσαν· « Οὕτως ἔσται ὡς προσηύξω, καὶ περισσότερον γενήσεται, ἐμοῦ θεράπον Ἔρασμε. » Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἅγιος, ἐχάρη πολλά· εἶτα θεωρήσας εἰς τὸν οὐρανόν, εἶδεν ἕνα ὑπέρλαμπρον στέφανον, καταβαίνοντα εἰς αὐτόν· καὶ τάγματα ἀγγέλων, χοροὺς προφητῶν καὶ ἀποστόλων, δήμους μαρτύρων, καὶ τὰς τῶν δικαίων ἁπάντων τάξεις, οἵτινες ἤρχοντο διὰ νὰ τὸν ὑπαντήσωσι. Ὅθεν εἰπὼν « Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου, » ἀνῆλθε χαίρων εἰς τὰ οὐράνια· (τὸν κατὰ πλάτος βίον καὶ τὴν τούτου ἀσματικὴν ἀκολουθίαν ὅρα ἐν ἰδίᾳ φυλλάδι τυπωθείσῃ ἐν Μοσχοπόλει.)

---

* *Αἱ διὰ τοῦ ἁγίου Ἐράσμου πιστεύσασαι τῷ Χριστῷ εἴκοσι χιλιάδες, ξίφει τελειοῦνται.*

» Κάρας ἀθλητῶν τὰς ξίφει τετμημένας,
» Εὗρης πεσόντων χιλιάδας δὶς δέκα.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΙΩΑΝΝΗΣ *ὁ ἐν Ἀσπροκάστρῳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει ,αυϛ' (1492), ξίφει τελειοῦται.*

÷ » Δοὺς αἷμα βραχὺ, ὦ Ἰωάννη μάκαρ,
» Ἐξηγόρασας βασιλείαν τοῦ πόλου. [1]

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ *ὁ ἐν Φιλαδελφείᾳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει ,αχνζ' (1657), μαχαίρᾳ τελειοῦται.*

÷ » Φρίττει σε, Δημήτριε, καὶ πῦρ εἰκότως,
» Ὑπὲρ Θεοῦ θανόντα, ὃν φρίττει κτίσις. [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΛΟΥΚΙΛΛΙΑΝΟΥ, *καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τεσσάρων νηπίων,* ΚΛΑΥΔΙΟΥ, ΥΠΑΤΙΟΥ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ, *καὶ* ΠΑΥΛΗΣ *τῆς παρθένου καὶ μάρτυρος.*

Εἰς τὸν Λουκιλλιανόν.

* » Λουκιλλιανῷ πήγνυται σταυρὸς κάτω,
» Οὐχ ὡς ὁ Χριστοῦ καὶ τίτλον φέρων ἄνω.

Εἰς τὰ παιδία.

* » Τοὺς παιδαρίσκους, ὧν ἀριθμὸς δὶς δύω,
» Θεοῦ Πατρὸς τίθησιν υἱοὺς ἡ σπάθη.

Εἰς τὴν Παύλαν

* » Οὐκ ἄξια πρὸς μέλλον, ὡς Παῦλος, κλέος,
» Τὰ νῦν πάθη φάσκουσα, τέμνεται Παύλα.
» Σταυρῷ ἀμφὶ τρίτην Λουκιλλιανὸς τετάνυστο.

Οὗτος ὁ ἅγιος Λουκιλλιανὸς ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ἐν ἔτει σο' (270), ἱερεὺς ὑπάρχων τῶν εἰδώλων, γέρων κατὰ τὴν ἡλικίαν, λευκόθριξ καὶ ἔχων τὴν κατοικίαν ὄχι μακρὰν τῆς Νικομηδείας. Ἀφ' οὗ δὲ μετεβλήθη εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐφέρθη εἰς τὸν κόμητα Σιλβανόν· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν καὶ νὰ ἐπιστραφῇ πάλιν εἰς τὴν προτέραν θρησκείαν τῶν εἰδώλων, συνέτριψαν τὰς σιαγόνας του, ἔδειραν αὐτὸν μὲ ῥαβδία, καὶ τὸν ἐκρέμασαν κατακέφαλα. Ἔπειτα ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν τέσσαρα παιδία κεκλεισμένα διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ εἶτα ἐξέβαλον αὐτὸν ἀπὸ τὴν φυλακὴν ὁμοῦ μὲ τὰ τέσσαρα παιδία, καὶ μετ' αὐτῶν ἐπαρρησιάσθη ἔμπροσθεν τοῦ κόμητος. Ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἔβαλον αὐτὸν ὁμοῦ καὶ τὰ εὐλογημένα παιδία εἰς ἀνημμένον κάμινον· ἐλθοῦσα ὅμως οὐρανόθεν βροχὴ ἔσβυσε τὴν φωτίαν, ὅθεν ἐξῆλθεν ὁ ἅγιος ὁμοῦ καὶ τὰ παιδία ἔξω τῆς καμίνου, χωρὶς νὰ καῶσιν ὁλοτελῶς· Ὁ δὲ κόμης ἐπρόσταξε νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐκεῖ νὰ θανατωθῶσιν ὁ ἅγιος καὶ τὰ παιδία· καὶ τὰ μὲν ἅγια παιδία ἀπεκεφαλίσθησαν, ὁ δὲ ἅγιος Λουκιλλιανὸς ἐκρεμάσθη εἰς σταυρὸν, καὶ ἐξεσχίσθη· εἶτα ἐκάρφωσαν εἰς τὸν σταυρὸν τὰ ἀναγκαῖα μέλη τοῦ σώματός του, καὶ οὕτω παρέδωκεν ὁ μακάριος τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ἡ δὲ ἁγία καὶ παρθένος Παῦλα ἦτο ὁμοῦ μὲ τοὺς ἁγίους εἰς τὸν ὀρόμον, καὶ ἐπεμελεῖτο τὰς πληγὰς τοῦ μάρτυρος Λουκιλλιανοῦ· ὅταν δὲ ἐτελειώθησαν καὶ οἱ πέντε ἐσύναξε τὰ ἅγια λείψανα αὐτῶν διότι ἦτο χριστιανὴ ἐκ προγόνων, καὶ τοῦτο εἶχεν ἔργον, τὸ νὰ ἐμβαίνῃ εἰς τὰς φυλακὰς καὶ νὰ ἰατρεύῃ ἐνταυτῷ καὶ νὰ διατρέφῃ τοὺς πάσχοντας μάρτυρας διὰ τὸν Χριστόν. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην πιασθεῖσα, ἐφέρθη εἰς τὸν Κόμητα, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐγυμνώθη καὶ ἐδάρη πρῶτον μὲν μὲ λωρία, ἔπειτα δὲ μὲ ῥαβδία· ἐπειδὴ δὲ διελύθη τὸ σῶμά της ἀπὸ τὸν πολὺν δαρμὸν, ἦλθεν ἄγγελος Κυρίου καὶ ἐποίησεν αὐτὴν ὑγιῆ, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐνεδυνάμωσεν αὐτὴν εἰς τὸ μαρτύριον. Ὅθεν πάλιν ἐφέρθη εἰς τὸν Κόμητα, καὶ ὕβρισεν αὐ-

---

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.
[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

τὸν, διὸ ἔδειραν αὐτὴν εἰς τὸ στόμα, καὶ τὴν ἔβαλον εἰς φυλακήν· ἔπειτα ἐφέρθη πάλιν ἡ ἁγία εἰς τρίτην ἐξέτασιν, καὶ βληθεῖσα εἰς ἀνημμένον κάμινον διεφυλάχθη ἀβλαβὴς ὑπὸ θείου ἀγγέλου. Τελευταῖον δὲ ἐπρόσταξεν ὁ κόμης νὰ τὴν ὑπάγωσιν εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐκεῖ νὰ τὴν ἀποκεφαλίσωσιν· ὅθεν φθάσασα ἡ ἁγία εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἐθανατώθη ὁ ἅγιος Λουκιλλιανὸς μὲ τὰ τέσσαρα παιδία, ἐκεῖ καὶ αὐτὴ ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ μακαρία τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἅγιον αὐτῶν ναὸν, τὸν εὑρισκόμενον πλησίον εἰς τὸν ἀρχάγγελον Μιχαὴλ, ἐν τόπῳ καλουμένῳ Ὀξεῖα. [1]

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν* ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ *τοῦ θαυματουργοῦ.*

† » Ἀθανασίῳ ἀθανασίας στέφος,
» Ὁσιότης τε καὶ τὰ θαύματα πέλει.

* Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἀθανάσιος, ὁ γεμίσας θαυμάτων τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Τραϊανοῦ, ἦτο ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Κιβυρραιωτῶν, υἱὸς γονέων μετρίων κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν πλοῦτον. Φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν, ἐβδελύχθη τὸν κόσμον, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον, ἔχων εὐαγγελικῶς ἕνα μόνον χιτῶνα· τρέχων δὲ ἀπὸ τόπον εἰς τόπον καὶ ἀνταμόνων πνευματικοὺς ἄνδρας, ἀπερρόφα ὡς σπόγγος τὰς ἀρετὰς ἐκείνων. Εἷς δὲ μοναχὸς, ἄρχων πρότερον ὑπάρχων τῆς βασιλικῆς συγκλήτου, εἶχεν ἰδικόν του μοναστήριον εἰς τὸν ποταμὸν Σάγαριν, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκοντο μοναχοὶ σκληροὶ καὶ ἀπειθεῖς. Ὅθεν ἀηδιάσας αὐτοὺς, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ μοναστήριόν του, καὶ ἀπῆρχετο εἰς τόπον μακρινόν· συναντήσας δὲ τὸν ὅσιον Ἀθανάσιον, συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ μὲ τόσην εὐλάβειαν, ὡς ἂν ἐνόμιζεν, ὅτι ὁ ὅσιος ἐπέμφθη ἀπὸ τὸν Θεόν· ὅθεν ἐπῆρεν αὐτὸν καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸ μοναστήριόν του. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ μακάριος Ἀθανάσιος ἦτο γεμάτος ἀπὸ πᾶσαν ἀρετὴν καὶ πνευματικὴν κατάστασιν, μετέβαλε τοὺς σκληροὺς ἐκείνους μοναχοὺς εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, ἄλλοτε μὲν βλεπόμενος καὶ μὲ μόνον τὸ σχῆμά του ὠφελῶν αὐτοὺς, ἄλλοτε δὲ καὶ μὲ τὰ λόγιά του παρακαλῶν αὐτοὺς καὶ διδάσκων.

Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος οὗτος Ἀθανάσιος ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Τραϊανοῦ, ἔγεινε μεγαλόσχημος καὶ ἱερεὺς, καὶ εἶχεν ἔργον νὰ ἱερουργῇ τὴν θείαν μυσταγωγίαν, καὶ νὰ καλλιγραφῇ, καὶ νὰ νηστεύῃ καθ' ἑκάστην μέχρις ἑσπέρας. Ἔχων δὲ καθαρὰν ὑπακοὴν καὶ ἐξομολόγησιν τῶν κρυπτῶν αὐτοῦ λογισμῶν, ἠλευθερώθη ἀπὸ τὰ πάθη, καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν ἀπάθειαν· ἐπειδὴ δὲ ἔγραψε βιβλία πολλὰ ἐβλάφθησαν οἱ ὀφθαλμοί του· ὅθεν κλεισθεὶς εἰς στενὸν κελλίον καὶ παρακαλῶν τὸν Κύριον καὶ λέγων· «Κύριε, ἐὰν εἶμαι ἄξιος, χάρισόν μοι τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν, καθὼς τὸ εἶχον ἐξ ἀρχῆς, καὶ ὅσα ἤθελον γράψει ἐνδυναμούμενος ἀπὸ τὴν χάριν σου, τούτων ὅλων τὴν τιμὴν νὰ τὴν φάγωσι πένητες καὶ πτωχοί,» ἐπέτυχε τῆς αἰτήσεως. Ὅθεν ὅσα βιβλία ἔγραψεν εἰς χρόνους εἰκοσιοκτὼ ἢ καὶ περισσότερον, καὶ ὅσα χρήματα ἔλαβεν ἀπὸ τὸ ἔργον του αὐτὸ, ὅλα τὰ ἔδωκεν εἰς τοὺς πτωχοὺς, συμποσούμενα εἰς ἐννεακόσια φλωρία. Πάντοτε δὲ ὁ ἅγιος οὗτος ἔμενεν ἐντὸς τῆς καλύβης του καὶ ἔξω δὲν ἐξήρχετο, οὔτε ἔβλεπέ τινα, ἢ ὡμίλει μὲ ἄνθρωπον, ἐκτὸς μόνον τὸ Σάββατον καὶ τὴν Κυριακήν. Φθάσας δὲ εἰς γῆρας βαθὺ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, συνοδευόμενος εἰς οὐρανοὺς ἀπὸ τὸν Ἀνδρέαν καὶ Ἰωάννην τοὺς ἱεροὺς Ἀποστόλους, καθὼς πνευματικός τις καὶ διορατικὸς ἅγιος ἐθεώρησεν αὐτούς· [1] διότι εἶδεν οὗτος δύω φοβερους ἄνδρας ἀστραπηβόλους, οἱ ὁποῖοι ἐξελθόντες ἀπὸ τοὺς ἐσωτάτους θαλάμους τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, ἐπρόσταξαν τοὺς ἀνωτέρω Ἀποστόλους νὰ ἐπαναφέρωσι μὲν ὀπίσω εἰς τὸ μοναστήριόν του ἐκεῖνον τὸν ἴδιον, τὸν ὁποῖον ὡδήγουν, ὅστις καὶ ἔβλεπε τὴν θεωρίαν ταύτην, νὰ λάβωσι δὲ ἀντ' ἐκείνου τὸν ὅσιον τοῦτον Ἀθανάσιον, τὸν ἡγούμενον τοῦ μοναστηρίου τοῦ Τραϊανοῦ. Ὅθεν ὁ θεωρήσας τὴν ὀπτασίαν αὐτὴν ἔστειλε παρευθὺς εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Τραϊανοῦ, (ἐπειδὴ ἦτο ὁ τόπος πλησίον) καὶ εὗρε τὸν μακάριον τοῦτον Ἀθανάσιον, τελειωθέντα, καθὼς αὐτὸν ἐθεώρησεν. Ὄχι μόνον δὲ ζῶν προεῖπε διαφόρους προφητείας ὁ ὅσιος οὗτος Ἀθανά-

---

[1] Τὸν κατὰ πλάτος Ἑλληνικὸν τούτου βίον συνέγραψεν ὁ Μεταφραστὴς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Τῶν τελειωσάντων τὸν δρόμον. » (σώζεται ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μονῇ. Σημειοῦται δὲ ὁ βίος αὐτὸς κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ Φεβρουαρίου, ἐν τῇ φυλλάδι, ἐν ᾗ περιέχονται αἱ ἀναγνώσεις ἑκάστου μηνός.)

[1] Οὗτος εἶναι ὁ μοναχὸς Κοσμᾶς, ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τοῦ εὑρισκομένου εἰς τὸν ποταμὸν Σάγαριν, ὅστις εἶδε τὴν ὀπτασίαν, ἥτις εὑρίσκεται κατὰ τὴν πέμπτην Ὀκτωβρίου, καὶ ὅρα ἐκεῖ.

σιος, αἱ ὁποῖαι ὅλαι ἔγειναν διὰ τῶν ἔργων, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον ἐποίησε θαύματα ἀναρίθμητα, εἰς δόξαν τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ τοῦ θαυμαστοῦ ὄντος ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

—

* Ἡ ὁσία ΙΕΡΙΑ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Οὖσα φρονουσῶν τοῦ μέρους [1] Ἱερίκ,
» Νυμφῶνος οὐκ ἔμεινεν ἔξω Κυρίου.

* Ὁ ὅσιος ΠΑΠΠΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Τέθνηκε Πάππος οὐχὶ πάππος ἐγγόνων,
» Πατὴρ δὲ μᾶλλον ἀρετῶν θυγατέρων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΜΗΤΡΟΦΑΝΟΥΣ *ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.*

» Γῆς μητρὸς ἐκστὰς, Μητρόφανες παμμάκαρ,
» Ἐκεῖ μετῆρας, οὗ Πατὴρ πάντων ὑέγας.

* Μητροφάνης δὲ τετάρτῃ ἔδυ χθόνα βωτιάνειραν.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τκ' (320), υἱὸς ὑπάρχων Δομετίου· ὁ δὲ Δομέτιος ἦτο ἀδελφὸς Πρόβου τοῦ βασιλεύσαντος ἐν Ῥώμῃ, ἐν ἔτει σος' (279), ὁ ὁποῖος ἐγέννησε δύω υἱοὺς τὸν Πρόβον καὶ τὸν Μητροφάνη τοῦτον. Οὗτος λοιπὸν μεταχειρισθεὶς λογισμὸν σώφρονα καὶ ὀρθὸν καὶ στοχασθεὶς τὴν θρησκείαν τῶν εἰδώλων, ὅτι εἶναι ψευδὴς καὶ πεπλανημένη, προσῆλθεν εἰς τὴν ἀληθῆ πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ Βυζάτιον, συνανεστρέφετο μὲ τὸν Τίτον, τὸν ἐπίσκοπον τοῦ Βυζαντίου, ὁ ὁποῖος ἦτο ἄνθρωπος ἅγιος καὶ θεοφόρος. [2] Βλέπων δὲ τὸν Μητροφάνη, ὅτι ἦτο στολισμένος μὲ ἀρετὰς, τὸν συνηρίθμησε μὲ τοὺς κληρικούς, ποιήσας αὐτὸν ἀναγνώστην· ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ ἅγιος Τίτος, ἔγεινεν ἐπίσκοπος τοῦ Βυζαντίου Δομέτιος ὁ πατὴρ τοῦ ἁγίου Μητροφάνους. [3] Ἀποθανόντος δὲ τοῦ Δομετίου ἔγεινεν ἐπίσκοπος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Πρόβος, καὶ ἀφ' οὗ ἐκεῖνος ἐκυβέρνησε τὴν Ἐκκλησίαν χρόνους δέκα, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, [4] καὶ εὐθὺς ὁ ἅγιος οὗτος Μητροφάνης, ὁ τοῦ Πρόβου μὲν ἀδελφὸς, τοῦ δὲ Δομετίου υἱὸς, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τοῦ Βυζαντίου. Τοῦτον τὸν θεῖον Μητροφάνη εὑρὼν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπον εἰς τὸ Βυζάντιον, κατενόησε τὴν ἀρετήν του, τῆς γνώμης του τὴν ἰσότητα καὶ τὴν ἁγιότητα, τὴν ὁποίαν εἶχεν. [5] Ὅθεν λέγεται, ὅτι ὄχι μόνον ἠγάπησε τὸν τόπον ἐκεῖνον τοῦ Βυζαντίου, διὰ τὴν καλὴν τοποθεσίαν του, διὰ τὴν εὐκρασίαν τῶν τεσσάρων ὡρῶν τοῦ χρόνου, ἀνοίξεως λέγω, θέρους, φθινοπώρου καὶ χειμῶνος, καὶ διότι ὁ τόπος αὐτὸς προβάλλει πλουσίους καρποὺς, καὶ διότι δεξιοῦται καὶ ὑπηρετεῖται ὡς ἀπὸ δύο χεῖρας, ἀπὸ τὴν στερεὰν καὶ ἀπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ διότι αὐτὸς προκαθέζεται τῶν δύο μερῶν τῆς οἰκουμένης, τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας· οὐ μόνον, λέγω, διὰ αὐτὰ ἠγάπησεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὸ Βυζάντιον, ἀλλὰ ὄχι ὀλιγώτερον ἠγάπησεν αὐτὸ καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ ἁγιότητα τοῦ θείου τούτου Μητροφάνους, τοῦ εἰς αὐτὸ ἐπισκοπεύοντος Ὅθεν φανεὶς φιλότιμος εἰς τὸν τόπον αὐτὸν, καὶ χωρὶς νὰ φειδωλευθῇ ἔξοδα, ἔκτισε τὴν θαυμασὴν καὶ μεγαλόπολιν Κωνσταντινούπολιν, ἡ ὁποία ὑπερνικᾷ καὶ ὑπερέχει ὅλας τὰς πόλεις τῆς οἰκουμένης, καὶ εἰς αὐτὴν ἔστησε τὴν βασιλείαν, μετακομίσας ταύτην ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ῥώμην.

Ὅτε δὲ συνήχθη ἐν Νικαίᾳ ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ πρώτη σύνοδος ἐν ἔτει τκέ (325), ὁ μὲν μακάριος οὗτος Μητροφάνης διὰ τὸ γηρατεῖον καὶ τὴν ἀσθένειάν του δὲν ἐδυνήθη νὰ ὑπάγῃ αὐτοπροσώπως εἰς τὴν Σύνοδον, καὶ εὑρίσκετο τότε κλινήρης, ἐπειδὴ ἡ φυσικὴ δύναμις τοῦ σώματός του ἀπεμαράνθη· ἀντὶ δὲ αὐτοῦ ἀπέστειλε τοποτηρητὴν εἰς τὴν Σύνοδον

---

* Ἦτοι οὖσα ἐκ τοῦ μέρους τῶν πέντε φρονίμων παρθένων.

[1] Ὁ Τίτος οὗτος λέγεται καὶ Τράτος, ὅστις ἐπατριάρχευσεν ἐν ἔτει σμά (241), ἐπὶ Γορδιανοῦ καὶ Φιλίππου τοῦ Ἄραβος, τοῦ πατρὸς τῆς ἁγίας Εὐγενίας, Δεκίου, Γάλλου, Αἰμιλιανοῦ, Οὐαλλεριανοῦ, Γαληνίνου, Κλαυδίου, Κεντυλιανοῦ, Αὐρηλιανοῦ, Τακίτου, Φλωριανοῦ καὶ Πρόβου, καὶ ἐπισκόπησεν ἔτη λέ.

[2] Οὗτος ἐλέγετο καὶ Δομετιανὸς, ὅστις ἔγεινεν Ἀρχιερεὺς ἐν ἔτει σπγ' (283), ἐπὶ Πρόβου τοῦ ἀδελφοῦ του, Κάρου, Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, Γαλλερίου, Μαξίμου, Μαξεντίου καὶ Κώνσταντος τοῦ Χλωροῦ, καὶ ἐπισκόπησε χρόνους κδ' καὶ μῆνας ἕξ.

[3] Οὗτος ἐπεσκόπησεν ἐν ἔτει τκ' (320), ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν χρόνους ιβ'. ὅρα σελ. 318 τοῦ πρώτου τόμ. τοῦ Μελετίου.

[4] Περὶ τοῦ ἁγίου τούτου Μητροφάνους καὶ ταῦτα προστίθενται παρὰ τῷ αὐτῷ Μελετίῳ. Ὅτι ἐκηρύχθη πρῶτος πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τὴν πρώτην οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Πατριαρχεύσας δὲ χρόνους δέκα, ἀφῆκε διάδοχόν του τὸν Ἀλέξανδρον ἐν ἔτει τλ' (330), ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ τῶν υἱῶν του.

τὸν πρῶτον αὐτοῦ Πρεσβύτερον Ἀλέξανδρον, ἄνδρα τίμιον, τὸν ὁποῖον ἀφῆκε καὶ διάδοχον τοῦ θρόνου ἐν ἔτει τλ' (330). [1] Ἀφ' οὗ δὲ διελύθη ἡ Σύνοδος, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος μετὰ τῶν θεοφόρων πατέρων, ἔλεγεν ὁ θεῖος Μητροφάνης, ὅτι ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς, νὰ γίνωσι διάδοχοι τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ ῥηθεὶς πρωτοπρεσβύτερος Ἀλέξανδρος, καὶ ὁ μετ' αὐτὸν Παῦλος, ὡς ἀρέσκοντες τῷ Θεῷ, καὶ ὡς ἄξιοι τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος. Οὕτω λοιπὸν κοιμηθεὶς ὁ μακάριος Μητροφάνης, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, καὶ εἰς τὸν σεβάσμιον αὐτοῦ ναὸν, ὁ ὁποῖος εἶναι πλησίον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀχαικίου ἐν τῷ Ἑπτασκάλῳ, ὅπου καὶ τὸ τίμιον αὐτοῦ καὶ ἅγιον εὑρίσκεται λείψανον.

—

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν* ΣΟΦΙΑΣ, *τῆς ἀσκητικῶς καὶ ὁσίως βιωσάσης.*

† » Οὐκ ἐμποδών σοι κόσμος ὤφθη Σοφία,
» Πρὸς τὴν τελειότητα ἀρετῆς φθάσαι.

* Αὕτη ἡ ἁγία κατήγετο ἀπὸ τὴν Αἶνον, θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν καὶ περιβοήτων κατὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον· φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν, συνεζεύχθη ἀπὸ τοὺς γονεῖς της μὲ νόμιμον ἄνδρα, μὲ τὸν ὁποῖον ἐγέννησεν ἓξ παιδία. Ἂν δὲ καὶ ἦτο ἀναμέσον τῶν φροντίδων καὶ ταραχῶν τοῦ κόσμου, μᾶλλον τοῦτο ἔδειξε διὰ τῶν ἔργων ὅτι αἱ φροντίδες τοῦ κόσμου καὶ ταραχαὶ δὲν εἶναι διόλου ἐμπόδιον εἰς τὸ νὰ εὐαρεστήσῃ τῷ Θεῷ ὅποιος θέλει, ἐὰν μόνον ἐργάζηται τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, καὶ μεταχειρίζηται τὰς θεοφιλεῖς πράξεις καὶ ἀρετάς. Διότι αὕτη ἡ μακαρία δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν οἶκόν της εὑρισκομένη ἠγρύπνει ὅλην τὴν νύκτα, καὶ κατεγίνετο εἰς προσευχάς· καὶ ἐπειδὴ ἀπέθανον τὰ παιδία της, ἔγεινε μήτηρ ἄλλων ὀρφανῶν παιδίων, καὶ βοήθεια μεγάλη τῶν χηρῶν. Διαμοιράσασα δὲ τὰ ὑπάρχοντά της εἰς τοὺς πτωχοὺς, διήρχετο ἔκτοτε τὴν ζωήν της μὲ δίαιταν ἀσκητικήν· καὶ φαγητὸν μὲν εἶχε τὸν ξηρὸν ἄρτον, ποτὸν δὲ, τὸ ἁπλοῦν ὕδωρ· τὸ δάκρυον δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς της, οἱ ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ ἦσαν ἀκαταπαύστως εἰς τὸ στόμα της· δὲν ἀδυνάτησεν, οὐδὲ ἠμέλησεν εἰς τὴν προσευχήν· ἡ ταπείνωσίς της πρὸς πάντα ἄνθρωπον καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς τυχόντας καὶ παραμικροὺς ἦτο ἄμετρος· ἡ ἐλεημοσύνη, τὴν ὁποίαν ἔκαμνεν εἰς ὅλους τοὺς προσερχομένους πτωχοὺς, ἦτο ἱλαρὰ καὶ πλουσία. Ἐνόμιζε δὲ ἡ τρισολβία ὅτι ἦτο προτιμότερον νὰ στερῆται αὐτὴ, παρὰ νὰ ἀφήσῃ τὸν πτωχὸν νὰ φύγῃ ἄδειος ἀπὸ τὸν οἶκόν της· καὶ περισσότερον ἔχαιρεν ὅταν ἔδιδε, παρὰ ὅταν ἐλάμβανε.

Διὰ τοῦτο ἠκολούθει εἰς αὐτὴν θαῦμα παράδοξον· εἶχε δηλαδὴ ἓν ἀγγεῖον γεμάτον χρασίου, καὶ διωρισμένον διὰ νὰ τὸ μοιράζῃ εἰς τοὺς πτωχούς. Ὅθεν ὅσον αὐτὴ ἐλάμβανεν ἀπὸ τὸ ἀγγεῖον ἐκεῖνο μὲ τὰς δύω της χεῖρας καὶ τὸ ἔδιδεν εἰς τοὺς πτωχοὺς, τόσον ἔβλεπε θαῦμα ἐξαίσιον, διότι εὕρισκε πάντοτε τὸ ἀγγεῖον γεμάτον, χωρὶς νὰ ὀλιγοστεύῃ ὁλοτελῶς· καὶ ἐν ὅσῳ μὲν ἔκρυπτε τὸ θαῦμα καὶ δὲν τὸ ἐφανέρωνεν εἰς ἄλλον, εὑρίσκετο γεμάτον τὸ ἀγγεῖον, ὅτε ἤνοιγεν· ἀφ' οὗ ὅμως, θέλουσα νὰ κηρύξῃ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, ἐφανέρωσεν εἰς ἕνα συγγενῆ της τὸ θαῦμα, δὲν εὑρέθη πλέον τὸ ἀγγεῖον γεμάτον καθὼς τὸ πρότερον, ἀλλ' ἐφαίνετο ἄδειον καὶ ἐλλιπές· τοῦτο δὲ ἐλύπησε τὴν μακαρίαν κατάκαρδα. Ὅθεν ἐκ τούτου λαβοῦσα ἀφορμὴν, καὶ στοχαζομένη ὅτι διὰ τὴν ἀναξιότητά της ἠκολούθησεν ἡ τῆς δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ ἀτέρησις, περισσότερον ηὔξησε τὴν ἄσκησιν, τόσον ὥστε ἐξηράνθη τὸ σῶμά της εἰς τὸ ἄκρον, καὶ οὔτε νὰ ἀναπνεύσῃ ἐδύνατο. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον καλῶς ἀγωνισαμένη ἡ ἀοίδιμος, καὶ τελείως μὴ ἐμποδισθεῖσα εἰς τὴν ἀρετὴν ἀπὸ τὰς φροντίδας καὶ δυσκολίας τοῦ βίου, ἔζησε χρόνους τριάκοντα τέσσαρας, ὅλοι δὲ οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς της ἔγειναν πεντήκοντα τρεῖς καὶ ἐπέκεινα. Τελευταῖον δὲ κουρευθεῖσα καὶ γενομένη μοναχὴ, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

—

* *Ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς* ΙΩΑΝΝΗΣ *ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς Μοναγρίας, ἐν σάκκῳ βληθεὶς καὶ ἐν θαλάσσῃ ῥιφείς, τελειοῦται.*

* » Κἂν σάκκος ἔζῃ, κἂν βυθοῦ κρύψῃ τόπος,
» Τὸν Ἰωάννην οὐρανοῦ λάβῃ τόπος.

* *Ὁ ὅσιος* ΑΛΩΝΙΟΣ, *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

[1] Ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν τριακοστὴν τοῦ Αὐγούστου, καὶ ὅρα τὸ Συναξάριον αὐτοῦ, ἵνα μάθῃς καὶ τινα ἄλλα περὶ τοῦ ἁγίου τούτου Μητροφάνους.

[1] Ὁ ὅσιος οὗτος Ἀλώνιος ἀξιομνημόνευτον ἀπάρθεγμα ἀφῆκεν εἰς ἡμᾶς, ἀναφερόμενον παρὰ τῷ Εὐεργετινῷ σέλ. 265.

* » Ψυχῶν γεωργὸν Ἀλώνιος ἠδύνει,
» Ψυχῆς ἄλωνι θεὶς καλῶν θημωνίαν.

* *Αἱ ἅγιαι* ΜΑΡΙΑ *καὶ* ΜΑΡΘΑ *αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.*

* » Ἐκ Βηθανίας τὰς ἀδελφὰς Λαζάρου,
» Σώζειν δύνασθαι καὶ νεκρὰς πιστευτέον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΔΩΡΟΘΕΟΥ *Ἐπισκόπου Τύρου.*

» Ὁ Δωρόθεος κἂν φραγελλῶμαι λέγει,
» Λείπουσι πολλὰ πρὸς τὰ Χριστοῦ μου πάθη·
» Ἕκτη Δωροθέοιο δέμας πληγῆσι δαμάσθη.

Οὗτος ὁ ἀοίδιμος Δωρόθεος ἔγεινεν Ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Τύρου, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει τγ' (303), καὶ ἤξευρε πᾶσαν ἱστορίαν τῆς Παλαιᾶς καὶ νέας Γραφῆς. Καὶ ἐν ὅσῳ μὲν ἔζη ὁ Διοκλητιανὸς καὶ ὁ Λικίνιος, φυγὼν ἀπὸ τὴν Τύρον διὰ τὸν διωγμόν, εὑρίσκετο εἰς τὴν Δυσσόπολιν, τὴν κειμένην εἰς τὰ μέρη τῆς Θράκης· ἀφ' οὗ δὲ οἱ βασιλεῖς ἐκεῖνοι ἀπέθανον, ἐπανῆλθε πάλιν εἰς Τύρον, καὶ ἐποίμαινε τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν ἕως εἰς τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ἐν ἔτει τξά (361)· ἐπειδὴ δὲ ὁ δυσσεβὴς οὗτος Ἰουλιανὸς δὲν ἐφόνευε φανερὰ τοὺς χριστιανούς, ὅτε τὸ πρῶτον ἐβασίλευεν, ἀλλὰ κρυφίως, ἀκούσας ὁ θεῖος Δωρόθεος τὴν κακομηχανίαν αὐτοῦ, ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Τύρον καὶ ὑπῆγε πάλιν εἰς τὴν ἀνωτέρω Δυσσόπολιν, πλὴν οὐδὲ ἐκεῖ ἐδυνήθη νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας. Διότι πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας τοῦ Ἰουλιανοῦ, πολλὰς τιμωρίας ἔλαβεν εἰς τὸ γεροντικὸν αὐτοῦ σῶμα ὁ ἀοίδιμος, ἑκατὸν ἑπτὰ χρόνων ὢν τότε. Ὅθεν ἐν μέσῳ τῶν βασάνων εὑρισκόμενος, παρέδωκε τὴν μακαρίαν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀφ' οὗ πρότερον ἐσύνθεσε πολλὰ καὶ ψυχωφελῆ Συγγράμματα Ἑλληνικὰ καὶ Λατινικά, (ἤξευρε καὶ τὰς δύω ταύτας γλώσσας) μὲ σπουδὴν φιλόπονον, καὶ μὲ ἐπιτηδειότητα τῆς φύσεως, τὰ ὁποῖα ἀφῆκεν ὡς πατρικὴν κληρονομίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων τῶν ἐν Αἰγύπτῳ, ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ, ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΥΠΕΡΕΧΙΟΥ, ΑΕΩΝΙΔΟΥΣ, ΑΡΕΙΟΥ, ΓΟΡΓΙΟΥ, ΣΕΛΗΝΙΑΔΟΣ, ΕΙΡΗΝΗΣ, *καὶ* ΠΑΜΒΩΝΟΣ.

† » Πεινῶσι καὶ διψῶσιν Ἀθληταῖς δέκα,
» Τρυφὰς Θεὸς δίδωσι μὴ πλουμένας.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι δέκα μάρτυρες ἐπειδὴ ἐφύλαττον τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ ὡμολόγουν τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, διὰ τοῦτο κατὰ προσαγὴν τοῦ ἄρχοντος τῆς Αἰγύπτου, ἐταλαιπωρήθησαν τόσον πολλὰ ἀπὸ πεῖναν καὶ δίψαν καὶ ψῦχος, ὥστε παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. [2]

---

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ *ὁ ἀπὸ Ῥώμης, ξίφει τελειοῦται.*

* » Μὴ δωρεάν σοι τέμνομαι Χριστοφόρος;
» Δώσεις ὁ Χριστὸς οἷα πολλά μοι στέφη.

ἔχει δὲ οὕτως ἐπὶ λέξεως. «Εἰμὴ τὸ ὅλον κατέστρεψα, οὐκ ἂν ἠδυνήθην ἐμαυτὸν οἰκοδομῆσαι· ἤγουν, εἰμὴ πᾶν ὃ ἐδόκει μοι ἀγαθὸν ἐκ τοῦ οἰκείου θελήματος, κατέλιπον, οὐκ ἂν ἴσχυσα τὰς ἀρετὰς κτήσασθαι.» Οὗτος ἐπαινεθεὶς μίαν φορὰν, διότι ἵστατο καὶ ὑπηρέτει τοὺς γέροντας τρώγοντας, δὲν ἀπεκρίθη τελείως. Ἐρωτηθεὶς δὲ, διὰ τί ἐσιώπησεν; εἶπεν «Εἰ ἀπεκρίθην αὐτοῖς, εὑρισκόμην καταδεξάμενος τὸν ἔπαινον.» (σελ. 282. τοῦ αὐτοῦ) Ἄλλοτε οὗτος ἐρωτηθείς, τί ἐστι τὸ ἐξουθενεῖν ἑαυτόν; ἀπεκρίθη· τὸ εἶναί σε ὑποκάτω τῶν ἀλόγων, οὕτω γὰρ ἀκατάκριτά εἰσι. (281. αὐτόθ.)

[1] Ὅρα καὶ κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Ἀπριλίου, ὅπου γράφεται, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος ἐλθὼν εἰς Ῥώμην ἔμαθε τὰ περὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Ἀριστάρχου, Πούδη, καὶ Τροφίμου, καὶ μὲ Ῥωμαϊκὴν, ἤτοι Λατινικὴν, γλῶσσαν τὰ ἔγραψε, καὶ τὰ ἀφῆκεν εἰς ὑπομνήματα. Οὐ μόνον δὲ ἔγραψε διὰ τοὺς Ἀποστόλους τούτους, ἀλλὰ καὶ διὰ πολλοὺς ἁγίους πρὸς τούτοις ἱστόρησε καὶ διὰ τοὺς ἱεροὺς προφήτας. Ἔγεινε δὲ ὁ ἅγιος διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ ἀγχίνοιάν του φιλομαθὴς καὶ πολυΐστωρ, ὡς ἄλλος οὐδείς. Περὶ τοῦ Δωροθέου τούτου γράφει καὶ ὁ Θεοφύλακτος Βουλγαρίας εἰς τὸ μαρτύριον, τὸ ὁποῖον διηγεῖται τῶν δεκαπέντε μαρτύρων τῶν ἐν Τιβεριαυπόλει (ἤτοι ἐν Στρωμμίτζῃ) μαρτυρησάντων, ὅτι αὐτὸς γέγονε πολὺς ἐν λόγοις καὶ συγγραφεὺς ἱστορικώτατος τῶν πάλαι, καὶ ὅτι ἐν Ἐδέσσῃ τῇ πόλει οἱ τῆς πίστεως ἐχθροὶ τῷ θανάτῳ αὐτὸν παρέδωκαν. Οὐκ οἶδα δὲ, ποῖον ἐστιν ἀληθέστερον, τὸ ἐν Ἐδέσσῃ αὐτὸν ἀποθανεῖν, ἢ τὸ ἐν Δυσσοπόλει, νομίζω δὲ, ὅτι τὸ ἐν Δυσσοπόλει.

[2] Περιττῶς δὲ γράφεται ἐνῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου Ἀντιοχείας. Τοῦτο προεγράφη κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ Φεβρουαρίου.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΚΟΝΩΝ *ὁ ἀπὸ Ῥώμης, ἐν θαλάσσῃ βληθεὶς τελειοῦται.* [1]

* » Εἰσδὺς Κόνων θάλασσαν εὗρε λιμένα,
» Ἄριστα χερσὶν οἰακισθεὶς Κυρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς μετὰ φιλανθρωπίας ἐπενεχθείσης ἡμῖν φοβερᾶς ἀπειλῆς καὶ ἀνάγκης, ἐν τῇ τῶν βαρβάρων ἐπιδρομῇ, ὅτε μέλλοντας πάντας ἡμᾶς ὑπ' αὐτῶν δικαίως αἰχμαλωτίζεσθαι, καὶ φόρῳ μαχαίρας παραδίδοσθαι, ὁ οἰκτίρμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς διὰ σπλάγχνα ἐλέους αὐτοῦ. παρ' ἐλπίδα πάντας ἡμᾶς ἐλυτρώσατο.

* *Τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος* ΜΑΡΚΟΥ *τοῦ ἐν Λίῳ ἀθλήσαντος, ἐν ἔτει, ᾳωά (1801).* [2]

* » Μάρκον ἔχεις καύχημα Χίος μέγιστον,
» Λαμπρὰν τεύξαντα, αἵματι μαρτυρίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ς', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΛΑΡΙΩΝΟΣ *τοῦ νέου ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων.*

» Ἱλαρὸς ὢν πνεύματι σὺ, Ἱλαρίων,
» Ἱλαρὸς ἐν σώματι ἦς καὶ καρδίᾳ.
» Βῆ δ' ἐς Ὄλυμπον Ἱλαρίωνος κέαρ ἁγνὸν ἐν ἕκτῃ.

* Οὗτος ὁ μακάριος Ἱλαρίων ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νικηφόρου τοῦ Πατρικίου ἐν ἔτει 802 καὶ Σταυρακίου, καὶ Μιχαὴλ Ῥαγγαβὲ, καὶ Λέοντος Ἀρμενίου τοῦ εἰκονομάχου, καὶ Μιχαὴλ Τραυλοῦ τοῦ εἰκονομάχου καὶ Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν (τὴν καὶ Καραμανίαν) πατέρα μὲν ἔχων Πέτρον καλούμενον, μητέρα δὲ Θεοδοσίαν ὀνόματι. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ αὐτὸς ἔδιδε τὸν ἄρτον τῆς βασιλικῆς τραπέζης. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ὅσιος ἐγεννήθη ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ἀπεγαλακτίσθη, ἐδόθη εἰς σχολεῖον διὰ νὰ μάθῃ ἐπιμελῶς τὰ ἱερὰ γράμματα. Ὅτε δὲ ἔγεινεν εἴκοσι χρόνων ἀφήσας Εὐαγγελικῶς πατέρα, μητέρα, οἰκίαν, πλοῦτον καὶ πάντα τὸν κόσμον, ἔγεινε μοναχὸς εἰς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει εὑρισκόμενον μοναστήριον τὸ καλούμενον τοῦ Ξηροκηπίου. Εἶτα ἀναχωρήσας ἀπὸ ἐκεῖ, ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Δαλμάτου, καὶ ἐκεῖ ἔλαβε τὸ μέγα καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα· ἦτοι ἔγεινε μεγαλόσχημος. Ὅθεν ἔχων ὑπακοὴν καὶ ταπείνωσιν καὶ ἡσυχίαν, ἐδούλευεν ὁ ἀοίδιμος εἰς τὸν κῆπον τοῦ μοναστηρίου χρόνους δέκα. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκαθάρισε τὴν ψυχήν του ἀπὸ ὅλα τὰ πάθη καὶ ἐλάμπρυνεν αὐτὴν μὲ τὰς ἀρετὰς ὡς ἥλιον, ἔγεινε θαυματουργὸς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, διώξας ἀπὸ ἕνα νέον τὸ ἀκάθαρτον δαιμόνιον, τὸ ὁποῖον τὸν ἠνώχλει· διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου ἐποίησεν αὐτὸν ἱερέα, καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἡγούμενος ἐκεῖνος ἐτελεύτησε μετὰ παρέλευσιν χρόνων τινῶν, ἀνεχώρησεν ὁ ἅγιος ἀπὸ τὸ μοναστήριον καὶ ἐπέρασεν εἰς τόπον καλούμενον Ὀψίκιον, καὶ ἐκεῖθεν ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Καθαρῶν. Τοῦτο δὲ μαθόντες οἱ μοναχοὶ τοῦ μοναστηρίου του, ἀνέφεραν αὐτὸ εἰς τὸν τότε ἅγιον Νικηφόρον τὸν Πατριάρχην· ὁ δὲ Πατριάρχης πάλιν ἀνέφερε τοῦτο πρὸς τὸν βασιλέα Νικηφόρον τὸν Πατρίκιον, παρακινήσας αὐτὸν νὰ στείλῃ νὰ φέρῃ ὀπίσω τὸν ὅσιον· ὅθεν ὑπακούσας ὁ ὅσιος εἰς τὰς παρακινήσεις καὶ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Πατριάρχου, ἐπέστρεψε καὶ ἔγεινεν ἡγούμενος καὶ ἀρχιμανδρίτης, καθὼς ἦτο ἐκεῖ τοιαύτη συνήθεια νὰ γίνηται, διορισθεῖσα ἀπὸ Σύνοδον. Διῆλθε λοιπὸν ὁ ὅσιος χρόνους ὀκτὼ, ποιμαίνων χριστομιμήτως τὴν παίμνην τοῦ Χριστοῦ· ὅτε δὲ ἔγεινε βασιλεὺς Λέων ὁ Ἀρμένιος ἐν ἔτει ωιγ' (813), καὶ ἠθέτησε τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, τότε καὶ οὗτος ὁ ὅσιος Ἱλαρίων ἐφέρθη εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ἠναγκάζετο ἀπὸ αὐτὸν μέ τινας πιθανολογίας καὶ ὑποσχέσεις, νὰ μὴ προσκυνῇ τὰς ἁγίας εἰκόνας. Ἀλλ' ὅμως ὁ ἅγιος ἤλεγξεν αὐτὸν, καὶ ἄθεον καὶ νέον παραβάτην Ἰουλιανὸν ὠνόμασεν.

Ὅθεν ἐκ τῶν λόγων τούτων ἐθυμώθη ὁ βασιλεὺς, καὶ κατὰ μὲν τὸ παρὸν φοβερίσας αὐτὸν ὅτι θὰ τῷ ἐπιβάλῃ τιμωρίας πολλὰς καὶ ἀνυποφόρους, τὸν ἔβαλεν εἰς φυλακήν· μετὰ καιρὸν δὲ πάλιν ἐπαράστησε τὸν ὅσιον ἔμπροσθέν του, καὶ τῷ εἶπε τὰ ἴδια λόγια, ὅσα εἶπε καὶ πρότερον. Ἔπειτα παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὸν ὁμόφρονά του Πατριάρχην· ἦτοι εἰς τὸν Θεόδοτον τὸν Μελισσηνὸν, τὸν καὶ Κασσιτεράν ὀνομαζόμενον, διὰ νὰ τὸν καταπείσῃ· θῆθεν ἐκεῖνος· ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἰσηκούσθη, ἔκλεισε τὸν ὅσιον εἰς σκοτεινὴν φυλακήν, καὶ εἰς πολλὰς ἡμέρας ἐκεῖ τὸν ἐταλαιπώρησε, προστάξας, νὰ μὴ δίδωσιν εἰς αὐτὸν οὔτε ψωμίον, οὔτε ἄλλο τι φαγητόν. Τοῦτο δὲ μαθόντες οἱ καλόγηροι καὶ μαθηταί του, ὑπῆγαν εἰς τὸν βα-

[1] Σημείωσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τούτου σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πάλιν ὁ τῆς δυσσεβοῦς πίστεως.»

[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸν νέον Λειμωνάριον.

σιλέα λέγοντες, δός μας τὸν ποιμένα μας, ὦ βασιλεῦ, καὶ μετ' ὀλίγον ὑποσχόμεθα νὰ τελειωθῇ τὸ θέλημά σου· ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτὴν, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἀμέσως τὸν ἅγιον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἠργοπόρησεν εἰς τὸ μοναστήριόν του, καὶ λαβὼν ὀλίγην ἄνεσιν ἀπὸ τὴν προτέραν ταλαιπωρίαν, ἠλευθερώθη ἀπὸ τὴν πεῖναν, τὴν ὁποίαν ἐδοκίμασεν εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς βλέπων ὅτι οἱ μοναχοὶ δὲν θὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ὑπόσχεσίν των, ἀλλ' ἐνέπαιξαν αὐτὸν, τοὺς μὲν μοναχοὺς ἐτιμώρησε, τὸν δὲ ἅγιον ἔβαλεν εἰς φυλακήν. Ἔπειτα ἔστειλεν αὐτὸν εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Φονέως, τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο εἰς τὸ στενὸν τῆς πόλεως, καὶ ἐκεῖ τὸν ἐφυλάκισαν ἓξ μῆνας, διὰ νὰ ταλαιπωρηθῇ περισσότερον, καθότι ὁ τοῦ μοναστηρίου ἐκείνου ἡγούμενος ἦτο ἄνθρωπος σκληρὸς καὶ θηριώδης καὶ ἄσπλαγχνος.

Ἔπειτα πάλιν ἔφερεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἅγιον εἰς τὰ βασίλεια, καὶ μὲ κολακείας ἐδοκίμαζε νὰ τὸν ἀπατήσῃ, μὴ εἰσακουσθεὶς ὅμως ἐπρόσταξε νὰ φυλακίσωσι τὸν ὅσιον εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Κυκλοβίου. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον χρόνοι δύω καὶ μῆνες ἓξ, ἐξέβαλε τὸν ἅγιον ἀπὸ ἐκεῖ, καὶ τὸν ἐφυλάκισεν εἰς τὴν φυλακὴν τὴν καλουμένην τῶν Νουμέρων· εἶτα ἔδειραν αὐτὸν δυνατὰ, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ τὸν ἐξώρισεν εἰς τὸ φρούριον τὸ ὀνομαζόμενον Προτίλιον. Ἀφ' οὗ δὲ Λέων ὁ Ἀρμένιος ἐθανατώθη μὲ μαχαίρας, ἔσω ἐκείνου τοῦ ἰδίου ναοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον πρώτην φορὰν ὕβρισε καὶ ἔρριψε κατὰ γῆς τὴν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἔγεινε βασιλεὺς Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς ἐν ἔτει ωκ΄ (820)· τότε καὶ ὁ ἅγιος οὗτος, ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἐφιλοξενήθη ἀπὸ μίαν χριστιανὴν γυναῖκα, εἰς τὸ ἀγροκήπιόν της, ἡ ὁποία ὑπηρέτησεν αὐτὸν χρόνους ἑπτά· βασιλεύσας δὲ ὁ τοῦ Τραυλοῦ υἱὸς Θεόφιλος ὁ εἰκονομάχος ἐν ἔτει ωκθ΄ (829), ἐσύναξεν ὁ ἀλιτήριος ὅλους τοὺς πρότερον γενομένους ὁμολογητὰς διὰ τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ τοὺς ἔβαλεν εἰς τὴν φυλακήν. Τότε λοιπὸν καὶ ὁ μακάριος οὗτος Ἱλαρίων ἐξετασθεὶς, ἂν πείθεται εἰς τὴν βασιλικὴν προσταγὴν, καὶ ἐλέγξας τὸν Θεόφιλον, ὡς ἄθεον καὶ ἀπατεῶνα, ἔλαβεν ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν ξυλίας ἑκατὸν δεκαεπτὰ, καὶ ἔπειτα ἐξωρίσθη εἰς τὴν νῆσον Ἀφουσίαν (ἡ ὁποία εἶναι πλησίον τῆς νήσου Ἄλωνος τῆς καλουμένης τουρκιστὶ Πασᾶ λιμάνι, καὶ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Προικονήσου). Ἐκεῖ λοιπὸν ὁ ὅσιος σκάψας μίαν πέτραν, καὶ κατασκευάσας μικρὸν καὶ στενώτατον κελλίον, καὶ διὰ προσευχῆς του ἐκβαλὼν καὶ νερὸν, διῆλθεν ἐκεῖ χρόνους ὀκτώ. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Θεόφιλος ἐτελεύτησε, καὶ ἡ τούτου σύζυγος Θεοδώρα συνήθροισεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅλους τοὺς ὁμολογητὰς καὶ ὁσίους πατέρας, τοὺς εὑρισκομένους εἰς τὴν ἐξορίαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐκράτυνε καὶ ἐσύστησε τὴν ὀρθοδοξίαν διὰ μέσου τῆς ἀναστηλώσεως καὶ προσκυνήσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων· τότε καὶ ὁ ὅσιος οὗτος Ἱλαρίων ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, ἔλαβε πάλιν τὸ μοναστήριόν του διαλάμπων μὲ θαύματα. Τρεῖς δὲ χρόνους ζήσας μετὰ ταῦτα, καὶ θεαρέστως διοικήσας τοὺς μαθητάς του, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, χρόνων ὢν ἑβδομήκοντα.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΑΤΤΑΛΟΣ ὁ θαυματουργὸς, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Εἰ θαυματουργὸς Ἄτταλος ζῶν, οὐ ξένον,
» Οὗ θαυματουργὸς ὕστερον καὶ χοῦς μόνος.

Οὗτος ὁ ὅσιος Ἄτταλος παραιτήσας τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ἔγεινε μοναχὸς, καὶ μετεχειρίσθη πᾶσαν ἄσκησιν· ἤτοι νηστείαν, ἀγρυπνίαν, ὅλην τὴν ἄλλην κακοπάθειαν, διότι εἰς δύω καὶ τρεῖς ἡμέρας, πολλάκις δὲ καὶ εἰς πέντε, ἔτρωγε μίαν μόνην φοράν. Οὗτος δὲν ἐκοιμήθη ποτὲ μὲ τὸ πλευρὸν, ἀλλὰ καθήμενος ἢ καὶ ἱστάμενος, ἔπερνεν ὀλίγον ὕπνον, ὅσον νὰ παρηγορῇ τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως. Διὰ τοὺς κόπους δὲ αὐτοὺς πολλὴν χάριν ἔλαβε παρὰ Κυρίου, καὶ μὲ πολλὰς θαυμάτων ἐνεργείας ἐπλούτησεν· ὅθεν ὄχι μόνον εἰς τοὺς λογικοὺς ἀνθρώπους ἐδείκνυεν ὁ ἀοίδιμος συμπάθειαν ἄμετρον, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἄλογα ζῶα. Μὲ τὰς τοιαύτας λοιπὸν ἀρετὰς καὶ θαύματα, διήνυσε τὴν ζωήν του· ὅτε δὲ ἔμελλε νὰ τελευτήσῃ, παρεκίνησε τοὺς ἐκεῖ εὑρεθέντας νὰ δώσωσιν αὐτῷ τὸν τελευταῖον ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸν, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων πέντε παρθένων, ΜΑΡΘΑΣ, ΜΑΡΙΑΣ, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν * *τουτέστι ΚΥΡΙΑΣ. ΒΑΡΕΡΙΑΣ, καὶ ΜΑΡΚΙΑΣ· τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτῶν οἴκῳ, τῷ ὄντι ἐν τοῖς Βασιλίσκου.*

» Κόρας φρονίμους πέντ' ἔφη Θεὸς λόγος,
» Προϊστορῶν σοι τάσδε πέντε παρθένους.

* Αὗται ἦσαν ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς Πα-

λαιστίνης, διδαχθεῖσαι δὲ τὴν εὐσέβειαν ἀπό ἕνα χριστιανόν, προσῆλθον εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐδέχθησαν τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ἔκτοτε λοιπὸν ἐκάθηντο εἰς μίαν οἰκίαν καὶ ἡσύχαζον, διερχόμεναι τὴν ζωὴν αὐτῶν μὲ εὐλάβειαν πολλήν, σχολάζουσαι μὲν εἰς νηστείαν, προσευχὴν καὶ ἀγρυπνίαν, τὸν Θεὸν δὲ παρακαλοῦσαι νὰ ἀφανισθῇ τελείως ἀπὸ τὸν κόσμον ἡ πλάνη τῶν εἰδώλων καὶ νὰ ἀναλάμψῃ ἡ πίστις τῶν χριστιανῶν, εἰς ὅλην τὴν Οἰκουμένην. Ηλὴν ἂν καὶ ἦσαν κεκρυμμέναι αἱ μακάριαι ἐμηνύθησαν ὅμως εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Καισαρείας, ὅθεν ἐφέρθησαν εἰς αὐτόν. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθησαν νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα, ἐτιμωρήθησαν μὲ δεινὰς καὶ χαλεπὰς τιμωρίας, μέσα εἰς τὰς ὁποίας ἐτελειώθησαν, καὶ ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

—

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΓΕΛΑΣΙΟΣ, *εἴφει τε λειοῦται.*

† » Γελᾷς γέλωτα τὸν μακάριον, μάκαρ,
» Τμηθεὶς κεφαλὴν, ὦ Γελάσι' εὐθύφρον.

* Οὗτος ὁ μακάριος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γελάσιος, ὅταν ἐκινήθη ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς, ἤναψεν ἀπὸ τὸν θεῖον ζῆλον, καὶ διαμειράσας ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἐνεδύθη ἓν λευκὸν φόρεμα, καὶ ὑπῆγεν εἰς τοὺς μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ. Βλέπων δὲ αὐτοὺς ὅτι ἐτιμωροῦντο διὰ τὸν Χριστὸν μὲ διαφόρους βασάνους, κατεφίλει τὰς πληγάς των, ἐζήτει τὰς εὐχάς των, καὶ παρεκίνει αὐτοὺς νὰ σταθῶσιν ἀνδρεῖοι εἰς τὸ μαρτύριον· ὅθεν ἕνεκεν τούτου ἐπίασαν αὐτὸν οἱ εἰδωλολάτραι καὶ τὸν παρέστησαν εἰς τὸν ἄρχοντα. Ἀνακριθεὶς δὲ ὑπ' αὐτοῦ ὁ μάρτυς, ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, τὰ δὲ εἴδωλα ἐκήρυξε κωφὰ καὶ ἀναίσθητα. Ὁ δὲ ἄρχων κατὰ μὲν τὸ παρὸν κατεφρόνησεν αὐτὸν ὡς ὑτελῆ καὶ μηδαμινόν· ὕστερον δὲ ἔδειρεν αὐτὸν ὀλίγον, καὶ τελευταῖον ἐπρόσταξε καὶ ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

—

* *Ὁ ὅσιος* ΑΝΟΥΒ *ὁ σημειοφόρος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Σημειοποιὸν καὶ θανὼν Ἀνοὺβ χάριν,
» Τοῖς ζῶσιν ὡς ζῶν μέχρι δεῦρο δεικνύει. [1]

* *Ὁ ὅσιος* ΦΩΤΑΣ, *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Τῶν ἀρετῶν τὰ φῶτα, Φῶταν τὸν μέγαν,
» Καὶ νεκρὸν αὐγάζοντα πᾶσι μηνύει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΘΕΟΔΟΤΟΥ *τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ.*

» Χεὶρ Θεόδοτον, ἣν Θεοῦ χεὶρ ξηράνοι,
» Θεῷ δοτὸν τίθησι πλήξασα ξίφει.
* » Θεόδοτος ἑβδομάτῃ τμηθεὶς ἕλεν οὐρανὸν εὐρύν.

Οὗτος ἦτο εἰς τὴν Ἄγκυραν τῆς Γαλατίας, διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν ἡγεμόνα Θεότεκνον, ὅτι ἐξέβαλε τὰ σώματα τῶν ἁγίων παρθένων, ἅτινα ἐρρίφθησαν εἰς τὴν λίμνην καὶ τὰ ἔθαψε, ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐπειδὴ εἶπε παρρησίᾳ ὅτι αὐτὸς μὲν εἶναι ἰδιώτης καὶ ταπεινὸς, διὰ τὴν πίστιν ὅμως καὶ ὁμολογίαν τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀνώτερος καὶ δυνατώτερος ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς τοῦ κόσμου, τούτου χάριν ἐδάρη δυνατά· ἔπειτα ἐκρεμάσθη ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ ἐξέσχισθη εἰς τὰς πλευράς. Καὶ τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

[1] Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀνοὺβ ὅρα εἰς τὸ Λαυσαϊκόν. Ἐν ᾧ ἀναφέρεται περὶ τοῦ Ἀββᾶ Σούρου καὶ Ἡσαΐου καὶ Παύλου, ὅτι αὐτοὶ ὑπῆγαν καὶ εὗρον τὸν Ἀββᾶν Ἀνοὺβ, ὅστις ἀνταμωθεὶς μὲ αὐτοὺς, εἶπε τὰ θαυμαστὰ ἀληθῶς κατορθώματά των ἡγοῦν, ὅτι ἀφ' οὗ ἤρχισε νὰ ὀνομάζῃ τὸ ὄνομα τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, δὲν ἐξῆλθε ψεῦδος ἀπὸ τὸ στόμα του. Ὅτι ἀφ' οὗ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον δὲν ἔφαγε τροφὴν ἀνθρωπίνην, ἀλλ' ἐκείνην τὴν ὁποίαν τῷ ἔφερεν Ἄγγελος Κυρίου. Ὅτι δὲν ἐπεθύμησεν ἄλλο πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον, παρὰ μόνον τὸν Θεόν. Ὅτι ὅσα ἔγειναν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, τῷ τὰ ἐφανέρωσεν ὁ Θεός. Ὅτι ὕπνος καὶ ἄνεσις ἡμέραν καὶ νύκτα ἦτο εἰς αὐτὸν τὸ νὰ ζητῇ τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ Θεοῦ. Ὅτι ὅσα ζητήματα ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Θεὸν ὅλα τῷ τὰ ἔδωκεν. Ὅτι ἦλθεν εἰς ἔκστασιν, καὶ εἶδε πολλὰς μυριάδας ἁγίων, παρισταμένων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, χοροὺς μαρτύρων, τάγματα δικαίων, τάξεις ὁσίων καὶ ἀσκητῶν, οἵτινες ὅλοι μὲ μίαν συμφωνίαν ὕμνουν τὸν Θεὸν μὲ ἄρρητον εὐφροσύνην ὅτι εἶδε τὸν Σατανᾶν, ὅτι παρεδίδετο εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον μὲ ὅλους τοὺς ὑπηρέτας του. Αὐτὸς εἶπε καὶ πόσην ἀγαλλίασιν μέλλουν νὰ ἔχωσιν εἰς τὸν Παράδεισον, ὅσοι ἐκπληροῦσι τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου. Ὅθεν μετὰ τρεῖς ἡμέρας παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οἱ ἀνωτέρω πατέρες ἤκουσαν τοὺς ὕμνους τῶν Ἀγγέλων, οἵτινες παρέλαβον τὴν ἁγίαν του ψυχήν. Τούτου τοῦ ὁσίου Ἀνοὺβ πολλὰ ἀποφθέγματα γράφονται ἐν τῷ Ηαραδείσῳ τῶν πατέρων, καὶ ἐν τῷ Εὐεργετινῷ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΖΗΝΑΙΔΟΣ *τῆς θαυματουργοῦ.*

† » Ἡ Ζηναΐς καὶ ζῶσα καὶ μετὰ τέλος,
» Θαύματα βρύει· ὢ μεγίστης ἀξίας!

Μνήμη τῶν ἁγίων γυναικῶν ΑΙΣΙΑΣ *καὶ* ΣΩΣΑΝΝΗΣ, *μαθητριῶν τοῦ ἁγίου Παγκρατίου ἐπισκόπου Ταυρομενίου· τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτῶν ναῷ ἐν τοῖς Βασιλίσκου.*

* » Ὡς παρθενῶνα τὴν ἀναφεῖσαν φλόγα,
» Εἰσῆλθον ἄμφω παρθενεύουσαι κόραι.

* *Ἡ ἁγία μάρτυς* ΠΟΤΑΜΙΑΙΝΗ *ἐν Λέβητι πίσσης μεστῷ βληθεῖσα, τελειοῦται.*

† » Ποταμιαίνη αἶνος οὐδεὶς ἀρκέσει,
» Κἂν τοῦ ποταμοῦ ἐκμιμῆται τὴν ῥύσιν.

* Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τῷ' (304), ἦτο εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἡ ἁγία αὕτη Ποταμιαίνη, δούλη ἀκολάστου καὶ ἀσελγοῦς αὐθέντου, καὶ ὡραία κατὰ πολλὰ εἰς τὸ πρόσωπον. Ταύτην ἐβίασε πολλάκις ὁ αὐθέντης της εἰς αἰσχρὰν πρᾶξιν, ἀλλὰ μὴ δυνηθεὶς νὰ τὴν καταπείσῃ εἰς τὸ κακόν του θέλημα, ἐθυμώθη καὶ παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Ἀλεξανδρείας, λέγων· ἡ νέα αὕτη εἶναι δούλη μου, καὶ δὲν συγκατανεύει εἰς τὰς προτάσεις μου· διὰ τοῦτο ἰδοὺ παραδίδω αὐτὴν εἰς τὰς χεῖράς σου διὰ νὰ τὴν κάμῃς, καὶ μὲ κολακείας καὶ μὲ ἀπειλὰς, νὰ κλίνῃ εἰς τὸ θέλημά μου· βεβαιώθητι δὲ ὅτι, ἐὰν ταύτην τὴν χάριν μοὶ κάμῃς, θέλω σὲ ἀνταμείψει καὶ ἐγὼ καθὼς πρέπει. Ἂν ὅμως δὲν πεισθῇ, παίδευσον ὡς χριστιανὴν, καὶ μὲ πικρὸν θάνατον τελείωσον αὐτήν. Λαβὼν λοιπὸν αὐτὴν ὁ ἄρχων καὶ τιμωρήσας μὲ διαφόρους παιδείας, δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν καταπείσῃ· ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ τὴν βάλῃ εἰς λέβητα γεμάτον ἀπὸ πίσσαν βρασμένην. Ἡ δὲ ἁγία ὥρκισε τὸν ἄρχοντα εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ βασιλέως του νὰ μὴ τὴν βάλῃ παρευθὺς καὶ διὰ μιᾶς εἰς τὸν λέβητα, ἀλλὰ δι' ἑνὸς μαγγάνου νὰ τὴν κατεβάζῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐντὸς αὐτοῦ· ἔπειτα εἶπεν εἰς αὐτὸν, τοῦτο σὲ ὁρκίζω νὰ κάμῃς διὰ νὰ γνωρίσῃς πόσην ὑπομονὴν θὰ μοὶ χαρίσῃ ὁ Χριστὸς, τὸν ὁποῖον σὺ δὲν γνωρίζεις. Ὁ δὲ ἄρχων διὰ τὸν ὅρκον ἐπρόσταξε νὰ καταβιβάσωσι τὴν ἁγίαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸν λέβητα, ἕως εἰς τριῶν ὡρῶν διάστημα. Ὅθεν ἡ ἁγία εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ προσηύχετο τῷ Θεῷ, μένουσα ζωντανὴ καὶ καιομένη ἀπὸ τὴν πίσσαν, ἕως οὗ ἐσκεπάσθη ἡ κεφαλή της εἰς αὐτήν· ὅλοι δὲ οἱ παρεστῶτες ἐθαύμασαν τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ὑπομονὴν τῆς κόρης. Ὅθεν μὲ τοιοῦτον τρόπον τελειώσασα ἡ ἀοίδιμος τὸ μαρτύριόν της, ἀπῆλθε νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.[1]

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΛΥΚΑΡΙΩΝΟΣ.

» Ἅρωνος ἥκει πρὸς ξίφος Λυκαρίων.
» Ἔναντι τοῦ κείροντος οἷον ἀρνίον.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Ἑρμοῦ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ εὑρισκομένην· πιασθεὶς δὲ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐφέρθη εἰς ἐξέτασιν, καὶ παρασταθεὶς εἰς τὸν ἐκεῖ ἄρχοντα, ἠναγκάσθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐπείσθη, ἐβλήθη εἰς σκοτεινὴν καὶ βρωμερωτάτην φυλακήν· μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐξέβαλον αὐτὸν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ τὸν ἐξέσχισαν μὲ σίδηρα, εἶτα ἐκάρφωσαν αὐτὸν εἰς ἕνα σταυρὸν καὶ ἐπλήγωσαν ὅλα τὰ μέλη του. Μετὰ ταῦτα ἔδειραν αὐτὸν καὶ ἐστρέβλωσαν, καὶ τὰ πλευρά του κατέκαυσαν, τὸ δὲ στῆθός του κατέκαυσαν μὲ ῥαβδία σιδηρᾶ πεπυρωμένα· ὕστερον ἔβαλον αὐτὸν εἰς κάμινον ἀνημμένην, καὶ εἰς αὐτὴν μείνας ὁ ἅγιος τρεῖς ἡμέρας, ἐφυλάχθη ἀβλαβὴς ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Ἔπειτα ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ πίῃ φαρμακερὰ ποτὰ, τὰ ὁποῖα ἔμειναν ἀνενέργητα· ὅθεν διὰ τὸ τοιοῦτον εἴλκυσεν ὁ μάρτυς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τὸν κατασκευάσαντα τὰ θανατηφόρα ταῦτα φάρμακα, ὅστις ἀποκεφαλισθεὶς ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου. Μετὰ ταῦτα κατέκοψαν τὰ νεῦρα τοῦ μάρτυρος, καὶ ἔβαλαν αὐτὸν εἰς ἀνημμένον λέβητα· ὕστερον ἐξέδαραν τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς του, καὶ τελευταῖον ἀπεκεφάλισαν αὐτὸν, καὶ οὕτως ἐλα-

---

[1] Ταύτην τὴν ἱστορίαν ἀναφέρει καὶ ὁ ἐπίσκοπος Καππαδοκίας Ἡρακλείδης εἰς τὸ Λαυσαϊκὸν, μετ' ὀλίγην ὅμως παραλλαγήν· ἤγουν ὅτι ὁ Ἁββᾶ Ἰσίδωρος ὁ ξενοδόχος, ἀνταμώσας τὸν μέγαν Ἀντώνιον, ἤκουσεν αὐτὸν διηγούμενον περὶ τῆς ἁγίας Ποταμιαίνης ταύτης. Ὅτι ὁ ἄρχων θέλων νὰ βάλῃ τὴν ἁγίαν εἰς τὴν κοχλάζουσαν πίσσαν, εἶπεν εἰς αὐτήν, Ἤ ὕπαγε κάμε τὸ θέλημα τοῦ αὐθέντου σου, ἢ ῥίπτεσαι εἰς τὴν πίσσαν. Ἡ δὲ ἁγία ἀπεκρίθη· ἀδικώτερος δικαστὴς δὲν θέλει εὑρεθῇ ἀπὸ σέ, ἐπειδὴ μὲ ἀναγκάζεις εἰς ἀσέλγειαν. Θυμωθεὶς δὲ ὁ ἄρχων, ἐπρόσταξε νὰ ῥίψωσι τὴν ἁγίαν εἰς τὸ χάλκωμα ὁλόγυμνον. Τότε ἐφώναξεν ἡ ἁγία, ὀμνύω σοι τὴν κεφαλὴν τοῦ βασιλέως, μὴ θελήσῃς νὰ μὲ ἐκδύσωσι τὰ ἐνδύματα, ἀλλ' ἄφησόν με, καὶ ἐγὼ μόνη καταβαίνω εἰς τὸ χάλκωμα ὀλίγον ὀλίγον, διὰ νὰ γνωρίσῃς πόσην δύναμιν μοὶ ἐχάρισεν ὁ Χριστὸς, τὸν ὁποῖον σὺ δὲν γνωρίζεις· καὶ οὕτως ὑπακούσας ὁ τύραννος τὴν ἄφησε καὶ κατέβη μόνη ὀλίγον κατ' ὀλίγον.

βεν ὁ μακάριος τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

—

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΤΑΡΑΣΙΟΣ καὶ ΙΩΑΝΝΗΣ, ξίφει τελειοῦνται.

» Ἰωάννην τέμνουσι σὺν Ταρασίῳ,
» Οὐ πρὸς τὸ τέμνειν ἐκταραχθέντας ξίφος.

Ὁ ὅσιος ΣΤΕΦΑΝΟΣ ὁ πρεσβύτερος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ἐπώνυμος Στέφανος οὗ φορεῖ στέφους,
» Ὃ πρακτικὴ χεὶρ ἀρετῶν οἶδε πλέκειν.

Ὁ ὅσιος ΑΝΘΙΜΟΣ ὁ πρεσβύτερος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ἄνθην ἐνεγκὼν Ἄνθιμος χρηστοῦ βίου,
» Πρὸ τῆς τελευτῆς ἀρετῶν καρποὺς φύει.

Ἡ ὁσία ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΗ ἡ θαυματουργὸς, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται

» Σεβαστιανῆς, ὡς τὰ λοιπὰ τοῦ βίου
» Σεβαστὰ πᾶσι, καὶ τὸ τοῦ βίου τέλος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η', ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΘΕΟΔΩΡΟΥ τοῦ στρατηλάτου. [1]

» Νεκρὸν με Θεόδωρον ἡ πατρὶς δέχου,
» Ὃν ζῶντα πλουτεῖ μαρτύρων πατρὶς πόλος.
» Ὄλβιον ὀγδοάτῃ Θεοθώρου σῶμα κομίσθη.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λικινίου τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει τκ' (320), καὶ κατήγετο μὲν ἀπὸ τὰ Εὐχάϊτα, (τὰ ὁποῖα κοινῶς λέγονται Ἐφλεὲμ, εὑρισκόμενα ἐν τῇ Γαλατίᾳ·) ἐκατοίκει δὲ εἰς τὴν Ἡράκλειαν (τὴν εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν·) ὡραῖος μὲν κατὰ τὸν σωματικὸν χαρακτῆρα, ὡραιότερος δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν, καὶ στολισμένος μὲ λόγον καὶ γνῶσιν καὶ μὲ σοφίαν· ὅθεν καί τινες ὠνόμαζον αὐτὸν βρυοροράτορα. Οὗτος λοιπὸν ἀφ' οὗ ἐδοκίμασεν ὅλας τὰς βασάνους καὶ τιμωρίας, ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον· καὶ ἡ μὲν ἁγία του ψυχὴ ἀπῆλθε νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια, τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἔμεινεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἀναβλύζει ῥεῖθρα ἰαμάτων εἰς τοὺς μετὰ πίστεως αὐτῷ προστρέχοντας. Τούτου δὲ τοῦ ἁγίου λειψάνου τὴν μετακομιδὴν ἑορτάζομεν σήμερον, διότι μετετέθη ἀπὸ τὴν Ἡράκλειαν εἰς τὰ Εὐχάϊτα, καὶ ἀπετέθη εἰς τὴν γυναικὴν οἰκίαν τοῦ ἁγίου, καθὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος μάρτυς παρήγγειλε περὶ τούτου εἰς τὸν ταχυγράφον του Αὔγαρον, πρὸ τοῦ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσωσι, καὶ ὅρα πλατύτερον εἰς τὸ συναξάριον τοῦ ἁγίου, τὸ εὑρισκόμενον κατὰ τὴν ὀγδόην τοῦ Φεβρουαρίου. Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται μαρτύριον τούτου Ἑλληνικὸν, οὗ ἡ ἀρχὴ· «Ὥσπερ φαίνει ὁ ἥλιος τοῖς ὁρῶσιν.»

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ καὶ ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ.

† » Τοῦ Μαρκιανοῦ τῷ ξίφει τετμημένου,
» Νίκανδρος εἶπεν, ἀκόλουθος εἰμί σοι.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἐπειδὴ ὡμολόγουν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐξητάσθησαν ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Μάξιμον, καὶ ἐβλήθησαν εἰς φυλακήν· μετὰ δὲ εἴκοσιν ἡμέρας ἐκβῆκαν ἀπὸ τὴν φυλακήν. Ἔπειτα πάλιν ἀναγκασθέντες νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθέντες, ξεσχίζονται μὲ ὀνύχια σιδηρᾶ, καὶ κρεμῶνται εἰς ὀρθὰ ξύλα, καὶ κατακεντῶνται μὲ σίδηρα, καὶ καίονται μὲ πῦρ· ὕστερον καταβιβασθέντες ἠπλώθησαν ἐπάνω εἰς ἀνθρακίαν, καὶ ἄνωθεν ἐδάρησαν μὲ ῥαβδία. Ἔπειτα ἔχυσαν ἐπάνω εἰς τὰς πληγὰς των ἅλας μὲ ὀξύδιον ἀνακατωμένον, καὶ ἔτριψαν αὐτὰς μὲ ὀξέα κεραμίδια· Εἶτα συνέτριψαν μὲ πέτρας τὰ στόματα καὶ τὰ πρόσωπά των. Ἠκολούθει δὲ ἡ γυνὴ τοῦ ἁγίου Νικάνδρου θαρρύνουσα αὐτὸν καὶ προθυμότερον ποιοῦσα εἰς τὸ μαρτύριον· ἠκολούθει δὲ καὶ ἡ γυνὴ τοῦ ἁγίου Μαρκιανοῦ, ἀλλ' ἐποίει ὅλον τὸ ἐναντίον, διότι κλαίουσα καὶ δεικνύουσα τὸ παιδίον του, συνέτριβε τὴν καρδίαν τοῦ ἀθλητοῦ. Λαβὼν δὲ τὸ παιδίον ὁ μάρτυς, ἐσήκωσε τὰ ὄμματά του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· Κύριε, σὺ θέλεις φροντίσει διὰ τὸ παιδίον τοῦτο καὶ ἀσπασθεὶς τὸ παιδίον καὶ τὴν γυναῖκα, ἔτρεξεν εἰς τὸν προκείμενον δρόμον τοῦ μαρτυρίου. Μετὰ ταῦτα ἔκοψαν τὰς γλώσσας τῶν ἀθλητῶν μὲ μαχαίρια, καὶ τελευταῖον ἀπέκοψαν τὰς ἁγίας των κεφα-

[1] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Θεόδωρον ἐγκώμιον ἔπλεξεν ὁ σοφώτατος Πρωτασηκρήτης Εὐθύμιος ὁ Ζυγαδηνὸς, τὸ ὁποῖον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ἐστὶν αὕτη· «Τῶν ταῦ Θεοῦ δώρων ἐπώνυμον μάρτυρα.» Ἐν ἄλλαις δὲ τὸ ἀνωτέρω ἐγκώμιον ἐπιγράφεται «Εὐθυμίου Πρωτασηκρήτου» χωρὶς τὸ, Ζυγαδηνοῦ, ὅπερ μετέφρασεν εἰς τὸ ἁπλοῦν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, καὶ εὑρίσκεται εἰς τὸ κατὰ τὰς Καρεὰς κελλίον τῶν ἁγίων Θεοδώρων.

λὰς, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

—

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ.

» Κάλλη παραβλέπουσα τῶν ποιημάτων,
» Κτίστου τὰ κάλλη ὀπτάνῃ Καλλιόπη.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνου Δεκίου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει σν' (250), διαλάμπουσα κατὰ τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ὡραιότητα τοῦ σώματος· πιασθεῖσα δὲ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας ἠναγκάσθη νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκράτει αὐτὴν ὀυνατὰ, ἔδειραν αὐτὴν ἀνελεημόνως, καὶ ἔκοψαν τοὺς μαστούς της. Ἄγγελος δὲ Κυρίου παρασταθεὶς, ἰάτρευσεν αὐτά. Ἔπειτα ἔσυραν αὐτὴν ἐπάνω εἰς κεραμίδια κοπανισμένα, καὶ ἔκαυσαν αὐτὴν μὲ πῦρ· εἶτα τὰς κεκαυμένας σάρκας της ἔπασαν μὲ ἅλας, καὶ ἔτριψαν αὐτὰς μὲ πανία τρίχινα. Τελευταῖον δὲ ἀπεκεφάλισαν αὐτὴν, καὶ οὕτως ἀνῆλθεν ἡ μακαρία νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια

—

Ἡ ὁσία ΜΕΛΑΝΕΙΑ, *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται*

» Τρέψασα Μελάνεια πνεῦμα πᾶν μέλαν,
» Λευκὴ τὸ πνεῦμα πρὸς Θεὸν χωρεῖ λόγον.

Ὁ ὅσιος ΑΘΗΝΕ, *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Κάλλη τὰ τῆς γῆς ἐμφρόνως διαπτύσας,
» Ἀθρεῖ τὸ κάλλος, Ἀθηνᾶ, τοῦ σοῦ Δεσπότου.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, *ξίφει τελειοῦται.*

» Ἀλλ' οἶδα καὶ Νίκανδρον ἄνδρα γεννάδαν,
» Νίκης λαβόντα τὸ στέφος διὰ ξίφους.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΡΚΟΣ, *ξίφει τελειοῦται.*

» Τμηθεὶς ὁ Μάρκος θυμιᾷ τῷ Κυρίῳ,
» Ἀτμὸν προπέμπων ἐκ ζεόντων αἱμάτων.

Ὁ ὅσιος ΝΑΥΚΡΑΤΙΟΣ, *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

» Γῆν Ναυκράτιος ἐκπερῶν ἐπιτρέπει
» Τὴν ψυχικὴν ναῦν τῷ κυβερνήτῃ Λόγῳ.

---

[1] Ὁ ὅσιος οὗτος Ναυκράτιος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ἀδελφὸς τοῦ μεγάλου Βασιλείου καὶ Γρηγορίου Νύσσης, ὅστις ἦτο θαυμάσιος κατὰ τὴν ἄσκησιν. Εἶχε δὲ ἔγνοιαν, τὸ νὰ ψαρεύῃ εἰς τοὺς λίμνας καὶ ποταμοὺς, καὶ τὰ ὀψάρια νὰ τὰ μοιράζῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς, καθὼς διηγεῖται τὸν βίον αὐτοῦ ὁ ἐνθεὶς ἀδελφός του Γρηγόριος.

Ἡ ἀνάληψις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, ἐν τῷ Σωσθενείῳ. [1]

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΘΕΟΦΑΝΗΣ, *ὁ μαρτυρήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ ἔτος ᾳφιθ' (1559), ὀγγίνοις (ἤτοι τζεγγελίοις) τελειοῦται.*

» Ὁ Θεοφάνης ὀγγίνοις στέφος μέγα,
» Ἐξηγόρασεν· ὢ συναλλαγῆς ξένης! [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ'. μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΚΥΡΙΛΛΟΥ, *Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.* [3]

» Θνητῶν Κύριλλος τῆς Ἀλεξάνδρου Πάπας,
» Πρὸς Κύριον μετῆλθε πάντων κυρίων.
» Εὗρατο τυμβοχοὴν ἔνατον Κύριλλος ἐς ἦμαρ.

---

[1] Τὸ Σωσθένειον τώρα ὀνομάζεται κοινῶς Στενία, ἡ Στένη, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὸ μέσον τοῦ καταστένου, ὅπου καὶ λιμὴν εἶναι εὐρυχωρότατος,

[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα τίς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[3] Τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου Κυρίλλου, ὅστις ἡκμασε κατὰ τὸ υκ' (42.) ἔτος ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, τὸν ὁποῖον ἡ ἐμὴ ἀδυναμία μετέφρασε βέλτιον, καὶ εἰς ἣν ὁρᾶται τελειότητα ἤγαγεν. Ὁμοίως ὅρα περὶ τοῦ ἁγίου τούτου καὶ εἰς τὴν δεκάτην ὀγδόην τοῦ Ἰανουαρίου. Σημειοῦμεν δὲ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ καθ' αὐτὸ καὶ κυρία μνήμη καὶ κοίμησις τοῦ ἁγίου τούτου ἑορτάζεται σήμερον· εἰς δὲ τὴν δεκάτην ὀγδόην τοῦ Ἰανουαρίου δὲν ἑορτάζεται ἡ μνήμη τῆς κοιμήσεως καὶ τελευτῆς του, ἀλλὰ ἡ μνήμη τῆς φυγῆς του· δηλαδὴ τῆς ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας εἰς Ἔφεσον ἴσως ἀναβάσεώς του. Ἀξία δὲ ἑορτῆς ἐκρίθη ἡ τοιαύτη τοῦ ἁγίου φυγὴ, διότι ἐστάθη αἰτία πολλῶν ἀγαθῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, καθότι δι' αὐτῆς ἡ μὲν ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ τρίτη Σύνοδος συνεκροτήθη, ἡ δὲ τοῦ Νεστορίου βλάσφημος αἵρεσις ἐξωστρακίσθη, καὶ ἡ ὀρθοδοξία τῆς πίστεως εἰς τὴν οἰκουμένην ἐκηρύχθη. Μαρτυροῦσι δὲ τοῦτο καὶ ἄλλα πολλὰ, μάλιστα δὲ οἱ ἐν τῇ δεκάτῃ ὀγδόῃ τοῦ Ἰανουαρίου εὑρισκόμενοι στίχοι οὗτοι·

» Φυγῆς Κυρίλλου σήμερον μνήμην ἄγει,
» Ἀλλ' οὐ τελευτῆς τῆς ἀειμνήστου κτίσις.

Ὅτι δὲ ἐξ ἀντιστρόφου σήμερον εἶναι ἡ καθ' αὐτὸ μνήμη τῆς κοιμήσεως τοῦ ἁγίου, μαρτυροῦσι καὶ τοῦτο οἱ ἀνωτέρω στίχοι τοῦ Χριστοφόρου Πατρικίου Μιτυληναίου. Τούτου τοῦ ἁγίου τὴν Ἀκολουθίαν ἀνεπλήρωσεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, καὶ τελείαν αὐτὴν ἀπειργάσατο· τὴν ἀναπλήρωσιν δὲ ταύτην ὅρα ἐν τῷ τέλει τοῦ παρόντος Ἰουνίου· (μετετέθη ἐν τέλει τοῦ παρόντος τόμου καὶ ὅρα ἐκεῖ· Σ.Ε.) διότι δὲν ἐκρινα εὔλογον νὰ μὴ μεταδώσω εἰς τὸ κοινὸν διὰ τοῦ τύπου τοιούτου μεγάλου πατρὸς τροπάρια. Περὶ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου τούτου γράφει ὁ Εὐεργετινὸς σελ. 453, ὅτι ἠρώτησεν αὐτὸν ἀδελφός τις, ὅστις ἦναι-

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων πέντε κανονικῶν παρθένων, τῶν ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου αὐτῶν ἀποτμηθεισῶν, ΘΕΚΛΑΣ, ΜΑΡΙΑΜΝΗΣ, ΜΑΡΘΑΣ, ΜΑΡΙΑΣ καὶ ΕΝΝΑΘΑ.*

† » Τὰς Κανονικὰς διὰ φιλαργυρίαν,
» Ἔκτεινε θύτης· ὢ θύτου ταλαντάτου !

* Κατὰ τοὺς χρόνους Σαβωρίου τοῦ βασιλέως Περσῶν ἐν ἔτει τλ' (330), ἔζη ἱερεύς τις Παῦλος ὀνομαζόμενος πλησίον εἰς ἓν χωρίον ὀνομαζόμενον Ἀζᾶ, πλούσιος, ἔχων μαζί του καὶ πέντε Κανονικάς· ἤτοι παρθένους μοναχὰς, αἱ ὁποῖαι ἦσαν στολισμέναι μὲ τὴν λαμπρότητα τῶν ἀρετῶν. Οὗτος λοιπὸν ἱερούργει καὶ συνέψαλλε μετ' αὐτῶν, ὅσα δὲ χρήματα ἔδιδον εἰς αὐτὸν αἱ Κανονικαὶ αὐτὸς τὰ ἐθησαύριζεν· ὁ δὲ μισόκαλος διάβολος, μὴ ὑποφέρων νὰ βλέπῃ τὴν κατὰ Θεὸν προκοπὴν τῶν Κανονικῶν, ἡ ὁποία καθ' ἡμέραν καὶ ὥραν ηὔξανε καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἐπεκτείνετο, τί ἐτεχνάσθη ὁ παμπόνηρος ; ἔκαμε νὰ δοθῇ εἰς τὸν ἀρχιμάγον τοῦ βασιλέως ἡ εἴδησις αὕτη μὲ τὸ μέσον ἑνὸς Πέρσου Νιρσῆ ὀνομαζομένου· ὅτι δηλαδὴ εἶναι εἷς ἱερεὺς χριστιανὸς πλούσιος, καὶ ἐὰν θέλῃς, ὦ αὐθέντα, νὰ κερδήσῃς τὸν πλοῦτόν του, παράστησον αὐτὸν ἔμπροσθέν σου μετὰ τῶν παρθένων, τὰς ὁποίας ἔχει· καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖναι δὲν θὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν αὐτῶν, σὺ θὰ κερδήσῃς ὅλον τὸν πλοῦτον αὐτῶν.

Εὐθὺς λοιπὸν ὁ ἀρχιμάγος παρέστησεν αὐτὸν ἔμπροσθέν του ὁμοῦ μὲ τὰς Κανονικὰς παρθένους, καὶ μὲ ὅλην τὴν περιουσίαν του· τότε ἐμβῆκεν ὁ σατανᾶς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἱερέως, καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἀρχιμάγον. Διατί ἐπῆρες τὰ χρήματά μου χωρὶς νὰ κάμω κἀνὲν κακὸν εἰς σέ ; Ὁ ἀρχιμάγος ἀπεκρίθη, ἐπειδὴ εἶσαι χριστιανὸς, καὶ δὲν φυλάττεις τὴν προστα-γὴν τοῦ βασιλέως. Ὁ Παῦλος ἀπεκρίθη, καὶ τί μὲ προστάζεις νὰ κάμω ; Ὁ ἀρχιμάγος τῷ εἶπεν· ἂν προσκυνήσῃς τὸν ἥλιον καὶ φάγῃς αἷμα, λάβε τὰ χρήματά σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν οἰκίαν σου. Τότε ὁ ἁθλιος Παῦλος γυρίσας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ βλέπων τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἄλλα του πράγματα ἐρριμμένα κατὰ γῆς, εἰλκύσθη ἀπὸ αὐτὰ καὶ ἀπεκρίθη τὴν ἐλεεινὴν ταύτην ἀπόκρισιν· ὅσα μοὶ εἶπες, ὦ αὐθέντα, ὅλα τὰ κάμνω. Ὅθεν ὁ τάλας προσκυνήσας, φεῦ ! τὸν ἥλιον, ἔφαγεν ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν θυσιῶν, καὶ ἔπιεν ἀπὸ αὐτό· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀρχιμάγος ἐξέπεσεν ἀπὸ τὸν σκοπόν του καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ πάρῃ τὸν πλοῦτον τοῦ ἀθλίου Παύλου, κατάπεισον, τῷ εἶπε, καὶ τὰς ὑποτασσομένας σοι παρθένους, νὰ κάμωσι καὶ αὐταὶ τοῦτο τὸ ἴδιον, τὸ ὁποῖον σὺ ἔκαμες, καὶ νὰ λάβωσιν ἄνδρας, καὶ τότε λάβετε τὸν πλοῦτόν σας, καὶ ὑπάγετε ὅπου θέλετε. Τότε ὁ Παῦλος ἐλθὼν πρὸς τὰς παρθένους, λέγει εἰς αὐτάς· ὁ ἀρχιμάγος ἐπῆρε τὰ χρήματά μας, καὶ παραστήσας ἐμὲ εἰς τὸ κριτήριον μὲ παρεκίνησε νὰ κάμω τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως· ὅθεν ἐγὼ ἐπροσκύνησα τὸν ἥλιον καὶ τὴν φωτίαν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν θυσιῶν. Παρακινεῖ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ σᾶς δι' ἐμοῦ, νὰ κάμετε ὅ,τι ἔκαμα καὶ ἐγὼ, καὶ αὕτω νὰ λάβετε τὰ χρήματα καὶ τὰ πράγματά σας, καὶ νὰ ὑπάγετε εἰς τὸν οἶκόν σας.

Αἱ δὲ παρθένοι ἀκούσασαι ταῦτα ὅλαι ἐκ συμφώνου ἔπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπόν του, καὶ εἶπον, ἄθλιε ἄνθρωπε, ἐτόλμησας ὅλως νὰ κάμῃς σὺ τοιαύτην μεγάλην ἁμαρτίαν, καὶ ἔπειτα δὲν ἐντράπης νὰ παρακινῇς καὶ ἡμᾶς εἰς αὐτήν· ; ἰδοὺ σὺ ἐφάνης δεύτερος Ἰούδας προδότης· διότι καθὼς ἐκεῖνος διὰ τὰ χρήματα παρέδωκεν εἰς θάνατον τὸν διδάσκαλον καὶ δεσπότην ἡμῶν Χριστὸν, ἂν καὶ δὲν ἐκέρδησεν αὐτὰ, ἐπειδὴ μετὰ τὴν παράδοσιν ὑπῆγε καὶ ἐχρεμάσθη μόνος του, οὕτω καὶ σύ, ἄθλιε, ὡς ἄλλος Ἰούδας, ἀπώλεσας τὴν ψυχήν σου διὰ τὰ ἀργύρια, καὶ δὲν ἐνθυμήθης, τάλαιπωρε, τὸν

χλεῖτο ἀπὸ τοὺς λογισμοὺς τῆς κοσμικῆς· λέγων· τί ποιήσω πάτερ ; καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἅγιος· ἂν δὲν ἔχῃς λογισμούς, ἔχεις τὴν πρᾶξιν· ἤτοι ἂν δὲν ἀνθίστασαι εἰς τοὺς αἰσχροὺς λογισμοὺς, φανερὸν ὅτι πράττεις αὐτοὺς καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐνοχλεῖσαι πλέον ἀπὸ αὐτούς· διότι ὅστις τελειόνει διὰ τοῦ ἔργου, ὅσα οἱ λογισμοὶ τῷ ὑποβάλλουσιν, αὐτὸς, πῶς θὰ ἐνοχλῆται ἀπὸ αὐτούς ; εἶπε δὲ ὁ ἅγιος πρὸς τὸν ἀδελφόν· μήπως ἔχῃς συνομιλίαν καὶ συναναστροφὴν μὲ γυναῖκα : Ὁ ἀδελφὸς ἀπεκρίθη, οὐχί· ἀλλ' οἱ λογισμοί μου εἶναι παλαιοὶ καὶ νέοι ζωγράφοι· (ἤγουν αἱ ἐνθυμήσεις καὶ τὰ εἴδωλα τῶν λογισμῶν μὲ ἐνοχλοῦσιν, αἱ ὁποῖαι ἐνθυμήσεις εἶναι μὲν παλαιοὶ ζωγράφοι, καθότι παλαιὰ ἔφθασαν νὰ τυπωθῶσιν εἰς τὴν φαντασίαν μου, εἶναι δὲ καὶ νέοι ζωγράφοι, καθότι συνεχῶς διὰ τῆς προλήψεως ἢ προσβολῆς νεάζουν καὶ ἀνακαινίζονται εἰς τὴν φαντασίαν μου.) Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἅγιος· νεκροὺς μὴ φοβῆσαι, ἀλλὰ τοὺς ζωντανοὺς φεῦγε, καὶ ἐκτείνου μᾶλλον εἰς προσευχήν. Καὶ νεκροὺς μὲν ὠνόμασεν ὁ θεῖος πατὴρ τὰς παλαιὰς ἐνθυμήσεις τῶν ἀπόντων προσώπων, ὅσας εἶδέ τις· ζωντανοὺς δὲ τὰς συνομιλίας καὶ συναναστροφὰς τῶν παρόντων ζώντων προσώπων, ἀπὸ τὰ ὁποῖά τις σκανδαλίζεται. Σημείωσαι ὅτι εἰς τὸν μέγαν τοῦτον Κύριλλον ἐγκώμιον γλαφυρώτατον ἔπλεξεν ὁ ὑπερφυὴς Ζίωνας, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἄρδει μὲν ὁ πολυχεύμων Νεῖλος, ὁ ποταμὸς ὁ Αἰγύπτιος· » (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῷ τετάρτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

πλούσιον ἐκεῖνον, ὅστις εἶχε χρήματα καὶ γεννήματα πολλὰ, καὶ ἔλεγε « Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ· φάγε, πίε, εὐφραίνου· » διὰ τοῦτο καὶ ἤκουσεν, « Ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ, ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; » Λέγομεν λοιπὸν εἰς σὲ, ὡς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ παριστάμεναι, ὅτι καὶ τὰ δύω ταῦτα παραδείγματα καὶ τὸ τοῦ Ἰούδα καὶ τὸ τοῦ πλουσίου, εἰς σὲ ἐπληρώθησαν· ὅθεν καὶ πάλιν ἐδευτέρωσαν καὶ ἔπτυσαν αὐτὸν εἰς τὸ πρόσωπον, ὡς ἀποστάτην τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ. Τότε κατὰ προσταγὴν τοῦ ἀρχιμάγου ἐδάρησαν αἱ πέντε παρθένοι ἀνελεημόνως εἰς πολλὰς ὥρας· ὅτε δὲ ἐδέροντο αἱ ἀοίδιμοι μὲ ῥαβδία τοῦτον τὸν λόγον ἔλεγον· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, εἰς δὲ τὰς προσταγὰς τοῦ βασιλέως δὲν ὑπακούομεν· καὶ ὅ,τι θέλεις ποίησον εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἀρχιμάγος πάντα τρόπον ἐμηχανᾶτο, διὰ νὰ κερδήσῃ τὰ χρήματα τοῦ ἁθλητοῦ Παύλου· ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ ἀποκεφαλισθῶσιν αἱ τίμιαι παρθένοι διὰ τῆς χειρὸς τοῦ ἰδίου Παύλου. Ἀπεφάσισε δὲ τοῦτο μὲ τοιοῦτον σκοπόν· ἂν ὁ Παῦλος δὲν καταπεισθῇ νὰ τὰς θανατώσῃ ὁ ἴδιος, ἐκ τούτου νὰ εὕρῃ ἀφορμὴν νὰ λάβῃ τὰ χρήματά του, καὶ νὰ θανατώσῃ αὐτὸν ὁμοῦ μὲ τὰς παρθένους.

Ὁ δὲ ἄθλιος ἐκεῖνος ἀκούσας καὶ μαθὼν τὸν τοιοῦτον σκοπὸν τοῦ ἀρχιμάγου, εὐθὺς γυρίσας καὶ ἰδὼν τὰ χρήματά του, ἐνικήθη ἀπὸ τὴν τούτων ἀγάπην καὶ ἐπιθυμίαν· Ὅθεν εἶπε πρὸς τὸν ἀρχιμάγον, ὅσα ἐπρόσταξες ὅλα τὰ κάμνω· τετυφλωμένος λοιπὸν ὢν ἀπὸ τὴν φιλαργυρίαν, (ὦ ῥῦσαι ἡμᾶς, Κύριε, τοιαύτης φιλαργυρίας!) ἔλαβεν ὁ τρισάθλιος τὴν μάχαιραν καὶ ὑπῆγε πλησίον εἰς τὰς παρθένους, διὰ νὰ τὰς ἀποκεφαλίσῃ. Αἱ δὲ ἅγιαι βλέπουσαι αὐτὸν ἐρχόμενον καθ' ἑαυτῶν, ἔμειναν ἐκστατικαί· ὅθεν μὲ μίαν φωνὴν καὶ αἱ πέντε ἐφώναξαν πρὸς αὐτόν· ἄθλιε καὶ ταλαίπωρε, ποιμὴν ὤν, ἦλθες ὡς λύκος ἄγριος διὰ νὰ θανατώσῃς ἡμᾶς τὸ ποίμνιόν σου; αὐτὸ εἶναι τὸ τίμιον σῶμα; αὐτὸ εἶναι τὸ ἅγιον Αἷμα τοῦ Κυρίου, τὰ ὁποῖα ἐλαμβάνομεν ἀπὸ τὰς ἀκαθάρτους σου χεῖρας καὶ τὰ μετελαμβάνομεν; ὢ τῆς πολλῆς σου τυφλότητος· ἤξευρε, παράνομε, ὅτι ἡ μάχαιρα καὶ ὁ θάνατος, τὸν ὁποῖον λαμβάνομεν σήμερον ἀπὸ σὲ, αὐτὰ θέλουν γίνει εἰς ἡμᾶς ζωὴ αἰώνιος. Καὶ ἡμεῖς μὲν ὑπάγομεν πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, σὺ δὲ, δυστυχέστατε πάντων ἀνθρώπων, θέλεις χάσει μαζὶ μὲ τὸν πλοῦτόν σου καὶ τὴν ψυχήν σου, καὶ ταχέως θέλεις κρεμασθῆ μὲ σχοινίον, καὶ θέλεις ὑπάγει εἰς τὸν σύντροφον καὶ ὁμόφρονά σου Ἰούδαν, διὰ νὰ κολάζεσαι μὲ ἐκεῖνον αἰωνίως. Ταῦτα καὶ ἄλλα ὅμοια εἶπον πρὸς αὐτὸν αἱ μακάριαι παρθένοι· ἔπειτα προσευχηθεῖσαι, ἀπεκεφαλίσθησαν παρ' αὐτοῦ. Τότε ὁ ἀρχιμάγος λέγει πρὸς τὸν ἀρνησίχριστον Παῦλον μὲ δολιότητα· ἤξευρε, ὦ Παῦλε, ὅτι ἐγὼ εἰς κἀνένα ἄλλον ἄνθρωπον δὲν εἶδον τὴν εὐφυΐαν καὶ ἐπιτηδειότητα, τὴν ὁποίαν σὺ ἔχεις· διὰ τοῦτο χωρὶς τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀφήσω· διότι ὁ βασιλεὺς, ἀφ' οὗ μάθῃ ἀπὸ ἐμὲ τὴν προκοπήν σου, θέλει σε ἀναβιβάσει εἰς μεγάλην τιμήν. Ὅθεν τώρα εὐφράνθητι μετ' ἐμοῦ καὶ μεῖναι εἰς τὸ κελλίον τοῦτο πλησίον μου, καὶ τῷ πρωὶ θέλω ἀναφέρει περὶ σοῦ εἰς τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ ἄθλιος ἀπεκρίθη, ἂς γείνῃ καθὼς σὺ ἐπρόσταξες. Τὴν νύκτα δὲ ἐκείνην ἀπέστειλεν ὁ ἀρχιμάγος τοὺς δούλους του εἰς τὸν Παῦλον, οἱ ὁποῖοι δέσαντες τὸν λαιμόν του μὲ σχοινίον, τὸν ἔπνιξαν. Τῷ πρωὶ δὲ ἐλθὼν ὁ ἀρχιμάγος εὗρεν αὐτὸν κρεμασμένον, καὶ εἶπεν εἰς τοὺς ἄλλους, ὅτι μόνος ἐκρέμασε τὸν ἑαυτόν του· ὅθεν καταβιβάσας αὐτὸν ἀπὸ τὴν ἀγχόνην ἔρριψεν αὐτὸν διὰ νὰ τὸν φάγωσιν οἱ σκύλοι. Καὶ ἐκεῖνος μὲν ὁ ἄθλιος μὲ τοιοῦτον τρόπον ἀπέρριψε τὴν ψυχήν του, ὁ δὲ ἀρχιμάγος ἐκέρδησεν ὅλα τὰ χρήματά του, καὶ οὕτως ἔλαβε τέλος καὶ ἔκβασιν ἡ πρόρρησις τῶν ἁγίων γυναικῶν, διότι ὁ ταλαίπωρος Παῦλος κρεμασθεὶς, ἔλαβε διπλοῦν θάνατον καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. [1].

---

[1] Ὄντως εἰς τοῦτον τὸν ταλαίπωρον ἁρμόζουσι τὰ λόγια ἐκεῖνα τοῦ Χρυσοστόμου, τὰ ὁποῖα βάλλει κατὰ τῆς φιλαργυρίας καὶ πλεονεξίας, καὶ τῶν φιλαργύρων καὶ πλεονεκτῶν. « Ἐπάρατος ὁ τῆς πλεονεξίας βωμός. Παρὰ γὰρ τὸν τῶν εἰδώλων ἀνέλθῃς βωμὸν, ὄψει αἰγείων καὶ βοείων αἱμάτων ὄζοντα, παρὰ δὲ τὸν τῆς πλεονεξίας βωμὸν ἂν ἔλθῃς αἱμάτων ἀνθρωπίνων ὄψει χαλεπὸν ἀποπνέοντα· ἂν παραστῇς ἐνταῦθα, οὐ θεάσῃ πτερὰ καιόμενα ὀρνίθων, οὐδὲ κνίσσαν καὶ καπνὸν ἀναδιδόμενον, ἀλλὰ σώματα ἀνθρώπων ἀπολλύμενα· οἱ μὲν γὰρ, εἰς κρημνοὺς ἑαυτοὺς ἔρριψαν, οἱ δὲ βρόχον ἧψαν· (ἤτοι ἐκρεμάσθησαν) οἱ δὲ ξίφος ὃ ἤλασαν διὰ τοῦ λαιμοῦ. Εἶδες θυσίας ὠμὰς καὶ ἀπανθρώπους; βούλει τούτων χαλεπωτέρας ἰδεῖν; ἐγώ σοι δείξω, οὐκέτι σώματα ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων κατασφαττομένας ἐκεῖ· οὐ κορέννυται, οὐδὲ ἵσταται μέχρις τοῦ αἵματος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἂν μὴ καὶ τὴν ψυχὴν αὐτὴν καταθύσῃ, οὐκ ἐμπίπλαται ὁ τῆς πλεονεξίας βωμός. » (Λόγ. ιή. εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσ.) ὅρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν ἕκτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

* Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ἐπίσκοπος Προύσης, ξίφει τελειοῦται.

* » Πανευπρεπὴς σοι κόσμος ἱερωσύνης,
» Ὁ λαμπρὸς ἆθλος, Ἀλέξανδρε, τοῦ ξίφους.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΝΑΝΙΑΣ, ξίφει τελειοῦται.

* » Τὴν γλῶσσαν εἶχεν ὡς σπάθην κατὰ πλάνης·
» Ἀνανίας ὁ μάρτυς, ὃν κτείνει σπάθη.

* Ὁ ὅσιος ΚΥΡΟΣ. ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Μὴ τὴν νοητὴν εἰκόνα χραναῖς, Κῦρε,
» Θεῷ παρέστης, οὗπερ εἶ κατ' εἰκόνα.

* Αἱ ἅγιαι τρεῖς παρθενομάρτυρες αἱ ἀπὸ Χίου ξίφει τελειοῦνται.

* » Ἐστιμωτίσαντο τῇ χοῇ τῶν αἱμάτων,
» Νύμφαι Θεοῦ τρεῖς, ἃς ἀνεῖλε τὸ ξίφος. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ι'. μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ *καὶ* ΑΝΤΩΝΙΝΗΣ.

» Εὕρατο Ἀλέξανδρος ἅμ' Ἀτωνίνῃ,
» Τὸν βόθρον ἀκάτιον εἰς τρυφὴν φέρον·
* » Τλῆ δεκάτῃ μόρον Ἀντωνίνα ἐμπυρόπιστον.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Κροδάμων, ἢ Καρδάμου, καὶ ἡ μὲν ἁγία Ἀντωνίνα διῆγε τὴν ζωήν της σεμνῶς, καὶ ὁσίως· πιασθεῖσα δὲ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Φῆστον, καὶ μὴ πεισθεῖσα νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν καὶ νὰ λατρεύσῃ τοὺς δαίμονας, ἐβλήθη εἰς ἓν πορνοστάσιον, καὶ ἐκεῖ διέμεινε τρεῖς ἡμέρας νηστική. Φῶς δὲ οὐράνιον ἐφάνη εἰς αὐτὴν κατὰ τὴν νύκτα, καὶ βροντὴ ἔγεινε μεγάλη· ὅθεν εὐθὺς ἠνοίχθησαν αἱ θύραι τοῦ πορνοστασίου καὶ ἦλθεν εἰς αὐτὴν φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ἡ ὁποία τὴν παρεκίνει νὰ σηκωθῇ, καὶ νὰ φάγῃ ψωμίον. Ὅθεν ἡ ἁγία ζητήσασα ἄρτον, ἔφαγε, καὶ παρευθὺς ἐκβῆκεν ἀπὸ ἐκεῖ, καὶ πάλιν παρεστάθη εἰς τὸν ἡγεμόνα· μὴ πεισθεῖσα δὲ νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐρρίφθη κατὰ γῆς, καὶ ἐδάρη μὲ ξυλίνας σπάθας, καὶ πάλιν ἐφέρθη εἰς τὸ πορνοστάσιον· Εἰς τοῦτο δὲ δι' ἀποκαλύψεως θείου ἀγγέλου ἐμβῆκεν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ διὰ τὸ νέον τῆς ἡλικίας του, (διότι ἦτο ἕως εἰκοσιοκτὼ χρόνων.) ἐνομισθῇ, ὅτι ὑπῆγε δι' αἰσχρὰν πρᾶξιν· ἐμβὰς ὅμως ἐκεῖ τὴν μὲν ἁγίαν κρυφίως ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸ πορνοστάσιον σχεπάσας τὴν κεφαλήν της μὲ τὴν χλαμίδα του· αὐτὸς δὲ ἔμεινεν εἰς τὸ πορνοστάσιον· μετὰ δὲ ὀλίγην ὥραν ἐφανερώθη ἡ ὑπόθεσις αὕτη, ἐπειδὴ ἐλθόντες τινὲς στρατιῶται διὰ νὰ ἀτιμάσωσι τὴν ἁγίαν, εἶδον αὐτὸν ἐκεῖ μένοντα, ὅθεν ἐφέρθη πρὸς τὸν ἡγεμόνα. Ἐρωτηθεὶς λοιπὸν διὰ ποίαν αἰτίαν ἔκαμε τὸ πρᾶγμα τοῦτο, δὲν ἠρνήθη, ἀλλ' ὡμολόγησε τὴν ὑπόθεσιν μὲ τὸ ἴδιον στόμα του· ὅθεν πρῶτον μὲν ἐδάρη αὐτὸς μὲ ξυλίνας σπάθας· ἔπειτα δὲ ἐπιάσθη καὶ ἡ ἁγία, καὶ οὕτως ἔκοψαν καὶ τῶν δύο τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. Ὕστερον ἔχρισαν αὐτοὺς μὲ πίσσαν, καὶ τοὺς ἔρριψαν εἰς ἕνα λάκκον γεμάτον ἀπὸ φωτίαν· καὶ οὕτω μέσα εἰς αὐτὸν ἐτελείωσαν τὸν δρόμον τῆς ἀθλήσεως, καὶ ἔλαβον οἱ μακάριοι παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ἐλείτει δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τοῦ Μαξιμίνου, τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπου καὶ τὰ τίμια αὐτῶν εὑρίσκονται λείψανα.

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου* ΝΕΑΝΙΣΚΟΥ *τοῦ σοφωτάτου μάρτυρος.*

† » Καλοῦ ἀγαθὸν ἀντιδοὺς, στεφηφόρε,
» Σοφώτατος δέδειξαι ἐκ τῶν πραγμάτων.

* Ὅτε ὁ Μάξιμος ἦτο ἡγεμὼν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐοίωκε καὶ κατετυράννει τοὺς χριστιανούς, ἐμηνύθη εἰς αὐτὸν ὁ Νεανίσκος οὗτος, ὁ σοφώτατος καὶ ὡραῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητής, ὁ ὁποῖος ἐπροβόθη ἀπὸ τὴν δούλην του. Ὁ δὲ ἡγεμὼν πολλὰς μὲν τυραννίας ἐποίησεν εἰς αὐτὸν εἰς διάστημα ἡμερῶν ἑπτὰ, βιάζων αὐτὸν νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἰδὼν δὲ ὅτι δὲν δύναται νὰ τὸν καταπείσῃ, ἔδωκε κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν νὰ θανατωθῇ. Ὅθεν ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς εὐχαριστῶν τῷ Κυρίῳ, ἀπῄρχετο χαίρων διὰ νὰ τελειώσῃ τὸν ποθούμενον δρόμον τοῦ μαρτυρίου· ἠκολούθει δὲ εἰς αὐτὸν λαὸς πολὺς, μετὰ τοῦ λαοῦ δὲ ἠκολούθει καὶ ἡ δούλη ἐκείνη, ἥτις τὸν ἐπρόδωκε. Γυρίσας δὲ ὁ ἅγιος, καὶ ἰδὼν τὴν δούλην ἀκολουθοῦσαν, ἔνευσεν εἰς αὐτὴν μὲ τὴν χεῖρά του, διὰ νὰ ὑπάγῃ πλησίον του, καὶ ὅτε ὑπῆγε, τῇ ἔδωκεν ἓν χρυσοῦν δακτυλίδιον, τὸ ὁποῖον εἶχεν εἰς τὴν χεῖρά του, καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν· εὐχαριστῶ σοι γῦναι, διότι μὲ τὴν προδοσίαν σου ἔγεινες πρό-

[1] Περιττῶς δὲ γράφεται ἐδῶ, ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Πελαγίας τῆς ἐξ Ἀντιοχείας τῆς κρημνισάσης ἑαυτὴν, διότι ταύτης ἡ μνήμη καὶ τὸ συναξάριον ἐγράφη κατὰ τὴν ὀγδόην τοῦ Ὀκτωβρίου.

ξενος εἰς ἐμὲ τοιούτων ἀγαθῶν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, προσηυχήθη, καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβεν ὁ τρισμακάριος παρὰ Κυρίου τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

—

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΤΙΜΟΘΕΟΣ *Ἐπίσκοπος Προύσης, ξίφει τελειοῦται.*

* » Ὁ Τιμόθεος ἐκ ξίφους θνήσκειν θέλει,
» Θεοὺς ἀτίμους μηδαμῶς τιμᾶν θέλων.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ, ἐν ἔτει τξά (361) καλῶς κυβερνῶν τὴν Ἐκκλησίαν του, καὶ τὸν λαὸν αὐτῆς ποιμαίνων εἰς βοσκὴν σωτηρίας. Εἶχε δὲ ὁ ἅγιος δύναμιν καὶ χάριν παρὰ Θεοῦ, μὲ τὴν ὁποίαν ἐποιει διάφορα θαύματα· ὅθεν καὶ ἕνα μεγάλον δράκοντα ἐθανάτωσεν, ὁ ὁποῖος ἐκατοίκει εἰς ἓν σπήλαιον ἐντὴ δημοσίᾳ ὁδῷ ἀναμέσον εἰς τὰ θερμὰ νερὰ τῆς πόλεως Προύσης, ὅπου ἦτο φυτευμένον κυπαρίσσιον πολλὰ χαριέστατον καὶ ὡραῖον. Ὅθεν ὁ δράκων ἐκεῖνος ἔχων ἐντός του τὴν κακίαν τοῦ νοητοῦ καὶ ἀνθρωποκτόνου δράκοντος διαβόλου, ἐξηρχετο ἀπὸ τὸ σπήλαιον καὶ ἐφαρμάκονε μὲ μόνον τὸ φύσημά του ὄχι μόνον τοὺς ἀνθρώπους, ὅσοι διέβαινον ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἀλλὰ καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ ζῶα. Διὰ τοῦτο ἔκαμεν ἄβατον τὸν δρόμον τὸν μεταξὺ τῆς Προύσης καὶ τῶν θερμῶν νερῶν, κανεὶς δὲν ἐτόλμα νὰ περάσῃ ἐκεῖθεν. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν μία βασίλισσα χριστιανή, ἡ ὁποία ἐκατοίκει εἰς τὴν Ἀπολλωνίδα, τὴν ἐν Βιθυνίᾳ εὑρισκομένην, ἦλθεν εἰς τὴν τοποθεσίαν τῆς Προύσης. Μαθόντες δὲ τὸν ἐρχομόν της οἱ πλησίον κατοικοῦντες ἀδελφοί, ἔβαλον τινὰς εὐλογίας καὶ δῶρα μέσα εἰς ἓν ἱερὸν ἄμφιον, καὶ τὰς ἔστειλαν εἰς αὐτὴν, διὰ μέσου τοῦ ἁγίου τούτου Τιμοθέου. Ὅτε δὲ ἔφθασεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν κυπάρισσον, ἐσηκώθη ὁ δράκων ἐναντίον του· ὁ δὲ ἅγιος βαλὼν τὰς εὐλογίας εἰς τὴν ἄκραν τοῦ παλλίου του (ἤτοι τοῦ ἐπανωφορίου του), ἐτείλιξε καὶ ἔσφιγξε τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ἄμφιον· εἶτα μὲ τὴν χεῖρά του τὸ ἐσφενδόνισεν ἐπάνω εἰς τὸν δράκοντα, καὶ ἀνεχώρησεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔδωκε τὰς εὐλογίας εἰς τὴν βασίλισσαν, ἐπέστρεψεν ὀπισω, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! βλέπει τὸν δράκοντα νεκρὸν, καὶ ἐδόξασε τὸν θεόν· λαβὼν δὲ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ἄμφιον, ὑπῆγεν εἰς τὴν Μητρόπολίν του. Τοῦτο τὸ θαῦμα ἐφημίσθη πανταχοῦ, διὸ οἱ ἄνθρωποι ἐσέβοντο τὸν ἅγιον ὡς δοῦλον καὶ φίλον Θεοῦ.

Τότε λοιπὸν ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς μαθὼν διὰ τὸ θαῦμα τοῦτο καὶ διὰ τὰ ἄλλα ὅσα ἐτέλει ὁ ἅγιος, ἀπέστειλεν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἐβίαζε τὸν ἅγιον νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ μακάριος Τιμόθεος ὁμολογήσας αὐτὸν Θεὸν ἀληθινὸν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τελεται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἁγιώτατον αὐτοῦ ναὸν, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὸ εὐαγὲς ξενοδοχεῖον, τὸ ὁποῖον κεῖται εἰς τόπον λεγόμενον Δεύτερον.

—

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΚΑΝΙΔΗΣ, *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Γὴν καὶ τὰ ἐν γῇ ἐκλιπὼν ὁ Κανίδης,
» Ἄφθαρτον εὗρεν ἀντιμισθίαν ἄνω.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει τοθ' (379), υἱὸς γονέων εὐσεβῶν καὶ θεοφιλῶν, Θεοδότου καὶ Θεοφανοῦς, κατοικῶν εἰς τὴν χώραν τῆς Καππαδοκίας. Λέγεται δὲ ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου τούτου δὲν ἔτρωγε παχέα φαγητὰ εἰς τοὺς ἐννέα μῆνας, κατὰ τοὺς ὁποίους ἐβάσταζεν αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ της· ἀφ' οὗ δὲ ἐγεννήθη ὁ ἅγιος λέγουσιν ὅτι δὲν ἐβύζανε τελείως ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν μαστὸν, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τὸν δεξιὸν, καὶ ὅτε ἐτύχαινε νὰ φάγῃ ἡ μήτηρ του φαγητὸν περισσότερον ἀπὸ τὸ πρέπον, τότε οὐδὲ ἀπὸ τὸν δεξιὸν μαστὸν τὸ βρέφος ἐβύζανεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐβαπτίσθη ὁ ἅγιος καὶ ἀπεγαλακτίσθη, καὶ ἀφ' οὗ ἐπέρασε τὴν παιδικὴν ἡλικίαν· ἤγουν ἐγεινεν ὑπὲρ τοὺς ἑπτὰ χρόνους, τότε ἀφήσας ὅλα τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, ὑπῆγεν εἰς τὸ ἐκεῖ βουνὸν, καὶ ἐμβὰς εἰς ἓν μικρὸν σπήλαιον ἔκλεισεν ἐκεῖ ἑαυτόν, σχολάζων μὲν καὶ καταγινόμενος εἰς τὴν νηστειαν καὶ ἱερὰν προσευχὴν, τρώγων δὲ ὀλιγώτατα ὠμὰ λάχανα χωρὶς ἅλας, μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα, καὶ οὕτω διῆλθεν ὁ τρισόλβιος χρόνους ὁλοκλήρους ἑβδομήκοντα τρεῖς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τόπος τοῦ σπηλαίου του ἦτο κατηφορικὸς ἔτρεχον ἀπὸ ἐκεῖ τὰ νερὰ, καὶ ἐπροξένουν νοτίδα πολλὴν εἰς τὸ σπήλαιον. Ὅθεν ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν νοτίδα ἐφθάρησαν καὶ ἔπεσον αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του καὶ τῶν γενείων του. Οὕτω λοιπὸν πολιτευόμενος ὁ μακάριος, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

—

Μνήμη τῶν ὁσίων καὶ μακαρίων ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ *καὶ* ΠΑΝΣΕΜΝΗΣ.

Εἰς τὸν Θεοφάνη.

* » Ὁ Θεοφάνης ἐτρυγήθης ἐκ βίου,
» Θεῷ φανεὶς πέπειρος, ὡς εἰπεῖν, βότρυς.

Εἰς τὴν Πανσέμνην.

* » Εἰ καὶ θανούσης ἐκλαθοίμην Πανσέμνης,
Καὶ Χριστὸς αὐτὸς εὐθὺς ἐκλάθοιτό μου.

† Οὗτος ὁ ὅσιος Θεοφάνης ἦτο ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, γεννηθεὶς δὲ ἀπὸ γονεῖς ἀπίστους καὶ ἀσεβεῖς, μετετέθη ταχέως πρὸς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ εὐσέβειαν. Φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν δεκαπέντε χρόνων, ἐπῆρε γυναῖκα διὰ γάμου, καὶ ζήσας μὲ αὐτὴν χρόνους τρεῖς, ἀφ' οὗ ἐκείνη ἀπέθανεν, εὐθὺς αὐτὸς προσῆλθεν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ ἐδέχθη τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ὅθεν πλησίον εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀντιοχείας κτίσας κελλίον στενώτατον, ἐκλείσθη ἐντὸς αὐτοῦ ὁ ἀοίδιμος, καθαριζόμενος πάντοτε ἀπὸ ὅλα τὰ πάθη, καὶ ἀποκτῶν ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέσα καὶ ὄργανα, τὰ ὁποῖα συνεργοῦσι πρὸς τὴν τελειότητα καὶ ἄκραν ἀρετήν. Μαθὼν δὲ περὶ μιᾶς δημοσίας πόρνης Πανσέμνης ὀνομαζομένης, ὅτι γίνεται εἰς πολλοὺς αἰτία ἀπωλείας, προσηυχήθη πρῶτον καὶ ἀφιέρωσεν ἑαυτὸν εἰς τὸν Θεόν· ἔπειτα ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ κελλίον του, καὶ ἐκδυθεὶς τὸ τρίχινον ἔνδυμά του, ἐνεδύθη ἐνδύματα πολύτιμα. Ἐπῆρε δὲ ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ δέκα λίτρας χρυσίου, λέγων εἰς αὐτὸν, ὅτι θὰ λάβῃ ἄλλην γυναῖκα· ἐλθὼν δὲ πρὸς τὴν Πανσέμνην συνέφαγε μὲ αὐτὴν, καὶ συνέπιε· μετὰ δέ τινας ὁμιλίας ἠρώτησεν αὐτὴν πόσον καιρὸν ἔχει εἰς τὴν μιαρὰν ἐργασίαν ἐκείνην. Ἐκείνη δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι ἔχει χρόνους δώδεκα, καὶ ὅτι ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐραστὰς, ὅσους ἀπέκτησεν, αὐτὸς εἶναι ὁ ὡραιότερος· ὁ δὲ ἅγιος πάλιν εἶπεν εἰς αὐτὴν, ἐγὼ θέλω καὶ βούλομαι νὰ σὲ λάβω γυναῖκα μὲ γάμον σεμνόν. Ἡ δὲ ἐδέχθη τὸν λόγον μετὰ χαρᾶς, στοχαζομένη, ὅτι ἦτο μέγα πρᾶγμα δι' αὐτὴν, ἂν τοιαύτη πόρνη καὶ ἄτιμος, ἤθελεν ἀξιωθῇ τοιούτου γάμου ἐντίμου καὶ ζηλωτοῦ. Ὅθεν ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὸ χρυσίον ὅπερ ἐβάστα καὶ εἶπεν ὅτι ὑπάγει νὰ ἑτοιμάσῃ τὰ πρὸς τὸν γάμον ἐπιτήδεια· ἐλθὼν δὲ ὁ ὅσιος ἔκτισεν ἄλλο κελλίον πλησίον τοῦ ἰδικοῦ του, καὶ πάλιν ἐπιστρέψας εἰς αὐτὴν τῇ εἶπεν, ὅτι ἐὰν δὲν πιστεύσῃ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ γίνῃ χριστιανὴ, δὲν δύναται νὰ συγκατοικήσῃ μὲ αὐτήν. Ἡ δὲ Πανσέμνη πρῶτον μὲν ἐδυσκολεύετο εἰς τοῦτο, καὶ ἀνέβαλλε τὸν καιρὸν, ὕστερον δὲ κατηχηθεῖσα εἰς ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ἀκούσασα περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως, ὅτι οἱ μὲν τὰ καλὰ ἔργα πράττοντες, θὰ ἀπολαύσωσι ζωὴν καὶ ἀγαθὰ αἰώνια, οἱ δὲ τὰ κακὰ ἔργα ποιοῦντες μέλλουσι νὰ λάβωσιν αἰώνιον κόλασιν, ἐφωτίσθη κατὰ τὴν διάνοιαν, καὶ ἦλθεν εἰς κατάνυξιν μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν δεχθεῖσα τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἠλευθέρωσε μὲν τοὺς δούλους καὶ τὰς δούλας ὅσας εἶχε, τὰ δὲ χρήματα ὅσα εἶχε συνάξει ἀπὸ τὴν αἰσχρὰν ἐργασίαν, τὰ κατεσκεύασεν εὔχρηστα σκεύη καὶ κειμήλια, καὶ τὰ ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Θεόν· καὶ οὕτως ὑπῆγε καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὸ κελλίον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἡτοίμασε δι' αὐτὴν ὁ ὅσιος Θεοφάνης. Καὶ τοσοῦτον ἐπρόκοψεν ἡ μακαρία εἰς τὴν ἀρετὴν, ὥστε ἠξιώθη νὰ ἐκβάλλῃ δαιμόνια διὰ προσευχῆς της, καὶ νὰ ἰατρεύῃ ὅλα τὰ πάθη καὶ τὰς ἀσθενείας. Ζήσασα δὲ ἐκεῖ ἕνα χρόνον καὶ δύω μῆνας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ὁμοῦ μὲ τὸν ὅσιον καὶ θαυματουργὸν Θεοφάνη.

Ὁ ἅγιος Ἐπίσκοπος ΑΠΟΛΛΩΣ [1] *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται*

* » Ὡς χρηστὸς ὄντως ὁ ζυγός σου, Χριτέ μου,
» Ὃν ζῶν ὑπῆλθον, Ἀπολλὼς θανὼν λέγει.

Ὁ ἅγιος ΑΔΑΞΙΟΣ *Ἐπίσκοπος Βιθυνίας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Πόνων ὁ Ἀλέξιος ἀλέξημά τι,
» Εὗρες τελευτὴν καὶ τρυφᾷς νῦν ἐν πόλῳ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ', *μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων* ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ *καὶ* ΒΑΡΝΑΒΑ.

Εἰς τὸν Βαρθολομαῖον.

» Καὶ σὸς μαθητὴς, Χριστὲ, Βαρθολομαῖος,
» Μιμούμενός σε, σταυρικὸν φέρει πάθος.

Εἰς τὸν Βαρνάβαν.

* » Ὑπὲρ λίθον σάπφειρον ὡς Γραφὴ λέγει,
» Τοὺς συντρίβοντας εἶχε Βαρνάβας λίθους.
» Ἐνδεκάτῃ σταύρωσαν ἐρίφρονα Βαρθολομαῖον.

Ἀπὸ τοὺς δύω τούτους, ὁ μὲν Βαρθολομαῖος ἦτο ἀπὸ τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τοὺς Ἰνδοὺς, τοὺς ὀνομαζομένους Εὐδαίμονας· καὶ ἀφ' οὗ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, ἐσταυρώθη παρὰ τῶν ἀπίστων εἰς τὴν Οὐρβανούπολιν, καὶ τελειόνει ἐνδόξως τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου του. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λεί-

[1] Ἐν δὲ τῷ Μηναίῳ Ἀπόλλων γράφεται.

ψανον ἐβλήθη εἰς μολιβδίνην θήκην, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· ὑπὸ δὲ τῆς θείας Προνοίας ὁδηγούμενον, ὑπῆγεν εἰς τὴν νῆσον τῆς Σικελίας, Λιπάραν ὀνομαζομένην, καὶ ἐκεῖ ἐκβῆκε. Φανερωθὲν δὲ εἰς τοὺς ἐκεῖ, ἐνεταφιάσθη, καὶ ἀναβλύζει πολλῶν θαυμάτων καὶ ἰαμάτων πηγὰς, εἰς τοὺς προστρέχοντας αὐτῷ μετὰ πίστεως, οἵτινες λαμβάνοντες τὰ αἰτήματά των ἐπιστρέφουσι μετὰ χαρᾶς εἰς τὸν οἶκόν των. [1] Ὁ δὲ ἅγιος Βαρνάβας, εἷς ὢν ἀπὸ τοὺς ἑβδομήκοντα ἔμεινε τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου συνέκδημος, [2] ὅστις καὶ Ἰωσῆς ὀνομάζεται. Ἑρμηνεύεται δὲ τὸ ὄνομα Βαρνάβας, υἱὸς παρακλήσεως. Οὗτος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Λευΐ, ἐγεννήθη δὲ καὶ ἀνετράφη εἰς τὴν νῆσον Κύπρον, καθὼς περὶ αὐτοῦ αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων διαλαμβάνουσιν οὕτω· «Ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων, (ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, υἱὸς παρακλήσεως) Λευίτης Κύπριος τῷ γένει.» (Πράξ δ'. 29.) Πρῶτον δὲ ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ῥώμην, καὶ Ἀλεξάνδρειαν· κηρύττων δὲ καὶ εἰς τὴν Κύπρον, ἐλιθοβολήθη ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας, καὶ ἔπειτα παρεδόθη εἰς τὸ πῦρ. Τούτου τὰ ἅγια λείψανα ἐσύναξε Μάρκος ὁ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς, καὶ ἀπέθεσεν αὐτὰ εἰς ἓν σπήλαιον, ἐλθὼν δὲ εἰς Ἔφεσον, ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Παῦλον τὴν τελείωσίν του· ὁ δὲ Παῦλος τοῦτο μαθὼν, ἔκλαυσεν εἰς πολλὴν ὥραν. Οὗτος ὁ Βαρνάβας λέγεται ὅτι ἐνεταφιάσθη ὁμοῦ μὲ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον τὸ κατὰ Ματθαῖον, τὸ ὁποῖον ἔγραψεν ὁ ἴδιος μὲ τὰς χεῖράς του. Ὕστερον δὲ εὑρέθη εἰς τὴν Κύπρον τὸ ἅγιον αὐτὸ Εὐαγγέλιον, ὁμοῦ μὲ τὸ λείψανον τοῦ Ἀποστόλου· ὅθεν καὶ προνόμιον ἔλαβεν ἡ νῆσος τῆς Κύπρου νὰ μὴ ὑποτάσσεται εἰς κἀνένα Πατριάρχην, ἢ Μητροπολίτην, ἀλλὰ νὰ ἦναι αὐτοκέφαλος, καὶ οἱ ταύτης Ἐπίσκοποι νὰ χειροτονῶνται ἀπὸ τὸν ἴδιον αὐτῶν Μητροπολίτην. [1] Τελεῖται δὲ ἡ σύναξις

---

[1] Ἡ ἀκριβεστέρα ἱστορία ἡ περὶ τούτου, ἔστιν αὕτη. Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ βασιλέως Ζήνωνος, ἐν ἔτει υοζ' (477), ὅτε εὐτύχουν οἱ Μονοφυσῖται Εὐτυχιανοὶ, ἐπειδὴ ὁ Ἀντιοχείας Πέτρος ὁ Κναφεὺς ἐσπούδαζε νὰ ὑποταξῃ τοὺς Κυπρίους, προφασιολογῶν, ὅτι ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν ἔλαβον οἱ Κύπριοι τὴν πίστιν καὶ τὸν χριστιανισμὸν, τότε λέγω συνέβη νὰ εὑρεθῇ ἀπὸ τὸν ἐπισκοπὸν τῆς Ἀμαθοῦστου Ἀνθέμιτον δι' ἀποκαλύψεως, τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου τούτου ἀποστόλου Βαρνάβα, ὑποκάτω εἰς τὰς ὑπογείους ῥίζας μιᾶς ξυλοκεράτιας, ἔχον εἰς τὸ στῆθός του τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, γεγραμμένον Ἑλληνιστὶ ἀπὸ τὰς ἰδίας χεῖρας τοῦ αὐτοῦ Βαρνάβα· συνέβη δὲ τοῦτο διὰ δύω αἰτίας. Πρῶτον, διὰ νὰ καταισχυνθῶσιν οἱ τοῦ Εὐτυχοῦς ὀπαδοὶ ἀπὸ τὸ θεῖον αὐτὸ Εὐαγγέλιον, καθότι αὐτὸ βεβαιοῖ τὴν ἀληθῆ τοῦ Χριστοῦ ἀνθρωπότητα. ἀκολούθως δὲ καὶ τὰς δύω ῥύσεις αὐτοῦ. Καὶ δεύτερον διὰ νὰ ἀποτομισθῇ ὁ ἐπήρεαστὴς τῶν Κυπρίων Πέτρος, διότι εἶπεν ὁ θεῖος Βαρνάβας τῷ Ἀνθεμίτῳ· ἐὰν οἱ ἐγθροί λέγωσιν, ὅτι ὁ θρόνος Ἀντιοχείας εἶναι ἀποστολικὸς, εἰπὲ καὶ σὺ, ὅτι καὶ ἡ Κύπρος ἐστὶν ἀποστολικὴ καθότι ἔχει ἀπόστολον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἀνθέμιτος τὸ Εὐαγγέλιον, ὑπῆγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν βασιλέα Ζήνωνα. Ὁ, καὶ ἰδὼν αὐτὸ, ἐχάρη μεγάλως, καὶ φυλάξας αὐτὸ, ἐπροσταξε νὰ ἀναγνώσκηται κατ' ἔτος τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ, κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦ Ἰωήλ. Ὅρα περὶ τούτου, καὶ εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ ὀγδόου κανόνος τῆς τρίτης οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ. Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν ἀπόστολον τοῦτον Βαρναβᾶν λόγον ἔχει Ἀλέξανδρος ὁ Μοναχὸς, προτραπεὶς ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ κλειδούχου τοῦ σεβασμίου αὐτοῦ Ναοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μεγίστην λόγων ὑπόθεσιν προέθετο τοῖς πτωχοτάτοις ἡμῖν» (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, ἐν τῷ τετάρτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.)

Γράφει δὲ ὁ Τύρου Δωρόθεος, ὅτι ὁ Βαρνάβας οὗτος πρὸ τοῦ νὰ λάβῃ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον παρήγγειλεν εἰς τὸν ἀνωτέρω ἀπόστολον Μάρκον, ἵνα ὅταν ἐνταφιάσῃ τὸ λείψανόν του, βάλῃ ἐπάνω εἰς τὸ στῆθός του τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ματθαίου, καὶ ὁμοῦ μὲ ἐκεῖνο νὰ τὸν ἐνταφιάσῃ. (σελ. 323. τῆς ἱερᾶς Τελετουργίας.) Ὁ δὲ Χρυσόστομος λέγει περὶ τοῦ Βαρνάβα, ὅτι εἶχεν ὄψιν καὶ θεωρίαν ἀξιοπρεπῆ· Διὰ τοῦτο καὶ Δία αὐτὸν ὠνόμαζον οἱ ἐν Λυκαονίᾳ ὄχλοι «Ἑκάλουν τέ φησι, τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία, τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν.» Ἔμοιγε δοκεῖ καὶ ἀπὸ τῆς ὄψεως ἀξιοπρεπὴς εἶναι ὁ Βαρνάβας. (Ὁμιλ. λ'. εἰς

---

[1] Περὶ τῆς καταθέσεως τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου ὅρα πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Αὐγούστου.

[1] Οὐχὶ τοῦ Πέτρου, ἀλλὰ τοῦ Παύλου μᾶλλον ὁ Βαρνάβας ἐστὶ συνέκδημος. Οὕτω γὰρ εἶπε περὶ τῶν δύω αὐτῶν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· «Ἀφορίσατε δή μοι Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον, ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. (Πράξ. ιγ'. 2) ὅρα καὶ κεφαλ. ιδ'. 11. καὶ ιε'. 2. 12. τῶν Πράξεων καὶ α'. Κορ. θ'. 6 καὶ Γαλ. β'. 1.

Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι ὑπέλαβον τινὲς οὐκ ὀρθῶς, ὅτι ὁ Βαρνάβας οὗτος εἶναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος Βαρσαβᾶς Ἰωσῆς ὁ καὶ Ἰοῦστος ἐπικληθεὶς, ὁ προβληθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων, ὁμοῦ μὲ τὸν Ματθίαν, ἀπατηθέντες εἰς τοῦτο ἐκ τοῦ ὅτι εὗρον ἔν τισι κώδιξι γεγραμμένον τὸν Βαρσαβᾶν, ἀντὶ τοῦ Βαρνάβα. Ὁ Βαρνάβας λοιπὸν οὗτος, ὡς μαρτυρεῖ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς Στρωμάτ. Βιβλ. β'. καὶ Εὐσέβιος βιβλ. α'. κεφ. ιβ'. τῆς Ἐκκλ. ἱστορίας, καὶ ὁ Ἐπιφάνιος αἱρέσ. κ'. ἀριθ. 4 ὁ Βαρνάβας, λέγω, οὗτος ἦτο γνώριμος καὶ πρώην τοῦ Παύλου, ἐπειδὴ ὁμοῦ μὲ τὸν Παῦλον ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Γαμαλιήλ. Οὗτος πολλὰς καὶ ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύστησε, καὶ μάλιστα τὴν ἐν Μεδιολάνοις, τῆς ὁποίας πρῶτος κατεστάθη ἐπίσκοπος. (ὅρα τὴν νεοτύπωτον Ἑκατονταετηρίδα, σελ. 137).

τῶν ἁγίων τούτων Ἀποστόλων εἰς τὸν σεπτὸν ναὸν τοῦ ἁγίου καὶ κορυφαίου Ἀποστόλου Πέτρου, τὸν εὑρισκόμενον πλησίον τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας. (Σημείωσαι, ὅτι ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζονται αἱ περίοδοι καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Βαρνάβα, ὧν ἡ ἀρχή· «Ἐπειδὴ περ ἀπὸ τῆς καθόδου.»)

—

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς* ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΣ *μετὰ καὶ ἄλλων τεσσάρων, ξίφει τελειοῦται.*

* » Ὁ Θεόπεμπτος τέσσαρας διὰ ξίφους,
» Εὑρὼν συνάθλους πέμπτος αὐτὸς εὑρέθη.

Ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ Ἄδειν.

† » Ἦσας Γαβριὴλ ποὶν τὸ Χαῖρε τῇ Κόρῃ,
» Ἄδεις δὲ καὶ νῦν Ἄξιον σὲ ὑμνέειν.

* Ἡ σύναξις αὕτη καὶ ἑορτὴ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἠκολούθησεν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἄθω, εἰς ἓν κελλίον τοῦ Μοναστηρίου τοῦ Παντοκράτορος, ἐπονομαζόμενον Ἄξιόν ἐστιν, ἐν τόπῳ καλουμένῳ Ἄδειν· ἠκολούθησε δὲ, διὰ τὸ ἐξῆς ῥηθησόμενον θαῦμα. Κατὰ τὴν Σκῆτιν τοῦ Πρωτάτου, τὴν εὑρισκομένην εἰς τὰς Καρεὰς, ἐκεῖ πλησίον ἐν τῇ θέσει τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος εἶναι λάκκος μεγάλος, ὅστις ἔχει κελλία διάφορα. Εἰς ἓν λοιπὸν τῶν κελλίων τούτων, ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς Κυρίας Θεοτόκου τῆς Κοιμήσεως, ἐκατοίκει Ἱερομόναχός τις γέρων καὶ ἐνάρετος μετὰ ἄλλου ὑποτακτικοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἦτο συνήθεια νὰ γίνεται ἀγρυπνία ἑκάστην Κυριακὴν εἰς τὴν ῥηθεῖσαν Σκῆτιν τοῦ Πρωτάτου, κατὰ τὸ ἑσπέρας ἑνὸς Σαββάτου θέλων νὰ ὑπάγῃ ὁ προρρηθεὶς γέρων εἰς τὴν ἀγρυπνίαν, λέγει τῷ μαθητῇ αὐτοῦ, Τέκνον, ἐγὼ μὲν ὑπάγω διὰ νὰ ἀκούσω τὴν ἀγρυπνίαν, ὡς σύνηθες· σὺ δὲ, μεῖνον εἰς τὸ κελλίον, καὶ ὡς δύνασαι ἀνάγνωθι τὴν Ἀκολουθίαν σου· καὶ οὕτως ἀπῆλθεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ ἑσπέρα παρῆλθεν ἰδοὺ κρούει τις τὴν θύραν τοῦ κελλίου, ὁ δὲ ἀδελφὸς ὁραμὼν καὶ ἀνοίξας, βλέπει ὅτι ἦτο ξένος μοναχὸς, ἄγνωστος εἰς αὐτὸν, ὁ ὁποῖος εἰσελθὼν, ἔμεινεν εἰς τὸ κελλίον τὴν νύκτα ἐκείνην. Ἐν τῇ ὥρᾳ δὲ τοῦ Ὄρθρου ἀναστάντες, ἔψαλλον καὶ οἱ δύω τὴν Ἀκολουθίαν· ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Τιμιωτέραν, ὁ μὲν ἐντόπιος μοναχὸς ἔψαλε μόνον «Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβὶμ» καὶ καθεξῆς ἕως τέλους· τὸν συνήθη δηλαδὴ καὶ παλαιὸν ὕμνον τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Ποιητοῦ, ὁ δὲ ξένος ἐκεῖνος μοναχὸς, κάμνων ἄλλην ἀρχὴν τοῦ ὕμνου, ἔψαλεν οὕτως· «Ἄξιόν εστιν ὡς ἀληθῶς μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον, καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.» Εἶτα συνῆψεν ὁμοῦ καὶ τὴν Τιμιωτέραν ἄχρι τέλους.

Ἀκούσας δὲ τοῦτο ὁ ἐντόπιος μοναχὸς, ἐθαύμασε, καὶ λέγει πρὸς τὸν φαινόμενον ξένον· Ἡμεῖς ψάλλομεν μόνον «Τὴν τιμιωτέραν·» τὸ δὲ «Ἄξιόν ἐστιν» οὐδέποτε ἠκούσαμεν οὔτε ἡμεῖς, οὔτε οἱ πρὸ ἡμῶν· ἀλλὰ παρακαλῶ σε, ποίησον ἀγάπην, καὶ γράψον καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ὕμνον αὐτὸν, διὰ νὰ τὸν ψάλλω καὶ ἐγὼ εἰς τὴν Θεοτόκον. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, φέρε μοι, τῷ εἶπε, μελάνιον καὶ χαρτίον, διὰ νὰ τὸν γράψω· καὶ ὁ ἐντόπιος, δὲν ἔχω, λέγει, οὔτε μελάνην, οὔτε χαρτίον. Ὁ δὲ φαινόμενος ξένος, φέρε μοι, τῷ εἶπε, μίαν πλάκα· ὁ δὲ μοναχὸς ὁραμὼν, εὗρε πλάκα, καὶ τὴν ἔφερε· Λαβὼν δὲ ταύτην ὁ ξένος, ἔγραψεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν μὲ τὸν ἑαυτοῦ δάκτυλον τὸν ῥηθέντα ὕμνον· ἤτοι τὸ «Ἄξιόν ἐστι·» καὶ ὢ τοῦ θαύματος! τόσον βαθέως ἐχαράχθησαν τὰ γράμματα ἐπάνω εἰς τὴν σκληρὰν πλάκα, ὡσὰν ἐγράφησαν ἐπάνω εἰς κηρίον ἁπαλώτατον· εἶτα λέγει τῷ ἀδελφῷ, Ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, οὕτω νὰ ψάλλετε καὶ ἐσεῖς, καὶ ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι, καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἔγεινεν ἀφαντος. Ἦτο δὲ ἅγιος Ἄγγελος ἀπεσταλμένος ὑπὸ Θεοῦ διὰ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν Ἀγγελικὸν ὕμνον τοῦτον καὶ τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ πρεπωδέστατον, μᾶλλον δὲ ἦτο ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ, ὡς δηλοῦται τοῦτο διὰ τοῦ ἀνωτέρω γεγραμμένου ἐν τοῖς Μηναίοις, κατὰ τὴν παροῦσαν ἡμέραν, ἤτοι τοῦ «ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ «Ἄδειν.» Διότι οἱ τότε πατέρες ἐτέλουν σύναξιν καὶ ἑορτὴν καὶ λειτουργίαν κατ' ἔτος ἐν τῷ ῥηθέντι κελλίῳ τοῦ Ἄδειν, εἰς μνήμην τοῦ θαύματος, τιμῶντες καὶ δοξάζοντες τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ, ὅστις, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους ἐστάθη ὁ ἔνθεος ὑμνολόγος τῆς Θεοτόκου, καὶ τροφεὺς, καὶ διακονητὴς, καὶ χαροποιὸς αὐτῆς Εὐαγγελιστὴς, οὕτως ὑπηρέτησε καὶ εἰς τὸ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν ὄντως Θεομητορικὸν τοῦτον ὕμνον, ὡς αὐτῷ μόνῳ κατὰ πάντα πρεπούσης τῆς τοιαύτης διακονίας.

τὰς Πράξ.) Σημειοῖ δὲ ὁ αὐτὸς Χρυσόστομος, ὅτι ὁ Βαρνάβας ἂν καὶ ἦτο Κύπριος, ἐχρημάτισεν ὅμως Λευίτης, φησὶ γὰρ «Καὶ πῶς Λευίτης ὢν, Κύπριος ἦν; ὅτι λοιπὸν καὶ μετοικοῦντες (εἰς Ἱερουσαλὴμ δηλ.) ἐχρημάτιζον Λευῖται. (Ὁμιλ. ιά. εἰς τὰς Πράξ.)

Ἀφ' οὗ δὲ ἦλθεν ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν ὁ γέρων, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὸ κελλίον, ἀρχίζει ὁ ὑποτακτικός του νὰ ψάλλῃ τὸ, Ἄξιόν ἐστι, καθὼς ὁ Ἄγγελος αὐτῷ παρήγγειλε, καὶ ἀκολούθως δεικνύει εἰς τὸν Γέροντά του καὶ τὴν ῥηθεῖσαν πλάκα, μὲ τὰ ἀγγελοχάρακτα γράμματα — Ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας καὶ ἰδών, ἔμεινεν ἐκστατικός διὰ τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον. Λαβόντες λοιπὸν καὶ οἱ δύο τὴν ἀγγελοχάρακτον ἐκείνην πλάκα, ὑπῆγον εἰς τὸ Πρωτάτον, καὶ δείξαντες αὐτὴν εἴς τε τὸν Πρῶτον τοῦ ἁγίου Ὄρους, καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς γέροντας τῆς κοινῆς συνάξεως ἐδιηγήθησαν εἰς αὐτοὺς πάντα τὰ γενόμενα. Οἱ δὲ δοξάσαντες τὸν Θεὸν ὁμοφώνως, καὶ εὐχαριστήσαντες τὴν Κυρίαν ἡμῶν Θεοτόκον διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο, εὐθὺς ἀπέστειλαν τὴν πλάκα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν πρός τε τὸν Πατριάρχην καὶ πρὸς τὸν βασιλέα, σημειώσαντες εἰς αὐτοὺς διὰ γραμμάτων ἅπασαν τὴν ὑπόθεσιν τοῦ τοιούτου τερατουργήματος. Ἔκτοτε δὲ ὁ μὲν ἀγγελικὸς αὐτὸς ὕμνος διεδόθη εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην, διὰ νὰ ψάλλεται εἰς τὴν Θεομήτορα ἀπὸ ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους, ἕως καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ παιδάρια, ἡ δὲ ἁγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἡ εὑρισκομένη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ κελλίου ἐκείνου, ἐν ᾧ τὸ τοιοῦτον γέγονε θαῦμα, μετεφέρθη ἀπὸ τοὺς πατέρας τοῦ ἁγίου Ὄρους εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ ἐκκλησίαν τοῦ Πρωτάτου, καὶ ἐκεῖ εὑρίσκεται ἕως τῆς σήμερον, ἐνθρονισμένη ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος, ἐπειδὴ ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος ταύτης ἐψάλη κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ὁ ὕμνος οὗτος. Τὸ δὲ κελλίον ἐκεῖνο ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν νὰ ὀνομάζεται, Ἄξιόν ἐστι· καὶ ὁ λάκκος ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ κελλίον εὑρίσκεται, ὀνομάζεται ἀπὸ ὅλους ἕως τῆς σήμερον, Ἄδειν, ὅ ἐστι ψάλλειν, διότι ἐψάλη τὸ πρῶτον εἰς αὐτὸν ὁ Ἀγγελικὸς καὶ Θεομητοροπρεπὴς αὐτὸς ὕμνος.[1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ *τοῦ Αἰγυπτίου.*

» Καὶ τὴν ἑνὸς χιτῶνος ἐντολήν, πάτερ,
» Ὑπερβέβηκας γυμνητεύσας εἰς τέλος.
» Δωδεκάτῃ ἀχίτωνα Οὐνούφριον ἐκ βίου ἦραν.

Οὗτος ὁ ὅσιος Ὀνούφριος ἦτο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, εὑρισκόμενος πρότερον εἰς ἕνα Κοινόβιον, κείμενον ἐν τῇ καλουμένῃ Ἑρμουπόλει τῶν Θηβῶν. Ἀκούσας δὲ ὕστερον τὴν ἡσυχον καὶ ἐρημικὴν ζωὴν τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, καὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ Κοινόβιον καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τὴν ἔρημον χρόνους ἑξήκοντα, χωρὶς νὰ ἰδῇ ἄνθρωπον. Τοῦτον εὗρεν ὁ μοναχὸς Παφνούτιος, ὁ ὁποῖος ἐπροχώρησεν εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τῆς ἐρήμου, διὰ νὰ εὕρῃ ἄνδρας ὁσίους καὶ νὰ εὐλογηθῇ ἀπὸ αὐτούς. Περιπατήσας λοιπὸν δεκαεπτὰ ἡμέρας, καὶ φθάσας εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦτο ὁ ἅγιος Ὀνούφριος, ἐπλησίασεν εἰς αὐτόν, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ φανερώσῃ τὸ ὄνομά του, καὶ νὰ διηγηθῇ ὅλα τὰ τῆς ζωῆς του, τὰ ὁποῖα μαθὼν ὁ Παφνούτιος ἀπὸ τὸ ἴδιον ἐκείνου στόμα, ἐφανέρωσεν ὕστερον εἰς τοὺς μοναχούς, ὄχι μόνον διὰ τὸν ἅγιον τοῦτον Ὀνούφριον, ἀλλὰ καὶ διὰ ἄλλους ἀκόμη ὁσίους, τοὺς ὁποίους εὗρεν εἰς τὴν ἔρημον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μέγας Ὀνούφριος ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον, ὅτε ἦτο παρὼν ὁ ὅσιος Παφνούτιος, διὰ τοῦτο ἐπῆρε τὸ ἐπανωφόριόν του, καὶ ἐμοίρασεν αὐτὸ εἰς δύω, καὶ τὸ μὲν ἓν μέρος τὸ ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ ἐσκέπασεν, ἐπειδὴ ἦτο γυμνὸν καὶ ἀπὸ μόνας τὰς λευκὰς τρίχας του σκεπασμένον, τὸ δὲ ἄλλο μέρος τὸ ἐκράτησεν αὐτός. Ἔθαψε λοιπὸν ὁ Παφνούτιος τὸ λείψανον τοῦ Ὀνουφρίου εἰς ἐκεῖνον τὸν ἴδιον τόπον, καὶ παρευθὺς καὶ ἡ καλύβη τοῦ ἁγίου ἔπεσε, καὶ ὁ φοίνιξ, ὅστις ἦτο ἐκεῖ φυτευμένος ἐξηράνθη, καὶ τὸ ὕδωρ ἔλειψε καὶ δὲν ἔτρεχε. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἡ ἑορτὴ εἰς τὸν ἁγιώτατον αὐτοῦ ναόν, τὸν εὑρισκόμενον ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου Ἀλυπίου. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ, ὅρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον).[4]

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ θεοφό-*

[1] Σημείωσαι, ὅτι τὸ Συναξάριον τοῦτο ἔγραψεν ὁ πρῶτος τοῦ ἁγίου Ὄρους Σεραφεὶμ ὀνομαζόμενος, πρὸ χρόνων ἤδη 236· ὅστις διὰ παλαιὸν τὸ θαῦμα, ὡς ἐκ τοῦ ἐν τοῖς Μηναίοις ἀνωτέρω γεγραμμένου τούτου δηλοῦται. . . . . .

[4] Ὁ Ἑλληνικὸς βίος τούτου σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις οὗ ἡ ἀρχὴ « Μνήμη δικαίων καὶ τῆς ἀρίστης αὐτῶν διηγήσεως » εὕρηται δὲ καὶ ἕτερος βίος τοῦ ἁγίου ἐν τῇ τοῦ Βατοπαιδίου, Ἰβήρων τε, καὶ Ῥώσσων, συγγραφεὶς παρὰ Νικολάου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου Σινάτου, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἀρετῆς ἔπαινος, κέντρον ταῖς φιλαρέτοις εἰς ἀρετήν· ἔχει δὲ ἑλληνισμὸν ἄριστον.

ρου πατρὸς ἡμῶν ΠΕΤΡΟΥ τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει Ἄθῳ ἀσκήσαντος.

* » Καὶ σοὶ προτείνει δεξιὰν Χριστὸς, Πέτρε,
» Σωθέντι γυμνῷ ἐκ θαλάσσης τοῦ βίου.

* Οὗτος ὁ ἁοίδιμος πατὴρ ἡμῶν Πέτρος πατρίδα μὲν εἶχε τὴν Κωνσταντινούπολιν, οἱ δὲ γονεῖς του ἦσαν εὐγενεῖς καὶ ἔνδοξοι, καὶ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ ἔχοντες εἰς τὸν ἑαυτόν τους ἐγκάτοικον, καθὼς ἀπέδειξε τοῦτο ὁ ἀγαθὸς καρπός, ὁ βλαστήσας ἀπο αὐτούς· ὁ μέγας δηλαδὴ καὶ θαυμάσιος οὗτος Πέτρος. Τοῦτον λοιπὸν τὸν φίλτατον υἱόν, ἐσπούδασαν οἱ γονεῖς του νὰ ἐκπαιδεύσωσι, μὲ ὅλην τὴν σοφίαν θείαν καὶ ἀνθρωπίνην, καὶ ἔπειτα τὸν ἐτίμησαν μὲ βασιλικὸν ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο τῶν Σχολαρίων. Ὁ δὲ τότε βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων, θαυμάσας τὴν ὑπερβολικὴν ἀνδρίαν τοῦ ὁσίου, ἐποίησεν αὐτὸν, καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ, πρῶτον ἐπάνω εἰς τὰ στρατιωτικὰ τάγματα, καὶ ἔπειτα ἀπέστειλεν αὐτὸν διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Ἀγαρηνούς, οἵτινες τῷ τότε καιρῷ ἐλεηλάτουν καὶ ἐκυρίευον τὰ μέρη τῶν Ῥωμαίων. Πορευθὺς δὲ ὁ Πέτρος εἰς τὸν πόλεμον, ἐνικήθη, καὶ πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνούς, κρίμασιν ἀρρήτοις Θεοῦ, ἐκλείσθη ἀπὸ αὐτοὺς σιδεροδέσμιος εἰς σκοτεινὴν καὶ βρωμερὰν φυλακήν. Ἀπελπισθεὶς λοιπὸν ὁ θαυμάσιος ἀπὸ πᾶσαν σωτηρίαν ἀνθρώπων, ὅλος ἐδέετο ἐκτενῶς τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν θαυματουργὸν καὶ μέγαν παρεκάλει Νικόλαον, τὸν ὁποῖον ἀπὸ μικρὸν παιδίον εἶχεν εἰς μεγάλην εὐλάβειαν, ὑποσχόμενος, ὅτι ἐὰν ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ τὴν φυλακὴν, ἐξάπαντος θὰ παραιτήσῃ τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, καὶ νὰ γίνῃ μοναχὸς, καθὼς καὶ πρότερον ὑπεσχέθη εἰς τὸν Θεὸν, νὰ κάμῃ τοῦτο τὸ ἴδιον.

Ὅθεν ὁ θεράπων καὶ μιμητὴς τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ Νικόλαος δὲν ἐπαράβλεψε τὴν πίστιν καὶ τὰ δάκρυα τοῦ ὁσίου, ἀλλ' ἐφάνη εἰς τὸ ὄνειρόν του ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Συμεὼν τὸν Θεοδόχον, καὶ ὁμοῦ οἱ δύω ἔλυσαν τὸν Πέτρον ἀπὸ τὰ βαρέα ἐκεῖνα καὶ ἀδιάλυτα δεσμὰ, καὶ τὸν ὡδήγησαν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐλθὼν ὁ ὅσιος, ἐκούρευσε τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς του, καὶ ἐνεδύθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα· ἔπειτα ἐμβὰς εἰς πλοῖον, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Ῥώμην· καὶ κατὰ θείαν ἀποκάλυψιν ὁδηγηθεὶς, ἔφθασεν εἰς μίαν ἄκραν τοῦ βουνοῦ τοῦ Ἄθω πρὸς νότον κλίνουσαν, ἡ ὁποία τότε ἦτο ἀκατοίκητος ἀπὸ μοναχοὺς καὶ παντελῶς ἀπεριπάτητος. Ἐκεῖ λοιπὸν εὑρὼν ἓν σπήλαιον, ἡσύχασεν ἐν αὐτῷ ὁ μακάριος, τρεφόμενος μὲν ἀπὸ ἄγρια χόρτα, γυμνὸς δὲ μείνας τελείως, ἐπειδὴ ὑπὸ τῆς πολυκαιρίας ἐφθάρησαν παντελῶς τὰ ἐνδύματά του· ἐσκεπάζετο δὲ μόνον ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν γενείων του, καὶ ἦτο ἐζωσμένος φύλλα τῶν χορταρίων. Ὅθεν πόλλοὺς πολέμους καὶ διαφόρους πειρασμοὺς ὑπομείνας ἀνδρείως ἀπὸ τοὺς δαίμονας, ἠξιώθη ὁ ἁοίδιμος νὰ λάβῃ θεϊκὰς ὀπτασίας, καὶ νὰ τρέφηται μὲ ἄρτον ἀγγελικὸν, ὀνομαζόμενον μάννα, τοῦ ὁποίου ἡ οὐσία ἦτο εἰς τοὺς ἀνθρώπους τελείως ἄγνωστος. Μὲ τοιαύτην λοιπὸν ὑπεράνθρωπον καὶ ἀγγελικὴν ζωὴν, διανύσας ὁ τρισόλβιος χρόνους ὁλοκλήρους πεντήκοντα τρεῖς, πρὸς τὸν ποθούμενον Χριστὸν ἐξεδήμησε. Τὰ δὲ τούτου κατορθώματα ἐφανέρωσεν ὁ Θεὸς ἐν τῷ τέλει εἰς ἕνα κυνηγὸν, καθὼς διηγεῖται ὁ κατὰ πλάτος βίος του, τὸν ὁποῖον Ἑλληνιστὶ μὲν συνέγραψεν ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ Θεσσαλονίκης ὁ καὶ Παλαμᾶς ἐπικαλούμενος, οὗ ἡ ἀρχή, « Οὐ δικαιόν ἐστιν, ὡς γε μοι δοκῶ » σωζόμενον ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ· ὁμοίως καὶ ἕτερός τις· εὑρίσκεται δὲ καὶ ἁπλοῦς εἰς τὸν Ἐφραίμ. [1]

Ἡ ἁγία μάρτυς ΑΝΤΩΝΙΝΑ ἐν θαλάσσῃ βληθεῖσα, τελειοῦται.

* » Θάλαμος ἡ θάλασσα νυμφικὸς γίνῃ,
» Ἀντωνίναν κρύπτουσα νύμφην Κυρίου.

Αὕτη ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Νικαίας, κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν βασιλέων, καὶ Πρισκιλλιανοῦ ἄρχοντος, ἐν ἔτει τβ' (302), φερθεῖσα δὲ ἔμπροσθεν εἰς τὸν ῥηθέντα ἄρχοντα διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ὁμολογίαν, ἐδάρη εἰς τοὺς μαστούς· καὶ τότε μὲν ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν, ἔπειτα δὲ πάλιν ἐφέρθη ἔμπροσθεν τοῦ ἄρχοντος, καὶ κρεμασθεῖσα εἰς ἓν ξύλον, κατακαίεται εἰς τὰς πλευράς· εἶτα ἁπλώνεται ἐπάνω εἰς πυρωμένην ἐσχάραν. Ὕστερον δὲ διεπέρασαν μὲ σούβλας πυρωμένας τὰς χεῖράς της, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐκβῆκε μία εὐωδία γλυκυτάτη, ὡσὰν ἀπὸ στύρακα. Μετὰ ταῦτα διεπέρασαν παρομοίως μὲ σουβλία πυρωμένα τοὺς ἀστραγάλους της, καὶ πάλιν ἔβαλον αὐτὴν εἰς τὴν φυλακήν. Ἐκεῖ δὲ ἔμεινε ταλαιπωρουμένη

[1] Οὗτος Ἑλληνικὸς σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ « Τὸ τεῖχος τῶν ἁγίων βίους, καὶ τὴν αὐτῶν θεωρίαν. »

χρόνους ὁλοκλήρους δύω· ἔπειτα ἐξήγαγον αὐτὴν ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ τὴν ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ μακαρία τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

—

Ὁ ὅσιος ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ *ὁ ἐν τοῖς Δαγάζου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται*

* » Ἰουλιανὸς θάπτεται πατὴρ μέγας,
» Τάφου τὸ οὐδὲν ἡμερῶν πλήρης φθάσας.

* *Ὁ ὅσιος* ΖΗΝΩΝ, *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Θεῷ σύνεστιν, ὥσπερ ἤλπιζε, Ζήνων,
» Τὸ τῆς Γραφῆς γὰρ, ἐλπὶς οὐ καταισχύνει.

Ὁ ἅγιος ΤΡΙΦΥΛΛΙΟΣ *ὁ ἐπίσκοπος Λευκοσίας τῆς Κύπρου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ἔστηκε Τριφύλλιος, Ὑψίστου πέλας,
» Ὁρῶν τὸ τριπρόσωπον Ὑψίστου σέλας.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ΙΩΑΝΝΟΥ *τοῦ στρατιώτου.*

† » Ὁ στρατιώτης νῦν χορεύει ἐν πόλῳ,
» Ὅπου στρατιαὶ ἀγγέλων, Ἰωάννης.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ι Γ', *μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος* ΑΚΥΛΙΝΗΣ.

* » Τὸν πάστὸν εὐτρέπιζε λαμπρὸν, Νυμφίε,
» Ἀκυλίνα σοὶ τέμνεται Νύμφη νέα.
» Ἀμφὶ τρίτην δεκάτην κεφαλὴν τμήθη Ἀκυλίνα.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σγή (398),[1] καταγομένη ἀπὸ τὴν Βίβλον, πόλιν τῆς Παλαιστίνης,[2] θυγάτηρ περιφανοῦς ἄρχοντος, Εὐτολμίου ὀνομαζομένου. Ἐβαπτίσθη δὲ ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον Εὐθάλιον, ὅτε ἦτο πέντε χρόνων· ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τοὺς δέκα χρόνους τῆς ἡλικίας της ἐδίδασκε τὰς συνομηλίκους της κόρας νὰ ἀπέχωσι μὲν ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, νὰ προστρέχωσι δὲ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην διαβληθεῖσα εἰς τὸν ἀνθύπατον Οὐλοσιανὸν, ἀπὸ ἕνα κάποιον Νικόδημον, ἐφέρθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ἐρωτηθεῖσα, ὡμολόγησε παρρησίᾳ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Διὰ τοῦτο ἔδειραν αὐτὴν δυνατὰ, καὶ σούβλας πυρωμένας διεπέρασαν ἀπὸ τὰ ὦτά της, ὥστε ἔτρεχον ἀπὸ τὴν μύτην της αἵματα· ἔπειτα λαβοῦσα τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἡ μακαρία ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν ἀμάραντον τοῦ μαρτυρίου στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτῆς ναὸν, ὁ ὁποῖος εἶναι πλησίον εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον τοῦ Φιλοξένου, ἐν τῷ περιτειχίσματι.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΑΝΝΗΣ, *καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς* ΙΩΑΝΝΟΥ.

† » Μήτηρ καὶ υἱὸς, Ἄννα καὶ Ἰωάννης,
» Ὤρθησαν ἄμφω Οὐρανοῦ οἰκήτορες.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου* ΙΑΚΩΒΟΥ *τοῦ ἐξ ἀπάτης τὸν Ἀντίχριστον, ἤτοι τὸν διάβολον, προσκυνήσαντος.*

† » Οἰήσεως οὐκ ἔστι τι χεῖρον πάθος,
» Τοῦτη γὰρ Ἰάκωβον ἐχθρὸς ἧπάτα.

* Οὗτος ὁ μακάριος Ἰάκωβος, ἀγαπήσας τὸν Χριστὸν, ἐμίσησε τὸν κόσμον καὶ ἀπετάξατο ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του, χωρὶς νὰ χρειασθῇ κἀνὲν ἀπὸ αὐτά· μετὰ ταῦτα ὅμως τόσον ὑπερηφανεύθη ἐκ συνεργίας τοῦ μισανθρώπου διαβόλου, ὥστε ἐτόλμα καὶ ἔλεγε· ποῖος ἄλλος ἠξεύρει καλλήτερον ἐμοῦ τὴν σωτηρίαν μου; Ὅθεν μετεχειρίσθη πολλοὺς καὶ μεγάλους ἀγῶνας ὄχι μὲ τὴν ἐρώτησιν τῶν ἐμπείρων, καθὼς διδάσκουσιν οἱ θεῖοι πατέρες, ἀλλὰ μὲ τὸ ἰδικόν του θέλημα καὶ τὴν αὐταρέσκειαν, διὰ τοῦτο καὶ ἠπατήθη ἀπὸ τοὺς δαίμονας. Ἐλθὼν δηλαδὴ πρὸς αὐτὸν πονηρός τις Ἄγγελος, ἤτοι δαίμων, μετασχηματισθεὶς εἰς Ἄγγελον φωτὸς, εἶπεν αὐτῷ· καθάρισον τὸ κελλίον σου, καὶ ἀνάψας φῶτα καὶ λαμπάδας καὶ καπνίσας αὐτὸ μὲ μῦρα καὶ θυμιάματα, εὐτρέπισον τὸν ἑαυτόν σου, διότι ὁ Χριστὸς, εὐαρεστηθεὶς εἰς τὴν ἄσκησίν σου, ἔρχεται τὴν νύκτα ταύτην διὰ νὰ σὲ δώσῃ πολλὰς χάριτας. Ὁ δὲ ἀνόητος Ἰάκωβος ἐξ οἰήσεως ἀπατηθεὶς, ἐποίησεν αὐτά. Ἦλθε λοιπὸν εἰς αὐτὸν ὁ Ἀντίχριστος μὲ δόξαν καὶ φαντασίαν πολλὴν εἰς τὸ μέσον τῆς νυκτός· ὅθεν ἀνοίξας τὴν θύραν τοῦ κελλίου του ὁ Ἰάκωβος, ἐπροσκύνησεν αὐτὸν, ὁ δὲ διάβολος κτυπήσας τὸν Ἰάκωβον εἰς τὸ μέτω-

---

[1] Ὁ δὲ προσθέσας τὰς χρονολογίας ἐν τοῖς ὡρολογίοις θέλει, ὅτι αὕτη ἤθλησεν ἐπὶ Τραϊανοῦ, ἐν ἔτει ριή (118).

[2] Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται « Καὶ Βίβλου ἄρχοντος τῆς Παλαιστίνης» ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς Βύβλος γράφεται διὰ τοῦ υ. ψιλοῦ.

πον, κατὰ θείαν οἰκονομίαν, δὲν ἐτάθη, ἀλλ' ἐπέστρεψεν ὀπίσω καὶ ἔφυγε.

Τὸ πρωὶ δὲ θρηνῶν ὁ Ἰάκωβος, ὑπῆγεν εἰς ἕνα γέροντα. Ὁ δὲ γέρων πρὸ τοῦ νὰ ἀκούσῃ κἀνένα λόγον ἀπὸ τὸν Ἰάκωβον λέγει πρὸς αὐτὸν, φύγε ἀπ' ἐδῶ, διότι ἐνεπαιχθης ἀπὸ τὸν Σατανᾶν. Ὁ δὲ Ἰάκωβος ἔκλαιε καὶ ἐσύντριβε τὴν καρδίαν του· τότε ὁ γέρων ὀνειδίσας αὐτὸν πολλὰ καὶ κατηχήσας, ἀπέστειλεν εἰς Κοινόβιον. Ὁ δὲ ὑπακούσας ὑπῆγεν εἰς Κοινόβιον, καὶ ἐδούλευεν εἰς τὸ μαγειρεῖον χρόνους ἑπτὰ μὲ πολλὴν ταπείνωσιν καὶ ὑπακοήν· ἔπειτα ἐκάθισεν εἰς κελλίον μόνος ἄλλους ἑπτὰ χρόνους, ἐργαζόμενος ἐργόχειρον μέτριον, καὶ φυλάττων κανόνα ἀκριβῆ· καὶ οὕτω μαθὼν τὴν ἁπλανῆ ὁδὸν τοῦ Θεοῦ μὲ πολλὴν διακρισιν, ἔγεινε θαυματουργὸς ἐξαίσιος, καὶ οὕτω τελειώσας τὴν ζωήν του, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

—

* *Ὁ ἅγιος* ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΣ *Ἐπίσκοπος Βόστρων,*[1] *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Τὸν Ἀντίπατρον πλούσιον, Σῶτερ, δέχῃ,
» Τῶν ἀρετῶν φέροντα κοσμήματα μέγαν.

* *Ὁ ἅγιος* ΕΥΑΓΡΙΟΣ *Πατριάρχης Ἀντιοχείας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Τὴν βασιλείαν κλῆρον εὗρε τὴν ἄνω,
» Σὺν Πατρὸς Εὐλόγιος εὐλογημένοις.

* *Οἱ ἅγιοι μύριοι (ἤτοι δέκα χιλιάδες) μάρτυρες ξίφει τελειοῦνται*

* » Νικᾷ πεσοῦσα μυριὰς διὰ ξίφους,
» Πίπτουσα καὶ γὰρ ἡ Θεοῦ νικᾷ φάλαγξ.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΔΙΟΔΩΡΟΣ *ὁ ἐξ Ἐμέσης σταυρωθεὶς τελειοῦται.*

* » Ἀνῆλθε Διόδωρος εἰς Σαυροῦ ξύλον,
» Τιμῶν Ἰησοῦν οὗ πάθος σταυροῦ ξύλον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ', *μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου* ΕΛΙΣΣΑΙΟΥ.

» Ἠλίαν ἵππον τὸν δὲ διπλοῦν Ἠλίαν·
» Εἰς οὐρανοὺς ἀνῆγον ὡς ἵπποι νόες.

» Πάτμον Ἐλισσαῖος δεκάτῃ λάχεν, ἡδὲ τετάρτῃ

Οὗτος ἦτο υἱὸς Σαφὰτ ἀπὸ Ἀελμοὺθ ἐκ τῆς γῆς τοῦ Πατριάρχου Ῥουβὶμ· συνέβη δὲ εἰς τὸν Προφήτην τοῦτον ἓν τεράστιον, διότι ὅτε αὐτὸς ἐγεννήθη εἰς τὰ Γάλγαλα, ἡ χρυσῆ δάμαλις ἡ ἐκεῖ προσκυνουμένη, ἐβόησε μὲ τόσον μεγάλην βοὴν, ὥστε ἠκούσθη εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς θεωρήσας εἰς τὰς δύω πέτρας τὰς ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ κρεμασμένας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ μία ὠνομάζετα Δήλωσις, καὶ ἡ ἄλλη, Ἀλήθεια, εἶπε τὸν λόγον τοῦτον, Σήμερον ἐγεννήθη προφήτης εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ὁ ὁποῖος θέλει χρημνίσει τὰ γλυπτὰ, καὶ θέλει συντρῖψει τὰ χωνευτὰ εἰδωλα. Ὅτε δὲ ὁ προφήτης οὗτος Ἐλισσαῖος ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν καὶ ἐχρίσθη προφήτης ὑπὸ τοῦ Ἠλιοὺ, πολλὰ θαυμάσια ἐποίησεν ὁ Θεὸς διὰ μέσου αὐτοῦ· ὅτε δὲ ἀπέθανεν ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν Σεβαστούπολιν τὴν ἐν Σαμαρείᾳ εὑρισκομένην. Οὗτος ὁ προφήτης ἐπροφήτευσε περὶ τῆς Χριστοῦ παρουσίας, καὶ τὰ νερὰ τῆς Ἱεριχὼ, τὰ ὁποῖα ἔκαμναν ἀτέκνους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰ ζῶα ὅσα τὰ ἔπινον, τὰ ἰάτρευσε ῥίψας ἅλας εἰς αὐτὰ καὶ εἰπὼν «Τάδε λέγει Κύριος, ἰατρεύω τὰ νερὰ ταῦτα.» Οὗτος ἀνέστησε καὶ δύω νεκροὺς, ἕνα ὅτε ἦτο ζωντανὸς, τὸν υἱὸν ὀηλαδὴ τῆς Σωμανιτιδος, καὶ ἄλλον μετὰ τὸν θάνατόν του. Οὗτος τὸν μὲν Νεεμὰν τὸν Σύρον ἐκαθάρισεν ἀπὸ τὴν λέπραν, τὸν δὲ ὑπηρέτην του Γιεζῆν, λεπρὸν ἐποίησε διὰ τὴν φιλαργυρίαν καὶ παραχρήν του. Οὗτος καὶ τὰ ῥεῖθρα τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνου κτυπήσας μὲ τὴν μηλωτὴν τοῦ Ἠλιοὺ, τὰ ἔσχισε καὶ τὰ διεπέρασε, καὶ ἄλλα πολλὰ ἐποίησε θαύματα. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν ἁγιώτατον καὶ προφητικόν του ναόν.[1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΜΕΘΟΥΔΙΟΥ' *τοῦ Ὁμολογητοῦ, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.*

» Μεθόδιον φωστῆρα τῆς ἐκκλησίας,
» τὸ τῆς τελευτῆς σβεννύει ζυγὸν νέφος.

---

[1] Τούτου τοῦ Ἀντιπάτρου εὑρίσκονται ἐν χειρογράφοις λόγοι τινες, καὶ δὴ καὶ Ἐγκώμιον εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Προδρόμου.

[1] Σημειοῖ δὲ ὁ Διοσίθεος ἐν σελ. 403 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι εἰς τὸν ἕβδομον χρόνον Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ· ἤτοι ἐν ἔτει υἱέ (415), ἐφέρθη εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὸ λείψανον τοῦ προφήτου τούτου Ἐλισσαίου, καὶ κατετέθη ἐν τῇ μονῇ Παύλου τοῦ λεπροῦ· καὶ πρεπόντως, διότι λεπρὸν ἰάτρευσε τὸν Νεεμὰν, λεπρὸν ἐποίησε τὸν Γιεζῆν, καὶ τελευταῖον εἰς τὴν μονὴν τῶν λεπροῦ κατετέθη. Φαίνεται δὲ ὅτι ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν μετεκομίσθησαν πάλιν τὰ λείψανα του, καὶ κατετέθησαν ἐν τῷ κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τῶν μεγάλων. Ἡ κατάθεσις δὲ αὕτη ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ Ἰουνίου.

Οὗτος ὁ ἅγιος καὶ μέγας Πατριάρχης καὶ ὁμολογητὴς τοῦ Χριστοῦ Μεθόδιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ εἰκονομάχου Θεοφίλου, ἐν ἔτει ωκθ' (829) καὶ ἀνέτρεψε μὲν τὴν πλάνην καὶ αἵρεσιν τῶν Εἰκονομάχων, μὲ σοφὰς καὶ γραφικὰς ἀποδείξεις, ἐστερέωσε δὲ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων ἐβεβαίωσεν. Ὅθεν πολλὰς κακοπαθείας καὶ τιμωρίας ὑπομείνας ὁ ἀοίδιμος ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους, διότι ἐπροσκύνει τὰς ἁγίας εἰκόνας, ἀνεπαύθη καὶ ἐξεδήμησε πρὸς τὸν Κύριον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἁγιώτατον αὐτοῦ ναόν, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους τοὺς μεγάλους, ὅπου εἶναι καὶ τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον. [1]

—

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΚΥΡΙΛΛΟΥ *Ἐπισκόπου Γορτύνης, τῆς ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ.*

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὅτε ὁ ἅγιος οὗτος Μεθόδιος ἦτο ἐξωρισμένος ἀπὸ τὸν Θεόφιλον εἰς τὴν νῆσον τοῦ Ἀντιγόνου, καὶ κεκλεισμένος εἰς ἕνα τάφον ὁμοῦ μὲ δύω λῃστὰς, ἔγραψαν αὐτῷ Θεόδωρος καὶ Θεοφάνης οἱ γραπτοὶ δι' ἰαμβικῶν στίχων μὲ ἕνα ψαλμόν οὕτω·

» Τῷ ζῶντι νεκρῷ καὶ νεκρῷ ζωηφόρῳ
» Ναίοντι τὴν γῆν καὶ πατοῦντι τὸν πόλον
» Γραπτοὶ γράφουσι, δέσμιοι τῷ δεσμίῳ

πρὸς ἐκείνους δὲ οὗτος ἀπεκρίθη μὲ τὸ αὐτὸ ἰαμβικὸν μέτρον, καὶ μὲ τὸν αὐτὸν ψαλμὸν, οὕτω γράψας·

» Τοὺς ταῖς Βίβλοισιν οὐρανῶν κλησιγράφους
» Καὶ πρὸς πρόσωπα σωφρόνως ἐστιγμένους
» Προσεῖπεν ὁ ζώθαπτος ὡς συνδεσμίους.

Ἐκεῖ δὲ εἰς τὸν τάφον ἔφερνεν εἷς χριστιανὸς ἔλαιον ἑνὸς ὀβολοῦ, καὶ ἔκαιον εἰς τὴν κανδήλαν· μίαν δὲ ἑβδομάδα δὲν ἔφερε καὶ ἀνεπλήρωνεν ὁ Θεὸς τὸ ἐλλεῖπον διὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ εἷς λῃστὴς, καὶ δὲν εἶχε προσταγὴν ὁ ἅγιος νὰ ἀνοίξῃ τὸν τάφον, καὶ νὰ ἐκβάλῃ τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ διὰ νὰ τὸ θάψῃ. Ὅθεν ὑπέμεινεν ὁ ἀοίδιμος γενναῖος τὴν βρῶσιν ὁμοῦ μὲ τὸν ἄλλον λῃστὴν, ἡ ὁποία ἦτον μία μεγάλη τιμωρία. Φιλολόγος δὲ ὢν ὁ βασιλεὺς Θεόφιλος, εὗρε μίαν ἀπορίαν εἰς βιβλίον, τὴν ὁποίαν, ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ φιλόσοφος Λέων δὲν ἐδυνήθησαν νὰ λύσωσιν, ἔλαβεν αὐτὴν εἷς Κουβικουλάριος, καὶ μὲ θέλημα τοῦ βασιλέως ὑπῆγεν εἰς τὸν ἅγιον διὰ νὰ τὴν λύσῃ. Ὁ δὲ Μεθόδιος εἶπεν αὐτῷ εὐθύς· καλῶς ἦλθες, ἀδελφὲ Κουβικουλάριε Ἰωάννη, οἷδα τίνος χάριν ἐστάλης παρὰ Θεοφίλου· ἀλλὰ δός μοι χάρτην καὶ μέλαν. Λαβὼν δὲ ταῦτα ὁ ἅγιος, ἐν τρισὶ λύσεσιν ἡρμήνευσε τὴν ἀπορίαν· ὅθεν εὐλαβηθεὶς αὐτὸν ὁ Θεόφιλος, τὸν ἔφερεν εἰς τὰ βασίλεια, χωρὶς ὅμως νὰ τὸν συναναστρέφηται. Ὁ δὲ ἕτερος λῃστὴς ἔμεινεν εἰς τὸν τάφον καὶ ἐθαυματούργησε· (σελ. 694. τῆς Δωδεκαβίβλου.)

» Εἰ καὶ γέρων Κύριλλος ἦν ὁ Γορτύνης,
» Ἠβῶσαν εἶχε πρὸς ξίφος τὴν καρδίαν.

Οὗτος ὁ ἅγιος Κύριλλος διανύσας τὴν ζωήν του ὁσίως καὶ ἀσκητικῶς, ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος τῆς ἐν τῇ Κρήτῃ Γορτύνης, κατὰ τὸν ἑξηκοστὸν ὄγδοον χρόνον τῆς ζωῆς του. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκυβέρνησε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ χρόνους εἰκοσιπέντε, παρεστάθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀγριανὸν κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σθ' (299), ἐπειδὴ ἐκήρυττε παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, ἐδέθη καὶ ἐρρίφθη μέσα εἰς πυράν. Ἀλλὰ τὰ μὲν δεσμὰ ἐκάησαν, καὶ τὰ ξύλα ὅλα τῆς πυρᾶς ἔγειναν στάκτη, ὁ δὲ ἅγιος ἔμεινεν ἄφλεκτος· διὰ τοῦτο τότε μὲν ἀφέθη ἐλεύθερος, ὕστερον δὲ ἐπειδὴ πολλοὺς Ἕλληνας ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου. Βαλόντες λοιπὸν οἱ ὑπηρέται εἰς τὸ στόμα τοῦ ἁγίου χαλινὸν, τὸν ἐφόρτωσαν εἰς ἓν ἁμάξιον ἐπειδὴ δὲν ἐδύνατο νὰ περιπατῇ, διότι ἦτο ἐννενήκοντα τριῶν χρόνων γέρων. Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς ἕνα τόπον ὀνομαζόμενον Ῥάζον, ἐκεῖ ἐστάθησαν τὰ βόδια τοῦ ἁμαξίου μόνα των, διότι ἦλθε φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, ἡ ὁποία ἐπρόσταξεν, ἐκεῖ νὰ σταθῶσιν. Ὅθεν κλίνας τὸν λαιμόν του ὑπὸ τὴν σπάθην ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος διπλοῦς τοὺς στεφάνους, καὶ ὡς ἱεράρχης, καὶ ὡς ἀθλητὴς τοῦ Κυρίου. [1].

—

* *Ἡ ὁσία* ΙΟΥΛΙΤΤΑ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Τὴν Ἰουλίτταν ἐξάγει τοῦ σαρκίου,
» Ὁ σαρξ δι' ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ φανεὶς Λόγος.

* *Ὁ ὅσιος* ΝΗΦΩΝ *ὁ ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἄθω ἀσκήσας, κατὰ τὸ ἔτος ᾳτλ', (1350), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

[1] Σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι παρὰ τῷ Δοσιθέῳ Ἱεροσολύμων φέρεται καὶ ἄλλος Κύριλλος Γορτύνης Ἱερομάρτυς. Θωμᾶς γάρ τις ὑποκριθεὶς, ὅτι εἶναι υἱὸς Κωνσταντίνου βασιλέως τοῦ τυφλωθέντος ἐν ἔτει ψπ' (780), ἦλθε κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὲ βοήθειαν διαφόρων γενῶν, κινήσας ἀπὸ Συρίας, καὶ ἐκράτησεν ὁ πόλεμος ἔτη τρία. Ὅθεν εὑρόντες ἄδειαν οἱ Σαρακηνοὶ ἔλαβον τὴν Σικελίαν, τὴν Καλαβρίαν, καὶ ἄλλους τόπους τῆς Ἰταλίας, εἰς δὲ τὴν Κρήτην καὶ ἑκατοίκησαν· ὅθεν ἔκτισαν τὸν Χάνδακα, καὶ ἐκυρίευσαν ἐννενήκοντα πόλεις. Κύριλλος δὲ ὁ Γορτύνης πιασθεὶς παρ' αὐτῶν, ἐπειδὴ οὐκ ἠρνήθη τὸν Χριστὸν, ἐσφάγη· ἔβρεε δὲ τὸ αἷμα αὐτοῦ μῦρον, ὥστε ἀπεσπόγγιζον μὲν τὸ αἷμα μὲ σπόγγους, ἀλλὰ τοῦ αἵματος τὸ χρῶμα ἔμενεν ἀναλλοίωτον. (σελ. 979. τῆς Δωδεκαβ.)

† » Νήφων ὁ Νήφων ἐστιν ἐκ τῶν πραγμάτων·
» Νήψει νοὸς γὰρ διέδραμε τὸν βίον. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεός ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ', μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου ΑΜΩΣ.

» Ἀμὼς ὁ συκάμινα κνίζων αἰπόλος,
» Ἐδεμ τρυγᾷ τὰ δένδρα κνίζων οὐκέτι.
» Πέμπτῃ ἐκ βιότοιο Ἀμὼς δεκάτῃ τε ἀπέπτη.

Οὗτος ἦτο πατὴρ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, καὶ ἐγεννήθη ἐν τῇ χώρᾳ Θεκουὲ, εἰς τὴν γῆν τοῦ πατριάρχου Ζαβουλών. Ἐπροφήτευσε δὲ χρόνους πεντήκοντα [2], ὧν πρὸ τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ χρόνους ψυθ' (799). Ἀμεσίας δὲ ὁ ψευδοϊερεὺς Βαιθὴλ, πολλάκις αὐτὸν ἔδειρε καὶ ἐκατηγόρησε· καὶ τελευταῖον ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμεσίου ἐθανάτωσεν αὐτὸν, κτυπήσας τὸν μήνιγκα τοῦ μακαρίου μὲ χονδρὸν ῥαβδίον, ἐπειδὴ ἤλεγχεν αὐτὸν ὁ ἅγιος προφήτης διὰ τὰς χρυσᾶς δαμάλεις, τὰς ὁποίας ἐπροσκύνουν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἐλάτρευον ὡς θεούς. Ὑπῆγε δὲ εἰς τὴν πατρικήν του γῆν, ἀκόμη ὢν ζωντανὸς, καὶ μετὰ δύω ἡμέρας ἐκοιμήθη καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων του. Ἀμὼς δὲ θὰ εἰπῇ καρτερὸς, πιστὸς, λαὸς σκληρὸς στερεός. Ἦτο δὲ κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος μαλλάτος, γέρων σχεδὸν, τὸ γένειον ἔχων ὀξὺ, καὶ παρόμοιος εἰς τὸ εἶδος μὲ τὸν Θεολόγον Ἰωάννην.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΔΟΥΛΑ, ξίφει τελειωθέντος.

» Δουλᾶς ξοάνοις δουλικὸν μὴ δοὺς σέβας,
» Ἔνεγκε σαρκὸς, ὡς Θεοῦ δοῦλος, ξένεις.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν καλουμένην Ζεφύριον Πραιτωριάδα, τὴν εὑρισκομένην εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Κιλικίας· ἐπειδὴ δὲ ὡμολόγει τὸν Χριστὸν ὡς Θεὸν ἀληθινὸν, ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Μάξιμον καὶ ἐδάρη δυνατά. Διηγηθεὶς δὲ ὁ ἅγιος τὸν Ἑλληνικὸν μῦθον, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἀπόλλων ἐρασθεὶς τὴν Δάφνην, ἐκυνήγησεν αὐτὴν, καὶ δὲν ἐπέτυχε τὴν ἐπιθυμίαν του, ἐκίνησε τὸν ἡγεμόνα εἰς περισσότερον θυμόν. Ὅθεν πάλιν ἔδειραν αὐτὸν ἐπάνω εἰς τὴν κοιλίαν, ἀφ' οὗ τὸν ἔβαλον ἀνάσκελα ἐπὶ μιᾶς ἐσχάρας πεπυρωμένης· μετὰ ταῦτα πάλιν ἥπλωσαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ἄλλην ἐσχάραν, καὶ βρέξαντες τὴν κεφαλήν του μὲ ἔλαιον, ἔβαλον ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἠναμμένα κάρβουνα. Εἶτα ἐχάραξαν τὴν ῥάχιν του μὲ σίδηρα, καὶ τὰς πληγὰς τῶν χαραγμάτων ἔτριψαν μὲ τοῦβλα καὶ ὀξύδιον· ὕστερον δὲ κατεσύντριψαν τὰς σιαγόνας καὶ τὰ σκέλη του. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὁ ἅγιος ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα περὶ τοῦ Χριστοῦ, πῶς νομίζεται Θεὸς ἐνῷ ἔγεινεν ἄνθρωπος; ἤρχισε καὶ ἐδιηγήθη ὁ ἅγιος ἐν συντομίᾳ ὅλην τὴν ἐνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Κυρίου. Φερθεὶς δὲ πάλιν εἰς ἄλλην ἐξέτασιν, ἠναγκάσθη νὰ γευθῇ ἀπὸ τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων· ἐπειδὴ δὲ θελληματικῶς δὲν ὑπήκουσεν εἰς τοῦτο, ἔβαλον μὲ βίαν εἰς τὸ στόμα του σπονδὴν οἴνου, ἥτις εἶχε προσφερθῇ εἰς τὰ εἴδωλα· ἀλλ' ὁ ἅγιος τὴν ἔπτυσε. Τούτου χάριν ἐκρέμασαν αὐτὸν, καὶ τὸν ἐξέσχισαν τόσον πολλὰ, ὥστε αἱ μὲν παρειαὶ τοῦ προσώπου καὶ τὰ κόκκαλά του ἐγυμνώθησαν ἀπὸ σάρκας, τὰ δὲ ἐντόσθιά του ἐκβῆκαν ἔξω. Ἔπειτα ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ τρέχῃ ἕως εἴκοσι μίλια, καὶ οὕτως ἀποκαμὼν ὁ ἀοίδιμος ἀθλητὴς, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

—

* *Ὁ ἅγιος ἀπόστολος ΦΟΥΡΤΟΥΝΑΤΟΣ ξίφει τελειοῦται.*

* » Φουρτουνάτος καύχημα τοῖς Ἀποστόλοις,
» Καὶ τοῖς ἀθληταῖς, τὴν κάραν τετμημένος.

* *Ὁ ἅγιος ἀπόστολος ΑΧΑΙΚΟΣ [1] λιμῷ καὶ ὀίψει τελειοῦται.*

* » Λιμὸν λύει σοι καὶ τὸ δίψος, παμμάκαρ,
» Ὃς εἶπε, διψῶ, Δεσπότης ἐπὶ ξύλου.

* *Ὁ ἅγιος ἀπόστολος ΣΤΕΦΑΝΑΣ [2] ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

---

[1] Τὸν βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον. Τούτου εὑρίσκεται καὶ Ἀκολουθία παρὰ τῇ Σκήτει τοῦ Καυσοκαλυβίου.

[2] Ἐν δὲ τῷ Ὡρολογίῳ γράφεται, ὅτι ἐπροφήτευσεν ἔτη δεκαπέντε.

[1] Περὶ τοῦ Ἀχαϊκοῦ τούτου γράφει ταῦτα ὁ Παῦλος. «Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Ἀχαϊκοῦ» (Α'. Κορ. ιέ. 17.)

[2] Περὶ τοῦ Στεφανᾶ τούτου γράφει ὁ αὐτὸς Παῦλος· «Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοὶ, οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς·» (ά. Κορ. ιέ. 15.) Καὶ περὶ τῶν τριῶν ὁμοῦ λέγει ὁ αὐτὸς Παῦλος «Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ, καὶ Φουρτουνάτου, καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν. Ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν Πνεῦμα, καὶ τὸ ὑμῶν, ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.» (ά. Κορ. ιέ. 17.)

* » Ἔγγω στεφανᾶν τὸν Στεφανᾶν μοι νόει,
» Φοροῦντα τὸν στέφανον, οὗ βραβεὺς πόνοι

* *Ὁ ὅσιος ΟΡΤΙΣΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

* » Ἄμωμος Ὀρτίσιος ἥκει σοι λόγε,
» Οὗ μῶμον εἰπεῖν οὐδ' ὁ μῶμος ἰσχύσει.

Ὁ ὅσιος ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. [2]

* » Ἱερώνυμον τὸν μέγαν τεθνηκότα,
» Μέγας μένει στέφανος οὐκ ἀπεικότως.

---

[1] Περὶ τοῦ Ὀρτισίου, ἢ Ὀρσισίου τούτου ἀναγινώσκομεν εἰς τὸν χειρόγραφον Παράδεισον τῶν πατέρων, τὸν συναχθέντα ὑπὸ Παλλαδίου ἐπισκόπου Ἑλενουπόλεως· τί δὲ ἀναγινώσκομεν; ὅτι ὁ ὅσιος οὗτος εἶπε· « Νομίζω ὅτι ἐὰν μὴ ὁ ἄνθρωπος φυλάξῃ τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν καλῶς, πάντα τὰ καλὰ ὅσα ἤκουσεν, ἐπιλανθάνεται καὶ ἀμελεῖ, καὶ οὕτως ὁ ἐχθρὸς εὑρὼν ἐν αὐτῷ τόπον, καταβάλλει αὐτόν. Ὥσπερ γὰρ λύχνος σκευασθεὶς καὶ φαίνων, ἐὰν ἀμεληθῇ λαβεῖν ἔλαιον, κατ' ὀλίγον σβέννυται, καὶ λοιπὸν ἐνδυναμοῦται τὸ σκότος κατ' αὐτοῦ . . . . οὕτω καὶ ψυχῆς ἀμελούσης, ὅσον τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ὑποχωρεῖ, ἕως τέλεον ἀποσβεσθῇ ἡ θέρμη αὐτῆς. » Καὶ πάλιν εἶπεν ὁ αὐτὸς « Πλίνθος, ὡμὴ βαλλομένη εἰς θεμέλιον ἐγγὺς ποταμοῦ, οὐχ ὑπομένει μίαν ἡμέραν· ὀπτὴ δὲ οὖσα, ὡς λίθος διαμένει. Οὕτως ἄνθρωπος σαρκικὸν φρόνημα ἔχων, καὶ μὴ πυρωθεὶς κατὰ τὸν Ἰωσὴφ (τὸν Πάγκαλον δηλ.) τῷ φόβῳ τοῦ Θεοῦ, λύεται προελθὼν εἰς ἀρχήν. Πολλοὶ γὰρ τῶν τοιούτων οἱ πειρασμοὶ ἐν μέσῳ ἀνθρώπων ὄντων. Καλὸν δέ τινα εἰδότα τὰ ἴδια μέτρα, ἀποφεύγειν τὸ βάρος τῆς ἀ[illegible]ῆς. »

[2] Ὁ ὅσιος οὗτος Ἱερώνυμος ἐστάθη σύγχρονος μὲ τὸν μέγαν Θεολόγον Γρηγόριον, τοῦ ὁποίου καὶ μαθητὴς ἐχρημάτισεν ἐν ἔτει τν' (350) ἦτο δὲ ἔμπειρος τριῶν γλωσσῶν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος, Ἑλληνικῆς, Ἑβραϊκῆς, καὶ Λατινικῆς. Ὅθεν, τῆς μὲν παλαιᾶς Γραφῆς τινὰ βιβλία, ἐκ τῆς Ἑβραϊκῆς εἰς τὴν Λατινίδα μεθηρμήνευσε, τὴν δὲ καινὴν εἰς τινα μόναν μέρη ἐπεδιώρθωσε. Καλεῖται δὲ ἡ ἐκ τῆς Ἑλληνίδος εἰς τὴν Λατινίδα μεθερμήνευσις αὐτοῦ, Βουλγάτα. Οὗτος ὁ πατὴρ ἡσύχαζεν ἀσκητικῶς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐν τῇ ἁγίᾳ Βηθλεέμ. Ὅτε δὲ ἐγήρασεν ἀνέγνωσε τὰ συγγράμματα ὅσα ἐποίησεν ἐν τῇ νεότητί του, καὶ ἔλεγεν « Αἰσχύνομαι γέρων ὤν, ὁρᾷν ὅσα συνέγραψα νέος. » Ἔλεγε δὲ τοῦτο, ὡς λαβὼν ἐν γήρατι γνῶσιν ἀκριβεστέραν τῶν πραγμάτων.

Ὁ δὲ Δοσίθεος λέγει περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦτο κατὰ τὸ γένος Δαλματίας, ἤτοι Σκλαβοῦνος· ὑπῆγε δὲ καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τὴν Βηθλεέμ· ὅθεν ἐκεῖ συνέγραψεν, ἐκεῖ ἀσκήτευσεν, ἐκεῖ ἐπεσκόπησεν, ἐκεῖ ἐκοιμήθη. Διὸ σφάλλουσιν, ὅσοι λέγουσιν αὐτὸν διδάσκαλον Δυτικόν, ἂν καὶ ἡ Ἐκκλησία οὐ διακρίνει κατὰ τὴν εὐσέβειαν, Ἰουδαῖον, Σκύθην, Ἕλληνα, ἢ βάρβαρον οὔτε Ἀνατολικοὺς καὶ Δυτικοὺς διδασκάλους, ἀλλ' ἁπλῶς ἔχει πάντας ἁγίους πατέρας καὶ διδασκάλους. Ὅταν ὅμως διηγῆται τοὺς τρόπους τῶν ἁγίων, τότε ὁ Ἱερώνυμος ἀνατολικὸς μᾶλλον πρέπει νὰ ὀνομασθῇ, καὶ Ἱεροσολυμίτης, παρὰ Δυτικός. Καθὼς καὶ ὁ Αὐγουστῖνος Ἀφρικανός ἐστι, καὶ οὐχὶ Δυτικὸς ἢ Δυτικῶν ἅγιος. Ἦτο δὲ ὁ Ἱερώνυμος πέντε γλωσσῶν εἰδήμων· ὅθεν καὶ πεντάγλωσσος ὠνομάσθη· διότι ἐκτὸς τῆς Ἑ

* *Ἡ ἁγία μάρτυς ΓΡΑΥΣ, ξίφει τελειοῦται.*

* » Θύεις θεοῖς Γραῦς, ἡ ταθήτοιτο ξίφος;
» Χαίρω, ταθήτω· τοῖς θεοῖς γὰρ οὐ θύω.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΝΕΡΣΗ.

† « Νερσῆς ἀπῆλθε διὰ τοῦ μαρτυρίου.
» Ὅπου ἀθλητῶν αἱ χορεῖαι ἐν πόλῳ.

Ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου πέραν ἐν τοῖς Μαρανικίου.

* *Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ, ἐπισκόπου Ἱππῶνος.*

† » Ἔσωτι φλεχθεὶς τοῦ Θεοῦ, Αὐγουστῖνε,
» Φωστὴρ ἐδείχθης παμφαέστατος μάκαρ. [1]

βραϊκῆς, Λατινικῆς καὶ Ἑλληνικῆς ἤξευρε καὶ τὴν γλῶσσαν τῶν Χαλδαίων καὶ τῶν Περσῶν. Ζήσας δὲ χρόνους ἐννενηκονταεπτά, ἐκοιμήθη καὶ ἐτάφη εἰς τὴν ἁγίαν Βηθλεέμ, ὡς γράφει ὁ Μαρκελλῖνος εἰς τὸ χρονικόν του· ἀρκεῖ δὲ εἰς ἔπαινον αὐτοῦ τὸ λόγιον τοῦ Κασσιανοῦ λέγοντος « Οὕτως Ἱερώνυμος τῶν Ὀρθοδόξων ὁ Καθηγητὴς, οὗ τὰ συγγράμματα λάμπουσιν ὡς θεῖαι λαμπάδες ἀνημμέναι, καὶ φέγγουσιν, ὡς ἡλιακαὶ ἀκτῖνες, ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς ἕως εἰς τὴν Δύσιν. » Ὁ δὲ Δοσίθεος ἅγιον ὀνομάζει αὐτόν. (καὶ ὅρα σελ. 204 καὶ 205 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

Σημειοῦμεν δὲ καὶ τοῦτο ἐνταῦθα ὡς ἄξιον εἰδήσεως, ὅτι ὁ θεῖος οὗτος Ἱερώνυμος, ἦτο ἀκρος φιλο. μὲ τὸν ἅγιον Αὐγουστῖνον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ θεῖος Αὐγουστῖνος ἀπεφασισε νὰ γράψῃ τὰ περὶ Πόλεως Θεοῦ βιβλίον, ἠθέλησε νὰ γράψῃ εἰς Παλαιστίνην πρὸς τοῦτον τὸν ἅγιον Ἱερώνυμον, καὶ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ποίαν γνώμην εἶχε περὶ τῆς μακαριότητος τῆς οὐρανίου ἐκείνης πόλεως τοῦ Θεοῦ. Ὅμως ἕως οὗ νὰ στειλῇ τὸ γράμμα πρὸς αὐτὸν, συνέβη νὰ τελευτήσῃ ὁ θεῖος οὗτος Ἱερώνυμος. Τότε αὐτὸς ἐφάνη κατ' ὄναρ εἰς τὸν ἱερὸν Αὐγουστῖνον καὶ τῷ εἶπε ταῦτα τὰ λόγια· Βλέπε, ἠμπορεῖς ποτὲ νὰ ἀριθμήσῃς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, ἢ τὰς βρυσὶδας τῆς θαλάσσης; ὄχι βεβαια. Ἤξευρε λοιπὸν ὅτι τοῦτο εἶναι εὐκολώτερον, παρὰ τὸ νὰ διηγηθῇ τις τὴν μακαριότητα τῆς οὐρανίου πόλεως τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ παραδείσου τὴν δόξαν· διότι τόσον εἶναι αὐτὴ ὑπερβολικὴ καὶ ἀκατάληπτος, ὥστε ἐὰν ἐγὼ μετὰ θάνατον δὲν ἔβλεπον ταύτην, βεβαίως δὲν τὸ ἐπίστευα ποτέ. Τόσον δὲ ἀπέχει ἡ πραγματικὴ δόξα αὐτὴ καὶ μακαριότης τοῦ Παραδείσου, ἀπὸ ἐκείνην, ἣν ἐγὼ ἐφανταζόμην ἀκόμη ζωντανὸς ὢν· ὥστε ἀπείρως καὶ ἀσυγκρίτως αὐτὴ εἶναι μεγαλειτέρα καὶ θαυμασιωτέρα ἀπὸ ἐκείνην· (παρὰ τῷ Πολιτικῷ Θεάτρῳ, σελ. 317.)

[1] Ὁ θεῖος καὶ ἱερὸς οὗτος Αὐγουστῖνος, ὁ καὶ Αὐρήλιος ὀνομαζόμενος ἐγεννήθη ἐν Ταγέστῃ τῆς ἐν Καρθαγένῃ (ἤτοι τῶν Τουνεζίῳ) Νουμιδίας, καὶ ἤκμασεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει 380· διῆρκεσε δὲ καὶ ἕως τῶν χρόνων Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου τῶν υἱῶν αὐτοῦ, γενόμενος ὀγδοήκοντα χρόνων γέρων. Σπουδάσας δὲ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, προθυμότερον ἐσπούδασε τὴν Λατινικήν. Ὅθεν καὶ ἔγεινεν ἐμπειρότατος εἰς τὴν φιλοσοφίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ῥη-

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΣ', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΤΥΧΩΝΟΣ, *Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος τῆ νήσου Κύπρου. τοῦ θαυματουργοῦ.*

» Βλαβὴν ὀλοθρεύοντος ἐκφυγὼν Τύχων,
» Ζωῆς τυχὼν γέγηθε τῆς ἀνωλέθρου.
» Ἕκτῃ καὶ δεκάτῃ κατερύκακε γαῖα Τύχωνα.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο ἐπὶ τῶν βασιλέων Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου ἐν ἔτει ὑ (400) ἔχων δὲ γονεῖς εὐσεβεῖς καὶ φιλοχρίστους, ἀφιερώθη ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ἔμαθε τὰ ἱερὰ γράμματα. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐμελέτησεν ἀρκετὰ τὰς ἁγίας Γραφὰς πρῶτον μὲν ἔγεινεν ἀναγνώστης, καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὰ θεῖα λόγια εἰς τὸν λαόν· ἔπειτα διὰ τὴν ἐπιτηδειότητα τὴν ὁποιαν εἶχεν εἰς ὅλα, καὶ διὰ τὴν καθαρότητα καὶ ἀκατηγόρητον ζωήν του, ἐχειροτονήθη Διάκονος ἀπὸ τὸν ἁγιώτατον Ἐπίσκοπον Ἀμαθοῦντος, Μνημόνιον ὀνομαζόμενον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖνος ἐτελεύτησεν, ἀνεβιβάσθη οὗτος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἐπισκοπῆς ἀπὸ τὸν μέγαν καὶ ἅγιον Ἐπιφάνιον τὸν Κύπρου. Ὅθεν διὰ τοῦ λόγου τῆς διδασκαλίας του ἐπέστρεψε μὲν πολλοὺς ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων εἰς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, πολλοὺς δὲ Ἑλληνικοὺς ναοὺς κατέστρεψε, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἐσύντριψεν εἰδωλα. Με τοιαῦτα λοιπὸν κατορθώματα διαπρέψας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, θαύματα πολλὰ καὶ ζῶν καὶ μετὰ θάνατον ἐργασάμενος, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ἄξιον ἐδῶ νὰ δηγηθῶ ἓν ἢ δύω· εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀρετῆς καὶ ἁγιότητος τοῦ θείου ἀνδρός.

Ὅτε ὁ ἅγιος ἦτο νέος διωρίσθη ἀπὸ τὸν πατέρα του ἀρτοπώλην ὄντα, νὰ πωλῇ ψωμία εἰς τοὺς ἀγοράζοντας· αὐτὸς ὅμως ἀντὶ νὰ τὰ πωλῇ, τὰ ἔδιδε χάρισμα εἰς τοὺς πτωχούς. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ πατήρ του, ὠργίσθη, ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ἐπορίζετο τὰ πρὸς τὴν χρείαν τοῦ οἴκου του· ὁ δὲ Τύχων ἔλεγε πρὸς τὸν πατέρα του, ὅτι δανείζει τὰ ψωμία εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ὅτι ἔχει ἔγγραφον χρεωστικὴν ὁμολογίαν, ὅτι τὰ ἔλαβεν ὁ Θεός· καὶ ὡ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἔγεινεν ἀληθὴς καὶ ἔμπρακτος ὁ λόγος τοῦ ἁγίου, ἐπειδὴ καὶ αἱ ἀποθῆκαι τοῦ πατρός του εὑρέθησαν γεμάται ἀπὸ σῖτον περισσότερον παρ' ὅσον ἐγέμιζον, ὅταν ἀπὸ τὸ ἀλώνιον ἐφέρετο ὁ σῖτος. Τοῦτο δὲ τὸ θαῦμα, ἂν καὶ ἦναι μεγάλον, πλὴν οἱ ἄλλοι ἅγιοι τοιοῦτον ἐποίησαν, διότι ὁ πανάγαθος Θεὸς δὲν λείπει ἀπὸ τοῦ νὰ δίδῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους σῖτον καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθά του, ἵνα καὶ

τορικὴν καὶ διαλεκτικὴν, ὥστε οἱ τοῦ τότε καιροῦ ἄνθρωποι, κοινὴν ἔφερον ἐπὶ στόματος τὴν εὐγλωττίαν ταύτην, « Ῥύσαιτο ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῆς Αὐγουστίνου διαλεκτικῆς » ὡς μαρτυρεῖ Γεννάδιος ὁ Σχολάριος ἐν τοῖς περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος λόγοις.

Ὅτε δὲ ἔγεινε τριάκοντα χρόνων νεανίας ὄχι μόναν ἀπὸ τὸ πῦρ τῶν σαρκικῶν παθῶν περιεφλέχθη, γεννήσας καὶ υἱὸν ἐκ παλλακίδος Ἀδεόδατον καλούμενον, ἀλλὰ καὶ Μανιχαῖος γέγονεν ἔτη ἐννέα. Ἔπειτα ἀπελθὼν εἰς Ῥώμην καὶ εἰς Μεδιόλανα διὰ νὰ ὁδάξῃ ἐκεῖ τὴν ῥητορικὴν, καὶ γνωρισθεὶς μὲ τὸν ἅγιον Ἀμβρόσιον, ἠλευθερώθη τῆς πλάνης μὲ τὴν ἐκείνου διδασκαλίαν, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπ' αὐτοῦ, αὐτός τε καὶ ὁ υἱός αὐτοῦ. Μετανοήσας δὲ ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, τοσοῦτον πλούσιον ἔλαβε παρὰ Θεοῦ τὸ τῆς κατανύξεως χάρισμα, ὥστε εὐκολώτερον ἦτο νὰ στήσῃ τις τὰ νάματα τῶν πηγῶν, παρὰ νὰ στήσῃ τὰ ἐκείνου ἀείρυτα δάκρυα, διὰ τὰ ὁποῖα καὶ θείας ἐλλάμψεως καὶ φωτισμοῦ κατηξιώθη ὁ τρισμακάριστος, καὶ τὴν τῆς Θεολογίας χάριν ἄρθονον καὶ ἀψιλῆ ἐκομίσατο.

Ὅθεν καὶ ἐπίσκοπος Ἱππῶνος τῆς ἐν Καρθαγένῃ ἐχειροτονήθη, καὶ εὐσέβησε πολλοὺς εἰς τὴν ἐν Καρθαγένῃ συγκροτηθεῖσαν Σύνοδον· ἁπλῶς εἰπεῖν, μέγας διδάσκαλος καὶ Θεολόγος περιφανέστατος τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀνεδείχθη, πλεῖστα συγγράμματα καταλιπὼν ἐν αὐτῇ, ἅπερ πάντα Λατινιστὶ μόνον εἰσὶ γεγραμμένα, τὸ ὁποῖον τῇ ἀληθείᾳ εἶναι πολλῆς λύπης ἄξιον τὸ νὰ στερώμεθα ἡμεῖς δηλαδὴ οἱ Γραικοὶ, τοιούτου πλούτου πνευματικοῦ. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων δὲ αὐτοῦ ὀλίγα τινὰ φέρονται μεταφρασμένα Ἑλληνιστὶ, ἐξ ὧν εἰσὶ τὰ δεκαπέντε βιβλία (ἤτοι λόγοι) τὰ περὶ Τριάδος διαλαμβάνοντα, ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Πλανούδη μεταγλωττισθέντα, καὶ ἐν ἑνὶ τόμῳ, περιεχόμενα καὶ σωζόμενα ἐν τῇ κατὰ τὸν Ἄθῳ ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου· (ἃ καὶ εἴθε νὰ εὑρεθῇ τις φιλόχριστος διὰ νὰ τὰ ἐκδώσῃ) καὶ τὸ νῦν ἐκδοθὲν Κεκραγάριον, τὸ περιέχον τὰς Μελέτας, τὰ Μονολόγια, τὸ ἐγχειρίδιον περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ θεωρίας, καὶ τὸ περὶ συντριβῆς καρδίας, τὰ ὁποῖα μετεγλωττίσθησαν ὑπὸ τοῦ κυροῦ Εὐγενίου, ἂν καὶ τὰ Μονολόγια ἦσαν πρὸ τοῦ μεταγλωττισμένα ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Κυδώνη, ἃ καὶ ἐξεδόθησαν ἐν τῷ νεοτυπώτῳ συναθροίσματι τῶν διαφόρων εὐχῶν, ὁμοίως καὶ τὸ ἐγχειρίδιον περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ θεωρίας, καὶ αὐτὸ ἦν μεταγλωττισμένον καὶ ἐκδεδομένον. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς λέγει ὁ Δοσίθεος, τὰ συγγράμματα τοῦ ἱεροῦ τούτου Αὐγουστίνου ἐνοθεύθησαν ἀπὸ τοὺς αἱρετικοὺς, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ὀρθόδοξοι Ἀνατολικοὶ δὲν δέχονται ταῦτα ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν· ἀλλ' ὅσα συμφωνοῦσι μὲ τὴν κοινὴν δόξαν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἀρρωστήσας δὲ ὁ ἅγιος, καὶ λυπηθεὶς διὰ τὴν ἅλωσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμον οἱ Ἀρειανισταὶ Βάνδαλοι εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ὑπὸ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ἱππῶν κατεκάη, καὶ ὅλος εὑρισκόμενος εἰς τὴν προσευχὴν, ἐν εἰρήνῃ τῷ Θεῷ τὸ πνεῦμα παρέδωκεν.

αὐτοὶ μοιράζωσι πλουσίαν τὴν ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχούς. Τὸ δὲ μεγαλήτερον θαῦμα, τὸ εἰς δόξαν μόνου τοῦ ἁγίου τούτου ἀποβλέπον, καὶ τὸ ὁποῖον σύγκρισιν μὲ ἄλλο παρόμοιον δὲν εἶχεν, εἶναι τοῦτο· ὁ ἅγιος οὗτος ἐφύτευσε κλῆμα, τὸ ὁποῖον παρευθεὺς ἐρριζώθη, παρευθὺς ἐβλάστησε φύλλα, παρευθὺς ἤνθησε, παρευθεὺς ἔκαμε σταφυλὰς ὡρίμους καὶ γλυκεῖς. Διότι εἰς ποῖον ἄλλο μέρος τῆς Κύπρου ἐφάνη ποτὲ σταφυλὴ ὥριμος, κατὰ τὴν παροῦσαν δεκάτην ἕκτην τοῦ Ἰουνίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τούτου τελεῖται; βεβαίως εἰς κἀνένα· τὸ δὲ παράδοξον τοῦτο γίνεται οὕτω. Τὸ κλῆμα ἐκεῖνο τὸ φυτευθὲν ὑπὸ τοῦ ἁγίου, ἔχει μὲν σταφύλια ἄγωρα, ὅταν δὲ ἀρχίσῃ ἡ θεία λειτουργία ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ ἁγίου, ἀρχίζουσι καὶ τὰ ἄγωρα σταφύλια τοῦ κλήματος νὰ μαυρίζωσι καὶ νὰ ὡριμάζωσιν· ὅταν δὲ τελειώσῃ ἡ ἱερὰ λειτουργία, τότε καὶ τὰ σταφύλια γίνονται ὥριμα, γλυκύτατα καὶ εἰς τὸ φαγεῖν χρησιμώτατα.

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς* ***ΜΑΡΚΟΣ*** *Ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος, λίθων ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἐξαρτηθέντων, τελειοῦται.*

* » Ζυγὸς σὺ, Μάρκε, τῷ βάρει τῷ τῶν λίθων,
» Τὰς χεῖραι ὡς πλάστιγγας ἐκκρεμῶν κάτω.

* *Οἱ ἅγιοι πέντε μάρτυρες οἱ ἐν Νικομηδείᾳ, ξίφει τελειοῦνται.*

* » Πίπτει συνάθλων πενταπύργιον μέγα,
» Σεισμῷ κλονηθὲν τῷ ξίφει τοῦ δημίου.

* *Οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες οἱ Ῥωμαῖοι πυρὶ τελειοῦνται.*

* » Πῦρ πεντέπεντε, πεντεπέντε Γεννάδας,
» Καὶ πεντεπεντέπεντε, καὶ πέντε φλέγει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ***ΜΑΝΟΥΗΛ, ΣΑΒΕΛ,*** *καὶ* ***ΙΣΜΑΗΛ.***

» Σαβὲλ, Μανουὴλ, Ἰσμαὴλ, Πέρσαι γένος,
» Τὸ δ' ἀξίωμα, μάρτυρες διὰ ξίφους.
» Ἑβδομάτῃ δεκάτῃ κασιγνήτους τρεῖς τάμε χαλκός.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες κατήγοντο μὲν ἀπὸ τὴν Περσίαν, ἦσαν δὲ αὐτάδελφοι καὶ ἔζων κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ ἐν ἔτει τξγ' (363), ἀποσταλέντες δὲ ἀπὸ τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν Βαλάνον [1] ὀνομαζόμενον, διὰ νὰ κάμωσι πρεσβείαν καὶ μεσιτείαν περὶ εἰρήνης, μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ, καὶ βλέποντες τὸν παραβάτην, ὅτι ἐθυσίαζεν εἰς τὰ εἴδωλα πέραν εἰς τὴν Χαλκηδόνα, καὶ ὅτι πολλοὶ ὑπετάσσοντο εἰς τὴν πλάνην του, ἐθρήνουν καὶ ἔκλαιον διὰ τὴν ἐκείνων ἀπώλειαν ἐπειδὴ αὐτοὶ ἦσαν εὐσεβεῖς, καὶ ἐλάτρευον τῷ Χριστῷ. Ὅθεν παρεκάλουν τὸν Κύριον νὰ διαφυλαφθῶσιν εἰς τὴν αὐτοῦ πίστιν, καὶ νὰ μὴ συγκοινωνήσωσι μὲ τὴν πλάνην των. Φανερωθέντες δὲ ὅτι εἶναι χριστιανοὶ, ἐφέρθησαν εἰς τὸν Ἰουλιανὸν, καὶ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν, ἐδάρησαν· ἔπειτα ἐπέρασαν περόνας εἰς τοὺς ἀστραγάλους των, καὶ κατέκαυσαν τὰς μασχάλας των μὲ ἀνημμένας λαμπάδας. Καὶ ταύτας μὲν τὰς τιμωρίας ἔκαμον καὶ εἰς τοὺς τρεῖς κοινῶς, χωριστὰ δὲ εἰς τὸν ἅγιον Μανουὴλ ἔδωκε συμβουλὰς καὶ ὑποσχέσεις πολλῶν ἀγαθῶν ὁ μιαρὸς Ἰουλιανὸς, ἐὰν ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἅγιος δὲν ἐπείσθη, οὔτε ἠθέλησε νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὰ εἴδωλα, ἐκάρφωσαν τὴν κεφαλήν του καὶ τὴν ῥάχιν του μὲ καρφία. Ὕστερον ἐτείλιξαν αὐτὸν μὲ καλάμια, καὶ μὲ αὐτὰ τὸν ἔσφιγξαν· ἔπειτα μὲ ἄλλα ὀξέα καλάμια τὸν ἐκέντησαν· μετὰ ταῦτα δὲ ἐστάλη ὁ ἅγιος ὁμοῦ μὲ τοὺς δύω ἀδελφούς του τὸν Σαβὲλ καὶ Ἰσμαὴλ εἰς τὸ τεῖχος τὸ εὑρισκόμενον πρὸς τὸ μέρος τῆς Θράκης τὸ λεγόμενον Κωνσταντίνου, εἰς τόπον κρημνώδη, καὶ ἐκεῖ ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οἱ τρεῖς, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Ἐπειδὴ δὲ ὁ παραβάτης ἐπρόσταξε νὰ καύσωσι τὰ σώματα τῶν ἁγίων, εὐθὺς ἐσχίσθη ἡ γῆ καὶ ἐδέχθη αὐτά· πολλοὶ δὲ Ἕλληνες βλέποντες τὸ τοιοῦτον θαῦμα, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν.

Μετὰ ταῦτα πολλοὶ εὐλαβεῖς χριστιανοὶ ἀπεκαλύφθησαν ἐκ Θεοῦ ποῦ εὑρίσκονται τὰ σώματα τῶν ἁγίων, ὅθεν ἐνεταφίασαν αὐτὰ μὲ μῦρα καὶ θυμιάματα· ὁ δὲ παράνομος Ἰουλιανὸς ἀπελθὼν εἰς τὸν κατὰ Περσῶν πόλεμον, καὶ ἐπιστρέφων ἀπὸ αὐτὸν, ἐκτυπήθη μὲ πληγὴν θεϊκὴν καὶ οὐράνιον, καὶ παρεπέμφθη εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ. Τελεῖται δὲ ἡ σύναξις καὶ ἑορτὴ τῶν τριῶν τούτων μαρτύρων εἰς τὸν ἁγιώτατον αὐτῶν ναὸν, ὁ ὁποῖος εἶναι πλησίον τοῦ προφήτου Ἠλία. [2]

---

[1] Ἢ κατ' ἄλλους Βαλτάνον. Σ. Ε.

[2] Ὁ κατὰ πλάτος Ἑλληνικὸς βίος τούτων σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ μὲν ἄλλοι διῶκται καὶ τύραννοι.»

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΙΣΑΥΡΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΙΝΝΟΚΕΝΤΙΟΥ, ΦΙΛΗΚΟΣ, ΕΡΜΕΙΟΥ, καὶ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ.

* » Τιμηθεὶς Ἴσαυρος σὺν συνάθλων πεντάδι,
» Σαύρας νοητῆς καρδίαν τέμνει μέσον.

† Ὁ ἅγιος οὗτος Ἴσαυρος ὁ τῶν μυστηρίων διάκονος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ Βασίλειος καὶ Ἰννοκέντιος κατήγοντο ἀπὸ τὰς Ἀθήνας κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Νουμεριανοῦ, ἐν ἔτει σπδ' (284), ἀναχωρήσαντες δὲ ἀπὸ τὴν πατρίδα των, ὑπῆγον εἰς τὴν Ἀπολλωνίαν, (ἴσως τὴν ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ περιεχομένην, ἥτις κοινῶς Πόλλινα ὀνομάζεται) καὶ ἐκεῖ δι' ἀποκαλύψεως θείου ἀγγέλου, ἐμβάντες εἰς ἓν σπήλαιον, εὗρον τὸν Φίληκα καὶ Περεγρῖνον καὶ Ἑρμείαν, τοὺς ὄντας χριστιανοὺς, τοὺς ὁποίους ἐδίδαξεν ὁ ἅγιος Ἴσαυρος νὰ μὴ ἀγαπῶσι τὰ παρόντα πρόσκαιρα πράγματα. Ὅθεν τρεφόμενοι παρὰ τοῦ ἁγίου πνευματικῶς, ἔτρεφον καὶ αὐτοὶ τοῦτον σωματικῶς, φέροντες αὐτῷ τὰ πρὸς ζωάρκειαν· ἐβεβαίωσαν δὲ μὲ τὰ ἔργα τοὺς λόγους του, ἀποστραφέντες τὴν συνομιλίαν καὶ τὴν συναναστροφὴν τῶν συγγενῶν των, διότι ἦσαν Ἕλληνες. Τούτου χάριν διεβλήθησαν παρ' ἐκείνων εἰς τὸν ἔπαρχον τῆς Ἀπολλωνίας, Τριπόντιον ὀνόματι, ὅστις πιάσας αὐτοὺς καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ τοὺς χωρίσῃ ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐπρόσταξε καὶ τοὺς ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Ὁ δὲ ἅγιος Ἴσαυρος ὁμοῦ μὲ τὸν Ἰννοκέντιον παρεδόθησαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐπάρχου, ὀνόματι Ἀπολλωνίου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐτιμωρήθησαν μὲ φωτίαν καὶ νερόν, καὶ ἐπειδὴ παραδόξως δὲν ἐβλάβησαν ἀπὸ αὐτὰ, εἵλκυσαν πολλοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πρῶτοι ἦσαν ὁ Ῥοῦφος καὶ ὁ Ῥουφιανὸς οἱ αὐτάδελφοι, οἵτινες ἦσαν καὶ Συγκλητικοὶ τῆς πόλεως Ἀπολλωνίας. Τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἀπῆλθον νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

—

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΥΠΑΤΙΟΥ τοῦ ἐν Ῥοφιναιαῖς, ἢ Ῥουφιαναῖς.

* » Κεῖται θαλάσσης Ὑπάτιος πλησίον,
» Ὃς ὑπακούει σὺν Θεοῦ φίλοις ἄνω.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Ὀνωρίου καὶ Ἀρκαδίου, ἐν ἔτει τυέ (395), ἐγεννήθη δὲ εἰς τὴν Φρυγίαν, καὶ παιδευόμενος ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἐδάρη ἀπὸ αὐτόν· ὅτε δὲ ἔγεινε δεκαοκτὼ χρόνων ἔφυγεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του καὶ ἐπέρασεν εἰς τὴν Θράκην. Ἐκεῖ δὲ ἐλθὼν εἰς ἓν Κοινόβιον ἔγεινε μοναχὸς, καὶ ἀπὸ τὰς ἀρετάς του κατέστη εἰς ὅλους αἰδέσιμος καὶ σεβάσμιος, διότι οἶνον ποτὲ δὲν ἔπιε, καὶ ὅτε μίαν φορὰν ἐπολεμήθη ἀπὸ τὸν δαίμονα τῆς πορνείας, διῆλθεν ὁλοκλήρους ὀκτὼ ἡμέρας χωρὶς νὰ φάγῃ ἢ νὰ πίῃ ὁλοτελῶς. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ προεστὼς τοῦ μοναστηρίου, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἰδιοχείρως ἓν ποτήριον κρασίου καὶ ἓν ψωμίον, διὰ νὰ φάγῃ καὶ νὰ πίῃ μετὰ τὸ ἀπόδειπνον ἔμπροσθεν εἰς ὅλους τοὺς ἀδελφούς· ταῦτα δὲ φαγὼν καὶ πιὼν, εὐθὺς ἠλευθερώθη ἀπὸ τὸν πόλεμον, καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν, καὶ τὸν διδάσκαλον καὶ ἡγούμενόν του. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον ἀρκετοὶ χρόνοι ὑπῆγεν εἰς μίαν πόλιν μὲ τὴν ἄδειαν καὶ βουλὴν τοῦ ἡγουμένου διὰ νὰ βοηθήσῃ ἕνα ἀδελφόν, ὅστις ἔπεσεν εἰς πειρασμόν· ἐκεῖ λοιπὸν εὑρισκόμενος, ἐβοήθησε καὶ τὸν σαρκικόν του πατέρα, καὶ τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὸν οἶκόν του. Αὐτὸς δὲ ἑνωθεὶς μὲ δύω ἀδελφοὺς καὶ περάσας εἰς τὴν Χαλκηδόνα, ὑπῆγεν εἰς τὸ τοῦ Ῥουφίνου μοναστήριον, τὸ ὁποῖον τότε ἦτο ἀκατοίκητον καὶ ἀκαλλώπιστον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἦτο ἄγριον καὶ φοβερόν. Οὗτος δηλαδὴ ὁ Ῥουφῖνος ἐλθὼν ἀπὸ τὴν Ῥώμην εἰς Χαλκηδόνα, ἔκτισε μοναστήριον ἔνδοξον, καὶ συναθροίσας εἰς αὐτὸ μοναχοὺς Αἰγυπτίους, ἐδούλευε τὸν Θεόν· ἀφ' οὗ δὲ ὁ Ῥουφῖνος ἐτελεύτησε καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον, οἱ μοναχοὶ ἀνεχώρησαν, καὶ ὑπῆγεν ἕκαστος εἰς τὴν πατρίδα του. Ὅθεν ἔμεινε τὸ μοναστήριον τόσον ἔρημον, ὥστε ἐφύτρωσαν ἐντὸς αὐτοῦ ἀκάνθια καὶ τριβόλια, τὰ ὁποῖα ἔκαμον τὸ μοναστήριον ἀκαλλὲς καὶ ἄγριον· ἀλλὰ καὶ πονηρὰ δαιμόνια ἐμβῆκαν ἐκεῖ καὶ ἐκατοίκησαν, διὰ τοῦτο καὶ ἔκαμαν αὐτὸ εἰς ὅλους φοβερὸν καὶ ἄβατον.

Τοῦτο λοιπὸν τὸ μοναστήριον ἔρημον εὑρὼν ὁ ἅγιος Ὑπάτιος, τὰ μὲν δαιμόνια τὰ κατοικοῦντα εἰς αὐτὸ ἀπεδίωξε μὲ τὴν προσευχήν του, τὴν δὲ ἀμορφίαν καὶ ἐρημίαν τοῦ μοναστηρίου καθαρίσας μὲ τοὺς σὺν αὐτῷ ἀδελφοὺς, ἔφερεν αὐτὸ εἰς τὸ ἀρχαῖον κάλλος καὶ ὡραιότητα. Ὅθεν ἐκάθησεν εἰς αὐτὸ ὁμοῦ μὲ τὴν συνοδίαν του· καὶ ἄλλος μὲν ἀπὸ αὐτοὺς ἐδούλευε πανία ἀπὸ τρίχας, ἄλλος δὲ ἔπλεκε σπυρίδας, καὶ ἄλλος εἰργάζετο τὸν κῆπον. Μετά τινα δὲ καιρὸν ἐπέρασεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν Θράκην, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ παλαιὸν μοναστήριόν του· ἀλλ' ἐλθόντες ἐκεῖ οἱ μοναχοὶ τοῦ ἐν Ῥουφιναναῖς μοναστηρίου, ἐζήτησαν ἡγούμε-

νόν των τὸν Ὑπάτιον, καὶ οὕτως ἔλαβον αὐτόν. Ἔκτοτε λοιπόν, ἐπειδὴ μετεχειρίσθη ὁ ἅγιος πολλοὺς ἀγῶνας καὶ ἄσκησιν, τούτου χάριν πολλοὶ μιμηθέντες αὐτὸν, ὑπῆγον ἐκεῖ καὶ ἔγειναν μοναχοί· ὅθεν εἰς ὀλίγον καιρὸν ἔγειναν τριάκοντα μοναχοὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἐπρόκοπτον εἰς τὴν ἀρετήν. Ὁ δὲ θεῖος Ὑπάτιος λαβὼν ἐκ Θεοῦ τὸ χάρισμα τῶν ἰαμάτων, ἐθεράπευε τυφλοὺς, χωλοὺς, ξηροὺς, ὑδρωπικοὺς, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας πολλὰς αἱμορροούσας ἰάτρευσε, καὶ τὰς ἀτέκνους καὶ στείρας τεκνογόνους ἐποίησε, καὶ τὰς μὴ ἐχούσας γάλα, γαλακτοτρόφους ἀπέδειξε, καὶ πολλοὺς δαιμονισμένους τῶν δαιμονίων ἠλευθέρωσε. Πολλάκις δὲ καὶ νερὸν, καὶ σῖτον, καὶ ἄλλα ὄσπρια, ἐν καιρῷ χρείας καὶ ἀνάγκης, διὰ προσευχῆς του ὁ ἅγιος ἐπλήθυνε, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀσθένειαν ἐδίωξε, καὶ ἀπὸ ἀνθρώπους, καὶ ἀπὸ ζῶα ἄλογα. Ἡ τροφὴ δὲ τοῦ ἁγίου τούτου ἦτο ὄσπρια καὶ λάχανα καὶ ὀλίγον ψωμίον τὰ ὁποῖα ἔτρωγε κατὰ τὴν ἑννάτην ὥραν· ὅτε δὲ ἐγήρασεν ἔπινε καὶ ὀλίγον κρασίον. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ὀγδοήκοντα χρόνων, ἐλευκάνθησαν ὡς χιὼν τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς του καὶ τῶν γενείων του· ὅθεν ὁ μακάριος ἦτο αἰδέσιμος καὶ σεβάσμιος, καὶ κατὰ τὴν πρᾶξιν, καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν. Ποιμάνας λοιπὸν τεσσαράκοντα χρόνους τὸ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον, καὶ τὴν ἱερωσύνην τιμήσας, καὶ ὀγδοήκοντα μαθητὰς ἀποθανόντας ἀποστείλας πρότερον εἰς τὸν Κύριον, ὕστερον καὶ αὐτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, ἵνα λάβῃ τὰς ἀντιμισθίας τῶν πόνων του.

—

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος* ΦΙΛΟΝΕΙΔΟΥΣ, *ἐπισκόπου τοῦ Κουρίου.* [1]

* » Ὁ Φιλονείδης θυσίαν τὸ πρὶν φέρων,
» Φέρει ἑαυτὸν σωφροσύνης θυσίαν.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει τ' (300), ἀποκλεισμένος ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ εἰς φυλακὴν διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίαν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἁγίους Ἀριστοκλῆν, Δημητριανὸν, καὶ Ἀθανάσιον τὸν ἀναγνώστην. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖνοι οἱ μακάριοι ἐτελειώθησαν μὲ τὸ μαρτύριον, [2] μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐξέδωκε δόγμα ὁ μιαρὸς Διοκλητιανὸς, ἵνα, οἱ ἄσωτοι καὶ ἀκόλαστοι Ἕλληνες βιάζωσι τοὺς χριστιανοὺς, εἰς τὸ νὰ μολύνωσιν αὐτοὺς μὲ τὴν φθορὰν τῶν σωμάτων αὐτῶν. Τοῦτο δὲ τὸ διαβολικὸν δόγμα μαθὼν ὁ ἅγιος Φιλονείδης, καὶ μὴ θέλων νὰ μολυνθῇ τὸ σῶμά του ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς, ἀνέβη εἰς ἕνα ὑψηλὸν τόπον, καὶ δέσας τὴν κεφαλήν του, καὶ τὸ πρόσωπόν του σκεπάσας μὲ τὸ ἔνδυμά του, ἔκλινε τὰ γόνατα εἰς προσευχήν. Ἀφ' οὗ δὲ προσευχήθη εἰς πολλὴν ὥραν, ἔρριψε τὸν ἑαυτόν του κάτω ὄρθιον· πρὸ τοῦ δὲ τὸ σῶμα νὰ καταβῇ κάτω, ἐν τῷ μεταξὺ παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν περιεπάτουν δύω ἄνθρωποι πρὸ πολλοῦ ἀποστήματος τῆς πόλεως· εἰς τούτους λοιπὸν ἐφάνη ὁ ἅγιος οὗτος Φιλονείδης τρέχων γυμνὸς ἐμπροσθέν των, καὶ φορῶν μὲν στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν, ἀλειμμένος δὲ ὢν μὲ μῦρα εὐώδη, ὅστις κρατῶν κλάδον βαΐων εἰς τὰς χεῖράς του, ἔλεγεν· εὐχαριστῶ σοι, Χριστέ μου, ὅτι ἐν σοὶ νενίκηκα, διότι σὺ ἀπὸ τὴν ἐπίγειον θύραν, μὲ ἀνεβίβασες εἰς τὴν πύλην τῶν οὐρανῶν. Ὅτε δὲ οἱ περιπατοῦντες ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἔφθασαν πλησίον τῆς πόλεως ἔγεινεν ἄφαντος ἀπὸ αὐτοὺς ὁ ἅγιος· ὅθεν ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἔπεσε τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος, ἐγνώρισαν ὅτι αὐτὸ ἦτο ἐκείνου τοῦ ἰδίου, ὅστις ἐφάνη αὐτοῖς εἰς τὸν δρόμον. Μετὰ ταῦτα σηκώσαντες οἱ Ἕλληνες τὸ λείψανον, καὶ βαλόντες αὐτὸ εἰς ἕνα σάκκον, τὸ ἐβύθισαν εἰς τὴν θάλασσαν· ἀλλ' ἡ θάλασσα παρευθὺς ἐταράχθη, καὶ τὸ ἔρριψεν ἔξω. Ὕστερον δὲ εὑρόντες τὸ τίμιον λείψανον τινὲς χριστιανοὶ ἐνεταφίασαν αὐτό. Σημειώσαι, ὅτι ὁ τότε ἐπίσκοπος, Ἀρίστων ὀνομαζόμενος, ἐπιάσθη μὲν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ὕστερον δὲ ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ αὐτοὺς, δὲν ἠξεύρω μὲ ποῖον τρόπον, συνέγραψε τὸ μαρτύριον τοῦτο καὶ Συναξάριον τοῦ ἁγίου.

—

* *Ὁ ὅσιος* ΙΩΣΗΦ *ὁ ἀναχωρητὴς, ᾠάλλων τελειοῦται.* [1]

* » Θεῖος σὺ κύκνος, Ἰωσὴφ, ἐν τῷ τέλει,
» Θνήσκων μετ' ᾠδῆς, ὡς κύκνους θνήσκειν λόγος.

---

[1] Κούριον ἦτο πόλις τῆς Κύπρου κειμένη κατὰ τὴν μεσημβρινὴν, ἤτοι τὴν πρὸς νότον αὐτῆς πλευρὰν, ὡς λέγει ὁ Μελέτιος.

[2] Οὗτοι ἑορτάζονται κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ παρόντος Ἰουνίου.

[1] Περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Ἰωσὴφ γράφει ὁ Εὐεργετινὸς ἐν σελ. 697. ὅτι ἦτο ἀνώτερος ἀπὸ πᾶσαν ἀνθρωπαρέσκειαν καὶ κενοδοξίαν. Ὑπῆγε δηλαδὴ, λέγει, μίαν φορὰν εἰς αὐτὸν ὁ Ἱερεὺς Εὐλόγιος, ὅστις ἔτρωγεν ἐπὶ δύω ἡμέρας μίαν φορὰν, πολλάκις δὲ καὶ μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα· ὑπῆγε δὲ ἐλπίζων, ὅτι θέλει εὕρῃ περισσοτέραν σκληραγωγίαν εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ

* » Ὁ ὅσιος ΠΙΩΡ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. [1]

* » Ψυχὴν Πίωρ, πίειραν ἀρεταῖς ἔχων,
» Πίων ἀπῆλθε, ψυχικοῦ λίπους γέμων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΛΕΟΝΤΙΟΥ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Ὑπάτου [1] καὶ Θεοδούλου.

* » Ἄκμων τὸ σῶμα τοῦ Λεοντίου τάχα,
» Ἄκμων σιδηροῦς, πρὸς σφύρας τὰς αἰκίας.
» Ὀγδοάτῃ δεκάτῃ πληγῇσι Λεόντιος ἐκπνεῖ.

† Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἦτο δὲ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Οὐεσπασιανοῦ, ἐν ἔτει ὁ (70), καὶ ἐπειδὴ εἶχεν ἀνδρίαν καὶ ῥώμην φυσικὴν, ἡ ὁποία ηὐξήνθη ὁμοῦ μὲ τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, συνηριθμήθη εἰς τὰ στρατιωτικὰ τάγματα. Φανεὶς δὲ εἰς τὸν πόλεμον ἀνδρεῖος καὶ πολλὰς νίκας κατορθώσας, πρὸς τούτοις δὲ φημισθεὶς ὅτι εἶχε σύνεσιν καὶ λογισμὸν φρόνιμον, διὰ ταῦτα ὅλα ἐτιμήθη μὲ τὴν στολὴν τῆς στρατηγικῆς ἀξίας, καὶ μὲ τὰ ἄλλα σημεῖα αὐτῆς· ἔγεινε δηλαδὴ ἀρχιστράτηγος. Οὗτος λοιπὸν εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ Τρίπολιν, ἔδιδεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τὰ βασιλικὰ σιτηρέσια, καὶ γνησίως καὶ καθαρῶς ἐλάτρευε τὸν Χριστόν. Μαθὼν δὲ περὶ αὐτοῦ Ἀδριανὸς ὁ ἡγεμὼν τῆς Φοινίκης, ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἅγιον Ὕπατον τὸν τριβοῦνον, [2] ὁμοῦ μὲ ἄλλους δύω

Ἰωσὴφ δεχθεὶς αὐτὸν μετὰ χαρᾶς, ἐπρόσταξε τὸν μαθητήν του καὶ ἡτοίμασε κάποιαν παρηγορίαν φαγητοῦ· ὅτε δὲ ἐκάθισαν νὰ φάγωσιν, εἶπον οἱ μαθηταὶ τοῦ Εὐλογίου, ὁ ἱερεὺς δὲν τρώγει ἄλλο τι εἰ μὴ ψωμίον καὶ ἅλας. Ὁ δὲ Ἀββᾶς Ἰωσὴφ σιωπῶν, ἔτρωγεν· ἔμεινε δὲ ὁ Εὐλόγιος ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, καὶ δὲν ἤκουσε νὰ ψάλῃ ἢ νὰ προσευχηθῇ ὁ Ἰωσὴφ, ἢ κἀνείς ἀπὸ τοὺς μαθητάς του, (διότι κρυπτὴ καὶ νοερὰ ἦτον ἡ ἐργασία καὶ ἡ προσευχή των) ὅθεν ἀνεχώρησεν ὁ Εὐλόγιος μὲ τοὺς μαθητάς του, χωρὶς νὰ ὠφεληθῇ.

Ἐπειδὴ δὲ ἔγεινε σκότος κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ, πλανηθέντες εἰς τὸν δρόμον, ἐγύρισαν πάλιν εἰς τὸν ὅσιον Ἰωσήφ· πρὸ τοῦ δὲ ἀκόμη κτυπήσωσι τὴν θύραν, ἤκουσαν ἔξωθεν ψάλλοντα τὸν Ἰωσὴφ μὲ τοὺς μαθητάς του. Εὐθὺς λοιπὸν ἀμέσως ἅμα ἐκτύπησε τὴν θύραν, ἤκουσεν ὁ Ἰωσὴφ, καὶ παρευθὺς ἔπαυσε τὴν ψαλμῳδίαν. Διψήσαντος δὲ τοῦ Εὐλογίου ἀπὸ τὸ καῦμα, ἔδωκεν αὐτῷ εἷς μαθητὴς τοῦ Ἰωσὴφ νερὸν, μεμιγμένον μὲ νερὸν τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ ποταμοῦ, τὸ ὁποῖον ἦτο τόσον πικρὸν, ὥστε ὁ Εὐλόγιος δὲν ἐδυνήθη νὰ τὸ πίῃ. Τότε ἐπρόσπεσεν εἰς τὸν γέροντα Ἰωσὴφ, καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων· διὰ τί, ὦ Ἀββᾶ, ὅτε μὲν ἤμεθα μαζί σας δὲν ἐψάλλετε, ἀφ' οὗ δὲ ἐφύγομεν ἡμεῖς, τότε ἐψάλλετε ; καὶ διὰ τί τότε μὲν ἔμπροσθέν μας ἐπίνετε κρασίον, τώρα δὲ ἔπιον τὸ νερόν σας, καὶ εἶναι ἁλμυρὸν καὶ ἄποτον ;

Εἰς ταῦτα ὁ Ἰωσὴφ ἀπεκρίθη· ἐκεῖνο μὲν τὸ ὀλίγον κρασὶ, τὸ ἐπίομεν διὰ τὴν ἀγάπην καὶ ἀντάμωσίν σου, τοῦτο δὲ τὸ νερὸν εἶναι συνειθισμένον τὸ ὁποῖον πίνουσιν οἱ ἀδελφοὶ πάντοτε. Ὁμοίως ἀπεκρίθη καὶ διὰ τὴν ψαλμῳδίαν, ὅτι κατ' οἰκονομίαν τὴν ἔκρυψαν, διὰ νὰ μὴ φανῶσιν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι. Ὅθεν μὲ τὰ λόγια ταῦτα ἔκοψεν ἀπὸ τὸν Εὐλόγιον ὅλα τὰ ἀνθρώπινα, καὶ τὸν κατέπεισε νὰ ἐργάζεται ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὄχι ἐν ἀνθρωπαρεσκείᾳ. Ὁ δὲ Εὐλόγιος μεγάλως ὠφεληθεὶς, εἶπεν εἰς τὸν Ἰωσήφ· « Ὄντως ἡ ἐργασία σας, ἐν ἀληθείᾳ ἐστιν. » Ἔλεγον δὲ περὶ τῶν τότε Σκητιωτῶν, ὅτι ἐὰν ἐγνώριζέ τις τὴν ἀρετήν των, δὲν εἶχον πλέον αὐτὴν ὡς ἀρετὴν, ἀλλ' ὡς ἁμαρτίαν·

[1] Τὸν βίον τούτου τοῦ ὁσίου Πίωρ ὅρα εἰς τὸ Λαυσαϊκὸν, ὅπου θέλεις εὕρῃ, ὅτι οὗτος εἶχεν ἀδελφὴν κατὰ σάρκα, ἡ ὁποία ἠθέλησεν ἐπιπόνως νὰ τὸν ἰδῇ. Ὅθεν διὰ μεσιτείας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ τόπου ἐκείνου, καὶ τῶν πατέρων τῆς Σκήτεως, παρεκινήθη ὁ ὅσιος, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἀδελφήν του. σταθεὶς δὲ ἔξω τῆς οἰκίας της, ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ λέγει πρὸς αὐτήν· Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδελφός σου ὁ Πίωρ, λοιπὸν ἰδέ με, ὅσον θέλεις. Παρακληθεὶς δὲ ἀπὸ τὴν ἀδελφήν του νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν οἰκίαν του δὲν ἠθέλησεν, ἀλλ' εὐχηθεὶς αὐτὴν ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ἵστατο, ἀνεχώρησεν. Ἦτο δὲ ὁ Πίωρ οὗτος Αἰγύπτιος, καὶ ὅτε ἦτο νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀπετάξατο τῷ κόσμῳ καὶ ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸν οἶκον τοῦ πατρός του, δοὺς λόγον καὶ ὑπόσχεσιν εἰς τὸν Θεὸν νὰ μὴ ἰδῇ πλέον κἀνένα συγγενῆ του.

Περὶ τοῦ Πίωρ τούτου γράφεται εἰς τὸν Παράδεισον τῶν πατέρων, ὅτι ἔγεινε μίαν φορὰν σύναξις εἰς τὴν σκῆτιν, διὰ νὰ κρίνωσιν οἱ πατέρες ἕνα ἀδελφὸν, ὅστις ἔσφαλε. Λαλούντων δὲ τῶν ἄλλων πατέρων περὶ τοῦ σφαλέντος ἀδελφοῦ, ὁ Πίωρ οὗτος ἐκβῆκεν ἔξω, καὶ λαβὼν σακκίον γεμάτον ἄμμου, τὸ ἔβαλεν ὀπίσω εἰς τὰς πλάτας του· ἔπειτα ἔβαλεν εἰς μίαν σπυρίδα ὀλίγην ἄμμον ἀπὸ ἐκείνην, καὶ τὴν ἐκρέμασεν ἔμπροσθέν του. Ἐρωτηθεὶς δὲ ἀπὸ τοὺς πατέρας, τί σημαίνει τοῦτο ; ἀπεκρίθη. Τὸ σακκίον τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν πολλὴν ἄμμον, εἶναι αἱ ἰδικαί μου ἁμαρτίαι, τὰς ὁποίας ἔχω ὀπίσω μου, καὶ δὲν τὰς βλέπω διὰ νὰ κλαίω δι' αὐτάς· ἡ δὲ ὀλίγη ἄμμος, ἥτις κρέμαται ἔμπροσθέν του μὲ τὴν σπυρίδα, εἶναι αἱ ὀλίγαι ἁμαρτίαι τοῦ ἀδελφοῦ, τὰς ὁποίας ἔχων ἔμπροσθέν μου τὸν κατακρίνω· πλὴν δὲν ἔπρεπε νὰ κάμνω οὕτως, ἀλλὰ ἔπρεπεν ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰ ἰδικά μου σφάλματα νὰ ἔχω ἔμπροσθέν μου, καὶ νὰ παρακαλῶ τὸν Θεὸν διὰ νὰ μοὶ τὰ συγχωρήσῃ. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ πατέρες, ἐσηκώθησαν καὶ ἀνεχώρησαν, λέγοντες τὸν λόγον τοῦτον « Ὄντως αὕτη εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς σωτηρίας. »

[1] Ὕπατος ὀνομάζεται οὗτος παρὰ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ καὶ παρὰ τῷ Χριστοφόρῳ Πατρικίῳ ἐν τῷ δεκάτῳ ἰαμβικῷ. Παρὰ δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ, Ὑπάτιος γράφεται.

[2] Τριβοῦνος, λέξις λατιν. σημαίνει δὲ τὸν ἄρχοντα καὶ ἰδίως ἐνταῦθα τὸν δικαστήν. Σ. Ε.

στρατιώτας, εἷς ἐκ τῶν ὁποίων ὠνομάζετο Θεόδουλος. Ὁ δὲ Ὕπατος ἐλθὼν εἰς τὸν ἅγιον, ἐκρατήθη ἀπὸ μίαν θέρμην ὑπερβολικὴν, καὶ ἤκουσε μίαν φωνὴν, ἡ ὁποία ἦλθεν ἄνωθεν· ἐφάνη δὲ καὶ ἄγγελος Κυρίου εἰς αὐτὸν λέγων, ὅτι ἂν θέλῃ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπικαλεσθῇ τρεῖς φορὰς τὸν Θεὸν τοῦ Λεοντίου· τὴν φωνὴν δὲ αὐτὴν ἤκουσε καὶ ὁ Θεόδουλος.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ Ὕπατος ἔκαμεν ὅ,τι προσετάχθη ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου, ἰατρεύθη ἀπὸ τὴν θέρμην· ἀνταμώσας δὲ τὸν ἅγιον καὶ μὴ ἠξεύρων, ὅτι εἶναι αὐτὸς ὁ παρ' αὐτοῦ ζητούμενος, ἐφιλοξενήθη ἀπὸ τὸν ἴδιον. Ὕστερον δὲ ἐπιζητῶν τὸν ἅγιον Λεόντιον, ὠνόμαζεν αὐτὸν κατὰ προσποίησιν φίλον ἰδικόν του καὶ τῶν θεῶν· ὁ δὲ ἅγιος ἐφανέρωσε μὲν ἑαυτὸν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ παρ' αὐτοῦ ζητούμενος Λεόντιος, ἔλεγε δὲ ὅτι τοὺς ὀνομαζομένους θεοὺς μισεῖ καὶ ἀποστρέφεται. Ταῦτα δὲ ἀκούσαντες ὁ Ὕπατος καὶ ὁ Θεόδουλος προσέπεσον εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου καὶ ἐζήτουν νὰ λάβωσι δι' αὐτοῦ τὴν τοῦ Χριστοῦ ἕνωσιν καὶ οἰκείωσιν. Τότε λοιπὸν ὁ ἅγιος προσηυχήθη εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν· ὅθεν ἦλθεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν σύννεφον μὲ νερὸν, τὸ ὁποῖον ἐβάπτισεν αὐτοὺς καὶ ἐφώτισεν· ἐνέδυσε δὲ αὐτοὺς καὶ λευκὰ ἐνδύματα. Ταῦτα δὲ βλέποντες οἱ Ἕλληνες, ἐταράχθησαν, καὶ τὰ ἐμήνυσαν ὅλα εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀδριανὸν, ὁ ὁποῖος παρέστησε καὶ τοὺς τρεῖς ἁγίους ἔμπροσθέν του, καὶ τοὺς παρεκίνει νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Μὴ δυνηθεὶς ὅμως νὰ τοὺς καταπείσῃ, ἐπρόσταξε, τὸν μὲν ἅγιον Ὕπατον νὰ κρεμάσωσι καὶ νὰ ξεσχίζωσιν αὐτὸν, τὸν δὲ ἅγιον Θεόδουλον νὰ δέρωσι μὲ ξυλίνας σπάθας. Ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα ἔγειναν, ἀπεκεφάλισαν καὶ τοὺς δύω, καὶ οὕτως ἔλαβον παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον. Τὸν δὲ ἅγιον Λεόντιον πρῶτον ἔδειραν μὲ βάκλα· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείθετο εἰς παρακινήσεις καὶ κολακείας τοῦ ἡγεμόνος, ἀλλὰ ἐνέπαιζεν αὐτὸν, τὸν ἔδειραν πάλιν δυνατὰ, καὶ κρεμάσαντες τὸν ἐξέσχισαν. Εἶτα ἐκρέμασαν πέτραν βαρεῖαν καὶ μεγάλην ἀπὸ τὸν λαιμόν του, καὶ κατὰ μὲν τὸ παρὸν τὸν ἔβαλον εἰς τὴν φυλακὴν· ὕστερον δὲ ἐξαπλώσαντες αὐτὸν κατὰ γῆς, τὸν ἐτάνυσαν ἀπὸ τέσσαρας πάλους, καὶ τὸν ἔδειραν· δερόμενος δὲ ὁ μακάριος, παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ πέραν εἰς τὸ Καμαρίδιον, καὶ εἰς τὸν εὐκτήριον ναὸν τοῦ ἁγίου, τὸν εὑρισκόμενον πλησίον εἰς τὴν πύλην τῆς Πηγῆς.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι δύω μάρτυρες ΥΠΑΤΟΣ καὶ ΘΕΟΔΟΥΛΟΣ, οἱ συμμαρτυρήσαντες τῷ ἁγίῳ Λεοντίῳ, ξίφει τελειοῦνται.

* » Ἐλευθερόφρων Θεόδουλος πρὸς ξίφος,
» Τοιοῦτον ὄντα καὶ τὸν Ὕπατον βλέπει.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΙΘΕΡΙΟΥ.

† » Πολλῶν βασάνων, Αἰθέριε, λαμβάνεις
Τὰς ἀνταμείψεις ἐν πλάτει τοῦ αἰθέρος.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει τ' (300), διαβληθεὶς δὲ ὅτι εἶναι Χριστιανὸς, ἐφέρθη ἔμπροσθεν τοῦ ἄρχοντος Ἐλευσίου, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσας, ἐτανύσθη καὶ ἐκάη μὲ ἀνημμένας λαμπάδας· εἶτα ἔκαυσαν τὰς μασχάλας, τὴν ῥάχιν, καὶ τὸ στῆθός του μὲ σιδηρᾶ καὶ πυρωμένα τριβόλια. Μετὰ ταῦτα ἔβαλον ὀγκίνον εἰς τὴν μύτην του, καὶ ἐξήπλωσαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς τάπητα σιδηροῦν καὶ πυρωμένον· ἀλλ' ἐφυλάχθη ἀβλαβὴς ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω τιμωρίας ὑπὸ θείου Ἀγγέλου. Τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

* *Ὁ ὅσιος ΕΡΑΣΜΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Θνήσκων Ἔρασμος, ἡδέως ἔχω λέγει,
» Ἐράσμιον γὰρ ἔστι μοι τὸ τεθνάναι.

* *Οἱ ἅγιοι δύω μάρτυρες οἱ ἐκ Κύπρου, τοὺς πόδας καυθέντες, τελειοῦνται.*

* » Καῦσιν ποδῶν στέξαντες εἰς ὥραν μίαν,
» Αἰωνίως χαίρουσι μάρτυρες δύω.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΛΕΟΝΤΙΟΥ τοῦ ποιμένος, τοῦ κειμένου πέραν τοῦ Ἄστεος.*

† » Ποιμὴν ὑπάρχων νῦν παρέστης ποιμένι,
» Τῷ Ποιμενάρχῃ, ὦ Λεόντι' εὐθύφρον,

* *Ὁ ὅσιος ΛΕΟΝΤΙΟΣ ὁ ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ Κοινοβιακῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου ἀσκήσας ἐν ἔτει σλ' (230), καὶ τῆς μονῆς μὴ ἐξελθὼν ἐν χρόνοις ἑξήκοντα, ὁ προφητικοῦ χαρίσματος ἠξιωμένος, καὶ μυροβλύτης γενόμενος μετὰ θάνατον, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

† » Τὸ μῦρα βλύζειν, ὦ Λεόντι' ἐκ τάφου,
» Καθαρότητος σῆμά ἐστι σῆς ἄκρας.

[1] Ὅρα εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τῶν ἁγιορειτῶν Πατέρων.

* *Ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ πλησίον τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ ἐν τῷ Φόρῳ.*

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ', μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου ΙΟΥΔΑ.

* » Κλῆσις τριπλῆ σοι καὶ τριπλοῦν, μάκαρ, πάθος,
» Ἄρσις δέσις τε καὶ τρίτον τόξου τάσις.
» Ἐννεακαιδεκάτῃ βελέεσσιν Ἰούδας θνήσκει.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους, καὶ ἐν μὲν τῷ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίῳ (Κεφ. ς'. 16.) ὁμοίως καὶ ἐν ταῖς Πράξεσι (Κεφ. ά. 13.) ὀνομάζεται Ἰούδας Ἰακώβου· ἤτοι ἀδελφὸς Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου· ἐν δὲ τῷ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίῳ ὀνομάζεται Θαδδαῖος καὶ Λευαῖος, (Κεφ. ί. 3.) [1] ὁ ὁποῖος ἔγραψε καὶ τὴν Καθολικὴν ἐπιστολήν, τὴν φωτιστικὴν ἐκείνην καὶ δογματικὴν εἰς πάντας τοὺς πιστεύσαντας χριστιανούς. Ἦτο δὲ κατὰ σάρκα ἀδελφὸς νομιζόμενος τοῦ Κυρίου, καθὼς υἱὸς τοῦ Μνήστορος Ἰωσὴφ, κατὰ τὸν θεῖον Ἐπιφάνιον, (Αἱρέσ. οή.) καὶ ὑπηρέτης τοῦ φρικτοῦ μυστηρίου τῆς ὑπὲρ λόγον ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Οὗτος λοιπὸν πεμφθεὶς εἰς τὸν κόσμον παρ' αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ μυσταγωγὸς, καὶ ὡς ἄνθραξ πυρωθεὶς ταῖς αὐτοῦ λαμπρότησι, πᾶσαν πλάνην κατέφλεξε καὶ τοὺς ἐσκοτισμένους ἐφώτισε· διότι αὐτὸς ἔλκων τὸν ζυγὸν τοῦ Σωτῆρος καὶ τὴν αὔλακα τέμνων, καὶ σπείρων τὸν σπόρον τῆς εὐσεβείας εἰς τὴν οἰκουμένην, πολὺν ἔφερε τὸν καρπὸν, καὶ πολλοὺς τῇ ἀληθινῇ πίστει στηρίξας, ἔπεισε νὰ ἐμπαίζωσι καὶ νὰ περιγελῶσι τὰ τῶν Ἑλλήνων εἴδωλα. Ἐπειδὴ δηλαδὴ οἱ λατρεύοντες τοὺς ψευδωνύμους Θεοὺς δὲν ἐδύναντο νὰ ἰατρεύσωσι τὰς ἀνιάτους ἀσθενείας, κατέφευγον εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Ἀπόστολον, καὶ οὗτος ἐλάμβανον διπλῆν τὴν ἰατρίαν· δηλαδὴ σώματος καὶ ψυχῆς, διότι ἡ ἰατρία τῶν τοῦ σώματος ἀσθενειῶν ὁδηγὸς ἐγίνετο εἰς τοὺς ἀπίστους πρὸς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ θεῖος οὗτος Ἰούδας εἰς τὴν Μεσοποταμίαν καὶ εἰς τὰ ἐκεῖσε πλησιόχωρα μέρη, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐφώτισε τὰ ἐν αὐτῇ εὑρισκόμενα Ἔθνη· ὑπῆγε δὲ καὶ εἰς τὴν πόλιν Ἔδεσσαν, καὶ πρὸς τὸν Τοπάρχην Αὔγαρον, τὸν ὁποῖον ἐθεράπευσεν ἀπὸ λέπραν, (ἐὰν οὗτος δηλαδὴ ὑποτεθῇ, ὅτι εἶναι ὁ Θαδδαῖος.) Ὕστερον δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν Ἀραρὰ, καὶ ἐκεῖ κρεμασθεὶς ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, καὶ μὲ βέλη κτυπηθεὶς, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμαράντινον στέφανον. [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΖΩΣΙΜΟΥ.

* » Ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ Ζώσιμος θεὶς φιλτάτην,
» Ξίφει θανὼν ζῇ ψυχικὴν ζωὴν, Λόγε.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο στρατιώτης κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως μὲν Τραϊανοῦ, ἡγεμόνος δὲ τῆς ἐν Πισσιδείᾳ Ἀντιοχείας Δομετιανοῦ, ἐν ἔτει γή' (98), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἀπολλωνιάδα τὴν ἐν Σωζοπόλει εὑρισκομένην. Ῥίψας δὲ τὰ ὅπλα, κατέφυγεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν

---

[1] Ἄλλοι δὲ θέλουσιν ὅτι Θαδδαῖος καὶ Λευαῖος εἶναι ὁ ἐξ Ἐδέσσης ἀπόστολος, διαφορετικὸς ὢν ἀπὸ τὸν Ἰούδαν τοῦτον. Ὅστις Θαδδαῖος ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ Αὐγούστου, καὶ ὅρα ἐκεῖ. Σημείωσαι ὅτι εἰς τὸν ἀπόστολον τοῦτον Ἰούδαν τὸν καὶ Θαδδαῖον ἐγκώμιον ἔπλεξε Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὁ μὲν μακάριος Ἰακὼβ ἐκεῖνος. » (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου.)

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ βασιλεὺς Δομετιανὸς, ἐζήτησε νὰ εὕρῃ ὅσους ἔμειναν ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ διὰ νὰ τοὺς θανατώσῃ, ἵνα μὴ μείνῃ πλέον καμμία ἐλπὶς περὶ τοῦ Μεσσίου. Ὅθεν εὑρὼν τοὺς ἐκγόνους τοῦ Ἰούδα τούτου, καὶ ἐρωτήσας περὶ αὐτῶν, ἔμαθεν ὅτι ἦσαν πτωχοὶ, γεωργοὶ, καὶ ἐργατικοὶ ἄνθρωποι. Εἶδε δὲ καὶ τὴν σκληρότητα τὴν ὁποίαν εἶχε τὸ σῶμά των, καὶ τοὺς ῥόζους καὶ τὰ τυλώματα, ἅτινα εἶχον ἐκ τῆς ἐργατικῆς αἱ χεῖρές των. Ἐρωτήσας δὲ αὐτοὺς ποῦ εὑρίσκεται ἡ τοῦ Χριστοῦ Βασιλεία; ἤκουσε παρ' αὐτῶν, ὅτι ἡ τοῦ Χριστοῦ βασιλεία δὲν εἶναι ἐπίγειος, ἀλλ' οὐράνιος. Ὅθεν καταφρονήσας αὐτοὺς, τοὺς ἀφῆκε, μὴ ἔχων πλέον καμμίαν ὑποψίαν· ἔπαυσε δὲ κατὰ τὸ παρὸν τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸν, ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος βιβλ. γ'. κεφ. ιθ'. καὶ κ'. τῆς Ἐκκλησ. ἱστορίας, ἐκ τῶν τοῦ Ἡγησίππου ἐρανισάμενος. Λέγει δὲ Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος βιβλ. α'. κεφ. λγ'. τῆς Ἐκκλησ. ἱστορ. ὅτι ὁ Ἰούδας οὗτος ἔλαβε γυναῖκα Μαρίαν ὀνόματι, καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἐποίησε τέκνα. Ὅθεν ἐκ τούτου κατάγονται οἱ καλούμενοι Δεσπόσυνοι· ἤτοι οἱ συγγενεῖς τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, καθὼς λέγει ὁ Ἀφρικανὸς Ἐπιστολ. πρὸς Ἀριστείδην. (ὅρα εἰς τὴν Ἑκατονταετηρίδα.) Περὶ δὲ τῶν Δεσποσύνων γράφει οὕτως ὁ Χρυσορρήμων «Μέχρι πολλοῦ οἱ συγγενεῖς τοῦ Χριστοῦ ἐθαυμάζοντο πανταχοῦ, οἱ καὶ Δεσπόσυνοι ἐλέγοντο· ἀλλ' ὅμως αὐτῶν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ἴσμεν.» (Ὁμιλ. κα'. εἰς τὸν Ἰωάν. ὅρα καὶ τὸν Δοσίθεον σελ. 13 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

τοῦ Χριστοῦ καὶ ἔλαβε τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ὅθεν ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἐπειδὴ ὡμολόγησεν ἑαυτὸν ὅτι εἶναι χριστιανός, ἐκρέμασαν αὐτὸν καὶ ἐξέσχισαν· μετὰ ταῦτα τὸν ἐτάνυσαν ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἔδειραν αὐτόν· ἔπειτα τὸν ἤπλωσαν ἐπάνω εἰς κράββατον σιδηροῦν πεπυρακτωμένον. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ φωτία μετεβλήθη εἰς δρόσον, πολλοὶ Ἕλληνες παρόντες ἐκεῖ, κατεπλάγησαν διὰ τὸ παράδοξον αὐτὸ θαῦμα καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν· ὕστερον ἐκάρφωσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου ὑποδήματα, καὶ δέσαντες αὐτὸν εἰς πωλάρια, τὸν ἐβίαζον νὰ τρέχῃ κατόπιν εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὅστις μετέβαινεν εἰς τὴν πόλιν τῶν Κανανιτῶν. Ὅθεν ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς ὄχι μόνον ἔτρεχεν, ἀλλὰ καὶ ἔμενε τρεῖς ἡμέρας νηστικός· κατὰ πρόνοιαν ὅμως Θεοῦ ἐφάνησαν εἰς τὸν ἅγιον δύω παιδία, καὶ τὸ μὲν ἓν ἔδωκεν ἄρτον εἰς αὐτὸν, τὸ δὲ ἄλλο τῷ ἔφερε νερὸν εἰς ἀγγεῖον, τὰ ὁποῖα λαβὼν ὁ μάρτυς, εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε. Μετὰ ταῦτα ἐφέρθη πάλιν εἰς ἐξέτασιν, καὶ πάλιν κρεμασθεὶς, ἐξεσχίσθη· τελευταῖον δὲ ἀποκεφαλισθεὶς, ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἄφθαρτον στέφανον.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΖΗΝΩΝ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

† » Ζήνων τί κοινὸν σοί τε καὶ θνητῷ βίῳ;
» Πρὸς Ἀγγέλους ἄπελθε τοὺς ὑπὲρ βίον.

Οὗτος ὁ ὅσιος ἀπετάξατο τὸν κόσμον καὶ ἔγεινε μαθητὴς τοῦ μεγάλου γέροντος Σιλουανοῦ. Διὰ δὲ τὴν ὑπερβολικήν του ὑπακοὴν, καὶ ἄκραν ἄσκησιν καὶ ἀκτημοσύνην ἔγεινε θαυματουργὸς καὶ σημειοφόρος, πολλὰ δαιμόνια ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους διώξας. Ὅθεν διανύσας τὴν ζωήν του μὲ ἀγῶνας εἰς διάστημα χρόνων ἑξήκοντα δύω, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

---

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν ΠΑΙΣΙΟΥ τοῦ μεγάλου.* [1]

† » Ἐγώ σε, Παΐσιε, Ἄγγελον λέγω,
» Φύσει μὲν οὐχί, ἀλλὰ τῷ ξένῳ βίῳ.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΑΣΥΓΚΡΙΤΟΥ, μαχαίρᾳ τελειωθέντος. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου ἔνδον τῆς ἁγίας Εἰρήνης τῆς πρὸς τὴν θάλασσαν.*

* » Ἀσύγκριτον σφαγέντα Κυρίου πόθῳ·
» Ἀσύγκριτα στέφουσιν ἀξίως στέφη.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΜΕΘΟΔΙΟΥ, Ἐπισκόπου Πατάρων.

» Μέθοδον Μεθόδιος βίου πρὸς βίον.
» Μεθεὶς ὁδεύει, οὗ μέθοδος οὐ πέλει.
» Εἰκάδι ἀρχιθύτην Μεθόδιον ἄορ κατέπεφνεν.

Οὗτος ὁ μακάριος παιδιόθεν ἀφιερωθεὶς εἰς τὸν Θεὸν, ἔγεινε σκεῦος τίμιον καὶ δοχεῖον τοῦ παναγίου πνεύματος· διὸ καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην μὲ θείαν ψῆφον λαβὼν, καλῶς καὶ θεοφιλῶς ἐποίμανε τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποίμνιον, καὶ μὲ τοὺς λαμπροὺς καὶ γλυκεῖς του λόγους ἐφώτισε καὶ ἐγλύκανε τὰ τῶν ὀρθοδόξων πληρώματα. Βλέπων δὲ τὴν κακοδοξίαν καὶ ἀπάτην τῶν τοῦ Ὠριγένους ὀπαδῶν, οἱ ὁποῖοι τότε εὑρίσκοντο [1], ὡς ἄριστος ποιμὴν κατέφλεξεν αὐτὴν μὲ τὸ θεῖον πῦρ τῆς διδασκαλίας του,

---

[1] Τὸν θαυμάσιον τούτου βίον, ὃν συνέγραψεν ὁ ὅσιος Ἰωάννης ὁ Κολοβὸς, ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον. Εἰς τοῦτον τὸν ὅσιον συνέγραψεν ἀσματικὴν Ἀκολουθίαν ὁ ὁσιολογιώτατος διδάσκαλος κύριος Χριστοφόρος ὁ προδρομίτης, καὶ ὁ βουλόμενος ζητησάτω ταύτην. Τινὲς, ὡς ἥκιστα, σκανδαλίζονται διὰ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον γράφεται ἐν τῷ βίῳ τοῦ μεγάλου τούτου Παϊσίου· ὅτι δηλαδὴ ὁ ἅγιος ἔνιψε τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι ἔπρεπε νὰ συμπεράνωσιν ἐκ τοῦ μείζονος τὸ ἔλαττον, καὶ οὕτω νὰ ἡσυχάσωσι τὸ σκάνδαλον τοῦ λογισμοῦ των, διότι ἂν ὁ Ἀβραὰμ ἔνιψε τοὺς πόδας τῶν φανέντων αὐτῷ τριῶν Ἀγγέλων, οἵτινες, κατὰ πάντας τοὺς πατέρας σχεδὸν ἦταν αἱ τρεῖς ὑποστάσεις τῆς ἁγίας Τριάδος, φησὶ γὰρ ἡ Γραφή· «Ληφθήτω δὴ ὕδωρ, καὶ νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν». (Γένεσ. ιη'. 4.) ἂν, λέγω τούτων ἔνιψε τοὺς πόδας, πάντη ἀΰλων καὶ ἀσωμάτων ὄντων, καὶ τοῦτο μέγιστον ὄν, πιστεύομεν, καὶ τὸ ἔλαττον, ὅτι δηλαδὴ ἔνιψεν ὁ μέγας Παΐσιος τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου σάρκα φοροῦντος· εἰ δὲ καὶ ἀπορεῖ τις, πῶς τοῦτο ἐγένετο, ἀποκρινόμεθα, καὶ ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ Παϊσίου. Εἰς πίστωσιν τούτου ἃς ἔχωσι παράδειγμα καὶ ἐκεῖνο ὅπερ λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, ὅστις διηγεῖται, ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία (ἥτις, ὡς λέγουσι πολλοὶ, ἦτον ἡ Θεοτόκος) προσελθοῦσαι, ἐκράτησαν τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου. (κη'. 9.) καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ἦτο τότε ἀφθαρτισμένον, ὡς μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ὄν.

[1] Ἐκ τούτου τοῦ λόγου δύναται νὰ συμπεράνῃ τις, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος ἤκμαζεν ἐν ἔτει φν' (550), διότι τότε ἐπεπόλαζον οἱ Ὠριγενισταί. Διὸ καὶ ἐν ἔτει φνγ' (553), ἀνεθεμάτισεν αὐτοὺς ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ πέμπτη Σύνοδος.

ὀλιγοστεύσας τὸ σκότος αὐτῆς μὲ τὴν θείαν χάριν, καὶ μὲ τὴν σοφίαν του. Ὅθεν καὶ ἡ τῶν λόγων αὐτοῦ ἀστραπὴ, καὶ ἡ τῆς γνώσεως σάλπιγξ ἐξῆλθεν εἰς ὅλην τὴν γῆν· διὰ τοῦτο ὁ μισόκαλος ἐχθρὸς μὴ ὑποφέρων τὴν ἀντίστασιν καὶ παρρησίαν τοῦ θείου τούτου πατρὸς ὤπλισε τοὺς ὑπηρέτας του, διὰ νὰ θανατώσωσι τὸν ἅγιον. Ὅθεν μαρτυρικῶς ἀποκεφαλισθεὶς παρ' αὐτῶν ὁ μακάριος καὶ θανατωθεὶς αὐτὸς ὅστις πρὸ τοῦ μαρτυρίου καὶ τοῦ θανάτου ἦτο ἐνδεδυμένος νέκρωσιν ζωηφόρον, ἀπῆλθε πρὸς τὴν μακαρίαν καὶ ἀτελεύτητον ζωὴν, πρότερον μὲν θυσιάζων καὶ ἱερουργῶν τὸν Ἀμνὸν τοῦ Θεοῦ, ὕστερον δὲ αὐτὸς θυσιασθεὶς καὶ θυσία ζῶσα εἰς τὸν Θεὸν προσφερθείς· ὅθεν καὶ μὲ διπλοῦς στεφάνους κατεκοσμήθη ὁ γενναῖος τῆς εὐσεβείας πρόμαχος. Ἐπειδὴ ἐκτὸς τούτου ἦτο ἱεράρχης ἔλαβε καὶ τέλος μαρτυρικὸν, καὶ ἐπορφύρωσε τὴν ἱεραρχικὴν στολὴν μὲ ἀθλητικὰ αἵματα. Οὗτος ὁ θεῖος καὶ τοῦ Θεοῦ ἀληθὴς ἱερεύς τε καὶ μάρτυς, ἀφῆκεν εἰς ἡμᾶς συγγράμματα, τὰ ὁποῖα εἶναι γεννήματα τῆς αὐτοῦ φιλοπονίας, καὶ περιέχουσι πᾶσαν γνῶσιν καὶ ὠφέλειαν [1]. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ μέλλοντα πράγματα φανερῶς καὶ καθαρῶς ὁ ἅγιος οὗτος προεῖπεν· ἤγουν διὰ τὰς μετὰ ταῦτα ἀλλαγὰς καὶ μεταβολὰς τῶν βασιλείων, διὰ τὰς καταδρομὰς καὶ πολέμους τῶν Ἐθνῶν, διὰ τὰς ἐρημώσεις καὶ ἀφανισμοὺς πολλῶν τόπων καὶ πόλεων, διὰ τοὺς ὀρθοδόξους καὶ αἱρετικοὺς βασιλεῖς, καὶ περὶ τοῦ Ἀντιχρίστου καὶ τῆς βασιλείας του, καὶ διὰ τὸν ἀφανισμὸν καὶ πανωλεθρίαν πάσης σαρκὸς ἀνθρωπίνης.

—

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ κατάθεσις τῶν λειψάνων καὶ περιβολαίων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Λουκᾶ, Ἀνδρέου καὶ Θωμᾶ τοῦ προφήτου Ἐλισσαίου καὶ τοῦ μάρτυρος Λαζάρου [2], ἅτινα κατετέθησαν ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τῶν μεγάλων.*

* *Οἱ ἐν ἐρήμῳ δύω ἅγιοι* ΑΣΚΗΤΑΙ, *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.*

* » Ἀνιπτόσαρκοι καὶ χαμαιεῦναι δύω,
» Ψυχὰς πλύναντες, ὕψος ᾤκησαν πόλου.

* *Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν* ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ *ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη.*

* » Κάλλη παρελθὼν φθαρτὰ, Κάλλις' εὐθύφρον,
» Κάλλη βλέπεις νῦν, ἃ φθαρῆναι οὐκ ἔνι [1].

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', *μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος* ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ *τοῦ ἐν Κιλικίᾳ.*

» Φέρων τι χρῆμα σάκκος ἄξιον πόλου,
» Ἰουλιανὸν βάλλεται πόντου μέσον.
» Σάκκῳ Ἰουλιανὸς βυθὸν εἰ σέδυ εἰκάδι πρώτῃ.

Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀνάζαρβον, ἢ-

---

[1] Σημείωσαι ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος Μεθόδιος βιβλίον συνέγραψεν ὀνομαζόμενον, Συμπόσιον παρθένων, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται χειρόγραφον ἐν τῇ κατὰ Βενετίαν βιβλιοθήκῃ τοῦ ἁγίου Μάρκου, καθὼς ἀνήγγειλαν ἡμῖν οἱ τοῦτο ἰδόντες καὶ ἀναγνώσαντες. Ἐξεδόθη δὲ ἐν Ῥώμῃ τῷ 1656, εἰς 8ον καὶ τῷ 1657· ἐν Παρισίοις εἰς φυλ.

[2] Ὁ ἅγιος οὗτος μάρτυς Λάζαρος ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἕνατην Μαρτίου.

[1] Οὗτος ὁ ἅγιος Κάλλιστος πρότερον ἐνασκούμενος ἐν τῇ κατὰ τὸ ὄρους τοῦ Ἄθω σκήτει τοῦ Μαγουλᾶ· ὕστερον ἀπὸ τὴν ἀσκητικὴν παλαίστραν ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ Ἰωάννου Καντακουζηνοῦ, καὶ Ἰωάννου Παλαιολόγου, ἐν ἔτει ᾳτν' (1350)· μετὰ τὸν Πατριάρχην Ἰσίδωρον. Οὗτος ἦτο ἐν ἀρεταῖς διαβεβυημένος, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Καντακουζηνὸς βιβλ. δ'. κεφάλ. γ'. Πατριαρχεύσας δὲ χρόνους δύω, παρεχώρησε τὸν θρόνον εἰς τοὺς βουλομένους, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν μονὴν τοῦ Μάμαντος τὴν ἰδικήν του, ἐκεῖ ἡσύχασε κατὰ τὸν αὐτὸν Καντακουζηνὸν, καὶ ἔγεινεν ἀντ' αὐτοῦ Πατριάρχης Φιλόθεος· Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Καντακουζηνὸς ἐξέλεξε τὴν μοναδικὴν ζωὴν, καὶ ἔγεινε βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος, τότε καὶ ὁ Κάλλιστος ἐλθὼν ἀπὸ Τενέδου, (ὅπου εἶχεν ὑπάγῃ) ἔγεινε δεύτερον Πατριάρχης.

Ὕστερον δὲ ἀποσταλεὶς πρέσβυς ἀπὸ τὸν βασιλέα εἰς τὰς Φέρας, πρὸς Ἐλισάβετ τὴν γυναῖκα τοῦ Κράλη τῆς Σερβίας, ἐν ἔτει ᾳτξή (1368), καὶ ἐκεῖ ἀρρωστήσας πολλὰ, ἐτελεύτησε τῇ εἰκοστῇ Ἰουνίου, καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐτάφη ἀπὸ τὴν Ἐλισάβετ, ἐν τῇ τῶν Φερῶν Μητροπόλει. (Μελέτιος τόμ. γ'. σελ. 203. Φεραὶ δὲ ἦτο πόλις τῆς ἐν Θετταλίᾳ Μαγνησίας, ἥτις κοινῶς τώρα λέγεται Γιενίτζαροι, ἢ κατ' ἄλλους Σίδρο, ὡς λέγει ὁ Μελέτιος· ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι αἱ Φεραὶ ἦσαν κατὰ τὴν Σερβίαν.) Οὗτος ὁ Κάλλιστος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ μαθητὴς Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, ὁ γράψας καὶ τὸν ἐκείνου βίον, καὶ οὐχὶ ὁ Ξανθόπουλος. (καθότι ἐκεῖνος μεταγενέστερος ἦν, καὶ ὁρᾶται κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Νοεμβρίου.) Οὗτος ἀποσταλεὶς εἰς τὰς Φέρας, ὡς εἴρηται, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὄρος, καὶ ἀνταμώσας τὸν Καυσοκαλύβην Μάξιμον, ἤκουσε νὰ εἰπῇ περὶ αὐτοῦ τὴν ἀστείαν ταύτην πρόρρησιν «Οὗτος ὁ γέρων τὴν γραῖάν του (ἤτοι τὴν Κωνσταντινούπολιν) ἔχασε» καὶ ἀπερχομένου, ἔψαλεν ὄπισθεν αὐτοῦ, τὸ ἐπιτάφιον τοῦτο «Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ» ὡς ἐν τῷ βίῳ τοῦ αὐτοῦ Μαξίμου ὁρᾶται· ὁρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Νοεμβρίου περὶ τοῦ ἁγίου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου.

τις εὑρίσκεται ἐν τῇ δευτέρᾳ Ἐπαρχίᾳ τῆς Κιλικίας, (ὕστερον δὲ ὠνομάσθη Διοκαισάρεια καὶ Καισαραυγούστα, καὶ Καισάρεια πρὸς Ἀναζάρβῳ, τώρα δὲ ὀνομάζεται τουρκιστὶ Ἀκ ισὰρ, ἢ Ἀκ σεράϊ). Ἦτο δὲ ὁ ἅγιος οὗτος υἱὸς πατρὸς βουλευτοῦ Ἕλληνος, μητρὸς δὲ χριστιανῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐδιδάχθη τὴν κατὰ Χριστὸν εὐσέβειαν. Ἀφ' οὗ δὲ κετέγεινεν εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, ὕστερον ὅτε ἔγεινε χρόνων δεκαοκτὼ ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Μαριανὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐδάρη εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος καὶ ἔπειτα ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακήν. Συμβουλευθεὶς δὲ τὴν μητέρα του τί νὰ κάμῃ, παρεκινήθη ἀπὸ αὐτὴν νὰ μείνῃ στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τπῦ Χριστοῦ, μέχρι θανάτου. Ὅθεν βληθεὶς ἐντὸς ἑνὸς σάκκου γεμάτου ἀπὸ ἄμμον καὶ ὀφίδια καὶ ἑρπετὰ φαρμακερὰ, καὶ οὕτω ῥιφθεὶς εἰς τὸ μέσον τοῦ πελάγους, ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.[1]

—

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος* ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ *τοῦ Αἰγυπτίου, ἢ Λίβυος.*

* » Ἰουλιανοῦ πᾶσα μακρὰν[2] ὠχρία.

» Μᾶλλον γὰρ εὔχρουν εἶχεν αὐτὸν. ἡ σπάθη.

* Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, καὶ Μαρκιανοῦ ἡγεμόνος, ἐν ἔτει συή (298) συστήσας δὲ μοναστήριον εἰς τὴν Ἀντιούπολιν[3] τῆς Αἰγύπτου, ἦτο ἡγούμενος εἰς αὐτὸ, ὁδηγῶν δέκα χιλιάδας μοναχούς. Ηιασθεὶς δὲ καὶ παραστὰς εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὡμολόγησε μὲν τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, τὰ δὲ εἴδωλα ἐνέπαιξε, διὸ καὶ ἐκίνησεν εἰς θυμὸν τὸν ἡγεμόνα. Ὅθεν πρῶτον ἐπρόσταξεν ὁ ἀλιτήριος νὰ καύσωσι τὸ μοναστήριόν του ὁμοῦ μὲ ὅλους ὅσους εὑρίσκοντο ἐντὸς αὐτοῦ· τότε δὲ εἶχον καταφύγει εἰς αὐτὸ καὶ ὁ Ἐπίσκοπος καὶ οἱ τῆς χώρας ἱερεῖς καὶ κληρικοὶ, οἵτινες ὅλοι ἔλαβον διὰ πυρὸς τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον. Ἄδεται δὲ λόγος, ὅτι εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον τοῦ μοναστηρίου ἀκούονται φωναὶ ἕως τῆς σήμερον κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἱερᾶς Ἀκολουθίας, καὶ ὅτι πολλαὶ ἐνέργειαι θαυμάτων γίνονται εἰς τοὺς προσερχομένους ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. Μετὰ ταῦτα ἐπειδὴ ὁ ἅγιος δὲν ἠθέλησε νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἁπλωθῇ εἰς τὴν γῆν καὶ νὰ δέρεται· ἔπειτα ἔδεσαν αὐτὸν μὲ δεσμὰ σιδηρᾶ, καὶ τόσον πολλὰ ἐσύντριψαν τὸ σῶμα τοῦ ἀθλητοῦ, ὥστε συνετρίφθησαν καὶ αὐτὰ τὰ κόκκαλα. Ἐνῶ δὲ ἔπασχε ταῦτα ὁ ἅγιος, ἐτυφλώθη εἷς στρατιώτης· ὁ δὲ ἅγιος ὑπεσχέθη νὰ τῷ χαρίσῃ τὸ φῶς, ἂν παραιτήσῃ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων καὶ πιστεύσῃ εἰς τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ ἡγεμὼν τοῦτο μαθὼν, ἐπρόσταξε τοὺς ἱερεῖς τῶν εἰδώλων νὰ ὁμματώσωσιν ἐκεῖνοι τὸν στρατιώτην· οἱ δὲ ἱερεῖς προσευχόμενοι εἰς τὰ εἴδωλα ὄχι μόνον δὲν ἐδυνήθησαν νὰ κάμωσι τὸ θαῦμα τοῦτο, ἀλλὰ καὶ φωνὴν ἤκουσαν, ἥτις ἐκβῆκεν ἀπὸ τὰ ἄδυτα τοῦ ναοῦ τῶν εἰδώλων, καὶ ἔλεγε νὰ ἀφήσωσι τὸν ἅγιον καὶ νὰ μὴ τιμωρῶσιν αὐτόν. Διότι ἀφ' οὗ, ἔλεγε, σεῖς ἠρχίσατε νὰ τιμωρῆτε τὸν μάρτυρα, ἡμεῖς ἀοράτως τιμωρούμεθα ἀπὸ τὸν Θεὸν περισσότερον ἀπὸ ἐκεῖνον, ὁμοῦ δὲ μὲ τὴν φωνὴν ἔπεσον καὶ τὰ εἴδωλα κατὰ γῆς καὶ ἐσυντρίφθησαν τόσον ὥστε ἔγειναν ὡς κονιορτός.

Ὁ δὲ ἡγεμὼν βλέπων τὸ θαῦμα τοῦτο, ἀντὶ νὰ ἡμερώσῃ καὶ νὰ διορθωθῇ, αὐτὸς περισσότερον ἐλύσσαξεν· ἐπειδὴ ὅταν μία ψυχὴ καταβυθισθῇ εἰς τὰ κακὰ, δὲν ἠξεύρει πλέον νὰ μεταχειρίζεται φρόνιμον καὶ ἀσφαλῆ στοχασμόν. Ὅθεν τὸν μὲν στρατιώτην ὅστις ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἅγιον τὸ φῶς τῶν ὀμμάτων του καὶ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσιν, εἰς δὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁγίου ἐπρόσταξε νὰ χυθῇ οὖρον βρωμερὸν, νομίζων ὁ ἀνόητος, ὅτι ὁ ἅγιος ἤξευρε μαγικὰ, καὶ μὲ αὐτὰ ἰάτρευσε τὸν τυφλόν. Ὅθεν μὲ τὸ οὖρον ἐστοχάζετο νὰ διαλύσῃ τῶν μαγικῶν τὴν ἐνέργειαν· ἡ βρῶμα ὅμως τοῦ οὔρου μετεβλήθη εἰς εὐωδίαν βαλσάμου. Τοῦτο δὲ τὸ θαυμάσιον βλέπων ὁ Κέλσιος, ὁ υἱὸς τοῦ ἡγεμόνος,

[1] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν ἐκ Κιλικίας τοῦτον ἅγιον Ἰουλιανὸν ἐγκώμιον ἔπλεξεν ὁ Χρυσοῦς Ῥήτωρ τῆς Ἐκκλησίας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εἰ ἐν τῇ γῇ τοιαῦται τοῖς μάρτυσιν αἱ τιμαὶ μετὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀποδημίαν.» (σώζεται ἐν τῷ Ε΄. τόμῳ τῆς ἐν Ἐτόνῃ ἐκδόσεως) περὶ δὲ τοῦ εἰς τὸ πέλαγος καταποντισμοῦ τοῦ μάρτυρος, τάδε προσθέτει ἡ καλὴ ἐκείνη γλῶσσα. Ἀναμνήσθητι τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ ἐπὶ Νῶε καὶ τῆς Κιβωτοῦ, καὶ γὰρ καὶ τότε δίκαιος ὁμοῦ καὶ θηρία· ἀλλ' ὁ μὲν Νῶε εἰσῆλθεν ἄνθρωπος, καὶ ἐξῆλθεν ἄνθρωπος· Ἰουλιανὸς δὲ, εἰσῆλθε μὲν ἄνθρωπος ἐξῆλθε δὲ ἄγγελος· ἐκεῖνος εἰσῆλθεν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν γῆν πάλιν· οὗτος εἰσῆλθεν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς σάκκον, καὶ ἀπὸ τοῦ σάκκου εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπῆρε· ἔλαβεν αὐτὸν τὸ πέλαγος, οὐχ ἵνα ἀποκτείνῃ, ἀλλ' ἵνα στεφανώσῃ, καὶ μετὰ τὸν στέφανον ἀπέδωκεν ἡμῖν τὴν ἁγίαν ταύτην Κιβωτὸν τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος.» Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται τὸ μαρτύριον τούτου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Βία διωγμοῦ ἐπεκράτησεν ἐν ἐκείνοις.»

[2] Ἴσως, Ἰουλιανοῦ πᾶσα μορφὴ ὠχρία. Σ. Ε.

[3] Ἐν δὲ τῇ Καλοκαιρινῇ καὶ ἐν ἄλλῳ Συναξαριστῇ χειρογράφῳ γράφεται, Ἀντινόου πόλιν τῆς Αἰγύπτου.

ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ μάλιστα διότι εἶδε καὶ ἁγίους ἀγγέλους, οἱ ὁποῖοι κατέβησαν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἐστεφάνωσαν τὸν ἅγιον μὲ στέφανον χρυσοῦν· ὅθεν ἀφήσας τὸν πατέρα του ἡγεμόνα, συνωμίλει καὶ συνανεστρέφετο μὲ τὸν ἅγιον, καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἐδιδάσκετο τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ εὐσέβειαν. Οὐ μόνον δὲ ὁ Κέλσιος, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἄλλοι εἴκοσι στρατιῶται ἐπίστευσαν παρρησίᾳ εἰς τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐζήτησεν, ἵνα ἀναστήσῃ καὶ νεκρὸν ὁ ἅγιος· ἐπειδὴ δὲ ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς ἀνέστησεν ἕνα νεκρὸν διὰ προσευχῆς του, τούτου χάριν πάλιν κρίνεται ὁμοῦ μὲ τὸν πιστεύσαντα υἱὸν τοῦ ἡγεμόνος Κέλσιον· εἷς δὲ στρατιώτης θέλων νὰ χωρίσῃ ἀπὸ τὸν ἅγιον βιαίως τὸν Κέλσιον, καὶ νὰ τὸν ὑπάγῃ εἰς τὸν πατέρα του, εὐθὺς ἐπαιδεύθη παρὰ Θεοῦ, καὶ ἐσάπησεν ἡ χεὶρ του. Μετὰ ταῦτα ἐβλήθη ὁ ἅγιος ὁμοῦ μὲ τὸν Κέλσιον εἰς σκοτεινὴν καὶ βρωμερὰν φυλακήν, ἡ ὁποία εὐθὺς ἅμα ἐμβῆκαν ἐκεῖ οἱ ἅγιοι ἐγέμισεν ἀπὸ τόσον φῶς καὶ ἀπὸ τόσην εὐωδίαν, ὥστε οἱ εἴκοσι στρατιῶται οἱ φυλάττοντες τὴν φυλακήν, βλέποντες τὴν λαμπρότητα τοῦ φωτὸς, καὶ ὀσφρανθέντες τὴν ἄρρητον ἐκείνην καὶ γλυκυτάτην εὐωδίαν, εὐθὺς ἐπεκαλέσθησαν τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸν Χριστὸν ὡς Θεὸν ὡμολόγησαν. Ὅθεν καὶ ἐβαπτίσθησαν ἀπὸ τὸν ἱερέα Ἀντώνιον, ὁ ὁποῖος ἦτο πλησίον τοῦ πρώτου τῆς πόλεως καὶ κατήγετο μὲν ἀπὸ αἷμα καὶ γένος βασιλικὸν, ἐσέβετο δὲ τὸν ἀληθῆ Θεὸν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἑπτὰ υἱούς του, οἵτινες καὶ αὐτοὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Κύριον.

Ὅθεν λαβόντες αὐτοὶ τὸν πατέρα των ἱερέα, ὑπῆγαν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἐσυντρόφευον τὸν ἅγιον Ἰουλιανόν. Διὰ τοῦτο κατεδικάσθησαν νὰ τεθῶσιν ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον εἰς λέβητας γεμάτους ἀπὸ πίσσαν βρασμένην. Αὐτοὶ εἶδον καὶ τὸ μέγα θαῦμα, τὸ ὁποῖον ἐτέλεσεν ὁ ἅγιος ἀναστήσας, ὡς εἴπομεν, διὰ προσευχῆς του ἕνα νεκρὸν, ὅστις τότε ἐφέρετο ἔξω τῆς πόλεως, διὰ νὰ ἐνταφιασθῇ· ὁ ὁποῖος ἀναστηθεὶς, ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ, καὶ ὡμολόγει χάριτας εἰς τὸν ἅγιον Ἰουλιανόν, λέγων· ὅτι ἐνῶ αὐτὸς ἔμελλε νὰ παραδοθῇ εἰς κολάσεις καὶ τιμωρίας ἀπό τινας μαύρους καὶ φοβεροὺς εἰς τὸ σχῆμα, ὁ Θεὸς δυσωπηθεὶς εἰς τὰς προσευχὰς τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ, ἠλέησεν αὐτὸν, καὶ ἐπρόσταξε νὰ φέρωσι πάλιν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῶν ζωντανῶν ἀνθρώπων. Ἐβαπτίσθη δὲ καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν ἀνωτέρω Ἀντώνιον καὶ ὠνομάσθη Ἀναστάσιος. Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἔβραζον οἱ λέβητες, ἐβλήθησαν μέσα εἰς αὐτοὺς ὁ ἅγιος Ἰουλιανὸς, ὁ Κέλσιος, οἱ πιστεύσαντες εἴκοσι φύλακες, οἱ ἑπτὰ υἱοὶ τοῦ ἄρχοντος, ὁ πρεσβύτερος Ἀντώνιος, καὶ ὁ ἐκ νεκρῶν ἐγερθεὶς Ἀναστάσιος. Ἐπειδὴ δὲ ἐξῆλθον ἀπὸ τοὺς λέβητας ἀβλαβεῖς, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Κελσίου, Βασίλισσα καλουμένη, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ἐβαπτίσθη ἀπὸ τὸν ἱερέα Ἀντώνιον καὶ τὸν κατὰ σάρκα υἱόν της Κέλσιον, τὸν ὁποῖον ἔκαμε πατέρα της πνευματικόν. Ὅθεν περισσοτέραν εὐεργεσίαν ἐχάρισεν ὁ Κέλσιος εἰς τὴν μητέρα του διὰ τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀναδοχῆς, παρ' ὅσην ἐχάρισεν ἡ μήτηρ του εἰς τὸν Κέλσιον διὰ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως, ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς υἱός της ἔγεινε καὶ πρόξενος εἰς αὐτὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως, καὶ ἀνάδοχος αὐτῆς ἐχρημάτισε διὰ τοῦ θείου βαπτίσματος. Ἐφέρθησαν λοιπὸν ὅλοι ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ σφραγίσαντες ἑαυτοὺς μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, τὰ μὲν γόνατα ἔκλιναν εἰς προσευχὴν ἐν τῇ γῇ, μὲ τὰ ὄμματα δὲ τῆς ψυχῆς θεωρήσαντες εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐκρήμνισαν ὅλα τὰ εἴδωλα, καὶ ὡς κονιορτὸν ταῦτα ἐλέπτυναν, τὸν δὲ ναὸν κατεβύθισαν εἰς τὴν γῆν. Ὅθεν ᾄδεται λόγος, ὅτι ἕως τῆς σήμερον φαίνεται εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ἀπὸ μακρὰν φωτία, ἥτις καίει κάτωθεν. Τότε μὲν λοιπὸν ἔβαλαν τοὺς ἁγίους ὅλους εἰς τὴν φυλακήν· ἐκεῖ δὲ ἐφάνησαν κατὰ τὴν ἐρχομένην νύκτα εἰς τοὺς ἁγίους παράδοξα θεάματα, τὰ ὁποία ἐπρομήνυον εἰς αὐτοὺς τὴν δόξαν καὶ τὰ ἀπόρρητα καὶ ἀνέκφραστα ἀγαθὰ, ὅσα ἔμελλον νὰ κληρονομήσωσιν εἰς οὐρανούς. Ὕστερον δὲ ἔδεσαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν τῶν ἁγίων μὲ δεμάτια παπυρίου βρεγμένα ἀπὸ ἔλαιον, καὶ οὕτως ἔδωκαν φωτίαν εἰς τοὺς παπύρους, καὶ ἤναψαν ὡς λαμπάδες.

Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν οἱ ἅγιοι ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὴν φωτίαν, τοῦ μὲν ἁγίου Ἰουλιανοῦ καὶ τοῦ Κελσίου ἐξέδαραν τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς, τοῦ δὲ ἱερέως Ἀντωνίου ἐξώρυξαν τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ ὀγκίσκον· τὴν δὲ μητέρα τοῦ ἁγίου ἐκρέμασαν, ἐπειδὴ οἱ βασανισταὶ στρατιῶται δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πλησιάσωσιν εἰς αὐτὴν, ἀλλ' εὐθὺς ἅμα ἤρχοντο πλησίον της, ἐτυφλόνοντο. Μετὰ ταῦτα ἔρριψαν τοὺς ἁγίους εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τοὺς φάγωσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ θηρία δὲν τοὺς ἤγγισαν, ἀπεκεφάλισαν αὐτοὺς ὁμοῦ μὲ ἄλλους καταδίκους. Ἀλλ' ὅμως τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μαρτύρων ἐγνωρίσθησαν ὕστερον, καθότι τὰ μὲν αἵματα τῶν ἁγίων ἔπηξαν καὶ

ἐσωρεύθησαν ἐπάνω εἰς τὰ σώματά των, αἱ δὲ ἅγιαι ψυχαί των ἐφαίνοντο καθήμεναι ἐπάνω εἰς τὰ σώματά των, εἰς εἶδος καὶ σχῆμα παρθένων. Ὅθεν λαβόντες αὐτὰ οἱ χριστιανοὶ, ἔβαλον πλησίον εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀναβρύει πάντοτε πηγὴ θαυμάτων καὶ χαρίζει ὑγείαν ψυχῆς καὶ σώματος εἰς τοὺς μετὰ πίστεως προστρέχοντας αὐτοῖς. Λέγουσι δὲ ὅτι εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἐθανατώθησαν οἱ ἅγιοι, ἔγεινε σεισμὸς παρευθύς· ἀπὸ δὲ τὸν σεισμὸν ἐκρημνίσθη μὲν τὸ περισσότερον μέρος τῆς πόλεως, ἐχώσθη δὲ καὶ ἐθανατώθη ὁ ἡγεμὼν καὶ πολλοὶ Ἕλληνες. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτῶν ναῷ, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τὸν Φόρον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.)

—

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν συμμαρτυρησάντων τῷ ἁγίῳ Ἰουλιανῷ, ΑΝΤΩΝΙΟΥ πρεσβυτέρου, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος, ΚΕΛΣΙΟΥ, ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, εἴκοσι δεσμοφυλάκων, καὶ τῶν ἑπτὰ ἀδελφῶν, πάντων τῷ διὰ ξίφους θανάτῳ τελειωθέντων.*

Εἰς τὸν Ἀντώνιον.

* » Κτείνας τὸν Ἀντώνιον ὁ σπαθηφόρος,
» Ἄκων ἑκόντα δεικνύει νικηφόρον.

Εἰς τὸν Ἀναστάσιον.

* » Τί τῶν μελῶν πέπονθεν Ἀναστασίου;
» Ἐμοῦ λέγεις; τράχηλος, ἐκκοπεὶς ξίφει.

Εἰς τὸν Κέλσιον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ.

* » Δίδωσι μητρὶ Κέλσιος Βασιλίσσῃ,
» Καλὰ τροφεῖα, συνθανὼν αὐτῇ ξίφει.

Εἰς τοὺς εἴκοσι δεσμοφύλακας.

* » Εὔτολμος εἰκὰς δεσμοφρουρούντων μία,
» Χριστοφρονούντων ἐκ ξίφους ὤφθη μέρος.

Εἰς τοὺς ἑπτὰ ἀδελφούς.

* « Αἰῶνας ἐκτυποῦντες ἑπτὰ τοῦ βίου,
» Λείπουσιν ἑπτὰ σύγγονοι βίον ξίφει.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΥ.

† » Τῆς Ἀφροδίτης τῷ ξοάνῳ μὴ θύων,
» Ἀφροδίσιος θανατοῦται τῷ ξίφει.

Οὗτος ἦτο ἐκ τῆς χώρας Κιλικίας, σεβόμενος τὸν Χριστὸν ἀπὸ τοὺς προγόνους του. Πιασθεὶς δὲ ὡς χριστιανὸς, ἐφέρθη εἰς τὸν ἄρχοντα Διονύσιον, καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, ἐκάη εἰς τὴν ῥάχιν μὲ πυρωμένα σίδηρα· εἶτα ἐβλήθη εἰς λέβητα, γεμάτον ἀπὸ βρασμένον μόλυβδον. Ἔπειτα ἐκρεμάσθη κατακέφαλα, καὶ ἐπειδὴ ἐφυλάχθη ἀβλαβὴς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἐφάνη μία λέαινα εἰς τὸ θέατρον, ἡ ὁποία ἀπολυθεῖσα κατὰ τοῦ ἁγίου, τελείως δὲν τὸν ἔβλαψεν, ἀλλ' ὡμίλησε μὲ ἀνθρωπίνην φωνὴν, ἐλέγχουσα τὴν σκληρότητα τῶν Ἑλλήνων. Ὅθεν διὰ τὸ τοιοῦτον θαῦμα πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, τὸν ὁποῖον παρρησίᾳ ὁμολογήσαντες, ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἀνέβησαν νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια. Βλέπων δὲ τοῦτο ὁ τύραννος, ἐπρόσταξε νὰ σχισθῇ μία πέτρα, καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῆς νὰ βληθῇ ὁ ἅγιος· ἐπάνω δὲ αὐτοῦ νὰ βληθῇ τὸ ἄλλο ἥμισυ τῆς πέτρας, ὑπηρετούντων εἰς τοῦτο πεντήκοντα πέντε στρατιωτῶν. Ὅθεν ὁ ἅγιος παρευθὺς παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον.

—

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΤΕΡΕΝΤΙΟΣ ἐπίσκοπος Ἰκονίου ἀκάνθαις κατακεντηθεὶς, τελειοῦται.

* » Γῆς Τερέντιος τὴν ἀρὰν γενναιόφρων,
» Τέλους ἀφορμὴν εὗρεν εὐλογημένην.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΝΙΚΗΤΑΣ ὁ Νυσίριος, ὁ ἐν τῇ Χίῳ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος ᾳψλβ' (1732) ξίφει τελειοῦται.*

* » Τμηθεὶς Νικήτα τὸν σὸν αὐχένα ξίφει,
» Τέτμηκας ἐχθροῦ τὰς πανουργίας πάσας.[1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΕΥΣΕΒΙΟΥ, Ἐπισκόπου Σαμοσάτων.

» Κέραμος, Εὐσέβιε, μάρτυς Κυρίου,
» Εὐθὺς δὲ καὶ στέφανος ἐν τῇ σῇ κάρᾳ.
» Εἰκάδι δευτερίῃ κεφαλὴν θλάσαν Εὐσεβίοιο.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίου υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐν ἔτει τλη' (338), ἐχρημάτισε δὲ ζηλωτὴς διάπυρος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ὅθεν μὲ πολλὴν ἀνδρίαν ψυχῆς καὶ μὲ ὑπεροψίαν τῶν παρόντων ἐσπούδασε πῶς νὰ ἔλθῃ εἰς αὔξησιν ἡ εὐσέβεια καὶ ὀρθοδοξία, ἂν καὶ ὁ βασιλεὺς Κωνστάντιος ἦτο ἐναντίος, ὡς ἄλλος

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ, ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

οὐδείς, ἐπειδὴ ἦτο Ἀρειανιστής. Ὅθεν ὅταν μίαν φορὰν ἐφοβέρισεν ὁ βασιλεὺς νὰ κόψῃ τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ ἁγίου, ἂν δὲν δώσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ μεγάλου Μελετίου γενόμενον ψήφισμα[1], ὁ ἅγιος ἤπλωσε καὶ τὰς δύω του χεῖρας, θέλων νὰ δείξῃ ὅτι μετὰ χαρᾶς δέχεται καὶ τῶν δύω τὴν ἐκκοπήν, παρὰ νὰ προδώσῃ τὸ ζητούμενον ψήφισμα, καὶ ὁμοῦ μὲ ἐκεῖνο νὰ προδώσῃ καὶ τὴν εὐσέβειαν. Τοῦτον τὸν ἅγιον πατέρα ἡμῶν Εὐσέβιον μετὰ τὸν Κωνσταντῖνον καὶ Ἰουλιανὸν ἐξώρισεν ὁ Οὐάλης ἀπὸ τὸν θρόνον του, καὶ κατεδίκασεν αὐτὸν νὰ περιπατῇ ἐξόριστος κατὰ τὸν ποταμὸν Δούναβιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Οὐάλης, ἐπανῆλθεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν Ἐπισκοπήν του, τὰ Σαμόσατα, (τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς Συρίαν πλησίον τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ ὑπὸ τὸν Ἐδέσσης Μητροπολίτην, κοινῶς Σεμψὰθ ὀνομαζόμενα.) Ὕστερον δὲ ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἀγῶνας καὶ νίκας, ὅσας ἐποίησεν ὁ ἀοίδιμος ἔτι ζῶν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας, ἠξιώθη καὶ τέλους μαρτυρικοῦ· διότι μία γυνὴ κακόδοξος, ἡ ὁποία ἐφρόνει τὴν τοῦ Ἀρείου αἵρεσιν, λαβοῦσα κεραμίδιον ἀπὸ μίαν στέγην, τὴν ἔρριψε κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἁγίου· ἀπὸ δὲ τὸ κτύπημα αὐτὸ ἐθανατώθη ὁ τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχης. Πρὸ τοῦ δὲ νὰ ἀποθάνῃ, ἐσυγχώρησε τὴν φονεύσασαν αὐτὸν γυναῖκα, μιμούμενος τὸν Δεσπότην του Χριστὸν καὶ τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου πλησίον Ἀρκαδιανῶν[2].

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΖΗΝΩΝΟΣ, καὶ ΖΗΝΑ τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ.

* » Δοῦλος σύναθλος τῷ συνάθλῳ Δεσπότῃ,
» Ἄμφω δὲ δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τετυμημένοι.

Οὗτοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Φιλαδέλφειαν τῆς Ἀραβίας, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὴν παλαιὰν λεγομένην Ἐμμᾶν, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει τγ' (303), καὶ ὁ μὲν Ζήνων ἦτο στρατιώτης κατὰ τὸ ἐπάγγελμα, ὁ δὲ Ζηνᾶς, δοῦλός του. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος Ζήνων ἐπεθύμει νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὸν Χριστόν, ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλην του τὴν περιουσίαν, καὶ ἠλευθέρωσε τοὺς δούλους του· ἀκούσας δὲ ὅτι ὁ ἡγεμὼν Μάξιμος εἶχε πολλὴν πρόνοιαν καὶ ἀγάπην εἰς τὰ εἴδωλα, ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν, ὑπῆγε δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ Ζηνᾶς, διότι δοῦλος ὢν εὐγνώμων καὶ καλοπροαίρετος, δὲν ἠθέλησε νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸν κύριόν του Ζήνωνα. Παρασταθεὶς λοιπὸν ὁ Ζήνων εἰς τὸν ἡγεμόνα, ἤλεγξεν αὐτὸν, λέγων ὅτι σπουδάζει καὶ ἀγωνίζεται εἰς μάταια πράγματα, ἤτοι εἰς τὰς λατρείας τῶν ἀψύχων Εἰδώλων. Ὅθεν ὁ ἡγεμὼν παρευθὺς ἐπρόσταξε νὰ δείρωσι τὸν ἅγιον· ὁ δὲ ἅγιος δερόμενος, ἐλάκτισε μὲ τὸν πόδα του τὸν βωμὸν, καὶ κατεχρήμνισεν αὐτόν. Διὰ τοῦτο ἐκρέμασαν τὸν ἅγιον καὶ ἔδειραν αὐτὸν ἀσπλάγχνως· ἔπειτα ἔτριψαν τὰς πληγάς του μὲ ἅλας καὶ ὀξείδιον. Μετὰ ταῦτα ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἠσφάλισαν εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον, ἕως εἰς κεντήματα τέσσαρα[1]. Ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ ὁ δοῦλός του Ζηνᾶς, παρεκάλει τὸν αὐθέντην του νὰ μὴ χωρίσῃ καὶ αὐτὸν ἀπὸ τὴν συνοδίαν του· ὅθεν ὁ ἡγεμὼν τοῦτο μαθὼν, ἐπρόσταξε νὰ κλείσωσι καὶ τὸν Ζηνᾶν ὁμοῦ μὲ τὸν αὐθέντην του εἰς τὴν φυλακήν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ δύω ἐρωτηθέντες ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος δὲν ἐπείσθησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ἐδάρησαν δυνατά· ὁ δὲ Ζήνων χωριστὰ ἐδέχθη εἰς τὸ στῆθος καὶ εἰς τὴν καρδίαν σουβλία πυρωμένα. Ἔπειτα ἔδεσαν καὶ τοὺς δύω ἀπὸ τὰς μασχάλας μὲ λωρία καὶ ἐκρέμασαν αὐτοὺς, ἀπὸ δὲ τοὺς πόδας των ἐκρέμασαν πέτρας βαρείας. Ὕστερον ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς ἕνα λάκκον γεμάτον ἀπὸ φωτίαν, καὶ ἐπάνωθεν ἔβρεχον τὴν φλόγα μὲ ἔλαιον. Ἐπειδὴ δὲ παραδόξως διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ ἔμειναν ἀβλαβεῖς, διὰ τοῦτο ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοῦ μαρτυρίου τοὺς στεφάνους. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ εὑρισκομένου εἰς τόπον λεγόμενον Κυπαρίσσιον.

—

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΟΜΠΙΑΝΟΣ ἐν θαλάσσῃ βληθεὶς, τελειοῦται.*

* » Ὁ Πομπιανὸς ἐκτελεῖ πομπὴν ξένην,
» Ἐκ τῆς θαλάσσης πρὸς τὰ τοῦ πόλου πλάτη.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΓΑΛΑΤΙΩΝ, ἐν τῇ θαλάσσῃ τελειοῦται.*

* » Ὕδωρ θαλάσσης ἁλμυρὸν Γαλατίων,
» Ὡς ἡδὺ μᾶλλον εἶχεν οἴεσθαι γάλα.

[1] Ἴσως τοῦ Ἀντιοχείας.

[2] Σημείωσαι, ὅτι ὁ Θεολόγος Γρηγόριος γράφων Ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Εὐσέβιον τοῦτον, ὀνομάζει αὐτὸν στῦλον καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας· φωστῆρα ἐν κόσμῳ καὶ Κανόνα πίστεως.

[1] Τὰ κεντήματα ταῦτα νομίζω ὅτι ἦσαν σημεῖά τινα καὶ ὀπαὶ, ἐπάνω εἰς τὸ τιμωρητικὸν ξύλον, μὲ τὰ ὁποῖα ἐγνώριζον πότε ἐσφίγγετο τὸ ξύλον περισσότερον, καὶ πότε ὀλιγώτερον.

* *Ἡ ἁγία μάρτυς* ΙΟΥΛΙΑΝΗ, *καὶ* ΣΑΤΟΡΝΙΝΟΣ *ὁ υἱὸς αὐτῆς, πυρὶ τελειοῦνται.*

* » Ἰουλιανὴν καὶ τὸ ταύτης παιδίον,
» Ἴουλον ἀνθοῦν, ἄρτι πῦρ καταφλέγει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', *μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος* ΑΓΡΙΠΠΙΝΗΣ.

» Πλησθεῖσα δεινῶν τραυμάτων ἐκ τυμμάτων,
» Πολλῶν μετέσχε στεμμάτων Ἀγριππίνα.
» Εἰκάδι θεινομένη τριτάτῃ θάνεν Ἀγριππίνα.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο γέννημα καὶ θρέμμα τῆς περιδόξου πόλεως Ῥώμης, καὶ ἐκ νεότητός της παρέδωκε τὸν ἑαυτόν της εἰς τὸν Θεόν· ὅθεν εὐωδίαζε μὲν τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, ὡς περιβόλιον ἀνθισμένον ἢ εὐωδέστατον ῥόδον, ἀπεδίωκε δὲ τὴν δυσωδίαν καὶ βρώμαν τῶν παθῶν, στολίσασα τὴν ψυχήν της ἡ μακαρία μὲ τὴν παρθενίαν καὶ καθαρότητα. Ἀρραβωνισθεῖσα λοιπὸν πνευματικῶς μὲ τὸν Χριστόν, ἀνδρείως καὶ θαρσαλέως ἐμβῆκεν εἰς τὸ μαρτύριον, καὶ διὰ τὸν ἔρωτα καὶ ἀγάπην τοῦ νυμφίου της Χριστοῦ, παρέδωκε τὸν ἑαυτόν της εἰς πολλὰ βάσανα καὶ μαρτύρια. Διότι δαρθεῖσα εἰς τὸ στόμα, μὲ τὸν δαρμὸν αὐτὸν συνέτριψε τὰ νοητὰ κόκκαλα τῆς ἀσεβείας· γυμνωθεῖσα δὲ ἀπὸ τὰ φορέματά της, τὴν γύμνωσιν τοῦ ἐχθροῦ διαβόλου ἐπόμπευσε, καὶ δεθεῖσα μὲ δεσμὰ, καὶ δοκιμάσασα στρέβλας, πᾶσαν τὴν πλάνην τῶν Ἑλλήνων διέλυσε. Τελευταῖον δὲ μέσα εἰς αὐτὰς τὰς βασάνους παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ ἡ ἀοίδιμος, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Βάσσα δὲ καὶ Παῦλα καὶ Ἀγαθονίκη λαβοῦσαι κρυφίως τὸ σῶμα τῆς μάρτυρος, μετέβαινον ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, καὶ διαπεράσασαι πολλὰ πελάγη, ἔφθασαν τελευταῖον εἰς τὴν νῆσον τῆς Σικελίας, καὶ ἐκεῖ ἀπεθησαύρισαν τὸ ἅγιον λείψανον. Ὅθεν δεχθεῖσα τοῦτο ἡ Σικελία, παρευθὺς ἠλευθερώθη ἀπὸ τὸ σκότος τῆς πλάνης καὶ τῶν δαιμόνων· ἀλλὰ καὶ Ἀγαρηνοί ποτε τολμήσαντες νὰ λεηλατήσωσι τὸ κάστρον, ἐν ᾧ εὑρίσκετο ὁ ναὸς τῆς ἁγίας, ἠφανίσθησαν παντελῶς. Ἀπὸ τότε λοιπὸν καὶ ἕως τῆς σήμερον λεπροὶ προσερχόμενοι εἰς τὸ λείψανόν της, καθαρίζονται, καὶ πᾶσα ἄλλη ἀσθένεια ἰατρεύεται διὰ τῶν πρεσβειῶν της.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ *Πρεσβυτέρου,* ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΥ[1] *Διακόνου, καὶ* ἈΘΑΝΑΣΙΟΥ Ἀναγνώστου.

Εἰς τὸν Ἀριστοκλῆν.

* » Ἀριστοκλῆς ἄριστος ὄντως ὁπλίτης,
» Πάντως γὰρ ἠρίστευσε τμηθεὶς τὴν κάραν.

Εἰς τὸν Δημητριανὸν καὶ Ἀθανάσιον.

† » Ἀθανάσιος εὗρεν ἀθανασίαν,
» Δημητριανῷ συνθανὼν ἀπὸ ζίφους.

* Ἀπὸ τοὺς τρεῖς τούτους ἁγίους ὁ Ἀριστοκλῆς ἦτο Κύπριος κατὰ τὸ γένος, καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Ταμασὸν, καὶ ἱερεὺς αὐτῆς ὑπάρχων, ἐν ἔτει τβ' (302), κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἀνέβη εἰς τὸ ἐκεῖ βουνὸν, καὶ ἐκρύφθη εἰς ἓν σπήλαιον, φεβούμενος τὸν διωγμὸν, ὅστις ἐκινήθη κατὰ τῶν χριστιανῶν. Εἰς τὸ σπήλαιον δὲ προσευχόμενος, ἠστράφθη ἀπὸ ἓν φῶς, τὸ ὁποῖον ἦτο λαμπρὸν ὑπὲρ τὸν ἥλιον, καὶ φωνὴ ἤλθεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ παρακινοῦσα αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆς Κύπρου Σαλαμῖνα· ἤτοι εἰς τὴν Ἀμόχωστον, καὶ ἐκεῖ νὰ ὑπομείνῃ τὸ διὰ μαρτυρίου τέλος. Πορευθεὶς λοιπὸν ἔφθασεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα, καὶ ἐκεῖ εὗρε Δημητριανὸν τὸν Διάκονον καὶ Ἀθανάσιον τὸν Ἀναγνώστην, καὶ ξενοδοχηθεὶς ἀπὸ αὐτοὺς, ἐδιηγήθη τὴν ὀπτασίαν τὴν ὁποίαν εἶδε καὶ τὴν φωνὴν ἣν ἤκουσε, καὶ τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν ὑπάγει εἰς τὴν Ἀμόχωστον· διὰ τοῦτο ἔλαβεν αὐτοὺς συγκοινωνοὺς τοῦ μαρτυρίου του, καθόσον ἐπροθυμοποιήθησαν καὶ αὐτοὶ νὰ ἀποθάνωσι μαζί του διὰ τὸν Χριστόν. Ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν Ἀμόχωστον καὶ οἱ τρεῖς, ἐστάθησαν ἐπάνω εἰς ἕνα ὑψηλὸν καὶ ὁλοφάνερον τόπον. Τούτους δὲ βλέπων ὁ ἡγεμὼν, τοὺς ἐπροσκάλεσε, καὶ μαθὼν ἀπὸ τὸ στόμα τῶν ἰδίων ὅτι εἶναι χριστιανοὶ, πρῶτον μὲν ἔδειρε καὶ κατεξέσχισε τὸν ἅγιον Ἀριστοκλῆν, ἔπειτα ἀπεκεφάλισεν αὐτόν. Τὸν δὲ Δημητριανὸν καὶ Ἀθανάσιον βλέπων ὅτι ἐπέμειναν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐβασάνισε πρῶτον αὐτοὺς μὲ διαφόρους τιμωρίας· ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ βληθῶσιν εἰς τὸ πῦρ. Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς ὑπὸ τὸς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, ἐπρόσταξε καὶ τοὺς ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους. (Ὅρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην ἑβδόμην τοῦ παρόν-

[1] Παρὰ δὲ τοῖς τετυπωμένοις Μηναίοις Δημήτριος οὗτος γράφεται.

τος τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φιλονείδους.)

---

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος* ΕΥΣΤΟΧΙΟΥ *Πρεσβυτέρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ,* ΓΑΙΟΥ *ἀνεψιοῦ αὐτοῦ, καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ* ΛΟΛΛΙΑΣ, ΠΡΟΒΗΣ, *καὶ* ΟΥΡΒΑΝΟΥ.

Εἰς τὸν Εὐστόχιον.

* » Ἔνθους ὑπάρχων Εὐστόχιε, πρὸς ξίφος,
» Οἶμαι στοχάζῃ ποῖον ἔσται σοι στέφος.

Εἰς τὸν Γάϊον.

* » Θείοις Γάϊος θυρεοῖς πεφραγμένος,
» Ψυχὴν ἄτμητος τῷ ξίφει τμηθεὶς μένει.

Εἰς τὴν Λολλίαν.

* » Χριστῷ προσῆλθες, Λολλία, διὰ ξίφους,
» Φύκει βαφεῖσα νυμφικῶς σῶν αἱμάτων.

Εἰς τὴν Πρόβην.

* » Ἐξ αὐχένος χέουσα κρουνοὺς αἱμάτων,
» Χαίρουσά μοι πρόβαινε πρὸς Θεὸν, Πρόβη.

Εἰς τὸν Οὐρβανόν

* » Τμηθεὶς τράχηλον, μάρτυς Οὐρβανὲ, ξίφει,
» Ἀφυπτιάζεις ὡς σπαραχθὲν ἀρνίον.

Οὗτος ὁ ἅγιος Εὐστόχιος καὶ Γάϊος ὁ ἀνεψιός του, καὶ τὰ τέκνα του Λολλία καὶ Πρόβη καὶ Οὐρβανὸς ἦσαν ἀπὸ τὴν πόλιν τὴν καλουμένην Οὔσαδα, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μαξιμιανοῦ, καὶ Ἀγρίππα ἡγεμόνος ἐν ἔτει τ' (300). Ὁ Εὐστόχιος λοιπὸν οὗτος πρότερον μὲν ἦτο ἱερεὺς τῶν εἰδώλων, ὕστερον δὲ βλέπων τοὺς ἁγίους μαρτυροῦντας διὰ τὸν Χριστὸν, καὶ ποιοῦντας παράδοξα θαύματα, ἀπεστράφη τὴν θρησκείαν τῶν εἰδώλων, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν Εὐδόξιον τὸν Ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας, ἐβαπτίσθη ἀπὸ αὐτὸν καὶ ἔλαβε καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ Πρεσβυτέρου. Μεταβὰς δὲ εἰς ἓν χωρίον τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καλούμενον, εὗρεν ἐκεῖ τὸν ἀνεψιόν του Γάϊον, ὁμοῦ καὶ τὰ τρία τέκνα του Λολλίαν, Πρόβην, καὶ Οὐρβανὸν, καὶ διδάξας αὐτοὺς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐβάπτισεν αὐτοὺς, ὁμοῦ καὶ ὅλους τοὺς συγγενεῖς του. Ὅθεν διὰ τοῦτο πιασθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἐπειδὴ ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν, ἐκρέμασαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ τὸν ἐξέσχισαν δυνατά· ἔπειτα ὑπῆγεν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἀνωτέρω εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἀγκύρας Ἀγριππῖνον, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐρωτηθέντες, δὲν ἐπείσθησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν. Ὅθεν πρῶτον μὲν ἡ ἁγία Λολλία καὶ ὁ ἀδελφός της Οὐρβανὸς ἐβλήθησαν ἀντικρὺ ὁ εἷς τοῦ ἄλλου, καὶ ἐξεσχίσθησαν εἰς τὰς πλευράς· ἐπειδὴ δὲ ὁ Γάϊος ἐδέχθη εὐλαβῶς τὸ αἷμά των εἰς τὰς χεῖράς του πρὸς ἁγιασμὸν, ἐδάρη εἰς τὴν πλάτην καὶ τὴν κοιλίαν. Ὁ δὲ ἅγιος Εὐστόχιος ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς ὁ Γάϊος καὶ τὰ τέκνα τοῦ Εὐστοχίου ἐδέθησαν ἐπάνω εἰς ἕνα χαλκοῦν τροχόν· ἐφυλάχθησαν ὅμως ὑπὸ Θεοῦ ἀβλαβεῖς, ἐπειδὴ ἐστάθη ὁ τροχὸς ἀπὸ τὴν κίνησίν του, καὶ ἔσβεσεν ἡ φωτία, ἥτις ἔκαιεν ὑποκάτω τοῦ τροχοῦ. Διὰ τοῦτο ἐξύρισαν τὰς κεφαλάς των, καὶ διεπέρασαν αὐτὰς μὲ καρφία· καὶ τῆς μὲν Πρόβης καὶ Λολλίας ἔκοψαν τοὺς μαστοὺς, τὸν δὲ Οὐρβανὸν ἔδειραν μὲ σπάθας ξυλίνας. Τελευταῖον δὲ, ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν ἀλλὰ μεγαλοφώνως ἐκήρυξαν καὶ ἐπεκαλέσθησαν αὐτὸν, ἀπεκεφαλίσθησαν οἱ μακάριοι καὶ ἀνέβησαν στεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ', *τὸ Γενέσιον τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.* [1]

---

[1] Σημειώσαι ὅτι ἡ γέννησις τοῦ Προδρόμου ἔγεινεν ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, κατὰ τὸν Σεβαστὸν Τραπεζούντιον. Εἰς τὸ γενέσιον τοῦ Προδρόμου λόγους ἑλληνικοὺς ἔχουσι, Σωφρόνιος ὁ Ἱεροσολύμων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Δίδου ἡμῖν, ὦ φωνὴ τοῦ λόγου, φωνήν.» Ἀντίπατρος ἐπίσκοπος Βόστρων τῶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ εὑρισκομένων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐν γεννητοῖς γυναικῶν οὐδένα Ἰωάννου.» Ἀέτιος πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πολλοὶ μὲν ἤδη πολλάκις ἀγαπητοί.» Χρύσιππος πρεσβύτερος καὶ μαθητὴς τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἦχος σάλπιγγος, λύρα πνευματική.» (σώζονται ἐν τῇ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου.) καὶ εἷς λόγος πανηγυρικὸς διαλαμβάνων περὶ τῆς συλλήψεως, γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τοῦ Προδρόμου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἰωάννην τὸ μέγα κλέος τῆς Οἰκουμένης.» Ἐγκώμιον τοῦ σοφωτάτου ἐν μοναχοῖς κυροῦ Θεοδούλου τοῦ Μαγίστρου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀλλ' ἔμοιγε τοῖς σοῖς.» Ἐγκώμιον Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀηδόνι τινι πολυφώνῳ εὔηχα κελαδοῦντι.» (σώζονται ταῦτα ἐν τῷ τετάρτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου.) Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εὔκαιρος ἡμέρα ἑορτῆς.» Θεόδωρος ὁ Δαφνοπάτης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εἰ μὲν ὁ τοῦ λόγου κῆρυξ.» Λέων ὁ σοφὸς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀρχὴ τῷ κόσμῳ χαρᾶς.» (σώζονται ἐν τῇ τοῦ Παντοκράτορος.)

» Ζαχαρία χόρευε σὺν τῇ συζύγῳ,
» Οὐ πολλὰ μὲν τίκτοντες, ἓν δὲ καὶ μέγα.
» Πρόδρομον ἀμφὶ τετάρτην εἰκάδα γείνατο μήτηρ.

Οὗτος ἐμαρτυρήθη ὑπὸ τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, ὅτι ἀναμέσον εἰς τοὺς γεννητοὺς υἱοὺς τῶν γυναικῶν εἶναι ἀπὸ ὅλους μεγαλείτερος, καὶ ὅτι εἶναι προφήτου περισσότερος. Οὗτος ἐσκίρτησεν ἀκόμη ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς μητρός του, καὶ ἐκήρυξεν εἰς ὅλους τοὺς ἐν τῇ γῇ τὴν παρουσίαν τοῦ Σωτῆρος. Οὗτος ἐπρόδραμε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν Ἅδην, καὶ ἐκεῖ εὐηγγέλισε τὴν ἔλευσιν τοῦ Κυρίου. Οὗτος ἐχρημάτισεν υἱὸς Ζαχαρίου τοῦ Ἀρχιερέως καὶ Ἐλισάβετ τῆς στείρας, γεννηθεὶς ἀπὸ θείαν ἐπαγγελίαν καὶ ὑπόσχεσιν. Αὐτὸς καὶ τὴν σιωπὴν τοῦ πατρός του Ζαχαρίου ἔλυσεν ὅτε ἐγεννήθη, καὶ ὅλον τὸν κόσμον ἀπὸ χαρὰν ἐνέπλησε· διὸ καὶ οἱ ἄγγελοι σήμερον μετὰ τῶν ἀνθρώπων εὐφραίνονται, καὶ ὅλη ἡ κτίσις ἀπὸ χαρὰν ἐπληρώθη. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἁγιώτατον αὐτοῦ ναόν, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τόπον καλούμενον Φωρακίου. (Ὅρα εἰς τὸν Θεοτόκην.)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ σύναξις τῶν δικαίων ΖΑΧΑΡΙΟΥ, καὶ ΕΛΙΣΑΒΕΤ.

» Τεκοῦσι γεννήτορσι Προδρόμου πάλαι,
» Γνωστοὶ συνεφαίνοντο, νῦν δὲ καὶ κτίσις.[1]

Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ὁ Καισαρεὺς ἐμαρτύρησεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει ᾠξέ (1765).

» Παναγιώτης Καισαρεὺς δι' ἀγάπην
» Τοῦ Κυρίου τέθνηκεν· ὦ χρηστοῦ τέλους![2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ', μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΦΕΒΡΩΝΙΑΣ.

» Προῖξ τῇ γυναικῶν καλλονῇ Φεβρωνία
» Τομὴ κεφαλῆς· ὡς καλή σοι προῖξ, γύναι!
» Δῶκε δὲ Φεβρωνίη ξίφει αὐχένα εἰκάδι πέμπτῃ.

Αὕτη ἡ ἀοίδιμος ἐκ νεαρᾶς τῆς ἡλικίας ἀσκώσασα τὸν χρηστὸν ζυγὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ἐλθοῦσα εἰς ἓν μοναστήριον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο εἰς τὰ σύνορα Ῥωμαίων καὶ Περσῶν, ἐν πόλει καλουμένῃ Νησίβει, ἥτις ὀνομάζεται Ἀντιόχεια τῆς Μυγδονίας, ἔγεινε μοναχὴ, καὶ ὑπερέβη ὅλας τὰς ἐν τῷ μοναστηρίῳ καλογραίας κατὰ τὴν ἄσκησιν καὶ σύνεσιν καὶ κατὰ τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν· ἦτο δὲ Ἡγουμένη ὅλων τῶν ἐκεῖ μοναζουσῶν ἡ ὁσία Βρυαίνη. Κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπή (288), ἐπειδὴ ὁ ἡγεμὼν Σελῆνος ἐδίωκε τοὺς χριστιανοὺς, αἱ μὲν λοιπαὶ Καλογραῖαι ἔφυγον ἀπὸ τὸ μοναστήριον, ζητοῦσαι νὰ σωθῶσιν ἀπὸ τὸν θάνατον, ἡ δὲ μακαρία Φεβρωνία, ἐπειδὴ ἦτο ἀσθενὴς, δὲν ἐδυνήθη νὰ φύγῃ, ἀλλὰ κατέκειτο ἐπάνω εἰς ἕνα κράββατον καὶ πλησίον αὐτῆς ἐκάθηντο ἡ ἡγουμένη Βρυαίνη καὶ ἡ καλουμένη Ἱερία. Ἐκεῖ λοιπὸν ὑπῆγον οἱ στρατιῶται τοῦ Σελήνου, καὶ συντρίψαντες τὰς θύρας μὲ πελέκεις, ἐμβῆκαν εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ εὐθὺς γυμνώσαντες τὰς μαχαίρας των, ἤθελον νὰ κατακόψωσι τὴν Βρυαίνην. Παρεκάλεσεν ὅμως αὐτοὺς Πρίμος ὁ τοῦ Λυσιμάχου ἀνεψιὸς νὰ μὴ κτυπήσωσιν αὐτὴν, διότι αὐτὸς ἐφέρετο πάντοτε πρὸς τοὺς χριστιανοὺς μὲ συμπάθειαν καὶ εὐσπλαγχνίαν· ἁρπάσαντες δὲ τὴν Φεβρωνίαν ἔφερον αὐτὴν εἰς τὸν Σελῆνον, ἠκολούθουν δὲ τὴν Φεβρωνίαν ἡ Βρυαίνη, ἡ Ἱερία, καὶ ἡ Θωμαὶς, στηρίζουσαι αὐτὴν εἰς τὴν πίστιν καὶ νουθετοῦσαι νὰ μὴ φοβηθῇ τὰ βάσανα, μηδὲ νὰ προδώσῃ τὴν εἰς Χριστὸν εὐσέβειαν. Παρεκίνουν δὲ αὐτὴν νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν Λιβύαν καὶ Λεωνίδα τὰς ἀδελφὰς, καὶ τὴν νέαν Εὐτροπίαν, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ μὲν Λιβύα ἀπεκεφαλίσθη διὰ τὸν Χριστὸν, ἡ Λεωνὶς παρεδόθη εἰς τὸ πῦρ, ἡ δὲ νέα Εὐτροπία, ἀκούσασα νὰ τῆς λέγῃ ἡ μήτηρ της «Μὴ φύγῃς τέκνον μου» εὐθὺς ἔδεσε τὰς χεῖράς της ὀπίσω, καὶ κλίνασα τὸν λαιμόν της εἰς τὸν δήμιον, ἐθανατώθη προθύμως.

Καὶ ἡ μὲν Βρυαίνη, ἀφ' οὗ ἐδίδαξε τὴν Φεβρωνίαν, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ μοναστήριον κλαίουσα καὶ θρηνοῦσα, διότι ἐφοβεῖτο διὰ τὸ ἄδηλον αὐτῆς τέλος· ὅθεν παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ χαρίσῃ εἰς αὐτὴν νίκην κατὰ τοῦ διαβόλου. Ἡ δὲ Θωμαὶς καὶ Ἱερία, ἐνδυθεῖσαι ἀνδρικὰ φορέματα, καὶ ἐνωθεῖσαι μὲ τοὺς ὑπηρέτας, ἠκολούθουν τὴν Φεβρωνίαν. Ἐφέρθη λοιπὸν ἡ ἁγία εἰς τὸν Λυσίμαχον τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Σελήνου, καὶ ἠρωτήθη ἀπὸ αὐτὸν νὰ εἰπῇ ποῖον εἶναι τὸ ὄνομά της, τὸ γένος της, καὶ ἡ θρησκεία

[1] Ὅτι μὲν οἱ γονεῖς τοῦ Ἰωάννου ἐκατοίκουν εἰς τὴν Ὀρεινὴν τῆς Ἰουδαίας, ὅπου ὑπῆγεν ἡ Θεοτόκος ἀπὸ τὴν Ναζαρὲτ καὶ ἀντάμωσε τὴν Ἐλισάβετ, μαρτυρεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς. Εἰς ποίαν δὲ πόλιν τῆς Ὀρεινῆς ἐκατοίκουν, τοῦτο οὐκ ἐξήλωσεν ὁ Εὐαγγελιστής· διὰ τοῦτο ἄλλοι μὲν εἶπον, ὅτι ἐκατοίκουν εἰς τὴν Μαχαιροῦντα, ἄλλοι, εἰς τὴν Ἐμμαοὺς, ἄλλοι, ὅτι εἰς τὴν Βηθλεὲμ, ὡς ὁ Κεδρηνός. Οἱ περισσότεροι δὲ ἀπὸ τοὺς ὕστερον λέγουσιν, ὅτι ἐκατοίκουν εἰς τὴν Χεβρών. (Ὅρα εἰς τὴν νεοτύπωτον Ἑκατονταετηρίδα.)

[2] Ὅρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

της. Ἡ δὲ μάρτυς ἀντὶ ἄλλης ἀποκρίσεως ἔλεγεν ὅτι εἶναι χριστιανή· ὕστερον δὲ ὁ τούτου θεῖος Σελῆνος ἐπεχείρησε νὰ μεταθέσῃ τὴν ἁγίαν ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ μὲ κολακείας, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐδυνήθη, ἐπρόσταξε νὰ ἐξαπλώσωσιν αὐτὴν ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη, καὶ ὑποκάτω μὲν νὰ καίωσιν αὐτὴν μὲ φωτίαν, ἄνωθεν δὲ νὰ δέρωσιν αὐτὴν μὲ ῥαβδία. Ἐπειδὴ δὲ ὄχι μόνον ἐπλήγωσαν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀμνάδα ἀπὸ τοὺς δαρμοὺς, ἀλλ' ἔρριπτον ἀκόμη καὶ ἔλαιον εἰς τὴν φωτίαν, διὰ τοῦτο ἀνέλυσαν αἱ σάρκες τῆς μακαρίας Φεβρωνίας καὶ ἔτρεχον κατὰ γῆς· ἔπειτα ἐκρέμασαν αὐτὴν καὶ ἐξέσχιζον μὲ σιδηρᾶ ὀνύχια καὶ ἔκαιον μὲ τὴν φωτίαν. Μετὰ ταῦτα ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν της, τὴν ὁποίαν ἡ ἁγία μὲ ἀνδρίαν πολλὴν μόνη της ἐξέβαλεν ἔξω τοῦ στόματός της· εἶτα ἐξερρίζωσαν τὰ ὀδόντιά της καὶ ἔκοψαν μὲ μάχαιραν τοὺς δύω μαστούς της, καὶ ἐπάνω εἰς τὸ κόψιμον ἔβαλον ἄνθρακας ἀνημμένους. Ὕστερον ἔκοψαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τῆς ἁγίας, καὶ τελευταῖον τὴν ἀπεκεφάλισαν καὶ οὕτως ἔλαβεν ἡ τρισολβία τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον. Κατὰ δὲ προσταγὴν τοῦ Λυσιμάχου συνήχθη ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς τὸ σῶμα τῆς ἁγίας, καὶ ἐφέρθη εἰς τὸ μοναστήριόν της διὰ μέσου Φίρμου τοῦ κόμητος· ἐβάσταζον δὲ αὐτὸ καὶ στρατιῶται ὁμοῦ μὲ τὸν Φίρμον· καὶ τὰ μὲν ἄλλα μέλη τῆς ἁγίας συνηρμόσθησαν τὸ καθ' ἓν εἰς τὴν τάξιν καὶ φυσικὴν ἁρμονίαν του, τὰ δὲ ὀδόντια αὐτῆς ἐτέθησαν ἐπάνω εἰς τὸ στῆθός της. Καὶ οὕτω συνήχθησαν Ἐπίσκοποι καὶ κληρικοὶ μετὰ μοναχῶν καὶ πλῆθος πολὺ τῶν χριστιανῶν, καὶ ψάλλοντες ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ ποιήσαντες ἀγρυπνίαν, ἐνεταφίασαν τὸ μαρτυρικὸν ἐκεῖνο καὶ ἅγιον λείψανον.

Λέγουσι δὲ ὅτι ὅτε κατ' ἔτος ἐτελεῖτο ἡ μνήμη τῆς ἁγίας εἰς τὸ μοναστήριον ἐβλέπετο ἡ μάρτυς κατὰ τὸ μεσονύκτιον, παροῦσα ὁμοῦ μὲ τὰς ἄλλας ἀδελφὰς καὶ συμψάλλουσα, καὶ ἀναπληροῦσα τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ζωντανὴ οὖσα ἵστατο ἕως οὗ ἐγίνετο ἡ εὐχή. Μίαν δὲ φορὰν ἠθέλησεν ἡ Βρυαίνη νὰ τὴν πιάσῃ, ἀλλ' εὐθὺς ἔγεινεν ἄφαντος. Ὁ δὲ Λυσίμαχος βαρεῖαν συμφορὰν ἐνόμισε τὸ μαρτύριον τῆς ἁγίας, καὶ διότι κατήγετο ἀπὸ μητέρα χριστιανὴν, καὶ διότι ὁ θεῖός του Σελῆνος ἔδειξε μεγάλην ἀπανθρωπίαν καὶ ὠμότητα εἰς τὴν μάρτυρα, διότι διέφθειρε τὸ τῆς νέας παρθένου κάλλος, τὸ ὁποῖον ἦτο σχεδὸν ὑπεράνθρωπον. Ὅθεν ἀπὸ τὴν λύπην καὶ πικρίαν τῆς ψυχῆς του τότε μὲν δὲν ἔφαγεν, ἀλλ' ἐθρήνησε καὶ ἔκλαυσε πικρῶς τὸν θάνατον τῆς ἁγίας· ὕστερον δὲ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν ὁμοῦ μὲ τὸν Ηρίμον, καὶ ἔλαβε μετ' ἐκείνου τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ὁ δὲ Σελῆνος ἔξω φρενῶν γενόμενος, ἐθεώρησεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐμούγγρισεν ὡς βοῦς· ἔπειτα κτυπήσας τὴν κεφαλήν του εἰς μίαν κολόναν, κακῶς ὁ κακὸς τὴν ψυχὴν ἀπέρριψε. Τελεῖται δὲ ἡ τῆς ἁγίας σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου προφήτου προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὴν Ὀξεῖαν. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινὴν [1].

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΟΡΕΝΤΙΟΥ *καὶ τῶν ἐξ γνησίων ἀδελφῶν,* ΦΑΡΝΑΚΙΟΥ, ΕΡΩΤΟΣ, ΦΙΡΜΟΥ, ΦΙΡΜΙΝΟΥ, ΚΥΡΙΑΚΟΥ, *καὶ* ΛΟΓΓΙΝΟΥ.

Εἰς τὸν Ὀρέντιον.

» Ἐκδὺς θαλάσσης ζῶν Ὀρέντιος βάθους,
» Ἐν γῇ τελευτᾷ, καὶ πρὸς οὐρανὸν τρέχει.

Εἰς τὸν Φαρνάκιον.

» Ἄρας ὁ Φαρνάκιος ἐκ γῆς πηλίνης,
» Ἀνῆλθεν εἰς ἕδαφος οἴκου Κυρίου.

Εἰς τὸν Ἔρωτα.

» Ἐρῶν ὑπῆρχεν οὐρανῶν κάλλους Ἔρως,
» Πρὸς οὓς μεταστὰς, ὥσπερ ἦρα, χαιρέτω.

Εἰς τὸν Φίρμον καὶ Φιρμῖνον

» Θρόνοι νοητοὶ Φιρμῖνός τε καὶ Φίρμος,
» Οἷς ἐγκάθηται βασιλεὺς τῶν Ἀγγέλων.

Εἰς τὸν Κυριακὸν καὶ Λογγῖνον.

» Κυριακὸν, Λογγῖνον ὡς ἰσαγγέλους,
» Θεὸς τίθησιν ἰσοτίμους Ἀγγέλοις.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τά (301)· καταγόμενοι μὲν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, συνηριθμημένοι δὲ μὲ διακοσίους Τύρωνας· ἤγουν νεοσυλλέκτους στρατιώτας, ὑπὸ τὸν κουβικουλάριον Ῥόδωνα, ἐν τῇ πόλει τῆς Ἀντιοχείας· οἱ ὁποῖοι ὑπῆγον εἰς τὰ μέρη τῆς Θρᾴκης, καὶ ἐτάχθησαν εἰς ἓν τάγμα, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο Λεγεάνδρον. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐκίνησαν ἐπανάστασιν οἱ Σκύ-

---

[1] Ὁ δὲ Ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Διοκλητιανοῦ».

θαι, καὶ διαβάντες τὸν Δούναβιν ἐληλάτουν τὴν Θράκην διὰ τοῦτο ὁ Μαξιμιανὸς, ὅστις ἀφ' οὗ ἐτελεύτησεν ὁ Διοκλητιανὸς ἐκράτησε τὴν βασιλείαν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, εὑρίσκετο εἰς φροντίδα καὶ ἀπορίαν, καὶ μάλιστα διότι ὁ πρῶτος τῶν Σκυθῶν, Μαραθὼμ ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ὑπερεῖχε τοὺς ἄλλους κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ κατὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν ἀνδρίαν, ἐζήτει τὸν Μαξιμιανὸν, ἢ κἀνένα ἄλλον διὰ νὰ μονομαχήσῃ μὲ αὐτὸν, καὶ ὅποιος ἀπὸ τοὺς δύω ἤθελε νικήσῃ, εἰς ἐκεῖνον νὰ δίδωσιν οἱ ἄλλοι τὰ νικητήρια καὶ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτόν. Διὰ ταῦτα, λέγω, εὑρίσκετο ὁ Μαξιμιανὸς εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἐπειδὴ κἀνεὶς ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους δὲν ἐθάρρει νὰ ἀντισταθῇ καὶ νὰ μονομαχήσῃ μὲ τὸν βάρβαρον καὶ ἀνδρειωμένον Μαραθώμ. Ὅθεν ὁ ἅγιος Ὀρέντιος μὲ τὴν κοινὴν γνώμην ἁπάντων ἐξελέχθη νὰ μονομαχήσῃ μὲ ἐκεῖνον, διότι ἦτο καὶ φύσει ἀνδρεῖος καὶ εἰς πολέμους ἔμπειρος καὶ εἰς τὸ νὰ νικᾷ ἐπιτήδειος, διὰ τὴν εὐστροφίαν καὶ γοργότητα τοῦ σώματός του. Ἐκβῆκε λοιπὸν ὁ ἅγιος εἰς τὸ στάδιον, καὶ ἀντιπαρετάχθη κατὰ τοῦ Μαραθὼμ, καὶ κτυπήσας αὐτὸν μὲ τὸ ἀκόντιόν του, ἀπέκοψε τὴν κεφαλήν του, καὶ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ οὕτως ἐποίησε νίκην καὶ τρόπαιον.

Ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας τὸν ἅγιον καὶ ἐπαινέσας τὴν ἀνδραγαθίαν του, προσέφερεν εἰς τὰ εἴδωλα θυσίας διὰ τὴν νίκην ταύτην· ὁ δὲ ἅγιος παρασταθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, ὡμολόγει, ὅτι μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Χριστοῦ ἐνίκησε τὸν ὑπερήφανον Σκύθην, καὶ ὄχι μὲ τὴν βοήθειαν τῶν ψευδωνύμων θεῶν. Πλὴν τότε μὲν συνεχώρησεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἅγιον νὰ ἀπολαμβάνῃ τὰς βασιλικὰς τιμὰς, ἐντραπεὶς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀνδραγαθίας του, ἐχάρησε δὲ εἰς αὐτὸν καὶ τὴν πολυτελῆ καὶ πολυτάλαντον ζώνην τοῦ φονευθέντος βαρβάρου. Ὕστερον δὲ, ἐπειδὴ ἐσυμβούλευε τὸν ἅγιον καὶ δὲν ἐδυνήθη νὰ τὸν καταπείσῃ νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἔστειλεν αὐτὸν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἓξ ἀδελφούς του εἰς τὴν πόλιν τῶν Σατάλων, τὴν ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ εὑρισκομένην, γράψας καὶ εἰς τὸν ἐκεῖ Δοῦκα, ὅτι εἰ μὲν οἱ ἅγιοι τιμωρούμενοι πεισθῶσι νὰ θυσιάσωσιν εἰς τοὺς θεοὺς, νὰ στείλῃ αὐτοὺς ὀπίσω, εἰ δὲ καὶ δὲν πεισθῶσι, νὰ στείλῃ αὐτοὺς ἐξορίστους εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀβασγίας καὶ Ζηχίας· ἤτοι τῆς νῦν λεγομένης Τζερκεζίας. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐξετασθέντες ἀπὸ τὸν Δοῦκα, δὲν ἐπείσθησαν νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα, ἀλλ' ἔμειναν στερεοὶ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως ἐξωρίσθησαν οἱ ἅγιοι εἰς τὰς ἀνωτέρω χώρας. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος τῶν ἀδελφῶν Ἔρως ἀπῆλθε πρὸς Θεὸν ὅτε ἔφθασαν εἰς ἕνα τόπον καλούμενον καινὴν Παρεμβολὴν, κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ παρόντος μηνός· ὁ δὲ ἅγιος Ὀρέντιος ἔλαβε τὸ μακάριον τέλος, ὅτε ἔφθασεν εἰς τόπον καλούμενον Ῥίζιον, διότι δέσαντες πέτραν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τὸν λαιμόν του, ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Ἄγγελος Ῥαφαὴλ, ἐκούφισεν αὐτὸν καὶ τὸν ἔβαλεν ἀπὸ τὴν θάλασσαν εἰς τὴν στερεὰν ἀβλαβῆ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν, εἰς τὴν ὁποίαν προσευχηθεὶς, ἀφῆκε τὸ πνεῦμά του εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ἐκεῖ ἐτάφη, κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ παρόντος μηνός. Ὁ δὲ ἅγιος Φαρνάκιος, ἐλθὼν εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Κορδόλη, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ἰουλίου. Ὁ δὲ Φίρμος καὶ Φιρμῖνος φθάσαντες τὴν Ἄψαρον, ἐκεῖ ἐτελείωσαν τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν, κατὰ τὴν ἑβδόμην τοῦ Ἰουλίου. Ὁ δὲ ἅγιος Κυριακὸς ἐλθὼν εἰς τὴν χώραν τῶν Λαζῶν, εἰς τόπον λεγόμενον Ζυγάνεως, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ, κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Ἰουλίου. Ὁ δὲ μακάριος Λογγῖνος ἐνῷ μετέβαινε διὰ θαλάσσης ἀπὸ τῆς Ζυγάνεως εἰς τὴν Λιβυκὴν ἠκολούθησε μεγάλη τρικυμία εἰς τὸν δρόμον· ὅθεν προσευχηθεὶς, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν Πιτυοῦντα, ἀφ' οὗ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας ὑπῆγε τὸ πλοῖον ἐκεῖ καὶ ἤραξεν.

Ἡ ἀνάμνησις τῆς ὑπὲρ λόγον καὶ πᾶσαν ἐλπίδα δοθείσης ἡμῖν βοηθείας παρὰ τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς ἀσπόρως αὐτὸν τεκούσης Παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, κατὰ τῶν διὰ γῆς τε καὶ θαλάσσης κυκλωσάντων τὴν καθ' ἡμᾶς βασιλίδα τῶν πόλεων ἀθέων Σαρακηνῶν, καὶ παραλεθρίᾳ παραδοθέντων, καὶ τελείῳ ἀφανισμῷ. (Ὅρα περὶ τούτου εἰς τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Αὐγούστου, καὶ εἰς τὴν ἑνδεκάτην Μαΐου, ἐν τῇ ὑποσημειώσει τῶν γενεθλίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως.)

* *Μνήμη τῶν ἁγίων ὁσιομαρτύρων, ΛΕΩΝΙΔΟΣ, ΛΙΒΥΗΣ, καὶ ΕΥΤΡΟΠΙΑΣ, τῆς μὲν διὰ πυρὸς, τῶν δὲ διὰ ξίφους τελειωθεισῶν.*

Εἰς τὴν Λεωνιδα.

* » Πηδᾷ Λεωνὶς εἰς τὸ πῦρ τῆς καμίνου.
» Ὡς εἰς τροφὴν λέαινα πεινῶσα σφάζει.

Εἰς τὴν Λιβύην.

* » Κομμωτικόν τι βάμμα νύμφης Κυρίου,
» Βάπτῃ, Λιβύη, δοῦσα τὴν δέριν ξίφει.

Εἰς τὴν Εὐτροπίαν.

* » Ὁ κόσμον αὐχῶν νοσσιᾶς συσχεῖν δίκην,
» Ὑπ' Εὐτροπίας παίζεται τετμημένης.

* *Ὁ ὅσιος ΣΙΜΩΝ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

* » Σορὸς Σίμωνι σαρκός ἐστιν ἐντία,
» Πόλος δὲ τούτῳ πνεύματος κατοικία.

* *Ὁ ὅσιος ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, ὁ κτίτωρ τῆς ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἄθω ἱερᾶς καὶ κοινοβιακῆς μονῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [2]

† » Κτίτωρ μονῆς σὺ τοῦ μεγίστου Προδρόμου.
» Δειχθείς, ἐναικεῖς νῦν μοναῖς ταῖς τοῦ πόλου.

* *Ὁ ὅσιος καὶ πνευματοφόρος ΔΟΜΕΤΙΟΣ, ὁ φίλος καὶ συνασκητὴς τοῦ ῥηθέντος ἁγίου Διονυσίου, ὁ καὶ ποιμὴν καὶ ἡγούμενος χρηματίσας τῆς αὐτῆς κοινοβιακῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Δόμους παρελθὼν τοὺς κάτω Δομέτιος,
» Ἀνακτόροις νῦν ἐγχορεύει τοῖς ἄνω.

* *Τοῦ ἁγίου νέου ὁσιομάρτυρος ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ἀθλήσαντος ἐν ἔτει αωἰ (1810)* [3]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κς', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΔΑΒΙΔ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ.

» Δαβὶδ συνήφθης τῷ πάλαι, Δαβὶδ νέε,
» Ἄλλον Γολιὰθ, σαρκικὰ κτείνας πάθη·
» Ἕκτῃ ἐξεπέρησε πύλας βίου εἰκάδι Δαβίδ.

Οὗτος ὁ μακάριος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, ὡς ἀστὴρ δὲ πολύφωτος καὶ τὴν Δύσιν ἐφώτισε, διότι ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας ὑπέταξε μὲ τὴν ἐγκράτειαν τὰ πάθη τῆς σαρκὸς, καὶ ἐφάνη ὡς τις ἔνσαρκος Ἄγγελος. Οὗτος κατασκευάσας τὴν κατοικίαν του ἐπάνω εἰς ἓν δένδρον ἀμυγδαλέας, καθὼς καὶ τὰ πτηνὰ κατασκευάζουσιν ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα τὰς φωλεάς των, εὔφραινε μὲν μὲ τὸν λόγον καὶ τὰς συμβουλάς του τοὺς προστρέχοντας εἰς αὐτὸν, ἐπτέρονε δὲ τὸν νοῦν του εἰς τὸ ὕψος τῆς θείας θεωρίας. Ὅθεν ἐπλούτησεν ὁ ἀοίδιμος παρὰ Θεοῦ τὴν τῶν θαυμάτων ἐνέργειαν, καὶ ἐφάνη ὡς στύλος φωτοειδέστατος, ὁ ὁποῖος ἐφώτιζεν ὅλους μὲ τὰ θαυμάσια, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐπάγονε μὲν ἀπὸ τὸ ψῦχος τοῦ χειμῶνος, ἐφλέγετο δὲ ἀπὸ τὴν καῦσιν τοῦ θέρους, καὶ ἔφθασεν οὕτως εἰς ἀπάθειαν. Ὅθεν διότι ἔφλεξε τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκὸς, τούτου ἕνεκεν ἔλαβεν ἀνημμένους ἄνθρακας εἰς τὰς χεῖράς του ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως καὶ ἔμεινεν ἀπὸ αὐτοὺς ἄφλεκτος καὶ ἀβλαβής. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ὁ ἀξιομακάριστος ὑπερβὰς τὰ ὅρια τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ μὲ τὴν ἀγγελικὴν πολιτείαν του, καὶ μὲ τὰ ὑπερφυσικὰ θαύματά του, ἀπῆλθε πρὸς ὃν ἐκ βρέφους ἠγάπησε Κύριον. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινὴν·) ὁ δὲ Ἑλληνικὸς βίος τούτου σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οἱ τῶν εὖ βεβιωκότων τὰς πράξεις. »

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΙΩΑΝΝΟΥ ἐπισκόπου Γοτθίας, ἐν εἰρήνῃ τελειωθέντος.

* » Τῇ σαρκὶ τὸν νοῦν θοὺς ἐπιστάτην, πάτερ,
» Ἀρνῇ τὰ σαρκὸς, ἀλλὰ καὶ ταύτην, τέλος. [4]

† Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης

---

[1] Ὁ ὅσιος οὗτος Σίμων ἐὲν ἠγάπα νὰ ἀποκτήσῃ φιλίας τῶν μεγάλων ἀνθρώπων· ἀλλ' ἐποίει πάντα τρόπον διὰ νὰ ἐξουθενωθῇ ἀπὸ αὐτούς. Ὅθεν γράφει περὶ αὐτοῦ ὁ Εὐεργετινὸς ἐν σελ. 703 ὅτι μίαν φορὰν ὑπῆγεν εἰς αὐτὸν ὁ τοῦ τόπου ἄρχων, θέλων νὰ τὸν ἰδῇ. Ὁ δὲ Σίμων, μαθὼν ὅτι ὁ ἄρχων ἔρχεται, ἐπῆρε τὴν ζώνην του, καὶ ὑπῆγε διὰ νὰ καθαρίσῃ ἕνα φοίνικα· οἱ δὲ ἄνθρωποι τοῦ ἄρχοντος, βλέποντες αὐτὸν καθαρίζοντα τὸν φοίνικα, εἶπον αὐτῷ, Γέρων, ποῦ εἶναι ὁ ἀναχωρητής; ὁ ὅσιος ἀπεκρίθη· δὲν εἶναι ἐδῶ ἀναχωρητής· οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἀνεχώρησαν.

Ἄλλοτε πάλιν ἦλθεν ἄλλος ἄρχων διὰ νὰ ἰδῇ αὐτόν· ἐπρόφθασαν δὲ οἱ κληρικοὶ καὶ εἶπον αὐτῷ, ἀββᾶ, ἑτοίμασον, ὅτι ὁ ἄρχων ἀκούων περὶ σοῦ, ἔρχεται διὰ νὰ εὐλογηθῇ ἀπὸ σέ. Ὁ δὲ ὅσιος ἀπεκρίθη· ναὶ, ἐγὼ ἑτοιμάζω τὸν ἑαυτόν μου. Φορέσας λοιπὸν τὸ κεντώνιόν του, ἤτοι τὸ παλαιὸν φόρεμά του, τὸ μὲ πολλὰ κεντήματα καὶ ἐμβαλλώματα ἐῤῥαιμένον, καὶ λαβὼν εἰς χεῖρας ψωμίον καὶ τυρίον ὑπῆγε καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν θύραν τοῦ κελλίου του καὶ ἔτρωγεν. Ὁ δὲ ἄρχων μὲ τοὺς ἀνθρώπους του, βλέποντες αὐτὸν τρώγοντα, τὸν ἐξηυτέλισαν, λέγοντες, οὗτος εἶναι ὁ περίφημος ἀναχωρητὴς περὶ τοῦ ὁποίου ἠκούομεν; καὶ εὐθὺς ἀνεχώρησαν.

[2] Τὸν βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸν νέον Παράδεισον· ἡ δὲ ἀσματικὴ τούτου ἀκολουθία εὑρίσκεται ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ κτισθείσῃ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Προδρόμου.

[3] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

[4] Ἤτοι καὶ αὐτὴν τὴν σάρκα ἠρνήθης κατὰ τὸ τέλος, ἆφεὶς αὐτὴν, καὶ ἀπελθὼν πρὸς Κύριον.

ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ἐν ἔτει ψις' (716), ἔφθασε δὲ καὶ ἕως Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῶν βασιλέων τῶν ἐν ἔτει ψπ' (780) βασιλευσάντων, καταγόμενος ἀπὸ τὴν χώραν Ταυροσκυθῶν τὴν εὑρισκομένην ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Γότθων. [1] Οὗτος λοιπὸν ἦτο υἱὸς Λέοντος καὶ Φωτεινῆς, καὶ ἐγεννήθη κατ' ἐπαγγελίαν καὶ ἡγιάσθη ἐκ βρέφους, ὡς ὁ μέγας Σαμουὴλ καὶ Ἱερεμίας ὁ προφήτης· διὰ τοῦτο εὐθὺς ἅμα ἐγεννήθη, ἀφιερώθη εἰς τὸν Θεόν. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς μέτρον ἡλικίας καὶ τῆς σωματικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς, καὶ ἔλαβον χρείαν οἱ αὐτοῦ συμπατριῶται νὰ ἀναβιβάσωσιν αὐτὸν εἰς τὸν θρόνον τῆς ἀρχιερωσύνης, τότε ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὸν καθολικὸν Μητροπολίτην τῆς Ἰβηρίας (ἤτοι τῆς Γγιουρτζίας,) καὶ ἀπὸ ἐκεῖνον ἔλαβε τὴν χειροτονίαν. Διότι ἐπεκράτει εἰς τὰ μέρη τῶν Ῥωμαίων ἡ τῶν εἰκονομάχων αἵρεσις, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔλαβε παρ' ἐκείνων τὴν χειροτονίαν ὁ ἅγιος. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελεύτησεν ὁ Ἴσαυρος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν εἰκονομάχοι βασιλεῖς, τότε ὑπῆγεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν βασιλεύουσαν, καὶ ἀνταμώσας τὴν βασίλισσαν Εἰρήνην, πολλὰ εἶπεν εἰς αὐτὴν περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Γοτθίαν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ στρατιῶται τοῦ Χαγάνου ἔκαμον ἐπανάστασιν εἰς τὴν Γοτθίαν καὶ πολλοὺς χριστιανοὺς ἔκοψαν μὲ μαχαίρας διὰ τὸν Χριστόν, τούτου χάριν ἔφυγεν ὁ ἅγιος, καὶ περάσας εἰς τὴν Ἀμάστριδα (πόλιν παραθαλάσσιον τῆς Μαύρης θαλάσσης), ἐκάθισεν ἐκεῖ τέσσαρας χρόνους. Ἀκούσας δὲ ὅτι ἐτελεύτησεν ὁ Χαγάνος, εἶπε πρὸς τοὺς σὺν αὐτῷ, καὶ ἐγὼ μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ὑπάγω νὰ κριθῶ μὲ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγεινε. Διότι μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἐνῶ ὁ ἅγιος ἐδίδασκεν εἰς τὸν λαὸν τὰ πρὸς σωτηρίαν ψυχῆς, παρέδωκε τὸ πνεῦμά του τῷ Θεῷ· καὶ εὐθὺς ἔφθασεν ἐκεῖ τὸ πλοῖον, καθὼς καὶ τοῦτο προεῖπεν ὁ ἅγιος· δηλαδὴ ὅτι εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατόν του θέλει φθάσει ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀμάστριδα τὸ πλοῖόν του. Τότε Γεώργιος ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀμάστριδος ἔβαλε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου εἰς θήκην, καὶ μὲ κηρία καὶ θυμιάματα, προϋπαντῶντος καὶ ὅλου τοῦ λαοῦ, κατέβασεν αὐτὸ εἰς τὸ πλοῖον τοῦ ἁγίου· καὶ διαπεράσαντες, τὸ ἔφερον εἰς τὸν ἰδικόν του παρθενῶνα· ἤτοι εἰς τὸ μοναστήριον τῶν μοναζουσῶν, τὸ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τιμώμενον, καὶ ἐκεῖ τὸ ἀπεθησαύρισαν. Ἀπὸ τὸ λείψανον δὲ αὐτὸ πολλὰ θαύματα ἔγειναν καὶ ἕως τοῦ νῦν γίνονται εἰς τοὺς μετὰ πίστεως τούτῳ προστρέχοντας, τὰ ὁποῖα ᾄδονται ἀπὸ τοὺς ἐγχωρίους. Ἀλλὰ καὶ ὅτε ἦτο ζωντανὸς ὁ ἅγιος πολλὰ ἐποίησε θαύματα· δέκα δὲ μόνα εὕρομεν γεγραμμένα, τὰ ὁποῖα ἀφήσαμεν διὰ τὴν πολυλογίαν, περὶ τῆς συντομίας φροντίζοντες.

---

* Ὁ ὅσιος ΑΝΘΙΩΝ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

* » Δένδρον τι θεῖον καλλίφυλλον Ἀνθίων,
» Φυλλορροεῖ δὲ τῇ ῥύσει τοῦ σαρκίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΑΜΨΩΝ τοῦ Ξενοδόχου.

* » Ἐξῆγεν ὁ πρὶν ἐκ γνάθου Σαμψὼν πόμα,
» Ὁ νῦν δὲ Σαμψὼν μῦρον ἐκ τάφου βρύει.

* » Εἰκάδι ἑβδομάτῃ Σαμψὼν θάνε, βρῦσέ τε μῦρα.

Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὴν παλαιὰν Ῥώμην, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἐν ἔτει φμά (541), διασκορπίσας δὲ εἰς τοὺς πτωχοὺς τὸν πλοῦτον, ὅσος ἔμεινεν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ περιπατήσας εἰς ὅλους τοὺς ἱεροὺς ναούς, ἀπήλαυσε πνευματικῶς τὴν καλλονὴν αὐτῶν καὶ ὡραιότητα. Εἶτα καθίσας εἰς τόπον ἥσυχον, ἐνετρύφα καὶ κατεγίνετο εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, προσέχων εἰς μόνον τὸν Θεόν. Ὅθεν γενόμενος φανερὸς καὶ γνώριμος εἰς τὸν τότε ἁγιώτατον Μηνᾶν, τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, χειροτονεῖται ἀπὸ αὐτὸν ἱερεὺς καὶ γίνεται εἷς ἀπὸ τοὺς Κληρικούς. Ἦτο λοιπὸν σωτήριος λιμὴν εἰς τοὺς χειμαζομένους, καταφυγὴ εἰς τοὺς πενομένους, ἰατρὸς εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ χρῄζοντας βοηθείας σωματικῆς, ἐπειδὴ ἦτο ὁ ἀοίδιμος καὶ τῆς ἰατρικῆς τέχνης ἔμπειρος. Αὐτὸς ἰάτρευσε καὶ τὸν βασιλέα Ἰουστινιανόν, ὁ ὁποῖος ἔπεσεν εἰς πάθος ἀνίατον· ὅθεν ἐκ τούτου θαυμάσας ὁ βασιλεὺς τὴν ἀρε-

---

[1] Τὸ κείμενον τῆς πρώτης ἐκδόσεως εἶχεν... ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Γότθων τὴν εὑρισκομένην κατὰ τὸ νῦν λεγόμενον Κρίμι, ὅπου ἐκατοίκουν οἱ Ταυροσκύθαι. Ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν Γότθων ἡ χώρα δὲν κεῖται ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ, ἐπηνωρθώσαμεν τὸ κείμενον, παραβαλόντες πρὸς τὸ ἐν τοῖς Μηναίοις, ἀκριβέστερον ἔχον. Σ. Ε.

τὴν τοῦ ἁγίου, ἀπέδιδε σέβας καὶ τιμὴν εἰς αὐτὸν, καὶ διὰ μέσου αὐτοῦ κτίσας οἶκον μεγαλώτατον καὶ περιβόητον, ἔκαμεν αὐτὸν ξενοδοχεῖον· τὸν δὲ ἅγιον κατέστησε Σκευοφύλακα τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας. Μὲ τοιαῦτα λοιπὸν θεοφιλῆ ἔργα πολιτευσάμενος ὁ Μακάριος Σαμψὼν, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ· τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐναπετέθη εἰς τὸν μεγαλώτατον ναὸν τοῦ ἁγίου Μωκίου, τὸ ὁποῖον βρύει μῦρα καὶ πηγάζει καθ' ἑκάστην ἡμέραν διαφόρους ἰατρείας, εἰς δόξαν καὶ αἶνον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ κτισθὲν καὶ συσταθὲν εὐαγὲς ξενοδοχεῖον. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν [1].)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀνέκτου.

» Οὐκ ἦν ἀνεκτὸν τῷ Ἀνέκτῳ μὴ στέγειν,
» Τὸν διὰ Χριστὸν θάνατον μέχρι τέλους.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, καὶ Οὐρβανοῦ ἡγεμόνος Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, ἐν ἔτει σγ΄ (298), ἐπειδὴ δὲ ἐδίδασκε τοὺς χριστιανοὺς καὶ τοὺς παρεκίνει νὰ μὴ φοβῶνται τὰ βάσανα, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ἀνθίστανται εἰς τοὺς Ἕλληνας διὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ νὰ ἀποθνήσκωσι διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διεβλήθη εἰς τὸν ῥηθέντα ἡγεμόνα. Ὅθεν συλληφθεὶς πρῶτον μὲν ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν, ἔπειτα δὲ παρεστάθη εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὁ ὁποῖος ἠνάγκαζεν αὐτὸν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα. Ὁ δὲ ἅγιος διὰ προσευχῆς του ἐχρήμνισε τὰ εἴδωλα εἰς τὴν γῆν· ὅθεν ἤπλωσαν τὸν μάρτυρα ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἔδειραν αὐτὸν δέκα στρατιῶται μὲ βάκλα [2]. Ἔπειτα ἐκρέμασαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ κατέκοψαν μὲ ξυράφιον τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν του, καὶ ὅλον τὸ σῶμά του κατεξέσχισαν μὲ σιδηρᾶ ὀνύχια· ἄγγελος δὲ Κυρίου φανεὶς, ἠλευθέρωσεν αὐτὸν ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ ἔκαμεν αὐτὸν ὑγιῆ. Ἀφ' οὗ δὲ κατέβασαν αὐτὸν ἀπὸ τὸ ξύλον, ἐτρύπησαν τοὺς ἀστραγάλους του μὲ σιδηρᾶ περόνια, καὶ ἐπάνω εἰς τὸ στῆθός του ἔβαλον τηγάνιον πυρωμένον· ἔπειτα ἔβαλον αὐτὸν νὰ καθίσῃ ἐντὸς ἀγγείου σιδηροῦ πολλὰ πυρωμένου. Μετὰ ταῦτα ἐπλήγωσαν τοὺς πόδας του μὲ σιδηρᾶς σούβλας, καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακήν· καὶ πάλιν ἄγγελος Κυρίου φανεὶς, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τὰ δεσμὰ, καὶ ἐποίησεν ὑγιῆ. Διὰ τοῦτο πολλοὶ Ἕλληνες βλέποντες αὐτὸν ὑγιῆ, ἤρχοντο εἰς αὐτὸν καὶ ἐβαπτίζοντο, ὁμοῦ δὲ καὶ ἐλυτρόνοντο ἀπὸ τὰς ἀσθενείας ὅσας εἶχον.

Μετὰ ταῦτα πάλιν ἐκρέμασαν τὸν ἅγιον ἀπὸ τοὺς πόδας καὶ εἶτα κρεμάσαντες ἀπὸ τὰς χεῖράς του πέτρας βαρυτάτας ὕψωσαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ἓν ξύλον ὄρθιον. Ἔπειτα ἔδειραν τὴν κοιλίαν του μὲ ξύλα, καὶ ἔκαυσαν αὐτὸν μὲ ἀνημμένας λαμπάδας, χύσαντες δὲ μόλυβδον βραστὸν μέσα εἰς τὸ στόμα του, ἔβαλον εἰς τὴν κεφαλήν του περικεφαλαίαν σιδηρᾶν πεπυρακτωμένην, καὶ οὕτως ἔρριψαν αὐτὸν εἰς ἀνημμένην κάμινον. Φυλαχθεὶς δὲ ἀπὸ ὅλα ταῦτα τὰ βάσανα ἀβλαβὴς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος τοῦ Χριστοῦ εἵλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ πολλοὺς Ἕλληνας, οἱ ὁποῖοι ὅλοι ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Ὕστερον δὲ ἐξέβαλον δύω λωρία ἄνωθεν ἀπὸ τὸν λαιμὸν τοῦ ἁγίου ἕως κάτω εἰς τοὺς πόδας του· λαβὼν δὲ ὁ μάρτυς τὸ ἓν λωρίον τὸ ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀσεβοῦς ἡγεμόνος. Ὅθεν τούτου χάριν ἀπεκεφαλίσθη ὁ μακάριος, καὶ ἀντὶ αἵματος ἐκβῆκε γάλα ἀπὸ τὸ κόψιμον τοῦ λαιμοῦ του. Ἠκολούθησε δὲ καὶ ἄλλο θαῦμα φρικτὸν, διότι λαβὼν ὁ μάρτυς εἰς τὰς χεῖράς του τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, ἐπεριπάτησε τόπον ἕως δύω σημεῖα, καὶ οὕτως ἀπῆλθε νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

---

* *Διήγησις Συνεσίου Ἐπισκόπου Κυρήνης περὶ Εὐαγρίου τινὸς Φιλοσόφου, καὶ χρυσίου λιτρῶν τριακοσίων.*

† » Ἀδρὰν δίδου, πλούσιε, τοῖς πτωχοῖς δόσιν,
» Λήψῃ γὰρ αὐτὴν πολλαπλασιωτέραν.

* Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Θεοφίλου, ἐν ἔτει υιά (411), ἔγεινεν Ἐπίσκοπος Κυρήνης Συνέσιος ὁ Φιλόσοφος, ὁ ὁποῖος ἐλθὼν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, εὗρεν ἐκεῖ Φιλόσοφόν τινα Εὐάγριον ὀνόματι, ὁ ὁποῖος ἦτο φίλος του πολλὰ ἠγαπημένος, ἀπὸ τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἐσπούδαζεν εἰς τὰ σχολεῖα· εἶχεν ὅμως μεγάλην δεισιδαιμονίαν καὶ προσπάθειαν εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν. Ὅθεν ὁ Συνέσιος ποθῶν νὰ μεταστρέψῃ τὸν φίλον του ἀπὸ

---

[1] Ὁ δὲ Ἑλληνικὸς τούτου βίος σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἅμα μὲν χάριτος ἔργον καὶ θεραπείας.»

[2] Πρὸς εὐκολίαν τῶν ἀναγνωστῶν σημειοῦμεν καὶ αὖθις ὅτι βάκλον εἶναι λατινικὴ λέξις σημαίνουσα βακτηρίαν, ῥάβδον καὶ τὰ ὅμοια. Σ. Ε.

τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων καὶ νὰ τὸν κάμῃ χριστιανὸν, εἶχε μεγάλον ἀγῶνα καὶ πρόνοιαν, καὶ ἐζήτει μὲ παντοίους τρόπους πῶς νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὴν εὐσέβειαν. Ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἔστεργε παντελῶς, οὐδὲ ἐδέχετο τοὺς λόγους του· μᾶλον τοῦτο ὁ Συνέσιος φερόμενος ἀπὸ τὴν πολλὴν φιλίαν τὴν ὁποίαν εἶχον ἀναμεταξύ των, δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τοῦ νὰ νουθετῇ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ νὰ τὸν παρακινῇ νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας. Ἐν μιᾷ λοιπὸν τῶν ἡμερῶν, ἀφ' οὗ εἶπε πολλὰ ὁ Συνέσιος, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Εὐάγριος· Κατ' ἀλήθειαν, κύριε Ἐπίσκοπε, δέν μοι ἀρέσκει ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο τὸ ὁποῖον λέγετε σεῖς οἱ χριστιανοὶ, δηλαδὴ θὰ γίνῃ συντέλεια τοῦ κόσμου, καὶ ὅτι μετὰ τὴν συντέλειαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ὅσοι ἔγειναν ἀπ' αἰῶνος, θὰ ἀναστηθῶσι μὲ τὸ ἴδιον σῶμα, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ γείνῃ ἄφθαρτον καὶ ἀθάνατον, καὶ ὅτι θὰ λάβωσι τότε τὴν ἀνταπόδοσιν κατὰ τὰ ἔργα των. Καὶ πρὸς τούτοις δέν μοι ἀρέσκει καὶ τοῦτο τὸ ὁποῖον λέγετε, ὅτι ὅποιος ἐλεεῖ πτωχὸν, δανείζει εἰς τὸν Θεόν· καὶ ὅποιος σκορπίσει τὰ χρήματά του εἰς τοὺς πτωχοὺς, αὐτὸς θησαυρίζει εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ εἰς τὴν κοινὴν ἀνάστασιν θὰ τὰ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· ταῦτα ὅλα μοῦ φαίνονται ὅτι εἶναι παραμύθια καὶ πλάνη καὶ ἐμπαιγμός.

Ὁ δὲ μακάριος Συνέσιος τὸν ἐβεβαίονεν ὅτι ὅλα ὅσα λέγουσιν οἱ χριστιανοὶ, εἶναι ἀληθινὰ καὶ δὲν ἔχουσι κἀνὲν ψεῦδος, καὶ ταῦτα ἀπεδείκνυε μὲ πολλὰς ἀποδείξεις· ὅθεν μετ' ὀλίγον καιρὸν τὸν κατέπεισε καὶ ἔγεινε χριστιανὸς, καὶ ἐβάπτισεν αὐτὸν καὶ τὰ τέκνα του, καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς οἰκίας του. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐβαπτίσθη ὁ Εὐάγριος ἔδωκεν εἰς τὸν Συνέσιον τριακοσίας λίτρας χρυσίου, διὰ νὰ τὸ μοιράσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς, λέγων οὕτω· Λάβε ταῦτα καὶ μοίρασον εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ γράψον μοι ἰδιόχειρόν σου γράμμα χρεωστικὸν, ὅτι θέλει ἀποδώσει εἰς ἐμὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ δὲ Συνέσιος ἐδέχθη τὸ χρυσίον καὶ ἔγραψε προθύμως τὸ γράμμα. τὸ ὁποῖον ἐζήτει ὁ Εὐάγριος καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς αὐτόν. Μετὰ δὲ ἱκανὸν καιρὸν ἠσθένησεν ὁ Εὐάγριος, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ τέλος τοῦ θανάτου, ἔδωκεν εἰς τὰ παιδία του τὸ γράμμα τοῦ Ἐπισκόπου βουλλωμένον, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτὰ, ὅτι ὅταν τὸν ἐνταφιάσωσι νὰ βάλωσι τὸ γράμμα εἰς τὴν χεῖρά του, χωρὶς νὰ ἔχῃ τις εἴδησιν, τὸ ὁποῖον καὶ ἔκαμον τὰ τέκνα του. Ὕστερον δὲ ἀπὸ τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς ταφῆς του ἐφάνη ὁ Εὐάγριος τὴν νύκτα εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ τῷ λέγει, Ἄνοιξον τὸν τάφον μου καὶ λάβε τὸ ἰδιόχειρον γράμμα σου, διότι ἀπέλαβον τὸ χρέος, καὶ δὲν ἔχω πλέον νὰ τὸ ζητῶ ἀπὸ σέ· καὶ πρὸς πληροφορίαν σου ἰδιοχείρως ὑπέγραψα εἰς τὸ ἰδικόν σου γράμμα. Ὁ δὲ Ἐπίσκοπος δὲν ἤξευρεν, ὅτι ἐνεταφιάσθη μαζὶ μὲ τὸν νεκρὸν καὶ τὸ ἰδιόχειρον γράμμα του· τὸ πρωὶ λοιπὸν ἔκραξεν ὁ Συνέσιος τὰ τέκνα τοῦ Εὐαγρίου καὶ τὰ ἠρώτησεν, ἐὰν ἔβαλον εἰς τὸν τάφον τοῦ πατρός των κἀνὲν πρᾶγγα. Ἐκεῖνα δὲ ἔλεγον, ὅτι δὲν ἔβαλον ἄλλο τίποτε, εἰμὴ τὸ σῶμα μὲ τὰ ἐνδύματα τὰ ὁποῖα ἐφόρει. Ὁ δὲ Ἐπίσκοπος, οὐδὲ κἀνὲν χαρτίον, τοὺς εἶπε, δὲν ἐθάψατε μὲ τὸ σῶμα τοῦ πατρός σας; Τότε ἐκεῖνοι ἐνεθυμήθησαν καὶ εἶπον, ναὶ, Δέσποτα, ὅταν ὁ πατήρ μας ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ μᾶς ἔδωκεν ἓν χαρτίον, καὶ μᾶς παρήγγειλεν, ὅτι ὅταν μὲ ἐνταφιάσετε, βάλετε καὶ τὸ χαρτίον τοῦτο εἰς τὰς χεῖράς μου, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὶς εἴδησιν. Τότε ἐφανέρωσεν ὁ Συνέσιος τὸ ὅραμα τὸ ὁποῖον εἶδεν ἐκείνην τὴν νύκτα.

Ὅθεν παραλαβὼν τὰ τέκνα τοῦ Εὐαγρίου καὶ τοὺς ἰδικούς του κληρικοὺς καὶ ἄλλους πολλοὺς χριστιανοὺς ὑπῆγαν εἰς τὸν τάφον τοῦ Εὐαγρίου, καὶ ἀνοίξαντες αὐτὸ, εὗρον τὸν νεκρὸν κρατοῦντα εἰς τὴν χεῖρά του τὸ γράμμα τοῦ Ἐπισκόπου. Λαβόντες δὲ ἀπὸ τὴν χεῖρά του, τὸ ἤνοιξαν, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! εὗρον ὑποκάτω τοῦ ἰδιοχείρου γράμματος τοῦ Ἐπισκόπου, ἄλλα γράμματα γεγραμμένα ἰδιοχείρως ἀπὸ τὸν Εὐάγριον, τὰ ὁποῖα ἔγραφον ταῦτα «Ἐγὼ Εὐάγριος ὁ φιλόσοφος λέγω εἰς σὲ τὸν ὁσιώτατον Ἐπίσκοπον κύριον Συνέσιον νὰ χαίρῃς. Ἀπέλαβον ἀπὸ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸ χρέος, τὸ ὁποῖον εἶναι γεγραμμένον εἰς τοῦτό σου τὸ πιττάκιον, καὶ ἀπέλαβον ἑκατονταπλασίονα θησαυρὸν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ζωὴν αἰώνιον, καθὼς ὑπεσχέθης μοι. Ὅθεν δοξάζω τὸν Θεὸν καὶ εὐχαριστῶ τὴν ὁσιότητά σου, ὅστις μὲ ὡδήγησας εἰς τὸ φῶς.» Οἱ δὲ παρεστῶτες ἀκούσαντες ταῦτα, καὶ βλέποντες τὰ γράμματα, ὅτι ἦσαν νεωστὶ γεγραμμένα ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἰδίου Εὐαγρίου, μάλιστα δὲ πληροφορηθέντες ἀπὸ τὰ παιδία του τὰ ὁποῖα ἐβεβαίονον, ὅτι μόνα τὰ γράμματα τοῦ Ἐπισκόπου περιεῖχε τὸ χαρτίον, ὅτε ἐνεταφιάσθη μὲ τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ πατρός των, ἔμειναν ὅλοι ἐκστατικοὶ, φωνάζοντες ὥραν πολλὴν τὸ «Κύριε ἐλέησον», καὶ δοξάζοντες τὸν Θεὸν, ὅστις κάμνει τοιαῦτα θαυμάσια, καὶ δίδει πάντοτε εἰς τοὺς δούλους του τοιαύτας πληρο-

φορίας. Ἐκεῖνος δὲ ὁ ὁποῖος ἐδιηγήθη εἰς ἡμᾶς τὸ θαυμάσιον τοῦτο ἐβεβαίονεν, ὅτι τὸ γράμμα ἐκεῖνο εὑρίσκεται εἰς τὸ σκευοφυλάκιον τῆς ἁγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Κυρήνης μέχρι τῆς σήμερον, εἰς πληροφορίαν πολλῶν· καὶ τὸ μὲν χρέος δεικνύει, ὅτι εἶναι παλαιότερα γεγραμμένον ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ Ἐπισκόπου, ἡ δὲ πλήρωμὴ τοῦ χρέους, ὅτι ἐγράφη ὕστερον ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ Εὐαγρίου μὲ τὴν χεῖρα ἐκείνου. (τοῦτο τὸ διήγημα εὑρίσκεται καὶ ἐν τῷ νέῳ Ἐκλογίῳ ὑπὸ τοῦ Λειμωναρίου ἐρανισθὲν, μὲ κάποιαν ὀλίγην παραλλαγήν.)

—

* *Ἡ ἁγία* ΙΩΑΝΝΑ *ἡ μυροφόρος, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Οὗπερ παρέστης, Ἰωάννα, τῷ τάφῳ,
» Τούτου παρέστης ἔσχατον καὶ τῷ θρόνῳ.

* *Ὁ ὅσιος* ΛΟΥΚΑΣ *ὁ Ἐρημίτης, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Παρῆλθε Λουκᾶς, ἀλλ' ἐμοὶ τοῦτον λόγοι,
» Καὶ τῶν ἐφεξῆς σαλπίσουσι τῷ βίῳ.

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες* ΜΑΡΚΙΟΣ *καὶ* ΜΑΡΚΙΑ, *ξίφει τελειοῦνται.*

* » Ἥνωντο κλήσει Μάρκιος καὶ Μαρκία,
» Οὓς καὶ τομὴ συνῆψεν ἡ διὰ ξίφους.

* *Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς* ΠΙΕΡΙΟΣ *ὁ Πρεσβύτερος Ἀντιοχείας, πυρὶ τελειοῦται.*

* » Ὡς ἱερεῖον τὸν Πιέριον, Λόγε,
» Ἐνήγισάν σοι δυσσεβεῖς ἐπ' ἀνθράκων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', *ἡ εὕρεσις τῶν τιμίων λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀναργύρων* ΚΥΡΟΥ *καὶ* ΙΩΑΝΝΟΥ.

» Ὀστᾶ φανέντα μαρτύρων Ἀναργύρων,
» Βλύζουσι κρουνοὺς θαυμάτων ἀναργύρως.
Εἰκάδι ἐγδοάτῃ Κῦρος φάνη, ἠδ' ὁμόαθλος.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες καὶ θαυματουργοὶ Ἀνάργυροι καὶ ἰατροὶ, ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει συβ' (292), καὶ ὁ μὲν ἅγιος Κῦρος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὁ δὲ Ἰωάννης ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἐδέσσης. Οὗτοι λοιπὸν ἑνωθέντες, διότι εἶχον ὁμοίαν γνώμην, περιήρχοντο καὶ ἰάτρευον παντὸς εἴδους ἀσθένειαν, καὶ ἐπειδὴ παρεκίνουν πολλοὺς διὰ νὰ μαρτυρήσωσιν, ἐφανερώθησαν εἰς τὸν κατὰ τόπον ἄρχοντα, εἰς τὸν ὁποῖον παραστάντες καὶ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν, ὑπεβλήθησαν εἰς διαφόρους τιμωρίας, καὶ ἔπειτα ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Τὰ δὲ τίμια αὐτῶν λείψανα τότε μὲν ἐπιμελῶς ἐκρύφθησαν ἀπὸ τοὺς πιστοὺς, διὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀσέβειαν τῆς εἰδωλολατρείας· ὕστερον δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀρκαδίου, Πατριάρχου ὄντος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τοῦ Θεοφίλου, ἐν ἔτει ὑ (400), εὑρέθησαν αὐτὰ, καὶ εὑρεθέντα, πάθη διάφορα ἰατρεύουσι. Τούτων δὲ τὴν πανήγυριν πνευματικῶς ἑορτάζομεν σήμερον, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἅγιοι οὗτοι θησαυροὶ ἐφανερώθησαν ἀπὸ τὴν γῆν, ἀναρίθμητα πλήθη ἀνθρώπων συνέδραμον, οἵτινες πάσχοντες ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας, ἠξιώθησαν ἰατρείας. Διότι καὶ δαιμονισμένοι ἠλευθερόνοντο, καὶ ἀσθενεῖς ἐθεραπεύοντο, καὶ τυφλοὶ ἀνέβλεπον, καὶ χωλοὶ ἐπεριπάτουν, καὶ ἁπλῶς, παντὸς πάθους ἰατρείαν ἐχάριζον εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἅγια αὐτῶν λείψανα. Ὄχι μόνον δὲ τῷ τότε καιρῷ ταῦτα τὰ θαυμάσια ἐνήργουν, ἀλλὰ καὶ ἕως τῆς σήμερον, ὅσοι μετὰ πίστεως προστρέχουσιν εἰς τὰ ἅγια λείψανα τῶν Ἀναργύρων τούτων παντὸς πάθους λαμβάνουσι τὴν ἴασιν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν τόπον τὸν λεγόμενον τοῦ Φορακίου καὶ εἰς τὰς Ἀρκαδιανάς.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΠΑΠΠΙΟΥ.

† » Τὸν Παππίαν δὲ πῶς παρέλθω τῷ λόγῳ,
» Μάρτυρα ὄντα ἀνδρικὸν τοῦ Κυρίου;

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῶν βασιλέων Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τα' (301), σεβόμενος καὶ πιστεύων εἰς τὸν Χριστὸν ἀπὸ τοὺς προγόνους του, καὶ κηρύττων εἰς τοὺς ἄλλους τὴν εὐσέβειαν· διαβληθεὶς λοιπὸν εἰς τὸν τότε ἄρχοντα ἐπιάσθη, καὶ παρασταθεὶς εἰς αὐτὸν, παρεκινήθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα· ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐπείσθη, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ὕβρισε τὸν ἄρχοντα, διὰ τοῦτο ἐκίνησεν αὐτὸν εἰς θυμόν. Παρευθὺς λοιπὸν ἤπλωσαν τὸν ἅγιον ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἔδειραν αὐτὸν εἰς ὥραν πολλήν· ἔπειτα ἔβαλαν αὐτὸν εἰς ἕνα λέβητα γεμάτον ἀπὸ ἔλαιον καὶ ὀξύγγιον, ὅθεν ἠκολούθησεν ἓν θαῦμα ἐκπλήξεως ἄξιον. Ἐβλέπετο δηλαδὴ ὁ μάρτυς χωσμένος ὅλος εἰς τὴν φωτίαν καὶ ἐνδε-

δυμένος τὸ πῦρ ὡς φόρεμα, καὶ οὕτως ἔμεινεν εἰς τὴν βάσανον ταύτην ἑπτὰ ὁλοκλήρους ἡμέρας· ἐξ αἰτίας δὲ τοῦ θαύματος τούτου πολλοὺς ἀπίστους προσείλκυσεν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξέβαλον αὐτὰ ἀπὸ τὸν λέβητα τὸν ἔσυρον γυμνὸν ἐπάνω εἰς τριβόλια σιδηρᾶ· εἶτα δέσαντες αὐτὸν εἰς ἄγρια ἄλογα, ἐδίωξαν αὐτά· τὰ δὲ ἄλογα διωκόμενα εἰς τόπους τραχεῖς καὶ δυσβάτους ἐσύντριψαν τὸν ἅγιον. Ἔπειτα ἐκρέμασαν τὸν μάρτυρα ἀπὸ μίαν δοκὸν κατακέφαλα, κάτωθεν δὲ ἔδεσαν μὲ σχοινίον ἀπὸ τὸν λαιμόν του πέτραν βαρεῖαν· ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον τρεῖς ἡμέραι, ἔκοψαν τὸ σχοινίον μὲ δρέπανον, ὅθεν ἐκτύπησεν ὁ ἅγιος κατὰ γῆς. Μετὰ ταῦτα ἔρριψαν ἀνημμένους ἄνθρακας ἐπάνω εἰς ὅλον τὸ σῶμά του, καὶ ἔχωσαν αὐτὸν μὲ τὰς πέτρας· ἄγγελος δὲ Κυρίου φανείς, ἐξέβαλεν αὐτὸν ἀπὸ τὰς πέτρας, καὶ ὑγιῆ τὸν κατέστησεν. Ὅθεν διὰ τὸ θαῦμα τοῦτο ἔφερεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τοὺς ὁημίους, οἵτινες τὸν ἐβασάνιζον, καὶ λαὸν ἀρκετὸν, οἱ ὁποῖοι ἀποκεφαλισθέντες ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Ὕστερον δὲ ἀπεκεφαλίσθη καὶ ὁ ἅγιος, καὶ οὕτως ἀνέβη νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

—

* *Μνήμη τοῦ δικαίου καὶ μακαρίου* ΣΕΡΓΙΟΥ *Μαγίστρου, τοῦ συστησαμένου τὴν μονὴν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὴν ἐν τῷ κόλπῳ Νικομηδείας, καὶ οὕτω λεγομένην τοῦ Νικητιάτου.*

† » Ὁ Σέργιος, μάγιστρος ὢν πρὶν ἐν βίῳ,
» Θεοῦ μάγιστρος νῦν δέδεικται ἐν πόλῳ.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο ἐκ τῆς χώρας τῶν Παφλαγόνων, ἀπὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Νικήτια, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται πλησίον εἰς τὴν πόλιν Ἀμαστρίν, τὴν ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσσῃ, ἐν ἔτει ωμβ' (842), ὅθεν ἀπὸ τὸ χωρίον αὐτὸ ὠνομάσθη καὶ τὸ μοναστήριον Νικητιάτου. Οὗτος λοιπὸν ἦτο ἀγαθὸς, καὶ ἀγαθῶν γονέων υἱός, εἶχε δὲ καὶ συγγενεῖς τὴν ἀοίδιμον Θεοδώραν τὴν βασίλισσαν, τὴν σύζυγον Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου καὶ τὸν ταύτης υἱὸν Μιχαὴλ τὸν βασιλέα. Ἐχρημάτισε δὲ ζηλωτὴς διάπυρος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ πολλὰ ἠγωνίσθη ὁ μακάριος εἰς τὸ νὰ γείνῃ ἡ ὀρθοδοξία καὶ ἀναστήλωσις τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων. Ἐπειδὴ δὲ τῷ τότε καιρῷ κατέβη εἰς τὴν Κρήτην ὁ βασιλικὸς στόλος, ἐστάλη καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν βασιλέα Μιχαὴλ καὶ ὅλην τὴν σύγκλητον, (οἵτινες μόλις τὸν κατέπεισαν εἰς τοῦτο διὰ νὰ ἐξουσιάζῃ καὶ νὰ κυβερνᾷ ὅλα τὰ στρατιωτικὰ τάγματα, διότι εἶχεν εὐφυΐαν καὶ ἐπιτηδειότητα, καὶ ἦτο ἱκανὸς νὰ ἐπιστατῇ ἐπάνω εἰς ὅλα τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα. Ἐκεῖ δὲ μεταβὰς ἀπῆλθε πρὸς Κύριον· καὶ τότε μὲν ἐνεταφιάσθη τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον εἰς τὸ ἐν τῇ Κρήτῃ εὑρισκόμενον μοναστήριον, τὸ μέχρι τῆς σήμερον ὀνομαζόμενον τοῦ Μαγίστρου. Ὕστερον δὲ ἀνεκομίσθη καὶ ἀπετέθη εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἔκτισεν ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Νικομηδείας, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται μεταξὺ τῶν δύω Ἐμπορίων, τοῦ καλοῦ Ἀγροῦ καὶ τοῦ Δόρκωνος.

—

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΣ *τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν ἐκκοπεὶς, τελειοῦται.*

* » Μακεδονίου μάρτυρος τοὺς δακτύλους
» Τέμνουσιν ἀνδρῶν δάκτυλοι μιαιφόνοι.

* *Ὁ ὅσιος* ΟΥΛΚΙΑΝΟΣ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Εἰσελθε χαίρων, Οὐλκιανὲ παμμάκαρ·
» Τῶν οὐρανῶν ἤνοιξε Χριστός σοι πύλην.

* *Ὁ ἅγιος* ΠΑΥΛΟΣ *ὁ ἰατρὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ἔπαυε Παῦλος πρὶν τομῇ, καύσει, χρίσει,
» Πάθη, τανῦν δὲ ταῦτα πρεσβείᾳ λύει.

* *Οἱ ἅγιοι δύω παῖδες σταυρωθέντες τελειοῦνται.*

* » Ἐν τοῖς χρόνου πίναξι καὶ παῖδες δύω
» Σταυρουμένους γράφουσι παῖδες ζωγράφων.

* *Ὁ ὅσιος* ΜΩΥΣΗΣ *ὁ Ἀναχωρητὴς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*[1]

* » Τῶν ἀρετῶν ἀνῆλθε Μωσῆς εἰς ὄρος,
» Κἀκεῖ τέθνηκεν, ὡς ὁ Μωσῆς εἰς ὄρος.

* *Ὁ ἅγιος* ΔΟΝΑΤΟΣ *ἐπίσκοπος Αἰβύης πυρὶ τελειοῦται.*

* » Στέξον τὸ πῦρ, Δόνατε· τῆς γὰρ σῆς κάρας,
» Ὣς φησι Χριστὸς, οὐκ ὀλεῖται θρὶξ ὅλως.

* *Οἱ ἅγιοι ἑβδομήκοντα μάρτυρες οἱ ἐν Σκυθοπόλει ξίφει τελειοῦνται.*

---

[1] Ὁ Μωϋσῆς οὗτος ἄλλος εἶναι ἀπὸ τὸν Αἰθίοπα, καθότι ἐκεῖνος ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην τοῦ Αὐγούστου. Καὶ ἴσως οὗτος εἶναι ὁ πνευματοφόρος ἐκεῖνος Μωϋσῆς, ὅστις εἶπεν εἰς τὸν Κασσιανὸν, καὶ Ἅγιον Γερμανὸν, τὴν θαυμαστὴν ἐκείνην διδασκαλίαν περὶ διακρίσεως, ἡ ὁποία ἀναφέρεται ἐν τῷ Ἐφημερίῳ σελ. 724.

* » Εἶχες μαθητὰς ἑπτάκις, Σῶτερ, δέκα,
» Ἔχεις ἀθλητὰς καὶ τοσούτους ἐκ ξίφους.

* *Οἱ ἅγιοι τρεῖς μάρτυρες οἱ ἐκ Γαλατίας ξίφει τελειοῦνται.*

* » Τρεῖς ἄνδρες ἡμεῖς, ἀλλὰ συμπνοίᾳ λόγῳ.
» Ὡς εἰς ἰδοὺ χωροῦμεν οἱ τρεῖς πρὸς ξίφος.

* *Ὁ ὅσιος ΜΑΓΝΟΣ προσευχόμενος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ἐν τῇ προσευχῇ θεῖος ἐκπνεύσας Μάγνος,
» Ὑπῆρξε δῆλος λῆξιν αἰτήσας βίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ'. μνήμη τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων καὶ Κορυφαίων ΠΕΤΡΟΥ καὶ ΠΑΥΛΟΥ.

» Σταύρωσις εἶλε κήρυκα Σταυροῦ Πέτρον,
» Τομὴ δὲ Παῦλον τὸν τεμόντα τὴν πλάνην.
» Τλῇ ἐννάτῃ Σταυρὸν Πέτρος εἰκάδ' ἄορ δέ γε Παῦλος.

† Εἰς τούτους τοὺς Κορυφαίους Ἀποστόλους ποίαν ὑπόθεσιν ἐγκωμίων δύναταί τις νὰ ἐπινοήσῃ μεγαλητέραν ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν καὶ ἀνακήρυξιν, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἐποίησε; Διότι τὸν μὲν κορυφαῖον Πέτρον ἐμακάρισε καὶ πέτραν αὐτὸν ὠνόμασεν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀπεφάσισε νὰ οἰκοδομήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν του· (Ματθ. ις'. 18.) τὸν δὲ Παῦλον προεῖπεν, ὅτι θέλει γείνῃ σκεῦος ἐκλογῆς διὰ νὰ βαστάσῃ τὸ ὄνομά του ἔμπροσθεν εἰς βασιλεῖς καὶ τυράννους. (Πράξ. θ'. 15.) Ἦτο δὲ ὁ μὲν ἅγιος Πέτρος ἀδελφὸς Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, καταγόμενος ἀπὸ πόλιν εὐτελῆ καὶ ποταπὴν, τὴν Βηθσαϊδὰ, υἱὸς Ἰωνᾶ, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Πατριάρχου Συμεών, κατὰ τοὺς χρόνους Ὑρκανοῦ Ἀρχιερέως τῶν Ἰουδαίων, ζῶν μὲ πενίαν ἐσχάτην, καὶ μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας ποριζόμενος τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ πατήρ του Ἰωνᾶς ἐτελεύτησεν, ὁμὲν Πέτρος ἔλαβεν εἰς γυναῖκα τὴν θυγατέρα Ἀριστοβούλου, ἀδελφοῦ Βαρνάβα τοῦ Ἀποστόλου, καὶ ἐγέννησε παιδία, ὁ δὲ Ἀνδρέας ἔμεινεν ἐν παρθενίᾳ. Ὅτε δὲ ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης ἐφυλάττετο ἀπὸ τὸν Ἡρώδην εἰς τὴν φυλακὴν, τότε ὁ Κύριος ἐλθὼν εἰς τὴν λίμνην Γενησαρὲτ καὶ εὑρὼν τὸν Ἀνδρέαν καὶ Πέτρον, οἵτινες διώρθονον καὶ ἐμβάλονον τὰ δίκτυά των, τοὺς ἐκάλεσε, καὶ ἐκεῖνοι εὐθὺς τὸν ἠκολούθησαν.

Λοιπὸν ὁ μὲν Πέτρος ἐκήρυξε πρότερον τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἀντιόχειαν· ἔπειτα εἰς τὰ μέρη τῆς Μαύρης θαλάσσης, καὶ εἰς τὴν Γαλατίαν καὶ Καππαδοκίαν, Ἀσίαν καὶ Βιθυνίαν· κατέβη δὲ ἕως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ῥώμην. Καὶ ἐπειδὴ ἐνίκησεν ἐκεῖ μὲ τὰ θαύματα τὸν Σίμωνα μάγον, ἐσταυρώθη κατακέφαλα ἀπὸ τὸν Νέρωνα, καθὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος Πέτρος ἐζήτησε, καὶ οὕτως ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου ἄφθαρτον στέφανον. Ἦτο δὲ ὁ θεσπέσιος Πέτρος κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος λευκὸς εἰς τὸ χρῶμα, ὀλίγον ὠχρὸς, φαλακρὸς εἰς τὴν κεφαλὴν, σγουρὰ ἔχων τὰ ἐπίλοιπα μαλλία καὶ ὀφθαλμοὺς κατ' ἐπιφάνειαν αἱματώδεις καὶ ὁμοίους μὲ τὸ χρῶμα τοῦ κρασίου· ἦτο λευκὸς εἰς τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς, εἶχε τὸ μὲν γένειον λευκὸν καὶ δασὺ, τὴν δὲ μύτην μακρὰν, σηκωμένα ἐπάνω τὰ ὀφρύδια· ἦτο μέτριος κατὰ τὸ μέγεθος· εἶχε τὸ σχῆμα τοῦ σώματος ὄρθιον· ἦτο συνετὸς καὶ φρόνιμος· ἐκινεῖτο ὀξέως ἀπὸ θεϊκὸν ζῆλον ἐναντίον τῆς ἀδικίας· ἦτο συγχωρητικὸς εἰς τοὺς μετανοοῦντας· μετεβάλλετο εὐκόλως, καὶ ταχέως μετεκίνει χωρὶς φόβον τὰς προτέρας του ἀποφάσεις. [1]

Ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος ἑβραῖος μὲν ἦτο καὶ αὐτὸς κατὰ τὸ γένος, καταγόμενος ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Βενιαμίν· Φαρισαῖος δὲ κατὰ τὴν αἵρεσιν, μαθητὴς γενόμενος τοῦ νομοδιδασκάλου Γαμαλιὴλ, καὶ εἰς τὸ ἄκρον γεγυμνασμένος τὸν τοῦ Μωσέως νόμον. Ἐκατοίκει δὲ εἰς αὐτὸν τὸν ὀφθαλμὸν τῆς Κιλικίας, ἤτοι εἰς τὴν Ταρσόν· (εἰς ἓν χωρίον ὀνομαζόμενον Γίσχαλα.) Οὗτος λοιπὸν ἐπειδὴ ἦτο ἐραστὴς διάπυρος τοῦ παλαιοῦ νόμου, ἐπολέμει τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν καὶ μὲ τὴν ἰδικήν του γνώμην ἐφονεύθη ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος. Ὅτε δὲ ἐπεγνώσθη παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἐτυφλώθη κατὰ τοὺς

---

[1] Καθὼς ἔδειξε τοῦτο ἐπὶ τῶν ἔργων, ὅτε εἶπεν αὐτῷ ὁ Κύριος «Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ.» Τοῦτον τὸν λόγον ἀκούσας, εὐθὺς μετεβλήθη, καὶ τὴν προτέραν του ἀπόφασιν μετεκίνησε, διότι ὁ εἰπὼν πρότερον πρὸς τὸν Κύριον «Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα,» αὐτὸς μεταβληθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτὸν· «Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν.» καὶ ἀπὸ μίαν ὑπερβολὴν, θερμὸς φανεὶς καὶ εἰς τὸ ἓν καὶ εἰς τὸ ἄλλο, κατὰ τὸν Ἀλεξανδρείας Κύριλλον, διὰ φιλοθείαν ὅμως καὶ σκοπὸν ὄντως θεῖον. Γράφει δὲ ὁ Δοσίθεος σελ. 12 τῆς Δωδεκαβίβλου, ὅτι τῷ Πέτρῳ φεύγοντι τὸν Νέρωνα, ὑπήντησεν ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι ὑπάγει εἰς τὴν Ῥώμην διὰ νὰ σταυρωθῇ τὸ δεύτερον. Ὅθεν ὁ Πέτρος γνοὺς τὸ αἴνιγμα, ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Ῥώμην καὶ ἐσταυρώθη κατὰ κεφαλῆς, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ Βατικάνον εἰς τὴν καλουμένην Αὐρηλίαν ὁδόν.

ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, καὶ φωνὴν ἤκουσεν ἄνωθεν θεϊκήν, ἡ ὁποία τὸν ἔπεμπεν εἰς τὸν Ἀνανίαν τὸν ἀρχαῖον μαθητὴν τοῦ Κυρίου, ὅστις κατῴκει εἰς τὴν Δαμασκόν· διότι οὗτος κατηχήσας καὶ διδάξας τὸν Παῦλον, ἐβάπτισεν αὐτόν. [1]

Ὁ θεσπέσιος λοιπὸν Παῦλος σκεῦος γενόμενος ἐκλογῆς, διῆλθεν ὅλην τὴν οἰκουμένην, ὡς ἂν εἶχε πτερὰ, καὶ εἰς τὴν Ῥώμην καταντήσας ἐδίδαξε πολλοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐκεῖ τελευταῖον ἐτελείωσε καὶ τὴν ζωήν του, ἀποκεφαλισθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Νέρωνος διὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Χριστοῦ· λέγουσι δὲ ὅτι ἀπὸ τὸ κόψιμον τοῦ λαιμοῦ του ἔτρεξεν αἷμα ὁμοῦ μὲ γάλα. Ἂν δὲ καὶ κατὰ τοὺς χρόνους ἐμαρτύρησεν ὁ Παῦλος κατόπιν τοῦ Πέτρου, τὰ ἅγια ὅμως αὐτῶν λείψανα κατετέθησαν ὁμοῦ εἰς ἕνα τόπον. Ἦτο δὲ ὁ μακάριος Παῦλος κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος φαλακρὸς τὴν κεφαλὴν, χωρὶς μαλλία· εἶχε τὰ ὀμμάτια χαροπὰ καὶ τὰ ὀφρύδια κάτω νεύοντα, τὸ γένειον πολλὰ εὔμορφα κατεβασμένον, τὴν μύτην κυρτὴν καὶ πρέπουσαν εἰς ὅλον τὸ πρόσωπόν του· ἦτο στολισμένος μὲ μαύρας ὁμοῦ καὶ λευκὰς τρίχας, κυρτὸς εἰς τὸ σῶμα, καὶ εὔρωστος καὶ μικρόσωμος· συνεσταλμένος κατὰ τὰ ἤθη καὶ φρόνιμος, καὶ γεμάτος ἀπὸ θεῖα χαρίσματα· εἶχε σεμνὰ κινήματα, καὶ λόγους γλυκεῖς καὶ προσείλκυεν εἰς τὴν ἀγάπην του ὅλους ὅσοι ἐπρόστρεχον εἰς αὐτὸν μὲ τὴν δύναμιν τῶν θαυμάτων. Καὶ οἱ δύω δὲ οὗτοι Κορυφαῖοι ἀπόστολοι ἦσαν γεμάτοι ἀπὸ τὴν θείαν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τελεῖται δὲ οἱ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ σεπτῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων τῶν μεγάλων, καὶ εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον, καὶ εἰς τὸν σεπτὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Πέτρου, ὁ ὁποῖος εἶναι πλησίον τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ εἰς ὅλας τὰς κατὰ τόπον ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὅρα εἰς τὸν νέον Θησαυρόν. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Α', ἡ Σύναξις τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων τῶν δώδεκα· καὶ δήλωσις, ὅπως, καὶ ποῦ ἕκαστος αὐτῶν ἐκήρυξε καὶ ἐτελειώθη.

» Τιμῶ θεόπτας δώδεκα Χριστοῦ φίλους,
» Ἥρωας ἄνδρας, καὶ Θεοὺς, τολμῶ λέγειν.
» Δώδεκα εὐκλεέας τριακοστὴ ἀγείρει μύστας.

†Ὁ μακαριώτατος Δαβὶδ, ἀπὸ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐνηχούμενος, τρανῶς ἐδογμάτισεν, ὅτι ἡ ἁγία Τριὰς εἶναι τῶν ὅλων δημιουργὸς, οὕτω λέγων «Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν, καὶ τῷ Πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν.» (Ψαλ. λβ'. 6.) Αὕτη εἶναι ἡ προάναρχος ἀρχὴ, ἡ ἐν τρισὶ προσώποις μία

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ χρόνος τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ζητεῖται παρὰ πολλῶν. Καθότι οὔτε ὁ Λουκᾶς ἀνέφερε περὶ αὐτοῦ εἰς τὰς Πράξεις, οὔτε αὐτὸς ὁ ἴδιος Παῦλος ἐσημείωσεν αὐτὸν εἰς τὰς Ἐπιστολάς του. Οἱ ἀκριβέστεροι ὅμως χρονολόγοι λέγουσιν, ὅτι ὁ Παῦλος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐν τῷ τριακοστῷ ἕκτῳ ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ· ἤτοι τρεῖς χρόνους μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον. Ἐν τῷ εἰκοστῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τοῦ Τιβερίου Καίσαρος, κατὰ τὸν ὁποῖον τοῦτον καιρὸν συνεκροτήθη πόλεμος μεταξὺ Ἡρώδου τοῦ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας, καὶ Ἀρέτα τοῦ βασιλέως τῶν Ἀράβων. (Ὅρα εἰς τὴν νεοτύπωτον Ἑκατονταετηρίδα.)

[1] Εἰς τούτους τοὺς δύο ἁγίους Ἀποστόλους ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἐφιλοπόνησεν εἰκοσιτέσσαρας οἴκους κατ' Ἀλφάβητον, οἵτινες συνεκδοθήσονται μετὰ τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου. Ὁμοίως καὶ τέσσαρα τροπάρια στιχηρὰ ἐν τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ κατ' αἴτησίν τινων φιλαποστόλων, τὰ ὁποῖα ἐποιήσαμεν ἐν τῷ τέλει τοῦ παρόντος Ἰουνίου (ὅρα αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ ἀνὰ χεῖρας τόμου Σ. Ε.). Σημείωσαι, ὅτι Γάϊος ὁ Ἐκκλησιαστικὸς ἀνὴρ, καὶ Διονύσιος ὁ Κορίνθου ἐπίσκοπος γράφουσιν, ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐσταυρώθη ὁ Πέτρος ἀπεκεφαλίσθη ὕστερον καὶ ὁ Παῦλος, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν λεγομένην Ὑσιακὴν ὁδόν. σελ. 22. τῆς Δωδεκαβίβλου.

Εἰς τοὺς δύο τούτους Ἀποστόλους ἐγκώμιον ἔπλεξεν ὁ θεῖος Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐρανοῦ καὶ γῆς ὁμίλλαν ὁρῶ.» Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἡ τῶν ἁγίων ἑκάστου μνήμη.» Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχή· «Τίς ὁ τερπνὸς οὗτος ἦχος, (σώζονται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου· ἐν τούτῳ καὶ ἐν τῇ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ἓν ὑπόμνημα κατὰ τὴν παροῦσαν ἡμέραν, οὗ ἡ ἀρχή «Καὶ τῶν τεχνῶν οὐ μόνον τοὺς ἐξ ἀρχῆς πατέρας.) Ἐν δὲ τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζονται ἄλλα δύω ἐγκώμια τοῦ αὐτοῦ Νικήτα Ῥήτορος τοῦ καὶ Δαβὶδ ἐπονομαζομένου. Ἕν μὲν εἰς τὸν Πέτρον, οὗ ἡ ἀρχή «Ὡς ἡδεῖα τῆς ἡμέρας ἡ χάρις.» Ἕτερον δὲ εἰς τὸν Παῦλον, οὗ ἡ ἀρχή· «Πᾶσα μὲν ἑορτὴ καὶ πανήγυρις.» Ὁμοίως σώζεται ἐν αὐτῇ καὶ ἄλλο ἐγκώμιον Γενναδίου Σχολαρίου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐμοὶ δέ φησι λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου ὁ Θεός.» Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Ἀσύρᾳ σώζεται τὸ μαρτύριον τῶν δύω τούτων, οὗ ἡ ἀρχή· «Ἐγένετο μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν μακάριον Παῦλον.

Θεότης, ἡ πάντων βασιλεύουσα, ἡ ὁποία ἐφιλοξενήθη ἐπὶ τῆς γῆς εἰς τὴν Δρῦν τοῦ Μαμβρῆ ἀπὸ τὸν προπάτορα Ἀβραὰμ, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ τὰ οὐράνια. Ἐπρομήνυε δὲ μὲ τὴν φιλοξενίαν ταύτην τὴν διὰ σαρκὸς τοῦ Θεοῦ Λόγου ἐπιφάνειαν, καὶ τοὺς σήμερον ἑορταζομένους ἁγίους Ἀποστόλους, ἐπειδὴ εἶπεν εἰς τὸν Ἀβραὰμ, «Καὶ εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ Ἔθνη τῆς γῆς.» (Γέν. κβ'. 18.) καὶ πάλιν «Καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται.» (Γέν. ιζ'. 6.) ὁ γὰρ Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ, ὁ δὲ Ἰσαὰκ ἐγέννησε τὸν Ἰακὼβ, ὁ δὲ Ἰακὼβ ἐγέννησε τοὺς δώδεκα Πατριάρχας. Καὶ βλέπε, ὦ ἀκροατὰ, πῶς εἶναι σύμφωνα μὲ τὴν Νέαν Διαθήκην τὰ τῆς Παλαιᾶς παραδείγματα, οἱ ἀνωτέρω δηλαδὴ δώδεκα πατριάρχαι προεικόνιζον τοὺς σημερινοὺς δώδεκα Ἀποστόλους. Ἀλλὰ καὶ τὰ δώδεκα κωδώνια τὰ ὁποῖα ἠχολόγουν ὅτε ἱεράτευεν ἐν τῇ Σκηνῇ ὁ Ἀρχιερεὺς Ἀαρὼν τοὺς δώδεκα τούτους Ἀποστόλους ἐδήλουν, διότι αὐτοὶ ἦχησαν καὶ ἐκήρυξαν εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην τοῦ σαρκωθέντος Χριστοῦ τὴν ἐπιδημίαν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ὡσηὲ ἐπροφήτευσεν, ὅτι δώδεκα ὀρύες θέλουσιν ἀκολουθήσει τὸν ἐπὶ γῆς φανέντα Θεὸν,[1] τὸ ὁποῖον ἔγεινε καὶ ἐμπράκτως. Καὶ πολλὰ δὲ ἄλλα τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς προεικόνισαν τοὺς ἱεροὺς τούτους Ἀποστόλους.[2]

Ἐπειδὴ δὲ δι' ἄπειρον ἀγαθότητα καὶ ἔλεος ἐκένωσε τὴν ἑαυτοῦ δόξαν ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ προσέλαβε τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ ἐθέωσεν αὐτὴν, διὰ τοῦτο θέλων νὰ δείξῃ τρανωτέραν τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ ἀγαθότητα, ἐξέλεξε τοὺς κατὰ τὸ φαινόμενον εὐτελεῖς δώδεκα μαθητάς του, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς Ἀποστόλους καὶ αὐτόπτας τῆς οἰκονομίας του. Καὶ ἀφ' οὗ ἐμοίρασεν εἰς αὐτοὺς τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν, τοὺς ἀπέστειλεν εἰς ὅλην τὴν ὑφήλιον διὰ νὰ θεολογῶσι τὸ τῆς Τριάδος μυστήριον καὶ τὴν θείαν οἰκονομίαν, καὶ εὐαγγελίζωσι πάντα τὰ Ἔθνη, καὶ βαπτίζωσιν αὐτὰ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος. Ὅθεν διὰ μέσου αὐτῶν ἐφωτίσθη ὅλη ἡ κτίσις, καὶ τὴν ὀρθόδοξον ἐπλούτησε πίστιν, εὐσεβῶς τὴν ἁγίαν Τριάδα λατρεύουσα, καὶ τὸν ἕνα τῆς ἁγίας Τριάδος ὁμολογοῦσα Θεὸν ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπον, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Τούτους λοιπὸν τοὺς δώδεκα ἱεροὺς Ἀποστόλους χρεωστοῦμεν ὅλοι οἱ χριστιανοὶ νὰ τιμῶμεν καὶ νὰ γεραίρωμεν, ὡς φωστῆρας τοῦ κόσμου καὶ κήρυκας τῆς εὐσεβείας, καὶ ὡς καθαιρέτας τῆς πλάνης. Χρεωστοῦμεν δὲ νὰ φανερώσωμεν καὶ πῶς ἕκαστος αὐτῶν ἐκήρυξε, καὶ εἰς ποῖον τόπον ἐτελειώθη, διότι ἂν καὶ ὅλοι ὁμοῦ οἱ Ἀπόστολοι δὲν ἐτελειώθησαν εἰς ἕνα καιρὸν οὔτε εἰς ἕνα τόπον, ἀλλ' εἷς ἕκαστος εἰς διάφορον καιρὸν καὶ τόπον, ἐπειδὴ ὅμως σήμερον ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ ἑορτάζει τὴν μνήμην ὅλων ὁμοῦ τῶν Ἀποστόλων, διὰ τοῦτο χρεωστεῖ νὰ ἀναφέρῃ καὶ ὅλων ὁμοῦ τὸ κήρυγμα καὶ τὸ τέλος.

— Πρῶτος λοιπὸν τῶν ἀποστόλων εἶναι ὁ κορυφαῖος Πέτρος, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον πρότερον μὲν εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἀντιόχειαν, ἔπειτα δὲ εἰς τὰ μέρη τῆς Μαύρης θαλάσσης, καὶ εἰς τὴν Γαλατίαν καὶ Καππαδοκίαν καὶ Ἀσίαν καὶ Βιθυνίαν, ὡς προείπομεν· εἰς τὴν εἰκοστὴν ἐννάτην τοῦ παρόντος· τελευταῖον δὲ ὑπῆγε καὶ ἕως εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐκεῖ εὑρὼν τὸν Σίμωνα μάγον, διελέχθη μετ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Σίμων ἐκαυχᾶτο ὅτι θὰ νικήσῃ τὸν Πέτρον μὲ τὰ θαύματα εἰς μίαν διωρισμένην ἡμέραν· ὅτε λοιπὸν ἦλθεν ἡ ἡμέρα, ἐκβῆκε καὶ ὁ βασιλεὺς Νέρων εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην μὲ ὅλους τοὺς πολίτας τῆς Ῥώμης. Τότε ἐφόρεσεν ὁ Σίμων εἰς τὴν κεφαλήν του στέφανον ἀπὸ δάφνην, καὶ στερεωθεὶς μὲ τὰς ἐπῳδὰς τῶν δαιμόνων, ὑψώθη ἀπὸ τὴν γῆν καὶ ἐφαίνετο μετέωρος εἰς τὸν ἀέρα. Ὁ δὲ Πέτρος βλέπων τὸν Σίμωνα, εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐπειδὴ ἐγὼ εἶμαι μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ εἰπόντος, «Ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν, ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα» διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ μὲ τὴν ἐξουσίαν ἐκείνου σὲ προστάζω νὰ κρημνισθῇς κάτω εἰς τὴν γῆν ἔμπροσθεν πάντων. Ὅθεν φοβηθέντες ὡς φωτίαν τὸν λόγον τοῦ ἀποστόλου οἱ δαίμο-

---

[1] Ὅρα εἰς τὸ Συναξάριον αὐτοῦ κατὰ τὴν δεκάτην ἑβδόμην τοῦ Ὀκτωβρίου.

[2] Ὅθεν καὶ αἱ δώδεκα ἐκεῖναι πηγαὶ, τὰς ὁποίας εὗρον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Αἰλεὶμ, ὡς γράφεται ἐν κεφαλαίῳ ιέ. στίχ. 27. τῆς Ἐξόδου, τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους ἐπροεικόνιζον κατὰ τὸν Ἀλεξανδρείας Κύριλλον λέγοντα, «Ἑρμηνεύεται δὲ τὸ Αἰλεὶμ εἰς ἀνάβασιν, ἢ αὔξησιν. Ἀναβαίνοντες οὖν εἰς τελειοτέραν σύνεσιν, καὶ εἰς αὔξησιν ἀνατρέχοντες πνευματικὴν, τὰς δώδεκα πηγὰς εὑρήσομεν· τουτέστι τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους. Καὶ εὖγε δὴ σφόδρα, πηγαῖς οἱ μαθηταὶ παρεικάζονται.. ἀρυόμεθα γὰρ ὡς ἐκ πηγῶν ἁγίων, ἐκ τῶν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μαθητῶν, παντὸς εἴδησιν ἀγαθοῦ.» Καὶ πάλιν «Ὅτι δὲ πηγαὶ κατὰ τὸ ἀληθὲς οἱ θεσπέσιοι μαθηταὶ, τὸν θεῖον ἡμῖν καὶ σωτήριον καὶ ἀναγκαῖον εἰς ζωὴν ἀναβρύοντες λόγον, παραδείξειεν εὖ μάλα τοῖς ἐν νόμῳ δεδικαιωμένοις ὁ τῶν ὅλων Θεὸς, οὕτω λέγων· «Ἀντλήσατε ὕδωρ ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου.» (Ἡσα. ιβ'. 3.)

νες, οἵτινες ἐβάσταζον τὸν Σίμωνα, ἔφυγον, καὶ εὐθὺς ἔπεσεν ὁ ἄθλιος κατὰ γῆς, καὶ κατα-πληγωθεὶς ὅλος κακῶς ὁ κακὸς ἐτελεύτησε. [1]

Τότε λοιπὸν ὅλον τὸ πλῆθος ἐπίστευσεν εἰς τὸν τοῦ Πέτρου Θεόν· ὅθεν ὁ Νέρων ἠβουλήθη νὰ θανατώσῃ τὸν Πέτρον. Ὁ δὲ Πέτρος τοῦτο γνωρίσας, ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον τῆς Ῥώμης Κλήμεντα τὸν μαθητήν του, ἐπειδὴ ὁ προκάτοχός του Λῖνος πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Παρευθὺς λοιπὸν ὁ Ἀγρίππας παρὼν εἰς τὴν Ῥώμην ἐπίασε τὸν Πέτρον, καὶ ἐπρόσταξε νὰ σταυρωθῇ κατακέφαλα, καθὼς μόνος του τὸ ἐζήτησεν ὁ ἀπόστολος. Ἐν τῷ σταυρῷ λοιπὸν εὑρισκόμενος ὁ μακάριος, προσηυχήθη ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ λαοῦ, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. [2] Λέγουσι δὲ ὅτι εἰς ἕνα θεοφιλῆ χριστιανὸν ἐφάνησαν δύω ἄνδρες ἄγνωστοι παντελῶς, οἵτινες ἔλεγον, ὅτι ἦλθον ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα. Οὗτοι λοιπὸν ὁμοῦ μὲ τὸν Ἰλλούστριον Μάρκελον τὸν πιστεύσαντα τῷ Χριστῷ ἀπεκάρφωσαν ἀπὸ τὸν σταυρὸν τὸ σῶμα τοῦ ἀποστόλου, καὶ κατεβάσαντες αὐτό, τὸ ἔπλυναν μὲ κρασίον καὶ γάλα καὶ τὸ ἐμύρισαν μὲ διάφορα μῦρα καὶ ἀρώματα, καὶ οὕτω τὸ ἔκρυψαν εἰς ἕνα ἰδιόκτητον τόπον, ὡς θησαυρὸν πολύτιμον. Ὁ δὲ Νέρων ἀκούσας ὅτι ἀπέθανεν ὁ ἀπόστολος, ἐκατηγόρησε τὸν Ἀγρίππαν διότι πρότερον δὲν ἐτιμώρησεν αὐτὸν μὲ διάφορα βάσανα· ζητῶν δὲ καὶ τοὺς μαθητὰς τοῦ Πέτρου, διὰ νὰ ἀναπληρώσῃ εἰς ἐκείνους τὸν θυμὸν τὸν ὁποῖον εἶχε κατὰ τοῦ διδασκάλου των, εἶδεν εἰς τὸ ὄνειρόν του ἕνα φοβερὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος τὸν ἔδερεν. Ὅθεν φοβηθεὶς, δὲν ἐπείραξε τοὺς μαθητὰς τοῦ ἀποστόλου· ἐκ τούτου δὲ ἐκεῖνοι εὑρόντες ἐλευθερίαν, ἐκήρυττον ἀφόβως τὸν σταυρωθέντα Θεὸν ἀληθινόν.

— Δεύτερος εἶναι ὁ ἀπόστολος Παῦλος, [1] ὁ πάντας τοὺς ἀποστόλους ὑπερνικήσας κατὰ τὸν ζῆλον τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως καὶ τοὺς κόπους. Οὗτος ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ, καθὼς τὸ λέγει μόνος, καὶ φθάσας εἰς τὴν Ῥώμην ἀπεκεφαλίσθη. Πῶς δὲ, καὶ ἀπὸ ποίαν ἀφορμὴν παρεκινήθη νὰ ὑπάγῃ εἰς Ῥώμην ἀναγκαῖον εἶναι νὰ διηγηθῶ μὲ συντομίαν εἰς τὰς φιλητκόους σας ἀκοὰς, ἐκ τῶν Ἀποστολικῶν Πράξεων ταῦτα ἐρανισάμενος. Ἀφ' οὗ ὁ μακάριος Παῦλος ὑπῆγεν εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἐξενίσθη εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου ἑνὸς τῶν ἑπτὰ διακόνων, μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν ὑπῆγεν ἐκεῖ ἀπὸ τὴν Ἰουδαίαν προφήτης τις, ὀνόματι Ἄγαβος, ὅστις εἶπε τῷ Παύλῳ· «Τάδε λέγει σοι Κύριος δι' ἐμοῦ, οἱ αἱμοχαρεῖς Ἰουδαῖοι θὰ δέσωσι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας σου, καὶ θὰ σὲ παραδώσωσιν εἰς τὰ Ἔθνη. Ὁ δὲ ἀπόστολος ἀπεκρίθη· ἐγὼ εἶμαι ἕτοιμος ὄχι μόνον νὰ δεθῶ καὶ νὰ προδοθῶ διὰ τὸν Χριστὸν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποθάνω. Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς τὴν

---

[1] Περὶ τοῦ Σίμωνος τούτου γράφει ὁ θεῖος Ἰουστῖνος ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς ἐν τῇ πρὸς Ἀντωνῖνον ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν ἀπολογίᾳ. «Ὅτι μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου εἰς οὐρανὸν προεβάλλοντο οἱ δαίμονες ἀνθρώπους τινὰς λέγοντας ἑαυτοὺς εἶναι Θεούς· οἳ οὐ μόνον οὐκ ἐδιώχθησαν ἀφ' ὑμῶν (τῶν Ῥωμαίων δηλαδὴ) ἀλλὰ καὶ τιμῶν ἠξιώθησαν. Ὧν εἷς καὶ Σίμων ὁ Σαμαρεὺς, ὃς ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος διὰ τῆς τῶν δαιμόνων ἐνεργείας μαγικὰς δυνάμεις ποιήσας ἐν τῇ πόλει ὑμῶν, τῇ βασιλίδι Ῥώμῃ, Θεὸς ὠνομάσθη.» καὶ πάλιν λέγει «Ἐν τῇ πόλει ὑμῶν βασιλίδι Ῥώμῃ Θεὸς ὠνομάσθη (ὁ Σίμων) καὶ ἀνδριάς τις παρ' ὑμῶν ἀνεγήγερται ἐν τῷ Τίβερι ποταμῷ μεταξὺ τῶν δύω γεφυρῶν, ἔχων ἐπιγραφὴν Ῥωμαϊκὴν τοιαύτην «Σίμωνι δέῳ σάγκτῳ·» ἤτοι τὸν ἀνδριάντα τοῦτον ἀφιερόνομεν εἰς τὸν Σίμωνα Θεὸν ἅγιον,» (κἂν ἄλλως ἄλλοι περὶ τούτου λέγουσι.) Γράφει δὲ καὶ ὁ Μελέτιος ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τῆς Ἐκκλ. Ἱστορίας τὰ αὐτὰ ὅσα γράφει καὶ ἐδῶ ὁ Συναξαριστής· ἤγουν ὅτι ὁ Πέτρος εὐξάμενος, ἔρριψε τὸν Σίμωνα ἀπὸ τὰ ὕψη κάτω, καὶ τὴν δύναμίν του κατήργησε καὶ ἔσβεσε, δεῖξας τὴν διαφορὰν τῆς θείας χάριτος ἀπὸ τὴν γοητείαν. Οὐχὶ ὅμως ἐπὶ Κλαυδίου τὸ θαῦμα τοῦτο ἐποίησεν, ὡς λέγει αὐτὸς, ἀλλ' ἐπὶ Νέρωνος, ὡς ἄλλοι κριτικοὶ λέγουσι. (καὶ ὅρα εἰς τὴν Ἑκατονταετηρίδα).

[2] Τὸ μαρτύριον τοῦ Πέτρου καὶ Παύλου οἱ μὲν χρονολογοῦσιν ὅτι ἔγεινε κατὰ τὸ ξζ' (67) ἔτος, ὁ δὲ Εὐσέβιος λέγει ὅτι ἔγεινε κατὰ τὸ ξθ' (69), ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, τοῦ δὲ Νέρωνος κατὰ τὸ ιδ'. ἔτος καὶ τελευταῖον. (ὅρα τὴν Ἑκατονταετηρίδα.)

---

[1] Περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Παύλου ἐκτὸς ὅσων εἴπομεν ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς μεταφράσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἑρμηνείας τῶν δεκατεσσάρων τοῦ Παύλου ἐπιστολῶν, προσθέτομεν καὶ ταῦτα ἐδῶ. Ὁ θεῖος Ἱερώνυμος ἐν τῷ περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων εἰς τὸ ὄνομα Παῦλος, λέγει ὅτι, ὁ Παῦλος Σέργιος ὁ ἀνθύπατος τῆς ἐν Κύπρῳ Πάφου ἐχάρισεν εἰς τὸν ἀπόστολον τὸ ὄνομά του, τὸ Παῦλος δηλαδὴ, εἰς σημεῖον εὐχαριστίας. Καθότι ὁ Παῦλος αὐτὸς βλέπων, ὅτι ὁ ἀπόστολος ἐτύφλωσε τὸν Ἐλύμαν (τὸ ὁποῖον Ἀραβιστὶ θὰ εἴπῃ μάγος) ἤνοιξε τοὺς νοεροὺς ὀφθαλμούς του, καὶ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν. Ὅθεν καὶ ὁ ἱερὸς Λουκᾶς ἐν ταῖς Πράξεσιν, ἔκτοτε πάντοτε ὀνομάζει τὸν ἀπόστολον Παῦλον, καὶ οὐχὶ Σαῦλον, ὡς πρότερον αὐτὸς οὕτως ὀνομάζει. Ὁ δὲ Ὠριγένης εἰς τὴν Ἔξοδον, καὶ ὁ Χρυσόστομος εἰς τὰς πράξεις Ὁμιλία κη'. καὶ ἄλλοι ἀκόμη παρέδωκαν, ὅτι καὶ ὁ ἀνωτέρω Ἐλύμας, ὁ καὶ Βαριησοῦς καλούμενος, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ μὲ τὸ φῶς τῶν αἰσθητῶν ὀφθαλμῶν ἔλαβε καὶ τὸ φῶς τῶν ψυχικῶν. (ὅρα εἰς τὴν νεοτύπωτον Ἑκατονταετηρίδα σελ. 144.)

Ἱερουσαλὴμ, συνήντησε τὸν ἀδελφόθεον Ἰάκωβον καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀφ' οὗ τοὺς ἐχαιρέτησεν, ἐδιηγήθη εἰς αὐτοὺς τὰ μεγαλεῖα, τὰ ὁποῖα δι' αὐτοῦ ἐποίησεν εἰς τὰ ἔθνη ὁ Θεός.

Ὕστερον δὲ ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας κρατήσαντες οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Παῦλον εἰς τὸ ἱερὸν, τὸν ἔδειραν ἀσπλάγχνως καὶ δέσαντες αὐτὸν, τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακήν· τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἐξέτασεν αὐτὸν ὁ χιλίαρχος, τί φρονεῖ. Ὁ δὲ Παῦλος ἤρχισεν εἰς τὸ μέσον τοῦ συνεδρίου καὶ ἐδιηγήθη τὴν γέννησιν, τὴν ἀνατροφὴν, τὴν μεθηλικίωσιν, καὶ τὴν μάθησιν καὶ τὸν ζῆλόν του· τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐδιηγήθη, πῶς ἐφάνη ὁ Χριστὸς εἰς αὐτὸν, πῶς ἐτυφλώθησαν οἱ ὀφθαλμοί του, καὶ πῶς πάλιν ἀνέβλεψε, καὶ ὅτι ἐδίωκε τὸν Χριστὸν ἐν ἀγνοίᾳ· ὕστερον δὲ τοῦτον γνωρίσας ἀληθῆ Θεὸν, ἀνακηρύττει αὐτὸν εἰς ὅλους. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ εἰς τὸ συνέδριον καθεζόμενοι Ἰουδαῖοι, ἐφώναξαν μεγάλως πρὸς τὸν χιλίαρχον λέγοντες, σήκωσον ἀπὸ τὴν γῆν τὸν τοιοῦτον. Ὅθεν ἐνῶ ἡτοιμάζοντο οἱ στρατιῶται νὰ τὸν δείρωσιν, ἀντέστη ὁ ἀπόστολος εἰς αὐτοὺς καὶ εἶπεν ὅτι δὲν εἶναι συγχωρημένον εἰς σᾶς νὰ δείρετε ἀκατάκριτον ἄνθρωπον Ῥωμαῖον (διότι Ῥωμαῖος ἦτο ὁ Παῦλος, καθότι οἱ πρόγονοί του ἦσαν ὑποκείμενοι εἰς τοὺς Ῥωμαίους διὰ βασιλικοῦ γράμματος, ὡς ἑρμηνεύει ὁ κριτικὸς Φώτιος.) Τοῦτον δὲ τὸν λόγον ἀκούσας ὁ χιλίαρχος ἐφοβήθη, καὶ δὲν ἔδειρεν αὐτὸν, ἀλλὰ τὸν παρέστησεν εἰς τὸ συνέδριον, θέλων νὰ μάθῃ τὰ περὶ αὐτοῦ. Καὶ διὰ νὰ συντέμνω τὸν λόγον, ὁ Παῦλος ἐπειδὴ ἐπεκαλέσθη τὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ Καίσαρα, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ κριθῇ ἐκεῖ, τούτου χάριν ὑπῆγεν εἰς τὴν Ῥώμην.

Εὑρόντες δὲ τὸν Παῦλον ἐκεῖ τινὲς ἀδελφοὶ, ἐχάρησαν πολλά· ὅτε δὲ ὁ Παῦλος παρεσάθη εἰς τὸν Καίσαρα Νέρωνα, ἐπειδὴ δὲν εὑρέθη κἀνὲν πρᾶγμα ἄξιον θανάτου εἰς αὐτὸν, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Νέρωνος νὰ μένῃ ἐλεύθερος ὡς ἀθῶος. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ὑπῆγεν ὁ Παῦλος εἰς χωριστὸν τόπον καὶ ἐκήρυττε, πρὸς ὅσους ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς Θεοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθεν ὀλίγος καιρὸς ἔγεινεν εἰς τὸν Παῦλον θεία ἀποκάλυψις, νὰ ἀφήσῃ τὴν Ῥώμην καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἱσπανίαν· ὅθεν μεταβὰς ἐκεῖ ὁ ἀπόστολος, πολλοὺς ἐβάπτισε καὶ ἀσθενεῖς ἰάτρευσε καὶ ἱερεῖς ἐχειροτόνησε, καὶ ὅλους ἐστήριξεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· καὶ πάλιν ἀπὸ τὴν Ἱσπανίαν ἐπανῆλθεν εἰς Ῥώμην. Ἔξω δὲ εἰς τὴν Ῥώμην εὑρισκόμενος, ἐδίδασκε καὶ ἔκαμνε νὰ τρέχῃ εἰς αὐτὸν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ. Εἷς δὲ οἰνοχόος τοῦ βασιλέως, σκύπτων ἀπὸ ἓν μέρος ὑψηλὸν, καὶ προσέχων εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Παύλου, ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν καὶ ἀπέθανε· ἅμα δὲ ἤκουσε τοῦτο ὁ Παῦλος, ἐπρόσταξε νὰ φέρωσιν εἰς αὐτὸν τὸν νεκρὸν, καὶ βαλὼν τὰς χεῖράς του ἐπάνω εἰς αὐτὸν, καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ὢ τοῦ θαύματος! ἀνέστησεν αὐτὸν καὶ ὑγιαίνοντα ἀπέδωκεν εἰς τοὺς δι' αὐτὸν κλαίοντας. Διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ὁ ἀναστηθεὶς ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ λαβὼν τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν δούλευσιν τοῦ βασιλέως. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε νὰ παρασταθῇ ὁ οἰνοχόος εἰς τὸ βασιλικόν του βῆμα, καὶ παρασταθέντα ἠρώτα ὁ βασιλεὺς, ἐὰν ἀρνῆται τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν· ὁ δὲ οἰνοχόος ἀπεκρίνατο, ὅτι δὲν δύνανται νὰ μὲ χωρίσωσιν ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ οὔτε τὰ ἐνεστῶτα, οὔτε τὰ μέλλοντα, οὔτε ζωὴ, οὔτε θάνατος. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπορήσας, ἐπρόσταξε νὰ κατακαῶσι διὰ πυρὸς, ὅσοι χριστιανοὶ εὑρίσκονται εἰς τὴν φυλακὴν, ὁ δὲ Παῦλος νὰ ἀποκεφαλισθῇ.

Ὅθεν οἱ δήμιοι ἔλαβον τὸν τοῦ Χριστοῦ θεῖον ἀπόστολον, καὶ ἔφερον ἔξω τῆς Ῥώμης, σπουδάζοντες νὰ τελειώσωσι τὴν βασιλικὴν προσταγήν. Μία δὲ γυνὴ, Περπετούα ὀνόματι, κατὰ συνέργειαν τοῦ διαβόλου ἔχασε τὸ φῶς τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ της. Βλέπουσα δὲ ὅτι ἐπορεύοντο διὰ νὰ ἀποκεφαλίσωσι τὸν Παῦλον, ἐσυμπόνεσεν ἡ καρδία της, καὶ ἐδάκρυσεν. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτὴν, ὦ γύναι, δός μοι τὸ μανδήλιόν σου, καὶ ὅταν ἐπιστρέψω πάλιν σοὶ τὸ δίδω· ἡ δὲ γυνὴ τὸ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν προθύμως. Τοῦτο δὲ βλέποντες οἱ στρατιῶται, περιγελῶντες ἔλεγον εἰς τὴν γυναῖκα, πρόσμενε, ὦ γραῖα, τοῦτον, ὅστις δὲν ἐπιστρέφει πλέον. Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἑτοποθέτησαν τὸν ἀπόστολον διὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσωσιν· ὅθεν ἔδεσαν τοὺς ὀφθαλμούς του μὲ τὸ μανδήλιον τῆς μονοφθάλμου γυναικός. Ὅτε δὲ ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, ἔτρεξεν αἷμα καὶ γάλα, καὶ ἔβρεξε τὰ ἱμάτια τοῦ ἀποστόλου. Τὸ δὲ μανδήλιον ἀοράτως ἐδόθη εἰς τὴν μονόφθαλμον γυναῖκα, καὶ παρευθὺς ἐχαρίσθη εἰς αὐτὴν καὶ ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ της ἀνάβλεψις· ἀφ' οὗ δὲ οἱ δήμιοι ἀπεκεφάλισαν τὸν ἀπόστολον, ἐπιστρέφοντες εὗρον τὴν γυναῖκα, ἥτις ἐβάσταζεν εἰς χεῖράς της τὸ μανδήλιον αἱματωμένον, τὸ ὁποῖον θερμῶς κατεφίλει, καὶ ἐδείκνυεν εἰς αὐτοὺς τὸν ὀφθαλμόν της ὑγιῆ καὶ βλέποντα, ἥτις καὶ ἔλεγε· ζῇ Κύριος,

καὶ δὲν εἶναι ἄλλος Θεὸς, εἰμὴ ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ὁ Παῦλος ἐκήρυττεν. Ὅθεν καὶ αὐτοὶ θαυμάσαντες τὸ γενόμενον, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ὁμοῦ μὲ αὐτὴν ὑπῆγον εἰς τὸν Νέρωνα, κηρύττοντες μεγαλοφώνως τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ Νέρων νικηθεὶς ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἐπρόσταξε νὰ λάβῃ ἕκαστος αὐτοῦ χωριστὴν τιμωρίαν· καὶ ὁ μὲν πρῶτος δήμιος ἀπεκεφαλίσθη, ὁ δὲ δεύτερος ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον μὲ τὴν μάχαιραν καὶ ὁ τρίτος ἐλιθοβολήθη. Ἡ δὲ Περπετούα ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακήν· ἐλθοῦσα δὲ εἰς αὐτὴν ἡ βασίλισσα καὶ σύζυγος τοῦ Νέρωνος, ὁμοῦ μὲ τὰς τιμιωτέρας γυναῖκας τῆς Ῥώμης, ἐδιδάχθησαν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἀληθῆ καὶ βεβαίαν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ μὲ τὸ ἅγιον βάπτισμα ἐτελειώθησαν. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ Νέρων, τὴν μὲν Περπετούαν ἔδειρεν ἀρκετὰ, εἶτα δέσας ἀπὸ τὸν λαιμόν της μίαν πέτραν τοῦ μύλου, τὴν ἔρριψεν εἰς τὸν βυθόν· τὰς δὲ λοιπὰς γυναῖκας ἀπεκεφάλισεν, ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν. Εὗρεν ὅμως ἡ θεία ἐκδίκησις τὸν ἀσεβῆ Νέρωνα, διότι μισηθεὶς ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς Ῥώμης, ἔφυγεν ἀπὸ τὸ βασίλειον, καὶ ἐπεριπάτει εἰς τὰ δάση καὶ τοὺς ὄρυμοὺς, προτιμῶν κάλλιον νὰ ἀποθάνῃ, παρὰ νὰ ζῇ. Ὅθεν κακοπαθήσας ἀπὸ τὸ ψῦχος καὶ τὴν πεῖναν, κακῶς τὴν ζωὴν ἐτελείωσε, γενόμενος βορὰ τῶν θηρίων ὁ ἀσεβὴς καὶ παρανομώτατος. [1]

— Τρίτος ἀπόστολος τοῦ Κυρίου εἶναι ὁ πρωτόκλητος Ἀνδρέας, ὁ καὶ ἀδελφὸς τοῦ Πέτρου, ὅστις, κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ὅλα τὰ παραθαλάσσια μέρη τῆς μαύρης θαλάσσης καὶ Βιθυνίας καὶ Ἀρμενίας, καὶ ἐπανελθὼν διὰ τῆς Βυζαντίδος, κατέβη ἕως εἰς τὴν Ἑλλάδα. Φθάσας δὲ εἰς τὰς Πάτρας τῆς Ἀχαΐας, ἐσταυρώθη ἀπὸ τὸν Αἰγεάτην. (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Νοεμβρίου.)

— Τέταρτος εἶναι ὁ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ὕστερον ἐθανατώθη μὲ μάχαιραν ἀπὸ τὸν Ἡρώδην Ἀγρίππαν διὰ τὴν πολλὴν παρρησίαν τὴν ὁποίαν εἶχεν. (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερα εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Ἀπριλίου.)

— Πέμπτος εἶναι Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστὴς καὶ Θεολόγος ὁ καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου, ὁ ἐπιπεσὼν εἰς τὸ στῆθος τοῦ Χριστοῦ. Οὗτος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἐξορισθεὶς εἰς τὴν Πάτμον ἀπὸ τὸν Δομετιανὸν, πολλὰ πλήθη ἀπίστων ἐπρόσφερεν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ἔφεσον, ἀνεπαύθη ἐν εἰρήνῃ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος. (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν ἕκτην τοῦ Σεπτεμβρίου.)

— Ἕκτος εἶναι Φίλιππος ὁ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλλαίας, συμπατριώτης Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Οὗτος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ Ἱεράπολιν, μετὰ τῆς ἀδελφῆς του Μαριάμνης, καὶ μὲ τὸν Βαρθολομαῖον. Ὕστερον δὲ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων σταυρωθεὶς, ἐθανατώθη ἐν αὐτῇ τῇ Ἱεραπόλει. (ὅρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Νοεμβρίου.)

— Ἕβδομος εἶναι ὁ Θωμᾶς ὁ καὶ Δίδυμος, ὁ ὁποῖος κηρύξας τὸν Χριστὸν εἰς Πάρθους, καὶ Μήδους, καὶ Πέρσας, καὶ Ἰνδοὺς, ἐκτυπήθη ἀπὸ αὐτοὺς μὲ ἀκόντια καὶ ἐτελειώθη. (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν ἕκτην τοῦ Ὀκτωβρίου.)

— Ὄγδοος εἶναι ὁ Βαρθολομαῖος, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς Ἰνδοὺς τοὺς καλουμένους Εὐδαίμονας, καὶ σταυρωθεὶς εἰς τὴν Οὐρβανόπολιν, ἐτελειώθη. (ὅρα πλατύτερον εἰς τὴν ἑνδεκάτην τοῦ Ἰουνίου. Περὶ δὲ τοῦ λειψάνου αὐτοῦ ὅρα εἰς τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Αὐγούστου.)

— Ἔννατος εἶναι Ματθαῖος ὁ καὶ Λευὶ, ἀδελφὸς Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου, ὁ Τελώνης καὶ Εὐαγγελιστὴς, ὅστις ἔκαμε ξενοδοχίαν μεγάλην εἰς τὸν Ἰησοῦν. Οὗτος κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἱεράπολιν τῆς Συρίας, καὶ λιθοβοληθεὶς ἐτελειώθη. (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ Νοεμβρίου.)

— Δέκατος εἶναι Ἰάκωβος ὁ Ἀλφαίου, ὁ καὶ Ματθαίου (διότι καὶ οἱ δύω εἶχον πατέρα τὸν Ἀλφαῖον.) Οὗτος ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν εἰς τὰ Ἔθνη· ὅθεν καὶ ἐπωνομάσθη σπέρμα θεῖον. Ταχέως δὲ καὶ προθύμως προχωρήσας εἰς τὸ κήρυγμα, καὶ ἐλέγχων τοὺς ἀπαιδεύτους λαοὺς ἐκρεμάσθη εἰς σταυρὸν, καὶ παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. (ὅρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν εἰκοστὴν ἕκτην τοῦ Μαΐου.)

— Ἑνδέκατος εἶναι Σίμων ὁ Ζηλωτὴς, ὁ καταγόμενος ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅστις ὀνομάζεται Ναθαναὴλ εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον. Οὗτος λοιπὸν ἐκήρυξεν εἰς ὅλην τὴν Μαυριτανίαν καὶ τὴν χώραν τῆς Ἀφρικῆς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ σταυρωθεὶς

[1] Παρὰ δὲ τῷ Μελετίῳ γράφεται, ὅτι ὁ Νέρων ἐθανατώθη μόνος του διὰ μαχαίρας, ἀφ' οὗ ἐβασίλευσε χρόνους δεκατρεῖς, μῆνας ὀκτὼ, καὶ ἡμέρας δύω.

τελειοῦται. (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν δεκάτην τοῦ Μαΐου.)

— Δωδέκατος εἶναι ὁ Ἰούδας ὁ Ἰακώβου, ὁ παρὰ μὲν τοῦ Λουκᾶ ὀνομαζόμενος Ἰούδας Ἰακώβου καὶ εἰς τὸ Εὐαγγέλιόν του, καὶ εἰς τὰς Πράξεις, παρὰ δὲ τοῦ Ματθαίου ὀνομάζεται Θαδδαῖος καὶ Λευαῖος, ἀδελφὸς κατὰ σάρκα χρηματίσας τοῦ Κυρίου. Οὗτος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ὕστερον δὲ ἐτελειώθη εἰς τὴν πόλιν Ἀραράτ, κρεμασθεὶς ἀπὸ τοὺς ἀπίστους καὶ τοξευθείς. (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν δεκάτην ἐννάτην τοῦ Ἰουνίου [1].)

— Ματθίας ὁ ἀντὶ τοῦ προδότου Ἰούδα συναριθμηθεὶς μετὰ τὴν Ἀνάληψιν μετὰ τῶν ἕνδεκα Ἀποστόλων, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ πολλὰς τιμωρίας παθὼν ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. (ὅρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἐννάτην τοῦ Αὐγούστου.)

— Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Κυρίου, ὁ καὶ υἱὸς Ἰωσὴφ τοῦ μνήστορος, ἔγεινε πρῶτος Ἐπίσκοπος τῶν Ἱεροσολύμων. Κρεμασθεὶς δὲ

---

[1] Ἐπειδὴ ἐνταῦθα ὁ λόγος περὶ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων ἐστι, σημειοῦμεν, ὅτι ἀνέγνωμεν τὸ βιβλιάριον τῆς νεοτυπώτου Ἑκατονταετηρίδος (ὑπὸ Εὐγ. τοῦ Βουλγάρεως Σ. Ε.) καὶ ἐλυπήθημεν ἄκρως. Ἐπειδὴ καὶ ὁ συγγραφεὺς οὗτος, δὲν ἠξεύρω πῶς, ἐλανθάσθη καὶ γράφει, ὅτι οἱ Κανόνες τῶν θείων καὶ ἱερῶν τούτων Ἀποστόλων, εἶναι ὑποβολιμαῖοι, καθότι αὐτοί, λέγει, δὲν ἐξετέθησαν ὑπὸ τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων, ἀλλ' ὑπὸ ἀποστολικῶν ἀνδρῶν, κατὰ τὴν ἀποστολικὴν διδασκαλίαν, καὶ ὅτι αὐτοὶ συνηθροίσθησαν ἴσως ἀπὸ τὸν Ἀλεξανδρέα Κλήμεντα· ἤτοι τὸν Στρωματέα. Οὕτως ἐδῶ πρέπει νὰ θρηνήσῃ πᾶς θεοφρούμενος, καὶ νὰ εἰπῇ ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ἱερεμίου «Τίς δώσει τῇ κεφαλῇ μου ὕδωρ; καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς πηγὴν δακρύων;» διότι ὁ λόγος οὗτος τοῦ πέρα τοῦ δέοντος κριτικοῦ τούτου εἰς τὰ καίρια ἔβλαψε, καὶ βλάπτει, ἀλλὰ καὶ θέλει βλάψει τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ.

Διότι ὥσπερ ὁ τὰ θεμέλια τοῦ οἴκου κρημνίζων, καὶ ὅλην τὴν οἰκοδομὴν αὐτοῦ συγκαταχρημνίζει, οὕτω καὶ ὁ ἄκριτος οὗτος λόγος, κρημνίζων τοὺς τῶν Ἀποστόλων ἱεροὺς Κανόνας, συγκαταχρημνίζει καὶ τὴν οἰκοδομὴν ὅλων τῶν λοιπῶν ἱερῶν Κανόνων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῶν τοπικῶν, καὶ τῶν κατὰ μέρος θείων Πατέρων· καθότι ὅλοι οἱ ἀνωτέρω ἱεροὶ Κανόνες ἐποικοδομοῦνται τοῖς τῶν Ἀποστόλων Κανόσιν, ὡς ἐπὶ θεμελίοις ἀρραγεστάτοις. Καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν πᾶσα ἡ ἱερὰ θεσμοθεσία καὶ εὐταξία τῆς τοῦ Χριστοῦ ἁγίας Ἐκκλησίας, διὰ τοῦ λόγου τούτου καταργεῖται καὶ διαλύεται. Καὶ ἂν ὁ σοφὸς οὗτος δὲν εὐλαβήθη τόσον νέφος μαρτύρων, οἵτινες βεβαιόνουσι τοὺς ῥηθέντας κανόνας τῶν Ἀποστόλων, ἔπρεπε τὸ ἐλάχιστον νὰ εὐλαβηθῇ δύω Οἰκουμενικὰς Συνόδους, τὴν ς'. καὶ τὴν ζ'. αἵτινες ἐπικυρόνουσιν αὐτοὺς καὶ φανερῶς διορίζουσιν, ἡ μὲν ς'. ἐν τῷ β'. Κανόνι αὐτῆς, καὶ ἡ ζ'. ἐν τῷ ά. Κανόνι, ὅτι οἱ ἀνωτέρω πε' Κανόνες ἐξετέθησαν ὑπὸ τῶν πανευφήμων Ἀποστόλων, καὶ ὄχι νὰ τίθεται ἐν Καρὸς μοίρᾳ τὰς ψήφους αὐτῶν, αἷς ὁ ἀντιπίπτων, αὐτῷ ἀντιπίπτει τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, τῷ λαλοῦντι διὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων· καὶ ὁ μὴ αὐταῖς πειθόμενος, ἀνάθεμα γίνεται κατὰ τὸν Διάλογον Γρηγόριον. (Βιβλ. ά. Ἐπιστολ. κδ'.) καὶ αἱρετικὸς, μᾶλλον δὲ καὶ ὡς ἐθνικὸς λογίζεται ὁ παρακούων τῆς Ἐκκησίας, ἧς πρόσωπον ἐπέχει ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος· καθὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος οὗτος Συγγραφεὺς τῆς Ἑκατονταετηρίδος ταῦτα γράφει περὶ τῆς ψήφου τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἐν τῷ ἑαυτοῦ Θεολογικῷ.

Ἔπειτα ἔπρεπεν ὁ σοφὸς νὰ μᾶς φανερώσῃ ποῖοι εἶναι οἱ ἀποστολικοὶ αὐτοὶ ἄνδρες οἵτινες ἐξέθεσαν τοὺς Κανόνας αὐτούς, καὶ εἰς ποῖα μέρη εὑρίσκεται ἡ τοιαύτη ἀποστολικὴ διδασκαλία, καὶ ὄχι νὰ μᾶς λέγῃ ἀμάρτυρα καὶ ἀδέσποτα πράγματα. Ἔπρεπε δὲ νὰ ἠξεύρῃ βεβαίως καὶ ἀναμφιβόλως, ὅτι ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεύς, ἤτοι ὁ Στρωματεύς, συνήθροισε τὴν ἀποστολικὴν αὐτὴν διδασκαλίαν τῶν ἀποστολικῶν ἀνδρῶν, καὶ οὐχὶ νὰ ἐπιστηρίζῃ μίαν τοιαύτην μεγάλην ὑπόθεσιν, ἐπάνω εἰς ἓν ἴσως ἀβέβαιον καὶ ἀμφίβολον. Ψευδέστατον δὲ εἶναι, ὅτι ὁ Ἀλεξανδρεὺς Κλήμης συνήθροισε τοὺς τῶν Ἀποστόλων Κανόνας, καθότι ἐν τοῖς σωζομένοις τοῦ Κλήμεντος συγγράμμασιν οὗτοι οὐκ ἐμφέρονται. Ὅθεν ἀναξίᾳ τῇ ἀληθείᾳ τῆς ὑπολήψεως τοῦ μεγάλου ὀνόματος τοῦ σοφοῦ τούτου ἐστάθη ἡ τοιαύτη πέρα τοῦ δέοντος κρίσις του. Ἐπειδὴ αὐτὴ ἀκολουθεῖ οὐχὶ εἰς Οἰκουμενικὰς καὶ τοπικὰς Συνόδους, καὶ εἰς παλαιοὺς μάρτυρας τόσους καὶ τόσους, οὐδὲ εἰς τὸν νεώτερον Μελέτιον τὸν λέγοντα, ὅτι ὑπηγορεύθησαν οἱ ῥηθέντες Κανόνες ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς Ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀκολουθεῖ εἰς τοὺς Λουθηρανιστὰς, καὶ εἰς τοὺς ψευδορεφορμάτους, τοὺς κρίνοντας ὑποβολιμαίους τοὺς ἀνωτέρω Κανόνας.

Ἀλλὰ μηδεὶς τῶν θεοφρουμένων καὶ ταῖς Ἁγίαις καὶ Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις πειθομένων σκανδαλισθήτω ἐκ τοῦ ἀκρίτου τούτου λόγου, καλῶς εἰδὼς, ὅτι αἱ μὲν Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι καὶ αἱ τούτων ψῆφοι καὶ ἀποφάσεις, εἰσὶν ἀληθεῖς, καὶ σφαλῆναι οὐ δύνανται, διδάσκαλον ἔχουσαι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Πᾶς δὲ ἄνθρωπος εἶναι ψεύστης, ὡς σφαλῆναι δυνάμενος, κἂν μυριάκις εἴη σοφὸς κατὰ τὴν ἔξω σοφίαν καὶ μάθησιν. Ἔπειτα αὐτὸς ἐν τῇ μεταγλωττίσει τῆς ἱερᾶς Τελετουργίας τῇ ὑπ' αὐτοῦ γενομένῃ, φέρει μαρτυρίας ἐκ τῶν Ἀποστολικῶν Διαταγῶν, καὶ Ἀποστολικῶν Κανόνων μνημονεύει. Ὅθεν οὐδεὶς ὀφείλει προσέχειν αὐτῷ ἐν τῇ τοιαύτῃ ὑποθέσει, οὕτως ἀσυμφώνῳ ὄντι, καὶ αὐτῷ ἑαυτῷ ἀντιφάσκοντι. Ὅποιος θέλει νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῶν Κανόνων τῶν Ἱερῶν Ἀποστόλων τούτων ἂς ἀναγνώσῃ εἰς τὰ Προλεγόμενα τῶν Ἀποστολικῶν Κανόνων ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ.

Σημείωσαι, ὅτι εἰς τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους ἐγκώμιον ἑλληνικὸν ἔχει Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχή· «Τί καλὴ τῆς Ἐκκλησίας ἡ τάξις»· καὶ ὁ Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχή· «Εἰκότως καὶ σήμερον τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἁγίου Πνεύματος.» (σώζονται ἐν τῇ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.) Ἔχει δὲ ἐγκώμιον ἁπλοῦν εἰς αὐτοὺς, Μακάριος ὁ Κωφός.

ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἄνωθεν ἀπὸ τὸ πτερύγιον (ἤτοι τὸ τοξάτον καὶ ἐξωπέτακτον) τοῦ Ἱεροῦ, καὶ κτυπηθεὶς εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ τὸ ξύλον τῶν κναφέων, ἐτελειώθη. (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ Ὀκτωβρίου.)

— Σίμων, ὁ καὶ Συμεών, ὀνομαζόμενος καὶ Κλεώπας, ἦτο μὲν υἱὸς τοῦ Ἰωσὴφ τοῦ μνήστορος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου· ἔγεινε δὲ δεύτερος Ἐπίσκοπος τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ ἔζησεν ἑκατὸν εἴκοσι χρόνους. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο συγγενὴς τοῦ Κυρίου, καὶ κατήγετο ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα, κατεδικάσθη ἀπὸ τὸν βασιλέα Δομετιανὸν ἐν ἔτει π β΄ (82), νὰ πίῃ δηλητήριον, τὸ ὁποῖον ἐξήγαγον ἀπὸ σκορπίους καὶ ὀφίδια καὶ φαλάγγια καὶ ἄλλα φαρμακερὰ θηρία· δὲν ἔπαθεν ὅμως κἀνὲν κακόν. Ὅθεν ὕστερον ἀπὸ τὸν βασιλέα Τραϊανὸν ἐν ἔτει ϛη΄ (98), σταυρωθεὶς, ἐτελειώθη. (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ Ἀπριλίου.)

— Βαρνάβας ὁ καὶ Ἰωσῆς ὀνομαζόμενος ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων (Κεφ. δ΄. 36.) ὑπῆρξεν εἷς ἀπὸ τοὺς ἑβδομήκοντα. Οὗτος ἀντέγραψε τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, καὶ ἐτελειώθη εἰς τὴν νῆσον Κύπρον. (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν ἑνδεκάτην τοῦ παρόντος Ἰουνίου.)

— Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστὴς, ὁ χρηματίσας υἱὸς κατὰ πνεῦμα τοῦ Κορυφαίου Πέτρου, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ εἰς ὅλην τὴν περίχωρον, ἕως εἰς τὴν Πενταπολιν. Εἰς δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειαν συρθεὶς ἐπάνω εἰς πέτρας, ἐτελειώθη καὶ ἐτάφη ἐκεῖ· (ὅρα περὶ τούτου πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ Ἀπριλίου.)

— Λουκᾶς ὁ Εὐαγγελιστὴς καὶ ἰατρὸς, ὁ συνέκδημος Παύλου, συνέγραψε τὸ ἰδικόν του Εὐαγγέλιον, ὑπαγορεύσαντος αὐτῷ τοῦ μακαρίου Παύλου· πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Ἀφ' οὗ δὲ αὐτὸς ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Ῥώμην, (διότι ὁ Παῦλος ἔμεινεν ἐκεῖ) ἐπεριπάτησεν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον· ἐλθὼν δὲ εἰς τὰς Θήβας τῆς Βοιωτίας, ἐκεῖ ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη, ὀγδοήκοντα χρόνων γέρων. Λέγουσι δὲ ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἐζωγράφησε τὴν εἰκόνα τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, καὶ τῆς αὐτοῦ Μητρὸς, καὶ τῶν Κορυφαίων Ἀποστόλων, καὶ ἀπὸ τότε διεδόθη εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὸ τοιοῦτον εὐσεβὲς καὶ πάντιμον ἔργον τῆς εἰκονογραφίας. (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν δεκάτην ὀγδόην τοῦ Ὀκτωβρίου.)[1]

— Φίλιππος ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς Πράξεις τῶν ἀποστόλων καὶ καταγόμενος ἐκ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, ἔλαβε νόμιμον γυναῖκα, καὶ εἶχε τέσσαρας θυγατέρας προφήτιδας· αὐτὸς κατέστη διάκονος ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, καὶ ἐβάπτισε τὸν Σίμωνα μάγον καθ' ὑπόκρισιν πιστεύσαντα· αὐτὸς καὶ τὸν Αἰθίοπα Εὐνοῦχον ἐβάπτισε. Κηρύξας δὲ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Τράλλιν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μετὰ τῶν θυγατέρων του, ἐκεῖ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον· (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν ἑνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου.)

— Ἀνανίας ὁ ἀπόστολος ἔγεινεν ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ, ὅστις καὶ τὸν Παῦλον ἐβάπτισε δι' ἀποκαλύψεως· Οὗτος ἐπειδὴ ἐποίει πολλὰ θαύματα καὶ ἰατρείας, καὶ εἰς τὴν Δαμασκὸν καὶ εἰς τὴν Ἐλευθερούπολιν, ἐδάρη μὲ βούνευρα ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Λουκιανὸν, καὶ ἐξέσθη εἰς τὰς πλευρὰς, καὶ ἐκάη μὲ λαμπάδας ἀνημμένας. Βληθεὶς δὲ ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβολήθη· (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου.)

— Ἰωσὴφ ὁ καὶ Ἰοῦστος καὶ Βαρσαβᾶς καλούμενος ἐν ταῖς πράξεσιν, ὁ σύμψηφος γενόμενος μὲ τὸν Ματθίαν. Οὗτος εἷς τῶν ἑβδομήκοντα μαθητῶν ὑπάρχων, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη· (ὅρα περὶ τούτου εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Ὀκτωβρίου.)

— Στέφανος ὁ πρωτομάρτυς, ὁ πρῶτος τῶν ἑπτὰ Διακόνων καὶ εἷς τῶν ἑβδομήκοντα μαθητῶν, ὁ ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων ἀναφερόμενος, ἐλιθοβολήθη ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους διὰ τὴν θερμὴν αὐτοῦ πίστιν, συνευδοκοῦντος εἰς τὸν αὐτοῦ φόνον καὶ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἔτι ἀπίστου ὄντος, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ὕστερον δὲ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἀνεκομίσθη τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀπετέθη εἰς τόπον λεγόμενον Κωνσταντιναί· (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ Δεκεμβρίου. Περὶ τῆς εὑρέσεως δὲ τοῦ λειψάνου του, ὅρα εἰς τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ περὶ

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ ἅγιος Ἐφραὶμ ἐγκώμιον ἔχει εἰς Πέτρον καὶ Παῦλον καὶ Ἀνδρέαν, Θωμᾶν τε καὶ Λουκᾶν καὶ Ἰωάννην, οὗ ἡ ἀρχὴ «Χαίρετε, Χριστοῦ βασιλεῖς, ἅγιοι Ἀπόστολοι· ὑμῖν γὰρ τὴν ἄνω καὶ κάτω Βασιλείαν ἐπίστευσεν. (ὁ Χριστός)» (σώζεται εἰς τὸν γ΄. τόμ. τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκδόσεως.)

τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ αὐτοῦ λειψάνου του, εἰς τὴν δευτέραν τοῦ Αὐγούστου.)

— Πρόχορος εἷς τῶν ἑπτὰ διακόνων καὶ τῶν ἑβδομήκοντα ὢν, ἔγεινεν ἐπίσκοπος τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Νικομηδείας καὶ ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη· (ὅρα περὶ τούτου καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην τοῦ Αὐγούστου.)

— Νικάνωρ εἷς καὶ αὐτὸς ὢν ἐκ τῶν ἑπτὰ διακόνων καὶ τῶν ἑβδομήκοντα, ἐν εἰρήνῃ ἐτελειώθη· (ὅρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην τοῦ Αὐγούστου.)

— Τίμων καὶ αὐτὸς ἦτο εἷς τῶν ἑπτὰ διακόνων, καὶ γενόμενος ἐπίσκοπος Βόστρων τῆς Ἀραβίας, κατεκάη διὰ πυρὸς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας· (ὅρα περὶ αὐτοῦ πλατύτερον εἰς τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην τοῦ Ἰουλίου.)

— Παρμενᾶς καὶ αὐτὸς ἦτο εἷς ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ διακόνους, ὅστις ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐτελειώθη ἐν τῇ διακονίᾳ αὐτοῦ· (ὅρα περὶ τούτου πλατύτερον εἰς τὴν δευτέραν τοῦ Μαρτίου.)

Πρέπει δὲ νὰ ἠξεύρωμεν, ὅτι οἱ ἀνωτέρω πανεύφημοι ἀπόστολοι, καὶ οἱ δώδεκα, καὶ οἱ κατώτεροι ἀπὸ αὐτοὺς ἑβδομήκοντα, τοὺς ὁποίους ὁ Κύριος ἀποστόλους ἀνέδειξεν ὁμοῦ μὲ τὰς σεπτὰς Μυροφόρους καὶ πιστὰς γυναῖκας, αὐτοὶ, λέγω, ὅλοι ἑκατὸν εἴκοσιν ὄντες τὸν ἀριθμὸν, ὡς ἀναφέρουσιν αἱ πράξεις τῶν ἀποστόλων, δὲν ἐβαπτίσθησαν μὲ τὸ δι' ὕδατος βάπτισμα· καθότι αὐτὸς ὁ Κύριος ὑπεσχέθη εἰς αὐτοὺς, ὅτι θὰ βαπτισθῶσιν ἐν πνεύματι ἁγίῳ· « Ἰωάννης γάρ φησιν, ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. » Καὶ καθότι, ὅτε κατέβη τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἰς ὅλους τοὺς ἀνωτέρω κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἐγέμισεν αὐτοὺς ἀπὸ τὰς χάριτάς του· καθὼς καὶ ὁ προφήτης Ἰωὴλ ἐπροφήτευσεν. Ὅθεν δὲν ἐχρειάσθησαν ὕστερον ἄλλο βάπτισμα. [1]

—

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΕΛΙΤΩΝ ξίφει τελειοῦται.

* » Εἴ που Μελίτων καὶ θεόρρυτον μέλι,
» Ἐχρῆν ἐκεῖ βάψαντα σὴν τομὴν γράφειν.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΕΤΡΟΣ ὁ ἐκ Σινώπης κατὰ πετρῶν συρόμενος τελειοῦται.

* » Ἔχουσιν αἰδεῖσθαί σε καὶ θεῖοι νόες,
» Αἰδοῖε Πέτρε, δόντα τὰς σάρκας πέτραις.

* Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΜΙΧΑΗΛ ὁ κηπουρὸς, ὁ ἐν Ἀθήναις μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος ᾳψό (1770) ξίφει τελειοῦται.

† » Τί κατ' ὀλίγον λαιμὸν, ὦ σπαθηφόρε,
» Τέμνεις Μιχαήλ; οὐ πτοεῖται τὴν σπάθην[2].

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

---

[1] Ὅρα περὶ τούτου καὶ εἰς τὴν ὀγδόην τοῦ Μαΐου ἐν τῇ ὑποσημειώσει τοῦ Συναξαρίου τοῦ Θεολόγου Ἰωάννου.

[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

» Ἰούνιος μὴν λῆξιν ὥδε λαμβάνει,
» Θεῷ δὲ δόξαν τῷ ἀλήκτῳ προσφέρει.

ΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ [1]

Εἰς τὴν Α'. μνήμη τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων ΚΟΣΜΑ καὶ ΔΑΜΙΑΝΟΥ τῶν Ῥωμαίων.

* » Βολαῖς ἀδελφοὺς οὐ διέσπων οἱ λίθοι,
» Ὡς εἰς ἓν ἄμφω συμπεπηγότας λίθον.
» Πρώτῃ Ἰουλίου λίθοισιν Ἀνάργυροι ἤθλουν.

ΟΥΤΟΙ οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Καρίνου καὶ Νουμεριανοῦ τῶν αὐταδέλφων βασιλέων ἐν ἔτει σπδ' (284), κατήγοντο δὲ ἀπὸ τὴν μεγαλόπολιν Ῥώμην. Αὐτάδελφοι δὲ ὄντες, μετεχειρίζοντο καὶ οἱ δύω τὴν αὐτὴν τέχνην τῆς ἰατρικῆς, καὶ ἰάτρευον ὄχι μόνον τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ ἄλογα ζῶα, μισθὸν τῆς ἰατρείας ζητοῦντες τὸ νὰ πιστεύωσιν εἰς τὸν Χριστὸν οἱ ἰατρευόμενοι, καὶ μηδὲν ἄλλο πρᾶγμα γήϊνον λαμβάνοντες. Διαβληθέντες λοιπὸν εἰς τὸν βασιλέα Καρῖνον, ὅτι κάμνουσι τὰς ἰατρείας καὶ θαύματα μὲ μαγικὴν τέχνην, καὶ μὴ ἀνεχθέντες νὰ παραδοθῶσιν ἄλλοι ἀντ' αὐτῶν, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι προσῆλθον αὐτόκλητοι καὶ παρεδόθησαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. Ὅθεν ὄχι μόνον αὐτοὶ δὲν ἐπείσθησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ καὶ τὸν βασιλέα Καρῖνον κατέπεισαν νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀσέβειαν, καθόσον ἔτυχε καὶ αὐτὸς τῆς παρὰ τῶν ἁγίων ἰατρείας· ὅτε δηλαδὴ αὐτὸς ἤρχισε νὰ ἐρωτᾷ τοὺς ἁγίους καὶ νὰ ἀπειλῇ αὐτοὺς ὅτι θὰ τοὺς παιδεύσῃ ἂν δὲν ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, τότε, ὢ θείας δίκης! ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸν τόπον της ἡ θέσις τοῦ προσώπου του, καὶ ἐγύρισεν ὀπίσω εἰς τὴν ῥάχιν του· ἰατρεύθη δὲ ὑπὸ τῶν ἁγίων ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν ταύτην. Ὅθεν διὰ τὸ θαῦμα τοῦτο ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ οἱ ἐκεῖ παρεστῶτες, καὶ ὁ ἰατρευθεὶς βασιλεὺς μὲ τοὺς οἰκιακούς του, διὸ καὶ μὲ τιμὴν ἀπέστειλε τοὺς ἁγίους εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ οἰκείους των. Ὕστερον δὲ ὁ τῆς ἰατρικῆς τέχνης τῶν ἁγίων διδάσκαλος, φθονήσας αὐτοὺς διὰ τὴν δόξαν καὶ προκοπὴν τὴν ὁποίαν εἶχον, ἀνέβασεν αὐτοὺς ἐπάνω εἰς ἓν βουνὸν, μὲ σκοπὸν ὅθεν νὰ συνάξωσιν ἰατρικὰ βότανα· ἐκεῖ δὲ σηκωθεὶς ὁ δόλιος κατὰ τῶν ἁγίων, ἐθανάτωσεν αὐτοὺς μὲ τὰς πέτρας. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἁγιώτατον αὐτῶν ναὸν, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τόπον καλούμενον τοῦ Παυλίνου. [1]

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΠΕΤΡΟΥ, πατρικίου γενομένου ἐν τοῖς Εὐάγδρου.*

* » Δόξαν λιπὼν γῆς καὶ τὰ τῆς γῆς ἡδέα,
» Θνητῶν μετέσχεν οὐρανοῦ δόξης Πέτρος.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγούστης ἐν ἔτει ψπ' (780)· υἱὸς γονέων μεγαλοπρεπῶν καὶ ἐνδόξων, ἐπειδὴ ὁ πατήρ του ἦτο πατρίκιος τοῦ βασιλέως καὶ στρατηγὸς, Κωνσταντῖνος ὀνομαζόμενος. Ἐκ νερᾶς δὲ ἡλικίας φοιτῶν ὁ ἅγιος εἰς τὰ σχολεῖα, ἐσύναξεν εἰς τὴν ψυχήν του, ὡς μέλισσα, ὅλα

---

[1] (Ἔχων ἡμέρας ΛΑ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ΙΔ', καὶ ἡ νὺξ ὥρας Ι'.) Σημείωσαι, ὅτι ὁ μὴν οὗτος ὠνομάσθη Ἰούλιος, διότι ἐγεννήθη εἰς αὐτὸν ὁ Καῖσαρ Ἰούλιος, ὅστις ἐφάνη ἐν τῇ Ῥώμῃ πρῶτος μονάρχης πρὸ Χριστοῦ ἔτη 47 ἢ 45 καὶ ἐφονεύθη εἰς τὸ δικαστικὸν βῆμα ἀπὸ τὸν Βροῦτον καὶ Κάσιον. Εἰς τιμὴν τοῦ πρώτου μονάρχου τούτου ἡ Γερουσία τῆς Ῥώμης ὠνόμασεν Ἰούλιον τὸν ἀπὸ Μαρτίου ἀριθμούμενον πέμπτον τοῦτον μῆνα, ἐν ᾧ ἐγεννήθη. (Ὅρα σελ. 89 τοῦ ά. τόμ. τοῦ Μελετίου) ὁ μὴν δὲ οὗ ὡς ὠνομάζετο παλαιὰ Καντήλιος.

[1] Ὅτι δὲ εἶναι τρεῖς συζυγίαι τῶν Ἀναργύρων, αἱ ὁποῖαι ὀνομάζονται μὲ τὸ ὄνομα Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ δευτέρα συζυγία εἶναι οὗτοι οἱ σήμερον ἑορταζόμενοι, ὅρα εἰς τὰς δεκαεπτὰ τοῦ Ὀκτωβρίου.

τὰ κάλλιστα μαθήματα, καὶ τῆς γραμματικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας. Ἔπειτα συζευχθεὶς μὲ γυναῖκα νόμιμον, ἐτιμήθη καὶ ἔγεινε Δομέστικος τῶν σχολῶν καὶ πατρίκιος, ἀφ' οὗ ὁ πατήρ του ἀπέθανεν· ὅτε δὲ ὁ Νικηφόρος Πατρίκιος ἔγεινε βασιλεὺς ἐν ἔτει ω΄ (800),[1] κατέστησε τὸν ὅσιον τοῦτον Δομέστικον τῶν Κανάτων καὶ τὸν συμπαρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν Βουλγαρίαν ὅπου εἶχε πόλεμον μὲ τοὺς Βουλγάρους. Συγκροτηθέντος λοιπὸν τοῦ πολέμου, ἐνίκησαν μὲν οἱ Ῥωμαῖοι, ἐπιάσθη δὲ οὗτος ὁ ὅσιος ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους ὁμοῦ μὲ πεντήκοντα ἄρχοντας καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν διὰ νὰ τιμωρηθῇ· ἐφάνη ὅμως ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ ἐπιστήθιος καὶ Εὐαγγελιστὴς, καὶ ἐλευθερώσας αὐτὸν ἀπὸ τὰ δεσμὰ, τὸν προέπεμψεν ἕως εἰς τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων. Ἔκτοτε λοιπὸν καταφρονήσας ὁ μακάριος ὡς σκύβαλα ὅλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα, ὑπῆγεν εἰς τὸ βουνὸν τοῦ Ὀλύμπου, καὶ ἐκεῖ ἐνεδύθη τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν ὁμοῦ μὲ τὸν ὅσιον καὶ μέγαν Ἰωαννίκιον· ὅθεν καὶ ἐγυμνάσθη εἰς πᾶσαν ἀρετήν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐκεῖ ἐπέρασε χρόνους τριακοντατέσσαρας, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἔπειτα ὑπῆγεν εἰς τὸν παρ' αὐτοῦ κτισθέντα ναὸν, τὸν καλούμενον τοῦ Εὐάνδρου· ἐπειδὴ δὲ ἡ γυνή του καὶ ὁ υἱός του εἶχον ἀποθάνει, διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔκτισε μακρὰν μίαν καλύβην, καὶ διῆλθεν εἰς αὐτὴν χρόνους ὀκτώ. Οὗτος ὁ ὅσιος ἐφόρει μὲν τρίχινα φορέματα εἰς σκέπην τοῦ σώματος, ὑποδήματα δὲ εἰς τοὺς πόδας δὲν ἐφόρεσεν ὁ ἀοίδιμος εἰς ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἀσκήσεώς του· ἐξήρανε δὲ τὸ σῶμά του μὲ νηστείας καὶ ἀγρυπνίας καὶ ἄλλας σκληραγωγίας. Καλῶς λοιπὸν καὶ θεαρέστως πολιτευσάμενος, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Λέγουσι δὲ ὅτι ὁ ὅσιος οὗτος ὑποκάτω τοῦ τριχίνου ἐνδύματος, ἦτο ἐνδεδυμένος φόρεμα πλεγμένον ἀπὸ ψαθίον, μαζὶ μὲ τὸ ὁποῖον καὶ ἐνεταφιάσθη.

---

* *Ὁ ὅσιος ΛΕΩΝ ὁ ἐρημίτης γυμνὸς διάγων, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Οὐ σαρκὶ πεισθεὶς πρὶν θανεῖν Εὔᾳ, Λέων,
» Ὡς πρῶτος Ἀδὰμ, γυμνὸς ὢν, οὐκ ἠσχύνου.

* *Οἱ ἅγιοι δισχίλιοι μάρτυρες ξίφει τελειοῦνται.*

* » Ξίφος πατάσσει χιλιανδρίας δύω,
» Σεπτῶν ἀθλητῶν, ὧν μακρὰν δειλανδρία.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ μέλιτι χρισθεὶς καὶ ὑπὸ μελισσῶν δακνόμενος, τελειοῦται.*

* » Ὁ Μαυρίκιος γυμνὸς ἐγχρισθεὶς μέλι.
» Κρίνει μελισσῶν ἡδὺ τὰς τρώσεις μέλι.[4]

* *Οἱ ἅγιοι εἰκοσιπέντε μάρτυρες οἱ ἐν Νικομηδείᾳ πυρὶ τελειοῦνται.*

* » Ἀριθμὸς ἀνδρῶν ἠνθρακωμένων κύκλος.
» Τὸ πεντάκις γὰρ πέντε, δῆλον ὡς κύκλος.[2]

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, τοῦ συστησαμένου τὴν μονὴν τοῦ Βαθέως ῥύακος.[3]

† » Ὤφθης ἀληθῶς Βασίλειος πράγματι,
» Ὡς βασιλεύσας τῶν παθῶν τῶν ἀλόγων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β΄, ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐν τῇ ἁγίᾳ σορῷ καταθέσεως τῆς τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἐν ταῖς Βλαχέρναις.

† » Χιτὼν μὲν Υἱοῦ χριστοφρουροῖς δημίοις,
» Ἐσθὴς δὲ Μητρὸς χριστοφρουρήτῳ πόλει.
» Δευτερίᾳ κατέθεντο σορῷ Ἐσθῆτα Πανάγνου.

† Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ μεγάλου, τοῦ ἐπιλεγομένου Μακέλλη, καὶ Βηρίνης τῆς συζύγου του, ἐν ἔτει υνη΄ (458), δύω Πατρίκιοι, Γάλβιος καὶ Κάνδιδος ὀνομαζόμενοι, συγγενεῖς ὄντες Ἀρδαβουρίου καὶ Ἄσπαρος, ἔλαβον πόθον θεῖον εἰς τὴν καρδίαν των νὰ ὑπάγωσιν εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ νὰ προσκυνήσωσι τοὺς ἁγίους τόπους. Ὅθεν ἀναχωρήσαντες ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπῆ-

---

[1] Ὁ Νικηφόρος ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει 802. Σ. Ε.

[4] Τὸ ἴδιον τοῦτο δίστιχον εὑρίσκεται καὶ εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Μαυρίκιον κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ Δεκεμβρίου· καὶ ἂν ἐκεῖνος δὲν ἐπωνομάζετο ἱερομάρτυς, ἤθελον εἰπῆ ὅτι εἶναι εἷς καὶ ὁ αὐτὸς οὗτος καὶ ἐκεῖνος.

[2] Ἀναμέσον εἰς τοὺς ἀριθμοὺς δύω ὀνομάζονται κύκλοι, ὁ πέντε καὶ ὁ ἕξ. Ἐπειδὴ καθὼς ὁ κύκλος ἀρχίζει ἀπὸ τὸ κέντρον καὶ τελειόνει πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ κέντρον, τοιουτοτρόπως καὶ οἱ δύω αὐτοὶ ἀριθμοὶ, ἐφ' ἑαυτοὺς πολλαπλασιαζόμενοι, ἀπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἀρχίζουσι καὶ εἰς τὸν αὐτὸν πάλιν τελειόνουσι, καὶ εἰς τὰς δεκάδας καὶ εἰς τὰς ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας καὶ μιλιόνια, καὶ ὅρα πῶς τοῦτο εἶναι ἀληθές. Λέγομεν δηλαδὴ πέντε οἱ πέντε εἰκοσιπέντε· καὶ πάλιν πέντε οἱ εἰκοσιπέντε, ἑκατὸν εἰκοσιπέντε· πέντε δὲ οἱ ἑκατὸν εἰκοσιπέντε γίνονται ἑξακόσιοι εἰκοσιπέντε, καὶ καθεξῆς. Ὁμοίως καὶ ὁ ἓξ ὧδε προβαίνει, διότι ἓξ οἱ ἓξ, τριακονταέξ· καὶ πάλιν ἓξ οἱ τριακονταέξ, διακόσια δεκαέξ, καὶ καθεξῆς.

[3] Ἡ μονὴ τοῦ Βαθέως ῥύακος εὑρίσκεται πλησίον εἰς τὰ Μουντανίκα.

γον εἰς τὴν Παλαιστίνην· φθάσαντες δὲ εἰς τοὺς τόπους τῆς Γαλιλαίας εὗρον μίαν γυναῖκα Ἑβραίαν μὲν κατὰ τὴν φυλήν, εὐλαβῆ δὲ εἰς τὰ θεῖα καὶ ἐνάρετον, ἡ ὁποία κατοικοῦσα εἰς μίαν οἰκίαν προσηύχετο νύκτα καὶ ἡμέραν, ὡς ἡ τὸ πάλαι Ἄννα, ἡ θυγάτηρ τοῦ Φανουήλ. Εἰς τὸ ἐνδότερον δὲ μέρος τῆς οἰκίας βλέπουσιν ὅτι ἐπρόσφερον οἱ χριστιανοὶ λαμπάδας πολλὰς καὶ θυμιάματα. Ἐρωτήσαντες δὲ περὶ τούτου, ἔμαθον ὅτι ἐκεῖ εὑρίσκεται ἡ ἁγία Ἐσθής· ἤτοι τὸ ἐπανωφόριον τῆς Κυρίας Θεοτόκου. Ὅθεν ἐζήτησαν ἀπὸ τὴν γυναῖκα ἄδειαν, καὶ ἔκαμαν ἐκεῖ ἀγρυπνίαν ὁλονύκτιον· περιεργασθέντες δὲ ἔλαβον τὰ μέτρα τῆς ξυλίνης θήκης, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἦτο τεθησαυρισμένη ἡ τιμία Ἐσθής, καὶ ἔπειτα ὑπῆγον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἐλθόντες δὲ ἐκεῖ κατεσκεύασαν μίαν ἄλλην θήκην παρομοίαν μὲ ἐκείνην καὶ πάλιν ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἑβραίας γυναικός. Ποιήσαντες δὲ τρόπον, ἔλαβον κρυφίως τὴν θήκην τὴν περιέχουσαν τὴν τιμίαν Ἐσθῆτα τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν ἔστειλαν ἔμπροσθεν διὰ τῶν ἀνθρώπων των, ἀφῆκαν δὲ ἐκεῖ τὴν ὁμοίαν θήκην τὴν ὁποίαν κατεσκεύασαν αὐτοί. Ὅθεν γυρίσαντες εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀπέθεντο τὸ ἱερὸν αὐτὸ θησαύρισμα τῆς τιμίας Ἐσθῆτος εἰς ἓν ἰδικόν των κτῆμα ἐπονομαζόμενον Βλαχέρναι· καὶ διὰ νὰ μὴ μάθῃ τις τὴν εἴδησιν ταύτην, ἔκτισαν ἐκεῖ ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Μάρκου. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐδυνήθησαν νὰ κρύψωσιν εἰς πολὺν καιρὸν τὸν τοιοῦτον θησαυρὸν, ἐφανέρωσαν αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα Λέοντα· ὁ δὲ βασιλεὺς χαρᾶς ἀφάτου πλησθείς, ἔκτισε ναὸν ἐκεῖ τῆς Κυρίας Θεοτόκου [1], ὅπου τώρα εὑρίσκεται ἡ ἁγία σορός· ἤτοι ἡ θήκη ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶναι ἀποτεθησαυρισμένη ἡ τιμία Ἐσθὴς καὶ τὸ ἅγιον Παλλίον, ἤτοι τὸ ἐπανωφόριον τῆς Θεομήτορος. Περιτειλίξας δὲ τὴν τιμίαν Ἐσθῆτα ὁ βασιλεὺς μὲ πορφυρίδα βασιλικὴν, ἔβαλεν αὐτὴν εἰς ἄλλην θήκην ἐξ ἠλέκτρου (χεχρίμπαρίου) καὶ ἐβούλλωσεν αὐτὸ μὲ βούλλας βασιλικάς· ἡ θήκη δὲ αὕτη εἶναι ἕως τῆς σήμερον φυλακτήριον ὅλης τῆς βασιλευούσης πόλεως, καὶ διωκτήριον πάσης ἀσθενείας καὶ πολεμίων ἐχθρῶν. Τελεῖται δὲ ἡ σύναξις καὶ ἑορτὴ τῆς σοροῦ ταύτης εἰς τὰς ἰδίας Βλαχέρνας. (Τὴν κατὰ πλάτος διήγησιν περὶ τῆς τιμίας Ἐσθῆτος ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.) [1]

---

[1] Διαφωνία εὑρίσκεται μεταξὺ τοῦ Συναξαρίου τούτου καὶ τοῦ ἀκολούθου Συναξαρίου τοῦ Πατριάρχου Ἰουβεναλίου. Ἐκεῖ δηλαδὴ γράφεται, ὅτι ὁ πρὸ τοῦ Λέοντος τοῦ Μεγάλου Μαρκιανὸς σὺν τῇ Πουλχερίᾳ, ἔκτισαν τὰς Βλαχέρνας· ἐδῶ δὲ γράφεται, ὅτι ὁ Λέων ἔκτισεν τὸν ἐν Βλαχέρναις ναόν. Ἀλλ' ἴσως ὁ μὲν Μαρκιανὸς, ἔκτισεν, ἤτοι ἀνέκτισε καὶ ἀνεκαίνισε τὰς Βλαχέρνας καὶ τὸν ἐν αὐταῖς ναὸν τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Μάρκου, ὡς ἐρρέθη ἀνωτέρω, ὁ δὲ Λέων ὁ μέγας ἔκτισε τὸν ἐν ταῖς αὐταῖς Βλαχέρναις ναὸν τῆς Θεοτόκου, ὡς γράφεται ἐδῶ.

[1] Σημείωσαι, ὅτι ἡ τιμία αὕτη ἐσθὴς τῆς Θεοτόκου ἦτο ὑφασμένη ἐκ μαλλίου, τὸ ὁποῖον εἰς ἓξ μῆνας ἀπὸ τοὺς σκώληκας καὶ τὴν βότρυδα διαφθείρεται· μόλον τοῦτο ἡ τιμία αὕτη ἐσθὴς ἦτο ὅλη ἀδιάφθορος καὶ αὐτόχροος, μαρτυροῦσα διὰ τῆς ἀφθορίας τὴν ἀφθορίαν καὶ ἀπάθειαν τοῦ παρθενικοῦ τῆς Θεοτόκου σώματος. Ἀνοιχθείσης δὲ μίαν φορὰν τῆς ἁγίας σοροῦ, ἡ μὲν βασιλικὴ καὶ μεταξωτὴ ἁλουργὶς, περὶ ἧς ἀνωτέρω εἴρηται, εὑρέθη ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν διεφθαρμένη, ἡ δὲ τιμία Ἐσθὴς τῆς Θεοτόκου εὑρέθη ἄφθαρτος. Ταῦτα μὲν γράφονται ἐν τῇ Καλοκαιρινῇ, ὁ δὲ Νικηφόρος λέγει περὶ τῆς Ἐσθῆτος, ὅτι ἦν ἐξ ἐρίων εὐφθάρτων ὑφασμένη, καὶ στιμόνων ὁμοειδῶν καὶ ὁμοχρόων, καὶ ὅτι ἀδιάφθαρτός ἐστι καὶ ἀδιάλυτος μέχρι τοῦ νῦν, τὸ θαῦμα τῆς ἀειπαρθένου ἀνακηρύττουσα. Ὅθεν καὶ Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς ἐξήνεγκε κατὰ τοῦ τυράννου Θωμᾶ τὰ τίμια Ξύλα, καὶ τὴν Ἐσθῆτα ταύτην τῆς Θεοτόκου. (παρὰ Δοσιθέῳ σελ. 1152. τῆς Δωδεκαβίβλου.) ὅρα καὶ εἰς τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Αὐγούστου ἐν τῇ ὑποσημειώσει.

Καὶ ταῦτα δὲ προσθέτομεν ἐνταῦθα ὡς τριπόθητα παρὰ τοῖς φιλοχρίστοις, ἅπερ γράφει ὁ αὐτὸς Δοσίθεος ἐν σελ. 1152. ἤγουν, ὅτι ἐν ταῖς Βλαχέρναις εὑρίσκοντο τὰ σπάργανα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἀκάνθινος στέφανος, ἡ σινδὼν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸ λέντιον, καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον, καὶ ὁ σπόγγος τοῦ Ζωοδότου, καὶ τὸ ὠμοφόριον τῆς Θεοτόκου, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι ἦτο ἄλλο ἀπὸ τὴν Ἐσθῆτα, κατὰ τὸν αὐτὸν Δοσίθεον (αὐτόθι.) Ὅθεν Μιχαὴλ ὁ Δοὺξ ἐν τῇ μονῳδίᾳ, θρηνῶν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἁλωθεῖσαν, ἔλεγε πρὸς τοῖς ἄλλοις· «Ποῦ τὰ τῶν Ἀποστόλων τοῦ Κυρίου μου σώματα, τὰ πρὸ πολλοῦ φυτευθέντα ἐν τῷ ἀειθαλεῖ Παραδείσῳ; (τῆς Κωνσταντινουπόλεως) ποῦ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον; ποῦ ἡ λόγχη; ποῦ ὁ σπόγγος; ποῦ ὁ κάλαμος;»

Σημείωσαι, ὅτι τὰ ἐλλείποντα τροπάρια τῆς Ἀκολουθίας τῆς τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου, ἀνεπλήρωσεν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία. Καὶ τοῦτο δὲ σημείωσαι ὅτι λόγον ἔχει περὶ τῆς μετακομιδῆς εἰς τὴν βασιλεύουσαν τῆς τιμίας Ἐσθῆτος Θεόδωρος ὁ Πρεσβύτερος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, οὗ ἡ ἀρχή· «Θεῖά τινα καὶ μεγάλα μυστήρια Θεοῦ φιλανθρωπίας.» (σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ πέμπτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων) ἐν δὲ τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται ἔτι εἷς λόγος ἑλληνικὸς εἰς τὴν αὐτὴν κατάθεσιν, οὗ ἡ ἀρχή· «Τῆς μὲν θείας ταφῆς τοῦ ζωηφόρου σώματος» ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται λόγος εἷς, διαλαμβάνων περὶ τῆς φανερώσεως τῆς τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Θεονύμου, οὗ ἡ ἀρχή· «Λέων ὁ μέγας, ὁ κατ' ἐκεῖνο καιρὸν τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα διευθύνων.»

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ***ΙΟΥΒΕΝΑΛΙΟΥ*** *Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.*

* » Μνήμην γεραίρω τὴν Ἰουβεναλίου,
» Οὗ μνῆμα θεῖον ἡ Παλαιστίνη φέρει.

* Οὗτος ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Ἰουβενάλιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υἡ΄ (408). Ἀρχιερατεύσας εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα τρίτος μετὰ τὸν ἅγιον Κύριλλον καὶ φθάσας ἕως εἰς τὰς βασιλείας Μαρκιανοῦ τοῦ ἐν ἔτει υν΄ (450) βασιλεύσαντος, καὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου, τοῦ ἐν ἔτει υνη΄ (458) βασιλεύσαντος. Παρὼν δὲ ἦτο οὗτος εἰς τὴν ἐν Ἐφέσῳ τρίτην καὶ οἰκουμενικὴν Σύνοδον τὴν ἐν ἔτει υλά (431) συγκροτηθεῖσαν, εἷς ὢν τῶν ἐν αὐτῇ διακοσίων πατέρων· τότε δὲ ἔλαμψεν εἰς τὰ δόγματα τῆς πίστεως ὁμοῦ μὲ τὸν θεσπέσιον Κύριλλον τὸν Ἀλεξανδρείας. Ἔφθασε δὲ καὶ ἕως εἰς τὴν τετάρτην Σύνοδον τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα θεοφόρων πατέρων, τὴν ἐν Χαλκηδόνι συγκροτηθεῖσαν ἐν ἔτει υνά (451), κατὰ τὴν ὁποίαν ἐτιμήθη ἀπὸ τὸν βασιλέα Μαρκιανὸν διὰ τὴν σοφίαν καὶ ἀρετήν του. Ὅτε δὲ ἔκτισε τὰς Βλαχέρνας ὁ βασιλεὺς Μαρκιανὸς μετὰ τῆς Πουλχερίας, ἠρώτησε τότε παρόντα τὸν ἅγιον τοῦτον Ἰουβενάλιον ἂν ἴσως ἠξεύρῃ ποῦ ἐτέθη τὸ σῶμα τῆς Θεοτόκου· ὁ δὲ ἀπεκρίθη, ὅτι ἀπὸ ἐγγράφου μὲν ἱστορίας δὲν ἠξεύρει, φαίνεται δὲ λόγος παλαιὸς καὶ ἀληθὴς, ὅτι ἀφ' οὗ τὸ σῶμα τῆς Θεοτόκου ἐνεταφιάσθη ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους, ἠκούετο εἰς τὸν τάφον της Ἀγγελικὴ ὑμνῳδία ἕως τρεῖς ἡμέρας· μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν, ἐπειδὴ εἷς τῶν Ἀποστόλων (ὁ Θωμᾶς δηλαδὴ) δὲν ἦτο παρὼν εἰς τὸν ἐνταφιασμὸν τῆς Θεοτόκου, διὰ τοῦτο ἠνοίχθη ὁ τάφος, καὶ δὲν εὑρέθη τὸ σῶμά της, παρὰ μόνον τὰ ἐντάφια. Ὅθεν παρεκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἅγιον νὰ βουλλώσῃ κἂν καὶ νὰ στείλῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὴν θήκην ὅπου ἐτέθη τὸ σῶμα τῆς Θεοτόκου ὁμοῦ μὲ τὰ ἐντάφιά της, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγεινεν. Ὁ δὲ ἅγιος Ἰουβενάλιος Πατριαρχεύσας τριακονταοκτὼ χρόνους, ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη[1].

[1] Ὁ δὲ Δοσίθεος σελ. 402. τῆς Δωδεκαβίβλου γράφει, ὅτι ὁ θεῖος οὗτος Ἰουβενάλιος ἐκοιμήθη ἐν ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ἑβδόμῳ, πατριαρχεύσας χρόνους εἰκοσιοκτὼ, ὡς φαίνεται εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Σάββα, εἰ καὶ ἀλλαχοῦ λέγεται, ὅτι ἔζησε χρόνους τεσσαράκοντα τέσσαρας εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ὡς φαίνεται καὶ εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου. Οὗτος ὁ Πατριάρχης ἔγραψε καὶ περὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, καὶ τῆς μετὰ τρεῖς ἡμέρας μεταστάσεως εἰς τὸν οὐρανὸν τοῦ Θεοδόχου σὐτῆς σώματος.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ***ΚΟΙΝΤΟΥ.***

* » Θλασθεὶς σκέλη Κόϊντος ἐρρώσθη πάλιν,
» Στεφθήσεται πλὴν καὶ θανὼν κοινῷ τέλει.

* Οὗτος ἐγεννήθη καὶ ἐδιδάχθη τὴν εὐσέβειαν εἰς τὴν Φρυγίαν, ἐλθὼν δὲ εἰς χωρίον καλούμενον Αἰολὶς, ἔδιδεν ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἰάτρευε τοὺς ἐνοχλουμένους ἀπὸ ἀκάθαρτα πνεύματα. Ἐπειδὴ ὁ ἡγεμὼν Ῥοῦφος ἠνάγκαζε τοῦτον νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, διὰ τοῦτο ἐδαιμονίσθη, ἀλλ' ὁ ἅγιος τὸν ἐθεράπευσεν· ὅθεν ἀνταμείψας αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν μὲ τιμὰς καὶ δῶρα, τὸν ἀφῆκεν ἐλεύθερον. Ἐλθὼν δὲ εἰς Πέργαμον συνελήφθη ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, τοὺς ὀνομαζομένους Κυμαίους, οἱ ὁποῖοι ἤρχησαν νὰ τὸν βασανίζωσιν. Αἰφνιδίως δὲ ἔγεινε σεισμὸς καὶ εὐθὺς ἐκρημνίσθη ὁ ναὸς τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰ ἐν αὐτῷ εἰδωλα συνετρίφθησαν· ὅθεν φοβηθέντες, ἀφῆκαν ἐλεύθερον τὸν ἅγιον. Ὕστερον δὲ μεταβὰς εἰς τὴν Πέργαμον ὁ ἄρχων Κλέαρχος, ἐπίασε τὸν ἅγιον, καὶ συνέτριψε τὰ σκέλη του· γενόμενος ὅμως ὑγιὴς ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, ἔζησεν ἔκτοτε χρόνους δέκα, μετὰ ταῦτα δὲ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. (τὸ δὲ ἑλληνικὸν τούτου μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Στέφανος μὲν πολυανθὴς.»)

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ***ΥΑΚΙΝΘΟΥ*** *τοῦ Κουβικουλαρίου.*

* » Ἐμὴ τροφὴ θέλημα ποιεῖν Κυρίου,
» Τροφὴ δέ, φησιν Ὑάκινθος, ἐρρέτω.
† » Οὐλομένῳ τριτάτῃ Ὑάκινθος, κάτθανε λιμῷ.

† Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς πρώτης τῶν Καππαδοκῶν ἐπαρχίας, κατὰ τοὺς χρόνους Τραϊανοῦ ἐν ἔτει υἡ΄ (98), Κουβικουλάριος δὲ ὢν, ὑπηρέτει εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ. Διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν βασιλέα, διότι ἐπεκαλεῖτο τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἠναγκάσθη ἀπὸ αὐτὸν νὰ φάγῃ ἀπὸ τὰς μιαρὰς θυσίας τῶν εἰδώλων, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη, ἀλλὰ μᾶλλον ὡμολόγησε τὸν Χριστὸν, ἔδειραν αὐτὸν εἰς ὅλον τὸ σῶμα καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν, βαλόντες ἔμπροσθέν του θυσίας τῶν εἰδώλων διὰ νὰ φάγῃ. Ἐπρόσταξε δὲ ὁ βασιλεὺς τοὺς δεσμοφύλακας, νὰ μὴ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ψωμίον καθαρὸν, ἵνα ἐκ τούτου ἀναγκα-

σθῇ καὶ φάγῃ ἀπὸ τὰ εἰδωλόθυτα. Ἀλλ' ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς οὐδὲ νὰ γευθῇ ἠθέλησεν ἐκεῖνα μὲ τελειότητα, ἀλλ' ὑπέμεινε νηστικὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας· ὅθεν ἀποκαμὼν ἀπὸ τὴν πεῖναν, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἅγιον αὐτοῦ ναόν, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὸ ἔμβασμα τοῦ λεγομένου Τρωαδησίου. [1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΑΝΑΤΟΛΙΟΥ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

* » Δύνας, Ἀνατόλιε, τοῦ βίου τέλει,
» Τῷ μὴ δύνοντι προσπελάζεις ἡλίῳ.

† Οὗτος ὁ ἅγιος πρότερον μὲν ἦτο πρεσβύτερος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἐκκλησίας, ὕστερον δὲ ἐχειροτονήθη Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ὧν Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ τοῦ υἱοῦ Ἀρκαδίου, ἐν ἔτει υμζ' (447). Ἐπροβλήθη Πατριάρχης ἀπὸ τὸν μονοφυσίτην Διόσκορον τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας, ἐπειδὴ ἤλπιζεν ὁ μάταιος ὅτι θὰ ἔχῃ αὐτὸν σύμφωνον καὶ ὁμόφρονα τῆς κακοδοξίας του, ἀλλ' ὅμως ἀπέτυχε τῆς ἐλπίδος του, διότι ὁ μακάριος οὗτος Ἀνατόλιος ἐκάθηρε μὲν τὸν κακόδοξον Διόσκορον, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀοιδίμου καὶ ἁγιωτάτου Φλαβιανοῦ, τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, τὸν ὁποῖον ὁ Διόσκορος ἐθανάτωσεν εἰς τὴν ἐν Ἐφέσῳ ληστρικὴν Σύνοδον, συνηρίθμησεν εἰς τὰ δίπτυχα μετὰ τῶν ἄλλων ἀοιδίμων Πατριαρχῶν. Ἐπειδὴ ὁ ἅγιος Φλαβιανὸς καθηρέθη παραλόγως ἀπὸ τὸν Διόσκορον εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἐν Ἐφέσῳ ληστρικὴν Σύνοδον. Ἀλλὰ καὶ τὸ τίμιον λείψανον τοῦ ῥηθέντος ἁγίου Φλαβιανοῦ ἐνήργησεν ὁ ἅγιος οὗτος Ἀνατόλιος, ἵνα ἀνακομισθῇ καὶ ἀποθησαυρισθῇ εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. [2] Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐγκυκλίους ἐπιστολὰς ἐξέθετο τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ ἔστειλεν αὐτὰς εἰς τοὺς κατὰ πᾶσαν πόλιν Ἐπισκόπους, παρακινῶν αὐτοὺς νὰ ἀναθεματίσωσι τοὺς πρώτους καὶ ἀρχηγοὺς τῆς αἱρέσεως· τὸν Νεστόριον δηλαδὴ καὶ Εὐτυχέα καὶ Διόσκορον καὶ ὅλους ἐκείνους, ὅσοι ἐδογμάτιζον, ὅτι ἔπαθε σύγχυσιν ἡ τροπὴν ἡ θεία φύσις ἐπὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ὁ Ἀνατόλιος λοιπὸν οὗτος διάδοχος γενόμενος τοῦ ῥηθέντος ἁγίου Φλαβιανοῦ, καὶ ποιμάνας τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ χρόνους ὀκτὼ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, [1] διάδοχον ἀφήσας τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην Γεννάδιον.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΘΕΟΔΟΤΟΥ, ΘΕΟΔΟΤΗΣ, ΔΟΛΙΝΔΟΥΧ, [2] καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ, ΕΥΛΑΜΠΙΟΥ, καὶ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ.

Εἰς τὸν Θεόδοτον καὶ Θεοδότην.

* » Τιμηθεῖσι Θεοδότῳ καὶ Θεοδότῃ,
» Θεὸς θεῶν δίδωσιν ἄξια στέφη.

Εἰς τὸν Δολινδούχ.

* » Ὑπὲρ Θεοῦ τείναντος ὡς δέρριν πόλον,
» Τείνει Δολινδοὺχ τὸν τένοντα τῷ ξίφει.

Εἰς τὸν Διομήδην.

* » Ἐκ σπονδύλων ἔσπεισεν αἷμα Κυρίῳ,
» Ἄσπονδος ἐχθρὸς δαιμόνων Διομήδης.

Εἰς τὸν Εὐλάμπιον.

* » Τί τὴν κεφαλὴν, δήμιε, κλίνον, λέγεις,
» Εὐλαμπίῳ, κλίνοντι πᾶν σπάθῃ μέλος;

Εἰς τὸν Ἀσκληπιάδην.

* » Ἀσκληπιάδης τὴν θάλασσαν εἰσέδυ,
» Ζητῶν ἐφευρεῖν τὸν καλὸν μαργαρίτην.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι διότι ἐπίστευον εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ὡμολόγουν αὐτὸν, συνελήφθησαν ἀπὸ τὸν δυσσεβῆ βασιλέα Τραϊανὸν ἐν ἔτει υἡ (98), ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀναγκασθέντες νὰ ἀρνηθῶσι μὲν τὴν εὐσέβειαν, νὰ θυσιάσωσι δὲ εἰς τὰ εἴδωλα, καὶ μὴ πεισθέντες, ἔλαβον διαφόρους τιμωρίας· ὕστερον δὲ ἐκλείσθησαν εἰς ἐκείνην τὴν ἰδίαν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο φυλακισμένος καὶ ὁ ἅγιος μάρτυς Ὑάκινθος ὁ Κουβικουλάριος, περὶ τοῦ ὁποίου εἴπομεν ἀνωτέρω. Ὅθεν ἀπὸ τὸν ἴδιον ἅγιον Ὑάκινθον ἐστηρίχθησαν

---

[1] Τὸ Ἑλληνικὸν τούτου μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Βασιλεύοντος κατ' ἐκεῖνο καιροῦ.» Ὁμοίως καὶ λόγος εἷς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἔπρεπεν ἄρα πολλῶν καὶ τιμίων λίθων·» ὃς πόνημα Νικήτα ῥήτορος τοῦ Παφλαγόνος ἐστὶν· εὑρίσκεται δὲ καὶ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ.

[2] Ὧρα τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Φλαβιανοῦ κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην Φεβρουαρίου.

[1] Λέγεται ὅτι ἐθανατώθη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του Σ. Ε.

[2] Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται Γολινδούχ.

εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελειώθη ὁ ἅγιος Ὑάκινθος καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον, τότε ἐκβαλόντες αὐτοὺς ἀπὸ τὴν φυλακὴν, τοὺς ἐβίασαν νὰ φάγωσιν ἀπὸ τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων· αὐτοὶ ὅμως οἱ καρτερόψυχοι δὲν ἐπείσθησαν εἰς τοῦτο, ἀλλὰ μᾶλλον ἤλεγξαν τὴν τῶν εἰδώλων θρησκείαν. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐκρέμασαν αὐτοὺς ἐπάνω εἰς ξύλα καὶ τοὺς ἐξέσχισαν· ὕστερον δὲ τοὺς κατεβίβασαν καὶ ἀπέκοψαν τὰς τιμίας αὐτῶν κεφαλὰς, καὶ οὕτως ἀπῆλθον νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια. Τὰ δὲ τίμια αὐτῶν λείψανα ἐνεταφίασαν ἐντίμως τινὲς χριστιανοὶ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου καὶ ἐμαρτύρησαν.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ***ΜΑΡΚΟΥ καὶ ΜΩΚΙΑΝΟΥ.***

* » Ὑπέσχε Μάρκος τῇ τομῇ τὸν αὐχένα.
» Ὀδὸν χαράττων Μωκιανῷ τοῦ πάθους.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἠναγκάσθησαν νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα ἀπὸ τὸν ἔπαρχον Μάξιμον καὶ δὲν ἐπείσθησαν· ἀλλὰ παρρησίᾳ ὁμολογήσαντες τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἀπεκεφαλίσθησαν. Καὶ ὅτε μὲν ὁ ἅγιος Μωκιανὸς ἀπήρχετο εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἠκολούθει αὐτὸν ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία του κλαίοντα, ὁ δὲ ἅγιος ἐσυμβούλευεν αὐτὰ νὰ σιωπῶσι καὶ νὰ μὴ κλαίωσιν· ὅτε δὲ ὁ ἅγιος Μάρκος ἀπεκεφαλίσθη, παρίστατο ἐκεῖ ἡ γυνή του, ἥτις χαίρουσα ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς της τὴν κεφαλήν του, ὡς θησαυρὸν πολύτιμον, καὶ οὕτως ἀμφότεροι οἱ γενναῖοι τοῦ Χριστοῦ ἀθληταὶ ἀπῆλθον νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ', μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ***ΑΝΔΡΕΟΥ****, ἀρχιεπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου.* [1]

* » Θανὼν ἐφεῦρε τῶν πόνων στέφος μέγα,
» Κρήτης ὁ ποιμὴν, οὗ πόνος Κανὼν μέγας.
» Τῇ δὲ τετάρτῃ ἀρχιθύτην μόρος Ἀνδρέαν εἶλε.

Οὗτος ἦτο ἐν ἔτει χξ' (660), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Δαμασκὸν, καὶ γεννηθεὶς ἀπὸ γονεῖς θεοφιλεῖς, Γεώργιον καὶ Εὐλαλίαν ὀνομαζομένους. Μαθὼν δὲ τὰ ἱερὰ γράμματα, ὅτε ἔγεινε χρόνων δεκατεσσάρων συνηριθμήθη εἰς τὸ τάγμα τῶν κληρικῶν καὶ ἔγεινεν ἀναγνώστης ἀπὸ τὸν τότε Πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων Θεόδωρον ὀνόματι, καὶ Νοτάριος αὐτοῦ ἐπροβλήθη· ὅθεν ἐγίνετο τοῖς πᾶσι τὰ πάντα κατὰ τὸν Παῦλον. Ὅτε δὲ συνεκροτήθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ ἕκτη Σύνοδος ἐν ἔτει χπ' (680), ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, ἀπεστάλη καὶ οὗτος εἰς τὴν Σύνοδον παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, καὶ ἠγωνίσθη κατὰ Μονοθελητῶν. Ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος, ἔγεινε διάκονος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ σοφίαν του· ἔπειτα ἔγεινεν ὀρφανοτρόφος, καὶ μετὰ ταῦτα, ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης. Ἀπερχόμενος δὲ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του τὸ δεύτερον, ἔφθασεν ἕως εἰς τὴν Μιτυλήνην καὶ ἐκεῖ παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἐν τόπῳ λεγομένῳ Ἐρεσσὸς, ἀφήσας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ πάμπολλα συγγράμματα. [1] (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον. Τοῦτον δὲ συνέγραψε Μακάριος ἱερομόναχος ὁ Μακρῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οὐδὲ ἂν, οἶμαι, γένοιτο δῶρον· » εὑρίσκεται δὲ ἐν τῷ πέμπτῳ πανηγυρι-

---

[1] Σημείωσαι ὅτι ἂν καὶ ὁ θεῖος οὗτος Ἀνδρέας ἐστάθη ὁ πρῶτος, ὅστις ἐμελούργησε τροπάρια καὶ κανόνας τοὺς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ψαλλομένους, μᾶλλον τοῦτο καὶ πρὸ αὐτοῦ ὑπῆρξαν τινὲς οἵτινες συνέταξαν ὕμνους εἰς αἶνον καὶ δόξαν Χριστοῦ, καὶ μὲ πεζὴν φράσιν, καὶ μὲ μετρικήν· οἷον ὁ μάρτυς Ἀθηνογένης ὁ ποιητὴς, τοῦ, Φῶς ἱλαρόν· Κλήμης ὁ Στρωματεὺς ἔπη τινὰ συντάξας· Νέπως ὁ ἐν Αἰγύπτῳ ἐπίσκοπος, ὁ Βικτωρῖνος, ὁ Λακτάντιος, ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, ὁ Σεδούλιος, ὁ Ἀνατόλιος, καὶ ἄλλοι. Κατὰ ζῆλον δηλαδὴ ποιήσαντες τῶν ψαλμῶν καὶ τῶν ἄλλων τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς βιβλίων, τῶν διὰ τὸ ἡδύτερον τῆς ψαλμῳδίας στιχουργηθέντων· (ὅρα σελ. 46. τῆς ἱερᾶς τελετουργίας.

[1] Οὗτος ἐξέδωκε καὶ λογιστικὴν μέθοδον περὶ τοῦ Πάσχα, κατὰ τὸν Μελέτιον σελ. 179 τοῦ β'. τόμου. Μιμεῖται δὲ ὁ ἅγιος οὗτος τὴν ὀγκηρὰν φράσιν καὶ τὸ συντακτικὸν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς λόγοις αὐτοῦ. Σημείωσαι, ὅτι λόγον ἐγκωμιαστικὸν ἔπλεξεν εἰς τὴν ἱερὰν κεφαλὴν τοῦ μεγάλου τούτου Ἀνδρέου ὁ ὁσιώτατος καὶ ἐλλογιμώτατος ἐν μοναχοῖς Ἰωσὴφ ὁ Καλοθέτης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οὐ δίκαιόν ἐστιν, ὡς γε μοι δοκῶ, οὐδὲ πρόσφορον.» Περιέχεται δὲ ὁ λόγος αὐτὸς ἐν τῇ χειρογράφῳ ἰδιαιτέρᾳ βίβλῳ τοῦ αὐτοῦ Καλοθέτου, σωζομένῃ κατὰ τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Παντοκράτορος. Ἤκμαζε δὲ ὁ Καλοθέτης ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀνδρονίτου τοῦ δευτέρου τῶν Παλαιολόγων, σύγχρονος καὶ συναγωνιστὴς ὢν Γρηγορίου τοῦ Θεσσαλονίκης κατὰ τῆς Ἀκινδύνου αἱρέσεως ἐν ἔτει ατλβ' (1332). Ἐν δὲ τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται καὶ ἄλλο ἐγκώμιον εἰς αὐτὸν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οὐ θεμιτόν ἐστιν οὐδὲ ὅσιον τὰς τῶν δικαίων» συγγραφὲν παρὰ Νικήτα Πατρικίου καὶ Κλαίστορος καὶ Παυσυχήμου, ὅπερ σώζεται καὶ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ·

κῷ τῆς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου· μετέφρασε δὲ εἰς τὸ ἁπλοῦν ἡ ἐμὴ ἀναξιότης.)

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΘΕΟΔΩΡΟΥ ἐπισκόπου Κυρήνης.

» Ἐπὶ σκότους θανόντι τῷ Θεοδώρῳ,
» Τὸ τοῦ προφήτου πρῶτον φῶς ἐρεύγη.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει συθ' (299), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Κυρήνην τὴν εὑρισκομένην εἰς τὴν Λιβύην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν Κυρήνην ἦτο καὶ Σίμων ὁ Κυρηναῖος, τὸν ὁποῖον ἠγγάρευσαν διὰ νὰ βαστάσῃ τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου. [1] Ἔγεινε δὲ ὁ ἅγιος οὗτος καλλιγράφος ἄριστος, καὶ ἔγραψε μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας βιβλία πολλὰ, τὰ ὁποῖα ἀπεθησαύρισεν εἰς τὰς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ. Ὅθεν διὰ τοῦτο ἐδιεβλήθη ἀπὸ τὸν ἴδιον υἱόν του, Λέοντα ὀνόματι, εἰς τὸν ἡγεμόνα Διγνιανόν· ὅτι δηλαδὴ ἔχων βιβλία τινα, πείθει πολλοὺς Ἕλληνας, καὶ ἀποστρέφονται μὲν τὴν λατρείαν τῶν εἰδώλων, ἐπιστρέφουσι δὲ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Παρεστάθη λοιπὸν ὁ ἅγιος ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· ἠκολούθουν δὲ μὲ αὐτὸν καὶ πολλοὶ χριστιανοὶ μετὰ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἡ ἁγία Λουκία καὶ Ἀρόα καὶ Κυπρίλλα. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐζήτησε τὰ βιβλία ἀπὸ τὸν ἅγιον, καὶ ἐβίαζεν αὐτὸν νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος οὔτε τὰ βιβλία ἔδωκεν, οὔτε τὸν Χριστὸν ἠρνήθη, ἐδάρη δυνατὰ μὲ ῥαβδία καὶ μὲ λωρία, τὰ ὁποῖα εἶχον εἰς τὴν ἄκραν μολύβδους· εἶτα κτυπήσας ὁ μάρτυς μὲ τὸν πόδα του τὸν βωμὸν τῶν θυσιῶν, ἐκρήμνισεν αὐτὸν, τούτου χάριν ἐκρεμάσθη ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ ἐξεσχίσθη εἰς ὅλον τὸ σῶμα· ἔπειτα ἔτριψαν τὰς πληγάς του μὲ ὀξείδιον καὶ ἅλας καὶ μὲ πανία τρίχινα· μετὰ ταῦτα ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν του μὲ ξυράφιον, τὴν ὁποίαν ἐπῆραν αἱ ἄνω εἰρημέναι ἅγιαι γυναῖκες· ὕστερον δὲ ἀπήγαγον τὸν ἀθλητὴν εἰς τὴν φυλακήν. [2]

Πορευόμενος δὲ ὁ ἅγιος εἰς τὴν φυλακὴν, ἔλαβεν ἀπὸ τὰς γυναῖκας τὴν γλῶσσάν του καὶ τὴν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ στῆθός του· ἐκεῖ δὲ ἐφάνη μία περιστερὰ ἡ ὁποία ἐπέτα τριγύρω εἰς τὸν ἅγιον· ὁμοίως ἐφάνη καὶ ἓν παγώνιον, τὸ ὁποῖον ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὸ παράθυρον τῆς φυλακῆς. Ταῦτα δὲ βλέπων ὁ εἰδωλολάτρης Λούκιος ὁ τῆς Κυρήνης βουλευτὴς, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ ἅγιος γενόμενος ὑγιὴς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, μετ' ὀλίγην ὥραν παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· ἅμα δηλαδὴ ὡς φαιτομένη περιστερὰ ἠσπάσατο αὐτὸν, καὶ ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν φυλακήν. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ ἡγεμὼν, καὶ ὅτι ὁ Λούκιος ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, ἐπρόσταξε νὰ θανατωθῶσιν αἱ ἀνωτέρω τρεῖς γυναῖκες ἡ Λουκία, ἡ Ἀρόα, καὶ ἡ Κυπρίλλα, καὶ ὅσοι Ἕλληνες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐβαπτίσθησαν ἀπὸ τὸν ἅγιον Θεόδωρον. Μετὰ ταῦτα ὁ Λούκιος ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθη κατέπεισε τὸν ἡγεμόνα Διγνιανὸν καὶ ἐπίστευσε καὶ ἐκεῖνος εἰς τὸν Χριστόν· ὅθεν ἐμβάντες καὶ οἱ δύω εἰς πλοῖον, ἔπλευσαν ἀπὸ τὴν Κρήτην εἰς τὴν Κύπρον, καὶ ἐκεῖ εὗρον ἄλλον ἡγεμόνα, ὁ ὁποῖος ἐτιμώρει ὅλους ὅσοι ἐπεκαλοῦντο τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ δὲ Λούκιος κρυφίως ἀπὸ τὸν Διγνιανὸν παρέδωκεν ἑαυτὸν εἰς τοὺς βασανιστὰς, καὶ ἐπειδὴ ἐκρήμνισε τὸν βωμὸν τῶν εἰδώλων, ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον· ὁ δὲ Διγνιανὸς ἐπῆρε τὸ ἅγιον ἐκείνου λείψανον καὶ τὸ ἐνεταφίασε. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοδώρου τοῦ ἐν τῷ Ῥηγίῳ.

Περὶ δὲ τῆς ἄνω εἰρημένης ἁγίας Κυπρίλλης λέγομεν ἐδῶ χωριστὰ ταῦτα, ὅτι αὐτὴ ἦτο ἀπὸ τὴν ἰδίαν πατρίδα Κυρήνην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἦτο καὶ ὁ ἅγιος Θεόδωρος· συζευχθεῖσα δὲ μὲ ἄνδρα καὶ συζήσασα μὲ αὐτὸν δύω μόνους χρόνους, ἔμεινε χήρα χρόνους εἰκοσιοκτὼ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός της. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὴ εἶχε πόνον εἰς τὴν κεφαλὴν, παρεκάλεσε τοὺς γονεῖς της καὶ τὴν ἄφησαν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν ἅγιον Θεόδωρον διὰ νὰ τὴν ἰατρεύσῃ, ὅστις τότε ἦτο ἔγκλειστος εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ὅθεν ἰατρευθεῖσα παρ' αὐτοῦ, ἔμεινε καὶ ὑπηρέτει τὸν ἅγιον ὁμοῦ μὲ τὴν Λουκίαν καὶ Ἀρόαν· ἀφ' οὗ δὲ ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Θεόδωρος, διεβλήθη ἡ ἁγία εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὅθεν παρεστάθη ἔμπροσθέν του, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα ἔβαλον ἀνημμένους ἄνθρακας εἰς τὴν μίαν της χεῖρα, εἶτα ἔβαλον λιβάνιον ἐπάνω εἰς τοὺς ἄνθρακας καὶ οὕτως ἠνάγκαζον αὐτὴν νὰ θυμιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα. Ἡ δὲ Ἁγία ἔλεγε, τοῦτο δὲν εἶναι θυσία θεληματικὴ ἰδική μου, ἀλλὰ σατανικὴ καὶ ἀκούσιος, διότι ἐκράτουν δυνατὰ τὴν χεῖρά της οἱ δήμιοι, ἕως οὗ κατεκάη ὅλη.

[1] Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι Σίμων ὁ Κυρηναῖος ἦτο ἀπὸ τὴν Κυρήνην ἢ Κυρηνίαν, τὴν εὑρισκομένην ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ.

[2] Ὅρα περὶ τούτου καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν τοῦ Αὐγούστου.

Μετὰ ταῦτα ἐκρέμασαν τὴν ἁγίαν ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ τὴν ἐξέσχισαν, καὶ ἀπὸ μὲν τὰς πληγάς της ἐξῆλθεν αἷμα, ἀπὸ δὲ τοὺς μαστούς της, γάλα, λειποψυχήσασα δὲ ἀπὸ τὰς βασάνους, παρέδωκεν ἡ μακαρία τὴν ψυχήν της εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν ἄφθαρτον στέφανον. Κατὰ προσταγὴν δὲ τοῦ ἡγεμόνος ἔλαβον αἱ ῥηθεῖσαι δύω γυναῖκες ἡ Λουκία καὶ ἡ Ἀρόα τὸ λείψανον τῆς ἁγίας Κυπρίλλης καὶ τὸ ἐνεταφίασαν, προσφέρουσαι εἰς τὴν ταφήν της ἀσματα γλυκύτατα. Εὐθὺς δὲ ἅμα ἐνεταφιάσθη, ἀνέβλυσεν ἀπὸ τὸν τάφον της μία δρόσος, ἡ ὁποία ἰάτρευεν ὅλα τὰ πάθη καὶ τὰς ἀσθενείας. Μετὰ ταῦτα ἐθανατώθησαν παρὰ τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἡ ἁγία Λουκία καὶ ἡ Ἀρόα, καὶ τώρα συγχορεύουσι μετὰ τῆς ἁγίας Κυπρίλλης εἰς τὰ οὐράνια.

—

* *Ἡ ἁγία μάρτυς* ΚΥΠΡΙΛΛΑ *ἡ ἀνωτέρω, ξεσθεῖσα τελειοῦται.*

* » Τονοῖ Κυπρίλλαν πρὸς πάλην τὴν πρὸς ξέσεις,
» Ὁ συμπαλαίσας Ἰακὼβ Θεὸς πάλαι.

* *Ἡ ἁγία* ΑΡΟΑ *καὶ* ΛΟΥΚΙΑ *αἱ εἰρημέναι, ξίφει τελειοῦνται.*

* » Ἔδειξαν ἡμῖν Ἀρόα καὶ Λουκία,
» Ὡς καὶ κόραι σθένουσι καρτερεῖν ξίφος.

* *Ἡ ἁγία* ΑΣΚΛΗΠΙΑΣ *ἡ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ἀσκληπιὰς ἄμισθος Ἀσκληπιάδης,
» Παύουσα προῖκα καὶ τετμημένη νόσους.

* *Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς* ΘΕΟΦΙΛΟΣ *ξίφει τελειοῦται.*

* » Ὁ Θεόφιλος ἐξαφαιρεῖται κάραν.
» Θεὸν φιλήσας καὶ πλέον ζωῆς φίλης.

* *Ὁ ὅσιος* ΜΕΝΙΓΝΟΣ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Μένιγνος ἐκπλεῖ τὸν θαλαττώδη βίον,
» Εὑρὼν ἀρίστους τοὺς νόας κωπηλάτας.

* *Ἡ ἁγία* ΜΑΡΘΑ *ἡ μήτηρ τοῦ ὁσίου Συμεὼν τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Κἂν οὐ μεριμνᾷς, οὐδὲ τυρβάζῃ, Μάρθα,
» Ἔχεις τὰ λοιπὰ καὶ τελευτὴν τῆς Μάρθας.

† Αὕτη ἡ ὁσία Μάρθα μετεχειρίζετο πᾶν εἶδος ἀρετῆς, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ σχολάζουσα, ἐγέννησεν ἐξ ἐπαγγελίας τὸν ἅγιον Συμεών. Εἶχε δὲ ἄσκησιν καὶ στάσιμον πολὺ, διότι οὐδεὶς εἶδεν αὐτὴν νὰ καθίσῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κυριακῆς ἢ ὅλως νὰ συνομιλήσῃ ἐν αὐτῇ μὲ ἄνθρωπον· εἶχεν ἀγάπην πολλὴν καὶ ἐλεημοσύνην καὶ ταπείνωσιν· ἔνιπτεν ὅλων τῶν ξένων τοὺς πόδας, καὶ ὑπεδέχετο αὐτούς. Ἐνέδυνε τοὺς γυμνούς, ἔτρεφε τοὺς πεινασμένους, καὶ εἰς ἐκείνους ὅσοι ἐβαπτίζοντο καὶ δὲν εἶχον σινδόνας καθαρὰς διὰ νὰ φορέσωσι κατὰ τὴν συνήθειαν, αὐτὴ ἐχάριζε τὰς σινδόνας ταύτας· ὁμοίως ἔδιδε σινδόνας εἰς τοὺς πτωχοὺς, ὅσοι ἀπέθνησκον καὶ δὲν εἶχον νὰ ἐνταφιασθῶσιν· Εἶχε δὲ καὶ πολλὴν πίστιν καὶ εὐλάβειαν εἰς τὴν κυρίαν Θεοτόκον, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἠξιώθη νὰ θεωρῇ πρὸ τοῦ θανάτου της τὴν ἀπόλαυσιν τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν, ὅσα ἔμελλε νὰ λάβῃ μετὰ θάνατον.

Αὕτη λοιπὸν προγνωρίσασα τὸν θάνατόν της πρὸ τριῶν μηνῶν, ὑπῆγε νὰ ἀποχαιρετίσῃ τὸν υἱόν της Συμεών· ὁ δὲ υἱός της πάλιν προγνωρίσας καὶ αὐτὸς τοῦτο, εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του· Τείχισόν με, ὦ μῆτερ, μὲ τὰς εὐχάς σου, διότι ὑπάγεις πρὸς Κύριον. Ἡ δὲ μήτηρ του εἶπε, τοῦτο καὶ ἐγὼ, τέκνον μου, μαθοῦσα παρὰ τοῦ Κυρίου, ἦλθον νὰ λάβω τὰς εὐχάς σου· ὅθεν εὐχηθέντες ἀναμεταξύ των καὶ εὐφρανθέντες, ἐχωρίσθησαν. Ἐτάφη δὲ ἡ ὁσία εἰς τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ Δάφνην, μετεκομίσθη δὲ τὸ τίμιον αὐτῆς λείψανον ἀπὸ τὸν υἱόν της, καὶ ἐβλήθη πλησίον εἰς τὸν στύλον του. Ποιήσαντος δὲ τοῦ ἁγίου προσευχὴν ὑπὲρ τῆς μητρός του, ἐθαυματούργει ὁ τάφος της· ὅθεν ἀφ' οὗ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ἐφάνη εἰς ὅσους παρίσταντο εἰς τὸν τάφον της, καὶ τοὺς ἐχαροποίησεν εἰποῦσα, ὅτι εὗρε χάριν μεγάλην ἀπὸ τὸν Θεὸν, καὶ εὑρίσκεται εἰς φῶς καὶ χαρὰν ἀνεκλάλητον, ὄχι μόνον διὰ τὴν πρεσβείαν τοῦ υἱοῦ της, ἀλλὰ καὶ διότι αὐτὴ ὑπέμεινε τὸν Κύριον, βαστάσασα δι' αὐτὸν διαφόρους θλίψεις καὶ πειρασμούς. [1]

—

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΘΕΟΔΟΤΟΥ.

† » Δοὺς τὴν κεφαλὴν τῷ Θεῷ, Θεόδοτε,
» Ζωὴν ἔλαβες ἥτις οὐκ ἔχει πέρας.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ΔΟΝΑΤΟΥ *Ἐπισκόπου Λιβύης.*

---

1 Ὅρα καὶ εἰς τὴν πρώτην τοῦ Σεπτεμβρίου τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ Συναξαρίου τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ Στυλίτου. Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἐσφαλμένως γράφεται ἐν τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ Μαρία, ἀντὶ νὰ γράφηται Μάρθα. (Μαρία γράφεται καὶ παρὰ τοῖς Μηναίοις. Σ. Ε.)

† » Δονάτος ἔργοις πρὶν δονήσας Λιβύην,
» Ἤδη κατοικεῖ, οὗ δόνησις οὐκ ἔνι.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε', μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀποκταθέντων ἐξ μαθητῶν αὐτοῦ.

» Μέγας μὲν Ἀντώνιος ἀρχὴ Πατέρων,
» Θεῖος δ' Ἀθανάσιος ἔνθεον τέλος.
» Κἂν ἦν Ἀθανάσιος ὕστερος χρόνοις,
» Ἀλλ' ὑπερέσχε καὶ παλαιοὺς τοῖς πόνοις.

Εἰς τοὺς ἓξ μαθητὰς αὐτοῦ.

» Ἀθανασίῳ καὶ μαθητῶν ἑξάδι,
» Ναοὶ λύονται σωμάτων ναοῦ λύσει.
» Πέμπτη δ' Ἀθανάσιον ἄγον νόες ἄστυ Θεοῖο.

Οὗτος ὁ περιφανὴς τῆς οἰκουμένης ἀστὴρ ἠκμαζε κατὰ τοὺς χρόνους Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ ἐν ἔτει 963· καὶ πατρίδα μὲν εἶχε τὴν Τραπεζοῦντα, τὴν εὑρισκομένην πλησίον τῆς Λαζικῆς· οἱ δὲ γονεῖς του ἦσαν εὐγενεῖς καὶ φιλόθεοι, ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν καταγόμενοι καὶ οἱ δύω. Ἐπειδὴ δὲ εἶχε τοιούτους ἀγαθοὺς γονεῖς ὁ ἅγιος, ἔλαβε παρ' αὐτῶν καὶ ἀνατροφὴν ἀγαθήν· ἀπὸ τὴν ἀρχὴν δὲ τῆς νεαρᾶς του ἡλικίας δοθεὶς εἰς τὴν μάθησιν τῶν γραμμάτων, ἅμα ταῦτα ἐγεύθη, ἐπεθύμησε νὰ φθάσῃ καὶ εἰς τὴν τούτων τελειότητα, διὰ τοῦτο ἐλθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐχόρτασε κατακόρως ἀπὸ τὰ μαθήματα, ἄλλα μὲν ἀπὸ ἄλλους διδαχθεὶς, ἄλλα δὲ καὶ αὐτὸς διδάξας πολλοὺς, διότι νέος ὢν κατὰ τὴν ἡλικίαν, εἶχε γνώμην γεροντικὴν, σώφρων ὢν καὶ τὴν ἀσκητικὴν σκληραγωγίαν ἀγχαλιζόμενος. Ὅθεν ἐπειδὴ ἐμελέτα νὰ φθάσῃ εἰς τὴν τελειότητα τῆς ἀσκήσεως καὶ ἀρετῆς, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ ὑψηλὸν καὶ δυσκολοανάβατον βουνὸν τοῦ Κυμινᾶ, τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἦτο μοναστήριον ἔχον ἡγούμενον τὸν Μιχαὴλ ἐκεῖνον, τὸν ἐπονομαζόμενον Μαλεΐνον, ἄνδρα ἱερὸν καὶ τῆς μοναδικῆς πολιτείας ἀκριβέστατον διδάσκαλον, ὁ ὁποῖος ὡδήγει τοὺς ὑποτασσομένους αὐτῷ μοναχοὺς εἰς τὴν οὐράνιον καὶ ἀγγελικὴν ζωήν. Μὲ τούτους λοιπὸν συναριθμηθεὶς καὶ ὁ μακάριος οὗτος, ἀντὶ Ἀβράμιος μετωνομάσθη διὰ τοῦ θείου σχήματος Ἀθανάσιος.

Ὅθεν εἰς ὀλίγον καιρὸν ὑπερέβη κατὰ τοὺς ἀγῶνας καὶ κόπους ὅλους τοὺς ἐκεῖ ἀγωνιστὰς, δουλαγωγῶν τὸ σῶμα καὶ καταξηραίνων καὶ πρὸς μόνην ἀποβλέπων τὴν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀπόλαυσιν. Ἐπειδὴ δὲ ἐτίμων αὐτὸν ὅλοι οἱ ἐκεῖ, διὰ τοῦτο ἵνα φύγῃ τὴν τιμὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀνεχώρησεν ὁ ἀοίδιμος καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται μὲν κατὰ τὴν Μακεδονίαν, ὑψηλὸν καὶ μακρὺ, φθάνον εἰς πολὺ μῆκος τῆς θαλάσσης, ἔχει δὲ σχῆμα ξενοῦ λαιμοῦ. Ἐκεῖ λοιπὸν εὑρὼν ὁ ὅσιος ἕνα γέροντα, ἔγεινε μαθητὴς αὐτοῦ ὑποτακτικὸς, ἀγαπῶν τὴν ὑπακοὴν μὲ ταπεινὸν φρόνημα· πλησίον δὲ εἰς ἐκεῖνον ἔχυσε πολλοὺς ἱδρῶτας πνευματικούς. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ κατὰ θείαν ἀποκάλυψιν ἐσηκώθη καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ ἐσώτερον μέρος τοῦ ἁγίου Ὄρους, καὶ πολλὰ παρακληθεὶς ἀπὸ τὸν ῥηθέντα βασιλέα Νικηφόρον τὸν Φωκᾶν, ὁ ὁποῖος ἤξευρε πρότερον τὸν ἅγιον καὶ εἶχε φιλίαν μὲ αὐτὸν, ἔκτισε ναὸν ὡραῖον τῆς Θεοτόκου καὶ κελλία πολλὰ καὶ οἴκους μεγάλους ἀπὸ αὐτὰ τὰ θεμέλια, εἰς κατοικίαν καὶ ἀνάπαυσιν μοναχῶν· καὶ ἀφ' οὗ ἐσύστησε Λαύραν μοναχῶν πολυάνθρωπον [1], ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, χωρὶς νὰ μείνῃ ἄμοιρος καὶ τέλους μαρτυρικοῦ. Ἐπειδὴ δηλαδὴ ὁ ἀδαμάντινος δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τοῦ νὰ καταδαμάζῃ τὸν ἑαυτόν του μὲ βαρυτάτους κόπους, ἐσπούδαζε νὰ μετασκευάσῃ καλλητέραν καὶ τὴν ὀροφὴν, ἤτοι τὸν θόλον τοῦ ἁγίου Βήματος· ὅθεν ὁ μὲν ἅγιος ἀνέβη διὰ νὰ κλείσῃ καὶ νὰ τελειώσῃ τὸν θόλον, ὁ δὲ θόλος κρημνισθεὶς, κατέχωσε τὸν ἅγιον ὁμοῦ μὲ ἓξ μαθητάς του. Οὗτος ὁ ὅσιος μυρία μὲν καὶ ἄλλα ἐποίησε θαύματα, καὶ ἐδοξάσθη μὲ λόγους καὶ διδασκαλίας καὶ μὲ ἔργα καὶ προοράσεις, καθὼς ἀναφέρει ὁ κατὰ πλάτος βίος του, ἰάτρευσε δὲ καὶ ἕνα λεπρὸν, καὶ ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης ἐλύτρωσεν ἐκείνους οἵτινες ἔπλεον εἰς τὴν θάλασσαν ὁμοῦ μὲ τὸ πλοῖον. Ἀλλὰ καὶ ἀδελφός τις πάσχων ἀπὸ δεινὴν ἀσθένειαν ἔλαβεν ἐπάνω του τὴν σινδόνα ἐκείνην ἥτις ἦτο βαμμένη ἀπὸ τὰ αἵματα τοῦ ὁσίου, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἰατρεύθη· καὶ πολλὰ ἄλλα λόγου καὶ ἐνθυμήσεως ἄξια ἐποίησε καὶ ποιεῖ δι' αὐτοῦ ὁ τῶν

---

† Τί θὰ εἰπῇ Λαύρα ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τῶν Ἀββάδων, τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων, κατὰ τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαρτίου.

θαυμασίων Θεός. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν) [1].

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΛΑΜΠΑΔΟΥ.

* » Ἄρδων ἐλαίῳ Δαμπαδὸς τὴν λαμπάδα,
» Ἕτοιμος ἐγγίσαντος ἦν τοῦ νυμφίου.

Οὗτος ὁ ὅσιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἀφιερωθεὶς εἰς τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, καὶ διὰ μέσου τῆς ἐγκρατείας καὶ προσευχῆς ὑποτάξας εἰς τὴν ψυχὴν τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς, ἔλαμψεν ὡς λαμπρὸς ἥλιος, καὶ ἐφώτισεν ἐκείνους ὅσοι ἐσκοτίσθησαν ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὴν ἀπάτην τῶν δαιμόνων. Καὶ ὄχι μόνον ἀκόμη εὑρισκόμενος εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν ἐποίησε παράδοξα θαύματα, ἀλλὰ καὶ ἀφ' οὗ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ἀναβλύζει ἀεννάως θαύματα καὶ ἰατρείας εἰς τοὺς μετὰ πίστεως τούτῳ προστρέχοντας. Καὶ βεβαιοῖ τὸν λόγον τοῦτον τὸ σπήλαιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον.

---

* *Ὁ ἅγιος νέος ὁσιομάρτυς ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος ,αχο θ' (1679), ξίφει τελειοῦται.*

† » Ὁ Κυπριανὸς ἀγάπῃ πεφλεγμένος,
» Ἠγεῖτο πάντως ὡς τρυφὰς τὰς βασάνους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ς', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΙΣΩΗ τοῦ μεγάλου.

† » Θεοῦ τεθνηκὼς πυξίῳ προσεγράφη,
» Θείου Σισώης πνεύματος τὸ πυξίον.
» Βῆ δὲ Σισώης γῆθεν εἰς οὐρανὸν ἕκτῃ ἀμύμων.

Οὗτος ὁ μακάριος ἐκ βρέφους ἀγαπήσας τὸν Θεὸν, ἐσήκωσεν εἰς τοὺς ὤμους του τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἠκολούθησεν αὐτῷ· ὅθεν χαίρων ἐπροχώρησεν εἰς τὰ πολύμοχθα τῆς ἀσκήσεως σκάμματα, καὶ ἐνίκησε τοὺς πολέμους τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν δαιμόνων. Ἐπειδὴ δὲ ἔγεινε ταπεινόφρων εἰς ἄκρον, ἔλαβε χάριν παρὰ Κυρίου νὰ ἀνασταίνῃ νεκρούς. Ἀγγελικῶς λοιπὸν ἐπὶ γῆς πολιτευσάμενος ὡς Ἄγγελος, καὶ ἐν σαρκὶ ὡς ἄσαρκος ζήσας, μετέβη πρὸς τὴν ἄϋλον ζωὴν, ὅπου εἶναι αἱ σκηναὶ τῶν ἁγίων καὶ ἡ ἀΐδιος λαμπρότης, πρεσβεύων τῷ Χριστῷ καὶ δυσωπῶν αὐτὸν ὑπὲρ ἡμῶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΛΟΥΚΙΑΣ τῆς Παρθένου, καὶ ΡΗΞΟΥ Βικαρίου, καὶ ἑτέρων πλείστων ἐν Καμπανίᾳ μαρτυρησάντων.

* » Ἰδοῦσα Ῥήξου τὴν τομὴν ἡ Λουκία,
» Οὐ πρὸς τομὴν ἔρρηξε φωνὴν δειλίας.

† Αὕτη ἡ Λουκία εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν Λουκίαν, τὴν ἐκ Σικελίας καταγομένην, (ἥτις ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Δεκεμβρίου) αὕτη λοιπὸν πιασθεῖσα ἀπὸ τὸν Ῥῆξον Βικάριον καὶ ἀναγκασθεῖσα νὰ θυσιάσῃ μὲν εἰς τὰ εἴδωλα, νὰ ἀρνηθῇ δὲ τὸν Χριστὸν, δὲν ἐπείσθη· ἀλλὰ μᾶλλον καὶ τὸν Βικάριον ἐγύρισεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν αὐτὸς μεγάλης τιμῆς ἠξίωσε τὴν μάρτυρα, καὶ τὴν ἐγκατέστησεν εἰς μίαν οἰκίαν ἡσυχον, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔμενεν ἡ ἁγία καταγινομένη εἰς τὴν προσευχὴν καὶ νηστείαν· παρεκάλεσε δὲ τὸν Βικάριον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐν Ἰταλίᾳ Καμπανίαν καὶ νὰ μαρτυρήσῃ ἐκεῖ διὰ τὸν Χριστόν. Ὁ δὲ Βικάριος ἀφήσας γυναῖκα καὶ παιδία καὶ πλοῦτον καὶ τὴν ἄλλην περιφάνειαν, ὑπῆγεν ἐκεῖ ὁμοῦ μὲ τὴν ἁγίαν, καὶ πιασθέντες οἱ δύω, ἐπεκαλοῦντο τὸν Χριστὸν ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ τοῦτον ὡμολόγουν Θεὸν ἀληθινόν. Ὅθεν τούτου ἕνεκεν ἀπεκεφαλίσθησαν· ὁμοῦ δὲ μὲ αὐτοὺς ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι· ἤτοι ὁ Ἀνατόλιος, ὁ Ἀντωνῖνος, ὁ Λυκίας, ὁ Νέας, ὁ Σερῖνος, ὁ Διόδωρος, ὁ Δίων, ὁ Ἀπολλώνιος, ὁ Ἄπαμος, ὁ Παππιανὸς, ὁ Κοττύϊος, ὁ Ὅρωνος, ὁ Πάπικος, ὁ Σάτυρος, ὁ Βίκτωρ, καὶ ἄλλοι ἐννέα.

---

* *Οἱ ἅγιοι εἰκοσιτέσσαρες μάρτυρες, οἱ σὺν τῇ Λουκίᾳ καὶ τῷ Ῥήξῳ μαρτυρήσαντες, ξίφει τελειοῦνται.*

† » Εἰκὰς τετάρτη μαρτύρων ἔργον ξίφους,
» Ὤφθη ὑπὲρ σοῦ, Χριστὲ, δόξα μαρτύρων,

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΑΣΤΕΙΟΣ [1] ἐπίσκοπος Δυρραχίου, μέλιτι χρισθεὶς καὶ ὑπὸ μελισσῶν κεντούμενος τελειοῦται.

* » Ἀστεῖος ἀρθεὶς εὗρεν ἀστεῖον τέλος,
» Ὀφθεὶς μελίσσαις βρῶσις, ἐγχρισθεὶς μέλι.

---

[1] Ὁ ἑλληνικὸς βίος αὐτοῦ σώζεται ἔν τε τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, οὗ ἡ ἀρχή· «Οἱ τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν ἀνάγραπτοι βίοι». Ἐν δὲ τῇ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ἓν ἐγκώμιον εἰς αὐτὸν, οὗ ἡ ἀρχή· «Οὐδὲ τῆς τῶν ὁσίων μνήμης σὶ φιλόθεοι προσκοπεῖς.»

[1] Κατ' ἄλλους Ἀστίος. Σ. Ε.

Οὗτος ἦτο ἐπὶ Τραϊανοῦ βασιλέως καὶ Ἀγρικολάου ἡγεμόνος ἐν ἔτει υή (98), πιασθεὶς δὲ ἀπὸ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως Δυρραχίου, καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀγρικόλαον, καὶ ἐδάρη μὲ χεῖρας μολυβδίνους καὶ μὲ νεῦρα βοῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐχρίσθη μὲ μέλι, καὶ ἐσταυρώθη ἐπὶ ἑνὸς ξύλου πλησίον τοῦ τείχους τῆς πόλεως, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ θέρους, ὅτε καίει ὁ ἥλιος. Ὅθεν κατακεντούμενος ἀπὸ σφῆκας καὶ μελίσσας καὶ μυίας, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ, ΑΡΧΙΠΠΟΥ *καὶ* ΟΝΗΣΙΜΟΥ *οἱ τελειοῦνται, ὁ μὲν Φιλήμων σταυρωθείς, ὁ δὲ Ἄρχιππος ὑπὸ ἵππων συρόμενος, ὁ δὲ Ὀνήσιμος ξίφει ἀναιρεθείς. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ μαρτυρικῷ αὐτῶν ναῷ, τῷ ὄντι πέραν ἐν τῇ Ἐλαίᾳ.*

Εἰς τὸν Φιλήμονα.

* » Σταυροῖ ψυχρὸν φίλημα Χριστὸν, Φιλήμων,
» Σταυροῖ δὲ καὶ σὲ φίλτρον αὐτοῦ τὸ ζέον.

Εἰς τὸν Ἄρχιππον.

* » Τὴν ἀρχικήν σοι τῶν φρενῶν ἐξουσίαν,
» Ἄρχιππε, δεῖξον πρὸς τὰ τῶν ἵππων θράση

Εἰς τὸν Ὀνήσιμον.

* » Ὄνησιν εὗρεν Ὀνήσιμος ἐκ ξίφους,
» Λαβὼν τὸ λαμπρὸν τῆς ἀθλήσεως στέφος.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ *διὰ πλοίου ἐν θαλάσσῃ βληθείς, τοῦ πλοίου πυρποληθέντος, τελειοῦται.*

* » Ἀπολλώνιος ἀμφιδεξίως ἔχει,
» Ἀθλεῖν πρὸς ἄμφω, πρὸς θάλλασσαν καὶ φλόγα.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΩΝ *εἰς τὸν τροχὸν δεθείς, καὶ εἰς κατωφερῆ τόπον ἀφεθείς, τελειοῦται.*

* » Ἀλεξανδρίων καὶ κατωφερῶς τρέχων,
» Ἀνωφερῶς ὑψοῦτο πρὸς Θεὸν Λόγον.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΠΙΜΑΧΟΣ *ξίφει τελειοῦται.*

* » Πλέον τι πάσχειν ἤθελον καὶ τοῦ ξίφους,
» Ἔφασκε πάσχων Ἐπίμαχος ἐκ ξίφους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ'. μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἐν θαύμασι μεγίστου Θωμᾶ τοῦ ἐν τῷ Μαλεῷ. [1]

* » Διεὶς πτέρυγας, εἶπεν ἂν Μωσῆς, πάτερ,
» Ὡς ἀετός τις ἐξανέπτης πρὸς πόλον.
» Ἑβδομάτῃ Θωμᾶν θάνατος μέλας ἔμφρονα εἶλεν.

† Οὗτος κατὰ μὲν τὴν προτέραν ζωὴν τὸν ἔγειναν περιφανὴς ἀπὸ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δύναμιν καὶ κατὰ βαρβάρων ἔστησε πολλὰ καὶ μέγιστα τρόπαια καὶ νίκας· ὕστερον δὲ ποθήσας τὸν Χριστὸν, ἀφῆκε τὴν πικρὰν θάλασσαν τοῦ βίου, καὶ ὑπέβαλε τὸν ἑαυτόν του ὑπὸ τὸν γλυκὺν καὶ ἐλαφρὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν φορέσας τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν, ἐμιμεῖτο τὴν πτωχείαν τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, διὸ καὶ ἠξιώθη νὰ ὁδηγηθῇ τὴν νύκτα μὲ στύλον πυρὸς ἀπὸ τὸν Προφήτην Ἠλίαν, τοῦ ὁποίου ἦτο μιμητὴς καὶ ἀκόλουθος, καὶ διὰ τῆς ὁδηγίας ἐκείνου ἀνέβη ἐπάνω εἰς ἓν βουνὸν, Μαλεὸν ὀνομαζόμενον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐφάνη ὡς ἀστὴρ λαμπρὸς φωτίζων τὴν περίγειον, καὶ μὲ τὰς προσευχάς του καὶ ἀγρυπνίας διαλύων τὸ σκότος τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν δαιμόνων. Ἠξιώθη δὲ ὁ ἀοίδιμος νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ καὶ χάριν θαυμάτων, διότι βρύσιν ὕδατος διὰ προσευχῆς του ἀνέβλυσε, τὸ φῶς τῶν ὀμμάτων εἰς τυφλοὺς ἐχάρισε, χωλοὺς ἀνώρθωσε, καὶ ὅτε προσηύχετο ἐφαίνετο ὡς στύλος πυρὸς ἀπὸ μακρόθεν εἰς τοὺς καθαροὺς τὴν διάνοιαν. Ταῦτα καὶ ἄλλα θαύματα ἐργασάμενος, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ὁ μακάριος· ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον δὲν παύει καθ' ἑκάστην νὰ λυτρώνῃ ἀπὸ διάφορα πάθη καὶ ἀσθενείας τοὺς μετὰ πίστεως προστρέχοντας εἰς τὸ σεπτὸν αὐτοῦ καὶ ἅγιον λείψανον.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

* » Κυριακὴ θανοῦσα τὴν τιμὴν φθάνει
» Προαιρέσει, πλὴν καὶ τελειοῦται ξίφει.

---

[1] Τινὲς λέγουσιν ὅτι Μαλεὸς εἶναι ὁ ἐν τῇ Μάνῃ τῆς Πελοποννήσου ὀνομαζόμενος κάβο Μαλιάς. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι εἶναι τὸ ἐν Μιτυλήνῃ ἀκρωτήριον Μαλία καὶ Μαλέα καλούμενον· ἄδηλον ὅμως τοῦτό ἐστι, καθότι αὐτὰ εἶναι ἀκρωτήρια, τὸ δὲ Μαλεὸν ἦτο ὄρος. Πλὴν ἀνήγγειλαν ἡμῖν οἱ τὸν ἀνωτέρω κάβον Μαλιᾶν ἱστορήσαντες, ὅτι ὁ κάβος αὐτὸς ἔχει καὶ ὄρος ὑψηλὸν, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται μοναστήριον, καὶ ἴσως εἰς αὐτὸ ἡσύχαζεν ὁ ὅσιος Θωμᾶς.

* Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπϐ' (282), ἦτο ἐν ἀνδρόγυνον χριστιανικὸν, Δωρόθεος καὶ Εὐσεβία ὀνομαζόμενοι, οἱ ὁποῖοι ἐπειδὴ ἦσαν ἄτεκνοι, παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ χαρίσῃ εἰς αὐτοὺς καρπὸν καὶ τέκνον, ὑποσχόμενοι νὰ χαρίσωσι πάλιν τὸ γεννηθὲν παιδίον εἰς αὐτόν. Ὅθεν ἐπήκουσεν ὁ Θεὸς τῆς δεήσεώς των, καὶ ἐγέννησαν παιδίον θηλυκὸν ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, διὸ καὶ ὠνόμασαν τὸ παιδίον Κυριακήν· τὴν ὁποίαν βαπτίσαντες, ἀνέθρεψαν ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, καὶ ἐφύλαττον αὐτὴν παρθένον, ἐπειδὴ ἔμελλον νὰ τὴν ἀφιερώσωσιν εἰς τὸν Θεόν. Ὅτε δὲ ὁ δυσσεβὴς Διοκλητιανὸς ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν, τότε παρεδόθησαν οἱ γονεῖς τῆς ἁγίας ὁμοῦ μὲ αὐτὴν εἰς τὸν τύραννον· ὁ ὁποῖος ἀνακρίνας, τοὺς μὲν γονεῖς τῆς ἁγίας ἔδειρε καὶ ἔστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Δοῦκα Ἰοῦστον, τὸν εὑρισκόμενον κατὰ τὰ μέρη τῆς ἐν τῇ μικρᾷ Ἀρμενίᾳ Μελιτινῆς, (ἥτις κοινῶς Μαλατιὰ ὀνομάζεται). Τὴν δὲ Κυριακὴν ἀπέστειλεν εἰς τὸν Καίσαρα Μαξιμιανὸν, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὴν Νικομήδειαν. Ὁ Μαξιμιανὸς λοιπὸν ἀνακρίνας τὴν μάρτυρα, καὶ εὑρὼν αὐτὴν σφοδρὰν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἔρριψε κατὰ γῆς καὶ τὴν ἔδειρεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία προσηύχετο, διὰ τοῦτο ἐθυμόνετο ὁ τύραννος κατὰ τῶν στρατιωτῶν τῶν βασανιζόντων τὴν μάρτυρα. Τότε ἡ ἁγία λέγει πρὸς τὸν Μαξιμιανόν· μὴ πλανᾶσαι, ὦ Μαξιμιανὲ, ποτὲ δὲν θέλεις μὲ νικήσει τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντός μοι. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Μαξιμιανὸς ἀποκαμὼν, ἔπεμψε τὴν ἁγίαν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Βιθυνίας, Ἱλαριανὸν ὀνόματι.

Ὁ δὲ Ἱλαριανὸς ἀνακρίνας τὴν μάρτυρα, ἔμβασεν αὐτὴν μέσα εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων· ἐκεῖ δὲ προσευχηθείσης τῆς ἁγίας, ἔγεινε μέγας σεισμὸς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐκρημνίσθησαν τὰ εἴδωλα καὶ ἔγειναν ὡς κονιορτός· ἠκολούθησε δὲ πρὸς τούτοις καὶ ἀνεμοστρόβιλος, ὅστις ἐσκόρπισεν εἰς τὸν ἀέρα τὸν κονιορτὸν τῶν εἰδώλων. Πεσοῦσα δὲ καὶ μία ἀστραπὴ, κατέκαυσε τὸ πρόσωπον τοῦ ἄρχοντος Ἱλαριανοῦ· ὅθεν ἐκεῖνος κρημνισθεὶς ἀπὸ τὸν θρόνον του ἐξέψυξεν. Ἐλθὼν δὲ ἄλλος ἄρχων διάδοχος ἐκείνου, καὶ μαθὼν ταῦτα, κατεδίκασε νὰ καῇ ἡ ἁγία εἰς τὸ πῦρ. Καὶ ἥναψαν λοιπὸν οἱ ὑπηρέται πυρὰν μεγάλην, καὶ ἔσπρωξαν τὴν μάρτυρα μέσα εἰς αὐτήν· ἡ δὲ ἁγία σηκώσασα τὰς χεῖράς της εἰς τὸν οὐρανὸν, προσηυχήθη τῷ Θεῷ ἐπὶ πολλὰς ὥρας· μολονότι ὁ ἀὴρ ἦτο καθαρὸς καὶ θερινὸς, κατέβη ὅμως ἓν σύννεφον ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἔσβυσεν ὅλην τὴν φωτίαν, χωρὶς νὰ βλαφθῇ τελείως ἡ μάρτυς ἀπ' αὐτήν. Μετὰ ταῦτα ἀφῆκεν ὁ τύραννος διάφορα θηρία ἐναντίον τῆς ἁγίας, ἀλλ' ὅμως δὲν ἐκατώρθωσε τίποτε, ἐπειδὴ τὰ θηρία ἐκυλίοντο ὡς ἀρνία ἥμερα εἰς τοὺς πόδας τῆς ἁγίας, χωρὶς ποσῶς νὰ τὴν βλάψωσιν. Ὅθεν βλέποντες πολλοὶ Ἕλληνες τὸ παράδοξον αὐτὸ θαῦμα, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν· ἔπειτα ἐβλήθη ἡ μάρτυς εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ἐκάθισεν ὁ ἄρχων εἰς τὸ βῆμα, καὶ ἔδωκε κατὰ τῆς ἁγίας τὴν τοῦ θανάτου τελευταίαν ἀπόφασιν. Ὅθεν λαβόντες αὐτὴν οἱ δήμιοι, ἐκβῆκαν ἔξω τῆς πόλεως διὰ νὰ τὴν ἀποκεφαλίσωσιν. Ἡ δὲ ἁγία ἐζήτησε διορίαν, ἵνα προσευχηθῇ· καὶ ἀφ' οὗ προσηυχήθη πολλὰς ὥρας, ἐδίδαξε τοὺς ἀκολουθήσαντας αὐτὴν χριστιανούς· εἶτα πλαγιάσασα εἰς τὴν γῆν, παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Πλησιάσαντες δὲ εἰς αὐτὴν οἱ στρατιῶται, οἵτινες ἔμελλον νὰ τὴν ἀποκεφαλίσωσι, καθὼς τὴν εἶδον νεκρὰν, ἐξέστησαν· ἔγεινε δὲ καὶ θεϊκὴ φωνὴ εἰς αὐτοὺς λέγουσα· πορεύεσθε, ἀδελφοὶ, καὶ διηγεῖσθε εἰς ὅλους τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ στρατιῶται γυρίσαντες, ἐδόξαζον τὸν Θεόν. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὸν νέον Θησαυρόν).[1]

---

* Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ πυρὶ τελειοῦται.

* » Πρὸς εὐστάθειαν καρδίας Εὐσταθίου,
» Καὶ πῦρ συρίζον ἠρεμοῦν ὤφθη ὕδωρ.

* Ὁ ἅγιος ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ ὁ νέος μαχαίρᾳ τελειοῦται.

* » Οὕτως ὄναιο σῶν σφαγεῦ θελημάτων,
» Σφάττειν τάχει με τὸν Πολύκαρπον θέλων.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ξίφει τελειοῦται.

* » Εὐάγγελος τὸ θεῖον ἐκ ξίφους τέλος
» Εὐαγγελισμὸν εἶχε τοῦ θείου στέφους.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ *καὶ τῶν σὺν αὐτῷ,* ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ, ΠΟΜΠΗΙΟΥ, ΗΣΥΧΙΟΥ, ΠΑΠΠΙΟΥ, ΣΑΤΟΡΝΙΝΟΥ, *καὶ* ΓΕΡΜΑΝΟΥ.

---

[1] Σημείωσαι ὅτι ἡ ἐμὴ ἀναξιότης ἀνεπλήρωσε τὴν ἁσματικὴν Ἀκολουθίαν τῆς ἁγίας ταύτης Κυριακῆς, καὶ Κανόνα δεύτερον ἐποίησεν. Ὅθεν ὁ βουλόμενος, ζητησάτω ταύτην.

* » Σὺν ἓξ κατῆλθεν εἰς βοθὸν Περεγρῖνος,
» Ἀὐλήσεως ἐκεῖθεν ἀγρεύσων στέφος.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι κατήγοντο ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἤκμαζον κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ, ἐν ἔτει ϡη' (98), ἐπειδὴ δὲ ἦτο τότε διωγμὸς κατὰ τῶν χριστιανῶν, ἐμβῆκαν οἱ ἅγιοι εἰς πλοῖον καὶ ὑπῆγον εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δυρραχίου. Βλέποντες δὲ ἐκεῖ τὸν ἅγιον Ἀστεῖον τὸν Ἐπίσκοπον Δυρραχίου (ὁ ὁποῖος ἑορτάζεται κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ παρόντος) κρεμάμενον εἰς τὸν σταυρὸν, ἀλειμμένον μὲ μέλι, καὶ κεντούμενον ἀπὸ σφῆκας καὶ μυίας διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐμακάρισαν αὐτόν· ὅθεν καὶ συνελήφθησαν ἀπὸ τοὺς στρατιώτας. Ὁμολογήσαντες δὲ ὅτι εἶναι χριστιανοὶ, κατὰ προσταγὴν τοῦ ἀνθυπάτου Ἀγρικολάου ἐρρίφθησαν εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ἀπὸ τὴν Βενετίαν ἕως εἰς τὰ Κύθηρα (Τζυρίγον), καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς τοῦ μαρτυρίου ἀμαράντους στεφάνους. Τὰ δὲ ἅγια αὐτῶν λείψανα ἔκβαλεν ἔξω ἡ θάλασσα καὶ κατέχωσεν αὐτὰ εἰς τὴν ἄμμον· ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον χρόνοι ἑβδομήκοντα, ἐφανερώθησαν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἀλεξανδρείας, ὁ ὁποῖος λαβὼν αὐτὰ, ἔθαψεν ἐντίμως, καὶ ἔκτισεν εἰς τὸ ὄνομά των καὶ μικρὰν Ἐκκλησίαν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η', μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ.

» Ἔοικε Προκόπιος αὐχένα κλίνων,
» Λέγειν κοπείτω· τῇ πλάνῃ γὰρ οὐ θύω.
» Ὀγδοάτῃ Προκοπίου ἀρῃθόου κράτα κέρσαν.

† Ὁ μέγας οὗτος καὶ περιβόητος ἐν μάρτυσι Προκόπιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σϡ' (290), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν πόλιν Αἰλίαν, (ἤγουν τὴν Ἱερουσαλὴμ) γεννηθεὶς ἀπὸ πατέρα μὲν εὐσεβῆ καὶ χριστιανὸν, Χριστοφόρον ὀνόματι, ἀπὸ μητέρα δὲ ἀσεβῆ καὶ τὰ εἴδωλα προσκυνοῦσαν, Θεοδοσίαν ὀνομαζομένην. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ πατὴρ τοῦ ἁγίου ἀπέθανεν, ἔτρεφε τοῦτον ἡ μήτηρ του μὲ τὴν ἑλληνικὴν θρησκείαν· ὅτε δὲ ὁ ἅγιος ἠνδρώθη εἰς τὴν ἡλικίαν, ἐπρόσφερεναὐτὸν ἡ μήτηρ του εἰς τὸν βασιλέα Διοκλητιανὸν, ὁ ὁποῖος τότε διέτριβεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ παρακαλέσασα αὐτὸν καὶ χρήματα πολλὰ δοῦσα κατέπεισε τὸν βασιλέα καὶ ἔκαμε τὸν υἱόν της Δοῦκα τῆς Ἀλεξανδρείας. Εὐθὺς δὲ ἔδωκεν εἰς τὸν Προκόπιον ὁ βασιλεὺς ἐντολὰς, διὰ νὰ διώκῃ καὶ τιμωρῇ τοὺς χριστιανούς· μετέβαινε λοιπὸν διὰ νυκτὸς ὁ ἅγιος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐπειδὴ ἦτο δύσκολος ἡ ἐν ἡμέρᾳ ὁδοιπορία, διὰ τὸ ὑπερβολικὸν καῦμα τὸ ὁποῖον εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη γίνεται. Ὅτε δὲ ἔφθασεν ἕως τριάκοντα μίλια πλησίον τῆς πόλεως Ἀπαμείας, (ἥτις εὑρίσκεται ἐν τῇ Κοίλῃ Συρίᾳ καὶ ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν Τούρκων Χαμὰν, μητρόπολις οὖσα ὑπὸ τὸν Ἀντιοχείας) ἀκολουθούντων αὐτῷ καὶ τῶν δύω Νουμέρων· ἤτοι δύω ἀρχόντων ἀξιωματικῶν[1], ἔγεινε σεισμὸς καὶ ἀστραπαί. Ἀκούει δὲ καὶ φωνὴν, ἥτις ἦλθεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καλοῦσα τοῦτον μὲ τὸ ὄνομά του Νεανίαν, (διότι οὕτω πρότερον ὁ ἅγιος ὠνομάζετο) ἐκατηγόρει δὲ ἡ θεία φωνὴ τὴν ὁδὸν τὴν ὁποίαν ἐβάδιζε, καὶ ἠπείλει ὅτι θὰ τὸν θανατώσῃ, ἐπειδὴ ὑπάγει νὰ κάμῃ κατὰ τῶν χριστιανῶν πόλεμον. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπὸ τὴν καλὴν γνώμην τῆς ψυχῆς του κινούμενος, εὐθὺς ὠνόμασε Κύριον τὸν αὐτὸν καλέσαντα· ὅθεν καὶ ὁ Κύριος καθαρώτερον ἐνεφανίσθη εἰς αὐτὸν, διότι ἐφάνη αὐτῷ σταυρὸς κρυστάλλινος εἰς τὸ εἶδος, ἐκ δὲ τοῦ σταυροῦ ἐκβῆκε φωνὴ λέγουσα· ἐγὼ εἰμαι ὁ ἐσταυρωμένος Ἰησοῦς, ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱός. Ἐκ τῆς ὀπτασίας λοιπὸν ταύτης ὁδηγηθεὶς ὁ ἅγιος, ἐδιδάχθη ὅλον τὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας μυστήριον, καὶ βεβαίαν ἐπίγνωσιν τῆς πίστεως ἔλαβεν. Ὅθεν ἐπιστρέψας εἰς τὴν Σκυθόπολιν τὴν ἐν τῇ Κοίλῃ Συρίᾳ εὑρισκομένην, (ἥτις πρότερον καλουμένη Νύσσα, ὠνομάζεται ὑπὸ τῶν Ἑβραίων Βεθσὰν, τιμημένη μὲ Μητροπολίτην ὑπὸ τὸν Ἱεροσολύμων) κατεσκεύασεν ἕνα σταυρὸν ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἄργυρον κατὰ τὸν φανέντα τύπον. Εὐθὺς δὲ ἅμα ἐτελειώθη ὁ σταυρὸς, ἐφάνησαν εἰς αὐτὸν τυπωμέναι τρεῖς εἰκόνες, ἔχουσαι γράμματα Ἑβραϊκὰ, τὰ ὁποῖα ἐφανέρονον τίνος εἶναι αἱ εἰκόνες, διότι ἄνωθεν μὲν ἐγράφετο Ἐμμανουὴλ, ἀπὸ δὲ τὸ ἓν μέρος ἐγράφετο Μιχαὴλ, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, Γαβριήλ. Ἀσπασθεὶς λοιπὸν ὁ Προκόπιος καὶ προσκυνήσας τὸν σταυρὸν καὶ τὰς ἐν αὐτῷ ἁγίας εἰκόνας, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν

---

[1] Οἱ Νούμεροι ἦσαν τάγμα στρατιωτῶν καὶ ὄχι ἄρχοντες ἀξιωματικοὶ, ὡς λέγει ἐνταῦθα, οὔτε τόπος καλούμενος Νούμερα, ὡς λέγει ἐν τῷ βίῳ Ἰούστου ἑορταζομένου τῇ ιδ'. τούτου καὶ ὅρα τὴν ἐκεῖ ὑποσημείωσιν. Ὡσαύτως ὅρα τὸν βίον τοῦτον ἐν τῷ Μηναίῳ τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ. Σ. Ε.

Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖ ἔχαμε νίκας καὶ τρόπαια κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπολέμουν καὶ ἐλεηλάτουν τὰ ἐκεῖ περίχωρα, παρεκινήθη ἀπὸ τὴν μητέρα του νὰ προσφέρῃ θυσίας εἰς τὰ εἴδωλα διὰ τὴν νίκην· ὁ δὲ ἅγιος ἔλεγεν ὅτι ἔχαμε τὴν νίκην ταύτην μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης διέβαλε τὸν ἅγιον ἡ μήτηρ του εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι εἶναι χριστιανός· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπρόσταξε τὸν ἡγεμόνα τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Καισαρείας, Οὔλκιον ὀνομαζόμενον, νὰ κάμῃ τὴν κατὰ τοῦ ἁγίου ἐξέτασιν. Καὶ λοιπὸν ἐπειδὴ ὁ μάρτυς δὲν ἐπείσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐδάρη δυνατά· ἔπειτα ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν, ὢν ἡμιθανής. Ἐκεῖ δὲ ἐφάνη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ λύσας ἀπὸ τὰ δεσμὰ τὸν πρώην Νεανίαν, μετωνόμασεν αὐτὸν Προκόπιον· ἐφανέρωνε δὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ, ὅτι θὰ προκόψῃ καὶ θὰ τελειώσῃ εἰς τὸ μαρτύριον. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἔβαλεν ὁ Κύριος εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἁγίου ἀνδρίαν καὶ θάρρος, διὰ νὰ ὑπομείνῃ τὰς τιμωρίας αἵτινες τὸν ἠπείλουν. Ἔπειτα ἔφερον οἱ Ἕλληνες τὸν μάρτυρα εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων· ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος διὰ προσευχῆς του ἐσύντριψε τὰ εἴδωλα, τὰ ὁποῖα παραδόξως μεταβληθέντα εἰς νερὸν, ἔξω τῆς θύρας ἐχύθησαν.

Τοῦτο τὸ θαῦμα βλέποντες οἱ στρατιῶται τῶν δύω Νουμέρων καὶ οἱ δύω Τριβοῦνοι, Νικόστρατος καὶ Ἀντίοχος ὀνομαζόμενοι, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ἐβαπτίσθησαν ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Λεόντιον, οἵτινες, κατὰ προσταγὴν τοῦ Βασιλέως ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ἐκρατήθησαν δὲ καὶ δώδεκα γυναῖκες Συγκλητικαὶ ὁμοῦ μὲ τὴν Θεοδοσίαν τὴν μητέρα τοῦ ἁγίου, αἱ ὁποῖαι ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ διὰ τὸ ἀνωτέρω θαῦμα. Ὅθεν ἀφ' οὗ πρῶτον αὐτὰς ἔδειραν ἀσπλάγχνως, ἔκοψαν τοὺς μαστούς των, καὶ μὲ σιδηρᾶς σφαίρας πυρωμένας ἔκαυσαν τὰς μασχάλας των· τελευταῖον δὲ τὰς ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους. Μετὰ ταῦτα ἔγεινεν ἄλλος ἡγεμὼν Φλαβιανὸς ὀνόματι, ὁ ὁποῖος ἔφερε τὸν ἅγιον εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἐπειδὴ ὁ μάρτυς δὲν ἐπείσθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἐπρόσταξεν ἕνα ὑπηρέτην, Ἀρχέλαον ὀνομαζόμενον, νὰ τὸν κτυπήσῃ μὲ τὴν σπάθην εἰς τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἅμα ἐκεῖνος ἐσήκωσε τὴν χεῖρα κατὰ τοῦ ἁγίου, ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ ἐξέψυξεν. Ἔπειτα ἁπλώσαντες τὸν μάρτυρα μὲ σχοινία, ἔδειραν αὐτὸν μὲ ὠμὰ νεῦρα καὶ τὸν ἔκαυσαν μὲ ἀνημμένους ἄνθρακας· ἐπάνω δὲ εἰς τὰ καμένα μέλη του ἔχυσαν ὀξείδιον. Εἶτα ἔβαλον εἰς τὴν χεῖρά του ἄνθρακας μὲ λίβανον. Ὁ δὲ γενναῖος τοῦ Κυρίου ἀγωνιστὴς ἐβάστασεν ἀκίνητον τὴν χεῖρά του, ἕως οὗ κατεκάη ὅλη, καὶ δὲν ἐσκόρπισε τὸ λιβάνιον, ἵνα μὴ μὲ τὸν σκορπισμόν του φανῇ εἰς τοὺς ἀσεβεῖς, ὅτι ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὰ εἴδωλα. Ὕστερον δὲ ἀπὸ ὅλα ἐχρέμασαν τὸν ἀθλητὴν καὶ ἔδεσαν τὰς χεῖράς του· μέλλων δὲ νὰ ἔμβῃ μέσα εἰς ἕνα φοῦρνον ἀνημμένον, τὸν κατεψύχρανε μὲ τὴν σφραγῖδα καὶ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Τελευταῖον δὲ λαμβάνει τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, καὶ οὕτως ἀποκεφαλισθεὶς πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτοῦ ναὸν, τὸν εὑρισκόμενον πλησίον τῆς Χελώνης, καὶ καλούμενον Κονδύλιον. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς τούτου βίος εὑρίσκεται ἔν τε τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τὴν βασίλειον ἰθυνόντων ἀρχήν.»)

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἁγία* ΘΕΟΔΟΣΙΑ *ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Προκοπίου ξίφει τελειοῦται.*

* » Ἀθλητομήτωρ οὖσα Θεοδοσία,
» Ἔσπευσεν εἶναι κἀκ ξίφους ἀθληφόρος.

* *Αἱ ἅγιαι δώδεκα γυναῖκες αἱ συγκλητικαὶ ξίφει τελειοῦνται.*

* » Διὶς ἓξ ἀνεῖλεν εὐκλεεῖς κόρας ξίφος
» Ἡγουμένας σκύβαλα τῆς γῆς τὰ κλέη.

* *Οἱ ἅγιοι δύω Τριβοῦνοι* ΑΝΤΙΟΧΟΣ *καὶ* ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ, *ξίφει τελειοῦνται.*

* » Ὁ Νικόστρατος τὴν τομὴν οἴσω λέγει,
» Ὡς Ἀντίοχος· μὴ γὰρ οὐ κἀμοὶ κάρα ;

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΑΒΔΑΣ *ξίφει τελειοῦται* [1]

* » Ἅπαξ ἐμαυτὸν πρὸς τὸ πάσχειν θαρσύνας,
» Χαρὰν τὸ πάσχιν ἐκ ξίφους Ἀβδᾶς ἔχω.

* *Ὁ ὅσιος* ΘΕΟΦΙΛΟΣ *ὁ κατὰ τὸ ἀγιώνυμον ὄρος τοῦ Ἄθω ἀσκήσας ἔν τινι Κελλίῳ τοῦ ἁγίου Βασιλείου, κειμένῳ ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος κατὰ τὸ ἔτος αφμή (1548) ὁ καὶ μετὰ θάνατον μυροβλύσας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

---

[1] Ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται, ὅτι καὶ ὁ Ἀβδᾶς ἦ Αὐδᾶς οὗτος, διὰ τοῦ ἁγίου Προκοπίου ἐπίστευσε τῷ Χριστῷ.

† » Θεὸν φιλήσας Θεόφιλος γεννάδας,
» Ἤδη σύνεστι τῷ φιλουμένῳ ἄνω. [1]

* *Ὁ ἅγιος νέος ἱερομάρτυς ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ὁ ἐξ Ἰωαννίνων, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἔτει αψμγ΄ (1743), ξίφει τελειοῦται.*

† » Ἀναστασίῳ ἐπλάκη διπλοῦν στέφος,
» Αἵμασι κοσμήσαντι ἱερωσύνην. [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ Ἐπισκόπου Ταυρομενίας.

» Προθεὶς ἑαυτὸν Παγκράτιος ὡς βάθρον,
» Ἀθλήσεως ἤγειρεν οἶκον ἐκ λίθων.
» Παγκράτιος δ' ἐνάτῃ δῶμ' ἔδρακε Παγκρατέοντος.

†Οὗτος ὁ ἅγιος Παγκράτιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν· ἐδέχθη δὲ τὸ ἅγιον βάπτισμα εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ὁμοῦ μὲ τὸν πατέρα του καὶ μὲ τὴν μητέρα του. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανον οἱ γονεῖς του, ἄφησεν ὁ ἅγιος ὅλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Μαύρης θαλάσσης· ἐκεῖ δὲ ἐμβὰς εἰς ἓν σπήλαιον, ἡσύχαζε κατὰ μόνας, προσέχων εἰς μόνον ἑαυτὸν καὶ τὸν Θεόν. Ὅτε δὲ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ἐπεριπάτει εἰς τὰς πόλεις καὶ ἐδίδασκεν, ὑπήντησε τὸν ἅγιον τοῦτον εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν, καὶ λαβὼν αὐτὸν, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν δὲ μετέβη εἰς τὰ μέρη τῆς Κιλικίας. Ἐκεῖ δὲ συνήντησε καὶ τὸν ἀπόστολον Παῦλον· ὅθεν ὁμοῦ μὲ ἐκεῖνον ἐχειροτόνησεν ὁ Κορυφαῖος τὸν μὲν Κρήσκεντα ἐπίσκοπον εἰς τὴν Γαλατίαν, [3] τὸν δὲ Μαρκιανὸν εἰς τὰς Συρακούσας, καὶ τὸν ἅγιον τοῦτον Παγκράτιον εἰς τὸ ἐν Σικελίᾳ Ταυρομένιον. Τότε λοιπὸν ἐμβὰς ὁ Παγκράτιος εἰς τὸ πλοῖον Λυκαονίδους καὶ Ῥωμύλου τῶν ναυκλήρων, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Ταυρομενίου, καὶ ἐπειδὴ ἐποίει πολλὰ θαύματα, εἵλκυσε πολλοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πρῶτοι ἦσαν οἱ ῥηθέντες ναύκληροι. Ἐκρήμνισε δὲ ὁ ἅγιος καὶ τὰ ἐκεῖ προσκυνούμενα εἴδωλα, τοῦ Φάλκωνος, λέγω, καὶ Λύσσωνος καὶ τῶν λοιπῶν δαιμόνων. Βλέπων δὲ ὁ τοῦ τόπου ἡγεμὼν Βονιφάτιος τὰ τοῦ ἁγίου σημεῖα, καὶ ὑπερθαυμάσας, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν· ὅθεν σπουδάσας πολλὰ, ἔκτισε καὶ ἐκκλησίαν εἰς διάστημα τριάκοντα ἡμερῶν. Ὁ δὲ ἅγιος Παγκράτιος προβαίνων εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ἐθεράπευεν ὅλας τὰς νόσους· διὰ τοῦτο καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν προσέτρεχον πλήθη πολλὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπ' αὐτοῦ. Μόνοι δὲ οἱ τοῦ αἱρετικοῦ Μοντανοῦ μαθηταὶ [4] ἔμειναν εἰς τὴν κακοδοξίαν, οἱ ὁποῖοι ἐπειδὴ ἐχθρεύοντο τὸν ἅγιον, εὗρον καιρὸν, καὶ σηκωθέντες κατ' αὐτοῦ μὲ δολιότητα, ἔχοντες μαζί των καὶ στρατηγὸν, κάποιον Ἀρτάγαλον, ἐθανάτωσαν τὸν τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχην, καὶ οὕτως ἀπέστειλαν αὐτὸν καὶ μὴ θέλοντες πρὸς τὸν ποθούμενον Κύριον, ἵνα παρ' ἐκείνου λάβῃ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.) [2]

---

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΑΝΔΡΕΑΣ καὶ ΠΡΟΒΟΣ πυρὶ τελειοῦνται.*

* » Ἑστῶτες εἰς τὸ σκάμμα τοῦ πυρὸς, Λόγε,
» Αὔραις ἀνεψύχοντο σαῖς ἄνδρες δύω.

* *Μνήμη τῶν ἐγκαινίων τοῦ σεβασμίου ναοῦ τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τοῦ ὄντος ἐν τῇ πηγῇ.*

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

---

[1] Εἰς τὸν ὅσιον τοῦτον ἐφιλοπόνησε τελείαν Ἀκολουθίαν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία, καὶ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ ἐπλάτυνε· τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς τὸ ῥηθὲν Κελλίον τοῦ ἁγίου Βασιλείου.

[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[3] Ὁ Κρήσκης οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ υἱὸς ἐκεῖνος, ὅστις ἑορτάζεται κατὰ τὴν τριακοστὴν τοῦ παρόντος μετὰ Σίλα, Σιλουανοῦ, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου ἂν καὶ ἐκεῖ γράφεται ὅτι ἦτο Χαλκηδόνος ἐπίσκοπος. Διότι οὐκ ἐν ἑνὶ μόνῳ τόπῳ οἱ Ἀπόστολοι ἔμενον τῷ τότε καιρῷ, ἀλλ' εἰς διαφόρους πολιτείας περιπατοῦντες ἐκήρυττον.

[4] Ὁ Μοντανὸς ἐφύτρωσεν ἀπὸ μίαν χώραν τῆς Φρυγίας Ἀρδαβὰν καλουμένην, ὅστις γενόμενος χριστιανὸς δι' ἀγάπην φιλαρχίας, ἔγεινεν ἀρχηγὸς νέας αἱρέσεως κατὰ τὸν δεύτερον αἰῶνα ἀπὸ Χριστοῦ. Οὗτος κατηγόρει τοὺς γάμους, καὶ ἐθέσπιζε νὰ χωρίζωνται οἱ ὕπανδροι· ἔλεγε δὲ ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, καὶ ἄλλα ἀκόμη εἶχε κακόδοξα φρονήματα. Ὅθεν καὶ οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ ὠνομάζοντο Μοντανισταί.

[2] Περὶ τοῦ ἁγίου Παγκρατίου ὅρα εἰς τὴν ἐννάτην τοῦ Φεβρουαρίου ὅπου ἑορτάζεται μετὰ Μαρκέλλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ Εὐαγρίου Ἐπισκόπου Κύπρου. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς τούτου βίος εὑρίσκεται ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις· οὗ ἡ ἀρχὴ «Μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.»

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ι', μνήμη τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα πέντε μαρτύρων τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας μαρτυρησάντων.

» Παρεμβολή τις εὑρέθη Θεῷ νέα,
» Τόλμῃ παρεμβάλλουσα καὶ πυρὸς μέσον.
» Κτεῖνεν ἐρισθενέας δεκάτῃ πῦρ Νικοπολίτας.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λικινίου καὶ Λυσίου ἡγεμόνος, ἐν ἔτει τιέ (315), πρῶτοι δὲ αὐτῶν ἦσαν ὁ Λεόντιος, Μαυρίκιος, Δανιὴλ, καὶ Ἀντώνιος. Οὗτοι λοιπὸν παρρησίᾳ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν, πρῶτον μὲν ἐτιμωρήθησαν μὲ διάφορα βάσανα, ὕστερον δὲ ἐβλήθησαν εἰς ἀνημμένην κάμινον, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὴν ἁγίαν Ἀκυλίναν, πλησίον τοῦ Φόρου. [1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΒΙΑΝΟΡΟΣ *καὶ* ΣΙΛΟΥΑΝΟΥ.

Εἰς τὸν Βιάνορα.

* » Οὐκ ἠδυνήθη σὴν ἑλεῖν στερρὰν φύσιν,
» Μάρτυς Βιάνωρ, οὐδὲ τοῦ ξίφους βία.

Εἰς τὸν Σιλουανόν.

* » Ὤρθη παταχθεὶς Σιλουανὸς τῷ ξίφει,
» Ἄλλος Σιλωὰμ ἐξιώμενος πάθη.

Ἀπὸ τοὺς δύω τούτους ἁγίους μάρτυρας, ὁ μὲν Βιάνωρ κατήγετο ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Πισσιδείας, καὶ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν παρασταθεὶς εἰς τὸν Σεβηριανὸν ἡγεμόνα τῆς Εὐφρατησίας, (ἡ ὁποία τώρα λέγεται Ἀτζαρ, ἐν τῇ Συρίᾳ εὑρισκομένη καὶ ἀποτελοῦσα μικρὸν βασίλειον), πρῶτον μὲν ἐκρεμάσθη καὶ ἐδάρη μὲ σπάθας ξυλίνας· εἶτα ἐκαύθη μὲ σιδηρᾶς σφαίρας πυρωμένας, καὶ ἐστερήθη τὰ ὀδόντια, καὶ τὰ ὦτά του. Ὁ δὲ ἅγιος Σιλουανὸς παριστάμενος ἐκεῖ καὶ βλέπων τὴν ἀνδρίαν τοῦ ἁγίου, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν· ὅθεν παρευθὺς ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν του, καὶ μετὰ τὴν γλῶσσαν ἔκοψαν καὶ τὴν κεφαλήν του. Μετὰ ταῦτα ἐτρύπησαν τοὺς ἀστραγάλους τοῦ ἁγίου Βιάνορος καὶ ἐξώρυξαν τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν του· ἔπειτα ἐξέδαρον τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς του, καὶ τελευταῖον ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

—

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, *τοῦ ἐκ Σάρδεων.*

* » Ἀπολλωνίῳ σταυρὸς ἡ τιμωρία,
» Εἰπεῖν δ' ἀληθῶς, σταυρὸς ἡ σωτηρία.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὰς Σάρδεις, πόλιν εὑρισκομένην εἰς τὴν Λυδίαν, φερθεὶς δὲ εἰς Περίνιον τὸν ἄρχοντα Ἰκονίου, ὡμολόγησεν ἑαυτὸν χριστιανὸν, καὶ ἀναγκασθεὶς νὰ ὁμόσῃ εἰς τὴν τύχην τοῦ βασιλέως, ἀπεκρίθη ὅτι δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ ὀμνύῃ ὁ χριστιανὸς εἰς θνητὸν ἄνθρωπον, καὶ μάλιστα ἄνθρωπον, ὅστις δὲν ἠξεύρει τὸν Ποιητὴν καὶ Δημιουργὸν τοῦ παντός. Ὅθεν διὰ τὰ τοιαῦτα λόγια ἐκρέμασαν αὐτὸν εἰς τὸν σταυρὸν, καὶ ἐκεῖ παρέδωκεν ὁ μακάριος τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μυρίων (ἤτοι δέκα χιλιάδων) ὁσίων, τῶν ἐν σπηλαίοις καὶ σκήταις κατοικούντων, οὓς θανάτῳ πικρῷ παρέδωκεν ἐν πυρὶ καὶ καπνῷ Θεόφιλος ὁ Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, διὰ Ἰσίδωρον τὸν πρεσβύτερον.

* » Ἔκτεινεν εἰς σπήλαια πῦρ τοὺς μυρίους,
» Σπήλαιον οἰκήσαντος οἰκέτας Λόγου.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἀσκηταὶ καὶ μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ ἦσαν μοναχοὶ, καὶ ἐκατοίκουν εἰς σπήλαια καὶ καλύβας ἀσκητικάς. Καταγινόμενοι δὲ εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, ἔζων πάντοτε μὲ νηστείας καὶ ἀγρυπνίας καὶ προσευχὰς, ὄντες κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἕως δέκα χιλιάδες. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος Ἰσίδωρος, ὁ πρῶτος ἀπὸ αὐτοὺς, ἐμάχετο μὲ τὸν Ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας Θεόφιλον, διά τινα Ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἠξεύρω πῶς, ὁ Θεόφιλος ἀντέτεινε· διὰ τοῦτο ὁ θεῖος Ἰσίδωρος θαρρῶν εἰς τὸ πλῆθος τῶν μοναχῶν, ἤλεγχεν αὐτόν. Ὅθεν ὁ Θεόφιλος φανερὰ μὲν ἐντρέπετο καὶ ἐφοβεῖτο νὰ ἐκδικηθῇ τὸν Ἰσίδωρον, ἐπειδὴ ἦτο γνώριμος εἰς πολλούς· κρυφίως δὲ ἀποστείλας τοὺς ὁμόφρονάς του, κατέκαυσεν ὅλους τοὺς ἄνω εἰρημένους πατέρας τῆς σκήτεως, καὶ θανάτῳ παρέπεμψεν. [1]

[1] Τὸ ἑλληνικὸν τούτων μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις· οὗ ἡ ἀρχὴ « Λικινίου τοῦ τῆς Ῥωμαίων βασιλείας. « Ἐν δὲ τῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ἄλλο τούτων μαρτύριον, οὗ ἡ ἀρχὴ « Λικίνιος ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε. »

[1] Περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης γράφει Γεώργιος ὁ Σουγδουρῆς εἰς τὸν νέον Θησαυρὸν, διηγούμενος τὸν κατὰ πλάτος βίον

Ἡ σύναξις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν τοῖς Βιάτου ἢ Βεώτου.

* » Ὁ βροντῆς γόνος αὖθις ἦχησε μέγα.
» Ἐν τοῖς Βιάτου τὸν αὐτοῦ δρόμον στήσας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ', μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος καὶ πανευφήμου ΕΥΦΗΜΙΑΣ, ὅτε τὸν τόμον τοῦ τῆς πίστεως ὅρου τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα Θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων, τουτέστι τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς Δ', Συνόδου, ἐκράτυνεν.

Εἰς τὴν Εὐφημίαν.

» Δίκαζε μάρτυς τοῖς ὅροις καὶ κειμένη,
» Κυροῦσα πίστιν, ἧς ἐνήθλησας πόθῳ.

Εἰς τὴν Σύνοδον.

* » Θεοῦ Λόγου σάρκωσιν ἀψευδεστάτην
» Ὁ φάσμα φάσκων Εὐτυχὴς καθηρέθη.
» Θέσκελον ἑνδεκάτῃ ὅρον ἐμπεδοῖ Εὐφημίη.

† Ἡ ἁγία αὕτη καὶ καλλίνικος μάρτυς Εὐφημία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ καὶ Πρίσκου ἀνθυπάτου Ῥώμης ἐν ἔτει σπή (288), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Χαλκηδόνα, θυγάτηρ οὖσα πατρὸς μὲν, Φιλόφρονος καλουμένου, μητρὸς δὲ Θεοδοσιανῆς. Διαβληθεῖσα λοιπὸν ὅτι ὡμολόγει τὸν Χριστὸν, ἐτιμωρήθη μὲ τροχοὺς καὶ διὰ πυρὸς, καὶ μὲ μηχανὰς καὶ τρόπους ἄλλων βασάνων. Ὕστερον δὲ ἐδόθη εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὴν σπαράξωσιν, ἔμεινεν ὅμως ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβής· εἶτα δαγκασθεῖσα ὀλίγον ἀπὸ μίαν ἄρκτον, καὶ προσευχηθεῖσα, παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ ἐντὸς τοῦ θεάτρου· τὸ δὲ τίμιον αὐτῆς λείψανον ἀπετέθη εἰς ἓν κιβώτιον. Καὶ ὅρα πλατύτερον τὸ Συναξάριον αὐτῆς κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ Σεπτεμβρίου. Μετὰ δὲ παρέλευσιν χρόνων πολλῶν, ὅτε ἐπλατύνθη ἡ εὐσέβεια εἰς τὸν κό-

---

τοῦ θείου Χρυσοστόμου· δηλαδὴ ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας ἦσαν τέσσαρες ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, Διόσκορος, Ἀμμώνιος, Εὐθύμιος, καὶ Εὐσέβιος ὀνομαζόμενοι, οἵτινες ὑπερέβαινον τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ μοναχοὺς κατὰ τὴν σοφίαν καὶ ἀρετήν. Ὅθεν ἦσαν ὀνομαστοὶ καὶ περίφημοι εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀλεξανδρείας· διὸ καὶ ὁ ῥηθεὶς Θεόφιλος, τόσον πολλὰ τοὺς ἠγάπα, ὥστε τὸν μὲν Διόσκορον ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ἑρμουπόλεως, τὸν δὲ Ἀμμώνιον καὶ Εὐθύμιον ἐχειροτόνησεν ἱερεῖς καὶ οἰκονόμους τοῦ Πατριαρχείου, καὶ τοὺς εἶχε μαζί του.

Ἐπειδὴ δὲ αὐτοὶ ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸν Θεόφιλον, φοβούμενοι μὴ μεθέξωσιν ἀπὸ τὴν κακίαν του, ὁ Θεόφιλος ὑποπτευθεὶς, ὅτι ἔμελλον νὰ τὸν κατηγορῶσι διὰ τὰς κακίας του ἔγραψε γράμματα πρὸς τοὺς μοναχοὺς τῆς Νητρίας, οἵτινες ἀπὸ ἁπλότητα ἔλεγον, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀνθρωπόμορφος. Ὠνόμαζε δὲ ὁ Θεόφιλος Ὠριγενιαστὰς καὶ αἱρετικοὺς τοὺς ἀνωτέρω τέσσαρας ἀδελφοὺς, καὶ τοὺς ἀφώρισε νὰ μὴ ἔμβωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· ὁμοίως ἔγραψε καὶ πρὸς τοὺς ἐπισκόπους νὰ κάμωσι τρόπον νὰ κρημνίσωσιν ἀπὸ τὸ βουνὸν τοὺς ἀνωτέρω τέσσαρας μοναχούς.

Ἐκεῖνοι δὲ βλέποντες τὴν τόσην μανίαν τοῦ Θεοφίλου, ὑπῆγον εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ νὰ τὸν ἀνταμώσωσιν· ὁ Θεόφιλος δὲ θυμώδης ὢν καὶ ὁρμητίας, ἐπίασεν ἀπὸ τὸ ὠμοφόριον τὸν Ἀμμώνιον ἐνῷ ἐλειτούργει, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν πολλὰ ῥαπίσματα. Ἔπειτα γράφει εἰς ὅλην του τὴν ἐπαρχίαν, ὅτι ἔχει αὐτοὺς καθηρημένους καὶ ἀναθεματισμένους· ὁμοίως καὶ τὸν Πηλουσιώτην Ἰσίδωρον.

Μετὰ ταῦτα δὲ ἐζήτησεν ὁ Θεόφιλος ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἀλεξανδρείας ἐξουσίαν καὶ στρατιώτας, ἵνα μὲ τὸ μέσον αὐτῶν ἀποδιώξῃ τοὺς τέσσαρας ἀδελφοὺς ἐκείνους ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἀλεξανδρείας. Καὶ πρῶτον μὲν ἐδίωξε τὸν ἐπίσκοπον Διόσκορον ἀπὸ τὴν ἐπισκοπήν του· ὕστερον δὲ ζητῶν καὶ τοὺς ἄλλους τρεῖς ἀδελφοὺς, καὶ μὴ εὑρίσκων αὐτοὺς, διότι ἐκρύβησαν ἐκεῖνοι εἰς ἓν ξηροπήγαδον, τί κάμνει; ἔδωκεν ἄδειαν εἰς τοὺς στρατιώτας νὰ λεηλατήσωσι τὰ κελλία τῶν μοναχῶν τῆς Νητρίας, τάχα δι' ἀφορμὴν, ὅτι ζητοῦσι τοὺς ἀδελφοὺς ἐκείνους. Διὰ νὰ μὴ εἴπωσι δὲ οἱ ἄνθρωποι, ὅτι ἔκαμον οἱ στρατιῶται ἁρπαγὴν, ἔβαλον πρῶτον φωτίαν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Νητρίας. Ὅθεν τρέχοντες τάχα διὰ νὰ σβύσωσι τὴν φωτίαν, μὲ τὴν ἀφορμὴν αὐτὴν κατέκαυσαν πολλὰ κελλία καὶ μοναχοὺς ἀναριθμήτους.

Ἐκ τῆς παρηλλαγμένης ταύτης διηγήσεως τοῦ ἀνωτέρω Συναξαρίου, φαίνεται ὅτι ὁ Θεόφιλος δὲν ἔδωκεν ἄδειαν εἰς τοὺς στρατιώτας νὰ θανατώσωσι τοὺς ὁσίους, (διότι ἂν τοῦτο ἤθελε κάμη, βεβαίως ἦτο ἄνθρωπος φονικώτατος, παρανομώτατος, καὶ μυρίων καθαιρέσεων ἄξιος) ἀλλὰ μόνον νὰ λεηλατήσωσι τὰ κελλία των. Οἱ δὲ στρατιῶται τὴν ἄδειαν ταύτην λαβόντες, κατέκαυσαν καὶ ἐθανάτωσαν τοὺς ὁσίους· καὶ ἴσως διὰ τοῦτο λέγεται ἐν τῷ Συναξαρίῳ ὅτι ὁ Θεόφιλος παρέδωκε θανάτῳ τοὺς ὁσίους, διότι ἔδωκε τὴν ἀφορμὴν εἰς τοὺς στρατιώτας. Ἠλὴν ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ δώσῃ ἄδειαν νὰ λεηλατήσωσι τὰ κελλία τῶν ὁσίων, καὶ τοῦτο λέγω κακίστου καὶ παρανόμου ἀνδρὸς ἦτο ἴδιον, καὶ ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι σὶ ὅσιοι ἐκεῖνοι ἀπὸ ἁπλότητα καὶ ἄγνοιαν ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἀνθρωπόμορφον καὶ οὐχὶ μὲ πεῖσμα καὶ πονηρίαν. Καθότι τῶν αἱρετικῶν εἶναι τοῦτο ἰδίωμα, τὸ νὰ μένωσιν ἐν τῇ αἱρέσει μὲ πεισμονήν. Ὅθεν εἶπεν ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος, ὅτι ἂν καὶ σφάλω εἴς τι, οὐ διὰ τοῦτο εἶμαι καὶ αἱρετικός. Ὅρα καὶ εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ κατὰ τὴν δευτέραν Αὐγούστου, ὅτι κἀκεῖνος ἐν ἀγνοίᾳ ἔπεσεν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Ἀφθαρτοδοκητῶν. Ὁμοίως ὅρα καὶ τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ συναξαρίου τοῦ ὁσίου Γερασίμου, κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Μαρτίου.

σμον, ἔγεινε τοιοῦτον τεράστιον εἰς τὰς ἡμέρας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ἐν ἔτει υἱ (410), μοναχός τις καὶ ἱερεύς, Εὐτυχὴς ὀνομαζόμενος, ἔγεινεν ἀρχηγὸς αἱρέσεως, διότι ἔλεγεν ὁ φρενοβλαβὴς ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριτὸς ἔχει μίαν μόνην φύσιν τὴν τῆς Θεότητος δηλαδὴ, καὶ μίαν μόνην ἐνέργειαν τὴν τῆς Θεότητος, ὅστις ἐκαθηρέθη ἀπὸ τὸν ἅγιον Φλαβιανὸν τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ δὲ δυστυχὴς Εὐτυχὴς μεταχειρισθεὶς ὄργανα καὶ μέσα τοὺς τοῦ βασιλέως ἀθέους εὐνούχους, δὲν ἔπαυε ταράττων τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐνέδρας ποιῶν, ἕως οὗ ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐτελεύτησεν.

Ὅτε δὲ ὁ Μαρκιανὸς ἐβασίλευσε μετὰ τῆς Πουλχερίας, προσέταξε νὰ γείνῃ οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν Χαλκηδόνι ἐν ἔτει υνά (451), ὅθεν συνήχθησαν ἑξακόσιοι τριάκοντα Ἐπίσκοποι. Ἐποίησαν δὲ ἀμφότερα τὰ μέρη, τὰ τῶν ὀρθοδόξων δηλαδὴ καὶ τὰ τῶν κακοδόξων Μονοφυσιτῶν, δύω τόμους (ἤτοι βιβλία), καὶ ἀνοίξαντες τὴν θήκην ἥτις περιεῖχε τὸ τίμιον λείψανον τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἀπέθεσαν τὰ βιβλία ἐπάνω εἰς τὸ στῆθός της βουλλωμένα. Ὕστερον δὲ ἀπὸ διωρισμένας ἡμέρας ἀνοίξαντες, εἶδον καὶ ἐξέστησαν, διότι εὑρέθη ὁ μὲν τόμος τῶν αἱρετικῶν ἐρριμμένον κατὰ γῆς κάτω εἰς τοὺς πόδας τῆς ἁγίας, τὸν δὲ τόμον τῶν Ὀρθοδόξων, τὸν περιέχοντα τὸν ὅρον καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἁγίας Συνόδου, εἶδον ὅτι ἐκράτει ἡ μάρτυς εἰς τὰς ἀγκάλας της. Τούτου δὲ γενομένου, ἐθαύμασαν ἅπαντες διὰ τὸ τοιοῦτον τεράστιον· καὶ οἱ μὲν Ὀρθόδοξοι ἐστηρίχθησαν εἰς τὴν πίστιν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, τὸν ποιοῦντα καθ' ἑκάστην μεγάλα καὶ παράδοξα πρὸς ἐπιστροφὴν καὶ διόρθωσιν τῶν πολλῶν, οἱ δὲ αἱρετικοὶ Μονοφυσίται κατηισχύνθησαν. Τελεῖται δὲ ἡ τῆς ἁγίας ταύτης Εὐφημίας σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτῆς ναὸν, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τόπον λεγόμενον Ἀντιόχου, πλησίον τοῦ Λαύσου. [1]

—

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὑπόμνημα συνέγραψεν εἰς τὴν ἔνδοξον ταύτην καὶ μεγαλομάρτυρα Εὐφημίαν Μακάριος ἱερομόναχος ὁ Μακρῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀλλὰ πῶς ἂν τις μᾶλλον,» (σώζεται ἐν τῷ πέμπτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου.) Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται καὶ ἄλλο ἐγκώμιον αὐτῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἥκω τὸ ἐπίταγμα φέρων.» ἔστι δὲ ποίημα Κωνσταντίνου Ἐπισκόπου Τίου, καὶ ἀναφέρει περὶ τῆς εὑρέσεως τοῦ λειψάνου αὐτῆς. Ὅρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΙΝΔΕΟΥ τοῦ Πρεσβυτέρου.*

* » Οὐκ ἄξιόν τι καύσεως ὅλως ἔχων,
» Σωθεὶς πυρὸς τέθνηκας οὕτω, Κινδέα.

* Οὗτος ἦτο ἀπὸ ἓν χωρίον ὀνομαζόμενον Ταλμενία Σίδης τῆς Παμφυλίας, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σγ΄ (290), καταγόμενος ἐκ προγόνων ἀπὸ τὰ Οὐμάναδα. Φερθεὶς δὲ εἰς τὸν ἡγεμόνα Στρατόνικον, ὡμολόγησε παρρησίᾳ τὸν Χριστόν. Ὅθεν ἐκάρφωσαν εἰς τοὺς πόδας του σιδηρᾶ ὑποδήματα, καὶ ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ τρέξῃ κατὰ τὸ μέρος τῆς ἱερᾶς λεγομένης θύρας, [1] ἐκεῖ δὲ ὑπήντησεν ἕνα ἄνθρωπον, ὅστις ἐβάσταζεν ἓν φορτίον ξύλα, καὶ ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες ἤθελον νὰ ἁρπάσωσι τὰ ξύλα διὰ τῆς βίας διὰ νὰ κατακαύσωσι τὸν μάρτυρα, ὁ ἅγιος ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τριάκοντα φόλλας διὰ τὴν τιμὴν τῶν ξύλων. Θελόντων δὲ τῶν Ἑλλήνων νὰ φορτώσωσι τὰ ξύλα ἐπάνω εἰς ἄλλους, ὁ ἅγιος δὲν ἀφῆκεν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἴδιος τὰ ἐφόρτωσεν εἰς τὸν ὦμόν του. Ἀφ' οὗ δὲ ἀνήφθη ἡ πυρὰ, ἐμβῆκεν εἰς αὐτὴν ὁ γενναῖος ἀθλητὴς, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐδίδασκε καὶ παρεκίνει τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, χωρὶς νὰ βλάπτηται ἀπὸ τὴν φωτίαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀὴρ ἐσκοτίσθη καὶ ἔγειναν ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ, ὁ ἅγιος προσηυχήθη, καὶ εὐθὺς ἔγεινε γαλήνη καὶ ἐκαθαρίσθη ὁ οὐρανὸς καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Βλέπων δὲ τὸ θαῦμα τοῦτο ὁ ἱερεὺς τῶν εἰδώλων, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ἔπειτα κατέπεισε καὶ τὴν γυναῖκά του καὶ ἐπίστευσε καὶ αὐτὴ, ἡ ὁποία ἔστειλε τὴν ὑπηρέτριάν της καὶ ἐκήδευσε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου μὲ μῦρα καὶ σινδόνια, καὶ οὕτως ἔλαβον καὶ οἱ δύω τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ἀλλὰ καὶ εἷς ἄλλος καταγόμενος ἀπὸ τὰ Οὐμάναδα, Ὀρέστης ὀνόματι, Διάκονος τῆς Ἐκκλησίας, λαβὼν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Κινδέου ὁμοῦ μὲ τὴν πάντιμον αὐτοῦ κεφαλὴν, ὢ τοῦ θαύματος! ἐσηκώθη ὡς ὁ Ἀββακοὺμ εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ὑπῆγεν εἰς μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὴν Παμφυλίαν εἰς τὴν πατρίδα του Οὐμάναδα. Ἐκεῖ δὲ κατασκευάσας ἐν κιβώτιον, ἀπεθησαύρισεν εἰς αὐτὸ τὰ ἅγια λείψανα διὰ μέσου τῶν χειρῶν τῶν ἱερέων, καθὼς εἶναι τάξις καὶ συνήθεια νὰ

[1] Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς γράφεται, ὅτι ἐδάρημεν ὁ ἅγιος μετὰ τῶν ὑποδημάτων κατὰ τὴν Ἱεράπολιν.

γίνωνται ἐκ τῆ καταθέσει τῶν ἁγίων λειψάνων.

—

* *Ὁ ὅσιος ΛΕΩΝ ὁ ἐν τῇ μάνδρᾳ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ἐκ γῆς ἀπελθὼν ἐντρυφᾷ τερπνοῖς Λέων,
» Ὧν εἶχεν ἐν γῇ τὰς ἀπορρίας πάλαι.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ μαχαίρᾳ τελειοῦται.*

* » Ὑπῆρξε θήκη Μαρκιανὲ σὸς φάρυγξ,
» Χωροῦσα τὴν μάχαιραν, ἣν κατεκρίθης.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΡΤΥΡΟΚΛΗΣ τοξευθεὶς, τελειοῦται.*

* » Ὁ Μαρτυροκλῆς μαρτύρων εὗρε κλέος,
» Μάρτυς φανεὶς ἄριστος ἐκ τοξευμάτων.

* *Ὁ ὅσιος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ὁ ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς τοῦ Βατοπαιδίου ἱερᾶς μονῆς ἀσκήσας, καὶ διδάσκαλος χρηματίσας τοῦ θείου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ διὰ τῆς κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

† Πῶς ἀγέραστον καταλίπω τοῖς λόγοις,
» Τὸν Νικόδημον, ᾧ γέρας νῆψις νόου ;

* *Ὁ ἅγιος νέος ὁσιομάρτυς ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ὁ μαρτυρήσας ἐν Ἀλπασαρίῳ τῆς Ἀλβανίας κατὰ τὸ ἔτος αψκβ' (1722), ξίφει τελειοῦται.*

† » Ὁ Νικόδημος ῥάβδον ἐν χερσὶν φέρων,
» Πλάνην πατάσσει Ἀγαρηνῶν ἀνόμων. [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΡΟΚΛΟΥ καὶ ΙΛΑΡΙΟΥ.

Εἰς τὸν Πρόκλον.

* » Καὶ γυμνὸς ὢν ἤνεγκεν ὁ Πρόκλος βέλη,
» Ἔνδον γὰρ εἶχε τὸν Θεὸν πανοπλίαν.

Εἰς τὸν Ἱλάριον.

* » Ἱλάριος πάντιμον ἐκτιμηθεὶς κάραν,
» Ἀθλήσεως πάντιμον εὗρατο στέφος.

» Δωδεκάτῃ βέλος εἶλε Πρόκλον, ξίφος Ἱλάριόν τε.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν μὲν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ καὶ Μαξίμου ἡγεμόνος ἐν ἔτει ρς' (106), κατήγοντο δὲ ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Καλλίππων, ἥτις κεῖται πλησίον τῆς Ἀγκύρας. Συλληφθεὶς δὲ πρῶτος ὁ ἅγιος Πρόκλος, καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, παρεδόθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Μάξιμον διὰ νὰ τὸν τιμωρήσῃ ἐκεῖνος. Ὅθεν κατὰ προσταγήν του ἐξέσχισαν τὸν ἅγιον· ἔπειτα κατέκαυσαν μὲ ἀνημμένας λαμπάδας τὰ μέλη του, τὰ ὁποῖα ἐπληγώθησαν ἀπὸ τοὺς ξεσμοὺς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκρέμασαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ξύλον, καὶ ἔδεσαν ἀπὸ τὸν πόδα του πέτραν βαρεῖαν. Ὕστερον δὲ ἀπεφάσισεν ὁ ἡγεμὼν διὰ νὰ θανατωθῇ ὁ ἅγιος διὰ βελῶν. Πορευόμενος λοιπὸν διὰ νὰ τοξευθῇ, ἀπαντᾷ καθ' ὁδὸν τὸν ἀνεψιόν του Ἱλάριον, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ ἐχαιρέτισε τὸν θεῖόν του, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Καὶ ὁ μὲν ἅγιος Πρόκλος, καταπληγωθεὶς ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν βελῶν, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον, ὁ δὲ ἅγιος Ἱλάριος ἐρωτηθεὶς, ὡμολόγησεν ἑαυτὸν χριστιανόν· ὅθεν κρεμασθεὶς ἐδάρη καὶ ἐσύρθη κατὰ γῆς ἕως τρία μίλια ὁρόμου, ἔπειτα ἀποκεφαλισθεὶς, ἐνεταφιάσθη μὲ τὸν θεῖόν του ἅγιον Πρόκλον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ὑπατίας, πλησίον εἰς τὸν λεγόμενον Ματρῶνα. (τὸ ἑλληνικὸν τούτων μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐγένετο ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τοῦ ἡγεμόνος.»)

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΕΡΑΠΙΩΝ ὁ νέος πυρὶ τελειοῦται.

* » Πιόν τι Χριστῷ θῦμα καὶ Σεραπίων,
» Χριστοῦ παρ' ἐχθρῶν εἰς τὸ πῦρ βεβλημένος.

* Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Σεβήρου τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει ργ' (193), ἀνὴρ ὑπάρχων θεοσεβὴς, καὶ κατὰ τὴν γνώμην ἀγαθός. Πιασθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ἄρχοντα Ἀκύλαν, καὶ ἐρωτηθεὶς ποίας θρησκείας εἶναι, ὡμολόγησε παρρησίᾳ, ὅτι πιστεύει καὶ σέβεται τὸν Χριστόν. Ὅθεν ῥιφθεὶς εἰς τὸ πῦρ, ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΝΔΡΕΟΥ τοῦ στρατηλάτου, ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΦΑΥΣΤΟΥ, ΜΗΝΑ καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. [1]

---

[1] Ὅρα εἰς τὴν Φιλοκαλίαν τὴν παρ' αὐτοῦ ἐκτεθεῖσαν διδασκαλίαν περὶ νοερᾶς Προσευχῆς.

[2] Ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον. Τούτου τοῦ ἁγίου Νικοδήμου σώζεται καὶ ἀσματικὴ Ἀκολουθία εἰς ἰδίαν φυλλάδα, τετυπωμένην ἐν Μοσχοπόλει.

[1] Ἄλλος δὲ φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ Ἀνδρέας οὗτος ἀπὸ τὸν ἑορταζόμενον κατὰ τὴν δεκάτην ἐννάτην τοῦ Αὐγούστου, διὰ πολλὰ αἴτια.

† » Ὡς ἅρμα αἷμα τετράϊππον εἰς πόλον
» Εὐροῦσα, ἐξώρμησε τετρὰς μαρτύρων.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΜΑΜΑΝΤΟΣ, *πέραν ἐν τῷ Σίγματι.*

† » Μάμαντα ἂν δὲ ἀγέραστον παρίδω,
» Πῶς ἂν φανείην φίλος εἶναι μαρτύρων ;

* *Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν* ΜΙΧΑΗΛ *ὁ Μαλεΐτης ὁ πνευματικὸς πατὴρ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

† » Ζήσας Μιχαὴλ ὡς ἄσαρκος ἐν βίῳ,
» Ὁμωνύμῳ νῦν συμπαρίστασαι νόῳ.

* *Ἡ ἁγία* ΒΕΡΟΝΙΚΗ *ἡ αἱμορροοῦσα, ἣν ἰάσατο ὁ Χριστὸς, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ὅλου νοητῶς δράττεταί σου νοῦν, Λόγε,
» Ἡ κρασπέδου σοῦ πρὶν μόνον δραξαμένη.

* Αὕτη κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Πανεάδα, ἰατρευθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὸ πάθος τῆς αἱμορροίας, εἰς εὐχαριστίαν τῆς εὐεργεσίας ἐτεχνούργησε καλῶς τὸν ἀνδριάντα τοῦ Κυρίου, καὶ τοῦτον ἔστησεν ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου της, διὰ νὰ τιμᾶται σχετικῶς καὶ νὰ προσκυνῆται ἀπὸ ὅλους. [2] Καλῶς δὲ καὶ θεοφιλῶς πολιτευσαμένη τὸν ἐπίλοιπον καιρὸν τῆς ζωῆς της, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ', *ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου* ΓΑΒΡΙΗΛ.

† » Τῶν σῶν ἀγαθῶν ὥσπερ οὐκ ἔχω κόρον,
» Ὡς οὐδ' ἑορτῶν, Γαβριὴλ ἄρχων νόων. [3]

[1] Τούτου τοῦ ὁσίου ὁ μὲν Ἑλληνικὸς βίος σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ « Οὐκ ἔργοις χρὴ μόνον θαυμάζειν τὴν ἀρετήν. » ὁ δὲ ἁπλοῦς, εὑρίσκεται εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.

[2] Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Κυρίου, ὃν κατεσκεύασεν ἡ αἱμορροοῦσα αὕτη ἐβλάστησε μία βοτάνη, ἥτις ἐθεράπευε διαφόρους ἀσθενείας. Τοῦτον δὲ συνέτριψεν, ἢ ὁ πρὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου βασιλεὺς Μαξιμῖνος, καὶ ἔλαβε τὸ χάλκωμα. ὡς λέγουσι τινές, ἢ ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς, καὶ ἔβαλεν ἀντ' ἐκείνου τὸν ἀνδριάντα τοῦ Διός, ὡς λέγει ἀνώνυμός τις. Ὅτι δὲ κατὰ συγχατάβασιν εὐδόκησε τοῦτον ὁ Κύριος ὕφα εἰς τὰ προλεγόμενα τῆς Οἰκουμενικῆς ἑβδόμης Συνόδου ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πηδαλίῳ.

[3] Διὰ ποίαν αἰτίαν γίνεται ἐδῶ μνεία τῆς συνάξεως καὶ ἑορτῆς τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐδὲν ἐδυνήθην νὰ εὕρω, καὶ τοι

» Τῇ δεκάτῃ δὲ τρίτῃ συναγήοχεν ᾠδε Γαβριήλ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΣΤΕΦΑΝΟΥ *τοῦ Σαβαΐτου.*

* » Καὶ σκῶλα καὶ θήρατρα καὶ πάγας βίου
» Φυγὼν Στέφανος, εἰς Ἐδὲμ λόχμας ἔδυ. [1]

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΓΟΛΙΝΔΟΥΧ *τῆς ἐκ Περσίδος, τῆς μετονομασθείσης Μαρίας.*

* » Σκηνοῖς, Γολινδοὺχ, εἰς Ἐδὲμ σκηναὶ δέ σοι,
» Τὸ τοῦ Βαλαὰμ, ὡς σκιάζουσαι νάπαι.

† Αὕτη ἦτο ἀπὸ τὴν Περσίαν, ἔχουσα ἄνδρα ἀρχιμάγον, κατὰ τοὺς χρόνους Χοσρόου μὲν τοῦ βασιλέως Περσῶν, Μαυρικίου δὲ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει φπδ' (584), γενομένη δὲ εἰς ἔκστασιν, βλέπει ἄγγελον Θεοῦ, ὅστις ἔδειξεν εἰς αὐτὴν ἕνα τόπον σκοτεινὸν καὶ γεμάτον πυρὸς, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶδε τοὺς προγόνους της, οἵτινες ἐλάτρευον τὰ εἴδωλα. Ἔδειξε δὲ εἰς αὐτὴν καὶ ἄλλον τόπον φωτεινὸν, εἰς τὸν ὁποῖον εὐφραίνοντο καὶ ἐχόρευον ὅσοι ἐλάτρευον τὸν Χριστόν· θέλουσα δὲ καὶ αὐτὴ νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν φωτεινὸν ἐκεῖνον τόπον, ἐμποδίζετο ἀπὸ τὸν φαινόμενον ἄγγελον, ὅστις τῇ ἔλεγεν ὅτι εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον δὲν δύνανται νὰ ἔμβωσιν οἱ ἄπιστοι. Εὐθὺς λοιπὸν μετὰ τὴν ὀπτασίαν ἐκείνην, ἐλθοῦσα εἰς τὸν ἑαυτόν της ἡ μακαρία, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ βαπτισθεῖσα, μετωνομάσθη Μαρία. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην καταδικασθεῖσα καὶ ἀπὸ τὸν ἄνδρα της, καὶ ἀπὸ τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν, ἐξωρίσθη εἰς τὸ χάστρον τὸ καλούμενον τῆς Λήθης, (ἤτοι τῆς ἀλησμονησίας,) καὶ ἐκεῖ διῆλ-

---

ἐξετάσας πολλά. Φαίνεται ὅμως ἐκ συμπεράσματος, ὅτι κάποιαν χάριν καὶ εὐεργεσίαν ἐποίησεν ὁ Ἀρχάγγελος οὗτος Γαβριὴλ, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ τότε χριστιανοὶ, εἰς μνήμην τῆς χάριτος, ἐσυνάζοντο καὶ ἑώρταζον τὸν χαριέστατον τοῦ Θεοῦ Ἀρχάγγελον. Διὸ καὶ κανόνα, καὶ τροπάρια εἰς τὴν αὐτοῦ μεγαλειότητα ἔψαλλον· ἐν τοῖς χειρογράφοις ὅμως Μηναίοις ἡ σύναξις αὕτη τοῦ θείου Γαβριὴλ γράφεται ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἄνευ διστίχου.

[1] Ὅρα τὸ ἕτερον δίστιχον καὶ τὸ Συναξάριον τοῦ Στεφάνου τούτου εἰς τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην τοῦ Ὀκτωβρίου. Περιττὸν δὲ καὶ ἀηδὲς ἀληθῶς ἐστι νὰ ἑορτάζηται ὁ Στέφανος οὗτος δύω φορᾶς, καὶ ὁ τούτου εἷς καὶ ὁ αὐτὸς Κανὼν νὰ ψάλληται καὶ τότε καὶ τώρα, χωρὶς κἀμμίαν εὔλογον ἀφορμήν. Εἰ μὴ γὰρ ὁ Κανὼν αὐτὸς ἐμποδίζει, ἤθελον νὰ σηκώσω ἀπὸ ἐδῶ τὴν ἐνταῦθα διττὴν μνήμην αὐτοῦ ὡς περιττήν. Ἐκτὸς μόνον ἂν θέλῃ νὰ εἴπῃ τις, ὅτι τότε μὲν εἶναι ἡ καθ' αὐτὸ καὶ κυρία μνήμη του, τώρα δὲ ἡ μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων του.

θεν ὁ ἀοίδιμος χρόνους δεκαοκτώ. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐπείσθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν ἐρρίφθη εἰς ἕνα λάκκον, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπῆρχε ὄφεων, ὅστις ἐπροξένει φόβον μέγαν εἰς τοὺς πλησιάζοντας. Ἐκεῖ λοιπὸν διελθοῦσα τέσσαρας μῆνας, τόσον πολλὰ ἡμέρωσε τὸν ὄφιν, ὥστε ἐκεῖνος ἔκλινεν ἐπάνω εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἀνεπαύετο· εἰς τὸ διάστημα δὲ ἐκεῖνο δὲν ἔδωκαν εἰς τὴν ἁγίαν νὰ φάγῃ. Ὅθεν ἔλαβε χάριν παρὰ Θεοῦ νὰ μὴ ἐνοχλῆται πλέον ἀπὸ πεῖναν, μηδὲ νὰ χρειάζηται ἀνθρωπίνην τροφήν.

Ἔπειτα ἐξήγαγον τὴν μάρτυρα ἀπὸ τὸν λάκκον, καὶ παραστήσαντες αὐτὴν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Χοσρόου, τὴν ἔδειραν, ἀπὸ δὲ τὸν ὄρμον ἐσχίσθη ὁ μαστός της. Μετὰ ταῦτα ἔβαλον τὴν κεφαλήν της ἐντὸς σάκκου γεμάτου ἀπὸ στάκτην τῆς καμίνου, καὶ οὕτω κατεκλείσθη καταμόνας εἰς ἕνα τόπον· διαφυλαχθεῖσα δὲ ἀβλαβὴς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἐδόθη εἰς ἓν πορνοστάσιον, ὅπου προσετάχθησαν τινὲς ἀσελγεῖς νὰ ὑβρίσωσι τὸ σῶμα τῆς ἁγίας. Ἀλλ' ἐκεῖνοι ὁσάκις ἔμβαινον, δὲν εὕρισκον αὐτὴν, καθόσον ἐκρύπτετο παραδόξως ἀπό τινα ὀρασίαν, καὶ δὲν τὴν ἔβλεπον. Βουλλωθεῖσα (στιγματισθεῖσα) δὲ ἡ ἁγία εἰς τὸν λαιμὸν, καὶ πορευομένη διὰ νὰ ἀποκεφαλισθῇ, ἐλυτρώθη ὁράτως ὑπὸ θείου ἀγγέλου, ὅστις ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸν λαιμόν της σώαν τὴν σφραγῖδα τὴν ὁποίαν εἶχε, καὶ παρεκίνησε τὸν δήμιον νὰ τὴν ἀφήσῃ καὶ νὰ μὴ τὴν ἀποκεφαλίσῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία ἐλυπεῖτο διότι δὲν ἔπαθε διὰ τὸν Χριστὸν, τούτου χάριν ἐφάνη εἰς αὐτὴν θεῖος ἄγγελος, βαστάζων σπαθίον εἰς τὰς χεῖράς του, μὲ τὴν ὁποίαν ἐκτύπησεν αὐτὴν εἰς τὸν λαιμὸν, καὶ ἐφάνη, ὅτι τῆς ἐπροξένησε κόψιμον· ἀπὸ δὲ τὸ κόψιμον ἐκεῖνο ἐξῆλθεν αἷμα, τὸ ὁποῖον ἐκοκκίνησε τὰ ἐνδύματά της, ὅθεν τὰ ἐνδύματά της ἐκεῖνα πολλὰς ἰατρείας ἐποίησαν. Ἡ δὲ ἁγία ἀπῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ προσκυνήσασα τοὺς ἁγίους τόπους, ὑπῆγεν εἴς τινα μοναστήρια εἰς τὰ ὁποῖα εὑρίσκετο ἡ αἵρεσις τοῦ μονοφυσίτου Σεβήρου. Προσευχηθεῖσα δὲ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ τῆς ἀποκαλύψῃ, ἂν πρέπῃ νὰ συγκοινωνήσῃ μὲ αὐτούς· ὅθεν βλέπει ἕνα ἄγγελον, ὁ ὁποῖος ἐκράτει δύω ποτήρια, ἓν σκοτεινὸν, καὶ ἄλλο φωτεινὸν, καὶ ἐδείκνυεν εἰς αὐτὴν, ὅτι τὸ μὲν φωτεινὸν ποτήριον δηλοῖ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, τὸ δὲ σκοτεινὸν, τὴν Συναγωγὴν τῶν αἱρετικῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τότε Πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων παρεκάλεσεν αὐτὴν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ εὐχηθῇ τοὺς εὐσεβεῖς βασιλεῖς, ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν, ὅτι εἶναι πλησίον ἡ πρὸς Θεὸν αὐτῆς ἐκδημία καὶ μετάστασις.[1] Ὅθεν ἐλθοῦσα ἀνάμεσα τῶν τόπων Νιτζίβεως καὶ Δαρᾶς εἰς τὸν εὐκτήριον ναὸν τοῦ ἁγίου Σεργίου, καὶ ἐκεῖ εὐχαριστήσασα τῷ Θεῷ, ἠσθένησεν ὀλίγον· εἶτα ζητήσασα παρὰ Θεοῦ σωτηρίαν ὅλου τοῦ κόσμου, παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας αὐτοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν μαρτυρικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, ὁ ὁποῖος εἶναι πλησίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης τῆς παλαιᾶς καὶ νέας.

---

* Ἡ ὁσία ΣΑΡΡΑ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.[2]

* » Κόλπους ὑποσχὼν τὴν νέαν Σάρραν δέχου,
» Ὦ τῆς παλαιᾶς, Ἀβραὰμ, Σάρρας ἄνερ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ', μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου ΑΚΥΛΑ.

» Ἥπλωσεν, ὡς δίκτυον, ὁ Παῦλος λόγους,
» Ἥγρευσε δ', ὡς θήραμα, θεῖον Ἀκύλαν.
» Ἀκύλαν δεκάτῃ γε τετάρτῃ τύμβος ἔκρυψεν.

Τούτου τοὺς ἐπαίνους ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ἐν ταῖς Πράξεσιν ἐν κεφαλ. ιή.[2], ἐπειδὴ αὐτὸς μαθητὴς ὑπάρχων καὶ ξενοδόχος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐν ἔτει ξέ (65),

---

[1] Ἐν δὲ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται, ὅτι ὑπῆγεν ἡ ἁγία εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐκεῖ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· τὸ δὲ λείψανόν της ἐβλήθη ἐντὸς μικρᾶς θήκης.

[2] Περὶ τῆς ἁγίας ταύτης Σάρρας γράφεται εἰς τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων, ὅτι εἶπε ταῦτα τὰ λόγια· «Ἐὰν εὔξωμαι τῷ Θεῷ, ἵνα πάντες οἱ ἄνθρωποι πληροφορῶνται εἰς ἐμὲ, εὐαρεθήσομαι εἰς τὴν θύραν ἑκάστου μετανοοῦσα· ἀλλὰ μᾶλλον εὔξομαι, τὴν καρδίαν μου ἁγνὴν εἶναι μετὰ πάντων». Πρὸς τὴν ὁσίαν ταύτην ὑπῆγαν μίαν φορὰν δύω μεγάλοι γέροντες καὶ ἀναχωρηταὶ ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ Πηλουσίου ὄρους, πορευόμενοι δὲ ἔλεγον ἀναμεταξύ των, ἂς ταπεινώσωμεν τὴν γραῖαν ταύτην· εἶτα λέγουσιν αὐτῇ, Βλέπε, μήπως ὑπερηφανευθῇ ὁ λογισμός σου καὶ εἰπῇς, ὅτι, ἰδοὺ οἱ ἀναχωρηταὶ ἔρχονται εἰς ἐμὲ ἤτις εἶμαι γυναῖκα. Ἡ δὲ ὁσία ἀπεκρίθη εἰς αὐτοὺς, Κατὰ μὲν τὴν φύσιν εἶμαι γυνὴ, ὄχι δὲ κατὰ τὸν λογισμόν. Ἄλλην φορὰν ὑπῆγον εἰς αὐτὴν Σκητιῶται καὶ ἑτραπέζωσεν εἰς αὐτοὺς τινὰ φαγητὰ τὰ ὁποῖα τῆς ἔφερον. Ἐκεῖνοι δὲ ἀφήσαντες τὰ καλὰ, ἔφαγον τὰ ἄσχημα. Τότε λέγει αὐτοῖς ἡ ὁσία, ἀληθῶς Σκητιῶται ἐστέ. Τόσον δὲ ἀγωνίστρια ἦτο ἡ μακαρία αὕτη, ὥστε ἑξήκοντα χρόνους ἐκάθησεν ἐπάνω εἰς ἕνα ποταμὸν, καὶ κάτω δὲν ἔσκυψε νὰ ἴδῃ.

ἀπὸ αὐτὸν ἔμαθε τὰ θεῖα. Ὅθεν καὶ τὴν πλάνην τοῦ διαβόλου ἀποστραφεὶς, ἔγεινε κῆρυξ καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, διὸ καὶ παρ' αὐτοῦ ἔλαβε τὸν ἄφθαρτον στέφανον. (Ὅρα τὸ πλατύτερον τούτου Συναξάριον εἰς τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Φεβρουαρίου.)

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΙΟΥΣΤΟΥ.

» Μὴ θῦμα βαλεῖν εἰς τοῦ βωμοῦ πῦρ θέλων,
» Εἰς πῦρ Ἰοῦστος θῦμα βάλλεται ξένον.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Ῥώμης, στρατιώτης ὢν ἐκ τῶν Νουμέρων [1] ὑπὸ τὸν Κλαύδιον Τριβοῦνον. Ἐπιστρέφων δὲ μίαν φορὰν ἀπὸ τὸν πόλεμον τῶν βαρβάρων, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἐπολέμησε μὲ τοὺς συστρατιῶτάς του, ἦλθεν εἰς ἔκστασιν καὶ βλέπει ἕνα ϛαυρὸν κρυσταλλοειδῆ, ἀπὸ δὲ τὸν σταυρὸν ἐκβῆκε φωνὴ, ἡ ὁποία τὸν ἐδίδαξε τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον. Ὅθεν ἐλθὼν εἰς Ῥώμην, ἐμοίρασε τὰ ὑπάρχοντά του εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ κατ' ἰδίαν εὑρισκόμενος εὐφραίνετο διότι ἀπέκτησε τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ ἐφανερώθη εἰς τὸν Τριβοῦνον Κλαύδιον, ὅτι ὁ ἅγιος ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, ἐπῆρεν αὐτὸν ἐκεῖνος καὶ τὸν ἐσυμβούλευε νὰ λυπηθῇ τὴν νεότητά του, καὶ νὰ παραιτήσῃ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐδυνήθη νὰ τὸν πείσῃ, ἔστειλεν αὐτὸν μὲ γράμματα εἰς τὸν ἡγεμόνα Μαγνέντιον. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἠρώτησε τὸν μάρτυρα, καὶ εὑρὼν αὐτὸν ἐπιμένοντα εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐπρόσταξε νὰ δείρωσιν αὐτὸν μὲ νεῦρα ὠμά· ἔπειτα νὰ βάλωσιν εἰς μὲν τὴν κεφαλήν του μίαν περικεφαλαίαν σιδηρᾶν πυρωμένην, εἰς δὲ τὰς μασχάλας του, σφαίρας σιδηρᾶς ἀνημμένας, καὶ εἰς τὰς χεῖράς του νὰ προσαρμόσωσιν ἄλλας χεῖρας σιδηρᾶς, καὶ οὕτω νὰ ἁπλώσωσιν αὐτὸν ἐπάνω εἰς μίαν ἐσχάραν πεπυρακτωμένην. Ταῦτα δὲ πάντα ὑπέμεινε γενναίως ὁ ἅγιος δοξάζων καὶ εὐχαριστῶν τὸν Θεόν. Ὕστερον ῥιφθεὶς εἰς μίαν κάμινον, παρέδωκεν ἐκεῖ τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, χωρὶς νὰ καῇ οὔτε μία ἀπὸ τὰς τρίχας του. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ Ὀρφανοτροφείῳ.

[1] Ἡ ἔκδοσις τοῦ Νικοδήμου εἶχεν . . , εἰς τόπον καλούμενον Νούμερα· ἐνταῦθα ὅμως τὸ Νούμερος δὲν εἶναι ὄνομα τοπικὸν, ἀλλὰ λέξις λατινικὴ (numerus) δι' ἧς ἐπωνομάζοντο στρατιωτικά τινα τάγματα. [(Ὅρα καὶ τὴν ἐν βίῳ τοῦ ἁγίου Προκοπίου, ἑορταζομένου, τῇ ὀγδόῃ τούτου ὑποσημείωσιν. Σ.Ε.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ ΟΝΗΣΙΜΟΥ.

* » Ἐλαφρὸν ἦρα φορτίον σὸν ἠδέως,
» Μεθ' οὗ σὸς Ὀνήσιμος ἦκω σοι, Λόγε.

† Οὗτος ὁ ἅγιος Ὀνήσιμος εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον Ὀνήσιμον τὸν μαθητὴν τοῦ ἀποστόλου Παύλου, καὶ ἄλλος ἀπὸ τὸν μάρτυρα Ὀνήσιμον. Οὗτος λοιπὸν ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει τγ΄ (303), καταγόμενος ἐκ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, ἀπὸ χωρίον καλούμενον, Καρυΐνην· ᾄδεται δὲ λόγος, ὅτι οἱ γονεῖς τούτου ἔλαβον ἀπὸ θεῖον Ἄγγελον τὸ ἅγιον βάπτισμα, καὶ εὐηγγελίσθησαν ὅτι θὰ γεννήσωσι τοῦτον τὸν ἅγιον, καὶ ὅτι μέλλει νὰ ὀνομασθῇ ὁ υἱός των, Ὀνήσιμος. Ἐκ νεαρᾶς δὲ ἡλικίας παραιτήσας τοὺς γονεῖς του ὁ ὅσιος, ὑπῆγεν εἰς ἓν μοναστήριον τῆς Ἐφέσου, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκοντο μοναχοὶ ὀκτακόσιοι, οἱ δὲ γονεῖς του κλαίοντες καὶ θρηνοῦντες διὰ τὴν ἀναχώρησίν του, ἀπὸ τὰ πολλὰ δάκρυα ἐτυφλώθησαν. Ἐπειδὴ δὲ, διὰ τὸν διωγμὸν τοῦ Διοκλητιανοῦ, ἄφησαν οἱ μοναχοὶ τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο, καὶ ἀνεχώρησαν· διὰ τοῦτο καὶ οὗτος ὁ ἅγιος ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν τῶν γονέων του· δὲν ἐγνωρίσθη ὅμως εἰς αὐτοὺς, ἀλλ' ἔγραψεν εἰς ἓν χαρτίον μὲ συντομίαν τὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἀπέθεσεν αὐτὸ εἰς τὸ παράθυρον τῆς οἰκίας. Αὐτὸς δὲ μεταβὰς εἰς Μαγνησίαν, ἐσύστησε μοναστήριον, καὶ ἐκεῖ φέρων τοὺς γονεῖς του, ἰάτρευσε τοὺς ὀφθαλμούς των. Ὅθεν διανύσας τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε.

—

Ὁ ἅγιος ΙΩΣΗΦ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης καὶ ὁμολογητὴς, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. [1]

* » Ἀφεὶς Ἰωσὴφ καθέδραν τὴν γῆθεν,
» Παρίσταται νῦν τῷ θρόνῳ τοῦ Κυρίου.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἰωσὴφ ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ωκθ΄ (829), υἱὸς μὲν γονέων εὐσεβῶν καὶ θεο-

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ εἰς τὸ Τριῴδιον συνεχῶς ἀναφερόμενος κύριος Ἰωσὴφ οὗτος εἶναι ὁ αὐτάδελφος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, καὶ οὐχὶ ὁ ὑμνογράφος Ἰωσὴφ, διότι οἱ δύω οὗτοι αὐτάδελφοι συνέγραψαν τὸ βιβλίον τοῦ Τριῳδίου. Τούτου δὲ τοῦ Ἰωσὴφ εὑρίσκονται καὶ λόγοι τινες πανηγυρικοὶ εἰς διαφόρους ἑορτὰς, ἐν χειρογράφοις σωζόμενοι.

φιλῶν, Φωτεινοῦ καὶ Θεοκτίστης ὀνομαζομένων, ἀδελφὸς δὲ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου καὶ ὁμολογητοῦ. Οὗτος λοιπὸν διὰ τὴν ἀξιέπαινον αὐτοῦ πολιτείαν, κοινῇ ψήφῳ ἐγειναν Ἀρχιεπίσκοπος τῆς μεγαλοπόλεως Θεσσαλονίκης· διατρίψας δὲ ἐκεῖ πολὺν καιρόν, ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν μὲ βασιλικὴν προσταγήν. Ὅθεν παρουσιασθεὶς ὁμοῦ μὲ τὸν ἀδελφόν του ἅγιον Θεόδωρον ἐνώπιον τοῦ δυσσεβοῦς Θεοφίλου, καὶ μὴ φοβηθεὶς αὐτόν, μηδὲ πεισθεὶς εἰς τὸ νὰ ἀθετήσῃ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων καὶ σεβασμίων εἰκόνων, τούτου χάριν ὁ μὲν ἅγιος Θεόδωρος ὁ αὐτάδελφός του ἐξωρίσθη εἰς τὴν λίμνην τῆς ἐν Βιθυνίᾳ εὐριρισκομένης Ἀπολλωνιάδος, ὁ δὲ μακάριος οὗτος Ἰωσὴφ πρῶτον μὲν ἐδοκίμασε διαφόρους φυλακὰς καὶ κακοπαθείας· ἔπειτα πάλιν ἠναγκάσθη ἀπὸ τὸν δυσσεβῆ Θεόφιλον νὰ ἀθετήσῃ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν τὰ αὐτὰ ἀπελογήθη ὡς καὶ τὸ πρότερον, ἐδοκίμασεν ἐκ δευτέρου μεγαλειτέρας καὶ δεινοτέρας κακοπαθείας ἀπὸ τὰς προτέρας, καὶ ἐκλείσθη εἰς φυλακὰς σκοτεινοτέρας ἀπὸ τὰς πρώτας, εἰς τὰς ὁποίας πολλὰ καὶ ἀνυπόφορα βάσανα ὑπέμεινεν ὁ μακάριος, ἂν καὶ τὴν προτέραν ζωήν του ἐπέρασε χωρὶς κἀμμίαν ἀνέσιν. Ὅθεν ταλαιπωρηθεὶς μὲ πεῖναν καὶ δίψαν καὶ πᾶσαν ἄλλην θλῖψιν, ἀπῆλθε πρὸς τὴν αἰωνίαν ζωὴν καὶ ἀνάπαυσιν.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΑΚΥΛΑΣ καὶ ΙΛΑΡΙΟΣ λιθοβοληθέντες τελειοῦνται.

» Τὸν Ἰλάριον καὶ τὸν Ἀκύλαν λίθοις
» Ἄνδρες πλάνοι κτείνουσιν, οἷς Θεοὶ λίθοι.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΕΤΡΟΣ ὁ νέος [1] τοὺς πόδας ἐκκοπεὶς τελειοῦται.

» Ἀπροσκόπως βαίνοντα τὸν θεῖον Πέτρον,
» Ἐζημίωσαν τῶν ποδῶν ἀφαιρέσει.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ ῥοπάλοις τυπτόμενος, τελειοῦται.

» Τὰς ἐκ ῥοπάλων Ἡράκλειος αἰκίας,
» Ὡς Ἡρακλῆς ῥόπαλον αὐχήσει τάχα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΚΗΡΥΚΟΥ καὶ ΙΟΥΛΙΤΤΗΣ τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

» Ἰουλίττα σύναθλος υἱῷ Κηρύκῳ,
» Ἡ λαιμότμητος τῷ κάραν τεθλασμένῳ.
» Πέμπτῃ Ἰουλίτταν δεκάτῃ τάμον, υἱα δ' ἔξαν.

Ἡ ἁγία μάρτυς Ἰουλίττα ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σγ' (296), καταγομένη ἀπὸ τὸ Ἰκόνιον· φοβουμένη δὲ τὸν τότε ἐπικρατοῦντα διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν, ἔλαβε τὸν υἱόν της Κήρυκον, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Σελεύκειαν. Εὑροῦσα δὲ καὶ ἐκεῖ τὸν ἴδιον διωγμόν, μετέβη εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο ἡγεμὼν θηριώδης τις καὶ ἀπάνθρωπος, Ἀλέξανδρος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ἐτιμώρει τοὺς χριστιανούς. Οὗτος λοιπὸν πιάσας τὴν ἁγίαν, ἔδειρεν αὐτὴν, τὸν δὲ ἅγιον Κήρυκον νήπιον ὄντα, χωρίσας ἀπὸ τὴν μητέρα του, ἐσπούδαζε μὲ κολακείας νὰ τὸν ἑλκύσῃ εἰς ἑαυτόν, ἀλλὰ δὲν ἐδύνατο, ἐπειδὴ τὸ νήπιον ἔβλεπεν ἀκλινῶς εἰς τὴν μητέρα του, καὶ μὲ φωνὴν ὑποψελλίζουσαν ἐπεκαλεῖτο τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἐκτύπησε μὲ τὸν πόδα του, ὅσον ἐδύνατο, τὴν κοιλίαν τοῦ ἡγεμόνος, διὰ τοῦτο ἐκεῖνος ἔρριψε τὸ νήπιον ἐπάνω εἰς τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος τοῦ κριτηρίου. Ὅθεν κτυπηθὲν εἰς τὴν κεφαλὴν, παρέδωκε τὸ μακάριον τὴν ἁγίαν ψυχήν του εἰς τὸν Δεσπότην Χριστὸν, παρ' οὗ καὶ ἐστεφανώθη μὲ ἀθλητικὸν στέφανον. Ἡ δὲ μακαρία Ἰουλίττα δοκιμάσασα πολλὰς βασάνους, καὶ μὴ πεισθεῖσα νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβεν ἡ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. [1] Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν εὐκτήριον ναὸν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, εἰς τόπον λεγόμενον Ἀδδῶ. [2]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΟΛΑΙΑΝΟΥ, ὃς ὑπὸ δημίων λακτιζόμενος, τελειοῦται.

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ἐν ἄλλοις χειρογράφοις Συναξαρισταῖς ὁ Πέτρος οὗτος γράφεται Ἐπίσκοπος Κρήτης.

[1] Συμείωσαι, ὅτι ἐγκώμιον ἔπλεξεν εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην Ἰουλίτταν καὶ Κήρυκον Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὥσπερ οὐκ ἔστι συνεχόμενον τῷ Κυρίῳ.» (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου.) τὸ δὲ Ἑλληνικὸν τούτων μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ.» Τὸ δὲ ῥηθὲν ἐγκώμιον, ἐν ταῖς πανηγυρικοῖς τῆς Λαύρας ἐπιγράφεται, Νικήτα Φιλοσόφου δούλου Χριστοῦ.

[2] Περιττῶς γράφεται ἐδῶ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Ἰωσὴφ τοῦ Θεσσαλονίκης, διότι αὐτὸ προεγράφη εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ ἰδίου τούτου μηνὸς, ὅτε τελεῖται καὶ ἡ μνήμη αὐτοῦ.

» Ποσὶ προθύμοις ἔδραμε τρίβον τέλους
» Ὁ Λολλιανὸς, οὗ ποσίκρουστον τέλος

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΒΟΥΔΙΜΟΥ.

» Ἀβουδίμῳ μάχαιρα πρόξενος τέλους,
» Αὕτη δὲ τούτῳ πρόξενος καὶ τοῦ στέφους.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σϙ' (299), πιασθεὶς δὲ ὡς χριστιανὸς, καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἰδωλα, ἐδέθη ἀπὸ τέσσαρας πάλους καὶ ἐξηπλώθη. Εἶτα ἐδάρη ἀπὸ ἐννέα στρατιώτας, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησεν οὔτε κἂν νὰ γευθῇ ἀπὸ τὰς εἰδωλοθύτους θυσίας, ἐξεσχίσθη μὲ ὀνύχια σιδηρᾶ· τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἀνέβη νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙϚ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΑΘΗΝΟΓΕΝΟΥΣ, Ἐπισκόπου γενομένου Πηδαχθόης ἢ Πηδαχθήσης, [1] *καὶ τῶν δέκα μαθητῶν αὐτοῦ.*

» Ἀθηνογένης ἐκ ξίφους ἀνῃρέθη,
» Ψευδῆ θέαιναν τὴν Ἀθηνᾶν οὐ σέβων.

Εἰς τοὺς δέκα μαθητὰς αὐτοῦ.

* » Χωρεῖ συνάθλων ἡ δεκὰς καὶ πρὸς ξίφος,
» Τοὺς σώματα κτείνοντας οὐ φοβουμένη.
» Ἕκτη καὶ δεκάτη Ἀθηνογένη τάμε χαλκός.

Οὗτος ὁ ἅγιος μάρτυς Ἀθηνογένης ἦτο ἀπὸ τὴν ἐν Καππαδοκίᾳ Σεβάστειαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σϙ' (290), διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ ταπείνωσιν ἔγεινεν Ἐπίσκοπος Πηδαχθόης. Πιασθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Φιλομάρχον ὀνόματι ὁμοῦ μὲ τοὺς δέκα μαθητάς του, ὑπέμεινεν ὁ ἀοίδιμος μετ' αὐτῶν πολλὰ βάσανα· τελευταῖον δὲ ὅλοι ἀποκεφαλισθέντες, ἔλαβον παρὰ Κυρίου τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους. Ἄδεται δὲ λόγος, ὅτι πρὸ τοῦ νὰ πιασθῇ ὁ ἅγιος, ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ δὲν εὗρε τοὺς μαθητάς του, ἐπειδὴ ἐκρατήθησαν πρὸ αὐτοῦ· ἀπαντήσας δὲ τὴν ἔλαφον, τὴν ὁποίαν ἀνέθρεψεν εἰς τὸ μοναστήριον καὶ εὐλογήσας αὐτὴν ηὐχήθη νὰ μὴ θανατωθῶσι τὰ ἐλαφόπουλά της ἀπὸ κυνηγοὺς, ἀλλὰ καθ' ἕκαστον χρόνον νὰ φέρῃ κατὰ διαδοχὴν καὶ αὐτὸ καὶ ὅλα τὰ ἐλάφια ὅσα μέλλει νὰ γεννήσῃ, ἕνα ἐλαφόπουλον. Ἔλαβε δὲ τέλος καὶ ἔκβασιν ἡ εὐχὴ τοῦ ἁγίου, καὶ διὰ τοῦτο ἕως τῆς σήμερον γίνεται ἓν πρᾶγμα παράδοξον ὁμοῦ καὶ χαριέστατον, διότι κατ' ἔτος εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου, ὅτε γίνεται ἡ ἱερὰ λειτουργία, ἀφ' οὗ ἀναγνωσθῇ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἔρχεται μία ἔλαφος ὁμοῦ μὲ ἓν αὐτῆς ἐλαφόπουλον, καὶ ἐμβαίνουσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀφιερόνει αὐτὸ εἰς τὸν ἅγιον, καὶ οὕτω πάλιν ἐξέρχεται ἔξω. Πιάνοντες δὲ τὸ ἐλαφόπουλον οἱ ἐκεῖ συναχθέντες χριστιανοὶ, σφάζουσι καὶ τρώγουσιν αὐτὸ εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου Ἀθηνογένους. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὸ Κυπαρίσιον (τὸ ὁποῖον, ὡς λέγουσί τινες, εἶναι μοναστήριον, καὶ εὑρίσκεται πλησίον εἰς τὰ Μουντανία.) (Σημείωσαι ὅτι τὸ ἑλληνικὸν μαρτύριον τοῦ ἁγίου τούτου Ἀθηνογένους σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως ἦν πολλὴ μανία.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΦΑΥΣΤΟΥ.

† » Φαύστῳ ὑπῆρξε σταυρὸς ἡ σωτηρία,
» Αὐτῷ προσηλωθέντι πίστεως χάριν.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου ἐν ἔτει σν' (250), πιασθεὶς δὲ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ὡμολόγησε παρρησίᾳ τὸν Χριστόν. Ὅθεν ἐκαρφώθη εἰς ἕνα σταυρὸν, καὶ ἐτοξεύθη μὲ βέλη· καρτερήσας δὲ εἰς τὸν σταυρὸν πέντε ἡμέρας παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

---

* *Μνήμη τοῦ μάρτυρος ΑΝΤΙΟΧΟΥ, ἀδελφοῦ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πλάτωνος.* [1]

* » Πρὸς τὸν τὸ πᾶν βλέποντα δεσπότην βλέπων,
» Ἀντέσχες, Ἀντίοχε, καὶ τομῆς ἄχρι.

* Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν ἐν Καππαδοκίᾳ πόλιν τῆς Σεβαστείας, ἰατρὸς τὴν τέχνην, περιπατῶν εἰς τὰς πολιτείας καὶ ἰατρεύων τοὺς ἀσθενοῦντας. Περιερχόμενος λοιπὸν κατὰ τὴν χώραν τῆς Γαλατίας καὶ Καππαδοκίας, καὶ ἰατρεύων πᾶν εἶδος ἀσθενειῶν, ἐπιάσθη ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Ἀδριανὸν, καὶ εὐθὺς ἐκρεμάσθη ἐπάνω εἰς

---

[1] Παρὰ τοῖς Μηναίοις γράφεται Πηδαχθόσης. Σ. Ε.

[1] Ὁ Πλάτων οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην ὀγδόην τοῦ Νοεμβρίου.

ξύλον καὶ ἐξεσχίσθη εἰς τὰ πλευρὰ, καὶ διὰ πυρὸς ἐκάη. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ βάσανα ταῦτα δὲν ἔβλαψαν αὐτὸν, ἐρρίφθη εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐβλήθη ἐντὸς λέβητος γεμάτου ἀπὸ ὅλα τὰ ἔλαια τὰ ἐνεργητικὰ καὶ ὁραστικὰ, καὶ ἐκαίετο ἑπτὰ ἡμέρας ὑπὸ τῆς φωτίας· ἐξελθὼν δὲ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀβλαβὴς διὰ τῆς θείας χάριτος, ἐδόθη εἰς τὰ θηρία διὰ νὰ τὸν κατασπαράξωσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἔμεινεν ἀβλαβής· εἶτα διὰ προσευχῆς του ἐσύντριψεν ὅλα τὰ εἴδωλα, καὶ ἔκαμεν αὐτὰ ὡς κονιορτόν. Ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἀπεκεφαλίσθη ὁ ἀοίδιμος, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον· ἀπὸ δὲ τὸν λαιμόν του ἔτρεξεν αἷμα ὁμοῦ μὲ γάλα· τὸ ὁποῖον θαῦμα βλέπων Κυριακὸς ὁ δήμιος ὁ ἀποκεφαλίσας τὸν ἅγιον, ὡμολόγησε παρρησίᾳ τὸν ἑαυτόν του χριστιανον, καὶ εἶπεν, ἀνάθεμα τῷ Ἀδριανῷ καὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ. Ὅθεν ἀπεκεφαλίσθη καὶ αὐτὸς καὶ ἀνῆλθεν εἰς οὐρανοὺς, ἵνα μὲ τὸν ἅγιον Ἀντίοχον συναγάλληται. (Σημείωσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τούτου σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἀδριανοῦ ἡγεμονεύοντος. »)

---

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες οἱ ἐν Πισσιδείᾳ, ὄντες χιλιάδες δεκαπέντε, ξίφει τελειοῦνται.*

» Θείων ἀθλητῶν ἀμφὶ πέντε καὶ δέκα,
» Χιλιάδας τέμνουσιν ἀμφὶ γῆν μίαν.

* *Αἱ ἅγιαι μάρτυρες γυναῖκες, πολλαὶ οὖσαι, ξίφει τελειοῦνται.*

» Πολλαὶ γυναῖκες, εἰ δέ τις ζητεῖ πόσαι,
» Οὐκ οἶδα, Χριστὸς οἶδε, τέμνονται κάρα.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΘΗΝΟΓΕΝΗΣ πυρὶ τελειοῦται.* [1]

» Ἀθηνογένης πρὸς τὸ πῦρ τρέχων ἔφη,
» Ὦ φῶς ἱλαρὸν, Χριστὲ, δόξης ἁγίας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

---

[1] Οὗτος ὁ ἅγιος Ἀθηνογένης εἶναι ὁ ποιητὴς τοῦ καθ' ἑκάστην ἑσπέραν ᾀδομένου ὕμνου τοῦ, Φῶς ἱλαρὸν ἁγίας δόξης, καὶ τὰ λοιπά· καθὼς λέγει ὁ μέγας Βασίλειος ἐν κεφαλ. κθ'. τῶν περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. « Εἰ δέ τις καὶ τὸν ὕμνον Ἀθηνογένης ἔγνω, ὃν ὥσπερ τι ἄλλο ἐξιτήριον τοῖς συνοῦσιν αὐτῷ καταλέλοιπεν, ὁρμῶν ἤδη πρὸς τὴν διὰ πυρὸς τελείωσιν, οἶδε καὶ τὴν τῶν μακαρίων γνώμην, ὅπως εἶχον περὶ τοῦ Πνεύματος. » Ὅσα καὶ εἰς τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Μαρτίου τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ Συναξαρίου Σωφρονίου τοῦ Ἱεροσολύμων.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ 15', εἰ τύχῃ Κυριακὴ, μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν ἓξ συνόδων, ἤτοι, τῶν τιή (318) Θεοφόρων Πατέρων τῶν ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ συνελθόντων ἐν Νικαίᾳ κατὰ τῶν Ἀρειανῶν ἐν ἔτει τκέ (325), καὶ τῶν ρν' (150), τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ συνόδῳ, συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ Πνευματομάχων, ἐν ἔτει τπά (381), καὶ τῶν σ' (200), τῶν ἐν τῇ τρίτῃ κατὰ τὴν Ἔφεσον συνελθόντων κατὰ Νεστορίου, ἐν ἔτει υλά (431), καὶ τῶν χλ' (650), τῶν ἐν τῇ τετάρτῃ κατὰ τὴν Χαλκηδόνα συνελθόντων κατὰ τῶν Μονοφυσιτῶν, ἐν ἔτει υνά (451) καὶ τῶν ρξέ (165)· τῶν ἐν τῇ πέμπτῃ συνόδῳ συνελθόντων κατὰ Ὠριγένους καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ ἐν ἔτει φνγ' (553), καὶ τῶν ρό (170), τῶν ἐν τῇ ἕκτῃ συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ Μονοθελητῶν ἐν ἔτει χπ' (680). [1]

✝ » Τρέπουσιν αἱ ἓξ Σύνοδοι ἓξ φατρίας
» Τῶν αἱρετικῶν, ὡς ὅπλοις θείοις λόγοις.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

---

[1] Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι συγκεχυμένα καὶ ἀνάρμοστά ἐστι τὰ τῆς παρούσης Κυριακῆς τῶν Πατέρων, διότι ἐνταῦθα λέγεται, ὅτι ἑορτάζομεν τὴν μνήμην τῶν ἓξ Συνόδων. Ἐν τῷ Συναξαρίῳ δὲ ἀναφέρεται μόνη ἡ τετάρτη Σύνοδος. Ὁμοίως καὶ ἐν τῷ Κανόνι τῷ ὑπὸ τοῦ Φιλοθέου συντεθέντι ἀναφέρονται αἱ δύω μόναι Σύνοδοι, ἡ τετάρτη καὶ ἡ ἕκτη, αἱ κατὰ Μονοφυσιτῶν καὶ Μονοθελητῶν. Ὅθεν ἔπρεπε νὰ ψάλλωνται ἐδῶ τὰ τροπάρια τοῦ ἑσπερινοῦ τὰ ψαλλόμενα ἐν τῇ Κυριακῇ τῇ τυχούσῃ μετὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου, ὧν τὸ πρῶτον λέγει « Τὰς ἑπτὰ Συνόδους τὰς τῶν πατέρων, κατὰ διαφόρους καιροὺς συστάσας, εἰς ἕνα συνήγαγεν, ἑνὶ κανόνι τῷ δε, μάλα καλῶς ὁ Πατριάρχης, ὁ Γερμανὸς ὁ νέος. »

Διότι ἀνάρμοστον εἶναι νὰ ψάλλωνται ἐν τῷ ἑσπερινῷ τὰ τροπάρια ταῦτα μετὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου, ὅτε μία μόνη Σύνοδος ἑορτάζεται, ἡ ἑβδόμη. Ἀρμοδιώτερον δὲ εἶναι νὰ ψάλλωνται τώρα, ὅτε ἑορτάζονται αἱ ἓξ Σύνοδοι. Μᾶλλον δὲ καὶ αἱ ἑπτὰ Σύνοδοι ἔπρεπε νὰ ἑορτάζωνται τώρα ὅλαι ὁμοῦ, καθὼς διαλαμβάνουσι καὶ τὰ ῥηθέντα τροπάρια περὶ ὅλων ὁμοῦ τῶν ἑπτὰ Συνόδων, καὶ οὐχὶ νὰ εἶναι χωρισμένη ἀπὸ αὐτὰς ἡ ἑβδόμη Σύνοδος. Διατί αὕτη μόνη νὰ χωρίζηται ἀπὸ τὴν συνάθροισιν καὶ ἑταιρείαν τῶν φίλων αὐτῇ Συνόδων;

Ὁμοίως ἔπρεπε νὰ ψάλληται ἐν τῷ Ὄρθρῳ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ τροπαρίου ἀναφερόμενος θαυμαστὸς ἐκεῖνος κανὼν τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ τοῦ νέου ἐν χειρογράφοις σωζόμενος, ὁ ὁποῖος περιέχει τὰς ὑποθέσεις ὅλων τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καθὼς αὐτὸς ψάλλεται κατὰ τὴν παροῦσαν Κυριακὴν ἐν τοῖς εὐαγέσι μοναστηρίοις τοῦ ἁγίου Ὄρους, καὶ οὐχὶ νὰ ψάλληται ὁ

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος ΜΑΡΙΝΗΣ.

* » Ἐπιπρέπει σοι, πῶς ἂν εἴποις, Μαρίνα,
» Σῶν αἱμάτων ἔρευθος, ἃ ξίφει χέεις.
» Ἑβδομάτῃ δεκάτῃ Μαρίναν κτάνε φάσγανον ὀξύ.

Αὕτη κατήγετο μὲν ἀπὸ χωρίον τῆς Πισσιδείας, ἦτο δὲ θυγάτηρ μονογενὴς Αἰδεσίου τινὸς ἱερέως τῶν εἰδώλων, κατὰ τοὺς χρόνους Κλαυδίου Καίσαρος ἐν ἔτει σό (270), ὅτε δὲ ἔγεινε δώδεκα χρόνων, ἀπέθανεν ἡ μήτηρ της. Ὅθεν παρεδόθη ἡ ἁγία ἀπὸ τὸν πατέρα της εἰς μίαν γυναῖκα, καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ τὴν ἀξιώσῃ τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως, τὴν ὁποίαν ἐδιδάσκετο ἀπό τινας χριστιανοὺς εὑρισκομένους εἰς τὸ εἰρημένον χωρίον· ὅτε δὲ ἔγεινε δεκαπέντε χρόνων, ἐπόθησεν ἡ ἁγία νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀγάπην. Ὅθεν μαθὼν περὶ αὐτῆς ὁ ἡγεμὼν Ὀλύμβριος, ἔστειλε καὶ τὴν συνέλαβε, καὶ τὴν ἔβαλεν εἰς φυλακήν· ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον τινὲς ἡμέραι ἐξέβαλεν αὐτὴν ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ παρέστησεν εἰς τὸ κριτήριόν του. Βλέπων δὲ αὐτὴν, ὅλος ἔμεινεν ἐκστατικὸς διὰ τὴν ὡραιότητά της· ἐρωτηθεῖσα δὲ ἀπὸ αὐτὸν, πῶς ὀνομάζεται, καὶ ποίαν τύχην καὶ κατάστασιν ἔχει, ἀπεκρίθη ἡ ἁγία· Μαρίνα ὀνομάζομαι, τῆς Πισσιδείας εἶμαι γέννημα καὶ θρέμμα, καὶ τὸ τοῦ Κυρίου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπικαλοῦμαι ὄνομα. Ὅθεν ἐπειδὴ δὲν ἔστερξε νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἐξαπλωθῇ κατὰ γῆς καὶ νὰ καταξεσχισθῇ ἀσπλάγχνως μὲ ῥαβδία· τούτου δὲ γενομένου, ἡ γῆ ἐκοκκίνισεν ἀπὸ τὸ πολὺ αἷμα τὸ ὁποῖον ἔτρεξεν. Ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ κρεμασθῇ, καὶ νὰ ξεσχίζεται τὸ σῶμά της εἰς πολλὴν ὥραν· μετὰ ταῦτα ἔβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν φυλακήν.

Ἔγεινε δὲ ἐκεῖ σεισμὸς μέγας, ὥστε ἐσαλεύθη ἡ φυλακὴ, καὶ ἰδοὺ ἐκβῆκεν ἀπὸ ἓν μέρος τῆς φυλακῆς εἷς δράκων, ὁ ὁποῖος ἕρπων κατὰ γῆς ἔκαμνε φοβερὸν συρισμὸν, καὶ ἐφάνη ὅτι ἔχυσε φωτίαν πέριξ τῆς ἁγίας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία ἐφοβήθη πολλὰ καὶ ἔγεινε σύντρομος διὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, προσηύχετο εἰς τὸν Θεόν· ὅθεν ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος δράκων μεταβληθεὶς, ἐφαίνετο ὡς μαῦρός τις σκύλος. Ἡ δὲ μάρτυς ἁρπάσασα τοῦτον ἀπὸ τὰς τρίχας καὶ εὑροῦσα ἐκεῖ ἓν σφυρίον ἐρριμμένον, ἐκτύπησεν αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ εἰς τὴν ῥάχιν, καὶ τελείως αὐτὸν ἐταπείνωσε. [1] Μετὰ ταῦτα ἐφέρθη ἡ ἁγία εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, καὶ μένουσα στερεὰ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν,

---

ὑπὸ τοῦ Φιλοθέου συντεθεὶς κανὼν, ὁ τὰς ὑποθέσεις δύω μόνον Συνόδων ἀναφέρων.

Ὅθεν ἐγὼ, ἐπειδὴ ὑπόσχομαι ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ Συναξαριστοῦ τούτου νὰ ῥυθμίσω τὰ ἄτακτα, διὰ τοῦτο ἀφῄρεσα τὸ ἐνταῦθα Συναξάριον τῆς οἰκουμενικῆς τετάρτης Συνόδου, ἓν μὲν, διότι αὐτὸ περιττῶς ἐδῶ γράφεται, καθότι αὐτὸ ἐγράφη κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ παρόντος μηνὸς, ὅτε τὸν τόμον τῆς αὐτῆς Συνόδου ἐκράτησεν ἡ ἁγία Εὐφημία, τοῦτο δὲ, καὶ διότι εἶναι πάντη ἀνάρμοστον εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν ἓξ Συνόδων. Ἐν τῷ τέλει δὲ τοῦ παρόντος Ἰουλίου προσέθηκα τὸν γλαφυρὸν ἐκεῖνον κανόνα τοῦ νέου Γερμανοῦ, ἵνα ὁ βουλόμενος τοῦτον ψάλῃ, ἀντὶ τοῦ κανόνος τοῦ Φιλοθέου, ὡς ἐκείνου ἀσυγκρίτως ἁρμοδιώτερον, διότι λυπηρὸν μοὶ ἐφάνη νὰ μὴ μεταδώσω τοῦτον εἰς τὸ κοινόν. (ἐτέθη εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τόμου. Σ. Ε.) Σημείωσαι δὲ ὅτι ἡ μὲν ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ πρώτη σύνοδος ἑορτάζεται ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν Κυριακὴν τὴν μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, ἡ δὲ δευτέρα κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Μαΐου· ἡ τρίτη κατὰ τὴν ἐννάτην τοῦ Σεπτεμβρίου· ἡ τετάρτη, κατὰ τὴν ἑνδεκάτην τοῦ παρόντος, ὡς εἴπομεν· ἡ πέμπτη, κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ παρόντος· ἡ ἕκτη, κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ ἡ ἑβδόμη κατὰ τὴν ἑνδεκάτην τοῦ Ὀκτωβρίου. Σημείωσαι, ὅτι ἡ Κυριακὴ αὕτη τῶν Πατέρων ψάλλεται ἀπὸ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ παρόντος ἕως εἰς τὴν δεκάτην ἐννάτην αὐτοῦ.

[1] Ἐπειδὴ δέ τινες ἐναντιόνονται λέγοντες, ὅτι τὰ πνεύματα καὶ οἱ δαίμονες δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πάθωσι κἀνὲν σωματικὸν πάθος, ὡς ἄϋλα καὶ ἀσώματα, τούτου χάριν ὑποσημειῶ ἐνταῦθα Ἑλληνιστὶ, ὅσα εὑρίσκονται γεγραμμένα εἰς τὸν κατὰ πλάτος ἑλληνικὸν βίον τῆς ἁγίας, ἅπερ ἔχουσιν οὕτω «Καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν, εἰ πνεῦμα ὢν (ὁ δαίμων δηλ.) κρατεῖται, καὶ τἄλλα πάσχει ὡς ἀνδράποδον. Τὴν μὲν γὰρ (ἁγίαν Μαρίναν) τῷ τοῦ κρείττονος ἔρωτι καὶ τῇ ἀποστάσει τῶν γηΐνων, εἰς ἄϋλον τάξιν μεταβεβηκυῖαν, εἰκὸς ὧῶρον εἰληφέναι παρὰ Θεοῦ τοσοῦτον δύνασθαι. Ἐκεῖνον δὲ, (τὸν δαίμονα) πεφυκέναι πάσχειν δεόντως, καὶ τῶν ἀλγεινῶν ἔχειν αἴσθησιν, εἰς ὕλην ἄνωθεν ῥεύσαντα, καὶ σωματικῆς παχύτητος ἐρασθέντα καὶ ἀναπλησθέντα. Ὃν γὰρ σωμάτων αἱροῦσιν ἡδοναὶ, καὶ πάθη σωμάτων αἱροῦσι· καὶ ἀδύνατόν τινα πεφυκέναι θατέρου τῶν ἐναντίων αἴσθησιν ἔχειν, θατέρου δὲ μή. Ἅπας γάρ τις πρὸς τὰ τοιαῦτα ἐπίσης ἔχων ὁρᾶται, καὶ οὐκ ἔστιν, ὅπου διαπίπτων ὁ λόγος εὑρίσκεται. Ὅθεν κἀκεῖνος (ὁ δαίμων δηλ.) ὑλαῖος γενόμενος, πάσχει πρὶν ἤ τι δράσαι κακόν· καὶ ἀπαγορεύει τοῦ λοιποῦ δι' αὐτοῦ προσιέναι, ἔργῳ διδαχθείς, ὅσην μὲν παρὰ Χριστοῦ περιβέβληνται δύναμιν, οἱ γνησίως ἠκολουθηκότες αὐτῷ· ὅσην δὲ πάλιν ἐκεῖνος τὴν ἀσθένειαν ἔχει, τραχηλιάσας κατὰ τοῦ πεποιηκότος, καὶ ἀποστάτης γενόμενος.»

«Ἔφη δὲ καὶ ὁ Σιναΐτης Γρηγόριος περὶ τῶν δαιμόνων, Νόες ὄντες ποτὲ καὶ αὐτοὶ, καὶ τῆς αὐλίας ἐκείνης καὶ λεπτότητος ἐκπεσόντες, ὑλικήν τινα παχύτητα ἕκαστος κέκτηται, κατὰ τὴν ἕξιν ἣ ἐνέργειαν σωματούμενος, ἣν ἐνεργῶν πεποίωται.» (κεφ. ρκγ'. ἐν τῇ Φιλοκαλίᾳ.)

καίεται μὲ ἀνημμένας λαμπάδας καὶ βάλλεται κατακέφαλα ἐντὸς ἀγγείου γεμάτου ἀπὸ νερόν. Ἀβλαβὴς δὲ φυλαχθεῖσα, εἴλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ πολλοὺς ἀπίστους, οἱ ὁποῖοι ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως· ὅθεν θυμωθεὶς ὁ ἡγεμὼν, ἀπέκοψε τὴν ἁγίαν αὐτῆς κεφαλήν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις εἰς τὸν ἅγιον Μηνᾶν. (Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. [1])

—

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων* ΣΠΕΡΑΤΟΥ *καὶ* ΒΗΡΟΝΙΚΗΣ.

* » Σὺν αἵμασι, Σπεράτε, τοῖς ἐξ αὐχένος,
» Αἷμα τραχήλου μιγνύει Βηρονίκη.

* *Ὁ ἅγιος* ΕΥΦΡΑΣΙΟΣ *ἐπίσκοπος Ἰωποπόλεως ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Εὐφράνας, Εὐφράσιε, τοῖς ἔργοις λόγον,
» Χαίρων πορεύου τὴν πρὸς οὐρανὸν τρίβον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ', *μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος* ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ.

* » Αἰμιλιανὸς ἀνθράκων βληθεὶς μέσον,
» Ὃν Ἡσαΐας εἶδεν ἄνθρακα βλέπει.
» Ὀγδοάτῃ δεκάτῃ καῦσαν πυρὶ Αἰμιλιανόν.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὸ Δορόστολον, ἡ ὁποία εἶναι πόλις τῆς ἐν τῇ Θράκῃ Μοισίας καὶ ἦτο δοῦλος ἑνὸς Ἕλληνος κατὰ τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, καὶ Καπετολίνου Βικαρίου ἐν ἔτει τξά (361), ἐσέβετο δὲ καὶ ἐπίστευεν εἰς τὸν Χριστὸν, τὰ δὲ εἴδωλα ἀπεστρέφετο. Ὅθεν ἐμβὰς μίαν φορὰν εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, συνέτριψεν ὅλα τὰ εἴδωλα μὲ σφυρίον τὸ ὁποῖον ἔφερεν εἰς χεῖράς του. Ἐπειδὴ δὲ ἐσύροντο πολλοὶ εἰς καταδίκην διὰ τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο, ἐδέροντο, ἐπειδὴ δὲν ἦτο φανερὸς ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας· ὁ ἅγιος ὑπῆγε μόνος καὶ ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν, ὅτι αὐτὸς τοῦτο ἐποίησεν. Ὅθεν πιασθεὶς καὶ ἐλέγξας τὴν ἀγνωσίαν τοῦ Βικαρίου, διότι εἶχε τὴν ἐλπίδα του εἰς τὰ μάταια εἴδωλα, ἐδάρη ἀσπλάγχνως μὲ βούνευρα· ἔπειτα δὲ ἐρρίφθη εἰς τὴν φωτίαν, καὶ ἄκαυστος διαμείνας, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν ἀμάραντον στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ τῷ εὑρισκομένῳ εἰς τόπον καλούμενον Ῥάβδος. [1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΠΑΥΛΟΥ, ΟΥΑΛΕΝΤΙΝΗΣ, *καὶ* ΘΕΗΣ.

Εἰς τὸν Παῦλον.

* » Αἰγυπτιάζεις, Παῦλε, γλώττῃ τοῦ γένους,
» Οὐ μήνγε πίστει· τοιγαροῦν κτείνῃ ξίφει.

Εἰς τὴν Οὐαλεντίναν καὶ Θεήν.

* » Οὐαλεντίναν, καὶ Θεὴν ἡρτημένας,
» Ἐχθροὶ Θεοῦ ξαίνουσιν, ὡς ἐχθρὰς πλάνης.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, καὶ κατήγοντο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Φερθέντες δὲ εἰς τὴν πόλιν Διοκαισάρειαν, παρεστάθησαν εἰς τὸν ἄρχοντα Φιρμιλιανὸν, καὶ ὁμολογήσαντες τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἐκάησαν εἰς τοὺς δεξιοὺς πόδας, καὶ ἐτυφλώθησαν εἰς τὰ δεξιὰ ὀμμάτια. Ἡ μὲν ἁγία Οὐαλεντίνα καὶ ἡ Θεὴ κρεμασθεῖσαι ἐπάνω εἰς ξύλον, ἐξέσθησαν καὶ ἐθανατώθησαν μὲ φωτίαν καὶ σίδηρον. Ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος βασανισθεὶς πρότερον, ἠχήθη μὲ μεγάλην φωνὴν διὰ τοὺς χριστιανοὺς, διὰ τοὺς Ἰουδαίους, διὰ τοὺς Σαμαρείτας, καὶ διὰ νὰ παύσῃ ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς, τόσον ὥστε ἐκίνησεν ὅλους τοὺς παρεστῶτας εἰς σπλάγχνος καὶ συμπάθειαν, καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθη· ὅθεν ἔλαβον ὁμοῦ καὶ οἱ τρεῖς τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

—

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος* ΥΑΚΙΝΘΟΥ *τοῦ ἐν Ἀμάστριδι.*

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὴν ἁγίαν Μαρίναν λόγον Ἑλληνικὸν ἔχει Γρηγόριος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ Κύπριος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἄρα, ἧς ὁ Χριστὸς κεφαλή·» σωζόμενον ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος. Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται ὁ Ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οὐδὲν οὕτως ἡδύνει καὶ καθιλαρύνει ψυχήν.» Ἐν δὲ τῇ βηθείσῃ Λαύρᾳ καὶ ἄλλο μαρτύριον αὐτῆς σώζεται, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἡ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ χάρις.»

[1] Περὶ τοῦ ἁγίου Αἰμιλιανοῦ τούτου γράφει ὁ Θεοδώρητος ἐν βιβλίῳ τρίτῳ, κεφαλ. ἕκτῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ταῦτα «Ἐν Δοροστόλῳ, πόλει δὲ αὕτη τῆς Θράκης ἐπίσημος, Αἰμιλιανὸς ὁ νικηφόρος ἀγωνιστὴς ὑπὸ Καπετολίνου τοῦ τῆς Θράκης ἁπάσης ἄρχοντος παρεδόθη πυρᾷ.» Σημείωσαι, ὅτι ἐν τῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται τὸ μαρτύριον τούτου ἑλληνικὸν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβεστάτου Ἰουλιανοῦ.»

* » Ὡς ὀσφράδιον ὑακίνθου, Λόγε,
» Δέξαι τὸν Ὑάκινθον αὐτοῖς καλάμοις.

* Οὗτος ὁ ἅγιος ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς Θεόκλητον καὶ Θεονίλλην καλουμένους, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ἐπισκόπου Ἡρακλείδου, ὅστις ἐπεσκόπευεν εἰς τὴν Ἀμάστριδα τὴν παραθαλασσίαν, τὴν εὑρισκομένην εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν. Ἔλαβε δὲ ὁ ἅγιος οὗτος τὸ ὄνομα Ὑάκινθος, ἀπὸ ἐπιφάνειαν θείου Ἀγγέλου· ὅτε δὲ ἔγεινε τριῶν χρόνων, ἀνέστησεν ἕνα νεκρὸν παιδίον μὲ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ. Ὅσῳ δὲ ηὔξανε κατὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, τόσον ηὔξανε καὶ κατὰ τὴν πνευματικὴν ἡλικίαν τῆς ἀρετῆς καὶ ἐποίησε πολλὰ θαύματα ὁ μακάριος, ἕως οὗ ἔφθασεν εἰς τὸ γηρατεῖον. Βλέπων δὲ τοὺς εἰδωλολάτρας Ἕλληνας ὅτι ἐπροσκύνουν ἐν δένδρον τῆς καλουμένης Πτελαίας, τὸ ὁποῖον ἦτο τρυπημένον καὶ κούφιον, ζήλῳ θείῳ κινηθεὶς ὁ ἀοίδιμος, ὑπῆγε καὶ ἔκοψεν αὐτό· ὅθεν πιασθεὶς ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Καστρίνσιον ὀνόματι καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, καὶ ἐδάρη δυνατά. Εἶτα ἐξερρίζωσαν τὰ ὀδόντιά του, καὶ μετὰ ταῦτα δέσαντες αὐτὸν μὲ σχοινία, τὸν ἔσυραν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ τὸν ἐπλήγωσαν μὲ ὀξέα καλάμια· ὕστερον ἔβαλον αὐτὸν εἰς φυλακήν, καὶ ἐκεῖ παρέδωκε τὴν ἁγίαν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Λέγεται δὲ ὅτι εἰς τὴν μνήμην αὐτοῦ γίνεται ἓν τοιοῦτον θαυμάσιον. Ὁ τάφος τοῦ ἁγίου εἶναι ὑποκάτω εἰς τὴν γῆν, ὅπου εὑρίσκεται τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον· ὅταν λοιπὸν οἱ χριστιανοὶ συναχθῶσιν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς του, καὶ ἀρχίσωσι νὰ ψάλλωσι, τότε ἀναβρύει ἀποκάτω τοῦ τάφου χῶμα, τὸ ὁποῖον συνάζων ὁ ἐπίσκοπος εἰς ἓν ἀγγεῖον ἱερόν, διαμοιράζει αὐτὸ εἰς τοὺς χριστιανούς, καὶ δι' αὐτοῦ ἰατρεύονται τὰ πάθη τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.

---

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ *ἐν πυρακτωθέντι χαλκίῳ ἀπλωθεὶς τελειοῦται.*

* » Ἀνακλιθεὶς Μάρκελλος εἰς πυρὸς κλίνην,
» Ὕπνωσεν ὕπνον τὸν μακάριον πάνυ.

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες* ΔΑΣΙΟΣ *καὶ* ΜΑΡΩΝ *ξίφει τελειοῦνται.*

* » Ἡ τῆς κεφαλῆς ἐκτομὴ τοῦ Δασίου,
» Τέλους ὁμοίου σοί, Μάρων, δαδουχία.

* *Ὁ ὅσιος* ΠΑΜΒΩ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

* » Ἑαυτὸν ἐσταύρωσε Παμβὼ τῷ βίῳ,
» Καὶ σοὶ παρέστη, Σῶτερ, ἐσταυρωμένε.

* *Μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν* ΣΤΕΦΑΝΟΥ *ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἐξ Ἀμασείας, καὶ* ΙΩΑΝΝΟΥ *Μητροπολίτου Χαλκηδόνος.*

† » Λυθέντες ἐκ γῆς οἱ δύω ἐπίσκοποι,
» Πάρεισιν ἤδη τῷ νόων ἐπισκόπῳ.

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τοῖς Καλλιστράτου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΔΙΟΥ.

* » Γεύῃ τελευτῆς καὶ σὺ, παμμάκαρ Δῖε,
» Ἔνδοξε κλῆσιν, ἀλλὰ καὶ πρᾶξιν πλέον.
» Ἀμφ' ἑνάτην δεκάτην τε περίκλυτος ἔκθανε Δῖος.

* Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἐν ἔτει τοθ' (379), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας· μεταχειρισθεὶς δὲ πολλὴν ἄσκησιν, καὶ φθάσας εἰς μεγάλην αὔξησιν ἀρετῆς, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, παρακινηθεὶς εἰς τοῦτο διὰ θείας ἀποκαλύψεως. Φθάσας δὲ εἰς τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον εὑρίσκεται τὸ μοναστήριον, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἔκτισεν, ἐκαθάρισεν αὐτὸν, καὶ ἔπειτα ἔπηξεν ἐκεῖ τὸ ξηρὸν καὶ ἄνικμον ῥαβδίον του, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐρριζώθη μὲ τὴν ἐπίκλησιν τῆς ἁγίας Τριάδος καὶ δένδρον μέγα ἔγεινε, τὸ ὁποῖον ἕως τῆς σήμερον δίδει τοὺς καρπούς του τελείους. Τούτου τοῦ ὁσίου τὴν

---

[1] Τούτου τοῦ ὁσίου Παμβὼ τὸν βίον ὅρα εἰς τὸ Λαυσαϊκόν. Ἠνωχλήθη δέ ποτε ὁ ὅσιος οὗτος ἀπὸ τὸν δαίμονα τῆς βλασφημίας καὶ παρεκάλει ὑπὲρ τούτου τὸν Θεόν· ἤκουσε δὲ φωνὴν ἄνωθεν λέγουσαν αὐτῷ «Παμβὼ Παμβὼ, μὴ ἀθύμει ἐπὶ ἀλλοτρίᾳ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ περὶ τῶν σῶν φρόντισον πράξεων, τὰς δὲ τοῦ πονηροῦ βλασφημίας ἐπ' αὐτὸν κατάλιπε. Καὶ ἡμεῖς οὖν ἀδελφοὶ καταφρονήσωμεν τοῦ λογισμοῦ τῆς βλασφημίας ὡς σατανικοῦ, καὶ ἀλλοτρίου ἡμῶν· καὶ οὕτω διὰ τῆς ἐξουδενώσεως, δυνησόμεθα ἀπαλλαγῆναι αὐτοῦ, Θεοῦ χάριτι· οὐ γὰρ ἄλλως τούτου περιγενέσθαι ἰσχύσομεν.» (σελ. 722 τοῦ Εὐεργετινοῦ.) Ὁ αὐτὸς δὲ Εὐεργετινὸς λέγει· (σελ. 312.) ὅτι ὁ μέγας οὗτος Παμβὼ τρεῖς χρόνους παρεκάλει τὸν Θεὸν λέγων, μή με δοξάσῃς εἰς τὴν γῆν. Ὅθεν διὰ τὴν ταπείνωσίν του ταύτην, τόσον ἐδόξασεν αὐτὸν ὁ Θεὸς, ὥστε δὲν ἐδύνατό τις νὰ ἴδῃ εἰς τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ τὴν δόξαν καὶ λαμπρότητα ἣν εἶχε. Τὸ αὐτὸ δὲ χάρισμα εἶχε καὶ ὁ Ἀββᾶς Σισώης, καὶ ὁ Σιλουανός.

φήμην ἀκούσας καὶ ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος, ὑπῆγεν ὁ ἴδιος εἰς αὐτὸν, ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κρυφθῇ τελείως ἡ τόση μεγάλη αὐτοῦ ἀρετή· θαυμάσας δὲ αὐτὸν τῷ ἔδωκεν ἀρκετὰ χρήματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐσύστησεν ὁ ὅσιος τὸ μοναστήριον. Τοῦτον τὸν ὅσιον βιάσας πολλὰ ὁ μακάριος Ἀττικὸς ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἐχειροτόνησεν αὐτὸν ἱερέα. Πολλὰ δὲ θαύματα ἐνήργησεν ὁ ἀοίδιμος μὲ τὴν δύναμιν καὶ ἐπίκλησιν τοῦ Χριστοῦ, διότι ἀπὸ τὰ βάθη τῆς γῆς ἐξέβαλεν ὕδωρ καθὼς καὶ ὁ μέγας Μωσῆς, καὶ τὸν εἰς τὸ ὕδωρ αὐτὸ πνιγέντα, ἀνέστησεν. Καθ' ὃν δὲ καιρὸν ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ ὁ ὅσιος, ἐκοίτετο ἄπνους καὶ ἀκίνητος· ὅσοι δὲ παρίσταντο εἰς αὐτὸν, ἔκλαιον καὶ ὠδύροντο, καὶ ἡτοίμαζον τὰ πρὸς ταφὴν ἐπιτήδεια, μετὰ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης Ἀττικὸς, καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας Ἀλέξανδρος. Ἐν ᾧ δὲ καιρῷ ταῦτα ἐγίνοντο, ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἐσηκώθη ὡς ἀπὸ ὕπνον ὁ ὅσιος, καὶ εἶπεν ὅτι ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος προσθήκην ζωῆς χρόνους δεκαπέντε. Ὅθεν ἀφ' οὗ διήνυσε καὶ τοὺς προστεθέντας αὐτοὺς χρόνους, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΜΑΚΡΙΝΗΣ ἀδελφῆς τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

* » Μικρόν τι μικρὸν μακρύνουσα, Μακρίνα,
» Κόσμου, σεαυτὴν ἤγγισας τῷ Κυρίῳ.

† Αὕτη ἡ ἁγία οὖσα στολισμένη μὲ κάλλος σώματος καὶ μὲ γνώμην ἀγαθὴν, συνεζεύχθη μὲ ἄνδρα· ἀλλ' ἐνῷ ὁ γάμος ἦτο ἀκόμη εἰς τοὺς ἀρραβῶνας, ἀπέθανεν ὁ ταύτην ἀρραβωνισθεὶς, συνάζων τὰ κοινὰ δοσίματα. Ὅθεν ἡ μακαρία Μακρίνα, ἂν καὶ ἐζήτουν αὐτὴν πολλοὶ διὰ νὰ τὴν λάβωσι γυναῖκα, αὐτὴ ὅμως δὲν ἠθέλησεν· ἀλλ' ἐπροτίμησε τὴν χηρείαν, καὶ τὰς τῆς χηρείας δυσκολίας, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ τὰ τοῦ γάμου χαροποιὰ καὶ τὰς ἡδονάς. Χωρίσασα λοιπὸν τὸν ἑαυτόν της ἀπὸ πᾶσαν κοσμικὴν συναναστροφὴν, εὑρίσκετο μὲ τὴν μητέρα της, καταγινομένη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, καὶ εἰς τάξιν δευτέρας μητρὸς τρέφουσα καὶ παιδεύουσα τοὺς μεταγενεστέρους ἀπὸ αὐτὴν ἀδελφούς της· διότι δέκα ὄντων ὅλων τῶν τέκνων τῶν γονέων της, αὕτη ἦτο πρώτη κατὰ τὴν γέννησιν. Ὁσίως δὲ καὶ ἀσκητικῶς διανύσασα τὴν ζωήν της, καὶ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της τοῦ θείου Γρηγορίου τοῦ Νύσσης συμφιλοσοφήσασα περὶ ψυχῆς εἰς αὐτὰς τὰς τελευταίας της ἀναπνοὰς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, τὸν ὁποῖον συνέγραψε μὲν ἑλληνιστὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς ἁγίας θεῖος Γρηγόριος ὁ Νύσσης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὸ μὲν εἶδος τοῦ βιβλίου» μετέφρασε δὲ ἡ ἐμὴ ἀναξιότης.)

—

* *Οἱ ἅγιοι τέσσαρες* [1] *συνασκηταὶ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.*

* » Ἀνδρῶν μοναστῶν τετράριθμος ἀκρότης,
» Τοῖς τετραμόρφοις συμπαρίσταται νόοις.

* *Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΩΡΟΥ τοῦ κατὰ τὴν Λαύραν τοῦ ἁγίου Σάββα ἀσκήσαντος, ἔπειτα γενομένου Ἀρχιεπισκόπου Ἐδέσσης.* [2]

† » Δῶρον Θεός σε, Θεόδωρε τρισμάκαρ
» Πόλει δέδωκε τῆς Ἐδέσσης ὡς μέγα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ΄, ἡ ὡς εἰς οὐρανὸν πυρφόρος ἀνάβασις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου ΗΛΙΟΥ τοῦ Θεσβίτου. [3]

» Ἐπέσχεν ὄμβρον πῦρ τρίτον φέρων κάτω,
» Σχίζει δὲ ῥεῖθρον Ἠλίας τρέχων ἄνω.
» Δίφρῳ ἀνηρπάγης περὶ εἰκάδα, Ἠλία ἱππεῦ.

† Οὗτος ἦτο υἱὸς Σωβὰκ, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Θέσβην ἐκ τῆς γῆς τῶν Ἀράβων καὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἀαρών· ἐκατοίκει δὲ εἰς τὴν Γαλαὰδ, ἡ δὲ Θέσβη ἦτο δεδομένη εἰς τοὺς ἱερεῖς. Ὅτε δὲ ἐγέννησεν αὐτὸν ἡ μήτηρ του, εἶδεν ὀπτασίαν τοιαύτην ὁ πατήρ του Σωβάκ· εἶδε δηλαδὴ ὅτι ἄνδρες λευκοφόροι τὸν ὠνόμαζον Ἠλίαν, (ὅπερ δηλοῖ Θεὸς ἢ θεῖος, παραγόμενον ἐκ τοῦ Ἠλὶ, τὸ ὁποῖον σημαίνει Ἑβραϊστὶ, Θεὸς,) καὶ ὅτι τὸν ἐσπαργάνονον μὲ πῦρ, καὶ ἔδιδον εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ φλόγα πυρός. [4] Ὅ-

---

[1] Ἐν ἄλλοις δὲ οὗτοι γράφονται τεσσαράκοντα.

[2] Τὸν βίον τούτου συνέγραψεν ὁ Ἐπίσκοπος Ἐμέσσης Βασίλειος, καὶ ὅρα τοῦτον μεταγλωττισμένον εἰς τὴν Καλοκαιρινήν· σώζεται δὲ ὁ Ἑλληνικὸς αὐτοῦ βίος ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ.»

[3] Σημείωσαι, ὅτι ἀνεπληρώσαμεν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ προφήτου Ἠλιοὺ διὰ τοὺς βουλομένους ἑορτάζειν πληρέστατα τὴν αὐτοῦ πυρφόρον ἀνάβασιν. Τὴν δὲ ἀναπλήρωσιν ταύτην ὅρα ἐν τῷ τέλει τοῦ Ἰουλίου τετυπωμένην. (Μετετέθη ἐν τέλει τοῦ παρόντος δευτέρου τόμου. Σ. Ε.)

[4] Ἡ παλαιὰ Γραφὴ δὲν ἀναφέρει τι περὶ τῆς πυρίνου ταύ-

θεν ἐλθὼν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐφανέρωσε τὴν ὀπτασίαν ταύτην εἰς τοὺς ἱερεῖς, οἵτινες εἶπον εἰς αὐτὸν διὰ χρηματισμοῦ προφητικοῦ καὶ ἀποκαλύψεως ταῦτα. Μὴ φοβηθῇς, ὦ ἄνθρωπε, ὅτι ἡ κατοίκησις τοῦ παιδίου θέλει εἶναι φῶς, καὶ ὁ λόγος του μέλλει νὰ ἦναι ἀπόφασις, καὶ ἡ ζωή του μέλλει νὰ ἦναι κατὰ Κύριον, καὶ ὁ ζῆλός του θέλει φανῇ εὐάρεστος εἰς τὸν Θεὸν, καὶ θὰ κρίνῃ τὸν Ἰσραὴλ μὲ μάχαιραν καὶ πῦρ. Οὗτος λοιπὸν ἐπροφήτευσε χρόνους εἰκοσιπέντε, καὶ ἦτο πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ χρόνους ὀκτακοσίους δεκαέξ. Οὗτος εἶναι ὁ Ἠλίας ἐκεῖνος, ὅστις ἐκατέβασε πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τρεῖς φοράς· οὗτος μὲ τὴν γλῶσσάν του ἐμπόδισε τὴν βροχὴν καὶ δὲν ἔβρεξεν ὁ οὐρανὸς τρεῖς ἡμισυ χρόνους. Οὗτος ἀνέστησε τὸν νεκρὸν υἱὸν τῆς Σαρεφθίας χήρας· οὗτος κατέκαυσε τὰς δύω πεντηκοντάδας τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ὀχοζίας. Οὗτος εἰς τὸ ὄρος τὸ Χωρὴβ εἶδε τὸν Θεὸν, καθὼς εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν ἰδῇ ὁ ἄνθρωπος, καὶ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἔσχισε· καὶ ἀνελήφθη μὲ ἅμαξαν πυρίνην ὡς εἰς τὸν οὐρανόν. Οὗτος καὶ εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν παρεστάθη πλησίον τοῦ μεταμορφουμένου Χριστοῦ ὁμοῦ μὲ τὸν Προφήτην Μωϋσῆν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν σεβάσμιον αὐτοῦ ναὸν, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὸ Πετρίον, καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ἐπονομαζομένην Νέαν. [1]

της τροφῆς καὶ σπαργανώσεως. Ἴσως ἄλλοθεν ταῦτα ἐλήφθησαν. Σ. Ε.

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ προφήτης οὗτος Ἠλίας ὕστερον ἀπὸ ὀκτὼ ἢ δέκα χρόνους τῆς αὐτοῦ ἀναλήψεως ἀπέστειλε γράμματα ἀπειλητικὰ (ἴσως δι' Ἀγγέλου θείου) πρὸς Ἰωρὰμ βασιλέα Ἰούδα τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσαφὰτ, ὅτι ἐπειδὴ ἀφῆκε τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, θὰ ἀσθενήσῃ καὶ θὰ ἀποθάνῃ, ὃ καὶ ἐγένετο. Διότι ἀναγινώσκομεν εἰς τὸ κα'. κεφάλαιον τοῦ β'. τῶν Παραλειπομένων στίχον 12 ταῦτα· «Καὶ ἦλθεν αὐτῷ (τῷ Ἰωρὰμ ὀηλ.) ἐν γραφῇ παρὰ Ἠλιοὺ τοῦ προφήτου, λέγων· Τάδε λέγει Κύριος Θεὸς Δαβὶδ τοῦ πατρός σου,» καὶ τὰ ἑξῆς. Ὁ δὲ Σειρὰχ λέγει περὶ αὐτοῦ «Καὶ ἀνέστη Ἠλίας προφήτης ὡς πῦρ, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπὰς ἐκαίετο . . . . ὡς ἐδοξάσθης Ἠλία ἐν τοῖς θαυμασίοις σου! καὶ τίς ὅμοιός σοι καυχᾶσθαι; ὁ ἐγείρων νεκρὸν ἐκ θανάτου καὶ ἐξ ᾅδου ἐν λόγῳ ὑψίστου· ὁ καταγαγὼν βασιλεῖς εἰς ἀπώλειαν· ὁ ἀκούων ἐν Σινᾷ ἔλεγμὸν, καὶ ἐν Χωρὴβ κρίματα ἐκδικήσεως· ὁ χρίων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα, καὶ προφήτας διαδόχους μετ' αὐτόν· ὁ ἀναληφθεὶς ἐν λαίλαπι πυρὸς ἐν ἅρμασιν ἵππων πυρίνων. Μακάριοι οἱ ἰδόντες σε, καὶ οἱ ἐν ἀγαπήσει κεκοσμημένοι· καὶ γὰρ ἡμεῖς ζωῇ ζησόμεθα. (Σειρ. μη'. 1.)

Σημείωσαι, ὅτι δύω λόγους συνέγραψεν ὁ Χρυσορρήμων εἰς τὸν προφήτην τοῦτον Ἠλίαν, περιεχομένους ἐν τῷ η'. τόμῳ τῆς ἐν Ἑτόνῃ ἐκδόσεως, ὧν τοῦ μὲν ἑνὸς ἡ ἀρχὴ ἔστιν αὕτη «Πρότερον μὲν τῶν Ἰουδαίων ὁ ὄῆμος.» τοῦ δὲ ἑτέρου, αὕτη, «Ὁ μακάριος καὶ μέγας προφήτης.» ἔχει καὶ τρίτον λόγον ὁ αὐτὸς εἰς τὸν Πέτρον καὶ Ἠλίαν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὀλίγοι ἡμῖν σήμερον οἱ παραγενόμενοι·» ἔπλεξε δὲ καὶ ἐγκώμιον ἁπλοῦν εἰς αὐτὸν Μακάριος ὁ Κωφός. Ὅρα καὶ εἰς τὸν νέον Θησαυρόν. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Λούρᾳ καὶ τῇ τῶν Ἰβήρων ἱερᾷ μονῇ σώζεται ὑπόμνημα Ἑλληνικὸν εἰς τὸν Ἠλίαν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὸ μὲν λόγοις ἐγκωμίοις, καὶ συγγραφαῖς ἐπαίνων» ἐγκώμιον ἔχει εἰς αὐτὸν καὶ Θεοφάνης ὁ Πρωτόθρονος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀγώνων λόγου καιρός.» (σώζεται ἐν τῇ τοῦ Παντοκράτορος) εὑρίσκεται δὲ καὶ ὑπόμνημα εἰς τὸν Ἠλίαν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἄρτι μὲν αἱ δώδεκα τοῦ Ἰσραὴλ φυλαὶ» ἐν τῷ πέμπτῳ Πανηγυρικῷ τῆς τοῦ Βατοπαιδίου. Ἀλλὰ καὶ Ἐφραὶμ ὁ Σύρος λόγον ἔχει εἰς τὴν Ἠλίαν, οὗ ἡ ἡ ἀρχὴ «Ἡσυχίαν δότε μοι.» (σώζεται ἐν τῷ γ'. τόμῳ τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκδόσεως.)

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελοῦνται τὰ Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς εὐαγεστάτης μονῆς τοῦ Στουδίου τοῦ τιμίου Προδρόμου.*

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν ΣΥΜΕΩΝ τοῦ διὰ Χριστοῦ σαλοῦ καὶ ΙΩΑΝΝΟΥ.

Εἰς τὸν Συμεών.

* » Ἔμφρων σὺ μωρὸς, ὃς βίον παίζων, Πάτερ,
» Ὄφιν φρόνιμον λανθάνεις τέλους ἄχρι.

Εἰς τὸν Ἰωάννην.

† » Ἔρημον εἵλου, ὦ Ἰωάννη μάκαρ,
» Δι' ἧς ἔρημα εἰργάσω σαρκὸς πάθη.

* » Ψευδαέφρων περίφρων Συμεὼν θάνεν εἰκάδι πρώτῃ.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν πόλιν Ἔδεσσαν τὴν εὑρισκομένην εἰς τὴν Συρίαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου τοῦ νέου, ἐν ἔτει φιή (518), ἐλθόντες δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα εἶδον καὶ προσεκύνησαν τὴν ὕψωσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ πλέον εἰς τὴν πατρίδα των δὲν ἐγύρισαν· ἀλλὰ φθάσαντες εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ὁσίου Γερασίμου τοῦ Ἰορδανίτου, ἐδέχθησαν εὐμενῶς ἀπὸ τὸν τότε θεοφόρον ἡγούμενον, Νίκωνα ὀνόματι. Ἐκεῖ λοιπὸν ἔλαβον τὸ ἅγιον σχῆμα τῶν μοναχῶν, πρὸ τοῦ δὲ ἀκόμη νὰ τελειώσωσιν αἱ ἑπτὰ ἡμέραι, τὰς ὁποίας εἶναι συνήθεια νὰ φυλάττωσιν οἱ νεόκουροι μοναχοὶ, μένοντες εἰς τὸ μοναστήριον, αὐτοὶ ἐξῆλθον τοῦ μοναστηρίου καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν ἔρημον,

διῆλθον ἐκεῖ τεσσαράκοντα χρόνους, πᾶσαν ἄσκησιν καὶ σκληραγωγίαν μεταχειριζόμενοι. Ἔπειτα ὁ μὲν Ἰωάννης ἔμεινεν εἰς τὴν ἔρημον μέχρι τέλους, ὁ δὲ Συμεὼν ἐπέστρεψεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ προσκυνήσας τὸν ζωηφόρον Τάφον τοῦ Κυρίου, προσηυχήθη διὰ νὰ μὴ καταλάβωσιν οἱ ἐν τῷ κόσμῳ ἄνθρωποι τὴν κρυπτὴν ἐργασίαν τῆς σαλότητος, τὴν ὁποίαν ἐμελέτα νὰ μεταχειρισθῇ, ἕως οὗ εὑρίσκετο εἰς τὴν παροῦσαν ζωήν. Ἐλθὼν λοιπὸν εἰς τὴν πόλιν Ἔμεσαν, τὴν τουρκιστὶ λεγομένην Ἔμσ, ἐσχηματίσθη ὅτι εἶναι μωρὸς καὶ σαλὸς, καὶ πολλὰ θαύματα ἐν τῇ φαινομένῃ ταύτῃ μωρίᾳ ἐποίησε. Τὰ ὁποῖα, ὅτε μὲν ἐγίνοντο παρ' αὐτοῦ, τὰ ἐγνώριζον μόνοι οἱ συνετώτεροι καὶ ὀξύτεροι εἰς τὸν νοῦν, ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἀοίδιμος ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ἐγνωρίσθησαν εἰς ὅλους· διότι ἄλλος μὲν ἐδιηγεῖτο ἓν θαῦμα, τὸ ὁποῖον ἤξευρε τοῦ ὁσίου, ἄλλος δὲ ἄλλο, τὰ ὁποῖα ἐφανέρωσαν πρὸς κοινὴν πάντων ὠφέλειαν καὶ διδασκαλίαν.

Ἂν δὲ καὶ τὰ ἄλλα θαύματα ὅσα ἐτέλεσεν ὁ ὅσιος δὲν ἀναφέρομεν ἐδῶ, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ, ὅμως ἓν ὑστερινὸν αὐτοῦ θαῦμα εἶναι ἀνάγκη νὰ διηγηθῶμεν. Ὅτε ἐκοιμήθη ὁ ὅσιος, ἐσήκωσαν τὸ λείψανόν του δύω ἄνθρωποι, ὑστερημένον παντὸς εἴδους σπογγίσματος, καὶ ἐπιμελείας, καὶ ψαλμῳδίας, καὶ θυμιάματος, καὶ ἔφερον αὐτὸ εἰς ἓν κοιμητήριον διὰ νὰ τὸ ἐνταφιάσωσι. Ἐνῶ δὲ διέβαινον ἀπὸ τὴν οἰκίαν ἑνὸς Ἑβραίου, τότε τὸ τοῦ ὁσίου λείψανον ἐφάνη ὅτι ἐδορυφορεῖτο ἀπὸ τόσας πολλὰς δοξολογίας, καὶ ἀπὸ τόσον πλῆθος ἀνθρώπων, οἵτινες ἔψαλλον μελῳδίας γλυκυτάτας, ὥστε ὁ Ἑβραῖος ἀκούων ταύτας, ἔσκυψεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν του νὰ ἰδῇ, βλέπων δὲ μόνους τοὺς δύω πενιχροὺς ἐκείνους ἀνθρώπους, οἵτινες ἐσήκωνον τὸ ἅγιον λείψανον, παρεκινήθη νὰ εἰπῇ ταῦτα, Μακάριος εἶσαι σαλὲ, διότι σὺ μὴ ἔχων ἀνθρώπους νὰ σοὶ ψάλλωσιν, ἔχεις τοὺς Ἀγγέλους καὶ σὲ τιμοῦν μὲ τὰς Ἀγγελικὰς ὑμνῳδίας των. Ὅθεν καταβὰς ἀπὸ τὴν οἰκίαν του ὑπῆγε καὶ ἐκήδευσε τὸ σῶμα τοῦ ὁσίου μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον ἡμέραι τινὲς, ἦλθεν Ἰωάννης ὁ συνασκητής του καὶ εὗρεν αὐτὸν πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντα. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῶν ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς αὐτῶν βίος σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μονῇ καὶ ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Οἱ τὸ διδασκαλικὸν πρὸς ἀλλήλους σπεύδοντες.»)

---

* *Οἱ ἅγιοι τρεῖς μάρτυρες οἱ ἐν Μελιτινῇ, κατὰ πετρῶν συρόμενοι τελειοῦνται.*

* » Δώσουσι φωνὴν ἐκ μέσου πετρῶν ἅμα
» Τὸ τῆς Γραφῆς τρεῖς θνήσκοντες θεσυρμένοι.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΙΟΥΣΤΟΣ καὶ ΜΑΤΘΑΙΟΣ ξίφει τελειοῦνται.

* » Ξίφει τραχήλους ἄνδρες ἐκδόντες δύω,
» Κοινοῦ τέλους λάβωσι κοινὰ καὶ στέφη.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΥΓΕΝΙΟΣ ξίφει τελειοῦται.*

* » Γενναιότητος εὖγε τῆς Εὐγενίου!
» Ὃς εὐγενῶς στὰς πλήττεται κατ' αὐχένος.

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΘΕΟΔΩΡΟΥ καὶ ΓΕΩΡΓΙΟΥ.*

† » Ὁ Θεόδωρος καὶ Γεώργιος μέγα,
» Τρόπαιον ἦραν ἐξ ἄθλων κατὰ πλάνης.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΘΕΟΦΙΛΟΥ, ΤΡΟΦΙΜΟΥ, * *καὶ ἑτέρων δεκατριῶν.*

† » Ὁ Θεόφιλος καὶ Τρόφιμος ἐν πόλῳ
» Τροφὴν ἐφεῦρον καὶ Θεοῦ τὴν φιλίαν.

Εἰς τὸν Τρόφιμον.

* » Τρισκαίδεκα Τρόφιμος ἄνδρας συντρόφους
» Ἔχων συνάθλους, τέμνεται τούτοις ἅμα.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει τῇ (308), καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθησαν νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ἐξεσχίσθησαν εἰς τὸ σῶμα καὶ ἐλιθοβολήθησαν. Ἔπειτα ἐσύντριψαν τὰ σκέλη των, καὶ εἰς τὸ πῦρ τοὺς ἔρριψαν. Ἀβλαβεῖς δὲ φυλαχθέντες, τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Ἡ σύναξις τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀχαικίου ἐν τῷ Ἑπτασκάλῳ, καὶ ἡ σύναξις τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου πλησίον τοῦ Ξηρολόφου, καὶ ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Ἁρματίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', μνήμη τῆς ἁγίας Μυροφόρου καὶ ἰσαποστόλου ΜΑΡΙΑΣ τῆς Μαγδαληνῆς

» Ἀφαὶς σὺ λοις ἅπτεταί σου, Χριστέ μου,
» Μή μου, πρὸς ἣν ἔφησας, ἅπτου, Μαρία.
» Δευτερίᾳ Μαρίᾳ μῦσεν εἰκάδι Μαγδαληνή.

Αὕτη κατήγετο ἀπὸ τὰ Μάγδαλα, τὰ ὁποῖα

εὑρίσκονται εἰς τὰ ὁροθέσια τῆς Συρίας· προσελθοῦσα δὲ τῷ Χριστῷ, ἠκολούθησεν αὐτῷ, καὶ ἐνοχλουμένη ἀπὸ ἑπτὰ δαιμόνια, ἠλευθερώθη ἀπὸ αὐτὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ. Αὕτη λοιπὸν ἀκολουθοῦσα τῷ Χριστῷ καὶ ὑπηρετοῦσα ἕως τοῦ πάθους καὶ τοῦ Σταυροῦ, ἔγεινε καὶ Μυροφόρος καὶ εὐαγγελίστρια, καὶ πρώτη αὐτὴ ἀπὸ τὰς ἄλλας μυροφόρους εἶδε τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, ὁμοῦ μὲ τὴν ἀλλην Μαρίαν, ἤτοι τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, ὅτε ὀψὲ Σαββάτου, (ἤτοι μετὰ τὸ Σάββατον), εἶδε τὸν Ἄγγελον, καθὼς γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος. Ὅτε δὲ ὑπῆγε πρωὶ εἰς τὸ μνῆμα, εἶδε δύω Ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους· καὶ πάλιν εἶδε τὸν Χριστὸν, τὸν ὁποῖον νομίζουσα ὅτι εἶναι ὁ κηπουρὸς, καὶ θέλουσα νὰ πιάσῃ τοὺς πόδας του, ἤκουσε παρ' αὐτοῦ «Μή μου ἅπτου» καθὼς ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης. [1]

Αὕτη ἡ Μυροφόρος μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἔφεσον, καὶ εὗρε τὸν ἅγιον Ἰωάνην τὸν Θεολόγον, καὶ ἐκεῖ κοιμηθεῖσα ὁσίως, ἐνεταφιάσθη πλησίον εἰς τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐκοιμήθησαν ὕστερον οἱ ἑπτὰ παῖδες οἱ ἐν Ἐφέσῳ. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον χρόνοι πολλοὶ ἐπὶ ἀοιδίμου βασιλέως Λέοντος τοῦ σοφοῦ, ἐν ἔτει ωϞ' (890), ἀνεκομίσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸ ἅγιον αὐτῆς λείψανον, καὶ ἀπεθησαυρίσθη εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Λαζάρου, τὸ ὁποῖον ἔκτισεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, εἰς τὸ ὁποῖον τελεῖται καὶ ἡ σύναξις αὐτῆς καὶ ἑορτή. Καὶ εἰς τὸν τόπον τοῦ Κουράτορος, ὅστις εἶναι πλησίον τοῦ Ταύρου. (ὅρα καὶ εἰς τὴν τετάρτην τοῦ Μαΐου, ὅτε ἰδιαιτέρως τελεῖται ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας ταύτης Μαγδαληνῆς, καὶ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Λαζάρου.) Ὁ Ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ.»

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος* ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ.

* » Κἂν ἀγνοῶμεν πάντες ἡμεῖς, Μαρκέλλα,
» Ἀθλήσεως σῆς, Χριστὸς οἶδε τὸν τρόπον.

* Αὕτη ἡ ἁγία Μαρκέλλα ἐφαίνετο ὅτι εἶναι ἄγνωστος ποία εἶναι καὶ ποῦ ἐμαρτύρησεν, ἐπειδὴ δὲν ἐσώζετο κἀνὲν ὑπόμνημα καὶ ἱστορία διαλαμβάνουσα περὶ αὐτῆς· ἀλλ' οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Χίου ἐκ παλαιῶν χρόνων ἔκτισαν ναὸν σεβάσμιον εἰς τὸ ὄνομά της, καὶ ἔχουσι μεγάλον σέβας καὶ εὐλάβειαν εἰς αὐτήν. [1] ὅθεν ἀκολούθως καὶ θαύματα πολλὰ ἐνεργοῦνται εἰς τὴν Χίον διὰ τῆς ἁγίας ταύτης καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Ἓν δὲ θαῦμα ἀπὸ τὰ πολλὰ γίνεται καὶ ἕως τὴν σήμερον, διότι ἐκεῖ ὅπου εἶναι κτισμένος ὁ ναὸς τῆς ἁγίας εὑρίσκονται χαλίκια καὶ πέτραι πλησίον εἰς τὸν ἐκεῖσε αἰγιαλὸν, αἱ ὁποῖαι φαίνονται γεμάται ἀπὸ αἵματα πεπηγμένα. Ταύτας λοιπὸν τὰς αἱματωμένας πέτρας λαμβάνοντες οἱ Χριστιανοὶ καὶ ξύοντες, βάλλουσι τὰ ἀποξύσματα ἐκεῖνα εἰς ἀγγεῖα, καὶ ἔχουσιν αὐτὰ ἰατρείαν πάσης ἀσθενείας. Ἐκ τούτων λοιπὸν ἔγεινε γνώριμος εἰς ὅλους ἡ ἁγία αὕτη, ὅτι εἶναι ὁσία καὶ μάρτυς· μάρτυς μὲν ἀπὸ τὰ πεπηγμένα αἵματα, ἅτινα εὑρίσκονται εἰς τὰς ῥηθείσας πέτρας, ὁσία δὲ, ἀπὸ τὰς ἐμφανείας, τὰς ὁποίας ποιεῖ καθ' ὕπνον. Διότι εἰς πολλοὺς οἵτινες προστρέχουσι τῷ ναῷ της χάριν ἰατρείας φαίνεται κατ' ὄναρ ἡ ἁγία ἐνδεδυμένη ἔνδυμα καλογραίας, καὶ νομίζεται ὅτι ἔρχεται μὲν ἀπὸ τὸ ἐκεῖ πέλαγος, ἐμβαίνει δὲ εἰς τὸν ναόν της.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΦΩΚΑ *τοῦ νέου τοῦ ἐκ Σιρώπης· ἤτοι τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου αὐτοῦ.*

---

[1] Πρώτη μὲν ἡ Μαγδαληνὴ ἀπὸ τὰς ἄλλας μυροφόρους γυναῖκας εἶδε τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸ τῆς Θεοτόκου, διότι αὕτη πρώτη ἐθεάσατο τὸν Χριστὸν ἀναστάντα, ὡς λέγει ὁ Θεσσαλονίκης Γρηγόριος, καὶ ὁ Κάλλιστος ἐν τῷ Συναξαρίῳ τῆς λαμπρᾶς. Δι' αὐτὴν γὰρ καὶ ὁ τάφος ἠνοίχθη, καθὼς καὶ πάντα τὰ οὐράνια καὶ ἐπίγεια δι' αὐτὴν ἠνεώχθησαν. Ἐκεῖνο δὲ ὅπερ γράφει Γεώργιος ὁ Κεδρηνὸς περὶ τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας, ὅτι ὑπῆγεν εἰς Ῥώμην καὶ ἐνεκάλεσε τὸν Πιλάτον εἰς τὸν Τιβέριον, καὶ ὅτι ὁ Τιβέριος ἔβαλε τὸν Πιλάτον μέσα εἰς μίαν βύρσαν, (ἤγουν τομάρι νεόξαρτον) ὁμοῦ μὲ μίαν ἔχιδναν καὶ ἕνα πίθηκον καὶ ἕνα πετεινὸν, τοῦτο, λέγω, τὸ διήγημα οὐ παραδέχονταί τινες ὡς ἀληθινὸν, καθότι ὁ Ζωναρᾶς ἐν τοῖς Χρονικοῖς βιβλ. ς'. λέγει, ὅτι ὁ Πιλάτος καλεσθεὶς ἀπὸ τὸν Τιβέριον, καὶ φθάσας εἰς Ῥώμην, δὲν εὗρε ζωντανὸν τὸν Τιβέριον, ἀλλὰ διάδοχον τῆς βασιλείας ἐκείνου εὗρε τὸν Καλλιγόλαν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξωρίσθη εἰς τὴν Βίαιναν τῆς Γαλλίας, ὡς ἀναφέρει ὁ Ἅδων ἐν τοῖς Χρονικοῖς, Ἡλικίᾳ ζ'. ἐκεῖ δὲ ἀπογνωσθεὶς ὁ Πιλάτος, μόνος του ἐθανατώθη, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ μα'. ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος βιβλίῳ β'. τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, κεφ. ζ'. καὶ ἐν τῷ Χρονικῷ. (ὅρα σελ. 130 τῆς Ἑκατονταετηρίδος.)

[1] Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

» Φῶς Κυρίου, ἔνδοξε Φωκᾶ, φωτίσαν
» Σὴν καρδίαν, ἔδειξε φωτὸς δοχεῖον.

Ἕτερον εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου αὐτοῦ.

* » Νέαν κιβωτὸν Ἰσραὴλ αἴρει νέος,
» Φωκᾶ νεκρὸν φέρουσαν ὡς ἄλλας πλάκας.
» Εἰκάδι τῇ τριάτῃ Φωκᾶ νεκρὸς ἀμφεκομίσθη.[1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου ΙΕΖΕΚΙΗΛ.

* » Ἰεζεκιὴλ, Ἑβραΐζε κἀν πόλῳ,
» Ἀδωναῒ βλέπω σε, φάσκων Κυρίῳ.

* Οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ Βουζὶ, ἀπὸ τὴν γῆν τοῦ Ἀριρὰ τὴν ἱερατικὴν, καὶ ἐπροφήτευσε χρόνους εἴκοσιν, ἐπρόλαβε δὲ τὴν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ χρόνους τετρακοσίους ἑβδομηκονταεπτά.[2] Ὅτε δὲ ᾐχμαλωτίσθησαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ὑπῆγε καὶ αὐτὸς ὁμοῦ μὲ αὐτοὺς, καὶ ἀφ' οὗ ἐπροφήτευσε πολλὰς προφητείας εἰς τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων, ἔδωκε καὶ τοῦτο τὸ παράδοξον σημεῖον· ἤγουν ὅτι πρέπει νὰ προσέχωσιν εἰς τὸν ποταμὸν τῆς Βαβυλῶνος τὸν καλούμενον Χοβὰρ, καὶ ὅταν ἴδωσιν ὅτι ξηραίνεται, τότε νὰ ἐλπίζωσιν ὅτι θέλει ἔλθῃ κατὰ τῆς Βαβυλῶνος τὸ δρέπανον τῆς ἐρημώσεως· ὅταν δὲ ἴδωσιν ὅτι αὐξάνει, τότε νὰ ἐλπίζωσιν, ὅτι θὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Μίαν φορὰν συνήχθησαν εἰς αὐτὸν Ἑβραῖοι πολλοὶ, ἐπειδὴ ἐφοβήθησαν, μήπως οἱ Βαβυλώνιοι σηκωθῶσι κατ' αὐτῶν καὶ τοὺς θανατώσωσιν· ὅθεν ὁ προφήτης ἔκαμε νὰ σταθῇ τὸ νερὸν τοῦ ποταμοῦ, καὶ περάσαντες αὐτὸν οἱ Ἑβραῖοι ἀντίπεραν ἐσώθησαν. Οἱ δὲ Βαβυλώνιοι, ἐπειδὴ ἐτόλμησαν νὰ κυνηγήσωσιν αὐτοὺς, κατεποντίσθησαν εἰς τὸν ποταμόν. Οὗτος διὰ προσευχῆς του ἐχάρισε μίαν φορὰν εἰς τοὺς πεινῶντας Ἑβραίους πλουσίαν τροφὴν ἀπὸ ὀψάρια, καὶ εἰς ἄλλους, οἵτινες ἐλειποθύμουν, ἐχάρισε ζωὴν καὶ παρηγορίαν. Οὗτος μίαν φορὰν ὅτε οἱ ἐθνικοὶ ἔβλαπτον τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν, ὑπῆγεν εἰς τοὺς πρώτους τῶν ἐθνικῶν, καὶ ποιήσας ἔμπροσθέν των θαυμάσια, ἐφόβισεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ παύσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ βλάπτωσι τὸν Ἰσραήλ.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἰσραηλῖται ἐφώναζον, ὅτι ἐχάθη ἡ ἐλπίς μας, καὶ πλέον δὲν ἐλπίζομεν νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν, ὁ Προφήτης οὗτος μὲ τὸ θαῦμα τῶν νεκρῶν κοκκάλων, τὰ ὁποῖα εἶδεν ἐν ὀπτασίᾳ, ἔπεισεν αὐτοὺς ὅτι εἶναι ἐλπὶς ἐλευθερίας εἰς τὸν Ἰσραήλ. Οὗτος εἶδε τὸν τύπον τοῦ ναοῦ, καθὼς τὸν εἶδε καὶ ὁ Μωϋσῆς, καὶ εἶπεν ὅτι πάλιν θέλει κτισθῇ, καθὼς τὸ εἶπε καὶ ὁ Δανιήλ. Οὗτος ἐτιμώρησεν εἰς τὴν Βαβυλῶνα τὴν φυλὴν τοῦ Γὰδ, ἐπειδὴ αὐτὴ ἐφέρετο ἀσεβῶς μὲν εἰς τὸν Κύριον, ἐνομίζετο δὲ ὅτι φυλάττει τὸν νόμον Κυρίου· ὅθεν ἔκαμε νὰ θανατώσωσιν οἱ ὄφεις τὰ βρέφη καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν· καὶ ἐπροεῖπεν ὅτι δι' αὐτοὺς δὲν θέλει ἐπιστρέψει ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ θέλουσι μένει εἰς τοὺς Μήδους, ἕως οὗ νὰ ἀφήσωσι τὴν πλάνην καὶ τὴν κακίων των. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ φυλὴ αὕτη τοῦ Γὰδ, μὴ ὑποφέρουσα νὰ ἀκούῃ ταῦτα, ἐθανάτωσε τὸν μακάριον τοῦτον Προφήτην, ὡς ἐναντιούμενον καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ἐλέγχοντα αὐτὴν, διότι ἐπροσκύνει τὰ εἴδωλα. Ἔθαψε δὲ αὐτὸν ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὸν ἀγρὸν Θοὺρ, ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Ἀρφαξάδ· εἶναι δὲ ὁ τάφος αὐτοῦ σπήλαιον διπλοῦν, διπλοῦν δὲ λέγεται, ὅτι εἶνσι ἀπόκρυφον, ἔχον ἐσωτερικῶς γυρίσματα, τὰ ὁποῖα ἐδείκνυον αὐτὸ ὅτι ἦσαν δύω σπήλαια. Ἦτο δὲ ὁ Προφήτης οὗτος κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ σώματος μακροκέφαλος, σύμμετρος εἰς τὸ μέγεθος, ξηρὸς εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ τὸ γένειον ἔχων δασὺ καὶ μακρὸν καὶ ὀξύ.

Μνήμη τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων ΑΠΟΛΙΝΑΡΙΟΥ καὶ ΒΙΤΑΛΙΟΥ Ἐπισκόπων Ῥαβέννης τῆς ἐν Ἰταλίᾳ.

* » Τὸν Ἀπολινάριον ἐκτετμημένον,
» Ἔσπευσε Βιτάλιος αὐτίκα φθάσαι.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ὁ Ἐπί-

---

[1] Τὸ Συναξάριον τούτου ὅρα εἰς τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Σεπτεμβρίου, διότι περιττῶς γράφεται ἐδῶ, ἀφοῦ ἐγράφη κατ' ἐκείνην. Σημειοῦμεν ἐδῶ τὸ θαῦμα, ὅπερ ἐνήργησεν ὁ ἅγιος οὗτος ἱερομάρτυς Φωκᾶς, τὸ ὁποῖον ἐδιηγήθη Λέων ὁ Ποντιανὸς, ἤγουν ὅτι ὁ ἀνδρεῖος ἐκεῖνος Περσινάκιος ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν Μάλασβα, καὶ ἀφ' οὗ ἐφόρεσαν αὐτὸν σίδηρα, καὶ τὸν ἐξαγκώνισαν, εὑρίσκετο κατὰ γῆς ἐρριμμένος· οὕτω λοιπὸν εὑρισκόμενος, ἐπεκαλέσθη τὸν ἅγιον τοῦτον λέγων· ἅγιε μάρτυς Φωκᾶ, ἐλέησόν με, καὶ λύτρωσαί με ἀπὸ τὴν ἀνάγκην μου ταύτην καὶ ἀπὸ τὰ δεσμά. Λέγων δὲ ταῦτα ἐκοιμήθη ὀλίγον, καὶ ἰδοὺ βλέπει τὸν ἅγιον εἰς σχῆμα ἱερέως λέγοντα αὐτῷ· σηκώθητι, σηκώθητι ἐπάνω καὶ φύγε. Ἐξυπνήσας δὲ εὗρε τὸν ἑαυτόν του λυμένον ἀπὸ τὰ σίδηρα καὶ δεσμά· ὅθεν εὐθὺς ἀνεχώρησεν ἀβλαβής. Φθάσας δὲ εἰς τὸν οἶκόν του, κατ' ἔτος ἑώρταζε τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου, καὶ εὐχαρίστει δοξάζων τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἅγιον. (οὕτως εὕρομεν αὐτὸ γεγραμμένον ἐν τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς.)

[2] Ἐν δὲ τῷ Ὡρολογίῳ γράφεται, τετρακοσίους δεκατρεῖς.

σκοπος Ῥώμης, τοξευθεὶς καὶ εἰς πῦρ βληθεὶς, τελειοῦται.

* » Ἀπολλωνίῳ διπλόμοχθος ἡ πάλη,
» Μοχθοῦντι πρὸς πῦρ καὶ τὰ τῶν τόξων βέλη.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ὑπὸ Βουλγάρων ποικίλοις τιμωριῶν τρόποις τελειωθέντων ἐπὶ Νικηφόρου τοῦ βασιλέως

* » Ἄνδρας δικαίους καὶ τρόποις οὐ ποικίλους
» Ἄνδρες φονεῖς κτείνουσι ποικιλοτρόπως.

* Νικηφόρος ὁ βασιλεὺς, ὁ ἐπικαλούμενος Πατρίκιος καὶ γενικὸς λογοθέτης, κατὰ τὸν ἔννατον μὲν χρόνον τῆς βασιλείας του, ἐν ἔτει δὲ ἀπὸ Χριστοῦ ωιά (811), ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Βουλγάρους μὲ ὅλα του τὰ στρατεύματα, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν υἱόν του Σταυράκιον καὶ τὸν γαμβρόν του Μιχαήλ. Συγκροτήσας λοιπὸν τὸν πόλεμον μετὰ τῶν Βουλγάρων, ἐνίκησεν αὐτοὺς κατακράτος, καὶ τρόπαιον περιφανέστατον ἤγειρεν· ὑπερηφανευθεὶς ὅμως διὰ τὴν τοιαύτην νίκην, ὡς ἐλαφρὸς εἰς τὸν νοῦν, ἐκάθητο τρυφῶν, καταγινόμενος μὲν εἰς φαγοπότια, ἀμελῶν δὲ τὰ βασιλικὰ πράγματα· αὕτη δὲ ἡ ἀμέλεια ἔκαμε τοὺς Βουλγάρους νὰ λάβωσι θάρρος. Ὅθεν μίαν νύκτα ἐπιπεσόντες αἰφνιδίως κατὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατευμάτων, συνέλαβον ζωντανὸν τὸν βασιλέα μὲ ὅλην τὴν σύγκλητον, καὶ πολλοὺς φόνους ἐποίησαν χωρὶς νὰ σπλαγχνισθῶσι μὲ τελειότητα οὐδὲ αὐτὸν τὸν βασιλέα, διότι καὶ αὐτὸν ἐθανάτωσεν ὁ τῶν βουλγάρων ἀρχηγὸς, Κροῦμος ὀνόματι. Καὶ ὅσοι μὲν στρατιῶται χριστιανοὶ ἐκτυπήθησαν θανατηφόρως, εὐθὺς ἀπέθανον· ὅσοι δὲ δὲν ἐκτυπήθησαν θανασίμως, κατέφυγον εἰς τοὺς ἐκεῖ δασυτέρους τόπους καὶ τὰ λαγκάδια· ὅσοι δὲ ζωντανοὶ ἐπιάσθησαν, ἐτιμωρήθησαν μὲ διάφορα βάσανα διὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν καὶ νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Σκαφῶν. Ὅθεν ἐπειδὴ οἱ μὲν Βούλγαροι ἠνάγκαζον αὐτοὺς νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, οἱ δὲ χριστιανοὶ ἀνθίσταντο ἰσχυρῶς λέγοντες, ὅτι προτιμῶσι μᾶλλον νὰ ἀποθάνωσι, παρὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὴν εὐσέβειαν· τούτου χάριν ἐθανατώθησαν μὲ δεινοὺς καὶ μὲ πολυτρόπους θανάτους. Διότι ἄλλοι μὲν ἀπὸ αὐτοὺς ἀπεκεφαλίσθησαν διὰ ξίφους, ἄλλοι δὲ ἐκρεμάσθησαν· ἄλλοι ἐτοξεύθησαν μὲ πυκνὰ βέλη, καὶ ἄλλοι κατεδικάσθησαν μὲ φυλακὰς καὶ πεῖναν καὶ δίψαν· καὶ οὕτως ὅλοι τελειωθέντες, ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς ἀφθάρτους στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. [1]

Μνήμη τῶν ἐν Καρθαγένῃ ἑπτὰ μαρτύρων.

† » Ἀθληταὶ ἑπτὰ θανατωθέντες ξίφει,
» Χριστῷ πάρεισιν ἅγιοι τῷ Ἁγίῳ.

Ἡ σύναξις τοῦ ἁγίου προφήτου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἐν τοῖς Ὀλύμπου, πλησίον τοῦ ἁγίου Θωμᾶ.

* *Μνήμη τῆς ὁσίας ΑΝΝΗΣ τῆς ἐν τῷ Λωκαδίῳ (ἢ ἐν τῷ Λευκάτῃ.)*

* » Σὸς δέσμιος νεῦς σαρκικὰς ῥίψας πέδας,
» Εἴργοντος Ἄννα, μηδενὸς Θεὸν βλέπει.

† Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ωκθ' (829), καταγομένη μὲν ἀπὸ γένος λαμπρὸν καὶ περιφανὲς, ἔχουσα δὲ πλοῦτον καὶ περιουσίαν πολλήν. Ταύτην τὴν ἁγίαν ἐπεμελεῖτο ἡ μήτηρ της νὰ ἀναθρέψῃ μὲ κοσμιότητα καὶ εὐλάβειαν, ἐπειδὴ ὁ πατήρ της εἶχεν ἀποθάνῃ πρότερον, ἡ δὲ μήτηρ τῆς ἁγίας ζήσασα μὲ αὐτὴν ὀλίγον καιρὸν, ἀπέθανεν ἀφ' οὗ ἡ ἁγία ἐσύναξεν εἰς τὸν ἑαυτόν της ὅλα τὰ καλὰ καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ μὲ τὴν ἐδικήν της προαίρεσιν καὶ μὲ τὴν παρακίνησιν τῆς μητρός της. Ὅθεν ἔγεινεν ἡ μακαρία Ἄννα κυρία πλούτου πολλοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖαν ἐμοίραζεν εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐνδεεῖς τὰς ἀναγκαίας των χρείας· ἐνῷ δὲ ἡ ὁσία αὕτη ἐφημίζετο μὲ τὰ τοιαῦτα καλὰ ἔργα, ἠκολούθησε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Ῥωμαίων ἄνθρωπός τις, Ἀγαρηνὸς μὲν κατὰ τὸ γένος, πονηρὸς δὲ κατὰ τὸν τρόπον. Ἦτο δὲ τότε βασιλεὺς ὁ Μακεδὼν Βασίλειος ἐν ἔτει ωξζ' (867). Ὁ Ἀγαρηνὸς λοιπὸν αὐτὸς ἐζήτησεν ἄδειαν ἀπὸ τὸν βασιλέα νὰ λάβῃ γυναῖκα τὴν μακαρίαν Ἄνναν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἄδειαν· ἀλλ' ἡ ἀοίδιμος Ἄννα δὲν ἔστεργε νὰ κάμῃ τοῦτο, ὅθεν ἐδοκίμαζε πολλὰς θλίψεις καὶ στενοχωρίας ἀπὸ τὸν μιαρὸν Ἀγαρηνόν. Καὶ ὁ μὲν Ἀγαρηνὸς ἐφιλονείκει καὶ ἔλεγεν, ὅτι θὰ τὴν λάβῃ γυναῖκα, ἡ δὲ Ἄννα παρεκάλει τὸν Θεὸν μὲ προσευχὰς καὶ δάκρυα νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ ταχέως ἀπὸ τὸν πειρασμὸν αὐτόν. Ὅθεν εἰσακούσας ὁ

---

[1] Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ βασιλέως Σταυράκιος φεύγων πληγωμένος ἀπὸ τὸν πόλεμον, διεσώθη εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ὅπου ὁ αὐτοκράτωρ, δύω μῆνας μόνον ἀπήλαυσε τὴν βασιλείαν· Ὁρα εἰς τὸν β'. τόμον τοῦ Μελετίου σελ. 257.

Θεὸς τὴν προσευχήν της, ὑστέρησε μὲν τὸν βιαστὴν Ἀγαρηνὸν ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἐτελείωσε δὲ τὸ θέλημα τῆς Ἄννης τῆς φοβουμένης αὐτόν. Τί δὲ ἐκ τούτου ἠκολούθησεν; ἀπέρριψεν ἡ μακαρία Ἄννα ὅλα τὰ τοῦ βίου πράγματα, καὶ ἐμβάσα εἰς ἕνα ναὸν τῆς Θεοτόκου, ἔδωκεν ἑαυτὴν εἰς νηστείαν, εἰς προσευχὴν, εἰς ἀγρυπνίαν καὶ εἰς ἐγκράτειαν, διότι εἰς ὅλην τὴν ἑβδομάδα ἔμενε νηστική.

Ὅθεν τόσον πολλὰ κατεμάρανε τὸ σῶμά της, ὥστε ἐφαίνοντο ἔξωθεν ὅλα τὰ νεῦρα καὶ οἱ ἁρμοὶ τῶν μελῶν· ἐπειδὴ δηλαδὴ αἱ σάρκες της κατεξηράνθησαν ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν σκληραγωγίαν καὶ σχεδὸν ἐνεκρώθησαν, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐσωτερικὴ σύνθεσις καὶ οἱ ἁρμοὶ τῶν νεύρων, μὲ τοὺς ὁποίους ὁ Πλάστης συνέδεσεν ὅλον τὸ σῶμα, καθαρὰ ἐγνωρίζετο ἔξωθεν καὶ μόνον τὸ δέρμα εὑρίσκετο ἐπάνω εἰς τοὺς ἁρμοὺς καὶ τὰ κόκκαλα. Μὲ τὴν τοιαύτην λοιπὸν ζωὴν διῆλθεν ἡ ἁγία χρόνους πεντήκοντα· ἔπειτα ἀσθενήσασα ὀλίγον, παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τὸ δὲ πολυπαθὲς καὶ καρτερικὸν αὐτῆς σῶμα ἐβλήθη ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς της εἰς θήκην καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς ἕνα τόπον, ὅπου καὶ ἄλλοι πολλοὶ συγγενεῖς της εὑρίσκοντο ἐνταφιασμένοι. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον χρόνοι πολλοὶ, ἄνθρωποί τινες ἐνοχλούμενοι ἀπὸ ἀκάθαρτα πνεύματα, ὑπῆγον καὶ ἐξέβαλον ἀπὸ τὸν τάφον τὸ σῶμα τῆς ἁγίας, τὸ ὁποῖον, ὦ τοῦ θαύματος! εὑρέθη λαμπρὸν, σῶον, ἄφθαρτον καὶ γεμάτον ἀπὸ πᾶσαν εὐωδίαν θεϊκήν τε καὶ ἀνθρωπίνην. Θαῦμα δὲ ἦτο τοῦτο βεβαίως ὑπερφυσικὸν καὶ παράδοξον, καθὼς ἐκ τούτου δύναταί τις νὰ τὸ καταλάβῃ, διότι ἂν καὶ ἦσαν καὶ ἄλλα πολλὰ σώματα ἐνταφιασμένα εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ὁμοῦ μὲ τὸ σῶμα τῆς μακαρίας, ἐκεῖνα ὅμως φυσικῶς διελύθησαν καὶ ἐφθάρησαν, τὸ δὲ σῶμα τῆς ὁσίας Ἄννης ἔμεινεν ὑπερφυσικῶς σῶον καὶ ἀδιάφθορον. Ὅθεν ἀληθῶς ἐπληρώθη εἰς τὴν ὁσίαν ταύτην τὸ Δαβιτικὸν ἐκεῖνο, «Φυλάσσει Κύριος πάντα τὰ ὀστᾶ τῶν ἁγίων, καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται.» Ἐκ τῆς χάριτος δὲ του λειψάνου τούτου δαίμονες ἐδιώχθησαν, τυφλοὶ ἀνέβλεψαν, χωλοὶ περιεπάτησαν, καὶ ἁπλῶς, πᾶσα ἀσθένεια, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἄνθρωποι πάσχουσι, καὶ τότε καὶ τώρα δι' αὐτοῦ ἰατρεύεται. Οὕτως ἠξεύρει ὁ Θεὸς νὰ ἀντιδοξάζῃ τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ', μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος ΧΡΙΣΤΙΝΗΣ.

* » Κτείνουσι πέλται Χριστὲ τὴν σὴν Χριστίναν,
» Τὴν χριστιανῶν πίστιν οὐκ ἀρνουμένην,
» Εἰκάδι βλῆτο τετάρτῃ Χριστίνα ὀξέσι πέλταις.

Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Σεβήρου ἐν ἔτει σ' (200), καταγομένη ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Τύρου, θυγάτηρ ἑνὸς στρατηλάτου, Οὐρβανοῦ ὀνομαζομένου, ὁ ὁποῖος ἀναβιβάσας αὐτὴν ἐπάνω εἰς ἕνα πύργον ὑψηλὸν, τὴν ἐπρόσταξε νὰ μένῃ ἐκεῖ ὁμοῦ μὲ τοὺς θεούς του, τοὺς κατεσκευασμένους ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἄλλην πολύτιμον ὕλην. Ἡ δὲ ἁγία σκεφθεῖσα μὲ τὸν ὀρθὸν λογισμὸν, ὅτι βεβαίως δὲν εἶναι θεοὶ τὰ ἄψυχα εἴδωλα τὰ ὑπὸ ἀνθρώπων κατασκευαζόμενα, καὶ κατὰ νεῦσιν Θεοῦ ἰδοῦσα τὸν οὐρανὸν δι' ἑνὸς παραθυρίου, καὶ στοχασθεῖσα ἀπὸ τὰ ποιήματα τὸν Ποιητὴν, συνέτριψε τὰ εἴδωλα τοῦ πατρός της, καὶ διεμοίρασεν αὐτὰ εἰς τοὺς πτωχούς. Διὰ τοῦτο ἐβλήθη εἰς διαφόρους τιμωρίας ἀπὸ τὸν πατέρα της, καὶ ῥιφθεῖσα εἰς φυλακὴν, ἔμεινεν ἐκεῖ χωρὶς φαγητὸν καὶ ποτόν· ἀλλ' ὅμως θεῖος Ἄγγελος ἐπιστὰς ἔτρεφεν αὐτὴν καὶ τὰς πληγάς της ἰάτρευεν. Ἔπειτα ἐῤῥίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκεῖ ἔλαβε μὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἐξήχθη δὲ ὑπὸ θείου Ἀγγέλου εἰς τὴν στερεάν. Μετὰ ταῦτα φανερωθεῖσα ὅτι ζῇ, ἐκλείσθη εἰς φυλακὴν κατὰ προσταγὴν τοῦ πατρός της, ὁ ὁποῖος κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα ἀπέῤῥιψε τὴν μιαρὰν του ψυχήν. Ἀντὶ δὲ τοῦ πατρός της γενόμενος ἄρχων ἄλλος τις, Δίων ὀνομαζόμενος, ἔφερεν ἐμπροσθέν του τὴν μάρτυρα εἰς ἐξέτασιν. Ἡ δὲ ἁγία κηρύξασα τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, ἐδάρη δυνατά· θαυμάσια δὲ ποιήσασα, ἔφερεν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν τρεῖς χιλιάδας Ἕλληνας. Μετὰ τὸν Δίωνα ἔλαβε τὴν ἡγεμονίαν ἄλλος τις, Ἰουλιανὸς ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ἔβαλε τὴν ἁγίαν εἰς ἀνημμένην κάμινον.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ μάρτυς ἐφυλάχθη ἀβλαβὴς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἔῤῥιψεν αὐτὴν εἰς φαρμακερὰ καὶ θανατηφόρα θηρία, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔμεινεν ὡσαύτως ἀβλαβής. Μετὰ ταῦτα ἐπρόσταξε καὶ ἔκοψαν τοὺς μαστοὺς τῆς ἁγίας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐκβῆκε γάλα ἀντὶ αἵματος, ὡς λέγουσιν· ἔπειτα ἔκοψε τὴν γλῶσσάν της· ὕστερον δὲ ἐκτυπήθη ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν μὲ λόγχας εἰς τὰ μέρη τῆς καρδίας καὶ τῶν πλευρῶν, καὶ οὕτως ἡ μακαρία παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ ἔλαβε τὸν τῆς νίκης

ἀμάραντον στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν αὐτῆς, ὁ ὁποῖος ἦτο εἰς τὸ νέον Παλάτιον, καὶ εἰς τὰς μεγάλας Νύμφας, καὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, πλησίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης τῆς παλαιᾶς καὶ νέας. (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν, ὁ δὲ Ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὴν χριστώνυμον καὶ μεγάλην Χριστίναν.»)

—

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς* ΚΑΠΙΤΩΝ *ξίφει τελειοῦται.*

* » Ψυχῆς μὲν ὕβριν παντεπόπτης Δεσπότης
» Τείνει Καπίτων, τὸν τράχηλον δὲ ξίφει.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΥΜΕΝΑΙΟΣ *ξίφει τελειοῦται.*

* » Ἔχαιρεν Ὑμέναιος ἥκων πρὸς ξίφος,
» Ὥσπερ πρὸς ὑμέναιον ἥκων νυμφίος.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ *τοὺς ὀδόντας ὅλους ἐκριζωθεὶς, τελειοῦται.*

* » Ἀνηλεῶς ὀδόντας ἐκριζουσθεὶς ὅλους,
» Βρυγμοὺς ὀδόντων, Ἑρμόγενες, ἐκφύγῃς.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΘΕΟΦΙΛΟΣ *ὁ Ζακύνθιος, ὁ κατὰ τὴν Χίον μαρτυρήσας ἐν ἔτει αχλέ' (1635) πυρὶ τελειοῦται.*

† » Ὁ Θεόφιλος πυρποληθεὶς ἐν Χίῳ,
» Θεοῦ φιλίαν εὗρεν· ὢ εὐτυχίας! [1]

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ *ὁ ἀπὸ Γίου, ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αχό (1670) ξίφει τελειοῦται.*

† » Ἀθανάσιε, δός τι καὶ λάβῃ, μάκαρ,
» Δὸς τὴν κεφαλὴν κἀθανασίαν λάβε. [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ Ε', ἡ Κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης τῆς μητρὸς τῆς ὑπεραγίας Δεστοίνης ἡμῶν Θεοτόκου.

» Μήτηρ τελευτᾷ Μητροπαρθένου Κόρης,
» Τῆς τῶν κυουσῶν μητέρων σωτηρίας.
» Πέμπτῃ ἐξεβίωσε μογοστόκος εἰκάδι Ἄννα.

Αὕτη ἡ κατὰ σάρκα γενομένη προμήτωρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἦτο ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Λευΐ, θυγάτηρ Ματθὰν τοῦ ἱερέως καὶ Μαρίας τῆς αὐτοῦ γυναικός. Ὁ δὲ Ματθὰν ἱεράτευε κατὰ τοὺς χρόνους Κλεοπάτρας, καὶ Σαπώρου βασιλέως Περσῶν [1] πρὸ τοῦ Ἡρώδου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀντιπάτρου. Εἶχε δὲ θυγατέρας τρεῖς, Μαρίαν, Σοβὴν καὶ Ἄνναν· καὶ ἡ μὲν Μαρία ὑπανδρεύθη εἰς τὴν Βηθλεὲμ καὶ ἐγέννησε Σαλώμην τὴν Μαΐαν, ἡ δὲ Σοβὴ ὑπανδρεύθη καὶ αὐτὴ εἰς τὴν Βηθλεὲμ καὶ ἐγέννησε τὴν Ἐλισάβετ, ἡ δὲ Ἄννα ὑπανδρεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ ἐγέννησε Μαρίαν τὴν Θεοτόκον. Ὥστε ἡ Σαλώμη, ἡ Ἐλισάβετ καὶ ἡ Θεοτόκος Μαρία εἶναι θυγατέρες μὲν τριῶν ἀδελφῶν, πρῶται δὲ ἐξάδελφαι ἀναμεταξύ των. [2] Ἡ ἁγία Ἄννα λοιπὸν, ἀφ' οὗ ἐγέννησε τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, ἥτις ἐστάθη σωτηρία ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ ἀφ' οὗ ἀπεγαλάκτισεν αὐτὴν, τὴν ἀφιέρωσεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, ὡς καθαρὸν δῶρον καὶ ἄμωμον· καὶ διανύσασα τὴν ζωήν της μὲ νηστείας καὶ προσευχὰς καὶ ἐλεημοσύνας πρὸς τοὺς πτωχοὺς, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τόπον καλούμενον Δεύτερον. (ὅρα τὸν εἰς τὴν Σάλπιγγα λόγον.)

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων 165 Πατέρων τῶν ἐν τῇ πέμπτῃ Συνόδῳ συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τὰ Ὠριγένους δόγματα καθελόντων.

» Λόγοι Βελίαρ Ὠριγένους οἱ λόγοι,
» Οὕσπερ καθεῖλον προσκυνηταὶ τοῦ Λόγου.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ πρώτου, ἐν ἔτει φνγ' (553) ἦτο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἄνθιμος Τραπεζούντιος, ὁ τὰ τοῦ Εὐτυχοῦς φρονῶν δυσσεβῆ φρονήματα, ὅστις πρότερον γενόμενος Τραπεζοῦντος ἐπίσκοπος, ὕστερον ἔγεινε Κωνσταντινουπόλεως. Ἐπειδὴ δὲ ἐφάνη αἱρετικὸς, ὡς εἴπομεν, ἀπεβλήθη μὲν αὐτὸς τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τοὺς ὀρθοδόξους, καὶ ἀπὸ τὸν τότε Πάπαν τῆς Ῥώμης Ἀγαπητὸν, ἐχειροτονήθη δὲ ἀντ' αὐτοῦ Πατριάρχης ὁ Μηνᾶς, ὁ ὁποῖος

---

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[2] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[1] Ἄλλοι φαίνεται ὅτι ἦτο ὁ Σαπώριος, ἢ Σαβώριος οὗτος ἀπὸ τὸν Σαβώριον τὸν βασιλέα Περσῶν, τὸν σύγχρονον ὄντα τῷ μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ ἐν ἔτει τλϐ' (332).

[2] Ὥστε ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον καὶ ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης, ἦσαν δεύτεροι ἐξάδελφοι.

ἦτο πρότερον πρεσβύτερος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας καὶ ξενοδόχος τοῦ Σαμψών. Διὰ τὴν ἀφορμὴν λοιπὸν ταύτην ἔκαμαν ἐπανάστασιν ὁ Σεβῆρος καὶ Πέτρος ὁ Ἀπαμείας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἄνθρωποι γεμάτοι αἱρέσεις, καὶ ἐσύσταινον τὰ τοῦ Ὠριγένους βλάσφημα δόγματα· [1] ὅθεν ταράττοντες τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἐπροξένουν λύπην εἰς ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους. Διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς εἰς τὸν ἕβδομον χρόνον τῆς βασιλείας του, συνεκάλεσε Σύνοδον ἐν Κωνσταντινουπόλει 165 ἁγίων Πατέρων, ὁμοῦ μὲ τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην Μηνᾶν, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν τοὺς ἀνωτέρω εἰρημένους καὶ τοὺς ὁμόφρονας αὐτῶν. [2] Ὅθεν ἀπὸ τότε ἑορτάζει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τὴν τῆς Συνόδου ταύτης ἀνάμνησιν, δοξάζουσα τὸν Θεόν.

—

* *Μνήμη τῆς ὁσίας καὶ μακαρίας* ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ *τῆς διακόνου.*

* » Ὀλυμπιὰς πεσοῦσα πατρίδος φίλης,
» Πρὸς τὸν ἄνω χαίρουσα βαίνει πατρίδα.

* Αὕτη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου καὶ Ἀρκαδίου τοῦ υἱοῦ του ἐν ἔτει τγέ (395), [3] θυγάτηρ μὲν Σεκούνδου τοῦ ἀπὸ Κομήτων, ἐγγόνη δὲ Ἀβλαβίου τοῦ ἐπάρχου, καὶ νύμφη πρὸς ὀλίγον Νευριδίου τοῦ ἀπὸ ἐπάρχων· γυνὴ δὲ οὐδενός, διότι ἐνῷ ἦτο ἀκόμη παρθένος ἀπέθανεν ὁ ταύτης νυμφίος, ὅθεν ἔμεινεν ἐνταυτῷ καὶ παρθένος καὶ χήρα ἡ αὐτὴ, καὶ διήρχετο τὴν ζωήν της μὲ νηστείας καὶ προσευχὰς καὶ μὲ ἐλεημοσύνας τῶν πτωχῶν. Ἐπειδὴ ὅλην τὴν περιουσίαν της εὐχέρωσεν ἡ μακαρία εἰς βοήθειαν τῶν τοῦ Θεοῦ ἀρχιερέων. Αὕτη καὶ τὸν μακάριον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον μὲ διαφορετικὸν τρόπον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐτίμησεν· ὅθεν καὶ πρὸς αὐτὴν ὁ θεῖος Χρυσόστομος ἔστειλε τὰς πολλὰς ἐκείνας καὶ μελιρρύτους του ἐπιστολάς. Εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς ζωῆς της ἐκοσμήθη ἡ ὁσία καὶ μὲ τὸν στέφανον τῆς ὁμολογίας, καθόσον ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἄδικον ἔλαβεν ἐξορίαν, ὅπου καὶ τελειωθεῖσα ἡ τρισολβία ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

—

* *Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν* ΕΥΠΡΑΞΙΑΣ.

* » Εὐπραξία πρόσεισι Χριστῷ πλουσία,
» Πολλαῖς κομῶσα ψυχικαῖς εὐπραξίαις.

* Αὕτη ἦτο θυγάτηρ πατρὸς μὲν Ἀντιγόνου τοῦ Συγκλητικοῦ, μητρὸς δὲ Εὐπραξίας, κατὰ τοὺς χρόνους Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τπ' (380), μὲ τὸν ὁποῖον ἦτο συγγενής. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ πατήρ της, παρέδωκεν αὐτὴν ἡ μήτηρ της εἰς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, παρακαλέσας αὐτὸν νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς ὀρφανῆς θυγατρός της· ὁ δὲ Θεοδόσιος ἠρραβωνίασε τὴν Εὐπραξίαν μὲ ἕνα ἄρχοντα Συγκλητικόν. Μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησεν ἡ ὁσία ὁμοῦ μὲ τὴν μητέρα της καὶ ὑπῆγεν εἰς τὰς Θήβας τῆς Αἰγύπτου. Ἐκεῖ δὲ ἐμβᾶσα εἰς ἓν γυναικεῖον μοναστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐνησκοῦντο καλογραῖαι ἑκατὸν τέσσαρες, αἱ ὁποῖαι ἐπολιτεύοντο μίαν ζωὴν ἰσάγγελον, ἐμιμεῖτο τὰς ἀρετὰς ἐκείνων, καὶ πλέον δὲν ὑπέφερε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ μοναστηρίου· ἦτο δὲ τότε δώδεκα χρόνων. Ἡ δὲ μήτηρ τῆς ἁγίας ἀναχωρήσασα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, περιῆλθεν ὅλα τὰ κτήματα, ὅσα εἶχε κατὰ τὴν Ἀνατολὴν, καὶ ἔκαμεν εἰς τοὺς πτωχοὺς πολλὰς εὐεργεσίας καὶ ἐλεημοσύνας. Μετὰ ταῦτα ἀσθενήσασα ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὸ ἐν Αἰγύπτῳ μοναστήριον, καὶ ἐκεῖ ἀφήσασα ὅλην τὴν περιουσίαν της εἰς τὴν θυγατέρα της Εὐπραξίαν, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Ἡ δὲ Εὐπραξία διεμοίρασε μὲν ὅλα τὰ γονικά της εἰς τοὺς δεομένους, καὶ εἰς τὰς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ἠγάπησε δὲ τὴν ἀσκητικὴν καὶ πολύμοχθον ζωὴν τῶν μοναχῶν καθ' ὑπερβολήν. Ὅθεν εἰς τόσην ἀρετὴν ἔφθασεν ἡ μακαρία, ὥστε ὑπέταξε καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ σώματος, καὶ τούτων ἔγεινεν ἀνωτέρα, διότι εἰς τεσσαράκοντα πέντε ὁλοκλήρους ἡμέρας καὶ νύκτας ἀκίνητος ἵστατο ἡ ἀρρενόφρων, ἔχουσα τὰς χεῖράς της ὑψωμένας

---

[1] Τὰ βλάσφημα δόγματα τοῦ Ὠριγένους ἦσαν αὐτά. Ὅτι αἱ ψυχαὶ προϋπάρχουσι τῶν σωμάτων. Ὅτι αὐταὶ ἐμβαίνουσι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἑνὸς σώματος εἰς ἄλλο σῶμα. Ὅτι ἡ κόλασις ἔχει τέλος. Ὅτι οἱ δαίμονες θὰ λάβωσι τὸ πρῶτον ἀξίωμα τῆς Ἀγγελικῆς χάριτος, τὸ ὁποῖον εἶχον. Ὅτι αἱ ψυχαὶ θὰ ἀναστηθῶσι γυμναὶ χωρὶς σώματα. Ὅτι τὰ οὐράνια σώματα ἔχουσι ψυχὰς, καὶ ἄλλα ἀκόμη κακόδοξα. Σημείωσαι ὅμως, ὅτι οἱ μεταγενέστεροι διδάσκαλοι ἐποίησαν βιβλίον ἐκ τῶν τοῦ Ὠριγένους, Φιλοκαλίαν αὐτὸ ὀνομάσαντες, ἐν ᾧ ἔγραψαν ὅλα τὰ τοῦ Ὠριγένους ὀρθὰ φρονήματα. ἐκ τούτων δὲ εἶναι καὶ αἱ θαυμασταὶ ἑρμηνεῖαι τὰς ὁποίας ὁ Ὠριγένης κατέβαλεν εἰς τὴν Πεντάτευχον, εἰς τὸν Ψαλτῆρα, καὶ εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν ἁγίαν Γραφὴν παλαιάν τε καὶ νέαν, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ οἱ θεῖοι Πατέρες πολλὰ αὐτολεξεὶ ἠρανίσθησαν.

[2] Ἀνεθεμάτισε δὲ τὸν Ὠριγένην, Δίδυμον, Εὐάγριον, Ζωόραν, Θεόδωρον τὸν Μοψουεστίας, καὶ Διόδωρον, τοὺς φρονοῦντας τὰ τοῦ Νεστορίου. Ὅρα περὶ τῆς Συνόδου ταύτης εἰς τὸ ἡμέτερον Πηδάλιον.

[3] Ἐν ἔτει 395 ἀποθανόντος τοῦ Θεοδοσίου, οἱ δύο αὐτοῦ υἱοὶ διεμοιράσθησαν τὴν αὐτοκρατορίαν λαβόντες ὁ μὲν τὸ ἀνατολικὸν αὐτῆς μέρος ὁ δὲ τὸ δυτικόν. Σ. Ε.

εἰς τὸν οὐρανόν. Ὅθεν διὰ τὰς ὑπερβαλλούσας ἀρετάς της ἔλαβε παρὰ Θεοῦ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων· πολλοὺς ἀνθρώπους ἐλευθερώσασα ἀπὸ διάφορα πάθη καὶ ἀσθενείας. Οὕτω λοιπὸν θεοφιλῶς ζήσασα, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον.)[1]

—

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων, ΣΑΚΤΟΥ, ΜΑΤΤΟΥΡΟΥ, ΑΤΤΑΛΟΥ καὶ ΒΛΑΝΔΙΝΗΣ.*

Εἰς τὸν Σάκτον, Μάττουρον, καὶ Ἄτταλον.

* » Τρεῖς ἐξ ἑνὸς πνίγουσιν ἄνδρας σπαρτίου,
» Ὡς τρίπλοκόν τι σπαρτίον συνημμένους.

Εἰς τὴν Βλανδίναν.

* » Νίκης ἀγῶνος ἱππικοῦ τῇ Βλανδίνῃ
» Δίδωσι λαμπρὰ παμβασιλεὺς τὰ στέφη.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΕΡΜΟΛΑΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτυρησάντων ΕΡΜΙΠΠΟΥ καὶ ΕΡΜΟΚΡΑΤΟΥΣ.

* » Ἀρχῆς τὸ ταυτὸν κλήσεως τῶν μαρτύρων
» Δηλοῖ τὸ ταυτὸν τοῦ διὰ ξίφους τέλους.[2]
» Ἑρμόλεω ἑκκαιδεκάτῃ τάμεν αὐχένα χαλκός.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἱερεῖς ἀπὸ τὸν κλῆρον τῆς ἐν Νικομηδείᾳ Ἐκκλησίας· μείναντες ἀπὸ τὰς εἴκοσι χιλιάδας, οἵτινες ἐκάησαν μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τὸν τύραννον Μαξιμιανόν, ἐν ἔτει τδ' (304), ἐκρύπτοντο εἰς μίαν οἰκίαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος Παντελεήμων ἐδιδάχθη τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν, ἐπιάσθη καὶ ἐρωτώμενος ἀπὸ τὸν Μαξιμιανόν, ποῖος ἐδίδαξεν αὐτὸν, ἀπεκρίθη ὅλην τὴν ἀλήθειαν χωρὶς κἀνὲν ψεῦδος καὶ εἶπεν, ὅτι ἐδιδάχθη αὐτὴν ἀπὸ τὸν ἱερέα Ἑρμόλαον. Ὅθεν παρευθὺς ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔφεραν αὐτὸν, ὁμοῦ δὲ μὲ τὸν Ἑρμόλαον ἔφερον καὶ τὸν Ἕρμιππον καὶ Ἑρμοκράτην. Ἐρωτηθέντες λοιπὸν οἱ ἅγιοι, ὡμολόγησαν μὲν παρρησίᾳ ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινὸς, ἐνέπαιξαν δὲ τὰ εἴδωλα καὶ ὅλους ὅσοι τὰ σέβονται. Ὅθεν καὶ οἱ τρεῖς ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἀνέβησαν νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ.

» Θεῷ παρεσκεύασας ἁγνὸν ὡς δόμον,
» Σαυτὴν ἄγουσα σεμνὴ εἰς κατοικίαν.

Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀντωνίνου, ἐν ἔτει ρμ' (140), καταγομένη μὲν ἀπὸ ἓν χωρίον τῆς παλαιᾶς Ῥώμης, θυγάτηρ δὲ οὖσα γονέων χριστιανῶν καλουμένων Ἀγάθωνος καὶ Πολιτείας, οἱ ὁποῖοι τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου ἐπιμελῶς ἐφύλαττον. Ἄτεκνοι δὲ ὄντες, ἀδιαλείπτως παρεκάλουν τὸν Κύριον, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς τέκνον· ὁ δὲ Θεὸς, ὁποιῶν τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν, ἐχάρισε παιδίον θηλυκὸν εἰς αὐτοὺς, τὸ ὁποῖον ὠνόμασαν εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα Παρασκευὴν, ἐπειδὴ ἐγεννήθη κατὰ τὴν παρασκευὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος. Αὕτη λοιπὸν ἀφιερώσασα τὸν ἑαυτόν της εἰς τὸν Θεὸν ἀπὸ τὰς μητρικὰς ἀγκάλας, ἐδιδάσκετο ἀπὸ τὴν μητέρα της καὶ ἐνουθετεῖτο· ἀφ' οὗ δὲ ἔμαθεν ἡ ἁγία τὰ ἱερὰ γράμματα, πάντοτε ἀνεγίνωσκε τὰς θείας Γραφὰς, καὶ σχολάζουσα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, κατεγίνετο εἰς τὴν ἁγίαν προσευχήν. Ὅτε δὲ ἀπέθανον οἱ γονεῖς της, διεμοίρασεν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά της εἰς τοὺς πτωχοὺς, αὐτὴ δὲ κουρευθεῖσα καὶ ἐνδυθεῖσα τὸ σχῆμα τῶν καλογραιῶν, ἐξῆλθεν εἰς τὸν κόσμον κηρύττουσα τὸ ὄνομα Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ ἡμῶν Θεοῦ· ὅθεν καὶ πολλοὺς Ἕλληνας ἔφερεν εἰς θεογνωσίαν. Τινὲς δὲ Ἑβραῖοι διέβαλον αὐτὴν εἰς τὸν τότε βασιλέα Ἀντωνῖνον, λέγοντες ὅτι μία γυνὴ, Παρασκευὴ ὀνομαζομένη, κηρύττει Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τῆς Μαρίας, τὸν ὁποῖον ἐσταύρωσαν οἱ προπάτορές μας.

Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε νὰ φέρωσι τὴν ἁγίαν ἔμπροσθέν του· βλέπων δὲ αὐτὴν, ἔμεινεν ἔκθαμβος καὶ ἐκστατικὸς, διὰ τὴν φρόνησιν καὶ εὐμορφίαν της. Ὅθεν λέγει πρὸς αὐτὴν, ἐὰν πεισθῇς εἰς τὰ λόγιά μου, ὦ κόρη, καὶ θυσιάσῃς εἰς τοὺς Θεούς, θὰ γίνῃς κληρονόμος πολλῶν χαρισμάτων καὶ ἀγαθῶν· εἰδὲ καὶ δὲν πεισθῇς, ἤξευρε, ὅτι θέλω σὲ παραδώσει εἰς πολλὰ βάσανα. Τότε ἡ ἁγία μὲ ἀνδρειωμένον λογισμὸν ἀπεκρίθη πρὸς τὸν βασιλέα, μὴ γένοιτό ποτε εἰς ἐμὲ νὰ ἀρνηθῶ τὸ ὄνομα Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ μου! «Θεοὶ γὰρ οἳ

---

[1] Ὁ ἑλληνικὸς βίος αὐτῆς σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἤν τις ἀνὴρ ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει.» Ἐν αὐταῖς δὲ σώζεται καὶ λόγος πρὸς αὐτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὑρήσει;»

[2] Ἤτοι, καθὼς τὰ τρία ὀνόματα τῶν ἁγίων ἀρχίζουσιν ἀπὸ τὴν αὐτὴν συλλαγὴν, ἤγουν ἀπὸ τὴν Ἑρ, τοιουτοτρόπως ἔλαβον καὶ οἱ τρεῖς ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ τέλος καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν.

» τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν οὐκ ἐποίησαν, ἀπω-
» λέσθωσαν ἐκ τῆς γῆς,» ὡς λέγει ὁ προφήτης Ἱερεμίας. (Ἱερεμ. 1. 11.) Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀνάψας ἀπὸ τὸν θυμόν, ἐπρόσταξε νὰ πυρώσωσι μίαν περικεφαλαίαν σιδηρᾶν καὶ νὰ βάλωσιν αὐτὴν εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς ἁγίας· τούτου δὲ γενομένου, ἐφυλάχθη ἡ ἁγία ἀβλαβὴς μὲ θεϊκὴν δρόσον. Ὅθεν διὰ τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον ἐπίστευσαν κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν πολλοὶ Ἕλληνες εἰς τὸν Χριστόν· ἔπειτα ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔκαυσαν ὀυνατὰ ἕνα λέβητα γεμάτον ἀπὸ ἔλαιον καὶ πίσσαν, καὶ μέσα εἰς αὐτὸ ἔβαλον τὴν ἁγίαν. Ἱσταμένη δὲ ἡ μάρτυς εἰς τὸ μέσον τοῦ λέβητος ἐφαίνετο δροσιζομένη. Ὅθεν βλέπων αὐτὴν ὁ βασιλεὺς, εἶπε, ῥάντισόν με ἀπὸ τὸ ἔλαιον καὶ τὴν πίσσαν, Παρασκευή, διὰ νὰ γνωρίσω, ἂν ἡ πίσσα καὶ τὸ ἔλαιον καίουσιν. Ἡ δὲ ἁγία γεμίσασα τὰς χεῖράς της, ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, καὶ εὐθὺς ἐτυφλώθησαν οἱ ὀφθαλμοί του· ὅθεν ἐφώναζε μὲ μεγάλην φωνὴν λέγων, ἐλέησόν με δούλη τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, καὶ θέλω πιστεύσει εἰς τὸν Θεὸν, τὸν ὁποῖον κηρύττεις. Εὐθὺς λοιπὸν ἔλαβε τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του· ὅθεν ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν αὐτὸς καὶ ὅλοι οἱ δορυφόροι του, ἤγουν οἱ σωματοφύλακές του, οἵτινες καὶ ἔλαβον τὸ ἅγιον βάπτισμα εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος.

Ἡ δὲ ἁγία ἐξελθοῦσα ἐκεῖθεν ὑπῆγεν εἰς ἄλλας πόλεις καὶ χωρία, κηρύττουσα τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ἐλθοῦσα δὲ εἰς ἄλλην πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐβασίλευεν ἄνθρωπός τις, Ἀσκληπιὸς ὀνομαζόμενος, ἐφέρθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπικαλεσαμένη τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ σφραγίσασα τὸν ἑαυτόν της μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, ὡμολόγησεν ἑαυτὴν χριστιανὴν, καὶ ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, ἐταράχθη, καὶ ἔπεμψεν αὐτὴν εἰς ἕνα δράκοντα φοβερώτατον, φωλεύοντα ἔξω τῆς πόλεως, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον συνήθειαν καὶ ἔρριπτον τοὺς καταδικασμένους εἰς θάνατον, καὶ τοὺς ἔτρωγεν. Ὅτε δὲ ἡ ἁγία ὑπῆγεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, βλέπων αὐτὴν ὁ δράκων, ἐσφύριζε μεγάλως, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα του, ἐξέβαλε καπνὸν πολύν. Ἡ δὲ ἁγία πλησιάσασα εἰς τὸν δράκοντα, εἶπεν, ἔφθασεν, ὦ θηρίον, ἐναντίον σου ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ· καὶ φυσήσασα τὸν δράκοντα, ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Τότε ὁ δράκων σφυρίξας μεγάλως, ἐσχίσθη εἰς δύω, καὶ ἠφανίσθη. Βλέπων δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον, ἐπίστευσαν ὅλοι εἰς τὸν Χριστόν.

Ἡ δὲ ἁγία ἀναχωρήσασα ἀπὸ ἐκεῖ, ὑπῆγεν εἰς ἄλλην πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐβασίλευεν ἄλλος βασιλεὺς Ταράσιος ὀνόματι, ὅστις μαθὼν περὶ τῆς ἁγίας, παρέστησεν αὐτὴν εἰς τὸ κριτήριον. Ἐρωτηθεῖσα λοιπὸν ἀπὸ αὐτὸν ἡ ἁγία, ὡμολόγησε τὸν ἑαυτόν της χριστιανὴν, καὶ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν ἀνεκήρυξεν· ὅθεν ἐβλήθη εἰς ἕνα λέβητα, γεμάτον ἀπὸ ἔλαιον καὶ πίσσαν καὶ μόλυβδον, καὶ ὑποκάτω εὐτοῦ ἤναπτε φωτία. Ἄγγελος δὲ Κυρίου παρουσιασθεὶς ἐψύχρανε τὸν λέβητα, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ εἴδη, ὥστε ἔμεινεν ἐξ αὐτῶν ἀβλαβὴς ἡ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς. Καὶ ἄλλα δὲ ἀκόμη βάσανα ἐποίησεν εἰς αὐτὴν ὁ ἀπάνθρωπος τύραννος, πλὴν δὲν ἐδυνήθη νὰ σαλεύσῃ τὴν στερεὰν πίστιν της. Ὅθεν τελευταῖον ἀπέκοψε τὴν τιμίαν αὐτῆς κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἐπέταξεν ἡ ψυχὴ τῆς μακαρίας νικηφόρος εἰς τὰς αἰωνίους μονάς· (τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὸν νέον Θησαυρόν). [1]

---

* *Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος* ΩΡΑΙΟΖΗΛΗΣ.

* » Εἰς πῦρ βληθεῖσα Ὡραιοζήλη, λόγε,
» Ἅπασι βρύει τοὺς κρουνοὺς τῶν θαυμάτων.

* Ἡ βασιλὶς τῶν πόλεων Κωνσταντινούπολις, ἐκτὸς τῶν ἄλλων καλῶν ἐστολίζετο ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς βίους τῶν ἐναρέτων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν· μάλιστα δὲ δι' αὐτῶν ἐστολίζετο περισσότερον, παρὰ μὲ τὰ διάφορα αἰσθητὰ κάλλη ὅσα ἔχει· ἤτοι τὴν τοποθεσίαν αὐτῆς, τὴν μεγαλότητα, καὶ τὰ τείχη τὰ ἀπὸ τοὺς ἐναντίους ἐχθροὺς ἀνίκητα μένοντα, καθότι περισσότερον κάλλος καὶ μεγαλητέρα ὠφέλεια προξενεῖται εἰς αὐτὴν ἐκ τῶν βίων τούτων, παρὰ ἀπὸ τὰ ἄνω εἰρημένα. Βίους δὲ λέγω ὄχι μόνον τοὺς ἐγνωσμένους εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ γεγραμμένους εἰς τὰ τῆς ἐκκλησίας Συναξάρια, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ὅσοι ἐγνώσθησαν μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κατά τινα ὅμως τυχηρὰν ἀμέλειαν δὲν ἐγράφησαν, ἀλλ' ἐσκεπάσθησαν ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν. Διότι ἐκεῖνοι μὲν οἱ βίοι τῶν ἁγίων ὅσοι εἶναι γεγραμ-

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην Παρασκευὴν Κανόνα νέον ἡ ἐμὴ ἀδυναμία ἐφιλοπόνησε, καὶ τὰ ἐλλείποντα τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς ἀνεπλήρωσε. Συνέθετο δὲ καὶ ἕτερον κανόνα ὁ ἐκ τοῦ ἱεροῦ Κοινοβίου Ῥωσσικοῦ σοφολογιώτατος διδάσκαλος κὺρ Βενέδικτος.

μένοι, ὅταν ἀναγινώσκωνται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, παρακινοῦσι τοὺς ἀκούοντας εἰς ζῆλον καὶ μίμησιν τῆς ἀρετῆς καὶ εἰς συντριβὴν τῆς ψυχῆς καὶ κατάνυξιν, ὅσοι δὲ δὲν εἶναι γεγραμμένοι, ἂν καὶ ἡ πολυκαιρία ἐσκέπασε τὰ ὑπομνήματα αὐτῶν καὶ ἠφάνισεν, ὅμως ἀπὸ τὰ θαύματα ἅτινα ἐνεργοῦσιν οἱ τοὺς βίους τούτους πολιτευσάμενοι ἅγιοι, γίνονται εἰς ὅλους φανεροὶ καὶ κατάδηλοι.

Ἀπὸ τοὺς ἁγίους δὲ τούτους εἶναι καὶ ἡ καλλικέλαδος ἀηδὼν καὶ καθαρὰ περιστερὰ τοῦ Χριστοῦ, ἡ μάρτυς λέγω Ὡραιοζήλη, ἡ ὁποία ἀπὸ τίνα χώραν κατήγετο, καὶ ποῖοι ἦσαν οἱ γονεῖς της, δὲν εὑρίσκεται γεγραμμένον· ὅτι δὲ ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς Ἕλληνας, οἵτινες ἐπροσκύνουν τὰ εἴδωλα, τοῦτο θέλει τὸ φανερώσει ὁ λόγος παρέμπροσθεν. Διότι ἀπὸ τοὺς καιροὺς τῶν θεοκηρύκων ἀποστόλων, ὅτε διεδόθη εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, ἀπὸ τότε ἐσαγηνεύθη διὰ τῶν λογικῶν δικτύων τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ ἡ σεμνοτάτη αὕτη Ὡραιοζήλη, καὶ ἐλυτρώθη ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς εἰδωλολατρείας. Ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον λοιπὸν Ἀνδρέαν ἐβαπτίσθη αὕτη καὶ ἐρωτίσθη, καὶ ἀριερώθη εἰς μίαν μικρὰν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ, καὶ ὡς γῆ ἀγαθὴ, δεχθεῖσα τὸν σπόρον τῆς διδασκαλίας τοῦ ἀποστόλου, ἐτελεσφόρησε πολὺν καὶ ἑκατονταπλάσιον τὸν καρπόν. Διότι μένουσα εἰς τὸν ναὸν ἐκεῖνον τοῦ ἀρχιστρατήγου, ἦτο ἐργάτις τῶν τοῦ Χριστοῦ ἐντολῶν, καὶ ἐσπούδαζε διὰ τῶν καλῶν ἔργων νὰ γίνεται κήρυξ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καλουμένη ἰσαπόστολος, καὶ ταλαιπωρουμένη μὲ πᾶσαν κακοπάθειαν σώματος. Ὅθεν ἐκ τούτου συνέτρεχον εἰς αὐτὴν πλῆθος Ἑλλήνων πολὺ, καὶ ὠφελοῦντο μὲ τὰς καθημερινάς της διδασκαλίας, τὴν μὲν προτέραν κακὴν ζωὴν αὐτῶν λησμονοῦντες, ἐπιστρέφοντες δὲ εἰς τὸν Χριστὸν καὶ μὲ τὴν χάριν αὐτοῦ οἰκειούμενοι. Διὰ τοῦτο ἀπέκτησεν ἡ ἁγία καὶ ἄλλας δύω ἀκόμη παρθένους, αἱ ὁποῖαι ἀποστραφεῖσαι τὴν εἰδωλικὴν πλάνην, ἐγνώρισαν τὸν Χριστὸν διὰ τῆς διδασκαλίας της, Θεὸν προαιώνιον καὶ Δημιουργὸν τοῦ παντός. Αὗται λοιπὸν αἱ δύω παρθένοι κυριευθεῖσαι ἀπὸ τὸν πόθον τοῦ Χριστοῦ μὲ τὴν παντοτεινὴν ἐργασίαν τῶν ἀρετῶν, καὶ σεμνυνόμεναι μὲ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὡραιοζήλης, ἀπέβλεπον εἰς αὐτὴν ἀκλινῶς μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ νοὸς, ὡς πρωτότυπον τῆς ἀρετῆς καὶ παράδειγμα, καὶ πυρπολούμεναι πάντοτε ἀπὸ τὸν ἔνθεον ζῆλον, ἔχαιρον, συνεριζόμεναι μὲ μίαν ἀγαθὴν ἔριν καὶ ἀξιέπαινον, ποία ἀπὸ αὐτὰς νὰ νικήσῃ τὴν ἄλλην εἰς ἀγρυπνείας, εἰς νηστείας, εἰς προσευχὰς, καὶ εἰς τὰς λοιπὰς κακοπαθείας τοῦ σώματος. Καὶ ταῦτα μὲν ἐγίνοντο ἕως εἰς τοὺς χρόνους τοῦ ἀσεβεστάτου βασιλέως Δεκίου, ἤτοι ἐν ἔτει σν΄ (250), τότε δὲ ὁ μισόκαλος διάβολος καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν πολέμιος, κατετήκετο ἀπὸ τὸν φθόνον του, στοχαζόμενος τὴν ἀνίκητον δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, πῶς καὶ διὰ μέσου τῆς ἀσθενοῦς φύσεως τῶν γυναικῶν ἐνηργεῖτο ἡ ἀρετὴ, καὶ ηὔξανεν ἀπανταχοῦ. Ἡ ἀρετὴ δὲ πάλιν, ἂν καὶ εἰς ἀπόκρυφον καὶ παράμερον μέρος γίνεται, κάμνει ὅμως φανερὸν τὸ τοῦ Εὐαγγελίου κήρυγμα, καὶ ὄχι μόνον αὐτὸ πλατύνει, ἀλλὰ καὶ τὸ στηρίζει εἰς τὰς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν. Ὅθεν τί μετεχειρίσθη ὁ ἀλιτήριος διάβολος; ἐμβῆκεν εἰς τὸν βασιλέα Δέκιον, καὶ διὰ μέσου αὐτοῦ ἐκίνησε πόλεμον καὶ διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν, διότι οὗτος ὁ ἀσεβέστατος μὴ μεταχειρισθεὶς καλῶς τὴν βασιλείαν, δὲν ἠθέλησε νὰ γνωρίσῃ τὸν Θεὸν ὅστις τὴν ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν, ἀλλ' ἐσηκώθη κατ' αὐτοῦ, Θεοὺς μὲν ψευδωνύμους προσκυνῶν καὶ ματαίους, βιάζων δὲ καὶ τοὺς ἀνθρώπους νὰ προσκυνῶσιν αὐτοὺς, ὁ καὶ αὐτῶν τῶν ἀναισθήτων εἰδώλων ἀναισθητότερος.

Οὗτος λοιπὸν καὶ τὴν μακαρίαν ταύτην Ὡραιοζήλην χωρίσας ἀπὸ τὰς συντρόφους της δύω παρθένους, παρέστησεν εἰς τὸ κριτήριόν του, καὶ πρὸς αὐτὴν εἶπεν· ἀπὸ ποίαν ἀφορμὴν, ὦ γύναιον, τὴν μὲν πατρικήν σου θρησκείαν ἠθέτησας, τὸν δὲ Χριστὸν ἀνακηρύττεις Θεόν; ἢ διὰ τί ἀπατᾷς τοὺς ἀνθρώπους μὲ ψευδεῖς καὶ πιθανοὺς λόγους, καὶ πείθεις αὐτοὺς νὰ πιστεύσωσιν εἰς ἕνα θνητὸν ἄνθρωπον, λέγουσα, ὅτι αὐτὸς εἶναι Ποιητὴς τοῦ παντός; Πρὸς ταῦτα ἡ ἁγία ἀπεκρίθη, Σὺ βασιλεῦ, ἔμαθες, ὅτι ὁ ὑπ' ἐμοῦ κηρυττόμενος Χριστὸς ἐσταυρώθη ὡς ἄνθρωπος, ἀλλὰ πῶς δὲν ἔμαθες, καὶ τοῦτο ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀνέστη ὡς Θεός; ἢ πῶς δὲν ἤκουσες, ὅτι, αὐτὸς καταβὰς εἰς τὸν ᾅδην, πάντας τοὺς ἐκεῖ ὄντας συνανέστησε, καὶ ὡς ἀρχηγὸς τῆς ζωῆς ἐχάρισεν εἰς τοὺς νεκροὺς ζωὴν τὴν αἰώνιον; Ὅτι δὲ ὁ Χριστὸς, ὢν Θεὸς προαιώνιος, ἠθέλησε νὰ γίνῃ ἄνθρωπος, καὶ νὰ πάθῃ, καὶ νὰ σαυρωθῇ, δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, τοῦτο περιττὸν εἶναι νὰ τὸ λέγω εἰς τὰ ὦτα ἀνθρώπων μὴ ἐννοούντων τὸ τοιοῦτο μυστήριον. Πλὴν ἐγώ σοι λέγω τοῦτο πρῶτον καὶ τελευταῖον, ὅτι εἴτι καὶ ἂν κάμῃς, καὶ εἴτι ἂν

μὲ ἀπειλήσῃς, ἢ κολακεύσῃς, ἢ τιμωρήσῃς, ἢ ὑποσχεθῇς δὲν θέλεις δυνηθῇ νὰ μὲ σαλεύσῃς ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μου· μή μοι γένοιτό ποτε νὰ ἀρνηθῶ τὸν Θεόν μου! ὁ ὁποῖος μὲ ἐδημιούργησεν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι, καὶ κατέβη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐσαρκώθη ἀσπόρως διὰ τὴν σωτηρίαν μου. Λοιπὸν ὅ,τι θέλεις, κάμε, ὦ βασιλεῦ· ἰδοὺ ἔμπροσθέν σου εὑρίσκεται τὸ πήλινον τοῦτο σῶμά μου, καὶ καῖε, κόπτε, σφάζε, τιμώρει αὐτό. Ταῦτα μὲν εἶπεν ἡ ἁγία, ὁ δὲ τῆς βασιλείας καὶ τῆς ζωῆς ταύτης ἀνάξιος Δέκιος, ἀνάψας ἀπὸ τὸν θυμόν, προστάζει νὰ ἐκδύσωσι τὴν ἁγίαν, καὶ νὰ δέρωσιν αὐτὴν εἰς πολλὰς ὥρας· ὅλοι δὲ ἔμειναν ἐκστατικοί, βλέποντες τὴν γενναιότητα καὶ ὑπομονὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ νύμφης, διότι ὑπέφερεν ὡς ἂν ἦτο ἄλλος τὶς καὶ ὄχι αὐτή. Ἐπειδὴ δὲ ὁ βασιλεὺς συνεχῶς γυρίζων πρὸς τὴν ἁγίαν, ἔβλεπεν αὐτὴν ἐλπίζων ὅτι θέλει μεταβληθῇ ἀπὸ την πίστιν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο, ὢ τοῦ θαύματος! ἀποβαλὼν τὴν ὀπτικὴν δύναμιν τῶν ὀφθαλμῶν του, ἐξαίφνης ἐτυφλώθη, καὶ ἐφαίνετο ὡς ἓν παίγνιον εἰς τοὺς ὑπηκόους του. Ὅθεν κατὰ τὸ παρὸν ἐπρόσταξε νὰ φυλακώσωσι τὴν ἁγίαν, λαβὼν δὲ ἕνα χειραγωγὸν εἰς τὸν δρόμον, ἐσηκώθη ἀπὸ τὸν θρόνον, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὰ ἀνάκτορά του.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἁγία ἐσπούδαζε νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὸν ποθούμενόν της Νυμφίον Χριστὸν, ἐμήνυσεν εἰς τὸν ἀσεβῆ βασιλέα, ὅτι ἐὰν σὺ δὲν χρίσῃς τοὺς ὀφθαλμούς σου μὲ τὸ αἷμα τῆς ἀποτμηθησομένης κεφαλῆς μου, κατ' ἄλλον τρόπον δὲν θέλεις λάβῃ τὸ φῶς σου. Ὅθεν εὐθὺς ἐπρόσταξε καὶ ἀπεκεφάλισαν τὴν ἁγίαν· εἶτα χρίσας τοὺς ὀφθαλμούς του μὲ τὸ αἷμά της ὁ βδελυρὸς καὶ ἀκάθαρτος, ἔλαβε παρευθὺς τὸ φῶς καὶ ἀνέβλεψε. Ἔμεινεν ὅμως ἀχάριστος εἰς τὴν εὐεργεσίαν ταύτην ὁ παράνομος βασιλεύς, μᾶλλον δὲ φθονήσας ὁ παμβέβηλος νὰ μὴ λάβωσιν οἱ χριστιανοὶ τὸ τῆς ἁγίας τίμιον σῶμα καὶ διὰ μέσου αὐτοῦ ἐπιστραφῶσιν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ πολλοὶ Ἕλληνες, ἐπρόσταξεν ὁ ἀλιτήριος νὰ καύσωσι τὸ λείψανον τῆς μάρτυρος μὲ πῦρ. Καὶ ἡ μὲν ἁγία τυγοῦσα τοῦ ποθουμένου, χαίρει καὶ εὐφραίνεται αἰωνίως εἰς τὰ οὐράνια, συμβασιλεύουσα μὲ τὸν ποθεινότατον αὐτῆς Νυμφίον Χριστόν. Ἡ δὲ σύναξις καὶ ἑορτή της τελεῖται εἰς τὸν μαρτυρικὸν αὐτῆς ναόν, τὸν εὑρισκόμενον πλησίον τοῦ σεβασμίου ναοῦ τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίας εἰς τὸν ὁποῖον ναόν της γίνονται ἰατρεῖαι διαφόρων ἀρρωστημάτων· καὶ μαρτυρεῖ ὁ παράλυτος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος προσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας, ἐσφίγχθη καὶ ἔγεινεν ὑγιής· μαρτυροῦσιν αἱ στεῖραι γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι διὰ τοῦ λειψάνου τῆς ἁγίας μεταβάλλονται εἰς τεκνογονίαν, καὶ αἱ γυναῖκες ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι καταξήρους ἔχουσαι τοὺς μαστοὺς ἀπὸ γάλα, ἐπιστρέφουσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ἔχουσαι αὐτοὺς γεμάτους γάλακτος, μὲ τὸ ὁποῖον χορταίνουσι τὰ ὑπομάζια βρέφη των. Διότι οὕτως ἠξεύρει ὁ Θεὸς νὰ ἀντιδοξάζῃ τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ οἰκεῖον αἷμα ἐχχέαντας.

Ὁ ὅσιος ΙΓΝΑΤΙΟΣ ὁ Στειρωνίτης ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται

* » Πρὶν γῆς ἀπελθεῖν ἀρετῶν καρποὺς φύσας,
» Τὸ στεῖρον ἐκπέφευγεν ὁ Στειρωνίτης.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΠΠΙΩΝ ξίφει τελειοῦται

* » Τὸν σὸν ξίφει τράχηλον ἀτρέπτως κλίνας,
» Τὸ τῆς τελευτῆς Ἀππίων πίνεις πόμα.

Ἡ ἁγία μάρτυς ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ, ξίφει τελειοῦται.

* » Τομὴν κεφαλῆς Ἱερουσαλὴμ φέρει,
» Καὶ τὴν ἄνω νῦν Ἱερουσαλὴμ βλέπει.

* *Τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἀρχαγγέλου ΜΙΧΑΗΛ πέραν ἐν Σχάλλαις.*

* *Τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἀρχαγγέλου ΓΑΒΡΙΗΛ πέραν ἐν Χάλδαις.*

* *Ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Δεσπίνης ἡμῶν Θεοτόκου πέραν ἐν τῷ Παγιδίῳ πλησίον τοῦ νέου Ἐμβόλου.*

* *Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χίῳ γεγονότος θαύματος, παρὰ τῆς ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς.* [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος καὶ ἰαματικοῦ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ.

» Γαλακτόμικτον, μάρτυς, αἷμα σῆς κάρας,
» Δι' ἣν ὑδατόμικτον ὁ Χριστὸς χέει. [2]
» Φάσγανον ἑβδομάτῃ λάχεν εἰκάδι Παντελεήμων.

---

[1] Ὅρα τοῦτο εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

[2] Τὸ δίστιχον τοῦτο ἴσως οὕτως ἑρμηνεύεται· τὸ αἷμα τῆς κάρας σου, μάρτυς Παντελεήμων, ἐξῆλθε μεμιγμένον μὲ γά-

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει τδ' (304), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Νικομηδείας, υἱὸς πατρὸς μὲν Ἕλληνος, Εὐστοργίου ὀνομαζομένου, μητρὸς δὲ, ἐκ προγόνων οὔσης χριστιανῆς, καλουμένης Εὐβούλης. Ἔμαθε τὴν μὲν τῶν σωμάτων ἰατρικὴν τέχνην ἀπό τινα Εὐφρόσυνον, ὅστις εἶχε δόξαν καὶ φήμην μεγαλωτάτην καὶ ἐφαίνετο ὅτι ἔφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἰατρικῆς, τὴν δὲ τῆς ψυχῆς καὶ κατὰ Χριστὸν ἰατρικὴν ἔμαθεν ἀπὸ τὸν ἅγιον Ἑρμόλαον, τὸν ἱερέα τῆς ἐν Νικομηδείᾳ Ἐκκλησίας, περὶ οὗ προείπομεν εἰς τὴν εἰκοστὴν ἕκτην τοῦ παρόντος. Διὰ μέσου δὲ τῆς κατὰ Χριστὸν ἰατρικῆς ταύτης ἀνέστησεν ὁ ἅγιος ἐν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἐδαγκάσθη ἀπὸ ἔχιδναν καὶ ἦτο κάτω πεσμένον νεκρὸν, ἐπικαλεσθεὶς μόνον τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα· ὅθεν ἐβαπτίσθη ἀπὸ τὸν ῥηθέντα ἅγιον Ἑρμόλαον καὶ ὡδηγήθη εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ὁ δὲ τρόπος τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ ἔγεινεν οὕτω πως· Τυφλός τις προσελθὼν εἰς τὸν ἅγιον ἰατρεύθη, ἐρωτηθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν βασιλέα, ποῖος τὸν ἰάτρευσεν, ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ Παντολέων (διότι τοῦτο ἦτο τὸ πρῶτόν του ὄνομα) ἐπειδὴ ἐπεκαλέσθη τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ· ἐπρόσθεσε δὲ καὶ τοῦτο ὅτι καὶ αὐτὸς πιστεύει εἰς τὸν Χριστόν. Ὅθεν παρευθὺς ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν ποτὲ τυφλὸν, τὸν δὲ Πανταλέοντα ἐρευνήσαντες, εὗρον καὶ ἔφερον ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἅγιος οὔτε μὲ κολακείας, οὔτε μὲ ἀπειλὰς ἐπείσθη νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἔδειραν αὐτὸν δυνατὰ, καὶ ἔκαυσαν μὲ ἀνημμένας λαμπάδας. Ἐμφανισθεὶς δὲ ὁ Κύριος εἰς τὸν ἅγιον μὲ τὸ σχῆμα Ἑρμολάου τοῦ Ἱερέως, εἶπεν εἰς αὐτὸν, νὰ ἔχῃ θάρρος· ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐβλήθη ὁ ἅγιος εἰς τὸν βρασμένον μόλυβδον, καὶ ὅτε ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τότε, λέγω, ἐφάνη ὁ Κύριος, ὅτι ὁμοῦ μὲ τὸν Παντελεήμοσα ἐβλήθη ἐντὸς αὐτῶν, ὅθεν καὶ ἔμεινεν ἀβλαβὴς ἀπὸ ὅλα τὰ βάσανα. Ἔπειτα ἐδόθη εἰς τὰ θηρία, φυλαχθεὶς δὲ καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβὴς, ἐδέθη εἰς ἕνα τροχὸν καρφωμένον μὲ μαχαίρια κοπτερὰ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ ὑψηλὸν μέρος ἐρρίφθη εἰς τὸν κατήφορον. Μετὰ δὲ ταῦτα ἔλαβεν ὁ ἅγιος τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν· ὅθεν προσηυχήθη, καὶ τελειωθείσης τῆς προσευχῆς, ἦλθε θεία φωνὴ ὀνομάζουσα αὐτὸν ἀντὶ Πανταλέοντος Παντελεήμονα· ὅτε δὲ ἔμελλε νὰ ἀποκεφαλισθῇ ὁ ἅγιος, ἐξήπλωσεν ὁ δήμιος τὴν χεῖρα διὰ νὰ τὸν κτυπήσῃ μὲ τὴν σπάθην, καὶ, ὢ τοῦ θαύματος! εὐθὺς ἔλυσεν ὡς τὸ κηρίον. Ὅθεν οἱ στρατιῶται βλέποντες τὸ τοιοῦτον θαυμάσιον ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν· τότε δὲ ὁ ἅγιος κλίνας θελημάτικῶς τὴν κεφαλὴν, ἀπεκεφαλίσθη. Λέγουσι δὲ, ὅτι ἀντὶ αἵματος ἐξῆλθε γάλα ἀπὸ τὸν λαιμόν του, καὶ ὅτι τὸ δένδρον τῆς ἐλαίας, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτο δεμένος ὁ ἅγιος, ξηρὸν πρότερον ὄν, εὐθὺς ἐβλάστησε καὶ ἐκαρποφόρησε. Τελεῖται δὲ ἡ σύναξις αὐτοῦ καὶ ἑορτὴ εἰς τὴν ἐπώνυμον αὐτοῦ ἐκκλησίαν· (τὸν κατὰ πλάτος βίον τούτου ὅρα εἰς τὸ Ἐκλόγιον.) [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος ἰαθεὶς τυφλὸς καὶ τὸν Χριστὸν Θεὸν ὁμολογήσας, ξίφει τελειοῦται.

» Αὐγὴν ἐφευρὼν σαρκικῶν τυφλὸς λύχνων,
» Καὶ ψυχικὴν ἤθροισεν αὐγὴν ἐκ ξίφους.

* *Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν ΑΝΘΟΥΣΗΣ τῆς ὁμολογητρίας, τῆς ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μονῇ τοῦ Μαντινέου.*

* » Χριστὸν μὲν αἰνεῖ Ἀνθοῦσα παρὰ πλάνοις,
» Χριστὸς δὲ αὖθις Ἀνθοῦσαν παρ' Ἀγγέλοις.

* Αὕτη ἡ ἁγία ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνύμου, ἐν ἔτει ψμά (741),

---

λα, διὰ τὴν ὁποίαν χάραν σου, ἤτοι διὰ σὲ, (τοῦ μέρους λαμβανομένου ἀντὶ ὅλου συνεκδοχικῶς.) ἔχυσεν ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὴν πλευράν του αἷμα μεμιγμένον μὲ ὕδωρ. «Λόγχῃ γάρ φησιν αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ.»

[1] Εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Παντελεήμονα σώζεται ἐν ἐγκώμιον ἁπλοῦν καὶ γλαφυρὸν, ὅπερ εὑρίσκεται εἰς τὸ Κυριακὸν τῆς σκήτεως τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Κουτλουμουσίου. Ἐφιλοπόνησε δὲ εἰς αὐτὸν καὶ ὁλόκληρον ὀκτώηχον κανόνα ὁ ἅγιος Ἰωσὴφ ὁ ὑμνογράφος, ὅστις εὑρίσκεται ἐν τῇ σκήτῃ τοῦ Καυσοκαλυβίου, ἔν τινι ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Εὑρίσκεται δὲ εἰς τὴν αὐτὴν σκήτην τοῦ Κουτλουμουσίου καὶ Παρακλητικὸς Κανὼν πρὸς τὸν ἅγιον τοῦτον. Ἔχει δὲ καὶ Νικήτας ὁ Ῥήτωρ ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα, οὗ ἡ ἀρχὴ «Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.» (σώζεται δὲ ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, ἐν τῷ πέμπτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.) Ἐν τῇ αὐτῇ δὲ Λαύρᾳ καὶ τῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται καὶ ὁ Ἑλληνικὸς βίος αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τῆς εἰδωλικῆς ἀχλύος κατὰ πάσης τῆς οἰκουμένης.» Ὁμοίως καὶ ἕτερον ἐγκώμιον πρὸς τὸν αὐτὸν ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων σώζεται, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἔστι μὲν οὐδὲν οὕτως ἐπέραστον.»

θυγάτηρ γονέων εὐσεβῶν, Στρατηγίου καὶ Φευρωνίας ὀνομαζομένων· ἀγαπήσας δὲ ἡ μακαρία τὴν παρθενίαν καὶ καθαρότητα ἀπὸ αὐτὰς σχεδὸν τὰς μητρικὰς ἀγκάλας ἔζη εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς τρύπας τῆς γῆς, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ἀποστρεφομένη μὲν καὶ μισοῦσα ὅλα τὰ βιωτικὰ πράγματα, μόνον δὲ τὴν ἡσυχίαν ἀγαπῶσα καὶ ἐναγκαλιζομένη. Κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας ἔτυχε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν τόπον τοῦ Μαντινέου ἱερομόναχός τις Σισίνιος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ἦτο θαυματουργὸς καὶ ἅγιος ἄνθρωπος, καὶ μετεχειρίζετο πᾶν εἶδος ἀρετῆς. Ὅθεν ἡ ἀοίδιμος Ἀνθοῦσα βλέπουσα αὐτὸν, παρεκινήθη νὰ τὸν μιμηθῇ εἰς τὰς ἀρετάς· καὶ πρῶτον μὲν ἔλαβεν ἀπὸ αὐτὸν τύπον καὶ κανόνα, πῶς νὰ πολιτεύηται εἰς τὴν μοναδικὴν ζωὴν, δεύτερον δὲ, διὰ νὰ γυμνασθῇ εἰς τὴν ὑπακοὴν προσετάχθη παρ' αὐτοῦ νὰ ἔμβῃ εἰς ἕνα φοῦρνον ἀνημμένον· ἡ δὲ ἁγία ὑπακούσασα, ἐμβῆκεν εἰς αὐτὸν, καὶ πάλιν ἐκβῆκε, χωρὶς νὰ βλαβῇ ὁλοτελῶς. Καὶ ἄλλας δὲ ὑψηλοτέρας ἀρετὰς ἔμαθεν ἀπὸ αὐτὸν ἡ ὁσία, αἱ ὁποῖαι κάμνουσι τὸν ἄνθρωπον νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν Θεόν. Προεῖπε δὲ εἰς αὐτὴν ὁ μοναχὸς ἐκεῖνος, ὅτι μέλλει νὰ συστήσῃ μοναστήριον, καὶ ὅτι θὰ λάβῃ τὴν ἡγουμενίαν ἐννεακοσίων καλογραιῶν, ὃ καὶ πραγματικῶς ἠκολούθησεν ὕστερον. Μετὰ ταῦτα ἐκουρεύθη τὰς τρίχας ἀπὸ τὸν θαυματουργὸν ἐκεῖνον Σισίνιον καὶ προσετάχθη παρ' αὐτοῦ νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸ μικρὸν νησίδιον τῆς λίμνης, τῆς πλησιαζούσης εἰς τὸ χωρίον τὸ καλούμενον Περκελέ. Καταγινομένη λοιπὸν ἡ μακαρία εἰς τὴν ἐγκράτειαν καὶ εἰς τὴν λοιπὴν σκληραγωγίαν τοῦ σώματος, ἔγεινε τῆς ἁγίας Τριάδος κατοικητήριον· διότι φορέσας σίδηρα, καὶ ἐνδυθεῖσα φορέματα τρίχινα, ἔξω σαρκὸς καὶ κόσμου ἐνομίζετο παρὰ τῶν φρονίμων. Ἐλθοῦσα δὲ μίαν φορὰν εἰς τὸν ῥηθέντα ἅγιον Σισίνιον, παρεκάλει αὐτὸν νὰ τῆς δώσῃ ἄδειαν νὰ κτίσῃ ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Ἄννης τῆς μητρὸς τῆς Θεοτόκου. Ὁ δὲ Σισίνιος νουθετήσας αὐτὴν πολλὰ καὶ διδάξας, προεῖπεν εἰς αὐτὴν σαφέστατα ὅσα ἔμελλον νὰ τὴν ἀκολουθήσωσι, καὶ οὕτως ἀφῆκεν αὐτὴν νὰ ὑπάγῃ, φανερώσας καὶ τὸν καιρὸν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἔμελλεν αὐτὸς νὰ ἀποθάνῃ.

Ἔκτισε λοιπὸν ἡ ὁσία τὸν ποθούμενον ναὸν τῆς ἁγίας Ἄννης, καὶ συνήχθησαν ἐκεῖ ἕως τριάκοντα καλογραῖαι, καὶ ἐνῷ ἐπλησίαζον νὰ ἔλθωσιν εἰς ἔργον ὅσα προεῖπεν ὁ ὅσιος Σισίνιος εἰς τὴν ἁγίαν, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν ὁ μακάριος, καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Βλέπουσα δὲ μετὰ ταῦτα ἡ ἁγία Ἀνθοῦσα, ὅτι αἱ ἀδελφαὶ αἱ συναχθεῖσαι ἐδείκνυον εἰς αὐτὴν ὑπακοὴν καὶ εὐπείθειαν, ἔκτισεν ἀκόμη ἐκ θεμελίων δύω ἱεροὺς ναοὺς, τὸν ἕνα μὲν εἰς ὄνομα τῆς Θεοτόκου, τὸν δὲ ἄλλον εἰς ὄνομα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων· καὶ τὸν μὲν ναὸν τῆς Θεοτόκου ἀφιέρωσεν εἰς τὰς καλογραίας, τὸν δὲ ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἀφιέρωσεν εἰς τοὺς μοναχούς. Ὅθεν πολλοὶ κοσμικοὶ θέλοντες νὰ μετανοήσωσι διὰ τὰς ἁμαρτίας των, ἄφινον τὸν κόσμον καὶ προσήρχοντο πρότερον μὲν εἰς τὸν ῥηθέντα ἅγιον Σισίνιον, ἐν ὅσῳ ἔζη, ὕστερον δὲ καὶ εἰς τὴν ἁγίαν Ἀνθοῦσαν ταύτην, ὁδηγούμενοι ἀπὸ αὐτὴν καὶ πρὸς τὰς ἀρετὰς παιδαγωγούμενοι. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία ἦτο γεμάτη ἀπὸ τὰ ὀρθὰ δόγματα τῆς πίστεως, ἀπεστρέφετο πᾶσαν νεωτέραν αἵρεσιν· ὅθεν ἐκ τούτου ἔγεινε περιβόητος, καὶ ἡ φήμη ταύτης διέδραμεν ἕως καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς. Ἦτο δὲ τότε βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὁ Κοπρώνυμος, ὁ καὶ Καβαλῖνος ἐπονομαζόμενος, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, ὁ μισόχριστος ἐκεῖνος καὶ εἰκονομάχος, ὁ ὁποῖος ἐσπούδαζε νὰ γυρίσῃ τὴν ἁγίαν ταύτην εἰς τὴν πλάνην του. Ὅθεν ἀποστείλας ἕνα ὁμόφρονά του εἰκονομάχον, ὕπαγε, τῷ εἶπεν, εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Μαντινέου, καὶ εὑρὼν τὴν Ἀνθοῦσαν, κατάπεισον αὐτὴν νὰ κλίνῃ εἰς τὴν ἰδικήν μας δόξαν· ἤτοι εἰς τὸ νὰ ἀθετήσῃ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων· καὶ εἰ μὲν πεισθῇ, καλῶς ἂν ἔχοι, εἰδὲ μὴ, τιμώρησον αὐτὴν, ἕως οὗ νὰ τὴν πείσῃς καὶ σταθερῶς νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὰ προστάγματά μας. Ὁ δὲ ἀπεσταλμένος λαβὼν μαζί του καὶ ἄλλους ἀνθρώπους, καὶ συνάξας πολλὰς ἁγίας εἰκόνας, ἔφερεν εἰς ἐξέτασιν τὴν ὁσίαν, ὁμοῦ καὶ τὸν ἀνεψιόν της, ὁ ὁποῖος ἦτο ἡγούμενος εἰς ἓν ἀνδρικὸν μοναστήριον. Παρευθὺς λοιπὸν τὸν μὲν ἀνεψιὸν τῆς ἁγίας ἡγούμενον ἔδειρεν εἰς πολλὴν ὥραν καὶ ἐξέσχισε τὸ σῶμά του, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδιδεν ἡ ἁγία θάρρος καὶ δύναμιν διὰ νὰ μένῃ εἰς τὴν ὁμολογίαν καὶ προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ νὰ ὑποφέρῃ ἀνδρείως τὰ βάσανα. Ἐνῷ δὲ ἐκινδύνευε νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὰ βάσανα, ἀφέθη καὶ δὲν ἐβασανίσθη πλέον.

Τὴν δὲ ἁγίαν Ἀνθοῦσαν ἐτάνυσαν ἀπὸ τέσσαρα μέρη, καὶ ἔδειραν ἀπανθρώπως μὲ βούνευρα· ἔπειτα ἀνάψας ὁ ἀλιτήριος τὰς ἁγίας ἐκείνας εἰκόνας, τὰς ὁποίας ἐσύναξεν, οὕτως ἀνημμένας τὰς ἔβαλεν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς τῆς ἁγίας, εἰς δὲ τοὺς πόδας της ἔβαλεν ἀνημμένους ἄνθρακας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὁσία ἔμεινεν ἀβλα-

βὴς, μὲ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἐξώρισε· μετὰ ταῦτα ὑπῆγεν ὁ βασιλεὺς Κοπρώνυμος εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην τοῦ Μαντινέου, καὶ παραστήσας ἔμπροσθέν του τὴν ἁγίαν, ἐμελέτα νὰ τῆς κάμῃ πολλὰ βασανιστήρια· ἀλλ' ἡ ἁγία ἐμπόδισεν αὐτὸν ἀπὸ τοὺς σκοπούς του, διότι τὸν ἐπάταξε μὲ ἀορασίαν, καὶ δὲν ἔβλεπεν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ βασίλισσα ἐκινδύνευσεν ἐπάνω εἰς τὴν γένναν καὶ ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ, ἠρώτησε τὴν ἁγίαν ὁ βασιλεὺς περὶ αὐτῆς· ἡ δὲ ἁγία προεῖπεν, ὅτι δὲν θὰ ἀποθάνῃ, ἀλλὰ θὰ γεννήσῃ δύω παιδία ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ προεῖπε καὶ ποίαν ζωὴν μέλλει νὰ διέλθῃ ἕκαστον παιδίον. Ταῦτα δὲ ἀκούσασα ἡ βασίλισσα, καὶ εὐλαβηθεῖσα ἀφιέρωσεν εἰς τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας πολλὰ κτήματα καὶ ἀφιερώματα· τότε καὶ ὁ βασιλεὺς εὐλαβηθεὶς, ἀφῆκεν αὐτὴν, καὶ πλέον δὲν τὴν ἐπαίδευσεν. Οὕτως ἠξεύρει ἡ ἀρετὴ καὶ τὰ θηρία νὰ ἡμερόνῃ, καὶ τοὺς πολεμίους νὰ κάμνῃ φίλους. Ὅθεν ἡ ἁγία ἐμεγαλύνθη καὶ ἐφημίζετο ἀπὸ τὰ στόματα πάντων· διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ ἔτρεχον εἰς αὐτὴν, ἄλλοι μὲν διὰ νὰ λάβωσι τὴν εὐχήν της καὶ εὐλογίαν, ἄλλοι δὲ διὰ νὰ γίνωσι μοναχοὶ καὶ ἄλλοι διὰ νὰ ἰατρευθῶσιν ἀπὸ τὰς ἀσθενείας ὅσας εἶχον. Μεταξὺ δὲ αὐτῶν ὑπῆγε καὶ εἷς στρατιώτης πρὸς τὴν ἁγίαν ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκά του, καὶ ἐζήτει ἀπὸ αὐτὴν παιδίον, διότι δὲν εἶχεν, ὑποσχόμενος, ἐὰν γεννήσῃ παιδίον, νὰ προσφέρῃ αὐτὸ εἰς τὸν Θεόν. Ἀκούσας δὲ τὴν ἁγίαν φανερώνουσαν τὰ διανοήματα τῆς καρδίας του, καὶ λαβὼν πληροφορίαν παρ' αὐτῆς ὅτι μέλλει νὰ γεννήσῃ παιδίον, ἐπανῆλθε χαίρων εἰς τὸν οἶκόν του.

Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα θαύματα ἐποίησεν ἡ ὁσία αὕτη Ἀνθοῦσα, ὥστε (διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ σχῆμα τῆς ὑπερβολῆς) ἂν ἠμπορῇ τις νὰ μετρήσῃ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, καὶ τὰς σταγόνας τῆς βροχῆς, καὶ τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, καὶ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ πλάτος καὶ μῆκος τῆς γῆς, αὐτὸς ἠμπορεῖ νὰ γράψῃ καὶ τὰ θαυμαστὰ ἔργα ὅσα αὕτη ἐποίησεν. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ αὐτὴ ἦτο ἄνθρωπος, καὶ ἔπρεπε νὰ γευθῇ θάνατον, διὰ τοῦτο ὕπνωσεν ἡ μακαρία τὸν δικαίοις πρέποντα ὕπνον, κατ' αὐτὴν τὴν σημερινὴν ἡμέραν τῆς μνήμης τοῦ μεγαλομάρτυρος ἁγίου Παντελεήμονος· διότι τοῦτο ἤυχετο ἡ ἀοίδιμος νὰ τελειώσῃ εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην. Τελειωθεῖσα δὲ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ κελλίον, εἰς τὸ ὁποῖον διῆλθε τὴν ζωήν της· ἐτέλει δὲ καὶ μετὰ θάνατον θαύματα πάμπολλα εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ εἰς ἔνδειξιν τῆς θαρέστου αὐτῆς πολιτείας.

—

* *Οἱ ἅγιοι ἑκατὸν πεντήκοντα τρεῖς μάρτυρες οἱ ἐκ τῆς Θρᾴκης, ἐν τῇ θαλάσσῃ τελειοῦνται.*

* » Θαλασσοάθλους ἰσαρίθμους, Χριστέ μου,
» Ἄγρᾳ θαλάσσης Τιβεριάδος, δέχου.

* *Ὁ ὅσιος ΜΑΝΟΥΗΛ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Εἴκειν λογισμῷ Μανουὴλ πείσας πάθη,
» Παθῶν ὑπῆρξε πρὶν θανεῖν αὐτοκράτωρ.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, ὁ ἐκ Κασάνδρας, ἐν Θεσσαλονίκῃ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αψοζ' (1777), ἀγχόνῃ τελειοῦται.*

† » Ὁ Χριστόδουλος σταυρὸν αἴρων, ἀγχόνην
» Στερρῶς ὑπῆλθε, δοῦλος ὡς Χριστὸς μέγας. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ διακόνων ΠΡΟΧΟΡΟΥ, ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ, ΤΙΜΩΝΟΣ καὶ ΠΑΡΜΕΝΑ.

Εἰς τὸν Πρόχορον.

† » Μίμημα ὁ Πρόχορος Ἐπιστηθίου,
» Ὤφθη ἀληθῶς· εὖγε τῆς προθυμίας.

Εἰς τὸν Νικάνορα.

» Τὸ δίκτυόν σου, Νικάνωρ, Θεοῦ Λόγῳ,
» Πολλοὺς ἀγρεῦσαν, ἐρρύη τέλει βίου.

Εἰς τὸν Τίμωνα.

* » Τιμῶ σε, Τίμων, ὡς Ἀποστόλων ἕνα,
» Ὡς μαρτύρων τε τῶν κεκαυμένων ἕνα.

Εἰς τὸν Παρμενᾶν.

» Ἔχει σε τύμβος, ἀλλὰ μέχρι σαρκίου·
» Ψυχὴ γὰρ ἡ σὴ, Παρμενᾶ, μετ' Ἀγγέλων.

Εἰς τὰς τέσσαρας ὁμοῦ.

» Τετρὰς μαθητῶν τοῦ θεανθρώπου Λόγου,
» Τριάδα σεπτὴν πᾶσι κηρύττει λόγῳ.
» Εἰκάδι ὀγδοάτῃ μυστῶν συνελήλυθε τετρᾶς.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι ἐστάθησαν μαθηταὶ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων, καὶ συνηριθμοῦντο μὲ τοὺς Ἑβδομήκοντα [2] ὄντες συνδιά-

[1] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[2] Διατί οὗτοι συνηριθμοῦντο καὶ ἐλέγοντο Ἑβδομήκοντα ὅρα εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τῆς Συνάξεως τῶν Ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ἰανουαρίου.

κονοι ὁμοῦ μὲ τὸν πρωτομάρτυρα καὶ ἀρχιδιάκονον Στέφανον, περὶ τῶν ὁποίων γράφει ὁ ἱερὸς Λουκᾶς εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, λέγων, «Καὶ ἐξελέξαντο (οἱ Δώδεκα Ἀπόστολοι δηλαδὴ) Στέφανον ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν.» (Πράξ. ϛ΄. 5.) Ἀφ' οὗ δὲ ἔπαυσαν ἀπὸ τὸ νὰ διακονῶσι θεαρέστως καὶ μὲ τρόπον ἀκατηγόρητον εἰς τὰς τραπέζας τῶν χηρῶν καὶ τῶν πτωχῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, τότε, ὁ μὲν Πρόχορος ἐπεριπάτει εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τοῦ ἐπιστηθίου καὶ θεολόγου Ἰωάννου, συγκοπιάζων μὲ αὐτὸν εἰς τὴν συγγραφὴν τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, καὶ συγκοινωνὸς γενόμενος τῶν πειρασμῶν καὶ θλίψεων τοῦ διδασκάλου του. Ἀφ' οὗ δὲ μετέστη ὁ μέγας Ἰωάννης, ἔγεινεν ἐπίσκοπος Νικομηδείας, καὶ ἔφερεν εἰς καλλιτέραν κατάστασιν ὅλους τοὺς ἐκεῖσε εὑρισκομένους ἀνθρώπους μὲ τὸν λόγον του, διδάσκων αὐτοὺς νὰ μὴ ὑποδουλόνωσι τὸ κρεῖττον εἰς τὸ χεῖρον· ἤτοι τὴν ψυχὴν εἰς τὸ σῶμα καὶ εἰς τὰ πάθη τοῦ σώματος· ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου νὰ ὑποτάσσωσι τὸ σῶμα καὶ τὰ τούτου πάθη εἰς τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ τὴν διάκρισιν. Καὶ οὕτω νομοθετῶν, ἐτελείωσεν ὁ ἀοίδιμος τὴν ζωήν του.

Ὁ δὲ ἅγιος Νικάνωρ παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς τὸν Θεὸν κατ' ἐκείνην τὴν ἰδίαν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐλιθοβολήθη ὁ ἅγιος πρωτομάρτυς Στέφανος, διότι ἔπρεπεν ὁ συνδιάκονος Νικάνωρ νὰ ἀποθάνῃ μὲ τὸν ἀρχιδιάκονον Στέφανον· καὶ οὗτοι οἱ δύω, ἔχοντες ὅμοια τὰ φρονήματα, ἔπρεπε νὰ λάβωσιν ἑπομένως καὶ τὰ τέλη κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Ὁ δὲ ἅγιος Παρμενᾶς διακονῶν καὶ ὑπηρετῶν θεοφιλῶς εἰς τὰς χρείας τῶν ἁγίων, ἐγένετο εὐάρεστος καὶ εἰς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τοὺς Δώδεκα μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ· ἀσθενήσας δὲ ἔπειτα, ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων ἀποστόλων παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἐκηδεύθη δὲ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς Ἀποστόλους, καὶ ἐθρηνήθη συμμέτρως ἀπὸ αὐτούς. Ὁ δὲ ἅγιος ἀπόστολος Τίμων διηκόνει καὶ αὐτὸς εἰς τὰς χρείας τῶν ἁγίων ὁμοῦ μὲ τὸν πρωτοάθλον καὶ ἀρχιδιάκονον Στέφανον· ἔπειτα ἐχειροτονήθη ἀπὸ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους ἐπίσκοπος εἰς τὴν Βόστραν, τὴν εὑρισκομένην εἰς τὴν Ἀραβίαν. Ἐκεῖ δὲ μεταβὰς, ἠγωνίσθη καθ' ὑπερβολὴν ὁ μακάριος, καὶ πολλοὺς ἀπίστους ἔφερεν εἰς τὴν πίστιν, καὶ μὲ τὸν Χριστὸν αὐτοὺς οἰκειοποίησεν· ὅθεν πρῶτον μὲν ἐδάρη πολλὰ ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ ἀπίστους καὶ Ἕλληνας, ἔπειτα δὲ διὰ πυρὸς κατακαείς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ *τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ.*

* » Ῥυσθεὶς ποταμοῦ παμμάκαρ παρ' Ἀγγέλου,
» Ταῖς χερσὶ τοῦ σώσαντος ἐκπνεῖς Ἀγγέλου.

Οὗτος ἦτο στρατιώτης, φερθεὶς δὲ ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἀγκύρας, Κορνηλίου ὀνομαζομένου, ἠρωτήθη ἀπὸ αὐτὸν, καὶ ὁμολογήσας παρρησίᾳ τὴν ἔνδοξον οἰκονομίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐδάρη δυνατά. Ἔπειτα ἐτρύπησαν τοὺς ἀστραγάλους του, καὶ δέσαντες αὐτοὺς μὲ σχοινία, τὸν ἔσυραν ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἀγκύρας, ἕως εἰς τὸν ποταμὸν Σάγαριν· ἠκολούθει δὲ ὀπίσω ὁ ἡγεμὼν καὶ ἔβλεπεν. Ἐκεῖ δὲ ἔβαλον τὸν ἅγιον εἰς μίαν θήκην καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὸν ποταμόν· ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐπιστὰς, ἐξέβαλε τὴν θήκην εἰς τὴν στερεάν. Ὅθεν εὑρέθη ὁ ἅγιος εἰς αὐτὸ ἀβλαβὴς, ψάλλων τὸ «Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ ὑψίστου, ἐν σκέπῃ τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται.» Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἡγεμὼν ἐντροπιάσθη, καὶ μὴ ὑποφέρων τὴν ἐντροπὴν, ἔσυρε τὴν μάχαιραν καὶ ἐθανάτωσε μόνος ἑαυτόν. Ὁ δὲ μάρτυς προσευχηθεὶς, ἐκοινώνησε τὰ θεῖα Μυστήρια διὰ μέσου μιᾶς περιστερᾶς, ἡ ὁποία ἐπέμφθη εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, καὶ εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας τοῦ ἀγγέλου, ὅστις τὸν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὸν ποταμὸν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς ἀθλήσεως. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀγκύρας.

—

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΚΑΚΙΟΥ *τοῦ νέου.*

* » Τράχηλον Ἀκάκιος ἐκτμηθεὶς ξίφει,
» Ψυχῆς, τὸ λευκὸν μηνύων βλύζει γάλα.

* Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λικινίου ἐν ἔτει τιή (318), νέος κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἐπειδὴ δὲ ὡμολόγησε τὸν ἑαυτόν του χριστιανὸν, ἐκρεμάσθη καὶ ἐξεσχίσθη καὶ ἔπειτα παρεδόθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Τερέντιον, ὁ ὁποῖος ἔβαλε τὸν ἅγιον μέσα εἰς λέβητα πεπυρωμένον, γεμάτον ἀπὸ πίσσαν, ἔλαιον, καὶ ὀξύγγιον· ἀλλ' ὁ ἅγιος ὑπὸ τῆς θείας χάριτος φυλαττόμενος, ἔμεινεν ἀβλαβής. Μετὰ ταῦτα ἀναγκάζεται ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς νὰ τρέχῃ ὀπίσω τοῦ ἡγεμόνος, ὁ ὁποῖος ἔμελλε νὰ ὑπά-

γη εἰς τὴν Ἀπάμειαν καὶ Ἀπολλωνίαν· ἐκεῖ δὲ φθάσας ἐφέρθη ἐντὸς τοῦ ναοῦ τῶν εἰδώλων, καὶ διὰ προσευχῆς του συνέτριψε τὰ ἐκεῖ εὑρισκόμενα εἴδωλα. Ὕστερον παρεστάθη εἰς τὸν τριβοῦνον Ζηλικίνθιον, ὁ ὁποῖος βλέπων τὸν μάρτυρα ἐπιμένοντα εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἔδειρεν αὐτὸν δυνατά· ἔπειτα ἀφῆκε κατ' αὐτοῦ ἕνα λέοντα· ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθη ἀβλαβὴς πάλιν ἐδάρη. Εἶτα ἐβλήθη ἐντὸς λέβητος γεμάτου ἀπὸ πίσσαν καὶ ἄσφαλτον, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἅγιος ἔμενεν ἄκαυστος, νομίσας ὁ Ζηλικίνθιος, ὅτι ὁ λέβης εἶναι ψυχρός, ἐπλησίασεν· ἀλλ' εὐθὺς κατεκάη καὶ ἔγεινεν ὡς κονιορτός.

Μετὰ δὲ τοῦτον ἐδόθη ἡ τοῦ ἁγίου ἐξέτασις εἰς τὸν Ποσειδώνιον. Οὗτος λοιπὸν βλέπων τὸν μάρτυρα μένοντα εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἔδεσεν αὐτὸν μὲ βαρεῖαν ἅλυσον καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν Μίλητον τῆς Ἰωνίας. Ἐκεῖ δὲ ἐμβὰς εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, ἐπρόσταξεν αὐτὰ νὰ πέσωσι κατὰ γῆς, καὶ εὐθὺς πεσόντα, συνετρίφθησαν· φερθεὶς δὲ καὶ εἰς ἄλλον εἰδωλικὸν ναόν, ἔκαμε καὶ ἐκεῖ τὸ ἴδιον· διὰ τοῦτο ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν του κεφαλήν, καὶ ἀντὶ νὰ ῥεύσῃ αἷμα ἀπὸ τὸν λαιμόν του, ὦ τοῦ θαύματος! ἔῤῥευσε γάλα, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον λαβὼν ὁ πρεσβύτερος Λεόντιος, καὶ ἀλείψας αὐτὸ μὲ μῦρα, τὸ ἀπεθησαύρισεν οὕτως εἰς τὴν πόλιν τῶν Συννάδων ὁμοῦ μὲ τὸ Συναξάριον τοῦ μαρτυρίου του εἰς ἕνα τόπον κατάσκιον, ὁ ὁποῖος ἦτο κτῆμα πολιτικοῦ τινος ἄρχοντος, Δορυμέδοντος ὀνομαζομένου, ὅστις ἐμαρτύρησεν ὕστερον ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Τρόφιμον. [1]

---

* *Ἡ ἁγία μάρτυς* ΔΡΟΣΙΣ *ἐν χώρῃ χρυσῇ βληθεῖσα, τελειοῦται.*

* » Χρυσοῦ Δροσὶς βληθεῖσα χωνευτηρίῳ,
» Οὐχ εὑρέθη κίβδηλος ἡ μικτὴ ῥύπῳ.

* *Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν* ΕΙΡΗΝΗΣ *τῆς ἐκ Καππαδοκίας μὲν ὁρμωμένης, κειμένης δὲ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Χρυσοβαλάντου.* [2]

† » Εἰρηνικῶς ἔζησας, Εἰρήνη, πάλαι,
» Καὶ νῦν κατοικεῖς ἔνθα εἰρήνη βρύει.

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τοῖς Διακοσίσης.

---

[1] Οὗτοι ἑορτάζονται κατὰ τὴν δεκάτην ἐννάτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

[2] Τὸν βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.

* *Ὁ ὅσιος* ΠΑΥΛΟΣ *ὁ Ξηροποταμινὸς, ὁ κτίσας τὰς δύω μονὰς τὴν τοῦ Ξηροποτάμου καὶ τὴν τοῦ ἁγίου Παύλου· ἤτοι τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὁ ζήσας ἐτῶν ωκ' (820), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Μονὰς ὁ Παῦλος ἱδρύσας κάτω δύω,
» Μονὰς κατοικεῖ τὰς ἄνω μετ' ἀγγέλων. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ.

» Βληθεὶς ὁ Καλλίνικος ἐν τῇ καμίνῳ,
» Τὸ νικοκαλλὲς εὗρε καὶ θεῖον στέφος.
» Εἰκάδι ἀμφ' ἑνάτῃ φλὸξ Καλλίνικον κατέδαψεν.

Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο ἀπὸ τὴν Κιλικίαν, ἦτο δὲ εἰς ἄκρον καλοπροαίρετος ἄνθρωπος, καὶ ἔχων τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ φυτευμένον εἰς τὴν καρδίαν του, ἔγεινε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους διδάσκαλος σωτηρίας· ἐπειδὴ δὲ ἐσυμβούλευε τοὺς Ἕλληνας τοὺς λατρεύοντας τὰ εἴδωλα νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τὰ μάταια ταῦτα καὶ ἄψυχα, καὶ νὰ γνωρίσωσι τὸν Θεὸν, τὸν Ποιητὴν τοῦ παντὸς, συνελήφθη καὶ ἐφέρθη εἰς τὸν ἡγεμόνα ὀνόματι Σακερδῶτα. Ἀπὸ τοῦτον λοιπὸν ἐδοκίμασεν ὁ ἅγιος διάφορα βάσανα, διότι βαλὼν ὁ θηριώδης εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου ὑποδήματα σιδηρᾶ, τὰ ὁποῖα εἶχον καρφία, ἐπρόσταξεν αὐτὸν νὰ τρέχῃ ἔμπροσθεν ἀπὸ τοὺς ἵππους, ἕως εἰς τὴν πόλιν Γάγγραν, ἡ ὁποία ἀπέχει τῆς Κιλικίας ὀγδοήκοντα στάδια (ἤτοι μίλια δέκα). Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἅγιος διήνυσε τὰ ἑπτὰ στάδια, [2] ἐδίψησαν οἱ στρατιῶται οἵτινες τὸν συνώδευον καὶ δὲν ἐδύναντο νὰ περιπατήσωσι πλέον ἀπὸ τὴν δίψαν. Τούτου χάριν ὁ ἅγιος προσευχηθεὶς, ἐξέβαλε νερὸν ἀπὸ μίαν ξηρὰν πέτραν, ἡ ὁποία ἦτο εἰς τὸν δρόμον, τὸ ὁποῖον τρέχει ἕως τῆς σήμερον εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ εἰς τιμὴν τοῦ μάρτυρος. Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος ἔφθασεν εἰς τὴν Γάγγραν, ἀνήφθη ἐκεῖ μία κάμινος, καὶ ἐβλήθη ἐντὸς αὐτῆς, ὅπου καὶ τὴν ψυχήν του παρέδωκεν εἰς τὸν Κύριον, καὶ ἔλαβε

---

[1] Τὸν βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον.

[2] Παρὰ δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται, ὅτι ἀφ' οὗ ἐπέρασεν ὁ ἅγιος στάδια ἑξήκοντα· ἤτοι μίλια ἑπτὰ καὶ τέσσαρα στάδια, ἑκάστου μιλίου περιέχοντος ὀκτὼ στάδια. Τοῦτο δὲ φαίνεται πιθανώτερον, καθότι εἰς ἓν μίλιον δὲν ἐδύναντο νὰ διψήσωσι τόσον.

παρ' αὐτοῦ τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ πλησίον τῆς γεφύρας τοῦ Ἰουστινιανοῦ, καὶ πλησίον εἰς τόπον καλούμενον Πετρίον· (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν· τὸ δὲ Ἑλληνικὸν αὐτοῦ μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ καὶ τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ « Τῆς εἰδωλικῆς μανίας ἐπικρατούσης. »)

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος μάρτυς ΜΑΜΑΣ ἐν τῇ θαλάσσῃ τελειοῦται

* » Ὡς οἷα μύστης τῶν ἁλιέων Μάμας,
» Τολμᾷ θαλάσσης ἐξερευνᾶν τὰ βάθη.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΒΑΣΙΛΙΣΚΟΣ ὁ γέρων, ξίφει τελειοῦται.

* » Ναὶ, Βασιλίσκε, ψαλμικῶς ἐπ' ἀσπίδα
» Καὶ βασιλίσκον βαῖνε τὴν τομὴν φέρων.

Ὁ ἅγιος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. [1]

* » Ἔχεις ἄληκτον εἰς Ἐδὲμ προεδρίαν,
» Κωνσταντῖνε, πρόεδρε τῆς Κωνσταντίνου.

* *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες πατὴρ καὶ μήτηρ μετὰ τῶν δύω τέκνων αὐτῶν πυρὶ τελειοῦνται.*

* » Πατὴρ ἐκαύθη καὶ τεκοῦσα καὶ τέκνα,
» Τὸ πατρομητρότεκνον ἀθλητῶν γένος.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ στρατιώτου.

* » Εἰ βαρβάρους, οὐκ οἶδα, δαίμονας τέως
» Ἕως τελευτῆς ἔτρεπες, Χριστοπλίτα.

* Οὗτος ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ, ἐν ἔτει τξά (361) στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα ἔχων εἰς τὰ νούμερα [2] τῶν καλουμένων Ταϊφάλων· ἀποσταλθεὶς δὲ ὁμοῦ μὲ ἄλλους στρατιώτας διὰ νὰ διώκῃ τοὺς χριστιανοὺς, κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον ὑπεκρίνετο, ὅτι πολεμεῖ αὐτοὺς, κατὰ δὲ τὸ κρυπτὸν ἐβοήθει αὐτούς. Ὅθεν ὅσους χριστιανοὺς οἱ ἄλλοι στρατιῶται συνελάμβανον αὐτὸς ἔκαμνε τρόπον καὶ τοὺς ἐφυγάδευεν. Ὄχι μόνον δὲ ταῦτα ἐποίει ὁ ἀοίδιμος, ἀλλὰ καὶ συνεπόνει τοὺς θλιβομένους, ἔδιδε τὰ χρειώδη εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἐστόλιζε τὴν ζωήν του μὲ προσευχὰς καὶ νηστείας καὶ ἐπισκέψεις τῶν ἀσθενῶν καὶ φυλακισμένων, τῶν ὁποίων μετέβαλλε τὴν πολιτείαν εἰς τὸ καλλίτερον. Ὅθεν μὲ τὰ τοιαῦτα θεάρεστα ἔργα διανύσας τὴν ζωήν του, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ· τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τόπον λεγόμενον Πανδέκτην, ὅπου καὶ οἱ ξένοι ἐνεταφιάζοντο. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐφανερώθη τὸ λείψανόν του εἰς μίαν γυναῖκα δι' ἀποκαλύψεως· φανεὶς δηλαδὴ ὁ ἅγιος εἰς αὐτὴν, τῇ ἐφανέρωσε τὰ ἔργα τῆς ζωῆς του, καὶ πῶς ὀνομάζεται τὸ ὄνομά του. Λέγεται δὲ, ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος ἔκαμε καὶ ἄλλα θαύματα· μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως ἐμπόδιζε τοὺς δούλους ἐκείνους, οἵτινες ἐζήτουν νὰ φύγωσι κρυφίως ἀπὸ τοὺς αὐθέντας των· ὁμοίως ἐφανέρονε τὰς ἐπιδρομὰς τῶν πολεμίων καὶ ἔκαμνε τοὺς κλέπτας φανερούς. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν σεπτὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, πλησίον τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΒΕΝΙΑΜΙΝ καὶ ΒΗΡΙΟΥ πλησίον τῶν παλατίων τοῦ Ἑβδόμου.

† » Δύω ἀθληταὶ τῇ ἁγίᾳ Τριάδι
» Πάρεισιν ἤδη σὺν νόοις ἐν τῷ πόλῳ

Μνήμη τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ τοῦ νέου· ἤτοι τοῦ Μικροῦ. [1]

---

[1] Οὗτοι εἶναι Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος, ὅστις ἔγεινε Πατριάρχης ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου ἐν ἔτει 674, καὶ ἐπατριάρχευσε χρόνους δύω καὶ μῆνας ἕνδεκα. Εἶπα ὁ πρῶτος Κωνσταντῖνος, διότι ὁ δεύτερος Κωνσταντῖνος ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἦτο αἱρετικὸς· ἤτοι εἰκονομάχος ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρωνύμου.

[2] Εἰς τὰ τάγματα δηλαδή. Ε. Ε.

[1] Ὁ βασιλεὺς οὗτος Θεοδόσιος ὠνομάσθη μικρὸς, ἢ πρὸς διαφορὰν τοῦ πάππου αὐτοῦ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἢ καὶ διότι ἦτο πολλὰ μικρὸς ὅτε ἀπέθανεν ὁ πατήρ του Ἀρκάδιος. Καθότι τότε ἦτο ἑπτὰ χρόνων ἀνατρεφόμενος καὶ διοικούμενος ἀπὸ τὴν ἀδελφήν του Πουλχερίαν καὶ ἀπὸ τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν Ἰσδιγέρδην, τὸν ὁποῖον ἄφηκεν ὁ πατήρ του ἐπ' αὐτοῦ ἐπίτροπον καὶ κηδεμόνα· ἐβασίλευσε δὲ ἐν ἔτει 408. Τόσον δὲ ἐπροκόψεν ὁ βασιλεὺς οὗτος ἀπὸ τὴν καλὴν ἀνατροφὴν καὶ διδασκαλίαν τῆς ἀδελφῆς του Πουλχερίας, καὶ τοσαύτην εὐλάβειαν καὶ ὁσιότητα ἀπέκτησε (ἂν καὶ ἦτο φύσει βαρύνους, καὶ ἀπὸ τοὺς εὐνούχους ἀπατώμενος·) ὥστε κατεστάθη ἡ βασιλεία του ὡς μία Ἐκκλησία.

Ὅθεν καὶ εἰς τοὺς καιροὺς του ἦτο εἰρήνη εἰς τὴν Ἀνατολὴν, καὶ ὁ χριστιανισμὸς ἐπλατύνθη εἰς τὴν Περσίαν διὰ μέσου τοῦ Ἀντιόχου, τὸν ὁποῖον ἀπέστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Ἰσδιγέρδης. Ὁ δὲ ἐχθρὸς τῶν καλῶν διάβολος, μὴ ὑποφέρων τὴν κοινὴν εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας, ἐσήκωσε τὸν δυσσεβῆ Νεστόριον, ὅστις ἐβλασφήμει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν εἶναι τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος, ἀλλὰ ψιλὸς ἄνθρωπος.

† » Ἡ Βασιλεία ἐμποδὼν οὐχ ὡράθη,
» Σοὶ ὦ Θεοδόσιε πρὸς σωτηρίαν.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Α', μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ΣΙΛΑ, ΣΙΛΟΥΑΝΟΥ, ΕΠΑΙΝΕΤΟΥ, ΚΡΗΣΚΕΝΤΟΣ, καὶ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ.

Εἰς τὸν Σίλαν καὶ Σιλουανόν.

» Τοὺς κύρυκάς σου Σιλουανὸν καὶ Σίλαν,
» Σῶτερ, θανόντας πῶς ἀκηρύκτους; λίπω;

Εἰς τὸν Ἐπαινετόν.

† » Σὲ ἀγαπητὸν Παῦλος ἱστορεῖ μέγας,
» Καλῶν ἀπαρχὴν τῆς Ἀχαΐας ὅλης.

Εἰς τὸν Κρήσκεντα καὶ Ἀνδρόνικον.

† » Κρήσκης καὶ Ἀνδρόνικος οἱ μῦσται Λόγου
» Βλέπουσι νῦν πρόσωπον τοῦ Θεοῦ Λόγου.
† » Πέντ' ἔβαν ἐκ βιότου μῦσται Θεοῦ ἐν τριακοστῇ.[1]

† Οὗτοι ἦσαν ἀπὸ τοὺς Ἑβδομήκοντα Ἀποστόλους, καὶ ὁ μὲν Σίλας συνεμόχθησε μετὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ὅστις ἐκοπίασεν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους Ἀποστόλους· ὅθεν εἶναι γεγραμμένον εἰς τὰς Πράξεις· «Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν, ἐξῆλθε.» (Πράξ. ιέ. 40.) Μετὰ πολὺν δὲ καιρὸν ἔγεινεν Ἐπίσκοπος τῆς Κορίνθου· ὅθεν ἐβεβαίονε τὰς πρὸς Κορινθίους ἀποσταλείσας δύω ἐπιστολὰς τοῦ Παύλου, καὶ τοὺς ἐν Κορίνθῳ κατοικοῦντας μετέβαλε πρὸς τὸ καλλίτερον· μοχθήσας δὲ πολλὰ, καὶ στηρίξας ὅλους εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Ὁ δὲ ἅγιος Σιλουανὸς ἔγεινεν Ἐπίσκοπος Θεσσαλονίκης, καὶ ὑπέμεινε πολλοὺς καὶ ἀλλεπαλλήλους κινδύνους διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἐπειδὴ οἱ Θεσσαλονικεῖς ἦσαν ἐπιτήδειοι εἰς τὰς συστροφὰς καὶ σοφίσματα τῶν λόγων. Καλῶς λοιπὸν καὶ αὐτὸς ἀγωνισάμενος ἀπῆλθε πρὸς τὸν ποθούμενον Κύριον. Ὁ δὲ ἅγιος Ἀπόστολος Ἐπαινετὸς ἦτο καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοὺς Ἑβδομήκοντα, καὶ ἔγεινεν Ἐπίσκοπος εἰς τὴν Καρθαγένην. (τὸ νῦν Τούνεζι.) Πολλοὺς δὲ πειρασμοὺς καὶ θλείψεις παθὼν ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ κατοικοῦντας Ἕλληνας, πολλοὺς μετέβαλεν ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν εἰς τὴν θεογνωσίαν, καὶ οὕτως ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.[2]

Ὅθεν ἀκολούθως καὶ τὴν αὐτὸν ἀσπόρως τεκοῦσαν δὲν ὠνόμαζε Θεοτόκον. Διὰ τοῦτο ὁ ἀοίδιμος οὗτος βασιλεὺς, ἔλαβε πρόνοιαν, καὶ συνεκρότησε κατὰ τὴν Ἔφεσον τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν τρίτην Σύνοδον, ἐν ἔτει 341 καὶ δι' αὐτῆς τὸν μὲν ἀνθρωπολάτρην καὶ Ἰουδαιόφρονα Νεστόριον ἀνεθεμάτισε, τὸν δὲ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τέλειον Θεὸν καὶ τέλειον ἄνθρωπον ἀνεκήρυξε, καὶ τὴν τοῦτον ἀσπόρως τεκοῦσαν Θεοτόκον ἐδογμάτισε.

(Ἀντιπαρατηροῦμεν εἰς ὅσα ἀνωτέρω σημειοῖ ὁ σεβαστὸς Νικόδημος, ὅτι νεώτεραι ἱστορικαὶ ἔρευναι ἀπέδειξαν ἐσφαλμένην καὶ ὅλως ἀνυπόστατον τὴν παράδοσιν, ὅτι ὁ Ἀρκάδιος ἀνέθηκε τὴν καθεμονίαν τοῦ ἀνηλίκου αὐτοῦ υἱοῦ εἰς τὸν Ἰσδιγέρδην· κατὰ συνέπειαν ὡσαύτως ἐσφαλμένον εἶναι, ὅτι τὸν Ἀντίοχον ἀπέστειλεν ὁ Ἰσδιγέρδης. Σ. Ε.)

Νόστιμον δὲ εἶναι τὸ διήγημα, ὅπερ ἀναφέρει ὁ Εὐεργετινὸς περὶ τοῦ βασιλέως τούτου (σελ. 702) ἤγουν, ὅτι μοναχός τις Αἰγύπτιος ἐλθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔμεινεν εἰς μίαν ἐξοχὴν αὐτῆς· κατὰ τύχην δὲ διαβαίνων ἀπὸ ἐκεῖ ὁ νέος Θεοδόσιος ἀφῆκε τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους εἶχε μαζί του, καὶ ὑπῆγε μόνος καὶ ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ κελλίου τοῦ μοναχοῦ. Ὁ δὲ μοναχὸς ἀνοίξας, ἐγνώρισε μὲν αὐτὸν ποῖος εἶναι, ἐδέχθη ὅμως αὐτὸν, ὡς ἕνα στρατιώτην. Ὅτε δὲ ἐμβῆκεν εἰς τὸ κελλίον ὁ βασιλεὺς, ἐποίησεν ὁ γέρων εὐχὴν καὶ ἐκάθισεν· ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, πῶς ἔχουσιν οἱ Πατέρες οἱ ἐν Αἰγύπτῳ; ἀπεκρίθη ὁ γέρων· ὅλοι εὔχονται διὰ τὴν σωτηρίαν σου. Ἐσηκώθη δὲ ὁ γέρων καὶ ἔβρεξεν ἄρτους, ἔβαλε δὲ καὶ ὀλίγον ἔλαιον καὶ ἅλας καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ, φάγε ὀλίγον. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἔφαγεν, ἔδωκε δὲ αὐτῷ καὶ νερὸν καὶ ἔπιε. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ βασιλεύς· ἠξεύρεις ποῖος εἶμαι ἐγώ; ὁ γέρων ἀπεκρίθη, ὁ Θεὸς σὲ ἠξεύρει. Εἶτα λέγει ἐκεῖνος, ἐγὼ εἶμαι ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος. Ὁ δὲ γέρων εὐθὺς προσεκύνησεν αὐτῷ. Καὶ λέγει πάλιν ὁ βασιλεύς. Μακάριοι εἶσθε σεῖς οἱ μοναχοὶ ὅτι εἶσθε ἐλεύθεροι ἀπὸ τὰς μερίμνας τοῦ βίου· λέγω δέ σοι τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἂν καὶ ἐγεννήθηκα εἰς τὴν βασιλείαν, κἀμμίαν φορὰν ὅμως δὲν ἔφαγον ἄρτον, οὔτε ἔπιον νερὸν μὲ τόσην ἡδονὴν, ὡς σήμερον. Ἀπὸ τότε δὲ ἤρχισε νὰ τιμᾷ τὸν ὅσιον ὁ βασιλεύς· ὁ δὲ γέρων φεύγων τὴν τιμὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς Αἴγυπτον. Οὕτω λοιπὸν διανύσας τὴν ζωήν του ὁ φιλομόναχος βασιλεὺς, καὶ βασιλεύσας χρόνους τεσσαράκοντα δύω, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον· (ὅρα περὶ αὐτοῦ καὶ εἰς τὸν β'. τόμον τοῦ Μελετίου.) Σημειώσαι ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναίοις τὸ Συναξάριον τῆς ἁγίας Θεοδότης καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς, διότι τοῦτο προεγράφη κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Δεκεμβρίου, ὅτε καὶ ἡ μνήμη αὐτῆς ἑορτάζεται· (Οὕτως ἔχει καὶ ἐν ταῖς νεωτάταις ἐκδόσεσι τῶν Μηναίων. Σ. Ε.)

[1] Διωρθώσαμεν τὸν στίχον τοῦτον ὡς ἔχει παρὰ τοῖς Μηναίοις, ὡς ὀρθώτερον. Σ. Ε.

[2] Περὶ τούτου γράφει ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ· « Ἀσπάσασθε Ἐπαινετὸν τὸν ἀγαπητόν μου, ὅστις ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας ἐν Χριστῷ.» (Ῥωμ. ις'. 5.) Περὶ δὲ τοῦ Ἀνδρονίκου ὅρα εἰς τὴν δεκάτην ἑβδόμην τοῦ Μαΐου, ὅπου μετὰ Ἰουνίας ἑορτάζεται καὶ τὸ συναξάριον αὐτοῦ γράφεται. Περὶ δὲ τῆς εὑρέσεως τοῦ λειψάνου τοῦ Ἀνδρονίκου ὅρα εἰς τὰς εἰκοσιδύω Φεβρουαρίου.

Ἀλλὰ καὶ ὁ ἅγιος ἀπόστολος Κρήσκης εἷς ἦτο ἀπὸ τοὺς Ἑβδομήκοντα, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴν λέγων, «Κρήσκης ἐπορεύθη εἰς Γαλατίαν.» (β'. Τιμοθ. δ'. 10) Οὗτος λοιπὸν γενόμενος Ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος, [1] ἔδειξεν εἰς πολλοὺς πεπλανημένους τὴν ὁδὸν τῆς θεογνωσίας· καὶ κατακρίνας ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὴν κατάκριτον ἁμαρτίαν, καὶ πολλοὺς ἀκατακρίτους ποιήσας διὰ τῆς πίστεως καὶ ἀρετῆς, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. [2].

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος ΙΟΥΛΙΤΤΗΣ τῆς ἐκ Καισαρείας.

* » Ὡς ἀχλυῶδες καὶ τὸ πῦρ τῆς καμίνου,
» Πρὸς τὴν καλὴν λάμπουσαν ἦν Ἰουλίτταν.

† Αὕτη κατήγετο ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας, τὴν ὁποίαν ὁ μέγας Βασίλειος ἐτίμησε μὲ ἐγκώμιον· εἶχε δὲ κρίσιν μὲ ἄνθρωπον ἅρπαγα καὶ πλεονέκτην, ὁ ὁποῖος ἔκοψε μὲν τὸ περισσότερον μέρος ἀπὸ τὰ κτήματά της, οἰκειοποιήθη δὲ ἀδίκως τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰ χωρία καὶ τὰ ζῶα καὶ τοὺς δούλους καὶ ὅλην τὴν τῆς ζωῆς της κυβέρνησιν, καταφρονήσας τὸ δίκαιον ὁ φιλάδικος καὶ σηριζόμενος εἰς συκοφαντίας, εἰς ψευδολογίας, εἰς ψευδομαρτυρίας, καὶ εἰς δωροδοκίας τῶν δικαστῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἁγία ἤρχισε νὰ φανερώνῃ τὴν τυραννίαν καὶ τὸν πλεονεκτικὸν τρόπον, τὸν ὁποῖον μετεχειρίζετο ἐναντίον της ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, παρευθὺς ὁ ἀδικητὴς διέβαλεν αὐτὴν εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Καισαρείας λέγων, ὅτι εἶναι χριστιανή, καὶ ὅτι δὲν λατρεύει τοὺς Θεοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ ὅτι ὡς τοιαύτη δὲν πρέπει νὰ μετέχῃ ἀπὸ τὰ κοινὰ εἰς τοὺς ἄλλους ἀγαθὰ τοῦ νόμου. [3] Ἡ δὲ ἁγία μὴ θελήσασα μήτε νὰ ἰδῇ ὁλοτελῶς εἰς τὰ παρόντα τοῦ κόσμου πράγματα, ἀλλὰ καταφρονήσασα ὅλα τὰ ὑπάρχοντα, ἂς χαθῇ, εἶπε, καὶ ἂς ἀφανισθῇ ἡ ζωὴ αὕτη καὶ ἡ τοῦ κόσμου δόξα καὶ ὁ πλοῦτος· διότι ἐγὼ δὲν θέλω ἀρνηθῇ δι' αὐτὰ τὸν δημιουργόν μου Θεὸν καὶ ποιητὴν τῶν ἁπάντων. Παρευθὺς λοιπὸν ὁ ἄδικος κριτὴς ἔρριψε τὴν ἁγίαν εἰς ἀνημμένην κάμινον· ἡ δὲ κάμινος ἐνηγκαλίσθη τὸ σῶμα τῆς ἁγίας, ὡς θάλαμος φωτεινός, καὶ τὴν μὲν ψυχήν της ἀνέπεμψεν εἰς τὰς οὐρανίους μονάς, τὸ δὲ σῶμά της διεφύλαξεν ἄφλεκτον καὶ ἀκέραιον, διὰ νὰ ἔχωσιν αὐτὸ παρηγορίαν καὶ ἰατρεῖον οἱ συγγενεῖς της, καὶ ὅλοι οἱ πιστοὶ χριστιανοί.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΑΑ', μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου ΕΥΔΟΚΙΜΟΥ.

» Τὸν θεῖον Εὐδόκιμον, ᾧ βίος γέλως
» Τὸ θεῖον εὐδόκησεν ἐκστῆναι βίου,
» Δέχνυται Εὐδόκιμον πρώτη ἐν τριακοστῇ.

Οὗτος ὁ μακάριος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ωκθ' (829), κατήγετο δὲ ἀπὸ γονεῖς εὐγενεῖς καὶ λαμπροὺς κατὰ τὴν ζωήν, διότι ἦσαν πατρικοὶ καὶ ὀρθόδοξοι, Βασίλειος καὶ Εὐδοκία ὀνομαζόμενοι, καὶ καταγόμενοι ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν. Ὅθεν ἐπειδὴ αὐτοὶ καλῶς ἀνέθρεψαν καὶ ἐπαίδευσαν τὸν υἱόν των τοῦτον Εὐδόκιμον, διὰ τοῦτο καὶ ὁ βασιλεὺς Θεόφιλος ἐτίμησεν αὐτὸν μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ Κανδιδάτου, καὶ διώρισεν αὐτὸν στρατοπεδάρχην, πρῶτον μὲν εἰς τὴν χώραν τῶν Καππαδοκῶν, ἔπειτα δὲ εἰς ὅλην τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων. Διότι ἦτο τωόντι ὁ ἅγιος αὐτὴ ἡ σάθμη τῆς δικαιοσύνης, καὶ κανὼν φυλάττων πᾶσαν ἰσότητα, καὶ ἔκαμνε μὲν καθ' ἑκάστην ἡμέραν πολλὰς ἐλεημοσύνας εἰς ἐκκλησίας, ἐβοήθει δὲ εἰς χήρας καὶ ὀρφανά, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν πᾶν εἶδος ἀρετῆς μετεχειρίζετο ὁ ἀοίδιμος. Κυριευθεὶς δὲ ἀπὸ σωματικὴν ἀσθένειαν, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ· οἱ δὲ δοῦλοι αὐτοῦ φυλάττοντες τὴν παραγγελίαν τὴν ὁποίαν τοῖς ἔδωκεν, ἔθαψαν αὐτὸν ἐμοῦ μὲ τὰ ἐνδύματα καὶ ὑποδήματά του· Οὗτος ὁ ἀοίδιμος ἐδοξάσθη παρὰ Θεοῦ μὲ πολλὰ θαύματα, τὰ ὁποῖα τώρα δὲν ἐμποροῦμεν νὰ ἀναφέρωμεν, καὶ ἡ μὲν τοῦ λειψάνου αὐτοῦ μετακομιδὴ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔγεινε κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ παρόντος Ἰουλίου, ἡ δὲ κοίμησις αὐτοῦ, κατὰ τὴν παροῦσαν τριακο-

---

[1] Ὀρθώτερον Καρχηδόνος. Καρχηδόνα δὲ ἐννοεῖ ὄχι τὴν ἐν Ἀφρικῇ, ἀλλὰ τὴν ἐν τῇ ἄνω Ἱσπανίᾳ Νέαν Καρχηδόνα καλουμένην, τὴν γειτνιάζουσαν τῇ Γαλλίᾳ. (Ὅρα ἔκδ. Μηναίων ὑπὸ Βαρθ. Κοντλ.) Σ. Ε.)

[2] Ὁ Κρήσκης οὗτος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ἴδιος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἐχειροτόνησεν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος, ὡς ἐν τῷ Συναξαρίῳ τοῦ Παγκρατίου Ταυρομενίου ὁρᾶται, κατὰ τὴν ἐννάτην τοῦ παρόντος Ἰουλίου. Περὶ τῶν Ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων, ὅρα εἰς τὴν τετάρτην τοῦ Ἰανουαρίου.

[3] Ἐνταῦθα ὄχι ὀρθῶς ἐξήγησεν ὁ Κικόδημος κοινὰ διὰ τοῦ ὑποστατικά. Σ. Ε.

στὴν πρώτην τοῦ αὐτοῦ. (τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου τούτου ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς βίος σώζεται ἐν τῇ Λαύρᾳ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Εὐδοκίμου τοῦ φερωνύμως κατὰ Θεὸν εὐδοκιμήσαντος.» συνεγράφη δὲ ὑπὸ τοῦ Μεταφραστοῦ.)

—

* *Ὁ ἅγιος* ΙΩΣΗΦ *ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὁ κηδευτὴς τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Κήδευσιν εὑρὼν νεκρικὴν κρύπτῃ τάφῳ,
» Κηδευτὰ νεκροῦ τοῦ κενώσαντος τάφους.

* *Οἱ ἅγιοι δώδεκα μάρτυρες οἱ Ῥωμαῖοι ξίφει τελειοῦνται.*

* » Ῥώμης παλαιᾶς δώδεκα βλαστοὺς, Λόγε,
» Τραχηλοτμήτους μάρτυρας δέξαι νέους.

Ἡ ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τοῦ ἐν Βλαχέρναις, ἔνθα ἀπόκειται ἡ ἁγία Σορὸς καὶ προσόρτια τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἤτοι ἡ ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ παλατίου ἐξέλευσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν πόλιν.

* » Οἴκου προελθὼν σταυρὸς τῶν βασιλέων,
» Οἴκοις ἑορτὰς προξενεῖ τοῖς ἐν πόλει.

* Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἦτο συνήθεια νὰ ἐκβαίνῃ ἀπὸ τὸ παλάτιον τοῦ βασιλέως τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ, καὶ νὰ φέρεται πλησίον εἰς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν· προϋπήντα δὲ αὐτὸ ὁ δεύτερος ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν Κηρουλαρίων, ὅστις βαστάζων θυμιατὸν καὶ θυμιῶν, πρότερον ἔφερεν αὐτὸ εἰς τὸν μικρὸν Βαπτιστῆρα, ὅπου ἐγίνετο ἁγιασμὸς ἐν τῷ ἀργυρῷ ἐξαντλητηρίῳ, καὶ ἔπειτα ἔμβαζεν αὐτὸ εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας· ἤτοι τῆς ἁγίας Σοφίας. Ἀπὸ δὲ τὸ ἅγιον Βῆμα ἐξήρχετο ὁ σταυρὸς καὶ περιήρχετο εἰς ὅλην τὴν Κωνσταντινούπολιν ἕως εἰς τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Αὐγούστου, καὶ τότε ἐπέστρεφε πάλιν εἰς τὸ παλάτιον καὶ ἀπετίθετο εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς Διαιταρίους καὶ ἀπὸ τὸν μέγαν Παππίαν. [1] Αὕτη δὲ ἡ ἐξέλευσις καὶ περίοδος τῶν τιμίων ξύλων τοῦ Σταυροῦ ἐγίνετο διότι εἰς τὰς ἐρχομένας δεκαπέντε ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου ἀκολουθοῦσιν ἀσθένειαι εἰς τοὺς ἀνθρώπους περισσότεραι ἀπὸ τὰς ἡμέρας τῶν ἄλλων μηνῶν. [1] Ὅθεν ὁ τίμιος σταυρὸς τοῦ Κυρίου περιφερόμενος εἰς τὴν πόλιν, ἠγίαζε τὸν ἀέρα μὲ τὴν παρουσίαν του καὶ τὰς οἰκίας καὶ τὰς στενωποὺς καὶ τὰς ἀγυιὰς, καὶ ἐπροξένει ὑγείαν εἰς ὅλους ἐκείνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἤθελε διέλθῃ καὶ εἰς ὅσους ἤθελε προσεγγίσῃ. [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

[1] Κηρουλάριοι, Διαιτάριοι, Παππίαι, εἶναι τίτλοι διαφόρων παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς ἀξιωμάτων. Σ. Ε.

[1] Ὁ ἰατρικὸς οὗτος ἀφορισμὸς ἴσως ἔχεται ἀληθείας παρά τισι μόνον χώρας, οὐχὶ ὅμως καὶ πανταχοῦ. Σ. Ε.

[2] Σημειοῦμεν ἐδῶ διὰ τοὺς φιλολόγους τὰ ἀξιοσημείωτα ταῦτα· ἤγουν ὅτι τὸ τίμιον καὶ ζωηφόρον ξύλον τοῦ Σταυροῦ, ἔφερεν ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν βασιλεύουσαν. Γράφει δὲ καὶ Συμεὼν ὁ Μεταφραστὴς εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου, ὅτι τὸ τίμιον ξύλον, ὅπερ ἐφυλάττετο ἐν τῷ ἁγίῳ Γολγοθᾷ ἔνδον θήκης ἐσφραγισμένης, τοῦτο λέγω τὸ τῆς σωτηρίας ἡμῶν τρόπαιον, τὸ λῦσαν τὰ δεσμὰ τοῦ θανάτου, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἁμαρτίας, ὅτε ἠχμαλωτίσθη ἀπὸ τὸν βασιλέα τῆς Περσίας Χοσρόην, ἔσβεσε τὴν ἀσέβειαν τῶν Περσῶν καὶ τὴν λατρείαν τοῦ πυρὸς κατήργησε· καὶ ἐνῷ κατὰ τὸ φαινόμενον ἦτο ἠχμαλωτισμένον, ἠχμαλώτισε τὰς ψυχὰς τῶν αὐτὸ αἰχμαλωτισάντων. Καθότι αὐτὸ ἐφώτισε τοὺς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους, καὶ ἤναψε τὸ ἐσωτερικὸν πῦρ, ὅπερ ἦλθεν ὁ Σωτὴρ βαλεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, δηλαδὴ τὸ τῆς ἀγάπης καὶ πίστεως, τὸ ὁποῖον ἐπρόσταζεν ὁ Θεὸς, ἐπὶ τῆς Παλαιᾶς νὰ μένῃ ἀνημμένον πάντοτε ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὡς σύμβολον ὂν τῆς πρὸς ἀλλήλους ἑνώσεως.

Καὶ καθὼς ὅτε οἱ Φιλισταῖοι ἥρπασαν τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης, κατετροπώθησαν ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτας· οὕτω καὶ οἱ Πέρσαι, ὅτε κατέλαβον τὸν τίμιον Σταυρὸν, ἐνικήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῶν Ῥωμαίων. Ὅθεν ἔντρομοι γενόμενοι, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· « Ἦλθεν ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν εἰς τοὺς τόπους ἡμῶν· καὶ τί ἆρα ἔσται περὶ ἡμῶν ;» καὶ ὅρα εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν τοῦ Ἰανουαρίου. Ἱστορεῖ δὲ καὶ ὁ Βέδας εἰς τὴν ἐπιτομὴν τῶν ἁγίων τόπων τῆς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἀπὸ τοὺς ῥόζους ἢ κόμβους τοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ, ὅπερ ἔφερεν ὁ Ἡράκλειος ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔτρεχεν ἓν ὑγρὸν εὐωδέστατον, τὸ ὁποῖον ἰάτρευε πᾶν εἶδος ἀσθενείας.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἅγιον ἔλαιον, ὅπερ ἤναπτεν ἐν τῇ κανδήλᾳ τοῦ τιμίου Ξύλου τοῦ Σταυροῦ, ἐποίει θαύματα. Ὅθεν ἐκ τούτου ἐλάμβανον οἱ χριστιανοὶ, καὶ ὠνόμαζον αὐτὸ ἔλαιον τοῦ Σταυροῦ. Διὸ καὶ ὁ μοναχὸς Κύριλλος γράφει, ὅτι ὁ ὅσιος Σάββας μὲ τοιοῦτον ἔλαιον τῶν Κανδηλῶν τῶν ἁγίων εἰκόνων πολλὰ ἐποίησε θαύματα καὶ πολλὰ δαιμόνια ἐξέβαλεν. Ἀλλὰ καὶ ὁ Θεοδώρητος ἱστορεῖ, ὅτι ὁ ὅσιος Ἰάκωβος μὲ τὸ ἔλαιον τῆς κανδήλας, ἥτις ἤναπτεν ἔμπροσθεν τῶν εἰκόνων τῶν μαρτύρων (ὅπερ καὶ ἔλαιον τῶν Μαρτύρων ἐπονομάζεται) πολλὰ πάθη ἰάτρευσε. Καὶ ἡ ἁγία δὲ Θωμαὶς ἰάτρευσεν ἕνα μοναχὸν πολεμούμενον ἀπὸ τὴν πορνείαν, εὐθὺς ἅμα ἐκεῖνος ἐχρίσθη ἀπὸ τὸ ἔλαιον τῆς κανδήλας της, ὡς γράφεται κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Ἀπριλίου. (ὅρα σελὶδ. 526. καὶ 535. τῆς Δωδεκαβίβλου.)

» Ἰούλιος μὴν λῆξιν ὧδε λαμβάνει,
» Θεῷ δὲ δόξαν τῷ ἀλήκτῳ προσφέρει.

ΜΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ [1]

Εἰς τὴν Α'. μνήμη τῶν ἁγίων ἑπτὰ μαρτύρων Μακκαβαίων, ΑΒΕΙΜ, ΑΝΤΩΝΙΟΥ, ΓΟΥΡΙΟΥ, ΕΛΕΑΖΑΡΟΥ, ΕΥΣΕΒΩΝΑ, ΑΧΕΙΜ [2] *καὶ ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ, καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν ΣΟΛΟΜΟΝΗΣ καὶ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν ΕΛΕΑΖΑΡΟΥ.*

Εἰς τὸν Ἐλεάζαρον.

» Πρῶτος πρὸ Χριστοῦ πῦρ στέγων Ἐλεάζαρ,
» Ἀθλήσεως προΰθηκε τοῖς ἄλλοις ἴχνη.

Εἰς τὴν Σολομονήν.

» Πρώταθλον ἄλλην καὶ πρὸ τῆς Θέκλης ἔχω,
» Τὴν Σολομονὴν, ἣν πρὸ Χριστοῦ πῦρ φλέγει.

Εἰς τοὺς ἑπτὰ Μακκαβαίους.

» Ἐξ ἑβδόμης πέμπουσι παίδων ἑπτάδα,
» Ἀρθρέμβολα, πῦρ καὶ τροχοὶ πρὸς ὀγδόην.
» Καῦσαν ἐνὶ πρώτῃ Σολομώνην ἑπτά τε υἱας.

ΟΥΤΟΙ οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀντιόχου υἱοῦ Σελεύκου, ἐν ἔτει ἀπὸ μὲν κτίσεως κόσμου ετκζ' (5327), πρὸ Χριστοῦ δὲ ρογ' (173).[3] Ἀναγκασθέντες δὲ ἀπὸ τὸν ἄνωθεν Ἀντίοχον (ὅστις ἠφάνισε καὶ ἠχμαλώτισεν ὅλον τὸ γένος τῶν Ἑβραίων) νὰ ἀρνηθῶσι τὰς συνηθείας καὶ διατάξεις τὰς παραδεδομένας ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προγόνων των· ἤτοι νὰ φάγωσι κρέατα χοιρινὰ, δὲν ἐπείσθησαν οὔτε αὐτοὶ, οὔτε ὁ διδάσκαλος αὐτῶν Ἐλεάζαρος, φυλάττοντες τὴν παραγγελίαν τοῦ θείου νόμου τὴν λέγουσαν, «Τὸν ὗν, ὅτι διχηλοῖ ὁπλὴν τοῦτο, καὶ ὀνυχί-

» ζει ὄνυχας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο οὐκ ἀνάγει μη-
» ρυκισμὸν, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν· ἀπὸ τῶν
» κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, καὶ τῶν θνησιμαίων
» αὐτῶν οὐχ ἅψεσθε· ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν.»
(Λευϊ. ιά. 7.) τουτέστι, μὴ φάγετε τὸν χοῖρον, διότι αὐτὸς ἔχει μὲν τὰ ὀνύχιά του μοιρασμένα εἰς δύω, δὲν ἀναμηρυκάζει ὅμως, οὐδὲ ἀναχαράζει τὸ φαγητὸν τὸ ὁποῖον φάγῃ. Ὅθεν ἀπὸ τὰ κρέατα τοῦ χοίρου μὴ φάγετε, καὶ τὸ νεκρὸν σῶμα αὐτοῦ μὴ πιάσετε, διότι αὐτὰ εἶναι ἀκάθαρτα.

Τούτου χάριν τοῦ μὲν ἁγίου Ἐλεαζάρου τὰς χεῖρας ἔδεσαν ὀπίσω, καὶ ἔδειραν αὐτὸν δυνατά· ἔπειτα ἔχυσαν ἐντὸς τῆς ῥινός του ὑγρά τινα βρωμερὰ καὶ ὁριμέα, καὶ μετὰ ταῦτα ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ, ὅπου προσευχηθεὶς διὰ νὰ γίνῃ τὸ αἷμα καὶ ὁ θάνατός του λύτρωσις καὶ ἐλευθερία ὅλου τοῦ γένους του, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ ὁ ἀοίδιμος. Τοὺς δὲ ἁγίους ἑπτὰ παῖδας ἔφερεν ἔμπροσθέν του ὁ τύραννος, καὶ ἐτιμώρησεν αὐτοὺς, τὸν καθ' ἕνα κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἡλικίας του, μὲ τροχοὺς, μὲ ἀκόντια, μὲ πῦρ, καὶ μὲ ἄλλα ὄργανα τιμωρητικὰ, τὰ ὁποῖα ἐμπήγοντο εἰς τὰ ἄρθρα καὶ τοὺς ἁρμοὺς τοῦ σώματος. Ὅθεν οἱ

[1] (Ἔχων ἡμέρας ΛΑ', ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ΙΓ', καὶ ἡ νὺξ ὥρας ΙΑ'.) Αὔγουστος ὠνομάσθη ὁ ἀπὸ Μαρτίου ἀριθμούμενος ἕκτος μὴν οὗτος ἀπὸ τὸν Αὔγουστον τὸν Καίσαρα τῆς Ῥώμης. Διότι Αὔγουστος ὁ Καῖσαρ κατὰ τὴν δεκάτην ἐννάτην τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἀσθενήσας εἰς τὴν πόλιν, Νώλην καλουμένην, ἀπέθανε, ζήσας χρόνους ἑβδομῆντα ἕξ, πλὴν ὀγδοηντατεσσάρων ἡμερῶν. (ὅρα τὸν Μελέτιον σελ. 90 τοῦ ά. τόμου) Παλαιὰ δὲ ὁ μὴν οὗτος ὠνομάζετο Σεξτήλιος.

[2] Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξχριστῇ γράφεται, Εὐλάλου· ἐν ἄλλῳ δὲ Συναξαριστῇ γράφεται, Μάρκου.

[3] Κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν χρονολογίαν π. Χ. 181 καὶ οὐχὶ 173. Σ. Ε.

μακάριοι παῖδες ἀποθανόντες ἐν μέσῳ τοιούτων βασάνων, ἀπέδειξαν, ὅτι ὁ λογισμὸς εἶναι κύριος καὶ αὐτοκράτωρ τῶν παθῶν, καὶ ἐὰν θελήσῃ, δὲν δύναται νὰ νικηθῇ ἀπὸ αὐτά· [1] οὕτω δὲ ἔλαβον παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Μετὰ ταῦτα ἡ μήτηρ αὐτῶν Σολομονὴ, βλέπουσα τοὺς ἑπτὰ υἱούς της τελειωθέντας τοσοῦτον ἀνδρείως, ἐχάρη, καὶ χωρὶς νὰ βάλῃ τις χεῖρα κατ' αὐτῆς, ὑπῆγε μόνη καὶ ἔρριψε τὸν ἑαυτόν της εἰς τὴν ἀνημμένην πυρὰν, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸν μαρτυρικὸν των ναὸν, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὸ ἔμβασμα τὸ λεγόμενον τοῦ Δομνίνου, καὶ πέραν εἰς τὴν Ἐλαίαν. [2]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων ἑννέα μαρτύρων τῶν ἐν Πέργῃ τῆς Παμφυλίας ἀθλησάντων, ΑΕΟΝΤΙΟΥ, ΑΤΤΟΥ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΚΙΝΔΕΟΥ, ΜΝΗΣΙΘΕΟΥ, ΚΥΡΙΑΚΟΥ, ΜΗΝΑΙΟΥ, ΚΑΤΟΥΝΟΥ, καὶ ΕΥΚΛΕΟΥ.

» Ἐκ Παμφυλίας ἐννὰς ἐτμήθη ζίφει,
» Μίαν φυλὴν ζητοῦσα τὴν τῶν μαρτύρων.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλέως, καὶ Φλαβιανοῦ ἡγεμόνος τῆς Παμφυλίας ἐν ἔτει τ' (300), ἐκ προγόνων ὑπάρχοντες χριστιανοί· καὶ ὁ μὲν Μηναῖος ἦτο τέκτων (ξυλουργὸς) οἱ δὲ ἄλλοι, γεωργοί. Ὅλοι δὲ μίαν γνώμην ἔχοντες, καὶ μίαν καλὴν βουλὴν βουλευσάμενοι, προσῆλθον αὐτόκλητοι εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου. Ἀφήσαντες λοιπὸν κοινῶς ὅλα τὰ βιωτικὰ πράγματα, ὑπῆγον εἰς τὸ ἐκεῖ ἱερὸν τῆς ψευδοθέου Ἀρτέμιδος, καὶ εἰς μίαν νύκτα ἐκρήμνισαν ὅλα τὰ εἰς αὐτὸ εὑρισκόμενα εἴδωλα· διὰ τοῦτο πιασθέντες καὶ ἐρωτηθέντες, ἐὰν ἀρνοῦνται τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ πεισθέντες, ἐδάρησαν δυνατὰ, καὶ ἐκάησαν μὲ φωτίαν εἰς τὰς πλευράς. Ἔπειτα ἔσχισαν μὲ σιδηρᾶ ὀνύχια τὸ δέρμα τοῦ σώματός των ἕως εἰς τὰ κόκκαλα, καὶ μὲ λαμπάδας ἀνημμένας ἔκαυσαν τὰς μασχάλας των καὶ μὲ μικρὰς σούβλας ἐκέντησαν τοὺς ὀφθαλμούς των, οὕτω τοὺς ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν, χωρὶς νὰ τοὺς δώσωσι φαγητὸν ἢ ποτὸν, καὶ χωρὶς νὰ δείξωσιν εἰς αὐτοὺς κἀμμίαν ἐπιμέλειαν, ἐπειδὴ οὕτως ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμών. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθε καιρὸς πολὺς ἀναμεταξὺ, οἱ ἅγιοι ἐδόθησαν βορὰ εἰς τὰ θηρία· ἀλλὰ τὰ θηρία δὲν ἔβλαψαν τελείως αὐτοὺς, οὔτε ὅλως ἐκινήθησαν ἀπὸ τὸν τόπον των. Ὅθεν βλέποντες τὸ παράδοξον τοῦτο οἱ ἐκεῖ εὑρισκόμενοι, ἐξεπλάγησαν καὶ ἐφώναξαν μὲ μεγάλην φωνὴν, Μέγας εἶναι ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν· καὶ ὢ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἔγειναν βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ, καὶ βροχὴ πολλὴ καὶ ραγδαία, ἀνακατωμένη μὲ χάλαζαν· ὁμοῦ δὲ μὲ αὐτὰ ἠκούετο ἄνωθεν καὶ θεία φωνὴ προσκαλοῦσα τοὺς ἁγίους εἰς τὰ οὐράνια. Ὅθεν ἀκούσαντες οἱ μάρτυρες τὴν γλυκυτάτην ἐκείνην φωνὴν, ἐχάρησαν, καὶ χαίροντες ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἀποκεφαλισθέντες, ἔλαβον παρὰ Κυρίου τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

—

Ὁ ἅγιος ΠΑΠΑΣ ὁ νέος, εἰς σάκκον βληθεὶς, καὶ θίβῃ ἐγκλεισθεὶς, καὶ εἰς θάλασσαν ῥιφθεὶς τελειοῦται.

» Σάκκος Πάπαν ἔκρυψε καὶ σάκκον θίβη,
» Καὶ τὴν θίβην ῥοῦς· καὶ Πάπας Θεοῦ πέλας.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΕΛΕΑΖΑΡΟΣ πυρὶ τὴν κεφαλὴν καταφλεχθεὶς, τελειοῦται.

» Καυτηριασθεὶς Ἐλεάζαρος κάραν,
» Ψυχοβλαβῶν ἀπῆλθε κρειττων ῥευμάτων.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΚΗΡΥΚΟΣ ξίφει τελειοῦται.

---

[1] Καθὼς τοῦτο ἀποδεικνύει ὁ Ἑβραῖος Ἰώσηπος εἰς τὸν ὁλόκληρον λόγον ὃν συνέγραψε περὶ αὐτοκράτορος λογισμοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φιλοσοφώτατον λόγον ἐπιδείκνυσθαι μέλλων.

[2] Σημείωσαι, ὅτι ὁ μὲν Θεολόγος Γρηγόριος ἕνα ἐγκωμιαστικὸν λόγον πλέκει εἰς τὰς μαρτυρικὰς κεφαλὰς τῶν ἁγίων τούτων Μακκαβαίων, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τί δαὶ οἱ Μακκαβαῖοι.« Ὁ δὲ Χρυσόστομος τρεῖς λόγους περιεχομένους ἐν τῷ πέμπτῳ τόμῳ τῆς ἐν Ὠτώνῃ ἐκδόσεως· καὶ τοῦ μὲν πρώτου ἡ ἀρχὴ «Ὡς φαιδρὰ καὶ περιχαρὴς ἡμῖν.» τοῦ δὲ δευτέρου «Ἅπαντας μὲν οὖν ἐγκωμιάσαι·» τοῦ δὲ τρίτου «Καὶ τοῖς μάρτυσιν ὁρῶν.» Ἀξιόλογον δὲ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον γράφει περὶ αὐτῶν ὁ ῥηθεὶς Γρηγόριος «Οἱ πρὸ τῶν Χριστοῦ παθῶν μαρτυρήσαντες, τί ποτε ὁράσειν ἔμελλον μετὰ Χριστὸν διωκόμενοι; καὶ τὸν ἐκείνου ὑπὲρ ἡμῶν μιμούμενοι θάνατον; οἱ γὰρ χωρὶς ὑποδείγματος τοιοῦτοι καὶ τοσοῦτοι τὴν ἀρετὴν, πῶς οὐκ ἂν ὤρθησαν γενναιότεροι μετὰ τοῦ ὑποδείγματος κινδυνεύοντες; Καὶ ἅμα μυστικός τις καὶ ἀπόρρητος οὗτος ὁ λόγος, σφόδρα πιθανὸς ἐμοὶ γοῦν καὶ πᾶσι τοῖς φιλοθέοις, μηδένα τῶν πρὸ τῆς Χριστοῦ παρουσίας τελειωθέντων, δίχα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως τούτου τυχεῖν· ὁ γὰρ λόγος, «ἐπαρρησιάσθη μὲν ὕστερον καιροῖς ἰδίοις· ἐγνωρίσθη δὲ καὶ πρότερον τοῖς καθαροῖς τὴν διάνοιαν.» Σημείωσαι, ὅτι τὸ λείψανον τῆς ἁγίας Σολομονῆς σώζεται ὁλόκληρον ἐν τῷ Πατριαρχείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Εἰς τὸ μαρτύριον τούτων λόγον συνέγραψεν Ἰώσηπος ὁ Ἰουδαῖος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φιλοσοφώτατον λόγον ἐπιδείκνυσθαι μέλλων.» Εὑρίσκεται δὲ ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ καὶ ἕτερος λόγος συντομώτερος πρὸς αὐτοὺς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὅτι τῶν παθῶν αὐτοκράτωρ ὁ λογισμός.»

» Τοῦ δημίου φήσαντος· οὐ τμηθῆς θύων·
» Κλίνας κάραν Κήρυκος εἶπεν· οὐ θύω.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΘΕΟΔΩΡΟΣ ξίφει τελειοῦται.

» Τῷ Θεοδώρῳ θεῖος ἐνσκήπτει πόθος,
» Τυχεῖν ποθεινῶν δωρεῶν διὰ ξίφους.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΣ ἐν κοπρίᾳ χωσθείς, τελειοῦται.

» Ἰὼβ καθέδραν, φημὶ δὴ τὴν κοπρίαν,
» Ὁ Πολύευκτος εἶχεν εἰς τιμωρίαν.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΜΗΝΟΥ καὶ ΜΗΝΑΙΟΥ, καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ Βιγλεντίῳ, πλησίον τοῦ γαλκοῦ Τετραπύλου.

† » Μήνης κατοικεῖ συγκάτοικον νῦν ἔχων
» Μηναῖον, ἔνθα οὐδαμῶς μήνη πέλει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Β', ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

» Ἔχεις Σιὼν πάμπολλα θεῖα καὶ ξένα·
» Νεκρὸν Στεφάνου δὸς πόλει Κωνσταντίνου.
» Δευτερίᾳ νέκυος Στεφάνου γίνετ' ἀνακομιδή.

† Ἀφ' οὗ παρῆλθον χρόνοι πολλοὶ μετὰ τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, ἤτοι χρόνοι τὸ' (304), καὶ ἀφ' οὗ ἐτελειώθησαν διὰ τοῦ μαρτυρίου πολλοὶ χριστιανοί, τότε ἡ εἰρήνη διεδέχθη τὴν ταραχὴν, καὶ εἰς τὴν οἰκουμένην ἐπεκράτησεν ἐλευθερία καὶ ἡσυχία· καὶ ὅλαι μὲν αἱ φυλακαὶ εὐκερώθησαν ἀπὸ τοὺς φυλακισμένους χριστιανοὺς, ὅλα δὲ τὰ βασανιστήρια τῶν τυράννων ἔπαυσαν, ἐπειδὴ ἐβασίλευσεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, ὁ χριστιανικώτατος καὶ πρῶτος βασιλεὺς τῶν ὀρθοδόξων. Τότε δὲ ἐφανερώθη καὶ ὁ πολύτιμος θησαυρὸς, ἤτοι τὸ πανίερον λείψανον τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου μὲ τοιοῦτον τρόπον· ἄνθρωπός τις ἐκατοίκει εἰς τὸ χωρίον ἐκεῖνο, ὅπου ἦτο κεκρυμμένον τὸ τοῦ πρωτομάρτυρος λείψανον, γέρων κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἱερεὺς κατὰ τὸ ἀξίωμα, καὶ αἰδέσιμος κατὰ τὴν ζωὴν, Λουκιανὸς (ἢ Λουκιλλιανὸς) ὀνομαζόμενος. Εἰς τοῦτον λοιπὸν ἐφάνη δύω καὶ τρεῖς φορὰς ὁ ἅγιος Στέφανος καὶ ἔδειξεν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅπου εὑρίσκετο κεκρυμμένον τὸ λείψανόν του· ὁ δὲ ἱερεὺς ἐφανέρωσε τὴν ὀπτασίαν εἰς τὸν τότε πατριάρχην τῆς Ἱερουσαλὴμ Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος χαρᾶς πολλῆς ἐμπλησθεὶς, ὑπῆγεν εἰς τὸν μηνυθέντα τόπον ὁμοῦ μὲ τοὺς κληρικούς του, καὶ σκάψας εὗρε τὴν θήκην εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο τὸ ἅγιον λείψανον. Ἔγειναι δὲ παρευθὺς σεισμὸς μέγας καὶ εὐωδία πολλὴ, τοὺς παρευρεθέντας εὐωδιάζουσα· ἄνωθεν δὲ ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς ἠκούοντο φωναὶ ἀγγελικαὶ, λέγουσαι, «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία·» αἱ φωναὶ δὲ αὗται ἠκούοντο μακρὰν ἕως δέκα σημεῖα τόπου· ἀλλὰ καὶ ἰατρεῖαι ἐνηργοῦντο εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ διάφορα πάθη, κηρύττουσαι τὴν τοῦ Πρωτομάρτυρος χάριν. [1]

---

[1] Σημειοῦμεν ἐδῶ καὶ ταῦτα τὰ ἀξιόλογα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρει Νικήτας ὁ Ῥήτωρ καὶ φιλόσοφος εἰς τὸν ἱστορικὸν λόγον, ὃν γράφει περὶ τῆς εὑρέσεως τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Στεφάνου. Λέγει οὖν ἐκεῖ, ὅτι ὁ σοφὸς Γαμαλιὴλ, ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ θεηγόρος Λουκᾶς εἰς τὰς Πράξεις, ὅστις ἦτο καὶ συγγενὴς τοῦ ἁγίου Στεφάνου, (τινὲς δὲ λέγουσιν, ὅτι ἦτο διδάσκαλος καὶ τοῦ Βαρνάβα καὶ τοῦ Στεφάνου·) οὗτος λέγω ἠξεύρων τὴν ἐνάρετον πολιτείαν τοῦ Στεφάνου, παρεκάλεσε τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καὶ τῷ ἔδωκαν τὸ ἅγιόν του λείψανον. Τοῦτο δὲ λαβὼν ὁ Γαμαλιὴλ, τὸ ἔθαψεν εἰς τὸ κοιμητήριον, ὅπερ εἶχεν ἡτοιμασμένον δι' ἑαυτὸν, εἰς τὸ χωρίον του, τὸ ὁποῖον ἦτο μακρὰν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἕως εἴκοσι μίλια· ὑπῆγαν δὲ ὁμοῦ καὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ τὸ ἐνεταφίασαν.

Τότε καὶ ὁ Νικόδημος ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Γαμαλιὴλ, ὅστις ὑπῆγε τὴν νύκτα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐδιδάχθη παρ' αὐτοῦ τὰ σωτήρια, κατανυχθεὶς εἰς τὴν ταφὴν τοῦ ἁγίου Στεφάνου, παρεκάλεσε τὸν Κορυφαῖον Πέτρον καὶ τὸν ἐβάπτισε. Μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν τὸν Νικόδημον, καὶ ἔδειραν αὐτὸν μὲ πολλὰς καὶ πικρὰς πληγὰς, καὶ τὰ ὑπάρχοντά του διήρπασαν. Ὁ δὲ Γαμαλιὴλ θεῖος ὢν τοῦ Νικοδήμου, ἐπῆρεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκόν του· ἀλλ' ὁ Νικόδημος μέσα εἰς τὰς πληγὰς ἐκείνας ἐτελειώθη, καὶ ἔγεινε μάρτυς τοῦ Ἰησοῦ, τὸ δὲ λείψανόν του ἐνεταφίασεν ὁ Γαμαλιὴλ πλησίον τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Στεφάνου.

Μετὰ ταῦτα δὲ καὶ ὁ Γαμαλιὴλ ἐβαπτίσθη, (προσθέτει δὲ ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ὁμιλ. ιθ'. εἰς τὰς Πράξεις, ὅτι ὁ Γαμαλιὴλ ἐπίστευσε πρὸ τοῦ Παύλου. Ἱστοροῦσι δέ τινες ὅτι ἐβαπτίσθη ὑπὸ Πέτρου καὶ Ἰωάννου· ὅρα εἰς τὴν νεοτύπωτον Ἑκατονταετηρίδα) ταῦ Γαμαλιὴλ δὲ τούτου ὑπῆρξε μαθητὴς καὶ ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας, καθὼς εἴπομεν, ὡς σημειοῖ Κλήμης ὁ Στρωματεὺς, καὶ ὁ Εὐσέβιος, καὶ ὁ Ἐπιφάνιος, καὶ ὅρα εἰς τὰς ἑνδεκα τοῦ Ἰουνίου. Ὁμοίως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Γαμαλιὴλ Ἀβελβοὺλ ἐβαπτίσθη, ὅστις ἦτο νέος ἕως εἴκοσι χρόνων, ὡραῖος καὶ ἐνάρετος καὶ σοφὸς, μάλιστα δὲ ἦτο παρθένος καὶ καθαρός. Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν ἀπέθανον καὶ οἱ δύω εὐσεβῶς καὶ ὁσίως, ὁ Γαμαλιὴλ δηλαδὴ καὶ ὁ υἱός του· ὅθεν ἔθαψαν καὶ τῶν δύω τὰ λείψανα πλησίον τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Στεφάνου καὶ τοῦ ἁγίου Νικοδήμου.

Καθ' ὃν δὲ καιρὸν ἔμελλε νὰ φανερωθῇ τὸ λείψανον τοῦ ἁγ-

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπροσκύνησεν ὁ πατριάρχης μὲ εὐφροσύνην καὶ χαρὰν τὸ ἅγιον ἐκεῖνο σῶμα ὁμοῦ μὲ ὅλους τοὺς κληρικοὺς καὶ τοὺς παρατυχόντας λαϊκοὺς, ἐσήκωσαν αὐτὸ μὲ λαμπάδας καὶ ψαλμῳδίας καὶ θυμιάματα, καὶ οὕτω μὲ ὅλην τὴν πρέπουσαν τιμὴν τὸ ἔφερον εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸ ἀπέθεσαν εἰς τὴν ἁγίαν Σιών. Μετὰ ταῦτα δὲ ἔκτισε ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐντὸς τῆς πόλεως Ἱερουσαλὴμ ἄρχων τις συγκλητικὸς, Ἀλέξανδρος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος παρακαλέσας πολλὰ τὸν πατριάρχην Ἰωάννην ἔπεισεν αὐτὸν εἰς τὸ νὰ ἀποθέσῃ τὸ ἅγιον λείψανον ἐν τῷ ναῷ ἐκείνῳ. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον πέντε χρόνοι, ἠσθένησεν ὁ κτίτωρ τοῦ ναοῦ Ἀλέξανδρος· ὅθεν κατασκευάσας θήκην ἐκ ξύλου περσέας, (ροδακινέας) παρομοίαν μὲ τὴν περιέχουσαν τὸ λείψανον τοῦ Στεφάνου, τὴν ἔβαλε πλησίον ἐκείνης· ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν, ἐβλήθη καὶ τὸ λείψανον εἰς τὴν κενουργῆ θήκην. Μετὰ δὲ χρόνους ὀκτὼ, ὅτε ἐβασίλευεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος καὶ ἐπατριάρχευεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ θεῖος Μητροφάνης, ἡ γυνὴ τοῦ ἀνωτέρω ἀποθανόντος Ἀλεξάνδρου, Ἰουλιανὴ ὀνόματι, ἐπειδὴ ἠνωχλεῖτο μὲν ἀπὸ πολλοὺς νὰ δευτερογάμησῃ, διὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐμορφίαν της, αὐτὴ δὲ δὲν ἤθελεν, ἐβουλεύθη νὰ κάμῃ τὸ πρᾶγμα τοῦτο· νὰ λάβῃ δηλαδὴ τὸ σῶμα τοῦ ἀνδρός της, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν πατέρα της καὶ εἰς τὴν πατρίδα της τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ὅθεν ὑπῆγεν εἰς τὸν τότε Πατριάρχην τῆς Ἱερουσαλὴμ ἅγιον Κύριλλον καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ τὴν ἀφίσῃ νὰ λάβῃ τὴν θήκην τὴν περιέχουσαν τὸ λείψανον τοῦ ἀνδρός της· ἀλλ' ὁ ἅγιος Κύριλλος δὲν ἤθελεν αὐτὴν νὰ τὸ λάβῃ. Διὰ τοῦτο ἔγραψεν ἐκείνη εἰς τὸν πατέρα της περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως καὶ διὰ συνεργείας τοῦ πατρός της ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς σάκραν, ἤτοι βασιλικὴν προσαγὴν, ὥστε νὰ ἔχῃ ἄδειαν νὰ λάβῃ τὸ λείψανον τοῦ ἀνδρός της καὶ νὰ ἀναβῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὅθεν ἐπειδὴ ὁ Πατριάρχης δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ ἐναντιωθῇ, ἔδωκεν ἄδειαν εἰς τὴν γυναῖκα διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸ λάβῃ· πλανηθεῖσα ὅμως ἡ γυνὴ κατὰ θείαν πρόνοιαν, ἀντὶ νὰ λάβῃ τὴν θήκην τοῦ ἀνδρός της, διὰ τὴν ὁμοιότητα, ἔλαβε τὴν ἄλλην τὴν περιέχουσαν τὸ τοῦ ἁγίου Στεφάνου λείψανον ταύτην δὲ βαλοῦσα ἐπάνω εἰς ἕνα θρόνον, καὶ τὸν θρόνον φορτώσασα ἐπὶ ὄνου, ἤρχισε τὸν πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν δρόμον. [1] Καθ' ὅλην δὲ τὴν νύκτα ἠκούοντο ἐν τῷ ἀέρι ἕως δέκα σημεῖα τόπου ὕμνοι ἀγγελικοὶ, καὶ δοξολογία θεοπρεπὴς λέγουσα « Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία· » τὰ δὲ μέρη ἐκεῖνα ἐγέμισαν ἀπὸ εὐωδίαν ἑνὸς μύρου πολλοῦ καὶ εὐωδεστάτου· οἱ δὲ δαίμονες μακρόθεν κλαίοντες, ἀλλοίμονον εἰς ἡμᾶς! ἐφώναζον, μὲ φωνὰς συνεχεῖς, ὅτι ὁ Στέφανος διέρχεται ἀπὸ τὸ μέσον μας, καὶ μᾶς πληγόνει ἀοράτως· φθάσασα ἡ γυνὴ εἰς τὴν παραθαλάσσιον πόλιν τῆς Ἀσκάλωνος, εὗρε πλοῖον, καὶ δοῦσα ναῦλον πεντήκοντα φλωρία, ἐκίνησεν ἐκεῖθεν διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν.

γίου Στεφάνου, ἐφάνη ὁ θεῖος Στέφανος εἰς τὸν ἱερέα Λουκιανὸν φορῶν λευκὸν στιχάριον, τὸ ὁποῖον ἦτο γεμάτον ἀπὸ τὸ γράμμα σίγμα, ὅπερ ἐδήλου τὸ ὄνομα Στέφανος· τὸ δὲ σίγμα ἐκεῖνο ἦτο κόκκινον καὶ χρυσοῦν. Εἶχε δὲ μαλλία ξανθὰ ὁ ἅγιος καὶ περίχρυσα, φθάνοντα ἕως εἰς τοὺς ὤμους του· ἐφόρει ὑποδήματα μὲ χρυσᾶ λωρία περιδεδεμένα· ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του χρυσοῦν ῥαβδίον, μὲ τὸ ὁποῖον ἔγγισε τρεῖς φορὰς τὸν ἱερέα καὶ τὸν ἐκάλεσεν ἐξ ὀνόματος· εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, ποῦ εἶναι τεθαμμένον τὸ λείψανόν του· ἐπρόσθεσε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι πλησίον του ἦτο ἐνταφιασμένα καὶ τὰ λείψανα τοῦ Νικοδήμου, τοῦ Γαμαλιὴλ καὶ τοῦ Ἀβελβοὺλ τοῦ υἱοῦ του.

Σκάψαντες λοιπὸν τὸν τόπον εὗρον καὶ τὰς τέσσαρας θήκας εἰς τὰς ὁποίας ἦσαν τὰ λείψανα ἐναποτεθειμένα τοῦ ἁγίου Στεφάνου καὶ τῶν λοιπῶν τριῶν. Ἐπάνω δὲ ἑκάστης θήκης ἦτο γεγραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ καθ' ἑνὸς μὲ συριακὴν γλῶσσαν. Ἡ θήκη ὅμως τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐσάλευε μόνη της καὶ πολὺ φῶς εἶχε τριγύρω της καὶ πολλὴ εὐωδία ἐξήρχετο ἀπὸ αὐτήν· ἔγεινε δὲ καὶ σεισμὸς φοβερός. Λαβὼν δὲ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων τὸ τοῦ ἁγίου Στεφάνου λείψανον, μὲ ὅλον τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν, τὸ ἔφερεν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸ ἀπέθεσαν εἰς τὸ θυσιαστήριον τῆς ἁγίας Σιών. Ἔλεγον δὲ οἱ ἰδόντες τὸ ἅγιον ἐκεῖνο λείψανον, ὅτι αἱ πληγαὶ αἵτινες ἔγειναν ἀπὸ τὰ κτυπήματα τῶν πετρῶν, ἔλαμπον ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ.

---

[1] Σημείωσει, ὅτι ὁ Θεοφάνης καὶ Κεδρηνὸς ἱστοροῦσιν ὅτι ἔστειλεν ὁ μικρὸς Θεοδόσιος ἐλεημοσύνην μεγάλην εἰς τὸν Ἱεροσολύμων ἀρχιεπίσκοπον διὰ νὰ τὴν μοιράσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἕνα σταυρὸν χρυσοῦν μετὰ πολυτίμων λίθων, ἵνα τεθῇ εἰς τὸν τόπον τοῦ Κρανίου. Ἔστειλε δὲ καὶ ὁ Ἱεροσολύμων τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ ἁγίου Στεφάνου τούτου τοῦ πρωτομάρτυρος εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ βασιλέως Πουλχερίαν, ὅτε δὲ ἔφθασεν ἡ δεξιὰ εἰς τὴν Χαλκηδόνα, ἐφάνη εἰς τὴν Πουλχερίαν ὁ ἅγιος Στέφανος λέγων πρὸς αὐτήν· ἰδοὺ ἐπέτυχες ὅ,τι ἐπεθύμεις· ἐγὼ ἔφθασα εἰς τὴν Χαλκηδόνα. Ὅθεν ἐξῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς προϋπάντησιν τοῦ λειψάνου· ὕστερον δὲ ἔκτισε ναὸν τοῦ πρωτομάρτυρος, ἐν ᾧ ἔβαλε τὸ εὐῶδες ἐκεῖνο χειμήλιον κατὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς· (ὅρα σελ. 311· τῆς Δωδεκαβίβλ.) Ἴσως δὲ ἡ δεξιὰ χεὶρ ἔμεινεν ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐχὶ ὅλον τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου μετεκομίσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ὅσα δὲ θαύματα ἔγειναν καθ' ὁδὸν, καὶ ὅσα σημεῖα ἐτελέσθησαν ἀδύνατον εἶναι νὰ τὰ γράφωμεν, ἀγαπῶντες τὴν συντομίαν.

Ὅτε δὲ ἡ γυνὴ ἔφθασεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἔφθασεν εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ βασιλέως, ὅτι ἔρχεται τὸ λείψανον τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου, ἐφανερώθησαν δὲ εἰς αὐτὸν καὶ τὰ περὶ τῆς γυναικὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἡ ὁποία παρασταθεῖσα ἔμπροσθέν του, ἐδιηγήθη ἀκριβῶς διὰ ζώσης φωνῆς, πῶς ἠκολούθησεν ἡ ὑπόθεσις ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τέλους, τότε ὁ φιλευσεβέστατος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀκούσας ταῦτα, ἐγέμισεν ἀπὸ χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν. Ὅθεν ἐπρόσταξε τὸν Πατριάρχην καὶ ὅλον τὸν κλῆρον, νὰ ἐξέλθωσιν εἰς προϋπάντησιν τοῦ ἁγίου λειψάνου μὲ τιμὴν μεγαλωτάτην καὶ εὐλάβειαν, καὶ οὕτω νὰ φέρωσιν αὐτὸ εἰς τὰ βασιλικὰ παλάτια. Τότε δὲ ὅσα θαύματα ἔγειναν ἀδύνατον εἶναι νὰ τὰ περιγράψῃ τις κατ' ἀκρίβειαν. Ἔσυρον λοιπὸν αἱ ἡμίονοι τὴν ἅμαξαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο τὸ ἅγιον λείψανον, ἕως ἔφθασεν εἰς τόπον λογόμενον Κωνσταντιαναί, καὶ ἐκεῖ ἐστάθησαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκτύπων οἱ ὁδηγοὶ τὰ ζῶα διὰ νὰ προχωρήσωσι, τότε μία ἡμίονος ἐλάλησε μὲ ἀνθρωπίνην φωνὴν λέγουσα, διατί μᾶς δέρετε; ἐδῶ πρέπει νὰ ἀποτεθῇ τὸ ἅγιον λείψανον. Ταύτην τὴν φωνὴν ἀκούσαντες ὁ Πατριάρχης καὶ ὅλοι οἱ παρευρεθέντες, ἔδωκαν μεγαλοφώνως δόξαν εἰς τὸν Θεόν· ταῦτα δὲ μαθὼν καὶ ὁ πιστότατος βασιλεὺς ἔγεινεν ἐκστατικὸς, καὶ παρευθὺς ἔκτισε ναὸν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐπ' ὀνόματι τοῦ πρωτομάρτυρος, εἰς δόξαν καὶ αἶνον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς τὸν ναὸν δὲ ἐκεῖνον τελεῖται κατ' ἔτος ἡ τοῦ ἁγίου Στεφάνου σύναξις καὶ ἑορτή. Ἡ δὲ εὕρεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου τούτου Στεφάνου ἑορτάζεται κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἡ μνήμη του δὲ, κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ Δεκεμβρίου. [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ εὕρεσις τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων ΜΑΞΙΜΟΥ, ΔΑΔΑ, *καὶ* ΚΥΝΤΙΛΙΑΝΟΥ.

» Τρεῖς ἐκφέρουσα γῆ νεκροὺς ζωηφόρους,
» Πόλῳ λέγειν ἔοικε· σὺ κρύψας ἔχε.

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται λόγος εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Στεφάνου, οὗ ἡ ἀρχὴ « Καὶ πῶ, ἂν αἰτίας ἡμᾶς ἀπαλλάξοι καὶ μώμου. »

Οὗτοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει (296), εἰς πόλιν καλουμένην Δωρόστολον, ἐν τῇ χώρᾳ τῆς δευτέρας Μυσίας. Παρασταθέντες δὲ εἰς τὸν Ὕπατον Ταρκύνιον, καὶ μὴ θελήσαντες νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα ἐδάρησαν· ἔπειτα ἐπάρθησαν εἰς τόπον καλούμενον Ὀζοβίαν, καὶ ἐκεῖ ἀπεκεφαλίσθησαν κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Ἀπριλίου· ἐκρύπτοντο λοιπὸν τὰ λείψανα τούτων εἰς χρόνους πολλούς. Ὕστερον δὲ ἐφανερώθησαν διὰ μέσου θείου ἀγγέλου κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην τοῦ Αὐγούστου μηνὸς, τὰ ὁποῖα καὶ ἕως τὴν σήμερον εὑρίσκονται εἰς τὸν οἶκον τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, εἰς τόπον λεγόμενον τοῦ Βιγλεντίου, ὅπου καὶ ἡ τούτων γίνεται σύναξις καὶ ἑορτή· (ὅρα περὶ τῶν ἁγίων τούτων καὶ εἰς τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ Ἀπριλίου.)

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ θείου ναοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ ΘΕΟΛΟΓΟΥ, *πλησίον τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας.*

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΦΩΚΑ.

† » Φωκᾶς ὁ μάρτυς ἐκλιπὼν γῆς χωρίον,
» Νῦν ἐγκατοικεῖ τῆς τρυφῆς τῷ χωρίῳ.

Μνήμη τοῦ ἐν εὐσεβεῖ τῇ λήξει γενομένου βασιλέως ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ [1] *ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις.*

---

[1] Ἐν δὲ τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται Ἰουστινιανοῦ τοῦ νέου· ἤτοι τοῦ δευτέρου, τοῦ καλουμένου Ῥινοτμήτου τοῦ ἐν ἔτει χπέ (685) βασιλεύσαντος· καὶ ἴσως δὲν ἀναφέρεται ἐν τῷ χειρογράφῳ ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς, διότι ἔπεσεν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Ἀφθαρτοδοκητῶν, καὶ διὰ ταύτην ἀπέθανε μὲ αἰφνίδιον θάνατον· καὶ ὅρα εἰς τὸ Πολιτικὸν Θέατρον σελ. 303 τῆς ἐν Λειψίᾳ ἐκδόσεως. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ αἱρέσει ταύτῃ ἀπέθανε κατὰ τὸν Μελέτιον σελ. 86 τοῦ β'. τόμου· ἂν καὶ ὁ Ῥινότμητος οὗτος κακὴν ζωὴν ἔζησε· καὶ ὅρα εἰς τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ παρόντος Αὐγούστου ἐν τῷ Συναξαριστῇ Καλλινίκου τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, εἰ μή τις εἴπῃ ὅτι μετενόησεν εἰς τὸ τέλος του.

Ὁ δὲ ἀοίδιμος Δοσίθεος ὁ Ἱεροσολύμων ἀπολογούμενος διὰ τὸν μέγαν Ἰουστινιανὸν λέγει, ὅτι ἐξ ἀγνοίας ἔπεσεν εἰς τὴν ἀνωτέρω αἵρεσιν τῶν Ἀφθαρτοδοκητῶν (ὃ καὶ μερικοὶ τῶν ἁγίων ἔπαθον) ἐπειδὴ ἐν πολλοῖς καὶ διαφόροις τρόποις ἐγνωρίσθη ἡ ἐν πᾶσιν αὐτοῦ ὀρθοδοξία. Τοῦτο βούλεται καὶ ὁ Εὐστάθιος εἰς τὸν βίον τοῦ Πατριάρχου Εὐτυχίου, ἔνθα σημειοῖ, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ζητητικὸς ὢν περὶ τῶν θείων δογμάτων, νυκτὸς καὶ ἡμέρας διὰ συλλογιστικῶν ἀποδείξεων καὶ μαρτυριῶν Γραφικῶν ἐτροποῦτο τοὺς αἱρετικούς· εἰς τοῦτο συντρέχει καὶ τὰ πρὸς αὐτὸν κεφάλαια τοῦ Ἀγαπητοῦ Διακόνου. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἕκτη οἰκουμενικὴ Σύνοδος λέγει περὶ τῆς πέμπτης Συνόδου, « ἡ ἁγία Σύνοδος ἡ ὑπὸ τοῦ τῆς σεβασμίας μνήμης Ἰουστινια-

† » Οὐκ ἐμποδών σοι σκῆπτρον ὤφθη, ὦ Ἄναξ,
» Σὺ γὰρ κατοικεῖς βασιλείαν τὴν ἄνω.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Γ', μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν ΔΑΛΜΑΤΟΥ, ΦΑΥΣΤΟΥ καὶ ΙΣΑΚΙΟΥ ἢ Ἰσαακίου.

» Κυκλοῦσιν ἄνδρες εἷς δύω τρεῖς σὸν θρόνον,
» Ὕψιστε, Φαῦστος, Ἰσάκιος, Δαλμάτος.
» Δαλμάτος Ἰσάκιος τριτάτη θάνον ἠδέ τε Φαῦστος.

Ἐκ τῶν τριῶν τούτων ἁγίων ὁ μὲν Δαλμάτος [1] ἦτο στρατιώτης εἰς τὸ δεύτερον στρατιωτικὸν σχολεῖον, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει τξή (368), [2] ζῶν εὐσεβῶς καὶ θεαρέστως. Ὕστερον δὲ ἀφήσας γυναῖκα, τέκνα καὶ τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, ἔλαβε μαζί του μόνον τὸν υἱόν του Φαῦστον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν ἅγιον Ἰσάκιον, καὶ ἐκεῖ γενόμενος μοναχὸς, ἔφθασεν εἰς μεγαλώτατον ὕψος ἀρετῶν. Ὁ δὲ θαυμαστὸς οὗτος Ἰσάκιος ἐκατοίκησεν εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἡσυχίαν, ἀπὸ αὐτὴν τὴν νεαράν του ἡλικίαν, μεταχειριζόμενος πᾶν εἶδος ἀρετῆς, διὰ τοῦτο καὶ ὁ λόγος του ἦτο λαμπρότατος, ἐπειδὴ ἦτο σολισμένος μὲ τὴν ἐνάρετον ζωήν. Ὅτε δὲ ἐκβῆκεν ὁ βασιλεὺς Οὐάλης ὁ Ἀρειανὸς νὰ ὑπάγῃ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Σκύθας καὶ Γότθους, ἦλθε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰσάκιος καὶ εἶπεν· ἀνοιξον, ὦ βασιλεῦ, τὰς ἐκκλησίας εἰς τοὺς ὀρθοδόξους καὶ θέλεις νικήσει εἰς τὸν πόλεμον. Ὁ δὲ βασιλεὺς δὲν ἐπείθετο, ἀλλὰ θυμωθεὶς εἶπεν εἰς τὸν ὅσιον, ὅταν ἐπανέλθω ἀπὸ τὸν πόλεμον, θέλεις παιδευθῇ διὰ τὰ λόγιά σου ταῦτα. Ὁ δὲ ὅσιος, ἐὰν, εἶπεν, σὺ ἐπιστρέψῃς ἀπὸ τὸν πόλεμον, δὲν ἐλάλησεν εἰς ἐμὲ Κύριος ὁ Θεός· σὺ θέλεις συγκροτήσει τὸν πόλεμον, ἀλλὰ θέλεις φύγει ἔμπροσθεν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ

νοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθεῖσα πράξει τετάρτῃ·» καὶ πάλιν λέγει «Χρῆσις τοῦ ἐν ἁγίοις Ἰουστινιανοῦ πρὸς Ζώϊλον Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Πράξει δεκάτῃ.» Καὶ ὁ Πάπας Ἀγάθων ἐν τῇ πρὸς τὸν Πωγωνάτον ἀναφορᾷ μέγαν ποιεῖ ἔπαινον τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐπ' εὐσεβείᾳ· καὶ οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς ἐν τῇ πρὸς Ταράσιον Κωνσταντινουπόλεως λέγουσιν «Ὁ Ἰουστινιανὸς σοφὸς ἄναξ, καὶ ἐν βασιλεῦσιν ἅγιος καὶ μακαριστός.»

Περὶ μέν τοι τοῦ προβλήματος (τῆς Ἀφθαρτοδοκήσεως δηλαδὴ) ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία ὁμολογεῖ τὸν Θεὸν Λόγον εἰληφέναι ἀληθινὴν σάρκα, παθητὴν, ἁμαρτίας, σὺν πᾶσιν αὐτῆς τοῖς παθήμασι (ἀδιαβλήτοις δηλαδὴ) καὶ τοῖς ἰδιώμασι τοῖς χαρακτηριστικοῖς, καὶ τοῖς ἀφοριστικοῖς γνωρίσμασι τῆς ἀνθρωπίνης ἡμῶν φύσεως, ἅ τινα διὰ τὸ ἔχειν, ἦν καὶ φύσει τέλειος ἄνθρωπος ἐν δυσὶ φύσεσι καὶ θελήσεσι γνωριζόμενος Θεὸς καὶ ἄνθρωπος. Καὶ γὰρ κατὰ τὸν μακάριον Κύριλλον «Σεσάρκωται ὁ Λόγος, καὶ τῆς οἰκείας ἀϋλότητος οὐκ ἐξέστη· καὶ ὅλως σεσάρκωται, καὶ ὅλος ἐστὶν ἀπερίγραπτος· σμικρύνεται σωματικῶς καὶ συστέλλεται. (ἴσ. οὐ συστέλλεται) θεϊκῶς, ὅμως ἐστὶν ἀπερίγραπτος. «Προσφυέστατον δὲ καὶ ἁρμοδιώτατον τῇ παρούσῃ ὑποθέσει εἶναι ἐκεῖνο, ὅπερ γράφει ὁ σοφὸς Κύρου Θεοδώρητος, ἑρμηνεύων τὸ λόγιον ἐκεῖνο τοῦ ῥή Ψαλμοῦ τὸ «Ὅτι παρέστη ἐκ δεξιῶν πένητος τοῦ σῶσαι ἐκ τῶν καταδιωκόντων τὴν ψυχήν μου,» λέγει δηλαδὴ «Ἀχώριστον ἡ θεία φύσις ποιησαμένη τὴν ἕνωσιν, παρῆν μὲν τῇ ἀνθρωπείᾳ φύσει, συνεχώρει δὲ πάσχειν, τῶν ἀνθρώπων πραγματευομένη τὴν σωτηρίαν· ῥᾴδιον μὲν γὰρ ἦν αὐτῷ ἀθάνατον αὐτὴν, ἣν ἂν ἔλαβεν, ἀπεργάσασθαι φύσιν· ἐπειδὴ δὲ σωτηρία ἦν τοῦ κόσμου τὸ πάθος, μετὰ τὸ πάθος τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς ἀφθαρσίας μετέδωκε...» καὶ παρακατιὼν «Ἡνίκα φθαρτὴν εἶχεν αὐτὴν τὴν φύσιν, ἀνθρωπίνως ἅπαντα, πλὴν ἁμαρτίας, συνεχώρει καὶ πάσχειν καὶ φθέγγεσθαι.» Ὁ δὲ Νικηφόρος λέγει, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἀπὸ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἀγάπην ἦν εἶχε πρὸς τὸν Χριστὸν, εἶπεν, ὅτι εἶχε σῶμα ἄφθαρτον (τοῦτο ὅμως οὐ παραδέχεται ὁ ῥηθεὶς Δοσίθεος.)

Ἐπὶ τούτου τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἔλαβεν ἀρχὴν νὰ ἐκτελῆται ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς· αὐτὸς, λέγουσιν, ὅτι εἶναι ὁ ποιητὴς τοῦ «Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ.» Διότι ἱστορεῖ ὁ Κεδρηνὸς ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς οὗτος κτίσας τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγαλοπρεπέστατον ναὸν, ἀφιέρωσεν αὐτὸν εἰς τὴν Σοφίαν τοῦ Θεοῦ· διὸ καὶ ἐνομοθέτησε νὰ ψάλληται ἐν τῇ λειτουργίᾳ τὸ τροπάριον τὸ « Ὁ μονογενὴς,» ἐπειδὴ αὐτὸ ἀνακηρύττει τὴν Σοφίαν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, ἤτοι τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον αὐτοῦ, τὸν ἐκ τῆς ἁγιωτάτης καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἐνανθρωπήσαντα· ἂν καὶ ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι ἐποίησε τοῦτο Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ἢ ἡ τρίτη οἰκουμενικὴ σύνοδος.) Οὗτος, κατὰ τὸν Προκόπιον, ἐνήστευεν ἐν ὅλῃ τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ μετὰ πολλῆς ἐγκρατείας, καὶ ἐστάθη νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος κατὰ Περσῶν καὶ Γότθων. Ὅθεν γράφει ὁ Σουΐδας, ὅτι ἐφαίνετο (εἰς τὰ διάφορα αὐτοῦ ἀπεικονίσματα) ἔφιππος ἔχων εἰς μὲν τὴν ἀριστερὰν χεῖρα μίαν σφαῖραν μετὰ τοῦ Σταυροῦ, τὴν δὲ δεξιὰν αὐτοῦ εἶχεν ἐκπλωμένην, σχεδὸν τοὺς Πέρσας ἐκφοβοῦν, ἵνα μὴ εἰσέλθωσιν εἰς τὰς ῥωμαϊκὰς ἐπαρχίας (ὅρα σελ. 442 καὶ 510 τῆς Δωδεκαβίβλ. καὶ σελ. 88 τοῦ β'. τόμου τοῦ Μελετίου.) Ὅρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην τοῦ Ἰουλίου ἐν τῇ ὑποσημειώσει τοῦ Συναξαρίου τῶν δέκα χιλιάδων τῶν ὁσίων· καὶ εἰς τὴν τετάρτην τοῦ Μαρτίου τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ Συναξαρίου τοῦ ὁσίου Γερασίμου.

[1] Φαίνεται δὲ ὅτι ἀπὸ τὸν ὅσιον τοῦτον Δαλμάτον ὠνομάσθη καὶ τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο, τῶν Δαλμάτων· καθὼς ὀνομάζεται ἐν τῇ τριακοστῇ τοῦ Μαΐου, ὅτε καὶ ὁ ὅσιος Ἰσάκιος ἰδιαιτέρως ἑορτάζεται.

[2] Ἐσφαλμένη ἡ χρονολογία, διότι ὁ Θεοδόσιος ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῷ 379. Σ. Ε.

ζωντανὸς μέλλεις νὰ καταχαῇς ὑπὸ πυρὸς, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγεινε, διότι κλεισθεὶς εἰς ἕνα ἀχυρῶνα, ἐκεῖ κατεκάη. Οὗτος ὁ ὅσιος μέλλων νὰ ἀπέλθῃ πρὸς Κύριον, κατέστησεν ἡγούμενον τοῦ μοναστηρίου τὸν Δαλμάτον, ὅτε ἦτο πατριάρχης εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ ἅγιος Ἀττικός. Ὁ δὲ ὅσιος Δαλμάτος διαπρέψας ἐν τῇ ἀσκήσει, ἔμεινε νηστικὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ εἰς ἄλλας τόσας ἦλθεν εἰς ἔκστασιν. Ὅθεν ἔγεινεν αἰδέσιμος καὶ σεβάσμιος, καὶ εἰς τοὺς βασιλεῖς καὶ εἰς τὴν Σύγκλητον, καὶ εἰς τοὺς ἁγίους πατέρας τοὺς ἐν Ἐφέσῳ συναχθέντας κατὰ τὴν τρίτην Σύνοδον ἐν ἔτει υλά (431), οἱ ὁποῖοι καὶ ἐψήφισαν αὐτὸν ἀρχιμανδρίτην, καὶ τοὺς μεταγενεστέρους δὲ ἀπὸ αὐτὸν διώρισαν νὰ ἦναι ἐξουσιασταὶ παντοτεινοὶ τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ. Ὅθεν ἐν τούτοις διαπρέψας ὁ ἀοίδιμος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε καὶ κατετέθη εἰς τὸ ἰδικόν του μοναστήριον. (Σημείωσαι ὅτι ὁ ἑλληνικὸς τῶν ὁσίων πατέρων τούτων βίος σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ μέγας οὗτος καὶ θαυμαστὸς Ἰσαάκιος.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΣΤΕΦΑΝΟΥ *Πάπα Ῥώμης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.*

† » Τιμηθεὶς Στέφανος, θεῖον ἥρπασε στέφος,
» Πάπας μὲν ὢν πρίν, νῦν δὲ καὶ μάρτυς μέγας.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου, Οὐαλλερίου [1] καὶ Γαλλήνου τῶν βασιλέων, ἐν ἔτοι σν΄ (250), [2] διὰ δὲ τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸν ἐκρύπτετο εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ τοὺς πρὸς αὐτὸν ἐρχομένους Ἕλληνας ἐδίδασκε καὶ ἐκατήχει τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἐβάπτιζεν αὐτούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐχειροτόνησε πρεσβυτέρους, διακόνους καὶ ἀναγνώστας. Τινὲς δὲ αὐτῶν πιασθέντες, ὡμολόγησαν τὸν Χριστὸν, καὶ ἔλαβον τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου διὰ παρακινήσεώς του. Ὅθεν διὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ὁ μακάριος ἑαυτὸν εἰς τὸν ἡγεμόνα, καὶ φερθεὶς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἄρεως προσηυχήθη καὶ ἔσεισεν ὅλον τὸν ναὸν, καὶ ἐκρήμνισεν ἓν μέρος αὐτοῦ, οἱ δὲ στρατιῶται φοβηθέντες ἔφυγον. Ὁ δὲ ἅγιος ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν τάφον Λουκίας τῆς μάρτυρος, τὸν ἐν Καμπανίᾳ τῆς Ἰταλίας εὑρισκόμενον, [3] καὶ ἐκεῖ ἐτέλει τὴν ἀναίμακτον ἱερουργίαν· ὕστερον δὲ ἐζήτησαν αὐτὸν οἱ στρατιῶται καὶ εὗρον, καὶ εὑρόντες τὸν ἐτιμώρησαν πολλὰ, τελευταῖον δὲ τὸν ἀπεκεφάλισαν· καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος διπλοῦν τὸν ὁμώνυμον στέφανον, καὶ ὡς ἀρχιερεὺς, καὶ ὡς ἀθλητὴς τοῦ Κυρίου. (Σημείωσαι ὅτι τὸ ἑλληνικὸν μαρτύριον τοῦ ἁγίου τούτου Στεφάνου σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Κατὰ τοὺς χρόνους Οὐαλλεριανοῦ καὶ Γαλλήνου.»)

[1] Παρ' ἄλλοις δὲ γράφεται, Οὐαλλεριανοῦ.

[2] Τὸν Δέκιον διεδέξατο τῷ 352 ὁ Γάλλος· φονευθέντος δὲ καὶ τούτου ἀνέβη τῷ 253 εἰς τὸν θρόνον ὁ Οὐαλεριανὸς μετὰ τοῦ υἱοῦ του Γαλλήνου. Σ. Ε.

[3] Ἡ ἁγία αὕτη Λουκία ἑορτάζεται κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ Ἰουλίου.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΙΩΑΝΝΟΥ, *ἡγουμένου μονῆς τῆς Παταλαραίας.*

† » Θείας χάριτος, ὦ Ἰωάννη μάκαρ,
» Κλῆσιν κατὰ σὴν, οἷος ὤφθης ἄξιος.

Ἡ ἁγία ΣΑΛΩΜΗ *ἡ μυροφόρος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Τῆς σαρκὸς οἷον ἐκκυλισθείσης λίθου,
» Ὁρᾷ Σαλώμη Χριστὸν, οὐ Χριστοῦ τάφον.

Ἡ ὁσία ΘΕΟΚΛΗΤΩ *ἡ θαυματουργὸς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Θεοκλητὼ τὴν κλῆσιν ἔργῳ δεικνύει,
» Κλητὴ Θεῷ φανεῖσα σαρκὸς ἐκδύσει.

† Ἡ ἁγία αὕτη Θεοκλητὼ ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοφίλου τοῦ μισοχρίστου καὶ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ωκθ΄ (829), καταγομένη ἀπὸ τὴν τοποθεσίαν τὴν λεγομένην τῶν Ὀπτημάτων· οἱ δὲ γονεῖς της ὠνομάζοντο Κωνσταντῖνος καὶ Ἀναστασία. Ἐκ νεαρᾶς δὲ ἡλικίας ἀνατραφεῖσα θεαρέστως, ἐπρόσεχεν εἰς ἑαυτήν· ἔπειτα διὰ βίας τῶν γονέων της συνεζεύχθη μὲ ἄνδρα ὅμοιον μὲ αὐτὴν κατὰ τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν, Ζαχαρίαν ὀνομαζόμενον. Ἀφ' οὗ δὲ ὑπανδρεύθη, πολλὰς καὶ ἀμετρήτους ἐλεημοσύνας ἐποίει ἡ μακαρία· μάλιστα δὲ ἐδόθη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, καὶ ὄχι μόνον ἀνεγίνωσκεν αὐτὰς, ἀλλὰ καὶ ἐτελείωνε διὰ τῶν ἔργων τὰ ἀναγινωσκόμενα, πᾶν καλὸν καὶ ἀρετὴν μεταχειριζομένη. Ἐδούλευε δὲ ἐργόχειρον ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὑπηρέτει εἰς τὰς χρείας τῶν πτωχῶν ἐκείνων, ὅσοι ἤρχοντο εἰς τὸν οἶκόν της· πρὸς τούτοις ὑπηρέτει καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῆς οἰκίας της διὰ τὴν πολλήν της ταπείνωσιν. Ὅτε δὲ ἦλθε καιρὸς νὰ ἀπέλθῃ ἡ ἀοίδιμος πρὸς τὸν Κύριον, ἐπροσεκάλεσεν ὅλους τοὺς φίλους καὶ προεῖπεν εἰς αὐτοὺς, ὅτι τὴν δεῖνα ἡμέραν θὰ ἀποθάνῃ· καὶ τῇ ἀληθείᾳ οὕτως ἠκολούθησεν, καθὼς ἡ ἁγία προεῖπεν. Ὅσα δὲ θαύματα ἔ-

γειναν μετὰ τὴν κοίμησίν της διὰ μέσου τοῦ ἁγίου λειψάνου της δὲν δυνάμεθα νὰ τὰ περιγράφωμεν, φυλάττοντες τὴν συντομίαν· ἓν δὲ μόνον εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διηγηθῶμεν, τὸ ὁποῖον, καὶ ἐὰν θέλωμεν, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὸ σιωπήσωμεν, ἐπειδὴ τὸ μέγεθος αὐτοῦ δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ τὸ παραδράμωμεν. Οἱ συγγενεῖς τῆς ὁσίας ταύτης ἔχουσι συνήθειαν νὰ σηκόνωσι κατ' ἔτος τὸ τρισόσιον ἐκεῖνο καὶ πάντιμον αὐτῆς λείψανον, τὸ ὁποῖον εἶναι σῶον καὶ ὁλόκληρον, καὶ νὰ ἀλλάσσωσι τὰ ἐνδύματά της δι' ἄλλων· ἰσάζουσι δὲ καὶ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της, αἵτινες εἶναι λευκαί· ἔπειτα κόπτουσι τὰ ὀνύχια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν της, ὡς ἂν ἦτο ζωντανή· καὶ [1] μετὰ ταῦτα λέγουσι τὸ τρισάγιον, καὶ οὕτως ἀποθέτουσι πάλιν τὸ σῶμά της εἰς τὴν θήκην.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Δ΄, μνήμη τῶν ἁγίων ἑπτὰ παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ, ΜΑΞΙΜΙΛΙΑΝΟΥ, ΕΞΑΚΟΥΣΤΩΔΙΑΝΟΥ, ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ, ΜΑΡΤΙΝΙΑΝΟΥ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ [2] *καὶ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ.*

» Τὸν ἑπτάριθμον τιμῶ χορὸν μαρτύρων,
» Δείξαντα ἀνάστασιν νεκρῶν τῷ κόσμῳ.
» Τῇ δὲ τετάρτῃ νεκροέγερτοι ξύνθανον ἑπτά.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου, ἐν ἔτει ςνϐ΄ (252), καὶ ἀφ' οὗ διεμοίρασαν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλα των τὰ ὑπάρχοντα, ἐμβῆκαν εἰς ἓν σπήλαιον καὶ ἐκρύφθησαν· παρακαλέσαντες δὲ τὸν Θεὸν νὰ λυθῶσιν ἀπὸ τὸν δεσμὸν τοῦ σώματος, καὶ νὰ μὴ παραδοθῶσιν εἰς τὸν βασιλέα Δέκιον, παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς τὸν Θεόν. Ὅτε δὲ ὁ βασιλεὺς Δέκιος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἔφεσον, ἐζήτησεν αὐτοὺς διὰ νὰ ἔλθωσι καὶ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα, καὶ μαθὼν, ὅτι ἀπέθανον μέσα εἰς τὸ σπήλαιον, ἐπρόσταξε νὰ φράξωσι τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου. Ἔκτοτε λοιπὸν παρῆλθον τριακόσιοι ἑβδομήκοντα δύω χρόνοι, ἕως εἰς τοὺς τριακονταοκτὼ χρόνους τῆς βασιλείας τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου, ἤτοι ἐν ἔτει υμς΄ (446).

Τότε ἀνεβλάστησε μία αἵρεσις, ἡ λέγουσα, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάστασις νεκρῶν· ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος βλέπων τεταραγμένην τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καθόσον ἐπλανήθησαν ὑπὸ τῆς αἱρέσεως αὐτῆς πολλοὶ ἐπίσκοποι, ἠπόρει τί νὰ κάμῃ. Ὅθεν ἐνδυθεὶς τρίχινον ἔνδυμα, ἔστρωσεν ἑαυτὸν κατὰ γῆς καὶ ἐθρήνει, παρακαλῶν τὸν Θεὸν νὰ τοῦ φανερώσῃ τὴν λύσιν τῆς αἱρέσεως ταύτης. Δὲν παρέβλεψε λοιπὸν ὁ Κύριος τὰ δάκρυά του, ἀλλ' ἐπήκουσεν αὐτοῦ μὲ τοιοῦτον τρόπον. Ὁ κύριος τοῦ ὄρους ὅπου ἦτο τὸ σπήλαιον τῶν ἁγίων ἑπτὰ παίδων ἠθέλησε κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον νὰ κάμῃ μάνδραν τοῦ ποιμνίου του. Ἐνῷ λοιπὸν ἐκύλιε πέτρας ἀπὸ τὸ σπήλαιον διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῆς μάνδρας, ἠνοίχθη ἡ θύρα τοῦ σπηλαίου, καὶ κατὰ προσταγὴν Θεοῦ, ἀνέστησαν οἱ ἐν τῷ σπηλαίῳ ἀποθανόντες ἑπτὰ παῖδες καὶ συνωμίλουν ὁ εἷς μὲ τὸν ἄλλον, ὡς ἂν εἶχον κοιμηθῆ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν, χωρὶς τελείως νὰ ἀλλοιωθῶσιν, ὥστε οὐδὲ αὐτὰ τὰ ἐνδύματά των ἐφθάρησαν ὁλοτελῶς ἀπὸ τὴν φυσικὴν νοτίδα καὶ ὑγρασίαν τοῦ σπηλαίου. Ἀναστηθέντες δὲ, ἐνεθυμοῦντο ὅτι ὁ βασιλεὺς Δέκιος ζητεῖ νὰ τοὺς βασανίσῃ, ὅθεν καὶ συνωμίλουν περὶ τούτου, καὶ ὁ Μαξιμιλιανὸς ἔλεγεν εἰς τοὺς ἄλλους, ἂν, ἀδελφοὶ, πιασθῶμεν ἀπὸ τὸν Δέκιον, ἂς σταθῶμεν ἀνδρείως, καὶ ἂς μὴ προδώσωμεν τὴν εὐγένειαν τῆς πίστεώς μας· σὺ δὲ, ἀδελφὲ Ἰάμβλιχε, ὕπαγε ν' ἀγοράσῃς ψωμία, πλὴν ἀγόρασον περισσότερα, ἐπειδὴ χθὲς τὴν ἑσπέραν ἠγόρασες ὀλίγα καὶ διὰ τοῦτο ἐκοιμήθημεν πεινασμένοι· μάθε δὲ καὶ τί βουλεύεται ὁ Δέκιος περὶ ἡμῶν.

Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Ἰάμβλιχος εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἐφέσου, εἶδε τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ εἰς τὴν θύραν καὶ ἐθαύμασε· βλέπων δὲ αὐτὸ καὶ εἰς ἄλλους τόπους, καὶ στοχαζόμενος τὰ κτίρια ἠλλαγμένα καὶ τοὺς ἀνθρώπους διά-

---

[1] Ἐκ τούτου ἠμπορεῖ νὰ συμπεράνῃ τις, ὅτι ἐπειδὴ ἔκοπτον καθ' ἔτος τὰ ὀνύχια τοῦ νεκροῦ λειψάνου τῆς ἁγίας, ἀκόλουθον εἶναι, ὅτι καὶ ἠύξανον αὐτά.

[2] Ἐν ἄλλοις δὲ ἀντὶ Ἀντωνίνου γράφεται Ἰωάννου.

[3] Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι κατὰ τὴν χρονολογίαν τοῦ Μελετίου Ἀθηνῶν, δὲν συμποσοῦνται τριακόσιοι ἑβδομήκοντα δύω χρόνοι, κατὰ τοὺς ὁποίους ἐκοιμήθησαν οἱ ἅγιοι ἑπτὰ παῖδες, ἀλλὰ μόνον ἑκατὸν ἐννενήκοντα ὀκτὼ, διότι ἀφαιροῦντες τοὺς διακοσίους πεντήκοντα δύω, καθ' οὓς ἐκοιμήθησαν, ἀπὸ τοὺς τετρακοσίους τεσσαράκονταὲξ, καθ' οὓς ἀνέστησαν, μένουσι ἑκατὸν ἐννενήκοντα ὀκτώ.

(Ἐσφαλμένως ἐνταῦθα ἐγένετο ἡ ἀφαίρεσις διότι τὸ ἐξαγόμενον εἶναι 194 καὶ ὄχι 198. Σημείωσαι πρὸς τούτοις ὅτι οἱ μνημονευόμενοι ἅγιοι ἐκοιμήθησαν πρὸ τοῦ ἔτους 252, διότι τότε δὲν ἔζη ὁ Δέκιος. Ὅρα καὶ τῇ 22 Ὀκτωβρίου Σ. Ε.)

φορετικοὺς, ἐνόμιζεν ὅτι βλέπει ὅραμα, ἢ ὅτι ἦλθεν εἰς ἔκστασιν. Ἐλθὼν ὅμως εἰς τοὺς ἀρτοπώλας, ἔλαβε ψωμία, καὶ δώσας εἰς αὐτοὺς τὰ χρήματα ἐσπούδαζε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ σπήλαιον· πλὴν ἐθεώρει τοὺς ἀρτοπώλας, ὅτι ἐδείκνυον τὰ νομίσματα ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον καὶ τὸν ἔβλεπον, λέγοντές του, ὅτι εὗρε θησαυρόν, καθότι τὸ νόμισμα τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ἐμαρτύρει φανερὰ, ὅτι εὗρε θησαυρὸν, ἐπειδὴ εἶχεν ἐπάνω τυπωμένην τὴν εἰκόνα τοῦ πρὸ πολλῶν χρόνων βασιλεύσαντος. Ὁ δὲ Ἰάμβλιχος τοῦτο ἀκούσας, ἐτρόμαξε, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον δὲν ἐδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ, νομίζων ὅτι ἐγνωρίσθη, ὅτι θὰ παραδοθῇ διὰ μέσου αὐτῶν εἰς τὸν βασιλέα Δέκιον. Ὅθεν παρεκάλει αὐτοὺς λέγων, σᾶς παρακαλῶ, κύριοί μου, ἔχετε καὶ τὰ χρήματά μου, λάβετε καὶ τὰ ψωμία σας, καὶ ἀφετέ με νὰ ἀναχωρήσω. Οἱ δὲ πωληταὶ ἔλεγον, δεῖξόν μας τὸν θησαυρὸν τὸν ὁποῖον εὗρες, καὶ κάμε καὶ ἡμᾶς κοινωνοὺς τοῦ εὑρήματος· εἰ δὲ μὴ, θὰ σὲ παραδώσωμεν εἰς θάνατον. Βλέποντες δὲ τὸν ἅγιον ὅτι ἔμενε συλλογισμένος, ἔβαλον ἁλύσεις εἰς τὸν λαιμόν του, καὶ ἔσυρον αὐτὸν εἰς τὴν ἀγοράν. Παρουσιάσαντες δὲ αὐτὸν εἰς τὸν ἀνθύπατον τῆς Ἐφέσου, τὸν παρέστησαν εἰς ἐξέτασιν. Βλέπων δὲ τοῦτον ὁ ἀνθύπατος, διηγήσου, εἶπεν, ὦ νεανία, πῶς εὗρες τὸν θησαυρὸν, καὶ πόσος εἶναι, καὶ ποῦ. Ὁ δὲ Ἰάμβλιχος ἀπεκρίνατο, ὅτι ποτὲ δὲν εὗρεν εὕρημα, ἀλλὰ τὸ νόμισμα τὸ ὁποῖον ἔδωκε τὸ ἔχει ἀπὸ τοὺς γονεῖς του· τί δὲ, ἔλεγεν, εἶναι τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο, ὅπερ ἠκολούθησεν εἰς ἐμὲ, δὲν ἠξεύρω.

Ὁ δὲ ἀνθύπατος πάλιν ἠρώτησεν αὐτὸν, ἀπὸ ποίαν πόλιν εἶσαι; Ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη· ἀπὸ ταύτην εἶμαι, ἐὰν αὐτὴ ἦναι ἡ Ἔφεσος. Καὶ ὁ ἀνθύπατος· ποῖοι εἶναι οἱ γονεῖς σου; ἂς ἔλθωσιν εἰς ἡμᾶς, καὶ ὅταν φανερωθῇ ἡ ἀλήθεια, τότε θέλομεν σὲ πιστεύσει. Ὁ Ἰάμβλιχος ἀπεκρίθη· ὁ δεῖνα εἶναι πατήρ μου, ὁ δεῖνα εἶναι πάππος μου, καὶ ὁ δεῖνα συγγενής μου. Καὶ ὁ Ἀνθύπατος πρὸς αὐτὸν, ξένα, καὶ ἀνυπόστατα εἶναι τὰ ὀνόματα ὅσα εἶπες, καὶ ἔξω τῶν λεγομένων κατὰ τὴν τωρινὴν συνήθειαν· ὅθεν μὲ αὐτὰ δὲν δύνασαι νὰ πιστευθῇς. Ὁ Ἰάμβλιχος εἶπεν· ἐὰν σὺ δὲν πιστεύῃς ἐμὲ λέγοντα τὴν ἀλήθειαν, ἐγὼ πλέον δὲν ἠξεύρω τί ἄλλο νὰ εἴπω. Ὁ Ἀνθύπατος ἀπεκρίθη· ἀσεβέστατε, τὸ νόμισμά σου μαρτυρεῖ ἀπὸ τὴν ἐπιγραφήν του, ὅτι ἐτυπώθη πρὸ τριακοσίων χρόνων καὶ ἐπέκεινα, κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου τοῦ βασιλέως, καὶ σὺ νεώτερος ὢν σπουδάζεις νὰ μᾶς ἀπατήσῃς; Τότε ὁ Ἰάμβλιχος πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τῶν παρευρεθέντων, τοὺς παρεκάλει λέγων· σᾶς παρακαλῶ, κύριοί μου, νὰ μὲ εἰπῆτε ποῦ εἶναι ὁ βασιλεὺς Δέκιος, ὅστις ἦτο εἰς τὴν πόλιν ταύτην; Οἱ δὲ εἶπον εἰς αὐτὸν, εἰς τοὺς χρόνους τούτους δὲν εἶναι ὁ Δέκιος, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐχρημάτισε πρὸ πολλῶν χρόνων. Καὶ ὁ Ἰάμβλιχος· διὰ τοῦτο, κύριοί μου, ἐξεπλάγητε; ἀλλ' ὅμως ἀκολουθήσατέ μοι νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ σημεῖα θέλουσι πιστωθῇ οἱ λόγοι μου, διότι ἐγὼ ἠξεύρω ὅτι ἐφύγομεν ἐξ αἰτίας τοῦ Δεκίου, καὶ ὅτι χθὲς ἐρχόμενος διὰ νὰ ἀγοράσω ψωμία, εἶδον, ὅτι ὁ Δέκιος ἐμβῆκεν εἰς τὴν πόλιν ταύτην.

Ταῦτα μὲν εἶπεν ὁ ἅγιος, ὁ δὲ ἐπίσκοπος τῆς Ἐφέσου, Μαρῖνος ὀνόματι, ἀκούσας ταῦτα, λέλει εἰς τὸν Ἀνθύπατον· ἐγὼ νομίζω ὅτι θαυμάσιον πρᾶγμα ἠκολούθησεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ὅθεν ἂς ἀκολουθήσωμεν αὐτόν. Ἠκολούθησαν λοιπὸν ὁ Ἀνθύπατος καὶ ὁ ἐπίσκοπος καὶ πολλοὶ λαϊκοὶ, καὶ ὅτε ἔφθασαν εἰς τὸ σπήλαιον, πρῶτος ὁ Ἰάμβλιχος ἐμβῆκεν εἰς αὐτὸ, ἔπειτα ὁ ἐπίσκοπος, ὁ ὁποῖος στραφεὶς εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς θύρας τοῦ σπηλαίου, εἶδε μίαν θήκην ἐσφραγισμένην μὲ δύω βούλλας, τὴν ὁποίαν ἔβαλον ἐκεῖ ὁ Ῥουφῖνος καὶ ὁ Θεόδωρος οἱ χριστιανοὶ, οἵτινες ἐστάλησαν ἀπὸ τὸν Δέκιον ὁμοῦ μὲ ἄλλους, διὰ νὰ φράξωσι τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου· ὅθεν οἱ αὐτοὶ ἔγραψαν καὶ τὰ Συναξάρια τῶν ἁγίων, καὶ ἐσημείωσαν τὰ ὀνόματά των εἰς πλάκας μολυβδίνους. Ὅτε λοιπὸν συνήχθησαν ὅλοι οἱ ἔγκριτοι ἄρχοντες ὁμοῦ μὲ τὸν Ἀνθύπατον, ἤνοιξαν τὴν θήκην, καὶ εὗρον εἰς αὐτὴν τὰς μολυβδίνους πλάκας, καὶ ἀναγνώσαντες τὰ γράμματα αὐτῶν, ἐξέστησαν ἅπαντες· ἐμβάντες δὲ εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος τοῦ σπηλαίου, εὗρον τοὺς ἁγίους, καὶ ἔπεσον εἰς τοὺς πόδας αὐτῶν· εἶτα καθίσαντες, ἠρώτων αὐτούς. Οἱ δὲ ἅγιοι ἐδιηγήθησαν πρῶτον μὲν τὴν ἰδικήν των ὑπόθεσιν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἀνδραγαθήματα τοῦ βασιλέως Δεκίου, καὶ ἐξίσταντο ἅπαντες καὶ ἐδόξαζον τὸν τῶν θαυμασίων Θεόν. Τότε ὁ Ἀνθύπατος μετὰ τοῦ ἐπισκόπου ἔγραψαν ἀναφορὰν εἰς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ ἀνωτέρω· ὁ δὲ βασιλεὺς λαβὼν τὰ γράμματα, ἐπλήσθη ἀπὸ χαρὰν διὰ τὴν τοιαύτην εἴδησιν, καὶ μὲ σπουδὴν πολλὴν ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἔφεσον καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ σπήλαιον, ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν καὶ ἔπλυνε τοὺς πόδας τῶν ἁγίων μὲ τὰ δάκρυά του, ἔχαιρε καὶ ἠγαλλιᾶτο ἡ ψυχή του, ὅτι δὲν παρέβλεψεν ὁ Κύριος τὴν δέησίν του·

ἀλλ' ἔδειξεν εἰς αὐτὸν ὀφθαλμοφανῶς τὴν τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν. Ἐνῷ δὲ συνωμίλει ὁ βασιλεὺς μὲ τοὺς ἁγίους, καὶ οἱ ἐπίσκοποι καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἄρχοντες, ἐνύσταξαν ὀλίγον οἱ ἅγιοι, καὶ οὕτως ἔμπροσθεν πάντων παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Τότε ὁ βασιλεὺς ἔδωκεν ἄμφια πολύτιμα καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἱκανὸν, καὶ ἐπρόσταξε νὰ κατασκευασθῶσιν ἑπτὰ θῆκαι, διὰ νὰ ἐντεθῶσιν εἰς αὐτὰ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων. Εἰς ἐκείνην ὅμως τὴν νύκτα ἐφάνησαν οἱ ἅγιοι εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἶπον· ἄφες μας, ὦ βασιλεῦ, εἰς τὸ σπήλαιον τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνεστήθημεν. Γενομένης λοιπὸν συνάξεως πολλῆς ἐπισκόπων καὶ ἀρχόντων, κατέθεσεν ὁ βασιλεὺς τὰ λείψανα τῶν ἁγίων εἰς τὴν γῆν τοῦ σπηλαίου, καθὼς ἐκεῖνοι δι' ὀπτασίας τῷ ἐφανέρωσαν, καὶ ποιήσας χαρμόσυνον ἑορτὴν, ἐφιλοξένησε μὲ φιλοξενίαν μεγάλην τοὺς πτωχοὺς τῆς Ἐφέσου, καὶ ἐχαροποίησεν ὅλον τὸν λαὸν, φιλοτιμήσας αὐτὸν πολυτελῶς καὶ βασιλικῶς. Ἐλύτρωσε δὲ καὶ ἀπὸ τὰς φυλακὰς τοὺς φυλακισμένους ἐπισκόπους, διότι ἐκήρυττον τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν, καὶ ἀκολούθως ἔγεινεν εἰς ὅλους κοινὴ ἑορτὴ, δοξάζοντας καὶ εὐλογοῦντας τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. [1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν καὶ μάρτυρος ΕΥΔΟΚΙΑΣ, *καὶ τῆς Ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων αὐτῆς.*

» Ὀσμὴ τί τοῦτο; Σῶμα τῆς Εὐδοκίας,
» Ἀθλητικῶν ἀπόζον ἤκει χαρίτων.

† Αὕτη ἡ ἁγία μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Εὐδοκία κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν· αἰχμαλωτισθεῖσα δὲ ἀπὸ τοὺς Πέρσας, ὑπῆγεν εἰς τὴν Περσίαν, καὶ ἐπειδὴ ἦτο πεπαιδευμένη εἰς τὴν θείαν Γραφὴν, ἐδίδασκεν ὅλους τοὺς αἰχμαλώτους· ὅθεν ἔγεινε γνωστὴ καὶ φίλη εἰς τὰς γυναῖκας τῶν Περσῶν, καὶ πολλὰς ἀπὸ αὐτὰς μετέβαλεν εἰς τὴν θεογνωσίαν. Διὰ τοῦτο διεβλήθη εἰς τοὺς κριτὰς, καὶ ἐδάρη μὲ βούνευρα· ἔπειτα ἐρρίφθη εἰς φυλακὴν, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ μῆνας δύω. Μετὰ ταῦτα πάλιν ἐκρίθη, καὶ ὁμολογήσασα τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινὸν, ἐδάρη τόσον δυνατὰ μὲ ῥαβδία ἀκανθωτὰ τῆς ῥοδίας, ὥστε αἱ μὲν σάρκες αὐτῆς ἀνέλυσαν καὶ ἔπεσον κατὰ γῆς, οἱ δὲ δέροντες αὐτὴν ἐκοκκίνισαν ἀπὸ τὰ αἵματά της· ἔπειτα ἔρριψαν πάλιν αὐτὴν εἰς τὴν φυλακήν. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον ἓξ μῆνες, ἐξέβαλον αὐτὴν καὶ τὴν ἔκρινον ἐκ τρίτου· εἶτα σχίσαντες καλάμια ἰσόμετρα μὲ τὸ μέγεθος τοῦ σωματός της, ἔγδυσαν αὐτὴν, καὶ οὕτω γυμνὴν τὴν ἐσπαργάνωσαν τριγύρω μὲ τὰ καλάμια· ἔπειτα ἔσφιγξαν τὰ καλάμια μὲ σχοινίον λεπτὸν τόσον δυνατὰ, ὥστε ἐμπήχθηκαν τὰ καλάμια μέσα εἰς τὰς σάρκας τοῦ σώματός της· ὕστερον δὲ σύροντες μὲ βίαν ἀπὸ ἓν καλάμιον, ἔσυρον καὶ ἀνέσπων ὁμοῦ καὶ τὰς σάρκας της, προξενοῦντες οἱ ἀπάνθρωποι εἰς τὴν μάρτυρα πόνους δριμυτάτους καὶ ἀνυποφόρους. Μετὰ ταῦτα ἐκρέμασαν τὴν ἁγίαν, καὶ δέσαντες σφιγκτὰ τὸ σῶμά της ὅλον μὲ σχοινία συνέτριψαν ὅλα τὰ κόκκαλά της. Ὅτε δὲ εἶδον αὐτὴν, ὅτι ἦτο ἡμιθανὴς καὶ ἄλαλος, ἀπέκοψαν τὴν ἁγίαν αὐτῆς κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἡ ἀρρενόφρων ἀπῆλθε στεφανηφόρος εἰς τὰ οὐράνια. Ὕστερον δὲ ἀνεκομίσθη τὸ ἅγιον αὐτῆς λείψανον ἱάματα βρύον τοῖς προστρέχουσιν αὐτῷ μετὰ πίστεως. [1]

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΘΑΘΟΥΗΛ *ἐν μηλέᾳ κρεμασθεὶς, τελειοῦται.*

» Θνῆσκε κρεμασθεὶς, Θαθουὴλ, ἐν μηλέᾳ,
» Ὡς ἂν τρυγήσῃς τῆς Ἐδὲμ μῆλα ξένα.

* *Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει περικαλλοῦς καὶ θείου ναοῦ τῆς βασιλικῆς μονῆς τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Παντοκράτορος.*

* » Νόμος παλαιὸς ἐκτύπου, καλῶς ἔχων,
» Σὲ δεξιοῦσθαι καὶ λόγοις ἐγκαινίοις. [2]

* *Ὁ ἅγιος νέος ἱερομάρτυς καὶ ἰσαπόστολος* ΚΟΣΜΑΣ, *ὁ ἐν τῇ Ἀλβανιτίᾳ μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αψοθ' (1779) ἀγχόνῃ τελειοῦται.*

† » Εὔκοσμος ὤφθης κόσμου, ὦ Κοσμᾶ μάκαρ,
» Κόσμου λόγοις στῖξ αἵμασί τ' ἀγλαΐσας. [3]

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς βίος τούτων σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὁ τῶν πάντων Δεσπότης καὶ Δημιουργός. »

[1] Περιττῶς ἐδῶ γράφεται παρὰ τοῖς Μηναίοις ἡ μνήμη καὶ τὸ Συναξάριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἴας, διότι ταῦτα προεγράφησαν κατὰ τὴν ἑνδεκάτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

[2] Ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ γράφεται ἐδῶ μία ἔκφρασις τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος διὰ στίχων Ἰαμβικῶν, ἡ ὁποία, ὡς ἄχρηστος, παρελείφθη.

[3] Ὅρα τὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ε', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΕΥΣΙΓΝΙΟΥ.

» Εὐσίγνιον τέμνουσι τὸν Χριστοῦ φίλον,
» Τομῆς μέχρι κράζοντα· Χριστός μοι φίλος
» Πέμπτῃ Εὐσιγνίοιο κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.

† Οὗτος ὁ ἅγιος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, ἦτο δὲ στρατιώτης ἐπὶ τῆς βασιλείας Κώσταντος τοῦ Χλωροῦ, τοῦ πατρὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐν ἔτει τδ' (304), ἔγεινε δὲ χρόνων ἑκατὸν δέκα, καὶ ἔφθασεν ἕως εἰς τοὺς χρόνους Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, ἐν ἔτει τξά (361), διελθὼν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ζωὴν χρόνους ἑξήκοντα. Οὗτος λοιπὸν παρασταθεὶς εἰς τὸν Ἰουλιανόν, ἤλεγξεν αὐτὸν, διότι παρέβη τὴν πάτριον εὐσέβειαν καὶ πίστιν, καὶ ὅτι μετέθεσεν εἰς τὰ εἴδωλα τὴν τιμὴν καὶ δόξαν, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν Θεόν. Ἐνεθύμισε δὲ εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ πῶς διὰ θείας ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεως μετεβλήθη ἐκεῖνος εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ταῦτα λέγων ὁ ἅγιος εἰς μὲν τοὺς ἄλλους ἐφάνη συνετὸς καὶ φρόνιμος καὶ ἔμπειρος ἱστοριῶν καὶ ὑποθέσεων παλαιῶν, διὰ τὴν μακροβιότητα καὶ πολυζωΐαν του, ὁ δὲ Ἰουλιανὸς ἐμπαίξας αὐτὸν, ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος παρὰ Κυρίου τὸν στέφανον τῆς ἀθλήσεως. (Σημείωσαι ὅτι ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ εὑρίσκονται ὑπομνήματα καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου τούτου Εὐσιγνίου, ὧν ἡ ἀρχὴ «Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἀρνησάμενος τὸν Χριστόν.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ ἅγιοι δύω αὐτάδελφοι μάρτυρες ΚΑΤΤΙΔΙΟΣ καὶ ΚΑΤΤΙΔΙΑΝΟΣ λιθοβοληθέντες τελειοῦνται.

» Βουνοὺς λίθων ἔστησαν ὑψηλοὺς Λόγε,
» Δι' ὧν ἀνῆλθον πρὸς σὲ σύγγονοι δύω.

Ἡ ἁγία ΝΟΝΝΑ ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Νόννῃ θανούσῃ τῇ καλῇ καλὸς γόνος
» Καλὸν δίδωσιν ἐντάφιον τοὺς λόγους.

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΟΛΕΒ [1] ὁ Αἰγύπτιος, βέλει ἀπὸ τόξου βληθεὶς, τελειοῦται.

[1] Τοῦτο ὄπισθεν συλλαβιζόμενον, συνάγει βέλος, ὡς λέγει τὸ κάτωθεν δίστιχον, ὅπερ ἀληθῶς εἶναι πολλὰ εὐφυέστατον.

» Ἂν συλλαβισθῇς ἐξόπισθεν, ὦ Σόλεβ,
» Βέλος συνάξεις, ὄργανον τοῦ σοῦ τέλους.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΦΑΒΙΟΣ, ὁ τῆς Ῥώμης ἐπίσκοπος, ξίφει τελειοῦται. [1]

» Κεῖται Φάβιος νεκρὸς ὁ Χριστοῦ θύτης,
» Χριστῷ προσαχθεὶς θῦμα καινὸν ἐκ ξίφους.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ς', ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. [2]

» Θαβὼρ ὑπὲρ πᾶν γῆς ἐδοξάσθη μέρος,
» Ἰδὸν Θεοῦ λάμψασαν ἐν δόξῃ φύσιν.
» Μορφὴν ἀνδρομέην κατὰ ἕκτην Χριστὸς ἄμειψεν.

† Κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ Αὐγούστου μηνὸς [3]

[1] Ἴσως οὗτος εἶναι ὁ Φαβιανὸς ὁ Ῥώμης ἐπίσκοπος, Φάβιος ἐνταῦθα ὀνομαζόμενος. Περὶ τοῦ ὁποίου ἀναφέρει ὁ Εὐσέβιος εἰς τὸ ἕκτον βιβλίον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἐν κεφαλαίῳ εἰκοστῷ ἐννάτῳ, ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐπὶ Γορδιανοῦ τοῦ ἐν ἔτει 238 βασιλεύσαντος, ὅστις διεδέχθη τὸν Ἀντέρωτα ἐπίσκοπον Ῥώμης. Οὗτος ὁ Φαβιανὸς ἦλθεν εἰς τὴν Ῥώμην ἀπὸ μίαν ἐξοχὴν, καὶ ἐνῷ ἦσαν συνηγμένοι πολλοὶ ἀδελφοὶ, καὶ ἐστοχάζοντο, ποῖον νὰ κάμωσιν ἐπίσκοπον, εὑρέθη καὶ οὗτος ἐκεῖ παρών. Ἐξαίφνης δὲ ἐφάνη μία περιστερὰ, ἡ ὁποία πετάξασα ἀπὸ ὑψηλὰ, ἐκάθισεν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς του. Ὁ δὲ λαὸς ταύτην βλέπων, ὁμοφώνως ἔκραξεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἄξιος διὰ νὰ γίνῃ ἐπίσκοπος. Ὅθεν τοῦτον λαβόντες, ἔβαλον εἰς τὸν θρόνον τῆς Ῥώμης.

[2] Ὅρα ἐν τέλει τοῦ παρόντος τόμου ἀξιόλογον διατριβὴν, περὶ τοῦ πότε ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο, ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Κυρίου Δωροθέου Εὐελπίδου. Ταύτην ὁ σεβαστὸς καὶ πολυμαθὴς οὗτος φίλος ἐκ ζήλου πρὸς τὴν ἀλήθειαν ὁρμώμενος καὶ εἰς τὰς ἡμετέρας παρακλήσεις χαριζόμενος, ἐπέτρεψε νὰ δημοσιευθῇ ἐν τῇ παρούσῃ ἐκδόσει. Σ. τ. Ε.

[3] Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἐδῶ εἶναι περὶ τῆς Μεταμορφώσεως, σημειοῦμεν χάριν τῶν φιλολόγων, περὶ τοῦ πότε ἐγένετο ἡ ἑορτὴ αὕτη· καὶ λέγομεν, ὅτι κατὰ τὸν Καισαρείας Εὐσέβιον, (παρὰ Κορεσσίῳ) καὶ τοὺς περισσοτέρους διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Μεταμόρφωσις ἔγεινε πρὸ τοῦ πάθους τεσσαράκοντα ἡμέρας, συμμαρτυροῦντος τοῦτο καὶ τοῦ πεζογράφου Δαμασκηνοῦ ἐν τῷ εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν λόγῳ· ἦτοι αὕτη ἔγεινε κατὰ τὸν Φεβρουάριον μῆνα, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν Αὔγουστον, ὡς νῦν ἑορτάζεται. Ὅτι δὲ ἡ τοιαύτη δόξα καὶ γνώμη εἶναι ἡ μᾶλλον πιθανωτέρα καὶ κοινοτέρα τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, βεβαιοῦται ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα.

Α'. διότι ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ὁ αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος μαθητὴς καὶ ἀπόστολος τοῦ Κυρίου λέγει, ὅτι ὁ Κύριος προτοῦ ἀκόμη νὰ μεταμορφωθῇ, ἔλεγε πρὸς τοὺς μαθητάς του ταῦτα «Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς

τὴν ἀνάμνησιν τῆς θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία περιχαρῶς ἑορτάζει. Ἡ δὲ αἰτία τῆς ἑορτῆς ταύτης εἶναι ἡ ἑφεξῆς. Ὁ Δεσπότης ἡμῶν Χριστὸς πολλάκις προεῖπεν εἰς τοὺς ἁγίους του μαθητὰς, διὰ τοὺς κινδύνους καὶ τὰ πάθη καὶ τὸν θάνατον, τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἔμελλε νὰ λάβῃ, καὶ διὰ τὰς σφαγὰς καὶ τὸν θάνατον τῶν μαθητῶν του. Ἐπειδὴ δὲ οἱ μὲν κίνδυνοι καὶ τὰ δεινὰ ἦσαν πρόχειρα καὶ ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ, τὰ δὲ ἀγαθὰ, ὅσα ἔμελλον νὰ λάβωσιν ἦσαν μετὰ ταῦτα καὶ ἐλπιζόμενα, τούτου χάριν ἠθέλησεν ὁ Κύριος νὰ πληροφορήσῃ τοὺς μαθητάς του καὶ μὲ τοὺς ἰδίους των

» αὐτοῦ, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ πολλὰ » παθεῖν ἀπὸ τῶν Πρεσβυτέρων καὶ Ἀρχιερέων καὶ Γραμμα» τέων, καὶ ἀποκταν θῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.» (Ματθ. ις'. 21.) ἀπὸ τὰ λόγια δὲ ταῦτα συνάγεται, ὅτι πλησίον εἰς τὸ πάθος ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο.

Β'. Διότι κατὰ τὴν σειρὰν καὶ τάξιν τῶν κεφαλαίων τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου ἐγγὺς τοῦ πάθους ἔγεινεν ἡ Μεταμόρφωσις· ἐπειδὴ διηγούμενος ὁ ἀνωτέρω Ματθαῖος τὴν θείαν Μεταμόρφωσιν ἐν κεφαλαίῳ ιζ', μετὰ τρία μόνα κεφάλαια, εὐθὺς ἀναφέρει τὰ Βαΐα, ἐν κεφαλαίῳ δηλαδὴ κά.

Γ'. Διότι καὶ ὁ περιώνυμος διδάσκαλος Ἰωσὴφ ὁ Βρυέννιος ἐν τῷ ἔαρι λέγει, ὅτι ἔγεινεν ἡ Μεταμόρφωσις (σελ. 48 τοῦ γ'. τόμου) ἐγγὺς δηλαδὴ τοῦ Πάθους, τοῦ γενομένου ἐν τῇ ἐαρινῇ ἰσημερίᾳ κατὰ τὴν κγ' τοῦ Μαρτίου.

Κατὰ τὸν Φεβρουάριον λοιπὸν ἐγένετο ἡ Μεταμόρφωσις, μετετέθη δὲ αὕτη καὶ ἑορτάζεται κατὰ τὸν Αὔγουστον. Α'. διότι ἡ Μεταμόρφωσις, ἐπειδὴ ἔγεινεν ὡς εἴπομεν, πρὸ τεσσαράκοντα ἡμερῶν τοῦ Πάθους, συνέβαινε νὰ παρεμπίπτῃ ἐν τῷ μεταξὺ τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, καὶ ἀκολούθως ὡς ἑορτὴ δηλωτικὴ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος ἦτο χρεία νὰ ἑορτάζηται ὀκτὼ ἡμέρας κατὰ σειράν· τοῦτο δὲ ἦτο ἀνάρμοστον νὰ γίνεται ἐν τῷ καιρῷ τῆς νηστείας τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, πενθικῆς οὔσης, καὶ τοῦ κακωτικοῦ τούτου βίου δηλωτικῆς. Β'. μετετέθη εἰς τὸν Αὔγουστον, καὶ ὄχι εἰς ἄλλον μῆνα, διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην. Καὶ βλέπε σοφίαν καὶ σύνεσιν τῶν τὰ θεῖα καλῶς διαταξαμένων θείων Πατέρων, ἐπειδὴ, ὡς εἴπομεν, ἡ Μεταμόρφωσις ἔγεινε πρὸ τεσσαράκοντα ἡμερῶν τοῦ Πάθους καὶ τοῦ Σταυροῦ, ἡ δὲ ὕψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἑορτάζεται κατὰ τὴν ιδ'. τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ ἐπέχει τὰ δίκαια τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου, διὰ τοῦτο οἱ θεῖοι Πατέρες, μετρήσαντες πρὸ τῆς ἡμέρας ταύτης τεσσαράκοντα ἡμέρας, διέταξαν νὰ ἑορτάζηται ἡ θεία Μεταμόρφωσις κατὰ τὴν ς' τοῦ Αὐγούστου, διότι ἀπὸ τῆς ς'. τοῦ Αὐγούστου ἕως τῆς ιδ'. τοῦ Σεπτεμβρίου τεσσαράκοντα ὁλόκληροι ἡμέραι συμπροσοῦνται, καὶ οὔτε παράνω, οὔτε παρακάτω.

Διώρισαν δὲ οἱ αὐτοὶ θεῖοι Πατέρες νὰ ψάλλωνται ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως καὶ Καταβασίαι, οὐχὶ οἱ τῆς ἰδίας ἑορτῆς εἱρμοὶ, καθὼς εἶναι σύνηθες νὰ γίνεται εἰς τὰς λοιπὰς Δεσποτικὰς ἑορτὰς, ὡς εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, καὶ Ὑπαπαντὴν, καὶ τὴν τῶν Θεοφανείων, τὸ νὰ ψάλλωνται δηλαδὴ Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τῶν αὐτῶν ἑορτῶν· ἀλλὰ διώρισαν νὰ ψάλλωνται ἐν αὐτῇ Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, διὰ νὰ δείξωσι τὴν ἀναφορὰν καὶ τὴν σχέσιν, ἣν ἡ Μεταμόρφωσις ἔχει μὲ τὸ Πάθος, καὶ ἡ ς'. τοῦ Αὐγούστου μὲ τὴν ιδ'. τοῦ Σεπτεμβρίου· ἤτοι μὲ τὴν ὕψωσιν τοῦ Σταυροῦ. Ὅθεν καὶ τὸ πρῶτον τροπάριον τῆς Μεταμορφώσεως εὐθὺς προοιμιάζει καὶ ἀναφέρει εἰς τὸν Σταυρὸν οὕτως λέγων «Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου Κύριε.» Ὅτι δὲ ταῦτα πάντα δὲν συνέβησαν κατὰ τύχην καὶ ἐκ ταυτομάτου, οὐδὲ ἀπερισκέπτως καὶ ἀπαρατηρήτως, ἀλλὰ μετὰ περιεργείας καὶ παρατηρήσεως, πᾶς τις φρόνιμος θέλει τὸ συνομολογήσει, διότι τίς δύναται νὰ εἰπῇ, ὅτι κατὰ τύχην εὑρέθησαν τεσσαράκοντα ἡμέραι ἀπὸ τῆς ς'. τοῦ Αὐγούστου, καθ' ἣν ἡ Μεταμόρφωσις ἑορτάζεται, μέχρι τῆς ιδ'. τοῦ Σεπτεμβρίου, καθ' ἣν ἡ ὕψωσις τοῦ Σταυροῦ ἑορτάζεται, καὶ οὔτε παράνω, οὔτε παρακάτω; βεβαίως οὐδείς.

Οἶδα, ὅτι ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος ἐν τῷ ά. τόμῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, λέγει ὅτι μετεμορφώθη ὁ Κύριος κατὰ τὴν ς'. τοῦ Αὐγούστου, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ φέρῃ καὶ κἀνένα μάρτυρα τῶν λόγων του, καὶ ὄχι νὰ μᾶς λέγῃ ἀδέσποτα καὶ ἀμάρτυρα· Ὅτι εἰς τὰ μέσα θετέον τοῦ Ἀπριλίου περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, καὶ ὅτι ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Μαΐου ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἰς τὰς τόσας τοῦ μηνὸς, καὶ τὴν δεῖνα ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἔκαμεν ἐκεῖνο τὸ θαῦμα, καὶ εἰς τὴν δεῖνα τὸ ἄλλο· πρᾶγμα ὅπερ καὶ ἀπόστολος καὶ μαθητὴς τοῦ Κυρίου ἂν ἦτό τις, αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος τῶν θαυμάτων καὶ λόγων τοῦ Κυρίου, μὲ τόσην λεπτολογίαν καὶ ἀκρίβειαν δὲν ἐδύνατο νὰ τὰ γράψῃ· ὅθεν θαυμάζω πῶς δύναται ταῦτα νὰ πιστεύσῃ τις οὕτως ἀμάρτυρα ὄντα καὶ ἀβέβαια. Εἰ δὲ καί τις προβάλλει τὸ δόσιμον τοῦ διδράχμου, τὸ ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Ματθαῖος μετὰ τὴν Μεταμόρφωσιν, ὅτι αὐτὸ ἐδίδετο κατὰ τὸν μῆνα Τισρὶ· ἤτοι κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, καὶ ἐκ τούτου συμπεραίνει, ὅτι ἡ Μεταμόρφωσις ἔγεινεν ἐν τῇ ς'. τοῦ Αὐγούστου, ἀποκρινόμεθα, ὅτι οὐκ ὀρθῶς οὗτος λαλεῖ. Ἐπειδὴ τὰ μὲν βασιλικὰ καὶ ἐξωτερικὰ τέλη καὶ δοσίματα συνήγοντο κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, ἀρχὴν ὄντα τοῦ χρόνου πολιτικὴν, τὰ δὲ δίδραχμα, ἐπειδὴ ἦτο δόσιμον ἱερατικὸν, συνήγοντο καὶ κατὰ τὸν Μάρτιον, ἀρχὴν ὄντα τοῦ χρόνου νομικὴν, ἤτοι κατὰ τὸν νόμον Μωσέως. Ὅτι δὲ τὸ δίδραχμον ἦτο ἱερατικὸν δόσιμον, καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἐδίδετο, μαρτυρεῖ ἡ θεία Γραφὴ λέγουσα· «Καὶ ἔδωκε Μωϋσῆς τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων (ἅπερ ἦσαν τὰ δίδραχμα) Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διὰ φωνῆς Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε Κύριος τῷ Μωϋσῇ.» (Ἀριθ. γ'. 51.) Εἰ δὲ καὶ προβάλλει τις τὸν Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν, ὅτι ἐν τῷ ἐννάτῳ κεφαλαίῳ τοῦ κατ' αὐτὸν Εὐαγγελίου τάττει τὴν Μεταμόρφωσιν καὶ οὐχὶ ὕστερον· ἀποκρινόμεθα, ὅτι ὁ Εὐαγγελιστὴς αὐτὸς πρωθύστερον συνειθίζει νὰ γράφῃ τὰ πράγματα· ἤγουν τὰ ὕστερα γράφει πρότερα· οὕτω τὴν ὕστερον γενομένην ξενοδοχίαν ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἤτοι Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, αὐτὸς τίθησι πρότεραν ὡς τινες κρίνουσι (καὶ ὅρα σελ. 54 τῆς νεοτυπώτου Ἑκατονταετηρίδος) οὕτως εὐθὺς σχεδὸν ἀπὸ τὴν κατάβασιν τοῦ σαρανταρίου ὄρους, γράφει ὅτι εἰσῆλθεν ὁ Κύριος εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι,

ὀφθαλμοὺς, τίς, καὶ ποταπὴ εἶναι ἡ δόξα ἐκείνη, μὲ τὴν ὁποίαν μέλλει νὰ ἔλθῃ ἐν τῇ κοινῇ ἀναστάσει, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ θὰ ἀπολαύσωσιν. Ὅθεν ἀναβιβάζει αὐτοὺς ἐπάνω εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν, καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν λευκὰ ὡς τὸ φῶς, καὶ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἠλίας, συνομιλοῦντες μὲ τὸν Χριστόν. Παρέλαβε δὲ τρεῖς μόνους Ἀποστόλους, ὡς προκρίτους καὶ ὑπερέχοντας, διότι ὁ μὲν Πέτρος ἐπροκρίθη, ἐπειδὴ ἠγάπα πολλὰ τὸν Χριστὸν, ὁ δὲ Ἰωάννης, ἐπειδὴ ἠγαπᾶτο ἀπὸ τὸν Χριστὸν, ὁ δὲ Ἰάκωβος, ἐπειδὴ ἐδύνατο νὰ πίῃ τὸ ποτήριον τοῦ θανάτου, τὸ ὁποῖον καὶ ὁ Κύριος ἔπιεν. Ἔφερε δὲ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν τὸν Μωϋσῆν καὶ τὸν Ἠλίαν, διὰ νὰ διορθώσῃ τὰς σφαλερὰς ὑποψίας, τὰς ὁποίας εἶχον οἱ πολλοὶ περὶ αὐτοῦ, καθότι ἄλλοι μὲν ἔλεγον τὸν Κύριον, ὅτι εἶναι ὁ Ἠλίας, ἄλλοι δὲ ὅτι εἶναι ὁ Ἱερεμίας. Διὰ τοῦτο λοιπὸν παρέστησεν εἰς τὸ Θαβὼρ τοὺς πρώτους καὶ κορυφαίους προφήτας, διὰ νὰ γνωρίσωσιν οἱ μαθηταὶ, καὶ διὰ τῶν μαθητῶν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πόση διαφορὰ εἶναι μεταξὺ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Προφητῶν. Διότι ὁ μὲν Χριστὸς εἶναι δεσπότης, οἱ δὲ προφῆται εἶναι δοῦλοι· καὶ ἵνα μάθωσιν ὅτι ὁ Κύριος ἔχει τὴν ἐξουσίαν τοῦ θανάτου καὶ τῆς ζωῆς. Διὰ τοῦτο ἀπὸ μὲν τοὺς ἀποθαμένους ἔφερε τὸν Μωϋσῆν, ἀπὸ δὲ τοὺς ζωντανοὺς ἔφερε τὸν Ἠλίαν. (ὅρα εἰς τὸν θησαυρὸν τοῦ Δαμασκηνοῦ, καὶ εἰς τὸν Μακάριον Κωφόν.) [1]

Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας Ἀμήν.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ζ'. μνήμη τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος ΔΟΜΕΤΙΟΥ τοῦ Πέρσου, καὶ τῶν δύο μαθητῶν αὐτοῦ.

»Ὑπὲρ τὰ πάντα σοὶ συναθλεῖν ἐκ λίθων
»Μύστας, Πάτερ, σοὺς ἐξεπαίδευσας τάχα.
»Σὺν δυσὶν ἑβδομάτῃ Δομέτιος ἐλεύσθη μύσταις.

Οὗτος ἦτο μὲν κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει (318), κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Περσίαν. Κατηχηθεὶς δὲ ἀπὸ ἕνα χριστιανὸν, Ἄβαρον ὀνομαζόμενον, καὶ

τὸ ὁποῖον ἔγεινεν ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος τοῦ Κυρίου, κατὰ τὸν συγγραφέα τῆς αὐτῆς ἑκατονταετηρίδος κύριον Εὐγένιον· (σελ. 40·) οὕτω λοιπὸν καὶ τὴν Μεταμόρφωσιν, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ γράψῃ ἐν τοῖς ὑστέροις κεφαλαίοις τοῦ Εὐαγγελίου του, τὴν ἔγραψε πρότερον.

Ἤθελε δὲ ἀπορήσῃ τις, διατί καθ' ἑκάστην ἐν ταῖς ὥραις λέγεται τὸ Κοντάκιον τῆς Μεταμορφώσεως. καὶ ὄχι ἄλλης τινὸς ἑορτῆς ; λύοντες τὴν ἀπορίαν λέγομεν. Ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἑορτὴ αὕτη τῆς Μεταμορφώσεως εἶναι ἑορτὴ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, διότι καθὼς οἱ Ἀπόστολοι ἑώρων τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Μεταμορφώσει, οὕτω καὶ οἱ μακάριοι ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι θὰ βλέπωσι τὴν αὐτὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ, καθὼς ὑψηγορεῖ ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος ἐν κεφαλαίῳ πρώτῳ περὶ Θείων ὀνομάτων. τούτου χάριν ἡ Ἐκκλησία θέλουσα νὰ ἔχωσι πάντοτε οἱ χριστιανοὶ εἰς τὴν μνήμην των τὴν δόξαν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν θὰ ἀπολαύσωσι, διώρισε νὰ λέγωσι καθ' ἑκάστην τὸ Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς ταύτης, ἵνα διὰ τῆς συνεχοῦς ὑπομνήσεως, πρὸς πόθον αὐτοὺς κινήσῃ καὶ ἔρωτα τῆς μελλούσης δόξης. Καθὼς χάριν παραδείγματος καὶ ὁ ἀθλοθέτης, δεικνύων τὸν στέφανον εἰς τὸν ἀθλητὴν, χαροποιεῖ τὴν καρδίαν του, καὶ ἐνδυναμόνει αὐτὸν εἰς τὸ νὰ ἀθλήσῃ νομίμως καὶ καρτερικῶς διὰ νὰ κερδήσῃ τοιοῦτον ὡραῖον καὶ πολύτιμον στέφανον, οὕτω καὶ ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία προθέτουσα καὶ δεικνύουσα εἰς τοὺς ἀθλητὰς τῆς εὐσεβείας χριστιανοὺς τὸν στέφανον τῆς θείας δόξης, τὸν ὁποῖον μέλλουσι νὰ ἀπολαύσωσι, χαροποιεῖ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐνδυναμόνει εἰς τὸ νὰ ἀθλήσωσιν ἀνδρείως, διὰ νὰ ἀξιωθῶσι τοιούτου περικαλλεστάτου καὶ ὡραιοτάτου στεφάνου τῆς ἀκηράτου μακαριότητος

[1] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως λόγους ἔπλεξαν, ὁ Χρυσόστομος τέσσαρας, ὧν τοῦ μὲν ἑνὸς ἡ ἀρχὴ ἔστιν αὕτη « Ἀμὴν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσί τινες» τοῦ δὲ ἑτέρου, «Δεῦτε φιλέορτοι καὶ σήμερον», τοῦ τρίτου « Ἐπειδὴ πολλὰ περὶ κινδύνων» καὶ τοῦ τετάρτου «Εἴ τις ὑμῖν, ὦ θεόλεκτον ἄθροισμα». Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Δεῦτε πανηγυρίσωμεν σήμερον» Ἀνδρέας ὁ Κρήτης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὅσοι τῇ κενώσει τοῦ λόγου.» Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς δύω, ὧν τοῦ μὲν ἑνὸς ἡ ἀρχὴ « Ἐπαινοῦμεν καὶ ἡμεῖς καὶ θαυμάζομεν.» Τοῦ δὲ ἑτέρου « Ἡσαΐας ὁ Προφήτης. περὶ τοῦ Εὐαγγελίου.» Ἐφραὶμ ὁ Σύρος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐκ τῆς χώρας θέρους χαρμονή.» Ἀναστάσιος ὁ Σιναΐτης λόγον ἐξεφώνησεν ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ Θαβώριον ὄρος, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ὢ; φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος· συνεξιστάμενος κἀγώ.» (σώζονται οἱ ἀνωτέρω ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ τοῦ Παντοκράτορος.) Νικηφόρος Χοῦμνος ὁ ἐπὶ τοῦ Κανικλίου (σώζεται ἐν τῇ τοῦ Παντοκράτορος) Μακάριος ὁ Χρυσοκέφαλος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Θεὸς Κύριος ἐπ' ὄρους ἐπέφανε» (σώζεται ἐν τῷ τετυπωμένῳ βιβλίῳ τοῦ αὐτοῦ·) εὑρίσκονται δὲ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος καὶ ὀκτώηχοι κανόνες εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν, συντεθέντες ὑπὸ Ματθαίου τοῦ Καμαριώτου. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀθανάσιος, καὶ ὁ Πρόκλος, καὶ ὁ Ἀντίοχος λόγους ἔχουσιν εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν (παρὰ τῇ ἱερᾷ τελετουργίᾳ τῇ νεοτυπώτῳ) ἐν δὲ τῇ Λαύρᾳ σώζεται καὶ λόγος Τιμοθέου πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πολλοῖς καὶ διαφόροις ὅπλοις.» Τὸν δὲ ἀνωτέρω λόγον τὸν ἐπιγραφόμενον τοῦ Χρυσοστόμου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Δεῦτε φιλέορτοι καὶ σήμερον.» Τοῦτον, λέγω, τολλοὶ θέλουσιν ὅτι εἶναι πόνημα τοῦ ἁγίου Πρόκλου.

διδαχθεὶς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, παρήτησεν ὁμοῦ μὲ τὴν πατρικὴν ἀσέβειαν, καὶ πᾶσαν ἄλλην τῶν συγγενῶν του προσπάθειαν, καὶ οὕτως ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν τὴν καλουμένην Νίσιβιν, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὰ σύνορα, τὰ μεταξὺ τῶν τόπων τῶν Ῥωμαίων, καὶ τῶν τόπων τῶν Περσῶν. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐμβὰς ὁ ὅσιος εἰς μοναστήριον, καὶ βαπτισθεὶς, ἐνεδύθη τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν, καὶ μετεχειρίσθη πάντα ἀγῶνα καὶ ἄσκησιν. Ἐπειδὴ ὅμως κατὰ συνεργίαν τοῦ πονηροῦ δαίμονος ἐφθόνησαν αὐτὸν οἱ ἐκεῖσε μοναχοὶ, ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεργίου καὶ Βάκχου, εἰς πόλιν λεγομένην τοῦ Θεοδοσίου, καὶ ἠκολούθει τὴν ἐνάρετον πολιτείαν τοῦ ἡγουμένου καὶ ἀρχιμανδρίτου Οὐρβίλ, ὁ ὁποῖος λέγεται, ὅτι εἰς ἑξήκοντα χρόνους δὲν ἔφαγε φαγητὸν μαγειρευμένον, οὔτε ἐπλαγίασεν εἰς κλίνην, οὔτε ἐκάθισεν. Ὅθεν ἀπὸ αὐτὸν ψηφισθεὶς, ἐχειροτονήθη διάκονος· ἐπειδὴ δὲ ἐμελλεν ὁ ἡγούμενος νὰ προβιβάσῃ αὐτὸν καὶ εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ πρεσβυτέρου, τοῦτο γνωρίσας ὁ ἅγιος Δομέτιος ἀνεχώρησε καὶ ἀναβὰς ἐπάνω εἰς ἓν ὄρος, ὑπέμεινεν ὁ ἀοίδιμος τὸ καῦμα τοῦ θέρους καὶ τὸ ψῦχος τοῦ χειμῶνος, καὶ τὰς ἄλλας κακοπαθείας ὅσας προξενοῦσιν αἱ μεταβολαὶ τῶν καιρῶν. Ἔπειτα ἐμβῆκεν εἰς ἓν σπήλαιον κατεσκευασμένον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ προσμείνας εἰς αὐτὸ ἱκανὸν καιρὸν, τοὺς μὲν προσερχομένους αὐτῷ εὐηργέτει μὲ θαύματα καὶ ἰατρείας, τὰς ὁποίας ἐνήργει μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, τοὺς δὲ ἀπίστους καὶ Ἕλληνας ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς, ὅταν ὑπῆγεν εἰς τὴν Περσίαν, ἐπρόσταξε νὰ λιθοβολήσωσι τὸν ἅγιον. Ἐλθόντες δὲ οἱ μέλλοντες λιθοβολῆσαι, εὗρον αὐτὸν ψάλλοντα μετὰ τῶν δύω του μαθητῶν τὴν τρίτην Ὥραν. Ὅθεν μὲ τὴν πυκνότητα τῶν πετρῶν κατέχωσαν οἱ μιαροὶ τὸν τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴν, ὁμοῦ καὶ τοὺς μαθητάς του, καὶ οὕτως ἔλαβον καὶ οἱ τρεῖς τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἅγιον αὐτῶν ναὸν, ὅστις εὑρίσκεται πέραν εἰς τὰς Ἰουστινιανάς. (Σημείωσαι ὅτι τὸ ἑλληνικὸν μαρτύριον τοῦ ὁσιομάρτυρος τούτου σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἤνεγκε μὲν ἡ Περσῶν χώρα καὶ τὸ καλόν.»

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ὅσιος ΩΡ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. [1]

»Ἐκ γῆς ἀπελθὼν Ὢρ ἐμὸς λέγει, Χάρις
«Ὑπὲρ τὸν Ὢρ πέφυκε τὸν σὸν, ὦ Νόμε.

Οἱ ὅσιοι μύριοι ἀσκηταὶ οἱ Θηβαῖοι, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

»Γῆς ἐξελαύνεις, εἰ τὸ Δαβὶδ χρὴ λέγειν,
»Τὸ μυριοπλάσιον ἅρμα σου, Λόγε.

Ἡ ὁσία ΠΟΤΑΜΙΑ ἡ θαυματουργὸς ξίφει τελειοῦται.

Ὑπὲρ Θεοῦ κτανθεῖσα θαυμαστὴ ξίφει,
»Χέει ποταμοὺς θαυμάτων Ποταμία,

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ξίφει τελειοῦται. [2]

»Ἤδη πνέων, Νάρκισσε, Ναρκίσσου πλέον
»Εὐωδιάζεις τῆς Ἐδὲμ τὸ χωρίον.

---

[1] Τὸν βίον τούτου ὅρα εἰς τὸ Λαυσαϊκὸν, εἰς ὅσα δὲ διηγεῖται ὁ βίος τοῦ ὁσίου τούτου Ὢρ ἐν τῷ Λαυσαϊκῷ, γράφει καὶ ὁ Εὐεργετινὸς ἐν σελ. 701, ὅτι αὐτὸς δὲν ἠγάπα τὰς φιλίας τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πλουσίων καὶ ἐνδόξων ἀνθρώπων· διότι ἄρχων καὶ ἔχων ἀξίωμα κόμητος, Λογγῖνος ὀνομαζόμενος, παρεκάλεσεν ἕνα ἄλλον μοναχὸν, νὰ τὸν ὑπάγῃ εἰς τὸν Ὅσιον τοῦτον Ὢρ. Ἐλθὼν δὲ πρῶτον ὁ μοναχὸς εἰς αὐτὸν ἐγκωμίαζε τὸν ἄρχοντα, ὅτι κάμνει πολλὰς ἐλεημοσύνας. Νοήσας δὲ ὁ Ὢρ, εἶπε· ναὶ, καλὸς εἶναι· τότε ὁ μοναχὸς παρεκάλει τὸν Ὅσιον νὰ δώσῃ ἄδειαν εἰς τὸν ἄρχοντα, ἵνα ἔλθῃ νὰ τὸν ἴδῃ. Ὁ δὲ γέρων ἀπεκρίθη· ἀληθῶς αὐτὸς δὲν διέρχεται τὴν φάραγγα ταύτην οὐδὲ βλέπει με.

[2] Παρὰ τῇ δωδεκαβίβλῳ τοῦ Δοσιθέου σελ. 26 ταῦτα γράφεται περὶ τοῦ Ναρκίσσου τούτου, ὅτι οὗτος κατὰ τὸν Νικηφόρον τὸν Κάλλιστον, τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ, ἐπειδὴ ἔλειψε τὸ ἔλαιον ἀπὸ τὰς κανδύλας, ἐπρόσταξε καὶ ἔφερον εἰς αὐτὸν νερὸν καὶ προσευχηθεὶς καὶ εὐλογήσας τὸ ὕδωρ, μετέβαλεν αὐτὸ εἰς ἔλαιον· συκοφαντηθεὶς δὲ ὑπὸ τριῶν ἱεροκατηγόρων, οἵτινες δὲν ὑπέφερον τοὺς ἐλέγχους αὐτοῦ καὶ τὰς νουθεσίας· καὶ τοῦ μὲν πρώτου ποιοῦντος ὅρκον ψευδῆ, ὅτι ἐὰν δὲν ἀληθεύω νὰ πέσῃ φωτία νὰ μὲ καύσῃ· τοῦ δὲ ἑτέρου, ὅτι ἐὰν ψεύδωμαι, νὰ σκωληκιάσῃ ὅλον τὸ σῶμά μου καὶ τοῦ τρίτου, ὅτι ἐὰν μὴ ᾖ οὕτως ἡ ἀλήθεια, ὡς βεβαιῶ, νὰ τυφλωθῶ· ὑπὸ τούτων, λέγω, ὁ ἅγιος συκοφαντηθεὶς, ἀνεχώρησεν εἰς ἡσυχαστικὸν τόπον, καὶ ἐκεῖ διέτριβε πολλοὺς χρόνους· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἔκαμε τὴν δικαίαν ἀνταπόδοσιν εἰς τοὺς συκοφάντας. Καὶ τὸν μὲν πρῶτον κατέκαυσε μὲ ὅλην τὴν οἰκείαν καὶ συγγένειάν του, καθὼς ἐζήτησε. Τὸν δὲ δεύτερον ἔκαμε νὰ σκωληκιάσῃ ὅλος καὶ νὰ γίνῃ σκωληκόβρωτος· ὁ δὲ τρίτος φοβηθεὶς τὴν τοῦ Θεοῦ ἐκδίκησιν, ἐξηγορεύθη παῤῥησίᾳ τὴν ἁμαρτίαν καὶ συκοφαντίαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν δύο συντρόφων του, τὴν ὁποίαν ἐποίησαν κατὰ τοῦ ἁγιωτάτου Ναρκίσσου. Ἀπὸ τὰ πολλὰ δὲ δάκρυα ἄτινα ἔχυνε, κλαίων τὴν ἁμαρτίαν του, ἐχάθη τὸ φῶς του καὶ ἐτυφλώθη καθὼς τὸ ἐζήτησεν. Ἔζησε δὲ ὁ ἅγιος

Ὁ ὁσιομάρτυς ΑΣΤΕΡΙΟΣ ὁ θαυματουργὸς ξίφει τελειοῦται.

» Τράχηλον Ἀστέριος ἐκκοπεὶς ξίφει,
» Χοροῖς ἀθλητῶν, οἷον ἀστὴρ, ἐμπρέπει.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΥΠΕΡΕΧΙΟΣ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. [1]

» Ὑπερέχιος, κἂν τάφῳ κατεκρύβη,
» Πέφυκεν ἴσος τοῖς χοροῖς τῶν Ἀγγέλων.

Ὁ ἅγιος ΣΩΖΩΝ ὁ ἐκ Νικομηδείας εἰς πῦρ βληθεὶς καὶ ἀβλαβὴς ἐξελθὼν, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Ὑπῆρχεν ἄλλη σαλαμάνδρα πρὸς φλόγα,
» Σώζων ὁ μάρτυς, οὗ τέλος φλογὸς δίχα.

* *Ὁ ὅσιος καὶ ἰαματικὸς ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ, ὁ νέος, ὁ ζήσας κατὰ τὸ ἔτος ωξϐ' (862), ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [2]

† » Νέος Θεοδόσιος πλὴν μόνου χρόνου,
» Ὑπῆρχεν ἴσος κατὰ πάντα τῷ πάλαι.

* *Ὁ ὅσιος ΔΟΜΕΤΙΟΣ ὁ Σημειοφόρος, ὁ ἐν τοῖς ὅρεσι τῆς τοῦ Φιλοθέου μονῆς ἀσκήσας, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Σημεῖα ποιεῖν ἠξιώθης, παμμάκαρ
» Δομέτιε σὺ, ὡς χάριτος ἑστία.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ τοῦ θαυματουργοῦ τοῦ ἐν τῷ τοῦ Καλλιστράτου ὄρει ἀναλάμψαντος.* [1]

* » Κόσμον νικήσας, καὶ τὰ τούτου ἡδέα,
» Νίκην ἀρίστην ἦρας ὄντως, Νικάνωρ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Η', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ἐπισκόπου Κυζίκου, τοῦ ὁμολογητοῦ.

» Ψυχῆς πολὺν θεὶς Αἰμιλιανὸς λόγον,
» Τῆς σαρκὸς ἠλόγησεν ἄχει τοῦ τέλους·
» Ὁγδόῃ Αἰμιλιανοῦ ὀστέα δέξατ' ἄρουρα.

† Οὗτος ὁ ἅγιος ὑπέμεινε πολλὰς κακοπαθείας καὶ ἐξορίας καὶ θλίψεις διὰ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων ἀπὸ τὸν θηριώνυμον Λέοντα (ἴσως τὸν Ἀρμένιον) ἐν ἔτει ωιγ' (813) τελειώσας δὲ τὴν ζωήν του εἰς τὰς κακοπαθείας ταύτας, ἔλαβε παρὰ Κυρίου τὸν τῆς ὁμολογίας ἄφθαρτον στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ΜΥΡΩΝΟΣ ἐπισκόπου Κρήτης τοῦ θαυματουργοῦ.

» Μύρων ὁ θεῖος ἀρετῆς μύρου πνέων,
» Εὐωδίας πρόσεισιν ὀσμὴ Κυρίῳ.

† Οὗτος ἐγεννήθη εἰς μίαν πόλιν τῆς Κρήτης Αὐρακίαν ὀνομαζομένην καὶ εὑρισκομένην πλησίον τῆς Κνωσσοῦ, στολίζων τὸ γένος του μὲ τὴν κατὰ Θεὸν εὐσέβειαν. Φθάσας δὲ εἰς ἡλικίαν, συνεζεύχθη μὲ γυναῖκα νόμιμον, καὶ εἰργάζετο τὴν γῆν, ἀπὸ δὲ τὴν καρποφορίαν καὶ ἐσοδίαν τῶν γεννημάτων του, ἐλέει τοὺς πτωχούς· ὅσον δὲ αὐτὸς ἠλέει, τόσον καὶ οἱ καρποὶ τῶν ἀγρῶν του ηὔξανον. Ἡ συμπάθεια καὶ εὐσπλαγχνία τοῦ ἁγίου τούτου πρὸς τοὺς πτωχοὺς ἦτο ὑπὲρ ἄνθρωπον, καὶ λέγουσιν ὅτι μίαν φορὰν ἐπίασεν ὁ ἅγιος εἰς τὸ ἁλώνιόν του δέκα ἀνθρώπους κλέπτοντας τὸν σῖτον, οἱ ὁποῖοι ἐγέμισαν τὰ σακκία των τόσον ὥστε, ἀπὸ τὸ πολὺ γέμισμα καὶ τὸ βάρος καὶ ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν των διὰ νὰ λάβωσι περισσότερον, δὲν ἐδύναντο πλέον οὔτε νὰ σηκώσωσι τοὺς σάκκους, ἀλλ' οὔτε πάλιν ἤθελον νὰ τοὺς ἀ-

---

οὗτος ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν δεκαεξ χρόνους, καὶ ἐπατριάρχευσε χρόνους εἴκοσιν· ἐστάθη δὲ μετὰ τὸν ἀδελφόθεον Ἰάκωβον Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων τριακοστὸς ἢ κατ' ἄλλους, τριακοστὸς πρῶτος. Ἐπατριάρχευσε δὲ οὗτος καὶ δευτέραν φοράν, συμβοηθόν του ἔχων τὸν Ἱεροσολύμων Ἀλέξανδρον, ὅστις ἑορτάζεται κατὰ τὴν δωδεκάτην τοῦ δεκεμβρίου. Μετ' ὀλίγον δὲ καιρὸν ἔδωκε τέλος μαρτυρικὸν ὁ θεῖος Νάκισσος, καὶ τότε ἔμεινε μόνος ὁ Ἀλέξανδρος. (Ὅρα σελ. 227 τοῦ ά. τόμου τοῦ Μελετίου.)

[1] Ὁ ὅσιος οὗτος Ὑπερέχιος ἀφῆκεν ἡμῖν τὸ ἀξιόλογον τοῦτο ἀπόφθεγμα εἰπών· « Ὁ μὴ κρατῶν γλώσσης αὐτοῦ ἐν καιρῷ ὀργῆς οὐδὲ παθῶν κρατήσει ὁ τοιοῦτος. » (παρὰ τῷ Εὐεργετινῷ σελ. 501.) καὶ πάλιν εἶπεν « Ἡ νηστεία γαληνός ἐστι τῷ μοναχῷ κατὰ τῆς ἁμαρτίας· ὁ ῥίπτων αὐτὴν, ἵππος θηλυμανὴς εὑρίσκεται. » (σελ. 392 αὐτόθ.) ὁ αὐτὸς δὲ Ὑπερέχιος ἐν τῷ Παραδείσῳ τῶν Πατέρων εἶπε καὶ ταῦτα « Ἡμέραν τὴν νύκτα ἀπεργάζεται μοναχὸς ἄγρυπνος, εὐχῇ προσεδρεύων, νύσσων δὲ καρδίαν αὐτοῦ, προχεῖ δάκρυον, καὶ οὐρανόθεν προσκαλεῖται ἔλεον. » εἶπε πάλιν « Ὥσπερ ὁ λέων φοβερός ἐστι τοῖς ὀνάγροις, οὕτως ὁ δόκιμος μοναχὸς, λογισμοῖς ἐπιθυμίας. »

[2] Τὸν βίον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον, ὅστις συνεγράφη ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Νικολάου τοῦ καλουμένου Μαλαξοῦ, πρωτοπαπᾶ Ναυπλίου.

[1] Ὁ θαυμάσιος βίος τούτου, ἡ Ἀκολουθία, καὶ ἡ σεβασμία κάρα εὑρίσκονται ἐν τῇ σεβασμίᾳ αὐτοῦ μονῇ τῇ ἐπονομαζομένῃ Ζάβορδα, κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Γρεβενῶν.

δειάσωσιν ὀλίγον. Πιάσας λοιπὸν αὐτοὺς ὁ ἅγιος, ἀντὶ νὰ τοὺς δείρῃ καὶ νὰ τοὺς παιδεύσῃ διὰ τὴν κλοπὴν, τοὺς ἐσυμπόνεσεν ὁ ἀοίδιμος, καὶ μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας ἐβοήθησε τὸν καθ' ἕνα, καὶ ἐφορτώθησαν τοὺς σάκκους εἰς τοὺς ὤμους των· καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ φανερώσωσι τὸ πρᾶγμα εἰς κἀνένα, διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὸν μισθὸν τῆς ἐλεημοσύνης καὶ ἀνεξικακίας του.

Διὰ τὰς ἀρετάς του λοιπὸν ταύτας ἐχειροτονήθη ἱερεὺς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀφ' οὗ ἔπαυσεν ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς ἐπισκοπῆς καὶ ἔγεινε τῆς Κρήτης Ἀρχιερεύς. Ὅθεν πολλὰς δυνάμεις καὶ θαύματα ἐποίησε, διότι ἐδίωξεν ἕνα δράκοντα, ὁ ὁποῖος ἔβλαπτε τὴν χώραν ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφώλευεν· ἐμπόδισε τὴν ῥοὴν ἑνὸς ποταμοῦ, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Τρίτων, ἐπειδὴ ὅτε ἔμελλεν ὁ ἅγιος νὰ περάσῃ ἀπὸ αὐτὸν, ἐπλημμύρισεν. Ὁ ποταμὸς δὲ αὐτὸς ἐμποδισθεὶς ἀπὸ τοῦ νὰ ῥέῃ διὰ προσταγῆς τοῦ ἁγίου, δὲν ἔτρεζε πλέον εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ὡς πρότερον ἔτρεχεν, ἀλλὰ ἐστάθη οὕτως ἐμποδισμένος, ἕως οὗ ὑπέσρεψε πάλιν ὁ ἅγιος καὶ ἐπέρασεν ἀπὸ αὐτόν. Ἀφ' οὗ δὲ ὑπῆγεν εἰς τὸν οἰκόν του, ἔστειλε τὸ ῥαβδίον του μὲ ἀνθρώπους τινὰς, οἱ ὁποῖοι ταράξαντες τὸ νερὸν τοῦ ποταμοῦ μὲ τὸ ῥαβδίον τοῦ ἁγίου, ἔκαμαν τὸν ποταμὸν νὰ τρέξῃ πάλιν εἰς τὴν φυσικήν του ῥοήν. Ταῦτα καὶ ἄλλα περισσότερα θαύματα ποιήσας ὁ μακάριος Μύρων, καὶ τὸ ἐπίλοιπον διάστημα τῆς ζωῆς του διανύσας θεοφιλῶς καὶ ὁσίως, καὶ πανηγυρίσας λαμπρῶς εἰς τὰς ἑορτὰς τῶν ἁγίων μαρτύρων, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν, ἑκατὸν χρόνων ἤδη ὑπάρχων γέρων.

—

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ *ἡγουμένου Ὀρόβων.* [1]

† » Θεοῦ δόσις δέδειξαι, μάκαρ, τῷ βίῳ,
» Τὴν κλῆσιν εὑρὼν τοῖς τρόποις συνήγορον.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας σηκώσας εἰς τοὺς ὤμους του τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ἐκατοίκει μέσα εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ σπήλαια καὶ τὰς κοιλάδας. Διὸ, τελειωθεὶς ἐν εἰρήνῃ, προσεφέρθη εἰς τὸν Θεὸν ὡς πολύτιμον μῦρον, καὶ ὡς θυμίαμα δεκτὸν καὶ εὐωδέστατον.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ, ΑΕΩΝΙΔΟΥ, *καὶ τῶν ἁγίων* ΝΗΠΙΩΝ, *τῶν διὰ πυρὸς τελειωθέντων. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σφραγὶς ἐν τῷ οἴκῳ τῆς ἁγίας Εἰρήνης πέραν ἐν Ἰουστινιαναῖς.*

» Ἀμφοῖν ἀθλητῶν οὐ θυόντων τῇ πλάνῃ,
» Ποινὴν κατακρίνουσιν οἱ πλάνοι φλόγα.

Οἱ ἅγιοι δέκα ὅσιοι καὶ ἀσκηταὶ οἱ ἐξ Αἰγύπτου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

» Βλαστήματα θνήσκουσιν Αἰγύπτου δέκα,
» Πληγαῖς ἐκείνης ἰσάριθμοι ταῖς δέκα.

* *Οἱ ἅγιοι δύω μάρτυρες οἱ ἐκ Τύρου, κατὰ τῆς συρόμενοι τελειοῦνται.*

* » Ζεῦγος τρίβει γῆν, οὗ ῥυμὸς [1] Θεοῦ φόβος,
» Ζεύγλη δὲ πίστις, καὶ τροχοὶ προθυμίαι.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΣΤΥΡΑΚΙΟΣ *ξίφει τελειοῦται.*

* » Ἀνῆκε τιμηθεὶς ὅ Στυράκιος ξίφει,
» Ὅσμὴν νοητὴν ὡς νοητός τις στύραξ.

* *Τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ἐν τῷ περιτειχίῳ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἔρδον τοῦ σεπτοῦ οἴκου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Μαγκανίου· καὶ τοῦ ὁσίου Κασιανοῦ· καὶ ἡ ἀνάμνησις ὅτε ἐγένετο ἡ τοῦ ἡλίου ἔκλειψις ἀπὸ ἕκτης ὥρας ἕως ἐννάτης, ὥστε καὶ τοὺς ἀστέρας φανῆναι ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἑξακισχιλιοστῷ τριακοσιοστῷ ἐννενηκοστῷ ἐννάτῳ, ἡλίου ἔχοντος κύκλους πεντεκαίδεκα, καὶ σελήνης κύκλους τοὺς αὐτοὺς, Ἰνδικτιῶνος ἐννάτης, ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ σοφοῦ, καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ ἀδελφοῦ αὐταῖ, τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλοχρίστων βασιλέων.* [2]

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ *ὁ Βούλγαρις, ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ μαρτυρήσας ἐν ἔτει αψχδ' (1794), βασάνους ὑποστὰς, τελειοῦται.* [3]

† » Ἀναστάσιος σῶμα δοὺς ταῖς βασάνοις,
» Ἐφεῦρε λῆξιν τὴν ἀνώδυνον πάνυ.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ *ὁ ἐκ Ζαγορᾶς, ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος αχπ' (1680), τελειοῦται.* [4]

---

[1] Παρὰ τοῖς Μηναίοις γράφεται ὁ ὅσιος οὗτος Θεόδωρος.

[1] Ῥυμὸς εἶναι τὸ ἐν τῷ μέσῳ τῆς καρέτας κείμενον κατὰ μῆκος ξύλον· ἤτοι τὸ χρειαζόμενον ἀπὸ τὸν ζυγὸν ὀρθὸν ξύλον καὶ εἰς ὀξὺ λῆγον· ἐν ἄλλοις δὲ γράφεται Ῥυθμὸς οὐκ ὀρθῶς.

[2] Τιμητικῶς μόνον καλεῖται ὁ Ἀλέξανδρος βασιλεύς. Σ. Ε.

[3] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[4] Τὸ μαρτύριον αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

» Τριανταφυλλος ὡράθη ῥόδον νέον,
» Ἐρυθροβαφὲν τῇ ροῇ τῶν αἱμάτων.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Θ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΜΑΤΘΙΟΥ.

» Ἐξῆλθεν ἀρθεὶς Ἰούδας ἐπὶ βρόχου,
» Εἰσῆλθεν ἀρθεὶς Ματθίας ἐπὶ ξύλου.
» Ἤρθη ἀμφ' ἑνάτην ξύλῳ ἡθεος Ματθίας.

† Οὗτος ἦτο εἷς ἀπὸ τοὺς ἑβδομήκοντα, ὅστις καὶ συγκατηριθμήθη μετὰ τῶν ἕνδεκα Ἀποστόλων, ἀντὶ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου· καθὼς εἶναι γεγραμμένον εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῶν Πράξεων. Ἐκήρυξε δὲ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν ἔξω Αἰθιοπίαν, (τὴν νῦν λεγομένην Χαμπεσίαν) καὶ πολλὰς τιμωρίας ὑπομείνας ἀπὸ τοὺς Αἰθίοπας, εἰς χεῖρας Θεοῦ παρέθετο τὸ πνεῦμά του.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων τῶν διὰ τὴν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν ἐν τῇ χαλκῇ Πύλῃ, ἀθλησάντων, ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ, ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ, ΙΩΑΝΝΟΥ, ΙΑΚΩΒΟΥ, ΑΛΕΞΙΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΦΩΤΙΟΥ, ΠΕΤΡΟΥ, ΛΕΟΝΤΙΟΥ, καὶ ΜΑΡΙΑΣ τῆς Πατρικίας.

Εἰς τοὺς ἐννέα μάρτυρας.

» Ἐχθρὸν Θεοῦ κτείναντες ἄνδρες ἐννέα,
» Φίλοι γίνονται τῷ Θεῷ διὰ ξίφους.

Εἰς τὴν Μαρίαν.

» Ἐμοῦ τραχήλου, Σῶτερ, αἷμα προσδέχου,
» Μαρία φησιν, ὡς τὸ Μαρίας μύρον.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ θηριωνύμου Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ἐν ἔτει ψις' (716), ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ ἀπεστρέφετο τὰς ἁγίας εἰκόνας, ἔκαιεν αὐτὰς εἰς τὸ πῦρ· ὅθεν καὶ ὁ τότε Πατριάρχης ἅγιος Γερμανὸς πολλὰς θλίψεις καὶ κακοπαθείας ἐδοκίμασεν ἀπὸ τὸν ἁλιτήριον Λέοντα, διότι ἤλεγχεν αὐτὸν ὡς ἀσεβῆ καὶ παράνομον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ θηριώνυμος ἐπεχείρησε νὰ χρημνίσῃ καὶ τὴν σεβασμίαν εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν προσκυνουμένην ἐπάνω εἰς τὴν Χαλκῆν Πύλην τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ αἱ κλίμακες ἤδη κατεσκευάζοντο, καὶ ξύλα μακρὰ ἐβάλλοντο, καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἔμελλον νὰ τὴν χρημνίσωσιν ἀνέβησαν ἐπάνω, καὶ ἤρχισαν νὰ ἐνεργῶσι τὸν χρημνισμόν, τότε οἱ γενναῖοι οὗτοι τοῦ Χριστοῦ ἀθληταὶ ἐπρόφθασαν, καὶ πιάσαντες τὴν μίαν κλίμακα, εἴλκυσαν αὐτὴν πρὸς ἑαυτούς, καὶ οὕτω κατεχρήμνισαν κάτω τὸν Σπαθάριον, ὅστις ἐχρήμνιζε τὴν σεβασμίαν εἰκόνα καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν· τὸν δὲ ἀσεβῆ βασιλέα κατηρῶντο καὶ ἀνεθεμάτιζον. Ταῦτα μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἤναψεν ἀπὸ τὸν θυμόν, ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ ἀποκεφαλίσωσιν ὅλους τοὺς ἐκεῖ παρευρεθέντας, τῶν ὁποίων τὸν ἀριθμὸν μόνος ἠξεύρει ὁ Κύριος, ἐπειδὴ ἦτο πλῆθος πολύ. Τούτους δὲ τοὺς ἐννέα μοναχοὺς ἐπρόσταξε νὰ δείρωσι μὲ ῥαβδία καὶ ἔπειτα νὰ τοὺς ῥίψωσιν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ καθ' ἡμέραν νὰ δίδωσιν εἰς αὐτοὺς πεντακοσίους ῥαβδισμούς. Οὕτως ὑπέμειναν ἀνδρείως οἱ μακάριοι δερόμενοι εἰς ὀκτὼ μῆνας· ὅτε δὲ εἶδεν αὐτοὺς ὁ τύραννος ὅτι ἀπέκαμον, ἐπρόσταξε νὰ πυρώσωσι σούβλας, καὶ μὲ αὐτὰς νὰ κατακαύσωσι τὰ τῶν μαρτύρων πρόσωπα, καὶ τελευταῖον νὰ ἀποκεφαλίσωσιν αὐτοὺς εἰς τόπον λεγόμενον Κυνηγέσιον, ὁμοῦ μὲ τὴν ἁγίαν Μαρίαν τὴν Πατρικίαν· τὰ δὲ λείψανα αὐτῶν διέταξε νὰ ῥιφθῶσιν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ ἀοίδιμοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. [1]

—

Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ [2] ὁ Ἀλεξανδρεὺς πυρὶ τελειοῦται.

* » Ἀντωνίνου τὸ σῶμα, κἂν σποδοῦ γέμῃ,
» Τὸ πνεῦμα λαμπρότητος εὐμοιρεῖ ξένης.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τὸ γένος Ἀλεξανδρεύς· συλληφθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐκρεμάσθη παρ' αὐτοῦ καὶ ἐξεσχίσθη· ἔπειτα βληθεὶς εἰς ἀνημμένην κάμινον, οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔλαβε τὸν τοῦ μαρτυρίου ἄφθαρτον στέφανον. Εὑρέθη δὲ τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου ἀβλαβὲς καὶ σῶον, χωρὶς νὰ βλάψῃ ἡ φωτία οὔτε μίαν τρίχα τῆς κεφαλῆς του.

—

[1] Ὅρα καὶ εἰς τὴν εἰκοστὴν ἐννάτην τοῦ Μαΐου τὸ Συναξάριον τῆς ἁγίας Θεοδοσίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῆς ἀθλησάσης διὰ τὴν αὐτὴν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἐν τῇ χαλκῇ πύλῃ ἱσταμένην. Ὅθεν συνάγεται, ὅτι ὄχι μόνον ἄνδρες ἦσαν οἱ σείραντες τὴν κλίμακα, καὶ ῥίψαντες κατὰ γῆς τὸν Σπαθάριον ἀλλὰ καὶ γυναῖκες.

[2] Ἐν δὲ τοῖς Μηναίοις γράφεται Ἀντώνιος.

* *Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ΨΟΗΣ εὐχόμενος τελειοῦται.*

* » Μάστιξιν εὐχῶν κἀν τέλει βίου Φόης,
» Παίει νοητὰς δαιμόνων δεινὰς ψόας.

Ἡ εὕρεσις τῆς ἀχειροποιήτου κρὶ σεβασμίας εἰκόνος τῶν Καμουλιατῶν, συγγραφεῖσα παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης.

✝ » Πῶς οὐ μεγάλη τυγχάνεις, Ἀκυλίνα,
» Συγκατάβασιν βλέψασα Χριστοῦ τόσην;

* Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ δίκαιος καὶ μόνος ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ὅστις εἶναι ἀόρατος κατὰ τὴν οὐσίαν τῆς θεότητος, καὶ ἀνίκητος κατὰ τὸ κράτος, καὶ κατὰ τὴν δύναμιν ἀνεκλάλητος· αὐτὸς ὁ κατὰ φύσιν φιλάνθρωπος καὶ ἀγαθός· ἡ εἰκὼν τοῦ Πατρὸς ἡ ἀπαράλλακτος· ὁ τῇ δόσει τῶν χαρισμάτων ἀμεταμέλητος· ὁ πρὸ αἰώνων ἀοράτως ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθεὶς, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν ἐκ Μητρὸς Παρθένου ἀσπόρως τεχθείς· Αὐτὸς καὶ πάλιν κατεδέχθη νὰ φανῇ εἰς ἁγίαν εἰκόνα διὰ τὴν ἀγαθότητά του καὶ ἄμετρον εὐσπλαγχνίαν. Καὶ ἐκεῖ μὲν εἰς τὴν κατὰ σάρκα του γέννησιν καὶ παρουσίαν ὡδήγησε τοὺς μάγους διὰ μέσου ἀστέρος, ἐδῶ δὲ εἰς τὴν δι' εἰκόνος φανέρωσίν του ἔφερε καὶ τοὺς νηπίους κατὰ τὸν νοῦν εἰς τελείαν ἐπίγνωσιν. Ὦ ἀφράστου φιλανθρωπίας! ὦ ἀμέτρου χηδεμονίας! ὦ ἀνεκδιηγήτου δωρεᾶς! ὦ ἀρρήτου ἀνεξικακίας! ὦ ἀκαταλήπτων μυστηρίων! ὄντως παράδοξον εἶναι τὸ πρᾶγμα τοῦτο καὶ φοβερὸν, ἀδελφοί· ὅτι ὁ Κτίστης τῶν ἁπάντων βλέπεται ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς πηλίνους μὲ χαρακτῆρα πανσέβαστον, καὶ ἐκεῖ μὲν εἰς τὴν διὰ σαρκὸς ἐπιδημίαν του ἐφάνη νέος διὰ γεννήσεως, ἐδῶ δὲ ὁ αὐτὸς κατεδέχθη σήμερον νὰ προσκυνῆται μὲ εἰκόνα σωματικήν· ὦ θαῦμα μέγα! πάλιν συγκατάβασις ἐγένετο Δεσπότου πρὸς τοὺς δούλους. Δεῦτε λοιπὸν ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ἀκούσατε, καὶ θέλω διηγηθῇ εἰς σᾶς ὅλους τοὺς φοβουμένους τὸν Κύριον ὅσα θαυμαστὰ ἔγειναν εἰς τὰ Καμουλιανὰ τὴν νέαν Βηθλεὲμ, καὶ θέλω προθέσει διὰ τοῦ λόγου ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σας ἐγὼ ὁ ταπεινὸς Γρηγόριος τὰ περὶ τῆς τιμίας καὶ μακαρίας γυναικὸς Βάσσης, τῆς μετονομασθείσης Ἀκυλίνης, τὰ ὁποῖα ἐφανερώθησαν εἰς ἐμὲ τὸν ἀνάξιον ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Αὕτη ἡ μακαρία Ἀκυλίνα ἦτο Ἑλληνὶς, ἔχουσα ἄνδρα Κάμουλον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς ἦτο Ἕλλην καὶ ἄπιστος, καὶ τοπάρχης τοῦ τόπου ἐκείνου, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σπθ' (289), ἐδίωκε δὲ καὶ ἐπολέμει ὁ Κάμουλος τοὺς χριστιανοὺς, κατὰ τὴν προσταγὴν τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπὸ τὸν Διοκλητιανόν. Ἡ δὲ τούτου σύζυγος Ἀκυλίνα, φωτισθεῖσα ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἐγνώρισε τὸν ἀληθῆ Θεόν· ὅθεν ἐζήτει μὲν νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸν ἄνδρα της καὶ ἀπὸ τὴν ἐκείνου ἀσέβειαν, ἐσπούδαζε δὲ νὰ ἐπιστραφῇ ὅλως διόλου εἰς μόνον τὸν ὑπ' αὐτῆς γνωρισθέντα Θεὸν καὶ βασιλέα τοῦ παντός. Τὴν ἐπίγνωσιν δὲ ταύτην τοῦ Θεοῦ ἐσπούδαζε νὰ φυλάττῃ κεκρυμμένην εἰς τὴν καρδίαν της διὰ τὸν φόβον τοῦ ἀπίστου ἀνδρός της· παρεκάλει δὲ πάντοτε τὸν Κύριον νὰ τὴν ἀξιώσῃ νὰ δεχθῇ τὸ ἅγιον βάπτισμα, καταγινομένη εἰς ἀγρυπνίας, εἰς νηστείας, εἰς προσευχὰς, καὶ μεταχειριζομένη ὅλην τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, καὶ παρθενίαν φυλάττουσα. Ὅθεν ἐκ τούτων ἠξιώθη ἡ ἀοίδιμος νὰ δεχθῇ τὴν κατωτέρω ἀποκάλυψιν ἐκ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἐνῷ δηλαδὴ ἡ τρισολβία προσηύχετο εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν μετὰ δακρύων καὶ συντετριμμένης καρδίας, ὁ τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιῶν Κύριος εἰσακούσας τῆς δεήσεώς της διὰ τὴν θερμὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς αὐτὸν, τῇ λέγει· ἐπειδὴ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων κατέβην ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἐσαρκώθην ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς ἀειπαρθένου, διὰ τοῦτο καὶ τώρα ἦλθον πρὸς σὲ, συμπονέσας τὰ δάκρυά σου. Ἑτοίμασον λοιπὸν τράπεζαν καθαρὰν, καὶ βάλε ἐπάνω αὐτῆς ἓν μανδήλιον λευκὸν, καὶ ἓν ἀγγεῖον ἀνέγγικτον καὶ λάμπρον γεμάτον νεροῦ· ἑτοίμασον δὲ αὐτὰ ἐντὸς ταμείου καὶ δωματίου ἐστολισμένου, καὶ ρίψον σεαυτὴν εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γῆς ἔξω τοῦ δωματίου, καὶ θέλει σὲ σκεπάσει ἡ δεξιά μου χεὶρ, καὶ τότε θὰ φανερωθῶ εἰς σὲ, καθὼς ἐγὼ βούλομαι.

Ἐποίησε λοιπὸν ταῦτα πάντα ἡ ἁγία Ἀκυλίνα, καθὼς ἐλάλησεν εἰς αὐτὴν ἡ θεία φωνή· καὶ, ὦ τοῦ φρικτοῦ καὶ ξένου μυστηρίου! κατέβη εἰς αὐτὴν ὁ δεσπότης Χριστὸς, ὅστις πάντοτε καὶ πανταχοῦ παραγίνεται καὶ ποτὲ δὲν παραβλέπει τοὺς εἰς αὐτὸν ἐλπίζοντας καὶ βοῶντας νοερῶς πρὸς αὐτὸν καὶ ἀγαπῶντάς τον ἐξ ὅλης τῆς διαθέσεως. Ὁμοῦ δὲ μὲ τὸν Κύριον κατέβησαν καὶ ὅλαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν,

κατὰ τὴν πέμπτην φυλακὴν [1] τῆς νυκτὸς, ψάλλουσαι καὶ λέγουσαι τὸν ἐπινίκιον ὕμνον· ἤτοι τὸ, ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαὼθ· καὶ ἐκεῖνος ὁ δεσπότης ὅστις ἔνιψε πρότερον τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν του καὶ ἐσπόγγισεν αὐτοὺς μὲ τὸ περιζώνιον, μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο διεζωσμένος, αὐτὸς, ὢ τοῦ θαύματος! καὶ τότε ἔνιψε διὰ τῶν ἀκηράτων χειρῶν του τὸ ἅγιόν του πρόσωπον μὲ τὸ νερὸν τὸ ὑπάρχον εἰς τὸ ἀγγεῖον. Νιψάμενος δὲ ἀπέμαξεν (ἐσπόγγισε) μὲ τὸ καθαρὸν ἐκεῖνο μανδήλιον τὸ ἄχραντον καὶ θεόμορφον αὐτοῦ πρόσωπον, καὶ εὐθὺς ἐτυπώθη εἰς τὸ μανδήλιον ὁ τύπος καὶ ἡ εἰκὼν τῆς θεανδρικῆς αὐτοῦ μορφῆς, καὶ ὁ πανάγιος καὶ ἀληθέστατος αὐτοῦ χαρακτὴρ, καθὼς εἰς ὅλους ἀποδεικνύεται ἕως τῆς σήμερον. Ὅθεν καθὼς πρότερον ὁ Κύριος διὰ φιλανθρωπίαν καὶ συγκατάβασιν ἔδειξε τὴν ἐνανθρώπησίν του, οὕτω καὶ τώρα δεικνύει αὐτὴν εἰς τὴν τιμίαν καὶ εὐλαβεστάτην Ἀκυλίναν, ἡ ὁποία βλέπουσα τὰ οὕτως οἰκονομηθέντα εἰς αὐτὴν, εὐχαρίστησε μεγάλως τῷ Κυρίῳ καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ χορτάσῃ ἀπὸ εὐχαριστίας. Ἔκρυψε δὲ τὸν ἅγιον χαρακτῆρα τοῦ Κυρίου εἰς γωνίαν τινὰ τῆς οἰκίας της, (φοβουμένη τὸν ἄνδρα της), καὶ ἐτίμα αὐτὸν ὑπερβαλλόντως. Προγνωρίσασα δὲ τὴν κοίμησίν της, ἐπρονόησε διὰ τὴν ἁγίαν ταύτην καὶ ἀχειροποίητον καὶ ἀχρωμάτιστον τοῦ Σωτῆρος εἰκόνα· ὅθεν γράψασα ὅλην τὴν περὶ αὐτῆς ὑπόθεσιν, ἔβαλε τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο ὁμοῦ μὲ τὴν ἁγίαν εἰκόνα, καὶ ἐσφάλισεν ἐπάνω τὸν τόπον.

Ἀφ' οὗ δὲ ἡ μακαρία Ἀκυλίνα ἀπέθανεν, ἀπεκαλύφθη ὑπὸ Θεοῦ εἰς ἐμὲ τὸν ἀνάξιον Γρηγόριον, ὅτι δηλαδὴ εἰς τὰ Καμουλιανὰ ἐν τῷ οἴκῳ τῆς Ἀκυλίνης, κατὰ τὸν δεῖνα τόπον εὑρίσκεται κεκρυμμένη ἡ ἀχειροποίητος εἰκὼν τοῦ Κυρίου. Ὅθεν καταβὰς εἰς τὸν δειχθέντα μοι τόπον, καὶ σκάψας τὸν τοῖχον, εὗρον μίαν θήκην, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἦτο ὁ ἅγιος χαρακτὴρ τοῦ Πατρικοῦ ἀπαυγάσματος· ὁμοίως εὗρον, ὢ τοῦ θαύματος! καὶ τὴν κανδήλαν ἀνάπτουσαν, τὴν ὁποίαν εἶχε κρεμάσῃ ἐκεῖ πρὸ ἑκατὸν χρόνων καὶ ἐπέκεινα ἡ ἁγία Ἀκυλίνα· εὗρον δὲ καὶ θυμιατήριον μικρὸν, τὸ ὁποῖον ἀκόμη ἔκαιε, καὶ ἔβλεπε τὴν εὐωδίαν τοῦ θυμιάματος. Τοῦτο τὸ μέγιστον θαῦμα εἶδον μὲ τοὺς ἰδίους μου ὀφθαλμοὺς, ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος τῶν ἐπισκόπων, καὶ διὰ τοῦτο φανερὸν αὐτὸ εἰς ὅλους ἐποίησα. Λαβὼν δὲ ἀπὸ ἐκεῖ τὸν ἀχειροποίητον ἐκεῖνον καὶ ἅγιον χαρακτῆρα τοῦ Κυρίου, ἀπέθεσα αὐτὸν εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆς Καισαρείας, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου πολλαὶ ἰατρεῖαι γίνονται, ὅσαι ἔγειναν καὶ ἐπὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου. Παρευθὺς δηλαδὴ ἰατρεύθησαν τυφλοὶ, χωλοὶ, παραλυτικοὶ καὶ δαιμονισμένοι, διὰ νὰ φανερωθῇ τὸ πλήρωμα τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ὅτι ὁ ἐνανθρωπήσας Λόγος τοῦ Ἀνάρχου Πατρὸς αὐτὸς καὶ τώρα ζῇ καὶ κραταιοῦται, καὶ διαμένει καὶ βασιλεύει εἰς αἰῶνας αἰώνων. Ταῦτα ἔγειναν ἐν τοῖς Καμουλιανοῖς· καὶ ἡ μὲν ἀποκρυβὴ τῆς ἀχράντου καὶ ἀχειροποιήτου εἰκόνος τοῦ Κυρίου ἔγεινεν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἀσεβοῦς Διοκλητιανοῦ, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, ἡ δὲ φανέρωσις αὐτῆς ἔγεινεν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ εὐσεβοῦς Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τυβ' (392), εἰς δόξαν τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ι'. μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΥ ἀρχιδιακόνου, ΞΥΣΤΟΥ πάπα Ῥώμης καὶ ΙΠΠΟΛΥΤΟΥ.

Εἰς τὸν Λαυρέντιον.

»Τὸν Λαυρέντιον λάβρακα Χριστοῦ λέγω,
»Ἐπ' ἐσχάρας ἄνθραξιν ἐξωπτημένον.

Εἰς τὸν Ξύστον.

»Τέλους ἀθλητῶν καὶ κλέους τυχεῖν θέλων,
»Ἤθλησας ἆθλον, Ξύστε, τὸν διὰ ξίφους.

Εἰς τὸν Ἱππόλυτον.

»Τὸν Ἱππόλυτον ἱπποδέσμιον βλέπω,
»Ἐναντίον πάσχοντα τῇ κλήσει πάθος.
»Ὤπτησαν δεκάτῃ Λαυρέντιον νύτε ἰχθύν.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς καιροὺς

---

[1] Ἡ πέμπτη φυλακὴ ἐνταῦθα νοεῖται, διαιρουμένης τῆς νυκτὸς εἰς ἓξ φυλακὰς, δύω ὡρῶν διδομένων εἰς κάθε φυλακήν. Ἡ πέμπτη φυλακὴ λοιπὸν εἶναι περὶ τὴν δεκάτην ὥραν τῆς νυκτός.

[1] Σημείωσαι, ὅτι παρὰ μὲν τῷ χειρογράφῳ καὶ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ γράφεται, ὅτι τὸ διήγημα τοῦτο περὶ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνος τῆς ἐν Καμουλιανοῖς συνεγράφη ἀπὸ τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Νύσσης. Ἐγὼ δὲ ἐρευνήσας τοὺς ἐκδεδομένους τρεῖς τόμους τοῦ Νύσσης, οὐχ εὗρον τὸ διήγημα τοῦτο· ἀλλὰ καὶ ἡ φράσις τοῦ διηγήματος δὲν ὁμοιάζει μὲ τὴν φράσιν τοῦ ὁσίου Γρηγορίου Νύσσης.

τοῦ βασιλέως Δεκίου ἐν ἔτει σν' (250), καὶ ὁ μὲν ἅγιος Ξύστος ἦτο ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, εἰς τὰς ὁποίας ἐδιδάχθη τὰ μαθήματα τῆς φιλοσοφίας· ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ῥώμην, ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος, ἀφ' οὗ ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Στέφανος ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης. [1] Ἐπειδὴ δὲ τότε ἐπλησίαζε νὰ γεννηθῇ ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς, ἐπρόσταξεν ὁ ἅγιος Ξύστος τὸν ἀρχιδιάκονόν του ἅγιον Λαυρέντιον νὰ οἰκονομήσῃ τὰ σκεύη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ῥώμης· ὁ δὲ θεῖος Λαυρέντιος ἐμοίρασε ταῦτα εἰς τοὺς πτωχούς. Ὅταν λοιπὸν ὁ Δέκιος ἐπανῆλθεν ἀπὸ τὴν Περσίαν, ἐφέρθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ ἅγιος Ξύστος· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, ἀλλ' ὡμολόγησεν αὐτὸν παῤῥησίᾳ Θεὸν ἀληθινὸν καὶ δημιουργὸν τοῦ παντὸς, ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ἔπειτα ἐφέρθη ἔμπροσθέν του καὶ ὁ ἀρχιδιάκονος Λαυρέντιος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐζήτει ὁ Δέκιος χρεωστικῶς νὰ λάβῃ τὰ σκεύη καὶ τὰ χρήματα τῆς ἐκκλησίας· ὅθεν ὁ ἅγιος ἐζήτησεν ἀμάξια, καὶ λαβὼν αὐτὰ ἐστοίβαξεν ἐπάνω τοὺς πτωχοὺς καὶ χωλοὺς καὶ ἐλεεινοὺς ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐμοίρασε τὰ χρήματα καὶ ἔφερεν αὐτοὺς εἰς τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς βλέπων αὐτοὺς ἐθυμώθη, καὶ ἐπρόσταξε νὰ δείρωσι τὸν ἅγιον δυνατὰ καὶ ἔπειτα νὰ τὸν βάλωσιν εἰς τὴν φυλακήν· ἐκεῖ δὲ ὁ ἅγιος εὑρισκόμενος, ἰάτρευεν ὅλους τοὺς ἀσθενεῖς, ὅσοι ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Βλέπων δὲ τὰς ἰατρείας ταύτας ὁ Τριβοῦνος Καλλίνικος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐπιστάτης εἰς τὴν φυλακὴν, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐβαπτίσθη.

Μετὰ ταῦτα παρεστάθη πάλιν εἰς τὸν βασιλέα ὁ ἅγιος Λαυρέντιος, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἤπλωσαν αὐτὸν ἐπάνω εἰς μίαν ἐσχάραν πεπυρακτωμένην, ὑποκάτω τῆς ὁποίας ἤναπτε φωτία. Ὁ δὲ ἅγιος ἁπλωθεὶς εἰς αὐτὴν, καὶ εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, παρέδωκε τὸ πνεῦμα, λαβὼν τὸν τῆς ἀθλήσεως ἀμάραντον στέφανον· [2] τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἔλαβε τὸν πρέποντα ἐνταφιασμὸν ἀπὸ τὸν ἅγιον Ἱππόλυτον. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἀσεβὴς βασιλεὺς ἔστειλε καὶ ἔφερε τὸν Ἱππόλυτον, καὶ ἐπρόσταξε νὰ δείρωσιν αὐτὸν μὲ σιδηρᾶς κινάρας, [4] καὶ ἔπειτα νὰ τὸν δέσωσιν εἰς ἄλογα ἄγρια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα συρόμενος μὲ βίαν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς εἰς πολὺ διάστημα τόπου, παρέδωκεν ὁ μακάριος τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἡ δὲ σύναξις τούτων καὶ ἑορτὴ τελεῖται εἰς τόπον καλούμενον Τρίκογχον, πλησίον τοῦ Καπιτωλίου τῆς Ῥώμης. Λέγουσι δὲ ὅτι ἑπτὰ ἡμέρας μετὰ τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἱππολύτου ὁ βασιλεὺς Δέκιος καὶ ὁ Βαλλεριανὸς [2] ὑπῆγαν ἔφιπποι εἰς τὸ θέατρον καὶ ἐκεῖ ἀπέῤῥιψαν τὰς μιαρὰς των ψυχάς. Καὶ ὁ μὲν Δέκιος ἔκραξεν ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θανάτου καὶ εἶπεν, ὦ Ἱππόλυτε, ὡς αἰχμάλωτον οὕτω μὲ σύρεις δεδεμένον; Ἐφώνιξε δὲ καὶ Βαλλεριανὸς, ὁ Ἱππόλυτος ἔδεσε μὲ πυρίνας κατένας καὶ μὲ σύρει (Λατινιστὶ ἡ ἄλυσις λέγεται κατένα.) Ταῦτα δὲ τὰ λόγια ἐφανερώθησαν εἰς ὅλην τὴν Ῥώμην, καὶ διὰ τῆς Ῥώμης τὰ ἔμαθεν ὅλη ἡ οἰκομένη· ὅθεν καὶ ὅλοι ἐστερεώθησαν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. [3]

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος ΗΡΩΝ ὁ φιλόσοφος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Θανὼν σοφιστὴς ἐστεφανώθη κάραν,
» Πλάνης σοφιστοῦ συντριβὴ δοὺς τὴν κάραν [4]

* *Οἱ ἅγιοι ἓξ μάρτυρες οἱ ἐν Βεζύῃ [5] οἱ μὲν τὰ ὀστᾶ θλασθέντες, οἱ δὲ τὰς σάρκας ξεσθέντες, τελειοῦνται.*

* » Ὀστῶν καταγμὸς καὶ σπαραγμὸς σαρκίων,
» Ἁρπαγμός ἐστιν ἓξ ἀθλητὰς στεμμάτων,

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

---

[1] Οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν τρίτην τοῦ παρόντος Αὐγούστου.

[2] Σημείωσαι, ὅτι ἡ ἐμὴ ἀναξιότης ἀνεπλήρωσε τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου τούτου Λαυρεντίου, προσθεῖσα καὶ κανόνα δεύτερον.

[1] Παρὰ τῷ Σλαβονικῷ Συναξαριστῇ ἡ κινάρα ἑρμηνεύεται ὅτι εἶναι σκορπίος· ὁ δὲ σκορπίος πάλιν εἶναι τιμωρητικὸν ὄργανον· τοῦτο δὲ πάλιν εἶναι ἄλυσος λεπτὴ καὶ μικρὰ ὀξύτατα ὀδόντια ἔχουσα· μὲ αὐτὴν λοιπὸν ἔδειραν τὸν ἅγιον.

[2] Ἴσως ἐννοεῖ τὸν υἱὸν τοῦ Δεκίου, διότι ὁ βασιλεὺς Οὐαλλεριανὸς ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τρία, ὡς πολλάκις εἴπομεν, ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δεκίου. Σ. Ε.

[3] Τὸ ἑλληνικὸν τοῦτο μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων μονῇ, καὶ ἐν ἄλλαις· οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἐκ δωλικοῦ ποτε κλύδωνος τὴν οἰκουμένην.»

[4] Ἴσως οὗτος εἶναι ὁ φιλόσοφος Ἥρων, πρὸς τὸν ὁποῖον γράφει ὁλόκληρον λόγον ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, ἀπὸ τῆς ἐξορίας ἐπανελθόντα, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὸν φιλόσοφον ἐπαινέσομαι, » καὶ εἰ κάμνω τῷ σώματι· φιλόσοφον γάρ· ἐπαινέσομαι δὲ » καὶ λίαν εἰκότως, ὁ μὲν γὰρ φιλόσοφος, ἐγὼ δὲ σοφίας θε» ραπευτής.»

[5] Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς γράφεται, οἱ ἐν Λιβύῃ.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΑ', μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΕΥΠΛΟΥ τοῦ Διακόνου.

» Ἐκ τῆς στολῆς μὲν, σεπτὸς Εὔπλος Λευίτης,
» Ἐκ τῆς τομῆς δὲ στερρὸς ὄντως ὁπλίτης.
» Πλήγη ἑνδεκάτῃ ξίφει Εὔπλος κῳπήσντι.

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ, ἐν ἔτει σϛ' (296), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Κατάνην, τὴν εὑρισκομένην εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Σικελίας. Διαβληθεὶς δὲ εἰς τὸν ἄρχοντα Καλβιασιανὸν, καὶ μὴ πεισθεὶς νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, πρῶτον μὲν ἐδέθη τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ὁμοῦ καὶ τὰ γόνατα· ἔπειτα δὲ ἐκρεμάσθη εἰς ξύλον ὀρθὸν καὶ ἐξεσχίσθη μὲ σιδηρᾶς χεῖρας. Τότε δὲ ἐλθοῦσα εἰς αὐτὸν θεϊκὴ φωνὴ τὸν ἐνεδυνάμωσε· μετὰ ταῦτα συνέτριψαν τὰς κνήμας του μὲ σιδηρᾶ σφυρία, καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακήν. Ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος ὁ ἅγιος μὲ μόνην τὴν προσευχήν του ἔκαμε καὶ ἀνέβλυσε μία βρύσις νεροῦ, καὶ οὕτως ἐξέβαλαν αὐτὸν ἀπὸ τὴν φυλακήν. Ἔπειτα ἔβαλον αὐτὸν πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ μὲ σιδηρᾶ καὶ πεπυρωμένα ὑνύχια κατεπλήγωσαν τὰ ὠτά του· τελευταῖον δὲ ἀπέκοψαν καὶ τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, καὶ οὕτως ἔλαβε παρὰ τοῦ Κυρίου τὸν τοῦ μαρτυρίου ἄφθαρτον στέφανον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελοῦνται τὰ ἐγκαίνια τοῦ σεβασμίου καὶ περικαλλοῦς οἴκου καὶ θείου ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Ἐλεούσης.

Διήγησις περὶ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

» Οὐ θαῦμα βρύσιν θαυμάτων πλήθυν ξένην,
» Μορφὴν θεουδῆ θαυματεργάτου Λόγου.

Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως Τιβερίου ἐν ἔτει φοϛ' (576), [1] ἔγεινε θαῦμα μέγα καὶ παράδοξον. Μία γυνὴ Μαρία ὀνομαζομένη, συγκλητικὴ καὶ φιλόχριστος, πατρικία κατὰ τὸ ἀξίωμα, χήρα οὖσα, ἔπεσεν εἰς πάθος χαλεπὸν καὶ ἀνίατον. Ἀπελπισθεῖσα λοιπὸν ἀπὸ πᾶσαν ἀνθρωπίνην βοήθειαν, ἀφιέρωσεν ἑαυτὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὅστις ἔβαλεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῆς ἕνα τοιοῦτον ἀγαθὸν συλλογισμόν· ἀπεφάσισε δηλαδὴ ἡ γυνὴ αὕτη καὶ ἔστειλεν εἰς τοὺς ἱερεῖς, οἵτινες ὑπηρέτουν εἰς τὴν ἁγίαν δεσποτικὴν καὶ ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ Κυρίου, [4] παρακαλοῦσα αὐτοὺς νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτήν. Ὅτε δὲ ἐκεῖνοι ἦλθον, ἔπεσεν ἡ γυνὴ εἰς τοὺς πόδας αὐτῶν λέγουσα, παρακαλῶ σας, αὐθέντα μου, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἐσυγχώρησε νὰ παιδεύωμαι διὰ τὰς πολλὰς ἁμαρτίας μου ἀπὸ τὴν δεινὴν ταύτην καὶ ἀνιάτρευτον ἀσθένειαν, θέλω καὶ ἀγαπῶ ἡ ταλαίπωρος, ἂν καὶ εἶμαι ἀναξία, νὰ δεχθῶ εἰς τὸν εὐτελῆ μου οἶκον διὰ τῶν ἁγίων σας εὐχῶν τὸν δεσποτικὸν καὶ ἀχειροποίητον χαρακτῆρα τοῦ Κυρίου μας εἰς ἡμέρας τεσσαράκοντα, ἴσως δι' αὐτοῦ ποιήσῃ ἔλεος ὁ Κύριος εἰς ἐμέ. Οἱ δὲ ἱερεῖς γνωρίζοντες τὴν καλὴν ζωὴν καὶ τὴν πνευματικὴν κατάστασιν τῆς γυναικὸς, ἔφερον εἰς τὸν οἶκόν της τὸν ἅγιον χαρακτῆρα, καὶ εὐθὺς ἅμα ἤνοιξαν τὴν θήκην αὐτοῦ ἔπεσεν ἡ γυνὴ καὶ προσεκύνησεν αὐτόν. Εἶτα λαβοῦσα λεπτὸν πανίον βαμβάκινον ἐμέτρησε τὴν ἁγίαν εἰκόνα [2] καὶ τὸ πανίον ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὴν αὐτὴν ἁγίαν εἰκόνα, καὶ ἀποθέσασα αὐτὴν εἰς καθαρὰν θήκην καὶ σφαλίσασα, ἔβαλεν εἰς τὸ παρεκκλήσιον ὅπερ εἶχεν ἐν τῷ οἴκῳ της· ἀνάψασα δὲ καὶ κανδήλαν λαμπρὰν ἔπροσθεν τῆς θείας εἰκόνος, ὑπηρέτει αὐτὴν ἕως ἡμέρας τεσσαράκοντα.

Ὅτε δὲ ἐτελείωσαν αἱ τεσσαράκοντα ἡμέραι, ἤρχισαν οἱ πόνοι τοῦ πάθους τῆς γυναικὸς νὰ γίνωνται τόσον δυνατοὶ καὶ ἀνυπόφοροι, ὥστε δὲν ἐδύνατο νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὴν κλίνην της. Καλέσασα δὲ μίαν ἀπὸ τὰς ὑπηρετρίας της, τὴν ὁποίαν ἤξευρε καθαρωτέραν ἀπὸ τὰς ἄλλας, λέγει πρὸς αὐτήν· φέρε μοι τὴν θήκην τῆς ἁγίας εἰκόνος διὰ νὰ προσκυνήσω αὐτὴν καὶ εὕρω ὀλίγην ἄνεσαν ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν πόνον

---

[1] Τιβέριος ὁ Θρᾷξ διεδέχθη Ἰουστῖνον τὸν β'. ἐν ἔτει 578. Σ. Ε.

[1] Ἀχειροποίητος χαρακτὴρ νοεῖται ἴσως ἐδῶ, ὃν ἀπονιψάμενος ὁ Κύριος ἔτι ζῶν, ἐνετύπωσεν εἰς τὸ ἅγιον μανδήλιον καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν τῷ Αὐγάρῳ, περὶ οὗ γράφεται κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ παρόντος Αὐγούστου. Διότι τέσσαρες ἀχειροποίητοι χαρακτῆρες, ἢ εἰκόνες ἦσαν τοῦ Κυρίου. Πρῶτος μὲν ὁ τῷ Αὐγάρῳ πεμφθείς, δεύτερος ὁ ἐν τῷ ἁγίῳ κεραμίῳ ἐντυπωθείς, τῷ ὄντι ἔμπροσθεν τοῦ ῥηθέντος πρώτου χαρακτῆρος, ὡς τοῦτο ἱστορεῖται κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ Αὐγούστου, τρίτος ὁ ἐν Καμουλιανοῖς εὐσεθείς, ὃν ὁ Κύριος συγκαταβὰς τῇ Ἀχυλίνῃ, ἀπένιψε τὸ ἅγιον αὐτοῦ πρόσωπον καὶ εἰς μανδήλιον ἐνετύπωσε, περὶ οὗ ὅρα εἰς τὴν ἐννάτην τοῦ παρόντος Αὐγούστου. Τέταρτος δὲ ἀχειροποίητος χαρακτὴρ εἶναι ὁ ἐδῶ ἀναφερόμενος.

[2] Παρὰ τοῖς Μηναίοις γράφεται ὅτι ἔλαβε πανίον ἴσον κατὰ τὸ μέγεθος πρὸς τὴν εἰκόνα, καὶ αὕτη ἡ γραφὴ φαίνεται ὀρθοτέρα. Σ. Ε.

ὅστις μὲ χρατεῖ. Ἐκείνη δὲ πορευθεῖσα εἰς τὸ παρεκκλήσιον, εἶδε θαῦμα φοβερὸν καὶ παράδοξον· εἶδε δηλαδὴ, φλόγα πυρὸς, ἡ ὁποία ἐξελθοῦσα ἀπὸ τὴν ἁγίαν ἐκείνην θήκην, ἀνέβαινεν ἕως εἰς τὴν στέγην τοῦ παρεκκλησίου, καὶ ἐσκέπαζεν ὅλον τὸ βῆμα, καὶ ἀπὸ τὴν στέγην κατέβαινε κάτω εἰς τὸ ἔδαφος, χωρὶς νὰ καίῃ κἀνὲν μέρος τοῦ παρεκκλησίου. Ἐκπλαγεῖσα διὰ τὸ φαινόμενον θαῦμα, ἔπεσε κατὰ γῆς· ἐλθοῦσαι δὲ ἄλλαι ὑπηρέτριαι καὶ βλέπουσαι αὐτὴν κατὰ γῆς ἐρριμμένην, ἐφανέρωσαν τοῦτο εἰς τὴν κυρίαν αὐτῶν. Ἡ δὲ φοβηθεῖσα μεγάλως, κατέβη ἀπὸ τὴν κλίνην της, καὶ μὲ βίαν μεγάλην ὑπῆγεν εἰς τὸ παρεκκλήσιον καὶ ἰδοῦσα τὴν φλόγα, ἐφώναξε τὸ Κύριε ἐλέησον· ἔπειτα ἔστειλε καὶ ἔφερε ταχέως τοὺς ἱερεῖς καὶ ὑπηρέτας τῆς ἁγίας εἰκόνος, ὁμοῦ δὲ μὲ αὐτοὺς ἠκολούθησε λαὸς πολύς. Βλέποντες δὲ ὅλοι τὸ παράδοξον, κατεπλάγησαν· καὶ ὅσῳ ἀνέβαινε καὶ κατέβαινεν ἡ φλὸξ καθὼς τὸ πανίον τοῦ πλοίου ὅταν ριπίζεται ἀπὸ τὸν ἄνεμον, τόσῳ καὶ αὐτοὶ ἔκραζον τὸ Κύριε ἐλέησον εἰς ὥρας πολλάς. Ἀφοῦ δὲ ἐποίησαν εὐχὴν οἱ ἱερεῖς, κατέπεσεν ἡ φλόξ· εἶτα ἀνοίξαντες τὴν θήκην, εὗρον τὴν ἁγίαν καὶ δεσποτικὴν καὶ ἀχειροποίητον εἰκόνα ἀβλαβῆ καὶ ὁλόκληρον. Λαβόντες δὲ καὶ τὸ βαμβακερὸν ἐκεῖνο πανίον, τὸ ὁποῖον ἔβαλεν ἡ Πατρικία ἐπάνω τῆς εἰκόνος, ὢ τοῦ θαύματος! εὗρον αὐτὸ τυπωμένον ἄλλον χαρακτῆρα ἀχειροποίητον τοῦ Κυρίου, ὅμοιον μὲ τὸν πρωτότυπον. Ὅθεν ὅλοι δοξάσαντες τὸν Θεὸν διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο, ἠσπάσθησαν τὸν τυπωθέντα ἅγιον χαρακτῆρα τοῦ Κυρίου, καὶ τὸν ἔβαλον ἐπάνω εἰς τὸν πόνον τῆς γυναικὸς, καὶ εὐθέως ὁ πόνος κατέπαυσε, τὸ πάθος ἔφυγεν, ἡ γυνὴ ἰατρεύθη, καὶ γενομένη τελείως ὑγιὴς, ἐσηκώθη δοξάζουσα τὸν Θεόν.

Μετὰ δὲ χρόνους τινὰς, προγνωρίσασα τὸν θάνατόν της ἡ τιμιωτάτη ἐκείνη γυνὴ (ἐπειδὴ ἦτο σκεῦος ἐκλεκτὸν,) ἔλαβε φροντίδα νὰ φανερώσῃ [1] τὸν ἅγιον χαρακτῆρα εἰς τὸ ἐν τῇ Μελιτινῇ τῆς Ἀρμενίας εὑρισκόμενον μοναστήριον τῶν καλογραιῶν, τὸ ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου. Εὑρισκομένης δὲ τῆς γυναικὸς εἰς τοῦτον τὸν λογισμὸν, ἰδοὺ ἐφθασεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν Δομετιανὸς ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Μελιτινῆς, ὁ ἐξάδελφος ὢν τοῦ βασιλέως Μαυρικίου, ὁμοῦ μὲ τοὺς πρώτους ἄρχοντας τῆς Μελιτινῆς, ὡς ἤθηλε στείλῃ τις αὐτοὺς ἐπίτηδες. Ὅθεν ἡ τιμία Πατρικία ἀκούσασα τὴν ἔλευσιν αὐτῶν, ἐνεχείρισε τὴν ἁγίαν εἰκόνα εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον, λέγουσα καὶ τὸν σκοπόν της, διὰ τὸν ὁποῖον ἀποστέλλει αὐτὴν εἰς τὸ ἐκεῖ μοναστήριον.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ ἀφήσωμεν σιωπημένον καὶ τὸ δεύτερον θαῦμα τὸ ὁποῖον ἐποίησεν ἡ ἁγία αὕτη εἰκὼν τοῦ Κυρίου, ὅταν οἱ Πέρσαι ἐλεηλάτουν τὰς χώρας τῶν Ῥωμαίων, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου, ἐν ἔτει χιέ (615). Διότι τότε αἱ ῥηθεῖσαι καλογραῖαι τοῦ ἐν Μελιτινῇ μοναστηρίου, φοβούμεναι μήπως αἰχμαλωτισθῶσιν, ἔφυγον ἀπὸ τὸ Μοναστήριον ἐκεῖνο, καὶ ὑπῆγον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· καὶ ἐπειδὴ ἦσαν εὐγενοῦς καταγωγῆς ἔδωκεν εἰς αὐτὰς ὁ τότε πατριάρχης Σέργιος ἐν μοναστήριον. Μαθὼν δὲ ὅτι αὐταὶ εἶχον τὸν ἅγιον καὶ ἀχειροποίητον χαρακτῆρα τοῦ Κυρίου, ἐπῆρεν αὐτὸν ἀπὸ τὰς καλογραίας χωρὶς νὰ θέλωσιν. Ἀλλ' ὅμως κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἠκολούθησαν εἰς τὸν Πατριάρχην πολλαὶ καὶ ἀλλεπάλληλοι θλίψεις· δηλαδὴ βασιλέως ἀγανάκτησις κατ' αὐτοῦ, θάνατοι αἰφνίδιοι τῶν συγγενῶν του καὶ φίλων, ταραχαὶ διάφοροι τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπορῶν δὲ ὁ πατριάρχης διὰ ποίαν τάχα αἰτίαν ἀκολουθοῦσιν εἰς αὐτὸν οἱ τοιοῦτοι πειρασμοὶ, βλέπει εἰς τὸ ὄνειρόν του ἕνα φοβερὸν ἄνδρα ἑστῶτα καὶ λέγοντα εἰς αὐτόν· δὸς ὀπίσω ταχέως ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἁφήρεσας ἀδίκως ἀπὸ τὸ μοναστήριον. Σηκωθεὶς δὲ ἀπὸ τὸν ὕπνον, ἐκάλεσε τοὺς ἀνθρώπους του, καὶ ἠρώτα αὐτοὺς λέγων· τί πολλαὶ εἶναι αἱ θλίψεις αἵτινες μοὶ ἀκολουθοῦσι; καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐγὼ τὰς ὑπομένω; μάλιστα κατὰ τὴν νύκτα ταύτην εἶδον ἕνα φοβερὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος μοὶ ἔλεγε, δὸς ὀπίσω ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔλαβες ἀδίκως ἀπὸ τὸ μοναστήριον· καὶ ἐγὼ δὲν ἠξεύρω τί πρᾶγμα ἔλαβα. Οἱ δὲ ἄνθρωποί του λέγουσιν εἰς αὐτόν· δέσποτα μὴ συλογίζεσαι τίποτε, ἐπειδὴ κἀνέναποτὲ δὲν ἠδίκησας· ἀλλ' ἐνέργειαι τῶν δαιμόνων εἶναι καὶ αἱ θλίψεις, καὶ αἱ φαντασίαι αἵτινες ἔρχονται. Κατὰ δὲ τὴν ἐρχομένην νύκταπάλιν ἐφάνη εἰς τὸν πατριάρχην ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, καὶ λέγει εἰς αὐτὸν μὲ αὐστηρότητα. Δὸς ὀπίσω ταχέως ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔλαβες ἀπὸ τὸ μοναστήριον τῆς Ἀναλήψεως· δὲν ἠξεύρεις, ὅτι αἱ καλογραῖαι εἶναι ξέναι καὶ ἀπαρηγόρητοι, ἐπειδὴ ἦλθον ἐδῶ φεύγουσαι ἀπὸ τὴν πατρίδα των; Ἐξυπνήσας δὲ ὁ Πατριάρχης λέγει πρὸς τὸν Κουβουκλείσιόν του·

[1] Ὀρθότερον, ἀφιερώσῃ Σ. Ε.

ἀδελφέ, ὅτε ἔλαβες ἀπὸ τὰς καλογραΐας τὸν δεσποτικὸν χαρακτῆρα, ἐκεῖναι πῶς τοῦτο ἐθεώρησαν; Ὁ δὲ ἀπεκρίθη· πολλὰ βαρύ, δέσποτα, ἐφάνη τοῦτο εἰς αὐτάς· καὶ ἂν εἶχον δύναμιν, ἤθελον μᾶς ἐκδικηθῆ. Τότε ἐνόησεν ὁ Πατριάρχης, καὶ ἐκατηγόρησε διὰ τοῦτο τὸν ἑαυτόν του· ὅθεν μὲ πολλὴν ταχύτητα καὶ μὲ τιμὴν ἀπέστειλεν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν καλογραιῶν τὸν ἅγιον χαρακτῆρα τοῦ Κυρίου, κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐννάτην τοῦ νοεμβρίου μηνός. Κατέπαυσαν μὲν λοιπὸν οἱ πειρασμοὶ καὶ αἱ θλίψεις τοῦ Πατριάρχου, αἱ δὲ καλογραῖαι ἐχάρησαν ἀπολαβοῦσαι τὴν ἐκ τῆς ἁγίας εἰκόνος προερχομένην χαρὰν καὶ παρηγορίαν των.

---

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΝΕΟΦΥΤΟΥ, ΖΗΝΩΝΟΣ, ΓΑΙΟΥ, ΜΑΡΚΟΥ, ΜΑΚΑΡΙΟΥ καὶ ΓΑΙΑΝΟΥ διὰ πυρὸς τελειωθέντων. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ ἐξαέρῳ ὕλῳ τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ ἐν τοῖς Δαρείου.*

Εἰς τὸν Νεόφυτον, Ζήνωνα καὶ Γάϊον.

* » Νεοφύτῳ, Ζήνωνι καὶ τῷ Γαΐῳ
» Στρωμνή τις ἡ κάμινος, ἧς κεῖνται μέσον.

Εἰς τὸν Μάρκον, Μακάριον καὶ Γαϊανόν.

* » Ὤφθησαν ὀσμὴ θυμιαμάτων ξένη,
» Τρεῖς ζωόκαυστοι μάρτυρες τῇ Τριάδι.

* *Ὁ ὅσιος ΠΑΣΣΑΡΙΩΝ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Ὁ Πασσαρίων πᾶσαν ἀρετὴν φέρων,
» Πασῶν ἀμοιβὰς, γῆς ἀποστὰς, λαμβάνει.

* *Ὁ ὅσιος ΝΗΦΩΝ ὁ ἐν τῇ κατὰ Ἄθω Κοινοβιαχῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Διονυσίου ἀσκήσας, καὶ γενόμενος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ἔτει ᾳυξ' (1460) ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

† » Λιπὼν ὁ Νήφων τὴν κάτω προεδρείαν,
» Χριστῷ παρέστη τῷ προέδρῳ τῶν ὅλων.

---

[1] Τὸν βίον τούτου ὅρα εἰς τὸ νέον Ἐκλόγιον· τούτου εὑρίσκεται καὶ ἀσματικὴ Ἀκολουθία εἰς τὴν ῥηθεῖσαν μονὴν, τὴν ὁποίαν ἡ ἐμὴ ἀδυναμία προσθήκαις καὶ ἀφαιρέσεσι καὶ μεταζλαῖς ἐβελτίωσε καὶ διώρθωσεν. Ἡ αὐτὴ δὲ Ἀκολουθία εὑρίσκεται καὶ εἰς τὴν Βλαχίαν κατὰ τὴν Ἐπισκοπὴν τοῦ Παναγιολσγιωτάτου καὶ φιλοκάλου ἀνδρὸς ἁγίου Ἀρτζεσίου κυρίου Ἰωσὴφ, οὗ τινος τῇ προτροπῇ καὶ ἀξιώσει τῇ πρὸς ἐμὲ, ἔλαβε τὴν ἀνωτέρω βελτίωσιν καὶ διόρθωσιν. Διότι εἰς τὸ μοναστήριον Ἀρζεσι εὑρίσκεται ἡ ἱερὰ καὶ θαυματόβρυτος κάρα τοῦ ἁγίου Νήφωνος· τὰ δὲ λοιπὰ αὐτοῦ ἅγια λείψανα, εὑρίσκονται ἐν τῇ ἀνωτέρῳ μονῇ τοῦ ἁγίου Διονυσίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΒ'. μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΩΤΙΟΥ καὶ ΑΝΙΚΗΤΟΥ.

» Πῦρ ἀνίκητον συμφλέγει τῷ Φωτίῳ,
» Οὗς Φωτὸς οἶκος ὡς ἀνικήτους φέρει.
» Πῦρ κατὰ δωδεκάτην κτάνε Φώτιον ἠδ' Ἀνίκητον.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπή (288)· ὁ Φώτιος ἦτο ἀνεψιὸς τοῦ ἁγίου Ἀνικήτου. Ὅταν λοιπὸν ὁ Διοκλητιανὸς εἰς τὴν Νικομήδειαν ἐδημηγόρησε κατὰ τῶν χριστιανῶν, παρούσης ἐκεῖ καὶ τῆς Συγκλήτου βουλῆς, καὶ ὅτε ἔβαλεν εἰς τὸ μέσον πολλὰ εἴδη βασανιστηρίων ὀργάνων ἀπειλήσας ὁ ἀσεβέστατος, ὅτι θέλει ἀφανίσει μὲ παντοίους τρόπους ἐκείνους, ὅσοι ἐπικαλοῦνται τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα, καὶ ἐξορίσει αὐτοὺς ἀπὸ ὅλα τὰ ἄκρα τῆς οἰκουμένης· ὅτε, λέγω, ὁ ἀλιτήριος αὐτὸς τύραννος ἐβλασφήμησε κατὰ τῆς θεότητος καὶ δόξης, τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τότε παρὼν καὶ ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἀνίκητος, δὲν ἐφοβήθη τὰς ἀπειλὰς τοῦ τυράννου, ἀλλὰ παρρησίᾳ ὁμολογήσας τὸν ἑαυτόν του χριστιανόν, ἤλεγξε καὶ ἐστηλίτευσε τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, προσθέσας καὶ τοῦτο, ὅτι ὅσοι σέβονται τὰ εἴδωλα, εἶναι κωφοὶ καὶ ἀναίσθητοι. Διὰ ταῦτα λοιπὸν τὰ λόγια οἱ τῶν εἰδώλων λατρευταὶ τόσον πολλὰ ἔδειραν τὸν ἅγιον, ὥστε ἀπὸ τοὺς ῥαβδισμοὺς ἔγειναν πληγαὶ καὶ σχίσματα εἰς τὸ σῶμά του, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐφαίνοντο τὰ κόκκαλά του. Ἔπειτα ἀπέλυσε κατ' αὐτοῦ ἕνα λέοντα τὸν ὁποῖον βλέπων ὁ ἅγιος ἐφοβήθη, διότι ὄχι μόνον ἦτο μεγάλος εἰς τὸ σῶμα, ὄχι μόνον ὥρμησε μὲ θυμὸν καὶ μανίαν, ἀλλὰ πρὸς τούτοις καὶ ἐβρύχησε φοβερὸν καὶ καταπληκτικὸν βρύχημα. Ὅτε ὅμως ἐπλησίασεν εἰς τὸν ἅγιον, ἔγεινεν ἡμερώτερος ἀπὸ πρόβατον, καὶ συμπονῶν τὸν μάρτυρα, ἐσπόγγιζε μὲ τὸν δεξιόν του πόδα τὸν ἱδρῶτα, τὸν χυθέντα εἰς τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ τὸν φόβον. Εὐχαριστήσαντος λοιπὸν τῷ Θεῷ τοῦ ἁγίου, εἰς τὸ τέλος τῆς εὐχαριστίας ἔγεινε σεισμὸς, ἀπὸ δὲ τὸν σεισμὸν ἔπεσε κάτω τὸ εἴδωλον τοῦ Ἡρακλέους, καὶ ἔγεινεν ὡς χονιορτός· ἀλλὰ καὶ ἓν μέρος τῆς πόλεως Νικομηδείας ἐκρημνίσθη, καὶ πολλοὺς Ἕλληνας κατεπλάκωσεν.

Ὅθεν ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ ἀποκεφα-

λίσωσι τὸν μάρτυρα· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ στρατιώτης, ὅστις ἔμελλε νὰ ἀποκεφαλίσῃ τὸν ἅγιον, ἔμεινεν ἀνενέργητος διότι ἐπιάσθη ἡ χεὶρ του, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ καταβιβάσῃ τὴν σπάθην, μετέβαλεν ὁ βασιλεὺς τὴν ἀπόφασιν, καὶ δέσας τὸν ἅγιον εἰς ἕνα τροχὸν, ἔστρωσε φωτίαν ὑπὸ κάτω του. Ἐκεῖ δὲ ἐνῷ τὰ μέλη του ἐκόπτοντο μὲν ἀπὸ τὸν τροχὸν, ἐκαίετο δὲ ἀπὸ τὴν φωτίαν, προσευχήθη εἰς τὸν Θεόν· προσευχηθέντος δὲ, ὢ τοῦ θαύματος! ἐλύθησαν τὰ δεσμὰ καὶ ὁ τροχὸς ἐστάθη, καὶ ἡ φωτία ἔσβυσε. Τότε καὶ ὁ ἀνεψιός του Φώτιος ἔτρεξε πλησίον τοῦ ἁγίου, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸν, ὠνόμαζε πατέρα καὶ μητέρα καὶ θεῖόν του. Ἐδέθη λοιπὸν καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ θείου του μὲ ἁλύσεις σιδηρᾶς καὶ ἐρρίφθησαν καὶ οἱ δύω εἰς τὴν φυλακήν· εἶτα ἐξεσχίσθησαν, καὶ μὲ φωτίαν ἐκάησαν, καὶ ἀπὸ τὸν δῆμον ἐλιθοβολήθησαν εἰς τὸ θέατρον. Ἀπὸ ὅλα δὲ τὰ βάσανα ταῦτα ἀβλαβεῖς διαφυλαχθέντες οἱ τοῦ Χριστοῦ ἀθληταὶ, ἐδέθησαν εἰς ξύλα ἀπὸ τοὺς πόδας, καὶ ἐσύρθησαν ἀπὸ ἵππους ἀγρίους· μετὰ ταῦτα πάλιν ἔδειραν αὐτοὺς δυνατὰ, καὶ μὲ ἅλας καὶ ὀξεῖδιον ἔτριψαν τὰ πληγωμένα μέλη των, καὶ οὕτω ριφθέντες εἰς τὴν φυλακὴν, ἔμειναν ἐκεῖ ἀνεπιμέλητοι τρεῖς ὁλοκλήρους χρόνους. Ἀφ' οὗ δὲ κατεξηράνθησαν ἀπὸ τὴν πολυχρόνιον κακοπάθειαν τῆς φυλακῆς, ἤναψεν ὁ τύραννος τρεῖς ἡμέρας τὸ λεγόμενον λουτρὸν τοῦ Ἀντωνίνου, καὶ ἐκεῖ μέσα ἔκλεισε τοὺς ἁγίους· προσευχηθέντων δὲ ἐκείνων ἐσχίσθη ὁ πάτος τοῦ λουτροῦ, καὶ ἐκβῆκεν ἀποκάτω πλῆθος νεροῦ, ὥστε ἐφαίνοντο οἱ ἅγιοι ὅτι εὑρίσκονται ὄχι εἰς πυρωμένον λουτρὸν, ἀλλ' εἰς δροσερὸν περιβόλιον. Ὕστερον ἐσυλλογίσθη ὁ ἀσεβὴς Διοκλητιανὸς, καὶ κατεσκεύασε χάμινον εἰς εἶδος χωνείου, στερεωμένον ἐπάνω εἰς σιδηρᾶς κολόνας. Εἰς τοῦτο λοιπὸν βληθέντες οἱ ἅγιοι καὶ προσευχηθέντες, παρέδωκαν τὰς ψυχὰς εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ οὕτως ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Λέγουσι δὲ ὅτι ἀφ' οὗ ἐβάλθησαν οἱ ἅγιοι εἰς τὴν κάμινον, ἔμειναν ζωντανοὶ τρεῖς ἡμέρας· τὰ δὲ σώματα αὐτῶν προσελκυσθέντα ἔξω τῆς καμίνου μὲ σιδηρᾶ ὄργανα, ἦσαν σῶα καὶ ὁλόκληρα, χωρὶς νὰ βλάψῃ ἡ φωτία οὔτε μίαν τρίχα τῆς κεφαλῆς των. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις εἰς τὸν ἁγιώτατον ναόν των, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τόπον λεγόμενον Στρατήγιον. (Σημείωσαι, ὅτι τὸ μαρτύριον τούτων εὑρίσκεται Ἑλληνικὸν ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Διοκλητιανοῦ τοῦ δυτσεβοῦς βασιλεύοντος.»)

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ὅσιος* ΠΑΛΑΜΩΝ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

* » Ψυχὴν Παλάμων παλάμαις Θεοῦ δίδως,
» Ἄληπτον ὀφθεὶς παλάμαις ψυχοφθόρου.

* *Οἱ ἅγιοι δώδεκα μάρτυρες οἱ ἀπὸ στρατιωτῶν, οἱ ἐκ Κρήτης ὁρμώμενοι, ξίφει τελειοῦνται.*

* » Ἀριθμὸς ἄθλει μαρτύρων διὰ ξίφους,
» Χριστοῦ μαθηταῖς ἰσάριθμος ἐγκρίτοις. [2]

* *Ὁ ὅσιος* ΚΑΣΤΩΡ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

* » Θεία θρυαλλὶς σβέννυται Κάστωρ μέγας,
» Λείψαντος εἰς φῶς ὡς ἐλαίου τοῦ βίου.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΠΑΜΦΙΛΟΣ *καὶ* ΚΑΠΙΤΩΝ *ξίφει τελειοῦνται.*

» Οἱ κείμενοι γῇ, καὶ λύθρῳ πεφυρμένοι,
» Ξίφος μετῆλθον, Πάμφιλος καὶ Καπίτων.

Οἱ ὅσιοι ΣΕΡΓΙΟΣ *καὶ* ΣΤΕΦΑΝΟΣ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.*

» Ἴσων ἰδρώτων, Σεργίῳ καὶ Στεφάνῳ,
» Ἴσοι στέφανοι· καὶ γὰρ οὕτω τὸ πρέπον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΓ', *ἡ ἀνακομιδὴ καὶ μετάθεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν* Μαξίμου *τοῦ ὁμολογητοῦ.*

» Κινοῦσί σου, Μάξιμε, πιστοὶ τὴν κόνιν,
» Δηλοῦντες, ὡς ζῇς ἐξαμείβων καὶ τόπους.
» Μαξίμου ἀμφὶ τρίτην νεκρὸν δεκάτην μετέθηκαν. [3]

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἁγία* ΕΥΔΟΚΙΑ *ἡ βασίλισσα ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [4]

---

[1] Ὁ ὅσιος Παλάμων οὗτος ἦτο γέρων καὶ διδάσκαλος σοφὸς καὶ πρακτικὸς τοῦ μεγάλου Παχωμίου καὶ ὥρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ Παχωμίου εὑρισκόμενον ἐν τῇ Καλοκαιρινῇ, κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Μαΐου.

[2] Παρ' ἄλλοις γράφεται, ἐκ Κρήτης ἀντὶ ἐγκρίτοις.

[3] Τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Μαξίμου ὅρα εἰς τὴν εἰκοστὴν πρώτην τοῦ Ἰανουαρίου, ὅτε καὶ ἡ μνήμη αὐτοῦ ἑορτάζεται. Ὅρα καὶ εἰς τὸν νέον Παράδεισον τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἑλληνικὸς βίος τούτου σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἡρακλείου τῶν σκήπτρων τῆς ἀρχῆς.»

[4] Ἡ Εὐδοκία αὕτη ἦτο θυγάτηρ Λεοντίου σοφιστοῦ Ἀθηναίου, καὶ ἐδιδάχθη ἀπὸ τὸν πατέρα της εὖ κάλλιστα πᾶν εἶδος παιδείας. Ἔλαβε δὲ αὐτὴν εἰς γυναῖκα ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος ὁ μικρὸς, διὰ συνεργείας Πουλχερίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ. Καλουμένη δὲ πρότερον Ἀθηναΐς, ἐβαπτίσθη ἀπὸ Ἀττικὸν τὸν

* » Νῦν Σῶτερ ἢ πρὶν προσφόρως τῷ Πατρί σου,
» Ἔμπροσθεν εἶπης Εὐδοκία σου, Πάτερ.

Ὁ ὅσιος ΣΕΡΙΔΟΣ ὁ ἡγούμενος τῆς ἐν Γάζῃ μονῆς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται. [1]

† » Ὅπου σὺ καὶ Σέριδος, ὦ Θεοῦ Λόγε,
» Δόξαν θεωρῶν, ἣν Πατὴρ δέδωκέ σοι.

* *Ὁ ὅσιος καὶ θεοφόρος πατὴρ ἡμῶν ΔΩΡΟΘΕΟΣ, ὁ ἀσκήσας μὲν πρότερον ἐν τῷ πλησίον τῆς Γάζης κοινοβίῳ τοῦ Ἀββᾶ Σερίδου, ὕστερον δὲ συστησάμενος μοναστήριον ἴδιον, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ Ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ καλουμένου προφήτου, καὶ τὴν τελείαν σιωπὴν τοῦ μεγάλου Βαρσανουφίου κατορθώσας,* [1] *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

† » Ἡ διάκρισις ἐν λόγοις σοῖς ἐρρύη,
» Ὦ Δωρόθεε, τῶν μοναστῶν τὸ κλέος.

* *Ὁ ὅσιος ΔΟΣΙΘΕΟΣ ὁ ὑποτακτικὸς, ὁ ἀσκήσας ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Ἀββᾶ Σερίδου ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἁγίου Δωροθέου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [2]

† » Τῆς ὑποταγῆς ὑπογραμμὸς ὡράθης,
» Δοσίθεε, ἀγλάϊσμα τῶν ὑπηκόων.

Μνήμη τῆς ἀοιδίμου καὶ παμμακαρίστου βασιλίσσης καὶ κτιτορίσσης τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Παντοκράτορος Σωτῆρος Χριστοῦ, ΕΙΡΗΝΗΣ, τῆς διὰ τοῦ ἁγίου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετονομασθείσης Ξένης μοναχῆς.

† » Παντοκράτωρ δέδωκε σοὶ μονὴν ἄνω,
» Ὡς κτιτορίσσῃ ἰδίας μονῆς κάτω.

* Ἔπρεπεν ἡ μεγαλωτάτη αὕτη καὶ ὑπερκειμένη τῶν ἄλλων πόλεων Κωνσταντινούπολις, νὰ μὴ στολίζεται μόνον μὲ τὸ κάλλος τῶν φθειρομένων κτισμάτων, μήτε νὰ χαίρῃ εἰς τὰς διηγήσεις τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἦσαν κατὰ τὰς ἀρετὰς περιβόητοι· ἀλλὰ μᾶλλον νὰ καυχᾶται καὶ νὰ καλλωπίζεται διὰ τὴν ἀοίδιμον βασίλισσαν Εἰρήνην, τὴν κτιτόρισσαν τοῦ μοναστηρίου τοῦ Παντοκράτορος. Ἂν μέν, διότι ἀφοῦ ἔσβυσαν ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα περὶ αὐτῆς διηγήματα, ἀνωφελὴς ἔγεινεν εἰς τοὺς φιλοθεάμονας καὶ ἡ ἐκ τούτων εὐφροσύνη τε καὶ χαρὰ, ἡ δὲ καλλονὴ καὶ φαιδρότης, ἥτις γεννᾶται ἀπὸ τὴν μονὴν τοῦ Παντοκράτορος, τὴν ὁποίαν ἔκτισεν

Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, καὶ μετωνομάσθη Εὐδοκία, εἰς ἔπαινον τοῦ Θεοδοσίου. Συνέγραψε δὲ ποίημα Ἡρωϊκὸν περὶ τοῦ Περσικοῦ πολέμου, κατὰ τὸν Σωκράτην (Βιβλ. ζ'. Κεφ. ιέ.)

Αὐτῇ δὲ ἀπονέμονται καὶ τὰ περὶ Χριστοῦ δημηρόκεντρα, ὡς πολλοὶ θέλουσιν· ἄλλοι δὲ ἀπονέμουσιν αὐτὰ εἰς Εὐδοκίαν τὴν βασίλισσαν, τὴν γυναῖκα τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Δουκὸς, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει αξ' (1060), καὶ ὅρα τὸν β'. τόμ. τοῦ Μελετίου σελ. 410· ταῦτα μὲν λέγει ὁ Μελέτιος. Ὁ δὲ ἀοίδιμος Δοσίθεος λέγει, ὅτι ἐλθοῦσα εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡ ὁσία νέα Μελάνη, ἐλάλησε πάμπολλα εἰς τὴν Εὐδοκίαν πρὸς ἔλεος τῶν ἁγίων τόπων τῆς Ἱερουσαλήμ. Ὅθεν ἠγαπήθη παρὰ τῆς Εὐδοκίας, καὶ εἶχεν αὐτὴν ὡς παραμάναν. Ἐκ τούτου λοιπὸν παρακινηθεῖσα ἡ Εὐδοκία, ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου εἰσὶ τὰ σεβάσμια προσκυνήματα, ὡς διηγεῖται ὁ Σωκράτης εἰς τὸ ἕβδομον βιβλίον τῆς ἱστορίας του, καὶ διέτριψεν ἐκεῖ ἕνα χρόνον, ὡς λέγει ὁ Εὐάγριος, καὶ ἔκτισε Λαύραν καὶ γυναικεῖα μοναστήρια. Ἀλλὰ καὶ τὰ τείχη τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀνεκαίνισε, διὸ καὶ ἐπληρώθη ἐπ' αὐτῇ ἡ προφητεία τοῦ βασιλέως Δαβὶδ ἡ φάσκουσα «Ἀγάθυνον Κύριε ἐν τῇ Εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιὼν, καὶ οἰκοδομηθήσεται τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ.» Ἔκτισε δὲ καὶ ναὸν τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου μακρὰν τῶν Ἱεροσολύμων ἕν στάδιον. Ταῦτα δὲ ἐποίησεν ἡ Εὐδοκία μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θεοδοσίου, ὅτε ἐβασίλευσεν ὁ Μαρκιανός· καθότι τότε ἐπανῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ μέχρι τέλους τῆς ζωῆς της, ὡς ἱστορεῖ ὁ Εὐάγριος εἰς τὸ πρῶτον βιβλίον τῆς ἱστορίας του. (Ὅρα σελ. 340 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

Ἂν δὲ καὶ αὐτὴ ἠπατήθη ἀπὸ τὸν Μονοφυσίτην Θεοδόσιον, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Μονοφυσιτῶν, ἀφ' οὗ ὅμως ἔμαθεν ὅτι ἐφονεύθη ὁ γαμβρός της Ὀλύμβριος, καὶ ὅτι τὰ τέκνα του καὶ ἡ θυγάτηρ της Πλακιδία ἀπήχθησαν αἰχμάλωτοι εἰς Καρθαγένην ὑπὸ τοῦ Γιζερίχου, εἶπε προσφυῶς ἐκεῖνο τὸ Δαβιδικὸν «Ἡ παιδεία σου αὐτή με διδάξει·» ἤτοι θέλει με σωφρονίσει· καὶ οὕτως ἔστειλεν εἰς τὸν Συμεὼν τὸν Στυλίτην, ἐρωτῶσα, ποῖον εἶναι τὸ Ὀρθόδοξον φρόνημα. Ἐκεῖνος δὲ ἐμήνυσεν αὐτῇ, ὅτι αὐτοῦ ἔχεις τὸν μέγαν Εὐθύμιον, καὶ ἐμὲ τί ἐρωτᾷς; Ὅθεν ἐκατήχησεν αὐτὴν ὁ Εὐθύμιος καὶ ἐδιώρθωσεν, ὡς μαρτυρεῖ Κύριλλος ὁ τοῦ Εὐθυμίου μαθητής. (Ὅρα σελ. 393 τῆς Δωδεκαβίβλου.)

[1] Ὁ ὅσιος οὗτος Σέριδος ἦτο ἡγούμενος τοῦ μεγάλου ἐκείνου κοινοβίου, τοῦ πλησίον τῆς Γάζης εὑρισκομένου, ὅπου ἦτον ὁ ἅγιος Βαρσανούφιος καὶ Ἰωάννης ὁ μαθητὴς αὐτοῦ, καὶ ὁ Ἀββᾶς Δωρόθεος. Ὅρα περὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κατηχήσεις τοῦ Ἀββᾶ Δωροθέου, καὶ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ ἁγίου Βαρσανουφίου.

[1] Ὁ ὅσιος οὗτος Δωρόθεος εἰς ποίαν μεγάλην διάκρισιν ἔφθασεν ἐκ τῆς ὑποταγῆς καὶ ταπεινώσεώς του μαρτυροῦσιν οἱ λόγοι αὐτοῦ, οἱ εὑρισκόμενοι ἐν τῷ βιβλίῳ, τῷ περιέχοντι τὰς κατηχήσεις Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου. Ἐν δὲ τοῖς χειρογράφοις εὑρίσκονται καὶ ἄλλα συγγράμματα τοῦ αὐτοῦ Δωροθέου.

[2] Περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Δοσιθέου ὅρα εἰς τὸν ἐν ταῖς κατηχήσεσι τοῦ Στουδίτου πρῶτον λόγον τοῦ Ἀββᾶ Δωροθέου, τοῦ καὶ γέροντος καὶ ἐπιστάτου αὐτοῦ χρηματίσαντος, ἵνα μάθῃς πῶς αὐτὸς ὁ μακάριος ἐστάθη τὸ ἄγαλμα τῆς ὑποταγῆς καὶ ὑπακοῆς, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχωσι παράδειγμα ζωντανὸν ὅλοι οἱ ὑποτακτικοὶ καὶ ὑπήκοοι, ἵνα καὶ τῆς ἴσης αὐτοῦ δόξης ἀξιωθῶσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

ἐκ θεμελίων ἡ ἀοίδιμος αὕτη βασίλισσα Εἰρήνη, καταλαμπρύνει μὲ τὰς ἀκτῖνάς της τὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου σβεσθέντα τῆς πόλεως καλά. Ἄλλο δὲ διότι ἡ βασίλισσα Εἰρήνη αὕτη, συνάξασα παιδιόθεν εἰς τὸν ἑαυτόν της ὅλας τὰς ἀρετὰς, καὶ δοχεῖον τῶν καλῶν γενομένη, ἐστάθη στολισμὸς καὶ εἰς τὸν θεόστεπτον καὶ πορφυρογέννητον βασιλέα τὸν σύζυγον αὐτῆς. Αὕτη λοιπὸν ἡ ἀοίδιμος βασίλισσα ἐγεννήθη μὲν ἀπὸ γονεῖς εὐτυχεῖς καὶ βασιλεῖς τῆς Δύσεως· ἐκ δὲ νεαρᾶς της ἡλικίας ἐδείκνυεν ἡ μακαρία, ὁποία θὰ ἀποβῇ εἰς τὸ ὕστερον, καθὼς καὶ τὰ εὐγενικὰ δένδρα δεικνύουσιν ἀπὸ τὴν πρώτην των βλάστησιν, ποίους καρποὺς μέλλουν νὰ τελεσφορήσωσι. Ὅθεν καὶ προκόπτουσα εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ἔγεινεν εἰς ὅλους ὀνομαστὴ καὶ περίφημος· διότι συνειθίζει ἡ ἀρετὴ νὰ φανερώνῃ ἐκείνους ὅσοι τὴν ἐργάζονται, καὶ ὅταν ἀκόμη εἶναι κεκρυμμένοι εἰς κάμμιαν γωνίαν, ἢ τόπον παράμερον. Ἐπειδὴ δὲ τότε ἐζητεῖτο ἀπὸ τοὺς ἀοιδίμους βασιλεῖς, Ἀλέξιον λέγω τὸν Κομνηνὸν, καὶ τὴν τούτου σύζυγον Εἰρήνην, τοὺς ἐν ἔτει ᾳο΄ (1070) [1] βασιλεύοντας, μία ὡραία καὶ ἐνάρετος κόρη, εὗρον τὴν ἀοίδιμον ταύτην Εἰρήνην, ἥτις εἶχεν εἰς ἑαυτὴν ὅλα τὰ καλὰ, καὶ ταύτην συνῆψαν διὰ γάμου μὲ τὸν θεοπάροχον αὐτῶν βλαστὸν καὶ πορφυρογέννητον βασιλέα Ἰωάννην. Ὅθεν καὶ ἐγέμισαν τότε τὰ πάντα ἀπὸ εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν.

Ἐγέννησε λοιπὸν ἡ μακαρία αὕτη ἀπὸ τὸν ῥηθέντα Ἰωάννην παιδία ὀκτὼ, τέσσαρα ἀρσενικὰ, καὶ τέσσαρα θηλυκὰ, τὰ ὁποία ἀνέθρεψε μεγαλοπρεπῶς καὶ βασιλικῶς. Ὕστερον δὲ λογισαμένη τὰ τοῦ κόσμου τούτου χαροποιὰ πράγματα, καὶ αὐτὴν τὴν βασιλείαν, ὅτι εἶναι οὐδὲν, ἔλεγε μυστικῶς εἰς ἑαυτὴν ἐκεῖνο τὸ τοῦ Δαβὶδ «Τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου, ἐν τῷ καταβαίνειν με εἰς διαφθοράν;» Ὅθεν δὲν ἔπαυε νύκτα καὶ ἡμέραν ἡ τρισολβία νὰ λατρεύῃ τὸν Θεὸν μὲ τὰς μεσιτείας καὶ παρακλήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμνε πρὸς τὸν βασιλέα διὰ τὴν βοήθειαν τῶν δεομένων, ὑπερασπιζομένη μὲν καὶ παντοιοτρόπως εὐεργετοῦσα τοὺς ἔχοντας χρείαν, χαίρουσα δὲ περισσότερον εἰς τὸ νὰ δίδῃ αὐτὴ, καὶ νὰ ἐλεῇ τοὺς πτωχοὺς, παρὰ εἰς τὸ νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ ἄλλους. Ἀλλὰ καὶ ὅσα χρήματα ἔπεσον εἰς τὰς χεῖράς της πρὸ τοῦ νὰ στεφθῇ βασίλισσα ὅλα τὰ ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πένητας. Αὐτὴ ἦτο προστάτις τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν χηρῶν· αὐτὴ ἐπλούτισε χρημάτων τὰ μοναστήρια· τὰς δὲ ἄλλας αὐτῆς ἀρετὰς πῶς δύναμαι νὰ διηγηθῶ; ἢ πῶς νὰ παραστήσω τὸ πρᾷον αὐτῆς; τὸ ἥσυχον; τὸ ταπεινόν; τὸ εἰς ὅλους συμπαθητικόν; τὸ χαριέστατον; τὸ εὐκολομίλητον; τὸ ἀόργητον; Διότι ποτὲ δὲν ἐθυμώθη ἡ μακαρία, οὐδὲ ἐκινήθη εἰς ὕβριν τινὸς καὶ ἐκδίκησιν· ἀλλ' ἂν ἦτο χρεία νὰ χαμογελάσῃ, καὶ αὐτὸ τὸ χαμογέλασμά της ἦτο σεμνὸν καὶ σωφρονισμένον. Πάντοτε ἐπένθει καὶ ἐλυπεῖτο ἑαυτὴν, διὰ τοῦτο καὶ πάντοτε εὑρίσκοντο εἰς τὸ στόμα της οἱ πενθικοὶ ψαλμοὶ τοῦ Δαβίδ. Ἐπειδὴ δὲ ἐσεμνύνετο εἰς τὴν ἐγκράτειαν, τούτου ἕνεκεν ἔχαιρεν εἰς τὸ νὰ ξηραίνῃ τὸ σῶμά της μὲ εὐτελῆ καὶ αὐτοσχέδια φαγητὰ, προαιρουμένη νὰ ζῇ ἀσκητικῶς· ἀλλὰ καὶ ταῦτα πάντα δὲν ἐλογίαζεν ἡ ἀξιέπαινος ἀρκετὰ εἰς τὸ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν θεοφιλῆ σκοπόν της· ὅθεν ὅτε μετὰ ταῦτα ἔγεινε βασίλισσα, κατεφρόνησεν ὅλα τὰ τῆς βασιλείας πράγματα, καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ τῆς ζωῆς ἀναγκαῖα.

Διὰ τοῦτο καὶ τὴν βασιλικὴν μονὴν τὴν ἐπονομαζομένην τοῦ Παντοκράτορος αὐτὴ ἔκτισεν ἡ ἀοίδιμος ἀπὸ αὐτὰ τὰ θεμέλια· [1] ὁμοίως καὶ τοὺς νῦν βλεπομένους περικαλλεῖς ναοὺς καὶ τὰ ξενοδοχεῖα καὶ τὰ γηροκομεῖα, τὰ ὁποῖα ὑπερέβησαν καὶ τοὺς παλαιοὺς ναοὺς καὶ τὰ ἀρχαῖα ξενοδοχεῖα καὶ γηροκομεῖα, καὶ τὰ νέα, κατὰ τὴν τοποθεσίαν καὶ ὡραιότητα. Μεγάλως δὲ συνήργησε καὶ ἐβοήθησεν εἰς τὰς οἰκοδομὰς καὶ τεχνικὰς συμμετρίας ὅλων τῶν ἀνωτέρω κτιρίων ὁ νέος Βεσελεὴλ, ὁ πάντιμος λέγω Νικηφόρος, ὁ οἰκειότατος ἄνθρωπος τῆς μακαρίας ταύτης Εἰρήνης, ὅστις μὲ τόσην πολλὴν σπουδὴν καὶ προθυμίαν ἐπεμελήθη εἰς τὴν τελείωσιν τῶν ἀνωτέρω εὐαγῶν εἰκοδομημάτων, ὥστε οὐδὲ ὕπνον ἔδιδεν ὁ ἀοίδιμος εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, οὐδὲ ἀνάπαυσιν εἰς τοὺς κροτάφους του. Ταῦτα λοιπὸν πάντα τελειώσασα ἡ ἀοίδιμος Εἰρήνη, μὲ τὴν συνεργίαν τοῦ ῥηθέντος Νικηφόρου, ἐπροξένησεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν τῶν πόλεων Κωνσταντινούπολιν τερπνὸν καὶ χαροποιὸν ἐγκαλλώπισμα, χαίρουσα μὲν διὰ τὴν τούτων ἐπιτυχίαν καὶ ὡραιότητα,

[1] Ἐν ἔτει 1081 Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς διεδέχθη τὸν Βοτανιάτην. Σ. Ε.

[1] Περὶ τῆς περικαλλοῦς καὶ περιωνύμου ταύτης μονῆς τοῦ Παντοκράτορος ὅρα κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἕκτην τοῦ Ὀκτωβρίου, ἐν τῇ ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς βασιλεύουσαν μεταθέσει τῆς εἰκόνος τοῦ ἁγίου Δημητρίου, εἰς τὴν ὑποσημείωσιν.

τῷ Θεῷ δὲ ὑπὲρ αὐτῶν εὐχαριστοῦσα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μακαρία αὕτη ἐχρειάζετο μεγαλλίτερον βοηθὸν διὰ νὰ τελειώσῃ τοὺς θεαρέστους σκοπούς της, καὶ τούτου ἐπέτυχε, διότι πιάσασα μίαν φορὰν ἀπὸ τὴν χεῖρα τὸν σύζυγον αὐτῆς καὶ βασιλέα, ἐμβῆκεν εἰς τὸν περικαλλῆ ναὸν τοῦ Παντοκράτορος, τὸν ὁποῖον αὐτὴ ἔκτισεν· εἶτα πεσοῦσα κατὰ γῆς, καὶ τὴν κεφαλὴν προσκολλήσασα εἰς τὸ ἱερὸν ἔδαφος τοῦ ναοῦ, δέξαι, ὦ Δέσποτα, ἔλεγε μετὰ δακρύων, δέξαι τὸν ἐκ Θεοῦ κατασκευασθέντα ναὸν διὰ τὴν ἐδικήν σου χάριν. Προσθέτουσα δὲ δάκρυα εἰς τὰ δάκρυα, ἐβεβαίονεν ἡ μακαρία, ὅτι δὲν θὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸ ἔδαφος. ἂν δὲν λάβῃ τὴν πληροφορίαν τῆς αἰτήσεώς της. Ἀφοῦ δὲ ἤκουσε τοῦ βασιλέως, ὅστις ὑπεσχέθη, ὅτι θέλει τελειώσει τὴν αἴτησιν καὶ ἐπιθυμίαν της, ὅτι θέλει ἀγωνισθῇ καὶ ὑπὲρ δύναμιν διὰ νὰ ἀφιερώσῃ ἱερὰ κειμήλια καὶ κτήματα διάφορα εἰς τὸν ναὸν, ὅτι διὰ τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων πραγμάτων καὶ ἐσόδων ἐναυσίων θὰ καταστήσῃ τὴν σεβασμίαν μονὴν ταύτην νὰ ἔχῃ τὸ κράτος καὶ τὸ πρωτεῖον εἰς ὅλα τὰ ἄλλα τῆς πόλεως μοναστήρια, καὶ ὅτι ὁ ἐν αὐτῷ σεβόμενος καὶ τιμώμενος Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, εἰς τὸ ἑξῆς θὰ ἦναι καὶ θὰ ὀνομάζεται Παντοκράτωρ, ὡς καὶ τῇ ἀληθείᾳ εἶναι καὶ ὀνομάζεται· ταῦτα, λέγω, τὰ λόγια ἀφοῦ ἤκουσεν ἡ ἀοίδιμος Εἰρήνη, ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, γεμάτη ἀπὸ ἄρρητον εὐφροσύνην. Ὅθεν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἠγαλλιᾶτο τῷ πνεύματι, ἐπειδὴ ἀπέβαλεν ἀπὸ τὸν λογισμόν της τὸ βάρος καὶ τὴν φροντίδα τοῦ μοναστηρίου· δὲν παρῆλθε δὲ πολὺς καιρὸς ἀνα μεταξὺ, καὶ ἐλθοῦσα ἡ ἀοίδιμος αὕτη εἰς τὴν Βιθυνίαν, ἐκεῖ ἀπῆλθε πρὸς τὸν Παντοκράτορα Κύριον, ὃν ἐπόθησε. Τὸ δὲ τίμιον αὐτῆς λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ παρ' αὐτῆς κτισθὲν τοῦ Παντοκράτορος μοναστήριον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελειώθη ἡ ὑπόσχεσις, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς, τότε καὶ τὸ μοναστήριον τοῦ Παντοκράτορος ηὐξήνθη καὶ ἐπλατύνθη τόσον, ὥστε εἶχε τὰ πρωτεῖα ἀναμέσον ὅλων τῶν μοναστηρίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Μετ' ὀλίγον δὲ καιρὸν καὶ αὐτὸς ὁ εὐσεβέστατος καὶ ἀοίδιμος βασιλεὺς Ἰωάννης ἀφῆκε τὴν ἐπίγειον ταύτην βασιλείαν, καὶ μετέβη πρὸς τὸν ἐπουράνιον Δεσπότην καὶ Βασιλέα Θεόν. Τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον τοῦ Παντοκράτορος, τὸ παρ' αὐτοῦ αὐξηνθὲν καὶ λαμπρυνθέν.

---

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ***ΚΟΡΩΝΑΤΟΣ*** *ξίφει τελειοῦται.*

* » Προσθεὶς τράχηλον εἰς τομὴν Κορωνάτος,
» Κτείνει πολυτράχηλον ὕδραν τὴν πλάνην.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΔ', μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου ***ΜΙΧΑΙΟΥ.***

» Ἐκ γῆς μὲν ἤρθην, εἰ δὲ καὶ πόλον φθάσω,
» Χάριν Μιχαίας εἴσομαί σοι τῷ ξύλῳ.
» Μιχαίας δεκάτῃ ξύλῳ ἤρθη ἠδὲ τετάρτῃ.

† Οὗτος ἦτο εἷς ἀπὸ τοὺς δώδεκα προφήτας τοὺς μικροὺς λεγομένους, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἐφραὶμ, υἱὸς Ἰωρὰμ, [1] γεννηθεὶς εἰς τόπον λεγόμενον Μωραθῆ, καὶ προεφήτευσεν ἔτη πδ' (84), προέλαβε δὲ τὴν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ ἔτη χς' (606). Οὗτος λοιπὸν ἐπειδὴ ἤλεγχε τὸν βασιλέα Σαμαρείας Ἀχαὰβ διὰ τὰς πολλὰς καὶ διαφόρους του ἁμαρτίας, ἐμισεῖτο ἀπὸ ἐκεῖνον· ὅθεν τοῦτο ἠξεύρων ὁ προφήτης, ἀνεχώρει καὶ εὑρίσκετο τὸν περισσότερον καιρὸν εἰς τὰ βουνὰ, ἵνα μὴ συνεχῶς ἐμφανιζόμενος καὶ ἐλέγχων τὸν βασιλέα, κινήσῃ τὸν θυμὸν αὐτοῦ εἰς τὸ νὰ τὸν φονεύσῃ. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Ἀχαὰβ, ἤλεγχεν ὁ προφήτης τὸν υἱὸν τοῦ Ἀχαὰβ, Ἰωρὰμ ὀνομαζόμενον, διὰ τὰς παρανομίας ὅσας ἔκαμνε, τὰς ὁμοίας μὲ τὰς τοῦ πατρός του. Ὁ δὲ Ἰωρὰμ νέος ὢν δὲν ὑπέφερε τὸν ἔλεγχον τοῦ προφήτου· ὅθεν ἐπίασεν αὐτὸν, καὶ κρεμάσας τὸν ἐθανάτωσε, τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ ἔρριψεν εἰς τὸν ἐκεῖ πλησίον χρημνόν. Οἱ δὲ συγγενεῖς αὐτοῦ λαβόντες αὐτὸ,

---

[1] Ὁ δὲ Ἰώσηπος λέγει, ὅτι ἦτο υἱὸς Ἰεμβλέου· ἦτο δὲ ὁ Μιχαίας παλαιότερος τοῦ προφήτου Ἐλισσαίου. Ὅθεν ὁ Ἱερεμίας ὀνομαστὶ ἀναφέρει τὸν Μιχαίαν τοῦτον λέγων· «Καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες τῶν πρεσβυτέρων τῆς γῆς, καὶ εἶπον πάσῃ τῇ συναγωγῇ τοῦ λαοῦ. Μιχαίας ὁ Μωραθίτης ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα· καὶ εἶπε παντὶ τῷ λαῷ Ἰούδα· οὕτως εἶπε Κύριος, Σιὼν ὡς ἀγρὸς ἀροτριωθήσεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς ἄβατον ἔσται, καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου εἰς ἄλσος δρυμοῦ. (Ἱερ. λγ'. ἢ κατ' ἄλλην ἔκδοσ. κς'. 17.) Ἐξεδόθη δὲ ἡ προφητεία αὐτοῦ ἐπὶ τῶν βασιλειῶν τοῦ Ἰωάθαμ, τοῦ Ἄχαζ καὶ τοῦ Ἐζεκίου (ὅρα εἰς τὸν Κανονικὸν Κλήμεντα.) Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὴν προεόρτιον ταύτην ἡμέραν τῆς Κοιμήσεως λόγον ἔχει ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἅγιος Γερμανὸς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ χρεωστῶν πάντοτε τὸν ἴδιον.» (σώζεται ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου.)

τὸ ἔθαψαν μὲ τιμὴν εἰς τὴν πατρίδα του, τὴν καλουμένην Μωραθῆ, πλησίον τοῦ κοιμητηρίου τοῦ Ἐνακείμ. Ὁ δὲ τάφος αὐτοῦ εἶναι ἐγνωσμένος.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ ἐπισκόπου Ἀπαμείας.

» Κνίσσαις νοηταῖς τὸν Θεὸν καθηδύνας,
» Καὶ σαρκὸς αὐτὸν ἡδύνεις κνίσσῃ, πάτερ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τοθ' (379), καταγόμενος ἀπὸ τὴν Κύπρον, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπιστευθὺς κοσμικὴν ἐξουσίαν, ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἐξέπληξε διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην τὴν ὁποίαν ἐμεταχειρίζετο εἰς τὴν διοίκησιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων. Ὕστερον δὲ μεταβὰς εἰς ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ ἐξουσίαν, ἔγεινεν ἐπίσκοπος τῆς Ἀπαμείας τῆς εὑρισκομένης εἰς τὴν Συρίαν, καὶ ἐπολιτεύθη δικαίως καὶ ὁσίως καὶ εἰς τὰ ἄλλα πράγματα, μάλιστα δὲ καὶ ἐξαιρέτως ἐγένετο θερμὸς τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως ζηλωτής, ἐκκλησίας μὲν καὶ θείους ναοὺς εἰς δόξαν Θεοῦ κτίζων, τοὺς δὲ ναοὺς τῶν εἰδώλων κατακρημνίζων. Ἕνα δὲ ἀπὸ τοὺς εἰδωλικοὺς ναούς, ὀνομαζόμενον τοῦ Διός, δὲν ἄφινεν ὁ εἰς αὐτὸν κατοικῶν δαίμων οὔτε νὰ καῇ, οὔτε νὰ κρημνισθῇ μὲ μηχανήν. Ὁ ἅγιος λοιπὸν λαβὼν ὕδωρ εὐλόγησεν αὐτό, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐρράντισεν ἐπάνω εἰς τὰ ξύλα, τὰ ὁποῖα ἐστοίβασεν ἐντὸς τοῦ ναοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ δαίμων δὲν ἐδυνήθη πλέον νὰ φέρῃ ἐμπόδιον, ἦναψαν τὰ ξύλα καὶ κατέκαυσαν τὸν ναόν. Αὕτη δὲ ἐστάθη ἀφορμὴ νὰ πιάσωσι τὸν ἅγιον οἱ εἰδωλολάτραι καὶ νὰ βάλωσιν αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ· ὅθεν οὕτως ὁ ἀοίδιμος ἔλαβε διὰ τοῦ πυρὸς τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ναὸν τοῦ προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, εἰς τόπον λεγόμενον τοῦ Φορακίου. [1]

[1] Σημείωσαι, ὅτι τὸ συναξάριον τοῦτο τοῦ ἁγίου Μαρκέλλου ἠμπίσθη ἀπὸ τὸ πέμπτον βιβλίον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας τοῦ Θεοδωρήτου Κύρου, ἐκ τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου κεφαλαίου, ἐν ᾧ ἐκεῖνος γράφει ταῦτα πλατύτερον, ὅτι ὁ ἅγιος Μάρκελλος μὴ δυνάμενος νὰ κρημνίσῃ τὸν ναὸν ἐκεῖνον, ἐπειδὴ καὶ ἡ οἰκοδομή του ἦτο στερεὰ, καὶ ἐπειδὴ αἱ τέσσαρες στῆλαι αὐτοῦ νὰ συντριβῶσι δὲν ἐδύναντο, παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ τῷ φανερώσῃ κἀνένα τρόπον διὰ νὰ τὸν κρημνίσῃ. Ὅθεν εὑρέθη εἷς ἄνθρωπος ὅστις, χωρὶς νὰ ἦναι οἰκοδόμος, οὔτε πετροκόπος, ἀλλὰ μόνον συνειθισμένος νὰ φέρῃ ξύλα εἰς τοὺς ὤμους του, σκάψας τριγύρω τὰς τρεῖς στήλας, ἔβαλεν εἰς

Ἡ εἰς τὸ παλάτιον ἀνακομιδὴ τοῦ τιμίου Σταυροῦ. [1]

» Λόγους ἀνάψας, ἀντὶ φαιδρῶν λαμπάδων.
» Σταυρὸν προπέμπω τῶν ἀνακτόρων ἔσω.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΟΥΡΣΙΚΙΟΥ.

» Οὐρσικίου τμηθεῖσαν, ὦ Θεοῦ Λόγε,
» Πῶς τὴν κεφαλὴν ἀστεφάνωτον λίπῃς ;

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει τ' (300), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Σιβεντοῦ, τὴν εὑρισκομένην εἰς τὴν ἄνω Ἰλλυρίαν, (ἤτοι Σλαβονίαν), στρατιώτης ὑπάρχων κατὰ τὴν τάξιν. Οὗτος λοιπὸν καθὸ χριστιανὸς διεβλήθη εἰς τὸν βασιλέα Μαξιμιανόν, ὅστις ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὸν

αὐτὰς ξύλα ἐλαίας· ἔπειτα λέγει αὐτολεξεὶ ὁ Θεοδώρητος.

«Οὕτω δὲ τρεῖς τῶν κιόνων ὁρέξας τὴν φλόγα, τοῖς ξύλοις προσήνεγκεν· ἀλλ' οὐκ εἶα κατὰ φύσιν ὑπὸ τοῦ πυρὸς τὰ ξύλα δαπανᾶσθαι δαίμων τις φαινόμενος μέλας, καὶ κωλύων τῆς φλογὸς τὴν ἐνέργειαν. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις τοῦτο δράσαντες, ἀνίκητον ἑώρων τὴν μηχανήν, ἐμήνυσαν τοῦτο τῷ Ποιμένι (ἤτοι τῷ ἁγίῳ Μαρκέλλῳ) κατὰ μεσημβρίαν καθεύδοντι. Ὁ δὲ παραυτίκα εἰς τὸν θεῖον δρᾶμὸν ναὸν, καὶ εἰς ἄγγος ὕδωρ κομισθῆναι προστάξας, ἔθηκε μὲν τὸ ὕδωρ ὑπὸ τὸ θεῖον θυσιαστήριον· αὐτὸς δὲ εἰς τὸ ἔδαφος τὸ μέτωπον θεὶς, τὸν φιλάνθρωπον ἠντιβόλει Δεσπότην, μὴ ἐπιπλεῖστον ἐνδοῦναι τῇ τυραννίδι τοῦ δαίμονος· ἀλλὰ καὶ τὴν ἀσθένειαν τὴν ἐκείνου γυμνῶσαι, καὶ τὴν οἰκείαν δύναμιν ἐπιδεῖξαι, ἵνα μὴ πρόφασις ἐντεῦθεν τοῖς ἀπίστοις μείζονος γένηται βλάβης. Ταῦτα εἰπὼν, καὶ ὅσα τούτοις παρόμοια, καὶ ἐπιθεὶς τοῦ σταυροῦ τὸν τύπον τῷ ὕδατι, Ἐκύτιόν τινα διακονίας ἠξιωμένον, πίστει καὶ ζήλῳ πεφραγμένον, λαβεῖν τε τὸ ὕδωρ ἐκέλευσε, καὶ διὰ τάχους δραμεῖν, καὶ μετὰ πίστεως διαρρᾶναι, καὶ τὴν φλόγα προσενεγκεῖν. Οὕτω τούτου γενομένου, ἀπέδρασαν οἱ δαίμονες, οὐκ ἐνεγκόντων τὴν τοῦ ὕδατος προσβολήν· τὸ δὲ πῦρ ὡς ἔλαιον τῷ ἐντυχόντι χρησάμενον ὕδατι ἐπελάβετο τῶν ξύλων, καὶ ταῦτα ἐν ἀκαρεῖ κατηνάλωσε.»

Σημείωσαι, ὅτι ἐκ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ ἁγίου Μαρκέλλου ἔγεινεν ἡ συνήθεια τοῦ νὰ ψάλληται ἐν ταῖς πρωτομηνίαις ὁ μικρὸς ἁγιασμὸς καὶ νὰ ῥαντίζωνται διὰ τοῦ ὕδατος οἱ οἶκοι καὶ τόποι, ὅπου εὑρίσκεται ἀσθένεια, καὶ ἐμποδίζωσιν ἐνέργειαν δαιμονικὴν, διότι δραπετεύει αὕτη καὶ διώκεται ὑπὸ τοῦ ἁγιασθέντος ὕδατος. Τὸν καὶ ἐν ἄλλαις ἡμέραις (χωρὶς δηλαδὴ τῆς τῶν Ἐπιφανίων ἡμέρας) ἁγιασμὸν τοῦ ὕδατος μαρτυροῦσι καὶ ἄλλοι πατέρες, ἤτοι ὁ θεῖος Κυπριανὸς (ἐπιστολῇ ἑβδομηκοστῇ ἕκτῃ) λέγων, ὅτι εἶναι καθάρσιον τὸ ὕδωρ τοῦ ῥαντισμοῦ, καὶ ὁ ἱερὸς Ἐπιφάνιος (αἱρέσει ὠδεκάτῃ.)

[1] Ἀνακομιδὴ τοῦ σταυροῦ νοεῖται ἐδῶ ἡ εἰς τὸ βασιλικὸν παλάτιον ἐπιστροφὴ τοῦ τιμίου ξύλου τοῦ σταυροῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον παλάτιον ἐξήρχετο κατὰ τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Ἰουλίου, ὡς εἴπομεν ἐκεῖ, καὶ περιήρχετο εἰς ὅλην τὴν πόλιν μέχρι τῆς δεκάτης τετάρτης τοῦ παρόντος.

ἔπαρχον Ἀριστείδην διὰ νὰ τὸν κρίνῃ ἐκεῖνος. Ὅθεν ἔδειραν αὐτὸν εἰς τὴν ράχιν μὲ βούνευρα, καὶ τὰ πλευρά του ἐπλήγωσαν δυνατά· ἔπειτα ἐτείλιξαν τὰς χεῖράς του μὲ λινάρια βρεγμένα μὲ ἔλαιον καὶ ἐπάνω τούτων ἔπασαν θεῖον καὶ ῥητίνην, καὶ οὕτως ἔβαλον εἰς αὐτὰ πῦρ. Πάσχων δὲ τὰς τιμωρίας ταύτας ὁ ἅγιος, ἔλεγεν, ὅτι δικαίως πάσχουσιν αἱ χεῖρές του, διότι ἐλύτρωσαν τὸν τύραννον, ὁ ὁποῖος ἔμελλε κακῶς νὰ ἀπολεσθῇ. Ὅθεν ὁ τύραννος Μαξιμιανὸς ἐπειδὴ ἐκατηγορήθη ἀπό τινα Τερτυλλιανὸν ἐκεῖ παρευρισκόμενον, ὅτι λυτρωθεὶς ἀπὸ τὸν ἅγιον, ἐφάνη ἀχάριστος εἰς τὸν εὐεργέτην του, τούτου χάριν ἐντραπεὶς ἐπρόσταξε νὰ χύσωσι νερὸν ἐπάνω τῶν χειρῶν τοῦ μάρτυρος, καὶ νὰ σβύσωσι τὸ πῦρ. Βλέπων δὲ τοῦτο Ἕλλην τις, Ὀλβιανὸς ὀνομαζόμενος, ἐταράχθη ἀπὸ τὸν θυμόν του, καὶ ἐκβῆκεν ἔξω τοῦ Πραιτωρίου· ἀπερχόμενος δὲ εἰς τὸν οἶκόν του, ἐδαγκάσθη ἀπὸ ἕνα σκορπίον, καὶ μὲ πόνους μεγάλους κακῶς ὁ κακὸς τὴν ψυχήν του ἀπέρριψεν. Ὁ δὲ ἅγιος Οὐρσίκιος δεχθεὶς τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν, ἀπεκεφαλίσθη ἀπό τινα Οὐάλεντα, ὁ ὁποῖος διέβαλε τὸν ἅγιον πρότερον. Τρεῖς φορὰς δὲ ἐκτύπησεν ὁ ἀπάνθρωπος εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ἁγίου μὲ τὴν σπάθην καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

---

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς* ΛΟΥΚΙΟΣ *ὁ στρατιώτης πυρὶ τελειοῦται.*

* » Φυγὼν παλαιὰν, Λούκιε, ζύμην πλάνης,
» Καυθεὶς ἐπώφθης ἔνζυμον Θεῷ νέον.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΣΥΜΕΩΝ *ὁ Τραπεζούντιος, ὁ μαρτυρήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ ἔτος αχνϛ' (1655), ἀγχόνῃ τελειοῦται.* [1]

† » Τῷ Συμεὼν ὑπῆρξε βαθμὶς ἀγχόνη,
» Δι' ἧς ἀνῆλθεν οὐρανοῦ εἰς τὸ πλάτος.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΕ', ἡ σεβασμία μετάστασις τῆς ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν ΘΕΟΤΟΚΟΥ *καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.* [2]

» Οὐ θαῦμα θνήσκειν Κοσμοσώτειραν Κόρην,
» Τοῦ κοσμοπλάστου σαρκικῶς τεθνηκότος.
» Ζῇ αἰεὶ Θεομήτωρ, κἂν δεκάτῃ θάνε πέμπτῃ.

† Ὅτε Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἠθέλησε νὰ παραλάβῃ πλησίον του τὴν ἰδικήν του Μητέρα, τότε πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὴν διὰ μέσου Ἀγγέλου (ὅστις λέγουσιν ὅτι ἦτο ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ,) τὴν ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν αὐτῆς μετάστασιν. Ἐλθὼν δὲ πρὸς αὐτὴν ὁ ἄγγελος, εἶπε. «Τάδε λέγει ὁ Υἱός σου· καιρὸς εἶναι νὰ παραλάβω τὴν Μητέρα μου εἰς τὸν ἑαυτόν μου· ὅθεν μὴ ταραχθῇς διὰ τοῦτο, ἀλλὰ μὲ εὐφροσύνην δέξαι τὸ μήνυμα, ἐπειδὴ μεταβαίνεις εἰς ζωὴν ἀθάνατον.» Τοῦτο δὲ μαθοῦσα ἡ Θεοτόκος, ἐχάρη χαρὰν μεγάλην· καὶ λοιπὸν ἀπὸ τὸν πόθον κινουμένη τοῦ νὰ μεταβῇ πρὸς τὸν Υἱόν της, ἀνέβη μὲ σπουδὴν καὶ προθυμίαν ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν διὰ νὰ προσευχηθῇ· (διότι εἶχεν ἡ πανύμνητος τοιαύτην συνήθειαν νὰ ἀναβαίνῃ συχνὰ εἰς τὸ ὄρος αὐτό.) Τότε δὲ ἠκολούθησε θαῦμα παράδοξον, διότι ὅτε ἀνέβη ἐκεῖ ἡ Θεοτόκος, ἔκλιναν τὴν κορυφὴν αὐτῶν τὰ δένδρα, ἅτινα ἦσαν εἰς τὸ ὄρος φυτευμένα, ὡς ἂν ἦσαν ἔμψυχα καὶ λογικὰ, καὶ οὕτως ἐπροσκύνησαν καὶ ἀπέδωκαν κατὰ τὸ πρέπον σέβας καὶ τιμὴν εἰς τὴν Κυρίαν τοῦ κόσμου καὶ Δέσποιναν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἱκανῶς προσηυχήθη ἡ Πανάχραντος, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν της, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐσείσθη ὅλη· ἔπειτα ἀνάψασα πάλλα φῶτα, καὶ εὐχαριστήσασα τὸν Θεὸν, ἐκάλεσε τὰς συγγενεῖς αὐτῆς καὶ γειτονίσσας· σαρόνει τὸν οἶκόν της, εὐτρεπίζει τὸ

---

[1] Ὅρα τὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[2] Σημείωσαι ὅτι εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου τρία ἐγκώμια συνέθετο Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς, ὧν τοῦ μὲν ἑνὸς ἡ ἀρχὴ ἐστιν αὕτη «Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων γίνεται φησι·» τοῦ δὲ ἑτέρου «Ἔστι μὲν ἀνθρώπων οὐδείς, ὃς κατ' ἀξίαν·» τοῦ δὲ τρίτου «Ἔθος ἐστὶ τοῖς ἐρωτικῶς πρός τι διακειμένοις.» Ἀνδρέας ὁ Κρήτης τρία· ὧν τοῦ μὲν ἑνὸς ἡ ἀρχὴ ἐστιν αὕτη «Μυστήριον ἡ παροῦσα πανήγυρις·» τοῦ δὲ ἑτέρου, «Ὅσοι τὸ σεπτὸν τοῦτο τῆς Θεοτόκου κατελήφατε τέμενος·» τοῦ δὲ τρίτου «Καλεῖ πάλιν ἡμᾶς τὸ συνεχὲς τοῦ λόγου.» Γρηγόριος ὁ Θεσσαλονίκης ὁ Παλαμᾶς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὴν ἐμὴν ὁμιλίαν σήμερον.» Γερμανὸς ὁ Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φήμη καλὴ καὶ ἀγαπητή·» (σώζονται οὗτοι ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῇ τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις.) Ἀλλὰ καὶ Λέων ὁ σοφὸς λόγον ἔχει εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου (παρὰ τῇ ἱερᾷ Τελετουργίᾳ.) Ὁ δὲ Μάρκος ὁ Ἐφέσου ὀκτώηχον Κανόνα συνέθεσεν εἰς αὐτὴν· ὁμοίως καὶ Μανουὴλ ὁ Ῥήτωρ. Ὁ δὲ Νεῖλος ὁ Ῥόδου Μητροπολίτης ἰαμβικὸν Κανόνα ἐφιλοπόνησεν εἰς αὐτὴν, οἵτινες σώζονται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων. Ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ σώζεται καὶ ἕτερος λόγος τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ εἰς τὴν Κοίμησιν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πᾶσα μὲν ἀνθρώπων γλῶσσά τε καὶ διάνοια.»

νεκροκράββατον, καὶ ἑτοιμάζει ὅλα τὰ ἐπιτήδεια εἰς τὸν ἐνταφιασμόν της. Φανερόνει δὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας γυναῖκας τὰ λόγια, ὅσα τὴν ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος διὰ τὴν εἰς τοὺς οὐρανοὺς αὐτῆς μετάστασιν· καὶ εἰς πληροφορίαν καὶ πίστωσιν τῶν λεγομένων δεικνύει εἰς αὐτὰς τὸ χαροποιὸν καὶ νικητικὸν σημεῖον, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς αὐτὴν ὁ ἄγγελος. Τοῦτο δὲ ἦτο κλάδος τοῦ φοίνικος. Αἱ δὲ προσκληθεῖσαι γυναῖκες, τὸ λυπηρὸν τοῦτο ἀκούσασαι μήνυμα, ἐθρήνουν καὶ μὲ δάκρυα τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἔλουον, ἐλεειναῖς φωναῖς ὀδυρόμεναι· παύσασαι ὅμως ἀπὸ τοὺς θρήνους, παρεκάλουν τὴν Δέσποιναν νὰ μὴ τὰς ἀφήσῃ ὀρφανάς. Ἡ δὲ Θεοτόκος τὰς ἐβεβαίονεν, ὅτι ἀφ' οὗ μετασταθῇ εἰς τοὺς οὐρανούς, θὰ διαφυλάττῃ ὄχι μόνον αὐτὰς, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν κόσμον· ὅθεν μὲ τὰ τοιαῦτα παρηγορητικὰ λόγια ἔπαυσε τὴν ὑπερβολικὴν αὐτῶν λύπην. Ἔπειτα διώρισεν ἡ Πάναγνος περὶ τῶν δύω φορεμάτων τὰ ὁποῖα εἶχεν, ὅτι ὀηλαδὴ αἱ δύω χῆραι, αἱ εἰς αὐτὴν γνώριμοι καὶ φίλαι, αἵτινες ἐτρέφοντο παρ' αὐτῆς, αὐταὶ νὰ λάβωσιν ἑκάστη ἀνὰ ἓν φόρεμα.

Ἐνῷ δὲ ταῦτα διέτασσεν ἡ πανάμωμος, ὢ τοῦ θαύματος! ἔγεινεν αἰφνιδίως ἦχος δυνατῆς βροντῆς, καὶ εὐθὺς ἦλθον ἐκεῖ πάμπολλα νέφη, τὰ ὁποῖα ἁρπάσαντα ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τοὺς Ἀποστόλους, Απ ἔφερον αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Θεοτόκου. Ὁμοῦ δὲ μὲ τοὺς Ἀποστόλους ἦλθε καὶ ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος, ὁ ἅγιος Ἱερόθεος ὁ διδάσκαλος τοῦ Διονυσίου, ὁ Ἀπόστολος Τιμόθεος, καὶ οἱ λοιποὶ θεόσοφοι ἱεράρχαι, ἐπὶ τῶν νεφελῶν φερόμενοι. Οἱ ὁποῖοι ὡς ἔμαθον τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν αἰφνιδίως καὶ παραδόξως συνήχθησαν, ταῦτα ἔλεγον πρὸς τὴν Θεοτόκον· «Σὲ, Δέσποινα, βλέποντες ἡμεῖς ζῶσαν καὶ μένουσαν εἰς τὸν κόσμον, παρηγορούμεθα, ὡς ἂν ἐβλέπομεν τὸν Υἱόν σου καὶ Δεσπότην ἡμῶν καὶ Διδάσκαλον. Ἐπειδὴ δὲ τώρα μὲ τὴν βουλὴν τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ σου μεταβαίνεις εἰς τὰ οὐράνια, διὰ τοῦτο θρηνοῦμεν, ὡς ὁρᾷς, καὶ δακρύομεν· ἂν καὶ κατ' ἄλλον τρόπον χαίρομεν διὰ τὰ ἐπὶ σοὶ οἰκονομούμενα πράγματα.» Ταῦτα δὲ λέγοντες, ἔβρεχον τὸ πρόσωπόν των μὲ δάκρυα.

Τότε ἡ Θεοτόκος πρὸς αὐτοὺς ἀπεκρίθη· «Ὦ φίλοι καὶ μαθηταὶ τοῦ ἐμοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ, μὴ κάμητε πένθος καὶ λύπην τὴν χαράν μου· ἀλλ' ἐνταφιάσατε τὸ σῶμά μου, καθὼς ἐγὼ θέλω τὸ σχηματίσει ἐπάνω εἰς τὸ νεκροκράββατον.» Ὅτε δὲ ταῦτα τὰ λόγια ἐτελειώθησαν, ἰδοὺ φθάνει καὶ ὁ θεσπέσιος Ἀπόστολος Παῦλος, τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, ὅστις πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τῆς Θεομήτορος, ἐπροσκύνησεν αὐτὴν, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα του, τὴν ἐγκωμίασε μὲ πολλὰ καὶ οὐράνια ἐγκώμια. «Χαῖρε, λέγων, ὦ Μῆτερ τῆς ζωῆς, καὶ τοῦ κηρύγματός μου ἡ ὑπόθεσις, διότι ἂν καὶ ἐγὼ δὲν εἶδον σωματικῶς ἐπὶ τῆς γῆς τὸν Υἱόν σου, σὲ ὅμως βλέπων, ἐνόμιζον ὅτι βλέπω ἐκεῖνον τὸν ἴδιον.» Μετὰ ταῦτα ἀποχαιρετᾷ ὅλους ἡ Παρθένος· ἀνακλίνεται ἐπάνω εἰς τὸ νεκροκράββατον· σχηματίζει τὸ πανάχραντον αὐτῆς σῶμα, καθὼς ἠθέλησε· προσφέρει δεήσεις καὶ ἱκεσίας εἰς τὸν Υἱόν της διὰ τὴν σύστασιν καὶ εἰρήνην ὅλου τοῦ κόσμου· γεμίζει τοὺς Ἀποστόλους καὶ ἱεράρχας ἀπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ Υἱοῦ της, τὴν διδομένην δι' αὐτῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ οὕτως ἀφίνει εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ της τὴν ὁλόφωτον καὶ παναγίαν ψυχήν της. Τότε ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων Πέτρος ἤρχισε πρῶτος νὰ λέγῃ εἰς τὴν Θεοτόκον ἐγκώμια ἐπιτάφια, οἱ δὲ λοιποὶ Ἀπόστολοι ἐσήκωσαν τὸ νεκροκράββατον· καὶ ἄλλοι μὲν ἐπροπορεύοντο ἔμπροσθεν, βαστάζοντες λαμπάδας καὶ φῶτα καὶ ὕμνους ψάλλοντες, ἄλλοι δὲ ἠκολούθουν, παραπέμποντες εἰς τὸν τάφον τὸ θεοδόχον σῶμα τῆς Θεομήτορος. Τότε δὴ τότε καὶ Ἄγγελοι ἠκούοντο ψάλλοντες ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, καὶ αἱ φωναὶ τῶν ἀσωμάτων δυνάμεων τὸν ἀέρα ἐγέμιζον. Τὰ ὁποῖα ὅλα μὴ ὑποφέροντες νὰ βλέπωσι καὶ νὰ ἀκούωσιν οἱ φθονεροὶ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων, παρεκίνησαν τινὰς ἀπὸ τὸν λαὸν, καὶ ἔπεισαν αὐτοὺς νὰ κρημνίσωσιν εἰς τὴν γῆν τὸ ἱερὸν νεκροκράββατον, ἐπάνω τοῦ ὁποίου ἐφέρετο τὸ ζωαρχικὸν σῶμα τῆς Θεοτόκου. Ἀλλ' ὅμως ἡ θεία δίκη ἐπρόφθασε καὶ ἐπαίδευσε τοὺς τοῦτο τολμήσαντας, τυφλώσασα πάντων τοὺς ὀφθαλμούς· ἕνα δὲ ἀπὸ αὐτοὺς ἐστέρησεν ὄχι μόνον τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν χειρῶν, ἐπειδὴ αὐτὸς θρασύτερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὥρμησε καὶ ἐπίασε τὴν ἱερὰν ἐκείνην κλίνην. Ὅστις ἁψάμενος εἰς τὴν κλίνην κρεμασμένας τὰς αὐθάδεις του χεῖρας, τὰς ὁποίας ἡ σπάθη τῆς θείας δίκης ἀπέκοψεν· ἔμεινε λοιπὸν ὁ τάλας ἐκεῖνος ἐλεεινὸν καὶ ἀξιοδάκρυτον θέαμα. Πιστεύσας ὅμως ὕστερον ἐξ ὅλης ψυχῆς, ὄχι μόνον αὐτὸς ἰατρεύθη καὶ ἀποκατέστη ὑγιὴς ὡς τὸ πρότερον, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τοὺς τυφλωθέντας ἔγεινεν αἴτιος ἰατρείας καὶ σωτηρίας, διότι λαβὼν ὀλίγον τι μέρος ἀπὸ τὸ ἔνδυμα τῆς Θεοτόκου, καὶ βαλὼν αὐτὸ ἐπάνω τῶν τυφλωθέντων, ὢ τοῦ θαύματος! ἰάτρευσεν αὐτοὺς καὶ ἀπὸ τὸ πάθος

τῆς τυφλότητος καὶ ἀπὸ τὸ πάθος τῆς ἀπιστίας.

Φθάσαντες δὲ οἱ Ἀπόστολοι εἰς τὸ χωρίον Γεθσημανῆ, ἐνεταφίασαν τὸ πάναγνον σῶμα τῆς Θεοτόκου, καὶ τρεῖς ἡμέρας προσμένουσιν ἐκεῖ, ἀκούοντες ἀκαταπαύστως εἰς ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τοὺς ὕμνους καὶ τὰς φωνὰς τῶν ἁγίων Ἀγγέλων. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ θείαν οἰκονομίαν, ὡς ᾄδεται λόγος εἷς ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους (ὁ Θωμᾶς δηλαδή, καθὼς οἱ πολλοὶ θέλουσι) δὲν εὑρέθη παρὼν εἰς τὴν κηδείαν τοῦ ζωαρχικοῦ σώματος τῆς Θεομήτορος, ἀλλ' ἦλθεν εἰς τὴν τρίτην ἡμέραν, διὰ τοῦτο ἐλυπεῖτο πολλὰ, ἐπειδὴ δὲν ἠξιώθη νὰ ἰδῇ καὶ αὐτὸς ὅσα ἠξιώθησαν καὶ εἶδον οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι. Ὅθεν κοινῇ ψήφῳ ἅπαντες οἱ Ἀπόστολοι ἠνοιξαν τὸν τάφον διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸ σῶμα τῆς Θεοτόκου, ὁ ὑστερήσας Ἀπόστολος· ἀνοίξαντες δὲ τὸν τάφον, ἐξέστησαν ἅπαντες, διότι τὸν εὗρον εὔκερον μὲν ἀπὸ σῶμα, μόνον δὲ τὸ σινδόνιον ἔχοντα, τὸ ὁποῖον ἔμεινε παρηγορία εἰς τοὺς Ἀποστόλους, οἵτινες ἔμελλον νὰ λυπῶνται, καὶ μαρτυρία καὶ ἀπόδειξις ἀψευδὴς τῆς ἐκ τοῦ τάφου μεταθέσεως τῆς Θεοτόκου. Ἐπειδὴ ἕως τώρα ὁ ἐν τῇ πέτρᾳ ἐσκαμμένος τάφος αὐτῆς βλέπεται καὶ προσκυνεῖται εὔκερος ἀπὸ σῶμα. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῷ σεβασμίῳ οἴκῳ τῶν Βλαχερνῶν, καὶ πανηγυρίζεται εἰς ὅλας τὰς κατὰ τόπον ἐκκλησίας· (ὅρα εἰς τὸν πεζογράφον Δαμασκηνόν, εἰς τὸν Μηνιάτην, εἰς τὴν Σάλπιγγα, εἰς τὸν Μακάριον τὸν Κωφόν, εἰς τὸν Θεοτόκην καὶ εἰς τὴν Κατήχησιν.) [1]

Ἡ ἀνάμνησις τῆς περὶ ἡμᾶς μεγίστης καὶ ἀνυπερβλήτου φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ, ἣν ἐνεδείξατο, ἀποστρέψας μετ' αἰσχύνης τοὺς ἀθέους ἀγαρηνοὺς,

---

[1] Σημειοῦμεν ἐνταῦθα ὅτι ἡ Κυρία ἡμῶν Θεοτόκος μετὰ τὴν ἐν τῷ τάφῳ τριήμερον αὐτῆς Κοίμησιν ὄχι μόνον μετέστη, ἀλλὰ καὶ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ τάφου, καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανούς· ἤτοι ἠνώθη πάλιν ἡ ὁλόρωτος αὐτῆς ψυχὴ μετὰ τοῦ Θεοδόχου αὐτῆς σώματος, καὶ οὕτως ἀνέστη ἀπὸ τοῦ τάφου. Καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασίν της εὐθὺς ἀνελήφθη σύσσωμος εἰς τοὺς οὐρανούς, μᾶλλον δὲ καὶ ὑπὲρ οὐρανούς. Ὅτι δὲ ταῦτα ἐστὶν ἀληθῆ βεβαιοῦσι τὰ πνευματοκίνητα στόματα τῶν ἱερῶν θεολόγων, διότι ὁ μὲν θεσπέσιος Ἀνδρέας ὁ Κρήτης ἐν ἑνὶ τῶν εἰς τὴν Κοίμησιν τριῶν ἐγκωμίων αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μυστήριον ἡ παροῦσα Πανήγυρις·» οὕτω γράφει· «Πῶς οὐκ ἀψευδὴς ἡ Μετάθεσις; ἐπεὶ καὶ τἄλλα συνέδραμε· ψυχῆς διάστασις ἀπὸ σώματος συνθέτου λύσις· μερῶν διάζευξις· ἀνάλυσις, ἐπίζευξις (ἤτοι ἕνωσις ψυχῆς μετὰ σώματος) σύμπηξις· (ἤτοι ἀνάστασις) καὶ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ὑποχώρησις.» Ὁ Δαμασκηνὸς Ἰωάννης ἐν ἑνὶ τῶν εἰς τὴν Κοίμησιν τριῶν λόγων αὐτοῦ οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἔθος ἐστὶ τοῖς ἐρωτικῶς πρός τι διακειμένοις,» οὕτω φησίν· «Ἔδει καθάπερ χρυσὸν ἀποβαλοῦσαν τὸ γεῶδες καὶ ἀλαμπὲς τῆς θνητότητος πάχος, ἐν γωνείσει τῷ θανάτῳ σάρκα (τῆς Θεοτόκου) ἄφθαρτον καὶ καθαρὰν τῷ φέγγει τῆς ἀφθαρσίας ἐκλάμπουσαν, ἐξαναστῆναι τοῦ μνήματος. Σήμερον ἀρχὴν λαμβάνει (ἡ Θεοτόκος) δευτέρας ὑπάρξεως (ἤτις ἐστὶν ἡ ἀνάστασις) ὑπὸ τοῦ δόντος αὐτῇ τὴν ἀρχὴν τῆς προτέρας ὑπάρξεως.» Τούτοις συμμαρτυρεῖ καὶ ὁ ἱερὸς Κοσμᾶς οὕτως ᾄδων ἔν τινι τροπαρίῳ τῆς πρώτης ᾠδῆς τοῦ εἰς τὴν Κοίμησιν Κανόνος αὐτοῦ· «Διὸ θνήσκουσα, σὺν τῷ Υἱῷ ἐγείρῃ διαιωνίζουσα.»

Καθαρώτατα δὲ καὶ σαφέστατα τοῦτο παρέσησεν ὁ τῆς Θεσσαλονίκης θεῖος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἐν τῷ εἰς τὴν Κοίμησιν λόγῳ αὐτοῦ, οὕτω πανηγυρίζων· «Μόνη αὕτη νῦν μετὰ τοῦ θεοδόχου σώματος σὺν τῷ Υἱῷ τὸν οὐράνιον ἔχει χῶρον . . . εἰ γὰρ ψυχὴ Θεοῦ χάριν ἔνοικον σχοῦσα πρὸς οὐρανὸν ἀνέρχεται τῶν ἐνταῦθα λυθεῖσα . . . πῶς ἂν, τὸ μὴ μόνον ἐν ἑαυτῷ λαβὸν αὐτὸν τὸν προαιώνιον καὶ μονογενῆ τοῦ Θεοῦ Υἱὸν, τὴν ἄνναον πηγὴν τῆς χάριτος, ἀλλὰ καὶ γεννητικὸν ἀναφανὲν αὐτοῦ σῶμα, οὐκ ἀπὸ γῆς πρὸς οὐρανὸν ἀνελήφθη; διὰ τοῦτο, τὸ γεννῆσαν εἰκότως σῶμα, συνοδοιπορεῖται τῷ γεννήματι δόξῃ θεοπρεπεῖ, καὶ συνανίσταται, κατὰ τὸ προηγητικὸν ἆσμα, τῷ πρότερον ἀναστάντι τριημέρῳ Χριστῷ, ἡ Κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος αὐτοῦ, καὶ παράστασις γίνεται τοῖς μαθηταῖς τῆς ἐκ νεκρῶν αὐτῆς ἀναστάσεως, αἱ σινδόνες καὶ τὰ ἐντάφια μόνα περιλειφθέντα τῷ τάφῳ, καὶ μόνα κατ' αὐτὸν εὑρεθέντα τοῖς κατὰ ζήτησιν προσελθοῦσι, καθάπερ ἐπὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ Δεσπότου πρότερον. Οὐκ ἦν δὲ χρεία καὶ ταύτην ἔτι πρὸς ὀλίγον, καθάπερ ὁ ταύτης Υἱὸς καὶ Θεὸς, διατρίψαι τῇ γῇ. Διὰ τοῦτο πρὸς τὸν ὑπερουσάνιον εὐθὺς ἀνελήφθη χῶρον ἀπὸ τοῦ τάφου.»

Ἀλλὰ καὶ Θεόδωρος ὁ Στουδίτης τοῦτο βεβαιοῖ ἐν τῷ εἰς τὴν Κοίμησιν λόγῳ αὐτοῦ. Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ θεῖος Μάρκος ὁ Ἐφέσου ἐν τοῖς εἰς τὴν Κοίμησιν ὀκτωήχοις Κανόσιν αὐτοῦ οὕτω λέγει ἔν τινι τροπαρίῳ τῆς ἐννάτης ᾠδῆς τοῦ βαρέως ἤχου· «Μεγαλυνέσθω εὐφήμοις ᾠδαῖς ἡ Πάναγνος, μακαριζέσθω ἀξίως ἡ παμμακάριστος, ὅτι νενέκρωται καὶ ἐγήγερται πάλιν, ὡς Μήτηρ τοῦ Κυρίου, εἰς πίστωσιν ἐσχάτης ἀναστάσεως, ἣν ἐλπίζομεν·» καὶ ἐν ἄλλῳ τροπαρίῳ τῆς ς'. ᾠδῆς τοῦ πλ. δ'. ἤχου οὕτω φησι· «Νέκρωσιν ἡ τῆς ζωῆς Μήτηρ δέχεται, καὶ τάφῳ τεθεῖσα, μετὰ τρίτην ἡμέραν, εὐκλεῶς ἐξανίσταται εἰς αἰῶνας τῷ Υἱῷ συμβασιλεύουσα, καὶ αἰτοῦσα τὴν τῶν πταισμάτων ἡμῖν ἄφεσιν.» Παρίημι λέγειν, ὅτι καὶ ἐν τῷ κοινῷ Ὡρολογίῳ γράφεται περὶ τῆς ὑψώσεως τῆς Παναγίας, ὅτι οἱ μαθηταὶ τῷ τάφῳ προσελθόντες καὶ μὴ εὑρόντες τὸ Πανάγιον τῆς Θεοτόκου σῶμα, ἐπείσθησαν ἀληθῶς, ὅτι σύσσωμος, ζῶσα καὶ τριήμερος, ὡς ὁ Υἱὸς αὐτῆς, ἐκ νεκρῶν ἀναστᾶσα καὶ μεταστᾶσα, εἰς οὐρανοὺς μεταβέβηκε.

Εἰ δὲ καὶ προβάλλει τις τὸ Κάθισμα ἐκεῖνο τὸ λέγον «Εἰς τὰ οὐράνια, ἡ νοερά σου ψυχή, εἰς τὸν Παράδεισον, ἡ ἱερά σου σκηνή.» Ἀποκρινόμεθα· πρῶτον, ὅτι τὸ Κάθισμα αὐτὸ εἶναι ἀνωνύμου ποιητοῦ, καὶ οὐχὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, καὶ δεύτερον, ὅτι τὸ Κάθισμα αὐτὸ ἐν ταῖς χειρογράφοις βίβλοις οὕτως εὑρίσκεται γεγραμμένον· «Εἰς τὸν Παράδεισον, ἡ νοερά σου ψυχή, ὡς Θεοπρόστατον, Μαρία ἄχραντε, τοῖς Ἀποστό-

μεσιτεία τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. [1]

† » Ὑπέρμαχος σὺ σῶν πολιτῶν ὡράθης,
» Θραύουσα ἐχθροὺς ἀγαρηνοὺς ἀθέους.

† Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου τοῦ καὶ Κόνωνος ὀνομαζομένου, ἐν ἔτει ψιζ' (717), ἀνέβη διὰ θαλάσσης πλῆθος Σαρακηνῶν μὲ πλοῖα χίλια ἐννεακόσια, θέλοντες νὰ πολεμήσωσι τὴν μεγίστην καὶ θεοφύλακτον Κωνσταντινούπολιν. Οὗτοι λοιπὸν ἀφανίσαντες τὸ βασίλειον τῶν Περσῶν, οἱ ὁποῖοι εἰς χρόνων πολλῶν διάστημα ἐπολέμησαν τὸ βασίλειον τῶν Ῥωμαίων, ὑπῆγαν ἔπειτα εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ Λιβύην· καὶ ἀπατήσαντες μὲ ὑποσχέσεις ψευδεῖς τοὺς ἐκεῖ εὑρισκομένους χριστιανοὺς, ὅτι ἐὰν ὑποταχθῶσιν εἰς αὐτοὺς, δὲν θέλουσι τοὺς βιάσει νὰ παραβῶσι τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, δὲν ἐφύλαξαν οἱ ἄθεοι τὰς ὑποσχέσεις των. Ὅθεν πολλοὺς χριστιανοὺς τιμωρήσαντες διὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, ἐποίησαν αὐτοὺς μάρτυρας, ἐπειδὴ ἐκεῖνοι δὲν ἠθέλησαν νὰ πατήσωσι τὸν τίμιον σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ. Ἀφ' οὗ λοιπὸν οἱ ἀνωτέρω Σαρακηνοὶ ἐλεηλάτησαν διάφορα ἔθνη, Ἰνδοὺς, καὶ Χαμπέσους (Ἀβυσσηνοὺς), καὶ τὰ ἔθνη τῶν Αἰθιόπων καὶ Λίβυας καὶ Ἰσπανοὺς, ὑπῆγαν καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, θέλοντες νὰ κυριεύσωσιν αὐτήν. Ὁ δὲ ῥηθεὶς βασιλεὺς Λέων ἐβουλήθη νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς φόρον, ἀλλ' οἱ Σαρακηνοὶ δὲν ἔστεργον ἕως τούτου, ἀλλ' ἤθελον νὰ βάλωσι καὶ φύλακας ἰδικούς των, διὰ νὰ φυλάττωσι τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὅθεν οἱ πολῖται ἐλθόντες εἰς ἀπορίαν καὶ μὴ ἠξεύροντες τί νὰ κάμωσι, κατέφυγον εἰς τὴν Θεοτόκον, τὴν ἔφορον καὶ προστάτιδα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρακαλοῦντες αὐτὴν νὰ βοηθήσῃ καὶ νὰ διασώσῃ τὴν πόλιν της, ἥτις ἐκινδύνευεν. Εἰσακούει λοιπὸν τούτων ἡ Θεοτόκος, καὶ παιδεύει τοὺς ἀθέους, καθὼς αὐτοῖς ἔπρεπεν.

Διότι ἐνῷ οἱ Σαρακηνοὶ ἔτρεχον ἔξω τοῦ τείχους τῆς πόλεως, εἷς ἀπὸ αὐτοὺς μὲ βλάσφημα λόγια ὠνόμαζε τὴν πόλιν Κωνσταντίαν, καὶ τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Σοφίας, οὐχὶ ἁγίαν Σοφίαν, ἀλλὰ μόνον Σοφίαν ὠνόμαζε μὲ ψιλὸν ὄνομα εἰς καταφρόνησιν· ὅθεν εὗρεν αὐτὸν ἡ παρὰ τῆς Θεοτόκου ἐκδίκησις, διότι πεσὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου του, δικαίως ὁ ἄδικος ἐκρημνίσθη καὶ ἀπέρριψε τὴν μιαρὰν του ψυχήν. Ἀλλὰ καὶ ὁ κήρυξ αὐτῶν, ἀναβὰς εἰς ξύλον ὑψηλὸν, διὰ νὰ κηρύξῃ τὴν μυσαρὰν καὶ ἀκάθαρτον αὐτῶν προσευχὴν, καὶ αὐτὸς κάτω πεσὼν, εὐθὺς διεσκορπίσθη εἰς κομμάτια καὶ ἐξέψυξεν. Ἔπειτα ἐπολέμησαν οἱ Σαρακηνοὶ καὶ μὲ τοὺς Βουλγάρους, καὶ ἐθανατώθησαν παρὰ τῶν Βουλγάρων εἴκοσι χιλιάδες Σαρακηνοί· τὰ δὲ πλοῖα αὐτῶν διασκορπίσασα ἡ Θεοτόκος, ἄλλα εἰς ἄλλα μέρη, παρέδωκεν αὐτὰ εἰς τέλειον ἀφανισμόν. Ἐπειδὴ δηλαδὴ ἡ μεγάλη σιδηρᾶ ἅλυσος τῆς πόλεως, ἐξηπλώθη εἰς τὸ πέραμα τοῦ Γαλατᾶ, ἐμποδίσθησαν διὰ τοῦτο ἀπὸ αὐτὴν οἱ Σαρακηνοὶ, καὶ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ διαπεράσωσι κάτω, ἀλλ' εἰς τὸ στενὸν τὸ λεγόμενο Στένη, [1] ἐκεῖ συνετρίφθησαν ἀπὸ τὴν τρικυμίαν· τὰ δὲ μεγαλήτερα αὐτῶν πλοῖα τὰ ἔκαυσαν οἱ Ῥωμαῖοι. Ἐπειδὴ δὲ παρῆλθε καιρὸς πολὺς καὶ ἔφαγον οἱ Σαρακηνοὶ ὅσας τροφὰς εἶχον, ἔπεσον εἰς τόσην μεγάλην πεῖναν, ὥστε ἔτρωγον καὶ σάρκας ἀνθρωπίνους καὶ ποντικοὺς καὶ ἑρπετὰ ἀκάθαρτα καὶ ζῶα ψοφισμένα· ὕστερον δὲ, ὑπὸ τῆς ἀνάγκης βιαζόμενοι, ἔφαγον καὶ τὴν ἀνθρωπίνην κόπρον, ἀναλατόνοντες αὐτὴν μὲ ὀλιγώτατον ἄλευρον. Διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πρώτους καὶ

λοις ἐν φωνῇ, Πανηγὶς παραδέδοται.» Ἐκ δὲ τῶν ἀμφιλογουμένων, οὐδὲν βέβαιον συμπεραίνεται. Ἄλλως τε δὲ καὶ ὁ Παράδεισος νοητῶς ἐννοεῖται, καὶ ἀντὶ τοῦ οὐρανοῦ παραλαμβάνεται, ὡς λέγει ὁ ἱερὸς Θεοφύλακτος, ἑρμηνεύων τὸ «Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ.»

Διατί δὲ δὲν δημοσιεύεται ἐπ' Ἐκκλησίας ἡ τῆς Θεοτόκου ἀνάστασις καὶ ἀνάληψις, ἀλλὰ μετάστασις μόνον αὐτῆς λέγεται; εἰς τοῦτο ἀποκρίνονται τινές. Πρῶτον, ὅτι ἡ τῆς Θεοτόκου ἀνάστασις καὶ ἀνάληψις δὲν εἶναι μαρτυρημένη ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς, καθὼς εἶναι ἡ τοῦ Υἱοῦ αὐτῆς καὶ Θεοῦ Ἀνάστασις καὶ Ἀνάληψις. Δεύτερον, διότι ἡ τῆς Θεοτόκου ἀνάστασις καὶ ἀνάληψις, δόγμα ἐστὶ μυστικὸν, ἐν μόνοις τοῖς λόγοις τῶν Πατέρων σημειούμενον, καὶ οὐχὶ κήρυγμα. Ὅθεν καὶ σιωπᾶται, ἐπειδὴ κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον «Τὰ μὲν δόγματα σιωπᾶται, τὰ δὲ κηρύγματα δημοσιεύεται.» (Καν. γά.) ἀποκρίνονται δὲ καὶ τρίτον, ὅτι ἡ Μετάστασις εἶναι καθολικωτέρα τῆς ἀναστάσεως καὶ ἀναλήψεως, καθότι πᾶν τὸ ἀναστηθὲν ἢ ἀναληφθὲν, μεθίσταται κατὰ τόπον· ὅθεν ἡ μετάστασις λεγομένη ἐπὶ τῆς Θεοτόκου, καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτῆς συμπεριλαμβάνει καὶ τὴν ἀνάληψιν. Ἐκ τῶν εἰρημένων λοιπὸν ἔγεινε δῆλον, ὅτι οἱ φρονοῦντες ὅτι ἡ Θεοτόκος οὐκ ἀνέστη ἤτοι δὲν ἠνώθη ἡ ἁγιωτάτη αὐτῆς ψυχὴ μετὰ τοῦ ἀχράντου αὐτῆς σώματος, ἀλλ' οὐδὲ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐστὶ ζωντανὸν ἐν οὐρανοῖς, ἀλλὰ νεκρὸν, ὡς χωρισμένον τῆς ζωοποιούσης αὐτὸ ψυχῆς, οὐκ ὀρθῶς τοῦτο φρονοῦσιν.

[1] Ἡ διήγησις τῆς ἐπιδρομῆς ταύτης περιέχεται καὶ ἐν τῷ νέῳ Λειμωναρίῳ, ἐν τῷ συναξαρίῳ τῆς Ἀναθίστου, κατά τι ὅμως διαφέρουσα. Σ. Ἐ.

[1] Τὸ Σωσθένιον. Σ. Ἐ.

μεγιστᾶνας τῶν Σαρακηνῶν προσέτρεξαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὑπετάγησαν εἰς τοὺς Ῥωμαίους.

Μετὰ ταῦτα ἐσηκώθησαν οἱ Σαρακηνοὶ ἀπὸ τὸ τεῖχος τῆς Πόλεως, τὸ ὁποῖον εἶναι κατὰ τὴν ξηράν, καὶ ἦλθον εἰς τόπον καλούμενον Συκαῖς· ἤτοι εἰς τὸν Γαλατᾶν, καὶ ἐκεῖ εὑρόντες ἄνθρωπόν τινα Ῥωμαῖον, κατηγορημένον εἰς διάφορα ἐγκλήματα, ὁ ὁποῖος ἐπρόστρεξεν εἰς αὐτούς, τὸν ἐκήρυξαν βασιλέα Ῥωμαίων. Εἶτα ὡσαντες εἰς αὐτὸν δορυφόρους καὶ σωματοφύλακας, καὶ ποιήσαντες συμφωνίας μετ' αὐτοῦ περιήρχοντο τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, εὐφημοῦντες τὸν νεοχειροτόνητον βασιλέα καὶ ἐγκωμιάζοντες, καὶ μὲ αὐτὸ τρόπον τινὰ τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν καταισχύνοντες· ἀλλ' ὅμως εἰς μάτην ἔγεινε τὸ τοιοῦτον αὐτῶν ἐπιχείρημα. Ὁ δὲ πρῶτος τῶν Σαρακηνῶν, Σουλεϊμὰν ὀνομαζόμενος, ζητήσας νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ θεωρήσῃ τὸν τόπον, καὶ λαβὼν τὴν ἄδειαν, ἦλθεν ἔφιππος ἕως εἰς τὸν Βόσπορον· καὶ ὅλοι μὲν οἱ ἄλλοι εἰσῆλθον ἀβλαβῶς εἰς τὴν πόλιν· αὐτὸς δὲ μόνος ὁ Σουλεϊμὰν, ἐπειδὴ ὁ ἵππος του ἔτρεχεν ὄρθιος καὶ ἐσήκωνε τοὺς πόδας του ὑψηλὰ δὲν ἐδύνατο νὰ ἔμβῃ ἀπὸ τὴν πύλην. ὅθεν θαυμάζων διὰ τοῦτο ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ βλέπει ἐπάνω εἰς τὴν θύραν τῆς πόλεως ἱστορημένην διὰ ψηφίδος τὴν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον καθημένην ἐπὶ θρόνου καὶ βαστάζουσαν εἰς τὰς ἀγκάλας της τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Εὐθὺς λοιπὸν κατέβη ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ πεζὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, κατηγορήσας ἑαυτὸν διὰ τὴν προτέραν βλασφημίαν τὴν ὁποίαν εἶπεν. [1]

Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον ἀπῆλθον οἱ Σαρακηνοὶ ἄπρακτοι, πολεμηθέντες ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἀπὸ τὴν Θεοτόκον, καὶ ἀφανισθέντες μὲ πεῖναν καὶ θανατικόν. Ὅσα δὲ πλοῖα μικρὰ ἢ μεγάλα αὐτῶν ἔμειναν, ταῦτα καταβαίνοντα, συνετρίφθησαν, ἄλλα εἰς τὸ πέλαγος, καὶ ἄλλα εἰς τοὺς λιμένας καὶ τὴν ξηράν. Τὸ δὲ μεγαλώτατον θαῦμα ἐγένετο τοῦτο, ὅτι εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ἔπεσε πλῆθος χαλάζης, ὁμοῦ μὲ φωτίαν, ἡ δὲ φωτία βυθιζομένη εἰς τὴν θάλασσαν, ἀνέβραζεν αὐτὴν, καθὼς τὸ πυρωμένον σίδηρον ἀναβράζει, ὅταν βληθῇ ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Ὅθεν ἡ πίσσα τῶν πλοίων ἀνέλυσε, καὶ διὰ τοῦτο τὰ πλοῖα ὁμοῦ μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐβυθίζοντο. Δέκα δὲ μόνον πλοῖα ἐσώθησαν, καὶ ἔσωσαν εἴδησιν εἰς τοὺς ἄλλους Σαρακηνοὺς τῆς συμφορᾶς τὴν ὁποίαν ἔπαθον. Ἐξεστράτευσαν λοιπὸν οἱ Σαρακηνοὶ κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Αὐγούστου, καὶ ἀφ' οὗ παρῆλθεν ἓν ἔτος, ὑπέστρεψαν πάλιν ὀπίσω μὲ πολλὴν ἐντροπὴν κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ ἄλλου Αὐγούστου. Ὅθεν καιρὸς ἁρμόδιος εἶναι νὰ εἴπῃ τις ἐδῶ μεγαλοφώνως τὸ ῥητὸν τοῦ Δαβὶδ «Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; Σὺ εἶ ὁ Θεὸς, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος,» ὁ ὁποῖος ἐχάρισες λύτρωσιν εἰς τὸν λαόν σου καὶ εἰς τὴν πόλιν σου, διὰ τῆς ἀχράντου σου Μητρός. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

---

[1] Ἐξ ὅλης ταύτης τῆς διηγήσεως τὰ πρὸς τὴν ἱστορίαν συμφωνοῦντα εἶναι, ὅτι πολυάριθμος στόλος ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Καλίφου Μωσλεμᾶ ἐπολιόρκησε τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐπὶ ἓν ἔτος· ἀλλὰ τὸ ὑγρὸν πῦρ τῶν Βυζαντίων καὶ ἡ φρόνησις τοῦ βασιλέως Λέοντος, πρὸ πάντων δὲ αἱ ἐπελθοῦσαι ἀλλεπάλληλοι καὶ σφοδραὶ τρικυμίαι κατέστρεψαν τὸν πολυπληθῆ ἐκεῖνον στόλον, ὥστε πέντε μόνα ἐπὶ τέλους πλοῖα περισωθέντα ἐκόμισαν εἰς τὸν Καλίφην Ὁμὲρ τὴν ἀγγελίαν τῆς καταστροφῆς. Λέγεται ὅτι οἱ Ἄραβες ἀπώλεσαν κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην διακόσια μὲν καὶ πεντακόσια πλοῖα, 500 δὲ περίπου χιλιάδας ἀνδρῶν, Σ. Ε.

[1] Ὅρα καὶ εἰς τὰς ἕνδεκα τοῦ Μαΐου τὴν ὑποσημείωσιν εἰς τὰ Γενέθλια τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Σημείωσαι, ὅτι ἀτάκτως γράφεται ἡ διήγησις αὕτη παρὰ τοῖς Μηναίοις ἐν τῇ δεκάτῃ ἕκτῃ τοῦ Αὐγούστου, ἐνῷ οἱ Σαρακηνοὶ, καὶ ὑπῆγαν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἔφυγον ἀπὸ αὐτὴν κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Αὐγούστου· διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ὧδε αὐτὴν ἐτάξαμεν. Ἐνόσῳ λοιπὸν ἡμεῖς συμμέτρως ἡμαρτάνομεν, ἐπροστατεύετο ἡ Κωνσταντινούπολις ὑπὸ τῆς Θεοτόκου, καὶ ἀνωτέρα πάσης ἁλώσεως ἐφυλάττετο· ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς ὑπερβαλόντως ὠλισθήσαμεν εἰς τὰς κακίας, διὰ τοῦτο καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις, στερηθεῖσα τῆς προστασίας τῆς Θεοτόκου, παρεδόθη φεῦ! εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ τώρα εὑρίσκεται ἀκλεὴς καὶ ἄτιμος, ἐνῷ πρότερον ἦτο ἔντιμος καὶ ζακλεής. Ὥστε πᾶς τις βλέπων αὐτὴν θὰ ἀναστενάξῃ ἀπὸ καρδίας, καὶ θὰ εἴπῃ ἐκεῖνο τὸ ἡρωελεγεῖον, ὅπερ προσφυῶς συνέθηκεν εἰς αὐτὴν Μάξιμος ὁ Μαργούνιος ὁ Κυθήρων (ἤτοι τοῦ Τζυρίγου) Ἐπίσκοπος.

» Ῥώμην εἰσορόων τὴν ὁπλοτέρην στονόεσσαν,
» Τούς τε πάρος χρυσοῦς κειρομέναν πλοκάμους,
» Ἆ Πόλι! ἆ σοι, ἔφην! ἆ σοι Πόλις! ἣ ποθ' ἑλοῦσα,
» Σκῆπτρά τε Βασιλίης, στέμματά τ' εὐσεβείης.
» Νῦν δ' ὑπ' ἀτασθαλίης στυγερῆς, φεῦ! δεινὰ παθοῦσα,
» Κεῖσ' ἀκλεὴς κόσμον πάντ' ἀποσεισαμένη.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ιϛ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ.

» Ἤθλησε καὶ ζῶν καὶ θανὼν Διομήδης,
» Προαιρέσει ζῶν, καὶ νεκρὸς τομῇ κάρας.
» Ἕκτῃ καὶ δεκάτῃ νέκυς ἐτμήθη Διομήδους.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, γεννηθεὶς μὲν ἀπὸ γένος ἀγαθὸν καὶ λαμπρόν, γενόμενος δὲ αὐτὸς κατὰ προαίρεσιν ἀγαθώτερος καὶ ἐναρετώτερος. Μετεχειρίζετο δὲ τὴν ἰατρικὴν τέχνην, καὶ μὲ αὐτὴν ἰάτρευε τὰ σώματα ὅλων τῶν προστρεχόντων εἰς αὐτόν, τὰς δὲ ψυχὰς τούτων ἰάτρευε μὲ τὴν εὐσέβειαν καὶ θεογνωσίαν. Κατὰ τοὺς χρόνους δὲ τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπή (288), ἀφήσας τὴν πατρίδα του Ταρσὸν ὑπῆγεν εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας· καὶ ἐκεῖ εὐεργετῶν τοὺς προσερχομένους αὐτῷ μὲ πάντα τρόπον, καὶ μὲ τὴν ἰατρικὴν τέχνην, καὶ μὲ τὴν διδασκαλίαν τῆς πίστεως, διεβλήθη πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἕνεκεν τούτου ἀπεστάλησαν ἄνθρωποι διὰ νὰ τὸν φέρωσιν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ὁ ἅγιος, οἱ ἀπεσταλμένοι εὑρόντες αὐτὸν νεκρὸν, ἔκοψαν τὴν ἁγίαν του κεφαλὴν, καὶ τὴν ἔφερον εἰς τὸν βασιλέα· διὰ τὴν ἀσπλαγχνίαν των δὲ ταύτην εὐθὺς ἐτυφλώθησαν. Βλέπων δὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁγίου ὁ βασιλεὺς, ἐπρόσταξε νὰ τὴν ὑπάγωσιν ὀπίσω καὶ νὰ τὴν βάλωσιν εἰς τὸν φυσικὸν τόπον της, συναρμόσαντες αὐτὴν μὲ τὸ ἐπίλοιπον σῶμα. Ἅμα δὲ συνήρμοσαν τὴν κεφαλὴν τοῦ μάρτυρος μὲ τὸ σῶμά του, εὐθὺς ἔλαβον καὶ τὴν ὀπτικὴν ἐνέργειαν καὶ τὸ φῶς τῶν ὀμμάτων των. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ Σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸ μαρτυρικὸν αὐτοῦ ναὸν, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τὸν σεβάσμιον οἶκον τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, πλησίον τῆς Χρυσῆς πύλης.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ὅσιος ΧΑΙΡΗΜΩΝ [1] ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Λήξει βίου σοῦ χαῖρε, Χαιρήμων μάκαρ,
» Ἀρχὴν γὰρ εἶδες τῆς ἀμοιβῆς τῶν πόνων.

[1] Οὗτος ὁ ὅσιος Χαιρήμων ἴσως εἶναι ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει τὸ Λαυσαϊκὸν, ὅστις ἐκεῖ ὅπου ἐκάθητο καὶ εἰργάζετο τὸ ἐργόχειρόν του, ἐκβῆκεν εὐθὺς ἡ ψυχή του. Εἰς δὲ τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων γράφεται περὶ τοῦ Χαιρήμονος τούτου, ὅτι τὸ σπήλαιον αὐτοῦ ἦτο μακρὰν μὲν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μίλια τεσσαράκοντα, μακρὰν δὲ ἀπὸ τὸ νερὸν μίλια δώδεκα· καὶ μόλον τοῦτο ἠσύχαζε, φέρων δύω λαγήνια νερὸν, ἓν τὴν μίαν ἡμέραν, καὶ ἄλλο τὴν ἄλλην.

* Ὁ ἅγιος μάρτυς ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ πυρὶ τελειοῦται. [1]

* » Ἀλκιβιάδου σάρκα πῦρ κατεσθίει,
» Μωσῆς ἂν εἶπε θεῖος, ὡσεὶ καλάμην.

Οἱ ἅγιοι τριακοντατρεῖς μάρτυρες οἱ ἐκ Παλαιστίνης ξίφει τελειοῦνται.

» Στερρὸς στρατός τε καὶ συνασπισμὸς μέγας,
» Ξίφει πεσὼν, στράτευμα δαιμόνων τρέπει.

Ἡ ἀνάμνησις τῆς εἰσόδου τῆς ἀχειροτεύκτου μορφῆς τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως εἰς ταύτην τὴν Θεοφύλακτον καὶ βασιλίδα ἀνακομισθείσης. [2]

» Ἐν σινδόνι ζῶν ἐξεμάξω σὴν θέαν,
» Ὁ νεκρὸς εἰσδὺς ἔσχατον τὴν σινδόνα.

Εἰς τὸ Κεράμιον.

» Ἀχειροτεύκτων χειροτεύκτος σὸν τύπον,
» Φέρει κέραμος, παντοτεῦκτα Χριστέ μου.

Ὅτε ὁ Κύριος καὶ μέγας Θεὸς καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς εὑρισκόμενος, ἐποίει θαύματα πολλὰ καὶ ἐξαίσια, διὰ τῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος, καθὼς ταῦτα ἀναφέρονται εἰς τὰ θεῖα καὶ ἱερὰ Εὐαγγέλια, καὶ ἡ φήμη αὐτῶν διελαλεῖτο εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, τότε καὶ ὁ τοπάρχης τῆς Ἐδέσσης, Αὔγαρος ὀνομαζόμενος, ἀκούσας τὴν τοιαύτην φήμην, ἐπεθύμησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, διὰ νὰ ἰδῇ τὸν Κύριον μὲ τοὺς ἰδίους του ὀφθαλμούς. Δὲν ἐδύνατο ὅμως, ἐπειδὴ ἔπεσεν εἰς ἀσθένειαν καὶ πάθος ἀνιάτρευτον, διότι λέπρα μαύρη ἐκβῆκεν εἰς ὅλον τὸ σῶμά του, ἡ ὁποία κατέτρωγεν αὐτὸ καὶ κατέφθειρε· καὶ πρὸς τούτοις ἐτυράννει αὐτὸν καὶ μία ἄλλη ἀσθένεια, ἀρθρῖτις ὀνομαζομένη· (διότι εὑρίσκεται εἰς ὅλα τὰ ἄρθρα· ἤτοι εἰς τοὺς ἅρμους καὶ τὰς κλειδώσεις τοῦ σώματος.) καὶ ἡ μὲν λέπρα, ἐπροξένει εἰς αὐτὸν ἀσχημίαν καὶ ταλαιπωρίαν

[1] Περιττῶς δὲ εὑρίσκεται ἐδῶ ἡ μνήμη καὶ τὸ δίστιχον τοῦ ὁσίου Ῥαβουλᾶ, διότι ταῦτα ὁμοῦ κεῖ τὸ Συναξάριον αὐτοῦ γράφονται κατὰ τὴν δεκάτην ἐνάτην τοῦ Φεβρουαρίου.

[2] Σημειοῦμεν ἐδῶ, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην ταύτην τοῦ Αὐγούστου ἑορτάζεται ἡ ἀπὸ Ἐδέσσης εἰς Κωνσταντινούπολιν μετακομιδὴ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνος τοῦ Κυρίου, τούτου χάριν παρεκάλεσάν με τινὲς φιλόκαλοι ἀδελφοὶ, καὶ ἐποίησα δύω δοξαστικὰ τροπάρια, ἓν εἰς τὰ πρῶτα Στιχηρὰ, καὶ ἕτερον εἰς τὰ ἀπόστιχα, ἃ καὶ ἔγραψα ἐν τῷ τέλει τοῦ Αὐγούστου· ὅθεν ὅποιος ἀγαπᾷ, ἂς τὰ ψάλῃ. (Ταῦτα μετετέθησαν εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τόμου Σ. Ε.)

μεγάλην, ἡ δὲ ἀρθρίτις, πόνους δριμυτάτους. Ὅθεν διὰ τὰ δύω αὐτὰ πάθη, δὲν ἐξήρχετο τοῦ οἴκου του, οὔτε ὅλως ἐφαίνετο εἰς τοὺς ὑπηκόους του· κατὰ δὲ τὰς ἡμέρας τοῦ Σωτηρίου πάθους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔγραψε μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Κύριον, τὴν ὁποίαν ἔστειλεν εἰς αὐτὸν διά τινος Ἀνανίου, εἰς τὸν ὁποῖον παρήγγειλε νὰ ἱστορήσῃ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου, καὶ τὸ χρῶμα τῶν τριχῶν καὶ τοῦ ἁγίου προσώπου του, καὶ ἁπλῶς νὰ εἰκονίσῃ μὲ πᾶσαν ἀκρίβειαν τὸν χαρακτῆρα ὅλου τοῦ σώματός του, καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς αὐτὸν, διότι ἤξευρεν ἄκρως τὴν ζωγραφικὴν τέχνην ὁ Ἀνανίας. Ἡ δὲ ἐπιστολὴ τοῦ Αὐγάρου περιεῖχε τὰ λόγια ταῦτα.

» *Αὔγαρος τοπάρχης πόλεως Ἐδέσσης, Ἰησοῦ Σωτῆρι, ἀγαθῷ ἰατρῷ ἀναφαινέτι ἐν Ἱεροσολύμοις*

» Ἔφθασεν εἰς τὰς ἀκοάς μου τὰ περὶ σοῦ φημιζόμενα, καὶ αἱ ἰατρεῖαι, ὅσαι γίνονται ὑπὸ σοῦ, χωρὶς ἰατρικὰ βότανα· διότι ὡς ἡ φήμη διαλαλεῖ, σὺ κάμνεις τοὺς τυφλοὺς νὰ ἀναβλέπωσι, τοὺς χωλοὺς νὰ περιπατῶσι· σὺ καθαρίζεις τοὺς λεπρούς· σὺ διώκεις τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα καὶ τοὺς δαίμονας· σὺ ἰατρεύεις τοὺς πάσχοντας ἀπὸ μακρὰς καὶ πολυχρονίους ἀσθενείας· σὺ καὶ νεκροὺς ἐγείρεις. Ὅθεν ἐγὼ ἀκούσας ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμάσια περὶ σοῦ ἐσυλλογίσθην ἕνα ἀπὸ τὰ δύω, ἢ ὅτι εἶσαι Υἱὸς Θεοῦ, σὺ ὅστις κάμνεις τοιαῦτα, ἢ ὅτι εἶσαι Θεός. Διὰ τοῦτο λοιπὸν σοῦ ἔγραψα, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ λάβῃς τὸν κόπον νὰ ἔλθῃς πρὸς ἐμὲ, διὰ νὰ ἰατρεύσῃς τὸ πάθος τὸ ὁποῖον ἔχω. Ἤκουσα δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι γογγύζουσι κατὰ σοῦ, καὶ ἔχουν σκοπὸν νὰ σὲ κακοποιήσωσιν· ἡ ἰδική μου λοιπὸν πόλις Ἔδεσσα εἶναι μικροτάτη μὲν, ἀλλὰ σεμνή· ὅθεν θέλει ἐξαρκέσει καὶ εἰς τοὺς δύω ἡμᾶς, διὰ νὰ κατοικῶμεν ἐν αὐτῇ μὲ εἰρήνην. »

Ὁ Ἀνανίας λοιπὸν μεταβὰς εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἔδωκεν εἰς τὸν Κύριον τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολὴν, καὶ ἔπειτα ἔβλεπεν εἰς τὸ ἅγιον αὐτοῦ πρόσωπον ἐπιμελῶς καὶ μετὰ προσοχῆς μεγάλης. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐδύνατο νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν Κύριον, διὰ τὸ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον συνέτρεχεν, ἀνέβη καὶ ἐκάθησεν ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν ἡ ὁποία ἐξεῖχεν ὀλίγον ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ εὐθὺς μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲν ἔβλεπεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου, μὲ τὴν χεῖρα δὲ ἤγγιζεν εἰς τὸ χαρτίον καὶ ἐσχεδίαζε τὴν τοῦ προσώπου ὁμοίωσιν. Δὲν ἐδύνατο ὅμως νὰ ἱστορήσῃ ἀκριβῶς τὸ ἅγιον αὐτοῦ πρόσωπον, διότι ἄλλοτε μὲν αὐτὸ ἐφαίνετο μὲ ἄλλην θεωρίαν, ἄλλοτε δὲ πάλιν ἤλλαζεν ἄλλην θεωρίαν. Τότε ὁ Κύριος, ὁ τῶν καρδιῶν ἐξεταστὴς καὶ τῶν κρυφίων γνώστης, γνωρίσας τὸν ἐγκάρδιον σκοπὸν τοῦ Ἀνανίου, ἐζήτησε νερὸν διὰ νὰ νιφθῇ· ἀφ' οὗ δὲ ἐνίφθη, ἐδόθη εἰς αὐτὸν ἓν πανίον δίπλωμένον εἰς τέσσαρας δίπλας, καὶ μὲ αὐτὸ ἀπεσπόγγισε τὸ θεῖον καὶ ἄχραντον αὐτοῦ πρόσωπον, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐτυπώθη εἰς τὸ τετράδιπλον ἐκεῖνο μανδήλιον τὸ θεανδρικὸν αὐτοῦ πρόσωπον. Ὅθεν λαβὼν αὐτὸ, τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀνανίαν, λέγων, ἀπόδὸς τοῦτο εἰς ἐκεῖνον ὅστις σὲ ἔστειλεν. Ἔγραψε δὲ καὶ ἐπιστολὴν εἰς τὸν Αὔγαρον, ἥτις περιεῖχε τὰ κάτωθεν λόγια.

Ἡ πρὸς τὸν Αὔγαρον ἐπιστολὴ τοῦ Κυρίου.

«Μακάριος εἶσαι, ὦ Αὔγαρε, ἐπειδὴ καὶ χωρὶς νὰ μὲ ἰδῇς ἐπίστευσας εἰς ἐμέ· διότι εἶναι » γεγραμμένον περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὅσοι μὲ εἶδον μὲ τοὺς ὀφθαλμούς των δὲν πιστεύουσιν » εἰς ἐμὲ, ἵνα ἐκεῖνοι ὅσοι δὲν μὲ εἶδον πιστεύσωσιν εἰς ἐμὲ, καὶ ζήσωσιν.[1] Περὶ δὲ ἐκείνου τὸ ὁποῖον μοὶ γράφεις, νὰ ἔλθω δηλαδὴ » πρὸς σὲ, ἤξευρε, ὅτι πρέπει νὰ τελειώσω ὅλα » τὰ ἔργα, διὰ τὰ ὁποῖα ἀπεστάλην εἰς τὸν » κόσμον ἀπὸ τὸν Πατέρα μου, καὶ ἀφ' οὗ ταῦτα τελειώσω καὶ ἀναληφθῶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς » πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με Πατέρα, τότε θέλω σοι ἀποστείλει ἕνα μαθητήν μου, Θαδδαῖον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος καὶ τὸ πάθος » σου θέλει ἰατρεύσει, καὶ ζωὴν αἰώνιον θέλει » χαρίσει καὶ εἰρήνην ἐν τῷ βίῳ τούτῳ καὶ εἰς » σὲ καὶ εἰς τοὺς μετὰ σοῦ ὄντας. Ἀλλὰ καὶ » εἰς τὴν πόλιν σου Ἔδεσσαν θέλει βοηθήσει » ἀρκετὰ, ἵνα μὴ νικήσῃ αὐτὴν κανεὶς ἐχθρός. » Εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς ἐπιστολῆς ἔβαλε σφρα-

[1] Τοῦτο φαίνεται, ὅτι παρεξέσθη ἀπὸ τὸ λόγιον ἐκεῖνο τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Ἡσαΐαν « Ἀκοῇ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. » (Ἡσ. ς'. 10.) τὸ γὰρ, οὐ μὴ ἴδητε τοῦτο, νοεῖται ἀντὶ τοῦ, οὐ μὴ πιστεύσητε. Τοῦτο δὲ δηλοῖ καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπεν ἐν Εὐαγγελίοις ὁ Κύριος « Ἵνα οἱ μὲν βλέποντες βλέψωσιν (ἤτοι πιστεύσωσι) καὶ οἱ βλέποντες, τυφλοὶ γένωνται » (ἤτοι ἵνα μείνωσιν ἐν τῇ ἀπιστίᾳ.) (Ἰω. θ'. 35.) Τὸ δὲ ἵνα ἐνταῦθα δὲν εἶναι αἰτιολογικὸν, ἀλλ' ἀποβατικόν· ἤγουν, ὄχι διότι οἱ ἰδόντες δὲν ἐπίστευσαν, διὰ τοῦτο οἱ μὴ ἰδόντες ἐπίστευσαν εἰς ἐμὲ καὶ ἔζησαν· ἀλλ' ὅτι, ἐκείνων μὴ θελησάντων πιστεῦσαι καὶ ζῆσαι, ἐκ τούτου ἀπέβη, τὸ νὰ πιστεύσωσιν οὗτοι καὶ νὰ ζήσωσι. Καθὼς εἶναι καὶ ἐκεῖνο τὸ ἐν Εὐαγγελίοις εἰρημένον περὶ τοῦ Τυφλοῦ· « Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ, » ὡς ἑρμηνεύουσιν αὐτὸ ὁ Χρυσορρήμων καὶ ὁ Θεοφύλακτος.

γῖδας ἑπτὰ, αἱ ὁποῖαι ἦσαν σημαδευμέναι μὲ Ἑβραϊκὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα μεθερμηνευόμενα, δηλοῦσι ταῦτα, Θεοῦ Θέα, Θεῖον θαῦμα. [1]

Δεξάμενος δὲ ὁ Αὔγαρος τὸν Ἀνανίαν περιχαρῶς, ἔπεσε καὶ προσεκύνησε τὴν ἁγίαν καὶ ἄχραντον εἰκόνα τοῦ Κυρίου μὲ πίστιν καὶ πόθον πολὺν, ὅθεν παρευθὺς ἰατρεύθη ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν τὴν ὁποίαν εἶχεν· ἔμεινε δὲ εἰς μόνον τὸ μέτωπόν του ὀλίγον τι ἀπὸ τὴν λέπραν. Μετὰ δὲ τὸ Σωτήριον πάθος καὶ τὴν Ἀνάστασιν καὶ τὴν εἰς οὐρανοὺς Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, ὑπῆγεν ὁ ἀπόστολος Θαδδαῖος [2] εἰς τὴν Ἔδεσσαν, καὶ ἐβάπτισε τὸν Αὔγαρον καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους του, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Εὐθὺς δὲ ἅμα ὁ Αὔγαρος ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν ἁγίαν κολυμβήθραν ἐκαθαρίσθη καὶ ἐκείνη ἡ ὀλίγη λέπρα, ἤτις ἔμεινεν εἰς τὸ μέτωπόν του· ἔκτοτε δὲ ἐτίμα ὁ Αὔγαρος καὶ ἐσέβετο παντοιοτρόπως τὸν θεῖον χαρακτῆρα τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ὁμοίωμα. Ἐπειδὴ δὲ ἤθελε νὰ τιμῶσι καὶ νὰ προσκυνῶσιν αὐτὸν παρομοίως καὶ ὅλοι οἱ τῆς Ἐδέσσης ἐγκάτοικοι, εἰς τὰ ἄλλα καλὰ ὅσα ἔκαμεν, ἐπρόσθεσε καὶ τὸ ἀκόλουθον. Εἷς παλαιὸς καὶ λαμπρὸς πολίτης τῆς Ἐδέσσης Ἕλλην ἔστησε τὸν ἀνδριάντα του ἐπὶ τῆς δημοσίας πύλης τῆς Ἐδέσσης· ὅθεν ὅσοι ἔμελλον νὰ ἔμβωσιν εἰς τὴν πόλιν, ἦτο ἀνάγκη νὰ προσκυνῶσι πρῶτον τὸν ἀνδριάντα, καὶ νὰ εὔχωνται ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου ἦτο τὸ ἄγαλμα, καὶ οὕτω νὰ ἐμβαίνωσιν εἰς τὴν πόλιν. Τοῦτον λοιπὸν τὸν ἀκάθαρτον ἀνδριάντα κρημνίσας ὁ Αὔγαρος καὶ ἀφανίσας, ἀντὶ ἐκείνου ἔστησε τὴν ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, κολλήσας αὐτὴν ἐπάνω εἰς σανίδα καὶ καλλωπίσας· ἔγραψε δὲ καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὰ λόγια ταῦτα « Χριστὲ ὁ Θεὸς, ὁ εἰς σὲ ἐλπίζων οὐκ ἀποτυγχάνει ποτέ. »

Ἐξέδωκε δὲ καὶ προσταγὴν καὶ νόμον ἔγγραφον, ὅτι ὅστις ἐμβαίνει ἀπὸ τὴν πύλην ἐκείνην τῆς πόλεως πρέπει νὰ ἀποδίδῃ πρῶτον σέβας καὶ προσκύνησιν εἰς τὴν θαυματουργὸν ἐκείνην καὶ τιμίαν εἰκόνα τοῦ Κυρίου, καὶ οὕτω νὰ ἐμβαίνῃ εἰς τὴν πόλιν. Ἐφυλάττετο λοιπὸν ἡ προσταγὴ αὐτὴ καὶ ὁ νόμος, ἕως εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς τοῦ Αὐγάρου καὶ τοῦ υἱοῦ του. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἔγγονος τούτου ἔγεινε διάδοχος τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, ἀπεστράφη τὴν εὐσέβειαν, καὶ ἐγύρισε θεληματικῶς εἰς τὴν θρησκείαν τῶν εἰδώλων· ὅθεν ἠθέλησε νὰ στήσῃ ἐπάνω εἰς τὴν πύλην τῆς Ἐδέσσης ἀνδριάντα δαιμονικὸν, καὶ νὰ κρημνίσῃ τὴν τοῦ Χριστοῦ εἰκόνα. Τοῦτο δὲ γνωρίσας ἀπὸ θείαν ἀποκάλυψιν ὁ τότε τῆς Ἐδέσσης ἐπίσκοπος ἔδειξε τὴν πρέπουσαν περὶ τούτου φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν. Ἐπειδὴ δηλαδὴ ὁ ἄνω τόπος τῆς πύλης ἦτο βαθουλὸς, κατεσκευασμένος μὲ θόλον εἰς σχῆμα κυλίνδρου, ἥναψε μὲν ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ λύχνον, ἔβαλε δὲ ἔμπροσθεν αὐτοῦ κεραμίδα, καὶ κτίσας τὸν τόπον ἔξωθεν μὲ πλίνθους καὶ χρίσας μὲ ἀσβέστην, ἔκλεισε τὸ ἔνδοθεν μέρος, καὶ ἔσασε τὸν τοῖχον εἰς ὁμαλὴν ἐπιφάνειαν. Ὅθεν ἐπειδὴ δὲν ἐφαίνετο πλέον ἡ εἰκὼν τοῦ Κυρίου, ἐμποδίσθη ὁ δυσσεβὴς ἀπὸ τὸν σκοπόν του, καὶ δὲν ἐκρήμνισε τὴν ἁγίαν εἰκόνα.

Χρόνοι παρῆλθον πολλοὶ ἐν τῷ μεταξὺ, τόσον ὥστε κανεὶς δὲν ἐνεθυμεῖτο εἰς ποῖον μέρος

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ πρωτοσπαθάριος Γεώργιος ὁ Μανιάκης, στρατηγὸς ὢν εἰς τὰς χώρας πέριξ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ, ἐπῆρε τὴν Ἔδεσσαν, ὅπου εὗρε καὶ τὴν ἰδιόγραφον ταύτην ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίου καὶ ἀπέστειλεν αὐτὴν εἰς τὸν βασιλέα Ῥωμανὸν Ἀργυρόπουλον ἐν ἔτει ᾳκή (1028)· (ὅρα τὸν Μελέτιον τόμ. β'. σελ. 388.) Λέγει δὲ ὁ Θεοφάνης καὶ ὁ Κωδινὸς, ὅτι ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ Παφλαγόνος ἔγεινε λιτανεία, ἐν ᾗ ἐβάσταζον οἱ τοῦ βασιλέως ἀδελφοὶ, ὁ μὲν τὴν πρὸς Αὔγαρον ταύτην ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίου, ὁ δὲ τὰ σπάργανα αὐτοῦ· (σελ. 1152 τῆς Δωδεκαβίβλ. τοῦ Δοσιθέου.)

[2] Οὗτος ὁ Ἀπόστολος Θαδδαῖος ἦτο ἀπὸ τὴν Ἔδεσσαν καὶ ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν πεώτην τοῦ Αὐγούστου. Γράφει δὲ Γεώργιος ὁ Σύγκελλος ἐν τῇ Χρονογραφίᾳ, ὅτι ὁ Ἀπόστολος οὗτος Θαδδαῖος ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἔδεσσαν, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐπίστευσεν ὁ Παῦλος· ἤτοι ἐν τῷ τριακοστῷ ἕκτῳ ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ. Ὁ δὲ Παμφίλου Εὐσέβιος ἐν κεφ. ιγ'. τοῦ ά. βιβλίου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας παριστᾷ καὶ τὰς ἀνωτέρω ἀμοιβαίας δύω ἐπιστολὰς τοῦ Αὐγάρου πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν Αὔγαρον, λέγων, ὅτι παρέλαβεν αὐτὰς ἀπὸ τὰ ἀρχεῖα βασιλικὰ παλάτια τῆς Ἐδέσσης, εἰς τὰ ὁποῖα ἐφυλάττοντο αὐταὶ παλαιόθεν. Ἐπιβεβαιοῖ δὲ τὰ τοῦ Εὐσεβίου καὶ ὁ θεῖος Ἐφραὶμ ὁ Σύρος, ὁ καὶ τῆς Ἐδεσσηνῶν Ἐκκλησίας χρηματίσας διάκονος. Τὰς ἐπιστολὰς ταύτας τοῦ Αὐγάρου καὶ τοῦ Κυρίου ἐδέχθησαν ὁ Προκόπιος, ὁ Εὐάγριος, ὁ Κεδρηνὸς καὶ Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, παρὰ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Νατάλει· (ὅρα σελ. 246 τῆς Δωδεκαβίβ.)

*Ἂν καὶ οἱ ὑστερινοὶ κριτικοὶ μέ τινα ἐπιχειρήματα ἀγωνίζονται νὰ δείξωσιν ἐπίπλαστον καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν τὴν περὶ τοῦ Ἀποστόλου Θαδδαίου, καὶ τὰς ἀνωτέρω δύω ἐπιστολάς· ὅμως Αὐγουστῖνος ὁ Καλμέτος ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς θείας Γραφῆς, ἐν τῇ λέξει Αὔγαρος ἄριστα σημειόνει· ὅτι καὶ ἂν δώσωμεν, ὅτι παρεισήχθησαν περιστάσεις τινες εἰς τὰ ἀνωτέρω ἱστορούμενα, μόλον τοῦτο δὲν ἀκολουθεῖ ἐκ τούτου ὅτι δὲν ἀληθεύει ἡ οὐσία τοῦ πράγματος· (ὅρα εἰς τὴν νεοτύπωτον Ἑκατονταετηρίδα σελ. 126.) Οὐκ ὀρθῶς δὲ λέγει ὁ Σύγκελλος, ὅτι ὁ Ἀπόστολος Θαδδαῖος ἦτο εἷς ἀπὸ τοὺς ἑβδομήκοντα, καθότι αὐτὸς ἦτο εἷς τῶν δώδεκα.

ἦτο κεκρυμμένη ἡ ἁγία εἰκών. Ὅτε δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Χοσρόης, ἐπὶ Ἡρακλείου βασιλέως Ῥωμαίων ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ χιέ (615), ἐπολέμει τὰς πόλεις τῆς Ἀσίας, ἔφθασε καὶ ἕως εἰς τὴν Ἔδεσσαν, καὶ κινήσας ἐναντίον αὐτῆς πᾶσαν μηχανὴν, ἔβαλεν εἰς φόβον καὶ ἀγωνίαν τοὺς πολίτας, οἱ ὁποῖοι προσφυγόντες εἰς τὸν Θεὸν, καὶ παρακαλέσαντες αὐτὸν μετὰ δακρύων, εὗρον τὴν σωτηρίαν ταχέως. Διότι μίαν νύκτα φαίνεται εἰς τὸν ἐπίσκοπον, Εὐλάβιον ὀνομαζόμενον, μία γυνὴ ἐνδοξοτάτη, ἡ ὁποία εἶπεν εἰς αὐτὸν, ὅτι πολλὰ καλὰ θέλεις πράξει ἐὰν λάβῃς τὴν ἐπάνω τῆς πύλης τῆς πόλεως κεκρυμμένην ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, δείξασα καὶ τὸν τόπον μὲ τὴν χεῖρά της. Ὁ δὲ ἐπίσκοπος ἐλθὼν εἰς τὸν τόπον καὶ σκάψας, ὢ τοῦ θαύματος! εὗρε τὴν μὲν θείαν εἰκόνα τοῦ Κυρίου σώαν καὶ ἀδιάφθαρτον, τὸν δὲ λύχνον ἀνημμένον ὕστερον ἀπὸ πεντακοσίους χρόνους καὶ ἐπέκεινα. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κεραμίδα, τὴν ὁποίαν ὁ τότε ἐπίσκοπος ἔβαλεν ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, εὗρεν ἐκτυπωμένην ἄλλην εἰκόνα τοῦ Κυρίου, ἀπαράλλακτον μὲ τὴν ἐν τῷ ἁγίῳ Μανδηλίῳ. Ταῦτα δὲ τὰ δύω θεῖα ἐκτυπώματα καὶ τὰς εἰκόνας τοῦ Κυρίου βλέποντες οἱ τῆς Ἐδέσσης πολῖται, ὅλοι ἐγέμισαν ἀπὸ πνευματικὴν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν.

Λαβὼν λοιπὸν ὁ ἐπίσκοπος τὴν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ Κυρίου, καὶ λιτανείαν ποιήσας μὲ αὐτὴν, ὑπῆγεν εἰς τὸν τόπον τῆς πόλεως, εἰς τὸν ὁποῖον ἔσκαπτον ἀπ' ἔξω οἱ Πέρσαι, καθὼς ἀπὸ τὸν ἦχον τῶν χαλκῶν ὀργάνων τοὺς ἐνόησαν. Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ἐκεῖ ὁ ἐπίσκοπος, ἔρριψεν ἀπὸ τὸ ἔλαιον τοῦ λύχνου εἰς τὴν ἡτοιμασμένην ὑπὸ τῶν Ἐδεσσηνῶν φωτίαν καὶ παρευθὺς ἡ φωτία ἀνάψασα, ἠφάνισεν ὅλους τοὺς Πέρσας. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν φωτίαν τὴν ὁποίαν ἤναψαν ἔξω τῆς Ἐδέσσης οἱ Πέρσαι, τὴν ὁποίαν ἔτρεφον ξύλα ἄπειρα κοπέντα ἀπὸ τὰ ἐκεῖ πλησίον δένδρα, καὶ εἰς ταύτην λέγω τὴν φωτίαν, ἅμα ἐπλησίασεν ὁ ἐπίσκοπος ὁμοῦ μὲ τὴν θείαν εἰκόνα, εὐθὺς ἐσηκώθη δυνατὸς ἄνεμος, καὶ γυρίσας τὴν φλόγα κατὰ τῶν Περσῶν, ἐδίωκε τούτους καὶ κατέκαιεν· ὅθεν ταῦτα παθόντες οἱ Πέρσαι, ἀνεχώρησαν ἄπρακτοι. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν βασιλεύουσαν τῶν πόλεων συνέτρεχον ὅλα τὰ καλὰ, ἦτο δὲ Θεοῦ θέλημα νὰ θησαυρισθῇ εἰς αὐτὴν ὁμοῦ μὲ τὰ ἄλλα καλὰ καὶ ἡ ἀχειροποίητος αὕτη καὶ ἄχραντος εἰκὼν τοῦ Κυρίου, διὰ τοῦτο ὁ τότε βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων Ῥωμανὸς, (ὁ νέος δηλαδὴ ὁ τοῦ Πορφυρογεννήτου Κωνσταντίνου υἱὸς, ὁ βασιλεύσας κατὰ τοὺς ἐννεακοσίους πεντηκονταεννέα χρόνους, ὅστις ἐλέγετο νέος, πρὸς διαφορὰν τοῦ μητροπάτορος αὐτοῦ Ῥωμανοῦ, γέροντος ὄντος) σπουδὴν ἔβαλε πολλὴν νὰ πλουτίσῃ καὶ μὲ τὸν πλοῦτον τῆς ἀχειροποιήτου ταύτης εἰκόνος τὴν βασιλεύουσαν. Ὅθεν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἔστειλεν εἰς τὴν Ἔδεσσαν καὶ ἐζήτησε τὴν θεανδρικὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὸν ἐκεῖσε εὑρισκόμενον Ἀμηρᾶν, δοὺς εἰς αὐτὸν χάριν τοῦ τοιούτου θησαυροῦ δώδεκα χιλιάδας ἀργύρια, καὶ ἐλευθερώσας καὶ διακοσίους Σαρακηνοὺς, τοὺς ὁποίους ἔτυχε τότε νὰ ἔχῃ αἰχμαλώτους. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ ὑποσχέσεις ἔδωκεν ἀσφαλεῖς ἐνώπιον πολλῶν, ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μὴ πολεμῶσι τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων τοὺς Σαρακηνούς. Μὲ ταῦτα λοιπὸν καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπέτυχε τῆς αἰτήσεως, τελειώσας ὅλα ὅσα ὑπεσχέθη. [1]

Ὅθεν ἐπειδὴ ἔδωκεν ὁ Ἀμηρᾶς ἄδειαν νὰ ἀποσταλῇ τῷ Ῥωμανῷ ἡ θεία εἰκὼν, ὁ Σαμοσάτων ἐπίσκοπος καὶ ὁ Ἐδέσσης καὶ ἄλλοι τινὲς εὐλαβεῖς, λαβόντες τὸ ἅγιον εἰκόνισμα τοῦ Κυρίου (καὶ τὴν Χριστόγραφον ἐπιστολὴν) [2] ἤρχισαν τὴν ὁδοιπορίαν διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν· πολλὰ δὲ θαύματα ἐγένοντο εἰς τὸν δρόμον. Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τὸ θέμα τῶν Ὀπτημάτων, ἐν τῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου, τῷ καλουμένῳ τοῦ Εὐσεβίου, πολλοὶ ἀσθενεῖς προσέτρεξαν μετὰ πίστεως εἰς τὸν ἅγιον χαρακτῆρα τοῦ Κυρίου καὶ ἰατρεύθησαν ἀπὸ τὰς διαφόρους των ἀσθενείας. Τότε δὲ προσῆλθε καὶ εἷς δαιμονισμένος, ὁ ὁποῖος ταῦτα ἐπροφήτευσε λέγων, ἀπόλαβε, ὦ Κωνσταντινούπολις, δόξαν

---

[1] Ὁ δὲ Μελέτιος λέγει, ὅτι ἡ Ἔδεσσα, ἐνῷ ἐκινδύνευε νὰ κυριευθῇ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους οἵτινες τὴν ἐπολιόρκουν, οὖσαν πρότερον κυριευμένην ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνούς· τότε, λέγω, διὰ νὰ φύγωσιν οἱ Ἐδεσσηνοὶ τὴν αἰχμαλωσίαν, ἔδωκαν λύτρον ἑαυτῶν τὴν βηθεῖσαν εἰκόνα τοῦ Κυρίου, τὴν ὁποίαν ὑπεδέχθη ὁ βασιλεὺς μὲ λαμπρὰν καὶ πρέπουσαν δορυφορίαν. (Τόμ. β'. σελ. 353. τῆς Ἐκκλησι. Ἱστορ.) Γράφει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς, ὁ ἐν ἔτει 963 βασιλεύσας, τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας του, ἔφερεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸ ἐκτύπωμα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον εὗρεν εἰς κέραμον κατὰ τὴν Ἱεράπολιν τῆς Συρίας. Ἴσως δὲ τὸ ἐκτύπωμα αὐτὸ ἦτο ἐκεῖνο, ὅπερ εἰκονίσθη εἰς τὴν κεραμίδα, ἥτις ἦν ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, καὶ οὐχὶ αὐτὸ τὸ ἐν τῷ Μανδηλίῳ τετυπωμένον.

[2] Κατὰ λάθος φαίνεται ὅτι προσετέθη ἐδῶ ἡ Χριστόγραφος Ἐπιστολὴ, καθότι αὕτη ὕστερον ἐν ἔτει ᾳκή (1028), μετεκομίσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὡς εἴπομεν·

καὶ τιμὴν καὶ χαράν, καὶ σὺ, Πορφυρογέννητε, ἀπόλαβε τὴν βασιλείαν σου· καὶ παρευθὺς ἰατρεύθη ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ δαιμόνιον. Κατὰ δὲ τοὺς ,ςυξζ' (6467) χρόνους ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἐν τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ τοῦ Αὐγούστου μηνὸς, ἐν ἔτει δὲ ἀπὸ Χριστοῦ ἐννεακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ἐννάτῳ, ἐπὶ Ῥωμανοῦ τοῦ βασιλέως, ἔφθασαν οἱ ἀνωτέρω Ἀρχιερεῖς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ὑπῆγον εἰς τὸν ἐν Βλαχέρναις ναὸν, φέροντες μαζί των καὶ τὴν ἁγίαν εἰκόνα τοῦ Κυρίου, ἡ ὁποία σεβασμίως καὶ περιχαρῶς ἐπροσκυνήθη, καὶ ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς, καὶ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λοιπὸν λαόν. Εἰς δὲ τὴν αὐρινὴν ἡμέραν, ἤτοι κατὰ τὴν παροῦσαν δεκάτην ἕκτην τοῦ Αὐγούστου, σηκώσαντες τὴν ἁγίαν εἰκόνα ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους των ὁ πατριάρχης Θεοφύλακτος καὶ οἱ νεάζοντες βασιλεῖς, (διότι ὁ Ῥωμανὸς δὲν ἦτο παρὼν, ἕνεκα ἀσθενείας) ἀλλὰ καὶ ὅλη ἡ Γερουσία μὲ ὅλον τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, παρέπεμψαν τὴν ἁγίαν εἰκόνα μὲ τὴν πρέπουσαν δορυφορίαν ἕως εἰς τὴν καλουμένην Χρυσῆν πύλην. Ἔπειτα λαβόντες αὐτὴν ἀπὸ ἐκεῖ μὲ ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ μὲ μυριάδας λαμπάδας καὶ φῶτα ὑπῆγον εἰς τὸν περιώνυμον καὶ μεγαλώτατον τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας ναόν· καὶ ἐκεῖ ποιήσαντες τὴν ἁρμόζουσαν τάξιν, ἀνέβησαν εἰς τὰ βασιλικὰ παλάτια, καὶ ἐμβάντες εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου τὸν ἐπονομαζόμενον τοῦ Φάρου, ἐκεῖ ἀπέθεσαν τὸ ἅγιον καὶ τίμιον ἐκτύπωμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς δόξαν τῶν χριστιανῶν, εἰς φύλαξιν τῶν βασιλέων, εἰς ἀσφάλειαν ὅλης τῆς πόλεως καὶ τῆς τῶν χριστιανῶν καταστάσεως. [1]

Ἡ ἐν τῷ ναῷ τῆς ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ ἐξάντλησις τοῦ ἁγιασμοῦ, καὶ αὖθις ἀνάδοσις.

» Πηγὴ κενοῦται θαυματουργῶν ὑδάτων,
» Πληρουμένη δὲ, θαυματουργεῖ καὶ πάλιν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνέφθασε καὶ ἡ μνήμη τῆς μετὰ οἰκτιρμῶν ἐπενεχθείσης ἡμῖν ἐν τοῖς πάλαι χρόνοις φοβερᾶς ἀπειλῆς τοῦ σεισμοῦ, ἧς παρ' ἐλπίδα πᾶσαν ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ὁ πανοικτίρμων Θεός.

* *Ὁ ἅγιος νέος ὁσιομάρτυς* ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ *ὁ ἐκ Μετεώρων ἐμαρτύρησε διὰ τὴν εὐσέβειαν ἐν ἔτει ᾳφκά (1551).* [1]

† » Τί δαὶ σὺ, Νικόδημε; εἰπὲ σὸν πάθος.
» Τεθανάτωμαι δι' ἀγάπην Κυρίου.

* *Ὁ ἅγιος νεομάρτυς* ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ *ὁ ἐκ τοῦ Βόλου, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας κατὰ τὸ ἔτος ᾳχπ' (1680), ξίφει τελειοῦται.* [2]

† » Ὁ Σταμάτιος εὗρε τῶν κάτω στάσιν.
» Ἀεικίνητον δ' εὗρε τῶν ἄνω δρόμον.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΖ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΜΥΡΩΝΟΣ.

» Τί μοι κεφαλῆς ἡ τομὴ, Μύρων, λέγει,
» Πρὸς τὸ στέφειν μέλλον με πάντιμον στέφος;
» Ἑβδομάτῃ δεκάτῃ Μύρωνα τάμε ξίφος ἐξύ.

† Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου, καὶ Ἀντιπάτρου ἄρχοντος Ἀχαΐας, ἐν ἔτει σν' (250), πρεσβύτερος κατὰ τὸ ἀξίωμα, ἀγαθὸς κατὰ τὴν γνώμην, ἔντιμος κατὰ τὸ γένος, πλοῦτον ἔχων πολὺν, καὶ παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἀγαπώμενος. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ ῥηθεὶς Ἀντίπατρος ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστοῦ γεννῶν μὲ σκοπὸν νὰ συλλάβῃ πολλοὺς χριστιανοὺς, καὶ νὰ τιμωρήσῃ αὐτοὺς, ὁ ἅγιος οὗτος Μύρων, ζήλου θείου πλησθεὶς, ὕβρισε τὸν Ἀντίπατρον. Τούτου χάριν ἐκρέμασαν αὐτὸν καὶ ἐξέσχισαν, καὶ ἔπειτα τὸν ἔρριψαν εἰς μίαν κάμινον ἡ ὁποία τόσον πολλὰ ἀνήφθη, ὥστε ὁ ἦχος τῆς φλογὸς ἠκούετο εἰς πολὺ διάστημα τόπου. Ἀλλ' ὅμως ἡ κάμινος δεξαμένη τὸν ἅγιον, ἐφύλαξεν αὐτὸν ἀβλαβῆ· ἡ δὲ φωτία ἐξελθοῦσα τῆς καμίνου, κατέκαυσεν ἑκατὸν πεντήκοντα Ἕλληνας. Ὕστερον ἠνάγκασαν τὸν ἅγιον νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη, ἐξέδαρον λωρία ἀπὸ τοὺς ὤμους ἕως εἰς τοὺς πόδας του, ἀπὸ τὰ ὁποῖα λαβὼν ὁ μάρτυς ἐν, τὸ ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀντιπάτρου. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξέδαραν αὐτὸν, πάλιν ἐξ-

---

[1] Λέγουσι δέ τινες, ὅτι ὁ ἀχειροποίητος αὐτὸς χαρακτὴρ τοῦ Κυρίου εὑρίσκεται τώρα εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην· (καὶ ὅρα σελ. 744· τῆς Δωδεκαβίβλου.) Σημείωσαι, ὅτι Κωνσταντῖνος Λάσκαρις ὁ βασιλεὺς γράφει τὴν διήγησιν περὶ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου τούτου, τοῦ μετακομισθέντος εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἧς ἡ ἀρχὴ «Οὐκ ἄρα μόνον αὐτὸς ἀκατάληπτος ἦν·» (σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου, καὶ ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων·) Εὑρίσκεται δὲ ἐν τῇ Λαύρᾳ καὶ ἕτερος λόγος περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Περὶ τῆς ἐν Ἐδέσσῃ ἀχειροποιήτου καὶ θείας μορφῆς Χριστοῦ.»

[1] Ὅρα εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

[2] Ὅρα τὸ μαρτύριον αὐτοῦ εἰς τὸ νέον Μαρτυρολόγιον.

σχισαν τὰς ἐγδαρμένας του σάρκας καὶ μετὰ ταῦτα τὸν παρέδωκαν εἰς τὰ θηρία· ἀλλ' ἐκεῖνα τὸν ἐφύλαξαν ἀβλαβῆ καὶ ὁλόκληρον. Ὅθεν βλέπων ὁ Ἀντίπατρος ὅτι διεφυλάχθη ἀβλαβὴς, καὶ μὴ ὑποφέρων τὴν ἐντροπὴν, ἐθανάτωσεν ἑαυτὸν μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας. Ὁ δὲ ἅγιος φερθεὶς εἰς τὴν Κύζικον, καὶ ἐκεῖ δεχθεὶς ἀπὸ τὸν ἀνθύπατον τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν, ἀπεκεφαλίσθη καὶ ἀπέλαβεν ὁ μακάριος τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀμάραντον στέφανον.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ, ΦΙΛΙΠΠΟΥ, ΕΥΤΥΧΙΑΝΟΥ, *καὶ* ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ.

Εἰς τὸν Στράτωνα.

» Ἔθεντό με βδέλυγμά, φησιν ὁ Στράτων,
» Ἄνδρες βδελυκτοὶ, καὶ πυρὶ κτείνουσί με.

Εἰς τὸν Φίλιππον.

» Φιλῶν Θεὸν, Φίλιππε, καὶ ψυχῆς πλέον,
» Καταχριθεὶς πῦρ, οὐ φιλόψυχος γίνῃ.

Εἰς τὸν Εὐτυχιανόν.

» Εὐτυχιανὸς εἰς κάμινον ἡμμένην,
» Ὡς ἵππος εἰς πεδίον ἦν, τὸ τοῦ λόγου.

Εἰς τὸν Κυπριανόν.

» Πῦρ, Κυπριανὸς, καρτερήσας καμίνου,
» Ἐξώτερον πῦρ, ὃ Γραφὴ λέγει, φύγεν.

† Οὗτοι οἱ ἅγιοι διατρίβοντες εἰς τὴν Νικομήδειαν, ἐπίτηδες ἀνέβαινον εἰς τὸ θέατρον, διὰ νὰ κατηχῶσι τὸν ἐκεῖ λαὸν τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ μακρύνωσι μὲν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν, νὰ τοὺς φέρωσι δὲ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Μίαν φορὰν λοιπὸν ἰδὼν ὁ ἄρχων τῆς Νικομηδείας ἄδειον καὶ χωρὶς ἀνθρώπους τὸ θέατρον, καὶ ἐρωτήσας ἔμαθε τὴν αἰτίαν· ὅτι δηλαδὴ οἱ λαοὶ διδασκόμενοι ἀπὸ τοὺς ἁγίους μάρτυρας, ἀφῆκαν τὰς ἡδονὰς τοῦ θεάτρου καὶ μεταχειρίζονται νέον τρόπον ζωῆς, καταφρονήσαντες τὰς συνηθείας τῶν πατέρων καὶ τῶν προγόνων των. Ὅθεν εὐθὺς μὲ πολλὴν ταχύτητα ἐπρόσταξε νὰ παραστήσωσι τοὺς ἁγίους ἔμπροσθέν του. Οἱ δὲ ἅγιοι παρασταθέντες αὐτῷ καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι καὶ αὐτοὶ ἔχουσι τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκουσι νὰ τὴν ἔχωσιν, ἐφέρθησαν εἰς τὸ θέατρον καὶ παρεδόθησαν εἰς τὰ θηρία. Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν ἀπὸ αὐτὰ ἀβλαβεῖς, ἐβασάνισαν αὐτοὺς μὲ διαφόρους τρόπους βασάνων· τελευταῖον δὲ ἐβλήθησαν εἰς τὸ πῦρ, καὶ οὕτως ἠγωνίσθησαν ὑπὲρ Χριστοῦ τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀγῶνα, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τὸν ἄφθαρτον στέφανον.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων αὐταδέλφων ΠΑΥΛΟΥ *καὶ* ΙΟΥΛΙΑΝΗΣ.

† » Ἰουλιανὴ, Παῦλος, ἀδελφοὶ φύσει,
» Ὤφθησαν ὄντες καὶ ἀδελφοὶ τῷ ξίφει.

Οὗτοι κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ἐν ἔτει σό' (270), εὑρισκόμενοι εἰς τὴν Πτολεμαΐδα, ἦσαν ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, γεννηθέντες ἀπὸ εὐγενεῖς γονεῖς, καὶ ἀνατραφέντες μᾶλλον μὲ τὴν εὐσέβειαν, παρὰ μὲ τὸ γάλα. Καὶ ὁ μὲν Παῦλος μετεχειρίζετο ἐπιμελῶς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν θείων Γραφῶν· καὶ ἐπειδὴ νέος ἀκόμη ὢν, ἦτο γεμάτος ἀπὸ τὰ θεῖα νοήματα τῶν Γραφῶν, προχείρως καὶ μὲ ἑτοιμότητα ἀπεστόμιζε τοὺς ἀντιλέγοντας, καὶ κήρυξ ἔνθεος ἐχρημάτιζε τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ Λόγου οἰκονομίας, ὅθεν βλέπων τὸν βασιλέα Αὐρηλιανὸν, ὅτι ὑπῆγεν εἰς τὴν Πτολεμαΐδα, παρήγγειλεν εἰς τὴν ἀδελφήν του Ἰουλιανὴν νὰ ἔχῃ θάρρος καὶ μεγαλοψυχίαν καὶ νὰ σταθῇ προθύμως, ἐπειδὴ μέλλει νὰ ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν Πτολεμαΐδα μέγας πειρασμός. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος ὡπλισεν ἑαυτὸν, διὰ νὰ παρασταθῇ ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, σφραγίσας τὸ σῶμά του μὲ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ. Ἐπειδὴ δὲ εἶδον αὐτὸν οἱ Ἕλληνες, ὅτι ἔκαμε τὸν σταυρόν του ὡς χριστιανὸς, ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα. Ὁμολογήσας λοιπὸν ὁ ἅγιος τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἐλέγξας τὴν ματαιότητα τῶν εἰδώλων, ἐκρεμάσθη καὶ ἐξεσχίσθη· ἔπειτα ἔβαλον αὐτὸν καὶ τὴν ἀδελφήν του Ἰουλιανὴν ἐντὸς λέβητος γεμάτου ἀπὸ πίσσαν βρασμένην. Ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς, καὶ ἐπέμειναν εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, ἠπλώθησαν ἐπὶ κραββάτου σιδηροῦ πυρωμένου, καὶ ἐδάρησαν ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν. Τότε Κοδράτος καὶ Ἀκάκιος οἱ δήμιοι, ἐπειδὴ ἐσυμπόνεσαν τοὺς ἁγίους καὶ τοὺς ἐπεριποιήθησαν, διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἀπεκεφαλίσθησαν οἱ ἀοίδιμοι καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Ἔπειτα ἐφέρθησαν εἰς τὴν φυλακὴν οἱ ἅγιοι, ὁ Παῦλος λέγω καὶ ἡ ἀδελφή του, φέροντες σιδηρᾶς ἁλύσους· ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλθὼν, ἔλυσεν αὐτοὺς ἀπὸ τὰ δεσμὰ, καὶ ἄρτον ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον φαγόντες καὶ δυναμωθέντες, εὐχαρίστησαν τὸν Θεόν. Μετὰ ταῦτα παρασταθέντες πάλιν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ μὴ θελήσαντες νὰ θυσιάσωσιν ἐδάρησαν. Εἷς δὲ δήμιος Στρατόνικος ὀνομαζόμενος ἐλυπήθη

καὶ ἐσυμπόνεσε τὴν ἁγίαν Ἰουλιανὴν, διότι αὐτὴ τὸν παρεκίνει νὰ μὴ τὴν λυπῆται, ἀλλὰ νὰ κάμῃ τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς, τὸν μὲν Στρατόνικον ἀπεκεφάλισε, τοὺς δὲ ἁγίους ἐπρόσταξε νὰ κλεισθῶσιν ὁμοῦ μὲ φαρμακερὰ ἑρπετὰ καὶ ὀφίδια· ἐπειδὴ δὲ ἐφυλάχθησαν ἀβλαβεῖς ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος νὰ κτυπῶσι τὰς σιαγόνας τοῦ ἁγίου Παύλου μὲ μολύβδους καὶ νὰ δέρωσιν αὐτὸν τέσσαρες στρατιῶται μὲ ἀκανθώδη ῥαβδία ἀπὸ τὸ ἓν μέρος τοῦ σώματος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τὴν δὲ ἁγίαν Ἰουλιανὴν ἔβαλον εἰς ἓν πορνοστάσιον διὰ νὰ ἀτιμασθῇ ἀπὸ ἀσώτους ἀνθρώπους, ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου ἐπιστὰς, μὲ τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν του ἐτύφλωσεν ὅσους προσήρχοντο διὰ νὰ ἀτιμάσωσι τὴν ἁγίαν. Ἀλλ' ὅμως ἡ ἁγία συμπονέσασα αὐτοὺς, προσευχήθη ὕστερον καὶ χύσασα νερὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των, κατέστησεν αὐτοὺς ὑγιεῖς. Μετὰ ταῦτα ἐβλήθησαν οἱ ἅγιοι ἐντὸς λάκκου γεμάτου πυρὸς, καὶ ἐπρόσταξεν ὁ τύραννος νὰ τοὺς λιθοβολήσωσιν ἐντὸς αὐτοῦ εὑρισκομένους. Ἓν δὲ νέφος γεμάτον φωτὸς ἐπλησίασεν εἰς τὸν βασιλέα καὶ ἔβρεξε κατ' ἐπάνω του βροχὴν πυρίνην· ὅθεν φοβηθεὶς, ἐξέβαλε τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὸν λάκκον. Ἔπειτα ἐπρόσταξε νὰ δέσωσιν αὐτοὺς εἰς ἓν ξύλον, καὶ μὲ ἀνημμένας λαμπάδας νὰ καύσωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὅλον τὸ σῶμά των, καὶ μετὰ τοῦτο, νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσωσι. Τούτου δὲ γενομένου, ἔλαβον οἱ ἅγιοι παρὰ Κυρίου τοὺς ἀφθάρτους στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΘΥΡΣΟΥ, ΛΕΥΚΙΟΥ, ΚΟΡΩΝΑΤΟΥ, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις πλησίον Ἐλευιανῶν.

* » Οἱ τρεῖς ἀθληταὶ νῦν παρίστανται πόθῳ
» Τριάδος θείας, ἧς ἐνήθλησαν χάριν.

Ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τοῖς Ἀρματίου.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΗ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΦΛΩΡΟΥ καὶ ΛΑΥΡΟΥ.

» Δίψει τελευτῆς τῆς ὑπὲρ Θεοῦ Λόγου,
» Χωροῦσι Φλῶρος καὶ Λαῦρος πρὸς τὸ φρέαρ.
* Φλώρῳ ἅμ' ἀγδοάτῃ δεκάτῃ φρέαρ εἰσέδυ Λαῦρος.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ σάρκα ἀδελφοὶ δίδυμοι, πετροπελεκηταὶ κατὰ τὴν τέχνην, τὴν ὁποίαν ἔμαθον ἀπὸ τὸν ἅγιον Ἑρμόκλον καὶ ἅγιον Μάξιμον. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ διδάσκαλοί των οὗτοι ἐμαρτύρησαν διὰ τὸν Χριστὸν, ἀφῆκαν τὰς ἐν Βυζαντίῳ διατριβὰς, καὶ ὑπῆγον εἰς τὸ Ἰλλυρικὸν, (ἤτοι εἰς τὴν Σλαβονίαν,) εἰς τὴν χώραν τῆς Δαρδανίας, εἰς πόλιν Οὐλπιανὰ καλουμένην. Ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενοι, ἠρεύνων διὰ νὰ εὕρωσι μεταλλικὰς πέτρας παρὰ τῷ ἡγεμόνι Λουκίωνι, ὅπου καὶ εἰργάζοντο τὴν τέχνην των. Ἔπειτα ἐστάλησαν ἀπὸ αὐτὸν εἰς τὸν Λικίνιον, ὁ ὁποῖος ἦτο υἱὸς τῆς βασιλίσσης Ἐλπιδίας· ὁ δὲ Λικίνιος ἔδωκεν εἰς τοὺς ἁγίους χρήματα, προστάξας νὰ κτίσωσι ναὸν εἰς τὰ εἴδωλα, τὸν ὁποῖον ἐσχημάτισεν ἐπάνω εἰς διάγραμμα καὶ χαρτίον, πῶς πρέπει νὰ γείνῃ. Λαβόντες δὲ τὰ χρήματα οἱ ἅγιοι, τὰ ἐμοίρασαν εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ τὴν μὲν νύκτα κατεγίνοντο εἰς τὴν πρὸς Θεὸν προσευχὴν, τὴν δὲ ἡμέραν ἐργαζόμενοι τὴν τέχνην των κατεσκεύαζον ταχέως τὸν ναόν. Ἀφ' οὗ δὲ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἐτελείωσεν ὁ ναὸς, συμβοηθοῦντος τοῖς ἁγίοις θείου ἀγγέλου καὶ δυναμόνοντος αὐτοὺς, τότε Μερέντιος ὁ ἱερεὺς τῶν εἰδώλων ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς Ἀθανάσιος εἶχε πιστεύσῃ πρότερον, ἐπειδὴ οἱ ἅγιοι ἤνοιξαν τὸν τυφλὸν ὀφθαλμόν του. Συνάξαντες δὲ οἱ ἅγιοι τοὺς πτωχοὺς, οἵτινες ἔλαβον τὰ χρήματα, διὰ τῆς βοηθείας αὐτῶν ἔδεσαν μὲ σχοινία τὰ εἴδωλα ἀπὸ τοὺς τραχήλους καὶ τὰ ἐκρήμνισαν εἰς τὴν γῆν. Ἔπειτα ἀνάψαντες φῶτα πολλὰ, ἐγκαινίασαν τὸν ναὸν, καὶ ἀφιέρωσαν αὐτὸν εἰς τὸν Χριστὸν, ἐπιλέγοντες καὶ τὸ τροπάριον τῶν Ἐγκαινίων, ἤτοι τὸ «Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεὸς, Ἀποστόλων καύχημα, μαρτύρων ἀγαλλίαμα.» Ἐμπροσθεν δὲ ἐπροπορεύετο ὁ τίμιος σταυρός.

Ταῦτα μαθὼν ὁ Λικίνιος, ἐπρόσταξε νὰ ἀναφθῇ κάμινος καὶ νὰ ῥιφθῶσιν εἰς αὐτὴν οἱ πτωχοὶ οἱ λαβόντες τὰ χρήματα καὶ συντρίψαντες τὰ εἴδωλα· ῥιφθέντες δὲ παρέδωκαν τὰς ψυχάς των οἱ μακάριοι εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβον τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Οἱ δὲ ἅγιοι Φλῶρος καὶ Λαῦρος ἐδέθησαν εἰς τροχὸν ἁμάξης καὶ ἐδάρησαν· ἔπειτα ἔστειλεν αὐτοὺς ὁ Λικίνιος εἰς τὸν ἡγεμόνα Λύχωνα, ὁ ὁποῖος δεξάμενος αὐτοὺς τοὺς ἔκλεισεν εἰς ἓν ξηροπήγαδον βαθύ. Κλεισθέντες δὲ εἰς τοῦτο οἱ ἅγιοι παρεκάλεσαν τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν, ὅσοι μέλλουσι νὰ τοὺς ἐνθυμῶνται καὶ νὰ τοὺς ἑορτάζωσι, καὶ ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας

καὶ εἰρήνης τοῦ κόσμου, καὶ τρίτον παρεκάλεσαν νὰ παύσῃ ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμός· καὶ οὕτω μετὰ ταῦτα παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἀνέβησαν νικηφόροι εἰς τὰ οὐράνια. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον χρόνοι πολλοί, ἀνεκομίσθησαν ἀπὸ τὸ φρέαρ τὰ τίμια αὐτῶν λείψανα, καὶ ἐναπετέθησαν ἐντίμως εἰς θήκας· ἀναβλύζουσι δὲ μῦρα, καὶ διάφορα θαύματα ἐνεργοῦσιν εἰς τοὺς μετὰ πίστεως τούτοις προστρέχοντας. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἅγιον αὐτῶν ναὸν, τὸν εὑρισκόμενον πλησίον τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Φιλίππου.

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ τῶν ἁγίων πεντήκοντα πληθὺς, ἡ τὰ εἴδωλα συντρίψασα, πυρὶ τελειοῦται.

» Πέντε τε ἄνδρες πλοῦτον εὗρον ἀθρόον,
» Τὸ σύντροφον δὸς εἰς τὸ πῦρ λελοιπότες.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΡΜΟΥ, ΣΕΡΑΠΙΩΝΟΣ, καὶ ΠΟΛΥΑΙΝΟΥ.

Εἰς τὸν Ἕρμον.

» Ἕρμῳ βιαίως ἐν πέτραις συρομένῳ,
» Ὑπῆρξε, πέτρα προσφυγὴ λαγῷ, πόλος.

Εἰς τὸν Σεραπίωνα.

» Τὸν ἐν πέτραις πάνδεινον ἕλκυσμὸν φέρει
» Καὶ Σεραπίων, ὁ πλέον στερρὸς πέτρας.

Εἰς τὸν Πολύαινον.

» Ὁ Πολύαινος αἷμα χεῖ, συρεὶς πέτραις,
» Ὑπὲρ Χριστοῦ, χέαντος ἐκ πέτρας ὕδωρ.

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν ἀπὸ τὴν Ῥώμην, διαβληθέντες δὲ ἀπὸ τοὺς ἀπίστους ὅτι σέβονται μὲν τὸν Χριστὸν, μισοῦσι δὲ καὶ ἀποστρέφονται τὰ εἴδωλα, παρεστάθησαν εἰς τὸν Ἔπαρχον τῆς Ῥώμης, καὶ ὁμολογήσαντες παρρησίᾳ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, πρῶτον μὲν ἐφυλακίσθησαν εἰς σκοτεινὴν καὶ βρωμερὰν φυλακὴν, ἔπειτα δὲ ἐξελθόντες ἐκεῖθεν, καὶ μὴ θελήσαντες νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὰ εἴδωλα ἐσύρθησαν εἰς τόπους πετρώδεις καὶ δυσβάτους. καὶ οὕτως ἐν τῇ βασάνῳ ταύτῃ παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ ἔλαβον τῆς ἀθλήσεως τοὺς ἀμαράντους στεφάνους.

—

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΙΟΥΛΙΑΝΗΣ, πλησίον τοῦ Στροβύλου.

† » Ἰουλιανὴν ἦραν ἐντεῦθεν νόες,
» Τῷ μαρτυρίου αἵματι κοσμουμένην.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΛΕΟΝΤΟΣ, ὃς ἤθλησε κατὰ τὴν θάλασσαν πλησίον Μύρων τῆς Λυκίας.

† » Λέων κατὰ θάλασσαν ἀθλήσας κάτω,
» Θάλασσαν εὗρεν ἀγαθῶν ἐν τῷ πόλῳ.

Οἱ ἅγιοι τέσσαρες ὅσιοι ἀσκηταὶ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

» Ἀδελφότης θνήσκουσιν ἀνδρῶν τεσσάρων,
» Τὰ κῶλα θέντων εἰς ἐρημίαν μίαν.

Οἱ ἐν ἁγίοις πατέρες ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΣ καὶ ΙΩΑΝΝΗΣ, Πατριάρχαι Κωνσταντινουπόλεως, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Εἰς τὸν Γεώργιον. [1]

» Ὁ Γεώργιος, «ὡς κελεύεις, Χριστέ μου,
» Ἔφασκε θνήσκων, ἔρχομαι κληθεὶς ἄνω »

Εἰς τὸν Ἰωάννην.

» Σκυθρωπὰ τὰ πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας,
» Στέρησιν οὐ φέροντα τὴν Ἰωάννου.

* *Τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν ΒΑΡΝΑΒΑ, ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ καὶ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ, σωθέντων ἐν ἔτει νιβ' (412).* [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ', μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ΑΝΔΡΕΟΥ τοῦ στρατηλάτου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τελειωθέντων δισχιλίων πεντακοσίων ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα τριῶν.

Εἰς τὸν Ἀνδρέαν.

* » Στρατηλάτης ὢν, ὡς ἀληθῶς, Ἀνδρέας,
» Τομὴν κεφαλῆς ἀνδρικώτατα στέγει.

Εἰς τοὺς σὺν αὐτῷ τελειωθέντας.

» Ἔστησε τιμηθεὶς αἱμάτων λίμνας ὄχλος
» Σοὶ τῷ παραστήσαντι λίμνας ὑδάτων.
» Ἐννεακαιδεκάτῃ τάμον Ἀνδρέου αὐχένα λαμπρόν.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς καιροὺς τοῦ ἀσεβεστάτου Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σπθ' (289), στρατιώτης εὑρισκόμενος ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὑπὸ ἀρ-

---

[1] Ὁ Γεώργιος οὗτος ἦτο πατριάρχης ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου ἐν ἔτει 680· ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ βασιλέως ἦτο καὶ ὁ Ἰωάννης ἐν ἔτει 668.

[2] Τὸν βίον αὐτῶν ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

χιστράτηγον ὅλων τῶν βασιλικῶν ταγμάτων, Ἀντίοχον ὀνομαζόμενον. Οὗτος λοιπὸν ἀποσταλεὶς ἀπὸ τὸν ῥηθέντα ἀρχιστράτηγόν του ὁμοῦ μὲ ἄλλους συστρατιώτας διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Πέρσας, οἵτινες διαβάντες τὰ ὅριά των καὶ ἐλθόντες εἰς τὰ ὅρια τῶν Ῥωμαίων, ἐληλάτουν αὐτὰ καὶ ἠφάνιζον, ἐπεκαλέσθη τὸν Χριστόν, πείσας δὲ καὶ τοὺς συντρόφους νὰ ἐπικαλεσθῶσι καὶ ἐκεῖνοι τὸν Χριστόν, ἐνίκησε τοὺς Πέρσας, καὶ διώξας αὐτοὺς, τοὺς ἔφθειρε· διὰ τῆς ἀνελπίστου δὲ ταύτης νίκης εἴλκυσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τοὺς συντρόφους του στρατιώτας. Διεβλήθη λοιπὸν ὁ ἅγιος καὶ οἱ τούτου σύντροφοι πρὸς τὸν ἀρχιστράτηγον Ἀντίοχον· ὅθεν παρουσιασθέντες ὅλοι πρὸς αὐτὸν ὡμολόγησαν τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Διὰ τοῦτο, τὸν μὲν ἅγιον Ἀνδρέαν ἥπλωσεν ἐπὶ κλίνης σιδηρᾶς πεπυρωμένης, τῶν δὲ συντρόφων του ἐκάρφωσαν τὰς χεῖρας ἐπάνω εἰς τετράγωνα ξύλα· ἔπειτα ἐπρόσταξεν ὁ Ἀντίοχος καὶ ἐδίωξαν τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς χώρας ἐκείνης χίλιοι ἄλλοι στρατιῶται, τοὺς ὁποίους κατηχήσας ὁ ἅγιος Ἀνδρέας ἔφερε καὶ ἐκείνους εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Ἀντίοχος, κατεδίωξεν ὅλους ἐξ ὀπίσω, καὶ ἐπρόσταξε νὰ θανατώσωσιν αὐτοὺς ὁμοῦ καὶ τοὺς ἐξ ἀρχῆς ὄντας συντρόφους τοῦ ἁγίου, καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον πανένδοξον Ἀνδρέαν· καὶ οὕτως ἔλαβον ὅλοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. [1]

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων μαρτύρων ΤΙΜΟΘΕΟΥ, ΑΓΑΠΙΟΥ *καὶ* ΘΕΚΛΗΣ.

Εἰς τὸν Τιμόθεον.

» Πυρεῖον ἡ κάμινος, ἐν μέσῳ φέρων
» Ἄρωμα, Τιμόθεον, εὐῶδες μάλα.

Εἰς τὸν Ἀγάπιον.

» Ἀγάπιος τὸ δᾶγμα τοῦ θηρὸς φέρει,
» Καὶ ψυχοδήκτης δάκνεται θὴρ καρδίαν.

Εἰς τὴν Θέκλαν.

» Ἔμοι γε κλῆσις Θέκλα· πατρὶς Βιζύη,
» Γάζης τόπος θέατρον· ἄθλον θὴρ δάκνων.

[1] Ἄλλος δὲ φαίνεται εἶναι οὗτος ἀπὸ τὸν στρατηλάτην Ἀνδρέαν, τὸν ἑορταζόμενον κατὰ τὴν δωδεκάτην τοῦ Ἰουλίου μετὰ Ἡρακλείου, Φαύστου, Μηνᾶ καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. Τὸ δὲ ἑλληνικὸν τούτου μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ « Ἐν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ ἀσεβεστάτου Μαξιμιανοῦ. »

Ὁ ἔνδοξος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Τιμόθεος κατήγετο ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην, ἐπειδὴ δὲ ἦτο τέλειος κατὰ τὸν λόγον καὶ τὴν ζωήν, κατεστάθη τῆς εὐσεβείας διδάσκαλος. Πιασθεὶς δὲ παρεστάθη εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Γάζης Οὐρβανὸν ὀνόματι, καὶ ἐρωτηθεὶς ἀπὸ αὐτὸν, ὡμολόγησεν ὅτι εἶναι ἀπὸ τὸ μέρος τῶν χριστιανῶν, καὶ ἐθεολόγησε πᾶσαν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἔνσαρκον οἰκονομίαν. Ὅθεν ἐθάρρησε δυνατὰ, καὶ ἐδοκίμασε πᾶν εἶδος βασάνων· μηδόλως δὲ καμφθεὶς, ἀλλ' ἐμμείνας ἀμετάθετος εἰς τὴν εὐσέβειαν, ἐρρίφθη εἰς πῦρ, καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμά του τῷ Θεῷ, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν ἄφθαρτον στέφανον. Εἰς τὴν αὐτὴν δὲ πόλιν τῆς Γάζης εὑρισκόμενος καὶ ὁ ἅγιος Ἀγάπιος, καὶ ἡ Θέκλα ἡ ἐκ τῆς Βιζύης καταγομένη, ἐβασανίσθησαν δυνατὰ διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν· καὶ ἐπειδὴ ἔτι μᾶλλον ἵσταντο στερεοὶ εἰς αὐτὴν, παρεδόθησαν εἰς τὰ θηρία, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θανατωθέντες, ἔλαβον τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον.

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΕΥΤΥΧΙΑΝΟΥ *τοῦ στρατιώτου καὶ* ΣΤΡΑΤΗΓΙΟΥ *διὰ πυρὸς τελειωθέντων.*

Εἰς τὸν Εὐτυχιανόν.

» Εὐτυχιανὸς καίεται, κρίνας μέγα
» Τὴν καῦσιν εὐτύχημα καὶ μικρὸν πάθος.

Εἰς τὸν Στρατήγιον.

» Ὁ Στρατήγιος, Χριστὸν ὡς ὅπλον φέρων,
» Κατεστρατήγει καὶ πυρὰς διηρμένας.

* *Ὁ ὅσιος* ΘΕΟΦΑΝΗΣ *ὁ νέος καὶ θαυματουργὸς, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῆς κατὰ Μακεδονίαν Ναούσης ἀσκήσας, οὗ καὶ τὸ λείψανον ἐν τῇ αὐτῇ Ναούσῃ ἤδη ἔστιν, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.* [1]

† » Ὁ Θεοφάνης ἀρεταῖς φάνας πάλαι,
» Τὴν Νάουσαν νῦν λειψάνῳ ἐκλαμπρύνει.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

[1] Τούτου ὁ κατὰ πλάτος βίος καὶ ἡ ἁγιωτικὴ Ἀκολουθία εὑρίσκονται τετυπωμένα εἰς ξεχωριστὴν φυλλάδα. Ἐκατοίκησε δὲ οὗτος πρότερον ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Δοχειαρίου. Ὁ βουλόμενος δὲ ἂς ἰδῇ καὶ εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Ἁγιορειτῶν πατέρων περὶ αὐτοῦ.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου ΣΑΜΟΥΗΛ.

» Μύσας τελευτῇ καὶ Σαμουὴλ, ὁ βλέπων,
» Τὸ ζῶν ἀεὶ φῶς καὶ τελευτήσας βλέπει·
» Βῆδ' ὁρόων μέλλοντα Σαμουὴλ εἰκάδι ἔνθεν.

Κατήγετο οὗτος ἀπὸ τὴν Ἁρμαθαὶμ Σιφὰ, ἐκ τοῦ βουνοῦ Ἐφραὶμ, υἱὸς Ἐλκανὰ καὶ Ἄννης τῆς προφήτιδος. Ὁ δὲ Ἐλκανὰ εἶχε δύω γυναῖκας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ μὲν μία ὠνομάζετο Ἄννα, ἡ δὲ ἄλλη, Φεννάνα· καὶ ἡ μὲν Φεννάνα εἶχε παιδίον, ἡ δὲ Ἄννα δὲν εἶχεν. Ἀνέβη δὲ ὁ Ἐλκανὰ μετὰ τῆς γυναικός του Ἄννης εἰς τὸν τόπον Σηλὼμ, ὅπου ἦτο τότε ἡ Σκηνὴ καὶ ἡ Κιβωτός· ἐκεῖ δὲ ἦτο καὶ ὁ ἱερεὺς Ἠλεὶ, καὶ οἱ δύω υἱοί του, ὁ Ὀφνεὶ καὶ ὁ Φινεές. Ὁ δὲ Κύριος ἀπέκλεισε τὴν μήτραν τῆς Ἄννης, καὶ δὲν ἐγέννα παιδίον· ὅθεν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐλύπει αὐτὴν ἡ ἀντίζηλός της Φεννάνα. Ἡ Ἄννα λοιπὸν προσηυχήθη εἰς τὸν Θεὸν μετὰ πόνου καρδίας, καὶ διὰ τοῦτο ἐνθυμήθη αὐτὴν ὁ Θεὸς, καὶ ἐγέννησεν υἱὸν τὸν μέγαν τοῦτον προφήτην Σαμουὴλ, (τὸ ὁποῖον ἑρμηνεύεται Θεαίτητος) ἀφιέρωσε δὲ αὐτὸν εἰς τὸν Θεὸν ἡ μήτηρ του, καὶ ὅτε ηὐξήνθη κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἐλειτούργει εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ἔγεινε προφήτης μέγας. Ὁ δὲ Ἠλεὶ καὶ υἱοί του συνετρίφθησαν ἀπὸ τὴν ὀργὴν τοῦ Κυρίου καὶ ἠφανίσθησαν, διότι παρώργιζον τὸν Θεόν. Ἔκρινε δὲ Σαμουὴλ τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς του, καὶ δῶρα ἀπὸ κἀνένα δὲν ἐπῆρεν· ἔχρισε δὲ καὶ βασιλεῖς τὸν Σαοὺλ καὶ τὸν προφήτην Δαβίδ. Ἐλθὼν δὲ εἰς γῆρας βαθὺ, καὶ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος, ἀπέθανεν. Ἐπρόλαβε δὲ τὴν σάρκωσιν τοῦ Χριστοῦ χιλίους τριακονταπέντε χρόνους, καὶ ἐπροφήτευσε χρόνους τεσσαράκοντα. [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων τριακονταεπτὰ μαρτύρων, τῶν ἐν Βιζύῃ τῆς Θρᾴκης μαρτυρησάντων.

» Τρεῖς ἐνδέουσι πρὸς τὸ τοὺς κεκαυμένους,
» Χάριν, Τριάς, σοῦ, τετράκις τελεῖν δέκα.

Ἀπὸ τοὺς ἁγίους μάρτυρας τούτους, ἄλλοι μὲν ἦσαν ἀπὸ τὸ Βυζάντιον, ἄλλοι δὲ, ἀπὸ τὴν Φιλιππούπολιν. Συλληφθέντες δὲ εἰς τὴν Βιζύην τῆς Θράκης ἀπὸ τὸν κατάρατον Ἀπελλιανὸν, ὅστις ἦτο τότε ἡγεμὼν, ἐβασανίσθησαν μὲ διάφορα βάσανα, ἐπειδὴ ὡμολόγουν παρρησίᾳ τὸν Χριστόν. Τελευταῖον δὲ ἀνήφθη κάμινος ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἀφ' οὗ πρῶτον ἔκοψαν τῶν ἁγίων τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς αὐτὴν, καὶ οὕτω παρέδωκαν τὰς ψυχάς των εἰς τὸν Θεὸν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔλαβον τοὺς ἀφθάρτους στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΣΕΒΗΡΟΥ καὶ ΜΕΜΝΩΝΟΣ τοῦ Κεντυρίωνος.

Εἰς τὸν Σεβῆρον.

» Ξίφει παθὼν Σεβῆρος, εὗρεν ἀξίως
» Ἔπαθλα λαμπρὰ τοῦ διὰ ξίφους πάθους.

Εἰς τὸν Μέμνωνα.

» Ἔχει τὸ πῦρ σε πρὸς βραχὺν, Μέμνον, χρόνον,
» Μένει δέ σε στέφανος, εἰσαεὶ μένων.

Σεβῆρος ὁ ἀήττητος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς ἦτο ἀπὸ τὴν Σίδην τῆς Παμφυλίας, υἱὸς ἑνὸς Θρᾳκὸς, Πετρωνίου ὀνομαζομένου, μητρὸς, δὲ Μυγδονίας. Οὗτος λοιπὸν ἐλθὼν εἰς Φιλιππούπολιν καὶ ἰδὼν τοὺς ἀνωτέρω τριακονταεπτὰ ἁγίους μάρτυρας ἀγωνιζομένους διὰ τὸν Χριστὸν, παρρησίᾳ καὶ αὐτὸς ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Διὰ τοῦτο ἐξεσχίσθη δυνατὰ, καὶ δακτυλίδια σιδηρᾶ πεπυρωμένα ἐβέχθη εἰς τὰ δάκτυλα τῶν χειρῶν του· εἶτα τανυσθεὶς ἐπάνω εἰς τέσσαρα ξύλα, ἐπριονίσθη καὶ ὕστερον ἐζώσθη μὲ μίαν σιδηρᾶν ζώνην πεπυρωμένην, καὶ οὕτως ἀπεκεφαλίσθη ὁ ἀοίδιμος καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ὁ δὲ ἅγιος Μέμνων, ὁ καὶ Κεντυρίων ἐπονομαζόμενος, ἐτεντώθη πρότερον ἐπάνω εἰς δύω κολόνας, καὶ οὕτω τοῦ ἐξέβαλον τρία λωρία ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἕως εἰς τοὺς πόδας. Ἔπειτα ἔκοψαν τοὺς πόδας του, καὶ οὕτως ἔρριψαν αὐτὸν εἰς κάμινον, καὶ ἐκεῖ παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τὸν ἀμαράντινον στέφανον τῆς ἀθλήσεως.

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΦΩΤΕΙΝΗΣ ἔξω τῆς πόρτας τῶν Βλαχερνῶν.

† » Ἤδη βλέπεις φῶς ἄδυτον τοῦ Κυρίου,
» Θανοῦσα, μάρτυς, ἀγάπης αὐτοῦ χάριν.

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ προφήτης οὗτος Σαμουὴλ συνέγραψε τὴν πρώτην καὶ δευτέραν τῶν Βασιλειῶν· ὅθεν καὶ ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους τὰ δύω ταῦτα βιβλία ἐν ἀριθμούμενα, Σαμουὴλ ὀνομάζονται. Τὸ δὲ κέρας τοῦ Σαμουὴλ, ἐν ᾧ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, μὲ τὸ ὁποῖον ἔχρισε τὸν βασιλέα Δαβὶδ, εὑρίσκετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς τὴν μονὴν τὴν καλουμένην Μυριοκέρατον, καὶ ὅρα σελ. 1152. τῆς Δωδεκαβίβλου.

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΛΟΥΚΙΟΥ τοῦ βουλευτοῦ.

» Βουλὰς ὅλας παρῆλθε τὰς Ἀχιτόφελ
» Βουλῇ μιᾷ Λούκιος, ἀθλήσας ξίφει.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σϙ' (299), καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Κυρήνην, τὴν ἐν Λιβύᾳ εὑρισκομένην· ὑπῆρχε δὲ πρῶτος τῆς ἐν τῇ πόλει Βουλῆς, καὶ ὑπερεῖχεν ὅλους τοὺς συνομηλίκους του κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος. Οὗτος λοιπὸν πρότερον μὲν ἦτο προσκολλημένος εἰς τὴν θρησκείαν καὶ πλάνην τῶν εἰδώλων· ἀφ' οὗ δὲ ἀνδρείως ἠγωνίσθη ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Θεόδωρος, ὁ τῆς ῥηθείσης Κυρήνης ἐπίσκοπος, καὶ ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον, [1] τότε καὶ ὁ Λούκιος οὗτος κατανυχθεὶς ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἔλαβε τὸ ἅγιον βάπτισμα. Πείθει δὲ καὶ τὸν ἡγεμόνα Διγνιανὸν καὶ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, τὸν ὁποῖον παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κύπρον. Βλέπων δὲ, ὅτι ἐπιάνοντο ἐκεῖ οἱ χριστιανοὶ καὶ ἐθανατόνοντο, παρέδωκε τὸν ἑαυτόν του εἰς τοὺς βασανιστὰς, κρυφίως ἀπὸ τὸν Διγνιανόν. Ἐπειδὴ δὲ κτυπήσας μὲ τὸν πόδα του, ἐκρήμνισε κάτω τὸν βωμὸν καὶ ἐσκόρπισε τὰς θυσίας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐπάνω αὐτοῦ, ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν ἅγιον, καὶ οὕτως ἀνέβη ἡ ψυχή του νικηφόρος εἰς τὰ οὐράνια.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ καὶ ΔΟΣΑ (ἢ Δοσαΐ) [2]

† » Ἡλιόδωρος καὶ Δοσᾶς, οἱ γενν̀άδαι,
» Ἤθλησαν ἄμφω ἀνδρικῶς, Χριστοῦ χάριν.

* Εἰς τὸν πεντηκοστὸν τρίτον χρόνον τῆς βασιλείας του, Σαβώριος ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, ἐξῆλθε μὲ πολλὰ στρατεύματα εἰς ἓν φρούριον τῶν Ῥωμαίων καὶ ἤρχισε νὰ κρημνίζῃ τὰς ἐκκλησίας τῶν χριστιανῶν, νὰ συντρίβῃ τὰς ἱερὰς καὶ ἁγίας εἰκόνας, καὶ νὰ καταχαίῃ διὰ πυρὸς τὰ λείψανα τῶν ἁγίων. Τότε λοιπὸν ὁ ἅγιος οὗτος Ἡλιόδωρος, καὶ ὁ ἅγιος Δοσᾶς ἐπαρρουσιάσθησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐλέγξαντες τὴν ἀσέβειάν του, ἀνεκήρυξαν τὴν ἀληθῆ πίστιν τοῦ Χριστοῦ (ἦτο δὲ τότε ὁ ἅγιος Ἡλιόδωρος χρόνων ἐννενηκονταπέντε) ὅθεν ὑπέμειναν οἱ μακάριοι πολλὰς καὶ διαφόρους βασάνους, καὶ τελευταῖον ἔκοψαν τὰς μύττας των, καὶ ἔκαυσαν τὰς κεφαλάς των. Ὅθεν οἱ ἅγιοι εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ, παρέδωκαν τὰς ψυχάς των καὶ ἀνῆλθον στεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΑ', μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου ΘΑΔΔΑΙΟΥ, τοῦ καὶ Λεναίου.

» Θαδδαῖε, ποῖον ἄλλο σοι πλέξω στέφος,
» Ἢ αὐτόπτην λέγειν σε καὶ μύστην Λόγου;
» Εἰκάδι πρώτῃ Θαδδαῖος βιότοιο ἀπέπτη.

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν Ἔδεσσαν, Ἑβραῖος ὢν κατὰ τὸ γένος, καὶ γυμνασμένος εἰς τὸ ἄκρον εἰς τὰς θείας Γραφάς· ἀναβὰς δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ νὰ προσκυνήσῃ κατὰ τὰς ἡμέρας Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καὶ ἀκούσας τὸ κήρυγμά του, καὶ ὑπερθαυμάσας τὴν ἀγγελικὴν αὐτοῦ ζωὴν, ἐβαπτίσθη ἀπὸ αὐτόν. Μετὰ ταῦτα ἰδὼν τὸν Δεσπότην Χριστὸν, καὶ τὰ ἄπειρα θαύματα ὅσα ἐτέλει, ἀκούσας δὲ καὶ τὴν διδασκαλίαν του, ἠκολούθησεν αὐτὸν ἕως τὸ σωτήριον Πάθος. Μετὰ δὲ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του Ἔδεσσαν, καὶ βαπτίσας τὸν τοπάρχην Αὔγαρον, ἐκαθάρισε τὸ λείψανον ἐκεῖνο τῆς λέπρας, τὸ ὁποῖον ἔμεινεν εἰς τὸ μέτωπόν του, (καθὼς περὶ τούτου εἴπομεν κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ Αὐγούστου ἐν τῷ Συναξαρίῳ). Πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους διδάξας καὶ φωτίσας, καὶ ἐκκλησίας οἰκοδομήσας, διῆλθε τὰς πόλεις τῆς Συρίας. Φθάσας δὲ εἰς Βηρυτὸν πόλιν τῆς Φοινίκης, ἐδίδαξε πολλοὺς καὶ ἐβάπτισε, καὶ οὕτως ἐκεῖ παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν σεπτὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Πέτρου, τὸν ὄντα πλησίον τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Πρόβου. [1]

---

[1] Οὗτος ἑορτάζεται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ἰουλίου.

[2] Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς Σοδᾶς οὗτος γράφεται.

[1] Σημείωσαι, ὅτι τοῦτον τὸν Ἀπόστολον συναριθμεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος μετὰ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων λέγων «Καὶ Λεβαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος.» (Ματθ. ι'. 3.) Ὅθεν οὐκ ὀρθῶς λέγει αὐτὸν ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα Γεώργιος Σύγκελλος ἐν τῇ Χρονολογίᾳ. Ἐν δὲ τῇ δεκάτῃ ἐννάτῃ τοῦ Ἰουνίου λέγεται, ὅτι ὁ Θαδδαῖος οὗτος εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ τὸν Ἰούδαν Ἰακώβου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΒΑΣΣΗΣ καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς ΘΕΟΓΝΙΤΟΥ, ΑΓΑΠΙΟΥ, καὶ Πιστοῦ.

» Μητρὸς μιᾶς κάλλιστα παιδία τρία.
» Σὺν μητρὶ Βάσσῃ πρὸς τομὴν ψυχὴ μία.

Αὕτη ἡ ἁγία μάρτυς Βάσσα ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ ἐν ἔτει σγ' 290), καὶ κατήγετο ἀπὸ τὴν πόλιν Ἔδεσσαν· συζευχθεῖσα δὲ μέ τινα Οὐαλλέριον ἱερέα τῶν εἰδώλων, ἐγέννησεν ἀπὸ αὐτὸν τρεῖς υἱοὺς, Θεόγνιον, Ἀγάπιον, καὶ Πιστὸν, τοὺς ὁποίους ἀνέτρεφε μὲ τὴν εἰς Θεὸν εὐσέβειαν, ἐπειδὴ αὐτὴ ἦτο ἀπὸ τοὺς προγόνους της χριστιανὴ καὶ πιστή. Διαβληθεῖσα λοιπὸν ἀπὸ τὸν ἴδιον ἄνδρα της παρέστη ὁμοῦ μὲ τοὺς τρεῖς υἱούς της ἔμπροσθεν τοῦ ἀνθυπάτου Βικαρίου, καὶ ὡμολόγησεν ὅτι εἶναι χριστιανή. Ὅθεν καὶ αὐτὴ καὶ οἱ δύω της υἱοὶ ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακήν· Θεόγνιος δὲ ὁ πρῶτος υἱός της κρεμασθεὶς, ἐξεσχίσθη, καὶ μετὰ τοῦτον ἐφέρθη καὶ ὁ δεύτερος αὐτῆς υἱὸς Ἀγάπιος, καὶ ἐδάρη· ἡ δὲ μήτηρ του ἔδιδε θάρρος εἰς αὐτὸν, καὶ τὸν παρεκίνει εἰς τὸ μαρτύριον. Μετὰ ταῦτα ἐξέδαραν τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς ἕως εἰς τὸ στῆθός του. Ἐν ᾧ δὲ καιρῷ τὸν ἐξέδερον, ἔλεγεν ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀθλητὴς τὸ ἀξιομνημόνευτον τοῦτο ἀπόφθεγμα «Οὐδὲν οὕτως ἡδύ, ὡς τὸ πάσχειν ὑπὲρ Χριστοῦ·» ἤγουν δὲν εἶναι κἀνὲν πρᾶγμα τόσον γλυκὺ, καθὼς τὸ νὰ πάσχῃ τις διὰ τὸν Χριστόν. [1]

Ὕστερον ἐφέρθη καὶ ὁ τρίτος αὐτῆς υἱὸς ὁ Πιστὸς καλούμενος καὶ ὁμολογήσας τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐτιμωρήθη μὲ διάφορα βάσανα, καὶ οὕτως ἔλαβε τὴν διὰ ξίφους ἀπόφασιν, ὁμοῦ μὲ τοὺς δύω του ἀδελφούς. Εὐθὺς λοιπὸν ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οἱ τρεῖς, καὶ ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς τῆς ἀθλήσεως ἀμαραντίνους στεφάνους. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν Βάσσα ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν, ἐκεῖ δὲ εὑρισκομένη, ἔλαβε τροφὴν διὰ χειρὸς ἀγγέλου, καὶ ταύτην φαγοῦσα ἐνεδυναμώθη· ἔπειτα ἐκβαλόντες αὐτὴν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, τὴν ἐπρόσταξαν νὰ ἀκολουθῇ τὸν Βικάριον, ὁ ὁποῖος ἀπήρχετο εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἐκεῖ δὲ ἠνάγκασαν τὴν ἁγίαν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείσθη εἰς τοῦτο, πρῶτον μὲν τὴν ἔβαλαν εἰς τὸ νερὸν, ἔπειτα δὲ, εἰς τὴν φωτίαν, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἐλιθοβόλησαν.

Ἐπειδὴ δὲ ἔμεινεν ἀβλαβὴς ἀπὸ ὅλα ταῦτα, ἐφέρθη εἰς τὸν ναὸν τῶν εἰδώλων, καὶ πιάσασα τὸ εἴδωλον τοῦ Διὸς, ἔσεισεν αὐτὸ καὶ εἰς γῆν ἐκρήμνισε καὶ συνέτριψεν. Ὅθεν παρεδόθη εἰς τὰ θηρία· ἀλλὰ φυλαχθεῖσα ἐκ τούτων ἀβλαβὴς, ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν μακρὰν ἀπὸ τὴν στερεὰν ἕως τριάκοντα στάδια. Καὶ τότε μὲν ἐφάνη ἡ ἁγία εἰς τοὺς βλέποντας ἀπὸ μακρὰν, ὅτι ἐκάθητο ἐπάνω εἰς θρόνον, ἐφαίνοντο δὲ καὶ τρεῖς ἄνδρες λάμποντες περισσότερον τοῦ ἡλίου, [1] οἱ ὁποῖοι ἐφάνησαν, ὅτι ἔβαλον τὴν ἁγίαν ἐντὸς πλοίου μαζὶ μὲ τὸν θρόνον της. Μετὰ δὲ ἡμέρας ὀκτὼ ἐφάνη ἡ μάρτυς ἐπάνω εἰς τὸ νησίον τῆς Ἅλωνος, καὶ τοῦτο μαθὼν ὁ ἐν τῇ Μακεδονίᾳ εὑρισκόμενος ἀνθύπατος, ἀπό τινα ἄνθρωπον Φίλιππον ὀνόματι, ἔγραψεν εἰς τὸν Κονσουλάριον τῆς Κυζίκου καὶ ἄρχοντα τῆς ἐπαρχίας Ἑλλησπόντου, παρακινῶν αὐτὸν νὰ συλλάβῃ τὴν ἁγίαν. Ὅθεν αὐτὸς ἐζήτησε καὶ εὗρεν αὐτὴν, καὶ ἐπειδὴ ἡ μάρτυς δὲν ἐπείσθη νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰ εἴδωλα, ἐπρόσταξε καὶ ἔδεσαν τὰς χεῖράς της εἰς τὰ ὀπίσω· ἔπειτα συνέτριψαν τὰ μέλη της, καὶ τελευταῖον ἔκοψαν τὴν ἁγίαν της κεφαλὴν, καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. [2]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΒ', μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ΖΩΤΙΚΟΥ, ΖΗΝΩΝΟΣ, ΘΕΟΠΡΕΠΙΟΥ, ΑΚΙΝΔΥΝΟΥ, καὶ ΣΕΒΗΡΙΑΝΟΥ.

Εἰς τὸν Ἀγαθόνικον.

» Ἀγαθονίκου κλῆσις ἀψευδεστάτη,
« Χριστὴν βοῶσα τοῦδε νίκην ἐκ ξίφους.

---

[1] Ὅθεν εἶπε καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος «Πάντα ὑπὲρ τοῦ λόγου ἀνεχώμεθα. Πάθωμεν τὸ πάθος μιμώμεθα. Αἵματι τὸ αἷμα σεμνύνωμεν· ἐπὶ τὸν Σταυρὸν ἀνίωμεν πρόθυμοι. Γλυκεῖς οἱ ἥλοι, καὶ εἰ λίαν ὀδυνηροὶ, τὸ μετὰ Χριστοῦ πάσχειν καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ, τοῦ μετ' ἄλλων τρυφᾶν αἱρετώτερον. Λόγ. εἰς τὸ Πάσχ.)

[1] Οἱ τρεῖς ἡλιόμορφοι ἄνδρες οἵτινες ἐφαίνοντο, ἴσως ἦσαν οἱ προμαρτυρήσαντες τρεῖς υἱοὶ τῆς ἁγίας, ὁ Θεόγνιος ὁ Ἀγάπιος, καὶ ὁ Πιστός.

[2] Περιττῶς δὲ γράφεται ἐδῶ παρὰ τῷ τετυπωμένῳ Συναξαριστῇ τὸ Συναξάριον τῆς ὁσίας Θεοχλητοῦς τῆς θαυματουργοῦ, διότι τοῦτο ἐγράφη ἀρμοδιώτερον κατὰ τὴν τρίτην τοῦ παρόντος Αὐγούστου, ὅτε καὶ ἡ μνήμη αὐτῆς ἑορτάζεται.

Εἰς τὸν Ζήνωνα, Θεοπρέπιον, καὶ Ἀκίνδυνον.

» Τρεῖς καρτεροῦντες μηχανήματος [1] βίαν,
» Τὰς μηχανὰς λύουσι τοῦ παμμηχάνου.

Εἰς τὸν Σεβηριανόν.

» Ἐν μάρτυσι τιμηθεῖσιν αὐχένας ξίφει,
» Σεβηριανὸς τάττεται τιμηθεὶς ξίφει.

Εἰς τὸν Ζωτικόν.

» Ἰδοὺ παρ' ἡμῖν καὶ Κυρηναῖος νέος,
» Οὐκ ἀγγαρευθείς, ἀλλ' ἑκὼν σταυρὸν φέρων.
» Ἔκτανε δευτερίῃ ξίφος εἰκάδι Ἀγαθόνικον.

Ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Ἀγαθόνικος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει σγή (298), ἐπιάσθη δὲ ἀπὸ τὸν κόμητα, Εὐτόλμιον ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος ἐστάλη ἀπὸ τὴν Νικομήδειαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως εἰς τὰ μέρη τῆς Μαύρης θαλάσσης, διὰ νὰ θανατώσῃ τοὺς ἐκεῖ εὑρισκομένους χριστιανούς. Πλέων δὲ μὲ πλοῖον, ὑπῆγεν εἰς τὸ ἐμπόριον, τὸ λεγόμενον Κάρπην, καὶ ἐκεῖ εὗρε τὸν ἅγιον Ζωτικὸν μὲ τοὺς μαθητάς του, ὁμολογοῦντας τὸν Χριστόν· ὅθεν κατεδίκασεν αὐτὸν νὰ ἀποθάνῃ μὲ τὸν διὰ τοῦ σταυροῦ θάνατον. Ἔπειτα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Νικομήδειαν, καὶ μαθὼν ὅτι ὁ λεγόμενος Πρίγκηψ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν διὰ μέσου Ἀγαθονίκου τινος, ὅστις ἐχώριζε τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τὰ εἴδωλα, καὶ ἐπρόσφερεν αὐτοὺς εἰς τὸν Χριστόν, ἔστειλε καὶ ἐπίασε καὶ τοὺς δύω, καὶ τὸν μὲν Ἀγαθόνικον ἔδειρε δυνατά, τὸν δὲ Πρίγκηπα καὶ ἄλλους χριστιανούς, οἵτινες ἦσαν δεδεμένοι, ἔλαβε μαζί του καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς τὴν Θράκην, ὅπου ἦτο ὁ βασιλεύς, ἵνα παρὰ τοῦ βασιλέως κριθῶσιν.

Ἐλθὼν δὲ εἰς ἓν χωρίον ὀνομαζόμενον Ποταμὸς, ἐθανάτωσεν ἐκεῖ μὲ τὸ μηχανικὸν ὄργανον τοῦ καταπέλτου (τὸ ὁποῖον ἦτο ὅμοιον μὲ ἀκόντιον) τὸν ἅγιον Ζήνωνα, καὶ Θεοπρέπιον, καὶ Ἀκίνδυνον, ἐπειδὴ δὲν ἐδύναντο πλέον οἱ μακάριοι νὰ περιπατῶσι διὰ τὰς προτέρας πληγὰς καὶ δαρμοὺς ὅσους ἔλαβον. Ἔπειτα πλησίον τῆς Χαλκηδόνος ἐθανάτωσε διὰ ξίφους τὸν ἅγιον Σεβηριανὸν, διότι ἐκήρυττε παρρησίᾳ τὸν Χριστόν· ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὸ Βυζάντιον παρεστάθη εἰς αὐτὸν ὁ πρότερον ὑπ' αὐτοῦ δαρεὶς ἅγιος Ἀγαθόνικος, ὁμοῦ μὲ τὸν Πρίγκηπα καὶ τοὺς δεσμίους, τοὺς ὁποίους εἶχε μαζί του ὁ κόμης. Ὅθεν ἐξέβαλε τὸν μάρτυρα Ἀγαθόνικον ἔξω τοῦ Βυζαντίου, καὶ ἔδειρεν αὐτὸν πάλιν δυνατά· εἶτα ἔλαβεν αὐτὸν μαζί του, καὶ ὅτε ἔφθασεν εἰς τὴν Σιλυβρίαν, εἰς τόπον λεγόμενον Ἄμμους, ὅπου εὑρίσκετο ὁ βασιλεύς, ἐκεῖ ἀπεκεφάλισε τὸν μάρτυρα Ἀγαθόνικον καὶ τὸν Πρίγκηπα καὶ τοὺς λοιποὺς χριστιανούς, τοὺς ὁποίους ἔφερε μαζί του ὁ κόμης ἀπὸ τὴν Νικομήδειαν· καὶ οὕτως ἔλαβον ὅλοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν ἅγιον αὐτῶν ναὸν, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὴν Καινούπολιν, καὶ εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Θεοδώρας, καὶ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ξηροκέρκου. (Σημείωσαι, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν τούτου μαρτύριον σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μαξιμιανὸς ὁ βασιλεὺς ἐκ Νικομηδείας ἀπάρας.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος ΑΝΘΟΥΣΗΣ *καὶ* ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ *τοῦ βαπτίσαντος αὐτὴν, καὶ τῶν δύω οἰκετῶν αὐτῆς* ΧΑΡΙΣΙΜΟΥ *καὶ* ΝΕΟΦΥΤΟΥ.

Εἰς τὴν Ἀνθοῦσαν.

» Ἀνθῆσαν ἐκ γῆς τῆς Σελευκείας ῥοδὸν,
» Ἀνθοῦσαν ἐδρέψαντο χεῖρες Ἀγγέλων.

Εἰς τὸν Ἀθανάσιον.

» Ἀθανάσιος, κἂν τεθνήξωμαι ξίφει,
» Τοῖς ζῶσι Χριστοῦ ζῶν τεταξόμαι φίλοις.

Εἰς τοὺς οἰκέτας.

« Δοῦλοι δύω τιμηθέντες, εὗρον οἱ δύω
» Τὴν εὐγένειαν, ἣν ἀπώλεσαν πάλαι.

Αὕτη ἡ ἁγία Ἀνθοῦσα ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Οὐαλλεριανοῦ, ἐν ἔτει σνδ' (254), καταγομένη μὲν ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Σελευκείας τὴν ἐν Συρίᾳ εὑρισκομένην, θυγάτηρ δὲ ὑπάρχουσα Ἀντωνίου καὶ Μαρίας, οἵ ὁποῖοι ἦσαν πολλὰ πλούσιοι, προσκολλημένοι ὅμως εἰς τὴν θρησκείαν τῶν εἰδώλων. Αὕτη λοιπὸν κρυφίως πιστεύσασα εἰς τὸν Χριστὸν, ἠγάπα νὰ λάβῃ τὸ ἅγιον βάπτισμα, καὶ ἐπεθύμει νὰ ἰδῇ τὸν Ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον, ὁ ὁποῖος ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ταρσὸν τῆς Κιλικίας. Ὅθεν ἐπέπεισε τὴν μητέρα της νὰ τῆς δώσῃ δύω ἡμιόνους καὶ ἐπάνω αὐτῶν ἀναβᾶσα ἡ ὁσία ἔλαβε μαζί της καὶ τοὺς δύω της εὐνούχους καὶ δούλους Χαρίσιμον καὶ Νεόφυτον, καὶ ἐπροσποιήθη ὅτι θὰ ὑπάγῃ ὅπου εἰς τὴν ἀνατροφόν της. Ἐνῷ λοιπὸν ὡδοιπόρει γίνεται θαῦμα φοβερόν· ὁ Ἀθανάσιος δηλαδὴ σηκωθεὶς ἀπὸ ἁγίους Ἀγγέλους, ἔφθασεν εἰς τὸν δρόμον καὶ ἐστάθη ἔμπροσθεν τῆς Ἀνθούσης. Βλέπουσα δὲ τοῦτον ἡ ἁγία, καὶ μαθοῦσα ὅτι

[1] Ἤτοι τοῦ καταπέλτου.

εἶναι ὁ ζητούμενος Ἀθανάσιος, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ τὴν σφραγίσῃ διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος· ἐπειδὴ δὲ νερὸν ἐκεῖ δὲν εὑρίσκετο, προσηυχήθη ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος, καὶ εὐθὺς ἀνεδόθη πηγὴ κάτωθεν ἀπὸ τὴν γῆν, εἰς δὲ τὴν βρύσιν ἐφάνησαν δύω Ἄγγελοι εἰς εἶδος στρατιωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἔδιδον εἰς τὴν ἁγίαν δύω ἐνδύματα λευκά. Ὅθεν ἐβαπτίσθη αὐτὴ καὶ οἱ δύω δοῦλοί της, καὶ ἔπειτα ἔδωκεν εἰς τὸν ἐπίσκοπον τὸ πολύτιμον καὶ χρυσοῦφαντον φόρεμα τὸ ὁποῖον ἐφόρει, διὰ νὰ τὸ πωλήσῃ, καὶ τὴν τιμήν του νὰ τὴν μοιράσῃ εἰς τοὺς πτωχούς· αὐτὴ δὲ ἡ τρισολβία ἐνδυθεῖσα ταπεινὸν καὶ εὐτελὲς ἔνδυμα, ὑπῆγεν οὕτως εἰς τὴν ἀνατροφόν της. Ἐκείνη δὲ τὴν ἀπέβαλεν, ὀνειδίσασα αὐτὴν καὶ κατηγορήσασα, διότι ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ὅτι ἐφόρει τοιοῦτον εὐτελὲς φόρεμα. Ἐλθοῦσα δὲ καὶ εἰς τὴν μητέρα της, εὗρε καὶ ἐκείνην λυπημένην, διότι ἡ θυγάτηρ της αὐτὴ ἐβαπτίσθη εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ.

Ὅθεν ἡ ἁγία ἀφήσασα καὶ μητέρα καὶ ἀνατροφὸν, ὑπῆγεν εἰς τὸν ῥηθέντα ἅγιον Ἀθανάσιον, καὶ παρ' ἐκείνου ἔγεινε καλογραῖα καὶ ἐνεδύθη ἔνδυμα τρίχινον, καὶ οὕτω σηκώσασα εἰς τὸν ὦμόν της τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου εἴκοσι χρόνους συνεκατοίκει μὲ τὰ θηρία, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐλάμβανε τροφὴν κατὰ θείαν πρόνοιαν. Πολλοὺς δὲ πειρασμοὺς ὑπομείνασα ἀπὸ τοὺς δαίμονας, ἐν εἰρήνῃ παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, σχηματίσασα νεκροπρεπῶς ἑαυτὴν ἐπάνω εἰς τὴν πέτραν, ὅπου συνείθιζε νὰ κοιμᾶται. Ὁ δὲ ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, καὶ φερθεὶς ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως Οὐαλλεριανοῦ, ἔλαβε πολλὰς τιμωρίας μὲ ῥαβδία, καὶ τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη· ὁμοίως καὶ οἱ ῥηθέντες δύω πρῶτοι δοῦλοι τῆς μακαρίας Ἀνθούσης, ὁ Χαρίσιμος λέγω καὶ ὁ Νεόφυτος, ἀφ' οὗ ἡ κυρία των ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἀφ' οὗ ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ἐμαρτύρησε, τότε λέγω καὶ αὐτοὶ ὑπῆγον εἰς τὸν Οὐαλλεριανὸν καὶ ὡμολόγησαν ἑαυτοὺς χριστιανούς, ἀναθεματίζοντες τὰ εἴδωλα, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτά. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἔστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν δοῦκα Ἀπελλιανόν. Ὅθεν ὡμολόγησαν καὶ ἐνώπιον ἐκείνου τὸν Χριστόν, διὰ τοῦτο ἐκρέμασαν αὐτοὺς καὶ ἐξέσχισαν ὅλον τὸ σῶμά των εἰς τρεῖς ὁλοκλήρους ὥρας· ἔπειτα ἔδειραν αὐτοὺς μὲ ῥαβδία καὶ τελευταῖον ἔκοψαν τὰς τιμίας αὐτῶν κεφαλὰς, καὶ οὕτως ἀπῆλθον στεφανηφόροι εἰς τὰ οὐράνια. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τόπῳ καλουμένῳ Ἱπτοΐχνα.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ, ΩΡ *καὶ* ΟΡΟΥΣΙΣ, *ξίφει τελειοῦνται.*

» Ξίφει τριὰς τμηθεῖσα, τριστάτας πλάνης
» Βυθῷ καλύπτει τῶν ἑαυτῆς αἱμάτων.

Ἀπὸ τοὺς τρεῖς τούτους, ὁ μὲν μακάριος Εἰρηναῖος ἦτο Διάκονος τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐκήρυττε παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν, Θεὸν ἀληθινόν· διὰ τοῦτο συλληφθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, παρέστη ἔμπροσθεν τοῦ ἄρχοντος. Ὁ δὲ ἅγιος Ὢρ καὶ ὁ Ὁροψὶς, χριστιανοὶ ὄντες, παρεστάθησαν καὶ αὐτοὶ ὁμοῦ μὲ τὸν ἅγιον Εἰρηναῖον, καὶ ὁμολογήσαντες τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐρρίφθησαν καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ πῦρ· παρευθὺς δὲ ἔγεινε βροχὴ καὶ ἔσβεσεν αὐτό· ὅθεν ἔμειναν οἱ ἅγιοι ἀβλαβεῖς. Ἔπειτα παρεδόθησαν εἰς τὰ θηρία καὶ φυλαχθέντες καὶ ἀπὸ ἐκεῖνα ἀβλαβεῖς, ἐκρεμάσθησαν ἐπάνω εἰς ξύλον καὶ ἐξεσχίσθησαν δυνατά. Τελευταῖον δὲ ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

---

* *Ἡ σύναξις καὶ ἑορτὴ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἐν τῷ Πυρσῷ τῆς Ἑλλάδος.*

† » Προύσηθεν Εἰκὼν τῆς Ἁγνῆς τῇ Ἑλλάδι,
» Ποταμὸς ἵκται θαυμάτων ἀεννάων. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΓ', *μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος* ΛΟΥΠΠΟΥ.

» Ὑπῆρχε Λοῦππος δοῦλος· ἐκ δὲ τοῦ ξίφους,
» Ἐλεύθερος προσῆλθε τῷ Θεῷ φίλος.
» Εἰκάδι ἐν τριτάτῃ πέφνε Λοῦππον φασγάνου ἀκμή. [2]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ *ὁ Ἐπίσκοπος Σιρμίου, ξίφει τελειοῦται.*

» Τμηθεὶς μετέσχε νεκρικῶν ὁ Σιρμίου
Λουτρῶν σχεδίων ὑδάτων ποταμίων.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως

---

[1] Ἡ κατὰ πλάτος ἱστορία αὐτῆς σώζεται ἐν ἰδίᾳ φυλλάδι ἐκδεδομένῃ.

[2] Τούτου τοῦ ἁγίου Συναξάριον οὐχ' εὑρίσκεται οὔτε ἐν τῷ χειρογράφῳ Συναξαριστῇ, οὔτε ἐν τῷ τετυπωμένῳ.

Διοκλητιανοῦ ἐν ἔτει σπή (288), Ἐπίσκοπος ὢν Σιρμίου, τὸ ὁποῖον ἦτο πόλις τῆς ἐν Συρίᾳ Σελευκείας, (κοινῶς ὀνομαζόμενον Σιρμιού.) Ιασθεὶς δὲ ἐφέρθη ἀπὸ τὸ Σίρμιον εἰς τὴν Παννονίαν, [1] καὶ παρεστάθη εἰς τὸν ἡγεμόνα Πρόβον, ὁμολογῶν καὶ κηρύττων τὴν εἰς Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν πίστιν, διὰ τοῦτο ἐκλείσθη εἰς φυλακήν· εἶτα ἐκβῆκεν ἀπὸ αὐτὴν καὶ ἐδάρθη, καὶ μετὰ ταῦτα λαβὼν τὴν τοῦ θανάτου ἀπόφασιν, ἀπεκεφαλίσθη, καὶ ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐρρίφθη εἰς τὸν ποταμὸν τὸν ὀνομαζόμενον Σάον.

—

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ *Ἐπισκόπου Λουγδούνων.*

» Σπεύδει λιπεῖν γῆν ἐκ ξίφους Εἰρηναῖος·
» Ἐρωτιᾷ γὰρ τῷ πρὸς οὐρανοὺς πόθῳ.

Οὗτος ἤκμασε κατὰ τοὺς χρόνους Μάρκου Αὐρηλίου, τοῦ καὶ Ἀντωνίνου καλουμένου καὶ φιλοσόφου, ἐν ἔτει ρξ' (160), [2] ἦτο δὲ παλαιὸς ἀνὴρ, διάδοχος τῶν μακαρίων ἀποστόλων, χρηματίσας Ἐπίσκοπος τοῦ ἐν Γαλλίᾳ Λουγδούνου, (τὸ ὁποῖον τὴν σήμερον κοινῶς ὀνομάζεται Λιόν.) Οὗτος, ὡς λέγουσί τινες, [3] συνέγραψε βιβλία πάμπολλα βεβαιοῦντα τὴν τῶν χριστιανῶν ἡμῶν πίστιν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα οἱ μεταγενέστεροι θεῖοι πατέρες ἐδανείσθησαν πολλὰς ἑρμηνείας τῶν θείων Γραφῶν. Δεξάμενος δὲ τὴν ἐπισκοπὴν τῆς ῥηθείσης πόλεως μετὰ τὸν ἐπίσκοπον αὐτῆς Ποθεινὸν ὀνομαζόμενον, ὅστις ὑπὲρ Χριστοῦ ἐμαρτύρησε, πολλοὺς Ἕλληνας ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων, μὲ τοὺς πολλοὺς λόγους καὶ τὰς διδασκαλίας του. Ἀλλὰ καὶ πολλοὺς μάρτυρας ἐπρόσφερε διὰ τῆς παρακινήσεώς του εἰς τὸν Χριστὸν, ἀθλήσαντας διὰ τὸ ὄνομά του. Τελευταῖον δὲ καὶ αὐτὸς ἀπεκεφαλίσθη ἀπὸ τὸν βασιλέα Σεπτίμιον Σεουῆρον, ἐν ἔτει ργ' (193), [4] καὶ ἔλαβε τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ *Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.*

» Καλλίνικος μέλλουσαν ἡδονὴν μένων,
» Πρὸς τὴν τελευτὴν οὐκ ἀηδῶς ἦν ἔχων.

Οὗτος πρότερον μὲν ἦτο Πρεσβύτερος καὶ Σκευοφύλαξ τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν· διὰ δὲ τὰς ἀρετάς του ἐχειροτονήθη Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ νέου Ἰουστινιανοῦ, τοῦ ῥινοτμήτου, ἕκτου ἀπογόνου τοῦ Ἡρακλείου ἐν ἔτει χπέ (685). [1] Ὁ δὲ ῥηθεὶς βασιλεὺς ἐπινοῶν θλίψεις εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἐμήνυσε μίαν φορὰν εἰς τὸν ἅγιον νὰ δώσῃ εὐχὴν διὰ νὰ χρηματίσωσι τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου, τὸν καλούμενον τῶν Μητροπόλεων· ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν δίδεται εὐχὴ διὰ χρηματισμὸν, ἀλλὰ δι' οἰκοδομὴν καὶ στηριγμὸν, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν κόσμον διὰ νὰ ἵσταται καὶ νὰ μένῃ, καὶ ὄχι διὰ νὰ φθαρῇ καὶ νὰ ἀφανισθῇ. Οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὸν βασιλέα ἐπέκειντο καὶ ἠνώχλουν τὸν ἅγιον, βιάζοντες αὐτὸν νὰ κάμῃ τοῦ βασιλέως τὸ πρόσταγμα· τούτου λοιπὸν χάριν ἐξεφώνησεν ὁ μακάριος τὸν λόγον τοῦτον καὶ εἶπεν· «Ἂς ἦναι δόξα εἰς σὲ, Χριστέ μου, ὅτι πάντοτε ἀνέχεσαι καὶ ὑπομένεις,» καὶ ὦ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἐχρηματίσθη ὁ εἰρημένος ναός. [2] Ὁ δὲ βασιλεὺς διὰ τὰς πολλὰς

[1] Ἡ Παννονία αὕτη, ἴσως εἶναι ἡ ἐν Ο γγαρίᾳ εὑρισκομένη, ἡ μεταξὺ τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ ἀπὸ βορρᾶ καὶ Ἀνατολῶν, καὶ τοῦ ποταμοῦ Νορικοῦ ἐκ Δυσμῶν καὶ τοῦ Ἰλλυρικοῦ περιεχομένη.

[2] Ὁ Μάρκος Αὐρήλιος οὗτος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 162. Σ. Ε.

[3] Τὸ, ὡς λέγουσι τινες, εἶναι περιττὸν, διότι τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀναμφισβήτητον. Σ. Ε.

[4] Ὁ δὲ Μελέτιος ταῦτα γράφει περὶ τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου τούτου, ὅτι πρῶτον ἦτο πρεσβύτερος τῆς ἐν Λουγδούνῳ Ἐκκλησίας, ἔπειτα καὶ ἐπίσκοπος αὐτῆς· ὅτι ἦτο μαθητὴς τοῦ Πολυκάρπου καὶ Παπίου τῶν ἐκροατῶν Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου· ὅτι ἐγεννήθη εἰς τὴν Σμύρνην, καὶ ὅτι οἱ ἐν Λουγδούνῳ καὶ Βιέννῃ μάρτυρες ἐμαρτύρουν αὐτὸν εἰς τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ῥώμης Ἐλευθέριον, ὅτι ἦτο ἄξιος καὶ πεπαιδευμένος καὶ ἐνάρετος καὶ ζηλωτὴς τῆς τοῦ Χριστοῦ Διαθήκης, καὶ διὰ ταῦτα παρεκάλουν νὰ τὸν ἔχῃ εἰς εὔνοιαν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Εὐσέβιος Βιβλ. ε'. κεφ. δ'. τῆς Ἐκκλησιαστ. ἱστορίας. Πολλὰ δὲ συγγράμματα ὁ θεῖος οὗτος πατὴρ συνέγραψε, περὶ τῶν ὁποίων γράφει ὁ Εὐσέβιος βιβλ. δ'. κεφ. κ'. τῆς Ἐκκλησιαστ. ἱστορίας καὶ ὁ Ἱερώνυμος ἐν τῷ καταλόγῳ κεφ. λδ'. ἀπὸ αὐτὰ ὅμως δὲν σώζονται παρὰ μόνον πέντε βιβλία κατὰ αἱρέσεων τοῦ Οὐαλεντίνου καὶ ἄλλων, ἐπιγραφέντα ὑπ' αὐτοῦ εἰς ἔλεγχον καὶ ἀνατροπὴν τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, τὰ ὁποῖα δὲν εὑρίσκονται εἰς Ἑλληνικὴν διάλεκτον, ἀλλ' εἰς Λατινικὴν, ἂν καὶ εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι τὰ ἔγραψεν Ἑλληνιστί. (Τόμ. α'. τῆς Ἐκκλησιαστ. Ἱστορ. σελ. 224.)

[1] Ὁ Ἰουστινιανὸς δὲν εἶναι ἕκτος ἀπόγονος, διότι ἡ γενεαλογία ἔχει οὕτω κατὰ τάξιν· ὁ Ἡράκλειος ἐγέννησε τὸν Κωνσταντῖνον, οὗτος τὸν Κώνσταντα, ὁ Κώνστας τὸν Κωνσταντῖνον καὶ ὁ Κωνσταντῖνος τὸν Ἰουστινιανὸν τοῦτον. Σ. Ε.

[2] Σημείωσαι, ὅτι ἔν τισι χειρογράφοις Συναξαρισταῖς δὲν περιέχεται τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Συναξαρίου· ἤγουν ἀπὸ τοῦ, ὅτε ἐμήνυσεν εἰς τὸν ἅγιον ὁ βασιλεὺς νὰ δώσῃ εὐχὴν, διὰ νὰ χρηματίσωσι τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου, ἕως τοῦ, παρευθὺς ἐχρηματίσθη ὁ ναός· καὶ τῇ ἀληθείᾳ δυσπαράδεκτόν ἐστι, πῶς ὁ ἅγιος οὗτος διὰ προσευχῆς του ἐχρημάτισε τὸν τῆς Θεοτόκου ναόν.

(Καὶ ὅμως ἀναφέρεται παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς τὸ γεγονὸς τοῦτο ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἰουστινιανὸς θέλων νὰ ἀνεγείρῃ κρήνην εἰς τὸ μέρος ὅπου ὑπῆρχεν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ναὸς διέταξε τὸν Πατριάρ-

ἀταξίας καὶ ἁμαρτίας του ἐξέπεσεν ἀπὸ τὴν βασιλείαν, καὶ ἔκοψαν αὐτοῦ τὴν μύτην καὶ τὴν γλῶσσαν, [1] καὶ τὸν ἐξώρισαν εἰς τὴν Χερσῶνα, [2] τὴν οὖσαν πλησίον τῆς Κριμαίας. Φυγὼν δὲ ἐκεῖθεν, ἔλαβε δύναμιν ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐπολέμει τὰ τείχη της.

Ὅθεν καταπείσας τὸν Πατριάρχην τοῦτον καὶ τὴν Σύγκλητον τῶν ἀρχόντων μὲ δολιότητα, καὶ ὁρκίσας εἰς τὸν τίμιον σταυρὸν, καὶ εἰς τὰ πάνσεπτα Εὐαγγέλια, καὶ εἰς τὸ τίμιον Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου, ὅτι δὲν θέλει ἐνοχλήσει κἀνένα ἄνθρωπον, ἐὰν ἐξέλθωσι τῆς πόλεως καὶ τὸν ὑποδεχθῶσιν, ὕστερον εὑρέθη ψεύστης καὶ παραβάτης τῶν ὅρκων του. [3] Διὰ τοῦτο εὐθὺς ἅμα εἰσῆλθεν ἐγέμισε τὴν πόλιν ἀπὸ φόνους καὶ αἱματοχυσίας. Τότε καὶ ὁ θεῖος οὗτος Καλλίνικος ἁρπαχθεὶς ἀπὸ τοὺς βασιλικοὺς δορυφόρους, ἐξωρίσθη εἰς τὴν Ῥώμην· διότι ἔδειξεν εἰς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς τὴν κομμένην γλῶσσάν του καὶ τὴν μύτην του, καὶ τὸν ἐκατηγόρει ὅτι ἦτο συνωμότης μὲ τοὺς ἐχθρούς του, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἦτο ἀθῷος ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος καὶ μέγας Ἀρχιερεύς. Ἀπαχθεὶς δὲ εἰς τὴν Ῥώμην ὁ ἅγιος βάλλεται εἰς τὸ θεμέλιον ἑνὸς τοίχου, καὶ χρίεται ἔξωθεν· διότι οὕτως ἐπρόσταξεν ὁ θηριόγνωμος βασιλεὺς νὰ τιμωρήσωσι τὸν ἅγιον. Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον τεσσαράκοντα ἡμέραι, ἠνοίχθη ὁ τοῖχος, καὶ εὑρέθη ὁ ἅγιος ζωντανός· καὶ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου· καθὼς οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν τότε Πάπαν, καὶ ἐπρόσταξαν αὐτὸν νὰ τὸν βάλῃ εἰς τὸν ναόν των. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. [4]

Οἱ ἅγιοι τριακονταοκτὼ μάρτυρες οἱ ἐν Θράκῃ, ξίφει τελειοῦνται.

» Ἤνεγκε τριπλῆ μαρτύρων δεκὰς ξίφος,
» Ἔχουσα καὶ σύναθλον ἁπλῆν ἑκτάδα.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΔ΄, μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος ΕΥΤΥΧΟΥΣ, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

* » Κἂν οὐκ ἐπ' ἄθλοις Εὐτυχὴς ἀποπνέῃ,
» Ἤθλησε καὶ βραβεῖον ἀθλητοῦ λάβῃ·
» Εἰκάδι Εὐτυχὲ' ἀμφεκάλυψε λίθος γε τετάρτῃ.

Οὗτος ἠκολούθησε τὸν ἅγιον Ἀπόστολον Παῦλον, καὶ ἦτο γεμάτος ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὅθεν ἀνδρείως κηρύξας τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ πολλοὺς ναοὺς τῶν εἰδώλων κρημνίσας, ὑπομένει δαρμοὺς καὶ δεσμὰ, καὶ πολλοὺς χρόνους κακοπαθεῖ ἐντὸς τῆς φυλακῆς· ὅπου εὑρισκόμενος, ἐδέχθη ἄρτον οὐράνιον. Ἔπειτα ἐρρίφθη εἰς πυρὰν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐδόθη εἰς τὰ θηρία· ἐπειδὴ δὲ ἓν ἀπὸ τὰ θηρία ὡμίλησε μὲ ἀνθρωπίνην φωνὴν, διὰ τοῦτο ὅλοι οἱ ταύτην ἀκούσαντες, ἐξεπλάγησαν. Διαμείνας δὲ ἀβλαβὴς ἀπὸ ὅλας τὰς τιμωρίας ὁ ἅγιος, ὑπῆγεν εἰς τὴν πατρίδα του, Σεβαστὴν καλουμένην· (ἴσως τὴν ἐν Κιλικίᾳ εὑρισκομένην, ἥτις Αὐγοῦστα ἐλέγετο πρότερον, τώρα δὲ ὀνομάζεται Σεβαστὰ, μὲ θρόνον ἐπισκόπου τετιμημένη, ὑπὸ τὸν Ταρσοῦ Μητροπολίτην.) Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐπροπορεύετο ἔμπροσθέν του καὶ ἐνεδυνάμονεν αὐτόν. Ἐκεῖ λοιπὸν διανύσας τὴν ζωήν του, καὶ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΤΑΤΙΩΝΟΣ.

» Ἔλξει μετρήσας πολλὰ πολλὰ γῆς πλέθρα,
» Ἑδὲμ λάβῃς ἄμετρα πλέθρα Τατίων.

χην νὰ καθαγιάσῃ τὴν κατεδάφισιν τοῦ ναοῦ τούτου δι' εὐχῆς· καὶ ἐκεῖνος τὸ μὲν πρῶτον ἀντέτεινεν εἰπὼν ὅτι «Εὐχὴν ἐπὶ συστάσει ἐκκλησιῶν ἔχομεν, ἐπὶ κατα λύσει δὲ ἐκκλησιῶν οὐ παρελάβομεν» ἐπὶ τέλους ὅμως, πιεζόμενος ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἠναγκάσθη νὰ ὑπακούσῃ, καὶ εἶπε· «Δόξα τῷ Θεῷ ἀνεχομένῳ ὧν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνος τῶν αἰώνων, ἀμήν.» Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν ἐγένετο ἡ κατεδάφισις. (Παρβλ. ἱστ. Παπαρρηγοπούλου. Τόμ. 3 σελ. 358) Σ. Ε.)

[1] Ἡ ἱστορία δὲν ἀναφέρει ὅτι ἀπεκόπη καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ. Σ. Ε.

[2] Ἡ νῦν Σεβαστούπολις ἡ ἐν Κριμαίᾳ. Σ. Ε.

[3] Ὁ Ἰουστινιανὸς παρεισέδυσεν ἐντὸς τῆς πόλεως λαθρέως δι' ἑνὸς ὑδραγωγοῦ, συνεννοηθεὶς μετά τινων πολιτῶν φίλων του. Εἰσελθὼν δὲ οὕτω ἤνοιξε τὰς πύλας καὶ εἰσήγαγε τὸν ξενικὸν στρατόν. Λέγεται δὲ ὅτι τὸν Καλλίνικον τοῦτον πρὶν ἐξορίσῃ τὸν ἐτύφλωσεν. Σ. Ε.

[4] Περὶ τοῦ Καλλινίκου τούτου γράφει ὁ Μελέτιος, ὅτι ἦτο σκευοφύλαξ τῶν Βλαχερνῶν, καὶ ἐπατριάρχευσεν ἔτη δώδεκα μετὰ Παῦλον τὸν τρίτον, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἔγεινε Πατριάρχης ὁ Κῦρος.

Οὗτος ὁ μακάριος ἦτον ἀπὸ τόπον καλούμενον Μαντιναῖον, ὁ ὁποῖος εἶναι ὑποκείμενος εἰς τὴν μητρόπολιν Κλαυδιούπολιν, τὴν ἐν τῇ Ἐρδελίᾳ εὑρισκομένην, ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ὀνοριάδος. Πιασθεὶς δὲ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας διότι ἐσέβετο τὸν Χριστὸν, παρεστάθη εἰς τὴν ῥηθεῖσαν Κλαυδιούπολιν, ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος Οὐρβανοῦ· καὶ ἐρωτηθεὶς ἀπὸ αὐτὸν καὶ ὁμολογήσας ἑαυτὸν χριστιανὸν, ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακήν· ἔπειτα πάλιν ἐρωτηθεὶς καὶ ἐπιμείνας στερεὸς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐδάρη μὲ ξύλα καὶ ἐξεσχίσθη μὲ σιδηρᾶ ὀνύχια. Μετὰ ταῦτα ἐσύρθη κατὰ γῆς, καὶ φθάσας εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως καὶ σφραγίσας τὸν ἑαυτόν του μὲ τὸν τύπον τοῦ τιμίου σταυροῦ, ἤκουσεν ἄνωθεν θείαν φωνὴν, ἡ ὁποία εὐηγγελίζετο τὰ ἀγαθὰ, ὅσα εἶναι ἡτοιμασμένα δι' αὐτὸν εἰς τοὺς οὐρανούς. Καὶ οὕτω παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἐξ οὗ ἔλαβε καὶ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

—

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Λιμνιώτου.

» Κοινῷ τελευτῶν Γεώργιος τῷ τέλει,
» Σημεῖον ἄθλου ῥῖνα τμηθεῖσαν φέρει.

Οὗτος ὁ μακάριος Γεώργιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἀγαπήσας τὴν μοναδικὴν ζωὴν, διέτριβεν εἰς τὰ βουνὰ τοῦ Ὀλύμπου, καὶ ἀφ' οὗ μετεχειρίσθη πολλοὺς ἀγῶνας, παρρησίᾳ ὡμολόγησε τὴν εὐσέβειαν καὶ ὀρθοδοξίαν, κατὰ τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου, ὅστις συνέτριβε τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ ἔκαιε τὰ λείψανα τῶν ἁγίων, ἐν ἔτει ψις' (716). Ἐλέγξας λοιπὸν οὗτος τὴν ἀθεότητα καὶ δυσσέβειαν τοῦ τυράννου, καὶ τὴν ἀληθῆ πίστιν καὶ τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων προσκύνησιν ἀνακηρύξας, ἔπαθε πολυειδῆ βάσανα εἰς τὸ βαθύτατον γῆρᾶς του, ἐπειδὴ τότε ἦτο χρόνων ἐννενηκονταπέντε. Τελευταῖον δὲ ἔκοψαν αὐτοῦ τὴν μύτην καὶ ἔκαυσαν τὴν τιμίαν του κεφαλήν· ταῦτα δὲ ὑπέμεινεν ἀνδρείως ὁ ἀοίδιμος. Ὅθεν εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ καὶ προσευχόμενος, παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΕ', ἡ ἐπάνοδος τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ.

» Ἵνα τρυγῶμεν ἄφθονον πιστοὶ χάριν,
» Βαρθολομαῖος εὑρέθη κεκρυμμένος·
» Σὸν νέκυν εἰκάδι Βαρθολομαῖε ἐφεῦρον πέμπτῃ.

Καιρὸς ἐπιτήδειος εἶναι εἰς ἐμὲ, νὰ εἴπω τὸ δαβιδικὸν ἐκεῖνο λόγιον « Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. » (Ψαλ. ξζ'. 38.) ἐπειδὴ θέλω νὰ διηγηθῶ φοβερὸν καὶ ἐξαίσιον θαῦμα, τὸ ὁποῖον ἐνήργησεν ὁ Θεὸς διὰ τῶν ἁγίων του. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Βαρθολομαῖος, ἐπεριπάτει εἰς διαφόρους τόπους, κηρύττων τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τελευταῖον δὲ ἐλθὼν εἰς τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν ἐσταυρώθη ἐκεῖ· τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἔβαλον οἱ ἐκεῖ εὑρεθέντες χριστιανοὶ εἰς θήκην πετρίνην καὶ ἔκρυψαν αὐτὸ εἰς τὴν Οὐρβανούπολιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ θήκη ἐκείνη ἔκαμνε πάντοτε διαφόρους ἰατρείας, διὰ τοῦτο συνέτρεχον ἐκεῖ οἱ λαοὶ καὶ ἐλυτρόνοντο ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὰς ἀσθενείας των. Ταῦτα λοιπὸν τὰ θαύματα καὶ τὰς ἰατρείας βλέποντες οἱ τοῦ διαβόλου ὑπηρέται Ἕλληνες, ἐλύσσων κατὰ τῆς ἁγίας ἐκείνης λάρνακος, καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ εὑρισκομένου ἀποστολικοῦ λειψάνου. Ὅθεν ἕνα καιρὸν εὑρόντες ἄδειαν, ἔρριψαν τὴν θήκην εἰς τὴν θάλασσαν, ὁμοῦ μὲ ἄλλας τέσσαρας θήκας αἱ ὁποῖαι περιεῖχον τὰ λείψανα τεσσάρων μαρτύρων, Παπιανοῦ, Λουκιανοῦ, Γρηγορίου, καὶ Ἀκακίου· τοῦτο δὲ ᾠκονόμησεν ὁ Θεὸς νὰ γένῃ, ἀφ' ἑνὸς μὲν, ἵνα καὶ ἡ τόση πολλὴ θάλασσα τὴν ὁποίαν διεπέρασαν, ἁγιασθῇ διὰ μέσου αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ, ἵνα καὶ οἱ τόποι εἰς τοὺς ὁποίους διεμοιράσθησαν τὰ ἅγια ταῦτα λείψανα, εὐλογηθῶσιν. Διότι ὁ ἅγιος ἀπόστολος Βαρθολομαῖος διαπεράσας τοὺς μεγάλους κόλπους τῆς Μαύρης θαλάσσης, καὶ παρατρέξας τὰ στενὰ βάθη τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔφθασεν εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ὑπῆγεν εἰς τὸ Ἀδριατικὸν, τὸ ὁποῖον ἀρχίζει ἀπὸ τὰ Κύθηρα καὶ φθάνει ἕως εἰς τὴν Βενετίαν. Ἀφήσας δὲ ἀριστερὰ τὴν περιφανῆ καὶ μεγάλην νῆσον τῆς Σικελίας, καὶ ἔχων συνακολουθοῦντας αὐτῷ καὶ τοὺς εἰς τὰς ἄλλας θήκας εὑρισκομένους τέσσαρας καλλινίκους μάρτυρας, οὓς προείπομεν, κατευωδώθη εἰς τὴν νῆσον τὴν καλουμένην Λιπάραν.

Καὶ οἱ μὲν καλλίνικοι τέσσαρες μάρτυρες (ὡς θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου Κύριε! καὶ τίς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου;) οἱ τέσσαρες, λέγω, μάρτυρες ἐσυντρόφευσαν τὸν ἅγιον ἀπόστολον Βαρθολομαῖον, παριστάμενοι εἰς αὐτὸν ὡς εἰς βασιλέα, ἕως οὗ ὑπῆγεν ὁ ἀπόστολος εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου αὐτὸς ἠθέλησεν. Ἔπειτα ὑπέστρεψαν καὶ ὑπῆγεν ὁ καθεὶς ἀπὸ αὐτοὺς, ὅπου ηὐδόκησεν ἡ τοῦ Θεοῦ Πρόνοια. Καὶ ὁ μὲν μάρτυς Παπιανὸς ἐκβῆκεν εἰς τὴν Ἀμιλαν πόλιν τῆς Σικελίας, ὁ

δὲ Λουκιανὸς, εἰς τὴν Μεσσήνην τῆς αὐτῆς Σικελίας, ὁ Γρηγόριος εἰς τὴν Κολίμην, ἤτις εἶναι πόλις τῆς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Καλαβρίας, καὶ ὁ ἅγιος Ἀχάκιος εἰς πόλιν καλουμένην Ἀσκάλους. Τότε λοιπὸν ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ὁ θεῖος Ἀπόστολος διὰ θείας ἀποκαλύψεως εἰς τὸν ἐπίσκοπον τῆς νήσου Λιπάρας, Ἀγάθωνα ὀνομαζόμενον, ὁ ὁποῖος παρευθὺς σπεύσας κατέβη εἰς τὸν αἰγιαλὸν, καὶ ἰδὼν τὸ μέγα καὶ φρικτὸν τεράστιον, τὴν θήκην, λέγω, τὴν περιέχουσαν τὸ ἀποστολικὸν λείψανον, ἔμεινεν ὅλος ἀπορία καὶ θάμβος, καὶ ταῦτα μετὰ θαυμασμοῦ ἀνεβόησε· Πόθεν σοι, ὦ νῆσος Λιπάρα; πόθεν σοι ὁ πολὺς οὗτος πλοῦτος καὶ θησαυρὸς ἠκολούθησεν; ὄντως καθ' ὑπερβολὴν ἐμεγαλύνθης! ὄντως πολλὰ ἐδοξάσθης! λοιπὸν χόρευσον, σκίρτησον καὶ ὑπόδεξαι μὲ τὰς χεῖράς σου τὸν θησαυρὸν, καὶ βόησον πρὸς αὐτὸν, Καλῶς ἦλθες, καλῶς ἦλθες, ὁ ἀπόστολος τοῦ Κυρίου. Ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ ὁ ἐπίσκοπος εἰπὼν, καὶ ἐγκωμιάσας καὶ τὸν ἅγιον ἀπόστολον καὶ τὴν νῆσον τῆς Λιπάρας, κατέπαυσε τὸν λόγον.

Ἐπειδὴ δὲ ἔπρεπε νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ ἱερὰ θήκη τοῦ ἀποστόλου εἰς τόπον ἔνδοξον, ὅπου ἔμελλε μετὰ ταῦτα νὰ κτισθῇ καὶ ναὸς εἰς δόξαν τοῦ πανευφήμου ἀποστόλου, διὰ τοῦτο πολλοὶ μὲν ἔσυρον εἰς ἕνα καὶ ἄλλον τόπον τὴν τιμίαν ἐκείνην καὶ παμμεγέθη λάρνακα, (ἤτοι τὴν θήκην)· αὐτὴ ὅμως δὲν ἐκινεῖτο τελείως ἀπὸ τὸν τόπον της, οὔτε ὑπήκουεν εἰς αὐτούς, ἕως οὗ ὁ μακάριος Ἀγάθων, κατὰ θείαν ἀποκάλυψιν, ἔδεσεν αὐτὴν μὲ σχοινία εἰς δύω δαμάλεις, καὶ ἔσυρεν αὐτὴν διὰ τῶν δαμάλεων εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἦτο τοῦ ἀποστόλου θέλημα. Εἰς τὰ ἄλλα δὲ θαύματα, ὅσα ἐνηργήθησαν ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου, προσετέθη καὶ ἄλλο μεγαλώτατον, τὸ ὁποῖον φαίνεται ἴσως καὶ ἄπιστον εἰς τοὺς ἀπείρους τῶν τοῦ Θεοῦ θαυμάτων. Νησίδιον μικρὸν, Πρυχάνος [1] (ἢ Βουλκάνος) ὀνομαζόμενον, εἶναι πλησίον τῆς νήσου Λιπάρας, τὸ ὁποῖον ἔχει μίαν βρύσιν ἀναβράζουσαν θερμὸν νερὸν νύκτα καὶ ἡμέραν, διὰ τὴν ὁποίαν ἔβλαπτε τὴν Λιπάραν, ἐπειδὴ ἦτο πολλὰ πλησίον αὐτῆς. Τὸ νησίδιον λοιπὸν τοῦτο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐσύρετο ὑπὸ τῶν δαμάλεων ἡ θήκη τοῦ ἀποστόλου, ἐτραβίχθη ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως μακρὰν ἀπὸ τὴν Λιπάραν ἑπτὰ στάδια· καὶ οὕτω φαίνεται τραβιγμένον ἕως τὴν σήμερον. Ὅθεν μήτε τὴν Λιπάραν βλάπτει εἰς τὸ ἑξῆς, καὶ τὴν δύναμιν καὶ χάριν ἀνακηρύττει πάντοτε τοῦ λειψάνου τοῦ ἀποστόλου. Ὦ παραδόξων θαυμάτων! ὦ ὑπερφυσικῶν τερατουργημάτων! ποῦ ἠκούσθησαν τοιαῦτα θαυμάσια εἰς ὅλην τὴν ὑφήλιον;

Ὅτε δὲ ὁ ἐπίσκοπος Ἀγάθων ἔκτισε ναὸν ὡραιότατον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἀποστόλου, τότε ἀπεθησαύρισεν εἰς αὐτὸν τὸ σεβάσμιον καὶ ἀποστολικὸν λείψανον, ὁμοῦ μὲ τὴν πετρίνην λάρνακα. Ὅσα δὲ θαύματα ἐγίνοντο καθ' ἡμέραν ἐκεῖ τίς ἠμπορεῖ νὰ τὰ διηγηθῇ; Ἀφ' οὗ δὲ παρῆλθον πάμπολλοι χρόνοι, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ βασιλέως Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ἐν ἔτει ωκθ' (829), ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς τὸ Κάστρον ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο τὸ λείψανον τοῦ ἀποστόλου, διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἐγκατοίκων, τότε δὲ καὶ ὅλον τὸ νησίον τῆς Λιπάρας ἔμεινεν ἔρημον καὶ ἀκατοίκητον. Ὅθεν ὁ ἄρχων τῆς πόλεως Βενένδου μαθὼν τὰ θαύματα ὅσα ἐγίνοντο παρὰ τοῦ ἀποστολικοῦ λειψάνου, καὶ κινούμενος ἀπὸ ζέουσαν πίστιν πρὸς τὸν τοῦ Κυρίου ἀπόστολον, προσεκάλεσε τινὰς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν πόλιν τὴν καλουμένην τῶν Ἀμαλφηνῶν καὶ παρεκάλεσεν αὐτοὺς νὰ ὑπάγωσι καὶ φέρωσιν εἰς αὐτὸν τὸν πολύτιμον θησαυρὸν τοῦ ἀποστολικοῦ λειψάνου, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγειναν. Ὅθεν ὁ ῥηθεὶς ἄρχων τῆς Βενένδου ἀπὸ μακρὸν διάστημα τῆς θαλάσσης ἐξῆλθε διὰ νὰ προϋπαντήσῃ τὸν τοῦ Κυρίου ἀπόστολον, ἔχων μαζί του καὶ τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως καὶ ἄλλους πολλοὺς κληρικοὺς καὶ λαϊκούς. Φέρων δὲ μετὰ πολλῆς τιμῆς καὶ εὐλαβείας τὸ ἅγιον λείψανον εἰς τὴν πόλιν, ἀπέθετο αὐτὸ εἰς ἕνα τόπον σεβασμιώτατον, ὅπου εὑρισκόμενον ἐνεργεῖ καθ' ἑκάστην διαφόρους ἰατρείας καὶ θαύματα τοῖς μετὰ πίστεως αὐτῷ προστρέχουσιν, εἰς δόξαν τοῦ ὑπεραγάθου Θεοῦ. [1]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου

---

[1] Παρὰ τοῖς Μηναίοις γράφεται Πυρπνόον, ὅπερ καὶ ὀρθότερον, καθὸ ταυτόσημον τῷ λατινικῷ Βουλκάνῳ. Σ. Ε.

[1] Σημείωσαι, ὅτι ἐγκώμιον ἔπλεξεν εἰς τὴν ἀποστολικὴν κορυφὴν τοῦ Βαρθολομαίου Νικήτας ὁ Ῥήτωρ, οὗ ἡ ἀρχή· «Θερμὸς ὁ πόθος, ἀλλ' ἀδρανὴς ὁ νοῦς, ζέων ὁ ἔρως, ἀλλ' εὐτελὴς ὁ λόγος·» (σώζεται δὲ ἐν τῇ Λαύρᾳ, ἐν τῷ Κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ Πανηγυρικῷ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου.) Γράφει δὲ ὁ Μελέτιος, τόμ. β'. τῆς Ἐκκλ. Ἱστορίας, ὅτι ἐπὶ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου μετεκομίσθη τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου τούτου Βαρθολομαίου ἀπὸ τὴν Λιπάραν νῆσον εἰς τὴν Βενεβεντὸν πόλιν τῆς Ἰταλίας.

ΤΙΤΟΥ ἐπισκύπου Γορτύνης τῆς κατὰ Κρήτην [1] μαθητοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου.

» Ἤτω παρ' ἡμῖν καὶ Τίτῳ βραχὺς τίτλος,
» Τούτου τελευτὴν τὴν ἐν εἰρήνῃ φέρων.

Οὗτος ὁ μακάριος Τίτος κατήγετο ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Μίνωος τοῦ βασιλέως τῆς Κρήτης, καθὼς λέγει Ζηνᾶς ὁ νομικὸς, ὁ συγγράψας τὸν βίον τοῦ ἀποστόλου τούτου, [2] τὸν ὁποῖον Ζηνᾶν ἀναφέρει καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Τίτον ἐπιστολῇ λέγων «Ζηνᾶν τὸν νομικὸν σπουδαίως πρόπεμψον.» (Τίτ. γ'. 13.) Οὗτος λοιπὸν ὁ θεσπέσιος Τίτος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς του ἔδειξε πολλὴν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν εἰς τὴν παιδείαν καὶ μάθησιν, τὴν παρὰ τῶν Ἑλλήνων θαυμαζομένην· ὅτε δὲ ἔγεινε χρόνων εἴκοσιν, ἤκουσεν ἄνωθεν θείκὴν φωνὴν, ἡ ὁποία τῷ ἔλεγε ταῦτα· «Τίτε, πρέπει νὰ ἀναχωρήσῃς ἀπ' ἐδῶ, διὰ νὰ σώσῃς τὴν ψυχήν σου, ἐπειδὴ ἡ ἐξωτερικὴ παιδεία αὕτη δὲν θέλει σὲ ὠφελήσει.» Θέλων δὲ νὰ ἀκούσῃ καὶ δεύτερον τὴν ἰδίαν φωνὴν, διὰ νὰ πληροφορηθῇ περισσότερον καὶ νὰ μὴ πλανηθῇ (διότι ἤξευρε τὰς πλάνας, ὅσαι ἐγίνοντο ἀπὸ τὰς φωνὰς τῶν εἰδώλων καὶ τῶν δαιμόνων) ἔμεινεν ἀκόμη ἐννέα χρόνους εἰς τὴν τῶν γραμμάτων παιδείαν. Τότε δὲ προσετάχθη διὰ θείκοῦ ὁράματος νὰ ἀναγνώσῃ τὴν βίβλον τῶν Ἑβραίων· ὅθεν λαβὼν ὁ Τίτος τὴν Παλαιὰν Γραφὴν, ἤνοιξεν αὐτὴν καὶ εὑρίσκει τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου Ἡσαΐου τὸ λέγον «Ἐγκαινίζεσθε πρός με νῆσοι πολλαί· Ἰσραὴλ σώζεται ὑπὸ Κυρίου σωτηρίαν αἰώνιον.» (Ἡσ. μέ. 16.)

Ὁ ἀνθύπατος λοιπὸν καὶ ἡγεμὼν τῆς Κρήτης, ὅστις ἦτο θεῖος τοῦ ἁγίου Τίτου, ἀκούσας τὴν σωτήριον γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰ θαύματα ὅσα ἔκαμνεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ εἰς ἄλλους τόπους τῆς Παλαιστίνης, συνεβουλεύθη μὲ τοὺς πρώτους ἄρχοντας τῆς Κρήτης· καὶ οὕτως ἀπέστειλε τοῦτον τὸν ἀνεψιόν του Τίτον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὡς ὄντα ἱκανὸν νὰ ἀκούσῃ καὶ νὰ παραστήσῃ διὰ λόγου, ὅσα ἤθελεν ἀκούσῃ. Ὁ Τίτος λοιπὸν ἐλθὼν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐπροσκύνησε τὸν δεσπότην Χριστὸν, καὶ ἐθεώρησε τὰ θαυμάσιά του, εἶδε δὲ καὶ τὰ σωτήρια τούτου Πάθη καὶ τὴν ταφὴν καὶ τὴν Ἀνάστασιν καὶ τὴν θείαν Ἀνάληψιν καὶ τὴν εἰς τοὺς σεπτοὺς Ἀποστόλους ἐπιδημίαν καὶ ἔλευσιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὅθεν πιστεύσας τῷ Χριστῷ συνηριθμήθη καὶ αὐτὸς μὲ τοὺς ἑκατὸν εἴκοσιν, οἵτινες ἔλαβον τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς· ἔπειτα δὲ χειροτονεῖται καὶ ἀποστέλλεται ὁμοῦ μὲ τὸν Παῦλον διὰ νὰ κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον. Ὑπῆγε λοιπὸν ὁ θεῖος Τίτος μετὰ τοῦ Παύλου εἰς Ἀντιόχειαν καὶ εἰς Σελεύκειαν καὶ εἰς Κύπρον καὶ εἰς Σαλαμῖνα καὶ Πάφον, τὰς ἐν τῇ Κύπρῳ εὑρισκομένας. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν Πέργην τῆς Παμφυλίας, καὶ εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισσιδείας, καὶ εἰς τὸ Ἰκόνιον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἁγίου Ὀνησιφόρου· ἔπειτα ἀνῆλθεν εἰς Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ καθολικῶς, εἰς πάντα τόπον καὶ πόλιν ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ὁμοῦ μὲ τὸν ἀπόστολον Παῦλον. Ὅτε δὲ ὁ εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἁγίου Τίτου γαμβρὸς, Ῥουστῖλος ὀνόματι, ἐξουσίαζε τὴν Κρήτην, δεύτερον ἤδη ἔτος, ὑπῆγεν εἰς τὴν αὐτὴν Κρήτην ὁ Τίτος ὁμοῦ μὲ τὸν ἀπόστολον Παῦλον. Ἔπειτα ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν μετὰ τοῦ Παύλου, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἦλθεν ὁμοῦ εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐκεῖ ἔμεινεν ὁ Τίτος ἕως οὗ ἐφονεύθη ὁ Παῦλος ἀπὸ τὸν Νέρωνα. [1]

Μετὰ δὲ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον τοῦ Παύλου, ἐπανῆλθεν ὁ Τίτος εἰς τὴν Κρήτην, καὶ κατέστησεν, ἤτοι ἐχειροτόνησεν εἰς αὐτὴν ἐπισκόπους καὶ πρεσβυτέρους, καὶ διαλάμψας εἰς αὐτὴν, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ. Ὅλοι δὲ οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς τοῦ θείου Τίτου ἔγειναν ἐννενηκοντατέσσαρες, διότι ὅτε ἀπὸ τὴν Κρήτην ὑπῆγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἦτο χρόνων εἴκοσιν· ἔμεινε δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἕως εἰς τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, ἤτοι χρόνον ἕνα. Μετὰ δὲ τὴν Ἀ-

---

[1] Ἐκ τῆς πρὸς Τίτον ὁμως ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἱκανῶς πιθανολογεῖται, ὅτι ὁ Τίτος ἦτο ἐπίσκοπος κοινῶς ὅλης τῆς Κρήτης, καὶ οὐχὶ μιᾶς αὐτῆς πόλεως. Σημείωσαι, ὅτι ὁ ἀπόστολος οὗτος Τίτος ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον Μύρων, τὸν ἅγιον Νίκανδρον, καὶ πρεσβύτερον τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Ἕρμαιον, οἵτινες ἑορτάζονται κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Νοεμβρίου.

[2] Ὁ Ζηνᾶς οὗτος, ὅστις καὶ Ζήνων ὀνομάζεται, ἑορτάζεται κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἕβδόμην τοῦ Σεπτεμβρίου μετὰ Μάρκου καὶ Ἀριστάρχου.

[1] Ἐδῶ εἶναι ἄξιον ἀπορίας, ὅτι ἐὰν ὁ Τίτος ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Κρήτην μετὰ τοῦ Παύλου καὶ ἔμεινε μὲ αὐτὸν ἕως οὗ ἐφονεύθη, πότε ὁ Παῦλος ἔγραψε τὴν πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν, εἰς τὴν ὁποίαν φανερῶς γράφει ὅτι ἀφῆκε τὸν Τίτον εἰς τὴν Κρήτην; οὕτω γάρ φησι «Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ ἐλλείποντα ἐπιδιορθώσῃ καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν Πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην.» (Τίτ. ά. 5.) Ὅθεν ἵνα μὴ ἀντίφασις παρακολουθῇ, πρέπει νὰ νοήσωμεν, ὅτι ὁ Τίτος ἔμεινεν εἰς τὴν Κρήτην, ὡς γράφεται ἐν τῇ ἐπιστολῇ, καὶ ὅτι δὲν ἠκολούθησεν εἰς τὸν Παῦλον, ὡς γράφεται ἐδῶ.

νέλιψιν διέτριψεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα χρόνους δέκα· ἔπειτα ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος ἀπὸ τοὺς Κορυφαίους Ἀποστόλους, καὶ διῆλθε χρόνους δεκαοκτὼ εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκήρυξε δὲ εἰς τὰς νήσους μὲν χρόνους ἓξ, εἰς δὲ τὴν πατρίδα του τὴν Κρήτην, χρόνους τριακονταεννέα· Ὅθεν ὅλοι συναπτόμενοι, γίνονται χρόνοι ἐννενηκοντατέσσαρες. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ καὶ ΙΩΑΝΝΟΥ Ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως.

Εἰς τὸν Ἐπιφάνιον

» Σπάσας τελευτᾷς Ἐπιφάνιος μέθυ
» Κεῖται τραπεὶς εἰς ὕπνον εὐθὺς τῷ κάρῳ. [1]

Εἰς τὸν Ἰωάννην.

† » Ὢ πῶς τελευτᾷ τοῦ καλοῦ Ἰωάννου
» Σβέννυται λύχνος τῆς Θεοῦ Ἐκκλησίας! [2]

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΜΗΝΑ Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

» Ὁ κόσμος ἐκλέλοιπε τῆς Ἐκκλησίας,
» Μηνᾶς γὰρ ἐκλέλοιπεν ἐκ τῶν ἐνθάδε.

Ὁ μακάριος οὗτος Μηνᾶς ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, ἐν ἔτει φνγ' (553), Πρεσβύτερος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας Ἐκκλησίας· ἐχειροτονήθη δὲ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τὸν Ἀγαπητόν, τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης, ὁποῖος τότε ἀναβὰς εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐκάθηρε μὲν τὸν αἱρετικὸν Ἄνθιμον, Πατριάρχην ὄντα Κωνσταντινουπόλεως, ἐχειροτόνησε δὲ ἀντ' αὐτοῦ τὸν μακάριον τοῦτον Μηνᾶν. Καλῶς λοιπὸν οὗτος κυβερνήσας τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, καὶ αὐξήσας τὸ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. [1]

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΣ', μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΔΡΙΑΝΟΥ καὶ ΝΑΤΑΛΙΑΣ.

Εἰς τὸν Ἀδριανόν.

» Ἀδριανοῦ τέμνουσι χεῖρας καὶ πόδας
» Χεῖρες πονηρῶν, ὧν φονοδρόμοι πόδες

Εἰς τὴν Ναταλίαν.

» Ἐν τῷ βίῳ σύνευνος, ἐν δὲ τῷ πόλῳ
» Ἀδριανῷ σύσκηνος ἡ Ναταλία.
» Ἀδριανὸς τμήθη χεῖρας πόδας εἰκάδι ἕκτῃ. [2]

Ὁ ἅγιος μάρτυς Ἀδριανὸς καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Ναταλία ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Νικομηδείας κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Μαξιμιανοῦ, ἐν ἔτει συή (298). Κατὰ τὴν δευτέραν δὲ περίοδον, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Μαξιμιανὸς εἰς τὴν βασιλείαν του, διώκων τοὺς χριστιανούς, ἐπιάσθησαν εἰκοσιτρεῖς χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι ἦσαν κεκρυμμένοι εἰς τὰ σπήλαια, καὶ ἐτιμωρήθησαν μὲ διαφόρους τιμωρίας. Τούτους λοιπὸν ἠρώτησε καὶ ὁ ἅγιος Ἀδριανὸς πρὸ τοῦ νὰ μαρτυρήσῃ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τί, ὦ ἀδελφοί, ὑπομένετε ταῦτα τὰ ἀνυπόφορα βάσανα καὶ τὰς δεινὰς τιμωρίας; ἐκεῖνοι δὲ ἀπεκρίθησαν. Ἡμεῖς ὑπομένομεν ταῦτα, διὰ νὰ κερδήσωμεν τὰ ἀγαθὰ ὅσα εἶναι ἡτοιμασμένα εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ τοὺς πάσχοντας ὑπὲρ τῆς ἀγάπης του, τὰ ὁποῖα ἀγαθὰ οὔτε ἀκοὴ δύναται νὰ ἀκούσῃ, οὔτε λόγος νὰ παραστήσῃ. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ μακάριος Ἀδριανός, κατενύχθη ἀπὸ τὴν θείαν χάριν, καὶ εἶπεν εἰς τοὺς ταχυγράφους, οἵτινες ἔγραφον

---

[1] Ὁ Ἐπιφάνιος οὗτος ἔγεινε μετὰ τὸν κατωτέρω Ἰωάννην τὸν δεύτερον Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, πατριαρχεύσας χρόνους δεκαπέντε καὶ μῆνας τρεῖς, καὶ ἡμέρας τινάς, καὶ ἐτελεύτησε τῷ φλέ' (535) ἔτει. Ἔγεινε δὲ διάδοχός του Ἄνθιμος ὁ αἱρετικός.

[2] Ὁ Ἰωάννης οὗτος ὁ δεύτερος ἔγεινε Πατριάρχης μετὰ τὸν Τιμόθεον, καὶ μείνας εἰς τὸν θρόνον χρόνους δύω καὶ μῆνας δέκα, ἐτελεύτησε τῷ φκ' (520) ἔτει ἀφήσας διάδοχόν του τὸν ἀνωτέρω Ἐπιφάνιον. Περιττῶς δὲ γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναίοις ἡ μνήμη τοῦ Πατριάρχου Γενναδίου, διότι αὕτη προεγράφη κατὰ τὴν δεκάτην ἑβδόμην τοῦ Νοεμβρίου.

[1] Ὁ Μηνᾶς οὗτος ἔγεινε Πατριάρχης μετὰ τὸν Τραπεζοῦντος Ἄνθιμον τὸν αἱρετικόν, ὅστις μείνας εἰς τὸν θρόνον χρόνους δεκαὲξ καὶ μῆνας ἓξ, ἐτελεύτησεν ἀφήσας διάδοχον τὸν Εὐτύχιον, τοῦ ὁποίου ὁρᾷ τὸ Συναξάριον κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ Ἀπριλίου. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μηνᾶ τούτου συνεκροτήθη ἡ ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ πέμπτη Σύνοδος ἐν ἔτει φνγ' (553).

[2] Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας τὰ ἅγια λείψανα εὑρίσκοντο εἰς τὴν Ἀργυρούπολιν, τὴν πλησίον οὖσαν Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ὁρᾷ εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ ἑτέρου μαρτυρίου Ἀδριανοῦ, κατὰ τὴν παροῦσαν εἰκοστὴν ἕκτην.

τὰ ὀνόματα τῶν μελλόντων μαρτυρῆσαι χριστιανῶν· γράψατε καὶ τὸ ἰδικόν μου ὄνομα μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν ἄλλων χριστιανῶν, ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ἡδονὴν νομίζω τὸ νὰ ἀποθάνω ὁμοῦ μὲ αὐτοὺς διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Οἱ δὲ ταχυγράφοι ἔγραψαν καὶ αὐτόν, καὶ μὲ ἁλύσεις τὸν ἔδεσαν καὶ τὸν ἐφυλάκισαν. Εὐθὺς δὲ ἀφοῦ ἔμαθε τοῦτο ἡ γυνή του Ναταλία, ἐνόμισεν ὅτι δι' ἄλλην ὑπόθεσιν τὸν ἐπίασαν, ὅθεν ἀνεστέναξε καὶ ἐθρήνει· ἀφ' οὗ δὲ ὕστερον ἔμαθεν, ὅτι διὰ τὸν Χριστὸν ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὰ δεσμὰ καὶ εἰς τὴν φυλακήν, εὐθὺς ἐνεδύθη ἐνδύματα λαμπρά, καὶ ἔτρεξεν εἰς τὴν φυλακήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβᾶσα, κατεφίλει τὰ δεσμὰ καὶ τὰς ἁλύσεις, τὰς ὁποίας ἐφόρει ὁ σύζυγός της Ἀδριανός, καὶ ἐμακάριζεν αὐτὸν διὰ τὴν προθυμίαν τὴν ὁποίαν ἔδειξε, συμβουλεύουσα μὲν αὐτὸν νὰ μένῃ στερεὸς καὶ ἀσάλευτος εἰς τὰ βάσανα, ὅσα μέλλει νὰ ὑποφέρῃ διὰ τὸν Χριστόν, παρακαλοῦσα δὲ καὶ τοὺς ἄλλους συνδεσμίους χριστιανοὺς νὰ εὔχωνται εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Καὶ τότε μὲν ἡ Ναταλία ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν της, ἀκούσασα τὴν συμβουλὴν καὶ τὸν λόγον τοῦ ἁγίου Ἀδριανοῦ· οὗτος δὲ ὁ ἅγιος χαιρετήσας τοὺς φυλακισμένους χριστιανούς, καὶ λαβὼν τὴν ἄδειαν ἀπὸ τοὺς δεσμοφύλακας, ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν του διὰ νὰ μηνύσῃ εἰς τὴν σύζυγόν του Ναταλίαν, ὅτι ἦλθε καιρὸς νὰ τελειωθῇ διὰ τοῦ μαρτυρίου. Τοῦτο ἀκούσασα ἡ Ναταλία, καὶ νομίσασα ὅτι φοβηθεὶς ὁ Ἀδριανὸς τὰ βάσανα, ἠρνήθη τὸν Χριστόν, καὶ διὰ τοῦτο ἠλευθερώθη ἀπὸ τὴν φυλακήν, ἔκλεισε τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ ἔκλεισεν ἔξω τὸν Ἀδριανόν, ὀνειδίζουσα αὐτὸν ὡς ἀρνησίχριστον, καὶ ὀνομάζουσα αὐτὸν δειλὸν καὶ φιλόζωον. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ἐνεθύμιζεν αὐτὸν τὴν φρικτὴν ἐκείνην ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν ἐξεφώνησεν ὁ Κύριος ἐναντίον τῶν ἀρνουμένων αὐτὸν εἰπών, «Ὅς ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κἀγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.» Ἐπρόσθετε δὲ καὶ τοῦτο ἡ μακαρία Ναταλία ὀνομάζουσα ἑαυτὴν ἀθλίαν καὶ δυστυχῆ, διότι δὲν ἔμεινεν εἰς αὐτὴν οὔτε μίαν ἡμέραν ἡ δόξα τοῦ νὰ ὀνομάζεται γυνὴ μάρτυρος, ἀλλὰ τὴν μακαριότητα καὶ εὐτυχίαν, ὅσην ἤλπιζε νὰ λάβῃ, διεδέχθη αἰφνιδίως δυστυχία καὶ ἀθλιότης.

Ἀφ' οὗ δὲ ἔμαθεν ἡ Ναταλία τὸν σκοπόν, διὰ τὸν ὁποῖον ὑπῆγεν ὁ ἅγιος εἰς τὸν οἶκόν του, εὐθὺς μετενόηθη, καὶ ἀνοίξασα τὴν θύραν καὶ περιχαρῶς τὸν ἅγιον κατασπασθεῖσα, εὐθὺς τὸν ἠκολούθησε καὶ ὑπῆγε μαζὶ μὲ αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα. Παρασταθεὶς λοιπὸν ὁ ἅγιος Ἀδριανὸς εἰς τὸν τύραννον, καὶ ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἐδάρη μὲ ξύλα· ἔπειτα ῥιφθεὶς ἀνάσκελα κατὰ γῆς, τόσον πολλὰ ἐδάρη εἰς τὴν κοιλίαν ὁ ἀσίδιμος, ὥστε ἐφάνησαν ἔξωθεν τὰ ἐσωτερικὰ σπλάγχνα του. Ὅτε δὲ ταῦτα ὁ μάρτυς ἔπασχεν, ἦτο χρόνων εἰκοσιοκτώ. Ἔπειτα ἔκοψαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας του καθὼς καὶ τῶν ἄλλων χριστιανῶν, εἰς ἕκαστον δὲ μέλος τοῦ ἁγίου τὸ ὁποῖον ἐκόπτετο συνεβοήθει καὶ ἡ γυνή του Ναταλία, καὶ ἔβαλλε τὸ μέλος ἐκεῖνο ἐπάνω εἰς τὸν ἄκμωνα, διὰ νὰ κοπῇ. Καὶ τὸν μὲν δήμιον παρεκάλει νὰ κτυπᾷ δυνατώτερα τὴν κοπίδα καὶ τὴν σφύραν, διὰ νὰ προξενῆται εἰς τὸν ἅγιον πόνος περισσότερος καὶ δριμύτερος, τὸν δὲ Ἀδριανὸν ἀνεθάρρυνε καὶ ἐνεδυνάμονε νὰ ὑπομένῃ ἀνδρείως τοὺς πόνους, καὶ νὰ μὴ προδώσῃ διὰ δειλίαν τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτύριον.

Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος Ἀδριανὸς ἐτελείωσε τὸ μαρτύριον ὁμοῦ μὲ τοὺς λοιποὺς μάρτυρας, καὶ τὰ ἅγια αὐτῶν λείψανα ἔμελλον νὰ ῥιφθῶσιν εἰς τὸ πῦρ διὰ νὰ κατακαῶσι, τότε ἡ μακαρία Ναταλία λαβοῦσα τὴν μίαν χεῖρα τοῦ ἁγίου Ἀδριανοῦ, ἔβαλεν αὐτὴν εἰς τὸν κόλπον της, καὶ ἠκολούθει ἐξ ὀπίσω τὰ ἅγια λείψανα. Εἶτα δεχομένη καὶ τὰ αἵματα τὰ ὁποῖα ἔσταζον ἀπὸ τὰ ἅγια λείψανα, ἤλειφε τὸν ἑαυτόν της μὲ αὐτά, ὡς μὲ μῦρα καὶ ἀρώματα. Ὅτε δὲ ἔβαλον τὰ ἅγια λείψανα ἐπὶ τῆς πυρᾶς, ἔγεινε βροχὴ δυνατή, καὶ ἔσβεσεν αὐτήν. Τότε χριστιανός τις Εὐσέβιος ὀνομαζόμενος συνάξας τὰ ἅγια λείψανα, τὰ ἔβαλεν εἰς πλοιάριον, καὶ μετακομίσας αὐτὰ εἰς τὴν Ἀργυρούπολιν, τὰ ἐνεταφίασεν ἐκεῖ, ὅπου καὶ τελεῖται καὶ ἡ σύναξις τῶν ἁγίων καὶ ἑορτή. Ἐκεῖ δὲ ὑπῆγεν ὕστερον καὶ ἡ ἁγία Ναταλία καὶ παρέδωκε τὴν ψυχήν της εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἐνεταφιάσθη πλησίον τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων. (Σημείωσαι ὅτι τὸ ἑλληνικὸν μαρτύριον τούτων σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Μαξιμιανοῦ τοῦ τυράννου τῶν τῆς βασιλείας σκήπτρων.»)

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν ἁγίων εἰκοσιτριῶν μαρτύρων, τῶν συναθλησάντων τῷ ἁγίῳ Ἀδριανῷ καὶ διὰ ξίφους τελειωθέντων.

» Τέμνουσιν ἀνδρῶν εἰκοσιτριῶν ἄκρα,
» Τὰ τετράκις τοσαῦτα χεῖρας καὶ πόδας.

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΑΤΤΙΚΟΥ *καὶ* ΣΙΣΙΝΙΟΥ.

» Συσταδιοδρομοῦσιν ἀθληταὶ δύω,
» Ξίφους δραμόντες στάδιον κουφοδρόμως.

Ὁ ὅσιος ΙΒΙΣΤΙΩΝ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*

» Ῥυφθεὶς ὑσσώπῳ δακρύων Ἰβιστίων,
» Εὔθυμος εἰς ἅδακρυ χωρεῖ χωρίον.

Μνήμη ἑτέρου ἁγίου μάρτυρος ΑΔΡΙΑΝΟΥ.

» Ἀδριανὸν τμηθέντα κοσμήσει στέφος,
» Ἐν τῇ μεγίστῃ τῶν στεφάνων ἡμέρᾳ.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Λικινίου ἐν ἔτει τιγ' (313), καταγόμενος μὲν ἐκ τῆς Ῥώμης, εὑρισκόμενος δὲ ἐν τῷ Βυζαντίῳ, υἱὸς ὑπάρχων Πρόβου τοῦ βασιλέως Ῥώμης, τοῦ βασιλεύσαντος ἐν ἔτει σος' (276), ὁμοῦ μὲ ἄλλον ἀδελφόν του, Δομέτιον καλούμενον, ὅστις ἔγεινεν ἐπίσκοπος τοῦ Βυζαντίου, μετὰ τὸν Τίτον.[1] Οὗτος λοιπὸν ὁ μακάριος ποθῶν νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὸν Χριστὸν, ὑπῆγεν εἰς τὴν Νικομήδειαν, καὶ ἤλεγξε τὸν Λικίνιον, ὅτι ματαίως ἔβλαπτε τὰ Ῥωμαϊκὰ στρατεύματα, προφασιζόμενος ὅτι διώκει τοὺς χριστιανούς. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐτιμωρήθη παρὰ τοῦ Λικινίου μὲ διάφορα βάσανα, τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθη, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ ἀοίδιμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον. Ὁ δὲ τούτου ἀδελφὸς Δομέτιος, ὁ τοῦ Βυζαντίου ἐπίσκοπος, λαβὼν τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφίασεν αὐτὸ εἰς τὴν Ἀργυρούπολιν τὴν οὖσαν πλησίον Βυζαντίου, ὅπου εὑρίσκοντο καὶ τὰ ἅγια λείψανα τῶν μαρτύρων Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας, ὁμοῦ μὲ τὸ λείψανον Στάχυος τοῦ ἀποστόλου, τοῦ χρηματίσαντος πρώτου ἐπισκόπου τοῦ Βυζαντίου μετὰ τὸν πρωτόκλητον Ἀνδρέαν.[2]

Μνήμη τοῦ ὁσίου ΙΩΑΣΑΦ *υἱοῦ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰνδίας Ἀβενήρ.*

» Ζήλῳ τὰ βασίλεια Παμβασιλέως
» Ὤκησεν υἱὸς γηίνου βασιλέως.[3]

[1] Ὅρα εἰς τὴν τετάρτην τοῦ Ἰουνίου τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου Μητροφάνους Κωνσταντινουπόλεως, καὶ εὑρήσεις περὶ τούτων.

[2] Ὅρα εἰς τὴν τριακοστὴν πρώτην τοῦ Ὀκτωβρίου, ὅτε ἑορτάζεται ὁ ἀπόστολος οὗτος Στάχυς.

[3] Ὅρα τὸν κατὰ πλάτος βίον τοῦ ἁγίου Ἰωάσαφ τούτου εἰς τὸν Παράδεισον, ὃν συνέγραψε μὲν Ἑλληνιστὶ ὁ θεῖος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς πλατύτατον, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὅσοι πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ,» μετέφρασε δὲ εἰς τὸ ἁπλοῦν ὁ ἀοίδιμος Ἀγάπιος ὁ Κρής.

Ὁ ὅσιος ΤΙΘΟΗΣ *ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.*[1]

» Οὐκ εἶχεν, οἶμαι, σάρκα Τιθόης ὅλως·
» Κἂν εἶχε, τήξας, οὐκ ἐᾷ βρῶσιν τάφῳ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΖ', *μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν* ΠΟΙΜΕΝΟΣ.

» Ὡς ἐκ λύκου χαίνοντος ἡρπάγη βίου
» Ποιμήν, τὸ θρέμμα τοῦ μεγίστου Ποιμένος.
» Ποιμένα εἰς μέγαν ἑβδόμῃ εἰκάδι ᾤχετο Ποιμήν.

Οὗτος ὁ ὅσιος κατήγετο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον· ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τὴν πατρίδα του μὲ ὅλους τοὺς ἀδελφούς του, ἔγεινεν ὁμοῦ μὲ αὐτοὺς μοναχός· Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν κινουμένη ἀπὸ τὸν μητρικὸν πόθον, ὑπῆγεν εἰς τὴν σκήτην διὰ νὰ τοὺς ἴδῃ· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἔκλεισαν τὴν θύραν τοῦ κελλίου των, διὰ νὰ μὴ τὴν ἴδωσιν· ὅθεν ἔκλαιεν ἔξω μὲ πόνον καρδίας καὶ ἐφώναζεν. Ὁ δὲ ἀββᾶς Ἀνοὺβ ὁ εἷς ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς λέγει πρὸς τὸν Ποιμένα, τί νὰ κάμωμεν εἰς τὴν γραῖαν ταύτην: Τότε ὁ Ποιμὴν ἦλθεν εἰς τὴν θύραν, καὶ ἀπὸ μέσα λέγει αὐτῇ· τί κλαίεις γραῖα; ἡ δὲ ἀκούσασα τὴν φωνὴν τοῦ Ποιμένος, εἶπε, θέλω νὰ σᾶς ἴδω τέκνα μου· τί θὰ σᾶς βλάψω, ἂν μόνον σᾶς ἴδω; δὲν εἶμαι ἐγὼ

---

[1] Περὶ τοῦ ὁσίου τούτου Τιθόη ἔλεγεν ὁ ἀββᾶς Ματόης, ὅτι τοῦτον ἀκατηγόρητος ἦτο ὁ ἀοίδιμος, ὥστε δὲν εὑρίσκετο ἄνθρωπος νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του διὰ νὰ τὸν κατηγορήσῃ εἰς κἀνὲν πρᾶγμα· ἐπειδὴ καθὼς τὸ καθαρὸν καὶ ἄδολον χρυσίον ζυγίζεται μὲ τὴν ζυγαρίαν, καὶ δὲν ἔχει κἀνὲν ἐλάττωμα, οὕτως ἦτο καὶ ὁ ἀββᾶς Τιθόης. (σελ. 692 τοῦ Εὐεργετινοῦ.) Περὶ τοῦ ἀββᾶ Τιθόη τούτου γράφεται εἰς τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων, ὅτι ἦτο φίλος ἄκρος τῆς ἡσυχίας· ὅθεν καθήμενος ποτὲ εἰς τὸ Κλύσμα, ὅπου καὶ ἄλλοι ἐκάθηντο, καὶ στοχαζόμενος ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὴν ἡσυχίαν, λέγει τῷ μαθητῇ του, ἀπόλυσον τὸ νερὸν εἰς τοὺς φοίνικας τέκνον. Ὁ δὲ μαθητής του λέγει, εἰς τὸ Κλύσμα ἐσμὲν ἀββᾶ. Λέγει ὁ γέρων, εἰς τὸ Κλύσμα τί ποιῶ; ἄρον με πάλιν εἰς τὸ ὄρος. Οὗτος ὁ ἀββᾶς Τιθόης, εἶπε καὶ τὸ ἀξιομνημόνευτον τοῦτο ἀπόφθεγμα, «Ξενιτεία ἐστὶ, τὸ κρατῆσαι ἄνθρωπον τὸ ἑαυτοῦ στόμα.»

Ὅθεν ἐκ τῆς ἄκρας ἡσυχίας εἰς τόσην τελειότητα ἔφθασεν ὁ ἀοίδιμος, ὥστε γράφεται ἐν τῷ αὐτῷ Παραδείσῳ τῶν Πατέρων, ὅτι ὅτε προσηύχετο, ἐὰν δὲν ἐπρόφθανε νὰ κατεβάσῃ τὰς χεῖράς του, ἡρπάζετο ὁ νοῦς του εἰς θείας ἁρπαγάς· Ὅθεν ὅτε ἐτύγχανε νὰ προσεύχεται μαζὶ μὲ ἄλλους ἀδελφοὺς, ἐσπούδαζε νὰ κατεβάζῃ ὀλίγωρα τὰς χεῖράς του, ἵνα μὴ ἁρπαχθῇ ὁ νοῦς του καὶ ἀργοπορήσῃ εἰς τὴν προσευχὴν, καὶ οὕτω γνωρισθῇ εἰς τοὺς ἄλλους ἡ ἀρετή του.

μήτηρ σας; δὲν εὑρίσκομαι ἐγὼ τώρα εἰς βαθὺ γηρατεῖον; Τότε ὁ Ποιμὴν ἀπεκρίθη εἰς αὐτήν· ποῦ θέλεις νὰ μᾶς ἴδῃς, εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, ἢ εἰς τὸν ἄλλον; Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν ἐννοήσασα τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ποιμένος, μετὰ χαρᾶς ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ τοὺς ἴδῃ.

Μίαν φορὰν ἠθέλησεν ὁ ἄρχων τῆς χώρας ἐκείνης νὰ ἴδῃ τὸν ἀββᾶν Ποιμένα· καὶ πιάσας τὸν ἀνεψιόν του διά τινας κακίας τὰς ὁποίας ἔκαμεν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, λέγων, ἐὰν ἔλθῃ ἐδῶ ὁ θεῖός του ἀββᾶς Ποιμὴν καὶ ἴδω αὐτὸν, εὐθὺς θέλω ἐλευθερώσει τὸν ἀνεψιόν του. Ὁ δὲ Ποιμὴν τοῦτο μαθὼν, δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἄρχοντα· ἡ δὲ μήτηρ τοῦ φυλακισθέντος ὑπῆγε πρὸς τὸν ἀδελφόν της Ποιμένα παρακαλοῦσα αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἐξουσιαστὴν διὰ νὰ λυτρώσῃ τὸν ἀνεψιόν του. Ἀλλ' ὁ Ποιμὴν οὐδὲ ἀπόκρισιν τῇ ἔδωκεν· ὅθεν ἡ ἀδελφή του ἐφώναζε, κατηγοροῦσα καὶ λέγουσα· ἄσπλαγχνε, ἐλέησόν με, ὅτι εἶναι μονογενὴς υἱός μου καὶ ἄλλον δὲν ἔχω ἀπὸ αὐτόν. Ὁ δὲ Ποιμὴν ἐμήνυσεν εἰς αὐτὴν μὲ ἕνα ἀδελφὸν ταῦτα· ἀναχώρησον καὶ φύγε ἀπ' ἐδῶ, διότι ὁ Ποιμὴν παιδία δὲν ἐγέννησεν· ὁ δὲ ἐξουσιαστὴς ἐμήνυσεν εἰς τὸν Ποιμένα, ὅτι κἂν μὲ τὸν λόγον μόνον πρόσταξον, καὶ ἐγὼ παρευθὺς τὸν ἐλευθερόνω· ἀλλ' ὁ Ποιμὴν τῷ ἐμήνυσε ταῦτα, ἐξέτασον αὐτὸν κατὰ τοὺς νόμους, καὶ ἐὰν ἦναι ἄξιος θανάτου, θανάτωσον αὐτὸν, εἰδὲ ἄξιος θανάτου δὲν εἶναι, ποίησον, ὡς θέλεις. Τότε ὁ ἐξουσιαστὴς θαυμάσας διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς πολιτείας του, ἠλευθέρωσε τὸν ἀνεψιόν του. Μίαν φορὰν ἠρώτησέ τις τὸν ἀββᾶν Ποιμένα τοῦτον, λέγων· ἂν ἴδω τὴν ἁμαρτίαν τοῦ ἀδελφοῦ μου νὰ σκεπάσω αὐτόν; Ὁ δὲ Ποιμὴν ἀπεκρίθη, ἂν ἡμεῖς σκεπάσωμεν τοῦ ἀδελφοῦ μας τὴν ἁμαρτίαν, καὶ ὁ Θεὸς σκεπάσει τὰς ἰδικάς μας ἁμαρτίας. Οὗτος ὁ ὅσιος ἤσκησε πᾶσαν ἀρετὴν τόσον, ὥστε ὅλοι οἱ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Θηβαΐδι εὑρισκόμενοι πατέρες καὶ ἀσκηταὶ ἐρρυθμίζοντο καὶ ἐδιορθόνοντο ἀπὸ αὐτόν. Ἐν τούτοις λοιπὸν τοῖς κατορθώμασι διανύσας τὴν ζωήν του ὁ τρισμακάριστος, καὶ πλήρης ἡμερῶν γενόμενος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε. [1]

[1] Ὁ Ἀββᾶς οὗτος Ποιμὴν εἰς τόσην ταπείνωσιν ἔφθασεν, ὥστε εἶπεν ὁ ἁοίδιμος « Ἐγὼ λέγω, ὅτι εἰς τὸν τόπον ὅπου βάλλεται ὁ Σατανᾶς, ἐκεῖ βάλλομαι· » καὶ πάλιν « Ἄνθρωπος δεῖται τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ διὰ παντὸς, ὥσπερ τῆς πνοῆς τῆς ἐκπορευομένης ἐκ τῆς ῥινὸς αὐτοῦ· » καὶ πάλιν « Ἐὰν ἄνθρωπος ἑαυτὸν μέμφηται, καρτερεῖ πανταχοῦ. » Περὶ τοῦ Ποιμένος τούτου ἔλεγον, ὅτι ποτὲ δὲν ἤθελε νὰ εἴπῃ τὸν λόγον του ἀνώτερον ἄλλου Γέροντος, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ πάντα ἐπήνει ἐκεῖνον. Ὅθεν ὅτε ἐτύγχανε μετὰ τοῦ Ἀββᾶ Ἀνοὺβ, οὐκ ἐλάλει ὅλως, παρόντος αὐτοῦ. Ἔλεγε δὲ καὶ τοῦτο ὁ τρισόλβιος Ποιμὴν, ὅτι εἶπεν ὁ μακάριος Ἀντώνιος, « ἡ μεγάλη δυναστεία τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶν, ἵνα ἐπάνω ἑαυτοῦ βάλῃ τὸ ἴδιον σφάλμα ἐνώπιον Κυρίου, καὶ προσδοκήσῃ πειρασμὸν ἕως ἐσχάτης ἀναπνοῆς » (σελ. 281. καὶ 282. τοῦ Εὐεργετινοῦ.)

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ ΛΙΒΕΡΙΟΥ Πάπα Ῥώμης. [1]

» Τὸν πλοῦτον ἀντλεῖν Λιβέριος οὐν ἔχει,
» Ὃν οὐρανοῖς ἦν ἐμφρόνως θησαυρίσας.

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν ἔτει τλζ' (337), ὁ ὁποῖος συνήργησεν εἰς τὸ νὰ λάβωσι τοὺς θρόνους ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀλεξανδρείας, καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος ὁ Κωνσταντινουπόλεως. Διὰ ταύτην λοιπὸν τὴν αἰτίαν, [2] ἔστειλε καὶ ἔφερεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸν ἅγιον τοῦτον Λιβέριον Κωνστάντιος ὁ βασιλεὺς, ὁ φρονῶν ἐξ ἀπάτης τὴν τοῦ Ἀρείου αἵρεσιν, ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Κώνστας· ἐπιχειρήσας δὲ νὰ πείσῃ τὸν ἅγιον εἰς τὸ νὰ ἀπέχῃ μὲν ἀπὸ τὴν κοινωνίαν τοῦ Ἀθανασίου, νὰ συμφωνήσῃ δὲ εἰς τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ, καὶ μὴ δυνηθεὶς, ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὴν Θράκην. Ἐλθὼν δὲ ὁ Κωνστάντιος εἰς τὴν Ῥώμην, ἐβιάσθη παρὰ πάντων νὰ ἀνακαλέσῃ τὸν μακάριον τοῦτον Λιβέριον εἰς τὸν θρόνον του. Ὅθεν κατὰ προσταγήν του ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ῥώμην, εἰς τὴν ὁποίαν καλῶς καὶ θεαρέστως διανύσας τὴν ζωήν του ὁ ἀοίδιμος, ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ.

—

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ΟΣΙΟΥ ἐπισκόπου Κορδούβης. [3]

» Τὴν κλῆσιν εἰπὼν, Ὅσιε, τὴν σὴν μόνην,
» Πληρῶ θανόντι τῶν ἐπαίνων σοι χρέος.

[1] Ὁ Λιβέριος οὗτος ἔγεινε Πάπας τῆς Ῥώμης, μετὰ τὸν Πάπαν Ἰούλιον, ὅστις ἐπροστάτευσε τῆς Ῥώμης χρόνους δεκαπέντε.

[2] Ὁ Κωνστάντιος χαριζόμενος τῷ ἀδελφῷ Κωνστντίνῳ ἐπανέφερε τὸν Ἀθανάσιον εἰς τὸν θρόνον, ἀφοῦ ὅμως ἐφονεύθησαν καὶ ἐκεῖνοι καὶ ὁ ἕτερος ἀδελφὸς Κώνστας, ἀπροκαλύπτως πλέον ἐπετέθη κατὰ τοῦ Ἀθανασίου· Σ. Ε.

[3] Ἐσφαλμένως ἀντὶ Κορδούβη (ἢ κατ' ἄλλους Κόρδυβα) καὶ μεταγενεστέρως, Κορδόβα Σ. Ε.

Οὗτος ὁ μακάριος ἐπειδὴ ἔλαμπεν εἰς τὴν ἄσκησιν καὶ ἀρετὴν, ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἱσπανίᾳ ἐπισκοπῆς Κουδρούβης. Ζῆλον δὲ ἔχων ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἦτο παρὼν εἰς τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν πρώτην σύνοδον, τὴν ἐν Νικαίᾳ συναθροισθεῖσαν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐν ἔτει τκέ (325), τὴν τοῦ Ἀρείου λύσσαν καὶ αἵρεσιν ἀποβαλλόμενος. Οὗτος ἦτο ἔξαρχος καὶ τῆς ἐν Σαρδικῇ τοπικῆς Συνόδου, τῆς ἐπὶ Κωνσταντίου καὶ Κώνσταντος τῶν αὐταδέλφων συγκροτηθείσης ἐν ἔτει τμζ' (347), οὗτος ἐπειδὴ δὲν ἐσυμφώνει εἰς τὴν καθαίρεσιν τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου, καὶ ἄλλων πολλῶν θεοφόρων Πατέρων τῶν ὑπὸ Κωνσταντίου ἐξορισθέντων, [1] διὰ τοῦτο ἐπέμφθη εἰς ἐξορίαν, εἰς τὴν ὁποίαν πολλὰς κακοπαθείας ὑπομείνας ὁ τρισόλβιος, ἐτελείωσε τὴν ζωήν του, καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. [2]

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Φιλίππου γενομένη Βάπτισις τοῦ ΑΙΘΙΟΠΟΣ Εὐνούχου.

» Ἀνὴρ ἐλέγχει τὴν παροιμίαν Σπάδων
» Λευκαίνεται γὰρ, καὶ πεφυκὼς Αἰθίοψ.

Ἡ ἁγία μάρτυς ΑΝΘΟΥΣΑ ἡ νέα, κέντυκλον, ἤτοι τρίχινον ῥάκος ἐνδυθεῖσα, καὶ πέτραν εἰς τὸν τράχηλον περιδεθεῖσα, ἐν φρέατι ῥίπτεται, καὶ τελειοῦται.

» Ὁ μανδύας σοι πῖλος, ἡ πόρπη πέτρα,
» Μεθ' ὧν ὑπῆλθες, Ἀνθοῦσα, βαθὺ φρέαρ.

---

[1] Φαίνεται ὅτι ἐνταῦθα ἐσφαλμένως ἐγένετο ἡ μετάφρασις, διότι τὸ παρὰ τοῖς Μηναίοις κείμενον λέγει ὅπερ καὶ ὀρθότερον ὅτι ὁ Ὅσιος οὗτος ἐπειδὴ δὲν συνεφώνει εἰς τὴν καθαίρεσιν τοῦ Ἀθανασίου, ἐξωρίσθη ὅπως ἐξωρίσθησαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀρχιερεῖς διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Σ. Ε.

[2] Περὶ τοῦ Ὁσίου τούτου ταῦτα γράφει ὁ Μελέτιος· «Ὁ Ὅσιος ἐπίσκοπος Κουδρούβης, ἐστάθη ὁμολογητὴς τοῦ Χριστοῦ διαβεβοημένος, φέρων ἐν ἑαυτῷ τὰ ἐντυπωθέντα διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ στίγματα, εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμόν. Εἰς ἄκρον δὲ μαθήσεως καὶ ἁγιότητος ἐλθὼν, ἐτιμήθη ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ εἰς Αἴγυπτον ἐπέμφθη μὲ γράμματα βασιλικὰ, διὰ νὰ διορθώσῃ τὰς ἔριδας καὶ φιλονεικίας, αἵτινες ἠγέρθησαν ἀπὸ τὸν Ἄρειον. Προέστη δὲ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, καὶ ἐνηγκαλίσατο τὸ παρ' αὐτῆς ἐκτεθὲν σύμβολον, καὶ μέγας βοηθὸς καὶ ὑπεραπιστὴς τοῦ Ἀθανασίου ἔγεινε, κατὰ τῶν διαβαλλόντων αὐτὸν εἰς τοὺς ἡγεμόνας, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἐν Σαρδικῇ σύνοδον, μηδόλως συλλογισθεὶς τοὺς φοβερισμοὺς τοῦ Κωνσταντίου. Πρεπόντως ἄρα καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδωρήτου κηρύττεται.» (Τόμ. β'. σελ. 342.) Τὸν ὅσιον τοῦτον ὁ μέγας Ἀθανάσιος ὀνομάζει Πατέρα τῶν ἐπισκόπων.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ ἀναφαιρέτου ἐν ἔτει ᾳφ' (1500),* [1].

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΗ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ΜΩΥΣΕΩΣ τοῦ Αἰθίοπος.

» Φήσεις τὸ ῥητὸν καὶ θανὼν, Μωσῆ μέλα,
» Ἀνθρωπος ὄψιν, καὶ Θεὸς τὴν καρδίαν. »
» Θάψαν ἐν εἰκάδι Μωσῆν ὀγδόῃ Αἰθιοπῆα.

Οὗτος ὁ μακάριος Μωϋσῆς ἦτο Αἰθίοψ, καὶ πολλὰ μαῦρος κατὰ τὸ χρῶμα, δοῦλος δὲ ἑνὸς πολιτικοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος καὶ τὸν ἀπέβαλε διὰ τὴν πολλὴν κακίαν καὶ ληστρικὴν καὶ κακότροπον αὐτοῦ γνώμην. Οὗτος λοιπὸν μνησικακήσας μίαν φορὰν εἰς ἕνα βοσκὸν, διότι ἐμπόδισεν αὐτὸν καὶ δὲν τὸν ἄφησε νὰ κάμῃ κακόν τι, ἐβουλεύθη νὰ θανατώσῃ τὸν βοσκὸν ἐκεῖνον· ὅθεν μαθὼν ὅτι εὑρίσκετο ἀντίπεραν τοῦ ποταμοῦ Νείλου, ὅστις τότε ἦτο πλημμυρισμένος, ἐδάγκασε τὴν μάχαιράν του μὲ τὸ στόμα του, καὶ τὸ ἐπανωφόριόν του τειλίξας εἰς τὴν κεφαλήν του, ἐπέρασε τὸν ποταμὸν κολυμβῶν. Ἐννοήσας δὲ ὁ βοσκὸς τὸν ἐρχομόν του, ἄφησε τὰ πρόβατά του καὶ ἔφυγεν, ὁ δὲ Μωϋσῆς ἐκλέξας τέσσαρα κριάρια ἀπὸ τὴν μάνδραν τοῦ πτωχοῦ ἐκείνου, τὰ ἔσφαξε, καὶ ἔπειτα δέσας αὐτὰ εἰς σχοινίον καὶ τοῦτο βαστάζων, διεπέρασε πάλιν τὸν ποταμὸν κολυμβῶν. Φαγὼν δὲ τὰ κρέατα τῶν κριαρίων καὶ τὰ δέρματα πωλήσας, ὑπῆγεν εἰς τοὺς φίλους του. Ταῦτα δὲ ἐδιηγήθην περὶ τοῦ ὁσίου τούτου, διὰ νὰ δείξω, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ σωθῶσι διὰ τῆς μετανοίας ὅσοι θέλουσι, καὶ μυρίας πρότερον ἂν πράξωσιν ἁμαρτίας.

Οὗτος ὁ ὅσιος καταυνχθεὶς τελευταῖον ἀπὸ μίαν περίστασιν ἥτις τῷ ἠκολούθησεν, ἔδωκεν ἑαυτὸν εἰς ἓν μοναστήριον, καὶ τόσον πολλὰ μετενόησεν, ὥστε καὶ αὐτοὺς τοὺς συντρόφους του κλέπτας ἐπρόσφερεν εἰς τὸν Χριστὸν διὰ τῆς μετανοίας. Μίαν φορὰν ἦλθον κλέπται εἰς τὸ κελλίον τοῦ ὁσίου τούτου, μὴ ἠξεύροντες ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ περίφημος ἐκεῖνος κλέπτης Μωϋσῆς. Ὁ δὲ Μωϋσῆς πιάσας αὐτοὺς, τοὺς ἔδεσε μὲ σχοινία· πλὴν μὲ τόσην εὐκολίαν, μὲ ὅσην δένει τις ἕνα σάκκον ἄχυρα, καὶ φορτωθεὶς αὐτοὺς εἰς τὸν ὦμόν του, τοὺς ἔφερεν εἰς τὸ Κυριακὸν, ἤτοι εἰς τὴν κοινὴν ἐκκλησίαν τῆς Σκή-

---

[1] Τὸ μαρτύριαν αὐτοῦ ὅρα εἰς τὸ νέον Λειμωνάριον.

τεως, καὶ λέγει πρὸς τοὺς Πατέρας· Ἐπειδὴ δὲν εἶναι συγκεχωρημένον εἰς ἐμὲ τὸν μετανοοῦντα νὰ ἀδικήσω τινα, τούτους δὲ εὗρον ἐλθόντας κατ' ἐπάνω μου, τί προστάζετε νὰ τοὺς κάμωμεν; Οἱ δὲ κλέπται γνωρίσαντες, ὅτι αὐτὸς εἶναι Μωϋσῆς ὁ περιβόητος ἀρχιληστὴς καὶ ἀνίκητος, ἐξωμολογήθησαν καὶ μετενόησαν εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ἀποταξάμενοι τὰ τοῦ κόσμου πράγματα, ἔγειναν μοναχοὶ προκομμενέστατοι. Θεαρέστως λοιπὸν διανύσας τὴν ζωήν του ὁ ὅσιος οὗτος, ἐκοιμήθη ἐν τῇ ἀσκήσει, ὑπάρχων ἑβδομήκοντα χρόνων γέρων, ἀφήσας καὶ ἑβδομήκοντα μαθητὰς καὶ μιμητὰς τῆς ἀσκητικῆς αὐτοῦ πολιτείας. [1]

—

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ καὶ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΥ, πλατάνῳ προσδεθέντων καὶ τοξευθέντων, καὶ οὕτω τελειωθέντων.

» Διττοῖς ἀθληταῖς προσδεθεῖσι πλατάνῳ
» Ταθέντα τόξα, πλατάνου κενοὶ ψόφοι.

Ὁ δίκαιος ΕΖΕΚΙΑΣ ὁ βασιλεὺς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

» Εἰ δακρύσας ἦν Ἐζεκίας, ὡς πάλαι,
» Ζωῆς ἂν ἄλλην εὗρε προσθήκην πάλιν.

Μνήμη τῆς ἁγίας ΑΝΝΗΣ τῆς θυγατρὸς Φανουήλ.

» Οὐ γῆς ἀπῆρεν ἡ Φανουὴλ θυγάτηρ,
» Ἕως ἐφ' αὐτῆς εἶδε τὸν Θεὸν βρέφος.

Οἱ ἅγιοι τριακοντατρεῖς μάρτυρες οἱ ἐξ Ἡρακλείας πυρὶ τελειοῦνται.

» Καὶ τὸ βρέμον πῦρ τοῖς ἀθληταῖς Κυρίου
» Ὡς ὄμβρος ἐπ' ἄγρωστιν ἦν τὸ Μωσέως.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΚΘ', ἡ Ἀποτομὴ τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

» Τέμνει κεφαλὴν χεὶρ μιαιφόνος ξίφει.
» Τοῦ χεῖρα θέντος εἰς κεφαλὴν Κυρίου.
» Εἰκάδα ἀμφ' ἑνάτην Προδρόμου τάμεν αὐχένα χαλκός.

† Οὗτος ὁ μέγας Πρόδρομος τοῦ Κυρίου ἐμαρτυρήθη ὑπὸ τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ ὅτι εἶναι μεγαλήτερος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐκ γυναικὸς γεννηθέντας ἀνθρώπους, καὶ περισσότερος ἀπὸ τοὺς Προφήτας· οὗτος εἶναι ὁ σκιρτήσας ἐκ κοιλίας μητρός του, καὶ κηρύξας τὸν Χριστὸν εἰς τοὺς ζῶντας ἀνθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀποθανόντων, αἵτινες εὑρίσκοντο ἐν τῷ Ἅδῃ. Οὗτος ἦτο υἱὸς Ζαχαρίου τοῦ Ἀρχιερέως καὶ Ἐλισάβετ, γεννηθεὶς ἐξ ἐπαγγελίας τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ· ἀπεκεφαλίσθη δὲ σήμερον ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου Ἀντίπα, ἐπειδὴ ἤλεγχεν αὐτὸν διὰ τὴν παράνομον μίξιν τῆς Ἡρωδιάδος. Οὗτος εἶναι ὁ μέγας Ἰωάννης ἐκεῖνος ὅστις ἦτο ἐνδεδυμένος τὴν ἁγιότητα ἀπὸ αὐτὴν τὴν κοιλίαν τῆς μητρός του, ὅστις εἶχεν εἰς τὴν ψυχήν του ἐγκάτοικον τὴν παρθενίαν καὶ καθαρότητα, καὶ ἠγάπησεν ἐγκαρδίως τὴν σωφροσύνην, ὅστις ἤσκησε τὴν νηστείαν καὶ ἀτροφίαν, καὶ ἐχώρισεν ἑαυτὸν ἀπὸ πᾶσαν συναναστροφὴν ἀνθρώπων, ὅστις ἐκατοίκησεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ συνανεστρέφετο μὲ τὰ ἄγρια θηρία, καὶ ἐσκεπάζετο μὲ τρίχας τῆς καμήλου, καὶ ἔζωνε τὴν μέσην του μὲ ζώνην δερματίνην, ὅστις εἶχε τὴν τροφήν του ἑτοίμην καὶ αὐτοσχέδιον ὡς τὰ πετεινὰ, καὶ ὅστις ἠξιώθη νὰ ὑπερβῇ τοὺς ὅρους τῆς φύσεως, καὶ νὰ βαπτίσῃ τὸν καθαρὸν καὶ ἀμόλυντον Χριστὸν, τὸν πάσης ἐπέκεινα φύσεως. Αὐτὸς λέγω ὁ τοσοῦτος καὶ τηλικοῦτος ἅγιος, ἐπειδὴ ἐμελέτα πάντοτε τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ὅλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα τὰ ἐνόμιζε δεύτερα καὶ κατώτερα ἀπὸ τὴν φύλαξιν τοῦ θείου αὐτοῦ νόμου.

Ὁ Ἡρώδης λοιπὸν τετράρχης ὢν τῆς Ἰουδαίας, ἐπειδὴ ἦτο πολλὰ ἀσελγὴς καὶ ἀκόλαστος, ἔλαβε τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐνῶ αὐτὸς ὁ ἀδελφός του ἔζη ἀκόμη, καὶ ἐνῶ μάλλιστα εἶχε καὶ θυγατέρα μὲ τὴν Ἡρωδιάδα· τὰ ὁποῖα καὶ τὰ δύω ἦσαν πράγματα ἐναντία τοῦ θείου νόμου. Ὅθεν ὁ μέγας Πρόδρομος κινηθεὶς ἀπὸ ζῆλον ἔνθεον, καὶ ὁπλισθεὶς μὲ τὰ ὅπλα τῆς ἀληθείας, ἔλεγε πρὸς τὸν ἀσελγῆ βασιλέα, «Δὲν σοὶ εἶναι συγχωρημένον νὰ ἔχῃς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.» Τοῦτον δὲ τὸν ἐλεγμὸν μὴ ὑποφέρων ὁ Ἡρώδης, ἔδεσε τὸν χαριτώνυμον Ἰωάννην, καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, [1] παρακινούμενος

[1] Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον Μωσέα ὑπόμνημα ἑλληνικὸν σώζεται ἐν τῇ μεγίστῃ Λαύρᾳ, καὶ ἐν τῷ κοινοβίῳ τοῦ Διονυσίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὥσπερ ἀδύνατον τὸ κατὰ τὴν παροιμίαν.» Καὶ τοῦτο δὲ σημείωσαι ὅτι περιττῶς γράφεται ἐδῶ παρὰ τοῖς Μηναίοις ἡ μνήμη τοῦ μάρτυρος Ἀκακίου τοῦ νέου, διότι προεγράφη μετὰ τοῦ Συναξαρίου αὐτοῦ κατὰ τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην τοῦ Ἰουλίου.

[1] Σημείωσαι, ὅτι κατὰ τὸν Ἰώσηπον, Ἀρχαιολογίας βιβλ. ιή. κεφ. ζ'. ὁ τίμιος Πρόδρομος ἐφυλακίσθη εἰς τὸ φρούριον τὸ καλούμενον Μαχαιρούς· ἂν καὶ ἄλλοι ὑπολαμβάνουσιν ὅτι

εἰς ταῦτα ἀπὸ τὴν ἀκόλαστον μοιχαλίδα τὴν Ἡρωδιάδα. Ἐνῶ δὲ ἑωρτάζετο ἀπὸ τὸν Ἡρῴδην καὶ τοὺς αὐτοῦ ἄρχοντας ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη, ἐσυγχροτήθη τράπεζα πλουσία καὶ συμπόσιον φιλήδονον, τὸ ὁποῖον ἐξεκύλισε τὸν Ἡρῴδην εἰς μέθην καὶ ἀφροσύνην. Τότε ἦλθε καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ἐχόρευσεν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως· μισθὸς δὲ ἐδόθη εἰς αὐτὴν διὰ τὸν ἀσεμνόν της χορὸν ὁ φόνος, φεῦ! τοῦ μεγάλου Προφήτου. Παρευθὺς λοιπὸν ἐφέρθη εἰς τὸ μέσον τῆς τραπέζης ἐπάνω εἰς πινάκιον ἡ Προδρομικὴ κεφαλὴ τοῦ Δικαίου, στάζουσα ἀκόμη ἀπὸ τὰ αἵματα καὶ σιωπηλῶς ἐλέγχουσα τὸν Ἡρῴδην, καὶ ἐδόθη εἰς τὴν ἀκόλαστον καὶ μοιχαλίδα γυναῖκα. Ἐγίνοντο δὲ ταῦτα εἰς τὴν Σεβαστούπολιν, ἥτις ἀπέχει ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ μιᾶς ἡμέρας διάστημα, ὅπου καὶ ὁ μετὰ τὸν Ἡρῴδην βασιλεύσας τετράρχης ἔκτισε τὰ βασιλικά του παλάτια, καὶ τὸ ῥηθὲν προφητοκτόνον ἐτελέσθη συμπόσιον. Ἐκεῖ δὲ καὶ τὸ πάντιμον καὶ ἅγιον σῶμα τοῦ μεγάλου Προδρόμου ἐκηδεύθη ἀπὸ τοὺς ἰδίους του μαθητάς, καὶ ἐβλήθη εἰς τὸν τάφον εὐλαβῶς καὶ ἐντίμως. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις καὶ ἑορτὴ εἰς τὸν Προφητικόν του ναόν, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τόπον καλούμενον Φορακίου. [1] (ὅρα εἰς τὸν νέον Θησαυρόν, καὶ εἰς τὴν Σάλπιγγα.)

---

* *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῆς ὁσίας* ΘΕΟΔΩΡΑΣ *τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ, τῆς ἐξ Αἰγύπτου καταγομένης.* [2]

ἀλλαχοῦ ἔγειναν ἡ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου, ἐπειδὴ ἡ ἐν τῇ Περαίᾳ Μαχαιροῦς αὐτη, τότε ἦτο ὑποκειμένη εἰς τὸν Ἀρέταν βασιλέα τῆς Ἀραβίας, ὅστις ἦτο πενθερὸς τοῦ Ἡρῴδου. Διότι τούτου τὴν θυγατέρα νόμιμον ἔχων γυναῖκα ὁ Ἡρῴδης, ἀπέβαλεν αὐτὴν, καὶ ἐπῆρε τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ του. Τινὲς δέ λέγουσιν, ὅτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς παρεδόθη ὁ Ἰωάννης εἰς τὸν Ἡρῴδην, ἐν τῷ τριακοστῷ πρώτῳ ἔτει τοῦ Κυρίου.

Καὶ τοῦτο δὲ προσσημειοῦμεν ἐνταῦθα, ὅτι κατὰ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ ἐξωρίσθη ὁ Ἡρῴδης οὗτος (ὅστις ἦτο θεῖος τοῦ βασιλέως Ἀγρίππα τοῦ τῶν Ἰουδαίων βασιλεύοντος) ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ῥώμης Καλλιγόλαν, ὁμοῦ μὲ τὴν μοιχαλίδα Ἡρωδιάδα, εἰς τὸ Λούγδουνον τῆς Γαλλίας (τὸ νῦν Λιὸν) καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὴν Ἱσπανίαν. Ἐκεῖ δὲ ὄντες ἐξωρισμένοι, ἀπωλέσθησαν καὶ οἱ δύω, ὡς γράφει ὁ Ἰώσηπος βιβλ. ιή· τῆς Ἀρχαιολογίας, κεφ. ιή· καὶ ιθ'. καὶ βιβλ. β'. κεφ. ις'. περὶ ἁλώσεως· καὶ ὁ Εὐσέβιος Ἐκκλ. Ἱστορ· βιβλ. β'. κεφ. δ'.

Ὁ δὲ Γεώργιος Σύγκελλος προσθέτει ἐν τῇ Χρονολογίᾳ, ὅτι καὶ τὴν θυγατέρα τῆς Ἡρωδιάδος Σαλώμην καλουμένην, τὴν χορεύσασαν ἀσέμνως, κατέπιεν ἡ γῆ ζωντανήν· τὸν δὲ τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον αὕτη ἀπώλετο διηγεῖται Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος, βιβλ. ά. τῆς Ἐκκλησιαστ. Ἱστορίας, λέγων ὅτι ταύτης διαβαινούσης ἀπὸ ἕνα ποταμὸν παγωμένον, ἐσχίσθη ὁ πάγος ὑποκάτω τῶν ποδῶν της· καὶ τὸ μὲν σῶμά της κατεβυθίσθη, ἡ δὲ κεφαλή της ἐκόπη ἀπὸ τὸν πάγον· καὶ καθὼς αὐτὴ ἔγειναν αἰτία καὶ ἀπεκεφαλίσθη ὁ τίμιος Πρόδρομος, οὕτω παρομοίως καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ δικαία κρίσις ἀπεκεφάλισεν αὐτήν. Αὐτὰ τὰ ἴδια διηγεῖται καὶ ὁ Μεταφραστής· (ὅρα εἰς τὴν Ἑκατονταετηρίδα.)

[1] Σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Ἰωὴλ ἱστορεῖ εἰς τὸ Χρονικόν του, ὅτι Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς ἔφερεν εἰς τὸ Βυζάντιον μέρος τι τοῦ ἱματίου τοῦ Βαπτιστοῦ, ὅπερ εὗρεν ἐν Βερροίᾳ τῆς Συρίας, καὶ βόστρυχον (ἤτοι πλεξοῦδαν τῶν τριχῶν) αὐτοῦ πεπιλημένην αἵματι, καὶ πρὸς τούτοις ὀλκὸν τοῦ τιμίου σώματος καὶ αἵματος αὐτοῦ· (σελ. 1152 τῆς Δωδεκαβίβλ.) Ἂν δὲ καὶ τὸ λείψανον τοῦ Βαπτιστοῦ ἔκαυσεν εἰς τὴν Σεβάστειαν Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, εἰς πολλοὺς ὅμως τόπους φαίνονται τῶν λειψάνων αὐτοῦ μέρη· ὅθεν καὶ ὁ Θεοφάνης ἱστορεῖ, ὅτι ἐπὶ Ἀρκαδίου ἔφερον τὰ λείψανα τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἴσως ἐφύλαξαν ταῦτά τινες χριστιανοί. Ἡ σεβασμία ὅμως κάρα αὐτοῦ ἐφυλάχθη, καὶ εὑρέθη σώα· περὶ ἧς ὅρα εἰς τὴν πρώτην εὕρεσιν αὐτῆς, τὴν ἑορταζομένην κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Φεβρουαρίου.

Σημείωσαι δεύτερον, ὅτι Ἰωσήφ τις ἀπὸ τῆς Ἰβηρίας, τὸ γένος Παρατασφίλης, ἐν ἔτει αχοέ (1675), ἐρχόμενος εἰς τὸ Βυζάντιον ἵνα ἐκεῖθεν ὑπάγῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐμβῆκεν εἰς πλοῖον Λαζικὸν, εἶχε δὲ εἰκόνα τοῦ Προδρόμου κεκοσμημένην, ἥτις ἦτο ἐσκαμμένη ὀπισθεν, καὶ εἶχεν ἐν αὐτῇ τὸν λάρυγγα τοῦ προδρόμου· ἐπνίγη ὅμως ἐγγὺς τοῦ Κυτώρου τὸ πλοῖον μετὰ τοῦ Ἰωσὴφ καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς εἰκόνος· (σελ. 267 τῆς Δωδεκαβίβλ.)

Λόγους δὲ πανηγυρικοὺς ἔχουσιν εἰς τὴν Ἀποτομὴν, ὁ Χρυσόστομος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὥσπερ τις ἀνὴρ φιλέρημος·» τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πάλιν ἡρωδιὰς μαίνεται.» Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, οὗ ἡ ἀρχὴ, «Φαεινὴ καὶ θεοχαρὴς ἡ ἡμέρα.» Ἀνδρέας ὁ Κρήτης, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πηδᾷ καὶ γῆρας.» Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, οὗ ἡ ἀρχὴ, «Εἰ τίμιος ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ·» (σώζονται ἐν τῇ ἱερᾷ Λαύρᾳ. ἐν τῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου, ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν τῇ τοῦ Διονυσίου.) Ἐν δὲ τῇ Λαύρᾳ καὶ τῇ τῶν Ἰβήρων σώζονται καὶ ἄλλοι λόγοι εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, πάντες τὸ ἐπαινετὸν ἔχοντες, ὧν εἷς ἐστι καὶ ὁ ἀρχόμενος οὕτω «Ἰωάννην τὸ μέγα κλέος τῆς οἰκουμένης,» ὅστις διαλαμβάνει περὶ τῆς συλλήψεως, γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς τοῦ Προδρόμου περὶ οὗ προείπομεν καὶ εἰς τὸ Γενέσιον τοῦ Προδρόμου. Ἀλλὰ καὶ Θεόδωρος ὁ καλούμενος Πτωχοπρόδρομος λόγον γλαφυρὸν ἔχει εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Καλῶς ἐφήρμοσεν ἡ τάξις τὴν τοῦ Προδρόμου τελείωσιν· (σώζεται ἔν τινι κελλίῳ Κουτλουμουσιανῷ τοῦ Προδρόμου ἄνω τῶν Καρεῶν.)

[2] Τὸν κατὰ πλάτος βίον αὐτῆς ὅρα εἰς τὴν Καλοκαιρινήν. Ὁ δὲ ἑλληνικὸς αὐτῆς βίος σώζεται ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων καὶ ἐν ἄλλαις, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πολλοὺς καὶ ψυχωφελεῖς καὶ θαυμαστοὺς τόπους.»

† » Φθαρτὸν λιποῦσα ἡ Θεοδώρα βίον,
» Ἄφθαρτον εὗρεν οἰκίαν ἐν τῷ πόλῳ.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Λ', μνήμη τῶν ἁγίων πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΙΩΑΝΝΟΥ καὶ ΠΑΥΛΟΥ τοῦ νέου.

Εἰς τὸν Ἀλέξανδρον.

» Σχοίνους διαδρᾶς, Ἀλέξανδρε, σαρκίου,
» Σχοίνισμα κλήρου χρηματίζεις Κυρίου.

Εἰς τὸν Ἰωάννην.

* » Σκυθρωπὰ τὰ πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας,
» Στέρησιν οὐ φέροντα τὴν Ἰωάννου.

Εἰς τὸν Παῦλον.

* » Δρόμους ὁ Παῦλος ἐκλιπὼν τοὺς τοῦ βίου,
» Εὗρηκε παῦλαν τῶν πόνων τῶν τοῦ βίου.

† » Τριτὺς τῇ Τριάδι τριακοστῇ νῦν πάρα ἔστη.

Οὗτος ὁ μακάριος Ἀλέξανδρος ἕνεκα τῶν πολλῶν του ἀρετῶν ἐχρημάτισε πρωτοπρεσβύτερος τοῦ ἁγίου Μητροφάνους πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐν ἔτει τκέ (325), εὑρέθη δὲ παρὼν εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ συγκροτηθεῖσαν ἁγίαν καὶ οἰκουμένην πρώτην Σύνοδον, ἀντὶ τοῦ ἁγίου Μητροφάνους, ὁ ὁποῖος γέρων ὢν καὶ ἀσθενὴς, δὲν ἐδυνήθη νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Σύνοδον.[1] Εἰς αὐτὴν λοιπὸν εὑρισκόμενος ὁ θεῖος οὗτος Ἀλέξανδρος, πολλὰ ἠγωνίσθη ὁ τρισμακάριος ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἐλέγχων τὴν τοῦ Ἀρείου κακοδοξίαν· ἀφ' οὗ δὲ ἡ Σύνοδος ἐτελείωσε, παρεκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὅλους τοὺς θεοφόρους ἐκείνους πατέρας, καὶ ὑπῆγον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ εὐλογήσωσιν αὐτὴν, ἤτις ἦτο νεόκτιστος. Τότε ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη εἰς τὸν ἅγιον Μητροφάνη καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπειδὴ σὺ πρεπόντως εὐηρέστησας εἰς τὸν Θεὸν, μετὰ δέκα ἡμέρας ἀναχωρεῖς ἀπὸ τὴν ζωὴν ταύτην, καὶ ὑπάγεις διὰ νὰ λάβῃς τὸν στέφανον ἀπὸ τὸν Θεόν· τὸν δὲ θρόνον τῆς Ἐκκλησίας θέλει λάβῃ ἀντὶ σοῦ, καὶ θέλει στολίσει αὐτὸν, Ἀλέξανδρος ὁ συλλειτουργός σου. Ὅθεν οἱ ἅγιοι πατέρες τοῦτο μαθόντες, ηὐφράνθησαν ὁμοῦ μὲ τὸν μακάριον Μητροφάνη· καὶ ἀφοῦ οὗτος ἀπέθανε καὶ τὸν ἐνεταφίασαν, ἐχειροτόνησαν Πατριάρχην τὸν ἀοίδιμον τοῦτον Ἀλέξανδρον.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ἔμεινε διάδοχος τῆς βασιλείας Κωνσταντῖνος ὁ υἱός του, ὁ ὁποῖος ὑπερασπίζετο τὴν αἵρεσιν τοῦ δυσσεβοῦς Ἀρείου, καὶ ἐβίαζε τὸν ἅγιον Ἀλέξανδρον τοῦτον νὰ δεχθῇ τὸν Ἄρειον καὶ νὰ συγκοινωνήσῃ μὲ αὐτόν· ἀλλ' ὁ ἅγιος δὲν κατεπείσθη, ἀλλὰ παρακαλέσας τὸν Θεὸν, ἔμεινεν εὔθυμος καὶ ἀμέριμνος. Ὁ δὲ Ἄρειος ἠθέλησε νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν τυραννικῶς καὶ βιαίως μὲ βασιλικὴν ἐξουσίαν, ἀλλ' εὗρεν αὐτὸν ἡ θεία δίκη, διότι ἐνῷ ἐξεπλήρονε φυσικὴν ἀνάγκην ἐχύθησαν ὅλα του τὰ ἐντόσθια, καὶ οὕτως ἀπέψυξεν.[1] Ὁ δὲ ἅγιος Ἀλέξανδρος, ποιμάνας τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν θεαρέστως εἰς χρόνους εἰκοσιτρεῖς, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.[2]

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ θαυματουργοῦ ΦΑΝΤΙΝΟΥ.

» Καὶ γῆν ὑπελθὼν θαυματουργὸς Φαντῖνος,
» Ἄνωθεν ἡμῖν μάννα θαυμάτων βρύει.

Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν Καλαβρίαν τὴν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ εὑρισκομένην, υἱὸς Γεωργίου καὶ Βρυαίνης· ἀφιερωθεὶς δὲ εἰς τὸν Θεὸν ἀπὸ αὐ-

---

[1] Ὅρα τὸ συναξάριον τοῦ ἁγίου Μητροφάνους κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ Ἰουνίου, ὅτε καὶ ἑορτάζεται.

[1] Ταῦτα ὅμως ἐγένοντο ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ ὄχι ἐπὶ τῶν διαδόχων του· (ὅρα ἱστ. Παπαρ. Τομ. 2 σελ. 613.) Σ. Ε.

[2] Ἐπειδὴ ἀναφέρονται ἐδῶ καὶ ὁ νέος Παῦλος Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Παῦλον τὸν ὁμολογητὴν, τὸν ἑορταζόμενον κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ Νοεμβρίου, καὶ ὁ Ἰωάννης, διὰ τοῦτο λέγομεν περὶ αὐτῶν ὅτι ἠδυνήθημεν νὰ εὕρωμεν παρὰ Μελετίῳ· δηλαδὴ, ὅτι ὁ μὲν νέος Παῦλος, ὅστις καὶ Παῦλος δεύτερος λέγεται, ἦτο ἐν ἔτει 641 ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ τετάρτου, ὅστις καὶ Κωνσταντῖνος Ἡράκλειος, καὶ Κωνσταντῖνος νέος καλεῖται. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἦτο ἐν ἔτει 518 ἢ 520, καὶ φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ἴδιος Ἰωάννης ἐκεῖνος, ὁ κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τοῦ παρόντος Αὐγούστου ἑορταζόμενος μετὰ τοῦ Ἐπιφανίου καὶ Μηνᾶ τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

(Εἰς τὴν ἀνωτέρω σημείωσιν ἀναφέρεται ὅτι ἐν ἔτει 641 ἐβασίλευε Κωνσταντῖνος ὁ τέταρτος, ὅστις καὶ Κωνσταντῖνος Ἡράκλειος καὶ Κωνσταντῖνος νέος καλεῖται. Ἄλλως ταῦτα ἔχουν ἐσφαλμένως, διότι πρῶτον μὲν ὑπάρχει σύγχυσις δύο εἰς ἕν, καθόσον ἄλλος ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἄλλος ὁ Ἡρακλειώνας, (καὶ ὄχι Ἡράκλειος·) δεύτερον ὁ Κωνσταντῖνος ἐβασίλευσε μόνον τρεῖς μῆνας· ἑπομένως ἐπειδὴ ἀνωτέρω γράφεται ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτοῦ, φαίνεται ὅτι ἐσφαλμένως ἐγράφη ἐνταῦθα ὁ Κωνσταντῖνος, ἀντὶ τοῦ διαδεχθέντος αὐτὸν Κώνσταντος. Σ. Ε.

τὰ σχεδὸν τὰ βρεφικὰ σπάργανα, ὅτε ἔφθασεν εἰς δεκτικὴν ἡλικίαν, ἐδόθη εἰς μοναστήριον, καὶ ἐκεῖ μετεχειρίζετο πᾶσαν ἀρετήν. Ἐπειδὴ δὲ ἔγεινεν ἐργάτης δόκιμος τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, ἠξιώθη θείων ἀποκαλύψεων, καὶ ἐπὶ εἴκοσιν ὁλοκλήρους ἡμέρας ἔμεινε νηστικὸς καὶ διετέλεσε γυμνὸς τέσσαρας χρόνους, καὶ πολλὰς ἄλλας κακοπαθείας καὶ κινδύνους ὑπέφερεν ὁ ἀοίδιμος ὅτε οἱ Σαρακηνοὶ ἐμβῆκαν λῃστρικῶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐλεηλάτησαν τοὺς τόπους αὐτῆς. Μὲ τοιούτους λοιπὸν πειρασμοὺς διανύσας χρόνους ἑξήκοντα, ὕστερον ἔλαβε τοὺς δύω μαθητάς του, Βιτάλιον καὶ Νικηφόρον ὀνομαζομένους, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Πελοπόννησον· διατρίψας δὲ εἰς τὴν Κόρινθον καιρὸν πολὺν ἔγεινεν εἰς πολλοὺς πρόξενος σωτηρίας. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, καὶ προσκυνήσας τὸν ἐκεῖ εὑρισκόμενον τῆς Θεοτόκου ναόν, ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Λάρισσαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπρόσμεινεν ἀρκετὸν καιρὸν εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου Ἀχιλλίου Ἐπισκόπου Λαρίσσης, ὑπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην· καὶ ἀφ' οὗ ἀπῆλαυσε καὶ κατετρύφησε τὰ θαύματα τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου εἰς χρόνους ὀκτὼ, μεταχειριζόμενος τὸν συνειθισμένον κανόνα τῆς ἐγκρατείας, τελειόνει τὴν ζωήν του μὲ γῆρας ἀγαθὸν, καὶ πρὸς ὃν ἐπόθησε Κύριον ἐξεδήμησεν.

—

* *Μνήμη τῶν ἁγίων ἓξ μαρτύρων τῶν ἐν Μελιτινῇ.*

* » Ἑξάστερόν τι Χριστομαρτύρων σέλας
» Δύναν θαλάσσης ἔνδον ἐκλάμπει πόλῳ.

* *Μνήμη τοῦ ὁσίου ΣΑΡΜΑΤΑ.* [1]

* » Ἦκει καταπτὰς Ἄγγελος Θεοῦ Λόγου,
» Λέγων· ἔγειραι, Σαρματᾶ, χαίρων ἔπου.

* *Μνήμη τῆς ὁσίας ΒΡΥΑΙΝΗΣ.*

* » Ἐκ γῆς Βρυαίνη, χαρίτων θεία βρύσις,
» Μετωχετεύθη ζῶσαν εἰς πηγὴν ἄνω.

Μνήμη τῶν ἁγίων δεκαὲξ μαρτύρων τῶν Θηβαίων.

* » Ἑπτὰς ἀριθμοῦ τυγχάνειν ἓξ καὶ δέκα,
» Τμηθέντας ἄνδρας ἀρτιάκις ἀρτίου.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱεράρχου ΕΥΛΑΛΙΟΥ ἐν εἰρήνῃ τελειωθέντος.*

* » Ὢν Εὐλάλιος εὔλαλος τέττιξ μάλα,
» Χειμῶνος ὥρᾳ τοῦ τέλους σιγὴν ἄγει.

* *Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς ΦΙΛΗΞ ξίφει τελειοῦται.*

* » Τμηθεὶς κεφαλὴν ἱερὰν λύθρῳ χρίῃ,
» Καὶ χρίσμα κοσμεῖς ἱερωσύνης, Φίληξ.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΦΟΥΡΤΟΥΝΙΑΝΟΣ ξίφει τελειοῦται.*

* » Οὐ μή με πλήξῃς, ὅστις εἶ, ταχὺ ξίφει,
» Φουρτουνιανὸς ἐμβριμώμενος λέγει.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΣΕΠΤΙΜΙΝΟΣ ξίφει τελειοῦται.*

* » Ὁ πάντα σεπτὸς ἐν βίῳ Σεπτιμῖνος,
» Πάνσεπτον εὗρε καὶ τέλος διὰ ξίφους.

* *Ὁ ἅγιος μάρτυς ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ξίφει τελειοῦται.*

* » Ἆρας φόνου σίδηρον ὁ πνέων φόνου,
» Αἴρει κεφαλὴν τὴν Ἰανουαρίου.

* Οὗτοι οἱ ἅγιοι τέσσαρες μάρτυρες καὶ γενναῖοι τοῦ Χριστοῦ στρατιῶται, ὁ ἱερομάρτυς Φίληξ δηλαδὴ, καὶ ὁ Φουρτουνιανὸς, καὶ ὁ Σεπτιμῖνος, καὶ ὁ Ἰανουάριος, ἀνάψαντες ἀπὸ τὸν ἔνθεον ζῆλον τῆς πίστεως, ἐπολέμησαν ἀνδρείως τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρείας· καὶ ἐνδυναμωθέντες ἀπὸ τὴν εἰς Θεὸν πίστιν, διέλυσαν ὁλοτελῶς τὸ σκότος τῆς ἀπιστίας, διότι φυλάξαντες ἀπαραχαράκτους τοὺς νόμους καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ, κατεφρόνησαν τὰς παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐρωτήσεις, μὲ τὰς ὁποίας παρεκίνουν αὐτοὺς νὰ ἀρνηθῶσι τὴν εὐσέβειαν. Ὅθεν μὴ πεισθέντες, ὑπέμειναν οἱ ἀοίδιμοι διωγμοὺς, καὶ δεσμὰ, καὶ στρεβλώσεις τοῦ σώματος, καὶ πολλὰς μεταβάσεις ἀπὸ τόπον εἰς τόπον ἕως οὗ τελευταῖον κατεδικάσθησαν νὰ ἀποκεφαλισθῶσι. Τότε δὲ ἔγεινε θαῦμα φοβερὸν, διότι ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη μὴ ὑποφέροντες τὴν ἄδικον τῶν ἁγίων σφαγὴν, μετεβλή-

[1] Ὁ ὅσιος οὗτος Σαρματᾶς ἀναφέρεται παρὰ τῷ Εὐεργετινῷ σελ. 381 ὅτι νηστεύων πάντοτε καὶ ἐγκρατευόμενος, τόσον πολλὰ ἐνίκησε τὸν ὕπνον, ὥστε ἐὰν ἔλεγεν εἰς αὐτὸν, ὕπαγε μακρὰν ἐμοῦ, ὑπήγαινεν· ἐὰν δὲ πάλιν ἔλεγεν αὐτῷ, ἐλθὲ, ἤρχετο. Εἰς δὲ τὸν Παράδεισον τῶν Πατέρων γράφεται περὶ τοῦ Σαρματᾶ τούτου, ὅτι εἷς καθήμενος ἐν τῇ ἡσυχίᾳ ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων «Οἱ λογισμοί μου λέγουσί μοι, ὕπαγε ἔξω καὶ παράβαλε ταῖς ἀδελφαῖς.» Ὁ δὲ Σαρματᾶς ἀπεκρίθη, μὴ ἀκούσῃς αὐτῶν· ἀλλ' εἰπὲ, ἰδοὺ ἤκουτά σου τὸ πρῶτον, νῦν δὲ, οὐ δύναμαί σου ἀκούειν.» Καὶ πάλιν ἄλλος ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων «Οἱ λογισμοί μου λέγουσί μοι, μὴ ἐργάζου, ἀλλὰ φάγε, πίε, κοιμῶ.» Ὁ δὲ γέρων εἶπεν αὐτῷ «Ὅταν πεινᾷς (ἤγουν μὲ ὑπερβολὴν καὶ ἀποκάμῃς) τότε φάγε· καὶ ὅταν διψᾷς (μὲ ὑπερβολὴν, ὥστε νὰ μὴ δύνασαι πλέον νὰ ὑποφέρῃς) τότε πίε· καὶ ὅταν ἀγρυπνήσῃς (πολλὰ, ὥστε νὰ μὴ ἠμπορῇς νὰ ὑπομείνῃς) τότε κοιμῶ.»

θησαν εἰς αἷμα. Οἱ δὲ μάρτυρες ἀποκεφαλισθέντες, ἔλαβον παρὰ Κυρίου τοὺς ἀμαράντους στεφάνους τῆς ἀθλήσεως.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΑΑ', ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐν τῇ ἁγίᾳ Σορῷ καταθέσεως τῆς τιμίας Ζώνης τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἐν τῷ σεβασμίῳ αὐτῆς οἴκῳ, τῷ ὄντι ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις, ἀνακομισθείσης ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς Ζήλας ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως, ἐν ἔτει φΛ' (530). Ἔτι δὲ καὶ τοῦ θαύματος τοῦ γεγονότος διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς τιμίας Ζώνης εἰς τὴν βασίλισσαν Ζωὴν, τὴν σύζυγον τοῦ ἐν βασιλεῦσιν ἀοιδίμου Λέοντος τοῦ σοφωτάτου βασιλέως, ἐν ἔτει ωπ' (886).

» Χρυσῆν κορωνίδ' οἶκ, σεμνὴ Παρθένε,
» Τῷ τοῦ χρόνου τίθημι σὴν Ζώνην τέλει.
» Θέντο σορῷ Ζώνην πρώτῃ Πανάγνου τριακοστῇ.

Ὁ βασιλεὺς Ἀρκάδιος ὁ τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου υἱός, ὁ βασιλεύσας ἐν ἔτει τγέ (395), ἔστειλε καὶ ἔφερεν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὴν τιμίαν Ζώνην τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἡ ὁποία ἐφυλάττετο ἐκεῖ ὁμοῦ μὲ τὴν τιμίαν Ἐσθῆτα τῆς Θεοτόκου ἀπὸ μίαν γυναῖκα παρθένον. Ἀφ' οὗ δὲ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν ἔβαλεν εἰς λαμπρὰν θήκην, τὴν ὁποίαν ὠνόμασεν ἁγίαν Σορόν.[1] Μετὰ δὲ παρέλευσιν χρόνων τετρακοσίων δέκα, Λέων ὁ Σοφὸς βασιλεὺς ἤνοιξε τὴν ἁγίαν ταύτην Σορὸν, διὰ τὴν σύζυγόν του βασίλισσαν τὴν ὀνομαζομένην Ζωὴν, ἡ ὁποία ἠνωχλεῖτο ἀπὸ πνεῦμα ἀκάθαρτον. Διότι εἶδεν αὐτὴ μίαν τοιαύτην ὀπτασίαν, ὅτι ἂν βληθῇ ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἡ τιμία Ζώνη τῆς Θεοτόκου, θέλει ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸ δαιμόνιον. Ἀνοιχθείσης λοιπὸν τῆς ἁγίας θήκης καὶ Σοροῦ, εὑρέθη ἡ τιμία Ζώνη τῆς Θεοτόκου ἀκτινοβολοῦσα, ὡς

---

[1] Ἐναντιότης εὑρίσκεται ἐδῶ ἀσυμβίβαστος περὶ τῆς ἀνακομιδῆς τῆς ἁγίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου, καθότι καὶ ἐν τῷ Ὡρολογίῳ καὶ ἐνταῦθα γράφεται, ὅτι αὕτη ἀνεκομίσθη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, οὐχὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ ἀπὸ Ζήλας τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ εὑρισκομένης. Κατωτέρω δὲ γράφεται, ὅτι ἀνεκόμισεν αὐτὴν ὁ βασιλεὺς Ἀρκάδιος ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα. Πιθανωτέρα δὲ φαίνεται ἡ ἱστορία, ὅτι μετεκόμισεν αὐτὴν ὁ Ἀρκάδιος, οὐχὶ ὅμως ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ (καθότι ἐκεῖ μόνη ἡ Ἐσθὴς τῆς Θεοτόκου εὑρίσκετο ὑπὸ Ἑβραίδος γυναικὸς φυλαττομένη, τὴν ὁποίαν ἐπῆραν οἱ δύω Πατρίκιοι, Γάλβιος καὶ Κάνδιδος, καὶ ἔφερον αὐτὴν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ἤτις εἰς τὰς Βλαχέρνας εὑρίσκετο, ὡς γράφεται κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Ἰουλίου) οὐχὶ λέγω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν Ζήλαν μετεκόμισεν ὁ Ἀρκάδιος εἰς Κωνσταντινούπολιν τὴν Ζώνην τῆς Θεοτόκου, καὶ ἀπέθετο αὐτὴν εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου τὸν ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις. Εἶπα δὲ, ὅτι εἶναι πιθανωτέρα ἡ ἱστορία αὕτη, καθότι ἡ χρυσῆ βοῦλλα καὶ τὸ ὑπόμνημα καὶ ἡ χρονολογία, τὰ ὁποῖα εὗρε μετὰ ταῦτα ὁ βασιλεὺς Λέων ἔνδον τῆς ἁγίας Σοροῦ, βεβαιοῦσι τὴν ἱστορίαν ταύτην, καὶ οὐχὶ τὴν προτέραν. Ὅρα καὶ εἰς τὴν ὀκτωδεκάτην τοῦ Ἀπριλίου, ὅπου γράφεται, ὅτι ἡ ἀπὸ Ζήλας ἀνακομιδὴ τῆς Ζώνης τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔγεινεν ἐν ἔτει 919· ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ τῶν Πορφυρογεννήτων, μετὰ ταῦτα δὲ ἀπετέθη αὕτη ἐν τῇ ἁγίᾳ Σορῷ. Τὴν σύγχυσιν δὲ ταύτην τῶν χρόνων, ἂς διακρίνωσιν οἱ χρονολόγοι καὶ κριτικοί.

Καὶ ταῦτα δὲ σημειοῦμεν ὡς ἀξιοπόθητα, ἅπερ γράφει ὁ ἀοίδιμος Δοσίθεος, σελ. 1152 τῆς Δωδεκαβίβλου, ἤγουν, ὅτι τὸν ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις ναὸν τῆς Θεοτόκου ἀνήγειραν ὁ βασιλεὺς Ἰουστῖνος καὶ Σοφία ἡ γυνή του. Ἐν δὲ τῇ ἀγρυπνίᾳ τῇ γενομένῃ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν Χαλκοπρατείων ἐποίουν τὰς ἀναγνώσεις μεγάλοι ἄνθρωποι, στοχαζόμενοι ὡς τιμήν των μεγάλην τὴν δούλευσιν τοῦ Θεοῦ. Μιχαὴλ ὁ Ῥαγγαβὲ πρὸ τοῦ νὰ βασιλεύσῃ, Κουροπαλάτης ὤν, καὶ ὁ Βάρδας Καῖσαρ μετέπειτα καὶ πολλοὶ τῶν μεγιστάνων ἐκανονάρχουν, καὶ ἄλλας χωριστὰς διακονίας ἐποίουν ἐν αὐτῷ. Εὑρίσκοντο δὲ ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις καὶ τρίχες τοῦ Προδρόμου. Ἱστορεῖ δὲ καὶ Γεώργιος ὁ Λογοθέτης, ὅτι στρατεύσας Ἰσάκιος ὁ Ἄγγελος (ἴσως ὁ Κομνηνὸς, ὁ βασιλεύσας ἐν ἔτει αχζ'(1057) κατὰ Ἀσάνη τοῦ Βουλγάρου, καὶ δελεασθεὶς, ἔφοδον εἶναι Σκυθῶν, ἐνικήθη. Ὅθεν ἐπάρθη ὁ βασιλικὸς σταυρὸς, ἐν ᾧ ἦν μέρος τῆς ἁγίας Ζώνης αὐτῆς, καὶ τοῦ τιμίου ξύλου ἄδεται δὲ λόγος, ὅτι ἡ βασίλισσα Πουλχερία, διὰ τὴν εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην, ἣν εἶχεν εἰς τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, διεπέρασεν εἰς τὴν ζώνην αὐτῆς χρυσᾶς σειρὰς, αἱ ὁποῖαι φαίνονται ἕως τῆς σήμερον ἐν τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ ζώνῃ, τῇ εὑρισκομένῃ κατὰ τὴν ἱερὰν καὶ βασιλικὴν μονὴν τοῦ Βατοπαιδίου. Προσθέτομεν δὲ ἐνταῦθα ὡς ἀξιόλογον τὴν εἴδησιν ταύτην, περὶ τοῦ πότε καὶ παρὰ τίνος ἀφιερώθη τῇ ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου ὁ πολύτιμος θησαυρὸς τῆς ἁγίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου. Ὁ ἀνωτέρω ῥηθεὶς βασιλικὸς σταυρὸς, ἐν ᾧ ἦν ἡ πανάρθορος ζώνη τῆς Κυρίας Θεοτόκου μετὰ τιμίου ξύλου, αὐτὸς λέγω αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἔμεινεν εἰς αὐτούς. Ἐν δὲ τῷ ἀρά (1401) ἔτει, Λάζαρος ὁ Κνέζης Σερβίας ἀφιέρωσε τὸν ῥηθέντα βασιλικὸν σταυρὸν, οὕτω καθὼς ἦν μετὰ τῆς ἁγίας ζώνης καὶ τοῦ τιμίου ξύλου τῇ ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου. Ἦτο δὲ τοῦ σταυροῦ τὸ μὲν μῆκος δάκτυλα ἑπτὰ, τὸ δὲ πλάτος δάκτυλοι δύω· ὅστις σώζεται ἐν τῇ ἀνωτέρω μονῇ μέχρι τῆς σήμερον. Ὄπισθεν δὲ τοῦ σταυροῦ εὑρίσκονται γεγραμμένα γράμματα διὰ Σερβικῶν χαρακτήρων, ἅπερ μεθερμηνευθέντα εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γραικικὴν διάλεκτον, λέγουσι ταῦτα· » Λάζαρος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Κνέζης Σερβίας καὶ βασιλεὺς Γραικίας, ἀνατίθημι τὸ κραταιὸν ὅπλον σὺν τῇ ἀχράντῳ ζώνῃ

ἀν ἦτο θεούφαντος, ἔχουσα μίαν χρυσῆν βοῦλλαν καὶ ἕνα σύντομον ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον ἐφανέρονε καταλεπτῶς τὸν χρόνον, καὶ τὴν ἰνδικτιῶνα καὶ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἡ ἁγία ζώνη, καὶ ὅτι κατετέθη ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου ἐντὸς τῆς θήκης καὶ ἐβουλλώθη ἀπὸ αὐτόν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπροσκύνησεν αὐτὴν καὶ ἐφίλησεν ὁ βασιλεὺς, τὴν ἤπλωσεν ὁ τότε πατριάρχης ἐπάνω εἰς τὴν πάσχουσαν βασίλισσαν, καὶ ὢ τοῦ θαύματος! παρευθὺς ἠλευθερώθη ἡ βασίλισσα ἀπὸ τὸ δαιμόνιον. Ὅθεν ὅλοι ἐδόξασαν τὸν Θεὸν καὶ Σωτῆρα Χριστὸν, καὶ εὐχαρίστησαν εἰς τὴν πανάχραντον Μητέρα του, καὶ πάλιν ἀπέθεντο τὴν τιμίαν Ζώνην ἐντὸς τῆς ἁγίας Σοροῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο καὶ πρότερον· (ὅρα περὶ τούτου εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.)

—

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ ἀνακαίνισις τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τῷ Νεωρίῳ.

† » Νεωρίου ὁ οἶκος, Ἁγνὴ, σοῦ πέλει,
» Ἄλλος Σηλωὰμ τὰς ἰάσεις ἐκχέων.

† Κατὰ τοὺς χρόνους Μιχαὴλ καὶ Θεοδώρας τῶν βασιλέων ἐν ἔτει ωμβ΄ (842), ὑπῆρχε πατρίκιός τις, Ἀντώνιος ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος εἶχεν οἶκον σεμνὸν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ Νεωρίου· εἶχε δὲ καὶ ναὸν ἔνδοξον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὁ ὁποῖος εἶχε στερηθῆ ἀπὸ ἁγίας εἰκόνας παρὰ τῶν προτέρων εἰκονομάχων βασιλέων. Οὗτος λοιπὸν ὁ πατρίκιος, πάλιν ἀνακαινίζων τὸν ῥηθέντα ναὸν, ἔκτισεν ὑποκάτω τούτου καὶ λουτρὸν μικρότατον διὰ σωματικήν του παρηγορίαν· ἄνωθεν δὲ τοῦ λουτροῦ ἐτελεῖτο πάντοτε ἡ τοῦ Θεοῦ δοξολογία. Ὅθεν ἐπεσκίασεν εἰς τὸν ναὸν αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος, διὰ μέσου τῆς πανάγνου μητρὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἤρχισαν νὰ γίνωνται εἰς αὐτὸν ἰατρεῖαι διαφόρων ἀσθενειῶν· ἀλλὰ καί τινες φιλόχριστοι χριστιανοὶ συναχθέντες, ἐζήτουν τὸν Πατρίκιον νὰ κάμῃ λοῦσμα εἰς τὸ λουτρὸν ἐκεῖνο μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα δι' ἀγάπην τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν, καὶ μάλιστα τῶν ἀσθενῶν. Συναθροιζόμενοι λοιπὸν ἐκεῖ οἱ ἀσθενεῖς χριστιανοὶ, ἔκαμνον τὸ λοῦσμα μετὰ πίστεως καὶ ἐθεραπεύοντο. Μέλλων δὲ νὰ ἀποθάνῃ ὁ Πατρίκιος, ἄφησε τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ λουτρὸν εἰς τοὺς εὑρεθέντας φιλοθέους χριστιανοὺς ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας. Οἱ χριστιανοὶ δὲ ἐκεῖνοι, ἐπειδὴ ἦσαν εὐτελεῖς καὶ πτωχοὶ, καὶ οὔτε ἀρκετὸν νερὸν εἶχον διὰ τὸ λουτρὸν, οὔτε ἄλλο τι εἰσόδημα, διὰ τοῦτο ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐψυχραίνοντο εἰς τὸ νὰ ἐνεργῶσι καὶ τὴν ἐν νῷ ναῷ δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ τοῦ λουτροῦ καύσιμον, ὥστε βαθμηδὸν ἔμειναν καὶ τὰ δύω ἀνεπιμέλητα. Καὶ τὸ μὲν λουτρὸν σχεδὸν ἠφανίσθη, διότι ὁ καθ' εἷς ἥρπαζε τὰ ἐν αὐτῷ χρειαζόμενα σκεύη· ἡ δὲ ἐκκλησία τῆς Θεοτόκου, ἐπειδὴ ἦτο ὑψηλὴ καὶ μετέωρος, καὶ πρὸς τούτοις ἐπροξένει ἰατρείας τῶν ἀσθενῶν, ἔμεινεν ἀπὸ ἕνα μόνον ἱερέα ψαλλομένη καὶ δοξολογουμένη, ὁ ὁποῖος ἐλάμβανε πλούσια τὰ πρὸς ζωάρκειαν ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, τῆς ἐνοικούσης ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκείνῃ.

Ὅτε δὲ ὁ μακαριστὸς βασιλεὺς Ῥωμανὸς κατεσκεύαζε τὸ βασιλικόν του πάλατιον καὶ εἶχε χρείαν ὕλης, πετρῶν δηλαδὴ καὶ ξύλων, εἰς κατασκευὴν τοῦ παλατίου του, ἔμαθε διὰ τὸν οἶκον αὐτὸν τῆς Θεοτόκου, ὅτι εἶχεν ὕλην πολλήν· ὅθεν ἐμελέτα νὰ τὸν κρημνίσῃ καὶ νὰ λάβῃ τὸ ὑλικόν. Ἀλλ' ὅμως ἡ Κυρία Θεοτόκος, ἡ κατοικοῦσα διὰ τῆς χάριτος της εἰς τὸν ναὸν ἐκεῖνον, δὲν ἠμέλησεν, οὐδὲ ἀφῆκε νὰ ἐκτελέσῃ ὁ βασιλεὺς τὰ μελετώμενα· ἀλλὰ φαίνεται διὰ νυκτὸς εἰς τὸν ἐπιστάτην τοῦ βασιλικοῦ παλατίου, Ῥαίκτορα καλούμενον,[1] καὶ εἰς ἕνα ἄλλον συγγενῆ τοῦ Ῥαίκτορος, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς μὲ ἀπειλὴν νὰ μὴ τολμήσωσι νὰ κρημνίσωσι τὸν μικρὸν ναόν της τὸν ἐν τῷ Νεωρίῳ. Ἐξυπνήσας δὲ ὁ νέος ὑπῆγεν εἰς τὴν μητέρα τοῦ Ῥαίκτορος καὶ ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὴν τὴν ὀπτασίαν· ὅθεν μαθὼν ταῦτα ὁ βασιλεὺς,

---

» τῆς Παναγίας μου, τῇ μονῇ Βατοπαιδίου τῆς βασιλείας μου, » ἁρά (1401.)·

Σημείωσαι ὅτι εἰς τὴν κατάθεσιν τῆς ἁγίας ζώνης καὶ εἰς τὰ τίμια σπάργανα τοῦ Κυρίου λόγον ἔχει ὁ ἅγιος Γερμανὸς ὁ Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀρχὴ «Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ·» ὁμοίως λόγον ἔχει εἰς τὴν αὐτὴν κατάθεσιν τῆς ἁγίας ζώνης καὶ τῶν τιμίων σπαργάνων ὁ σοφὸς Εὐθύμιος ὁ Ζυγαδηνὸς, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πρόκειται σήμερον ἡμῖν εἰς προσκύνησιν·» (σώζονται ἐν τῷ πέμπτῳ Πανηγυρικῷ βιβλίῳ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου.)

[1] Φαίνεται ὅτι ἐνταῦθα ἐγένετο ἐσφαλμένη μετάφρασις, διότι Ῥαίκτωρ (γράφε Ῥέκτωρ) δὲν εἶναι ὄνομα κύριον, ἀλλὰ λέξις λατιν. σημαίνουσα διευθυντὴν, ἐπιστάτην, καὶ ἐννοεῖται ὁ διευθύνων τὰ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ἀνακτόρου. Πρὸς ταῦτα δὲ συμφωνεῖ καὶ τὸ παρὰ τοῖς Μηναίοις κείμενον. Σ. Ε.

εἶπε τὰ λόγια ταῦτα· δὲν θέλω νὰ ἔχω κρίσιν μετὰ τῆς Θεοτόκου, ἀλλὰ μάλιστα ἀνακαινίσατε τὸν μικρὸν οἶκον τῆς Θεοτόκου, ἂν χρειάζεται ἀνακαινισμὸν εἰς κἀνὲν μέρος. Ὅθεν ἀντὶ νὰ χρημνίσωσι τὸ λουτρὸν, ἐκαθάρισαν αὐτὸ οἱ ἀπεσταλμένοι ἄνθρωποι, καὶ μὲ πᾶσαν προθυμίαν τὸ ἀνεκαίνισαν. Ὅτε δὲ καὶ ὁ ναὸς τῆς Θεοτόκου ἀνεκαινίσθη, καὶ τὸ λουτρὸν ἔγεινε μεγαλήτερον καὶ εὐρύχωρον εἰς τὸ νὰ κολυμβῶσιν οἱ λουόμενοι, τότε ἀνήφθη τὸ λουτρὸν, καὶ ἐλούσθησαν εἰς αὐτὸ ὁ βασιλεὺς Ῥωμανὸς, καὶ Κωνσταντῖνος, καὶ Χριστοφόρος, καὶ εὐφρανθέντες, διώρισαν νὰ δίδεται κατ' ἔτος σολέμνιον· ἤτοι ἔξοδος βασιλικὴ εἰς τὸ λουτρὸν αὐτὸ, μὲ βασιλικὸν χρυσόβουλλον, καὶ ἐχάρισαν αὐτὸ εἰς τὸ μοναστήριον τὸ καλούμενον τοῦ Ῥαίκτορος, διὰ νὰ φροντίζωσι περὶ τοῦ λουτροῦ καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου οἱ μοναχοὶ τοῦ μοναστηρίου ἐκείνου. Καὶ ὅσα μὲν θαύματα ἔγειναν πρότερον εἰς τὸν ἀνωτέρω ναὸν τῆς Θεοτόκου θέλομεν τὸ παρατρέξει, θὰ εἴπωμεν δὲ ἓν ἢ δύω θαύματα, τὰ ὁποῖα ἔγειναν κατὰ τὴν ἰδικήν μας γενεάν.

Μία γυνὴ ἔνδοξος ἔπεσεν εἰς χαλεπὴν ἀσθένειαν καὶ ἐπρίσθη τὸ σῶμά της· πάσχουσα δὲ ἀπὸ πόνους ἀνυποφόρους, ἐξώδευσεν εἰς ἰατροὺς ὅλα της τὰ ὑπάρχοντα, μὴ δυνηθεῖσα ὅμως νὰ λάβῃ κἀμμίαν ὠμέλειαν εἰς τὸ πάθος της, καὶ ἀκούσασα τὰ θαύματα ὅσα ἐγίνοντο εἰς τὸν ἐν τῷ Νεωρίῳ οἶκον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, προσέτρεξεν εἰς αὐτόν. Προσμείνασα δὲ ἐκεῖ πολλὰς ἡμέρας, καὶ μὴ ὠφεληθεῖσα τελείως, ἐστενοχωρήθη πολλὰ ἀπὸ τὸ πάθος της καὶ ἀνεχώρησεν. Ὅθεν ἐλθοῦσα εἰς τὸν ἐν Βλαχέρναις ναὸν τῆς Θεοτόκου, καὶ πεσοῦσα εἰς τὴν γῆν, παρεκάλει τὴν Θεοτόκον, λέγουσα: Ἐλέησόν με, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, διότι ἀπελπισθεῖσα ἀπὸ πᾶσαν ἀνθρωπίνην βοήθειαν, κατέφυγον πρὸς σέ. Ἔμεινε λοιπὸν ἐκεῖ ἡ γυνὴ ἡμέρας ἐννέα· ἡ δὲ Κυρία καὶ εὔσπλαγχνος Θεοτόκος φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὴν πάσχουσαν καὶ λέγει αὐτῇ: Ὦ γύναι, τί φωνάζεις καὶ μὲ ἐνοχλεῖς, καὶ τελείως δὲν ἡσυχάζεις; Ἡ δὲ πάσχουσα ἀπεκρίθη, ὦ Δέσποινα, ἠξεύρω ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας μου πάσχω καὶ πειράζομαι· γινώσκουσα ὅμως, ὅτι δι' ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ὁ Υἱός σου καὶ Θεὸς ἡμῶν κατέβη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν ἁγίαν κοιλίαν σου καὶ ἔγεινεν ἄνθρωπος, διὰ τοῦτο κατέφυγον εἰς σὲ, διὰ νὰ εὕρω ἡ δυστυχὴς ἔλεος.

Ἡ δὲ Θεοτόκος εἶπε πρὸς αὐτήν· ὕπαγε εἰς τὸν ταπεινόν μου Οἶκον τοῦ Νεωρίου, καὶ ἐκεῖ θέλεις εὕρει τὴν ἰατρείαν τοῦ πάθους σου. Ἡ γυνὴ λοιπὸν ἐξυπνήσασα, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν, καὶ μὲ ταχύτητα ὑπῆγεν εἰς τὸ Νεώριον καὶ προσπεσοῦσα, παρεκάλει τὴν Θεομήτορα, λέγουσα· Ἐλέησόν με, Δέσποινα, καὶ τελείωσον εἰς ἐμὲ τὴν φυσικήν σου εὐσπλαγχνίαν. Ἐνῷ δὲ ἔλεγε ταῦτα ἀπεκοιμήθη, καὶ βλέπει πάλιν τὴν Θεοτόκον συνοδευομένην ἀπό ἕνα ὡραῖον ἄνδρα, ἥτις ἔλεγεν εἰς ἐκεῖνον, Ἰδὲ τὴν πάσχουσαν ταύτην γυναῖκα καὶ σχίσον τὸν ὁμφαλόν της. Ὅθεν ὁμοῦ μὲ τὸν λόγον ἐκτύπησεν ἐκεῖνος τὴν κοιλίαν τῆς γυναικὸς, μὲ τὴν ῥάβδον τὴν ὁποίαν ἐκράτει, καὶ οὕτως ἔγεινεν ἄφαντος ὁμοῦ μὲ τὴν Θεοτόκον. Ἐξυπνήσασα δὲ ἡ γυνὴ ἠσθάνθη μίαν ἀνυπόφορον δυσωδίαν, ἡ ὁποία ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ σῶμά της· ὅθεν εὐθὺς ἐξεδύθη τὰ ἐνδύματά της, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὸ λουτρόν· πλύνασα δὲ ἑαυτὴν, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ λουτρὸν ὁμοῦ μὲ τὰς γυναῖκας τὰς ὁποίας εἶχε μαζί της, ὑγιὴς καὶ ἰατρευμένη. Προσκυνήσασα λοιπὸν τὸν ἅγιον ἐκεῖνον ναὸν, καὶ θυμιάσασα αὐτὸν μὲ εὐωδίας, εὐχαρίστει καὶ ἐδοξολόγει τὴν Θεομήτορα καὶ τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν. (ὅρα καὶ εἰς τὴν Καλοκαιρινήν.)

Καὶ ἄλλο δὲ θαῦμα ἔγεινεν εἰς τὸν ἀνωτέρω ναόν. Μοναχός τις Ἀντώνιος καλούμενος, ἀπὸ τὸ μοναστήριον τὸ ὀνομαζόμενον τῶν Γαλακρηνῶν, ἔπεσεν εἰς δεινὴν ἀσθένειαν, διότι ἡ δεξιά του χεὶρ προσεβλήθη ἀπὸ ῥευματισμὸν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπρίσθη τόσον πολλὰ, ὥστε ἐπιάσθη καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ καὶ τὸ ποδάριον. Ὅθεν οἱ ἰατροὶ ἔκοψαν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πήχεως τῆς χειρός του καὶ ἐκ τούτου ὀλίγον ἐλαφρωθεὶς, μόλις καὶ μετὰ βίας ἐδυνήθη νὰ σαλεύσῃ μόνον τὴν χεῖρά του, διότι ὁ ῥευματισμὸς καταβὰς εἰς τὸν πόδα του, ἐξήρανε τὰ ἐκεῖσε νεῦρα, καὶ τὰ ἔκαμε πάντῃ ἀκίνητα. Ὅθεν ὁ Ἀντώνιος βαστάζων ῥαβδίον, ἐπεριπάτει μονόπους ἐν τῷ μοναστηρίῳ, εἰς διάστημα χρόνων πέντε, καὶ μήτε πόνους ἠσθάνετο, μήτε πάλιν ἦτο τελείως ὑγιής. Ὅτε δὲ ἦλθε πολεμικῶς ἡ φυλὴ τῶν Ἀρμενίων ἐναντίον εἰς τὰ μέρη τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅτε ὁ βασιλεὺς Νικηφόρος ἔλαβεν ὑπὸ Θεοῦ τὸ κράτος καὶ τὴν νίκην κατὰ τῶν πολεμίων, τότε οἱ μοναχοὶ τοῦ μοναστηρίου τῶν Γαλακρηνῶν φοβηθέντες, ἀνεχώρησαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁμοῦ μὲ τὸν πάσχοντα Ἀντώνιον, καὶ διέτριβον εἰς τὸ μετόχιον τοῦ μοναστηρίου των, ὅπου ἐσυνειθίζετο νὰ γίνεται τὸ λούσιμον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ἡ χαρμόσυνος

ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἐξῆλθον οἱ μοναχοὶ καὶ ὑπῆγον εἰς τὸ μοναστήριόν των διὰ νὰ ἑορτάσωσιν, ὅπως ἐδύναντο· μόνος δὲ ὁ Ἀντώνιος μείνας εἰς τὸ μετόχιον, ἐκυβέρνα τὰ ἄλογα ζῶα ὅσα ἦσαν εἰς αὐτό. Ὅθεν ἱππεύσας εἰς ἓν ἵππον, ὑπῆγε διὰ νὰ ποτίσῃ τὰ ζῶα· καὶ ἀφ' οὗ τὰ ἐπότισεν, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ μετόχιον.

Ἐμβὰς λοιπὸν εἰς τὸν σταῦλον τῶν ζώων, κατέβη ἀπὸ τὸν ἵππον, καὶ πιάσας μίαν φάτνην, ἀκούμβισεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν καὶ ἐπρόσμενε νὰ ἔλθῃ ὁ σὺν αὐτῷ εὑρισκόμενος ἄνθρωπος, διὰ νὰ δώσῃ τὴν ῥάβδον του εἰς αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος ἠργοπόρησεν, ἐθυμώθη ὁ Ἀντώνιος, διότι ἐσπούδαζεν ὁ εὐλογημένος νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου, ὅπου ἐγίνετο ἡ θεία λειτουργία, καὶ ἐπειδὴ ἡ ὥρα παρήρχετο καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐφαίνετο διὰ νὰ φέρῃ εἰς αὐτὸν τὸ ῥαβδίον του διὰ νὰ ἀκουμβίσῃ καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ναόν, τούτου χάριν λυπηθεὶς, ἐφάνη ὅτι ἀπεκοιμήθη· καὶ ἐν τῷ ὕπνῳ μία θεία δύναμις τὸν ἥρπασεν ἀπὸ τὴν φάτνην. Ὅθεν μὲ ἕνα πόδα ἐκβῆκεν ἔξω τῆς θύρας καὶ τῆς αὐλῆς τοῦ μετοχίου· ἐκεῖθεν δὲ πάλιν θεία δύναμις τὸν ἐκίνησεν ἀπὸ τὰ ὄπισθεν μέρη, καὶ οὕτως εὑρέθη εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου ὅπου ἐτελεῖτο ἡ θεία λειτουργία. Ὅτε δὲ ὁ ἱερεὺς ὕψωσε τὸ Κυριακὸν Σῶμα, καὶ οἱ παριστάμενοι ἐφώνησαν τὸ, « Εἷς Ἅγιος, εἷς Κύριος, » εὐθὺς μὲ τὴν φωνὴν ἐξύπνησεν ὁ Ἀντώνιος, καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀνεβόησε· δόξα σοι ὁ Θεὸς ὁ ἐλεήσας με ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, διὰ πρεσβειῶν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὅθεν προσπεσὼν εἰς τὴν ἁγίαν εἰκόνα της, προσεκύνει αὐτὴν χαρμοσύνως καὶ κατεφίλει, καταβρέχων τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ μὲ χαροποιὰ δάκρυα.

Ὅλοι λοιπὸν οἱ χριστιανοὶ, ὅσοι ἦσαν ἐκεῖ, βλέποντες τὸ παράδοξον, ἐδόξαζον καὶ αὐτοὶ τὸν Θεὸν, καὶ ἐμεγάλυνον τὴν τούτου Μητέρα. Ἀκούσαντες δὲ τοῦτο καὶ οἱ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῶν Γαλακρηνῶν, καὶ νομίσαντες ὅτι εἶναι ψευδὲς, ὑπῆγαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ βλέποντες τὸν Ἀντώνιον ὑγιῆ, ἐδόξαζον καὶ αὐτοὶ τὸν Θεόν. Διατὶ ὅμως ὁ ῥηθεὶς Ἀντώνιος καὶ μετὰ τὴν ἰατρείαν, δὲν ἐδύνατο νὰ πατῇ μὲ τελειότητα τὸν ἰατρευθέντα πόδα του, ὡς τὸν ἄλλον, τοῦτο ἂς μὴ θαυμάζῃ τις. Διότι διά τινα οἰκονομίαν συμφέρουσαν τῷ Ἀντωνίῳ, τὴν ὁποίαν ἠξευρεν ὁ τὰ κρυπτὰ εἰδὼς Κύριος, τοῦτο ἡ Θεοτόκος ἐποίησε, καὶ ὄχι διότι δὲν εἶχε δύναμιν νὰ τὸ κάμῃ. Ἄπαγε τῆς βλασφημίας! ἐπειδὴ ἐκείνη ἤτις ἔκαμε τὸ πολὺ, αὐτὴ ἐδύνατο νὰ κάμῃ καὶ τὸ ὀλίγον. Ἀναγινώσκομεν δὲ, ὅτι καὶ Ἰωάννης ὁ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος, προσπίπτων εἰς τὸν μακάριον Ἐπιφάνιον τὸν τῆς Κύπρου ἀρχιεπίσκοπον, καὶ παρακαλῶν αὐτὸν διὰ νὰ ἀνοίξῃ καὶ τοὺς δύω ὀφθαλμούς του, οἵτινες ἐτυφλώθησαν, ἤκουσεν ἀπὸ αὐτὸν ταῦτα· ὁ τυφλώσας τοὺς δύω (ἤτοι ὁ Θεὸς), τὸν ἕνα ἤνοιξε· λοιπὸν ἀρκεῖ σοι. Ὅθεν ἀφῆκεν αὐτὸν δι' οἰκονομίαν καὶ διὰ τὸ συμφέρον μονόφθαλμον.

---

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος* ΦΙΛΕΟΡΤΟΥ.

* » Φιλῶν ἑορτὴν, Φιλέορτε, σοῦ τέλους,
» Καὶ σὴν τελευτὴν τὴν ἀπὸ ξίφους γράφω.

* *Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος* ΔΙΑΔΟΧΟΥ.

* » Δέχου με, Διάδοχε, τὸν μικρὸν μέγα,
» Ὑμνοῦντα μικροῖς τὴν τελευτήν σου λόγοις.

* *Αἱ ἅγιαι ἑπτὰ παρθένοι, αἱ Γαζαῖαι, ξίφει τελειοῦνται.*

* » Τιμῶσαν ἑπτὰ παρθένοι τετμημέναι
» Τὸν ἑπτὰ τιμήσαντα κόσμον ἡμέραις.

* *Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων* ΜΗΝΑ, ΦΑΥΣΤΟΥ, ΑΝΔΡΕΟΥ, *καὶ* ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ.

* » Ἱπποδρομοῦντας τέσσαρας Θεὸς βλέπει,
» Σατᾶν δὲ πίπτει, καὶ κροτεῖ δῆμος νόων.

* *Οἱ ἅγιοι τέσσαρες μάρτυρες οἱ ἐκ Πέργης τῆς Παμφυλίας, εἰς πῦρ ὑποστρωθὲν τρέχειν ἀναγκασθέντες τελειοῦνται.*

* » Στέφη λαβόντων τεσσάρων, ὧν πῦρ δρόμος,
» Ἥττης δέχονται δαίμονες τὰ πεισία. [1]

* *Οἱ ἅγιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα ἓξ μάρτυρες οἱ ἐκ Νικομηδείας ξίφει τελειοῦνται.*

* » Χρόνον φέρει βίσεκτον ὁ τιμηθεὶς ὄχλος,
» Ὃν τῇ χρόνου δίδωμι συγγραφῇ πέρας.

Ταῖς τῶν σῶν Ἁγίων πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς.

---

1 Ἤτοι ἐπείσθησαν οἱ δαίμονες θέλοντες καὶ μὴ θέλοντες ὅτι ἐνικήθησαν· πεισίον γὰρ λέγεται ἡ πειθώ. Ἐν δὲ τῷ Συναξαριστῇ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς γράφεται, τὰ πυρεῖα. [ἡ λέξις πεισία ἀνύπαρκτος, ἂν ἤθελε δέ τις τὴν δημιουργήσῃ ὀρθότερον ἤθελεν εἶσθαι πείσιον ἐκ τοῦ πεῖσις. Σ. Ε.]

» Αὔγουστος ὧδε μὴν τὸ τέρμα λαμβάνει,
» Θεῷ δὲ δόξαν τέρματος χωρὶς φέρει.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ

Τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος

ΑΝΤΙΠΑ.

(ΙΑ'. Ἀπριλίου.)

Οἱ βουλόμενοι οὖν ἑορτάζειν τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου, ψαλλέτωσαν πρῶτον τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ τροπάρια, ποιοῦντες αὐτὰ Δ'. εἶτα ψαλλέτωσαν καὶ τὰ παρόντα.

Ἦχος Δ'. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Φιλεόρτων συστήματα, πανδημεὶ νῦν συνδράμετε, καὶ λαμπρὰν πανήγυριν συγκροτήσατε· ἰδοὺ γὰρ πάντας ἐκάλεσεν, Ἀντίπας ὁ ἔνδοξος, ἱεράρχης τοῦ Χριστοῦ, καὶ πιστὸς ἐν τοῖς μάρτυσι, παραθέμενος, ὡς κοινὴν εὐωχίαν ἀριστείας, τὰς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀγῶνας, καὶ ἰαμάτων τὰς χάριτας.

Δίς.

Καὶ τῷ θρόνῳ διάδοχος, καὶ τῷ τρόπῳ συμμέτοχος, Ἀποστόλων γέγονας ἱερώτατε· καὶ ἀθλητὴς ἐννομώτατος, Χριστοῦ πανσεβάσμιε, καὶ ποιμὴν ἀληθινὸς, τῆς Περγάμου καὶ πρόεδρος· ὅθεν ἅπαντες, κατὰ χρέος τελοῦμέν σου τὴν μνήμην, τὸν Σωτῆρα εὐφημοῦντες, τὸν σὲ ἀξίως δοξάσαντα.

Τῷ ἀύλῳ σου πνεύματι, ἱεράρχα σεβάσμιε, μακαρίων πνεύματα συναγάλλονται· ἡμεῖς δὲ χάριν ἰάσεων, τῶν σῶν οἱ λαμβάνοντες, καὶ ὀδόντων ἀλγεινῆς, ἀσθενείας λυτρούμενοι, ταῖς πρεσβείαις σου, ψυχικῶς ἀγαλλόμεθα Ἀντίπα, καὶ τὴν μνήμην σου τὴν θείαν, περιχαρῶς ἑορτάζομεν.

Δόξα, Ἦχος π.λ. Β'.

Σήμερον ὡς ἔαρ νοητὸν, τῷ αἰσθητῷ ἔαρι συνεξέλαμψε, τοῦ ἱερομάρτυρος Ἀντίπα ἡ σεβάσμιος πανήγυρις. Δεῦτε οὖν φιλέορτοι, ἐκ λογικῶν λειμώνων, ἄνθη ποικίλα δρεψάμενοι, στέφανον ἡδύπνοον αὐτῷ προσοίσωμεν λέγοντες· χαίροις ὁ τοῖς χρόνοις καὶ τοῖς ἔργοις ἀναφανεὶς ἰσαπόστολος, καὶ τοῦ ἐπιστηθίου Ἰωάννου λαμπρότατον ἀπεικόνισμα· χαίροις ὁ μαρτυρηθεὶς παρὰ Χριστοῦ, μάρτυς πιστός τε καὶ γνήσιος· χαίροις ὁ τῆς Περγάμου φωστὴρ, τῆς μικρᾶς Ἀσίας τὸ κλέος, καὶ τῆς οἰκουμένης ἁπάσης πρεσβευτὴς δραστικώτατος. Καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς, τῷ θρόνῳ παριστάμενος τῆς ἁγίας Τριάδος, αἴτησαι πρεσβείαις σου ὀδόντων ἀρρήτου ὀδύνης λυτρωθῆναι ἡμᾶς, τοὺς ἐκ πόθου εὐφημοῦντας τὴν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Τίς μὴ μακαρίσει σε.

Ἀναγνώσματα τὸ «Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων,» τὸ «Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι.» καὶ τὸ «Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι.»

Εἰ τὴν λιτὴν ἦχος Α'.

Ἀγάλλου ἐν Κυρίῳ πόλις ἡ τῆς Περγάμου· ἀπόδυσαι τὸν πενθήρη σάκκον, καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης περίζωσαι· εἰ γὰρ καὶ θρόνος τοῦ Σατανᾶ, γεγένησαι πρότερον κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ τὸ σκότος εἰσέτι φέρεις τῆς ἀσεβείας· ἀλλ' ἰδοὺ καὶ πολιοῦχον πλουτεῖς θαυμαστὸν, Ἀντίπαν τὸν λαμπρὸν ἱεράρχην καὶ μάρτυρα, ἀντίπαλον τῆς ἀσεβείας, καὶ τῆς εὐσεβείας ὑπέρμαχον· ἰατρὸν ἀδάπανον ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, καὶ ἐξαιρέτως τῆς τῶν ὀδόντων δριμείας ὀδύνης· καὶ ἀεὶ πρεσβεύοντα τῷ Κυρίῳ ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς, τῶν ἐν πίστει τελούντων αὐτοῦ τὴν πανήγυριν.

Ἦχος Β'.

Τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας, τὴν τελεσιουργὸν τὸ πρὶν κληρωσάμενος δύναμιν, Ἀντίπα Θεομαρτύρητε, ψήφοις τοῦ πρώτου Ἱεράρχου Χριστοῦ, καὶ χειρῶν ἐπιθέσει τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων, ἐν ὑλαίοις συμβόλοις, ἀνθρωποπρεπῶς αὐτῷ ἐπὶ γῆς ἱερούργησας· νῦν δὲ τῆς ὕλης λυθείς, τῆς Οὐρανίου ἱεραρχίας, τὴν ὑπερκόσμιον ἐνέργειαν εἴληφας, ἐν πρώτῃ μετουσίᾳ τῆς γνώσεως, δι' ἀκραιφνοῦς καὶ ἀύλου νοός, Ἀγγελοπρεπῶς, λειτουργῶν τῷ τελετάρχῃ Ἰησοῦ· ᾧ καὶ πρεσβεύεις ἀδιαλείπτως, δωρηθῆναι

εἰρήνην τῷ κόσμῳ, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος Γ'.

Ἡ τοῦ ἁγίου Πνεύματος παντοδύναμος χάρις, εὑροῦσα τὴν ἱεράν σου ψυχήν, ἱεράρχα Ἀντίπα, πρὸς ἔλεον τῶν ἀδελφῶν, καὶ συμπάθειαν ῥέπουσαν, τὴν χάριν τῶν ἰαμάτων δαψιλῶς σοι ἐχαρίσατο· ἵνα καὶ τὸν ἔλεον τοῖς δεομένοις, ἀφθονώτερον ἐπιδείξῃς· δι' ἧς πάθη ποικίλα θεραπεύεις ἑκάστοτε, καὶ ἐξαιρέτως τῆς τῶν ὀδόντων ὀδύνης, ἀπαλλάττεις τοὺς πάσχοντας, καὶ πρεσβεύεις ἐκτενῶς τῷ Κυρίῳ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα, Ἦχος Δ'.

Ἐκκάθαρας σου τὸν νοῦν πάσης ὑλικῆς προσπαθείας, Ἀντίπα Θεσπέσιε· τὴν δὲ ψυχὴν ἡδυπαθείας, καὶ τὸ σῶμα τῆς ἐμπαθείας, κατοικητήριον γέγονας τοῦ ἀκενώτου μύρου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐν γῇ κενωθέντος δι' ἀγαθότητα, καὶ τὸν κόσμον εὐωδιάσαντος· ὅθεν καὶ μετὰ θάνατον, μῦρα βλύζειν κατηξιώθης, ἐκ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἁγίου Λειψάνου σου· σύμβολον δὲ τοῦτο καὶ τεκμήριον ἐναργέστατον, τῆς ἀκραιφνοῦς ἁγνείας καὶ παρθενίας ὑπάρχει· ἧς καὶ ἡμᾶς μετασχεῖν καταξίωσον, ταῖς πρὸς Κύριον πρεσβείαις σου.

Καὶ νῦν, Ἐκ παντοίων κινδύνων. Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ Προσόμοια,

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Χαίροις ὁ ἱεράρχης Χριστοῦ, ὁ τῆς Περγάμου, φαεινότατος πρόεδρος· ἡ στήλη θεοσοφίας, διδασκαλίας πηγή, νεκταρῶδες νᾶμα ἡ προχέουσα· ποιμὴν θεοπρόβλητε, ὁ σκηνώσας τὸ ποίμνιον, εἰς τόπον χλόης, πρακτικῆς καὶ εἰς ὕδατα, θείας γνώσεως, διαθρέψας ἀοίδιμε. Αἴτησαι ἐκτενέστερον, Ἀντίπα τὸν Κύριον, τῶν ὀφλημάτων τὴν λύσιν, καὶ τῶν ὀδόντων τὴν ἴασιν, ἡμῖν δωρηθῆναι, τοῖς ἐν πίστει ἐκτελοῦσι τὴν θείαν μνήμην σου.

Στίχ. Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν.

Χαίροις ὁ πιστὸς μάρτυς Χριστοῦ, τῆς συμπαθείας, ὁ κρουνὸς ὁ ἀένναος· ἐλέους ἄφθονον ῥεῖθρον· τῶν ἱερῶν ἀρετῶν, τὸ τερπνὸν καὶ θεῖον ἐνδιαίτημα· ἰάσεων πέλαγος· πλημμυροῦν τοῖς προστρέχουσι, σεπτῷ ναῷ σου. Ἀποστόλων ὁ σύγχρονος, καὶ ἐφάμιλλος, γεγονὼς ἱερώτατε· αἴτησαι ἐκτενέστερον, Ἀντίπα τὸν Κύριον, τῶν ὀφλημάτων τὴν λύσιν, καὶ τῶν ὀδόντων τὴν ἴασιν, ἡμῖν δωρηθῆναι, τοῖς ἐν πίστει ἐκτελοῦσι τὴν θείαν μνήμην σου.

Στίχ. Οἱ ἱερεῖς σου ἐνδύσονται δικαιοσύνην.

Χαίροις ὁ μυρορρόας Χριστοῦ, μῦρα εὐώδη, ὁ ἐκβλύζων σῆς κόνεως, καὶ τούτοις πᾶσαν μυρίζων, τὴν Ἐκκλησίαν Θεοῦ, ῥοαῖς πανευόσμοις τῶν χαρίτων σου, δυσώδη παθήματα, τῶν ὀδόντων ἰώμενος, καὶ θεραπεύων, τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα, τῶν ἐκ πόθου σοι, προστρεχόντων καὶ πίστεως· μύρισον οὖν τοῖς μύροις σου, ἡμᾶς τοὺς τιμῶντάς σε, μεμυρισμένους ἐν ὕμνοις, καὶ δυσωδίαν ἀπέλασον, κακίας ἁπάσης, ἀρετῶν δὲ εὐωδίας ἅπαντας πλήρωσον.

Δόξα, Ἦχος π.λ. δ'.

Δεῦτε φιλομάρτυρες πάντες πνευματικὴν χορείαν στησάμενοι, Ἀντίπαν τὸν θεομαρτύρητον μακαρίσωμεν· τὴν πλήρη φρονήσεως πολιάν· τὸν πιστὸν μάρτυρα τοῦ Χριστοῦ· τὸν πύργον τῆς εὐσεβείας, καὶ τῆς ἐν Περγάμῳ Ἐκκλησίας τὸν φαεινότατον ἀστέρα· οὗτος γὰρ ἀποστολικοῖς ἠγλαϊσμένος χαρίσμασι, καὶ τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν ἐνδεδυμένος τοῦ ἁγίου Πνεύματος, κατὰ τῶν ἀκαθάρτων πνευμάτων τὸ κράτος ἐκτήσατο, καὶ ταῦτα πόρρω τῆς Περγάμου ἐδίωξεν· ἀποκτανθεὶς δὲ διὰ Κύριον, χάριν ἐξαίρετον εἴληφε, τὰς ἀλγηδόνας ἰατρεύειν τῶν ὀδόντων, τῶν μετὰ πίστεως ἐπικαλουμένων αὐτὸν, καὶ τελούντων ἐκ πόθου, τὴν ἱερὰν αὐτοῦ ἄθλησιν.

Καὶ νῦν, Δέσποινα πρόσδεξαι.

Ἀπολυτίκιον ἦχος Α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης

Μυροβλύτην τὸν θεῖον, καὶ μαρτύρων τὸν σύναθλον, τὸν πανευκλεῆ ἱεράρχην καὶ Περγάμου τὸν πρόεδρον, τιμήσωμεν Ἀντίπαν οἱ πιστοί, ὡς τάχιστον καὶ μέγαν ἰατρόν, τῆς δεινῆς ὀδόντων νόσου καὶ πρὸς αὐτὸν, ἀπὸ ψυχῆς βοήσωμεν. Δόξα τῷ σὲ δοξάσαντι Χριστῷ. Δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι. Δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάματα·

Δόξα ἕτερον, Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τὸν ἰσαπόστολον Χριστοῦ Ἱεράρχην, καὶ ἀθλητὴν παναληθῆ τοῦ Σωτῆρος, καὶ ἰατρὸν πανάριστον τῶν νόσων ἐν ᾠδαῖς, ἅπαντες τιμήσωμεν, πρὸς αὐτὸν ἐκβοῶντες· πρόφθασον καὶ λύτρωσαι, τῆς ὀδόντων ὀδύνης, τῆς ἀφορήτου ἵνα σε ἀεί, ὡς εὐεργέτην Ἀντίπα γεραίρωμεν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Μετὰ τὴν ά. Στιχολογίαν Κάθισμα Ἦχος ά. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ὡς ἥλιος λαμπρὸς, ὡς ἀστὴρ ἑωσφόρος, ἡ μνήμη σου σοφὲ, ἱεράρχα Ἀντίπα, ἐπέλαμψε τοῖς πέρασι, καὶ πιστῶν κατεφώτισε, τὴν διάνοιαν, ταῖς τῶν θαυμάτων ἀκτῖσι· καὶ κατηύφρανε, τῶν σὲ τιμώντων ἐκ πόθου, καρδίας ἀοίδιμε.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Μαρία ἡ τὰς τρεῖς, ἀνηκούστους ἑνώσεις, ἑνώσασα φρικτῶς, Παρθενίαν καὶ τόκον. Θεόν τε καὶ τὸν ἄνθρωπον, πίστιν τε καὶ πιστεύουσαν, τοῖς φρικώδεσι, τούτοις καρδίαν ἀνθρώπου, ἡμᾶς ἕνωσον, τῇ τοῦ Υἱοῦ σου ἀγάπῃ, καὶ σῶσον Πανύμνητε.

Μετὰ τὴν β'. Στιχολογίαν κάθισμ. Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Θαυμαστὸν ὡς ἀληθῶς, κλέος σοι Μάρτυς προξενεῖ, ὃν ἐξεῖπε περὶ σοῦ, Λόγος Χριστὸς ὁ Βασιλεὺς, ἀνακηρύττων σε Μάρτυρα στεφηφόρον, βαστάσαντα αὐτοῦ θεῖον ὄνομα, ὁ θρόνος Σατανᾶ ὅπου ἵστατο, καὶ δι' αὐτὸν στερρῶς ἀποκτανθέτα, Ἀντίπα Θεομαρτύρητε· ὅθεν σὲ πάντες, ἀνευφημοῦμεν, ἱεροῖς μελῳδήμασιν.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Ἀπειρόγαμε Ἁγνὴ, πῶς συλλαμβάνεις ἐν γαστρὶ, τὸν ἁπάντων τὴν πνοὴν, περιλαμβάνοντα χερσί; φράσον ἡμῖν τὸν λόγον τοῦ μυστηρίου σου. Πανάληθές ἐστι τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε, καὶ παῦσαι ἐρευνῶν τὸ ἀκατάληπτον, ὕψος καὶ βάθος μῆκος καὶ πλάτος, τῆς ἀπορρήτου λοχείας μου· νικᾷ γὰρ τοῦτο, ἔννοιαν πᾶσαν, τῶν βροτῶν καὶ Ἀγγέλων.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον κάθισμ. Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐξ ἑώας ἔλαμψας, Μάρτυς Ἀντίπα, καὶ τὴν Κτίσιν ἅπασαν, καταφωτίζεις νοητῶς, βολαῖς τῶν θείων θαυμάτων σου, καὶ ἰαμάτων ταῖς χάρισιν ἔνδοξε.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Ἐπληγώθην πάθεσιν, ἰάτρευσόν με, ἐν κακοῖς ἀπόλλυμαι, σῶσόν με Μήτηρ τοῦ Θεοῦ, ἡ τὸν Σωτῆρα κυήσασα, καὶ ἰατῆρα τῶν νόσων Πανύμνητε.

Οἱ ἀναβαθμοὶ τὸ ά. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. Ἦχου. Προκείμενον. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν.

Στίχ. Οἱ Ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται δικαιοσύνην, Εὐαγγέλιον ζήτει τὸ τοῦ Χρυσοστόμου. ὁ Ν.

Δόξα, ταῖς τοῦ Ἱεράρχου. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς, Ἦχ. π.λ. β'.

Ἱερομάρτυς Ἀντίπα, σὺ κοινωνὸς ἐπὶ γῆς τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, χρηματίσας τὸ πρότερον, εἰκότως καὶ τῆς δόξης νῦν ἐν Οὐρανοῖς, αὐτῷ συμμέτοχος γέγονας, καὶ τῇ ἀρχιφώτῳ Θεότητι τῇ ἐν Τριάδι γνωριζομένῃ, ἀμέσως παρίστασαι· διό σου δεόμεθα, κοινωνοὺς τῆς σῆς δόξης, καὶ ἡμᾶς γενέσθαι ἀξίωσον, τοὺς ἐκ πόθου τελοῦντας, τὴν ἐτήσιον μνήμην σου.

Κοντάκιον πρὸς τὸ, Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τὸν Ἱεράρχην καὶ κλεινὸν Μεγαλομάρτυρα, τὸν πολιοῦχον τῆς Περγάμου τὸν πανάριστον, καὶ ἐχθροῦ κοινοῦ ἀντίπαλον τὸν Ἀντίπαν, κατὰ χρέος εὐφημήσωμεν ἐν ᾄσμασιν, ὡς τοὺς πάσχοντας ὀδόντας θεραπεύοντα, πόθῳ κράζοντες, χαίροις Πάτερ τρισόλβιε.

Ἕτερον Ἡ Παρθένος σήμερον.

Θείαν χάριν εἴληφας, παρὰ Χριστοῦ Ἱεράρχα, θεραπεύειν ἅπασαν, τὴν τῶν ὀδόντων ὀδύνην· ὅθεν μοι, τῷ σῷ οἰκέτῃ ταύτης μετάδος, πάσχοντι, καὶ κεκμηκότι ταῖς ἀλγηδόσιν, ἵνα κράζω σεσωσμένος, χαίροις Ἀντίπα, πιστῶν ἀγαλλίαμα. Ὁ Οἶκος.

Τὸ πανάγιον Πνεῦμα, τὸ διαιροῦν ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται τὰ ἑαυτοῦ χαρίσματα, ὥσπερ Ἀρτεμίῳ τὴν χάριν τῆς ἰάσεως, τῆς κήλης τῶν διδύμων ἐχαρίσατο, καὶ Χαραλάμπει τῆς ἀσθενείας τοῦ λοιμοῦ. Μοδέστῳ δὲ, τὴν τῶν ζώων φυλακὴν ἐπρυτάνευσε, καὶ Τρύφωνι τὴν τῶν κήπων, καὶ Στυλιανῷ τὴν τῶν παίδων. Οὕτω καὶ σοὶ, τὴν θεραπείαν τῆς ἀφορήτου τῶν ὀδόντων ὀδύνης ἐχαρίσατο, Ἀντίπα Θεομαρτύρητε· ὅθεν οἱ πάσχοντες, τὸ σὸν μόνον ἐπικαλούμενοι ὄνομα, σωτῆρα καὶ ἰατρὸν τῆς ὀδονταλγίας εὑρίσκουσιν ὀξύν τε καὶ ἄμισθον, καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, περιβόητος ἐγένου τοῖς θαύμασι, καὶ τῆς τῶν πιστῶν γλώσσης ἠδὺ ὑπάρχεις ἐντρύφημα, ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς γεραιρόντων τὴν μνήμην σου, καὶ πόθῳ ἀνακραζόντων σοι, χαίροις Ἀντίπα πιστῶν ἀγαλλίαμα.

Ἐξαποστειλάριον, Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Μεγάλως σε ἐδόξασεν, ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Κύριος, Ἀντίπα Ἱερομάρτυς, κρήνην τὸ σῶμά σου δείξας, μύρου εὐώδους ἔνδοξε, ὅπερ βλύζον

ἀένναον, πάθη ψυχῆς καὶ σώματος, τῶν ἀδιστάκτῳ καρδίᾳ, σοὶ προστρεχόντων ἰᾶται.

Θεοτοκίον.

Μαρία ὁ χρυσόπλοκος, τῆς Θεότητος θάλαμος, εὐγένεια βροτῶν γένους, ἡ κοσμήσασα Κόσμου, τὴν ἀκοσμίαν κόσμησον, τῆς ψυχῆς μου τὸ ἄκοσμον, τῆς ἐκ πόθου καὶ πίστεως, κοσμούσης σε ἐν εὐκόσμοις, ὑμνολογίαις Παρθένε.

Εἰς τοὺς Αἴνους ἱστῶμεν Στίχ. δ'. καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια Ἦχος ά.

Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Τοῦ Ἱεράρχου Ἀντίπα, δεῦτε συνέλθωμεν, ἐν τῷ ναῷ τῷ θείῳ, καὶ αὐτοῦ τὴν Εἰκόνα, τὴν πάνσεπτον σὺν φόβῳ, καὶ χαρμονῇ, προσκυνήσωμεν ἅπαντες, καθικετεύοντες τοῦτον πάσης ὀργῆς, καὶ ἀνάγκης ἡμᾶς ῥύεσθαι.

Θυσίαν πρότερον μάκαρ τῷ Παντοκράτορι, τὴν μυστικὴν προσάγων, ὥσπερ θύτης Κυρίου, ὕστερον θυσίαν καὶ λογικὸν, ὁλοκαύτωμα Ἅγιε, σαυτὸν προσήγαγες τούτῳ διὰ πυρός, ὥσπερ Μάρτυς ἐννομώτατος.

Πλουσίαν χάριν τρισμάκαρ, Ἀντίπα εἴληφας, παρὰ Χριστοῦ τὰς νόσους, τῶν ψυχῶν καὶ σωμάτων, ἰᾶσθαι καὶ ἐξόχως, τὰ ἀλγεινὰ, τῶν ὀδόντων παθήματα· διὸ θεράπευσον Ἅγιε καὶ ἡμᾶς, τοὺς κατ' ἄμφω δεινῶς πάσχοντας.

Τοῖς Ἀποστόλοις συνήφθης, ὡς Ἰσαπόστολος, τοῖς Μάρτυσιν ὡς Μάρτυς, Ἱεράρχαις τε πᾶσιν, Ἀντίπα Θεοφόρε, ὡς εὐκλεὴς, Ἱεράρχης καὶ ἔνθεος, καὶ τὸν Χριστὸν ἱκετεύεις ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου εὐφημούντων σε.

Δόξα, Ἦχος πλ. ά.

Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ἀσμάτων, χορεύσωμεν τῷ πνεύματι, καὶ κροτήσωμεν εὐφραινόμενοι, ἐν τῇ πανδήμῳ πανηγύρει τοῦ Ἱεράρχου Χριστοῦ. Ἱερεῖς καὶ Ἄρχοντες συντρεχέτωσαν, καὶ τὸν τῶν θαυμάτων δεξάμενον τὴν χάριν, καὶ ταῦτα τοῖς χρήζουσιν ἐχχέοντα ποταμηδὸν, ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς εὐφημείτωσαν, οἱ πένητες τὸν βοηθὸν, οἱ δαιμονῶντες τὸν ῥύστην, οἱ ἐν συμφοραῖς τὸν σωτῆρα, οἱ νοσοῦντες τὸν ἰατρὸν, οἱ ὀδονταλγοῦντες τὴν θεραπείαν, οἱ πλημμελοῦντες τὸν θερμὸν πρέσβυν, οἱ ὁδοιπόροι τὸν συνοδίτην, οἱ πάντες τὸν πάντα πᾶσι γινόμενον, μέγιστον Ἱεράρχην, ἐγκωμιάζοντες οὕτως εἴπωμεν: Ἀντίπα Ἰσαπόστολε, μεσίτευσον ὑπὲρ ἡμῶν, πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Δεσπότην, καὶ ῥῦσαι κολάσεως ταῖς ἱκεσίαις σου.

Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε Δοξολογία μεγάλη, καὶ ἀπόλυσις. Εἰς τὴν Λειτουργίαν Τυπικὰ, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τοῦ Ἁγίου Ὠδὴ γ'. καὶ ς'. Ἀπόστολον ζήτει Κυριακῇ μετὰ τὰ Φῶτα. Ἀδελφοὶ ἑνὶ ἑκάστῳ ἡμῶν. Εὐαγγέλ. ζήτει Φεβρουαρ. ιά. τοῦ Ἁγίου Βλασίου.

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΑ.

Ἔχει τὸ σὸν πνεῦμα ὁ Οὐρανὸς, σῶμα δὲ τὸ θεῖον, ἐν Περγάμῳ τῇ θαυμαστῇ, πόλει καλουμένῃ, βλύζον ἄρθονα μῦρα, καὶ θαύματα πηγάζον, Ἀντίπα μέγιστε.

Ὁ Περγάμου πρόεδρος καὶ φρουρὸς, καὶ τῆς εὐσεβείας, Θεορρήμων ὑφηγητὴς, ὁ τῶν Ἀποστόλων ὁμόχρονος καὶ σύμπνους, τιμάσθω μοι Ἀντίπας ὁ ἱεροάθλος.

Τὸν ἐν χαλκουργήματι Ἀθλητὴν, πυρώδει βληθέντα, δι' ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὀδοντοσώστην Ἀντίπαν τὸν Περγάμου, ποιμένα πόθῳ πάντες ἀνευφημήσωμεν.

Ἔχοντες Εἰκόνα σου τὴν σεπτὴν, Ἀντίπα τρισμάκαρ, ὡς προπύργιον ὀχυρὸν, προσφεύγομεν ταύτῃ ἐν πᾶσι τοῖς κινδύνοις, καὶ πόνου τῶν ὀδόντων ἀπολυτρούμεθα.

ΕΥΧΗ ΙΚΕΤΗΡΙΟΣ.[1]

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΤΡΥΦΩΝΑ,

Ἐὰν συμβῇ βλάπτεσθαι τὰ χωράφια καὶ κήπους καὶ ἀμπελῶνας ὑπὸ ἑρπετῶν καὶ ἀκρίδων καὶ ζωϋφίων.

Πρῶτον γενέσθω ἡ τάξις ἡ διοριζομένη ἐν τῷ Εὐχολογίῳ, καὶ λεγέσθω ὑπὸ τοῦ Ἱερέως ἡ ἐκεῖ γεγραμμένη Εὐχή. Εἶτα λεγέσθω ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἡ πρὸς τὸν ἅγιον Τρύφωνα δέησις αὕτη, μετὰ εὐλαβείας πίστεώς τε καὶ κατανύξεως.

Πανένδοξε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, καὶ στρατιῶτα τοῦ ἐπουρανίου Βασιλέως Τρύφων παμ-

---

1 Ἡ Εὐχὴ αὕτη ἐτέθη ἐνταῦθα, καὶ οὐχὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ Φεβρουαρίου καθὼς γράφεται ἐν τῇ ὑποσημειώσει τῆς πρώτης Φεβρουαρίου.

μακάριστε, τῆς ἀχηράτου τρυφῆς ὁ ἐπώνυμος· ὁ γενναίως τὸν Χριστὸν ἐπὶ τῆς γῆς ὁμολογήσας, καὶ διὰ τοῦτο νῦν ἐν Οὐρανοῖς τῆς ἀϊδίου ἀπολαύων μακαριότητος, καὶ μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς τρισηλίου Θεότητος παριστάμενος. Σοῦ τῇ μαρτυρικῇ μεγαλειότητι προστρέχομεν μετὰ Θεόν, πάντες ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί σου· καὶ ἱκετεύομεν τὴν συμπαθεστάτην καὶ χριστομίμητόν σου φιλανθρωπίαν, ἵνα, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἐν ἀνάγκῃ ὄντας καὶ περιστάσει, ἀποδιώξῃς μακρὰν τῶν Χωραφίων, καὶ Κήπων, καὶ Ἀμπελώνων ἡμῶν, πάντα τὰ ἑρπετὰ, καὶ ἀκρίδας, καὶ κάμπας, καὶ πολυειδῆ ζωύφια καὶ θηρία, τὰ βλάπτοντα τοὺς καρποὺς, καὶ φύλλα, καὶ ῥίζας τῶν δένδρων, καὶ πάντων τῶν λαχάνων τε καὶ γεννημάτων καὶ ὀπωρίων ἡμῶν. Σὺ γὰρ ἐξαίρετον καὶ ἰδιαιτέραν εἴληφας τὴν χάριν ταύτην, πολύαθλε, παρὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὐ μόνον πρώην ἔτι ζῶν, διὰ τὴν θεάρεστον πολιτείαν σου, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον νῦν μετὰ θάνατον, διὰ τὸ μαρτυρικὸν καὶ δι' αἵματος τέλος, ὃ ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ὁμολογίας καὶ πίστεως ὑπέμεινας.

Ναὶ, ὁμολογοῦμεν, ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ταύταις ταῖς συμφοραῖς παρεδόθημεν, καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ὀργῇ ὑπεπέσαμεν, ἀλλὰ σὺ, γενναῖε Ἀθλητὰ, εἰ μόνον θελήσεις τῇ μαρτυρικῇ σου παρρησίᾳ χρήσασθαι, πιστεύομεν ὅτι ῥαδίως κατασβέσεις τὴν καθ' ἡμῶν ἐξαφθεῖσαν ταύτην τοῦ Θεοῦ ἀγανάκτησιν, καὶ τὴν ἀθυμίαν ἡμῶν εἰς εὐθυμίαν μεταποιήσεις. Ὅθεν ἐπειδὴ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν οὐκ ἔχομεν παρρησίαν στῆναι ἐνώπιον τῆς ἀθλοφορικῆς σου δόξης, καὶ ἀμέσως τὴν ἱκεσίαν ποιήσασθαι· διὰ τοῦτο μεσίτην ἀντὶ ἡμῶν σοὶ προβαλλόμεθα, αὐτό σου τὸ αἷμα, ὃ ὑπὲρ Χριστοῦ ἐξέχεας, πανεύφημε, καὶ αὐτὰ τὰ μαρτυρικὰ ἀγωνίσματα, ἅπερ ὑπήνεγκας ἐν τῷ ἀθλητικωτάτῳ σου σώματι.

Ἐπιδὲ τοίνυν, εὐσπλαγχνικώτατε Μάρτυς ἐπ' αὐτὰ, δι' ὧν τὸν Χριστὸν ὡμολόγησας, καὶ τὸν ἀμαράντινον τοῦ μαρτυρίου ἔλαβες στέφανον, καὶ ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ταπεινῶν οἰκετῶν σου, καὶ τῆς ἐνεστώσης ἀνάγκης τῶν ἑρπετῶν καὶ ἀκρίδων καὶ θηρίων καὶ πολυειδῶν ζωϋφίων, τῶν λυμαινομένων τοὺς καρποὺς τῶν Χωραφίων καὶ Ἀμπελώνων καὶ Κήπων ἡμῶν ἀπολύτρωσαι· ὅτι κινδυνεύομεν ὑπ' αὐτῶν λιμῷ καὶ θανάτῳ καὶ παντελεῖ παραδοθῆναι ἀφανισμῷ, ἡμεῖς τε καὶ πᾶσα ἡ ὕπαρξις ἡμῶν, ἐὰν μὴ οἱ οἰκτιρμοί σου ταχέως ἡμᾶς προκαταλάβωσιν· ἵνα διὰ τῆς σῆς ὀξείας προστασίας τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου ἀπαλλαγέντες, ἀκαταπαύστως καὶ χρεωστικῶς τὸ σὸν μεγαλύνωμεν ὄνομα, σωτῆρα ἡμῶν καὶ εὐεργέτην καὶ ἀντιλήπτορα μετὰ Θεὸν σὲ ἐπιγραφόμενοι· καὶ διὰ σοῦ δοξάζωμεν τὸν κοινὸν Δεσπότην, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ἐν γῇ καὶ Οὐρανῷ σὲ δοξάσαντα. ὯΙ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. (Ὅρα εἰς τὴν πρώτην τοῦ Φεβρουαρίου, ὅτε ἑορτάζεται ὁ Ἅγιος Τρύφων.)

Εἶτα λεγέσθω ἡ τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος Εὐχή· «Ὄντος μου ἐν Καμψάδου κώμῃ, καὶ τὰ ἑξῆς μέχρι τέλους. Ἂς ἀναφέρεται δὲ ἐν τῷ τέλει καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου καὶ ὁμολογητοῦ Εὐσχήμου, ἐπισκόπου Λαμψάκων, διότι καὶ αὐτὸς ἔλαβε χάριν παρὰ Θεοῦ, νὰ διώκῃ μὲ μόνην τὴν προσταγήν του, τὰ θηρία ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα κατατρώγουσι τὰ χλοηφόρα λάχανα, ὅρα εἰς τὸ Συναξάριόν του κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ Μαρτίου. Ὁμοίως ἂς ἀναφέρεται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Μέμνονος τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ κατὰ τὴν δεκάτην ἐννάτην Μαΐου ἑορταζομένου, ὅστις ἔλαβε χάριν νὰ διώκῃ τὰς ἀκρίδας, ὡς ἐν τῷ Συναξαρίῳ ἐκείνου ὁρᾶται.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ.

Τοῦ ἐν Ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν

ΚΥΡΙΛΛΟΥ

Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας

Ψαλλόμενα τῇ Θ'. τοῦ Ἰουνίου μηνὸς, ὑπὸ τῶν βουλομένων ἑορτάζειν τὴν μνήμην αὐτοῦ.

Ἑσπέρας εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν. Στίχ. Η'. καὶ ῥάλλομεν Στιχ. Προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν. Παλαιά.

Φρυκτωρίαις τοῦ Πνεύματος, ἐλλαμφθεὶς τὴν διάνοιαν, φωτοβόλος ἥλιος ἐχρημάτισας, ὥσπερ ἀκτῖνας τὰ δόγματα, εἰς πάντα τὰ πέρατα, ἀποστέλλων καὶ πιστῶν, καταυγάζων πληρώματα, Πάτερ Κύριλλε, καὶ διώκων τὸ σκότος θεοφόρε, τῶν αἱρέσεων δυνάμει, τοῦ ἐκ Παρθένου ἐκλάμψαντος.

Εὐφραδείᾳ τῶν λόγων σου, Ἱερώτατε Κύριλλε, Ἐκκλησία ἅπασα ὡραίζεται, καὶ εὐσεβῶς καλλωπίζεται, ὡραίοις ἐν κάλλεσι, καὶ τιμᾷ σου ἱερῶς, τὴν Ἁγίαν Μετάστασιν, πανοσιώτατε, Ἱερέων τὸ κλέος, τῶν Πατέρων, κορυφαῖε τῆς Συνόδου, τῆς Παναγίας ὑπέρμαχε.

Τοῖς πυρίνοις σου δόγμασι, τῶν αἱρέσεων ἅπασα, φρυγανώδης φλέγεται ὕλη πάνσοφε, τῶν νοημάτων τοῖς βάθεσι, βυθίζεται στράτευμα, ἀπειθούντων δυσσεβῶν, Ἱερώτατε Κύριλλε, σοῖς διδάγμασι, καλλωπίζεται μάκαρ καθ' ἑκάστην, τῶν πιστῶν ἡ Ἐκκλησία, μεγαλοφώνως τιμῶσά σε.

Τῆς Χριστοῦ ἀπεδίωξας, νοητοὺς λύκους Κύριλλε, Ἐκκλησίας σκίπωνι τῶν δογμάτων σου, καὶ ταύτην κύκλῳ ἐτείχισας, λόγων ὀχυρώμασι, παραστήσας τῷ Χριστῷ, ἀσινῆ καὶ ἀλώβητον. Ὃν ἱκέτευε, ἐκ φθορᾶς καὶ κινδύνων λυτρωθῆναι, τοὺς ἐν πίστει ἐκτελοῦντας, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

Ἕτερα Στιχ. Προσόμοια Νέα.

Ἦχος ά. Πανεύφημοι Μάρτυρες ὑμᾶς.

Αἰγύπτου φωστῆρα καὶ παντὸς, Κόσμου τὸν Διδάσκαλον, τῆς Ἀλεξάνδρου τὸν πρόεδρον, Ἐφέσου καύχημα, Κύριλλον τὸν μέγαν, οἱ τούτου τοῖς δόγμασιν, ἑπόμενοι ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν, καὶ τούτῳ κράξωμεν, Ἱεράρχα πανσεβάσμιε, πάσης βλάβης, ἡμᾶς ἀπολύτρωσαι.

Κριτὴς Οἰκουμένης ἀληθῶς, πάνσοφε γεγένησαι, Πατὴρ Πατέρων θεόπνευστε, ποιμὴν ποιμένων τε, Πάπας Πατριάρχης, θεοφόρε Κύριλλε· πολλὰς γὰρ ἀρετή σοι πεποίηκε, τὰς κλήσεις Ἅγιε· διὸ πάντες σὲ γεγαίρομεν, καὶ τὴν μνήμην, τὴν σὴν ἑορτάζομεν.

Χάρις ἡ τοῦ Πνεύματος ἐν σοῖς, ἐξεχύθη χείλεσι, πλουσιωτάτη ἀοίδιμε· ὅθεν γεγένησαι, μέγας θεολόγος, τῆς Τριάδος Κύριλλε· καὶ λόγου τὴν φρικτὴν ἐνανθρώπησιν, σὺ ἐδογμάτισας, ἀκριβῶς τοῖς θείοις λόγοις σου· κατὰ χρέος, διό σε δοξάζομεν.

Ὀνοματοθέτης προσφιλὴς, τῆς παρθένου γέγονας, μακαριώτατε Κύριλλε· σὺ γὰρ ἐκήρυξας, αὐτὴν Θεοτόκον, Πατέρων ἐνώπιον· τὸν δὲ ἀνθρωπολάτρην Νεστόριον, ὡς βλασφημήσαντα, κατ' αὐτῆς παραφρονέστατα, τοῖς πανσόφοις, λόγοις σου κατήσχυνας.

Δόξα, Ἦχος δ'. Νέον.

Τὴν παντευχίαν τῆς πίστεως ἐνδυσάμενος, θεσπέσιε Κύριλλε, καὶ τὴν τοῦ Πνεύματος μάχαιραν, περιζωσάμενος καλῶς, τὰ τῶν Γραφῶν θεοπαράδοτα λόγια, πρὸς συμπλοκὴν τῶν γλωσσαλγούντων, αἱρεσιαρχῶν ἐξελήλυθας. Ὅθεν τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν, τῶν τοῦ Χριστοῦ δύω φύσεων δογματίσας, τὴν τῶν Υἱῶν δυάδα τοῦ Νεστορίου, καὶ τὴν τῶν φύσεων σύγχυσιν τοῦ Διοσκόρου, κατέβαλες ὡς ἄλλος Φινεές, τῷ ἑνὶ σειρομάστῃ συνεκκεντήσας, τὰ ἐκ διαμέτρου κακὰ, καὶ ὁμότιμα τὴν δυσσέβειαν, καὶ νίκην παρέσχες, τῇ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ σωτηριώδη, ὑπὲρ ἧς ἐν Οὐρανοῖς, ἱερονίκοις στεφάνοις τὴν κεφαλὴν ἐγκοσμούμενος, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ· τὸ, Φῶς ἱλαρὸν, τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας· καὶ τὰ Ἀναγνώσματα, ζήτει τὰ τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου Ἰανουαρίου κέ.

Εἰς τὴν Αἰτήν. Ἦχος ά. Νέα.

Χαίροις ἐν Κυρίῳ θεσπέσιε Κύριλλε, ὁ πολλοὺς ἀγῶνας ὑποστὰς, ὑπὲρ τῆς καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ ἐν Οὐρανοῖς πλουσίαν ἀπολαβὼν τὴν ἀντάμειψιν· τὸν γὰρ Ἰουδαιόφρονα Νεστόριον, ὡς λυμεῶνα θῆρα καὶ μονιὸν ἄγριον, τὴν τοῦ Κυρίου κατανεμόμενον ἄμπελον, ἣν ἐξ Αἰγύπτου μετῆρε τῆς νοητῆς ἀθεότητος· σὺ ἐξ Αἰγύπτου ὁρμήσας, τῇ σφενδόνῃ τῶν ὀρθῶν σου δογμάτων πόρρω ἀπήλασας· καὶ ταύτην εὐκληματοῦσαν καὶ καρποφόρον, πᾶσαν ἀληθινὴν, τοῖς πανσόφοις σου λόγοις ἀνέδειξας, ἣν καὶ νῦν, Χριστὸν ἐκδυσώπει μακάριε, ἀραρότως ἐμμένειν ταῖς θείαις διδασκαλίαις σου.

Ἦχος β'.

Ποιμὴν ἀληθὴς, καὶ τοῦ ἀρχιποίμενος Χριστοῦ μιμητὴς, ἀνεδείχθης θεόσοφε Κύριλλε· ὅθεν τοὺς μὲν Ναυατιανοὺς, τῇ Ἀλεξανδρείᾳ ἐπιπολάσαντας, διὰ τῆς ποιμαντικῆς σου προστασίας ἐδίωξας, καὶ τῆς ψώρας αὐτῶν, τὴν σὴν ποίμνην ἀπήλλαξας, τοὺς δὲ θεοκτόνους Ἰουδαίους, ὡς αἱμοβόρους λύκους, λυμαινομένους τὰ λογικά σου πρόβατα, ζήλῳ θείῳ χρησάμενος, τῆς Ἀλεξανδρέων ἐξέβαλες πόλεως· καὶ νῦν ἐν Οὐρανοῖς, ὡς τὴν ψυχήν σου θεὶς ὑπὲρ τῶν προβάτων, ἀντάξια κομίζῃ τὰ ἔπαθλα, παρὰ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος γ'.

Τίς μὴ δοξάσει; ἢ τίς μὴ ἀξίως μακαρίσει, τὸν μέγαν Ἀρχιερέα καὶ διδάσκαλον Κύριλλον; ὃν ἡ Ἁγία Τριὰς ἐμακάρισεν; οὗτος γὰρ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας ἀνεδείχθη διδάσκαλος περιώνυμος· στύλος τῆς εὐσεβείας ἀκλόνητος· κανὼν ἀληθείας ὀρθότατος, τῆς Τρίτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὁ ἔξαρχος, τῆς ἀπάτης τῶν δαιμόνων ἐκριζωτὴς, τῶν αἱρετικῶν καταλύ-

της, πεπλανημένων ὁδηγὸς, κοινὸς Πατὴρ τῶν πιστῶν, τῶν συνωνυμούντων αὐτῷ προστάτης, τῆς Ἀλεξανδρείας τὸ κλέος, καὶ πάσης τῆς Οἰκουμένης τὸ ἀγαλλίαμα.

Ἦχος δ'.

Εὐφραίνει μὲν Αἴγυπτον Νεῖλος, τὴν αἰσθητὴν ὁ αἰσθητὸς, ἐκ γῆς ὕων, καὶ πελαγίζων ὅρια, καὶ καρποφόρον ταύτην ἀπεργαζόμενος, εὐφραίνει δὲ πάλιν, οὐκ Αἴγυπτον μόνην, ἀλλ' ἅπασαν τὴν Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, Νεῖλος ὁ νοητὸς, Κύριλλος ὁ θεόσοφος, ὁ νῦν εἰς εὐφημίαν προκείμενος· οὐκ ἐκ γῆς προρρέων, ἀλλ' ἐξ ὑπερώων ὑδάτων πλημμυρῶν, τῆς θεολογίας τὰ νάματα· καὶ πελαγίζων τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας, τὰ νεκταρώδη διδάγματα, τῶν ψυχῶν τὰς ἀρούρας πιαίνει, καὶ καρποφόρους δείκνυσι τῷ Θεῷ· ᾧ καὶ πρεσβεύει ἀδιαλείπτως, ἄφεσιν πταισμάτων δωρηθῆναι, ἡμῖν τοῖς τιμῶσιν αὐτὸν, καὶ μέγα ἔλεος.

Δόξα, ἦχος β'. Νέον.

Τοῦ νόμου τὰ σύμβολα, καὶ Προφητῶν τὰ αἰνίγματα, τῷ Πνεύματι τῆς χάριτος διερμηνεύσας, ἱερώτατε Κύριλλε, κάλλους νοητοῦ, καὶ Εὐαγγελικοῦ φωτὸς, πεπληρωμένα ταῦτα ἀπέδειξας· τοῦ γράμματος γὰρ διαπετάσας τὰ προκαλύμματα, τὸν μυστικῶς ἐγκεκρυμμένον τοῦ Πεύματος, θησαυρὸν ἀνεκάλυψας, ταῖς γλαφυραῖς σου ἀλληγορίαις, εἰς τὸ κατὰ Χριστὸν συμπεράνας μυστήριον. Ὅθεν ἀμφοτέρας τὰς Διαθήκας, συμφώνους δείξας τῷ Πνεύματι, καὶ ὡς τροχὸν ἐν τροχῷ, ἀλλήλαις ἐμπεριεχομένας, τὸν νοῦν ἡμῶν διήνοιξας, τοῦ συνιέναι τὰς Γραφάς· καὶ νῦν σου δεόμεθα, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν πόθῳ τελούντων τὴν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου. Εἰς τὸν στίχ. στιχ. Προσόμοια, ἦχος π.λ. ά.

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς. Νέα

Χαίροις θησαυροφύλαξ Χριστοῦ· ὁ ἐκ τῶν ἄνω, ταμιείων τοῦ Πνεύματος, πλουτήσας θησαυρὸν μέγαν, καὶ ἐν σεπτοῖς θησαυροῖς, τῶν σῶν συγγραμμάτων ἀποθέμενος· δι' ὧν κατεπλούτισας, πᾶν τὸ πλήρωμα Κύριλλε, τῆς Ἐκκλησίας, θησαυροὺς ὑπὲρ ἅπαντας, ὑπὲρ ἄργυρον, ὑπὲρ λίθον πολύτιμον. Πλούτισον οὖν πανόλβιε, ἡμᾶς τοὺς τιμῶντάς σε, τοῖς ἱεροῖς θησαυροῖς σου· κἂν μὴ χωρῶμεν σὺ πλάτυνον, τὸν νοῦν ἡμῶν πάτερ, καὶ τῶν σῶν οὕτω μετάδος θησαυρὸν ἅγιε.

Στίχ. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν.

Χαίροις ὁ ζήλου θείου πλησθεὶς, ὑπὲρ τῆς μόνης ἀληθοῦς Θεομήτορος, καὶ Λόγου τοῦ ὑπερθέου, οἰκονομίας φρικτῆς. Σύνοδον γὰρ μάκαρ ἀθροισάμενος, Πατέρων παγκόσμιον, ταύτης ἔξαρχος γέγονας· καὶ Νεστορίου, τοῦ ληρώδους καὶ ἄφρονος, τὴν μισόχριστον, ἐξωσράκισας αἵρεσιν. Ἕνα δὲ τὸν Θεοῦ Υἱὸν, Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον, τοῦτο κἀκεῖνο τελοῦντα, συνοδικῶς ἐδογμάτισας· καὶ τοῦτον ἀσπόρως, τὴν τεκοῦσαν Θεοτόκον τρανῶς ἐκήρυξας.

Στίχ. Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν.

Χαίροις Ἀλεξανδρείας φωστὴρ, καὶ οἰκουμένης, ὁ λαμπτὴρ ὁ φανώτατος· τὸ κλέος, τῶν Θεολόγων. Ἱεραρχῶν καλλονή. Διδασκάλων μέγα σεμνολόγημα. Γραφῶν ἡ ἀνάπτυξις· ἀρετῶν ἐνδιαίτημα· οἶκος χαρίτων, τῶν ἐνθέων τοῦ Πνεύματος· ταπεινώσεως, ὑψηλὸν καταγώγιον. Αἴτησαι ἐκτενέστερον, Χριστὸν πάτερ Κύριλλε, ἡμῖν πταισμάτων δοθῆναι, καὶ τῶν δεινῶν ἀπολύτρωσιν, τοῖς σὲ εὐφημοῦσι, καὶ τὴν μνήμην σου τελοῦσι τὴν ἀεισέβαστον.

Δόξα, ἦχος π.λ. δ'. Νέον.

Μακαριώτατε Κύριλλε, τίς σε κατ' ἀξίαν ἐπαινέσεται; σὺ γὰρ ὡς Αἰγύπτου πρόεδρος, τὸν ἐν Αἰγύπτῳ γεννηθέντα Μωσῆν μιμησάμενος, εἰκότως καὶ τῶν ἐκείνου γερῶν κατηξίωσαι· ὡς γὰρ ἐκεῖνος τῷ Θεῷ, τὸ Ἰεχωβᾶ ἐπέθηκεν ὄνομα, τὴν κυριωτέραν κλῆσιν Θεοῦ, καὶ παντὶ κτίσματι ἀκοινώνητον· οὕτω καὶ σὺ τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ, τὴν Θεοτόκος φωνὴν ἐπεκύρωσας, τὴν κυριωτέραν κλῆσιν αὐτῆς, καὶ πάσῃ ἄλλῃ ἀνοίκειον· κἀκεῖνος μὲν, διὰ τῆς ἐν βάτῳ θεοφανείας, τοῦ μυστικοῦ τῆς Παρθένου τύπου ἠξίωται· σὺ δὲ, οὐ πόρρω τῆς Θεοτόκου ἐπιπνοίας, τὸ κατόρθωμα τοῦτο ἐποίησας· ὦ μεγίστης δόξης ἧς ἔτυχες, θεοειδέστατε Πάτερ! παρρησίαν οὖν ἔχων πρὸς Θεὸν, καὶ τὴν Θεοῦ Μητέρα, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν πόθῳ τιμώντων σε.

Καὶ νῦν. Ἀνύμφευτε Παρθένε. Ἀπολυτίκιον ἦχος, δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ. Παλαιόν.

Τὰς τῶν αἱρέσεων πλοκὰς διαρρήξας, τοῖς τῶν σῶν λόγων θησαυροῖς οὐρανίοις, τὴν Ἐκκλησίαν Κύριλλε ἐπλούτισας, πάντα τὰ ζιζάνια, Νεστορίου ἐκκόψας. Ὅθεν καὶ παρίστασαι, σὺν ἀγγέλων χορείαις, Χριστῷ πρεσβεύων μά-

καρ ἐκτενῶς, πᾶσι πταισμάτων δωρήσασθαι ἄφεσιν.

Εἰς τὸν Ὄρθρον, μετὰ τὴν ἁ. στιχ. Κάθ. ἦχος ἁ.
Τὸν τάφον σου Σωτήρ. Νέα.

Ἐκ νότου εἰς βορρᾶν, ἐξ Αἰγύπτου ἀνέβης, εἰς Ἔφεσον σοφὲ, ὥσπερ ἥλιος μέγας, καὶ λύσας αἱρέσεων, τὸν χειμῶνα ἐποίησας, ἔαρ Κύριλλε, πίστεως δόγματα θεῖα, εἰς γῆν ἅπασαν, ἐκ τῆς ἑῴας ἀστράψας, δυνάμει τοῦ Πνεύματος.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Παρθένος ἀληθῶς, πρὸ τοῦ τόκου Παρθένε. Παρθένος ἀληθῶς, ἐν τῷ τόκῳ Παρθένε. Παρθένος ἀειπάρθενος, μετὰ τόκον διέμεινας. Ὅθεν δέομαι ὡς ἡγεμὼν τῶν παρθένων, παρθενεύειν με, νοὶ ψυχῇ σώματί τε, Παρθένε ἐνίσχυσον.

Μετὰ τὴν β'. Στίχ. Κάθ. ἦχος γ'. Τὴν ὡραιότητα.

Ῥεῖθρα ἀνέβλυσας, τῆς θείας γνώσεως, ἐκ τῆς κοιλίας σου, πάνσοφε Κύριλλε· ἐν οἷς ἐβύθισας δεινὰς, αἱρέσεις παναοίδιμε· καὶ ἅπαν ἐπότισας, Ἐκκλησίας τὸ πρόσωπον, ἥτις κατὰ χρέος σε, μακαρίζει ἑκάστοτε· καὶ πόθῳ σου τὴν μνήμην γεραίρει, ἐν ἱεραῖς ὑμνολογίαις.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Κατατιτρώσκει με, βέλος γλυκύτατον, τῆς ἀγαπήσεως, τῆς σῆς Πανύμνητε, καὶ καταθέλγει με πυκνῶς, βοᾷν σοι εὐλογημένη· χαίροις ἡλιόμορφον, Βασιλέως παλάτιον· χαῖρε πύλη πάγχρυσε, ἡ Θεὸν ἀναδείξασα, ἄνθρωπον φύσει τῷ τοκετῷ σου, ἀνθρώπους δὲ Θεοὺς κατὰ χάριν.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθ. ἦχος γ'.
Θείας πίστεως. Παλαιόν.

Θεῖον ἔδρασμα τῆς Ἐκκλησίας, Πάτερ Κύριλλε, σὺ ἀνεδείχθης· τὴν δωδεκάδα ἐκθεὶς γὰρ τῶν λόγων σου, τὴν Νεστορίου κακόνοιαν ἤλεγξας, καὶ Θεοτόκον κυρίως ἐτράνωσας. Πατέρων ἔξαρχε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Θρόνος πάγχρυσος, τοῦ βασιλέως καὶ παράδεισος, διηνθισμένος, ἀνεδείχθης Θεοτόκε Πανάχραντε· τὸν γὰρ Θεὸν ἐν γαστρί σου βαστάσασα, εὐωδιάζεις ἡμᾶς θείαις χάρισιν. Ὅθεν ἅπαντες, Θεοῦ ἀληθῶς Μητέρα σε, κηρύττομεν ἀεὶ καὶ μεγαλύνομεν.

Οἱ Ἀναβαθμοὶ, τὸ ἁ. Ἀντίφωνον, τοῦ δ' ἤχου. Προκείμενον. Τὸ στόμα μου λαλήσει Σοφίαν.

Στίχος. Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη.

Πᾶσα προφ. Εὐαγγέλιον ζήτει Ἰανουαρίου κέ. Δόξα, Ταῖς τοῦ ἱεράρχου. Καὶ νῦν Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεός. Ἦχος πλ. β'. Νέον.

Τὸν ἄδυτον γνόφον, τῆς ἐν Πνεύματι θεωρίας εἰσελθὼν, θεσπέσιε Κύριλλε, τῆς θεολογίας καὶ οἰκονομίας, τῶν δύω πρωτίστων ἀρχῶν τῆς πίστεως, δογματιστὴς γέγονας ἀκριβέστατος· ὁμοούσιον γὰρ τὴν Τριάδα κηρύξας, ἐπίσης τὴν διαίρεσιν Ἀρείου, καὶ τὴν σύγχυσιν Σαβελλίου διέφυγας. Υἱὸν δὲ Θεοῦ, τὸν σαρκωθέντα δογματίσας, Νεστορίου τὴν διαίρεσιν, καὶ τῶν Ἀκεφάλων τὴν σύγχυσιν ἐστηλίτευσας· ὅθεν καὶ ἐπὶ σοῦ, ἀκούειν ὑπῆρχε λέγοντος τοῦ Πατρός· ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν Υἱόν μου· ἀπ' Αἰγύπτου γὰρ διὰ σοῦ, ἐξήχηται εἰς πάντας ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὑγιῶς πιστευόμενος· ᾧ πάντοτε πρέσβευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Κοντάκιον. Παλαιόν Ἦλος πλ β'.
Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν.

Ἄβυσσον ἡμῖν, δογμάτων θεολογίας, ἔβλυσας σαφῶς, ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ Σωτῆρος, τὰς αἱρέσεις κατακλύζουσαν μακάριε, τὸ δὲ ποίμνιον ἀπόντιστον, τρικυμίαις διασώζουσαν· τῶν περάτων γὰρ Ὅσιε, ὑπάρχεις καθηγητὴς, ὡς τὰ θεῖα σαφῶν.

Ὁ Οἶκος. Νέος.

Τίσιν ἐγκωμίοις· ἢ ποίᾳ γλώσσῃ τολμήσω ἀνευφημῆσαι Κύριλλον τὸν σοφώτατον; τὸν τῆς Ἀλεξανδρείας ἐκλάμψαντα, καὶ τὴν οἰκουμένην ὅλην φωτίσαντα; τῆς Τριαδικῆς θεολογίας, τὸν ὑψηγόρον ἐκφάντορα; τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου, τὸν ἀκριβέστατον γνώμονα; τῆς Θεοτόκου τὸν ἐπιστήθιον φίλον; τὸν διερμηνευτὴν τῶν Γραφῶν, καὶ τῶν βάθη τοῦ Πνεύματος, σὺν τῷ πνεύματι ἐρευνήσαντα; γλωσσῶν γὰρ πλῆθος ῥητορικῶν, καὶ ταῦτα κεκαθαρμένων, οὐκ ἐξαρκεῖ πρὸς ἔπαινον· πολλῷ δὲ μᾶλλον μία, καὶ αὕτη, τοσοῦτον ἐναγὴς, ὅσον ἄμουσος; Ἀλλ' οὖν τῇ συνήθει σου φιλανθρωπίᾳ θαρρῶν, Πάτερ ἁγιώτατε, τῷ ὕψει τῶν σῶν πλεονεκτημάτων, ὁ περιπέζιος ἐγὼ προσεπέλασα, ὡς Οὐρανοῦ πλάτος ἐν βλαχείᾳ ἐπιφανείᾳ, ὡς γῆς μῆκος ἐν χάρτῃ, καὶ ὡς γίγαντα ἐν σφενδόνῃ δακτυλίου· οὕτω τὰ σὰ, λόγοις ἐν μικροῖς τὰ μεγάλα περιλαβὼν, καί γε

σύγγνωθι· σὺ γὰρ ὑπάρχεις τῶν περάτων καθηγητὴς, ὡς τὰ θεῖα σαφῶν.

Ἐξαποστειλάρια Νέα. Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Τὸν Ἱεράρχην ἅπαντες, καὶ Κριτὴν οἰκουμένης, Κύριλλον μακαρίσωμεν, τῶν Πατέρων Πατέρα, ποιμένων τε ποιμενάρχην, οὗτος γὰρ τῆς Τριάδος, ὀρθότατα ἐκήρυξε, τὸ μυστήριον πᾶσι, καὶ τῆς φρικτῆς, δι' ἡμᾶς τοῦ Λόγου οἰκονομίας, τῶν δυσσεβῶν αἱρέσεων, πλάνην τρέψας γενναίως.

Θεοτοκίον.

Μετὰ Θεὸν Πανάμωμε, σὺ Θεὸς ἀνεδείχθης, τὰ δευτερεῖα ἔχουσα, τῆς Ἁγίας Τριάδος, τῆς πίστεως ἀρχὴ πρώτη, καὶ ἐλπίδος ἡ βάσις, τὸ ἔρεισμα τῆς πράξεως, καὶ κρηπὶς θεωρίας, ἀκροστιχὶς, Προφητῶν ἁπάντων, καὶ Γραφῶν πίναξ, πόλου καὶ γῆς τεράστιον, καὶ στοιχεῖον τοῦ Κόσμου.

Εἰς τοὺς Αἴνους ἑστῶμεν στίχ. δ'. καὶ ψάλλομεν στιχ. προσόμοια, Ἦχος ά.

Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων. Νέα.

Τῶν φιλεόρτων τὰ πλήθη, δεῦτε συνδράμωμεν, καὶ μνήμην τὴν φωσφόρον, τοῦ ἐνθέου Κυρίλλου, κροτήσωμεν ἐν ὕμνοις, χαρμονικοῖς, τὸν Σωτῆρα δοξάζοντες, τὸν θαυμαστώσαντα τοῦτον ἐν Οὐρανῷ, καὶ ἐν γῇ ὡς μέγαν ἥλιον.

Τῶν νοημάτων τῷ ὕψει, καὶ τῇ λαμπρότητι, καὶ τῷ ἰδιοτρόπῳ, κάλλει τῆς φράσεώς σου, Κύριλλε τρισμάκαρ, φωταγωγεῖς, τῶν πιστῶν τὴν διάνοιαν, καὶ τὴν καρδίαν εὐφραίνεις καὶ ἀκοὴν, καθηδύνεις Ἱερώτατε.

Μετὰ Θεὸν πᾶν ἰσχύει, ὄντως ἡ Μήτηρ Θεοῦ, σὺ δὲ φίλος ὑπάρχων, τῆς Μητρὸς Θεοῦ πάλιν, Κύριλλε μεγάλην, ἔχεις ἰσχὺν, διανῦσαι πᾶν αἴτημα. Ὅθεν ἡμῶν τὰς αἰτήσεις σῶν ὑμνῳδῶν, ἀποπλήρου ταῖς πρεσβείαις σου.

Τοῖς Ἱεράρχαις συνήφθης, πάνσοφε Κύριλλε, ὡς Ἱεράρχης μέγας, θεολόγοις τε πᾶσιν, ὡς ὄντως θεολόγος, νῦν δὲ τρανῶς, τῷ φωτὶ ἐλλαμπόμενος, τῆς ὑπερθέου Τριάδος μυείαν ποιοῦ, ἡμῶν πάντων τῶν τιμώντων σε.

Δόξα, Ἦχος π.λ. δ'. Νέον.

Τῶν Ἁγίων Πατέρων ὁ χορὸς, ὁ ἐν Ἐφέσῳ τῇ πόλει συνελθὼν, τῆς λεπτῆς φρονήσεως, σὲ ἀγαμένη καὶ κρίσεως. πανεύφημε Κύριλλε, ψήφῳ συνοδικῇ, βραβεῖά σοι ἐχαρίσατο, Κριτὴν τῆς οἰκουμένης καλεῖσθαι, καὶ ἐν τῷ λειτουργεῖν Θεῷ, λεπτὸν ἐπὶ κεφαλῆς φέρειν ὀθόνιον· διὸ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, αἰνετὸν τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐν τῇ σοφίᾳ σου, Νεστόριον κρίνας τὸν τῆς οἰκουμένης ἐχθρὸν, ὅλην ἔκρινας τὴν οἰκουμένην, τὴν ὑπὸ τούτου ταραττομένην, καὶ νῦν μετὰ παρρησίας, Χριστῷ καὶ τῇ Μητρὶ τοῦ Χριστοῦ παριστάμενος, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου τελούντων τὴν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Δέσποινα πρόσδεξαι. Δοξολογία μεγάλη. καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν, Τυπικὰ, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τοῦ Ἁγίου. Ὠδὴ γ'. καὶ ς'. Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον, ζήτει Ἰανουαρίου κέ Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ.

Ψαλλόμενα τῇ ΚΘ'. τοῦ Ἰουνίου ἐν τῷ μεγάλῳ ἑσπερινῷ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ,

Μετὰ τὰ πρῶτα στιχηρά.

Ἦχος ά. Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων.

Τῶν φιλεόρτων τὰ πλήθη, δεῦτε συνδράμωμεν, τῇ μνήμῃ τῶν ἐνδόξων, καὶ σεπτῶν Ἀποστόλων. Πέτρος γὰρ καὶ Παῦλος, πάντας ἡμᾶς, συνεκάλεσαν σήμερον, εἰς εὐωχίαν ἀθάνατον τὰς αὐτῶν, ἀριστείας παραθέμενοι.

Καθάπερ ἄλλοι Φωστῆρες, δύω παμμέγιστοι, ἠύγασαν πᾶσαν Κτίσιν, εὐσεβείας ἀκτῖσι, Πέτρος τε καὶ Παῦλος, ὁ μὲν εἰς ἀρχὰς, Ἰουδαίων κληρούμενος, ὁ δ' εἰς ἀρχὰς τῶν ἀπίστων καὶ ἐθνικῶν, καὶ Χριστὸν ὁμοῦ κηρύττουσιν.

Ἐν Παύλῳ Πέτρος ἐν Πέτρῳ, Παῦλος εὑρίσκεται· τῇ γὰρ Χριστοῦ ἀγάπῃ, συνημμένοι ἀλλήλοις, φρόνημα καὶ πνεῦμα, ἓν ἀληθῶς, κατὰ πάντα ἐκτήσαντο· ἀλλ' ἐν ἀγάπῃ συνάπτεσθαι καὶ ἡμᾶς, Μαθηταὶ Χριστοῦ πρεσβεύσατε.

Πέτρος καὶ Παῦλος ἡ θεία, δυὰς καὶ πάνσεπτος, τῆς ὑλικῆς δυάδος, ὑπεράνω ἀρθέντες, ἄϋλοι ἀΰλως, ἄϋλον νῦν, ἐποπτεύουσι χαίροντες, τὴν ἐν Μονάδι Τριάδα καὶ ἐκτενῶς, ὑπὲρ Κόσμου ἱκετεύουσιν.

ΤΗ Ιϛ' ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ὅτε ἑορτάζονται αἱ ἅγιαι οἰκουμενικαὶ ἓξ Σύνοδοι ψάλλονται ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ τὰ παρόντα τροπάρια, ἐν δὲ τῷ Ὄρθρῳ ὁ ἀκόλουθος Καρὼν τοῦ νέου Γερμανοῦ. [1]

Ἦχος πλ. β'. Ἡ ἀπεγνωσμένη.

Τὰς ἑπτὰ Συνόδους τὰς τῶν πατέρων, κατὰ διαφόρους καιροὺς συστάσας, εἰς ἕνα συνήθροισεν, ἑνὶ κανόνι τῷδε, μάλα καλῶς ὁ Πατριάρχης, ὁ Γερμανὸς ὁ νέος, γράφων ὁμοῦ τε καὶ κρατύνων, τὰ δόγματα τὰ τούτων· ὃς καὶ πρέσβεας αὐτοὺς ἀγρύπνους, τῆς σωτηρίας τῷ Κυρίῳ προβάλλεται, καὶ τοῦ ποιμνίου συμποίμενας.

Τὸ τοῦ νόμου γράμμα παισὶν Ἑβραίων, ἔθετο τιμίαν τὴν ἑβδομάδα, σκιᾷ προσανέχουσι, καὶ λατρεύουσι ταύτῃ· ἣν περ Πατέρες συνδραμόντες, ἐν ἑπτάδι Συνόδων, νεύσει Θεοῦ τοῦ ἐν ἑξάδι, ἡμερῶν σύμπαν τόδε, ἀπαρτίσαντος, καὶ τὴν ἑβδόμην εὐλογήσαντος, σεμνοτέραν εἰργάσασθε, ὅρον ἐκθέμενοι πίστεως.

Τὴν Τριάδα πᾶσιν ἐκ τῶν πραγμάτων, τῆς Κοσμογενείας οὖσαν αἰτίαν, τρανῶς παρεδώκατε, τρισόλβιοι Πατέρες· τρεῖς γὰρ καὶ τέσσαρας Συνόδους, μυστικωτάτῳ λόγῳ θέντες, καὶ ἔκδικοι φανέντες, τοῦ ὀρθοδόξου λόγου, τὰ στοιχεῖα τὰ τέσσαρα ὄντα, καὶ τὴν Τριάδα ἐνεφήνατε, κτίσασαν ταῦτα, καὶ κόσμον ποιήσασαν.

Ἤρκεσε καὶ μία ζωὴν ἐμπνεῦσαι, τῷ κειμένῳ γόνῳ τῆς ὑπουργούσης, Προφήτου ἀνάκαμψις, Ἐλισσαιὲ τοῦ πάνυ· [2] ὅμως ἀνέκαμψεν ἑπτάκις, καὶ συνέκυψε τούτῳ, οἷα προόπτης προαγγέλλων, τὰς ὑμῶν συνελεύσεις· αἷς τὴν νέκρωσιν τοῦ Θείου λόγου ἐμψυχώσατε, θανατώσαντες Ἄρειον, καὶ τοὺς ἐκείνῳ συγκάμνοντας.

Τὸν διηρημένον Χριστοῦ χιτῶνα, καὶ διερρηγμένον κυσὶν ὑλάκταις, σοφῶς συνερράψατε, σεβάσμιοι Πατέρες, βλέπειν τὴν γύμνωσιν τὴν τούτου, μηδαμῶς ἐνεγκόντες· ὥσπερ ὁ Σήμ τε καὶ Ἰάφεθ, τὴν πατρῴαν τὸ πάλαι· καταισχύναντες τὸν πατραλοίαν, καὶ τοὺς ἐκείνῳ συμφρονήσαντες Ἄρειον, τὸν τῆς μανίας ἐπώνυμον.

Τοὺς Μακεδονίους καὶ Νεστορίους, καὶ τοὺς Εὐτυχέας καὶ Διοσκόρους, Ἀπολλιναρίους τε Σαβελλιοσεβήρους, λύκους βαρεῖς ἀποδειχθέντας, ἐν δέρμασι προβάτων, πόρρω τῆς ποίμνης τοῦ Σωτῆρος, ὡς ἀληθεῖς ποιμένες, ἀπηλάσατε γυμνοὺς κωδίων, τοὺς τρισαθλίους καταστήσαντες ἄριστα, ὅθεν ὑμᾶς μακαρίζομεν.

Καρὼν ἄριστα μὲν καὶ σοφώτατα μελουργηθεὶς εἰς τὰς ἁγίας καὶ Οἰκουμενικὰς ἑπτὰ Συνόδους, παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γερμανοῦ τοῦ νέου, ἤδη δὲ διορθωθείς.

Ἦχος, πλ. β'. Ὠδὴ, ά.

Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ.

Οἱ ἐκ Νικαίας ὡς ἔκ τινος οὐρανοῦ, πανταχοῦ βροντήσαντες, λόγον ζῶντα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοὺς τούτου δείξαντες ἐχθροὺς, ἐμβροντήτους, ἱεροῖς ὕμνοις τιμάσθωσαν.

Πνευματομάχων τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι, ὁ Χριστὸς τῆς ἑαυτοῦ, Ἐκκλησίας πόρρω ἐξωθεῖ, τῇ δευτέρᾳ, συνεργῷ Συνόδῳ χρώμενος.

Καὶ χριστομάχου τὴν πλάνην συνεξωθεῖ, Νεστορίου Κύριλλος, τῆς Συνόδου προεστὼς, ἣ τρανῶς τὴν Κόρην Μαριὰμ, ἀνεκήρυξε Θεοῦ Μητέρα πάναγνον. Θεοτοκίον.

Τὸν τῆς ἀκτίστου Τριάδος ἕνα Χριστὸν, ἐν δυσὶ ταῖς φύσεσι, καὶ θελήσεσιν ἀγνὴ, ἀποτίκτεις ἕνωσιν βροτῶν, καὶ ἀγγέλων, διὰ σοῦ ἀπεργαζόμενον.

Ὠδὴ, γ'. *Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σύ.*

Κτισματολάτρης ἐκφανθεὶς, Ἄρειος ὁ παράφρων. Μακεδόνιος πάλιν, ἡμιάρειος δειχθεὶς, ἰσομοιρίαν πυρὸς, ἐν γεέννῃ, ἔσχον σὺν τοῖς Ἕλλησιν,

Ἑπτὰ Συνόδοις ἱεραῖς, τῶν ἁγίων Πατέρων,

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι ὁ νέος οὗτος Γερμανὸς ἦτο ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰωάννου Βατάτζη τοῦ ἐν Μαγνησίᾳ, ἐν ἔτει ασκβ' (1222), μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Οὐενετῶν γενομένην ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ὅτε τὸ βασίλειον τῶν Ῥωμαίων μετετέθη εἰς τὴν Νίκαιαν· ἐπατριάρχευσε δὲ οὗτος χρόνους δεκαεπτὰ καὶ μῆνας ἓξ· ἐκ μοναχοῦ δὲ ἔγεινε πατριάρχης· ἀνὴρ φρόνιμος καὶ ἀρετῇ καὶ λόγῳ τὸν βίον κατακοσμήσας (ὅρα τὸν Μελέτιον σελ. 93 τοῦ Γ'. Τόμου τῆς Ἐκκλ. Ἱστορ.) Οὗτος ἦρχε καὶ ἐν τῇ πρὸς Λατίνους τότε συγκροτηθείσῃ Διαλέξει, καὶ ἐπιστολὴν ἔπεμψε Γρηγορίῳ Πάπᾳ τῷ Θ'. σχισματικοὺς εἶναι διαλαμβάνουσαν τοὺς Δυτικοὺς, καὶ τῷ πρὸς Γαλάτας τοῦ Παύλου ἀναθέματι ὑπευθύνους διὰ τὴν ἐν τῷ Συμβόλῳ προσθήκην.

[2] Ἤτοι, ἀρκετὴ ἦτο καὶ μία μόνη ἀνάκαμψις τοῦ Προφήτου Ἐλισσαίου, νὰ ἐμπνεύσῃ ζωὴν εἰς τὸν νεκρὸν υἱὸν τῆς ὑπηρετούσης αὐτὸν Σωμανίτιδος· εὑρίσκεται δὲ ἡ ἱστορία αὕτη ἐν τῷ δ'. Κεφαλ. τῆς Δ'. τῶν Βασιλειῶν, καὶ ὁ βουλόμενος, ἂς τὴν ἀναγνώσῃ.

τὴν σεπτὴν Ἐκκλησίαν, κατεφαίδρυνε Χριστὸς, ὡς ἑπταλύχνῳ φωτὶ, τὸ τῆς πλάνης, σκότος ἐκδιώξας μακράν.

Ποίμην λυμαίνεται τὴν σὴν, ἡ πολύτροπος ψώρα τῶν αἱρέσεων Λόγε· οἱ Ποιμένες δὲ τῶν σῶν, προβάτων τῶν λογικῶν, καχεξίας, ταύτης ἀπαλλάττουσιν. Θεοτοκίον.

Τὸν ἕνα τέτοκας σεμνὴ, τῆς ἀκτίστου Τριάδος, ἐν δυσὶ ταῖς οὐσίαις καὶ θελήσεσιν ἁγνή· οὗ τὴν Εἰκόνα πιστῶς, προσκυνοῦμεν, χάριτος πληρούμενοι.

Ὠδὴ, δ'. Χριστός μου δύναμις.

Ἐχθροί σου ἤχησαν, καὶ οἱ μισοῦντές σε, κεφαλὴν ἦραν Σῶτερ ἐπὶ μικρόν· ἀλλ' εὐθὺς κατέπεσον, οὐκ ἐνεγκόντες τὰς φωνὰς, τῶν σαλπίγγων τῶν τοῦ Πνεύματος.

Ἥλιοι ἥλιοι, διπλοῖ ἀπηύγασαν, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἄκτιστοι συνάναρχοι· τῶν δὲ ἀμφοτέρων ὁ Πατὴρ, μόνος αἴτιος πιστεύεται.

Ἑπτὰ μὲν πνεύματα, ἐπαναπέπαυται, ἐν Χριστῷ Ἡσαΐας τοῦτό φησιν· ἐν ἑπτὰ Συνόδοις δὲ, ἐπανεπαύσατο Χριστὸς, σὺν Πατρὶ καὶ θείῳ Πνεύματι. Θεοτοκίον.

Χριστὸν ἐγέννησας, σάρκα φορέσαντα, ἐξ ἁγνῶν σου αἱμάτων Κόρη σεμνὴ, ὃν διπλοῦν ταῖς φύσεσιν, ἐν ὑποστάσει δὲ μιᾷ, οἱ Πατέρες ἐδογμάτισαν.

Ὠδὴ ε'. Τῷ θείῳ φέγγει σου ἀγαθέ.

Τὴν θείαν ἄμπελον τοῦ Χριστοῦ, ἣν ἐκ τῆς Αἰγύπτου μετῆρε, τῆς σκοτεινῆς ἀπογνώσεως, λυμεῶνες θῆρες πρὶν κατεβόσκοντο, σφενδόνῃ δὲ Πατέρων μακρὰν ἠλάθησαν.

Τῷ θείῳ φέγγει σου τριφεγγεῖ, νῦν καταυγασθέντες οἱ σεπτοὶ, Πατέρες ἕνα ἐκήρυξαν, τῆς σεπτῆς Τριάδος Χριστὸν τὸν Κύριον, δισσούμενον καὶ φύσεσι καὶ θελήσεσιν.

Ἐνύλοις ὥς τισι Σεραφὶμ, τοῖς σοφοῖς Πατράσιν, ὦ τριὰς, ἡ Ἐκκλησία οὐράνωται· τρισάγιον ὕμνον ἧτις σοι μέλπουσα, συνάγει τὸ τρισσόν σου μιᾷ Θεότητι. Θεοτοκίον.

Μήτηρ καὶ δούλη τοῦ σοῦ Υἱοῦ, πέφηνας ἁγνὴ ὁ γὰρ ἐκ σοῦ, πρὸ σοῦ ὑπῆρχεν ὡς πλάστης σου, ὃν δυσὶν οὐσίαις κατανοούμενον, ἑνίζομεν τῷ λόγῳ τῆς ὑποστάσεως.

Ὠδὴ ς'. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν.

Θεὸς Θεῶν Κύριος, ὁ Δαβὶδ προμελῳδεῖ, ἐλάλησεν ἐκάλεσεν, ἀνατολῶν ἐξ ἄκρων πᾶσαν τὴν γῆν, μέχρι καὶ δυσμῶν αὐτῶν, τὰς καθόλου Συνόδους τῶν Πατέρων δηλῶν.

Ἑπτὰ στύλοις ᾠκοδόμησεν, ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ, τὴν Ἐκκλησίαν ἅπασαν, ταῖς ἑπταρίθμοις Συνόδοις τῶν Ἱερῶν, Πατέρων ἀκλόνητον, τηρουμένην παντοίας ἐξ αἱρέσεως.

Αἰσχύνη τὰ πρόσωπα, καλυψάτω Εὐτυχοῦς, καὶ Διοσκόρου σύγχυσιν, φλυαρησάντων φύσεων τοῦ Χριστοῦ· οὐ γὰρ εἰς ἀφάντωσιν, ἀλλ' εἰς θέωσιν φύσιν βροτῶν εἴληφεν.

Θεοτοκίον.

Ἐρρέτω Νεστόριος, εἰς Ἑβραίων σκοτεινὰς, συναγωγὰς καὶ γλῶτταν δὲ ἀποτεμνέσθω βλάσφημον ὁ δεινός. Θεὸς γὰρ ἐγέννησεν, ἡ Παρθένος Μαρία σαρκοφόρον ἡμῖν.

Ὠδὴ ζ'. Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον.

Βαβυλώνιον μὲν δράκοντα διέρρηξεν, ὁ Δανιὴλ τὸ πρότερον, ἡ προσευχὴ δὲ τῶν Πατέρων ῥήγνυσι δεινὸν, Αἰγύπτιον δράκοντα σαφῶς, τὸν λυμαινόμενον Χριστοῦ τὴν Ποίμνην Ἄρειον.

Ἀσυγχώρητον δυσσέβειαν ἐνόσησεν ὁ κύων Μακεδόνιος, καθυλακτήσας, τοῦ θεοῦντος Πνεύματος βροτοὺς, καὶ πάντας λουτρῷ τοῦ βαπτισμοῦ, ἐπὶ τὴν πρώτην καλλονὴν ἀναμορφοῦντος πιστούς.

Ὁ Διόσκορος καὶ Εὐτυχὴς Σεβῆρός τε, Λευϊαθὰν ἡ τρίαινα, ἡ συγχέουσα καὶ συμφύρουσα τὰς τοῦ Χριστοῦ οὐσίας συγχύσει τῶν φρενῶν, πρὸς τῆς Τριάδος τῆς σεπτῆς συγκατατέθραυσται.

Θεοτοκίον.

Τῆς ἐνσάρκου σου μορφῆς τὸν τύπον Δέσποτα, σεπτῶς κατασπαζόμεθα, τῆς Μητρός σου, καὶ Ἁγίων πάντων τὴν τιμὴν, εἰδότες ὀρθῷ τῷ λογισμῷ, διαβιβάζεσθαι καλῶς πρὸς τὸ ἀρχέτυπον.

Ὠδὴ ἡ. Ἐκ φλογὸς τοῖς ὁσίοις.

Ἐκ μιᾶς ὥσπερ ῥίζης, βλαστοὶ θεόφυτοι, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα ἀνατετάλκασι· καὶ γὰρ ὁ Πατὴρ, μόνος αἴτιος πέφυκεν, ἄχρονος ἀχρόνων, προσώπων ὁμοτίμων.

Ἐκ γαστρὸς τῆς ἀύλου, ἀχρόνως ἔλαμψας, ὁμοούσιε Λόγε, Πατρὶ καὶ Πνεύματι, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς, χρονικῶς ὑποδέδυκας, ἔνυλον γαστέρα, τῆς μόνης Θεοτόκου.

Τὰ φλογόεντα βέλη, πυρὶ τοῦ Πνεύματος, εἰς ἐμψύχους καρδίας, ἐχθρῶν ἐνέπηξαν, τῶν αἱρετικῶν, καὶ πρὸς θάνατον ἔπληξαν, σύλλογοι Πατέρων, ἑπτάριθμοι καὶ θεῖοι.

Θεοτοκίον.

Οὐ προσώποις τὸν ἕνα, Χριστὸν δυάζομεν, οὐχ ἑνίζομεν τοῦτον, συγχύσει φύσεων· εἷς γὰρ ὢν αὐτὸς, τῷ προσώπῳ δυάζεται, φύσεσι Παρθένε, ὁ σὸς Υἱὸς καὶ πλάστης.

Ὠδὴ θ'. Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον.

Οὐ δεῖ προσθεῖναι ἢ ἀφελέσθαι τι, τοῦ Ἱεροῦ συμβόλου τῆς ὀρθῆς ἡμῶν πίστεως, ἐπ' αὐτῷ γὰρ πιστῶς βεβαπτίσμεθα, οἱ δὲ παραγαράκται ταύτης τῆς πίστεως, τῇ ἐνδικωτάτῃ ἐκδοθήσονται ποινῇ τῷ ἀναθέματι.

Χαρᾷ καρδίας πάντες σκιρτήσωμεν, τὰς Ἱερὰς Συνόδους, τῶν Πατέρων κροτήσαντες, δι' αὐτῶν γὰρ τὸ φῶς τεθεάμεθα, τὸ τῆς ὀρθοδοξίας· λύχνοι γὰρ ὤφθησαν, πάντες ὁδηγοῦντες, πρὸς ὀρθῶν δογμάτων εὕρεσιν.

Ψυχῶν τὴν κάθαρσιν ἐξαιτήσωμεν, καὶ εὐσεβῶς τὸν βίον διανῦσαι σπουδάσωμεν, συναρίθμιοι ὅπως γενώμεθα, τοῖς Ἁγίοις Πατράσιν, οἳ ἐθησαύρισαν τῶν ὀρθῶν δογμάτων, πλουτισμὸν ἡμῖν τοῖς τέκνοις αὐτῶν. Θεοτοκίον.

Χριστὸς λαγόνων τῶν σῶν ἐξέλαμψε, Μῆτερ Θεοῦ καὶ γένος τῶν ἀνθρώπων ἐθέωσε, καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ κατηξίωσε, καὶ ἡμᾶς κληρονόμους ταύτης ἀνέδειξε, τοὺς σὲ Θεοτόκον, ἀληθῶς ἀεὶ κηρύττοντας. [1]

ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

Τῆς ἀκολουθίας τοῦ Προφήτου Ἠλιού. (20 Ἰουλίου) Μετὰ τὰ τρία πρῶτα Προσόμοια τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ, λεγέτω ὁ θέλων ἑορτάζειν τὸν Προφήτην, καὶ τὸ παρὸν νέον.

Ἦχος, ά. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Ἐν τῷ Χωρὴβ μὲν τοπρώην, ἐν Θαβὼρ δ' ὕστερον, τὴν τοῦ Θεοῦ κατεῖδες, θεωρίαν Προφῆτα· ἐκεῖ μὲν ἐν τῇ αὔρᾳ· ἐνταῦθα δὲ, ἐν φωτὶ τῆς Θεότητος· καὶ ἐδοξάσθης δισσῶς ἐν τῇ Παλαιᾷ, Ἠλιοὺ καὶ Νέᾳ χάριτι.

Ἕτερα Στιχηρὰ νέα.

Ἦχος, δ'. Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασιν.

Ποίοις ὑμνῳδιῶν κάλλεσιν, ἀναδήσωμεν τὸν διῤῥηλάτην; τὸν Οὐρανοδρόμον Ἅρακα; Ἠλιοὺ τὸν πῦρ ὅλως πνέοντα; τὸν πυρίνου ἅρματος ἱππέα; τὸν ῥεῖθρα, τοῦ Ἰορδάνου διαρῥήξαντα; καὶ ὄμβρους, τοῦ Οὐρανοῦ λόγῳ πεδήσαντα; τὸν ἐν πυρὶ θυηφόρον; τὸν Χριστῷ λαλοῦντα; τὸν καὶ Πρόδρομον τῆς αὐτοῦ, δευτέρας ἐλεύσεως; τὸν φωστῆρα τὸν φαεινότατον;

Ποίοις εὐφημιῶν ἄσμασι, τὸν Θεσβίτην ἀνυμνήσωμεν Ἠλίαν; τὸν ζήλῳ Θεοῦ πυρπολούμενον; καὶ τοὺς ἀσεβεῖς πυρπολήσαντα; τὸν τοὺς μύστας σφάξαντα τῆς Βάαλ; τὸν μύστην, ἧς προεώρακε τῷ Πνεύματι, ἐν αὔρᾳ. λεπτῇ Χριστοῦ θείας σαρκώσεως; τὸν ξενοτρόφον τῆς χήρας; τοῦ πυρὸς τὸν στύλον; τὸν πνέοντα τοῖς νεκροῖς, ζωὴν θείᾳ χάριτι; τὸ τοῦ Πνεύματος ἐνδιαίτημα;

Ποίοις πνευματικοῖς ἄνθεσι, τὸ τοῦ Πνεύματος στέψωμεν σκεῦος; τὸν φλογὶ πυρὸς σιτιζόμενον, καὶ τὸ πυρὶ σπαργανούμενον; τὸ μιᾶς τροφῆς ἐν τῇ ἰσχύϊ, ὁδὸν, τεσσαρακονθήμερον ἀνύσαντα; τροφὴν, τὸν διὰ τοῦ κόρακος δεχόμενον; τῶν Προφητῶν τὴν κρηπίδα; Ἠλιοὺ τὸν μέγαν, δι' οὗ δαιμόνων ὄφρῦν, καθεῖλεν ὁ Κύριος; ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

Πάντες οἱ εὐτελεῖς δοῦλοί σου, σοὶ προσπίπτομεν Θεοῦ Προφῆτα, δώρησαι ἡμῖν ἀνακράζοντες, χάριν τὴν τοῦ Πνεύματος ἔνδοξε, ὥσπερ Ἐλισσαίῳ ἐδωρήσω, διπλῆν, ταύτην μάκαρ ἐξαιτήσαντι· καὶ δὸς, εὑρεῖν λύσιν ταῖς πρεσβείαις σου, ὀφλημάτων πάντων, ὅτε Πρόδρομος τοῦ Χριστοῦ, δευτέρας ἐλεύσεως, Ἠλιοὺ ἥξεις θεώνυμε.

Εἰς τὸν Ὄρθρον μετὰ τὴν ά. Στιχ. Κάθ. ἦχος ά. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Φωστῆρα παμφαῆ, διῤῥηλάτην πυρφόρον, καὶ Ἄγγελον ἐν γῇ, ζήλου πνέοντα θείου, δυσσέβειαν τρέποντα, παρανόμους ἐλέγχοντα, κορυφαῖόν τε τῶν Προφητῶν ὁμοφώνως, σὲ κηρύττομεν, μάκαρ θεόπτα Ἠλία· διὸ ἡμᾶς φύλαττε.

[1] Ὅρα καὶ εἰς τὴν δεκάτην ἕκτην τοῦ Ἰουλίου ἐν ταῖς ὑποσημειώσεσι, ἐν αἷς ἀναφέρομεν περὶ τοῦ Κανόνος τούτου.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Κυβέρνησον Ἁγνὴ, τὴν ἀθλίαν ψυχήν μου, καὶ οἰκτειρον αὐτὴν, ὑπὸ πλήθους πταισμάτων βυθῷ ὀλισθαίνουσαν, ἀπωλείας Πανάμωμε, καὶ ἐν ὥρᾳ με τῇ φοβερᾷ τοῦ θανάτου, ἐλευθέρωσον, κατηγορούντων δαιμόνων, φρικρῆς τε κολάσεως.

Μετὰ τὴν 6'. Στιχολογίαν Κάθ. Ἦχος ά.
Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Θεῷ δι' ἀρετῆς, ἀκραιφνοῦς ὠκειώθης, οὐράνιον ζωὴν, ἐπὶ γῆς βιετεύσας· ζωὴν δὲ τῆς χάριτος, κεκτημένος μακάριε, σοῖς φυσήμασι, παῖδα θανόντα ἐγείρεις· μένεις δ' ἄφθαρτος, κρείττων εἰσέτι θανάτου, Ἠλία θεόπνευστε.

Δόξα. Ἐπεφάνης σήμερον.

Τεσσαρακονθήμερον, ὁδὸν ἀνύεις, μιᾷ βρώσει ἔνδοξε, ῥωσθεὶς Ἀγγέλου τῇ ἀφῇ· διὸ τοῖς πίστει τιμῶσί σε, ῥῶσιν παράσχου, ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὰς ἀχράντους χεῖράς σου, Παρθενομῆτορ, ἐφαπλοῦσα, σκέπασον, τοὺς καταφεύγοντας εἰς σὲ, καὶ τῷ Υἱῷ σου κραυγάζοντας· πᾶσι παράσχου, Χριστὲ τὰ ἐλέη σου.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον Καθ. Ἦχος πλ. δ'.
Τὴν σοφίαν καὶ Λόγον.

Ἡλιοὺ τὸν πυρίπνουν καὶ ζηλωτὴν, τὸν θεόπτην καὶ Πρόδρομον τοῦ Χριστοῦ, δευτέρας ἐλεύσεως, καὶ τῆς πρώτης συνόμιλον· τὸν δι' ὀρνέου ἑωθεν, καὶ δείλης τρεφόμενον· καὶ ξενοτρόπῳ βρώσει, τὴν χήραν ἐκτρέφοντα, καὶ τὸν ταύτης παῖδα, ἐκ νεκρῶν ἀνιστῶντα· τὸν θῦμα καὶ σχίδακας, πυρὶ θείῳ ἐμπρήσαντα, ἐν ᾠδαῖς εὐφημήσωμεν, κραυγάζοντες αὐτῷ ἐκ ψυχῆς· τῶν πταισμάτων δωρηθῆναι ἄφεσιν, ἡμῖν πρεσβεύοις Προφῆτα, τοῖς πόθῳ τιμῶσί σε.

Δόξα. Τὴν ὡραιότητα.

Τὰ Ἰορδάνεια, διῆλθες ὕδατα, Ἠλία πρότερον, καὶ τότε ἅρματι, ἀνῆλθες ὡς εἰς οὐρανὸν, ἐμφαίνων τι μυστήριον· ὅτι οὐδεὶς δύναται, ἀνελθεῖν εἰς οὐράνια, ἐκτὸς εἰμὴ πρότερον, μετανοίας τὰ ὕδατα, διέλθῃ καὶ ψυχὴν ἐκκαθάρῃ· ἧς σύμβολον ὁ Ἰορδάνης.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον

Κατατιτρώσκει με, βέλος γλυκύτατον, τῆς ἀγαπήσεως τῆς σῆς Πανύμνητε· καὶ καταθέλγει με πυκνῶς, βοᾶν σοι εὐλογημένη· χαῖρε ἡλιόμορφον, Βασιλέως παλάτιον· χαῖρε θρόνε πύρινε, ἡ Θεὸν ἀναδείξασα, ἄνθρωπον φύσει τῷ τοκετῷ σου, ἀνθρώπους δὲ Θεοὺς κατὰ χάριν.

Οἱ ἀναβαθμοί. Τὸ ά. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἦχου. Προκείμ. Σὺ Ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα. Στίχ. Μὴ ἀπέσθε τῶν χριστῶν μου. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλ. ζήτει τῇ ἑ. τῆς ιγ'. ἑβδομάδος τοῦ Λουκᾶ. Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τοῦ σοῦ Προφήτου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἐλεῆμον ἐλέησόν με ὁ Θεός. Ἦχος πλ. δ'.

Τοῦ θείου ζήλου τὸ πῦρ, ἐν σῇ καρδίᾳ δεξάμενος, Ἠλία θεώνυμε, ὅλον τῆς ζωῆς σου τὸν δίαυλον, ἐν περὶ διετέλεσας· ἐν γὰρ τῇ γεννήσει σου μάκαρ, παρὰ τῶν Ἀγγέλων πῦρ ἐσιτίσθης, ἐν δὲ τῇ ζωῇ σου, τρισσάκις ἐξ Οὐρανοῦ πῦρ κατήνεγκας, καὶ ἐν τῷ τέλει σου, ἅρμα πυρὸς ἐξαρπάσαν, ὡς εἰς Οὐρανὸν ἀνεβίβασεν· ὦ τοῦ θαύματος! πῶς ὁ πήλινος ἀνὴρ, χαλκευθεὶς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος, πύρινος ὅλος ἐγένετο! καὶ νῦν τῷ ἀύλῳ πυρὶ τῆς Θεότητος ἡνωμένος, πρεσβεύει ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Μεγαλυνάριον.

Δεῦτε τὸν πυρίπνουν καὶ ζηλωτὴν, τὸν διὰ τεθρίππου, ἁρπαγέντα ἀπὸ γῆς· τῆς Χριστοῦ δευτέρας, Πρόδρομον παρουσίας, Ἠλίαν τὸν Θεσβίτην, ὕμνοις τιμήσωμεν.

Τροπάρια Δοξαστικὰ, ψαλλόμενα κατὰ τὸ Ἑσπέρας τῆς δεκάτης ἕκτης τοῦ Αὐγούστου, ὅτε ἡ ἀνακομιδὴ ἢ μετακομιδὴ ἐξ Ἐδέσσης εἰς τὴν Βασιλίδα τῶν Πόλεων ἑορτάζεται, τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εἰς τὰ πρῶτα Στιχηρά. Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

Τίς μὴ θαυμάσει τὰς δυναστείας σου Κύριε; ἢ τίς μὴ ἀξίως αἰνέσει τὴν σὴν συγκατάβασιν Δέσποτα; Σὺ γὰρ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων, ὁμοούσιος καὶ ἀπαράλλακτος Εἰκὼν τοῦ Πατρὸς, ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων, ὅλον ἐκ Παρθένου προσείληφας, τὸν κατ' Εἰκόνα Θεοῦ γενόμενον ἄνθρωπον. Εἶτα καὶ τὴν Εἰκόνα τῆς Θεανδρικῆς σου Μορφῆς, ἐν σινδόνι ἀχειροποιήτως ἐτύπωσας, θαῦμα θεῖον ἀληθῶς, ὡς Θεοῦ Θέαν ὑπάρχουσαν, ἧς τὴν ἐξ Ἐδέσσης μετακομιδὴν, εἰς τὴν Βασιλίδα τῶν Πόλεων, σήμερον ἑορτάζομεν, καὶ ταύτην σχετικῶς προσκυνοῦντες, δεό-

μεθα, συγχώρησιν πταισμάτων δωρηθῆναι ἡμῖν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Δεῦτε τὴν παγκόσμιον Κοίμησιν τῆς πανα μώμου Θεοτόκου.

Εἰς τὰ ἀπὸ Στίχου. Δόξα. Ἦχος π.λ. ά.

Ὦ γλυκύτατε Χριστὲ καὶ παμπόθητε· ὦ κάλλει ὡραῖε ὑπὲρ πάντας ἀνθρώπους· πῶς σου ἡ Θεανδρικὴ Εἰκὼν ὡραιώθη! καὶ πηγὴ χαρίτων, θεοπρεπῶν ἀνεδείχθη! τὴν γὰρ Ἐκκλησίαν σου ὡς ἄλλον Οὐρανόν, ἐν τῷ μέσῳ ἱσταμένη, ἡλίου δίκην πανταχόσε καταλαμπρύνει, τοὺς ὁρῶντας αὐτὴν κατευφραίνει, καὶ πρὸς τὴν σὴν μνήμην, καὶ ἐπιπόθησιν διεγείρει, τοὺς προσκυνοῦντας ἁγιάζει, τοὺς ἀσπαζομένους, πρὸς σὲ τὸ Πρωτότυπον διαβιβάζει, καὶ πᾶσι τοῖς αἰτοῦσι παρέχει, ἱλασμὸν ἁμαρτιῶν καὶ τὸ μέγα ἔλεος. Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Ἄσατε λαοὶ τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ ᾄσατε.

Εὐχὴ κοινὴ εἰς τὸν Κύριον, καὶ εἰς πάντας τοὺς Ἁγίους ἐξομολογητική.

Κύριέ μου Κύριε, γλυκύτατέ μου Ἰησοῦ Χριστὲ, ὁ Θεὸς τῶν οἰκτιρμῶν, ἡ τοῦ ἐλέους ἄβυσσος, ὁ μετανοῶν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων· ἐμὲ μοτανοοῦντα ἀρτίως, καὶ πίστει προσερχόμενον ὑπόδεξαι, καὶ ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλὸν, τὸν ἄσωτον, τὸν παμβέβηλον, τὸν πανάθλιον, τὸν βλάσφημον, τὸν ἐπίορκον, τὸν ψεύστην, τὸν λοίδορον, τὸν ὑβριστὴν, τὸν κατάλαλον, τὸν ὀργίλον, τὸν μνησίκακον, τὸν φθονερὸν, τὸν σκανδαλοποιὸν, τὸν ἄσπλαγχνον, τὸν ἀνελεήμονα, τὸν φιλοκτήμονα, τὸν φιλόδοξον, τὸν φιλήδονον, τὸν γαστρίμαργον, τὸν μέθυσον, τὸν ῥάθυμον, τὸν γελωτοποιὸν, τὸν μετεωριστὴν, τὸν κενόδοξον, τὸν ὑπερήφανον, τὸν καταφρονητὴν τῶν θείων σου ἐντολῶν· καὶ μὴ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοσούτων μου ἐγκλημάτων, τῷ πλήθει ὑποβάλῃς με τῶν κολάσεων.

Ἀλλὰ, σὺ Κύριε Ἰησοῦ ὁ Θεός μου, ὁ μακρόθυμος καὶ οἰκτίρμων, εἰκτείρησον τὴν ἐμὴν καρδίαν, τὴν συντετριμμένην ταῖς ἁμαρτίαις, καὶ κατακεκριμένην ὑπὸ τοῦ συνειδότος διὰ τὸ μὴ φυλάξαι τὰς ἱερὰς συνθήκας τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, καὶ τοῦ θείου καὶ Ἀγγελικοῦ σχήματος τῶν μοναχῶν. Καὶ νῦν διὰ τὰς διττὰς ταύτας ὑποσχέσεις στενάζω, καὶ ὀδύρομαι, ἐλεηθῆναι δωρεὰν, καὶ μόνῃ τῇ σῇ χρηστότητι συγχωρηθῆναι δεόμενος, καὶ τῶν κολάσεων ἐλευθερωθῆναι ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. Ναὶ, Κύριέ μου Κύριε, γλυκύτατέ μου Ἰησοῦ, σῶσόν με ἀπεγνωσμένον, καὶ μὴ καταισχύνῃς με ἀπὸ τῆς ἐλπίδος, καὶ προσδοκίας μου. Οἰκτείρησόν με τὸν τοὺς οἰκτιρμούς σου ἐπικαλούμενον, καθάρισόν με τὸν ἐσπιλωμένον, λεύκανον τὸν ῥυπωθέντα μου χιτῶνα, καὶ διάσωσόν με τὸν ἄσωτον, μὴ κατακρίνῃς με τὸν κατακεκριμένον, μὴ παραδῶς τοῖς νοητοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐπικαλουμένην σε· μὴ τῇ ζήλῳ τῆς γεέννης καταδικάσῃς με, διὰ τὴν παράβασιν τῶν ὑποσχέσεων καὶ ἱερῶν συνθηκῶν τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, καὶ τοῦ Ἀγγελικοῦ σχήματος.

Κύριέ μου Κύριε, γλυκύτατέ μου Ἰησοῦ, ὁ μακρόθυμος, καὶ ἀνεξίκακος, καὶ ἀμεταμέλητος ἐν τοῖς χαρίσμασιν, ὁ ὁδηγήσας με πρὸς τὴν Ἀγγελικὴν διαγωγήν· καταξίωσόν με ἀπὸ τῆς σήμερον εἰλικρινῶς σοι λατρεῦσαι ἐν ἀγαθοῖς ἔργοις, πρὸς τὸ ποιῆσαί τινα καρπὸν τῆς μετανοίας ἐπάξιον, καὶ διατηρῆσαι ὁσίως τὸ τῆς μοναδικῆς πολιτείας ἐπάγγελμα, καὶ ἐκπληρῶσαι τὰς ἱερὰς συνθήκας, ἀμώμους καὶ ὁλοκλήρους. Κύριέ μου Κύριε, γλυκύτατε μου Ἰησοῦ, Παντοκράτορ, μεγαλοδύναμε, κραταιὲ· ἐμφύτευσον τῇ καρδίᾳ μου τὸν φόβον σου, καὶ τὴν ἀγάπην τῶν νόμων σου. Τὸν νοῦν μου κατάυγασον ταῖς ἀκτῖσι τῶν χαρισμάτων σου, τὰς αἰσθήσεις μου τῷ λόγῳ σου ὑπόταξον, τὴν θέλησίν μου πρὸς σὲ τὸ μόνον ἀληθινὸν ἐφετὸν ἐπίστρεψον, τὴν γλῶσσάν μου παιδαγώγησον, ἵνα λέγῃ καθ' ἑκάστην, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς μακαρίας, ἀειπαρθένου Θεοτόκου, ἱκάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ σῶσόν με. Κύριε, διὰ τοῦ τιμίου σου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ φύλαξόν με. Κύριε, διὰ τῶν Ἁγίων σου Ἀγγέλων τείχισόν με. Κύριε, διὰ τῶν Ἁγίων σου Ἀποστόλων καὶ Μαρτύρων ὅπλισόν με. Κύριε, διὰ τῶν Ἁγίων σου πάντων κατάπεμψον ἐπ' ἐμὲ τὸ μέγα σου ἔλεος, καὶ ὡρεὰν σῶσόν με τὸν ὠνητὸν τῷ ὑπερτίμῳ σου αἵματι.

Τὰς πολυχρονίους τῶν ἁμαρτιῶν μου κηλίδας ἐξάλειψον, τὰ τῆς λαγνείας καὶ πονηρίας πνεύματα ἀπ' ἐμοῦ ἀποδίωξον, τῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος προσπαθειῶν με ἀπάλλαξον, ὅλον με πρὸς τὴν ἀγάπην τῆς ἀϊδιότητος ἕλκυσον, καὶ τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν ὁδεύειν ἐνίσχυσον, μέχρι τῆς ἐσχάτης μου ἡμέρας καὶ ὥρας καὶ ἀναπνοῆς, ὅπως Ἀγγέλοις ἀγαθοῖς τὴν ψυχήν μου ἀναθῶ, καὶ τῶν τελωνίων τοῦ ἀέρος ἐλευθερωθῶ, καὶ τοῖς ἀπ' αἰῶνος Ἁγίοις συναριθμηθῶ, καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν καταξιωθῶ.

Εὐσπλαγχνικωτάτη τοῦ γλυκυτάτου μου Ἰησοῦ Μήτηρ, πρέσβευε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀθλίου καὶ ἁμαρτωλοῦ, ἵνα εἰσακούσῃ μου τῆς πενιχρᾶς δεήσεως ὁ Υἱὸς καὶ Θεός σου. Σταυρὲ πανσεβάσμιε, τὸ ὅπλον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, τῆς ἡμετέρας σωτηρίας τὸ σύμβολον· ἀποδίωξον ἀπ' ἐμοῦ πάντα πονηρὸν λογισμόν, καὶ πᾶσαν ἐπιβουλὴν τῆς τοῦ ἀντικειμένου δυνάμεως, διὰ δαιμόνων καὶ ἀνθρώπων ἐνεργουμένην. Παμμέγιστοι Ταξιάρχαι, Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ, ἐγγυηταί μου καὶ ῥῦσται. Ἅγιε Ἄγγελε, φρουρέ μου καὶ φύλαξ, καὶ πάντες Ἅγιοι Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ, ὁδηγεῖτέ με εἰς τὸ πανάγιον τοῦ Θεοῦ θέλημα, ἀντιλαμβάνεσθέ μου τῆς ἀσθενείας, ἣν καὶ σώματι καὶ γνώμῃ περίκειμαι· φυλάττετέ με ἐκ τῶν ἐπιβουλῶν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Δημιουργῷ, ἵνα ἐλεήσῃ με τὸν παραβάτην τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐντολῶν, καὶ ἐν εἰρήνῃ ψυχῆς, καὶ μετανοίᾳ ἀληθινῇ δῴη μοι πολιτεύεσθαι μέχρι τοῦ τῆς ζωῆς μου τέλους. Καὶ ἐν τῇ ἐξόδῳ τῆς ψυχῆς μου ἀπὸ τοῦ σώματος, παράστητέ μοι ἐγγύθεν παρήγοροι, περιθάλποντες, περιφρουροῦντες καὶ πληροφοροῦντές μοι τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ὑπὸ γῆν κολαστηρίων, διὰ μόνην τὴν τοῦ Θεοῦ ἐλεημοσύνην.

Ἅγιε ἔνδοξε Ἰωάννη, Προφῆτα καὶ Πρόδρομε καὶ Βαπτιστὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ἅγιοι ἔνδοξοι Θεοκήρυκες καὶ πρωτοκορυφαῖοι Ἀπόστολοι, Πέτρε, Παῦλε, Ἰωάννη Θεολόγε, σὺν τοῖς λοιποῖς Εὐαγγελισταῖς καὶ Ἀποστόλοις, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ἅγιοι καὶ δίκαιοι Θεοπάτορες Ἰωακεὶμ καὶ Ἅννα, Ἰωσὴφ μνήστωρ καὶ Συμεὼν Θεοδόχε, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ἅγιοι Προφῆται καὶ κήρυκες τῆς παρουσίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ἅγιοι Πατέρες, Ποιμένες καὶ Διδάσκαλοι τῆς οἰκουμένης, Βασίλειε, Γρηγόριε, Ἰωάννη Χρυσόστομε, Ἀθανάσιε, Κύριλλε, Νικόλαε, Σπυρίδων καὶ πάντες Ἅγιοι Ἱεράρχαι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ἅγιοι ἱερομάρτυρες, ὁσιομάρτυρες καὶ ὁμολογηταί, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ἅγιοι μεγαλομάρτυρες, Δημήτριε, Γεώργιε, Θεόδωρε, Ἀρτέμιε, Προκόπιε, οἱ τεσσαράκοντα καὶ πάντες ἅγιοι μάρτυρες, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ.

Ἅγιοι Ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοί, Κοσμᾶ καὶ Δαμιανέ, Κῦρε καὶ Ἰωάννη, Παντελεῆμον καὶ Ἑρμόλαε καὶ οἱ λοιποί, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ὅσιοι θεοφόροι πατέρες Ἀντώνιε, Παῦλε, Εὐθύμιε, Σάββα, Ἀρσένιε, Ὀνούφριε, Παχώμιε, Θεοδόσιε, Ἐφραὶμ, Ἰωάννη Δαμασκηνέ, Ἰωάννη τῆς κλίμακος, Πέτρε, Ἀθανάσιε καὶ πάντες ὅσιοι πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ὁσία Μαρία Αἰγυπτία καὶ ὅσαι τῶν τιμίων καὶ ὁσίων γυναικῶν, αἱ καλῶς ἀσκήσασαι καὶ ἀθλήσασαι, καὶ τὸν Χριστὸν ὁμολογήσασαι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ἅγιοι Πάντες, οἱ ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστήσαντες τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐν τῇ Βίβλῳ ταύτῃ περιεχόμενοι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀναπολογήτου καὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀπ' αἰῶνος ἁμαρτωλοὺς ἁμαρτωλοῦ. Ὧν τὰς ἱκεσίας καὶ παρακλήσεις προσδεξάμενος καὶ εἰσακούσας, Κύριέ μου Κύριε γλυκύτατέ μου Ἰησοῦ, συγχώρησόν μοι εἴ τί σοι ἥμαρτον ἀπὸ γεννήσεώς μου καὶ μέχρι τῆς νῦν ἡμέρας καὶ ὥρας, ἐν λόγῳ, ἔργῳ, γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ, κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν, καὶ ἐν πάσαις μου ταῖς αἰσθήσεσιν. Ὡσαύτως συγχώρησον καὶ ἐλέησον καὶ τοὺς πατέρας καὶ ἀδελφούς μου, καὶ πάντας τοὺς ἁπανταχοῦ ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, μοναχοὺς καὶ ὀρθοδόξους χριστιανοὺς καὶ τοὺς μισοῦντας καὶ ἀγαπῶντάς με, καὶ τοὺς ἐλεοῦντας καὶ διακονοῦντάς μοι, καὶ τοὺς ἐντειλαμένους μοι τῷ ἀναξίῳ εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν. Καὶ οὓς ἔβλαψα, ἢ ἐλύπησα, ἢ κατηρασάμην, καὶ τοὺς τὰ αὐτά μοι ποιοῦντας, ἢ ποιήσαντας. Καὶ χάρισαι τὰ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς εὐδοκεῖ ἡ φιλανθρωπία σου. Ἀνάπαυσον καὶ τοὺς προαπελθόντας πατέρας καὶ ἀδελφοὺς ἡμῶν. Καὶ δι' εὐχῶν πάντων οἰκτείρησόν μου τὴν ἀθλιότητα, καὶ ποίησόν με οἷον θέλεις, καὶ ὡς θέλεις, κἂν θέλω, κἂν μὴ θέλω.

Καὶ καταξίωσόν με ἀνενόχως καὶ ἀκατακρίτως μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν σου μυστηρίων, καὶ μὴ εἰς κρῖμα, ἢ εἰς κατάκριμα γένοιτό μοι, ἀναξίως τούτοις προσερχομένῳ, ἀλλ' εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς ἀπαλλαγὴν τῶν αἰωνίων κολάσεων, καὶ εἰς ἀραβῶνα τῆς ἀτελευτήτου καὶ μακαρίας ζωῆς, ἐν ᾗ σύνταξόν με μετὰ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Κύριέ μου Κύριε γλυκύτατέ μου Ἰησοῦ. Ὅτι σοι πρέπει ἡ δόξα, ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἐκ πάντων προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Περὶ τοῦ

ΠΟΤΕ ΕΓΕΝΕΤΟ Η ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

Συγγραφεῖσα ὑπὸ

ΔΩΡΟΘΕΟΥ ΕΥΕΛΠΙΔΟΥ, Ἀρχιμανδρίτου Βατοπαιδίου.

Ἐν Πειραιεῖ, τὴν 4 Σεπτεμβρίου 1868.

Φίλε Θεμιστόκλεις,

Συντάξας ἐσπευσμένως, κατὰ τὴν ἐπίμονον αἴτησίν Σου, πέμπω τὴν περὶ τοῦ Πότε ἐγένετο ἡ τοῦ Κυρίου Μεταμόρφωσις διατριβήν, ἵνα ἐκδοθῇ ὡς ἐπίμετρον τοῦ περαιωθέντος Συναξαριστοῦ. Ἐὰν δὲ αὐτὴ λείπηται τῆς πρεπούσης αὐτῇ ἀκριβείας, ἐμβριθείας καὶ σπουδαιότητος, αἰτία τούτου θεωρείσθω ἡ ἔλλειψις τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἀναγκαιουσῶν βίβλων, ὧν ἄνευ οὐδὲν γενναῖον παράγεται. Ἀλλὰ καὶ τοιαύτη οὖσα οὐδαμῶς ἀσυντέλης ἔσται τοῖς πολλοῖς, ὧν χάριν καὶ συνετάχθη.

Ἐπεύχομαί Σοι ὑγιείαν καὶ ἐπίδοσιν εἰς ἐκδοσιν καὶ ἄλλων κοινωφελῶν βίβλων.

Ὁ φίλος Σου
ΔΩΡΟΘΕΟΣ ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ.

Ὅτε ὁ ἡμέτερος Σωτὴρ, περιπατῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, καὶ κατὰ τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἐρωτήσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὁποῖόν τινα φρονοῦσιν αὐτὸν, ἤκουσε τὴν ὁμολογίαν: Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος (α)· εἶδε πεπληρωμένον τὸ πρῶτον τῆς θείας αὐτοῦ ἀποστολῆς ἔργον, ὅπερ, κατὰ τὴν πρὸς τὸν Πατέρα ἐξομολόγησιν, ἦτο νὰ διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους, ἵνα γινώσκωσι τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλεν Ἰησοῦν Χριστὸν (β). Ἰδὼν λοιπὸν ὁ τῆς μεγάλης βουλῆς ἄγγελος ἐκπληρωθὲν οὕτω τὸ πρῶτον, ὃ δέδωκεν αὐτῷ ὁ Πατὴρ, ἔργον, ἤρξατο νὰ προπαρασκευάζηται καὶ εἰς τὸ δεύτερον, ὅπερ ἦτο τὸ σωτήριον Πάθος, δι' οὗ ἔμελλε νὰ καταλλάξῃ πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ἀποστάτην ἄνθρωπον, καὶ ἐλευθερώσῃ αὐτὸν τῆς δουλείας τοῦ διαβόλου. Πρὸς τοῦτο ὅμως ἦτο ἀνάγκη μεγάλης προπαρασκευῆς, ὅπως μὴ τὸ αἰφνίδιον τοῦ ἔργου καὶ τὸ ἀκατανόητον τοῦ μεγίστου μυστηρίου ῥίψῃ αὐτοὺς εἰς ἀπόγνωσιν, καὶ καταστραφῇ ἐπομένως καὶ τὸ μέχρι τοῦδε ἐπιτευχθὲν, ὅπως ὀλίγῳ πρότερον ὁμιλῶν περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῶν ἄλλων αὐτοῦ μαθητῶν (α). Διὰ τοῦτο ἀπὸ τότε, ἀφ' ὅτου ὡμολόγησαν αὐτὸν υἱὸν Θεοῦ, ἤρξατο, ἵνα ἠρέμα καὶ κατὰ μικρὸν ῥίπτῃ εἰς τὰς ἀκοὰς αὐτῶν τὸν περὶ τούτου λόγον, προπαρασκευάζων αὐτοὺς βαθμηδὸν, ὅπως κατανοήσαντες τὰ περὶ τοῦ σωτηρίου Πάθους μὴ σκανδαλισθῶσιν, ὅταν ἴδωσιν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἡ δὲ τοῦ μείζονος τούτου τῷ ὄντι μυστηρίου, τοῦ παθεῖν Θεὸν ἐν σαρκὶ, κατανόησις ἦτο ἀληθῶς δυσχερὴς, καὶ ἀπῃτεῖτο καιρὸς, ὅστις ν' ἀρκέσῃ πρὸς τοῦτο. Ἡ δυσχέρεια δὲ αὕτη ἐδείχθη ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς· διότι, καίτοι λίαν εὐκρινῶς ἤρξατο δεικνύειν αὐτοῖς, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι (β), οἱ μαθηταὶ οὐ μόνον ἐννεοὶ καὶ ἐμβρόντητοι ἔμειναν εἰς τὸ ἄκουσμα, ἀλλὰ καὶ ὁ θερμότερος τῶν μαθητῶν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ, λέγων, ἵλεώς σοι, Κύριε· οὐ μὴ ἔσαι σοι τοῦτο (γ). Τότε λοιπὸν ἀρχόμενος ὁ Κύριος τοῦ δευτέρου ἄθλου τῆς θείας αὐτοῦ ἀποστολῆς, ἤρξατο ὑψῶν βαθμηδὸν τὸ φρόνημα τῶν μαθητῶν, καταδεικνύων, ὁποῖον ἀπαιτεῖ τὸν ἀληθῆ καὶ τέλειον αὐτοῦ μαθητὴν καὶ ὀπαδὸν, καὶ ἀναπτύσ-

(α) Ματθ. ις', 16. (β) Ἰωάν. ιζ', 3.

(α) Ἰωάν. ς', 66. (β) Ματθ. ις', 21. (γ) Αὐτ. 22.

σων, ὅτι ὁ θέλων τοιοῦτος εἶναι ὀφείλει, καταπτύων τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου, ν' ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ αἴρων τὸν σταυρὸν τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν ὅλῃ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ, θυσιάζων καὶ τὴν αὐτοῦ ζωὴν, ἀνθ' ἧς θέλει ἔχει τὴν οὐράνιον μακαριότητα, εἰς ἣν θέλει εἰσαγάγει αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ ἀποδίδων ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἴδια ἔργα. Θέλων δὲ ἵνα βεβαιώσῃ αὐτοὺς περὶ τῆς θείας ταύτης μακαριότητος, μετὰ ἓξ ἡμέρας παραλαβὼν τὴν τῶν κορυφαίων τριάδα ἀνέβη εἰς ὄρος ὑψηλὸν, κἀκεῖ παραστήσας καὶ τοὺς δύο κορυφαίους ἄνδρας τοῦ Νόμου, παρέδειξεν αὐτοῖς, ὅσον ἦτο δυνατὸν νὰ κατίδωσιν, ἀκτῖνάς τινας τῆς θείας αὐτοῦ δόξης.

Πρῶτον λοιπὸν καὶ ἄμεσον καὶ ἐγγυτέρω αἴτιον τῆς φρικτῆς Μεταμορφώσεως ἦτο αὐτὸ τοῦτο, ἡ κατάδειξις τῆς ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ μακαριότητος. Δεύτερον δὲ καὶ ἔμμεσον καὶ οἱονεὶ ἀπωτέρω, τὸ νὰ προπαρασκευάσῃ τοὺς μαθητὰς, ὅπως κατανοήσωσι τὸν τοῦ πάθους λόγον, περὶ οὗ ἐλάλουν καὶ οἱ φανέντες δύο ἔξαρχοι τοῦ Νόμου, οἳ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλὴμ (α). Τὰ δύο ταῦτα ᾄδει καὶ ἡ Ἐκκλησία ὡς τὰ αἴτια τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος. Τὸ μὲν πρῶτον διὰ τοῦ Ἀπολυτικίου τῆς ἑορτῆς «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει Χριστὲ ὁ Θεὸς, δείξας τοῖς μαθηταῖς σου τὴν δόξαν σου καθὼς ἠδύναντο. Λάμψον καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὸ φῶς σου τὸ ἀΐδιον.» Ὤτινι ὡς παράλληλον, καὶ ὡς ἐν μορφῇ αἰτίου συντεταγμένου, συναπτέον καὶ τὸ τῆς Θ' ᾠδῆς τοῦ β' κανόνος τροπάριον τοῦτο: «Ἵνα σου δείξῃς ἐμφανῶς τὴν ἀπόρρητον δευτέραν κατάβασιν, ὅπως ὁ Ὕψιστος Θεὸς ὀφθήσῃ ἐστὼς ἐν μέσῳ Θεῶν, τοῖς Ἀποστόλοις ἐν Θαβὼρ Μωσεῖ σὺν Ἠλίᾳ τε ἀῤῥήτως ἔλαμψας.» Τὸ δὲ δεύτερον διὰ τοῦ Κοντακίου: «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης, καὶ ὡς ἐχώρουν οἱ μαθηταί σου τὴν δόξαν σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς, ἐθεάσαντο· ἵνα, ὅταν σε ἴδωσι σταυρούμενον, τὸ μὲν πάθος νοήσωσιν ἑκούσιον, τῷ δὲ κόσμῳ κηρύξωσιν, ὅτι σὺ ὑπάρχεις ἀληθῶς τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα.» Ἐκ τούτων τῶν δύο ὡς τὸ μόνον καὶ κατ' ἐξοχὴν αἴτιον τῆς Μεταμορφώσεως θεωροῦσι τὸ πρῶτον οἱ Εὐαγγελισταὶ (β) καὶ οἱ ἀρχαιότεροι Πατέρες (γ)· τὸ δὲ δεύτερον οἱ νεώτεροι Διδάσκαλοι (δ). Διὰ ταῦτα καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ταύτης δύο ἰδίους καὶ ἀσυγχύτους ἔχει χρωματισμούς. Οὕτως οἱ μὲν Κανόνες ἔχουσιν ἀφετηρίαν τὸ πρῶτον αἴτιον, τὰ δὲ τοῦ Ἑσπερινοῦ, τῆς Αἰτῆς καὶ τῶν Αἴνων μέλη τὸ δεύτερον. Αἰτία δὲ τῆς διαφορᾶς ταύτης εἶναι, ὅτι οἱ μὲν Κανόνες εἶναι ποίημα Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, τὰ δὲ νεωτέρων. Τούτου τὴν αἰτίαν θέλομεν ἰδεῖ κατόπιν.

Καίτοι δὲ ἡ Μεταμόρφωσις, κατὰ τὸν λόγον τοῦ δευτέρου αἰτίου, σχετίζεται πρὸς τὸ πάθος· ἡ σχέσις αὕτη εἶναι ὡς ἡ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους, τῆς ἀφετηρίας καὶ τῆς νύσσης, μεταξὺ δὲ αὐτῶν παρενέπεσεν ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἦτο ἀνάγκη νὰ προπαρασκευασθῶσιν οἱ μαθηταὶ νὰ χωρήσωσι τὸν περὶ τούτου λόγον. Καὶ τοῦτο ἀφ' ἑαυτοῦ σαφέστατον· διότι, ἂν διὰ νὰ ἐννοήσωσι καὶ ὁμολογήσωσι τὸν Σωτῆρα Υἱὸν τοῦ Θεοῦ παρῆλθον δύο σχεδὸν ἔτη, ἱκανὸς βεβαίως χρόνος ἔπρεπε νὰ διέλθῃ ὅπως κατανοήσαντες παραδεχθῶσι τὸν τοῦ πάθους λόγον. Τοῦτο δὲ ἡλίου φαεινότερον δεικνύουσιν οἱ Εὐαγγελισταὶ, ὡς θέλομεν ἰδεῖ. Καὶ ὅμως εὑρέθησαν τινὲς, ὧν οἱ μὲν ἠθέλησαν νὰ συστείλωσι τὸ διάστημα τοῦτο εἰς βραχύτατα ὅρια, οἱ δὲ καὶ σχεδὸν νὰ μηδενίσωσιν αὐτό. Οὕτω τινὲς μὲν εἶπον, ὅτι δύο ἡμέρας πρὸ τοῦ πάθους, ἤτοι τῇ μεγάλῃ τετράδι, ἐγένετο ἡ Μεταμόρφωσις. Τὸ ἄτοπον τῆς γνώμης ταύτης κατέδειξε Μιχαὴλ ὁ Γλυκᾶς (ε),

(α) Λουκ. θ', 31. (β) Ματθ. ις', 28. Μαρκ. θ', 1. Λουκ. θ', 27.

(α) Ὠριγέν. εἰς Ματθ. τόμ. ιβ', κεφ. 31.—Χρυσόστομ. Νς'. ὁμιλ. εἰς Ματθ.—καὶ οἱ εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην πλεξαντες λόγους: Πρόκλος ἐν λόγῳ Β'. (κειμένῳ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Migne ἐκδοθείσῃ Πατρολογίᾳ τόμ. ΞΕ'. σελ. 755)—Βασίλειος Σελευκείας Λόγ. Μ', (Β. Τ. ΠΕ'. σελ. 453)—Ἀνδρέας Κρήτης Λόγ. Ζ'. (Β. Τ. γζ' σελ. 932)—Ἰωάννης Δαμασκηνὸς Λόγ. Α'. (Β. Τ. γς'. σελ. 545.)

(β) Θεοφάνης Κεραμεὺς ἐν ὁμιλ. Ξ'. σελ. 251 ἔκδ. Ἱεροσολ. καὶ ἄλλοι.

(γ) Ἐν Χρονικῷ Γ'. σελ. 215. «Οἶδα, ὅτι καὶ τὴν Με» ταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῇ μεγάλῃ » τετράδι γενέσθαι τινὲς ἀπομάχονται. Πλὴν ὁ λόγος αὐτῶν, » ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, καὶ λίαν ἐστὶν ἀναπόδεικτος. Εἰ γὰρ τὸ » θαῦμα τοῦτο κατὰ τὸ Θαβώριον ὄρος ἐγένετο, ἐν Ἱεροσολύ» μοις δὲ ὁ Κύριος κατά γε τὴν μεγάλην τετράδα παρὰ τῇ » οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ Λεπροῦ ἐστιώμενος ἦν, φαίνεται προ» φανῶς, ὡς ἐν ἄλλῃ γενέσθαι ἡμέρᾳ τὸ τῆς Μεταμορφώσεως » θαῦμα, καὶ οὐ κατὰ τὴν τετράδα πάντως αὐτήν. Εἰ γὰρ ἀ» ναμέσον τοῦ τε Θαβὼρ καὶ τῶν Ἱεροσολύμων ὡσεὶ δύο ἡ» μερῶν ὑπάρχει διάστημα, πῶς λοιπὸν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τῇ κυ-

μηδὲν ὅμως εἰπὼν, τί καὶ αὐτὸς φρονεῖ περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐποχῆς αὐτῆς. Τινὲς δὲ, ὅτι πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν. Τούτους κατεπάλαισεν ὁ ἀοίδιμος Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν ἀνεκδότων αὐτοῦ ἐπιστολῶν (α), ἀποδείξας διὰ τῆς ἁρμονίας τῶν Εὐαγγελιστῶν τὸν ἀληθῆ αὐτῆς καιρὸν, συμπυκνώσας εἰς στενώτατα ὅρια τὰ ἀπὸ τῆς Μεταμορφώσεως μέχρι τοῦ Πάθους γεγονότα, κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, καθ' ἣν κατὰ πλάτος ἐξέθηκεν ἐν τῇ Ἑκατονταετηρίδι. Ἄλλοι τέλος. οἷς συμφωνεῖ καὶ ὁ τοῦ Συναξαριστοῦ πρῶτος ἐκδότης Νικόδημος (β), ὅτι ἐγένετο πρὸ τεσσαράκοντα ἡμερῶν. Ἡ γνώμη αὕτη δυστυχῶς διὰ τοῦ Συναξαριστοῦ ἐπεκράτησε παρὰ τοῖς πολλοῖς, οὐδενὸς μέχρι τοῦδε φανέντος ἵνα καταπολεμήσῃ αὐτήν. Μόνος, καθόσον ἐγὼ γνωρίζω, ὁ τῆς ἀοιδίμου μνήμης Κωνσταντῖνος ὁ Οἰκονόμος ἐν παρόδῳ που (γ) εἶπεν αὐτὴν «Ἐναντίαν τῆς Εὐαγγελικῆς ἱστορίας, ἐξ ἀδεσπότων πηγῶν, καὶ γελοῖον τὸ ἐπαγόμενον συμπέρασμα: Ὅτι διὰ τοῦτο ἡ ἐυρτὴ τῆς Μεταμορφώσεως διωρίσθη τῇ ς' Αὐγούστου, τουτέστι 40 ἡμέρας πρὸ τῆς ὑψώσεως, ἥτις ἑορτάζεται τῇ ιδ' Σεπτεμβρίου, εἰκονίζουσα τὴν σταύρωσιν!» Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς οὐδὲν περιπλέον εἶπεν, ἵν' ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον, τὸ ἀδέσποτον καὶ τὸ γελοῖον αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἦδη διὰ τῆς δευτέρας ἐκδόσεως τοῦ Συναξαριστοῦ θέλει διαιωνισθῇ ἡ ἀπάτη αὕτη, καὶ τὰ πλήθη τῶν πιστῶν θέλουσιν ἐξακολουθήσει νὰ θεωρῶσιν ὡς ἀληθῆ τὴν ἱστορικὴν ταύτην πλάνην· διὰ τοῦτο ἐνόμισα καθῆκον, ἵνα, γράψας τὴν μικρὰν ταύτην Διατριβὴν, Α' μὲν ἀνασκευάσω τὰ πεπλανημένα ἐπιχειρήματα τῶν περὶ τὸν Νικόδημον, Β' δὲ διορίσω τὴν ἀληθῆ ἐποχὴν τῆς Μεταμορφώσεως.

» τῇ λέγουσιν ἔν τε Θαβὼρ εὑρεθῆναι καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις » τὸν Χριστόν;»

(α) Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται περὶ τὰς γϐ' οὖσαι τὸν ἀριθμὸν ἐν ἑνὶ τεύχει ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Συγγραφέως παρασκευασθέντι πρὸς ἔκδοσιν εὑρίσκονται ἐν χερσὶ τοῦ φίλου Σοφοκλέους Οἰκονόμου, ὅστις, καθὰ προανήγγειλε, μέλλει αὐτὰς τύποις δεκνούπω ἐκδοῦναι. Ἡ προκειμένη ἐπιστολὴ ἄρχεται «Τὸ ἀπὸ τῆς ἐν » τῷ Θαβωρίῳ ἐνδόξου Μεταμορφώσεως εἰς τὴν διὰ τῶν ἑ » κουσίων παθῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν σωτήριον οἰκονομίαν γρο » νολογοῦντας ἐν ἓξ ἢ ὀκτὼ τὸ πλεῖστον παρατείνειν ἡμερῶν » διαστήματι, μόνους ἂν φαίην ἐγὼ τοὺς ἤτοι τῶν ἱερῶν Εὐαγ » γελίων μηδέποτε ἀκροασαμένους, ἢ ψιλοῖς, ὡ φασὶ, τοῖς ὠ » σὶν ἀκούσαντας.»

(β) Ἐν σημειώσει κατὰ τὴν ς' Αὐγούστου.

(γ) Τῶν Σωζομένων τόμ. Α'. σελ. 541.

Α

Ἡ περὶ τούτου μακρὰ σημείωσις τοῦ Νικοδήμου δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς τρία μέρη: ά, πρότασιν διὰ μαρτυρίας, β', κατασκευὴν καὶ γ', ἀναίρεσιν τῆς ὀρθῆς γνώμης. Καὶ κατὰ τὰ τρία δὲ μεγάλην ἀπάτην ἀπατᾶται ὁ πολυγραφικώτατος οὗτος μοναστὴς τοῦ ἡμετέρου Ἄθωνος. Ἰδοὺ ἡ πρότασις τοῦ Νικοδήμου:

«Κατὰ τὸν Καισαρείας Εὐσέβιον (παρὰ Κορεσσίῳ) καὶ τοὺς περισσοτέρους Διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Μεταμόρφωσις ἔγεινε πρὸ τοῦ πάθους τεσσαράκοντα ἡμέρας.»

Καισαρείας Εὐσέβιος ἐνταῦθα πάντως νοεῖται ὁ πατὴρ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ὁ συνήθως ἐπωνυμούμενος Παμφίλου· διότι οὐδένα ἕτερον Καισαρείας Εὐσέβιον ἐκκλησιαστικὸν συγγραφέα γνωρίζω. Οὗτος λοιπὸν ὁ Καισαρείας Εὐσέβιος ἐν τίνι αὐτοῦ συγγράμματι καὶ ποίῳ αὐτοῦ μέρει ἀναφέρει τοῦτο; Οὐδὲ ὁ Νικόδημος αὐτὸς γνωρίζει. Καὶ πόθεν δὲ ἤθελε γνωρίζει, ὅταν οὐδαμοῦ τῶν αὐτοῦ συγγραφῶν λέγῃ τι περὶ τούτου ὁ Εὐσέβιος; Ἵνα δὲ ἀποφύγῃ τὴν τοιαύτην ἐξέλεγξιν ἀρκεῖται νὰ σημειώσῃ τὸ παρὰ Κορεσσίῳ, ὡσανεὶ ἀνέγνω τοῦτο τὸ χωρίον παρὰ τῷ πολυμαθεῖ τούτῳ θεολόγῳ. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἡ αὐτὴ ζήτησις προκύπτει, ἐν τίνι αὐτοῦ συγγράμματι καὶ ποίῳ αὐτοῦ μέρει; Διότι ἱκανὰ συγγράμματα συνέγραψεν ὁ σοφὸς οὗτος Χῖος (α)· καὶ ὅλα ταῦτα ἀνέκδοτα, ἐκτὸς μόνον ἑνὸς ἐκδοθέντος ὑπὸ Δοσιθέου, ἐν Τόμῳ Καταλλαγῆς. Πῶς λοιπὸν ἠδύνατό τις νὰ βασανίσῃ τὴν ἀλήθειαν τῶν ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου παρατεθεισῶν μαρτυριῶν ἀφ' οὗ οὔτε τὸ μέρος τῶν συγγραμμάτων σημειοῦται, οὔτε τὰ συγγράμματα αὐτὰ εἶναι ἐκδεδομένα; Εὐτυχῶς ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας ηὐδόκησε ν' ἀνεύρω τὸ θεολογικὸν τοῦ Κορεσσίου (β), ἐν ᾧ ἀνεκάλυψα τὴν περὶ τῆς Μεταμορφώσεως πραγματείαν αὐτοῦ. Ἀλλὰ τί νομίζετε ὅτι γράφει ἐν αὐτῇ περὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ γεγονότος τούτου; Ἰδοὺ τὸ χωρίον· «Ἐγένετο δὲ ἡ Μεταμόρφωσις κατὰ τὸν Ἀλέξανδρέα Ἀμμώνιον ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ Ἁρμονίᾳ με-

---

(α) Κ. Σάθα, Νεοελληνικῆς Φιλολογ. σελ. 247.

(β) Τὸ χειρόγραφον τοῦτο θεολογικὸν, γραφὲν ὑπὸ Κωνσταντίνου Σπάρταλη ἀναγνώστου, καὶ κτῆμα ὂν τῆς Βιβλιοθήκης τῆς ἐν Τυρνάβῳ Σχολῆς, πεπίστευται ἀπό τινος χρόνου τῷ φίλῳ Σοφοκλεῖ Οἰκονόμῳ, ὅστις χαριζόμενός μοι ἔδωκεν αὐτὸ εἰς μελέτην.

τὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου, ὅταν ἦν ὁ Χριστὸς 33 ἐτῶν, βραχύ τι πρὸ τοῦ Πάθους» (α). Ποῦ ἐνταῦθα ὁ Καισαρείας Εὐσέβιος; ποῦ αἱ 40 ἡμέραι πρὸ τοῦ Πάθους; Ὁ Κορέσσιος ὁμολογεῖ μετὰ τοῦ Ἀμμωνίου, ὅτι ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Βαπτιστοῦ, ἤτοι ἐν τῷ χρονικῷ διαστήματι τῷ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Προδρόμου ἕως τοῦ σωτηρίου Πάθους. Τοῦτο εἶναι σύμφωνον τῇ ἀληθείᾳ· τοῦτο μαρτυροῦσιν οἱ Εὐαγγελισταί· τοῦτο ἀνομολογοῦμεν καὶ ἡμεῖς. Καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἰωάννου θέλομεν ἀρχήσει τὴν ἁρμονίαν τῶν Εὐαγγελιστῶν, ὅταν φθάσωμεν εἰς τὴν δεῖξιν τῆς ἀληθοῦς ἐποχῆς τῆς Μεταμορφώσεως. Ἀφ' οὗ λοιπὸν οἱ δύο ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου ὀνομαστὶ παρουσιασθέντες ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς ἀπεδείχθη, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον λέγουσι, ποῦ πλέον μένουσιν οἱ ἄλλοι οἱ ὑπ' αὐτοῦ ἀκατονόμαστοι καταλειφθέντες περισσότεροι Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας; Δίκαιον εἶχε λοιπὸν ὁ Οἰκονόμος λέγων, ὅτι ἠγνώμη αὕτη προῆλθεν ἐξ ἀδεσπότων πηγῶν (β).

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Νικόδημος ἔθεσεν οὕτω τὴν ψευδομάρτυρα πρότασίν του, ἄρχεται τῆς κατασκευῆς αὐτῆς οὕτω.

« Βεβαιοῦται ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα, Α'. Διότι ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, ὁ αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος μαθητὴς καὶ ἀπόστολος τοῦ Κυρίου, λέγει, ὅτι ὁ Κύριος πρὸ τοῦ ἀκόμη νὰ μεταμορφωθῇ, ἔλεγε πρὸς τοὺς μαθητάς του ταῦτα « Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ πολλὰ παθεῖν κτλ.

Εἰς ταῦτα ἀπορῶ. τί πρῶτον νὰ ἐλεεινολογήσω; Τὴν παράτολμον, ἵνα μὴ εἴπω τι χεῖρον, διάκρισιν, ἣν θέλει νὰ ἐπιφέρῃ μεταξὺ τῶν θεοπνεύστων Εὐαγγελιστῶν, θεωρῶν τὸν ἕνα αὐθεντικώτερον τοῦ ἄλλου· διότι οὐχ ἁπλῶς ἐπεσώρευσεν εἰς τὸν Ματθαῖον τοσαῦτα ἐπίθετα, ἢ ἵνα ὑπερυψώσῃ αὐτὸν τοῦ Λουκᾶ. ὃν ἀκολούθως θέλει ν' ἀποδείξῃ παριστοροῦντα; Τὴν ἀνόητον συμπλοκὴν τῶν θείων ῥητῶν μετὰ τῶν λόγων αὐτοῦ, συνάπτοντος τὰ ἱστορικὰ ῥήματα τοῦ Εὐαγγελιστοῦ ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὡς ῥήματα τοῦ Σωτῆρος, ἐν ᾧ ἄριστα μετὰ τὴν λέξιν ταῦτα ἔπρεπε νὰ ἐπιφέρῃ ὡς τοῦ Σωτῆρος ῥήματα, ὅτι δεῖ ἀπελθεῖν κτλ. χωρὶς νὰ παρεμβάλῃ τὰ ἱστορικὰ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ; Ἢ τὴν παντελῆ ἀκαταληψίαν τῶν φράσεων τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, ἧς ἕνεκα παρήγαγεν εἰς ὑποστήριξιν αὐτοῦ τὸ χωρίον, ὅπερ στρέφεται καθ' ἑαυτοῦ; Ἡ φράσις ἀπὸ τότε λέγεται ἐπὶ ἐποχῆς γνωστῆς καὶ ἱκανῶς ἀπομεμακρυσμένης ἀπό τινος ἐκβάσεως. Οὕτω λέγομεν καὶ ἡμεῖς· ἀπὸ τότε σοὶ τὸ ἔλεγον καὶ σὺ δὲν ἐπίστευες, δηλοῦντες διὰ τῶν λόγων τούτων, ὅτι ἀπό τινος ἐποχῆς γνωστῆς καὶ ἱκανῶς ἀπομεμακρυσμένης ἐλέγομέν τι ὅπερ οὐδαμῶς ἐπίστευεν ὁ πρὸς ὃν ἐλέγετο, ἕως οὗ εἶδεν αὐτὸ γενόμενον. Ὅτι δὲ τοιαύτη εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἀπὸ τότε δηλοῦται καὶ ἀπὸ τοῦ συνημμένου ῥήματος ἤρξατο, ὅπερ δηλοῖ, ὅτι ἀπὸ τότε ἔκαμεν ἀρχὴν ὁ Ἰησοῦς νὰ ὑποδεικνύῃ τὰ περὶ τοῦ Πάθους, παρῆλθε δὲ ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα μέχρις αὐτοῦ, καθ' ὃ πολλάκις ἐπανέλαβε τὰ περὶ τούτου, ὡς ἐξ αὐτοῦ πάλιν τοῦ Ματθαίου ἐμφαίνεται. Διότι κατ' αὐτὸν τετράκις εἶπεν ὁ Κύριος τοὺς λόγους τούτους ά, ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Καισαρείας, ὅτε καὶ ἤρξατο λέγειν τούτους (ις' 21) β', ὅτε κατέβαινεν ἐκ τοῦ ὄρους τῆς Μεταμορφώσεως (ιζ', 12) γ', ἀναστρεφομένων αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ (ιζ'. 22) δ', ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα (κ', 17). Πιθανὸν δὲ καὶ ἀλλοτε πολλάκις, ἵνα προπαρασκευασθῶσι δεόντως οἱ μαθηταί· διότι, καθ' ἃ ἐσημείωσεν ὁ Λουκᾶς (ιθ', 34), καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ περιστάσει οὐκ ἠδυνήθησαν ἐννοῆσαι τὸν λόγον. «Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. Ἀπητεῖτο λοιπὸν εἰσέτι καιρός, ἵνα ἀναπτύξῃ τὸν νοῦν αὐτῶν εἰς τὸ νὰ κατανοήσωσι τὰ περὶ τούτου. Καὶ παρῆλθε τῷ ὄντι ὁ τοιοῦτος καιρός, καθ' ἃ ἱστορεῖ ὁ — ἵνα πράξωμεν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸν Νικόδημον, διὰ τῆς σωρείας τῶν ἐπιθέτων ὡς παρασήμων τινῶν καταδεικνύοντες τὴν ἀξίαν τοῦ ἱστοροῦντος — αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος, μαθητὴς καὶ ἀπόστολος, ἐπιστήθιος, φίλος, ἠγαπημένος, Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, καθὼς ἀκολούθως δείξομεν· ἕως οὗ ἀρξαμένης τῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καταδρομῆς, καὶ τοῦ Ἰησοῦ φυγόντος καὶ διαμένοντος ἐν τοῖς πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἤρξαντο ἐννοεῖν οἱ μαθηταί· καὶ θέλοντος τοῦ Ἰησοῦ, ἵνα ἔλθῃ εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἶπεν ὁ Θωμᾶς τοῖς συμμαθηταῖς· Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς

(α) Ἐν 330 σελ. τοῦ χειρογράφου τούτου.

(β) Τοῦτο ἀπεφάνθη ὁ κλεινὸς Οἰκονόμος μὴ ἀναδιφήσας τὸν Κορέσσιον· διότι, εἰ ἔπραττε τοῦτο, δὲν ἀπεφαίνετο ἐν τῇ ὑπὸ τὰ ῥήματα ταῦτα σημειώσει, ὅτι ὁ Κορέσσιος τάττει τὴν Μεταμόρφωσιν 40 ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάθους, πλανηθεὶς εἰς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου.

ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ (α). Ὅτι λοιπὸν ἱκανὸς καιρὸς παρῆλθεν ἀφ' ὅτου ὁ Ἰησοῦς ἤρξατο προλέγειν τὰ περὶ τοῦ Πάθους ἕως εἰς αὐτὸ τὸ Πάθος, δείκνυσι μὲν ἡ ἁρμονία τῶν Εὐαγγελιστῶν, δείκνυσι δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ παρατεθὲν τοῦ Ματθαίου χωρίον ἀπὸ τότε ἤρξατο, ἐν ᾧ ἐποχὴ μὲν γνωστὴ τῆς ἀρχῆς ἦτο ἡ παρὰ τὰ μέρη τῆς Καισαρείας ὁμολογία τῶν μαθητῶν περὶ αὐτοῦ ὡς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τέλος δὲ τὸ πάθος, ἱκανὸν δὲ τὸ μεταξὺ διελθὸν χρονικὸν διάστημα. Ὅτι δὲ ἐπὶ τοιαύτης χρήσεως τίθεται ἡ φράσις αὕτη παρὰ τῷ Ματθαίῳ, δείκνυται καὶ ἐξ ἄλλου χωρίου αὐτοῦ (δ'. 17) «Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν, Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.» Ἐν ᾧ ἐποχὴ μὲν, ἀφ' ἧς ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα, ἦτο ἡ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου καὶ ἡ ἀπὸ Ναζαρὲτ εἰς Καπερναοὺμ μετοίκησις, τέλος δὲ αὐτὸ τὸ Πάθος· διότι τότε ἔληξε κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον. Ἂν λοιπὸν ἡ φράσις ἀπὸ τότε ἤρξατο ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ σημαίνῃ ἀρχὴν, ἧς τὸ τέλος ἐπῆλθε μετὰ δύο ἔτη· ἡ αὐτὴ φράσις ἐν τῇ περὶ τοῦ Πάθους προρρήσει δὲν ἐμφαίνει ἀρχὴν, ἧς τὸ τέλος ἐπῆλθε μετὰ ἑπτάμηνον τοὐλάχιστον διάστημα; τοῦτο ἀπαιτεῖ καὶ τὸ πνεῦμα τῆς γλώσσης, καὶ ἡ χρῆσις τοῦ ἰδίου Εὐαγγελιστοῦ· τοῦτο ἱστορικῶς ἐμφαίνεται καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ματθαίου, ὡς θέλομεν ἴδει ἀμέσως. Οὐδαμῶς λοιπὸν ἐκ τοῦ χωρίου τούτου συνάγεται τὸ συμπέρασμα τοῦ Νικοδήμου, ἀλλὰ τὸ ἀντίθετον· ὥστε ἀντὶ κατασκευῆς εὑρέθη ἀντιστρατευομένη αὐτῷ ἡ Α' ἀπόδειξις. Ἴδωμεν τὴν Β.

«Β'. Διότι κατὰ τὴν σειρὰν καὶ τάξιν τῶν κεφαλαίων τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου ἐγγὺς τοῦ Πάθους ἔγεινεν ἡ Μεταμόρφωσις· ἐπειδὴ διηγούμενος τὴν Μεταμόρφωσιν ἐν κεφ. ιζ'. μετὰ τρία μόνα κεφ. εὐθὺς ἀναφέρει τὰ Βαΐα ἐν κεφ. κα'.»

Λίαν παράδοξος, γελοία καὶ ἄτοπος εἶναι καὶ ἡ ἀπόδειξις αὕτη·

Α'. Διότι ὁ Νικόδημος τὰ κεφάλαια εἰς ἃ δι' εὔκολον χρῆσιν καὶ ζήτησιν διηρέθησαν τὰ Εὐαγγέλια, ὡς καὶ ἄλλα βιβλία, ἐξέλαβεν ὡς χρονικά τινα μέτρα, δι' ὧν νὰ προσδιορίζῃ τὴν ἔκτασιν ἢ συστολὴν τοῦ χρόνου. Καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφάνθη, ὅτι ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς Μεταμορφώσεως ἕως τῶν Βαΐων παρεμπίπτουν τρία μόνα κεφάλαια, ἄρα διὰ τοῦτο ἐγγὺς τοῦ Πάθους ἔγεινεν ἡ Μεταμόρφωσις! Δὲν ἐσυλλογίσθη δὲ, ὅτι ἡ πληθὺς ἢ ἡ ὀλιγότης τῶν κεφαλαίων οὐδὲν συντελεῖ εἰς τὴν ἔκτασιν ἢ τὴν βραχύτητα τοῦ χρόνου. Οὕτως ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ κατ' αὐτὸν Εὐαγγελίῳ, τῷ διηρημένῳ εἰς κα' κεφάλαια, ὅλα ἓξ κεφ. ἀπὸ τοῦ ιγ'—ιθ' δαπανᾷ εἰς ἐξιστόρησιν μιᾶς μόνης ἐσπέρας τῆς Μ. Πέμπτης. Ὁ δὲ Λουκᾶς (β', 52) ἀπεναντίας δι' ἑνὸς μόνου ἐδαφίου «Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις» περιλαμβάνει ἱστορίαν ὁλοκλήρων δέκα ὀκτὼ ἐτῶν. Καὶ αὐτὸς δὲ οὗτος ὁ Ματθαῖος μεταξὺ τοῦ β' καὶ γ' κεφ. χωρὶς κἂν νὰ σημειώσῃ λέξιν τινὰ ὑπερεπήδησεν ὁλόκληρα εἰκοσιπέντε ἔτη, ὡς παρετήρησε καὶ ὁ Ἡσύχιος (α). Διότι διηγηθεὶς τὴν ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου ἐπάνοδον τοῦ Κυρίου, ὅτε μόλις ἦτο τετραέτης (β), ἐπήδησεν ἀμέσως εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου τὸ ἀρξάμενον μετὰ 25 ὅλα ἔτη. Ἐξ ὧν φαίνεται ὅτι οὐχὶ ἡ ποσότης τῶν κεφαλαίων, ἀλλὰ τὸ ἐν αὐτοῖς περιεχόμενον συντελεῖ εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τοῦ χρόνου. Ἐὰν δὲ μελετήσωμεν τὸ ἐν τοῖς τρισὶ τούτοις κεφ. περιεχόμενον, βλέπομεν ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα. Διότι μετὰ τὴν Μεταμόρφωσιν ἐμφαίνεται ἱκανὴ περιοδεία ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ «ἀναστρεφομένων αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ (ιζ' 22). Ὅτι δ' ἱκανοῦ χρόνου ἦτο ἡ τοιαύτη ἀναστροφὴ δείκνυσι μὲν καὶ ἡ Εὐαγγελικὴ ἱστορία, δείκνυσι δὲ καὶ ὁ Χρυσόστομος, ὅστις ἐν τῇ τοῦ χωρίου ἑρμηνείᾳ (γ) περὶ τῶν ἀποστόλων λέγων «ἵνα μὴ λέγωσι τίνος ἕνεκεν ἐνταῦθα διατρίβομεν διηνεκῶς.» Διηνεκὴ λοιπὸν ἦτοι διαρκῆ χαρακτηρίζει τὴν διατριβὴν ταύτην καὶ ὁ Χρυσοῦς τῆς Ἐκκλησίας Πατήρ. Ἔπειτα μεταβαίνει ὁ Κύριος εἰς Καπερναοὺμ, ὅπου καὶ τὰ δίδραχμα πληρόνει καὶ ἱκανὰς νουθεσίας ἀπευθύνει τοῖς μαθηταῖς· κατόπιν ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου (ιθ'. 1) ὅπερ ἑρμηνεύων ὁ Ὠριγένης (δ) λέγει «ἦλθεν ἐπὶ τὰ ὅρια

(α) Ἰωάν. ιά', 16.

(α) Ἐν ΝΘ'. Λύσει τῆς Συναγωγῆς ἀπορίων καὶ λύσεων (Ἐκδεδομένης ἐν τῇ τοῦ Migne Πατρολογίας Τόμ. γγ' σελ. 1391). «Ἔθος τοῖς ἱεροῖς συγγραφεῦσι συντο» μίας ἐπιμελουμένοις ἱστορίαν ἱστορίαις συνάπτειν. Καθ' ἃ » καὶ Ματθαίῳ ἀναγέγραπται, μήπω σχεδὸν περαιώσαντι τὴν » ἐξ Αἰγύπτου ὑποστροφὴν τοῦ Κυρίου, καὶ τὴν ἐν Γαλιλαίᾳ, » καὶ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην ἐλεύσειν, καὶ τὸ τούτου κή» ρυγμα μετὰ τριάκοντα ἔτη σχεδὸν γεγονός.».

(β) Εὐγενίου Ἑκατονταετηρ. § 22 Στμ.

(γ) ΝΗ' Ὁμιλ. εἰς Ματθ. § α'.

(δ) Εἰς Ματθ. Τόμ. ΙΔ' κεφ. 15.

τῆς Ἰουδαίας, καὶ οὐκ ἐπὶ τὰ μέσα, ἀλλ' οἱονεὶ τὰ ἄκρα· » ὁπόθεν φαίνεται ὅτι κἀκεῖσε διέτριψεν ἱκανόν, ἕως οὗ φθάσῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, τὸ κέντρον τῆς Ἰουδαίας. Φαίνεται λοιπὸν καὶ ἐκ τῶν τριῶν κεφ. τούτων, ὅτι ἱκανὸν διάστημα παρῆλθεν ἀπὸ τῆς Μεταμορφώσεως ἕως τοῦ Πάθους, ἐκτὸς ἄλλου ὑπερδιμήνου διαστήματος, ὅπερ ὁλοτελῶς παραλείπει ὁ Ματθαῖος, ὅπως δείξομεν ἐν τῷ Β' Μέρει.

Β'. Διότι, ἐὰν δὲν ἠδύνατο νὰ πορισθῇ τὸν ἀπὸ τῆς Μεταμορφώσεως ἕως τοῦ Πάθους ἀληθῆ χρόνον ἐκ τοῦ Ματθαίου, ὅστις συντομίᾳ χρώμενος δὲν ἐμφαίνει αὐτὸν οὕτω σαφῶς, ἔπρεπε ν' ἀνατρέξῃ εἰς τοὺς ἄλλους Εὐαγγελιστάς, τοὺς σαφέστερον καὶ πλατύτερον ἐκτεθειμένους τοῦτον. Καὶ ὄχι λογιζόμενος αὐτοὺς ὡς ἐναντιουμένους ἀλλήλοις ν' ἀποβάλῃ αὐτούς, προσκείμενος, ὡς οἱ ἀρχαῖοι Ἐβιωναῖοι, εἰς μόνον τὸν Ματθαῖον, ὅστις, ὡς εἴδομεν ἀνωτέρω, ἀλλαχοῦ παρέλειψεν 25 ὅλα ἔτη. Ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὸν κανόνα τοῦτον, ὅτι οὐδεμία ἐναντιότης ὑπάρχει εἰς τοὺς Εὐαγγελιστάς, ἀλλὰ τελεία μάλιστα συμφωνία, ἀναπληροῦντος τοῦ ἑνὸς ὅ,τι ἐσιώπησεν ὁ ἄλλος καὶ σιωπῶντος ὅ,τι ἱστόρησεν ἐκεῖνος. Τοῦτον τὸν κανόνα ἔχει ἡ Ἐκκλησία, ἀνακηρύττουσα, ὅτι Οὐδὲν ἀσυμφώνως τοῖς Εὐαγγελισταῖς εἴρηται, ἀλλὰ τὰ παρ' ἀλλήλων ἐλλειφθέντα ἕκαστος ἱστόρησε, Πνεύματι ἁγίῳ κινούμενος ἵνα ἀναγκαία εἴη τῶν τεσσάρων ἡ ἀνάγνωσις (α), καὶ συμφώνως τούτῳ πορισζομένη τὸν ἀληθῆ χρόνον ἑκάστου Εὐαγγελικοῦ γεγονότος ἐκ τῆς ἁρμονίας τῶν τεσσάρων. Ἀποδειχείσης οὕτω γελοίας καὶ ἀτόπου καὶ τῆς δ' ἀποδείξεως, ἴδωμεν τὴν γ'.

«Γ'. Διότι καὶ ὁ περιώνυμος διδάσκαλος Ἰωσὴφ ὁ Βρυέννιος ἐν τῷ ἔκρι λέγει ὅτι ἔγεινεν ἡ Μεταμόρφωσις.»

Δὲν ἔχω πρόχειρον τὸν Βρυέννιον, ἵνα ἴδω ἂν πραγματικῶς λέγῃ τοῦτο. Ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, οὐδεμίαν ἀπόδειξιν δύνανται νὰ πορισθῶσιν οἱ βουλόμενοι τάξαι τὴν Μεταμόρφωσιν ἐγγύτατα τοῦ Πάθους. Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι πλεῖστοι τῶν νεωτέρων διδασκάλων ἐφρόνησαν τοῦτο. Ταττέσθω λοιπὸν καὶ ὁ Βρυέννιος ἐν τούτοις, ὧν ἡ γνώμη δὲν δύναται νὰ κλονήσῃ τὸ κῦρος τῆς Εὐαγγελικῆς ἱστορίας.

Κατασκευάσας δὲ οὕτως ὁ Νικόδημος, ὡς ἐνόμισε, τὴν πρότασιν, ὅτι πρὸ 40 ἡμερῶν ἐγένετο ἡ Μεταμόρφωσις, ἔρχεται ἀκολούθως ἵνα ἐποικοδομήσῃ τὸ γελοῖον, ὡς εἶπεν ὁ Οἰκονόμος, συμπέρασμα, ὅτι μετετέθη δῆθεν αὐτὴ ἀπὸ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν· διότι ἦτο ἀνοίκειον νὰ ἑορτάζηται ἡ λαμπρὰ αὐτὴ ἑορτὴ κατὰ τὴν πένθιμον ταύτην περίοδον. Καὶ διατί ἦτο ἀνοίκειον; Κατὰ τὴν κατηφῆ ταύτην περίοδον πανηγυρίζομεν τὰς ἐπίσης λαμπρὰς ἑορτὰς τῶν Βαΐων καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ ἦτο ἀνοίκειον νὰ ἑορτάζηται ἡ Μεταμόρφωσις; Ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὑπερέχει μάλιστα κατὰ τὴν φαιδρότητα καὶ τὸ χαρμόσυνον τῶν ᾀσμάτων, καὶ ὅμως πανηγυρίζεται ἐν τῷ μέσῳ πολλάκις καὶ τῆς κατηφεστάτης Μεγ. Ἑβδομάδος τῶν Παθῶν, καὶ ἡ Μεταμόρφωσις ἦτο ἀνοίκειον νὰ ἑορτάζηται κατὰ τὴν οὐχὶ τοσοῦτον πένθιμον β' ἑβδομάδα τῶν Νηστειῶν; Ἡ Μεταμόρφωσις ἀπεναντίας τὰ μάλιστα οἰκειοτάτη εἶναι νὰ ἑορτάζηται κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν, ἐὰν τῷ ὄντι ἐγένετο 40 ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάθους. Α' Διότι αὐτὴ ἐγένετο πρὸς στήριξιν τῶν μαθητῶν, ἵνα, ὅταν ἴδωσιν αὐτὸν σταυρούμενον, τὸ μὲν πάθος νοήσωσιν ἑκούσιον, τῷ δὲ κόσμῳ κηρύξωσιν, ὅτι αὐτὸς ὑπάρχει τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα. Τί ἁρμοδιώτερον πρὸς τοὺς προετοιμαζομένους ἵνα παραστῶσιν εἰς τὸ Πάθος διαδόχους τῶν μαθητῶν, ἵνα μή τις σκανδαλισθῇ βλέπων αὐτὸν ἐν τῷ σταυρῷ, ἢ ἵνα προηγηθῇ ἡ Μεταμόρφωσις, καθ' ἣν ἐφάνη ἡ θεία αὐτοῦ δόξα; Β'. Ἡ Ἐκκλησία, ἵνα ἐγκαρδιώσῃ τοὺς ἀγωνιστὰς τῆς νηστείας οἰκονομικῶς προλαμβάνει καὶ πρὸ τοῦ Πάθους καὶ τῆς πραγματικῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ ἐμφανίζει αὐτὸν κατὰ τὴν τρίτην Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν· καὶ ἤθελεν αὐτὴ μετατοπίσει ἀπὸ τῆς Τεσσαρακοστῆς τὴν κατ' αὐτὴν γενομένην, εἰ ἐγίνετο, Μεταμόρφωσιν, ἥτις ἐκτὸς τῆς στηρίξεως, ἵνα μή τις σκανδαλισθῇ διὰ τὸ πάθος, ἔχει καὶ τὰ δύο ταῦτα προσόντα: 1ον φέρει τὴν πρόρρησιν τοῦ Πάθους· καθότι οἱ φανέντες ἐν δόξῃ δύο προφῆται «προέλεγον τὴν ἔξοδον, ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ· 2ον· παρέχει ἐγκαρδίωσιν πρὸς νηστείαν καὶ προσευχήν· αὐτή τε ἡ ἀνάβασις εἰς τὸ ὑψηλὸν ὄρος· διότι εἰς τὰ ὄρη συνήθως ἀπεχώρει ὁ Σωτὴρ, ὅτε ἐνήστευε καὶ προσηύχετο· καὶ ἡ ἐμφάνισις τῶν δύο ἐξάρχων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, οἵτινες ἀναβάντες εἰς τὰ ὄρη καὶ νηστεύσαντες 40 ἡμέρας, ὁ μὲν εἶδε τὸν Θεὸν καὶ ἔλαβε τὸν Νόμον, ὁ δὲ τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ ἐν λεπτῇ αὔρᾳ. Τί οἰκειότερα παραδείγματα

(α) Ἡσύχιος ἐν Λύσει ΑΒ'.

ἐγκαρδιώσεως καὶ στηρίξεως πρὸς τοὺς νηστεύοντας καὶ προσευχομένους ἐπὶ 40 ἡμέρας, ἵνα παραστῶσιν εἰς τὸ Πάθος καὶ ὑποδεχθῶσι τὸν ζῶντα Λόγον ἐκ τάφου, ὡς νυμφίον ἐκ παστάδος, προερχόμενον; Γ'. Ἡ ἐν τῇ Μεταμορφώσει παραδειχθεῖσα δόξα τῆς μελλούσης μακαριότητος πόσον ἤθελεν ἐνθαρρύνει τοὺς ἀπαρνουμένους ἑαυτοὺς καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου αἴροντας, καὶ ἐν προσευχαῖς καὶ νηστείαις ἀκολουθοῦντας αὐτὸν εὐσεβεῖς; Καὶ ἔπειτα ἀπὸ ταῦτα θέλουσι τολμήσει νὰ λέγωσιν οἱ περὶ τὸν Νικόδημον, ὅτι ἡ Μεταμόρφωσις εἶναι ἀνοίκειον νὰ ἑορτάζηται κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν, ἐὰν τῷ ὄντι ἐγίνετο κατ' αὐτήν;

Ἴδωμεν δὲ τὰ περαιτέρω.

«Ἐπειδὴ ἡ Μεταμόρφωσις ἔγεινε πρὸ 40 ἡμερῶν τοῦ Πάθους καὶ τοῦ Σταυροῦ, ἡ δὲ ὕψωσις τοῦ Σταυροῦ ἑορτάζεται κατὰ τὴν ιδ' τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ ἐπέχει τὰ δίκαια τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου, διὰ τοῦτο οἱ θεῖοι Πατέρες ὡρίσαν νὰ ἑορτάζηται τὴν ς' Αὐγούστου, διότι ἀπὸ τῆς ς' Αὐγούστου ἕως τῆς ιδ' Σεπτεμβρίου 40 ἡμέραι συμποσοῦνται.»

Τίς ὁ μαρτυρῶν περὶ τῆς τοιαύτης μεταθέσεως; Ἀλλὰ μάταιος ἐγὼ ὁ ζητῶν μαρτυρίαν περὶ ἀνυπάρκτου καὶ καθαροῦ πλάσματος τῆς φαντασίας. Ἀνωτέρω εἶπεν, ὅτι ἀνοίκειον ἦτο ἡ λαμπρὰ αὕτη ἑορτὴ νὰ πανηγυρίζηται ἐν τῇ κατηφεῖ περιόδῳ τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς καὶ διὰ τοῦτο μετετέθη. Ποῖον ὅμως τὸ κέρδος τῆς μεταθέσεως ταύτης; ποίαν δὲ λαμπρότητα προσεκτήσατο; Ἀπὸ νηστείας μετετέθη εἰς νηστείαν, ἀπὸ τεσσαρακοστῆς εἰς τεσσαρακοστήν. Ἀλλὰ τὴν μετάθεσιν ταύτην, λέγουσι, βεβαιοῦσιν αἱ τεσσαράκοντα ἡμέραι, αἱ παρεμπίπτουσαι μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ. Ἀλλὰ δὲν μᾶς λέγουσιν οἱ καλοὶ οὗτοι ἑορτολόγοι, διατί μεταξὺ τῆς Μεταμορφώσεως καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου παρεμπίπτουσιν ἐννέα ἡμέραι; Διατί μεταξὺ τῆς αὐτῆς καὶ τῆς ἀποτομῆς τοῦ Βαπτιστοῦ 24; Διατί μεταξὺ τῆς αὐτῆς καὶ τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου 34;—Οὐδεὶς λόγος, πάντως θέλουσιν ἀπαντήσει, ὑπάρχει. Τοῦτο εἶναι ἁπλῆ σύμπτωσις. Διατί λοιπὸν σύμπτωσιν δὲν θεωροῦσι καὶ τὰς μεταξὺ τῆς Μεταμορφώσεως καὶ τῆς τοῦ Σταυροῦ ὑψώσεως 40 ἡμέρας; Ἢ δὲν μᾶς λέγουσι, ποία τῶν δύο τούτων ἑορτῶν ἐτάχθη πρότερον πανηγυρίζεσθαι, ἢ ἀμφότεραι ταυτοχρόνως; Καὶ ἡ μὲν Μεταμόρφωσις ἑωρτάζετο, εἰ καὶ μὴ πρότερον, πάντως ὅμως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Ε' αἰῶνος· διότι εὑρίσκομεν τοὺς εἰς αὐτὴν λόγους τοῦ Πρόκλου καὶ τοῦ Σελευκείας Βασιλείου. Ἡ δὲ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ πότε; Ὁ μὲν ἡμέτερος Συναξαριστὴς τάττει αὐτὴν ἐπὶ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου κατὰ τὴν εὕρεσιν τοῦ Σταυροῦ, καίτοι αὐτὸς ἀντιφάσκει εἰς ἑαυτόν, τῆς μὲν ὑψώσεως, ἣν τάττει τῇ ιδ' Σεπτεμβρίου, αἰτίαν θεωρῶν τὴν μεγίστην ἐπιθυμίαν καὶ εὐλάβειαν τῶν ἀπειραρίθμων πιστῶν τῶν μὴ δυναμένων ἰδεῖν καὶ ἀσπάσασθαι αὐτόν, καὶ διὰ τοῦτο λέγων τὸν Ἱεροσολύμων Μακάριον δεῖξαι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος, καὶ ὅτι τοῦτο εἶναι ἡ ὕψωσις τοῦ Σταυροῦ· τὴν δὲ εὕρεσιν αὐτοῦ τάττων τῇ ς' Μαρτίου. Πῶς ἦτο δυνατὸν μεταξὺ τοῦ τοσούτου χρονικοῦ διαστήματος νὰ μὴ συνηθῶσι κἂν νὰ ἴδωσι τὸ ζωηφόρον ξύλον; Ἄλλοι δὲ ἐπίσημοι ἱστορικοὶ (α), οἷς συμφωνεῖ καὶ τὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας Ἡμερολόγιον (β), τάττουσιν αὐτὴν ἐπὶ Ἡρακλείου. Ἐὰν λοιπὸν ἡ δευτέρα τῶν γνωμῶν ἔχηται ἀληθείας, καὶ ἡ Μεταμόρφωσις ἐπανηγυρίζετο πρὶν ἢ ταχθῇ ἡ πανήγυρις τῆς τοῦ Σταυροῦ ὑψώσεως, πότε ἑωρτάζετο ἡ Μεταμόρφωσις; Τῇ τεσσαρακοστῇ, ἢ τῇ ς' Αὐγούστου; Ἂν ἐν τῇ Μεγ. Τεσσαρακοστῇ ἦτο λοιπὸν οἰκεία καὶ δὲν ἦτο ἀνάγκη ἔπειτα νὰ μετατεθῇ. Ἂν κατὰ τὴν ς' Αὐγούστου· προϋπῆρχε λοιπὸν ἑορταζομένη κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην πρὶν ἢ ὑπάρξῃ ἡ τῆς ὑψώσεως ἑορτή· ὥστε οὐδεμίαν πρὸς αὐτὴν ἔχει σχέσιν. Καὶ ἡ ἁπλῆ σύμπτωσις τῶν 40 ἡμερῶν ἐγέννησε τὸ ἐπινόημα τοῦτο.

Ἀλλὰ διὰ τοῦτο, προσθέτει, ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως ψάλλονται καὶ αἱ Καταβασίαι τοῦ Σταυροῦ. Οὐχί, ἀγαπητέ, διὰ τοῦτο, ἀλλὰ διὰ ἄλλον λόγον. Ἐὰν διὰ τοῦτο ἐψάλλοντο κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως αἱ Καταβασίαι τοῦ Σταυροῦ, καὶ ἀπὸ τότε ἤρχιζον τὰ μεγάλα προεόρτια τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, ὅπως τὰ τῶν Χριστουγέννων ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων, ἔπρεπεν, ὡς ἐκεῖ, νὰ μὴ διακόπτωνται αἱ ἀπὸ τῆς Μεταμορφώσεως ἀρξάμεναι Καταβασίαι τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ κατὰ τὴν παρεμπίπτουσαν ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, καθ' ἣν Καταβασίαι ψάλλονται οἱ εἱρμοὶ αὐτῆς καὶ οὐχὶ τῆς ὑψώσεως, καθόσον ἡ ἑορτὴ τῆς Θεοτόκου οὔτε μεγαλητέρα οὔτε ἐν-

---

(α) Βλ. τὴν Περὶ τῶν δύο πολιτικῶν ἀκολουθιῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν διατριβὴν Κ. Παπαρρηγοπούλου, ἐν Πανδώρᾳ τόμῳ ΙΖ'. σελ. 457.

(β) Sacrum Martyrologium Romanum. Septemb. 14 «Exaltatio S. Crucis, quando Heraclius Imperator, Cosrhoe rege, eam de Persida Hierosolymam repertavit.»

ὀξοτέρα τῆς Μεταμορφώσεως εἶναι· διότι αὕτη μὲν εἶναι Δεσποτική, ἐκείνη δὲ Θεομητορική· αἱ δὲ Θεομητορικαὶ κατέχουσι δευτερεύουσαν θέσιν μετὰ τὰς Δεσποτικάς. Ἔπειτα, ἐὰν διὰ τοῦτο ψάλλωνται αἱ Καταβασίαι τοῦ Σταυροῦ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως, διατί αἱ αὐταὶ ψάλλονται καὶ πρὸ τῆς Μεταμορφώσεως κατὰ τὴν ἁ Αὐγούστου; Ἐδῶ ἴσα ἴσα εὑρίσκεται ὁ ἀληθὴς λόγος, δι' ὃν καὶ κατὰ τὴν τῆς Μεταμορφώσεως ἑορτὴν ψάλλονται αἱ Καταβασίαι τοῦ Σταυροῦ. Μανθάνομεν ἐκ τοῦ ὑπομνήματος τῆς ἁ Αὐγούστου, ὅτι ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τὰς ἐνδημούσας ἀσθενείας μετέφερον ἀπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θησαυροφυλακείου τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ εἰς τὴν Μεγ. Ἐκκλησίαν, ὅπερ καθ' ὅλον τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ μηνὸς τούτου περιῆγον λιτανεύοντες εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς πόλεως. Ἐν ταύταις βεβαίως ταῖς λιτανείαις ἔψαλλον τὰς Καταβασίας τοῦ Σταυροῦ. Μετὰ τὴν λιτανείαν ἔφερον καὶ ἀπέθετον τὸν Σταυρὸν ἐπὶ τοῦ προσκυνηταρίου τῆς Ἐκκλησίας, ὁπόθεν τὴν ἐπαύριον μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐπανελάμβανον τὴν μετ' αὐτοῦ λιτανείαν. Καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν λοιπὸν τῆς Μεταμορφώσεως ἐπρόκειτο ἐπὶ τοῦ προσκυνηταρίου ὁ τίμιος Σταυρὸς μετὰ τῆς εἰκόνος τῆς Μεταμορφώσεως· ἔπρεπε δὲ διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία ψάλλουσα ἅπαντα τὰ τῆς ἑορτῆς νὰ ψάλλῃ καί τι τοῦ Σταυροῦ· διὰ τοῦτο ἔψαλλε τὰς Καταβασίας, καὶ κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον, διὰ τὸ αἰδέσιμον τῆς ἡμέρας ἀργούσης πιθανῶς κατ' αὐτὴν τῆς λιτανείας, ἔπρεπε νὰ ψαλῇ ἐν τῷ ναῷ ὅ,τι ἔμελλε νὰ ψαλῇ ἐν τῇ λιτανείᾳ. Αὐτὸς λοιπὸν εἶναι ὁ ἀληθὴς λόγος, δι' ὃν ἐψάλλοντο, καὶ ἔμεινε νὰ ψάλλωνται καὶ μέχρι τῆς σήμερον αἱ Καταβασίαι τοῦ Σταυροῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

Τὸ περιστατικὸν τοῦτο ὁδηγεῖ ἡμᾶς νὰ εὕρωμεν τὸν λόγον καὶ τῶν ἑπομένων δύο: Α' Διὰ τί πολλὰ μέρη τῆς ἀκολουθίας τῆς ἑορτῆς ταύτης ἔχουσι τὸν ἐπικρατοῦντα χρωματισμὸν τοῦ νὰ ἑνόνωσι τὴν Μεταμόρφωσιν μετὰ τοῦ Σταυροῦ. Οἱ πιστοὶ βλέποντες ἐπὶ τοῦ προσκυνηταρίου ἐκ παραλλήλου τῷ Σταυρῷ κειμένην τὴν εἰκόνα τῆς Μεταμορφώσεως, γνωρίζοντες δὲ ὅτι καὶ ἐν τῶν αἰτίων, δι' ἃ ἐγένετο ἡ Μεταμόρφωσις, ἦτο ἡ στήριξις τῶν μαθητῶν διὰ τὸ συμβησόμενον Πάθος, ἠθέλησαν νὰ ἑνώσωσι καὶ ἐν τοῖς ἅσμασι τὰ δύο ταῦτα περιστατικά, ὅπως καὶ ἐν τῷ προσκυνηταρίῳ ἦσαν συνηνωμένα τὰ σύμβολα τῶν δύο γεγονότων. Καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν ἐν τοῖς τοῦ Ἑσπερινοῦ, τῆς Λιτῆς καὶ τῶν Αἴνων ἅσμασι τεθειμένην τὴν φράσιν πρὸ τοῦ Σταυροῦ, καὶ τὸν περὶ τοῦ σωτηρίου Πάθους λόγον. Ἐν ᾧ ἐν τοῖς Κανόσι τῆς ἑορτῆς, τοῖς συντεθεῖσιν ὑπὸ τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ πρὸ τοῦ περιστατικοῦ τούτου καὶ οὐχὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, οὐδεμία τοιαύτη ἔννοια ἐμφέρεται. Β' Διὰ τί πολλοὶ τῶν νεωτέρων Διδασκάλων ἠθέλησαν νὰ συντέμωσι τὸν μεταξὺ τῶν δύο τούτων γεγονότων χρόνον. Βλέποντες οὗτοι τὴν ἐν τοῖς ἅσμασι τούτοις ἕνωσιν τῶν δύο γεγονότων, καὶ παρασυρόμενοι, ὡς ὁ Νικόδημος, ἐκ τῆς συντόμου ἐκθέσεως τοῦ Ματθαίου τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, ἐνόμισαν, ὅτι τῷ ὄντι ἐγγύτατα τοῦ Πάθους ἐγένετο καὶ ἡ Μεταμόρφωσις· διδόντων διαστημα τῶν μὲν δύο, τῶν δὲ ὀκτὼ, ἄλλων δὲ 40 ἡμερῶν. Ἐκ τούτου δὲ προῆλθε καὶ τὸ πλάσμα τῆς μεταθέσεως τῆς ἑορτῆς 40 ἡμέρας πρὸ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, «ἐπεχούσης τὰ δίκαια τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου!» Οὕτω πλάνη πλάνην ἀκολουθεῖ. Ἀλλ' ἴωμεν εἰς τὰ πρόσω.

Νομίσας ὁ Νικόδημος, ὅτι ἔθετο ἀσφαλῶς τὴν ψευδομάρτυρα πρότασιν αὐτοῦ, ὅτι ἐπωκοδόμησεν ἀκολούθως αὐτὴν ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου, ὅτι ἀνήγειρε τέλος ἐπ' αὐτῆς ὡς στρεπτήν τινα στεφάνην καὶ τὸ πλάσμα τῆς μεταθέσεως τῆς ἑορτῆς· βλέπων δὲ, ὅτι ἀντίθετος αὐτῆς κεῖται ἀνεγηγερμένη λαμπρὰ ἡ τῆς ἀληθείας οἰκοδομὴ, ἐξελέγχουσα τὸ φαῦλον, ἐπισφαλὲς καὶ ἑτοιμόρροπον τῆς ἑαυτοῦ, τολμῶν προχωρεῖ ἵνα, ὡς δι' ἑνὸς λακτίσματος, καταρρίψῃ ἐκείνην, ἣν τινα οὐδ' ἐλεπόλεις δύνανται κἂν νὰ σαλεύσωσιν ὡς ἐρηρεισμένην ἐπὶ τῆς γρανίτιδος πέτρας τῆς ἀληθείας. Καὶ πρῶτον καταφέρεται κατὰ τοῦ Ἀθηνῶν Μελετίου, τοῦ συγγραφέως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, τοῦ εἰπόντος ὅτι ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο τὴν ς' Αὐγούστου. Καὶ πρῶτον μὲν ἐξελέγχει αὐτὸν ὡς ἁμάρτυρα λέγοντα, καὶ ζητεῖ ἐπιμόνως νὰ παραστήσῃ μάρτυρα τῶν λόγων του. Περίεργον. Μάρτυρα ζητεῖ ὁ ἁμάρτυρα λέγων. Καὶ ὁ μὲν Μελέτιος, φίλε Νικόδημε, μάρτυρα ἔχει τὴν Εὐαγγελικὴν ἱστορίαν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἀπ' ἀρχαίων ἡμερῶν πανηγυρίζει τὴν ἑορτὴν αὐτὴν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν. Σὺ δὲ ποῖον μάρτυρα τῆς ἀρχαιότητος ἔχεις νὰ παραστήσῃς, ὅτι ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο 40 ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάθους, καὶ ὅτι αὐτὴ μετετέθη νὰ ἑορτάζηται τοσαύτας ἡμέρας πρὸ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ; Ἤ, καὶ ἂν εἶχες, ἠδύνα-

το οὗτος νὰ βαρύνῃ κατά τι ἐν τῇ στάθμῃ τῆς ἀληθείας, ἀπέναντι τῆς Εὐαγγελικῆς ἱστορίας καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως; Δεύτερον δὲ εἰρωνεύεται αὐτόν· διότι ὡς αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος δῆθεν τοῦ Κυρίου ἐπροσδιόρισε τὴν Μεταμόρφωσιν καὶ τὰ ἄλλα Εὐαγγελικὰ γεγονότα. Ἀλλ' οὗτος, Νικόδημε, ὥρισεν αὐτὰ οὐχὶ ὡς αὐτόπτης καὶ ὡς αὐτήκοος, ἀλλ' ὡς ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν τῶν Εὐαγγελίων ἁρμονίαν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, οἷς καλῶς ποιῶν προσεῖχεν, ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ (α). Σὺ δὲ ὡς τίς ὥρισες αὐτὴν γενομένην ἀκριβέστατα πρὸ 40 ἡμερῶν τοῦ Πάθους, καὶ οὐχὶ πλέον ἢ ἔλαττον; Μετέθεσες δὲ αὐτὴν τοσαύτας ἀκριβῶς ἡμέρας πρὸ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ; Καὶ ἡ μὲν κατὰ τοῦ Μελετίου ἐπίθεσις τοιαύτη. Ἀλλ' ὁ ἀνὴρ δὲν περιορίζεται εἰς ταῦτα. Ἔχει μεγάλην τόλμην· προχωρεῖ· τολμᾷ καὶ εἰς ἀτολμήτα· προσβάλλει καὶ τὴν αὐθεντείαν καὶ τὸ κῦρος, τίνος νομίζετε; τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

« Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς πρωθύστερον συνειθίζει νὰ γράφῃ τὰ πράγματα, ἤγουν τὰ ὕστερα γράφει πρότερα. »

Βαβαί! τί λέγεις, Νικόδημε; ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς γράφει πρωθύστερα; Ὁ Λουκᾶς παραπορεῖ τὸν χρόνον τῶν γεγονότων, ἄλλως εἰπεῖν, παριστορεῖ; καὶ τοῦτο οὐχὶ ἐφ' ἅπαξ, ἀλλὰ συνήθως, ἐκ συζήματος, συνειθίζει; Ὁ Λουκᾶς ἐκ συστήματος παριστορεῖ; Ἐλησμόνησας ὅμως τὴν θεοπνευστίαν τῶν ἱερῶν συγγραφέων; Ἐλησμόνησας, ὅτι πνεύματι ἁγίῳ φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ ἄνθρωποι; (β) Ἐλησμόνησας, ὅτι πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος; (γ) Ἐλησμόνησας, ὅτι ὁ Λουκᾶς εἶναι τῆς χρυσῆς χορείας τῶν θεοπνεύστων συγγραφέων; καὶ ὅτι ἡ κατ' αὐτοῦ προσβολὴ εἶναι προσβολὴ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τοῦ λαλήσαντος διὰ τῶν Προφητῶν καὶ τῶν Ἀποστόλων; Ἡ σὺ εἰς οὐδὲν ἐλογίσω τὴν θεοπνευστίαν τῶν Εὐαγγελιστῶν, ἐθεώρησας δὲ αὐτοὺς ὡς ἁπλοῦς ἱστορικοὺς γράψαντας τὰ κατὰ τὸν Κύριον Ἰησοῦν· καὶ ἐπειδὴ ὁ Ματθαῖος ὡς αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος τοῦ Κυρίου ἔγραψεν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως εἶναι ἀξιοπιστότερος, ὁ δὲ Λουκᾶς ὡς γράψας «καθὼς παρέδωκαν αὐτῷ οἱ αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ Λόγου» (δ), εἶναι ἧττονος πίστεως ἄξιος, καὶ περιοπτέος, καθόσον συνέχεε τὴν τάξιν τῶν γεγονότων, γράψας αὐτὰ πρωθύστερα; Οὐδέποτε ἤθελον τολμήσει νὰ καταβιβάσω τοὺς θεοπνεύστους συγγραφεῖς εἰς τὴν τάξιν ἁπλῶν ἱστορικῶν, καὶ ἀναζητήσω τὴν μεταξὺ αὐτῶν ἀξίαν ὡς τοιούτων, ἀλλ' ἐπειδὴ θέλει τοῦτο ὁ Νικόδημος, δέχομαι τὴν πρόσκλησιν, καὶ ἀναλαμβάνω τὴν συζήτησιν, ἀποδεικνύων, ὅτι ὁ Λουκᾶς εἶναι οὐχὶ ὑποδεέστερος τοῦ Ματθαίου κατὰ τὴν χρονολογικὴν ἀκρίβειαν, ἀλλὰ κἄπως καὶ ὑπέρτερος· χωρὶς τὸ κατὰ τοῦτο ὑπέρτερον τοῦ Λουκᾶ νὰ παραβλάπτῃ τὴν θεοπνευστίαν τοῦ Ματθαίου· διότι τὸ ἅγιον Πνεῦμα, τὸ χορηγοῦν ἑκάστῳ τὰ χαρίσματα, καθ' ἃ βούλεται, ἐχάρισε τὸ χάρισμα τοῦτο μᾶλλον τῷ Λουκᾷ. Ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθὲς ἀποδείκνυται Α'. Διότι ὁ Λουκᾶς ἔγραψε μετὰ τὸν Ματθαῖον καὶ Μάρκον, κατὰ τὸ κοινὸν φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας, καίτοι τινὲς τῶν νεωτέρων κριτικῶν θέλουσι τὸν Λουκᾶν γράψαντα πρότερον (α). Ὥστε γράφων ὁ Λουκᾶς τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον εἶχεν ὑπ' ὄψιν τοὺς δύο προτέρους, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ λανθασθῇ μετατοπίζων τὸν χρόνον τῶν γεγονότων. Β'. Πρὶν ἢ γράψῃ ὁ Λουκᾶς ἐφρόντισε νὰ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς τοὺς αὐτόπτας καὶ ὑπηρέτας γενομένους τοῦ Λόγου, ἵνα βεβαιωθῇ περὶ πάντων, ὅτε ἀνέβη μετὰ τοῦ Παύλου εἰς Ἱεροσόλυμα (β), καὶ εἶδεν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφόθεον καὶ ἄλλους συζήσαντας μετὰ τοῦ Κυρίου, πιθανώτατα δὲ καὶ αὐτὴν τὴν Θεοτόκον· διότι ἐκτίθησι καὶ γεγονότα εἰς αὐτὴν μόνην γνωστὰ (γ). Ὥστε ὁ Ματθαῖος ἦτο εἷς αὐτόπτης, ὁ δὲ Λουκᾶς ἐπληροφορήθη παρὰ πλείστων αὐτοπτῶν ἐγγυτέρων τῷ Κυρίῳ, διὰ δὲ τῶν πληροφοριῶν τούτων ἀπετέλεσε τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον πολὺ πληρέστερον καὶ ἀκριβέστερον τοῦ Ματθαίου. Γ'. Ἐπιχειρήσας «ἀνατάξασθαι διήγησιν» περὶ «ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν ἄχρι ἧς ἡμέρας ἀνελήφθη» (δ), ἔθετο τὸν κανόνα τοῦτον, ἵνα γράψῃ παρηκολουθηκὼς ἄνωθεν πᾶσιν ΑΚΡΙΒΩΣ ΚΑΘΕΞΗΣ (ε), ἤτοι νὰ διαλάβῃ μὲ ἀκρίβειαν χρονολογικὴν περὶ ὅλων, ἐκτιθέμενος τὸ ἑ-

(α) β' Πετρ. α', 19. (β) αὐτόθι 21. (γ) β' Τιμοθ. γ', 16. (δ) Λουκ. α', 2.

(α) C. T. Kuinoel, N. Testamenti libri historici. Tom. I p. V. ed. Londoni 1835.—H. Alford s'The Greek Testament. ed. London. 1854. vol. I. Prolegomena. Cap. IV. Section IV.

(β) Πράξ. κά, 17. (γ) Λουκ. β', 19, 51.

(δ) Λουκ. α', 1. Πράξ. α', 1, 2. (ε) Λουκ. α', 3.

κατόπιν τοῦ ἄλλου κατὰ σειρὰν ἀκριβῆ. Καὶ τὸν κανόνα τοῦτον ἐτήρησεν ἀκριβέστατα. Οὕτω διηγεῖται (α), ὅτι ἐν ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως ὁ ἱερὸς Ζαχαρίας λειτουργῶν τὴν ἡμέραν τοῦ ἱλασμοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἄδυτον θυμιάσαι, ὁπότε εὐηγγελίσθη τὴν σύλληψιν τοῦ Ἰωάννου· τῷ δὲ ἕκτῳ μηνὶ εὐηγγελίσθη ἡ Παρθένος, ἥτις ἀκούσασα τὴν πρὸ ἓξ μηνῶν σύλληψιν τῆς Ἐλισάβετ, μετέβη πρὸς αὐτὴν μείνασα μῆνας τρεῖς. Μετὰ ταῦτα κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ Αὐγούστου Καίσαρος ἀπογραφὴν ἐγεννήθη ὁ Σωτήρ, περιτμηθεὶς τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ καὶ τῇ τεσσαρακοστῇ προσενεχθεὶς εἰς τὸν ναόν. Κατόπιν, ὅτι αὐξάνων καὶ κραταιούμενον τὸ παιδίον συνανέβη μετὰ τῶν γονέων εἰς Ἱεροσόλυμα τὸ δωδέκατον ἔτος, ἐπιστρέψαν δὲ προέκοπτε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι. Ἔπειτα ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρῴδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, Λυσανίου δὲ τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, ἐπὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐξῆλθεν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων, ὁπότε ἦλθε καὶ ὁ Ἰησοῦς βαπτισθῆναι, ὢν ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος. Ὁ οὕτως ἀκριβὴς καὶ λεπτολόγος περὶ τὴν χρονολογίαν τῶν γεγονότων, ὁ δυνάμενος ἐπαξίως ἵνα φέρῃ τὴν ἐπωνυμίαν ὁ ἐν τοῖς Εὐαγγελισταῖς χρονολόγος, οὗτος παριστορεῖ, οὗτος γράφει τὰ πρῶτα ὕστερα καὶ τὰ ὕστερα πρῶτα; Εἶναι αὐτόχρημα ἀνοησία κἂν νὰ τὸ συλλογισθῇ τις. Ἴδωμεν δ' ἐν τούτοις καὶ τίνα διδόμενα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς αὐτοῦ κατηγορίας φέρει ὁ Νικόδημος.

«Οὕτω τὴν ὕστερον γενομένην ξενοδοχίαν ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἤτοι Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, αὐτὸς τίθησι προτέραν, ὡς τινες κρίνουσι (βλ. σελ. 54 τῆς Ἑκατονταετηρίδος).»

Καὶ πῶς; Νικόδημε, ἅπαξ νομίζεις τὸν Κύριον καθ' ὅλον τὸ τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος διάστημα φιλοξενηθέντα, καὶ τοῦτο ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας, καθ' ἃς κατετρέγετο ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλοτε ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ὅτε καὶ ὅπου ἦτο ὁ θαυμασμὸς καὶ ἡ λατρεία τῶν λαῶν; Μίαν δὲ νομίζεις ἁμαρτωλὸν ὑπάρξασαν ἐν τῷ τοῦ Ἰσραὴλ δωδεκαφύλῳ, ἥτις ἤλειψε τὸν Κύριον μύρῳ, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλην, ἥτις κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς προτέρας ἔπραξε τὸ ἴδιον; Πῶς δὲ εἶναι δυνατὸν νὰ συγχέωνται δύο διάφορα γεγονότα, ἅτινα ἀποχωρίζουν ἀπ' ἀλλήλων καὶ χρόνος καὶ τόπος καὶ ἄλλα περιστατικά; Τίνα σχέσιν δύναται νὰ ἔχῃ ἡ παρὰ Λουκᾷ (ζ', 36—50) φιλοξενία ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ Φαρισαίου, ἐν Γαλιλαίᾳ, πιθανῶς ἐν πόλει Ναΐν, πρό ἑνὸς καὶ ἐπέκεινα ἔτους γενομένη, καὶ ἡ τότε ἀλείψασα αὐτὸν ἁμαρτωλός, πρὸς τὴν παρὰ Ματθαίῳ (κς', 6) καὶ Μάρκῳ (ιδ', 3) φιλοξενίαν ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, ἐν Βηθανίᾳ, πρὸ δύο ἡμερῶν τοῦ Πάθους, καὶ τὴν αὐτόθι ἀλείψασαν ἁμαρτωλόν; Εἰ δέ τινες, ὡς λέγεις, συγχέουσι τὰ δύο διάφορα ταῦτα γεγονότα, δὲν ἔπρεπε σὺ νὰ καμμύσῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν ἀληθῆ διαφορὰν δύο γεγονότων, καὶ νὰ παραπέμψῃς εἰς τὴν Ἑκατονταετηρίδα τοῦ Εὐγενίου, ὅστις μάλιστα ἀπορράπτει τὴν ἀνοησίαν αὐτῶν, καὶ διακρίνει ἀριδήλως αὐτὰ ἀπ' ἀλλήλων, τάττων τὸ μὲν κατὰ τὸ β' ἔτος τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος (§ 59), τὸ δὲ τὰς παραμονὰς τοῦ Πάθους (§ 115). Τὰ δύο ταῦτα διάφορα γεγονότα διακρίνουσιν ἀπ' ἀλλήλων καὶ ὁ θαυμάσιος Ὠριγένης (α), καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Ἡσύχιος (β), καὶ ὁ κριτικώτατος Φώτιος (γ), καὶ Μιχαὴλ ὁ Γλυκᾶς (δ), καὶ πλεῖστοι ἄλλοι, ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων, οὓς πάντως εἶχες ὑπ' ὄψιν, Νικηφόρος ὁ Θεοτόκης (ε), αὐτὸς οὗτος ὁ Εὐγένιος, εἰς ὃν παραπέμπεις· καὶ ἐκ τῶν ἑσπερίων ἑρμηνευτῶν (ς) καὶ ἁρμονιογράφων (ζ) οἱ πλεῖστοι. Καὶ ἔπειτα τολμᾷς, ἵνα συγχέῃς τὰ ἀσύγχυτα, μόνον ἵνα ἀποδείξῃς τὸν θεόπνευστον Λουκᾶν παριστοροῦντα: Βαβαὶ τοῦ θράσους καὶ τοῦ κούφου τῶν φρενῶν! Ἴδωμεν καὶ δεύτερον.

«Οὕτως εὐθὺς σχεδὸν ἀπὸ τὴν κατάβασιν τοῦ σαρανταρίου ὄρους γράφει πῶς εἰσῆλθεν ὁ Κύριος εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἀ-

(α) Λουκ. ά, 5, 26, 56. β', 1, 21, 22, 42. γ', 1, 23.

(α) In Matthaeum Serie p. 892

(β) Ἐν Λύσει ΑΑ'. (γ) Ἐν ΜΗ'. Ζητήματι τῶν Ἀμφιλοχίων. (δ) Ἐν Χρονικῷ Γ'. σελ. 244. (ε) Κυριακοδρ. Ἑρμ. εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων.

(ς) Kuinoel, Σημ. εἰς Ματθ. κς', 6. — H. Alford, Σημ. εἰς Λουκ. ζ', 36.

(ζ) Pierre Lachèze, La vie de notre Seigneur Jesus Christ. pp. 99, 213. 249. ed. Paris. 1856.

νέστη ἀναστῆναι, τὸ ὁποῖον ἔγεινεν ἐν τῷ β' ἔτει τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, κατὰ τὸν συγγραφέα τῆς αὐτῆς Ἑκατονταετηρίδος κύριον Εὐγένιον (σελ. 43).»

Ψεύδεται καὶ κατὰ τοῦτο ὁ Νικόδημος. Ὁ Λουκᾶς ἱστορήσας τὴν τεσσαρακονθήμερον νηστείαν τοῦ Κυρίου, λέγει (δ', 14, 15), «Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρὲτ κτλ. Τὰ δύο ταῦτα ἐδάφια, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν φαίνωνται, περιέχουσιν ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ὁ Κύριος ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ ἐξετέλει θαύματα καθ' ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, ἐξ ὧν καὶ φήμη περὶ αὐτοῦ ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου. Καὶ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἱστόρησεν ἀκολούθως πλατύτερον ὁ Ἰωάννης· ὥστε ὁ Λουκᾶς περιέλαβε, καίτοι συντόμως, τὰ διατρέξαντα κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος. Δὲν μᾶς λέγει δὲ ὁ Νικόδημος, τί μετὰ τὴν τεσσαρακονθήμερον τοῦ Κυρίου νηστείαν ἔγραψεν ὁ αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος μαθητὴς καὶ ἀπόστολος τοῦ Κυρίου Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος; «Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς Γαλιλαίαν. Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲτ, ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναούμ... Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν» (δ', 12—27). Ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τὸν συγγραφέα τῆς αὐτῆς Ἑκατονταετηρίδος κύριον Εὐγένιον (σ. 43), ὁ Ἰωάννης παρεδόθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς, ὅτε ἔληγε τὸ ἀ ἔτος τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, ὁ δὲ Ματθαῖος ἱστορεῖ, ὅτι μετὰ τὴν φυλάκισιν τοῦ Βαπτιστοῦ ὁ Ἰησοῦς καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲτ μετῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ, καὶ ἀπὸ τότε ἤρξατο κηρύσσειν· ἕπεται ὅτι ὁ Ματθαῖος ἀφῆκεν ἀνιστόρητον ὅλον τὸ ἀ ἔτος, καὶ οὐ μόνον ἀνιστόρητον κατέλιπεν αὐτὸ, ἀλλὰ κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ διέγραψεν αὐτὸ ἐντελῶς διὰ τῶν λόγων ἀπὸ τότε ἤρξατο κηρύσσειν· ἄρα δὲν ἐκήρυττε πρότερον. Ὥστε ὁ καλὸς Νικόδημος, ὁ συνήθως βλέπων τὰ τῶν Εὐαγγελιστῶν κατ' ἐπιφάνειαν, μὴ εἰσδύων δὲ καὶ εἰς τὸ βάθος αὐτῶν, μηδὲ διὰ τῆς βαθείας μελέτης δυνάμενος νὰ κατανοήσῃ τὴν πλήρη ἁρμονίαν αὐτῶν, ἠδύνατο, ἐὰν εἶχεν ὄρεξιν, ὡς εἶχε καὶ τὴν τόλμην νὰ καταφέρηται κατὰ τοῦ ὕψους τῆς θεοπνευστίας τῶν θείων Εὐαγγελιστῶν, λαμβάνων ὡς ἐπιχείρημα τὴν ἐπιφάνειαν τῶν λέξεων, κατὰ τοῦ Ματθαίου μᾶλλον νὰ στρέψῃ τὴν αὐτοῦ καταφορὰν ὡς ἐλλιποῦς καὶ παριστοροῦντος, ἢ κατὰ τοῦ Λουκᾶ. Ἐν τούτοις ἴδωμεν καὶ τὸ συμπέρασμα αὐτοῦ. Πεποιθὼς ὁ ἀνὴρ, ὅτι διὰ τῆς ἀναγραφῆς τῶν δύο γεγονότων ἀπέδειξε τὸν Λουκᾶν παριστοροῦντα προχωρεῖ θαρραλέως καὶ εἰς ὃ ἔτεινεν ἡ τοιαύτη τόλμη συμπέρασμα, καταστρέφων δι' αὐτοῦ καὶ τὴν σημείωσιν.

«Οὕτω λοιπὸν καὶ τὴν Μεταμόρφωσιν, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ γράψῃ ἐν τοῖς ὑστέροις κεφαλαίοις τοῦ Εὐαγγελίου του τὴν ἔγραψε πρότερον.»

Ἀλλ' οὐχ οὕτως, ἀγαθὲ Νικόδημε, οὐχ οὕτως, ὅπως σὺ παριστοροῦντα θεωρῶν τὸν θεηγόρον Λουκᾶν ὑπέλαβες πρωθύστερον· ἀλλ' οὕτως ἱστόρησεν αὐτὴν, ὅτε ἀκριβῶς καὶ ἐγένετο. Ὅπερ ἀποδείκνυσι τὸ Β' Μέρος τῆς Διατριβῆς ἡμῶν, εἰς ὃ καὶ μεταβαίνομεν.

Β'.

Ἵνα ἐξακριβώσωμεν τὴν ἐποχὴν τῆς τοῦ Κυρίου Μεταμορφώσεως, πρέπει ν' ἀναπτύξωμεν τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην, ὅστις, καίτοι οὐδαμῶς ἱστόρησεν αὐτὴν, ὥρισεν ὅμως ἀκριβῶς τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ συμπίπτουσι τὰ πρὸ καὶ μετὰ τὴν Μεταμόρφωσιν γεγονότα, τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων Εὐαγγελιστῶν ἱστορηθέντα. Διότι, καθὼς ἐκ τῶν τεσσάρων μόνος ὁ Λουκᾶς ἔθεσεν ὡρισμένας χρονολογίας εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον τοῦ Κυρίου, οὕτω καὶ ὁ Ἰωάννης μόνος ὥρισεν ἀκριβῶς τὸν χρόνον τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, σημειώσας τὰς διαφόρους ἑορτὰς τῶν Ἑβραίων, αἵτινες ἐπανηγυρίσθησαν κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα, καὶ αἵτινες εἶναι ἀκριβεῖς ἐποχαί, ὡς ἑορταζόμεναι εἰς ῥητὰς καὶ ὡρισμένας ἡμέρας τοῦ ἔτους. Αἱ τοιαῦται δὲ ἐποχαὶ δύνανται νὰ διαιρέσωσιν εἰς διάφορα χρονικὰ τμήματα ὅλον τὸ διάστημα τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, καὶ νὰ καταταχθῶσιν ἑπομένως ἐν αὐτοῖς ὅλα τὰ ἄνευ χρονικοῦ προσδιορισμοῦ ἱστορηθέντα ὑπὸ τῶν τριῶν ἄλλων, διηγηθέντων ἁπλῶς τὰ διάφορα γεγονότα κατὰ σειρὰν τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου ὡς μίαν χρυσῆν ἅλυσον συνεχῆ καὶ μὴ ἔχουσαν μείζονάς τινας κύκλους, δυναμένους νὰ προσδιορίσωσι τὸ ὅλον μέγεθος αὐτῆς, ἢ τὸ τμῆμα, εἰς ὃ συμπίπτει νὰ κῆται εἷς τις τῶν μικροτέρων συνήθων κύκλων. Τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν τῶν πρὸ αὐτοῦ ἰδὼν ὁ ἐπιστήθιος μαθητὴς, ἀ-

νέλαβε νὰ συγγράψῃ τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον, ἀναπληροῦν οὐ μόνον πολλὰ γεγονότα παραλειφθέντα ὑπὸ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ ἀκριβῶς προσδιορίζον τό τε ὅλον χρονικὸν διάστημα τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, καὶ τὰ μέρη εἰς ἃ διαιρεῖται αὐτό, καὶ καθ' ἃ τοποθετοῦνται τὰ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀχρονολογήτως ἱστορηθέντα. Διὰ τοῦτο καὶ ἐξ αὐτοῦ μόνου μανθάνομεν, ὅτι ὁ Κύριος ἐκήρυξε τρία (κατ' ἄλλους δύο (α)) ἔτη καὶ τρεῖς περίπου μῆνας· ἐν ᾧ, ἐὰν κλείσωμεν αὐτόν, ὡς οἱ ἀρχαῖοι αἱρετικοὶ Ἄλογοι οἱ ἀποβάλλοντες τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον, καὶ περιορισθῶμεν εἰς τοὺς ἄλλους τρεῖς, οὐ μόνον θέλομεν ἀγνοεῖ τὸν χρόνον τοῦτον, ἀλλὰ καὶ θέλομεν συστείλει τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα εἰς τρεῖς μόνους περίπου μῆνας, ὡς ἐκεῖνοι, οὓς καὶ ἐξελέγχει ὁ ἱερὸς Ἐπιφάνιος (β). Διὰ τοῦτο αὐτὸν μόνον ἅπαντες οἱ Εὐαγγελικοὶ ἁρμονιογράφοι λαμβάνουσιν ὡς χρονολογικὴν στάθμην, καθ' ἣν κανονίζουσιν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα γεγονότα, πρὸς τοῦτον φέροντες εἰς ἁρμονίαν ἅπαντας τοὺς λοιποὺς Εὐαγγελιστάς. Διὸ καὶ ἡμεῖς αὐτὸν προβαλλόμενοι ὡς κανόνα θέλομεν φέρει εἰς ἁρμονίαν τὰ παρὰ τοῖς Εὐαγγελισταῖς ἱστορηθέντα πρὸ καὶ μετὰ τὴν Μεταμόρφωσιν, ἵν' ἀποδειχθῇ ἡλίου φανώτερον ἡ ἀληθὴς ἐποχὴ αὐτῆς. Θέλομεν δ' ἀρχήσει, ὡς ὑπεσχέθημεν, ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Βαπτιστοῦ, οὐχὶ μόνον ἵνα φανῶμεν σύμφωνοι καὶ πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ Κορεσσίου παραγόμενον ἁρμονιογράφον Ἀμμώνιαν τὸν Ἀλεξανδρέα, ἀλλὰ διότι καὶ ἀριδηλότατα καὶ κατ' αὐτὸ τὸ γράμμα εὑρίσκονται ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εἰς πλήρη ἁρμονίαν οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταί, καὶ ἐπισήμως ἐποχὴ σημειοῦται ἡ τοῦ παρατελευταίου Πάσχα.

Ἐν Καπερναοὺμ ἦτο ὁ Κύριος, ὅτε ἤκουσε τὴν καρατομίαν τοῦ Βαπτιστοῦ. Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς πλοῖον ἐπέρασεν εἰς ἔρημον τόπον, ὅπου διὰ πέντε ἄρτων καὶ δύω ἰχθύων διέθρεψε πέντε χιλιάδας ἀνθρώπων, πληρωθέντων ἐκ τῶν περισσευμάτων δώδεκα κοφίνων (α). Ἦσαν δὲ τότε αἱ παραμοναὶ τοῦ παρατελευταίου Πάσχα, ὡς ἐσημείωσεν ὁ Ἰωάννης (ϛ', 4). Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἦτο ἐν Καπερναοὺμ, ὅπου συναχθέντες οἱ παρ' αὐτοῦ τραφέντες ὄχλοι ἤκουσαν τὴν περὶ τῆς οὐρανίου τροφῆς, τῆς ἰδίας σαρκὸς, ὑψηλὴν διδασκαλίαν, ἥτις ἐσκανδάλισε πάντας, ὥστε καὶ οἱ ἄλλοι αὐτοῦ μαθηταὶ κατέλιπον αὐτὸν, μεινάντων πιστῶν μόνων τῶν δώδεκα. ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ (λέγει ὁ Ἰωάννης ζ', 1) ΠΕΡΙΕΠΑΤΕΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΝ ΤΗ ΓΑΛΙΛΑΙΑ. Ἐν τῇ συντομωτάτῃ ταύτῃ φράσει περιλαμβάνεται ἡ ἱστορία ὁλοκλήρου ἐξαμήνου, ἣν παρέλειψεν ὁ Ἰωάννης, ὡς ὑπὸ τῶν ἄλλων (β) προϊστορηθεῖσαν. Κατὰ τὴν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὁδοιπορίαν ταύτην τοῦ Κυρίου ἐγένετο καὶ ἡ Μεταμόρφωσις, ὡς δείξει ὁ ἑπόμενος πίναξ τῆς ὁδοιπορίας ταύτης.

Ἀπὸ Καπερναοὺμ μετέβη ὁ Ἰησοῦς ἀ, εἰς γῆν Γεννησαρὲτ, ὅπου ἐδίδαξε τοὺς ἐξ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς τὰ περὶ τῆς ἀληθοῦς καθαριότητος. Ἐκεῖθεν β', εἰς τὰ μέρη

(α) Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἐκτὸς τοῦ τελευταίου Πάσχα, καθ' ὃ ἔπαθεν ὁ Κύριος, καὶ περὶ οὗ ἀναφέρουσι καὶ οἱ λοιποὶ Εὐαγγελισταὶ, ἀναφέρει ῥητῶς (β', 13. ε', 4) καὶ δύο ἄλλα προγενέστερα, συμπεσόντα κατὰ τὸ διάστημα τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, ἐξ ὧν συνάγεται, ὅτι δύο ἔτη καὶ τρεῖς περίπου μῆνας ἐκήρυξεν ὁ Κύριος. Οὕτως ἀπεδέχθησαν Ἐπιφάνιος ὁ Κύπριος (ὅλ. τὴν ἑπομένην Σημείωσιν), ὁ Συγγραφεὺς τῶν Παπιστικῶν Ἐλέγχων (Τόμ. Α' σελ. 33), ὁ Πρόσπερος ἐν Χρονικῷ, ὁ Pierre Lachèze ἐν τῇ Βιογραφίᾳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἄλλοι. Ἕτεροι δ' ἐξ ἐναντίας καὶ τὸ «Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων» (ε', 1) ἐκλαμβάνοντες μετὰ τοῦ Εἰρηναίου (κατὰ Αἱρέσ. Β', κδ', 3) ὡς λεχθὲν περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, προσέθηκαν καὶ τρίτον Πάσχα κατὰ τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα, ἐπεκτείναντες αὐτὸ εἰς τρία ἔτη καὶ τρεῖς περίπου μῆνας. Οὕτως ἐγχρονολόγησεν ὁ Καισαρείας Εὐσέβιος (Ἐκκλ. ἱστορ. α, κεφ. 10), ὁ Συγγραφεὺς τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Χρονικοῦ (σελ. 245—223), καὶ ὁ Εὐγένιος ἐν τῇ Ἑκατονταετηρίδι (§§ 32. 70), καὶ ἄλλοι. Κατὰ τὴν τελευταίαν χρονολογίαν χρονολογοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα, ὡς πολλάκις καταφεύγοντες εἰς τὸν Εὐγένιον.

(β) Αἱρέσ. ΝΑ', κεφ. κδ'. «Κατηγοροῦσι δὲ πάλιν οἱ αὐτοὶ [Ἄλογοι] τοῦ ἁγίου Εὐαγγελιστοῦ [Ἰωάννου], μᾶλλον δὲ τοῦ αὐτοῦ Εὐαγγελίου, ὅτι, φησὶν, ὁ Ἰωάννης ἔφη περὶ δύο Πασχῶν τὸν Σωτῆρα πεποιηκότα, οἱ δὲ ἄλλοι Εὐαγγελισταὶ περὶ Πάσχα ἑνός. Καὶ οὐκ ἴασιν οἱ ἰῶτοι, ὅτι οὐ μόνον δύο Πάσχα ὁμολογεῖ τὰ Εὐαγγέλια, ἀλλὰ δύο μὲν πρῶτα λέγει, καὶ αὐτὸ δὲ ἐν ᾧ πέπονθεν ὁ Σωτὴρ, τρία Πάσχα τῶν ἐν τῷ κηρύγματι πεπραγματευμένων.» Παρομοίως σχεδὸν τοῖς Ἀλόγοις ἐγνωμάτευον καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἀρχαίων. βλ. A. De Nourry, De libris Stromatis Clementis Dissertationem II cap. VI art. VI.

(α) Ματθ. ιδ', 12—20. Μάρκ. ϛ', 29—44. Λουκ. θ', 9—17. Ἰωάν. ϛ', 1—13.

(β) Ματθ. ιδ', 34—ιθ', 1. Μάρκ. ϛ', 53—ι', 1. Λουκ. θ', 18—51.

Τύρου καὶ Σιδῶνος, ὅπου ἐθεράπευσε τὴν θυγατέρα τῆς Χαναναίας. Κἀκεῖθεν γ', παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ὅπου πάλιν ἔθρεψε τοὺς ὄχλους δι' ἑπτὰ ἄρτων καὶ ὀλίγων ἰχθύων. Καὶ ἐντεῦθεν δ', εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλὰ, ἢ τὰ μέρη Δαλμανουθὰ, ὅπου ἐπέπληξε τοὺς προσελθόντας Φαρισαίους καὶ Σαδουκαίους. Καὶ ἐκεῖθεν ε, εἰς τὸ πέραν μέρος, ὅπου ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς, ἵνα προσέχωσιν ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδουκαίων. Ἀπ' ἐντεῦθεν δὲ ς', εἰς Βηθσαϊδὰν, ὅπου ἐθεράπευσε τὸν κωφόν. Ἔπειτα ζ', εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ὅπου ἀνωμολογήθη ὑπὸ τῶν μαθητῶν υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, καὶ προεῖπε τὸ πρῶτον τὰ περὶ τοῦ Πάθους. Κατόπιν μετὰ ἓξ ἡμέρας ἡ, εἰς Θαβὼρ, ὅπου ΜΕΤΕΜΟΡΦΩΘΗ. Ὀπόθεν καταβὰς ἐθεράπευσε τὸν σεληνιαζόμενον. Καὶ ἀκολούθως ἐπέστρεψεν εἰς Καπερναοὺμ, ὅπου ἐπλήρωσε τὰ δίδραχμα, καὶ στήσας ἐν τῷ μέσῳ παιδίον ἐδίδαξε τὴν ταπείνωσιν καὶ τὴν μετάνοιαν, προσθεὶς καὶ τὴν παραβολὴν τῶν μυρίων ταλάντων. Ἐν τούτοις ὄντος τοῦ Κυρίου — ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν Ἰωάννην — ἐπλησίασεν ἡ ἑρτὴ τῆς Σκηνοπηγίας, Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία (α).

Ἡ ἑορτὴ αὕτη ἐπανηγυρίζετο κατὰ τὴν ιε' τοῦ ἑβδόμου μηνὸς (β). Διήρει λοιπὸν τὸ ἔτος εἰς δύο ἀκριβῶς ἴσα μέρη ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου Πάσχα, ὅπερ ἑωρτάζετο τὴν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς (γ). Πληροφορούμεθα ἐκ τούτου ἡλίου φανώτερον, ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ ἑορτὴ τῆς Σκηνοπηγίας προηγήθη τοῦ τελευταίου Πάσχα, καθ' ὃ ἐσταυρώθη ὁ Κύριος, ἓξ μῆνας, ἡ δὲ Μεταμόρφωσις ἐγένετο καιρόν τινα πρὸ τῆς ἑορτῆς ταύτης, ἕπεται, ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ἥ τε ἡμετέρα Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ, καὶ ἡ Δυτικὴ, ἑορτάζουσα αὐτὴν τὴν ς' Αὐγούστου, πανηγυρίζει αὐτὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν καὶ ἐγένετο. Ὁ δὲ διάσημος συγγραφεὺς τῆς Ζωῆς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ Πέτρος Λασὲζ, οὗ τινος τὴν βίβλον μετὰ ἐπαίνων ἐπεκύρωσεν ἥτε ρωμαϊκὴ ἕδρα καὶ πολλοὶ τῶν τῆς Γαλλίας σοφῶν ἐπισκόπων, τάττει αὐτὴν καὶ ὀλίγῳ πρότερον λέγων (δ) «Ἡμεῖς ὑποτιθέμεθα συμφώνως τῇ τῆς Ἐκκλησίας δοξασίᾳ, ὅτι ὁ Κύριος » μετεμορφώθη ἐν μέσῳ τοῦ Μωσέως καὶ Ἠλίου κατὰ τὴν περίοδον τῶν ἑπτὰ ἑβδομάδων τῆς δευτέρας (α) Πεντηκοστῆς· διότι ἡ » Πεντηκοστὴ ἐπανηγυρίζετο πρὸς ἀνάμνησιν » τῆς ἐν τῷ Σινᾷ χορηγήσεως τοῦ Νόμου διὰ » τοῦ Μωσέως, καὶ ὁ Ἠλιοὺ ἀνεκάλει δι' ὅλων » τῶν προφητῶν τὸν Μεσσίαν, οὗτινος ἡ βα» σιλεία ἐμελλε διὰ τῆς πνεύσεως τοῦ ἁγίου » Πνεύματος πληροῦν τὴν Οἰκουμένην.» Εἶχε δὲ πρὸς τοῦτο ἴσως τὸ ἐνδόσιμον, ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ Μεταμόρφωσις ἐγένετο τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ τελευταίου ἔτους, δὲν εἶναι δὲ ἀκριβῶς ὡρισμένον, πόσον καιρὸν διέτριβεν ὁ Κύριος ἐν ἑκάστῳ μέρει τῆς Γαλιλαίας, ἐν ᾗ ὡδοιπόρει, οὐδὲ, πόσον διέτριψεν ἐν Καπερναοὺμ μετὰ τὴν ἐκεῖσε ἐπιστροφὴν, ἠδύνατο νὰ ὑποθέσῃ αὐτὴν καὶ ὀλίγῳ πρότερον, διὰ τὴν ὁποίαν μάλιστα ἐξέθεσε σύμπτωσιν τῆς ἐμφανίσεως τῶν δύο προφητῶν. Ἀλλ' ἡμεῖς θεωροῦντες μετὰ τῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ἐγένετο τὴν ς' Αὐγούστου εὑρισκόμεθα εἰς πλήρη ἁρμονίαν καὶ μετὰ τοῦ Ἀμμωνίου, ὃν παρέθετο ὁ Κορέσιος, ὁρίσαντος αὐτὴν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Προδρόμου.

Ἀπεδείχθη ἀρκούντως, νομίζω, ἡ ἀληθὴς ἐποχὴ τῆς Μεταμορφώσεως ἐκ τῆς ἱστορικῆς ἐκθέσεως τοῦ πρώτου ἑξαμήνου τοῦ τελευταίου ἔτους τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος. Εἶναι ἀνάγκη νὰ προβῶμεν πλέον εἰς τὴν ἐξιστόρησιν καὶ τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου; ὁρονῶ, ὄχι. Ἀλλ' ἵνα ἐκ περιουσίας δείξωμεν, ὅτι οὐδαμῶς κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἦν δυνατὸν νὰ συμβῇ αὐτὴ, ὡς γενομένη ἐν τῷ κατὰ τὴν Γαλιλαίαν Θαβὼρ, κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο οὐδέ ποτε μετέβη ὁ Κύριος εἰς Γαλιλαίαν, φέρε συντομώτατα καὶ τοῦτο ἱστορήσωμεν.

Ἀναχωρήσας ὁ Κύριος ἐκ Καπερναοὺμ διέβη διὰ τῆς Σαμαρείας (β) εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐκεῖ «μεσούσης τῆς ἑορτῆς ἀνέβη εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν,» ὅτε οἱ ἀρχιερεῖς ἀρχόμενοι τῆς κατ' αὐτοῦ καταδρομῆς ἔπεμψαν, ἵνα πιάσωσιν αὐτὸν, ἀλλ' οὐδεὶς ἠδυνήθη ἵνα ἐπιβάλῃ εἰς αὐτὸν χεῖρα (γ). Ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Σκηνοπηγίας διέμεινεν ὁ Κύριος ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ποιῶν καὶ λέγων ὅσα ἱστοροῦσιν ὁ Ἰωάννης (ἡ, 1—ἰ, 22) καὶ ὁ

(α) Ἰωάν. ζ', ἡ. (β) Λευϊτικ. κγ', 34. (γ) Ἔξοδ. ιδ', 6. Λευϊτικ. κγ', 5.

(δ) Pierre Lachèze, La vie etc. p. XXII.

(α) Δύο ὁ Λασὲζ ἀριθμεῖ τὰ ἔτη τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, ὡς ἐσημειωσάμεθα καὶ ὀλίγῳ πρότερον· διὸ καὶ δευτέραν ἀριθμεῖ τὴν Πεντηκοστὴν ταύτην.

(β) Λουκ. θ', 52. (γ) Ἰωαν. ζ', 14—44.

Λουκᾶς (ί, 1—ιζ', 37), ἅτινα ἐν ἁρμονίᾳ ἐκτίθησιν ὁ Εὐγένιος ἐν τῇ Ἑκατονταετηρίδι (§ 85—105), καὶ ἅτινα ἐσιώπησεν ὁ Ματθαῖος, παραλείψας ὅλον ὑπερδίμηνον διάστημα, καὶ μετενεγκὼν τὸν Κύριον ἀμέσως ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου (ιθ', 1). Ἔρθασε δ' ἐν τούτοις ἡ ἑορτὴ τῶν Ἐγκαινίων (α). Ἡ ἑορτὴ αὕτη λαβοῦσα ἀρχὴν ἀπὸ Ἰούδα τοῦ Μακκαβαίου καὶ κυρωθεῖσα ἔπειτα καὶ ὑπὸ τῆς Συναγωγῆς (β), ἐπανηγυρίζετο τὴν κέ τοῦ ἐννάτου μηνός. Ἐδίδασκε δ' ἐν αὐτῇ πάλιν ὁ Κύριος, ὅτε ἠθέλησαν πάλιν ἵνα πιάσωσιν αὐτόν· διὸ καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ (γ). Ἀγνοοῦμεν πόσον χρόνον διέτριψεν ἐκεῖ, γνωρίζομεν ὅμως βεβαίως ὅτι οὐδεμίαν ἐκδρομὴν ἐποιήσατο εἰς Γαλιλαίαν· διότι ἡ ἀκριβὴς ἔκφρασις τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ, ἀποκλείει πᾶσαν τοιαύτην ἔννοιαν. Ἐκεῖ ἐκήρυσσε καὶ ἐθαυματούργει πάντως· διότι ὁ Εὐαγγελιστὴς προστίθησι καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ΕΚΕΙ εἰς αὐτόν (δ). Ἐκεῖ διαμένων διαμηνύεται τὴν ἀσθένειαν τοῦ φίλου Λαζάρου, καὶ ἀναγγέλλει τοῖς μαθηταῖς, ὅτι θέλει ὑπάγει εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ὅτε καὶ ὁ Θωμᾶς γνωρίζων μετὰ τῶν ἄλλων, ὅτι ἐπίκειται ὁ θάνατος αὐτοῦ, εἶπεν, Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ (α)· δεῖγμα, ὅτι ἤρξαντο πλέον ἵνα ἐννοῶσι τὸν λόγον τοῦ Πάθους. Ἐλθὼν δὲ καὶ ἀναστήσας τὸν Λάζαρον, καὶ μαθὼν τὰ νέα τῶν Ἰουδαίων συμβούλια «Οὐκέτι παῤῥησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλ' ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς Ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, ΚΑΚΕΙ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ» (β). Ἡ πόλις αὕτη ἦν μεταξὺ Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἱεριχώ, ἦν δηλαδὴ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. Ἐκεῖ δὲ διέτριβεν ὁ Κύριος μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἕως οὗ ἐπλησίασεν ἡ ἑορτὴ τοῦ τελευταίου Πάσχα· διὸ ἐλθὼν πρὸ ἓξ ἡμερῶν εἰς Βηθανίαν, ὅπου εἱστιάθη, μετέβη τὴν ἑπομένην ἡμέραν ἐν θριάμβῳ μετὰ βαΐων καὶ κλάδων εἰς Ἱερουσαλήμ, ἵνα ἐκεῖ ὑποστῇ τὸ σωτήριον Πάθος (γ).

Ἐκ τῆς συνοπτικῆς ταύτης ἱστορίας καὶ τοῦ τελευταίου ἐξαμήνου ἐμφαίνεται, ὅτι ὁ Σωτὴρ οὐδαμῶς κατ' αὐτὸ μετέβη εἰς Γαλιλαίαν, καὶ ὅτι ἑπομένως οὐδαμοῦ κατ' αὐτὸ ἠδύνατο νὰ συμβῇ ἡ θεία Μεταμόρφωσις· ἥτις, ὡς προαπεδείχθη, συνέβη κατὰ τὸ πρότερον ἑξάμηνον, τὴν ς' Αὐγούστου, καθ' ἣν πανηγυρίζει αὐτὴν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ᾄδουσα ὀρθῶς κατ' αὐτὴν ἐν ἡρῴῳ μέτρῳ

Μορφὴν ἀθρομένην κατὰ ἕκτην Χριστὸς ἀμείψεν.

Ἔγραφον ἐν Πειραιεῖ, τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1878.

Δ. Ε. Β.

(α) Ἰωάν. ί, 22. (β) Α' Μακκαβ. δ', 52—59. Β' Μακκ. ί, 6. (γ) Ἰωάν. ί, 40. (δ) Ἰωάν. ί, 42.

(α) Ἰωάν. ια, 16. (β) Αὐτ. 54. (γ) Ἰωάν. ιβ', καὶ ἑξῆς.

ΤΕΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΔΕΥΤΕΡΩ ΤΟΥΤΩ ΤΟΜΩ ΤΟΥ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΟΥ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΜΝΗΜΟΝΕΥΤΩΝ.

Α

Σελ.

Ἀετὸν μόνος ἐκβαλεῖ τὴν Κιβωτὸν καὶ τὰς Πλάκας ἐκ τῆς γῆς. 120

Ἀβεελβούλ τίνος ἦτο υἱός· ὑποσημ. 91

Ἀειψανον αὐτοῦ ποῦ εὑρέθη· ὑποσημ. 92

Ἄγγελοι ποίαν δεν ἄρησαν νὰ ἐκδύσωσι. 6

Ποῖον ἐφύλαττον, καὶ δὲν ἄφιναν νὰ τὸν ἐγγίσωσι. 9

Ἄγγελοι ἤξευρον τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Κυρίου, τὸν δὲ τρόπον αὐτῆς ἠγνόουν· ὑποσημ. 51

Δι' Ἀγγέλων πρέπει νὰ στέλλωμεν τὰ ζητήματά μας εἰς τὸν Θεόν· εἰς τὴν ὑποσημ. 32

Ἄγγελος Κυρίου ποίαν ἔτρεφε. 147, 274 334

Εἰς ποίους ἔφερε τροφήν 59 καὶ 84

Ἄγγελος ἐτύφλωσε τοὺς διαφθείρειν μέλλοντας τὴν Ἰουλιανήν. 42

Ἀγγέλους τοὺς φυλάττοντας, ποῖος μάρτυς παρεκάλεσε νὰ παραμερίσωσι διὰ νὰ ἀποκεφαλισθῇ. αὐτόθι

Ποῖον παρεκίνησεν εἰς τὸ μαρτύριον. 150

Τίνος μάρτυρος Ἄγγελος τοὺς κεκομμένους μαστοὺς ἰάτρευσε. 192

Ποίαν ἐποίησεν ὑγιῆ. 482

Ἄγγελος Ῥαφαὴλ ποῖον ἐξέβαλεν ἀπὸ τὴν θάλασσαν. 224

Καὶ ἀπὸ ποταμόν. 284

Ἄγγελος ποῖον ἠλευθέρωσε. 227

Ποίους ἐβάπτισε 264

Ποίαν ἐλευθέρωσεν ἀπὸ τὸ πορνοστάσιον. 329

Τίσι συνεβούλθει διὰ νὰ κτίσουν ὕετον ναόν· αὐτόθι.

Εἰς ποίαν ἔδιδον Ἄγγελοι φορέματα. 336

Ποῖον ἐνεδυνάμωνον 338

Ἁγιασμὸς μικρὸς, πόθεν ἐπεκράτησε νὰ γίνεται· ὑποσημ. 317

Διώκει τοὺς δαίμονας. αὐτόθι.

Ἅγιοι πολλοὶ ἀποβάλλοντες τὴν βαρύτητα τοῦ σώματος, ἥρπαζοντο καὶ ἐν στιγμῇ διέβαινον διαστήματα πάμπολλα· ὑποσημ. 29

Τὸ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἀξίωμα, ἀπὸ ἐδῶ ἔλαβον. αὐτόθι.

Ἅγιοι προϋπαντῶσι τοὺς τιμῶντας αὐτοὺς μὲ ἐγκώμια. 74

Ἁγίους οὐ μόνον ὁ Θεὸς ἐδόξασεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς τόπους, καθ' οὓς διέτριψαν ἢ ἐτάφησαν. 135

Ποῖος ἅγιος ἐδόξαζεν ἀπὸ μόνον τὸν δεξιὸν μαστὸν, καὶ πότε δὲν ἐδόξαζεν οὔτε ἀπὸ αὐτόν. 196

Ἅδεν ποῖος λάκκος ὀνομάζεται. 200

Ἀετὸς τί προεικονίζει. 130

Ἀθανάσιος ὁ μέγας τί ἔπαθε παρὰ τῶν Ἀρειανῶν. 123—124

Ἄθω Ὄρος ὑπὸ τίνος φυλάττεται· ὑποσημ. 104

Αἰδεῖμι τί θὰ εἰπῇ· ὑποσημ. 233

Αἱρετικῶν ποῖον εἶναι ἰδίωμα· ὑποσ. 256

Οἱ εἴς τι σφαλέντες, δὲν εἶναι καὶ αἱρετικοί. αὐτόθι.

Τόμον αἱρετικῶν ποία ἁγία ἔρριψεν εἰς τοὺς πόδας της. 257

Ἀκάθιστος Ὕμνος πότε ἤρχισε νὰ ψάλλεται· ὑποσημ. 444

Ἀκρίδας ποῖος ἅγιος διώκει ἀπὸ τὰ χωράφια. 158

Ἀλέξανδρος πόθεν μετεκόμισε τὰ ὀρίδια εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν· ὑποσημ. 119

Τὰ λείψανα τοῦ Ἱερεμίου μετέφερεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. αὐτόθι.

Ἁμαρτίαν του τίς ὁμολογήσας εἰς τὸν κριτὴν, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων παιδείαν. 88

Ἁμαρτίας ἰδικάς μας πρέπει νὰ ἔχωμεν ἔμπροσθέν μας, τας δὲ τοῦ πλησίον ὄπισθεν· ὑπ. 211

Ἐὰν τὴν ἁμαρτίαν σκεπάσῃ τις τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ ὁ Θεὸς σκεπάζει τὰς ἰδικάς του. 345

Ἀμέλεια ὅσον κακόν. 273

Ἀμέλεια ψυχῆς, κάμνει νὰ ὑποχωρῇ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· ὑποσημ. 206

Ἀμφίπολις ποία εἶναι. 143

Ἀναργύρων τρεῖς εἶναι αἱ συζυγίαι· ὑποσημ. 240

Ἀνανὶ ὁ Προφήτης τί ἐπροφήτευσε· ὑποσημ. 59

Ἀναργύρων θαύματα τίς συνέγραψε· 27

Ἀναστάσιοι δύω εἶναι, οἱ αὐτοὶ καὶ Σιναΐται, καὶ Ἀντιοχείας Ἐπίσκοποι, καὶ ἱερομάρτυρες· ὑποσημ. 402

Αἱ τετυπωμέναι ἐρωταποκρίσεις τίνος ἐκ τῶν δύω εἶναι; —Ποῦ αὗται εὑρίσκονται πλουσιώτεραι· ὑποσημ. 414

Ἀνάστασιν νεκρῶν μὴ γίνεσθαι, ποία αἵρεσις ἀνεβλάστησε. 297

σελ.

Ἀνδρέας ὁ Κρήτης τίνος σύνταξιν μιμεῖται· ὑπ. 245
Ἐγκώμιον εἰς αὐτὸν ποῖος ἔχει· αὐτόθι.
Ἀνδρείου στρατιώτου ποία εἶναι ἡ φυσιογνωμία. 107
Ἀνδριὰς τοῦ Κυρίου, ὃν ἡ αἱμορροοῦσα ἐποίησε, τί ἦτο καὶ ποῖος αὐτὸν συνέτριψεν· ὑποσ. 259
Κατὰ συγκατάβασιν ἐδέχθη αὐτὸν ὁ Κύριος. αὐτόθι.
Ἀνδρόγυνα ποῖα ἐφύλαξαν παρθενίαν. 42
Ἀνοὺβ ὁσίου ἀρεταὶ καὶ κατορθώματα θαυμάσια· ὑποσημ. 189
Ἀντίχριστον τίς ἀπατηθεὶς προσεκύνησεν. 202
Ἀντώνιος ὁ μέγας ποῖον θαυμαστὸν ῥητὸν εἶπε· εἰς τὴν ὑποσημ. 345
Ἄξιόν ἐστιν, Ὕμνος, πότε καὶ ποῦ πρῶτον ἐμελῳδήθη. 200
Ἀπόστολοι δὲν ἐβαπτίσθησαν ὕδατι, ἀλλὰ μόνῳ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι· εἰς τὴν β'. ὑποσημ. 135
Οἶκοι νέοι κατὰ ἀλφάβητον εἰς τοὺς Κορυφαίους· ὑποσημ. 232
Ἀποστόλους δώδεκα ποῖα πράγματα ἐπροσήμαιναν· εἰς τὴν β'. ὑποσημ. 233
Ἀπόστολοι οἱ δώδεκα κατὰ τάξιν τίνες. 233—237
Οἱ κανόνες αὐτῶν κακῶς λέγονται ὅτι εἶναι ὑποβολιμαῖοι· ὑποσημ. 237
Ἀπρίλιος τί ὄνομα εἶναι· ὑποσημ. 70
Ἄργος Πελασγικὸν ποῖον λέγεται· ὑπ. 119
Ἄργους ἐπίσκοπος ποῖος ἦτο 60 καὶ 127
Ἀργυρούπολις ποῦ εὑρίσκετο. 344
Ἀρειανοὶ κατὰ τοῦ Ἀθανασίου τί ἔπλασαν. 123
Ἀρετὰς δὲν πρέπει νὰ μεταχειρίζεται τις κατ' ἀνθρωπαρέσκειαν, ἀλλ' ἐν τῷ κρυπτῷ· ὑποσημ. 211—212
Ἀρετὴ κρυπτὴ πρέπει νὰ ἦναι. αὐτόθι.
Κάμνει φανερὸν τὸ τοῦ Εὐαγγελίου κήρυγμα. 279
Καὶ τὰ θηρία ἡμερόνει, καὶ τοὺς πολεμίους φίλους ποιεῖ. 283
Ἀρετὴν τῶν ἀσκητῶν τίς μετεχειρίζετο, κατοικῶν εἰς τὴν πόλιν. 27
Ἀριθμοὶ ποῖοι ὀνομάζονται κύκλοι· ὑποσ. 241
Ἀρνησίχριστοι παιδεύονται ἀπὸ τὸν Θεὸν μὲ πολλὰ καπά. 83
Ἀρνησίχριστος μάρτυς. 92
Ἀρσενίου τρία ψυχωφελῆ ἀποφθέγματα, ποῖα εἶναι. — Λόγους εἶχεν ὁ ἅγιος αὐτὸς καὶ κεφάλαια. — Ὁ τοῦ θανάτου φόβος δὲν ἔλειπεν ἀπὸ αὐτόν. 137—138
Ἀρχάγγελοι, ποῖαν μάρτυρα ὑγίαναν. 172
Ποῖον ἀνεβίβασαν ἐκ τοῦ φάραγγος. 174
Εἰκόνες αὐτῶν εἰς ποῖον ἐφάνησαν. 252
Ἀρχὴν οἱ λαβόντες, πολλοὺς πειρασμοὺς ἔχουσι. — Τὸ βάρος τῆς ἀρχῆς πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τις· ὑποσ. 206
Ἀρχόντων φιλίας, ποῖος δὲν ἠγάπα· ὑπ. 225 καὶ 303
Αὐγάρου ἡ πρὸς τὸν Χριστὸν ἐπιστολή. 324
Αὐγουστῖνος τὴν τῆς Θεολογίας ἔλαβε χάριν.—

σελ.

Ἄκρυκα ἀείρρυτα εἶχε. — Συγγράμματα αὐτοῦ ποῖα μετεφράσθησαν ἑλληνιστί. — Ἐνοθεύθησαν ἀπὸ τοὺς αἱρετικούς· ὑπ. 206--207
Αὔγουστος μὴν διατί ὠνομάσθη ὑποσημ. 290
Αὐθένταις κατὰ σάρκα οὐ δεῖ πειθαρχεῖν, ἀλλὰ τῷ κατὰ Πνεῦμα, ἤτοι τῷ Χριστῷ. 125
Ἀφουσία τί νῆσος εἶναι. 188
Ποῖος ἅγιος εἰς αὐτὴν ἐξωρίσθη. αὐτόθι.

Β

Βάπτισμα, ὃ ἐποίησεν ὁ Ἀθανάσιος ἔτι παιδίον ὄν, δὲν πρέπει νὰ μιμώμεθα· β'. ὑπ. 123
Τὸ ὑπὸ λαϊκῶν γενόμενον ὑπὸ ἱερέων πάλιν τελεῖται. αὐτόθι.
Βαρθολομαίου Ἀπρστόλου ναὸν τίς ἔκτισεν, ἔχων μέρος τοῦ λειψάνου του. 73
Εἰς ποῖον ἐχάρισε τὸ νὰ συνθέτῃ εὐκόλως Τροπάρια. αὐτόθι.
Βαρθολομαίου τοῦ Ἀποστόλου λείψανον ποῖοι μάρτυρες ἐπαράστεκαν. 339
Βαρνάβας δὲν εἶναι ὁ Βαρσαβᾶς· ὑποσ. 198
Βαρύτητα σώματος πολλοὶ ἅγιοι ἀπέβαλον· ὑπ. 29
Βασιλεύς τις τίνος λείψανον ἐσήκωσεν εἰς τοὺς ὤμους του. 34
Βενεδικτινῶν τάγμα εἰς ἕνα τύπον μένον, ὕστερον ἐμοιράσθη· ὑποσημ. 35
Βενέδικτος τί σημαίνει. 34
Πρῶτος ὁ ὅσιος Βενέδικτος ἔδειξε τὴν μοναχικὴν ζωὴν ἐν τῇ δύσει. — Τί Κανόνα ἐξέδωκεν. αὐτόθι.
Βιβλία Χριαςιανῶν ποῖοι δὲν ἔδωκαν εἰς τὸ κατακαῆναι. 90
Ταῦτα ὡς τέκνα του πρέπει νὰ νομίζῃ τις. 126
Δὲν πρέπει νὰ προδίδῃ αὐτά. αὐτόθι.
Ἡ δύναμις τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς βίβλοις γεγραμμένων προσκαλεῖ τοὺς Ἀγγέλους εἰς βοήθειαν· αὐτόθι.
Τίς γράψας βιβλία πολλὰ ἐβλάβη εἰς τὰ ὄμματα καὶ ἐκ Θεοῦ ἰατρεύθη. 183
Τὰ δὲ ἐκ τοῦ γραψίματός του χρήματα τὰ ἔδωκεν εἰς τοὺς πτωχούς· αὐτόθι.
Βιβλία Δωροθέου, ποῖα. 186
Βιβλία Χριστιανῶν τίς δὲν ἔδωκε. 246
Βίοι ἁγίων καὶ οἱ μὴ γεγραμμένοι, ἀπὸ τὰ θαύματα ὅμως γίνονται φανεροί. 278
Βλαχερνῶν (περὶ) διαφωνία εὑρίσκεται· ὑποσ. 242
Βοτάνη ἐβλάστησεν, ὅπου ἀπεκεφαλίσθη ὁ ἅγιος Θαλλέλαιος· ὑποσημ. 159
Βούλγαροι πολλοὺς χριστιανοὺς ποικίλοις τρόποις ἐθανάτωσαν. 273
Βουλγάτα ποία ὀνομάζεται· ὑποσ. 206
Βρυορρήτωρ ποῖος ἐλέγετο. 191
Βρύσεις πόθεν ἀναβαίνουσι. 157
Βρῶμα κατούρου, εἰς ποῖον μάρτυρα μετεβλήθη εἰς εὐωδίαν βαλσάμου. 216
Βύζαντίου ἀρεταί. 184

Γ

σελ.

Γαβριὴλ τί σημαίνει· ὑποσημ. 55
Γαβριὴλ ὁ Ἀρχάγγελος πρῶτος ψάλλει τὸν Ὕμνον τοῦ, Ἄξιόν ἐστι. 200
Γαβριὴλ εἰκὼν εἰς ποῖον μάρτυρα ἐφάνη. 252
Γαβριὴλ σύναξις διατί γίνεται κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην Ἰουλίου. ἄδηλόν ἐστι· ὑποσ. 259
Κλάδον φοίνικος ἔδωκεν εἰς τὴν Θεοτόκον. 319
Γάλα ποῖος ἐξέβαλεν ἀντὶ αἵματος. 227, 274 καὶ 285
Γαμαλιὴλ συγγενὴς ἦτο τοῦ Στεφάνου. — Πρὸ τοῦ Παύλου ἐπίστευσεν. — Ἀείψανον αὐτοῦ ποῦ εὑρέθη. — Μαθηταὶ αὐτοῦ ποῖοι ἦσαν· ὑποσημ. 292—293
Γερμανὸς ἀπὸ ποῖον ἔγεινε Πατριάρχης· ὑπ. 146
Τί ἔγραψεν ἐπάνω εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.—Ποῖον εὐλόγησεν ἐγγάστριον· ὑπ. 147
Γεράσιμος ὅσιος ἠσπατήθη. — Πάλιν διωρθώθη. ὑποσημ. 41
Γεώργιος ὁ μεγαλομάρτυς ποίους ἐποίησε μάρτυρας διὰ τοῦ μαρτυρίου του. 99
Μετὰ τίνος εὑρίσκετο πάντοτε, διδάσκων καὶ αὐτὸν παντοίως προνοούμενος. — Ποῖον ἐκῆρε μαζί του, ὅτε ἔμελλε νὰ τελευτήσῃ. 103
Τοῦ Ὄρους τοῦ Ἄθω εἶναι ὁροφύλαξ· ὑποσημ. 104
Τίνες ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ διὰ τοῦ ἁγίου Γεωργίου. 104, 105 καὶ 108
Γλυκερίας ἐκ τοῦ τάφου μῦρα ἀνέβλυζον· ὑποσημ. 147—148
Θαύματα αὐτῆς διατί ἐμποδίσθησαν.—Λείψανον αὐτῆς ποῦ εὑρίσκετο. αὐτόθι.
Γλώσσης δάγκασμα συντείνει εἰς ἀποφυγὴν πορνείας. 121
Ὁ μὴ κρατῶν γλώσσης οὐδὲ παθῶν κρατήσει· ὑποσημ. 304
Γραπτοί τίνας Ἰαμβικοὺς στίχους ἔγραψαν εἰς τὸν ἅγιον Μεθόδιον· ὑποσημ. 204
Γρηγόριος διατί λέγεται Διάλογος. — Μέγας ἐπωνομάσθη. — Οὐδεὶς τῶν διαδόχων του ἔγεινεν ὅμοιος αὐτοῦ· — Ταπεινὸς ἦτο. — Πόσα βιβλία συνέγραψε. — Τίς ταῦτα μετέφρασεν. ὑποσ. 32—33
Γυνὴ ποία ἐφόρεσεν ἀνδρικὰ φορέματα, καὶ ἔμεινεν ἔγκλειστος. 25
Ποίαν ἐλύτρωσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν βίαν ἀνδρός. 39
Γυνὴ ποία τὴν Σωμανίτιδα μιμουμένη, ἔγεινεν αἰτία νὰ ἀναστηθῇ ὁ υἱός της. 101
Γυναῖκα μάρτυρα τίς ἐξήρπασεν ἀπὸ τὸ πορνοστάσιον. 77
Γυναῖκές τινες ἀθλήτριαι, ποίαν ὠδὴν ἔψαλλον. 91
Γυνὴ φιλόξενος ποῖον ἐφιλοξένησε χρόνους ἑπτά. 188
Τίνος μάρτυρος γυνὴ παρεθάρρυνεν αὐτὸν εἰς τὸ μαρτύριον. 191
Ποία εἶπεν ὅτι κατὰ τὴν φύσιν εἶμαι γυνή, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τὸν λογισμόν· ὑποσημ. 260
Γυνὴ τίνος μάρτυρος ἐμακάριζεν αὐτὸν διὰ τὴν προθυμίαν, ἣν ἔδειξεν εἰς τὸ μαρτύριον. 343
Ἡ αὐτὴ ἐσφάλισε τὴν θύραν τοῦ οἴκου καὶ ἔκλεισεν ἔξω τὸν ἄνδρα της, νομίσασα ὅτι ἐφοβήθη τὸ μαρτύριον. αὐτόθι.
Ἡ αὐτὴ μόνη της ἔπερνε τὰ μέλη τοῦ ἀνδρός της καὶ τὰ ἔβαλλεν ἐπάνω εἰς τὸν ἄκμωνα διὰ νὰ κοποῦν. αὐτόθι.
Ἡ αὐτὴ ἐπλήρονε τὸν δήμιον διὰ νὰ κτυπᾷ δυνατώτερα τὸν πέλεκυν εἰς τὸ κόψιμον τῶν μελῶν τοῦ ἀνδρός της. αὐτόθι.
Γυναῖκας στείρας καὶ ἀτέκνους, τίς ἅγιος τεκνογόνους ποιεῖ. — Καὶ γαλακτοτρόφους. 210 καὶ 280

Δ

Δαβὶδ ἠπατήθη ἀπὸ τὸν Σιβᾶ· ὑποσημ. 123
Τοὺς ἀπὸ τὸ γένος του, ποῖος ἠθέλησε νὰ θανατώσῃ· ὑποσημ. 213
Δαίμονες ὡμολόγησαν, ὅτι, ὅταν τιμωρῶνται μάρτυς, περισσότερον αὐτοὶ τιμωροῦνται ἀοράτως ἀπὸ τὸν Θεόν. 216
Φεύγουσιν ἀπὸ τὸν ῥαντισμὸν τοῦ ὕδατος τοῦ ἁγιασμοῦ· ὑποσημ. 317
Δαίμονες ἀπὸ ποῖον ἐστέλλοντο εἰς τὸ νὰ γεωργῶσι καὶ νὰ φυλάττωσι τοὺς καρπούς. 13
Ἐκλείσθησαν εἰς ἀγγεῖα πήλινα. αὐτόθι.
Ἀπὸ ποῖον ἅγιον ἐδιώκοντο. 85
Δαιμόνων τελώνια διάφορα ἐξετάζουσι τὴν ψυχὴν ὅταν ἀναβαίνῃ εἰς τὰ οὐράνια. 114
Δάκρυα ποῖα ὁσία ἔχυνεν, ὁσάκις ὡμίλει. — Καὶ τὴν χεῖρα φιλοῦσα, ἔβρεχεν αὐτὴν μὲ δάκρυα. — Τίς ἐγέννα ταῦτα 5
Δάκρυα τυφλόνουσι τοὺς ὀφθαλμούς· 261 καὶ 303
Δαλμάτων μοναστήριον διατί ὠνομάσθη· ὑπ. 295
Δεσπόσυνοι ποῖοι ἐλέγοντο· ὑποσ. 213
Διάβολος εἰς ποίαν ἔδειξε ποτήριον καὶ ποταμὸν μέλιτος καὶ γάλακτος κατὰ φαντασίαν. 136
Διάβολος καὶ τοὺς μεγάλους ὁσίους γελᾷ. — Μετασχηματίζεται εἰς διαφόρων προσώπων σχήματα. 65
Διακρίσεως πέρι διδασκαλία θαυμαστὴ ποῦ εὑρίσκεται· ὑποσημ. 230
Δονάτος ποῦ ἦτο ἐπίσκοπος. — Ποῦ εὑρίσκεται τὸ λείψανόν του· ὑποσημ. 117
Δόξης τῆς εἰς τὴν γῆν, τίς παρεκάλει νὰ μὴ ἀξιωθῇ. ὑποσημ. 267
Δούλευσις Θεοῦ μεγάλη ἐστι τιμή. εἰς τὴν ὑποσ. 351
Δούλη ποία ἐθανατώθη, ἐπειδὴ δὲν ἐσυγκατένευσεν εἰς τὴν αἰσχρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ αὐθέντου της. 190
Δοῦλος εὐγνώμων δὲν χωρίζεται ἀπὸ τὸν αὐθέντην του. 219

σελ.

Δούλους ποῖος ἅγιος ἐμπόδιζε νὰ μὴ φεύγωσιν ἀπὸ τοὺς αὐθέντας των. 286
Δούλων του ποῖος ἐδέχετο τοὺς ἐμπαιγμούς. 40
Δράκοντας ὀγδοήκοντα πηχῶν εἰς τὸ μάκρος, ποῖοι ἠφάνισαν. 51
Δράκων ἑξήκοντα πηχῶν ἀπὸ ποῖον ἐθανατώθη. 66
Δράκοντα μέγαν τίς, καὶ μὲ ποῖον τρόπον ἐθανάτωσε. 196
Ποία ἁγία δράκοντα ἡμέρωσε. 260
Ποία δράκοντα ἐθανάτωσε. 278
Δωρόθεος ὁ Τύρου τί συγγράμματα ἔγραψε. 186

Ε

Ἑβραῖοι ὠνομάζοντο μὲ ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων ὑποσ. 109
Ἐγκώμια εἰς τοὺς Τεσσαράκοντα ὑποσ. 23
Εἰς τὸν μέγαν Γεώργιον. ὑποσημ. 104
Εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Θεόδοτον. ὑποσ. 7
Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν· εἰς τὴν 6'. ὑποσ. 54
Εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν Μάρκον. ὑποσ. 109
Εἰς τὸν Βασιλέα ἐπίσκοπον Ἀμασείας· ὑπ. 111
Εἰς Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου· ὑπ. 116
Εἰς τὸν προφήτην Ἱερεμίαν ὑποσημ. 121
Εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην. ὑποσ. 135
Εἰς τοὺς Κορυφαίους Ἀποστόλους. ὑποσημ. 232
Εἰς τοὺς δώδεκα ὑποσημ. 237
Εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα. ὑποσημ. 281
Εἰς τοὺς Μακκαβαίους. ὑπ. 291
Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν. ὑποσ. 302
Εἰς τὸν Βαρνάβαν. ὑποσημ. 198
Εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν καὶ Θαδδαῖον ὑποσημ. 213
Εἰς τὸν Βαρθολομαῖον. ὑποσημ.
Εἰς τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. ὑποσ. 138
Εἰς Σίμωνα τὸν Ζηλωτήν. ὑποσ. 142
Εἰς Κωνσταντῖνον καὶ Ἑλένην. εἰς τὴν γ' ὑπ. 163
Εἰς τὴν τρίτην εὕρεσιν τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. ὑποσημ, 169
Εἰς τὴν ὁσιομάρτυρα Θεοδοσίαν. ὑποσημ. 173
Εἰς τὴν ἁγίαν Μαρίναν ὑποσημ. 266
Εἰς τὸν Ἠλίαν. ὑποσημ. 268
Εἰς τὴν Ἰουλίτταν καὶ Κήρυκον· ὑποσ. 262
Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. ὑποσημ. 318
Εἰς τὴν προεόρτιον ἡμέραν τῆς Κοιμήσεως. ὑποσημ. 316
Εἰς τὸν ἐκ Κιλικίας Ἰουλιανόν. εἰς τὴν ἁ. ὑπ. 216
Εἰκὼν τίνος συναρμοσθεῖσα εἰς τὰ μέλη τοῦ νεκροῦ, ἀνέστησεν αὐτόν. 101
Εἰκὼν τῆς Θεοτόκου δὲν ἄφησε τὸν βάρβαρον νὰ ἔμβῃ ἔφιππος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. 322
Εἰκόνος Χριστοῦ χάριν τῆς ἐν τῇ Χαλκῇ πόρτα, τίνες ἐθανατώθησαν. 306
Εὕρεσις τῆς ἐν Καμουλιανοῖς ἀχειροποιήτου εἰκόνος Χριστοῦ. 307
Τίνι τρόπῳ αὕτη ἐτυπώθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τὴν Ἀκυλίναν. 308

σελ.

Τίνι τρόπῳ ἐτυπώθη ἀχειροποίητος εἰκὼν τοῦ Κυρίου διὰ τὴν Μαρίαν, καὶ ἰάτρευσεν αὐτήν. 311
Τέσσαρες ἀχειροποίητοι εἰκόνες εἶναι τοῦ Κυρίου. ὑποσημ. 310
Πῶς ἐπαρηγορήθησαν αἱ διὰ τὴν στέρησιν τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνος θλιβόμεναι μοναχαί. 311—312
Εἰκὼν Χριστοῦ ἡ πρὸς τὸν Αὔγαρον.—Θαύματα αὐτῆς. — Ἐστάλη εἰς Κωνσταντινούπολιν. 324—327
Ποῦ τώρα εὑρίσκεται. ὑποσημ. 327
Εἰρηναῖος Ἑλληνιστὶ συνέγραψε τὰ βιβλία του. ὑποσημ.—Πέντε μόνα βιβλία αὐτοῦ σώζονται.—Τίνος ἦτο μαθητής. 337
Εἰρήνης μάρτυρος πέρι τὰ λεγόμενα, παράδοξά εἰσι. 130
Ἐκδίκησιν δὲν πρέπει νὰ κάμνωμεν. 39
Ἐκκλησίας ἔνδον πρέπει νὰ προσευχώμεθα προτιμότερον, παρὰ εἰς ἄλλον τόπον. 5
Ἐκκλησίας νόμος οὐκ ἔστι τὸ σπάνιον· ὑποσ. 123
Τί φρονεῖ περὶ τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου, δηλαδὴ ὅτι εἶχε σάρκα σὺν πᾶσι τοῖς ἀδιαβλήτοις αὐτῆς πάθεσι καὶ τοῖς ἰδιώμασι. ὑποσημ. 295
Ἔλαιον τοῦ Σταυροῦ θαύματα ἐποίει. ὑποσημ. 289
Ἔλαιον τῶν κανδηλῶν τῶν ἁγίων Εἰκόνων πολλὰ ποιεῖ θαύματα. αὐτόθι.
Ἐλάφια ποῖον ἠκολούθουν. 52
Ἐστάλησαν, καὶ ἀνθρωπίνως ἐν ἐλάλησεν. 52
Ἐλεημοσύνη πλουσία ἱλαρὰ καὶ ἀνεπίδεικτος, ποῖον ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον τῆς Ρώμης. 32
Ἐλεημοσύνην τίς ἔδωκεν εἰς τὰ ζῶα ἄτινα τῷ ἔφερον τὸ νερόν. 39
Τίς ἔδωκε τὸ ἀργυροῦν σκουτέλι τῆς μονῆς. 32
Ἐλεημοσύνη, γεμάτα ποιεῖ τὰ ἀγγεῖα. 185
Ἐλεημοσύνην οἱ δίδοντες, πολλαπλασιωτέραν λήψονται, ἱστορία ὠφέλιμος. 228
Ἐλισσαίου τοῦ Προφήτου λείψανον ποῦ ἐφέρθη. ὑποσημ. 203
Πόσους νεκροὺς ἀνέστησεν. 203
Ἐλύμας ὁ μάγος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. εἰς τὴν γ'. ὑποσημ. 234
Ἐντροπῆς χάριν, ποῖος ἐθανατώθη μόνος. 328
Ἐξουθενεῖν ἑαυτὸν τί εἶναι. ὑποσημ. 186
Ἐπαινούμενός τις, πρέπει νὰ σιωπᾷ καὶ νὰ μὴ ἀποκρίνεται. αὐτόθι.
Ἐπιστολὴ τοῦ Χριστοῦ ἡ πρὸς τὸν Αὔγαρον ποῦ εὑρέθη, καὶ εἰς ποῖον ἀπεστάλη. ὑποσ. 325
Ἐπιστολὰς τὴν τοῦ Κυρίου, καὶ τὴν τοῦ Αὐγάρου ἀναφέρει ὁ Εὐσέβιος. — Ποῖοι ταύτας βεβαιοῦσιν. — Πότε ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Κυρίου εἰς Κωνσταντινούπολιν μετεκομίσθη αὐτόθι.
Ἑπτὰ ἀριθμὸς διατί παρθένος καλεῖται. ὑποσ. 46

σελ.

Ἐσθὴς Θεοτόκου ἀπὸ τί ἦτον ὑφασμένη. ὑποσ. 242
Ἄλλη ἦτον ἀπὸ τὸ ὠμοφόριόν της. αὐτόθι.
Εὐαγγέλιον τὸ κατὰ Ματθαῖον ποῦ εὑρέθη. ὑπ. 198
Πότε ἀνεγινώσκετο. αὐτόθι.
Εὐαγγέλιον μικρὸν τίς μόνος εἶχε. ὑποσημ. 48
Εὐαγγελισμοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν τυχοῦσαν τῇ μεγάλῃ ἑβδομάδι, οὐ καταλύονται ὀψάρια. ὑπ. 55
Οὐ μετατίθεται αὕτη.—Ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ ἐγένετο. αὐτόθι.
Εὐδοκία ἡ βασίλισσα τί ἦτο, καὶ τί καλὰ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλήμ.—Ἐδιωρθώθη ἀπὸ τὴν αἵρεσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔπεσεν. ὑπ. 313-314
Εὐρετίκια οἱ χριστιανοὶ δὲν πρέπει νὰ ζητῶσι. ὑποσημ. 179
Εὐχὴ δὲν δίδεται διὰ κρημνισμὸν, ἀλλὰ διὰ στηριγμόν. 337
Εὐχὴ κοινὴ εἰς τὸν Κύριον, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἐξομολογητική. 368
Εὐχὴ εἰς τὸν ἅγιον Τρύφωνα. 358
Εὐωδίαν τίς ἐξέβαλλεν ἀπὸ τὰς σάρκας του κατακαιόμενος. 24

Ζ

Ζηλωτὴς διὰ τί ὠνομάσθη ὁ Σίμων. 142
Ἄλλη εἶναι ἡ μνήμη τούτου, καὶ ἄλλη ἡ πρὸς τὸν Χριστὸν αὐτοῦ γνώρισις. ὑπ. αὐτόθι.
Ζώνης πέρι τῆς Θεοτόκου διαφωνία εὑρίσκεται. ὑποσημ. 351
Ποία ἐπέρασεν εἰς τὴν Ζώνην ταύτην χρυσᾶς σειράς. ὑποσημ. — Ποῦ αὕτη εὑρίσκεται —Πότε, καὶ παρὰ τίνος ἀφιερώθη τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου. αὐτόθι.

Η

Ἠλίας ὁ προφήτης ποῖον ὠδήγησε. 250
Τί σημαίνει τὸ ὄνομά του. 268
Μετὰ τὴν εἰς οὐρανὸν ἀνάληψίν του, ἀπέστειλε γράμμα πρὸς τὸν Ἰωράμ. ὑποσ.— Ἔπαινοι αὐτοῦ. 269
Ἡλίου κύκλοι πόθεν ἄρχονται. ὑποσημ. 1
Ἡμέρας τεσσαρακονταπέντε ποία ἐστάθη ἀκίνητος ἐν τῇ προσευχῇ. 276
Ἡμίονος ἐλάλησεν ἀνθρωπίνως. 294
Ἡρῴδης ὁ τὸν Πρόδρομον ἀποκτείνας, πότε ἐξωρίσθη, καὶ παρὰ τίνος. ὑποσημ. 348
Τίνος ἔχων γυναῖκα νόμιμον, ἐπῆρεν ὕστερον γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ του. 347
Ἡρωδιὰς τίνι θανάτῳ ἀπωλέσθη. — Ἐκόπη ἡ κεφαλή της ὑπὸ τοῦ πάγου. 348
Ἡσαΐας διὰ προσευχῆς του ἐξήγαγε τὴν πηγὴν τοῦ Σιλωάμ. 138
Εὐαγγελιστής ἐστι καὶ ἀπόστολος μᾶλλον, ἢ προφήτης.—Ποῖοι ἀναφέρουσι τὰς προφητείας του. ὑποσημ. 139

Θ

σελ.

Θαδδαῖος εἷς τῶν δώδεκα ἦτο, καὶ οὐχὶ εἷς τῶν ἑβδομήκοντα. ὑποσημ. 325
Θανάτου ὥραν ἐνθυμούμενος, τίς κατεφρόνησε βασιλείαν ἐπίγειον. 26
Θανάτου ἐν τῇ ὥρᾳ τίς ἐσιώπα. ὑποσημ. 53
Θαῦμα Φωκᾶ ἱερομάρτυρος. ὑποσ. 272
Θέλημα οἰκεῖον ὁ ἀφήσας, κατορθόνει τὰς ἀρετάς. ὑποσημ. 186
Θεοδοσίας τῆς Κωνσταντινουπολιτίσσης λείψανον ἐποίει θαύματα. 173
Θεοδόσιος διὰ τί λέγεται μικρός.—Ἔλαβε πρόνοιαν νὰ συγκροτῆσῃ τὴν τρίτην Σύνοδον. —Πότε αὐτὸς ἔφαγεν ἄρτον, καὶ ἔπιεν ὕδωρ γλυκύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν. ὑποσημ. 286—287
Θεόδωρος ὁ Τύρων διατί ὠνομάσθη φανερωτής. 74
Θεὸν μόνον, ποῖος ἐπεθύμει. ὑποσημ. 189
Ποῖοι ἔλεγον τὸν Θεὸν ἀνθρωπόμορφον ἐν ἀγνοίᾳ. ὑποσημ. 156
Θεὸς διὰ κάποιαν οἰκονομίαν ἀφίνει τινα πάθη ἀνιάτρευτα. 354
Θεοτόκος οὐκ ἐβαπτίσθη παρὰ Πέτρου καὶ Ἰωάννου. ὑποσημ. 136
Ταύτῃ ἡ Κωνσταντινούπολις ἀφιερώθη. 144
Πολλάκις τὴν Κωνσταντινούπολιν διεφύλαξεν. ὑποσημ. 144
Ἡ εἰκὼν αὐτῆς ποῦ ἐπεφέρετο. αὐτόθι.
Εἰκόνος τῆς Θεοτόκου ἔμπροσθεν ποῖος ὕμνος ἐμελῳδήθη. 199
Ὠμοφόριον αὐτῆς ἄλλο φαίνεται νὰ ἦτον ὑπὸ τὴν ἐσθῆτα. ὑποσημ. 242
Εἰς τὸν τάφον αὐτῆς Ἀγγελικὴ ὑμνῳδία τρεῖς ἡμέρας ἠκούετο. 243
Θήκην τοῦ σώματός της καὶ τὰ ἐντάφιά της, ποῖος ἔστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. — Ἐσθὴς αὐτῆς ἀπὸ τί ἦτον ὑφατμένη. ὑποσ. 242
Αὕτη πρώτη εἶδε τὸν Χριστόν. ὑπ.—Δι' αὐτὴν ἠνοίχθησαν τὰ οὐράνια καὶ ἐπίγεια. 271
Τὰ ἐν τῷ Ὄρει τῶν ἐλαιῶν δένδρα αὐτὴν ἐπροσκύνησαν.—Ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἀγγέλου κλάδον φοίνικος. 318
Ἐν τῷ τάφῳ αὐτῆς τρεῖς ἡμέρας ἤκουον οἱ ἀπόστολοι Ἀγγελικοὺς ὕμνους. — Μετὰ τὴν τριήμερον αὐτῆς Κοίμησιν οὐ μόνον ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου, ἀλλὰ καὶ ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν. ὑποσ. 320
Διὰ τί ἡ ἀνάστασις καὶ ἀνάληψις αὐτῆς ἐπ' ἐκκλησίας οὐ δημοσιεύεται. ὑποσημ. 321
Παιδεύει τοὺς ἀθέους Ἀγαρηνούς. 321 καὶ 322
Μετὰ τῆς Θεοτόκου κρίσιν δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ τις. 353
Νεώριον οἶκος αὐτῆς τί ἦτο ; 352
Θεόφιλος ἔδωκεν ἄδειαν νὰ διαρπάσωσι μόνον τὰ κελλία τῶν μοναχῶν, ὄχι δὲ καὶ νὰ θα-

σελ.

νατώσωσιν αὐτούς. ὑποσημ. 256
Θερμὰ νερὰ πόθεν ἀναδίδονται. 157
Θηρίον ἀνθρωπίνην φωνὴν ὡμίλησεν. 338
Θηρία τὰ τρώγοντα τὰ λάχανα, ποῖος ἅγιος ἐδίωκε. 36
Θηρία οὐ βλάπτουσι τοὺς μέλλοντας σωθῆναι. 58

Ι

Ἰεζεκιὴλ τί σημεῖον ἔδωκε.—Διὰ τί ἐτιμώρησε τὴν φυλὴν τοῦ Γάδ. 272
Ἱερεμίας κατέβη εἰς Τάφνας τῆς Αἰγύπτου, ἀφ' οὗ ἠχμαλωτίσθη ἡ Ἱερουσαλήμ.—Ἐλιθοβολήθη ἐκεῖ καὶ ἐτάφη.—Διὰ προσευχῆς του ἐνεκρώθησαν αἱ ἀσπίδες καὶ οἱ κροκόδειλοι. — Τὰ λείψανά του μετεφέρθησαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου.—Τί σημεῖον εἶπεν εἰς τοὺς Ἱερεῖς.—Ποῦ ἔκρυψε τὴν Κιβωτὸν καὶ τὴν Σκηνήν. — Ἔγλυψε μὲ τὸ δάκτυλόν του εἰς πέτραν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.—Δὲν ὑπῆγεν εἰς Βαβυλῶνα. — Εἶχε καὶ ἄλλα βιβλία, τὰ ὁποῖα τώρα δὲν εὑρίσκονται. 119—121
Ἱεροκατήχοροι τί παιδείας λαμβάνουν ὑποσημ. 303
Ἱερώνυμος πόσας γλώσσας ἤξευρε. — Ποίας Γραφὰς μεθερμήνευσεν.—Τὰ ἐν τῇ νεότητι ὁρῶν συγγράμματά του, ἠσχύνετο γέρων ὤν.—Ἀνατολικὸς καὶ Ἱεροσολυμίτης ὀνομάζεται, ἀλλ' οὐχὶ Δυτικὸς ἅγιος.— Περὶ Παραδείσου τί εἶπεν εἰς τὸν φίλον του Αὐγουστῖνον.—Ἔπαινος τῶν συγγραμμάτων του. ὑποσ. 206
Ἵνα, οὐκ ἔστιν αἰτιολογικὸν, ἀλλὰ ἀποβατικόν. ὑποσημ. 324
Ἰούδας τίς ἀπόστολος ἦτο. 213
Ἐκ τούτου κατήγοντο οἱ Δεσπόσυνοι. ὑπ. 213
Ἰουλιανὸς ὁ θεῖος τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ, τύραννος κατέστη κατὰ τῶν χριστιανῶν.—Κατὰ τούτου καὶ κατὰ τοῦ ἀνεψιοῦ του τίς ἐπροφήτευσε. 9
Ἰούλιος μὴν διὰ τί λέγεται. ὑποσημ. 240
Ἰούνιος, τί ὄνομα εἶναι, καὶ τί δηλοῖ. ὑποσημ. 177
Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας ἐν ἀγνοίᾳ ἔπεσεν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Ἀφθαρτοδοκητῶν. ὑποσημ.— Ἐπαινεῖται παρὰ πολλῶν ἡ αὐτοῦ ὀρθοδοξία. 294
Ποιητὴς εἶναι τοῦ, Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ. ὑποσημ. — Ἐνήφτευεν ἐν ὅλῃ τῇ Τεσσαρακοστῇ μετὰ πολλῆς ἐγκρατείας. 295
Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου θεῖος ἦτο ὁ Χριστός. 135
Ἰὼβ πόσους χρόνους ἐπέρασεν εἰς τὴν πληγὴν τῆς λέπρας. ὑποσημ. 132
Ποῦ δεικνύεται ὁ τάφος του ὑποσ. 133
Καὶ τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς ἔλαβε διπλοῦς ὑπ. 132
Κοπρία αὐτοῦ ἱττορεῖται. αὐτόθι.

σελ.

Ἰωσὴφ ὁ ὑμνογράφος πόθεν ἔλαβε τὴν χάριν νὰ συνθέτῃ εὐκόλως Τροπάρια. 73
Ποιήματα αὐτοῦ. ὑποσημ. 74
Ἰωσὴφ ὁ Μνήστωρ τίνος ἦτο ἀδελφός. ὑποσ. 112

Κ

Καισάριος ὁ ἀδελφὸς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐρωταποκρίσεις συνέγραψε. ὑποσ. 24
Κάλλιστος ὁ πρῶτος ποῦ ἡσύχαζεν ἐν τῷ Ἄθῳ ὑποσημ. 215
Καμποῦραν σώματος ποῖος ἅγιος ἰατρεύει. 148
Κανδηλῶν τῶν ἁγίων εἰκόνων ἔλαιον, πολλὰ ποιεῖ θαύματα. ὑποσημ. 289
Κανδήλας τῶν ἁγίων ἔλαιον, θαύματα ποιεῖ. 89
Κανόνες τῶν Ἀποστόλων κακῶς λέγονται ὅτι εἶναι ὑπερβολιμαῖοι. ὑποσημ. 237
Κανὼν ἁγιορειτικὸς Γερμανοῦ τοῦ νέου εἰς τὰς ἑπτὰ Συνόδους. 364
Καρδίαν ὁ μὴ φυλάττων πάντα τὰ καλὰ ἐπιλανθάνεται. ὑποσημ. 206
Καρφία τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ληστῶν εὑρεθέντα, τί διαφορὰν εἶχον. ὑποσημ. 16
Κάστρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως πῶς λέγονται, ὑποσημ. 155
Κατένα τί εἶναι. 309
Καταλαλεῖν ἀδελφοῦ, χεῖρον τοῦ φαγεῖν κρέας. ὑποσημ. 86
Κιβωτὸν ποῖος ἔκρυψε, καὶ ποῖος εὗρε. 120
Ποῖος θέλει ἐκβάλει αὐτὴν, καὶ ποῖος θέλει ἀνοίξει, καὶ πότε. αὐτόθι.
Κινάρα τί εἶναι. ὑποσημ. 309
Κλέπτας ποῖος ἅγιος ἐφανέρωνε. 286
Κλέπτας ποῖος πιάσας εἰς τὸ ἁλώνιόν του, συνεβοήθησεν αὐτοῖς διὰ νὰ σηκώσωσι τὰ σακκία. 304
Κλεπτῶν ἀρχηγοὶ ἑπτὰ, πιστεύσαντος μαρτυροῦσι. 115
Κλήματος παράδοξος ὥριμος καρποφορία ἐν καιρῷ λειτουργίας. 208
Κόλασις ἁμαρτωλῶν μὲ τὸ πῦρ ἔχει νὰ γένῃ ὑπ. 158
Κόμης τί ἀξίωμα ἦτο. ὑποσημ. 51
Κόραξ τί δηλοῖ. 130
Κορίνθου ἀρχιερεὺς ἅγιος, ποῖος εἶναι. 127
Καὶ ἄλλος αὐτῆς ἀρχιερεύς. 129
Κορίνθου ἐπίσκοπος ποῖος ἦτο. 59—60
Κόσμος δὲν εἶναι ἐμπόδιον εἰς τὸ νὰ εὐαρεστήσῃ τις τῷ Θεῷ. 185
Κρήτη ποίους ἁγίους ἐβλάστησε. 204
Κρίνειν σφάλματα ἀδελφῶν δὲν πρέπει ὑποσ. 211
Κρίσις τοῦ Θεοῦ μὲ πῦρ ἔχει νὰ γένῃ. 157
Κρίσις τοῦ Θεοῦ φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς μετάνοιαν. 44
Κύβος τί εἶναι. 108
Κύπρος, πόθεν ἔλαβε προνόμιον νὰ ἦναι αὐτοκέφαλος. 198

σελ.

Κυριακὴ τῶν ἑξ Οἰκουμενικῶν Συνόδων. 264
Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας πότε ἐκοιμήθη.—Τί ἀπόφθεγμα εἶπε· ὑποσημ. 192
Κύριλλος Γορτύνης ὁ ἐν τῇ Κρήτῃ, Μῦρον ἀνέβρυε· εἰς τὴν ὑποσημ. 204
Δύω Κύριλλοι Γορτύνης εἶναι. αὐτόθι.
Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἠπατήθη. ὑποσ.—Ἀπολογία ὑπὲρ αὐτοῦ. — Τίνας τόπους ἐπῆραν οἱ τρεῖς του υἱοί. ὑπ. 123
Πάντοτε ὑπῆρχεν ἅγιος καὶ ἰσαπόστολος.—Καὶ βασιλεὺς καὶ ἱερεὺς ἦτον καὶ ἐπίσκοπος.—Νόμον ἐποίησε νὰ μὴ θανατόνεται τις μὲ σταυρόν. ὑποσημ. 162
Ποῦ ἀπέθανε.—Καὶ ποῦ ἐνεταφιάσθη. 164
Κατεφίλει τὰ ὑπὲρ Χριστοῦ πληγωθέντα μέλη τῶν Ὁμολογητῶν. — Τί ἐνουθέτει τοὺς ἐπισκόπους.—Τί λόγια εἶπε διὰ τοὺς κατηγορουμένους ἐπισκόπους.—Πόσον ἦτον ἀμνησίκακος.—Θυρωρὸς ἦτο τῶν ἁλιέων Ἀποστόλων. ὑποσημ. 162—164
Κωνσταντινουπόλεως Γενέθλια ποῖα. — Αὕτη ἀφιερώθη τῇ Θεοτόκῳ.—Πολλάκις αὐτὴν ἡ Θεοτόκος διεφύλαξεν. 144
Μὲ ποῖα καλὰ ἐστολίζετο. 278
Ὁ βλασφημῶν αὐτὴν Σαρακηνὸς ἐπαιδεύθη. 321
Οἱ ἐπίσκοποι αὐτῆς τίνες ἐστάθησαν, 344
Ἐπίγραμμα εἰς αὐτὴν ἡρωελεγεῖον προσφυές. ὑποσημ. 322
Κωνστάντιος ἀπατηθείς, ἐφρόνει τὰ τῶν Ἀρειανῶν. 124

Λ

Λαύρα τί θὰ εἰπῇ. 248
Λαύρας διατί τὰ μεγάλα μοναστήρια ὀνομάζουσι. ὑποσημ. 45
Λειτουργία προηγιασμένη καὶ πρὸ τοῦ Διαλόγου ἦτο. ὑποσ. 33
Λείψανα μαρτύρων τίνες εἶχον ἔργον νὰ μυρίζωσι. 48
Λειψάνων μαρτυρικῶν ἀναμέσον διαπερᾷν, ἰατρείαν προξενεῖ 76
Λείψανον λαμπρὸν, σῶον, καὶ εὐῶδες εὑρεθῆναι, ὑπερφυσικόν ἐστι θαῦμα. 274
Λειψάνου τίνος ἁγίας ἀλλάσσουσι κατ' ἔτος ἐνδύματα τὰ ὁποῖα φορεῖ, καὶ ἰσάζουσι τὰς τρίχας, καὶ κόπτουσι τὰ ὀνύχια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν της. 297
Λέαινα ἀνθρωπίνως ὁμιλεῖ. 218
Λέαινα, τοὺς μὲν κακοὺς θανατόνει· τοὺς δὲ μέλλοντας σωθῆναι, οὐ βλάπτει. 58
Λέων εἰς ποῖον ὑπετάσσετο καὶ τὸν ὄνον αὐτοῦ ἔβοσκεν. — Διὰ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἐπάνω εἰς τὸν τάφον του ἐξέπνευσεν. 10—11
Λέων τίνος τὸν ἱδρῶτα ἐσπόγγιζε μὲ τὸν δεξιόν του πόδα. 312

σελ.

Λέοντες δύω εἰς ποῖον ἠκολούθουν. 38
Λέων φέρει καὶ λαμβάνει ἐπιστολήν. 39
Λῃστὴς ποῖος ἐθαυματούργει. ὑποσημ. 204
Λογισμοὺς ὁ μὴ ἔχων, τὴν πρᾶξιν ἔχει ἀντὶ τῶν λογισμῶν. ὑποσημ. 193
Λογισμοὶ νεκροὶ λέγονται. αὐτόθι.
Λογισμὸς, κύριος εἶναι καὶ αὐτοκράτωρ τῶν παθῶν. 291
Λογισμοῖς ἐπιθυμίας ποῖος εἶναι φοβερός. ὑποσ. 304
Εἰς τοὺς λογισμοὺς δὲν πρέπει νὰ ἀκούῃ τις ὑποσημ. 350
Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐφανερώθη μὲν ὕστερον, ἐγνωρίσθη δὲ καὶ πρότερον τοῖς καθαροῖς τὴν διάνοιαν. ὑποσημ. 291
—Σεσάρκωται, καὶ τῆς οἰκείας ἀϋλότητος οὐκ ἐξέστη· καὶ ὅλος σεσάρκωται, καὶ ὅλος ἐστὶν ἀπερίγραπτος. εἰς τὴν ὑποσημ. 295
—Ἄφθαρτον σῶμα οὐκ ἔλαβεν. αὐτόθι.

Μ

Μαγδαληνὴ πρώτη μὲν ἀπὸ τὰς ἄλλας Μυροφόρους, οὐ πρὸ τῆς Θεοτόκου δὲ, ἐθεάσατο τὸν Χριστόν· ὑποσ. 271
Μαγεία ἐμποδεΐζει τὰ θαύματα. 147, 148
Μαγείας δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ πράττωσιν οἱ χριστιανοί. 76
Μάγοι ποίαν πικρὰν τιμωρίαν λαμβάνουσι. ὑποσημ. 147—148
Μακεδονίου ἁγίου Πατριάρχου ἡ καθαίρεσις πολλὴν σύγχυσιν ἐπροξένησεν εἰς τὸν λαὸν, καὶ τί περὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὑποσημ. 110
Μαξίμου Καυσοκαλυβίτου ἀστεία πρόρρησις, ὑπ. 215
Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστὴς πότε ἤρχισε νὰ κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον. ὑποσημ. 108
Ἐπιτομεὺς εἶναι τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου. 109
Τίνων τὰ λείψανα ἐσύναξεν. αὐτόθι.
Τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἑβραϊκὸν εἶναι, καὶ τί σημαίνει. Ἑλληνικὸν εἶναι. αὐτόθι.
Θαῦμα αὐτοῦ ἀξιόλογον. αὐτόθι.
Μάρτιος διατί λέγεται. 4
Ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ αὐτοῦ ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον· εἰς τὴν ὑπ.—Καὶ τὸν ἄνθρωπον. 3
Ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ αὐτοῦ συνελήφθη καὶ ἐσταυρώθη καὶ ἀνέστη ὁ Κύριος.—Ἀρχὴ φυσικὴ εἶναι τῆς γεννήσεως τῶν καρπῶν. ὑποσημ. αὐτόθι.
Ἐν τῷ Μαρτίῳ θὰ γίνῃ ἡ κοινὴ ἐξανάστασις καὶ ἡ τῶν κτισμάτων ἀποκατάστασις.—Πῶς ὀνομάζεται Ἑβραϊστὶ καὶ Ἰταλιστί. 4
Μάρτυς ἐτύφλωσε τὸν δοῦλον, ὅστις ἐζήτει νὰ τὴν ἀτιμάσῃ. 8
Μαρτύριον τῶν χριστιανῶν τίς καθ' ὑπόκρισιν μιμηθῆναι βουληθεὶς, ἐμαρτύρησε τῇ ἀληθείᾳ. 88

σελ.

Μάρτυρες δὲν νομίζουν, ἀλλὰ πληροφορίαν ἔχουν ὅτι θέλουσι δεχθῇ ἀπολαύσεις ἀγαθῶν. 177
Μαρτύρων πληγὰς τίς καταφιλῶν ἔγεινε μάρτυς. 189
Τίνων μαρτύρων αἱ ψυχαὶ ἐφάνησαν εἰς τὰ σώματα των εἰς εἶδος παρθένων. 218
Μάρτυς ποῖος ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἡγεμόνος ἓν λωρίον τοῦ σώματός του. 227 καὶ 327
Μάρτυς ποῖος δὲν ὤμοσεν εἰς τὴν τύχην τοῦ βασιλέως· 255
Μάρτυρες τίνες ἐτιμώρησαν μετὰ θάνατον τοὺς αὐτοὺς τιμωρήσαντας, ὡς αὐτοὶ τοῦτο ἐμαρτύρησαν. 309
Μάρτυς ποία ἐφαίνετο μετὰ θάνατον συμψάλλουσα ταῖς μοναχαῖς. 223
Μάρτυς ποία ἀνέβλυσεν ἐκ τοῦ τάφου της δρόσον ἰαματικήν. 247
Μάρτυς ποία δὲν ἔζεργε νὰ τὴν ἐκδύσωσιν· ὑπ. 190
Μάρτυς ποῖος παρεκάλεσε τοὺς φυλάττοντας αὐτὸν Ἀγγέλους νὰ παραμερίσωσι, διὰ νὰ ἀποκεφαλισθῇ. 150
Μάρτυρος τίνος γυνὴ ἀκολουθοῦσα, ἐθάρρυνεν αὐτόν. 191
Τίς μάρτυς παραδοὺς τῷ Θεῷ τὴν γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον του, ἔτρεξεν εἰς τὸ μαρτύριον. 191
Μάρτυρας ποία γυνὴ ἐπισκεπτομένη ἐν τῇ φυλακῇ ἐμαρτύρησε. 182
Τίς μάρτυς προδοθεὶς ἀπὸ τὴν δούλην του τῆς ἔδωκε χρυσὸν δακτυλίδιον εἰς εὐχαριστίαν. 195
Μάρτυρες ὅταν τιμωρῶνται, περισσότερον τιμωροῦνται ἀοράτως οἱ δαίμονες ἀπὸ τὸν Θεόν. 216
Μαρτύρων μὲ αἵματα ποία ἀλείφετο, ὡσὰν μὲ μῦρα καὶ ἀρώματα. 343
Μάρτυς ποῖος λαβὼν εἰς τὰς χεῖρας τὴν ἐκκοπεῖσαν κεφαλὴν, ἐπεριπάτησεν ἕως δύω σημεῖα τόπου. 227
Μάρτυρος ποίου τὸν ἱδρῶτα ἐσπόγγιζε λέων μὲ τὸν δεξιόν του πόδα. 312
Μάρτυρος τίνος νεκροῦ ὄντος, ἔκοψαν τὴν κεφαλήν. 323
Μάρτυς ποῖος ἔλεγε τὸ ἀξιομνημόνευτον τοῦτο ἀπόφθεγμα «οὐδὲν οὕτως ἡδὺ, ὡς τὸ πάσχειν ὑπὲρ Χριστοῦ.» 334
Μεθόδιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως μὲ νεκρὸν ἐσυγκατοίκει εἰς τὸν λάκκον. ὑποσημ. 204
Ἀπορίαν εὐκόλως ἔλυσεν. αὐτόθι.
Μεθόδιος ὁ Πατάρων περὶ μελλόντων προεῖπε. 215
Μέμφηται ἐάν τις ἑαυτὸν, καρτερεῖ πανταχοῦ. εἰς τὴν ὑποσημ. 345
Μετεμόρφωσις πότε ἔγινε. — Μετετέθη κατὰ τὸν Αὔγουστον.—Καὶ διὰ τί.—Τὸ Κοντάκιον αὐτῆς διὰ τί λέγεται καθ' ἑκάστην ἐν τοῖς Τυπικοῖς. — Περὶ αὐτῆς τίς λαλεῖ ἀδέσποτα.—Ὁ Λουκᾶς διὰ τί ἀναφέρει αὐτὴν ἐν τῷ ἐννάτῳ Κεφαλαίῳ.—Ποῖοι ἔχουσιν εἰς αὐτὴν ἐγκωμιαστικοὺς λόγους εἰς τὴν ὑποσημ. 300—302
Μετανοῆσαι δύνανται καὶ σωθῆναι διὰ μετανοίας καὶ αὐτοὶ οἱ μυρίας πράξαντες ἁμαρτίας. 346
Μέτριος ὁ Γεωργὸς παράδειγμα εἶναι εἰς τοὺς χριστιανούς. 178
Μετεώρου μονὴν τίς ἔκτισε. 100
Μηδικίου μονὴ ποῦ εὑρίσκεται. 129
Μηνῶν πρῶτος ποῖος εἶναι. 3
Μήτηρ φιλόθεος ποία λόγια ἔλεγεν εἰς τὸν υἱόν της, λειποθυμοῦντα ἐν τῷ μαρτυρίῳ. — Καὶ τί ἐποίησεν. 23
Μήτηρ ποία ἐπλήρωσε, διὰ νὰ τελειώσωσι μὲ σταυρὸν τὸν υἱόν της. 80
Μήτηρ τίνος δὲν ἔτρωγε παχέα φαγητὰ, ὅτε ἐγκυμόνει αὐτόν. 196
Μήτηρ τίς ἐσυμβούλευε τὴν θυγατέρα της νὰ μὴ φύγῃ ἀπὸ τὸ μαρτύριον. 222
Μήτηρ ποία ἐθάρρυνε τὸν υἱόν της εἰς τὸ μαρτύριον. 334
Μητέρα αὐτῶν τίνες ὅσοι δὲν ἠθέλησαν νὰ ἰδοῦν. 344
Μιτυλήνης ἐπίσκοπος ποῖος ἦτο. αὐτόθι.
Ποῖαι κόραι ἀπὸ αὐτὴν ἐβλάστησαν. 78
Μιχαὴλ ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελον, ποῖος ὡδηγήθη εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Πίστιν. — Καὶ ἐβαπτίσθη καὶ ἐκοινώνησε καὶ ἐβοηθεῖτο. 12
Μιχαὴλ τοῦ Ἀρχαγγέλου εἰκὼν, εἰς ποῖον μάρτυρα ἐφάνη. 252
Ποῖον ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν φυλακήν. 181
Μοιχεία πῶς παιδεύεται. 114
Μοναστήριον ἀπὸ ποῖον, ἀκούονται φωναὶ κατὰ καιρὸν τῆς ἀκολουθίας. 216
Μοναχὴ καὶ καλογραία δὲν πρέπει νὰ βλέπῃ πρόσωπόν τινος, οὔτε ἄλλος νὰ βλέπῃ τὸ ἰδικόν της. 5
Μοναχοὶ νεόκουροι πρέπει νὰ μένωσιν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν τῷ μοναστηρίῳ. 269
Μοναχὸς ἄγρυπνος προσκαλεῖται τὸ θεῖον ἔλεος. ὑποσημ. 304
Μοναχὸς δόκιμος, φοβερός ἐστι λογισμοῖς ἐπιθυμίας. αὐτόθι
Πῶς δύναται νὰ γίνῃ τις μοναχός.—Ἔργον αὐτοῦ ποῖον εἶναι.—Τίς ἐκαίετο τὰ ἐντόσθια ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς χάριτος ὑπ. 53
Μοντανὸς ποίας αἱρέσεως ἦτον ἀρχηγός. ὑποσ. 254
Μῦρον εὐῶδες τίνος ὁ τάφος ἀναβρύει. 99
Μύλασσα τί φρούριον ἦτο. 180

N

Ναυατιανοὶ τί ἦτον. ὑποσ. 66
Νεεμίας εὗρε τὴν Σκηνὴν καὶ τὰ λοιπὰ, ἃ ἔκρυψεν Ἱερεμίας. ὑποσημ. 120

σελ.

Νεκρούς δὲν πρέπει νὰ φοβῆταί τις, ἀλλὰ τοὺς ζωντανούς, πῶς νοεῖται. ὑποσημ. 193
Νεκροὶ δίκαιοι οἱ μὴ ἔχοντες ἀνθρώπους διὰ νὰ τοὺς ψάλλωσιν, ἔχουσι τοὺς Ἀγγέλους τιμῶντας αὐτοὺς μὲ τὰς ὑμνῳδίας των. 270
Νερὸν τίς ἔφερε μακρὰν ἀπὸ δώδεκα μίλια. ὑπ. 323
Νερὸν τίς ἔφερε μακρὰν ἀπὸ πέντε μίλια. 38
Νερὸν τίνος ἀνέβλυζον αἱ χεῖρες. 39
Νεώριον τίς Ναὸς ἦτον τῆς Θεοτόκου. 352
Νηστεία χαλινὸς εἶναι κατὰ τῆς ἁμαρτίας. ὑπ. 304
Νικηφόρος ὁ Ὁμολογητὴς μὲ ποῖον ἦτον ὅμοιος. 180
Νικόδημος τίνος ἦτο συγγενής.—Ἐν ταῖς διὰ Χριστὸν βασάνοις ἐτελειώθη. — Λείψανον αὐτοῦ ποῦ εὑρέθη. ὑποσημ. 292—293
Νικολάου τοῦ μεγάλου λειψάνου ἀνακομιδὴ, πῶς ἔγεινε. —Ἀπὸ τὰς πτέρνας τοῦ λειψάνου του ἔτρεχε μῦρον πολύ. 161
Ἐπροσκυνήθη τὸ λείψανόν του καὶ εἰς τὴν Κέρκυραν. ὑποσημ. 161
Τὸν Ἀθωνίτην Πέτρον ἐλύτρωσεν. 201
Νικόλαος ὁ μέγας χαρτίον ἔδωκεν εἰς τὸν ὑμνογράφον Ἰωσήφ. 73
Νόθος τίς ὢν καὶ ἐκ πορνείας ἔγεινεν ἅγιος. 103
Νύμφην αὐτοῦ τίς ἠβουλήθη νὰ ἀτιμάσῃ. 88

Ξ

Ξενιτεία ποία εἶναι· ὑποσημ. 344

Ο

Ὁδὸς αἰσθητὴ ἡ ὑπὸ Θεοῦ κεκρυμμένη, οὐχ εὑρίσκεται· ὑπ.—Οἱ ζητοῦντες αὐτὴν εὑρεῖν μέμψεως εἶναι ἄξιοι. 120
Ὀκτὼ ἀριθμὸς διατί λέγεται ἰσάκις ἴσος ἰσάκις· ὑποσημ. 108
Ὀλδὰ εἰς τίνος καιρὸν ἐπροφήτευσε· ὑπ. 84
Ὀμματίων κλεῖσις συντείνει εἰς ἀποφυγὴν πορνείας. 121
Ὀμνύειν οὐ δεῖ εἰς θνητὸν ἄνθρωπον. 255
Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ τίνος ποίημα εἶναι· ὑπ. 293
Ὄνομα Θεοῦ ποῦ, καὶ ποῖος ἔγραψε μὲ τὸν δάκτυλον.—Ὅπου αὐτὸ ἐγράφη νεφέλη ἐπεσκίαζε. 120
Ὀρεινὴ τῆς Ἰουδαίας ποία εἶναι· ὑπ. 222
Οὐάλης Ἀρειανὸς ἦν. 124
Οὐρανοὺς τίς εἶδεν ἀνεῳγμένους καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καθεζόμενον εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ Πατρός. 150
Ὅρις τί δηλοῖ. 130

Π

Πάθη τινὰ ἀρίνονται ἀνιάτρευτα διά τινα οἰκονομίαν. 353
Παιδεῖαι αἱ τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ μᾶς διδάσκωσιν, ἤτοι νὰ μᾶς ϕωφρονίζωσιν· ὑποσ. 314

σελ.

Παιδία κολυβὰ καὶ παράσημα ποῖος ἅγιος ἰατρεύει. 148
Παντοκράτορος τὸ περικαλλὲς μοναστήριον τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει ποῖος ἔκτισε. 315
Τὰ πρωτεῖα εἶχεν μεταξὺ ὅλων τῶν μοναστηρίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. 316
Παραδείσου δόξα ἀκατάληπτος εἶναι· ὑπ. 206
Παράδεισον χειρόγραφον τῶν Πατέρων τίς ἐσύναξε. ὑπ. 56
Παρακλητικὴ τίνος ἐστὶ πόνημα· ὑπ. 74
Παραμυθὴ μοναχῶν ποίαν τιμωρίαν λαμβάνει. 57
Τίς ταύτην ἐμίσει. 71
Ποῖον προφήτην ἐθανάτωσε. 64
Παρθένων συμπόσιον τί εἶναι· ὑποσ. 215
Πάσχα Κύριον πότε λέγεται. 4
Πάσχειν διὰ τὸν Χριστὸν οὐδέν ἐστιν ἡδύτερον. 334
Πάσχειν διὰ τὸν Χριστὸν πρόξενον εἶναι εὐδαιμονίας. 89
Πατέρων τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων ἔπαινοι· ὑποσ. 45
Παῦλος ἀπὸ ποῖον χωρίον ἦτο. 231
Πεῖνα ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀγάβου προφητευθεῖσα εἰς ποῖον χρόνον συνέβη. — Δι' αὐτὴν πολλὴ ταραχὴ ἐν Ῥώμῃ ἐγένετο. — Καὶ οἱ ἐξωτερικοὶ αὐτὴν ἀναφέρουσιν· ὑποσημ. 81
Ἀπὸ τὴν πεῖναν τίνες ἀπέθανον· ὑποσημ. 102
Πελεκητὴς μοναστήριον ποῦ εὑρίσκετο· ὑποσ. 71
Περιστερὰ τί δηλοῖ. 130
Εἰς τίνος κεφαλὴν καθίσασα ἔκαμε τοὺς λαοὺς νὰ τὸν ἐκλέξωσι διὰ ἐπίσκοπον. ὑπ. 300
Πέτραι δύω αἱ ἀπὸ τὸ στῆθος τοῦ Ἀρχιερέως κρεμάμεναι, πῶς ὀνομάζονται. 203
Πέτρος ὁ ἀπόστολος ὀγλίγωρα ἐμετακίνει τὰς προτέρας του ἀποφάσεις. ὑποσημ. 231
Φεύγοντα τὸν Νέρωνα, ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ Κύριος.—Ποῖος ἦτο κατὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ϕώματος. αὐτόθι.
Τὸν Σίμωνα κατεκρήμνισε. 234
Πιλάτος ποῖον θάνατον ἔλαβεν· ὑποσημ. 271
Πίστις Χριστιανῶν δὲν εἶναι ἀτιμωτέρα τῆς τῶν Ἑλλήνων θρησκείας, διότι εἶναι νεωτέρα ἐκείνης. 85
Πλεονεξία καὶ σώματα θανατόνει καὶ ψυχάς. 194
Ποιμὴν εἰς πόσην ταπείνωσιν ἔϕθασεν· ὑποσ. 375
Τὸν λόγον του ποτὲ δὲν ἔλεγεν ἀνώτερον ἄλλου γέροντος.—Ἀνεψιόν του δὲν ἠθέλησε νὰ βοηθήσῃ. αὐτόθι.
Πλοῦτον πνευματικὸν τοῦ αὐθέντου του τίς ἔλεγε κλαίων, ὅτι ἔχασε· ὑποσημ. 48
Πόλεμος ὠϕελεῖ περισσότερον τοὺς χριστιανοὺς παρὰ ἡ εἰρήνη· ὑποσημ. 68
Πορνείας εἰς τὸν πόλεμον ποία ἁγία εἶναι βοηθός. 89
Πόρνην δημοσίαν τίς, καὶ μὲ ποῖον τρόπον ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὸ πορνοστάσιον, καὶ ἐποίησεν αὐτὴν μοναχήν. 197

σελ.

Πορταϊτίσσης εἰκόνα τῆς Θεοτόκου τίς ὁ ἐξαγαγὼν ἐκ τῆς θαλάσσης. 149

Προδρόμου μέρος τοῦ ἱματίου, καὶ πλεξοῦδαν, καὶ μέρος τοῦ σώματος καὶ αἵματος αὐτοῦ, τίς ἔφερεν εἰς Κωνσταντινούπολιν· ὑπ. — Ἡ κάρα ἐφυλάχθη. — Ὁ λάρυγξ αὐτοῦ ἐπνίγη. 348

Προδρόμου γονεῖς ποῦ ἐκατοίκουν· ὑποσ. 222

Ἐξάδελφος δεύτερος ἦτο τοῦ Κυρίου· ὑπ. 275

Πρόδρομος ποῦ ἐφυλακίσθη· — Πότε παρεδόθη εἰς τὸν Ἡρῴδην· ὑποσ. 347

Προσευχόμενος τίς ἡρπάζετο, καὶ διὰ τοῦτο ἐπρόφθανε καὶ κατέβαζε τὰς χεῖρας του, ἵνα μὴ ἁρπαγῇ εἰς τὴν ὑποσημ. 344

Προφήτης, ὃν ὁ λέων ἔφαγε, πῶς ὠνομάζετο· ὑποσημ. — Ὁ ἀπατήσας αὐτὸν, ἵνα φάγῃ δὲν ἦτο ψευδοπροφήτης· 64

Πτωχοῖς τίς διδων ψωμία ἔκαμε νὰ γεμίσωσιν αἱ ἀποθῆκαι τοῦ πατρός του. 207

Πτωχοῖς τίς διαμερίσας τὰ τῆς Ἐκκλησίας χρήματα, ἔβαλεν αὐτοὺς ἐπάνω εἰς ἁμάξας. 309

Πτωχοὶ τίνες ἐμαρτύρησαν. 330

Ρ

Ῥάβδος τίνος ἐμπηχθεῖσα ἐν τῇ γῇ ἐριζώθη. 267

Τίνος ἡ ῥάβδος ἔκαμε νὰ τρέξῃ ὁ ποταμός. 305

Ραφαὴλ Ἄγγελος ποῖον ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν θάλασσαν. 224

Σ

Σαμοθράκης εἰς τὸ νησίον ποῖος ἐξωρίσθη. 31

Σαμουὴλ τί θέλει νὰ εἰπῇ.—Ποῖα βιβλία συνέγραψεν· ὑποσημ. — Κέρατον αὐτοῦ ποῦ εὑρίσκετο. 332

Σαρακηνοὶ ὑπὸ τῆς Θεοτόκου παιδευθέντες, ἀφανισμῷ παρεδόθησαν. 322

Σὰρξ ἡ προσληφθεῖσα ἐκ τῆς Παρθένου ὑπὸ τοῦ Κυρίου, οὐκ ἦν ἄφθαρτος πρὸ τοῦ Πάθους. 78

Σατανᾶς ποῖον ἐπάτησε καὶ τὸν ἐπροσκύνησε. 202

Σελήνη εἰς πόσον διάστημα γίνεται τελεία· ὑπ. 3

Σεραφὶμ (πέρι) ποῦς ἐλάλησε. 67

Συριανὴ ποία εἶναι· ὑποσημ. 30

Σιλωὰμ βρύσις πῶς ἀνέβλυσε, καὶ πῶς ἑρμηνεύεται. 138

Τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου περισσότερον νερὸν ἀνέβλυζεν· ὑποσημ. 139

Ἰαματικὴν δύναμιν τῶν ὀφθαλμῶν ἔχει αὐτόθι.

Σίμων ὁ μάγος ἀπὸ τὴν προσευχὴν τοῦ Πέτρου ἐκρημνίσθη.—Ὡς Θεὸς ἐπροσκυνεῖτο. 234

Σκηνὴν τίς ἔκρυψε καὶ τίς εὗρε· ὑποσημ. 420

Σκηνιῶται ἀληθινοὶ ποῖοι εἶναι· ὑποσημ. 260

Σμύρνη ποῖον ἅγιον ἐβλάστησεν. 445

Σμύρνης ἱερομάρτυς πρεσβύτερος, ποῖος ἐχρημάτισε. 28

Σολομὼν ποῦ εἶχεν ἀποθησαυρισμένον τὸ χρυσίον καὶ τὰ πολύτιμα ἀρώματα. 138

σελ.

Σοφίαν τὴν ἁγίαν τίς μὲ ψιλὸν ὄνομα καλῶν ἐπαιδεύθη. 324

Σοῦλι τὸ πολυθρύλλητον πῶς ἐλέγετο· ὑποσ. 417

Σπήλαιον διπλοῦν διατί λέγεται. 272

Σταυρὸς δὲν πρέπει τώρα νὰ γίνεται ὄργανον θανάτου. ὑποσημ. 462

Σταυρὸς κρυστάλλινος εἰς ποῖον ἐφάνη. 252

Σταυρὸν κρυσταλλοειδῆ τίς εἶδεν, ἀφ' οὗ καὶ ἐκβλύκε φωνή. 264

Σταυρὸς πότε ἐξέβαινεν ἀπὸ τὸ Βασιλικὸν παλάτιον καὶ ἐφέρετο εἰς ὅλην τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ διὰ ποῖον λόγον. — Διατί αὐτὸς ἐπεριφέρετο εἰς αὐτήν. 289

Ποῖος ἔφερε τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ εἰς τὴν Βασιλεύουσαν· ὑποσημ. 289

Σταυροῦ ξύλον ὅτε ἠχμαλωτίσθη ἀπὸ τοὺς Πέρσας, τότε ἠχμαλώτισε τὰς ψυχὰς των. — Πέρσαι τί ἔλεγον, ὅτε ὑπῆγεν εἰς τὴν Περσίαν ὁ Σταυρός. — Ἔλαιον τοῦ Σταυροῦ ἐποίει θαύματα· ὑποσημ. 289

Ἀνακομιδὴ αὐτοῦ ποία λέγεται· ὑποσημ. 317

Σταυρὸν οἱ μὴ θελήσαντες πατῆσαι χριστιανοί, ἔγειναν μάρτυρες. 324

Σταυροῦ τὸν τύπον διότι ἔκαμέ τις ἐμαρτύρησε. 328

Σταυροῦ τύπος δράκοντα ἐθανάτωσε. 66

Σταυροῦ ξύλον προσήρχοντο διὰ νὰ προσκυνήσωσιν οἱ χριστιανοί. 70

Τίς ἐμποδίζετο νὰ ἰδῇ αὐτὸν· αὐτόθι.

Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ ποῖοι ἔγειναν συγκοινωνοὶ, οὐ μόνον κατὰ τὸν τρόπον τοῦ θανάτου, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν καιρόν. 80

Σταυρὸν τίς ἰδὼν, ποῖα λόγια εἶπε. ὑποσημ. 98

Σταυρὸν ποία ἔγραψεν εἰς τὸ μέτωπόν της. 447

Στείρας γυναῖκας ποῖος ἅγιος τεκνογόνους ποιεῖ καὶ γαλακτοτρόφους. 210

Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος λείψανον ποίας ὑπερφυσικὰς ἐνεργείας ἔδειξεν, ὅταν εὑρέθη. — Δεξιὰν αὐτοῦ τίς ἔστειλεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν ὑποσημ. 292 — 293

Συκοφάνται τί παιδείαν λαμβάνουσιν· ὑπ. 303

Συμεὼν ὁ ἀδελφὸς τοῦ Κυρίου ἄλλος ἦτο ἀπὸ τὸν Σίμωνα τὸν Ζηλωτήν.—Κατεδικάσθη νὰ πίῃ φαρμάκιον.—Τίνος ἦτο υἱός.—Δεύτερος ἦτο ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων· ὑποσ. 111

Συνέσιος ὁ Κυρήνης εἰς ποῖον ἔδωκε χρεωστικὸν γράμμα περὶ ἐλεημοσύνης. 228

Σράλμα ἴδιον ἐπάνω ἑαυτοῦ βάλλειν, τοῦτό ἐστιν ἡ μεγάλη δυναστεία, ἤτοι ἡ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου· ὑποσημ. 345

Σῶμά του διὰ νὰ μὴ μολυνθῇ παρ' ἄλλων, τίς ἐκρήμνισεν ἑαυτόν. 210

Σῶμα δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ τι ἄλλο ἀφ' ὅ,τι θέλει ἡ ψυχή.—Ὑπὸ τῆς ψυχῆς κινεῖται. 89

Σῶμα μὲ τὸ ὁποῖον ἥμαρτεν ὁ ἄνθρωπος, μὲ αὐτὸ πρέπει καὶ νὰ μετανοῇ 414

σελ.

Σωτηρίαν οἱ προξενοῦντες εἰς τοὺς ἄλλους, ἀνωτέρας δόξης ἀξιοῦνται τῶν σωζομένων. 127

Τ

Ταπεινοφροσύνης δεῖται ὁ ἄνθρωπος διὰ παντός· ὑποσημ. 345
Τάρταρος ποῖος λέγεται. 157
Τεσσαράκοντα μαρτύρων τὰ ὀνόματα, οὐ περιέχονται ὁλόκληρα ἐν τῷ τροπαρίῳ αὐτῶν, καὶ ποῖον ὄνομα λείπει· εἰς τὴν ὑπ. 23
Τιμιωτέρας ποῖος εἶναι ὁ ποιητής. 499
Τοίχου ἐντὸς τίς κτισθείς, εὑρέθη ζωντανός. 338
Τόποι δύω διωρισμένοι ἀπὸ τὸν Θεὸν, ποῖοι εἶναι. 157
Τρίχας τῆς κεφαλῆς ποία γυνὴ διὰ ἀτιμίαν ἐξυρίσθη. 126
Τριῶν Ἀγγέλων, τῶν εἰς τύπον τῆς Ἁγίας Τριάδος φανέντων, ἔνιψε τοὺς πόδας ὁ Ἀβραάμ· εἰς τὴν ὑποσημ. 214
Τροπάρια νέα εἰς τὸν ἅγιον Θαλλέλαιον· ὑποσ. 159
Εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Νικολάου· ὑποσημ. 161
Εἰς τὴν ἁγίαν Θεοδοσίαν· ὑποσημ. 173
Εἰς τὸν Ἀλεξανδρείας Κύριλλον· ὑποσημ. 193
Οἶκοι νέοι καὶ Τροπάρια εἰς τοὺς κορυφαίους Ἀποστόλους· ὑποσημ. 233
Τροπάρια νέα εἰς τὸν ὅσιον Θεόφιλον τὸν Ἀγιορείτην· εἰς τὴν ὑποσημ. 254
Εἰς τὴν ἁγίαν Κυριακήν· ὑποσημ. 251
Εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα ὑποσημ. 2-1
Εἰς τὸν διάκονον Λαυρέντιον· ὑποσημ. 309
Εἰς τὸν πατριάρχην Νήφωνα· ὑποσημ. 312
Εἰς τὴν ἐξ Ἐδέσσης εἰς Κωνσταντινούπολιν μετακομιδὴν τῆ, ἀχειροποιήτου εἰκόνος τοῦ Κυρίου· ὑποσημ. 327
Εἰς τὴν κατάθεσιν τῆς ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου· ὑποσημ. 242
Εἰς τὸν προφήτην Ἠλίαν· ὑποσημ. 268
Εἰς τὴν ἁγίαν Παρασκευήν· ὑποσημ. 278
Εἰς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον· ὑποσημ. 125
Εἰς τὰς ἓξ Οἰκουμενικὰς Συνόδους. 264—265
Εἰς τὸν Ἔρασμον. 182
Εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν Βλαδίμηρον. 166
Εἰς τὸν Νικόδημον· ὑποσ. 2 8
Εἰς τὸν Μιχαὴλ Συνάδων. 167
Εἰς τὸν Ἰωσὴφ τὸν ὑμνογράφον· ὑπ. 74
Εἰς τὸν ἅγιον Ἀντίπαν· ὑποσ. 85
Εἰς τὸν μέγαν Γεώργιον· ὑποσημ. 104
Εἰς Ἀθανάσιον τὸν κτίτορα τοῦ Μετεώρου· ὑπ. 100
Τῷ Παντανακτος ἐξεφαύλισαν πάθῳ, ποῖος ψάλλων ἐφονεύθη. 21

Υ

Ὑπακοὴ καὶ εἰς τὰ παράλογα πρέπει νὰ γίνεται. 49
Ὑπακοὴν τίς ἠγάπα. 71

σελ.

Ὑπακοῆς χάριν ποία ἐμβῆκεν εἰς ἀναμμένον φοῦρνον. 282
Ὑπαπαντῆς ἑορτὴ πότε ἤρχισε νὰ τελῆται· ὑπ. 295
Ὑπερηφάνεια πόσον εἶναι κακόν. 202
Αὕτη κάμνει νὰ χάσῃ τις τὴν νίκην, τὴν ὁποίαν ἔκαμε πρότερον. 273
Ὕπνον τίς ὅσιος ἐνίκησεν· ὑποσημ. 330
Ὑποκρίται, οἱ ἀσεβοῦντες μὲν πρὸς Κύριον, φαινόμενοι δὲ ὅτι φυλάττουσι τὸν νόμον Κυρίου τιμωροῦνται. 272
Ὑποτάσσειν τὸ σῶμα εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ πάθη εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, ποῖος Ἀπόστολος ἐδίδαξε. 284

Φ

Φαγητὸν μαγειρευμένον τίς δὲν ἔφαγεν εἰς ἑξήντα χρόνους. 303
Φιλαργυρία ποῖον ἱερέα ἔκαμε νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, νὰ φονεύσῃ πέντε Κανονικὰς, νὰ ὑστερηθῇ τὴν ζωήν του, καὶ νὰ μὴ ἀπολαύσῃ οὔτε αὐτὰ τὰ χρήματα ὅσα ἐκέρδισε. 193
Ποῖον ἔκαμε λεπρόν. 203
Αὕτη καὶ σώματα σφάζει καὶ ψυχάς. 94
Φιλίας ἀρχόντων ποῖος δὲν ἠγάπα· ὑπ. 225 καὶ 303
Φιλοσόφου τί εἶναι ἴδιον· ὑποσημ. 122
Φόβου Θεοῦ δεῖται ὁ ἄνθρωπος διαπαντός· ὑπ. 345
Φοβος τοῦ Κυρίου φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς μετάνοιαν. 44
Φονεύτειαν αὐτοῦ τίς ἐσυγχώρησε. 219
Φοίνιξ ἐν τῷ ἅμα ἐποίησε καρπόν. 65
Φῶς ἱλαρὸν τροπάριον, ποῖος ἐποίησε· ὑποσ. 27
Φωτία εἶναι εἰς τὸν Οὐρανὸν, καὶ εἰς τὴν ὑπ' Οὐρανόν. 157

Χ

Χερουβὶμ πέρι ποῖος ἐλάλησε. 67
Χίου εἰς τὸ βουνὸν τίς μάρτυς· ἀνέβη. 50
Χίῳ ἐν τῇ νήσῳ ποῖοι ἅγιοι ὤρθησαν. 144. 218, 275
Ποῖαι παρθενομάρτυρες ἀπὸ αὐτὴν ἐβλάστησαν. 195
Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἰς ποίαν ἁγίαν ἔχουσι μεγάλην εὐλάβειαν. 271
Χοῖρος ἀκάθαρτος εἶναι. 290
Χριστὸς θεῖος ἦτο Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. 135
Ἡ εἰκὼν αὐτοῦ ῥιφθεῖσα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐσταθη ὀρθία, καὶ ποῦ ὑπῆγε· ὑπ. 146—147
Χριστοῦ σπάργανα, ὁ ἀκάνθινος Στέφανος, ἡ σινδὼν, τὸ λέντιον, τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον καὶ ὁ σπόγγος αὐτοῦ, ποῦ εὑρίσκονται· ὑπ. 242
Ἐξάδελφος δεύτερος ἦτο τοῦ Προδρόμου κατὰ τὸ ἀνθρώπινον· ὑπ. 275
Πότε μετεμορφώθη· ὑποσημ. 304
Διατί παρέλαβεν ἐν τῇ Μεταμορφώσει τρεῖς μόνους Ἀποστόλους, καὶ δύο Προφήτας. 302
Ἐπιστολὴ αὐτοῦ ἡ πρὸς τὸν Αὔγαρον τίς. 324
Ὁ εἰς αὐτὸν ἐλπίζων, οὐκ ἀποτυγχάνει ποτέ. 325

σελ.

Πάσχειν δι' αὐτὸν, οὐδὲν οὕτως ἡδύ. 278
Ῥάδιον ἦν αὐτῷ ἀθάνατον ποιῆσαι, ἣν ἀνέλαβεν φύσιν· ὑποσημ. 293
Μετὰ τὸ πάθος τῆς ἀφθαρσίας καὶ ἀθανασίας αὐτῇ μετέδωκεν. αὐτόθι.
Ὄνομα Χριστοῦ, ὅπου ἐκφωνηθῇ, ἀπὸ ἐκεῖ κάθε μαγεία διώκεται. 96—97
Χριστοῦ Βασιλεία ποῦ εὑρίσκεται· ὑποσημ. 213
Σκῶμμα εἰς Χριστοῦ πῶς ἐλέγοντο, καὶ πόθεν κατήγοντο. αὐτόθι.
Τούτους ἠθέλησε νὰ θανατώσῃ ὁ Δομετιανός. — Πτωχοὶ καὶ γεωργοὶ ἦσαν· ὑπ. 213
Χριστιανὸν ἀξίωμα ποῖον εἶναι. 134
Χριστιανοὶ ὅταν εὑρίσκωσι κἀνὲν πρᾶγμα πρέπει νὰ τὸ ἀποδίδωσιν εἰς τὸν οἰκοκύρην χωρὶς νὰ λαμβάνωσιν εὐρετίκια· ὑποσ. 179
Ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ποικίλοις τρόποις ἐθανατώθησαν. 273
Πρέπει νὰ προτιμῶσι κάλλιον νὰ μὴ ἔχωσι κἀμμίαν ἐξωτερικὴν τιμὴν, παρὰ νὰ ἀπολλύωσι μὲ αὐτὴν τὰς ψυχάς των. 6
Οἱ ἐν Χερσῶνι ὄντες μὲ τί σημεῖον ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν. 48
Τοὺς εἰς Χριστὸν πιστεύοντας κἀνεὶς δὲν δύναται νὰ κυριεύσῃ. 41
Ὑπερασπίζεται αὐτοὺς ὁ Θεός. αὐτόθι.
Μόνοι ἐρρίπτοντο ἐντὸς δύω καμίνων. 49

σελ.

Δὲν πρέπει νὰ ἦναι μάγοι. 169
Χριστούπολις ποῦ εἶναι. 143
Χριστοφόρος τίνι τρόπῳ ὀνομάζεται κυνοπρόσωπος· ὑποσημ. 139
Ὀπτασία παράδοξος, ἣν ἔβλεπεν. 140
Χρονολογία ἡ περὶ τῶν ἑπτὰ Παίδων, ἐσφαλμένη ἐστὶ· ὑποσημ. 297
Χρόνους δεκαπέντε ποῖος ἔλαβε προσθήκην ζωῆς. 268
Χῶμα ἁιματικὸν τίνος ἀναβρύει ὁ τάφος. 267

Ψ

Ψαλμὸν τὸν, Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ ὑψίστου, ποῖος μάρτυς ἔψαλλεν. 284
Ψαλτήριον ποῖα ὅσια ἔμαθεν. — Καὶ ἐν τῷ τέλει αὐτῆς τοῦτο ἀνεγίνωσκε. 94—95
Ψυχὴ ἡ βυθισθεῖσα εἰς τὰ κακὰ, δὲν μεταχειρίζεται πλέον φρόνιμον λογισμόν. 216
Ψυχὴ τὸ σῶμα κυβερνᾷ. 89
Ψυχαὶ τίνων μαρτύρων ἐφαίνοντο εἰς τὰ σώματά των εἰς σχῆμα παρθένων. 218
Ψωμία τις δίδων εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἔκαμε νὰ γεμίσωσιν αἱ ἀποθῆκαι τοῦ πατρός του. 207

Ω

Ὠδὴν ποίαν ἔψαλαν τινὲς ἀθλήτριαι. 91
Ὠριγένους βλάσφημα δόγματα ποῖα ἦσαν. — Ἀναθεματίσθη· ὑποσημ. 276

ΠΙΝΑΞ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΔΥΩ ΤΟΜΟΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

(Ὡς καὶ τῶν γεγονότων ὧν τὴν μνήμην ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἑορτάζει)

ΠΑΟΥΣΙΩΤΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΚΡΙΒΕΣΤΑΤΟΣ

*Ἐν ᾧ δηλοῦνται αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ἑορτάζονται, καὶ ἐν τίσι βιβλίοις ἁπλοϊκοῖς εὑρίσκονται· οἱ κατὰ πλάτος βίοι αὐτῶν ὅπου δὲ εἶναι ἀστέρισκος * ἐκεῖνοι οἱ ἅγιοι δὲν εὑρίσκονται εἰς τὸν τετυπωμένον Συναξαριστήν.* [1]

Α

Ἀαρὼν Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ἀββακοὺμ προφήτης Δεκεμβρίου. 2
Ἀββᾶς ὅσιος Νοεμβρίου 22
Ἀββάδες οἱ ἐν Σινᾷ ἀναιρεθέντες Ἰανουαρίου. 14
Ἀββάδες 33 οἱ ἐν Ῥαίθῳ Ἰανουαρίου. 14
* Ἀββάδες οἱ ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα φονευθέντες Μαρτίου. 20
Ἀββάδες οἱ ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα φονευθέντες Μαΐου. 16
Ἀβδαῖος ἐπίσκοπος Σεπτεμβρίου. 5
Ἀβδᾶς μάρτυς Ἰουλίου. 8
Ἀβδιοὺ προφήτης Νοεμβρίου. 19
Ἀβειμ Μακκαβαῖος Αὐγούστου. 1
Ἄβελ Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
* Ἀβελβοὺλ υἱὸς Γαμαλιὴλ Αὐγούστου. 2
Ἀβήπας μάρτυς Μαρτίου. 26
Ἀβέρκιος ὁ ὅσιος Ὀκτωβρίου. 22
Ἀβέρκιος μάρτυς Δεκεμβρίου. 5
Ἀβέρκιος ὁ υἱὸς τοῦ ἀποστόλ. Ἀλφαίου Μαΐου 26
Ἀβιὰ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ἄβιβος μάρτυς Νοεμβρίου. 15
* Ἄβιβος ὁ νέος Δεκεμβρίου. 2
Ἄβιβος μάρτυς Ἰανουαρίου. 29
Ἄβιβος μάρτυς Μαρτίου. 13 καὶ 29
Ἀβιοὺδ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ἀβούδιμος μάρτυς Ἰουλίου. 15
Ἀβραὰμ δίκαιος Ὀκτωβρίου. 9
Ἀβραὰμ Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἀβραάμης ὅσιος Φεβρουαρίου. 14
Ἀβράμιος ὅσιος Ὀκτωβρίου. 29
* Ἀβράμιος μάρτυς Ὀκτωβρίου. 31
Ἀβράμιος ἐπίσκοπος Ἀρβὴλ Φεβρουαρίου. 4
Ἀβρίκιος μάρτυς Φεβρουαρίου. 28
Ἄγαβος προφηταπόστολος Ἀπριλίου. 8
Ἀγαθάγγελος μάρτυς Νοεμβρίου. 5
Ἀγαθάγγελος ὁ σὺν τῷ Κλήμεντι Ἰανουαρίου 23
Ἀγάθη ὁσία Φεβρουαρίου. 5
Ἀγαθόδωρος μάρτυς Ὀκτωβρίου. 13
Ἀγαθόδωρος μάρτυς Φεβρουαρίου. 2
Ἀγαθόδωρος ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτίου. 7
Ἀγαθύκλεια μάρτυς Σεπτεμβρίου. 17
Ἀγαθονίκη μάρτυς Ὀκτωβρίου. 13
Ἀγαθόνικος μάρτυς Αὐγούστου. 22
Ἀγαθόπους μάρτυς Ἀπριλίου. 4
Ἀγάθων ὅσιος Ἰανουαρίου. 8
Ἀγάθων Ρώμης Φεβρουαρίου. 20
Ἀγάπη μάρτυς Σεπτεμβρίου. 17
Ἀγάπη παρθενομάρτυς Ἀπριλίου. 16
Ἀγαπητὸς ἐπίσκοπος Συναοῦ Φεβρουαρίου. 18
Ἀγαπητὸς Ρώμης Ἀπριλίου. 17
Ἀγάπιος μάρτυς ὁ υἱὸς Εὐσταθίου Σεπτεμ. 20
Ἀγαπιος μάρτυς Νοεμβρίου. 2, 19, 22
Ἀγάπιος μάρτυς Δεκεμβρίου. 3
Ἀγάπιος μάρτυς μαθητὴς τοῦ ἐν Σικελίᾳ Βαβύλα Ἰανουαρίου. 24
Ἀγαπιος μάρτυς Μαρτίου. 1 καὶ 15
Ἀγάπιος μάρτυς Αὐγούστου. 19
Ἀγαπιος μάρτυς ὁ τῆς Βάσσης υἱὸς Αὐγ. 21
Ἀγάπιος ἀρχιμανδρίτης Ἰανουαρίου. 11
* Ἀγάπιος ὅσιος ἁγιορείτης Μαρτίου. 1
Ἀγαπίων μάρτυς Νοεμβρίου. 22
Ἀγγαῖος προφήτης Δεκεμβρίου. 16
* Ἀγγελὴς νεομάρτυς Σεπτεμβρίου. 1
* Ἀγγελὴς νεομάρτυς Δεκεμβρίου. 3
Ἀγγέλων ταγμάτων ἐννέα Σύναξις Νοεμβρίου. 8
Ἄγγελοι μυρίοι Ἰανουαρίου. 11
* Ἀγγίας μάρτυς εἷς τῶν μ'. μαρτύρων Μαρτίου. 9
* Ἀγλάϊος μάρτυς ὁ δεσμοφύλαξ τῶν μ'. Μαρ. 9

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸν πίνακα τοῦτον κατὰ πολλὰ ἐσφαλμένον καὶ ἐλλειπῆ ἐπηνορθώσαμεν καὶ ἀνεπληρώσαμεν. Σ. Ε.

[1] Τὸν ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Μαργουνίου ὄφλον ὅτι. Σ. Ε.

Ἁγνὰς μάρτυς Μαρτίου. 26
Ἁγνὴ μάρτυς Ἰανουαρίου. 14, 20 καὶ 21
Ἀγρίππας μάρτυς Φεβρουαρίου. 18
Ἀγριππῖνα μάρτυς Ἰουνίου. 23
Ἀδὰμ ὁ προπάτωρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ἀδριανὸς μάρτυς Φεβρουαρίου. 3
Ἀδριανὸς μάρτυς ὁ νέος Ἀπριλίου. 17
Ἀδριανὸς μάρτυς ὁ τῆς Ναταλίας σύζυγος Αὐγούστου. 26
Ἀδριανὸς μάρτυς ἕτερος Αὐγούστου. 26
Ἀειθαλᾶς μάρτυς Νοεμβρίου. 3
Ἀειθαλᾶς μάρτυς Δεκεμβρίου. 11
Ἀειθαλᾶς μάρτυς Σεπτεμβρίου. 2
Ἀέτιος μάρτυς εἷς τῶν Μ. Μαρτίου. 9
Ἀζαρίας προφήτης Φεβρουαρίου. 3
Ἀζᾶς διάκονος μάρτυς Ἀπριλίου. 10
Ἄζης μάρτυς Ὀκτωβρίου. 21
Ἄζης μάρτυς ὁ θαυματουργὸς Νοεμβρίου. 19
Ἀζὼρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ἀθανασία ὁσία γυνὴ Ἀνδρονίκου Ὀκτωβρίου. 9
Ἀθανασία μάρτυς Ἰανουαρίου. 31
Ἀθανασία μάρτυς Μαρτίου. 2
Ἀθανασία ὁσία ἡ θαυματουργὸς Ἀπριλίου. 18
Ἀθανάσιος ὅσιος ὁ Κὼν(πόλεως Ὀκτωβρίου. 28
Ἀθανάσιος νεομάρτυς ὁ ἐκ Σπάρτης Ὀκτωβρ. 29
Ἀθανάσιος μάρτυς Ἰανουαρίου. 4
Ἀθανάσιος νεομάρτυς Ἰανουαρίου. 7
Ἀθανάσιος μάρτυς Ἰανουαρίου. 13
Ἀθανάσιος ὁ μέγας Ἰανουαρίου. 18
Ἀθανάσιος ὅσιος ὁ ἐν τῷ Παυλοπετρίῳ Φεβρ. 22
Ἀθανάσιος ὁ ἀπὸ Μάγων Ἀπριλίου. 23
Ἀθανάσιος ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Ἰουνίου. 3
Ἀθανάσιος μάρτυς Ἰουνίου. 23
Ἀθανάσιος ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ Ἰουλίου. 2
Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου λειψάνου ἀνακομιδὴ Μαΐου. 2
Ἀθανάσιος νεομάρτυς ὁ ἀπὸ Γγίου Ἰουλίου. 24
Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος Κορίνθου Μαΐου. 4
Ἀθανάσιος μάρτυς Αὐγούστου. 22
Ἀθανάσιος ὅσιος ὁ κτίσας τὴν μονὴν τοῦ Μετεώρου Ἀπριλίου. 20
Ἀθανάσιος νεομάρτυς Σεπτεμβρίου. 8
Ἀθανάσιος εἷς τῶν Μ. Μαρτίου. 9
Ἀθηνογένης ἱερομάρτυς Ἰουλίου. 16
Ἀθηνογένης μάρτυς Ἰουλίου. 16
Ἀθηνόδωρος ὅσιος Δεκεμβρίου. 29
Ἀθηνόδωρος μάρτυς Νοεμβρίου. 7
Ἀθηνόδωρος μάρτυς Δεκεμβρίου. 7
Ἀθὼς ὅσιος Ἰουνίου. 8
Αἰδέσιος μάρτυς Ἀπριλίου. 2
Αἰθέριος ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτίου. 7
Αἰθέριος μάρτυς Ἰουνίου. 18
Αἰθίοψ μάρτυς (Συναξάρ. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου) Ἀπριλίου. 29
Αἰθίοπος ἡ ὑπὸ Φιλίππου βάπτισις Αὐγούστου. 27
Αἰκατερίνα μάρτυς Νοεμβρίου. 25
Αἰμιλιανὸς μάρτυς Δεκεμβρίου. 11
Αἰμιλιανὸς μάρτυς Ἰουλίου. 18
Αἰμιλιανὸς ὅσιος ὁ Κυζίκου Αὐγούστου. 8
Αἰσία μάρτυς Ἰουνίου. 7
Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Μελιτινῆς Μαρτίου. 31
Ἡ δὲ εὕρεσις τοῦ λειψάνου αὐτοῦ Σεπτεμβρ. 15
Ἀκάκιος ἱερομάρτυς Ὀκτωβρίου. 24
Ἀκάκιος μάρτυς Μαρτίου. 4
Ἀκάκιος νέος ὅσιος ὁ Καυσοκαλυβίτης Ἀπρίλ. 12
Ἀκάκιος μάρτυς Μαΐου. 7 καὶ 19
Ἀκάκιος μάρτυς ὁ νέος Ἰουλίου. 28
Ἀκάκιος μάρτυς Αὐγούστου. 17, 25
Ἀκάκιος μάρτυς εἷς τῶν Μ. Μαρτίου. 9
Ἀκάκιος ὅσιος ὁ ἐν τῇ Κλίμακι Νοεμβρίου. 26
Ἀκάκιος νέος ὁσιομάρτυς Μαΐου. 1
Ἀκεψὴς μάρτυς Δεκεμβρίου. 11
Ἀκεψιμᾶς μάρτυς Νοεμβρίου. 3
Ἀκεψιμᾶς ὅσιος Νοεμβρίου. 5
Ἀκεψιμᾶς μάρτυς Δεκεμβρίου. 7
Ἀκεψιμᾶς ὅσιος Ἰανουαρίου. 29
Ἀκίνδυνος μάρτυς Νοεμβρίου. 3
Ἀκίνδυνος μάρτυς Ἀπριλίου. 20
Ἀκίνδυνος μάρτυς Αὐγούστου. 22
Ἀκόλουθος μάρτυς Μαρτίου 14, 19
Ἀκούτιος μάρτυς Ἀπριλίου. 21
Ἀκύλας Ἀπόστολος Φεβρουαρίου 13
Ἀκύλας μάρτυς Ἰανουαρίου. 24
Ἀκύλας μάρτυς Μαρτίου. 20
Ἀκύλας Ἀπόστολος Ἰουλίου. 14
Ἀκύλας μάρτυς Ἰουλίου. 14
Ἀκυλῖνα νεομάρτυς Σεπτεμβρίου. 27
Ἀκυλῖνα μάρτυς Ἀπριλίου. 7
Ἀκυλῖνα μάρτυς Μαΐου. 9
Ἀκυλῖνα μάρτυς Ἰουνίου. 13
Ἀκυλῖνα ἁγία ἡ ἐν Καμουλιανοῖς Αὐγούστου. 9
Ἀλεξανδρία ἡ Ἀλεξάνδρα ἡ βασίλισσα Ἀπριλ. 21
Ἀλεξανδρία παθενομάρτυς Μαΐου. 18
Ἀλεξανδρίων Πάπας Ῥώμης Μαρτίου. 16
Ἀλεξανδρίων μάρτυς Ἰουλίου. 6
Ἀλέξανδρος μάρτυς Σεπτεμβρίου. 28
Ἀλέξανδρος μάρτυς Σεπτεμβρίου. 28
Ἀλέξανδρος ἱερομάρτυς Ὀκτωβρίου 22
Ἀλέξανδρος μάρτυς Ὀκτωβρίου 30
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐκ Θεσσαλονίκης Νοεμβρ. 7
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐν Κορίνθῳ Νοεμβρίου 24
Ἀλέξανδρος Ἱεροσολύμων Δεκεμβρίου. 12
Ἀλέξανδρος ὁσιομάρτυς Δεκεμβρίου. 17
Ἀλέξανδρος ἡγούμενος τῆς τῶν Ἀκοιμήτων μονῆς Δεκεμβρίου. 29
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐν Δριζιπάρῳ Φεβρ. 25
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐν Ἠδύνῃ Μαρτίου. 14
Ἀλέξανδροι δύω μάρτυρες Μαρτίου. 13
Ἀλέξανδρος μάρτυς Ἀπριλίου. 10
Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Τιβεριανῶν Μαΐου 13
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐν Κεντουκέλλαις Μαΐου 14
Ἀλέξανδρος μάρτυς Μαΐου. 14, 20
Ἀλέξανδρος Ἱεροσολύμων Μαΐου. 16

Ἀλέξανδρος νεομάρτυς Μαΐου. 26
Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας Μαΐου. 29
Ἀλέξανδρος Προύσης Ἰουνίου. 9
Ἀλέξανδρος μάρτυς Ἰουνίου. 10
Ἀλέξανδρος μάρτυς ὁ ἐν Πέργῃ Αὐγούστου. 4
Ἀλέξανδρος Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστου 30
Ἀλέξανδρος μάρτυς εἷς τῶν Μ. Μαρτίου. 9
Ἀλέξιος ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. 17
Ἀλέξιος μάρτυς Ἰουνίου. 10
Ἀλέξιος μάρτυς Αὐγούστου. 9
Ἀλκιβιάδης μάρτυς Αὐγούστου. 16
Ἀλλὰς μάρτυς Μαρτίου. 26
Ἀλύπιος ὁ Κιονίτης Νοεμβρίου. 26
Ἀλύπιος μάρτυς Μαΐου. 27
Ἀλφαῖος μάρτυς Νοεμβρίου 18
Ἀλφαῖος Ἀπόστολος Μαΐου. 26
Ἀλφαῖος διάκονος καὶ μάρτυς Νοεμβρίου 18
Ἀλφειὸς μάρτυς Σεπτεμβρίου. 28
Ἀλφειὸς ἀναγνώστης καὶ μάρτυς Δεκεμβρίου 18
Ἀλφειὸς μάρτυς Μαΐου 10
Ἀλώνιος ὅσιος Ἰουνίου. 4
Ἀμβρόσιος Δεκεμβρίου. 7
Ἀμιναδὰβ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἀμμιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρίου. 4
Ἀμμοῦν ὅσιος (Δεκεμβρ. 6) Ὀκτωβρίου. 4
Ἀμμοῦν διάκονος μάρτυς Σεπτεμβρίου. 1
Ἀμμὼν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ἀμμὼν μάρτυς Σεπτεμβρίου. 2
Ἀμωναθᾶς ὅσιος Δεκεμβρίου. 12
Ἀμμωνᾶς ὅσιος Ἰανουαρίου. 26
Ἀμμώνιος ὅσιος Ἰανουαρίου. 10
Ἀμμώνιος παῖς ὁ σὺν τῷ Βαβύλᾳ Σεπτεμβρ. 4
Ἀμμώνιος ὅσιος μαθητὴς τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου Νοεμβρίου. 10
Ἀμὼς προφήτης Ἰουνίου. 15
Ἀμπλίας Ἀπόστολος Ὀκτωβρ. 31
Ἀμφιανὸς μάρτυς Ἀπριλίου. 2
Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου Νοεμβρ. 23
Ἀμφιλόχιος μάρτυς Μαρτίου. 27
Ἀνανὶ προφήτης Μαρτίου 27
Ἀνανίας Ἀπόστολος Ὀκτωβρίου. 1
Ἀνανίας ὅσιος Ὀκτωβρίου. 3
Ἀνανίας ὁ Πέρσης Δεκεμβρίου. 1
Ἀνανίας Ἐφέσου Δεκεμβρίου. 1
Ἀνανίας ἱερομάρτυς Ἰανουαρίου. 26
Ἀνανίας μάρτυς Ἰουνίου. 9
Ἀναστασία παρθενομάρτυς Ὀκτωβρίου. 12
Ἀναστασία ἡ Ῥωμαία Ὀκτωβρίου. 29
Ἀναστασία ἡ φαρμακολύτρια Δεκεμβρίου 22
Ἀναστασία ἡ πατρικία Μαρτίου. 10
Ἀναστασία μάρτυς Ἀπριλίου. 15
Ἀναστάσιοι δύο ὁμολογηταὶ μαθηταὶ τοῦ ἁγίου Μαξίμου Σεπτεμβρίου. 20
Ἀναστάσιος μάρτυς Ὀκτωβρίου. 25
Ἀναστάσιος Σιναΐτης Ἀπριλ. 21
Ἀναστάσιος μάρτυς Δεκεμβρίου. 5
Ἀναστάσιος ὁ πρεσβύτερος Αὐγούστ. 8
Ἀναστάσιος ὁ Πέρσης Ἰανουαρ. 22
Ἡ τοῦ λειψάνου αὐτοῦ ἀνακομιδὴ Ἰανουαρ. 24
Ἀναστάσιος νεομάρτυς Ναυπλιώτης Φεβρουαρ. 1
Ἀναστάσιος Κωνσταντινουπόλεως Φεβρουαρ. 10
Ἀναστάσιος Ἀντιοχείας Ἀπριλ. 20
Ἀναστάσιος νέος ἱερομάρτυς Ἰουλ. 8
Ἀναστάσιος μάρτυς ὁ ἀναστὰς Ἰουν. 21
Ἀναστασὼ ἁγία Μαΐου. 18
Ἀνατολὴ μάρτυς ἀδελφὴ Φωτεινῆς Φεβρουαρ. 26
Ἀνατόλιος μάρτυς Νοεμβρ. 20
Ἀνατόλιος μάρτυς ὁ στρατηλάτης Ἀπριλ. 23
Ἀνατόλιος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουλ. 3
Ἀνατόλιος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
Ἀνδρέας πρεσβύτερος καὶ μάρτυς Σεπτεμβρ. 20
Ἀνδρέας μάρτυς Σεπτεμβρ. 23
Ἀνδρέας ὁσιομάρτυς ὁ ἐν τῇ Κρίσει Ὀκτωβρ. 17
Ἀνδρέας μάρτυς νεοφανὴς Ὀκτωβρ. 21
Ἀνδρέας μάρτυς διὰ τὰς ἁγίας εἰκόνας Νοεμβρ. 28
Ἀνδρέας ὁ πρωτόκλητος Νοεμβρ. 30
Ἀνδρέας ὅσιος Δεκεμβρ. 2
Ἀνδρέας μάρτυς Μαΐου. 18
Ἀνδρέας ὁ Σαλὸς διὰ Χριστὸν Μαΐου. 28
Ἀνδρέας ὁ Κρὴτης Ἰουλ. 4
Ἀνδρέας μάρτυς Ἰουλ. 9, 12
Ἀνδρέας μάρτυς Σεπτεμβρ. 6
Ἀνδρέας μάρτυς Σεπτεμβρ. 6
Ἀνδρέας μάρτυς Αὐγούστου. 31
Ἀνδρέας μάρτυς στρατηλάτης Αὐγούστου. 19
Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου λειψάνων κατάθεσις Ἰουνίου. 20
Ἀνδρόμαχος μάρτυς Ὀκτωβρίου. 12
Ἀνδρόνικος ὅσιος Ὀκτωβρίου. 9
Ἀνδρόνικος μάρτυς Ὀκτωβρίου. 12
Ἀνδρόνικος μάρτυς Μαρτίου. 2
Ἀνδρόνικος ἀπόστολος (Μαΐου 17 καὶ) Ἰουλ. 30
Ἀνδροπελαγία μάρτυς Σεπτεμβρίου. 6
Ἀνδρωνᾶς μάρτυς Νοεμβρίου. 3
Ἄνεκτος μάρτυς Μαρτίου. 10
Ἄνεκτος μάρτυς Ἰουνίου. 27
Ἀνεμπόδιστος μάρτυς Νοεμβρίου. 2
Ἀνθία μάρτυς Ὀκτωβρίου. 12
Ἀνθία μήτηρ τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου Δεκεμβρ. 15
Ἄνθιμος μάρτυς ἀδελφὸς Ἀναργύρων Ὀκτωβ. 17
Ἄνθιμος μάρτυς Νοεμβρίου. 19, καὶ 22
Ἄνθιμος ὅσιος Ἰουνίου. 7
Ἄνθιμος Νικομηδείας Σεπτεμβρίου. 3
Ἀνθίων ὅσιος Ἰουνίου. 26
Ἄνθος ὅσιος Δεκεμβρίου. 12
Ἀνθοῦσα μάρτυς Φεβρουαρίου. 22
Ἀνθοῦσα ὁσία ἡ ἐν τῇ μονῇ Μαντινέου Ἰουλ. 27
Ἀνθοῦσα μάρτυς Αὐγούστου. 22
Ἀνθοῦσα ἡ νέα Αὐγούστου. 27
Ἀνθοῦσα θυγάτηρ Κοπρωνύμου Ἀπριλίου. 12
Ἀνίκητος μάρτυς Αὐγούστου. 12
Ἀνιμαῖς γυνὴ μάρτυς Μαρτίου. 26
Ἀνίνας ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Μαρτίου. 16
Ἄννα μάρτυς Ὀκτωβρίου. 22

Ἄννα μάρτυς ἡ μήτηρ τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ Ὀκτωβρίου. 28
Ἄννα ὁσία ἡ μετονομασθεῖσα Εὐφημιανὸς Ὀκτωβρίου. 29
Ἄννα μάρτυς ἡ σὺν τῷ νέῳ Στεφάνῳ Νοεμβρ. 28
Ἄννης Σύλληψις Δεκεμβρίου. 9
Ἄννα προφῆτις Δεκεμβρίου. 9
Ἄννα ἡ αὐτὴ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.
* Ἄννα μάρτυς Ἰανουαρίου. 20
Ἄννα θυγάτηρ Φανουὴλ Φεβρ. 3 καὶ Αὐγούστ. 28
Ἄννα ὁσία Ἰουνίου. 13
* Ἄννα ὁσία ἡ ἐν τῷ Λευκαδίῳ Ἰουλίου. 23
Ἄννα ἡ μήτηρ τῆς Θεοτόκου Ἰουλίου. 25
Ἄννα ἡ μήτηρ τῆς Θεοτόκου Σεπτεμβρίου 9
Ἄννα μάρτυς Μαρτίου. 26
Ἀνουβ ὅσιος ὁ σημειοφόρος Ἰουνίου. 6
Ἀντίγονος μάρτυς Ὀκτωβρίου, 13
Ἀντίγονος ὅσιος Δεκεμβρίου. 24
Ἀντίοχος ὅσιος Φεβρουαρίου, 23
* Ἀντίοχος μάρτυς Ἰουλίου. 8
* Ἀντίοχος μάρτυς ἀδελφὸς Πλάτωνος μάρτυρος Ἰουλίου 16
Ἀντίπας ἱερομάρτυς ὁ Περγάμου Ἀπριλίου, 11
Ἀντίπατρος μαρτυς Ἀπριλίου. 28
* Ἀντίπατρος ἐπίσκοπος Βόστρων Ἰουνίου. 13
Ἀντωνίνα μάρτυς Μαρτιου. 1
Ἀντωνίνα μάρτυς Ἰουνίου. 10, 12
* Ἀντωνῖνος μαρτυς Ὀκτωβρίου. 20
Ἀντωνῖνος ὅσιος Φεβρουαρίου. 23
Ἀντωνῖνος μαρτυς Ἀπριλίου. 20
* Ἀντωνῖνος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλίου. 6
Ἀντωνῖνος μάρτυς Μαΐου. 4
Ἀντωνῖνος εἷς τῶν ἑπτὰ παίδων Αὐγούστου. 4
Ἀντωνῖνος μαρτυς Ἀλεξανδρεὺς Αὐγούστου, 9
Ἀντώνιος μάρτυς Σεπτεμβρίου. 23
Ἀντώνιος μάρτυς Νοεμβρίου. 7, 9, 12
* Ἀντώνιος ὁ νέος Δεκεμβρίου. 1
Ἀντώνιος μάρτυς Ἰανουαρίου. 8
Ἀντώνιος ὁ μέγας Ἰανουαρίου. 17
* Ἀντώνιος νεομάρτυς ὁ Ἀθηναῖος Φεβρ. 5
Ἀντώνιος Κωνσταντινουπόλεως Φεβρ. 12
Ἀντώνιος μάρτυς Φεβρουαρ. 25
Ἀντώνιος μάρτυς Μαρτ. 4
* Ἀντώνιος πρεσβύτερος μάρτυς Ἰουν. 21
Ἀντώνιος Μακκαβαῖος Αὐγούστου. 1
Ἀντώνιος μάρτυς ὁ ἐν Νικοπόλει Ἰουλ. 10
* Ἀντώνιος νέος ὅσιος ὁ ἐν Βεροίᾳ Ἰανουαρ. 16
Ἀνυσία ἡ μάρτυς Δεκεμβρίου. 30
Ἀπελλῆς ἀπόστολος Σεπτεμβρ. 10
Ἀπελλῆς ἀπόστολος Ὀκτωβρ. 31
Ἀπολλιναρία ἡ Συγκλητικὴ Ἰανουαρ. 4
Ἀπολλινάριος ἱερομάρτυς ἐπίσκοπος Ῥαβέννης Ἰουλίου. 23
Ἀπόλλων μάρτυς Ἰουν. 5
Ἀπολλώνιος μάρτυς Δεκεμβρ. 14
Ἀπολλώνιος μάρτυς, Ἰουλ. 6, 10
Ἀπολλώνιος ἱερομάρτυς Ἰουλ. 23
* Ἀπολλώνιος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
Ἀπολλὼς ἀπόστολος Δεκεμβρίου. 8
Ἀπολλὼς ὅσιος Ἰανουαρ. 25
Ἀπολλὼς μάρτυς θεράπων Ἀλεξάνδρας Ἀπριλ. 21
Ἀπολλὼς ἐπίσκοπος Ἰουν. 10
Ἀπόστολοι 70 Ἰανουαρ. 1
Ἀπόστολοι 12 Ἰουν. 30
Ἀππίων μάρτυς Ἰουλ. 26
Ἀπρίων Κύπρου Φεβρουαρ. 7
Ἀπρία ἡ ἀπόστολος Νοεμβρ. 22
Ἀραὰμ Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
* Ἀργυροῦ νεομάρτυρος Μαΐου. 11
* Ἀργυρῆ νεομάρτυς Ἀπριλ. 30
Ἀρδαλίων ὁ ἀπὸ μίμων Ἀπριλ. 14
Ἀρέθας μάρτυς Ὀκτωβρ. 24
Ἄρειος μάρτυς Ἰουν. 5
* Ἄρης ὅσιος Δεκεμβρ. 13
Ἄρης μάρτυς Δεκεμβρ. 19
Ἀριάδνη μάρτυς Σεπτεμβρ. 18
Ἀρίσταρχος ἀπόστολος Σεπτεμβρ. 27
Ἀρίσταρχος ἀπόστολος Ἀπριλ. 14
Ἀριστίων Ἀλεξανδρείας Σεπτεμβρ. 3
Ἀριστόβουλος Ἀπόστολος Ὀκτωβρ. 30
Ἀριστόβουλος ἀπόστολος ἀδελφὸς Βαρνάβα Μαρτίου. 15
Ἀριστοβούλου ἐπισκόπου λείψανον ποῦ ἦτο Μαΐου. 8
Ἀριστοκλῆς μάρτυς Ἰουν. 23
Ἀρίζωνος ἱερομάρτυρος λείψανον ποῦ ἦν, Μαΐου. 8
Ἀσκάδιος ὅσιος Μαρτ. 6
Ἀρκάδιος Τριμυθοῦντος ἐπίσκοπος Μαρτ. 7
Ἀρκάδιος υἱὸς Ξενοφῶντος Ἰανουαρ. 26
* Ἀρόα μάρτυς Ἰουλ. 4
Ἀρπύλας μάρτυς Μαρτ. 26
Ἀρριανὸς μάρτυς Δεκεμβρ. 14
Ἀρσάκιος Κωνσταντινουπόλεως Ὀκτωβρ. 11
Ἀρσάκιος μάρτυς Νοεμβρ. 12
Ἀρσένιος ὅσιος ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ Δεκεμβρ. 13
Ἀρσένιος ὁ μέγας Μαΐου. 8
* Ἀρσένιος Καρούλας Ἰανουαρ. 19
Ἀρτεμᾶς ἀπόστολος Ὀκτωβρ. 30
Ἀρτεμᾶς μάρτυς Ἀπριλ. 28
Ἀρτεμίδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ. 20
Ἀρτεμίδωρος μάρτυς Ὀκτωβρ. 26
Ἀρτεμίδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ. 8
Ἀρτέμιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 20
* Ἀρτέμων μάρτυς Νοεμβρ. 9
Ἀρτέμων ἐπίσκοπος Σελευκείας Μαρτ. 25
Ἀρτέμων πρεσβύτερος Λαοδικείας Μαρτ. 24
Ἀρτέμων ἱερομάρτυς Ἀπριλ. 12
Ἀρφαξὰδ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἀρχέλαος μάρτυς Μαρτ. 3
Ἄρχιππος ἀπόστολος Νοεμβρ. 22 καὶ Φεβρ. 19
Ἄρχιππος μάρτυς Ἰουλ. 6
* Ἀρχοντίων μάρτυς Σεπτεμβρ. 3
Ἀσὰ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ἀσὴρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.

Ἀσινέθ δικαία Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.
* Ἀσκηταὶ 2 Ἰουν. 20
Ἀσκηταὶ ὑήριοι Αὐγούστου. 7
* Ἀσκλᾶς μάρτυς Μαΐου. 20
Ἀσκληπιάδης μάρτυς Ἰουλ. 3
* Ἀσκληπιὰς ἡ θαυματουργὸς Ἰουλ. 4
Ἀσκληπιοδότη μάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Ἀσκληπιοδότη μάρτυς Φεβρουαρ. 19
* Ἀσκληπιὸς ὅσιος Φεβρουαρ. 27
Ἀστεῖος Δυρραχίου Ἰουλ. 6
Ἀστέριος μάρτυς Ὀκτωβρ. 30
* Ἀστέριος μάρτυς Μαΐου. 20
Ἀστέριος ὁσιομάρτυς Αὐγούστου. 7
Ἀσύγκριτος ἀπόστολος Ἀπριλ. 8
* Ἀσύγκριτος μάρτυς Ἰουν. 19
Ἄτταλος ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Ἰουν. 6
* Ἄτταλος μάρτυς Ἰουλ. 25
Ἀττικὸς Κωνσταντινουπόλεως Ἰανουαρ. 8
Ἀττικὸς μάρτυς Αὐγούστου. 26
Ἄττος μάρτυς Αὐγούστου. 1
Αὐγουστῖνος ἐπίσκοπος Ἱππῶνος Ἰουν. 15
Αὔδακτος μάρτυς Ὀκτωβρ. 4
Αὐδᾶς ἐπίσκοπος ἐν Περσίᾳ Μαρτ. 31
Αὐδᾶς ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Μαΐου. 16
Αὐδελλᾶς ἱερομάρτυς Ἀπριλ. 17
Αὐδιησοῦς μάρτυς Ἀπριλ. 9
Αὐδιησοῦς ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Μαΐου. 16
Αὔκτος μάρτυς Νοεμβρ. 7
Αὐξέντιος εἷς τῶν πέντε μαρτύρων Δεκεμβρ. 13
* Αὐξέντιος νεομάρτυς Ἰανουαρ. 25
Αὐξέντιος ὅσιος ὁ ἐν τῷ βουνῷ Φεβρουαρ. 14
Αὐξέντιος ὅσιος (Συναξαρ. Κοσμᾶ Καλαβρύτων.) Ἀπριλ. 18
Αὐξίβιος ὅσιος καὶ ἐπίσκοπος Φεβρουαρ. 17
* Αὐξίβιος ὅσιος Ἀπριλ. 28
Αὐτόλυμος ἱερομάρτυς Σεπτεμβρ. 12
Ἀφθόνιος μάρτυς Νοεμβρ. 2
Ἀφραάτης ὅσιος Ἰανουαρ. 29
Ἀφρικανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ. 28
Ἀφρικανὸς μάρτυς Μαρτίου. 13
Ἀφρικανὸς μάρτυς Ἀπριλ. 10
* Ἀφροδίσιος ὅσιος Δεκεμβρ. 24
Ἀφροδίσιος μάρτυς (Μαΐου 4) καὶ Ἰουν. 21
Ἄχαζ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.
Ἄχαζ ὁ αὐτὸς Ἀπριλ. 4
Ἀχαϊκὸς μάρτυς Δεκεμβρ. 24
* Ἀχαϊκὸς ἀπόστολος Ἰουν. 15
Ἀχείμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.
Ἀχείμ Μακκαβαῖος Αὐγούστου. 1
Ἀχεμενίδης ὁμολογητὴς Νοεμβρ. 3
Ἀχιὰ προφήτης Νοεμβρ. 12
Ἀχιλλᾶς ὅσιος Ἰανουαρ. 17
Ἀχίλλιος Λαρίσσης Μαΐου. 15
* Ἀχμὲδ νεομάρτυς Δεκεμβρ. 24

B

Βαβύλας ἱερομάρτυς Σεπτεμβρ. 4
Βαβύλας διδάσκαλος Σεπτεμβρ. 4
Βαβύλας ὅσιος Δεκεμβρ. 28
Βαβύλας μάρτυς ὁ ἐν Σικελίᾳ Ἰανουαρ. 24
Βάδιμος ὁσιομάρτυς Ἀπριλ. 9
Βαθούσιος ἱερομάρτυς Μαρτ. 26
Βάκχος μάρτυς Ὀκτωβρ. 7
Βάκχος νέος μάρτυς Δεκεμβρ. 15
Βαλεντίων μάρτυς Ἀπριλ. 24
Βαλλεριανὸς μάρτυς τὸ νήπιον Σεπτεμβρ. 14
Βαλλεριανὸς μάρτυς Νοεμβρ. 22
Βασσὰ παρθενομάρτυς Νοεμβρ. 20
Βάπτος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Χαραλάμπει Φεβρ. 10
Βαραδάτης ὅσιος Φεβρουαρ. 22
Βαραχήσιος μάρτυς Μαρτ. 29
Βαρβάρα μάρτυς Δεκεμβρ. 4
Βάρβαρος μάρτυς Μαΐου. 6, 14
Βάρβαρος ὅσιος μυροβλύτης Μαΐου. 15
Βαρερία μάρτυς Ἰουν. 6
Βαρθολομαῖος Ἀπόστολος Ἰουν. 11
Βαρθολομαίου Ἀποστόλου λειψάνου ἀνακομιδὴ Αὐγούστου. 25
Βάρις μάρτυς γυνὴ Μαρτ. 26
Βαρλαὰμ μάρτυς Νοεμβρ. 19
* Βαρλαὰμ ὅσιος Μαΐου. 30
Βαρνάβας Ἀπόστολος Ἰουν. 11 καὶ 30
Βαρνάβας μάρτυς Ὀκτωβρ. 31
* Βαρνάβας ὅσιος Αὐγούστου. 18
Βαρούχ προφήτης Σεπτεμβρ. 28
* Βαρούχ ὅσιος Ὀκτωβρ. 21
Βαρούχιος μάρτυς Μαρτ. 27
Βαρσαβᾶς μάρτυς Δεκεμβρ 14
* Βαρσανούριος ὅσιος Φεβρουαρ. 6
Βαρσιμαῖος ἐπίσκοπος Ἰανουαρ. 29
Βάρσιμος μάρτυς Ἰανουαρ. 24
Βάρσος ὁμολογητὴς ἐπίσκοπος Ἐδέσσης Ὀκτ. 15
Βάσσος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ Φεβρουαρ. 28
Βασυχᾶς μάρτυς Σεπτεμβρ. 10
* Βάσσης μάρτυς Ὀκτωβρ. 31
Βατιανὸς ὅσιος Ὀκτωβρ 10
Βασιλείδης μάρτυς Ἰανουαρ. 20
Βασιλείδης μάρτυς Ἀπριλ. 4
Βασίλειος μάρτυς Ὀκτωβρ. 25, 26
Βασίλειος ὅσιος Δεκεμβρ. 15
Βασίλειος ὁ Μέγας Ἰαν. 1. Θαῦμα αὐτοῦ Ἰαν. 19
Βασίλειος ὁ ἐξ Ἀγκύρας Ἰανουαρ. 2
Βασίλειος ὅσιος ὁ θεῖος τοῦ ὁσίου Εὐστρατίου Ἰανουαρ. 9
Βασίλειος ὁ μέγας Ἰανουαρ. 30
Βασίλειος Θεσσαλονίκης Φεβρουαρ. 4
* Βασίλειος μάρτυς Φεβρουαρ. 6
Βασίλειος ὅσιος ὁμολογητὴς Φεβρουαρ. 28
Βασίλειος πρεσβύτερος Ἀγκύρας Μαρτ. 22
Βασίλειος ἐπίσκοπος Παρίου Ἀπριλ. 12

Βασίλειος μάρτυς Ἰουνίου. 17
Βασίλειος ὁ συστήσας τὴν μονὴν τοῦ Βαθέως Ρύακος Ἰουλ. 1
* Βασίλειος διάκονος καὶ μάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμβρ. 28
Βασιλεὺς ἐπίσκοπος Χερσῶνος Μαρτ. 7
Βασιλεὺς ἐπίσκοπος Ἀμασείας Ἀπριλ. 26
Βασιλέως Ἀμασείας λειψάνου εὕρεσις Ἀπριλ. 30
Βασιλίσκος μάρτυς Μαρτ. 3
Βασιλίσκος μάρτυς Μαΐου. 22
Βασιλίσκος μάρτυς Ἰουλ. 29
Βασίλισσα μάρτυς Ἰουν. 21
Βασίλισσα μάρτυς Νοεμβρ. 25
Βασίλισσα μάρτυς Ἰανουαρ. 8
Βασίλισσα μάρτυς Μαρτ. 22
Βασίλισσα μάρτυς Ἀπριλ. 15, 16
Βασίλισσα μάρτυς Σεπτεμβρ. 3
Βασίλλα μάρτυς Δεκεμβρ. 24
Βάσσα μάρτυς Αὐγούστου. 21
Βάσσος μάρτυς Ἰανουαρ. 20
Βασσώης μάρτυς ὁ ἐν Ἀμορίῳ Μαρτ. 6
Βατᾶς μάρτυς Μαΐου. 1
* Βατοπαιδινοὶ 12 ὁσιομάρτυρες Ἰανουαρ. 4
Βαχθισόης μάρτυς Μαΐου. 16
Βεβαία μάρτυς Δεκεμβρ. 11
Βεβαία μάρτυς ἡ τοῦ Σαρβήλου ἀδελφὴ Ἰαν. 29
Βεβαία μάρτυς Σεπτεμβρ. 4
Βενδιμιανὸς ὅσιος Φεβρουαρ. 1
Βενέδικτος ὅσιος Μαρτ. 14
Βενέδιμος μάρτυς Μαΐου. 18
Βενιαμὶν διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ. 13
Βενιαμὶν δίκαιος Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν. 29
* Βενιαμὶν ὅσιος Δεκεμβρ. 29
Βενιαμὶν ἅγιος Ἰουλ. 4
Βερίνη ἁγία Ὀκτωβρ. 12
* Βερονίκη ἡ αἱμορροοῦσα Ἰουλ. 28
Βήλη μάρτυς Ὀκτωβρ. 29
Βήριος ἅγιος Ἰουλ. 17
* Βηρονίκη μάρτυς Ἰουλ. 21
Βήρυλλος ἐπίσκοπος Κατάνης Μαρτ. 20
Βησσαρίων ὅσιος Φεβρουαρ. 15
Βησσαρίων ὁ Λαρίσσης Σεπτεμβρ. 10
Βιάνωρ μάρτυς Ἰουλ. 9
* Βιβιανὸς μάρτυς εἷς τῶν μ'. Μαρτ. 9
Βίβος ὁσιομάρτυς Σεπτεμβρ. 11
Βικέντιος μάρτυς Νοεμβρ. 11
Βικέντιος μάρτυς Δεκεμβρ. 11
Βίκτωρ μάρτυς Νοεμβρ. 26
Βίκτωρ μάρτυς Φεβρουαρ. 20
Βίκτωρ μάρτυς Ἀπριλ. 6
* Βίκτωρ μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 18
Βικτωρῖνος μάρτυς Φεβρουαρ. 11
Βιτάλιος ὅσιος Ἰανουαρ. 29
Βιτάλιος μάρτυς Ἀπριλ. 23
Βιτάλιος ἐπίσκοπος Ῥαβέννης Ἰουλ. 24
* Βιτιμίων ὅσιος Δεκεμβρ. 3
Βλάσιος ὁ βουκόλος Φεβρουαρ. 11
Βλάσιος ὁ Σεβαστείας Φεβρουαρ. 22
Βλάσιος Ῥώμης Φεβρουαρ. 31
Βλάσιος ὅσιος Μαρτ. 25
Βλανδίνα μάρτυς Ἰουλ. 18
* Βοηθὸς μάρτυς Ἰανουαρ. 19
Βονιφάτιος μάρτυς Δεκεμβρ. 6
Βοὸζ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. 31
Βουκόλος ὁ Σμύρνης Φεβρουαρ. 24
* Βούσιρις μάρτυς Δεκεμβρ. 3
Βυθόνιος μάρτυς Ἀπριλ. 24
* Βρέφος τὸ μετὰ τοῦ ἁγ. Ἀρέθα Ὀκτωβρ. 30
* Βρυαίνη ὁσία Αὐγούστου.

Γ

* Γαβριὴλ νεομάρτυς Ὀκτωβρ. 18
Γαβριὴλ ἀρχιστράτηγος Νοεμβρ. 8
Γαβριὴλ μαρτυς Ἰανουαρ. 22
Γαβριὴλ ὅσιος Ἰανουαρ. 26
* Γαβριὴλ νέος ὁσιομάρτυς Φεβρουαρ. 2
Γαβριὴλ ἀρχαγγέλου Σύναξις Μαρτ. 26 καὶ Ἰουλ. 13
Γαβριὴλ σύναξις ἐν τῷ Ἅδειν Ἰουν. 11
* Γαβριὴλ ὅσιος Ἴβηρ Μαΐου. 13
* Γαβριὴλ νέος ἱερομάρτυς Δεκεμβρ. 3
* Γαβριὴλ νέος ἱερομάρτ. ἐπίσκοπος Σερβίας Δεκ. 13
Γὰδ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ. 27
Γαϊανὴ μάρτυς Σεπτεμβρ. 30
Γαϊανὴ παρθενομάρτυς Σεπτεμβρ. 7
Γαϊανὸς μάρτυς Δεκεμβρ. 11
* Γαϊανὸς μάρτυς Αὐγούστου. 5
* Γαϊανὸς μάρτυς Μαΐου. 3, 21
Γάϊος μάρτυς Ὀκτωβρ. 4
Γάϊος διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ. 5
Γάϊος Ἀπόστολος Νοεμβρ. 7
Γάϊος μάρτυς Δεκεμβρ. 31
Γάϊος ὅσιος Δεκεμβρ. 23
* Γάϊος μάρτυς Ἰουν. 11
* Γάϊος μάρτυς Αὐγούστου. 5
* Γάϊος μάρτυς Μαΐου. 9
* Γάϊος μάρτυς εἷς τῶν μ'. Μαρτ. 5
Γαλακτίων μάρτυς Νοεμβρ. 22
* Γαλατίων μάρτυς Ἰουν. 16
Γαλήνη μάρτυς Ἀπριλ. 3
Γάλυκος μάρτυς Ἀπριλ. 2
* Γαμαλιὴλ διδάσκαλος Παύλου Αὐγούστου. 31
* Γαυδέντιος μάρτυς Δεκεμβρ. 26
Γεδεὼν δίκαιος Σεπτεμβρ. 20
Γεῖθαζὲτ μάρτυς Νοεμβρ. 31
Γελάσιος ὅσιος Δεκεμβρ. 27
Γελάσιος μάρτυς ὁ ἀπὸ Μίμων Φεβρουαρ. 6
* Γελάσιος μάρτυς Ἰουν. 10
Γέμελλος μάρτυς Δεκεμβρ. 17
Γεμινιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Γεννάδιος Κωνσταντινουπόλ. Νοεμβρ. 17
* Γεννάδιος ὅσιος Ἁγιορείτης Νοεμβρ. 10
Γεννάδιος ἐπίσκοπος καὶ ὁμολογητὴς Νοεμβρ. 4
Γεράσιμος ὅσιος ὁ Ἰορδανίτης Μαρτ.

* Γεράσιμος ὅσιος νέος ὁ ἐν Κεφαλληνίᾳ Ὀκτ. 20
* Γεράσιμος ὅσιος ὁ κτίτωρ τῆς μονῆς Σουρβίας Σεπτεμβρ. 15
Γερβάσιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 14
* Γερμανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ. 20
Γερμανὸς μάρτυς Νοεμβρ. 12
Γερμανὸς Κωνσταντινουπόλεως Μαΐου. 12
Γερμανὸς μάρτυς Ἰουλ. 7
Γερόντιος μάρτυς Ἀπριλ. 1
* Γεώργιος νεομάρτυς ὁ εἰς τὸ Καρατζασοῦ μαρτυρήσας Ὀκτωβρ. 2
* Γεώργιος ὅσιος ἐπίσκοπος Ἀμάστριδος Ὀκτ. 25
Γεωργίου ναοῦ ἐγκαίνια Νοεμβρ. 3 καὶ 26
* Γεώργιος νεομάρτυς Χῖος Νοεμβρ. 26
* Γεώργιος ὅσιος Ἴβηρ Μαΐου. 13
* Γεώργιος Νικομηδείας Δεκεμβρ. 29
* Γεώργιος Χοζεβίτης Ἰανουαρ. 8
Γεώργιος μάρτυς Ἰανουαρ. 22
* Γεώργιος νεομάρτυς ὁ Σέρβος Φεβρουαρ. 14
* Γεώργιος νεομάρτυς ὁ Παϊζάνος Φεβρουαρ. 14
Γεώργιος ἐπίσκοπος Ἀμάστριδος Φεβρουαρ. 24
Γεώργιος ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Μαρτ. 14
* Γεώργιος ὅσιος ὁ Σιναΐτης Μαρτ. 14
Γεώργιος ὅσιος ὁ ἐν τῷ Μαλαιῷ Ἀπριλ. 4
* Γεώργιος νεομάρτυς Ἀπριλ. 5
Γεώργιος Μιτυλήνης Ἀπριλ. 7
Γεώργιος Πισσιδείας Ἀπριλ. 19
Γεώργιος ὁ τροπαιοφόρος Ἀπριλ. 23
* Γεώργιος νεομάρτυς ὁ ἐν Πτολεμαΐδι Ἀπριλ. 23
* Γεώργιος μάρτυς Ἰουλ. 21
Γεώργιος Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστου. 18
Γεώργιος ὅσιος ὁ Λιμνιώτης Αὐγούστου. 24
Γλαφυρὴ (ἡ Γλαφύρα) μάρτυς Ἀπριλ. 26
Γλυκερία μάρτυς Ὀκτωβρ. 22
Γλυκερία μάρτυς Μαΐου. 13
Γλυκέριος ἱερομάρτυς Δεκεμβρ. 28
Γλυκέριος μάρτυς ὁ γεωργὸς Ἀπριλ. 23
Γλύκων μάρτυς Ὀκτωβρ. 26
Γοβδελαᾶς μάρτυς Σεπτεμβρ. 29
Γοθαζὰτ μάρτυς ἀρνησίχριστος Ἀπριλ. 17
Γολινδοὺχ μάρτυς ἡ ἐκ Περσίας Ἰουλ. 13
Γοργίας μάρτυς Ἰουν. 5
Γοργονία ἀδελφὴ τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου Φεβρουαρίου. 23
Γοργόνιος μάρτυς Δεκεμβρ. 28
* Γοργόνιος μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτ. 9
* Γοργόνιος μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτ. 9
Γορδιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 13
* Γορδιανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ. 31
Γορδιανὸς μάρτυς Μαΐου. 9
Γόρδιος μάρτυς Ἰανουαρ. 3
Γουδελία μάρτυς Σεπτεμβρ. 29
Γουρίας μάρτυς Νοεμβρ. 15
Γουρίας Μακκαβαῖος Αὐγούστου. 4
* Γράτος ὅσιος Δεκεμβρ. 5
* Γραῦς μάρτυς Ἰουν. 15
Γρηγέντιος ἐπίσκοπος Ἀθιοπίας Δεκεμβρ. 19
Γρηγόριος ἱερομάρτυς τῆς μεγάλης Ἀρμενίας Σεπτεμβρ. 30
Γρηγόριος Ἀλεξανδρείας Νοεμβρ. 5
* Γρηγόριος ἅγιος ἀδελφὸς Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ Νοεμβρ. 7
* Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς Νοεμβρ. 14
Γρηγόριος Νεοκαισαρείας Νοεμβρ. 17
Γρηγόριος ὁ Δεκαπολίτης Νοεμβρ. 20
Γρηγόριος Ἀκραγαντίνων Νοεμβρ. 23
Γρηγόριος ὁ ἐν τῇ χρυσῇ Πέτρᾳ Νοεμβρ. 24
Γρηγόριος ὁ τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου πατὴρ Ἰανουαρίου. 1
Γρηγόριος ὁ ἐν τῷ Ἀκρίτᾳ Ἰανουαρ. 5
Γρηγόριος ὅσιος θεῖος τοῦ ὁσίου Εὐστρατίου Ἰανουαρίου. 9
Γρηγόριος Νύσσης Ἰανουαρ. 10
Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λειψάνου ἀνακομιδὴ Ἰανουαρίου. 19
Γρηγόριος Θεολόγος Ἰανουαρ. 25
* Γρηγόριος ὅσιος ὁ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Πουπλίου Ἰανουαρίου. 25
Γρηγόριος Θεολόγος Ἰανουαρ. 30
Γρηγόριος ἐπίσκοπος Κύπρου Μαρτ. 4
* Γρηγόριος ἐπίσκοπος Ἄσσου Μαρτ. 4
Γρηγόριος ὁ διάλογος Μαρτ. 12
* Γρηγόριος ὅσιος ὁ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Νικομηδείας Ἀπριλ. 2
* Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης Ἀπριλ. 6
Γρηγόριος μάρτυς Αὐγούστου. 25
* Γρηγόριος ὅσιος ἀγιορείτης Ἀπριλ. 6
* Γρηγόριος ὅσιος ὁ κτίτωρ τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου Δεκεμβρ. 7
* Γρηγόριος Δομέστικος ὁ Ἀκυριώτης Ὀκτωβρ. 1
Γυναῖκες ὁσιομάρτυρες δύω Σεπτεμβρ. 30
Γυναῖκες μήτηρ καὶ θυγάτηρ μάρτυρες Νοεμβρ. 19
Γυναῖκες ἑπτὰ αἱ σὺν τῷ Εἰρηνάρχῳ Νοεμβρ. 28
Γυνὴ ἡ μετὰ τοῦ ἁγ. Ἀρέθα Ὀκτωβρ. 24
Γυναῖκες μάρτυρες τρεῖς Μαΐου. 24
Γυνὴ μάρτυς Δεκεμβρ. 7
Γυναῖκες μάρτυρες 70 Δεκεμβρ. 19
Γυναῖκες μάρτυρες 130 Δεκεμβρ. 24
* Γυνὴ ἡγεμόνος μάρτυς Ἰανουαρ. 8
Γυναῖκες δύω μήτηρ καὶ θυγάτηρ μάρτυρες Ἰανουαρίου. 28
Γυναῖκες τρεῖς μάρτυρες Φεβρουαρ. 10
Γυναῖκες ἑπτὰ μάρτυρες αἱ σὺν τῷ Βλασίῳ Φεβρουαρίου. 11
Γυναῖκες δέσποιναι καὶ δούλη μάρτυρες Ἀπριλ. 4
Γυναῖκες κυρία καὶ δούλη μάρτυρες Ἀπριλ. 5
* Γυναῖκες δώδεκα αἱ συγκλητικαὶ μάρτυρες Ἰουλίου. 8
* Γυναῖκες πολλαὶ μάρτυρες Ἰουλ. 15
Γυναῖκες ἑπτὰ μάρτυρες Μαρτ. 20

Δ

Δαβὶδ προφήτης Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.
Δαβὶδ ὁ αὐτὸς Κυριακ. μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέν-

Δαβὶδ ὁσιομάρτυς Ἀπριλ. 12
Δαβὶδ ὅσιος ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἰουν. 26
Δάδας μάρτυς Σεπτεμβρ. 29
Δάδας μάρτυς Ἀπριλ. 13
Δάδα μάρτυρος λειψάνου εὕρεσις Αὐγούστου. 2
Δαλμάτος ὅσιος Αὐγούστου. 3
* Δαμασκηνὸς νέος ὁσιομάρτυς Νοεμβρ. 13
* Δαμασκηνὸς νέος ἱερομάρτυς Ἰανουαρ. 16
Δαμιανὸς Ἀνάργυρος ἐκ τῆς τρίτης συζυγίας Ὀκτωβρίου. 17
* Δαμιανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ. 31
Δαμιανὸς Ἀνάργυρος ἐκ τῆς πρώτης συζυγίας Νοεμβρίου. 1
Δαμιανὸς ὅσιος Φεβρουαρ. 23
Δαμιανὸς Ἀνάργυρος ἐκ τῆς δευτέρας συζυγίας Ἰουλίου. 1
Δαμιανὸς νέος ὁσιομάρτυς ὁ Φιλοθείτης Φεβρ. 23
* Δαμιανὸς ὅσιος ὁ Ἐσφιγμενίτης Φεβρουαρ. 23
Δαν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Δάναξ μάρτυς ἀναγνώστης Ἰανουαρ. 16
Δάναξ μάρτυς Μαΐου. 6
Δανιὴλ ὅσιος ὁ ἐν τῷ Θασίῳ Σεπτεμβρ. 12
Δανιὴλ Στυλίτης Δεκεμβρ. 11
Δανιὴλ προφήτης (Κυριακ. τῶν Πρωπατόρων) Δεκεμβρίου. 17
Δανιὴλ ὁ αὐτὸς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.
Δανιὴλ μάρτυς Αἰγύπτιος Φεβρουαρ. 16
Δανιὴλ ὁσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμβρ. 28
Δανιὴλ μάρτυς ὁ ἐν Νικοπόλει Ἰουλ. 10
Δαρεία μάρτυς ἡ σὺν τῷ Χρυσάνθῳ Μαρτ. 19
Δάσιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 24
Δάσιος μάρτυς Νοεμβρ. 1, 3
Δάσιος μάρτυς ὁ ἐν Δοροστόλῳ Νοεμβρ. 20
* Δάσιος μάρτυς Ἰουλ. 18
Δεβόρρα Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Δεναχὶς μάρτυς Νοεμβρ. 20
Δήμης μάρτυς Ἀπριλ. 12
Δημητριανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 11
Δημητριανὸς διάκονος καὶ μάρτυς Ἰουν. 23
Δημήτριος ὁ Μυροβλύτης Ὀκτωβρ. 26
* Δημητρίου εἰκόνος ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς Κωνσταντινούπολιν μετάθεσις Ὀκτωβρ. 26
Δημήτριος μάρτυς Νοεμβρ. 15
Δημήτριος Σκευοφύλαξ Ἰανουαρ. 25
* Δημήτριος νεομάρτυς Ἰανουαρ. 27
* Δημήτριος νεομάρτυς ὁ Τορναρᾶς Μαρτ. 19
* Δημήτριος νεομάρτυς ὁ ἐν Φιλαδελφείᾳ Ἰουν. 2
* Δημήτριος μάρτυς Σεπτεμβρ. 11
Δημήτριος μάρτυς Αὐγούστου. 9
* Δημήτριος νεομάρτυς Ἰανουαρ. 29
* Δημήτριος νεομάρτυς Ἀπριλ. 13
Δημητρίων μάρτυς Μαΐου. 6
Δήμιος μάρτυς Ἰανουαρ. 8
* Δήμιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 30
* Δῆμος νεομάρτυς ὁ ἐν Σμύρνῃ Ἀπριλ. 10
* Διάδοχος μάρτυς Αὐγούστου. 31
Δίδυμος μάρτυς Σεπτεμβρ. 11
Δίδυμος μάρτυς Ἀπριλ. 5
* Δίδυμος μάρτυς Μαΐου. 24
Διήγησις ὠφέλιμος Ἰωάννου Νοεμβρ. 17
Διήγησις περὶ ἀγάπης πάνυ ὠφέλιμος Σεπτεμ. 8
Διήγησις ὠφέλιμος Ἰωάννου Νοεμβρ. 23
Διήγησις ὠφέλιμος μοναχοῦ καὶ μάρτυρος Ὀκτ. 15
Διήγησις ὠφέλιμος περὶ τοῦ ἁγίου Μείρακος Δεκεμβρίου. 11
Διήγησις ὠφέλιμος περὶ Νικολάου τοῦ ἀπὸ στρατιωτῶν Δεκεμβρ. 24
* Διήγησις ὠφέλιμος Μάλχου μοναχοῦ Μαρτ. 26
Διήγησις περὶ τοῦ ἐν Ἀφρικῇ θαύματος Ἀπριλ. 28
* Διήγησις ὠφέλιμος μετρίου γεωργοῦ Ἰουν. 1
* Διήγησις Συνεσίου Κυρήνης Ἰουν. 27
Διογένης μάρτυς Δεκεμβρ. 5
Διόδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ. 11
* Διόδωρος μάρτυς Ὀκτωβρ. 12, 25
Διόδωρος μάρτυς Ἰανουαρ. 31
Διόδωρος ἱερομάρτυς Μαρτ. 19
Διόδωρος μάρτυς Ἀπριλ. 5
* Διόδωρος μάρτυς Ἰουν. 13
Διόδωρος μάρτυς Μαΐου. 3
* Διόδωρος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
Διομήδης μάρτυς Σεπτεμβρ. 2, 11
Διομήδης μάρτυς Ἰουλ. 3
Διομήδης μάρτυς Αὐγούστου. 16, 28
Διονύσιος Ἀρεοπαγίτης Ὀκτωβρ. 3
Διονύσιος Ἀλεξανδρείας ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ. 3
* Διονύσιος νέος ὁσιομάρτυς Νοεμβρ. 1
Διονύσιος Κορίνθου Νοεμβρ. 29
Διονύσιος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Κυδράτῳ Μαρτ. 10
Διονύσιοι δύω μάρτυρες Μαρτ. 15
Διονύσιος μάρτυς Ἀπριλ. 19
Διονύσιος μάρτυς Μαΐου. 19
Διονύσιος μάρτυς παιδίον Ἰουν. 3
Διονύσιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 6
Διονύσιος εἷς τῶν ἑπτὰ παίδων Αὐγούστου. 5
* Διονύσιος Αἰγίνης ὁ ἐκ Ζακύνθου Δεκεμβρ. 17
* Διονύσιος ὁ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ Ἰανουαρ. 24
* Διονύσιος ὅσιος ὁ κτίτωρ τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ μονῆς τοῦ Προδρόμου Ἰουν. 25
Δῖος μάρτυς Ἀπριλ. 3
Δῖος ὅσιος Ἰουλ. 19
* Διοσκορίδης μάρτυς Μαΐου. 28
Διόσκορος μάρτυς Ὀκτωβρ. 13
* Διόσκορος μάρτυς ὁ νέος Μαΐου. 11
Διόσκορος μάρτυς (συναξάριον Θεοδώρου τοῦ ἐν Πέργῃ) Ἀπριλ. 19
Διοσίδερις ἀναγνώστης καὶ μάρτυς Ἀπριλ. 21
Δῶν μάρτυς Μαρτ. 8
* Δίων μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
Δολινδοὺχ μάρτυς Ἰουλ. 3
Δομετιανὸς ὁ Μελιτινὴς Ἰανουαρ. 10
* Δομετιανὸς μάρτυς εἷς τῶν μ'. Μαρτ. 9
Δομέτιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 16, 30
Δομέτιος μάρτυς Δεκεμβρ. 7
Δομέτιος μάρτυς Μαρτ. 8, 23

Δομέτιος ὁσιομάρτυς Αὐγούστου. 7
* Δομέτιος ὅσιος ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου Ἰουν. 25
* Δομέτιος ὅσιος ὁ Φιλοθείτης ὁ σημαιοφόρος Αὐγούστου. 7
* Δόμνα μάρτυς Νοεμβρ. 2
Δόμνα μάρτυς Δεκεμβρ. 28
Δομνίκα ὁσία Ἰανουαρ. 8
Δομνίνα ἁγία Ὀκτωβρ. 4
Δομνίνα μάρτυς Ὀκτωβρ. 12
* Δομνίνα μάρτυς Νοεμβρ. 2
Δομνίνα ὁσία Ἰανουαρ. 5
Δομνίνα ὁσία ἡ νέα Μαρτ. 1
Δομνῖνος μάρτυς Ὀκτωβρ. 1, 16
Δομνῖνος μάρτυς Νοεμβρ. 5
Δομνῖνος μάρτυς Μαρτ. 21
* Δόμνος μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτ. 9
* Δόναγος ἐπίσκοπος Λιβύης Ἰουν. 28
Δονάτος μάρτυς Ἀπριλ. 23
Δονάτος ἐπίσκοπος Εὐροίας Ἀπριλ. 30
* Δονάτος μάρτυς Μαΐου. 6
Δονάτος ἐπίσκοπος Λιβύης Ἰουλ. 4
Δονάτος παῖς ὁ σὺν τῷ Βαβύλᾳ μάρτυς Σεπτ. 4
Δορυμέδων μάρτυς Σεπτεμβρ. 19, 29
* Δορυμέδων μάρτυς Ὀκτωβρ. 31
Δοσᾶς μάρτυς Αὐγούστου. 20
* Δοσίθεος ὅσιος ὑποτακτικὸς Αὐγούστου. 13
* Δούκας νεομάρτυς ὁ Μιτυληναῖος Ἀπριλ. 24
Δουλᾶς μάρτυς Ἰουν. 15
Δοῦλοι δύω μάρτυρες Αὐγούστου. 22
Δουναλὲ ὁ ὁμολογητὴς Δεκεμβρ. 17
Δροσὶς θυγάτηρ Τραϊανοῦ Μαρτ. 22
* Δροσὶς μάρτυς Ἰουλ. 28
Δωρόθεος ἱερομάρτυς Νοεμβρ. 5
Δωρόθεος μάρτυς ὁ πραιπόσιτος Δεκεμβρ. 28
Δωρόθεος μάρτυς Φεβρουαρ. 18
Δωρόθεος ὁ Τύρου Ἱερομάρτυς Ἰουν. 5
* Δωρόθεος ὅσιος Αὐγούστου. 13

Ε

Ἔβερ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
* Ἑβόρης μάρτυς Ὀκτωβρ. 20
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως Σεπτ. 13
Ἐγκαίνια τῆς Θεοτόκου ἐν τοῖς Κουράτορος Δεκεμβρ. 7
Ἐγκαίνια Θεοτόκου Σεπτεμβρ. 6
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις Δεκεμβρ. 8
Ἐγκαίνια τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας Δεκεμβρ. 23
Ἐγκαίνια τῆς μονῆς Ἡλιοῦ τοῦ βαθέως ῥύακος Ἰανουαρ. 13
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου ἐν τοῖς Κύρου Μαΐου. 5
Ἐγκαίνια τῆς Θεοτόκου Ἐλεούσης Αὐγούστ. 11
Ἐγκαίνια ναοῦ τοῦ Γεωργίου Νοεμβρ. 3
Ἐγκαίνια Γεωργίου ἐν Κυπαρίσσῳ Νοεμβρ. 26
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Σοφίας Δεκεμβρ. 23
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῶν τεσσαράκοντα Δεκ. 29
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου Ἀπριλ. 25
* Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Παντανάσσης Μαΐου. 13
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου Ἰουλ. 18
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Χριστοφόρου Δεκ. 16
* Ἐγκαίνια τοῦ Προδρόμου Ἰουλ. 20
* Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου Ἰουλ. 28
Ἐγκαίνια τοῦ ἐν Βλαχέρναις ναοῦ Ἰουλ. 31
Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τοῦ Θεολόγου Αὐγούστ. 2
* Ἐγκαίνια τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος Αὐγ. 4
Ἐγκαίνια τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου Αὐγούστου. 8
Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς Αὐγούστου. 28
Ἐζεκίας ὁ αὐτὸς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.
Εἰκόνος ἀχειροποιήτου τοῦ Χριστοῦ εὕρεσις ἐν Καμουλιανοῖς Αὐγούστου. 9
Εἰκόνος περὶ τῆς ἀχειροποιήτου τοῦ Χριστοῦ, Διήγησις Αὐγούστου. 11
Εἰκὼν ἀχειρότευκτος τοῦ Χριστοῦ Αὐγούστ. 16
Εἰρηναῖος μάρτυς Αὐγούστου. 22
Εἰρηναῖος ἐπίσκοπος Σιρμίου Αὐγούστου. 23
Εἰρηναῖος ἐπίσκοπος Λουγδούνων Αὐγούστ. 23
Εἰρήναρχος μάρτυς Νοεμβρ. 28
Εἰρήνη παρθενομάρτυς Ἀπριλ. 16
Εἰρήνη μάρτυς Ἀπριλ. 16
Εἰρήνη μάρτυς Ἰουν. 5
* Εἰρήνη ὁσία ἡ τοῦ Χρυσοβαλάντου Ἰουλ. 28
Εἰρήνη μάρτυς Μαΐου. 5
Εἰρήνη βασίλισσα ἡ μετονομασθεῖσα Ξένη, ἡ κτιτόρισσα τῆς τοῦ Παντοκράτορος Αὐγ. 13
Εἰρήνη μάρτυς Σεπτεμβρ. 18
Εἰρήνης σύναξις Ἰανουαρ. 21
Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου Νοεμβρ. 21
* Ἐκδίκιος μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτ. 9
Ἐλάσιππος μάρτυς Ἰανουαρ. 16
Ἐλεάζαρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἐλεάζαρ ἱερεὺς Σεπτεμβρ. 2
Ἐλεάζαρος διδάσκαλος Μακκαβαίων Αὐγ. 1
Ἐλεάζαρος Μακκαβαῖος Αὐγούστου. 1
Ἐλεάζαρος μάρτυς Αὐγούστου. 1
Ἑλένη ἡ μήτηρ Κωνσταντίνου Μαΐου. 21
Ἑλένη ἡ ἀδελφὴ Ἀβερκίου Μαΐου. 26
Ἔλενος ἐπίσκοπος Νοεμβρίου. 23
Ἐλευθέριος μάρτυς μαθητὴς τοῦ Ἀρεοπαγίτου Ὀκτωβρ. 3
Ἐλευθέριος ἱερομάρτυς Δεκεμβρ. 15
Ἐλευθέριος Κουβικουλάριος Δεκεμβρ. 15
Ἐλευθέριος μάρτυς Πέρσης Ἀπριλ. 13
Ἐλευθέριος μάρτυς Αὐγούστου. 8
Ἐλιακεὶμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἐλιοὺδ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἑλικωνὶς μάρτυς Μαΐου. 28
Ἐλισάβετ μάρτυς Ὀκτωβρ. 22
* Ἐλισάβετ ἡ τοῦ Προδρόμου μήτηρ Ἰουν. 24

Ἐλισάβετ ὁσία Ἀπριλ. 24
Ἐλισσαῖος ὁ προφήτης Ἰουν. 14
Ἡ κατάθεσις τῶν λειψάνων αὐτοῦ Ἰουν. 20
Ἑλλάδιος μάρτυς Ἰανουαρ. 8
Ἑλλάδιος μάρτυς ὁ Κομενταρήσιος Ἰανουαρ. 18
Ἑλλάδιος ἱερομάρτυς Μαΐου. 28
Ἑλλάδιος ὅσιος Νοεμβρ. 9
Ἐλπιδηφόρος μάρτυς Νοεμβρ. 2
Ἐλπιδηφόρος μάρτυς Ἀπριλ. 3
Ἐλπίδιος μάρτυς Νοεμβρ. 15
Ἐλπίδιος ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτ. 7
Ἐλπίδιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Ἐμμανουὴλ μάρτυς Μαρτίου. 20
Ἐμπρησμοῦ μνήμη Σεπτεμβρ. 1
Ἐνναθᾶ παρθενομάρτυς Φεβρουαρ. 10
* Ἐνναθᾶ κανονικὴ Ἰουν. 9
* Ἑνός μάρτυς Ὀκτωβρ. 20
Ἑνὸς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἑνὸς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἑξακουστωδιανὸς εἷς τῶν ἑπτὰ Παίδων Αὐγ. 4
Ἐπαινετὸς Ἀπόστολος Ἰουλ. 30
Ἐπαφρόδιτος Ἀπόστολος Δεκεμβρ. 8
Ἐπίμαχος μάρτυς Αἰγύπτιος Ὀκτωβρ. 31
* Ἐπίμαχος μάρτυς Ῥωμαῖος Ὀκτωβρ. 31
Ἐπιμάχου λειψάνου Ἀνακομιδὴ Μαρτ. 11
Ἐπίμαχος μάρτυς ὁ νέος Μαΐου. 9
Ἐπίμαχος μάρτυς Ἰουλ. 6
Ἐπιστήμη μάρτυς Νοεμβρ. 5
Ἐπιφάνιος Κύπρου Μαΐου. 12
Ἐπιφάνιος Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστου. 25
Ἐπίχαρις μάρτυς Σεπτεμβρ. 27
* Ἔρασμος ὅσιος Ἰουν. 18
* Ἔρασμος ἱερομάρτυς Ἰουν. 2
Ἔραστος Ἀπόστολος Νοεμβρ. 10
Ἑρμᾶς Ἀπόστολος Νοεμβρ. 5
Ἑρμαῖος ἱερομάρτυς Νοεμβρ. 4
Ἑρμείας μάρτυς Μαΐου. 31
Ἑρμείας μάρτυς Ἰουν. 17
Ἑρμῆς Ἀπόστολος Μαρτ. 8
Ἑρμηνίγγελδος μάρτυς Νοεμβρ. 1
Ἑρμιόνη ἡ θυγάτηρ Φιλίππου Σεπτεμβρ. 4
Ἕρμιππος Ἀκραγαντίνων Νοεμβρ. 23
Ἑρμογένης μάρτυς Δεκεμβρ. 10
Ἑρμογένης μάρτυς Ἰανουαρ. 24
Ἑρμογένης μάρτυς Σεπτεμβρ. 1
* Ἑρμογένης μάρτυς Ἰουλ. 24
Ἑρμοκράτης μάρτυς Ἰουλ. 26
Ἑρμόλαος ἱερομάρτυς Ἰουλ. 26
Ἕρμος μάρτυς Αὐγούστου. 18
Ἕρμυλος μάρτυς Δεκεμβρ. 18
Ἕρμυλος μάρτυς Ἰανουαρ. 13
Ἔρως μάρτυς Ἰουν. 25
Ἐρωτὶς μάρτυς Ὀκτωβρ. 6, 27
Ἐσθὴρ δικαία Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.
Ἐσθῆτος Θεοτόκου κατάθεσις Ἰουλ. 2
Ἕσπερος μάρτυς Σεπτεμβρ. 4
Ἕσπερος μάρτυς Μαΐου. 2
Ἐσρὼμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
* Ἑτιμάσιος μάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμβρ. 28
Εὖκ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
* Εὐάγγελος μάρτυς Ἰουλ. 7
Εὐάγριος ἅγιος Ἰανουαρ. 18
Εὐανθία ὁσία Σεπτεμβρ. 1
* Εὐανθία μάρτυς Σεπτεμβρ. 11
Εὐάρεστος ὅσιος Δεκεμβρ. 26
Εὐβούλη ἡ μήτηρ τοῦ Παντελεήμονος Μαρτ. 30
Εὔβουλος μάρτυς Φεβρουαρ. 3
Εὔβουλος Ἀπόστολος Φεβρουαρ. 28
Εὔβουλος μάρτυς Μαρτ. 6
Εὐβίοτος ἅγιος Δεκεμβρ. 18
Εὐγενία μάρτυς Δεκεμβρ. 24
Εὐγένιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 25
Εὐγένιος μάρτυς Νοεμβρ. 24
* Εὐγένιος μάρτυς Δεκεμβρ. 10
Εὐγένιος εἷς τῶν πέντε μαρτύρων Δεκεμβρ. 13
Εὐγένιος μάρτυς Ἰανουαρ. 21
Εὐγένιος ὅσιος καὶ ὁμολογητὴς Φεβρουαρ. 19
Εὐγένιος ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτ. 7
Εὐγένιος μάρτυς Ἰουλ. 21
Εὔγραφος μάρτυς Δεκεμβρ. 10
Εὐδοκία ὁσία ἡ Σαμαρεῖτις Μαρτ. 1
Εὐδοκία ὁσιομάρτυς καὶ ἡ τοῦ λειψάνου αὐτῆς ἀνακομιδὴ Αὐγούστου. 4
* Εὐδοκία ἡ βασίλισσα Αὐγούστου. 13
Εὐδόκιμος ἅγιος Ἰουλ. 31
Εὐδοξία μάρτυς θυγάτηρ Ἀθανασίας Ἰανουαρ. 31
Εὐδόξιος μάρτυς Νοεμβρ. 2
Εὐδόξιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 6
Εὐέλπιστος μάρτυς Ἰουν. 1
Εὐθαλία παρθενομάρτυς Μαρτ. 2
Εὐθασία μάρτυς Ἰανουαρ. 12
Εὐθύμιος Σαρδέων Δεκεμβρ. 26
Εὐθύμιος ὁ νέος Ἰανουαρ. 4
Εὐθύμιος ὁ μέγας Ἰανουαρ. 20
* Εὐθύμιος ὅσιος ὁ κτίτωρ τῆς τῶν Ἰβήρων μονῆς Μαΐου. 13
* Εὐθύμιος ὁσιομάρτυς ὁ Βατοπαιδινὸς Ἰανουαρ. 4
* Εὐθύμιος ὅσιος ὁ κτίτωρ τῆς μονῆς τοῦ Δοχειαρίου Νοεμβρ. 9
* Εὐθύμιος ὅσιος ὁ νέος Ὀκτωβρ. 14
* Εὐθύμιος νέος ὁσιομάρτυς Μαρτ. 22 καὶ Μαΐου 1
Εὐκλάσιος μάρτυς ὁ μετὰ Φαύστης Φεβρ. 6
Εὐκαρπίων μάρτυς Μαρτ. 18
Εὐκλέος μάρτυς Αὐγούστου. 1
Εὐκράτης μάρτυς Ὀκτωβρ. 21
* Εὐλάλιος ἱεράρχης Αὐγούστου. 30
Εὐλαμπία μάρτυς Ὀκτωβρ. 10
Εὐλάμπιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 10
Εὐλάμπιος μάρτυς Μαρτ. 5
Εὐλάμπιος μάρτυς Ἰουλ. 3
Εὐλόγιος ὁ Ἀλεξανδρείας Φεβρουαρ. 13
Εὐλόγιος μάρτυς Μαρτ. 5
Εὐλόγιος ὁ ξενοδόχος Ἀπριλ. 27
* Εὐλόγιος Ἀντιοχείας Ἰουν. 13

Εὐμένιος ἐπίσκοπος Γορτύνης Σεπτεμβρ. 18
Εὐνίκη μάρτυς Ὀκτωβρ. 28
Εὐνοϊκὸς μάρτυς εἷς τῶν μ'. Μαρτ. 9
Εὔοδος ἀπόστολος Σεπτεμβρ. 7
Εὔοδος μάρτυς Σεπτεμβρ. 4
Εὔπλος μάρτυς Μαΐου. 30
Εὔπλος διάκονος μεγαλομάρτυς Αὐγούστου. 11
Εὐπραξία ὁσία Ἰουλ. 25
Εὐπρέπιος ὁ ὁμολογητὴς μαθητὴς τοῦ ἁγίου Μαξίμου Σεπτεμβρ. 20
Εὐπρέπιος μάρτυς ἀδελφὸς Ἀναργύρων Ὀκτ. 17
Εὐσέβιος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Γεωργίῳ Ἀπριλ. 24
Εὐσέβιος μάρτυς Ἀπριλ. 29
Εὐσέβιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 21
Εὐσέβιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 21
Εὐσέβιος διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ. 4
Εὐσέβιος ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ. 7
Εὐσέβιος διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ. 19
Εὐσέβιος μάρτυς Ἰανουαρ. 20
Εὐσέβιος ὅσιος Ἰανουαρ. 23
Εὐσέβιος ὅσιος Φεβρουαρ. 15
Εὐσέβιος μάρτυς Μαΐου. 31
Εὐσέβιος Σαμοσάτων Ἰουν. 22
Εὐσέβιος ὁσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμβ. 28
Εὐσεβιώτης μάρτυς Μαΐου. 27
Εὐσεβωνᾶς μάρτυς Μακκαβαῖος Αὐγούστου. 1
Εὐσίγνιος μάρτυς Αὐγούστου. 5
Εὐστάθιος μεγαλομάρτυς Σεπτεμβρ. 20
Εὐστάθιος μάρτυς Ρωμαῖος Σεπτεμβρ. 28
Εὐστάθιος μάρτυς Νοεμβρ. 20
Εὐστάθιος Ἀντιοχείας Φεβρουαρ. 21
Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Κίου τῆς Βιθυνίας Μαρτ. 29
Εὐστάθιος ἱερομάρτυς Ἰουλ. 7
Εὐστάθιος ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ Ἰουλ. 28
Εὐστολία ὁσία Νοεμβρ. 9
Εὐστόχιος μάρτυς Νοεμβρ. 15
Εὐστόχιος μάρτυς Ἰουν. 23
Εὐστράτιος εἷς τῶν πέντε μαρτύρων Δεκεμβρ. 13
Εὐστράτιος ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Ἰανουαρ. 9
Εὔσχημος ἐπίσκοπος Μαρτ. 14
Εὐτροπία μάρτυς Ὀκτωβρ. 30
Εὐτροπία ὁσιομάρτυς Ἰουν. 25
Εὐτρόπιος μάρτυς Μαρτίου. 3
Εὐτυχὴς ἱερομάρτυς Μαΐου 28
Εὐτυχὴς ἱερομάρτυς μαθητὴς τοῦ Θεολόγου Ἰωάννου Αὐγούστου. 24
Εὐτυχὴς μάρτυς εἷς τῶν μ'. Μαρτ. 9
Εὐτυχιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 2
Εὐτυχιανὸς μάρτυς Αὐγούστου. 17, 19
Εὐτύχιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 2
Εὐτύχιος μάρτυς Δεκεμβρ. 19
Εὐτύχιος μάρτυς Ἰανουαρ. 20
Εὐτύχιος ἅγιος Μαρτ. 27
Εὐτύχιος Πατριάρχης Κωνσταντιν. Ἀπριλ. 6
Εὐτύχιος μάρτυς Ἀπριλ. 21
Εὐτύχιος μάρτυς εἷς τῶν μ'. Μαρτ. 9
Εὐτυχὶς θυγάτηρ Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου Σεπτεμβρίου. 4
Εὐφημία μάρτυς Σεπτεμβρ. 16
Εὐφημία μάρτυς Νοεμβρ. 19, 22
Εὐφημία μάρτυς ἡ μετὰ Χρυσάνθου Ἰανουαρ. 4
Εὐφημία μάρτυς Ἰουλίου. 11
Εὐφημία ἁγία Μαΐου. 16
Εὐφραίμ ὁ Σύρος Ἰανουαρ. 28
Εὐφραίμ ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτ. 7
Εὐφραίμ Ἀντιοχείας Μαρτ. 7
Εὐφρασία μάρτυς Ἰανουαρ. 19
Εὐφρασία παρθενομάρτυς Μαΐου. 18
Εὐφρασία μάρτυς Μαΐου 18
Εὐφράσιος μάρτυς Ἀπριλ. 29
Εὐφράσιος ἐπίσκοπος Ἰωνοπόλεως Ἰουλ. 17
Εὐφροσύνη ὁσία θυγάτηρ Παφνουτίου Σεπτεμ. 25
Εὐφρόσυνος μάρτυς Μαρτ. 6
Εὐφρόσυνος ὅσιος ὁ μάγειρος Σεπτεμβρ. 11
Εὐψύχιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 7
Εὐψύχιος μάρτυς Νοεμβρ. 5
Εὐψύχιος μάρτυς ὁ ἐν Καισαρείᾳ Ἀπριλ. 9

Ζ

Ζαβουλὼν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ζακχαῖος διάκονος καὶ μάρτυς Νοεμβρ. 18
Ζακχαῖος διάκονος καὶ μάρτυς Δεκεμβρ. 18
Ζακχαῖος ἀπόστολος Ἀπριλ. 20
Ζανιθᾶς μάρτυς Μαρτ. 29
Ζαρὰ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ζαχαρίας ὁ πατὴρ τοῦ Προδρόμου Σεπτεμβρ. 5
Ζαχαρίας ὁσιομάρτυς Ὀκτωβρ. 24
Ζαχαρίας μάρτυς Ὀκτωβρ. 22
Ζαχαρίας ἅγιος σκυτοτόμος Νοεμβρ. 17
Ζαχαρίας νεομάρτυς Ἰανουαρ. 20
Ζαχαρίας προφήτης Φεβρουαρ. 8
Ζαχαρίου (τοῦ πατρὸς τοῦ Προδρόμου) λειψάνου εὕρεσις Φεβρουαρ. 11
Ζαχαρίας ὅσιος Μαρτ. 24
Ζαχαρίας Ἱεροσολύμων Φεβρουαρ. 24
Ζαχαρίας νέος ἱερομάρτυς Μαρτ. 30
Ζαχαρίας νέος ἱερομ. Μαΐου. 22
Ζαχαρίας ὁ πατὴρ τοῦ Προδρόμου Ἰουν. 24
Ζεβινᾶς μάρτυς Ὀκτωβρ. 20
Ζεβινᾶς μάρτυς Νοεμβρ. 12
Ζεβινᾶς ὅσιος Φεβρουαρ. 23
Ζηναΐς μάρτυς Ὀκτωβρ. 11
Ζηναΐς μάρτυς ἡ θαυματουργὸς Ἰουν. 7
Ζηνᾶς ὁ δοῦλος Ζήνωνος μάρτυς Ἰουν. 22
Ζηνοβία μάρτυς Ὀκτωβρ. 30
Ζηνόβιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 30
Ζήνων μάρτυς Σεπτεμβρ. 21
Ζήνων ἀπόστολος Σεπτεμβρ. 27
Ζήνων μάρτυς Δεκεμβρ. 28
Ζήνων ὅσιος Φεβρουαρ. 10
Ζήνων ἅγιος Μαρτ. 3
Ζήνων μάρτυς Ἀπριλ. 8, 10, 20, 29

Ζήνων μάρτυς Σεπτεμβρ. 3
Ζήνων ὅσιος Ἰουν. 12, 19
Ζήνων μάρτυς Ἰουν. 22
Ζήνων μάρτυς Σεπτεμβρ. 6
* Ζήνων μάρτυς Αὐγούστου. 11, 22
Ζορομβάβελ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.
* Ζωγραφῖται ὁσιομάρτυρες 26. Σεπτεμβρ. 22
Ζωὴ μάρτυς Δεκεμβρ. 18
Ζωὴ μάρτυς Μαΐου. 2
Ζώϊλος μάρτυς Δεκεμβρ. 22
Ζώϊλος ἅγιος Μαρτίου. 3
Ζώϊλος μάρτυς Ἀπριλ. 13
Ζώνης τῆς Θεοτόκου μετακομιδὴ Ἀπριλ. 12
Ζώνης τῆς Θεοτόκου κατάθεσις Αὐγούστου. 31
* Ζώρζης νεομάρτυς Ἰανουαρ. 2
Ζωσιμᾶς ὅσιος Ἰανουαρ. 24
Ζωσιμᾶς ὁ κηδεύσας τὴν ὁσίαν Μαρίαν Ἀπριλ. 4
Ζώσιμος μάρτυς Σεπτεμβρ. 28
Ζώσιμος ὁσιομάρτυς Ἰανουαρ. 4
Ζώσιμος ἐπίσκοπος Συρακούσης Ἰανουαρ. 21
Ζώσιμος μάρτυς Ἰουν. 19
Ζωτικὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 13
Ζωτικὸς μάρτυς Ὀκτωβρ. 21
Ζωτικὸς μάρτυς καὶ πρεσβύτερος ὀρφανοτροφείου Δεκεμβρ. 31
Ζωτικὸς μάρτυς Ἀπριλ. 20
Ζωτικὸς μαρτυς ὁ μετὰ τοῦ Ἀγαθονίκου Αὐγ. 22

Η

Ἠγάθραξ μάρτυς Μαρτ. 26
Ἠλεὶ μάρτυς Σεπτεμβρ. 13
* Ἠλιανὸς μάρτυς εἰς τῶν Μ. Μαρτ. 9
Ἠλίας μάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Ἠλιοὺ μάρτυς Νοεμβρ. 3
Ἠλίας μάρτυς Δεκεμβρ. 19
Ἠλίας ὅσιος καὶ θαυματουργὸς Ἰανουαρ. 12
* Ἠλίας νεομάρτυς ὁ Ἀρδούνης Ἰανουαρ. 31
Ἠλίας μάρτυς ὁ Αἰγύπτιος Φεβρουαρ. 16
Ἠλίας ὁ προφήτης Ἰουλίου 20
* Ἠλίας μάρτυς εἰς τῶν μ. Μαρτ. 9
Ἠλίας μάρτυς Μαρτ. 29
* Ἠλιόδωρος ὅσιος Σεπτεμβρ. 4
Ἠλιόδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ. 28
Ἠλιόδωρος μαρτυς Νοεμβρ. 19
Ἠλιόδωρος μάρτυς Αὐγούστου. 20
Ἤλων εὕρεσις Μαρτ. 6
Ἡρακλαίμων ὅσιος Δεκεμβρ. 2
Ἡρακλείδης ἱερομάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Ἡράκλειος μάρτυς Ὀκτωβρ. 22
Ἡράκλειος μάρτυς Μαΐου. 18
Ἡράκλειος μάρτυς Ἰουλ. 12, 14
* Ἡράκλειος μάρτυς Αὐγούστου. 31
* Ἡράκλειος μάρτυς εἰς τῶν μ. Μαρτ. 9
Ἡρωδίων Ἀπόστολος Μαρτ. 28
* Ἥρων ὁ φιλόσοφος Αὐγούστου. 10
Ἡσαΐας μάρτυς Αἰγύπτιος Φεβρουαρ. 16
Ἡσαΐας προφήτης Μαΐου. 9
Ἡσκὼς μάρτυς Μαρτ. 26
Ἡσύχιος μάρτυς Φεβρουαρ. 19
Ἡσύχιος μάρτυς ὁ συγκλητικὸς Μαρτ. 2
Ἡσύχιος ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Μαρτ. 5
Ἡσύχιος πρεσβύτερος πάππος τοῦ Εὐτυχίου Ἀπριλ. 6
Ἡσύσιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 2
* Ἡσύχιος ὅσιος ὁμολογητὴς Μαΐου. 10
* Ἡσύχιος μάρτυς Ἰουλ. 7
* Ἡσύχιος εἷς τῶν μ. Μαρτίου 9

Θ

Θαδδαῖος μάρτυς Νοεμβρ. 22
Θαδδαῖος ὅσιος καὶ ὁμολογητὴς Δεκεμβρ. 29
Θαδδαῖος Ἀπόστολος Αὐγούστ. 21
Θαθουήλ μάρτυς Σεπτεμβρ. 4
Θαθουήλ μάρτυς Αὐγούστου. 4
Θαλάσσιος ὅσιος Φεβρουαρ. 22
* Θαλάσσιος ὅσιος Μαΐου. 20
Θαλλέλαιος μάρτυς Νοεμβρ. 19, 22
Θαλλέλαιος ὅσιος Φεβρουαρ. 27
Θαλλέλαιος μάρτυς Μαΐου. 29
Θαλλὸς μάρτυς Μαρτ. 11
Θαλλὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 20
Θάρρας Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Θαυμάσιος μάρτυς Ἀπριλ. 20
Θεαγένης ἱερομάρτυς Ἰανουαρ. 2
Θεαγένης μάρτυς Ὀκτωβρ. 3
Θεὴ μάρτυς Φεβρουαρ. 23
Θεὴ μάρτυς Ἰουλ. 18
Θεῖων μάρτυς Φεβρουαρ. 8
Θέκλα πρωτομάρτυς Σεπτεμβρ. 24
Θέκλα παρθενομάρτυς Νοεμβρ. 20
* Θέκλα παρθενομάρτυς κανονικὴ Ἰουν. 9
Θέκλα μάρτυς Σεπτεμβρ. 6
Θέκλα μάρτυς Αὐγούστου. 19
Θεμιστοκλῆς μάρτυς Δεκεμβρ. 21
Θεόγνιος μάρτυς ὁ τῆς Βάσσης υἱὸς Αὐγ. 21
Θεόγνις μάρτυς Ἀπριλ. 28
Θεοδοσία μάρτυς Μαρτ. 29
Θεοδοσία παρθενομάρτυς Μαΐου. 29
Θεοδοσία ὁσιομάρτυς Μαΐου. 29
* Θεοδοσία μάρτυς ἡ μήτηρ Ἱεροκοπίου Ἰουλ. 8
Θεοδόσιος ἡγούμενος Τριγλίας Ἰανουαρ. 4
Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης Ἰανουαρ. 11
Θεοδόσιος ὅσιος ἐν τῷ Σκοπέλῳ ὁ ἐξ Ἀντιοχείας Φεβρουαρ. 5
Θεοδόσιος μάρτυς Μαρτ. 26
Θεοδόσιος μάρτυς Ἀπριλ. 13
Θεοδόσιος βασιλεὺς ὁ νίος Ἰουλ. 29
* Θεοδόσιος βασιλεὺς ὁ μέγας Ἰανουαρ. 17
* Θεοδόσιος ὅσιος ὁ νέος Αὐγούστου. 7
Θεοδόσιος ἡγούμενος Ὀρόβων Αὐγούστου. 8
* Θεοδόσιος ὅσιος ἡγούμενος τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ τοῦ Φιλοθέου μονῆς, καὶ ἐπίσκοπος Τραπεζοῦντος Ἰανουαρ. 11

Θεοδότη μάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Θεοδότη μάρτυς Ὀκτωβρ. 21, 22
Θεοδότη μάρτυς Νοεμβρ. 3
Θεοδότη μάρτυς Δεκεμβρ. 22
Θεοδότη μήτηρ τῶν Ἁγ. Ἀναργύρων Ἰαν. 2
Θεοδότη μάρτυς θυγάτηρ Ἀθανασίας Ἰαν. 31
Θεοδότη παρθενομάρτυς Μαΐου. 18
Θεοδότη μάρτυς Ἰουλ. 3
Θεοδοτίων μάρτυς Ἰανουαρ. 24
Θεόδοτος μάρτυς Σεπτεμβρ. 17
* Θεόδοτος Ἐφέσου Ὀκτωβρ. 12
Θεόδοτος μάρτυς Νοεμβρι 3
Θεόδοτος μάρτυς Ἰανουαρ. 4
* Θεόδοτος ὅσιος ὁ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Πουπλίου Ἰανουαρ. 25
Θεόδοτος μάρτυς Φεβρουαρ. 19
Θεόδοτος μάρτυς Μαΐου. 18
Θεόδοτος ἐπίσκοπος Κυρηνίας τῆς Κύπρου Μαρ. 2
Θεόδοτος ἱερομάρτυς Ἰουν. 7
Θεόδοτος μάρτυς Ἰουλ. 3, 4
Θεοδούλη μάρτυς Ἰανουαρ. 18
Θεόδουλος μάρτυς Σεπτεμβρ 4, 12
Θεόδουλος μάρτυς Ὀκτωβρ. 28
* Θεόδουλος ὅσιος Κύπριος Δεκεμβρ. 3
Θεόδουλος ὁ ἀπὸ ἐπάρχων Δεκεμβρ. 3
Θεόδουλος ὅσιος υἱὸς Νείλου Ἰανουαρ. 14
Θεόδουλος μάρτυς Φεβρουαρ. 16, 18
Θεόδουλος μάρτυς Ἀπριλ. 4, 28
Θεόδουλος μάρτυς Μαΐου. 2
Θεόδουλος μάρτυς Ἰουν. 18
* Θεόδουλος μάρτυς ἐξ τῶν μ. Μαρτ. 9
Θεοδώρα βασιλὶς ἡ σύζυγος Ἰουστινιανοῦ Νοεμ. 15
Θεοδώρα παρθενομάρτυς Ἀπριλ. 2
Θεοδώρα ἡ ἐν Θεσσαλονίκη Ἀπριλ. 5
Θεοδώρα μάρτυς ἡ μετὰ Διδύμου Ἀπριλ. 5
Θεοδώρα μάρτυς Ἀπριλ 16
* Θεοδώρα ὁσία ἡ ἐν Θεσσαλονίκη ἐξ Αἰγίνης Αὐγούστου. 29
Θεοδώρα ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Σεπτεμβρ. 11
Θεοδώρα ὁσία ἡ ἀπὸ Καισαρείας Δεκεμβρ. 30
Θεοδώρα βασίλισσα ἡ τὴν ὀρθοδοξίαν ἀνακαλέσασα Φεβρουαρ. 11
Θεοδώρητος ἅγιος Μαρτ. 3
* Θεοδωρίσκος μάρτυς Μαΐου. 24
Θεόδωρος ὁμολογητὴς μαθητὴς τοῦ ἁγίου Μαξίμου Σεπτεμβρ. 20
Θεόδωρος Ἀγκύρας Νοεμβρ. 3
Θεόδωρος ὁ Στουδίτης Νοεμβρ. 11
Θεόδωρος μάρτυς ὁ ἐν Ἀντιοχείᾳ Νοεμβρ. 24
Θεόδωρος Ἀλεξανδρείας Δεκεμβρ. 3
Θεόδωρος ὁ Γραπτὸς Δεκεμβρ. 27
Θεόδωρος Κωνσταντινουπόλεως Δεκεμβρ. 27
* Θεόδωρος νεομάρτυς Ἰανουαρ. 30
Θεόδωρος Στρατηλάτης Φεβρουαρ. 8
* Θεόδωρος νεομάρτυς Βυζάντιος Φεβρουαρ. 17
Θεόδωρος ὁ Τήρων Φεβρουαρ. 17
Θεόδωρος ὁ διὰ Χριστὸν σαλὸς Φεβρουαρ. 25
Θεόδωρος ἱερομάρτυς Ἀπριλ. 15
Θεόδωρος ὅσιος ὁ Τριχινᾶς Ἀπριλίου. 20
Θεόδωρος ὅσιος ὁ Συκεώτης Ἀπριλ. 22
Θεόδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ. 4
* Θεόδωρος ἐπίσκοπος ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ. 28
* Θεόδωρος ἱερεὺς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμβρ. 28
Θεόδωρος μάρτυς ὁ ἐν Ἀμορίῳ Μαρτ. 6
Θεόδωρος μάρτυς Ἀπριλ. 10
Θεόδωρος μάρτυς ὁ ἐν Πέργῃ Ἀπριλ. 19
Θεόδωρος ὁ ἡγιασμένος Μαΐου. 16
* Θεόδωρος ἱερομάρτυς ὁ Ῥώμης Μαΐου. 18
* Θεόδωρος μάρτυς Μαΐου. 24
Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου λειψάνου ἀνακομιδὴ Ἰουνίου. 8
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κυρήνης Ἰουλίου. 4
* Θεόδωρος Ἐδέσσης Ἰουλ. 19
* Θεόδωρος μάρτυς Ἰουλίου. 21
Θεόδωρος μάρτυς Σεπτεμβρ. 5
Θεόδωρος μάρτυς Αὐγούστου. 1
Θεόδωρος ἱερομάρτυς Ἀλεξανδρείας Σεπτεμ. 12
Θεόδωρος ἅγιος Ἰανουαρ. 11
Θεόειδος μάρτυς Ἰανουαρ. 5
Θεοκλῆς μάρτυς Σεπτεμβρ. 14
Θεοκλητὼ ὁσία Αὐγούστου. 3
Θεοκτίστη ἡ Λεσβία Νοεμβρ. 9
Θεοκτίστη μάρτυς θυγάτηρ Ἀθανασίας Ἰαν. 31
Θεόκτιστος ὅσιος Σεπτεμβρ. 3
Θεόκτιστος ναύκληρος μάρτυς Σεπτεμβρ. 6
Θεόκτιστος μάρτυς Ὀκτωβρ. 3
Θεόκτιστος ὁμολογητὴς καὶ πατρίκιος Νοεμ. 20
Θεόκτιστος ἡγούμενος ἐν τῷ Κουκούμῳ Ἰαν. 4
Θεόκτιστος μάρτυς Φεβρουαρ. 4
Θεόπεμπτος ἅγιος Ἰανουαρ. 2
Θεόπεμπτος μάρτυς Ἰανουαρ. 5
Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος Ἰανουαρ. 20
Θεόπεμπτος μάρτυς Φεβρουαρ. 7
* Θεόπεμπτος μάρτυς Ἰουν. 11
Θεοπίστη μάρτυς ἡ σύζυγος τοῦ Εὐσταθίου Σεπτεμβρ. 20
Θεόπιστος μάρτυς ὁ υἱὸς Εὐσταθίου Σεπτεμ. 20
Θεόπιστος μάρτυς Ἰανουαρ. 2
Θεοπρέπιος μάρτυς Μαρ. 27
Θεοπρέπιος μάρτυς Αὐγούστ. 22
Θεοστήρικτος ὅσιος Νοεμβρ. 10
Θεοστήρικτος ὅσιος Φεβρουαρ. 17
Θεοστήρικτος ὁμολογητὴς Μαρτ. 17
Θεόστιχος μάρτυς Ἀπριλ. 28
Θεότεκνος μάρτυς Ὀκτωβρ. 3
* Θεότεκνος ἱερομάρτυς Δεκεμβρ. 10
* Θεοτίμη μάρτυς Μαΐου. 19
Θεότιμος μάρτυς Σεπτεμβρ. 4
Θεότιμος μάρτυς Νοεμβρ. 5
Θεοτόκου εἰκόνος θαῦμα Σεπτεμβρ. 1
Θεοτόκου Γενέθλιον Σεπτεμβρ. 8
Θεοτόκου εἰσόδια Νοεμβρ. 21
Θεοτόκου σύναξις Δεκεμβρίου 26 καὶ φυγὴ αὐτῆς εἰς Αἴγυπτον. αὐτόθι.

Θεοτόκου ἐσθῆτος κατάθεσις Ἰουλ. 2
Θεοτόκου μνήμη ἐν τοῖς Ἀρεοβίνθου Φεβρ. 10
Θεοτόκου Εὐαγγελισμὸς Μαρτ. 25
Θεοτόκου Ζώνης μετακομιδὴ Ἀπριλ. 12
* Θεοτόκου ναοῦ ἐγκαίνια Μαΐου. 13
Θεοτόκου σύναξις Ἰουν. 8 καὶ 15
* Θεοτόκου σύναξις Ἰουλ. 26
Θεοτόκου κοίμησις Αὐγούστου. 15
Θεοτόκου Ζώνης κατάθεσις Αὐγούστου. 31
Θεοτόκου ναοῦ τοῦ ἐν τῷ Νεωρίῳ ἀνακαίνισις Αὐγούστου. 31
Θεοφάνης ὅσιος ὁ Γραπτὸς Ὀκτωβρ. 11
Θεοφάνης ὁ τῆς Σιγριανῆς Μαρτ. 13
* Θεοφάνης νέος ὁσιομάρτυς Ἰουν. 8
Θεοφάνης ὅσιος Ἰουν. 10
Θεοφάνης ὁμολογητὴς ὁ πρὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ Σεπτεμβρ. 9
* Θεοφάνης νέος ὅσιος καὶ θαυματουργὸς ὁ ἐν Ναούσῃ Αὐγούστου. 19
* Θεοφάνης ὅσιος Μαΐου. 17
Θεοφανὼ βασίλισσα Δεκεμβρ. 16
Θεόφιλος ὅσιος ὁμολογητὴς Ὀκτωβρ. 2, 10
Θεόφιλος μάρτυς Νοεμβρ. 5
Θεόφιλος ὅσιος Δεκεμβρ. 2
Θεόφιλος διάκονος καὶ μάρτυς Δεκεμβρ. 28
Θεόφιλος διάκονος καὶ μάρτυς Ἰανουαρ. 8
Θεόφιλος νεομάρτυς Ἰανουαρ. 30
Θεόφιλος μάρτυς ὁ ἐν Ἀμορίῳ Μαρτ. 6
Θεόφιλος ἱερομάρτυς Ἰουλ. 4
* Θεόφιλος ὅσιος Ἁγιορείτης Ἰουλ. 8
Θεόφιλος ἅγιος Ἰουλ. 21
* Θεόφιλος νεομάρτυς ὁ Ζακύνθιος Ἰουλ. 24
* Θεόφιλος μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτ. 9
Θεοφύλακτος Νικομηδείας Μαρτ. 8
Θεραπαινίδες δύο Ξένης Ἰανουαρ. 24
Θεράπων ἱερομάρτυς Μαΐου. 14, 27
Θερινὸς μάρτυς Ἀπριλ. 23
Θερινὸς μάρτυς Μαΐου. 6
Θέρμας μάρτυς Μαρτ. 26
Θέρμος μάρτυς Ἀπριλ. 5
Θεσπέσιος μάρτυς Νοεμβρ. 20
Θεσπέσιος μάρτυς Ἰουν. 1
Θεσσαλονίκη μάρτυς Νοεμβρ. 7
Θεσσαλονίκη μάρτυς Δεκεμβρ. 19
Θεωνᾶς μάρτυς Ἰανουαρ. 5
Θεωνᾶς ὅσιος Ἀπριλ. 4
Θεωνᾶς μάρτυς Ἀπριλ. 20
* Θεωνᾶς ὁ Θεσσαλονίκης Ἀπριλ. 4
Θυρανοίξια τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας Δεκεμβρ. 22
Θύρσος μάρτυς Δεκεμβρ. 14
* Θύρσος μάρτυς Ἰανουαρ. 20
Θύρσος μάρτυς Αὐγούστου. 17
Θωμαΐς μάρτυς Ἀπριλ. 14
Θωμᾶς ἀπόστολος Ὀκτωβρ. 6
Θωμᾶς ὅσιος Δεφουρκινὸς Δεκεμβρ. 10
Θωμᾶς ὅσιος ὁ ἐν τῷ Μαλαιῷ Ἰουλ. 7
Θωμᾶς Κωνσταντινουπόλεως Μαρτ. 21
* Θωμᾶς διάκονος καὶ μάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμβρ. 28
* Θωμᾶ ἀποστόλου λειψάνων κατάθεσις Ἰουν. 20

I

Ἰα μάρτυς Σεπτεμβρ. 10, 11
Ἰακίσχολος μάρτυς Ἀπριλ. 29
Ἴακχος μάρτυς Δεκεμβρ. 17
Ἰακὼβ Πατριάρχης Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ἰακὼβ αὐτόθι.
Ἰάκωβος ὅσιος ὁ ἀπὸ Νισίβεως Ἰανουαρ. 13
Ἰάκωβος ἀσκητὴς ὁ ἐκπεσὼν Ἰανουαρ. 28
Ἰάκωβος μάρτυς Ἰανουαρ. 29
* Ἰάκωβος ὅσιος Φεβρουαρ. 27
Ἰάκωβος ἐπίσκοπος ὁ ὁμολογητὴς Μαρτ. 21
Ἰάκωβος ἱερομάρτυς Ἀπριλ. 10
Ἰάκωβος ἀπόστολος ὁ τοῦ Ἁλφαίου Ὀκτωβρ. 9
Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος Ὀκτωβρ. 23
Ἰάκωβος ἐπίσκοπος Μυγδονίας Ὀκτωβρ. 31
Ἰάκωβος ἱερομάρτυς Νοεμβρ. 1
* Ἰάκωβος νέος ὁσιομάρτυς Νοεμβρ. 1
* Ἰάκωβος νέος ὁσιμάρτυς καὶ διάκονος Νοεμβρ. 1
Ἰάκωβος ἀναχωρητὴς Νοεμβρ. 26
Ἰάκωβος ὁ Περσὴς Νοεμβρίου. 27
Ἰάκωβος μάρτυς Αὐγούστου. 9
* Ἰάκωβος ὅσιος ὁ τὸν διάβολον προσκυνήσας κατ' ἀπάτην. Ἰουνίου 12
Ἰάκωβος Ἀδελφόθεος Κυριακ. μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν.
Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς Ἰωάννου Ἀπριλ. 30
Ἰάμβλιχος εἷς τῶν ἑπτὰ παίδων Αὐγούστου. 3
Ἰανουάριος ἱερομάρτυς Ἀπριλ. 16
Ἰανουάριος ἐπίσκοπος Ἀπριλ. 21
Ἰανουάριος μάρτυς Ἀπριλ. 29
* Ἰανουάριος μάρτυς Αὐγούστου. 30
Ἰάρεδ Κυριακ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἰάσιμος ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Φεβρουαρ. 4
Ἰάφεθ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
* Ἰάσων ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ Ὀκτωβρ. 12
Ἰάσων μάρτυς Μαρτ. 19
Ἰάσων ἀπόστολος Ἀπριλ. 29
Ἰβήρων πέρι διήγησις Ὀκτωβρ. 27
Ἰβιστίων ὅσιος Αὐγούστου. 26
Ἰγνάτιος Ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ βαθέως Ῥύακος Σεπτεμβρ. 27
Ἰγνάτιος Κωνσταντινουπόλεως Ὀκτωβρ. 23
Ἰγνάτιος πλησίον τῶν Βλαχερνῶν Δεκεμβρ. 7
Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος Δεκεμβρ. 20
Ἡ τῶν λειψάνων αὐτοῦ ἀνακομιδὴ Ἰανουαρ. 29
Ἰγνάτιος ὅσιος ὁ Στειρωνίτης Ἰουλ. 26
* Ἰγνάτιος νέος ὁσιομάρτυς Μαΐου 1
Ἰεζεκιὴλ προφήτης Ἰουλ. 23
Ἱέραξ μάρτυς Ὀκτωβρίου 28
Ἱέραξ μάρτυς Ἰουν. 1
Ἱερεῖς ἑξήκοντα τὰς γλώσσας τμηθέντες πάλιν ἐλάλουν Δεκεμβρ. 7.

Ἱερεῖς καὶ Λευῖται μάρτυρες 80. Σεπτεμβρ. 5
Ἱερεμίου προφήτου θρῆνος Νοεμβρ. 4
Ἱερεμίας μάρτυς Αἰγύπτιος Φεβρουαρ. 16
Ἱερεμίας ὁ προφήτης Μαΐου. 1
* Ἱερία ὁσία Ἰουνίου. 3
Ἱερόθεος Ἀθηνῶν Ὀκτωβρ. 4
* Ἱερόθεος ὁσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμβρ. 28
* Ἱερόθεος νέος ὅσιος ὁ Ἰβηρίτης Σεπτεμβρ. 13
Ἱερουσαλὴμ μάρτυς Ἰουλ. 26
Ἱέρων μάρτυς ὁ ἐν Μελιτινῇ Νοεμβρ. 7
* Ἱερώνυμος ὅσιος Ἰουν. 15
Ἰεσσαὶ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἰεχονίας Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἰησοῦς Ναυῆ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.
Ἰησοῦς Ναυῆ ὁ αὐτὸς Σεπτεμβρ. 1
Ἰλαρία μάρτυς Μαρτ. 19
Ἰλάριος μάρτυς Δεκεμβρ. 16
Ἰλάριος μάρτυς Ἰουλ. 12, 14
Ἰλάριος ὅσιος Μαΐου. 4
* Ἰλαρίων νέος ὁσιομάρτυς Σεπτεμβρ. 20
Ἰλαρίων ὅσιος ὁ μέγας Ὀκτωβρ. 21
Ἰλαρίων ἡγούμενος Πελεκητῆς Μαρτ. 28
* Ἰλαρίων ὅσιος Μαΐου. 6
Ἰλαρίων ἡγούμενος τῆς τῶν Δαλμάτων Ἰουν. 6
Ἰλλυριὸς ὅσιος ὁ ἐν τῷ Μυρσινῶνι Ἀπριλ. 3
Ἴνδης μάρτυς Δεκεμβρ. 28
Ἰννᾶς μάρτυς Ἰανουαρ. 20
Ἰννοκέντιος μάρτυς Ἰουν. 17
* Ἰορδάνης νεομάρτυς Φεβρουαρ. 2
* Ἰορδάνης ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Μαΐου. 2
Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων Ἰουλ. 2
Ἰουβεντῖνος μάρτυς Ὀκτωβρ. 12
Ἰούδας Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἰούδας ἀπόστολος Ἰουν. 19
Ἰουδὶθ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἰουλία παρθενομάρτυς Μαΐου. 18
Ἰουλιανὴ μάρτυς Νοεμβρ. (δὶς) 1
Ἰουλιανὴ μάρτυς Δεκεμβρ. 4, 21
Ἰουλιανὴ μάρτυς ἀδελφὴ Παύλου Μαρτ. 4
* Ἰουλιανὴ μάρτυς Ἰουν. 22
Ἰουλιανὴ μάρτυς Αὐγούστου. 17, 18
Ἰουλιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 2, 4
Ἰουλιανὸς μάρτυς ὁ ἐν Γαλατίᾳ Σεπτεμβρ. 12
Ἰουλιανὸς ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ. 7
Ἰουλιανὸς ὅσιος ὁ ἐν τῷ Εὐφράτῃ Ὀκτωβρ. 18
Ἰουλιανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ. 30
Ἰουλιανὸς μάρτυς Ἰανουαρ. 8, 29
Ἰουλιανὸς μάρτυς ὁ ἐν Ἐμέσῃ Φεβρουαρ. 6
Ἰουλιανὸς μάρτυς Φεβρουαρ. 16
Ἰουλιανὸς μάρτυς Μαρτ. 6, 16
* Ἰουλιανὸς μάρτυς Μαΐου. 18
Ἰουλιανὸς ὅσιος ὁ ἐν τοῖς Δαγάτου Ἰουν. 12
Ἰουλιανὸς μάρτυς ὁ ἐν Κιλικίᾳ Ἰουν. 21
* Ἰουλιανὸς μάρτυς ὁ Λίβυς Ἰουν. 21
Ἰουλιανὸς μάρτυς Αὐγούστου. 9
Ἰουλίττα ὁσία Ἰουνίου. 14
Ἰουλίττα μάρτυς ἡ μήτηρ Κηρύκου Ἰουλ. 15
Ἰουλίττα ἡ ἐν Καισαρείᾳ Ἰουλ. 30
Ἰουνία ἀπόστολος Μαΐου. 17
Ἰοῦστα ὁσία Ἀπριλ. 26
Ἰουστίνα μάρτυς Ὀκτωβρ. 2
Ἰουστινιανὸς βασιλεὺς Αὐγούστου. 2
Ἰουστῖνος ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς Ἰουν. 1
Ἰουστῖνος μάρτυς Ἰουν. 1
Ἰουστῖνος βασιλεὺς Νοεμβρ. 15
Ἰουστῖνος ὅσιος Νοεμβρ. 17
Ἰοῦστος ὁ καὶ Ἰησοῦς ἀπόστολος Ὀκτωβρ. 30
Ἰοῦστος μάρτυς Ἰουνίου. 1
Ἰοῦστος μάρτυς Ἰουλ. 14, 21
Ἱππόλυτος Ρώμης Ἰανουαρ. 30
Ἱππόλυτος μάρτυς Αὐγούστου. 10
Ἰσαὰκ μάρτυς Σεπτεμβρ. 22
Ἰσαὰκ μάρτυς Δεκεμβρ. 9
Ἰσαὰκ δίκαιος Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.
Ἰσαάκιος θεράπων Ἀλεξάνδρας Ἀπριλ. 21
Ἰσαάκιος μάρτυς Μαΐου. 16
Ἰσάκιος ἐπίσκοπος Κύπρου Σεπτεμβρ. 21
Ἰσάκιος μάρτυς Νοεμβρ. 20
Ἰσάκιος ὅσιος Αὐγούστου. 3
Ἰσάκιος ἡγούμενος τῆς τῶν Δαλμάτων Μαΐου. 30
Ἴσαυρος μάρτυς καὶ διάκονος Ἰουν. 17
Ἰσάχαρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
* Ἰσιδώρα ὁσία Μαΐου. 4
Ἰσίδωρος μάρτυς Δεκεμβρ. 7
Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης Φεβρουαρ. 4
Ἰσίδωρος μάρτυς ὁ ἐν τῇ Χίῳ Μαΐου. 14
Ἰσμαὴλ μάρτυς Ἰουν. 17
Ἰσχυρίων ἐπίσκοπος Νοεμβρ. 23
Ἰωὰδ ἢ Ἰωὴλ προφήτης Μαρτ. 30
Ἰωακεὶμ ὁ τῆς Θεοτόκου πατὴρ Σεπτεμβρ. 9
* Ἰωάννα μυροφόρος Ἰουν. 27
Ἰωάννης Νηστευτὴς Σεπτεμβρ. 2
* Ἰωάννης ὁσιομάρτυς ὁ ἡγούμενος τῆς Μοναγρίας Ἰουν. 4
Ἰωάννης μάρτυς Ἰουν. 7
Ἰωάννης ὁ θαυματουργὸς Ὀκτωβρ. 19
Ἰωάννης ὁ στρατιώτης Ἰουλίου. 12
Ἰωάννης υἱὸς τῆς ὁσίας Ἄννης Ἰουν. 12
Ἰωάννης ὁ Γοτθίας Ἰουν. 26
Ἰωάννου Ἀναργύρου λειψάνου εὕρεσις Ἰουν. 28
Ἰωάννου Θεολόγου Σύναξις Ἰουλ. 10
* Ἰωάννης Χαλκηδόνος Ἰουλ. 18
Ἰωάννης ὁ μετὰ τοῦ Συμεὼν τοῦ Σαλοῦ Ἰουλ. 21
Ἰωάννης στρατιώτης Ἰουλ. 29
Ἰωάννης ἡγούμενος τῆς Παταλαραίας Αὐγ. 3
Ἰωάννης ὁ τῆς Κλίμακος Μαρτ. 30
Ἰωάννης ὅσιος ὁ ἐν τῷ φρέατι Μαρτ. 30
* Ἰωάννης Ἱεροσολύμων Μαρτ. 30
* Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ ναύκληρος Ἀπριλ. 8
Ἰωάννης ὁσιομάρτυς Ἀπριλ. 12
Ἰωάννης μαθητὴς Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου Ἀπριλ. 18
* Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ ἐξ Ἰωαννίνων Ἀπριλ. 18
* Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ Κουλικᾶς Ἀπριλ. 18

Ἰωάννης Παλαιολαυρίτης Ἀπριλίου. 20
Ἰωάννης Ψυχαΐτης Μαΐου. 7
Ἰωάννου τοῦ θεολόγου τῆς κόνεως ἡ σύναξις Μαΐου. 8
* Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ Βλάχος Μαΐου. 12
* Ἰωάννης μάρτυς Μαΐου. 24
* Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ ἐν Ἀσπροκάστρῳ Ἰουν. 2
Ἰωάννης ἡγούμενος μονῆς τῶν Καθαρῶν Ἀπρ. 27
Ἰωάννης μάρτυς Αὐγούστου. 9
Ἰωάννης Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστου. 18
Ἰωάννης Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστου. 25
Ἰωάννης Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστου. 30
* Ἰωάννης ὅσιος ὁ ἐν Λυκῷ Φεβρουαρ. 6
* Ἰωάννης ὅσιος Ἴβηρ ὁ πατὴρ τοῦ Εὐθυμίου Μαΐ. 13
* Ἰωάννης ψάλτης ὁ Κουκουζέλης Ὀκτωβρ. 1
* Ἰωάννης Θεσσαλονικεὺς νεομάρτυς Μαΐου. 30
* Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ Θάσιος Δεκεμβρ. 20
Ἰωάννης μάρτυς Ἰανουαρ. 22
Ἰωάννης υἱὸς Ξενοφῶντος Ἰανουαρ. 26
Ἰωάννης Ἀνάργυρος Ἰανουαρ. 31
Ἰωάννης ὁ ἐν Εἰρηνουπόλει Φεβρουαρ. 4
* Ἰωάννης προφήτης ὁ μαθητὴς τοῦ ἁγίου Βαρσανουφίου Φεβρουαρ. 6
Ἰωάννου θεολόγου σύναξις Φεβρουαρ. 15
Ἰωάννης Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἀπὸ σχολαστικῶν Φεβρουαρ. 21
Ἰωάννης ὅσιος Φεβρουαρ. 23
* Ἰωάννης νεομάρτυς Κάλφας Φεβρουαρ. 26
* Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ Βούλγαρης Μαρτ. 5
Ἰωάννης ὅσιος ὁ ἐν Ῥουφιαναῖς Μαρτ. 16
Ἰωάννης μάρτυς Μαρτ. 27
Ἰωάννης μάρτυς Αἰγύπτιος Σεπτεμβρ. 20
Ἰωάννης μάρτυς Σεπτεμβρ. 23
Ἰωάννου τοῦ θεολόγου ἡ μετάστασις Σεπτεμ. 26
* Ἰωάννης ἱερομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ. 28
Ἰωάννης Χοζεβίτης Ὀκτωβρ. 3
* Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ ἐκ Μονεμβασίας Ὀκτ. 21
Ἰωάννης ἱερομάρτυς Νοεμβρ. 1
Ἰωάννης ὅσιος ὁ Κολοβὸς Νοεμβρ. 9
Ἰωάννης ὁ ἐλεήμων Νοεμβρ. 12
Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Νοεμβρίου. 13
Ἰωάννου τοῦ αὐτοῦ ἀνακομιδὴ Ἰανουαρ. 27
Ἰωάννου τοῦ αὐτοῦ Ἰανουαρ. 30
Ἰωάννου ἁγίου διήγησις Νοεμβρ. 17
Ἰωάννης μάρτυς Νοεμβρ. 20
Ἰωάννης ὁ Βατάτζης Νοεμβρ. 4
Ἰωάννου διήγησις Νοεμβρ. 23
Ἰωάννης ἱερομάρτυς Νοεμβρ. 29
Ἰωάννης ὅσιος Δεκεμβρ. 2
Ἰωάννης Κολωνίας Δεκεμβρ. 3
Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς Δεκεμβρ. 4
Ἰωάννης ὅσιος Πολυβότης Δεκεμβρ. 4
Ἰωάννης Καλυβίτης Ἰανουαρ. 15
* Ἰωάννης μάρτυς εἷς τῶν μ΄ Μαρτ. 9
* Ἰωάννης ὅσιος κτίτωρ τῆς ἐν Χίῳ νέας μονῆς Μαΐου. 20
* Ἰωάννης βασιλεὺς Βλαδίμηρος Μαΐου. 22
* Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ Κρὴς Σεπτεμβρ. 15
* Ἰωάννης νεομάρτυς Σεπτεμβρ. 23
* Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ Βούλγαρης Μαΐου. 14
* Ἰωάννης νεομάρτυς ὁ Θεσσαλονικεὺς Μαΐου. 29
Ἰωαννίκιος ὁ μέγας Νοεμβρ. 4
Ἰωάσαφ υἱὸς Ἀβενὴρ Αὐγούστου. 26
* Ἰωάσαφ ὅσιος ὁ ἐν τῷ Μετεώρῳ Ἀπριλ. 20
* Ἰωάσαφ νεος ὁσιομάρτυς Ὀκτωβρ. 26
Ἰωαθαμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἰωράμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἰωσαφάτ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἰωσίας Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἰὼβ δίκαιος Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ἰὼβ ὁ αὐτὸς Μαΐου. 6
Ἰωὴλ προφήτης Ὀκτωβρ. 19
Ἰωνᾶς ὁ προφήτης Σεπτεμβρ. 21
Ἰωνᾶς ὁ Σαββαΐτης Σεπτεμβρ. 21
Ἰωνᾶς μάρτυς Μαρτ. 29
Ἰωσῆς υἱὸς τῆς ἁγίας Φωτεινῆς Φεβρουαρ. 26
Ἰωσὴφ Κωνσταντινουπόλεως Ὀκτωβρ. 30
Ἰωσὴφ μάρτυς Νοεμβρ. 3
Ἰωσὴφ μάρτυς Νοεμβρ. 20
Ἰωσὴφ δίκαιος Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.
Ἰωσὴφ ὁ Μνήστωρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ἰωσὴφ ὁ αὐτὸς Κυριακ. μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν.
* Ἰωσὴφ νεομάρτυς Φεβρουαρ. 4
Ἰωσὴφ ὁ ὑμνογράφος Ἀπριλ. 3
* Ἰωσὴφ ὁ ἀναχωρητὴς Ἰουν. 17
Ἰωσὴφ Θεσσαλονίκης ὁ ὁμολογητὴς Ἰουλ. 14
Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰουλ. 31
* Ἰωσὴφ ὅσιος κτίτωρ τῆς ἐν Χίῳ νέας μονῆς Μαΐου. 20

Κ

Καϊνᾶν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Καϊνᾶν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Καῖσαρ Ἀπόστολος Δεκεμβρ. 8
Καισάριος διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ. 7
Καισάριος μάρτυς Νοεμβρ. 1
Καισάριος ἀδελφὸς Γρηγορίου Μαρτ. 9
Καισάριος μάρτυς Ἀπριλ. 20
Καλλινίκη μάρτυς Νοεμβρ. 10
Καλλινίκη μάρτυς Μαΐου. 9
Καλλινίκη μάρτυς Μαρτ. 22
Καλλίνικος μάρτυς Σεπτεμβρ. 28
Καλλίνικος μάρτυς Δεκεμβρ. 14
* Καλλίνικος μάρτυς Μαΐου. 24
Καλλίνικος μάρτυς Ἰουλ. 29
Καλλίνικος Κωνσταντινουπόλεως Αὐγούστ. 23
Καλλιόπη μάρτυς Ἰουν. 7
Καλλιόπιος μάρτυς Νοεμβρ. 10
Καλλιόπιος μάρτυς Ἀπριλ. 7
Καλλὶς μάρτυς Ἀπριλ. 16
Καλλισθένη μάρτυς Ὀκτωβρ. 4
Καλλίστη μάρτυς Σεπτεμβρ. 1

Κάλλιστος ὅσιος Νοεμβρ. 22
Κάλλιστος μάρτυς ὁ ἐν Ἀμορίῳ Μαρτ. 6
* Κάλλιστος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουν. 20
Καλλίστρατος μάρτυς Σεπτεμβρ. 27
Καλοδότη μάρτυς Σεπτεμβρ. 6
Κάνδιδος μάρτυς Ἰανουαρ. 21
Κανίδης ὅσιος Ἰουν. 10
Κανονικαὶ πέντε αἱ μετὰ τῆς Δροσίδος Μαρτ. 22
Κανονικαὶ πέντε αἱ ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου αὐτῶν ἀποτμηθεῖσαι Ἰουν. 9
Καπετωλίνα μάρτυς Ὀκτωβρ. 27
Καπίτων ἱερομάρτυς Χερσῶνος Μαρτ. 7
* Καπίτων μάρτυς Ἰουλ. 24
Καπίτων μάρτυς Αὐγούστου. 12
Καρίων ὅσιος Νοεμβρ. 24
Καρίων μάρτυς Φεβρουαρ. 1
Κάρπος μάρτυς Ὀκτωβρ. 13
Κάρπος Ἀπόστολος Μαΐου. 26
Καρτέριος μάρτυς Νοεμβρ. 5
Καρτέριος μάρτυς Ἰανουαρ. 8
Κασδόα μάρτυς Σεπτεμβρ. 29
Κασδόος μάρτυς Σεπτεμβρ. 29
Κασίνα μάρτυς Νοεμβρ. 7
Κασσιανὸς ὁ Ῥωμαῖος Φεβρουαρ. 29
* Καστῖνος Ἐπίσκοπος Βυζαντίου Ἰανουαρ. 25
Κάστουλος μάρτυς Δεκεμβρ. 18
Κάστωρ μάρτυς Σεπτεμβρ. 18
* Κάστωρ μάρτυς Νεεμβρ. 5
* Κάστωρ ὅσιος Αὐγούστου. 12
Κατοῦνος μάρτυς Αὐγούστου. 1
Καττιδιανὸς μάρτυς Αὐγούστου. 5
Καττίδιος μάρτυς Αὐγούστου. 5
Κελεστῖνος Πάπας Ῥώμης Ἀπριλ. 8
* Κελεστῖνος μάρτυς Μαΐου. 25
Κέλσιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 14
Κέλσιος μάρτυς Ἰανουαρ. 8
* Κέλσιος μάρτυς Ἰουν. 21
Κενσουρῖνος μάρτυς Ἰανουαρ. 30
Κεντυρίων μάρτυς Σεπτεμβρ. 4
Κερκύρα βασιλὶς μάρτυς Ἀπριλ. 29
Κήρυκος ὅσιος Μαρτ. 27
Κήρυκος μάρτυς ὁ τῆς Ἰουλίττης υἱὸς Ἰουλ. 15
Κήρυκος μάρτυς Αὐγούστου. 1
Κηφᾶς Ἀπόστολος Δεκεμβρ. 8
Κικιλία μάρτυς Νοεμβρ. 22
* Κινδέας ἐπίσκοπος Πισσιδείας Φεβρουαρ. 20
* Κινδέος μάρτυς πρεσβύτερος Ἰουλ. 11
Κινδέος μάρτυς ἐν Πέργῃ Αὐγούστου. 1
Κλαυδία παρθενομάρτυς Μαΐου. 18
Κλαυδιανὸς μάρτυς Ὀκτωβρίου. 25
Κλαυδιανὸς μάρτυς Ἀπριλίου. 5
Κλαυδῖνος ὅσιος Ἰανουαρ. 27
Κλαύδιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 30
Κλαύδιος μάρτυς Δεκεμβρ. 18
Κλαύδιος μάρτυς Ἰανουαρ. 31
Κλαύδιος ὅσιος Φεβρουαρ. 3
Κλαύδιος μάρτυς ὁ τριβοῦνος Μαρτίου. 19
Κλαύδιος μάρτυς παιδίων Ἰουν. 3
* Κλαύδιος μάρτυς εἷς τῶν μ' Μαρτίου. 9
Κλεόνικος μάρτυς Μαρτίου. 3
Κλεόπας Ἀπόστολος Ὀκτωβρ. 30
Κλήμης ἐπίσκοπος Ῥώμης Νοεμβρ. 24
Κλήμης Ἀγκύρας Ἰανουαρ. 23
Κλήμης μάρτυς Φεβρουαρ. 23
Κλήμης ὁ ποιητὴς Ἀπριλ. 30
* Κλήμης θαυματουργὸς ὁ Βουλγαροκήρυξ Νοεμ. 22
Κλήμης ἀπόστολος Σεπτεμβρ. 10
Κοδράτος ἀπόστολος Σεπτεμβρ. 21
Κοδράτος μάρτυς Μαρτίου. 4, 26
Κοδράτος μάρτυς ὁ ἐν Κορίνθῳ Μαρτ. 10
Κοδράτος θεράπων Ἀλεξάνδρας Ἀπριλ. 21
Κοδράτος μάρτυς Μαΐου. 7
Κοδράτος μάρτυς ὁ δήμιος Αὐγούστου. 17
* Κόδρος μάρτυς Μαΐου, 22
Κόϊντος μάρτυς ὁ θαυματουργὸς Μαρτ. 2
Κόϊντος μάρτυς Ἰουλίου. 2
Κοίμησις Θεοτόκου Αὐγούστου. 15
* Κομάσιος ὁσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ. 28
Κόνωος φλογερᾶς μνήμη Νοεμβρ. 6
Κόνων ὅσιος Φεβρουαρ. 19
Κόνων ὁσιομάρτυς ὁ ἐν Ἰσαυρίᾳ Μαρτ. 5
Κόνων μάρτυς ὁ κηπουρὸς Μαρτ. 5
* Κόνων μάρτυς Ἰουνίου. 5
Κόπρις ὅσιος Σεπτεμβρ. 24
Κόπρις ἀρνησίχριστος ὁσιομάρτυς Δεκεμβρ. 17
Κόραι δύω μάρτυρες Σεπτεμβρ. 15
* Κόραι δώδεκα μάρτυρες Ὀκτωβρ. 31
Κορέμμων ἔπαρχος μάρτυς Δεκεμβρ. 15
Κορνήλιος ἑκατοντάρχης Σεπτεμβρ. 13
Κορωνάτος μάρτυς Αὐγούστου. 13, 17
* Κοσμᾶς ὅσιος ζωγραφίτης Σεπτεμβρ. 22
Κοσμᾶ μοναχοῦ ὀπτασία Ὀκτωβρ. 5
Κοσμᾶς ποιητὴς Μαϊουμᾶ Ὀκτωβρ. 14
Κοσμᾶς Ἀνάργυρος γ'. συζυγίας Ὀκτωβρ. 17
* Κοσμᾶς μάρτυς Ὀκτωβρ. 31
Κοσμᾶς Ἀνάργυρος α'. συζυγίας Νοεμβρ. 1
Κοσμᾶς Κωνσταντινουπόλεως Ἰανουαρ. 2
Κοσμᾶς ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος Ἀπριλ. 18
Κοσμᾶς Ἀνάργυρος ἐκ τῆς β'. συζυγίας Ἰουλ. 1
* Κοσμᾶς νέος ἱερομάρτυς καὶ ἰσαπόστολος Αὐγ. 4
* Κοττύϊος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
Κούαρτος ἀπόστολος Νοεμβρ. 10
Κουρνοῦτος ἱερομάρτυς Ἰκονίου Σεπτεμβρ. 12
* Κρήσκης μάρτυς Μαΐου 28
Κρήσκης ἀπόστολος Ἰουλίου. 30
Κρήσκης μάρτυς Μαρτίου. 10
Κρήσκης μάρτυς Ἀπριλίου. 15
* Κρίσπος ἀπόστολος ὁ καὶ Σωσθένης Δεκεμβρ. 8
Κρονίδης μάρτυς Σεπτεμβρ. 13
Κρονίδης μάρτυς Μαρτίου. 27
Κρονίων μάρτυς Ὀκτωβρ. 30
Κυντιλλιανὸς μάρτυς Ἀπριλ. 13
Καὶ λειψάνου αὐτοῦ εὕρεσις Αὐγούστου. 2
Κυντιὼν Σελευκείας Νοεμβρ. 15

Κυπριανὸς ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ. 2
* Κυπριανὸς μάρτυς Νοεμβρ. 1
Κυπριανὸς μάρτυς Μαρτίου. 10
* Κυπριανὸς νέος ἱερομάρτυς Ἰουλ. 5
Κυπριανὸς μάρτυς Αὐγούστου. 17
Κυπρίλλα μάρτυς Ἰουλ. 4
Κυπρῖνος μάρτυς Μαΐου. 10
Κύρα ὁσία Φεβρουαρίου. 28
Κυράννα νεομάρτυς Φεβρουαρ. 28
* Κυρία μάρτυς Ἰουν. 6
Κυρίαινα μάρτυς Νοεμβρ. 1
* Κυριακὴ μάρτυς Νοεμβρ. 2
Κυριακὴ μάρτυς ἀδελφὴ Φωτεινῆς Φεβρουαρ. 26
* Κυριακὴ μάρτυς Μαΐου· 19
Κυριακὴ παρθενομάρτυρος Ἰουλ. 7
Κυριακὸς ὁ ἀναχωρητὴς Σεπτεμβρ. 29
Κυριακὸς ἢ Κυριλλιανὸς Κων/λεως Ὀκτωβρ. 27
Κυριακὸς ὁ τὸν σταυρὸν φανερώσας Ὀκτωβρ. 28
Κυριακὸς νήπιον μάρτυς Μαΐου. 24
Κυριακὸς μάρτυς Ἰουν. 25
Κυριακὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 6, 29
Κυριακὸς ὁ Δημότης Σεπτεμβρ. 6
Κυριακὸς μάρτυς Αὐγούστου. 1
Κυριακος μαρτυς Μαΐου. 2
* Κυριλλιανὸς ἐπίσκοπος Ἀργυροπόλεως Ἰανουαρ. 25
Κύριλλος μάρτυς Ὀκτωβρ. 29
Κύριλλος ὅσιος ὁ Φιλεώτης Δεκεμβρ. 2
Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας Ἰανουαρ. 18
Κύριλλος Ἱεροσολύμων Μαρτίου. 18
* Κύριλλος μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτ. 9
Κύριλλος μάρτυς διάκονος Μαρτ. 29
Κύριλλος Ἀλεξανδρείας Ἰουν. 9
Κύριλλος Γορτύνης Ἰουν. 14
* Κύριλλος Γορτύνης Ἰουν. 14
* Κυρίων μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτ. 9
* Κυρμιδώλης νεομάρτυς Ὀκτωβρ. 18
Κῦρος Κωνσταντινουπόλεως Ἰανουαρ. 8
Κῦρος Ἀνάργυρος Ἰανουαρ. 31
* Κῦρος ὅσιος Ἰουν. 9
Κύρου Ἀναργύρου λειψάνου εὕρεσις Ἰουν. 28
* Κωνστάντιος νέος ἱερομάρτυς Δεκεμβρ. 26
* Κωνσταντῖνος βασιλεὺς ὁ νέος Σεπτεμβρ. 3
* Κωνσταντῖνος νεομάρτυς ὁ ἐξ Ὕδρας Νοεμβρ. 14
Κωνσταντῖνος ὁ ἐξ Ἰουδαίων Δεκεμβρ. 26
Κωνσταντῖνος μάρτυς ὁ ἐν Ἀμορίῳ Μαρτ. 6
Κωνσταντῖνος ὁ μέγας Μαΐου. 21
Κωνσταντῖνος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουλ. 29
Κωνσταντῖνος εἷς τῶν ἑπτὰ Παίδων Αὐγούς. 4
Κωνσταντινουπόλεως γενέθλια Μαΐου. 11
Ἡ περὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ Αὐγούστου. 15

Λ

Λαζάρου λειψάνου ἀνακομιδὴ καὶ κατάθεσις Ὀκτωβρίου. 17
* Λάζαρος ὅσιος ὁ Γαλλησιώτης Νοεμβρ. 7
Λάζαρος ὁ ζωγράφος Νοεμβρ. 17
* Λαζάρου λειψάνου ἀνακομιδὴ Μαΐου. 4
Λάζαρος μάρτυς Μαρτ. 29
* Λαζάρου λειψάνων τοῦ αὐτοῦ μάρτυρος κατάθεσις Ἰουνίου. 20
* Λάζαρος νεομάρτυς Ἀπριλ. 23
Λάμεχ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ. 5
Λαμπαδὸς ὅσιος Ἰουλ. 5
* Λαοδίκιος μάρτυς ὁ δεσμοφύλαξ Μαΐου. 13
* Λαυρέντιος ὅσιος Μαΐου. 10
Λαυρέντιος ἀρχιδιάκονος καὶ μάρτυς Αὐγ. 10
Λαυρέντιος μάρτυς Αὐγούστου. 28
Λαῦρος μάρτυς Αὐγούστου. 18
Λεόντιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 13
Λεόντιος ὑπατικὸς Ὀκτωβρ. 7
Λεόντιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 16
Λεόντιος μάρτυς ἀδελφὸς Ἀναργύρων Ὀκτωβρ. 17
* Λεόντιος ὁ φιλόσοφος Ὀκτωβρ. 19
Λεόντιος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Γεωργίῳ Ἀπριλ. 24
Λεόντιος μάρτυς Ἰουν. 18
* Λεόντιος ὅσιος ὁ ποιμὴν Ἰουν. 18
Λεόντιος μάρτυς Μαΐου. 5
Λεόντιος μάρτυς ὁ ἐν Πέργῃ Αὐγούστου. 1
Λεόντιος μάρτυς Αὐγούστου. 9
Λεόντιος μάρτυς ὁ ἐν Νικοπόλει Ἰουλ. 10
* Λεόντιος ὅσιος ἁγιορείτης ὁ μυροβλύτης Ἰουν. 18
* Λεόντιος Ἱεροσολύμων Μαΐου. 14
* Λεόντιος ὅσιος Δεκεμβρ. 11
Λεπτίνα μάρτυς Ὀκτωβρ. 26
Λευὶ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. 14
Λεύκιος μάρτυς Δεκεμβρ. 17
Λεύκιος μάρτυς Αὐγούστου. 30
Λέων ὁ ἀρχιμανδρίτης Δεκεμβρ. 20
* Λέων βασιλεὺς ὁ μέγας Ἰανουαρ. 22
Λέων ἱερομάρτυς Ἰανουαρ. 22
Λέων μάρτυς Ἰανουαρ. 18
Λέων Ῥώμης Φεβρουαρ. 18
Λέων μάρτυς Φεβρουαρ. 20
Λέων Κατάνης Φεβρουαρ. 1
Λέων ὅσιος ἐρημίτης Ἰουλ. 11
* Λέων ὅσιος ὁ ἐν τῇ Μάνδρᾳ Ἰουλ. 12
* Λέων Κωνσταντινουπόλεως Νοεμβρ. 7
* Λέων μάρτυς Δεκεμβρ. 18
Λέων μάρτυς Αὐγούστου. 15
Λεωνίδης ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν Ἀπριλ. 16
Λεωνίδης μάρτυς Ἀπριλ. 2
Λεωνίδης μάρτυς Σεπτεμβρ. 5
Λεωνίδης μάρτυς Ἰουν. 8
Λεωνίδης μάρτυς Αὐγούστου. 25
* Λεωνὶς ὁσιομάρτυς Ἰουν. 1
Λιβεριανὸς μάρτυς Ἰουν. 27
Λιβέριος Πάπας Ῥώμης Αὐγούστου. 25
* Λιβύη ὁσιομάρτυς Ἰουν. 22
Αἰμναῖος ὅσιος Φεβρουαρ. 5
Αἶνος ἀπόστολος Νοεμβρ. 10
Λογγῖνος Στυλίτης Ὀκτωβρ. 16
Λογγῖνος ὁ Ἑκατόνταρχος Ὀκτωβρ.

Λογγῖνος ὅσιος Νοεμβρ. 17
Λογγῖνος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Γεωργίῳ Ἀπριλ. 24
Λογγῖνος μάρτυς Ἰουν. 25
* Λολλία μάρτυς Ἰουν. 23
Λολλιανὸς μάρτυς Ἰουλ. 15
Λολλίων μάρτυς Μαρτ. 20
Λολλίων νέος μάρτυς Ἀπριλ. 27
Λουκᾶς Εὐαγγελιστὴς Ὀκτωβρ. 18
Λουκᾶς ὅσιος ὁ ἐκ Ταυρομενίας Νοεμβρ. 6
Λουκᾶς νέος Στυλίτης Δεκεμβρ. 11
* Λουκᾶς ὅσιος ὁ Τριγλινὸς Δεκεμβρ. 27
Λουκᾶς διάκονος Ἰανουαρ. 29
Λουκᾶς ὁ ἐν τῷ Στειρίῳ ὄρει Φεβρουαρ. 7
* Λουκᾶς ὁ ἐρημίτης Ἰουν. 27
Λουκᾶς ἡγούμενος τῆς τοῦ Βαθέως Ῥύακος. Σεπ. 7
Λουκᾶς ἀπόστολος Σεπτεμβρ. 10
* Λουκᾶς νέος ὁσιομάρτυς Μαρτ. 23
* Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ λειψάνων κατάθεσις Ἰουν. 20
Λουκία ἡ χήρα Σεπτεμβρ. 17
Λουκία ἡ παρθενομάρτυς Δεκεμβρ. 13
* Λουκία μάρτυς Ἰουλ. 4
Λουκία ἡ παρθενομάρτυς Ἰουλ. 6
Λουκιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 13
Λουκιανὸς πρεσβύτερος Ἀντιοχείας Ὀκτωβρ. 15
* Λουκιανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ. 25
Λουκιανὸς μάρτυς Ἰανουαρ. 19
Λουκιανὸς μάρτυς Ἰουλ. 7
Λουκιανὸς μάρτυς Αὐγούστου. 25
Λουκιλλιανὸς μάρτυς Ἰουν. 3
Λούκιος μάρτυς Αὐγούστ. 14, 20
Λοῦππος μάρτυς οἰκέτης τοῦ ἁγίου Δημητρίου Ὀκτωβρ. 26
Λοῦππος μάρτυς Αὐγούστου. 23
Λυδία μάρτυς Μαρτίου. 27
Λυκαρίων μάρτυς Ἰουν. 7
Λυκαρίων ὁσιομάρτυς Φεβρουαρ. 8
* Λυκίας μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λυκίᾳ Ἰουλ. 6
* Λυσίμαχος μάρτυς εἷς τῶν μ΄ Μαρτίου. 9
Λὼτ δίκαιος Ὀκτωβρ. 9
* Λὼτ ὅσιος Ὀκτωβρ. 22

M

Μάγος μάρτυς ὁ διὰ τοῦ Ἐρμείου πιστεύσας Μαΐου. 31
Μάγων προσκύνησις Δεκεμβρ. 25
Μάγνος μάρτυς Ἀπριλ. 28
* Μάγνος ὅσιος Ἰουν. 28
Μαθουσάλα Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.
Μάϊρος μάρτυς Ἰανουαρ. 11
Ματῶρ μάρτυς Φεβρουαρ. 15
Μακάριος μάρτυς (δὶς) Σεπτεμβρ. 6
Μακάριος ὁ Ῥωμαῖος Ὀκτωβρ. 23
* Μακάριος ἐπίσκοπος Πάφου Ὀκτωβρ. 25
Μακάριος μάρτυς Ὀκτωβρ. 30
Μακάριος ἐπίσκοπος Πάφου Φεβρουαρ. 8
Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος Ἰανουαρ. 19
Μακάριος ὁ Ἀλεξανδρεὺς Ἰανουαρ. 19
Μακάριος ὅσιος Φεβρουαρ. 19
Μακάριος ἡγούμενος Πελεκητῆς Ἀπριλ. 1
* Μακάριος μάρτυς Αὐγούστου. (καὶ Ἰαν. 18) 11
* Μακάριος νέος ὁσιομάρτυς Ὀκτωβρ. 5
* Μακάριος ἕτερος νέος ὁσιομάρτυς, ὁ τοῦ Νήφωνος μαθητὴς Σεπτεμβρ. 14
Μακεδόνιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 12
Μακεδόνιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀπριλίου. 25
Μακεδόνιος ὅσιος Ἰανουαρ. 24
* Μακεδόνιος μάρτυς Ἰουν. 28
Μακεδὼν μάρτυς Μαρτ. 27
Μακρίνα ἀδελφὴ Βασιλείου Ἰουλ. 19
Μακρόβιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 13
Μακρόβιος μάρτυς Μαΐου. 4
Μαλαχίας προφήτης Ἰανουαρ. 3
Μαλελεὴλ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήτ.
Μαλὸς ὅσιος Ὀκτωβρ. 16
* Μαλφεθὰ ἡ μάρτυς Ὀκτωβρ. 12
* Μάλχος μοναχὸς παρήκοος Μαρτίου. 26
Μάλχος μάρτυς Νοεμβρ. 24
Μάμας μάρτυς Σεπτεμβρ. 2
Μάμας μάρτυς Δεκεμβρ. 3
Μάμας μάρτυς Ἰανουαρ. 24
* Μάμας ὅσιος Μαΐου. 6
Μάμας μάρτυς Ἰουλ. 12, 29
Μαμέλχθα ἡ μάρτυς Ὀκτωβρ. 5
Μαμμῖνος μάρτυς Ἀπριλ. 29
Μαμύκα μάρτυς Μαρτίου. 26
* Μαναθὼ ἡ παρθενομάρτυς Ὀκτωβρ. 20
Μανασσῆ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήτ.
Μανουὴλ ἱερομάρτυς Ἰανουαρ. 22
* Μανουὴλ νεομάρτυς ὁ ἐκ Κρήτης Μαρτ. 15
Μανουὴλ μάρτυς Ἰουν. 17
* Μανουὴλ μάρτυς Ὀκτωβρ. 36
Μανουὴλ μάρτυς Μαρτ. 26
* Μανουὴλ ὅσιος Ἰουλ. 27
Μαξιμιανὸς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀπριλίου. 21
Μαξιμιλιανὸς εἷς τῶν ἑπτὰ παίδων Αὐγ. 4
Μάξιμος μάρτυς Σεπτεμβρ. 15, 17, 25
Μάξιμος ὁ ὁμολογητὴς Σεπτεμβρίου. 20
Μάξιμος μάρτυς Ὀκτωβρ. 12, 28
Μάξιμος Κωνσταντινουπόλεως Νοεμβρ. 17
Μάξιμος Καπηλάριος Νοεμβρ. 22
* Μάξιμος ὅσιος ὁ Καυσοκαλύβης Ἰανουαρ. 13
Μάξιμος ὁ ὁμολογητὴς Ἰανουαρ. 21
Μάξιμος μάρτυς ὁ μετὰ Φαύστης Φεβρουαρ. 6
Μάξιμος μάρτυς Φεβρουαρ. 19
Μάξιμος ὁσιομάρτυς Μαρτίου. 6
Μάξιμος μαρτυς Ἀπριλ. 5, 10, 13, 30
Μάξιμος μάρτυς Μαΐου. 7
Μαξίμου μάρτυρος λειψάνου εὕρτσις Αὐγούς. 2
Μαξίμου ὁμολογητοῦ λειψάνου ἀνακομιδὴ Αὐγ. 13
Μάξιμος μάρτυς Αὐγούστου. 18

Μαραθὼ παρθενομάρτυς Νοεμβρ. 12
Μαράνα ὁσία Φεβρουαρ. 28
Μαρδάριος εἷς τῶν 5 μαρτύρων Δεκεμβρ. 13
Μαρδόνιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 30
Μαρδόνιος μάρτυς Δεκεμβρ. 28
Μάρης ὁσιος Ἰανουαρ. 25
Μάρης μάρτυς Μαρτίου. 29
Μάρθα ὁσία ἡ μήτηρ Συμεὼν τοῦ Στυλίτου Σεπτεμβρ. 1
* Μάρθα ἀδελφὴ Λαζάρου Ἰουν. 4
Μάρθα παρθένος Ἰουν. 6
Μάρθα ἡ μήτηρ Συμεὼν τοῦ θαυμαστορείτου Ἰουλίου. 4
Μάρθα μάρτυς Φεβρουαρ. 8
* Μάρθα Κανονικὴ Ἰουν. 9
Μαρία ὁσία ἀνεψιὰ Ἀβραμίτου Ὀκτωβρ. 29
Μαρία ἀδελφὴ Μωϋσέως Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Μαρία γυνὴ Ξενοφῶντος Ἰανουαρ. 26
Μαρία μάρτυς Φεβρουαρ. 8
Μαρία ὁσία ἡ μετονομασθεῖσα Μαρῖνος Φεβρ. 12
Μαρία Αἰγυπτία Ἀπριλ. 1
* Μαρία ἡ τοῦ Κλοπᾶ Μαΐου. 23
* Μαρία ἀδελφὴ Λαζάρου Ἰουν. 4
Μαρία παρθένος Ἰουν. 6
* Μαρία κανονικὴ Ἰουν. 9
* Μαρίας Μαγδαληνῆς λειψάνου ἀνακομιδὴ καὶ κατάθεσις Μαΐου. 4
Μαρία πατρικία μάρτυς Αὐγούστου. 9
Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ Ἰουλ. 22
Μαρία πατρικία Αὐγούστου. 11
Μαριάμνη ἀδελφὴ Φιλίππου τοῦ Ἀποστόλου Φεβρουαρίου. 17
* Μαριάμνη κανονικὴ Ἰουν. 9
* Μαριανὸς μάρτυς Δεκεμβρίου. 10
Μαριανὸς μάρτυς διάκονος Μαρτίου. 19
Μαρίνα μάρτυς Ἰουλίου. 17
Μαρῖνος μάρτυς Ὀκτωβρ. 18
Μαρῖνος μάρτυς Δεκεμβρ. 16
* Μαρῖνος μάρτυς Μαρτ. 17
* Μαρκέλλα ὁσιομάρτυς Ἰουλίου. 22
Μαρκελλῖνος μάρτυς Δεκεμβρ. 18
* Μαρκελλῖνος μάρτυς τριβοῦνος Μαΐου. 24
Μάρκελλος μάρτυς Νοεμβρ. 15
Μάρκελλος ὅσιος ἡγούμενος τῶν Ἀκοιμήτων Δεκεμβρ. 29
Μάρκελλος Μακκαβαῖος Αὐγούστου. 1
* Μάρκελλος μάρτυς τριβοῦνος Μαΐου. 24
Μάρκελλος ἐπίσκοπος Σικελίας Φεβρουαρ. 9
Μάρκελλος μάρτυς Μαρτ. 1
* Μάρκελλος μάρτυς Μαΐου. 22
Μάρκελλος μάρτυς Ἰουλ. 18
Μάρκελλος ἱερομάρτυς ὁ Ἀπαμείας Αὐγούστ. 14
Μάρκελλος Ἀπαμείας τῆς Κύπρου Φεβρ. 25
* Μαρκία μάρτυς Ἰουν. 6
* Μαρκία μάρτυς Ἰουν. 27
Μαρκιανὴ βασίλισσα Ἰανουαρ. 27
* Μαρκιανὴ μάρτυς Μαΐου. 24
Μαρκιανὸς ὅσιος Ὀκτωβ. 3
Μαρκιανὸς Νοτάριος Ὀκτωβρ. 25
Μαρκιανὸς ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ. 30
Μαρκιανὸς ὅσιος ὁ ἐν τῇ Κύρῳ Νοεμβρ. 2
Μαρκιανὸς οἰκονόμος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Ἰανουαρ. 10
* Μαρκιανὸς ὅσιος ὁ ἀπὸ Κύπρου Ἰανουαρ. 18
Μαρκιανὸς βασιλεὺς Φεβρουαρ. 17
Μαρκιανὸς μάρτυς Μαρτ. 10
Μαρκιανὸς μάρτυς Ἰουνίου 5, 8, 11
* Μαρκιανὸς μάρτυς Αὐγούστ. 9
Μάρκιος μάρτυς Ἰουν. 27
Μάρκος Ἀπόστολος Σεπτεμβρ. 27
Μάρκος ὁ ποιμὴν καὶ μάρτυς Σεπτεμβρ. 28
* Μάρκος μάρτυς Ὀκτωβρ. 24
Μάρκοι μάρτυρες (δύο) Νοεμβρ. 22
* Μάρκος ὅσιος ὁ Τριγλινὸς Νοεμβρ. 24
Μάρκος μάρτυς Δεκεμβρ. 18
Μάρκος ὅσιος ὁ κωφὸς Ἰανουαρ. 2
* Μάρκος ὁ Ἐφέσου (Ἀντίπαπας) Ἰανουαρ. 19
Μάρκος ὁ ἀσκητὴς καὶ θαυματουργὸς Μαρτ. 5
Μάρκος ἐπίσκοπος Ἀρεθουσίων Μαρτ. 29
Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἀπριλ. 25
* Μάρκος νεομάρτυς ὁ ἐκ Κρήτης Μαΐου. 14
Μάρκος ἱερομάρτυς Ἰουν. 16
* Μάρκος μάρτυς Ἰουλ. 3
* Μάρκος μάρτυς Αὐγούστου. 11
Μάρκος ὅσιος ὁ ἐρημίτης Μαΐου. 20
* Μάρκος νεομάρτυς Ἰουν. 5
Μάρκος ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα ἀποστ. Ὀκτ. 30
Μάρκος μάρτυς Ἰουν. 8
Μαρουθᾶς ὅσιος ὁ τὴν Μαρτυρούπολιν ἀνεγείρας Φεβρουαρ. 16
Μαρσάλιος μάρτυς Ἀπριλ. 29
Μαρτινιανὸς εἷς τῶν ἑπτὰ παίδων Αὐγούστ. 4
Μαρτινιανὸς ὅσιος Φεβρουαρ. 13
* Μαρτινιανὸς ὅσιος ἐν τοῖς Ἀρεοβίνθου Μαΐου. 18
Μαρτῖνος Πάπας Ῥώμης Σεπτεμβρ. 20
Μαρτῖνος μάρτυς Σεπτεμβρ. 22
Μαρτῖνος ἐπίσκοπος Νοεμβρ. 10
Μαρτῖνος Φραγγίας ἐπίσκοπος ὁ θαυματουργὸς Νοεμβρ. 12
Μαρτῖνος ἐπίσκοπος Ταρακίνης Νοεμβρ. 12
Μαρτῖνος μάρτυς Δεκεμβρίου. 7
Μαρτῖνος ὅσιος ὁ Θηβαῖος Μαρτίου. 24
Μαρτῖνος Πάπας Ῥώμης Ἀπριλ. 12
Μάρτυρες ἑπτὰ καὶ Ἑπτὰ Σεπτεμβρίου. 5
Μάρτυρες 1104 Σεπτεμβρ. 6
* Μάρτυρες οἱ σὺν τῷ Νικήτᾳ Σεπτεμβρ. 15
Μάρτυρες Αἰγύπτιοι 100 Σεπτεμβρίου. 17
Μάρτυρες Παλαιστῖνοι 50 Σεπτεμβρ. 17
Μάρτυρες 40 οἱ σὺν τῷ Ἰωάννῃ Σεπτεμβρ. 20
Μάρτυρες 6 Σεπτεμβρ. 21
Μάρτυρες 49 οἱ σὺν τῷ Καλλιστράτῳ Σεπτ. 27
Μάρτυρες 15 Σεπτεμβρ. 27
Μάρτυρες 30 οἱ σὺν τῷ Ἀλεξάνδρῳ Σεπτ. 28

Μάρτυρες 150 οἱ ἐν Παλαιστίνῃ Σεπτεμβρ. 29
Μάρτυρες 70 οἱ σὺν τῇ Ῥιψιμίᾳ Σεπτεμβρ. 30
Μάρτυρες χίλιοι Σεπτεμβρ. 30
Μάρτυρες 200 οἱ σὺν τῷ Εὐλαμπίῳ Ὀκτωβρ. 10
Μάρτυρες 70 Ὀκτωβρ. 12
* Μάρτυρες 40 σὺν τῷ Σιλβανῷ Ὀκτωβρ. 14
Μάρτυρες 2 οἱ σὺν τῷ Λογγίνῳ Ὀκτωβρ. 16
Μάρτυρες 6 οἱ σὺν τῷ Οὐάρῳ Ὀκτωβρ. 19
Μάρτυρες 20 οἱ σὺν τῷ Σαδὼθ Ὀκτωβρ. 19
* Μάρτυρες 2 οἱ ἐν Θράκῃ Ὀκτωβρ. 25
Μάρτυρες 36 Ὀκτωβρ. 28
* Μάρτυρες 13 Ὀκτωβρ. 30
Μάρτυρες 9 Ὀκτωβρ. 30
* Μάρτυρες 3 Ὀκτωβρ. 31
Μάρτυρες συγκλητικοὶ Νοεμβρ. 2
Μάρτυρες 8 οἱ σὺν τῷ Εὐδοξίῳ Νοεμβρ. 2
Μάρτυρες 9 Νοεμβρ. 3
Μάρτυρες 28 Νοεμβρ. 3
Μάρτυρες 32 οἱ σὺν τῷ Ἱέρωνι Νοεμβρ. 7
Μάρτυρες 110. οἱ σὺν τῷ Ἄζῃ Νοεμβρ. 19
Μάρτυρες 12 Νοεμβρ. 19
Μάρτυρες 200 οἱ σὺν τῷ Πορφυρίῳ Νοεμβρ. 25
Μάρτυρες 670 Νοεμβρ. 25
Μάρτυρες οἱ σὺν τῷ νέῳ Στεφάνῳ Νοεμβρ. 28
Μάρτυρες 370 οἱ σὺν τῷ Παραμόνῳ Νοεμβρ. 29
Μάρτυρες 6 οὓς πέτρα ἐδέξατο Νοεμβρ. 29
Μάρτυρες ὀρθόδοξοι Δεκεμβρ. 7
Μάρτυρες 2 ἱερεῖς Δεκεμβρ. 7
Μάρτυρες 300 Δεκεμβρ. 7
Μάρτυρες 60 ἱερεῖς Δεκεμβρ. 7
Μάρτυρες 4 Προτικτόροι Δεκεμβρ. 13
Μάρτυρες 2 δήμιοι Δεκεμβρ. 13
Μάρτυρες ἄνδρες 200 Δεκεμβρ. 19
Μάρτυρες γυναῖκες 70 Δεκεμβρ. 19
Μάρτυρες 500 οἱ μετὰ τῆς Ἰουλιανῆς Δεκεμβρ. 21
Μάρτυρες γυναῖκες 130 Δεκεμβρ. 21
Μάρτυρες 10 οἱ ἐν Κρήτῃ Δεκεμβρ. 23
Μάρτυρες 70 οἱ σὺν τῷ Μαυρικίῳ Δεκεμβρ. 27
Μάρτυρες 8 Ὀκτωβρ. 3
Μάρτυρες οἱ ἀπὸ τῆς Συγκλήτου Δεκεμβρ. 28
Μάρτυρες δισμύριοι ἤτοι εἴκοσι χιλιάδες Δεκ. 28
* Μάρτυρες στρατιῶται 6 Δεκεμβρ. 30
* Μάρτυς Κόμης Δεκεμβρίου. 30
Μάρτυρες μήτηρ καὶ 2 τέκνα Ἰανουαρ. 3
Μάρτυρες 6 Ἰανουαρ. 4
* Μάρτυρες οἱ σὺν τῷ Ἰουλιανῷ Ἰανουαρ. 8
Μάρτυρες 8 οἱ ἀπὸ Νικαίας Ἰανουαρ. 12
Μάρτυρες 4 οἱ ἐν Τύρῳ Ἰανουαρίου. 21
Μάρτυρες 377 Ἰανουαρ. 22
Μάρτυρες 2 οἱ ἐν τῷ Παρίῳ Ἰανουαρ. 23
Μάρτυρες 7 οἱ σὺν τῷ Ἀνανίᾳ Ἰανουαρ. 26
Μάρτυρες 2 οἱ ἐν Φρυγίᾳ Ἰανουαρ. 26
Μάρτυρες χίλιοι τρεῖς οἱ ἐν Νικομηδείᾳ Φεβρ. 7
Μάρτυρες 6 οἱ ἐκ Φρυγίας Φεβρουαρ. 7
Μάρτυρες πατὴρ καὶ υἱὸς σταυρωθέντες Φεβρ. 13
Μάρτυρες οἱ ἐν Μαρτυρουπόλει Φεβρουαρ. 16
Μάρτυρες 128 οἱ σὺν τῷ Σαδὼκ Φεβρουαρ. 20
* Μάρτυρες χιλιάδες 20 οἱ ἐν τῇ Ἀχρίδι Ἰουν. 2
* Μάρτυρες 20 δεσμοφύλακες Ἰουν. 21
* Μάρτυρες 7 ἀδελφοὶ Ἰουν. 21
* Μάρτυρες 70 οἱ ἐν Σκυθοπόλει Ἰουν. 28
* Μάρτυρες 3 οἱ ἐκ Γαλατίας Ἰουν. 28
* Μάρτυρες δισχίλιοι Ἰουλ. 1
* Μάρτυρες 25 οἱ ἐν Νικομηδείᾳ Ἰουλ. 1
Μάρτυρες 45 οἱ ἐν Νικοπόλει Ἰουλ. 10
* Μάρτυρες οἱ ἐν Πισσιδείᾳ 15 χιλιάδες Ἰουλ. 16
* Μάρτυρες οἱ ἐν Μελιτινῇ Ἰουλ. 21
Μάρτυρες οἱ ὑπὸ Βουλγάρων φονευθέντες Ἰουλ. 23
Μάρτυρες 7 οἱ ἐν Καρθαγένῃ Ἰουλ. 23
Μάρτυρες 153 οἱ ἐκ τῆς Θράκης Ἰουλ. 27
* Μάρτυρες πατὴρ καὶ μήτηρ καὶ τέκνα 2 Ἰουλ. 29
* Μάρτυρες 12 οἱ Ρωμαῖοι Ἰουλ. 31
* Μάρτυρες 27 Μαΐου. 3
Μάρτυρες τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι εἰκοσιοκτὼ Σεπτεμβρ. 4
* Μάρτυρες 208 καὶ χιλιάδες ἕνδεκα Μαΐου. 24
* Μάρτυρες ἀνὴρ καὶ ἡ τούτου γυνὴ Μαΐου. 29
* Μάρτυρες 5 οἱ ἐν Ἀσκάλωνι Μαΐου. 31
* Μάρτυρες 38 Ἰουν. 2
* Μάρτυρες μήτηρ καὶ τρία τέκνα Ἰουν. 2
Μάρτυρες 4 οἱ σὺν τῷ Θεοπέμπτῳ Ἰουν. 11
Μάρτυρες μαθηταὶ ἐξ Ἀθανασίου Ἰουλ. 5
Μάρτυρες 24 οἱ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
Μάρτυρες 10 χιλιάδες Ἰουλ. 10
* Μάρτυρες μύριοι, ἤτοι 10 χιλιάδες Ἰουν. 13
* Μάρτυρες 5 οἱ ἐν Νικομηδείᾳ Ἰουν. 16
* Μάρτυρες 40 οἱ ἐν Νικομηδείᾳ Ἰουν. 16
Μάρτυρες 2 οἱ ἐκ Κύπρου Ἰουν. 18
Μάρτυρες 6 Αἰγύπτου Φεβρουαρ. 28
Μάρτυρες 152 οἱ σὺν τῷ Ἀρχελάῳ Μαρτ. 5
Μάρτυρες 42 οἱ ἐν Ἀμορίῳ Μαρτ. 6
Μάρτυρες 40 οἱ ἐν Σεβαστείᾳ [1] Μαρτ. 9
Μάρτυρες πάππος, μάμμη, πατὴρ, μήτηρ καὶ δύο τέκνα Μαρτ. 8
Μάρτυρες 9 Μαρτ. 12
Μάρτυρες 10 οἱ ἐν Φοινίκῃ Μαρτ. 16
Μάρτυρες μύριοι, ἤτοι 10 χιλιάδες Μαρτ. 18
Μάρτυρες 199 οἱ σὺν τῷ Νίκωνι Μαρτ. 23
Μάρτυρες 8 οἱ ἐν Καισαρίᾳ Μαρτ. 24
Μάρτυρες 26 οἱ ἐν Γοτθίᾳ [2] Μαρτίου. 26
Μάρτυρες 40 οἱ σὺν τῷ Κοδράτῳ Μαρτ. 26
Μάρτυρες 9 οἱ μετὰ Αὐδᾶ Μαρτ. 31
* Μάρτυρες 38 συγγενεῖς ὄντες Μαρτίου. 31
Μάρτυρες δέσποινα καὶ δούλη Ἀπριλ. 4
Μάρτυρες κυρία καὶ δούλη Ἀπριλ. 5
Μάρτυρες κόραι πέντε αἱ ἀπὸ Λέσβου Ἀπριλ. 5

---

[1] Σημείωσαι, ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν τεσσαράκοντα τούτων μαρτύρων, γράφονται καὶ χωριστὰ εἰς τὸν πίνακα τοῦτον, ἕκαστον εἰς τὸ στοιχεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀρχίζει.

[2] Ὁμοίως καὶ τὰ ὀνόματα τῶν εἰκοσιὲξ τούτων μαρτύρων, γράφονται καὶ χωριστὰ εἰς τὸν πίνακα τοῦτον, ἕκαστον εἰς τὸ στοιχεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀρχίζει.

Μάρτυρες 120 Πέρσαι Ἀπριλ. 6
Μάρτυρες 2 οἱ ἐν Ἀσκάλωνι Ἀπριλ. 6
Μάρτυρες 200 οἱ ἐν Σινώπῃ Ἀπριλ. 7
Μάρτυρες 7 μαθηταὶ Βαδίμου Ἀπριλ. 9
Μάρτυρες οἱ ἐν Περσίδι Ἀπριλ. 9
Μάρτυρες 36 οἱ σὺν τῷ Τερεντίῳ Ἀπριλ. 10
Μάρτυρες 150 ἐν Περσίδι Ἀπριλ. 17
Μάρτυρες χίλιοι Ἀπριλ. 17
Μάρτυρες 70 οἱ σὺν τῷ Σάββᾳ Ἀπριλ. 24
Μάρτυρες 4 οἱ σὺν τῷ Γεωργίῳ Ἀπριλ. 24
Μάρτυρες ὅσιοι 8 Ἀπριλ. 25
* Μάρτυρες σπεῖρα ὅλη στρατιωτῶν Μαΐου. 8
Μάρτυρες ἱερεῖς 16 Μαΐου. 16
Μάρτυρες διάκονοι 9 μοναχοὶ 6 καὶ 7 παρθένοι Μαΐου. 16
Μάρτυρες 12 κόμητες καὶ τριβοῦνοι Μαΐου. 24
* Μάρτυρες 2 Αὐγούστου. 8
* Μάρτυρες 6 οἱ ἐν Βιζύῃ Αὐγούστου. 10
* Μάρτυρες 12 Αὐγούστου. 12
Μάρτυρες 33 Αὐγούστου. 16
Μάρτυρες πενήτων πλῆθος Αὐγούστου. 18
Μάρτυρες 2 χιλιάδες καὶ 593 οἱ σὺν τῷ Ἀνδρέᾳ Αὐγούστου. 19
Μάρτυρες 37 Αὐγούστου. 20
Μάρτυρες 38 Αὐγούστου. 23
Μάρτυρες 23 οἱ σὺν τῷ Ἀδριανῷ Αὐγούστου. 26
* Μάρτυρες 33 Αὐγούστου. 28
Μάρτυρες 6 οἱ ἐν Μελιτινῇ Αὐγούστου. 30
Μάρτυρες 16 οἱ Θηβαῖοι Αὐγούστου. 30
Μάρτυρες 4 Αὐγούστου. 31
* Μάρτυρες 366 Αὐγούστου. 31
* Μάρτυρες 13 οἱ μετὰ Τροφίμου Ἰουλ. 21
Μαρτύριος Νοτάριος μάρτυς Ὀκτωβρ. 25
* Μαρτυροκλῆς μάρτυς Ἰουλ. 11
* Μάρων μάρτυς Ἰουλ. 18
Μάρων ὅσιος Φεβρουαρ. 14
Ματθαῖος ὁ Εὐαγγελιστὴς Νοεμβρ. 16
Ματθαῖος μάρτυς Ἰουλ. 21
Ματθαῖος ὅσιος Ἀπριλ 18
Ματθὰν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Ματθίας ἀπόστολος Αὐγούστου. 9
Ματρῶνα ὁσία Νοεμβρ. 9
Ματρῶνα ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ Μαρτ. 27
Ματρῶνα παρθενομάρτυς Μαΐου. 18
* Ματρῶνα ὁσία Χιοπολίτισσα Ὀκτωβρ. 20
* Μάττουρος μάρτυς Ἰουλ. 25
Μαῦρα μάρτυς Νοεμβρ. 9
Μαῦρα μάρτυς Μαΐου. 3
Μαυρίκιος ἱερομάρτυς Δεκεμβρ. 27
* Μαυρίκιος μάρτυς Ἰουλ. 1
Μαυρίκιος μάρτυς ὁ ἐν Νικοπόλει Ἰουλ. 10
Μαῦρος μάρτυς Μαρτ. 19
Μαϋσιμᾶς ὅσιος ὁ Σύρος Ἰανουαρ. 23
Μέδιμνος μάρτυς Σεπτεμβρ. 5
Μεδούλη μάρτυς Ἰανουαρ. 25
Μείραξ ἀρνησίχριστος μάρτυς Δεκεμβρ. 11
Μεθόδιος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουν. 14
Μεθόδιος ὁ Πατάρων Ἰουν. 20
* Μελάνεια ὁσία Ἰουν. 8
Μελάνη ἡ Ρωμαία Δεκεμβρ. 31
Μελάνιππος μάρτυς Σεπτεμβρ. 2
Μελάσιππος μάρτυς Νοεμβρ. 7
Μελέτιος ἐπίσκοπος Κύπρου Σεπτεμβρ. 20
Μελέτιος Ἀντιοχείας Φεβρουαρ. 12
* Μελέτιος μάρτυς Τριβοῦνος Μαΐου. 24
Μελέτιος ὁ ὁμολογητὴς Ἰανουαρ. 19
* Μελέτιος ὅσιος ὁ νέος Σεπτεμβρ. 1
* Μελέτιοι μάρτυρες (δύο) Μαΐου. 24
Μέλης μάρτυς Μαΐου. 4
Μελιτινὴ μάρτυς Σεπτεμβρ. 16
Μελιτινὴ μάρτυς Ὀκτωβρίου. 29
* Μελίτων μάρτυς Ἰουν. 30
* Μελίτων εἷς τῶν μ΄. μαρτύρων Μαρτ. 9
* Μελίτων μάρτυς Ἰουλ. 3
Μελχισεδὲκ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.
Μελχίων πρεσβύτερος Ἀντιοχείας Ὀκτωβρ. 28
Μέμνων ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Ἀπριλ. 28 καὶ Μαΐου 16
* Μέμνων Ἐφέσου Δεκεμβρ. 16
Μέμνων μάρτυς Αὐγούστου. 20
* Μένανδρος μάρτυς Μαρτ. 31
Μένανδρος μάρτυς Μαΐου. 19
Μένιγνος ὁ Κναφεὺς μάρτυς Νοεμβρ. 22
* Μένιγνος ὅσιος Ἰουλ. 4
Μερκούριος μάρτυς Νοεμβρ. 25
Μερκούριος μάρτυς κόμης Μαΐου. 24
Μέρτιος μάρτυς Ἰανουαρ. 12
Μέσιππος μάρτυς Ἰανουαρ. 16
Μεσίριος μάρτυς Μαΐου. 6
* Μέτριος γεωργὸς Ἰουν. 1
* Μήλης ὅσιος ὑμνῳδὸς Μαΐου. 8
Μηνᾶς μάρτυς Ἰουλ. 12
* Μηνᾶς μάρτυς Αὐγούστου. 31
Μηνᾶς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλ. Αὐγ. 25
Μηνᾶς μάρτυς ὁ ἐν Κοτυαείῳ Νοεμβρ. 11
Μηνᾶς μάρτυς Καλλικέλαδος Δεκεμβρ. 10
Ἡ εὕρεσις τῶν λειψάνων αὐτοῦ Φεβρουαρ. 17
Μηνᾶς ὁσιομάρτυς Ἀπριλ. 12
Μηνοδώρα μάρτυς Σεπτεμβρ. 10
Μητροδώρα μάρτυς Σεπτεμβρ. 10
* Μήτρος νεομάρτυς Μαΐου. 28
Μητροφάνης Κωνσταντινουπόλεως Ἰουν. 4
* Μηναῖος μάρτυς Ὀκτωβρ. 29
Μηναῖοι μάρτυρες δύο Αὐγούστου. 1
* Μήνας μάρτυς Ὀκτωβρ. 29
Μήνας μάρτυς Αὐγούστου. 1
Μίλος ἢ Μίλης ἱερομάρτυς ὁ θαυματουργὸς Νοεμβρ. 10
Μιχαὴλ θαῦμα ἐν Χώναις Σεπτεμβρίου. 6
Μιχαὴλ ὁσιομάρτυς ἡγούμενος τῆς Ζώβης Ὀκτ. 1
* Μιχαὴλ νεομάρτυς ὁ Βουλιώτης Ἀπριλ. 16
Μιχαὴλ Συνάδων Μαΐου. 23
* Μιχαὴλ Ἀρχαγγέλου σύναξις Ἰουν. 18
* Μιχαὴλ νεομάρτυς ὁ ἐν Ἀθήναις Ἰουν. 30

Μιχαὴλ ἀρχιστράτηγος Νοεμβρ. 8
Μιχαὴλ σύγκελλος Δεκεμβρίου. 18
* Μιχαὴλ νεομάρτυς ὁ Μαυρουδὴς Μαρτ. 10
Μιχαὴλ Ἀρχαγγέλου σύναξις Ἰουν. 8
* Μιχαὴλ ἐγκαίνια Ἰουλ. 26
* Μιχαὴλ Μαλεΐνος Ἰουλ. 12
Μιχαίας ὁ προφήτης Αὐγούστου. 14
Μυγδόνιος μάρτυς Δεκεμβρ. 28
Μυρόπη μάρτυς Δεκεμβρ. 2
Μύρων ἱερομάρτυς Σεπτεμβρ. 17
* Μύρων νεομάρτυς ὁ ἐκ Κρήτης Μαρτίου. 20
Μύρων ὁ Κρήτης Αὐγούστου. 8
Μύρων μάρτυς Αὐγούστου. 17
* Μνασων ἐπίσκοπος Κύπρου καὶ μάρτυς Οκτ. 18
Μνησίθεος μάρτυς Αὐγούστου. 1
Μόδεστος Ἱεροσολύμων Δεκεμβρ. 16
* Μόδεστος ἕτερος Ἱεροσολύμων Δεκεμβρ. 16
Μοναχοὶ ὁσιομάρτυρες 36 Ὀκτωβρ. 1
Μοναχοῦ ὑποτακτικοῦ καὶ μάρτυρος διήγησις Ὀκτωβρ. 15
Μοναχοὶ 6 μάρτυρες Μαΐου. 16
* Μοναχοὶ ὁσιομάρτυρος 12 Βατοπαιδινοὶ Ἰαν. 4
* Μοναχοὶ ὁσιομάρτυρες Ζωγραφῖται 26 Σεπτ. 22
* Μοναχοὶ ὁσιομάρτυρες Κελλιῶται Δεκεμβρ. 5
* Μοναχοὶ ὁσιομάρτυρες Ἰβηρῖται Μαΐου. 13
Μωκὼ μάρτυς Μαρτίου. 26
* Μωκιανὸς μάρτυς Ἰουλ. 3
Μώκιος μαρτυς ἀναγνώστης Ἰανουαρ. 29
Μώκιος ἱερομάρτυς Μαΐου. 11
Μωσῆς ὁ προφήτης Σεπτεμβρ. 4
Μωσῆς ὁ αὐτὸς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.
Μωσῆς ὅσιος (δὶς) Φεβρουαρ. 23
Μωσῆς ὅσιος ὁ Αἰθίοψ Αὐγούστου. 28
* Μωσῆς ὅσιος ὁ ἀναχωρητὴς Ἰουν. 28

N

Ναασὼν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.
Ναζάριος μάρτυς Ὀκτωβρ. 14
Νάθαν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Νάθαν ὁ αὐτὸς Κυριακ μετὰ τὴν Χριστοῦ Γεν.
Ναθαναὴλ ὅσιος Νοεμβρ. 27
Ναθαναὴλ Ἀποστόλου ἡ πρὸς Χριστὸν γνώρισις Ἀπριλ. 22
Ναοὺμ προφήτης Δεκεμβρ. 1
* Ναοὺμ θαυματουργὸς ὁ ἐν Βουλγαρίᾳ Δεκεμβρ. 13
Νάρκισσος Ἀπόστολος Ὀκτωβρ. 31
Νάρκισσος ἱερομάρτυς ὁ Ἱεροσολύμων Αὐγ. 7
* Ναρσὴς μάρτυς Νοεμβρ. 9
Ναρσὴς μάρτυς Δεκεμβρ. 9
Ναρσὴς μάρτυς Μαρτ. 29
Ναταλία ἡ τοῦ ἁγίου Ἀδριανοῦ σύζυγος Αὐγ. 26
* Νατάλιος μάρτυς Μαΐου. 30
* Ναυκράτιος ὅσιος Ἰουν. 8
Ναχὼρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
* Νεανίσκος μάρτυς σοφώτατος Ἰουν. 10
Νέαρχος μάρτυς φίλος Πολυεύκτου Ἰανουαρ. 9
Νέαρχος μάρτυς Ἀπριλ. 22
* Νέας μάρτυς ὁ αὖν τῇ Λοσπίᾳ Ἰουλ. 6
Νεῖλος ἱερομάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Νεῖλος ὁ ἀσκητὴς Νοεμβρ. 12
* Νεῖλος ὅσιος Ἀγιορείτης ὁ μυροβλύτης Νοεμ. 12
Νεκτάριος Κωνσταντινουπόλεως Ὀκτωβρ. 11
* Νεκτάριος ὅσιος ὁ Καρεώτης Δεκεμβρ. 5
* Νεκτάριος ὅσιος Μαΐου. 17
* Νέμης μάρτυς Δεκεμβρ. 31
Νεονίλλα μάρτυς Ὀκτωβρ. 28, 30
Νεονίλλα μάρτυς Ἰανουαρ. 16
Νεόφυτος μάρτυς Δεκεμβρ. 7
Νεόφυτος μάρτυς Ἰανουαρ. 21
* Νεόφυτος μάρτυς Αὐγούστου. 11
Νεόφυτος δοῦλος μάρτυς Αὐγούστου. 22
* Νεόφυτος μάρτυς Μαΐου. 5
* Νεόφυτος ὅσιος Ἀγιορείτης Ἰανουαρ. 21
* Νεόφυτος ὅσιος κτίτωρ τῆς τοῦ Δοχειαρίου μονῆς Νοεμβρ. 9
* Νέρδων μάρτυς Ὀκτωβρ. 24
Νερσὴς μάρτυς Ἰουν. 15
Νέσταβος μάρτυς Σεπτεμβρ. 21
Νεστοριανὸς μάρτυς Μαρτ. 1
Νέστωρ μάρτυς Οκτωβρ. 27
Νέστωρ μάρτυς Φεβρουαρ. 28
Νέστωρ μάρτυς Μαρτ. 2
Νέστωρ ἐπίσκοπος Τριμυθοῦντος Μαρτ. 7
Νέστωρ ὅσιος Ἀπριλ. 26
Νέστωρ μάρτυς ὁ πατὴρ τοῦ ὁσιομάρτυρος Κόνωνος Μαρτ. 5
Νεφθαλεὶμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.
Νέων μάρτυς ὁ σὺν τῷ Γεωργίῳ Ἀπριλ. 24
Νέων μάρτυς Ἀπριλ. 29
* Νέων μάρτυς Ἰουν. 1
Νέων μάρτυς Σεπτεμβρ. 28
Νέων μάρτυς Ὀκτωβρ. 30
Νεωρίου τοῦ τῆς Θεοτόκου ναοῦ ἀνακαίνισις Αὐγούστ. 31
Νήπιον ἅγιον Νοεμβρ. 18
Νήπια τὰ ὑπὸ Ἡρώδου ἀναιρεθέντα Δεκεμβρ. 29
Νήπια τέσσαρα μάρτυρες Ἰανουαρ. 19
* Νήπια δύο Κυριακὸς καὶ Χριστιανὸς μάρτυρες Μαΐου. 24
Νήπια τέσσαρα μάρτυρες Ἰουν. 3
Νήπιον μάρτυς Ὀκτωβρ. 24
Νήσιος μάρτυς Φεβρουαρ. 27
* Νήφων ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ ἀσκήσας Ἰουν. 14
* Νήφων Ἀγιορείτης Κωνσταντινουπόλεως Αὐγ. 11
Νίκανδρος Μύρων ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Νοεμ. 4
* Νίκανδρος μάρτυς Νοεμβρ. 6
Νίκανδρος μάρτυς ὁ ἐν Αἰγύπτῳ Μαρτ. 15
Νίκανδρος μάρτυς Ἰουν. 5, 8
Νίκανδρος μάρτυς Ἰουν. 8
Νικάνωρ Ἀπόστολος Ἰουλ. 28
* Νικάνωρ ὅσιος Αὐγούστου. 7
Νίκη μάρτυς Ἀπριλ. 16, 25
Νικήτας μάρτυς Σεπτεμβρ. 15
Νικήτας πατρίκιος ὁμολογητὴς Ὀκτωβρ. 13

Νικήτας ὁμολογητὴς ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος Μαρτίου. 20
Νικήτας ἡγούμενος μονῆς τῆς Μηδικίου Ἀπρ. 3
* Νικήτας νεομάρτυς Ἰουν. 21
Νικήτας Χαρτουλάριος Σεπτεμβρ. 8
* Νικήτας ὅσιος κτίτωρ τῆς ἐν Χίῳ νέας μονῆς Ματου. 20
* Νικήτας νέος μάρτυς Δεκεμβρ. 17
* Νικηφόρος μάρτυς Ὀκτωβρ. 20
* Νικηφόρος ὅσιος Ὀκτωβρ. 23
* Νικηφόρος μάρτυς Ὀκτωβρ. 25
Νικηφόρος μάρτυς Νοεμβρ. 12
Νικηφόρος μάρτυς Ἰανουαρ. 31
Νικηφόρος μάρτυς Φεβρουαρ. 3
Νικηφόρος ὁ ἀντὶ Σαπρικίου ἀθλήσας Φεβρ. 9
Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως λειψάνου ἀνακομιδὴ Μαρτ. 13
Νικηφόρος μάρτυς Ἀπριλ. 5
Νικηφόρος ὅσιος ὁ τῆς μονῆς Ἐφάψεως Ματου. 13
Νικηφόρος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουν. 2
* Νικηφόρος ἡγούμενος τῆς Μηδικίου Ματου. 4
* Νικηφόρος ἱερομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ. 28
* Νικηφόρος μάρτυς Μαρτίου. 1
* Νικηφόρος ὅσιος Ἁγιορείτης Ματου. 4
* Νικόδημος νέος ὁσιομάρτυς Ἰουλ. 11
* Νικόδημος ὁ ἐνταφιαστὴς τοῦ Κυρίου ὁ ἐν ταῖς βασάνοις ἀποθανὼν Αὐγούστου. 2
* Νικόδημος νέος ὁσιομάρτυς ὁ ἐκ Μετεώρων Αὐγούστου. 16
* Νικόδημος ὅσιος Ἁγιορείτης Ἰουλ. 11
* Νικόλαος νεομάρτυς ὁ παντοπώλης Σεπτεμβρ. 23
* Νικόλαος νεομάρτυς Ὀκτωβρ. 31
Νικόλαος νεομάρτυς ὁ ἐκ τῶν ἓξ Μαρμάρων Νοεμβρίου. 12
* Νικόλαος Θεσσαλονίκης Νοεμβρ. 29
Νικόλαος ὁ μέγας Μύρων τῆς Λυκίας Δεκεμβρ. 6
* Νικόλαος Νεομάρτυς ὁ Καραμάνος Δεκεμβρ. 6
Νικόλαος μάρτυς Δεκεμβρ. 7
* Νικόλαος Κωνσταντινουπόλεως Δεκεμβρ. 16
Νικόλαος ὅσιος ὁ ἀπὸ στρατιωτῶν Δεκεμβρ. 24
Νικόλαος ὅσιος ὁ Στουδίτης Φεβρουαρ. 4
* Νικόλαος Νεομάρτυς ὁ ἐν Μαγνησίᾳ Ἀπριλ. 24
* Νικόλαος ὁσιομάρτυς ὁ ἐν Βουνένῃ Ματου. 9
* Νικόλαος Νεομάρτυς ὁ ἐκ Μετζόβου Ματου. 16
* Νικόλαος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ματου. 16
* Νικολάου τοῦ Μεγάλου λειψάνου ἀνακομιδὴ Ματου. 20
* Νικόλαος μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτίου. 9
* Νικόστρατος μάρτυς Ἰουλίου. 8
Νίκων μάρτυς Σεπτέμβρ. 28
Νίκων ὅσιος ὁ μετανοεῖτε Νοεμβρ. 26
Νίκων Ἱερομάρτυς Μαρτ. 23
Νίρος μάρτυς Νοεμβρ. 10
Νιρσᾶς Ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Νοεμβρ. 20
Νιτᾶς μάρτυς Ὀκτωβρ. 28
Νόννα ἡ μήτηρ τοῦ Θεολόγου Αὐγούστου. 5
Νόνος ὁ κατηχήσας τὴν Πελαγίαν Νοεμβρ. 10
Νόννος ὅσιος Δεκεμβρ. 5
Νουνεχία μάρτυς Ἀπριλ. 16
Νυμφᾶς Ἀπόστολος Φεβρ. 28
Νυμφοδώρα μάρτυς Σεπτεμβρ. 10
Νῶε Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.

Ξ

* Ξανθίας μάρτυς εἷς τῶν Μ. Μαρτ. 9
Ξανθίππη μάρτυς Σεπτεμβρ. 23
Ξένη μάρτυς Ἰανουαρ. 18
Ξένη ὁσία Ἰανουαρ. 24
Ξένη Μοναχὴ ἡ Εἰρήνη ἡ Κτιτόρισσα τῆς Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος Αὐγούστου. 13
Ξενοφῶν ὅσιος Ἰανουαρ. 26
Ξύστος Ἱερομάρτυς ὁ Ρώμης Αὐγούστου. 10

Ο

Ὀζίας Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.
Οἰκέται ιϐ΄. μάρτυρες οἱ σὺν τῇ Ἀνθούσῃ Φεβ. 22
* Ὀλβιανὸς ὅσιος Ματου. 25
Ὀλβιανὸς Ἱερομάρτυς Ματου. 29
Ὀλδᾶ Προφῆτις Ἀπριλ. 10
Ὀλυμπᾶς Ἀπόστολος Νοεμβρ. 10
* Ὀλυμπιὰς ὁσία καὶ διάκονος Ἰουλ. 25
Ὀλυμπιοδώρα μάρτυς Δεκεμβρ. 31
Ὁμολογητὴς ἀνώνυμος Ὀκτωβρ. 31
Ὀνήσιμος Ἀπόστολος Νοεμβρ. 22
* Ὀνήσιμος Ἐφέσου Δεκεμβρ. 1
Ὀνήσιμος Ἀπόστολος Φεβρουαρ. 15
Ὀνήσιμος μάρτυς Ἰουλ. 6
Ὀνήσιμος ὅσιος Ἰουλ. 14
Ὀνησιφόρος μάρτυς Νοεμβρ. 9
Ὀνησιφόρος Ἀπόστολος Σεπτεμβρ. 7
Ὀνούφριος ὅσιος Ἰουν. 12
* Ὀνούφριος νέος ὁσιομάρτυς Ἰανουαρ. 4
Ὀρέντιος μάρτυς Ἰουν. 25
Ὀρέστης μάρτυς Νοεμβρ. 10
Ὀρέστης εἷς τῶν πέντε μαρτύρων Δεκεμβρ. 13
Ὄροψις μάρτυς Αὐγούστ. 22
* Ὀρτίσιος ὅσιος Ἰουν. 15
* Ὄρωνος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
Ὅσιοι οἱ ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντες Μαρτ. 20
Ὅσιοι ἓξ μαθηταὶ Ἀθανασίου Ἰουλ. 5
Ὅσιοι δέκα χιλιάδες οἱ ὑπὸ Θεοφίλου ἀναιρεθέντες Ἰουλ. 10
* Ὅσιοι 40 Ἰουλ. 19
Ὅσοι μύριοι (10 χιλ.) Θηβαῖοι Αὐγούστου 7
Ὅσιοι 10 οἱ ἐξ Αἰγύπτου Αὐγούστου. 8
Ὅσιοι 4 Αὐγούστου. 18
* Ὅσοι 99 οἱ ἐν τῇ Κρήτῃ Ὀκτωβρ. 7
Ὅσιος Ἐπίσκοπος Κουδρούβης Αὐγούστου. 27
Οὐαλεντίνα Παρθενομάρτυς Φεβρουαρ. 10
Οὐαλεντίνα μάρτυς Ἰουλ. 18
* Οὐαλεντῖνος μάρτυς Ὀκτωβρ. 24

Οὐάλης μάρτυς Φεβρ. 16
* Οὐάλης μάρτυς εἷς τῶν Μ. Μαρτ. 9
Οὐαλλεριανὸς μάρτυς Ἰανουαρ. 24
Οὐαλλεριανὸς μάρτυς Μαΐου. 4
Οὐαλλερῖνος μάρτυς Νοεμβρ. 29
Οὐαλλερῖνος μάρτυς Ὀκτωβρ. 25
Οὐαλλέριος μάρτυς Σεπτεμβρ. 13
Οὐαλλέριος μάρτυς Ὀκτωβρ. 25
Οὐαλλέριος Ἐπίσκοπος Νοεμβρ. 11
Οὐαλλέριος μάρτυς Ἀπριλ. 23
* Οὐαλλέριος μάρτυς εἷς τῶν Μ. Μαρτ. 9
Οὔαρος μάρτυς Ὀκτωβρ. 19
* Οὔαρος ὁ ἐν Αἰγύπτῳ Ὀκτωβρ. 25
Οὐϊκτωρ μάρτυς Ἰανουαρ. 31
Οὐϊκτωρ μάρτυς Ἀπριλ. 5
Οὐϊκτωρῖνος μάρτυς Ἰανουαρ. 31
Οὐϊκτωρῖνος μάρτυς Ἀπριλ. 5
Οὐϊρκας Ἱερομάρτυς Μαρτ. 26
Οὐϊρκὼ μάρτυς Μαρτ. 26
* Οὐλκιανὸς μάρτυς Ἰουνίου. 28
Οὐρβανὸς Ἀπόστολος Ὀκτωβρ. 31
Οὐρβανὸς Ἐπίσκοπος Νοεμβρ. 29
* Οὐρβανὸς μάρτυς Ἰου. 23
Οὐρβανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 5
Οὐρπασιανὸς μάρτυς Μαρτ. 9
Οὐρσίκιος μάρτυς Αὐγ. 14

Π

Παγκόσμιος ὅσιος Νοεμβρ. 29
Παγκράτιος Ταυρομενίου Φεβρ. 9 καὶ Ἰουλ. 9
Παγχάριος μάρτυς Νοεμβρ. 19
Παγχάριος μάρτυς ἀρνησίχριστος Μαρτ. 19
* Παΐσιος ὅσιος ὁ Μέγας Ἰουν. 19
* Παῖδες μάρτυρες 40 Ὀκτωβρ. 18
* Παῖδες μάρτυρες 2 Ὀκτωβρ. 23
Παῖδες 3 Δεκεμ. 17
Παῖδες οἱ αὐτοὶ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεν.
Παῖδες δύω μάρτυρες οἱ σὺν τῷ Βλασίῳ Φεβ. 11
* Παῖδες δύω μάρτυρες Ἰουν. 28
Παῖδες δύω οἱ μετὰ τοῦ Θεῖωνος Φεβρ. 1
Παῖδες τρεῖς μάρτυρες οἱ σὺν τῷ Βαβύλᾳ Σεπ. 4
Παῖδες 84 Σεπτεμβρ. 4
Παῖδες μάρτυρες Σεπτεβρ. 28
* Παῖς μάρτυς Ὀκτωβρ. 51
Παιδὸς ἁρπαγὴ εἰς τὸν ἀέρα Σεπτεμβρ. 25
Παίων μάρτυς Ἰουν. 1
* Παλάμων ὅσιος Αὐγούστ. 12
* Παλλαδία μάρτυς Μαΐου. 24
Παλλάδιος ὅσιος Ἰανουαρ. 28
* Παμβὼ ὅσιος Ἰουλ. 18
Πάμβων μάρτυς Ἰουν. 5
Μαμφαμὴρ μάρτυς Μαΐου. 17
Πάμφιλος μάρτυς Νοεμβρ. 5
Πάμφιλος μάρτυς Φεβρ. 16
Πάμφιλος μάρτυς Ἀπριλ. 2
Πάμφιλος μάρτυς Αὐγ. 12
Παμφυλῶν μάρτυς Μαΐου. 17
* Παναγιώτης νεομάρτυς Ἰουν. 24
Πανσέμνη ὁσία Ἰουν. 10
Πανσόφιος μάρτυς Ἰανουαρ. 15
Παντελεήμων μάρτυς Ἰουλ. 27
Παντολέων μάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Πάπας μάρτυς Σεπτεμβρ. 14
Πάπας μάρτυς Μαρτ. 16
Πάπας μάρτυς νέος Αὐγούστ. 1
* Παπιανὸς μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
Παπιανὸς μάρτυς Αὐγούστ. 25
* Πάπικος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
* Παππίας μάρτυς Ὀκτωβρ. 25
Παππίας μάρτυς Ἰανουαρ. 31
Παππίας μάρτυς Ἀπριλ. 5
Παππίας μάρτυς Ἰουν. 28
Παππίας μάρτυς Ἰουλ. 7
* Πάππος ὅσιος Ἰουν. 3
* Παπυλῖνος μάρτυς Μαΐου. 16
Πάπυλος μάρτυς Ὀκτωβρ. 13
Παπυρῖνος μάρτυς Ἰανουαρ. 13
Παράμονος μάρτυς Νοεμβρ. 29
* Παρασκευὴ ὁσία ἡ νέα Ὀκτωβρ. 14
Παρασκευὴ μάρτυς ἀδελφὴ Φωτεινῆς Φεβ. 26
Παρασκευὴ ὁσιομάρτυς Ἰουλ. 26
Παρηγόριος μάρτυς Ἰανουαρ. 29
Παρηγόριος μάρτυς Φεβρ. 18
Παρθαγάπη μάρτυς Σεπτεμβρ. 2
Παρθένιος ἐπίσκοπος Λαμψάκου Φεβρουαρ. 7
* Παρθένιος νέος ἱερομάρτυς Μαρτ. 24
* Παρθένοι καὶ Μονάζριαι πέντε ἀθλήσασαι Σεπ. 26
Παρθενομάρτυρες 32 αἱ σὺν τῇ Ῥιψιμίᾳ Σεπ. 30
Παρθενομάρτυρες δέκα Δεκεμβρ. 31
Παρθένοι πέντε αἱ σὺν τῇ Δροσίδι Μαρτ. 22
Παρθένοι μάρτυρες Μαρτ. 29
Παρθένοι πέντε αἱ ἀπὸ Λέσβου μάρτυρες Ἀπρ. 5
Παρθένοι 40 μάρτυρες Σεπτεμβρ. 1
Παρθένοι 7 μάρτυρες Μαΐου. 16
Παρθένοι πέντε Ἰουν. 6
Παρθένοι πέντε αἱ ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου αὐτῶν ἀποτμηθεῖσαι Ἰουν. 9
* Παρθένοι τρεῖς αἱ ἀπὸ Χίου μάρτυρες Ἰουν. 9
* Παρθένοι 7 Αὐγούστ. 31
Παρθένοι μάρτυρες Σεπτεμβρ. 28
Παρμενᾶς ἀπόστολος Ἰουλ. 28
Πάροδος ἱερομάρτυς Ἰανουαρ. 22
Πασικράτης μάρτυς Ἀπριλ. 24
* Πασσαρίων ὅσιος Αὐγούστ. 11
Πατάπιος ὅσιος Δεκεμ. 8
Πατέρες ἑξ Ἰανουαρ. 15
Πατέρες 99 Ὀκτωβρ. 7
Πατερμούθιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Πατερμούθιος ὁσιομάρτυς Δεκεμ. 17
Πατρίκιος ἱερομάρτυς Μαΐου. 19
Πατρίκιος Ἰουλ. 1
Πατρόβας ἀπόστολος Νοεμβρ. 5
Πάτροκλος μάρτυς Αὐγούστ. 18

Παῦλα παρθενομάρτυς Ἰουν. 3
Παυλῖνος μάρτυς Μαΐου. 18
Παῦλος μάρτυς Σεπτεμβρ. 25
Παῦλος μάρτυς Ὀκτωβρ. 3
Παῦλος μάρτυς νεοφανὴς Ὀκτωβρ. 21
Παῦλος Κων|πόλεως ὁ ὁμολογητὴς Νοεμβρ. 6
Παῦλος ὁ Σαλὸς Νοεμβρ. 6
Παῦλος ὅσιος ὑποτακτικὸς Δεκεμβρ. 7
Παῦλος ὁ ἐν τῷ Λάτρῳ Δεκεμβρ. 15
Παῦλος Νεοκαισαρείας Δεκεμβρ. 23
Παῦλος ὁ Θηβαῖος Ἰανουαρ. 15
Παῦλος μάρτυς Ἰανουαρ. 24
Παῦλος μάρτυς Φεβρουαρ. 3, 10, 16
Παῦλος μάρτυς Μαρτ. 4
Παῦλος ὁ Ἁπλοῦς Μαρτ. 7
Παῦλος Πλουσιάδος ὁ ὁμολογητὴς Μαρτίου. 8
Παῦλος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Κοδράτῳ Μαρτ. 10
Παῦλος ὁσιομάρτυς Μαρτίου. 17
Παῦλος ἐπίσκοπος Κορίνθου Μαρτ. 27
* Παῦλος νεομάρτυς Ρῶσσος Ἀπριλ. 3
Παῦλος μάρτυς Μαΐου. 18, 28
Παῦλος μάρτυς παιδίον Ἰουν. 3
* Παῦλος ὁ ἰατρὸς Ἰουν. 28
Παῦλος ἀπόστολος Ἰουν. 29
Παῦλος μάρτυς Ἰουλ. 18
* Παῦλος ὅσιος Ξηροποταμινὸς Ἰουλ. 28
Παῦλος μάρτυς Αὐγούστου. 17
Παῦλος Κωνσταντινουπόλεως ὁ νέος Αὐγούστ. 30
Παυσίκακος ἐπίσκοπος Συννάδων Μαΐου. 13
* Παυσίλυπος ἅγιος Ἀπριλ. 8
Παυσίριος μάρτυς Ἰανουαρ. 24
Παυσολύπιος μάρτυς Ἀπριλ. 15
Παφνούτιος ὁ πατὴρ τῆς ὁσίας Εὐφροσύνης Σεπ. 25
Παφνούτιος ὁσιομάρτυς Σεπτεμβρ. 25
Παφνούτιος ἱερομάρτυς Ἀπριλ. 19
Παχώμιος μάρτυς Ἰανουαρ. 13
Παχώμιος ὅσιος Μαΐου. 6, 15
* Παχώμιος νέος ὁσιομάρτυς Μαΐου. 21
Πελαγία ὁσία ἡ πρώην πόρνη Ὀκτωβρ. 8
Πελαγία ἡ παρθένος Ὀκτωβρ. 8
* Πελαγία μάρτυς Μαρτίου. 25
Πελαγία μάρτυς Μαΐου. 4
Πενήτων πληθὺς μάρτυρες Αὐγούστου. 18
* Περγέτης ἅγιος Φεβρουαρ. 8
Περεγρῖνος μάρτυς Ἰουλ. 7
Περεγρῖνος μάρτυς Ἰουν. 17
Περπετούα μάρτυς Φεβρουαρ. 1
* Περπετούα μάρτυς ἡ ὑπὸ Παύλου ἱαθεῖσα Ἰουν. 30
* Πέτρος ὅσιος ὁ ἐν τῇ Ἀγρέᾳ Σεπτεμβρ. 13
Πέτρος μάρτυς Σεπτεμβρ. 23
Πέτρος μάρτυς Ὀκτωβρ. 3
Πέτρος ἱερομάρτυς Καπιτωλίων Ὀκτωβρ. 4
Πέτρος ὅσιος ὁ ἀπὸ στρατιωτῶν Ὀκτωβρ. 9
Πέτρος Αὐσελάμου μάρτυς Ὀκτωβρ. 14
Πέτρος μάρτυς νεοφανὴς Ὀκτωβρ. 21
Πέτρος ἱερομάρτυς Ἀλεξανδρείας Νοεμβρ. 24
Πέτρος ἡσυχαστὴς Νοεμβρ. 25
Πέτρος μάρτυς ὁ διὰ τὰς ἁγίας εἰκόνας Νοεμ. 28
Πέτρος ὅσιος Δεκεμβρ. 15
Πέτρος μάρτυς Δεκεμβρ. 28
Πέτρος νεομάρτυς Ἰανουαρ. 1
Πέτρος Σημειοφόρος Ἰανουαρ. 3
Πέτρος Ἀβεσαλαμίτης Ἰανουαρ. 12
Πέτρου ἀποστόλου Ἅλυσις Ἰανουαρ. 16
Πέτρος ὁ τελώνης Ἰανουαρ. 20
Πέτρος μάρτυς Ἰανουαρ. 22
Πέτρος Δεσμοφύλαξ μάρτυς Ἰανουαρ. 26
Πέτρος ὅσιος ὁ Αἰγύπτιος Ἰανουαρ. 27
Πέτρος ὅσιος ὁ ἐν Γαλατίᾳ Φεβρουαρ. 1
Πέτρος ὅσιος ὁ ἐν Μονοβάτοις Φεβρουαρ. 7
Πέτρος ἱερομάρτυς ὁ Δαμασκηνὸς Φεβρουαρ. 9
Πέτρος ἐπίσκοπος Ἄργους Μαρτ. 27
Πέτρος μάρτυς Μαΐου. 18
* Πέτρος μάρτυς ὁ ἐν Βλαχέρναις Μαΐου. 16
* Πέτρος ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ Ἰουν. 12
Πέτρος ἀπόστολος Ἰουν. 29
* Πέτρος μάρτυς Ἰουν. 30
* Πέτρος μάρτυς νέος ὁ Κρήτης Ἰουλ. 14
Πέτρος ὁ πατρίκιος Ἰουλ. 1
* Πέτρος ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Μαΐου. 3
Πέτρος ἀπόστολος ἐν τῷ Ἀθήρᾳ Σεπτεμβρ. 5
Πέτρος μάρτυς Αὐγούστου. 9
* Πέτρος Νικαίας Σεπτεμβρ. 10
* Πέτρος ἱερομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμβρ. 28
Πετρωνία μάρτυς Σεπτεμβρ. 29
* Πετρώνιος ὅσιος Ὀκτωβρ. 23
Πετρώνιος μαθητὴς Παύλου Σεπτεμβρ. 4
Πετρώνιος ἅγιος Σεπτεμβρ. 4
Πεύσιππος μάρτυς Ἰανουαρ. 16
Πηγάσιος μάρτυς Νοεμβρ. 2
Πηγῆς Ζωοδόχου ἐξάντλησις καὶ ἀνάδοσις Αὐγ. 16
Πηλεὺς ἱερομάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Πιαμοῦν ἡ παρθένος καὶ ὁσία Μαρτ. 3
* Πιέριος ἱερομάρτυς Ἰουν. 27
Πιννᾶς μάρτυς Ἰανουαρ. 20
Πινούφριος ὅσιος Νοεμβρ. 27
Πιόνιος ἱερομάρτυς Μαρτ. 11
* Πιούλιος μάρτυς Φεβρουαρ. 18
* Πίωρ ὅσιος Ἰουν. 17
Πίστις μάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Πιστὸς μάρτυς ὁ τῆς Βάσσης υἱὸς Αὐγούστου 21
Πιτυροῦν ὅσιος Νοεμβρ. 29
Πλακίλλα σύζυγος τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου Σεπ. 14
Πλάτων μάρτυς Νοεμβρ. 18
Πλάτων ὅσιος Μαρτ. 4
Πλατωνὶς ὁσία Ἀπριλ. 6
Πλήσιος μάρτυς Μαρτ. 15
Πλωτῖνος μάρτυς Φεβρουαρ. 12
* Πλωτῖνος ὅσιος Φεβρουαρ. 20
Ποθεινὸς ἱερομάρτυς ὁ Λουγδούνων Αὐγούστου 23
* Ποιμένες οἱ τὸν Χριστὸν θεασάμενοι Δεκεμβρ. 25
Ποιμὴν ὅσιος Αὐγούστου. 27
Πολύαινος μάρτυς Μαΐου. 19
Πολύαινος μάρτυς Αὐγούστου. 18

* Πολύδωρος νεομάρτυς Σεπτεμβρ. 3
Πολύευκτος μάρτυς Δεκεμβρ. 19 καὶ Ἰαν. 9
Πολύευκτος νέος ὁ Κωνσταντινουπόλεως Φεβρ. 5
Πολύευκτος μάρτυς Αὐγούστου. 1
* Πολύκαρπος μάρτυς Ὀκτωβρ. 25
* Πολύκαρπος μάρτυς Φεβρουαρ. 8
Πολύκαρπος Σμύρνης Φεβρουαρ. 23
Πολύκαρπος μάρτυς Ἀπριλ. 2
* Πολύκαρπος μάρτυς Ἰουλ. 7
Πολυξένη μάρτυς Σεπτεμβρ. 23
Πολυχρόνιος ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ. 7
Πολυχρόνιος ὅσιος Φεβρουαρ. 23
Πομπήϊος μάρτυς Ὀκτωβρ. 28
Πομπήϊος μάρτυς Ἀπριλ. 5, 10
Πομπήϊος μάρτυς Ἰουλ. 7
* Πομπιανὸς μάρτυς Ἰουν. 22
Ποπλία ὁσιομάρτυς Ὀκτωβρ. 9
Πόπλιος ὅσιος Ἀπριλ. 4
Ποπλίων μάρτυς Ἀπριλ. 27
Πορφύριος μάρτυς ὁ ἀπὸ Μίρων Σεπτεμβρ. 15
Πορφύριος μάρτυς ὁ ἀπὸ Μίρων Νοεμβρ. 4
Πορφύριος μάρτυς Νοεμβρ. 9
Πορφύριος μάρτυς στρατηλάτης Νοεμβρ. 25
Πορφύριος μάρτυς ὁ σὺν τῷ Χαραλάμπει Φεβρ. 10
Πορφύριος μάρτυς Φεβρουαρ. 16
Πορφύριος Γάζης Φεβρουαρ. 26
Ποταμία ὁσία ἡ θαυματουργὸς Αὐγούστου. 7
* Ποταμιαίνη μάρτυς Ἰουν. 7
Ποταμίων ἐπίσκοπος Νοεμβρ. 23
Πούδης ἀπόστολος Ἀπριλ. 14
Πουλχερία βασίλισσα Σεπτεμβρ. 10
Ἡ αὐτὴ Φεβρουαρ. 17
Πούπλιος ὅσιος Ἰανουαρ. 25
Πούπλιος μάρτυς Μαρτ. 13
* Πούπλιος ἱερομάρτυς Ἀθηνῶν Μαρτ. 13
Πρίσκιλλα ἀπόστολος Φεβρουαρ. 13
Πρίσκος μάρτυς Σεπτεμβρ. 21
Πρίσκος μάρτυς Δεκεμβρ. 7
* Πρίσκος μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτ. 9
* Πρόβη μάρτυς Ἰουν. 23
Πρόβος μάρτυς Ὀκτωβρ. 12
Πρόβος μάρτυς (ἢ Πρόμος) Δεκεμβρ. 16
* Πρόβος μάρτυς Ἰουλ. 9
Πρόβος μάρτυς Δεκεμβρ. 19
Προδρόμου Σύλληψις Σεπτεμβρ. 23
Προδρόμου Σύναξις Ἰανουαρ. 7
Προδρόμου Κεφαλῆς πρώτη εὕρεσις Φεβρουαρ. 24
Προδρόμου Κεφαλῆς τρίτη εὕρεσις Μαΐου. 25
Προδρόμου Γεννέσιον Ἰουν. 24
* Προδρόμου Σύναξις Ἰουλ. 23
Προδρόμου Ἀποτομὴ Αὐγούστου. 29
* Προδρόμου θαῦμα Ἰανουαρ. 7
Πρόκλα σύζυγος Πιλάτου Ὀκτωβρ. 27
Πρόκλος Κωνσταντινουπόλεως Νοεμβρ. 20
Πρόκλος μάρτυς Ἰουλ. 12
Προκόπιος μάρτυς Νοεμβρ. 22, 24
Προκόπιος ὁμολογητὴς ὁ Δεκαπολίτης Φεβρ. 27
Προκόπιος ὁ μεγαλομάρτυς Ἰουλ. 8
* Προκόπιος ὁσιομάρτυς Ἰανουαρ. 25
Πρόκουλος μάρτυς καὶ διάκονος Ἀπριλ. 21
Προσδόκη ἁγία Ὀκτωβρ. 4
Προτάσιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 14
Προτέριος Ἀλεξανδρείας Φεβρουαρ. 28
Πρόχορος ἀπόστολος Ἰουλ. 28
Πρωτᾶς μάρτυς ὁ σὺν τῇ Εὐγενίᾳ Δεκεμβρ. 24
Πρωτίων μάρτυς Ἀπριλ. 12
Πρωτολίων στρατηλάτης Ἀπριλ. 23
* Πύρρος ἱερομάρτυς Ἰουν. 4

P

Ῥαβουλᾶς ὅσιος Φεβρουαρ. 19
Ῥαγάβ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ῥαΐς παθενομάρτυς Σεπτεμβρ. 23
Ῥαχὴλ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ῥεβέκκα Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ῥευκάτος μάρτυς Φεβρουαρ. 1
Ῥηγῖνος ἱερομάρτυς ὁ Σκοπέλων Φεβρουαρ. 25
Ῥῆξος Βικάριος μάρτυς Ἰουλ. 3
Ῥήτορες 150 μάρτυρες Νοεμβρ. 25
Ῥιμμᾶς μάρτυς Ἰανουαρ. 20
Ῥιψιμία παρθενομάρτυς Σεπτεμβρ. 30
Ῥοβοὰμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ῥοδιανὸς μάρτυς Μαρτ. 21
Ῥοδίων (ἢ Ἡρωδίων) ἀπόστολος Νοεμβρ. 10
Ῥοδοπιανὸς μάρτυς Μαΐου. 3
Ῥουβὶμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ῥοὺθ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ῥουστικὸς μάρτυς μαθητὴς τοῦ Ἀρεοπαγίτου Ὀκτωβρίου. 3
Ῥουφιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 8
Ῥουφῖνος διάκονος μάρτυς Ἀπριλ. 7
Ῥουφῖνος μάρτυς Μαΐου. 7
Ῥοῦφος μάρτυς Σεπτεμβρ. 8, 25
* Ῥοῦφος ὅσιος Ὀκτωβρ. 22
Ῥοῦφος ἀπόστολος Ἀπριλ. 8
Ῥοῦφος μάρτυς Ἀπριλ. 28
Ῥύαξ μάρτυς Μαρτίου. 26
Ῥωμανὸς ποιητὴς Ὀκτωβρ. 1
Ῥωμανὸς μάρτυς Νοεμβρ. 18
Ῥωμανὸς μάρτυς ὁ ἐκ Παλαιστίνης Νοεμβρ. 18
* Ῥωμανὸς νέος ἱερομάρτυς Ἰανουαρ. 6
Ῥωμανὸς μάρτυς Ἰανουαρ. 29
Ῥωμανὸς ὅσιος ὁ Κίλιξ Φεβρουαρ. 9
* Ῥωμανὸς νέος ὁσιομάρτυς ὁ Καρπενησιώτης Ἰανουαρ. 5 καὶ Φεβρουαρ. 16
Ῥωμανὸς μάρτυς Μαρτίου. 16
* Ῥωμανὸς μάρτυς Μαΐου. 30
Ῥωμύλος μάρτυς Σεπτεμβρ. 6
Ῥωμύλος μάρτυς Μαρτίου. 15

Σ

Σαβαΐνος μάρτυς Ἰανουαρ. 30
Σάββας μάρτυς στρατηλάτης Ὀκτωβρ. 29
* Σάββας μάρτυς Ὀκτωβρ. 31

Σάββας ἡγιασμένος Δεκεμβρ. 5
* Σάββας ὁ τῆς Σερβίας Ἰανουαρ. 14
Σάββας Στρατηλάτης Ἀπριλ. 18, 24
Σάββας μάρτυς Μαΐου. 4, 29
* Σάββας νεομάρτυς Νοεμβρ. 12
Σαββάτιος μάρτυς Σεπτεμβρ. 19
Σαβὲλ μάρτυς Ἰουν. 17
Σαβινιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 25
Σαβῖνος ἐπίσκοπος Ὀκτωβρ· 15
Σαβῖνος μάρτυς Ὀκτωβρ. 25
Σαβῖνος μάρτυς Αἰγύπτιος Μαρτ. 16
* Σαβῖνος ὅσιος Ὀκτωβρ. 16
Σαβώριος μάρτυς Νοεμβρ. 20
Σαδὼθ ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ. 19
Σαδὼκ ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Φεβρουαρ. 20
Σάϊς μάρτυς Ἰανουαρ. 5
* Σακερδὼς μάρτυς εἷς τῶν μ΄ Μαρτίου. 9
* Σάκτος μάρτυς Ἰουλ. 25
Σάλα Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Σαλαθιὴλ Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Σαλαμάνης ὅσιος Ἰανουαρ. 23
Σαλμὼν Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Σαλώμη ἡ μυροφόρος Αὐγούστ. 3
* Σαλωνᾶς μάρτυς Μαΐου. 23
Σαμέας προφήτης Ἰανουαρ. 8
Σαμουὴλ προφήτης Κυριακ. πρὸ τῆς Χρις. Γεν.
Σαμουὴλ ὁ αὐτὸς προφήτης Αὐγούστου. 20
Σαμουὴλ μάρτυς Αἰγύπτιος Φεβρουαρ. 16
Σαμψὼν ὁ ξενοδόχος Ἰουν. 27
Σαμωνᾶς μάρτυς Νοεμβρ. 15
* Σαραπάβων ὁ βουλευτὴς μάρτυς Σεπτεμβρ. 6
Σαραπῖνος μάρτυς Ἰανουαρ. 31
Σαραφθία Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.
Σάρβηλος μάρτυς Ὀκτωβρ. 28
Σάρβηλος μάρτυς ὁ τῆς Βεβαίας ἀδελφὸς Ἰαν. 29
Σάρβηλος μάρτυς Σεπτεμβρ. 4
* Σαρματᾶς ὅσιος Αὐγούστ. 30
Σάρρα Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
* Σάρρα ὁσία Ἰουλ. 13
Σατορνῖλος μάρτυς Φεβρουαρ. 1
Σατορνῖλος μάρτυς ὁ ἀπὸ Λῆστοῦ Ἀπριλ. 29
Σατορνῖνος μάρτυς Φεβρουαρ. 12
Σατορνῖνος μάρτυς Μαΐου. 7
* Σατορνῖνος μάρτυς Ἰουν. 22
Σατορνῖνος μάρτυς Ἰουλ. 7
Σάτυρος μάρτυς Φεβρουαρ. 1
* Σάτυρος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
Σεβαστιανὴ μάρτυς Ὀκτωβρ. 24
Σεβαστιανὴ ὁσία ἡ θαυματουργὸς Ἰουν. 7
Σεβαστιανὸς μάρτυς Δεκεμβρ. 18
Σεβαστιανὸς δοὺξ Φεβρουαρ. 26
Σεβηριανὸς μεγαλομάρτυς Σεπτεμβρ. 9
* Σεβηριανὸς μάρτυς εἷς τῶν μ΄ Μαρτ. 9
Σεβηριανὸς μάρτυς Ἀπριλ. 20
Σεβηριανὸς μάρτυς Αὐγούστ. 22
Σεβῆρος μάρτυς Νοεμβρ. 3
Σεβῆρος μάρτυς Σεπτεμβρ. 8
Σεβῆρος μάρτυς Αὐγούστ. 20
Σεμβλὰς μάρτυς Μαρτίου. 26
Σεισμοῦ ἀνάμνησις Σεπτεμβρ. 25, Ὀκτ. 26, Δεκεμ. 6, 14, Ἰαν. 26, Μαρτ. 17 Αὐγ. 16
* Σεκοῦνδος μάρτυς Δεκεμβρ. 28
Σεκοῦνδος μάρτυς Φεβρουαρ. 1
Σελεύκιος μάρτυς Δεκεμβρ. 3
Σελεύκιος μάρτυς ὁ μετὰ τοῦ Παμφίλου Φεβρ. 16
* Σελεύκιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 31
Σέλευκος μάρτυς Σεπτεμβρ. 13
Σέλευκος μάρτυς Δεκεμβρ. 3
Σέλευκος μάρτυς Φεβρουαρ. 16
* Σέλευκος μάρτυς Μαΐου. 23
Σελήνιας μάρτυς Ἰουν. 5
* Σεννούφιος ὅσιος ὁ σημειοφόρος Μαρτ. 25
Σεπτιμῖνος μάρτυς Ἀπριλ. 16
* Σεπτιμῖνος μάρτυς Αὐγούστου. 30
Σεραπίων μάρτυς Σεπτεμβρ. 13
Σεραπίων ὅσιος Μαρτίου. 21
* Σεραπίων μάρτυς Μαΐου. 24
Σεραπίων μάρτυς Ἀπριλ. 5
Σεραπίων μάρτυς ὁ νέος Ἰουλ. 12
Σεραπίων μάρτυς Αὐγούστ. 18
* Σεραφεὶμ νέος ἱερομάρτυς ἐπίσκοπος Φαναρίου Δεκεμβρίου. 5
Σέργιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 7
Σέργιος μάρτυς Ἰανουαρ. 2
Σέργιος ὅσιος ὁμολογητὴς Μαΐου. 13
* Σέργιος μάρτυς Μαΐου. 25
* Σέργιος ὁ συστήσας τὴν μονὴν τοῦ Νικητιάτου Ἰουνίου. 28
Σέργιος ὅσιος Αὐγούστ. 12
* Σέργιος ἱερομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριευπόλει Νοεμ. 28
* Σέριδος ὅσιος τῆς ἐν Γάζῃ μονῆς Αὐγούστ. 13
* Σερῖνος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Λουκίᾳ Ἰουλ. 6
Σερούχ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Σὴθ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσ.
Σὴμ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Σίγηζας μάρτυς Μαρτίου. 26
Σίλας Ἀπόστολος Ἰουλίου. 30
Σιλβανὸς μάρτυς Ὀκτωβρ. 14
Σιλβανὸς μάρτυς Νοεμβρ. 5
Σίλβεστρος Ῥώμης Ἰανουαρ. 2
Σίλβεστρος μάρτυς Μαρτίου. 1
Σιλουανὸς ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Ἰανουαρ. 29
* Σιλουανὸς μάρτυς Φεβρουαρ. 6
Σιλουανὸς μάρτυς Ἰουλ. 10
Σιλουανὸς Ἀπόστολος Ἰουλ. 30
Σίλος ἐπίσκοπος Νοεμβρ. 26
Σίμων μάρτυς Φεβρουαρ. 3
Σίμων ὁ Ζηλωτὴς Μαΐου. 10
* Σίμων ὅσιος Ἰου. 25
* Σίμων ὅσιος ὁ κτίτωρ τῆς μονῆς Σιμωνόπετρας Δεκεμβρ. 28
* Σισίνιος ὁ θαυματουργὸς Ἰουλ. 27
Σισίνιος Κωνσταντινουπόλεως Ὀκτωβρ. 11
Σισίνιος ἱερομάρτυς Νοεμβρ. 22

Σισίνιος ὁμολογητὴς Νοεμβρ. 23
* Σισίνιος μάρτυς εἷς τῶν μ΄ Μαρτίου. 9
Σισίνιος μάρτυς Αὐγούστου. 26
Σισώης ὁ μέγας Ἰουλίου. 6
Σισώνιος μάρτυς Ἰανουαρ. 22
* Σμάραγδος μάρτυς εἷς τῶν μ΄ Μαρτ. 9
Σόλεβ μάρτυς Αὐγούστ. 5
Σολομονὴ μήτηρ Μακκαβαίων Αὐγούστ. 1
* Σολομὼν Ἐφέσου Δεκεμβρ. 2
Σολομὼν βασιλεὺς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
* Σολόχων Ἐφέσου Δεκεμβρ. 1
Σολόχων μάρτυς Μαΐου. 17
Σουηρίλλας μάρτυς Μαρτ. 26
Σουμανῖτις Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενν.
Σοφία μάρτυς Σεπτεμβρ. 17
* Σοφία μάρτυς Σεπτεμβρ. 18
Σοφία ἡ θαυματουργὸς Δεκεμβρ. 18
* Σοφία ἁγία ἡ ἰατρίνα Μαΐου. 22
* Σοφία ὁσία ἡ ἐξ Αἴνου Ἰουν. 4
Σοφονίας προφήτης Δεκεμβρ. 3
* Σπεράτος μάρτυς Ἰουλ. 17
Σπυρίδων Τριμυθοῦντος Δεκεμβρίου. 12
* Σταμάτιος νεομάρτυς ὁ ἐκ Βώλου Αὐγούστ. 16
Σταυροῦ ὕψωσις Σεπτεμβρ. 14
Σταυροῦ εὕρεσις Μαρτ. 6
Σταυροῦ τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος ἀνάμνησις Μαΐου. 7
Σταυροῦ προεόρτια, ἤτοι ἡ ἀπὸ τοῦ Παλατίου ἐξέλευσις αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν Ἰουλ. 31
Σταυροῦ εἰς τὸ παλάτιον ἀνακομιδὴ Αὐγ. 14
Στάχυς Ἀπόστολος Ὀκτωβρ. 31
Στάχυς ὁ ὑπὸ Βαρθολομαίου χειροτονηθεὶς Νοεμ. 14
* Στεφανᾶς Ἀπόστολος Ἰουν. 15
Στεφανὶς μάρτυς Νοεμβρ. 11
Στέφανος ὁ πρωτομάρτυς Δεκεμβρ. 27
Ἡ δὲ εὕρεσις τοῦ λειψάνου αὐτοῦ Σεπτεμβρ. 15
Ἡ δὲ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου αὐτοῦ Αὐγ. 2
Στέφανος ὁ Δουναλὲ Δεκεμβρ. 17
Στέφανος μάρτυς νεοφανὴς Ὀκτωβρ. 21
* Στέφανος μάρτυς Ὀκτωβρ. 25, 31
Στέφανος ὅσιος Σαββαΐτης καὶ ἐπίσκοπος Ὀκτ. 28
Στέφανος μάρτυς Νοεμβρ. 22
Στέφανος ὁ ὁμολογητὴς Νοεμβρ. 28
Στέφανος ὅσιος νεολαμπὴς ὁ ἐν τῷ Ἀντίπα Δεκεμβρ. 9
Στέφανος ὁ κτίσας τὴν τοῦ Χηνολάκκου Ἰαν. 14
Στέφανος μάρτυς Φεβρουαρ. 8
Στέφανος ὁ συστησάμενος τὸ γηροκομεῖον τοῦ Ἁρματίου Φεβρουαρ. 27
Στέφανος ἡγούμενος Τριγλίας Μαρτίου. 26
* Στέφανος ὁ θαυματουργὸς Μαρτίου. 31
* Στέφανος ὁ νέος Κωνσταντινουπόλεως Μαΐου. 18
* Στέφανος μάρτυς Μαΐου. 24
Στέφανος ὅσιος ὁ πρεσβύτερος Ἰουν. 7
Στέφανος Σαββαΐτης Ἰουλ. 13
* Στέφανος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουλ. 18
Στέφανος ἱερομάρτυς Ῥώμης Αὐγούστου. 3
Στέφανος ὅσιος Αὐγούστου. 12
Στέφανος ὁ ἐν Πλακιδιαναῖς Ἰανουαρ. 11
Στρατήγιος μάρτυς Αὐγούστου. 19
Στρατιῶται ἅγιοι 1104 Σεπτεμβρ. 6
Στρατιῶται ἅγιοι δύο Ὀκτωβρ. 16
* Στρατονίκη μάρτυς Ὀκτωβρ. 31
Στρατόνικος μάρτυς Σεπτεμβρ. 30
Στρατόνικος μάρτυς Ἰανουαρ. 13
Στρατόνικος μάρτυς Μαρτίου. 4
Στρατόνικος μάρτυς Αὐγούστ. 17
Στράτων μάρτυς Σεπτεμβρ. 13
Στράτων μάρτυς Αὐγούστ. 17
Στυλιανὸς ὅσιος Νοεμβρ. 26
* Στυράκιος μάρτυς Αὐγούστ. 8
Συγκλητικὴ ὁσία Ἰανουαρ. 5
Συγκλητικὴ ἡ Ἀπολιναρία Ἰανουαρ. 4
Σύλας μάρτυς Μαρτ. 26
Συμεήθης μάρτυς Μαρτ. 29
Συμεὼν ὁ Στυλίτης Σεπτεμβρ. 1
Συμεὼν ὁ Θεοδόχος Φεβρ. 3
Συμεὼν ὅσιος Ἀπριλ. 4
Συμεὼν ἱερομάρτυς ἐπίσκοπος Περσίας Ἀπρ. 17
Συμεὼν ὁ Θαυμαζορείτης Μαΐου. 24
Συμεὼν Σαλὸς Ἰουλ. 21
* Συμεὼν ὅσιος ὁ νέος θεολόγος Μαρτ. 12
* Συμεὼν νεομάρτυς Τραπεζούντιος Αὐγ. 14
Συμεὼν θεοφόρος καὶ ὁμολογητὴς Νοεμ. 20
* Συμεὼν ὅσιος ὁ μεταφραστὴς Νοεμ. 9
Συμεὼν δίκαιος κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ γεν.
Συμεὼν ὅσιος παλαιὸς Ἰανουαρ. 26
* Συμεὼν ὁ κτίτωρ τοῦ Χιλανταρίου Φεβρ. 13
Συμεὼν μάρτυς Μαΐου. 16
Συμεὼν συγγενὴς τοῦ Κυρίου Ἀπριλ. 27
* Συμεὼν ὁ Ἡγούμενος τῆς Φιλοθέου μονῆς, καὶ κτίτωρ τῆς ἐν τῷ Φλαμουρίῳ Μονῆς Ἀπριλίου. 19
* Συνεσίου Κυρήνης διήγησις Ἰουν. 27
Συνετὸς μάρτυς Δεκεμ. 12
Συνετὸς μάρτυς Φεβρ. 22
Σύνοδος ἕκτη Σεπτεμ. 14
Σύνοδος ἑβδόμη Ὀκτωβρ. 11
* Σύνοδος δευτέρα Μαΐου. 22
Σύνοδοι ἓξ Ἰουλ. 16
Σύνοδος τετάρτη Ἰουλ. 11
Σύνοδος πέμπτη Ἰουλ. 25
Σύνοδος τρίτη Σεπτεμβρ. 9
* Σχίνων μάρτυς Δεκεμ. 23
Σῴζων μάρτυς Σεπτεμβρ. 7
Σῴζων μάρτυς ὁ ἐκ Νικομηδείας Αὐγ. 7
Σωκράτης μάρτυς Ὀκτωβρ. 21
Σωκράτης μάρτυς Ἀπριλ. 19
* Σωκράτης ὁσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ. 28
Σωπάτρα ὁσία Νοεμβρ. 9
Σωσάννα ὁσιομάρτυς Δεκεμ. 15
Σωσάννα ἡ δικαία Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστ. γεν.
* Σωσάννα μάρτυς Μαΐου. 24

Σωσάννα μάρτυς Ἰουν. 7
Σωσθένης ἀπόστολος ὁ καὶ Κρίσπος καλούμενος Δεκεμ. 8
Σωσίθεος μάρτυς Δεκεμ. 9
Σωσίπατρος ἀπόστολος Νοεμ. 10
Σωσίπατρος ἀπόστολος Ἀπριλ. 29
Σῶσσος διάκονος Ἀπριλ. 21
* Σωτήριχος μάρτυς Ὀκτωβρ. 24
Σωφρόνιος Κύπρου Δεκεμ. 8
Σωφρόνιος μάρτυς Μαρτίου. 1
Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων Μαρτ. 11
* Σωφρόνιος Ὅσιος Αὐγ. 18

Τ

Ταβηθᾶ ἁγία Ὀκτωβρ. 25
Ταΐσια ὁσία ἡ πρώην πόρνη Ὀκτωβρ. 8
Ταράσιος Κωνσταντινουπόλεως Φεβρ. 25
Ταράσιος μάρτυς Ἰουν. 7
Τάραχος μάρτυς Ὀκτωβρ. 12
Τατιανὴ ὁσία Ἰανουαρ. 5
Τατιανὴ μάρτυς Ἰανουαρ. 12
Τατιανὸς μάρτυς Σεπτεμ. 12
Τατίων μάρτυς Αὐγούστ. 24
Τάττα μάρτυς Σεπτεμβρ. 25
Ταυρίων μάρτυς Νοεμβρ. 7
Τεκοῦσα παρθενομάρτυς Μαΐου. 18
Τελεσφόρος μάρτυς Φεβρ. 22
* Τελέτιος μάρτυς Μαΐου. 30
Τερέντιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 16 καὶ δὶς 28
Τερέντιος μάρτυς Δεκεμβρ. 11
Τερέντιος μάρτυς Μαρτ. 13
Τερέντιος μάρτυς Ἀπριλ. 5, 10
Τερέντιος ἱερομάρτυς Ἰκονίου Ἰουν. 21
Τέρτιος ἀπόστολος Ὀκτωβρ. 30
Τεσσαράκοντα μάρτυρες Μαρτ. 9
Τιβούρτιος μάρτυς Νοεμ. 22
Τιβούρτιος μάρτυς Δεκεμ. 18
Τιθόης ὅσιος Αὐγ. 26
Τιμόθεος μάρτυς Νοεμ. 5
Τιμόθεος μάρτυς Δεκεμβρ. 19
Τιμόθεος Ἀπόστολος Ἰανουαρ. 22
Τιμόθεος μάρτυς μαθητὴς τοῦ ἐν Σικελίᾳ Βαβύλα Ἰανουαρ. 24
Τιμόθεος ὁμολογητὴς Φεβρ. 1
Τιμόθεος ὅσιος ὁ ἐν Συμβόλοις Φεβρ. 21
* Τιμόθεος ὅσιος ὁ ἐν Καισαρείᾳ Φεβρ. 27
Τιμόθεος Προύσης ἱερομάρτυς Ἰουν. 10
Τιμόθεος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Μαύρᾳ Μαΐου. 8
Τιμόθεος μάρτυς Αὐγ. 19
* Τιμόθεος ἐπίσκοπος ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ. 28
Τιμόλαος μάρτυς Μαρτ. 15
Τίμων ἀπόστολος Ἰουλ. 28
Τίτος ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Ἀπριλ. 2
* Τίτος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουν. 4
Τίτος ἀπόστολος ὁ Γορτύνης τῆς ἐν Κρήτῃ Αὐγούστου. 25
Τραγκυλῖνος μάρτυς Δεκεμ. 18
* Τριαντάφυλλος ὁ νεομάρτυς Αὐγ. 8
Τριβίμιος μάρτυς Μαρτ. 2
Τριφύλλιος ἐπίσκοπος Λευκοσίας Ἰουν. 12
Τρόφιμος μάρτυς Σεπτεμ. 19, 29
* Τρόφιμος μάρτυς Ὀκτωβ. 31
Τρόφιμος μάρτυς Μαρτ. 11, 18
Τρόφιμος ἀπόστολος Ἀπριλ. 14
Τρόφιμος ἅγιος Ἰουλ. 21
Τρύφαινα μάρτυς Ἰανουαρ. 31
Τρύφαινα ὁσία ἡ ἐν Κυζίκῳ Ἀπριλ. 11
Τρύφων μάρτυς Σεπτεμ. 29
Τρύφων μάρτυς Δεκεμβρ. 19
Τρύφων μάρτυς Φεβρ. 1
Τρύφων Κωνσταντινουπόλεως Ἀπριλ. 19
Τρωάδιος μάρτυς Μαρτ. 2
Τυράννου ἱερομάρτυρος λείψανον ποῦ ἦν Μαΐου. 8
Τυφλὸς ὁ ὑπὸ τοῦ Παντελεήμονος ἰατρευθεὶς μάρτυς Ἰουλ. 27
Τυχικὸς ἀπόστολος Δεκεμ. 8
Τύχων Ἀμαθοῦντος Ἰουνίου. 16

Υ

Ὑάκινθος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Εὐγενίᾳ Δεκεμ. 24
Ὑάκινθος μάρτυς Κουβικουλλάριος Ἰουλ. 3
* Ὑάκινθος μάρτυς ὁ ἐν Ἀμάστριδι Ἰουλ. 18
* Ὑμέναιος μάρτυς Ἰουλ. 24
Ὑπαπαντὴ Χριστοῦ Φεβρ. 2
Ὑπάτιος ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Σεπτεμ. 20
Ὑπάτιος Γαγγρῶν Μαρτ. 31
Ὑπάτιος μάρτυς παιδίον Ἰουνίου. 3
Ὑπάτιος ὅσιος ὁ ἐν Φουφινιαναῖς Ἰουν. 17
Ὕπατος μάρτυς Ἰουν. 18
Ὑπερέχιος μάρτυς Ἰουν. 5
Ὑπερέχιος μάρτυς Ἰανουαρ. 29
Ὑπερέχιος ὅσιος Αὐγ. 7

Φ

Φάβιος ἱερομάρτυς ὁ Ῥώμης Αὐγ. 5
Φαεινὴ παρθενομάρτυς Μαΐου 18
Φαῖδρος μάρτυς Νοεμ. 29
Φαῖστος διάκονος καὶ μάρτυς Ἀπριλ. 21
Φάλεκ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ γεν.
* Φανούριος μάρτυς Αὐγ. 27
Φαντῖνος ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Αὐγ. 30
Φαρὲς Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ γεν.
* Φαρμουθὶ ὅσιος Μαρτ. 30
Φαρμοῦθιος ὅσιος Ἀπριλίου. 14
Φαρνάκιος μάρτυς Ἰουν. 25
Φαῦστα μάρτυς Φεβρουαρ. 6
Φαυστιανὸς μάρτυς Ἀπριλ. 29
Φαῦστος μάρτυς Σεπτεμβρ. 6
Φαῦστος μάρτυς Ὀκτωβρ. 3, 25
Φαῦστος διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ. 4
* Φαῦστος μάρτυς Φεβρουαρ. 6

* Φαῦστος μάρτυς Μαΐου. 24
Φαῦστος μάρτυς Ἰουλ. 12, 16
Φαῦστος ὅσιος Αὐγούστ. 3
* Φαῦστος μάρτυς Αὐγούστου. 31
Φερβῖνος ὅσιος Ἀπριλ. 4
Φερφούθα μάρτυς Ἀπριλ. 4
Φευρωνία θυγάτηρ Ἡρακλείου βασιλέως Ὀκτ. 28
Φευρωνία μάρτυς Ἰουν. 25
* Φῆστος μάρτυς Μαΐου. 24
Φιλάγριος Κύπρου Φεβρουαρ. 9
Φιλάδελφος μάρτυς Σεπτεμβρ. 2
* Φιλάδελφος μάρτυς Ὀκτωβρ. 25
* Φιλάδελφος μάρτυς Φεβρουαρ. 8
Φιλάδελφος μάρτυς Μαΐου. 10
Φιλάρετος ἐλεήμων Δεκεμβρ. 1
Φίλγας μάρτυς Μαρτίου. 26
* Φιλέορτος μάρτυς Αὐγούστου. 31
Φιλεταῖρος μάρτυς Δεκεμβρ. 30
Φιλήμων ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Σεπτεμβρ. 27
Φιλήμων Ἀπόστολος Νοεμβρ. 22
Φιλήμων μάρτυς ὁ σὺν τῷ Ἀπολλωνίῳ Δεκ. 14
* Φιλήμων Γάζης Φεβρουαρ. 14
Φιλήμων μάρτυς Μαρτίου. 21
Φιλήμων μάρτυς Ἀπριλ. 28
Φιλήμων μάρτυς Ἰουλ. 6
Φίλης μάρτυς Ὀκτωβρίου. 7
* Φίλιξ ἱερομάρτυς Ὀκτωβρ. 19
Φίλιξ ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Ἀπριλ. 16
Φίλιξ μάρτυς Μαΐου. 24
Φίλιξ ὁ μετὰ τοῦ Ἰσαύρου Ἰουν. 17
* Φίλιξ ἱερομάρτυς Αὐγούστ. 30
Φιλητὸς μάρτυς Μαρτ. 27
Φιλικητάτη μάρτυς Φεβρουαρ. 1
Φιλίππα μάρτυς ἡ μήτηρ Θεοδώρου Ἀπριλ. 19
Φίλιππος μάρτυς Σεπτεμβρ. 2
Φίλιππος εἷς τῶν ἑπτὰ διακόνων Ὀκτωβρ. 11
Φίλιππος Ἀπόστολος ἐκ τῶν ιβ΄ Νοεμβρ. 14
Φίλιππος μάρτυς ὁ πατὴρ Εὐγενίας Δεκεμβρ. 24
Φίλιππος μάρτυς Αὐγούστου. 17
Φιλιππικὸς ὅσιος Ἰανουαρ. 24
Φιλόθεος ὅσιος ὁ θαυματουργὸς Σεπτεμβρ. 15
* Φιλόθεος ὅσιος Ἁγιορείτης Ὀκτωβρ. 21
Φιλόθεος μάρτυς ὁ ἐν Σαμοστάτοις Ἰανουαρ. 29
Φιλόθεος ὅσιος Ἁγιορείτης ὁ ἐν Καρεαῖς ἀσκήσας Δεκεμβρ. 5
* Φιλοθέη ὁσία Φεβρουαρ. 19
* Φιλοκτίμων μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτ. 9
Φιλογόνιος Ἀντιοχείας Δεκεμβρ. 20
Φιλόλογος ἀπόστολος Νοεμβρ. 5
* Φιλονείδης ἱερομάρτυς Ἰουν. 17
Φιλονίλλα μάρτυς Ὀκτωβρ. 11
* Φιλόσοφος μάρτυς Μαΐου. 1
Φιλούμενος μάρτυς Νοεμβρ. 24, 29
Φινεὲς δίκαιος ἱερεὺς Σεπτεμβρ. 2 καὶ Μαρτ. 12
Φιρμιλιανὸς Καισαρείας Ὀκτωβρ. 28
Φιρμῖνος μάρτυς Ἰουν. 25
Φίρμος μάρτυς Ἰουν. 1, 25
Φλαβιανὸς Κωνσταντινουπόλεως Φεβρουαρ. 16
Φλαβιανὸς ὅσιος Φεβρουαρ. 16
* Φλάβιος μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτ. 9
Φλέγων ἀπόστολος Ἀπριλ. 8
Φλωρέντιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 13
Φλῶρος ἐπίσκοπος Ἀμινσοῦ Δεκεμβρ. 18
Φλῶρος μάρτυς Αὐγούστου. 18
Φρουμέντιος Ἰνδίας Νοεμβρ. 30
Φουρτουνάτος μάρτυς Ἀπριλ. 16
* Φουρτουνάτος ἀπόστολος Ἰουν. 15
Φουρτουνιανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 27
* Φουρτουνιανὸς μάρτυς Αὐγούστου. 30
Φουσὶκ μάρτυς Ἀπριλ. 17
Φύλων ἐπίσκοπος Καλπασίου Ἰανουαρ. 24
Φωκᾶς ἱερομάρτυς ὁ θαυματουργὸς Σεπτεμβρ. 22
Φωκᾶς μάρτυς ὁ κηπουρὸς Σεπτεμβρ. 22
Φωκᾶς μάρτυς Δεκεμβρ. 18
Φωκᾶ ἱερομάρτυρος λειψάνου ἀνακομιδὴ Ἰουλ. 23
Φωκᾶς μάρτυς Αὐγούστου. 2
Φωστήριος ὅσιος Ἰανουαρ. 5
* Φώτας ὅσιος Ἰουν. 6
Φωτεινὴ ἡ Σαμαρεῖτις Φεβρουαρ. 26
Φωτεινὸς υἱὸς τῆς ἁγίας Φωτεινῆς Φεβρουαρ. 26
* Φωτεινὸς μάρτυς Μαΐου. 24
Φωτεινὸς μάρτυς Δεκεμβρ. 27
Φώτιος μάρτυς Ὀκτωβρ 28
* Φώτιος Κωνσταντινουπόλεως Φεβρουαρ. 6
Φώτιος μάρτυς Αὐγούστου. 9, 12
Φωτὶς μάρτυς ἀδελφὴ Φωτεινῆς Φεβρουαρ. 26
Φωτοδρόμιον τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Δεκεμ. 22
Φωτὼ μάρτυς ἀδελφὴ Φωτεινῆς Φεβρουαρ. 26

X

Χαραλάμπης μάρτυς Σεπτεμβρ. 17
Χαραλάμπης ἱερομάρτυς Φεβρουαρ. 10
* Χαραλάμπης μάρτυς Μαΐου. 31
Χαιρήμων διάκονος καὶ μάρτυς Ὀκτωβρ. 4
Χαιρήμων ὅσιος Αὐγούστου. 16
Χάρις μάρτυς Ἰανουαρ. 28
Χαρίσιμος δοῦλος μάρτυς Αὐγούστου. 22
* Χαρίσιος μάρτυς Μαρτ. 1
Χάρισσα μάρτυς Ἀπριλ. 16
Χαριτίνη μάρτυς Ὀκτωβρ. 5
Χαριτίνη μάρτυς Σεπτεμβρ. 4
Χαριτὼ παρθενομάρτυς Ἰουν. 1
Χαρίτων μάρτυς Σεπτεμβρ. 3, 9
Χαρίτων ὅσιος Σεπτεμβρ. 28
* Χαρίτων ὁσιομάρτυς ὁ ἐν Τιβεριουπόλει Νοεμ. 28
Χαρίτων μάρτυς Ἰουν. 1
* Χήρα μάρτυς Σεπτεμβρ. 26
Χιονία παρθενομάρτυς Ἀπριλ. 16
* Χουδίων μάρτυς εἷς τῶν μ΄. Μαρτ. 6
* Χρῆστος νεομάρτυς ὁ κηπουρὸς Φεβρουαρ. 12
* Χριστιανὸς νήπιον μάρτυς Μαΐου. 24
Χριστιανῶν πάντων μνήμη Δεκεμβρ. 29
Χριστίνα μάρτυς ἡ ἐν Περσίδι Μαρτ. 13

Χριστίνα μάρτυς Μαΐου. 18
Χριστίνα μάρτυς Ἰουλ. 24
Χριστοδούλη μάρτυς Δεκεμβρ. 4
Χριστόδουλος μάρτυς Δεκεμβρ. 4
* Χριζόδουλος νεομάρτυς ὁ ἐκ Κασάνδρας Ἰουλ. 28
Χριστόδουλος μάρτυς Φεβρουαρ. 26
* Χριστόδουλος ὅσιος Μαρτ. 10
Χριστοῦ Γέννησις Δεκεμβρ. 25
Χριστὸς φεύγει εἰς Αἴγυπτον μετὰ τῆς μητρὸς Δεκεμβρίου. 26
Χριστοῦ Περιτομὴ Ἰανουαρ. 1
Χριστοῦ Θεοφάνεια Ἰανουαρ. 6
Χριστοῦ Ὑπαπαντὴ Φεβρουαρ. 2
Χριστοῦ Μεταμόρφωσις Αὐγούστου. 6
Χριστοφόρος μάρτυς Νοεμβρ. 9, 19, 22, 24
Χριστοφόρος μάρτυς Ἀπριλ. 20
Χριστοφόρος ὁ μεγαλομάρτυς Μαΐου. 9
* Χριστοφόρος μάρτυς ὁ ἀπὸ Ρώμης Ἰουν. 5
* Χριστοφόρος ὅσιος Αὐγούστου. 18
* Χρύσανθος μάρτυς Ἰανουαρ. 4
Χρύσανθος μάρτυς ὁ σὺν τῇ Δαρείᾳ Μαρτ. 19
Χρυσάφιος μάρτυς Ὀκτωβρ. 25
* Χρυσῆ νεομάρτυς Ὀκτωβρ. 13
Χρυσῆ μάρτυς Ἰανουαρ. 30
Χρύσιος ὅσιος Μαρτ. 30
* Χρυσόγονος μάρτυς Νοεμβρ. 24
Χρυσόγονος μάρτυς Δεκεμβρ. 22
Χρυσοστόμου κοίμησις Σεπτεμβρ. 14
Χρυσοστόμου μνήμη Νοεμβρ. 13
Χρυσοστόμου χειροτονία Δεκεμβρ. 15
Χρυσοστόμου λειψάνου ἀνακομιδὴ Ἰανουαρ. 27
Χρυσόστομος Ἰανουαρ. 30

Ψ

* Ψόης ὅσιος Αὐγούστου. 9

Ω

Ὠβὴδ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ὠκεανὸς μάρτυς Σεπτεμβρ. 12
Ὼρ Κυριακ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ὼρ ὅσιος Αὐγούστου. 7
Ὼρ μάρτυς Αὐγούστου. 22
* Ὡραιοζήλη μάρτυς Ἰουλ. 26
Ὡρίων μάρτυς Νοεμβρ. 10
Ὡσηὲ προφήτης Ὀκτωβρ. 17

ΣΗΜ. Παρελείφθη ἡ ἐν τῷδε τῷ καταλόγῳ παραπομπὴ εἰς τὰ βιβλία ἔνθα εὑρίσκονται οἱ βίοι τῶν ἁγίων, ὡς περιττὸν, διότι ἐν τῷ Συναξαριστῇ ὑπάρχουσι σεσημειωμένοι.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ ΚΑΙ ΚΟΝΤΑΚΙΟΝ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΠΑΝΤΑΣ.

Τροπάριον πρὸς τὸ, Τοῦ Λίθου Σφραγισθέντος.

Βλαστοὺς Εὐαγγελίου καὶ καρποὺς ἀμαράντους, Χοροὺς Ἁγίων Πάντων εὐφημήσωμεν πάντες· ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, μιμούμενοι αὐτῶν τὰς ἀρετὰς, καὶ ἀγῶνας τοὺς γενναίους ἀπὸ ψυχῆς, συμφώνως ἀνακράζοντες, Δόξα τῷ στεφανώσαντι ὑμᾶς. Δόξα τῷ Ἁγιάσαντι. Δόξα τῷ ἐν τῇ Γῇ καὶ Οὐρανῷ ὑμᾶς δοξάσαντι.

Κοντάκιον πρὸς τὸ, Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ἡ μνήμη αὕτη τῶν Ἁγίων ἁπάντων, καθάπερ ἄλλος Οὐρανὸς ἀπαστράπτει, ὡς Ἥλιον μὲν λάμποντα ἐν μέσῳ τὸν Χριστὸν, ἔχων ὡς Σελήνην δὲ, τὴν Ἁγίαν Παρθένον, καὶ ὡς Ἄστρα φαίνοντα, κύκλῳ πάντας Ἁγίους. Διὸ οἱ ἑορτάζοντες αὐτὴν, νοῦν καὶ καρδίαν, ἀεὶ ἐλλαμπόμεθα.

ΗΡΩΪΚΟΝ.

» Γήθει μὲν λιμένα πλωτὴρ πολυβενθέα μάρπτων,
» Γήθει δ' αὖτε γραφεὺς, στίχον ὕστατον ἐκτολυπεύων.

ΙΑΜΒΙΚΟΝ.

» Χεὶρ ἢ χάραξε τύπον ἔσται μὲν κόνις,
» Τύπος δὲ ἔσται ἐσαεὶ, ἀλλ' οὐ κόνις.

ΕΤΕΡΟΝ.

» Ἀρχῆς χορηγῷ, καὶ τέλους δόξα κράτος,
» Πρέπει πρέπει τε, καὶ ἀπειράκις πρέπει.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΤΩΝ ΟΥΣΙΩΔΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ.

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

(Τὸ σ ἀνάγνωθι στήλην, τὸ δὲ στ. στοῖχον.)

Ἡ τοῦ Ἁγ. Τρύφωνος εὐχὴ (ὅρα Τόμ. Α΄ σελ. 432 ὑποσημ.) μετετέθη ἐν τέλει τοῦ Β΄ Τόμου σελ. 358.
— Σελ. 5 σ. α΄, στ. 21 γρ. 305 ἀντὶ 303.
— Σελ. 6 σ. α΄, στ. 5 πρόσθες μετὰ τὸ, τελειοῦται, τὸν ἀριθ. 2.
— Αὐτόθι στ. 4 γράφε 1680 ἀντὶ 1780.
— Σελ. 24 σ. α΄, στ. 1 γρ. πρηνὴς, ἀντὶ πρημνὴς
— » 296 σ. β΄, στ. 1 γρ. Ἀμωναθᾶς, ἀντὶ Ἀμαναθᾶς.
— » 326 σ. α΄, στ. 11 γρ. Τῷ αὐτῷ μηνὶ Κ΄, ἀντὶ Τῷ αὐτῷ μηνί.
— » 475 σ. β΄, στ. 5—6 γρ. Ἀντωνίνου, ἀντὶ Ἀντωνίου.
— » 485 σ. β΄, στ. 44 γρ. Νήσιος ἀντὶ Νίσιος.
Σελ. 2 σ. β΄, στ. 26 γρ. δεκαπέντε μόνα ἔτη Σ. Ε. ἀντὶ δεκαπέντε μόνον ἡμέρας.
Αὐτόθι στ. 27 γρ. τὰ δεκαπέντε ταῦτα ἔτη Σ. Ε. ἀντὶ αἱ δεκαπέντε ἡμέραι αὗται.

Σημείωσις. Ἀξιόλογον πραγματείαν περὶ Ἰνδίκτου, καὶ πολλῷ ὀρθοτέραν τῆς τοῦ Νικοδήμου (ἐν σελ. 2 τοῦ Α΄ τόμου τῆς παρούσης ἐκδόσεως τοῦ Συναξαριστοῦ) ὅρα ἐν ἀρχῇ τῆς ὑπὸ Βαρθ. Κουτλουμουσιανοῦ ἐκδόσεως τοῦ Μεγ. Ὡρολογίου.

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΟΜΟΥ.

Σελ. 17 σ. α΄, στ. 19 γρ. Καπίτωνος, ἀντὶ Καπιτίωνος.
» 61 σ. β΄, στ. 20 γρ. Βαραχησίου, ἀντὶ Βραχησίου.
» 80 σ. β΄, στ. 44 γρ. Ἀσυγκρίτου, ἀντὶ Ἀσυκρίτου.
» 93 σ. β΄, στ. 45 γρ. τῇ Ταυρικῇ, ἀντὶ τῇ Τουρκικῇ
» 158 Πρόσθες τὴν ἑξῆς ὑποσημείωσιν «Ὁ ἐνταῦθα βίος τοῦ ὁσίου Μέμνονος εὑρίσκεται ἀπαράλλακτος, οὐκ οἶδα τίνος ἕνεκα, καὶ κατὰ τὴν 28 Ἀπριλίου (σελ. 114) Σ. Ε.»
Σελ. 197 σ. β΄, στ. 21 γρ. ὁ ἅγιος Ἀλέξιος, ἀντὶ ὁ ἅγιος Αδ ξιος
» 203 σ. β΄, στ. 36 γρ. Μεθοδίου, ἀντὶ Μεθουδίου.
» 261 σ. α΄, στ. 47 γρ. τὰ στρατιωτικὰ τάγματα, ἀντὶ στρατιωτικὰ τινὰ τάγματα.
» 288 σ. α΄, στ. 47 γρ. ὁ Νικόδημος τὰ *κοινὰ*, ἀντὶ ὁ Κικόδημος κοινὰ
» 334 σ. α΄, στ. 2 γρ. Θεογνίου ἀντὶ Θεογνίτου.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΦΙΛΟΓΕΝΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΟΥ.

ΑΘΗΝΩΝ.

	Σώμ.	
Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως	»	10
Ἡ Ῥιζάριος Σχολὴ	»	5
Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.	»	1
Ζῆκος Ῥώσης ὑφηγητὴς τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ.	»	1
Ἀχιλλεὺς Ποστολάκας	»	1
Κωνστάντιος Παπαδόπουλος Ἀρχιδιάκονος	»	1
Νεκτάριος Κωνσταντίνου Ἱερομόναχος	»	1
Χρύσανθος Τσούκαρης Ἱεροδιάκονος	»	1
Ὁ ἱερὸς ναὸς τῶν Ταξιαρχῶν (Πύλη ἀγορᾶς).	»	1
Ἰω. Ζ. Πρωτόπαπας ἐφημέριος Ταξιαρχῶν	»	1
Σωτήριος Μπουρῆς.	»	1
Παναγιώτης Πετρίδης δημοδιδάσκαλος (Περαίας).	»	1
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης	»	1
Ὁ Ἡγούμενος αὐτῆς Κ. Κύριλλος Δέγγλερης	»	1
Διονύσιος Μπινιάρης Σύμβουλος αὐτῆς.	»	1

ΠΕΙΡΑΙΩΣ.

Ἀθ. Πίσσας Ταγματάρχης	»	1

ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ.

Ὁ Παν. Ἡγούμενος τῆς Ἱερ. Μονῆς Φανερωμένης	»	1
Δημ. Θ. Πάγκαλος ἰατρὸς	»	1
Ὁ Ἱερ. ναὸς τοῦ Ἁγ. Ἀνδρέου	»	1
Ὁ Ἱερ. ναὸς τοῦ Ἁγ. Μηνᾶ	»	1
Ὁ Ἱερ. ναὸς τοῦ Ἁγ. Δημητρίου.	»	1
Ἰωάννης Ν. Μάθεσης.	»	1

ΑΙΓΙΝΗΣ.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Αἰγίνης	»	1
Ὁ Ἱερ. ναὸς, ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου.	»	1
Ὁ Ἱερ. ναὸς Ἁγ. Νικόλαος	»	1

ΚΟΡΙΝΘΟΥ.

Ὁ Πανοσ. Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Στεφανίου Μητροφάνης Μουντζουράκης	»	1

ΣΥΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝΟΥ.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τήνου Κύριος Ἀλέξανδρος.	»	5
Ἰωάννης Μαντόπουλος Ἑλληνοδιδάσκαλος	»	1
Χριστοφόρος Νικολάου μουσικὸς	»	1
Νικόλαος Παπᾶ Ἰωάννου δημοδιδάσκαλος.	»	1
Νικόλαος Χ. Φουρναράκης μουσικὸς	»	1
Ἰωάννης Π. Ἀθανασιάδης.	»	1
Παναγῆς Νικολάου Χ. Δήμου Μοσχονησιώτης, εἰς Λαύραν	»	1
Γεώργιος Κυριακίδης πρωτοψάλτης	»	1
Τὸ ἱερὸν καθίδρυμα τῆς Εὐαγγελιστρίας	»	1

ΣΠΕΤΖΩΝ.

Ἡ ἱερὰ μονὴ τῶν Ἁγ. Πάντων	»	1
Γεώργιος ἱερεὺς Ἀλεποχωρίτης	»	1
Ἠλίας ἱερεὺς Ἀλεξόπουλος	»	1
Γεώργιος ἱερεὺς Ῥώτας	»	1
Σαράντος ἱερεὺς Καραβέλης	»	1
Ἰωάννης Παπᾶ Καλοχρῆστος	»	1

ΑΝΔΡΟΥ.

Διονύσιος Γαρδέλης ἱερομόναχος (ἐν τῇ μονῇ Ἁγ. Νικολάου)	»	1
Ἡ ἱερὰ μονὴ Παναχράντου	»	1

ΝΑΞΟΥ.

Ἡ ἱερὰ Μονὴ τῆς Φανερωμένης	»	1

ΑΜΦΙΣΣΗΣ.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος Φωκίδος Κύριος Δαυὶδ	»	1
Ὁ ἱερὸς ναὸς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ	»	1
Ὁ ἱερὸς ναὸς τοῦ Ἁγ. Νικολάου	»	1

ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΟΥ.

Ὁ ἱερὸς ναὸς τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς	»	1
Ὁ ἱερὸς ναὸς τοῦ Ἁγ. Νικολάου	»	1
Ἡ ἱερὰ μονὴ Ἁγ. Ἰωάν. Προδρόμου (Παρνασσίδος)	»	1

ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ.

Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης Εὐγένιος Ἐλευθερίου ἡγούμενος τῆς ἱερ. Μονῆς Κηπιανῶν	»	1
Καλλίστρατος Παναγιωτόπουλος Γραμματεὺς τῆς Μονῆς	»	1
Δαμασκηνὸς Φωτιάδης Σύμβουλος τῆς Μονῆς.	»	1

ΚΥΔΑΗΝΗΣ.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Βλαχερνῶν διὰ τοῦ Πανοσ ἡγουμένου αὐτῆς Γρηγορίου Τριανταφύλλου.	»	1

ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ.

		Σώμ.
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ.	»	2

ΞΗΡΟΧΩΡΙΟΥ.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου	»	1

ΗΛΕΙΑΣ.

Ἡ ἱερὰ Μονὴ Σκαριδίας	»	1
Ὁ Πανοσιώτ. αὐτῆς Ἡγούμενος Ἰωσὴφ Ἰωαννίδης	»	1
Γερβάσιος Ἰωαννίδης	»	1
Κύριλλος Α. Κουκόπουλος	»	1
Γεώργιος ἱερεὺς Παπᾶ Ψουρόπουλος (ἐκ Σκουροχωρίου)	»	1
Σακελλάριος Γεωργακόπουλος ἱερεὺς (Λαμπέτι) .	»	1
Ἰωάννης Βαλτεσινιώτης ἢ Καντιλερᾶς (Κάτσικα)	»	1
Ἀβράμιος Θ. Μοναχὸς (Πύργου) . . .	»	1
Ἀγγελῆς Παπᾶ Ἀνδριόπουλος » . . .	»	1
Δημήτριος ἱερεὺς Σακελλάριος (Πλατάνου) . .	»	1
Ἀνδρέας ἱερεὺς Ῥούσιαν (Κούρκουρα) . . .	»	1
Γεώργιος ἱερεὺς Μαρκόπουλος (Ἁγ. Γεωργίου) .	»	1
Γεώργιος ἱερεὺς Ἀνδρικόπουλος (Μυρτιᾶς) . .	»	1
Ὁ Πανοσ. Ἡγούμενος τῆς ἱερ. Μονῆς Πορετζοῦ Ἀγάπιος Π. Κωνσταντόπουλος	»	1

ΓΟΡΤΥΝΟΣ.

Κύριλλος Β. Ἀναγνωστόπουλος Ἱερομόναχος (ἐν Μονῇ Ἁγ. Θεοδώρων Νυμφασίας) . . .	»	2

ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ.

Ὁ Πανοσ. Κ. Παρθένιος Χριστόπουλος, Ἡγούμενος τοῦ Κοινοβίου τοῦ Ἁγ. Ἀθανασίου . .	»	1
Ἡ ἱερὰ Μονὴ τοῦ Μεγ. Σπηλαίου	»	1
Ὁ Ἡγούμενος αὐτῆς Πορφύριος Ἀγγελόπουλος	»	1
Ὁ Πανοσ. Κ. Παφνούτιος Σακελλαρόπουλος, Ἡγούμενος τῆς ἱερ. Μονῆς ἁγ. Νικολάου Βλασίας	»	2
Βασίλειος ἱερεὺς Σακελλαρόπουλος ἐφημερ. τῆς ἐνορ. Ἐκκλ. ὁ Ἅγ. Βλάσιος	»	1
Βασίλειος Οἰκονομόπουλος	»	1

ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ.

Ὁ Πανοσ. Ἡγούμενος τῆς Ἱερ. Μονῆς Παντοκράτορος, Γερμανὸς Ἱερομόναχος Ἀντίπας .	»	1
Ὁ Πανοσ. Ἡγούμενος τῆς Ἱερ. Μονῆς Ταταρνᾶ Βησσαρίων Θεοδώρου.	»	1

ΛΑΜΙΑΣ.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Φθιώτιδος Κύριος Καλλίνικος	»	1
Ἐπιφάνιος Παναγιωτόπουλος ἱεροκήρυξ τοῦ Νομοῦ	»	1
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Ἀγάθωνος	»	1
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Ἀντινίτσης.	»	2
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Μαλεσσήνης	»	1
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Δαδίου	»	1
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Ἁγ. Κωνσταντίνου.	»	1
Α Ἀντωνιάδης Ἐπίτροπος	»	1
Β. Περραιβὸς Φαρμακοποιὸς	»	1
Α. Μάνεσης Ἀνθυπολοχαγὸς	»	1
Παπᾶ Δημήτριος Σακελλάριος	»	1

ΛΕΥΚΑΔΟΣ.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λευκάδος Κύριος Γρηγόριος	»	1
Ἡ ἱερὰ Μονὴ ἁγ. Ἰωάννου	»	1
Ἡ ἱερὰ Μονὴ ἁγ. Γεωργίου Μάρους	»	1
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Ἀσωμάτων.	»	1
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Κοκκίνης Ἐκκλησίας	»	1
Ἡ ἱερὰ Μονὴ Πεφανερωμένης	»	1

ΠΑΞΩΝ.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπίσκ. Παξῶν Κύριος Διονύσιος	»	1
Ἀθανάσιος Ἀνεμογιάννης Σχολάρχης . . .	»	1
Γεράσιμος Μπογδάνος ἱερεὺς	»	1
Ἰωάννης Βέργος ἱερεύς.	»	1

ΚΕΡΚΥΡΑΣ.

Σπυρίδων Τζάντζος.	»	1
Ο. Κυμινᾶς Ἱερομόναχος (Καστελλάνων) . .	»	1

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Κύριος Γρηγόριος	»	10
Ὁ Σαβασμ. Μητροπολίτης Κυζίκου Κύριος Νικόδημος		1
Ὁ Σεβασμ. » Δέρκων » Νεόφυτος.		1
Ὁ Σεβασμ. » Δράμας » Ἀγαθάγγελος		1
Ὁ Σεβασμ. » Βιδύνης » Παΐσιος		1
Ὁ Σεβασμ. » Βοδενῶν » Νικόδημος		1
Ἀμβρόσιος Κωνσταντινίδης	»	1
Κωνστάντιος Προεστὼς τῆς ἐν Τζιβαλίοις Ἐκκλ.	»	1
Νίφων ὁ δεύτερος προεστὼς » »	»	1
Χατζῆ Μωϋσῆς	»	1
Σταυράκης Φαρμακ. Καλλιάρχης.	»	1
Ἰωάσαφ ἀσκητής	»	1
Σταῦρος Μ. Κέπετζης	»	1
Ὁ αὐτὸς διὰ τὴν Σχολὴν Μηθύμνης	»	1

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ὁ τοῦ ἁγίου Ἡρακλείας Ἀρχιδιάκονος κ. Κύριλλος	»	1
Χατζῆ Παναγιώτης Τσιρίτης	»	1

ΚΥΠΡΟΥ.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Κύριος Σωφρόνιος	»	
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυρηνείας. .	»	
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πάφου. . .	»	
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κιτίου. . .	»	
Ὁ Πανοσ. ἡγούμενος τῆς ἱερ. Μονῆς τοῦ Κύκκου.	»	
Καλλίνικος ἱερομ. τῆς ἱερ. Μονῆς Μαχαιράδος .	»	1
Κωνσταντῖνος Πρεσβύτερος (χωρίον Παραλίμνι) .	»	1
Χριστόφορος Γ. Κόφτη (Σκάλα Λάρνακος) . .	»	1
Ἐπιτροπὴ τῆς Χρυσοπολιτίσσης	»	1
Ἐπιτροπὴ ἁγ. Λαζάρου.	»	1
Ἐπιφάνιος Ἀρχιμανδρίτης ἐφημέρ. ἁγ. Λαζάρου	»	1
Γρηγόριος Πρεσβύτερος	»	1

ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ.

	Σώμ.
Ὁ Σεβασμιώτ. ἅγιος Φιλαδελφείας Κ. Μελέτιος	» 1
Ἡ Ἑλληνικὴ Σχολὴ Φιλαδελφείας	» 1
Ἡρακλῆς Παύλου	» 1
Ἡ Φιλάδελφος ἀδελφότης	» 1
Μ. Χ. Κ. Κανατηκηρήκης	» 4

ΑΜΙΣΟΥ.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἅγιος Ἀμασείας Κ. Σωφρόνιος	» 5
Σχολεῖον Ἀμισοῦ	» 4
» Πάφρας	» 4
» Τσαρσαμπᾶ	» 1
» Σινώπης	» 1
» Ἀμασείας.	» 1

ΑΙΔΙΝΙΟΥ.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἅγιος Ἡλιουπόλεως. . .	» 1
Νικ. Γλυκοφρύδης ἱεροδιδάσκαλος Πελοποννήσ.	» 4
Δημήτριος Ματζικόπουλος	» 1
Παπᾶ Γεώργιος Οἰκονόμος	» 4

ΧΙΟΥ.

Ὁ Πανοσ. κ. Διονύσιος Ξενάκης καθηγούμενος τῆς ἱερ. Νέας Μονῆς.	» 4
Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Γρηγ. Φωτεινός .	» 4
Ὁ τοῦ ἁγ. Χίου Ἀρχιδιάκονος κ. Νικόδημος. .	» 4
Ὁ τιμιώτατος κ. Παντολέων Σ. Τζαμπλάκος .	» 4

ΟΙ ΕΝ ΤΩ ΑΓΙΩΝΥΜΩ ΟΡΕΙ ΤΟΥ ΑΘΩΝΟΣ.

Ἡ ἐν Καρεαῖς ἑδρεύουσα ἱερὰ καὶ Σεβασμία Σύναξις τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Βασιλικῶν Μονῶν. .	» 20
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Κοινότητος Κ. Ἀλέξανδρος Εὐμορφόπουλος	» 4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τῆς Μεγίστης Λαύρας	» 2
Ἀρχιμανδρίτης Βενιαμὶν Λαυριώτης	» 1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία βασιλικὴ μονὴ τοῦ Βατοπαιδίου	» 5
Ἀρχιμανδρίτης Ἰάκωβος Βατοπαιδινός . . .	» 4
Προηγούμενος Διονύσιος καὶ Ταμίας τῆς ἱερᾶς μονῆς	» 4
Ἱεροδιάκονος Δανιὴλ Βατοπαιδινὸς	» 4
Γρηγόριος Μοναχὸς Ῥῶσιος ὁμ.	» 4
Κοσμᾶς Μοναχὸς ἐκ Περιστάσεως ὁμ. . . .	» 4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τῶν Ἰβήρων. . .	» 4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Χιλιανδαρίου. . .	» 4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Διονυσίου. . .	» 4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Κουτλουμουσίου . .	» 1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Παντοκράτορος .	» 4
Ἀρχιμανδρίτης Δανιὴλ Β. Θάσιος Παντοκρατορην.	» 1
Προηγούμενος Δανιὴλ Στεργιαδὴς Παντοκρατορην.	» 1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Ξηροποτάμου. . .	» 2
Ἀρχιμανδρίτης Διονύσιος Ξηροποταμηνὸς . .	» 1
Ἀρχιμανδρίτης Ναθαναὴλ Ξηροποταμηνὸς . .	» 1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Ζωγράφου . .	» 2
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Δοχειαρίου . . .	» 2
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Καρακάλλου. . .	» 4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Φιλοθέου. . . .	» 1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τῆς Σίμωνος Πέτρας.	» 4
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Ἁγίου Παύλου .	» 1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Σταυρονικήτα .	» 1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Ξενοφῶντος . . .	» 1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ Γρηγορίου . . .	» 1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Ἐσφιγμένου . .	» 1
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Ῥωσσικοῦ . .	» 5
Ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ Κωνσταμονίτου .	» 1

ΕΚ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΣΚΗΤΕΩΝ ΤΗΣ Μ. ΛΑΥΡΑΣ.

Ζαχαρίας Μοναχὸς ἐξ Ἁγίας Ἄννης. . . .	» 1
Ἰγνάτιος Μοναχὸς αὐτόθεν.	» 1
Ἱλαρίων Μοναχὸς ἐξ Ἁγίου Βασιλείου . . .	» 1
Ἰωάσαφ Μοναχὸς ζωγράφος ἐκ Κερασιᾶς. . .	» 1
Ἱερόθεος Μοναχὸς Πάτμιος ἐξ Ἁγίου Νείλου .	» 1
Ἰωάσαφ Μοναχὸς ἐκ Μικρᾶς Ἁγίας Ἄννης. .	» 1
Σωφρόνιος Ἱερομόναχος Τυρνοβίτης, εἰς τὸ ἐν Λαρίσσῃ Μοναστήριον Προφήτου Ἠλιοῦ . . .	» 1

ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ.

Ἡ Κυρία Εὐθαλία Πετροκοκκίνου	» 4

ΑΙΒΕΡΠΟΥΛΗΣ.

Δημήτριος Θ. Ῥάλλης.	» 1
Κ. Κουκουζόπουλος.	» 1
Κωνσταντῖνος Ἱερομ. Στρατούλης.	» 1
Κωνσταντῖνος Ἱερεὺς Μῶρος	» 1
Μ. Κωνσταντινίδης.	» 1
Δ. Μαυροκορδάτος	» 1

ΒΙΕΝΝΗΣ.

Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης Κ. Α. Χαριάτης. .	» 1
Ὁ αὐτὸς διὰ τὴν ἐν Βιέννῃ ἐκκλησιαστικὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος. . .	» 1
Ὁ Ἁγ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Κοσμᾶς Αἰβερόπουλος	» 1

Σημ. Αἰτοῦμεν συγγνώμην ἀπὸ τοὺς φιλογενεῖς ἐκείνους συνδρομητάς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα, ὡς μὴ ἀποσταλέντα ἡμῖν μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἀνταποκριτῶν καὶ φίλων μας, δὲν ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷδε τῷ καταλόγῳ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΙΩΑΝΝΟΥ
ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΑΚΗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ